

BIBL. NAZ.
Vol. Enciclopedia III

RACCOLTA
VILLAROSA
Sec. VIII.

B
80 (8)

h00707

Racc. Vite. Compl. B. 30

8

A D M. R E V. P.
F. LUCII FERRARIS

Soler-Alexandrini, Ordinis Minor. Regul. Observ. S. P. Francisci, Lectoris
Jubilati, Exprovincial. Examin. Synodalis, ac S. O. Consultoris

P R O M P T A
BIBLIOTHECA
CANONICA, JURIDICA, MORALIS, THEOLOGICA

N E C N O N
ASCETICA, POLEMICA, RUBRICISTICA, HISTORICA

*De Principalioribus, & fere Omnibus, qua in dies occurrunt,
nec penes omnes facile, ac prompte reperiri possunt,*

EX UTROQUE JURE, PONTIFICIIS CONSTITUTIONIBUS, CONCILIIS, SACRARUM
CONGREGATIONUM DECRETIS, SACRÆ ROMANÆ ROTÆ DECISIONIBUS,
AC PROBATISSIMIS ET SELECTISSIMIS AUCTORIBUS

Accurate collecta, adaucta, in unum redacta, & ordine alphabetico congesta,

AC IN OCTO TOMOS DISTRIBUTA.

*Editio Novissima cæteris omnibus castigatior, & locupletior, adjecto
nunc primum Indice Materialium absolutissimo.*

TOMUS OCTAVUS

COMPLECTENS DECRETA, ET RESOLUTIONES SACRAR. CONGR.
NEC NON INDICEM GENERALEM TOTIUS OPERIS.

V E N E T I I S,

Apud G A S P A R E M S T O R T I

SUPERIORUM PERMISSU, AC PRIVILEGIO.

M D C C L X X V I I

folio;

NOMINA AUCTORUM,^{III}

QUI IN HOC OPERE REFERUNTUR, ET DECLARATIO SIGLARUM,

Qua in eorum citatione brevisatis causa adhibentur.

A

- Abb.** Nicolaus de Tudeschis Benedictinus. *Abbas* Monacensis, Archiepiscopus *Panormitanus*, qui utroque nomine citatur. Scriptit Commentaria in libros Decretalium; Consilia; Quaestiones; Practica &c.
- Abban.** Abbaudus *Abbar*. De fractione Corporis Christi. Exst. inter Analect. Mabillonii.
- Abell.** Ludovicus Abelly Episcopus Ruthenensis. Medulla Theologica.
- ab Insul.** Petrus ab Insula Ordin. Minor. *Doctior Notabilis*. Commentar. in Psalm. Davidis, in 4. libros Sententiarum &c.
- a Borg.** Ludovicus a Borgia. Propugnaculum Theolog. pro Conceptione B. M. V. Alphonsus Tostatus Episcopus *Abulensis*, quo nomine solet citari. Commentaria in Sacram Scripturam. *Hic stupor est mundi, qui scibile distulit omnes.*
- Ath. Eccles. Mediolan.** Acta Ecclesiae Mediolanensis. Sunt septem Concilia Provincialia novissime Bergomi impressa.
- Aegy. Rom.** Aegydius Romanus e Columnensium familia, Ordinis S. Augustini Prior Generalis, Archiepiscopus Bituricensis, S. Thomae Aquinatis quondam Auditor, *Doctior fundatissimus*. In primum, & secundum Sentent. in Canticum, in Epistolam ad Romanos &c.
- Alban.** Cardinalis Albanus. Tractatus de potestate Papae &c.
- Albert. Magn.** Albertus, ob singularem sapientiam cognomento *Magnus*, natione Suevus, Ordin. S. P. Dominici, Episcopus Ratisponensis. Scriptit Summam Theolog. & in Magistrum, & alia pene innumera, quae Trithemius recenset.
- Albert.** Albertus de Albertis Societ. Jes. Paradoxa moralia de ornatu mulierum.
- Andreas Alciatus, Jurisperitus maximus. *Alciat.* Scriptit in Jus Civile, & de multis aliis.
- Aldanus. Compendium Canoniarum *Alden.* Resolutionum.
- Alexander Alemanicus, Ordin. Minor. *Alemanic.* *Doctior Illibatus*. Comment. in Apocalyp. in 4. lib. Sent.
- Alexander de Ales, seu *Alessius*, Ord. S. *Aless.* P. Francisci, *Doctior Infragabilis*, S. Bonaventurae, Scoti, ac, secundum multos, etiam Divi Thomae Praeceptor; hinc dictus *Doctior Doctiorum*, Scriptit in Magistrum, & in varios libros Sacrae Scripturae.
- Alexander ab Alexandria Minister Generalis totius Ordinis Minorum. *Alex. ab Alexand.* Scriptit in Magistrum Sentent. Summam Quaestionum S. Bonaventurae, in 4. libros Sentent. Tractatum de Usuris, Possillam in Ecclesiasticum, Isaiaem, Tobiam, in Evangelium Joannis, in Epistolas Sancti Pauli, & multa alia.
- Joannes de Aloza Soc. Jesu. Flores Summarum, sive Alphabetum Morale casuum Conscientiae.
- Laelius Altogradus Jurisconsult. Consilia. *Altogr.* Didacus Alvarez Dominicanus, Archiepiscopus *Tranensis*. Commentarium in Isaiaem &c.
- Alvarus Pelagius Ordin. S. P. Francisci, Episcopus Silvensis. De planctu Ecclesiae. In 4. libros Sententiarum &c.
- Vincentius Alviset Benedictinus. Muralae sacrae vestis.
- Fortunatus Amalarus, Episc. Trevirensis, Alcuini discipulus. Scriptit in 4. libros de Divinis Officiis, de mysteriis Missae &c.
- S. Ambrosius Romanus, Archiepiscopus *Ambros.* Me-

- Mediolanensis**, Doctor Ecclesiæ. Plura scriptis studio Monachorum S. Mauri collecta, & typis data.
- Amendol.** Thomas Amendolia Ordin. Prædicatorum. Opera Moralia de septem Sacramentis.
- Amen.** Ludovicus de Ameno, Ordin. Minor. Practica criminalis de delictis, & pœnis.
- Amejd.** Theodorus Amejdus, alias Amejdienus, Advocatus Romanus. De officio, & jurisdictione Datarii, necnon de Stylo Datariz.
- Ammon.** Ammonius Christianus Philosophus, O-rigenis, & Plotini Ægyptii Magister. Scriptis de consantia Matris, & Jo-his; Item Canones Evangelicos.
- a Moflaz.** Franciscus a Moflazo J. U. D. De causis piis in genere, & in specie.
- S. Anast.** S. Anastasius Sinaita, Episcopus Antiochenus. Scriptis Anagogicas contemplationes in Hexameron.
- Anastaf. Bibliot.** Anastasius S. R. E. Bibliothecarius. Historia Ecclesiastica de vitis Romanorum Pontificum.
- Ancharan.** Petrus de Ancharano Jurisconsultus. Scriptis in Decretales, & Clementinas.
- Andr.** Joannes Andreas Juriscons. Super Decretales Glossæ ad Jus Canonicum.
- Andres.** Antonius Andres, seu Andreas Hispanus, Ordin. Minor. *Doctor Dulciflans*. In 4. libros Sententiarum &c.
- Angelom.** Angelomus Gallus Lexovienfis Monachus S. Benedicti. Scriptis in 4. lib. Regum, & in Canticum.
- Angel. a Clavaf.** Angelus a Clavasio Ordin. S. P. Francisci Summa Angelica.
- Angles.** Joseph Angles Ordin. Minor. Flores Theologicarum Quæstionum.
- Annat.** Petrus Annatus. Apparatus Methodicus ad Theologiam positivam.
- S. Anselm.** S. Anselmus Cantuariensis Archiepiscopus, natione Italus ex Ordine S. Benedicti. Commentaria in Matthæum, Meditationes, Orationes &c.
- Antonell.** Joannes Carolus Antonellus J. U. D. Episcopus Ferentinus. De Juribus & oneribus Cleric. de Regimine Ecclesiæ, de tempore Legati, de loco Legati &c.
- S. Antonin.** S. Antoninus Florentinus ex Ord. Præd. Florentiæ Archiepiscopus. Summa Theologica. Summa Historialis &c.
- S. Anron. de Pad.** S. Antonius de Padua Or. Min. natione Lusitanus. Scriptis Expositionem My-thicam in omnes ferme Sacra Scriptu-ræ libros, Concordantias S. Scripturæ, & multa alia typis Impressa Lugduni, & novissime Pedeponti una cum operibus S. P. Francisci duobus voluminibus comprehensa.
- Antonius a Venetiis Ord. Minor.** Ecclesia Jesu Christi contra Picenninum *Venet. Italice*.
- Antonius Guevara ex Ord. Min. Episc.** Mindonensis, Concionator, Chronographus, & a Consiliis Caroli V. Imperatoris. Scriptis Montem Calvariz, Horologium Principum, & Libros Epistoliarum &c.
- Guido Bosius Archidiaconus Bononiensis.** Edidit Commentarium in Decretum Gratiani *Rofarium* inscriptum. Est & alter Archidiaconus Bononiensis, Joannes de Anania dictus, qui edidit Commentaria in Decretales, & Volumen unum Consiliorum.
- Petrus Arcadius.** De concordia Ecclesiæ occidentalis, & orientalis, in septem Sacramentorum administratione.
- Angelus Gambellinus ab Aretio sua patria sic dictus.** Edidit Commentarium in Institutia, Consilia &c.
- Franciscus Aretinus Ord. Min.** Scriptis in libros Sententiar. Practic. Criminal. &c.
- Bartholomæus Fumus Ord. Prædicator.** Armilla aurea, quo etiam nomine citatur.
- Antonius Arnaldus de frequenti Communione &c.**
- Claudius Arnandus Thesauri Sacror. Rituum Epitome.**
- Franciscus Arias Tractatus de Bello, & ejus inslitia.**
- Aristoteles Stagiritæ Nicomachi filius.** Platonis discipulus, Alexandri Magni Præceptor; natus ante Christum ann. 372. scriptis pene innumera.
- Rodericus Ariaga Soc. Jesu.** Disputationes Theologicæ in Divum Thomam.
- Franciscus Arriba Ord. Minor.** De concordia liberi arbitrii, Prædestinationis, & Gratiz.
- Richardus Aridekin Societ. Jesu.** Theologia Polemica, Practica, Sacra.
- Arturus a Monasterio.** Ordin. Minor. Martyrologium Franciscanum.
- Franciscus Asculanus, Ord. Minor.** Doctor *Succinus*. Scriptis in 4. lib. Sententiarum, Reportata &c.

A U C T O R U M. v

- Athenas.** Athenasus, Ord. Minor. Summa Astenfis.
S. Athanas. S. Athanasius Episcopus Alexandrinus. Opera multa Græca, Latine versa, aucta, & illustrata a Benedictinis S. Mauri.
- Averfa.** Raphael Averfa a S. Severino Cleric. Regul. Minor. De Encharistia &c.
- S. August.** S. Augustinus Aurelius Hipponensis Episcopus. Opera cum notis Benedictinorum Congreg. S. Manri.
- Avicen.** Avicenna Hispalensis Arabs Medicus celeberrimus. Plurima scripta de re Medica, Alchimia, Logica, Metaphysica &c.
- Aureol.** Petrus Aureolus Franciscanus Cardin. & Aquis Archiepiscopus *Doct. Facundus, & Elegans.* Commentaria in universam S. Scripturam; in quatuor libros Sententiarum &c.
- Auctor Operis Imperfecti.** Auctor Operis Imperfecti in Matthæum, qui non est Chrysostomus; & licet Homiliz illæ 54. Operibus Chrysostomi inferantur, icsant tamen hæretibus, ut pater Homilia 49. &c.
- Azor.** Joannes Azorius Soc. Jesu. Institutiones Morales &c.
- B**
- Babenst.** Ludovicus Babenstueber, Ord. S. Benedicti. Cursus Theologiæ, & Philosophiæ Thomisticæ.
- Bacchin.** Benedictus Bacchinus Ord. S. Benedicti. De Eccles. Hierarchiæ originibus.
- Baccon.** Rogerius Bacconus Ord. Min. *Doct. mirabilis* eruditus in omni scientiar. genere. Scriptit Commentar. in 4. lib. Sentent. de potestate mirabili artis, naturæ, & sere de omni scientia, & arte.
- Bacchon.** Joannes de Baccho, seu Bacchonijs Ord. Carmelit. *Doct. Refolutus.* Scriptit in 4. lib. Sententiarum &c.
- Bacci.** Andreas Baccii Elpidianus. De duodecim gemmis S. Scripturæ. De Thermis, &c.
- Barz.** Didacus Baeza Soc. Jes. Comment. Allegorici, & Morales de Christo figurato in veter. Testam. in Evangelia &c.
- Bail.** Ludovicus Bail Doctor Theolog. Summa omnium Conciliorum.
- Baling.** Antonius Balingen Soc. Jes. in Pomeridiana Conloquia, & ex Scriptura indicem moralem.
- Baldel.** Nicolaus Baldellus Soc. Jes. Disputationes ex Theologia Morali.
- Bald.** Petrus Baldus de Ubaldis J. C. Perusin. discipulus Bartoli. In Jus Civile, & Canonicum &c.
- Tom. VIII.
- Ludovicus Bancelus.** Ord. Præd. Cursus Theologiæ Moralis & Scholasticæ.
- Joannes Bandalzer.** Soc. Jes. De Ethica Christiana, seu Regula morum.
- Dominicus Bannes.** Ord. Præd. Commentaria Scholastica in primam partem, & secundam secundæ D. Thomæ, &c.
- Augustinus Barbo.** Episc. Uacentinus. In Jus Civile, Canonicum, de Jure Eccles. de Offic. Episc. &c.
- Petrus Barbo J. C.** De præscriptionibus Bonaventura Baro Ord. Min. Scotus defensus, & amplificans, de Angelis.
- Cesar Baronius.** Congregationis Oratorii Card. Annales Ecclesiastici, &c.
- Bartolus.** celeberrimus J. C. Commentar. in Jus Civile, & Canonicum, &c.
- Bartholomæus a S. Faust.** Cisterciensis. Thesaurus Religiosorum. Speculum Confessorior. & Pœnitentium.
- Hieronymus Barufaldus.** Commentaria ad Rituale Romanum.
- S. Basil.** Magnus Cæsarex Episc. Eccles. Doctor, Opera multa Græca, Latine versa cum Notis Bened. S. Mauri.
- Clemens Bassus.** Or. Min. Viridar. Scotie.
- Eligius Bassens.** Capuccinus. Flores totius Theologiæ practicæ.
- Joannes Bassolius.** Ord. Minor. *Doct. Ordinatissimus.* In 4. lib. Sentent. Miscellan. Philosophica, & Medica, &c.
- Marcus Battagliini.** Ep. Nucet. Historia universalis omnium Concilior. &c. Ital.
- Michael Bauldry.** Ord. S. Benedicti. Manuale Sacrar. Cereemoniarum.
- Stephan. Baunes S. J.** Summa Caf. Conscien.
- Martinus Becanus.** Soc. J. Summa Theol. Scholasticæ, Analogia veter. & novi Test. de iustitia & Jure, &c.
- Sulcardus Bech.** Ord. Minor. Conciones morales de gravitate peccati.
- Beda Anglo-Saxo.** Girvicensis Ord. S. Benedicti, dictus *Venerabilis.* Comment. in S. Scripturam, &c.
- Ludovicus de Beja.** Augustinianus. Responsiones Casorum Conscientie.
- Ægidius Bellamera.** Canonista. Scriptit Commentar. in Decretum Gratiani, &c.
- Joannes Bellarminus.** Cleric. Regul. Astrina Concilii Trid. explicata.
- Ven. Robertus Bellarminus.** Soc. J. Card. & Archiep. Capuans. Controversiæ, & alia opera Theologica, &c.
- Francif. Bellegambe.** S. J. De Jubilizo, &c.
- Jo. M. Belletum.** Disquisitio Clericalis, &c.
- Bel.

V I I N D E X

- Beltrand.** Beltrandus a Turri, Ord. Min. Card. *Do-*
ctor famofus. Scripti in Evangelia, &
Epistolae, & in 4. lib. Sentent. &c.
- Benedi.** Benedictus XIII. Urbinus, Or. Præd. Opu-
scula Liturgica, Concilium Roman. &c.
- Benedi.** Benedictus XIV. Bononiensis de Lamber-
tinis, & de Servorum Dei Beatificatione,
& Canonizatione Sanctorum, &c.
- Benvenut.** Cæsar Benvenuti Canon. Regul. Latera-
neus. Instructio pro celebrante in Mis-
sa privata, & solemn; de vita com-
muni Clericorum, &c.
- Benson.** Rutilius Bensonius. Speculum Episcoporum,
&c.
- Berchor.** Petrus Berchorius, Ord. S. Benedicti. Re-
pertorium Morale utriusque Testamenti.
- Berlend.** Franciscus Berlendi, Cleric. Regular. De
oblationibus ad Altare.
- Bernal.** Augustinus Bernal, S. J. De Sacrament. in
genere, de Eucharistia, & Ordine.
- S. Bernard.** S. Bernardus Abbas Claravallensis, *Do-*
ctor Mellifluus. Opera multa studio Hor-
stij 6. tom. in fol. impressa.
- S. Bernard.** S. Bernardus Senen. Ord. S. P. Fran-
cisci. Opera multa quinque tom. in
fol. Patissis impressa.
- Bernin.** Dominicus Berninus, Historia omnium
hæreticorum. *Italice*.
- Bero.** Augustinus Bero. In Jus Canonicum.
Consilia &c.
- Bertachin.** Jo. Bertachinus. Tractat. de Gabellis, &c.
- Berteau.** Bartholus Berteau. Regula prudentis, &
pii Confessarii.
- Besut.** Innocentius Besutius. Presbyter Brixien-
sis, Doctor Theologus. Anatomice con-
versationis amatorum pro disciplina ju-
venum conjugia querentium.
- Beyerlin.** Laurentius Beyerlinch, Theologus, &
Archipresbyter Antuerpiensis. Thea-
trum vite humanæ.
- Bibliothec.** Bibliotheca maxime veterum Patrum, &
antiquorum Scriptorum Ecclesiasticorum.
tom. 27. Lugduni impressa.
- Binsf.** Petrus Binsfeldius, Suffraganeus Trevi-
rensis. De Confessionibus Maleficorum,
& Sagarum: Pastorale de usuris.
- Biss.** Bernardus Bissus, Benedictinus. Hierur-
gia, sive rei Divinæ peractio.
- Birar.** Franciscus Birarius, Ord. Cisterc. Sententia
Ss. Patrum, de Immaculata
Conceptione, de veteri Munachatu,
& Regulis Monasticis.
- Bizozz.** Joannes Baptista Bizozzerius. Summa Ca-
suum Conscientie.
- Blanchin.** Josephus Blanchinus, Presbyter Congreg.
- Orator. Enarratio Pseudo Athanasiana
in Symbolum.
- Franciscus Blondellus. Historia Kalenda-
rii Romani.
- Lazarus Andr. Bosquillorius. Tractatus *Bosquilles*.
Historicus de Liturgia Sacra.
- Henricus Boich, J. U. D. Commentar. *Boich*.
in libros Decretalium &c.
- Boethius prænomine Manlius Torquatus *Boethius*.
Severinus, Consul Romanus, sapien-
tia, eloquentia, & pietate illustris a
Theodorico Rege Gothorum una cum
Symmacho Socero suo interfectus. Scrip-
sit de Consolatione Philosophiz, de
Trinitate, &c.
- Jacobus Boileau. De Corpore, & Sanguine
Domini, Historia Flagellantium, &c.
- Marcus Antonius Boldettus. Observatio-
nes ad Cœmeteria Sacra.
- Joannes Bollandus, & alii Patres S. J. *Bollande*.
Acta Sanctorum, a mense Jan. ad Aug. &c.
- Joannes Bona, Cisterciensis Card. De Sacra-
mentis, Manuductio ad Cælum, &c.
- Martinus Bonacina, Doctor utriusque Ju-
ris. Opera Moralia.
- Bonagratia Habentis, Capuccinus. Summa
Quæstionum Regularium.
- Franciscus Bonal, Ord. Minor. Christiani-
tas hujus temporis.
- Philippus Bonanni, Soc. Jes. De omni-
bus Ordin. Regularibus, & Militaribus
sub propriis Habitibus, & Insigniis.
- Oliverius Bonartius, Soc. Jes. De Ho-
ris Canonicis, &c.
- Franciscus Bonaspæi, Carmelita. Com-
mentarii tres in Theol. Scholasticam.
Eliæ visio. De Immaculata Conceptione
B. M. V.
- S. Bonaventura totius Ordin. Minor. O-
stentus Generalis, *Doctor Seraphicus*,
& *Cheromaticus*, Card. Episc. Albanen-
sis. Commentar. in Sac. Scripturam,
in 4. Sentent. & alia plurima opera
septem tomis in fol. comprehensa.
- Nicolaus Bonnetus, Ord. Min. *Doctor Bonnet*.
Proficuum. Scripti Postillam in Genes.
Commentar. in 4. libros Sententiarum.
- Jullus Bonfadinus. Thesaurus Ecclesiasticarum
decisionum.
- Jacobus Bonfretius, Soc. Jes. Commen-
tar. in varios Sacre Script. libros.
- Franciscus Bordonos, Ord. S. P. Fran-
cisci. Propugnaculum humanæ liber-
tatis, & multa alia opera.
- Jo. a Bosco, Or. Min. Theol. Sacramental. *Bosco*.
Phi.

- Bosquier.* Philippus Bosquieri, Ord. Minor. Echo Concionum, de rebus in carcere gestis a S. Joanne Baptista, & alia opera tribus tomis in fol. impressa.
- Boss.* Joannes Angelus Bossius, Barnabita. De triplici Jubilæo, de scrupulis, &c.
- Bossuet.* Jacobus Benignus Bossuet. De potestate Ecclesiastica, & de multis aliis.
- Boucat.* Antonius Boucat, Ord. S. Francisci de Paula. Theologia Patrum Dogmatica, Scholastica, Positiva.
- Boudevv.* Michael Boudevvius. Ventilabrum Medico-Theologicum.
- Boveri.* Zacharias Boverius, Ord. Minor. Censura in 4. libros de Republica Ecclesiastica Antonii de Dominis. De Symbolo veræ, & falsæ Religionis. Consultatio de ratione veræ Fidei.
- Boyvin.* Joannes Gabriel Boyvin, Ord. Minor. Theologia Scholastica, & Moralis ad mentem Scoti &c.
- Branden.* Georgius Branden, Canonic. Augustan. Collectanea super Concordatis inter Sedem Apostolicam, & Nationem Germanicam.
- Braschb.* Joannes Baptista Braschius. De libertate Ecclesiæ in conferendis Beneficiis.
- Breno.* Carolus Franciscus a Breno, Ord. Min. Manuale Missionariorum Orientalium.
- Brentan.* Ignatius Brentanus, Ord. S. Benedicti. Chronologia Mundi Christiani a Christo nascente ad annum 1727.
- Brinkel.* Gualterius Brinkellius, Ord. Minor. *Doctior Bonus*, Scriptus in 4. lib. Sentent. Distinctiones Scholasticas.
- Brognot.* Candidus Brognolus Ord. Minor. Manuale Exorcistarum, ac Parochorum, &c.
- S. Bruno.* S. Bruno, vulgo Assensis, patria Solerinus, Ord. S. Benedicti, Episc. Signinus. Scriptis Commentar. in S. Scripturam, Homilias in Evangelia, de Sacramentis, & Ecclesiasticis ritibus, &c.
- Bullar. Rom.* Bullarium Romanum in fol. in plures tomos distributum.
- Burghaber.* Adamus Burghaber, Soc. Jes. Tres Ceotories Casuum.
- Buongiovan.* Simon Buongiovanai, Ord. Mio. Silva Sacrarum Cereemoniarum. Monita pro Ministris inferioribus Sacri Alt.
- Buri.* Guillelmus Burius. Romanorum Pontificum brevis notitia.
- Busemb.* Hermanus Busembaum, Soc. Jes. Medulla Theologicæ Moralis.
- Buttr.* Antonius de Butrio, Bononien, J. C. Commentar. in Decretales, & in Sextum.
- Abrahamus Bzovius, Ord. Præd. Con. Bzov. tussatio Anualium Baronii.

C

- Joannes Cabassatus, Cong. Oratorii, *Cabassatus*, Praxis, & Theoria juris Canonici. Notitia Ecclesiastica, & Historica Concilior. & Canonum.
- Josephus Cabrines. Directorium Ordinis. *Cabrines*. nandorum in forma Catechismi.
- Joannes Cachetanus, Cleric. Regular. *Cachetanus*. Theologia Assertiva.
- Cereemoniale Papale, seu Sacrar. Cærem. *Cærem.* & Rit. Ecclesiæ. S. R. E. editum a Christophoro Marcello Corcyren. Episcopo.
- Cereemoniale Episcoporum novissime impressum. *Cærem.*
- Thomas de Vio, vel Vius, Ord. Præd. Card. Scriptis in Summum Theologicam S. Thomæ Aquin. in Sacram Scripturam, & plura alia.
- Joannes Calderinus, Juris Consultus. *Calderin.* Commentar. in Decretales, &c.
- Ambrosius Calepinus. Dictionarium linguæ Latine. *Calep.*
- Augustinus Calmet, Ord. S. Benedicti *Calmet.* Commentar. in S. Script. Dictionarium Biblicum, &c.
- Joannes Calvinus, alias Chauvin, J. U. *Calvin.* D. Magnum Lexicon Juridicum.
- Iguatius de Camargo, Doctor Salmaticensis, Soc. Jes. Regula boeefatis Moralis. *Camarg.*
- Franciscus Maria Campionus, Lucensis, *Campion.* Cong. Matris Dei. Instructio pro se præparantibus ad audiendas Confessiones.
- Jacobus Cancerius J. C. Varie Resolutiones. *Cancer.*
- Antonius a Candelaria, Ord. Min. Opus. *Candel.* sculum Casuum Conscientiæ. Supplementum, &c.
- Henricus Canisius. Lectiones antiquæ cum observationibus Jacobi Basnagii. *Canis.*
- Petrus Canisius, Soc. Jes. De Sacramentis, & peccatis. *P. Canis.*
- Melchior Canus, Ord. Præd. Episcopus Canariensis. Loci communes Theologici. *Canus.*
- Petrus Josephus Cantelius. Historia Metropolitana Sedium. *Cantel.*
- Marcus Antonius Capellus, Ord. Minor. De Summo Pontificatu Petri, de Sac-

- cessione Episcopi Romani in eundem Pontificatum, & de Appell. Eccl. African.
- Capifuc.* Raymundus Capifuccus, Ord. Præd. Card. Quæstiones morales, & Dogmaticæ, &c.
- Carac.* Landulfus Caracciolo, Ord. Minor. Archiep. Amalphitanus *Doctior Collectio*. Scripti in 4. Evangelia, & in 4. libros Sententiarum &c.
- Carame.* Joannes Caramel Cisterc. Episc. Vigvan. Theologia fundamentalis, Moralis, Theologia Regularis, &c.
- Caranz.* Bartholomæus Caranza, Ord. Præd. Summa Conciliorum.
- Carden.* Joannes de Cardenas, Soc. Jes. Prima Crîsis Theologica. Secunda Crîsis Theologica circa propositiones ab Innocentio XI. damnatas, &c.
- Carli.* Hieronymus Carellus, Ord. Minor. Doctrina Sacror. Rit. super Rubrica Breviarii Romani ad usum Monialium ad modum Dialogi. *Italice*.
- Caren.* Cæsar Carena J. U. D. de officio ? quistorum.
- Caron.* Raymundus Caron, Ord. Minor. Controversiæ Fidei contra Judæos, & Hæreticos.
- Carthagen.* Joannes a Carthagea, Ord. Min. Homiliz Sacræ.
- Casarub.* Alphonfus Casarubios, Ord. Min. Compendium Privilegiorum.
- Caspenf.* Ludovicus Caspenfis, Capucius. Theologia Sacra.
- Castrenf.* Paulus Castrenfis, Juris consultus. Consilia, &c.
- De Castro.* Alphonfus de Castro, Ord. Minor. De Hæresibus, &c.
- Castionov.* Hugo de Castionovo, Ord. Min. *Doctior Scholasticus*. Scripti in 4. libros Sententiarum, Reportata, de finali judicio, &c.
- Castropal.* Ferdinandus de Castropalao, Soc. Jes. Opera Moralia.
- Catharin.* Ambrosius Catharinus, Ord. Præd. Scripti in Cajetanum, &c.
- Cavalier.* Joannes Michael Cavalieri, Ord. Eremit. S. Augustini. Commentar. ad Decreta Sacræ Congr. Rit. &c.
- Cecceper.* Franciscus Ceccepetus. Lucubrations Canonice.
- Cened.* Petrus Ceneda. Practica, & Canonice Quæstiones, Collectanea juris Canonici, &c.
- Chapeauv.* Joannes Chapeauville, Pro-Vicarius Leodiensis. Thesaurus Casuum reservatorum.
- Bartholomæus Chassanzus, J. U. D. Ca. *Chassanzus* talogus gloriæ mundi.
- Bruno Chassaing, vel Chassainus, Ord. *Chass.* Minor. de Privilegiis Regularium.
- Flavius Cherubius. Compendium Bul. *Cherubini* larum.
- Eraſmus a Chokier, J. C. De jurisdi. *Jo Chok.* ctione Ordinarii.
- Joannes a Chokier, Leodiensis Canonicus. In regulas Cancellariæ, de commutationibus Beneficiorum, &c.
- S. Petrus Chryſologus, Archiepiscopus S. *Chryſo* Ravenn. Sermones aurei. Sermones in *logus* Evangelia. Opera varia.
- S. Joannes Chrysostomus, Archiep. Con. S. *Chryſo* stantinopolitanus. Opera varia græca, *stomus* latine verſa, & in XI. Tomos distributa cura Monachorum S. Mauri.
- Alphonfus Ciacconius, Ord. Præd. Vitæ *Ciaccon* & res gestæ Pontificum Romanorum, & Cardinalium.
- Alvarus Cienfuegos, Soc. Jes. Card. *Cienfue* Enigma Theologicum.
- Julius Clarus, Alexandrinus, Celebris Ju. *Clarus* reconful. Practica Criminalis. Opera juridica, Receptorum Sententiarum opera omnia.
- Joannes Clericatus, Præpositus Patavini. *Clericat* Decisiones Canonice & Sacramen- *us* tales, de Sacrificio Missæ, &c.
- Collegium Salmanticense. Cursus Theo- *Colleg.* logicus, Scholasticus, Dogmaticus, & *Salm.* Moralis, &c.
- Paulus Comitulus, Soc. Jes. Consilia, *Comit* seu Responsa Moralia.
- Joannes Baptista Confessius *Juris Canonici* *Confess.* *Doctior*. Collectio Privilegiorum. Ord. Mendicantium, & non Mendicantium.
- Egidius de Coninch, seu Conning, aut *Coninch* Konning, Soc. Jes. De actibus humanis, Fide, Spe, Charitate, Sacramentis, Censuris, &c.
- Antonius de Corduba, seu Cordubensis, *Cordub.* Ord. Minor. Scripti Opera Moralia, & in Regul. Fratrum Minor.
- Jacobus Coreus, Ord. Minor. Clypeus *Coreu* patientiæ.
- Franciscus Longus a Coriolano, Capucin. De Casibus reservatis; Summa *Coriolan* Conciliorum.
- Corpus Juris Canonici. *Cor. J. Cani*
- Corpus Juris Civilis. *Cor. J. Civi*
- Pyrrhus Corradus, Canonicus Neapolitanus. Praxis Dispensationum. Praxis *Corrad.* Beneficiorum.

- Cotton.** Robertus Cottonius, Ord. Minor. *Doct. Amanus*. Scripsit in libros Sententiarum. Abbreviationes super eisdem Sententias, Disceptationes Magistrales, &c.
- Covarr.** Didacus Covarruvias, J. C. Insignis Commentarium in V. & VI. Decretal. in Clementinas, de Regul. Juris. Varias Resolutiones &c.
- Cozza.** Laurentius Cozza, Generalis rotius Ord. Minor. Card. Historia Polemica de Græcorum schismate, Vindictæ Atropagitz, Commentarii in Librum S. Augustini de hæresibus &c.
- Cresp.** Ludovicus Crespius a Borgia, Episc. Oriolensis. Quæstiones Selectæ Morales.
- Croix.** Claudius La Croix, Soc. Jes. Theologia Moralis.
- Chronolog. Seraph.** Chronologia Seraphica Michaelis Angeli a Neapoli, & Julii a Venetiis Ord. Minor.
- Cruz.** Joannes de la Cruz, Ord. Præd. Directorium conscientiz, de Statu Religionis, & de Privilegiis.
- Cujas.** Jacobus Cuiacius, J. C. Multa juris opera consecit decem voluminibus Parisiis impressa.
- Curiel.** Joannes Alphonfus Curiel, *Doct. Salmaticensis* in secundam secundæ Divi Thomæ.
- S. Cyprianus.** S. Cyprianus. Opera per Joannem Dodwellum collecta.
- S. Cyrill. Alex.** S. Cyrillus Alexandrinus Episc. Opera græca, latine edita a Joanne Auberto.
- S. Cyrill. Hier.** S. Cyrillus Hierosolymitanus Episc. Opera cum notis, & dissertationibus Antonii Augustini Touttee.
- D**
- Dachet.** Lucas Dachetius, Cong. S. Mauri. Spicilegium, sive collectio veterum aliquot Scriptorum. Regula Solitiorum, seu exercitia pietatis.
- Dallæus.** Joannes Dallæus. De jeuniis, & Quadragesima, de confessione auriculari.
- Damasc.** S. Joannes Damascenus. Opera varia græca, latine edita cum notis le Quien.
- Dauin.** Stephanus Dauin, Canonici Regul. S. Augustini. Lexicon juris Civilis, & Canonici, &c.
- De Alexand.** Cajetanus de Alexandris, Clericus Regularis. Confessarius Monialium.
- De Cassia.** Simon de Cassia. Commentar. in Evangelia.
- Tiberius Decianus, Jurisconsultus. Ref. *Decian.* *ponia* &c.
- Philippus Decius, Jurisconsultus Medio-lanensis. in Decretales &c.
- Gratianus, Ord. S. Benedicti. Decretum. *Decr.*
- Jacobus de Grassis, Cong. Cassinens. De *De Grassis* *cisionibus aureis*.
- Vincentius de Justis, nobilis Lucensis. De *De Justis* *impedimentis, & dispensationibus Matrimonialibus*.
- Thomas Delbene, Cleric. Regular. De *Delbene* *immunitate Eccles. & de locis Theologicis* &c.
- Joannes de Lugo, Soc. Jes. Card. De *De Lugo* *justitia, & jure, De Sacramentis, De Incarnatione. Responsa Moralia, &c.*
- Angelus Del Pas, Ord. Minor. Com-
mentaria in Marcum. *Del Pas*
- Martinus Antonius Del rio, Soc. Jes. *Del rio* *Disquisitiones Magicæ, Commentar. in Cantica, &c.*
- Stephanus Deschamps, Soc. Jes. *Quæstio Desch.* *fasci* circa opiniones probabiles.
- Antoninus Diana, Clericus Regularis, *Diana* *Resolutiones Morales* &c.
- Joannes Bernardus Daiz, Calaris Archiepisc. Practica criminalis Canonica.
- S. Dionysius Areopagita. Opera cum S. Dionysii Scholis S. Maximi, & paraphrasi Pachymæ græce, & latine.
- S. Dionysius Cathusianus. De quatuor S. Dionysii hominis novissimis, De Immaculata *Carr.* *Conceptione, &c.*
- Hyacinthus Donatus, Ord. Præd. Praxis *Donat.* *rerum Regularium, &c.*
- Laurentius Dripte, Ord. S. Benedicti. An-
ti Decalogus, Theologus politicus, &c.
- Baptista Du Hamel, Professor Parisiensis. *Du Hamel* *Theologia Speculatrix, & practica*.
- Sebastianus Dupasquier, Ord. Min. Philo-
sophia, & Theologia Scholastica. *Du Pas-* *quier*.
- Ludovicus Elies Dupinius, *Doct. Sor-* *Dupini-* *bonicus*. Nova Bibliotheca Auctorum Ecclesiasticorum cum Tractatu de antiqua Ecclesiæ disciplina, &c.
- Bartholomæus Durandus, Ord. Minor. *Durand.* *Clypeus Theologiæ Scholasticæ, Fides vindicata, &c.*
- Guillelmus Durandus, J. C. Speculum juris tripartitum, ob id dictus *Speculator*.
- Joannes Stephanus Durandus. De Ritibus Ecclesiæ Catholicæ.
- Andreas Duvalius, Regius in Sorbona Professor. In S. Thomam. De potestate Pontificis.

E

- Ebventr.* **A**damus Ehrentreich, Soc. Jes. Principiorum de usu probabilis opinionis declaratio.
- Elia.* Michael de Elizalde, Soc. Jes. Recta doctrina morum.
- Engel.* Ludovicus Engel, Ord. S. Benedicti. Collegium universi juris Canonici.
- Engelgr.* Henricus Engelgrave, Soc. Jes. Lux Evangelica, Meditationes sacre, Cœlum Emptœum, &c.
- S. Epiphanius.* S. Epiphanius Salaminæ Cypri Episcopus, Panarium contra hæreses, Anchoratum Fidei, de ponderibus, & mensuris, de vita Prophetarum &c.
- Escob.* Antonius de Escobar & Mendoza Soc. Jes. Univerſa Theologia Moralis.
- Espars.* Martinus De Esparsa, Soc. Jes. Cursus Theologicus.
- Eug.* Eugenius Lombardus, idest Cardinalis Sfondratus, Ord. S. Benedicti, Regale Sacerdotium.

F

- A. Faber.* **A**ntonius Faber, Jurisperitus celeberrimus, Sabaudix Senatus Protopræs, plurima de jure egregie scripta 4. tomis in fol. impressa, &c.
- M. Faber.* Mathias Faber, Soc. Jes. Opus Concionum tripartitum: Una Fides.
- Pb. Faber.* Philippus Faber, Ord. Minor. Scriptum in 4. libros Sententiarum.
- X. Faber.* Xaverius Faber, Ord. Minor. Compendium de casibus reservatis.
- Fagnan.* Prosper Fagnanus, Jurisconsult. Romanus. In libros Decretalium.
- Fagund.* Stephanus Fagundez, Soc. Jes. In præcepta Ecclesiæ, & Decalogi, de iustitia, & contrariis.
- Fargna.* Franciscus de Fargna, J. U. D. De jurepatronatus.
- Farin.* Prosper Farinacius, J. C. Romanus. Decisiones Rotæ Romanæ, Theoria criminalis, Consilia, &c.
- Felin.* Felinus Sandrus, Rotæ causarum Auditor. Commentarii in libros Decretalium.
- Fenech.* Joannes Lucas Fenech, J. U. D. Romæ Patrochus. Flores casuum conscientie.
- Fevardent.* Franciscus Fewardentius, Ord. Minorum. Theomachia Calvinistica, Historia Jobi, Homilix, &c.

- Petrus Filargus Ord. Minor. *Doflor Re. Filarg.* *fulgidus*, deinde Summus Pontifex sub nomine Alexandri V. Scriptit Commentar. in 4. libros Sententiar. Quodlibeta, Regulas Cancellariæ, &c.
- Vincentius Fillius, Soc. Jes. *Mora. Fil.* *lium* qq. cursus. Appendix pœstuma de statu Clericor. Beneficis, &c.
- Michael Antonius Frances de Urrutigoiti, Archidia. Cæsaraugustanus. De Ecclesiis Cathedralibus.
- Thomas Frances de Urrutigoiti, Ord. Min. Sanctorale Apostolicum, & Seraphicum, de Conceptione B. M. V.
- S. P. Franciscus Affrías Patriarcha Minorum. Scriptit Opuscula varia, Orationes diversas, Epistolas, Collationes Monasticas, Aporhægmatata, Familiaria Colloquia, Prophetias, Parabolas, Oracula, & Sententias, ac varia alia typis impressa Lugduni, & novissime Pedeponi una cum Operibus S. Antonii de Padua duobus tomis in fol.
- Franciscus a Marca, Ord. Minor. *Do. Francif.* *Hor Illustratus.* Scriptit in 4. Evangelistas, in 4. libros Sententiar. &c.
- Franciscus de Candia, Ord. Minor. *Do. Francif.* *Hor Fertilis.* Scriptit in 4. libros Sententiar. & alia multa.
- Balthassar Francolinus, Soc. Jes. Tyrocinium Theologicum, Disciplina Penitentix, &c.
- Philippus Francus J. C. Commentar. in Decretales, &c.
- Claudius Frassen, Ord. Minor. Scotus Academicus, Disquisitiones Biblicæ, &c.
- Paulus Fraxinellus. De Sacerdotum obligationibus ad Missas pro aliis ex iustitia celebrandas, &c.
- Vincentius Fuga, Historix, & Geographix in Seminario Patavino Lector. Notitiæ Orbis sacri, & profani.
- S. Fulgentius Episc. Rulp. Opera Theologica.
- Bartholemez Fumus. Vide *Armilla. Fumus.*

G

- G**abriel Biel, Tübingæ Professor. In Biel, 4. libros Sententiar., & Expositio Canonis Missæ.
- Andreas Gailus. Practicæ observationes. *Gail.*
- Petrus Galatinus, Ord. Minor. De arcanis Catholicæ veritatis adversus Judæos, in Apocalypsum, &c.
- Gal.*

- Galfrid.** Galfridus de Fontibus, Ord. Min. *Doct. Viriandus*. In 4. libros Sentent. Quodlibeta, &c.
- Galli.** Franciscus Galli, J. C. Brixianus. De contractibus.
- Gandav.** Henricus Gandavensis *Doct. Solennis*. Scriptis in libr. Sent. Catalogum Scrip- tor. Ecclesiasticor. &c.
- Garc.** Nicolaus Garcias, Canonici Abulensis. De Beneficiis, de Dispensationibus, &c.
- Gavant.** Bartholomaeus Gavantus, Cler. Regul. Sancti Pauli. Thesaurus Sacr. Rit. in Rubricis Missal. & Breviar. Manna- le Episcop. Praxis Diocesanae Synodi. Visitationis Episcopalis, Octavarum Romanum.
- Gaudent.** Gaudentius, Capuccinus. Theologia Scho- lastica ad mentem S. Bonaventurae.
- Gelen.** Victor Gelen Ord. Minor. Summa pra- ctica Theologiae mysticae.
- Genues.** Marcus Antonius Genuesis, Praxis Ar-chiepiscopalis Curiae Neapolitanae.
- Gerfon.** Joannes Gerfon, cognomento Cancellarius, ex Ordine Celestinarum, & ipse Cancellarius Parisiensis. Plurima scrip- sit 4. tomis distincta.
- Gigas.** Hieronymus Gigas, Jurisperitus. De pen- sionibus Ecclesiasticis, de crimine lae- sae Majestatis, &c.
- Giunip.** Giuniparus, Ord. Minor. Defensio juris Pontificii.
- Gobat.** Georgius Gobat, Soc. Jes. Experientiae Sa- cramentales. Quinarum Tractatum, &c.
- Gothofred.** Dionysius Gothofredus, J. C. Scriptis o- riginem juris, Praxim Civilem, An- notationes in Jus.
- Gonet.** Joannes Baptista Gonet, Ord. Praedic. Clypeus Theologiae Thomisticae, de Legibus, &c.
- Gonzag.** Franciscus Gonzaga, Generalis totius Ord. Minor. Episc. Papien. deinde Mantua- nus. De origine Religionis Franciscanae.
- E. Gonzal.** Emmanuel Tellez Gonzalez *Canonista celeberrimus*. Comment. in Decretales.
- H. Gonzal.** Hieronymus Gonzalez. Glossa ad Regul. VIII. Cancellariae. De reservatione mensium, & alternativa Episcoporum.
- T. Gonzal.** Thyrsus Gonzalez, Soc. Jes. Fundamen- ta Theologiae moralis, &c.
- Gorm.** Joannes Baptista Gormaz, Soc. Jes. Cur- sus Theologicus.
- Gotti.** Vincentius Gotti, Ord. Praed. Card. Colo- quia Theologico Polemica. Theologia Scholastica Polemica, Veritas Re- ligionis Christianae, &c.
- Antonius Goudin.** Ord. Praed. Theolo- gia, & Philosophia Thomistica.
- Jacobus de Grassis.** Vide *de Grassis*. *Grass.*
- Lodovicus, Granatenis.** Ord. Praed. Phi- losophia Christiana. Vita Christi, de Oratione, & Meditatione, &c.
- Joannes Grancolas.** Antiquae Liturgiae, verus Ecclesiae Sacramentarium, Tract. de Missa, & Officio Divino, &c.
- Gratianus.** Ord. S. Bened. Compilator Decretal. sen primae partis juris Canonici.
- Ignatius Hyacinthus Amat de Gravefson.** Ord. Praed. Tract. de Scriptura Sacra, de Mysteriis & annis Christi, Hist- ria Ecclesiastica, &c.
- S. Gregorius Magnus Papa.** Opera mul- ta studio Benedictinorum S. Mauri 4. tomis in fol. impressa.
- S. Gregorius Nazianzenus Episc.** S. Hiero- nyymi Praeceptor cognomento Theo- logus. Orationes in dies Festos, Apo- logicis libri quatuor, Carmina de Virginitate, &c.
- S. Gregorius Neocesariensis in Ponto E- pisc.** cognomento Thaumaturgus, Au- ditor Origenis, cui inscripuit Panegy- ricum Eucharisticum; item brevem Fi- dei Confessionem, &c.
- S. Gregorius Nyssenus Episc.** S. Basilii frater. De SS. Trinitate, de Resurre- ctione, de octo Beatitudinibus, de vera Virginitate, &c.
- Joannes Guallensis.** Ord. Minor. Tra- ctatus Ascetici de Penitentia.
- Sebastianus Guazinus.** J. C. Tractatus ad defensionem Reorum, & condemnatorum.
- Dominicus Gubernatis.** Ord. Minor. Or- bis Seraphicus, &c.
- Guevara.** Vide *Antonius Guevara*. *Guevara.*

H

- Lodovicus Habert.** Doctor Sorbonicus, *Habert*. Praxis Penitentiae, Opus Theologiae integrum, de Legibus, &c.
- Alexander Hallensis.** Ord. Minor. Com- mentar. in Apocalypsum, &c.
- Gabriel Henno.** Soc. Jes. De scientia G. Henno- media, de Eucharistia.
- Franciscus Henno.** Ord. Minor. Theolo- gia Dogmatica, Moralis, Scholastica.
- Henricus a S. Ignatio Carmelita.** Et. Hen- rica amoris.
- Henricus Henriquez.** Soc. Jes. Summa Theologiae Moralis.

Gui-

- Herincx.* Guilielmus Herincx, Ord. Min. Theologia Scholastica, & Moralis.
- Herr.* Franciscus de Herrera, Or. Min. Manuale Theologicum Parochorum, &c.
- S. Hier.* S. Hieronymus Ecclesie Doctor. Opera plurima studio Monachor. S. Mauri quinquæ tom. in fol. impressa.
- S. Hilari.* S. Hilarius Pictaviensis Episc. Opera varia cum notis Monachor. S. Mauri.
- Hojejd.* Alphonsus Hojejd. De impossibilitate Beneficiorum, &c.
- Homobon.* Homobonus de Bonis, Ord. Cleric. Regular. S. Pauli. Theologia Moralis.
- Hofstiens.* Henricus de Segusia Card. & Episc. Hofstiens. quo nomine communiter appellatur. Summa aurea, Commentar. in Decretales, &c.
- Hug. Car.* Hugo Carenfis Card. Ord. Præd. Comm. in universam S. Script. Concordantiæ Biblior. Speculum Sacerdotum, &c.
- Hugo de S. Viç.* Hugo de S. Viç. Canon. Regul. S. Augustini. Commentar. in Pentateuchum, lib. Reg. Palm. &c.
- G. Hurt.* Gaspar Hurtado, S. J. de Sacramentis, &c.
- P. Hurt.* Petrus Hurtado de Mendoza, Soc. Jes. De Fide, Spe, & Caritate, Iustitia, actibus humanis, &c.
- Tb. Hurt.* Thomas Hurtado, Clericus Regularis Minorum. De residentia &c.

I

- Jankov.* Joseph Jankovitch a Valcovarino, Or. M. Promptuarium Commissarii Visitatoris.
- Jansen.* Leonardus Jansen, S. J. Theol. Moralis.
- Javel.* Christophorus Javellus Ord. Præd. Epitome in universam Moralem.
- Illsung.* Jacobus Illsung, Soc. J. Theologia practica universa.
- Imolenf.* Alexander Tartagnus, Imolenfis J. C. Confilia, &c.
- Jo. Andr.* Joannes Andreas. Vide *Andreas Joannes*.
- S. Joan. de Capist.* S. Joannes de Capistrano, Or. M. De austeritate Papæ, in Extravagant. &c.
- Jord. Pax.* Jordanus Pax. Opera varia de rebus sacris, Episcopis, ac Beneficiis.
- S. Iren.* S. Irenæus Episc. Lugdunens. Opera multa cum notis Benedictinorum græc. & lat.
- S. Isidor.* S. Isidorus Episc. Hispal. Enarrationes in S. Script. liber. Etymologiarum, &c.
- Jul. Clar.* Julius Clarus. Vide *Clarus*.
- Juven.* Gaspar Juvenius, Presbyter Oratorii. Commentar. Historicus & dogmaticus de Sacramentis, Institutiones Theologicæ. Compendium Theologiæ.

- a Drepano Juniperus, Ord. Minor. De Juniper. calibus reservatis.
- S. Justinus Martyr. Opera varia græc. S. Just. M. & latina cum notis variorum edita.

K

- Kilianus Kazenberger.* Or. M. Supplement. Th. Moral. P. Patricii Sporer.
- Lodovici Kellen.* Or. Min. Medulla Cædri, seu Conciones Dominicales, &c.
- Thomas a Kempis.* Opera multa edita a Kempis a Sommalio.
- Simon Kerchm.* S. J. Dissertatio de actibus humanis. In quatuor Decretalium.
- Gaudentius Kerchove.* Ord. Min. Commentar. in statuta S. P. Francisci.
- Matthias Keul.* Ord. Min. Rosetum Seraphicum, seu Compendium operam S. Bonaventuræ, &c.
- Ferdinandus Krimer.* Soc. J. Quæstion. Canon. in quinque libros Decretalium.
- Crescentius Krisper.* Ord. Min. Nubila Jansenismi, & Quænellianismi, &c.
- Joannes Kulger.* S. J. Tract. Theolog. Canon. de Sponsalibus, & Matrimonio.

L

- Philippus Labbè.* Soc. Jes. Ampla collectio Concilior. 12. Voluminibus in fol. impressa. Bibliotheca Bibliothecarum. Concordia Chronologica, &c.
- Claudius la Croix.* Vide *Croix*.
- La Croix.* Joannes La Haye, Ord. Min. in tot. Sac. La Haye. Scripturam cum versionibus, &c.
- Joannes Lallemander.* Ord. Min. Cur. sus Theologicus.
- Prosper Lambertini.* Vide *Ben. dictus XIV.*
- Lambert.* Hieronymus Llamas Doctor Theol. Summa Eccles. sive Instructio Confessarii. Methodus curandi animas.
- Llamaz.* Thomas Llamazavez, Ord. Min. Theologia Scotistica.
- Joannes Paulus Lancellotus.* Jurisperitus celeberr. Institutiones juris Canonici cum doctissimis notis.
- Carolus Lanterius.* Ord. Min. Disputationes in libros Sententiarum, &c.
- Angelus a Lantusca.* Ord. Min. Theatrum Regularium, &c.
- Cornelius a Lapide.* S. J. Commentar. a Lapide. in Sacram Scripturam.
- Zacharias la Selve.* Ord. Minor. Annus Apolliticus.
- Laurentius Brancaius de Lauræa.* Ord. Minor. Mi.

- Minor. Card. Polyanthea Sacror. Can. coordinat. a Joanne Paulo Paravicino. Angustinus Laurentius Soc. Jes. Syntagma Theologica.*
- Lauren.* Paulus Layman, Soc. Jes. Theologia Moralis. In libros Decretales.
- Layman.* Leander a SS. Sacramento Ord. SS. Trinit. Quaestiones Morales Theologicae.
- Leander.* Bartholomaeus Ledesma, Dominicanus Episc. Antequitenfis. De Sacramentis.
- B. Ledef.* Petrus Ledesma, Ord. Praedic. Theologia Moralis.
- P. Ledef.* Petrus Lambertus Ledrou, Ord. Eremit. S. Ang. Episc. Porphyriensis. De contritione, & attritione.
- Ledrov.* Joannes de Legnano, J. C. In Decretales, &c. S. Leo Magnus I. Papa. Opera varia duobus tomis in fol. edita.
- Legnano.* Joannes Franciscus Leo Episc. Telefiz. Theaurus fori Ecclesiastici.
- S. Leo M.* Franciscus Leitan, Soc. Jes. Clypeus Pontificis Dignitatis.
- Leo.* Leonardus Lessius, Soc. Jes. de iustitia, & iure, Auctionarium, &c.
- Leissius.* Petrus Leurenins, S. J. Formae Ecclesiasticum, Forum Beneficiale, De Vicario Episcopi.
- Leurenins.* Joannes Baptista de Lezana Carmelita. Summa quaest. Regularium. Consulta moralia, &c.
- Lezana.* Franciscus Lichettus, Ord. Minor. In libros Sententiarum, Quodlibet. &c.
- Lichettus.* Nicolaus de Lira, dictus communiter Liranus, Ord. Minor. Scripsit Postillas, & Commentarios in universam Bibliam, in 4. libros Sententiarum, in Epistolas, & Evangelia, &c.
- Lira.* Tobias Lohner, S. J. Institutiones pro Confessariis, de Missa, Divino Officio, &c.
- Lohner.* Petrus Lombardus. Vide Magister Sententiarum.
- Lombard.* Ludovicus Lopez, Ord. Praed. Instructorium Conscientiae. De contractibus, &c.
- Lopez.* Joannes Lorinus, Soc. Jes. Comment. in varios Sacrae Scripturae libros.
- Lorinus.* Ludovicus Bertrandus Loth, Ord. Praed. Resolutiones Theologicae.
- Loth.* Melchior Lotterius, J. C. de re Beneficiaria, &c.
- Lotterius.* Joannes Baptista de Luca Card. Opera plurima Canonica, & Civilia, &c.
- Luca.* Joannes de Lugo Card. Soc. Jes. De iustitia, & iure, de Sacramentis, Responsa Moralia, &c.
- Lugo.* Franciscus Lugo, Soc. Jes. frater Joannis. De Sacramentis.
- Raymondus Lullus, Ord. Minor. Scriptus in 4. libros Sentent. Lib. de virtutibus, & peccatis, & innumera alia opera cujuslibet generis.
- Lullus.* Christianus Lupus, Or. S. Augustini. Opera varia in 13. tom. in fol. comprehensa.
- Lupus.*

M

- Joannes Mabillonius Cong. S. Mauri. De re Diplomatica, de Liturgia Gallicana, Iter Italic. &c.
- Mabillon.* Franciscus Macedo Ord. Minor. Collationes Scoti cum D. Thoma. Medulla Historiae Ecclesiasticae, &c.
- Macedo.* Petrus Lombardus Episc. Parisien. dictus Magister Sententiarum, quia Theologiam redegit in sententias in 4. libros distributas, quas sequentes Theologi explicarunt, & ampliarent.
- Magister.* Joannes Major, Professor Parisiensis. In 4. libros Sententiarum. in Matthaeum, &c.
- Major.* Franciscus Maior, Ord. Minor. Doctor Illuminatus, Discipulus Scoti. Fuit inventor maximi actus Sorbonici, in quo Laureandus duodecim contionibus horis solvit difficultates sexaginta Arguentium; in cuius memoriam, seu praemium semper unus Franciscanus actus Sorbonicos aperit, & Dominicanus alter claudit; unde in Gallia hoc currit adagium, Franciscanus aperit, Dominicanus Sorbonum claudit.
- Maior.* Scriptus in 4. libros Sentent. in S. Scriptur. & plurima alia opera.
- Joannes Malderus Episc. Antuerpien. Scriptus in primum S. Thomae. Comment. in Cantic. Cantorum, &c.
- Malderus.* Joannes Maldonatus, Soc. Jes. Comment. in praecipuos veteris Testamenti libros.
- Maldon.* Valentinus Mangionus, Soc. Jes. De Religiosa paupertate.
- Mangion.* Joannes Henricus Manigiard. Praxis Pastoralis, seu Manipulus Theologiae Moralis.
- Manigia.* Aloysius Mansi J. C. Consultationes.
- Mansi.* Franciscus Mantica Card. De conjecturis ultim. voluntat.
- Mantica.* Carolus Maranta. Speculum anreum.
- Maranta.* Petrus de Marca Archiepiscopus Parisien. Concordia Sacerdotii, & Imperii, &c.
- de Marca.* Jacobus Marchantius, Decanus Convenfis. Resolutiones Pastorales.
- J. March.* Petrus Marchantius, Ord. Min. Tribus Sacramentale, &c.
- P. March.* Adamus de Marfica, Ord. Minor. Episc. Marfica. Elien.

- Elieus, *Doct. Illustratus*, Commentar. in 4. libros Sent. Elucidarium Sacre Scripturæ, &c.
- Marta*. Doct. Marta, J. C. Summa totius successione Legis.
- Marulus*. Silvester Marulus, Oceanus Religionum.
- Mascard.* Joseph Mascardus J. C. De probationibus.
- Massobr.* Joannes Antonius Massobrius, Archiepresbyter Cathedralis Alexandrie, J. U. D. Praxis habendi concursus, &c.
- Mastrio*. Bartholomæus Mastrio, Ord. Minor. Theologia Moralis, Philosophia, & Theologia Scholastica.
- Matthæus.* Augustinus Matthæus, Ord. Minor. Opus Dogmaticum Officialis Curie, Cautela Confessarii, &c.
- Maurus*. Silvester Maurus, Soc. Jes. Quæstiones Theologicae.
- Mean.* Carolus de Mean, J. C. Definitiones ad Jus Civile.
- Mediavil.* Richardus de Mediavilla, Ord. Minor. *Doct. Solidus & Copiosus*. Scripti in universi. S. Script. in 4. lib. Sentent. &c.
- B. Medin.* Bartholomæus de Medina, Ord. Præd. Expositiones in 1. 2. S. Thomæ.
- J. Medin.* Joannes Medina, Theologus Complutensis. De restitutione, de contractibus, de Penitentia, &c.
- M. Medin.* Michael Medina, Ord. Minor. De Penitentia salutari, de Purgatorio, de reſta Fide in Deum, &c.
- Mendo*. Andreas Mendo, Soc. Jes. Scætera Opinionum benignarum in Controvers. Moralibus circa Sacramenta, ac Præcepta Decalogi, & Ecclesie. Epitome Opinionum Moralium.
- Menen.* Franciscus Menenius. Scripti de origine Ord. Militar. &c.
- Mengo*. Hieronymus Mengo, Ord. Min. Flagellum Daemonum.
- Menoch.* Iacobus Menochius, J. C. Papien. De præſumptionib. de arbitriis Judic. quæſtionibus, &c.
- Merati*. Cajetanus Maria Merati, Cleric. Regul. Observationes, & additiones ad Galvandum.
- Mercorus*. Julius Mercorus, Ord. Præd. Basis Theologiz Moralis.
- Merlinus*. Mercurialis Merlinus J. U. D. De Legitima, de Pignoribus.
- Merriffe*. Martinus Merriffe, Ord. Minor. Tractatus de SS. Trinitate, &c.
- Miranda*. Ludovicus Miranda, Ord. Minor. Manuale Prælatorum Regularium, &c.
- Miræus*. Aubertus Miræus, Decanus Antuerpiensis. Bibliotheca Eccles. Origines Equæstris Ordinum, Chronica Cisterciensium, Præmonstraten. &c.
- Raymundus Mifforius, Or. Min. Disputa. *Mifforius* & riones Criticæ de non iterando Baptismo.
- Andreas Molfesius, Theatinus. Prom. *Molfesius* & ptuarium triplicis juris Divini, Canonici, & Civillis, seu Summa Moralis Theol.
- Ludovicus Molina, S. J. de iustitia & ju. *Molina* & re, &c.
- Evangelista Momigno, Ord. Min. Directo- *Momigno* & rium Superior. Regular. & Ecclesiasticorum.
- Franciscus Monacellus. Formularium Le- *Monacell.* gale practicum fori Ecclesiastici.
- Joannes Monachus Card. Glossam com- *Monach.* posuit in sextum, & in Extravagan- tes communes.
- Petrus Monranus, Ord. Minor. Enarra- *Monranus* & tio Passionis Dominicæ, &c.
- Guillelmus de Monte Laudano Juris pe- *de Monte* & ritus. Repertorium in aliquot titulos *Laudano* & juris Civilis, Commentar. in Clementinas, & Extravagantes, &c.
- Lucas de Montoya Or. Min. Chronica Min. *Montoya* & Joannes Morandus, Clericus Regularis. *Morand.* Theologia Moralis speculativa.
- Ludovicus Moreri, Gallus. Dictionarium *Moreri* & Historicum, &c.
- Ludovicus Antonius Muratorius Doct. *Murator.* Collegii Ambrosiani. Anecdota notis, & Disquisitionibus aucta. Philosophia Moralis. Historia rerum Italicarum, &c.
- Paulus Morigia. Scripti de Origine Re- *Morigia* & ligionum.
- Joannes Morinus, Cong. Oratorii. De *Morinus* & Penitentia.
- Illuminatus Moronus, Ord. Min. Cen- *Moronus* & tum. Responsa, &c.
- Matthæus de Moya, Soc. Jes. Quæſtio- *Moya* & nes selectæ Morales.
- Thomas Munieſa, Soc. Ioc. Stimulus *Munieſa* & Conscientiæ.
- Petrus Murga, Ord. S. Benedicti. Ope- *Murga* & ra Canonica, & Moralia.

N

- Natalis Alexander, Ord. Præd. Ope- *Nat. Alex.* ra multa novissime Lucæ impressa.
- Marcus Antonius Natta. Consilia, &c. *Natta*.
- Martinus Navarr. Doct. Hispanus, Ca- *Natta* & nonic. Regul. Commentarii in Jus Ca- *M. Nav.* nonic. Enchiridion, seu Manuale.
- Petrus Navarra, seu Navarrus Doct. Hisp. *P. Nav.* De damnis illatis redintegrandis, & restitutione in foro Conscientiæ.

Di-

- de Narbon.* Didacus de Narbona. Tractatus de etate ad omnes actus humanos requisita, &c.
- Navar.* Tiburtius Navar, Ord. Minor. Manuductio ad praxim executionis Litterarum Pœnitentiarum.
- Neudeche.* Sigismundus Neudeche, Ord. Minor. Schola Religiosa.
- de Nevo.* Alexander de Nevo, I. C. Commentar. in Libros Decretalium, &c.
- Neusser.* Bruno Neusser, Ord. Minor. Absolutissima Polyautha Theologico-Moralis Canonica.
- Nicolius.* Hieronymus Nicolius J. U. D. Romanus, deinde Ord. Eremit. S. Augustini. Scripsit Lucubrations, utriusque juris, Flocculos, seu Notabilia, &c.
- Nicolatiz.* Laurentius Nicolatiz. Compendiosa praxis Beneficaria ex Concordatis Germaniz.
- Novarin.* Ludovicus Novarinus, Cleric. Regul. Anima omnium scientiarum in novum Testamentum, &c.
- Notis.* Henricus, Notis, Ord. Erem. S. August. Card. Opera varia 4. tomis impressa.
- Nugnus.* Didacus Nugnus, Ord. Præd. Commentar. in III. partem S. Thomæ. De Sacramentis, &c.
- Joseph Augustinus Orsi, Ord. Præd. M. Orsi. S. P. Dissertationes Historicae de Capitalium criminum absolutione. Dissertatio Theologica de invocatione Spiritus Sancti in Liturgiis Græcorum, & Orientalium, &c.
- Hieronymus Oforius Episcopus. Commentarius in Ecclesiasten, & Cantica, &c. *H. Oforius.*
- Joannes Oforius, Soc. Jes. Conciones in Dominicis, & Festa totius anni. De Gloria, & Nobilitate Civili, & Christiana. *J. Oforius.*
- Joannes Ovando, Ord. Minor. Discursus prædicabiles de Mysteriis Fidei. *Ovando.*
- Calixtus Oudin, Ord. Præmonstraten. Commentarius de Scripturis Ecclesiasticis antiquis. Supplementum de Scripturis Ecclesiasticis a Bellarmino omisiss, &c. *Oudin.*
- Ovidius Naso, Italus, Sulmonensis Poeta clarissimus. Scriptis Metamorphoseon libros 15. de arte amandi, de Fastis, Tristibus, & Pontico, inquam ab Augusto Cæsare relegatus fuit, & obiit anno Christi 19. *Ovidius.*
- Franciscus Oviedo, Soc. Jes. De Fide, Spe, & Charitate. *Oviedo.*

O

P

- Odorus.* Gerardus Odorus, Ord. Minor. Patriarcha Antiochenus, *Doflor Moralis.* Scripsit in 4. Libros Sentent. in varios Libros S. Script. Officium de Stigmatibus S. P. Francisci, quod hodie a Minoritis recitatur.
- Okamus.* Guillelmus Okamus, Ord. Min. *Princeps Nominalium.* Scripsit in 4. libros Sententiarum. Compendium Theologiae. De Sacramento Altaris, & plurima alia eximia opera.
- Oldradus.* Oldradus cognominatus de Laude. Opus juris eruditione plenum edidit sub titulo Consiliorum, &c.
- Oliva.* Joannes Paulus Oliva, Soc. Jes. Stromata, sive Commentarius in Sac. Script. Conciones habitz in Palatio Apostolico.
- Onnate.* Petrus de Onnate, S. J. De contractibus.
- Origens.* Origenes Alexandrinus ob insatigabile studium cognominatus Adamantius, Clementis Alexandrini discipulus. Scripsit, teste Epiphanio, sex millia libror. & pœne in totam S. Script. Exempla græca, & latina.
- Antonius Pagius, Ord. Minorum. *A. Pagius.* Critica Historico-Chronologica in Annales Card. Baronii.
- Franciscus Pagius, Ord. Minorum. Breviarium Historico-Chronologico-Criticum Romanor. Pontific. gesta completens, &c. *F. Pagius.*
- Sforzia Pallavicinus Romanus, Soc. Jes. Card. De universa Theologia Assertiones, Historia Concilii Trid. &c. *Pallavie.*
- Petrus a Palude, Dominicanus. Commenziar. in Libros Sententiarum. *Paludan.*
- Marinus Panger, Ord. Minor Theologia Scholastica ad mentem Scoti. *Panger.*
- Cæsar Panimolle J. U. D. Decisiones Civiles, Morales, & Criminales. *Panimol.*
- Abbas Panormit. Vide *Abbas.* *Panormit.*
- Joannes Paulus Paravicinus, Clericus Regul. S. Pauli. Polyautha SS. Canonum. *Paravic.*
- Flaminius Parisius Advocat. Romanus. De Resignatione Beneficiorum, &c. *Parisius.*
- Thomas Pascucius. Compendium ad Conclusiones Canonicas Jacobi Pignatelli. *Pascucius.*
- Zacharias Pasqualigus, Cleric. Regul. De *Pasqualig.*

- De Sacrificio novæ Legis. Varlar. Question. Moral. & Canonica. Centuriæ, &c.
- Pafferin.* Petrus Maria Pafferinus, Ord. Præd. De electione Canonica. De hominum statibus, & Officiis, &c.
- Pauch.* Engelbertus Pauch, Ord. Min. Tertia vinea Seraphica, seu Tertius Ordo a S. P. Francisco institutus.
- Pax Jord.* Pax Jordanus, vide *Jordanus Pax*.
- Pegna.* Franciscus Pegna Rotz Decanus. Directorium Inquisitorum.
- Pelagius.* Pelagius, vide *Alvarus Pelagius*.
- Pellegrin.* Carolus Pellegrinus. Praxis Vicariorum.
- Pellizar.* Franciscus Pellizarus, Soc. Jes. Manuale Regularium. Tractatus de Monialibus.
- Penafort.* S. Raymondus de Penafort, Ord. Præd. Summa cum notis Ioannis, & cum integro Textu Sacror. Canonum.
- Pennottus.* Gabriel Pennottus. Canonice. Regul. Later. Historia tripartita de origine Canonice. Regularium. Propugnaculum libertatis humanæ.
- Peregrin.* Marcus Antonius Peregrinus. De iure Fisci, &c.
- An. Perez.* Antonius Perez, Ord. S. Benedicti. Elucidatio 4. Evangelistarum, &c.
- An. Perez.* Antonius, Perez, Ord. Min. In primum Librum Sententiarum, &c.
- An. Perez.* Antonius Perez, Soc. Jes. In primam partem S. Thomæ, &c.
- M. Perez.* Martinus Perez, Soc. Jes. De Divinis Ecclesiasticis traditionibus, de Trinitate, de Matrimonio, &c.
- Perimez.* Joseph Maria Perimezzius, Ord. Minor. Dissertationes Theologicæ dogmaticæ & Scholasticæ.
- Pesantius.* Alexander Pesantius J. U. D. In universam D. Thomæ Theologiam.
- Petavius.* Dionysius Petavius, Soc. Jes. De Doctrina temporum, de Incarnatione, de Ecclesiastica Hierarchia, &c.
- Petra.* Vincentius Petra, Card. Commentaria ad Constitutiones Apostolicas.
- S. Petr. D.* S. Petrus Damianus, Opera varia Parisiis impressa.
- Petr. Blas.* Petrus Blasensis. Opera varia cum notis, Parisiis impressa.
- Petschach.* Benedictus Petschacher, Ord. S. Benedicti. De restitutione, &c.
- de Peyrin.* Laurentius de Peyrinis, Ord. Minor. De Privilegiis Regularium, Subditus, Prælati. Formularium, &c.
- Phæbus.* Franciscus Phæbus, Soc. Jes. Institutiones Juris Canonici.
- Mauritius Philippi, Ord. Min. Directorium Conscientiæ, &c.
- Joannes Chrysostomus Philippinus, Theat. Philippinus. Tractatus de privilegiis ignorantie.
- Paulus Pfafcius J. U. D. Archid. Varsaviensis. Praxis Episcopalis, & Ecclesiastica.
- Carolus Bartholomæus Piazza. Necrologia, seu discursus Myfteriorum Sacrorum Rituum, & Cæremoniarium in funeribus, & exequiis Mortuorum, &c.
- Jacobus Pignatelli. Consultationes Canonice. Consult. novissimæ de præcipuis Controversiis spectantibus ad Fidem.
- Joannes Pineda, Soc. Jes. Commentar. Pineda, in varios Sacre Scripturæ Libros.
- Franciscus Pinthereau, Soc. Jes. De Attractionis sufficientia cum Sacramento Pœnitentiæ.
- Henricus Pirbing, Soc. Jes. In Libros Pirbing. Decretales, seu juris Canonici Methodus nova.
- Franciscus Maria Pittonius Episcopus F. Pitton. Imeriz. Disceptiones Ecclesiasticæ.
- Joannes Baptista Pittonus. Constitutiones Pontificiæ, & Romanar. Congregationum Decisiones.
- Franciscus de Platea, Ord. Min. Summa Myfteriorum Religionis Christianæ, De Matrimonio. De Censuris. De Usura, & restitutione &c.
- Jacobus Platelius, Soc. Jes. Synopsis cursus Theologici.
- Bartholomæus Platina. Historia Pontif. Platina. sicut.
- Henricus Plettemberg, Soc. Jes. Introductio ad jus Canonicum. Notitia Curie Romanæ.
- Joannes Polancus Soc. Jes. Directorium Polancus; ad Confessarii, ac Confitentis munus rite obeundum. Appendix ad Directorium. Methodos adjuvandi eos, qui moriuntur.
- Joannes Pontas, Juris Canonici Doctor. Pontas. Dictionarium casuum conscientiæ.
- Basilius Pontius, Augustinianus. De B. Pontius. Matrimonio.
- Joannes Pontius, Ord. Minor. Cursus J. Pontius. Theologicus, & Philosophicus.
- Laurentius Portel, Ord. Minor. Dubia Portel. Regularium. Responsa Moralia.
- Franciscus Porter, Ord. Minor. Systema Porter. Decretorum dogmaticorum.

Petrus

- Pofnan.* Petrus Pofnaniensis, Ord. Min. Institutiones Sacre in Dominicis totius anni.
- Potestas.* Felix Potestas Ord. Minor. Exameu Ecclesiasticum.
- Platus.* Hieronymus Platus, Soc. Jef. De Card. Dignitate, & Officio.
- Præpositus.* Joannes Antonius a S. Georgio S. Ambrosii Mediolani Præpositus, deinde Alexandrie Episc. & Card. In Decretum Gratiani, in 4. Decr. & Clementinas &c.
- Privitera.* Franciscus Privitera. Ord. Min. Manuale Antistitem, seu dextra, & sinistra Episcoporum.
- Puteobon.* Claudius Puteobonellus, Cleric. Regul. S. Pauli. De Sacramentis, &c.

Q

- Quadrat.* **M** Arturianus Quadrati, Ord. Min. Explicatio Ames Proph. Homil. in Joelem Prophetam &c.
- Quarant.* Stephan. Quaranta, J. U. D. Summa Bullarii.
- Quaresim.* Franciscus Quaresimus, Ord. Min. Elucidatio Historica, Theologica, & Moralit Terræ Sanctæ, &c.
- Quart.* Paulus Maria Quart, Cler. Reg. Rubricæ Missal. Rom. Commentariis illustrata. De Processionibus, Tractatus Jubilei Anni Sancti, &c.
- Quintanadv.* Antonius de Quintanadvenas, Soc. Jef. Singularia Theologiz Moralis.
- Quirin.* Angelus Maria Quirin, Cong. Cassinensis Cardinalis. Orthodoxa veteris Græciz Officia in latinum sermonem conversa cum Diatribis. Officium Quadragesimale Græcum recognitum, & castigatum, &c.

R

- Rada.* **J**oannes Rada, Ord. Minor. Controversiæ inter S. Thomam, & Scotum super 4. libros Sententiarum.
- S. Raymond.* S. Raymundus de Pennafort. V. Pennafort.
- Raynaud.* Joannes Dominicus Raynaudus, Canonic. S. Petri de Urbe. Observationes Crimineles, Civiles, & Mixtæ.
- Raynaud.* Theophilus Raynaudus, S. J. De Beneficiis Ecclesiasticis. Opera varia Moralia.
- Rebell.* Ferdinandus Rebellus, S. J. De Justitia, de Religione, de Caritate, &c.
- Rebus.* Petrus Rebusius, J. C. Parisiensis. Praxis Beneficiorum.
- Redin.* Augustinus Reding, Ord. S. Benedicti. Theologia Scholastica. Tom. VIII.

- Justus Redn, Ord. Minor. Opus Canonico-Politicum, &c.
- Guillelmus Redoanus, Episc. Nilionensis. De Spoiliis Ecclesiæ, de Simonia &c.
- Valerius Reginaldus, S. J. Praxis Fori Pontificalis. De prudentia Confessarii &c.
- Anacleus Reiffenstuel, Ord. Minor. Jus Canonicum universum cum tractatu de Regulis juris. Theologia Moralis, & Tractatus de Bulla Cruciatæ.
- Joseph Maria Requesenius, Soc. Jef. Se. lectiones Disputationes.
- Georgius de Rhodts, S. J. Theol. Scholast. Aloysius Riccius, Canonic. Neapolitanus. Praxis aurea Fori Ecclesiastici &c.
- Petrus Andreas Riccius, Ord. Cisterciensis. Synopsis, Decreta, & Resolutiones Sac. Congreg. Immunitat.
- Richardus de Mediavilla, Or. Min. Joannes Richelme, Ord. Minor. Veritas pro modestia.
- Joannes Franciscus Ripa, J. C. In Jus Canonicum, & Civile. Responsa, &c.
- Hieronymus Rocca, Episc. Molanus. Disputationes juris selectæ.
- Galpar Rodericus, J. C. De annuis redditibus, &c.
- Hieronymus Rodericus, Ord. Min. Resolutiones questionum Regularium ad formam Compendii.
- Emmanuel Rodriguez, vel Rodericus. Min. Questiones Regular. & Canonic.
- Constantinus Roncaglia, Cong. Matris Del. Quæstia Dogmatica, & Moralia, aliaque Opuscula Moralia.
- Thomas de Rosa, Episc. Caveensis. Executoribus Litterarum Apostolicar.
- Joseph Rosell, Carthusianus. Praxis deponendi conscientiam dubiam, & scrupulos.
- Gregorius Rosignolus, Clericus Regular. S. Pauli. Opera Civilia, Canonica, & Theologica.
- Paulus Rosner, S. J. De actibus humanis, de justitia, & jure, de Penitentia.
- Rota Romana, & ejus Compendium Mediolani quinque Voluminibus impress.
- Thomas Franciscus Rotarius, Cler. Regul. S. Pauli. Theologia Moralis Regular.
- Franciscus Roxas Ord. Min. Catecha aurea Ecclesiæ Doctorum in Historiam Evang.
- Paulus Rubens, J. C. Annotationes ad decisiones Rote Romanæ, &c.
- Guillelmus Rubionus Ord. Min. Commentar. in 4. libros Sententiarum.

- Sa.* **E**manuel Sa, Soc. Jes. Aphorismi Confectionarium.
- Sabin.* Franciscus Sabinus Bononiensis, Ord. Minor. Lux Moralis.
- Salam.* Alexius Salamanca, Ord. Minor. de Republica Christi.
- Salas.* Joannes de Salas, Soc. Jes. In 2. a. S. Thomæ. De Contradictibus, &c.
- Salm.* Carmelitus Discalceati Collegii Salmanticensis. Cursus Theologicus, &c.
- Salon.* Michael de Salon, live Saloniæ, Augustinianus. De iustitia, & jure, &c.
- S. Sal.* S. Salvianus, Episcopus Massiliensis. Opera varia cum notis Balazii Pederponti novissime impressa.
- Salus.* Bartholomæus de Salutis, Or. Min. Porta salutis animæ pœnitenti patefacta, &c.
- Samuel.* Franciscus Maria Samuelus, Or. Præd. Praxis observanda in Ecclesiasticis sepulturis, &c.
- J. Sanchez.* Joannes Sanchez, J. U. D. Disputat. selectæ.
- T. Sanchez.* Thomas Sanchez, Soc. Jes. Opus Morale in Decalogum. De Matrimonio, Consilia, live Opuscula, &c.
- Sanctor.* Sanctiorius de Melfi, Ord. Min. Commentar. super statuta Generalia Ord. Seraphici, &c.
- Sarav.* Ludovicus a Saravia, Juris Pontificii Interpreter, Canonicus, & Vicarius Generalis Casaraugustæ. Tractatus de jurisdictione Adjutorum.
- Sayr.* Gregorius Sayros, Ord. S. Benedicti. Clavis Regia. Thesaurus casuum Conscientiæ. De Censuris, &c.
- Sbog.* Joannes Maria Sbogar, Cleric. Regul. S. Pauli. Theologia Radicalis.
- Sbroc.* Jacobus Sbrocias, seu Sbrozzius. de Vicario Episcopi.
- Scacc.* Sigismundus Scaccia. De Appellationibus, de judiciis, &c.
- Scarfant.* Joannes Jacobus Scarfantoni. Animadversiones ad Lucubrationes Canonicas Francisci Ceccoperii.
- Scher.* Gregorius Scherius, Ord. Min. De Deo uno, & Trino.
- Schiav.* Antonius Thomas Schiara, Cleric. Reg. Theologia bellica.
- Shild.* Ludovicus de Shildere, Soc. Jes. De principiis formandæ conscientiæ.
- Schmel.* Libonius Schmelinck, O.M. Galea salutis.
- Scurr.* Joannes Baptista Scortia. In selectis Pontificum Constitutionibus.
- Joannes Duns, natione Scotus, Scottista. Secorum Pacens, & Magister. Doctor Subtilis, & Marianus. Opera plurima tomis 16. in fol. Lugduni impressa.
- Joannes Maria Scribonius, Ord. Minor. Scribon. Pantalithia, seu summa totius veritatis Theologicæ, &c.
- Sellius. De Selectis Canonicis, &c. *Sel.*
- Franciscus Salva. De Beneficiis, &c. *Selva.*
- Joseph Sessa, J. U. D. Tractatus de Judæis. *Sessa.*
- Silvester Mazzolini de Prierio, Or. Præd. Magister Sac. Palat. Summa Silvestrina. *Silvest.*
- Jacobus Simanchus Pacensis Episcopus. *Simanc.*
- De Catholicis Institutionibus.
- Sixtus Senensis, Ord. Præd. Scriptis libris Bibliothecæ Sanctæ, &c. *Sint. Sen.*
- Bartholomæus Socinus, J. C. Consilia, &c. *B. Soccin.*
- Marianus Socinus prioris nepos, J. C. M. Soccin. In Libros Decretalium, &c.
- Hieronymus de Sorbo, Capuccinus. Compendium Privilegiorum, &c. *de Sorb.*
- Dominicus Sotos, Or. Præd. In libros Sententiarum, de iustitia, & jure, &c. *D. Sot.*
- Petrus de Soto, Ord. Præd. De natura, & gratia. Manuale Clericorum, seu de Institutione Sacerdotum. *P. Sot.*
- Franciscus Spe, Soc. Jes. Cautio Criminalis, seu de processibus circa Sagas.
- Alexander Sperellus Episc. Eugubinus. *Sperel.*
- Decisiones Fori Ecclesiastici, &c.
- Henricus Spondanus Ep. Continuatio Annalium Ecclesiasticorum Card. Baronii.
- Patritius Spores, Ord. Min. Theol. Moralibus super Decalogum, & Sacramentalis. Tyrocinium Sacramentale practicum.
- Statuta Ord. Minor. Michaelis Archangeli a Sambuca ejusdem Ordinis. *Stat. Ord. Min.*
- Stephanus a S. Paulo Carmelita. Theologia Moralis. *Stephan.*
- Stephanus Gratianus J. U. D. Romanus. Disceptationes forenses. *Stephan. Grat.*
- Didacus Stella Or. Min. Commentaria in Locum. Meditationes de amore Dei.
- Matthæus Stroz, S. J. Tribunal Pœnitentiale. *Stroz.*
- Samuel Strychius J. C. De cautelis Contrahendum, de successione hereditatis, de actionibus, & prescriptione. *Strych.*
- Franciscus Suarez, S. J. Doctor eximius. Summa De Gratia; De Auxiliis & libero Arbitrio, de Angelis, de Religione, &c.
- Sylva Sacrarum Cæmoniarum. Vide Sylv. Buonigiovanni.
- Joannes Sylveira, Carmelita. Commentar. in Sacram Scripturam. *Sylvi.*

- Sylv.** Franciscus Sylvius Duacensis Professor, & Decanus. Commentar. in Divum Thomam. Variæ Resolutiones Casuum, &c.
- T**
- Taber.** Joannes Baptista Taberna, Soc. Jes. Synopsi Theologicæ practicæ.
- Tabien.** Joannes Cognatus de Tabia, seu Tabiena, Ord. Præd. Summa Summarum.
- A. Tamb.** Alcanius Tamborinus, Congregationis Vallumbrosæ. De jure Abbatum, & Abbatissarum, &c.
- T. Tamb.** Thomas Tamburinus, Soc. Jes. In Decalogum, de Confessione, Communione, Sacrificio, Sacramentis, Contrastib. &c.
- Tancred.** Vincentius Tancredus, Soc. Jes. Quaestiones Morales, de Matrimonio, de Virtute Religiosis.
- Tanner.** Adamus Tannerus, Soc. Jes. De verbo Dei scripto, & non scripto, de judice Controversiarum Fidei, &c.
- Tatarret.** Petrus Tataretus, doctrinæ Ordinis Minor. adfichissimus. Comment. in 4. libros Sententiarum, &c.
- Tartag.** Vide Imolesius.
- Tertull.** Quintus Septimius Tertullianus Carthagenensis. Opera varia curante Jacobo Palmelio tom. 5. in fol. Rotomagi impressa.
- Terrull.** Terrullianus Prædicator Michaelis Vivieu. Ord. Minor.
- Therill.** Antonius Therillus, Soc. Jes. Fundamentum Theologiæ Moralis, seu de conscientia probabili.
- Thefsaur.** Emanuel Thefsaurus Comes Patritius Taurinensis. Jus regnandi Apostolicum. Philosophia Moralis. Inscriptiones, &c.
- Thent.** Bonaventura, Theol. Ord. Min. Theologia Moralis Scoti.
- S. Thom.** S. Thomas Thomistarum Patens, & Magister. Ord. Præd. Doctor Angelicus. Summa Theologiæ. In libros Sentent. In Libros Aristotelis. In Sac. Scriptur. &c.
- Thomassin.** Ludovicus Thomassinus, Congregationis Oratorii. Vetus, & nova Ecclesiastica disciplina circa Beneficia, & Beneficiatos. Theolog. dogmatica. Dissertationes in Concilia Generalia, & particularia.
- Tiburt.** Tiburtius Navar, Ord. Minor. Manducul Nav. Etio ad praxim executionis Litterarum Sacræ Pœnitentiarie.
- Tiraq.** Andreas Tiraquellus J. C. Parisiens. De privilegiis pæ causæ, &c.
- Tirin.** Jacobus Tirinus, Soc. Jes. Commentar. in veter, & novum Testamentum.
- Franciscus Titelmavus, Or. Min. Com. Titelm.** mentar. in Matth. & Joannem, in omnes Epistolas Caonicas, &c.
- Franciscus Toletus, Soc. Jes. Card. Tolet.** Commentar. in Evangel. Joannis. Summa Theologiæ, seu Institutio Sacerdotum.
- Petrus Tome, Ord. Min. Doctor Invin-** **Tome.** **cibilis.** Comment. in 4. libros Sententiarum. De Conceptione B. M. V. &c.
- Petrus Franciscus de Tondutis. Quæstio-** **Tondut.** **nes, & Resolutiones Canon. & Civiles.**
- Hippolytus Tonellus. Sacrum Euchiri-** **Tonell.** **dion ea, quæ ad Sacrificium Missæ spectant, ob oculos ponens.**
- Honoratus Tournely, Doctor Sorbonicus.** **Tournel.** **De Sacramentis. De fustagiis, Indulgentiis, Legibus, Censuris, & de universa Theologia, &c.**
- Vide Abutenfus.** **Tostat.**
- Joannes Baptista de Trovamala, Ord. Trovam.** **Min. Edidit Sumam, disclam. Roffia.**
- Joannes Egidius Trullenchus, Doctor Trull.** **Theologiæ. Praxis Sacramentorum.**
- Joannes de Turcremata, Ord. Præd. Card. Turcrem.** **Ep. Sabien. Dispositio de Azymo, & Fermentato, de Transubstantiatione, &c.**
- Aloysius Turrianus, S. J. Summa Theol. Tur.** **Moralis. De Fide, Spe, & Caritate, de Justitia. Opuscula Theologica, &c.**
- Dominicus Tuschus Card. Practicæ con-** **Tusch.** **clusiones juris.**
- V**
- Thomas Valastus, Adv. Lusitanus. Al-** **Valast.** **legationes super varias materias.**
- Franciscus Valens, seu Valeure, S. J. Con-** **Valens.** **cordia juris Pontificii cum Cæsare.**
- Gregorius de Valenria. Soc. Jes. Com-** **Valent.** **mentar. in totam Summam Divi Thomæ. Controvers. Fidei, &c.**
- Joannes Valerius, Carthusianus. Differentia** **Valer.** **inter Forum conscientie, & Judiciale.**
- Zegerus Bernardus Van-Espeu. In jus Ec-** **Van-Espe.** **clesiasticum univèrsam, de Simonia circa Beneficia, &c.**
- Guillelmus Varro, Ord. Minor. Doctor Varr.** **Fundatus, Præceptor Scoti. Script in 4. libros Sententiarum, in Aristotelem, Quodlibeticas-Quæstiones, &c.**
- Gabriel Valquez, Soc. Jes. In 1. primæ Vafq.** **S. Thomæ, & in 2. secundæ, & in 3. primæ. De Incarnatione, de cultu Adorationis, &c.**
- Andreas Vega, Dominicæ. De Justi-** **Veg-** **fica.**

- ficatione, de Gratia, Fide, Operibus, & meritis.
- Venan.* Felix Venanus. In jus Canonicum.
- Ventrigl.* Joannes Baptista Ventriglia, Episcopus Casertanus. Praxis rerum notabilium, præsertim Fori Ecclesiastici.
- Verricel.* Angelus Maria Verricellus Cler. Regular. Quæstiones Morales, & Legales, &c.
- Ughel.* Ferdinandus Ughellus Ord. Cisterciensis. Italia Sacra, sive de Episcopis Italix, & Insularum adjacentium.
- Ugolin.* Bartholomæus Ugolinus, Ord. Eremitar. S. Augustini. Tractatus de Hæreticis, de Censuris, & Irregularitatibus, de Sacramentis, &c.
- Visior.* Franciscus de Victoria, Ord. Præd. Scriptus in Universam Summam Divi Thomæ. Item Prælectiones tresdecim de bello, de homicidio, &c.
- Viezxm.* Claudius Vieuxmontis Parisiensis. Salaris Pœnitentia peccatoris.
- Viger.* Joannes Vigerius, Ordin. Minor. Commentar. in libros Sententiarum.
- Villal.* Henricus de Villalobos Ord. Minor. Candelabrum aureum, de Sacramentis, & Censuris.
- Vinit.* Gerlacus Vinitor, Vicarius ad S. Ursulam Colonix. Compendium de Sacramentis. Compendium Sacrorum Rituum, & Cærimoniarum.
- Vividar.* Petrus Antonius a Venetiis, Ord. Minor. Vitidarium Seraphicum Italix.
- Seraph.* Dominicus Viva, Soc. Jes. Cursus Theologicus Scholasticus, Damnatæ Theses ab Alexandro VII. Innocentio XI. Alexandro VIII. Opus Morale. De Jubilæo, &c.
- Viv.* Franciscus Vives. Silva communium opinionum.
- Vives.* Philippus de Volpiere, Theologia Speculativa, & practica.
- Ursay.* Dominicus Ursaya, J. C. Romanus. Discepciones Ecclesiasticæ. Practica Criminalis, &c.
- L. Wading.* Lucas Wadingus Ord. Minor. Annales Minorum cum Indice, & continuatione.
- Petrus Wadingus, Societ. Jes. De Contractibus in genere, & in specie.
- Henricus Wagnerech, Soc. Jes. Commentarius Exotericus in Decretales.
- Jacobus Weistner, Soc. Jes. Institutiones Canonice.
- Marcellus Vulpe. Praxis Judic. Fori Ecclesiastici.

X

Maximus Xanthorus. Divinum Theatrum.

Y

Yvo Carnutenis, Ord. Canonicorum Regularium S. Augustini. Scriptæ Volumen Decretorum de Divinis, & Ecclesiasticis Officiis &c.

Z

Franciscus Zabarella Card. Commentar. in Decretales, & Clementinas, In Verus, & novum Testamentum. Volumen Consiliorum, &c.

Adrianus Zacharia. De Expositione SS. Sacramenti.

Paulus Zacchias Medicus Romanus. Quæstiones Medico Legales.

Malchior Zambranas Pastor Segobienfis. Aureæ decisioes Casuum Conscientiarum.

Lælius Zacchius seu Cecchini, J. C. Canonicus Brixienfis. De Republica Ecclesiastica, &c.

Thomas Zerola Episcopus Minoricensis. Praxis Episcopalis. Praxis Sacramenti Pœnitentia.

Henricus Zoefius J. U. D. Lovanii. In Jus Canonicum universum.

Franciscus Zypæus J. C. Vicarius Generalis Antuerpiæ: Responsa de Jure Canonico. De jurisdictione Ecclesiastica. Jus Pontificium novum.

P Rætermittuntur hæc brevitatæ gratia alii multi citati Auctores, ex quo eorum nomina, licet in citationibus abbreviata, de se satis pateant. Et hac ipsa ratione omittitur Index Auctorum allegatorum in Additionibus, nam facile quisque potest eos intelligere.

DECRETA
SACRÆ RITUM
CONGREGATIONIS
NOTIS ILLUSTRATA.

EDITORIS PRÆMONITIO

SACRÆ Rituum Congregationis Resolutiones non adeo perspicue adnotaverat Adm. R. P. Ferrari in sua Bibliotheca verbo *Resolutiones* &c. immo, quod ex fontibus non semper illas collegerit, apocryphæ ut plurimum visæ sunt Romanis Censoribus. Quare non sine consilio illas omisimus, Collectionemque nunc damus ab erudito Sacerdote Veneto Spiridione Talù semel atque iterum Venetiis publici juris factam, quæ singula ab ineunte sæculo decimo septimo ejusdem Congregationis Responso chronologico ordine, additis tamen concordantiis, vel discordantiis, completitur. Singulos Articulos cum Indice Clar. P. Merati contulimus, quem omnium quotquot prodierunt exactissimum autumamus, & in hoc sequentes, quos heic adnotare haud incongruum est, non licuit reperire, nempe 26. 73. 226. 263. 267. 282. 286. 289. 338. 352. 394. 456. 469. 470. 491. 516. 517. 530. 531. 532. 533. 545. 547. 549. 568. 632. 646. 647. 661. 667. 674. 678. 683. 715. 716. 718. 729. 733. 761. 807. 815. 833. 843. 844. 879. 880. 888. 891. 893. 896. 898. 899. 900. 903. 915. 927. 928. 929. 930. 960. 965. 977. 990. 991. 1007. 1023. 1027. 1048. 1051. 1053. 1057. 1059. 1061. 1062. 1063. 1064. 1066. Hi vero, ex eo quod in Indice Meratiano desunt, non sunt illico explodendi, & ut apocryphi eliminandi; nam casus plerumque particulares, & veluti privata quædam responso continent, quæ fortasse vel Patri Merati properanti effugerunt, vel, ut verisimilius censemus, quasi non multum necessaria omisit. Inde est, quod eadem uti authentica, donec ab Archivis S. Congregationis non eruantur, nec recognoscimus, nec publici juris facimus. Indicem alphabeticum adjicimus in fine, ut facilius singulæ Resolutiones pro opportunitate reperias. Interim vale.

SS. SIXTI V. PONT. MAX.

P R O E R E C T I O N E

Congregationis Sacrorum Rituum, quæ incipit *Immensa æterna Dei.*

JAM vero, cum Sacri Ritus, & Cæremonia, quibus Ecclesia a Spiritu Sancto edocta ex Apostolica traditione, & disciplina utitur in Sacramentorum administratione, Divinis Officiis, omnique Dei, & Sanctorum veneratione, magnam Christiani populi eruditionem, veræque Fidei protestationem commendent, fidelium mentes ad rerum altissimarum meditationem sustollant, & devotionis etiam igne inflamment, cupientes filiorum Ecclesie pietatem, & divinum cultum Sacris Ritibus, & Cæremoniis conservandis instaurandisque augere;

Quinque Cardinales delegimus, quibus hæc præcipue cura incumbere debeat, ut veteres Ritus Sacri ubivis locorum, in omnibus urbis, orbisque Ecclesiis, etiam in Capella nostra Pontificia, in Missis, Divinis Officiis, Sacramentorum administratione, cæterisque ad divinum cultum pertinentibus, a quibuscumque personis diligenter observentur, Cæremonia, si exoleverint, restituantur, si depravata fuerint, reformentur, libros de Sacris Ritibus, & Cæremoniis, imprimis Pontificale, Rituale, Cæremoniale, prout opus fuerit, reforment, & emendent, Officia divina de Sanctis Patronis examinent, & Nobis prius consultis, concedant. Diligentem quoque curam adhibeant circa Sanctorum Canonizationem, festorumque dierum celebritatem, ut omnia rite, & recte, & ex Patrum traditione fiant, & ut Reges, & Principes, eorumque Oratores, aliaque personæ, etiam ecclesiasticæ, ad Urbem, Curiamque Romanam venientes, pro Sedis Apostolicæ dignitate, ac benignitate honorifice more majorum excipiantur, cogitationem suscipiant, seduloque provideant. Controversias de præcedentia in processionibus, aut alibi, cæterasque in hujusmodi Sacris Ritibus, & Cæremoniis incidentes difficultates cognoscant, summarie terminent, & componant.

Datum Romæ apud S. Petrum, anno Incarnationis Dominicæ 1588. undecimo Calen. Februarii, Pontificatus nostri anno tertio.

D E C R E T A

SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS

NOTIS ILLUSTRATA.

1. **C**LERICI parati, ratione paramentorum thurificandi sunt ante beneficiatos; *Sacra Rituum Congregatio die 10. Junii anno 1602. in Lamentana.* (Ratione Paramentorum: Ita & beneficiati parati ante non paratos, sicut & Canonici sacris vestibus induti ante alios Canonicos non indutos; Ex aliis Decretis *Sac. Rit. Congreg. sub num. 9. & 18. & Cæremonialibus Episcoporum lib. 1. cap. 23. num. 30.*
2. Monachi Congregationis Casinensis non sunt ullo modo cogendi accedere, nisi ad processionem Sanctissimi Sacramenti, juxta eorum antiquam consuetudinem, quam eis ubique conservandam esse censuit *Sac. Rit. Congregat. 10. Junii 1602. in Placentina.* Decretum hoc, uti emanatum a *Sac. Rit. Congreg.* approbatur, & confirmatur ab Urbano VIII. Constat edita die 17. mensis Nov. 1628. quæ incipit: *Nuper pro parte.*
3. Episcopus non potest cogere Regulares, ut faciant commemorationem ipsius in ultima collecta, *Sac. Rit. Congreg. 10. Junii 1602. in Egitanien.*
4. Consuetudo immemorabilis, ut præter Diaconum

num & Subdiaconum Canonico celebranti solemniter assistat unus Capellanus cum pluviali, servanda est; *Sac. Rit. Congreg. 10. Junii 1602. Eodem die & mense 1604. in Mantuana, & 27. Julii 1716. ad Episcopum Papiensem in audientia Sanctissimi Papa Benedicti XIII. ad primum dubium.* (Solemniter: In Missis privatis nulla datur assistentia Canonico, sed celebrare debet uti simplex Sacerdos, servatis solummodo distinctionibus quoad paramentorum qualitates, & locum parandi; Vide num. 831. 952. & 967.

Ufus semel introductus juxta regulas libri 5 Cæremonialis servandus est, & pax cum osculo omnibus viris Ecclesiasticis in choro sedentibus danda est; *S. R. C. 8. Julii 1602. in Messanen.* (Ufus semel introductus: amplius non dat locum Ecclesiarum consuetudini; Vide n. 41. & 55. (In Choro sedentibus: Intelliguntur qui se sedendi habent in choro & stallum: pax enim stanti, & non sedenti danda est; *Cærem. Episc. lib. 1. c. 24. n. 7.* (Cum osculo viris Ecclesiasticis: appropinquando genam, ita ut se invicem leviter tangant. Laicis vero, licet Magistratus, Barones, & Nobiles sint, cum instrumento, quod prius osculetur a por-

A

origen-

rigente pacem, nulla reverentia quibuscumque facia antequam det, sed post datam pacem, etiam si adesse Imperator. Spectabit autem semper ad Presbyterum assistentem in Missis, in quibus adhibetur, pacem deferre, Subdiacono vero in aliis: qui dare debent pacem, postquam per osculum detulerint Dignitatibus & Canonicis, etiam Magistratibus secularibus, sed istis cum instrumento; & postremo eam alicui tradit Acolyho, vel Cæremoniaro, qui ceteris de choro distribuit, scilicet Ecclesiasticis cum osculo, Laicis cum instrumento. Regulare est, ut pax detur primo cuiuscumque ordinis ubi pascendæ sunt distinctæ; & ubi non sunt distinctæ, primo ab utroque latere, qui successive dat alteri subsequenter, dicens, *Pax tecum*, cui respondeat qui pacem accipit, *Et cum spiritu tuo*; *Cerim. Episc. lib. 1. cap. 24. per totum*. In Missis etiam planis coram Episcopo dari solet ipsi Episcopo pax cum instrumento; Idem *lib. 1. cap. 30. num. 12*. Vid. *num. 1145*. Diaconus vero, & Subdiaconus in Missa solemni, cum communicant, quomodo pacem accipiant, consule *n. 84*.

- 6 Assistentia, quæ a Canonicis Diaconis hinc inde debetur per viam Episcopo accedenti ad Ecclesiam pro Missa & Vesperis celebrandis, fiat tantum quando Episcopus pergit intra, vel extra eandem Ecclesiam cum pluviali & mitra, non vero quando incedit cum cappa; *S. R. C. 3. Aug. 1602. in Aefna*. (Cum cappa: Tenentur cum aliis Canonicis Episcopum ad Ecclesiam comitari, & tunc dum alii accipiunt paramenta, ipsi sua accipiant; *Ceremon. Episc. lib. 1. cap. 9. num. 1*. Vid. *num. 1205*.)

- 7 Capellani, seu alii Ministri Ecclesiæ, quocumque nomine appellentur, solitas functiones facere debent, licet Cæremoniale ad eas exercendas eos nomine proprio non appellet; *S. R. C. 3. Aug. 1602. in Patavina*.

- 8 In Regno Castellæ & Legionis servandum est Cæremoniale Episcoporum, etiam in generalibus processionibus, ita ut Fratres, seu Monachi, vel Ordines regulares antecedant, & Presbyteri, seu Clerici seculares subsequantur, & ultimum locum detineant, nec mixtum cum Regularibus incendant. Superiores vero dictorum Regularium numerum debitum, decem, & consuetum Fratrum ad eandem processiones mittant; *S. R. C. 30. Aug. 1602. in una Castella & Legionis*. (Regulares antecedant: Religiosi post fraternitates laicorum juxta ordinem antiquitatis, vel prout de jure, vel consuetudine precedere solent: postea

curiales & officiales, inter quos ultimo loco ibunt nobiliores & Magistratus; deinde Clerus, hoc est, primo minister portans crucem Ecclesiæ Cathedralis, medius inter duos clericos cum candelabris accensis, deinde Clerici Seminarii, postea Curati Ecclesiarum Parochialium cum cortis, tum Collegiatæ cum suis insignibus, quæ etiam in die Corporis Christi permittuntur, si alias illa deferre soleant; & ultimo loco Clerus Ecclesiæ Cathedralis, post quem Canonici parati suis paramentis, scilicet Subdiaconi cum tuniceis, Diaconi cum dalmaticis, Presbyteri cum planetis, & Dignitates cum pluvialibus, etiam Primicerius, licet dubitetur an sit Dignitas, ex *decr. S. R. C. sub num. 59*. Quæ paramenta hoc ordine erunt semper a Canonicis assumentia in processionibus de die Corporis Christi, & in Litanis majoribus & minoribus, si commode, quoad processiones Litaniarum, fieri poterit; quo in casu saltem sex, vel octo eorum erunt cum pluvialibus, ultra duos Diaconos assistentes cum dalmaticis hinc inde cum Episcopo; *Cerem. Episc. lib. 2. c. 32. n. 1. & cap. 33. n. 5. segg.* Vide etiam *num. 37. 209. & 1130*. Circa vero Magistros, tum Cæremoniarum, tum Capellæ cum Cantoribus, Vide *num. 114. & 159*.

Beneficiati parati incensentur ante non paratos; *S. R. C. 30. Aug. 1602. in Calaritana; V. num. 1*.

Baldachini hastæ in Ecclesia deferendæ sunt, 10 ut dicitur in libro Cæremoniali Episcoporum *lib. 1. c. 4. Sac. Rit. Congreg. 30. Aug. 1602. in Melpiten*. Umbraculum, quod in Processionibus deferri solet per nobiliores laicos, vel Ecclesiasticos, deferri solet hoc ordine. Dignior ferat primam hastam, quæ est ante Episcopi dexteram; secundus alteram, quæ prima est ante Episcopi sinistram; tertius aliam, quæ immediate est sub prima a parte dextera, & sic successive, usque etiam ad octavum; ita ut minus digni habeant postremas hastas post tergum Episcopi. Pluribus vero occurrentibus quam octo, servari debet idem Cæremoniale, ubi ait: „Quod si inter digniores plures essent, qui de equali gradu, aut preminetia contenderent, adeo ut omnibus his primo loco hastæ baldachini assignari nequissent, relinquatur his ultimus locus, id est, ubi processio jam pervenit ad Ecclesiam, ad quam dirigitur: talis enim locus reputatur primo equalis; *Lib. 1. cap. 14. n. 3*. Sacerdotes vero, sive Dignitates sint, sive Canonici, sive Beneficiati, vel Mansionarii cum para-

paramentis, id est cum pluviali, sive non, prout processio fit cum paramentis, vel sine illis, baltas deferant per totum Ecclesiam; & in porta Ecclesie illas relinquunt in manibus laicorum, ut dictum est; *Carim. Episc. lib. suprac. & lib. 2. cap. 23. num. 20. & 33. n. 13. & 21. Vide n. 191. & 2146.*

- 11 Tertiarii Sancti. Francisci degentes in saeculo, qui fuerint de gremio alicujus Ecclesie, & illius choro obligati, debent recitare officia particularia illius Ecclesie; secus autem si sint de gremio, & nullatenus choro intervenire debuerint; *Sac. Rit. Congreg. 28. Septemb. 1602. in una Ordinis S. Francisci de Observ.* Nomine Officiorum particularium non ea tantum veniunt, quae ritum habent solemnem, puta Titularis, Dedicacionis &c. sed obligantur ad recitationem illius Breviarii in integrum juxta ordinem diste Ecclesie, ad cujus chori servitium tenentur; & hoc afficit etiam clericos choro Ecclesie Cathedralis deputatos, in quo ritus monasticus adhibetur. Quando Ecclesia Cathedralis est Regularis, Clerici seculares choro deputati recitare tenentur in choro juxta Breviarium Monasticum, nec Episcopus potest separare Clericos a Monachis. Secus autem si non essent choro obligati. Vide n. 1209. & 2266.

- 12 Canonici debent cantare alta voce, & potest Episcopus eos hortari ad id faciendum; *S. R. C. 23. Nov. 1603. in Egitanien.* Alioquin distributiones assignatas lucrari nequeunt; *Ex Constit. S. Pii V. quae incipit Ex proximo Lateranensi Concilio, & ex Constit. Benedicti XIV. quae incipit: Cum semper:* necnon *ex Brevis ejusdem ad Em. Cardinalem Delphinum Patriarcham Aquil., cujus initium: Dilecte fili...* Praeclara decora. Constitutio illa supra laudati S. Pii V. edita fuit die 20. Sept. 1571. Benedicti XIV. *Cum semper* 19. Aug. 1744. Et *Praeclara decora* 19. Januar. 1748.

- 13 Genuflectendum est semper ab omnibus transseuntibus ante Sanctissimum Sacramentum, etiam dum sunt processiones per Ecclesiam; & contraria consuetudo declaratur abusus; *Sac. Rit. Congreg. 14. Decemb. 1602. in Paven. (Genuflectendum est. Excepit crucem deferentem; Carim. Episc. lib. 2. cap. 27. num. 7.* An vero genuflectiones faciendae sint ab omnibus duplicatis genibus quando expositum est Sacramentum patenter, vel velatum, ac etiam inclusum in sola Pyxide; *Vide num. 1225. & 1290.*

- 14 Substitutus Archipresbyteri non debent cantare Missas, quae ad ipsum Archipresbyterum

pertinent, nec locum & honorem incensi & pacis ipsius Archipresbyteri praetendere; *S. R. C. 24. Decemb. 1602. in Maranen. nullius.* Nec alia officia ad ipsum Archipresbyterum pertinentia; *Vide n. 164.*

Potest Episcopus etiam in Ecclesiis Regularium cantare facere Missas Rogationum per suos Canonicos; *S. R. C. 21. Januar. 1603. in Firmana.* (Missas Rogationum; etiam si incidant infra octavam Paschatis, & in diem S. Marci, nisi in Ecclesia propria; *Vide n. 613. 635. & 701.*

Vicarius generalis praecedere debet omnes Dignitates & Canonicos, dummodo non sint parati sacris paramentis, & dummodo dictus Vicarius non sit ex numero Dignitatum, vel Canonico eisdem Ecclesie, & velit tamquam Dignitas, vel Canonicus in choro assistere, distributiones quotidianas lucranti gratia: quia tunc sedere debet in stallo, seu loco suae dignitatis, vel canonicatus; *Sac. Rit. Congreg. 12. Aprilis 1603. in Paven. & 6. Septemb. 1603. in Laurentiana.* Alia exceptio generalis habetur in Cereimoniali Episc. scilicet: „Vicario generali dabitur locus, quem „habere solet pro consuetudine diversarum „Ecclesiarum“. *Lib. 1. cap. 13. num. 13. & cap. 31. num. 15. Vide num. 109. 113. 156. 171. 212. 230. 383. 608. 617. 627. & 1206.*

Cereimonialis liber nec laicis, nec clericis praebet, quominus in processione SS. Sacramenti deferant intorticia, vel candelas accensas; *S. R. C. 12. Aprilis 1903. in Adriana.* (Nec laicis, nec clericis prohibet: sed potius praecipit, nempe „Intorticia & candelae, quae „in processione delatae fuerunt, non extinguantur donec Episcopus cum SS. Sacramento benedictionem dederit“; *Carim. Episc. lib. 2. cap. 33. n. 29.*

Assistentes Episcopo, licet minus digni, praeferruntur omnibus aliis, & ante Dignitates suntthurificandi; *S. R. C. 27. Maii 1603. in Nolana.* (Assistentes Episcopo: hoc ordine, primo Presbyter assistens, deinde Diaconi assistentes, mox Canonici, & alii ordine suo; *Carim. Episc. lib. 2. cap. 1. n. 16.*

Officium anniversarium, vel septenarium, vel trigenerium defunctorum post obitum, si cadat die dominico, vel festivo, transferitur in diem sequentem cum eadem solemnitate; *S. R. C. 23. Maii 1603. in Epitanien.* (Anniversarium: adimplendum est ex voluntate testatoris, etiam extra diem annum depositionis; *Vide n. 1279. segg.* (Transferitur in diem sequentem:

tem: vel potius antecedentem licet duplici majorem impeditam, sed non festivam; Vide *num.* 144. 455. 458. 474. 560. 602. 870. & *seqq.* 1299. Cum eadem solemnitate non immutata Missa, & propria Oratione; Vide *n.* 602. 698. & 1278. *seqq.* An valeat pro adimplenda mente testatoris Missa occurrente cantata diebus impeditis; Vide *n.* 1287. Quid statuatur de anniversario in ruralibus Ecclesiis; Vide *n.* 776. *seqq.* & in octavis privilegiatis incidente; Vide *n.* 486. 836. & 1056. Coram Sacramento; Vide *n.* 588. & 1224. *seqq.* Notandum, quod hæc sanctio, licet nihil agatur de die tertia post obitum, tamen pari passu procedit cum septimo, & trigésimo; *Rub. Miss. Defuncti.* in die obitus.

- 20 Affistentie ratio non habetur in receptione Cinerum, Candelatum, & Palmarum, sed quilibet debet accedere secundum prærogativam sui ordinis; *Sac. Rit. Congreg.* 23. *Maii* 1603. in *Nolana*. Eadem ratio, quæ militat in Cathedralibus, non militat pro aliis Ecclesiis Canonicis non habentibus: alia est enim Rubrica in Cærem. Episc. præscripta pro Cathedrali, & alia a Missali Romano; scilicet quod Diaconus & Subdiaconus, si sint Canonici, ante omnes Canonicos accedant ad celebrantem in receptione cinerum &c. *Cærem. Episc. lib.* 2. *cap.* 19. *n.* 5. In aliis Ecclesiis vero, Ministri parati semper capere debent palmas, cineres &c. statim post digniorem de clero, a quo celebrans accipit cineres; *Rub. Miss.* 5. *de feria* 4. *Cinerum*.

- 21 Matutinum defunctorum pro generali eorum commemoratione non debet cantari pridie Vesperti in festo omnium Sanctorum; sed recitandum est mane die secunda Novembris post Laudas diei; *Sac. Rit. Congregat.* 23. *Maii* 1603. in *Egitanien*. Episcopo præsentem concedit *Sac. Rit. Congreg.* posse recitari die prima Novembris ante horam Completorii in Cathedralibus Ecclesiis modo infra exponendo sub *num.* 699. & 741. Similiter & in aliis non Cathedralibus, & Episcopo absente, quando consuetudo esset in contrarium, dummodo pro commoditate & frequentia populi esset introducta; extra chorum vero licite absolvi posse post Vespertinam hora statuit rursus *Sac. Rit. Congregat. num.* 1202.

- 22 Ubi adest consuetudo, quod Canonici & Dignitates ministrent Episcopo mitram, gremiale, thoribulum, & id genus alia, debet servari, sicut etiam si adsit consuetudo, quod Dignitas seu Canonici gestet baculum ante Episcopum in quibusdam solemnitatibus; *S. R. C.*

1. *Julii* 1603. in *Lamecen*. & 14. *Novemb.* 1676. in *Birrutina*. Improbatur vero administratio bugie a Canonicis Diaconis Episcopo exhibita. Vide *n.* 341.

Non tenentur omnes Canonici associare Episcopum ab eo altari, in quo Missam planam celebravit, ad sedem Episcopalem, si voluerit Missæ Conventualis assistere; *S. R. C.* 5. *Julii* 1603. in *Typpernaten*.

Destinatus ad regendum chorum non est dimovendus a choro, ut assistat Episcopo; *Sac. Rit. Congreg.* 6. *Septemb.* 1603. in *Monopolitana* *n.* 342.

Oratio, quæ dicitur in festo Sanctorum Fabiani & Sebastiani, non est alteranda, ita ut de S. Sebastiano tantum recitetur etiam in propria Ecclesia eidem dedicata; *S. R. C.* 6. *Sept.* 1603. in *Egitanien*. (Non est alteranda: Quando officium de S. Sebastiano tantum ut patrono principali, non vero minus principali recitatur, ut in *rubr. Breviarii de occur.* *n.* 8. sub ritu primæ classis, oratio non erit alteranda, nempe *Infirmatam*, licet S. Fabiani nomen, cui soli competit eadem ut Pontifici, omissem fuerit; Vide *n.* 717. & 927.

Regularibus non convenit continuo officium, & horas canonicas cum Canonicis, & Clericis secularibus in choro decantare; *Sac. Rit. Congreg.* 15. *Novemb.* 1603. in *Illerden*. Intellige quando non sint choro obligati; Vide *num.* 11. & 1208. *seq.*

Consuetudo, ut oblationes, quæ offeruntur cruci feria sexta in Parasceve, dentur Magistris Cæremoniario, servanda est; *S. R. C.* 29. *Novemb.* 1603. in *Beneventana*.

Episcopus non debet in Ecclesia salutare Canonicos aperiendo caput, sed benedicendo manu; *S. R. C.* 10. *Januar.* 1604. in *Elven*. (Benedicendo manu: Præfens decretum servari debet, cum Canonicis post cantatam lectionem in Matutinis, inclinatus profunde versus altare dicit; *Tu autem Domine* &c. & facta reverentia Episcopo, qui versus eum facit signum crucis, revertitur ad locum suum; *Cærem. Episcop. lib.* 2. *cap.* 5. *n.* 6. Regulariter Pontificali hac salutatione a communi cæterorum fidelium distinguatur oportet Præfens, sive Gubernator, vel Vice Legatus; sicut erga Canonicos servari jubet Cæremoniale, *lib.* 1. *cap.* 18. ut bi ab Episcopo salutentur capitis inclinatione; qui mutuum correspondere debent salutationem caput similitur inclinando. Quos quidem reverentiales mutuos actus omittere necesse erit in Matutinis Tenebrarum, per integram Feriam sextam in Parasceve, ac Sabbato Sancto usque ad solemnem Missam

Missam exclusive: sicut etiam in singulis mortuorum officiis, concionatore semper excepto; *Cerem. Episc. lib. 3. cap. 7.* Ad Episcopum benedictionem non tenentur Canonici genuflectere, sed tantum caput inclinare, licet ministrantur pontificaliter Episcopo celebranti. Nominem vero Canonicoz intelligit etiam Canonicos Collegiatum, si addit consuetudo; Vide num. 1072.

29 Commemoratio S. Mariz in suffragiis Sanctorum debet fieri in Ecclesiis eidem dicatis, etiam si ejus Officium parvum in choro recitatum fuerit; S. R. C. 10. Januar. 1604. in *Bononiensi*. & 13. Jan. 1682. & 10. Jan. 1690. in *una Ordinis S. Francisci*. Antiphona hujus commemorationis recitanda prout in Breviario assignatur, cum confuto versu & oratione; Vide n. 674. seq.

30 Dignitates, quæ habent præbendas cum onere cantandi Evangelium, seu Epistolam, non tenentur ministrare inferioribus; S. R. C. 10. Jan. 1604. in *Salamantina*.

31 In Ecclesia Collegiata exempta, præsentem uno Canonico-Cathedralis cum Episcopo, & Abbate-Collegiatæ ejusdem cum suis Canonicis, prius incensetur Canonicus, quam Abbas; S. R. C. 7. Febr. 1604. in *Alexandrina*. Item si omnes Canonici Cathedralis adessent cum Episcopo; Vide n. 157. & 370.

32 Episcopo suffraganeo tenentur Canonici assistere, quando nomine proprii Episcopi functiones Episcopales exerceat; S. R. C. 21. Febr. 1604. in *Aracerni*. Vide n. 52. & 709. seqq.

33 Canonicus celebrans in aliqua Ecclesia Collegiata de Urbe præsentem proprio Vicario illius Ecclesiæ, ad Missam Conventualem non tenetur in fine Missæ ante benedictionem reverentiam facere ipsi Vicario; S. R. C. 21. Febr. 1604. in *una Urbis*. Et non tantum Canonicus, sed & simplex Sacerdos, & uterque etiam in Missa privata: competit enim coram Summo Pontifici in tota Ecclesia, Legato Sedis Apostolicæ in sua Legatione, Patriarcha, Archiepiscopo, & Episcopo in suis Provinciis, Civitatibus, & Diocæsis, reverentiam facere ante benedictionem in fine Missæ, ante Introitum &c. Papæ vero, loco reverentiæ, genuflexionem unico genu; *Rub. Miss. 2. de Bened. in fine Missæ*.

34 Una clavis Reliquiarum Sanctorum Patronorum concedi potest Magistratui seculari ejusdem civitatis; S. R. C. 8. Maii 1604. in *Liberen*.

35 Ubi adesset consuetudo, ut Capellani ministrarent Canonicis cappas, vel pluvialia capite detecto, servanda est; S. R. C. 19. Junii 1604. in *Burgensi*.

36 Episcopus potest habere fenestram ex domo

respicientem in Ecclesia; S. R. C. 19. Jun. 1604. in *Elboreni*.

Clerus Ecclesiæ Cathedralis unitus ultimo loco incedere debet in processionibus, neque Clerus, vel Canonici aliarum Ecclesiarum debent cum dicto Clero Cathedralis incedere; S. R. C. 21. Aug. 1605. in *Andriensi*. Vide n. 8.

Non debet assistens Episcopo deponere illi birretum de capite, sed ipse sibi detrahatur; S. R. C. 21. Aug. 1604. in *Savonensi*. Loquitur de birreto presbyterali, non de pileolo mitræ supponendo; junior enim assistentium aufert mitram, altero a dextris Episcopi birretum accipiente, complanando leniter capillos, & dum imponitur ab assistente dextero eadem mitra, postquam birretum imposuerit, alter a sinistris adjuvat, & vittas a tergo aptat; *Cerem. Episc. l. 1. c. 8. n. 3.*

Potest Episcopus ex causa necessitatis olea sacra consecrare cum minori numero ministrorum, quam præscribitur in libro Pontificali; S. R. C. 21. Aug. 1604. in *Carion. Rhetoricorum*. V. Pontificale de Officio in feria quinta Cæne Domini.

Presbyter-ritu græco ordinatus, a SS. D. nostro licentiam petiit ingrediendi Religionem Capuccinorum, & celebrandi Missam ritu latino, & cum ex ejusdem Sanctissimi Dataria hujusmodi supplicatio ad S. Rituum Congregationem remissa fuisset; S. R. C. consensit, licentiam peritam celebrandi ritualino posse concedi post ingressum Religionis, & emissionem professionis; *Ead. S. R. C. 16. Octob. 1604. in Anconitana*. (Licentiam Celebrandi Ritu Latino: presbyteris græcis præcipue uxoris omnino revocavit S. Pius V. & ne deinceps græci latino more, aut latini græco ritu celebrare præsumant, in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna indignationis, ac perpetuæ suspensionis prohibuit, etiam sub prætextu, Missas & alia officia divina celebrare. Const. quæ incipit: *Providentia Romani Pontificis* 20. Aug. 1556. edita.)

Ceremoniale Episcoporum non tollit immemorabiles, & laudabiles Ecclesiarum consuetudines; S. R. C. 11. Jan. 1605. in *una Hispaniarum*. (Immemorabiles & laudabiles: "nam Antiquitates Ecclesiarum abusus omnes, qui in Ecclesiis aut Secularibus aut Regularibus contra præscriptum Cærimonialis Episcoporum, & Ritualis Romani, vel Rubricas Missalis & Breviarii irreperitur, debent omnino removere: & si adversus ea, quæ in dicto Cærimoniali statuta sunt, consuetudinem etiam immemorabilem allegari contingat, postquam recognoverint, aut eam non satis probari, aut etiam probatam suffragari utpote irrationabilem de jure non pos-

- se, executioni eorum, quæ in dicto Cæremoniâ instituta sunt, diligenter incumbere debent, nec ulla suspensio aut appellatio admittitur. Innocentius XIII. Constituit. quæ incipit, *Apostolice Ministerii* 13. Maii 1727. & Benedictus XIII. in alia incipiente, *In supremo*, 23. Sept. 1724. Vide num. 55.
42. Preces ordinatæ ad impetrandam pluviam, non sunt recitandæ inter Missarum sollemnia, ne Missæ Sacrificium interrompatur; S. R. C. 11. Jan. 1605. in *Ofcon.* (Ita Preces ad postulandam serenitatem, atque hujusmodi generis, ut in *Rit. Roman. de Process.*)
43. Archipresbyter, seu alia Dignitas non debet se intromittere in regimine chori, quod ad solum Cantorem, seu Primicerium pertinet; S. R. C. 3. Sept. 1605. in *Tarentina*. Ad solum Cantorem, seu Primicerium pertinet, in defunctu prædictorum; & ubi non adeat magister chori, spectabit hoc munus ad Cæremoniæ magistrum; *Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 5. num. 4.*
44. Commemoratio omnium Fidelium defunctorum non est celebranda, nec facienda in die Dominico, sed transferri debet in feriam secundam sequentem; S. R. C. 24. Sept. 1605. in *Augustana*. (In feriam secundam sequentem: licet festum duplex minus occurrat, aut transferri contingat, omnibus Missis de Requiem celebratis, excepta Conventuali de festo post Tertiam celebranda; Vide n. 607. 712. 733. 977. & 990. Quid autem statuatur in Ecclesia Societatis Jesu Civitatis Oeniponti, consule n. 888.)
45. Canonicus, vel Dignitas sacrus Episcopus cum retentione canonicatus, vel dignitatis, debet præcedere omnibus Dignitatibus, & Canonicis, etiam ipso antiquioribus; S. R. C. 24. Sept. 1605. in *Rubiana*.
46. Consuetudo immemorabilis aliquibus in locis, ut campanæ in salutatione angelica non pulsantur ante pulsationem in Ecclesia Matrice, servanda est; S. R. C. 24. Septem. 1605. in *Giennæ*.
47. Magister Cæremoniarum, non autem Sacrificia debet vocare Viarium, ut hora debita, si voluerit, ad Ecclesiam accedat; S. R. C. 26. Novemb. 1605. in *Urbiana*.
48. Abbas semel benedictus cum usu birreti, si transferatur ad altam Abbatiam cum usu mitræ, non indiget alia benedictione, sed potest per seipsum mitram capere, S. R. C. 25. Febr. 1606. in *Bisuntina*.
49. Officium in choro, dato signo, inchoandum est, non expectato Vicario generali; S. R. C. 25. Febr. 1606. in *Neritana*. (Dato signo: campanarum iussu Sacrificii, cui spectabit ut indicentur horæ Vesperarum, Matutinarum, & Missæ, ac reliquarum horarum canonicarum; *Cer. Episc. lib. 1. cap. 6. n. 4.*)
- Capellanus Confraternitatis non potest suo arbitrio, sine expressa licentia Episcopi, processiones facere; S. R. C. 4. Mart. 1606. in *Milana Galati*. (non potest: extra ambitum propriæ Ecclesiæ; intra vero non possit, & quomodo; Vide n. 786. & seq.)
- Eucharistia non est singulis diebus exponenda super altari, sed in quibusdam tantum sollemnitatibus; S. R. C. 4. Martii 1606. in *Placentina Provincia Castellana*. (In quibusdam tantum sollemnitatibus: quæ considerantur regulariter Oratio quadraginta Horarum, & festum cum tota oclava Corporis Christi; Constit. Clem. XI. quæ incipit: *Essendo state fatte*, a Benedicto XIII. & Clem. XII. confirmata die 1. Septem. 1726. & *Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 33. n. 34.* Vide n. 112.)
- Assistentia duarum Dignitatum, vel duorum Canonorum Episcopo loci ordinario tantummodo convenit; S. R. C. 9. Maii 1606. in *Casariangustana*. (Etiam Episcopo suffraganeo, quando nomine proprii Episcopi functiones Episcopales exerceat, nulli vero alteri, quamvis Sedis Apostolicæ Legato; Vide n. 32. & *Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 8. n. 4.*)
- Gubernator Civitatis, etiam si sit uxoratus, 53. thurificandus est immediate post Canonicos; absente vero Episcopo, immediate post Vicarium generalem; S. R. C. 9. Maii 1606. & 17. Novemb. 1607. in *Faventina*. (Thurificandus est: duplici ductu ab illo ministro, cum cæteros Canonicos inerat onus thurificandi; *Cærem. Episcop. lib. 3. cap. 5. n. 1.*)
- Posta Præbendarum distinctione in presbyterales, diaconales, & subdiaconales, qui de novo obtinuerit presbyteralem, præcedere debet habentes diaconales; S. R. C. 17. Junii 1606. in *Tropica*. Vide num. 265. 352. & 448.
- Decretum de die 11. Junii 1605. quod Cæremoniæ liber non tollat laudabiles, & immemorabiles consuetudines, habet locum in omnibus regnis, & locis Christianis; S. R. C. 17. Jun. 1606. in *Elbena*. (Consuetudines quando servandæ, Vide n. 41.)
- Baculi & mitræ usus sunt correlativi, & cui 54. unum conceditur, alterum etiam conducendum videtur; S. R. C. 7. Octob. 1606. in *Argentina*, & antea 8. Januar. 1605. in *Treviren*. Baculo Episcopus in sua tantum civitate vel diocesi utitur, & etiam alibi, Ordinatio loci annuente;

Cq.

Cerem. Episc. lib. 1. cap. 17. num. 5. Vide n. 168. & 205.

- 57 Vicario non licet dare benedictionem Diacono, antequam canter Evangelium, neque benedicere Predicatori, antequam pulpitem ascendat; S. R. C. 17. *Maii 1607. in Pacena.*
- 58 Archidiaconus, si sustinet baculum Episcopi, thoricandus est immediate post Presbyterum, & Diaconos assistentes; S. R. C. 28. *April. 1607. in Breavere.*
- 59 Primicerius, licet dubitet an sit Dignitas, debet in processionibus capere privilegium sicut Dignitas, & non planetam sicut Canonici; S. R. C. 28. *Aprilis 1607. in Capuana; Vide num. 8.*
- 60 Benedictio, ac distributio Candelarum, & Palmarum regulariter potest fieri in omnibus Ecclesiis tam Collegiatis, quam Parochialibus, tam Sæcularibus, quam Regularibus; S. R. C. 28. *Apr. 1607. in Offina. Vide n. 1770.*
- 61 Magister Cereemoniarum non potest alterare, seu mutare consuetudinem circa præintonationem antiphonarum ad Vesperas; S. R. C. 28. *April. 1607. in Suseffana.* Consuetudo præintonandi antiphonas ad Vesperas spectabit ad Subdiaconum, vel alium, juxta Ecclesiarum consuetudines hoc ordine: Si Episcopus erit in crastinum celebraturus, Subdiaconus, vel alius a Cereemoniario ductus præintonat primam antiphonam, Episcopo debitis reverentiis ante & post intonationem factis, ibique erga eum stabit, donec erit præintonatio repetita, sic & ad Magnificat. Reliquæ quatuor per eundem, seu alterum, ad quem spectat, præintonari debent; secunda scilicet Diacono assistenti a dextris Episcopi; tertia Presbytero assistenti; quarta primo Canonico in choro, siue sit Archidiaconus, siue Archipresbyter, siue Presbyter; quinta Diacono assistenti a sinistris. Si Episcopus non erit in crastinum celebraturus, tunc non per Subdiaconum, sed per aliquem ex Canonicis, aut alium, ad quem de consuetudine Ecclesiæ spectat, præintonantur, primo ipsi Episcopo, deinde aliis Canonicis, incipiendo a dignioribus prout Ecclesiarum circa hoc usus suadebit. Si interesse velit cum capta, antiphonæ præintonantur ab aliquo ex quatuor vel sex beneficiatis paratis, primo Canonico celebranti, deinde aliis Canonicis dignioribus juxta morem Ecclesiæ. Absente Episcopo, & in Collegiatis unus ex Presbyteris paratis præintonat antiphonam primi psalmi celebranti, & illam ad Magnificat; reliquæ quatuor per cantorem, vel per ultimum paratum, si sint plures quam duo; *Cerem. Episc. lib. 2. c. 1. n. 7. segg. cap. 2. n. 3. segg. c. 3. n. 6. segg.*

Episcopus concionaturus in aliena Diocesi co- tam Ordinario, etiam Cardinali, non debet petere benedictionem ob supream Episcopalem dignitatem; S. R. C. 28. *April. 1607. in Neapolitana. Vide n. 186.*

Genuesiendum non est ad orationes in Missa solemni, in qua dicitur Gloria & Credo; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina.* Neque in iis, in quibus dicitur tantum Gloria, nec in votivis; sed tantum in Missis ferialibus, & defunctorum, licet ritu solemniori celebratis; *Rub. Miss. de Orat. & Cerem. Episc. lib. 2. cap. 18. num. 16.*

Chorus universus ad Primam, & Completorium debet replicare Miserere, & Confiteor; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina.*

Septimum Candelabrum Episcopo celebranti adhibeatur in Missis tantum solemnibus, non vero in Vesperis, neque etiam in Missis Defunctorum; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina.* Prælo vero Episcopo inferiori, & Episcopo extraneo, etiam in solemnioribus nullo modo convenit; *Vide n. 356. & 909.*

Canonici duo Diaconi assistentes, & non Presbyter assistens, debent elevare fimbrias pluvialis hinc inde, dum Episcopus progreditur, & thurificat altare; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina.*

Debent assistentia Episcopo, quando facit ordinationes in Missa solemni; si vero ipsas in Missa privata, vel alias functiones episcopales in Pontificalibus facit, saltem duo Canonici assistant præter Archidiaconum, qui vocare debet ordinandos; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina.* Intellige quando celebrat per civitatem, non vero per diocesim, quoad Canonorum assistentiam; circa vero Archidiaconum, qui vocare debet ordinandos, non potes ipsam teneri ad exprimenda nomina singularim, quia hoc spectat ad Notarium, sed per verbum: *Accedant qui ordinandi sunt &c. Pontific. Rom. p. 1. de Ordinat. Vide n. 129.*

Canonici Ecclesiæ Collegiatae non debent in processionibus incedere parati, sicut Canonici Cathedralis; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina.*

Gloria in excelsis Deo dicitur in Missis votivis Sanctæ Mariæ tam in sabbatis feriarum, quam in sabbatis Adventus, licet ipsa die Officium non fiat de Beata Virgine; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina.* Item in semiduplicibus Sabbato occurrentibus, si eadem Missa de Beata Maria tam solemnis, quam privata celebratur, hymnus angelicus erit recitandus; *Vide n. 576. seg.*

Canonici omnes ex utraque parte chori thurifi-

rificandi sunt ante Mansionarios, non obstante consuetudine in contrarium; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina*, & 27. *Iunii 1609. in una Urbis*. (Thurificandi sunt: duplici doctu thuribuli Canonici & Dignitates; Mansionarii vero unico doctu. Legato, vel aliis Cardinalibus presentibus, illi semel, isti transeundo thurificantur; *Cærem. Episc. lib. 1. cap. 23. n. 32.*

- 71 Canonici primus Presbyter debet Episcopopo aposolorum ministrare, si præbendæ sint distinctæ; si vero non sint distinctæ, prima Dignitas, vel primus Canonici in ordine id facere debet; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina*. In Cathedralibus Ecclesiis, & aliis Rectorem beneficiatum non habentibus, secus autem in parochialibus, aliisque, siue sint Regularium Monasteria, siue non: spectat enim ad digniorem Ecclesiæ, vel Monasterii; Vide n. 90. 231. 251. *seq. 301. 329. 459. & 789.*

- 72 Assistent Presbyter debet Episcopum thurificare ad sedem, quicumque ille sit; non vero Diaconus Evangelii; S. R. C. 19. *Maii 1607. in Placentina*. (Ad sedem: secus ad altare, tunc enim ad prædictum Diaconum spectat; *Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 9. n. 3. Vide n. 92.*

- 73 Ubi adeo consuetudo recitandi Matutinum media nocte a clero seculari, potest dimitti, & mutari, ut recitentur albescens die, æque iusta causa; S. R. C. 21. *Iun. 1607. in Offen.*

- 74 Presbyter assistens, licet non sit prima Dignitas, thurificandus est ante Archidiaconum a dextris Episcopi assistentem, quamvis idem Archidiaconus sit prima Dignitas; S. R. C. 23. *Iun. 1607. in Verellen.*

- 75 Defunctorum Missæ non sunt cantandæ, nec celebrandæ diebus solemnitibus; S. R. C. 23. *Iun. 1607. in Veronen.* Corpore etiam præsentem in Ecclesia, prohibentur Missæ solemnes defunctorum, licet unica, in festis primæ classis festis, demptis feriis secundis & tertiis Paschatis, & Pentecostes; FERIA quæque quinta in Cæna Domini, sexta in Pasceve, & Sabbato sancto; Vide n. 499. 1031. 1102. & 1263. *seq.* Aliis diebus præsentem cadaverem in Ecclesia non vetatur Missa defunctorum solemnis; & etiam absente corpore, licet apud illos non sepeliatur, exclusis duplicibus primæ & secundæ classis, ac diebus festis; V. n. 1264. Anniversaria dies, tertia, septima, trigesima, & aliæ Missæ cantantur ex dispositione Testatorum, censuit Sac. Congreg. ut celebrantur diebus non festis de præcepto, etiam Officio duplici majori occupatis; *Eodem Sac. Rit. Congreg. numer. 19.* Missæ privatæ celebrandæ non erant de Requiem, etiam in duplicibus omnibus per annum, licet miso-

ribus, & translatis, tam in diebus festis, quam ferialibus, nec non Dominicis per annum omnibus (in quibus Dominicis, anticipate ante Epiphaniæ, vel post Pentec. non comprehenduntur) & feriis privilegiatis, de quibus consule n. 205. 310. & 353. 1268. Item diebus infra octavas Nativitatis Domini, Paschatis, Pentecostes, & Corporis Christi, Vigilia Epiphaniæ, & per totam octavam, & durante expositione publica SS. Sacramenti; Vide n. 207. 308. 353. 479. 486. 643. 692. 836. 883. *seq. & 1263. seq.*

Clerici Seminarii debent in processionebus primi incedere ante clerum sæcularem, & relinquere locum digniorem Curatis; S. R. C. 1. *Sept. 1607. in Capuana; Vide n. 8.*

Consuetudo immemorabilis, quod eodem tempore thurificentur Canonici, & Magistratus, servanda est; S. R. C. 1. *Sept. 1607. in Fanen.* Uius duorum thuribulorum adeo ipsam Sac. Cong. alias improbat, hoc loco permitti videtur; Vide num. 91. & 167.

Consuetudo, ut Hebdomadarii ad Vesperas capiat pluviale ad capitulum, & non a principio Vesperarum, servari potest; S. R. C. 1. *Sept. 1607. in una Theatinorum.*

Antiphonæ feriales ad Laudes ante Nativitatem, omitti possunt in festo solemnitatis celebrato, ut contingit in festo S. Thomæ; sed Antiphonæ majores ante Nativitatem, etiam in festis solemnitatibus, dicendæ sunt ad Magnificat; Sac. R. C. 16. *Novemb. 1607. in Brugen.* (Omitti possunt: In Hispania, nec prædictæ antiphonæ omittantur, Gregorius XIII. statuit, ut die 16. Decembris dicendæ sint propter festum Expectationis Beatz Mariæ Virginis die 18. occurrens, omissa antiphona, quæ ad Canticum dicitur, cujus loco dicatur ea, quæ ad Canticum ponitur in Psalterio, & idem fiat de antiphonis in die S. Thomæ currentibus, reponendis in Sabbato, quando festum Expectationis huiusmodi in Sabbato venerit, ut scilicet antiphonæ in die S. Thomæ occurrentes, tunc reponantur 16. Decembris, dempta ea, quæ dicitur ad Canticum, ut supra; Gregorius Papa XIII. die 30. Dec. 1573. Constit. quæ incipit *Pastoralis officii*; Vide num. 626.

Simplex reconciliatio Ecclesiæ, seu Cæmeterii 80 non consecrati, potest committi Presbytero in dignitate ecclesiastica constituto; S. R. C. 9. *Febr. 1608. in Comracen.* Hæc facultas ab Episcopo dati potest Sacerdoti, si Ecclesiæ, vel Cæmeterium sint tantummodo benedicta; si vero alias fuerint consecrata, Episcopus ipse reconciliare debet; *Rituale Rom. de Bened.*

Archidiaconus dum assistit Episcopo solemniter 89 cele.

celebranti tam in Ecclesia Cathedrali, quam in alia intelligitur in choro præsens; *S. R. C. 15. Martii 1608. in Camerino.*

- 8a. Quamvis præbendæ non sint distinctæ, conveniunt tamen, ut fiat distinctio pluvialium, planetarum, & dalmaticarum in festis solemnioribus; *S. R. C. 15. Martii 1608. in Alexandrina;* Vide n. 8.

83. Missæ Conventuales, infra octavam Corporis Christi, possunt, ubi est consuetudo, cantari sine Diacono & Subdiacono, excepto die festo, ac Dominica, & die octava; *S. R. C. 14. Martii 1608. in Alexandrina.* (Cantari sine Diacono & Subdiacono: & incensum absolute non adolere; Vide n. 315.)

84. Diaconus & Subdiaconus accipiunt pacem ab Episcopo celebrante, statim post Diaconum assistentes, si in Missa Communionem non recipiunt; *S. R. C. 15. Martii 1608. in Alexandrina.* Si vero sacram Synaxim assumerent, tunc pacem capiunt ab Episcopo celebrante, cum ab eo accipiunt Communionem; *Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 24. n. 3. Vide n. 5.*

85. Usus Missalis & Breviarii Romani semel introductus in aliqua Ecclesia, quæ habebat particulare Missale & Breviarium, confirmandus est, nec licet redire ad usum antiqui Missalis & Breviarii; *S. R. C. 15. Martii 1608. in Trullen. seu Nisimis.* (Quæ habebat particulare Missale & Breviarium: ab ipsa prima institutione, vel per Sedem Apostolicam, vel per consuetudinem ducentorum annorum jam approbata, alioquin licet Romanus usus non introductus fuerit, non posse satisfieri per particularem recitationem, statuit *S. Pius Papa V. Constit. quæ incipit: Quod nobis, die 15. Julii 1568. edita.*)

86. Usus semel introductus, & receptus in Ecclesia Cathedrali celebrandi festum solemniter de aliquo Sancto, tamquam de patrono, continuandus est, licet non sit de antiquis patronis Ecclesiæ, vel in Breviario Romano de eo non fiat Officium; *S. R. C. 15. Martii 1608. in Sempronio.* Hoc decretum habet locum in iis locis tantum, in quibus usus prædictus esset introductus ante Constitutionem Urbani VIII. emanatam die 23. Martii 1630. Vide n. 243.

87. Canonici digniores debent sedere in sedibus, quæ sunt viciniores sedi Episcopali; *S. R. C. 15. Martii 1608. in Alexandrina.*

88. Canonicus officium faciens ad Vesperas, non potest recusare assistentiam Clericorum in defectu Capellanorum, vel Beneficiorum, sub prætextu, quod Ceremoniale dicat, id munus pertinere ad Capellanos, vel Beneficiarios; *Sac. Rit. Congreg. 15. Martii 1608. in*

Alexandrina. Ceremoniale nuper recognitum, alternative a Presbyteris seu Clericis assistentiam, pluvialibus indutis, sumendam, statuit *lib. 2. cap. 3. n. 16.*

Episcopus ad Matutinum in nocte Nativitatis Domini, sedere potest vel in sede chori, vel in sede Episcopali, prout melius sibi videatur, & magis populo satisfaciatur; *S. R. C. 15. Martii 1608. in Alexandrina.*

Alterforium aquæ benedictæ porrigendum est pro Episcopo a Priore Ecclesiæ Collegiatæ, dum eo accedit Episcopus, non autem a prima Dignitate, vel primo Canonico Ecclesiæ Cathedralis; *S. R. C. 15. Martii 1609. in Camerino.* Vide n. 71.

In thurificatione attendatur consuetudo inter Vicarium, & Canonicos, & alios, nisi Canonici sint parati; *Sac. Rit. C. 15. Martii 1608. in Alexandrina;* Vide n. 1. p. 16. Hoc idem intelligitur in accipiendis Candelis, Cineribus, & Palmis.

Diaconus Evangelii debet thurificare chorum, nec ab eo munere excusatur sub prætextu contrariæ consuetudinis; *Sac. Rit. Congreg. 15. Martii 1608. in Alexandrina.* (Chorum: Hic sub nomine chori non intelliguntur Acolythi, Thuriferarii, alique, si choro superintendant, & reliquis populus, qui a Thuriferario omnes erunt incensandi, non vero a Diacono. Magni Principes vero, Magistratus omnes, Barones, Domicelli, & Mulieres insignes, ut Regina, vel Magnæ principissæ, qui præter Imperatorem, Regem, & Proregem, nec non Gubernatores Regnorum, & Provinciarum, ab iis thurificantur, ad quos ex consuetudine id munus pertinet, scilicet vel a Presbytero assistente, si Episcopus esset apud sedem, vel a Diacono Evangelii, si esset apud altare, vel faldistorium; *Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 24. num. 24. 30. seq. & Mis. Rub. 10. de Incens. Vide num. 97.*)

Non approbatur usus duorum thuribulorum pro incensatione personarum; *Sac. Rit. Congreg. 15. Martii 1608. in Alexandrina;* Vide n. 77.

Duorum Canonicorum assistentia semper convenit Episcopo, sive celebret ipse, sive assistat divinis; *S. R. C. 10. Maii 1608. in Granata.* Decretum, quod considerari debet in civitate, non vero per diocesim, non loquitur de Matutinis, quantumvis solemnibus. *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 5. n. 1. Vide n. 157.*

Confraternitati Sanctissimi Sacramenti, si sumptus ceræ facile, indulgetur, ut in processione ejusdem SS. Sacramenti aliqui ex confratribus, saccis induti, cum fauilibus accensis, incedant hinc

hinc inde, & apud idem SS. Sacramentum, dummodo major pars confraternitatis cum sua cruce & insignibus incendant ante in loco suo, juxta Bullam Gregorii XIII. S. R. C. 10. *Majii* 1608. in *Nepesina*. (Juxta Bullam Gregorii XIII. editam 11. *Marii* 1573. incipient. *Cum interdam*; Vide n. 151.

- 96 Prima Dignitas det candelam Episcopo in festo Purificationis Beate Mariæ Virginis, & Episcopus det primæ Dignitatis, aut Vicarii generalem; *Sacra Rituum Congregatio* 14. *Junii* 1608. & 28. *Majii* 1616. Vide num. 16. & 455.

- 97 Baro Dominus loci in Ecclesia parochiali non collegiata, ubi non sunt Canonici, thurificandus est post celebrantem, ministris paratos, & Archipresbyterum duplici ductu, ab eodem ministro qui thurificat, & ante omnes alios Presbyteros; S. R. C. 27. *Sept.* 1608. in *Bisnarianen*. (Ab eodem ministro: scilicet a Diacono in Missis; in Vesperis vel Laudibus ab assistente parato ultimo, quatenus sint sex vel quatuor, aliqui a Thurificatione; *Cerem. Episcop.* lib. 1. cap. 23. num. 1. & lib. 2. cap. 3. num. 10. *segg.* Vide n. 92.

- 98 Sanctæ Ecclesiæ Officium cum octava, etiam si veniat in Quadragesima, juxta antiquam & immemorabilem consuetudinem, concedit *Sac. Rit. Congregat.* 6. *Decemb.* 1608. in *Barchinonen*. (Juxta antiquam & immemorabilem consuetudinem: Dies enim infra aliquas octavas privilegiatas occurrentes, & in feriam quartam Cinerum suspenduntur ipsam die tantum, atque ita commemoratio octavæ erit omittenda; & Preces in Officio recitandæ; Vide n. 535. *segg.* 538. & 1018.

- 99 Dignitates tenentur associare Episcopum cum Canonicis, ex debito, licet Cæremoniæ Episcoporum nominet tantum Canonicos; S. R. C. 10. *Januarii* 1609. in *Jaca*. (Dignitates: etiam prima archidiaconalis. Vide n. 395.)

- 100 In festo SS. Corporis Christi non convenit cantare cationes vulgari sermone; S. R. C. 21. *Marii* 1609. in *Abulen*. (Cationes vulgari sermone: sed hymni præcipue sequentes: „Pange lingua gloriosi; Sacris solemnis: Verbum supernum prodiens; Salutis humanæ fa-
tor: Æternæ rex altissime.“ Celebrans quoque per viam semper submissa voce aliquos psalmos, vel hymnos recitabit, ministris respondentibus. *Cerem. Episcop.* lib. 2. cap. 33. n. 22. *Rit. Rom. de Procession.* Vide n. 1130.)

- 101 Benedictio Candelarum, Cinerum, & Palmarum, & aliz similes actiones, quas faceret Episcopus presens, eo absente, vel impedito

ad primam Dignitatem, non vero ad Canonici cum hebdomadariatum pertinet; *Sac. Rit. Congreg.* 21. *Marii* 1609. & 15. *Julii* 1621. in *Tarentina*. (Aliz similes: ut sunt Nativitas Domini, Epiphania, Feria quinta in Cena Domini, Dominica Resurrectionis, festum Ascensionis, & Dominica Pentecostes, & Processio in die Corporis Christi: item festum Annunciationis, & Assumptionis Beate Mariæ Virginis, festum SS. Apostolorum Petri, & Pauli, omnium Sanctorum, S. Titularis vel Patroni Ecclesiæ, & dies anniversaria Dedicationis Ecclesiæ: Item etiam Fontis benedictio; denique festum Patroni civitatis, vel festivitatis aliz extraordinariæ juxta peculiare locorum mores, & circumstantias; & *Ceremon. Episcop.* lib. 2. cap. 27. num. 16. & 34. n. 2. lib. 3. cap. 3. num. 1. (Ad primam dignitatem: Et prima impedita ad secundam, & sic successive: nullo modo ad Vicarium generalem, tam in his, quam in aliis a S. R. C. enumeratis; n. 118. & 297.)

Canonici Episcopo assistens, superveniente 102 digniore Canonico, debet illi cedere locum assistentiz; S. R. C. 20. *Junii* 1609. in *Ferrariensi*. Edictum hoc consideratur, cum assistentes non sint parati, sed habita Canonicali tantum induti, ut in *Cerem. Episcop.* lib. 2. cap. 8. num. 4. Vide num. 304.

Potest Episcopus compellere Regulares etiam 103 per censuras, ut accedant ad publicas processionem; S. R. C. 27. *Julii* 1609. in *Ferrariensi*. Monachos Congr. Cassinensis excipe, nisi ad processionem SS. Sacramenti; Vide num. 2.

Abbas, licet habeat usum mitræ & baculi, 104 & solemiter benedicere populo possit, privatam tamen benedictionem more Episcoporum per vias minime dare potest; S. R. C. 24. *Augusti* 1609. in *Provincia Burgesii*. (Comprehenduntur etiam Abbates populum habentes pleno jure subiectum, etiam si Pontificalibus induti, & per Ecclesiam suam incidentes; Vide n. 368.)

Curatus ratione stolis debet præcedere aliis 105 Presbyteris etiam Canonicis Ecclesiæ collegiatis; S. R. C. 24. *Octob.* 1699. in *Sano-Ferrato Nucrina Diocesi*.

Presbyteri & Clerici Cathedralis omnes fa- 106 ciunt unum corpus cum Canonicis, & sub una cruce debent incedere; S. R. C. 28. *Novemb.* 1619. in *Macerata*. Vide num. 8. 152. (Sub una Cruce: Adverte loqui decretum de cruce processionali, non Archiepiscopali, in Cathedralibus aut Canonici paratos tantum ponenda; *Cerem. Episcop.* lib. 2. cap. 32. num. 2.)

Reliquiam defectu in processionibus, pertinet 107 ad

ad Superiorem Conventus, unde Reliqua assumitur, qui cum ministris paratis ultimo loco incedere debet: sed Regulares debent in dictis processibus cedere digniores locum clero laicali; *Sac. R. C. 27. Januari. 1610. in una Synagallim. Montis Bodii, & 24. Sept. 1695. nec non 19. April. 1608. Vide num. 8. & 166.*

108 Archidiaconus non potest assistere Episcopo in habitu praelatio non choralis, licet sit Protonotarius; *S. R. C. 6. Martii 1610. in Asculana in Apulia. An possit uti subana violacea. Vide n. 119. & 184.*

109 Canonici parati assistentes Episcopo praecedunt Vicario generali, & sunt ante ipsum thurificandi; *S. R. C. 6. Martii 1610. in Eginita. Vide n. 16.*

110 Canonicus, vel Presbyter paratus Officium faciens, debet habere locum etiam a Decano; *S. R. C. 26. Junii 1610. in Aborra. Vide num. subs. (Habere locum: panis coopertum coloris solemnitate in cornu Epistolae preparatum, vel ad stallum, seu primam sedem chori ab e parte, quae eidem illa hebdomada obtigerit, in qua sede ponitur polvum; & alterum cum tapeto super alio scanno, seu genuflexorio ante se posito, super quo etiam ponitur liber ferico colore exteriorum paramentorum testis; *Cerem. Episc. lib. 2. c. 3. n. 4. Vide n. 115. & 143.**

111 Archipresbyter, licet sit prima Dignitas, in choro tamen cedere debet primis & dignioribus locum Canonico celebranti; *S. R. C. 26. Junii 1610. in Aborra. Vide n. ant.*

112 Decretum in visitatione factum contra regulas libri Cereemonialis, non est servandum: nisi ad servandas laudabiles, immemorabiles; & approbatas consuetudines esset emanatum; *Vide n. 41.*

113 Vicario generali in choro praesente, & Episcopo absente, si primum stallum ei datur in dextera altaris, sedebit in parte sinistra prima Dignitas, secunda vero post Vicarium; *S. R. C. 7. Aug. & 25. Sept. 1610. in Adriam. Vide num. 16.*

114 Nullo modo convenit, ut Magister capellae incedat in processibus cum beneficiatis; sed quacumque consuetudine, vel usum non obstante, debet incedere cum suis cantoribus immediate post crucem ante ipsos beneficiatos, vel in loco, ubi ab Episcopo ordinatum fuerit; *S. R. C. 20. Novemb. 1610. & 25. Januari. 1611. in Urbeviana: Vide n. 8. (In loco, ubi ordinatum fuerit: regulariter ante Thuriferarium,*

post quem praecedit Crux; *Cerem. Episc. lib. 2. cap. 16. v. 15.*

Sacerdos, Diaconus, & Subdiaconus celebrantes solemniter possunt, & debent sedere in banco, dum cantatur Gloria, Credo &c. Eriam si sint Beneficiati, vel Capellani, prout sedent Canonici, non obstante qualibet consuetudine; *S. R. C. 15. Jan. 1611. in Persina. (Gloria, Credo &c.: Scilicet Kyrie, Graduale, & Sequentia, si multum tempus in iis decantandis infumatur, ultra illud, quod requiritur ad recitandum Kyrie, vel legendum Evangelium, quae ante, non post sessionem recitanda, aut legenda sunt. Bancus vero pro eadem sessione erit oblongus sine postergalibus, decenti parvo ornatus, licet Celebrans, & Ministri essent Canonici, semper a latere Epistolae ponendus; Vide n. 110. & 143.*

Cantor, si est Dignitas in Cathedrali, debet suum munus obire, vel per se ipsum, vel per vicecantorem ante sumendum, & ab Episcopo approbandum, qui non sit de iis, qui alioquin choro sunt obligati; *S. R. C. 19. Maii 1611. in Lucerna.*

Inter Canonicos Presbyteros nulla datur praecedentia, nec praesidentia ratione doctoratus, sed tantum ratione ordinis, & antianitatis; *S. R. C. 19. Maii 1611. in una Torre Coniglioni Diocesis Montis Regalis in Sicilia. Similiter inter Presbyteros simplices; Vide n. 131.*

Missarum solemnium celebratio, delatio SS. Sacramenti in processione in ejus festivitate, candelarum, cinerum, & palmarum benedictiones, & functiones similes, quas Episcopos praesens in sua cathedrali facere solet, & debet iuxta formam libri Cereemonialis Episcoporum, absente vel impediendo Episcopo, ad primam Dignitatem, & deficientem primam, ad secundam, & sic successive pertinent; *S. R. C. 25. Junii 1611. in Civitatem, seu S. Severi. (Functiones similes: Vide n. 101.*

Canonici Protonotarius potest uti subana violacea in choro, & in Ecclesia, dum divinis assistit, dummodo in ceteris habitum proprium Canonici conveniunt deferat; *S. R. C. 14. Jan. 1612. in Panormitana. (Dummodo in ceteris habitum proprium Canonici deferant; alioquin partitiones quotidianas amittit; Vide n. 108. & 184.*

Tenentur omnino Canonici ad cantandam Missam de die, ut lucentur distributiones; *S. R. C. 28. Jan. 1612. in Osena. (De die: id est de festo, vel feria currenti, ut in seq. n.*

Missae Conventualis de festo, seu de feria currenti omnino cantanda est, non obstante quacumque

cumque contraria consuetudine, S. R. C. 28. Jan. 1612. in *Ofcen.* (Missæ Conventualis: Benedictus XIV. decrevit, ut applicetur pro Benefactoribus in genere, in omnibus Patriarchalibus, Metropolitanis, Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesiis, non obstante quamvis licet immemorabili consuetudine in contrarium. Et non tantum de una, sed etiam de secunda, vel tertia, si forte ex Rubricis Missalis teneantur celebrare, statuit; cum hac tamen moderatione, quod consuetudo in contrarium stare possit, quoad secundam, & tertiam dumtaxat, dummodo eorum benefactorum non obviat in commemoratione defunctorum omnium; Constituit. quæ incipit: *Cum semper*, die 19. Aug. 1744. emanata.

- 112 Aspersorium cum aqua benedicta Episcopo accedenti ad Ecclesiam, semper debet ministrari a prima Dignitate, vel digniore Canonico; S. R. C. 15. Mart. 1612. in *Sarzanensi*, & ante 16. Jul. 1605. in *Salamanica*: Ly, semper, non comprehendit Ecclesias extra Cathedralē Rectorem habentes, vel Monasteria; Vide n. 71.
- 113 Collegiata insignis ab ejus erectione præcedit aliis Collegiatis antiquioribus; S. R. C. 24. Mart. 1612. in *Firmiana*.

- 114 Ante Dignitates non debet poni pulvinar cum tapeto, sed debent sedere in suis stallis, prout sedent alii Canonici; tamen ratione dignitatis potest indulgeri pulvinar de corio tantum; S. R. C. 24. Mart. 1612. in *Tudertina*. (Ante Dignitates etiam primæ archidiaconales; cum Missam solemnem, aut sacras functiones non peragant; Vide n. 111. & 483.)

- 115 Cæremoniæ novæ non inducendæ; nec antiquæ immutandæ, absque expressa licentia, quam dare debet S. R. C. *Ead. Sac. Cong.* 12. Maii 1612. in *una Urbis*. Vide n. 41.

- 116 Rectores Ecclesiarum Parochialium in processionibus, non debent incedere inter Dignitates & Canonicos, sed separatim cum suo clero, & ante clerum Cathedralis; S. R. C. 12. Maii 1612. in *Marberana*. Vide n. 8.

- 117 Canonicus Diaconus, vel Subdiaconus, qui obtinuit præbendam presbyteralem, non debet amplius uti dalmatica, vel tunica, ut Canonici diaconi, quando paratur, sed planeta, ut presbyteri; S. R. C. 12. Maii 1612. in *Januæ*. Vide num. 1228.

- 118 Missæ Conventuales pertinet ad Cantorem, & Canonicos Ecclesiæ collegiatæ, non autem ad Vicarium, quando ipse habet tantum curam animarum parochialium; S. R. C. 7. Julii 1612. in *Ulfiponen*.

- 119 Canonici tenentur assistere Episcopo; etiam

quando ordinationem celebrat extra propriam Ecclesiam, dummodo numerus sufficiens Canoniorum, & ministrorum in Ecclesia remaneat; S. R. C. 7. Jul. 1712. in *Elborn*. (Extra propriam Ecclesiam intra civitatem, non vero per diocesium; Vide n. 67. & 94.)

Consuetudo immemorabilis, quod Passio Domini in Dominica Palmarum, & feria vi. Parasceves decantetur a Canonicis, debet servari, non obstante Cæremoniis, in quo disponitur eam a cantoribus decantandam esse; S. R. C. 7. Jul. 1612. in *Viterbiæ*.

Episcopus non potest signum, quod habere debent Canonici Cathedralis ad distinctionem, concedere aliis, vel immutare, inconsulta Sede Apostolica; S. R. C. 1. Sept. 1612. in *Hydruntina*.

Si occurrit festum Annunciationis Beatæ Mariæ Virg. in Dominica secunda, tertia, vel quarta Quadragesimæ, non fit officium de Annunciatione, nisi in Ecclesiis sub invocatione Annunciationis dicatis; S. R. C. 1. Sept. 1612. in *Ulfiponen*. (In iis Ecclesiis, in quibus habetur altare tantum, & solemnitas celebratur cum concursu populi, unica tantum Missa solennis sine commemoratione Dominicæ, & Evangelio ejusdem in fine permittitur, & comprehenditur videtur quoad Missam solemnem etiam Dominica Passionis: Missale enim non prohibet, ut prohibet in Dominica prima Adventus, Quadragesimæ, Palmarum, cum tota hebdomada majori, Resurrectionis, & Pentecostes cum duobus diebus sequentibus, necnon feria quarta Cinerum, die Nativitatis, Epiphaniæ, Ascensionis, & Corporis Christi; Rub. 6. Miss. de Transl. Festi. Vide num. 348.)

Altare portatile ligneum cum ara lapidea, 133 permitti debet, non obstante consuetudine synodali, dummodo habeat solum reliquiarum repositoryum, juxta reformatorem rubricarum Missalis Romani, cap. 20. S. R. C. 10. Novemb. 1612. in *Cajstana*. Quo in capite statuitur: „Ara lapidea ab Episcopo debet esse consecrata, in altari inserta, & tam ampla, ut hostiam, & majorem partem calicis capiat. Altare operiatur tribus mappis, seu tabulis mandis, ab Episcopo, vel alio habente facultatem benedictis, superiori saltem oblonga, quæ usque ad terram pertingat, duabus autem brevioribus, vel una duplicata.“

Canonici Ecclesiæ Collegiatæ thurificari debent duplici ductu thuribali; Clerici vero parochialium Ecclesiarum unico tantum ductu, nisi specialis addit consuetudo; S. R. C. 19. Jan. 1613. in *Cesarugustana*. Vide n. 70.

Ab

- 135 Abbates quando sunt plures in eodem loco, & habent clerum distinctum, debent in processionibus incedere, unusquisque cum suo clero, & in suo loco; *S. R. C. 19. Januar. 1613. in Nucerna Gualdi.*
- 136 Protonotarii de numero participantium præcedunt Vicarios, & Canonicos tam in Ecclesiis Patriarchalibus Urbis, quam in aliis quibuscunque, etiam Cathedralibus extra Urbem, & solis Episcopis cedunt locum; *S. R. C. 4. Maii 1614. in una Urbis.* (Solis Episcopis cedunt locum: Protonotarii simul, neque intra Canonicos habent stallum; Vide num. 170.)
- 137 Canonici, & Dignitates non tenentur ad benedictionem Episcopi genuflectere, sed tantum caput inclinare, nec debent genuflectere, quando Episcopum celebrantem thurificat. *S. R. C. 4. Maii 1615. in Offen.* Intellige de Cathedralibus; de Collegiatis vero, si consuetudo esset introducta; Vide n. 1072.
- 138 Archiepiscopus potest ante se crucem deferri facere per monasteria, & per loca etiam exempta suæ diocesis; *S. R. C. 13. Jul. 1613. in Theatina.* (Crucem deferri: nisi præsentem Cardinalem Legato de latere, etiam Archiepiscopus esset Cardinalis; *Cærem. Episc. lib. 1. cap. 4. num. 1.*)
- 139 Non possunt Regulares processiones facere extra Ecclesiam in feria v. in Cæna Domini, nec in festo Corporis Christi, extra eorum jurisdictionem, & per parochiam alienam; *S. R. C. 11. Decemb. 1613. in Aretina.* Ita etiam seculares quoad feriam v. in Cæna Domini, & feriam vi. in Parasceve, dum processio sit inter Missarum solemniam; Vide num. 1130.
- 140 Abbates non sunt associandi a suo domo, nec excipiendi, cum ad pontificaliter celebrandum accedunt; *S. R. C. 11. Decemb. 1612. in una Hispaniarum.* Cassineusibus, ex privilegio, quomodo liceat; Vide n. 361. & 403.
- 141 Vicarius Apostolicus non potest functiones Episcopales facere; *S. R. C. 15. Febr. 1614. in Brundisina.*
- 142 Si incepta consecratione Ecclesie, correptus morbo Episcopus deficiat, & præsertim antequam ungantur Cruces, reassumenda est a capite consecratio; *S. R. C. 12. Apr. 1614. in Ulyssiponen.*
- 143 Canonici Missam celebrantes coram Episcopo, non debent sedere in sede cum postergali, sed in aliquo scamo oblongo, tapeto, vel paucis cooperto in latere Epistolæ; *S. R. C. 19. Maii 1614. in Turritana.* Item Episcopo non piziente; Vide num. 110.
- 144 Anniversaria, & Missæ de Requiem, quæ certo die dici debent, eo impedito, transferri possunt in sequentem, prout transtulit *S. R. C. 19. Maii 1614. in Turritana.* Vide num. 19.
- Missæ votivæ jam acceptæ, quæ non possunt celebrari diebus Insuperitis, debent recitari de festo occurrenti cum applicatione Sacrificii; *S. R. C. 19. Maii 1614. in Turritana.* Sive privatæ, sive solemnes; Vide n. 1286. Pro defunctis vero, Vide n. 423.
- Decano Missam celebranti in diebus solemnibus, debent duo Canonici assistere, & ministrare pro Diacono & Subdiacono, si Mansionarii, quibus animarum cura incumbit, in ipsius exercitio eo tempore sint impediti; *S. R. C. 14. Febr. 1615. in Canensis, Opitergii.*
- Portionarii, & alii beneficiati, si in omnibus sint æquales Canonici Ecclesiarum Collegiatarum, & æqualiter incendant in processionibus, & sedant æqualibus scamis, thurificandi sunt duplici ductu sicut Canonici, non obstante Cæremionali libro, qui intelligitur, quando non adsunt Presbyteri, qui non sint omnino Canonici æquales; *S. R. C. 21. Martii 1615. in Casarugustana de Daroca.*
- Canonici Cathedralis Ecclesie, absente Episcopo, vel sede Episcopali vacante, in omnibus & per omnia præferri debent Magistratibus secularibus, qui non sunt de perpetuis & maioribus; & Concionatores debent prius Canonicos, quam Magistratus salutare; *S. R. C. 3. Octob. 1715. in Tirafouen.*
- Fratres Predicatores nequeunt in suis processionibus SS. Sacramenti Dominica infra octavam Corporis Christi mutare viam semel a principio electam; *S. R. C. 14. Novembr. 1615. in Pisaurum.*
- Absente Episcopo thurificandus est celebrans triplici ductu thuribuli; *S. R. C. 30. Jan. 1616. in Comen. Vallavie.* (Absente Episcopo: illo vero præsentem duplici ductu incensetur, sicut Episcopus coram majori, cui triplex ductus debeat; *Cærem. Episc. lib. 1. cap. 23. num. 9.* Vide num. 70.)
- Priores Confraternitatis SS. Sacramenti, non ante baldachinum post Capitulum, sed a latere baldachini in processione SS. Sacramenti debent incedere; *S. R. C. 30. Jan. 1616. in Nicina.* Vide num. 95. & 1146.
- Presbyteri alicujus Ecclesie intra limites propriæ Parochie, non possunt propriam crucem erigere; sed debent incedere sub cruce Parochie, licet Parochia sit Regularium; *S. R. C. 12. Mart. 1616. in una Urbis.* Vide num. 106.
- Archidiaconus, si est prima Dignitas, debet

facere officium Presbyteri assistentis, dummodo sit Sacerdos; & recusans cogendus est pœnis & censuris; S. R. C. 28. *Maii* 1616. in *Brixien.* Vide num. 180.

- 154 Cineres Episcopo ministrare feria quarta Cinerum, non ad primam Dignitatem, sed ad Canonicum eo die celebrantem pertinet; S. R. C. 28. *Maii* 1616. in *Brixien.* (Cineres ministrare: secus palmam & candelam statuetis diebus; Vide num. 203.)

- 155 Delatio SS. Sacramenti in ejus die festo, absente Episcopo, spectat ad Dignitates seu Canonicos Cathedralis, atque ab eadem Cathedrali processio debet inchoare, & ibi finire; S. R. C. 19. *Aug.* 1616. in *Tuscanella.* Vide n. 118. & 249.

- 156 Vicario generali sedenti in choro, licet supra Canonicos, absente Episcopo, thurificatio debetur, non autem triplici ductu debetur; si tamen non sit Prelatus; S. R. C. 14. *Jan.* 1617. in *Nepesina;* Vide num. 16.

- 157 Przefente Episcopo Diocesano, sedebit Abbas in loco suæ jurisdictionis, vel apud Episcopum in Sede camerali, abique ornatu, & suo gradu, vel in conspectu Episcopi ex alia parte in loco inferiore, cum uno parvo gradu, non excedente dimidium palmi; S. R. C. 18. *Mart.* 1617. in *Aquilana.* Modus secundus videtur magis conformis Sac. Congr. & Cærem. Episc. & in eo casu sedebit Episcopus in cornu Evangelii cum suis Canonicis in sede tribus gradibus præalata, panno serico concolori aliis paramentis, non aureo, nisi esset Cardinalis; Abbas in cornu Epistolæ cum Canonicis Collegiatæ, vel Monachis, qui sedere possent in sede, vel uno parvo gradu erecta, ut hic statuitur, vel uno gradu humilior Episcopo, ut alio in loco ex S. R. C. num. 372. *Cærem. Episc. lib. 1. cap. 14.*

- 158 Lectiones duæ penultimæ, quando ab Episcopo Matutinum solemniter celebratur, sunt cantandæ a duobus Canonicis, qui hinc inde assistunt Episcopo, siue sint Dignitates siue Canonici, etiam ultimi, non obstante alia consuetudine; S. R. C. 18. *Mart.* 1617. in *Brundusina.* (Qui hinc inde assistunt Episcopo: intelligi non a principio Matutini, sed cum Episcopus stans in sua sede cum cappa nonam lectionem cantat; ad quem tunc & non prius accedant duo Diaconi assistentes, minister de candelâ, & alius de libro serviens; *Cærem. Episc. lib. 2. cap. 5. n. 9.* Vide num. 94.)

- 159 Cæremoniarum Magister in processionibus incedit apud celebrantem, & ejus assistentes, & ubique discurrit, quando opus est, pro ordinanda processione; S. R. C. 8. *Majj* 1618. in *Pata-*

vina, & *antea* 30. *Aug.* 1602. & 28. *Nov.* 1609. Vide n. seq. & 9.

Magister Cæremoniarum, etiam si sit Capellanus, quando officium exercet, & vestibus illius officii indutus est, sedere debet apud celebrantem, vel ejus assistentes pluralibus indutus; quando vero non est in ministerio, sedere debet in choro inter Præbendatos, & Presbyteros, vel Clericos sui ordinis, servato ordine suæ receptionis; S. R. C. 30. *Majj* 1617. & 30. *Apr.* 1701. in *Viterbien.* necnon *antea* 30. *Aug.* 1601. & 18. *Novemb.* 1609. Vestis Cæremoniarum Magistri, tam primi qui interservit Episcopo, quam alterius qui assistit Celebranti & Ministris, erit clericalis, ipsaque vestis inferior, ubi commode fieri possit, coloris violacei, super quam dum divina officia celebrantur cortam mundam induet. Concedi potest in Cathedralibus usus aliquarum ferularum serico, vel panno testarum, cum aliquibus ornamentis aut insignibus S. Patroni, vel Ecclesiæ, vel Episcopi, componendarum, quas semper manibus gestent; *Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 5. num. 3. seqq.* Vide n. 951. & 1171.

Ubi habitus Dignitatum est distinctus, & diversus ab habitu Canonicorum, quamvis Canonici sint impares numero, non sunt conjungendæ Dignitates cum Canonicis in processionibus, sed tres ultimi digniores, tam ex illis, quam ex istis, incedant simul in eadem riga; *Sac. R. C. 3. Junij* 1617. in *Melevisana* Vide n. 8.

Duplex officium est recitandum de Sancto, cuius habetur insignis reliquia, ubi assertur, vel sit corpus integrum, aut magna pars ejusdem, aut caput, & sit ex Sanctis approbatis, & positus in Martyrologio Romano; S. R. C. 3. *Janij* 1617. in *una Urbis Thesaurorum.* (Duplex officium: & Missa cum Credo in ipsamet tantum Ecclesiâ, ut clarius explicavit S. R. C. 12. *Mart.* 1618. declarans per vocem ubi intelligi debere Ecclesiâ tantum, non vero Civitatem, vel Oppidum; Vide n. 165. & 215. (Sanctis approbatis & positus in Martyrologio: ut quibus a S. Sede fuerit specialiter concessum, quorum Reliquiæ insignes, præter hic descriptas, pro licita Officii, & Missæ recitatione sunt brachium, crus, aut illa pars corporis, in qua passus est Martyr, integra vero, non parva; Vide n. 630. & 1240.)

Ad Dignitates & Canonicos Cathedralis, si adint, spectat assistere Episcopo solemniter celebranti, etiam in collegiata Ecclesiâ, vel parochiali; non autem ad Canonicos collegiatæ, vel Presbyteros parochialium; S. R. C. 15. *Julij* 1617. in *Brundusina.* Vide n. 6.

Sub-

- 164 Substitutus Archiepiscopo non potest Missas, & divina officia celebrare, quæ ad ipsum, si adesset, pertinerent; sed spectant ad Canonicum successive; S. R. C. 21. Jan. 1618. in una Civitatis Castellane. Vide n. 34.
- 165 De Reliquia insigni officium est solum recitandum in Ecclesia ubi asservatur, nec aliæ Ecclesiæ debent se uniformare cum Cathedrali, vel Matrice; S. R. C. 12. Mar. 1618. in Conchen. Vide num. 162.
- 166 Canonici Cathedralis, vel Collegiatæ semper præcedere debent Regularibus, etiam in ipsum Regularium Ecclesiis; S. R. C. 31. Mar. 1618. in Firmiana. Vide num. 8. & 107.
- 167 In personarum incensatione tota thurificatio facienda est cum unico thuribulo; S. R. C. 21. Jul. 1618. in Lucerina. Qui casus excipiendus sit; Vide n. 77.
- 168 Episcopus in aliena Ecclesia non potest sibi pulvinar & pannum coloris violacei sternere, & extra suam Diocesim non competi illi deosculatio Textus Evangelii, S. R. C. 13. Octobr. 1618. in Jadera. Cappa quoque non utitur, præterquam in Romana Curia, cum in divinis, Pontifice Maximo, vel sacro Cardinalium Collegio præsentem, assistit, ac etiam baculo pastoralis, in sua tantum Civitate vel Diocesi, & etiam alibi ex permissione loci Ordinarii, & ubi consecrationes, aut ordinationes, vel benedictiones personales facere ipsi Apostolica auctoritate conceditur; Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 3. n. 6. & cap. 17. n. 5. Vide n. 56.
- 169 Collegiata simplex præcedit parochialibus, etiam si antequam erigeretur, illis cesserit; S. R. C. 23. Mar. 1619. in Senogall.
- 170 Protonotarii Titulares neque supra, neque inter Canonicos locum habere debent; S. R. C. 23. Mar. 1619. in Spoletana. (Protonotarii Titulares: thurificandi erunt post Abbates, nisi essent consanguinei alicujus maximi Principis, qui pro judicio & prudentia Episcopi thurificari poterunt loco convenienti ante Dignitates & Canonicos; Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 23. num. 29. Vide num. 221. Quid dicendum in aliis Ecclesiis, & processioibus; Vide num. 355.)
- 171 Vicarius generalis, absente Episcopo, debet habere primum locum super omnes Dignitates & Canonicos; S. R. C. 13. Julii 1619. in Meliten. Excipe casus, primo quando Canonici sunt parati, secundo cum ipso est de gremio, tertio si consuetudo contrarium suadet; Vide num. 15. 185. 222. & 230.
- 172 Canonici Ecclesiæ Cathedralis præcedunt Canonicos Collegiatæ; etiam in eadem col-

legiatur, non obstante consuetudine; S. R. C. 19. Aug. 1629. in una Tuscanella. Vide num. 166.

Prior Collegiatæ, si inter sit in Cathedrali, 173 thurificandus est duplici ductu thuribulo, sicut Dignitates & Canonici, super quos tamen non habet præcedentiam; S. R. C. 15. Aug. 1719. in una Tuscanella.

Celebratio feli de Sancto Patrono Civitatis 174 ad Episcopum, & eo absente vel impedito, ad primam Dignitatem pertinet; S. R. C. 28. Sept. 1619. in Collem. Et prima impedita, ad secundam, & sic successive etiam ad Canonicos, numquam vero ad Vicarium generalem; Vide num. 301.

Non est laudabilis ea consuetudo, ut Episco- 175 po cum cappa sedenti ad sedem suam, caput aperiat, & cooperiatur ab altero ex Diaconis assistentibus; nec ideo est quærendum, ad quem eo casu spectabit, cum birretum debeat Episcopus sibi de per se extrahere; S. R. C. 3. Apr. 1620. in London. & 21. Aug. 1632. in Isterien. Tenentur tamen Diaconi accipere birretum de manu Episcopi, & eidem reddere; Vid. n. 444. Quid vero dicendum de pileolo mitræ supponendo, consule n. 33.

Lectiones secundi & tertii nocturni, deficientibus 176 cantoribus, cantandæ sunt a Canonicis, incipiendo a junioribus, ad præscriptum Cærem. S. R. C. 4. Apr. 1620. in Conversana. Intellige de Matutinis tenebrarum, in quibus lectiones secundi, & tertii Nocturni cantari vel a Cantoribus, vel a Canonicis pro more Ecclesiarum permittuntur; secus autem in aliis Matutinis Episcopo celebrante, in quibus primæ sex lectiones a totidem Canonicis junioribus incipiendo a juniore recitabuntur; septima & octava ab assistentibus Episcopo a lateribus in Missa; nona vero & ultima ab ipsomet Episcopo; Cærem. Episc. lib. 2. c. 5. n. 4. & c. 22. n. 9. & seq.

Dum Hora Canonice recitantur in choro, non 177 sunt celebrandæ Missæ privatæ in altari majori; S. R. C. 2. Maji 1620. in Offem. (In altari majori: intellige, ubi non asservatur SS. Sacramentum; tunc enim numquam, nisi ex necessitate, congruentius erunt celebrandæ, Cærem. Episc. lib. 1. cap. 12. n. 9. Vide n. 1226.)

Dum elevatur Eucaristia Sanctissima, Cano- 178 nici & clerici, sive in choro existant, sive processionaliter incendant, semper debent genuflectere; S. R. C. 2. Maji 1620. in Offem. In suppositione loquitur, quod campanula incaute pulsetur, quæ revera non erit tangenda; Vide num. 529.

Canonicus penitentiarius non potest cogi ad 179 mini-

ministrandum pro Diacono & Subdiacono, quæcumque consuetudine in contrarium non obstant; S. R. C. 21. *Aug. 1620. in Auagnina, & 21. Jan. 1673. in Velturum.* Neque interesse choro, cum Confessione in Ecclesia audit, & interim præsens in choro censeri debet; *Conc. Tr. cap. 8. sess. 24. de Reformatione.*

- 180 Prima Dignitas debet assistere Episcopo celebranti, licet sit unica, S. R. C. 12. *Decemb. 1620. in Calaguritana.* Nisi Dignitas esset Archidiaconalis in persona Diaconi, non Sacerdotis, quia spectaret ad Canonicum Sacerdotem seniores assistere Episcopo uti Presbyterum, Vide num. 155.

- 181 Præcedentia inter Presbyteros sumitur ex antianitate ordinis, non vero ex gradu doctoratus: quia presbyteratus ordo longe dignior est, quam gradus doctoratus, S. R. C. 30. *Mar. 1621. in Cephaluden.* Idem servandum inter Canonicos. Vide num. 117.

- 182 Episcopus processurus cum mozzezza, eam deponere debet coram Cardinalibus, etiam non Legatis, in Italia; S. R. C. 10. *Julii 1621. in Januen.* (In Italia; dum obviam iret Episcopus ad ejus civitatem adveniens Cardinali, usque ad portam, vel extra eam, vel etiam, si cum eisdem Legatis per urbem incederet; & abstinere etiam a delatione crucis ante se, si erit Archiepiscopus. Cardinali Legato vel non Legato in eorum civitate Episcopali, seu in Diocesi commorante, ab usu mozzezzæ Episcopus non tenetur abstinere; *Carem. Episc. lib. 1. cap. 4. n. 4. & 7.*

- 183 Confraternitates Laicorum in processionibus procedunt ante Regulares, quas iidem Regulares sequuntur, postremo digniorum locum obtinet Clerus secularis; S. R. C. 7. *Aug. 1621. in Messanen.* Vide num. 8.

- 184 Canonici Protonotarii non lucrantur distributiones quotidianas, nisi proprio habitu canonicali intersint choro, processionibus &c. S. R. C. 7. *Aug. 1621. in Meliten.* Substantiam violacæ tantum si deferant, an subtrahatur hæc distributio; Vide n. 119. & 722.

- 185 Præcedentia competit Dignitatibus, & Canonicis paratis super Vicarium generalem: neque consuetudo, immo vero abusus, suffragatur; S. R. C. 27. *Sept. 1621. in Castellanten.* A Dignitatibus, & Canonicis non paratis quando habeat Vicarius locum, consule num. 16. 171. 222. & 236.

- 186 Episcopus Canonicis præcedat omnes Canonicos, & dignitates in choro, & in omnibus actibus; S. R. C. 13. *Novemb. 1621. in Calaritana;* Vide num. 20. & 61.

Octavarum Romanarum a R. P. D. Bartholomæo Gavanto Cler. Reg. S. Pauli pro celebrandis cum octava festivitibus jam pridem elaboratum, ac referente bon. mem. Illust. Card. Bellarmino a Sac. Rit. Cong. non semel laudatum, probatumque, ut recitari possit, ne diutius religiosi vlti desiderarent, eandem Congregatio posse imprimi seorsum a Brevario, unanimi Illustrissimorum Patrum consensu decrevit 26. Feb. 1622. in una Rubricarum. Hoc Decretum cum sequenti extat in Octavario Romano a S. R. C. approbato; Vide n. 1315.

Si dies octava occurrat in Dominicis primæ, vel secundæ classis, in quibus de octava facienda est tantum commemoratio, Vesperæ dicendæ sunt (nisi concurrant cum alio festo præcedenti) de officio sequenti cum commemoratione diei octavæ, ut in primis Vesperis Festi: quia cum dies octava non habeat officium in die sequenti, nec etiam convenit habere primas Vesperas in præcedenti, ut in simili casu dicitur de concurrentia officii n. 10. S. R. C. 9. *Novembri 1622.* (In simili casu: nempe occurrente simplici in feriis 4. & 6. Quatuor Temporum in feria 4. Ciner. & Vigiliis, quibus jejunatur, Vesperæ antecedentes (nisi ea die celebratum sit solum novem lectionum) erunt de feria communi per annum, non autem de sequenti, cum commemoratione festi simplicis in sequenti feria occurrentis. Quod ideo non fit, quia sequens feria habeat primas Vesperas; sed quia cum festum simplex in sequenti die non habeat officium propter feriam prædictam in eo occurrentem, nec etiam convenit illud habere primas Vesperas in præcedenti die. Et eadem ratione si festum simplex occurrat feria quinta in Cæna Domini, in qua de eo non debet fieri commemoratio, nulla etiam fiet commemoratio in Vesperis ferie quartæ præcedentis; *Rub. Brev. IX. de Concur. num. 10.* Vide num. 1051. Superest notandum, hoc decretum non inveniri in Regulis S. R. C. sed reperiri in Octavario Romano tit. 40. de Concur. officii n. 4. ex Gavanto.

Coadjutori Episcopi debetur primum stallum 189 in choro, sive Sedes cameralis; S. R. C. 14. *Jan. 1622. in Novarien.* Vide n. 106.

Qui habet usum mitræ, & insignium Pontificalium, in Missis etiam privatis benedictum 190 versato: *Sit nomen Domini benedictum:* non potest tamen benedicere populo extra ædum celebrationis; S. R. C. 25. *Maii 1624. in una Benedictionis.* (Qui habet usum mitræ &c. ut sunt Episcopi extra suam diocesim de licentia, non vero Prælati Episcopo inferiores, a quibus servandum Decretum Generale

rale Alexandri VII. 1659. Vide *num.* 370. & 1273.

- 191 In Episcopi ingressu delatores Baldachini incedant pedites, & capite detecto; S. R. C. 27. Julii 1624. in *Hydrunt.* Vide *num.* 10. (Delatores Baldachini: primo loco erunt Magistratus civitatis, deinde Nobiles cives usque ad Ecclesiam, live alii, quibus ex consuetudine, vel ex privilegio id convenit; *Carem. Episcop. lib. 1. cap. 2. num. 4.*)

- 192 Regulares Ordinis Minorem dum in oratione Sanctum Franciscum prelati Ordinis fundatorem nominant, non debent adjungere de Paula; S. R. C. 23. Decemb. 1622. in *una Urbis pro Minimis*. Hoc decretum est generale; Vide *num.* 976. & 1020.

- 193 Missa votiva non possunt suffragari pro Missa Conventuali, quæ non potest omitti, etiam si canetur Missa votiva; S. R. C. 16. Maii 1626. in *Burgu.* (Missa votivæ: suffragari possunt pro Conventuali diebus quibus officium recitatur de feria, exceptis privilegiatis, ut sunt Adventus (quo tempore excipitur Sabbatum, nam licet officio de feria recitatur, Missa erit de S. Maria), Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Rogationum, & Vigiliarum, quando Missa Dominicæ præcedentis non est reasumenda, si forte fuerit impedita, in quibus dici potest aliqua ex Missis votivis loco Conventualis hoc ordine. Feria secunda (nisi dicatur de defunctis, pro prima cujuslibet mensis die, ut accidit in feriis extra Adventum, Quadragesimam, & tempus Paschale) Missa erit de Trinitate; tertia feria de Angelis; quarta de Apostolis Petro, & Paulo; quinta de Spiritu Sancto, vel de Sacramento; sexta de Cruce, vel de Passione; Sabbato de S. Maria. In ipsis non dicitur neque Gloria, neque Credo, nisi pro publica Ecclesiæ causa, dummodo sine paramentis violacæ celebrantur, in his enim Credo tantum conceditur die Dominico. In Missis autem Beate Mariæ in Sabbato, & in Missis Angelorum semper dicitur Gloria in excelsis; *Rub. Miss. Gen. cap. 4. & 5.* & alia in fine de votivis, nec non 2. de Missis Def.

- 194 Celebrans, qui benedicit Cineres, Candelas, & Ramos, detecto capite ferat; S. R. C. 18. Jul. 1626. in *Piutina.* (Celebrans: licet Canonicus, vel Dignitas; Vide *n.* 235. Hoc decretum licet non aperiatur in regestis, adnotatur tamen ab alio authentico; Vide *num. cit.*)

- 195 Prima Sedes in choro conceditur Hebdomadario parato; S. R. C. 22. Augusti 1626. in *Casertana.*

- 196 Servandus est, etiam mutato proprio Brevi-

rio, & acceptato Romano, mos antiquæ & laudabilis consuetudinis relictus in choro Officii parvum Beate Mariæ, etiam in semiduplicibus, & Dominicis, non obstante Rubrica Breviarii; S. R. C. 2. Jan. 1627. in *una ordinis S. Benedicti Cathedralis, Urbani VIII. 16. ejusdem mensis, & anni approbatur, Constitut.* Cum sicut. (Servandus est: an ex consilio, vel præcepto; Vide *num.* 1310. (Non obstante Rubrica Breviarii: quæ officium parvum Beate Mariæ dici vetat, quando sit officium novem lectionum, & in Vigilia Nativitatis Domini, in feriis majoris hebdomadæ, infra octavam Paschatis & Pentecostes, nec non in Sabbatis, quando sit officium de S. Maria, quibus diebus omittitur in primis Vesperis, & in Vigilia Nativitatis a Martino. Cum dicitur in choro, in Matutinis, & in Vesperis præponitur officio dici, in aliis horis postponitur. Prima vero dicitur post Benedicamus Domino, antequam legatur Martyrologium. Extra choram potest dici pro temporis opportunitate, vel etiam omitti; *Rub. Brev. de Officio parvæ B. M. V. num. 1112. & 1207.*)

Missa Conventualis de feria in Cathedralibus, & Collegiatis omnino est dicenda ultra Missam festi, & abusus sunt reformandi; S. R. C. 16. Jan. 1627. in *una Abusus reformandi.* (Missa Conventualis de feria: quo in casu, ubi adest consuetudo, non est necesse ut applicetur Sacrificium, sed opus est orare in Memento pro defunctis; Benedictus XIV. 19. Augusti 1744. Const. quæ incipit: *Cum semper*; Vide *n.* 121.

Coadjutor Canonici jussu de causa immunis, & exempti a choro, tenetur interesse, ut Canonici lucretur distributiones; S. R. C. 26. Febr. 1627. *Ad dubium de Coadjutor.*

In festo SS. Corporis Christi deferatur Eucharistia a Celebrante: in Vesperis autem dici octavæ (si fiat processio) deferatur ab eo, qui cantavit Vesperas, modo sit Dignitas, vel Canonicus; S. R. C. 12. Junii 1627. in *Brundusina.* Intellige impedito Episcopo in Cathedralibus, qui deferre debet Sacramentum de mane, licet Missa solemnitas prima Dignitate celebrata; *Carem. Episc. lib. 2. cap. 32. num. 15. seqq.*

Celebrantes Missam solemniter, sedant in loco parato pro celebrantibus a latere Epistolæ; S. R. C. 12. 1627. in *Brundusina.* (Celebrantes: qui simul sunt & Canonici; Vide *n.* 115. 143. & 462.)

Absente Episcopo, Benedictiones Candelarum, Cinerum, Palmarum, & Fontis fiant per Celebrantem; S. R. C. 12. Jun. 1627. in *Brundusina.* Quis vero celebrare debeat; Vide *num. 101.*

- 202 Dignitates nolentes celebrare Missas Pontificales, absente Episcopo, iusta causa impedita, possunt assistere in suo altari in choro; S. R. C. 12. Jun. 1627. in *Brundusina*.
- 203 Cum Episcopus benedicit Cineres, debet Celebrans imponere cineres Episcopo. Quæsitum est, an id servari debeat in die Candelarum, & Palmarum? Responsum fuit: *Servetur Cærimoniale in cap. 16. de festo Pasche. & in cap. 21. de Dom. Palmar. S. R. C. 12. Jun. 1627. in Brundusina.* (Servetur Cærimoniale: in quo statuitur, ad digniorem Canonicum spectare candelam, & palmam Episcopo tradere; Idem lib. 2. cap. 16. & 21. Vide num. 154.)
- 204 Potest Episcopus cogere Canonicos, ut a Capellanis in Quadragelima cantari faciant Missam Conventualem Feriz cum Diacono, & Subdiacono. S. R. C. 17. Jul. 1627. in *Niceni*.
- 205 Canonici non possunt uti pallio & pileo in choro, quando assistunt etiam Completorio; S. R. C. 17. Jul. 1627. in *Niceni*. (Non possunt uti Pallio, & Pileo; sed habitu proprio canonicali; *Cærim. Episc. lib. 7. cap. 4. num. 4.*)
- 206 Coadiutor Episcopi celebrans, præter Diaconum, & Subdiaconum, debet habere assistentem Canonicum pro libro; S. R. C. 7. Aug. 1627. in *Aquilej.* Vide num. 189.
- 207 In iis diebus, quibus fieri non potest de festo duplici, prohibentur Missæ votivæ privatæ, & de Requiem juxta Rubricas; S. R. C. 28. Augusti 1627. in *una Urbis Dubiorum*. (Privatæ: Solemnæ vero quomodo permittantur? Vide num. 75. & 132.)
- 208 Electus Ecclesiæ Archiepiscopalis, non potest exercere Pontificalia in sua Ecclesiâ ante receptionem Pallii; S. R. C. 28. Aug. 1627. in *Ulyssipon.* (Ante receptionem Pallii: Neque Patriarchæ, vel Archiepiscopi possunt, antequam pallium receperint; *Cærim. Episc. lib. 1. cap. 16. Vide num. 6.*)
- 209 Si ad Processiones Cathedralis sine SS. Sacramento, plures convenient capitulariter Ecclesiæ collegiatæ, harum Dignitates incedere debent cum suis Capitalis sine pluvialibus; S. R. C. 29. Jun. 1628. in *Colonia.* Vide n. 8.
- 210 In Ecclesiis Regularium habentibus claustra fiant processiones intra claustra tantum; si vero non habeant claustra, fiant prope muros Ecclesiæ, sive exeundo ab una porta, & intrando per aliam Ecclesiæ portam, sive per eandem; S. R. C. 26. Febr. 1628. in *Hispalen.* (Intraclaustra tantum; Parocho vero anteque, vel privilegio fuisse antequam processum ultra ambitum Ecclesiæ; Vide num. seq.)
- 211 Extra ambitum Ecclesiæ non licet Regularibus facere processiones, nisi de licentia, & consensu Parochi, salvis privilegiis, si quæ sunt. Processiones vero Confraternitatum non debent extendi per vias, sed circa muros Regularium, qui eas regunt; S. R. C. 26. Febr. 1628. in *Hispalen.* Vide num. ant.
- Nequeunt Regulares SS. Sacramentum exponere sine licentia Ordinarii; S. R. C. 26. Febr. in *una Brutorii.* Immo & alii, exceptis diebus, de quibus n. 51.
- Si Episcopus in processione SS. Sacramenti non deferat Eucharistiam, vel non interveniat, Canonici tamen Cathedralium induant Sacras Vestes; S. R. C. 27. Martii 1628. in *Cajetana.* Vide n. 8.
- Celebrari non potest per totam Civitatem, & Diocesim, etiam de cujuscumque Ordinarii auctoritate, festum cum officio de Sancto, eo quod in loco addit Ecclesiæ Parochialis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia, sed tantum in Ecclesiâ ipsius Sancti titularis, seu ubi asservatur corpus, aut insignes reliquie, & non alibi; S. R. C. 8. Aug. 1628. in *una Brv. Rom. Urbano VIII. confirmante.* (Sed tantum in Ecclesiâ ipsius Sancti: Officium sub ritu primæ classis erit recitandum ex Rubr. Brev. prop. Officium vero corporis, vel reliquiæ insignis sub ritu dup. min. Vide n. seq. in quo etiam reperies quæ reliquiæ insignes dicendæ sint; Vide etiam n. 216.)
- Insignes Reliquiæ sunt, caput, brachium, crus, aut illa pars corporis, in qua passus est Martyr, modo sint integra, & non parva, & legitime ab Ordinariis approbata; S. R. C. 8. Apr. 1628. in *una Miss. Rom. Urbano VIII. approbante.* (Insignes Reliquiæ: de quibus recitari officium duplex statuitur. Vide n. 162.)
- Non potuisse post Bullam Pii V. de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios tam sæculares, quam Regulares addere Calendariis etiam propriis, Sanctorum officia, nisi ea dumtaxat, quæ Breviarii Romani rubricis, vel Sac. Rit. Congr. seu Sedis Apostolicæ licentia conceduntur: neque propria auctoritate, quovis prætextu, posse mutare ritum, qui habetur in Calendario Romano, seu rubricis Breviarii, in altiore ritum; neque extendere concessa officia de loco ad locum, declaravit S. R. C. 8. Apr. 1628. in *una Brv. Rom. annoque Urbano VII.* (Post Bullam Pii V.: latam 9. Julii anno 1568. quæ incipit: *Quod a nobis posuisset*; Vide n. 214. (In altiore ritum: licet ex legato benefactorum hoc requiratur, quo in casu servari potest per extrinsecam pompam; Vide num. 295.)
- De Sanctis Episcopis locorum, Martyribus, & Civ.

Civibus, & aliis festis, de quibus in Calendario Romano, seu rubricis Breviarj nihil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituitur, sed omnino consulari S. R. C. 8. Apr. 1628. in una Brv. Rom. approbata Urbani VIII. (De Sanctis Episcopis: de quorum canonizatione revera constaret, vel per immemorabile tempus celebratum fuisset officium, & Missa, continuari potest, auct. Bullam Pii V. Vide num. ant. & 227.

218 Quod præscribitur in Cereemoniali, ut Canonici de Sacrificia egrediantur bini, intelligitur in solemnitatibus; S. R. C. 12. Jun. 1628. in Viennensi. Præcipue circa Vesperas, quæ sunt duplicia minora, ferialis, semiduplicia, quæ non sunt Dominicalia, simplicia, & feriez, in quibus non oportet celebrantem esse paratum, nec fieri thurificationes; Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 3. num. 17.

219 Canonici habentes usum cappæ & rocchetti, quando administrant Sacramenta, debent deponere cappam, & induere superpellicum cum Stola; S. R. C. 12. Julii 1628. in una Urbis.

220 Missa Conventualis non potest celebrari pro anniversario, sed cantanda sunt due Missæ. In die vero depositionis dicenda est Missa pro Defuncto, non obstante contraria consuetudine; S. R. C. 12. Jul. 1628. in Januari. Vide n. 300. & 1281.

221 Protonotarii Titulares præcedere debent Canonicos Cathedralis collegialiter non incidentes; S. R. C. 21. Jul. 1628. in una Urbis. (Collegialiter non incidentes: Secus autem, si Canonici essent simul cum Capitulo uniti, tunc enim etiam post Abbat incident; Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 23. num. 29. Vide etiam n. 169. & 354.

222 Præcedenda semper danda est super Dignitates, & Canonicos Vicario generali, tam præse, quam absente Episcopo; S. R. C. 7. Aug. 1628. ad dubium de Vic. gen. & antea 23. Mart. 1602. in Laurentana; & Nolana; Vide num. 16. 171. & 230.

223 Canonici Regulares possunt in publicis processionibus uti rocchetto, & superpelliceo; S. R. C. 28. Augusti 1628. in Novariensi.

224 Potest Episcopus cogere Sacerdotes sæculares, ut audiant confessiones sacramentales cum superpelliceo & stola, & Regulares cum stola tantum; S. R. C. 28. Aug. 1628. in Casertana. (Stola: violaceæ coloris, Rit. Rom. de Penit. Th. 3. cap. 1. num. 9.)

225 Non licet mulieribus comitare processiones per claustra Monasteriorum Regularium, nisi ad sit expressa licentia Sedis Apostolicæ; S. R. C.

20. Sept. 1628. in Aurelianensi. Sub qua pœna, consulo num. 248.

Per comparare le differenze venienti in questa Sacra Congregazione tra li Canonici, & Capitolo della Chiesa di Collieri per una parte, & li Beneficiati della medesima Chiesa dall'altra, piacque alle Signorie Vostre Illustrissime di scrivere a quell' Arcivescovo, che saria stato bene di far osservare quanto disponeva il Ceremoniale Romano. Ma perchè tal lettera conteneva solo una semplice inclinazione della Sacra Congregazione, non ordine o precetto alcuno, perciò non fu mai messa in esecuzione: onde di nuovo supplicano i Canonici le Signorie Vostre Illustrissime, si degnino far dirceto preciso sopra l'osservanza di detto Ceremoniale Romano, conforme la Costituzione di Clemente Ottavo sopra l'approvazione, & confirmazione di esso, che tutto sc. Sac. Rit. Congr. mandavit, & præcipit in Ecclesia Calarina servari ad unguem Ceremoniale Episcoporum, die 20. Sept. 1628. in eadem Calarina Urbani VIII. annuente die 30. Junii 1629. in Const. qua incipit Exponi nobis fecerunt; Vide num. 41.

Officia de Episcopis Sanctis locorum possunt continuari de communi, si constaret illos fuisse canonizatos, vel per tempus immemorabile celebratum fuisse de illis Officium, & Missam; S. R. C. 18. Octobris 1620. in una Ord. Min. Observ. (Possunt continuari: nec adversatur Bulla Pii V. sub n. 216. seq.)

Episcopus in publicis processionibus cum cappa & birreto, non inter Dignitates, sed solus incidere debet. Quod si desideratur aliqua imago, seu reliquia, ipse cum cappa, & birreto debet incidere postimaginem, seu reliquam, nisi adsit consuetudo in contrarium; S. R. C. 29. Novemb. 1628. in Savonensi. Vide n. R.

Quando adest obligatio, & onus facienda de 229 versa anniversaria statis diebus, in quibus occurrunt festa duplicia, sive semiduplicia, nec non etiam tempus Quadragesimale, & Quatuor tempora, Vigiliz, & similia, Missa Conventualis nullo pacto est omittenda, sed utraque Missa est cantanda, altera de die, altera de Requiem, etiam si occurrat festum duplex, dummodo non sit festivum de præcepto, ad hoc ut restatior voluntates adimpleantur, & licite elemosyna lucrari possit; S. R. C. 29. Novemb. 1627. in Januensi. & antea 1. Sept. 1607. in Pamplonensi. (Similia: idest feria secunda Rogationum; Rub. Miss. Gra. cap. 3. Vide etiam num. 16. 220. & 232.)

Vicarius generalis in publicis processionibus, 230 absente, & præsente Episcopo, debet ultimo lo-

co incedere inter Canonicos, seu Dignitates, tumdem non addit consuetudo in contrarium; S. R. C. 20. Decembr. 1628. in *Savonen*. Vide num. 171. 185. & 222.

231 Alperiorum semper est corrigendum Episcopo a digniori de Capitulo Cathedralis; Sac. R. C. 20. Decembr. 1628. in *Arben*. Intellige ly semper, in Ecclesia Cathedrali, vel in illis, quæ nec Rectorem habuit Beneficium, nec sunt Regalarium; Vide n. 71.

232 Non valentes latifacere anniversariis defunctorum in diebus serialibus, possunt ipsa adimplere in festis duplicibus, non tamen de præcepto, & cum obligatione audiendi sacrum; S. R. C. 3. Mart. 1629. in *Papian*. (In festis duplicibus: intellige minoribus, vel maioribus; Vide num. 19.)

233 Infante Patre Don Silvio Favilla de Neapoli Procuratore generali Congregationis Monachorum Montis Oliveti, nomine Abbatum ejusdem Congregationis, ut attenta antiquissima consuetudine solemniter cum baldachino, & assistentibus in eorum Ecclesiis celebrandi, recederetur quoad eos a decretis alias hac de re editis in causis Firmana 28. Januarii 1606. & Neapolitana 18. Martii 1617. Sacra Rituum Congregatio, sæpius audito eodem Procuratore Generali, & rationibus ab eo deductis mature consideratis, Illustrissimo & Reverendissimo D. Cardinali Casarino referente, censuit & declaravit, in hac parte recedendum esse a dictis Sacre Congregationis decretis, & licere Abbatibus Olivetanis solemniter, in tribus tantum anni festivitibus, celebrantibus uti baldachino, sine auro tamen & pompa: nec non assistentia unius Presbyteri, & duorum Diaconorum, ac aliorum sex ad summum Monachorum sacris indumentis coloris solemniter convenientis paratorum, ultra Diaconum & Subdiaconum, qui in Missa cantaturi sunt Evangelium, & Epistolam: atque ita iidem Abbates nullo modo teneant sedem abbatialem fixam & permanentem prope altare, ut sedes Episcopalis retineri consuevit: sed eorum sedes retineatur in Ecclesia iis tantummodo diebus, quibus solemniter celebratur; & dicti sex Monachi, ut supra parati, non in sedibus choralibus, sed super scabellis fedent in situ congruo juxta Ecclesiarum convenientem situm tunc appositis, panno laneo cooperitis: dictis Sacre Congregationis decretis in causa Firmana & Neapolitana editis alias in suo robore permanentibus; Eadem S. R. C. die 17. Martii 1629. in eadem Neapolitana Congregationis Montis Oliveti, approbavit Urbano VIII. die 5. Aprilis ejusdem anni, Constit. Exponi Nobis.

De mandato ejusdem Urbani VIII. ex simili ad unguem decreto, S. R. C. concessum fuit Abbatibus Cassinensibus, die 11. Julii 1629. in Constitutione quæ incipit: *Exponi nobis*, & die 15. Sept. 1632. ex alio decreto S. R. C. de die 21. Augusti ejusdem anni in favorem Camaldulensium Const. *Nuper pro parte*. Decreta germana S. R. C. ad instantiam Antistitis Firmani & Neapolitani habes sub seq. n. 237. in quo privilegia etiam Monachorum Cælestinorum invenies; Vide etiam num. 356. seqq.

Non potest prohiberi celebratio Missæ in oratorio ruri ædificato per laicum, antequam celebretur Missa parochialis S. R. C. 31. Mart. 1626. in *Capuana*. (Antequam celebretur Missa Parochialis nisi Constitutionibus Synodalibus contra id disponentibus; ita tamen, ut Missa in Parochiali hora opportuna celebretur; S. Cong. Concil. Trident. 25. Maii 1562. ad librum 19. pag. 191. Et insuper fiat etiam populo per celebrantem explicatio Catechismi; Clemens XII. in Encyclica die 1. Julii 1735. Episcopis Italianæ emanata, italice; *Sopra tutto sua Beatitudine*; Vide n. 425. Notandum tamen, si hujusmodi Oratoria sint Ecclesiæ Parochialis proxima, Missæ Celebrationem ante Missam Parochialem prohibitam esse a Benedicto XIV. in Constit. quæ incipit: *Esse minime nobis* 7. Februarii 1742.

Sacerdos etiam si sit Dignitas, vel Canonicus, absente, vel impedito Episcopo, distribuens palmas juxta decretum 18. Julii 1626. stare debet capite detecto; S. R. C. 31. Martii 1629. in *Prentina*; Vide n. 194.

In altari, sub quo sepulta sunt cadavera defunctorum, non potest celebrari; S. R. C. 11. Jun. 1629. in *Torritana*.

Cum Sacra Rituum Congregatio alias de anno 1606. sub die 18. Januarii ad instantiam Archiepiscopi Firmani prohibuerit Priori S. Catharinæ ordinis Canonico Regularium in eorum Ecclesia utrum baldachini, & aliquarum Cereemoniarum: Et de anno 1617. sub die 18. Martii idem decretum ad instantiam Cardinalis Carafa Archiepiscopi Neapolitani extenderit ad omnes Priores & Abbates ejusdemque ordinis, etiam Cassinen. R. P. D. Henricus Fortuna de Monte Leone Procurator generalis totius Congregationis Monachorum Cælestinorum ordinis S. Benedicti ægre ferens hujusmodi decreta tamquam præjudicialia eorum antiquissimæ consuetudini solemniter celebrandi cum baldachino & assistentibus in eorum Ecclesiis; insinuat audiri in eadem Sacra Congregatione super dicta antiquissima eorum consuetudine. Et commissa Illustrissimo, & Re-

Reverendissimo Cardinali Antonio Barberino, coram quo, audito saepius dicto Procuratore generali Caelestiorum, & rationibus ab eo adductis bene perpenis; eodem Illustissimo ac Reverendissimo Antonio referente: Sacra Rituum Congregatio, remature discussa, censuit, in hac parte recedendum a superscriptis decretis de anno 1606. & 1617. & declaravit, licere Abbatibus Caelestinis in tribus tantum anni festivitibus solemnititer celebrantibus uti baldachino, sine auro tamen & pompa, nec non assistentia unius Presbyteri, & duorum Diaconorum, ac aliorum sex ad summum Monachorum sacris vestibus coloris solemnitati respective convenientis indorum, duorum nempe cum pluvialibus, duorum cum planetis, & aliorum duorum cum tunicellis, ultra Diaconum & Subdiaconum, qui in Missa cantaturus sunt Evangelium, & Epistolam; dummodo iidem Abbates nullo modo teneant Sedem abbatialem fixam & permanentem prope altare, ut sedes Episcopalis retineri solet, sed eorum sedes retineatur in Ecclesia iis tantum diebus, quibus solemnititer, ut supra, celebrari debet; Et dicti sex Monachi, ut supra parati, non in sedibus choralibus, sed super scabellis sedeant in situ congruo, juxta Ecclesiarum convenientem situm tunc appositis, panno laneo coopertis, firmis in reliquo remanentibus superscriptis Sacrae Congregationis in Firmana, & Neapolitana Decretis editis; Eadem S. R. C. 30. Junii 1629. in una superscripti ordinis Urbani VIII. approbante die 26. Sept. ejusdem anni, Constitutio, quae incipit: Exponi nobis; Vide n. 233.

238 Festum Dedicationis aliarum Ecclesiarum a Cathedrali, celebrandum est tantum in ea Ecclesia, ubi consecrationis dies peragitur; S. R. C. 18. Aug. 1629. in *Alexandrina*. (In ea Ecclesia: & a clero illius Ecclesiae; non vero ab exteris, licet sub Parochia degant; Vide numer. 871.

239 Non potest celebrari festum Consecrationis illius Ecclesiae, quam certum est non fuisse consecratam, vel dubium est; si autem constet de consecratione, & ignoretur dies, potest Ordinarius assignare diem pro festi praedicti celebratione; S. R. C. 18. Aug. 1629. in *Alexandrina*. (Si autem constet de consecratione: quae satis probatur per annum Dedicationis celebrationem; V. n. 839. (Potest ordinarius: Episcopus scilicet, minime Regularium superior; Vide n. 749.

240 Processio in solemnitate SS. Corporis Christi incipere debet a Cathedrali, seu Matrice, & ad eamdem terminare, non vero a Parochiali; S. R. C. 19. Aug. 1629. 1. Sept. 1708. & 9. Jun. 1718. in *Nolana*; Vide n. 255.

Officium cum Missa S. Rocchi conceditur in Ecclesiis dumtaxat ad ejus honorem dicatis; S. R. C. 29. Nov. 1629. in *Matrien.* (In Ecclesiis dumtaxat dicatis: licet festum ex devotione fervetur in tota provincia, prout in Gallia; Vide numer. 655.

242 Ante SS. Eucharistiae Sacramentum publice expositum non potest fieri concio capite tecto, non obstante quoncumque contraria consuetudine, & abusus omnino est tollendus; S. R. C. 16. Febr. 1630. in *Belgica*, & antea 28. Apr. 1607. in *Illerden*. & 9. Decemb. 1622. in *Genue.* approbatus Clem. & Innoc. XI. nec non Bened. XIII. ac Clem. XII. ut in *Const. 40. Horarum*, quae incipit: Essendo state introdotte, die 1. Sept. 1716.

243 Sacra Rituum Congregatio annuente SS. Domino nostro in electione Patronorum mandavit, infrascripta in posterum servari debere, declarans, quod aliter facta electio nulla sit ipso jure. Primo, quod eligi possint in Patronos ii solum, qui ab Ecclesia universalis titulo Sanctorum coluntur, non autem Beificati dumtaxat. Secundo, quod de Patrono Civitatis electio fieri debeat per secreta suffragia a populo, mediante Consilio generali civitatis, vel loci, non autem ab officialibus solum, & quod accedere debeat assensus Episcopi, & Cleri illius loci. Idemque servari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per secreta suffragia a populo singularum Civitatum Provinciarum. Et quod Representatibus Regnum, Civitatem, Provinciam, nulla competat facultas eligendi Patronos, nisi ad hoc habeant speciale mandatum, & ulterius conveniat consensus Episcopi, & Cleri dictarum civitatum. Tercio, quod cassae electionis novorum Patronorum debeant in Sacra Congregatione deduci, & ab ea examinari, ac demum causa cognita ab eadem Congregatione approbati & confirmari; S. R. C. 23. Martii 1630. Urbani VIII. jubente & confirmante. (Non autem beatificati dumtaxat: nisi Pontificio Indulto muniti; Vide n. 1080. Quomodo etiam celebrandum sit festum; Vide numer. 238. & 233.

244 Soli Canonici debent facere consuetos circulos aut Episcopum diaecesum, non autem Vicarius generalis; S. R. C. 28. Sept. 1630. in *Macerata*. (Soli Canonici: Nomine Canonici veniunt & Dignitates, & Episcopus, & Vicarius Canonicus; Ceterum Episcopus lib. 1. cap. 21. n. 2. Vide n. 16. & 921.

245 Dignitate, vel Canonico tantum Missam celebrante solemnititer, Canonici pariter pro Diacono & Subdiacono, & non alii inferiores intervenire debent, non obstante contraria consuetudine;

- ad Vesperas vero debent assistere Presbyteri non Canonici; S. R. C. 8. & 22. *Mar. 1631. in Synodina Montis Garzani.* (Presbyteri non canonici: & etiam Clerici; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 3. n. 16.*)
- 246 Non possunt inferi in Litanis alii Sancti præter ibi descriptos, neque tempore pællis addendi sunt Titulares, & Patroni civitatis, sine speciali concessione; *Sac. Rit. Congregatio 22. Martii 1631. in Regim.* (Præter ibi descriptos: Excepit casum Consecrationis Ecclesiæ, vel altaris, ubi proprio loco nominatur bis Sanctus ille, in cujus honore & nomine Ecclesiæ, vel altare dedicatur, & illi quorum reliquiæ in eo includuntur. Licet etiam addere versiculum congruentem necessitati, v. g. ad petendam serenitatem &c. qui versus duobus vicibus repetitur post versus: Ut omnibus Fidelibus Defunctis &c. *Pontif. Rom. part. 1. & 2. Rit. Rom. de Process.*)
- 247 Qui præ timore, vel balbutie non pronuntiat Evangelium S. Joannis, quod legitur in fine Missæ, sed ejus locum alio suo arbitratu recitat, debet a Missarum celebratione suspendi, quousque illud rite pronuntiavit assuescat; S. R. C. 5. *Jul. 1631. in Salernit.*
- 248 Mulieres de cætero non possunt occasione processionum ingredi septa Monasteriorum Regularium, sub pœnis quibus comprehenduntur Regulares permittentes feminas ingredi septa eorum Monasteriorum; *Sac. R. C. 5. Jul. 1631. in una Urbis & Orbis Regularium.* (Subpœnis: excommunicationis late sententiæ ex Constit. Benedicti XIV. Pontif. Max. que incipit: *Regulæ discipline, emanata die 3. Jan. 1742. Vide numer. 223.*)
- 249 Regulares in publicis processionibus non posse prohiberi a Clero seculari, quod incedant sub propria Cruce, non obstat contraria consuetudine; S. R. C. 11. *Aug. 1631. in una Ord. Capuc. Terre Modogui Barrensis Diocesis. Urbano VII. confirmante 30. ejusdem mensis & anni, in sua Constit. que incipit: Exponit Nobis.*
- 250 Rector alicujus Parochialis, dum recitatur divina Officia in sua Parochiali, debet sedere in scamno, non vero in sella; S. R. C. 14. *Febr. 1632. in Turritana.* (In scamno: decenti panno ornato &c. *Vide n. 110. & 257.*)
- 251 Episcopo ingredienti aliquam Ecclesiam suæ Diocesis, associato a Dignitatibus & Canonici suæ Cathedralis, debet porrigi asperforium a digniore illius Ecclesiæ, ad quam Episcopus accedit, non autem a Dignitatibus & Canonici Cathedralis Episcopum associantibus; S. R. C. 14. *Febr. 1632. in Turritana.* *Vide numer. sequentem, & 7.*
- Asperforium Aquæ benedictæ Cardinali etiam Legato, seu Ordinario loci aliquam Ecclesiam suæ diocesis, seu jurisdictionis quacumque de causa ingredienti, non ab Archidiacono, seu aliis de Capitulo cujuscumque Ecclesiæ porrigi debet, sed a digniore illius Ecclesiæ, ad quam Cardinalis etiam Legatus, seu Ordinarius accedit; S. R. C. 14. *Febr. 1632. in Bononiens. Vide n. ant.*
- Episcopo accedente ad aliquam Parochialem suæ diocesis cum Canonici suæ Cathedralis, Rector illius Parochialis non debet præcedere Canonicos Cathedralis, & sedere immediate post Episcopum, ante Canonicos; sed dignior locus debetur Canonici Cathedralis immediate post Episcopum; post Canonicos vero Rector debet sedere vel e regione Sedis Episcopalis. S. R. C. 14. *Febr. 1632. in Turritana. Vide n. seq.*
- Canonici & Dignitatibus Episcopum associantibus in aliqua Parochiali, Rector Parochialis cedere debet digniorem locum, ut jam *supra numer. 253.* dictum est, & propterea idem Rector in eadem sua Parochiali Ecclesia sedere debet in scamno, prout sedent Dignitates & Canonici, non vero in sella; S. R. C. 14. *Febr. 1632. in Turritana. Vide n. ant. & 250.*
- Spinæ de corona Domini Jesu Christi inter reliquias insignes computantur, & specialis nota, & cultu dignæ sunt; S. R. C. 21. *Jun. 1632. in Conebrn.* (Spinæ: sub baldachino in processionibus deferri possunt, adhibito velo humerali, & præcedentibus duobus Thuriferariis. *Vide numer. 1121. & 1277.*)
- Assistentes Episcopo pro Dignitatibus, & inchoato Officio, supervenientibus Dignitatibus, debent eisdem cedere locum assistentibus; S. R. C. 21. *Jun. 1632. in Isernien.* Nisi assistentes essent paramentis induti. *Vide numer. 102.*
- Non convenit, quod prima Dignitas celebret Missam ante processionem SS. Sacramenti, & deinde altera Dignitas minor deferat illud in processione; S. R. C. 31. *Jul. 1632. in Januen. seu Genuen. Innocentio XI. confirmante die 4. Jun. 1689. Constit. 21. que incipit: Alias emanarunt.*
- Si seshum S. Honuphrii celebrabatur cum Officio & Missa ante Bullam Pii V. potest continuari, si vero introductum est post Bullam, nullo modo permittendum est; S. R. C. 27. *Novemb. 1632. in Conversana.* (Ante Bullam Pii V.: quæ incipit: *Quod a Nobis postulat Ratio, die 9. Julii 1568. circa Officii recitationem.* Quoad vero Missam, die 14. ejusdem mensis & anni, incipiens: *Quo primum tempore.*)
- Aquæ benedictæ aspersio in Dominicis debet fieri.

feri per ipsum Celebrantem, etiam quod sit prima, vel alia dignitas, non obstante contraria consuetudine, quae potius corruptela dici debet, cum sit contra Rubricas Missalis, & dispositionem *Ceremon. Episcop. lib. 2. cap. 30. num. 1. Sac. R. C. 27. Novemb. 1632. in Praxina.*

260 Dignitates, & Canonici assistentes, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti inservientes, nunquam tenentur genuflectere; S. R. C. 15. Decemb. 1632. in *Monopolitana.* (Dignitates & Canonici: Cathedralium, aut etiam Collegiarum Ecclesiarum. Vide *num. 1072.*) (Nunquam tenentur genuflectere: nisi dum actu Sacramento benedicunt; Vide *num. 1079.*)

261 Parochi rheumate laboranti, & SS. Sacramentum infirmis deferenti, solet indulgeri usus pilei in itinere, non tamen intra civitatem, vel oppidum; S. R. C. 5. Mar. 1632. in *Arsenalina.* (Soler indulgeri: de consensu tamen Episcopi; Vide *num. 657. & 664.*)

262 An liceat Curatis, salvis eorum iuribus parochialibus, impedire, contra voluntatem heredum defunctorum, ne Regulares Curati ad funus corpora Defunctorum ad quasvis Ecclesias deferenda una cum Parochis & clericis processionaliter afflorent? Responsum fuit, Regulares in casu proposito non possint impediri; S. R. C. 23. Apr. 1632. in *una Ord. Præd. S. Franc. S. Aug. & Discal. Carmel. Urbano VIII. annuente 25. Junii ejusdem anni in sua Constit. quæ incipit: Nuper pro parte dilectionis; Vide num. 280. & 1120.*

263 Propositum dubium pro parte Cathedralis Hispanensis, nempe de quo festo translati potius agendum sit, an de patrono civitatis, qui est S. Isidorus, an vero de Titulari, qui est Beatissima Virgo? Responsum fuit de digniori, nempe de B. Maria Virgine; S. R. C. 27. Aug. 1632. in *Hispanen.*

264 Ubi adesse consuetudo immemorabilis cantandi singulis diebus immediate post primam, Missam Votivam de Beata Virgine Maria, potest, exceptis solemnioribus festivitatibus D. N. J. C. tolerari, prout tolerat S. R. C. & festa solemniora sunt, in quibus non toleratur hæc Missa, Dominica prima Adventus, Feria quarta Cinerum, Dominica prima Quadragesimæ, Dominica Palmarum cum tota hebdomada, Dominica Resurrectionis, & Pentecostes cum duobus sequentibus diebus, dies Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, Corporis Christi, & omnes dies, in quibus celebrari debet peculiare festum in honorem B. M. V. juxta prescriptum in Calendario; ac dummodo diebus, in quibus ce-

lebratur dicta Missa votiva, præter eandem celebretur etiam Missa Conventualis, seu die festi currentis; S. R. C. 19. Novemb. 1632. in *Vallisoletana Hispaniarum Congr. Ord. S. Benedicti.* (De Beata Virgine Maria: sed fallit in alios Sanctos; Vide *num. 1285. & 1296.*)

In Cathedralibus, in quibus non sunt distinctæ præbendæ, Canonici non Sacerdotes, licet prius admissi, cedere debet digniorem locum Canonico Sacerdoti postea admissi; S. R. C. 18. Novemb. 1632. vel Decemb. 1632. in *Sulmonen.* & postea 30. Julii 1686. in *Eginen.* An vero ubi præbendæ sunt distinctæ; Vide *num. 54.*

Archidiaconus, cui Dignitas, habens annexum Canoniciatum, debet præcedere omnes alios de Capitulo; S. R. C. 6. Mar. 1634. in *Sulmonen.* (Debet præcedere: etiam si tantum in diacronali ordine constitutus; Vide *num. 293.*)

Missæ Purificationis in die festivitatis ejusdem, debet cantari a Capellani Ecclesiæ Terræ Xendæ, in qua erecta est Capella Confraternitatis sub invocatione Purificationis in casu proposito, non in altari majori, sed in Capella ejusdem Purificationis B. M. V. juxta solitum; S. R. C. 19. Aug. 1634. in *Cusentina.*

Ubi non est aurora physice pro licita Missa cum celebratione, attendatur ea moraliter & politice, quando scilicet terminari solet humanum quies, & Inchoari labor juxta probatam regionum consuetudinem; S. R. C. 18. Sept. & 2. Novemb. 1634. in *una Missali Romani.*

Missæ votivæ, quas ex obligatione aliqua Ecclesia tenetur per hebdomadas celebrare certis diebus præscriptis, in quibus multoties occurrit festum de præcepto, debet transferri in alteram diem feriatarum, non impediri; S. R. C. 9. Decemb. 1634. in *Tarentina.* (Debet transferri: seu satisfacere, Missas currentes applicando; Vide *num. 137. 564. 1259. & 1286. seq.*)

Missæ Conventualis de Feria in Quadragesima, & Adventu nullo modo potest omitti, quando in eis etiam cadat festum alicujus Sancti, non obstante contraria consuetudine; S. R. C. 24. Novemb. 1635. in *Calice.* (Missæ Conventualis de Feria in Quadragesima: semper dicenda; in Adventu vero diebus Quatuor Temporum & Vigiliis occurrentibus, in quibus præligitur Missa de Vigilia cum commemoratione feræ Adventus, Vigilia tamen Nativitatis excepta, *Rub. Miss. de Feria & Vigilia num. 2.* In Vigiliis etiam per annum, Quatuor temporibus, & Feria secunda Rogationum, duæ vel tres Missæ sunt cantandæ post Nonam, ut in *Rub. Miss. Gen. cap. 3. & seq.*)

Coadjutores, quando Coadjuti sunt presentes 271

in choro, vel in processionibus, non possunt in habitu Canonici intervenire; S. R. C. 24. Maji 1636. in una Civitatis Castelli; Vide num. seq.

- 172 Non licet Coadjutoribus Canonorum, absentibus, vel impeditis coadjutis, intervenire pro assistentibus Episcopo solemniter celebranti, vel cum cappa divinis solemni; sed hoc munus spectat, & pertinet ad veros Canonicos ordine successivo; S. R. C. 24. Maji 1636. in una Civitatis Castelli; Vide num. ant.

- 173 Articulus super matricitate præsentis, inter Ecclesias S. Georgii, & S. Petri Civitatis Modice, Sac. Cong. respondit Eccl. S. Georgii esse matricem, & eque competere præcedentiam; S. R. C. 24. Maji 1636. in Syracusana, Innoc. XI. confirmante in Consil. que incipit: Alias emanarunt, die 4. Junii 1689. edita. (Competere præcedentiam; In quo sita sit hæc præcedentia; Vide num. seq.)

- 174 Cum Sac. Rituum Cong. sub die 24. Maji 1639. ad relationem Em. & Rev. D. Card. Celsarini declaraverit, Ecclesiam S. Georgii Civitatis Modice Syracusanæ diocesis esse Collegiatam insignem, & Matricem, eique uti tali deberi præcedentiam supra omnes alias Collegiatas ejusdem civitatis, instilum fuit, pro bono pacis declarari, quænam sit hujusmodi præminencia, & Sac. Rituum Cong. censuit esse infra-scriptas. Primo, quod in solemnitate Corporis Christi processio incipere debeat ab ipsa Ecclesia Matrice, ad quam convenire debent Archiepiscopus S. Petri cum suo clero, & omnes alii interesse debentes, enumerati in *Cærem. Episc. lib. v. c. 33.* & nullo modo per vias expectare. Secundo, quod delatio SS. Sacramenti spectet ad Præpositum S. Georgii, & eo absente ad aliam Dignitatem ejusdem Matricis ordine successivo, dummodo illo die solemniter celebraverit. Tertio, quod omnes alie processiones publicæ, pnt. S. Marci, Rogationum, pro pluvia petenda, serenitate impetranda, & similes, incipere debeant ab ipsa Matrice. Quarto, quod in die Ascensionis Domini, & processionibus S. Marci, nec non Rogationum tam intra, quam extra civitatem, Præpositus S. Georgii, seu alia Dignitas, quæ succedit, deferendo stolam, officium faciat, benedicendo segetes, & similia; Quinto, quod in omnibus actibus, in quibus intervenit clerus S. Georgii, & clerus S. Petri, Præpositus S. Georgii præcedentiam habeat, & votum supra Archiepiscopum, & Canonicos S. Petri. Sexto, quod accedente clero S. Georgii ad Ecclesiam S. Petri pro exercenda publica functione, spectet, & pertineat ad

Præpositum S. Georgii, & hoc casu præcedentiam debere eidem clero S. Georgii; in functionibus autem privatis, puta ex devotione, vel simili, præcedentiam competere clero S. Petri in propria Ecclesia. Septimo, quod in Sabbato sancto pulsatio campanarum spectet, privative quoad omnes alios, ad Matricem S. Georgii, quod Indulgentiæ, seu excommunicationes publicandæ nullibi publicari valeant, nisi prius publicatæ fuerint in Ecclesia S. Georgii. Nono, quod Fideles in die Paschatis recipientes SS. Eucharistiam in Ecclesia S. Georgii satisfaciunt obligationi. Decimo, quod quando aliquis Parochianus S. Petri eligit sepulcrum in Ecclesia S. Georgii, Præpositus S. Georgii Officium faciat super cadavere, etiam præsentem Archiepiscopum & clero S. Petri. Undecimo, quod in assumptione cadaveris, quando intervenit Clerus S. Georgii, & S. Petri, semper præcedentia debeat Præposito, & clero S. Georgii, etiam si cadaver deferatur in Ecclesiam S. Petri, quo casu erit deferenda crux S. Georgii, sub quo cruce omnes funus associantes incidere debeant, officium vero super cadavere spectet ad Curatum, vel Sacerdotem illius Ecclesiæ, in qua cadaver tumulari debet. Duodecimo, quod Archiepiscopus S. Petri nullo modo ministrare valeat Sacramenta suis Parochianis extra propriam Parochiam; S. R. C. 6. Sept. 1636. in Syracusana, Innoc. XI. confirmante 4. Jun. 1679. in sua Consil. que incipit: Alias emanarunt; Vide n. 8. & 209.

Fratribus Ordinis Eremitarum S. Augustini 175. Discalceatorum de Congregatione Italice conceditur licentia erigendi propriam Crucem in publicis processionibus, dummodo digniorem locum aliis Regularibus, qui hæc crucem erexerunt, concedant; S. R. C. t. Orléans. 1636. in una Ord. Ererm. S. Aug. Urbano VIII. approbante Consil. 225. que incipit; Cum situs. Vide num. seq.

Præcedentiam & digniorem locum in processionibus tam publicis, quam privatis, competere & debere Augustinianis supra Franciscanos Recollectos & Discalceatos juxta dispositionem Bullæ Gregorii XIII. que incipit *Exposuere*, sub die 15. Julii 1583. etiam; Et hoc, siue disti Recollecti incendant conjunctim, siue divisim; & perpetuum silentium imposuit S. R. C. 20. Decemb. 1636. in una Civitatis Orleanensis Urbano VIII. approbante die 12. Jan. 1637. in Bulla, que incipit: Ex incumbenti.

Imagines S. Augustini, S. Nicolai de Tolentino, ac aliorum Beatorum ejusdem Ordinis impositæ, aut depictæ a Fratribus Discalceis ejus-

eiusdem Ordinis cum habitu, quo ipsi Discalceati utuntur, suspendendæ sunt & abolendæ; injungendumque dictis Fratribus Discalceatis, ne sub penis arbitrio hujus Sac. Cong. infligendis, talia amplius audeant peragere, & omnino servari; *S. R. C. 19. Decemb. 1637. in una Ord. S. Aug. Urbano VIII. anno 1639. confirmante, in Const. que incipit: Exponi nobis, die 23. Jan. edita; Vide n. ant.*

278 Sacerdos celebraturus Missam privatam, dum transit ante altare, in quo est expositum SS. Sacramentum, post factam adorationem flexis genibus, aperto capite, dum se erigit caput cooperiat; *Sac. Rit. Congreg. 7. Sept. 1638. approb. Clem. XI. Bened. XIII. & Clemente XII. in Brevi Quadraginta botatum, quod incipit: Effendo state introdotte, n. 5. Quid dicendum dum administratur Eucharistia fidelibus; Vide n. 314. & 703.*

279 Si Vigilia S. Joannis Baptistæ incidat in solemnitate Corporis Christi, non est eo die jejunandum, nec abstinendum a carnibus in festo hujusmodi, sed anticipandum jejunium die antecedenti, nempe feria quarta; *Sac. Rit. Congreg. 24. Sept. 1638. in Decreto Urbis, & Urbis, Urbano VIII. approbante 13. Octob. Constit. que incipit: Cum venire. Officium vero & Missa de Vigilia non peragitur; Vide numer. 825.*

280 Officium super cadaveribus in Ecclesiis Regularium spectat, & pertinet ad ipsos Regulares, non autem ad Curatos defunctorum; & ita imposterum servari mandavit, non obstante contraria consuetudine; *Sac. Rit. Congreg. 27. Novemb. 1638. in una Ord. S. Franc. de Observ. Hoc decretum reperitur in Bullario Alexandri VII. Constitut. 53. edita die 30. April. 1660. quæ incipit; Alias pro parte; Vide num. 262.*

281 Benedictio cum SS. Sacramento danda est in fine hymni *Pange lingua*, non vero ad versum *Sit & benedictio*; *Sac. Rit. Congreg. 5. Febr. 1639. in Sabinis. In fine Hymni, recitato etiam versu Panem de Calce, per cantores, & oratione Deus qui nobis &c. per celebrantem, omisso V. Dominus vobiscum; Ceremon. Episcop. lib. 2. cap. 33. n. 27. Vide n. 427.*

282 Postulatibus Syndico, & electis Tercæ Aquavivæ facultatem celebrandi festum S. Antonii Patroni dictæ Tercæ cum octava, non obstante quod cum octava celebrant in eodem oppido festum S. Eustachii pariter Patroni, respondit de principali dumtaxat Patrono celebrandum esse cum octava, *Sac. Rit. Congregat. 28. Martii 1639. in una Terra*

Aquavivæ Regni Neapolitani Bariane Provincia: Vide num. seq. Huic petitioni responsum fuit ad normam Decreti 23. Martii 1630. Vide num. 243.

De Protectore principali civitatis debet celebrari officium cum octava per civitatem & diocesim sub ritu duplici primæ classis, tam apud Sæculares, quam apud Regulares utriusque sexus, sed isti sine octava; *Sac. Rit. Congregat. 23. Maji 1639. in Caven. (Per civitatem & Diocesim: Adde, civitatis suburbia; & de diocesi, intellige, cum Patronus simul sit civitatis & diocesis, vel ubi non adest proprius loci Patronus; Vide numer. 349. 993. & 1131.*

Electio, & numerus pro associandis Cadaveribus ad libitum heredum defunctorum spectat, & pertinet; Ita ubique servari debere censuit *S. R. C. 14. Jan. 1604. in una Ord. Fratri Mend. approbante Alexand. VII. in sua Const. 93. anno 1660. emanata.*

In nocte Nativitatis Domini post cantatam primam Missam nullo modo possunt aliz duæ immediate celebrari, neque fideles communicari; *Sac. Rit. Congreg. 20. Apr. 1641. in Pisaurensi. (Nullo modo: etiam quocumque usu in contrarium suffragari, qui tolli debet; Vide num. 289.*

Capellani Societatum non possunt prohiberi a Parocho celebrare Missam ante Missam Parochialem. *S. R. C. 11. Novemb. 1641. in Narrien. Vide n. 234.*

Cum superioribus diebus consultata fuisset hæc Sacra Rituum Congreg. an esset permittendum celebrari in media nocte Nativitatis Domini post Missam decantatam successive alias duas Missas, & in eis Sacram Communionem exhibere fidelibus illam depositiscentibus, respondit, non esse permittendum, sed omnibus utrumque prohibendum. Nihilominus nonnulli Regulares asserentes hoc licere, supplicarunt audiri, & Sac. Rit. Congreg. ipsis auditis cum procuratoribus & advocatis ad relationem Em. Pallotti stetit in decretis, & respondit iterum: prohibendum tam Sacerdotibus celebrare voluntibus, quam communicantibus in media nocte ad Ecclesiam, & communionem depositiscentibus; *Sac. Rit. Congreg. 7. Dec. 1641. & 15. Sept. 1668. in Januen. Vide num. 285.*

Festum principalis Patroni in quocumque Regno, seu Provincia, & alterius pariter principalioris Patroni in quacumque civitate, aut oppido, vel pago, ubi hos Patronos haberi, & venerari contigerit, est præceptivum cum obligatione audiendi sacrum, & vacandi ab operibus

bus servilibus; *S. R. C. 13. Sept. 1642. Urbano VIII. approbante in sua Constit. que incipit Universæ, 13. Sept. 1642. num. 2.* (Festum principalioris: Etiam si essent simul plures patroni, unus tantum ex principalioribus dies festa de precepto peragitur, ex allata Constitutione; Vide n. 283.

- 289 Episcopus quando reperitur in aliquo oppido suæ Diocesis ad visitationem, seu aliam ob causam, potest licite recitare Officium Sanctorum, de quibus ex forma rubricarum, seu ex concessione Sac. Congreg. eo quod sint Patroni, seu Titulares, in iisdem oppidis recitatur, & sic precepto de recitando Officio satisfacit. *S. R. C. 14. Martii 1643. in una Dubio- rum.*

- 290 Communitates, vel Universitates Civitatum, seu Locorum, non tenentur ex precepto servare festa ex voto earumdem indicta, cum sub precepto teneantur tantum persone videntes; *Sac. Rit. Congreg. 18. Apr. in Decreto de festis. obij. approbante Urbano VIII. Vide num. 1164.*

- 291 Feria secunda post Dominicam Passionis, quando recitatur est Officium defunctorum, non dicitur Missa Conventualis de defunctis, neque Oratio *Fidelium*, quæ etiam in aliis feriis secundis Quadragesimæ dicitur juxta Rubricas, sed solum Oratio *Omnipotens sempiterne Deus*, quæ est pro vivis, & defunctis, & omittitur tempore Passionis; *Sac. Rit. Congregat. 11. Julii 1643. in Lazarum.* (Omittitur tempore Passionis: in quo dux tantum collectæ admittuntur; Vide n. 393. & 1041.

- 292 Feria quinta in Cœna Domini Episcopus debet per se ipsum ministrare Eucharistiam Canonicis & Clericis, numquam vero debet illam ministrare Diaconus, vel unus ex assistentibus; *Sac. Rit. Congreg. 8. Aug. 1643. in Majoricana.* (Numquam vero debet illam ministrare Diaconus: sed ad dexteram Episcopi stat cum parvulis consecratis; *Car. Episc. lib. 29. num. 3.*

- 293 Canonici Presbyteri non debent habere præcedentiam super Archidiaconum, etiam si ipse in diaconali tantum ordine sit constitutus; *Sac. Rit. Congreg. 26. Sept. 1643. in Arimin.* Vide num. 266.

- 294 Episcopo prædicanti in Ecclesia Cathedrali in ambone, ubi Concionatores ordinarii prædicare consueverunt, sine baldachino, & in habitu mozzetta & stolæ, non debetur assistentia a Canonicis & Dignitatibus; quæ assistentia solum debetur Episcopo, concionem habenti cum plurali & mitra, ad præscriptum Cæremonialis

Episcoporum; *Sac. Rit. Congreg. 19. Decembris 1643. in una N. Dubiorum.* (Ad præscriptum Cæremonialis Episcoporum: scilicet: *Si Episcopus eris concionaturus, id facies in propria sede, quando versa est ad populum, vel, quando altare adhaeret parieti, apud ipsum altare, sedens ibi super falsiflorio in supradamo ipsius altaris, versus alteri renibus. Sedebant ad ejus dexteram Presbyteri assistens, & modicum post cum Diaconus Evangelii, & primus Diaconus assistens; a sinistris vero stabebant Subdiaconus, & alter Diaconus pariter assistens; lib. 2. cap. 8. num. 48. sequent.*

Domus aliqua legata relinquantur cum onere celebrandi officium alicujus Sancti sub altiori ritu, quam qui a Sede Apostolica ei præscribitur, licitum erit hujusmodi Officia solemnius celebrare quoad pompam extrinsecam, non autem quoad ritum Ecclesiasticum. *Sac. Rit. Congregat. 14. Maji 1644. in Decreto generali ad Urbano VIII. approbato.* (Non autem quoad Ritum Ecclesiasticum: nec valet Ordinarium concessio; Vide n. 216. Non immutatio vero ritu, cum possint habere integras Vesperas; Vide n. 1098. 1135. & 1180.

Si Vicarius Episcopi incedit in habitu vicariali, præcedere debet omnes Dignitates, & Canonicos, quantumvis Protonotarios; si vero assistat, uti Canonicus, debet sedere in loco suæ receptionis; *S. R. C. 26. Aug. 1645. in una Civitatis Plebis.* (Quantumvis Protonotarios: intellige de Protonotariis non participantibus; Vide n. 136. & 170.

Functiones, quæ debent fieri per primam Dignitatem, ea impedita, obeundæ sunt per Dignitatem sequentem; *Sacra Ritum Congregatio 7. Octobris 1645. in Baren.* Vide num. 101.

Missæ votivæ, non possunt dici ullo modo in Dominica Palmarum; *Sac. Rit. Congregat. 14. Apr. 1646. in Ulyssiponen.* Quod intellige etiam in reliquis diebus impeditis; Vide num. 264.

Missæ de Dominica Pentecostes non potest repeti in Sabbato quatuor Temporum Pentecostes; *Sac. Rit. Congreg. 14. Aprilis 1646. in Ulyssiponen.*

Missæ ut in die obitus, præsentem corpore, 300 ultra Missam de communi defunctorum celebranda erit, quando aliquis obierit in die Commemorationis omnium fidelium defunctorum; *S. R. C. 14. Apr. 1645. in Ulyssiponen.* Vide n. 220. & 441.

Asperforium aquæ benedictæ Episcopo in Ecclesiâ Religiosorum ingredienti, est purgandum

dum per digniorem illius Monasterii, non autem per aliquem ex Canonicis Episcopum associantibus; *S. R. C. 14. Junii 1646. in una Civitatis Castelli. Immo & Cardinali etiam Legato; Vide num. 71.*

- 302 Archidiacono, primæ Dignitati, & Proto-notario Apostolico, dum interfuit Episcopo in functionibus publicis, non licet portare rochetum, cum impluvia, seu habitum prelatium; sed debet uti habitu canonicali; *S. R. C. 17. Novemb. 1646. in Nicoteren.* Non videtur negari subitanea violacea tantum; *Vide num. 119.*

- 303 Dignitates & Canonici, a digniori latere chori sedentes, prius thurificandi sunt, & postea Dignitates & Canonici, qui sedent a latere chori minus digno; *Sac. Rit. Congregat. 5. Septembr. 1648. in Benventana.* (Thurificandi sunt: duplici, an unico ductu thuribuli; *Vide n. 70.*

- 304 Dignitates & Canonici, qui assistunt Episcopo, locum assistentiæ cedere debent supervenienti Dignitati, seu Canonico digniori, quibus convenit assistere; *S. R. C. 5. Sept. 1648. in Benventana.* Loquitur, cum paramentis non sint induti; *Vide n. 102.*

- 305 Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, quod inter Vesperarum Divina, peculiari custodiri sacello, thurificari debet; *S. R. C. 5. Sept. 1648. in Benventana.* (Thurificari debet; Fallit autem, cum Sacramentum in choro erit publice expositum; *Vide n. 1227.*

- 306 * In Missa Conventuali, quando decantatur Evangelium, Ceroferarii cum cereis accensis assistere debent, & Diaconus quories thurificatur altare, incensum ministrare tenetur; *S. R. C. 5. Septemb. 1648. in Benventana.* Cum cereis accensis: Excipiuntur sabbata Paschatis, & Pentecostes, ad quorum Missas Ceroferarii, Evangelistæ tempore, hinc inde stare debent manibus junctis, ita & in postrema Passionis parte, quæ pro Evangelio habetur, infra hebdomadam majorem, & in omnibus Missis defunctuorum; *Miss. Rub. prop. & de Missis defuncti.*

- 307 In Canone omnino faciendæ est Commemoratio de Episcopo, etiam ad exemptis, *S. R. C. 25. Sept. 1649. in Tornacen.* (De Episcopo: non vero de alio, licet sit Superior, vel Vicarius Capitularis, Sede Vacante, vel etiam Episcopus administrator, sive Metropolitani; Episcopus vero administrator simul & possessor, licet sacris destitutus Ordinibus, in Canone est nominandus; *Vide n. 908. & 1138.*

- 308 Non licet in altari privilegiato dicere Missam de Requiem in diebus, quibus occurrit fe-

stum primæ, vel secundæ classis, non obstante consuetudine immemorabili; *S. Rit. Congreg. 15. Septemb. 1649. in Tornacen.* Intellige de Missis solemnibus, nam privatæ neque in duplicibus minoribus etiam translatis, nec in feriis privilegiatis celebrari possunt. Quando vero cantari possit Missa defuncti præsentem corpore, consule *n. 75.*

Aspersio die Dominicæ semper faciendæ est a celebrante, etiam quando Superior celebrat; *S. R. C. 16. Novemb. 1649. in Januen.* Episcopus Pontificaliter celebrans non comprehenditur: nunc enim neque ipse per se, neque per alium aqua lustrali populum aspergit; *Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 31. n. 4.*

Sabbato Passionis debent velari Imagines, & Crucæ, etiam si occurrat eo die festum Titularis, vel Patroni Ecclesiæ; *S. R. C. 16. Nov. 1649. in Januen.* Sabbato Passionis, ad primas Vesperas Dominicæ, antequam officium inchoetur; *Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 20. vers. 5. Vide n. seq. & 424.*

Imagines, & Crucæ detegi non debent, etiam si in hebdomada Passionis occurrat festum Sancti Titularis, aut Dedicationis Ecclesiæ; *Sac. Rit. Congreg. 16. Novemb. 1649. in Januen.* *Vide n. seq. & antec.* (Velari Imagines, & Crucæ: Domini nostri Jesu Christi, etiam per Ecclesiam, & super altare nullæ ponantur Imagines Sanctorum; *Cærem. Episc. lib. 2. cap. 20. vers. 3. Vide n. ant. & seq.*

Quo velo cooperienda sit crux in altari ad functionem lotionis pedum in feria v. majoris hebdomadæ, & crux processionalis, cum Sacerdos indutus sit violaceo, & Diaconus colore albo, & actus ipse lotionis, sive mandatum præcipitur a Rubricis fieri cum floribus, & signis laticæ, & videatur participare de festivitate Missæ celebratæ in mane cum cruce velatæ albo colore, & ex alia parte sit actus humilitatis; *S. R. C. respondit, colorem non esse mutandum; Ead. S. R. C. 16. Novemb. 1649. in Januen.* (Colorem non esse mutandum. In altari videlicet retinendum velum albi coloris, ut in Decreto expositum, in processione vero coloris violacei, ut in mane adhibuit fuit, ex *Cærem. Episc. lib. 2. c. 23. n. 10.*

Pyxis, Ostensorium, & Corporalia, quæ immediate inserviunt SS. Sacramento, debent benedici juxta formam, quæ habetur in Missali propria; *Sac. Rit. Congreg. 16. Novemb. 1649. in Januen.*

Quando SS. Eucharistiæ Sacramentum publice discopertam exponitur, omnes ante illud transeuntes, cujuscumque conditionis, & ordinis sint,

sint, seu ad illud accedentes, seu ab eodem recedentes, semper utroque genu flectere debent S. R. C. 19. *Augst. 1651. in una Urbis.* (Publice discooperitum : Intellige etiam inclusum in Pyxide, vel etiam velatum ; Vide n. 1125. Quoad Sacerdotem Missam celebraturum, Vide n. 278. & 1290.

315 Quando Missa canitur sine Ministris, non debet thurificari neque altare, neque chorus ; S. R. C. 19. *Augst. 1651. in una Urbis.* Vide n. 82.

316 Missa votiva de beata Maria Virgine, in Vigilia Pentecostes non potest dici ; S. R. C. 19. *Aug. 1651. in una Urbis.*

317 Missæ duæ ejusdem Sancti immediate una post aliam, non debent cantari eadem die in Ecclesia, in qua celebratur ejus festivitas ; S. R. C. 3. *Aug. 1651. in Milevitana.* (Non debent cantari : nisi forte pro aliqua fundatione adimplenda, & interposita hora Canonica ; Vide n. 1275.

318 Missa non potest celebrari cum cæsarie fieta : *Sac. Rit. Congreg. 3. Augst. 1652. in Melovitana.* (Cum cæsarie fieta : Nullus enim Episcopus, Presbyter, Diaconus ad solemnia Missarum celebranda presumat cum baculo inire, aut velato capite altari assistere : *Can. Nullus, de Consecr. dist. 1.*

319 Tam Sæculares, quam Regulares cujuscumque Instituti, etiam Societatis Jesu, non possunt excedere limites Indulgentiarum Sedis Apostolicæ super Beatificationibus, præsertim in celebratione Missarum, & Officiis cum octavis, nisi hoc expresse Sedes Apostolica eis indulerit ; *Sac. Rit. Congreg. 5. Octob. 1652. approbante Innoc. X. die 16. Decemb. ejusdem anni ;* Vide n. 392. *sqq.*

320 Regulares, etiam Societatis Jesu, in Missis solemnibus debent Diaconum & Subdiaconum, & in Vespers Sacerdotem pluviali indutum habere, ac in reliquis omnibus tenentur exacte observare Rituale, Cæremionale, & Rubricas Missalis Romani ; *Sac. Rit. Congreg. 5. Octob. 1652. confirmante Innoc. X. 16. Decemb. ejusdem anni.* Quoad pluviale in Vespers, Vide num. 78.

321 Apsessorum aquæ benedictæ Episcopo debet pottingi per digniorem de Capitulo Cathedralis, quando capitulariter, & cum indumentis canonicalibus proceditur ad Ecclesias quascunque Diocesis ; *Sac. Rit. Congreg. 18. Janu. 1653. in Landen.* (Ecclesias quascunque ; Intellige, quæ non habeant Rectorem beneficiatum, vel non sint Regularium ; S. R. C. num. 71.

Missæ in feria v. majoris hebdomadæ non potest celebrari in Oratoriis Confraternitatum, & privatis ; *Sac. Rit. Congreg. 1653. in Florentina.* (In oratoriis Confraternitatum : nisi solemniss unica, si aservetur SS. Sacramentum ; Vide n. 354. De privata vero habes exemplum n. 896.

Reliquæ Sanctorum existentes sub custodia Capituli, in processionibus deferendæ sunt per Canonicum facientem hebdomadam ; in casu vero, quo requirantur quatuor unitim, deferendæ sunt a Canonicis non paratis ; S. R. C. 22. *Mart. 1653. in Lucana Comensis.*

Quando aliqua Ecclesia Sæcularis, vel Regularis ob aliquod impedimentum est substituta pro Cathedrali, & Episcopus interesset cum capsa in concionibus, tenentur Canonici Cathedralis assistere cum habitu canonicali ; S. R. C. 22. *Mart. 1653. in Callien.*

Ad Canonicum hebdomadarium in Matutinis & Vespers spectat primam antiphonam intonare, initia hymnorum, antiphonas ad *Benedictus*, & *Magnificat* : Capellani vero tenentur eidem facere prætinationem, dum est paratus ; *Sac. Rit. Congreg. 5. Jul. 1653. in Lucana.* (Primam antiphonam : etiam in laudibus : *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 6. num. 16.* (Capellani tenentur : quo ritu & tempore, Vide n. 61.

Missæ de Dominica, seu de festo duplici, si illa die occurrat, debet dici, cum commemoratione SS. Sacramenti, ad formam Rubricarum Missalis, quando fit particularis processio cum SS. Sacramento, in aliquibus Dominicis, seu aliis diebus cujuslibet mensis, *Sac. Rit. Congreg. 6. Decembris 1653. in Fanen.* (Ad formam Rubricarum Missalis : scilicet post omnes alias ordinarias collectas de præcepto iis diebus occurrentes, sed sub unica conclusione ; Vide num. 1010.

Stante alienatione in terra Montecchii diocesis Burgi S. Sepulcri super delatione simulacri S. Antonii de Padua in Processione, respectu habitus Capuccinorum, cum quo efficienda est : *Sac. Rit. Congreg. ad quam negotium deductum est, respondit, Habitum hujusmodi non esse verum in casu, de quo agitur, & ideo arbitrio Episcopi ;* *End. Sac. Rit. Congregat. 18. Julii 1654. in una Ordinis Capuccinorum Montecchii Provincia Marchie, & 17. Junii 1673. in Breruvini.* Habetur in Archivio Ord. Arm. cum subscriptione Francisci Mariæ Phabei S. R. C. Secretarii ; Vide num. 469.

Missæ æqueales defunctorum in die depositionis defuncti possunt solemniter celebrari diebus, in

in quibus caedit festum duplex alicujus sancti, dummodo festum non sit de precepto; juxta Rubricas Brev. Rom. Sac. Rit. Congreg. 19. Septembris 1654. in Papien. Loquitur, corpore uno presente in Ecclesia, pro quo unica Missa solemnis conceditur in festo duplici etiam majori, nisi sit de precepto; Vide num. 75. & 601.

329 Absolutio solemnis cum assistentia quatuor Dignitatum, vel Canonorum ultra celebrantem in anniversario alicujus Episcopi, non debet fieri, quia obstant Rubricæ Pontificalis Romani; S. R. C. 14. Novemb. 1613. in Recinaten. (Obstant Rubricæ Pontificalis Romani; Statuitur enim hæc absolutio fieri tantum in primis Exequiis, quæ fieri solent post obitum alicujus Summi Pontificis. S. R. E. Cardinalis, Metropolitanus, ant Episcopi proprii, seu Imperatricis, Regis, vel Ducis Magni, aut Domini loci, nunquam vero in Anniversariis; Pontif. Rom. part. 3. cap. de Officio solemni post Missam pro Def. & Cærem. Episc. lib. 2. cap. 11.)

330 Antiphona in choro Cathedralis postquam primo loco data fuerit Celebranti a cornu Epistolæ, danda est secundo loco primæ Dignitati, sive a cornu Evangelii, sive a cornu Epistolæ existentibus, & sive intervenientibus, sive non, prima Dignitas, quæ sedet a dextra parte Evangelii, non obstante allegata consuetudine; Sac. Rit. Congreg. 21. Martii 1665. in Senopaltin. Antiphona: quo ritu printonanda? Vide num. 61.

331 Assistentia Episcopo in Missis Pontificalibus, ministratio aspersoris Episcopo in ingressu ad Ecclesiam, cantare Missam in diebus solemnioribus, nec non peragere solemniam Missarum, & delatini SS. Sacramenti, absque Episcopo, in solemnitate Corporis Christi spectant ad primam Dignitatem, & successive ad alias Dignitates, vel ad seniores Canonicum, non autem ad Vicarium generalem; Sac. Rit. Congreg. 29. Maii 1655. in Papien. Vide n. 101.

332 Ubi adest solalitas SS. Sacramenti, competit ei præcedentia super alias Cofraternitates in omnibus processionibus, in quibus defertur SS. Sacramentum; S. R. C. 19. Jun. 1655. in Mediolanen. 26. Sept. 1687. in Vercellen. & antea 12. Julii 1628. in London.

333 Archiepiscopo uti Archiepiscopo, majoritate gradus, competit præcedentia supra Episcopum presentem in civitate Metropolitana & Diocesi; S. R. C. 29. Jan. 1656. in Pragen. (Præcedentia supra Episcopum; Loquitur de proprio Archiepiscopo; Presente enim, seu

adveniente suo Metropolitano, cessabit Episcopus a benedictionibus privatis; Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 4. n. 4. Vide n. seq.

Archiepiscopi & Episcopi Titulares existentes in aliena diocesi debent præferri Archiepiscopis, consecratione junioribus, nec non aliis Episcopali characteris sententibus, sed gradu Archiepiscopali posterioribus; extra tamen Ecclesiæ ambitum, intra quam Ordinatio privative quoad omnes Archiepiscopos, & Episcopos etiam seniores, præcedentia competit; Sac. Rit. Congreg. 8. Apr. 1656. in Ephesina. Vide n. ant. & 344.

Capellanus curatus, ratione solæ, in funeribus, debet præcedentiam habere super alios quoscumque Sacerdotes curatos simpliciter cotta indutos; Sac. Rit. Congreg. 10. Junii 1656. in Maceraten.

Missæ solemnis de Annuntiatione B. M. V. non potest celebrari, quando ejus festum incidit in Dominica Palmarum; Sac. Rit. Congreg. 10. Mart. 1657. in Placentina. Etiam in ipsamet Ecclesiæ, seu ubi concursus populi ad celebrandum accedit, licet cantata Missa de die: quod Decretum se extendit etiam ad totam majorem hebdomadam, & triduum Paschatis; Rubr. Miss. de Transl. Fest. tit. 6. Vide n. 1234. Hoc idem extenditur ad totam hebdomadam, in qua nequit solemniter decantari Missa de titulo Ecclesiæ occurrente, ex Rubricis tit. 6. de Transl. Festorum.

Baldachinum in Ecclesiis, & locus in Presbyterio non debetur Domino loci, & admodum Ordinarii, ne permittant hujusmodi usurpationem, & non licitam detentionem; S. R. C. 9. Junii 1657. in Polinien. Vide n. 561.

Potest Archiepiscopus Granatensis, ex immemorabili consuetudine in processionibus solemniibus post se deferre sellam gestatariam mediam inter se, & Præidentem, ac Regium Magistratum; S. R. C. 10. Maii 1608. etiam in Processione SS. Sacramenti; S. R. C. 15. Sept. 1657. in Granatensi.

Jus deferendi SS. Sacramentum & Reliquias in processionibus spectat ad Hebdomadarium Missarum solemniolum peragendarum post processionem, vel ad illum, qui immediate ante processionem eadem peregerit, privative quoad reliquos, etiam Dignitates, & seniores Canonicos, tam absente, quam nolente Episcopo prædicta munia subire; S. R. C. 26. Jan. 1658. in Cajetana. Circa SS. Sacramentum quid statuatur in die solemnitatis Corporis Christi; Vide n. 3.

Prima Dignitas officium Presbyterii assileosis Episcopo divina pontificaliter peragente, faciens,

cicns, tenetur sustentare librum, quando solum Episcopus cantat, non vero quando legit, quod spectat ad Capellanum; *Sac. Rit. Congreg. 16. Mart. 1658. in Ragusina* (Tenetur sustentare librum : habens a sinistris Episcopi ministrum de libro, stantem & adjuvantem in sustentatione libri ipsum assistentem; *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 11. num. 3.* (Quando solum Episcopus cantat: Excipe Hymnum, Antiphonam, Primam, Absolutiones, Benedictiones, & nonam Lectionem Maruini, & *Te Deum laudamus*; *Cerem. Episc. lib. 2. cap. 5. num. 6. & 9. Vide n. 935.*

341 Diaconi assistentes non tenentur, immo non debent intervenire Episcopo de bugia, seu candelâ, sed ea administranda est per Capellanum, nec possunt cogi Canonici ad intervendum Episcopo in Missis privatis, præter consuetudinem. Etiam dicti Canonici non induti canonicilibus vestimentis, non tenentur ad præstandam Episcopo assistentiam; immo est contra ritum præstare: *S. R. C. 16. Mart. 1658. in Ragusina. Vide n. 22.*

342 Primicerii a ebori assistentia & directione non sunt amovendi, sed ad Canonicos immediate digniores spectant post præfatos Primicerios Vesperarum & Missarum solemnia, ut unusquisque proprio muneri incumbat; *Sac. Rit. Congreg. 8. Jan. 1658. in Monopolitana. Vide num. 24.*

343 Missa votiva de B. M. V. cum Gloria & Credo, sed sine Officio, potest celebrari in aliqua die ob publicam causam, & ratione concursus; *S. R. C. 8. Junii 1658. in Claramontana*: (In aliqua die : videlicet exceptis illis, de quibus n. 264.

344 Archiepiscopus, & illius Suffraganei, cum simul in Metropolitana divinis interfuerint conveniunt, & genuflexi preces effundunt ante altare SS. Sacramenti, & aram maximam, idem Archiepiscopus debet genuflexere, & incedere digniore quidem loco, sed in linea cum Suffraganeis; Archiepiscopus scilicet super faldistorio, & Suffraganei super pulvinaribus hinc inde, & si loco faldistorii Archiepiscopus adhibeat genuflexorium commune, poterunt Suffraganei, si idem capax fuerit, super eodem hinc inde pariter genuflexere; *S. R. C. 8. Jun. 1658. in Senen. Vide n. 334.*

345 Missæ votivæ de Titulari, & Patrono non possunt dici cum Gloria, & Credo; sed Ordinariis præcipitur, ne quid contra, vel præter Rubricarum præscriptionem sub paucis in Constitutionibus Pontificis contentis servari permittant; sed taurummodo die Tituli quorum-

libet Ecclesiæ, & Oratorii de Sancto Titulari Missa cum Gloria, & Credo celebrentur; *S. R. C. 4. Aug. 1658. in Tarvisina*. (Sed tantummodo die Tituli : & per octavam, cum de ea officium sit peragendum; *Rubr. Miss. 11. de Symbolo. Vide etiam n. 41.*

Archipresbytero, seu Dignitati, vel Canonico, qui alteri Archipresbyteratum, dignitatem, seu canonicatum resignavit, non competit præcedentia super alios Sacerdotes seniores, quia nulla qualitas Archipresbyteri, Dignitatis, seu Canonici ei remanet post renunciationem; *S. R. C. 7. Sept. 1658. in Bisacen.*

Missæ currentes in honorem alicujus Beati non Canonizati, non possunt celebrari, sine speciali indulto Sedis Apostolicæ; *Sac. Rit. Congreg. 28. Sept. 1658. in Forosempronien. (Missæ currentes: & fortius votivæ; Vide n. 379. segg.*

In novem diebus ante Nativitatem Domini, ubi adest antiquissima consuetudo, vel concursus, potest decantari unica Missa votiva solemnibus B. M. V. quamvis in ipsis occurrat Festum D. Thomæ Apostoli, & Dominicæ tertiæ, vel quarta Adventus, non omnia tamen Conventuali statuta hora decantanda; *Sac. Rit. Congreg. 28. Septembris 1658. in Anagnin.* (Votiva solemnibus: idest cum Gloria, & Credo, sine commemoratione festi, vel Dominicæ currentis, & cum Præfatione Beatz Mariæ, & Evangelio S. Joannis in fine. Excipe diem Expectationis, ubi ex indulto celebratur, in qua non votiva Missa, sed occurrans erit cantanda cum commemorationibus festi, & sermæ, & Evangelio, si forte occurrat, quia cum Officio concordat: *Vide n. 1013. & 1261.*

Festum Sanctorum Patronorum principalium Civitatis a Clero seculari Civitatimser celebrandum esse cum octava, a Regularibus vero sine octava: in Diocesi autem, ubi non adfit proprius loci Patronus, similiter cum octava; at ubi colitur festum peculiaris Patroni, nihil de Patrono Civitatis, vel, atenta consuetudine, sub duplici majori tantum sine octava; *Sac. Rit. Congregat. 28. Septembris 1658. in Calaguritana*. (Cum octava: sub ritu duplici primæ classis, tam apud Sacerdotes, quam Regulares civitatis, & suburbiorum: *Vide num. 283.*

Primæ Dignitati post Pontificalem solemniter celebranti in solemnioribus festivitatibus debetur assistentia duorum Canonicorum pro Diacono, & Subdiacono, quamvis Præbendæ non sint distinctæ; *Sac. Rit. Congregat. 7. Decembris 1658. in Brundisina, & Conversana*. (Debe-

(Debetor assistentia: Presbyteri etiam pluviali induti, ubi adest consuetudo: Vide n. 4.)

in Decreto generali coram Alexandro VII. emanato. Vide n. 65.

351 Missa privatæ de defunctis quocumque die dici possunt, præterquam in festis duplicibus, & dominicis diebus, iuxta præscriptum Rubricarum; *Sac. Rit. Congreg. 15. Febr. 1659. in Faventina.* & 23. Febr. 1660. in Januæ. Item in feriis, diebusque, quibus prohibetur fieri de festo duplici, etiam corpore præsentem in Ecclesiâ; Vide *num. 75.* Notandum vero, hoc decretum editum fuisse pro missa solemniter celebranda in Ecclesia non præsentem Coadjutores.

Prælati Episcopis inferiores Cathedram, seu sedem fixam, & permanentem in eorum Ecclesiis non debent detinere, sed tribus ipsis diebus, quibus ex antiquis Decretis tantummodo Pontificaliter celebrare est eis permittum, mobili sede, seu Cathedra vii debent, quam nihilominus simplici serico panno coloris festivitati congruentis obducere possunt, non auro contexto, aut phrygio, sive basilico opere exornato; *S. R. C. 27. Sept. 1659. in Decreto generali, coram Alexandro VII.* Qui sint isti dies, Vide n. 360. Pro Abbatibus vero Cassinens. Vide n. 406. *supra.*

352 Anterioritas suscepi ordinis presbyteratus inter Sacerdotes simplices, non gaudentes Præbenda, inspicienda est, nulla habita ratione inter eos prioritatis in ordine Subdiaconatus, vel Diaconatus; *Sac. Rit. Cong. 29. Martii 1659. in Triventina.* Quid statuatur inter Præbendatos, Vide n. 54.

Prælati Episcopis inferiores Baldachinum adhibere supra sedem possunt, non autem pretiosum, aut aureum, sed simplex, & eo, quod altari superimponitur, materia & opere sit inferius, & ad ipsum per duos tantum gradus in superficie Presbyterii stratos ascendatur; *Sac. Rit. Congregat. 27. Septemb. 1659. in Decreto generali, coram Alex. VII.* (Non autem pretiosum, aut aureum: quod non nisi Episcopo Cardinali competit; *Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 13. num. 3.*)

353 Protonotarius simplex Sacerdos & numero non participantium, in processionibus, ceterisque Ecclesiasticis functionibus, debet servare Cæremonialem Episcoporum; ideoque præcedere debet omnes simplices Sacerdotes sacris vestibus non amictos; *Sac. Rit. Congreg. 24. Martii 1659. in Aversana.* (Debet servare Cæremonialem: id est neque supra, neque inter Cathedralis Canonicos; *lib. 1. cap. 13. num. 10. & 13.* Ubi vero Capitulum non existit, vel inter Canonicos collegialiter non incidentes, nec non & in processionibus, quid servandum require *num. 135. 170. & 355.*)

Prælati Episcopis inferiores abacum alium præter parvam meosam, & in cornu Epistolæ parare non possunt, in quo duo candelabra cum candelis, necnon mitra, calix. Missile, thuribulum, navicula, & reliqua ad celebrandum necessaria collocentur; prope vero mensam eandem parieti hærens baculus pastoralis aptetur; *Sac. Rit. Congreg. 26. Septemb. 1659. in Decreto generali, coram Alex. VII.* (Mitra: numquam pretiosa. Baculus cum velo albo appensus; Vide n. 365.)

354 Non licet in Ecclesiis, in quibus non asseratur SS. Sacramentum, celebratio Missæ in Feria quinta in Cœna Domini, nec eiusdem Augustissimi Sacramenti asseratio in Sepulchro; *S. R. C. 14. Junii 1659. in Neapolitana.* Vide n. 322.

Dies, in quibus solemniter Prælati inferioribus celebrari conceditur, sint de præcepto festivi, vel alii, in quibus ipsi pontificaliter celebrare festivitatis ritu exiit, nempe Patroni Loci, Fundatoris Ordinis, Tituli, & Dedicationis Ecclesiæ; abstinere autem debent ab huiusmodi pontificalium usu in Officiis & Missis defunctorum, quocumque die etiam festivo, & de præcepto; *Sac. Rit. Congreg. 36. Sept. 1659. in Decreto generali, coram Alex. VII.* Abbates Cassinenses Congregationis Cævenis, in quibus Missis defunctorum pontificalibus possint uti, consule n. 402.

355 Protonotarius simplex incedens in habitu Protonotarii debet sedere in choro post Canonicos, & ubi Capitulum non existit, immediate debet sedere post Rectorem Ecclesiæ, vel alias facientem officium. In processionibus vero pariter eodem loco, vel ubi adsit Magistratus, potest etiam ubi Prælati incedere post Baldachinum, sub quo deferretur SS. Sacramentum; *Sac. Rit. Congregat. 2. Aug. 1659. in Sarzauro.* Quid statuatur de Protonotariis participantibus, & magni Principis consanguineis, Vide n. 136. 170. & 221.

Prælati Episcopis inferiores, ad Ecclesiasticas cedentes, licet pontificaliter divina peracturi, & iisdem absoluti, ab altari recessuri, a suis Canonici, vel Monachi (ut mos est Episcoporum) non possunt associari; *Sac. Rit. Congregat.*

356 Prælati Episcopis inferiores, qui Pontificalium usu fruuntur, super altari, in quo sacra erunt facturi, septimum nequaquam debent apponere candelabrum; *S. R. C. 27. Sept. 1659.*

gregat. 27. Sept. 1659. in Decreto generali, coram Alex. VII. Abbates Cassinenses an possint; Vide n. 140. & 403.

- 362 Prælati inferioribus præter duos Sacrificii Ministris, Diaconum nempe Evangelii, & Subdiaconum Epistolæ, duo alii tantum Diaconi cum dalmaticis, & unus Presbyter cum pluviali assistere debent. Duo insuper Capellani, qui de mitra, & baculo, & totidem Acolythi pro candelabris debent inservire. Præterea sex alii Canonici, vel Monachi, duo scilicet pluviali, duo planetis, totidemque tunicellis induti, divinis hujusmodi interesse valeant, qui tamen non in sedibus, seu staliis choralibus, sed in scamnis, absque postergalibus panno viridi laneo cooperitis, situ congruo accommodatis, moxque illuc removendis, confedere debent. Sac. Rit. Congregat. 27. Septemb. 1659. in Decreto generali, coram Alex. VII. (Viridi panno: seu potius coloris paramentorum; Vide num. 1266. Pro Cassinensibus Abbatibus; Vide n. 404.)

- 363 Prælati Episcopis inferiores mitram pretiosam; nisi illis expresse a S. Sede indultam, adhibere minime possunt: sub mitra pileolum nigri tantum coloris induant: baculum pastoralis albo velo appendo deferre debent: ab istisque, & aliis Pontificalibus etiam de Ordinariorum licentia extra Ecclesias sibi subjectas profus abstinere debent: neque in Processionibus, quæ ab eorum Ecclesiis per vias extra ambitum, vel Parochiam ducuntur, insigniis prædictis uti, vel penas se præferri faciant: Sac. Rit. Congregat. 27. Septembris 1659. in Decreto generali, coram Alex. VII. Vide num. 405.

- 364 Prælati Regulares toccherum deferre non valent, nisi ex tali ordine fuerint, cui indumentum hujusmodi competat; Sac. Rit. Congregat. 27. Septembris 1659. in Decreto generali, coram Alex. VII.

- 365 Prælati Episcopis inferiores invitati ad Ecclesiam exemptam, nec in illa pontificalibus uti valent, nec ii, qui non fuerint Abbates perpetui, vel benedicti, in propriis Ecclesiis, uti possunt privilegio perpetuis Abbatibus, vel aliis benedictis indulto: S. Rit. Congreg. 27. Septembris 1659. in decreto generali, coram Alex. VII. (Invitati ad Ecclesiam, intellige etiam Episcopos annuentes. Vide num. 363. 374. & 1070. (Neque itaque non fuerint... benedicti, nisi Episcopo ter advocato, sicut convenit, Abbates venerint benedicere, quia tunc liceret istisdem Abbatibus proprios Monachos benedicere, & alia, quæ ad officium hujusmodi perti-

nent, exercere, donec ipsi Episcopi suam dationem recogitent, & Abbates benedicere non reculent: Decret. Greg. IX. tit. De supplenda negligentia Prælatorum.

Prælati Episcopis inferiores, sacras vestes ex altari fumere non possunt, nisi pontificaliter divinis vacaturi: S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali, coram Alex. VII.

Indulgentias impertiri, vel publicare non debent Prælati inferiores absque expresso S. Sedis indulto: S. R. C. 27. Septembris 1659. in Decreto generali, coram Alex. VII. (Sanctæ Sedis indulto: gaudent Abbates SS. Salvatoris Venetiarum, dummodo aliquis Antistes præfens non fuerit, publicandi Indulgentias per Episcopos, videlicet quadraginta dierum. Diploma Alexand. Pape VI. in Bullario Canonico Regularium N. XLVI. 8. Maji 1493. quod incipit Alexander. Julius autem Papa III. die 1. Nov. 1551. ad universam Congregationem extendit in Constitutione: Julius Episcopus, Cap. Statuimus, adhuc in sua praxi perseverante.

Prælati Episcopis inferiores pontificales benedictiones cum trina crucis productione in Missis tantum pontificalibus, nec non in Vesperis, & Matutinis pontificaliter iterum celebratis possunt impertiri: privatim enim populis, quamvis pleno iure subiectis, nisi expresse ipsis permissum fuerit, etiam pontificalibus induti per Ecclesiam incidentes, impertiri benedictionem præsumere non debent, Sac. Rit. Congregat. 27. Septembris 1659. in Decreto generali, coram Alex. VII. Vide num. seq. & 190. (Nisi expresse ipsis permissum fuerit: An valeat privilegium in præsentia Episcopi, consule num. seqq. & 190.)

Præsentem Episcopo sine speciali Sedis Apostolicæ permisso Prælati Episcopo inferiores, etiam pontificaliter celebrantes a benedictionibus cessare debent: Sac. Rit. Congreg. 27. Septembris 1659. in decreto generali, coram Alex. VII. Vide n. ant.

Si Episcopus aderit in Ecclesiis Prælatorum inferiorum, vel abbatialibus, sedes in cornu Evangelii, uno saltem gradu eminentior Sede abbatialis est erigenda, hæcque altero gradu humilior in cornu Epistolæ collocari debet: a latere Episcopi Canonici Cathedralis, prope Abbatem Canonici, vel Monachi Monasterii, & abbatialis Ecclesiæ confedere debent: confessionem cum celebrante Episcopo facere, istique thus in thuribulo imponere, Evangeliorum textum osculari, & populo solemniter (quamvis Abbas ipse pontificaliter celebret) benedicere debet: Episcopus præterea trino ductu, & immediate Canq.

Canonici Cathedralis duplici, moque Abbas (nisi celebret) pariter duplici, ac subinde Canonici, vel Monachi abbatialis Ecclesie unico tantum ductu thurificari debent; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali, coram Alex. VII. (Immediatè Canonici: Quid, si Canonici unicus cum Episcopo adesset? require n. 21. & 257.

371 Episcopi abstinere debent, ubi consuetudo non viger, a frequenti accessu ad Ecclesias exemptas pro sacris functionibus assistendo, ut liberius Abbates valeant suis uti privilegiis: S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali, coram Alex. VII.

372 In Ordinationibus Canonicorum, Clericorum, Monachorum, necnon in vestitionibus Monialium, & emissionem professionis earundem, etiam pleno iure Prælati inferioresque subiectorum, in benedictionibus sacre suppellectilis, ceterisque actibus (Missarum, Vesperarum, & Matutinarum solemnibus, rei tantum in anno, ut præferatur, exceptis), neque in Ecclesiis, Oratoriis, aliisque locis tam publicis, quam privatis, quantumvis exemptis, & eisdem Abbatibus pleno iure subiectis, mitram, baculum, & quævis alia pontificalia insignia, nisi expressa Sedis Apostolicæ concessione, adhibere non debent: S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali, coram Alex. VII. (Ter tantum in anno: occasione magnæ solemnitaris, ut sunt Patroni, vel Tituli, seu Dedicationis Ecclesiæ: Vide num. 360. Ampliatur etiam præsens decretum pro Cassinensibus: Vide num. 406.

373 Prælati Episcopis inferiores ecclesiasticam suppellectilem pro servitio dumtaxat suarum Ecclesiarum, vel Monasteriorum benedicere valent: S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali, coram Alex. VII. Vide n. 394. (Suppellectilem benedicere: etiam Cassinenses non posse, nisi doceatur de indulto, statuit S. R. C. Vide n. 407.

374 Prælati Episcopis inferiores aliqua pontificalia extra loca ipsi subiecta, vel pro servitio alienæ Ecclesiæ, aut in subditos pariter alienos, etiam de licentia Ordinarium, exercere non possunt: puta Campanarum benedictiones, Calicum & similibus, in quibus sacra adhibetur unctio, necnon minorum Ordinum collationes: S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali, coram Alex. VII. V. n. 365.

375 Prælati inferiores Conconcionatores, qui eorum subditi verba Dei prædicandi onus acceperint, benedictionem elagiri præsumere non debent, sed Episcopis, quibus vis huiusmodi privative competit, omnino dimittant: S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali, coram Alex. VII. Neque Missarum solemnibus pontificaliter peragentes: Vide num. 408.

In Missis privatis quoad indumenta, cæremonias, ministros, altaris ornatum, & benedictionis largitionem, a simplicis Sacerdote Prælati inferiores discrepare non debent, ac proinde sacras vestes induere debent in Sacristia; neque uti possunt Crucem pectorali: unico tantum contenti sunt Ministro, aquam cum pelvi & urceolo argenteis sibi ministrare facere possunt, duasque tantum candelas super altare adhibere valent; Sac. R. C. 27. Septem. 1659. in decreto generali, coram Alex. VII. (Sacras vestes: pretiosiores simplicium Sacerdotum; Vide numer. 831. (In Sacristia: particulari, & ab aliis distincta; Ibidem.

Locorum Ordinarii auctoritate Sedis Apostolicæ possunt, immo debent Abbates, & Prælati Episcopis inferiores, qui usus Pontificalium gaudent, tum Saculares, tum Regulares, quantumvis exemptos, & specialiter expressione indigentes, etiam per censuras compellere ad omnimodam observantiam rerum præscriptarum circa moderationem Pontificalium: S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali, coram Alexandro VII. (Rerum præscriptarum: pro quibus consule antecedentes sanctiones.

Nonnulli ex Abbatibus & Prælati inferioribus proprium habent Territorium, & iura episcopalia, nullique subduntur Episcopis, qui eos coercere, si exceßerint, valeant: eo casu a Sedis Apostolicæ Nuntiis, si adsint, sin minus ab Archiepiscopis, in quorum Provinciis, & ab Episcopis Romano tantum Pontifici subiectis, vel prope quorum Diocesis limites, earum Ecclesiæ, vel Monasteria sita sunt, tamquam a S. Sede delegatis ad huiusmodi decretorum observationem prædicti omnino debent cogi; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali, coram Alexandro VII.

Beatorum imagines, etiam non principaliter, & uti suplices appositæ, simulacra, picturæ, tabellæ, aut scripturæ, eorum præclara gesta representantes, aut referentes, in Ecclesiis, Sacrariis, & Oratoriis quibuscunque, & præsertim in quibus Missæ Sacrificium, vel alia divina officia peraguntur, inconsulta Sede Apostolica nullo modo expent debent; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali super cultu Beatorum adhuc non canonizatis præstando n. 1. Alex. VII. præsentè. Indulta huiusmodi quomodo intelligenda. Vide num. 394. & 389.

Ubi indultum fuerit per Sedem Apostolicam, 380 imagines, simulacra, pictasque tabellas in Ecclesia poni, coli posse in pariete tantum, non tamen super altare collocandi facultas tributa censetur; Sac. Rit. C. 27. Septemb. 1659. in decre-

decreto generali de Beatis num. 2. Alex. VII. approbante. Secus resolvitur, ubi indultum habetur pro Missa Beatorum. Vide num. seq. & 389.

- 381 Si concessa fuerit per Sedem Apostolicam altarium erectio, non tamen ob id Missam & Officium de Beatis celebrandi, vel recitandi facultas tradita presumatur: etenim specifica & expressa concessio super his precedere debet; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis n. 3. Alex. VII. confirmante.

- 382 Ubi in uno loco cultus Beatis fuerit concessus, non extendatur inconsulto Pontifice ad alium locum, quamvis alia concurrente auctoritate; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis num. 4. coram Alexand. VII. Vide tamen n. 389. & 390. seqq.

- 383 In locis, ubi Beatos ab omnibus coli permisum fuit, non inde publica Officii recitatio permixta censetur, sed tantummodo privata, nec satisfactoria præcepto recitationis, nisi quoad illos, quibus Sedes Apostolica de hoc indulserit; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis n. 5. Alex. VII. impetrante.

- 384 Missæ de Beatis, quæ fuerint indultæ certis personis, nempe Presbyteris Regularibus, vel Sacerdotibus alicujus loci, vel Monasterii, seu Presbyteris alicujus Ecclesiæ servitio præcipue addictis, a confluentibus Sacerdotibus, quamvis dignitate, etiam Cardinalatus insignitis, minime celebrari possunt; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis num. 6. coram Alexandro VII. Vide num. 399.

- 385 Dies festi in Beatorum memoriam non celebrantur, nisi speciali indulto Apostolico provisorio fuerit; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis n. 7. coram Alex. VII. Qui vero casus excipiendi sint, vide n. 390. & 312.

- 386 Beatorum nomina in Calendaris non apponantur, nisi illius tantum loci, earumque personarum, in quo, & a quibus cultus cum Officio & Missa celebratur; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis n. 8. coram Alex. VII. Vide n. 384.

- 387 In quibusvis ecclesiasticis præfatis, etiam in Oratoriis privatis recitandis, particularia Beatorum suffragia non apponantur, vel recitentur; S. R. C. 25. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis n. 9. coram Alex. VII. Vide n. seq. & 390.

- 389 In publicis precibus, præter indultas, & a Sede Apostolica approbatas, Beati non invocentur; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis num. 10. coram Alex. VII. Vide numer. ant.

- 389 Beatorum Reliquiæ in processionibus minime circumferantur; S. R. C. 27. Sept. 1659. in de-

creto generali num. 11. coram Alex. VII. Licet in altari exponi possint; Clem. XI. Const. 82. n. 11. quæ incipit: Vires gloriosus §. 2. 8. Maji 1716. edita.

Non removetur cultus Beatis, qui per communem consensum Ecclesiæ, vel per immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum, Virorumque Sanctorum scripta, vel temporis centum annorum metam excedentis scientiam, ac tolerantiam Sedis Apostolicæ, aut Ordinariorum hæstius præstitus, ac certis modo & forma ab eo tempore eis exhibitus fuit. Verum si a centum annis citra, cultus hujusmodi aliqua ex parte consisterit auctus & extensus, eo casu idem in pristinum reducat, prout quivis cultus, extra casus prædictos ad expressa tantum verbaliter in Apostolicis indultis omnino revocatur. S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis n. 12. coram Alex. VII.

Beati in patronos non eligantur, nec eorum natalitia cum octavis celebrentur; S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis n. 13. coram Alex. VII. (Beati in Patronos non eligantur: nisi auctoritate Apostolica, Vide num. 1212.)

Locorum Ordinarii, auctoritate Sedis Apostolicæ possunt, immo debent Sæculares & Regulares quoscunque, quantumvis exemptos, & speciali expressione indigentes, etiam sub censuris compellere ad omnimodam omnium decretorum circa Beatos observationem. Cum aliqui nulla subduntur Episcopo, qui eos, si excefferint, coercere valeat, eo casu a Sedis Apostolicæ Nuntiis, si adfuit, sin minus ab Archiepiscopis in eorum provinciis, vel ab Episcopis Romano tantum Pontifici subjectis, intra, vel prope quorum diocesis limites, eorum Ecclesiæ, vel Monasteria sita fuerint, tamquam a Sede Apostolica delegatis omnino cogi debent, S. R. C. 27. Sept. 1659. in decreto generali de Beatis n. 16. coram Alex. VII. Vide num. 318.

In Missis ferilibus, quæ contingunt a Dominica Passionis ad feriam quintam Cænz Domini, si facienda obvenerit commemoratio de simplici, omittenda est tertia oratio, quæ pro secunda assignatur in Missali, nempe pro Ecclesia, vel pro Papa, S. R. C. 21. Novemb. 1659. in una Rubricarum. Item infra octav. Paschatis & Pentecostes. Vide n. 391. & 1041.

Ab eo tempore, quo Innocentius X. ad duplicem ritum erexit officium S. Franciscæ Romanæ, dubitari cœpit, an festo Quadragesima Martyrum sit assignanda sedes fixa, nempe dies decima Martii: an vero idem festum, tamquam translatum, prima die non impedita sit celebrandum? Quo dubio in Sacra Rituum Congregatio-

tionem proposito, hæc declaravit, assignari debere certam sedem officii quadragesimæ Martyrum, diem scilicet decimam Martii; idemque in novis Martyrologiis servari mandavit; *Sac. Rit. Congregat. 29. Novembr. 1659. in una Rubricarum*. Hoc decretum modo est generale, Vide n. 1178.

395 Archidiaconus prima Dignitas Cathedralis tenetur accedere ad cubiculum Episcopi, ob obsequium ei exhibendum, dum Episcopus ad Ecclesiam cum cappâ accedit: & si recuset, omulnon est compellendus ut præster, *S. R. C. 24. Januarii. 1660. in una S. Severini*. (Archidiaconus: similiter & omnes Dignitates: Vide n. 99.

396 Archidiacono, & Canonici capituli Cathedralis Camerinenfis petentibus, an ipsi liceret plures Missas celebrare feria quinta in Cœna Domini, in qua cadit festum SS. Annuntiationis? Sacra Congregatio respondit licere, & iussit, ut a Cardinali Vicario singularum Ecclesiarum Urbis Rectioribus idem noticaretur; *S. R. C. 20. Martii 1660. in eadem Camerinenfi*. Decretum hoc est generale, servato ordine ut in n. 890.

397 Ubi indultum fuerit, ut Missa de aliquo Beato celebraretur, licitum est ejus imaginem, & simulacrum super altari exponere, necnon votivas tabellas illi appendere; *S. R. C. 17. Apr. 1660. in una Dubiorum*.

398 Dies festi in Beatorum huncorem non celebrandi, non extenduntur ad festa devotioris; *S. R. C. 17. Apr. 1660. in una Dubiorum*. Vide n. 385.

399 Indulta recitandi Officium cum octava, vel sine octava, & celebrandi Missam de Beatis, non fuerunt revocata per decretum emanatum anno 1659. 27. Septembris, *S. R. C. 17. Apr. 1660. in una Dubiorum*. Vide n. 384.

400 In Ecclesiis, in quibus Officium & Missa de Beatis recitari, ac respective celebrari possunt, licitum est eorum Reliquias exponere; *S. R. C. 17. Apr. 1660. in una Dubiorum*. (Reliquias exponere: Etiam super altari, secus autem deferre in processionibus. Vide n. 389.

401 Episcopi Regulares, qui ex indulto Sedis Apostolicæ gaudet privilegio suæ Religionis, de quibus sunt capaces pro eorum conditione, non possunt de Beatis suæ Religionis recitare officium, & in propriis Cathedralibus Missam celebrare, & altare Beatis prædictis erigere; *S. R. C. 17. Apr. 1660. in una Dubiorum*.

402 Privilegium conceffum ab Alexandro II. Abbatibus Monasterii Cavensis Congregationis Cassinenfis celebrandi pontificaliter in exequiis nobilium Virorum, non extenditur ad alia Monasteria ejusdem Congregationis, neque compre-

henditur in restrictione usus Pontificalium; *S. R. C. 12. Junii 1660. in una Cavensi, Alex. VII. approbante die 20. Julii*. Vide n. 360.

403 Abbates Congregationis Cassinenfis divina peracturi in accessu & recessu, non obstante prohibitione in num. 6. decreti generalis die 27. Septembris 1659. expressa, ab immemurabili tempore, possunt associari more Episcoporum a suis Monachis modo non extra, sed intra septa Monasterii sese ad Ecclesiam conferant; *S. R. C. 12. Junii 1660. Alex. VII. approbante die 20. Julii*; Vide n. 140. 370.

404 Abbatibus Congregationis Cassinenfis, licet in n. 7. decreti generalis 27. Sept. 1659. taxatus fuerit numerus ministrorum inferiorum, concedatur tamen aliis quatuor ministris cocta induiti; *S. R. C. 12. Junii 1660. Alex. VII. confirmante*; Vide num. 361.

405 Ad §. decreti, quo usus mitræ pretiosæ & baculi sine velo appenso vetitus est; afferentibus Monachis Congregationis Cassinenfis, mitram pretiosam ipsis de jure competere, velum quoque nunquam eos consuevisse Baculo appensum adhibere, nec esse de ritibus Romanæ Ecclesiæ, sed Ambrosianæ tantum: Sac. Rit. Cong. censuit, quoad mitram servandum esse dispositionem Capituli *Ut Apostolica, de privilegiis in sexto*; quoad baculum vero servandum esse decretum; *S. R. C. 12. Jun. 1660. Alex. VII. confirmante die 20. Julii*. (Ut Apostolica, de privilegiis in sexto: quoflatuitur, ut Abbates, & alii, quibus mitræ usus est ab eadem Sede concessus; Exempti quidem in provincialibus conciliis, & episcopalibus synodis (quibus nonnulli eorum interesse teneantur) mitris tanrummodo auriffratis, non tamen aureas, vel argenteas laminas, aut gemmas habentibus, uti possint: Nunc exempti vero simplicibus, & albis ac planis utantur. In aliis vero locis exemptis, & non exemptis mitris liceat illis uti, prout concessa eis ab eadem Sede indulta permittunt; *lib. v. Tit. vii. c. vi. De Privilegiis* . . . Quoad baculum, Vide num. 363.

406 Abbates Congregationis Cassinenfis possunt uti mitra, & aliis insignibus pontificalibus in acta Ordinationum, & Benedictionum cum oleo sancto, non obstante quod usus mitræ, & aliorum insignium pontificalium in num. 17. decreti generalis 27. Septembris 1659. fuerit prohibitus; *S. R. C. 12. Jan. 1660. confirmante Alex. VII. die 20. Julii*. Vide n. 372.

407 Afferentibus Monachis Cassinenfis eorum Abbatibus licitum esse benedicere paramenta Ecclesiarum non subditarum ex Apostolico Indulto, *S. R. C. mandavit exhiberi indultum authenticum*

ex archivo Apostolico desumptum, ac interim ablinere; Eadem S. R. C. 12. Junii 1660. confirmante Alex. VII. die 20. Julii ejusdem anni in decreto, quod incipit: *Procurator generalis*. Vide num. 373.

408 Prælati Episcopis inferiori, vel cuique alio gaudenti nū Pontificalium, non licet benedicere Concionatorem, qui concionem sit habiturus, dum ipsemet Missarum solemnium pontificali modo peragit, quia post Concilium Tridentinum prohibetur hujusmodi benedictiones etiam per decretum emanatum 27. Sept. 1659. circa usum Pontificalium; S. R. C. 12. Junii 1660. in *Mediolanensi*. Vide num. 375.

409 Missa solemnisi in Dominica infra octavam alicujus Sancti, non debet celebrari de eodem Sancto, licet de consensu Ordinarii fiat processio ad ejus Ecclesiam; S. R. C. 23. Julii 1660. in *Aretina*. Alias resolvitur de B. Maria Virgine. Vide num. 421. 424.

410 Missæ omnes de Sanctis sub ritu duplici excluduntur ab octava Epiphaniæ, præter eas, quæ sunt primæ classis, nempe Titularis, & Patroni principalis, ac Dedicationis Ecclesiæ; S. R. C. 20. Nov. 1660. in *Afulana* in *Apulia*. (Ab octava Epiphaniæ: idest infra octavam; in die autem octava neque de Titulari, vel Dedicatione Festum erit agendum; Rub. Miss. prop.)

411 Missæ plures non possunt celebrari in Capellis nobilibus a Sacerdotibus Regularibus; S. R. C. 23. Febr. 1661. in *Januam*. Regularibus, neque Sæcularibus. Cardinales S. R. E. & Episcopi omnes, quomodo possint; Vide n. 620.

412 Symbolum in Missa solemnii potest decantari in illa Ecclesia, ubi est altare erectum sub invocatione alicujus Sancti, ratione concursus ad præscriptum rubricarum, licet de eo fiat Officium ritu semiduplici, ut pro festo S. Antonii de Padua declaravit S. R. C. 1. Apr. 1661. in *una Burgi S. Domini*. (Symbolum: totum a eboro decantandum sine organi interpositione; Cærem. Episc. lib. 1. cap. 23. num. 10.)

413 Missa secunda de Passione Domini cum Gloria, & Credo, in altari SS. Crucifixi singulis Dominicis, præter Resurrectionis Domini nostri, & Pentecostes, non conceditur, neque potest tolerari; S. R. C. 3. Julii 1660. in *Teletana*.

414 In Capella Palatii episcopalis, absente Episcopo, vel sede vacante, potest Vicarius generalis Missam celebrare, & in diebus festis ipsam audientes adimplent præceptum Ecclesiæ. S. R. C. 2. Jul. 1661. in *Bituntina*.

415 Missæ Sacrificium peragi potest in publico Oratorio extra aliquod Oppidum constructo, de licentia Episcopi in diebus solemnioribus anni,

etiam contradicente Parocho pro commoditate villicorum circumhabitantium, dummodo habeat omnia requisita ad Ecclesiam, vel saltem ad publicum Oratorium constituendum; S. R. C. 3. Sept. 1661. in *Feretrana*. (In diebus solemnioribus anni, etiam contradicente Parocho: dummodo tamen non sit Ecclesiæ Parochiali proximum. Pro intelligentia hujus decreti vide num. 620. & 234.)

Patenz supposito per Sacerdotem cotta indurum in communione generali, quæ per Dignitates agitur, licita est. Sac. R. C. 3. Sept. 1661. in *Andrien*.

Non posse celebrari Missas etiam pro animabus Purgatorii una hora post meridiem statutum fuit a S. R. C. 24. Novemb. 1661. in *Neapolitana*.

Habens indulgum a Sede Apostolica erigendi Oratorium privatum in propria domo, si quis voluerit ibi edificare altare ligneum, non indiget facilitate Apostolica, dummodo altare ligneum cum sacro lapide parietis colligatum, amovibile non sit, & altaris portatilis imaginem non præferat. S. R. C. 1. Decemb. 1661. in *una nullius Loci Cirignola*. (Altaris portatilis erectio Episcopis regulariter conceditur iis conditionibus, ut in num. 620.)

Regulares tenentur quidem celebrare festum de Dedicatione Ecclesiæ Cathedralis, sed sub ritu duplici secundæ classis, & sine octava. S. R. C. 2. Apr. 1662. in *Decreto generali*, approbante Alex. VII. die 8. ejusdem mensis & anni. Regulares in civitate, non vero per diocesim, quo nomine intelliguntur etiam Moniales. Vide n. 648. 1181. 1253. & 1317.

Missæ in die solemnitatis Corporis Christi non debet cantari post absolutam processionem: & hujusmodi consuetudo, uti a Cereemonialis dispositionibus aliena, omnino abroganda est: S. R. C. 13. Jun. 1662. in *Albinganum*. (Missæ hujus diei cantari debet per primam Dignitatem, vel digniorem Canonicum, qua finita ordinatur processio ab Episcopo peragenda. Si vero Episcopus voluerit celebrare, & SS. Sacramentum conferre, poterit Missam planam legere, omissa pro hac die solemnii, propter processionem, & ad evitandum calorem: ac in fine Missæ, Canonici & alii capient paramenta. Cærem. Episc. lib. 2. cap. 33. num. 15. 18. & 31. Vide num. 8.)

Episcopus non potest statuere diem Dominicam ad celebrandum festum alicujus Sancti Martyris, de quo asservatur Reliquia insignis in aliqua Ecclesia: nec de eo celebrari debere Officium & Missam in ipsa die sui Martyrii, nisi Re.

Reliquia sit de Sancto descripto in Martyrologio Romano, & nisi constet de identitate Reliquiæ ejusdem Sancti. S. R. C. 3. Jan. 1662. in una Dubiorum. Vide num. 630.

422 Tibia non est reliquia insignis. S. R. C. 3. Jan. 1662.

423 Omnibus & singulis Sacerdotibus, tam Sæcularibus, quam Regularibus cujusvis Ordinis, etiam necessario exprimendi, directe præcipitur, ut Missas privatas pro defunctis, seu de Requiem in duplicibus nullatenus celebrare audeant, vel præsumant: quod si ex benefactorum præscripto Missæ hujusmodi celebrandæ incident in festum duplex, tunc minime transferantur in aliam diem non impeditam, ne dilatio animabus suffragia expectantibus detrimentum sit, sed dicantur de festo occurrenti, cum applicatione Sacrificii: juxta mentem eorumdem Benefactorum: curentque Ecclesiarum Rectores, Sacrificæ, alique, ad quos spectat, ut hujusmodi decretum inviolate servetur, atque in Sacrificia affixum retineatur, ubi commodè ab omnibus celebrare volentibus compisci & legi possit: in eos autem, qui contra facere ausi fuerint, vel præmissa adimplere neglexerint, locorum Ordinarii, tam Sæculares, quam Regulares pro modo culpæ animadvertant. S. R. C. 5. Aug. 1662. in Decreto generali approbante Alex. VII. & 15. Sept. 1714. Clem. XI. annuente 29. ejusdem Constit. que incipit: Cum occasione Missalis. Alii dies, in quibus Missæ Defunctorum præferuntur, sunt in num. 75. An vero officium duplex respiciat prius ipsum celebrantem quoad privatam sui officii recitationem, vel potius Ecclesiam, in qua celebrant, Vide num. 1262.

424 Laicos professos non debere præsumere præcedentiam a Clericis suæ religionis eo quod hi sint professione posteriores, sed hi in omnibus, & quibuscumque actibus tam publicis, quam privatis sunt præferendi. S. R. C. 19. Aug. 1662. in una Ordinis Ministrantium infirmis, Alex. VII. die 6. Decembris ejusdem anni confirmans, in Constit. que incipit: Alias emanavit.

425 Missa votiva de B. V. potest celebrari in die dominico, ratione concursus populi: S. R. C. 20. Nov. 1662. in Artina. Etiam causa voti, vel alia. Vide num. 430. (Die Dominico: intelligi non privilegiati, alique festis non privilegiatis, & dummodo Dominica non incidat in Festum duplex primæ vel secundæ Classis, vel infra octavas privilegiatas. Vide num. 264.

426 Anniversaria dies Dedications Ecclesiæ, dum Episcopus in consecratione ejusdem non elegerit diem, sed consecravit Ecclesiam die &c. mensis &c. debet celebrari in futurum die, quo

hactenus in præteritum consuetum est celebrari. S. R. C. 20. Novemb. 1662. in Albinganen. Loquitur decretum de Ecclesia, quæ primo erat consecrata, & nova indigni consecratione: puta, cum devastetur in majori parte, Gloss. in cap. Proposui 4. verb. Reconciliari, circa medium, de Consecrat.

In festo SS. Corporis Christi servanda est dispositio Cæremontialis Episcoporum lib. 2. cap. 33. in reponendo SS. Sacramento, ubi nulla fit mentio de verbo Dominus vobiscum, non vero Rituale Romanum, ubi dicitur addi Dominus vobiscum, & sic servat in Urbe Summus Pontifex, & servatur ab omnibus. S. R. C. 16. Junii 1663. in Granaten. & 28. Sept. 1674. in Salernitana. Idem servandum in repositione SS. Sacramenti pro quadraginta Horis: Ex Constit. Clem. XII. & aliorum Pontificum edita 1. Sept. 1716. quæ incipit Italice: Essendo state fatte, §. 31. Vide num. 281.

Cruz parva cum imagine Crucifixi posita super Tabernaculum, in quo aservatur SS. Sacramentum in altari, non est sufficiens in Missa, sed poni debet alia Cruz in medio candelabrorum. S. R. C. 16. Junii 1663. in Rossanen. (Cruz parva: In altariis, quæ per Ecclesiis erecta sunt, & in quibus sacrum fieri consuevit, præter majorem Tabulam, quæ vel depictam, vel incisam exhibet imaginem Sancti, in cujus nomen, & memoriæ altare consecratum est, adjungi cæpit alia minor Tabula, in qua vel coloribus exprimitur, vel ære, ligno, aut marmore inciditur effigies alterius Sancti, itaut Cruz auferatur, quæ, juxta Rubricas, inter candelabra collocari debet. Cum vero neminem lateat, rem Divinam confici non posse, nisi Cruz cum Imagine Sanctissimi Crucifixi super altari constitatur, hinc minori Tabulæ superadditur exiguus adeo Crucifixus, ut neque Presbyteri celebrantis oculis facile occurrat, neque ab ullo alio distingui ferme possit, nisi hic diligenter pericratur, utrum super altari revera Crucifixi Imago proposita fuerit. Equidem non improbamus, quod idem altare in plurimorum Sanctorum nomen, ac memoriæ dedicetur, quodve in majori Tabula aut unus tantum, aut plures etiam Sancti præstantur, vel denique, quod alia minor Tabula collocetur inferius, aut alio quocumque modo, ubi unus vel plures Sancti hodieum venerationi proponantur. Illud permittere nullatenus possumus, quod Missæ Sacrificium in his altariis celebratur, quæ careant Imagine Crucifixi, vel ipsa incommodè statueretur ante Presbyterum celebrantem, vel ita te-

nois, & exigua sit, ut ipsius Sacerdotis, & populi assistentis oculus pene effugiat. Benedictus XIV. *Constit.* 17. quæ incipit *Accipimus*, 16. Julii 1746. edita. Vide *num. seq.*

- 429 In altari, in quo adest Magna statua Sanctissimi Crucifixi, non est necesse ut ponatur alia Crux domi celebratur Missa. S. R. C. 16. Jun. 1663. in *Rossanen.* (Magna Statua Sanctissimi Crucifixi: ut Sacerdos celebrans, ac populus sacrificio assistens eundem Crucifixum facile & commodè intrinse possint: Ex *Constit.* Benedicti XIV. 16. Julii 1746. quæ incipit: *Accipimus*. Vide *num. ant.* & 1105.)

- 430 Missa votiva cantata de B. M. V. cum Gloria & Credo potest celebrari die dominico causâ voti, vel alia causâ. S. R. C. 16. Jun. 1663. in *Rossanen.* Vide *n. 425.* & adnotationem.

- 431 In consecratione Episcoporum solus Episcopus consecrandus semper uti debet colore albo: consecrator vero & assistentes debent uti colore, qui temporî convenit. S. R. C. 16. Jun. 1663. in *Granaten.* Vide *n. 1246.* Idem ritus servari posset in Sacris Ordinationibus.

- 432 Missa solemnis de S. Josepho, quando ejus festum incidit in feriam secundam, tertiam, aut quartam majoris hebdomadæ, non potest cantari, etiam ob concursum populi, sed debet omitti, nec potest in illis diebus fieri processio in ejus honorem. S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Urbis.* (In Feriam secundam &c.: Insuper & alii dies, de quibus vide *num. 132.*)

- 433 Passio in Missis privatis legi debet a Celebrante in cornu Evangelii. S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum.*

- 434 In primis Vesperis Dominicæ Passionis, non solum Crucēs & Imagines Salvatoris, sed etiam Icones altarium, & omnes Imagines Sanctorum tegi debent. S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum.* (Crucēs & Imagines Salvatoris: non tantum in altari, sed etiam per Ecclesiam. *Cerem. Episcop.* lib. 2. cap. 20. n. 3. Vide *n. 310.*)

- 435 Hebdomadarum in decantandis in choro Horis Canonicis, & sua officia peragens non debet uti stola. S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum.* (Non debet uti stola: nisi in Vesperis diei Defunctorum præsentē Episcopo celebrante: tunc enim Canonicus hebdomadarius pluviali nigro supra cottam erit indutus, aut saltem stola nigra. *Cerem. Episcop.* lib. 2. cap. 10. *num.* 10.)

- 436 Cruces, quæ sunt a Sacerdote super oblata, non sunt faciendæ manu transversa, sed manu recta in transversa parte Crucis: S. R. C. 14. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum.*

- 437 Manus Sacerdotis ad Hauc igitur debet ita

extendi, ut palmæ sint apertæ, pollice *dextero* super sinistram in modum Crucis super manus, non vero infra manus. S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum.*

Pars inferior Hostiæ præcidi debet, non autem superior, quando dicitur *Pax Domini sit semper vobiscum.* S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum.*

Quando Episcopus assistit Missæ solemni, Celebrans debet respondere Episcopo: *Ad Drum, qui laetificat juventutem meam,* & alia usque ad *Indulgentiam* inclusive, non vero simul cum illo dicere: *In nomine Patris &c.* S. R. C. 4. Augusti 1663. in *una Dalmatiarum.*

Quando Episcopus assistit cum cappa Missæ solemni,thuriscandus est Celebrans finito Evangelio, non vero Episcopus, quia non est paratus pluviali. S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum.*

In die commemorationis omnium Fidelium defunctorum, Sacrificia possunt a Sacerdotibus celebrantibus applicari ad libitum, scilicet vel pro omnibus Fidelibus defunctis, vel pro aliquibus tantum: S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum,* & 9. Decem. 1701. in *una Ordinis Cappucinorum,* & 2. Sept. 1741. in *Aperun.* (Applicari ad libitum: Missa vero tam solemnis, quam privata, recitari in comuni, excepta unica solemni in die obitus. *Rub. Miss. prep.* Vide *num. 300.*)

Canonici pluviali, planeta, dalmatica, vel tunicella parati, non debent deferre almutias: Canonico vero defuncto induto planeta, seu dalmatica, vel tunicella, imponi potest almutia super brachium. S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum.* (Indulto planeta &c.: Non alio habitu sive Confraternitatum, sive Religiozum, sed cum sacris vestibus ordinis convenientibus. Et non solum Canonici, sed omnes de clero, præsertim Sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi. Clemens XI. p. Decem. 1706. in *Constit.* quæ incip. *Avendo la Santità di Nostro Signore: & Rit. Rom. Tit. de Exequiis.*)

Canonici quando Missam celebrant, de rigore uti possunt annulo aureo, sed sine gemma, & sine aliqua effigie. S. R. C. 4. Aug. 1663. in *una Dalmatiarum.*

Canonici assistentes tenentur accipere birretum de manu Episcopi cappa induti, & eidem reddere, non obstante alio decreto præcipiente per Capellanum hujusmodi implenda esse. S. R. C. 4. Aug. 1663. in *Regusina.* (De manu: non de capite Episcopi. Vide *num. 175.*)

Archipresbytero Ecclesiæ tamquam Archipresbytero, & in functionibus archipresbyteralibus, &

- ad se uti Archiepiscoporum spectantibus, non competit usus habitus Protonotarii: S. R. C. 24. Maii 1664. in *Taurinen.* (Non competit usus habitus Protonotaril: nisi forte subtrax violacea. Vide num. 179.)
- 446 Protonotarius apostolicus prima Dignitas aliquis Cathedralis, non potest in habitu Protonotarii sedere in Choro in suo stallio, sed sedere debet, ut dicitur in libro Cæremoniali: S. R. C. 12. Jul. 1664. in *Tridentina.* (Ut dicitur in Cæremoniali: scilicet post Abbates, si erit non participans, supra vero, si erit participans. *Cær. Episcop.* lib. 1. cap. 13. n. 13. Vide n. 176. & 170.)
- 447 Dedicatio Basilicæ SS. Salvatoris extra aliam Urbem non habet integras secundas Vesperas, si concurret cum sequenti Officio duplici minori: S. R. C. 12. Jul. 1664. in *una Ord. Min. de Observ.*
- 448 Recitantes ex legitima concessione Officium SS. Corporis Christi in qualibet feria quinta per annum non impedita festo novem lectionum, illud persolvere debent, ut in die ejusdem solemnitat: Missam vero debent celebrare quæ est votiva de SS. Sacramento. S. R. C. 12. Jul. 1664. in *una Ord. Min. de Observ.* Feria quinta non impedita, intellige etiam per Officia translata. Vide n. 557. (Ut in die ejusdem solemnitat: exceptis *Alleluja* in Responsoris & Antiphonis, extra tempus paschale non recitandis. Vide num. 1085. (Missæ: cum *Gloria in excelsis*, & sine *Credo*. Vide num. 1273.)
- 449 Cum S. Januarii fuerit declaratus a S. R. C. Patronus principalis Regni Neapolitani, hinc die festo diei Sancti debet in eodem Regno fieri Officium sub ritu duplici cum octava, sed de S. Januario tantum, non vero de sociis ejusdem, quorum Officium transferat ad primam diem non impeditur. S. R. C. 12. Jul. 1664. in *Monopolitana*: (Sub ritu duplici: primæ classis; *Rub. Bræ. de Patro.* & S. R. C. n. 25.)
- 450 Secundæ Vesperæ de die octava non privilegiata concurrentes cum primis Vesperis festi duplicis, debent dimidiari, & fieri à Capitulo de festo sequenti; S. R. C. 12. Jul. 1664. in *una Ord. Min. de Observ.* (Debent dimidiari: Procedit hoc quoque in octava Dedicationis Ecclesiæ; fallit autem in octavis B. Mariæ Virginis, & in Vesperis festi SS. Angelorum, & Apostolorum; Vide n. 447. 523. & 632.)
- 451 Lectiones primi Nocturni in Officio de festo duplici majori, sumendæ sunt ex ejus communis, si ex concessione non habeantur propriæ. S. R. C. 12. Jul. 1664. in *una Ord. Min. de Observ.*
- In Missis de Beatis, quæ sub ritu duplici majori celebrantur, non debet dici *Credo*. S. R. C. 12. Jul. 1664. in *Romana Ord. Min. S. Franc. de Observ.* (In Missis de Beatis: nisi essent Patroni loci ex auctoritate Sedis Apostolicæ. Vide n. 1372. Quid vero in Missis de Sanctis? Vide n. 1191.)
- Missæ celebratio in Ecclesia (seu Oratorio) sita in Territorio extra mœnia alicujus Oppidi, non potest prohiberi, antequam celebratur in Ecclesia Parochiali, & Matrice, non obstante decreto Episcopi in Synodo Diocesana, aut quocumque alio, etiam in erectione Ecclesiæ edito, celebrationem hujusmodi prohibente; S. R. C. 30. Aug. 1664. in *Camertensi*, & 24. Jan. 1665. in *Nucerina*. Hoc decretum non habet amplius locum in illis Ecclesiis, quæ Parochiales sunt proximi, ut supra jam notatum fuit; Vide n. 274. & 286.
- Dignior Sacerdos, ad quem spectat Candelam, Cineres, & Palmam Sacerdoti Celebranti in die Purificationis, in feria quarta Cinerum, & in Dominica Palmarum ministrare, debet ab eodem Celebrante supradicta accipere stans, non vero flexis genibus; S. R. C. 30. Aug. 1664. in *Sutrina*. (Dignior Sacerdos: intellige Canonicum, secus debet genuflectere, juxta Cæremoniale Episcop. Vide n. 811.)
- Anniversaria, & Missæ cantatæ de *Requiem* relicte ex dispositione Testatorum quotannis in die ipsorum obitus, etiam in duplici majori contingentes possunt celebrari, & proinde in Decreto, die 5. Augusti 1662. edito, non comprehenduntur. S. R. C. 22. Nov. 1664. in *Naples. approbante Alex. VII. in ejus Bullario Const. 176. quæ incipit* Creditæ nobis, anno 1667. edita. (In die ipsorum obitus: nunc autem extenduntur extra obitum. Vide n. 1279. seqq.) (In duplici majori: nisi esset de præcepto. Vide n. 19. Intelligendum tamen hoc Decretum de unica Missa de *Requiem* cautata, non vero de Missis privatis.)
- Cum ex privilegio Apostolico Religio Servorum B. M. V. possit, & valeat recitare Officium Sanctissimi Sacramenti qualibet feria quinta, & illud B. Virginis qualibet die Sabbati sub ritu semiduplici, dummodo d. dies non sint impediti officio 1x. lectionum, & exceptis Adventu, Quadragesima, & Vigilis: & cum multoties eveniat, quod sit remittendum Officium alterius Sancti, aliis de causis translatum: ideo Restor, & Patres Montis Senarii in Etruria ejusdem Ordinis, ad tollenda multorum dubia supplicaverunt Sacram Rituum Congregationem pro declaratione: an dictis diebus dicendum sit Officium

DECRETA SACRÆ

40

translatum, vel potius Sanctissimi Sacramenti, & B. Virginis ex dicto privilegio, prout habetis consueverunt? eadem Sac. Rit. Congregatio respondit: *translatum ulterius protrahi, & Officium fieri juxta privilegium, flante præsertim laudabili consuetudine*. S. R. C. 22. Nov. 1664. in una *Errata*. Hoc decretum est municipale tantum, flante laudabili & particulari consuetudine, generale vero contrarium, consule sub n. 719. *seqq.*

- 457 Archiepiscopus alicujus loci, & Ecclesiæ, quæ non habet Clerum, ipso absente, vel impedito, potest deputare in functionibus parochialibus unum ex Capellanis amovibilibus plurimum Confraternitatum in sua Ecclesia degentium sibi bene visum, non obstante quod alii Capellani noviter instituti prætendant ad ipsos, uti non amovibiles, spectare. S. R. C. 20. Jan. 1665. in *Ariminen.*

- 458 In die, quo celebratur festum duplex etiam translatum, prohibetur Missa de *Requiem*, nisi fit præsens cadaver: Anniversarium potest offerri, immo debet, & in feriis majoribus debent omnino cantari dum Missæ, & collectæ pro Defunctis non admittantur, nisi in Missis Simplicitatis, & Feriæ. S. R. C. 31. Jul. 1665. in una *nullius, Provincia Treviren.* (Nisi fit præsens Cadaver: Intellige de unica Missa solemni eo modo quo in num. 19. (Cantari duæ Missæ: ubi addit onas cantandi, de quo consule num. 600. & 1261. (Collectæ pro Defunctis. Quid vero statuatur pro Defuncto in particulari, require n. 589.

- 459 Jus porrigendi, & dandi aspersorium Episcopo accedenti ad Cathedralē privative in omnibus functionibus spectat ad digniorem de Capitulo, non autem ad Vicarium. S. R. C. 31. Jul. 1665. in *Marturanen.* (Ad digniorem de Capitulo: secus contra Cathedralē, ut in num. 71.

- 460 Celebrans, & Assistentes in Vesperis & Missa solemni, etiam in solemnitatibus, debent sedere in scamno, & non in sede camerali. S. R. C. 31. Jul. 1667. in *Reginaten.* in *Calabria.* (Celebrans, & Assistentes: licet Canonici, tam Episcopo præsentē, quam absente. Vide num. 115. & 143. Modus vero sedendi in Missis habetur in num. 200.

- 461 Quando exponitur Sacramentum in Altari pro initio quadraginta horarum, vel spiritualium exercitiorum, si accidat in festo primæ, vel secundæ classis, sive in Dominica privilegiata primæ, vel secundæ classis, tunc in Collegiatis vel duæ cantentur Missæ, una de festo, seu de Dominica post Tertiam, altera votiva de Sacra-

mento post Nonam, vel una cantetur de die cum commemoratione SS. Sacramenti. S. R. C. 13. Febr. 1666. in una *Rubricarum.* (In festo primæ vel secundæ classis, sive in Dominica &c.: omnibus diebus vigore Calendarii universalis fere particularis illius Ecclesiæ, sive sit Sacularis, sive Regularis. Item in Feria quarta Cinerum, secundæ, tertiæ, & quartæ majoris hebdomadæ, per totam octavam Paschæ, Pentecostes, & Epiphaniæ, in Vigilia Nativitatis, & Pentecostes; in quibus unica cantari Missa præcipitur (etiam ubi adesse usus cantandi plures Missas quotidiæ) de Octava, Domulica, vel Feria &c. cum commemoratione SS. Sacramenti sub unica conclusione. Clem. XI. & Clem. XII. In Const. 40. Horarum confirm. ab aliis Summis Pontificibus, edita t. Septem. 1736. quæ incipit italicè: *Essendo state fatte* &c. 12. (Vel duæ cantentur Missæ: Hæc alternativa non habet locum in expositione quadraginta Horarum, sed forte in illa spiritualium exercitiorum occasione peracta, ut loquitur præsens decretum.

In Officiis Sanctorum concessis Regularibus 462 infra annum, puta Conceptionis B. V. M. Ordini S. Francisci, sicut etiam in Officiis Translationum &c. octava benedictio erit: *Cujus festum colimus* &c. S. R. C. 13. Febr. 1666. in una *Rubrica. Ordin. Min. de Observ.*

In assignatione Missæ & Evangeliorum, quæ 463 debentur extra tempus paschale SS. Martyribus Stanislaus Pontif. Petro, ac Nereo & Achileo, servandæ sunt rubricæ generales. S. R. C. 18. Sept. 1666. in *Romana.* (Servandæ sunt Rubricæ Generales: scilicet Epistolæ & Evangelia erunt accomodanda pro SS. Stanislaus & Petro de communi unius Martyris, & pro SS. Nereo & Achileo, de communi plurimorum Martyrum extra tempus Paschale.

Nulla disparitas adeit inter Translationem festorum Apostolorum, & illam Evangelistarum, sed occasione dictæ Translationis faciendum est Officium, quod prius in Calendario proponitur. S. R. C. 18. Sept. 1666. in *Romana.* Vide n. 832.

Prima Dignitas in Cathedrali præcedit Vicario capitulari: quia cum hic habeat auctoritatem, & jurisdictionem a Capitulo, non debet præcedere primam Dignitatem, in qua Capitulum repræsentatur. S. R. C. 2. Apr. 1667. in *Ferretana.* Vide n. 16.

Missæ votiva dum cantantur pro re gravi de aliquo Sancto, semper dici debet cum *Gloria*, & *Credo*, & cum colore quo utitur in festo cuius Missa cantatur. S. R. C. 13. Aug. 1667. in una

una Civitatis Quebec. (Pro re gravi: passim enim & sine rationabili causa Missæ solemnes & privatæ ritu votivo sunt celebrandæ. *Rubric. Miss. de Missis votivis, rub. IV. num. 3.* & proprio loco in fine Missalis.)

- 467 Nemini licet facere octavas pro Defunctis sine speciali indulto Sedis Apostolicæ: neque introitu alicujus altaris privilegiati in aliqua Ecclesia licet exponere tabellam super januam ipsius Ecclesiæ cum inscriptione: *Indulgentia per li Morti*: sed tantum super ipso altari privilegiato consuetis verbis: *Altare privilegiatum pro Defunctis*. S. R. C. 13. Augusti 1667. in Romana.

- 468 Sacerdos secularis, sive Capellanus, sive non, qui recitavit Officium semiduplex, vel simplex, vel feriale, illo die celebrans in aliqua Ecclesia Regularium, in qua recitatum est ab ipsis Regularibus eadem die Officium duplex de non præcepto, prout de Sancto aliquo sui Ordinis, non potest dicere Missam de *Requiem*. *Sac. Rit. Congreg. 9. Junii 1668. in: Conversana.* (Regularium: intellige etiam Monialium. Vide num. 778.)

- 469 Decretum de non exponenda imagine S. Antonii de Padua in habitu Capuccinorum, sed Conventualium, habet locum tantum in Sacratio & Ecclesia Metropolitana Neapolis, & non ubique. *Sac. Rit. Congreg. 21. Julii 1668. in una Ordinis Capuccinorum.* Exemplar habetur in Archivo generali Ordinis. Vide num. 327.

- 470 Ratione communicationis privilegiorum non potest recitari peculiare Officium concessum aliis Ordinibus regularibus, de quorum privilegiis facta fuit communicatio. *Sac. Rit. Congreg. 15. Septemb. 1668. in: Januarii.* (Communicatio: etiam si esset amplissima. Vide num. 513.)

- 471 Missa S. Crucis non debet ullo modo celebrari die Veneris infra octavam Nativitatis Domini, non obstante quacunque præsentia consuetudine illam celebrandi singulis diebus Veneris infra annum, & signanter infra octavam supradictam. *Sacra Rituum Congregatio 12. Januarii 1669. in Florentina.* Vide numer. 193.

- 472 In Officio de die infra octavam Corporis Christi non legitur nona lesio de festo simplici. *Sac. Rit. Congregat. 8. Jun. 1669. in una Dubior. Rubricatum.* In Officio de die: Secus in Officio de Sanctis occurrentibus. Vide n. 487. 640. & 814.

- 473 Missa Conceptus inmaculatæ B. M. V. & continuatio qualibet die Sabbati ex particulati

populi devotione, & ex quo sit Patrona loci, non conceditur, sed ejus loco permittitur Missa de S. Maria in Sabbato, dummodo non sit impedita ab aliis festis duplicibus, seu semiduplicibus; *Sac. Rit. Congregat. 20. Jul. 1669. in Alexan.* (Missa de S. Maria: regulariter semper dicitur una ex votivis juxta temporis occurrentiam, etiam ex præscripto fundatorium, aliam acclamantium. Vide num. 1259. (Festis duplicibus & semiduplicibus: intellige etiam translatis. Vide n. 718. & segg.)

Anniversaria, & Missa de *Requiem*, quæ ex dispositione Testatorum cum cautis sunt quotannis celebrandæ, possunt cantari, etiam si ipsorum obitus inciderint in festo duplici majori, non tamen de præcepto. *Sac. Rit. Congreg. 20. Jul. 1669. in Decreto generali annuente Clem. IX. 13. Aug. ejusdem anni.* (De præcepto audiendi Sacrum: & abstinendi ab operibus servilibus. Vide num. 1300. Ritum vero anniversaria celebrandi, habes ex integro sub num. 19.)

Privilegium Alexandri VII. die 22. Januarii 1667. circa Missas de festo duplici in altaribus perpetuo privilegiatis celebratas, extenditur etiam ad altaria non in perpetuum, sed ad septennium, seu aliud brevius, vel longius tempus, ac non omnibus, sed aliqua, vel aliquibus tantum hebdomadæ diebus privilegiatis: ac proinde Missæ, quæ ibidem de festo currenti, in quo Missæ Defunctorum celebrari non possunt, sive ex obligatione, sive ex sola fidelium devotione celebrabuntur, suffragantur, ita ut animæ Christianæ pro quibus celebratæ fuerint, Indulgentias per privilegia hujusmodi concessas consequantur in omnibus & per omnia, perinde ac si Missæ Defunctorum ad formam eorundem privilegiorum celebratæ fuissent. *Sac. Rit. Congregat. 20. Jul. 1669. de mandato Clementis IX. in suo Brevis, quod incipit Cum felix record. 25. Septemb. 1669. confirmatum.* Hoc privilegium etiam amplius Ecclesiæ Ambrosianæ ritum. Vide num. 1158. segg.

Missa B. Mariæ Virginis sub invocatione Septem Dolorum feria sexta infra hebdomadam Passionis, ab iis, qui gaudent hujusmodi Indulto, debet recitari cum *Gloria Patri* ad Introitum, & cum Psalmo *Judica me Deus* ad Confessionem, sed sine *Gloria in excelsis*. *Sac. Rit. Congregat. 31. Aug. 1669. in Ternac.* Hodie vero dicitur hymnus Angelicus, & Symbolum ex decreto Benedicti XIII. qui die 21. Aug. 1727. demandavit Officium & Missam cum *Gloria in excelsis*, & *Credo* pro Ecclesia uni-

ver-

versali. Quid vero statuatur de hoc festo in concursu Annuntiationis, vel alterius, require *num.* 488.

- 477 Quando adest legatum, quod Sacerdos antequam discedat ab altari, recitet aliquod Evangelium, Psalmum, seu Orationem post terminatam Missam, debet oneri sibi instructo satisfacere post finem Missæ, exutis vestibus sacerdotalibus, & cum sola cotta in altari, vel in Sacristia, & sic legatum adimplere. *Sacra Ritum Congregatio* 31. *Augul.* 1669. in *Conversana*. (Cum sola cotta: quæ ab Episcopis Regularibus, & a Sacerdotibus quibuscumque, cum commodè haberi possit, subius vestes sacras indui debet. *Rub. Miss. de Præparat.* n. 2.)

- 478 Præcedentia debetur Coadjutori Canonici Ordinis presbyteralis, non adhuc Sacerdoti, sed in minoribus Ordinibus tantum constituto, & pro suo coadjuto ecclesiasticis functionibus, & choro interressenti. Canonici quoque Ordinis Diaconalis, in minoribus Ordinibus, vel in sacro tantum Diaconatus Ordine constituti debent præcedere Canonici Ordinis subdiaconalis in presbyteratus Ordine constitutis. *Sac. Rit. Congreg.* 31. *Maii* 1670. in *Affina*. Vide n. 196. & 266. (Debent præcedere: Intellige ubi Præbendæ sunt distinctæ. Vide *num.* 54. & 271.)

- 479 Infra octavam Corporis Christi, prohibetur Missæ votivæ quæcumque, vel pro Defunctis. *Sac. Rit. Congreg.* 21. *Jun.* 1670. *aprobante Clemente IX. die ipsius* & *anno ex Decreto* 20. *eiusdem Pontificis, cuius initium: Cum occasione Missalis.* (Votivæ quæcumque, vel pro defunctis: Excepi votivæ solemnes pro re gravi, & Defunctorum præsentis Corporis. n. 75. & 486.)

- 480 Missæ Defunctorum non possunt celebrari, nisi cum colore nigro, vel saltem violaceo. *S. R. C.* 21. *Jun.* 1670. in *Oritana*.

- 481 Missam in Altari maiori, ubi est expositum publice SS. Sacramentum, non licet celebrare, præsertim si in Ecclesia adiant alia Altaria, in quibus celebrari possit. *Sac. Rit. Congregat.* 9. *Aug.* 1670. in *Bononiæ*. Neque privata, neque solemnitas, nisi ea dumtaxat pro expositione, & repositione Venerabilis, ut in Oratione quadraginta Horarum *num.* 10. *Clementis XII. aliorumque Pontificum iussu ordinata*, edita 1. *Sept.* 1736. cuius initium: *Essendo state fatte*. Vide n. 1226.

- 482 Protonotarius simplex Sacerdos, si vult præcedere aliis Sacerdotibus simplicibus quoad ordi-

em, & ætatem, debet incedere in habitu Protonotarii, secus nulli eidem præcedentia debetur. *S. R. C.* 13. *Septemb.* 1670. in *Vini-*

milien. (Debet incedere in habitu Protonotarii: sed quotidianas distributiones eo casu amittit. Vide n. 184. & 722.)

Archidiacono primæ Dignitati non licet sive in præsentia, sive in absentia Episcopi uti pulvinari serico, sed coriaceo tantum. *Sac. Rit. Congreg.* 13. *Sept.* 1670. in *Beneventana*. (Archidiacono: similiter & omnibus Dignitariis. Vide n. 124.)

Prima Dignitate impedita, vel absente, succedat secunda Dignitas in functionibus peragendis, & secunda impedita, succedat tertia, & omnibus Dignitatibus impeditis, vel absens primus Canonicus id exequatur. *Sac. Rit. Congreg.* 29. *Novemb.* 1670. in *Senen.* Vide n. 101. & 59.

Non debet cantari, neque celebrari Missa in Altari, ubi est expositum SS. Sacramentum, nisi sit pro eo exponendo: at si ex necessitate fieri opus esset, populus benedicendus est more consueto, & non cum SS. Sacramento. *Sac. Rit. Congreg.* 13. *Jun.* 1671. in *Angelo-politana*. (Exponendo: vel etiam reponendo: Constit. Clem. XI. quadrag. *Hor.* n. 10. Vide n. 481. & 1056.)

Missæ cantatæ Mortuorum infra octavam Corporis Christi non sunt celebrandæ, nisi præsentem corpore. *S. R. C.* 12. *Sept.* 1671. in *Nusca-*

na. Vide n. 19.

Si festum simplex occurreret eo die, quo fit de festo duplici infra eandem octavam Corporis Christi, tunc legitur nona lectio de eodem festo simplici. *S. R. C.* 12. *Sept.* 1671. in *Nusca-*

na. Vide n. 472. & 624.

Si festum Dolorum B. M. V. occurrat in aliud festum alioris ritus, transferretur in Sabbatum sequens, si vero concurrat cum festo Annuntiationis ejusdem B. M. V. Vesperæ dicuntur de Annuntiatione sine commemoratione de septem doloribus. *Sac. Rit. Cong.* 3. *Sept.* 1672. in *una Rubricarum*. (Transferretur in Sabbatum sequens: etiam si occurrat eadem die Officium alterius Sancti (nisi sit primæ, vel secundæ classis) quod transferretur juxta Rubricas, scilicet in primam diem non impeditam. Bened. XIII. 25. Jan. 1729. in decreto gener. Urbis, & Orbis. Vide n. 476.)

Functiones Pontificales, quæ absente, vel impedito Episcopo, spectant ad primam Dignitatem, sunt festum Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Ascensionis, Pentecostes, SS. Apostolorum Petri & Pauli, Assumptionis B. M. V. Omnium Sanctorum, Dedicationis Ecclesiæ Cathedralis.

dralis, Tituli ejusdem Ecclesie, Patroni civitatis, nec non Commemoratio omnium Fidelium defunctorum, distributio Candelarum, Cinerum, Palmarum, celebratio Officii feria V. in Cœna Domini, feria VI. in Parasceve, festum Paschæ Resurrectionis D. N. & dies sollemnis Corporis Christi cum processione. *Sac. Rit. Congreg. 3. Decemb. 1672. in Andriam.* (Functiones Episcopales: quas, præter expostas in hac sanctione, alibi reperies sub n. 101.)

490 Canonici Penitentiarum Ecclesie Cathedralis non potest cogi ad interveniendum Missis cantatis pro Diacono & Subdiacono, constitutione, seu consuetudine in contrarium non obstante. *Sac. Rit. Congreg. 21. Jan. 1673. in Veliterna.* (Non potest cogi: ut prælo sit ad audiendas confessiones ex legitima causa, & ex necessitate, & dum tempore deputationis confessiones actu audiri, deberi ei distributiones quotidianas, non secus ac si divinis in choro interesset, decrevit Sac. Concilii Trid. 10. Martii 1635. lib. 15. Decretorum pag. 175. Vide n. 635.)

491 Cum ex parte Parochorum, Rectorum, & Sacerdotum locorum & Terrarum, nempe di Cuneo, Caviglietto, Fontanelle, Castiglione, Maledo, Solferino, Osiano, & Valsongo, Diocesis Brixienfis, quæ sunt sitæ extra limites Status Veneti, Sacra Ritum Congregationis humilime supplicatum fuerit, quatenus ipsis, ad servandam uniformitatem in recitatione Officiorum Diocesis Brixienfis, benigne impartiri dignaretur, ut officia Sanctorum universo Dominio Serenissimæ Reipublicæ Venetiarum, concessa, ac in posterum concedenda, etiam in præfatis locis, & feriis recitari valeant: Sacra eadem Congregatio, audita prius relatione Eminentissimi Episcopi, rescribendum censuit: *Non indigere alia facultate. Die 7. Decembris 1673. in Brixien.*

492 Quamvis S. R. C. die 18. Julii 1671. annuente Clemente IX. die 16. Sept. ejusdem anni, ad dabitum, an de Sanctis ad libitum fieri possit translatio, sicut fit de aliis Sanctis, qui non sunt ad libitum, similiter translati, responderit *Affirmative*: nihilominus eadem Sacra Congregatio habita die 2. Decemb. currentis censuit, prædicto decreto non obstante, in futurum Officia Sanctorum ad libitum non esse transferenda, quando dies eorum festivitatem sunt impediti Dominico, aut aliquo die festivo mobilium. *S. R. C. 20. Decemb. 1673. in una Libris, & Orbis.* (Non esse transferenda: Impedit quoque officii ad libitum recitationem dies infra octavas quascumque, Et Epi-

scopo loci conceditur statueret aliam diem, pro Sanctis ad libitum perpetuo impeditis. Vide n. 537. & 1215.)

Protonotario Apostolico in celebratione Missæ non licet deferre anulum in digito. *S. R. C. 3. Mar. 1674. in Baren.*

Antiphonas primas recipere in choro, & Spiritum Sanctum invocare in Capitulo spectat ad primum Canonicum Cathedralis Ecclesie, quando sit constitutus in Ordine Episcopali, non autem ad primam Dignitatem. *Sac. Rit. Congregat. 17. Novemb. 1674. in Neapolitana, Vide n. 186.*

Celebrans in Missa solemniter procedere debet ad præparatam sedem apertæ capite, & ita regredi ad Altare, quando sedere debet, dum cantatur Hymnus Angelicus, & Symbolum Apostolorum, sed ad illa verba, quæ cantantur in choro, ad quæ fieri debet inclinatio, tenetur se inclinare nudo capite, non obstante contraria consuetudine. *Sac. Rit. Congreg. 21. Mar. 1676. in Collen.* (Sed ad illa verba, ad quæ fieri debet inclinatio: quæ sunt in Hymno: *Adoramus te, gratias agimus tibi, Jesu Christe, & suscipe deprecationem nostram*; in Symbolo: *Jesum Christum*, & omnia verba articuli *Et incarnatus est* &c. (ad quæ, loco reverentia, genuflexio præscribitur in tribus Missis Nativitatis Domini, & in die Annuntiationis Beate Mariæ tantum) & simul adoratur, sequentibus simul & semper ministris paratis. *Ex Miss. Rubr. l. pr.*

Ad benedictionem solemnem Episcopi omnes etiam Magistratus civitatis tenentur genuflectere præter Dignitates & Canonicos Cathedralis. *Sac. Rit. Congregat. 21. Mar. 1676. in Fuentina, & antea 23. Martii 1641. in Imolen.* Canonici Cathedralis. Adde etiam Collegiatæ, ubi consuetudo adest. Vide n. 1072.

In benedicendo populo cum SS. Sacramento iste modus approbatur, nimirum cum Sacerdos stat ante populum, Olfensorium ante pectus tenet, tunc elevat illud decenti mora, non supra caput, sed tantum usque ad oculos, & eodem modo illud demittit infra pectus, mox iterum recta linea illud tollit usque ad pectus, & exinde ad sinistram humerum ducit, & reducit ad dexteram, & versus ante pectus reducit, ibique aliquantulum sistit, quasi peracta ad omnes mundi partes Cræce, & Sacramentum etiam venerandum omnibus præbet, tunc gyrum perficiens collocat Olfensorium super Altare. Servari potest alius modus descriptus in *Ceremon. Episcop. lib. 2. cap. 32.* ubi requiritur tantummodo, ut cum eodem Sacramento celebrans producat

ducatur signum Crucis. *Sac. Rit. Congregat. 21. Martii 1676. in Collen.* (Servari potest alius modus: scilicet: accepto Ostenfitorio, ambabus manibus velaris elevatum tenens, vertens se ad populum facit signum crucis Episcopus nihil dicens: quo facto, deponit super Altare, velum exiit, & genuflexit super pulvino in infimo Altaris gradu. *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 33. n. 26. segg.*

498 Potest Episcopus concedere, etiam contradicente Parocho, licentiam Regularibus in die festiviatis alicujus Sancti, præcipue Fundatoris, faciendi processionem cum reliquiis ejusdem Sancti, & cum Confraternitariis erectis intus Conventum, & extra claustra dicti Conventus, & intra limites Parochiæ dictorum Regularium. *S. R. C. 13. Jun. 1676. in Nuscana. Vide n. 107.*

499 In Exequiis parvulorum in feria quinta in Cœna Domini, & in feria sexta, & sabbato sancto majoris hebdomadæ potest omitti *Gloria Patri* in psalmis, qui dicantur pro conformitate temporis, *Sac. Rit. Congreg. 16. Janu. 1677. in Hispania.* (Sabbato sancto: ante Vesperas recitatas in choro, post quas jam reassumitur *Ps. Gloria Patri.* Vide n. 1031.)

500 Habetur in aliquibus Ecclesiis Reliquia insignis alicujus Sancti, qui cum socio est in corpore Breviaril, & uterque habet festi simplicitatem, veluti contingit in festo SS. Gervasii & Protasii, quorum duæ lectiones viam, ambo-rumque mortem enarrant: in quo casu, si lectiones disjungi commodè possunt, legenda est illa de Sancto, cujus sit Officium duplex propter Reliquiam insignem in secundo nocturno; & hæc erit quarta lectio: quinta, & sexta sumendæ sunt de communi, altera vero lectio disjuncta poni poterit pro nona lectione intertio nocturno tamquam de Sancto simplici, de quo fieri debet etiam commemoratio ad laudes. Si vero non possint commodè disjungi, poenda est in secundo nocturno pro quarta, & quinta lectione, & sexta legenda est de communi, & in hoc casu lectio nona pro simplici non est repetenda, fieri tamen debet de eo commemoratio. *S. R. C. 16. Jan. 1677. in Hispania. Vide n. 162.*

D E C R E T A S. R. C.

de iis, quæ in causis Beatificationum, & Canonizationum Sanctorum servanda sunt, approbavit.

501 Sanctissimus D. N. Innocentius XI. provide

considerans, quod in tota Ecclesiæ gubernatione nihil majus, aut gravius sit, quam homines declarari pro Sanctis, eosque uti tales colendos, & venerandos decernere, & perpendens, quod licet sel. rec. Urbanus VIII. de consilio Congregationis Sanctissimæ Inquisitionis nonnulla super hoc ediderit decreta, subindeque Sacra Rit. Congreg. alias ordinationes fecerit secundum casuum contingencias a Summis Pontificibus approbatas, nihilominus experientia docuit, quod adhuc nonnulla desiderantur pro meliori causarum hujusmodi directione: idcirco jussit materiam diligenter discuti primum in Congregationibus particularibus, deinde vero in generalibus, prout factum fuit, & sub diebus 9. Julii & 6. Augusti 1678. emanarunt resolutiones sequentes, si eidem SS. placuerit, publicandæ.

§. I.

Primo. Animadvertens eadem Sac. Congreg. quod necessarium sit, ut processus auctoritate ordinaria fabricandi conficiantur cum maxima diligentia, censuit mandari Ordinariis locorum, ut ultra Testes inductos a Postulatoribus, teneantur ipsi quoque inquirere, ac examinare alios Testes bene instructos super vita & moribus Servi Dei: & si aliquid reperirent in contrarium, quod ipsis videatur relevans, superseant in ulteriori inquisitione, donec S. Cong. ab eis certiorata per litteras, mandet quid agendum sit.

Secundo. Hujusmodi diligentias servari vult etiam in processibus auctoritate Apost. faciendis a Judicibus Delegatis, quibus per litteras particulares Sacræ Congregat. enixe commendari debeat: & idem faciat Promotor Fidei in litteris scribendis Subpromotoribus.

Tertio. Et pro majori cautela præscribi debeat in litteris remissivariis, quod non solum Interrogatoria retineantur semper clausa, & sigillata cum sigillis eorumdem Judicum, non aperienda, nisi in actu examinis, & claudenda in fine, sed ulterius depositiones ipsæ, antequam processus sit absolutus, in fine cujuslibet sessionis claudi, & signari debeant cum sigillis Judicum, nec possint aperiri, nisi in præsentia ipsorum in principio cujuslibet examinis, & sessionis, ac hujusmodi diligentie fieri debeant etiam in processibus fabricandis in Curia. Idemque Judices, prout etiam Subpromotores, & Notarii tam in partibus, quam in Curia, ac Testes, & in Curia etiam Promotorius, debeat ante inchoationem processuum præstare juramentum de servando, servandum religioso sub pena excommunicationis ipso fa-

Et in casu controventionis incurrendæ, formulam ejusdem juramenti imprimendam in fine decretorum, & pro omnimoda observantia transmittendam Judicibus Delegatis in ipsi litteris remisissimalibus, & Subpromotoribus in litteris Promotoris.

Quarto. Considerans quoque Sac. Congregat. quod principale fundamentum in casus Beatificationum, & Canonizationum consistit debet in fidei interpretatione processuum externi idiomate confectorum : & quod licet ex laudabili observantia interpres semper fuerit electus ab Em. Poneute citato & audito R. P. Fidei Promotore ; nihilominus super hoc decreta generalia nihil disponunt : idcirco decrevit, quod imposterum in qualibet causa interpres eligatur ab Em. Card. Ponente, citato, & audito R. P. Fidei Promotore, & pro majori cautela, postquam interpretatio fuerit facta, revideatur ab aliquo viro probato, & perito, qui secreta ad hoc Officium assumatur ab eodem Em. Ponente, & si reperitur aliquis error substantialis, Interpres severe puniatur arbitrio Sac. Congr. per quem Em. deserti debeat tam Interpreti quam Revisori juramentum de fideliter sibi munus commissum adimplendo, quibus etiam eadem S. Cong. assignavit mercedem pro suis laboribus, nempe carolenum unum pro quolibet folio redacto, ita ut facies sit linearum 24. & linea syllabarum 16.

Quinto. Advertens etiam quam necessarium sit diligens custodia processuum originalium, decrevit, quod si, sicut etiam interpretationes originales illorum, qui suorum extero idiomate confecti, retineri debeant in archivo Sac. Congregat. in Vaticano, in loco clauso, & separatim ab aliis scripturis, nec possint amoveri, nisi de ordine Em. Card. Pontentis, vel ad instantiam Rev. P. Promotoris ad effectum videndi, quatenus opus sit, & deinde reportandi : Cujus archivii duæ sint claves, una penes Protonotarium Apostolicum, qui pro tempore interveuerit Sac. Congregat. & altera penes Secretarium, & clavem loci, in quo custodiuntur dicti processus, sicut penes eundem Protonotarium, alterius vero, in quo retinentur alie Scripturæ Sac. Congregat. penes Secretarium.

Sexto. Idemque Protonotarius etiam habeat facultatem revidenti inventarium dicti processuum, & quatenus non adesset, illud diligenter fieri mandet cum quatuor copiis, quarum una apud ipsum Protonotarium, altera apud Promotorem, tertia sicut penes Secretarium, & quarta in eodem archivo, & in fine anni tamen Protono-

tarius, Promotor, & Secretarius revidere debeant dictum inventarium, & conferre cum processibus, ad effectum recognoscendi, an aliquid deficiat, & curandi ut reportentur, & Secretarius referat in prima sequenti Congregatione.

Septimo. Cum pluries dubitatum fuerit circa intelligentiam decretorum pag. 28. quod non prius Sedes Apostolica moveri solet, quam Reges, Principes, & alie personæ authenticæ, & honestæ instanter supplicaverint Summo Pontifici, & tunc etiam non statim, sed expectare, quod diu pulserit : nam si perdurabunt miracula, & supplicantium instantiæ, tunc Summus Pontifex, si ei videbitur, committit causam Sac. Congreg. ideo, si ita Sanctissimo visum fuerit, censuit eadem Sac. Congreg. commissionem non esse signandam, nisi post elapsum tempus decem annorum a die præsentationis processuum auctoritate ordinaria fabricati, & cum præcedenti rigorosa discussione ejusdem processuum cum scriptura, & sommario, & totius habitis post decennium a die fabricationis illius novis litteris Episcoporum circa percrebescentiam famæ Sanctitatis, & miraculorum, ac devotionis populi enixe pro Beatificatione, & Canonizatione instantis. Nisi tamen in aliqua causa ex peculiaribus circumstantiis S. Cong. existimaverit anticipari posse tempus in discussione processuum auctoritate ordinaria confectorum, & Sanctissimus hoc approbaverit.

Octavo. In causis Servorum Dei ante Decretum fel. record. Urbani VIII. introductis non signentur commissiones reassumptionis, nisi prius per Sac. Congregat. examinatis processibus, tam auctoritate ordinaria confectis, quam examinatis auctoritate Apostolica, quatenus adint.

Novo. Cum in decreto approbato a fel. rec. Urbano VIII. die 12. Martii 1637. impresso in libello pag. 57. Sac. Congreg. cognoscens, quod in hac re, utpote gravissima, rite, sancteque procedendum est, prohibuit omnibus, & singulis personis ecclesiasticis, tam secularibus, quam Regularibus, quantumvis speciali nota dignis, ne audeant per se, vel per alios capere informationes super sanctitate, aut miraculis alicujus, nec ulla modo exquirere, aut obtinere ad hunc effectum extrajudiciales testimonificationes, aut subscriptiones, sub penis arbitrio ipsius S. Cong. infligendis, illud confirmando jusse, quod hujusmodi extrajudiciales attestaciones non solum exquiri, aut obtineri non valeant, sed rursus, quod hæcenus obtentæ, si in futurum obtinendæ non faciant aliquem gradum probationis, nec inseri possint in processibus, tam ordinaria, quam apostolica auctoritate fabricandis.

Dici.

Decimo. Subpromotor Fidei a R. P. Promotore deputatus, cui onus incumbit primo loco spoliandi, & examinandi processum (ex quibus pendet Beatificationum, & Canonizationum substantia) ad effectum referendi eidem Promotori, debeat hujusmodi mous diligentissime, ac cum omni rigore adimplere, ac summaria, quæ solet a procuratoribus fieri, antequam typis mandentur, conferat cum processibus, sobsecuta attestatio, quod forin per ipsam revisa, & in quolibet folio se subscribat, eandemque diligentiam conferendi cum exemplari manuscripto iterum faciat postquam fuerint impressa cum iterata subscriptione in fine, quam subsequatur subscriptio, & sigillum Secretarii: nec ante prædictas subscriptiones possit tam summaria, quam informationes publicari sub gravissimis poenistam quoad postulatorem, sub etiam quoad impressorem, arbitrio S. Cong. seu Emin. Card. Præfetti insidendi. Idemque Subpromotor (quatenus ipse d. Promotor ex diligenti, & accurata revisione processum, quam facere solet, necessariam, vel opportunum duxerit) teneatur aliud summarium objectionale ad comprobationem oppositionum conficere, quod Sacra Cong. plurimum expedire cognovit ad hoc ut veritas magis eluceat. Et pro quolibet processu ab eodem Subpromotore examinando in quolibet dubio, persolvatur ei stipendium decem ducatorum auri præscriptum in decretis generalibus pag. 62. cum declaratione tamen, quod respectu processuum auctoritate apostolica in specie, qui plures ad diversum effectum examinari debent, dictum stipendium debeat pro tribus dubiis tantum, nempe prima vice quando disputatur validitas, secunda vice quando disputatur de virtutibus, seu de Martyrio, & causa Martyrii, & tertia vice quando disputatur de miraculis: quamvis disputationes aliquas ex dictis dubiis pluries reiterari contingat, seu eadem dubia in diversis inspectiones pro faciliiori resolutione divantor.

Undecimo. Et quia materiz gravitas, & dignitas exposcit, ut pertractetur, & dirigatur a viris ootæ probitatis, experientiz, & peritiz, censuit Sac. Cong. quod ad consciendum tam informationes in facto, quam summarium, in quibus potissime consistit causarum pondus, assumantur solum Procuratores Collegii Sacri Palatii Apostolici, tribuendo Postulatoribus libertatem eligendi ex dicto cœu quem voluerint, dummodo quilibet ex eis non possit eodem tempore patrocinari plures causas, quam quatuor, ad hoc ut eis facilius operam dare possint, sob poena inhabilitatis amplius scribendi in causa

contraventionis; & liceat partibus in quocumque statu causæ, rationabiliter tamen, & prævia licentia Em. Ponentis, morare procuratorem, dummodo alius in ejus locum subrogandus sit de eodem Collegio, & non habeat in totum plures causas, quam quatuor.

Duodecimo. Advocati vero ad scribendum in jure assumi debeat ad libitum postulatorum, dummodo sint ex Collegiis Sacræ Conistorialis Aulæ, vel ex duodecim aliis approbatis a S. Cong. ita tamen ut quilibet eorum sex tantum causas patrocinari possit.

Decimotertio. Pro mercede aotem prædictorum, ac etiam Notarii, Sac. Cong. possit servari taxas ab ea diligenter revisas, quæ, ut omnibus innotescant, typis mandari debeat, & in fine decretorum inseri.

Decimoquarto. Cum etiam observatum fuerit sæpe postulatorem dare scripturas Medicorum, vel Chirurgorum pro confirmatione miraculorum, & ex alia parte oot fuerit solitum responderi per peritos ejusdem professionis, ideo videtur necessarium ad hoc ut respondeatur secundum artem, quod Em. Ponens deputet ex officio secreto, & prævio juramento, alium Medicum, vel Chirurgum celebriorem, qui respondeat pro veritate, ad effectum videndi, ac asserita miracula excedant vires oraturæ.

§. I I.

Die 15. Octobris 1678. facta per me infra scriptum relatione Sanctissimo prælatorum Decretorum cum eorum integra lectione, Sanctitas Sua laudavit, & approbavit, atque servari mandavit, & publicari.

Joannes Baptista de Luca Auditor, & Secretarius Memorialium.

Loco & Signilli.

Bernardinus Casalius Sacr. Rit. Coogregationis Secretarius.

§. I I I.

Formula juramenti Judicum ante introitum Processuum.

Ego infra scriptus iactis Sacrosanctis Evangelii coram me positi juro, & promitto fideliter adimplere munus mihi commissum circa fabricationem Processus in causa Beatificationis, & Canonizationis Servi Dei N. juxta formam Decretorum Sacræ Congregationis Rituum, & præcipue novissimorum, quæ confirmata fuerunt a Sanctissimo D. N. Innocentio XI. Necnon juro, & promitto religiose servare secretum, tam de contentis in Interrogatoriis, quam de Testium depositionibus super iisdem, & super Articulis, nec de iis loqui cum aliqua persona, exceptis aliis Judicibus, & Subpromotore, ac Notario pro eodem Processu.

fu deputatis, & in Curia excepto etiam Prototario, sub pena perjurii, & excommunicationis lata sententia, a quo non nisi a Summo Pontifice (excluso etiam majore Penitentiario) praterquam in mortis articulo, absolvi possim: Et ita promitto, & juro: sic me Deus adjuvet, & hac Sancta Dei Evangelia.

Idem juramentum præstabitur a Subpromotore, & Notario, & in Curia etiam a Prototario mutatis mutandis.

§. IV.

Formula juramenti Testium.

Ego in scriptis, tacite Sacrosanctis Evangelii coram me positis, juro dicere veritatem, tam super interrogatoriis, quam super articulis, super quibus examinabor, necnon servare secretum, nec alicui penitus revelare, tam contenta in ipsis interrogatoriis, quam responsiones, & depositiones a me factas, sub pena perjurii, & excommunicationis lata sententia, a qua non nisi a Summo Pontifice (excluso etiam majore Penitentiario) praterquam in mortis articulo, absolvi possim: Et ita promitto, & juro: sic me Deus adjuvet, & hac Sancta Dei Evangelia.

§. V.

Tassa per gli Avvocati, e Procuratori, che patrocinano le cause di Beneficazione, e Canonizzazione nella Sagra Congregazione de' Riti, rimovuta, e stabilita dalla medesima.

Primo. Per lo spoglio universale, che si fa per una vice tantum, si osservi la Tassa del 1618. al num. 3. ove si dice, che non si possa dare più di scudi 4. per ogni cento fogli di esso processo ridotto, cioè che il foglio sia due facciate da linee 24. e la linea abbia sillabe 16.

Secondo. Per le scritture super virtutibus, & miraculis sc. 20. per ciascheduna, e non più.

Terzo. Per le risposte ne' medesimi dubii sc. 10. e per tutte le altre scritture, che riguardano fatica considerabile in tutti gli altri dubii sc. 15. per ciascheduna, e non più.

Quarto. Per le scritture d'introduzione delle cause nuove, e di riassunzione di quelle introdotte avanti li Decreti del 1643. ad effetto di segnaresi nell' uno, e nell' altre la Commissione, sc. 15. e non più.

Quinto. Per le copie originali di tutte le scritture bajocci 15. il foglio ridotto come sopra.

Sesto. Per il Sommario sopra ciaschedun dubbio, bajocci 5. per carta dello stesso, ridotte le carte come sopra.

Settimo. Per le memoriali di qualsivoglia sorte giulii 12. per ciascheduna, eccettuate le scritture

re di riassunzione o introduzione delle cause, quali sogliono andare sotto nome di memoriali, per li quali si osservi ciò che s'è disposto di sopra al num. 5.

Ottavo. Per la prima copia originale tanto de' sommarii, quanto de' memoriali, bajocci 6. la carta ridotta come sopra.

Nono. Per l'informazione in voce quando s'informa tutta la Congregazione con l'intervento de' Consultori sc. 30. tra il Procuratore e gli Avvocati, e quando s'informa la sola Congregazione ordinaria si dia la metà.

Decimo. L'emolumento degli Avvocati sia di sc. 10. per la scrittura, e per l'informazione in voce sia il medesimo che si dà a' Procuratori.

Undecimo. Per la minuta di qualsivoglia commissione giulii 15. e per le due copie da darsi al Sig. Card. Ponente e al Segretario, si paghi a ragione di bajocci 6. il foglio ridotto come sopra.

Dodicesimo. Per l'accesso del Procuratore al Sig. Card. Ponente, e al Promotore, e per la minuta, e copia originale del fatto concordato giulii 12.

Decimotercio. Per l'informazione in voce di Nostro Signore, e dell'Auditore di Sua Santità sc. 3. moneta al Procuratore, ed altrettanti all'Avvocato, se informerà anch'esso.

Decimoquarto. Per le citazioni, e intimazioni non si paghi cosa alcuna, e per l'esecuzione di esse si paghi a ragione della Tassa de' Cusori.

Decimoquinto. Le copie dell'opposizioni del Promotore, eccetto la prima originale, si facciano fare dalle parti, e fatte che saranno, dovranno prestarle al Promotore, che sigillate le darà alle medesime parti per distribuirle alli Signori Cardinali, Prototario, e Segretario, e Consultori.

Decimosesto. Per qualsivoglia fatica o scrittura non espresse di sopra, s'intenda l'arbitrio del Signor Cardinale Prefetto della causa, nè possono i Cusori arbitrare da se medesimi.

Decimosettimo. E li suddetti ordini si debbano registrare, stampare, e pubblicare, ed osservare sotto pena di perpetua privazione del parrocinio, e sollecitazione delle cause venienti nelle dette Cong. e sotto altre pene ad arbitrio della medesima Sagra Congregazione.

§. VI.

Adi 15. Ottobre 1678. Avendo io sottoscritto fatto relazione della presente Tassa a Nostro Signore Innocenzo XI. la Santità sua l'ha lodata, ed

ed approvata, ed ha comandato, che si osservi, e si pubblichi.

Gio: Battista de Luca Auditore, e Segretario d' Memoriali.

Luogo ✠ del Sigillo.

Bernardino Cafali Segretario della Sagra Congregazione d' Riti.

§. VII.

Ordini e Tassa da osservarsi dal Notaro della Sacra Congregazione d' Riti, rinnovati, e stabiliti dalla medesima Congregazione.

Primo. S'ordina, che il Notaro non faccia registri, se non degli atti giudiziarj, e non dell'esame de' Testimoni, o altro, e quelli siano senza estensione di termini, o ripetizione de' titoli, eccetto che nel primo atto, quali registri debbano anninamente farsi in tutte le cause.

Secondo. Che per ogni centinaio di fogli di registro ben fatto, e secondo la riforma della felice memoria di Paolo V. fatto il titolo de' registri, non pigli più di quattro scudi, nè per la collazionatura, nè per la rubricatura, nè per qualsivoglia altra prestazione.

Terzo. Che l'istanza de' Principi, Religioni, Università, ed altri nelle cause delle Braticizzazioni, o Canonizzazioni, del Segretario si consegnino al Notaro, il quale le registri negli atti, non altrimenti per extensum, ma indicando solamente il nome del Principe, o d' altri che fa l'istanza, e la data della lettera, cioè pro introductione causæ instat talis Rex suis litteris datis die tali &c. & talis Rex &c. in altra separata, o sufficiente carta dopo gli atti fatti per l'introduzione della causa scriva: Pro causæ prosecutione ad effectum obtinendi litteras remissoriales in genere instant N. Rex dic. e gli originali si conservino nell' archivio, nè si dia l'estratto de verbo ad verbum, ma ogni volta che sarà richiesto il Notaro, ne dovrà dare un ristretto da cavarli dal detto registro, o manuale, come sopra, e per esse copie si paghi a ragione di copia, come si dirà al seguente numero. E per la fede di esse si diano due giurj per ciascuna copia, delle quali una si darà all' Eminentiss. Signor Card. Ponente, e l'altra a Mons. Segretario, e l'altra a Monsig. Promotore della Fede.

Quarto. Per la copia degli atti fatti in curia, o fuori in forma di buon originale, non si paghi più di bajocchi sette, e mezzo per foglio da tutte due le bande, e la facciata sia di linee 24. e la linea di sillabe 16. essendo scritta

in forma di registro, si paghi a ragione di registro, come sopra.

Quinto. Per la copia pubblica di qualsivoglia Processo, tanto fatto autorità Ordinaria, quanto Apostolica si paghino al Notaro bajocchi 7. e mezzo per foglio solamente, senza alcun altro emolumento, o mercede, per detta copia, o scrittura, ed il foglio sia di facciate, linee, e sillabe, come al n. 4.

Sesto. Tutti li registri, copie, e scritture si debbano fare in carta buona, e lettera intelligibile, e secondo la riforma, ed ordini sopradetti: altrimenti il Notaro sia tenuto farle copiare di nuovo senza altra spesa.

Settimo. Che li processi che vengono de Partibus, tanto fatti autorità Ordinaria, quanto autorità Apostolica, non si registrino per conto alcuno, secondo la detta riforma, ancorchè non passassero 20. fogli, ma solo si possano rubricare, se non saranno rubricati, o non interamente, nel qual caso, si possa solo rubricare quello che manca, e non altro.

Ottavo. Per la rubricazione di qualsivoglia cosa, che n' abbia bisogno, ridotto il Processo a carte buone, conforme alla detta riforma, oltre detti bajocchi sette e mezzo per la scrittura, si paghino giulii dieci per cento, e tale rubricazione debba in sostanza contenere tutto quello, che contiene il corpo della scrittura: e venendo Processo, o altra scrittura rubricata de partibus, non essendo interamente rubricata, si paghi solamente quello che manca, come s'è detto.

Nono. Per l'ascoltazione, e collazione de' Processi, ogni volta che sia continuata a ragione di sei ore il giorno, non si paghi al Notaro più di un scudo il giorno, oltre gli emolumenti suddetti, e gli ajutanti sino deputati dalle parti, dalle quali se gli paghi quel tanto che sarà convenuto, e per la fede dell'ascoltazione di tutto il processo si paghino giulii cinque per la prima copia solamente, e quando le parti volessero altre copie autentiche di detti processi, oltre la prima, non possa il Notaro pretendere più di bajocchi cinque per foglio, ridotto come sopra, compreso la rubricatura, ma oltre detti bajocchi cinque per foglio se gli debba la mercede della collazionatura, e ascoltazione, come sopra, e per la fede di dette copie duplicate.

Decimo. Per le compulsorie si paghino giulii 12. conforme prescrive la Riforma suddetta di Paolo V. al Tribunale dell' A. C.

Undecimo. Per le remissioni in genere, anche super non cultu, super calu excepto, e altro, in osservanza, ed esecuzione de' Decreti della S. Inquisizione, non si paghi più di sc. 6. per quella in

in specie di sc. 10. in tutto, compresi la scrittura, ed ogni altra cosa spettante alle medesime spedizioni. Nè per la scrittura delle Interrogazioni, che si mandano chieste, prenda il Notaro mercede alcuna; ma per gli articoli di necessità della scrittura sopra a quindici fogli, se gli paghi a ragione di bajocchi sette e mezzo il foglio, come al numero 5. ed occorrendo di dette lettere darne duplicati, non debba il Notaro per essi esigere che la metà della mercede stabilita per la prima spedizione, ed essendosi eccessività di scrittura degli articoli, come sopra, debba la detta eccessività pagarsi a ragione di bajocchi 5. il foglio.

Duodecimo. Per compulsa di qualsivoglia scrittura fuori d'Ufficio, per l'accesso, e sessione di tre ore; non possa pigliar più di otto giulii, per la fede in fine del Processo compulso 5. giulii, e per la scrittura a ragione di bajocchi sette e mezzo per foglio, come al num. 4. Dentro l'ufficio per ciascuna sessione di tre ore, giulii cinque, per la fede, e scrittura, come sopra.

Decimotercio. Dovendosi compulso libri stampati dandosi dalle parti un suntu, sia tenuto il Notaro inserirlo in fine del processo, senza farne copia, o registro di forte veruna.

Decimoquarto. Per ogni esame nell'ufficio, se finisce in una sessione, si pagino giulii tre, se vi vogliono più sessioni, finchè si finisce l'esame di detto Testimonio, possa il Notaro prendere più di giulii due per sessione, e fuori dell'ufficio il doppio.

Decimoquinto. Per le surrogazioni de' Giudici, e nuovi termini nelle cause delle Beatificazioni, e Canonizzazioni non se li paghi più di 25. giulii in tutto, per ciascuna spedizione di lettere remissoriali, e compulsoriali, proroghe di termini, e surrogazioni de' Giudici darsi solamente per comandamento dell'Eminentiss. Sig. Card. Prefetto della Sac. Cong. o Ponente nelle cause controverse, non si paghi più di quello che prescrive la Riforma suddetta al Tribunale dell'A. C.

Decimosesto. Per qualsivoglia citazione semplice da spedirsi solamente come sopra, e da eseguirsi fuori di Roma, non si paghi più di giulii tre, e per quelle, che si spediscono con l'inibizioni in virtù delle commissioni giulii 10.

Decimosestimo. Per duplicato di qualsivoglia scrittura pubblica, o privata con sottoscrizione, figlio &c. o senza, non si debba pagar più di 5. bajocchi per foglio.

Decimottavo. Occorrendo dar altra scrittura, o far altre fatiche non espresse nella presente Tassa, l'emolumento si stabilisca dall'Emis. Sig. Card. Prefetto, nè possa il Notaro prendere alcun altro emolumento, ancorchè concorra la

medesima, o maggior ragione delle mercede espresse.

Decimonono. Che nelle Processi delle Beatificazioni, e Canonizzazioni s'osservi puntualmente per le Commissioni, Remissioni, e Compulsorie, Articoli, Interrogatorii, e altro, la forma di scrittura nelle decreti, e norma di fare detti Processi pubblicati d'ordine della sac. mem. d'Urbanò VIII. l'anno 1642. ed era confermati da Nostro Signore coll'aggiunte, che si sono fatte.

Vigesimo. Che il Notaro debba ritenere il libro Receptorum, e fedelmente in esso notare quanto gli entra in mano de' suoi emolumenti, sotto pena della privazione dell'ufficio.

Vigesimo primo. Che si facciano due manuali, cioè uno degli atti delle cause di Beatificazioni, e Canonizzazioni, e l'altro degli atti delle cause controverse, nelle quali si registino tutte le comparse, proteste, citazioni, e intimazioni con le sue intitolazioni, quali restino sempre nell'ufficio, e per questi non si paghi cosa alcuna, e possano sempre da tutti gli interessati esser veduti, e letti gratis, e il Notaro sia sempre obbligato mostrarli.

Vigesimo secondo. Non possa il Notaro estrarre fuori d'Ufficio gli processi originali, o qualsivoglia altra scrittura prodotta, ma debba darne copia pubblica, o semplice, secondo che le parti chiederanno.

Vigesimo terzo. Per la restituzione di qualsivoglia scrittura prodotta, dimissa copia, si diano tre giulii, e debba il Notaro far buoni due fogli, e dalle due in su se gli paghi a ragione di sette bajocchi e mezzo, come sopra al num. 4. ma se si restituiscano in una volta più scrittura prodotte in un sol atto, si debbano solamente tre giulii, e di più l'eccessività della copia, come sopra.

Vigesimo quarto. Che volendo le parti veder processi, o qualsivoglia altra scrittura originale dentro l'Ufficio, sia il Notaro tenuto lasciarli vedere senza mercede alcuna.

Vigesimo quinto. Sappino le parti, che nella Segreteria della Sag. Cong. tutto si spedisce gratis, nè perciò debbano al Notaro per foglio, scrittura, sottoscrizione, o qualunque altra cosa, che si faccia in Segreteria, emolumento, o mercede alcuna.

Vigesimo sesto. Che non possa pretendere il Notaro per il viatico cosa alcuna nell'andar a leggere le citazioni.

Vigesimo settimo. Che il Notaro debba dare il giuramento da S. Cong. d'osservare la presente Tassa, ed ordine nella forma seguente.

Ego N. Notarius a S. Cong. specialiter deputatus

tus in causis ejusdem Sac. Congr. tactis Sacrosanctis Dei Evangelii iuro, & promitto fideliter exercere officium mihi concessum, & ad unguem observare supradictam Taxam sub pœna perjurii, privationis officii ipso facto incurrenda, & restitutionis contra & ultra dictam Taxam habiturum, & accepturum, aliisque pœnis arbitrio ipsius Sac. Cong.

Vigesimalto. *Che si facciano stampare li presenti Ordini, e Tassa, e il Notaro debba tenerli pubblicamente affissi, e il tutto sia obbligato ad osservare tanto nelle cause di Beatificazione, e Canonizationi, quanto rispettivamente in quelle de' Sagri Riti, sotto le pene contenute nel detto giuramento, dandosi facilità di ricorrere ad ogn' uno, che si sentisse gravato, e vedesse non osservarsi quanto è espresso di sopra, perchè vi si prenderà la debita provvisione. Dato in Roma li 6. Agosto 1678.*

A' 15. Ottobre 1678. approvata, e pubblicata, ut supra.

Quoad taxam novam, vel reductionem expensarum pro Causis Beatificationum & Canonizationum, aliarumque occurrentium in celebranda solemnitate, vide in calce hujus Collectionis Decretorum quæ novissime superadduntur excerpta & regessis Sacre Rituum Congregationis.

De Beatificatione, & Canonizatione Sanctorum Urbanus VIII. edidit Decretum anno 1625. publicatum die 4. Aprilis, & 30. Octobris ejusdem anni, quod incipit *Sanctissimus*, quo prohibetur, imagines nondum a S. Sede Apostolica Canonizatorum, vel Beatificatorum cum radiis, splendoribus, & laureolis proponere, tabellæque, imagines, & luminaria ad eorum sepulcrâ apponere: Libros, gesta, miracula, seu revelationes continentes sine recognitione Ordinarii, qui in iis recognoscendis Theologos, aliosque pios, ac doctos viros in consilium adhibeat, & negotium instructum ad Sedem Apostolicam mittat, ejusque responsum expectet. Benedictus vero XIV. sequens mandavit decretum.

Decretum generale Sanctissimi D. N. Benedicti Papæ XIV.

Cum ex relatione eorum, quæ in Congregationibus Sac. Rituum, aut Antepreparatoris, aut Preparatoris proponuntur, & discutuntur, facta Nobis pro sui muneris adimplementum a Congregationis Secretario, tum a Fidei Pro-

motore, innotuerit, sæpe excitatam fuisse inter ejusdem Congregationis Consultores controversiam, an in causis Beatificationis, & Canonizationis Setvorum Dei, procedendis per viam non cultus, cum disputandum proponitur dubium super virtutibus, aut Martyrio, Testes de auditu auditus, qui soli extant in Processu Apostolico, in linea probationis jungi possint cum Testibus de visu, qui extant in Processu Ordinario; contententibus nonnullis, id tantum fieri posse, si Testes de auditu, qui extant in Processu Apostolico, sint de auditu a videntibus; aliisque asserentibus, id ipsum fieri debere, etiam si Testes non sint de auditu a videntibus, sed de auditu auditus, dummodo cætera alia non desint, quæ requiruntur pro conjunctione Processus Ordinarii cum Processu Apostolico, & alia etiam concurrant a Congregatione Rituum statuta, ut rite, & recte admittantur Testes de auditu, de quibus omnibus in nostro Opere Canonizat. Sanctorum lib. 2. cap. 42. & 5.

Nos ad amputandam quancunque controversiam, decernimus primo, non posse in linea probationis conjungi Testes de auditu auditus in Processu Apostolico examinatos, cum Testibus de visu, qui extant in Processu Ordinario, prædictamque conjunctionem in linea probationis competere tantum Testibus de auditu a videntibus, qui sint in Processu Apostolico examinati, dummodo cætera supra indicata non desint requisita: & ex conjunctione Testium de visu examinatorum in Processu Ordinario, cum Testibus de auditu a videntibus, examinato in Processu Apostolico, propositis Dubiis super Virtutibus, aut Martyrio, responderi, *Constat de Virtutibus &c. aut constare de Martyrio*: & in progressu ad ulteriora pro obtinenda formali Beatificatione sufficere debere duo miracula, quæ ante Beatificationem patrata sint, & approbata; & pro obtinenda Canonizatione sufficere debere alia duo miracula, post Beatificationem secuta, & approbata.

Decernimus secundo loco, quod, si in Processu Ordinario Testes extant de visu, & in Processu Apostolico non reperiuntur nisi Testes de auditu auditus, Testes hi de auditu auditus in Processu Apostolico excepti vim & robur admittant habere valeant, modo quidem levis, modo gravis prout eorum numerus, & qualitas exposcit, ita ut exclusa a Postulatoribus quancunque fraudis, aut negligentie suspicione, ex qua factum sit, ut soli Testes de auditu auditus in Processu Apostolico fuerint examinati, si, attentis numero, & qualitate Testium de visu in Processu Ordinario examinatorum, habitaque confi-

deratione adminiculi non levis, sed gravis, de-
sumpti ex Testibus de auditu auditis in Proces-
su Apostolico examinatis, res ad eum statum
redacta sit, ut faciat fidem, & auctoritatem
Viro prudenti de re gravi iudicatore, propo-
sit. Dubiis super Virtutibus, aut Martyrio,
reponderi possit: ita constare de Virtutibus, aut
ita constare de Martyrio, ut procedi possit ad ul-
teriora, hoc est ad discessionem Miraculorum:
Nec obtineri posse Decretum Beatificationis,
nisi tria Miracula praeceperint, quae fuerint ap-
probata: neque demum Canonizationis Decre-
tum locum esse debere, nisi duo alia post Beati-
ficationem Miracula superveniant, quae pariter
fuerint approbata.

Demum tertio loco decernimus, nihil per praesens Decretum a Nobis fuisse immutatum super Dubio Virtutum, aut Martyrii, in Causis, quae procedunt per viam casus excepti, aut in quibus, etsi procedant per viam ordinariam non cultus, soli Testes de auditu extant in Processu tam Ordinario, tum Apostolico: quoad eas enim exacte observari mandamus Decretum Generale a Nobis editum die 23. Aprilis 1741. &c. impressum in nostro Opere de Canonizatione Sanctorum lib. 3. cap. 3. num. 25. editionis Patavinae, & editionis Romanae, quod etiam nunc confirmavimus quoad numerum Miraculorum, tum etiam quoad cetera, quae in dicto Decreto continentur; & in quibus statuitur, Miracula semper esse comprobanda per Testes contestes de visu, sive agatur de Causis procedentibus per viam Ordinariam de casu excepto, sive per viam extraordinariam de casu excepto, & sive res sit de miraculis pro obtinenda Beatificatione, sive de aliis, quae proponuntur pro Canonizatione obtinenda: Ex Secretario Congregationis Sacro-
rum Rituum mandamus, ut praesens nostrum Decretum inter acta Congregationis referat, ac typis edi curet, ut ad omnium notitiam deveniat.

Datum hac die 17. Julii 1744.

D. F. Card. Tamburinus Praef.

Loco ✠ Sigilli.

M. Marefscus S. R. C. Secr.

Missae assignatae festivitati Conceptionis Beati-
ssimae Virginis Mariae pro Minoribus non pos-
test dici per annum, nisi votiva, etiam in Sab-
bato S. R. C. 30. Sept. 1679. in una Ord.
Capuae. (Uti Votiva: sed dicenda est, quae
extat in fine Missalis pro varietate temporis;
Vide num. 1279.

In asperione aquae benedictae, quae fit diebus
Dominicis a Sacerdote alba & stola induto, si-
ve etiam cum piviali, immediate celebratur

Missam conventualem, stola est aptanda ante
pectus in modum Crucis, non vero ad utrum-
que latus pendens a collo; S. R. C. 30. Sept.
1679. in una Ord. Capuae. Ita & semper stola
apta est in modum crucis simplici Sacerdoti
alba &c. indulto; Ex Rub. Missalis 3. & ex
S. R. C. num. seq.

Sacerdotes in die Coenae Domini Sanctissimum
Corpus Christi sumpturi, postunt deferre stolam
ante pectus in formam crucis accomodatam,
vel a collo pendentem; S. R. C. 30. Septemb.
1678. in una Capuae. Vide nu. ant. (Sacerdotes:
Diaconi vero cum stola ab humero sinistro pen-
dente; Carem. Episcop. lib. 3. cap. 6. n. 1.

Festum duplex occurrens ante octavam non
privilegiatur, si est transferendum; transferri
debet in diem infra octavam; Sac. Rit. Congr.
30. Sept. 1679. in una Capuae. Quid dicendum
de semiduplici? Vide n. 508.

Regulares propter communicationem, seu par-
ticipationem privilegiorum Mendicantibus, sive
aliis Regularibus concessam, recitare non pos-
sunt Officia specialiter eidem Religioni concessa,
ut de Corpore Christi &c. & quatenus extensio pe-
tatur, omnino quoad tempus Adventus, & Qua-
dragesimae non est concedenda; S. R. C. 30. Sept.
in una Capuae. (Propter Communicationem: licet
amplissimam; Vide num. 513. Vide etiam nu.
449. & 456.

Cum in dominiis Imperio subiectis recitetur
ex indulto Apostolico Officium proprium San-
ctorum Angelorum Custodem in Dominica pri-
ma Septembris cum octava, non est eis reci-
tandum etiam die secunda Octobris cum Ec-
clesia universali; S. R. C. 30. Sept. 1679. in
una Capuae.

Festum semiduplex incidens in festo duplici in-
fra octavam non privilegiatur transferendum est
in diem immediate sequentem festo novem
lesionum non impeditur, ut sit de semiduplici
occurrense in Dominica infra octavam non pri-
vilegiatur; Sac. Rit. Congr. 30. Sept. 1679. in
una Capuae. Immo Officium in ipsomet die fe-
sto occurrens; Vide n. seq. & 1097.

De Festo transito faciendum est Officium die
immediate sequenti, etiam si ad aliud ejusdem
dignitatis festum, prius translaturum; S. R. C. 30.
Sept. 1679. in una Ordinis Capuae. (De Festo
translato. Hodie procedit, quando occurrerit
in Dominica infra aliquam octavam (die sequen-
ti non impedita a festo currenti) vel in die
festum, vel etiam in die quocumque infra octa-
vam; Vide n. ant. & 526. 646. 666. 671.
857. 965. 1051. 1097. & 1128.

Translato festo, in cuius die conceditur In-
dul.

dulgentia, non transferatur etiam Indulgentia; *Sac. Rit. Cong. 30. Septemb. 1679. in una Ordinis Capucc. (Translato Fello: unice quoad officium. Vide num. 576. & 1123. Et hæc tantummodo fuit mens Sac. Rit. Congr. nam si festum transferatur & quoad Officium, & quoad feriacionem, ut transferretur festum Annuntiatus B. M. V. incidens feria VI. in Parasceve, vel Sabato Sancto, transferri etiam indulgentiam in dicto casu declaravit Sac. Cong. Indulgentiarum decreto edito 2. Julii 1614. Ex quo patet in translatione Festi, quoad officium, & Feriacionem, transferri etiam Indulgentiam.*

- 511 Officium semiduplex S. Benedicti omnibus tertiis feriis per hebdomadam concessum, non potest recitari in Adventu, Quadragesima, & Vigiliis; *S. R. C. 30. Sept. 1679. in una Ordinis S. Benedicti Congregat. Cassin.* Hoc decretum est generale, & ultra Adventum &c. se extendit ad feriam secundam Rogationum, & alias etiam ad talia officia sub ritu duplici; *Vide n. 516. seq. & 827.*

- 512 Occurrente in supradicta feria tertia festo semiduplici etiam translato, vel die infra Octavas, vel duplici primæ etiam, & secundæ classis, recitandum est officium de semiduplici corrente de simili translato, de die infra octavas, & de duplici quocumque translato; *S. R. C. 30. Sept. 1679. in una Ordinis S. Benedicti Congr. Cassin.*

- 513 Communicatio etiam amplissima privilegiorum unius Religionis alteri facta non se extendit ad Officia Sanctorum; *Sac. Rit. Cong. 10. Decemb. 1679. in una Ord. Min. de Observ. Vide num. 470. 506. & 829.*

- 514 Occurrentibus eodem die Tribus Officiis ejusdem ritus, quorum unum est de Ordine, aliud de Calendario Ecclesiæ universalis, & aliud de aliquo Sancto, cujus habetur Reliquia insignis in propria Ecclesia, faciendum est Officium de digniori, seu solemniori: quæ vero sunt minoris dignitatis, seu solemnitatis, transferenda sunt; *S. R. C. 7. Decem. 1680. in una Canon. Reg. Later. (Officium de digniori: idest servato ordine, ut in num. 522. (Solemniori: in paritate enim ritus, & dignitatis attendenda est etiam solemnitas apparatus; Rubr. Brev. de Translatione Fessorum n. 6. Vide n. 524. 541. 822. 898. & 1017.*

- 515 Occurrentibus eodem die infra octavam Corporis Christi duobus festis duplicibus, non est de translato agendum die immediate sequenti non impedita, sed post prædictam octavam; *S. R. C. 7. Decemb. 1680. in una Canon. Reg. Later. (Non est de translato agendum: Nisi esset sub ri-*

tu duplici primæ, vel secundæ classis; *Vide num. 724.*

Officium Commemorationis S. Augustini, 516 quod ex privilegio fit a Congregatione Canoniorum Regularium Lateranensem semel in mense sub ritu duplici in prima die mensis, in qua festum alicujus Sancti non occurrit, fieri non potest infra octavas non privilegiatas, etiam si aliter fieri nequeat; *S. R. C. 7. Decemb. 1680. in una Canon. Reg. Later.*

An Officium prædictum Commemorationis S. Augustini fieri possit, quando habentur Officia semiduplex translata? Responsum fuit affirmative; *S. R. C. 7. Decemb. 1680. in una Canon. Reg. Later. Hoc privilegium est speciale; Vide n. 537. & 828.*

An Officia Sanctorum, quæ de mense Decembris aliquando supersunt, fieri possint in prima die non impedita sequentis anni; Responsum fuit; Transferri posse; *S. R. C. 7. Decemb. 1680. in una Canon. Reg. Later. & 27. Sept. 1697. in Florentina, & 27. Sept. 1698. in una Ord. Capucc. Vide postremas declarationes omnino contrarias, modo observandas, sub n. 963. 1163. & 1311.*

Officium particulare alicujus diocesis, vel religionis, quod occurrit die vigesima quinta Februarii, est transferendum in anno bissextili ad primam diem non impeditam Officio novem lectionum (nisi esset festum Tituli, seu Patroni Ecclesiæ) ut fiat Officium Sancti Mathiæ Apostoli; & Officia S. Bartholomæi Apostoli, & S. Ludovici Regis sunt assignata Romæ diebus vigesimæ quintæ, & vigesimæ sextæ Augusti; *S. R. C. 6. Decemb. 1680. in una Canon. Reg. Later. (Est transferendum: & alia officia sequentibus tribus diebus currentia; Vide n. 531.*

Occurrente Officio novem lectionum plurimum Sanctarum Virginum & Martyrum cum alio Simplici ejusdem qualitatis, pro commemoratione Simplicis servanda est antiphona *Ihsanum est enim*, ut in Festo SS. Perpetuæ & Felicitatis Martyrum die septima Martii; *Sac. Rit. Congr. 7. Decemb. 1680. in una Canon. Reg. Later.*

Occurrente festo Purificationis Beatiſsimæ Mariæ Virginis in Dominicis Septuagesimæ, vel similibus aliis privilegiatis, ita ut illius Officium ex hoc contingat transferri, non est ob id protrahenda etiam recitata Antiphonæ *Alma Redemptoris*, sed die 2. Februarii post Completorium illa dimissa, juxta dispositionem Rubricæ, & ejusdem laudabilem observantiam in Basilica Vaticana sumenda est Antiphona *Ave Regina celorum*, subleataque quolibet alio asserto dif.

disformi quorumcumque Ecclesiarum usu, five consuetudine, ita ab omnibus, qui Breviario Romano utuntur, pariformiter servari mandavit S. R. C. 11. Jan. 1681. in una Urbis, & Orbis, instantibus Cæmentariorum Magistris Basilicæ Principis Apostolorum. (Transferti: quomodo hoc festum transferendum? Vide n. 532. & 815. Et quid faciendum de Antiphona Ave Regina Cælorum, ubi Purificationis festum celebratur cum octava? Vide n. 651. & 821. Hoc Decretum confirmatum fuit 10. Januarii 1692. etiam si habeat prædictum festum octavam. Tertio confirmatum fuit 14. Febr. 1705. Quarto demum 4. April. 1705.

522 Officium Angelorum Custodum occurrens cum alio duplici minori habere debet integras utraque Vesperas, ut videtur disponere Rubrica Breviarii de concurrentia Officii sub numero secundo, & Pater Gavantus ibidem sub numero tertio; S. R. C. 1. Mar. 1681. in una Canon. Reg. Later. Dispositio Rubricæ Breviarii, & Commentarii Gavanti in hac sanctione indicari comprehendit quoque festum Domini, ut præferatur omnibus aliis, & habere debeat integras utraque Vesperas; iterum festa B. M. V. quæ antependenda sunt omnibus Sanctis, Festa Angelorum, & Apostolorum, nec non Evangelistarum cæteris aliis, & Festa illorum Sanctorum, qui in propriis locis, vel Ecclesiis solemniter celebrantur, aliis in Calendario descriptis: quæ præferentia semper intelligi debet in equali rite; Rubr. Brev. de concur. Officii 11. Quid dicendum vero de S. Joseph, consule n. 1150. seqq. Vide etiam n. 713.

523 Dies Octavarum Assumptionis, Nativitatis, aliarumque festivitatum Beatissimæ Virginis Mariæ octavam habentium, concurrentes cum Officio duplici minori habere debent integras Vesperas, ut videtur disponere Rubrica ex ordine hujus Sacre Congregationis ultimo posita in Officio octavæ Conceptionis, si occurrat, cum S. Lucia; S. R. C. 1. Mar. 1681. in una Canon. Reg. Later. (Ut videtur disponere rubrica: ubi ait: „Si hoc festum venerit in Dominica, transferatur in diem 14. & tunc secundæ Vesperæ erunt integre de octava Conceptionis, cum „sola commemoratione S. Lucie; „; Rubr. Brev. prop. Vide num. ant. & 632.

524 Si eadem die occurrant duo Officia, quorum unum sit particulare Ordinis, alterum sit descriptum in Calendario Ecclesiæ Universalis, & utrumque sine solemnitate cum eodem ritu, transferendum est Officium de Calendario, & recitandum est Officium Sancti proprii, dummodo sit antiquior ex concessione, ut supponitur; Sac. Rit. Congr. 1. Mart. 1681. in una

Canon. Reg. Later. (Dummodo sit antiquior ex concessione: An hæc clausula hodie sit in suo robore; Vide num. 802. Vide etiam n. 514.

525 Officia concessa semel in hebdomada, ut de Conceptione B. M. Virginis in Sabbato, vel de SS. Corpore Christi in feria quinta non impeditis ab Officio novem lectionem occurrente, seu translato, non sunt celebranda in Adventu, Quadragesima, quatuor Temporibus, & in Vigiliis, S. R. C. 1. Mar. 1681. in una Reg. Lat. Adde etiam secundam Rogationum, & alias, in quibus reponendum sit Officium Dominicæ; Vide num. 827. & 1025.

Occurrente die vigesima nona Decembris in Dominica Officio S. Thomæ Cantuariensis sub rite duplici minori, recitandum est Officium de Sancto, cum commemoratione Dominicæ, & die trigesima Decembris recitandum Officium de die infra octavam Nativitatis; S. R. C. 1. Mar. 1681. in una Canon. Reg. Lat. ad 7. dubium.

527 In processionibus SS. Sacramenti, quæ occasione quadraginta horarum sunt per Ecclesiam, debent iidem Regulares processionaliter incidentes ante Sacramentum in occurso & transita latere ejusdem facere genuflexionem, dummodo in transitu videatur; S. R. C. 1. Mar. 1681. in una Canon. Reg. Lat. (Occasione quadraginta horarum: immo & in aliis; Vide n. 13. & 177. (Facere genuflexionem: utroque genu. Vide n. 1225.

528 Quod decisum fuit die 30. Sept. 1679. quod de Festo Translato faciendum sit Officium die immediate sequenti non impedita, etiam si adit aliud ejusdem dignitatis festum prius translatum, non tamen idem intelligendum est, si adit aliud Festum, seu Officium majoris ritus prius translatum; Sac. Rit. Cong. 1. Mart. 1681. in una Canon. Reg. Lat. Modo habet locum hæc sanctio juxta ea, quæ notantur, & citantur sub n. 509.

529 In processionibus Candelarum, Palmarum, & similibus, quæ sunt per Ecclesiam sine SS. Sacramento, non est pulsanda campanula ad elevationem Hostiæ in Missa privata. Quod si pulsatur, & advertatur elevatio, tunc genuflexionem est utroque genu transcurrentibus ante altare, ubi Missa celebratur, & deposito SS. Sacramento progrediendum est: similiter si alii transiant in elevatione calicis; S. R. C. 1. Mar. 1681. in una Canon. Reg. Lat. (Tunc genuflexionem est: Cruciferum ne consideres; Vide num. 177.

530 Dies octava cujuslibet festi, quia non transferretur, excludit, & transferri facit quodlibet festum duplex, five majus, five minus, solique cedit festis solemnibus primæ, vel secundæ classis, nisi sit octava privilegiata, qualis est octa-

va Epiphaniæ, de qua in Rubricis generalibus: hinc apud Franciscanos, ubi festum Sanctæ Elisabeth Regine Hungariæ celebratur cum octava, festum Beatæ Delphinæ occurrens in die octava, licet sit duplex majus, transferri debet in primam diem non impeditam; S. R. C. t. Mar. 1681. in una Ord. Minor. de Observ. (Qualis est octava Epiphaniæ: in qua neque de Patrono fit Officium, ut in propria rubrica; adde etiam octavam Corporis Christi, quæ duplicibus tantum primæ classis occurrentibus cedit locum; Vide num. 724.

- 531 Pro festo S. Matthæ Ap. decisum fuit, quod in anno Bisextili propria dies sit vigesima quinta Februarii, quæ alias est vigesima quarta, ita ut si alicubi habeatur assignata dicta dies vigesima quinta pro aliquo Sancto minoris ritus & dignitatis, iste sit transferendus illo anno in proximè sequentem diem non impeditam. Nunc queritur: An idem intelligi debeat de aliis Sanctis seu Officiis occurrentibus in tribus sequentibus diebus Februarii? *Responsum fuit*: Affirmative; S. R. C. t. Mar. 1681. in una Canon. Reg. Later. ad festum Dubium; Vide n. 519.

- 532 Festum Purificationis B. Mariæ Virginis, quando occurrit in Dominicis privilegiatis, nisi sit ritus Ecclesiæ, quoad Officium & Missam in sequentem diem transferendum est; *Sacr. Rit. Congreg. 9. Aug. 1681. in Bergomen.* (In sequentem diem: nisi impediens occurrente festo alioris ritus; Vide n. 599. & 1234.

- 533 Dies tertia Februarii non potest assignari alicui Sancto duplici, vel semiduplici semper translato pro ejus certa, & perpetua sede; S. R. C. 9. Aug. 1601. in Bergomen. Vide n. aut.

- 534 In nocte Nativitatis Domini non possunt dici tres Missæ privatæ immediate post decantatam, circa quod adest decretum tenoris sequentis. *In Lucana.* Inherendo aliis resolutionibus circa celebrationem trium Missarum in nocte Natalis Domini alias editis, & signanter sub die 7. Decemb. 1621. iterum declaravit S. Rituum Cong. non esse permitendum usum introductum a nonnullis Canonice & Presbyteris Ecclesiæ Lucanæ, celebrandi tres Missas solemnem immediate post decantatam Missam privatas in media nocte Natalis Domini, sed omnino prohibendum; S. R. C. 22. Novemb. 1681. in Lucana, & 15. Sept. 1668. in Januarii. Vide n. 285.

- 535 Qui habent privilegium celebrandi octavas in Quadragesima, occurrente die infra octavam in feria quarta Cinerum, nullam debent facere commemorationem de octava, neque in Laudibus, neque in Missa; S. R. C. 24. Januarii. 1682. in Maricana; Vide num. 599. (Occurrente die infra

octavam in feria quarta Cinerum: similiter & in Dominica Passionis, Vide num. seq. ac 98. 538. & 1018.

In diebus infra aliquam octavam occurrentibus in Quadragesima, debent privilegiati dicere Missam conventualem de feria corrente cum commemoratione octavæ, quamvis recitaverint Officium de die infra octavam; S. R. C. 24. Jan. 1682. in Maricana. (Missam Conventualem de feria: Discordat in hoc casu Missa ab Officio, ut accidit quoque infra annum, cum Officium de aliqua Vigilia celebratur; Rub. Miss. de Vigilia; Vide n. ant.

Dum alias Sacra Rituum Congregatio decreverit, Officia Sanctorum ad libitum non esse transferenda, quando dies eorum festivitatum sunt impediti die Dominico, aut aliquo die festorum mobilium; quæsum fuit declarari, quæ regula servanda sit, quando occurrunt eodem die cum Officiis Sanctorum Calendarii proprii, vel translatis, vel demum semel per hebdomadam, vel per mensem recitari concessis? Et Sac. eadem Cong. respondit, prædicta Officia Sanctorum ad libitum etiam duplicia occurrentia in diebus Dominicis, octavis, & Natalitiis Sanctorum alicujus Religionis, vel Diocesis ex vi Calendarii proprii a Sede Apostolica approbati, quamvis sub ritu semiduplici celebrandis, non esse transferenda, sed omitti debere. Si autem occurrant eodem die, in quo alias aliquod festum translatum poni deberet, tunc liberum fore declaravit eadem Officia ad libitum recitare, & Officium translatum alterius ad altam diem non impeditam transferre: prout etiam omisso Officio, quod semel per hebdomadam, aut per mensem Apostolico indulto recitari concessum est, Officium ad libitum eodem die occurrenti recitari posse decrevit: & ita ab omnibus, qui ad Horas Canonicas tenentur, servari mandavit S. R. C. 24. Jan. 1682. in Decr. genr. (Diebus octavis: intellige etiam infra octavas; Vide num. 828. Quid agi possit, cum Officia ad libitum sint perpetuo impedita, consule num. 491. 529. 567. & 1314.

In Officio feriæ quartæ Cinerum resurgendo commemorationem octavæ, debent privilegiati dicere Preces, Psalmos Graduales &c. & observare omnino Rubricas dictæ feriæ quartæ Cinerum; S. R. C. 24. Jan. 1682. in Maricana; Vide n. 535. & 1310.

Si Officium ad libitum non potuerit celebrare & habuerit etiam ritum simplicem de præcepto, eo anno non omittatur, sed celebretur ritu simplici; S. R. C. 13. Jun. 1682. in una Ord. Min. de Observ.

- 540 Debeat Religiosi recitare sub ritu duplici primæ classis, & cum octava, de Dedicatione, & de Titulari propriæ Ecclesiæ, ubi morantur : & sub eodem ritu duplici primæ classis tenentur recitare de Patrono principali loci, & de Titulari Ecclesiæ cathedralis tantum, ad octavam autem non tenentur, juxta pluries resoluta. De aliis autem Patronis minus principalibus non tenentur recitare, nisi sint descripti in Calendario Romano, vel in dislorum Religiosorum proprio: Cæterum de Officiis, quæ ab Apostolica Sede concessa sunt, vel conceduntur, recitanda ab libitum a toto Clero tam Sæculari, quam Regulari in aliquo regno, provincia, diocesi, vel loco, in quibus dicti Religiosi morantur, possunt quidem ad libitum de ipsis recitare, sed si aliquid ipsorum occurrat in die in eorum Calendario impedita a festo novem lectionum, debent illud omittere, & recitare de Sancto in eorum Calendario currente ad formam Decreti declarativi alterius Decreti de Sanctis ad libitum non transferendis, emanati die 24. Januarii 1682. quod omnino observari debet; S. R. C. 13. Junii 1682. in una Ord. Min. de Observ. Vide n. 537. 546. 1110. 1122. & 1211.
- 541 In repositione duorum, vel plurium festorum eundem ritum habentium, & diverso die occurrentium, attendatur prioritas translationis, nisi attendenda sit major dignitas, quæ attendi debet in illis tantum festis, quæ exprimentur in Rubricis generalibus de Translatione festorum n. 7. & de Concurrentia Officiorum sub n. 2. ab illis verbis, *Inter festa equalis ritus etc.* S. R. C. 13. Junii, 1682. in una Ordin. Min. de Observ. Festa, quæ exprimentur in Rubrica de Transl. festorum, sunt, de quibus inquitur, ut si plura transferenda sint, prius transferatur duplex, quam semiduplex : & inter plura duplicia, quod est magis sollempne semper prius transferatur, & prius celebretur : alioquin si sint æqualia, unum ante aliud transferatur eo ordine, quo erant celebranda in propriis diebus; Rub. brev. de Transl. n. 7. Ea vero, quæ præscribuntur de Concur. Officiis, sunt : Festa Domini, quæ præferuntur omnibus aliis, Festa B. Mariæ Virginis, festis omnium Sanctorum : item Festa Angelorum & Apostolorum cæteris aliis, & Festa illorum Sanctorum, qui in propriis locis, vel Ecclesiis sollempniter celebrantur, aliis in Calendario descriptis; Rubr. brev. de Concur. Officiis n. 2. Sanctus Joseph vero habet præminentiam super omnes Apostolos, statim post S. Joannem Baptistam; Vide n. 1150. segg.
- 542 Quando contingit transferri festum alicujus Sancti Confessoris a die sui obitus in diem pro-

xime sequentem, si fiat a Capitulo de ipso, tunc in primis suis Vesperis dicitur in hymno : *meruit beatas scandere sedes*, & in reliquo Officio diei sequentis debet continuari idem versus; S. R. C. 13. Junii, 1682. in una Dabiorum. An versus retinendus per totam octavam; Vide num. 752. & 1111.

Officium Defunctorum diei potest in choro separatim ab Officio diei, in diebus exceptis in Breviario pro adimplenda Testatorum voluntate; S. R. C. 12. Aug. 1782. In Tridentina. (Diebus exceptis in Breviario : videlicet, Commemorations omnium Fidelium defunctorum, die prima cuiusque mensis non impedita festo novem lectionum; alioquin alia sequenti die similiter non impedita.) dummodo sit ante tempus Paschale, in quo Officium defunctorum non recitatur; Vespere dicende festi, nisi post *Benedicamus Domino* Landam festi, nisi alia sit consuetudo Ecclesiarum, & Rubr. de Officio defunctorum. Pro die vero Commemorationis omnium defunctorum, vide num. 21.

Dies Natalitii illi omnes habendi sunt, qui licet veri non sint dies obitus, tamen ex Decreto Apostolico assignati sunt festivitati alicujus Sancti veluti fixi, & veluti propria eorum sedes; S. R. C. 28. Novemb. 1682. in Neapolitana ad primum dubium. (Dies Natalitii : Mutatur tamen in Officio Confess. versus tertius in hymno. Vide num. 752.) (Decreto Apostolico : vel etiam inconsulta Congreg. pro Sanctis duntaxat perpetuo impeditis. Vide num. 1091.)

Non est revocata concessio civitatis Neapolitanæ, prout asseritur, particulariter festa recitandi ad libitum Officium Sanctæ Mariæ Egyptiacæ die secunda Aprilis, quamvis occurrat in festo natalitio S. Francisci de Paula, quod ob hanc causam in aliam diem in proprio Calendario translato fuerat. Verum si præstatum Officium S. Mariæ Egyptiacæ eo die aliquando juxta Rubricas recitari nequeat, tunc ea causa non est transferendum, sed omitti debet; S. R. C. 28. Nov. 1682. in Neapolitana ad 2. dubium. Hoc decretum est generale, cum in similibus concessum sit Ordinariis diem aliam fixam statuere.

Circa dubium Decreti sub die 24. Januarii, anno 1682. emanati, in quo habetur, ut Officia Sanctorum ad libitum etiam sub ritu duplici in diebus Dominicis, & octavis currentia non possint transferri, sed omitti debeant, quæritur fuit : An illa verba in octavis intelligi debeant de die proprio octavæ, vel de tota octava, & an de quolibet octava, vel saltem de octavis privilegiatis? S. R. C. respondit, verba illa intel-

telligenda esse de tota octava, & de quacunque octava, 28. *Novemb. 1682. in Faventina*, & 30. *Maii 1699. in Ulyssip.* Vide n. 537.

- 547 Ubi habetur, quod prætermisso Officio semel in hebdomada, vel in mense ex Indulto Apostolico recitando, recitari possit Officium ad libitum eadem die occurrentis; quæsum fuit, an illud verbum *prætermisso* intelligi debeat de intermissione illius diei, quo occurrit, vel prætermittendum sit omnino intra totum illum mensem: & responsum fuit, consideranda esse verba Indulti Apostolici, & easque servanda, prout sonant; S. R. C. 28. *Novemb. 1682. in Faventina* ad *verbum dubium*. Vide n. 537.

- 548 Quando transferatur Officium Patriarchæ S. Josephi, & Annuntiationis B. M. V. ambo secundæ classis, quocunque in contrarium non obstat, prius debet transferri, & recitari Officium de Annuntiatione, & postea de S. Josepho; S. R. C. 28. *Novemb. 1682. in Faventina*, die 30. *Julii 1689. in Vigiliis*. & 14. *Januarii 1692. in Decreto generali*.

- 549 Nemo valeat assignare diem fixum Sanctis translatis, sine speciali decreto, & ideo Officia Sanctorum propria die celebrantur, & si sint impedita, transferantur juxta Rubricam de *Translatione festorum*, scilicet in priorem diem non impeditam; S. R. C. 28. *Novemb. 1682. in Faventina*. Hodie vero libere agitur etiam inconsulta Congregatione; Vide n. 1095.

- 550 Regulares non possunt vel Calendario diocæsano, tenentur tamen ad recitationem Officii Patroni principalis loci, ac Titularis Ecclesiæ cathedralis, sed ad eorumdem octavas celebrandas non tenentur; S. R. C. 20. *Martii 1683. in una Ordinis Min. Observ. ad primum dubium*. (Non possunt uti: exceptis proprium non habentibus; Vide *num. 550*. Sub nomine Patroni principalis loci, intelliguntur etiam Patroni regni, vel provincie. Vide *num. 532*. (Non tenentur ad octavas: An excludat quoque libitum, *consule num. 558*. Sub quo ritu Regulares teneantur recitare tale Officium, require *num. seqq.*

- 551 Regulares possunt, & debent recitare Officia ad petitionem Regum & Principum recitari concessa in aliquibus regnis, provinciis, diocensibus &c. a toto Clero tam Seculari, quam Regulari; S. R. C. 20. *Martii 1683. in una Ord. Min. de Observ. ad 2. dubium*.

- 552 Regulares teneantur celebrare sub ritu duplici primæ classis festum de Patrono principali loci, ac Titularis Ecclesiæ cathedralis, Patroni principalis regni, provincie, sed ad octavam non tenentur; S. R. C. 20. *Mar. 1683. in una Ord.*

Min. de Observ. (Non tenentur ad octavam: comprehendit etiam libitum. Vide n. 558. 1132.)

In occurrentia aliquorum Officiorum, que recitari debent in aliquibus regnis cum propriis Calendariis Ordinibus regularis, servanda est rubrica de Translatione festorum in dispari ritu, vel dignitate; S. R. C. 26. *Martii 1683. in una Ord. Min. de Observ. ad 3. dubium*. Vide n. *seq.* & 541. Servanda est Rubrica de Translatione festorum sub n. 541. per extensum disposita.

Si Officia, que recitari debent in aliquibus regnis, sint ejusdem ritus, & dignitatis, ad sit præferendum Officium loci, Officio in proprio religionis Calendario descripto; Resolutum fuit præterendum esse Officium, quod cum majori solemnitate, & populi concursu celebratur, ad formam Rubricæ de Translatione festorum *num. 6. S. R. C. 20. Martii 1683. in una Ord. Min. de Observ. ad 4. dubium*. Quid agendum cum nulla solemnitas vel concursus habeatur: Vide n. *ant. 541. 614. & 1239.*

Quando aliqua ex Officiis concessa sunt recitanda in diebus Dominicis, v. g. de B. M. V. de Mercede, de Sanctissimo Rosario, de Patrocinio B. M. V. & si quæ alia sunt similia; si aliqua ex dictis Dominicis impediatur aliquando ab alio Officio majoris ritus, vel dignitatis, in tali casu dictum Officium ex supra concessis non potest transferri ad aliam Dominicam, vel ad primam diem non impeditam, sed debet omitti; S. R. C. 20. *Mart. 1683. in una Ord. Min. de Observ. ad 5. dubium*. (Non potest transferri: Loquitur sanctio de Officiis non ex precepto, sed libera concessione permixtis. Vide n. 589. (Debet omitti: tunc vero transferri; cum unumquodque ex supra expressis sit hodie mandatum ex precepto. Vide n. 589. & 1238.)

Quando Officium de septem doloribus B. M. 556 Virg. in feria sexta post Dominicam Passionis occurrit cum alio Officio majoris ritus, tunc eo anno debet omitti, nisi tamen alibi S. R. C. aliter in concessione induxerit; Ita S. R. C. 20. *Martii 1683. in una Ord. Min. de Observ.* (Eo anno debet omitti: Hodie vero transferitur in Sabbatum sequens. Vide n. 487. 1132.)

Cum ex declaratione Sacre Congr. Regulares teneantur recitare Officium de Patrono principali loci *dubium*, an sub *loco* comprehendatur etiam Patronus principalis regni, vel provincie, de quo concessum est ab Apostolica Sede, ut a Clero tam Seculari, quam Regulari in districtis locis recitetur, sed declaratum fuit, comprehendendi etiam distos Patronos, si liquido constet de concessione Apostolica; S. R. C. 20. *Mar. 1683. in una Ord. Min. de Observ.* Vide *num. 552.*

- 358 Disponente Sacra Rit. Congr. quod Regulares ad octavas Patroni principalis non tenentur, questum fuit, an ly non tenentur, excludat etiam libitum, ita ut Regulares non possint de dicta octava recitare, si velint? Responsum fuit excludi etiam libitum, & non posse, nisi id specialiter ipsis Regularibus Indultum fuerit ex vi concessionis Apostolicæ, vel Constitutionis religionis ab Apostolica Sede approbatæ; S. R. C. 20. Mar. 1638. in una Ord. Min. de Ord. Min. de Observ. ad 8. dubium. Vide num. 571.
- 359 Si urgente causa celebranda est Missa votiva infra octavam, quæ habeat præfationem propriam, ac Communicantes: in Missa votiva debet dici Præfatio conveniens, Communicantes vero de infra octavam, quia est proprium de illo tempore; S. R. C. 16. Jun. 1683. in Granaten. Vide n. 564. (Præfatio conveniens: idest propria illius Missæ votivæ, si habeat. Vide n. 577.)
- 360 Si altare non habet placitum, sed multos gradus, vel si ipsam habet nimis latam, debet in eo apponi pradella, quæ dividat altare a planitie, & Sacerdos incipiat Missam ante ipsam pradellam; S. R. C. 16. Jun. 1683. in Granaten.
- 361 SS. Sacramento exposito, Gubernator civitatis, seu personam regiam representans, debet habere eandem sedem, vel scamnum, quod habet reposito SS. Sacramento; S. R. C. 16. Junii 1683. in Granaten. (Eandem Sedem; at extra Presbyterium. Vide num. 337.)
- 362 Nomine Episcopi Roremunde questum fuit a Sacra Rit. Congregat. declarari, an Invitatorium, Hodie si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra, tempore Passionis in Quadragesima debeat cantari, sicut Invitatoria extra tempus Passionis, scilicet sexies integre, & ter imperfecte, hoc modo post versum: Quadragesima annis proximis fui &c. Hodie si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra, omisso Gloria Patri &c. Nolite obdurare corda vestra, & iterum repetatur integre Hodie si vocem Domini audieritis, nolite obdurare? Et Sacra Rit. Congreg. respondit, omisso Gloria Patri &c. & Nolite obdurare corda vestra, repeti debere integre Invitatorium: Hodie si vocem Domini audieritis &c. Eadem S. R. C. 4. Jul. 1682. in Ruremunden.
- 363 Receptio ad habitum, & ad professionem religiosam sub re gravi numerari non potest, ut ex consuetudine cantari possit Missa votiva solemnitis etiam de Spiritu Sancto in Dominicis, vel duplicibus: & hic abusus omnino est derogandus; S. R. C. 24. Jul. 1687. in Ruremunden. (In Dominicis, vel duplicibus: In semiduplicibus vero potest, sed sine Gloria, & Credo; Rubr. Missalis, de Missis votivis. Vide n. 850.)
- Missæ votivæ de SS. Sacramento, vel de B. M. V. in cantu fundatæ dici non possunt in duplicibus, aliisque diebus duplicia excludentibus; sed cantari debent Missæ de festo currenti cum applicatione Sacrificii, juxta decretum editum 19. Maii 1614. sicque satisfieri, & benedictorum mentem impleri, non obstante quacumque consuetudine in contrarium, declaravit S. R. C. 24. Julii 1687. in Ruremunden. (Cantari debent de festo currenti: An vero possit satisfieri, loco cantatarum, lectis Missis: Vide n. 1286. Vide etiam n. 145. & 269.)
- Modus benedicendi alios, vel rem aliquam, debet esse cum manu reſta, & digitis simul junctis, & extensis; S. R. C. 24. Julii 1683. in Albinganen.
- Patena ad Missam in extremitate, seu ora patenz congruentius est osculanda; S. R. C. 24. Julii 1683. in Albinganen.
- In Processionibus, quæ sunt cum interventu Capituli Cathedralis, præcedentia debetur Beneficiariis ejusdem supra Parochos; S. R. C. 2. Oct. 1682. in Taurinen. (Supra Parochos: Alias, si Parochi essent de gremio Capituli. Vide num. 612.)
- An per decretum de non transferendis, sed omittendis Officiis Sanctorum ad libitum, quando dies eorum festivitatum sunt impediti alio Officio novem lectionum de præcepto, nempe diebus Dominicis, octavis, & oñalitiis Sanctorum &c. comprehendantur, & revoventur concessionis Officiorum ad libitum ab Apostolica Sede peculiariter factæ, & fixæ diebus, quibus eadem jam alteri festo, & Officio novem lectionum in Calendario Romano erant assignati, recitandi scilicet ad libitum Officium S. Elisabeth Regine Portugallie die 4. Julii, Officio octavæ SS. Apostolorum Petri & Pauli in Calendario Romano jam impedito? Sacra Rit. Cong. respondit, prout in Neapolitana die 28. Novembris 1682. non comprehendit. Verum si prædictum Officium eo die juxta Rubricas recitari nequeat; tunc eo casu non esse transferendum, sed omitti debere; S. R. C. 2. Octob. 1682. in una dubiorum. (Ad libitum Officium S. Elisabeth: Hodie ad diem octavam translatus est sub ritu semiduplici de præcepto; Ex Constit. Innocentii XII. 29. Januarii 1695. (Non comprehendit: ideo hic videtur spectare generalis moderna Constitutio, quam vide num. 1215.)
- Quando pro aliquo festo, vel Officio concessio repetatur ritus duplex absque expressione majoris, vel minoris, concessio intelligenda est de duplici minori, etiam ad honorem Dei.

Deiparæ facta fuerit; S. R. C. 2. *Offabr.* 1683. in *Valentina*, & 20. *Novbr.* ejusdem anni in *Lauden.*

- 570 Dum dicenda sunt Suffragia Sanctorum in locis gaudentibus duobus, vel pluribus Patronis principalibus, facienda est commemoratio tantum de Patrono principali; S. R. C. 20. *Nov.* 1683. in *Lauden.* (Tantum de Patrono principali: An hoc decretum sit præceptivum quoad exclusionem plurium patronorum, Vide *num.* 1294.)

- 571 Moniales Ordinarii locorum subjectæ non tenentur recitare Officia particularia diocesis, tenentur tamen recitare de Patrono principali loci, & de Titulari Ecclesiæ Cathedralis; necnon de ejusdem Ecclesiæ Dedicatione, non vero de eorumdem festorum octavis, S. *Rit. Cong.* 20. *Novbr.* 1683. in *Lauden.* (De Patrono principali loci: sub ritu primæ classis. Vide n. 539. (De Dedicatione: vero Ecclesiæ sub ritu secundæ classis: & an ly non teneant importet necessitatem, & quid agendum de Patrono regni, vel provincie: Vide n. 537. 543. *seq.*)

- 572 Quando in Indultis & Decretis super concessione Officiorum leguntur verba illa, *recitari posse, fieri posse*, ita intelligenda sunt, ut nihil significant præter Officia ad libitum, quibus omnino competit Decretum die 24. *Januarii* 1682. pro Sanctis ad libitum emanatum; S. R. C. 20. *Novbr.* 1683. in *Lauden.* (Nihil significant præter Officia ad libitum: intellige, cum nondum sint acceptata; secus autem post acceptationem. Vide n. 932. & 1059.)

- 573 Vicario foraneo ratione sui Vicariatus nulla debetur præcedentia, seu præminencia; & ad Præpositos forenses spectat præcedentia super Vicariis foraneis in processionibus, sessionibus, & aliis actibus fieri solitis occasione synodi diocesane; *Sacr. Rit. Congreg.* 11. *Martii* 1684. in *Papien.* (Nulla debetur præcedentia: nisi in Congregationibus casuum Conscientiæ. Vide n. 597.)

- 574 Rubrica concedit usus planetarum complicatarum ante pectus Diaconis, & Subdiaconis ministrantibus in Missa solemni, in cathedralibus, & præcipuis Ecclesiis, in diebus jejuniorum cum limitatione, ut ibi; in minoribus vero Ecclesiis, ministris prædictis dat tantum usum albae cum manipulo Subdiacono, & cum stola ac manipulo Diacono; S. R. C. 13. *Jun.* 1683. in *Angelopolitana.* (In diebus jejuniorum cum limitatione, ut ibi: videlicet excipiente sunt Vigiliæ Sanctorum, & Dominica tertia Adventus (etiam si ejus Missa infra hebdomadam repetatur,) & quarta Quadragesimæ, Vigilia Nati-

tatis (licet in Dominica occurrat.) Sabbato Sancto in benedictione cerei quoad Diaconum tantum, & in Missa quoad etiam Subdiaconum, ac quatuor Temporibus Pentecostes. In benedictione vero Candelarum, & processione possunt & debent uti planetis plicatis, vel in albis, ut supra in die Purificationis B. Mariæ, & in benedictione Cinerum, ac benedictione Palmarum, & processione: quam planetam Diaconus mittit cum lectus est Evangelium, eaque tunc super sinistram humerum super stola complicatur, aut ponitur aliud genus stolæ latioris in modum planetæ plicatæ: & facta communione refumit planetam, ut prius. Similiter Subdiaconus dimittit eam cum lectus est Epistolam, quam legit in alba, & ea finita, osculataque Celebrantis manu, planetam refumit, ut prius; *Rubr. Miss.* cap. 29. n. 6.

In concurrentia festorum S. Antonii Patavini Confessoris, & S. Basilii Episcopi & Confessoris, quæ Panormi ex Indulto Apostolico sub ritu majori celebrantur, Vespere dimidiandæ sunt, & faciendum a Capitulo de sequenti cum commemoratione præcedentis; S. R. C. 17. *Junii* 1684. in *Panormitana.*

Cum SS. D. N. Innocentius Papa XI. per universalem Ecclesiam celebrari præcepit Festum SS. Nominis Mariæ Dominica infra octavam Nativitatis ejusdem cum Officio & Missa propria sub ritu duplicis majoris: quod festum jam ante ex Indulto Apostolico, nonnullis in locis, cum Indulgentiis pro Christi fidelibus Missæ solemni intercessentibus die 17. *Septembris* celebrabatur cum Officio & Missa propriis: Infirmitas fuit a *Sacr. Rit. Congregat.* declarari: Primo: *An cessare debeat in dictis locis tam Officium proprium, quam festum SS. Nominis Mariæ jam antea a Sede Apostolica approbatum, ita ut idem festum dicta die 17. Sept. cum dicto Officio & Missa propriis non possit amplius mutari?* Secundo: *An dictæ Indulgentiæ etiam consentant cessare, an vero intelligantur translata ad dictam Dominicam infra octavam Beate Mariæ Virginis?* Tertio: *An dictum Officium & Missa pro dictis locis aut Ordinibus Regularibus possint amplius restringi: ac illo postea possint uti?* Ex *Sac. Cong.* ad dicta dubia, ut infra. Ad primum: *Cessare debere.* Ad secundum: *Indulgentiæ pariter cessare pro illa die: & pro translatione supplicandum esse Sanctissimo.* Ad tertium: *Non licere.* Eod. S. R. C. 17. *Janii* 1684. annuente Innocentio XI. in sua Constitutione *XVI.* in fine, quæ incipit *Nuper* pro parte. Vide *num.* 510. 580. & 1124.

Concurrente Sancto antiquiori Patrono civitatis

tatis cum alio Sancto recentiori pariter Patrono, nulla habenda est ratio de posterioritate patronatus; unde Vesperæ dimidiandæ sunt; S. R. C. 17. Junii 1681. in *Paormitana*.

- 578 In Ecclesiis titularibus B. M. V. inter Sanctorum suffragia faciendæ esse commemoratio B. M. V. non obstante, quod in choro recitetur ejusdem Officium parvum; S. R. C. 17. Jun. 1684. in *una Urbis*, & 14. Augst. 1691. in *Romana dubiorum*. Commemoratio de Beata Maria; idest *Sanctæ Mariæ* &c. ut in Breviario, licet Ecclesiæ dedicatio sub Assumptionis, Annuntiationis &c. titulo esset sacra. Vide num. 663.

- 579 Vicario Apostolico in omnibus Ecclesiis, & Ecclesiasticis functionibus debentur tantum illæ prerogativæ, quibus gaudent Vicarii generales Episcopi, & titulus Illustrissimi Vicario Apostolico non debetur; S. R. C. 12. Aug. 1684. in *Spolemana*, & eadem die & anno in *Imolana*. Vide num. 16. 222. & 583.

- 580 In festo Sanctissimi Nominis B. M. V. non est faciendæ commemoratio de ejusdem Nativitate, & in secundis Vesperis de Nativitate cantibus in Sabbato, non est faciendæ commemoratio de prædicto Sanctissimo Nominis; Sac. R. C. 23. Sept. 1684. in *Decreto generali*. (Non est faciendæ commemoratio: Similiter in festo almæ Domus die tertiæ octavæ Conceptionis occurrente, ubi celebratur; Rubr. Miss. & Brev. prop. Vide num. 576.

- 581 In occurso non licet transferre Officium proprium ordinis, vel diæcesis causâ faciendi ad libitum aliud; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *una Can. Reg. Lat. ad 10. dubium*. Vide num. 568.

- 582 In die infra octavam non potest fieri Officium licet occurrans de Sancto ad libitum; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *una Can. Reg. Lat.* (Infra octavam: intellige de quacunque octava. Vid. num. 633.

- 583 Vicario generali debetur primus & dignior locus ac præcedentia supra primam, & alias omnes Dignitates, & Canonicos Ecclesiæ cathedralis, tam in choro, quam in processionibus, & aliis functionibus Ecclesiasticis; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *Molizana*. (Debetur præcedentia: intellige forsan de Vicario, qui non est de gremio, ut in num. 16. & 221.

- 584 Qui recitat Officium de Sancto, de quo habet insignem Reliquiam in propria Ecclesia; si celebrat eo die in alia Ecclesia, debet omittere Credo; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *una Can. Reg. Lat.* & 10. Jan. 1693 in *una Galliarum*. (Insignem Reliquiam: considerandam exhibet n. seq. 162. & 215.

Clerus, qui habet Indultum recitandi Officia Sanctorum, quorum insignes Reliquiæ asservantur in aliena Ecclesia, quæ habet Clerum separatum, in Missis non debet dicere Credo; S. R. C. 2. Decemb. 1686. in *una Can. Reg. Lat. Vide num. ant. & 640.*

In Missis votivis privatis de SS. Sacramento, & de Officio duplici, quæ celebrantur in Ecclesiis, ubi adest Sacramentum expositum, occasione quadragesimæ Horarum, non dicitur Credo, nisi aliter competat Missæ Officii duplicis de die; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *una Can. Reg. Lat.* (Non dicitur Credo: neque Hymnus Angelicus, etiam tempore Paschali; Rub. Miss. c. 8. n. 4.

In Missa privata de Sancto duplici, vel semiduplici, de quo tali die fit Officium, potest quidem fieri commemoratio de SS. Sacramento exposito occasione quadragesimæ Horarum, sed omittenda in festis primæ & secundæ classis; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *una Can. Reg. Lat.* (Occasione quadragesimæ Horarum: An id intelligatur etiam in aliis expositionibus, Vide n. 1223.

Durante expositione Sanctissimi Sacramenti occasione quadragesimæ Horarum, regulariter celebrari non potest Missa privata de Requiem, licet occurrat Officium hujusmodi Missas admittens, neque cantari potest Missa defunctorum pro adimplenda mente testatoris, sive anniversario satisfaciendo; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *una Canon. Reg. Lat.* (Occasione quadragesimæ Horarum: Adde etiam pro publica causâ, licet Sacramentum sit inclusum in pyxide. Vide n. 1224.

In Missa privata de festo semiduplici, simplici, seu votiva, vel de infra octavam, sive de feria non privilegiata, potest in penultimo loco dici collecta pro particulari defuncto, puta: *Inclina*, vel *Deus qui nos Patrem* &c. & similia, sed ob id non est omittenda ulla ex collectis pro tempore assignatis, puta: *A tuncis*, vel *Ecclesie*; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *una Can. Reg. Lat.* (Pro particulari defuncto: Quoad defunctos in generali, require n. 558.

Qui in Sabbato infra aliquam octavam B. M. V. recitat Officium de aliquo Sancto eo die occurrente, volens celebrare Missam votivam de B. V. tenetur quidem dicere Missam festivam cum Gloria, sed sine Credo, S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *una Can. Reg. Lat.* (Cum Gloria, sed sine Credo: Extra Sabbatum omittitur etiam Gloria. Vide n. seq. & 67.

Qui in Sabbato recitat Officium de B. M. V. volens celebrare Missam votivam de aliquo Sancto, non debet dicere Gloria, neque Prefatio.

- fatationem B. M. V. sed communem; S. R. C. 2. Decemb. 1674. in una Can. Reg. Lat. Vide num. ant. (Præstationem . . . communem: vel de octava, si non habeat propriam. Vide num. ant. 67. & 85).
- 591 In Ecclesiis B. M. V. dicatis, seu aliis Sanctis, ubi adest immemorabilis consuetudo cantandi Missam votivam de B. M. V. singulis Sabbatis, licite continuari potest, etiam si occurrat Officium duplex, dummodo non omitatur suo tempore Missa conventualis; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in una Can. Reg. Lat. (Missam votivam: post Nonam; Rub. esp. 15. n. 4. (Continuari potest: Qui vero dies expiendi sunt: Vide num. 264.
- 593 Nou est omitenda una ex assignatis orationibus in Missa, veluti tertia *A cunctis*, si secunda esset de Festo simplici, ut ejus loco dicatur oratio imperata, veluti *Deus refugium*; sed post tertiam Orationem *A cunctis* potest & imperata dici, cum in Missa de semiduplici, vel simplici, vel votiva, non sit necessario dicendæ collectæ impares, puta tres, quinque, vel septem; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in una Can. Reg. Lat. (Nou sunt necessario dicendæ collectæ impares: An id faciendum in Missis defunctorum, consule num. 1103.
- 594 In Exequiis post absolutionem, quæ fit supra cadaver in die obitus, vel supra tumulum in die anniversario, dicto *Requiescant in pace*, subiungi debet: *Anima ejus, & anima omnium Fidelium defunctorum per misericordiam Dei requiescant in pace*: sed super lexicam, seu castrum doloris in commemoratione omnium Fidelium defunctorum, nihil est superaddendum; S. R. C. 2. Decemb. 1684. in una Can. Reg. Lat. VI. de n. 687. Hoc decretum quoad secundam partem habet locum, quotiescunque celebratur Officium pro omnibus Defunctis.
- 595 In Missa Patroni minus principalis non debet dici Credo, & particulam Patroni intelligendam esse de Patrono principali tantum, nec posse extendi ad minus principales statuit S. R. C. 2. Decemb. 1684. in *Benevolutana*, & 15. Sept. 1691. in *Lycium*. (Non debet dici Credo; Nec potest suffragari consuetudo contraria. V. n. 1191.
- 596 Si festum SS. Nominis B. M. V. quod sub ritu dupplici majori celebrari debet Dominica infra octavam Nativitatis ejusdem, occurrerit in die octava dictæ Nativitatis; Officium erit de dicto Sanctissimo Nomine, omisa in utrisque Vesperis & Laudibus commemoratione de prædicta octava Nativitatis; S. R. C. 15. Septemb. 1685. in una Officii Nominis B. M. V. Innocent. XI. annuente 25. ejusdem. (Officium erit de dicto SS. Nomine, ob speciale privilegium: Vide n. 721. Vide etiam 580.
- Vicarii foranei in functionibus Ecclesiasticis, 597 nimirum Missis, Vesperis, & processionibus, sessionibus locorum, aliisque similibus, non debent præcedere Archipresbyteris, aliisque Curariis Parochialium. In Congregationibus vero casuum conscientie, quæ solent fieri, debent præcedere supra omnes, etiam Archipresbyteros; S. R. C. 20. Febr. 1685. in *Imolens*. Vide num. 473.
- Præceptum, quod in nocte Nativitatis Domini post Missam decantatum non possint successive aliz duæ Missæ celebrari, nec Communio exhiberi Eucharistica fidelibus depolcentibus, ligat etiam omnes Regulares tum Ordinis Mendicantium, tum etiam Societatis Jesu, tum omnes cuiuscumque alterius Instituti, etiam speciali mentione nominandi. Neque possunt excipi in Ecclesia confessiones, maxime mulierum, durante tempore nocturno, sed expectandum est, ut illucescat aurora tam pro confessionibus mulierum expiendis, quam pro Eucharistia ministranda fidelibus utriusque sexus; Sac. Rit. Cong. 23. Mar. 1685. in *Senen*. & 15. Sept. 1686. in *Calaguritana*. Vide n. 285.
- Reliquæ Sanctorum, quæ deferuntur in processionibus per civitates & oppida, non debent deferri sub baldachino; Sac. Rit. Congreg. 23. Martii 1685. in *Calaguritana*. Vide n. 255.
- Anniversaria, sive Missæ quotidianæ cantantæ de Requiem, relicte ex dispositione Testatorum, pro certis diebus, iisque impeditis die Dominico, seu alio festo de præcepto, cantari possunt in diebus subsequentibus, seu antecedentibus, in quibus occurrunt Officia de festo dupplici majori, non tamen de præcepto, præcipue de Sanctis proprii Ordinis, non relicta tamen Missa in cantu de festo dupplici minori occurrente, quatenus adsit onus cantandi; Sac. Rit. Congreg. 4. Maii 1686. in una Can. Reg. Lat. (Diebus subsequentibus, seu antecedentibus: sed satis est prævenire. Vide n. 19.
- Cum primum accipitur nuntium de obitu in loco dissito alicuius de gremio, potest statim cantari Missa de Requiem, ut in die obitus pro ejus anima in festo dupplici majori, vel minori, non tamen de præcepto, ut citius suffragetur animæ defunctæ, non relicta tamen in cantu de festo dupplici minori occurrente, quatenus adsit obligatio cantandi; Sac. Rit. Congreg. 4. Maii 1686. in una Can. Reg. Lat. (De præcepto: audiendi sacrum, & abstinendi ab operibus servilibus. Vide num. 2300.
- In anniversario transato ob festum de præcepto non variari debet oratio: Cujus anniversarium depoli-

depositionis diem commemoramus; sed recitanda prout in Missali; S. R. C. 4. Maii 1686. in una Can. Reg. Lat. Vide n. 19. & 1300.

- 603 Si festum Exaltationis SS. Crucis occurrat in Dominica infra octavam Nativitatis B. M. V. in qua celebrandum est festum Sanctissimi Nominis B. M. V. tunc Officium Nominis B. M. V. transferendum est ad primam diem festi novem lectionum non impediat; S. R. C. 20. Jul. 1686. in una Dubiorum. Vide n. 596.

- 604 Quando in Missa solemniori concionator post salutationem Anglicam, salutatur ministros altaris, seu facit reverentiam, non est incongruum si Ministri altaris, & ipsa Celebrans correspondant salutationi concionatoris discooperiendo caput; S. R. C. 20. Jul. 1686. in Angelopolitana. (Salutationem Anglicam: quæ semper dicitur etiam Tempore Paschali, non vero Regina cæli; Cærem. Episcop. l. 1. cap. 22. n. 5. Vide etiam num. 629.)

- 605 In Natali Domini in tribus Missis post sumptionem sanguinis, eundo & redeundo in medium altaris, non est faciendæ genuflexio, vertendo se Celebrans ad Dominum vobiscum, & ad dandam benedictionem debet renes vertere ad altare, licet species vini non sint exsiccatæ in calice; & serventur rubricæ Missalis Romani de ritibus servandis in celebratione Missarum 11. & 12. n. 2. S. R. C. 20. Jul. 1686. in Angelopolitana. (Serventur rubricæ Missalis: in quibus nullam genuflexionem faciendum esse præscribitur; Rub. prop. Vide n. 707.)

- 606 In concurrentia plurium Officiorum æqualis ritus, sive Martyrum, vel Confessorum, aut Virginum, vel Viduarum, minime attenditur dignitas eorum, sed præferenda sunt festa posteriorum, si celebrentur pompa solemniori, aut sint ex illis festis, quæ celebrantur in propriis locis, & Ecclesiis: & hoc juxta verba Rubricæ de concurr. Officii tit. 15. n. 2. inter festa æqualis ritus &c. S. R. C. 20. Julii 1686. in Tridentina. (Juxta verba rubricæ: Vide n. 522.)

- 607 In die commemorationis omnium Fidelium defunctorum, potest fieri Officium de festo duplici minori, sed Missæ privatæ sunt celebrandæ de Requiem. S. R. C. 5. Octobr. 1686. in una Urbis, & 27. Sept. 1698. in una S. Germani Montis Cassini. (De duplici minori: etiam translatore. Vide n. 733. (Missæ privatæ: Quid de Conventuali statuatur, Vide n. 4.)

- 608 Vicario generali in functionibus Ecclesiasticis, in choro, processionibus, synodo, & aliis actibus publicis, & privatis competit præcedentia supra Capitulum Cathedralis. S. R. C. 13. Mart. 1688. in in Landen. (Competit præcedentia supra

Capitulum: cum restrictione vero, ut in n. 16. & 222.)

Proposito dubio, an Declarationes Alexandri VII. & Clementis XI. sibi locum vindicarent etiam in diebus Dominicis, & infra octavas Paschæ Resurrectionis, Pentecostes, & Corporis Christi, aliisque anni diebus, quibus, licet a festo duplici non impediantur, adhuc tamen Missæ defunctorum juxta ritum Ecclesiæ celebrari nequeant, quatenus nimirum Missæ, quas iisdem diebus celebrare licet, servata ceteroquin Privilegiatorum forma, ad Altaria privilegiata celebrarentur. Et responsum fuit: Prædictorum Pontificum declarationes pro omnibus diebus, quibus juxta Rubricas Missæ defunctorum celebrari non possunt, intelligendas esse. S. R. C. 3. Apr. 1688. in decreto generali ab Innocentio XI. confirmato per Breve, quod incipit: Alias postquam, datum die 4. Maii 1688.

Festum Nativitatis S. Joannis Baptiste præferri debet festo Dedicationis Ecclesiæ; & habere integras secundas Vesperas cum commemoratione tantum sequentis. In festo autem Dedicationis Vesperæ sunt dimidiandæ, & a Capitulo debet fieri de Sanctis Patronis cum commemoratione Dedicationis; ut in utroque casu præscribitur in Rubrica de Concurrentia, num. 2. versu Inter festa. Ita pariter infra octavas dictorum Festorum, nempe S. Joannis Baptiste, & Dedicationis &c. faciendum est officium de octava S. Joannis Baptiste, cum comm. octavarum Dedicationis, & SS. Patronorum, seu Titularium Ecclesiæ, ut in tabella de Concurrentia num. 7. & Gavantes in Rubric. fest. 3. cap. 8. n. 6. S. R. C. 21. Augusti 1688. in Aquilejensi. (Festum Nativitatis S. Joannis Baptiste præferri debet festo Dedicationis: An alia duplicia primæ classis habeant locum a Dedicatione Ecclesiæ, & quid de octava omnium Sanctorum in concursu octavæ Dedicationis, consule num. 660. 920. 1254. Gavantes in Rubrica fest. 3. c. 8. n. 9. ubi legitur: In eadem vero classe attendi personas hoc ordine, Christum, beatam Virginem, Angelos, S. Joannem Baptistam, Apostolos, & alias juxta ordinem Litaniarum, & Rubricarum De concurrentia Officii n. 2. & ceteris paribus, dignior est ea octava quam celebrat universalis Ecclesiæ; Gavantes loc. cit.

Occurrente die octava Dedicationis cum festo Visitationis Beatæ Mariæ Virginis, faciendum est officium de octava, translatore officio Visitationis. S. R. C. 21. Augusti 1688. in Aquilejensi. (Faciendum est officium de octava: quæ non cedit, nisi duplicibus primæ, aut secundæ classis. Vide n. 653. & 661.)

Quan-

- 612 Quando Parochi non sunt de gremio Capituli, præcedentia debetur Beneficiatis supra Parochos, secus vero si Parochi habent stallum in choro, & sunt de gremio illius Capituli; S. R. C. 22. *Augusti. 1688. in Bitumina*. Vide num. 567.
- 613 Occurrente festo S. Marci die Dominico, in Missa Rogationum non dicitur *Credo*, quia est Missa ferialis. S. R. C. 25. *Sept. 1688. in Musum*. (Die Dominico. Adde etiam infra octavam Paschatis. Vide n. 701.)
- 614 Occurrente eodem die festo novem lectionum Kalendarii particularis cum altero festo Kalendarii universalis, quæ tamen sint ejusdem ritus, prius recitari debet de festo Kalendarii particularis, & postea universalis. S. R. C. 22. *Januar. 1689. in Senogallien*. (Ejusdem Ritus: digonitatis, & solemnitatis, Vide n. 554.)
- 615 Quando occasione belli contra Turcas dicitur Collecta, vel Missa contra Paganos, non potest mutari nomen Paganorum, dicendo Turcarum, vel Hæreticorum. S. R. C. 30. *Jul. 1689. & antea 4. April. 1686. in Egitanien*.
- 616 Canonici Sacerdotes, quamvis possessione canonicatus posterioris, ubi præbendæ non sunt distinctæ, semper & ubique præferendi sunt Canonici inferioris ordinis, etiam possessione canonicatus anterioribus, non obstante immemorabili consuetudine, quam absum impræscripibilem esse declarat S. R. C. 30. *Jul. 1689. in Surina*. Secus, ubi præbendæ sunt distinctæ, Vide num. 265.
- 617 Vicario generali quotidiano habitu induto, sive, si sit Protonotarius, cum rochetto, & mantelletta, danda est præcedentia semper & ubique super omnes Dignitates, & Canonicos sacris vestibus non indutos. S. R. C. 30. *Jul. 1689. in Isclana*. (Semper & ubique: Servatis vero iis, quæ in n. 16. & 222.)
- 618 In Missis votivis B. M. V. quæ recitantur in Sabbato, dicitur *Gloria in excelsis Deo*, etiam si non fiat Officium de eadem. S. R. C. 30. *Jul. 1689. in una Ord. Capuccin*.
- 619 In processione solemnî SS. Corporis Christi, quando processio sistit, Sacerdos celebrans, Subdiaconus, & Diaconus non debent sedere, neque in scanno, neque in sedibus, etiam si deferantur ad ornatum tantum. S. R. C. 21. *Jan. 1690. in Hispanen*. (Quando Processio sistit: præcipue propter longitundinem, tunc in aliqua Ecclesia poterit super Altare deponere SS. Sacramentum, & aliquantulum quiescere, & ibidem, antequam discedat,thurificare Sacramentum, & oratione de eodem cantare: quod tamen non passim in singulis Ecclesiis, vel ad singula Alta-

ria, quæ forsitan per viam constructa, & ornata reperiantur, faciendum est, sed semel tantum, vel iterum; *Cerem. Episcop. lib. 2. cap. 33. num. 22.*

In Sabbato Sancto etiam si occurrat festum Annuntiationis B. M. V. celebratio Missarum privatatum omnino prohibetur in quibuscumque Ecclesiis, & Oratoriis, tam publicis, quam privatis, non obstante quacumque contraria consuetudine, sed unica tantum Missa conventualis una cum Officio ejusdem Sabbati Sancti celebratur. S. R. C. 11. *Febr. 1690. approbante Alex. VIII.* (In Oratoriis tam publicis, quam privatis: etiam nobilibus laicorum, quæ proscriptio quoad Oratoria privata se extendit ad diem primam Paschatis, Pentecostes, Nativitatis Domini, & alios solemniores dies, quos inter etiam enumerantur dies Epiphaniæ, & Ascensionis Domini, Annuntiationis, & Assumptionis Beatz Mariæ Virginis, omnium Sanctorum, nec non SS. Apostolorum Petri, & Pauli, ac Titularis Ecclesiæ loci. Jus erigendi oratoria privata privative habet solus Papa arbitrio Episcopi propriæ Diocesis duraturum; Constitut. Bened. XIV. 2. Junii 1751. quæ incipit *Magno animi nostri marore*. Et hoc non licere etiam Regularibus cujuscumque Ordinis, Instituti, Congregationis, etiam Societatis Jesu, aut etiam cujuscumque Ordinis Militaris etiam S. Joannis Hierosolymitani, aut aliis quibuscumque Sacerdotibus, etiam si Episcopi essent, addita Regularibus prohibitione, pro cuius obedientia Episcopi etiam per censuras operam dare tenentur, ne in privatis Regularium cellis sive cubiculis erigatur Altare pro Missa celebranda, remota etiam consuetudine immemorabili. Episcopis autem & his majoribus Prelatis, etiam si Cardinalatus dignitate fulgentibus, licet ex privilegio in corpore juris clauso possint altare erigere, tamen quocumque titulo suffragante, nullo modo licet extra domum propriæ habitationis, in domibus laicis, tam in sua, quam in aliena Diocesi, celebrare seu celebrare facere: quæ prohibitio intelligenda non est de domibus etiam laicis, in quibus dicti Episcopi fore, occasione visitationis, vel itineris, hospitio excipiuntur in casibus a jure permissis, vel de speciali Sedis Apostolicæ licentia abfentes a domo propriæ habitationis; Clemens XI. 15. Dec. 1703. Innoc. XIII. 13. Maii 1723. in Const. quæ incipit *Apostolici ministerii confirmata* a Benedicto XIII. 17. Sept. 1724. in alia, quæ incipit *In supremo* 23. Sept. 1724. Vide n. seq. 619. 672. 780. & 1249.

Si festum SS. Annuntiationis Mariæ occurrat in feria sexta in Parasceve, vel in Sabbato Sancto, trans-

transferatur una cum precepto audiendi Missam, & vacandi ab operibus servilibus ad feriam secundam post Dominicam in Albis, etiam quocumque alio festo impeditam; ita ut eadem feria, prædicto casu eveniente, perpetuis futuris temporibus pro fide propria & fixa, memorato festo Annuntiationis assignata & stabilita intelligatur; & in illa eo prorsus modo & forma præfatum festum quoad Officium & Missam celebratur, quibus propria die vigesima quinta Martii in Calendario Romano appositum celebraretur, protraxis ad aliam diem non impeditam juxta Rubricas Breviarii Romani omnibus aliis festis in eadem feria occurrentibus, quæ non sint altioris ritus. *Sac. Rit. Congregat. 11. Februarii, & 11. Martii 1690. approbante Alexand. VIII. & Clem. XI. 15. Martii 1712. Constitut., quæ incipit Italice: Occurrendo nel Venerdì Santo.* (Eo prorsus modo, & forma: festarum istarum, quæ ad Paschale tempus conveniunt; *Rubr. Miss. & Brev. prop.* Vide attente recens decretum sub num. 1235.

622 In Patronorum, sive Proteclorum præcedentia servandus est ordo hierarchiæ Ecclesiasticæ, & inter ordinem hierarchicum attendenda est anterioritas in electione. *Sac. Rit. Congregat. 31. Mart. 1690. in Lydien.* Vide num. 522. & 572.

623 In Ecclesiis titularibus sub invocatione S. M. Angelorum (apud Minores S. Francisci) Officium cum Missa faciendum est ut in festo S. M. ad Nives, sed Lectiones secundi nocturni sumendæ sunt a secundo nocturno diei Nativitatis ejusdem B. V. mutato verbo *Natali* in verbum *Festivitate*. *Sac. Rit. Congreg. 10. Jun. 1690. in una Ord. Min. de Observ.* (Apud Minores S. Francisci & Capuccinos: anapud alios, Vide num. 844. & 1235.) (Mutato verbo *Natali* in *Festivitate*: ad primam lectionem secundi nocturni, ubi dicitur: *Tante Virginis illustratæ Festivitate*; *Brev. Roman. de die Nativitatis Beatae Mariæ.*

624 Non licet aliquid ex devotione, seu auctoritate privata miscere, mutare, vel opponere inter ea, quæ integrant Officia cujusvis diei, quia in Officiis Sanctorum nihil est addendum, vel immutandum, nisi a Sede Apostolica concessum fuerit. *Sac. Rit. Congregat. 10. Jun. 1690. in una Ord. S. Benedicti.* Hoc decretum est conforme Bullæ S. Pii V. quæ incipit *Quod a nobis*, datæ Romæ septimo Idus Julii 1568. Vide n. 631.

625 In processionibus, in quibus deferretur Sanctissimum Sacramentum, vel Lignum Crucis, tam

Clerus, quam Sæculares detecto capite incedere debent: in aliis vero processionibus, in quibus deferuntur Reliquiæ, vel Statuæ Sanctorum, tunc Sæculares, & Ecclesiastici, qui eas deferunt, detecto capite, alii vero Clerici possunt incedere tecto capite cum birreto: quando vero non gestantur Reliquiæ, Magistratus ad instar Cleri potest incedere capite cooperto. *Sac. Rit. Congreg. 18. Jun. 1690. vel 2. Septembris in Capetana.* (Lignum Crucis: majori solemnitate, quam aliæ Reliquiæ, in processionibus deferendum. Vide n. 1274.)

Festa Sanctorum celebranda sunt eo die, quo cadunt. Verum si incident in diem impeditam, transferenda sunt in altetam diem non impeditam juxta Rubricas Breviarii Romani, neque immutari possunt de licentia Ordinariorum, ut pluries decrevit *Sac. Rit. Cong. 2. Sept. 1690. in Panormitana, & signanter 14. Novembris 1620. in Alben. & 22. Novembris 1631. in Tolitana, nec non 3. Decembris 1630. in Siracusana.* (Juxta Rubricas Breviarii: videlicet de Translatione Festorum, servato ordine ut in num. 522. (Nec immutari possunt, nisi sint perpetuo impedita. Vide n. 1296.)

Vicarius generali nunquam competit præcedentia supra Canonicos sacris vestibus indutos, neque in choro, neque in processionibus, nec competit usus sacrarum vestium, nisi sit de gremio Capituli, & eo casu stare debet in loco suæ receptionis, juxta alias resoluta. *Sac. Rit. Congregat. 2. Decembris 1690. in Adjacen.* Vide n. 16. & 222.

Et si secundum regulas Breviarii Romani, cum piura festa æqualis ritus transferenda sunt, unum ante aliud transferri debeat eo ordine, quo erant celebranda propriis diebus: attamen quia anno 1690. specialis prerogativa concessa fuit translationi festi Annuntiationis Mariæ incidentis in feriam vi. Parasceve, vel Sabbatum Sanctum: idcirco ob specialem reverentiam Dominicæ Incarnationis hoc speciali privilegio decoratur eadem festum Annuntiationis, nimirum ut quoescumque contingerit festum prædictum, etiam quoad solum Officium, post octavam Paschæ transferri, idem cæteris semper festis æqualis ritus præponatur, licet temporis ordine sit in Calendario posterius illis. *S. R. C. 14. Jun. 1691. in Decreto generali.* Resolutiones quamplurimæ de hac Annuntiationis solemnitate, Vide n. 621.

Concionator absente Episcopo debet prius salutare Canonicos Cathedralis in apparatu choralis capitulariter sedentes, & deinde Governatorem sæcularem Civitatis. *Sac. Rit. Congregat.*

gat. 11. Augst. 1691. in *Vercell. Salutationis*. Vide n. 604.

- 630 Officia Sanctorum ratione Corporis, seu insignis Reliquiæ recitanda, intelligi debent de Sanctis dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, & dummodo consistat de identitate corporis, seu reliquiæ insignis illiusmet Sancti, qui reperitur in Martyrologio Romano descriptus. De cæteris autem Sanctis in prædicto Martyrologio non descriptis, aut quibus a S. Sede non fuerit specialiter concessum, Officia recitari, & Missæ celebrari non debent, non obstante quod ipsorum corpora, vel insignes reliquiæ in Ecclesiâ afferrentur, quibus tamen ab Ordinariis locorum approbatis, debita fidelium veneratio (prout hæcenus servatum est) exhibeatur, sed absque Officio & Missa, sub pœnis de non satisfaciendo præcepto recitandi Officii, aliisque in Constitutione S. Pii V. contentis. *Sac. Rit. Congreg. 11. Augst. 1691. in Decreto generali approbante Innoc. XII. 19. Octob. ejusdem anni, in decreto, quod incipit Cum Sacra Rituum Congregatio, & Clem. XI. die 29. Septembr. 1714. Constituit. quæ incipit Cum occasione Missalis.* Vide num. 162. & 215. Vide etiam num. 1224. (In Constitutione S. Pii V.: quæ incipit *Quod a nobis*, die 9. Julii 1568. edita.

- 631 Sanctorum Officia, concessionem, lectiones, orationes, antiphonæ, & responsoria, aliaque hujusmodi, impostulæ a Typographo Camerali dumtaxat imprimantur; & inhibetur omnibus impressoribus, seu typographis tam in Urbe, quam extra, ubivis locorum, dicta Officia imprimere, nisi facultate in scriptis accepta ab Inquisitoribus hæreticæ pravitatis, si inibi fuerint, sin minus a locorum Ordinariis, qui quidem facultatem hujusmodi non prius concedent, quam originale sumptum S. Congregationis, vel exemplar Typographi Cameralis authenticam manu Secretarii ipsius Sacre Congregationis, & sigillo obsignatum ipsis exhibeatur, quod exemplar in nihil proflus immutatur, nihilque in eo additum, sive detractum in eo imprimi debeat. *Sac. Rit. Congreg. 11. Augst. 1691. approbante Innoc. XII. die 19. Octob. ejusdem anni.* Vide n. 624.

- 632 Quæcumque dies octava B. M. V. debet habere integras utraq; Vesperas in concurrentia cum quocumque Officio duplici minori. *S. R. C. 11. Augst. 1691. in Romana Dubiorum.* Vide n. 523.

- 633 Officia ad libitum concurrentia infra octavas non privilegiatas, etiam particulares, & propriæ Religionis, omittenda sunt. *Sac. Rit. Com.*

greg. 11. Aug. 1691. in *Romana Dubiorum*. Vide n. 581.

In Feria vi. post octavam Ascensionis post festi fieri de festo semiduplici translato. *Sac. Rit. Congreg. 11. Augst. 1691. in Romana Dubiorum.* (De festo semiduplici translato; An commemoratio Feriæ in Missa faciendâ. Vide n. 819.

Canonicis semper, & quodcumque tenentur in Missis solemnibus, & conventualibus, quæ a Dignitatibus, & ab ipsis cantantur per gyrum, præcipue in diebus festis ex obligatione capitulari, assistere sibi metipsis gradatim in ministerio Subdiaconi & Diaconi, nec possunt substituere alios simplices Sacerdotes non de gremio Capituli ad exercendum officium Subdiaconi & Diaconi in hujusmodi solemni Missarum celebrationibus, etiam assistente Episcopo, non obstante quacumque contraria consuetudine. *Sacra Rituum Congregatio 15. Sept. & 15. Decemb. 1691. in Sarven. & postea 14. Jun. 1692. in una Bituntina.* (In Ministerio Diaconi, & Subdiaconi: Canonico Pœnitentiariorum semper excepto. Vide n. 490.

A die 17. Decembris inclusive, usque ad Vigiliam Nativitatis Domini exclusive fieri potest quodcumque Officium duplex, vel semiduplex, occurrens, vel translato, sed in utriusque Vesperis pro commemoratione feriæ dicuntur antiphonæ majores tunc occurrentes. *S. R. C. 17. Maii 1692. in Florentina, & prius 5. Mart. 1664. in Neapolitana.* (Antiphonæ majores: quæ etiam in festis primæ classis non omittuntur, & semper, etiam in ritu semiduplici, duplicantur. *Rubr. Brev. prop.* Vide n. 799.

Licitum est Episcopo cedere cum mitra, quando desert Reliquiam Ligni Sanctissimæ Crucis in processionebus. *Sac. Rit. Congreg. 14. Jun. 1692. in Maceraten.* (Reliquiam SS. Crucis: sub baldachino deferri, incensantibus duobus thuriferariis, concedit *Sac. Rit. Congreg. n. 1238.* Clerus vero & populus detectis capitibus incendant. Vide n. 625.

Ubi celebratur festum SS. Gabrielis, vel Raphaelis Archangelorum, ad octavam benedictionem dicatur: *Cujus festum colimus*, non vero quorum festum &c. *Sac. Rit. Congreg. 13. Sept. 1692. in Hispalen.*

Si festum S. Joseph occurrat in feria v. majoris hebdomadæ, ejus Officium transferendum erit ad aliam diem juxta Rubricas Breviarii Romani, & Decreta S. Congregationis; cæterum præceptum audiendi Missam, & vacandi ab operibus servilibus non erit transferendum, sed servandum in prædicta feria v. adeoque

quæ per Ordina rios locorum accuratè providendum, ut eo die aliquæ quidem Missæ privatæ ante celebrationem solitæ Missæ conventuales celebrandæ pro præcepti adimplemento non desint: sed tamen propterea antiquus mos communionis Cleri in Missa solemnè illius diei, quæ Ecclesia SS. Eucharistia Sacramenti institutionem, & memoriam recolit, summa religione hæcenus reatens, nullatenus omittatur. S. R. C. 13. Sept. 1692. Innocent. XII. in suo Bullario confirmante, Const. quæ incipit Cum anno. (Decreta Sacræ Congregationis: sub n. 621. & 626. Ac idem protus agendum de festo Annuntiationis. Vide n. 620. & 642.

- 640 Si Officium & Missa de aliquo Sancto celebrentur in Cathedrali, vel Matrice, seu Parochiali propter insignem Reliquiam, quæ ibi servatur, non potest celebrari per civitatem, sed in ipsa sola Ecclesia, ex Decreto Sacræ Congregationis, contra abulos, edito 8. Aprilis 1618, & impresso in Missali, & in Breviario Romano. Si Officium concessum fuit universo Clero civitatis de aliquo Sancto, cujus insignis Reliquia asservatur in Cathedrali, vel Matrice, seu Parochiali, tunc Missa cum Symbolo celebranda est in ipsa Ecclesia tantum: in aliis vero Ecclesiis sine Symbolo, ex Rubrica Missalis Romani 21. de Symbolo, juxta Decretum 2. Decem. 1684. in una Ord. Can. Reg. Lat. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una Galliarum, Vide num. 584. seq.

- 641 Ubi est Confraternitas SS. Sacramenti, quando in una Dominica cujuslibet Mensis fit processio intra, vel extra Ecclesiam una cum SS. Sacramento, debet dici Missa de Dominica. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una Galliarum. (Missa de Dominica: cum colore conserti, etiam si violaceo. Vide n. 1247. 1248. & 1255.

- 642 Quando festum Annuntiationis B. M. V. occurrit in Sabbato Sancto, Missæ privatæ celebrari non possunt, & Festum Annuntiationis transferendum erit ad feriam secundam post Dominicam in Albis, tamquam ad diem propriam & fixam, juxta decretum 11. Feb. & 11. Mart. 1690. Quando vero occurrit in Feria quinta in Cæna Domini, servandum est Decretum generale pro festo S. Joseph editum 13. Sept. 1692. S. R. C. 20. Jan. 1693. in una Galliarum. (Quando occurrit in Sabbato Sancto... transferendum erit... tamquam ad diem propriam juxta decretum 1690.: Hodie etiam secundum aliud generale 2. Sept. 1741. emanatum. Vide n. 1095. (Quando occurrit in feria v. servandum est decretum generale 13. Sept. 1692.: sub n. 639. Adde aliud quoque 20. Jul. 1748. positum sub n. 1234.

Missæ privatæ de Requiem, corpore præzente & insepulto, dici non possunt diebus, quibus fit de Officio dupli, vel aliis a Rubrica vetitis, & quæcumque consuetudinem tanquam abusum abolendum juxta dispositionem Rubricæ Missalis Romani de Missa defunctorum num. 2. in fine, & Decreta Sacræ Congregationis, & signanter generale 5. Aug. 1662. servanda, esse mandavit S. R. C. 10. Jan. 1693. in una Galliarum. Vide n. 19. & 76.

In Missa solemnè de feria commemoratio non est faciendæ de Sancto semiduplici occurrente, cujus Missa pauper cantanda est absque commemoratione setis, & in utriusque Missis tempore Passionis dicenda est tantum secunda oratio Ecclesiæ, vel pro Papa, ut docet Gavantus. In Missis autem privatis de festo semiduplici, cum sit clara dispositio Rubricæ 12. de Oratione n. 5. dicenda est secunda oratio de feria, tertia Ecclesiæ, vel pro Papa; de simplici vero faciendæ est commemoratio juxta eandem Rubricam. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una Galliarum. (Tempore Passionis: A die etiam infra octavas Paschæ, & Pentecostes. Vide num. 1040. (De simplici: &c. juxta eandem Rubricam, in qua legitur: Occurrente vero simplici, hæc omittenda erunt, sicut & in Missis ferialibus a Dominica Passionis usque ad feriam v. in Cæna Domini; Rub. Miss. cit.

Si in die S. Marci post processionem in Ecclesia minori, seu non collegiata cantetur unica Missa, ipsa debet esse de Rogationibus, & servanda est Rubrica Missalis Romani postea ante Missam festi S. Marci, ubi præscribitur, quod de prædicto Sancto cantanda est Missa tantummodo, quando processio terminatur ad Ecclesiam eidem Sancto dicatam, quemadmodum cavetur in Cæremoniali Episcoporum lib. 2. cap. 32. & decrevit Sac. Congregatio 23. Maii 1603. & alias pluries. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una Galliarum. (De Rogationibus: sine Gloria, & Credo, licet die Dominico, vel infra octavam Paschæ. Vide num. 613. 683. & 701.

Quæsitum fuit a S. R. C. declarari: si Officium duplex Romanum de præcepto cadat in die; quo fit Officium de Sancto proprio alicujus diœcesis, vel religionis, & tale Officium proprium habeat octavam, utrum Romanum transferendum sit post octavam Officii proprii, vel de eo fieri infra octavam, & ei assignari dies fixus? Si Romanum sit semiduplex, utrum debeat idem servari? Si Romanum sit semiduplex ad libitum, utrum transferri post octavam, vel locus fixus infra octavam ei assignari possit? Si

E

Ro.

Romanum, & proprium sit ejusdem classis, & neutrum habeat octavam; de quo fieri debeat Officium, de Romano, an de proprio, si occurrat eodem die? Sacra autem Congregatio respondit; in occurrence Officii duplicis Calendarii Romani cum Officio proprio habente octavam, de eo (scilicet de duplici Romano) fieri debere infra octavam prima die alio festo duplici, vel semiduplici non impedita juxta Rubricam v. 12. Breviarii Romani de *Octavis* n. 3. & 10. de *Translatione Fessorum* n. 3. Quoad secundum, de Officio semiduplici fieri debere die immediate sequenti, scilicet 2. die infra eandem octavam, quæ si fuerit alio festo duplici, vel semiduplici impedita, prædictum Officium transferendum esse post octavam juxta Rubricam x. de *Translatione* num. 5. Neutrum tantum transferri debere in diem fixam, nisi aliter indultum fuerit a Sede Apostolica: Officia autem ad libitum, sive sub ritu semiduplici, sive duplici infra dictam octavam currentia, non posse transferri, sed debere omitti ex Decreto generali de Officiis Sanctorum ad libitum non transferendis edito sub die 24. Januarii. 1682. Si Officium Romanum, & proprium sint ejusdem tituli, servari debere Rubricam x. de *Translatione Fessorum* n. 9. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una *Galliarum* ad primum dubium. Si sint ejusdem Ritus, servari debere Rubricam x. de *Translatione* n. 6. nempe si duo vel plura festa novem lectionum, simul eodem die veniant, fiat officium de majori, id est de duplici, & semiduplicia transferantur. At si omnia fuerint duplicia, vel semiduplicia, fiat de digniori, seu solemniori, & qua minoris solemnitate sunt, transferantur. Si forte per omnia in paritate æquali inveniuntur, habeat locum officium particulare, & Romanum transferatur, prout decisum fuit 22. Januarii. 1689. Vide num. 614. Quæ vero sint festa inter se digniora, Vide num. 514.

647 An Officium Translationis Patroni, de quo fit, ut de Apostolo, & de quo fit duplex per annum, præferri debeat alteri duplici per annum, & habere Vesperas integras in concursu? Respondum fuit, exprimi casum, & doceri de Indulto recitandi Officium Translationis Patroni. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una *Galliarum*. Vide num. ant. (Exprimi casum: quia non est sufficienter expressus. Festa tamen secundaria Patronorum, si celebrentur cum solemnitate, habent in se naturam duplicis majoris; secus vero, minoris. Vide num. 1103.)

648 Cum præter propriæ Ecclesiæ Dedicationem fieri debeat Officium Dedicationis Ecclesiæ cathedralis in urbe cum octava, extra urbem sine

octava; quesitum fuit, utrum extra urbem in Ecclesia, quæ propriam non habet Dedicationem, fieri debeat octava Dedicationis Ecclesiæ Cathedralis? & responsum fuit negative; & Regulares degentes in civitate debere recitare Officium Dedicationis cathedralis sub ritu duplici tantum sine octava ex Decreto edito die 1. Aprilis 1662. extra civitatem non tenentur neque ad recitationem Officii in die festo, ut alias pluries S. R. C. 10. Januarii. 1693. in una *Galliarum*. (In Urbe: & suburbanis. Vide num. 1131.) (Extra Urbem: nempe in Diocesi, celebratur festum Dedicationis, vel sub ritu primæ classis sine octava, vel sub ritu duplici minori apud Sæculares, ut in n. 729. (Regulares degentes in Civitate: sub Ritu duplici tantum, intellige secundæ classis, & sine octava, quo nomine includuntur etiam Moniales. Vide num. 419.)

649 Quesitum fuit, si uno die occurrant plures Martyres, quorum Officium unum sit semiduplex, & aliud simplex, utrum in Vesperis per commemorationem Simplicis dicenda sit antiphona *Gaudem in Cælis* de secundis Vesperis, ut exemplum est 16. Sept., & utrum detur ibi regula, vel exceptio regulæ Rubricæ de Commemoratione num. 8. Et responsum fuit, servandam esse Rubricam 1x. de Commemoratione n. 8. nisi aliter assignetur in propriis locis, ut ibi docet eadem rubrica. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una *Galliarum*. (Servandam esse rubricam 1x. quæ est: Commemorationes variantur, ita ut in Vesperis sumantur ex Laudibus, & in Laudibus exprimis Vesperis ejusdem communis, nisi aliter assignetur. Rub. Breviarii. 1x. de Commemoratione. Vide num. 1008.)

650 Utrum in Officio simplici Martyris, qui sanguinem non fudit, semper pro secundo responso dicendum sit: *Dominus prævenisti*, quæcumque occurrat feria, vel tantum cum occurrat feria vi. ? & responsum fuit, dicendum esse responsum *Dominus prævenisti* in quocumque Officio Martyrum, qui petierunt non effuso sanguine. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una *Galliarum*.

651 Utrum Antiphona B. V. M. *Ave Regina* &c. semper dici debeat die 2. Februarii, etiam si festum Purificationis transferatur, vel habeat octavam? & ad utrumque responsum fuit affirmative, juxta Decretum Sacræ Congregationis emanatum 11. Jan. 1681. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una *Galliarum*. Vide n. 521.

652 Die Octava Sancti proprii cadente in festum Conceptionis B. M. V. & Dominica secunda Adventus die 7. Decemb., utrum in primis Vesperis B. M. primo loco fieri debeat commemora-

tio

tio de Dominica Adventus, & postea de die octava Sancti proprii? & responsum fuit: concurrente Dominica secunda Adventus die 7. Decemb. cum festo Conceptionis B. M. V. & die octava Sancti proprii, Commemorationem fieri, primum de hac, deinde de Dominica, juxta dispositionem Tabellæ secundæ de Concurrentia Dominicæ majoris, sive primæ vel secundæ classis cum die octava, ut ibi Regula tertia, quemadmodum præcise docet Rubrica Breviarii Romani de Commemoratione num. 11. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una Galliarum. (Quemadmodum præcise docet Rubrica &c.: scilicet: *De duplici fiat ante Dominicam, de Dominica ante festum semiduplex &c. Rubr. Brev. cit.*

- 653 Quando dies octava Sancti proprii cadit in festum Præsentationis B. M. uirum transferendum sit Officium B. M. vel uirum fieri debeat commemoratio diei octava Sancti proprii, ut in simili casu refert Gavantus fieri Regii de Sancto Prospero, cujus dies octava est festum Visitationis B. M. V. & responsum fuit, transferendum esse festum Præsentationis juxta Rubricam x. de Translatione Festorum num. 2. & in tabella de Occurrentia, prout monet Gavantus *sectione 3. cap. 12. n. 20.* ibi enim aliter decrevit, & specialiter indulgit Sacra Cong. ibi in gratiam festi Visitationis B. M. V. quod ibidem colitur de præcepto; unde cum privilegium sit locale, non potest extendi de loco ad locum ex Decreto Sacre Cong. in principio Missalis Romani impresso. S. R. C. 10. Januarius. 1693. in una Galliarum. (Juxta Rubricam x. de Translatione prout monet Gavantus: festa enim tantum primæ, vel secundæ classis locum habent a die octava, excepta die octava Nativitatis Domini, & Epiphaniæ, que non cedant neque duplicibus primæ classis. *Rubr. cit.* Vide n. 611. & 661.

- 654 Quæritur fuit: dum occurrit festum duplex infra octavam Corporis Christi cum Simplici, utrum nona lectio de Simplici sit legenda? & responsum fuit, legendam esse novam lectionem de Simplici in Officio de Sancto duplici infra octavam Corporis Christi, ut in *Nuscana 32. Sept. 1671. S. R. C. 10. Jan. 1693. in una Galliarum.* An id faciendum in Officio de octava, consule n. 472. 487. & 824.

- 655 Peritum fuit: si festum festivetur a populo, vel de præcepto, vel de devotione populi, ut Sanctus Ludovicus in Gallia, S. Rochus &c. utrum dici debeat tale Officium duplex majus, & lectiones primi nocturni legi de communi, etiam in proprio de Scriptura currenti assignentur; & responsum fuit: Festum Sancti Lu-

dovici indultum de præcepto in Galliis esse sub ritu duplici minori tantum, editis decretis die 15. Martii 1608. & 28. Novemb. 1609. propterea non esse dubitandum, quin recitari debeant lectiones, quæ assignantur de Scriptura, approbatis propriis secundæ & tertiæ nocturni *sub die 23. Februarii 1619. De Sancto Rocho*, licet ejus festum servetur ex devotione, attamen non potest de eo recitari Officium, & celebrari Missa, nisi in propriis Ecclesiis eidem Sancto dicatis, ex concessione Sacre Congr. die 4. Junii 1629. & clarius die 29. Novemb. ejusdem anni, & tunc dicendum esse Officium sub ritu duplici primæ classis; S. R. C. 10. Jan. 1693. in una Galliarum; Vide n. 241.

Quæritum fuit: cum superest una Dominica post Epiphaniam, nec poni potest post Pentecostem, utrum si tota hebdomada ante Septuagesimam præter feriam secundam, quæ simplex habet Officium, impediatur Officio novem lectionum, poni possit, & debeat in dicta feria secunda, vel legi debeat homilia in Sabbato ante Septuagesimam? & responsum fuit: satis esse provium per Rubricam Breviarii de Dominicis num. 6. & per aliam Rubricam propriam positam ante Dominicam primam post octavam Epiphaniæ; nempe in casu proposito, Officium de Dominica faciendum esse in primo Sabbato post Epiphaniam festo duplici, vel semiduplici non impediri, alioquin, scilicet si prædictum Sabbatum esset impeditum, faciendum in prima die post dictam octavam, quæ non reperitur impedita festo duplici; festum vero semiduplex in ea occurrente transferendum in primam diem similiter non impeditum; *Sac. Rit. Congregat. 10. Januarii 1693. in una Galliarum.*

Ufus pileoli Parochi rheumate laboranti, & Eucharistiam infirmis deferenti, non intra civitatem & oppidum, spectat privative ad Episcopum concedere; S. R. C. 10. Junii 1693. in Trevirensi; Vide n. 261. & 664.

Occurrente vigilia Sancti Matthæ Apostoli feria tertia post Dominicam Quingagesimæ, omnino observandum est jejunium, quod non potest anticipari ratione carnis privii; S. R. C. 23. Jan. 1694. in Ariminensi, Januæ XII. confirmante. (Non potest anticipari: nisi ex Indulto Sedis Apostolicæ, ut sponte disposuit Benedictus Papa XIV. die 30. Januarii 1751. in Consilio, que incipit: *Prodiit jamdudum.*

Tertiarii Sancti Francis degenres in exilio possunt uti Breviario Ordinis Minorum, & illius Calendario conformari; S. R. C. 7. Aug. 1694. in una Ord. Min. S. Francisci. (Tertiarii S.

- Francisci: Quid statuat, cum sint choro obligati; Vide n. 11. 1208. *seq.* & 1276.
- 660 Octava omnium Sanctorum, tamquam dignior, preferenda est octava Dedicationis Ecclesie; *S. Rituum Congregat. 5. Martii in Sabinen.* (Tamquam dignior: & universalis; Vide numer. 611.
- 661 Festus dies Sancti Caroli transferendus est juxta Rubricam de Translatione Fessorum ob occurrentiam cum octava Dedicationis Ecclesie ad diem sequentem; *S. R. C. 5. Martii 1695. in Sabinen.* (Cum octava dedicationis: Octava enim dies, licet non privilegiata, cedit tantum duplicibus primæ, vel secundæ classis; Vide numer. 611. & 652.
- 662 In Ecclesiis beatæ Mariæ sub quocumque titulo dicatis, in feriali officio debet fieri commemoratio de eadem S. Mariæ tamquam De Titulari, etiam si ejusdem Officium parvum in choro fuerit recitatum; *Sac. Rit. Cong. 23. Apr. 1695. in Fossanen.* (Debet fieri commemoratio: Qualis vero commemoratio faciendi; Vide numer. *seq.* & 29.
- 663 Pro suffragio beatæ Mariæ in Ecclesiis eidem dicatis sub quocumque titulo, siue Assumptionis, siue Conceptionis &c. insinuat consuetudine antiphona; *Sanctæ Mariæ. Succurre miseris &c. S. Rit. Congregat. 23. Aprilis 1695. in Fossanen.* Vide numer. *ant.*
- 664 Parochis ministratoris SS. Sacramentum infirmis, non est licitum de die, neque de nocte, uti parvo pileolo in delatione ejusdem per Civitatem, sub prætextu alicujus infirmitatis, absque speciali Sanctæ Sedis licentia; *S. R. C. 13. Aug. 1695. in Jannem.* (Per civitatem: extra vero civitatem & oppidum ex consensu Episcopi; Vide n. 261. & 657.
- 665 Sacerdos, qui celebrat Missam conventualem, in qua chorus tenetur cantare Symbolum, non potest eam prosegui eo tempore, quo a choro cantatur Symbolum; *Sac. Rit. Cong. 17. Decemb. 1695. in Jannem. & antea 13. Septembris 1630. in Beneventana.* (A choro cantatur Symbolum: totum, organum enim non erit intermiscendum; *Carem. Episcoporum. lib. 1. cap. 28. numer. 10.*
- 666 Cum nonnullorum non rite sensum generalis Rubricæ Breviarii Romani tit. x. numer. 7. de Translatione fessorum percipientium obreperit opinio, quod de festo transferendo, quod potest in sequentem diem immediate transferri, sit recitandum Officium ante alia æqualis ritus prius translata. Sacra Rit. Congreg. ad relationem Eminentiissimi, & Reverendissimi D. Card. Petrucci in prædictam generalem Rubricam omnino servandam, & quocumque alio Decreto in contrarium non obstante, in casu proposito (servato ordine Calendarii) Officium de primo translato prius recitandum, esse declaravit: Ita tamen, ut per hanc declarationem nihil penitus circa femiduplicia in Dominicis infra octavas occurrentia veniat immutandum, pro quibus prædictam generalem Rubricam tit. x. numer. 5. pariter omnino servandam esse censuit, & ita servari mandavit *S. R. C. 22. Decemb. 1696. in Decreto generali, & 1. Septemb. 1703. in Camerin.* (Semiduplicia infra octavas occurrentia: Adde etiam ipsamet dies festi, vel in alia infra octavam, in qua Officium de festo duplici recitatum fuit; Vide n. 509. & alios ibi notatos.
- Supplicatum fuit: in quam parte altaris a Celebrante absque Diacono & Subdiacono sit cantandum Evangelium pro benedictione solemnem Palmarum. Et responsum fuit, in cornu Epistolæ; *Sac. Rit. Congreg. 27. Aprilis 1697. in Eugubina.*
- In Ecclesiis, in quibus occasione quadraginta horarum, expositum detinetur Augustissimum Sacramentum, congruentius abstinendum est a celebratione Missarum defunctorum, etiam si ex præscripto testatorum essent celebranda; *S. R. C. 27. Apr. 1697. in Eugubina.* (Occasione quadraginta horarum: vel alia causa publica, & quid de aliis expositionibus, consule numer. 1223. *seqq.* (Ex præscripto fessorum: Privilegium altaris per Missas currentes, vel votivas de SS. Sacramento, adimpletur ex Constit. Clementis XII. exhibita pro quadraginta Horis, quæ incipit: *Effendo state fatte* §. 17. lata die 1. Septemb. 1736.
- In Vigiliis Epiphaniæ dici non possunt Missæ privatæ de Requiem; *S. R. C. 27. Apr. 1697. in Panormitana; Vide n. 851. & 933.*
- Officium semel in hebdomada concessum recitari potest die Sabbati, si tota hebdomada sit impedita, & in tali casu omittendum Officium Beatæ Mariæ in Sabbato; *Sac. Rit. Congreg. 27. Apr. 1697. in Panormitana; Vide n. 718. *seqq.**
- Prima die mensis non impedita festo duplici vel semiduplici, & in qua occurrit recitari Officium defunctorum, potest recitari supradictum Officium semel in hebdomada concessum, transferendo, vel etiam aliquando omittendo Officium defunctorum; *S. R. C. 27. Apr. 1697. in Panormitana.*
- In Ecclesiis tam parochialibus, quam non parochialibus, ubi deest numerus cantorum, non potest celebrari in Sabbato Sancto unica Missa privata, loco solemnem, ut in ejusdem Eccle-

clefif fiat benedictio tam luminis, & cerei, quam aquæ, attentis maxime decretis 11. Feb. & 11. Mar. 1697. prohibentibus celebrationem Miffarum privatarum, & unicam tantum Miffam conventualem una cum Officio Sabbati Sancti celebrari præcipientibus; S. R. C. 13. Jun. 1697. in Januen. (Attentis maxime decretis: *sub num. 604.*) (Miffa privata: solemnibus vero, etiam non cantata, conceditur a Benedictio XIII. qui Czremionale parvum pro Ecclesiis minoribus promulgavit anno 1725. Vide *num. seq. & 1309.* Quid agendum, si eo die festum SS. Annuntiationis occurrerit, Vide *num. 620.*

673 Benedictio aquæ in Sabbato Sancto etiam sine effusione Olei Sancti, fieri non potest in Ecclesiis non habentibus fontem baptismalem, quamvis usus sit in hujusmodi Ecclesiis talem benedictionem fieri; S. R. C. 15. Jul. 1697. in Januen. (Miffa aquæ in Sabbato Sancto: neque extra Sabb. Paschæ, & Pentecostes, quando aqua consecrata non habetur, n. 1306. *seq.* (Sine effusione Olei: ut est apud illos, qui ante fontem benedictionem Olea Sacra recipere non poterunt; Vide n. 1308.

674 Ad removendam aliqua dubia questum fuit, sub quo ritu in Hispaniæ regnis (excepta civitate Gerundæ) sit celebrandum Officium Sancti Narcisi, & sub quo ritu censi debeat indultum Officium per extensionem in cæteris casibus, quando a Sacra Congregatione non exprimat: & examinatis decretis, responsum fuit: Officium S. Narcisi recitandum esse in civitate, & diocesi Gerundæ die 29. Octob. cum Miffa sub ritu duplici primo classis cum octava; die vero 18. Martii de eo fiat commemoratio tantum, sicut quadragesimali tempore fit de simplicibus. In cæteris regnis autem Hispaniarum recitandam esse sub ritu duplici minori dicta die 29. Octob. S. R. C. 3. Aug. 1697. in Hispanen.

675 In Ecclesiis permittuntur altaria tantum antiqua Sanctis veteris Testamenti Prophetis dicata; S. R. C. 3. Aug. 1697. in Imolen.

676 Non est tollerandus usus, qui ab aliquibus servatur Feria vi. in Parasceve, incensandi iterum SS. Sacramentum post incensationem oblatorum, omitto consuetam Gracis incensationem, cum sit contra Rubricam illius diei; S. R. C. 3. Aug. 1697. in Panormitana; Vide n. 706. (Rubricam illius diei: præcipientem, "Episcopus incensat oblata, & inde Crucem, & altare more solito; *Cærem. Episc. lib. 2. c. 25. n. 23.* Vide n. 706.

677 In depositione defunctorum in verbis illis: Non intres in iudicium cum servo tuo Domine, quia nullus apud te iustificabitur homo; quando est

mulier, aut plures sunt defuncti, non possunt verba *servo tuo* immutari in *serva tua*, vel *servis tuis*, absque sacre Rubricæ latione, & servandum est Rituale; S. R. C. 31. Aug. 1697. in una *Puteoli diocesis Fanensis*, & 21. Jan. 1741. in *Calaguritana*.

Præter lectioni secundæ nocturni in festo S. Thomæ de Villanova post verba; *Excelsa pueritia: Compluro, quo mihi fuerat*, statim addantur sequentia, ut alumnus in Collegio majori Sancti Idelfonsi. Et post verba, eodemque statim reversus est, addantur, *Sacra Theologia cursu confecto, adeo doctrina excelluit, ut in eadem universitate cathedram ascendere iussus philosophicas, theologicasque questiones mirabiliter explana-* verit; S. R. C. 31. Aug. 1697. in decreto Urbis & Orbis.

Ante versiculum, qui dicitur Communio, con- perendas est calix velo in anteriori parte, prout ante Confessionem; S. R. C. 1. Martii 1698. in Pragm.

Cum Officia non sint ejusdem ritus, Episcopus in diocesi non potest minus digno fixam diem assignare; Sac. Rit. Congr. 15. Martii 1698. in Herbipolen. Vide tamen recens decretum sub numero 1091. 1178. 1186. & 1196.

In expositione SS. Sacramenti, quæ sit ad instar processioni, quantitas luminum pietatis facientis expositionem remittitur, & in altari super candelabris ad minus sex candelæ accendebant; S. R. C. 17. Martii 1698. in Narnien. (Quantitas luminum: videlicet viginti quatuor ad minus candelæ præter duo luminaria majora saltem in expositione quadraginta horarum; Clem. XI. Constit. *Essendo state fatte*: Conf. Bened. XIII. & Clem. XII. §. 4. 1. Sept. 1736. Const. edita.

Festa ad libitum, quæ semper cadunt infra octavas Sanctorum, celebrari non possunt, attento decreto sanctæ memoriz Innocentii XI. 24. Januarii 1682. emanato, prohibente talia festa ad libitum celebrari infra octavas; Sac. R. C. 15. Martii 1697. in Herbipolen. (Quæ semper cadunt: Non immutata lege Sanctorum ad libitum. Nunc datur exceptio; Vide *num. 1183.*

Si aliquod Festum sive duplex, sive semiduplex pro universalis Ecclesiæ noviter a Sede Apostolica institutum, vel instituendum occurrat singulis annis eodem die cum Festo diocesano ejusdem ritus, debet fieri Officium de Festo instituto pro Ecclesiâ universali; S. R. C. 15. Mar. 1698. in Herbipolen. (Officium de festo instituto pro Ecclesiâ universali: modo addas, si major

dignitas, vel solemnitatis apparatus in officio universalis exigitur; alioquin de illo diocesano ut peragatur, docet aliud decretum urbis & orbis mandatum. Vide num. 777.

- 684 In Sanctorum Patronorum electione fieri non debent promissiones servandi diem festum patroni electi tamquam de precepto, etiam si ab Ecclesia universalis sub tali ritu non colatur: nam has promissiones, & vota non admittit, nec approbat, sed rejicit, & tantum ex devotione servari posse concedit S. R. C. 15. Mar. 1698. in *Theatina*, & *Pinnen*. pro clero, & populo nonnullorum oppidorum. (In Sanctorum patronorum electione: minus principalium, nam primus loci patronus habet etiam festivum diem de precepto, ex Constit. Urbani VIII. quæ incipit: *Universa*; Vide numer. 243. & 1121.

- 685 Consecutus triginta annorum non habet vim ad hoc, ut continuari possit recitatio Officii de aliquo Sancto in Ecclesia, in qua aservatur ejus corpus, nisi doceatur, an sit descriptus in Martyrologio, & de ejus identitate constet; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. (Consecutus triginta annorum: neque antiqua & immemorabilis; Vide n. 1218. (In Martyrologio Romano: vel a Sede Apostolica concessio; Vide n. 630.

- 686 Si in feria 3. Rogationum occurrat festum simplex, in Cathedralibus & Collegiatis non sunt cantandæ duæ Missæ; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*.

- 687 In absolutionibus in die Commemorationis omnium fidelium defunctorum non est dicenda tota conclusio in oratione; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. (In Absolutionibus: secus vero in Officio; Rub. Brev. de Officio def. Vide num. 394.

- 688 In expositione, & depositione SS. Sacramenti etiam causa devotionis non est addendum *Alleluja* ad versiculum *Panem de celo*; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. (Non est addendum *Alleluja*: intellige extra tempus Paschale, vel octavam Corporis Christi; Clem. XI. Constit. *Effendo state fete*, approb. Innoc. XIII. Bened. XIII. & Clem. XII. die 1. Sept. 1736. edita m. 21. tunc enim addendum est *Alleluja*.

- 689 Parochus duarum Ecclesiarum unitarum debet de ambarum Patrono & Titulari recitare Officium juxta Rubricas, maxime si Ecclesiæ sint perque unitæ; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. (Juxta rubricas: videlicet primæ classis cum octava; Rub. Brev. 8.

- 690 In anniversario occurrenti in festo duplici secundæ classis non potest cantari Missa de Requiem; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. (In An-

niversario: quando vero concedatur; Vide num. seqq. & 19. seq.

In duplicibus primæ classis etiam præsentem corpore non potest cantari Missa defunctorum, & multo minus dicenda est una Missa privata deficientibus clericis in choro; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. (In duplicibus primæ classis; intellige festis, & quæ sint, Vide num. 75.

Infra octavas privilegiatas non potest cantari Missa defunctorum in anniversario, & Officio solemniori; S. R. C. 5. Jul. 1698. in una *Colten*. & 2. Sept. 1741. in *Aquen*. (Infra octavas privilegiatas: scilicet Paschæ, Natalis, Pentecostes, Epiphaniæ, & Corporis Christi; Rub. Brev. de Octav. Vide num. ant. & seqq. ac 75.

In die anniversarii, & depositionis, non potest cantari defunctorum Missa loco Conventualis; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. (In die anniversarii, & depositionis; Potest tamen prima die mensis cantari Missa principalis generaliter defunctorum (extra Adventum, Quadragesimam, & Tempus paschale) si eo die non fuerit festum simplex, vel feria, quæ propriam habeat Missam, aut reassumenda sit Missa Dominicæ præcedentis, quæ fuit impedita, & infra hebdomadam non occurrat alius dies, in quo reassumi possit; quo in casu in Ecclesiis cathedralibus & collegiatis cantantur duæ Missæ, una pro defunctis, alia de simplici, vel Feria, & in Ecclesiis non cathedralibus nec collegiatis, una de die cum commemoratione generali defunctorum; Rub. Mis. tit. 5. num. 1.

Quando in mense Novembris sunt eadem die ponenda plura initia Prophetarum, dicenda est tantum unica lectio; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. (Dicenda est tantum unica lectio: pro precepto adimplendo, poterunt etiam recitari tres lectiones simul ad modum unius; Rub. Brev. XXVI. De lectionibus num. 3. & 6. Vide num. seqq.

Non possunt poni plura tribus initiis Prophetarum unica die; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*.

Ubi sunt sunt plura Officia habentia primas lectiones proprias, possunt omitti aliqua ex dictis initiis Prophetarum, occurrente legitima causa; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*.

In Dominicis Adventus, & Quadragesimæ, in quibus sit de duplici primæ classis non sunt cantandæ duæ Missæ; S. R. C. 5. Jul. 1698. in *Colten*. (In Dominicis adventus, & quadragesimæ: intellige secunda, tertia, vel quarta, in quibus Officium & Missa festo duplici primæ classis non denegantur; secus vero de primis Do.

- Dominicis, quibus nec Missa solemnis de duplici primæ classis occurrente conceditur; *Rub. Miss. tit. 3. num. 1.*
- 698 Si anniversarium anticipetur, aut postponatur per aliquot dies, potest dici Missa, ut in anniversario; *S. R. C. 5. Jul. 1698. in Collen.* (Potest dici Missa ut in Anniversario: vel quotidiana; Oratio vero, Deus Indulgentiarum &c. non erit varianda; Vide num. 19. & 1280.)
- 699 Officium defunctorum pro secunda die Novembris potest recitari etiam præsentē Episcopo ante Completorium diel festi omnium Sanctorum; *S. R. C. 5. Jul. 1693. in Collen.* (Ante Completorium: intellige ante horam Completorii in choro dicendam solemniter. Cæremionale enim ait: „Interim Episcopus post Vesperas omnium Sanctorum, & Canonici paramenta deponunt; Mansionarii, seu Capellani, vel Seminaristæ in Secretario recitabant Completorium; *Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 10. num. 2.* „Am permittatur absente Episcopo, & quomodo, & quid statueretur de privata recitatione, consule n. 21.)
- 700 Quando ab aliqua Congregatione dicitur totum Officium defunctorum, non debet illud dici, ut secunda die Novembris, omittendo psalmos post Vesperas, & Matutinam posuit in Officio defunctorum; *S. R. C. 5. Jul. 1698. in Collen.* (Omittendo psalmos: Quando vero omittendi sint psalmi prædicti, Vide n. 1021. & 1067.)
- 701 Occurrente festo S. Marci infra octavam Paschæ, in Missa Rogationum non est dicendum *Credo*; *S. R. C. 4. Jul. 1698. in una Collen.* (Infra octavam Pascharis: & in quacunque die etiam Dominica; Vide num. 613.)
- 702 Deficiente Subdiacono pro Missa solemni, data necessitate, potest permitti per superiores, ut substituantur constitutus in minoribus ordinibus ad cantandam Epistolam, paratus absque manipulo; *S. R. C. 5. Jul. 1698. in Collen.*
- 703 Sacerdos Missam celebraturus transiens ante altare, ubi sit populi communio, non debet permanere genuflexus, donec, & quousque terminetur communio; *S. R. C. 5. Jul. 1699. in Collen.* (Quomodo vero debeat genuflexere, Vide num. 278.)
- 704 In Ecclesia cathedrali, quæ habet privilegium recitandi Officium novem lectionum qualiter hebdomada non impedita, non potest cautari unica Missa feria cum commemoratione Officii currentis; quando eo die occurrat feria, quæ habeat Missam propriam; *S. R. C. 5. Jul. 1698. in Collen.* (Unica Missa: sed una de Officio post
- Tertiam, altera de Feria post Nonam; *Rub. Miss. tit. 3. num. 1.*
- Potest permitti, quod Hebdomadarius, aut alius Canonicus post processionem in festo alieuius Sancti, stans ad altare majus benedicat populo, habens tantum superpellicem, & stolam, sicut in aliis processionibus, in quibus circumferuntur aliquæ reliquiæ cum alba, stola, & pleuviali; *S. R. C. 5. Jul. 1698. in Collen.* Vide n. 777. & 1039.
- In feria vi. Paraceves rursificanda sunt oblata; sed post rursificationem oblatorium, non est iterum rursificandum Sacramentum, ob cuius tamen præsentiam non est omittenda rursificatio Crucis, sed Crux, & altare rursificanda sunt eo prorsus modo, quo fit in aliis Missis, non omittendis debitis genuflexionibus transiendo ante SS. Sacramentum; *Sac. Rituum Congregat. 5. Jul. 1698. in Panormitana.* (Crux & Altare rursificanda sunt, eo prorsus modo quo fit in aliis Missis: postea autem incenso sine osculo & benedictione; *Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 25. n. 23.* Crucem vero rursificat celebrans triplici ductu; Idem lib. 1. cap. 23. n. 4. Vide n. 676.)
- In transiendo de una ad alteram partem altaris in prima, secunda, & tertia Missa Nativitatis Domini, serventur Rubricæ Missalis, quæ nullam præscribunt genuflexionem ante calicem esse faciendam; *S. R. C. 2. Augusti 1698. in Veneta.* Vide num. 605.
- In expositione SS. Sacramenti, castatis, seu recitatis versiculis, *Panem & Calicem*, Sacerdos insurgens non debet reiterare genuflexionem antequam recitet orationes; *S. R. C. 2. Aug. 1698. in una Urbis, & 6. Septembris 1698. in Ravennate.*
- Si Episcopus suffraganeus accedens ad Eccliam deferat cappam, tenetur ipse sustentare sibi caudam involvitur brachio sinistro, & duo Canonici debent ire usque ad ostium Ecclesiæ; dignior vero illorum porrigere ei tenetur aspersorium, quo suffraganeus se ipsam aspergit, & pariter eum associant ad eundem locum; *S. R. C. 6. Sept. 1698. in Veliterna.* (Seipsum aspergit: Episcopus vero in propria diocesi, Capitulum, Magistratum, & circumstantem populum aspergit, postquam se lustrali aqua munierit; & Præfidi vel Gubernatori præsentem per contactum aspersorii porrexit; *Cærem. Episc. lib. 3. cap. 3. num. 2. seqq. & 32.*
- Si Episcopus suffraganeus assistens concioni sedeat in presbyterio, concionatoris saluatio ei prius dirigi debet distincta ab illa Canoniorum, & Magistratus secularis; *S. R. C. 6. Sept. 1698. in Veliterna.*

711 Si Episcopus suffraganeus occasione functionum episcopaliū accedat cum cappa, debet se parare in faldistorio, alias in sacratio; non potest tamen sibi deferri facere caudam vestis violaceæ una cum elevatione sūmbræ anterioris in plano pavimenti Ecclesiæ. S. R. C. 6. Septemb. 1698. in *Veliterna*: Vide n. 709.

712 In die commemorationis omnium fidelium defunctorum in Ecclesiis cathedralibus vel collegiatis, ubi quotannis occurrit dies octava Dedicationis Ecclesiæ, Missæ privatæ dicendæ sunt de Requiem, & cantandæ sunt duæ Missæ conventuales, una scilicet de die octavæ post tertiam, & altera de Requiem post Nonam juxta Rubricas. Quando vero dies octavæ incidit in Dominica, omnes Missæ celebrandæ de die octavæ, & commemoratio omnium fidelium defunctorum transferatur in diem sequentem; S. R. C. 27. Sept. 1698. in una S. Germani Montis Cassini.

713 Vesperas Sanctorum Angelorum Custodem esse dimidiandas cum sequenti duplici minori; S. R. C. 27. Sept. 1698. in una Ord. Capuc. (Vesperas Angelorum esse dimidiandas: Vide posteriora decreto modo observanda num. 521. 843. & 921.

714 Si incidat in eandem diem duplex Officium novem lectionum ritus æqualis, quorum unum sit Ecclesiæ universalis, aliud vero Ordinis Minorum, & ambo transferantur: quodnam ex duobus debeat transferri? Quid vero dicendum si sint ritus inæqualis; ut contingit die 12. Novembris, in qua occurrunt festum S. Martini, quod est semiduplex, & festum S. Didaci duplex secundæ classis? Responsum fuit ad primam partem, Officium, quod ab universali Ecclesia celebratur, prius esse persolvendum: ad secundam, Festa particularia majoris ritus festis minoris ritus preferenda esse, etiam si in Calendario pro universali Ecclesia sint descripta; S. R. C. 27. Sept. 1689. in una Ord. Capuc. Pro prima parte hujus decreti vide contrariam modernam legem sub num. 1017. Pro secunda vero, omnia decreta habentur conformia. Vide num. 514.

715 Commemoratio de S. Dominico ex concessione Clementis P. X. ab eisdem faciendâ, quando fit Officium de S. Francisco, fieri debet tantum in Officio S. Francisci, quod semel in mense ab iisdem recitatur, post alias commemorationes, & quod in Officiis per annum semel in mense recitandis de SS. Bonaventura, Antonio Patavio, & Clara, non attendatur ordo dignitatis; S. R. C. 27. Septemb. 1698. in una Ord. Capuc.

In consecrandis Virginibus servetur Pontificale, & quoad egressum in Ecclesiam exteriorem arbitrio Em. Archiepiscopi, circa modum accessus & recessus standum erit. Moniales vero per eandem portam exterioris Ecclesiæ accedere debent, ac recedere; *Sacra Rit. Cong. 27. Septemb. 1698. & autem 5. Julii ejusdem anni in Bononiæ.*

Festum SS. Fabiani & Sebastiani una simul celebratur in illis locis, in quibus S. Sebastianus est Patronus minus principalis; S. R. C. 12. Nov. 1698. in *Cremen.* Alias resolvitur cum sit patronus principalis; Vide num. 25. & 927.

Festa duplicia, & semiduplicia translata præferenda sunt Officio S. Benedicti semel in hebdomada concessio sub titulo semiduplici omnibus Congregationibus Sancti Benedicti; *Sacra Rit. Congregat. 7. Februar. 1699. in Tarvisina.* Hoc decretum est generale; Vide numer. seqq. & 456.

Officium semel in hebdomada concessum, non potest recitari in Vigiliis ordinariis, & quatuor temporibus juxta alla decreta jam emanata; S. R. C. 7. Feb. 1699. in *Tarvisina.* Neque tempore Quadragesimæ, & Adventus, ac Feria II. Rogationum; Vide n. seq. & n. 525.

Officium semel in hebdomada concessum recitari valet in Sabbato, quando fieri deberet de Sancta Maria in Sabbato; S. R. C. 7. Feb. 1699. in *Tarvisina*: Vide n. ant. & 671.

Pyxis, in qua proprio velo coopertum deferretur SS. Viaticum infirmis, debet etiam cooperiri extremitatibus veli oblongi humeralis; S. R. C. 21. Martii 1699. in *Bergomen.*

Dignitatibus vel Canonici in choro non debetur thurificatio triplici, sed duplici tantum ductu, non obstante quod ibi, amissis distributionibus, persona habens dignitatem, vel canonicatum incedat cum habitu Proto notarii in choro; S. R. C. 21. Martii 1695. in *Caballien. Insule.* (Duplici tantum ductu: S. Rom. Eccl. Cardinali præsentē, unico ductu thurificatur; Vide n. 70. & 184.

Non licet Clericis ministrantibus thuribulum, seu naviculum Canonicis celebrantibus coram Episcopo genu illis flexere, sicut fit Episcopo; & Diaconus ministrans thus Canonico celebranti, ut benedicat, debet dicere: *Benedicere Pater Reverende, & non Pater Reverendissime.* S. R. C. 4. Aprilis 1699. in una *Burgi Sancti Sepulcri.* Genu illis flexere: sed ante Canonicos stare debet inclinatus, & naviculum Diacono tradere semelapertam; *Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 23. n. 1. & lib. 2. cap. 3. num. 10.*

724 Infra octavam Sanctissimi Corporis Christi potest recitari Officium de duplici primæ & secundæ classis etiam translato, non autem in die octava, in qua nec etiam potest recitari de duplici secundæ classis occurrente; *Sac. Rit. Congreg. 30. Maji 1699. in Ulyssippon. Vide n. 515. & 530.*

725 Non possunt Canonici in celebratione Missæ uti Palmatoria, vulgo Bugia; *S. R. C. 11. Jul. 1669. in Vicent.*

726 Lampas ardens omnino retinenda est ante altare Sanctissimi Sacramenti, non vero supra valvas Ecclesiæ in choro de diametro opposito ante prædictum altare; *S. R. C. 22. Aug. 1699. in una Ord. Caput. (Lampas ardens: Ante SS. Sacramentum lampades impari numero ad mysticum sensum ordinantur, & ad minus tres accense tota die adsint; ad reliqua vero singula altaria singulæ possint lampades appendi; quæ quidem in præcipuis festis, saltem dum Vespere & Missa solemniter decantantur, continue atendant; Cerem. Episc. lib. 1. cap. 12. n. 17.)*

727 Dignitates nunquam debent Canonicis infervire; *S. R. C. 3. Octob. 1699. & 11. Jun. 1701. in Geranden. (Infervere: licet præbendis infervendi gaudeant. Vide n. 30. & 941.)*

728 Conceditur primatus Fratribus Provinciæ S. Didaci novæ Hispaniæ in Indiis Ordinis Fratrum Minorum S. Francisci discalceatorum nuncupatorum contra Fratres Augustinianos in Regno Mexicano, non solum in processionibus solitis, & sub propria Cruce, sed etiam in concionibus, disputationibus, concurrentia Prælatorum, aliisque actibus tam publicis, quam privatis, interveniente, vel non interveniente familia de Observantia. Tam in voce, quam in scriptis partibus acerrime Informantibus auditis, ita respondit, & amplius dubium propouit vetuit, *S. R. C. 13. Martii 1700. annuente Innoc. XII. 4. Apr. ejusdem anni in Consil. quæ incipit: Emanavit.*

729 Cum festum Dedicationis Cathedralis extra civitatem celebretur sine octava, hæc annua celebratio per totam diocesim celebranda est juxta solitum, scilicet vel sub ritu duplici primæ classis, vel sub duplici minori; *S. R. C. 19. Jun. 1700. in Curien. Vide n. 648. (Per totam diocesim: exclusis Regularibus, & Monialibus. Vide n. 1231.)*

730 Quando duæ octavæ simul occurrunt, quarum una sit Patroni principalis sub ritu duplici primæ classis, altera vero B. M. V. sub ritu duplici secundæ classis, recitandum est Officium infra octavam de Patrono principali cum commemoratione octavæ B. M. V. *S. R. C. 19. Jun. 1700. in Curien. (Cum commemoratione octavæ*

B. M. V. etiam in die ipsamet octavæ, neque obstat, si octava esset universalis, & longe major dignitas teperariur, ut est in S. Maria. Vide n. 1275.

Si in Dominica infra octavam Nativitatis Beatiſſimæ Mariæ Virginis, in qua celebratur festum SS. Nominis ejusdem B. M. V. sub ritu duplici majori, occurrat alicubi dies octava, translato festo, dicti SS. Nominis, agendum est de die octava in ipsa Dominica, *S. R. C. 19. Jun. 1700. in Curien. (Agendum est de die octava; intellige de octavis, quæ non sunt de B. M. quia in eo casu erit celebrandum festum de SS. Nominis sine commemoratione Nativitatis ejusd. S. R. C. n. 596. & 603.)*

In festo, & per octavam SS. Angelorum Custodum hymni ejusdem metri terminari non possunt, sicut terminatur eorum hymnus in Laudibus, per stropham: *Deo Patri sit gloria, qui quos redemit Filius, & Sanctus unicus Spiritus, per Angelos custodiat; S. R. C. 19. Jun. 1700. in Curien.*

Occurrente festo duplici minori, seu translato in die commemorationis omnium defunctorum, Officium faciendum est de Sancto, Missæ vero celebrandæ de Requiem; *S. R. C. 19. Jun. 1700. in Curien. (Occurrente Festo: quod non sit de præcepto audiendi sacrum, & vacandi ab operibus servilibus; Vide n. 44.)*

In festo Translationis Patroni principalis Cathedralis sub ritu duplici majori dici non potest Symbolum in Missa, tam in ipsa Ecclesia cathedrali, quam etiam per totam diocesim; *S. R. C. 19. Jun. 1700. in Curien. (Dici non potest Symbolum: nisi ratione corporis, vel insignis reliquiarum; Rub. xi. Missæ de Symbolo. Vide n. 599.)*

In festis Sanctorum Martyrum & Virginum, quæ celebrantur sub ritu duplici majori, non est dicendum Symbolum in Missa, sed serventur Rubricæ generales Missalis Romani cap. xi. de Symbolo; *S. R. C. 19. Junii 1700. in Curien. (Serventur Rubricæ generales: in quibus legitur: „In festis Sanctorum, quibus dedicata est „Ecclesia, & ubi habetur corpus, vel insignis „Reliquia, „Rub. cit. Si altare, vel capella ipsæm adesset dicata, tunc Symbolum in Missa solemni recitandum, licet de aliquo Sancto sub ritu semiduplici festum celebraretur; Vide n. 412.)*

In Ecclesiis parochialibus ruralibus, in quibus per annum plerumque unus tantum Sacerdos celebrat, & sine cantu, potest dici Missa de Requiem, quando anniversaria ex Testatore dispositione, recurrente obitus die, incidunt in festum duplex

plex minus: Non tamen dicendum de diebus tertio, septimo, & trigesimo, sed servetur Decretum generale editum 5. Aug. 1662. quod incipit *Cum Sanctissimus*; S. R. C. 19. Jan. 1700. in *Curien.* (Quod incipit *Cum Sanctissimus*: in quo declaratur non posse celebrari Missas defunctorum. Vide n. 19. & seq.)

- 737 Ex privata devotione Parochianorum petentium sæpius per annum anniversaria pro defunctis parentibus, fratribus, amicis, & aliis defunctis, potest in ruralibus Ecclesiis cœteri Missa solemnitas de Requiem in festo duplici minori, altera cantata de festo, ubi adsunt plures, vel saltem duo Sacerdotes, dummodo sermo sit de die vere anniversaria a die obitus; S. R. C. 19. Janii 1700. in *Curien.* Vide n. ant. & 19.

- 738 Si feria sexta post Dominicam Passivæ, in qua celebratur Officium septem dolorum Beatz Mariæ sub rito duplicis majoris occurrat festum primæ, vel secundæ classis, dictum Officium non est transferendum, sed omittendum. Item Dominica prima Octobris Officium SS. Rosarii, ubi adest altare, & Confraternitas ejusdem; S. R. C. 19. Jan. 1700. in *Curien.* Vide tamen n. 488. in quo statuitur posse transferri per posteriorem Constitutionem Bened. XIII. cum hodie Officium de Rosario universaliter sit mandatum, ideo non omitti, sed transferri debet. Vide n. 989.

- 739 Festum semiduplex incidens in Dominica infra octavam non privilegiatam, debet transferri immediate in feriam secundam non impediatam, licet sit reponendum quodcumque Officium etiam ex solemnioribus, S. R. C. 19. Jul. 1700. in *Valentina.* (Incidens in Dominica: adde etiam, si occurrat in die festo, vel in duplici infra octavam. Vide n. 626.)

- 740 Quadragesimæ, Adventus, & Vigiliarum temporibus, necnon in diebus Rogationum, occurrente aliquo festo duplici, vel semiduplici, non licet post Primam celebrare Missam prædictarum Feriarum, sed servandæ sunt Rubricæ; S. R. C. 22. Jan. 1701. in *una Camald. Montis Corone.* (Servandæ sunt Rubricæ: videlicet post Nonam; *Rubr. Miss. de Feria*, & *Vigilia num. 1.* An valeat contraria consuetudo, consule n. 1142. seq.)

- 741 In die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum non potest celebrari Missa solemnitas de Requiem post Primam, sed servandæ sunt Rubricæ; *Sac. Rit. Congregat.* 22. Jan. 1701. in *una Camald. Montis Corone.* (Servandæ sunt Rubricæ: idest post Nonam; *Rubr. Miss. in prop. de Sanctis die 2. Novemb.*

Matutinum diel commemorationis omnium Fidelium defunctorum non potest recitari in choro in die festivitatis omnium Sanctorum post Completorium, sed servandæ sunt Rubricæ; S. R. C. 23. Jan. 1701. in *una Camald. Mont. Corone.* Intellige absente Episcopo, & ubi consuetudo pro commoditate populi non adest. Vide n. 21. Pro privata vero recitatione vide n. 1202. Benedictio publica sacrorum cœnium prima die Quadragesimæ non potest fieri post Tertiam, sed servandæ sunt Rubricæ; S. R. C. 12. Jan. 1701. in *una Camald. Mont. Corone.* (Servandæ sunt Rubricæ: scilicet post Nonam; *Rubr. Miss. in prop. de temp. Feria 4. Cin.* An valeat contrarium pro consuetudine, vide n. 1142. seq.)

Abque pluviali non licet non habentibus usum illius in die, & infra octavam SS. Corporis Christi peragere processionem cum SS. Sacramento; non posse tamen cogi, ut ejus expositio fiat cum pluviali ab ipsis non habentibus usum, statuit *Sac. Rit. Congregat.* 22. Jan. 1701. in *una Camald. Montis Corone.* (Non habentibus usum: aut etiam per particulares Ordinis Constitutiones. Vide n. 1216.)

In Sacrificio Missæ non est adhibenda palla a parte superiori drappo serico cooperta; S. R. C. 22. Jan. 1701. in *una Camald. Montis Corone.*

Sacerdotes in Sacrificio Missæ congruentius utroque cingulo lineo, quam serico; S. R. C. 22. Jan. 1701. in *una Camald. Montis Corone.* (Cingulo lineo; colore albo, vel saltem paramentorum. Vide n. 828.)

Ante sacras Reliquias expositas ultra lampadem debent cortinæ super altare ardeant saltem duo lumina, alias Reliquiæ non exponantur; *Sac. Rit. Congregat.* 22. Jan. 1701. in *una Camald. Montis Corone.*

Ante ostium Tabernaculi SS. Sacramenti retineri non potest vas florum, vel quid simile, quod prædictum occupet ostium cum imagine Domini nostri in eodem incusculpta, sed potest collocari in humiliori, & decentiori loco; *Sac. Rit. Cong.* 22. Jan. 1701. in *una Camald. Montis Corone.*

Regularium Superiores, & Priores locales non veniunt sub nomine Ordinariorum, & consequenter non possunt assignare aliquam ex Dominicis Novembri pro recitatione Officii de Patrociolo B. M. V. quod multis in locis permittitur celebrandum in aliquo die Dominico præfati mensis a locorum Ordinariis eligendo, *Sac. Rit. Congregat.* 22. Jan. 1701. in *una Camald. Montis Corone.* Hoc Officium a Bened. XIII. fuit assignatum pro stato Ecclesiastico Dominicæ secundæ Mensis Novembri.

750 In Missa conventuali dierum solemnium, quæ absque cantu & ministris celebratur, non est faciendi ibrificatio; S. R. C. 22. Jan. 1701. in una Camaldul. Montis Corona. (Absque cantu & ministris: quid cum cantu, & sine ministris, vide n. 315.)

751 Ordini Eremitarum Discalceatorum S. Augustini provincie Francie permittitur horas canonicas cantu Gregoriano canendi facultas; S. R. C. 29. Jan. 1701. annuante Clem. XI. Const. quæ incipit: Nuper à Congregatione Vener. Fratrum, data Romæ die 29. Jan. 1701.

752 An in Officio ad hymnum *Iste Confessor* pro Sanctis Confessoribus, quoties eisdem fixa dies est assignata, quæ non est dies obitus, recitari debeat *V. Memor beatas scandere sedes*, eo quod revera Officium fiat de die obitus? & quotenus affirmative, an eadem regula servanda sit in Officiis Confessorum translatis, dummodo Officium sit de die obitus? Et S. R. C. respondit Negative: & ita declaravit 11. Jun. 1701. in una Tertii Ordinis S. Francisci. (Negative. Affirmative vero, si die immediate sequenti obitus Officium celebraretur, & dummodo festum à Capitulo diei antecedentis inchoatum sit. Vide n. 542. Quid vero per octavam statuat, consule n. 111.)

753 Sacerdotes etiam Regulares diebus, quibus propria Officia recitant sub ritu duplici, celebrantes in alienis Ecclesiis, quando peragitur festum cum solemnitate, & concursu populi, debent celebrare Missas conformando se ritui, & colori eorundem Ecclesiarum; in aliis vero diebus possunt; sed quando prohibentur Missæ vivæ, vel defunctorum, debent se uniformare, saltem quoad colorem; S. R. C. 11. Jun. 1701. in una Tertii Ord. S. Francisci. (Debent celebrare Missas conformando se ritui & c. Iterum præsens & sequens dubium, una cum alio tenoris sequentis, propositum fuit in S. C. 29. Januarii. 1752. Utrum possit Sacerdos, qui habet officium duplex, celebrare Missam de Requiem, ubi non agitur de ritu duplici? Quæ dubia iterum confirmavit: & præterea docuit generaliter teneri Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares, se conformare ritui Ecclesie, in qua celebrant. Unde sequitur posse sine scrupulo Missas omnes privatas & solennes celebrare, ac etiam defunctorum, ut in casu, ad normam decreti 23. Augusti 1704. sub n. 806. quod pugnare videtur cum alio 7. Maji 1746. sub n. 1229. Instituendo hanc sententiam Sacre Congregationis, eamque sequendo servatur ex integro illa Missalis Rubrica, Quoad fieri potest Missa cum officio con-
veniat, respiciens potius Ecclesiam publicam,

quam officium privatum celebrantis; Tit. IV. de Missi Voivis, S. Maria & aliis num. 3. Vide n. 1262.

Sacerdotes exteri confluentes ad Ecclesias etiam Regularium, & celebrantes de Sanctis etiam Ordinis, quando festum celebratur cum solemnitate, & concursu populi, debent in Missis se uniformare cum Sacerdotibus illius Ecclesie etiam Regularium quoad Credo, & numerum orationum more duplicium, in aliis vero diebus possunt, si volunt; Sac. Rit. Cong. 11. Jun. 1701. in una Tertii Ord. S. Francisci. (Ecclesia etiam Regularium; comprehenduntur etiam Moniales. Vide n. ant. & 758.)

In Ecclesiis Regularium diebus Dominicis, quibus tam Regulares, quam exteri celebrant de Dominica; possunt exteri uti coloribus paramentorum, quibus utuntur Regulares ratione alicujus octavæ: & Regulares celebrantes in alienis Ecclesiis uti coloribus juxta ritum eorundem, & tam exteri in Ecclesiis Regularium, quam Regulares in alienis, possunt apponere commemorationem octavæ, ut supra, occurrentis, servata Rubrica de duplici oratione habenda in Dominicis infra octavam; Sac. Rit. Congreg. 11. Jun. 1701. in una Tertii Ord. S. Francisci. Vide num. ant. & seq. (Servata Rubrica: quæ est „ In Dominicis infra octavas „ occurrentibus dicuntur duæ Orationes, una „ de Dominica, secunda de octava; „ Rub. Miss. Tit. VIII, n. 10.)

Declaratio S. R. C. quod scilicet Regulares non possint recitare Officium de octava Patroni principalis sine speciali indulto ejusdem S. C. comprehendit etiam Moniales; S. R. C. 11. Febr. 1702. in Tarvisina.

Moniales Ordinarii subiectæ non debent recitare Officium de octava Dedicationis Ecclesie Cathedralis, nec possunt ad libitum, & tantum tenentur recitare Officium prædictum sub ritu duplici secundæ classis sine octava; S. R. C. 11. Febr. 1702. in Tarvisina. (Officium prædictum; etiam si prima dies, & reliqua octava impedita sit. Vide n. cit. Moniales in civitate degentes, an vero in diocesi, Vide n. 1236.)

Prohibitio facta à S. R. C. in declaratione, quod Sacerdotes Sæculares etiam Capellani, qui hoc sacrateverint Officium semiduplex, vel simplex, vel seriale, non celebrent Missam de Requiem in Ecclesiis Regularium, in quibus recitatum sit Officium duplex de non præcepto, vel de aliquo Sancto eorundem sui Ordinis, intelligi etiam debet pro Ecclesiis Monialibus; S. R. C. 11. Febr. 1702. in Tarvisina. Vide n. 448. & 753.

Facul-

- 759 Facultas celebrandi cum Missali Romano concessa a S. R. C. pro Capellanis Monialium, intelligi debet pro omnibus, & singulis, qui ex debito tenentur celebrare in Ecclesiis ipsarum Monialium, dummodo celebrent cum Missali Romano; S. R. C. 11. Febr. 1702. in *Tarvisina*. Vide n. 894.
- 760 Impedito, aut nolente Episcopo celebrare, & alias functiones explere, spectat non ad Vicarium generalem, aut ad Canonicum hebdomadarium, sed ad primam Dignitatem, eaque impedita, gradatim ad alias ejus vices supplere; S. R. C. 11. Febr. 1702. in *Gerunden*. (Alias functiones: Vide n. 101.) (Gradatim ad alias: veras Dignitates, non substitutos, puta Archipresbyteri; Vide n. 14. 164. & 799.)
- 761 Si Dominica infra octavam Ascensionis occurrat in die 4. *Majj*, tunc in feria secunda sequenti recitandum est Officium de Sancta Monica, quod in dicta Dominica occurrit sub ritu semiduplici, non vero reponendum est festum Sanctorum Apostolorum Philippi, & Jacobi, quod sub ritu duplici secundæ classis occurrat die 1. *Majj*; S. R. C. 16. Sept. 1702. in una *Ord. Catechizantium*. (Recitandum est Officium de S. Monica: Hoc decretum est generale, & valet pro similibus; modo vero non habet locum pro S. Monica, ad duplicem ritum elevata ex Decreto 26. Aug. 1730. Vide n. 309. & 646.)
- 762 In prima & secunda Missa, quæ celebratur in die festo Nativitatis D. N. J. C. non debet fieri purificatio calicis; S. R. C. 16. Sept. 1702. in una *Regni Portugallie*.
- 763 Canonici Ecclesiæ cathedralis interesse debent esse Induti habitu canonicali, dum sedent in propriis stallis; S. R. C. 31. Martii 1703. in una *Pomponii Stabiae*.
- 764 Sacerdotes non debent deferre manutergium super calicem tam eundo, quam redendo ab altari; Sac. Rit. Cong. 1. Sept. 1703. in *Pisaurien*.
- 765 Festum duplex ante octavam non privilegium occurrens, alio majori festo duplici impeditum, est transferendum ad diem infra octavam proxime festo duplici, vel semiduplici non impeditam; S. R. C. 22. Sept. 1704. in *Vienne*, in *Austria*.
- 766 An Confraternitates Laicorum legitime erectæ in Ecclesiis Parochialibus, habeant dependentiam a Parocho in expensis functionibus Ecclesiasticis, non parochialibus? Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Urbis & Orbis*, Clemente XI. 12. Jan. 1704. confirmante *Consist.* quæ incipit: Ad debitum; Vide n. 399.
- An Confraternitates Laicorum erectæ in Capellis, vel Oratoriis, tum publicis, tum privatis, adnexis Parochialibus Ecclesiis, ab eis dependentibus, habeant dictam dependentiam a Parocho quoad dictas functiones; Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Urbis & Orbis*, Clemente XI. approbante ut supra.
- An Confraternitates erectæ in aliis Ecclesiis publicis, habeant quoad easdem functiones aliquam dependentiam a Parocho, intra cujus Parochiæ limites sitæ sunt Ecclesiæ; Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Urbis & Orbis*, ut supra.
- An Confraternitates erectæ in Oratoriis tam publicis, quam privatis, sejanctis ab Ecclesiis Parochialibus quoad dictas functiones Ecclesiasticas, habeant dictam dependentiam a Parocho? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Urbis & Orbis*.
- An benedictiones, & distributiones Candelarum, Cinerum, & Palmarum, sint de juribus mere Parochialibus? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Urbis & Orbis*. Vide num. 66. & 772.
- An benedictiones Mulierum post partum, Fontis Baptismalis, Ignis, Seminis, Ovorum, & similibus, sint de juribus mere Parochialibus? Et responsum fuit: Negative; sed benedictiones Mulierum, & Fontis Baptismalis fieri debere a Parochis; S. R. C. 10. Dec. 1703. *Urbis & Orbis*.
- An functiones omnes Hebdomadæ Sanctæ sint de juribus mere Parochialibus, Et responsum fuit: Negative, prout jacet; S. R. C. 10. Decemb. 1753. *Urbis & Orbis*. Vide n. 60. & 770.
- An celebratio Missæ solemnissimæ feria quinta in Coma Domini, sit de dictis juribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative, prout jacet, sed spectare ad Parochum; S. R. C. 10. Decemb. 1703. *Urbis & Orbis*.
- An prima, postea Campanarum in Sabbato Sancto sit de juribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative, prout jacet, sed spectare ad Ecclesiam digniorem ad formam Const. Leonis X. la 22. §. 14. S. R. C. 10. Dec. 1702. *Urbis & Orbis*. (Ad formam Constitutionis Leonis X. videlicet, Tam Regulares, quam alii Clerici Singulares, etiam super hoc Apostolicæ Sedis privilegio muniti, die Sabbati majoris hebdomadæ, antequam Campana Cathedralis, vel Matricis Ecclesiæ pulsaverit, campanam in Ecclesiis suis pulsare minime possint; & contrascentes poenitentium ducatorum incurrant; Const. XXII. quæ incipit: Dum intra men-

tis §. 14. cujus iurium: Et ut debitus, Romæ edita die 16. Decemb. 1516.

- 775 An celebratio Missarum solemnium per annum, sive pro vivis, sive pro defunctis, sit de dictis iuribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative prout jacet, sed licere confratribus solemnioribus ejusdem Ecclesiæ vel Oratorii, ut in Brundusina, sub die 1. Junii 1601. *Sac. Rit. Congregat. 10. Decemb. 1703. Urbis & Orbis.*

- 776 An expositio quadraginta horarum, & benedictio, quæ fit super populum, sit de dictis iuribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative; *Sac. Rit. Cong. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.*

- 777 An expositio, quæ fit cum Reliquiis, vel Sacris Imaginibus, & benedictio, quæ cum eis fit super populum, sit de dictis iuribus Parochialibus? Et responsum fuit: Negative; & quod ad benedictiones cum Reliquiis, & Imaginibus servantur Decreta *Sac. Rit. Congregat. 10. Decembris 1703. Urbis, & Orbis.* Vide num. 713.

- 778 An functiones in præcedentibus octo dubiis, videlicet a dubio quinto ad duodecimum expressæ, peragi possint in Oratorii privatis, contradicente Parocho? Et responsum fuit: Satis provisum in Superioribus; *Sac. Rit. Congreg. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.*

- 779 An in Oratorii privatis Confraternitatum per Confratres statim horis recitari possint horæ Canonice cum cantu, vel sine, absque alia licentia Parochi? Et responsum fuit: Affirmative, nisi aliter Ordinarius statuat ex rationabili causa; *Sac. Rit. Congregat. 1703. Urbis, & Orbis.* Vide n. seq.

- 780 An in Oratorii privatis sit licita celebratio Missæ privatæ, assentiente Ordinario loci, & contradicente Parocho? Et responsum fuit: Affirmative; *S. R. C. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.* (Celebratio Missæ: exceptis diebus in Bulla Benedicti Papæ XIV. expressis. Vide n. ant. & 619.)

- 781 An Capellani Confraternitatum possint populo denunciare festivitates, & vigiliis occurrentes in hebdomada absque licentia Parochi? Et responsum fuit: Affirmative; *Sac. Rit. Congregat. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.* Vide n. 234.

- 782 An Parochus invitis Confratribus docere possit doctrinam Christianam in prædictis Ecclesiis, Oratoriis publicis, vel privatis a Parochia divisis, & separatis? Et responsum fuit: Negative; *Sac. Rit. Congregat. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.* (Docere doctrinam christia-

nam: Removeri autem exercitium Catechismi, & docendi pueros in Ecclesiis Confraternitatis non posse, statuit Sac. Congreg. Concilii Trident. 29. Augusti 1722. in una Civitatis Mantuæ. Et, an Rector Confraternitatis tenetur permittere, ut Parochus doceat, in Oratorio Doctrinam Christianam, vel possit hoc impedire? Responsum fuit: Arbitrio Ordinarii. *S. Cong. Conc. Trid. 29. Augusti 1733.* in una Diocesis Afoli, ex Regulis ejusdem S. Congregationis sub enuntiato tempore signatis.

An in sæpe dictis Ecclesiis publicis Confraternitatum possint haberi publicæ Conciones etiam per totum cursum Quadragesimæ, vel Adventus cum licentia Ordinarii, & absque licentia Parochi? Et responsum fuit: Affirmative; *S. R. C. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.*

An in eisdem Ecclesiis possit celebrari Missa sive lecta, sive cantata ante Missam Parochialem, sive lectam, sive cantatam? Et responsum fuit: Negative, nisi aliter Episcopus disponat; *S. R. C. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.* Vide n. 234.

An ad Parochum spectet Officium funebre super cadaveribus sepeliendis in sæpe dictis Ecclesiis, & Oratoriis publicis Confraternitatum? Et responsum fuit: Affirmative, quando tumulus est subditus Parocho, intra cujus fines est Ecclesia, vel Oratorium; *S. R. C. 10. Dec. 1703. Urbis, & Orbis.*

An intra ambitum earundem Ecclesiarum fieri possint Processiones juxta cujusque Confraternitatis institutum, absque interventu, vel licentia Parochi? Et responsum fuit: Affirmative; *S. R. C. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.* Vide n. seq. & 50.

An eadem Processiones fieri possint extra ambitum Ecclesiarum absque licentia illorum Parochorum, per quorum territorium transeundum? Et responsum fuit: Negative, nisi ad sit licentia Episcopi; *Sac. Rit. Congregat. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.* Vide num. antec.

An in dictis Processionibus Capellani Confraternitatum possint deferre Stolas? Et responsum fuit: Negative extra propriam Ecclesiam; *Sac. Rit. Congreg. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.*

An Episcopo accedente ad Ecclesias publicas Confraternitatum, quæ non sint Regularium, neque proprium Rectorem Beneficium habent, porrigendum sit Asperforium a Parocho, in cujus territorio sunt sive dictæ Ecclesiæ? Et responsum fuit: Negative; *Sac. Rit. Cong.*

Congreg. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis. (An porrigendum sit Asperforium a Parocho, Negative: sed a primo de Capitulo Cathedralis. Vide n. 71.

790 An eorumdem Ecclesiarum, & Confraternitatum Rectores, & Capellani possint Parochus, cessante alio speciali, ac legitimo titulo, & ex solo jure Parochialitatis compellere invitos ad assistendum functionibus Ecclesiæ Parochialis? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.

791 An in sæpe dictis Ecclesiis Confraternitatum, neque Parochialibus, neque Regularibus, retineri possit Sanctiss. Eucharistia Sacramentum sine speciali Indulto Sedis Apostolicæ? Et responsum fuit: Negative; *Sac. Ritum Cong. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.*

792 Præsupposita facultate retinendi, an possit intra annum publice exponi sine licentia Ordinarii? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis. (Per annum: Excipe octavam Corporis Christi. Vide n. 51.

793 An Possit Parochus se ingerere in administratione oblationum, vel elemosynarum in sæpe dictis Ecclesiis recolendarum, vel Capitulæ pro illis recipiendis expozitæ clavem retinere? Et responsum fuit: Negative; *Sac. Rit. Congreg. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.*

794 An in Ecclesiâ Parochiali Confratres, vel eorum Capellani immisceri se valeant, invito Parocho, in ejusdem Ecclesiæ functionibus, sive Parochialibus, sive Non Parochialibus? Et responsum fuit: Negative; S. R. C. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.

795 An Confraternitates sive sint erectæ in Ecclesiâ Parochiali, sive extra illam, possint pro libito, & juxta uniuscujusque peculiaria statuta Congregationes suas facere, abque interven- tu, vel licentia Parochi? Et responsum fuit: Affirmative, dummodo non impediatur functiones, & divina officia. S. R. C. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.

796 An possit propria bona administrare, atque de illis disponere abque ulla dependentia a Parocho? Et responsum fuit: Affirmative. *Sac. Rit. Congreg. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.*

797 Quando Parochus ejusdem Congregationibus interfit de mandato Ordinarii, & tanquam ejus Delegatus, an possit suffragium decisivum ferre, & quatenus affirmative? Et responsum fuit: Negative. S. R. C. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis.

798 An etiam suffragium duplex; Die 10. De-

cembris 1703. prout infra respondit. Et responsum fuit: Negative; *Sac. Rit. Congreg. 10. Decemb. 1703. Urbis, & Orbis; Clem. XI. annuente supra omnia dicta dubia die 13. Januarii 1704. Constit. incip. Ad debitum.*

Prima Dignitas præfate tenetur supplere partes Episcopi Impediti in celebrandis Missis solemnibus, & peragendis aliis solemnibus functionibus ad ipsum Episcopum spectantibus. S. R. C. 29. Jan. 1704. in *Cremone.* (Prima Dignitas: eaque impedita, aliæ successive. Vide num. 760. Idem declaratum fuerat 11. Febr. 1702. ad exclusionem Vicarii Generalis, & Canonici hebdomadarii, ac impedita prima Dignitate pertinere ad secundam.

Quando plures adfunt Cathedrales unitatæ, Officium Dedicationis cujuslibet Ecclesiæ cathedralis non debet recitari ab universo clerodice- cesum unitarum, sed in qualibet respective dice- cessi debet recitari de sua propria respective Ec- clesiâ cathedrali. S. R. C. 8. Martii 1704. in *Viterbien.*

An impedito Diacono, minus auferendi mi- tram, & gremiale Celebranti in Capella Pon- tificia, & alia ejusdem Diaconi munera, spe- stent ad Subdiaconum, vel potius ad Cæremo- niarum Magistris &c. Sac. Congreg. respondit *Dilata*, & ad Eminent. Ponentem *ad mentem*, & mens fuit, quod Eminentiis. Ponens curaret ut Magistri Cæremoniaram abstineant in futu- rum ab imponendo & auferendo mitram, & gremiale in casu &c. nisi impeditis Diacono, & Subdiacono. *Sac. Rit. Congr. 26. April. 1704.* & iterum denegata nova audientia Præfatis Cæremoniaram, servati hoc Decretum statuit eadem *Sac. Rit. Congregat. 6. Jun. 1704. in Romana.* Repertur in Bullario Romano Clem. XI. Decreto IV. quod incipit *Romana. Cum inter Subdiaconum, Tom. 8. Bull. Rem. Luxemburgi 1727. pag. 414.*

In occurrentia festi Kalendarii particularis, & festi Kalendarii universalis cum paritate ritus, & sine excellentia majoris dignitatis, faciendum est Officium de primo, translato se- cundo. *Sac. Rit. Congreg. 12. Jul. 1704. in una Urbis, & Orbis amborum.* (Cum paritate ritus: quid vero dicendum de Officio, quod celebra- tur: cum magna festivitate, consule n. 514. 614. 799. 1017. & 1045.)

Cruces altarium, seu processionum non sunt benedicendæ de præcepto, potest tamen simplex Sacerdos eas benedicere privatim, & non so- lemniiter. *Sac. Rit. Congreg. 12. Jul. 1704. in una Urbis Clem. XI. confirm. in suo Bullario part. 3. decret. 5. & repetitur in Bullar. Rom. Tom.*

Tom. 3. Luxemburgi 1727. pag. 433. Incipit Decretum Urbis : *Fratre Josepho*.

- 804 Licet proponere Spinam Domini Nostri Jesu Christi ab immemorabili, praesertim in Parasceve, capite scilicet aperto sub baldachino processionaliter propositam. S. R. C. 12. Jul. 1704. in una Urbis, & Orbis. (Sub baldachino : Immo etiam cum velo humerali, & incenso. Vide n. 255.

- 805 In Ecclesia, ubi quotidie non cantatur Missa, si occurrat festum Patroni, seu Titularis diebus, quibus non potest de eo fieri Officium, potest nihilominus (diebus non exceptis a R. M. 1. 6. de Translatione) cantari Missa de Patrono, seu Titulari, licet non cantetur altera Missa concordans cum Officio. Sac. Rit. Congreg. 23. Aug. 1704. in una Ordinis Eremit. S. Augustini. (Diebus non exceptis a Rubrica : qui sunt Dominica prima Adventus, & Quadragesimae, feria 4. Cinerum, Dominica Palmarum cum tota hebdomada majori, Resurrectionis, & Pentecostes cum duobus diebus sequentibus, die Nativit. Domini, Epiphaniae, Ascensionis, & Corporis Christi. Miss. Rubr. de Trans. Fest. tit. 6. num. 1.

- 806 Religiosi celebrantes ex quacunque causa in aliena Ecclesia, ubi non agitur Officium duplex, & sunt Exequiis pro aliquo defuncto, vel anniversaria, seu simile Officium pro defunctis, etiam si ipsi Religiosi recitaverint Officium Sancti duplicis, possunt se conformare cum Ecclesia, in qua celebrant. S. Rit. Congreg. 23. Augusti. 1704. in una Erem. Camald. Vide n. 753.

- 807 Non sunt omittendae in saecragiis communibus commemorationes SS. Salvatoris, nec S. Crucis in eorum Ecclesiis titularibus. S. R. C. 23. Aug. 1704. in una Erem. Camald.

- 808 Quando in Dominicis Septagesimae, Sexagesimae, & Quinquagesimae occurrit festum Purificationis B. M. V. in Ecclesiis eisdem sub alio titulo dicatis, scilicet Annunciationis &c. Missa solemnis post benedictionem Candelarum, & processione debet cantari de Dominica. Sac. Rit. Congregat. 23. Augusti. & 13. Septembris. 1704. in Catanien. (De Dominica : ad quam non accenduntur Candelae ad Evangelium, & elevationem usque ad assumptionem petactam, ut sit in Missa Purificationis. Caremon. Episc. lib. 2. cap. 16. numer. 19. Vide numer. 815. & 1032.

- 809 Parochi, Capellani Confraternitatum, Sacerdotes, alique Ecclesiastici, qui cotta induti interveniunt processionibus funeralibus, deferant, sicut in aliis processionibus, birretum sacerdotale, non vero pileum, excepto tempore pluviae

& noctis, prout disponit Rituale Romanum tit. de Processionibus, & ut saepe resolvit Sac. Rit. Congregat. quae quidem pilei prohibitio non solum est pro Ecclesiastico seculari, sed etiam regulari, licet sint Parochi cotta induti. Haec decreta Sac. Rit. confirmantur a Clemente XI. 9. Decembr. 1704. in sua Constit. quae incipit : *La Santità di Nostro Signore*. Vide n. 8.

Si festum S. Marci occurrat in die Paschatis, processio cum litanis transferatur in feriam tertiam sequentem juxta Rubricam particularem Missalis; & si alicubi sit abstinencia, vel jejunatur, servanda est consuetudo a Regularibus; S. R. C. 14. Febr. 1705. in una Capucin. Gallia. (Transferatur in feriam tertiam : una cum Missa Rogationum sine Gloria, & sine Credo. Vide n. 701.

Digniora clero & a quo Celebrans in diebus Purificationis, Cinerum, & Palmarum recipit candelam, cineres, & palmam, debet accedere ad altare sine stola, & genuflexus, sicut alii, recipere candelam, cineres, & palmam a Celebrante, & osculari manum Celebrantis porrigentis candelam, & palmam. Sac. Rit. Congregat. 14. Februar. 1705. in una Capucin. Gallia. (Dignior & Clero : intellige cum non sit Cathedralis Canonicus, aut Collegiat., si pro isto adesset consuetudo. Vide numer. 96. & 454.

Non est toleranda consuetudo quorundam, qui contra id, quod praescribitur in Missali, exponunt Hostiam consecratam reservandam a feria v. In Coena Domini usque ad ipsam consumptionem in feria vi. in Parasceve. Sacra Rituum Congregatio 14. Februar. 1705. in una Capucin. Gallia. (Quod praescribitur in Missali : idest, reponendus est Calix in capsula clausa, & clavi tuta. Rub. Miss. de feria v. Coena Domini.

Antiphona B. M. V. in fine Officii debet omitti in choro, quando immediate sequitur Missa, quae in Ecclesiis non cathedralibus, & non collegiatis, sed in minoribus etiam Regularium, licet non cantetur a choro, sed coram clero legatur tantum a Celebrante, habenda est tamquam conventualis; & in festis secundae classis debet omitti commemoratio S. simplicis eadem die occurrentis, ut praescribitur in Rubrica Missalis tit. 6. n. 1. S. R. C. 14. Febr. 1705. in una Capucin. Gallia. (Ut praescribitur in Rubrica Missalis &c. nempe de simplici non sit commemoratio in Missa solemni, sed in Missis tantum privatis, quando de eo in Officio facta fuit commemoratio solummodo ad Laudes. Rub. Miss. tit. 7. n. 1.

814. An, cum ex decreto Sac. Rit. Congreg. emanato 11. Januaria 1681. dicenda sit antiphona Beatiſſimæ Virginis, Ave Regina Cælorum, cum V. *Dignare me &c.* in fine Completorii ſecundæ diei Februarii, licet transferatur Officium Purificationis, dici debeat in ſuffragiis (quando fit de Officio ſemiduplici &c.) Verſ. *Ora pro nobis Sancta Dei Genitrix*, cum oratione *Concede nos famulos &c.* & in Miſſa ſecundæ oratio *A cunctis*, tertia ad libitum? & Sac. Rit. Congregat. affirmative reſpondit 14. Februarii 1705. in una Ord. Capucc. Gallia. Verſ. *Ora pro nobis &c.* (cum oratione: ſubmiſſa voce a celebrante dicenda. *Cærem. Epiſc. lib. 2. cap. 3. n. 15.*

815. An in diœceſibus, in quibus in Dominicis Septuageſimæ, Sexageſimæ, vel Quinquageſimæ fit Officium Purificationis B. M. V. illis Dominicis occurrentibus, debeat, vel poſſint PP. Capuccini iis diebus recitare idem Officium cum ſola commemoratione, & non lectione Dominicæ in gratiam populorum ad ſuas Eccleſias accedentium? Et reſponſum fuit negative. *Sac. Rit. Congregat. 14. Februarii 1705. in una Capucc. Gallia. (Negative. Affirmative vero, ubi Purificationis feſtum eſt titulare primæ claſſis. Rub. Brv. IV. de Dominicis n. t. Vide n. 521. & 808.*

816. An translato Officio Annuntiationis B. Mariæ, de quo poſſet fieri die 5. Aprilis omiſſo Officio ad libitum S. Vicentii Ferrerii, hac die occurrentis, ſatius fit celebrare Officium Annuntiationis vel hac die, vel ſequenti, ut non omittatur Officium S. Vicentii? Et ſi hoc ultimum ſatius iudicetur, an in diœceſibus, in quibus celebratur 5. die Aprilis Officium translato Annuntiationis B. Mariæ cum ſeriatione diei, in qua transferitur, ſatius ſit PP. Capuccinos illud celebrare hac die, omiſſo Officio ad libitum S. Vicentii Ferrerii in gratiam populorum, qui ad ſuas Eccleſias accedunt audituri Miſſam, & Officium de myſterio Annuntiationis: & inde etiam an translato Officio Annuntiationis juxta Romanas Rubricas in 4. diem Aprilis, debeant tamen, vel poſſint illud diſſerre in ſequentem diem 5. Aprilis, in diœceſibus, in quibus tunc transferitur in hanc diem ob feſtum S. Ambroſii, quod celebratur 4. Aprilis propria ipſius obitus die? Et reſponſum fuit, quod quando transferitur ſolum Officium, & non ſolemnitas, tunc poſſet fieri de Sancto ad libitum occurrente. *Sac. Rit. Congregat. 14. Februarii 1705. in una Capucc. Gallia. Vide tamen poſteriora decreta hodie obſervanda ſub n. 1234.*

An ſub nomine Patroni loci, de quo juxta Bullam Gregorii XIII. Regulares tenentur Officium ſub ritu duplici primæ claſſis, veniat etiam Patronus Parochiz, in qua commorantur? S. R. C. reſpondit negative 14. Februarii 1705. in una Capuccinor. Gallia. (Juxta Bullam die 30. Decembris 1573. quæ incidit: *Pæſtoralis Officii*.)

Quando dies anniverſaria conſecrationis Episcopii incidit in Dominicam primæ claſſis, infra hebdomadam majorem, in die Paſchæ, Pentecoſtes, Nativitatis Domini, vel alio ſolemniori, non poſſet dici Miſſa de diſta conſecratione, ſed in ipſa Miſſa de die fieri debet collecta pro Episcopo ſub una conſeſione, ut diſponit Cærem. Episcoporum: *Sac. Rit. Congregat. 4. Aprilis 1705. in Lycien. (Dies Anniverſaria conſecrationis: pariter & dies anniverſaria electionis Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 35. numer. 1. (Ut diſponit Cærem. Episcoporum: videlicet: Si dies conſecrationis venerit in die aliquo feſtivo, celebrabitur ſolemniter de feſto cum paramentis feſto convenientibus, & cum commemoratione pro Episcopo. Si vero venerit in die ſeriatæ, celebrabitur, prout in Miſſali, cum paramentis albis, & una tantum collecta pro Episcopo, videlicet Deus omnium Fidelium Paſtor &c. Cærem. Episcop. lib. 2. c. 15. n. 1. ſeq. Vide n. 866. & 117.*

In ſeria vi. poſt octavam Aſcenſionis, ſi occurrat feſtum novem lectionem, ſacienda eſt in Miſſa commemoratio illius diei, niſi feſtum fuerit ex ſolemnioribus juxta Rubricas. *Sac. Rit. Congregat. 4. Aprilis 1605. in Lycien. (Feſtum novem lectionum: Intellige etiam ſemiduplicia translata. Vide n. 634.*

In Miſſa votiva SS. Sacramenti tertia oratio dicenda eſt ea, quæ ſecundo loco erit dicenda ratione temporis occurrentis, non vero ea, quæ eſt assignata ſecundo loco infra octavam ejuſdem SS. Sacramenti. *Sac. Rit. Congregat. 4. Apr. 1705. in Lycien. (Ratione temporis occurrentis: nempe ſecunda oratio in hac Miſſa votiva (ita & in aliis) quæ regulariter erit de feſto ſemiduplici occurrenti, vel ſimplici, loquendo de privatis: in ſolemnibus enim non eſt ſacienda commemoratio feſti: Tertia, quæ ſecundo loco ratione temporis occurrentis dicenda erit, niſi occurrerit Simplex. Ordo vero harum orationum erit ſequens. Ab octava Pentecoſtes uſque ad Adventum, & a Purificatione (nempe uſque ad diem ſecundam Februarii, licet feſtum Purificationis ultra hanc diem protrahatur) uſque ad Quadrageſimam, oratio erit *A cunctis*. Ab octava Epiphaniæ uſque*

usque ad Purificationem, ut supra, *Deus qui saluisti*. A feria iv. Cinerum usque ad Dominicam Passionis, de Feria currenti. A Dominica Passionis usque ad Dominicam Palmarum, de Feria. Ab octava Paschæ usque ad Ascensionem, *Concede nos famulos tuos*. Infra aliquot octavas, & in Vigiliis, in quibus jejunatur, de S. Maria, sed infra octavas Beate Mariæ, & in Vigilia, & infra octavam omnium Sanctorum oratio dicitur de Spiritu Sancto *Deus, qui corda Fidelium*. Rub. Miss. tit. 9. de Orationibus. Vide num. seq. & 521.

821 Ex parte Magistri Cæremoniarum Ecclesiæ Cathedralis Lycienſis questum fuit, an si festum Purificationis B. M. V. est transferendum, vel ratione octavæ diutius perleveret, eo usque perseverare debeat Antiphona *Alma Redemptoris Mater*, an vero in hoc casu die 2. Februarii ad Completorium dicenda sit antiphona *Ave Regina Cælorum*? Et responsum fuit: quod servetur decretum S. C. emanatum sub die 12. Januarii. 1681. ita Sac. Rit. Congr. 4. Apr. 1705. in Lycien. Vide n. 521.

822 An Officium Expectationis partus B. M. V. concessum sit omnibus regnis Hispano Monarchæ subiectis, an solum aliquibus? Responsum fuit: Indultum Gregori XIII. esse tantum pro sola Hispania. Sac. Rit. Congr. 4. Aprilis 1705. in Lycien. (Officium Expectationis: hodie extenditur etiam ad totum dominium Reipublicæ Venetæ; & alibi, ex decreto de die 23. Sept. 1695.)

823 Officia Sanctorum ad libitum, sive duplicia, sive semiduplicia, occurrentia in die, quo fieri debet Officium de Dominica anticipanda ante Septuagesimam, vel ante Dominicam 24. post Pentecostem, non sunt recitanda cum commemoratione dictæ Dominicæ, neque transferenda; sed potius omittenda. Sac. Rit. Congr. 4. Aprilis 1705. in Lycien. (Officium de Dominica anticipanda: scilicet *Quoniam Septuagesima venerit in prima Dominica post octavam Epiphaniæ, tunc in primo Sabbato post octavam, non impeditur festo novem lectionum, aliquin prima die post octavam, fiat Officium de Feria, in qua ponuntur Responsoria primi nocturni Dominicæ secunde post Epiphaniam, & tres lectiones leguntur de homilia ejusdem Dominicæ, cum ejus antiphona ad Benedictum, & oratione. Festum vero semiduplex in ea occurrente transfertur in primam diem similiter non impeditur. Rubrica Brevis post Dominicam Epiph. pro Dominicis vero post Pentecostem; quæ ad summum viginti octo, & ad minus viginti tres possunt esse, ut compleatur numerus trigentarius, servandus*

erit sequens ordo. Si Dominica post Pentecostem fuerint xxv. Dominica xxvi. post Pentecostem erit quæ est vi. post Epiph. Si fuerint xxvi. Dominica xxv. erit quæ est v. & xxv. quæ est vi. Si fuerint xxvii. Dominica xxiv. erit quæ est iv. & xxv. quæ est v. & xxvi. erit vi. Si fuerint xxxviii. Dominica xxiv. erit iii. & xxv. erit iv. & xxvi. erit v. & xxvii. erit vi. & ultimo loco semper ponitur quæ est in ordine xxiv. post Pentecostem, etiam si post Pentecostem aliquando non sint nisi xxiii. Dominica. Tunc enim xxiv. ponitur loco xxiii. & Officium xxiii. ponitur in precedenti Sabbato, quod non sit impeditum festo novem lectionum; aliquin in alia precedenti die non impedita, in qua fiat Officium de Feria cum commemoratione festi duplicis, si occurrat, & in ea legantur tres lectiones de homilia Dominicæ, omisso lectionibus Scripturæ illius ferie, & in Laudibus dicatur antiph. ad Benedictum, & oratio de Dominica xxiii. Quod si tota hebdomada impedita sit festis ix. lectionum, etiam transitis, vel aliqua octava, tunc in Sabbato legatur novæ lectio homilia Dominicæ xxiii. & de ea fiat commemoratio in Laudibus tantum, cum antiph. & orat. prop. Rubric. Brevis de Dom. num. 4. Cum vero interdum contingat, ut Dominica iii. vel iv. vel v. vel vi. post Epiphaniam superſit, nec possit poni etiam post xxiii. a Pentecoste, tunc de ea fiat Officium in Sabbato ante Dominicam Septuagesimæ. Rubrica Brevis de Dom. num. 5. Vide num. 610.

Infra octavam SS. Corporis Christi, occur. 824
rente festo novem lectionum, non debet omit-
ti novæ lectio festi simplicis. In Officio enim
tantum de octava omitti debet dicta lectio. S. R. C. 4. Apr. 1705. in Lycien. Vide n. 472.
& 654.

In processionibus, & funeralibus debetur præ- 825
cedentia Parochi supra Mansionarios, etiam
Ecclesiæ Cathedralis, incidentes sine Canonice, 018
& Capitulo: Mansionarii autem Ecclesiæ col-
legiatæ incidentibus absque Capitulo non est
licitum deferre pelles super brachio in proces-
sionibus funeralibus. S. R. C. 12. Sept. 1705.
in Aretina.

Si accedat ad Regularium Ecclesias Episco- 826
pus titularis suffraganeus ad celebrandum pon-
tificatiter, non debent Regulares ei baldachi-
num erigere, quod nec in Ecclesiis suis, nec
in exemptis diocesis, nec extra diocesim il-
li competit, quamvis accedat de licentia Ordina-
rii. S. R. C. 6. Mar. 1706. in Hildesheim.
Vide n. 32.

Cum multis Congregationibus, Religiosis, 827
sive Ecclesiis, vel Nationibus concessum sit ab

Apollolica Sede, ut semel, vel pluries in singulos hebdomadibus, vel mensibus celebrentur varia Officia per annum, v. g. de SS. Sacramento, vel de Sanctis in diebus non impeditis aliquo festo duplici, vel semiduplici, huiusmodi indulta non habent locum in feriis Adventus, Quadragesimæ, Quatuor Temporum, Vigiliarum, five cum ieiunio, five absque ieiunio, nec in Feria secunda Rogationum, nec in alia Feria, in qua secundum Rubricas sit reponendum Officium Dominicæ. Sac. R. Congregat. 20. Mart. 1706. in decreto generali Clemente XI. annuente in sue Decreto VI. quod incipit Circa Rubricas cum Sac. Rit. Congregat. Tom. 8. Luxemburgi 1727. pag. 434. (Officium Dominicæ: anticipandæ juxta Rubricam Breviarum, de Dominicis tit. IV. n. 3. segg. Vide n. seg. 525. 823. & 1025.

- 828 Dies impeditus festo duplici, vel semiduplici pro officio semel in hebdomada, vel in mense recitandis, intelligitur etiam dies, in quo ponendum est Officium de festo duplici, vel semiduplici translato, nec non dies octavæ est dies impeditus respectu talium Officiorum. Sac. Rit. Congregat. 20. Mart. 1706. in decreto generali Clemente XI. annuente, ut in numer. preced. §. Secundum. (Dies octavæ: intelligitur etiam infra octavam. Vide numer. 719. & 1025.

- 829 Regulares absque speciali privilegio, sed sola communicatione aliarum Religionum, non possunt addere nomen Sancti fundatoris in Litanis, & Confessor, nec recitare Officia, & Missas concessas aliis Religionibus. Sac. Rit. Congregat. 20. Martii 1706. in decreto generali Clemente XI. confirmante, ut supra numer. 826. §. Tertium. (Communicatio privilegiorum: etiam esset amplissima. Vide numer. 542.

- 830 Missa ad postulandum gratiam bene morientis demandatur sponenda in Missali Romano post Missam pro remissione peccatorum, & in Rubricis generalibus in eis de Coloribus paramentarum sub colore violaceo, ac propterea in Gradualibus ad cantum chori in eodem cantu, & tono, qui in antiquis habetur Feria 14. Dominicæ primæ, & Sabbato Dominicæ tertiæ in Quadragesima, & in Dominicis 19. 21. 22. & 23. post Pentecosthem. S. R. C. 20. Mart. 1706. Clem. XI. annuente die 27. ieiunium mensis 8. anni.

- 831 Dignitatibus, & Canonici Ecclesiæ Cathedralis convenit distinctio, tam quoad qualitatem paramentorum, quam quoad locum se pandi pro Missis privatis respectu altaris tan-

tum, aliorumque Sacerdotum eidem Ecclesiæ addictorum. Sac. Rit. Congregat. 20. Mart. 1706. in Rescripto. Præminentium. Vide numer. 4.

Si Festum S. Marci Evangelistæ occurrat in 832 Feriam secundam post Dominicam Resurrectionis, & similiter Festum SS. Apollolorum Philippi & Jacobi in Dominicam in Albis, ac præterea juxta Rubricas utrumque sit transferendum, prius transferri & reponi debet Officium S. Marci. Sac. Rit. Congregat. 17. Jul. 1706. in una Urbis, & Orbis, Clem. XI. annuente in Decreto VIII. quod incipit. Cum anno 1707. Vide Tom. 8. edit. Luxemburgi 1727. pag. 434. Vide n. 464.

Quamvis PP. Capuccini Conventus Leodien. 833 ex consuetudine plusquam centum annorum soleant facere Officium duplex majus de S. Servatio Episcopo 12. Maii, quia est patronus principalis Parochiæ, in qua morantur, & est Festum devotionis in populo; nihilominus declaratum, & decisum fuit, non licere predictis PP. Capuccinis continuare recitationem dicti Officii, nec in alium diem transferre, quando ab alio majori Festo contingit esse impeditum. S. R. C. 28. Aug. 1706. in una PP. Capucc. Provincia Leodien.

Declaratum fuit, non licere PP. Capuccinis, 834 nec aliis cujusvis ordinis Regularibus, qui non utuntur Breviario PP. Minorum Observantium, in usum deducere Rubricam in dicto Brev. anni 1656. nrm. 15. his verbis expressam: Quando autem plura Officia de præcepto eodem die in aliquibus locis ita sine occurrant, ut translatio aliquis, seu aliquorum si perpetua, tunc prima dies proxima non impedita assignanda censetur in perpetuum pro die propria festi translata respectu. Siquidem concessio facta attentis Breviario Minorum non extenditur ad non utentes. Sac. Rit. Congregat. 28. Augusti 1706. in una Capucc. Provincia Leodien. (Non extenditur ad non utentes: Hodie hæc constitutio est universalis, ita ut, etiam inconsulta Sacra Congregatione, dies proxime non impedita censetur propria. Vide n. 1091. & 1196.

Occurrente Vigilia Nativitatis S. Joannis Baptistæ in die Festo SS. Corporis Christi, anticipato ieiunio Vigiliæ prædicæ in diem 22. Jun. ad formam Constitutionis Urbani VIII. emanatæ 13. Octobr. 1628. an debeat in Officio dici: et prædicæ vigiliæ Evangelii nona lesio recitari, & in Officio, & in Missa de eodem festo communicari? Eadem Sac. Rit. Congregat. nihil de eadem Vigilia in Officio, & Missa peragendum esse. Sac. Rit. Congregat. 18. 835

228 *Septembr. 1706. approbante Clem. XI. 2. Octab. ejusdem anni. (Ad formam constitutionis Urbani VIII. : quæ incipit Cum anno proximo venturo. Vide n. 179.*

836 Infra octavam Nativitatis Domini prohibetur Missæ votivæ privatæ, & pro defunctis. In Missis vero votivis solemnibus pro re gravi infra eandem octavam celebrandis, dicenda est Præfatio juxta Rubricam generalem *uir. 12. n. 4. Sac. Rit. Congreg. 25. Septembr. 1706. & 25. Septemb. 1714. approbante Clemente XI. in suo Bull. parti. 3. Constitut. 20. & in Bull. Rom. tom. 8. decreto 20. quod incipit: Cum occasione Missalis §. Item prohibetur est, Edit. Luxemburgi 1727. pag. 437. (Infra octavam Nativitatis: & alias quascunque privilegatas. Vide num. 1203. (Dicenda est præfatio juxta Rubricas: videlicet *Ut dicatur etiam Præfatio propria in Missis votivis, si habeant, aliquin de tempore Nativitatis, ut in hoc casu, vel alia Præfatio, ut in aliis. Rub. Miss. gen. tit. 12. num. 4. Vid. n. 75.**

837 Feria tertia Rogationum non dicitur secunda oratio Dominicæ. Sac. Rit. Congreg. 25. Septembr. 1706. in *una Urbis, & Orbis.* (Non dicitur secunda oratio Dominicæ, sed *Concede nos &c.*: tertia Ecclesiæ, vel pro Papa. Rub. Miss. prop.

838 Occurrente Dedicatione Basilicæ Sanctissimi Salvatoris, vel SS. Petri & Pauli Apostolorum infra octavam Dedicationis altarum Ecclesiarum, pro earum octava debet sumi alia Oratio de communi, nempe *Deus, qui invisibiliter.* Sac. Rit. Congreg. 25. Septemb. 1706. in *una Urbis, & Orbis.* (*Deus, qui invisibiliter:* quæ oratio non tantum in citatis casibus, sed in omnibus similibus, & in die ipsamet Consecrationis dicitur. Rub. Miss. & Brev. de Comm. Ded. Eccl.

839 Ecclesia Cathedralis Ferentina cum foisset pluribus in locis restaurata, & magna in parte renovata, & de illius consecratione signa nullibi apparerent, neque alie probationes existerent, adhuc quia in præteritum, Festum Dedicationis fuerat celebratum, consulti Sac. Rit. Congregat. non indigere nova consecratione, & statuit Dedicationis Festum posse transferri ab Episcopo ad aliam diem fixam amplius non immutandam. Sac. Rituum Congregat. 27. Novemb. 1706. in *Ferentina.* Vide num. 239.

840 Quotiescunque occurrit apud Franciscanos dies octava S. Rosæ Viterbiensis in Dominica infra octavam Nativitatis B. M. V. fiat Officium de dicta die octavæ, protrahito ulterius

Festo Sanctissimi Nominis ejusdem B. M. V. Sac. Rit. Congreg. 22. Januar. 1707. in *una Ord. Min. Obser.* Hoc decretum est generale. Vide n. 611.

An liceat PP. Capuccinis Civitatis Neocastræ retinere, processionaliter publice deferre, & respective publice exponere in propria, & in alienis Ecclesiis statuum S. Antonii de Padua in Habitu Capuccino? Et an eisdem PP. Capuccinis in publicis functionibus Ecclesiasticis tam intra propriam Ecclesiam, quam extra, & in Processionibus tam publicis, quam privatis liceat uti Vexillis, vestis, paleis, planetis, pluvialibus, vel similibus mobilibus, ubi sint depictæ, sculptæ, & impressæ imagines ejusdem Sancti Antonii cum Habitu Capuccino? Et an eisdem PP. Capuccinis subitus imagines ejusdem S. Antonii, vel S. Francis de Assisio depictas, sculptas, vel impressas cum eorum Habitu, & Caputio, tam intra Ecclesiam, & Conventum, quam extra, & signanter in parietibus, & frontispicio eorum Ecclesiæ sint permittendæ inscriptiones indicantes, illas esse effigies Sancti Antonii de Padua, S. Francis de Assisio cum veroiore forma Habitus ipsius S. Francis, vel potius sint delendæ, aut cancellandæ, ac in futurum prohibendæ in eam? Responsum fuit ad primam, & secundam, Affirmative. Ad tertiam quoad primam partem, Negative, & quoad secundam, Affirmative: & ita decrevit, & servari mandavit S. R. C. die 22. Januarii 1707. in *una Neocastræ.*

Super Altare, in quo SS. Sacramentum expositum est, Crux de more collocari debet cum imagine Crucifixi apostoli. S. R. C. 14. Maii 1707. in *una Senarum.* (Crux de more collocari debet: Hoc decretum, quod præcipue intelligitur tempore Sacrificii, ad eas tantum pertinet Ecclesias, in quibus Missæ, in altari ubi SS. Sacramentum expositum est, dici consueverunt. Vide tamen sub n. 1105. statuta a Bened. XIV.

In secundis Vesperis de SS. Angelis Custodibus fieri debet tantummodo Commemoratio, non vero a Capitulo, de Translatione S. Clare apud Franciscanos. S. R. C. 14. Maii 1707. in *Bononiæ.* Hoc decretum est universale. Vide n. 931.

In Ecclesiis dedicatis sub titulo S. Mariæ Angelorum, Officium de hocce Titulari celebrandum est die Assumptionis B. M. V. cum octava ejusdem. Sac. Rit. Congregat. 14. Maii 1707. in *una Parisiæ.* (In die Assumptionis Fratres Minores S. Francis, & Capuccini

dlem secundam Augusti pro hoc officio habent electam. Vide n. 623. & 1235.

- 845 Canonici Sacerdos precedere debet Canonico Diaconum, seu Subdiaconum anteriorem, habentem possessionem, tam in stallis, quam in aliis omnibus functionibus intra, & extra Ecclesiam, & Canonicus Diaconus, vel Subdiaconus anteriorem habens possessionem promotus postea ad Sacerdotium precedere debet Canonico Sacerdotem ordine sacerdotali anteriorem. Sac. Rit. Congregat. 27. Augusti. 1709. in *Sutrina*. (Precedere debet: intelligitur, ubi præbendæ non sunt distinctæ. Vide num. 54.)

- 846 Episcopus palmas benedicens, & Missæ assistens, non debet legere Epistolam, neque Evangelium, *Cum appropinquasset*, vel *Alteria autem die*, post Passionem tam ex praxi Capellæ Pontificiæ, quam ex præscripto Cæremonialis Episcoporum. Sac. Rit. Congregat. 28. April. 1708. in *Bracaren*. (Ex præscripto Cæremonialis Episcoporum: videlicet *Cantatis Epistola & Evangelio, prout in Missali, ab iis Ministris, qui in Missa ministraturi sunt: & iis omnibus, quæ cantantur, ab Episcopo in sua Cathedra sedente, lectis &c. Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 21. n. 4.*)

- 847 Dum Episcopus distribuit Candelas, Cineres, & Palmas &c. Celebrans, & Ministri debent sedere capitibus cooperitis. Sac. Rit. Congregat. 2. April. 1708. in *Bracaren*. (Distribuit Candelas, Cineres &c.: Hæc seditio quoad Celebrantem, & Ministros in Feria quarta Cinerum solummodo habet locum. *Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 18.*)

- 848 Episcopus assistens Missæ in Dominica Palmarum paratus, vel cum cappa, non debet sedere, neque genuflectere, sed stare discooperitus, dum cantatur Passio, & in casu impotentia debet abstinere ab intervento saltem Missæ. S. R. C. 28. April. in *Bracaren*. (Dominica Palmarum: Adde & in aliis Feriis Passionem admittentibus. *Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 26. num. 5.*)

- 849 Canonici & Assistentes Episcopo parati, & illum ad Altare comitantes in pontificalibus, ratione paramentorum possunt procedere per Ecclesiam cooperitis, non vero nudis capitibus. Sac. Rit. Congregat. 28. April. 1707. in *Bracaren*.

- 850 Non potest Missa votiva de Spiritu Sancto vel alia celebrari etiam ab Episcopo pro eligenda Abbatia in Festo duplici, vel Dominica. S. R. C. 28. April. 1708. in *Bracaren*. Vide n. 563.

In Vigilia Epiphaniæ non licet celebrare Missas privatas pro defunctis. Er quando per annum hic apud privilegiatos Officium de Immaculata Conceptione, vel sub alio titulo, vel de Sancta Maria in Sabbato, vel de SS. Sacramento, si dicatur aliqua Missa votiva, non habens præstationem propriam, Præfatio debet esse de communi, vel de tempore, si tunc specialis dicatur, non vero ea, quæ est conferentis Officio: & servetur Rubrica generalis tit. 12. Sac. Rit. Congregat. 16. Jun. 1708. in *Parisiens*. (In Vigilia Epiphaniæ: Vide num. 669. & 933. (Servetur Rubrica generalis tit. 12.) idest, In Missis votivis dicatur etiam Præfatio propria, si propriam habeant: si vero non habuerint, dicatur Præfatio de tempore, vel octava, infra quam consigerit huiusmodi Missas celebrare: aliquando Præfatio communis. Rub. Miss. cit. n. 4. Vide n. 591.)

Episcopus celebrans Missam de Natali Domini in pontificalibus, vel assistens cum pluviali, vel cappa, quæ eo die ob maximam solemnitatem nunquam conveniret; ex quo sedens legit Evangelium, non debet genuflectere ad Verbum *caro factum est*, sed solum quando Diaconus illud cantat. S. R. C. 28. Sept. 1708. in *Bracaren*.

In die S. Laurentii Titularis alicujus Ecclesiæ Cathedralis, vel Matricis nullius diocesis, non est recitandum Symbolum Apostolorum in aliis Ecclesiis ejusdem loci, sed tantum in Ecclesia propria. Sac. Rit. Congregat. 23. Martii 1709. in *Perusina*. (In Ecclesia propria: sem ubi aliqua Reliquia insignis asservatur. Vide n. 583. seg.)

Celebratio Missæ solemnis in diebus Nativitatis Domini, Paschæ Resurrectionis, Pentecostes, & in die festo SS. Corporis Christi spectat privative ad primam Dignitatem, seu primum de Capitulo. Eo autem absente, vel impedito, non potest alium in sui locum ad libitum subrogare, sed huiusmodi celebratio fieri debet privative ab alio, qui immediate succedit, non vero ab hebdomadario. S. R. C. 23. Mart. 1709. in *Compiana*. (Non potest alium in sui locum ad libitum subrogare: nempe substitutum, licet Archiepiscopus byzantinus. Vide num. 14. & 164.)

Celebratio Missarum in secundis Feriis Paschæ Resurrectionis, & Pentecostes, ac in die Festivitatibus S. Stephani Protomartyris, nec non in die Dominico infra octavam SS. Corporis Christi spectat ad secundum de Capitulo. S. R. C. 23. Mart. 1709. in *Compiana*. Vide n. anteq. & seg.

- 856 Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum in processione, quæ fit in festo SS. Corporis Christi, deferri debet ab eo, qui Missam celebrat, & idem servandum in processione, quæ fit in die Dominico infra ejus octavam, non veroderendum est a primo de Capitulo, qui non celebravit; S. R. C. 23. Mart. 1709. in *Compassana*. (Qui non celebravit: An teneatur celebrare, Vide num. 118.
- 857 In Ecclesiis, in quibus celebratur festum S. Bartholomæi Apostoli die 25. Augusti cum octava, vel quia est Titulare earundem Ecclesiarum, vel ex alia ratione, & sic per necesse festum S. Ludovici sub ritu semiduplici venit celebrandum die 26. dicti Mensis Augusti secunda die infra octavam S. Bartholomæi, quaeritur fuit, quando dies 26. sit dies Dominica, quæ non admittit Semiduplicem, an in tali casu Officium S. Ludovici fit transferendum ad diem Lunæ immediate sequentem, licet impeditur alio Officio semiduplici, nempe die 3. infra octavam S. Bartholomæi? Et responsum fuit: Servetur Rubrica x. n. 5. de Translatione Fessorum; S. R. C. 23. Mart. 1709. in *Persiana*. (Servetur Rubrica X.: in qua legitur, „Semiduplex occurrens in „Dominica infra octavam transferatur in sequentem diem cum commemoratione octavæ, quæ „si fuerit alio festo duplici, vel semiduplici impedita, prædictum festum semiduplex veniens „in Dominica, transferatur post octavam: ita „ut festum semiduplex infra octavam non transferatur, nisi in proxime sequentem diem; Vide num. 509.
- 858 Occurrente commemoratione Sancti simplicis in Feria secunda Quadragesimæ, quando dictum est Nocturnum defunctorum, non debet in Missa quarto loco dici oratio: *Onnipotens sempiternus Deus, qui vivorum &c.* pro commemoratione defunctorum, sed sufficit tertia oratio *A cunctis*. Quod si dicatur quarta *Onnipotens*, quinta erit ad libitum; S. R. C. 4. Maii 1709. in *Pistorien*. (Quinta erit ad libitum: non ex præcepto, sed ex congruentia in Missis vivorum; Vide numer. 869. secus autem in Missis defunctorum; Vide numer. 1103. Oratio vero ad libitum quænam dicenda, Vide numer. 1108.
- 859 Occurrente commemoratione Sancti simplicis in Feria secunda post Dominicam Passionis, quando dictum est Nocturnum defunctorum, in Missa dicenda est secunda oratio de Simplicibus tantum; S. R. C. 4. Maii 1709. in *Pistorien*. (In Missa: feriale, & quando officium erit de feria, secunda oratio dicenda est de simplicibus; non occurrente vero simplicibus, Ecclesiæ, vel pro Papa: numquam *Fidelium*; Rub. gen. tit. 5. num. 2. Vide num. 392.
- Diebus infra octavam SS. Trinitatis, ubi est Titulus Ecclesiæ, & in festis infra dictam octavam occurrentibus, non debet ad Primam dici Symbolum S. Arhanasii; S. R. C. 8. Jun. 1709. in *Bracaren*. (Infra octavam; In die festo, & octavo dicitur ex Rubrica Brev. ad Primam, ex resolutione sub num. 992.
- Diebus sexta, & septima infra octavam SS. Trinitatis, ubi est Titularis, faciendum est Officium de die secunda, & tertia infra octavam Corporis Christi, cum commemoratione SS. Trinitatis; S. R. C. 8. Jun. 1709. in *Bracaren*.
- Episcopi debent uti vestibus violaceis in die Annuntiationis B. M. V. quando occurrit in Quadragesima, excepta tota hebdomada majori, & feria vi. non vero eodie, ad quem prædictum festum transferatur in Quadragesima; S. R. C. 8. Jun. 1709. in *Bracaren*. (Episcopi: Intellige Sæculares, vel Regulares, qui utuntur rocchetto; *Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 3. num. 4.*
- Cingulum tertium indumentum sacerdotale potest esse coloris paramentorum; S. R. C. 2. Jun. 1709. in *Bracaren*. (Coloris Paramentorum: sericum vero, an lineum; Vide num. 745.
- Instrumentum bugiæ, de candelæ serviens Episcopo, non potest esse materia Ordinis Acolythorum loco Candelabri, seu Ceterofærarii; S. R. C. 8. Jun. 1709. in *Bracaren*.
- Quatuor Dignitates, seu Canonici assistentes Episcopo ad Abolutionem ad tumulum, debent necessario esse Sacerdotes; S. R. C. 8. Jul. 1709. in *Bracaren*. Vide num. 945.
- Commemoratio in Missa pro consecratione Episcopi, quando ratione festi occurrentis dicitur Missa de festo habente plures commemorationes, debet uniri cum oratione Missæ, & dici sub unica conclusione, juxta Rubricam Pontificalis Romani de Consecratione electi in Episcopum, & Missalis Romani in fine post benedictiones; S. R. C. 8. Jun. 1709. in *Bracaren*. (Dicitur Missa de Festo: ideo propter ordinationes Episcoporum nunquam mutatur Officium diei; dicitur tamen post collectionem diei pro Officio consecrationis, collecta pro electo sub una Per Dominum nostrum &c. Pont. Rom. p. 1. de Consecr. electi in Episcop. Vide num. 818.
- Feria v. in Cæna Domini, cum Episcopus exit a Sacrorum custodia ad altare, non debent Canonici, qui cum parati associant, præcedere Presbyteros, Diaconos, & Subdiaconos paratos, qui cum comitantur, sed debent sequi; S. R. C. 8. Jun. 1709. in *Bracaren*. (Feria V. in Cæna Domini: intellige dum procedit ad Olei Sancti

Ati consecrationem. Pont. Rom. par. 3. de Officiis in Feria v. Cœnz Domini.

- 868 In Ecclesiis, ubi Titulus est Ecclesiæ, vel concursus populi ad celebrandum festum, quod transferri debet, diebus, in quibus juxta Rubricas Missalis de Translatione festorum, possunt cantari duæ Missæ, una erit de die, alia de festo. Sed in Ecclesiis, in quibus non est obligatio cantandi Missam quousque, cantari potest Missa solemniter voriva de festo occurrente tantum; S. R. C. 16. *Angli. 1709. in Bergomen.* (Diebus, in quibus juxta rubricas Miss. Vide num. 264. & 805.)

- 869 Quando tertia Oratio in Missa est ad libitum, & ex jussu Summi Pontificis, vel Episcopi debet apponi aliqua specialis Oratio pro publica indigentia, videlicet contra Turcas, seu ad petendam serenitatem, aut pluviam &c. hæc oratio debet recitari tamquam ex præcepto quarto loco, non omittit tertio loco illa, quæ est ad libitum, seu pro devotione Sacerdotis eligenda; S. R. C. 17. *Angl. 1709. in Bergomen.* (Ad libitum: dummodo sit ex Missali deprompta; Vide num. 1108.)

- 870 In die Consecrationis, vel Tituli Ecclesiæ parochialis, non cathedralis, & per octavas non potest celebrari Missa Dedicationis, seu Titularis sub eodem ritu duplici, ac in parochiali, etiam in Oratoriis eidem Ecclesiæ parochiali subiectis, in quibus multi Sacerdotes celebrant; S. R. C. 17. *Angl. 1709. in Bergomen.*

- 871 De titulo, & Consecratione parochialis Ecclesiæ, quæ non est cathedralis, non debet fieri Officium in die, neque per octavam a Sacerdotibus, qui non sunt de clero parochiali, licet sub eadem Parochia degant; S. R. C. 17. *Angl. 1709. in Bergomen.* Vide n. 238.

- 872 Sancti Martyres in concurrentia Officii duplicis cum Sancto Confessore, non debent habere integras Vesperas propter maiorem dignitatem, & nobilitatem, quam habet Martyr præ Confessore: neque hæc maior dignitas, & nobilitas tribuenda est Confessori concurrenti cum Virgine; sic in concurrentiis Officiorum æqualis ritus, quæ possunt accidere, Sanctus Confessor non habet integras Vesperas: aliter enim sit in prædictis casibus, quam fiat in concurrentia festorum Domini, B. M. V. Angelorum, & Apostolorum: unde in antedictis primis concurrentiis standum est præscriptioni Rubricæ Breviarii Romani de *Concurrentia Officiorum* n. 2, quæ dicit: *Regulariter sit a Capitulo de sequenti*; S. R. C. 14. *Decemb. 1709. in una Ord. Capuc.* (Non debent habere integras Vesperas: nisi causa solemnitas apparuit, & concursus po-

puli; *Rub. Brev. Rom. xi. numer. 2.* Vide num. 1180. Standum esse præscriptioni &c. Vide num. 521.

In festo SS. Cornelii, & Cypriani die 16. 873 Sept. pro commemoratione SS. Euphemii & Sociarum dicatur in primis Vesperis antiphona *Gaudet in caelis &c.* & in Laudibus antiphona *Ifforum &c.* Prædictæ tamen antiphonæ dicendæ non sunt, quando Officium SS. Cornelii & Cypriani transferretur, ex quo occurrat in Dominica: tunc enim in primis Vesperis Dominicæ dicenda erit antiphona pro dicta commemoratione *Ifforum &c.* & in Laudibus antiphona *Vestri capilli &c.* S. R. C. 14. *Decemb. 1709. in Ferrarien.*

Cum nonnulla Officia propter perpetuum oc- 874 currentiam maioris dignitatis, seu solemnitatis, seu ritus perpetuum habeant translationem, & juxta Rubricas de Translatione festorum num. 6. in primam diem non impeditam semper transferenda sint, quæsitum fuit, an illa prima dies censenda sit propria illius translati sedes perpetua, juxta *Gavantum festi. 3. cap. 10. num. 15.* ita ut debeat de eo celebrari semper illa prima die, etiam si occurrat transferri aliud Officium ejusdem, vel superioris ritus? Responsum fuit negative, & serventur Rubricæ generales; S. R. C. 14. *Decemb. 1709. in una Ord. Capuc.* (Rubricæ generales: Breviarii Tit. x. De Translatione festorum; Vide num. 1196.)

In Vigiliis omnium Sanctorum si occurrat di- 875 ci Missa de festo semiduplici, post orationem Vigiliæ, tertia Oratio erit *A cunctis*, non vero de Spiritu Sancto. Et in Officio, non obstante commemoratione Vigiliæ, debent in Laudibus fieri Suffragia communia; S. R. C. 21. *Jun. 1710. in una Ord. Capuc.* (Tertia oratio *A cunctis*. In Missa vero Vigiliæ Oratio erit de Spiritu Sancto; *Rub. Miss. prop.*

Quando altare fuit consecratum ad modum al- 876 taris fixi cum sacris sigillis, & unctionibus ioter stipitem, & altare, si motus fuerit lapis superior, qui format mensam altaris, a suo stipite, tunc exsecratur altare. Si vero fuerit consecratum ad modum altaris portatilis, non exsecratur in quavis remotione, sed tantum, quando frangitur sepulcrum Reliquiarum; S. R. C. 21. *Jun. 1710. in una Ord. Capuc.*

De Patrono, seu Titulari Ecclesiæ debet fieri 877 Officium sub ritu duplici primæ classis cum octava a clero eidem adscripto, etiam si Ecclesia non fuerit consecrata, sed tantum benedicta; S. R. C. 22. *Jan. 1710. in una Ord. Capuc.*

Quando in Missa solemniter ministratur sacra 878 Eucharistia clericis, vel laicis, reliqui de clero de.

debent stare; *Sacr. Rit. Cong. 9. Maii 1711. in Catanien.*

- 879 In civitate, & diocesi Pisaurensi die 21. Augusti occurrit festum Dedicationis Cathedralis sub ritu duplici primæ classis celebrandum, & eadem die ab Ecclesia universalis fit Officium S. Raymundi Nonnati. Item in eadem civitate & diocesi die 24. Septembris occurrit festum Sancti Terentii Martyris Patroni principalis civitatis, & diocesis sub ritu duplici primæ classis celebrandum, & eadem die ab universali Ecclesia fit Officium B. M. Virginis de Mercede sub ritu duplici minori. Supplicatur: Si supradicta festa altioris ritus venerint die sabbato, an Officium S. Raymundi, & B. V. de Mercede vigore decreti S. R. C. emanati 14. Aug. 1683. & iterum 18. Octobr. 1696. in reformatione Calendarii Fratrum Minorum sint celebranda die Dominica sequenti tamquam die propria, vel debeant transferri in seriem proximam non impediant? A Sac. Rit. Cong. fuit remissa hæc supplicatio D. Joannem Baptistam Gambarucci S. D. N. & Sedis Apostolicæ Sacrarum Cæremoniarum Magistrum, nimirum faciendum esse de Officiis, de quibus agitur, sub diebus respective assignatis etiam in occurra Dominicæ: S. R. C. 2. Jul. 1712. in *Pisaurensi*. (Officium B. M. V. de Mercede sub ritu duplici minori: nunc vero majori, ex concessione Benedicti Papæ XII. 22. Martii 1727. Vide num. 1091. 1162. & 1196.

- 880 Omnibus Fratribus, & Monialibus Ordinis Minorum S. Francisci indulgetur, atque conceditur, ut in recitatione Officii Desponsationis B. M. Virg. cum S. Josepho fiat ab ipsis commemoratio ejusdem S. Josephi tum in utroque Vesperis, tum in Laudibus, & respective etiam in Missa cum antiphonis, & oratione sub die 19. Mar. pro Ecclesia universalis approbatus; S. R. C. 1. Jul. 1713. in *una Ord. Min. Obs.* (Commemoratio S. Josephi: ante omnes alias occurrentes, sive Domini sint, sive Desparæ; *Rub. Breu. prop.* Vide num. 978. & 1046.

- 881 In tertia lectione propria secundi Nocturni pro S. Pio Papa Quinto, post illa verba: *Multis a Deo ejus intercessione patris miraculis adstantur infrascripta*, nempe: *Quibus vite probis a Clemente Undecimo Pontifice Maximo Sanctorum numero adscriptus est*. S. R. C. 1. Julii 1713. in *Decreto Urbis & Orbis*, annuente Clemente XI. die 8. ejusdem mensis & anni in decreto, quod incipit: Cum Sacra Rituum Congregatio. Tom. 8. Bull. Luxemburgi 1727. pag. 437.

- 882 Officium S. Josephi Sponsi B. M. V. cum

novis antiphonis, versibus, lectionibus primi nocturni, responsoriis, & capitulis, approbatus & ab omnibus Christianis tam Sæcularibus, quam Regularibus, qui ad Horas Canonicas tenentur, die 19. Martii in festo S. Josephi in posterum recitari, & in Breviario apponi mandavit *Sacra Rituum Congregatio 2. Februar. 1714. Urbis & Orbis*, annuente Clem. XI. sub die 4. ejusdem mensis & anni in decreto, quod incipit: Ad conservandam. Vide Tom. 8. Bull. Rom. edit. Luxemburgi 1727. pag. 437.

Decretum de die 5. Augusti 1662. ab Alexandro VII. approbatum, de Missis defunctorum non celebrandis in festo duplici, sed dicendis de dicto festo cum applicatione Sacrificii, a speciali Brevi, quod incipit, *Credite nobis*, iterum ab eodem fuit confirmatum, ac insuper statutum idem servari debere quoad Missas in altariis privilegiatis ex obligatione celebrandas, & indulgentias per ejusmodi privilegia concessas animabus in Purgatorio existentibus suffragari, perinde ac si celebratz fuissent Missæ defunctorum. Ac denique declaratum, Anniversaria, & Missas cantatas de Requiem relictas ex dispositione Testatorum quotannis in die ipsorum obitus, etiam in duplici majori contingentis, in prædicto decreto die 5. Augusti 1662. edito minime comprehendendi, prout antea; S. R. C. 15. Sept. 1714. *Urbis & Orbis*, annuente Clement. XI. 29. ejusdem, & antea 22. Nov. 1664. in *Novariæ*. Vide Bullar. Rom. Edit. Luxemburgi 1727. pag. 437. in decreto, quod incipit: Cum occasione Missalis §. Prædictum. Vide num. seqq. 19. & 75.

Clemens IX. Sac. Rit. Cong. decreta de die 5. Aug. 1662. & 22. Nov. 1664. alio Brevi, cujus initium, *Cum sel. rec.* confirmavit, & Alexandri VII. dispositionem de die 22. Januarii 1667. quoad Missas in altari privilegiato ex obligatione celebrandas, & indulgentias per hujusmodi privilegia concessas animabus Purgatorii suffragari, perinde ac si celebratz fuissent Missæ de Requiem, extendit ad altaria non in perpetuum, sed ad septennium, seu aliud brevius, vel longius tempus, ac non in omnibus, sed aliquo, vel aliquibustantum hebdomadz diebus, nunc & in futurum quandoque privilegiata. Quod quidem confirmatum fuit a S. R. C. 15. Sept. 1714. *Urbis & Orbis*, annuente Clem. XI. 20. ejusdem in decreto XX. §. Deinde sel. rec. ut in num. ant. Vide num. ant. & seq. nec non 75.

Declarationes Alex. VII. 22. Januarii 1667. & Clem. IX. 15. Sept. 1669. circa Missas defunctorum in altari pro animabus Purgatorii privile.

vilegiato non celebrandas, licet loquatur tantum de festis duplicibus, tamen intelligenda sunt etiam de diebus Dominicis, & infra octavas Paschalis Resurrectionis, Pentecostes, Corporis Christi, aliisque anni diebus, quibus, licet a festo duplici non impediatur, adhuc tamen Missæ defunctorum juxta ritum Ecclesiæ celebrari nequeant, quatenus nimirum Missæ, quas iisdem diebus celebrare licitum est, servata ceteroquin privilegiorum forma, ad altaria privilegiata celebrarentur. S. R. C. 15. Sept. 1714. *Urbis & Orbis*, annuente *Clem. XI. 29. ejusdem*, in decreto XX. §. Tandem propositio, ut in num. 882. & antea 3. Apr. 1688. Innocentio XI. Brevis, quod incipit: Alias postquam, 4. Maij 1688. Vide num. 75. & 474.

886 Decretum a S. R. C. anno 1680. editum, quo permittitur, posse in Ecclesiis recitari Officia, & Missas celebrari de illis Sanctis, quorum Corpora, vel Reliquiæ insignes in iisdem aservantur, intelligendum est de Sanctis dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis, & dummodo constet de identitate Corporis eorumdem, vel insignis Reliquiæ, secus vero de Sanctis in eodem Martyrologio non descriptis, quorum tamen Corporibus, & Reliquiis ab Ordinariis locorum approbatis debita fidelium veneratio exhibenda est, sed absque Officio, & Missa, sub pœnis de satisfaciendo præcepto recitandi Officium, aliisque in Constitutione S. Pii V. contentis: S. R. C. 15. Sept. 1714. annuente *Clem. XI. 29. ejusdem*, *Urbis & Orbis*, & antea 11. Augusti. 1691. approbante Innocentio XII. 19. Oct. ejusdem in decreto XX. §. Decretum, Bull. Rom. ut in num. 882. (Dumtaxat in Martyrologio Romano descriptis: vel a Sede Apostolica concessis; Vide num. 630.

887 Ad augendam fidelium venerationem erga augustissimum Eucharistiæ Sacramentum, ejusque cultum in toto Terrarum orbe promovendum, prohibuit celebrari Missas votivas, vel pro defunctis, infra octavam Corporis Christi S. R. C. 15. Sept. 1714. *Urbis & Orbis*, annuente Clemente Papa XI. 19. ejusdem, & antea 21. Junii 1670. *Clem. Papa X. eadem die approbante*. Vid. Tom. 8. Bull. Rom. Luxemburgi 1727. pag. 437. (Votivas, vel pro defunctis: non comprehenduntur solemnes pro re gravi, vel pro defunctis, corpore præsentē; Vide num. 479.

888 Cum festum S. Firminii Episcopi Meldenis, & Confessoris a Clericis Regularibus Societatis Jesu civitatis Oenipontis diœcesis Brixienſis die tertia Novembris sub ritu duplici minori celebratur; cumque eadem die aliquando occurrat com-

memoratio omnium Fidelium defunctorum: propterea ex parte Clericorum Regularium prædictorum S. R. C. humillime supplicatum fuit declarari, An occurrente festo S. Firminii eadem die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum possint ipsi, aut etiam debeant transferre festum S. Firminii ad aliam diem non impeditam currentis octavæ, an vero non obstante Officio commemorationis defunctorum sit faciendum Officium de S. Pirminio, ac saltem Missa solemnis dicti Sancti celebrari possit? Et responsum fuit: transferendum esse Officium S. Firminii; Eadem Sac. Rit. Cong. 11. Julii 1716. in una Brixinen. Vide n. 44. Hoc decretum est particulare; generale etenim habes sub num. 44.

Cum S. R. Cong. ne tam processus casuarum Beatificationum, & Canonizationum, quam alii, qui in causis controversis confici possunt, per manus Notariorum variorum tribunalium disperſi vagarentur, usque ad annum 1625. eadem S. Cong. censuit, omnes causas penes ipsam controversas, ac impollem controversendas, ab eaque cognoscendas, illarumque acta omnino spectare ad Notarium ipsius Sac. Congregationis quoad omnes alios Notarios quorumcumque tribunalium; & ita observari mandavit, non obstantibus quibuscumque, quæ causæ, processus &c. quovis modo in ipsa Sac. Congregatione privative quoad omnes etiam Sac. Palatii Apostolici, & A. C. Notarios sub pœnis arbitrio ipsius Sac. Cong. infligendis cum ingerere se audeant, & præsumant; Eadem S. R. C. 6. Julii 1715. *Clem. XI. approbante* 13. ejusdem mensis, & anni in Decreto XXII. Tom. 8. Bullar. Rom. edition. Luxemburgi 1721. pag. 438. Modus agendi causas, & processus, nec non taxæ Notariis statutz, reperiuntur sub num. 501.

Si festum SS. Annuntiationis incidit in feriam v. majoris hebdomadz, præceptum audiendi Missam, & abstinenti a servilibus non erit transferendum, sed omnino servandum in prædicta feria v. prout in Camerinenſi, & pro Ecclesiis almæ Urbis mandatum fuit 20. Mar. 1660. adeoque per Ordinarios locorum providendum, ut eo die pro civitate, degentium numero, plures Missæ privatæ ante celebrationem Missæ conventualis, pro præcepti adimplemento celebrandæ non desint; sed tamen propterea antiquus mos communionis Cleri in Missa solemni ejus die, quo Ecclesia SS. Eucharistiæ Sacramenti institutionem, & memoriam recolit, summa religione hæctenus observatus, nullo modo omitatur; Sac. Rit. Congreg. 12. Septembris 1756. approbante *Clem. XI. 27. ejusd. in ejus Bullario particulari part. 3. Decreto XXIV. quod incipit* Cum

Cum Festum SS. Annuntiationis: Vide *Tom. 8. Bull. Rom. ut in num. precedenti.* Officium & Missa SS. Annuntiationis, quando transferri debeat; Vide *num. 642.*

- 891 In Ecclesia S. Mariæ in Porticu, ubi assertur brachium S. Marcelliani tantum (occurrentis die 18. Junii) faciendum est Officium etiam de S. Marco sub ritu duplici minori de Communi plurimorum; S. R. C. 7. Aug. 1717. *in una Urbis.* (Faciendum est Officium etiam de S. Marco: quia non est patronus principalis præfatus S. Marcellianus, quod secus facere suadet decretum sub n. 25.)

- 892 Licet Capitulo Collegiæ S. Joannis Baptistæ Modoetiz Coronam ferream uno ex clavibus Domini Nostri Jesu Christi, ut pie creditur, in laminam, sive circulum compaſſo exornatam, retinere intra Crucem, in qua fuit reposita cum aliis reliquiis, & publicè venerationi exponere, etiam in altari majori, & processionaliter deferre, prout olim prædictabatur; S. R. C. 7. Aug. 1717. *in una Modoetiz, Clem. XI. annuente 10. ejusdem mensis & anni in suo Brevis, quod incipit;* Cum Modoetiz, *Tom. 8. Bull. Rom. ut in num. 888. pag. 440.*

- 893 Ex parte Ecclesiæ S. Jacobi Incurabiliū Urbis quæritum fuit, an Officium Visitationis B. M. V. die 2. Julii, in qua festum Dedicationis ejusdem Ecclesiæ occurrit, celebrari possit die immediate sequenti, etiam si fuerit dies Dominica? Secundo quæritum fuit ex parte ejusdem Ecclesiæ, an item die immediate sequenti diei 7. Aug. etiam Dominica, celebrandum sit Officium S. Petri ad Vincula, cum hac ipsa die occurrat octava S. Jacobi? Et Sacra Cong. rescripsit, faciendum esse de Officiis, de quibus agitur in die immediate sequenti, etiam in occurſu Dominicæ, propter perpetuum impedimentum in propria die, juxta alterum decretum Sac. Cong. 2. Julii 1712. *Eadem S. R. C. die 20. Nov. 1717. in una Urbis.* (Propter impedimentum: Officia enim perpetuo impedita assignanda sunt die prima sequenti non impedita, tamquam die propria, ut in decreto in hac sanctione citato, quod extat sub n. 879. servando ordinem & ritum a Rubrica Breviarii X. signatur, de qua consule *num. 1091. 1162. & 1196.*)

- 894 Confessario, & Capellanis tantum quarumcunque Monialium servitio additis, licitum est Missas Sanctorum, de quibus ipse recitant Officium, celebrare, sed cum Missali Romano, & de communi, non vero Missæ proprias eorumdem Sanctorum variis Ordinibus concessas; S. R. C. 20. Novemb. 1717. *approbante Clem. XI.*

die 1. Decemb. in Decreto generali contento in ejus Bullario particulari par. 3. Decreto XXVIII. quod incipit Supplicationibus. Extat Tom. 8. Bullar. Rom. edit. Luxemburgi 1727. pag. 441. (Confessario, & Capellanis tantum: aliis quoque Sacerdotibus, qui ex debito tenentur celebrare in Ecclesiis earum Monialium. Vide num. 759.)

In Vigilia Epiphaniæ Missæ votivæ, & de functionum celebrari non possunt; S. R. C. 10. Decemb. 1718. *in Aſſena.* (Missæ votivæ, & De functionum: privatæ. Vide n. 669. & 81.)

Cum Tertiariæ Ordinis Capuccinorum Terræ Fani Diocesis Nonantulæ, ob nondum constructam earum Ecclesiam, Missam in una ex Capellis Parochiæ addire soleant, cumque Feria V. majoribus hebdomadæ in eadem Capella Missa solemniter celebrari nequeat, propterea pro facultate, ut ultra Missam Parochialem in altari majori decantandam alia privata in memorata Capella, ad spirituale ipsarum consolatium celebrari possit, Sac. Rir. Congreg. enixe supplicavit; & eadem S. Congreg. attentis circumstantiis, Oratricibus gratiam petitam concedendam esse censuit, quibuscumque Decretis in contrarium non obstantibus; S. R. C. die 11. Martii 1719. *in una nullius Nonantule.* Hoc decretum est particulare, & gratuitum. Vide n. 322.

In Missa S. Anselmi Archiepiscopi Canuariensis, & Angliæ Primatis, quæ incipit: *In medio Ecclesiæ,* dicitur etiam Credo. S. R. C. 3. Febr. 1720. *in una Urbis, & Orbis ad instantiam Serenissimi Jacobi III. Magnæ Britannia &c. Regis, approbante Papa Clemente XI. die 8. ejusdem mensis, & anni decreto 29. quod incipit:* Ad preces, *Tom. 8. Bull. Rom. edit. Luxemburgi 1727. pag. 441.*

Cum in universo ordine S. Benedicti Officium semiduplex ad libitum S. Canuti Martyris die 16. Januarii ob occurrence alterius Officii S. Agathonis Papæ, & Confessoris recitari minime valeat, ut idem Officium die fixa in ordine prædicto recitari possit, nempe die 20. Februarii, concedit S. R. C. 15. Martii 1721. *in una Ordinis S. Benedicti.* (Recitari possit: non immutata tamen lege Sanctorum ad libitum. Vide n. 874. & 1215. (Die XX. Februarii: sub qua respectively elogium ejusdem Sancti in Martyrologio Monastico hodie ponitur. Vide num. 994. seq.)

Abbarissa, & Monialibus Monasterii S. Georgii Ordinis S. Benedicti civitatis Patavinæ, pro declaratione dubii circa modum celebrandi secundas Vesperas in festo S. Georgii titularis ipsarum Ecclesiæ, etiam parochialis, concurrentes cum

eum primis Vesperis Dedicationis Ecclesie cathedralis, Sacre Rit. Cong. humillime supplicanti-
bus; Sacra eadem Rit. Congregatio secundas Vesperas de S. Georgio ex integro celebrandas esse cum commemoratione Dedicationis Ecclesie cathedralis declaravit Eadem S. R. C. 9. Aug. 1721. in una Monialium S. Benedicti Civitatis Patavine. Hoc decretum assertur in archivo dictarum Monialium. (S. Georgii Titularis: festum est primæ classis; Rub. Brew. datum Tabellarum §. Duplicita primæ classis.) (Dedicationis Ecclesie Cathedralis: secundæ classis, & sine Oclava. Vide n. 571.

900 Cum in directorio Divini Officii pro civitate, & diocesi Januensi impresso, sub prætextu decreti S. Rit. Cong. die 18. Octob. 1684. super assignatione diei pro Officiis Sanctorum die propria impeditis, prima dies non impedita pro hujusmodi Officiis fixæ fuerit assignata, cumque occasione similis impressionis multæ exortæ fuerint alterationes, propterea Sacre Rit. Cong. instantibus Ecclesiasticis civitatis Januensis, & præcipue, quia decretum prædictum suppositum est, & nunquam editum fuerit, in casu, de quo agitur, servandas esse Rubricas declaravit, atque decrevit S. R. C. 29. Novemb. 1721. in Januensi. Vide tamen ultimam legem sub num. 1196.

901 Officium proprium SS. Nominis Jesu ab omnibus Christianis, qui ad Horas Canonicas tenentur, sub ritu duplici secundæ classis Dominica secunda post Epiphaniam recitari, & Missam respective celebrari sedere indulgit S. R. C. 29. Novemb. 1721. Innocentio XIII. annuente 20. Decemb. ejusdem anni. (Dominica secunda: An teneantur hodie Fratres Min. S. Francisci, & quid dictum sit de Sequenti in Missa, requirunt. 914. & 1012.

902 In Missa S. Isidori die 4. Aprilis de communione Doctorum dicitur Credo; S. R. C. 25. Aprilis 1722. in decreto Urbis, & Orbis ad pias Serenissimi Philippi Quinti Regis Catholicæ preces, & Ecclesie Hispaniæ; annuente Innocentio Papa XIII. die eadem, & annu.

903 Ad preces Archiepiscopi Januensis iterum porrectas super assignatione dierum fixorum pro Officiis plurium Sanctorum, quæ ob occurrence aliorum Officiorum majoris ritus in prædicta civitate, & diocesi propria die recitari nequeant, S. R. C. quoad Officia tantum Sanctorum Canuti Regis, & Martyris diem 6. Februarii, & S. Wenceslai Martyris diem 7. Octob. assignari, quoad reliqua Officia vero Rubricas de Translatione festorum servandas esse mandavit. S. R. C. 22. Aug. 1722. in Januensi. Hoc decretum

in præfenti affirmative se habet in Officiis, quæ non sunt ad libitum, pro quibus dies proxime non impedita, propria censetur, negative autem in officiis Sanctorum ad libitum. (Pro Officiis plurium Sanctorum: de quibus Officiis solummodo potest Ordinarius assignare diem fixum extra octavas Sanctorum, & extra Dominicam, cum hoc tamen quod impedita die assignata, eo anno omittenda sint. Vide n. 1091. & 1215.

Episcopus deputatus administrator alterius Ecclesie in functionibus pontificalibus, non gaudet omnibus illis præmiis, & prærogativis, quibus fruuntur & gaudent omnes alii Episcopi in propriis diocesis; S. R. C. 22. Augusti 1722. in Sarisaten. Vide num. seqq.

Episcopus, & administrator amovibilis Ecclesie si vacantis, dum cantat Missam, & Vesperas in pontificalibus, non potest sedere super cathedra Episcopi elevata quatuor gradibus, parata cum baldachino, & postergali, nec uti potest baculo pastoralis; sed sedere debet super baldachio prope altare, sine ipso baculo; S. R. C. 22. Augusti 1722. in Sarisaten. Nec uti potest baculo pastoralis, quia non est in propria diocesi. Vide n. ant. seqq. & 56.

Episcopus deputatus administrator amovibilis Ecclesie vacantis non potest concedere Indulgentiam quadraginta dierum sine speciali facultate Apostolica; S. R. C. 22. Aug. 1722. in Sarisaten. Vide n. ant. & seqq.

Episcopo deputato administratori amovibili Ecclesie vacantis, dum assistit Missæ solenni, ab alio cantata, non debent Canonici facere circulos ad Kyrie eleison, Gloria in excelsis, Credo, Sanctus, & Agnus Dei. Et tunc sedant in proprio stallo chori; S. R. C. 22. Aug. 1722. in Sarisaten. (Facere circulos. Modum faciendi circulo habes n. 921.

Pro Episcopo deputato administratore Ecclesie vacantis, fieri non debet anniversarium suæ consecrationis, cum Missa cantatur per Capitulum, & Clerum, ejusque nomen, non debet in Canone memorari per Sacerdotes celebrantes; S. R. C. 22. Aug. 1722. in Sarisaten. Vide n. ant. & seqq. nec non 307.

Dum Episcopus deputatus administrator Ecclesie vacantis, Missam cantat in pontificalibus, non debet poni super altare septimum candelabrum cum candelis accensis; S. R. C. 22. Augusti 1722. in Sarisaten. Vide num. ant. & sequens. nec non 65.

Dum Episcopus deputatus administrator amovibilis Ecclesie vacantis, cantat Missam in pontificalibus, non debent omnes Canonici sacris paramentis indui, sed tres tantum surgentes Offi.

Officio Diaconi, Subdiaconi, & Presbyteri assistentis; S. R. C. 22. Aug. 1721. in *Sarsinaten*. Vide num. ant. & seqq.

- 911 Cum Episcopus administrator Ecclesie vacantis vadit ad Cathedralē, potest proprio arbitrio fumere cappam magnam, vel in adibus superioribus Episcopatus; vel in ingressu Ecclesie; vel Presbyterii; S. R. C. 22. Aug. 1721. in *Sarsinaten*. Vide n. ant. & seqq.

- 912 Episcopum administratorem accedentem ad Cathedralē decet, quod omnes Canonici excipiant in adibus episcopalibus, non vero solites, aut quatuor ad portam Ecclesie; S. R. C. 22. Aug. 1721. in *Sarsinaten*. Vide num. ant. & seqq.

- 913 Diebus festis fieri debent publicæ orationes pro novi Episcopi electione ad formam Concilii Tridentini, & Cæremonialis Episcoporum, licet adit Episcopus administrator, S. R. C. 22. Aug. 1721. in *Sarsinaten*. (Ad formam Concilii Tridentini, & Cæremonialis Episcoporum: Videlicet „Cum primum Ecclesia vacaverit, supplicationes, ac preces publicæ, privatimque habeantur, atque a Capitulo per civitatem, & diocesim indicantur; quibus clerus, populusque bonum a Deo pastorem valeat impetrare; Conc. Trident. sess. 24. in *Decreto de Reformatione cap. 1.* „Conveniret, ut singulis diebus, vel saltem semel in hebdomada, Religiosi processionaliter ad Ecclesiam cathedralē accederent, Litanias cantantes, & ibidem pias, & devotas orationes recitarent cum Canonicis, & clero ejusdem Ecclesie cathedralis; „*Cærem. Episcoporum lib. 2. cap. 38. num. 27.*)

- 914 Officium SS. Nominis Jesu die 14. Jan. nec Menialibus SS. Corporis Christi de Bononia, nec Fratribus Minoribus altarum Religionum non licere amplius, sed Dominica secunda post Epiphaniā recitare; omnesque teneri sub penis de non satisfaciendo Officio divino, aliisque in Bulla S. Pii V. contentis, novissimo Decreto die 20. Novembris 1721. pro universali Ecclesia edito se conformare; S. R. C. 28. Novemb. 1721. in *una Bononiensi*. (Fratribus Minoribus: Observantes S. Francisci, eorumque Ministri generali subiecti hodie possunt die 14. Januarii celebrare festum prædictum ex Const. Benedicti Papæ XIII. vivæ vocis oraculo exhibitz, non obstantē decreto pro Ecclesia universali; *Rubric. parvie. Brvu. Minor. S. Francisci num. 1. Vide num. 901.*)

- 915 D. Bartolomeo Calimani Piovano della Chiesa parrocchiale, collegiata, & matrice di S. Maria Zobenigo di Venezia, unitamente rappresentati all'

*Eminenze Vostra, come è stato concesso della Santa Sede alla Serenissima Repubblica di Venezia l'indulto di celebrare la Messa, e recitare l'Ufficio del Santissimo Redentore ogni anno nella terza Domenica di Luglio: e perchè in detta Domenica è sempre assegnato il giorno della Dedicatione della sua Chiesa, essendo doppio di prima classe, e l'Ufficio suddetto doppio ordinario, supplica, e domanda all'Eminenze Vostra, se deve trasferire il suddetto Ufficio del Redentore in altro giorno non impedito? Et Sac. Rit. Cong. censuit, transferendum esse Officium Sanctissimi Redemptoris, juxta Rubricas, 27. Febr. 1723. in *Venetia*. (Doppio ordinario: Modo officium SS. Redemptoris ad duplicem ritum secundæ classis cum octava a Papa Clemente XII. fuit elevatum per totum Venetiarum dominium sub die 6. Aprilis 1737. Vide n. 1275.) (Juxta Rubricas: idest prima die non impedita festo duplici, vel semiduplici; *Rub. Brvu. de Teaul.* Vide num. seqq.)*

Sacra Rit. Congregatio, instante Eminentiſſimo, & Reverendiſſimo Domino Cardinali Barbado Episcopo Patavino, censuit, in fine sextæ lectionis pro Officio diei festi Sanctissimi Redemptoris, sub die 26. Aug. proxime præteriti, universo Dominio Serenissimæ Reipublicæ Venetiarum concesso, addi, & imprimi posse verba infraſcripta: *„Ui autem accepti beneficii recordatio, & cultus erga Salvatorem nostrum augere in dies, Officium proprium, & Missam sub titulo Sanctissimi Redemptoris, que Innocentius XIII. Romanus Pontifex omnibus utriusque sexus Christianis Venetiis existentibus, qui ad horas canonicas venerat, singulis annis, Dominica tertia Julii recurrente recitanda concessit, Benedictus XIII. eidem Romanus Pontifex ad totum Statum & Dominium Venetum extendit: Si Sanctissimo Domino nostro visum fuerit: & Sanctitas sua benigne annuit die 16. ejusdem mensis, & anni; S. R. C. 9. Decemb. 1724. in Patavina.* Hoc decretum servatur in archivio Cathedralis Patavinæ.

Benedictus XIII. 28. Aprilis anni 1726. ritu solemniter consecravit sacrosanctam Basilicam Lateranensem, ejusque celebritatis memoriam decrevit recolendam quolibet anno die 9. Novemb. & mandavit, ut idem festum tamquam Dedicationis cathedralis Ecclesie alimæ Urbis ab universo ipsius Clero seculari tantum, & ejus districtu, juxta S. Rit. Cong. decreta hac in re pluries edita, sub ritu duplici primæ classis cum octava quotannis celebraretur; Ita etiam S. R. C. 14. Sept. 1726. in decreto Urbis, & Orbis, annuente eodem Benedicto XIII. (Ab universo ipsius Clero.

Clero seculari tantum juxta Sac. Rit. Cong. decreta: idest sub ritu primæ classis cum octava a Secularibus; a Regularibus, vero, & Monialibus sub ritu secundæ classis sine octava. Vide num. 419.

- 918 Festum S. Benedicti, quod habet annexum Forum incidens in aliquam diem majoris hebdomadæ, transferatur ad Feriam tertiam post Dominicam in Albis tamquam diem propriam, translatio quocumque alio Officio etiam æqualis ritus in eo occurrente; *Sac. Rit. Congreg. 6. Sept. 1727. in Fuld.* Idem autem statuerat pro Monachis, & Monialibus S. Benedicti; Benedictus XIII. 23. Januar. 1727.

- 919 Quando adest consuetudo in aliqua diocesi celebrandi post festum Patroni principalis Ecclesiæ immediate annuam Dedicationem propriæ Ecclesiæ in proxima Dominica: si tali Dominica incidit festum primæ classis, tunc dicta annua Dedicatione debet transferri ulterius in aliam non impeditam, etiam si non sit eodem mense; *S. R. C. 6. Sept. 1727. in una Fuld.* (Inciderit festum primæ classis; ut sunt Nativitatis Domini, Epiphaniæ, Paschæ Resurrectionis, Ascensio Domini, Pentecostes, Festum SS. Apostolorum Petri & Pauli, Assumptio Beate Mariæ, & Festum omnium Sanctorum. Item Dominicæ majores, scilicet prima Adventus, prima Quadragesimæ, Passionis, Palmarum, Paschæ, in Albis, Pentecostes, & Trinitatis. Similiter Feriæ majores sequentes: Quarta Cinerum, dies omnes hebdomadæ sanctæ, Paschatis, & Pentecostes, nec non Vigilia ejusdem Pentecostes, & Nativitatis Domini; *Rubric. Brev. V. in Tabellis, & Sac. Rit. Congreg. num. 610.*

- 920 Canonico Episcopo-titulati post datam per Archidiaconum, sive Presbyterum assistentem pacem Episcopo locali, non debet illa per eundem Archidiaconum, sive Presbyterum ipsi deferri, sed illam recipere debet ab eodem ministro parato, qui eam distribuit choro, & postquam Episcopus localis ipsam dederit Canonicis assistentibus in throno; *S. R. C. 10. Apr. 1728. in Afulana.* Vide num. seqq. (Ab eodem Ministro parato: idest Subdiacono, qui cantavit Epistolam in Missa, pace antea a Presbytero Assistente Episcopo accepta; *Cerem. Episc. lib. 1. c. 24. n. 10. Vide n. seqq. & 5.*

- 921 Canonicus Episcopus titularis in Missis, & Vesperis cantans cum assistentia Episcopi localis tenetur discedere a stallo una cum reliquis Canonicis pro faciendis consuetis circulis præscriptis a Cereemoniali Episcoporum; *S. R. C. 10. Apr. 1728. in Afulana.* (Consuetis circulis: fa-

ciendis in Missis, quæ non sint defunctorum; nec feria vi. in Parasceve coram proprio Episcopo Missæ assistente, non vero celebrante, & non alio, licet Legato de latere, Metropolitano, vel Suffraganeo &c. qui tamen circuli, præsentente Prelato superiore, ob ejus reverentiam omittuntur. Igitur circulus primus sit, cum Episcopus stans in sua sede legit Introitum, & dicit *Kyrie eleison* &c. & successively *Gloria in excelsis* &c. hoc modo semper: Canonici opportuno tempore discedentes ab eorum sedilibus, procedunt ad medium chori, factis altari, & Episcopo reverentiis, & se sistant in circulum ante Episcopi faciem, quod diversimode sit pro diversitate situationis altaris, & sedis Episcopalis. Si enim altare adhæreat parieti, & sedes episcopalis sit in latere Evangelii, incipient procedere juniores a sedili Diaconorum, ita ut ultimus Canonicus consistat ante faciem Episcopi, quos gradatim alii sequuntur perficiendo circulum, & dignior Canonicus, sive Dignitas modice a suo sedili digressus, stat ad dexteram Episcopi. Si vero altare erit sub tribuna, & sedes Episcopalis ex opposito altari, tunc Canonici venientes ad circulum procedunt simul ab utraque parte non perficientes circulum, ne terga vertant altari, sed facientes hinc inde semicirculum, & sic stantes dicant *Kyrie*, & *Gloria* cum Episcopo. Quo finito, procedente super eos Episcopo signum crucis, quod semper in fine circuli observatur, facta illi, & altari reverentia, procedunt ad loca sua. Secundus, dum dicitur *Credo*, in quo simul cum Episcopo genuflectunt ad *Incarneratus* &c. Et si forte cum redeunt ad loca sua idem articulus canetur a choro, ubicumque erunt pariter genuflectunt in via. Tertius ante finem præstationis pro *Sanctis* &c. non tamen peccus percutientes. Quartus & ultimus ante *Agnus Dei*, & tunc, dum veniat ad circulum, & dum discedunt ambobus genibus versus altare, genuflectunt propter reverentiam SS. Sacramenti, quod est super eo. Canonici a circulis revertentes ad sedes suas, faciunt contrario modo, quam faciunt veniendo: quia primo revertuntur seniores, deinde juniores; *Cerem. Episc. l. 1. c. 21. n. 3. seqq. V. n. 444.*

Canonicus Episcopus titularis, exercente pontificalia Episcopo locali, cum assistentia Capitali sacris vestibus parati, potest cum reliquis Canonicis in stallo assistentibus desistere pluviale; *S. R. C. 10. Aprilis 1728. in Afulana.* Vide n. seqq. & 8.

Canonicus Episcopus titularis, exercente pontificalia Episcopo locali, potest de consensu Episcopi gestare mitram lineam, sed illam per seipsum im.

imponere, & removere debet a capite; & semper thurificandus est post Archidiaconum, seu Presbyterum assistentem, & Canonicos a latere Episcopi in throno pariter assistentes; *Sac. Rit. Congr. 10. Apr. 1728. in Asculana. Vide n. ant. & seqq.*

- 924 Canonicus Episcopus titularis debet se abstinere a celebratione Missae cantatae, & Vesperarum de turno in propria hebdomada, sed subrogare tenetur alium; in solemnioribus vero festis de licentia Episcopi debet uti faldistorio, & indumentis pontificalibus; *S. R. C. 10. Apr. 1728. in Anagnina. Vide n. ant. Vide etiam pag. 240. Merati.*

- 925 Decretum jam concessum Patribus Trinitatis die 12. Julii 1727. celebrandi Dominicae secundae Octobris Officium Beatæ Mariæ Virginis sub titulo de Remedio, ad tollendas rixas & contentiones inter hos, & Patres Beatæ Mariæ de Mercede, accedentibus etiam particularibus instantis Patris generalis Ordinis Prædicatorum, & Patris generalis Carmelitarum, revocandum esse statuit Sac. Rit. Congr. die 21. Januar. 1730. annuente Benedicto XIII. die 29. Julii 1730. *Consuevit. quæ incipit: Emanavit.*

- 926 Canonicis, & Beneficiatis, dum occasione benedictionis Augustissimi Sacramenti singulis Dominicis post Completorium cantatur Hymnus *Pange lingua*, non tenentur descendere a choro, sed flexis genibus canere ante Venerabile, & remanere possunt in eorum stallis choralibus; *Sac. Rit. Congr. 26. Augusti 1730. in Avenionensi.* Adest in Ecclesia metropolitana Avenionensi unus ex testamentis exponendi SS. Sacramentum omnibus Dominicis, cum hoc, ut Canonicis, & Beneficiatis descendat a choro, & genuflexi ante Eucharistiam cantent hymnum *Pange lingua*. Cum vero anno 1603. Egidius Berton testator reliquisset hanc suam voluntatem, chorus positus erat a latere altaris, & non nisi per aliquos gradus descendebatur in planum; nunc autem scilicet anno 1730. in quo hujus decreti emanatio orta est, chorus est in eodem plano post altare majus, ideo Sac. Rit. Congr. optime statuit (sicut hereditus reclamantibus) ut Canonicis &c. non descendant, quia revera sunt ante SS. Sacramentum genuflexi.

- 927 Consuevit Clerus Ordinis Hierosolymitani habitus celebrare sub ritu duplici majori Festum S. Sebastiani Martyris, Patroni minus Principis prædicti Ordinis, & Titularis Capellæ Linguz Alvernæ, erectæ in Ecclesia majori S. Joannis Baptiste ejusdem Ordinis, translato in

primam diem non impeditam Festo S. Fabiani Papæ, & Martyris sub ritu semiduplici; & quia, ut asseritur, emanatum fuit decretum ab hac Sac. Rit. Congregatione usque de die 22. Novembr. 1698. quo declaratum est, quod Festum S. Fabiani non transferatur, sed celebretur una cum S. Sebastiano, ideo humiliter postulatur, ut possit solum servare, non obstantes dicto decreto, aliique rationibus; & resolutum fuit, quod servari debeat decretum emanatum die 22. Novembr. 1698. Ita Sac. Rit. Congr. 16. Septemb. 1730. in una Ordinis Hierosolymitani, seu Meliten. Decretum enunciatum habet sub num. 716. quid statuatur, cum S. Sebastianus sit patronus titularis. *Vide n. ant. 25.*

Consuevit dictus Clerus Ordinis Hierosolymitani transferre in solam sequentem diem, dummodo non impeditam, Festum S. Laurentii Justiniani assignatum pro Ecclesia universali die quinta Septembris sub ritu semiduplici ad libitum, eo quia eo die celebratur Officium de die octava Decollationis S. Jo. Baptiste, unde pariter petit, ut possit impoſſerum solum servare, quibuscumque non obstantibus; & responsum fuit juxta mentem, quæ est, quod supplicet pro assignatione diei fixæ. *S. Rit. Congr. 16. Septemb. 1730. in una Ordinis Hierosolymitani, seu Meliten. (Supplicet pro assignatione diei fixæ: Hodie vero conceditur Ordinario loci facultas modo exhibitio sub n. 1215.)*

Exponit dictus Clerus Sacri Ordinis &c. quæ liter de anno 1659. fuerit facta quedam fundatio ab Eminentiſſimo ſel. mem. Magno Magistro D. Martino Redin pro decauandis in pontificali primis Vesperis, & Miſſa votivis de S. Francisco Xaverio, assignata pro adimplemento ſuz diſpoſitionis die 10. Decembris, cuiuslibet anni, ne impeditur, ut creditur, Festum ejusdem Sancti, quod magna cum pompa, & populi concursu celebratur die 3. ejusdem mensis in Ecclesia PP. Societatis Jeſu civitatis Valentæ, unde ad tenorem dictæ pie diſpoſitionis conſuevit dictus clerus usque adhuc poſt ſolum penſum Officii currentis, decantare primas Vesperas, & Miſſam, in quibus intervenit Magnus Magiſter, & venerandum Conſilium: ideoque interpellat, ut poſſit ſolum ſervare, quibuscumque non obſtantibus, quoad Vesperas. Et Sac. Rit. Congr. ad relationem Eminentiſſimi & Reverendiſſimi D. Card. Zondadari reſpondendum conſuiſit negative, & transferat Festum S. Franciſci Xaverii in perpetuum ad diem decimam Decembris. Ita

præ.

DECRET A SACRÆ

94 prædicta Sac. Rit. Congregat. 16. Septembris 1730. in una Ordinis Hierosolymitani, seu Meliten.

- 930 Submissis iussat dictus clerus Sacri Ordinis Hierosolymitani pro extensione Officii Dedicationis cum octava prædiximæ Ecclesiæ maioris, non solum ad clerum servitio ejusdem Ecclesiæ additum, & ad Equites, qui tenentur ad horas canonicas ratione alicujus beneficii, sed etiam ad omnes alios Religiosos utriusque sexus supradicti Ordinis ubique locorum existentes, etiam extra Melitam, non obstante decreto hujus Sac. Rit. Congr. emanato die 11. Julii 1711. & Sac. Rit. Congreg. respondit negative quoad extensionem ubique locorum, die 16. Septemb. 1730. in una Ordinis Hierosolymitani, seu Meliten. Decretum die 11. Julii 1711. editum, non inveni in autographis, sed aliud simile in Auximana 16. Maii 1744. Vide n. 1174.

- 931 Dictus clerus &c. petit declarari, an Festum SS. Angelorum, & Archangelorum debeat habere utraque Vesperas integras in concursu alterius duplicis minoris, ad tenorem novi decreti emanati, ut asseritur, die 14. Maii 1707. Et responsum fuit, servandum esse decretum. Sac. Rit. Congregat. 16. Septembr. 1730. in una Ordinis Hierosolymitani &c. (Ad tenorem decreti: quod stat pro parte affirmativa. Vide n. 843.)

- 932 Similiter dictus clerus Sacri Ordinis Hierosolymitani supplicat declarari, an sub nomine Sanctorum ad libitum comprehendantur Officia duplicia, & semiduplicia Sanctorum, recitari concessa aliquibus regnis, provinciis, civitatibus, & alicui particulari Ordini, absque expressa notula ad libitum, sed tantum cum sequenti clausula, nimirum, recitari possint, & valeant, vel recitari possint consensu? Asseritur enim emanatam fuisse quandam declarationem ab hac Sac. Congreg. tenoris sequentis, videlicet: Ex voto Sac. Rit. Congregat. (ut constat ex responsis Illustrissimi, & Reverendissimi Archiepiscopi Apamensis ejusdem Sacre Congregationis Secretarii) sub nomine Sanctorum ad libitum non comprehendantur Officia duplicia Sanctorum aliquibus regnis, & provinciis recitari concessa; ideoque occurrentia in Dominicis non debent omitti, uti etiam si cadant in diebus impeditis, juxta Rubricas transferantur. Et Sac. Rit. Congr. dubio proposito respondit negative die 16. Septemb. 1730. in una Ordinis Hierosolymitani, seu Meliten. Non debent omitti prædicta Officia postquam acceptata sint. Vide n. 572. & 1059.

Dictus clerus Sacri Ordinis Hierosolymitani petit declarari, an in Vigilia Epiphaniæ Domini possint celebrari Missæ privatæ de Requiem, & votivæ? Et Sac. Rit. Congregat. respondit negative. 16. Septemb. 1730. in una Meliten. Vide n. 669.

Capellani Ecclesiæ cathedralis de massa nuncupati, Episcopum Missam, aliaque divina Officia pontificaliter celebrantur, ex aula episcopali ad Ecclesiam, & ab ea ad aulam, ubi adest antiquum solitum, comitari tenentur. Sac. Rit. Congregat. 3. Martii 1731. in Januaria. Vide n. 599.

Capellani de massa nuncupati non tenentur Episcopo Pontificaliter celebrato deferre sacra paramenta ad cathedram episcopalem, nisi deficientibus Acolythis; actualiter vero celebranti debent tenere libram, & bugiam; Sac. Rit. Congr. 3. Mar. 1731. in Januaria. (Tenere librum: dum private celebrat, vel solemniter aliqui legi; non autem cum cantat, quia hoc munus est Presbyteri assistentis. Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 11. num. 3. Vide num. 599. & 340.)

Capellani, ubi adest antiquum solitum, in aula episcopali, quando Episcopum excipiunt tam in recessu, quam in ingressu, tenentur eidem Episcopo genuflectere. Sac. Rit. Congregat. 3. Mar. 1731. in Januaria. (Tenentur eidem Episcopo genuflectere: An cum semigenuflectione, Vide n. 1228.)

Associatio a Capellanis juxta antiquum solitum debetur Episcopo, quando ipse cappam induit descendit ad Ecclesiam pro præstanda assistentia. Sac. Rit. Congregat. 3. Mar. 1731. in Januaria. (Associatio a capellanis: una cum Canonicis & Dignitatibus; Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 17. Vide num. 599. & 953. sequens.)

Directio chori private spectat ad Primicerium, quatenus intersit choro; Sac. Rit. Congregat. 24. Novemb. 1731. in Barren. (Ad Primicerium: eoque impedito ad quos spectet; Vide n. 599.)

Non possunt Primicerii, eisdem, vel eorum altero absentibus, subrogare eorum locum simplicem Presbyterum; sed eorum vicem supplere debent Canonici, eosque coadjuvare in canendis antiphonis. Sac. Rit. Cong. 24. Novemb. 1731. in Barren. Vide n. ant.

Primicerii, quando sunt secundæ Dignitates debent assistere Episcopo in Ecclesia collegiata Diocesis pontificaliter celebranti. S. R. C. 24. Novemb. 1731. in Barren. (Debent assistere: in diaconali manere, ubi præbendæ, & ordines non

non sunt distincti, secus autem, ubi sunt distincti ordines diaconales; quia tunc ad præbendatos spectabit. *Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 26. n. 1. segg.* Vide n. 1205.

- 941 Primicerii, seu secundæ Dignitates non debent assistere in Officio Diaconi, vel Subdiaconi Archipresbytero primæ Dignitatis functiones solemniter peragenti. S. R. C. 24. Nov. 1731. in *Barru.*

- 942 Aliqui ex Dignitatibus, seu Primicerii, & Canonici abesse possunt a choro audiendi causa Monialium, seu Secularium confessiones, & dirigendi Confraternitates, vel ex alia causa, pro diebus, quibus tenentur interesse choro. S. R. C. 24. Nov. 1731. in *Barru.*

- 943 Ad secundas Dignitates, non vero ad Canonicos, spectat peragere functiones solemnes, prima Dignitate impedita, vel celebrare nolente. *Sac. Rit. Congr. 24. Novemb. 1731. in Barru.* (Functiones solemnes: adnotantur in num. 118.)

- 944 Functiones solemniore Dignitatibus, seu Primiceriis peragentibus, tenentur Canonici illis assistere in munere Diaconi, vel Subdiaconi. S. R. C. 24. Novemb. 1731. in *Barru.* (Tenentur Canonici: nullo modo Dignitates. Vide n. 30. & 727.)

- 945 Abbatibus pontificaliter indutis, uti coabsolventibus, debetur præcedentia super Canonicos Cathedralis in processionebus funerum; S. R. C. 24. Nov. 1731. in *Ragufina.* (In processionebus funerum: in aliis vero officiis neque supra, neque inter Cathedralis Canonicos, habent locum, sed condecens pro iudicio & prudentia Episcopi. *Cerem. Episc. lib. 1. c. 13. n. 9.* Vide n. segg. Dignitates & Canonicos Sacerdotes coabsolventes admittit Sacra Congregatio. Vide n. 865.)

- 946 Abbates pontificalibus induti invitati pro assistentia in solemnis Vesperis, processione, & Missa, debent sedere in loco decenti separati a Canonicis in choro post Episcopos. S. R. C. 24. Nov. 1731. in *Ragufina.* (Post Episcopos: an supra Canonicos? Vide n. ant.)

- 947 Abbatibus pontificaliter indutis, & genuflextibus in actu receptionis, & restitutionis Sac. Reliquiarum, que per eorundem in processione deferuntur, debet permitti usus ejusdem pulvini, quo in eodem actu utuntur tam Archiepiscopus, quam Episcopi suffraganei. S. R. C. 24. Nov. 1731. in *Ragufina.* (Reliquiarum: SS. Crucis, vel sacre Spinz, & similium Domini Nostri Jesu Christi. Vide n. 257. & 121. (Pulvini: regulariter coloris paramentorum currentis. *Cerem. Episc. lib. 3. c. 4. n. 1.* Vide n. 1266.)

Abbates pontificaliter induti in processionebus secum ducere possunt duos tantum clericos, seu monachos contra indutos in utroque latere assistentes pro servitio, & usu mitræ, & baculi pastoralis. S. R. C. 24. Nov. 1731. in *Ragufina.*

Licitum est Capitulo eligere pro functionibus canonicalibus, & eius servitio Magistrum Cæremoniarum distinctum ab altero Episcopi. Sac. R. C. 7. Julii 1734. in *Aquilana.* (Distinctum ab altero Episcopi: qui saltem in sacro ordine sit constitutus. *Cer. Episc. lib. 1. cap. 5. n. 3.* Vide n. segg. & 955. segg.)

Magister Cæremoniarum non potest suum munus exercere absque approbatione Episcopi. S. R. C. 7. Julii 1734. in *Aquilana.* Vide n. segg. & ant.

Magister Cæremoniarum in functionibus tantum Episcopalis uti valet veste violacea ex dispositione Cæremonialis. S. R. C. 7. Julii 1734. in *Aquilana.* (Veste violacea ex dispositione Cæremonialis: de qua vide num. 160. & 955.)

Dignitates, & Canonici in eorum Missis privatis celebrandis, tam intra, quam extra Cathedralis, ultra unum intervenientem, qui Missæ respondeat, uti non possunt Magister Cæremoniarum, cum, vel sine veste violacea, vel alio ministro Sacerdote, tam pro delatione calicis ad altare, & illius depositione ad sacrificium, quam pro sustinendo Missali, indicando orationes, operiendo, & porrigendo patenam cum hostia, calicemque postea cum velo instruendo, & cæteris actibus Missæ interveniendo ad iustar Episcoporum, sed debent celebrare, ut quilibet alius simplex Sacerdos, omnes relictos ritus a seipso explendo absque ope ministri. S. R. C. 7. Julii 1734. in *Aquilana.* (Ut quilibet alius simplex Sacerdos: cum paramentis vero præ cæteris Solemnibus loco separato dispositis. Vide n. 831.)

Dignitates, & Canonici tenentur capitulariter in habent canonicali recipere Episcopum a suo cubiculo, & associare ad Ecclesiam cathedralis, similique modo ad idem reducere, quando iste vult pontificaliter celebrare, tam in solemniorebus a Pontificali Romano prescriptis, quam in aliis Festis ex consuetudine, vel devotione in civitate introductis, vel occasione universalis Jubilæi, vel alla rationabili causa Episcopo bene visa. S. R. C. 7. Julii 1734. in *Aquilana.* (Recipere Episcopum: Sum propriam intellige, & etiam administratorem, sed vacante, vel suffraganeum, quando nomine Episcopi pontificalia exerceat. Vide n. 32. 709.)

segg. 913. & 937. An teneantur quoque Episcopo accedente cum cappa? Vide n. segg.

- 954 Quando Episcopus ad Ecclesiam cathedralem accedit cum cappa, ut assistat Missæ cantatæ, Vespers, vel Processioni, vel ut concionem audiat, vel alia de causa, Dignitates, & Canonici tenentur capitaliter in habitu canonicali ipsum recipere a suo cubiculo, & associare ad eandem, & similiter ad idem reducere juxta Cæremoniale Episcoporum. *Sac. Rit. Congregat. 9. Julii 1734. in Aquilana.* (Juxta Cæremoniale Episcoporum: scilicet, *Prebunt familiares Episcopi, & si aderit Magistratus, aut alii nobiles, & illustres viri, immediate ante Episcopum, tum ipse Episcopus, & post eum sequentur Canonici bini, juxta antiquam, & canonicam disciplinam. Quod si fuerit Archiepiscopus, aut alius utens Cruce, ipsa Crux immediate ante Archiepiscopum per aliquem Capellanum deferretur, imagine Crucifixi ad Archiepiscopum conversæ, inter quam, & Archiepiscopum nullus omnino incedat. Eo ordine procedat usque ad portam primariam. Cæremonial. Episcop. lib. 1. cap. 15. num. 3. Vide num. antec.*

- 955 Licitum est Capitulo eligere Magistrum Cæremoniarum ab Episcopo confirmandum. *S. R. C. 17. Julii 1734. in Monopolitana. Vide n. 160. & 949. segg.* (Magistrum Cæremoniarum: secundum, non vero primum, prout in *in Cærem. Episcoporum lib. 1. cap. 5. & in Brevis Clem. P. XI. die 6. Jun. 1708. Vide n. segg. 160. & 949. segg.*

- 956 Episcopus jussu de causis in Cæremoniali Episcoporum præscriptis confirmationem Magistrum Cæremoniarum a Capitulo factam potest denegare, nec tenetur causas exprimere. *S. R. C. 17. Julii 1734. in Monopolitana.* (Jussu de causis in Cæremoniali Episcoporum præscriptis; quæ forte sunt *Ut duo, si fieri possit, de gremio sue Ecclesiæ, aspectu & statura corporis convenienti, & multo magis scientia; & bonis moribus præditæ, experti, & dociles ad hujusmodi omnia assumentur, quorum primus viginti annos saltem attingat ævum, sitque in presbyterali ordine constitutus, bonis artibus instructus, & si fieri possit juris Canonici, vel Theologi intelligentiam habeat, divinarum Officiorum, ac rituum ecclesiasticorum assiduum; & diligens persequatur.* *Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 6. num. 1. Vide etiam num. segg. 160. & 949. segg.*

- 957 Magister Cæremoniarum non censeri debet electus privative, etiam quoad omnes functiones Episcopales, & assistentias præstari solitas

Episcopo tam intra, quam extra Ecclesiam cathedralem. *S. R. C. 17. Jul. 1734. in Monopolitana. Vide n. ant. & segg.*

Episcopo licitum est alium Magistrum Cæremoniarum eligere pro omnibus functionibus ab ipso peragendis, & aliis ipso præsentem explendis, tam intra quam extra Ecclesiam cathedralem. *S. R. C. 17. Jul. 1734. in Monopolitana. Vide n. ant. & segg.*

Magistro Cæremoniarum ab Episcopo electo omnes Capitulares tenentur obedire quoad ea, quæ divinum cultum concernunt, sub pona arbitrio Episcopi. *Sacra Rituum Congregatio 17. Julii 1734. in Monopolitana. Vide numer. antec.*

Cum in tota Hispania sit concessum, ut tertia Dominica post Pascha celebretur Festum Patrocinii S. Joseph sub ritu duplici, ex parte Reverendissimi Archiepiscopi & Capituli Ecclesiæ metropolitane Hispaniensis questum fuit, si cadat illa die Festum majoris ritus, an Festum Patrocinii S. Joseph sit transferendum ad aliam diem? Et responsum fuit, transferri posse: ita tamen ut pro dicto Festo Archiepiscopus assignet certam aliquam diem, quæ non sit Dominica fixa. *S. R. C. 26. Nov. 1735. in Hispanen. Hoc decretum est generale ex rationibus allatis sub n. 989. 1237. & 1325.*

Cum pluries occurrant quotannis eodem die duo Festa Sanctorum, quorum unum juxta Rubricas est transferendum, pettum fuit ex parte ejusdem Archiepiscopi, & Capituli Hispaniensis, ut quoties perpetua est talis occurrit, assignetur ei, quod transferendum est, dies propria, & fixa, prima nempe dies non impedita. Ex Sac. Congreg. rescriptis, quod Sanctis, qui perpetui sunt transferendi, sit assignanda dies fixa, & commissis eidem Reverendissimo Archiepiscopo, ut pro unica vice deveniat ad hanc designationem dierum. *S. R. C. 26. Nov. 1735. in Hispanen. Hoc decretum est universale, & latissime amplius sub n. 1091. & 1162.*

In festo Expectationis partus Beatissimæ Virginis Mariæ, Hymni sunt celebrandi cum verbis: *Virtus, honor, laus, gloria, &c.* & breve Responsorium ad Primam debet esse, *Qui venturus es in mundum.* *S. R. C. 26. Novemb. 1735. in Hispanen. & 29. Nov. 1738. in Hispanen. Vide n. 1050.*

An Sancti, de quibus in toto anni decursu celebrari Officium non potuit, transferendi sint ad annum sequentem, vel potius eo anno sint omittendi? *Sacra eadem Rituum Congregatio, ad relationem Eminentissimi, & Reverendissimi D. Car.*

D. Cardinalis Belluga, respondit: Sanctos, qui in fine anni supersunt, non esse ad annum sequentem transferendos, sed quoties toto anni decursu de illis celebrari non valeat, tunc illo anno, diebus eorum propriis considerandis esse tamquam simplices, faciendo illorum commemorationem, ut sit in semiduplicibus, cum nova lectione ad Matutinum composita ex omnibus eorum lectionibus propriis secundi nocturni ad modum unius: & ita declaravit, & servari mandavit S. R. C. 26. Novemb. 1735. in una Hispanen. & die 8. Martii 1738. in una Ord. Capucc. nec non 21. Jun. in una Ord. Cassinensium, & 6. Sept. in una S. Francisci de Observantia. (Ad annum sequentem: vulgarem intellige & communem, qui a Calendis incipit Januarii. Vide num. 311. (Sanctos, qui in fine anni supersunt: Intellige illos etiam, qui sub ritu duplici celebrantur. Vide num. 1125. & 1194. (Commemorationem, ut sit in semiduplicibus: scilicet ad primas & secundas Vesperas, & in Laudibus ordine ut in festis semiduplicibus, ideoque occurrentibus cum feria, & vigilia, prius de festo est agendum, postea de vigilia, vel feria. Vide n. 1163.

964 Lectiones primi nocturni de Exodo, quæ leguntur in Dominica quarta Quadragesimæ, quoties ista sit impedita aliquo festo primæ classis, reassumendæ sunt intra illam hebdomadam in festo occurrente carente lectionibus propriis primi nocturni, quæ desumerentur de Scriptura occurrente, si festum illud extra Quadragesimam incidisset. S. R. C. 26. Nov. 1735. in Hispanen. (Intra illam hebdomadam: Quid agendum a Monachis S. Benedicti, si tota hebdomada esset impedita, vide n. 991.

965 Relatus in S. R. C. ab Eminentissimo D. Cardinali Belluga die 26. Nov. anni proxime præteriti, Reverendissimi Archiepiscopi, & Capituli Metropolitane Hispanensis enixis precibus, quibus supplicatum fuit pro elevatione Officii S. Josephi ad ritum duplicem primæ classis; nec non pro declaratione, utrum Officia semiduplicia, quæ occurrunt in Dominica infra octavam non privilegiatam, die iuxta sequentis non impedita per Officium novem lectionum fieri debeant, in exclusione alicujus duplicis præcedentis transferendi? Sacra eadem Congregatio tunc respondit: Dilata. Repropositis iterum hujusmodi instantiis per dictum Eminentissimum Pontem, eadem Sac. Congr. ad primum rescripsit, pro gratia elevationis absque octava. Ad secundum vero respondit, juxta votum Eminentissimi Pontem, nempe quod in exclusione duplicis præcedentis transferendi in diem Junæ

immediate sequentem non impediam, debeat Officium fieri de semiduplici, quod aliquando occurrit in Dominica infra octavam privilegiatam, quia eo casu talis dies est assignata pro dicto semiduplici. S. R. C. 2. Apr. 1736. in Hispanen. (In Dominica infra octavam: idem statuit cum occurrerit in die ipsomet festo habente octavam, vel alio a festo duplici imposito infra octavam eandem. Vide n. 509. & alios ibi notatos.

Præpositus Cathedralis absente Episcopo non debet ideo triplici ductu, neque præsentem Vicario generali. Ubi ob deficientiam sedium fixarum chori, Canonici sedent in scamnis, sive in functionibus sacris, sive in congressibus canonicalibus, præsentem, vel absente Episcopo, debet sedere in illis primo loco, nec eidem apponenda est sedes cameralis. Sac. Rit. Congregat. 21. Aprilis 1736. in Anagnina. Vide num. seqq.

In diebus solemnibus, sacrum faciente Præposito Cathedrali, non possunt exponi in gradibus abaci, pelvis, gutturium, & manutergium in lance pro Lavabo, duobus Mansionariis, vel Clericis cum cotta ministrantibus, sed debet celebrare ad instar aliorum Canonico-rum, S. R. C. 21. Apr. 1735. in Anagnina. (Ad instar aliorum Canonico-rum: scilicet ut simplex Sacerdos, sed pretiosioribus indumentis in distincto loco, ab aliis Sacerdotibus, sumptis; Vide num. 831. & 971.

In processione Præposito Cathedralis debet 668 betur candela majoris ponderis, & in distributione palmarum distincta, & honorabilior palma, quam cæteris de Capitulo; Sac. Rit. Congreg. 21. Apr. 1736. in Anagnina; Vide num. ant. & seqq.

Assistentibus in Choro Vicario generali, & 969 Præposito Cathedrali, præcedere debet Vicarius, non vero Præpositus; secus si Præpositus sit indutus sacris vestibus, aut si Vicarius sit Canonicus, & inter sit choro habitu canonicali; S. R. C. 21. Apr. 1736. in Anagnina. (Præcedere debet Vicarius: Ubi vero non adest consuetudo, Vide num. 16. & 1174.

Præpositus Cathedralis, dum induitur vestibus choralibus, tolerari non potest, ut inferat ei unus ex Mansionariis, neque aliquis ex illis debet ei deferre Breviarium ad suum stolum; S. R. C. 21. Apr. 1736. in Anagnina; Vide num. ant. & seqq.

Præposito Cathedrali non debentur paramenta sacra, & nobiliora in loco distincto a cæteris Canonicis; S. R. C. 21. April. 1736. in Anagnina; Vide num. ant. & seqq. (A cæteris Ca.

Canonicis: sed tantum a quibuscumque aliis inferioribus de clero; Vide *num. 967.*

- 972 Præpositus Cathedralis tenetur per seipsum, quando non est legitime impeditus, servare hebdomadam in choro, & canere Missar per tunc cum cæteris Canonicis; S. R. C. 21. Apr. 1736. in *Anagnina*; Vide *num. ant.*

- 973 In festo S. Marci, vel respective in feriis Rogationum, si fiat de Officio duplici, vel semiduplici in locis, ubi tantum una Missa cantatur, pro majori populi commoditate, ut possit post processionem vacare laboribus, convenientius est processionem facere post Nenam, inde cantare Missam Rogationum; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*. (Missæ Rogationum; intellige extra Ecclesiam D. Marco dicatas; Vide *num. 645.*

- 974 In festo B. M. V. de Monte Carmelo, quod etiam a Regularibus servari debet die 16. Julii, quamvis Officium recitetur juxta concessionem Benedicti XIII. prout in festo S. Mariæ ad Nives, tota tamen Missa, & non tantum Evangelium, dicatur illa, quæ a Sede Apostolica approbata est, & quæ incipit *Gaudemus omnes Græ. S. R. C. 5. Maii 1746. in una Ordinis S. Benedictini Congregationis Helvetiæ.* (Missæ Gaudemus: approbata a Sede Apostolica die 24. Sept. 1726. Benedicto Papa XIII. regnante.

- 975 Quando festum S. Petri Martyris transferretur extra tempus paschale, Evangelium erit, *Si quis venit ad me*; S. R. C. 5. Maii in *Einsiedlen*. Vide *num. 1062.*

- 976 Ab orationibus expungenda sunt cognomina, & patris Sanctorum; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*. Præter hanc generalem sanctionem, alia habetur particularis pro S. Francisco de Paula *sub n. 192.* Adest quoque schedula Missalis typis Reverendæ Cameræ (cujus exemplum omnes Typographi extra Urbem tenentur exacte sequi, ut in *num. 621.*) sigillo Sacræ Rituum Congregationis, & manu D. Secretarii firmata; in qua specificè, & signanter sequentiæ tollentur cognomina, & patris Sanctorum ab Orationibus, ad normam aliorum Decretorum in ipsa schedula expressorum, Et sunt: S. Caleti Regis Danorum die 16. Januarii. S. Petri Nolasco die 31. ejusdem mensis. S. Joannis de Matha die 8. Februarii. S. Pii V. die 5. Maii. S. Margaritæ Reginae Scotiæ die 10. Junii. S. Joannis Gualberti die 12. Julii. S. Raymundi Nonnati die 31. Augusti. S. Margaritæ de Cortona die 23. Febr. aliæque multa pro Regularibus Ordinis Seraphici S. Francisci.

- 977 Annua Commemoratio omnium defunctorum alicujus ordinis, seu communitatis; non est transferenda, si in illa die occurrit festum dup-

plex minus, etiam translatum, sed fiet Officium de duplici cum sola Missa solemnè post Tertiam: Officium vero defunctorum recitandum est post Laudes, & omnes Missæ privatz dicentur pro defunctis in paramentis nigris; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*. (Fiet officium de duplici: Procedit generaliter hoc decretum, fallit autem in Ecclesiâ Societatis Jesu Civitatis Oniponti; Vide *num. 42.*

In Desponsatione B. M. V. non est facienda commemoratio S. Josephi, nisi constet de speciali concessione; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*. Vide *num. 880. & 1046.*

Si die 21. Januarii occurrat in aliquibus locis festum alicujus Sancti particulare sub ritu duplici, v. g. S. Meinardi apud Benedictinos, faciendum est Officium de tali Sancto, & transferendum est Officium S. Agnetis, quod occurrit eadem die, cui assignari debet aliqua dies fixa, quæ tamen non sit dies 28. Januarii, ne festum Sanctissimi Nominis Jesu, quod celebratur Dominica secunda post Epiphaniam, aliquando occurrat in eadem Dominica, quæ est Septagesimæ, ideoque ne illud festum celebretur intra Quadragesimam (quod non conveniret), erit relinquenda vacua dies 28. Januarii, in quam id tunc erit transferendum. Quando autem agatur festum S. Agnetis secundo, fiet de eo commemoratio tamquam de simplici, nullo habito respectu, quod festum ejusdem solemnè prius non fuerit celebratum; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*. (Festum particulare: cum paritate ritus, & dignitatis, prævalet universalis; Vide n. 802. 981. 1145. 1213.

In tertio Nocturno pro festo Sancti Joannis Nepomuceni, tam intra, quam extra tempus paschale semper dicatur Evangelium *Nihil est apertum Græ. cum sua Homilia*; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*.

Ubi celebratur festum S. Barbaræ sub ritu duplici, etiam sine speciali solemnitate, fiet de illa Officium, assignando alicui fixam, & perpetuam diem S. Petro Chryologo; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*. (Ubi celebratur festum: particulare, quod universalibus non edit. Vide *num. 902. 979. & 1045.* Idem servandum in similibus casibus, ut eruitur ex pluribus decretis particularibus, hujusmodi autem assignatio diei fixæ ex *Decretis Sac. Rit. Congreg. 28. Aug. facienda non videtur, inconflata Sacra Congr. Rituum.*

Pro translatione festorum talis ratio habetur, ut prius fiat Officium de prius descripto in Calendario, nullo habito respectu, quod Officium translaturum sit Ecclesiæ particularis, Ordinis, seu

seu Religionis, Diocesis, Nationis, & Ecclesie universalis; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfelden*. (Pro translatione lectionum: Intellige in pari ritu & dignitate. An id statuat in assignatione talium Officiorum, Vide num. 1151. 1017. & 1162.

983 Quando occurrit festum aliquod in diocesi, quod sit de præcepto quoad forum, Regulares de eo debent Officium facere, nisi apud ipsos occurrat eadem die aliud festum, quod sit ejusdem classis, ritus, & majoris dignitatis; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfelden*.

984 Quando in primis Vespersis S. Hermenegildi Martyris, hymnus proprius non fuerit recitatus, ponendus est in Matutino, & hymnus Martiniani scribendus est in Laudibus; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfelden*. Idem dicendum est de similibus, v. g. de S. Martina die 30. Januarii, alisque, ne gestorum historicorum ordo subvertatur.

985 In festo S. Margaritæ Scotorum Reginz ab aliquibus Breviariis expungi debent ultima verba lectionis: *Cujus festum ab eodem Pontifice concessum, Innocentius XI. octavo Idus Julii transferri possit*; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfelden*.

986 Quando vigilia omnium Sanctorum venit in Dominica, & consequenter anticipanda est in Sabbato, quod tunc erit die 30. Octobris, in qua a PP. Benedictionis celebratur festum Sacramentum Reliquiarum totius ordinis, tunc a prædictis Monachis facienda est commemoratio tantum de Vigilia omnium Sanctorum; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfelden*. (Commemoratio tantum de Vigilia: quia Evangelium Vigiliæ concordat cum illo festo, et accidit quoque die festo Translationis Alme Domes apud plurimas mundi catholici regiones, quando occurrit cum feria quarta Temp. Adventus; Rubr. Brev. prop. Vide num. 1027.

987 In die octava Dedicationis semper sunt repetendæ lectiones in primo nocturno, quæ jam lectæ fuerunt in primo nocturno Officii de ipsomet festo Dedicationis; Rubr. Brev. de lection. num. 3. S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfelden*. (Semper sunt repetendæ & tantum proprie etiam ultra hanc petitionem, cui respondit Sacra Congregatio juxta Rubricam Breviarii de lectionibus num. 7. nempe: *Quando aliquod festum novum lectionum occurrit in Quadragesima, & quatuor Temporibus, in secunda feria Rogationum, & in Vigilia Ascensionis, in quibus feriis in Officio de Tempore non assignantur lectiones de Scriptura, sed de Homilia*, tunc enim in festis recurrendum est ad lectiones de Scriptura positas in Communi Sanctorum. Quod si in aliquibus ex prædictis

feriis occurrat dies octava alicujus festi habentis octavam; tunc in primo Nocturno diei octave repetantur lectiones, quæ in primo Nocturno festi lectæ fuerunt; Rubric. Breviar. XXVI. citata. Vide num. 1119.

Quando dies octava Dedicationis impeditur per festum majoris ritus, & in ea occurrit Dominica, vel concutur in primis, aut secundis Vespersis semiduplex, commemoratio diei octavæ faciendæ est ante commemorationem Dominicæ currentis, & semiduplex-cujuscunque currentis; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfelden*. (Majoris ritus: quod sit primæ vel secundæ classis; octava enim dies non edit duplicibus majoribus extra classem; & advertatur oportet, hocce decretum in omnibus generaliter procedere, quoad omnes octavas juxta Rubricas Breviarii de octavis; Vide num. 611. & 652.

Non possunt transferri Officia illa affixa certis diebus, quæ sunt concessa pro locis, & Ecclesiis particularibus, ad eorum instantiam: at quando Officia prædicta sint de præcepto pro aliquo Statu, sicuti sunt Officia plura B. M. V. concessa a S. M. Benedicto XIII. pro Statu Ecclesiastico affixa certis diebus, transferantur; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfelden*. Vide num. 1238.

In omnibus Congregationibus Ordinis Benedicti post festum omnium Sancti 14. Nov. celebratur sollemnis commemoratio omnium defunctorum Confratrum dicti Ordinis, unde si die illa 14. Nov. alicubi adfit festum duplex, sive occurrat, fiet quidem officium de tali festo duplici cum Missa sollemni post Tertiam; Officium vero defunctorum recitandum erit post Laudes, & omnes Missæ privata dicendæ erunt pro defunctis Confratribus in parametris nigris: quapropter commemoratio omnium defunctorum non est transferenda in tali casu; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfelden*. (Duplex: minus, seu per annum, etiam translatum, & hoc decretum est generale. Vide num. 977.

Quæsitum fuit, an si per Dedicationem Ecclesie, vel aliud festum eadem in Dominica, impediatur initium Scripturæ talis Dominicæ, & per octavam non sit locus pro ea, eo quod omnes dies sint dies infra octavam, præter unam forte, quæ tamen habet lectiones de communi assignatas, tunc tale initium fit omittendum, vel potius reponendum in illo festo, & quid si illud sit duplex majus? Et responsum fuit: Initium Scripturæ aut transferendum est ad diem liberam, etiam si post octavam hoc eveniat, aut anticipare legendum: sed in Officio, pro quo assignatæ sunt lectiones de communi, illæ sunt legendæ: quod faciendum est etiam in duplici majori, juxta Rubr. Brev. de lection. S. R.

C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*. Hoc decretum valet pro Benedictinis, qui in Officio de infra octavam tres tantum lectiones admittunt. Qui vero Breviario Romano utuntur, videant num. 963. & 1099.

- 992 Ubi festum Sanctissimæ Trinitatis est titulus Ecclesiæ, sive est in Patronum, non est dicendum per totam octavam, sive Officium fiat de octava, sive de alia festo occurrente, Symbolum S. Athanasii, sed solum in solemnibus festis SS. Trinitatis, & in die octava ejusdem; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*. Vide num. 860.

- 993 Festum principalis Patroni alicujus dioceseos a Regularibus est celebrandum sub ritu duplici primæ classis, & Dedicatio Ecclesiæ cathedralis sub ritu duplici secundæ classis sine octava: & degentes extra civitatem non tenentur ad Dicationis Officium; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*. & antea die 16. Junii 1708. in *Parisien*. Nomine Regularium intellige etiam Moniales, licet Ordinario subiectas, & per ly non tenentur, excipe etiam libitum; Vide num. 283. 571. & 1131.

- 994 Postquam S. Canutus pro ordine Benedictino est repositus die 20. Februarii, potest pridie hoc elogium legi in Martyrologio: S. Canuti Regis, & Martyris 1111. Idus Januarii, non variata tamen dispositione Martyrologii Romani; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*. In Martyrologio Benedictino additur: & quatuordecimo Kalendas Februarii. Idem sub die 20. Feb. Hoc decretum est generale; Vide num. seq. 898. & 1114.

- 995 Festa illa, quæ a die obitus aliquorum Sanctorum translata, sortita sunt alium diem fixum, annuntianda sunt iisdem diebus, & verbis in Martyrologio Romano descriptis. Quod si eorum transferantur Officia, pridie quam celebrantur, potest nuntiari festum illius Sancti, de quo sequenti die agitur sollemnis memoria; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*. (Iisdem diebus: quibus festa celebrantur, non notantur; Vide num. ant. & 1114.

- 996 Si in Dominica quarta post Pascha legantur lectiones Initii Epistolæ B. Jacobi Apostoli; in festo SS. Apostolorum Philippi & Jacobi legendæ sunt lectiones ejusdem Epistolæ, quæ occurrunt dicendæ in illa feria: S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*. (In illa Feria: si de Epistola B. Jacobi legatur, alioquin ponitur in die festo initium ejus Epistolæ, ut in Dominica quarta post Pascha; Rubr. Brev. prop. de Sanctis.

- 997 Cum sæpe contingat, ut in diebus celebratur unum & idem festum, & alii in tertio nocturno unum assignent Evangelium, alii vero aliud;

Religiosi sequi debent ordinem proprii Breviarii; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*.

Dominica in Albis potest legi nona lectio de simplici festo occurrente, ut accidit anno 1735. de S. Auiceto; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*.

Quando festum SS. Philippi & Jacobi celebratur extra tempus paschale, omitti debent omnia Alleluja. Asterisci vero non tolluntur; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*. (Omnia alleluja: Intellige plura, quæ congruunt temporibus paschali, non ea, quæ habeantur extra tempus prædictum in Communi Apostolorum Brev. Romani, ex quo Responsoria lectionum, Capitula omnia, & Responsoria Brevia cum Versiculis omnibus desumi debent; Rubricæ Breviarum nonnullæ (proprio loco posite) de Sanctis in Mense Maji. Notandum autem ex Gavanto, quod repetitio ultima in istis responsoriis debet esse brevior, non autem prolixior.

Quando Octobor habet tantum quatuor Dominicas, servetur omnino dispositio Breviarii Romani, & in feria quinta, sexta, & Sabbato hebdomadæ quartæ legantur lectiones de Dominica quinta continentes historiam martyrii SS. Machabeorum; S. R. C. 5. Maji 1736. in *Einsfdlen*. (Lectiones de Dominica quinta: scilicet, de Dominica quinta, in die feriæ quintæ, & in feria sexta, de feria secundâ; in Sabbato vero, de feria tertia ejusdem Dominicæ quintæ. Quod si fuerint impeditæ eo anno, omittantur illæ lectiones, quæ iis diebus legi non possunt. Si vero sequenti hebdomada hæc lectiones in suis feriis legi non possint, ponuntur in sequentibus feriis ejusdem hebdomadæ juxta ordinem historiarum martyrii Machabeorum; Rub. Brev. de Temp. post feriâ quintam Dominicæ IV. Octobris. Vide num. seq.

Quando in festo aliquo lectiones assignantur legendæ, sive propriæ, sive de communi, omittitur etiam initium Scripturæ, quod reponendum est infra hebdomadam in Officio ritus inferioris, minoris dignitatis, & sollemnitatis: etiam si tale festum habeat lectiones proprias, aut sint de communi; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*. Vide num. ant. 964. & 991.

In festo S. Joannis Chrysostomi, quoad lectiones in primo nocturno legendas, servetur Rubrica Breviarii Romani: unde extra Quadragesimam dicantur lectiones de Scriptura occurrente; intra Quadragesimam vero recitentur lectiones de Communi Doctorum. Pro S. Joanne de Matha idem servandum, & in Quadragesima dicantur lectiones de communi, scilicet *Beatus vir &c.*; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsfdlen*. In

- 1003 In festo S. Caroli Borromei 4. Novem. in primis Vesperis pro commemoratione Sanctorum Vitalis, & Agricolæ MM. antiphona erit; *Istam est enim regnum colorum &c.* cum versu *Lætamine in Domino &c.* & ad Laudes substituetur versus: *Exultent iusti &c.* post antiphonam: *Vestri capilli &c.* S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*.
- 1004 Quando festum S. Raphaelis celebratur Dominica tertia post Pascha, antiphona primi nocturni erit *Multa magnalia*; & in secundo nocturno *Archangelus Raphael*; in tertio autem Angelus *Archangelus*; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*. Vide num. seq.
- 1005 Dominica tertia post Pascha, ubi celebratum est festum Sancti Raphaelis Archangeli, in tertio nocturno recitentur Homilia S. Joannis Chrysostomi, nempe *Cum vellet Deus &c.* S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*. Vide n. ant.
- 1006 Festum Lanceæ, quod est approbatum ex indulto in Germania, & celebratur feria sexta post Dominicam in Albis, si ob occurrentiam alienius festi novem lectionum impediat, transferri debet ad aliam feriam sextam intra tempus Paschale tantum; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*.
- 1007 Die 3. Martii, qua in Germania occurrunt S. Anselmus Abbas, & S. Cunegundis virgo Imperatrix, faciendum est Officium de S. Cunegunde, & assignanda fixa, & propria dies pro S. Anselmo; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*.
- 1008 Quando antiphonæ, & versus in Vesperis variandi sunt pro commemoratione alienius simplicis faciendi, tunc ad primas Vesperas accipiendi est antiphona cum versu Laudum. Si vero plures sint commemorationes simplicium, tunc secunda commemoratio fumetur ex secundis Vesperis cum versu secundi nocturni, tertia vero commemoratio fiet, desumendo antiphonam primam ex tertio nocturno cum versu ejusdem nocturni. Ad Laudes prima commemoratio cum versu erit propria ex primis Vesperis; secunda commemoratio fiet cum antiphona tertii nocturni, & versu assignatis jam in primis Vesperis; tertia autem commemoratio fiet desumendo antiphonam, & versum dictos secundo loco in primis Vesperis, nempe antiphona secunda Vesperarum, & versus secundi nocturni; S. R. C. 5. Maii 1736. in *Einsiedlen*. Vide n. 648.
- 1009 Si Festum S. Joannis Baptiste, sive aliud ex solemnioribus venerit in die Corporis Christi, Officium S. Joannis singulari privilegio transferretur in sequentem diem a quocunque die duodecim lectionum etiam impedita, cum commemoratione octavæ, sed in secundis Vesperis Corpo-
- ris Christi fit commemoratio tantum S. Joannis. Cætera vero festa solemniora occurrentia in diebus die Corporis Christi transferantur infra octavam in prima die non impedita; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsiedlen*. (Duodecim lectionum: quia ad instantiam P. Abbatis Monasterii Einsiedlensis responsum fuit; Vide numer. 610.
- Dum Missa cantatur coram SS. Sacramento in altari exposito, debet fieri commemoratio de eodem Sacramento post omnes alias commemorationes de præcepto, & in Missis solemnibus tantum festorum primæ, & secundæ classis faciendi est sub unica conclusione; *Sac. Rit. C. 23. Junii 1736. in Burgen*. (Dum Missa cantatur coram SS. Sacramento: Loquitur de Missa solemniter extra occasionem quadraginta horarum, quando necessitas urget in eo altari cantare, vel recitare; in occasione enim prædicta, Missa cantatur de Sacramento, non de festo occurrenti diebus omnibus, exceptis festis primæ, & secundæ classis, feria 4. Cinerum, feria secunda, tertia, & quarta majoris hebdomadæ, tota octava Paschatis, & Pentecostes, Vigilia Nativitatis, & Pentecostes, & octava Epiphaniæ, in quibus diebus Missa erit occurrens cum commemoratione de SS. Sacramento sub unica conclusione; Ex Brevi Clem. XII. 1. Sept. 1730. quod incipit italice, *Essendo state fatte*; Vide n. 1223.
- Quando ob festum SS. Nominis Jesu contingat transferri aliud Officium duplex secunde classis inferioris dignitatis, de eo debet fieri prima die non impedita; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsiedlen*. Vide n. seq. & 901.
- Sequentia in Missa de SS. Nominis Jesu est omittenda; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Burgen*. & 16. Febr. 1737. in *Mechlinien*. (Sequentia est omittenda: minime vero a Fratribus Seraphici S. Francisci; Missale proprium sub die 14. Januarii ab Innocentio Papa approbatum.
- Dum præter Missam Conventualem cantatur Missa ex fundatione, in hac Missa non debet fieri commemoratio festi, de quo cantatur Missa conventualis; *Sac. Rit. Congreg. 23. Junii 1736. in Burgen*. (Cautatur Missa ex fundatione: diebus a Rubricis permixtis; Vide num. 264. 348. & 1261.
- Quando occurrit vigilia, aut feria quatuor Temporum infra octavam Conceptionis B. M. V. debet recitari Officium de die infra octavam; Missæ autem, sive una cauretur, sive legatur, sint de feria quatuor Temporum cum secunda oratione de octava, & tertia de Spiritu Sancto, quæ semper dicitur infra octavas B. M. V. juxta

iii. 9. de Orationibus *num.* 7. & 9. nam oratio, quæ ibi præscribitur dicenda secundo loco, ponitur tertio loco. At si feria quarta quatuor Temporum occurrat in die octava Conceptionis, omnes Missæ privatæ dicantur de octava cum commemoratione feriez. Missa autem solemnis, quæ dicitur post Tertiam, erit de ipsa octava sine commemoratione feriez, cum de ea cantari debeat alia Missa post Nonam sine commemoratione Conceptionis. Dicendæ autem sunt Orationes assignatæ in ipsa feria, nempe secunda *Deus, qui de Beata Maria Virginis utero, & tertia Ecclesiæ*, vel pro Papa, cum Præfatione communi. Idem servandum est in Missa, & Officio alicujus Sancti, ex speciali privilegio aliquibus in locis in Quadragesima octavam habentem, in qua Missæ omnes dici debent de feria cum commemoratione octavæ, & tertia oratione *Concede*, non vero *A cunctis*. Tempore autem Passionis, quando contingat fieri Officium de infra octavam, unica pariter cantari debet Missa de feria cum commemoratione diei infra octavam, & Præfatione de octava, si habeatur propria, ut dictum est de octava Conceptionis. *Sac. Rit. Cong. 23. Jun. 1736. in Einsfelden. Vide num. seq.*

1015 In Missa feriali, quæ substituitur Missæ de octava, est genuflectendum in choro; S. R. C. 23. Jun. 1736. in *Einsfelden*. (Est genuflectendum in choro: Prælati, & iis, qui erunt parati, exceptis, in omnibus Missis etiam solemnibus dum celebrans facit confessionem cum suo psalmo; deinde in Missis ferialibus, & Vigiliis, quæ jejunantur, excepta Vigilia Paschæ, & Pentecostes, ac Nativitatis Domini, & quatuor Temporum Pentecostes, ac in Missis defunctorum genuflectunt omnes etiam ad Orationes, & ad dicto per celebrantem *Sanctus* usque ad *Pax Domini*, & ad Orationes post communionem; *Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 8. numer. 32. & cap. 18. n. 19. segg. Missale Tit. XVII. De ordine genuflectendi. &c. n. 5. Vide n. 62.*

1016 In Missa votiva, quæ celebrari aliquando potest infra octavam, in Adventu, Quadragesima, quatuor Temporibus, Vigiliis, & feria 2. Rogationum, prima oratio erit de Missa, secunda de octava, tertia de feria, & non recitatur Evangelium feriez, sed initium S. Joannis *In principio &c.* S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfelden*. (Missæ votivæ: intellige de privata. Quid vero dicendum de solemnibus, consule n. 348. & 1013.)

1017 In occurrentia Fessorum ejusdem ritus, & alias quomodocumque parium talis ordo servetur, ut primum locum habeat Officium Ecclesiæ particularis, secundum Ordinis, tertium Diocesis,

quartum Nationis, quintum Ecclesiæ universalis; *Sac. R. C. 23. Junii 1736. in Einsfelden. & 22. Apr. 1741. in Viterbo.* (In occurrentia fessorum: intellige in pari ritu & dignitate, Vide n. 522. 1162. An talis ordo habeatur etiam in translatione, consule n. 982.)

Octava S. Scolasticæ, quando de illa fiat Officium apud Benedictinos, impedit preces &c. Quod si occurrat in feria 1v. Cinerum, dicuntur preces, sed nihil fit de octava, quæ terminatur ad primas Vesperas feriez 1v. Cinerum exclusive; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfelden*. Quid dicendum de his octavis occurrentibus in Dominicam Passionis, require n. seq. & 98.

Quæsitum fuit, an conformiter ad decretum S. R. C. de Commemoratione octavæ S. Scolasticæ in die Cinerum omittenda, etiam in Dominica Passionis, infra octavam S. Benedicti cadente, & ejusdem Dominicæ in primis Vesperis sit omittenda commemoratio octavæ? Et responsum fuit: In primis Vesperis facienda est commemoratio de die infra octavam, quando octava celebratur post Dominicam Passionis, secus autem si dies octava incidat in eandem Dominicam Passionis, quia propter Dominicam privilegiatam cessat octava; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfelden*. Vide n. ant. & 98.

In Officio votivo Immaculatæ Conceptionis in antiphona, quæ dicit, *Post partum virgo inviolata permansisti*, dici non potest *immaculata*, S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfelden*. (Dici non potest *immaculata*: Quid vero dicendum de cognominibus, & patria Sanctorum, consule n. 192. & 976.)

In Officio defunctorum in Vesperis & Laudibus dicendi semper sunt psalmi appositæ, nempe *De profundis*, & *Lauda anima mea Dominum*. *&c.* post Vesperas & Laudes: omittantur iidem psalmi tantum in die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum, & in die obitus, seu depositionis defuncti; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfelden*. & 3. Aug. 1707. in una *Quindessii Nolani Diocesis*; Vide n. 1067.

Festum Inventionis S. Crucis cadens in Dominica, in qua celebratur festum Dedicationis Ecclesiæ, non potest transferri in diem immediate sequentem, si hac sit festo duplici, vel semiduplici impedita, sed debet reponi prima die non impedita; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfelden*. Hoc decretum est universale quoad omnia alia Officia, servatis privilegiis Annuntiationis B. M. V. & aliis, de quibus consule n. 522. 621. 918. 979. 1091. seq. 1186. & 1234.

In secundis Vesperis S. Emiliani Abbatis (quod 1023 est duplex majus apud Benedictinos,) quæ coincidunt

dunt cum primis Vesperis omnium Sanctorum Monachorum ejusdem Ordinis est facienda commemoratio de S. Emiliano, si ritus id permittat, nulla habita ratione, quod sit etiam ipse unus ex iisdem Sanctis Monachis, quorum festus dies celebrari incipit in diebus Vesperis; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfiden*.

- 1024 In Officio S. Mariæ in Sabbato a Patribus Benedictinis faciendum est commemoratio S. Benedicti, non vero S. Scolasticæ. Rursus in Officio de S. Benedicto, quod iidem Monachi celebrare solent infra singulas hebdomadas, non est facienda commemoratio Sanctæ Scolasticæ; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfiden*.

- 1025 In Officio SS. Sacramenti, quod recitatur singulis v. feriis in Germania, & in Officio immaculatæ Conceptionis, quod ex indulto S. R. Cong. recitatur in Germania sub ritu duplici in Sabbato, quoad commemorationes in his faciendas, servetur Rubrica de commemorationibus, & commemoratio S. Benedicti (a PP. Benedictinis) fiat in semiduplici, simplici, & feriis. Et quoad Officia S. Benedicti, S. Scolasticæ, SS. Sacramenti, & immaculatæ Conceptionis, servetur decretum diei 20. Martii 1706. quo prohibetur hujusmodi Officia celebrari infra Quadragesimam, Adventum, quatuor Tempora, Ferias Rogationum, & Vigiliis omnes, five cum jejunio, five sine jejunio; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfiden*. (Servetur rubrica de commemorationibus: quæ admittit commemorationem de sanctis simplicibus, de octavis, & de Dominica in primis Vesperis; quæ vero Communes, seu Suffragia vocantur, non admittit, cum sub ritu duplici prædicta Officia recitentur; Rub. Brv. IX. de Commem. numer. 1. segg. & XXXV. De Commemorationibus, seu Suffragiis Sanctorum numer. 1. (Ferias rogationum: seu alias, in quibus Officium Dominicæ reponendum sit ex Rubricis, Vide numer. 826.

- 1026 Quando festum SS. Philippi & Jacobi cadit in Dominica, tunc ultimum responsum, quia est proprium, dicatur loco penultimi, quod est de Dominica pro Benedictinis; S. R. C. Junii 1736. in *Einsfiden*.

- 1027 Festum Sacramentum Reliquiarum, quæ afferuntur in Ecclesiis Ordinis Benedictini, celebrandum est ab ipsis Monachis de præcepto, & quidem die 30. Octob. S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfiden*. (Festum Sacramentum Reliquiarum: non admittit Evangelium ultimum, si occurrat cum Vigilia omnium Sanctorum; Vide n. 985.

- 1028 Festum B. M. V. de Monte Carmelo celebrandum est ab omnibus die 16. Julii de præ-

cepto, & servari debet decretum emanatum 24. Septembris 1726. S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfiden*. (Servari debet decretum emanatum: per Benedictum XIII. Urbis & Orbis die 24. Septemb. 1726.

Festum SS. Nominis Mariæ celebrandum est 1029 Dominica infra octavam Nativitatis ejusdem: S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfiden*. Vide n. segg.

Quando dies octava Nativitatis B. M. incipit 1030 die in Dominica, in qua celebrari debet festum SS. Nominis ejusdem, nulla fit commemoratio Nativitatis; S. R. C. 23. Junii 1736. in *Einsfiden*. Vide n. ant.

In secundo triduo majoris hebdomadæ non pos- 1031 sunt celebrari Exequie defunctorum, & Officium, & preces recitentur privatim; S. R. C. 21. Aug. 1736. in *Placentia*; Vide n. 409.

Si festum Purificationis B. M. V. venerit in 1032 Dominica Septuagesimæ, vel Sexagesimæ, in Ecclesiis dicatis sub titulo Annuntiationis, vel Assumptionis, debet cantari Missa Dominicæ tantum, nec facienda est commemoratio Purificationis B. M. V. S. R. C. 15. Sept. 1736. in *Toletana*. (Nec facienda est commemoratio Purificationis: Officium verb. Purificationis quando transferendum, vide n. 532.

In processione feræ vi. in Parasceve, Episcopo totum Officium, & sacram functionem in 1033 pontificalibus non peragente: non sunt a gestantibus hastas baldachini adhibenda pluvialia, sed solum cottæ; S. R. C. 15. Sept. 1736. in *Toletana*. (Sed solum cottæ: Ita etiam Episcopo celebrante, deficientibus pluvialibus. *Cærem. Epif. lib. 2. cap. 25. n. 31.* Vide n. 10.

In adoratione Crucis feræ vi. in Parasceve 1034 debent Celebrans, & Ministri deponere etiam manipulum. S. R. C. 15. Sept. 1736. in *Toletana*.

Translato festo semiduplici ad Vigiliam aliqu- 1035 cujus Apostoli, in Missa festi, tertia oratio debet esse *A cunctis*. S. R. C. 15. Sept. 1736. in *Toletana*. (In Missa festi: in Missa vero Vigiliæ dicitur *Ecclesie*, vel pro Papa. Rub. *Missæ de Oracionibus* n. 9.

Si secunda oratio est de Spiritu Sancto, aut 1036 de eo sit mentio, tertia, sive ultima non debet concludi, ejusdem Spiritus Sancti Deus Oratio. S. R. C. 15. Sept. 1736. in *Toletana*. (Tertia, sive ultima non debet concludi: sed quando dicuntur plures Oraciones, prima tantum, & ultima cum sua conclusione terminantur, & ante primam & secundam dicitur Oremus, & ante primam dicitur etiam Dominus vobiscum, exceptis Secretis, in quibus, & Dominus vobiscum, & Oremus omittuntur; Rub. *Missæ VII. de Commem. numer. 7. & de Offer. VII. numer. 1.* Si oratio

dirigitur ad Patrem, concluditur, Per Dominum nostrum &c. Si ad Filium, Qui vivis, & regnas cum Deo Patre. Si in principio orationis fiat mentio Filii, concluditur, Per eundem Dominum nostrum. Si in fine orationis ejus fiat mentio, Qui Tecum vivit. Si facta sit mentio Spiritus Sancti inclusivè, dicitur, In unitate ejusdem Spiritus Sancti &c. Rub. Miss. de Oratione 1x. nup. ultimo.

1037 In communione Monialium habentium fenestrellam in parte Evangelii, Sacerdos debet descendere, & reverti per gradus anteriores, & non per laterales altaris. S. R. C. 15. Septemb. 1736. in *Toletana*.

1038 Post expositionem Reliquiæ SS. Crucis, vel post ejus delationem in processione, benedicens est populus cum ipsa. S. R. C. 15. Septemb. 1736. in *Brixien*. Reliquiæ SS. Crucis. Quid dicendum de aliis Reliquiis, & SS. Imaginibus, Vide n. seqq. & 705.

1039 Reliquia SS. Crucis non est incensanda a Celebrante genuflexo. S. R. C. 15. Sept. 1736. in *Brixien*. Vide n. seq.

1040 Non est genuescendum a Capitulo, & Clero processionaliter transeuntibus ante altare, in quo recondita est Reliquia SS. Crucis. S. R. C. 15. Sept. 1736. in *Brixien*. Vide n. ant.

1041 In Missis ferialibus a Dominica Passionis usque ad Feriam v. in Cœna Domini, & infra octavas Paschatis, & Pentecostes, juxta alias resolutiones 22. Nov. 1619. in una Rubricarum, 13. Sept. 1692. in Cæsaraugustana, & 4. Maii 1709. in Pistoriensi, occurrente Festo simplici, non est dicenda tertia oratio *Ecclesia*, vel pro Papa. S. R. C. 15. Sept. 1736. in una Rubrica. Vide n. 628. (In Missis Ferialibus: secus autem semiduplicibus eo tempore occurrentibus. Vide n. 644.

1042 Ex parte Cleri Ecclesiam Toletanam quæsum fuit, an occurrente Festo duplici secundæ classis octavam habente cum Dominica Septuagesimæ, si (sequentibus Feriis occupatis) transfertur ad sequens Sabbatum, secundæ Vesperæ erunt in primis, aut in secundis Vesperis Festi cum commemoratione Dominicæ in Sexagesima, aut erunt de Psalterio a Capitulo Dominicæ cum commemoratione diei octavæ: & quid, si dies octavæ habeat orationem propriam; Et S. R. C. Ponente Eminentiſſimo Zondadari respondit, secundas Vesperas Festi feri debere cum commemoratione Dominicæ in Sexagesima, & in die octavæ esse recitandam orationem propriam; eadem S. R. C. 15. Septemb. 1736. in *Toletana*. (In die octavæ: in qua omittuntur Preces ad Primam & Completorium, ac Sanctorum suf-

fragia. Rub. Brev. in suis propriis locis. Vide num. 188.

Ex parte ejusdem Cleri quæsum pariter fuit, 1043 an stantibus decretis de non addendo, mutando, vel retrahendo in Breviario Romano, nec non decretis Officiorum noviter apponendorum in corpore, in quibus præcipitur his verbis: *debent, teneant, agant*, in Officiis vero provincialibus concluditur sic, *valeant, possint, recitare posse censuit, concessit, annuit* &c. si autem in aliqua Ecclesia, præsertim Regularium, sint tot Festa, quod non possint nonnulla semiduplici translata, adhuc recurrente anno, reponi semel in biennio: in hoc casu quæsum, inquam, fuit, an licebit omittere quæ sunt de Breviario, ut fiat de particularibus dicto modo concessis? Et S. R. C. respondit: Detur decretum in Hispanensi, emanatum sub die 26. Novemb. 1735. Eadem S. R. C. 15. Septemb. 1736. in *Toletana*. (An licebit omittere quæ sunt de Breviario, ut fiat de particularibus: Affirmative respondit S. R. C. ut videre est sub n. 1017. (Detur decretum in Hispanensi: declarans tanquam simplices sub ritu semiduplici considerandos esse Sanctos, qui in fine anni superant. Vide n. 963.

Officia B. M. V. nempe Desponsationis, Pa- 1044 trocinii, Translationis Almæ Domus, & Expositionis partus a S. M. Benedicto XIII. die 23. Augusti 1725. pro toto Statu Ecclesiastico concessa, sub ritu duplici majiori celebrari debent: ita declaravit, & servari mandavit S. R. C. die 26. Sept. 1736. in una *Dubior*.

An Festa diocesana occurrentia eodem die 1045 cum Festis Romanis, præponenda. Sint Festis Romanis ejusdem ritus & solemnitatis, ex gr. die 4. Decemb. Festum diocesana S. Barbaræ occurrit cum Festo duplici Romano S. Petri Chrysologi, dubitatur, & quæritur, quale Festum sit prius celebrandum? Et responsum fuit: Detur decretum sub die 12. Julii 1704. in una Urbis. S. R. C. 16. Febr. 1737. in *Mechlinien*. (Decretum sub die 12. Julii 1704.: præponenda Festa diocesana Romanis docet cum paritate ritus, & dignitatis. Vide n. 802. & 981.

An die 23. Januarii in Festo Desponsationis 1046 B. M. V. sit facienda commemoratio Sponsi S. Josephi, tam in Officio, quam in Missa? Et responsum fuit: Servetur Rubrica, quæ habetur in Officio Desponsationis. S. R. C. 16. Febr. 1737. in *Mechlinien*. vel 23. Januii 1736. in *Brugen*. (Servetur Rubrica: quæ concedit tantum fieri commemorationem ab iis, qui expresse habent indulgentiam. Vide n. 977.

Cum Festum S. Gregorii VII. ex mandato 1047 Benedicti XIII. celebrandum sit die 25. Maii, quo

quo die antea celebrabatur. Festum semiduplex S. Mariz Magdalenzæ de Pazziis, quæritur, an hoc Festum habeat diem fixam, an vero sit transferendum in primam diem non impeditam? Et responsum fuit ei assignandum esse primam diem non impeditam. *Sac. Rit. Congreg. 16. Febr. 1737. in Mechlinien. & antea 23. Junii 1737. in Brugen.*

1048 An Festum Nominis B. M. V. in diocæsibus Imperatori subiectis sit duplex majus, prout in Breviario ponitur, an vero duplex secunde classis ob Indulgentias plenarias ab Innocentio XIII. concessas anno 1722. prout in diocæsi Viennensi? Et responsum fuit affirmative ad primam partem, negative ad secundam. *Sac. Rit. Congr. 16. Februar. 1737. in Mechlinien.*

1049 An in Festo S. Luciz die decimatertia Decembris possit legi nona lectio propria alicujus S. simplicis, ut de S. Jodoco solet legi in hac diocæsi, de quo in illa sit commemoratio? Et responsum fuit affirmative. *S. R. C. 16. Febr. 1737. in Mechlinien. & antea 24. Junii 1736. in Brugen.*

1050 An die 18. Decembris in Festo Expectationis partus B. M. V. sit finis hymnorum *Jesu tibi sit gloria &c.* sicut in aliis Festis B. M. V. an non? Et responsum fuit: Servetur Rubrica. Ita *Sac. Rit. Congregat. 16. Febr. 1737. in Mechlinien. & antea 23. Junii 1736. in Brugen.* (Servetur Rubrica; scilicet claudantur hymni per *Virtus, Honor &c.* Vide num. 962.)

1051 Dum semiduplex incidit in Festum habens octavam, vel in Dominicam infra octavam (non privilegiatam) & dies immediate sequens non est impedita, sed restat celebrandum duplex: v. g. anno 1736. Festum Ascensionis Domini incidit in die 10. Maii, seu in Festo S. Antonini, & remanet celebrandum Festum S. Petri Martyris, quod est duplex, quæritur; an die 11. Maii, nempe immediate sequenti, celebrari debeat Festum semiduplex S. Antonii juxta Rubricam de Translatione Fessorum num. 5. transferendo ulterius Festum S. Petri M. Rursus quæritum fuit, an die Festo translato faciendum sit Officium die immediate sequenti non impedito, etiamsi addit aliud ejusdem dignitatis Festum prius translatum? Ad utrumque responsum fuit affirmative, & iustum fuit dari decretum emanatum sub diebus 30. Septemb. 1679. & 16. Septembr. 1702. *S. R. C. 16. Februar. 1737. in Mechlinien.* (Ad utrumque responsum fuit affirmative: ex Rubrica Breviarii X. de Trans-

latione Fessorum n. 5. & ex decretis sub n. 308. pro prima hujus sanctiouis postulatione; pro secunda vero intelligi debet absolute, ut in n. 509. & 666.)

Servetur Rubricæ Missalis, Breviarii, & 1052 Cæremonialis Episcoporum ad verba Invitatorii: *Venite adoremus, & prociadamus ante Deum &c.* ad verba symboli: *Es incarnatus est &c.* & ad alia similia genuflexionem requirentia, etiam a Cantoribus ad ambonem, aut chorum regentibus, dum ea proferuntur actualiter; sic tamen, ut quando mora genuflexionis est brevis, hæc fiat, quando autem mora est longa, ne plurium vocum unisona modulatio inflectatur, genuflectendum erit sub finem verborum. *Sac. Rit. Congregat. 8. Martii 1738. in Ulixbonen. Occid. Regii Nofocomii.* (Servetur Rubricæ Missalis, Breviarii, & Cæremonialis Episcoporum: in quibus Episcopus etiam celebrans, ac omnes de choro, tam ipsi cantores, quam alii ministri, ut genuflectant præcibitur. *Cærem. Episcop. l. 2. cap. 5. n. 2. & cap. 6. n. 8. Rub. Miss. & Brev. prop.*)

An Feria secunda post Festum SS. Trinitatis, in qua tamquam in sede perpetua, & propria quotannis celebratur solemnitas SS. Mysterii uti Titularis, debeat cantari Missa solemniss de SS. Trinitate cum Gloria, & Credo ratione rei gravis ob concursum fidelium, licet ipsamet Feria secunda impedita sit Festo duplici, dempto classico? Responsum fuit: Pro gratia. *Sac. Rit. Congreg. 8. Martii 1738. in una Ulixbonen. Occident. pro Confraternitate Clericorum Sæcularium in Ecclesia Regii Nofocomii.*

An Officia pro animabus Confratrum extra 1054 diem obitus, seu depositionis, tertium, septimum, & trigessimum, cum castro doloris, & concursu Sacerdotum officia, habere debeant ritum duplex, vel semiduplex cum psalmo, ac tribus orationibus? Responsum fuit: Servetur Rubricæ Ritualis Romani una cum novissimo decreto edito anno 1717. in Nolana, nempe duplicatio antiphonarum, præter diem Commemorationis omnium Fidelium defunctorum, & diem depositionis defuncti, fiat in diebus tertio, septimo, trigesimo, & anniversario tantum. *Sac. Rit. Congregat. 8. Martii 1738. in Ulixb. Occidentali.* (Fiat in diebus tertio, septimo &c. recitatis psalmis *Lauda, & De profundis*, in die commemorationis omnium defunctorum, obitus, seu depositionis defuncti omittendis tantum. Vide num. 1031. & 1067.)

Feria secunda post Dominicam infra octa- 1055
vam

vam omnium Sanctorum, Festo duplici minori occupata, in qua pro animabus Contrarum cantatur Officium defunctorum cum solemnitate, debet per gratia cantari Missa de *Requiem*: quod si anniversarium prædictum contingat in Festo altioris ritus, debet illud præcedenti die celebrari. S. R. C. 8. Martii 1738. in *Ulixib. Occident.* per *Ecclesia Regii Nefcomii*. Vide n. ant. & 19.

- 1056 An in diebus infra octavam Corporis Christi duplicia non excluduntur, cantari possit Missa de *Requiem* de die obitus, tertio, septimo, & trigésimo, ac anniversario in dicto octavario incidentibus; Responsum fuit negative, & servantur decreta vulgata in Nuscana 12. Septemb. 1671. & in Collens 5. Junii 1698. *Sac. Rit. Congregat.* 8. Martii 1738. in *Ulixib. Occident.* (Serventur decreta: ut Missa tantum solemniter de die obitus, & præsentem corpore cantari possit. Vide num. 19. 486. & 1103.)

- 1057 Rappresenta umilmente all' EE. VV. il Capitolo, e Canonici della Cattedrale di Lisbona Orientale, qualmente per uso antichissimo, e senza memoria d' uomini, quando il Parroco di detta Cattedrale porta il Santissimo Sacramento per Viatico agli infermi, e dà la benedizione al popolo con il Santissimo chinso nella Pisside, l' incensa uno, o due Canonici, o Sacerdoti, che sono obbligati, ed ordinariamente sono due Canonici, che accompagnano il Santissimo per li statuti di detta Cattedrale approvati dalla S. Sede Apostolica, e Costituzione dell' Arcivescovato, in modo tale, che tanto li Sacerdoti, come li Canonici, che il Presidente del coro manda ad accompagnare il Santissimo Viatico, sono cantati nel coro, quando in esso si cantino il Matutino, ed altre ore dell' Officio divino. Ma perchè, Eminentissimi Signori, à detta riprovata dal Maestro di Cerimonie di detta Cattedrale quella d' incensare il Santissimo chinso nella Pisside, quando il Parroco dà la benedizione al popolo, e non essente detta riprovazione, ha ordinato il Capitolo Oratore, s' osservasse la detta cerimonia d' incensare il Santissimo nel suddetto atto per rendergli maggior culto; per tanto supplicano l' EE. VV. a degnarsi graziarli con dichiarare, se devono, o no osservare detta cerimonia, che lasciando di farla, seguirà scandalo al popolo. Sac. Rit. Cong. declaravit, servari debere dictam ceremoniam thurificandis SS. Sacramentum inclusum in pyxide, cum deferatur pro Viatico infirmis, & cum ipso benedicendum esse populum. Eadem S. R. C. 11. Junii 1738. in *Ulixib. Oriental.*

Se alla benedizione, che dall' Edomadario si 1508 dà nella seconda lezione del terzo notturno de' Santi al Cuius Festum, vel Quorum Festum colimus, debbasi o no inginocchiare, stante nell' altre sette benedizioni, in alcune delle quali si nomina il divin Padre, il Figliuolo, e lo Spirito Santo, non si escluda tal genuflessione; Respondit negative Sac. Rit. Congregat. 6. Sept. 1738. in una Ord. Min. de Observ. Ref. S. Fran. (Inginocchiare. Debet tamen se inclinare profunde ad V. Jube domne &c. versus celebrantem benedictionem petens, & sic inclinatus permanere, usque dum celebrans stans detestetur capite, benedicat. Et dum dicit Tu autem Domine &c. genuflectat, si non est Canonici, Cruci, vel Sacramento, si adsit, etiam si sit Canonici, comitante Czeremoniario, vel Acolyotho, qui si noctu lectiones legantur adhibeat parvam candelam. *Cerem. Episc. l. 2. cap. 6. n. 12. 599.*

Frater Michael Angelus a Gallipoli Procur. 1059 Gener. Ord. Min. Obser. Ref. S. Francisci suppliciter exponit, quatenus recenter a Sac. Rit. Congregat. concessa sunt quædam Officia Sanctorum, alia Urbis, & Orbis, alia aliquibus regnis, ditionibus, statibusque peculiaribus recitanda, tum a Sæcularibus, tum a Regularibus, qui ad Horas Canonicas tenentur, quæ concessiones exprimuntur liis verbis: *Recitari posse, fieri posse*; & cum ex Rubricis nostri novi Breviarii approbati a S. M. Innoc. PP. XII. per Bullam, quæ inc. *Exponi nobis &c.* statuatur, ut quotiescumque sit hæc expressio, *Recitari posse, fieri posse*, nihil aliud intelligatur, nisi Officium ad libitum; hinc humiliter petit ab EE. VV. ut dignentur declarare, an prædicta Officia cum tali expressione expressa, si incurant in die impedita ab aliis Officiis, de præcepto Breviarii prædicti, non obstantibus decretis Sac. Rit. Congreg. de non transferendis Officiis Sanctorum ad libitum, a nobis possint transferri ad aliam diem, vel debeant omitti? Sacra autem Congregatio declaravit, prædicta Officia acceptata, si incurant diebus impeditis, non reputari debere rami quam mera Officia libitum, sed de præcepto, adeoque omnino transferenda. Eadem S. R. C. 6. Septem. 1738. in una Ord. Min. Observe. Refarm. Vide n. 932.

Festum S. Joachim Patris B. M. V. quod 1060 celebrabatur 20. Martii, nunc ad ritum duplicem majorem, & ad Dominicam infra octavam Assumptionis translatum, & perpetuo fixum est per recens decretum anno 1738. die 3. Octobris emanatum, ne Festa de præcepto mol.

multiplicentur. Quod si alio Officio juxta Rubricas impeditum fuerit, ad primam diem non impeditam transferendum erit. In quo decreto ad eundem ritum duplicis majoris elevatum est Officium ejusdem conjugis S. Annæ pro die 26. Julii. Eadem Sac. Rit. Congreg. 20. Septembr. 1738. in Decreto Urbis, & Orbis, approbante Clemente XII. die 3. Octob. ejusdem anni.

1061 Si transferatur ad tempus Paschale Festum SS. Martyrum, in quorum Missa Introitus sit *Gaudemus omnes in Domino &c.* si ultra Introitum *Gaudemus &c.* habeat etiam proprium vel Evangelium, vel Epistolam; tunc debet recitari idem Introitus; secus si nihil aliud proprii haberet, quia in eo casu Introitus alter incipiens *Proteristi me Deus* dicitur; Sac. Rit. Congreg. 29. Nov. 1738. in una *Carthagin.* in *Hispan.* V. n. seg.

1062 Si Festum allicuius Sancti Martyris habens in Missa proprium Evangelium transferatur ad tempus Paschale, dici debet idem proprium Evangelium, non vero unum ex assignatis pro tempore Paschali. S. R. C. 20. Nov. 1738. in una *Carthagin.* in *Hispania.* Vide num. antec. & 975.

1063 An in Officio Transverberationis S. Tereſiæ debeat ad Maturum recitari hymnus *Hæc dies; qua candida*, vel potius de communi Virginum; & responsum fuit, debere recitari hymnos proprii, qui recitantur in Festo S. Tereſiæ, sed loco: *Hæc dies; qua candida*, dicatur in Festo Transverberationis: *Felix dies; qua candida.* S. R. C. 29. Nov. 1738. in una *Carthagin.* in *Hispan.*

1064 Dum incensatur altare, in quo est expositum publicæ adorationi Venerabile Sacramentum, non debet post illud incensatum Crux quoque incensari. Sac. Rit. Congreg. 29. Novembr. 1738. in una *Carthagin.* in *Hispan.* (Crux quoque incensari: Feria 6. in Parasceve ad Missam Præsanctificatorum, licet ad sit Sanctissimum Sacramentum, Crux debet incensari ex Rubr. Miss. propria & Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 25. num. 33. & cap. 26. n. 19. An Imago Crucifixi Jesu coram Sacramento exposita super altare reponi debeat, consule n. 1105.

1065 In commemorationibus communibus, siue suffragiis Sanctorum per annum, dum sit de aliquo Sancto principali, cujus antiphonæ habent in suis *Alleluja*; si contingat verba, quibus exprimitur gaudium, victoria, & similia, debet hæc *Alleluja* recitari, alioquin omittatur. Sac. Rit. Congreg. 29. Novembr.

1738. in una *Carthagin.* in *Hispan.* (Per annum: secus autem tempore paschali quoad omnes Antiphonas, quibus non legitur *Alleluja*, addendum est. Rubr. Brev. 21. de Antiphonis num. 6. Omittatur autem a Dominiica Septuagesimæ usque ad Pascha.

Promotor Fiscalis Curie Episcopalis Montis Politiani exponit, in illa Cathedrali vigere consuetudinem, quandocumque cantentur Vesperæ Feriales diebus Quadragesimæ, Adventus, & jejuniorum, canendi etiam preces, quæ flexis genibus persolvuntur alta voce cum designentia ad unumquemque versiculum, prout in Festo Simplicii in commemorationibus, & ad antiph. B. M. V. scilicet a *sa ad re*, excepta oratione Dominiica, quæ non canitur, sed alta voce recitatur usque ad versic. Et non inducas &c. quæ pariter canitur cum supraddicta designentia: ita psalmus *Miserere* non cantatur, sed recitatur alta voce, & in eodem tono, sicut cæteri versiculi. Humillime querit, an ista consuetudo servanda sit, & quatenus quo modo, & forma dicendæ sint? Et responsum fuit, non esse attendendam consuetudinem assertam concinendi preces Feriales ad Vesperas, & ad Laudes in diebus jejuniorum per depressionem vocis a *sa ad re*, sed ut eodem tono, ac voce uniformi per simplicem *sa*; Sac. Rit. Congreg. 9. Maii 1739. in eadem Montis Politiani. Vide num. 1021. & 1054.

Quod statutum fuit per plura decreta Sac. Rit. Congreg. dicendum esse psalmos *Lauda anima mea &c.* ad Vesperas, & *De profundis* ad Laudes pro defunctis, exceptis diebus commemorationis omnium Fidelium defunctorum, & depositionis defuncti, servandum erit etiam in illis Ecclesiis, ubi ex vi regulæ seu ob adimplendas pias defunctorum voluntates totum Officium defunctorum ritu duplici recitare tenentur, ut sit diebus supra expressis, & in casu affirmativo. S. R. C. 9. Maii 1739. in una Ord. Camald. Congr. Montis Cor. Vide n. seg. ac 1021. & 1054.

Queritur, an in dictis casibus omittendum sit Invitatorium, cum Rubrica Breviarii innuat, quod dicatur in die Commemorationis omnium Fidelium defunctorum? Et responsum fuit, negative: nempe quod in Officio defunctorum, quando recitatur integrum, nunquam omittendum sit Invitatorium. S. R. C. 9. Maii 1739. in una Ord. Erem. Camald. Congr. Montis Cor. Vide n. ant. (Quando recitatur integrum: vel legatur primum Nocturnum, sicuti debet in depositione cadaveris, saltem cum

cum Laudibus recitatur. *Rit. Rom. de Exequiis Tit. 6. c. 3. n. 16.*

- 1069 Ex parte moderni Episcopi Polensis Sac. Rir. Congregat. pro declaratione infrascripti dubii (supplicatum fuit; nempe, Dignitates, Canonici, & Capitulum Cathedralis Polensis, obtentu consuetudinis, terminatis omnibus Horis Canonicis, etiam diebus Festivis, in quibus nec horam Tertiam umquam canunt, nisi Pontificalia exercente Episcopo, recitatis anticipare hoc casu Sexta, & Nona, Missam conventuale decantant. Itemque Missas pro defunctis a testatoribus legatas ante Matutinum, quoties contingunt, cum cantu celebrant. Cumque hæc consuetudines resistant Rubricis Missalis Tit. de hora celebrandi Missarum cantuum supranemoratæ. Et responsum fuit: Serventur omnino Rubricæ Missalis Romani sub tit. xv. Sac. Rit. Congregat. 9. Maii 1739. in Polena. (Serventur omnino Rubricæ Missalis: nempe, *Missæ Conventuales in Festis duplicibus, semiduplicibus, in Dominicis, & infra octavam dici debent post horam Tertiam in choro recitatas. In Festis simplicibus, & Feriis per annum dicta Sexta. In Adventu, Quadragesima, quatuor Temporibus, etiam infra octavam Pentecostes, & Vigiliis, quæ jejuntantur, quomvis sint dies solemnes, Missa de tempore debet cantari post Nonam, Missa autem defunctorum post Primam: ubi vero dicuntur eorum Vigilia mane post Matutinum dicti, dictis hujusmodi Vigiliis cum Laudibus immediate dici potest missa pro defunctis. In die vero Commemorationis dicatur post Nonam, quod quidem servari potest in die anniversarii, depositionis, anni, sepulchri, & viginti, in quo sit consensus papali. Rubric. Miss. citat. Vide num. 75.*)
- 1070 Nequit Episcopus Abbatibus, aliisque Prelatis inferioribus exetriticum Pontificatum restrictive habentibus, in suis tantum Ecclesiis, facultatem, seu licentiam impertiri exercendi illa in Ecclesiis ipsis non subiectis, five Sæculares fuerint, five Regulares sue diocesis. S. R. C. 11. Julii 1739. in Barebonen. Vide num. 364.
- 1071 Officium Translationis S. Januarii, quod in civitate, & diocesi Neapolitana antiqua consuetudine Sac. Rit. Congregat. quoque robortata 1664. 16. Septembris, celebratur Domi-

nica prima Maii sub ritu duplici majori cum octava, vel secunda, si prima fuerit Dominica in Albis, occurrente cum Festo altioris estus, vel majoris dignitatis, transferendum sit a prima Dominica Maii ipsi tamquam propria die assignata in primam diem non impediant; quoad octavam vero serventur Rubricæ Sac. Rir. Congreg. 11. Julii 1739. in una Neritonæ. (Quoad octavam serventur Rubricæ: quæ præscribunt fieri de illis diebus infra octavam solummodo, quæ remanent a die propria Festi translata, non vero a die translationis. Rubr. Brv. x. de Translatione Festorum n. r. An id faciendum, quando Officia sunt perpetuo translata, & ab assignato collibet illorum die perpetuo amota, quæ num. 1092. & 1123.

Canonici Collegiatæ, seclusa consuetudine in contrarium, uti personæ graduatæ, & quasi in dignitate constitutæ non genuflectunt, sed caput, & humeros profunde inclinant Episcopo, & altari, ad instar Canonicorum Cathedralis. Sac. Rituum Congregat. 12. Julii 1739. in Neritonæ. Vide numer. 137. 260. & 1079.

In Sabbatis quatuor Temporum, vel aliis ad ordines conferendis a jure præstitutis, Episcopos Ordinationem faciens, Missam de Feria, non autem de Sancto, qui forte diebus illis occurrat duplex, vel semiduplex, verb. g. S. Mathiæ tempore verno, S. Thomæ tempore hyemali &c. celebrare debet. Sac. Rit. Congreg. 11. Julii 1739. in Neritonæ. (A jure præstitutis: quæ sunt Sabbata in omnibus quatuor Temporibus, Sabbatum ante Dominicam de Passione, & Sabbatum Sanctum. Pont. Rom. part. 1. de Ordinibus conferendis. Vide numer. 1166.

Non tenetur Capitulum Cathedralis pro inchoandis divinis Officiis, quibus intervenire asselet Magistratus Civitatis, multoties ad deferendas consuetas oblationes, expectare ultra horam conditam. S. R. C. 11. Julii 1739. in Senogallien.

Capitulum, & Canonici celebrantes tam in Cathedrali, quam extra, postquam ingressi Presbyterium pro Missis, vel Vesperis celebrandis induci pluvialibus, sicut quoties procedunt ad sedem, & redeunt ad altare, se se inclinant Crucem, Episcopo, & Canonicis existentibus in presbyterio, ita quoque non debent se se vertere a presbyterio ad extra, & salutare Magistratum. Sac. Rit. Congreg. 11. Julii 1739. in Senogallien. in eadem aliis resolutionibus in similibus pluries editis.

St la notizia di un nuovo Offizio di un San-1076

se giungesse dopo la giornata propria assegnata, debba e no farsi in quell' anno? Responsum fuit, affirmative quatenus evenire possit Officii recitatio tempore congruo, nempe quod a die pro Officii recitatione a Sac. Rit. Congregationis prescripto nondum labuerint dies feriati, seu vacantes, vel festo inferioris ritus impediti, in quibus juxta Rubricarum regulas hujusmodi Officium recitari poterit, & minime fuerit recitatum; quod si secus, pro presenti anno omittatur; Sac. Rit. Congreg. 11. Julii 1739. in Tropien.

1077 Transferendum est Officium cadens in die assignata, & recitandum est de assignato, ut accidit in Tropiensi die S. Joannis a Cruce assignate Sancti Felici de Valois, cum hujusmodi festum non debeat considerari ut translatum, sed immutatum in aliam diem similiter sibi propriam perpetuo a Sac. Rit. Cong. assignatam, & sit ritus majoris S. Joannis a Cruce, cui ex vi Rubricarum de occurrentia competit translatio; S. R. C. 11. Julii 1739. in Tropien. & 12. Octob. 1740. in Nolana. (A Sac. Rit. Congreg. assignatam; vel etiam inconsecrata Sacra ipsa Cong. Vide num. 1084. & 1091.)

1078 Non licet juxta mentem, & normam prescriptam in Rituali Romano Sacerdotibus Prioris S. Petri in Silice civitatis Volaterranæ deferre cadavera Monialium ex Monasterio ad Ecclesiam supradictæ Prioris; Sac. Rit. Congreg. 11. Julii 1749. in eadem Volaterrana. (Juxta mentem & normam prescriptam in Rituali Romano; quæ est, ut deferantur defunctorum cadavera a domo ad propriam Ecclesiam. Idem Tit. VI. cap. 3. de Exequiis.)

1079 Servandum est Cæremoniæ Romanæ quoad Canonicos Cathedralis, etiam si mitram deferant ex indulto Apostolico, pro Diacono, & Subdiacono, assistentes a latere Archiepiscopi, nempe debent genuflectere, dum Archiepiscopus agit Sacramento benedicti, ut declaravit pro Cathedrali Messanensi: nec valet contraria consuetudo, licet immemorabilis, ut sunt, ex præxi etiam nonnullarum Cathedralium corroborata; Sac. Rit. Congreg. 28. Novemb. 1739. in dicta Messana. Ad Benedictionem Episcopi sine Sacramento non tenentur Canonici genuflectere; Cærem. Episcop. lib. 2. cap. 5. n. 6. Vide n. 28. & 1237. Circa Collegiarum, Canonicos, Vide num. 1072.

1080 An Beata Rita de Cascia possit eligi in Titulari Ecclesiæ publice erectæ in Hospitali Meliapurensi Patrum Eremitarum S. Augustini: quia cum de Titulari ejusvis Ecclesiæ debeant heri suffragia in Laudibus, & Vesperis, quod

est prohibitum quoad Beatos nondum canonizatos: item de Titulari sit Officium cum Octava, de Beatis vero non fit cum octava absque speciali privilegio? Responsum fuit, non licere, nisi Pontificio indulto munitis assumere in Titularem propriæ Ecclesiæ Beatum; S. R. C. 23. Jan. 1740. in Meliapuren. (Est prohibitum quoad Beatos: Quæ privilegia vero concedantur Beatis, Vide n. 390. seqq. & quid statatur de diademate capiti Beatorum imponendo, quære num. 1192.)

Titulus Ecclesiæ assumptus de Beato suppressi 1081 debet, & alius pro eo de Sancto jam canonizato substitui; S. R. C. 23. Jan. 1740. in Meliapuren. pro B. Rita de Cascia; Vide n. ant. n. 400. nec non a n. 379. usque ad 392. & 1312.

Officium Patrocinii B. M. V. in Dominica 1082 Novembris ab Ordinatione loci assignandum, si per totum mensem a duplicibus primæ classis cum octavis Dominicis sint impeditæ, prædictum Officium in hoc casu non est recitandum in die alicujus octavæ, sed transferendum pro gratia servatis Rubricis Breviarii Romani de Translatione festorum, S. R. C. 1. Octob. 1740. in Nolana. (Servatis Rubricis Breviarii: idest transferendum est in primam diem non impeditam, dummodo semper præferantur festa dignioris ritus, majoris, seu solemnioris; Rub. Brv. X. de Transl. Vide num. 553.)

Cum in die 22. Novembris occurrat octava 1083 S. Felicitis Episcopi, & Martyris in Ecclesia Cathedrali Nolana, ideo transferendum festum S. Cecilie sub ritu duplici, quia festa, quæ amittunt diem propriam, & sunt perpetuo translata, facienda sunt in prima die non impedita a festo novem lectionum tamquam die propria juxta decreta Sacre Congregationis sub die 7. Septemb. 1707. & per hoc assignata fuit dies 24. At quia eadem dies videtur novissime ab eadem Sacra Congregatione assignata festo S. Joannis a Cruce, quæritur, quale Officium transferendum, Sanctæ Cecilie potius, an S. Joannis? Ex responsum fuit, firmo Officio S. Cecilie in die 24. Novembris, erit assignanda Officio S. Joannis a Cruce dies alia, tamquam dies fixa, & perpetua, ab Officio novem lectionum non impedita; Sac. Rit. Congreg. 1. Octob. 1740. in Nolana. (A festo novem lectionum; Excipio dies infra octavam; Vide n. 1184.)

Stantibus sequentibus decretis, pro Officio 1084 Corporis Christi, nempe omnibus feriis quinque per annum, præterquam in Adventu, Quadragesimæ, & Vigiliis, ut in Nolana novem lectionum etiam translato, non impeditis, fit sub ritu semiduplici Officium juxta decre-

tum

rum S. R. C. 20. Martii 1706. Item si occurrat semiduplex ad libitum, poterit de illo fieri, si saltem in mense recitandum sit de hac commemoratione, alias Officium fiat de commemoratione, relicto prioris Officio ad libitum; Eadem S. R. C. 24. Januarii 1682. Quæritur igitur, si in aliquo mense omnes feræ quietæ impeditæ fuerint a Sanctis novem lectionum, dummodo non essent ad libitum, commemoratio Corporis Christi in hoc casu relinquenda erit secundum supradictum decretum, sed si occurrerit etiam Officium translatum, sive duplex, sive semiduplex, erit ne faciendum de dicta commemoratione, vel potius hac omiſſa, recitandum Officium de Sancto translatum? Responsum fuit: occurrente quocumque Officio novem lectionum etiam translatum, omiſſa recitatione Officii Sacratissimi Sacramenti, faciendum est Officium ea die occurrent, etiam si dies sit infra octavam; S. R. C. 1. Octob. 1740. in Nolana.

1085 In Officio votivo Sanctissimi Sacramenti, quod recitatur ex Indulto Apostolico, in responsoriis ad Matutinum, responsoriis brevibus horarum, vericulis ad Magnificat, & Laudes non debent recitari *Alleluja*, prout dicitur in Officio festivo diei sollemnitatis Corporis; S. R. C. 10. Decemb. 1740. in *Salzburgensi ex parte Confessorii*. (Non debent recitari *alleluja*: nisi esset tempus Paschale, in quo Nocturni Maritini sub una antiphona dicuntur, & plura *Alleluja* juxta Rubricas Breviarium Romani XXI. num. 6. XXIV. num. XXVII. num. 8. & XXVIII. num. 5. Vide num. 448. Missa vero dicitur cum *Gloria in Excelsis* sine *Credo*; Vide num. 1273.

1086 Quando Dominica tertia post Pascha, cui est affixum festum Patrocinii S. Joseph secunda classis, occurrat festum altioris ritus, vel majoris dignitatis, ut festum Inventionis SS. Crucis, transferendum est officium de S. Joseph in primam diem non impeditam, quæ tamen non sit Dominica; S. R. C. 22. Apr. 1741. in *Vilna*. Vide num. 828. (Transferendum est officium: ut statui, vel regioni de præcepto concessum, secus autem si in civitate celebraretur ex gratia; Vide n. seq. & 989. & 1238.

1087 Quando Dominica tertia post Pascha occurrat festum S. Marci Evangelistæ, vel SS. Apostolorum Philippo, & Jacobi, debet ne S. Joseph censi dignior prædictis, ex quo postus est in Litaniis ante omnes Apostolos post S. Joannem Baptistam, & decretum extat S. R. C. 22. Augusti 1711. editum, quod dignitas personæ etiam attendi debeat juxta ordinem Litaniarum, ita ut prædictum Patrocinium non cedat præfatis

festi; vel debet cedere, & omitti hoc anno, vel transferri saltem, ut supra dictum est? Responsum fuit negative quoad primam partem propositæ difficultatis: pro gratia, quoad secundam partem, videlicet, quod Officium Patrocinii S. Joseph transferri possit in diem non impeditam, sed extra Dominicam; S. R. C. 22. Apr. in *Vilna*. Vide tamen modernas declarationes sub n. ant. & 1250. seqq. quod primam partem, quoad vero secundam, Vide num. 989. & 1238.

Cum Dominica infra octavam Assumptionis 1088 Beatæ Mariæ Virginis celebretur in regno Poloniæ festum S. Hyacinthi Patroni principalis primæ classis cum octava, & eadem Dominica reciter sit assignata perpetuo a Sacra Rituum Congregatione festo S. Joachimi, an possit licite celebrari 20. Martii, ut olim, cum hac Dominica nunquam de eo Officium fieri possit, vel transferri in aliam diem non impeditam, vel in Dominicam ante Nativitatem Beatæ Mariæ Virginis nunquam impeditibilem, cum Dominica post octavam Assumptionis sit jam pridem assignata translationi S. Casimiri: & si heret de S. Joachimo 20. Martii, utrum sit celebre ad populum, secundum decretum nuper emanatum 20. Septembris 1738. Responsum fuit, faciendum esse Officium in regno Poloniæ Dominica infra octavam Assumptionis de S. Hyacintho, quod est primæ classis, assignata firma die Officio S. Joachimi, cujus festum non sit de præcepto, quia translatum officio non transferretur festum, neque ejus festum potest celebrari ante Dominicam infra octavam Assumptionis; S. R. C. 22. Aprilis 1741. in *Vilna*. Vide num. seq.

Cum in regno Poloniæ Dominica post octavam Assumptionis B. M. V. sit assignata primum a S. R. C. translationi S. Casimiri Conf. & eadem Dominica perpetuo occurrat octava S. Hyacinthi Conf. assignata firma die festo translationis S. Casimiri, faciendum est officium de die octava S. Hyacinthi in Dominica post octavam Assumptionis; S. R. C. 22. Aprilis 1741. in *Vilna*. Vide num. ant.

Cum de concessione officii SS. Ursule, & 1090 Soc. Virg. non constet a Sede Apostolica, & tamen omnes dioceses de illa habeant officium duplex 21. Octobris, excepta diocesi Cracoviensi; an licite possint omnes de illa tale officium habere, vel omnes dioceses debeant cessare a tali recitatione? Et responsum fuit, satis vulgatum esse, pluribusque decretis firmatum, Officia particularibus locis concessa, quantumvis Sanctorum in Martyrologio Romano expressorum, Sede Apostolica inconsulta, non posse ab aliis

aliis recitari. Hinc cum sermo sit de Officio S. Ursulæ, a Sac. Rit. Congreg. approbato, ac non semel concessio, ejus extensio expetenda est, ut Officium licite, ac valide recitetur in illis locis, in quibus præfata S. Ursulæ festum cum Officio celebratur absque S. C. indulto; *Sac. Rit. Congregat. 22. April. 1741. in Vilna.* (Sede Apostolica inconsulta: etiam locorum Ordinarii promittant; Vide n. 217. *seq.*)

1091. Servantur Decreta Sacre Rituum Congregationis, quæ sane assignatio alterius diei officio in perpetuum impedito fieri potest Sacra Congregatione inconsulta; abrogando alia contra hoc emanata; *Sac. Rit. Congregat. 22. April. 1741. in Vilna.* (Assignatio alterius diei: quæ sane debet fieri secundum ritum Officii, & dignitatem personæ; Vide num. 1162. Decreta in hac functione firmata sunt sub num. 879. & 892.)

1092. Cum in Ordine Carmelitarum Excalc. festum Corporis Christi celebratur cum octava ad instar Octavæ Epiphaniæ, in qua non admittuntur nisi duplicia occurrentia primæ classis; quæritum fuit, an octavæ inchoatæ ante festum Corporis Christi adveniente eodem festo debeant cessare, sicut aliæ octavæ cessant a 17. Decemb. usque ad Epiphaniam; Et responsum fuit: Si octava inchoata sit ante festum Corporis Christi, eo adveniente octava est deferenda. Quod si infra octavam occurrat festum ritu duplici primæ classis, de eo celebrabitur Officium cum commemoratione octavæ occurrentis. Si vero infra octavam Corporis Christi occurrat festum secundæ classis, nihil de eo fit, sed transferatur post octavam Corporis Christi, petente octava festi translata, si post octo dies a die ejusdem festi octava celebratur; *S. R. C. 21. April. 1741. in Vilna.* Vide n. 1071.

1093. Officium a Bened. XIII. concessum universo Dominio Regis Sardinie de Sancta Sindone habet locum in qualibet feria sexta a duplici, vel semiduplici non impedita, & specialiter in Quadragesima, non vero suffragatur iudicium Adventus, Vigiliarum, & quatuor Temporum, *S. R. C. 8. Julii 1741. in Fossano.* (Vigiliarum: cum jejunio, & sine jejunio. Adde quoque feriam secundam Rogationum, & illas, in quibus reponi debet Officium Dominicæ. Vide n. 828.)

1094. Responsorium ex testamento quotidie cantandum pro defunctis a Monialibus Monasterii *das Chngas* potest cantari post Missam decantatam, exceptis diebus primæ, & secundæ clas-

sis, octavis eorumdem festorum privilegiatis, nec non tota hebdomada majori, in quibus diebus, ne pia Testatoris voluntas defraudetur, recitetur privatim in choro a Monialibus prædictis, absolutis horis canonicis; *S. R. C. 8. Julii 1741. in Lemacen.*

Quando festum Annuntiationis B. M. V. 1095 transferatur simul cum præcepto audiendi sacrum ad feriam secundam post Dominicam in Albis, præsertur cuicumque duplici etiam primæ classis eo die occurrenti. Si vero transferatur absque præcepto audiendi sacrum, præsertur quidem cuicumque festo translato, licet primæ classis, non autem festis eo die occurrentibus; *Sac. Rit. Congr. 2. Septemb. 1741. in Aquen.* (Non autem festis eodie occurrentibus: si essent majoris ritus, & dignitatis; Vide num. 1234.)

Obligatio audiendi sacrum non reddit solemnitatem majorem, sed relinquit Officium in suo ritu: quare reponendum prius est Officium altioris ritus præ alio minoris, quamvis illud haberet annexum præceptum audiendi sacrum; cum sit peculiaris tamenmodo prærogativa festi Annuntiationis B. M. V. & S. Joseph, ex decretis tum Alexandri VIII. tum Clementis XI. quod ista festa sic translata quibuscumque aliis festis tam translatis, quam occurrentibus præferantur, quando cum illorum officio transferatur simul obligatio audiendi sacrum, *S. R. C. 2. Sept. 1741. in Aquen.* Vide n. 639. 1098. & 1101.

Officia translata, quæ tantum sint ejusdem ritus, & dignitatis, reponuntur non die immediate sequenti libera, sed juxta ordinem translationis, ut scilicet prius celebretur Officium ab antea translatum, deinde fiat de alio secundo loco translato, & sic successive. Ab hac tamen regula excipitur semiduplex occurrens in festo habente octavam, vel in Dominica infra octavam, vel in festo duplici infra octavam: quod semiduplex in præfatis aribus casibus transferatur in diem immediate sequentem, in qua agendum esset de octava, protrahendo ad aliam diem non impeditam aliud quodcumque duplex, etiam primæ classis prius translatum. Et decretum quoad semiduplex occurrens in festo duplici infra octavam non privilegiatam, datum die 30. Septembris 1679. declaratur verum, non apocryphum; *S. R. C. 2. Sept. 1741. in Aquen.* Vide n. 508. *seq.* 1134. & 1180.

Festa duplicia, quæ coluntur a populo de 1098 præcepto, retinent eundem ritum, quem alias habent, secus hac qualitate præcepti, nec sunt

suat duplicia majora; Sac. R. C. 2. Septemb. 1741. in *Aquen.* (Retinet eundem ritum: Quando vero possint habere integras Vesperas Vide n. seq.)

1099 Duplicita majora habent lectiones primi nocturni vel proprias, vel de communi, non autem de Scriptura occurrente; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquen.*

1100 Qualitas festivitatis non est ratio quod Vesperæ sint, & dicantur integræ de tali festo, nisi hoc festum fruatur simul qualitate vel majoris dignitatis, vel ritus; Sac. R. Congr. 2. Septemb. 1741. in *Aquen.* (Majoris dignitatis, vel ritus: Adde etiam si magna cum solemnitate celebraretur; Vide num. seq. 295. 1146. & 1186.)

1101 Secundæ Vesperæ Annuntiationis, concurrentes cum primis diei festi S. Marci, recitantur integræ de Annuntiatione ob præstantiam dignitatis, non propter qualitatem præcepti. Idem dicendum de festis Domini; Sac. Rit. Congregat. 2. Septemb. 1741. in *Aquen.* Vide n. ant.

1102 Cum juxta Rubricas Ritualis Romani absque Missa quantum fieri potest defunctorum corpora non sint sepelienda, poterit præsentè cadavere unica Missa solemniter pro defunctis celebrari feria secunda post Pascha, aut Pentecostes. Hac autem Missa decantabitur in duplici primæ classis haud festivo, si corpus præseus fuerit, aut pridie sepultum; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquen.* (Aut pridie sepultum: etiam sine Missa, & sine Officio, ut aliquando accidit ob rationabilem causam, videlicet quod temporis angustiam &c. Rit. Rom. de exequiis; Vide n. 75.)

1103 In Missis quotidianis, quæ pro defunctis celebrantur, possunt quidem plures dici orationes quam tres, sed curandum ut sint numero impares, & aliquando pro illa *Deus venia largior* impune subrogabitur illa, verb. gr. pro patre, matre &c. dummodo ultimo loco dicatur *Fidelium*. Insuper Anniversaria adimplenda non sunt infra octavas privilegiatas; Sac. Rit. Congregat. 2. Septemb. 1741. in *Aquen.* (Curandum ut sint numero impares: An id faciendum in Missis vivorum. Vide n. 19. & 858.)

1104 In Missis defunctorum, seu ut utar verbis decreti, in paramentis nigris, non ministratur Eucharistia per modum Sacramenti, scilicet cum particulis præconsecratis, extrahendo pyxidem a custodia: potest tamen ministrari per modum Sacrificii, prout est, quando fidelibus præbetur communio cum particulis infra eam-

dem Missam consecratis; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquen.*

Et si decretum hujus Sacræ Congregat. de 1105 anno 1707. præcipiat, quod in altari, ubi est publice expositum SS. Sacramentum, tempore Sacrificii Crux de more collocetur; non est tamen in viridi observantis, & Patriarchales Ecclesiæ Urbis oppositum servant. Supervacuum enim adjudicat Imaginis exhibitionem, ubi prototypus adoratur. Et hæc de causa Instructio pro Oratione quadraginta horarum Clem. XI. Benedicti XII. & Clem. XII. Summ. Pontificum jussu edita sub silentio præterit, an locanda removenda sit hujusmodi Crux, linguens quemlibet in sua praxi; Sac. Ritum Congregat. 2. Septemb. 1741. in *Aquen.* Benedicti Papa XIV. 16. Julii 1746. Constit. quæ incipit *Accipimus*, corroborante; Vide n. 842. & 1064.

Commemorationem de SS. Sacramento tempore 1106 solemnis expositionis posse fieri in Missa de festo duplici, non tamen primæ, vel secundæ classis, declaravit Sac. Rit. Congregat. Insuper Sanctorum Reliquias non esse collocandas super altari, in quo reipsa SS. Sacramentum publice venerationi est expositum; Sac. Rit. Congregat. 2. Septemb. 1741. in *Aquen.* & antea per Constitutionem Quadraginta Horarum Clementis XI. Benedicti XIII. & Clem. XII. quæ data fuit die 1. Septemb. 1736. incip. italice *Essendo state facto* §. v. (In Missa: privata; intellige etiam si Sacramentum expositum sit in pyxide publica causa; Vide num. 1223.)

Possunt adimpleri quælibet foundationes, si 1107 in honorem Sanctorum, si pro defunctorum liberatione, Missam de die celebrando, quando & Missæ Sanctorum, & defunctorum prædictæ ab occurrente primæ vel secundæ classis solemnitate, aut festivo die quoad forum impediuntur; Sac. Rit. Congregat. 2. Septemb. 1741. in *Aquen.* (Quælibet foundationes: casus ne intelligas anniversaria defunctorum quæ debent transferri, ut in numer. 19. & 1281. seq. 10348.)

Tertia oratio in Missa dicenda ad libitum 1108 Sacerdotis potest esse vel de Sancto vel de SS. Sacramento, vel de Patrone, de Passione, de Cruce, &c. S. R. C. 2. Septemb. 1741. in *Aquen.* Vide n. 869.

Officia Sanctorum ad libitum incidentia in 1109 die impedita in perpetuum non possunt fieri, seu locari perpetuo in alia die ab Ordinariis locorum designanda, Sacra Congreg. Inconsultæ: nec circa hoc verificatur decretum de an-

no 1703. revocans in hoc aliud decretum generale de anno 1628. S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquem.* (Sacra Congregatione inconsulta : semel vero, & pro semper potest Ordinarius assignare, non immutata tamen lege Sanctorum ad libitum; Vide num. 1215.

- 1110 Debet fieri in tota diocesi Officium cum octava Titularis Ecclesie cathedralis, aut Patroni; S. R. C. 2. Septemb. 1741. in *Aquem.* (In tota diocesi : a toto Clero tam seculari, quam Regulari, sub ritu primæ classis, etiam a Monialibus; sed isti, & istæ non tenentur ad octavam; Vide numer. 540. 550. 1132. & 1181.

- 1111 Hymnus *Iste Confessor*, quando festum alicujus Confessoris habens octavam transferret, sed non ultra octo dies, dicendus est cum versu, *meritis beatus scandere sedes*, ab istantum, quibus a Breviarii Rubrica injunctum est : nec prædicta mutatio fiet, quando Officium festivum Sancti habentis octavam, non ultra octavam transferret, quia tota octava nihil aliud est, quam extensio ipsius festi, & ideo versus idem per reliquos octavæ dies, qui forte supererunt, retinebitur; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquem.* Vide n. 542. & 752.

- 1112 In festo translato Stigmatum S. Francisci nulla est facienda mutatio in Hymno; quæ quidem mutatio servanda modo est in festo S. Joachimi, Dominica infra octavam Assumptionis celebrando; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquem.* (Nulla est facienda mutatio : scilicet versus pro Stigmatibus ad Vesperas erit sequens : *Hæc die lætus meritis Beata vulnera Christi, pro Meritis supremis Laudis honores, vel Meritis beatas scandere sedes.* Ad Laudes vero, *Christi recepisti stigmata*, loco *Migravisti inter Sydera.* Rub. Brev. prop.

- 1113 Canonici extra Chorum Officium perfolventes non tenentur ad Psalmos graduales, penitenciales, ad Officium defunctorum, B. M. V. &c. quæ quidem Officia sunt onera tantummodo ex præcepto implenda in Choro; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquem.* (Extra chorum : & in choro hodie non possunt cogi, neque per Constitutiones Synodales, neque per consuetudines; Vide n. 196. 1207. & 1310.

- 1114 Festa, quæ perpetuo in aliam diem translata sunt & remissa, pronuntiare debent in Martyrologio eo ipso die, quo celebrantur, non eo quo notantur; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquem.* (Eo ipso die, quo celebrantur : Quid si talia officia transferantur pridie quam celebrantur? Vide num. 994.

- 1115 Organa non sileant, quando Ministri altaris,

Diaconus scilicet, & Subdiaconus utuntur in Missa Dalmatica, & Tunicella, licet color sit violaceus; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquem.* (In Missa : silent vero ad Vesperas Dominicæ III. Adventus, quæ dicitur *Gaudete in Domino*, & 14. Quadragesimæ, quæ dicitur *Lætare Jerusalem. Carerem. Episc. lib. 2. cap. 28. num. 2.*

Ubi festum S. Petri ad Vincula, vel Conversionis S. Pauli est Titulus Ecclesie, semper per octavam faciendæ est commemoratio distincta alterutrinus, prout in die festo, non autem unica communis per antiphonam *Petrus Apostolus* &c. S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquem.* (Faciendæ est commemoratio : per antiphonam in die S. Petri ad Vincula pro S. Paulo, tam in Vesperis, quam in Laudibus; *Sancte Paulè Apostolè, &c. Vers. Tu es vas, &c. Oratio : Deus, qui multitudinem gentium.* In die vero Conversionis S. Pauli pro S. Petro in Laudibus, & Vesperis : *Tu es Pastor &c. Resp. Tu es Petrus. Oratio : Deus, qui beato Petro &c. Rub. Brev. prop.*

Si Episcopus non sit primum consecratus pro Ecclesia cui præest, sed pro alia, a qua ad præsentem fuerit translatus, Missa, quæ habetur in Missali, celebranda est in Ecclesia, cui suit ultimo loco præpositus, recurrente die quo Papa eum tali Ecclesie præfecit. Exemplâ habentur in electione Summi Pontificis. Festumque hujusmodi erit annuntiandum cum termino translationis; S. R. C. 2. Septemb. 1741. in *Aquem.* (Missa : ut, in Missali Romano de Anniversario &c. exceptis diebus solemnibus, ut in num. 818.

In Festo S. Tereſie lectiones primi nocturni sunt de Scriptura, non de communi; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquem.*

In die octava dedicationis Ecclesie lectiones primi nocturni sunt de communi, & non de Scriptura. S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquem.* (De communi : quæ lectæ fuerint die festo. Vide n. 989.

Petitum fuit, an possint Regulares, cujuscumque sint Ordinis, intra limites Parochiæ, & extra ambitum propriæ suæ Ecclesie, absolutiones defuncti facere, eumque incenso adolere, etiam si ad id faciendum rogati sint a parentibus defuncti, vel a Magistratibus Civitatis, quando agitur de foneribus unius Magistratibus; & si contra ius parochiale supradictas functiones palam, & publice, depositò feretro in vico facere præsumant, quamnam pœna plendi sint? Er responsum fuit negative quoad primam partem : Parochi jurisdictio super defuncto durat quousque transeat in aliorum jurisditionem : non

transit autem in jurisdictionem Regularium, nisi quando pervenit ad fores eorum Ecclesiæ; Sacra Cong. Concilii 28. Februarii 1708. in Sutrina, & 26. Martii 1711. in Montispolitani. Et sicut non licet Parocho, deposito feretro ante limen Ecclesiæ Regularium, consuetas recitare preces supra cadaver; S. R. C. in Camerin. 1. Septemb. 1708. ita non poterunt Regulares antequam vere, & realiter sit cadaver intra limites propriæ jurisdictionis, super illud absolvere, deposito feretro in vico, qui actus ad summum unice spectaret ad Parochum. Ad secundam vero partem pœna consilii erit pecuniaria, quia agitur de re mere jurisdictionali juxta alias in similibus statutas, prout ex decreto diei 21. Martii 1609. quod inflixit pœnam centum aureorum Regularibus pollentibus campanas in Sabbato S. ante Ecclesiam Matricem; S. R. C. 2. Sept. 1741. in *Aquæ*. Decretum S. R. C. prohibens prædictam Campanarum pulsationem extat sub n. 774. una cum Constitutione Leonis Papæ X. Vide etiam n. 163.

1111 Consuetudo deferendi in processionibus Reliquiam SS. Crucis manibus operis cum velo a spatulis pendente potest retineri. S. R. C. 16. Sept. 1741. in *Braccara*. (Cum velo: sub baldachino, præcedentibus duobus thieriferis; ut de sacris Spinis statuitur. Clerus ac populus incedere debet aperto capite, Episcopos vero cum mitra. Vide n. 255. 609. & 621.

1112 Regulares etiam si tacentur Officium juxta ritum Calendarii Cleri Sacularis Civitatis, non tenentur ad recitationem Officii de Octava Patroni loci, vel Titularis principalis. S. R. C. 16. Sept. 1741. *Panormit. in una Ordinis Cler. Reg. Theat.* (Non tenentur ad octavam: An teneantur ad Officium, & quomodo? Vide n. 540.

1113 Festa Sanctorum, quibus concessa est octava perpetuo translata, & ab assignato cultibet illorum die perpetuo amota, celebranda sunt sine octava, si de ea nihil remaneat, vel cum residuo illius, si de ipsa aliqui tantummodo dies superunt. S. R. C. 17. Sept. 1741. *Panormit. in una Ordinis Minor. de Observ. Ref. S. Francis.* Vide num. 1071.

1114 An Festis, quibus concessa est Indulgentia, attenta eorum perpetua translatione, transferri etiam possit Indulgentia, ut multi præstunt virtute Constitutionis Leonis X. quæ incipit *Exposuit*, sub die 23. Julii 1518. in qua prope finem habentur hæc verba: *Ac volumus, ut quoties dictarum festivitatum, & octavarum eorundem celebrationes quolibet ex causa, etiam extra tempus transferrentur, etiam Indulgentia dictas Ecclesias in festivitatis hujusmodi, & pro eorum*

octavas visitantibus pro tempore concessa ad tempus celebrationis hujusmodi sint, & constantur translatae Et responsum fuit: Translato Festo unice quoad Officium non transferretur Indulgentia tali Festo concessa. S. R. C. 16. Sept. 1741. *Panormit. in una Ord. Min. Observ. Ref. S. Francis.*

Decreta, quæ statuunt non esse transferendos ad annum sequentem Sanctos illos, qui in fine anni supererunt, intelligenda sunt non solum de semiduplicibus, sed etiam de duplicibus, sive ab accidentalibus, sive a perpetuo occurrenti impedimento eorum celebratio fuerit impedita. S. R. C. 16. Sept. 1741. *Panormit. in una Ordin. Min. Observ. Ref. S. Francis.* (Ad annum sequentem: communem, non vero ecclesiasticum. Sed consideranda sunt tamquam simplicia, retento suo ritu, ut in num. 963. & 1311. A perpetuo occurrenti impedimento: ut est cum alia dies non remaneat pro sede fixa assignanda, sicuti pluries imperando in hac circumstantia statuit Sac. Cong. Vide num. 1190. & alios ibi notatos. Quid fieri debeat, si dies S. Silvestri occurrerit cum Festo Dedicationis Ecclesiæ? Vide num. 1194.

Non est omitendum in fine cuiusvis Horæ Vers. *Fidelium anima* &c. quando post eam immediate dicitur Missa, sed servandus admissum textus Rubricæ 30. Brev. Romani sub num. 3. S. R. C. 14. Apr. 1743. in *Thelesina*. (Servandæ sunt Rubricæ: versus nempe *Fidelium anima* &c. dicitur post *Benedicamus Domino*, & responso *Deo gratias*. Qui versus *Fidelium* non dicitur post *Benedicamus Domino* ad Primam ante *Prelofa*, & ad Completorium ante versum *Benedic. Rub. Brev. hic est*.

Ex vi aut lege Cæremonialis Episcoporum non prohibetur Episcopo, ut propria utatur sede, quæ desuper umbraculum, seu baldachinum dependeat, dum divinis assistit, vel per se ipsum peragit, SS. Sacramento super altari palam expositio: dummodo genuflexiones tunc præscriptas, debitasque reverentias admissum observet, atque aperto capite in signum reverentiae saltem assistat. Sacra R. Cong. 9. Junii 1742. in *Conimbricem*. (Aperto capite: & conveniens esset, ut flaret semper durante Officio, & nunquam sederet. Quod si ob longitudinem officii præstare non poterit, non omitrat saltem detecto capite existente SS. Sacramento Divinis Officiis assistere. Similiter conveniens esset, ut non capta tantum indutus, sed amictu, alba, cingulo, stola, & pluviali albi coloris interesset. *Cærem. Episc. lib. 2. cap. 33. num. 15. & 33.*

1128 Il Vescovo di Vnoli con ogni maggior ostiguo rappresenta all' E. E. VV. che celebrandosi il dì primo Maggio la Festa della Dedicatione della Cattedrale, da antico tempo fu fissata per la Festa de' SS. Apostoli Filippo, e Giacomo il dì 5. di detto Mese. Ed essendo poi stato ordinato l' Officio di S. Pio V. credere il Clero di detta Città di dover trasportare detta Festa de' SS. Apostoli alli 11. dello stesso mese, e così praticare presentemente. E perchè alle volte detta giornata degli undeci cade in Domenica, supplica perciò l' E. E. VV. a degnarsi di prescrivergli precisamente, se debba in avvenire far celebrare la Festa de' SS. Filippo, e Giacomo il giorno dei 5. di Maggio, secondo era lo stile, o pote seguitare a farla celebrare il dì undeci, quantunque sia Domenica. Che &c. Sac. R. Cong. respondit: De Officio SS. Apostolorum fieri debet die quinta ipsis jam pridem assignata, etiam in occurru Dominica, & de altero de S. Pio V. die 11. tamquam propria. Eadem S. R. C. 9. Julii 1742. in Verulana. (Tamquam propria: & fixa; & præsens decretum, licet particulare, habet a generalibus suum fundamentum. Vide num. seq. & 1178.

1129 Modernus Episcopus Tergestinus S. R. C. humillime supplicavit, quatenus infrascriptum dubium declarare dignaretur, nempe: Singulis annis in diacesi Tergestina die 19. Junii celebratur una duplici Festum S. Nazarii Pp. & Conf. riven vero semiduplici Festum S. Julianæ de Falconeris, & Festa SS. Achaii, & Soc. Mari. Queritur, inquam, an Officium S. Julianæ de Falconeris possit celebrari semper 23. Junii, & Officium SS. Achaii, & Soc. Mari. die 20. Junii, quibus diebus aliunde debere fieri Officium de ea, ita ut dies 20. & 23. sit dies tamquam propria eorumdem Sanctorum, ad exclusionem alterius translati Sancti, qui possit aliquando contingere, & sic de aliis, qui sunt omnes simul 48. quolibet anno in prefata diacesi; & insuper ad occurrence similia Officia duplicia in die Dominico possint celebrari tali die, ac si esset illorum propria? Et responsum fuit affirmative in omnibus. S. R. C. 28. Julii 1742. in Tergestina. Vide num. ant.

1130 D. Mattia Eremita Camaldulense di Monte Corona al presente Piere dell' Ermo S. Maria degli Angeli di Nola in Regno, Oratore umilissimo all' E. E. VV. riverentemente espose, come in tutta la sua Congregazione vi è l' abuso, che nella processione del Corpus Domini si porta il Venerabile dal Celebrante col solo numerale, e senza altra assistenza de' Ministri con indumenti sacri, che a' un solo Chierico, che porta il turibulo,

ed un altro, che sostiene l' ombrella appresso, lo che pare sia contro le Rubriche, e: l' uso universale di S. Chiesa, ed anche di poca venerazione, docore, e rispetto verso Geis Sacramentato: che però supplica l' E. E. VV. volerli compiacere d' istruire tanto l' Oratore, che tutta la detta sua Congregazione, della maniera propria, colla quale si deve fare non solo detta processione del Corpus Domini, ma anche quello del Giovedì, e Venerdì Santo, per potere in avvenire correggere gli abusi, ed errori fin al presente commessi. Che &c. Responsum fuit a Sacra Rit. Congreg. Præcedit Crux hastata a Religioso cotta indigo delata iates Ceroferarios cotta pariter indatos: Sequenter viri Religiosi bini incedentes, qui in solemnitate Corporis Christi, Monasterii cappis depositis, post Communionem celebrantis, sument non in choro, sed in alio convulenti loco superpellicium, cereosque accensos gestabant. In processionibus vero, quæ sunt Feria v. in Cena Domini, & Feria vt. in Parasceve, quia hæ intra Ecclesiam præguntur, cum cappis monasticis procedent. Post digniores Religiosos succedent duo Thauriferarii itidem cum cottis, qui thuribula cum incenso fumigantia lente ducent ante celebrantem, facie, non dorso ad Sacramentum semivertsa in incensu. Tandem advenit Celebrans pluvialis, ac velo humerali albo amictus, deferens Sacramentum inter ministros facris vestibus, sed sine manipulo, indutos, fimbrias pluvialis hinc inde elevantes, qui alternatim una cum eodem Celebrante psalmos submissa voce recitabant. Supra Celebrantem Sacramentum portantem deferatur omnino baldachinum quaternis saltem hastis instructum, quæ a totidem Religiosis superpellico indutis in Festo Corporis Christi eleventur. Feria autem sexta in Parasceve deferri poterit baldachinum a Religiosis sine cotta: quæ die Celebrans non sumet pluviale, ministri autem Celebrantis, cum non untur planeris plicatis, tum solemnibus illius diei Officio, tum processioni cum superpelliceo assistent. Cerei extinguuntur postquam reconditum fuerit Sacramentum, & Feria sexta in Parasceve postquam fuerit a Celebrante consumptum; nec cessabit campanarum sonitus, ubi ad Ecclesiam non prohibetur, nisi post sacram actionem absolutam. Quod si ad hujusmodi supplicationes convocentur Confratres alicuius Sodalitatis, hi sacro-induti designari poterunt ad deferendum baldachinum, supplendo vices Religiosorum alia mania obsecrantium. In his autem Cœnobis, seu religiosis familiis, in quibus parva Monachorum manus sit, assistentes Celebrantis poterunt incedere cum

cum superpelliceo: sed numquam fas sit, ut omittatur baldachinum, semper deferendum ut supra, sive a Monachis, sive a Confratribus. S. R. C. 15. *Sept. 1742. in una Ord. Erem. Mont. Corona.* Vide num. 8.

- 1131 Si Festum alicujus Sancti erit, tamquam Patroni loci, electi a Clero, populo &c. illius loci cum approbatione Episcopi vigore Constitutionis Urbani VIII. anno 1642. quæ incipit *Universa*, juxta decreta Sac. Rit. Cong. tunc Festum prædicti Sancti erit de præcepto observandum & celebrandum ab incolis totius loci, etiam a suburbanis, alias negative; S. R. C. 15. *Sept. 1742. in Tridentina.* (Cum approbatione Episcopi: mediante Concilio generali Civitatis vel loci, non autem ab officialibus solum. Vide n. 243. & 288.

- 1132 Si Festum prædictum erit de Patrono loci &c. Officium erit celebrandum sub ritu primæ classis cum octava ab omnibus Sacerdotibus secularibus ejusdem. Si vero Festum &c. erit Titularis illius tantum Ecclesiæ parochialis, Officium celebrandum erit sub ritu primæ classis ab iis Sacerdotibus tantum cum octava, qui additi sint servitio Ecclesiæ illius parochialis, & non ab aliis. S. R. C. 15. *Sept. 1742. in Tridentina.* (Cum octava: a Regularibus vero sub eodem ritu, sed sine octava ex præcepto. Vide n. 552. (Ecclesiæ Parochialis: secus autem de Cathedrali Ecclesiæ Titulo. Vide n. 1110. (Sacerdotibus tantum cum octava, qui additi sint servitio Ecclesiæ: vel beneficio, etiam tenuissimo, vel simpliciter gaudeant. Vide n. 1174.

- 1133 Quando non constet, Officia, quæ recitantur in aliqua diocesi, a S. Sede Apostolica concessa esse, quaritur, an licite possint omnes dioceses de illis talia Officia habere, vel illæ dioceses debeant cessare a tali recitatione? Et Sac. Cong. respondit: Serventur decreta edita super Officiorum recitatione. Qui autem particularia Officia recitare desiderant, insistent pro illorum approbatione, & concessione; S. R. C. 1. *Dec. 1742. Polonia in una Ord. Carmel. Escalceatorum.* (Serventur decreta edita &c.: quæ tollunt talium Officiorum recitationem post Bullam S. Pii Papæ Quinti; Vide n. 216.

- 1134 Festa, quæ sunt ritus duplicis, non celebrantur sub alio ritu, quam ritu duplicis minoris, nisi constet de diverſa concessione. Festa tamen secundaria Patronorum minus principalium, si celebrentur cum solemnitate, habent in se naturam duplicis majoris, & qualitate duplicis minoris, si absque solemnitate peragantur. Symbolum autem in Missis recitandum non est, nisi in iis Ecclesiis, in quibus aut sacrum eorum Cor-

pus, aut insignes Reliquiæ asservantur; S. R. C. 1. *Dec. 1742. Polonia in una Ord. Carmel. Escal.* Insignes Reliquiæ, quæ sunt; Vide n. 215.

Cum ex Synodo Provinciali Regni Poloniæ 1135 anno 1628. die 22. Maji constitutum sit, ut Festa aliqua Clero, & populo, cultu ac veneratione solemniter celebrentur, quænam ratione talis solemnitatis ritum habere debent? Quæ aliquæ dioceses tribunt ipsi duplicem majorem, aliz duplicem minorem, tamen in occurſu cum duplici minori dant illis integras utraque Vesperas: proinde ob universalitatem quicquam illis ritus debetur? Et responſum fuit: Ad observandam uniformitatem insistent in Sac. R. Congreg. pro elevatione Officiorum a ritu duplici minori ad duplicem majorem in festis a provinciali Synodo Regni Poloniæ designatis, & interim serventur Rubricæ tam de occurſu, quam de concurrentia festorum: quæ ex ritu Officii, non autem ex apparatu, & concursu propriam, & veram desumunt solemnitatem; S. R. C. 1. *Dec. 1742. Polonia in una Ord. Carmel. Escalceatorum.* (Non ex apparatu, & concursu propriam, & veram desumunt solemnitatem: quoad ritum & dignitatem, at integræ Vesperæ conceduntur ex Rubrica XI. de Concurrentia Officii n. 2. & fortius si festa sint in populo de præcepto; Vide n. 522. 1140. & 1150. Festa vero a supradicta Synodo statuta, sunt quæ sequuntur: S. Martini Episcopi 11. *Novembris*. S. Nicolai Episcopi 6. *Decembris*. S. Annæ 16. *Julii*. S. Mariæ Magdalænæ 22. *Julii*. S. Agnetis V. M. 21. *Januarii*. S. Margaritæ V. M. 20. *Julii*. S. Catharinæ V. M. 25. *Novembris*. Syn. Prov. Poloniæ *seff. 3.*

Cum in Synodo provinciali constitutum sit, 1136 ut in Adventu singulis diebus celebretur Missa primaria de Beata Virgine, quæ vocatur *Rorate*, utrum in duplicibus possit dici Missa eadem privatim, & in Dominicis Adventus, ac in Festis primæ, vel secundæ classis secundum Institutum ejusdem Synodi, utrum ut solemniter cum oratione unica, Gloria, & Credo, an vero cum Orationibus Dominicæ, vel aliarum caueuda sit, & præcipue in illis Ecclesiis, ubi non est consuetudo cantandi duas, sed tantum unam Missam? Et responſum fuit tum ad primam, tum ad secundam dubii hujus partem negative; S. R. C. 1. *Decembris 1742. Polonia in una Ord. Carmel. Escalceas.* (In Adventu singulis diebus: An comprehendantur novem dies ante Natalem Domini, requirere n. 348.

Cantata Missa solemniter de aliquo Sancto, ut 1137 est de S. Joseph in Polonia, ob concursum populi, & Indulgentias, licet solemnitas, & expet-

fitio

sicio SS. Sacramenti adesset, color paramentorum in Missis privatis, nullo habito respectu colori adhibito in quavis Missa votiva solemn, semper is esse debet, qui convenit Officio in illa die occurrenti, etiam si violaceus; S. R. C. 1. Decemb. 1743. *Polonie in una Ord. Camald. Exalcat.* (Et expositio Sacramenti adesset: in ipsomet altari; Vide n. 1255.

1138 An Celsitudinis Regalis Eminētissimi Ludovici Domini Cardinalis Infantis Hispaniarum Toletanz & Hispaniensis Ecclesiæ administrato- ris, ac possessoris, licet sacris deserviti Ordinibus, nomen in Canone Missæ, Collecta, & Præconio sit exprimentum? Et responsum fuit affirmative; S. R. C. 19. Janu. 1743. in *Hispalen.* (Administrato- ris, ac possessoris: Quid de administratore tantum, vel alio superiore; Vide num. 307.

1139 Cum sub die 23. Aprilis 1741. obtenta fuerit facultas pro servanda in posterum uniformitate in eremis sub Dominio Reipublicæ Venetiarum recitandi Officium Patrocinii Beatæ Mariæ Virginis pro die 14. Novembris, nptore minime impedita ab alio Officio; modo comper- tum est, illam diem fuisse jam assignatam ab hac Sacra Rituum Congregatione Sancto Andree de Avellino per decretum sub die 21. Julii 1739. obtentum a Congregatione Cassinensi pro omni- bus sub regula S. Benedicti militantibus; ideo- que dubitatur, an hoc non obstante, possit re- citari prædictum Officium Patrocinii illa ipsa die 14. Et si non possit, supplicatur pro assigna- tione Dominicæ tertia Novembris. Responsum fuit; Possit recitari Officium Patrocinii B. M. V. die 14. Novemb. & remitti ad aliam diem non impeditam Officium S. Andree de Avel- lino; S. R. C. 19. Janu. 1743. in *una Ord. Erem. Camaldul. Montis Coronæ.* Hoc decretum est ge- nerale, Vide n. 1083. & 1178.

1140 Cum apud Camaldulenses Montis Coronæ ce- lebraretur 16. Novembris Officium SS. Martyrum Joannis, & Benedicti Eremitarum dictæ Con- gregationis jam a S. Sede specialiter eis indul- tum sub ritu duplici secundæ classis, & cum die sequenti habeatur Officium S. Gertrudis Virg. jam concessum post annos pariter sub ritu duplici secundæ classis pro omnibus sub regula S. P. Benedicti militantibus; dubitatur, utrum flante Ru- brica tit. xi. n. 2. in fine de Concurrentia, sit præponendum cum secundis Vesperis integris Of- ficiis dictorum Sanctorum Martyrum, utpote celebrandum tantum in dicta Congregatione Camaldulensi, Officio dictæ S. Gertrudis Virgi- nis, quod celebratur generaliter in tota Reli- gionem Benedictina? & responsum fuit, esse præ-

ponendum cum secundis Vesperis integris Offi- cium SS. Martyrum Officio S. Gertrudis; S. R. C. 19. Janu. 1743. in *una Cong. Camald. Montis Coronæ.* (Esse præponendum cum secun- dis vespers integris: ratione magnæ solemnita- tis, ex Rub. Brv. cit. & S. R. C. num. 522. & 1135.

Festum principale S. Romualdi apud Camal- dulenses est principale in die dormitionis ejus in Domino 19. Junii, non vero translationis sui corporis die 7. Februarii, & festum hoc dor- mitionis tantum celebrandum est cum octava; S. R. C. 19. Janu. 1743. in *una Ord. Erem. Montis Coronæ.*

Cum per Rubricas, & Decreta statutum sit, 1142 quod Quadragesimæ, Adventus, & Vigiliarum temporibus, nec non in diebus Rogationum oc- currente aliquo festo duplici, vel semiduplici, celebretur Missa dictarum feriarum post Nonam, cum per Constitutiones teneantur Camaldulenses Montis Coronæ celebrare Missam conven- tualem post Nonam in Quadragesima, & non sit consuetudo celebrandi post Nonam aliis tem- poribus; dubitatur, an prædicta Missa feriarum remitti possit ad aliud tempus, an potius teli- quenda, cum non addit aliqua obligatio apud illos eam celebrandi? Responsum fuit, observan- dum esse decretum die 22. Januarii 1701. in quo prohibetur celebratio Missæ Vigiliarum &c. post Primam, sed servandas esse Rubricas, in quibus præscribitur post Nonam; S. R. C. 19. Janu. 1743. in *una Cong. Camald. Montis Coronæ;* Vide num. 740.

Cum in Ecclesiis Camaldulensium Montis Co- 1143 ronæ non addit consuetudo celebrandi Missam post Nonam in feria quarta Cinerum, & cum rubrica, ac decreta præcipiant benedictionem pu- blicam sacrorum Cinerum fieri debere post No- nam, dubitatur, an remitti possit ad aliud tem- pus, nempe post Tertiam hæc benedictio, aliter post consuetudinem apud illos introducta? Res- ponsum fuit, observandum esse decretum 22. Janu-arii 1701. in quo prohibitum fuit fieri Cine- rum benedictionem post Tertiam: sed servandæ esse Rubricas, in quibus præscribitur post No- nam; S. R. C. 19. Jan. 1743. in *una Cong. Camald. Montis Coronæ;* Vide n. ant. & 742.

Cum Rubrica, & decreta præcipiant Matu- 1144 tinum diei Commemorationis omnium Fidelium defunctorum recitari debere post Laudes Officii currentia, & cum hæc ordinatio videatur pro Monachis Camaldulensibus Montis Coronæ nimis onerosa, quippe qui ad duas horas per noctes semper portrahant consuetum Matutinum cum Laudibus, dubitatur, an prædictum Matutinum

defunctorum remitti possit ad summum mane ante Primam immediate, vel recitari permittatur in die festivitatis omnium Sanctorum post Completorium, uti ex antiqua consuetudine moris est apud illos in similibus? Respondum fuit, observandum esse decretum 22. Januarii 1701. in quo præscribitur non posse recitari in Choro Matutinum defunctorum in die omnium Sanctorum, sed servandæ sunt Rubricæ; *See. R. C. 19. Jan. 1703. in una Camald. Montis Corone.* (Servandæ sunt Rubricæ: scilicet post Laudes exclusis circumstantiis, de quibus Vide n. 21. sed præcipue n. 1202.

- 1145 Pax danda est Magistratibus secularibus solemniter assistentibus Missæ conventuali in Ecclesiis tam Secularium, quam Regularium, sed cum instrumentis ab eodem ministro, qui illum per osculum desert Dignitatibus, & Canonicis, cæterisque Choro intersestentibus, & non per Diaconum; *S. R. C. 23. Martii 1743. in Barcin.* Vide n. 5. 10. & 84.

- 1146 Au Mazzerii, & Virgarii Magistratus secularis in processionebus Corporis Domini nostri Jesu Christi, & aliis, in quibus dictus Magistratus assistit, & aliqui ex personis, quæ Magistratum component, hastas baldachini deferunt, & reliqui Magistratus cum suo capite Episcopum subsequuntur, incedere debeant ante illos baldachinum deferentes, ita quod ante dictos Mazzorios, & Virgarios incedant Sacerdotes facies, & insignia Pontificalia portantes, seu potius illi incedere debeant ante dictos Sacerdotes, aut extra lineam processionis alani facientes a lateribus illorum, vel post Episcopum ante reliquum majorem numerum Regitorum cum suo capite, in quibus potius corpus Magistratus representatur? Et responsum fuit, Mazzorios autem in processione Sanctissimi Corporis Christi incedere debere non ante, sed hinc inde prope baldachinum; *S. R. C. 23. Mar. 1743. in Barcinonen.* Vide n. 10. & 151.

- 1147 An Subdiaconus, vel alius quicumque Minister, qui inter Missarum solemnias, vel alio quovis casu petit benedictionem a Prælato, pro incensu, seu aqua, possit, seu debeat invertere ordinem Pontificalis Rubricæ, quæ jubetur, ut dicat: *Benedicite Reverendissime Pater, & dicere Becharæ tempore presentis, Benedicite Reverendissime Pater; Et responsum fuit, Servetur Cærimoniale Episcoporum lib. 1. cap. 2. See. Rit. Cong. 11. Maii 1743. in Bracharen.* (Servetur Cærimoniale Episcoporum: ubi habetur: *ut cum Acolytis, sive Cærimonialis offerat thuribulum cum panis ardentibus sanctis, naviculum autem circumferat, & incensari deorsum, ad Episcopum, aut*

*celebrantem, illico adstet, vel primus Presbyter assistens, vel si Episcopus celebrans est apud aliam, Diaconus Evangelii, & accipit de manu prædicti Acolythi naviculum semiapertum, & coeleat in ea existens, cum osculo coeleat, & manus Episcopalis, offerat eam Episcopo dicens: Benedicite Pater Reverendissime: Episcopus vero, accepto coceleat, sumit cum eo ter ex navicula ibi (qui putat esse debet, vel si aliqua addatur, advertatur, ut quantitas thuris longe superet) illudque etiam ter in thuribulum immittit dicens interius: Ab illo benedicaris, in cuius honore cremaberis. Quæ quidem benedictio, & verba omittuntur præsentis Sanctissimi Sacramenti exposito, & thuribulum porrigitur absque osculo, similiter quando per Cærimoniarium, vel Acolythum, ut in Missis vivorum, vel per Subdiaconum, ut in Missis defunctorum, ponitur ibi pro elevatione; *Cærem. Episc. lib. 1. cap. 23.**

An illa Antiphona: *Ecce Sacerdos magnus,* quæ dici debet ex dispositione Pontificalis Romani in ingressu, & receptione Prælatorum in suis civitatibus, debeat repeti toties, quoties iidem Prælati ingrediuntur Ecclesiam cathedrali ad actus pontificales peragendos? Et responsum fuit: Servetur consuetudo; *S. R. C. 11. Maii 1734. in Bracharen.* (Ecce Sacerdos magnus, quod vocatur Responsorium tono octavo modulandum, vel Antiphona: *Sacerdos & Pontifex* &c. Si Prælati non esset Episcopus, puta Diaconus Cardinalis, cantatur Responsorium tono septimo: *Fidelis namque* &c. Et si essent duo vel plures, tono octavo cantur: *Pro esset civis* &c. Pontif. Rom. iussu Benedicti Papæ XIV. par. 3. Ordo ad recipiendum Prælatum vel Legatum.

Festa Beatæ Cunegundis, ac S. Stanislai Koscæ, quibus pro Regno Poloniæ, magno Ducatu, adnexisque provinciis, Dominicam post 24. Julii, & 13. Novembris respective assignavit, non atque in sequentem Dominicam transferenda, sed ipsismet diebus 24. Julii, & 13. Nov. fore celebranda, quando ipsi dies in Dominica incidunt, *S. C. R. 11. Maii 1743. in Polon.* Vide n. 1128.

Attenta dignitate personæ, licet æqualitas ritus sit inter festum S. Marci, & SS. Apostolorum Philippo & Jacobi, & S. Josephi, Officium vero de Patrocinio S. Josephi est recitandum, si cum prædictis solemnitatibus occurrat, *S. R. C. 11. Maii 1743. in Sæven.* Vide num. seq. 1087. & 1237.

Occurrere Patrocinio S. Josephi cum S. Marci, & SS. Apostolis Philippo & Jacobi, Vesperæ non

non sunt dimidiandæ, sed perfolvendæ integræ de Patrocinio, attenta dignitate S. Joseph; S. R. C. 11. *Maii 1734. in Senen. Vide n. ant. & seqq.*

- 1152 Patrocinium S. Joseph non potest transferri ad aliam diem, quando non habet locum in Dominica tertia post Pascha, ut in Senensi, ob occurrentiam Festi altioris situs, vel dignitatis, sed pro eo anno omittatur ex novissimo huius Sac. Cong. decreto in una *Einsiedlensi* 5. *Maii 1736. S. R. C. 11. Maii 1743. in eadem Senen.* (Non potest transferri: quia non ex præcepto, sed ex concessione recitatur; Vide num. 989. & 1237.)

- 1153 In oratione *A cunctis*, & suffragiis præponendus est S. Joseph Apostolis Petro & Paulo, ut præscribitur in Litanis maioribus; S. R. C. 11. *Maii 1743. in Senen.* (Præponendus est Sanctus Joseph Apostolis: Nomen quoque Sancti Michaelis Archangeli, quod quidem intelligi potest de omnibus Angelis, ex hoc, aliisque S. R. C. decretis *sub n. 522. & Rub. Miss. ante Orationes.*)

- 1154 Primaria festa S. Joannis Baptistæ, & Apostolorum Petri & Pauli, attentis rationibus per P. Merati *Sed. 3. cap. 10. n. 2. innixis* decreto Sac. huius Congregationis in Aquilejen. 21. Augusti 1688, excludunt omnia alia festa in ipsius occurrentia, excepta solemnitate Corporis Christi. S. R. C. 11. *Maii 1743. in Senen.* (Primaria Festa S. Joannis Baptistæ, & Apostolorum Petri, & Pauli: idest Nativitas, & festum SS. Petri & Pauli excludunt quodcumque festum in iis occurrentes, etiam prime classis, qualia sunt festa Patroni principalis loci, seu Ordinis, nec non Titularis Ecclesiæ, ac ejus Dedicatio, ita ut neque fieri Officium de dicto festo, sed transferri, & respectiva mutari debeat in diem proximum non impediatum. P. Cajetanus Maria Merati *loc. cit. & S. R. C. n. 1175.* Occurrente vero die sequenti Titulo Ecclesiæ, vel ejus Dedicacione, Vesperæ quomodo fiat celebrandæ, consule n. 610.)

- 1155 Ubi S. Joannis Baptistæ festum, & ejusdem Decollacionis memoria gaudent prærogativa Patroni, vel Titularis, in Missa est utique recitandum Symbolum, secus vero negative, nisi rursus adesset ejusdem Sancti insignis Reliquia; S. R. C. 11. *Maii 1743. in Senen.* (Nisi rursus adesset ejusdem Sancti insignis Reliquia: quæ sunt caput, brachium &c. Vide num. 215. Ubi vero adesset titulus Capelle, vel Altaris, in Missa tantum solemniter dicatur Symbolum; vide num. 412.)

- 1156 Postquam à Capitulo Ecclesiæ cathedralis Scaletensis in suo particulari Calendario assignata fuit

die decima Novembris Officio Dedicacionis Basilicæ Sanctissimi Salvatoris ob perpetuum impedimentum festi altioris ritus S. Theodori occurrentis die nona ejusdem mensis, ac subinde ex concessione Apostolica tali die assignatum Officium S. Andreae Avellini pro Ecclesiâ universalî: quapropter Capitulum, & Canonici præfate cathedralis Sac. Rit. Congr. demisse supplicarunt, an ipsi in prædicta die decima Novembris debeant recitare Officium S. Andreae Avellini, vel Dedicacionis Basilicæ Sanctissimi Salvatoris? Er responsum fuit: Fieri Officium Dedicacionis die decima ipsi jam pridem assignata, & ad aliam diem non impediri transferri Officium S. Andreae postea concessum; Sac. Rit. Cong. 11. *Maii 1743. in eadem Scaletensi.* (Jam pridem assignata: quia sedem propriam in assignacione acquisivit; Vide n. 1128. & 1178.)

Il Guardiano, e Religiosi Capucini di Vilaco 1157 nella Provincia di Stizia, diocesi di Aquileja, espongono riverentemente all' E. V. come essendo nato un dubbio circa il giorno anniversario della Dedicazione della loro Chiesa, stantechè il documento della Consecrazione della medesima parla in questi termini: Consecravimus anno 1643. ipsa Dominica quatuor Temporum post festum Exaltationis S. Crucis Ecclesiam &c. e dandosi alcuni anni, che fra l'Esaltazione di S. Croce, e le quattro Tempora intermedia una Domenica: si domanda, se questa Domenica, che antecede le quattro Tempora, e quella che immediatamente segue, debba considerarsi propriamente: ipsa Dominica quatuor Temporum, nella quale si debba celebrare l'anniversario di essa Consecrazione? Sac. Cong. respondit: Dominicam quatuor Temporum esse illam, quæ Sabbatum quatuor Temporum immediate sequitur, non est prius ambigendum; S. R. C. 31. *Aug. 1743. in Aquilejen. in una Ord. Capuc.*

An diebus, quibus juxta ritum Ecclesiæ Ambrosianæ prohibetur fieri de duplici, five desolemnî, prohibeantur etiam Missæ de Requiem? Et responsum fuit affirmative; S. R. C. 7. *Decemb. 1743. in Mediolanen.* (Juxta Ritum Ecclesiæ Ambrosianæ: Et id faciendum in Romano, Vide n. seq. & 423.)

An Missæ pro enunciatis diebus Officium de duplici, seu de solemnî non admittentibus in Calendario, & Missali Ambrosiano præscripta ad altaria privilegiata celebrare, animabus in Purgatorio existentibus perinde suffragentur, ac si celebrarentur Missæ de Requiem? Responsum fuit affirmative; S. R. C. 31. *Aug. 1743. in*

Mediolan. (Affirmative: ad normam Ecclesiæ Romanæ ex Constit. Clement. IX. Vide n. 475.

- 1160 An Regulares debeant celebrare festa perpetuo translata in illis diebus in Calendario diœcesis auctoritate Ordinarii assignatis, tamquam propriis, quando in illis diebus non occurrat festum sui ordinis? Responsum fuit affirmative; S. R. C. 7. *Decem.* 1743. in *Mediolanen.*

- 1161 An festa perpetuo translata etiam si sint semiduplicia transferri possent in dies infra octavas non privilegiatas, in quibus fieri deberet de octava, tamquam in dies propriis? Responsum fuit affirmative; S. R. C. 7. *Decemb.* 1743. in *Mediolanen.* (Infra octavas non privilegiatas: Quomodo etiam infra privilegiatas; Vide num. 1184. & 1196.

- 1162 In fixatione festorum attendi debet, quod præcipitur a Rubrica x. Breviarii Romani sub nu. 7. de Translatione festorum, ut scilicet prius agatur de duplici, postea de semiduplici, & inter plura duplicia quod est magis solemne semper prius celebretur, sive ex ritu, sive ex dignitate majoritas illa solemnitatis proveniat; alioquin si sint omnino æqualia, unum ante aliud reponatur, & ordine quo erant celebranda in propriis diebus: eadem enim militat ratio in fixatione, quæ probaret in translatione; S. R. C. 7. *Decemb.* 1743. in *Mediolanen.* (Majoritas illa solemnitatis proveniat: sive etiam ex festis Sanctorum, qui in propriis locis, vel Ecclesiis solemniter celebrantur, aliis in Calendario descriptis; Rubr. Breviar. x1. de Concurrentia Officii n. 2. Vide n. 1017. & 1135.

- 1163 An post decretum 3. Decemb. 1680. abrogatum sit aliud decretum ejusdem Sac. Rit. Cong. scilicet Officia Sanctorum, quæ alicubi supersunt de mense Decembri, possunt transferri in annum sequentem? Responsum fuit: Posterioribus hujus Sac. Congreg. decretis, quibus cautum est, ut Sancti, qui in fine anni supersunt, non sint ad sequentem annum transferendi, abrogatum fuisse decretum 7. Decemb. 1680. ideoque comprehendi sub illis etiam Sanctis, qui mense Decembris occurrentes translati supersunt, affirmare non dubitaret; S. R. C. 7. *Decemb.* 1743. in *Mediolan.* (Ad sequentem annum: communem, idest, a Calendis Januarii usque ad finem mensis Decembris: Vide num. 1311. Quo ritu & methodo celebrari debeant; Vide n. 963.

- 1164 An sit validum votum emissum anno 1726. in civitate Thermitana ob liberationem a ruinis Terræmotus, primo celebrandi tria festa de præcepto, scilicet diem primam, secundam, & tertiam Septembris: secundo jejunandi die præce-

dente prædicta festa: tertio numquam admittendi mulieres in scenis histrionum, & theatris; Responsum fuit: Votum sustineri quoad personas tantum, quæ illud emisissent; S. R. C. 1. *Febr.* 1744. in *Panormitana.* Hoc decretum est generale; Vide num. 390.

Utrum in Sabbato Sancto pro collatione sacrorum Ordinum, Episcopus in suo domestico Oratorio teneatur Missam cum Prophetiis, ut in Missali, celebrare; Responsum fuit, Missam collationis &c. incipiendam esse a Prophetiis. S. R. C. 21. *Marsi* 1744. in *Bergomen.* (A Prophetiis: quæ omitti non debent etiam attendita consuetudine immemorabili; Vide num. 1248. & 1309.

In Ordinum collatione diebus a jure statutis dicenda est semper Missa de feria occurrente, non de Sancto in ea contingente; S. R. C. 21. *Mar.* 1744. in *Bergomen.* Vide num. ant. & num. 1073.

Utrum in Dominicis primæ classis, & aliis diebus, in quibus absolute quæcumque alia festa etiam primæ classis excludantur, licitum sit cantare Missam de Requiem præsentem cadavere? Et responsum fuit: Servetur decretum latum 5. Julii 1698. videlicet: In duplicibus primæ classis etiam præsentem cadavere non potest cantari Missa defunctorum; Sac. Rit. Cong. 21. *Marsi* 1744. in *Bergomen.* (In duplicibus primæ classis: Intellige festiva, exceptis feriis secundis, & tertiis Pascharis, & Pentecostes; S. R. C. num. 1102.

Cum Rubrica Missalis de Introitu n. 5. præscribat, quod, incensata Cruce, incensetur & Reliquiæ, seu imagines Sanctorum; quæritur an imagines Sanctorum debeant habere inclusas Sanctorum Reliquias juxta Quatt. part. 2. lib. 4. de Introitu, & Merati tom. 1. part. 2. tit. 4. Responsum fuit: Non esse de necessitate in sculptis Sanctorum imaginibus in altari dispositis sacras includere Reliquias: ad hoc, ut incensata Cruce valeant illæ a celebrante thurificari; S. R. C. *Mar.* 1744. in *Bergomen.* (Incensentur & Reliquiæ, seu Imagines Sanctorum: incensata cruce, & facta ei reverentia, atqueam celebrans discedat a medio altaris, primum incensat eas, quæ a dextris sunt, idest a parte Evangelii prope crucem, bis ducens thuribulum, & iterum facta cruci reverentia, similiter incensat bis alias, quæ sunt a sinistris, hoc est a parte Epistolæ: *Ceremon. Episcoporum.* lib. 1. c. 23. num. 6.

Cum in Missali ultra primam in principio detur & altera Rubrica in ordine, & canone Missæ, & inter has videatur aliqua discrepantia, præ-

præcipue in inclinationibus, & manuum junctionibus; queritur quænam sequende? Responsum fuit, pari forma sequendas esse tum Rubricas generales, tum particulares Missalis Romani, præcipue ad caeremonias inclinationibus, & manuum junctione rite peragendas; S. R. C. 21. Martii 1642. in *Bergomen*.

1170 Permitti posse, ut statua B. M. V. velo nigro circumdata in nocte feriz quintæ in Cæna Domini cum Jesu Domino filio mortuo in gremio deposita in Ecclesia exponatur, & sequenti feria sexta in mane processionaliter cum pluvialibus nigris deferatur; S. R. C. 21. Mar. 1744. in *Bergomen*.

1171 Serventur præscripta a Cæremoniis Episcoporum circa vestem violaceam, & ferulam gestandam, prout legitur *cap. 5.* & hujusmodi color, & ferulæ gestatio convenit solummodo Cæremoniis Ecclesiæ cathedralis; S. R. C. 21. Martii 1744. in *Bergomen*. Vide n. 160.

1172 Capellani Monialium Ordinis S. Benedicti, ceterique Sacerdotes, tam Sæculares, quam Regulares ad earum Ecclesias confluentes, Missam propriam S. Benedicti cum Missali Monastico, non solum in die festi, sed per subsequentes dies alias non impeditas infra ejus octavam celebrare possunt, ac debent; S. R. C. 21. Martii 1744. in *Pataxina*, *Benedicti XIII. antea permittente*.

1173 Cum Sanctissimus Dominus noster Benedictus Papa XIV. ad instantiam Serenissimi Caroli utrinque Siciliæ Regis sub die decima Julii 1743. indulserit universo Clero præfatorum regnorum, Officium, & Missam Beati Camilli de Lellis sub ritu duplici ad libitum pro die 15. Julii; cumque eadem die occurrat Officium diei festi S. Henrici Confessoris sub ritu simplicis præcepto: propterea Clerus diocesis Barensis ad tollendam omnem hesitationem Sacram Rituum Congregat. demisse supplicavit, quatenus benigne declarare dignaretur, quodnam ex duobus enunciatis Officiis sit transferendum? Et Sac. eadem Cong. censuit rescribendum ad Dominum Secretarium cum Sanctissimo. Et facta de prædictis per me Secretarium relatione, Sanctitas sua decrevit: ut fiat Officium de S. Henrico Confessore die 15. Julii, Officium vero Beati Camilli non transferatur, sed omittatur. Die 18. April. 1744. pro eadem *Barensi*. (Sed omittatur: juxta regulam generalem latam in decreto sub n. 517. Semel & pro semper, poterat Ordinarius assignare aliam diem servatis omnibus, ut in n. 1215.

1174 Clerus alicujus Terræ non teneatur recitare Officium, & octavam Dedicationis Ecclesiæ

matricis, nisi fuerit ipsius Ecclesiæ servitio, vel commoditati adstrictus, aut in ea aliquod beneficium, vel tenue possideat, vel beneficium simplex; Sac. Rit. Congregat. 16. Maii 1744. in *Auximana*; Vide n. *Jeqq. 11. & 930.*

An Clerus alicujus Terræ possit, vel debeat recitare Officium cum Missa tam in die, quam per octavam Dedicationis Ecclesiæ matricis? & an sint excludendi Sacerdotes alicujus Congregationis, qui habeant onus recitandi divinum Officium more Canonicorum in propria Ecclesia, cujus Dedicatione occurrat, sub cujus Cruce in processionibus, quæ sunt infra annum, promiscue incedunt? Et responsum fuit, non indigere responsione; Sac. Rit. Congreg. 16. Maii 1744. in *Auximana*. (Non indigere responsione: satis enim loquitur per se decretum, & clamat teneri responso antedicens, & illa sub num. 11. & 1209.

Presbyteri Congregationis Oratorii S. Philippi Neri Cortonæ exposuerunt, quod festum Dedicationis eorum Ecclesiæ jam affixum quintæ Dominicæ post Pentecosten concurrat hoc anno 1744. cum Vesperis SS. Apostolorum Petri & Pauli; propterea S. R. C. supplicarunt pro declaratione, quod ex hisce duobus festis sit præferendum. Responsum fuit: Faciendum esse totum de digniori cum commemoratione minus digni, scilicet totum de Dedicatione cum commemoratione SS. Apostolorum, idque servandum esse in præfatione octavarum juxta Rubricas generales, etiam occurrente in Dominica quinta post Pentecosten; S. R. C. 10. Maii 1744. in una *Presby. Sacral. Oratorii S. Philippi Neri*. Vide attente generale Decretum in Aquilejensi emanatum universe servandum.

Occurrente die octavo S. Michaelis cum festo B. M. V. de Rosario faciendum est Officium de octava S. Michaelis, transferendo Officium, & Missam Rosarii ad primam diem non impeditam. Sac. Rit. Congregat. 20. Junii 1744. in *Albinganen*. Hoc decretum est generale; Vide num. 530.

Prima dies proxime non impedita assignanda est enilibet festo sua die ob perpetuum impedimentum translato; ita ut dies illa impeditum sit tamquam dies propria, & fixa festi translati, justificatis tamen apud Episcopum loci Ordinarium translatorum numero, & causis, dierumque assignandorum ordine, ac qualitate; S. R. C. 22. Aug. 1744. in *Frisingen*. (Prima dies proxime non impedita; servata tamen lege secundum ritum, & dignitatem festi; Vide n. 1162. & 1196.

Usus celebrandi quamplura festa sub ritu duplicis majoris ex eo quia sunt celebra in populo, ut

ut est in Cracoviensi, tolli non potest; S. R. C. 22. Aug. 1744. in eadem Cracoviensi; Vide n. seq. & 1100.

- 1180 Festa per annum duplicia, quæ solemnius celebrantur a choro, & in populo sunt de præcepto, in concurrentia cum aequalibus quod ritum, & dignitatem possunt habere integras Vesperas ad sensum Rubricæ 21. Brv. Rom. n. 1. Sac. Rit. Congregat. 22. Aug. 1744. in Cracoviensi; Vide num. 295. (Possunt habere integras Vesperas: An vero mutandus sit ritus, consule num. 295. & 1097.

- 1181 Moniales Ordinarii locorum subiectæ non tenentur recitare Officia particularia diocesum; tenentur tamen recitare de Patrono principali loci, & de Titulari Ecclesiæ cathedralis, nec non de eiusdem Ecclesiæ Dedicatione, non vero de eorundem festorum octavis, nisi id specialiter ipsis indultum sit ex vi concessionis Apostolicæ, vel propriæ Constitutionis ab Apostolica Sede approbatæ; S. R. C. 22. Aug. 1744. in Januæ. Monialium Ord. S. Clare. (De Patrono, & Titulari: sub ritu duplici primæ classis: de Dedicatione vero, secundæ classis; Vide n. 418. & 1100.

- 1182 Moniales Ordinis S. Clare, ut petitum fuit in Januensi à dictis Monialibus, novum Breviarium, & Calendarium pro Patribus Conventualibus editum possunt assumere, petita venia ab hac S. R. C. End. S. R. C. 22. Aug. 1744. in Januæ.

- 1183 An festum S. Joachim, si occurrat in Dominica in die octavæ Assumptionis, celebrandum sit eadem die, vel potius ad aliam transferri? Responsum fuit, servari Rubricam x. Breviarium Romani de Translatione Fessorum; S. R. C. 22. Aug. 1744. in Romana. (Servari rubricam: in qua dicitur: *Faciendum erit Officium de octava Assumptionis, quia festum duplex majus, ut est S. Joachim, transferretur in primam diem non impeditur, & dies octava cedat loco duplicibus tantum primæ, & secundæ classis; Rubr. Brv. cit. & Sac. Rit. Congregat. 530.*

- 1184 Non dedecet assignari festis etiam semiduplicibus a propria die ob aliquod impedimentum perpetuo translatis dies illos infra octavam non privilegiatam ab alio occurrenti festo non impositos, qui dies habeantur, & sint impositi sedes fixæ talium translatorum; S. R. C. 22. Aug. 1744. in Cracoviensi. (Infra octavas non privilegiatas: An infra privilegiatas, & quo ritu, consule n. 1196.

- 1185 Cum aliquod festum jam translatum iterum moveri ex necessitate contingerit a die sibi semel assignata, non est opus, ut cætera alia festa post

ipsum translata a diebus sibi respective assignatis denovo removeantur, nisi forte nova Calendarii constructio ex integro assumeretur; S. R. C. 22. Aug. 1744. in Cracoviensi.

Utrum Ecclesiæ particularis, quæ non potest 1186 facere de festo in die assignata tamquam propria pro tota diocesi, possit, & debeat huic festo aliam diem eligere tamquam propriam? Responsum fuit affirmative, cum approbatione tamen Reverendissimi Episcopi loci Ordinarii circa electionem diei; S. R. C. 22. Aug. 1744. in Cracoviensi. (Aliam diem eligere: primam proxime non impeditur, etiam infra octavas; Vide n. 1178. & 1184.

Ab antiquo festum Sanctorum Cosmæ & Da- 1187 miani perpetuo a suo die translatum in Polonia appositum fuit pro prima die Octobris: postea festum S. Remigii concessum fuit semiduplex ad libitum. Nonne convenit assignare diem aliam istis Sanctis, puta tertiam Octobris, ut possit fieri de S. Remigio? Et in hoc casu nonne satius esset, ut in Cathedrali propter occursum diei infra octavam S. Wenceslai fieret die prima Octobris commemoratio tantum S. Remigii in Officio de infra octavam, protrahendo illud SS. Cosmæ & Damiani ad diem tertiam, ne multiplicentur dies proprii respective ad particulares Ecclesias? Responsum fuit; Festum SS. Cosmæ & Damiani jam alias a propria die perpetuo amotum celebrari deinceps poterit tam in Cathedrali, quam in diocesi Cracoviensi die tertia Octobris, ut die prima agatur in diocesi Sancto Remigio ad libitum, de quo in Cathedrali haberi poterit commemoratio tamquam de simplici in Officio de infra octavam S. Wenceslai inibi tantum occurrente; S. R. C. 22. Aug. 1744. in Cracoviensi. Festa prædicta SS. Cosmæ & Damiani in Polonia, adveniente S. Remigio die prima Octobris, aut nondum erat assignata illis hæc dies secundum regulas sub n. 1076. positas, aut est particulare gratuitum juxta petita.

Perpetuo transferri debet festum S. Annæ, 1188 quod celebre est in Polonia propter octavam nuper concessam de Beato Joanne de Dukla, suppliciter humillime, ut hoc festum fiat propria die cum commemoratione octavæ etiam S. Vincentii a Paulo apud RR. Sacerdotes Cong. Missionis. Similiter contingit fieri de die octava S. Stanislai Kosska 25. Novembris cum translatione S. Catharinæ, quæ coititur celebrare apud populum, eadem gratia postulat, ut scilicet fiat de Sancta cum commemoratione octavæ. Responsum fuit, pro gratia quoad Officium festivum S. Annæ die 26. Julii cum commemoratione octavæ.

octavarum tam Beati Joannis de Dukla, quam S. Vincentii a Paulo pro R.R. Sacerdotibus Congregationis Missionis infirmis currentis. Quoad incidentiam vero diei octavarum S. Stanislaus cum festo S. Catharine, servetur Rubrica de Translatione festorum; *Sac. Rit. Congreg. 22. Aug. 1744. in Cracoviensi.* (Quoad incidentiam vero diei octavarum servetur rubrica: Nempe fieri de die octavarum, & S. Stanislaus assignare aliam diem; *Rub. Brev. x. n. 2.*

- 1189 Tolerari potest Missa votiva cantata B. M. V. toto tempore Adventus, ut in Polonia ex ceteris solemnioribus festivitatibus, dummodo cantetur sine Symbolo, etiam si Missa occurrat illud exigat, & solum cum Gloria in excelsis in Sabbatis, & infra octavam ejusdem B. V. non omissa tamen Missa conventuali; S. R. C. 22. Aug. 1744. in Cracoviensi. (Tolerari potest Missa votiva: & iterato firmavit Sacra Congreg. sub n. 1258. (Sine Symbolo: Excipe diem festum quemcumque Beate Marie Virginis, & infra octavas, quando de ea fiat officium, nec non novem dies ante Nativitatem Domini, ubi adest consuendo, vel concursus. *Rub. Miss. de Symbolo; Vide n. 348. & 1258.*

- 1190 In Ecclesiis minoribus, ubi unica celebratur Missa, non potest omitti illa currentis festis de precepto, ut cantetur votiva; S. R. C. 22. Aug. 1744. in Cracoviensi. (Missa currentis festi: nisi defunctorum in die obitus; Vide num. 75. in anniversario tantum; Vide num. 736. & de Rogationibus; Vide n. 645.

- 1191 Exequenda sunt omnia decreta 2. Decembris 1684. 15. Septembris. 1691. & 19. Junii 1700. quibus vetitum est dicere Credo in Missis Patrologorum minus principalium, etiam si nunquam fuerint ad proximum deducta, & a Missalibus, ubi contrarium notatur, expungatur; S. R. C. 22. Aug. 1744. in Cracoviensi. (In Missis patronorum minus principalium: Idem agendum in festis secundis Patroni principalis, & pura Translationis &c. Vide n. 595. 1174. & 1155.

- 1192 Imagines Beatorum Martyrum Cornelii & Cypriani a propria die perpetuo amotum, die sua prima infra octavam Dedicationis non impedita ab alio festo, celebrari deinceps in Civitate Perusina pro conventu Capuccinorum posse non

improbatur; *Sac. Rit. Congreg. 28. Nov. 1744. in eadem Perusina.* Hoc decretum est generale; Vide n. 1184. & 1197.

Occurrente festo Dedicationis propriæ Ecclesie in die S. Silvestri, Officium S. Silvestri non est transferendum ad annum sequentem, sed celebrandum in ipsomet die Dedicationis cum commemoratione ejusdem S. Silvestri; S. R. C. 23. Jan. 1746. in Lunum. Sarzanen. Ord. S. Francisci de Observ. (Officium Sancti Silvestri: Hoc decretum est universale pro omnibus Officiis, & diebus infra annum currentibus; Vide n. 963. & 1211.

Prima die mensis impedita duplici, aut semiduplici, cum ex præscripto Rubricarum Officium defunctorum, & Missa conventuales de Requiem non sit celebranda, Officium & Missa hujusmodi differenda sunt ad aliam diem non impeditam juxta Rubricas; *Sac. Rit. Congreg. 22. Mar. 1745. in una Episcopien.*

Quando plura Officia de precepto eadem die in aliquibus locis ita fixe occurrant, ut translatio alicujus, seu aliquorum fit perpetua, tunc prima dies proxime non impedita, assignata censetur in perpetuum pro die propria festi respective translati; S. R. C. 15. Maii 1745. Polonia in una Ord. Disceat. SS. Trinitatis. (Officia de precepto. Semiduplicia intellige, & duplicia vide num. 1178. (Prima dies proxime non impedita: attento ritu, & dignitate personæ. Vide num. 1168. An vero assignatio fieri possit infra aliquas octavas, consule n. seq. 1161. & 1184.

Festa plura de precepto eadem die occurrentia possunt stabiliri infra illas octava privilegiatas, quæ hujusmodi festa occurrentia non excludit, licet excludant translata, ut est octava Corporis Christi, quæ admittit duplicia occurrentia, non autem translata. Stabiliri autem non possunt infra eas octavas, quæ hujusmodi festa occurrentia excludunt juxta regulas præscriptas in Rubrica de octavis n. 3. S. R. C. 15. Maii 1745. Polonia in una Ord. Disceat. SS. Trinitatis. (Infra illas octavas, quæ hujusmodi festa occurrentia non excludunt: Infra octavas igitur fit de festis duplicibus, & semiduplicibus occurrentibus etiam translatis; sed hoc modo circa semiduplicia tantum: Quando occurrunt in die festo habente octavam, vel in Dominica infra octavas, vel in festo duplici infra octavas, dummodo dies immediate sequens sit libera, reponenda sunt Officia semiduplicia cum commemoratione octavarum: alioquin ultra non sunt protrahenda; ex decretis S. R. C. & Rub. Brev. decima de Translatione festorum num. 5. Infra octa-

octavas autem Paschæ, & Pentecostes non fit de festo aliquo, etiam principali Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, vel de Dedicatione ejusdem, sed transferretur post octavas. Infra octavam Epiphaniæ fit tantum de Patrono, vel Titulari Ecclesiæ, de Dedicatione ejusdem, & de duplici primæ classis occurrente (non tamen in die octava (cum commemoratione tamen octavæ. Infra octavam Corporis Christi fit tantum de duplicibus, non tamen translatis, nisi sint primæ, vel secundæ classis, & in die octava neque de duplici secundæ classis occurrente, facta semper commemoratione octavæ; Ex Rub. Brev. vii. de octavis n. 3. Commemoratio vero octavæ nunquam omittitur, nisi in solemnioribus, scilicet primæ & secundæ classis, exceptis octavis Nativitatis, Epiphaniæ, & Corporis Christi. Rub. Brev. cit. Vid. n. 724.

1198 Cum in die octava Beati Joannis de Dukla compatroni Regni Poloniæ incidat perpetuo festum S. Annæ genitricis B. M. V. qui dies magna cum devotione populi frequentatur; queritur, an debeat fieri Officium de S. Anna, cum commemoratione octavæ Beati Joannis de Dukla? Respondum fuit, de die octava Beati Joannis de Dukla compatroni regni habendum esse Officium, S. Annæ vero die prima non impedita habendum esse; S. R. C. 15. Maii 1745. *Polonia in una Ord. Exalceat. SS. Trinitatis.* (Officium S. Annæ die prima non impedita: Præceptum vero audiendi Missam non transferretur. Hoc præceptum est generale, & Rubricis Breviariorum conforme. Aliud resolvitur pro gratia S. Annæ in Cracoviensi; Vide n. 1188.

1199 Non est reprobatus Parochus, qui desert SS. Viaticum infirmo feria sexta in Parasceve, dummodo private, & submissa, quinimo submississima voce, recitet psalmos consuetos per vias publicas, etiam si dicit Ver. *Gloria Patri* &c. quia in tali circumstantia actio talis nullam habet connexionem cum functionibus Ecclesiæ hujus diei, & considerandum est, quod desert cum stola, atque pluviali albi coloris, quando in feria supradicta color paramentorum est niger pro Ecclesiæ functionibus. Ideoque si desert privatim pro aliqua necessitate, non est reprobandus, si populum absque benedictione dimittat feria sexta in Parasceve, quia in publica Ecclesia non debet recondi; S. R. C. 15. Maii 1745. in *Lucana*.

1200 Licet Episcopo observari facere cæremoniam candelæ accensis in Confirmatione conferenda, utpote ab Ecclesia receptam, seu fidei potestativam, & meritoriam; S. R. C. 15. Maii 1745. in *Portugallen*.

Non licere Tertriariis Sacerdotibus S. Fran- 1201 cisci in numero decem & octo, seu viginti nuncupatis congregatis B. M. V. de Oliveira in diocesi Portugallensi deferre mozzezzam ad inflar Episcoporum; & Episcopus etiam auctoritate Sac. Congr. per censuras, si opus sit, eos obliget ad illam deponendam: declaravit S. R. C. 15. Maii 1745. in *eodem Portugallen*.

An non obstante decreto prima Sept. 1607. 1202 aut alio quocumque, possit quis in Fello omnium Sanctorum post secundas Vesperas, etiam Vesperas Vigilæ defunctorum una cum Martirino & Laudibus recitare, facereque fructus suos, aut an obligetur sub peccato obedire prædicto decreto, & secunda Novembris dictum Matutinum cum Laudibus recitare, facereque fructus suos? Et respondum fuit: Privata Officii defunctorum recitatio pro generali illorum commemoratione absolvi licite potest post vespertinas horas Festi omnium Sanctorum, in choro autem juxta Rubricas adimplenda est mane die secundæ Novembris: nisi ut populi commodius, & frequentius illis interesse possint, contraria jam faceret consuetudo; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Ratisponen*. An præsentem Episcopum in Choro, etiam non accedente legitima causa in hac functione expressa, legitime recitari possit post Vesperas? Vide num. 21.

An universa diocesis teneatur ad celebrandum 1203 sub ritu primæ classis cum octava de festo titulari Ecclesiæ Cathedralis & Civitatis? Respondum fuit: Affirmative; S. R. C. 4. Sept. 1745. in *Pernambuccen*. (Universa diocesis: etiam de titulo Cathedralis tantum; Regulares vero, & Möniales non teneantur ad octavam; Vide n. 1110. & alios ibi notatos.

Canonici assistentes Episcopo in Missa Ponti- 1204 ficali non albam, sed rocchetto, vel cottam, quoquo modo, vel forma ad regionis morem compacta illa sint, & consueta, induere debent una cum amictu subius dalmaticam, vel aliud chori peculiare insignis; S. R. C. 4. Septemb. 1745. in *Pernambuccen*. (Vel aliud Chori peculiare insignis: ut sunt tunicella pro Subdiaconis, planeta pro Presbyteris, & pluviale pro Dignitatibus, quibus comprehenditur Primicerius, licet dubitent an sit Dignitas; S. R. C. n. 6. & 59. *Cærem. Episcop. lib. 1.*

Quando præbendæ non sunt distinctæ, duo 1205 Diaconi assistentes apud solum Episcopum erunt primæ duæ Dignitates immediate sequentes post primam. Si autem inter præbendatos Canonicos perpetua, non autem accidentalis esset ordinum distinctio in presbyterales, & diaconales, tunc pro munere assistentiæ assumuatur primus duos

Ca.

Canonici ex ordine diaconali. Diaconus vero Evangelii, & Subdiaconus pro Epistola in Missa Pontificali inservientes, quando tale onus inter omnes per vices, vel alias juxta Ecclesie consuetudinem distribuendum non sit, erunt alii duo digniores, sive Canonici sive Dignitates fuerint, qui sequuntur in ordine post assistentes Canonicos in folio, si, ut supra dictum est, nulla intercedat ordinum, vel prebendarum distinctio; *Sac. Rit. Congreg. 4. Sept. 1745. in Pernambucen.*

1206 Cum nullus pro Vicario generali Episcopi determinatus sit locus, sed illum diversum obtineat juxta diversam consuetudinem Ecclesiarum; ideo potest omitti, & in bona conscientia; *Sac. Rit. Congreg. 4. Septemb. 1745. in Pernambucen. Vide num. 16. & 121.*

1207 Officium parvum B. M. V. in diebus simplicibus, & ferialibus, non abrogata tamen consuetudine, quæ in contrarium fortasse vigeret, ideo potest omitti, & in bona conscientia; *Sac. Rit. Congreg. 4. Septemb. 1745. in Pernambucen.* (Non abrogata consuetudine quoad consilium, non autem ex precepto, cum non sint cogendi Canonici ad recitationem in choro ex consuetudine, & Synodo Officii parvi B. M. V. Defuoclorum &c. Vide num. 1310.)

1208 An Clerici seculares Choro non adstricti possint recitare de Sanctis Ordinis Carmelitani, si sint ejusdem Ordinis Tertiarii? Respondum fuit affirmative. *Sac. Rit. Congreg. 4. Septemb. 1745. in Pernambucen. Vide n. seq. 11. 659. & 1276.*

1209 An Clerici seculares professi in militari ordine D. N. J. C. possint recitare de Sanctis, de quibus recitant ejusdem Ordinis claustrales? Et responsum fuit, cum clausula, dummodo non sint Choro adstricti. *Sac. Rit. Congreg. 4. Septemb. 1745. in Pernambucen. Vide num. ant.*

1210 De Titulari Ecclesie Cathedralis in genere, commemoratio inter suffragia solummodo habenda est per illos, qui sunt de gremio Ecclesie; secus si esset infimus Patronus principalis civitatis. *Sacra Rituum Congreg. 4. Septemb. 1645. in Pernambucen. Vide num. 579. & 1294.*

1211 In diocesi Januensi die 21. Novembris fit Officium Patrocinii B. M. V. & in toto dominio ejusdem fit etiam Officium Patrocinii B. M. V. de Misericordia die 18. Martii; quaeritur, an Clerus Secularis, & Regularis oppidi Novarum diocesis Destonen. in Dominio

Januen. possit, & debeat recitare utrumque Officium concessum die 21. Novembris, & 18. Martii? Respondum fuit affirmative. *Sac. Rit. Congreg. 29. Januarii 1746. in eadem Destonen.*

Vigore decreti Sanctissimi D. N. Benedicti XIV. editi sub die 12. Aprilis 1742. in actis Sacre Congregationis exhibiti, potest Ordinarius Rbergensis Provincie Bononiensis, in feria quinta post Sexagesimam abique alia ulteriori facultate, solempni pompa festum Sancti Aloysii Gonzagæ cum communionem generali, Indulgentia plenaria, & Missa ejusdem Sancti, celebrare juxta consuetudinem, ac respective in perpetuum assignare Patribus Societatis Jesu feriam prædictam post Sexagesimam pro celebratione prædictæ festivitatis pro spirituali populorum profectu. *Sac. Rituum Congreg. 19. Januarii 1746. in eadem Rberg. Provincie Bononiens.*

Potest ulterius transferri Officium S. Ray. 1213 mundi de Pennafort ob occurrenceam fixam desponsationis, relinquendo diem 28. Januarii vacuum, ut festum Nominis Jesu ponatur illa die, & non celebretur in Quadragesima, quando contingit illud transferri, ex eo quod Dominica secunda post Epiphaniam assignata huic Officio, aliquando incidit in Dominica Septuagesimæ; *Sac. Rit. Congreg. 7. Maji 1746. in Varsavien.* Hoc decretum est generale, & respicit Officium S. Agneris, ac omnia Officia transferenda in aliam diem extra 28. Januarii. Vide n. 979.

Quando festum Purificationis occurrit in alia 1214 qua Dominica secundæ classis, ejus Officium transferendum est in feriam secundam immediate sequentem, quamvis impeditam, translato ab ea quocumque alio festo, ne continuatio Mysteriorum Dominicæ Incarnationis diu protrahatur; *Sac. Sac. Rit. Congreg. 7. Maji 1746. in Varsavien. in explic. Rubrica Miss. de Bened. Candel.* (Translato ab ea quocumque alio festo: Intelligit minoris, vel æqualis ritus incidente. Vide n. 1234.)

Semel, & pro semper assignare potest Ordinarius diem non impeditam extra Dominicam, & octavas Sanctorum, festis Sanctorum ad libitum, non immutata tamen lege Sanctorum ad libitum; *Sac. Rit. Congreg. 7. Maji 1746. in Varsavien.* (Non immutata lege Sanctorum ad libitum: quomodo id intelligi debeat, Vide n. 536.)

Non potest continuari Officiorum recitatio, 1215 quæ concessa sunt in aliquibus diocæbus ab aliquo tempore; ut sunt de Sanctis Martyribus Got.

Gorcomiensibus 9. Julii, & de S. Erasmo Episcopo Martyre 3. Junii pro Belgio, sub ritu duplici ad libitum, cum nullo fundamentum sit horum Officiorum extensionis ad regnum; *Sac. Rit. Congreg. 7. Maji 1746. in Varsovia.*

1117. Festa simplicia perpetuo impedita, ita ut de illis nequidem commemoratio perpetuo fieri possit, non potest Ordinarius loci assignare certam diem aliam illis festis impeditis; *Sac. Rit. Congregat. 7. Maji 1746. in Varsovia. Vide num. 1152.*

1118. Consuetudo antiqua, & immemorabilis dicendi Officia de aliquo Sancto sufficit ad licite continuandum ut illud recitetur, dummodo immemorabile respiciat festum id Romano Martyrologio descriptum, sin minus, negative; *Sac. R. C. 7. Maji 1746. in Varsovia.* (In Martyrologio descriptum: Quid de Sanctis non descriptis in Martyrologio, Vide n. 670.)

1119. Cum inter cetera Officia Patronorum Regni Sveciæ a *Sac. Rit. Congr.* approbata, & sub die 25. Maji 1616. extenta ad Regnum Poloniæ, reperiatur festum Reliquiarum in Ecclesia Hispaniensi, Dominica proxima post festum S. Matthæi celebrandum, & dioceses Regni Poloniæ varie celebrent illud; aliæ enim prædictum festum impeditum a festo altioris, & æqualis ritus in Dominica præfata occurrente illo anno omittunt juxta decretum a *Sac. Rit. Congregat.* emanatum sub die 20. Martii 1653. Aliæ vero dioceses, non obstante prædicto decreto, transferunt illud in primam diem non impeditam secundum alia decreta emanata sub die 16. Septembris 1730. & sub die 5. Maji 1736. Et responsum fuit: Officium Reliquiarum, quod celebratur prima Dominica post festum S. Matthæi, si talis Dominica fuerit Officio altioris ritus impedita, poterit in aliam diem non impeditam transferri; *Sac. Rit. Congregat. 7. Maji 1746. in Varsovia.* (Poterit in aliam diem non impeditam transferri: tamquam Officium de præcepto, ut in num. 989. & 1238.)

1120. Supplicatur, quid faciendum in diocesis Cracoviæ, & Polnaviæ, in quibus jam a tribus annis nihil fit de festo Reliquiarum, quæ reperiuntur in Ecclesia Hispaniensi, juxta alia iterum decreta ab eadem *Sac. Rit. Congregat.* sub 3. Junii 1617. & 12. Maji 1615. & 5. April. 1625. ideo ad uniformitatem diocesum supplicatur humillime declarari, an debeat prædictum Officium recitari, etsi impeditum sit a festo altioris ritus occurrente in præfata Dominica, vel possit, nec ne, transferri ad primam

diem non impeditam non obstante citato decreto? Et responsum fuit: Officium Reliquiarum prædictarum, impedita Dominica a festo altioris ritus, in diem aliam non impeditam transferri; *S. R. C. 7. Maji 1746. in Varsovia. Vide n. ant.*

Cum Officium Gratiarum actionis pro victoria de Turcis obtempa pro Polonia concessum sit, atque approbatum a *Sac. Rit. Congregat.* sub die 21. Januarii 1639. sub ritu duplici, & Missa nulla sit ordinata, variæ illam Sacerdotes dicunt, alii dicunt votivam de Sanctissima Trinitate cum secunda oratione pro gratiarum actione, ut in Missali, alii vero Missam quidem dicunt de Sanctissima Trinitate, sed orationem dicunt ex Officio, & quidem unicam, Evangelium etiam conforme Officio, non illud, quod est in votiva de Sanctissima Trinitate: ideoque ad tollenda dubia supplicatur declarari qualiter debeat dici Missa, num priori modo, an posteriori, utpote in quo Missa est conformior Officio? Responsum fuit: Exhibeant Officium concessum, ut ex ipso designari possit Missa; *S. R. C. 7. Maji 1746. in Varsovia.*

Cum præscriptum sit dicendum esse Officium de Dedicatione in ipsa die consecrationis a Clero illius Ecclesiæ, quæ consecratur, cubum est, utrum Episcopus consecrans, etiam non ordinarius loci, debeat dicere idem Officium de Dedicatione? Et responsum fuit negative quoad præceptum; poterit tamen, si velit, ex congruentia; *S. R. C. 7. Maji 1746. in Varsovia.*

Commemoratio de SS. Sacramento in Missis privatis poterit fieri, quando ejus expositio fiat pro publica causa, etiam si Sacramentum expositum sit in pyxide; *Sac. Rit. Congreg. 7. Maji 1746. in Varsovia.* (Commemoratio in Missis privatis poterit fieri: exceptis diebus primæ, vel secundæ classis, Vide n. 1010. & 1106.)

Missæ de Requiem extra altare, ubi est expositum Sanctissimum Sacramentum etiam in pyxide, poterunt celebrari, dummodo tamen oratio coram Sacramento non sit pro publica causa; *S. R. C. 7. Maji 1746. in Varsovia. Vide n. ant. & seqq.*

Genuflexio utroque genu est facienda a transseuntibus ante Sanctissimum Sacramentum, etiam si fuerit in pyxide pauper expositum, *S. R. C. 7. Maji 1746. in Varsovia.* (Genuflexio utroque genu: quid de Sacerdote Missam celebraturo, & de Cruce ferente; Vide n. 23. 278. & 314.)

Quar-

1226 Quando frequenter sunt expositiones Sanctissimæ publicæ in majori altari, & præter Missam solemnem dicuntur etiam Missæ privatæ ad idem altare majus, an etiam in Missis privatis ad altare majus, & ad alia altaria minora durante expositione Sanctissimæ poterit fieri commemoratio de Sacramento durante expositione? Responsum fuit: Poterit fieri commemoratio de Sanctissimo Sacramento durante expositione; *Sac. Rit. Congreg. 7. Maji 1746. in Varsaviæ. Vide numer. anteq. & sequent.* (Missæ privatæ ad idem altare majus: nisi ex necessitate celebrandæ; ad majorem enim decentiam erit abstinendum; *Cerem. Episc. lib. 1. cap. 12. n. 9.* Quid statuatur de Missa solemni; *Vi. de n. 481.*

1227 Expositio Sanctissimæ Sacramento in altari majori, dum sub *Magnificat* in Vespere idem altare majus incensatur, an debeant etiam incensari alia altaria, ex eo quod incongruum esse videatur relinquere in altari expositum Sacramentum, & utrumthurificatio altari majori, ubi est expositum Sanctissimum, debeat etiam fierithurificatio illius, in quo est reconditum Sanctissimum in ciborio? Responsum fuit, non esse thure adolenda alia altaria, licet alibi Sanctissimum Sacramentum asservetur; *Sac. Rit. Congreg. 7. Maji 1746. in Varsaviæ.* (Non esse thure adolenda: Ac idem servandum non exposito Sacramento. *Vide n. 305.*

1228 Transfuentes ante expositam Reliquiam S. Crucis, utrum debeant genua usque ad terram flectere, vel etiam, an sufficiat semigenuflexio, uti solet fieri coram Episcopo: & utrum eadem genuflexio facienda sit ante prædictam Reliquiam S. Crucis, quæ licet non sit exposita, asservatur tamen occlusa in aliquo altari, aut etiam quando exposita est, sed non apparet, ex eo quod pars illa, quæ respicit populum, habeat figuram Christi Crucifixi? Et responsum fuit: Si loco principe Reliquia Sanctissimæ Crucis super altare fuerit exposita, tunc transfuentes ante illam unico genu usque ad terram flexo venerari debent; diversimode vero sola capitis inclinatione, si prædicta Reliquia recondita erit intra custodiam; *Sac. Rit. Congreg. 7. Maji 1746. in Varsaviæ.* (Tunc transfuentes ante expositam Reliquiam SS. Crucis: Ecce Celebrantem paratum, Canonicos Cathedralis, & Collegiatæ, non obstantes consuetudine in contrarium (qui non genuflexi sunt, nisi feria sexta in Parasceve) excepto Crucifero, ut eruitur ex *Cerem. Episcop. lib. 1. cap. 27. numer. 7. & cap. 27. numeri 12. Rubr. Missal. 7.*

de Introitu, & S. de Offert. *Vide numer. 127. & 1072.*

Cum contingat sæpius in Ecclesiis Regulæ, vel aliis, præsertim in die obitus, seu anniversario defunctorum, Missas celebrari a confluentibus Sacerdotibus, supplicatur declarari, an Sacerdotes, qui recitant Officium de festo duplici, confluentes ad Ecclesias sive Regularem, sive aliorum, ubi dicitur Officium de semiduplici, possint ibi dicere Missas privatas defunctorum? Responsum fuit negative; *S. Rit. Congreg. 7. Maji 1746. in Varsaviæ.* Ad recte & absohte observandum præsens decretum, & sine scrupulo, vide quæ diximus in *n. 753.*

Recitantes Officium de Martyre, & celebrantes in Ecclesiis, ubi dicitur de Confessore, utrum debeant se conformare in colore illis Ecclesiis, etiam si nulla ibi sit sollemnitas? Responsum fuit affirmative, etiam quoad Missam, quæ non poterit celebrari de Sancto Confessore, si color fuerit rubens; *S. R. C. 7. Maji 1746. in Varsaviæ.* (Etiam quoad Missam: sed cum Missali Romano, ubi particulares præstati alicujus religionis celebrantur. *Vide n. ant. 753. & 894.*

An Dominica infra octavam Beatæ Mariæ Virginis, ut de S. Mariæ de Monte Carmelo in Massa &c. Sacerdotes, qui accedunt ad dictam Ecclesiam, debeant in ea celebrare Missam de S. Maria cum commemoratione, & Evangelio Dominicæ in fine, & an possit eadem Ecclesia celebrare ejusmodi Missam solemnem, prout singulis annis celebrat dicta Ecclesia de Massa absque ulla commemoratione? Responsum fuit: In Dominica infra octavam, Missæ privatæ nequeunt dici de festo, sed dicuntur de Dominica cum commemoratione octavæ juxta Rubricas; consilio tamen de concursu populi, permittitur unica tantum Missa solemnis de octava, cum *Gloria*, & *Credo*, absque ulla commemoratione; *Sac. Rit. Congreg. 3. Septemb. 1746. in una Massa, & Populonis.* (Consilio tamen de concursu populi: vel alia causa; *Vide numer. 430.* Unica recitata oratione de Beata Maria sine commemoratione Dominicæ & Evangelio ejusdem in fine; *Vide n. 348. & 1013.*

An in exequiis defunctorum Sacerdotum præsentem corpore, Subdiaconus se sistere debeat ad caput defuncti Sacerdotis, vel ad pedes, juxta opinionem P. Merati? Responsum fuit: Servetur Rituale Romanum, & in exequiis defuncti Sacerdotis præsentem corpore locetur Crux ad caput defuncti inter feretrum, & altare; *Sac.*

Sac. Rit. Congregat. 3. Septemb. 1746. in una Misse, & Populoni. (Servetur Rituale: ubi dicitur: *Finite Missa, Sacerdos deposita casula, & manipulo, accipit pluviale nigri coloris, & Subdiaconus accipit Crucem, accedit ad ferebrum, & se sedit ad caput defuncticum Crucis, medius inter duos acolythos, seu ceteros cum candelabris, & candelis accensis, & omnes alii de Clero veniunt ordinati in gradu suo cum candelis accensis, & flant in circuitu ferebri.*
Rit. Rom. de exeq. n. 7.

- 1232 Officium Sanctissimi Sacramenti, quod recitatur ex privilegio in feria quondam non impedita per annum a festis duplicibus, vel semiduplicibus, demptis quoque feriis Adventus, Quadragesimæ &c. si occurrat in Vesperis cum alio Officio semiduplici, dividit Vesperas a capitulo; *S. R. C. 1. Julii 1747. in Zagabrim.* Vide n. 448. & 1185.

- 1234 An quando festum Purificationis B. M. V. occurrat in Dominica privilegiata, ejus Officium transferri debeat in feriam secundam immediate sequentem, an in primam diem non impeditam festo duplici, vel semiduplici? Respondum fuit: Quando hujusmodi casus intervenierit, Officium Purificationis esse transferendum in feriam secundam immediate sequentem, quocumque festo etiam equalis, non tamen altioris ritus, in eam incidente; & idem servandum mandavit, quando festum Annuntiationis Beate Mariæ Virginis occurrat in Dominica privilegiata; quod si in hebdomada majori, vel Paschali, tunc Annuntiationis Officium pari cum privilegio in feriam secundam post Dominicam in albis transferri voluit; atque hoc decretum generalibus Calendarii Romani Rubricis adjici præcepit *S. R. C. 20. Julii 1748. in decore Urbis, & Orbis.* (Quod si in hebdomada majori. Excipe Feriam sextam, & Sabbatum, de quibus require n. 620. 1095.)

- 1235 An in Ecclesiis sub titulo S. Mariæ Angelorum fieri debeat die secunda Augusti Officium cum Missa de Beata Maria Virgine, prout hætenus servatum fuit, vel potius festum S. Mariæ Angelorum sit celebrandum die Assumptionis ejusdem? Sac. Rituum Congregat. re mature discussa, ad relationem Eminentissimi & Reverendissimi D. Cardinalis Alexandri Albani referendum censuit, servari solum; nempe in casu proposito die secunda Augusti faciendum esse Officium cum Missa de Beata Maria Virgine titulari Ecclesiæ, prout in festo ad Nives, præter lectiones secundi Nocturni, quæ sumende sunt ex secundo Nocturno Nativitatis ejusdem Beate Mariæ, mutato verbo *natali* in

verbum, *festivitate*, juxta decretum editum die decima Junii anni 1690. in una Ord. Min. de Obsev. *Sac. Rit. Congregat. 7. Septemb. 1748. in una Ord. Capuccinorum Provinciae Calabria in Italia Sanctissimo Papæ Benedicte XII. suppliciter porrecta, & ad Sac. Rit. Congreg. eadem die remissa.* (Servati solum apud Franciscanos; Vide num. 623. Secus apud alios; Vide n. 844.)

An Dedicatio Ecclesiæ Cathedralis, ad quam Regulares intra eandem Civitatem constituti, sub ritu duplici secundæ classis celebrandum tenentur, ultra illius octavam transferri possit ab iisdem Regularibus, si prima dies altiori festo, simulque tota reliqua octava aliis novem lectionum festi impedita sit? responsum fuit affirmative; *Sac. Rit. Congreg. 11. Januarii 1749. in una Ord. Excolesat. S. Augustini Provincia Austria.* (Tenentur... ultra illius octavam transferri... non tenentur vero, immo non possunt octavam Dedicationis celebrari; & ligat etiam Moniales Ordinarii subiectas; Vide num. 757. Episcopus vero cogere debet eosdem, ut Cathedralis Dedicationem adimpleant; Vide num. 1278.)

Festum Patrocinii S. Joseph occurrans in festo altioris ritus transferri potest, non obstant decreto 20. Martii 1682. Nam eadem Sac. Rit. Congreg. die 26. Novemb. 1735. hanc declarationem edidit: Cum in tota Hispania sit concessum, ut in tertia Dominica post Pascha celebraretur festum Patrocinii S. Joseph sub ritu duplici, quæstionem fuit, si cadat in illa die festum majoris ritus, an festum Patrocinii S. Joseph sit transferendum ad aliam diem? Et responsum fuit, transferri posse. Hæc declaratio facta pro regnis Hispaniæ valet etiam pro aliis regnis, quibus idem Officium concessum est. *Sac. Rit. Congreg. 11. Januarii 1749. in una Ord. Excolesat. Provincia Austria.* (Transferri posse; juxta decretum citatum de anno 1735. sub n. 960. tamquam Officia de præcepto, & non gratiose concessa. Vide num. 989. 1238. & 1350.)

An festum titolare Archiconfraternitatis Septem dolorum, quod pro Regnis, & provincia hereditariis Augustissime Domus Austriacæ ab utroque Clero sub ritu duplici celebrari debere indutum est tertia Dominica Septembris, cum in Religione S. Augustini idipsum sæpe impediatur ab octava B. Mariæ Virginis, & S. Nicolai, ac festum S. Thome de Villanovas eadem Dominica celebraretur, possit similiter transferri; præcipue quod hoc festum potius videatur respectu altioris, quod feria, sexta post

post Dominicam Passionis in Quadragesima celebratur, prout patet ex oratione, & lectionibus secundis nocturni, quæ sunt eadem? Responsum fuit affirmative. Quia pro Statibus Austriacis tale Officium est de præcepto: dicitur enim in decreto concessionis die 28. Augusti 1734. *Recitari debet.* Officia autem de præcepto, licet sint fixa certis diebus, si in his impediuntur, transferri possunt juxta decretum Sac. Rit. Congr. 5. Maji 1736. in Einsidlen. S. R. C. 11. Jan. 1749. in una Ord. S. Augusti. Exaltat. Provincia Austria. Vide numer. ant. 989.

- 1239 An festum Sanctissimi Nominis Beatæ Mariæ Virginis, quod pro regnis, & provinciis Austriacis est duplex secundæ classis, in occurrentia cedere debeat festo S. Nicolai Toleorinatis, quod est duplex secundæ classis cum octava, præsertim cum illud Viennæ cum solemnissima utriusque Cleri processione, maxima exteriori pompa, Indolgentiis etiam plenariis, ac ingenti populi concursu, ob liberationem Viennensis civitatis ab obsidione Turcarum celebratur? Responsum fuit negative. Octava enim non elevatur. In paritate autem ritus attendi debet tum major dignitas Beatæ Mariæ Virginis juxta Rubricam de concurrente Officii tit. xii n. 2. tum major solemnitas celebrationis, & populi concursus juxta decretum die 20. Martii 1683. in quo sic: Si Officia, quæ recitari debent in aliquibus regnis, sint ejusdem ritus, & dignitatis, ac sit præferendum officium loci officio in proprio religionis Calendario descripto? Resolutorum fuit, præferendum esse Officium, quod cum majori solemnitate, & populi concursu celebratur; Sac. Rit. Congreg. 12. Jan. 1749. in una Ord. S. Augustini Exaltat. Provincia Austria. (In paritate eorum ritus: ut hic asseritur attendi debet major dignitas; secus autem in disparitate ritus, ut videre est n. 1214. Decretum vero in hac sanctione notetur Vide n. 554.

- 1240 Ubi habentur insignes reliquie plurium Sanctorum Virgineum, & Martyrum e Societate S. Ursule, debet de illis fieri officium duplex 21. Octob. cum commemoratione S. Hilarii, & SS. Ursule, & Sociarum, vel possit aliis distinctis extra illum diebus de singulis illarum in particulari, prout habentis alicubi die 17. & die 19. Decemb. observatum fuit, recitari officium duplex? Quod si primum fieri oportet, quæritur adhuc, an id faciendum, ubi festum SS. Ursule, & Sociarum est duplex, vel semiduplex, aut hoc potius in aliam diem non impeditam transferendum sit? Responsum

fuit, fieri debere officium duplex de SS. Ursula, & Sociis cum sola commemoratione S. Hilarii, sicut fit Romæ in patriarchali Ecclesia S. Mariæ Majoris, ubi asseratur caput unius ex Sociis S. Ursule. Et ita pariter fieri debet eisque ulla translatione in illis Ecclesiis, in quibus festum SS. Ursule, & Sociarum aliunde esset duplex, vel semiduplex. S. R. C. 11. Jan. 1749. in una Ord. S. Augustini Exaltat. Provincia Austria. (Insignes Reliquie: quæ sunt, Vide n. 215.

Ubi Processio SS. Sacramenti in ejus festo die, 1241 vel per octavam ea, quæ decet, solemnè pompe nequaquid haberi, designabit Episcopus pro suo arbitrio & prudentia unicuique Ecclesie aliquam ex sequentibus Dominicis, in qua celebrata Missa cum commemoratione SS. Sacramenti juxta Rubricam præscriptam formem solemnem illius Processio peragi possit. Sac. R. Congreg. 8. Martii 1749. in Libano. (Ea quæ decet solemnè pompa: id est præcedente Cruce hastata &c. de quo Vide numer. 1130. Celebrata Missa: currenti cum colore festo, seu officio convenienti. Vide numer. 641. 1137. & 1255.

Exorto dubio in Ecclesia Parochiali, & collegiata S. Jacobi de Luprio Civitatis Venetiarum, an liceat die 2. Augusti celebrari festum S. Petri ad Vincula, prout ab antiquo tempore consuevit, eo quod precedenti die perpetuo occurrat octava S. Jacobi Apostoli ejusdem Ecclesie Titularis, in potius recitandum sit officium S. Hermolai, quod peccis abhinc annis in diocesi Venetiarum sub ritu semiduplici assignatum fuit diei secundæ Augusti? Pro parte Capitoli dicte Ecclesie. Sac. Rit. Congreg. humillime supplicatum fuit, quatenus dignaretur declarare, nedum quid in subiecto caso sit faciendum, verum etiam an possit assignari semiduplex infra octavam non privilegiatam? Responsum fuit ad primum: Die 2. Augusti agendum esse in dicte Ecclesia S. Jacobi de Luprio Venetiarum de festo S. Petri ad Vincula. Ad secundum: Festum semiduplex a sua die perpetuo emotum celebrari diei octave potest infra octavam non privilegiatam in die ipsi assignanda, temquam festo illius fixa, juxta decretum die 28. Novemb. 1744. in Perusine. Eadem Sac. Rit. Congreg. 29. Apr. 1749. in una Venetiarum. (Prout ab antiquo tempore consuevit: Ad hanc petitionem decretum fuit, fieri de festo S. Petri ad Vincula, cum non sit regulariter amplius amovendum Officium (quod erat jam perpetuo impeditum) a die assignata, eo quia nunc vel postea assignaverit Ordinarius,

aut etiam Sacra Rituum Congregatio, eandem diem alicui Officio; sed firmam & propriam sedem jam primum adeptum sit. Vide n. 879. 893. & 1256. Decretum vero de celebrando Officio semiduplici, perpetuo impedito, infra octavam non privilegiatam, habes sub n. 1193. una cum alio n. 1184.

- 1243 Instructio pro Oratione quadraginta horarum Romæ jussu fel. rec. Clementis XI. primum edita, extra Urbem non obligat; laudandi tamen, qui se illi conformare student, nisi aliud ab Ordinariis locorum statutum sit. *Sac. Rit. Congregat. 12. Julii 1749. in una Congregat. S. Philippi Neri civitatis Patavinae.* (Clem. XI. primum edita: deinde ab aliis Summis Pontificibus ordinata, signanter die 1. Septemb. 1736. cujus initium: *Effendo state faste.*)

- 1244 An Presbyteri ordinandi statim ab initio, vel solum a *Suscipe Sancte Pater* &c. debeant inchoare Missam cum celebrante, & ordinante Episcopo? Responsum fuit, teneri solum a *Suscipe Sancte Pater*; *S. R. C. 20. Septembris 1749. in una Javarienen. in Hungaria.* Vide n. sequent.

- 1245 An Presbyteri ordinandi debeant legere Missam stantes, vel in terram genuflexi? Responsum fuit negative ad primam, affirmative ad secundam partem. *Sac. Rit. Congreg. 20. Sept. 1749. in Javarienen. in Hungaria.* Vide n. ant. & seqq.

- 1246 An Presbyteri ordinandi omnes illas, quas Episcopus ordinans in Missa facit, actiones, debeant facere, adeoque an ii Presbyteri debeant cruce manu super oblata peragere, an genuflectere &c. an denique omnia illa, quæ Episcopus sub Sacrificio agit, agere? Similiter idem quaeritur de Episcopo consecrando? Responsum fuit ad primum, negative; ad secundum, servandum esse Pontificale Romanum. *Sac. Rit. Congregat. 20. Septemb. 1749. in Javarienen. in Hungaria.* Vide num. ant. & seq. (Servandum esse Pontificale Romanum: in quo præscribitur: *Dislo Offertorio, Consecrator frates cum mitra in faldistorio, ante medium altaris. Et consecratur veniens ex sua capella, inter assistentes Episcopos medius coram Consecratore genuflectit, & illi offert duo inortitia accensa, duos panes, & duo bacilla vino plena, & Consecratoris prædicta recipientis manum reverenter osculatur. Deinde Consecrator lavat manus, & accedit ad altare; Consecratur etiam ad posterius cornu Epistole altaris ejusdem accedit, & ibi stans medius inter Episcopos Assistentes ante se habens Missale suum, simul cum Consecratore dicit, & facit omnia, prout in Missali. Et ponatur una*

Hostia consecranda pro Consecrante, & Consecrato, & vinum consecrandum in Calice, sufficiens pro utroque. Pontif. Rom. p. 1. tit. de Consecrat. Electi in Episcopum. Vide numer. antec. & seq.

An Presbyteri ordinandi postquam sunt de corpore D. N. J. C. communicati debeant de illo Calice, quem in ordinatione sua tetigerunt, ablutioem sumere? Responsum fuit non esse necesse; *Sac. Rit. Congregat. 20. Septemb. 1749. in Javarienen. in Hungaria.* (Ablutioem sumere: Non in Calice, quo Pontifex celebravit, sed in alio cum vino; *Pontif. Rom. part. 1. tit. de Ordinatis. Presbyter. Vide numer. antec.*

Cum Sabbato Sancto unica tantum in quavis Ecclesia Missa cantata admittatur, an Episcopus in privata Capella, vel in Oratorio possit ordinationem sub Missa lecta servare? Et quatenus affirmative, an debeat post communionem idem Episcopus pro Vesperis: *Alleluja, Vespere autem &c. Laudate Dominum, Magnificat* &c. dicere? Responsum fuit, ad mentem; *Sac. Rit. Congregat. 20. Septemb. 1749. in Javarienen. in Hungaria; Vide numer. 1165. & 1268.*

An Episcopi non habentes facultatem specialem concedendi in Oratoriis privatis, & Capellis pro secularibus, & aliis, legendi Missam, possint licentiam dictam parentibus concedere? Responsum fuit negative; *Sac. Rituum Congregat. 20. Septemb. 1749. in Javarienen. in Hungaria.* (Negative: Et hæc facultas spectat ad Papam, ex Constitut. Bened. XIV. 2. Jul. 1751. quæ incipit: *Magno cum animi nostri; Vide n. 620.*

Cum in Rubricis de Sacramento Confirmationis dicatur: *Adulti seu alii majores ponant pedem suum super pedem dexterum Patris sui*; quaeritur, an sufficiat, si Patris ponat manum dexteram super humerum dexterum Confirmandi? Responsum fuit; sufficere; *Sacra Rituum Congregatio 20. Septemb. 1749. in Javarienen. in Hungaria; Vide num. sequent.*

An Confirmandus tempore Confirmationis, quando Episcopus dicit: *N. Signo te Signo Crucis* &c. præter nomen suum baptismale, possit aliud nomen Sancti sibi imponi curare? Responsum fuit, posse; *Sacra Rituum Congregatio 20. Septembris 1749. in Javarienen. in Hungaria.*

Il Compositore del Calendario per i Religiosi e Religiose di S. Francesco, fatto l'obbedienza del Ministro Generale di tutto l'Ordine Serafico, umilmente espone, come leggendosi nel Rituale di

del Merati alla sezione 3. capitolo 4. de festo simpliciter citato un Decreto del dì 22. Gennaio 1755. col quale la Sacra Congregazione assegna a S. Teodoro Martire di rito semplice, per i Padri Minori Conventuali, il giorno 12. Novembre, per l'impedimento perpetuo della Dedicatione della Basilica Constantiniana, celebrata da essi sotto rito di prima classe, e per le Monache del Terzo Ordine di S. Francesco, quali celebrano S. Elisabetta d' Ungharia sotto l'istesso rito, come Padrona principale, si assegna a S. Ponciano Papa, e Martire il giorno 20. dell'istesso Mese; ma non trovandosi tal decreto nel registro della Segreteria, suppone l'EE. VV. a dichiarare, se si debba tale decreto osservare tanto dalle suddette Religiose, quanto per altre diverse Chiese dell'Ordine, nelle quali occorrono molti Santi del detto rito perpetuamente impediti, ovvero si debba nella dette Chiese lasciare totalmente la memoria di essi Santi, tanto più, che la rubrica generale, dove al titolo decimo de Translatione festorum, si legge al numero 8. Eo anno de eo non fit amplius, parla dei Santi semplici impediti dalle feste di prima classe mobili? Che della grazia Or. Et Sacra Congregatio, re mature discussa, ad relationem Eminentissimi & Reverendissimi D. Cardinalis Tamburini Ponentis Sanctæ memoriæ, referendum censuit: Si festum simplex perpetuo impediatur ob occurrentiam duplicis primæ classis, non esse ad aliam diem transferendum juxta Rubricas; Sac. Rit. Congregat. die 18. Julii 1750. in una Ordinis Min. S. Francisci; Vide numer. 1217.

1253 Regulares degentes in civitate tenentur ad Officium Dedicacionis Cathedralis sub ritu 2. classis, extra civitatem & per totam diocesim non tenentur, neque ad recitationem Officii in die festo; S. R. C. die 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Discreetorum Provincia Polonie. Officium Dedicacionis Cathedralis fit a Regularibus, & Monialibus in civitate sub ritu duplici secundæ classis sine octava, & similiter a secularibus in diocesi; vide n. seg. 498. & alios ibi notatos.

1254 Cum in omnibus diocesium Regni Polonie, & Magni Ducatus Lithuanie, Officio Dedicacionis Ecclesiæ Cathedralis assignata sit dies Dominica in perpetuum, & in eadem Dominica recitetur quotannis, utrum aliquando apud Regulares, occurrente in illa Dominica alio festo altioris ritus, vel dignitatis, debeat predictum Officium Dedicacionis Ecclesiæ Cathedralis apud Regulares transferri in aliam diem non

impeditam, etiam ultra duas septimanas, an omitti juxta Decretum Sacre Rituum Congregationis emanatum anno 1637. 20. Martii? Et insuper utrum cedere debeat predictum Officium Dedicacionis Ecclesiæ Cathedralis Officio solemniori alicujus Religionis occurrenti eadem die Dominica sub eodem ritu? Ad primam ejusdem dubii partem, responsum fuit, transferendum esse ad primam diem non impeditam; ad secundam vero, servari Rubricam X. Breviarii Romani de Concurrentia festorum num. 2. S. Rit. Congregat. die 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Discreetorum Provincia Polonie. (Servari Rubricam X. Breviarii: in qua legitur sub num. 6. Si duo vel plura festa novum festorum simul eodem die veniant, fiat Officium de majori, id est, de duplici, & semiduplici transferantur. At si omnia fuerint duplicia, fiat de digniori, seu solemniori, & que minoris solemnitatis sunt, transferantur; Rub. Brev. citat. Inter festa autem æqualis solemnitatis qualis ordo præcise attendatur; Vide numer. 522. Decretum vero in præsentem lege signatum sub numer. 555. ut omittatur Officium Dedicacionis, non est considerandum circa Officia de præcepto recitanda, inter quæ hoc festum considerari debet, ut in numer. 1278. sed de illis dumtaxat gratiose concessis; Vide n. 989. 1288. & 1297.

Dum fit expositio Sanctissimi Sacramenti ratione solemnitatis ad populum in Dominicis privilegiatis, vel aliis festis, in altari majori, ubi est expositum publicæ Sacramentum, si celebretur Missa diei, celebrari debet cum parentis festo, seu officio convenientibus, scilicet non est adhibendus color albus, uti competens solemnitati ratione expositionis, sed etiam violaceus; Sac. Rit. Congr. die 29. Januarii 1752. in una Ordinis Discreetorum Carmelitarum Provincia Polonie. (Ubi est expositum publicæ Sacramentum, si celebratur: propter necessitatem intellige, ait enim Cærimoniale: Non incongruum, sed maxime decens esset, ut in altari, ubi Sanctissimum Sacramentum situm est, Missa non celebraretur, quod antiquitus observatum fuisse videmus; Cærem. Episcop. lib. 1. cap. 12. num. 9. Vide numer. 641. 1137. & 1241. Missa vero sollemnis quando rite celebrari possit, Vide n. 481. & 1226.

Cum in Provincia Polonia, & Lithuana ob 1256 occurrit in perpetuum cum festo S. Nicolai Episcopi Martyris Patroni principalis ex die 8. Maji Officium Apparitionis S. Michaelis Archangelæ translatum in diem decimum Maji tamquam propriam recitaretur, quæritur, utrum

nunc, cum Sacra Rituum Congregatio officio S. Antonini de præcepto semiduplici eandem diem decimam Maji assignaverit pro universalis Ecclesiæ, debeat cedere officium Apparitionis S. Michaelis Archangeli ad uniformitatem Officii S. Antonini? Et responsum fuit: Officium jam translatum Apparitionis S. Michaelis Archangeli ob occursum festi S. Stanislaw Episcopi Martyris, quod in Polonia sub ritu duplici primæ classis celebratur, & perpetuo assignatum diei 10. Maji, non erit ulterius amovendum propter Officium S. Antonini Episcopi eo die in Ecclesiâ universalis celebrandum, sed firmo remanente Officio Apparitionis, illud S. Antonini transferatur in primam diem non impediatam; S. R. C. 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Disceat. Provincia Polonie. (Non erit ulterius amovendum: assignatio enim non est translatio, sed propria sedes festi illius regulariter reputatur; & ideo dectetur hoc est generale; Vide n. 879. 893.

- 1257 Utrum occurrat aliquando festo altioris ritus in Dominica secunda post Pascha, in qua ex indulto Sacre Rituum Congregationis recitatur in Polonia Officium æstivum huic Dominicæ Sanctissimi Sepulchri, debeat ne prædictum Officium SS. Sepulchri transferri in aliam diem non impediatam, an omitti juxta Decretum anno 1683. 20. Martii emanatum? Responsum fuit: Officium SS. Sepulchri, si occurrerit festum altioris ritus, non erit ad aliam Dominicam transferendum, sed prorsus omittendum. Sac. Rit. Congr. 29. Januar. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Disceat. Provincia Polonie. (Sed prorsus omittendum: quia ex Indulto, non ex præcepto recitatur, juxta decretum 20. Martii 1683. hic enuntiatur, quod. extat sub num. 555. Vide n. 989. 1238. & 1253.

- 1258 Etiam cum maxima solemnitate, & concursu populi, cantetur ab immemorabili tempore, in Adventu Domini, singulis diebus Missa votiva Beatz Mariæ Virginis, quæ vocatur *Rorate*, instituta etiam a Concilio Provinciali, ut est in Regno Poloniæ, a Paulo V. Papa approbata, non est tamen recensenda inter Missas votivas pro re gravi, vel pro publica causa, sed haberi dumtaxat poterit, ut mera populi devotio; Sac. Rit. Congr. 29. Januar. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Disceat. Provincia Polonie. (Singulis diebus: exceptis solemnioribus festivitatibus. Novem dies vero ante Nativitatem Domini sunt privilegiati, ubi adeo consuetudo & concursus, in quibus quotidie, etiam diebus solemnibus, unicam Missam cantare votivam cum Glo-

ria & Credo non negatur; Vide num. 348. & 1189.

Utrum ex præscripto Fundatorum, & institutione eorumdem possit dici Missa de Assumptione, Purificatione, Conceptione Beatz Mariæ Virginis in sabbatis, vel aliis feriis per annum non impediis festo duplici? Responsum fuit: Non sunt violandæ rubricæ imperitorum laicorum causa, & ideo petentibus Missam votivam de Assumptione &c. fiet satis celebrando unam ex Missis votivis Beatz Mariæ Virginis juxta temporis occurrence; Sac. Rit. Congr. 29. Jan. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Disceat. Provincia Polonie. (Fiet satis: sed contra Rubricas forte non agitur, si votiva Missa recitetur de Septem doloribus Beatz Mariæ Virginis, ut eruitur ex Missali Romano de eodem festo in mense Martio. Infra Octavam vero alicujus festivitatis, licet non fiat Officium de S. Maria, erit congruenter ejus votiva de octava sine Gloria & Credo; Vide n. 1238.

Cum in Regno Poloniæ ab immemorabili consuetudine recitetur 28. Septembris Officium Sancti Wenceslai Martyris sub ritu duplici minori, & sub eodem similiter ritu duplici minori recitetur 5. Martii Officium Translationis ejusdem Sancti Wenceslai Martyris, utrum liceat tolerari possit, ut festum principale, & ejus translatio sub eodem ritu celebretur, sicut in Magno Ducatu Lithuanicæ Officium S. Adalberti, & ejus translatio, & an debeat cessare a recitatione officii translationis S. Wenceslai Martyris sub ritu duplici in Regno Poloniæ, sicut & in Lithuania a recitatione officii translationis S. Adalberti? Responsum fuit: Servetur solitum; S. Rit. C. 29. Januarii 1752. in una Ordinis Carmelitarum Disceat. Provincia Polonie.

In iis Ecclesiis Regulatum, in quibus non est consuetum canendi quotidie Missam currentis Officii, utrum in Missa solemnî, quæ sola canitur pro re gravi, vel ob occursum festi solemnîs, de quo eodem die officium nequit fieri: non cantata Missa officii diei, nempe de Dominica privilegiata, feria majori, vel festo aliquo, debeat addi Collecta illius diei officii currentis? Responsum fuit: In Missis votivis solemnibus, quæ pro re gravi, vel ob occursum festi solemnîs in aliam diem sunt transferendæ, est unica tantum cantanda Missa, una Oratio dicenda est; Sac. Rit. Congr. 29. Januar. 1752. in una Ordinis Carmelitarum Disceat. Provincia Polonie. (Unica oratio dicenda est: cum Evangelio in fine Missæ S. Joannis, cum Prælatione pro-

propria, si habeat Missa, vel de communi; Vide n. 348. 835. & 851.

- 1262 Utrum Sacerdos secularis, vel regularis, habens officium duplex, & quid si duplex primæ, vel secundæ classis, celebrans in aliena Ecclesia ex devotione, ubi celebratur festum solemne, debeat ne celebrare Missam se conformando illi Ecclesie, ubi celebrat, etiam quoad solemnitatem, & colorem paramentorum? Utrum etiam Sacerdos secularis, vel regularis habens officium duplex, & quid si duplex primæ, vel secundæ classis, celebrans in aliena Ecclesia ex obligatione in sepultura solemni alicujus cadaveris, vel exequiis solemnibus, debeat se conformare illi Ecclesie celebrando Missam de Requiem? Responsum fuit: Serventur Decreta alias edita in una Tertii Ordinis S. Francisci die undecima Junii 1701. Et Sacerdotes tam Sæculares, quam Regulares conformare se debeant rituali Ecclesie, in qua celebrant; S. R. C. 29. Januarii 1725. in una Ordinis Carmelitarum Disceat. Provincia Polonia. Pro adimplenda rite & absolute mente hujus decreti, Vide ea, quæ diximus in annotatione ad n. 753. Nota. Hæc Decreta cum novissima sint, derogant quibuscumque aliis prioribus, L. Non est novum 26. & L. Sed & posterius 33. ff. de Legib. cap. 1. de Constitutionib. in 6. & per consequens certum est, quod nunc celebrans in aliena Ecclesia se debeat in Missa conformare Ecclesie in qua celebrat, saltem in casu alicujus solemnitatis, vel solemnis exequiæ; Sic Cavallieri in Calendario anni 1757. in fine.

- 1263 Missæ private de Requiem, etiam corpore præsentē, & insepulto, dici non possunt diebus, quibus sit de officio duplici etiam minori, vel alio in rubrica exceptis, & quæcumque consuetudo in contrarium abusus esse declaratur; Missa tamen unica solemnis insepulto corpore celebrari poterit etiam in Dominicis, & festis diebus, non tamen solemniorebus primæ classis. S. R. C. 29. Januarii 1752. in una Ordinis Carmelitarum Disceat. Provincia Polonia. (Vel aliis in rubrica exceptis: ut sunt ferie majores, & Dominicæ omnes; in quibus prohibetur fieri de festo duplici, ut in Breviario. (Solemnioribus primæ classis; festivis, & celebribus, intra quas ferie secundæ, & tertiæ Paschatis, & Pentecostes non numerantur; Vide n. seqq. 75. & 1102.

- 1264 Utrum in majori hebdomada, excepto triduo ante Pascha, & biduo post, & infra octavam Paschæ, & Pentecostes, ac etiam in festis duplicibus primæ classis, non tamen celebribus, possit cantari Missa unica solemnis de Requiem in sepultura cadaveris? Responsum fuit, Affirmative. S. R. C. 29. Januarii 1752. in una Or-

dinis Carmelitarum Disceat. Provincia Polonia. (Excepto triduo ante pascha, & biduo post: Vide tamen n. aut. & alios ibi notatos; & præcipue 1102.

In die obitus, vel depositionis alicujus defuncti 1265 Et sacerdotis dici poterit vel Missa prima, quæ est pro Episcopis assignata; ut in Commemoratione omnium fidelium defunctorum, vel ea, quæ est secundo loco posita, quæ est in die obitus, seu depositionis, dummodo oratio pro eo designata: Deus, qui inter Apostolicos Sacerdotes &c. omnino adhibeatur. Similiter agendum erit in anniversario pro Sacerdote defuncto. S. R. C. 29. Januarii 1752. in una Carmelitarum Disceat. Provincia Polonia. (Oratio Deus, qui inter Apostolicos: vel alia Præstata quasumus, ut in Rubrica Missalis de Missæ Defunctorum. Vide numer. 19.

Dignitates, & Canonici Metropolitanæ Ecclesie 1266 Urbanensis possunt uti anulò cum unica gemma, cruce pectorali sine gemmis, caligis, sandalis, & chirothecis sine auri ornatu in missis solemnitè decantandis; & quoad solum celebrantem, qui sedere debet in scamno cooperito tapete, vel paño currentis coloris, non vero in falsiditorio. S. R. C. 29. Januarii 1752. in eadem Urbanensi. Benedictio XIV. confirmans die 18. Febr. ejusdem anni in Constitut. quæ incipit: In Throno Justitiæ, ad primum, & secundum dubium.

Supradictæ Dignitates & Canonici, an Pal- 1267 matoria seu Bugia in Pontificalibus, & in Missis læcis, seu privatis, uti valeant? Responsum fuit, negative, & amplius: Sac. Rit. Congreg. 29. Jan. 1752. in eadem Urbanensi, ut supra, num. ant.

An liceat eisdem in Missa Pontificali popu- 1268 lum salutare dicendo Pax vobis, loco dicendi: Dominus vobiscum? Et an post Missas, Vesperas, aut Matutinum in Pontificalibus celebratum, possint ipsi solemnem dare benedictionem, dicendo: Sit nomen Domini benedictum; seu potius simplicem benedictionem tantum post Missam dicendo: Benedicat vos omnipotens Deus, cum unico, seu cum trino signo Crucis? Et an benedicens populum cum Sanctissimo Sacramento, dare possint trinam benedictionem, vel unicam; nec non, an iudati mitra, aliiq; paramentis ad instar Abbatum, etiam missas, aut vespas in Pontificalibus non celebraverint, dare possint trinam benedictionem? Et responsum fuit ad primum, Negative; & amplius. Ad secundum, Negative ad primam partem, Affirmative ad secundam, cum unico signo, & amplius. Ad tertium ad primam partem, Affirmati-

ve; ad secundam, cum unica tantum, & amplius. Ad quartum, negative, & amplius; S. R. C. 29. Jan. 1752. in *supradicta Urbinatensi ad quintum, sextum, septimum, & octavum dubium, Benedicto XIV. annuante*. Vide n. 190.

- 1269 An possint *supradicti* Pontificaliter celebrare Missas in Ecclesiis Monialium absque consensu Archiepiscopi? Et an in vestitionibus, & velationibus Monialium, scilicet de commissione Archiepiscopi, uti possint Mitra? Et responsum fuit Negative in omnibus. S. R. C. 29. Januat. 1752. in *dicta Urbinatensi ad nonum, & decimum dubium ut supra*.

- 1270 An in Metropolitana Ecclesia *supralaudatæ* Dignitates, & Canonici uti possint mitra, & pontificaliter celebrare in Missis defunctorum? Et responsum fuit, negative. S. R. C. 29. Januat. 1752. in *Urbinatensi ad undecimum dubium, ut supra*. Hoc decretum est generale, Prælatos omnes Episcopis inferiores respiciens. Vide n. 360.

- 1271 An in Insignibus, & armis suæ familie appositis, vel apponendis in paramentis sacris, aliisque rebus Ecclesiam concernentibus, loco mitræ, vel una cum ipsa, pileum apponere valeant Dignitates, & Canonici *supradictæ* Metropolitanæ? Et responsum fuit, Affirmative quoad mitram tantum, & amplius. S. R. C. 29. Januarii 1752. in *Urbinatensi ad duodecimum dubium, ut supra*.

- 1272 An pluries *supralaudatæ* Dignitates, & Canonici in Processionibus Sanctissimi Corporis Christi incedere possint capite cooperto? Responsum fuit, Negative, & amplius. S. R. C. 29. Januarii 1752. in *Urbinatensi ad trigesimum, & ultimum dubium, Benedicto XIV. ad servandum mandante die 29. Januar. ejusdem anni in Const. qua incipit: In Throno Iustitiæ*.

- 1273 Missæ, quæ coherenter ad officia semel in mense vel hebdomada recitari concessa celebrantur, puta da SS. Sacramento feria quinta, de SS. Nomine B. M. V. in Sabbato, de Patreno principali in alia festâ, cum Gloria in excelsis tantum, & sine Credo celebrari debent; S. R. C. 26. Augusti 1752. in *una Gadicensi*. (Officia semel in mense, vel hebdomada: quando, & earum licite recitanda; Vide num. 537. & alios ibi notatos.

- 1274 Cum ex fundatorum voluntate opus sit quotannis ultra officium divi plura anniversaria adimplere, & de pluribus festivitibus Sanctorum officium cum Vespere, & Missa celebrare, queritur, num Vespere dictarum Festivitatum Sanctorum Pontificum v. g. seu Virginum tempore paschali, si celebrentur, Antiphonæ

Psalmorum, & reliqua dici debeant cum Alleluja ob citati temporis paschalis occurrence? Et similiter in iidem Vespere (uopo extra diem proprium earum Festivitatem) ultimus psalmus esse debeat de sanctis Pontificibus v. g. *Memento Domine David*, & in sanctis Martyribus psalmus *Credidi*, non vero psalmus *Laudate Dominum omnes gentes*? Responsum fuit: Quando nostra officium diei sociatur aliud de aliquo Sancto ex fundatorum voluntate, si tempus currit paschale, ritum pro tempore convenit imitari, addendo Antiphonis, Versiculis, & singulis responsoriis Alleluja, non excepto Beate Mariæ Virginis Officio parvo, in quo dum seriali conjungitur officio diei, nullum addit Alleluja secundum peculiarem illius rubricam juxta alias resoluta. Psalmi quoque Vesperarum erant, ut jam alias designati in Feslo, scilicet ut in primis; si primæ decantantur Vespere, ut in secundis, si secundæ. S. R. C. 26. Augusti 1752. in *una Gadicensi*. (Secundum peculiarem illius Rubricam: scilicet: Tempore Paschali in Officio parvo Beate Mariæ, quod dicitur in choro, non additur Alleluja antiphonis, neque versibus, neque responsoriis. Rub. Brv. Tit. XXXVII. de Officio parvo B. Mariæ num. 2. juxta Decr. Sac. R. C. 28. Martii 1626.

Cum ex fundatorum voluntate Missæ solemnes ultra illam dici celebrentur, queritur, num propositæ Missæ solemnes celebrari possint occurrente Feslo duplici, & maxime quia tunc casus, si celebretur, datur, quod de eadem Festivitate in eodem die duæ Missæ solemnes in eodem principali altari dicantur, ex. g. una solemnis post Primam, & altera eadem post Tertiam? Responsum fuit: In casu, de quo agitur, duplex de eodem occurrenti solemni Feslo cantabitur Missa; una videlicet pro fundatione post Primam, altera Conventualis post Tertiam. S. R. C. 26. Augusti 1752. in *una Gadicensi*. Una pro fundatione post Primam. Non ritu votivo in hac accidentaliter occurrentia, sed de Feslo, ut Conventualis post-Tertiam. Non igitur postea vero Hora Canonica, scilicet una Missa post aliam immediate an possit cantari, Vide n. 517.

Queritur, num in Officio eidem Cathedrali Gadicensi, & Clericis ejuschori tantum adscriptis concessio, nomine & privilegio disorum Clericorum Cathedralis gaudere possint Clerici Curati, in eadem Ecclesia curam animarum exercentes, qui eadem eidem choro de rigore non sunt adscripti? Responsum fuit: Serveur decretum Sacre Rit. Congregationis 30. Augu.

11602. nempe: Clerici licet adscripti alicui Ecclesie, non tamen obligati choro, non tenentur recitare officia, quæ in choro propria dicuntur. S. R. C. 26. *Augusti 1752. in eadem Gadicensi.* Vide n. 11. 1174. & 1208. *seq.*
- 1177 Lignum SS. Crucis, & Spinæ Coronæ Domini Nostri Jesu Christi, ubi adest immemorabilis consuetudo, licitum est capere aperto sub baldachino processionaliter deferre, eisdem reliquiis incensantibus duobus thuriferariis. S. R. C. 26. *Aug. 1752. in Gadicensi.* (Lignum SS. Crucis, & Spinæ: cum stelo a spatulis pendente, manibusque cum eo operis deferenda sunt in processionibus. Et Episcopus eadefereus incedere potest cum mitra; Clerus vero & populus ut defecto capite procedat, statuitur. Vide n. 615. 637. 804. & 1111.)
- 1178 An onus celebrandi Missam unam omnibus diebus festivis Deiparæ Virginis, intelligendum sit pro diebus festivis tantum de precepto, an etiam pro aliis simplicibus, in quibus commemoratio in honorem Deiparæ Virginis intra annum fieri consuevit? Quo relato per Eminentiſsimum Cardinalem Cavalchinum Pontem, sacra eadem Congregat. respondit: Missas esse celebrandas omnibus diebus; in quibus sit officium beatissimæ Virginis sub ritu duplicis majoris, & altioris ritus tam in Ecclesia universali, quam in diocesi. *Die 9. Decembris 1752. in Braccensi.*
- 1179 Anniversaria, quæ ex diversorum Testatorum voluntate sunt a Capitulo præstentur circa singula quatuor anni tempora in cantu celebranda, absolvi possunt in festo duplici majori per annum, non tamen de precepto, etiam si dies ille non sit vere dies anniversarius defuncti. S. R. C. 22. *Decemb. 1753. in una Vilna. in Lithuania.* (Non tamen de precepto: audiendi Missam, & abstinendi ab operibus servilibus, juxta mentem Sac. Congregationis sub num. 1300. Vide etiam num. 1499. & 19.)
- 1180 Translato Anniversario a proprio die obitus Testatoris ob occurrentis impedimentum in alium diem non impedire, de Requiem cantanda est Missa sive ut in anniversario, sive ut in quotidianis; verba tamen in oratione: *Cujus anniversarium deposcimus diem commemoramus* &c. non sunt varianda; S. R. C. 22. *Decemb. 1753. in una Vilna. in Lithuania.* Vide num. ant. & 1499. nec non 19.
- 1181 Oportet die impediri, non potest pro defunctorum anniversario cantari Missa de occurrenti festo, vel Feria privilegiata per applicationem; S. R. C. 22. *Decemb. 1753. in una Vilna. in Lithuania.* (Non potest: sed transferri in aliam diem, prout transiit S. R. C. Vide n. ant. & 19. An aliz fundationes licite absolvi possint, consule num. 1107.)
- Anniversaria, quæ occurrunt absolvenda circa quatuor tempora Paschalia, & infra octavam Pentecostes, & non possunt omnia absolvi, aut fieri ante octavam Sanctissimi Corporis Christi, quomodo & qualiter absolvenda? Responsum fuit: Servetur Decretum datum die 4. Maii 1686. in una Canonico Regularium Larenanensium. S. R. C. 22. *Decemb. 1753. in una Vilna. in Lithuania.* Decretum: enuntiatum signatur sub num. 600. (Quomodo, & qualiter absolvenda: Vide num. citatum ant. & præcipue 19.)
- Pro missis ex fundatione, aut ex alia quacunque causa in cantu celebrandis, sive de Assumptione, sive de Conceptione Beatæ Mariæ Virginis, extra ejus festo dies, vel octavas earumdem solemnitatum, assumi nequit propria Festivitas, sed substituenda est una ex quinque votivis Missis Beatæ Mariæ Virginis, quæ habentur in Missali Romano juxta congruentiam temporis. S. R. C. 22. *Decemb. 1753. in una Vilna. in Lithuania.* (Assumi nequit propria Festivitas: Dubitatur de Missa votiva Septem dolorum Beatæ Mariæ in Missali Romano die Festivo assignata. Vide n. 1259.)
- Pro Missa votiva alieius Sancti, si habeat propriam, mutanda sunt verba: *Natalitia*, vel *Festivitas* in aliis congruentibus votivis, scilicet *Commemoratio*, aut *Memoia*. S. R. C. 22. *Decemb. 1753. in una Vilna. in Lithuania: pro Missa S. Casimiri.*
- Quando per rubricas Missalis, ac per decreta Sacre Congregationis, videlicet per octavas Natalitatis; Epiphaniæ, per Feriam IV. Cluerum, a Dominica Palmarum usque post Octavam Paschæ, per octavas Pentecostes, & Sanctissimi Corporis Christi, prohibentur Missæ votivæ privata, prohibentur etiam votivæ in cantu fudate. S. R. C. 22. *Decemb. 1753. in una Vilna. in Lithuania.* (Per octavas: nempe per omnes dies distans octavarum. Vide n. 1287.) (Votivæ in cantu fudate: illæ vero pro re gravi; vel de Titulari, seu Patrone Ecclesiæ non prohibentur, nisi diebus exceptis a Rubrica Missalis tit. VI. de Translatione, de quibus consule n. 805. Vide n. 1499.)
- Substitui debent Missæ de festo pro votivis in cantu fudatis diebus impeditis; & ex rationabili causa ab Ordinario dignoſcenda, & approbata, satisfieri posse festis, loco cantatarum, statuit S. R. C. 22. *Decembris 1753. in una Vilna. in Lithuania.* Vide n. 145. & 564.
- Noni saltem in primis diebus solemnibus pos-

sint substitui loco votivarum Missæ cantatæ de Feslo; reliquis vero diebus infra octavas, & aliis diebus supra enonciatis cantari votivæ? Responsum fuit, negative. *S. R. C. 22. Decembris 1753. in una Vilnen. in Lithuania.* Vide numer. 1285.

1288 Quando juxta Rubricas Missalis in Feriis Quadragesimæ, quatuor Temporum, Rogationum, ac Vigiliarum prescribuntur duæ Missæ cantatæ in Cathedralibus, & Collegiatis, una de Feslo post Tertiam, altera de Feria post Nonam: An propter insufficientiam temporis, ratione multarum votivarum cantandarum ex fundatione (quæ est in Cathedrali Vilnensi) possit una ex his duabus substitui lecta per cantata: & quæ potius, an de Feslo post Tertiam, an post Nonam de Feria? Responsum fuit: Non posse omitti alteram ex his duabus Missis cantandis. Rursus, an securius una ex dictis votivæ legi possit, ut ambe Conventuales de Sancto, & de Feria per rubricas præscriptæ decantentur? Et responsum fuit: Quoad Missam votivam lectam cantatæ substituendam, jam provisum sub num. octavo (de quo vide num. 1286.) *S. R. C. 22. Decemb. 1753. in una Vilnen. in Lithuania.*

1289 An in Dominicis infra octavam, sive privilegiatam, sive non, præter Missam Conventualem, quæ cantatur de Dominica, debeat etiam alia Missa cantari de infra octavam? Item in Dominicis per annum, in quibus fit de aliquo Feslo cum commemoratione Dominicæ, an item præter Missam Conventualem de Feslo celebrandam per Hebdomadariam, debeat etiam alia Missa cantari de Dominica per Vicarios, ut agitur in Cathedrali Vilnensi? Et responsum fuit, Negative: scilicet in Dominicis infra octavas, vel aliis a Feslo duplici impeditis, unicam tantummodo cantandam esse missam: In Dominicis quidem infra octavas de Dominicæ, cum commemoratione octavæ, in aliis vero Dominicis non privilegiatis, & in quibus fit de occurrente Feslo duplici, Missa de Feslo cum commemoratione Dominicæ, ejusque Evangelio in fine. *Sacra Rituum Congregat. 22. Decembris 1753. in una Vilnen. in Lithuania.*

1290 Quando absolvitur Missa lecta coram Sanctissimo Sacramento in monstrantia exposito, attamen velato; item coram Sanctissimo Sacramento in pyxide exposito, debent omnes genuflectiones observari in tali Missa, quæ alias observantur coram Sanctissimo Sacramento publice exposito, & non velato, conformiter ad rubricam Missalis Feriæ quædam in Cæna Domini. *S. R.*

C. 22. Decemb. 1753. in una Vilnen. in Lithuania. (Absolvitur Missa lecta: quæ regulariter dicitur pro expositione, privatur enim Missæ non sunt celebrandæ, nisi ex necessitate. Vide numer. 481.)

Quando Episcopus pro publicis supplicationibus injungit in Diocesi recitari publice in templis litanias de Sanctissimo Nomine Jesu, utrum Patrochi scientes easdem litanias esse prohibitas debeant satisfacere huic edicto? Responsum fuit: Dilata, & exhibeantur Litaniz. *S. R. C. 22. Decemb. 1753. in una Vilnen. in Lithuania.* (Exhibeantur Litaniz: Præter Litanias, quæ in Breviariis, Missalibus, Pontificalibus, ac Ritualibus continentur, nec non de Beata Virgine, quæ in sede Lauretana decantari solent, ipsæ consulta Sacra Rituum Congregatione, non possent in publicum edi. aut recitari in Ecclesiis, Oratoriis, & Processionibus, sub penis (ultra peccatum) arbitrio Ordinarii, & Inquisitoris severe infligendis, præcipit, & mandat Clemens VIII. die 6. Septembris 1601. Constituit. quæ incipit. *Sanctissimus.*)

Eti consuetudo in plurimis Poloniæ, & Lithuaniae Ecclesiis decantandi Officium parvum de Immaculata Conceptione Beatæ Mariæ Virginis: sunt insuper in aliquibus Ecclesiis relicta sine legata ad hunc effectum, ut idem Officium parvum de Immaculata Conceptione Beatæ Mariæ Virginis certis diebus publice decantetur; In tali casu Rectoribus Ecclesiarum quid facere debeant, cum idem officium sit prohibitum? Responsum fuit: Dilata, & exhibeatur Officium; *S. R. C. 26. Decemb. 1753. in una Vilnen. in Lithuania.*

Cum Archiepiscopus Civitatis Bahiæ, alias 1292 S. Salvatoris nuncupatur, occasione controversiæ in sua civitate exortæ circa commemorationem faciendam inter communia (suffragia de Sanctissimo Salvatore Titulari civitatis prædictæ, ejusque Cathedralis, ac de S. Francisco Xaverio Patrono principaliter rite electo, & confirmato ejusdem Civitatis, per supplicem libellum humillime supplicaverit Sanctissimo Domino Nostro Benedicto Papæ XIV. pro solutione sequentium duorum dubiorum, ac Sanctissas suas preces Oratoris Sacræ Rituum Congregationi remisit, prædicta dubia ab Eminentiſſimo Cardinali Tamburino ejusdem Sacræ Congregationis Præfecto, ac Ponente in ea proposita fuerunt, nempe: An Archiepiscopo prædicto liceat declarare per litteras Pastorales, Sanctissimum Salvatorem non esse patronum, sed semper fuisse & effectuale civitatis Bahiensis, ejusque Cathedralis; adeoque in posterum pro titulari habendum, &

colendum sub eodem ritu, quem nunc habet & semper habuit quamvis Patronus exstimator. Respondum fuit, auditu prius voto ab Apostolicarum Cereemoniarum collegio scriptis enarrato, typisque vulgato: Licere prout in dubio; *Sac. Rit. Congreg. 16. Febr. 1754. in eadem Babien. ad primum dubium.*

1294 An eidem supradicto Archiepiscopo liceat declarare per litteras Pastorales; S. Franciscum Xavierium esse patronum principalem civitatis Bahiensis rite constitutum; adeoque imponere pro Patrono principali habendum & colendum sub eodem, qui Patronis principalibus civitatibus conceditur; ita ut infra annum in Officio divino, quando dicantur Suffragia Sanctorum, de eo, ut Patrono principali, fieri debeat commemoratio loco competenti, & propterea in Missa, quando dicitur oratio *A Cunctis* sub littera N. ejus nomen exprimi debeat? Respondum fuit; Licere prout in dubio, dummodo non omittatur in Metropolitana commemoratione Sanctissimi Salvatoris tamquam Titularis ejusdem; *S. R. C. 15. Febr. 1754. in eadem Babien. ad secundum dubium.* Hoc decretum est municipale. Vide n. 561. Loco competentis videlicet ut in casu, post Commemorationes, vel Suffragia de Mysteriis Domini Nostri Jesu Christi, de S. Maria, & Angelis, de S. Michaelis, S. Joanne Baptista, S. Joseph, SS. Apostolis, & de ceteris aliis, ultimo loco de Pace; *Rubr. Brev. XI. n. 2. & XXXV. n. 1. Vide n. 1153.*

1295 Festum duplex secundae classis, habens octavam, cadit in Dominica impedit officium altioris ritus, sed sine octava; queritur utrum officium praedicti festi possit poni in subsequenti Dominica, cum alias sit octava ejusdem festi, & tota hebdomada sit impedita, vel potius debeat fieri de Dominica, & dictum officium poni prima die non impedita post dictam Dominicam? Respondum fuit: Negative quoad primam partem, Affirmative quoad secundam; *S. R. C. 16. Februarii 1754. in una Ordinis Carmelit. Discretar. Urbis.*

1296 Ubi erectae sunt Confraternitates S. Annae, S. Francisci, S. Antonii, & aliorum Sanctorum, non possunt cantari votivae simplices de hujusmodi Sanctis in festo duplici minori & majori, etiam si non sint de precepto seu festivo, licet antiqua consuetudo vigeat, & populus concurret, libenterque eas audiat, & cantari procuret; *S. R. C. 11. Maii 1754. in una Ordinis Minor. de Observ. S. Franc. Provincia majoris Poloniae.* (Non possunt cantari votivae de Sanctis: De Beata Virgine Maria an tali rigore sit procedendum, Vide n. 259. & alios.

Missae de Requiem pro Parentibus Fratrum, quavis feria secunda in quolibet Conventu non potest cantari, exposito Castro doloris, occurrente festo duplici minori & majori, etiam si non sit de precepto, seu festivo, *Sac. Rit. Congreg. 11. Maii 1754. in una Ordinis Minor. de Observ. S. Franc. Provincia Majoris Poloniae. Vide n. 75.*

Missae de Requiem possunt cantari in iis Ecclesiis pro benefactoribus defunctis (qui apud illos non sepeluntur) in die obitus illorum, occurrente festo duplici minori & majori, sed non de precepto, seu festivo; *S. R. C. 11. Maii 1754. in una Ordinis Minor. de Observ. S. Franc. Provincia Majoris Poloniae. Vide n. 75.*

An Missae de Requiem (ut populus semper praeferat, & non per applicationem Sacrificii) possint cantari pro Benefactoribus defunctis ad petitionem heredum quavis die, etiam si non sit dies obitus, vel anniversarii, occurrente festo duplici minori & majori, sed non de precepto, seu festivo? In omnibus supradictis quaevis exclusa volumus festa primae & secundae classis, Dominicas per annum, Dominicas, ac octavas privilegatas. Respondum fuit: Negative; *S. R. C. 11. Maii 1754. in una Ordinis Minor. de Observ. S. Francisci Provincia Majoris Poloniae.* (Ad petitionem heredum: secus autem pro adimplenda mente testatoris. Vide num. 29. In rarioribus vero Ecclesiis, cum agatur de die vera anniversaria, tantum indulgetur in officio duplici minori pia consanguineorum vota persolvere. Vide 737.

Cum S. R. C. decreverit, in festo duplici minori & majori, sed non de precepto, posse cantari Missam de Requiem, cum accipitur nuntius de obitu alienius in loco disito, sub die 4. Maji 1686. & Anniversaria, quae ex dispositione Testatorum cum cantu quotannis sunt celebranda, possint cantari etiam si eorum dies inciderint in festum duplex majus, non tamen de precepto, sub die 20. Julii 1689. annuente Sanctissimo Clemente IX. queritur intelligendum duplex majus de precepto, an quod sit celebre ad populum, seu festivum, vel alio modo &c. Et S. Congr. auditu prius voto unius ex Cereemoniarum Apostolicarum Magistris, ad relationem Eminentissimi Cardinalis Tamburini ejusdem Congregationis Praefecti, referendum censuit; Festum duplex majus de precepto est illud, in quo occurrit Officium recitandum sub ritu duplici majori, cuique a legitimo superiore adnexum est preceptum audiendi sacrum, & abstinendi ab operibus servilibus; *S. R. C. 11. Maji 1754. in una Ordinis Minor. de Observ. S. Franc. Provincia Majoris Poloniae. Vide n. 601.*

Quan.

1301 Quando adest onus celebrandi; v. g. duas Missas singulis diebus festivis duodecim Apostolorum, & pariter alias duas in festis Evangelistarum, non tenetur pro adimplendo testamento in festis SS. Joannis, & Matthæi ultra duas Missas, alias duas similiter celebrare ex eo quia prædicti Sancti non solum Apostoli, sed etiam sunt Evangelistæ; S. R. C. 7. Sept. 1754. in una Lisbon.

1302 Onus celebrandi, v. g. duas Missas in festis Doctorum Sanctæ Matris Ecclesiæ, rite adimpletur, quando officio Ecclesiæ utitur Antiphona: O Doctor optime; S. R. C. 7. Septemb. 1754. in una Lisbon.

1303 Patriarchas Religionum præ adimplendo onere, puta duarum Missarum in festis eorundem, eos omnes intelligendos esse, de quibus Ecclesia Catholica celebrat Officium, & Missam declarat; Sac. Rit. Congregat. 7. Septemb. 1754. in una Lisbon.

1304 An Fratres Provinciæ S. Mariæ de Arrabida in Regno Portugaliæ infra octavam omnium Sanctorum, Anniversarium a Joanne V. Rege Fidelissimo fel. rec. Cosmobi & Ecclesiæ fundatore institutum pro amabus Regis Petri II. & Regina Mariæ parentum suorum; nec non alia tria anniversaria pro omnibus defunctis Religiosis Provinciæ, eorumque parentibus, & Provinciæ Patronis; solemnitè celebrare possint illis duobus officio sub ritu duplici impeditis? Responsum fuit: Anniversarium pro gratia, & in reliquis servetur decretum Alexandri VII. 4. Augusti 1662. S. R. C. 11. Januarii 1755. in una Ordinis Minorum Reformatorum S. Francisci in Provincia S. Mariæ de Arrabida in Regno Portugaliæ. (Anniversarium pro gratia: non enim pro adimplenda mente testatoris celebratur; sed ad pium institutum, dam adhuc viveret Joannes Rex V. forte fuit ordinatum. Vide n. 19. & 179.

1305 An Patres supradictæ Provinciæ debeant, vel possint continuare recitationem officiorum specialium Calendarii Diocesani, vel ab illa totaliter abstinere? Responsum fuit: Negative ad primam partem, Affirmative ad secundam; & serventur Decreta Sacræ Congregationis, & Constitutiones Ordinis 4. S. R. C. 11. Januarii 1755. in una Ordinis Minor. Reformatorum S. Franc. in Provincia S. Mariæ de Arrabida in Regno Portugaliæ. Hoc decretum est generale pro omnibus Regularibus Calendario Religionis utentibus. Vide n. 550. & 182.

1306 An ferenda sit immemorabilis, aut antiqua consuetudo Parochorum benedictionem sacrum fontem de mano, aut in Vespers dicere, seu

florum juxta præscriptum Ritualis Romani, ubi agit de benedictione Fontis Baptismi extra Sabbatum Paschæ & Pentecostes, cum aqua consecrata non habetur? Responsum fuit: Parochos habentes facultatem benedicendi Fontem Baptismalem, Sabbatis diebus Paschæ, aut Pentecostes duntaxat, & non aliis diebus illud de mane benedicere debere. Qui vero hanc facultatem non habent, ab ejus benedictione se abstinere teneantur; S. R. C. 12. Aprilis 1755. in Lucana. Vide n. 599. & 673.

An Parochis, quibus in die Sabbati Sancti imminet onus adeundi Ecclesiam Matricem, aut plebanalem, ut functioni Fontis intersint, aquare benedictam, atque olea sacra recipient, possint, aut teneantur idem onus in alium Sacerdotem ab iis deputandum, ac delegandum rejicere; ut qui habent Fontem Baptismalem illum benedicant, & cum quo numero ministrorum, aut saltem sacrum faciant, pro commoditate, & devotione suorum Parochianorum? Responsum fuit: Parochis licet alium Sacerdotem delegare, qui benedictioni Fontis Baptismalis in Ecclesia Matricis pro iis assistat; sicuti etiam possunt die Sabbati Sancti aliter Sacerdoti Missæ celebrationem in propria Ecclesia committere. Qui facultatem obtinent fontem benedicendi, quatuor saltem Clericos in ministerio habeant; S. R. C. 12. Apr. 1755. in Lucana. Vide num. ant. & seg.

An fas sit Parochis uti in collatione Sacramenti Baptismatis aqua in Ecclesia Matricis, aut plebanali benedicta, cui privatim, & separatim, & non in ipso actu benedictionis Baptismalis infusa fuerint olea sacra? Responsum fuit: Parochi ex Matricis fonte aquam, cui sacra olea jam fuerint commixta, suscipere debent, quam adhibeant in Baptismi collatione. Qui vero ante Fontis benedictionem olea sacra recipere non potuerunt, illa subinde privatim, ac separatim in aquam mittere poterunt; S. R. C. 12. Aprilis 1755. in Lucana. (In Ecclesia Matricis; aut plebanali benedicta: nunquam in Ecclesiis non habentibus fontem, licet sacrum oleum non infundatur. Vide n. 673.

An Parochi in alienas Ecclesias convenientes possint, atque consuetudine immemorabili, aut saltem antiqua, sacrum facere in die Sabbati Sancti cum cantu, aut sine cantu in propria Ecclesia, prætermissa benedictionibus Ignis, Cerei, Prophetiis, aliisque ritibus ipsa die præscriptis, aut non obstante eadem consuetudine idem sacrum omittere teneantur, & quatenus Negative quoad secundam partem, sub qua pena statutuenda contra Parochos, aliosque Sacerdotes? Ref.

Responsum fuit: Congrue, ut Missæ in Sabbato Sancto celebrandæ ignis ac cerei benedictiones præcedant, ante quam Missam Prophetiz omitti non debeat, & Archiepiscopus Parochos ad ignis ac cerei benedictionem faciendam aliquid pena pecuniaria adigere poterit. S. R. C. 12. April. 1755. in *Lutana*. (Prophetiz omitti non debeat: Missam enim semper incipiendam esse a Prophetis, statuit S. R. C. Vide etiam n. 672. seg. & n. 1165.)

- 1310 An Canonici cogi possint ad recitationem in choro statutis diebus officii Beatz Mariz Virginis, idest nongum Canonizatis, & huius instantiz Ponentem, Eminentissimi Patres Sacre Rituum Congregationis Presbiterum, & huius instantiz Ponentem, Eminentissimi Patres Sacre Rituum Congregationis Præpositi unanimiter fuerunt in sensu: Non esse cogendos; & ita S. R. C. decrevit, ac servari mandavit: Die 14. Junii 1755. in eadem *Firmana*. (In choro statutis diebus: de quibus vide n. 196. ita. & 4207.)

- 1311 Cam Capitulum & Canonici Ecclesiæ Cathedralis Angelopollitanæ in Indiis Occidentalibus Sacre Rituum Congregationi humiliter exposuerint, tam in eadem Cathedrali, quam in tota Diocesi, admissum observata fuisse Decreta, & signanter illud de anno 1755. præcipiens, quod Officia Sanctorum, quæ in fine anni superant, non sint transferenda ad annum sequentem, sed quoties toto anni decursu de illis celebrari non valeat, tunc in illo anno diebus eorum propriis consideranda sunt tamquam simplicia, faciendo illorum commemorationem, ut sit in semiduplicibus cum nona lectione ex omnibus lectionibus propriis secundi nocturni (si proprias habuerint) ad modum unius; Sed cum quidam Religiosus Matritensis in Calendario typis dato, inter cætera adnotaverit circa supradictum Decretum, quod principium anni in hoc casu a die illius festi, non vero a mense Januario, computandum sit; Ideo ad tollendum quoddam dubium eidem Sacre Rituum Congregationi enixa supplicarunt, quatenus benigne declarare dignaretur, quod intelligendum sit de anno communi, qui incipit mense Januario, & non aliter. Et Sacra eadem Congregatio ad relationem mei Secretarii, damna Religiosi Matritensis vana interpretatione, Capitulo & Canonici præfate Ecclesiæ Matropolitane respondendo censuit: Decretum diei vigesime sextæ Novembris 1755. esse intelligendum de anno

vulgari & communi, qui a Calendis incipit Januarii. Et ita declaravit die 30. Augusti 1755. in eadem *Angelopollitana in Indiis Occidentalibus*. (Qui a Calendis incipit Januarius: ita ut neque Officium duplex die 31. Decembris occurrens & perpetuo impeditum transferri fas sit ad annum sequentem. Vide num. 1194. Decretum vero, 26. Novembris 1755. hic citatum, habes quamplurimis copulatum sub num. 962.)

Cum adfuit Decreta Sacre Rituum Congregationis aliquoties repetita; quod in Missa de Beatis, idest nongum Canonizatis, *Credo* dici non debeat, dubitatur, an in Festis B. Joannis Cantii, B. Joannis de Dukla, B. Ladislai de Gielejor, & B. Conjugandis Virginis, quorum Officium auctoritate Sedis Apostolicæ tamquam de Patronis Regni principalibus ritu duplici primæ classis in Polonia recitatur, *Credo* in Missa dicendum sit? Et responsum fuit: Affirmative; S. R. C. 29. Novemb. 1755. in *Varmienfi*. (Auctoritate Sedis Apostolicæ: hoc quæ Beati in patronos eligi non valent, & ubi forte assumpti fuerint, suppleri debent. Vide n. 1080. seg. Quamvis iuxta rubricam generalem Breviarii & Missalis Romani in festis ritus duplicis primæ classis nulla die infra octavam fiat commemoratio; tamen hymni ad horas terminari debent, v. gr. *Jesu ubi sis gloria*; Et in Missis Præfatio beate Mariz Virginis erigenda, ut pro festo S. Hyacinthi patroni principalis Poloniæ decrevit S. R. C. 29. Novemb. 1755. in *Varmienfi*. (Nulla die infra octavam fiat commemoratio: exceptis octavis Nativitatis, Epiphaniæ, & Corporis Christi, de quibus sit semper commemoratio, quocumque festo in illis occurrere; Rubr. Brev. VII. de Octavis n. 3. De die vero octava sit commemoratio etiam in festis solemnioribus; Rubr. Brev. IX. de eodem, num. 5. & 10. de Translatione Fessorum num. 2.)

Si Officium infra octavam festi S. Joachimi Patris beate Mariz Virginis in Polonia ex Iudicio Sacre Rituum Congregationis die 29. Januarii 1755. dato ad ritum duplicem primæ Classis cum octava elevati, & in Dominicam secundam post octavam festi Assumptionis ejusdem beate Mariz Virginis translati, cum octava festi Nativitatis beate Mariz Virginis concurrat, ut sæpius contingit, faciendum est Officium de die infra octavam S. Joachimi, an vero de die infra octavam Nativitatis &c.? Ratio dubitandi est, quod etsi festum primæ classis præcedat aliud secundæ classis, attamen octava beate Mariz Virginis est pro universali Ecclesiâ, jam autem altæ pro Polonia duntaxat, sitque de-
devo-

devotio fidelium ad Deiparam Virginem longe major. Respondum fuit: Recitandum esse Officium de infra octavam S. Joachim: *Sacr. Rit. Congreg. 19. Novembr. 1755. in Varmienfi.* (De infra octavam S. Joachim: ratione ritus primæ classis, qui habet præcedentiam a duplici secundæ classis; secus autem in paritate ritus, quia attendenda erit maior dignitas; Vide num. 1239.

- 1315 Ecclesia Collegiata Loci Gottenfladæ Diocesis Varmienfis (sub titulo Sanctissimi Salvatoris, & omniulm Sanctorum dedicata fuit, sed cum prior titulus, nempe Sanctissimi Salvatoris, illic nullam festivitatem haberet, Episcopus ordinavit, ut festum Transfigurationis Domini, quod in Octavario Romano per Bartholomæum Gavantium concinnato a Sacra Rituum Congregatione die 19. Februarii 1622. approbato, & Venetiis impresso, *Salvatoris* appellatione venit, dignitatem Tituli Ecclesiæ habeat, & Officium de eadem Transfiguratione Domini ritu duplici primæ classis cum octava deinceps recitetur; Sacra Rituum Congregatio dignabitur declarare, an hæc ordinatio sit observanda: nulla quidem ex parte Capituli & Cleri præstare Ecclesiæ est oppositum, Episcopus tamen desiderat, ut omnia auctoritate Sedis Apostolicæ fiant. In toto Dominio Veneto Dominica tertia mensis Julii ritu duplici secundæ classis recitatur Officium Sanctissimi Redemptoris, quod quidem Salvatoris synonymum, sed in Polonia præcati Officii usus nondum obtinuit. Et responsum fuit: Servandum esse decretum ejusdem Reverendissimi Episcopi; *Sacr. Rit. Congregat. 29. Novembr. 1755. in Varmienfi.* Vide n. 185. 866.

- 1316 Pater Provincialis Ordinis Minorum Excalceatorum S. Francisci Provinciæ S. Didaci Hispanensis Sacre Rituum Congreg. exposuit, prohiberi suis Religiosis a quibuscumque peculiaribus Constitutionibus usum pluvialis in processionebus Sanctissimi Corporis Christi, quæ leges cum advenfentur Decretis hujus Sacre Congregationis, humillime eidem supplicavit, ut præcipere dignaretur, ut ab omnibus suis Religiosis præfate Provinciæ eadem Decreta Sacre Congregationis essent observanda. Et Sacra Congregatio rescipit, quod eidem Oratori darentur Decreta alias in hoc dubio emanata, videlicet: Congregationis Montis Coronæ: Supplicante humiliter Sacre Rituum Congregationis P. Juvenale Vistatore generali Congregationis Carmaldensium Montis Coronæ infra scriptum dubium declarari, an liceat nos habentibus usum pluvialis in die, & infra octavam Sanctissimi Corporis Christi peragere processionem cum Sanctissimo Sacramento, & illud sine pluviali exponere?

Et Sacra eadem Rituum Congregatio censuit respondendum: Negative, quoad primam partem, & quoad secundam non posse cogi, id est In expositione Sanctissimi Sacramenti. Et ita respondit & declaravit, die 22. Januarii 1701. Quod Decretum eadem Sacra Congregatio etiam a Religiosis Excalceatis S. Francisci diocesis Provinciæ S. Didaci servari mandavit, Die 15. Maii 1756. in eadem Hispanensi. Vide num. 744.

Cum Reverendissimus Episcopus Varmienfis Sacre Rituum Congregationi exposuerit, quod Fratres Minores S. Francisci de Observantia nuncupati Conventum, existentes in sua Diocesi expunxerunt ab eorum Calendario festum Dedicationis Ecclesiæ Cathedralis, ad cuius celebrationem tenentur ex præscripto Decretorum; Sacra Rituum Congregatio rescipit: Ut Reverendissimus Episcopus cogat eosdem Fratres ad celebrationem festi Dedicationis suæ Ecclesiæ Cathedralis ad formam Decretorum, Die 18. Decemb. 1756. in eadem Varmienfi. (Ad formam Decretorum: juxta quæ obligantur ad celebrandum Anniversarium Dedicationis Ecclesiæ Cathedralis Regulares in urbe degentes, non vero in diocesi. Vide n. 419. & alios ibi notatos.

An civitas Calaguritana rigorose, prout ante Indultum, servare teneatur festum Sanctorum Hemeterii & Celedoni fratrum Martyrum & civitas Calceatenfis servare eodem modo teneatur festum S. Dominici, vel utraque civitas utrumque festum servare teneatur? Et responsum fuit; Affirmative ad primam, Negative ad secundam. S. R. C. 26. Martii 1757. in eadem Calaguritana ad primum Dubium.

An oppida, quæ non habent peculiarem Patronum, servare teneatur festum Patronorum principalium Ecclesiæ Calaguritane, cui subijunt, seu potius festa Patronorum utriusque Ecclesiæ, nempe Calaguritane, & Calceatenfis. Et responsum fuit: Negative ad utramque partem; *Sac. Rit. Congregat. 26. Martii 1757. in eadem Calaguritana ad secundum Dubium.* Viden. seq. An oppida, quæ habent peculiarem Patronum, servare teneatur festum illius dumtaxat, siue potius omisso festo sui peculiaris Patroni, servare teneatur festum Patronorum Ecclesiæ Calaguritane, cui subijunt, vel Ecclesiæ Calceatenfis hinc principaliter unitæ: vel potius Festa Patronorum utriusque, servato etiam festo proprii Patroni? Responsum fuit: Teneri servare festum Patroni particularis loci dumtaxat; *Sac. Rit. Cong. 26. Martii 1757. in eadem Calaguritana ad tertium Dubium.* Vide n. 1319. seq.

An civitates Calaguritana, & Calceatenfis festum

vare

vare teneantur, ultra festum Patroni proprii, festum Patroni principalis Provinciae, in qua sita sunt? Et an oppida particularia diocesis Calaguritanæ, siue habeant, siue non habeant Patronum proprium, servare teneantur festum Patroni proprii Provinciae, in qua ea respective existunt, nempe S. Prudentii Episcopi & Confessoris Patroni Provinciae Alacæ, & S. Ignatii de Loiola Patroni Provinciae Guipuzcoæ & Viscæjæ &c. Responsum fuit: Negative ad utramque partem; S. R. C. 26. Martii 1757. in eadem Calaguritanæ ad quartum Dubium. Vide n. ant.

- 1322 Officium S. Stanislai Poloni Martyris, Episcopi Cracoviensis, Patroni principalis Regni Poloniae, quod a Clero sæculari, & aliis in Polonia recitatur sub ritu duplicis primæ classis, a Patribus autem Carmelitis propter aliquod dubium siue scrupulum tantum sub ritu duplici minoris primæ Classis: Utrum idem Patres Carmelites in Polonia idem Officium S. Stanislai teneantur recitare sub ritu duplicis majoris primæ classis, qui ritus æquivaleret, & correspondet ritui duplicis primæ classis juxta Rubricas Brevariæ Romani, nec ne? Idem est dubium de S. Calimiro. Responsum fuit: Teneri ad ritum duplicis majoris primæ classis; S. R. C. 26. Martii 1757. in una Ordinis Carmelitarum Regni Poloniae ad primum Dubium. Vide num. 552.

- 1323 Officium proprium de eorum supradictis Sancto debet recitari cum suis antiphonis, lectionibus, responsoriis &c. a Patribus Carmelitis in Polonia, prout recitatur a clero sæculari, S. R. C. 26. Mar. 1757. in una ejusdem Ordinis Carmelitarum Poloniae ad secundum Dubium.

- 1324 Utrum festum Sancti Joachimi cum suo Officio, quod per Decretum Sanctissimi Domini Nostri Papæ Benedicti XIV. ex Dominica infra octavam Assumptionis Beate Mariæ Virginis translatum est pro Dominica post octavam Assumptionis ejusdem Beate Mariæ Virginis in Regno Poloniae, ut ab omnibus hoc Decretum observetur in Polonia, utrum etiam Patres Carmelites teneantur ad illud observandum propter uniformitatem cum aliis, nec ne? Responsum fuit, Affirmative: S. R. C. 26. Martii 1757. in una Ordinis Carmelitarum Poloniae ad tertium Dubium.

- 1325 Magister Cæremolariarum Ecclesiæ Cathedralis Gadicensis supplicavit, quatenus declararetur dignaretur: an Officium Patrocinii S. Josephi, quod privilegio & concessione particulari omnibus Hispaniarum Regniis indultum est celebrari sub ritu duplici minori Dominica tertia post Pascha, si concurrente in dicta Dominica, sicut accidit hoc præsentis anno 1757. festo Sanctissimorum Apostolorum Philippi & Jacobi sub ritu

duplici secundæ classis, vel alterius Sancti sub eodem ritu, dictum Officium Patrocinii S. Josephi non tam celebrari, neque transferri, sed omitti debeat, & quatenus affirmative; Supplicavit pariter pro declaratione, an licitum sit, & possit Reverendissimos Episcopos Gadicensis idem Officium transferre in aliam diem post citatam Dominicam tertiam, ut jam in simili ab hac Sacra Congregatione concessum fuit Archiepiscopo & Capitulo Ecclesiæ Hispaniensi sub die 26. Novemb. 1735. Et responsum fuit: In hujusmodi casu Officium Patrocinii esse omittendum ad formam rubricam; S. R. C. 26. Julii 1757. in una Gadicensi. (Omittendum: quia non ex præcepto, sed ex privilegio, & concessione particulari recitatur. Vide n. 1238. Vide etiam n. 960.

Facultas concessa est Clero Regni Poloniae transferendi Festa nonnollorum Sanctorum ad Dominicas infra eorum octavas ob majorem populi concursum; cum autem, ut sæpe solet, aliquod ex dictis festis incidat die Dominico, queritur: An hoc casu festa Sanctorum incidentia in diebus Dominicis celebrari debeant in eisdem diebus propriis assignatis pro Ecclesia universali, siue transferri ad Dominicas respective sequentes? Et responsum fuit: Festa prædicta celebranda esse in diebus propriis, non autem in Dominicis sequentibus in casu, de quo agitur; S. R. C. 16. Julii 1757. in una totius Cleri Regni Poloniae. (Diebus propriis: cum Missa & Officio, ut patet; secus autem cum celebraretur in Dominica infra octavam, quo in casu neque Missa solemniter conceditur. Vide n. 409.

Singulis Dominicis diebus totius anni, quibus Præstationes propriæ per Rubricas non sunt assignatæ, incipiendo a Dominica Sanctissimæ Trinitatis anni 1759. Sacerdotes omnes utriusque Cleri Sæcularis atque Regularis, præstationem de Santissima Trinitate, quæ jam inde a vetustissimis temporibus in usu fuisse dignoscitur, in Missa recitare teneantur; & inviolabiliter servati mandavit Sac. Rit. Congregat. 5. Januar. 1759. in Decreto Urbis & Orbis Sanctissimo D. N. Papa Clemente XIII. fel. rec. ipso movente, & Confirmante.

Subneantur infra scripta Decreta & varii Supplementis Auctorit.

Consecrator Ecclesiæ potest in actu Consecrationis statuere aliam diem pro Anniversario ejusdem Constitutionis; S. R. C. 19. Febr. 1387. Vide infra n. 1275. Decretum hoc refertur ad Geronio.

Coadjutor Episcopi potest de licentia ejusdem Episcopi benedicere populo, dum per Civitatem incedit; S. R. C. 31. Januarii 1591.

Hoc,

Hoc, & sequentia Decreta usque ad n. 1615. partim referuntur a D. Joanne Baptista Pitano in suis Constitutionib. & Decisionib. ad Sacros Ritus spectantibus; partim a Gavanto, Merati, Cavalieri &c.

- 1330 In Fer. v. in Cœna Domini fit Communio generalis in Missa per manus Celebrantis. Sacerdotes procedunt cum Stola de collo pendente, non autem in modum Crucis. Post Missam fit Processio cum SS. Sacramento per Ecclesiam tantum; & similiter in Fer. sequenti; S. R. C. 6. *Augusti 1591.*
- 1331 Non potest Episcopus cantare Missam in Ecclesiis Regularium ipsis invititis, ubi scilicet non est solitum; S. R. C. 6. *Julii 1593.* Ubi autem est solitum, potest & ibi Baldachinum erigere, ex Decreto edito sub die 10. *Junii 1603.*
- 1332 Eucharistia in Festo Corporis Christi non est deferenda per vias Hebræorum; S. R. C. 22. *Februarii 1593.*
- 1333 In Tabernaculo ubi asservatur SS. Sacramentum, non sunt retinendæ Reliquiæ, nec vasa sacrorum Oleorum; S. R. C. 22. *Febr. 1593.*
- 1334 Reliquiæ, quibus in Altaris consecratione utitur Episcopus, debent esse Sanctorum ab Ecclesia approbarum; S. R. C. 13. *Sept. 1593.*
- 1335 Tabernaculum SS. Sacramenti in Cathedralibus non debet esse in Altari majore propter functiones Pontificales, quæ sunt versis rebus ad Altare; S. R. C. 28. *Novemb. 1594.*
- 1336 Vicario Episcopi Missam cantanti solemnem, non ministrant Canonici, neque hic circulus ante ipsum; S. C. *Episc. 8. Martii 1595.*
- 1337 Ad Horas omnes, quæ recitantur in choro, ardeant in Altari duæ saltem candelæ; S. R. C. 7. *Aug. 1595.*
- 1338 Tempus præscriptum ad recitandum in choro divinum Officium ab Ordinario cum duobus, vel tribus deputatis a Capitulo diversimode fieri debet, secundum diversa Anni tempora, & adnotari in tabella appendenda in Sacristia; S. C. *Episc. 7. Augusti 1595.*
- 1339 Matutinum in Cathedrali recitandum est mane, non autem Vespere pro die sequenti; S. R. C. 18. *Octob. 1595.*
- 1340 Si consuetudo deferendi processionaliter SS. Sacramentum fer. vi. Parasceves in Feretro nigri velleribus contexto non potest absque gravi incommodo extirpari, est toleranda; S. R. C. 29. *Martii 1596.*
- 1341 Tolerari non debet, quod in locis publicis, & sordidis sicut depictæ versæ Cruces, ac Sanctorum imagines in derisum Christianæ Religionis; S. R. C. 22. *Maii 1596.*
- 1342 Non sunt consecranda ea Altaria, sub quibus recondita sunt defunctorum cadavera; S. R. C. 8. *Nov. 1599.*
- Si sub Altari, vel sub ejus gradibus humata sint defunctorum cadavera, non est ibi celebranda Missa, donec alio transferantur; S. R. C. 10. *Novemb. 1599.* Vide supra n. 236.
- Moniales completo Officio possunt recitare aliquem Psalmum, Orationem, vel Collectam; quia hoc non est Officio addere; S. R. C. 12. *Jan. 1600.*
- Episcopo absente, non potest Vicarius Missas celebrare Conventuales, nec Pontificales; S. R. C. 16. *Maii 1600.*
- Hebdomadarius non debet celebrare valde diluculo; S. R. C. 20. *Febr. 1601.*
- Nomine Processionum generalium comprehenduntur Rogationes; S. R. C. 21. *Martii 1601.*
- Musica non decet in Officio quadragesimali, præsertim cum instrumentis, & si est occasio alicujus scandalii; S. R. C. 27. *Martii 1601.*
- Ubi Canonici sunt pauci, Dignitates etiam accedere tenentur ad legile, & cantare sicut alii; S. R. C. 20. *Aug. 1601.*
- Sacerdoti Missam novam celebranti licet oblationes accipere, modo non descendat ab Altari; S. R. C. 1. *Octob. 1601.*
- Non sunt ex Organo faciendæ Conciones maxime ubi habetur solitus Pulpitus; S. R. C. 25. *Octob. 1601.*
- Dignitatibus hinc inde distributis in Choro incensentur ex cum Canonicis ab una parte, deinde aliz cum aliis Canonicis ab altera parte, non vero Dignitates simul ante Canonicos; S. R. C. 1. *Decemb. 1601.*
- Canonici in Dominicis sigillatim aspergendi sunt aqua benedicta, non vero unico ictu in circulum; S. R. C. 20. *Decemb. 1601.*
- Cum Antiphonæ præintonantur, omnes ab utroque latere Chori, etiam Canonici, surgere debent, juxta Cæremoniæ, non obstant consuetudine; S. R. C. 23. *Martii 1602.*
- Non est impedienda devotio ad Imagines sanctas; S. R. C. 17. *April. 1602.*
- Canonici tenentur in Choro psallere, alias non satisfaciunt obligationi suæ; *Sac. Rit. Congreg. 20. April. 1602.* Vide supra num. 12. & infra num. 1435.
- Missa Conventualis in Festis dicenda est tempore æstivo hora xiv. tempore vero hyemali hora xviii. in feriis autem potest dici paulo citius, modo non valde diluculo; S. R. C. 27. *Julii 1602.*
- Assistentia quæ fit ad Missam, & Vesperas fiat cum Pluviali; *Sac. Rit. Congregat. 3. Augusti 1602.*

Qui

- 1359 Qui sunt de gremio alicujus Ecclesie, debent recitare Officium, quod in Choro dicitur, & licet extra Ecclesiam, vel diocesim morentur, decet eos recitare Officium proprium Ecclesie ipsarum: *Sac. Rit. Congregat. 8. Sept. 1602.*
- 1360 Clerici licet adscripti alicui Ecclesie, & ejusdem servitio, non tamen obligati Choro, & quicumque alii Clerici Sæculares, Regularesve in Civitate, vel Diocesi commorantes, non tenentur recitare Officia propria Sanctorum illius Diocesis, vel quæ de consuetudine in eadem Ecclesia recitantur in Choro: *Sac. Rit. Cong. 8. Septemb. 1602.*
- 1361 Statuta Ecclesie Collegiatæ querenda sunt a proprio Episcopo: *S. R. C. 28. Septemb. 1602.*
- 1362 Qui assistit in Choro Missæ Conventuali non potest portare pileolum per totum Canonem; in aliis vero divinis officiis uri potest: *S. R. C. 5. Novemb. 1602.*
- 1363 In Ecclesia Collegiata possunt divina persolveri citius quam in Cathedrali: *S. R. C. 3. Decemb. 1602.*
- 1364 Infra Clausuram omnino prohiberi debet celebratio Missæ, etiam ad communicandas infirmas, non obstante antiquissima consuetudine: *Sac. Rit. Congreg. 10. Dec. 1602.*
- 1365 Missa Conventualis canenda est quotidie in Collegiatis, quarum Clerus est numerosus, & reditus non tenuis: *S. R. C. 14. Januæ. 1603.*
- 1366 Altare portatile tunc consecrationem amittit, quando frangitur, vel loco movetur repositorium Reliquiarum. *S. R. C. 5. Martii 1603.*
- 1367 Ubi oratio quadraginta Horarum fuit ob tumultus bellicos intermissa, debet restituí: *Sac. Rit. Congregat. 15. Apr. 1603.*
- 1368 Abusus antiqui in Processionibus tollendi sunt cum magna cautela, ne majora scandala sequantur: *Sac. Rit. Congregat. 13. Maii 1603.*
- 1369 In Dominicis & Festis potest celebrari Missa de Requiem pro defunctis insepulto cadavere: *Sac. Rit. Congregat. 23. Maii 1603. in Egitanien. Hoc Decretum intelligitur de Missa solemní, non vero de privatis; Vide supra n. 19. 328. 351. 423. 455. 643. 668. 688. & seqq.*
- 1370 Cineres distribuendi in fer. 14. post Dominicam Quinquagesimæ debent esse aridi, non vero in modum luti: *Sac. Rit. Congreg. 23. Maii 1603. in Egitanien.*
- 1371 Si Processio Litaniarum majorum terminetur ad Ecclesiam S. Marci, cantatur ibi Missa de S. Marco, non vero de Rogationibus: *S. R. C. 23. Maii 1603. in Hispalens.*
- 1372 Vesperæ defunctorum pro prima die mensis dicuntur post Vesperas etiam Dominicæ, vel Festi de præcepto sit accedat: *S. R. C. 23. Maii 1603.*
- Non potest Episcopus prohibere, ne Parochus celebret Mortuorum Officium sine interveitu Vicarii Foranei: *S. C. Episcop. 10. Junii 1603.*
- Psalmi Graduales, & Penitentiales dicuntur licite ubi est consuetudo eos dicendi pridie Vesperæ fer. 14. & vs. post Completor. *Sac. Rit. Cong. 2. Aug. 1603. in Laudem.*
- Vicarius Generalis supra Dignitates, & Canonicos paratos nullam habere præcedentiam, sed tantum aliis præcedat, quando sunt in habitu Canonicali ordinario, & sine Paramentis. *S. R. C. 6. Septemb. 1603. in Laurentana. Vide supra n. 16. & locis ibi indicatis.*
- Non est relinquendum Officium Breviarii pro Officio devotionis: *Sac. Ritum Congregat. 29. Nov. 1603. in Salamantina.*
- In eodem Palatio non conceditur nisi unum Oratorium privatum: *Sac. Rit. Congregat. 7. Februar. 1604.*
- Non potest uti Abbas extra suam Ecclesiam Mitra, & Baculo, neque ea ante se deferre: *S. R. C. 7. Julii 1604. Vide infra n. 1459.*
- Dedicatio Festum extra actum Consecrationis non potest amplius mutari ab Episcopo inconsulta Sede Apostolica: *Sac. Rit. Congreg. 16. Octob. 1604. in Ariminum. Vide supra n. 238. 426. 447. 1328.*
- Si Ecclesia dedicatio accedat in Festo Nativitatis B. M. V. Officium fieri debet de Dedicatio, & doz Missæ possunt eadem die canri; infra Octavam vero fiat de digniori: *S. R. C. 16. Octob. 1604. in Ariminum.*
- Corpora Sanctorum condum canonizatorum non possunt poni sub Altari: *Sac. Rit. Congregat. 16. Octob. 1604.*
- Titulus Antiquus Ecclesie mutari non potest a Confraternitate: *S. R. C. 26. Octobris 1604.*
- Si Episcopus interesse voluerit Horis Canonicis, statueri debet certam adventus sui horam, qua elapsa, poterit iubeoari Officium: *Sac. Rit. Congregat. 16. Januæ. 1605.*
- Episcopus Regularis debet recitare Officium juxta ritum suæ diocesis, non vero sui Ordinis: *Sac. Rit. Congreg. 11. Jun. 1605. in una pro Regulari promotæ ad Episcopatum.*
- Capellani Episcopi, qui cum eo recitant Officium, debent se illi conformare: *Sac. Rit. Congreg. 11. Jun. 1605. in una pro Regulari promotæ ad Episcopatum.*
- Ubi viget consuetudo immemorabilis, potest recitari Officium de Communi pro Sanctis jam non canonizatis: *S. R. C. 11. Jun. 1605. in Vitem. & repetitur in Rubricis Brev. Minor. Observ. Vide supra n. 217. 227.*
- Missæ ad satisfaciendum elemosynis alicui Eccle-

RITUM CONGREGATIONIS.

145

In ea occurrerit Festum duplex, in Cathedralibus, & in Collegiatis canendae sint duae Missae: S. R. C. 12. Martii 1618.

Conceptionis: *Sacra Rituum Congregatio* 24. Maji 1652.

Quaedam Missa propria SS. Rosarii fuit concessa tantum Ordini Praedicatorum: *Sac. Rit. Congregat.* 25. Jun. 1632. in una Ord. Predicator.

Missae certis Regularibus concessae non possunt ab aliis dici, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis: S. R. C. 19. Novemb. 1652. in una *Conventualium Siciliae*.

Annuli usus in Missa prohibetur Protonotoariis non participantibus, & quibuscunque Doctoribus: *Sac. Rit. Congregat.* 11. Februarii 1632. in Tropien. Vide supra n. 443. 493. & infra num. 1454.

In Festo Stigmatum S. Francisci adhibetur color albus: *Sac. Rit. Congreg.* 1632. in una *Urbis*.

Symbolum S. Athanasi, quod dicitur ad Primam, laudabilis in Choro recitatur stando: S. R. C. 23. Decemb. 1624.

Imagines illorum, qui cum Sanctitatis, seu Martyrii fama decesserunt, non sunt apponendae in Oratoriis, vel in Ecclesiis, tam secularibus, quam Regularibus, antequam declarentur Beati, neque ad eorum sepulchra accendendae sunt lampades aut tabellae affigendae sine licentia Sedis Apostolicae: S. R. C. 13. Martii 1655.

Non ideo praediciendum erit in aliquo illis, qui aut per communem Ecclesiae consensum, aut per Patrum, virorumque Sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientia, ac tolerantia Sedis Apostolicae, vel Ordinarii, coluntur: S. R. C. 13. Martii 1625.

Ad Invitatorios, Antiphonas, Responsoria, & Versiculos in Officio parvo B. M. V. non additur *Alleluja* tempore Paschali: S. R. C. 28. Martii 1626.

Facultas concedendi usum Pileoli in Missa spectat ad Papam: S. R. C. 24. April. 1626. in *Velterna*.

Non potest omitti altera ex duabus Missis cantandis de festo, & de feria: S. R. C. 16. Maji 1626. in *Brugen*.

In Missa Fer. 1v. Temporum currentis in die octava Nativitatis B. M. V. dicenda est Praefatio communis, non vero de B. V. *Sac. Rituum Congregat.* 12. Decemb. 1656. in una *Urbis*.

Signum quod fit cum Patena a fronte ad pedes, fit integrum cum signo Crucis, post quod debet deosculari: S. R. C. 13. Martii 1627. in *Panormitana*.

Protonotarii non possunt benedicere Paramen.

1412 Canonici non debent ascendere ad stallum Dignitatum: *Sac. Rituum Congregat.* 12. Martii 1618.

1413 Capuccini in Processionibus possunt erigere, & deferre propriam Crucem: *Sac. Rit. C.* 12. Maji 1618.

1414 In Festo Corporis Christi non est deferenda in Processione Eucharistia Sacerdotum humeris, sed Celebrantis manibus: *Sac. Rit. Congr.* 2. Jun. 1618.

1415 Capuccini post sibi concessam propriam Crucem erectionem, debent in Processionibus locum cedere Regularibus illis, qui sub propria Cruce, & in proprio loco incedebant, antequam ipsi Crucem propriam deferrent: S. R. C. 23. Martii 1619. Vide infra n. 1420.

1416 Potest Episcopus cogere Canonicos ad discendum Cantum Gregorianum, etiam per subalternationem fructuum: *Sac. Rituum Congregat.* 9. Maji 1619.

1417 Regulares in celebratione Missae possunt annuntiare dies festos, & jejunia in suis Ecclesiis: S. R. C. 2. Jul. 1620.

1418 In Oratione *A cunctis* nomina Patronorum, S. Michaelis Archangeli, & S. Joannis Baptistae proponenda sunt Apostolis: *Sac. Rit. Congregat.* 22. Augusti 1620. *Praedicta dispositio habetur etiam in Rub. Missal. post Orat. A cunctis*.

1419 Si in communibus Sanctorum suffragiis faciendi sit commemoratio de Cruce, tamquam de Titulo Ecclesiae, sufficit ea ordinaria, quae habetur in Psalterio, quando scilicet Officium currit feriale: S. R. C. 30. Martii 1621.

1420 Erectio Crucis Capuccinis concessa fuit in illis tantum locis, in quibus sub Cruce Minor, Conventualium incedebant, & ideo in locis, in quibus jam sub propria Cruce, seu in proprio loco sub Cruce Cleri in Processionibus antehuiusmodi concessionem incedebant, eundem locum retinere debent: *Sac. Rit. Congregat.* 10. Julii 1621.

1421 Festum S. Annae est de precepto ubique: *Sac. Rit. Congregat.* 24. April. 1622. *De mandato Gregorii XV. in Constitut. incip. Honor laudis*.

1422 Moniales, quae Breviario Romano uti consueverunt, non sunt compellendae ad recipiendum Monasticum: *Sac. Rituum Congregat.* 6. Maji 1622.

1423 In Officio de Festo Conceptionis Beatae Mariae Virginis non aliud nomen adhibeatur, quam

- menta pro Missa: S. R. C. 17. Julii 1627. in una *Castri Durantis*.
- 1437 Ad Missam Vicarii Generalis non debent accendi quatuor candelæ, neque assistere duo Capellani: S. R. C. 7. Augusti 1627.
- 1438 Celebrans in Parasceve mittat particulam in Calicem sine aliquo Crucis ligno, neque se signet cum Calice: S. R. C. 28. Augusti 1627. in una *Urbis*.
- 1439 Si Festa SS. Apostolorum Philippi & Jacobi, ac Inventionis S. Crucis occurrerint infra Octavam Ascensionis, præfatio in Missa erit de Apostolis, vel de Cruce; at Communicantes de Ascensione: S. R. C. 28. Augusti 1627. in una *Urbis*.
- Hic duo notanda occurrunt: primum, quod idem dicendum de aliis Festis, ac de Missis votivis propriam habentibus præfationem, & infra eandem Octavam celebrandis; sicut & hoc præfatus servandum infra Octavam Epiphaniæ, quo ad Festâ duplici primæ classis occurrentia, si propria gaudent Præfatione. Alterum, quod infra Octavam Nativitatis Dominicæ, non solum semper dicenda Communicantes, sed etiam Præfatio, licet Missæ, vel occurrat, vel votiva propriam habeat Præfationem, ut clare patet ex Missa S. Joannis Evangelistæ, in qua recitatur Præfatio Nativitatis, non vero Apostolorum.*
- 1440 Oratio impetrata à Superiore, veluti Deus refugium, omittenda est in duplicibus 1. classis; Romæ vero omittitur etiam in duplicibus 2. classis: S. R. C. 28. Augusti 1627.
- 1441 In fine Missæ ad quocumque Altare celebratæ, sit reverentia Cruci infra gradus, capite semper aperto: S. R. C. 28. Augusti 1627. in una *Urbis*.
- 1442 Infra Octavam Epiphaniæ nequit fieri nisi de duplici 1. classis, cum commemoratione Octavæ & prohibentur Missæ votivæ, excepta una solemni pro re gravi, & de Requiem præsentæ Cadavere. Et si occurrat, tam in hac, quam infra alias Octavas privilegiatas Paschatis, Pentecostes &c. celebrari Missæ solemnis pro re gravi, dicitur unica Oratio, Gloria, Credo, & Præfatio propria si habeatur, sed Communicantes semper de Octava. Sac. Rit. Cong. 28. Augusti 1627.
- 1443 Vicarius, ut Vicarius, non potest, absente Episcopo, Missas cantare solemnes, SS. Sacramentum, aut Sacras Reliquias paratus deferre, nec aliis se immiscere functionibus Ecclesiasticis, sed tantum præesse, ut omnia suo ordine fiant: Sac. Rituum Congregat. 19. Septemb. 1627.
- 1444 Litanie Majores, si occurrant in die Paschatis, transferuntur in fer. 3. seq. S. R. C. 25. Sept. 1627. in una *Urbis*.
- Non in fer. 2. S. R. C. 29. Sept. 1665. in una *Galliar.*
- Baldachinum Abbatis sine auro sit, & ter in 1445 anno ad summum adhiberi potest: Sac. Rit. Congreg. 29. Jan. 1628. Vide verb. Abbas sub num. 31.
- Abbati celebranti una tantum Mitra concessa dicitur: S. R. C. 29. Jan. 1628.
- Missæ solemnis Abbatialis ter in anno ad 1447 summum est canenda, non tamen cum septem, sed cum sex candelabris, & cum abaco parvo: S. R. C. 29. Jan. 1628. Vide verb. Abbas sub num. 31.
- Missæ S. Gregorii pro vivis, & defunctis im- 1448 pressæ: xv. Auxiliorum; & de Patre Eterno; prohibita sunt: S. R. C. 8. April. 1628. in una *Urbis*.
- Officium defunctorum dici potest in Choro 1449 separatim ab officio diei in diebus exceptis a Breviario pro adimplenda Testatorum voluntate: S. R. C. 12. Jun. 1628.
- Abrogatur omnis consuetudo non canendi 1450 Missam de die ultra Vivam, seu pro defunctis: S. R. C. 28. Aug. 1628.
- De Titulis Altarium, nisi sint in Calendario 1451 Romano, nullum recitatur officium; S. R. C. 28. Augusti 1628.
- Triginta Missæ S. Gregorii pro defunctis non 1452 prohibentur: S. R. C. 28. Octobris 1628. in una *Urbis*. Vide supra n. 1448.
- Annuli usus in Missa prohibetur non solum 1453 Protonotaris, sed etiam Canonicis Ecclesiarum Cathedralium: S. R. C. 20. Novemb. 1628. in dubio circa delationem annuli. Vide supra n. 443. & 492. 1426.
- Capellani Sæculares in propriis Ecclesiis Mon- 1454 achialis, quæ Romano non utuntur Breviario, dicere possunt Missam de Sancto Ordinis, de quo Moniales officium recitant, sed cum Missali Romano, ut in proprio de Sanctis, vel de Communi: S. R. C. 10. Novem. 1628. in una *Urbis*.
- Solemniter consuevisse fieri officium significat 1455 Festum populi, aut Cleri cum apparatu: S. R. C. 9. Decembris 1628.
- De Sanctis canonizato non potest fieri offi- 1456 cium extra propriam Ecclesiam sine novo decreto: S. R. C. 9. Decemb. 1628.
- Moniales in Confiteor ne dicant sibi Mater, 1457 nec vobis Sorores, sed ut in Breviario: S. R. C. 18. Augusti 1629.
- Sæpius decretum est, Episcopos carere facul- 1458 tate delegandi aliis benedictionem Paramento- rum,

- tum, & earum rerum, in quibus unctio non adhibeatur: *Sac. Rit. Congregat. 22. Decembris 1629.*
- 1459 De licentia Ordinarii poterit Abbas uti Mitra, & Baculo extra proprias Ecclesias: *Sac. R. C. 6. Decembris 1635. Vide verb. Abbas sub num. 31.*
- 1460 Pyxis, in qua asservata fuit Eucharistia, non potest vendi vel oppignari: *S. R. C. 27. Augusti 1632.*
- 1461 In Ecclesia SS. Nazarii & Celsi transferendum est festum SS. Victoris & Innocentii in primam diem non impeditam (post Festum SS. Nazarii & Celsi) sub ritu semiduplici, sed cum Evangelio, & Oratione eorundem, in qua omittuntur Socii: *Sac. R. Congr. 12. Febr. 1633. in Mediolanen. Vide supra num. 25. 717. 891. 927.*
- 1462 Canonici in Processionibus, quibus Episcopus cum Mitra intervenit, intra Ecclesiam incendant capite detecto, & extra eam cum Birreto in capite: *Sac. Rit. Congregat. 30. Martii 1633.*
- 1463 Moniales ipsæ tenentur legere, vel cantare cantu firmo divinum officium, non vero eorum Capellani: *Sac. Rituum Congregat. 11. Maji 1635.*
- 1464 In Calendariis Locorum fiat nota ad libitum, quando officia non sunt de præcepto: *Sac. Rit. Congregat. 6. Februar. 1638. Vide supra n. 537.*
- 1465 Ille idem, qui benedicit Cineres prima die Quadragesimæ, vel Candelas in Festo Purificationis, aut Ramos in Dominica Palmarum, debet etiam cantare Missam sequentem: *S. R. C. 12. April. 1640.*
- 1466 Tolerandum, quod Canonici tribus mensibus anni frigidioribus recitent diebus ferialibus Matutinum in Sacristia: *Sac. Rit. Cong. 13. Septemb. 1641.*
- 1467 Magister Cæremoniarum tenetur personaliter significare Episcopo quando debeat ad Ecclesiam accedere pro functionibus Episcopalibus: *S. R. C. 31. Octobris 1643.*
- 1468 Regulares, qui sunt in possessione præcedentis, præcedant in publicis functionibus; & ubi non constet de possessione, præcedant ii qui sunt antiquiores in loco controversæ: *S. R. C. 6. Octob. 1645.*
- 1469 Organum haberi debet etiam in Ecclesiis Collegiatis: *Sac. Rituum Congregat. 27. Julii 1646.*
- 1470 In Missis votivis de Passione, vel de Cruce, quæ dicuntur infra hebdomadam Passionis, non est omittendus Psalmus *Judica me Deus*, neque *Gloria Patri* ad Introitum, & *Lavabo*, licet hæc omnia omittantur in Missa de Tempore: *Sac. Rituum Congregat. 10. Februarii 1647.*
- Candelæ, Cineres, Palmæ distribuuntur stando cum Mitra in capite ab eo, qui privilegium habet eam gestandi: *S. Rit. C. 28. Februar. 1649.*
- Festum, quod in aliqua Ecclesia celebratur ratione Corporis, vel insignis Reliquiæ, non habet octavam, nisi specialiter concedatur a Sede Apostolica: *Sac. Rit. Congregat. 12. Augusti 1652.*
- Tam Minores Conventuales, quam Observantes Reformati S. Francisci possunt in propriis suorum Ordinum Ecclesiis solemnizare Festum S. Antonii Patavini ex ipsa die, in quam incidit; dummodo Reformati a Processionibus abstineant in eodem loco: *S. R. C. 20. Sept. 1658.*
- Nulla modo sunt permittendæ duæ Processiones de eodem Festo in eodem loco: *S. R. C. 9. April. 1662.*
- Antiphona in Choro Cathedralis, postquam primo loco data fuerit Celebranti in cornu Epistolæ, danda est secundo loco primæ Dignitatæ sive a cornu Evangelii, sive a cornu Epistolæ existentis, & sive interveniat, sive non prima Dignitas, quæ sedet a dicta parte Evangelii, non obstante allegata consuetudine: *S. Rit. C. 12. Martii 1665. in Senogallien.*
- Ad octavam Benedictionem in Festo Conversionis S. Pauli Apostoli, non dicitur: *Cujus Conversionem colimus*, sed *Cujus Festum Celebamus*: *S. R. C. 23. Febr. 1666.*
- Potest ex hoc quid faciendum sit in Officiis Translationis, Apparitionis, Ordinationis, vel Inventionis, & similibus.
- Si transferatur aliquod festum pro quo solent pulsari plures campanæ, pulsari debent propria die, & non in qua transferretur: *S. R. C. 23. Sept. 1666.*
- Ad Responsorium breve Completorii in Dominica Passionis, ne omittatur *Gloria Patri*, si die sequenti fiat de Festo semiduplici: *S. R. C. 18. Sept. 1666.*
- In Missis votivis privatis non est dicendus Hymnus Angelicus, nisi fuerit Missa Angelorum, in qua quotidie est recitandus; vel Missa de Beata Maria, in qua quolibet Sabbato dici debet: *Sac. Rituum Congregat. 14. Maji 1672.*
- Si Moniales non habeant Missale à Roma non diversum, Sacerdotes in earum Ecclesiis celebraturi possunt dicere proprias Missas ipsæ

Monialibus concessas : S. R. C. 27. *Augusti* 1672. Vide infra num. 1494.

- 1481 Clausula posita in Brevibus Indulgentiarum, scilicet : *Volumus autem, ut si alias Christifideles distam Ecclesiam visitantibus, aliqua alia Indulgentia perpetua, vel ad tempus nondum elapsam duratura concessa fuerit, presentes Littere nulla sint, non comprehendit Altaria privilegiata pro defunctis* : S. R. C. 23. *Jan.* 1676. Vide infra num. 1491.

- 1482 Quando dicitur Oratio *A cunctis*, vel *Ecclesia*, non est dicenda Oratio contra Paganos, vel alia huiusmodi, quia sufficienter una continet quod & altera : Sac. Rit. Congreg. 16. *April.* 1688.

- 1483 AQUEN. *Instante Clero Aquen. pro declaratione infrascriptorum dubiorum*, videlicet :

I. An attentata concessione recitationis officii SS. Sacramenti quolibet die Jovis non impedito, & excepto tempore Adventus, Quadragesimæ, & Vigiliarum, Clero Sæculari diocesis Mantuanæ, & Status Montisferrati, recitari possit a Clero Sæculari Aquen. quemadmodum prædicatur a Clero Sæculari Mantuano propter verba decreti prædicti, vel eodem modo & forma quibus ibidem recitatur a Sæcularibus?

II. An cum Regulares varii sint in assignando quolibet mense lectiones 2. & 3. Nocturni pro huiusmodi officio, consistit de Decreto ejusdem Sac. Congregat. Rituum, quo utuntur PP. Barnabites, quod nimirum lectiones 2. & 3. Nocturni semper recitari debeant, prout in die Solemnitatis Corporis Christi?

III. An, quando recitatur officium prædictum, Missa dici debeat prout in Solemnitate Corporis Christi, & cum Sequentia *Lauda Sion* &c. vel ut Missa votiva de SS. Sacramento in fine Missalis; an 2. & 3. Oratio dici debeat ut infra octavam ejusdem Solemnitatis, vel 2. & 3. ad libitum?

IV. An prædictum officium recitari possit etiam tempore Adventus, Quadragesimæ, & Vigiliarum, prout etiam prædicatur ex ratione, quod nullum tempus sit in Decreto exceptum; & ratio dubitandi est, quia sic sequeretur, quod imposterum ibidem amplius non recitaretur a Clero integrum Psalterium per totum annum, nec officium fer. vi. nec in Choro Psalmi Pœnitentiales.

Et Sac. Congreg. Respondit : Ad I. & IV. asserta concessio intelligenda est extra Adventum, Quadragesimam, Quatuor tempora, & Vigillas, ac ita tam a Sæcularibus,

quam a Regularibus servari debet, prout alias decrevit Sac. Rit. Congreg. sub die 18. Novemb. 1612. & 11. Novemb. 1641. Ad II. Assertivæ ex Decreto pro Ord. Minor. de Observan. emanato die 12. Julii 1664. Ad III. Missa votiva celebranda est sine sequentia, & cum Orationibus temporis congruentibus, ex eodem Decreto, & ita censuit, & servari mandavit Sac. Rit. Cong. hac die 13. Junii 1689.

Si primæ Vesperæ de S. Martina Impediatur fuerint Festo duplici, vel Dominica, Hymnos proprius Vesperarum uniatur Hymno Matutinali; & ex duobus fiat unus sub unica conclusione. S. R. C. 26. *April.* 1692.

Et cum similitum eadem sit ratio, idem videtur dicendum de aliis Festivitatibus proprias habentibus Hymnos, dummodo sint ejusdem metri, & successivas continentes actiones.

Ubi die decima octava Decembris celebratur Officium de Expectatione B. M. V. omittenda sunt ad Laudes Antiphonæ illæ quæ occurrunt in illa feria in proprio de Tempore : S. R. C. 12. *Maji* 1692.

Si prædictum Festum Expectationis venerit in fer. iv. Quatuor temporum nec erit dicenda nona lectio in officio, nec legendum ejus evangelium in fine Missæ, sed illud S. Joannis; ideoque de feria sola fiat commemoratio in officio, & Missa : Sac. Rit. Congreg. 12. *Maji* 1692.

Translato festo S. Confessoris ultra sequentem diem, in Hymno *Iste Confessor* facienda est mutatio versiculi, dicendo : *meruit supremos* &c. S. R. C. 14. *Jan.* 1692.

Extenditur ad Ecclesiam universalem Festum B. M. V. de Mercede, celebrandum die 24. Septembris sub ritu duplici de præcepto, cum Oratione propria ac lectionibus 2. Nocturni : S. R. C. 18. *Febr.* 1696.

Festum Translationis, Ordinationis, Apparitionis, vel Inventionis, quod alibi celebratur ratione corporis, vel insignis Reliquiæ, celebrandum est sub ritu semid. nisi sit festum unicum, vel principale, & supposita concessione, si bis celebratur : S. R. C. 6. *Decembris* 1698.

Regulares, obtenta a locorum Ordinariis licentia oretus, vel in scriptis, faciendo solemnes Processiones extra limites Conventuum suæ Religionis cum Statu, aut Reliquia aliquo Sancti, possunt uti Pluviali, licet ejus usus non fuerit expressus in licentia obtenta : S. R. C. 21. *Mart.* 1699.

Sub generali Indulgentiarum suspensione, quæ

sit anno Iubilzi, non comprehenduntur Altaria privilegiata, nec aliz Indulgentiz pro solis defunctis concessz: S. R. C. 24. Jan. 1700.

- 1492 Officium S. Ubaldi habet Orationem propriam, ac tres lectiones 2. Nocturni: S. R. C. 14. Februar. 1702.

Ex semid. ad libit. erectum fuit postea ad semidupl. de precepto.

- 1493 Conceditur Officium simplex S. Liborii Episcopi & Confessoris, occurrentis die 27. Julii cum sola commemoratio in Vesperis, & Laudibus, ac cum Oratione *Da quasumus* ex ejus communi: S. R. C. 1. Julii 1702.

- 1494 Conceditur omnibus Monialibus Ordinis Cisterciensis, quz utuntur Breviario Romano, ut adaptare possint juxta Ritum prædicti Breviarii Romani plura Officia una cum Missis propriis anno proxime præterito sub die 9. Decembris toti Ordini Cisterciensi concessa, eaque sic accommodata faciant typis imprimi, nec non secundum eandem Festivitatiz valeant celebrari facere Missas per Capellanos Ecclesiis eorundem servitio addictis cum Missali Romano, & juxta Illius Rubricas: S. R. C. 23. Jan. 1703.

- 1495 A Dominica Palmarum usque ad Dominicam in Albis inclusive prohibetur Officium consueque Felli. Item Missa votiva, & de Requiem, excepta una solemni præsentè Cadavere, quz tamen prohibetur triduo ante, & biduo post Pascha: S. R. C. 1704. 23. Aug.

- 1496 In expositione, vel Repositione SS. Sacramenti pro Oratione 40. Horarum, si occurrat Festum 1. vel 2. classis, Fer. 4. Cinerum, 2. 3. & 4. majoris hebdomadz, aut Dominica privilegiata, debet cantari Missa de Officio occurrente, addita Oratione SS. Sacramenti sub una tantum conclusione cum paramentis tali officio convenientibus: Processio tamen cum paramentis albis, in qua deferitur Crux a Cletico superpelliceo induto, non vero Tunicella; sacre autem Imagines, seu Reliquie Sanctorum in tali casu non sunt exponendz super Altare: *Id SS. D. N. Clemens XI. 1705. 20. Januarii.*

- 1497 Nequit addi *Alleluja* in anni vers. *Panem de Cælo* &c. infra annum in expositione SS. Sacramenti excepto tempore Paschali, & diebus infra octavam Corporis Christi: *Id SS. D. N. Clemens XI. 1705. 20. Januarii.*

- 1498 Parochi, Superiores Ecclesiarum, Sæcularium, & Regularium, Sacristæ, & alii, ad quos spectat, non permittere debent, quoad Cadavera Ecclesiasticorum Sæcularium, præsertim Sacerdotum, sicut etiam Diaconorum, & Subdiaconorum, transferantur e propriis domibus ad Ecclesias, vel in istis exponantur quocumque alio ha-

bitu, sive Confraternitarum, sive Religionum, sed cum sacris vestibus eorum Ordini convenientibus juxta dispositionem Ritualis Romani Tit. de exequiis: Clemens XI. 1705. 8. Dec. in ejus Bullario particul. p. 2.

Officium S. Vincentii Ferrerii est semiduplex 1499 de precepto cum Oratione propria. Sac. R. C. 1706. 6. Mart. At nunc ex Declaratione Benedicti XIII. die 5. Aprilis 1726. est duplex.

Officium S. Heduvigis Viduæ, nunc habet 1500 semiduplex de precepto, cum Oratione propria: S. R. C. 1706. 20. Martii.

Sacræ Religionis Hierosolymitanæ conceditur, 1501 ut in Navibus magnis, occasione longæ navigationis in alto mari contra infideles (quibus Navibus rarissime Terra attingitur, & sunt magni ponderis, ac firmæ structuræ, ut unaquaque sustineat quinquaginta ænea tormenta bellica) celebrari possit Missa eo dumtaxat tempore, quo mare est tranquillum, & Cælum est serenum, & cum assistentia alterius Sacerdotis, seu Diaconi, itaut adesse non possit periculum effusionis Sanguinis in dicta celebratione: Clemens XI. in diplomate incip. Exponi nobis, editum 22. Martii 1706. in ejus particulari Bullario p. 1.

Cum in aliquibus Diocæsiibus sint aliqua loca, aut Conventus in Dit. C. M. & alia sub Dit. aliorum Principum, & cum aliqua Officia particularia sint concessa pro Dit. tantum C. M. & alia ad instantiam aliorum Principum pro suis respectivè Statibus, & Dominicis: Advertant omnes, qui tenentur ad recitationem Divini Officii, non posse, qui degunt in una Dit. (quævis sit in eadem Diocæsi) recitare Offic. concess. alteri Ditioni ex Decreto S. R. C. 16. Dec. 1679. ut in Rubr. Brev. Seraph. n. 162. 163. & 164. Nam talia Officia non sunt concessa Diocæ. ut celebr. in Diocæ. (nisi essent concessa ad instantiam Episc. talium Diocæ. pro tota Diocæ. & cum specificat. *Regularium*) sed tantum sunt concessa ad instantiam, & preces Principum pro suis tantum respectivè Statibus, & Dominicis. Nec valet dicere, talia Officia celebr. in tota Diocæsi, prout sunt posita in Calend. Diocæs. Nam *Regularium non posse uti Calendario Diocæsano respondit, & declaravit S. R. C. 20. Mart. 1684.* Neque valet dicere, privilegia sunt amplianda, quia commutatio etiam amplissima Privilegiorum se minime extendit ad Officia Sanctorum ex Decreto suprascripto S. R. C. 15. Decembris 1679. & ultim. ex Decreto ejusdem S. R. C. 1707. 20. Martii.

Festum Immaculatæ Conceptionis B. M. V. 1502 ubique terrarum ab omnibus, & singulis utrif-

que sexus Christifidelibus, sicut alia Festa de Præcepto, servetur, & celebretur, ac sub præcepto observationis Festorum comprehendatur: S. R. C. 1708. 28. *Januar.*

- 1504 Extenditur ad Ecclesiam universalem sub ritu semiduplici de præcepto Officium S. Pii Papæ V. cum Oratione, & Lætionibus 2. Nocturni propriis pro die 5. Maii: S. R. C. 1710. 28. *Jan.*

- 1505 Officium S. Agathæ V. & M. die 5. Februar. sub ritu semiduplici recitari consuetum, sub ritu duplici in postero recitetur ab omnibus Christifidelibus, qui ad Horas Canonicas tenentur. S. R. C. 1712. 26. *Aug.*

- 1506 Confirmantur Decreta S. R. C. super cultu immemotabili S. Liberati de Lauro Ord. Min. Reg. Obsev. S. Francisci Provinciae Marchiz: *Sac. Rit. Cong. 1713. 2. Septemb.*

- 1507 Officium proprium S. Joannis de Deo Confess. Ord. Fratrum Hospitalitatis Fundatoris extenditur ad Ecclesiam universalem sub ritu semiduplici de præcepto pro die 8. Martii: S. R. C. 1714. 21. *April.*

- 1508 Ad pias, enixasque preces Casarez Majest. SS. D. N. porrectas, & a Sanctitate sua ad Sac. Rit. Congregationem remissas, quibus supplicabatur, ut officia Expectationis Patris, de Mercede, & Partocinii B. M. V. jam olim pro Regnis Hispaniarum ritu duplici maj. concessa, ad omnia Regna, & Dominia prædictæ Casarez Majest. subiecta sub eodem Ritu duplici majori in eisdem Regnis, & Dominis recitari, ac Missas respective celebrari posse indulset, si SS. D. N. visum fuerit die 25. *Sept. ... Facta deinde per me infra scriptum Pro Sec. de prædictis SS. D. N. relatione, Sanctitas sua benigne annuit 1714. 18. Nov. F. Card. de Abdua Præf.*

- 1509 Resolvuntur sequentia dubia a S. R. C. sub die 11. Maii 1715. in Camerino.

I. An Priori Collegiatæ Ecclesiæ S. Venantii occasione accessus Capitulariter ad Ecclesiam Cathedralis debeat locus in Presbyterio ejusdem Cathedralis: Et quatenus affirmative.

II. An eidem Priori debeat præcedentia ante Præpositum, ceterosque Canonicos ejusdem Cathedralis, tam præsentem, quam absentem Archidiacono, prima dignitate dictæ Cathedralis?

III. An idem locus in dicto Presbyterio debeat etiam Canonicis ejusdem Collegiatæ, infra locum Canonicorum Cathedralis, in linea tamen æquali?

IV. An, & qui locus debeat Priori S. Venantii absente Archidiacono Cathedralis, in Processionibus, aliisque actibus, in quibus ac-

cedere solet utrumque Capitulum: & Prior S. Venantii incedit a sinistris Archidiaconi ipsio præsentem & intereffente?

V. An Archidiaconus habeatur pro præsentem quando assistit Episcopo celebranti, vel assistentiam præstat eidem in Processionibus etiam Sanctissimi Corporis Christi, itaut Prior S. Venantii debeat præcedere Præpositum Cathedralis?

VI. An ministrare naviculam Episcopo ponenti thus in thuribulo in Collegiata in Processionibus, in quibus intervenit Capitulum Cathedralis, & Episcopus non assistit in Pontificalibus, spectet ad digniorem ex Capitulo Cathedralis, vel ad Priorem, aliumque digniorem ex Capitulo Collegiatæ?

VII. An Parochus Collegiatæ in Processionibus, in quibus intervenit utrumque Capitulum, incedere debeat a sinistris Parochi Cathedralis, etiam cum stola?

Ad I. Negative.

Ad II. Affirmative præsentem Archidiacono, Negative vero absente.

Ad III. Negative.

Ad IV. Satis provisum in secundo.

Ad V. Negative.

Ad VI. Negative quoad primam partem, Affirmative quoad secundam.

Ad VII. Affirmative, & amplius in omnibus. Festum & Officium SS. Rosarii B. M. V. Clementis XI. extendit ad Ecclesiam universalem sub ritu duplici majori de præcepto quolibet anno recitandum in prima Dominica Octobris, ut videre est in ejusdem Pontificis Bulla, quæ incipit *Cum aliis*, & habetur sub nom. 25. in Bullario particulari dicti Pontificis. Ita die 3. Octobris 1716.

A Vig. Pent. usque ad Fest. SS. Trinit. incluse prohibetur quodcumque Officium etiam 1. class. Item prohibetur Vor. & de Reg. excepta una Solemni præsentem Cadavere, quæ tamen prohib. triduo seq. ex Decr. S. R. C. 1718. 10. Decemb.

Ex Decreto S. R. C. emanat. die 10. Decemb. 1718. annuente Clemente Papa XI. die 14. ejusd. Mensis, & Anni in Elogio pronunciat in Martyrologio pro S. Felice Confess. Ord. Minor. Capucc. die 21. Maii addantur hæc verb. *Et a Clem. XI. Pont. Max. solemn. ritu Sanctorum numero adscriptus est.* Item ex supracitato Decreto in Martyr. 10. Nov. post Lætionem in Oppido Milleduno S. Leonis Confessoris &c. immediate legitur ... Neapoli in Campania S. Andree Avelini &c. ut ibi cum hac additione? *Quem miraculis clarum Clement. XI. Sanctorum Catalogo adscripti.*

1513 In Fer. quinta in Cœna Domini, & Sabb. Sanct. non potest ullo modo, & a quocunque dici Missa privata ex Decret. S. R. C. & Clem. XI. die 20. Apr. 1707. ac ejusd. Pontificis viz vocis Oraculo 8. Aug. 1713. ac ultimo de mandato ejusd. 1719.

1514 Confirmata a S. R. Congregatione sub die 15. Martii proxime preteriti 1721. sententia a Reverendis Archiepisc. Pragen. lata super Cultu publico ab immemorabili tempore præstito Beato Joanni Nepomuceno olim Ecclesiæ Metropolitanz Pragen. Canonico cum subsecuto Assensu SS. D. N. Innocentii Papæ XII. Ad pias modo, emixtasque preces Cæs. Majest. Caroli VI. Roman. electi Imperatoris, Augustissimæ Domus Austriæ, Serenissimi Regis Poloniæ, ac etiam nonnullorum Emin. & Reverendiss. S. R. E. Cardinalium, pluriumque Archiepiscoporum, Episcop. aliorumque Germaniæ Principum a San. mem. Clemente Papa XI. ad Sac. Rit. Congregationem remissas, quibus supplicatum fuit, ut de Beato Joanne prædicto Officium, & Missam de Comm. Martyr. sub ritu dupli. pro Regno Bohemiæ, Germaniæ, & Statibus hereditariis Angustiss. Domus Austriæ, cum facultate etiam collocandi in Altari eisdem Sacro sito in Metropolitana Ecclesiâ Pragen. Corpus dicti Beati, quod usque adhuc sub humo quievit, benigne concedere dignaretur, illasque ab Emin. & Reverendiss. D. Card. ab Althan. relatas, Sac. ead. Congregatio, instante Ludovico Stayer Canonico præfatz Metropolitanz, hujusmodique Causæ Postulatore, & tam in voce, quam in scriptis R. P. D. Prospero de Lambertinis Fidel. Promotore prius audito, petitum Officium, & Missam de Com. Mart. sub ritu dupl. pro Regno Bohemiæ, sub ritu vero Semid. pro tota Germaniâ, & Statibus hereditariis Augustiss. Domus Austriæ singulis Annis pro die 16. Maii concedi, prædictumque Beati Corpus elevari, & intra Altaris meniam arbitrio Reverendiss. Archiepiscopi collocari posse censuit, si SS. D. N. visum fuerit. Die 7. Junii 1721. *Faſtaque deinde per me Secret. de prædictis SS. D. N. Innocentio Papa XIII. relatione, Sanctitas sua benigne annuit. Die 25. ejusd. Mensis & Anni 1721.* Ita reperitur in Regestis Decret. Sac. C. Rit.

1515 Com. Sacr. Ritum Congregatio die 21. Aprilis 1714. annuente etiam San. mem. Clem. Papa XI. Officium S. Joannis de Deo Ordinis Fratrum Hospitalitatis Fundatoris pro Ecclesiâ universali sub ritu semid. recitari concessit; Comque modo ex parte P. P. Bernardi Banſi Generalis, & Joachimi Maggi Procuratoris Ge-

neralis Ordinis prædicti pro elevatione ritus a semid. ad Dupl. pro universali Ecclesiâ humilime supplicatum fuerit, Sac. ead. Rit. Congregatio hujusmodi instantiæ benigne annuendo, prædictum Officium S. Joannis de Deo ab omnibus Chriftifidelibus, tam Secularibus, quam Regularibus utriusque sexus, qui ad Horas Canonicas tenentur, sub ritu dupl. in posterum recitari posse censuit, si SS. D. N. visum fuerit. Die 25. Aprilis 1722. *Faſtaque deinde de prædictis per me Secret. SS. D. N. relatione, Sanctitas sua benigne annuit die, & Anno suprad.*

Ad pias preces Augustissimi Caroli VI. Roman. electi Imperatoris San. mem. Clementi Papæ XI. nec non Serenissimæ Poloniæ Regis, & Magni Ducis Etruriæ, ac Emin. & Reverendiss. SS. D. Chriftiani Augusti Card. de Saxonia D. N. Innoc. Papæ XIII. porrectas, & a Sanctitate sua ad Sac. Rit. Congregationem remissas, in eaque per Emin. & Reverendiss. D. Card. Salernum relatas; Sac. ead. Congregatio Rit. benigne indulſit, atque concessit, ut Officium S. Pauli Primi Eremitæ, quod hætenus sub ritu semid. in Ecclesiâ universali celebratum fuit, in posterum singulis annis die 15. Jan. ipsius Festo ab omnibus Chriftifidelibus, tam Secularibus, quam Regularibus utriusque sexus, qui ad Horas Canonicas tenentur, sub ritu dupl. min. recitari possit, & debeat, si SS. D. N. visum fuerit; 1722. die 13. Jul. *Faſtaque deinde per me Secret. de prædictis S. S. D. N. relatione, Sanctis. sua benigne annuit die 18. ejusd. Mensis, & An.*

Sacr. Rit. Congregatio ad humilimas preces 1517 P. F. Francisci de Altamura Vice-Commissarii Generalis Ord. Min. Obſerv. benigne concessit, ut Officium omnium Sanctorum dicti Ordinis, quod hætenus sub ritu dupl. min. recitatum fuit, in posterum sub ritu dupl. 2. Classis cum Prælatione, prout in Festo S. Francisci, a Religiosis præfati Ordinis recitari possit, & valeat; S. R. C. 1722. 22. Augusti.

Episcopi abusus omnes, qui in Ecclesiis, 1518 Secularibus, aut Regularibus, contra præscriptum Cæremonialis Episcoporum, & Ritualis Romani, vel Rubricas Missalis, & Breviarii irreperſerint, debent omnino remove; & si adversus ea, quæ in dicto cæremoniali statuta sunt, consuetudinem etiam immemorabilem allegari contingat, postquam recognoverint, aut eam non satis probari, aut etiam probatam suffragari, utpote irrationabilem, de jure non posse, executioni eorum, quæ in dicto Cæremoniali inserta sunt, diligenter incumbere debent, nec

ulla suspensio, aut appellatio admittitur. Innocentius XIII. in Constitut. quæ incipit: *Apostolici Ministerii* 12. Maii 1702. super Ecclesiastica Disciplina confirmata a Benedicto XII. in alia Constitutione, quæ incipit: *In supremo*, 23. Septembris 1724. Vide n. 41. & 55.

- 1519 Calaritana Canonizationis Beati Salvatoris ab Horta Laici professi Ord. Min. S. Francisci de Observantia Provinciæ Casalinoz. Confirmata in S. R. Congregatione die 13. Sept. 1710. sententia per cl. mem. Cardinalem Urbis Vicarium super Cultu Beato Salvatoris Ordinis prædicti præstito, ubi super casu excepto a Decretis San. mem. Urbani Papæ VIII. lata, annuente postmodum San. mem. Clemente Papa XI. sub die 29. Jan. 1712. P. F. Bernardinus de Nicea Ordinis Min. Observ. Reform. & omnium Causarum Beatificationum, & Canonizationum dicti Ordinis Postulator humiliter S. R. Congregationi supplicavit, ut in posterum singulis annis 18. Martii die Anniversaria ipsius Beati obdormitionis in Domleo, non solum universo Ordini Min. verum etiam Civitati Calaritanz, in qua Corpus dicti Beati veneratur, Oppidis S. Columbe Dioc. Gerunden. ubi natus fuit, & Hortæ Dioc. Dertosen. a quo idem Beatus cognomentum sumpsit, illius Officium sub ritu dupl. & Missam benigne concedere dignaretur. Et Sac. ead. Congregatio ad relationem Emin. & Reverendiss. D. Card. Fabroni Ponentis tam in scriptis, quam in voce Reverendiss. Prospero de Lambertinis Archiepiscop. Theodosie Fidei Promotore prius audito, Offic. supradicti Beati sub ritu dupl. de Comm. & Missam respective juxta petita posse concedi censuit, si SS. D. N. visum fuerit; 1724. die 15. Julii. *Faſſaque deinde per me Secret. de prædictis SS. D. N. Benedicto Papa XIII. relatione, Sanctitas sua benigne annuit. Die 31. ejusdem Mensis, & Anni 1724.*

- 1520 Porreſſis nuper San. mem. Innocentio Papæ XIII. litteris Cæsareæ Majest. Carol. XI. Roman. elect. Imperat. & Elisabethæ Imperatricis, nec non Sereuiss. Poloniæ Regis, nonnullorum Emin. & Reverendiss. S. R. E. Cardinalium, pluriusque Archiepiscoporum, Episcop. ac Principum, quibus non minus pie, quam enixe supplicatum fuit, ut Officium Sancti Birgittæ, quod in universali Ecclesia sub ritu semid. & in pluribus Regnis sub ritu Duplici recitatur, in posterum ad Ecclesiam universalem sub ritu dupl. extendere dignaretur, illiusque ad Sac. Rit. Congregationem remissis, in eaque novissime per Emin. & Reverendiss. D. Cardinalem Protonarium relatis, Sac. ead. Congregatio, instam-

te P. Jacobo Scheckh Priore Generali Ordinis S. Birgittæ in Bavaria; Reverendissimoque Prospero de Lambertinis Archiepiscopo Theodosie Fidei Promotore etiam audito, censuit, ut singulis Annis die 8. Octob. ad omnibus tam Sæcularibus, quam Regularibus utriusque sexus, qul ad Horas Canonicas tenentur, Officium prædictum sub ritu duplici recitari, & Missa respective celebrari possit, si SS. D. N. visum fuerit; 1724. die 26. Aug. Et facta per me Secret. S. S. D. N. de prædictis relatione, Sanctitas sua benigne annuit, ejusdem Anni 1724. die 2. Septembris.

Sac. Rit. Congregatio, annuente Ss. D. N. Benedicto Papa XIII. benigne indulgit, atque concessit, ut Officium cum lectionibus 2. Noct. propriis, & Oratione S. Andreæ Avellini jam pro Clericis Regularibus Theatini die 19. August. 1719. approbatum, in posterum ad omnibus utriusque sexus Christianissimos tam Sæcularibus, quam Regularibus, qui ad Horas Canonicas tenentur die 10. Nov. sub ritu Semid. recitari, & Missa respective celebrari debeat; 1725. 7. Julii, & ex Novissimo Decreto sub die 12. Decembris 1761. Officium hoc erectum est ad ritum dup. pro Dom. Ven.

Ead. Sac. Rit. Congregatio sub die 7. Julii 1724. ad supplicationem P. Procuratoris Generalis Ord. Min. Conventualium concessit, ut Fratres Min. S. Francisci in Officio B. Canegondis Virg. Ord. S. Clare possint nō lectionibus 2. Noct. & Oratione propriis jam sub die 10. Martii proxime præteriti approbatis pro Regno Poloniæ, & Ducatu Lithuanic.

Ad humillimas preces P. Matthæi de Pareta 1523 Procuratoris Generalis Ord. Min. Observ. S. Francisci pro extensione Officii proprii, & Missæ Expectationis Partis B. M. V. ad universum suum Ordinem S. R. Cong. porrectas, atque rotatas, Sac. ead. Congregatio gratiam in similibus sacram extendendo petitum Officium singulis Annis die 18. Decemb. omnibus Religiosis, & Monialibus totius præfati Ordinis facultatem recitandi, & Missam respective celebrandi posse concedi censuit, si Ss. D. N. visum fuerit; 1725. 18. Aug. *Faſſaque deinde per me Secret. de prædictis SS. D. N. relatione, Sanctitas sua benigne annuit die 23. ejusd. Mensis, & Anni 1725.*

Pro Officio Ss. Rosarii B. M. V. habentur 1524 lect. 2. Noct. propriæ, & Orazio tam pro Officio, quam pro Missa ex Decreto. S. R. E. 1725. 16. Mart. & confirm. a SS. D. N. Benedicto XIII. die 19. ejusdem Mensis, & Anni.

Pro Dioc. Cremoens. emanavit Decret. Sac. 1525 Rit.

Rit. Congreg. pro Officio, & Missa sacre Do-
mus Lauretanz; 1726. 27. April.

- 1526 Sacra Rit. Congregatio ad humillimas preces
P. Procuratoris Generalis Ord. Capucc. nomine
etiam totius Religionis Orationem, & Lectio-
nes, 1. & 3. Noct. proprias, nec non Missam
S. Felicis Capucci, ab Emin. & Reverendis. D.
Card. Barberino Ponente diligenter revisas, &
correctas, & in Sacra Rit. Congreg. per Emi-
nent. & Reverendiss. D. Card. Picum loco ejus-
dem Eminen. & Reverendiss. Barberini absentis
relatas approbavit, ut in Fello ipsius Sancti cum
Offic. sub ritu 2. Classi, ab universo præfato
Ordine utriusque sexus in posterum recitari, ac
celebrari possit, benigne concessit § 1726. die
25. Maii.

- 1527 Sanctissimus Dom. Nost. Benedictus XIII.
in Brevis sub datum Romæ die 7. Augusti. 1726.
pro Beatificatione Beatz Hyacinthæ de Mare-
scottis Virginis Tertiæ Ordinis indulgit, ut in
Terra Vignanelli Civitatis Castellani. Diocesis,
in qua prædicta Beata nata est, & in Civitate
Viterbiensi ubi ejus Corpus requiescit, & in uni-
verso Ordine Sancti Francisci, tam Fratrum quam
Monialium, quotannis die Anniversaria felicis obitus
ejusdem Beatz, seu alia die non impedita
illam immediate sequenti, recitetur Officium,
& Missa celebretur de Virgine non Martyre
juxta Rubricas Breviarii, & Missalis Romani,
& quantum ad Missas attinet, etiam a Sacer-
dotibus constitutibus. Præterea concessit, ut
in prædictis locis, & Ordine solemnia Beatifi-
cationis celebrentur cum Officio, & Missa sub
ritu duplici majori. Deinde die 21. ejusdem
Mensis approbavit ejusdem Orationem propriam,
eamque in solemnem Beatificatione ejusdem Beatz
recitari debere benigne indulgit, atque con-
cessit § 1726. 7. Aug.

- 1528 Pro Fello Beatz Ludovicæ Albert. Tertiæ Or-
dinis 31. Januarii Sanctissim. Domin. Noster Be-
nedictus Papa XIII. 1725. die 19. Decembris ap-
probavit Lection. 2. Nocturni & Orationem pro-
priam, & in universo Ordine Sancti Francisci
eas recitari indulgit § 1726. 19. Decembris.

- 1529 In Litanis Sanctorum pro diversitate functio-
num, & temporum assignatis, & in illis pro
commendatione animarum, post nomen S. Joannis
Baptistæ statim adjungi debet illud S. Josephi
dicendo: S. Joannes Baptistæ, ora pro nobis;
S. Joseph, ora pro nobis; Omnes Sancti Patriarchæ
&c. Benedictus XIII. 1726. 29. Decemb.
in decreto Urbis & Orbis.

- 1530 Cum clericis Jo: Baptista Luppi in ordina-
tione, habita die 28. Decembris 1724. prius
recepit Ordines minores, quam Clericus Jo:

Franciscus de Rubéis: Hic tamen occupaverit
digniores stallum in Choro; Episcopus nihil
voluit definire. Re delata ad S. C. R. dicta die
proposito dubio, An, & cui competat præcedentia?
S. R. C. Ponente Eminentissimo Domino Georgio
Spinola, die 15. Febr. 1727. rescripsit; Com-
petere præcedentiam Clerico Jo: Baptiste Luppi.

Sacra Ritum Congregatio concessit, ut ab
omnibus Religiosis Ordinum Sancti Fran-
cisci, & ab aliis, a quibus ex Indulto Sedis
Apostolicæ Festum Sanctorum Jacobi de Marchia,
& Francisci Solani sub ritu dupl. majoris ha-
ctenus celebratum fuit, in posterum, servatis
tamen Rubricis Breviarii, ac Missalis Romani,
sub ritu dupl. 2. Classis cum octava celebrari
possit § 1727. 2. Aprilis.

Aliud Decretum Sac. Rit. Cong. emanavit
die 12. Julii 1729. annuente Sanctiss. Dom. Nost.
Benedicto Papa XIII. die 23. ejusdem Mensis,
& Anni, quo conceditur Officium, & Missa
Beatz Mart. Joannis de Persio, & Petri de Sa-
xoferraro Ordini Minor. de Commun. Mart.
sub ritu dupl. minor. pro die 29. Augusti
in Universi Ordini Minor. Religione, & pro Ci-
vitate, ac Diocesi Valentina, ubi Martyrium
prædicti BB. passi fuerunt, ac etiam pro Ci-
vitate, ac Diocesi Terulensi ubi ipsorum Corpo-
ra venerant, nec non in Civitate ac Diocesi
Perulina, & Oppido Saxiferrati, in quibus or-
tum habuerunt; Huic Officio assignata tanquam
propria dies 3. Septembris; 1727. 12. Julii.

Sanctissimus Domin. Nost. Benedictus Papa 1533
XIII. die 28. Julii 1727. benigne indulgit,
atque concessit, ut Officium S. Rosæ Virginis
Limanæ Ordini Prædicatorum jam pluries pro Re-
ginis Hispan. aliisque Dominiis, Civitatibus, &
Diocesium approbatum, & extensum, in poste-
rum die 30. Augusti, sub ritu dupl. cum Oratione,
& Lection. 2. Noct. propriis, alias a S.
Rituum Congr. approbatis, ab omnibus Chri-
stifidelibus utriusque sexus tam Secularibus,
quam Regularibus, qui ad Horas Canonicas tenen-
tur, recitari possit, & debeat, & Ita ser-
vari ac in Breviario, & Missali Romani. ap-
poni mandavit; 1727. 28. Julii.

In Dit. R. & Dom. Sabaudia qualibet Feria
6. etiam in Quadragesima, non impedita Fello
duplici, vel Semidupl. fiet Officium Sanctissi-
mæ Sindonis sancti semidupl. ex Decreto Sanctiss.
Dom. Nost. Benedicti XIII. 1727. 22. Augusti.

Idem Sanctiss. Dom. Nost. die 22. Aug. 1727. 1535
indulgit, ut Officium Septem Dolorum Beatz
Mariz Virg. pluribus Regnis, Dominiis, Ci-
vitatibus, ac Diocesium jam concessum, in po-
sterum Feria 6. post Dominic. Passionis ab om-
nibus

nibus Christifidelibus Secularibus, & Regularibus utriusque sexus, qui ad Horas Canonicas tenerent sub rito duplici Majori recitari, & Missa respective celebrari possit, & debeat, servatis in reliquis Rubric. Missalis, & Breviarii Roman. ac ita Breviar. & Missal. Romano apponi mandavit 1717. 22. Aug.

1536 In Cathedrali Novariensi extat Statutum. Quod nullus Canonicoz admittatur ad fructus *Præbendarum*, donec fecerit septimanam in suo ordine laudatam, nec assignetur alicui Canonico *Præbenda* aliqua, donec fecerit septimanam laudatam & approbatam a majori parte Capituli in ordine suo. Mense Decembris 1693. cum vacasset duo Canonicatus, fuit de uno provisos Canonicus Torniellus, & de altero Canonicus Berciochus. Torniellus prius cepit possessionem; sed alter prius terminavit suam septimanam, quam laudavit, & approbavit Capitulum, a quo fuit etiam decretum, quod quo ad honorificam præcederet Torniellus, & quo ad lucrosa Berciochus. Sunt in dicta Cathedrali alie præminentie debite Antianis, nempe quod celebrare valeant, dum recitatur Matutinum in choro; & quod assumantur ad Officia Theaurarii, & Procuratores, de quibus est orta disputatio inter dd. Canonicos. Quare propositis dubiis.

1. An sustineatur resolutio Capitularis concedens Canonico Berciocho mentionem in quasi possessione antiquitatis quo ad omnia lucrosa, & Canonico Torniello quo ad omnia honorifica?

2. An & cui competant jura præminentialis noviter superventa?

Sacra Congregatio Ponente Eminentissimo Picco die 6. Septemb. 1717. rescripsit; Ad primum *Affirmative*. Ad secundum *Competere Torniello*.

1537 Die 5. Decembris 1716. in Sorana fuerunt proposita sequentia dubia. Primo, An Archiepiscopus & canonici Ecclesiæ Collegiatæ S. Bartholomæi Civitatis Soræ intervenire, & assistere debeant omnibus functionibus Pontificalibus ab Episcopo celebrandis in Ecclesiâ Cathedrali? Secundo, An teneantur intervenire ad Processiones publicas, & votivas dicte Civitatis? S.C.R. dicta die rescripsit; *Ad utrumque Affirmative*.

Die 15. Februarii 1717. fuit propositum dubium. An decisa sub die 5. Decembris 1716. contra Archiepiscopum, & Canonicos S. Bartholomæi Civitatis Soræ, militent etiam in omnibus contra Præpositum, & Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ S. Resistant ejusdem Civita-

tis? Fuit rescriptum; *Affirmative*. Et die 24. Januarii 1728. Sacra Congregatio stetit *In decisis*. In dicta Diocesi sunt Constitutiones Synodales præcipientes hanc assistentiam, & concurrebat etiam observantia.

Parochi Civitatis Arimini obtinuerunt referiptum ab Eminentissimo de Via tunc Episcopo, quod possent in publicis Processionibus, in quibus intervenit Capitulum Cathedralis, incedere cum Stola. Ad reclamationem Capituli fuit propositum dubium: An in Processionibus, in quibus incedunt, & præcedunt Canonici Ecclesiæ Cathedralis sine Stola, & simul incedunt Parochi sub una ejusdem Cathedralis Cruce, liceat præfatis Parochis deferre Stolam, non obstante rescripto Eminentissimi Ordinarii, per quod simile Indultum sub die 31. nuper elapsi Mensis Augusti ipsis fuit concessum? S.C.R. die 24. Januarii 1728. Ponente Eminentissimo Origio rescripsit: *Parochos Ecclesiæ Ariminensis ferre posse Stolam in Processionibus generalibus, in quibus Capitulum procedit sacris paramentis indutum*.

Die 20. Martii 1728. in una Milevitana fuerunt 1539 proposita sequentia dubia:

1. An liceat Magistratui, & Capitaneo Virgæ se introducere, & respective permanere intus aulam, seu cubiculum, in quo Reverendiss. Episcopus Functiones Episcopales peracturus recipit Capitulum habitu Choralis indutum, ut deinde cum illo se transferat ad Ecclesiam?

2. Usque ad quem locum præfice pervenire, ac permanere debeant, donec Episcopus, & Capitulum ex eadem aula, & cubiculo egrediantur, ut ad Ecclesiam procedant?

3. An Magistratui, & Capitaneo Virgæ, postquam associaverint Episcopum usque ad Altare SS. Sacramenti, liceat transire per Presbyterium ad effectum prosequendi associationem usque ad locum Baldachini?

4. An eisdem in Functionibus Ecclesiasticis uti liceat Clava, seu Mazza honorifica, quam de presenti ante se deferri faciunt, tam extra, quam intus Ecclesiam?

5. An eadem Clava, seu Mazza uti valeant in præfatis Functionibus Ecclesiasticis, iam præsentibus, quam absentibus Episcopo, & Capitulo?

6. An liceat Capitulo ejusdem Cathedralis, sine Apostolice Sedis Indulto in Functionibus Ecclesiasticis uti tam extra, quam intra Ecclesiam Clava, seu Mazza honorifica, quam de presenti ante se deferri fecit?

Sacra Congregatio die 10. Martii 1728. rescripsit; Ad Eminentissimum Ponentem juxta mentem. Mens est *Affirmative* in omnibus, nisi Episcopus aliquam ingerat difficultatem. SS. D. N.

1540 SS. D. N. Benedictus PP. XIII. in Bulla Beatificationis Servi Dei Joannis de Prado M. Ord. Min. sub die 14. Maii 1728. indulgit, ut in universo Ordine S. Francisci quotannis celebraretur de eodem Officium cum Missa de Communi Mart. sub ritu dupl. maj. sed cum dies propria, quæ est 24. Maii, impediatur in perpetuum ab Ogi. die S. Paschalis, assignatur dies 31. ejusdem mensis ut prima non impeditur, juxta quod conceditur in eadem Bulla, & Rub. Brev. de *Translat. Fesl. n. 31.*

1541 Sub die 7. Julii 1728. resoluta sunt sequentia dubia.

1. An Magister Cærenoniæ Capituli Ecclesiæ S. Antonini Placentiæ associare valeat dictum Capitulum cum habitu violaceo, & cum gestatione feræ in illis Processionibus, in quibus intervenit Capitulum Ecclesiæ Cathedralis?

2. In quo loco incidere debeant Clerici Seminarii in diebus publicis, & solemnibus Processionibus?

3. An in Calendario Ecclesiæ Placentinæ adnotari debeat tempus, in quo fit mutatio Capparum dictorum Canonicorum S. Antonini, sicut adnotatur tempus mutationi Capparum dd. Canonicorum Cathedralis?

4. An Canonici dictæ Ecclesiæ S. Antonini peragere valeant in dicta eorum Ecclesia, occasione Funerum Summorum Pontificum, proprium Episcoporum, aliorumque Principum, exequias solemnes cum quinque absolutionibus, juxta formam præscriptam in Pontificali Romano, seu potius privative spectet ad Cathedralē.

Sacra Rit. Congregatio dicta die, Ponente Eminentissimo Salerno, rescripsit, *Ad 1. Negative, & amplius. Ad 2. Dilata. Ad 3. Negative, & arbitrio Episcopi etiam quoad alias Collegiatur. Ad 4. Negative, & amplius.*

Quoad secundum dubium difficultatem ingessit, quia in Processionibus præcedebant ante Confraternitates, & Regulares, Cruces Cathedralis, & Collegiatur S. Antonini, ex quo deducebat Capitulum Cathedralis, Clericos Seminarii non debere ab ipsa separari.

1542 SS. D. N. Benedictus XIII. ad humillimas preces Episcopi, Capituli, & Civium Civit. Vercellenfis benigne indulgit atque concessit, ut Officium S. Eusebii Ep. Vercellen. & Mart. cum Lect. 2. Noct. propriis ab Emin. & Reverendiss. D. Card. Pipia diligenter revisis, atque correctis, die 16. Decembris. ab omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui ad Horas Canonicas tenentur, sub ritu semidupl. recitari, & Missa respective celebrari debeat, & ita in Breviar. & Missali Romano apponi mandavit 1728. die 7. Jul.

Die 3. Augusti 1726. inter Capitulum Cathedralis, & Capitulum Insignis Collegiatur S. Venantii fuerunt proposita sequentia dubia.

1. An Episcopo Pontificalia exercenti in Ecclesia S. Venantii debeat assistentia 2 Dignitatis, & Canonicis Ecclesiæ Cathedralis, seu potius a Priore ejusdem Collegiatur?

2. Ubi, & quomodo occasione Synodi cedere debeant Canonici, & Dignitates Ecclesiæ Cathedralis, & Prior, & Canonici d. Collegiatur?

Ad 1. Rescriptum fuit Negative quoad primam partem, & Affirmative quoad secundam.

Ad 2. Servetur Decretum Eminentissimi Casini, nempe quod locas sessionis in Synodo sit extra Presbyterium, & Canonici Cathedralis stent a dextris Episcopi, & Capitulum Collegiatur a sinistris.

Reproposita die 10. Aprilis 1728. Sacra Congregatio rescripsit; *Insuper prerogative competentibus Capitulo dictæ Collegiatur, quæ in multis pudent privilegio Cathedralitatis in vim Bullæ Pauli III. Sacra Congreg. stetit in Decisio. Referente Eminentissimi. Belluga in locum Eminentissimi. Zondadari Pontentis.*

Sanctissimus Dom. Nost. Benedictus XIII. ad humillimas preces Pat. Fr. Bernardini de Niceæ Ordinis Minor. Observant. Reform. Sancti Francisci, & Causarum Beatificationum, & Canonizationum totius sui Ordinis Possulatoris benigne indulgit, atque concessit, ut die 28. Sept. Fesl. Beati Bernardini de Feltria Ordin. Minor. de Observantia in tota Religione Sæptaphica, cui nomen dedit, nec non in Civitate Papiensi, in qua Sacrum ejus Corpus requiescit, & in Civitat. Feltrinæ. ubi natus fuit, Officium ipsius de Communi Confes. non Pontificis sub ritu dupl. & Missa respective celebrari possit, & debeat; 1728. die 3. Augusti.

Sanctissimus Dom. Nost. Benedictus XIII. benigne indulgit, atque concessit, ut Officium Sancti Gregorii Papæ VII. alias a Sac. Rituum Congreg. die 19. Augusti. 1719. cum lectione, 2. Nocturni & Oratione propriis pro universo Ordine Benedicto revisum, & approbatum, in posterum ab omnibus Christifidelibus utriusque sexus, tam Secularibus, quam Regularibus, qui ad Horas Canonicas tenentur, die 25. Maii sub ritu duplici recitari, & Missa respective celebrari debeat, ac ita in Breviar. ac in Missali Romano apponi mandavit; 1728. die 25. Sept.

Cum Officium Septem Dolorum Beate Mariæ Virginis, Ecclesiæ universali jam pro Fide & post Dominicam Passionis assignatum, multo-

ties in dicta Feria 6, ob occurrentiam Officii 2. Classis recitari minime valeat, propterea Sanctiss. Dom. Nost. Benedictus Papa XIII. ob specialem Devotionem erga Beatam Mariam Virgin. Septem Dolorum, idem Officium die Sabbati immediate sequenti, non obstante, quod dicta die occurrat aliud Officium alterius Sancti, dummodo non sit altioris ritus, ab Ecclesia universalis in posterum celebrari, & Festum Sancti occurrentis juxta Rubricas generales transferri mandavit; 1729. 25. Jan.

- 1547 Sanctissimus Dom. Nost. Benedictus XIII. ad humillimas preces Reveren. Pat. D. Julii Aresii Congregationis Cassinensis Ordinis Sancti Benedicti Præfidi Generalis benigne indulget, atque concessit, ut die 10. Februar. Officium Sanctæ Scolasticæ Virg. & Abbatissæ, ejusdem Sancti Benedicti Sororis cum Lection. 2. Nosturni & Oratione propriis jam in universa Ordine Benedictino recitari solitum, in posterum ab omnibus utriusque sexus Christianissimis, qui ad Horas Canonicas tenentur, sub ritu dupl. recitari, & Missa respective celebrari debeat, & ita in Breviar. & Missali Romano apponi mandavit; 1729. die 1. Febr.

- 1548 Sanctissimus Dom. Nost. Benedictus XIII. ad enixas, supplicisque preces Eminentiss. & Reverendiss. Dom. Card. Accoramboni Episcopi Imolens. benigne concessit, ut die 4. Decemb. Officium Sancti Petri Chrysologi Episcopi, & Confessoris cum Oratione, & Lectionibus propriis juxta approbationem a Sac. Rit. Congr. sub die 19. Augusti 1617. pro Ecclesia Imolensi factam, ab omnibus tam Sacularibus, quam Regularibus utriusque sexus, qui ad Horas Canonicas tenentur, sub ritu dupli, servatis tamen Rubricis Breviar. & Missalis Romani in posterum recitari debeat, & ita in Breviar. & Missali Rom. apponi mandavit; 1729. 20. Feb.

- 1549 In Decreto Canonizationis Beati Seraphini de Monte Granario Ordinis Minorum Capuccini Sanctissimus Domus. Nost. Benedictus XIII. concessit Officium, & Missam ejusdem Beati in toto Seraphico Ordine Sancti Francisci pro die 12. Octobris de Communi Confessoris non Pontif. sub ritu dupli; 1729. 18. Julii.

- 1550 In Collegiata Murri Vallium habentur Conciones in Adventu, & Quadragesima: nascitur questio, col debeat prima salutatio faciendâ a Concionatore, Canonicis, an Magistratui: Die 20. Augusti 1729. ab Eminentissimo S. Clementis fuit propositum dubium: An, & cui debeat primo loco? Sac. Congregat. rescripsit: *Salutationem debere Capitulo primo loco, & amplius.*

Sanctissimus Dominus Noster Benedictus XIII. 1551 ad humillimas preces Patris Magistri Frat. Felici Leonis Ordinis Eremitarum Sancti Augustini Procuratoris Generalis benigne indulget, atque concessit, ut Officium Sancti Joannis a Sancto Facundo cum Lectionibus 2. Nosturni & Oratione propriis, jam pro universo prædicto Ordine Eremitarum Sancti Augustini approbatum, & ad omnia Regna, ac Domina Serenissimo Regi Catholico subiecta novissime extensum, in posterum ab omnibus Christianissimis utriusque sexus, tam Sacularibus, quam Regularibus, qui ad Horas Canonicas tenentur, die 12. Junii sub ritu dupli recitari, & Missa respective celebrari debeat, & ita in Breviar. & Missalibus Romanis apponi mandavit; 1729. 16. Novemb.

Prædicta Officio, cum dies propria, scilicet 12. Junii, sit in perpetuum impedita Officio altioris Rit. assignatur dies 15. Junii.

De mandato Sanctissimi Dom. Nost. Benedicti Papæ XIII. extensum fuit ad totum Seraphicum Ordinem utriusque sexus Officium Beati Fidelis a Sigmaringa Martyris Ordinis Capuccinorum pro die 24. Aprilis sub ritu dupli majori; 1729. 2. Decembris.

Ad humillimas preces Patr. Fr. Josephi Mariae ab Ebora Commissarii Generalis in Curia Ordinis Minorum Observant. Sancti Francisci Sanctissimo Domino Nostro Benedicto Papæ XIII. porrectas, Sanctitas sua Orationem, & Lectiones secundi Nosturni proprias, & Antiphonas ad Benedictus, & ad Magnificat approbavit, & in Officio, ac Missa diei Festi Sanctæ Margaritæ de Cortona, tam ab omnibus Religiosis totius Ordinis Minor. quam a Monialibus, & Tertiariis, nec non etiam ab universo Clero Saculari, & Regulari Civitatis, & Diocesis Corton. sub ritu dupl. 2. Classis cum Octava, servatis tamen Rubricis Breviar. & Missalis Romani. in posterum recitari posse benigne concessit 1730. 6. Feb.

Episcopus Trivicanus consuevit habitare in Terra Castell, in qua adest Ecclesia Parochialis cum numero Presbyterorum, quam Episcopus refert esse Collegiatam; Sed Capitulum Cathedralis contendit contrarium, dicens esse mere Recepitiam; Quod comprobatur, quia ejus prima Dignitas non est reservata; quod secus foret, si esset Collegiata, ut notum est. Sed utrum sit Collegiata, pendet lis in Sacra Congregatione Concilii; Episcopus propria auctoritate dedit eidem Presbyteris Canonicis nuncupatis usum quorundam Insignium, nempe Rocheti sine manica, & Almatiz cum Caputo ad instar aliarum

rum Collegiarum Diocesis Beneventanæ; Adversus quam concessionem recurrit Capitulum Cathedralis, & proponitur dubium:

1 An concessio Insignium, de quibus agitur, facta ab Episcopo Trivicano RR. Presbyteris Vener. Ecclesiarum S. Joannis Baptistæ Canis, & S. Mariæ de Fratta Castelli præsentium Collegiarum, sustineatur?

Sacra Rit. Congregatio die 18. Apr. 1730. Ponente Eminentiſſimo Pico, reſcripſit, *Ad primum Negative.*

Ad instantiam dictarum aff. Collegiarum fuit propositum aliud dubium adversus Capitulum Cathedralis, nempe:

2 An Capitulum Cathedralis Ecclesiæ Trivicanæ sit mandatum in possessione, seu quasi, deferendi Insignia, de quibus agitur. Sacra Congregatio reſcripſit, *Negative quoad Insignia concessa ab Episcopo Viglini, & moderno.*

Pro cuius intelligentia, Capitulum hujus Cathedralis, usque ad annum 1704. non aliis Insignibus usum fuit, quam quadam Mozzetta violacei coloris lanea sine caputo; Sed anno 1704. sub Episcopatu dicti Episcopi Viglini obtinuerunt reintegrationem ad jus deferendi Rochettum, & Mozzettam cum Caputo, quod Decretum confirmatum fuit a moderno Episcopo, ut ipse retulit in sua informatione, asserens dictum Decretum ab Antecessore processisse processu infuso, & cum actis falsis, & se etiam deceptum fuisse: quibus documentis inicitur relata resolutio.

2555 Ex Decreto Sac. Rit. Cong. Officium S. Monice Vid. 4. Maii in posterum celebratur sub ritu dupl. 1730. 26. Aug.

2556 Sacra Rit. Congreg. concessit universo Ordini Sancti Francisci Lecti. 2. Nocturni pro Officio Beat. Fidelis a Sigmaringa Ordinis Minorum Capuccinorum; 1730. 20. Septemb.

2557 Cum ex parte Pat. Fr. Josephi Mariæ ab Eborâ Commissarii Generalis in Curia Ordin. Minor. Observ. Sancti Francisci supplicatum fuerit pro extensione Officii, & Missæ de Communione sub ritu Semidup. Beati Simonis a Lipnica Sacerdotis Regularis Observantæ Sancti Francisci de Anno 1689, pro Regno Poloniæ jam elargitum, ad universum Ordinem, tam Fratrum, quam Monialium Sancti Francisci; Sac. Rit. Cong. dictum Officium in universo præfato Ordine singulis Annis in Fello ipsius Beati die 18. Julii iuxta petita recitari, & Missam respective celebrari posse benigne indulſit, atque concessit; 1730. 9. Decemb.

2558 In Loco Caloriz, quod est unum ex Suburbis Civitatis Neapolis, ubi adest Collegiata In-

signis, inter cujus Præpositum & Canonicos ex una, & Parochos Civitatis ex alia parte, lite exorta circa præcedentiam, propositum fuit dubium:

An In Synodo Neapolitana, & aliis Functionibus publicis in dicta Civitate faciendis, debeat præcedentia Præposito, & Canonicis Collegiæ S. Mauri Calasioriz, vel potius Parochis Civitatis Neapolis? Sacra Congregatio Ponente Eminentiſſimo Belloga die 9. Decembris 1730. reſcripſit; *Ad primam partem Affirmative, & Negative ad secundam, & amplius.*

Ponente Eminentiſſimo Origo, Magistratus 1559 Terræ Plebis occasione reedificationis Ecclesiæ Collegiæ inivit concordiam cum Capitulo anno 1728. circa modum sedendi in Concionibus, in qua cum daretur pars dextera Magistratui, & quia Canonici, qui contraxit, non habebat speciale mandatum, fuit impugnata a Capitulo & dicta die proposita fuerunt sequentia dubia:

1 An aff. concordia die 10. Februar. 1728. sit servanda?

2. An liceat Magistratui retinere scamnum æqualiter elevatum cum scamno Capituli e conspectu Concionatoris, & an sit licitum illud retinere a parte dextera?

3 An Capitulum occasione Concionum, retinere debeat suum scamnum intra Presbyterium, vel potius servandus sit stilus practicatus ante restaurationem Ecclesiæ?

4 An salutatatio per Concionatorem Capitulo, & Magistratui sit peragenda in confuso, vel cum prælatione Capituli, vel potius sit omitenda?

5 An danda sit a Subdiacono Pax per amplexum Gubernatori, & duobus Consulibus, reliquis vero Communis a Mansionario, seu alio Sacerdote cum Pluviali per instrumentum?

6 An teneantur Canonici per se, vel per alium præsentare Apsperforium Magistratui in ingressu Ecclesiæ? Reſcripſit Sacra Congregatio die 9. Decemb. 1730. *Ad 1. & 2. Negative. Ad 3. Affirmative quoad primam partem, & Negative quoad secundam, transportato Pulpito sumptibus propriis Communis in suum commodum Capitulo. Ad 4. Esse faciendum cum prælatione Capituli. Ad 5. Esse dandam a Mansionario per instrumentum. Ad 6. Esse dandam concordiam 1669. in qua convenitur, Apsperforium esse præsentandum Magistratui a Magistro Cæremoniarum.*

Inter Promotorem Fiscalem Curiz Episcopa- 1560 lis, & Capitulum Cathedralis concordata fuerunt sequentia dubia:

1. An liceat apponi Tapetum cum Pulvinari ante pedes Præbendari celebrantis, etiam quando descendit vertendo terga ad Altare, pro impositione Cinerum, ac distributione Candelarum, & Palmarum, ac pro quacunque alia Functione?

2. An liceat, etiam si sequatur casus, quod Magistratus Civitatis, vulgo Regidores, utatur eodem Tapeto, & Pulvinari in eisdem Functionibus?

3. An liceat præsentè Episcopo eisdem Dignitatibus, & Canonici intra, vel extra Ecclesiam Cathedralem adhibere in privatis Functionibus Ecclesiasticis sedes cum brachiis, & subselliis? aut solum uti debeant scabellis, vel scamnis, quemadmodum utuntur, Episcopo Pontificalia exercente?

4. An liceat eisdem Dignitatibus, & Canonici occupare eisdem Sedes cum brachiis, absente Episcopo, in Functionibus Ecclesiasticis intra Ecclesiam, non obstante non usu in Cathedralibus Hispaniæ?

5. An Episcopo Pontificalia exercenti competat retentio Baldachini etiam pretiosi, & auri supra Sedem positam e latere Altaris Majoris?

6. An eadem retentio competat Episcopo, etiam si Capitulum omiserit opponere Baldachinum super Altare Majus?

Sacra Congregat. die 20. Aug. 1729. ponente Eminen. Belluga, rescripsit: *Ad 1. Non licet. Ad 2. Pro reformatione dubii. Ad 3. Negative quoad primam partem, Affirmative quoad secundam. Ad 4. Negative. Ad 5. Competere, dummodo non sit pretiosum, nec auratum. Ad 6. Affirmative; Et Episcopus cogat Capitulum ut ponat Baldachinum super Altare Majus.*

Repositio secundo dubio die 9. Decembris 1730. fuit rescriptum, *Negative.*

1561 Officium S. Andreæ Corsini Episcopi & Confessoris, Semidupl. 4. Febr. deinceps duplex ex decr. S. R. C. 1731. 3. Jan.

1562 Anno 1706. Episcopus ob malam suam valetudinem confecit Oleum Sanctum in Ecclesia S. Mariæ Terræ Castelli, & Archipresbyter dictæ Ecclesiæ prætendit illud distribuere; quæ res dedit motivum Canonici Cathedralis recurrenti, & proposita fuerunt duo dubia:

1. An Episcopus Trivicanus solitam Consecrationem Oleorum Sanctorum in Fer. V. in Cœna Domini teneatur facere in Cathedrali?

II. An dato quod Episcopus propter aliquam Canoniam necessitatem Oleorum Sanctorum Consecrationem faciat in aliqua Ecclesia Diocesis, dicta Olea Sancta dispensari debeant in

Ecclesia Cathedrali Parochis totius Diocesis Sacra Congregatio die 19. Februar. 1707. rescripsit: *Ad primum Affirmative cessante legitimo impedimento; Ad secundum Affirmative.*

Die vero 28. Aprilis 1731. ad instantiam promotoris Ficalis fuit propositum dubium:

An sit standum, vel recedendum a decisio in Sacra Congregat. die 19. Februar. 1707. tam quoad Ecclesiam, in qua fieri debeat Consecratio Olei Sancti in die Cœnæ Domini, quam quoad Ecclesiam, in qua fieri debeat illius distributio in casu? Sacra Congregatio, Ponente Eminentiissimo Pico, rescripsit: *In decisio in omnibus, & amplius.*

A Magistratu Provincie Guipuscorum cum mandatis procuræ omnium locorum fuit emissum Votum jejumandi in Vigilia S. Ignatii Loyolæ, tamquam Patroni Principalis illius. Quod cum servare tenuerit Clerus; Propterea Episcopus tamquam Legislator Ecclesiasticus illum obligavit ad ejus observantiam; Et reportavit Clerus Chirographum a sel. mem. Beato XIII. quo improbatum fuit illud factum Episcopi sub die 21. Martii 1729. a quo cum petita fuisset oris aperitio in Sac. Congreg. Rit. die 3. Martii 1731. Ponente Eminentiissimo Origo, fuit denegata; Et iterum postulat recessu a Decisio die 15. Decembris; Sacra Congregatio stetit in *decisio.*

Pro universo Ordine Minorum emanavit Decretum Sac. Rit. Congregat. cum approbatione Orationis, & Lection. 2. Nocturni propriæ elevationis ad Ritum dupl. Maj. Festi Beati Joannis de Prado Ordinis Minorum; 1732. 17. Maii.

Lectiones proprias, & Orationem Beati Joannis de Prado ab Eminentiſſ. & Reverendiſſ. Dom. Cardin. Origo digeſſenter reſiſſas, examiſſas, & ad iſtantiſſim. P. Fr. Petri Ivan. de Molina Secret. Generalis Curie Minor. Exalceat. eorundem Provincie San. Didaci in Bætica Procuratoris, ac hujusmodi Causæ Poſtulatoris in Sac. Rit. Congregat. relatas, Sac. ead. Congreg. approbavit, ac ſingulis Annis die 24. Maii pro 2. Nocturno in Officio diei Feſti ipſius Beati ab omnibus, quibus dictum Officium conceſſum fuit, una cum præſata Oratione etiam in Miſſa recitari, ac in univerſo Ordine Minor. illius Feſtum cum Officio, & Miſſa ſub ritu dup. maj. ſervatis tamen Roboris celebrari poſſe induliſſ. ſi Sanctiſſ. Dom. Noſt. viſum fuerit; 1732. 17. Maii. *Facilius deinde per me Secret. de prædictis SS. D. N. relatione; Sanctitas ſua benigne annuit, die 31. ejusdem Menſis, & Anni.*

Sac.

- 1566 Sac. Rit. Congregatio approbavit, & concessit Ordini Minor. Observ. Orationem, & lect. 2. Nocturni pro Feslo San. Helene Vidum, 1732. 13. Septemb.
- 1567 SS. D. N. Clemens Papa XII. praevis Decreto Sac. Rit. Congr. approbavit Cultum ab immemorabili tempore praestitum Beato Joanni de Dukla Ord. Minor. Observant. Sancti Francisci, & concessit die 19. Maii 1733. Officium, & Missam ejusdem de Comm. Confessor. non Pont. dupl. pro tota Religione Ordini Minor. San. Francisci, nec non pro Clero Seculari; & Regulari Civitat. Leopolini. assignata tamquam dies propria in perpet. pro Feslo illius die 19. Julii, cum dies propria illius obitus sit perpetuo impedita ob Fesl. Sancti Michaelis Archangeli die 29. Sept.
- 1568 Sac. Rit. Congreg. ad humillimas preces PP. Procuratoris Generalis, Commissarii Generalis Curiae, & Procuratoris Generalis reformat. Excalceator. & Recollect. San. Francisci por. rectas, ut in recitatione Divini Officii uniformitas in tota Religione servetur, benigne indulset, ut singulis Annis Dom. 3. Post Pasch. Resurrectionis Domini Fesl. Patrocinii Sancti Josephi cum Officio & Missa alias approbatis in universo Ordine Min. Observ. Reformat. Excalceat. Recollect. Sancti Francisci utriusque sexus sub ritu dupl. servatis tamen Rubricis celebrari possit; 1733. die 4. Julii. Vide infra n. 1579.
- 1569 Pia majorum Caesarum exempla secutus Augustissimus Imperator Carolus VI. ut Beatissimae Virginis Mariae cultus sub titulo Septem Dolor. jam per tot. fere Germaniam dilatatus, magis in dies augeretur, Sanctiss. Domino N. Clement. XII. per Eminen. & Reverendissimum D. Cardin. Cienfuegos preces suas obtulit, ut festum cum Officio & Missa eorumdem Septem dolorum ea forma, & modo, quibus a fratribus Ord. Servorum B. M. V. Dominica tertia Septemb. recitatur, ad illam extendere dignaretur; iisdem vero precibus a Sancti. sua ad Sac. Rituum Congreg. remisit, atque relatis; Sac. eadem Congreg. petitum Offic. & Missam in omnibus statibus hereditariis praefate Caesaris Majestatis dicta Dominica tertia Septembris sub ritu dupl. recitari, & Missam respective celebrari debere indulset, die 28. Augusti 1734.
- 1570 Ex Decreto ejusdem S. R. C. 6. Maii 1736. Quando occurrit Vigil. & aliquod Fesl. habens Officium idest Evangelium, tunc omitt. 9. Lect. & fit tantum Com. Vigil. in Laudib. & Missa privat. in cuius fine legitur Evangelium Sancti

Joannis. Ideo corrigi debet error in recentioribus Breviariis, & Missal. impress. in Vigil. omniium SS. occurren. cum Officiis Sancti. Cosmae & Damiani hab. idem Evangel. *Descendens etc.* Maxime cum exter aliud Decret. eman. 10. Junii 1690. prohibens mutare aliquid in Officio vel Missa sine speciali indulto Sedis Apostolicae, & ut hab. etiam ex Bulla S. Pii V. &c.

Adveniente infra aliquam Octavam Fer. 4. 1571 Cinerum, vel Vigil. Pent. vel die 7. Decem. Officium de infra Octav. cessat post Completor. diei praeced. Si autem praedictis tribus occurrat dies Oct. Offic. de infra Octav. cessat post Noct. praeced. diei, nec amplius fit de ea die: 21. Junii 1736.

Decretum emanatum ann. 1737. occasione proxima 1572
Canonizationis, in quo statuitur firma regula, quae servari debet circa praecedentiam in praefendis Nominibus Servorum Dei, qui a Summis Pontificibus in Catalogo Sanctorum adferuntur.

Cum Sacrorum Rituum Congregatio sub die 29. Decembris Anni 1690. annuente San. mem. Clemente X. demandaverit in expressione Nominum Beatorum, qui canonizandi sunt, servandum esse Ordinem Hierarchiae Ecclesiasticae, nempe antecedere debere: primo illos status Clericalis; secundo illos status Regularis; & tertio inter plures ejusdem Ordinis attendendum esse tempus mortis; prout clarius subinde declaravit alio simili Decreto die 14. Jan. subsequens Anni 1691. ab eodem Pontifice similiter approbato; Cumque occasione proximae futurae Canonizationis dubitarum fuerit de ordine servando in exprimendis Nominibus B. Vincentii a Paulo Sacerdotis Fundatoris Congregationis Missionis, & Societatis Puellarum de Caritate, & B. Joannis Francisci Regis Sacerdotis Professi Societatis Jesu, Congregatio particularis Sacrorum Rituum a Sanctissimo Domino Nostro Deputata hoc suo Decreto statuit, & mandat servari memorata Decreta, cum hac tamen declaratione, quod si inter plures ejusdem status, & ordinis reperitur unus, qui sit Fundator alicujus Religionis, Congregationis, Societatis, aut alterius hujusmodi Instituti, sive Clericalis, sive Regularis a S. Sede approbati, praefertur aliis, qui hanc qualiteram Fundatoris non habent, licet ante in Domino obdormierint, adeoque in casu, de quo agitur, primo loco nominetur Vincentius a Paulo, secundo Joannes Franciscus de Regis, si Sanctissimo &c. die 16. Apr. 1737. *Facta.*

Faſtiſque per me Fidei Promotorem de prædictis SS. Domino Noſtro Clementi XII. relatione, Sanctitas ſua Decretum iſtud prædictæ Sacræ Congregationis Particularis confirmavit, & approbavit, & in poſterum ſervari mandavit. Die 17. ejuſdem menſis April. 1737.

- 1573 Sanctiſſimus Dom. Noſt. Clemens Papa XII. Miſſam & Officium proprium Sancti Aloyſii Gonzagæ & Societate Jeſu pro Feſto ipſius die 21. Junii cujuſlibet Anni Dominis omnibus Sacr. Cæſareæ Majeſt. ſubjeſtis, nonnullique aliis Regnis, ac Provinciis, ac toti ſere Italæ ſub ritu dupl. min. conſeſſum ad enixas, humillimaſque preces ab Eminentiſſ. & Reverendiſſ. Dom. Card. Pico de Mandulata, & Columna tum proprias, tum aliarum quamplurium per eamdem Italiam Eccleſiarum ſibi hodierna die perlatas, Sanctitas ſua atenta tam utriuſque Cardin. cum Sancto Adoleſcente ſanguinis conjunctione, quam multitud. mirabil. gratiar. quas præſtat Eccleſiæ a Deo, & meritis ejuſdem Sancti aſſidue ſe impetrare unanimiter ſententur; dictum Officium, & Miſſam ad omnes utriuſque ſexus Chriſtifiſdeles exiſtentes in tota Italia, & inſul. adjacent. qui ad Horas Canonicas tenentur, ſub eodem ritu in poſterum extendi mandavit. 1737. 18. Maii.

- 1574 Officium cum Oratione, & Leſt. 2. Nocturni propr. Sancti Vincentii a Paulo Confeſſ. pro univerſ. Eccleſiæ approb. a Sacr. Rituum Congregat. ex Decreto emanato 1737. 7. Decembris.

- 1575 Officia conceſſa alicui Regno, ſeu Ditioni poſſunt ad ſervandam uniformitatem Diœceſis recitari a Diœceſanis etiam exiſtentibus extra tale Regnum, ſeu talem Ditionem: dummodo ſua Cathedralis ſit intra ipſam Regnum, ſeu Ditionem. Sac. Rit. Congregat. in Brixien. 7. Decemb. 1737.

- 1576 Item pro omnibus Chriſtifiſdelibus utriuſque ſexus tam ſecularibus, quam Regularibus, qui ad Horas Canonicas tenentur, emanat. eſt Decret. Sac. Rit. Congregat. approb. Officium cum Oratione, Hymn. ad Maturinum & Leſtion. 2. Nocturni propr. Sanctæ Julianæ de Falconeris; 1738. die 8. Martii.

- 1577 S. R. C. approbavit, atque conſeſſit Officium S. Joannis a Cruce Confeſſ. cum Leſtionibus ſecundi Nocturni, ac Oratione propria, atque ad Univerſalem Eccleſiam ampliavit pro die 24. Novembris ſub ritu ſemiduplici, recitandum ab utroque Clero ſeculari, & Regulari, Anno 1638. die 3. Oſobris.

- 1578 Officium S. Felicis a Cantalicio Confeſſ. Ord. Min. Capuccinorum cum Leſtionibus ſecundi,

& tertii Nocturni, ac Oratione propriis noviffime emanatis, S. R. C. ad totam Italiam, ſolaſque adjacentes ſub ritu ſemiduplici recitandum die 21. Maii ab utroque Clero ſeculari, & Regulari, Miſſamque propriam celebrari, extendit Anno 1739. die 21. Martii.

Anno itidem 1749. ubi die 9. Maii S. R. C. 1579 decrevit, ut Officium S. Gerrudis Virg. Abbatiffæ Ord. S. Benedicſti cum leſtionibus ſecundi Nocturni, ac Oratione propriis in Eccleſiâ Univerſali die 14. Nov. recitur ſub ritu dupl. min. ac ejuſdem Miſſa reſpective celebrerur.

Ex Decret. Sac. Rit. Congreg. 20. Januarii 1580 1741. Officium Patrocinii Sancti Joſeph Sponſi Beatæ Virg. M. Dupl. Dominica 3. poſt Paſcha, in poſterum celebrabitur ſub ritu Dupl. 2. claſſis.

In Ditionibus Sereniſſ. Dom. Auſtriæ. officium 1582 Sancti Joannis Nepomuc. Martyris ſemidupl. 16. Maii, in poſterum celebrabitur ſub ritu dupl. ex Indulto Sanctiſ. Domini. Noſtri D. PP. Benedicſti XIV. die 13. April. 1741.

Ex Decreto S. R. C. 16. Septemb. 1742. con. 1582 ceſſum eſt Officium proprium, & Miſſa Patrocinii B. M. V. pro toto Ordine Minorum de Obſervantia pro Dominica ſecunda Novemb.

Cum Feſtum S. Zenonis Martyris, quod in 1583 Civitate, & Diœceſi Veronenſi, uti illius Episcopii, & principalis Proteſtoris quotannis die 12. Aprilis de præcepto cum Octava celebratur, aliquoties incidat in ſeriam ſextam Paraſceves, vel in Sabbarum Sanctum: Clerus ſecularis, ac Regularis ejuſdem Civitatis, & Diœceſis Sacræ Rituum Congregationi humillime ſupplicavit, quatenus in caſu talis occurrentiæ in poſterum dictum feſtum S. Zenonis ad ſeriam 2. poſt Dominicam in Albis cum Officio, & octava transferre, nec non Officium diei feſti S. Petri Martyris totius illius Diœceſis Proteſtoris minus principalis ad ritum duplicem ſecundæ Claſſis elevare dignaretur; & Sac. Cong. audita prius informatione Episcopii, huiusmodi inſtanſis juxta petita benigne annuit. Die 11. Septembris 1742. in Veronen. Ex Reſpoſ. ejuſdem S. C.

Ex Decreto emanato ſub die 19. Januarii 1584 1743. SS. D. N. Benedicſtus XIV. conſeſſit omnibus Religioſis & Monialibus Ordinis Minorum recitationem Officii, & Miſſæ de commun. nec Virg. nec. Mart. B. Joannæ Valeſis ſub ritu ſemiduplici pro die 4. Febr. anniverſaria ejus obdormitionis.

Ad ſatiſfaciendum inſigni pietati, ac Sereniſſimi Regis Sardinæ devotioni erga S. Vincentium a Paulo Congregationis Miſſionis Fundatorem, nec non pio deſiderio nonnullorum Epico.

Episcoporum in eius Dominiis existentium, Sanctissimus Dominus Noster Benedictus XIV. ad instantiam ejusdem Majestatis suae benigne inclinatus indulget, ut in cunctis Dominiis praefato Serenissimo Regi subiectis ab universo Clero seculari, qui ad Horas Canonicas tenetur, Officium proprium cum Missa ejusdem Sancti sub die 20. Aprilis 1738. approbatum, sub ritu primae classis recitari, ac respective celebrari possit, & valeat. Hac die 28. Martii 1745.

- 1586 Non obstante alio Decreto emanato a S. R. C. 21. Maii 1743. in favorem Patrocinii S. Josephi, quo Officium erat praefendum in concursu cum Festis SS. Apostolorum, & Evangelistarum, denuo exposito dubio in S. R. C. pro parte Ecclesiae Metropolit. Florentinae, emanavit aliud Decretum declarationis dubii super occurrentia Festi SS. Apostolorum Philippi, & Jacobi, ac S. Marci cum altera festivitate Patrocinii S. Josephi. S. R. C. die 3. Julii 1745. Respondit praefendum esse Festum Apostolorum & Evangelistarum.

- 1587 Cum sub die 4. Maii super elapsi anni 1748. promittit Decretum, per quod universo Ordini Minorum S. Francisci, inscio penitus Ministro Generali tum Minorum Observantium, cum Reformatorem ejusd. S. Francisci, a Sacra Rituum Congr. facultas impertiebatur recitandi Offic. S. Josephi a Leonissa sub ritu dupl. 2. Class. & aliud Offic. S. Fidelis a Sigmaringa a ritu duplicis maj. ad duplex 2. Class. elevabatur, ideo supplicante nunc eidem Sacra Rituum Congr. F. Josepho a Fano Procuratore Generali praedicti Ordinis Minorum Observantium, nomine etiam praefati Ministri Generalis, ut liceret in suo Ordine prosequi deinceps recitationem Officii S. Fidelis a Sigm. sub ritu tantum duplicis maj. prout haecenus consuevit, & facultatem faceret recitandi Offic. S. Josephi a Leonissa sub eodem ritu cum Oratione, & lectionibus 2. Noct. propriis die 7. Sept. prox. praeteriti approbatis. Sacra ipsa Congreg. utrique petitioni benigne annuit; Hac die 11. Januarii 1749.

- 1588 Reproposita in Sacrorum Rituum Congregatione Ordinaria habita sub infrascripta die nomine Patris Fratris Leopoldi a Roma Sacerdotis Praefecti Ord. Min. Observ. Reformatior. S. Francisci, ac Postulatoris generalis Causarum Beatificationis, & Canonizationis praefati sui Ordinis instantia super Concessione Officii, & Missae de communi in honorem B. Jacobi praedicti, in cuius causa usque, & sub die 15. Julii anni 1700. approbationem consequutus fuerat cultus immemorabilis eidem praefectus; Sacra ipsa Congre-

gat. superaccedentibus supplicationibus Reverendissimi Episcopi Birelensis, Capituli Ecclesiae Cathedralis, & Magistratus Urbis Birelensis, necnon audit. R. P. D. Ludovico de Valentibus Fidei Promotore, qui scripto, & voce suam sententiam exposuit, ejusdem gratiam licet alias denegatam sub ritu duplici Ordini Min. Obs. & Reform. S. Francisci ac Dioc. Birelensis pro die 20. Aprilis benigne largita est, atque concessit, si Sanctissimo Domino nostro visum fuerit. Hac die 19. Aprilis 1749.

Faustaque deinde per R. P. D. Erbham Prototarium Apollolicum, & Prae-Secretarium, de praedictis eidem Sanctissimo Domino nostro relatione, Sanctitas sua benigne annuit. Die 23. ejusdem mensis, & anni 1749.

Postquam per Sac. Rituum Congregationem 1589 Ordinariam habitam die 31. Januarii currentis anni 1750. approbatus fuerit Cultus immemorabilis B. Ladislai de Gielniow, ac subinde fuerit die 11. Februarii ejusdem anni per SS. Dominum Nost. Benedictum XIV. confirmatus; ex parte P. Procuratoris Generalis Ord. Min. Observ. S. Francisci, ac etiam P. Matthaei Rorneriski Ex-Provincialis Provin. Majoris Poloniae ejusdem Ord. & hujus causae Postulatoris promota fuit instantia pro concessione Officii, & Missae de comm. Conf. non Pont. cum or. prop. in honorem dicti Beati tam in oppido de Gielniow, & in Civit. Varaviae, ac in toto Ducatu Masoviae sub ritu dupl. major. quam in Ord. Minor. sub ritu dupl. minor. Cumque hanc instantiam in praefata Sac. Congreg. per Cellarium Regiam Em. & Reverendissimi D. Card. Ducis Eboracensis relata fuerit, Sac. eadem Cong. audito prius R. P. D. Ludovico de Valentibus Fidei Promotore, qui voce, & scripto suam sententiam exposuit, petitum Officium, & Missam de comm. Conf. non Pont. cum orat. pariter de eodem commun. & recitandum & respective celebrandum quotannis die quarta Maii tam in Oppido Gielniow, & in Civitate Varaviae, ac in toto Duc. Masoviae, sub ritu dupl. maj. quam in toto Ord. Min. Observ. S. Francisci sub ritu dupl. min. concessit, si Sanctiss. Dom. Nostro placuerit. Hac die 2. Maii 1750.

Et, facta per me Secretarium de praedictis eidem Sanctiss. Domino Nostro relatione, Sanctitas Sua benigne annuit, die 9. Maii 1750.

Jam alias Sacrorum Rituum Congregatio habita die 2. Maii 1750. concessit Officium & Missam de commun. Confess. non Pont. in honorem Beati Ladislai de Gielniow recitandum, & respective celebrandum sub ritu duplici maj. quo.

quotannis die 4. Maii in Oppido Gielniow; in Civitate Varfaviæ; & Ducatu Mafoviz; in Ordine vero Minorum sub ritu dupl. minori. At quoniam præfata dies 4. Maii in dictis locis, & in præfato Ord. Min. impedita reperitur ab Offic. S. Monicz, jam pro Ecclesia universalis concessio, & ab Offic. S. Floriani, quod in præfatis locis uti Patronus minus Principalis colitur: ideo supplicanibus Postulatoribus pro translatione festi dicti B. Eadem S. Cong. ad relationem Celsitudinis Regiz Eminentiff. ac Reverendiff. D. Cardinalis Ducis Eboracenfis rescriptis: Quo ad Ord. Fratrum Min. Observ. recitatio dicti Officii fiat die 22. mensis Octob. quo vero ad loca Regni Poloniz comprehensa in Decreto, die per Nuntium Apostolicum, auditis Ordinariis, designanda, exceptis tamen Dominicis, ac Tempore Quadragesimæ, Adventus, & Quatuor Temp. & Vigiliarum. Die 19. Septembris 1750.

1591 Cum ab antiquo, & immemorabili tempore Canonici Ecclesiæ Cathedralis Cafalensis diebus Dominicis, aliisque Festis infra annum occurrentibus, quando a Musicis Vesperæ decantantur, consueverint eo tempore in Choro binl, & bini Vesperas, & Completorium recitare, exlatum est Dubium, an per eum modum recitandum Completorium satisfiant Canonici muneris suo, pro ejus declaratione Episcopus Cafalensis, & Canonici prædicti ad Sacram Rituum Congregationem recursum habuerant. Et Sacra eadem Congregatio iis omnibus mature expensis, quæ in hanc rem deducta sunt, ad relationem Eminentiffimi, & Reverendiffimi D. Cardinalis Tamburini Ponentis rescriptis, *Canonicos non satisfacere obligationi Chori recitando modo prædicti Completorium tempore, quo a Musicis Vespere decantantur. Die tertia Aprilis 1751.*

1592 S. R. C. audito prius R. P. D. Ludovico de Valentibus Fidei Promotore Oratorem, & Lectiones secundi Nocturni, proprias B. Salomez approbavit; & quotannis die ejus festo 17. Novemb. ab omnibus tam Secularibus quam Regularibus utriusque sexus, quibus ex indulto Sedis Apost. permissum est ipsius Beati Officium, de Com. Virg. imposterum recitari posse benigne indulgit, atque concessit, si Sanctissimo Domino Nostro placuerit; *Die 3. Apr. 1751.*

Et facta deinde de prædictis eidem Sanctissimo Domino Nostro relatione, Sanctitas sua benigne annuit, die 24. ejusdem mensis & anni 1751.

1593 Sanctiss. D. N. Benedictus XIV. ad humillimas preces P. Procuratoris Gener. Ord. Min. S. Francisci de Obser. Lectiones proprias 2. Nocturni, cum Oratione S. Francisci Solani Con-

festi ejusdem Ordinis, tam pro die festo, quam pro die ejus octava accurate revifas, & examinatas, audito prius R. P. D. Ludovico de Valentibus Fidei Promotore benigne approbavit; ac insuper concessit, ut singulis annis die festo, & respectiva Octava prædicti Sancti, ab omnibus Religiosis utriusque sexus, & aliis quibus ex Indulto Apostolico concessum est ipsius Sancti Officium de Communi, recitari possint, & valeant; die 26. Junii 1751.

Sanctissimus Dominus Noster Benedictus XIV. 1594 piis, enixique precibus nomine majestatis Regis Sardinie per Comitem de Rivero Sanctitatis sue porrectis benigne annuens, indulgit, ut Officium S. Camilli de Lellis sub ritu duplici minori in omnibus Dominiis eidem Regi subiectis imposterum recitari possit, & valeat. Die 8. Januar. 1752.

SS. Dominus Noster Orat. & Lect. 2. nocturni 1595 ni propr. nec non Lect. 3. noct. B. Ladislai de Gielniow benigne approbavit, & tam in Ord. Min. Observ. quam in Oppido Gielniow & Civitate Varfaviæ, ac in toto Ducatu Mafoviz pro die festo 22. Octobris recitandas concessit. Die 12. Martii 1752.

Porrectis SS. Domino Nostro Benedicto Papæ 1596 XIV. humillimis precibus per Patrem F. Bernardinum a Tertio Commissarium Generalem Coriz Ord. Min. S. Francisci de Obser. pro extensione ad omnes Religiosos utriusque sexus Ministros Gen. totius Ord. subiectos, Officiorum & Missarum in memoriam scilicet B. Rogerii Conf. de Comm. non Pont. qui inter primos S. Francisci discipulos numeratur, pro die quinta Martii sub ritu dupl. min. nec non Sanctæ Agnetis, germanæ Sororis Sanctæ Clare, de Comm. Virg. sub ritu dupl. maj. pro die decima sexta Novembris, Sanctitas sua, attentis peculiaribus circumstantiis, petitis benigne annuit. Die 15. Aprilis 1752.

Ad preces Mariæ Teresie Augustissimæ Ro- 1597 manorum Imperatricis electæ, nec non Hungariæ Regine, idem SS. Dominus N. benigne annuens, indulgit, ut Officium cum Orat. & Lect. 2. nocturni propr. ac Miss. in honorem S. Camilli de Lellis Conf. sub ritu dupl. min. in omnibus Regnis & Provinciis Hereditariis eidem Imperatrici subiectis, ab omnibus utriusque sexus, qui ad Horas Canonicas tenentur, imposterum recitari, ac Missa respective celebrari possit, & valeat. Die 29. Maii 1752.

I. An, & quomodo Præpositus, & Canonici Collegiatus Ecclesiæ S. Mariæ Majoris de Platea Civitatis Cafalis intervenire possint Congregationibus habendis ante Synodi celebrationem in causa &c.

II. An

II. An dictus Præpositus interveniendo Congregationibus præcedere possit Canonicos Cathedralis in casu &c.

III. An, & quo habitu possint accedere Dignitates, & Canonici dictæ Collegiæ in Synodo in casu &c.

IV. An, & ubi occasione dictæ Synodi sedere debeant Canonici Cathedralis, & Canonici Collegiæ in casu &c.

V. An Canonici Ecclesiæ Cathedralis in Synodo possint uti sedibus cum brachiis, vel potius debeant uti scamnis a pavimento elevatis per unum gradum aliquo panno coopertis, & possint etiam Canonici Collegiæ uti eisdem scamnis absque tamen dicto gradu, bene vero aliquo panno coopertis in casu &c.

VI. An prædictis scamnis tam Canonici Cathedralis, quam Canonici Collegiæ debeant in Rogationibus, dum a Canonici Cathedralis canitur Missa in Ecclesiis, Collegiata, vel Regularium, & ubi utriusque Ecclesiæ Canonici sedere debeant, quando Presbyterium non est capax: Seu potius sit servandum assertum solitum in casu &c.

VII. An convenientibus simul utroque Capitulo in Missis Rogationum, osculum pacis, & thurificatio danda sit Canonicis, & Dignitatibus etiam Collegiæ: seu potius sit servandum assertum solitum in casu, & quatenus affirmative ad primam partem.

VIII. An, & a quo dictum osculum, & thurificatio danda sit Dignitatibus, & Canonici Collegiæ in casu &c.

IX. An Magister Cæremoniarum dictæ Collegiæ gestare possit per Civitatem habitum violacei coloris cum ferula, & associare Canonicos ejusdem Collegiæ in Processionibus, in quibus non interveniunt Canonici Cathedralis in casu &c.

X. An Episcopo Pontificalia celebranti in Ecclesia dictæ Collegiæ præstanda sit assistentia a Canonici Cathedralis, seu potius a Canonici ejusdem Collegiæ in casu &c.

XI. An, & a quibus Canonici præstanda sit assistentia Episcopo celebranti Missam privatam, vel alias privatas functiones exercenti in dicta Collegiata in casu &c.

Sacra Rit. Congregatio die 15. Julii 1752. respondit: Ad 1. Affirmative arbitrio Episcopi Ad 2. Negative. Ad 3. Incedere debere in habitu clericali, & amplius. Ad 4. Servetur solitum. Ad 5. Negative quoad primam partem; Affirmative quoad secundam; Affirmative quoad tertiam, & quoad colorem arbitrio Episcopi, & amplius. Ad 6. Sedere debere in scamnis, &

in reliquis servetur solitum, & amplius. Ad 7. affirmative ad primam partem; negative ad secundam, & amplius. Ad 8. Dilata, & exquiratur votum Magistrorum Cæremoniarum; Ad 9. negative, & amplius. Ad 10. affirm. ad primam partem, negative ad secundam, & amplius. Ad 11. posse præstari assistentiam ab alternis ex Canonici non remuneratis utriusque Capituli arbitrio Episcopi.

Potestis Sac. Ritum Congregationi humilissimis precibus per P. Fratrem Bernardinum a Terlitio Commissarium General. Curie Ord. Min. S. Franc. de Observ. pro approbatione Orationis, & Lætionum propriarum 2. Nocturni in honorem S. Jacobi de Marchia ejusdem Ord. Sacra eadem Congreg. supradictis Orationem & Lect. per Eminentiiss. & Reverendiss. D. Card. Cavalcini Ponentem, nec non per R. P. D. Ludovicum de Valentibus fidei Promotorem mature revisas & examinatas approbavit, easque ab omnibus Religiosis utriusque sexus prælati Ord. recitari posse benigne concessit. Die 9. Decembris 1752.

Ex Decreto a S. R. Congr. edito die 16. Dec. 1600 cemb. 1752. conceditur Officium, & Missa pro ditione Austriac. in honorem B. M. de Soccos Virg. cum Antiph. ad Benedict. & ad Magnif. ac Lect. 2. nocturni, & Oratio prop. pro die 25. Septemb.

Pro concess. Offic. & Miss. Beati Josephi a 1601 Cupert. extant seq. desumpta ex Brevi Beatification. ejusdem Beati a SS. Domino Nostro Benedicto XIV. Fel. Rec. edito die 20. Febr. 1753. incipiente: *Æternus Dei Filius, &c.* ac de eo (idest B. Josepho) quotannis die 18. Sept. quam diem pro ejus solivitate celebranda præscribimus, sub Ritu dupl. min. recitetur Offic. & Miss. de commu. Conf. non Pont. cum Orat. a Nobis approbata, juxta Rubr. Brev. & Missal. Rom. Recitationem autem Offic. & Miss. celebrat. hujusmodi fieri concedimus, tum in proprio Min. S. Fr. Convent. Ordine, in quo solemniter emissa Professione usque ad obitum permanfit; tum in Ord. Fratr. Min. ejusdem S. Fran. Capucc. (inter quos per aliquot annos commemoratus est) ac de Observ. Reformatior. Recollector. & Excalceator. ac Terti Ord. uncupator. &c.

Cum discussa, & approbata fuerit a Sac. Ri. 1602 tum Congregatione sub die 14. Aprilis currentis anni ad relationem Eminentiissimi, & Reverendissimi Domini Cardinalis Alexandri Albani Causa Canonizationis Beati Angeli a Clavasio Sacerdotis Professi Ordinis Minorum de Observantia Sancti Francisci, Sententia per Re-

verendissimum Episcopum Montis-Regalis lata super cultu ab immemorabili tempore dicto Beato præstito, sive super casu excepto a Decretis San. Memoriz Urbani VIII. editis; P. Fr. Leopoldus a Roma ejusdem Ordinis Minorum de Observantia Reformatorum Sancti Francisci Causæ Postulator Sanctissimo Domino Nostro Benedicto PP. XIV. humillime supplicavit, quatenus in memoria ipsius Beati Officium, & Missam sub ritu duplici de communi Confessoris non Pontif. primo loco, cum oratione *Adfles* de eodem communi secundo loco, die duodecima mensis Aprilis singulis annis recitan. tam pro universo Ordina Minorum utriusque sexus Sancti Francisci, quam pro Civitate nuncupata Cunei, & tota Diocesi Montis-Regalis, ubi dictus Beatus obdormivit in Domino, prope Civitatem nuncupatam Clavasio, quo natus est, totaque Diocesi Ipporeg. sub eodem ritu benigne concedere dignaretur. Et Sanctitas sua Oratoris instantiæ benigne annuit. Die 26. Mart. 1735.

1603 Cum Sacror. Rit. Congreg. die 7. Decembris 1737. approbante San. Mem. Clemente PP. XII. Offic. S. Vincentii a Paulo Congreg. Missionis fundator, cum orat. & Lect. 2. noct. propriis pro Eccl. universi. sub ritu semid. recitari concessit, supplicatibus modo SS. Domino nostro Benedict. XIV. Presbyteris ejusdem Congreg. pro elevat. Ritus Officii prædicti a semid. ad dupl. min. accedentibus etiam piis precibus Sereniff. Caroli Regis utriusq. Sicilia per Ducem de Cerisano ejus nomine humiliter porrectis, Sanctitas sua ad relat. mei Secretarii hujusmodi instantiæ benigne annuendo, petikum Offic. S. Vincentii a Paulo ab omnibus Christianidel. tam Secularibus quam Regularibus utriusq. sexus, qui ad horas Canonic. tenentur, sub ritu dupl. min. in posterum recitari mandavit. Die 12. Maii 1753.

1604 Postquam a Sacror. Rituum Congreg. die xv. Sep. elapsi anni, annuente Sanctiss. D. N. Benedicto PP. XIV. die 19. ejusdem mensis approbatus fuit casus exceptus a Decretis San. Mem. Urbani VIII. seu cultus publicus præstitus Beato Gabrieli Ferretti Religioso Professo Ord. Min. de Observ. S. Francisci: Frater Joseph Amadeus a Turino Sacerdos ejusdem Ordinis Postulator humillime eidem S. D. N. supplicavit, pro concessione Offic. & Missæ, in memoriam dicti B. Gabrielis, tam pro universi. Ord. Min., quam pro Civitate & Diocesi Anconitana, in qua dictus Beatus obdormivit in Domino, & Sacrum ejus Corpus requiescit; & Sanctitas sua ad relationem mei Secretarii be-

nigne concessit, annuendo ejusdem instantiæ, ut singulis annis die, qua ejusdem Beati commemoratio peragitur, in præfato Ord., & in Civitate, & Diocesi Anconitana petikum Officium, & Missa de Comm. Conf. non Pont. primo loco, Orat. *Adfles* de eodem Comm. 2. loco sub ritu dupl. min. ab omnibus utriusque Sexus, qui ad Horas Canonicas tenentur, recitari, & respective celebrari possit, & valeat. Die 38. Augusti 1754.

Supplicante Fratre Carolo Maria Perusino 1605 Commis. Gen. Curiz Ord. Min. S. Frauce, de Observ. SS. Domino Nostro Benedicto PP. XIV. pro facultate recitandi Offic. cum Missa B. Helenæ Enselmæ Monialis Clarissæ ejusdem Ord. jam sub die 8. Martii 1701. annuente San. Mem. Clementis XI. Monialibus Monasterii nuncupat. della Beata Elena in Diocesi Patavina concessum, Sanctitas sua ad relationem Eminentiſſ. & Reverendiſſ. D. Card. Tamburini Sac. Rit. Congreg. Præs. Oratoris Instantiæ benigne annuit pro Commemorato. tantum prædictæ Beatæ in die ejus obitus; seu sub ritu simplicis, pro Fratribus, & Monialibus Jurisdictioni Ministri Generalis totius Ord. Min. subiectis. Die 16. Januarii 1755.

Porreſſo SS. D. N. Benedicti XIV. supplicis 1606 libello, quo Rev. Alphonsus Mirolus Episcopus Alexandrinus, nomine etiam Cleri Secularis, & Regularis suæ Civitatis, & Diocesis ad devotionem, & cultum erga S. Christinam Virginem, & Martyrem augendum, confirmandumque humillime supplicavit, ut Officium, & Missam ejusdem Sanctæ eo modo, & forma, quo Civitati, & Diocesi Tauinen. die 5. Aprilis 1742. concessa reperiuntur, ad Clerum præfatæ suæ Civitatis, & Diocesis extendere dignaretur; Sanctitas sua ad relationem mei Secretarii pro gratia benigne annuit: die 9. Aprilis 1755.

Porreſſis humiliter precibus Sac. Rit. Congreg. a Duce Philippo Sfortia Cesarini, quatenus Officium, & Missam de comm. non Virg. nec Mart. cum infrascripta Oratione propria B. Seraphiæ Sfortiæ Monial. professæ Monasterii Corporis Domini Pisauri Ord. S. Clare Civitatis, & Diocesis Pisaur. necnon universo Ordini Minorum S. Francisci, ac insuper Ecclesiæ, & Oratorii, quæ sunt de Jure Patronatus præfati Ducis, sub ritu dupl. min. concedere dignaretur: Sac. Congreg. ad relationem Emin. & Reverendiſſ. D. Cardinalis Columnæ de Sciarra Pœnenti, audito prius R. P. D. Benedetto Vetrani Fidei Promotore, benigne rescipit; Pro gratia quoad Civitatem tantum sub ritu dupl. min. quo vero ad Diocesem Pisaurensem, nec

non Ord. Minor. & Oratoria propria, & Ecclesias principales Feudorum Oratoris sub ritu Semidupl. tantum ad primam diem non impeditam ab Ordinariis locorum designandam. Si SS. D. N. placerit, Die 29. Novemb. 1755. Factaque deinde per me Secretarium de prædictis eidem SS. D. N. relatione, Sanctitas sua benigne annuit. Die 10. Decembr. 1755. *Oratio*

Deus, qui per Beatam Seraphinam eximium nobis patientie exemplum tribuisti, præsta supplicibus tuis, ut & ipsius instruamur exemplis, & ab omnibus ejus patrocinio liberemur ad-
versis. Per Dominum &c.

1608 Ad magis excitandum cultum erga Augustissimum Euchariæ Sacramentum, Clerus Sæcularis Civitatis Alexandrie pro Indulgo recitanti die singulis feriis quatuor minime impeditis Officium, & Missam ejusdem Sanctissimi Sacramenti SS. Domino Nostro Benedicto Papæ XIV. humillime supplicavit. Et Sanctitas Sua, attentis peculiaribus circumstantiis, ad relationem mei Secretarii gratiam petitam sub ritu Semiduplici Oratoribus benigne concessit, exceptis tamen Adventus, Quadragesimæ, ac Vigiliarum temporibus, sive cum jejunio, sive absque jejunio, atque illis feriis, in quibus secundum Rubricas sit reponendum Officium de Festo duplici, vel semiduplici translato; die 10. Decembr. 1755.

1609 Cum pervenerit in Urbem assertum Autographum Operis Mysticæ Civitatis Dei Ven. Servæ Dei Sororis Mariæ a Jesu de Agreda, ex Monasterio Agredano Tiraſonensi Diocesis extractum, & ad SS. D. N. transmissum una cum aliis indubiis exemplaribus characteris Servæ Dei, nec non processibus super ejusdem characteris identitate, a Reverendis. Episcopo Tiraſon. confectis juxta ea, quæ SS. Dominus Noster Benedictus XIV. pro ea, quæ præditus est sapientia, & doctrina præscripserat in Epistola ad P. Raphaelem a Lugagnano tunc Ministrum Generalem Ordinis Minorum, die 26. Janu. 1748. habita est Congreg. particularis Sacror. Rituum de mandato SS. in qua interfuerunt Eminentiſſimi, & Reverendiſſi. Patres Cardinales Portocarrero, Cavalchini, Tamburini, & Galletti, nec non R. P. D. Benedictus Veterani Promotor Fidei, & Ego Secretarius, in eaque, omnibus mature perpenſis, examinatisque non minus Peritis in Hispania accurate confectis, quam aliis tribus Peritis in Urbe, prævia Inſtructione dicti R. P. D. Promotoris Fidei, prælati, omnes fuerunt in ſenſu = *Conſtare Ven. Servam Dei Soror. Mariam a Jesu de Agreda scripſiſſe Hispano Italica. se Opus, de quo agunt, in octo Tomos distribu.*

tum sub titulo: *La Mystica Ciudad de Dios*. Nec non, si SS. placerit, restitui posse Autographum memorati Operis, cum ejus Apographum, accuratissime compulsum, existat in Processu informativo asserto in Actis Sacræ Congregationis. Die 7. Maii 1757.

Facta deinde per me Secretarium de prædictis relatione Sanctissimæ, Sanctitas Sua benigne approbavit resolutionem Sacræ Congregationis, nec non restitui mandavit Eminentiſſimo D. Cardinali Portocarrero Autographum dicti Operis Mysticæ Civitatis Dei, in Hispanias remittendum. Hac die 8. Maii 1757.

Sanctissimus D. N. Benedictus. Papa XIV. ad 1610 humillimas preces Patris Mag. Fratr. Dominici Andreæ Rossi Procuratoris Generalis Ordinis Minor. S. Francisci Convent. benigne indulſit, ſupraſcriptas lectiones 2. Nocturni B. Michelinæ Vid. Terrii Ord. S. Francisci, cum Oratione jam sub die 6. April. 1742. ab eadem Sanctit. Sua approbata, ab Eminentiſſ. D. Card. Tamburino S. R. C. Præf. una cum R. P. Benedicto Veterani Fidei Promotore, meque Secret. accurate reviſas, benigne approbavit, ac inſuper conceſſit, ut ſingulis annis in memoria ejusdem Beatæ a Fratribus Minor. S. Francisci Convent. & aliis, quibus ex Indulto Apoſt. conceſſum eſt ipſius Beatæ Officium de communi, eodem lectiones, una cum Oratione, recitari poſſint, & valeant. Die 1. Septembr. 1757.

Ad preces P. F. Joſephi Torribia Commiſſ. Generalis Curie Ord. Fratr. Minor. S. Francisci de Obſervantia, Sanctiſſ. D. N. Benedicto Papæ XIV. humillime porrectas, eidemque reſatas ab Eminentiſſ. & Reverendiſſ. Cardin. Tamburino S. R. C. Præſecto, auditis prius pec dicti. Eminentiſſ. R. P. D. Benedicto Veterani Fidei Promotore, meque inſcripſio Secretario, Sanctitas Sua benigne indulſit, ut in Feſto, & per octav. S. Francisci Solani ab omnibus iis, qui ad Officium recitandum, Miſſamque in illius memoriam celebrandum tenerent, Evangelium *Evangelium in Mundum univerſum &c.* iam in Miſſa, quam in Officio, ſimul cum Homilia S. Gregorii Papæ quæ incipit, *Poſſi omnis Creatura nomine &c.* quæ legitur in Feſtis S. Cypriani, & ſocior. & S. Francisci Xaverii, poſſit, & valeat. Hac die 26. Septembr. 1757.

Supplante Eminentiſſimo, & Reverendiſſi. 1612 mo Domino Cardinali Archiepiſcopo Taurin. S. R. C. ut Feſtivitas Sanctiſſimæ Sindonis, quæ proximo anno 1758. occurret in die Aſcenſionis D. N. J. C. una cum Officio transferri poſſit ad diem ſubſequentem per Dominis S. R. C. Regis Sardinie, Sacra Cong. ad relatione.

tionem mei Secretarii pro hoc anno tantum potuit annuit. Die 10. Decembris 1757.

- 1613 Porreclis Sanctiss. D. N. Benedicto Papa XIV. humillimis precibus per P. Fr. Josephum Amedeum a Taurino Ord. Minor. S. Francisci de Observantia Postulatorem Generalem Causarum Servorum Dei dicti Ordinis pro approbatione Lectionum propriarum secundi Nocturni S. Joannis a Capistrano in diebus primo, septimo, & octavo ejusdem Sancti Oclava recitant. Sanctitas Sua suprascriptas Lectiones proprias, prout jacent, per Eminentiss. D. Cardinal. Tamburinum Sacrorum Rituum Congregationis Prefectum, una cum R. P. Benedicto Veterani Fidei Promotore, meque infrascripto Secretario accurate revisas, approbavit, easque a Fratribus, & Monialibus Breviario Ordinis Min. de Observ. utentibus recitari, ac imprimi posse concessit: Quæ tamen Lectiones ead. Sanctitas Sua, ne unquam ad Clerum Sæcularem extendantur, præcepit. Die 20. April. 1758.

- 1614 Sanctissimus Dominus noster Clemens Papa XIII. inter multiplices Apostolatus sui curas, Sacrorum Rituum amplitudinem præ oculis habere non prætermittens præ meditatione perpendit, quod quonvis competentum sit festis quibusvis diebus Ecclesiam juxta cultu Sacrosanctæ, & individue Trinitatis solemniam colere, quoniam Deum ipsum, qui est Pater, & Filius, & Spiritus Sanctus rerum omnium opifex, & ad quem omnia referenda sunt, in Festis quoque Desipere, & aliorum Sanctorum venerari, & glorificare profiteatur; maxime tamen debeat Dominica die, quo Deus ipse lucem condidit, quo Jesus Christus a mortuis inrexit, quo sedens ad dexteram Patris Paraclitum Spiritum misit de cælis, quo proinde ineffabile, & incomprehensibile Trinitatis Mysterium manifestum factum est nobis, quemadmodum in Divino Officio, tum ad Primam recitando Symbolum, *Quicumque*, tum plerumque in ultimo tertii Nocturni responsorio Augustissimæ Triadis fir commemoratio, idem, & in Missæ Sacrificio peragi, & in eapostissimum parte, qua contestamur dignum, & iustum esse Deo gratias agere, Eumque collaudare, benedicere, & prædicare; Idcirco ad majorem, splendidioremque tanti Mysterii gloriam, ut Fideles quoque, qui die Dominico Missæ interesse debent, latius, atque apertius Sacrosancti ejusdem Mysterii præconia audientes, debjunt & ipsi fervitis obsequium supremæ impendant Majestati: statuit, atque decernit, quod singulis Dominicis diebus totius anni, quibus præstationes propriæ per rubricas non sunt assignatæ, incipiendo a Domi-

nica Sanctissimæ Trinitatis eurrentis anni 1759. Sacerdotes omnes utriusque Cleri Sæcularis nempe, atque Regularis præstationem de Sanctissimæ Trinitate, quæ jam inde a verissimis temporibus in usu fuisse dignoscitur, in Missa recitare teneantur, & ita inviolabiliter observari mandavit. Hac die 3. Januarii. 1759.

Humillime Sac. Rituum Congregationi, supplicante R. P. Fratre Clemente a Panotmo Ministro Gen. Ord. Mip. Observant. ac Reformatis S. Francisci pro concessione Officii, & Missæ de Comuni Conf. non Pont. in honorem Beati Petri a Moliano pro universo Ordine prædicto & Terra Moliani diocesis Firmæ, cujus Sacrum Corpus Camerti requiescit, in sequelam casus excepti in vim temporis immemorabilis in causa dicti Beati approbati die 9. Augusti 1760. Sacra Congr. ad relationem mei infrascripti Secretarii loco Eminentiss. ac Reverendiss. Dom. Card. Cavalchini Ponentis, audito R. D. Cajetano Forti Fidei Promotore, qui suam sententiam voce exposuit, petitum Officium, & Missam sub ritu duplici minoris ab omnibus utriusque Sexus prædicti Ordinis, qui ad horas Canonicas tenentur tantum pro die non impedita ac designanda per Superiorem Generalem Ordinis recitari, ac respective celebrari concessit, si SS. D. N. placuerit, die 3. Martii 1761.

Fæctaque deinde per me Secretarium de prædictis eidem SS. D. N. relatione, Sanctitas sua benigne annuit, die 3. Martii 1761.

Tenore itaque hujus concessionis Reverendiss. P. N. Gener. Ord. diem 13. Augusti fæcivit pro celebratione Officii & Missæ in honorem prædicti Beati: quod si in aliqua Provincia, vel Conventu prælati dies sit aliquo Officio non impedita, post diem 13. Augusti.

Nuova Tassa, e Riforma delle Spese per le Cause delle Beatificazioni, e Canonizzazioni, e delle altre Spese per la Solennità delle medesime Beatificazioni, e Canonizzazioni.

La Santità di Nostro Signore Papa Benedetto XIV. volendo con stabile provvedimento rimediare qualche disordine, o abuso introdotto, e molto più prevenir quei maggiori, che in progresso di tempo potrebbero introdursi circa le spese, che si fanno nelle Cause di Beatificazione, e Canonizzazione; e volendo altresì sopire varie controversie eccitate sopra l'intelligenza, ed osservanza di altre tasse fatte da' suoi Predecessori: dopo avere per lo spazio di più mesi,

metti, e in molte conferenze con Persone perite prudenti, e disinteressate esaminata, e fatta esaminare parte per parte tutta la materia; inerendo a ciò, che sua Beatitudine nello scrivere della materia stessa in più luoghi, ha particolarmente nel Lib. 1. de Servor. Dri Brasiffione Cap. 46. premativamente aveva insinorato, ha consegnata a me infra scritto Sagretario della Congregazione de' Sagri Riti la seguente nuova Tassa, e Riforma, con ordine preciso alla stessa Sagra Congregazione, che in avvenire la faccia invariabilmente osservare da qualunque Persona, a cui rispettivamente spetti: procedendo contra i trasgressori alle pene in essa contenute, ed altre a suo arbitrio; non ostante qualunque altra Tassa, e Confusione, o Decreto, che vi fosse in contrario, derogandovi, anco, quando faccia di bisogno. E prima in quanto al

Simoni: de' Processi del non Culto, o Culto, o Fama della Santità in genere, scudi due, e non più.

6. Dichiarando, che per ogni altra opera, o fatica, che per ragione dell' Uffizio nelle dette Cause egli faccia, o debba fare, come di Accessi ad Archivi, Librerie, Altari, Cappelle, Sepolcri, a riconoscere Scritture, Iscrizioni, Culto, non Culto, Cadaveri da esaminare l' incorruzione, e fare traslazioni &c. non gli dee verun altro emolumento, o regalo: restando quelle a sufficienza remunerate colle rendite dell' Avvocatura Fiscale, quando ad essa si trovi unito il Promotore della Fede, e quando no, colla Pensione annua di *seudi trecento*, solita assegnarsi su le dette rendite, e colla parte di Palazzo, che in tal caso dall' Avvocato Fiscale fuol trasferirsi al Promotore.

7. Ed avverta il predetto Promotore di sfermare le sue Animavverzioni con la possibile brevità, che permetta la materia, di cui si tratta; astenendosi dal ripetere quelle opposizioni, che siano state già rigettate come irrilevanti, in altre simili Cause; siccome ancora rifringendo le seconde, e terze Animavverzioni unicamente ai punti delle difficoltà eccitate dai Consulenti nelle Congregazioni precedenti, ed all'indicazione di quelle, che eccitate nelle prime Animavverzioni, secondo il glizidio de' Consulenti, non hanno avuta sufficiente risposta.

Promotore della Fedr.

7. Per la Copia delle Animavversioni da lui sottoscritte, che chiamasi Copia Originale, sopra la Commissione per introdurre, o riassumere la Causa, o sopra il Culto, o non Culto, o sopra la validità de' Processi, o sopra la Fama delle Virtù, o de' Miracoli in genere, gli si possano dare feudi cinque di giulj d'oro, e non più.

3. Per la Copia Originale delle Animaver-
sioni sopra le Virtù in specie, o sopra il Ma-
tiro io sopra i Miracoli, *scudi dieci*, e non
più. E per quelle delle seconde, e terze Ani-
maverzioni sopra gl'istessi Dubbi, se dopo la
Congregazione Antepreparatoria, o Preparatoria
gl'occorrerà di doverle fare, *scudi cinque*, e
non più.

3. Per la Copia Originale delle Animaver-
sioni, o Note, che la Sagra Congregazione
imponeggli di fare sopra Concessione d' Uffizio,
Descrizione nel Martirologio, Revisione
di Scritti, Ordinatori di Giudizio, spedizione
di Lettere Remissoriali &c. ed anche sopra l'
ultimo Dubbio = *An rursus decesseri possit ad
Beatificationem, vel Canonizationem* = scudi
tre, e non più.

4. Per la copia Originale delle Istruzioni, che per la ricerca degli Scritti attribuiti a Servi di Dio, o per altra simile occorrenza, d'ordine della Sagra Congregazione dovrà fare, uno scudo d'oro, e non più.

5. Per la Copia Originale degli Interrogatori, sopra de' quali si debbono esaminare i Te-

Sottopromotore della Fede.

1. Per lo spoglio, ed esame di quei Processi, siano Ordinari, o Apostolici, siano Remissoriali, o Compulsoriali, o pure Remissoriali, e Compulsoriali insieme, che, per notare ciò che vi sia da opporre; egli dovrà distintamente fare tre, o quattro volte, cioè ora per la Segnatura della Commissione introduttiva, o riassuntiva della Causa, ora per il Debito della validità de' Processi, ora per quello delle Virtù in specie, o del Martino, ed ora per quello de' Miracoli, regolando il emolumento suo di tre, o quattro volte a proporzione di quello dovuto al Procurator, che ne fa lo spoglio universale per una sola volta, e s'impiega maggior tempo, e fatica; gli si paghino *quintici*, e non più, per ogni centunio di carte, che siano di facciate due, e la facciata di linee ventiquattro; e la linea di sillabe fedici, in ciascheduno de' suddetti esami.

2. Per gli Processi sopra la Fama della San-
tità, e de Miracoli *in genere*; e sopra il non
Culto, dovendosi fare una sola volta lo spo-
glio,

glio, e l'efame, per ogni cento carte ridotte, come sopra, *scudi tre*, e non più.

3. L'istesso, e non più, cioè *scudi tre*, se gli dà per lo spoglio ed efame del Processo particolare sopra il Culto. Ma quando il Processo sia unitamente fatto sopra la Fama &c. e sopra il Culto, allora siccome per questo Processo si faranno dar al Sottopromotore *giulj quindici* per ogni cento carte, trattandosi di segnare la Commissione; così non gli si dia per ogni cento carte del medesimo Processo più di *giulj* parimente *quindici*, e non più, trattandosi di approvare il Culto.

4. Per li Processi, che si formano sopra i Miracoli separatamente dal Processo delle Virtù, facendosene lo spoglio, e l'efame distintamente due volte, cioè quando se ne disputa la validità, e quando se ne esamina la rilevanza, se gli paghino in ciascheduno di detti Efami *scudi due*, e non più, per ogni centinaio di carte ridotte, come sopra.

5. Per le note, o Copia Originale delle Note, o Difficoltà, che nello spoglio del Processo avrà ricavato in apparecchio delle Animavverfioni (*che dee poi sfendere il Promotore, e non esso Sottopromotore*) sopra la fama della Santità in genere, o sopra il non culto, *giulj quindici*, e non più: sopra la Commissione per introdurre, o riassumere la Causa, o sopra il Culto, o sopra la validità di più Processi, *scudi due*, e non più: sopra le Virtù in specie, o sopra il Martirio, o sopra i Miracoli, in qualunque numero essi siano, *scudi tre*, e non più. Nè oltre al detto emolumento possa egli pretendere altro sotto qualsivoglia titolo, o pretesto. Ma quando a queste Note vada unito Sommario obbiezionale, che il Promotore per avventura imponagli di fare, gli se ne paghi la Copia a ragione di *bajocchi sei* il foglio ridotto, come sopra.

6. Per la Revisione delle Scritture Stampate, o per la Revisione, o Confronto de' Sommarj, o Documenti della Causa con i Processi, o altri Originali, *un carlino*, e non più, per ogni foglio di Stampa, che sia di quattro facciate.

7. Per la correzione de' Sommarj, che si stampano, gli si paghino dallo Stampatore *carlini due* per ogni foglio di Stampa come sopra.

8. Ritrovandosi Posizioni stampate col Revisa del Sottopromotore antecedente, e volendosene la sottoscrizione dal Sottopromotore succeduto; non possa egli pretendere, nè il Possulatore per essa dargli verun'emolumento: avendolo già dato al suo Antecessore, quando quelle si stamparono.

9. In caso però di doverli le dette Posizioni, o Sommarj ristampare, per la Revisione, o Confronto della Stampa nuova coll'antica, il Possulatore gli dia *un carlino*, e non più, per ogni foglio di Stampa, come sopra. E per la correzione lo Stampatore Camerale dovrà dargli *carlini due* per ogni foglio di Stampa, come sopra.

10. Per le Sessioni, o Assistenza ne' Processi Apostolici, che si formino in Roma, gli si diano *bajocchi dodici*, e mezzo, per ogni foglio delle Testimoulanze, e *bajocchi cinque* per ogni foglio degli Atti, e non più: con quello, che il foglio sia di due facciate, e la facciata di linee ventiquattro, e la linea di sillabe sedici; e che nel calcolo di detti fogli non vada compreso il tenore de' Documenti prodotti, o compulsati, o registrati nel Processo, nè del Mandato di Procura, Privilegio de' Notaj, Arricoli, Interrogatori, Decreti della Sagra Congregazione, Surrogazioni de' Giudici, Proroghe di termini, e simili. Nè oltre al detto emolumento possa egli pretendere altro a qualsivoglia titolo.

11. In dette Sessioni, e in ciascheduna di esse, non possa impedire al Procuratore della Causa d'indurre, e far giurare contemporaneamente quel numero de' Testimoni, che vorrà. Avvertendo a non moltiplicare Atti superflui; mentre non saranno attesi, ma la mercede si paghi solamente per quegli Atti, che sono puramente necessari per la validità del Processo.

12. Per le Sessioni, o Assistenza nell'ascoltare, e confrontare le Copie de' Documenti inseriti, o compulsati nel Processo, co' loro Originali, e similmente nell'ascoltare, e confrontare la Copia del Processo, (che alla Sagra Congregazione poi si presenta) pure col suo Originale, gli si possa dare *uno scudo di giulj dieci*, e non più, per ogni cento carte, come sopra.

13. Nè per verun'altra operazione, o fatica, qual non espressa, possa egli a qualunque titolo, e per qualsivoglia ragione esigere, o le Parti dargli mercede veruna.

14. E questo regolamento, che si dà per il Sottopromotore della Fede, intendasi pur anche dato per il Promotore Fiscale del Cardinal Vicario in Roma, o de' Vescovi fuori, nel far Processi, o altro, che gli sia comune col detto Sottopromotore: le non che, ove la Tassa degli altri Tribunali sia minore, quella debbasi osservare.

15. Stampata questa, dovrà il Sottopromotore nella Sagra Congregazione giurarne l'osservanza.

servanza nella forma, che più abbasso si troverà prescritta per il Notajo.

Notajo

1. Faccia tutti i Registri, Copie, e Scritture in carta buona, con lettera, o carattere intelligibile; e secondo la Riforma, ed Ordini di Paolo V. al titolo de' Registri: altrimenti sia tenuto a farle copiare di nuovo senz'altra spesa degli Parti.

2. Tenga due Manuali: uno degli Atti nelle cause di Beatificazione, e Canonizzazione; e l'altro delle Cause controverse, o contenziose: in ciascuna de' quali si registrino tutte le comparse, proteste, citazioni, e intimazioni, colle sue intitolazioni, e restino sempre nell'ufficio; nè per quelli si paghi cosa alcuna; e possano sempre da chi vi ha interesse esser veduti, e letti gratis; e il Notajo sia sempre obbligato a mostrarli.

3. In ogni causa faccia benissimo Registro, ma solamente degli Atti giudiziari, e non dell'esame de' Testimoni, o di altro: senza estensione di termini, o ripetizione di titoli, fuorchè nel primo Atto.

4. Non registri negli Atti per *extensum* le Istanze de' Principi, Religioni, Università, ed altri, che il Segretario de' Riti dovrà consegnargli: ma solo accennando il titolo della Beatificazione, e Canonizzazione, o altro più particolare dell'Introduzione, o Riassunzione, o ulterior proseguimento della Causa, per cui sono prodotte; sotto il detto Titolo ponga i Nomi, o Catalogo degli Istanti, rimettendo gli Originali delle istanze a conservarsi nell'Archivio de' Riti. Nè di esse richieste dovrà darne Estratto *de verbo ad verbum*; ma un Ristretto da cavarli dal detto Registro, o Manuale. E per le copie di tale Ristretto, che i Postulatori dovranno dare al Cardinal Ponente della Causa, al Segretario, e al Promotore, paghisi a ragion di Copia, come appresso si dirà. Nè per la Fede di ciascuna Copia si paghi più di *giulij due*.

5. Così neppure dovranno, secondo la detta Riforma, in conto alcuno registrarsi i Processi, che vengono *de Partibus*, o siano Ordinarij, o Apostolici, ancorchè non passassero fogli venti: ma solo possano rubricarsi, se non saranno rubricati, o non interamente: nel qual caso potrà solo rubricarsi quello, che manca; e non altro.

6. Per la Rubricazione di qualsivoglia cosa, che ne habbia di bisogno, ridotto il Processo

a carte buone, conforme alla detta Riforma, oltre ad un *carlino* per ogni foglio di Scrittura, il quale sia di facciate due, e la facciata di linee ventiquattro, e la linea di sillabe fedici, gli si paghino per ogni cento carte di Rubricatura *giulij dieci*, e non più. E la Rubricatura debba in sostanza contenere quanto per disteso contiene il corpo della Scrittura.

7. Per ogni cento carte di Registro ben fatto, e secondo la suddetta Riforma di Paolo V. non riceva più di *scudi quattro*; nè per confronto, nè per rubricatura, nè per qualunque altro pretesto.

8. Per qualsivoglia semplice Citazione da spedirsi solamente, come sopra, e da eseguirsi fuori di Roma, non si paghi più di *giulij tre*. E per quelle, che si duplicano colle inibizioni in virtù delle Commissioni, non più di *giulij dieci*. Nell'andare però egli a leggere Citazioni, non possa pretendere alcuna cosa per viatico.

9. Per ogni esame nell'Ufficio, se finisce in una sessione, non possa pigliare più di *giulij tre*; nè appresso più di due; se a finito ci vanno più sessioni.

10. Per le Remissioni in genere, e (dove occorra) sopra il culto, e non Culto, ed altre simili, non si paghi più di *scudi sei*, e per le Remissioni in specie non più di *scudi dieci* in tutto, e per tutto, compresi la Scrittura, ed ogni altra cosa spettante a tale spedizione. Che se occorrerà duplicare queste Remissioni, allora si dimezzi la mercede. Nè per la Scrittura dagli Interrogatori, che si mandano chiusi, prenda il Notajo cosa alcuna: ma per gli Articoli, quel di più, che farà fogli quindici, se gli paghi a ragione di un *carlino*, e nel duplicato, a ragione di *bajocchi cinque* il foglio, come sopra. Nelle Cause controverse però per ciascuna spedizione di Remissioni, e Compulsorie, Proroghe di Termini, Surrogazioni di Giudici (da non farsi, se non per comando de' Cardinali Prefetto della Congregazione, e Ponente della Causa) non si paghi più di quello, che la suddetta Riforma prescrive al Tribunale dall'A. C.

11. Per la Surrogazione de' Giudici, o nuovi Termini in Cause di Beatificazione, e Canonizzazione non si paghi più di *giulij quindici* in tutto.

12. Per le compulsorie non si paghi più di *giulij dodici*, come prescrive la suddetta Riforma di Paolo V. al Tribunale dall'A. C.

13. Dovendosi compulsare Scritture fuori dell'Ufficio, per gli Atti di detta Compulsiva si paghi.

paghino *bajocchi cinque* per foglio ridotto, come sopra; e per la copia delle Scritture compulfare *bajocchi sette, e mezzo*, e non più; nè per Accesso, o altro gli si debba alcun emolumento. E per la collazione di dette Scritture con il loro originale *bajocco uno* per foglio ridotto, come sopra.

14. Nella compulsa di libri stampati, dandosi dalle Parti un Sunto, sia egli tenuto inferirlo nel Processo al fine, senza farne copia, o Registro alcuno.

15. Per Ascoltazione, e Confronto de Processi non si paghi al Notajo più di *bajocco uno* per foglio ridotto come sopra: gli ajutanti siano deputati dalle Parti a quel prezzo, che fra loro sarà convenuto. Nè per la Fede dell'Ascoltazione, o Confronto di tutto il Processo col suo Originale si paghi più di *giulij cinque* per la prima Copia solamente. E quando le Parti ne volessero altre Copie autentiche, non possa il Notajo pretendere più di *bajocchi cinque* per foglio ridotto come sopra, con tutta la Rubricatura. In oltre se gli debba la mercede del Confronto, e Ascoltazione, come sopra, e per la Fede di essa *bajocchi venticinque* per ciascuna delle dette Copie duplicate.

16. Non possa il Notajo estrarre dall'Uffizio i Processi Originali, ma debba darne Copia autentica, o semplice, secondo che le Parti chiederanno.

17. Per la Copia degli Atti fatti in Curia, o fuori di essa, in forma di buon Originale, non si paghi più di *bajocchi cinque* il foglio, che sia di pagine; o facciate due, e la faccia di linee venticinque, e la linea di sillabe sedici. Ed essendo scritto in forma di Registro, paghisi a ragione di Registro, come sopra.

18. Per la Copia pubblica di qualsivoglia Processo Ordinario, o Apostolico non si dia più di *un realdo* il foglio ridotto, come sopra, senza altro emolumento, o mercede per essa Copia, o Scrittura.

19. Portando il Postulatore al Notajo Copia di qualche Processo Originale esibito per gli Atti suoi, debba egli riceverla, e servirsiene in luogo della Copia, che di quel Processo far dovrebbe, non bonificare al Postulatore *bajocchi cinque* per ogni foglio ridotto, come sopra.

20. Per il Duplicato di qualunque Scrittura pubblica, o privata, con sottoscrizione, sigillo &c. non si debba pagare più di *bajocchi cinque* il foglio ridotto, come sopra.

21. Quando si debba dare altra Scrittura, o fare

altra fatica qui non espressa, l'emolumento si tratti dal Cardinal Prefetto della Sacra Congregazione; nè possa il Notajo prendere di più, benché concorra la medesima, o anche maggior ragione d'altre mercedi qui espresse.

22. Per la Restituzione di qualsivoglia Scrittura prodotta, dimissa Copia, gli si diano *giulij tre*; e debba il Notajo far buoni due fogli: e da quelli due in fu, se gli paghi a ragione di un *carlino* il foglio ridotto, come sopra. Ma se si restituissero in una volta più Scritture prodotte in un solo Atto: gli si debbano per tutto insieme solamente *giulij tre*, con quel di più, che porterà l'acceso della Copia sopra i due fogli condonati, come sopra.

23. Volendo le Parti vedere Processi, o qualsivoglia Scrittura Originale dentro l'Uffizio, sia tenuto il Notajo lasciarla loro vedere, senza mercede alcuna.

24. Sappiano le Parti, che nella Segreteria della Sacra Congregazione de' Riti tutto si spedisce gratis; e però non debbano al Notajo per sigillo, sottoscrizione, o qualunque altra cosa, che si faccia nella detta Segreteria, pagare mercede, o emolumento alcuno.

25. Debba il Notajo tenere il Libro *Receptorum*, e fedelmente in esso notare quanto gli entra in mano de' suoi emolumenti, sotto pena d'esser privato dell'Uffizio.

26. Ai Notaj del Tribunale del Cardinal Vicario, che si deputano per Attuari de' Processi tanto Ordinari, che Apostolici, che si fanno in Roma, per ogni foglio ridotto, come sopra, degli Elimi de' Testimoni, si paghi l'emolumento di un *giulio*, e non più, e per ogni simil foglio degli Atti di detti Processi parimente necessari, per la validità de' medesimi *bajocchi cinque*, e non più.

Per l'intera Copia autentica di detti Processi, comparsa tanto delle Testimonianze, quanto de' Documenti prodotti, & compulsi, e degli Atti de' medesimi Processi, che si dee presentare alla Sacra Congregazione de' Riti, si paghi un *giulio*, e non più, per ogni foglio di essa Copia, ridotto come sopra.

Per il confronto, o ascoltazione di detta Copia con i Processi, e Documenti Originali, si paghi un *bajocco*, e non più, per ogni foglio ridotto, come sopra. Nè possano essi Notaj pretendere altro emolumento, oltre il già sopratassato, per qualsiasi altro titolo, o pretesto, o per ragione di viatico, o di farsi fuori del loro Uffizio i Processi.

27. Quanto poi a' Notaj delle Curie Ecclesiastiche.

facilissime d'altre Diocesi, osservarsi la Tassa locale di esse: Corie, se farà minore di questa: o debba osservarsi questa, se quella sarà maggiore.

28. Stampati che sieno questi ordini, e Tasse, debba il Notajo della Sacra Congregazione tenerli sempre puntualmente affissi nell'Uffizio; affinché a ciascuno possino apparire.

29. E il tutto sia egli obbligato di osservare tanto nelle Cause di Beatificazione, o Canonizzazione; quanto nelle altre appartenenti ad essa Congregazione; sotto le pene contenute nel Giuramento; che egli dovrà fare in quella forma nella Congregazione istessa: *Ego N. Notarius ab hac Sacra Congregatione in Causis ad eam pertinentibus specialiter deputatus, iussus Sacrosanctis Evangelicis iuro: Quod promitto, me fideliter exequaturum Officium mihi commissum, ac Taxam auctoritate Sedis Apostolicæ mihi constitutam omnino observaturum, sub pæna perjurii, privationis Officii ipso facto incurrendæ, ac restitutionis omnium contra; nel altra d'istam Taxam habiturum, aut accepturum qualisque penis ipsius Sacre Congregationis arbitrio imponendis.*
30. Ed a chiunque, per non osservarli quanto sopra si dispone, si sentisse gravato, sia lecito ricorrere alla Sacra Congregazione de' Riti, che provvederà.

Traduttore, e Revisore.

Al Traduttore de' Processi da lingua straniera in Italiana, o Latina, e al Revisore della Traduzione fatta, deputati dal Cardinal Ponente della Causa, per ogni foglio, che sia di facciate due di linee ventiquattro, e la linea di sillabe sedici, paghisi un carlino, e non più.

Stampatore Camerale.

Per ogni foglio di stampa, che sia di pagine, o facciate quattro, e la facciata di linee cinquantaquattro e la linea di lettere sessantacinque in circa, di Carattere Silvio, col suo corsivo corrispondente, ma più piccolo nelle postille marginali, in carta della migliore, che si trovi, al numero di Copie sessanta, gli si possano dare al più *giulj* quindici, ove siano, e *quardecim*, ove non siano postille: restando a suo carico tutta la spesa per anco della Correzione. Ma se per bisogno della causa il Segretario della Sacra Congregazione giudicherà, che se ne stampino in maggior numero; allora per ogni simil foglio d'altre Copie cinquanta gli si paghino *giulj* tre solamente: come più

discretamente si ordina nel decreto di Alessandro VII. a' dì 19. Luglio 1661. In caso però, che lo Stampatore non osservi puntualmente, come dee, la Tassa circa la Stampa; neppure i Postulatori sieno tenuti ad osservarla circa il pagamento: ma gli diano tanto di meno, a proporzione della inosservanza.

Sollituto della Segreteria.

1. Al Sollituto della Segreteria de' Riti, e suo Compagno, non si dee ricognizione, o emolumento alcuno per i Decreti, o altro, dovendo spedire tutto *gratis*.

2. Volendo però i Postulatori il duplicato di qualche Decreto, si paghi al Sollituto *sestene* ass., e non più. Ma quando siano più, e molti Decreti insieme in occasione di ricavarlo lo stato di una Causa, o simile, gli si diano *basocchi* quindici, e non più, per ogni decreto, non compresi però quei Decreti, che concernono le proroghe de' termini, per gli quali non si paghi cosa alcuna.

3. E quando nelle Lettere, che la Sacra Congregazione scrive sopra qualche punto, s' inseriscono Istruzioni, gli se ne paghi la Copia, per inserirla ne' Registri, a ragione di *basocchi* cinque per carta.

Giudici.

Inerendo al decreto fatto della Sacra Congregazione de' Riti a' dì 15. Settembre 1678. approvato dal Vener. Innocenzo XI. che in esso volle compreso anche se stesso, non sia lecito a veruno di dare, nè di ricevere Proppine, o Sportole per Decreti fatti, o da farsi in Cause di Beatificazione, e Canonizzazione. Nè da questa proibizione restino in conto alcuno esclusi il Segretario di essa Congregazione, o il Promotore, o il Sottopromotore della Fede (a' quali per altro non manca, come più avanti si dirà, a titolo di Regaglia la debita ricognizione) e molto meno i Giudici Ordinarj, o Agiunti, o Delegati, quando fanno Decreto, o danno Sentenza sopra il Culto, o non Culto. Neppure possano i detti Giudici pretendere, o conseguire alcun emolumento per l'assistenza alla formazione de' Processi al ordinarij, che Apostolici, e tanto in Roma, che fuori; ma solo nei giorni di tal assistenza, se siano obbligati al Coro, s' intendano dispensati dal medesimo, e lucino le Distribuzioni, come i presenti. Quando poi dovessero andare a Luogo diverso da quello del loro Domicilio, si som-

mi-

ministrio da Postulatori la spesa necessaria pel viaggio, e per gli virtuali (moderati però, e frugali) in tutto il tempo, che la necessità del Processo richiederà una tale assestua.

Avvocati, e Procuratori.

1. Per l'Istruzione a formar un Processo gli si possano dare *seudi quattro*, e non più; e la Copia si paghi a ragione di *bajocchi sei* il foglio, che contenga due facciate, ed ogni facciata linee 24., a la linea sillabe 16.

2. Per lo spoglio de' Documenti a formare gli Articoli da produrre ne' Processi ad ogni cento carte *seudi quattro*, e non più. E per ciascuno Articolo, *giulio uno*, e non più.

3. Per ogni Memoriale grande, o piccolo, che sia, e sua Copia, *giulj dodici*, e non più.

4. Per la minuta di qualsiasi Commissione da segnarsi dal Papa, *giulj quindici*, e non più; e per le due Copie da darsi a tal effetto al Segretario della Congregazione *bajocchi sei* ad ogni foglio ridotto, come sopra, e non più.

5. Per le Citazioni, e Intimazioni, facendosi dal Procuratore, o Sollecitatore, non si paghi cosa alcuna; e per l'esecuzione di esse paghisi a ragione della Tassa de' Corsi.

6. Per lo spoglio universale, che il Procuratore fa tutto in una volta, del Processo, ad ogni cento carte di esso ridotto, come sopra, *seudi quattro*, e non più.

7. Per la Scrittura ne' soli Dubbi principali delle Virtù, o Martirio, o de' Miracoli in specie, si possano dare *seudi venti*, e non più.

8. Per le Scritture ne' Dubbi sopra l'Introduzione della Causa, o sua Reassunzione, o sopra la validità de' Processi, o sopra il non Culto, o sopra la Fama della Santità, e Virtù in genere, ed altri consimili, *seudi quindici*, e non più.

9. Per le risposte all'Animavversioni del Promotore ne' Dubbi maggiori delle Virtù, o Martirio, o Miracoli, o alle Censure sopra gli Scritti &c. *seudi dieci*. Ma dove in quelle, o altra Scrittura il punto, che si tratta, richiegga studio, e fatica considerabile, entri l'arbitrio del Cardinale Ponente della Causa per l'aumento di detta mercede. Simile somma, e non più di *seudi dieci*, si possa dare, per le Risposte all'Animavversioni de' Dubbi dell'Introduzione, o Reassunzione della Causa, validità de' Processi, a culto immemorabile; e per quelle della Fama della Santità in genere, e non Culto, si diano *seudi cinque*, e non più.

10. Per la Scrittura sopra la Concessione d'Uffizj, e Messe, Descrizione nel Martirologio, e simili, *seudi tre*; e per le Risposte all'Animavversioni del Promotore, quando si fanno d'ordine della Sagra Congregazione, *seudi tre*.

11. Per l'Originale di tutte le Scritture, e Risposte sopra enunziate, sottoscritte dal Procuratore, e Avvocato, ad ogni foglio ridotto, come sopra, *cartini due*.

12. Per il Sommario de' Documenti, e Disposizioni de' Testimonj sopra ciascun Dubbio, ad ogni foglio ridotto, come sopra, *bajocchi cinque*; e per la Copia Originale di esso Sommario ad ogni foglio ridotto, come sopra, *bajocchi sei*, e non più.

13. Per le Postille nel margina d'esso Sommario, o delle Scritture, ad ogni cantinajo di esse, *seudi due*, e non più.

14. Per il Ristretto degli Atti disputando della validità de' Processi, *seudi tre*; e la Copia Originale si paghi a ragione di quella de' Sommarj, come sopra.

15. Per la Tabella, o Catalogo de' Testimonj, che si dà nel medesimo Dubbio, *giulio uno* per Testimonio, e non più.

16. Per l'Informazione in voce alla Congregazione, ove intervengono i Consulitori, si diano *seudi trenta* tra il Procuratore, e l'Avvocato, quando anch'esso informi; altrimenti spettino tutti al Procuratore. Per l'Informazione alla sola Congregazione Ordinaria si diano *seudi quindici*, a quando s'informa per la concessione d'Uffizio, a Messa, Descrizione nel Martirologio &c. si dia *la metà*, e non più.

17. Per l'Informazione in voce al Papa, e al suo Uditore, *seudi tre* al Procuratore, ed altrettanti all'Avvocato, se anch'esso informerà.

18. Per l'Accesso del Procuratore al Cardinal Ponente, e al Promotore della Fede, e per la Minuta, e Copia Originale del Fatto concordato *giulj dodici*, e non più.

19. L'istesso, e non più, cioè *giulj dodici*, si dia per l'Accesso, e Informazione al Cardinal Praefetto, o al Cardinal Ponente, o al Promotore della Fede, o al Segretario, per Memoriali, ed Istanze, che li propongano *extra folium*, e per la sollecitazione ancora de' Decreti.

20. Per Congresso co' Periti, e Postulatori circa gli Ordinatori del Giudizio, o altro a ben condurre la Causa, si diano *seudi otto* al Procuratore, ed altrettanti all'Avvocato, se v'interverrà.

21. Per qualsivoglia altra fatica, o Scrittura non epressa di sopra rimettasi la mercede al Cardinale Prefetto, o Cardinale Ponente della Causa, e non all'arbitrio de' Curiali.

22. E chi non osserva questi Ordini, sia privato del Patrocinio delle Cause appartenenti alla Sacra Congregazione de' Riti, e con altre pene ad arbitrio della medesima.

Medici.

Non debbano i Medici, che sono deputati a scrivere, o ad *opportunitatem*, o pro *veritate* sopra i Miracoli, far distinte, e prolisse Scritture; ma in una sola Scrittura addurre strettamente le ragioni sopra ciascuno de' Miracoli proposti. Nè tampoco debbano rispondere a tutte le opposizioni del Promotore della Fede: ma solamente a quelle che spertano alla loro professione. E per tali Scritture, e Risposte, si possono dar loro *seudi trenta in tutto*, benchè più, o meno sieno i Miracoli proposti.

Mancie.

1. Sia in totale libertà, ed arbitrio degli Agenti, Postulatori, e Procuratori delle Cause dare, o non dare Mancie alle Famiglie del Cardinale Prefetto, del Cardinale Ponente, del Segretario, e del Promotore per gli Rescritti favorevoli, che portano. Ma volendo spontaneamente dar loro qualche ricognizione, si permette, che solamente in occasione di Rescritto favorevole sopra la Revisione delle Opere, la Segnatura della Commissione, il Culto, e non Culto, la Fama della Santità, e la validità de' Processi, e Concessione d'Uffizio, e Messa per gli Beati dopo il Culto dichiarato, e non di altri Rescritti, ad ogni Famiglia de' sopranominati, e non di altri, possa darsi *testone uno*; e in occasione del Rescritto, o Decreto approvativo delle Virtù, o del Martirio, o de' Miracoli, e per il final Decreto della Beatificazione, o Canonizzazione, *testoni due*, e non più. Non vietando che al Sostituto della Segreteria altresì possa darsi da chi voglia, per quelli primi Rescritti, *testoni due*, e per questi secondi *testoni quattro*, e non più.

2. Altrettanto, cioè *testoni quattro*, e non più, si permette, che diansi ai Servitori del Segretario solamente, per la fatica di girare intimando ai Cardinali, e Consolatori ogni Congregazione straordinaria, cioè Antepreparatoria, o Preparatoria, o Generale, per le Virtù, o il Martirio, o i Miracoli: siccome

pure per la fatica di sigillare le Posizioni *testoni due*.

3. E a quelli del Promotore si permette, che diasi *testone uno*, e non più, per quando insieme colle Animaverbazioni riportino i Processi a casa del Postulatore, o Procuratore della Causa.

Regali.

A quelli che studiano, o votano sopra a quelle Cause, non possano i Postulatori, e Procuratori di esse, sotto pena di privazione dell'Uffizio, ed altre più rigorose ad arbitrio della Sacra Congregazione de' Riti, dar verun Regalo, ancorchè sia di soli Comestibili, tanto prima che le dette Cause si propongano nelle Congregazioni, quanto dopo proposte, ed anche risolte. Anzi neppure sia loro permesso dare alcuna cosa per avere sollecitamente o le Note dal Sottopromotore, o le Animaverbazioni dal Promotore della Fede; ma solamente loro si permette di usare qualche cortesia in piccola quantità di Comestibili nel Dicembre, e nell'Agosto a quelli, che secondo il costume suole usarsi, cioè al Segretario, Promotore, Avvocato, Procuratore, Sottopromotore, e Sostituto della Segreteria, e questo in tempo di Causa viva, che stiasi agitando, e non quando per anni resta sospesa, o per farsi i Processi, o per altro motivo.

Quadri.

1. Per la Segnatura della Commissione possa darsi secondo il solito un Quadro rappresentante il Servo di Dio al Cardinale Ponente della Causa, e al suo Uditore, al Segretario della Congregazione, e suo Sostituto, al Promotore della Fede, e suo Sottopromotore, all'Avvocato, e al Procuratore; e per la formale Beatificazione, oltre a questi, anco al Papa, e al Cardinale Prefetto, e non ad altri.

2. Per la Solenne Canonizzazione poi possa darsi al Papa, a i Cardinali, e Consolatori della Congregazione, al Maggiordomo, al Maestro di Camera, ai Maestri di Cerimonie, all'Avvocato Concistoriale, che fa l'Orazione, all'Uditore del Cardinale Ponente, al Sostituto della Segreteria, all'Avvocato, e Procuratore della Causa, al Sottopromotore della Fede, al Notajo della Sacra Congregazione, e non ad altri: nè d'una misura, o d'un istesso prezzo a tutti: ma più, o meno, secondo la qualità della Persona, a cui si dà.

Bra-

Beatificazione.

1. Per il Decreto della Beatificazione si paghino, secondo la disposizione di Alessandro VII. alla Sagrestia di S. Pietro per Suppellettili da provvedersi ad uso di essa Basilica, *scudi cinquecento d'oro*, che di moneta corrente sono *scudi ottocento venticinque*.

2. Per il Breve della Beatificazione alla Segreteria de' Brevi *scudi quarantatre*, e *bajocchi settantacinque*; e per mancia alla Sala, o Famiglia del Cardinale Segretario *scudi tre*, e non più.

4. Ai Sagrestani minori, ed altri Ministri di detta Basilica *scudi ventuno*, e *bajocchi cinquantatré*, da distribuirsi fra loro, secondo il solito dai Sagrestani maggiori.

5. A chi legge dal Pulpito il Breve della Beatificazione, *giulj quindici*, e non più.

6. La spesa per l'Apparato della Basilica, Cera per la funzione, Quadro per l'Altare, Musica per la Messa cantata, Immagine in seta, e carta, Compendio della Vita del Beato, e per tutto il resto a decoro di tal solennità, potrà da' Postulatori regularsi secondo il consueto.

7. Al Notaio della Sag. Congregazione de' Riti per l'assistenza, e rogito dell' Atto *scudi tre*, e non più.

8. Alla Guardia degli Svizzeri *scudi dodici*.

9. Ai Bombardieri pure degli Svizzeri per lo sparo del Cannone *scudi quattro*.

10. Ai Bombardieri di Castello per lo sparo de' Mortaletti vicino alla Basilica *scudi quattro*.

11. Ai Trombetti del Popolo Romano *scudi tre*.

12. Per Mancìa, o Ricognizione al Sostituto della Segreteria de' Riti, e suo Compagno, *scudi cinque* e non più. Alla Sala del Papa, del Cardinale Prefetto, del Cardinale Ponente, del Segretario de' Riti, e del Promotore della Fede, per ciascuna, *scudi tre*, e non più. Alla Sala del Prelato, che celebra la Messa, *giulj sei*, ed altrettanto a quella dell' Uditore del Papa.

Canonizzazione.

1. Per il Decreto della Canonizzazione di ciascun Beato alla Sagrestia di S. Pietro, come sopra, *Scudi mille d'oro*, che di moneta corrente sono *scudi mille seicento cinquanta*.

2. Gli scudi seicemila di moneta corrente per la Canonizzazione di ciascun Beato, soliti con-

tribuirsi dai Postulatori, e sborsarsi al Papa; applicati già da Alessandro VII. ad ellinguere il debito contratto per l'Apparato della Gran Basilica di S. Pietro, ed ellinto poi quello, rivolti dai Successori ad altri usi più, e ridotti anche or a quattro, ed or a tremila; da qui avanti stabilmente si riducono a soli *trecenta*, ed in perpetuo restino applicati alla S. Congregazione di Propaganda Fide per doverli erogare in sussidio delle gravissime spese necessarie per le Missioni, e mantenimento de' Missionarj nelle Parti degli Infedeli: sperandosi, che anco gli altri Pontefici Successori approveranno un sì pio uso per la propagazione della Fede Cattolica, e per la Conversione de' popoli, che vivono nelle tenebre dell' errore.

3. Le Ricognizioni, che con titolo di Calici, di Vessì, e di Regaglie in questa occasione dai Postulatori alle Persone della Famiglia, e Capella Pontificia, e ad altri si davano, moltiplicandole ancora secondo il numero de' Beati, qualora più insieme si canonizzassero; per l'avvenire restino ridotte al numero, norma, e quantità, che descrittà, e tassata si troverà nell'infrafascritta Lista.

4. E quanto alle Vessì, o Calici, inerendo al risoluto il dì 27. Settembre 1712. da una Congregazione di tredici Cardinali sopra ciò da Clemente XI. particolarmente deputati, non si moltiplichino più; ma diazi una sola Vessè, o un solo Calice: quantunque più insieme si canonizzino Beati, e taluno abbia insieme più Uffizj, per ragione de' quali sia stato consueto darli.

5. L'istesso si osservi ancora quanto alle Regaglie, che in caso di canonizzarsi più insieme, non dovranno per ogni Beato moltiplicarsi con tutti universalmente: ma solo con quelli, che o nella precedente Causa di quel Beato, o ne' prevj Concistorj, o nella Canonizzazione stessa avranno fatta qualche particolare operazione: siccome anche con quelli, che avranno a titolo oneroso qualche Uffizio, per ragione di cui sono stati delle dette Regaglie soliti partecipare; e sono il Segretario de' Riti, e suo Sostituto, e il Segretario de' Brevi a Principi, il Promotore della Fede, e suo Sottopromotore, l'Avvocato Concistoriale, che fa l'Orazione, e l'istanze, e il Procurator Generale del Fisco, il Segretario del Sagro Collegio, l'Avvocato, e il Procuratore della Causa; i Mazzieri, e i Curfiori del Papa; gli Offizj, la Guardia del Governatore di Roma, i Custodi della Catena, e della Porta Ferrea, i Mandarini del Cardinal Vicario, e la Sala del Papa.

6. Nè verun altro, il quale non sia nominato, nè descritto nell'Inscritta Lista, possa pretendere Ricognizione alcuna a titolo di Vessii, e Regaglie, ancorchè per ragione di carica, o ufficio, che abbia nel Palazzo Apostolico, e appresso al Papa, potesse allegare qualche esempio in favor suo, dichiarandosi fin d'adesso abolita ogni consuetudine in contrario, anche rispetto alla quantità della Ricognizione assegnata a ciaschedun descritto nella detta Lista, volendosi, che quella non sia maggiore della notata, e tassata in essa. E sia solo in arbitrio del Papa il distribuire tra alcuni della sua Famiglia non registrati nella mentovata Lista, ma altronde meritevoli per qualche riflesso, o per farne altro uso, che simerà più conveniente, *scudi dugento* per ciascun Beato, da depositarsi dai Postulatori nelle mani del Maggiordomo a disposizione di Sua Santità per quest' effetto. In caso però, che mutandosi coll'andar del tempo le circostanze, non si giudicasse di stare a quello, che circa tali Ricognizioni gli si dispone; restino ancora disobbligati dal tal Contribuzione, e Deposito i Postulatori.

7. Gli Uffiziali della Foreria del Palazzo Apostolico debbano dare gli Strati di panno rossi, e verdi, che servono per coprire i Banchi, il Pavimento, e i Gradi del gran Soglio Pontificio, ed anche gli Scabelli, che bisognano; e per gli detti Strati, ed altro, come sopra, e per Paratura, gli si diano in tutto *scudi quattrocento*, e non più, oltre la solita Regaglia.

8. Per la Bolla della Canonizzazione di ciascun Santo, acciocchè sollecitamente, come si dee, si spedisca, e non se ne differisca, come talora è occorso, per un Secolo e più la spedizione, prima della Canonizzazione stessa siano depositati da ciascun Postulatore nel Monte della Pietà, o nel Banco di S. Spirito *scudi seicento quarantanove* di moneta corrente (e non più, come per avanti costumavasi) da ripartirsi, come siegue. Al Prelato, che stende la Bolla, *scudi centocinquanta*. All'Uffizio dello Scrittore Segreto, Straordinario, e per le Majuscole, *scudi cento settantacinque*. All'Uffizio del Piombo *scudi ottantasette*, e *bajocchi cinquanta*. Alla Segreteria de' Brevi, e per il Registro, *scudi cento settantasei*, e *bajocchi cinquanta*. E allo Spedizionero *scudi sessanta*: con che a carico, ed obbligo suo sia di fare qualunque altra spesa, e fatica per la compita spedizione della Bolla, e darne al Postulatore una Copia colle postille per la Stampa.

9. Le altre spese occorrenti per la Paratura

della Basilica in Funzione sì solenne, Cera per l'Illuminazione, e Processione, Suppellettili Sagre sì per l'Altare, che per il Sommo Pontefice celebrante, e suoi Ministri alla gran Messa, Immagini del Santo in festa e carta, Compendi della sua Vita da distribuirsi, ed altre cose a sì gran Solennità necessarie, e convenienti, potranno regularsi secondo l'usato nell'altre Canonizzazioni.

10. Ed affinché quanto di sopra intorno alle spese della solenne Canonizzazione si è prescritto, esattamente si eseguisca, la Sagra Congregazione de' Riti deputi Persona di autorità, che abbia per tale affari e abilità, e insieme le facoltà necessarie ed opportune.

11. Per ultimo si avverte, che quantunque ai Postulatori, e Agenti delle Cause, i quali amministriamo il denaro di chi le promove, non si faccia per ora qual alcuna nuova determinazione; ma si lascino le cose nello stato, in cui si trovano, e debbono trovarsi secondo la giustizia: potrà nondimeno la presente nuova Tassa, e Riforma servire di norma a chi somministra il detto denaro da spendersi nelle medesime Cause, e di lume, a fine di riconoscere l'amministrazione, che se ne fa dagli Agenti, e Postulatori stessi, confrontando le partite de' pagamenti con gli Ordini di questa nuova Tassa e Riforma.

Lista delle Ricognizioni sotto il titolo de' Vessii, Regaglie, ed altro, da darsi ai seguenti nella somma, che si nota.

Al Maggiordomo per un Calice *scudi sessanta*.

Al Maestro di Camera del Papa per un Calice *scudi sessanta*.

Al Segretario della Congregazione de' Santi Riti per la *Veste* *scudi cinquanta*, e per *Regaglia* *scudi centocinquanta*.

Al Promotore della Fede per la *Veste* *scudi cinquanta*, e per *Regaglia* *scudi centocinquanta*.

Al Segretario de' Brevi a' Principi per la *Veste* *scudi cinquanta*, e per *Regaglia* *scudi centocinquanta*.

All'Avvocato Concistoriale, che fa l'istanza nelle Funzioni della Canonizzazione: per la *Veste* *scudi cinquanta*, e per *Regaglia* *scudi trentasette*, e *baj. 50*.

Al medesimo per l'Orazione, o sia Relazione, che fa in Concistoro, della Vita, Virtù, e Miracoli del Beato, *scudi centocinquanta*.

Al Primo Maestro di Cerimonia del Papa per

per la *Veste* scudi cinquanta , e per *Regaglia* scudi centocinquanta .

Al Secondo Maestro di Cerimonie per la *Veste* scudi cinquanta , e per *Regaglia* scudi centocinquanta .

Ai Maestri di Cerimonie non partecipanti , scudi ducentodie e baj. 20. cioè scudi novanta per le *Vesti* , e scudi centododici , e baj. 50. per *Regaglia* .

Agli altri Maestri di Cerimonie Soprannumerarij scudi cinquanta in tutto , da diversi tra di loro .

Al Sagrista del Papa per la *Veste* scudi diciotto , e per *Regaglia* scudi quarantacinque .

Ai tre Prelati Assistenti scudi centonovantasei in tutto da dividerli tra di loro , cioè scudi centocinquanta per le *Vesti* , e scudi trentasei per *Regaglia* .

Ai camerieri Segreti del Papa scudi novencento in tutto da dividerli tra i soliti , cioè scudi quattrocentocinquanta per le *Vesti* , e scudi quattrocentocinquanta per *Regaglia* .

Al Maestro del Sagro Palazzo scudi trentasette , baj. 50. per *Regaglia* .

Al Segretario del Sagro Collegio scudi diciotto per *Regaglia* .

Al Procuratore Generale del Fisco scudi trentasette , e baj. 50. per *Regaglia* .

Al Commissario della Camera Apostolica scudi cinquanta per la *Veste* .

Al Foriere maggiore di Palazzo scudi cinquanta per la *Veste* .

Ai Cappellani Segreti del Papa scudi ducentoquarantacinque in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito , cioè scudi ducento per le *Vesti* , e scudi quarantacinque per *Regaglia* .

Agli Ajutanti di Camera del Papa scudi centocinquantacinque in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito , cioè scudi centoventicinque per le *Vesti* , e scudi trenta per *Regaglia* .

Ai Ceppellani comuni per *Regaglia* scudi diciotto in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Agli Accoliti Ceroferarij per *Regaglia* scudi quindici in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Ai Buffolanti per *Regaglia* scudi trenta in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Al Sottosagrista per la *Veste* scudi quattordici , e per *Regaglia* scudi trentacinque .

Ai Chierici di Capella , per *Regaglia* scudi dodici in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Ai Sottochierici per *Regaglia* scudi sei in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Ai Chierici Segreti per *Regaglia* scudi dodici in tutto da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Al Diacono , e Suddiacono Greci per *Regaglia* scudi sei in tutto .

Ai Musici di Capella scudi settantacinque in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Ai Musici Soprannumerarii scudi sei in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Ai Custodi de' libri di detta Cappella scudi sei in tutto .

Ai Camerieri *extra muros* per *Regaglia* scudi trenta in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Agli Scudieri per *Regaglia* scudi trenta in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Alle Lancie Spezzate per *Regaglia* scudi dodici in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Agli Officiali della Foreria scudi cinquanta due , e bajocchi 50. in tutto , cioè scudi trenta per le *Vesti* , e scudi ventidue , e bajocchi 50. per le *Regalie* , da dividerli tra di loro , secondo il solito .

Al Custode delle Oblazioni per *Regaglia* scudi dieci .

Agli Officiali , e Serventi della Basilica di S. Pietro per *Regaglia* scudi sessantanove , e bajocchi 40. in tutto , da dividerli tra di loro , secondo il solito , dai Canonici Sagrestani Maggiori di detta Basilica .

Al Segretario del Cardinale Vicario per *Regaglia* scudi dodici .

All' Avvocato della Causa per *Regaglia* scudi trenta .

Al Procuratore della causa per *Regaglia* scudi trenta .

Al Sottopromotore della Fede per *Regaglia* scudi trenta .

Al Sostituto della Segreteria della Congregazione de' Sagri Riti per *Regaglia* scudi trenta .

Al Notajo della Congregazione de' Sagri Riti per *Regaglia* scudi diciotto .

Al Custode di detta Congregazione per *Regaglia* scudi diciotto .

Al Custode di detta Congregazione per *Regaglia* scudi tre .

Al Capitano de' Cavalleggieri scudi cinquanta .

All' altro Capitano de' Cavalleggieri scudi cinquanta .

Alla

Alla Guardia de Cavalleggieri scudi ventidue, e bajocchi 50. in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Ai Trombetti de' medesimi scudi tre in tutto.

Alla Guardia de' medesimi, Tamburini, e Piffieri, scudi quarantatre, e bajocchi 50. da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Ai Bombardieri de' medesimi scudi tre in tutto.

Ai Bombardieri di Castello scudi tre in tutto.

Al Concerto de' Tromboni di Castello scudi cinque in tutto.

Ai Trombetti, e Tamburini del Popolo Romano scudi tre, e bajocchi 20. in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Ai Mazzieri del Papa per *Regaglia* scudi ventidue, e bajocchi 50. in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Ai Curiosi del Papa per *Regaglia* scudi ventidue, e bajocchi 58. in tutto da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Agli Ofsiari scudi quindici in tutto per *Regaglia* da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Alla Guardia del Governatore di Roma per *Regaglia* scudi venti in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Al Custode delle Catene per *Regaglia* scudi quindici.

Al Custode della Porta Ferrea per *Regaglia* scudi quindici.

Ai Mandatarij del Cardin. Vicario per *Regaglia* scudi dieci in tutto, da dividersi tra di loro, secondo il solito.

Agli Scopatori Segreti, ed altra Famiglia bassa del Papa per *Vesti*, e *Regaglia* scudi centoquarantotto, da dividersi tra di loro, secondo il solito, a tenore della Nota, che si dà al Maggiordomo a tal effetto.

Al Decano, e Palafrenieri del Papa scudi sessanta in tutto, cioè scudi quindici al Decano per la *Veste*, e scudi quantantacinque al medesimo, ed a detti Palafrenieri per le *Regalie*.

A ciascheduna Sala de' Cardinali della Congregazione de' Sagri Riti scudi due, e bajocchi 40.

Alla Sala del Segretario di detta Congregazione scudo uno, e bajocchi 80. e l'istessa somma alle Sale del Promotore della Fede, del Sagrista, e della due Maestri di Cerimonie Partecipanti.

Ed Affinchè questa nuova Tassa, e Riforma

sia nota a tutti, e specialmente a quelli, che debbono osservarla sotto le pene espresse nella medesima, Nostro Signore coll'oracolo della sua viva voce ha ordinato, che si registri ne' Libri della Segreteria della Sagra Congregazione, e che sottoscritta, e munita del Sigillo, si pubblichi anche colle Stampe.

Quello di 14. Aprile 1741.

Loco ✠ Sigilli.

T. Patriarcha Hierosolymitanus Secret.

Edito nuper in publicam lucem Libro, cujus inscriptio est: *Decreta authentica Sacra Rituum Congregationis nris illustrata. Prima editio Romana. Roma. 1762. apud Heredes Joannis Leurentii Barbellini in Foro Pasquini: cum non defuerint qui a Nobis uti Sac. Rituum Congregationi Praefecto sciscitarentur, an Decreta illa pro veris, & authenticis, quemadmodum ab Authore nuncupantur, habenda essent?* SS. D. N. cui rem omnem auditis prius RR. PP. Scipione Burghesio ejusdem Sacrae Congregationis Secretario, & Cajetano Forti Fidei Promotore, accurate retulimus, vehementer sollicitus, ne in Sacris Caeremoniis, ac Ritibus, quibus Dei Cultus atque Religio servatur, & augeatur, decipi unquam possit Fidelis aliquis speciosa illius tituli nuncupatione, quae librum inscripsit primus ejus Auctor *Spiridius Tassius Sacerdos Venetus*, facultatem Nobis impertitus fuit: declarandi, prout hoc praesenti Decreto decernimus, & declaramus, ea quae illo in Libro primum Venetiis, mox in hac ipsa Urbe typis dato indicantur, vel exhibebuntur Decreta, non ita esse pro authenticis accipienda, ac si fuissent ab ejusdem Sacrae Congregationis auctoritate praefata, sed privatim tantum Auctoris fidem habere, non solemnem, ac publicam, quae solum, ubi res retuleris, ex publicis Sacrae Congregationis Actis peti debet. Atque hoc solemne Decretum, ne quis ejus ignorantiam praetextat, typis mandari, ac publicari iussimus. Hac die 24. Julii 1762.

Joseph Maria Card. Ferroni Praefectus.

Loco ✠ Sigilli.

S. Burghesius S. R. C. Secretarius.

I N D E X

ALPHABETICUS RESOLUTIONUM

SACRÆ RITUUM CONGREGATIONIS.

Numerus indicat seriem cuiusque Decreto prefixam in hac editione.

A

A *Bacus* pro Prælati *num.* 359.

Abbas benedictus cum birreto , 48. an possit benedicere populum more Episcoporum , 104. 368. præsentem Episcopum ubi sedeat 157. 946. extra suam Ecclesiam an uti possit insignibus Pontificalibus 1378. alia , quoad insignia dignitatis 1435. 1446.

Abbas Collegiatæ exemptæ quando incensandi post Canonicos 21. 370. an pontificalia exercere possint extra propriam ecclesiam 365. 768. 1459. Abbates Cassinenses quoad Pontificalia & Privilegia 403. & *seqq.* Abbates plures in eodem loco quomodo incedere debeant in processionibus 135. Abbates Caveses 360. 402. Abbates nullius diocesis 378. Abbates pontificaliter induci 945. & *seqq.* Abbates , an sint associandi cum ad pontificalia accedunt 140. in processionibus 948. *seqq.* Abbates SS. Salvatoris Venetiarum quibus privilegiis fruantur 367.

Abbatialis Missa sollemnis quoties in anno canenda , quove apparatu 1447.

Ablatio in Missis. Nativitatis Domini 762. Presbyterorum ordinandorum 1247.

Absolutio sollemnis in Anniversario Episcopi 329. in die obitus *ibid.* quomodo concludenda super Cadaver 594. in Commemoratione omnium defunctorum 687.

Abusus contra Cærimoniale , Rituale , & Rubricas tollendi ab Episcopo 41. quomodo in Processionibus tollendi 1368. quando tollendi in Ecclesiis 1398.

Acmiliani (S. Hieron.) vide *Officium*.

Agnetus (S.) vide *Festum*.

de Agreda Mariæ . Opus Mysticum Civitatis Dei . 1609.

Alleluja in expositione , & repositione SS. Sa-

cramenti 688. 1497. in Antiphonis per annum 1065. quando omittendum 999. In officio votivo SS. Consporis Christi 1085. In officio votivo Sanctorum intra tempus Paschale 1272. in officio pasivo B. M. V. temp. pasch. *ibid.* & 1431.

Almutia Canonialis supra paramenta an deferenda , 442.

Aloysius Gonzaga (S.) vide *Festum*.

Altare cum pradella 560. Fixum consecratum quomodo exerceatur 876. Portatile quomodo permixtum , & non 133. 418. 1366. An Episcopus possit illud erigere extra suam habitationem 620. Sub quo sunt sepulta Cadavera , an sit consecrandum 236. 1243. & an sit in eo Missa celebranda 1343. an erigendum in Cubiculis privatis Regularium 610. quot mapis cooperiendum 133.

Altare Majus quando Missæ private in eo prohibita 177.

Altaria Beatorum an permixta 401. Sanctorum Prophetarum veteris Testamenti 695. Privilegiata , quoad suspensionem Indulgentiarum 1491.

Andrea Avellini (S.) Elogium pro Martyrologio 1512.

Angeli , & Archangeli . vide *Officium*.

Anna (S.) vide *Festum*.

Anniversarium Consecrationis Episcopi 818. 866. dedicationis Ecclesiæ qua die celebrandum 426. & in verb. *Dedicatio* & An in Oratoriis subiectionis faciendum 870. in Ecclesiis Capucinorum. de Vilaco quando celebrandum 1357. Congregationis S. Philippi Neri Cortone 1176. Sanctorum quo die celebranda 1274. Petri II. Regis Portugalliz 1304. in ingressu Prælati inferioris Episcopo *ibid.*

Anniversarium defunctorum . vide *Defunctorum* Missæ.

Annuli usus in Missa quibus vetitum 493.

1426. 1457. qualis Canonici concedatur 443.
Antiphona: *Ecco Sacerdos Magnus*, in ingressu Episcopi quando dicenda 1448. quando ille *Istorum est enim* 520. *Ant. Alma Redemptoris* en protrahenda post diem 2. Februar. 521. 814. 821. *Ant. Ave Regina Calorum*, ibid. & 651. 821. *Ant. Beatz Mariz* in fine Officii quando omit- tenda 813.
Antiphona in choro dandæ primæ dignitati post celebrantem 330. 1475. & post Canoni- cum Episcopum 494. Cui præintendantur, omnes in choro surgere debent 1354. *Ant. Ferial*, ad Landes ante Nativite- tem D. an in festis solemnioribus omitti possint 79. *Ant. majores ante Nativitatem* D. nunquam omittendæ ibid. & 626. *Antiph. Marutini* in festo S. Raphaelis Archang. 1004. quando duplicandæ in Officio defunctorum 1061.
Apostoli, & Evangelistæ sunt ejusdem qnelti- tis 464. 821.
Ara lapidea. Vide *Altare portatile*.
Archidiaconus pro ut est prima dignitas 395. quando thurificandus 58. Assistens Episco- po an intelligat præsens in choro 81. ejus munera 152. 395. seqq. 483. ejus præcedentia 266. 297. 396.
Archidiaconus Camerinensis 1509.
Archidiaconus Prothonotarius 108. 302.
Archiepiscopus quoad crucem 138. ejus præce- dentia 333. ante receptionem pal. 108. *Archiepiscopus Gramatenis* 358.
Archipresbyter 111. 457. non habet regimen chori 43. postquam resignavit dignita- tem 346.
Archipresbyter Prothonotarius 443.
Archipresbyter & Canonici Soræ scriptum 1577.
Aspersio die dominico a quo faciendâ 159. 309. 503. *Aspersio* a quo ministrandum Episcopo 71. 901. 321. 325. 321. 459. 789. a quo purgandum Cardinali 252. quando a Religiosis 301.
Assistens Canonico celebranti cum Pluviali 4. Assistens Episcopo thurificet Episcopum ad Sedem 72. thurificatur & ipse 74.
Assistens Canonico officium facienti ad Vesperas 88. Assistens Episcopo quoad munera & præsentiam 6. 18. 38. 108. 129. 180. 235. 260. 272. 294. 304. 349. 940. quoad tumulum 865. an debent deponere Birretum de capite Episcopi 38. 175. 444.

Assistentia duorum Canonorum Episcopo præ- standâ 52. 66. 94. Episcopo concionari ti 294. Episcopo suffraganeo 32. 710. & seqq. Episcopo extra Cathedralē 129. 163. 324. in ordinationibus 67. in Missis privatis 341. Diaconorum erga Episcopum 6. 38. 66. 341. 1205. eorum habitus 1204. Assistentia a Coadjutor. Canonico- rum an Episcopo præstanda 272. Cano- nicorum dignitationes quando & a qui- bus præstanda 4. 350. Assistentia in cho- ro, & in receptione cinerum candelarum & palmaram quando non attende- tur, 20. 81. ad Missam & Vesperas cum pluviali 2358.
Associatio Episcopis, quoad Canonicos in gene- re 23. 99. 253. 399. 848. quoad Archi- diaconum 355. quoad Cepellanos 925.
Associatio Abbatum Cassinensium ad Pontifica- lia ecedentium 403.
Ave Maria, semper dicenda ante concionem 604.
Ave Regina calorum, Vid. *Antiphona*.
Avenionensis Metropolitana 926.
Aurora pro Missa 168.

B

Baculus, & Mitra sunt correlativa 22. 56. Ba- culus pastoralis & Mitra Prælatorum Episcopis inferiorum 363.
Baldachinum Prælatorum inferiorum 358. 1445. quæ, si aderit Episcopos 370. An Episco- po concedatur, Sacramento expostio 1129. Suffraganeis non competit 826. ne- que Domino loci 337.
Baldachini haste quomodo deferendæ & a qui- bus 10. 191. 1146. Ejus color pro Episco- pis & Cardinalibus 157. qualis locus re- putetur dignior in iis deferendis ibid.
Baro, Dominus loci, ubi & a quo thurifica- dus 920. 997. an sit ei deferendus in Missa 142. facilius circulus 1400. an danda ei pax per diaconum 1403.
Beati, nondum canonizati, an fiat de iis Mis- sa & Officium 347. 379. 452. 1386. Beatorum imagines & privilegia 276. 319. 379. seqq. 390. seqq. 455. 1170. 1429. 1430. ad eorum reliquias expo- nendæ & deferendæ in processionibus 389. en ponendæ sub elctis 1381. an eligendi in Patronos 227. 391. 1081.
Beatorum processus, Vid. *Processus*.
Benedicti cineres candelas aut ramos, debet M a etiam

etiam cantare subsequentem Missam 1465.
Benedicti (S. P.) Vide *Officium*. *Festum*. *Commemoratio*.

Benedictio Abbatum supra populum 104. 190. 368. 375. *Benedictio* Episcopi 496. *Benedictio* aque in Sabbato Sancto 673. & vide *Sabbatum Sanctum*. *Benedictio* cum ligno S. Crucis 1018. cum reliquiis Sanctorum & Imaginibus 705. *Candelarum*, *Cinerum*, *Palmarum* ubi agenda, & quomodo 60. 96. 101. 118. 154. 194. 201. 235. 1465. 1471. an sit de jure. *Parochiali* 60. 770. post Nonam, non vero post Tertiam 743. 1143. *Benedictio* mulieris post partum quo jure 771. *Benedictio* incensi in Missa, quomodo petenda per Ministrum ab Episcopo 723. 1147. *Benedictio* ad danda a vicario ante Evangelium vel concionem 57. *Benedictio*, cum *W. Sis nomen Domini benedictum*, cui competat, 190. 368. *Benedictio* paramentorum 373. 1397. *Sacra* suppellectilibus quas Praelatos inferiores 374.

Benedictiones faciende mano extensa 436. 565. quae non sunt de iuribus mere parochialibus 61. 770.

Beneficiarii, ubi sedent quoad sunt parati 114. quo ritu incensandi. Vide *Thurificationem*.

Biretum, quoad Episcopum 38. 175. 444. & vid. *Pileolum*. An deferendum ab omnibus in processionibus 809.

Breviarii Romani usus 85. semel acceptus confirmatur *ibid.*

Bugia, seu *Candela*, a quo ministranda Episcopis, 341. 864. illa uti non possunt Canonici 735. neque Dignitates Urbinatensis Ecclesiae 1266. non potest esse materia *Acolithi* 864.

C

Cadavera mortuorum sub altari non collocanda 236. Ecclesiasticorum, quoad vestes, translationem, & expositionem 1498.

Ceremoniale Episcoporum, an tollat consuetudines 41. *Ceremoniale* in regno Castellae & Legionis 8. in *Calaritana* Ecclesia 226. An semper servandum 5. 41. 112.

Ceremonia neque immutanda, neque iudicanda 125.

Ceremoniarum Magister. Vid. *Magister Ceremoniarum*.

Cassides facta in Missa an permittenda 318.

Calaritana Ecclesia quoad *Ceremoniales*. Vide *Ceremoniale* Episcoporum.

Calendarium. Quae nota in Calendario appingi debeat Officiis, quae non non sunt de praecipuo 1464. vide *Festa Calendarii*.

Calix, quando cooperiendus 677. sed in parte anteriori 679. nihil super illo ponendum 764. Reponendus in capsula ser. v. in cœna Domini 812.

Campanarum pulsatio in Sabbato Sancto 774. in Salutatione Angelica 46. in festis translatis 1477. quid, si omondum benedictum 1402.

Campanula in elevatione SS. Sacramenti 177. 529.

Candela an accendenda in administratione Sacramenti Confirmationis 1200. accensa in processione SS. Sacramenti 27. *Candelae* accense in Altari ad recitationem horarum in choro 1337. *Candelarum* distributio. Vide *Benedictio*. Vid. *Bugia*.

Candelabrum septimum quando ab Episcopo adhibendum 65. an conveniat Abbatibus. *ibid.* & 356.

Cantus missae 107. 208. 1138.

Canonici Diaconi obtineant prebendas presbyterales 127. assistentes Episcopo. Vid. *Assistentes*. *Assistentia*. Debeat cantare alta voce 12. 1356. 1416. 1591. an deferant Cappam in administratione Sacramentorum 219. an debeant assistere in Ministerio Diaconi, & Subdiaconi 625. 953. quando bini exeant de Sacristia 218. Eorum monera, erga Episcopum 6. 22. 163. 341. 912. 953. 1205. 1331. 1462. Erga Suffraganeum 32. 709. *seq.* quando incensandi. Vid. *Thurificatio*. Quomodo aspergendi de Domino 1353. quo habitu interveniant ad concionem 763. & ad assistendum Episcopo 1204. parati procedunt Vicario Generali, & e contra 16. 109. *seq.* 442. an genessent Episcopo & Altari 28. 137. 1072. Canonici Cathedralis in Collegiatis Ecclesiis 172. 1336. 1543. Cathedralis & Collegiatae simul 8. 106. 166. 172. quando induant sacras vestes, 212. discere debent cantum Gregorianum mandante Episcopo 1416. in processionibus quando capite detecto vel cooperto incidere debent 1462.

Canonici Prothonotarii privilegia. 108. 119. 184.

Canonici Regulares. 223. Ecclesiae Ariminensis 1538. Ecclesiae Placentinae 1541. Ecclesiae

fix Soranz 1537. Ecclesie Trivicanz 1554. 1561. Ecclesie Cafalensis 1591. 1598. Ecclesie Urbinatenfis 1566. *seg.*
Canonicorum, & Dignitatum precedentia 94. 102. 137. 265. 1412. 1537. respectu Vicarii. Vid. *Vicarius*. Sede Vacante 148. Vide *Dignitates*.
Canonicus Episcopus. Vid. *Episcopus Titularis*. Pœnitentiarius. 179. 490. Officium faciens quando nequeat respondere assistentiam Clericorum 88. debetur ei locus super omnes dignitates 1409.
Cantiones vulgari sermone an habendz in processionebus 100.
Cantor, dignitas in Cathedrali 116. in regimine chori 43.
Canutus (S.) Vid. *Officium*.
Capellani 7. eorum munera erga Episcopum 35. 1389. erga Canonicos 936. Monachum 758. *seg.* 894. 1454. 1463. in Ecclesiis Regularium 468. 758. S. Benedicti 1172. de Massa noncupati 934. *seg.* Tertæ Xenæ 267. an teneantur genuflectere Episcopo 936. 1228.
Capellanus Curatus in funeribus 335.
Capitulum representatur in prima dignitate 465.
Cappa Episcopalis 228. 711. Canonialis 35. 219.
Capuccini, & alii Regulares, quoad usum Rubricarum Breviarii Ordinis Minorum. 834. Conventus Leodiensis; vide *Officium S. Servatii*. In processionebus. 103. 1414. 1415. 1420.
Caput quando aperiendum a celebrante in Missa solemni 495. ab Episcopo cum cappa 175. erga concionatorem 604.
Cardinalis, quoad asperforium 352. quoad erectionem altaris in domo 620.
Carolus (S.) vide *Festum*. *Officium*.
Cassineses Abbates. Vide *Abbatem*.
Cathedra quando uti possint Prælati Episcopis inferiores 357.
Celebrans qui benedicit cineres. Vid. *Benedictio*. Celebrans in Parasceve 1418.
Celebrans Missam in alienis Ecclesiis quomodo se debeant conformare 753. *seg.* 1129. *seg.* Missam novam 135.
Celebratio Missæ in Oratoriis privatis. Vid. *Oratorium*.
Census Pastoralis quando accendi debeat 1390.
Crescentius ad Evangelium 306.
Chori directio ad quem spectet 24. 342. 938. *seg.*
Cineres benedicendi. Vid. *Benedictio Cinerum*. debent esse aridi 1370. Cinerum impositio Episcopo ad quem spectat 154. 203.

Circuli ante Episcopum 244. 907. 921.
Clara (S.) Officium, cum officio Angeli Custodis. Vid. *Officium S. Clare*.
Clanfula in Brevis Indulgentiar. 1481.
Clanfula Regularium, quoad processiones, 210. *seg.* 225. 248. quoad Missam 1264.
Clavis Hostiæ repositæ in fer. v. maj. hebdomada non danda Laico. 1398.
Clerici assistentes, defectu Capellanorum 88. addidit aliquid Ecclesie quoad officium 1359. 1360. Ministrantes thuribulum quando debeant genuflectere 723. parati ihurificantur, 1.
Clerici Seminariorum, quoad locum in processione 8. 76. 1541.
Clerus Cathedralis, quoad locum in processionebus, 8. 27. 106. 166. stat, dum ministrat Eucharistia Clericis & Laicis. 878.
Coadjutor Episcopi, quoad stallum in Choro 189. quoad Missam 206. 1391. 1392. quoad benedictionem populo impertiendam 1329.
Coadjutor Canonicorum, coadjutor presentibus. 198. 271. absentibus 272. an possit servire Episcopo *ibid.* an teneatur interesse Choro 198. habitus 271. precedentia 478.
Commetis reconciliatio ad quem spectet 80.
Cognomina, & Patris Sanctiorum an exprimenda in Oratione 192. 976. 1020.
Callatio Ordinis in Sabbato Sancto a Prophetis incubanda, 1465. in aliis Sabbatis 1166.
Calligata insignis quoad precedentiam 123. 169.
Collecta pro Episcopo quoad Regulares. 3. pro consecratione Episcopi vid. *Commemoratio*. Contra Turcas 615. 1482. in Anniversario translati Defunctorum an varianda 19. 602. pro Sacerdote defuncto 1265. pro defunctis in Missa vivorum 458. 589. numero impari quando dicendæ 858. 1103.
Collecta iussu Ordinarii 592. 1440.
Color in Missa qualis, cum Sacerdos recitaverit Officium de Confessore, Ecclesie vero egerit de Martyre 758. 1229. *seg.* in Missis coram Sacramento 1255. in Missis votivis solemniibus 1137. in Missis defunctorum 480. in Festo Stigmatum S. P. Francisci 1427.
Color in consecratione Episcopi. Vide *Consecratio*.
Commemoratio S. Mariæ in ejus ecclesiis titularibus 29. 578. 662. SS. Benedicti & Scholasticæ 1024. Consecrationis Episcopi 818. 866. S. Joseph in Officio desponsationis

880. 978. 1046. quo loco dicenda, *ibid.* quid servandum pro aliis *ibid.* & 714. Comm. octavarum an omittenda in fer. 1v. ciner. 98. 535. 538. 1162. Comm. octavarum in Vesperis Dominicarum privilegia 188. Comm. festi an faciendi in Missis votivis 350. 1017. Comm. solita de Cruce quando est ritus Ecclesiarum 806. 1419. Comm. SS. Salvatoris 806. eadem in civitate Bahiz 1293. & *seq.* SS. Vitalis & Agricola 1002. Comm. SS. Cornelii & Cypriani, ac SS. Euphemii & Soc. 873. Comm. S. Dominici in Officio S. Francisci 715. Comm. S. Petri in Conversione S. Pauli, & S. Pauli in festo S. Petri ad vinc. 1116. Comm. SS. Sacramenti expositi 109. 1106. 1232. 1236. in Missa de Dominica 641. Comm. omnium fidel. defunctor. vide *Officium*.
- Commemorationes* plures uno die de Sanctis ejusdem qualitatibus occurrentes 649. 1008. quando variandæ & quomodo, *ibid.* Commem. S. Crucis in ejus Ecclesiis titularibus, vid. *Suffragia*.
- Communicatio* privilegiorum alicujus Religionis an se extendat ad officium 470. 506. 513. 829.
- Communio* dum fit ad altare, celebraturus transiens quomodo genuflectat 278. 314. 703. populi an faciendi in Missis defunctorum 1104. an ministranda in nocte Nativitatis Domini 285. 287. cum ministratur Canonicis & Clericis fer. v. Cœnæ Domini 292. 639. 890. 1230. 1394. quomodo ministranda Canonicis 219. quomodo Clericis & Laicis 878. Communio Monialium 1037. Sacerdotum cum Stola 504. 1330.
- Concio* coram Sacramento 242. quo habitu audienda a Canonicis 324. 763.
- Concionator* quos saluret, & a quibus resalutandus 148. 604. 629. 1350. a quo benedicendus 375. 408. Concionator Episcopus. Vide *Episcopus*.
- Concurrentia*, vide *Occurrentia*.
- Confessiones* quo habitu audiendæ a Sacerdotibus 224. an audiendæ nocte in Ecclesia 598.
- Confessores* Sancti an cedant Martyribus 872.
- Confiteor* recitandum a Monialibus prout in Brevario 1457. an in eo addendum nomen fundatoris alicujus Religionis 829. an reiterandum in choro 63.
- Confraternitas* SS. Sacramenti, quoad præcedentiam in processionibus 95. 151. 332. 641.
- Confraternitates*, quoad officia divina, processiones & ecclesiasticas functiones 4. 183. 498. 774. & *seq.*
- Conradus* (S.) Vide *Lectiones*.
- Consecratio* Ecclesiarum. Vide *Dedicatio*.
- Consecratio* Episcopii quo colore ministranda 421.
- Consuetudines* spectantes ad Canonicos 5. 22. 25. 130. ad Magistros Ceremoniarum. Vid. *Magister*. Consuetudines circa pulsationem Campanæ ad Salutationem Anglicam 46. circa Pluviale ad Vesperas, vid. *Pluviale*. circa expositionem Hostiarum in Feriis v. & vi. hebdomadæ Sanctæ 812. circa præstationem Antiphonarum 61. pro Officii recitatione 635. 833. 1218. Consuetudines contrariæ æremoniali an servandæ 41. 55. Consuetudines omnes an ab Episcopo approbandæ *ibid.*
- Corona* ferrea cum clavibus Domini Jesu an repouenda cum reliquiis, & exponenda 892.
- Corporale* an benedicendum 312.
- Corpus Christi* vide *Festum*. *Officium*. *Processio*. *Occurrentia*.
- Cotta*, ejus forma ad regionis morem 1204.
- Credo*, vide *Symbolum*.
- Crucēs* Altarium, & Processionum an benedicendæ 803. cooperiendæ quomodo 434. super Oblata quomodo efformandæ 436.
- Crucis* (S.) reliquia, quomodo essenda ab Episcopo in processionibus 637. & a clero vel populo comitanda 635. 804. 1121. 1277. an populus benedicendus cum ipsa 1038.
- Crucifer* an genuflectat coram Sacramento 13.
- Cruz* in altari pro missa celebranda 418. etiam exposita SS. Sacramento ubi adest consuerudo 842. 1064. 1105. est reverenda a Clero 1040. & a Celebrante in fine Missæ 1440. ab isto quomodo incensanda 1039.
- Cruz* Archiepiscopalis an deferenda in locis exemplis. Vide *Archiepiscopus*. *Cruz* Parochialis 152. *Cruz* processionis in exequiis Sacerdotum ubi locanda 1232.
- Cuspi festum solimus* &c. Octava benedictio, in Officiis SS. infra annum 462. an genuflectendum ad hunc verum 1058. an dicendum in officio SS. Gabrielis, & Raphaelis Archangelis 638. an in festo Conversionis S. Pauli 1475.
- Curatus*, Vide *Pastor*.

Decanus 110. 146.

Dedicatio Basilicæ SS. Petri & Pauli App. occurrens cum Octava aliar. Ecclesiar. 837. Basilicæ Salvatoris extra Urbem 447. in Urbe 917. Ecclesiæ Cathedralis in Civitate 419. 648. 729. 899. Cathedralis extra Civitatem 729. Plurimum Cathedralium unitarum 904. Cathedralis quoad Regulares & Moniales 420. 540. 672. 648. 757. 899. 992. 1081. 1236. 1253. *seq.* Dedicatio Ecclesiæ occurrens cum festo 1. claf. 610. 660. 919. occurrens in festo Nativitatis B. V. 1380. cum alio festo Dedicationis vel Octava 837. Ecclesiæ Matricis a quibus celebranda 1174.

Dedicationis Officium, an reneatur recitare etiam Episcopus non Ordinarius 1222. ubi & quomodo celebrandum, 236. 419. 426. 648. 729. 870. & *seq.*

Dedicationis festum interruptum quomodo continuandum 142. in actu consecrationis potest ab Episcopo assignari ad aliam diem pro libitu 1328. extra actum consecrationis nequaquam 1379. Octava dedicationis die, lectiones 1. Noct. vid. Octava. Lectiones.

Defunctorum Officium pro prima die mensis non impedita 671. pro commemoratione omnium fidelium defunctorum 21. 1202. in die anniversarii tertii, septimi & trigésimi 19. Pro adimplenda mente testatoris 541. 1449. in Ecclesiis ruralibus 736. & *seq.* cum primum accipitur nuntium de morte alicujus 601.

Defunctorum Matutinum in commemoratione generali an cantandum pridie vesperti 21. 583. 699. 742. 1202. quando private dicendum *ibid.* & 1202. quid pro Monachis Camaldulensibus 1143. In die Anniversarii 190.

Defunctorum. Missa sollemnis pro defunctis presente corpore 76. 486. 1263. 1281. 1369. In die commemorationis omnium fidelium defunctor. post Nonam 741. quando pro defuncto in particulari possit cantari hac die 300.

Defunctorum. Missa in Anniversario 19. 1280. & *seq.* in Ecclesia Ambrosiana 1148.

Defunctorum. Missa Sollemnes quando cantandæ 19. 76. 318. 479. 588. 834. 883. 1031. 1056. quando prohibitz 308. 480. 691.

seq. an dicendæ coram SS. Sacramento 1224.

Defunctorum. Missa private quando concedantur vel non 308. 351. 422. 588. 643. 836. 861. 1443. Infra Octavam Corporis Christi Solemnis & privatæ 479. 486. 692. 885. 1056. 1224. vid. *Exequie*

Delatio SS. Sacramenti. Vide *Processio* SS. Sacramenti.

Desponsationis Officium. Vid. *B. Mariae Virginis Officium.*

Devotio ad Imagines non est impedienda 1355. *Diaconi* & Subdiaconi munera quando obeunda a Canonici 639. 944.

Diaconus ministrans thus Canonico 723. an debeat thurificare choram 92. & dominum loci 97. eique dare pacem 1406. teneat semper ministrare Incensum 305.

Dies 3. *Februarii* an assignanda pro Sanctis 533. quid de 28. *Januar.* 978. 1213.

Dies octo ante Nativitatem Domini admittunt Officia etiam semiduplicia 636. festivi B. M. V. qui sint 1278.

Dignior sacerdos porrigen candelam, cineres & palmam celebranti 96. 454. 811.

Dignitas prima Cathedralis quoad precedentiā 465. dat candelam Episcopo 96. quo habitu utatur in choro si sit Prothonotarius *ibid.* Vide *Propositus. Canonici.*

Dignitates distinctæ a Canonici quoad habitum, quomodo in processionibus 161. seu Canonici assistentes Episcopo ad absolutionem ad tumulum debent esse Sacerdotes 865. an teneantur ministrare inferioribus 30. 827. 905. an paribus 944. teneantur associare Episcopum 99. etiam in Ecclesiis Collegiatis 163. quando abesse possint a choro 942. quando teneantur accedere ad legile 1349. quando esse incensandæ 305. 1352. *Dignitates* in Missis privatis 95. Urbanis Ecclesiæ. Vid. *Urbanitates.*

Directorium Officii pro diebus Januarii 900.

Discrepantia inter Rubricas Missalis pari forma sequenda 1169.

Distributio Cinerum Candelarum a quo fiat stando cum mitra in capite 1471.

Doctratus qualis precedentiā 117. 181.

Doctrina Christiana an doceri possit in Oratorii 782.

Dominus prævenisti &c. Vid. *Responsorium.*

Dominica infra octavam occurrens cum semiduplici 761. sub nomine festi novem lectionum 1411. quæ superest post Epiphaniā an poni possit post Pentecosten

666. Septuagesimæ occurrente festo duplici 2. cl. cum octava 1142.
- Dominica* antipandæ, aut omissendæ, si cadant in die impedita novem lectionum 1016.
- Dominici* (S.) Commemoratio. Vide *Commemoratio*.
- Domus loci* ubi detur baldachinum. Vide *Baldachinum*.
- Domus* Lauretana. Vid. *S. Maria Officium*.
- Duplex* sine alia expressione concessus, semper intelligitur duplex minus. 569. In die Commemorationis omnium fidelium defunctorum. *ibid.* occurrens ante octavam non privilegiatam si transferendum, quomodo, 505.
- Duplicia*, & Semiduplicia translata præferenda Officio concessio semel in hebdomada 718. quid de Religione Servorum B. M. V. 456. Duplicia primæ classis si incident in Sabbatum duplici minori occupatum, an duplex minus transferendum in dominicam sequentem 885.

E

- Ecclesie* Collegiatæ 1361. 1363. 1365. Ecclesiæ exemptæ 365. 371. Ecclesiæ monialium 758. *seq.* Regularium 15. 166. 753. *seq.* 1229. Secularium sub Regularibus 152. Ecclesia Parochialis simplex 169. 1394. Ecclesiæ reconciliatio. Vid. *Commemoratio*.
- Elevationi Eucharistiæ* an semper genuflectendum. Vid. *Genuflectere*.
- Episcopi* Commemoratio in Canone; Vid. *Canon Missæ*. Vid. *Collecta pro Episcopo*.
- Episcopus* in processionibus 228. interessens horis Canonici 1383. in privata Missæ celebratione 1401. eo absente, functiones a quo fiant 101. 118. 297. deferens lignum Crucis 637. predicans in ambone 294. assilens missæ solemni in Nativitate Domini 852. in Dominica Palmarum & hebdom. sancta, 846. *seq.* an sitthurificandus assilens cum cappa 440. cum cappa sibi met caput aperit, & quid in Pontificalibus 175. in Ecclesia quomodo salvet Canonici 28. an possit celebrare Missam in domo Laicorum 322. 620. an possit habere fenestram respicientem in Ecclesia 36. 1404. conclonaturus nunquam petit benedictionem 60. quando deferat vestes violaceas 862.
- Episcopus* in feria v. Cœnæ Domini 867. in aliena Ecclesia & extra diocesim 168. in

- Romana curia *ibid.* an possit permittere processiones 498. an possit compellere Regulares, ut accedant ad processiones 103. In Pontificalibus ante Missam an faciendæ aspersio 309. Mozzeram quando deponat 182. quando Ordines possit conferre 1072. ubithurificandus & a quo 72.
- Episcopus* an possit aliquid addere Calendaris, aut immutare ritui & Rubricis 216. 1388. quomodo possit dum fixam assignare Sanctis, & quibus 1114. In matutinis ubi sedeat 89. an possit recitare Officium Patroni alicuius oppidi, quando reperitur in sua Diocesi ob aliquam causam 289. an concedere facultatem legendi Missam in Oratorio privati 1349. benedicendi paramenta 1458. an possit aliud nomen addere Confirmandis 1251. an se abstinere a frequenti accessu ad Ecclesiæ exemptas 371. an cantare Missam in Ecclesiis Regularium, ipsi invitatis, 1331. an in suo Oratorio facere ordinationes in Sabbato sancto sub missa lecta 1248. quomodo se gerere debeat in Ecclesiis Abbatialibus 21. 157. 370.
- Episcopus* administrator alierius Ecclesiæ 904. administrator & possessor 1128. Canonici 185. coadjutor quoad locum 189. 1390. quoad missam cantandam 206. 1394. Regularis 400. 1384. Suffraganeus 32. 709. *seq.* Titularis in aliena diocesi 334. consecrator in ordinatione 1246. consecrandus *ibid.* consecratus 1117. quam incumbere debeat removendis abusibus contra præscripta Ritual. 1518.
- Evangelium* S. Ioan. in fine missæ an mutandum ex aliqua causa 247. in Missa votiva 348. 1016. in Benedictione palmarum 667. Vigiliis vel Temp. quando concordat cum Evangelio Missæ 963. 1025. proprium alicuius martyris an etiam dicendum temp. pasch. 1061. S. Petri Martyris quando transferatur 975.
- Eucharistia*. In tabernaculo ubi asservatur non sunt retinendæ SS. Reliquiæ 1233. sumenda de manu celebrantis in fer. 2. in cœna Domini 1395. an retinenda in Ecclesiis Confraternitatum 791. in die Corporis Christi a quo deferenda in processionibus 101. 854. *seq.* 1414. an deserti possit per vias hæbreorum 1332.
- Eulalia* (S.) Vide *Officium*.
- Exequia* defunctorum. Vid. *Non intres in iudicium*.
- Exequia* Parvulorum, 499.

Expositio SS. Eucharistiae, quando permixta 51.
117. 792. quadraginta horarum 668. 776.

F

Fabiani & Sebastiani (SS.) Officium. Vide
Officium &c.

Familiaris Episcopi ubi stent & quo ritu 754.
Felices Confess. (S.) Elogium pro Martyrol.
2512.

Ferentina Cathedralis nova consecratio 829.
Feria IV. Cinerum, si incidat aliqua octava
535. *seqq.* 1162. 1570.

Feria II. post Domin. Pass. quoad Oraciones.
Vide *Collecta*.

Feria III. Rogat. quando occurrat cum sim-
plici 686. quoniam oratio 826.

Feria V. in cena Domini quoad celebrationem
Missae, 773. 1513.

Feria VI. in Parasceve, an & cui ministrari
possit Eucharistia, & quo ritu, 1199.
quid de Officio Annunciationis B. M. V.
si occurrat in ea die; Vide *S. Maria*
Annunt.

Feria VI. post Dominicam Passionis. Vid. *S.*
Maria sepr. Dolor.

Feria V. post octavam Ascensionis, cum sit Offi-
cium de Semiduplici translato, 634. 819.

Festa Domini praecedunt omnibus aliis 522. ex vo-
to communitatis 1098. 1134. *seqq.* 1180.
an ea quae festivantur solemniter, offi-
cium habeant (ob ritu majore) 1096. 1098.
1101. secundaria Patronorum minus Prin-
cipalium quo ritu 1134. ubi desumant
suam solemnitatem *ibid.* 1180. transla-
ta, si moveri ex necessitate contingat
1185. translata quoad novam assignationem
& recitationem 447. 879. 893. 1007.
1017. 1091. 1097. 1187. translata in ge-
nere 509. 528. 646. 666. 965. 1051. 1096.
1128. *seq.* 1187. 1499. incidentia in Do-
minicam infra octavam 509. 666. 739.
761. 966. 1051. 1097. in aliam diem
Octavae 646. 1184. 1097. 1498. semel
assignata an semper habeant suam se-
dem ipsa die 1128. *seq.* 1149. 1156. quo-
modo assignanda 524. 1017. 1178. 1185.
perpetuo impedia quando celebranda
1196. perpetuo impedia an possint assi-
gnari in diem infra octavam 1161. 1197.
duplicitas ante octavam non privilegia-
tam, vel infra eam occurrentia 505. 508.
seq. & semiduplicitas *ibid.* duplicitas ca-
dentia in festo SS. nominis Iesu 901.
1011. semiduplicitas occurrentia infra octa-

vam, Vid. *Semiduplex*. Festa noviter a
Sede Apostolica instituta pro ecclesia
universalis quomodo proponenda festo
diocesano ejusdem ritus 683. 1017. fe-
sta aliqua incidentia in die 2. Novemb.
44. 732. Festa & jejunia indicare, per-
mixtum Regularibus 1417. Festa B. M. V.
Vide *S. Maria Festa*.

Festum Calendarii particularis occurrens cum
festis Calendarii universalis 511. 524. 802.
982. 1016. Patroni principalis. Vid. *Pa-
tronus*. Festum SS. Corporis Christi,
Vid. *Processio Corporis Christi*. Idem fe-
stum occurrens in festo S. Jo. Baptista
1009. S. Joannis Baptista, cum dedica-
tione propria Ecclesiae 610. SS. Petri &
Pauli cum Dedicatione 919. S. Barthe-
lomaei ubi celebratur die 25. Aug. 857.
S. Laurentii Martyris 853. S. Marci cum
SS. Philippo & Jacobo, 464. 874. S.
Marci quoad Missam, Vid. *Missae*. S.
Petri Martyris translato, Vid. *Lira-
nia majores*, ejusd. Evangelium; Vid.
Evangelium. S. Pirminii Episcopi, 888.
festum quadraginta martyrum mutatum
394. SS. Nominis Iesu pro FF. MM. S.
Francisci 901. S. Joachim remotum a
die 20. Martii, 1060. occurrens in die
octava 1085. de Lancea, indultum in
Germania 1006. S. Annae de precepto
elevatum ad duplex majus 1060. 1421.
occurrens cum die aliquo Octavae 1194.
S. Agnetis secundo 979. S. Aloysii Gon-
zagae quando celebrandum in Rhemen-
si 1212. S. Joseph de precepto ubique
639. Patrocinii S. Joseph impeditum,
an transferendum 884. 1162. 1237. 1350.
An praenotandum Apostolorum festis
1087. 1150. *seqq.* 1237. 1350. Archi-
confraternitatis septem dolorum 1238.
Dedicationis Ecclesiae, vid. *Dedicatio*.
Festum Iminac. Concept. B. M. V. ser-
vandum prout de precepto, 1503. Ex-
pectation. partus, quoad Officium &
Missam 1485. *seq.* translato aliquos
Confessoris, quoad mutationem Versicu-
li in Hymno 1487. S. Antonii, respectu
PP. Conventualium, & Observantium
1473. SS. Victoris & Innocentii quan-
do sit transferendum 1461. Conversionis
S. Pauli 1476. Translationis, ordina-
tionis apparitionis alicubi celebratum,
sub quo ritu fieri debeat 1489.

Francisci de Paula (S.) Vid. *Cognomina San-
ctorum*.

FRAN-

Francisci Xaverii (S.) Officium, pro Civitate Valetz in perpetuum translatum ad diem 10. Decembris 929.

Francisci (S. P.) fratres Ord. Min. quoad precedentiam. Vid. *Regulares*.

Fidelium Anima (Ψ.) an omittendus in fine horarum, quando subsequatur Missa, 1126.

Fimbria pluvialis Episcopi a quo elevandæ, vid. *Pluvialis*.

Functiones episcopales ad dignitates spectantes, absente Episcopo, vid. *Dignitates*. Prima dignitate impedita, ad quem spectent 101. 118. 297. 760. 799. Functiones spectantes ad Episcopum *ibid*. Functiones, quæ non sunt de iuribus Parochialibus 772. *seqq.*

G

Gabrielis Archangeli, qualis octava benedictio, vid. *Officium*.

Genusflectere ante reliquiam S. Crucis 1040. 1127. Ad Verbum Caro in Missa solemnî Naviviratis Domini ab Episcopo 852. a Choro intra Missam 921. in Communionem populi, dum celebrans transit pro Missa celebranda 278. ad benedictionem Episcopi a Canonicis 137. 260. 496. 1078. dum Episcopus benedicit cum Sacramento 1279. in Missa seriali quæ substituitur Missæ de octava 965. in Missis solemnibus, *ibid*. ad orationes in Missis solemnibus 63. post Ψ. *Panem de Cælo* ante repositionem Sacramenti 707. In ministrante Thuribuli, seu naviculæ a Clericis 723. in Missis natiuitatis Domini 605. 707. ad Introitum Missæ solemnî 1015.

Genusflectio a Celebrante coram Sacramento expolio 278. 703. in Processionibus 527. ante Sacramentum expositum 13. 178. 314. in sola pixide 1224. genusflectio a crucifero. Vide *Crucifer*. Semigenusflectio coram Episcopo an sufficiat 1196. 1228.

Gloria in Excelsis cum *Credo* quando omittatur 69. 591. 1389. 1489. In Missa Votiva Beatæ Mariæ quando dicatur 68. 618. 1488. an dicendum in Missa septem dolorum B. M. V. 476.

Gloria Patri quando dicendum in feria vi. Pasceve 1199. neque omittendum ad Completorium in Dominica Passionis 1478. Gregorianus cantus conceditur

Ordini Erem. S. Augustini Franciæ 758. Gubernator Civitatis quomodo thurificandus 53. ubi sedeat in Ecclesia 337. 561.

H

Hebdomadarius paratus in choro ubi sedeat 110. 195. 1405. quæ intonare debeat 325. an possit uti stola 434. quando celebrare debeat 1346.

Heredes debent statueri in funeribus numerum Religiosorum 284.

Homilia. Vid. *Lectiones tertii Noct.*

Honoreis (S.) Officium & Missa permittitur cum distinctione 254.

Hora Canonica pro missis solemnibus an mutari possit 1069. 1142.

Hora Canonica an decantandæ unirim a clero seculari cum regulari 11. 26. in Oratoriis Confraternitatum 779. quando inchoandæ ante adventum Episcopi 1283. in feria v. cœnæ Domini an exponenda, 812. Hostiæ pars quomodo scindatur in missa 438.

Hostia

Hymnus S. Hermenegildi 984. S. Martinæ 1484. S. Theresiæ in festo transverberationis 1062. in festo Stygmatum S. Francisci translata 1112. in festo S. Joachim translato *ibid*. in festo SS. Angelorum Custodum ad Horas non debet terminari ut in Laudibus 732. Angelicus, in missis votivis minime dicendus, excepto casu 1479. Hymnus cum Ψ. Meruit beatas; vid. *Meruit beatas*.

I

Iannarii (S.) Officium, vid. *Officium*.

Ieiunium, vid. *Vigilia*.

Ierosolymitani Religiosi 929. *seqq.* 1508.

Imagines sacre velandæ & detegendæ 310. *seqq.* Beatorum, vid. *Beati*. Sanctorum ord. S. Augustini quo habitu pingendæ, 177. Sanctorum an incensandæ 1168. in locis sordidis pietæ non tolerandæ 1341. quomodo in processionibus deferendæ 228.

Imagines, præterquam Sanctorum, non tenendæ in choro, neque apponendæ in Oratoriis, Ecclesiis &c. 1396. 1429.

Imago S. Mariæ an deferenda in feri. v. & vi. maior. hebdom. de nocte 1170.

Immaculata non potest dici pro, Inviolata, in antiph. Post partum 1020. Vid. *Benedictio*.

Immaculata Conceptio, Vid. *S. Mariæ Officium*. *Invenfusio* vid. *Thurificatio*.

Incen-

Inconsensum an ministrandum a Diacono 306.
Indulgentia an transferatur, quando transferitur Officium 570. 576. 1024.
Indulgentia quando imperiiri vel publicari valeant a Prelatis inferioribus 367.
Indulgentia perpetua an liceat apponi altari privilegiato 467.
Indulta Sedis Apostolicæ super Beatificationibus 319.
Indultum erigendi Oratorium privatum 418.
Initium Scripturæ, si quid festum cadat in Dominica, nec possit legi per hebdomadam 964. 991. 998.
Inquisitiones pro Beatificatione & Canonizat. Sanctor. 501.
Intritus, *Gaudemus*, an dicendus temp. paschali 1061.
Invent. S. Crucis festum occurrens in dominica festi Dedicat. Ecclesiæ, 1022. occurrens instr. octavam Ascensionis 1439.
Invitationum: Hodie si vncem: quomodo recitandum 562. Officii defunctorum, quando dicendum 1008.
Joachim festum. Vide *Festum*.
Joan. Chryso. Lect. 1. noct. quando variandæ, Vid. *Lectio*.
Joan. de Matha lect. variandæ in 1. noct. *ibid.*
Joan. a Cruce offic. vid. *Officium*.
Joan. Nepomuc. homilia iij. noct. 980.
Joseph festum, occurrens cum SS. Apostolis, an præterendum. 185. *seq.* 1150. 1237. 1246. ejus nomen additum in Litanis 1153. 1529. Ritus celebrandi ejus officium in Hispania, Vid. *Officium*. ejus commemoratio in Officio B. M. V. vid. *Commemoratio*.
Jus parochiale in genere 60. 772. *seq.*

L

Lampas ante altare SS. Sacramenti 726. ante reliquias SS. expositas 747.
Lanceæ Festum, vid. *Festum*.
Lectio de simplici continens vitam duorum Sanctorum, ubi de uno tantum fit Officium 500. de simplici infra octavam Corporis Christi 472. 487. 654. Lectio ultima ab Episcopo celebrante ad eundem spectat 176.
*Lectio*es duæ penultimæ quando cantandæ a Canonicis ultimis 158. primi & secundi nocturni quando a Canonicis & quo ritu 176. Lect. init. S. Jacobi Apost. in festo SS. Phil. & Jac. legendæ, 996. de Scriptura quando omittendæ 964. 1001.

Martirii SS. Machabeorum, nunquam omittendæ 1000. Prophetar. mense Novemb. an plures dicendæ una die 695. quando possint omitti 696. quando lect. duæ disjuncti non possint quid agendum 500. lect. 1. noct. in festo S. Theofez 1118. in die vtr. dedicat. Ecclesiæ 987. 1119. quales in festo duplici majori 347. in officio de præcepto 655. lect. 1. noct. dominicæ iv. Quadragesimæ 964. quando variandæ in festo SS. Joannis Chrysostomi, & Joan. de Matha 1002. lect. 3. noct. in festo S. Raphaelis Archang. 1005.

Legata cum onere celebrandi Officium sub alt. tioni ritu, an adimplenda, 295. 1180.
Legatum recitationis alicujus Orationis a Sacerdote post Missam 477. in Avenionensi civitate circa hymn. *Pange Lingua* 926.
Liber sustinendus a prima dignitate, Episcopo solemniter cantante 340. quibus dignitatibus non deferatur osculandus, 1400.
Litania majores in die Paschæ an transferendæ ad aliam diem 810. 1444. nulli sancti in iis addendi 246. 829. addendum nomen S. Josephinillis, pro commendatione animarum 1529. quæ alia nomina permittantur 246. an Sancti fundatoris 829.
Ludovici (\$) Officium. Vid. *Officium*.

M

Magister Cereemoniarum, quomodo eligendus, 148. *seq.* 959. *seq.* ejus vestis & baculus 160. 1171. 1334. 1541. debet vocari Vicarium 47. & Episcopum 1467. ejus locus in processibus 8. 159. *seq.* ejus locus intra vel extra suum exercitium 160.
Magister Capellæ quoad locum in processibus, 8. 839.
Magistratus, sede vacante Episcopo, quoad locum, 148. præfente Episcopo 954. 1333. circa horam pro inchoandis officiis respectu ad Canonicos 1074. dum interest Concionibus 1550. 1559. Magistratus, & Capitaneus virgæ rescriptum, 1539.
Major in choro quæ præfere teneatur 1408. & *seq.*
Manipulus an deponendus in adoratione Crucis feria vi. in Parasceve 1004.
Manfionarii Collegiatæ in processibus funerum 825.

Ma.

Manus super Oblata 437. in efformanda cruce 436.
Manutergium an supra Calicem 764.
Mapa pro altari 133.
Marci (S.) *Evangeliste festum* quoad Missam & Officium. vid. *Festum*.
Marci, & *Marcellini* (SS.) *Mart.* dupl. ratione insignis reliquit, 891.
Margarita (S.) *Scothorum regina*, in ejus officio ultima verba lectionis expungenda 985.
Maria succurre miseris, pro suffragio Beatæ Mariz, in Ecclesiis sub quocumque titulo dicatis, 29. 683. *seq.*
Maria Egyptiaca Officium. Vide Officium.
Maria Virginis Angelorum festum in Ecclesiis titularibus quando celebrandum 623. 844. 1235.
 — *Annuntiationis* incidens intra hebdomadam majorem 336. 1234. in feria v. Cœnz Domini 396. 641. 890. in feria vi. & Sabbato Sancto 194. *seq.* 620. 642. 1234. in die S. Joseph. 548.
 — *Purificationis* 1214. 1234. occurrens in Dominicis Septuagesimæ, Sexagesimæ & Quinquagesimæ, 521. 815.
 — *Conceptionis* 652. 1422. 1502.
 — *Præsentationis* 653.
 — *Vifitationis* occurrens in die octava Dedicationis Ecclesiæ 893.
 — *Dispositionis* 978. 1044. 1213.
 — *Expectationis Parvi* 822. 962. 1044. 1050. 1485. 1486. 1508. 1523.
 — *De Mercede*, 555. 1487. 1508.
 — *De Monte Carmelo* 974. 1027.
 — *Rosarii*, 555. 1510. 1524.
 — *Septem dolorum*, 476. 488. 556. 1535. 1546.
 — *Patrocinii*, 1044. 1082. 1139. 1508.
 — *Translationis alma domus*, 1431. 1525.
 — *S. Nominis*, 1029.
 — *Feste Delpatze* in diocesis Imperatori subiectis quo ritu celebranda 1048.
 — *in Sabbato*; *Vid. Officium parvum B. M. V.*
 — *Commemoratio S. Mariz*; *Vide Commemoratio*.
Maria Magdalena de Pazzi Officium. Vide Officium.
Martina (S.) *Vide Hymni*.
Martyrologium, quomodo in eo annuntianda festa translata 113. 994. *seq.*
Martyrum cum Confessore concurrentia, 872.
Matutinum in nocte, an albescentis die possit recitari, 73. in Cathedrali quando

recitandum 1339. in Sacristia 1466.
Matutinum desumendum. Vide Desumendum Matut.
Mensis beatas scandere fides; quando non immutanda hæc verba 542. 752. 1111. *seq.* & quando immutanda 1487.
Missæ in altari, ubi est expositum Ss. Sacramentum, an licita, 481. 489. 1223. an, ubi tantummodo asservatur 1255. quæ, cum sit processio cum Ss. Sacramento, 326. ad postulandam gratiam bene moriendi, 830. in die Corporis Christi qua hora cantanda 420. & quo ritu infra octavam Corporis Christi 473. *Vide Missa sollemnis*. Quæ Missa in collatione Ordinum 1063. 1166. & in Sabbato Sancto 1165. In palatio Episcopali absente Episcopo, 414. contra Turcas 615. in Ecclesiis ubi sit de Semiduplici quæ celebranda sit a faciente de duplici, 758. 1229. *seq.* an celebranda in altari majori inter divina Officia 177. an Missa occurrens satisfaciatur pro alterius voluntate adimplenda 1107. de Dominica Pentecostes an possit repeti, 299. missa privata, in nocte Nativitatis Domini, an licita; 286. 287. Missa Rogationum 507. 645. 701. 973. an eam possint Episcopi decantare in Ecclesiis Regularium, 15. de Passione Domini quando toleratur, 413. de Ss. Cruce 471. B. M. V. de Monte Carmelo, 1028. 1211. B. M. V. Ss. Rosarii, 555. 1424. Immaculatæ Conceptionis, 473. 501. Purificationis, 267. 532. 808. 1032. 1234. Septem dolorum, 476. 484. 1259. *vid. Missa viviva. Beatorum Missa, vide Beati. Missa Feriz*, 644. 704. 1141. 1439. qua hora dicenda, 740. 1142. an sit cantanda ultra Missam Festi, 122. 197. 270. ad quos spectet hujus missa decantatio, 129. In Cathedralibus quo ritu cantanda 203. & pro quibus applicanda 121. Missa Vigilantium qua hora cantanda, 740. 1142. Conventualis qua hora dicenda 1357. est quotidie cantanda in Collegiatis 1365. missa Patroni minus principalis, an sine Credo. *Vid. Symbolum*. Solemnis coram Sacramento, 1290. & pro expositione 40. horarum, 1010. 1496. Solemnis aliquis Santi an celebranda in Dominica infra ejus octavam 409. Solemnis de Titulari die impedita quando cantanda 805. Solemnis de S. Joseph infra hebdomadam majorem 432. missa sollemnis pro quibus appli.

applicanda 121. Solemnis pro defunctis. *Vid. Defunctorum Misse*: Votiva S. Mariae in Sabbato 592. Votiva solemnis tempore Adventus 1258. Votiva solemnibus B. M. V. in novendialibus ante Nativitatem Domini 148. Votiva B. M. V. per annum quae sit dicenda 1283. quando permitta 264. 316. 347. 424. 470. 564. 592. 1013. 1136. 1258. Votiva de B. M. V. in octava ejusdem 1259. Votiva de Titulari Ecclesiae 345. Votiva de aliquo Sancto in Sabbato 590. *seq.* Votiva de SS. Sacramento 461. 586. *seq.* Votiva in Adventu, Quadragesima, Quatuor temporibus, Vigilia, Feria 2. Rogar. quoad Orationes & Evangelium ferit 1052. Votiva in Dominica Palmari. 290. 326. Votiva de Passione ioh. hebd. Passionis quoad Psalm. *Judica me Deus*; & *Gloria Patri* 1470. Votiva pro re gravi 466. 567. 836. 850. 1261. 1389. Votiva quando suffragari possit pro Conventuali 197. Votiva infra Octavam habentem *Præstationem* & *Communicantes* proprias 559. 564. Votiva Sanctorum quo ritu dicenda 1284. & io cantu fundata 1285. *seq.* missa abbatis solemnibus quoties io anno canenda, & quo apparatu 1447. missa de die, ultra votivam, quod non canatur, consuetudo abrogata 1450. Missae celebratio infra clausuram omnino vetita 1364. & concessa in navibus Sacer. Religionis Hierosolymitanæ quibus conditionibus 1501.

Missa propriæ alicujus ordinis, quae in casu dici possint & a Sacerdotibus Sæcularibus 1480. due quando cantandæ 697. 712. 868. due ejusdem Sancti an cantandæ eodem die 317. quæ Regularibus concessæ an possint celebrari ab aliis 758. 1230. 1248. 1425. coherentes Officio, semel in mense vel hebdomada concessæ 537. 1273. due cantandæ in Cathedralibus & Collegiatis, quo ritu; 1288. 1472. 1450. extra tempus Paschale pro SS. Martyribus Sraioslao, Petro, Nereo, & Achilleo 463. tres in Nativitate Domini 286. 289. coram Sacramento an celebrandæ 1255. 1290. quarum spectet celebratio ad secundam dignitatem de Capitulo 845. quæ alicui Ecclesiae legantur, per quos celebrandæ 1345. 1387. Missæ S. Gregorii 1448. 1452. privatæ Canonicoorum sine ope alterius ministri 952. privatæ infra octavam Epiphaniæ

140. privatæ pro defunctis. *Vide Defunctorum Misse*.

Missalis & Breviarii Romani usus 86. missalis Romani usus semel receptus, an confirmandus 85. ejus usus in Ecclesiis Monialium 759. 894.

Mitra 567. pretiosa quibus concedatur 36. 406. a quo imponenda Episcopo 801. & Canonico Episcopo titulari, per se ipsum imponenda & removenda 927. mitra Canonicoorum 1079. mitra Dignitatum & Canonicoorum Ubinatensis Ecclesiae ubi & quomodo usenda ab iisdem, 1269. *seq.*

Modice Ecclesiae SS. Georgii & Petri contro-
versæ 275. *seq.*

Monachi Cassinenses an cogendi ad interessendum processibus 2.

Moniales ad quæ recitanda Officia teneantur 571. 756. quoad eorum Breviaria & Missalia 1422. 1480. 1494. quoad Confiteor 1457. quoad modum legendi vel cantandi officium 1463. an subint Ordinarii locorum quoad officia particularia Decemum, *ibid.* an veoiant & ipsæ sub nomine Regularium 757. an possint recitare Officia Patroni & Dedicatiois 419. 1174. & Dedicatiois Cathedralis cum octava 899. quomodo accedere debeant ad Ecclesiam in die eorum dedicationis 716. completo officio, quædam alia recitare valent 1344. eorum cada- vera an ad alienam Ecclesiam deferri possint 1078.

Moniales S. Clarae in civitate Januensi uruntur Breviario PP. Conventuali 1182.

Moniales Ord. Cisterciæ, qua concessione gaudeant respectu Breviarii & Missalis 1494.

Monice (S.) Officium. *Vid. Officium*.

Mozzetta Episcopi coram Cardinalibus 182.

Mulieræ, quoad eorum ingressum per claustra Regularium 125. 148.

Musica, in Officio Quadragesimali an debeat 1348.

N

Narcisi (S.) Officium, *Vid. Officium*.

Natalitii dies Sanctorum qui sint 554.

Nativitas S. Jo. Baptiste, an præteroda Dedicatiois Ecclesiae 610. quando cadit in die Corporis Christi *ibid.*

Nazaræi & Celi (SS.) Officium; *Vide Officium*.

Nomen fundatoris addi non potest io *Litanis* & *Con.*

& *Confessor*, ob solam communicationem privilegium Bag.
Nominis Jesu (SS.) Officium, vide *Officium*.
Nominis Marie (SS.) festum; vide *Maria Fesla*.
Non intres in iudicium &c. his verbis nihil addendum aut immutandum 677.
Notarius debet vocare ordinandos singulatim 67.
Novendiales dies ante Nativitatem Domini 348.

O

Oblaciones in adoratione Crucis fer. vi. In Parasceve 27.
Occurrentia plurimorum Officiorum eundem ritum habentium 541. Dedicationis cum Patrono vel cum prima classe 919. Duplicis 1. class. cum festo SS. Nominis Jesu 902.
Octava natiuitatis Domini 836. Epiphaniæ 530. 1442. Corporis Christi 515. 530. 824. S. Benedicti apud Benedictinos 1019. S. Scholasticæ 1018. octava dedicationis dies impedita per festum altioris ritus 988. occurrens in octava S. Jo. Baptiste 610. occurrens cum festo S. Caroli 661. S. Elisabeth Regine in die B. Delphinæ occurrens pro Franciscanis 530. Octava festorum B. M. occurrens cum duplici minori, vel majori 623. 632. S. Joannis Baptiste concurrens cum festo dedicationis Ecclesiæ, vel de Patronis, aut cum eorum octavis 610. Octava omnium SS. dignior dedicatione Ecclesiæ 660. Octava an transferatur 1071. 1092. 1123. Patroni principalis occurrens cum octava Beate Mariæ 730. octava Defunctorum, an permittitur 467. octava dies occurrens cum Dominica primæ vel secundæ classis 188. octava dies cedit tantum festis i. & 2. class. 653. 661. octava dies quæ festa excludat 530. 731. octava dies Sancti proprii cadeus in festo Conceptionis, vel Presentationis B. M. 524. 632. 652. octava dies incidens in Dominicam infra octavam Natiuitatis B. M. 596. 731. & in die Exaltationis S. Crucis 603. octava non elevat ritum 1299. octavæ duæ simul occurrentes 730. Octavas celebrandi in quadregesima privilegium 98. 535. seq. quando prohibetur 1018. & seq.
Octavarium Romanum 487.
Officia, quæ perpetuo sunt impedita 893. 1091. 1163. quæ sunt assignata 879. 893. 903.

961. 1007. 1062. 1083. 1088. 1092. 1097. 1123. 1128. 1196. vide etiam *Festum translatum*. concessa pro locis & Ecclesiis particularibus affixa certis diebus quando transferri possint 989. 1090. 1152. 1237. semel in hebdomada concessa, vel in mense, an celebranda quibusdam temporibus per annum 525. 823. seq. 827. seq. 1035. de eorum intermissione cum Officio ad libitum 547. 1084. an celebranda in Sabbato 720. an sint præferenda translatis 456. 718. 1084. an infra octavas 803. 1054. Officia particularia majoris ritus, an præferenda minoris ritus etiam universalibus 514. 524. 541. 614. 802. 827. 982. 1117. adique officia tenentur Regulares 547. seq. 550. seq. ad quæ Moniales 571. Officia de SS. Martyribus Gorcomienibus 1214. officia SS. quæ de mense Decembri supersunt, an fieri possint anno sequenti 518. 963. 1125. 1163. 1194. & quid de S. Silvestro 1194. Officia semiduplexia occurrentia in Dominicam infra octavam 965. occurrentia in die octavæ, vel infra octavam præter Dominicam 509. officia SS. ad libitum occurrentia in Dominicis & Octavis, aliisque diebus impeditis 532. quando omittenda 492. 546. 557. seq. 568. 1109. an celebranda sub ritu simplici 538. 582. 637. an assignanda infra octavas 539. 818. an perpetuo impeditis erit alia dies assignanda 1109. 1215. officia Sanctorum ad libitum occurrentia in Officiis Dominicæ, antiphona 823. Officia SS. a typographis quomodo imprimenda 631. Officia Diocesis Veneriarum in Diocesi Brixienfi, quæ sita est extra Statum Venetiarum, an recitanda 487. vid. etiam sub n. 1502. 1595. Officia translata, vid. *Festum translatum*. Officia B. M. V. vide *Mariæ Virg. Officia*. Officii assignatio an possit fieri inconsulta S. Congregatione 1097. 1109. 1215. recitatio quoad tertiariorum secularium S. Francisci adscriptos alicui Ecclesiæ 662. in officiis de Sanctis locorum & de Beatis nondum canonizatis nihil propria auctoritate statuendum 226. in Officiis Sanctorum nihil addendum vel minuendum 624.
Officium duplex vel semiduplex si habeat octavam, 646. Feriz iv. Cinerum 935. 538. Feriz, quando superest aliqua Dominica post Epiphaniam vel Pentecosten 856. parti-

particulare, occurrens die 25. Februar. anno bifextili, & 21. Januar. 519. Brevarii pro officio Devotionis 1376. de pluribus SS. Virginibus & Martyribus eo die quo cadit 520. simplex eiusdem qualitatibus, commemoratio simplicis, quaequalis est vid. *Commemoratio plurimum Sanctorum*, quorum unum sit festum, simplex, alter simplex 649. de Titulis Altarium, qui non sunt in Calendario Romano, sicut recitandum, 1451. officium solemnitatis fieri consuevisse, quid 1455. cuiusque festi a Dominica Palmarum ad Dominicam in Albis celebrari prohibuit 1499. & a Vigilia Pentecostes usque ad Dominicam SS. Trinitatis 1516. offic. de festo ascensionis in die Commem. omnium fidel. defunctor. 607. Officium proprium Ordinis, vel Diocesis 539. 1559. 1360. de Dominica anticipand. 656. 823. pro Sanctis non canonizatis 217. 227. 1386. pro non descriptis in Martyrologio Romano 670. pro Canonizatis, extra propriam Ecclesiam 1456. officium, ratione Ecclesiae Parochialis, vel Regularis, vel Abbatiae, vel Reliquiae insignis, &c. 1240. 1472. 1489. de Patrono, sub quo titulo 877. Bestorunt, vid. *Bestia* super cadaveribus in Ecclesiis Regularium ad quos spectet 280. de Sindone in Dominica Sardiniae quo ritu celebrandum 1093. 1372. Commemorationis SS. Augustini 516. SS. Thomae Cantuariensis occurrens die 29. Decemb. 526. S. Silvestri impedire, ac transferendum in annum sequentem 1090. officium Patroni Regis 550. *seq.* In Diocesi 540. 1510. Patroni Ecclesiae 550. 1512. Dedicationis Ecclesiae Major. Ord. Hierosolymitani non extenditur ad omnes Religiosos 930. *vid. de Dedicatio Ecclesiae*. Officium SS. Redemptoris pro Ecclesia S. Mariae Iubelicorum, Venetis 1591. SS. Corporis Christi cum officio S. Joannis Baptistae, *vid. Festum*. SS. Corporis Christi qualibet feria 9. ex concessione 448. 456. *vid. Offic. SS. Sacramenti*. Officium S. Hier. Emiliani pro ordine S. Benedicti 1203. Angelorum Custodum 479. occurrens cum duplici minori 523. 713. 844. 931. Angelorum & Archangelorum in concursu alterius duplicis 520. 921. S. Raphaelis Archangel. *vid. Antiphona* & *Hymnia*. in Officio SS. Gabrielis &

Raphaelis Archangelorum qualis octava de benedictio 638. officium Reliquiarum in Ecclesia Hispanensi 1219. 1220. officium ratione Reliquiae insignis 162. 165. 215. 584. 620. 640. 1234. 1240. Sacrarum Reliquiarum totius Ordinis Benedictini, eo idem Vigilia Omnium Sanctorum venit in Dominica 986. 1027. Officium Gratiarum actionis pro victoria obtenta contra Turcas 1221. Officium SS. Sacramenti singulis feriis v. pro Germania 1055. idem pro Clero Alexandrino 1608. & ab ipso Clero Aquevis 1483. idem concessum pro Religione Seryorum antecedit *vid. translate* 456. *vid. Officium Corporis Christi*. Officium parvum B. M. V. quando obire concedatur, & quando denegeretur 196. 1113. 1207. 2. nob. 2.

Officium Sanctorum non descriptorum in Martyrologio Romano. *vid. Sanctorum* &c. S. Canuti pro ordin. S. Bened. 898. S. Servatii pro Capucinis 831. S. Clarae apud Franciscanos 847. S. Epistolae cum octava 98. SS. Ursulae, & Sociarum 240. SS. Fabiani & Sebastiani, ubi festus S. Sebastianus est Patronus 917. 927. SS. Victoris & Innocentii, ubi soli S. Nazarius & S. Celsus sunt titulares 1446. S. Januarii pro Regno Neapolitano 449. 1072. S. Joseph. Officium translatum 960. 1237. idem quo ritu celebrandum in Hispania *ibid.* S. Ludovici vict. in Gallis quo ritu 655. occurrens in festo S. Bartholomaei 857. S. Marcellini Evangelistae *vid. Officium translatum*. S. Mariae Virginis, *vid. Maria Officium*. Officium translatum SS. Stigmatum 117. S. Mariae Aegyptiacae in Civitate Neapolis 545. S. Mariae Magdalene de Patris 1047. S. Monica 708. & ad ritum dup. 555. S. Nardelli pro regis Hispaniae 674. SS. Nominis Jesu 901. 914. *vid. Antiph. seq.* idem pro FF. Minoribus 1400. Francisci 914. quo die transferendum, cum sollemniter in Dominica Septuagesimae 979. 1213. Officium S. Joseph 882. Patrocinii S. Joseph 1567. 1579. 1582. 1586. in b. S. Rochi Officium & Missa in suis Ecclesiis 241. S. Vincentii Ferrerii in festo translato Annuntiationis 8.6. S. Ubaldi 1492. S. Liborii 1493. S. Vincentii Ferrerii 1499. S. Hedwigis. *vid.* 1500. S. Pil. Papae V. 1504. S. Agatha V. M. 1509. S. Liberati de Sauro 1506. S. Joannis de Deo 1507. 1515. S. Joannis Nepom.

pomuceni 1514. 1581. S. Pauli I. Ere-
 mitæ ad rit. dup. 1517. B. Salvatoris ab
 Horta 1519. S. Birgittæ Vid. 1520. S.
 Andreæ Avellini 1521. B. Cunegundis
 Virg. 1522. S. Felicis Capucc. 1526. B.
 Hyacinthæ de Mariscottis 1527. B. Lu-
 dovicz Alberton. 1528. SS. Jacobi de
 Marchia, & Francisci Solani 1531. 1599.
 1611. BB. Joannis de Perusio & Petri
 de Saxoferrato 1532. S. Rosæ Limanæ
 1533. SS. Sindonis 1534. 1612. B. Joan-
 nis de Prado 1549. 1564. 1665. S. Eu-
 sebii Vercellensis 1542. B. Bernardini de
 Feltria 1544. S. Gregorii Pp. VII. 1545.
 S. Scholasticæ V. 1549. S. Petri Chry-
 sologi 1548. S. Seraphini de Monte Gra-
 nario 1549. S. Joannis a S. Facondo
 1551. S. Fidelis a Sigmaringa 1552.
 1556. S. Margaritæ Cortonenis 1553.
 S. Simonis a Lipnica 1557. S. Andreæ
 Corsini 1561. S. Helenæ 1566. B. Joan-
 nis de Dukla 1567. S. Aloyfii Gonzaga
 1573. S. Vincentii a Paulo 1574. 1585.
 1603. S. Julianæ de Falconeris 1576. S.
 Joannis a Croce 1577. S. Felicis a Can-
 talico 1578. S. Gertrudis Virg. 1579. S.
 Zenonis M. 1587. B. Joannæ Valefæ
 1584. S. Josephi a Leonissa 1587. B. Ja-
 cobi a Biteslo 1588. B. Ladislai de
 Gielniow 1579. 1590. 1595. B. Salomeæ
 4592. S. Francisci Solani 1594. S. Cam-
 illi de Lelis 1595. 1597. B. Rogerii
 Conf. 1596. B. Martæ de Soccas Virg.
 1600. S. Josephi a Cupertino 1601. B.
 Angeli a Clavasio 1601. B. Gabrielis
 Ferretti 1604. B. Helenæ Enselmiz
 1605. B. Seraphinæ Sfortis 1607. B. Mi-
 chelinæ Vid. 1610. S. Joannis a Capi-
 strano 1612. B. Petri a Moliano 1615.
 de Fello Conceptionis B. M. V. 1423.
Officium, quod fieri solet in Civitate, non po-
 test ab Episcopo extendi ad suam Dia-
 cesim 1388. officium, post candellas ac-
 censas, etiam hebdomadario non com-
 parente, non differendum; sed supplendum
 1407. de Sancto canonizato an fieri
 possit officium extra propriam eccle-
 siam 1456. unde arguatur an aliquod of-
 ficiū fieri consueverit solemniter 1455.
 Officii recitatio in choro diversimode
 præscribenda 1338. officium cujuscunque
 festi quando prohibetur, & sic de Mis-
 sa votiva & de Requiem 1495. 1511.
Oleum benedictum quando in aqua infunden-
 dum 1308.

Oratio adeundi Ecclesiæ Matricem in Sabbato
 Sancto 1307.

Ora pro nobis S. Dei Genitrix, quando dicen-
 da 814.

Oratio in festo SS. Fabiani, & Sebastiani nun-
 quam varianda. 25. *a cunctis* excludit
 alias istiusmodi orationes 1482. quando
 dicenda 858. 875. quo ordine in ea enun-
 ciantur nomina Sanctorum occurrentium
 1418. S. Francisci de Paula quo ritu re-
 citanda 191. 1020. quando non conclu-
 denda *eiusdem Spiritus Sancti Deus* 1036.
 in die Dedicationis Ecclesiæ quando va-
 rianda 838. Oratio tertia ad libitum an
 omittenda, indicæ orationes pro publica
 necessitate 858. 869. ubi desumenda hæc
 tertia Oratio 869. 1108. qualis in Mis-
 sis votivis 820. an dicenda a Dominica
 Passionis usque ad feriam v. in cœna
 Domini 393. 644. 859. an infra octavam
 Paschatis & Penthecostes 1041. Oratio
 quarta in feria 2. Quadragesimæ 858.
 Orationes in missis votivis privatis 820.
 1016. in solemnibus 348. 1013. vid. Col-
 lecta. vid. *Commemorationes*. Et quando
 omittenda 1440.

Orationes publicæ pro novi Episcopi electione
 912. infra octavas Conceptionis B. M.
 in Missa feriz 1014. quomodo conclu-
 dendæ 1036.

Oratoria Confraternitatum quoad missam 322.
 354. 775. 784. quoad alias functiones
 & iura parochialia 766. Oratoria pri-
 vata & privilegiata quoad missam 418.
 620. 1377. 1395.

Oratorium publicum 415. rurale 234.

Ordinandi, an faciant omnes actiones, quas
 Episcopus, in Missa 1246. quo loco
 Missam cum Episcopo legere debeant
 1244. & an genuflecti 1245.

Ordinationes Sacer, quoad assensum debendam
 Episcopo 67. 129.

Ordo Hierosolymitanus, Quædam Decreta Sac.
 Cong. pro clero iussu. Ordinis. 927.

Organa in Collegiatis 1469. an pulsanda quan-
 do utuntur Dalmaticis 1126. & quando
 cantatur Symbolum 665.

Ostenforium benedicendum 313.

Paganorum nomen an immutandum in collecta
 615.

Palla an cooperienda ferico 745.

Pallium Archiepiscopale 208. Pallium & Pi-
 leus

leus an permittantur in choro 205.
Palmatoria. Vid. *Bugia*.
Paramenta a quibus benedicenda, 373. 1399.
 ab Episcopo tantum de ipso altari acci-
 pienda 1401.
Parasceve. Vide *Feria vi. in Parasceve*.
Parati quando incidere debeant nodis capitibus
 849.
Parochia ruralis, quoad Anniversaria, 726.
Parochiales functiones quando committi possint
 Capellanis Confraternitatis 457.
Parochialia jura quæ non sunt 334. 772. *seq.*
 & quoad Processiones 211.
Parochialis Ecclesia. Vid. *Dedicatio*.
Parochi iurisdicchio circa Defunctorum cadavera
 1120. circa Mortuorum officium 1373.
Parochia in processionibus, & funeralibus 8.
 195. 212.
Parochi Regulares in funeribus 262. 280. 285.
 1120.
Parochus dñarum Ecclesiarum unitarum, quoad
 Officia Titularium 689.
Parvula Hostiæ in Missa quo loro præciden-
 da 418.
Passio Domini a quibus cantanda 130. quon
 latere legenda 437. Episcopos an debeat
 assistere capite decreto 848.
Patena osculum 566. signum quomodo fiat
 1435. ejus suppositio in Communione
 generali 416.
Patriæ, & cognomina Sanctorum. Vid. *Cogno-
 mina &c.*
Patrii in Sacramento Confirmationis an possint
 ponere manum super humerum vel pe-
 dem 1249.
Patroni civitatis electio quomodo facienda, 243.
 an fieri possit cum permissione & voto
 colendi festum tamquam de præcepto,
ibid. Si plures Patroni, de principali
 tantum facienda commemoratio in Suffra-
 giis; Vid. *Suffragia*. Patroni regni Offi-
 cium, vid. *Officium Patroni*.
Patronus Ecclesiæ 877. Patronus loci an habeat
 diem festum 247. 684. Patronus princi-
 palis loci quoad præcedentiam 621. quid
 intelligi debeat sub nomine Patroni 595.
 & an veniat sub nomine Patroni loci
 Patronus Parochiæ 817.
Pax cum osculo in choro quomodo porrigendas,
 quibus cum instrumento *ibid.* & 1145.
 quomodo accipienda ab Episcopo ce-
 lebrante 84. quando non sit danda a
 Diacono, & cui spectet 1403.
SS. Philippi, & Jacobi festum si venit in Do-
 minica pro Benedictionis 1026. occurrens

cum Patrocínio S. Joseph 1089. 1150;
 occurrens infra octavam Ascensionis 1459;
 adhibendi in Missa facultas a quo con-
 cedatur 1432. ejus usus an competat Pa-
 rocho deferenti Eucharistiam Infirmis
 261. 658. 664. An sit adhibendus ab
 Episcopo 38. ab Abbate in Missa 367.
 Ab eo qui assistit in choro Missæ Con-
 ventuali 1362.
Pileus, & Pallium, an deferendi in choro,
 vid. *Pallium*. Pileus in processionibus
 funeralibus 809.
Pirminii (S.) Episcopi Melden. festum. Vid.
Festum &c.
Planeta plicata 574. a ministris quando defe-
 renda *ibid.*
Pluviale ad Vesperas quando capiendum 78.
 an deferendum in processionibus 744.
 1501. ejus simbriz a quibus elevandæ 66.
 a Primicerio 58. a dignitatibus 8. a Ge-
 nantibus hastas Baldachini 10. 1033.
Pontificalium moderatio 336. *seq.* 1376. 1445.
 1446.
Portuarii, & Beneficiati, quomodo thurifi-
 candi 147.
Præbendarum distinctio au prælationem ordinis
 inducat, & quomodo 54. 82. 265. 352.
 616. 1225. 1536.
Præcedentia Archiepiscopi 332. Canonicorum
 erga Regulares 166. inter Regulares in
 publicis functionibus 1468. In choro inter
 Vicarium generalem & Canonicos 16.
 Curati, ratione stolæ 165. 335. inter Ca-
 nonicos 16. in Processionibus 8. 37. 68.
 76. 95. 114. 135. 159. 228. 230. 352.
 inter Canonicos & Parochos 1578. 1558.
 inter Presbyteros 117. 181. 1530.
 Præcedentia nulla, si resignetur dignitas
 346. Præcedentia in proferendis nomini-
 bus Servorum Dei in eorum Canoniza-
 tione 1572.
Præminencia 1536. 1539. 1560.
Præfatio in votivis per annum apud Privilegia-
 tos 851. in Missis votivis infra octavam
 Nativitatis Domini 856. in Missis Vo-
 tivis infra octavas 559. in Missis Feriæ
 infra octavam Nativ. B. M. V. 1434. In
 festis Apostolor. vel Crucis infra Octav.
 Ascensionis 1439. In Officio Sabbati
 B. M. ad Missam votivam alicuius San-
 cti 591. In Dominicis per annum 1614.
 Præfar. SS. Trinitatis. 1327.
Prælati Episcopo inferiores 65. *seq.* 356. *seq.*
 an possint aliqua exercere de licentia
 Ordinarii 375. 408. Decreta quædam mo-
 dera-

derationis eorum Pontificalium 156. 377.
Præpositi forenses 573. 597. *Præpositus* Cathedralis 696. *seq.*
Præbyter assistens quando thurificandus 74.
Præbiteratus Ordinis anterioritas 352.
Præbiterium 337.
Præsentia in choro quando debetur 942.
Processus ad implorandam pluviam &c. an inter Missam decanandæ 42. in feria 4. Cinerum 538. feriales quo tono cantandæ 1066.
Procella Altaris 560.
Primicerius an capiat Pluviale in processionibus. Vid. *Pluviale*. ejus munera circa chorum 938. *seq.*
Prior Ecclesiæ Collegiatæ 90. 173. 1509. *Prior*es Confraternitatis in processione 151.
Processio SS. Sacramenti in die festo 118. 155. 240. 527. extra diem festum 641. an possit ab Episcopo transferri 1242. *Processio* Feriæ 5. in Cœna Domini, & Feriæ 6. in Parasceve 1330. 1340. *Processiones* in genere 8. 159. 626. 637. 1130. *Processiones* duæ de eodem festo an permittendæ 1474. de process. Rogat. 1347. *Processiones* Ecclesiæ Cathedralis cum Sacramento 8. 326. & sine Sacramento 209. *Processiones* in Oratorii Confraternitatum 786. *seq.* Regularium. 2. 103. in feriis v. & vi. majoris hebdomadæ 139. & Sæcularium *ibid.* cum reliquiis S. Crucis 625. 637. *Processionum* præcedentiæ 8. 567. 612. 1537. 1538. Abusus in processionibus 1368.
Processus in Beatificatione & Sanctificatione 501. 1617.
Prothonotarii participantes quoad præcedentiam 136. 170. Titulares quoad locum 170. 221. 353. 355. 482. an benedicere possint paramenta 1436. *Prothonotarii* Canonici quas vestes induant 119. 184. quomodo thurificandi 722.
Psalmi De profundis, & Læda Anima mea, quando dicendi in Vesperis & Laudibus 700. 1021. 1067. 1054. *Psalmi* Graduales & Pœnitentiales, & alia onera an implenda a Canonicis extra Chorum 196. 1117. dicuntur licite pridie Vesperti post Completorium 1374.
Pulvinar pro Abbasibus 947. Sericum, an prohibitum Dignitatibus 124. 483.
Purificatio Calicis an facienda in prima & secunda Missa Nativitatis Domini 763.
Purificationis B. M. V. festum. Vide S. Mariæ Virginis festa.

Pyxis benedicenda 315. an possit vendi vel opignoriari 1460. an velo cooperienda, dum deferretur ad infirmos 721.

Q

Quadragesima SS. Martyrum Sedes fixa assignata pro Officio 394.
Quadragesima Horarum Oratio, ubi intermissa sit, restituenda 1567. Quid, si occurrat festum 1. vel 2. class. inter solemnia 40. Horarum 1496.

R

Raphaelis Archangeli Offic. vide *Officium*.
Receptio ad habitum religiosum & professionem 563.
Recitari posse, vel *fieri posse* quid importent in Indultis & decretis Officiorum 572. 932. 1043. 1059. *Recitari debere* importat præceptum 1238.
Reconciliatio Ecclesiæ, & Cemeterii, ad quem spectet 80.
Rector chori, 24. 43. 343. Rectores Parochialium in processionibus, 126. iidem inter divina Officia, 251. 253. *seq.*
Redemptoris Officium. Vide *Officium*.
Regulares, quoad recitationem Officii in choro cum Canonicis 11. 115. 1208. quoad Officium Dedicationis, Titularis, Cathedralis, Patroni principalis, 419. 540. 550. 557. *seq.* 1110. 1122. 1181. an debeant omittere Officium ad libitum concessum, si aliud occurrat in eorum Calendario. Vid. *Officium ad libitum*. Ad quæ Officia teneantur, vid. *Officia*: an de Patrono Parochiæ, in qua morantur 833. an sequi possint ordinem proprii Breviarii 997. Regulares, quod Processiones, 2. 103. 107. 139. 166. 210. *seq.* 249. 498. 1406. 1468. 1473. 1474. 1490. an nominare possint in Canone Superiores suos uti Antistes 1404. Regulares S. Augustini 275. quoad Missam 3. 15. 219. *seq.* 562. 598. 1417. celebrantes Missam in aliena Ecclesia 753. *seq.* quoad Officium 943. 997. 1160. quoad funera 262. 1130. Regulares Prælati. Vid. *Prælati*. Regularium nomine an veniant etiam Moniales 756. Regularium Superiores an veniant sub nomine Ordinarii 48.
Reliquia S. Spinæ quæ rita deferenda 255. 1238. & SS. Crucis, vide *Crucis*. Reliquiæ Beatorum, vide *Beati* &c. quo rita

ritu a Celebrante incensandæ 1168. an collocandæ super altare SS. Sacramenti 1106. an in tabernaculo in quo est repositum, 1333. reliquie Sanctorum in Ecclesiis Regularium a quo deferendæ & quo ritu 107. 599. & in consecratione altaris 1334. reliquie in processionibus a quibus deferendæ 323. 339. quoad Officium & Missam de his celebrandam 640. Reliquiarum clavis cui assignanda 34. Reliquiarum Officium; Vide Officium.

Remigii (S.) Officium pro Clero Gallicano. Vid. Officium.

Responsorium: Domine præveniisti 650.

Reverentia in fine Missæ erga Papam, Episcopum &c. 33. erga Crucem in fine missæ 1441.

Rita de Cascia (B.) an eligenda in Patronam 1080. *seq.*

Rochi (S.) Officium & Missa; Vid. Missa. *Rogationes* 15. 70. 612. 645. 1347. 1371.

Rosa Viterbiensis (S.) Octava apud Franciscanos. Vid. Octava.

Rubrica non sunt violandæ Imperitorum causa, 1259.

S

Sabbatum, quoad Missas votivas B. M. in ejus Ecclesiæ 592. quoad Missas aliorum Sanctorum *ibid.*

Sabbatum Sanctum, quoad Missas privatas 591. 5513. quoad Benedictionem aquæ 673. cerei &c. 1306. & *seq.*

Sacerdotes in communione Monialium a qua parte debeat descendere 1037. vid. Celebrantes.

Sacrificia in die commemorationis defunctorum an applicanda ad libitum 441.

Sancti, de quibus nihil in Calendario; Vid. *Breviarium Romanum*. eorum corpora quando nequeant sub altari reponi, 1381.

Sanctissimi Sacramenti Officium pro Germania. Vid. Officium.

Scholastica (S.) Commemoratio. Vide Commemoratio.

Sebastiani & Fabiani (SS.) quando sint separanda Officia 717.

Sedere quoad celebrantem ad Gloria & Credo 1196. 149. 201. 460. quando Episcopus distribuit candelas cineres &c. 847.

Sedes prima in choro cui concedatur 195. quæ pro Abbate, præsentè Episcopo 157. quæ pro Canonico celebrante coram Episcopo

po 143. & non præsentè Episcopo 115. Episcopi Coadiutoris quæ? 190. & Gubernatoris Civitatis 337. 561.

Sella gestatoria 619.

Semiduplex occursus in duplici quomodo transferendum 646. 666. 739. 1051. 1097. in aliam diem Octavæ *ibid.* infra Octavam Ascensionis 761.

Sepulchrum ferie v. in Cæna Domini 374.

Sequentia Nominis Jesu a quibus dicenda 1012.

Signum Canonicorum Cathedralis an concedatur aliis 131.

Simplex Officium perpetuo impeditum 1217. 1252. infra Octavam Corporis Christi 472. 487. occursus in Dominica in Albis 998.

Spina coronæ D. N. J. C. an sint habendæ ut insignes reliquie, 255. 821. quomodo deferendæ in processionibus, *ibid.* & 1119.

Stigmatum S. Francisci Officium, Vid. Officium. quis color in eorum festo 1437.

Scolæ in confessione administranda 224. in sumptione Eucharistiæ 504. 1330. quomodo apertanda super Alba 503. & *sp.* in horis Canonicis 435. ejus præcedentia 105. 335. 1538.

Subdiaconus, ejus Officium an suppleri possit per alium in Minoribus 702. Vid. Diaconi, & Subdiaconi munera.

Substitutus Archiepiscoporum 14. 164.

Suffraganeus. Vid. Episcopus.

Suffragia communia in vigilia omnium Sanctorum 875. Suffragia B. M. 578. 662. & in Ecclesiis eidem dicatis 662. *seq.* quo ritu dicenda, ubi plures sunt patroni 570. in Suffragiis communibus, an sint omittendæ Commemorationes SS. Salvatoris, aut S. Crucis, in eorum ecclesiis titularibus 807.

Superpellicerum. Vid. Costa.

Symbolum in Missa, quomodo canendum 665. quando dicendum 584. *seq.* 590. 595. 701. 734. *seq.* 853. 1022. 1183. an dicendum in Missis Beatorum 452. in festo S. Joannis Baptistæ ubi est titolare 1155. in Missis patroni minus principalis 1174.

Symbolum S. Athanasii an dicendum in die SS. Trinitatis & per Octavam 860. *seq.* 901. quomodo recitandum 1428.

T

Tabernaculum SS. Sacramenti 748. 1333. 1335. *Taxa* in Beatificatione & Canonizatione 88. 502. *seq.* 1616.

Tempus a jure statutum pro collatione Ordinis 1073. prescriptum ad recitandum in Choro d. Officium 1338. 1407.

Tertiarii S. Francisci seculares, quoad Officii recitationem 11. 659. Tertiarii Carmelitarum & alii 1208. *fig.* Tertiarii de Oliveira an deferre possint Mozettam 1201.

Thomas a Villanova (S.) in Officio quid addendum 678.

Thomas Cantuariensis (S.) Officium occurrens in Dominica. Vid. *Officium*.

Thuribulorum duorum usus quando concedatur 77. 93. 167.

Thurificatio, quando in Missa Solemni omittenda 83. 315. 480. quo ritu facienda in Vesperis & Laudibus 97. 1216. celebrantis absente Episcopo 150. & Dignitatum in choro 722. 1352. SS. Sacramenti, dum benedicitur populus 1157. Crucis, an facienda coram Sacramento *ibid.* Crucis & Oblatorum in feria 6. majoris hebdomadae 676. 707.

Titularis Ecclesiarum, si est dignior, an praevalat Patrono civitatis 263. 622.

Titulus Ecclesiarum an mutari possit a confraternitate 1582.

Tobaea, vid. *Mapa*.

Translatio Festorum; vid. *Festum*. Duplicis; vid. *Officia*. translatio Officii in diem immediate sequentem non impeditur quomodo intelligenda 509. 666. Patroni; vid. *Anniversarium*. Apostolorum ejusdem ritus 464. Apostolorum & Evangelistarum cum S. Joseph 1149. *seq.* Translati an assignari possit dies fixa sine decreto. Vid. *Festa Translata*.

Trinitatis festum ubi fit cum Octava; vid. *Symbolum S. Athanasii*.

Typographi, quoad impressionem Officiorum 631.

V

Vellere Cruces & Imagines 310. *fig.*

Velum, quo crux cooperitur feria v. in cena Domini 312.

Verbum caro factum est, an genuflectat Episcopus ad haec verba. Vid. *Genuflectere*.

Vespera quando dimiduetur 575. 577. Desunctorum pro prima die mensis 1372. ves-

perae primae, diei Octavarum occurrentes in Dominica privilegiata 1042. Secundae, de die octava non privilegiata concurrentes cum primis vespere duplicis 450. 523. Secundae, diei octavarum B. M. V. cum duplici per annum 523. Secundae, diei octavarum Dedicationis Ecclesiarum cum duplici per annum 447. Secundae, SS. Apostolorum Petri & Pauli cum primis Vespere Dedicationis Ecclesiarum 1176. Vespere integræ de festis cum solemnitate celebrandis 1180. Vespere de S. Martini 1483.

Versus ad Primam in Expectatione Partus Beatae Mariæ 962.

Viatum deferre infirmo feria vi. in Parasceve quo ritu 1199.

Vicarius Apostolicus 141. 579. Capitularis 414. 465. Foraneus 573. 597. Collegiarum de Urbe 33. Generalis Episcopi quoad praecedentiam 16. 109. 113. 185. 222. 230. 583. 608. 617. 627. 1206. 1375. in Missarum solemnibus 1336. 1347. in Missa privata 1437. absente Episcopo 1443. in Processionibus 230. 627. praesente praeposito Cathedralis, 936. *seq.* In recitatione Officii in choro an expectandus 49. Quoad Thurificationem 90. 136. 156. 179. 222. 296. vid. *Præminentia*. An possit benedicere praedicatorum aut Diaconum 57.

Vigilia S. Mathiae Ap. in feria tertia post Quinquagesimam an jejunandum 658. Nativitatis S. Joannis Baptistae occurrens in festo Corporis Christi 279. 835. Omnium SS. 875. 1570. Pentecostes 316. 1571. Epiphaniae 670. 851. 931.

Vincentii Ferrerii (S.) Officium in festo translato Annuntiationis; vide *Officium*.

Visionis B. M. Officium occurrens in die octava dedicationis Ecclesiarum; vid. *Maria V. Festum*.

Votum factum ab Universitate an obliget personas & populum 290. emissum a Civitate Thermitana an valeat, 1164. emissum a Magistratu Guipulcoæ an obliget etiam clericum 1563.

Wenceslai (S.) Officium pro regno Poloniae 1260.

Urbinateles Dignitates, & Canonici 1265. *seq.* *Ursula* (S.) Officium. Vide *Officium*.

A P P E N D I X

RESOLUTIONUM SACRÆ CONGREGATIONIS CONCILII

Continens varias frequentiores Caussas ab eadem Sac. Congregatione novissime resolutas, ab Anno scilicet 1700. usque in præsens.

I. SARDINIÆ Jurisdictionis, in qua ad sequentia dubia.

I. An, quando Ordinarii ad vitanda scandala procedunt, non citata parte, nec adhibita Causæ cognitione in Causis Visitationis, aut correctionis morum, possit Juxta delegatus Apostolicæ appellationem simpliciter admittere.

II. An ab interlocutoria, vel alio quocumque gravamine, quod tamen potest reparari per sententiam definitivam, valeat appellationem admittere?

III. An, quando appellatur a gravamine, quod per definitivam sententiam reparari nequit, ut carcerationis, torturæ, aut excommunicationis, possit appellationem admittere, aut inhibitionem, vel aliam provisionem concedere, non visis actis, ex quibus evidenter appareat de gravamine.

IV. An censuras Ecclesiasticas in appellante prolatas valeat relaxare, aut nullas declarare, non auditis Partibus, nec cognita Causa?

V. An valeat absolutiones ad cautelam concedere non citata Parte, nec visis Actis, nec præstita cautione ab Appellante de stando Juri, & parendo mandatis Ecclesiæ?

VI. An ab executione Decretorum Sacri Concilii Tridentini valeat appellationem admittere?

VII. An valeat Causas in Causis Ordinariarum, vel aliorum Judicium inferiorum pendentes a se advocare, vel illarum cursum impedire sub quolibet prætextu, præterquam per viam legitimæ appellationis faciant ad ipsius Tribunal delatz?

VIII. An valeat appellationem recipere, nisi per publica documenta (quæ realiter exhibeantur) prius constituerit appellationem a sententia definitiva, vel habente vim definitivæ, aut a gravamine, quod per definitivam sententiam reparare non possit in casibus a jure non prohibitis, per legitimam personam, & intra debita tempora fuisse interpositam, ac prosequutam.

IX. An valeat inhibitionem concedere post re-

ceptam appellationem absque insertione tenoris sententiæ, aut Decreti definitivi, aut definitivi vim habentis, etiam si Appellans asserat, culpa Judicis, a quo, vel Actuarii exemplum habere non posse non justificato impedimento, & an in casu possint inhibitiones imponi sperni?

X. An valeat appellationes in secunda instantia recipere a Decretis, seu sententiis Suffraganeorum, omisso medio curiæ Metropolitaneæ?

XI. An in Causis de sui natura appellabilibus, in quibus dictus Juxta processit, valeat appellationum, quoad effectum, suspensionem denegare?

XII. An, & quæ taxa servanda sit a dicto Juxta Delegato tam in causis civilibus, quam criminalibus pro portulis, seu propiciis?

Sac. Cong. Concil. die 3. Aprilis 1700. diffusit propositionem; die vero 24. ejusdem Mensis jussit proponi Causam in prima etiam unica, & per Delegatum exhibendas esse litteras suæ Delegationis; & demum die 15. Maii dicti Anni respondit. Ad 1. negativè quoad effectum suspensionum. Ad 11. negativè. Ad 111. negativè, quoad cognitionem Causæ in gradu appellationis tantum, & affirmativè quoad brevem supercessionem. Ad 1v. negativè. Ad v. eisdem negativè, præterquam in casu absolutionis ad breve tempus, & tunc cum obligatione de stando juri, & parendo mandatis Ecclesiæ. Ad vi. vii. vii. 1x. x. & xi. negativè. Ad xii. exhibendas esse taxas tam Ordinariarum, quam Delegati, ut in lib. 50. Decret. pag. 145. 185. & 1224.

PORTUGALLEN. Visitationis, in qua ad a seq. dub.

I. An Episcopo, concurrente legitimo impedimento, liceat per ejus Delegatum visitare propriam Cathedralē, & totum corpus Capituli, nedum in temporalibus, verum etiam in Spiritualibus? & quatenus affirmativè.

II. An circa impedimentum standum sit solum assertioni Episcopi, an vero teneatur assignare causas legitimi impedimenti?

N 3

III.

TOM. VIII.

III. An impedimentum debeat esse continuum, videlicet toto durante tempore a Sac. Concilio præscripto pro Visitatione faciendâ, vel potius sufficiat, quod sit temporale?

Sac. Cong. Concil. die 15. Januarii 1701. dissulsi propositionem: die vero 29. dicti mensis respondit. *Ad 1. affirmative. Ad 11. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam. Ad 113. negative quoad primam partem, & quoad secundam remisit consensu Episcopi, ut in lib. 51. Decret. pag. 1. 3. & 63.*

3 TROJANA Funerum, in qua ad sequentia dubia.

I. An licitum sit Canonicis, & Capitulo, & aliis Parochiis dictæ Civitatis ducere funus per publicas Plateas, quæ non est recta via ducens ad Ecclesiam funeris, & præsertim Regularium, & quatenus affirmative;

II. An eidem Capitulo, Canonicis, & Curato propter hoc aliquod stipendium accipere, seu exigere liceat?

III. An sit licitum dictis Capitulo, & Canonicis docere Cadaver alicuius de regimine Civitatis prius in Ecclesia Collegiata ad officium, & deinde ab illa transferre ad Ecclesiam funeris?

IV. An licitum sit Canonicis, & Parochiis aliquid exigere ratione transitus per Parochiam, quando funus ducitur ab una Parochia ad Ecclesiam funeris sitam in alia Parochia?

V. An candelâ gestandâ per Canonicos in associatione funeris debeat esse ponderis ad minus quatuor librarum, vel arbitrio heredum, & an Canonici ultra dictam candelam prætereundam possint unum ducatum regni pro quolibet Canonico?

VI. An de dictis candelis debeat aliqua portio Ecclesiæ funeris, pro ut etiam de candelis, quæ in similibus casibus gestantur a Regularibus?

VII. An Capitulum, Canonici, & Parochi prætereundam, & accipere possint maiorem portionem funeralis, quando Cadaver sepelitur in Ecclesiis extra Civitatem Regularium, ac extra Parochiam, quamvis sitam intra Civitatem, quam acciperent, si Cadaver sepeliretur in illorum Ecclesia?

VIII. An interveniente in funere docendo ad Ecclesiam Regularium Cruce Capituli cum unico illius Abbate, seu Sacerdote, Capitulum exigere possit emolumentum eo modo, quo interveniret totum Capitulum?

IX. An licitum sit Canonicis pro decimis non solutis in vita per defunctum devenire ad

impedimentum sepulture Cadaveris dicti defuncti in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 7. Maii 1701. dissulsi propositionem, die vero 12. ejusdem respondit. *Ad 1. affirmative. Ad 11. negative. Ad 111. negative, nisi aliter dispositus defunctus, nec ejus heredes. Ad 14. negative. Ad 15. negative quoad primam partem, sed remittendum arbitrio heredum, quo vero ad secundam partem negative. Ad VI. VII. VIII. pariter negative, ut in lib. 51. Decret. pag. 237. 178. & 268. 178.*

ÆSINA Juris nominandi Concionatorem, in qua ad sequens dubium.

An, & ad quem spectet jus nominandi Concionatorem Quadagesimalem in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 30. Septembris 1702. censuit, electionem spectare ad Episcopum, soluta tamen per eum elemosyna, ut in lib. 52. Decret. pag. 373.

NOVARIEN. Funerum, & Jurisdictionis, in qua ad sequent. dub.

I. An Cadavera impuberum Oppidi Varallii debeant ex aliqua speciali consuetudine sepeliri in sepultura destinata existente in Ecclesia Parochiali; vel potius licitum sit Parentibus, tam ante, quam post mortem illorum, ea tumulare facere in proprio sepulcro Majorum in Ecclesia Reformatorum existente; & quatenus affirmative quoad secundam partem;

II. An dicta Cadavera deferri possint ad dictam Sepulcrum Majorum absque associatione Parochorum, & Cleri Secularis post eorum monitionem ad interveniendum funeri, & recusantium?

III. An Parochis intervenientibus sive associatis, sive non, ab aliis Canonicis ejusdem Parochiæ distribui debeat candelâ major illâ, quæ datur Superiori Regularium associato ab aliis Fratribus?

IV. An dicta Cadavera deferri valeant ad Ecclesiam quacumque hora diei, & an de nocte absque expressa licentia Ordinarii?

V. An Parochi sub aliqua & quacumque prætensione possint differrere, vel impedire ne tempore debito Cadavera ad sepeliendum deferantur? & quatenus negative;

VI. An Parochis impedientibus licitum sit heredi post expectatum triduum a morte Defuncti ducere funus etiam de nocte ad Ecclesiam, in qua Cadaver est sepeliendum?

VII. An Parochi cogere possint heredes ad pera-

paragendum in Ecclesia Parochiali omnes functiones Missæ solemnes, accensis luminibus in singulis Altaribus, & Anniversariorum, quæ sunt in Ecclesia Reformatorum occasione funerum?

VIII. An dicti Parochi possint cogere heredes, ut celebrare faciant Missas pro Defuncto singulis Sacerdotibus secularibus funus associantibus?

IX. An in præsentia associatione Cadaverum sint per heredem Defuncti in aequali numero convocandi tot Sacerdotes seculares, quot convocantur Fratres Reformati?

X. An in casu, de quo agitur, Episcopus Novariensis habuerit jurisdictionem in supradictos Fratres Reformatos præteritos delinquentes extra claustra, seu turbantes jura Patrochorum?

XI. An interdictum, de quo agitur, sustineatur in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 15. Marti 1704. respondit. Ad 1. negativè quoad primam part. affirmativè quoad secundam. Ad 11. affirmativè. Ad 111. negativè. Ad 1v. affirmativè ante eam solis ortum, & de nocte negativè, nisi de consensu Episcoporum. Ad v. negativè. Ad vi. Affirmativè præterquam ante solis ortum, & de nocte. Ad vii. viii. ix. x. & xi. negativè, ut in lib. 54. Decret. pag. 93.

6 PAPIEN. Juris deferendi Cruxem, in qua ad seq. dub.

An Eminentiſſimo Episcopo Papiensi liceat in suo accessu ad Carthusiam Papiensem occasione revisionis Computorum elemosynarum ingredi erecta Cruce Ecclesiam, & Monasterium ejusdem Carthusiæ in casu &c.

Sac. Congr. Concil. 24. Septembris 1707. distulit propositionem, & die 17. Decembris ejusdem anni respondit, Affirmativè quoad Ecclesiam, & negativè in casu de quo agitur, quoad Monasterium, ut in lib. 57. Decret. pag. 368. & 462.

7 COMEN. Jurisdictionis, in qua ad seq. sub.

I. An Reverendissimus Nuncius Apostolicus apud Helvetios possit concedere facultatem audiendi Confessiones personarum secularium, vel etiam Regularium, immo & Monialium, in Dioecesi Comenensi sine licentia, & approbatione Ordinarii Loci?

II. An idem Reverendissimus Nuncius Sacerdotibus non approbatis ab Ordinario ad audientes Confessiones concedere possit facultatem absolvendi in foro interno ab hæresi, Censuris &c.

III. An possit concedere facultatem generalem absolvendi a casibus Ordinario reservatis? & quatenus affirmativè?

IV. An expediat adhiberi aliquod moderamen in hujusmodi facultatum communicatione tam circa numerum, quam circa qualitates personarum eorum, quibus conferuntur?

V. An possit concedere suis Commissariis subditis Dioecesis Comenensis facultatem eligendi sibi Confessarium etiam non approbatum ab Ordinario?

VI. An possit concedere licentiam retinendi, legendi libros Hæreticorum, seu alios quomodolibet prohibitos?

VII. An Commissarii Nunciaturæ accedere possint ad Monasteria Monialium, easque alloqui etiam circa necessitatem Officii absque licentia Ordinarii?

VIII. An iidem Commissarii concedere possint aliis ad eos recurrentibus licentiam alloquendi Moniales sine licentia Ordinarii?

IX. An dicti Commissarii obligati ad residentiam ratione Canonicarum, vel alterius Beneficii possint ab illo abesse pro negotiis Commissariatus, & nihilominus lucrari distributiones, aliaque omnia emolumenta, tamquam si essent præzentes?

X. An idem Reverendissimus Nuncius concedere possit dictis Commissariis licentiam retinendi famulas, quamvis non annosas cum derogatione quarumcumque Ordinationum per Ordinarios Locorum quomodolibet factarum?

XI. An concedere possit facultatem exorcizandi independentè ab Ordinario?

XII. An iidem Commissarii concedere possint licentiam laborandi in diebus festis?

XIII. An iidem Commissarii punire possint etiam in prima instantia Festorum violatores, blasphematores, aliosque contra Dei, & S. Matris Ecclesiæ præcepta temere agentes?

Sac. Congr. Concil. die 26. Februarii respondit. Ad 1. negativè. Ad 11. negativè. Ad 111. negativè. Ad 1v. satis provisum in superiori. Ad v. negativè. Ad vi. ad Sac. Congregationem Sancti Officii. Ad vii. viii. ix. x. xi. xii. & xiii. negativè: ut in lib. 57. Decret. pag. 69. & 70.

PRAGEN. Jurisdictionis, in qua ad seq. dub. 8

I. An pro exemptione a jurisdictione ordinaria Archiepiscopi sufficiat sola nominatio, seu deputatio Presbyteris secularibus facta a Superiore Dr. Joannis Hierosolymitani in Ecclesiis dicti Ordinis pro cura animarum, quamvis ex causa non admitteatur ab Archiepiscopo sive potius

potius requiratur admissio, approbatio, & licentia Archiepiscopi, sive ejus Consistorii ad curam animarum, & administrationem Sacramentorum?

II. An præfati nominati, seu deputati ad dicta Beneficia Curarum teneantur examen subire, & professionem fidei emittere coram Archiepiscopo, vel ejus Consistorio, aut equam curam animarum exercent?

III. An teneantur præstare juramentum ad curam animarum debite obeundam coram Archiepiscopo, sive ejus Consistorio, & quomodo?

IV. An dictus Archiepiscopus, sive ejus Consistorium prædictis exigentibus procedere possit jure ordinario, sive potius delegato?

V. An dicti nominati, seu deputati iudicis Ecclesiis, postquam reportaverint ab Archiepiscopo licentiam pro exercenda cura animarum, teneantur se conformare Constitutionibus Synodalibus, & Ordinationibus Consistorialibus quoad omnia in ordine ad Sacramentorum administrationem, & curam animarum?

VI. An dictis Presbyteris Sacularibus, ut supra nominatis, seu deputatis in præfatis Ecclesiis, & ab Archiepiscopo examinatis teneatur idem Archiepiscopus concedere licentiam exercendi Curam animarum? & quatenus affirmative;

VII. An in hujusmodi licentiis Archiepiscopus valeat reservare facultatem eam revocandi ad sui beneplacitum, seu potius debeat eam concedere pure, & simpliciter?

VIII. An Archiepiscopus debeat exprimere se procedere auctoritate delegata, dum procedit contra dictos Presbyteros exercentes curam animarum, ita ut hoc non expresso, non teneantur illi ei obedire, etiam in concernentibus curam animarum?

IX. An Archiepiscopus prædictos Presbyteros exercentes curam animarum in casu non partitionis ejus præceptis, possit plectere poena revocationis licentiarum exercendi curam animarum?

X. An præfati Presbyteri pro servitio dictarum Ecclesiarum valeant assumere Capellanos pro celebratione Missarum in eisdem Ecclesiis sine licentia Episcopi?

Sac. Cong. Concil. diebus 3. & 17. Decembris 1707. dissulit propositionem, die vero 14. Januarii 1708. rescripsit. Ad 1. negative quoad primam, affirmative quoad secundam partem dubii. Ad 11. affirmative quoad examen, & quoad professionem fidei ad formam Concilii. Ad 111. affirmative. Ad 1v. Dilata. ad v. affirmative. Ad vi. negative. Ad vii. negative quoad primam, & affirmative quoad secundam partem du-

bii. Ad viii. affirmative. Ad ix. recurrit in casibus particularibus. Ad x. affirmative.

TURRITANA, seu Boffanen. Jurisdictionis, 9
in qua ad sequentia dubia.

I. An in Edictis emanatis ab Archiepiscopo Turritano, & affixis in Diocesi Boffanen. potuerit se evunciare Patrem, & Pastorem?

II. An potuerit dictus Archiepiscopus dicta edicta affigere in dicta Diocesi Boffanen.?

III. An potuerit dictus Archiepiscopus in dictis Edictis comminari Censuras sibi reservatas in subditos Episcopatus Bojanen. tam Ecclesiasticos, quam laicos in casu amotionis illorum?

IV. An Curia Episcopalis Turritana rite processerit ad expeditionem litterarum Citatoriarum ad instantiam Alviræ, Nater, & Sorgui adversus Œconomum Capituli Bojanen.?

V. An idem Archiepiscopus pro causis ad Curiam Metropolitanam devolutis in gradu Appellationis mittere possit Executores suæ Curie pro exequendis mandatis in Diocesi Bojane. pro iuribus Curie Episcopalis, Salario Sententiarum Advocati, & similibus? & quatenus affirmative;

VI. An Archiepiscopus teneatur interpellare Episcopum suffraganeum pro executione dictorum mandatorum, vel saltem dicti Executores teneantur ante executionem ostendere mandata Ordinarii?

VII. An quatenus Archiepiscopus in casibus præfatis exceßerit limites suæ secularis in Diocesim, & Diocesanos Episcopi Bojanen. incedit in Censuras, & quales;

VIII. An subditi Episcopi Bojanen. tam ratione Domicilii, quam originis, qui ratione studiorum traxerunt in Civitate Saxerens, potuerint ad Ordines promoveri ab eodem Episcopo sine Testimonialibus Archiepiscopi? & quatenus negative;

IX. An tam Episcopus Bojanen. quam ordinati inciderint in poenas contentas in Constitut. S. M. Innocentii XII. in casu &c.

Sac. Congregat. Concil. resolvit die 17. Martii 1708. Ad 1. 11. 111. 1v. & v. negative. Ad vi. affirmative quoad primam, & quoad secundam partem provisum in prima. Ad vii. negative. Ad viii. Affirmative. Ad ix. negative.

AQUEN. Jurium Parochialium.

10

Egre ferens Joannes Franciscus Stranius moder.

dermus Præpositus, & Parochus loci Incisæ quoddam prætenfos abusus fuisse in vestos a PP. Carmelitis ejusdem loci in præjudicium suorum Jurium Parochialium, ad hanc S. Congregationem recursum habuit, a qua de more requisita informatione Episcopi, Vicarius Generalis illius juxta relationem Parocho usquequaque favorabilem in summario exhibendam transmisit. Quo circa infrascripta dubia concordata, Partibus hinc inde scribentibus, resolvenda EE. VV. proponuntur, una cum alio dubio, quod est ultimum, nuper concordatum occasione quod cum PP. obedire detrectaverint Episcopi Edicto prolato, uti prærenditur, pendente lite in hac Sacra Congregatione, demandanti, ut io fumeribus accederent ad Parochialem, ad levandam Crucem, eorum tres fuerunt a Confessionibus audiendis suspensi, super quibus informans Episcopus eadem confirmat, & conqueritur, eosdem ires Patres suspensos, statim post declarationem cum fretu, licet semel tantum, audivisse Confessiones. Quapropter ex utrinque deducendis humiliter postulanti Partes ipsæ declarari.

I. An PP. Carmelitz in Rogationibus possint ad Processionem accedere sine Cappis albis?

II. An in solo oumero duorum Religiosorum Cruce præcedente?

III. An teneatur Præpositus, qui est etiam Parochus in publicis generalibus Processionibus fieri consuetis, monitos facere dd. Patres, ut ad Processionem accedat, & quomodo?

IV. An iidem PP. possint libere quætuare in diebus hebdomadæ sibi benedixit, absque restrictione alicujus diei?

V. An possint eandem quæstuationem facere pro Coofraternitatibus in eorum Ecclesia erectis?

VI. An possint in d. Ecclesia pro dd. Confraternitatibus exponere SS. Eucharistia Sacramentum occasione Novenz SS. Natalis, & quadraginta Horarum in diebus sibi benedixit sine licentia Ordinarii?

VII. An easdem expositiones facere possint pro eorumdem Regularium devotione?

VIII. An possint benedicere sponfos cum licentia Parochi, vel sine?

IX. An iidem Patres audientes Confessiones infirmorum, teneantur aote, vel post distam Confessioem illam Parocho notificare?

X. An possint ipsi propria Ecclesia mulieres post partum benedicere, & ad Purificationem admittere?

XI. An vocati possint se conferre ad benedicendam febrem cum Reliquia Sancti Alberti?

XII. An vocati ad associandum Defunctorum cadavera, prius convenire debeant ad Eccle-

siam Parochialem cum eorum Cruce, & deinde se conferre ad domum defuncti? & quatenus negative;

XIII. An ad eundem effectum sub qua Cruce, & in quo loco dicti Patres expectare debeant Parochum, & alios exequi intervenientes?

XIV. An possint dare signum, & celebrare Missam in diebus festivis eodem tempore, antequam detur signum, & celebretur Missa Parochialis?

XV. An Præpositus habeat jus interveniendi in redditionibus rationum faciendis per Confraternitates Laicorum in Ecclesia dd. Patrum erectas?

XVI. An eisdem Patribus Carmelitis liceat Processiones facere extra propria claustra, seu districtum, & intra limites Parochie invito Parocho, & quatenus negative;

XVII. An eisdem Patribus liceat extra propria claustra, seu districtum per loca consuea facere Processionem B. M. V. de Monte Carmelo occasione suæ Festivitatis, petita tamen licentia a Parocho, licet non obtenta?

XVIII. An Patres suspensi sint reintegrandi ad audieudas Confessiones Sacramentales in casu? &

Die 19. Maii, & 9. Junii 1708. S. Congreg. Eminentissimorum S. R. E. Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum Respondit.

Ad I. negative. ad II. negative. ad III. affirmative, siue per Nuncium, siue per scbedulam. ad IV. affirmative. adv. negative. ad V. negative. ad VI. negative. ad VII. posse, cum licentia sament Parochi, & amplius non proponi mandavis. ad IX. affirmative ad formam Constitutionis Clementis X. ad X. affirmative. ad XI. affirmative. ad XII. & XIII. In casu, de quo agitur, posse convenire etiam in Ecclesia viciniori domui defuncti, & in tumulatione cadaveris sub unica Cruce Ecclesia tumulantis. ad XIV. affirmative. ad XV. negative. ad XVI. negative. ad XVII. affirmative. ad XVIII. affirmative.

B. Card. Panciaticus Præfatus.

V. Petra Secretarius.

Sic expresse habetur in Bullario particulari Clementis XI. Decreto tertio ioter Decreta Sacre Congregationis Concilii.

Et reclamante Parocho sub die 27. April. 1709. rescriptis. In decisis in omnibus, & amplius, ut refert Matthæus. Officialis Curia cap. 36. n. 18. in fine.

- 11 PRAGEN. *Jurisdictionis*, in qua ad sequent. dab.

I. An sit standum, vel recedendum a decisis quoad I. II. III. IV. & VIII. Dubium?

II. An dictus Archiepiscopus, sive ejus Consistorium pro predictis exigendis procedere possit jure ordinario, sive potius delegato in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 9. Junii 1708. rescriptit. Ad 1. 11. & 111. in decis. Ad 1v. jure Delegato. Ad v. & VIII. in decis.

- 12 RUBEN. *Habitus talaris*, in qua ad sequens dab.

An edictum super delatione habitus talaris in Ecclesiis, illarumque ingressu, & egressu sustineatur in casu &c.

Sac. Cong. Conc. distulit propositionem; die vero 18. Augusti ejusdem anni respondit. Sustineatur, moderatis panis arbitrio Eminentiissimi Praefecti.

- 13 PAPIEN. *Juris deferendi Crucem*, in qua ad sequens dab.

An, & quomodo sit standum, vel recedendum a decisis sub die 17. Decembris 1707. in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 22. Septembris 1708. rescriptit. In decisis quoad Ecclesiam, quod vero ad Monasterium praevio recessu a decisis licere Reverendissimo Episcopo ingredi cum Cruce in casu, de quo agitur etiam in Monasterio absque tamen ullo exercitio jurisdictionis.

- 14 ANDRIEN. *Accessus ad Processiones*, in qua ad sequent. dab.

I. An, & ad quas Processiones accedere teneant PP. Dominici Civitatis Andriae?

II. An, & quomodo sint vocandi in casu, &c. S. C. C. die 11. Januarii 1710. rescriptit. Ad 1. & 11. servetur solitum, & amplius.

- 15 ALBEN. *Sacrorum Rituum, ac Regiminis Ecclesiae*.

1 An servandum, & exequendum sit Decretum Episcopi, quod Canonici teneantur deponere usum Rocchetti & reassumere usum superpellicei?

2 An prima Dignitas, vel in illius defectum,

alius dignior de Capitulo teneatur sustinere Missale Episcopo Pontificaliter celebranti?

3 An Canonici abesse possint sine legitima causa a Functionibus ab Episcopo Pontificaliter peragendis, & quatenus negative;

4 An, & quomodo in casu hujusmodi absentiae sit providendum?

5 An Episcopo accedenti ad Ecclesiam Cathedralē, Cappam assumpturo ad ostium ejusdem Ecclesiae pro Pontificalibus peragendis, teneatur Capitulum eidem obviam ire, ac in reditu associare usque ad januas Ecclesiae.

6 An Episcopo accedenti ad dictam Ecclesiam, Cappam ad ostium assumpturo, ad effectum assistendi Missis Conventualibus, Concionibus, & similibus, teneatur Capitulum eidem obviam ire, & in reditu associare usque ad januas dictae Ecclesiae, vel potius sufficiat associatio quatuor Canoniorum?

7 An quoties Episcopus accedit ad Ecclesiam Cappam assumpturus ad ostium pro Pontificalibus peragendis, sive ad effectum assistendi Concionibus, Missis Conventualibus, & similibus, teneatur Capitulum transmittere duos Canonicos ad Palatium Episcopale ad ipsum associandum tam in accessu, quam in recessu?

8 An Episcopo accedenti ad alias Ecclesias occasione Festivitatum Missam celebraturo, Capitulum teneatur transmittere duos Canonicos ad effectum ipsum excipiendi, & discedentem associandi in habitu Canonicali ad januas Ecclesiae, eidemque assistendi in celebrat. Missae?

9 An Vicarius Generalis possit intervenire Functionibus Chori, & Pontificalibus, & quatenus affirmative;

10 An dignior locus ei sit assignandus, seu qualis?

11 An possit Capitulum sine licentia Episcopi, & ex causa sibi bene visa exponere Venerabile, & Populo benedicere in forma publica, vel potius servandae sint Constitutiones Synodales?

12 An Capitulum in celebratione Missae Conventualis teneatur adhibere Diaconum, & Subdiaconum, tam diebus festis, quam feriatis?

13 An Missae Conventualis Sacrificium sit applicandum pro Collegio, & Benefactoribus?

14 An sit servandus praetensus usus, quod duo ex Clericis Seminarii interserviant Cathedralibus diebus ferialibus a celebratione secundae Missae inclusive, Missis Conventualibus, & usque ad finem aliarum functionum de mane?

15 An omnes vel major pars dd. Clericorum teneatur assistere diebus ferialibus processionibus, associationibus funerum capitulariter faciendis, expoli-

positionibus Venerabilis, & similibus aliis functionibus fieri solitis?

16 An Episcopus deputare valeat in Ministeriis Seminarii propriis familiares?

17 An Capitulum, Canonici, & Hebdomadarii, qui ob præsentum defectum Clericorum Seminarii, tantum in præsentia Missa Conventuali prætermiserunt, & prætermittunt, incidant in penas interdicti, suspensionis a Divinis, ac respectu excommunicationis, comminatas in præcepto Episcopi, & quatenus affirmative;

18 An celebrando Canonici incidant in irregularitatem?

19 An Archipresbyter habens curam Animarum in Cathedrali, & Canonici, quibus præten- ditur incumbere curam in casu, de quo agitur, teneantur singulis saltem diebus festivis celebra- re Missam in Cathedrali?

20 An Penitentiarius, Archipresbyter, & alii Canonici Cathedralis habentes curam Animarum, teneantur Confessiones fidelium expicere in Cathedrali, vel in Ecclesiis præsentis coadiutoribus, seu præsentis distinctis Parochiis?

21 An servanda sint Decreta facta in Visitatione super adimplemento, & satisfactione onerum Missarum, & Anniversariorum incumben- tium Capitulo, & retentione libri in Sacristia, in quo celebrantes satisfactionem dd. onerum propria manu describant?

22 An Canonici teneantur residere saltem no- vem mensibus anni, nec non saltem duæ ex tri- bus eorum partibus continuo interesse Choro?

23 An Episcopus possit deputare præfectum Chori?

24 An idem Episcopus possit deputare con- trapunctatorem?

25 An renuentibus Canonici dicta Officia acceptare, vel exercere, possit Episcopus illos sub censuris compellere, vel clericos extraneos sumptibus Capituli deputare?

26 An sit tolerandus præsentis usus d. Ec- clesie recitandi Horas Canonicas in Sacristia a festivitate omnium Sanctorum usque ad diem Resurrectionis Dominicæ: itidemque præmitten- di eo tempore sub vespere Matutinum cum Laudibus sequentis diei: Vel potius servandum sit Decretum Episcopi super loco, & tempore Divinorum Officiorum?

27 An Capitulum possit convertere in usum distributionum ceras applicatas Sacristiæ superex- tantes in fine anni, vel potius teneatur illas servare ad usum ejusdem Sacristiæ pro anno sequenti?

28 An Capitulum possit repartire distribu- tiones quotidianas Canonicis, antequam recognoscantur libri punctationum, & contrapunctationum?

29 An Capitulum possit admittere ad parti- cipationem distributionum Canonicos de natura sui Canonicatus non participantes?

30 An admittere valeant ad participationem dd. distributionum Canonicos participantes, sed Choro non interestes?

31 An Comitibus Capitularia sint habenda sal- tem bis in mense?

32 An in illis possit intervenire Episcopus ad libitum?

33 An Capitulum teneatur contribuere ad expensas pro celebratione Anniversarii Episcopi antecessoris?

34 An Capitulum teneatur retinere librum, in quo distincte adnotentur omnes resolutiones Capitulares, & alium in quo adnotentur omnes contractus stipulari, & stipulandi, nec non alium, in quo similiter adnotentur introi- tus, & exitus proventus massæ Capitu- laris?

35. An Capitulum teneatur exhibere dd. li- bros Episcopo, toties quoties illi videbitur?

36. An Episcopus possit exigere redditionem rationis proventus Capitularium a Capitulo, ejusque Ministris?

37. An Episcopus in casu negligentie Capitu- li, possit eidem injungere exactionem reditu- um, ac reparationem, & respective cultum bonorum tam urbanorum, quam rusticorum?

38 An Episcopus possit inhibere Capitulo, ne eligat in Ministros, qui de antea administratione rationem non reddiderunt?

39 An possit Episcopus ex legitima causa Oeconomos, aliosque Capituli Ministris remove?

40 An scripturæ respicientes præbendas bono- rum, & Capitularium Ecclesiarum, & commune interesse ejusdem Ecclesie, servandæ sint in Ar- chivo Capituli sub pluribus clavibus, & non penes particulares possessores?

41 An Episcopus possit Cathedralicum exi- gere a Beneficiatis, qui congruam non percipi- unt a proprio Beneficio?

42 An Canonici teneantur solvere Cathedra- ticum?

43 An liceat Capitulo impertiri servitibus Sacristiæ elemosynam quorundam dierum inter conciones collectas, & licentiam quæstuan- di granum, aliosque fructus?

44 An Capitulo competat jus recognoscendi, seu examinandi inscriptiones, seu Bullas noviter provisorum de Beneficiis Cathedralis?

45 An tolerandus sit usus, quod Capitulum habeat invitationes, ac visitationes noviter provisorum Ecclesie Cathedralis in antecedentibus, & subsequentibus diebus eorum admissionis?

46 An Episcopus possit exigere in Visitatione Pastoralis summam pecunie pro cavalcaturis; ultra victualia, & quorles exegerit, an teneatur ad restitutionem?

47 An Episcopus deputare valeat Canonicum Pœnitentiarum Cathedralis in Confessarium ordinarium Monialium?

48 An Episcopus teneatur supplere Anniversaria omnia pro Episcopo antecessore?

49 An liceat Episcopo asportare, & retinere paramenta propriæ Sacrificii Cathedralis ad Capellam Palatii Episcopalis, invito Capitulo?

50 An Episcopus teneatur sibi providere de paramentis pro Pontificalibus peragendis in Cathedrali?

51 An Canonici uti possint paramentis nobilioribus ab Episcopis antecessoribus Sacrificiæ relictis, pro Missis privatis, & functionibus minus solemnibus?

52 An Capitulum possit, inconsulto Episcopo, formam dd. paramentorum immutare, vel alienare pro aliis subrogandis.

53 An Episcopus teneatur reparare Cathedralē?

54 An Episcopus aliquoties in anno debeat interesse Horis Canonicis in Choro, & quatenus affirmative;

55 An Episcopus teneatur interesse aliquando Horis Canonicis in Choro, stantibus libris cum Capitulo?

56 Ao Episcopo liceat collationes generales Ordinum, & Chrisma respective conficere extra Cathedralē, stantibus libris cum Capitulo?

57 An dies interpolatæ permanentiæ Episcopi in suo Castro extra Diocesim existens computandæ sint in absentia Episcopi a Sac. Concilio. Trid. permessa?

58 An Episcopus abesse possit a functionibus solemnioribus Cathedralis pro triennio, stantibus libris cum Capitulo?

59 An Archidiaconus Coadjutor potuerit abesse a residentia per biennium, & ultra, & adhuc continuare sine licentia Sac. Congregationis in casu, de quo agitur, & quatenus negative;

60 An & in quas penas incidit?

61 Ao Episcopus teneatur adimplere onera Capellæ S. Andreæ in casu, de quo agitur ad formam Tabellæ Sacrificii?

62 Ao Episcopus possit responsiones Concurrentium pro Parochialibus scripto traditas, suo tantummodo sigillo obsignare, vel potius teneatur obsignare etiam sigillo Examinatorum Synodaliū?

63 An Episcopus teneatur subministrare anno quolibet Concionatoribus Quadragesimalibus Ca-

thedralis præsentium stipendium, vel donativum librarum centum?

64 An Capitulum sit manutenendum, vel re-integrandum in præsentiam possessionem Viridarii ab Episcopo, ut prætenditur, occupati?

65 An Synodus Diocesana celebrata ab anno 1702. sit valida?

66 An idem Episcopus Confraternitates in Cathedrali instituire valeat sine consensu Capituli?

67 An Episcopus possit Titulos Beneficiorum simplicium, & Parochialium, Cathedralis, & Diocesis immutare tribuendo e. g. simplici Plebano, vel Presbytero Titulum Archipresbyteri?

C. Petra Sac. Congreg. Concil. Secret.

Sacra Congregatio Particularis a Sanctissimo deputata, in qua interfuere Eminentiss. Card. Panciatici, De Abdua, Sancti Clementis, Gabriellis, Caprara, & Fabroni, Imperiali oon interveniente, sub die 19. Septembr. 1710. rescripsit, ut infra.

Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative ad formam Cærimonialis: ad 3. negative: ad 4. ad formam Sac. Can. & Sac. Concil. Trid. ad 5. affirmative: ad 6. affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam: ad 7. affirmative: ad 8. ad Sac. Congregationem Concilii: ad 9. affirmative: ad 10. affirmative, & deberi locum digniorem: ad 11. licentiam esse petendam ab Episcopo semel in anno pro functionibus consuetis, pro aliis qualibet vice: ad 12. affirmative pro diebus ac aliis, præscribendis ab Eminentissimo Panciatichi: ad 13. affirmative pro Benefactoribus tantum: ad 14. negative: ad 15. negative: ad 16. affirmative: ad 17. affirmative, & ad eam Episcopum pro absolutione a censuris: ad 18. affirmative, & Domino Secretario cum Sanctissimo pro dispensatione: ad 19. affirmative quo ad Archipresbyterum: quo vero ad Canonicos Curatos teneri in propria Ecclesia Curata cum Applicatione pro populo: ad 20. Pœnitentiarum, & Archipresbyterum teneri in Cathedrali; Canonicos vero Curatos in propria Ecclesia debitis temporibus: ad 21. 22. 23. & 24. affirmative: ad 25. affirmative etiam sub censuris, non tamen ipso facto incurrendis; ad 26. quoad primam partem negative in diebus festis, & aliis posse tolerari in loco deputando ab Episcopo: Et quoad recitationem Matutini, & Laudum usum non esse tolerandum: ad 27. & 28. negative: ad 29. affirmative; Item ad 30. & 31. affirmative: ad 32. affirmative, dummodo non agatur de comodo Episcopi vel suorum: ad 33. & 34. affirmative: ad 35. affirmative ex rationabili causa: ad 36. 37. 38. 39. 40.

41. 42. affirmative: ad 43. & 44. negative: ad 45. affirmative, ex urbanitate, dummodo non retardetur possessio Provisum: ad 46. *Deiue Decreta S. Congregationis Concilii in Amalphaniana 18 Julii 1699.* ad 47. negative: ad 48. Affirmative expensis Episcopi, & Capituli: ad 49. *de iure Decreta edita in Casale. in Congregatione Deputata 11. Martii 1708. approbata a Sanctissimo, nempe ad nonum -- An Capitulum ob denegatione mBaculi, Missæpretiosæ, & pluvialis sacrum Episcopo occasione publicandi Jubileum, aliæque ut in actis, sit puniendum, & quomodo? -- Ad decimum, An sante dicta denegatione potuerit Episcopus propria auctoritate transportari sacre paramenta predicta, & Sacrosupellectiles a Sacristia Cathedralis ad Curiam Episcopalem -- Ad 51. affirmative, arbitrio Congregationis deputate -- Ad 52. affirmative, & esse restituenda Capitulo, facta obligatione de illis subministrandis; pro usu Episcopi in functionibus Pontificalibus peragendis tam in Cathedrali, quam in Capella Episcopali: ad 50. negative, quatenus adiut: ad 51. & 52. negative: ad 53. & 54. affirmative, prout de iure, arbitrio, & conscientia Episcopi: ad 55. provisum in superioribus: ad 56. negative, nisi ex causa legitima: ad 57. affirmative: ad 58. & 59. negative: ad 60. incidisse in penam Sac. Canonum, & Sac. Concil. Trident.: Ad 61. ad Sac. Congregationem Concilii. & interim servetur Decretum Episcopi de anno 1698. ad 62. Affirmative quoad primam, negative quoad secundam partem: ad 63. Servetur solitum: ad 64. ad Iudices suos: ad 65. affirmative: ad 66. negative: ad 67. negative.*

36 LANCIANEN. *Confraternitatis*, in qua ad sequentia dubia.

I. An constet de legitima Aggregatione Confraternitatis Mortis Lanciani Archiconfraternitati Mortis Urbis, itaut fruatur Privilegiis dictæ Archiconfraternitatis, & possit uti statutis ejusdem?

II. An Confratres d. Confraternitatis Mortis Lanciani possint libere questuare tam intra Ecclesiam, quam extra per Civitatem ejusdem Territorii, & Districtum absque licentia Curie Archiepiscopalis?

III. An possint libere disponere de introitibus, effectibus, & elemosynis ejusdem Confraternitatis absque licentia Curie Archiepiscopalis?

IV. An dicti Confratres occasione electionis novorum Officialium valeant se congregare absque interventu, & assensu Vicarii Genera-

lis contra formam dicti Reverendissimi Archiepiscopi id demandantis?

V. An electio aliter facta sustineatur?

VI. An in electione Officialium ejusdem Confraternitatis requiratur confirmatio Reverendissimi Archiepiscopi?

VII. An iidem Officiales potuerint delere ex tabula Confratrum aliquos ex iisdem Confratribus, non servata forma statutorum ejusdem Confraternitatis?

VIII. An liceat eisdem Confratribus absque licentia Reverendissimi Archiepiscopi erigere Montem frumentarium, & de illo ad libitum disponere?

IX. An Officiales d. Confraternitatis teneantur reddere rationem eorum administrationis, introitum, effectuum, & elemosinarum ejusdem Confraternitatis Reverendissimo Archiepiscopo? & quatenus affirmative?

X. An idem Archiepiscopus debeat uti pro redditione rationis Syndicis, seu Rationalibus electis a Confratribus, vel potius possit uti alio quocumque sibi benivolus?

XI. An censuræ latæ per Reverendissimum Archiepiscopum sustineantur?

XII. An sint reassigendi Cedulones in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 20. Septembris 1710. respondit: Ad 1. ex deductis negative. Ad 11. negative. Ad 111. affirmative exceptis elemosynis, in quibus servetur dispositio Bullæ S. M. Clementis VIII. Ad 14. negative in casu de quo agitur. Adv. negative. Ad 15. affirmative. Ad 17. & 18. negative. Ad 19. affirmative. Ad 20. negative quoad primam, & affirmative quoad secundam partem, sed gratis. Ad 21. negative. Ad 22. negative, & Archiepiscopus procedat ex integro servatis servandis.

SAVONEN. *Jurium Parochialium*, in qua 17 ad sequentia dubia.

I. An Viatores degentes in Civitate Savonz, vel in ea decedentes subjiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum degunt, vel decedunt in casu &c.

II. An predictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie in casu &c.

III. An predictis eligentibus legitime sepul-

turam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum decedunt in casu &c.

IV. An Peregrini degentes in Civitate Savonæ, vel in ea decedentes subiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum degunt, vel decedunt in casu &c.

V. An prædictis non eligentibus sepulcrum, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illi Ecclesie Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie in casu &c.

VI. An prædictis eligentibus legitime sepulcrum in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis intra cujus districtum decedunt in casu &c.

VII. An Advenæ, & Exteri quicumque, qui non habent animum permanendi in Civitate Savonæ, in ea habitantes, vel degentes, una cum eorum familiis subiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis, quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum habitant, vel degunt in casu &c.

VIII. An prædictis non eligentibus sepulcrum, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie in casu &c.

IX. An prædictis eligentibus legitime sepulcrum in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum decedunt in casu &c.

X. An, & qualis habitatio requiratur ad hoc, ut prædicti dicantur habere animum remanendi in Civitate, in casu &c.

XI. An idem, quod servandum est quoad dictos Advenas, & Exteros, sit etiam servandum quoad Cives Savonenses, qui Patriam redeunt animo commodandi solum ad tempus, Domum Confanguineorum, seu etiam Paternam inhabitant, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 24. Septembris 1712. distulit propositionem, die . . . vero ejusdem mensis, & anni respondit: *Ad 1. usque ad 1x. inclusive affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad x. servandum esse*

laudum anni 1421. & amplius. Ad xi. proponatur cum aliquibus dubiis.

SAVONEN. *Jurium Parochialium*, in qua 18 ad seq. dub.

XI. An idem, quod servandum est, quoad dd. Advenas, & exteros, sit etiam servandum quoad Cives Savonenses, qui Patriam redeunt animo commigrandi solum ad tempus Domum Confanguineorum, seu etiam paternam inhabitant, in casu &c.

XII. An Gubernator, ejusque Vicarius, Magistratus, Officiales, & stipendati quicumque, missi a Principe ad Regimen Civitatis habitantes in Civitate Savonæ, vel in Domo publica, vel privata sumptibus publicis conducti, aut in ea decedentes, una cum eorum familiis subiciantur Parocho Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum habitant, vel decedunt, in casu &c.

XIII. An prædictis non eligentibus sepulcrum, corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XIV. An prædictis eligentibus legitime sepulcrum in aliqua Ecclesia quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parochialis, in qua decedunt, in casu &c.

XV. Quid servandum quoad prædictos, qui Cives Savonenses forent, & habitarent in domo propria, vel privata propriis sumptibus conducti, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 3. Decembris 1712. respondit: *Ad xi. affirmative quoad res tantum, qui omnino deserunt domicilium. Ad xii. xiii. xiv. affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad xv. spectare ad Parochum Ecclesie Parochialis, in cujus Parochia habitant.*

SAVONEN. *Jurium Parochialium*, in qua 19 ad seq. dub.

XVI. An Officiales Belli quocumque nomine nuncupentur habitantes in Civitate Savonæ, vel in quarteriis, & domo publica, vel privata, aut in ea degentes una cum eorum familiis, subiciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus

cujus districtum habitant, vel decedunt, in casu &c.

XVII. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, aut potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XVIII. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum decedunt, in casu &c.

XIX. An domus publica intelligenda sit illa, quæ partem sumptibus publicis, partem privatis conducitur, vel potius illa, quæ tota sumptibus publicis conducitur ac effectus supradictos?

XX. Quid servandum quoad prædictos Officiales Belli, qui Cives Savonenses forent in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 17. Decembris distulit propositionem, die vero 6. Januarii 1713. respondit: Ad xvi. usque ad xviii. inclusive affirmative quoad primam; & negative quoad secundam partem. Ad xix. non indigere responsione. Ad xx. spectare ad Parochos.

20 SAVONEN. *Jurium Parochialium* in qua ad seq. dub.

XXI. An Milites omnes habitantes in Civitate Savonæ, vel in quateriis, & domo publica, vel privata, aut in ea decedentes una cum eorum familiis subijciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum habitant, vel decedunt, in casu &c.

XXII. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum decedunt, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XXIII. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum decedunt, in casu &c.

XXIV. Quid servandum quoad prædictos milites, qui cives Savonenses forent, in casu &c.

XXV. An Carcerati in Carceribus criminalibus Domini Gubernatoris, ibique degentes, aut decedentes, sive sint Savonenses, sive exteri, subijciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad

receptionem omnium Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum reperiuntur Carceres, in casu &c.

XXVI. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum Carceres reperiuntur, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XXVII. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum reperiuntur Carceres, in casu &c.

XXVIII. An idem, quod servatum est, quoad Carceratos in Carceribus criminalibus, servandum sit quoad Carceratos in Carceribus civilibus vulgo dictis *male paghe*?

Sac. Congr. Concil. die 5. Aprilis 1713. distulit propositionem, die vero 13. Maii ejusdem anni rescipit: Ad xxi. xxii. & xxiii. affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad xxiv. Spectare ad Parochos. Ad xxv. xxvi. & xxvii. affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad xxviii. Subijci propriis Parochis respective.

SAVONEN. *Jurium Parochialium*, in qua 21 ad seq. dub.

XXIX. An damnati ad mortem subijciantur Parocho Ecclesie Cathedralis quoad receptionem Sacramentorum, vel potius Parocho Ecclesie Parochialis, in cujus districtu reperiuntur Carceres, in casu &c.

XXX. An prædictis non eligentibus sepulturam, eorum corpora sepeliri debeant in Ecclesia Cathedrali, ac solvi emolumenta funeralia illius Ecclesie Parocho, vel potius in Ecclesia Parochiali, intra cujus districtum Carceres criminales reperiuntur, ac solvi emolumenta funeralia Parocho dictæ Ecclesie, in casu &c.

XXXI. An prædictis eligentibus legitime sepulturam in aliqua Ecclesia, quarta funeralis solvi debeat Parocho Cathedralis, vel Parocho Ecclesie Parochialis, intra cujus districtum reperiuntur dicti Carceres?

XXXII. An jus baptizandi pueros natos intra Octavam Paschæ Resurrectionis, & Octavam Pentecostes spectet ad Parochum Cathedralis, vel potius ad alios Parochos, in quorum Parochiis nascantur?

XXXIII. An privative, vel cumulative, in casu &c.

XXXIV. Et an sit intelligendum etiam de illis pueris natis intra Octavas prædictas, quos

ba-

baptizari contingat extra eandem octavas, in
fu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 17. Junii 1714. re-
spondit: *Ad xxxi. xxx. xxxi. & xxxii. affir-*
mative quoad primam, & negative quoad secun-
dam partem. Ad xxxiii. privative. Ad xxxiv.
affirmative.

11. **BALNEOREGIIEN.** *Missa Parochialis, &*
Conventualis, in qua ad seq. dub.

I. An Canonici Ecclesie Cathedralis, & Pa-
rochialis Balneoregii teneantur applicare quotidie
Missam Conventualem pro Fundatoribus, & Be-
nefactoribus in casu &c. *& quatenus affirmative;*

II. An singuli Canonici teneantur a die ade-
pti Canonatus satisfacere Missas Conventuales
usque adhuc non applicatas, in casu &c.

III. An Missæ de Anniversario, quæ cantan-
tur in Choro in quatuor mensibus anni diebus
non impeditis, cedere debeant loco Missæ Con-
ventualis, in casu &c. *& quatenus negative;*

IV. An Canonici teneantur celebrare, & ap-
plicare tam dictas Missas de Anniversario, quam
Conventuales, in casu &c.

V. An ultra Missam Conventualem sit cele-
branda, & applicanda diebus festivis Missa Pa-
rochialis a Canonici per Turnum, sive potius
a Canonici Curatis in casu &c. *& quatenus af-*
firmative, vel a Curatis, vel a Canonici sin-
gulis per Turnum?

VI. An occurrente, quod prædicti duo Ca-
nonici Curati, vel alii Canonici celebrent Mis-
sam Conventualem per Turnum diebus Domi-
nicis, ac Festis de præcepto, tunc teneantur
per alium celebrari facere Missam Parochia-
lem, in casu &c.

VII. An, quatenus Missa Parochialis sit cele-
branda in diebus festivis a Canonici Curatis in
Parochia contradiæ Rábotz, sufficiat celebratio,
& applicatio unius Missæ pro populo, seu po-
tius ambo Canonici Curati teneantur ad appli-
cationem prædictæ Missæ, in casu &c.

VIII. An Canonici Curatus Eccl. Patochia-
lis Contradiæ Civitæ, ubi residere tenetur exem-
ptus a servitio Chori, teneatur per Turnum can-
tere, & applicare in Cathedrali Missam Con-
ventualem, & celebrare aliam Missam in Au-
rora, quæ celebratur per Turnum in dicta Ec-
clesia ab omnibus Canonici, tam diebus Festi-
vis, quam ferialibus, in casu &c. *& quatenus*
affirmative in omnibus;

IX. An occurrente quod celebret per Turnum
Missam Conventualem, sive aliam in Aurora
diebus festivis de præcepto, tunc teneatur per

alium celebrari facere Missam Parochialem in
Ecclesia Parochiali Civitæ, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 8. Julii 1713. distu-
lit propositionem, die vero 19. Augusti ejusdem
anni respondit: *Ad t. & 11. affirmative. Ad*
11. negative. Ad 1v. affirmative. Ad v. nega-
tive quoad primam, & affirmative quoad secun-
dam partem. Ad vi. affirmative. Ad vii. suf-
ficere unicam celebrationem, & applicationem. Ad
viii. negative. Ad ix. proviſum in octavo.

NULLIUS Altamuræ Conservatoris, & exco-
municis, in qua ad sequent. dub.

I. An Electio Episcopi Bitesen. in Conser-
vatore sustineatur, in casu &c. *& quatenus*
negative;

II. An teneantur PP. Minores Observantes
eligere Conservatorem in Civitate Altamuræ,
vel possint in alia Civitate viciniori alterius
Diocesis, in casu &c.

III. An Conservator prædictus possit cogno-
scere causas civiles contentiosas dd. Religio-
rum, & eorum Syndici, sive potius eorum co-
gnitio spectet ad Ordinarium, in casu &c. *&*
quatenus affirmative quoad primam partem;

IV. An dictus Conservator debeat uti Actu-
rio Curie Archiepiscopalis, & delegare cogni-
tionem dictarum causarum in ipsa Civitate Al-
tamuræ, in casu &c.

V. An inconcernentibus correctionem morum
Syndicus dictorum Religiosorum sit exemptus a
Jurisdictione Ordinarii, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 13. Julii 1715. distulit
propositionem, die vero 3. Augusti dicti anni
respondit: *Ad t. Negative. Ad 11. affirmative,*
quoad primam partem, & negative quoad secun-
dam partem. Ad 111. & 1v. Dilata, & par-
ticulariter scribatur. Ad v. negative.

LUCANA Juris deferendi Crucem, in qua ad 24
seq. dub.

An liceat Episcopo Lucano ingredi erecta
Cruce Ecclesiam S. Frigidiani Canonicorum La-
teranensium, in casu &c.

Sagr. Congr. Concil. die 4. Julii 1716. distu-
lit propositionem, die vero 8. Augusti ejusdem
anni respondit: *affirmative.*

TUDERTINA Capellanis, in qua ad seq. dub. 25

I. An Clericus Cajetanus Corfetti teneatur ad o-
nera, de novo apposta in nominatione de se facta
a Confratribus, & non memorata in fundatione?

II. An

II. An idem ordinari possit ad titulum ejusdem Capellaniz, superaddito ex bonis patrimonialibus alio annuo redditu (scutorum decem)?
Sac. Cong. Concil. die 12. Martii 1718. respondit: Ad I. negative, & amplius. Ad II. affirmative.

affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam.

MEDIOLANEN. *Reductionis Missarum*, in 30 qua ad seq. dub.

26 CASALEN. *Montis Pietatis*, in qua ad seq. dub.

An, & pro qua summa, & quomodo Orationum precibus sit annuendum?

Sac. Cong. Concil. die 12. Martii 1718. respondit: Affirmative pro aliis Scutis 6000. cum isdem cautelis, & conditionibus appositis in precedentibus concessionibus, & ad mentem.

27 AQUIPENDII *Visitationis sacrorum liminum*, in qua ad seq. dub.

An in casu, de quo agitur, permixtum esse valeat Episcopo concedendi Sacerdotibus Reglariis facultatem audiendi Confessiones Sacularium, injungere ut intersint Congregationibus Casuum Conscientiz?

Sac. Cong. Concil. die 12. Martii 1718. respondit: negative; & detur Decretum in Fossimpronien. 12. Maii 1688.

28 FERRARIEN. *Applicationis Missarum*, in qua ad seq. dub.

I. An Capellani instituti a Calamello de Calamellis teneantur quocunque die Missam applicare pro Anima Fundatoris, & ejus propinquorum, & *quatenus negative;*

II. An teneantur tantummodo applicare Missas diebus ferialibus, in quibus in Calendario dicitur *de ea;* & *quatenus negative;*

III. In quibus diebus teneantur applicare?
Sac. Cong. Concil. die 26. Martii 1718. respondit: Ad I. affirmative. In reliquis satis provisum.

29 FLORENTINA *Præminensiarum*, in qua ad seq. dub.

I. An Canonici Coadjutores possit per se ipsum explorare functiones nuncupatas de Hebdomada, & Turno, in casu &c.

II. An eo impedito, vel nolente possit de functiones peragere Coadjutor, seu potius jus ea explendi devolvatur ad Canonicum in Turno succedentem, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Aprilis 1718. respondit: Ad I. Affirmative, & amplius. Ad II.

TOM. VIII.

An supposito, quod nullus inveniat Sacerdos, qui velit Missam quotidianam celebrare pro annua elemosyna librarum 400. a Testatore præscripta, sit locus reductioni, in casu &c.
Sac. Cong. Concil. die 9. Aprilis 1718. respondit: Affirmative.

PAPIEN. in qua ad seq. dub.

31

An Ordinarius dispensare valeat in irregularitate ex homicidio contracta in casu, & ad effectum de quo agitur?

Sac. Cong. Concil. die 21. Maii 1718. respondit: Negative.

In Oratoriis Conventibus discipulis, & domesticis, hoc est illis, qui actu degunt in Collegio, & illi intersint, communicatio Paschalis administrari non potest. *Sac. Cong. Con. 11. Junii 1718.*

NOVARIEN. *Aggregationis*, in qua ad seq. dub. 33

I. An Confraternitas aggregata gaudeat solum Indulgentiis, vel potius etiam Privilegiis Archiconfraternitatis Aggregantis, in casu &c.

II. An SS. Eucharistiz Sacramentum retineri possit in Oratorio Confraternitatis, in casu &c.

III. An cum licentia Episcopi, & sine consensu Parochi fieri possit in Oratorio Confratrum Expositio infra annum, & præcipue Quadragesimæ horarum in Octava Defunctorum, in casu &c.

IV. An Parochus possit impedire celebrationem Missarum solemniū in dicto Oratorio per annum sive pro vivis, sive pro Defunctis, etiam post Missam Parochialem, in casu &c.

V. An liceat dictæ Confraternitati facere Processiones, tam intra ambitum dicti Oratorii, quam extra illum absque licentia Parochi, per ejus Parochiam transeundum est, in casu &c.

VI. An Capellanus dictæ Confraternitatis possit deferre Stolum in dictis Processionibus in Oratorio tantum, seu extra Oratorium, in casu &c.

VII. An & quomodo possit Parochus se ingerere in administratione Oblationum, vel elemosynarum in dicto Oratorio recolendarum, vel capsulæ pro illis recipiendis expositæ clavem retinere, in casu &c.

O

VIII.

VIII. An dictus Parochus possit se ingerere in distributione subsidii dotalis dari soliti quolibet anno a dicta Confraternitate, in casu &c.

IX. An Confraternitas possit facere suas Congregationes absque licentia & interessentia in casu &c.

X. An, & quando Parochus est paratus ad sepelienda cadavera Pauperum Defunctorum, seu occisorum possit ea sepelire Confraternitas Mortis, in casu &c.

XI. An Parochus dicta Cadavera sepelire, & januas ecclesiarum aperire recusante, possit eadem Confraternitas ea sepelire in Ecclesia Parochiali, eamque aperire per vim, in casu &c.

XII. An liceat Capellano dictæ Societatis facere benedictionem, & distributionem Candelarum in dicto Orationario pro Confratribus, & Sororibus in Festo Sanctissimæ Purificationis, in casu &c.

XIII. An Processus, & comminatio Censurarum contra dictos Confratres sustineatur, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 24. Septembris 1718. respondit: Ad I. gaudere Indulgentiis, & Privilegiis Archiconfraternitatis Aggregatis. Ad II. affirmative. Ad III. affirmative. Ad IV. affirmative nisi accedat licentia Episcopi. Ad V. ad primam partem affirmative; ad secundam negative nisi accedat licentia Episcopi. Ad VI. affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Ad VII. negat. Ad VIII. negat. Ad IX. affirmat. Ad X. negat. Ad XI. affirmat. ad formam Bullæ, & ad mentem. Ad XII. affirmat. Ad XIII. negative.

34 MANTUANA Applicationis Sacrificii, in qua ad seq. dub.

An Capellanus teneatur Missam applicare pro suffragio Animæ Fundatoris, vel potius teneatur ad solam Missæ celebrationem, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Novembris 1718. respondit: negative quoad primam partem; & affirmative quoad secundam.

35 DERTHONEN. Jurium Parochialium, in qua ad seq. dub.

I. An consistat de Matricitate Ecclesiæ Collegiatæ S. Mariæ Novarum, seu potius de alio titulo, aut specie Superioritatis?

III. An jus benedicens Fontem, & Cereum Paschalem in die Sabbati Sancti spectet privative ad dictam Ecclesiam Collegiatam? Et quotenus affirmative?

III. An Parochi Ecclesiarum SS. Petri, Andreæ, & Nicolai teneantur in dicta die Sabbati S. accedere ad dictam Ecclesiam Collegiatam, & prestare per se, vel mediantibus eorum Deputatis, assistentiam personalem benedictioni Fontis & Cerei?

IV. An dicti Parochi possint in die Sabbati San. pulsare Campanas ante signum Collegiatæ?

V. An in feria sexta Hebdomadæ Sanctæ possit discooperiri Crux ante Ecclesiam Collegiatam.

VI. An competat Ecclesiæ Collegiatæ jus recipiendi ab Ordinario Oleum Sanctum, illudque privative distribuendi, & consignandi Parochis?

VII. An jus benedicens Sponsas, & Pueros spectet privative ad Parochos?

VIII. An competat Capitulo Collegiatæ jus convocandi Parochos in propria Ecclesia occasione Funerum & Processionum?

IX. An occasione Processionum, seu Funerum faciend. cum interessentia Capituli, teneantur Parochi incedere sub Cruce Capituli, seu potius, an, & sub qua Cruce sit incedendum?

X. An accedente Capitulo dictæ Ecclesiæ Collegiatæ ad Funus, debeatur præcedentia Parochis, seu potius Archipresbytero Collegiatæ?

XI. An jus deferendi Stolum in Processionibus, & Funeribus competat privative Archipresbytero, & Capitulo Collegiatæ?

XII. Starium frumentum occasione funerum Patris, vel Matris familias, alique oblationes funebres, an, & pro qua rata dividi debeant inter Ecclesiam Collegiatam, & Parochos?

XIII. An in Processionibus solemnibus, & Rogationibus possit Capitulum, & Archipresbyter ingredi alias Ecclesias, ibique solitas Orationes, seu functiones peragere?

XIV. An eadem Archipresbytero accedenti ad Infirmos pro danda benedictione in articulo Mortis, liceat deferre Superpelliceum, & Stolum sine licentia Parochi?

XV. An Canonici Ecclesiæ Collegiatæ habitans in Domo sita intra fines alterius Parochiæ, ex quo dicta Ecclesia Collegiata caret ædibus Canonicis, teneatur in ultima infirmitate recipere Sacramenta ab Ecclesia Collegiata, vel potius a Parochis Domiciliis?

XVI. An idem Canonici decedens, non electa sibi sepultura, debeat sepeliri in Ecclesia Collegiata, vel in Parochia Domicilii?

Sac. Congr. Concil. die 3. Decembris 1718. respondit: Ad I. negative quoad primam, & affirmative, quoad secundam partem. Ad II. affirmative. Ad III. affirmative. Ad IV. negative. Ad V. negative. Ad VI. affirmative arbitrio

trio tamen Episcopi. Ad vii. affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem. Ad viii. negative quoad Parochum Defuncti, affirmative quoad alios Parochos, qui ad funus invitaverunt, & quoad omnes quando ad Processiones accedunt. Ad ix. Dilata. Ad x. negative ad primam partem, affirmative ad secundam. Ad xi. negative. Ad xii. Dilata. Ad xiii. affirmative. Ad xiv. affirmative in actu benedictionis. Ad xv. affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam. Ad xvi. affirmative, dummodo ad sit Sepulcrum Canonicoꝝ.

36 ROMANA Capellania, in qua ad seq. dub.

I. An Balthassar institui valeat ad Capellaniam, ad quam fuit presentatus, non obitante quod tempore presentationis non esset Sacerdos, & quatenus negative;

II. An eadem sit indulgentia dispensatio, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 4. Februarii 1719. respondit: Ad i. affirmative. Ad ii. provisum in primo.

37 ALEXANDRINA, in qua ad sequens dub.

An patres Congregationis Somaſchæ teneantur ad applicationem Miſſæ celebrandæ in auro, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Martii 1719. respondit: affirmative.

38 CASALEN. Residentia, in qua ad seq. dub.

An Canonici Ecclesiæ Collegiatæ Oppidi Lû nominati per Familiam de Belliards post Decretum Sacræ Congregationis Concilii emanatum de anno 1699. & per eandem Familiam in posterum nominandi habeant onus formalis residentia personalis præfixæ, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Martii 1719. respondit: Negative, & amplius.

39 FERRARIEN. in qua ad seq. dub.

I. An Dignitates, Canonici, Mansionarii, & Capellani Capituli, qui omnes ex usu, & consuetudine teneantur celebrare in Cathedrali Ecclesia Miſſas Conventuales, teneantur ad eandem applicandas pro Benefactoribus, & quatenus affirmative;

II. An celebrantibus, & applicantibus Miſſas Conventuales solvenda sit elemosyna a Capitulo, & quatenus affirmative;

III. An pro elemosyna dictarum Miſſarum

Conventualium teneantur contribuere omnes constituentes corpus Capituli, sive Sacerdotes, sive Diaconi, sive Subdiaconi, & sive participant, sive non participant de massa distributionum?

IV. An supposita obligatione applicationis Miſſæ Conventualis, teneatur Capitulum in posterum continuare in recitatione Nocturni a Mortuis, & in celebratione Miſſæ cantatæ cum applicatione prima de cuiuslibet mensis non impedita pro Benefactoribus?

V. An Capellani Curati amovibiles a Capitulo deputati pro exercitio Curæ animarum teneantur diebus Dominicis, & Festis Miſſam applicare pro Populo, & quatenus affirmative;

VI. An elemosyna sit iisdem persolvenda ab Archipresbytero, vel a Capitulo, & quatenus solvenda sit a Capitulo;

VII. An elemosyna desumenda sit ex massa distributionum, vel ex fructibus præbendæ singulorum Canonicoꝝ?

Sac. Cong. Concil. die 18. Martii 1719. respondit: Ad i. affirmative. Ad ii. affirmative. Ad iii. affirmative, sed ex massa distributionum. Ad iv. & v. affirmative. Ad vi. elemosynam esse persolvendam a Capitulo in casu. Ad vii. esse desumendam ex massa distributionum.

AQUIPENDEN. Indulti, in qua ad seq. dub. 40

I. An Canonicus Seraphinus vigore indulti Jubilationis, si Choro non interfit, participare de punctatoris, seu fallentis, in casu &c.

II. An idem participare debeat de emolumentis adventitiis Anniversariorum, & Associationum Cadaverum, si functionibus non interfit, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 1. Aprilis 1719. respondit: Ad i. affirmative, & amplius. Ad ii. affirmative ad primam partem, dummodo non obſtet voluntas Testatoris, vel dantis. Ad secundam partem negative.

MEDIOLANEN. Oneris Miſſarum, in qua 41 ad sequens. dub.

An Heres teneatur supplere, vel potius sit locus reductioni oneris, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 1. Aprilis 1719. respondit: Quoad primam dubii partem negative. Ad secundam affirmative.

42. MACERATEN. *Jurium Parochialium*, in qua ad sequent. dub.

I. An liceat Præposito S. Georgii Terræ Urbisaliæ, & invito Plebano Ecclesiæ S. Laurentii, benedicere in Hebdomada majori, seu in octava Paschæ Resurrectionis cum sola, vel sine, Domo eidem Plebaniz subjectis, in casu &c.

II. An eidem Præposito liceat intervenire Funeribus, & associare Cadavera Parochianorum Plebaniz S. Laurentii, ubi non fuerit vocatus, vel a Plebano, vel a Familiaribus, seu Heredibus defuncti?

III. An, ubi intervenierit, possit invito Plebano exigere unum intortitium exiis, quæ circa Cadaver deferuntur, & apponuntur, vel potius dicto Præposito dictum intortitium tradi debeat ab Heredibus defuncti?

IV. An dictus Præpositus, & Clerus teneatur in Hebdomada majori, & in nocte Nativitatis, & in aliis Festivitatibus interesse functionibus in dicta Plebania?

V. An, & quomodo liceat Præposito peragere processionem, & in ea exercere functiones solitas in altero ex diebus Rogationum?

VI. An, & quomodo in aliis solitis Processionibus liceat Præposito intervenire cum Plebano, in casu &c.

VII. An, & cui in functionibus explendis in Ecclesiis existentibus intra limites Plebaniz, vel in aliis locis tertiis, interveniente Plebano, & Præposito, præminencia debeat, in casu &c.

VIII. An liceat Præposito prædicto alternative cum Plebano retinere in ipsius Domo Concionatorem tempore Quadragesimæ?

IX. An, & quomodo liceat Præposito celebrare in ipsis Ecclesiis Missas & officia Communitatis?

X. An, & cui competat jus deputandi quatuor in Quadragesima pro elemosynis Animarum Purgantium?

XI. An Missæ cum dictis elemosynis celebrandæ celebrari debeant in Ecclesiâ Plebaniz S. Laurentii, vel in altera Præposituræ?

XII. An illi, qui a Præposito Sacramenta recipiunt, teneantur pro fructibus recollectis in prædiis Plebaniz subjectis, solvere Decimas Plebano, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 17. Junii 1719. respondit: *Ad 1. 11. & 111. negative: ad 1v. affirmative in Hebdomada majori, & nocte Nativitatis: ad v. & vi. licet Præposito facere secundam Processionem Rogationum, & aliis Pro-*

cessionibus intervenire, quæ sunt a Plebano, ita tamen, ut præcedentia competas Præposito in sola Processione secunda Rogationum, in aliis vero Plebano: ad vii. debet præcedentiam Plebano: ad viii. affirmative: ad ix. affirmative, sed alternatim: ad x. & xi. servandum esse Decretum Visitationis, donec aliter ab Episcopo statum fuerit, & amplius in omnibus: ad xii. Dilata, & examinentur hinc inde formiter Testes.

BRUNDUSINA *Adimplementis*, in qua ad 43 seq. dub.

I. An Fratres sint capaces Legati in casu, de quo agitur, & quatenus negative;

II. An heres Legatum, seu onus celebrationis Missarum ab Altari S. Francisci de Paula transferre possit ad Ecclesiam Collegiatam S. Liberiani, & quatenus negative;

III. Quomodo dictus heres adimplere valeat onus impositum celebrationis Missarum?

S. C. Cong. die 26. Aug. 1717. respondit: *Ad 1. & 11. negat. Ad 111. posse heredem census creare, & assignare pro onere Missarum, sed creare, & assignare cum auctoritate Episcopi, cui scribatur juxta mentem, ita ut novus Censarius se obliget solvere Patribus elemosynam ad formam Testamenti.*

AUXIMANA *Restaurations Ecclesiæ*, in qua 44 ad sequent. dub.

An manutentio, seu reaptamentum Ecclesiæ Parochialis, & Matricis terræ Staphili spectet ad Plebanum, seu Parochum, vel potius ad Communiter, in casu &c.

Eadem Sac. Cong. die 26. Augusti 1719. respondit: *Ad primam partem affirmative: ad secundam negative, & amplius.*

NOVARIEN. *Aggregationis*, in qua ad seq. dub. 45

An sit standum vel recedendum, a decisis die 24. Septembris anni 1718. in casu &c.

Sac. Cong. eadem die 13. Januarii 1720. respondit: *Ad 1. in decisis: ad 11. in decisis, arbitrio tamen Eminentiissimi Episcopi, autentis circumstantiis factis: ad vii. in decisis, nisi aliter demandetur ab Eminentiissimo Episcopo: ad x1. ad mentem: ad x11. in decisis.*

FERRARIEN. *Applicationis Missarum*, in 46 qua ad seq. dub.

An sit standum, vel recedendum a decisis die 26. Martii 1718. in casu &c.

Sacr.

Sacr. Congr. Concil. die 24. Februarii 1720. respondit: Standum in decisio & ampli.

47 SANCTI MARCI, in qua ad seq. dub.

I. An Horarium a Reverendissimo Episcopo prescriptum pro horis Canonicis recitandis, & Sacris Functionibus abolvendis in Ecclesia S. Marci sustineatur, & observari debeat?

II. An in accessu Reverendissimi Episcopi ad Ecclesiam Cathedralē, & in illius recessu ad Palatium Episcopale, ipse associari debeat a Canonicis, & quomodo?

III. An questuatio pro suffragio Animarum Purgantium fieri solita, injuugi valeat per Episcopum Personę Laicę?

IV. An deputatio Laici in Sacristiam Cathedralis Ecclesię sustineatur?

V. An dato assuetu signo per sonitum Campanę pro recitatione Officii, sit expectandus accessus Reverendissimi Episcopi?

VI. An Capitularibus sit injungendum novum onus cantus Gregoriani in recitandis Horis Canonicis?

VII. An divisio servitii Chori inter Canonicos, & Clerum Cathedralis dietim, & per Turam sit observanda, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 15. Aprilis 1720. respondit: Ad 1. ad mentem: ad 11. affirmative, & Episcopum esse associandum a Canonicis habitu canonicali indutus ab Aula Palatii ad Ecclesiam, & ab Ecclesia ad Antam, dummodo Episcopus sit Cappa indutus; ad 111. affirm. ad 1v. Sacristiam debere saltem esse Clericum: ad v. affirm. juxta modum insinuatam ab Episcopo Bisitanen. in sua relatione; ad vi. affirmative juxta pariter modum insinuatam ab eodem Episcopo: ad vii. servitium præstandum esse per hebdomadam, & amplius in omnibus.

48 PORTALEGREN. in qua ad seq. dub.

A supposita consuetudine immemorabili, licitum sit conferre primam Tonsuram, & Minores Ordines feria sexta post prandium ante diem Sabbati Quatuor Temporum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 12. Aprilis 1720. respondit: Affirmative quoad primam Tonsuram, & quoad ceteros Minores Ordines, consuetudinem immemorabilem tolerari posse, sed expedire, ut Episcopus se conformet Pontificali Romano, Titulo de minoribus Ordinibus.

COMEN. Missa Parochialis, & Conventualis, in qua ad seq. dub.

I. An Capitulum, & Canonici Collegiatę S. Euphemie insula teneantur applicare Missam Conventualem pro Fundatoribus, & Benefactoribus?

II. An singuli eorum teneantur a die adeptę possessionis eorum Canonicatum satisfacere Missas Conventuales hucusque non applicatas?

III. An ultra Missam Conventualem, sit celebranda ab Archipresbytero Parocho Missa Parochialis diebus Festivis, hora congrua Populo, & pro eo applicanda?

IV. An idem facere debeat in diebus festalibus Quadragesimę, in quibus in Ecclesia Parochialis habentur Conciones, cum, vel sine applicatione?

V. An occurrente, quod Archipresbyter Parochus celebret Missam Conventualem, vel alias legitime ablit, vel sit impeditus tam in diebus Festivis, quam festalibus Quadragesimę, teneatur celebrare facere per alium Missam Parochialem pro populo, ut supra?

VI. Qua hora Concio diebus Quadragesimę haberi debeat?

VII. An Archipresbyter teneatur satisfacere Missas etiam Parochiales hucusque non applicatas?

Sac. Congr. Concil. die 11. Maii 1720. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. ad mentem: ad 11. affirmative: ad 1v. affirmative, sed sine applicatione; ad v. affirmative, sed cum applicatione diebus Festis tantum: ad vi. arbitrio Episcopi: ad vii. affirmative, & ad mentem, ut in vi.

VENETA, in qua ad seq. dub.

50

An permittendum sit, quod in Ecclesia Collegiata & Parochiali S. Pauli nocte Nativitatis Domini prima noctis hora Missa celebretur, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 13. Julii 1720. respondit: Negative.

COLONIEN. in qua ad seq. dub.

51

I. An Confessarii Regulares possint Sculares extra Mortis periculum absolvere a casibus Ordinatio reservatis, in casu &c.

II. An Confessarii Monialium exemptarum, & Prælati Regularium subiectarum possint eadem etiam extra mortis periculum absolvere a casibus Episcopo reservatis, in casu &c.

O 3

III. An

III. An supposito edicto supra recensito Confessarius Regularis extra mortis periculum absolvere possit sæcularem complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminosi secum commissi, in casu &c.

IV. An supposito pariter eodem Edicto Confessarius Regularis Monialium exemptarum absolvere possit Monialem complicem criminis carnalis externi mortaliter peccaminosi secum commissi, in casu &c.

Sacr. Congregat. Concil. die 16. Novembris 1720. respondit: *Ad 1. negative; ad 11. affirmative, præter quam quoad casus, quos Episcopus sibi reservaverit in materia clare spectante ad jurisdictionem delegatam: ad 111. negative; ad 1v. affirmative quatenus non sit violata clausura.*

Sed nunc quoad hoc est observanda novissima Constitutio sancti. memor. Summi Pontificis Benedicti XIV. incip. *Sacramentum Pœnitentie*, relata in Tom. II. hujus Bibl. sub. verb. *Complex peccati n. 1. 2. 3.* Vide ibi, & serva.

52 DUBIA CONCURSUUM, ubi ad seq. dub.

I. An in Concurribus, qui in posterum sient occasione vacationis Ecclesiarum Parochialium præcipiendum sit, ut eadem omnino rursus omnibus Concurrentibus proponantur, & quod unusquisque ex Concurrentibus intra congruum tempus assignandum, debeat in scriptis satisfacere quaestis propositis, & au ulterius præcipiendum sit, ut unusquisque ex Concurrentibus sermonem scribat super Textu Evangelii omnibus Concurrentibus assignando?

II. An, & quantum tempus præfigendum sit illis, qui intendunt appellationem interponere, vel a mala relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Episcopi?

III. An ante concessionem novi examinis, appellans a mala relatione Examinatorum, vel ab irrationabili judicio Episcopi, in eo quod attinet ad litteraturam, debeat in posterum docere de gravamine ex actis primi Concurfus, in quo tam suæ, quam Concurrentium responsiones proprio charactere, una cum concioni- bus conscriptæ invenientur?

IV. Au ante appellationis admissionem, appellans ab irrationabili judicio Episcopi, non ex capite litteraturæ, sed aliarum qualitatum, teneatur docere de gravamine, aut ex actis primi concurfus, aut ex aliis documentis, saltem extrajudicialibus ab ipso exhibendis?

Sacr. Congregat. Concil. die 16. Novembris 1720. respondit: *Ad 1. affirmative per modum Instructionis: ad 11. esse præfigendum tempus do-*

cem dierum ad appellandum: ad 111. affirmative, & docetur de gravamine, vel ex actibus originalibus Concurfus, vel ex Copia authentica collationata ad formam juris: ad 1v. affirmative.

NULLIUS, seu FARFEN. Reparationis Ec- 53
clesiæ, in qua ad seq. dub.

An, & a quibus sit contribuendum in reparatione Ecclesiæ Parochialis S. Petri in Penna Firmanz Diocesis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 8. Februarii 1721. respondit: *Esse contribuendum a Parocho, & Beneficiatis ad ratam redditum, & amplius.*

ROMANA Capellania, in qua ad seq. dub. 55

An Capellania, de qua agitur, sit laicalis, sive potius Ecclesiastica, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 12. Julii 1721. respondit: *Affirmative quoad primam, & negative quoad secundam partem.*

ELBOREN. Dubiorum, in qua ad seq. dub. 54

I. An Coadjutor ejusdem Canoniceus futura successione, & assignata congrua, alias exterius, eo ipso dici possit subiectus Capitulo Elboren. ad effectum suscipiendi Ordines, absque alia dimissoria Episcopi suæ Originis?

II. An supradicta Coadjutoria sufficiat saltem, ut talis Coadjutor dicatur habere Domicilium requisitum a Constitutione S. M. Innocentii XII. incipien. Speculatores, qui sibi ab Ordinario suscipiendi Ordines, ex eo quod ex possessione talis Coadjutoriz perpetuè, videtur sufficienter demonstratus animus perpetuè permanendi?

III. An idem Episcopus Auxiliaris teneatur inquirere, utrum circa illos, qui sibi ab Ordinario, seu Capitulo proponuntur, seu dimittuntur ordinandi, satisfactum sit supradictæ Constitutioni Speculatores, non obstante quod ipsi non competat habitare, & expedire Ordinandos, sed Noviori Capituli, a quo non in genere, sed ex presse personæ habiles, & expeditæ proponuntur?

Sacr. Congr. Concil. die 23. Augusti 1721. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 11. satis provisum in primo: ad 111. non teneri inquirere, sed posse, & debere, iusta subsistente causa, se abstinere ab Ordinatione.*

DUBIUM Visitationis, ubi ad sequent. dub. 56

I. An Vicarius Capitalaris Scardoneu. facere possit visitationem Civitatis, & Diocesis?

II. An

II. An facere possit vifitationem personalem Capitularium, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 13. Septembris 1721. respondit: Ad 1. & 22. affirmative, dummodo elapsus sit annus a die ultima Vifitationis factæ ab Ordinario.

57 ASTEN. Officii Fabricerii, in qua ad sequent. dub.

I. An electio ad Officium Fabricerii in personam D. Canonici Gloria sustineatur in casu, & quatenus affirmative;

II. An Canonici Gloria sit excusandus ab acceptione dicti Officii, in casu, & quatenus negativus;

III. An exercere teneatur per seipsum, vel illud exercere valeat per suum Coadjutorem, aut alium ex Beneficiatis ejusdem Cathedralis ab ipso substituendum, in casu &c.?

Sacr. Congr. Concil. die 2. Octobris 1721. respondit: Ad 1. affirmative; ad 11. negative: ad 111. negative quoad primam partem, affirmative ad secundam, negative ad tertiam.

58 BITECTEN. in qua ad sequent. dub.

I. An obtinens primum Beneficium, sive liberæ collationis, sive de jure patronatus laicorum ad sui sustentationem sufficiens, possit absque dispensatione Apostolica retinere secundum de jure patronatus laicorum, in casu &c.

II. An obtinens duo Beneficia, sive liberæ collationis, sive de jure patronatus laicorum, minime sufficientia ad congruam sustentationem, possit retinere tertium, & quantum de jure patronatus laicorum absque dispensatione Apostolica, in casu &c.

III. An id, quod procedit in retentione Beneficiorum, procedere etiam debeat in legatis Piiis, & Capellanis de jure patronatus Laicorum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 6. Decembris 1721. respondit: Ad 1. negative; ad 11. negative, & ad mentem; ad 111. negative.

59 LUCANA Funerum, in qua ad seq. dub.

I. An Cadavera Defunctorum sepelienda in Ecclesia Patrum Minorum Observantium Terræ Petræ Sanctæ, antequam ad eorum Ecclesiam deferantur, debeant prius asportari ad Parochialem, & eorum ibi debeat fieri expositio usque ad horam sepulture, & quatenus negativus;

II. An Parochus teneatur restituere ceram,

& alia emolumenta percepta occasione associationis, & expositionis in sua Ecclesia Cadaverum Angelæ, & Annæ, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Martii 1722. respondit: Ad 1. negative; ad 11. affirmative.

VELITERNA, in qua ad sequent. dub. 60

I. An Canonici Collegiatæ Ecclesiæ Oppidi di Core teneantur quotidie Missam Conventualem celebrare, & quatenus affirmative;

II. An teneantur quotidie dictam Missam Conventualem applicare pro Benefactoribus, & quatenus affirmative;

III. An, & quæ exemptio, sive a Celebratione, sive ab applicatione Missæ Conventualis iisdem, attenta Præbendarum tenuitate, sit indulgenda, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Martii 1722. respondit: Ad 1. Affirmative; ad 11. affirmative: ad 111. posse indulgeri, ut Missas applicens diebus tantum festis de precepto.

VITERBIEN. Vifitationis sacrorum liminum, in qua ad sequens dub. 61

An Patres Capuccini Capellani Trirerium Summi Pontificis excipere possint Confessiones Remigum sine approbatione Episcopi Viterbien-sis, & aliorum in Trireribus degentium, sive quando Remiges, & alii sunt in Darfena, sive quando Remiges, aliique in Trireribus degentes sunt in Civitate Centum Cellarum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 18. Aprilis 1722. respondit: Posse Patres Capuccinos sine approbatione Ordinarii Viterbien. & cum sola approbatione Urbis Vicarii excipere Confessiones Remigum, & aliorum in Trireribus continuo degentium, tam in ipsis Trireribus, quam in Portu, & Receptaculo vulgo Darfena, & in Hospitio in Darfena existente, sed non posse eosdem Patres Capuccinos excipere eorumdem Confessiones in Civitate Centum Cellarum sine approbatione Ordinarii Viterbien.

JANUEN. Jurisdictionis, in qua ad seq. dub. 62

An, & de cujus bono jure constet procedendi in criminalibus contra Canonicos, & Capitulares Metropolitane Januën. una cum, vel sine adjunctis, etiam ad effectum manutentionis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 4. Julii 1722. respondit: Constare de bono jure Eminentiſſi. Archiepiscopi procedendi in criminalibus contra Canonicos sine adjunctis, etiam ad effectum manutentionis.

63 MELPHITEN. in qua ad sequen. dub.

I. An Edictum Reverendissimi Episcopi sustineatur, & quatenus affirmative;

II. An sit toleranda gestatio Perucche in casu, de quo agitur &c. *Vide ibi, ubi asseruntur plura Decreta prohibentia gestare Peruccham in celebratione Missæ.*

Sac. Congr. Concil. die 8. Augusti 1722. respondit: Ad 1. affirmative. Ad 11. negative in casu, de quo agitur.

64 ULIXBONEN. Occidentalis, in qua ad sequen. dub.

I. An liceat Confessariis Regularibus Monialium iisdem subjectarum habitare in Mansionibus sitis in atrii Monasteriorum muro circumvallatis, & quæ sunt contigua Monasteriis, & habeant portam, quæ clauditur, in casu &c.

II. An Famuli, & Famulæ Monialium sæculares in iisdem Mansionibus degentes teneantur recipere Sacramentum Eucharistiæ tempore Paschali a Parochis, in quorum Parochiis Monasterium, & Mansiones sitæ sunt, in casu &c.

III. An ad dictos Parochos spectet Sacramenta dictis Famulis, & Famulabus ministrare in casu ultimæ infirmitatis, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 17. Septembris 1722. respondit: Ad 1. negative. Ad 11. affirmative. Ad 111. affirmative, & amplius in omnibus.

65 SPOLETANA, in qua ad sequen. dub.

I. An Canonici Collegiatæ Ecclesiæ S. Petri Civitatis Spoletæ, teneantur quotidie Missam Conventualem celebrare, & quatenus affirmative;

II. An teneantur quotidie dictam Missam Conventualem applicare pro Benefactoribus, & quatenus affirmative;

III. An, & quæ exemptio, siue a celebratione, siue ab applicatione Missæ Conventualis, iisdem attentæ Præbendarum tenuitate, sit indulgenda, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 19. Decemb. 1722. respondit: Ad 1. & 11. Affirmative. Ad 111. pro gratia quoad applicationem tantum, ut in Velutina 14. Martii 1722.

66 MONTIS MARANI servitii Ecclesiæ, in qua ad sequen. dub.

I. An Presbyteri Ecclesiæ Volturariæ teneantur canere Missas, Anniversaria Defunctorum,

& alia divina Officia, in Ecclesiâ, & Choro cantu Cotta, veste talari, & birreto Clericali, in casu?

II. An in Missis Anniversariis canendis pro Defunctis, teneantur canere Sequentiam Dies iræ, in casu &c.

III. An in Missis prædictis canenda sit Epistola in Choro, vel potius ante Altare in cornu Epistolæ ab uno de Clero, in casu &c.

IV. An Missa canenda sit cum assistentia saltem Clerici Cotta induti, vel potius sine cotta, & licitum sit laico infervire Celebranti, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 30. Januarii 1723. respondit: Ad 1. Affirmative. Ad 11. affirmative. Ad 111. quoad primam partem negative, ad secundam Affirmative. Ad 11. Missam esse canendam cum assistentia saltem Clerici Cotta induti.

JANUEN. Jurisdictionis, in qua ad seq. dub. 67

I. An Conservator Venerabilis Collegii Patrum Societatis Jesu Civitatis Januæ, tam in casibus, quam extra casus manifestæ violentiæ, vel injuriæ, possit procedere, siue Patres Societatis sint Actores, siue Rei?

II. An pendente aliqua lite coram Ordinario Metropolitano semel intròducta cum Patribus Societatis Jesu, post eorum consensum in jurisdictionem, liceat iisdem convolare ad Judicem Conservatorem?

III. An in supradicto casu Litis jam intròductæ, ut supra, Inhibitio Conservatoris, si quæ fiat Ordinario, & Parti, illiusque successiva decreta aonollativa actuum ab Ordinario post dictam inhibitionem factorum, sint attendenda?

Sac. Congr. Concil. die 20. Februarii 1723. respondit: Ad 1. affirmative, in casibus tamen manifesta violentia, & injuria, & quando Patres sunt Rei. Ad 11. & 111. negative.

SORANA Funerum, in qua ad seq. dub. 68

I. An consistet de electione Sepulcrum facta per Flaminium Marini in Ecclesiâ Patrum Carmelitarum, & quatenus affirmative;

II. An sit locus exhumationi, & restitutioni Cadaveris, & emolumenta ad Ecclesiâ tumultuantem spectantia sint restituenda, in casu &c.

S. C. Con. die 24. Aprilis 1723. respondit: Ad 1. & 11. affirmative, in casu & amplius.

CREMONEN. in qua ad sequen. dub. 69

I. An Præpositus S. Leonardi invitato, & renuente, aut impedito intervenit Processioni occasione

fione Fefli Nativitatis B. M. Virginis adhuc Confratres Mortis Oppidi Cafalis Majoris illam facere poffint abique licentia dicti Præpofiti, in cafu &c.

II. An dicti Confratres facere poffint eandem Proceffionem cum interventu Capellani, aut alterius Sacerdotis per ipfos, non autem per Præpofitum destinandi, in cafu &c.

III. An Præpofito S. Leonardi, & fimul Confratri dictæ Confraternitatis competant duo fuffragia, vel unum dumtaxat in Congregationibus ejufdem Confraternitatis, in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 5. Junii 1723. refpondit: Ad 1. *affirmative intra ambitum proprii Oratorii, extra vero ambitum negative, nifi Epifcopi licentia accedat. Ad 11. affirmative. Ad 111. negative quoad primam partem, & affirmative quoad fecundam.*

70 AQUILANA *Jurisdictionis*, in qua ad fequen. dub.

I. An Epifcopo accedenti ad vifitandum Monafteria Monialium PP. Cœleftinis fubjeftarum, debeantur in ingreffu Ecclefie folitæ honorificentie, & præminentiæ, omneque ætus reverentie, ac associari, tam in ingreffu, quam in egressu Ecclefie a prædictis PP. Cœleftinis?

II. An Moniales prædictæ teneantur tradere Epifcopo vifitanti librum Regularum, & teneantur fimiliter fubire ad folitas Crates onus perfonalis vifitationis quoad claufuram fpectantis?

III. An Epifcopus poffit folus cum fuis Convifitatoribus ingredi, & vifitare claufuram prædictæ Monialium abique interventu P. Abbatis Cœleftinorum?

IV. An Epifcopus poffit vifitare nedum Crates, & Mœnia exteriora prædictorum Monasteriorum, fed etiam Chorum interiozem, dormitoria, Cellas, aliaque loca pro claufuræ custodia?

V. An poffit Epifcopus occasione S. Vifitationis habere fermonem fpiritualem prædictæ Monialibus tam intra, quam extra fepta Monasterii?

VI. An poffit Epifcopus nedum vifitare Altria, & Capellas Ecclefiarum prædictorum Monasteriorum, in quibus Beneficia, aliaque onera Miffarum infint, verum etiam, & Tabernaculum cum Altari majori?

Sac. Cong. Concil. die 31. Julii 1723. refpondit: Ad 1. *affirmative quoad Miniftros Officialiæ Monasterii, & quoad Confiftorium ejufdem tantum. Ad 11. negative quoad primam partem, affirmative quoad fecundam. Ad 111. iv. & v. affirmative. Ad vi. negative.*

MELEVITANA *Jurisdictionis*, in qua ad 71 fequent. dub.

I. An Decanus Cathedralis Ecclefie, ad quem fpectat convocare Capitulum, teneatur, Sede Epifcopali vacante, petere licentiam a Vicario Capitulari pro convocandis Capitalibus, in cafu &c.

II. An ipfo Decano abfente, renuente, aut alias quomodolibet impedito, facultas convocandi Capitulum devolvatur ad fucceffivas Dignitates, & Canonicos gradatim, excludis eorum Coadjutoribus, in cafu &c. & *quatenus affirmative;*

III. An Vicarius Capitularis poffit procedere ad Cenfuræ contra Decanum, & Dignitates, & Canonicos convocantes Capitulum fine licentia, in cafu &c.

IV. An Decanus, Dignitates, & Canonici convocantes Capitulum, uti valeant quacunque perfona pro intimandis Capitalibus, necnon quocumque Notario cafu, quo Curiores, & Cancellarii eorum Officium præftare recufent, in cafu &c.

V. An Dignitas, feu Canonicus Capitulo præfident teneatur certiorum reddere Vicarium Capitalarem abfentem de refolutionibus Capitalibus, & quatenus affirmative, quibus remediis procedi poffit contra recufantem, in cafu &c.

VI. An actus regiftratus in Cancellaria Epifcopali die 30. Augufti 1721. de Ordine Vicarii Capitalaris, in quo fupponitur, Decanum petiiffe ab eo licentiam convocandi Capitulum, fubfiftat, vel potius fit annullandus, & delendus, in cafu &c.

VII. An fuflineatur inhibito transmiſſa Decano, & Canonicis die 13. Aprilis 1722. de mandato Vicarii Capitalaris fub pœna Excommunicationis Majoris ipfo facto incurrendæ, in cafu &c.

VIII. An actus regiftratus in Cancellaria Epifcopali die 17. Octobris 1722. de Ordine Reverendiſſimi Epifcopi, in quo fupponitur, Decanum petiiffe a Vicario Capitalari licentiam fub conditione, fubfiftat, vel potius fit annullandus, in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Septembris 1723. refpondit: Ad 1. *negative. Ad 11. affirmative quoad primam partem & quoad fecundam habebitur ratio in caſibus particularibus, vifis litteris Coadjutoriarum. Ad 111. negative. Ad iv. affirmative. Ad v. negative. Ad vi. & viii. ad mentem; & mens eſt quod deleantur. Ad vii. negative. OR.*

- 72 ORDINIS S. FRANCISCI, in qua ad sequent. dub.

An Decretum hujus Sacre Congregationis editum die 17. Julii 1700. quo dictum fuit *servandum esse solum*, ita sit intelligendum, ut Indulgentia Portiunculæ acquiri possit a Christi fidelibus a Vesperis Kalendarum Augusti ad Vesperas diei sequentis non semel, licet pluries debitum intercedentibus requisitis, Ecclesiis Ordinum S. Francisci pluries visitaverint, sed toties, quoties easdem Ecclesias dicta die debitum intercedentibus requisitis visitaverint?

Sacr. Cong. Concil. die 4. Decemb. 1723. respondit, *servetur solum*.

- 73 URBIS, in qua ad sequens dub.

Quomodo se gerere debeat Parochos S. Spiritus in Saxia in collatione Baptismatis infantibus, qui ad Archihospitale deferuntur, sive iidem habeant Schedulam de Baptismo testantem, sive non habeant, & etiam si ex colore, & ceteris corporis qualitatibus deprehendantur, eosdem esse constituimus in ætate sex, aut decem mensium, vel annus anni cum dimidio?

Sacr. Cong. Concil. die 15. Januarii 1724. respondit: *Esse baptizandos sub conditione in omnibus casibus expositis juxta instructionem, & instructionem, quod excipitur a Baptismo sub conditione Casus Schedulæ, quæ habet certitudinem.*

- 74 NOVARIEN. io qua ad sequens dub.

I. An deunciationes Matrimoniorum, & Ordinaendorum, alicque similes functiones Parochiales faciendæ sint in celebratione Missæ Parochialis, quæ celebratur in Parochiali, & Collegiata Burgi Manerii, seu potius liceat Præposito, & Paracho ejusdem Collegiatae illas facere in celebratione Missæ conventualis contradicente Capitulo, in casu &c.

II. An liceat eidem Præposito, & Paracho habere Conciones ad Populum in diebus Dominicis, & Festivis inter celebrationem dictæ Missæ conventualis absque consensu Capituli, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 8. Julii 1724. respondit: *Ad 1. arbitrio Parochi. Ad 2. Affirmative, dummodo fiant ex suggestu, & non excedant modicam horam.*

- 75 BONONIEN. in qua ad sequentia dubia.

I. An constet de validitate translationis Ven.

Confraternitatis Salutis ab Ecclesia Villæ Fontanæ ad Ecclesiam Hospitalis Peregrinorum S. Antonii Abbatis Terræ Medicinæ, in casu &c.

II. An sustineatur Breve Apostolicum concessione perpetuæ Ecclesiæ modo dicti Hospitalis pro exercitio Functionum Ecclesiasticarum Confraternitatis, in casu &c.

III. An valeat eadem Confraternitas ab Ecclesia Hospitalis prædicti Imaginem B. Mariæ Virginis Conceptionis singulis annis in festo S. Pii V. seu Dominica eidem Festivitatæ sequenti ad dictam Ecclesiam Villæ Fontanæ processionaliter transferre; Subinde die Sabbati immediata post Festivitatem S. Augustini ad dictam Ecclesiam S. Antonii Terræ Medicinæ restituere; Nec non successivo die Dominico Missa solemnæ, ac Vesperis cum cantu celebratis, Processionem generalem facere per dictam Terram Medicinæ, in casu &c.

IV. An hujusmodi Processione expleta possit Capellanus Confraternitatis superpelliceo, & Stola indutus, absente, vel etiam renuente Paracho, Populum benedicere, in casu &c.

V. An liceat eidem Confraternitati facere aliam Processionem Pœnitentiæ nuncupatam in una ex diebus Hebdomadæ Sanctæ, in casu &c.

VI. An sustineatur aggregatio Confraternitatis facta Archiconfraternitati Cincturatorum Bononiæ, in casu &c.

VII. An ratione Privilegiorum ejusdem Archiconfraternitatis liceat ipsi Confraternitati facere Processiones in quartis Dominicis cujuslibet Mensis, & alias, tam intra, quam extra ambitum Ecclesiæ, in casu &c.

VIII. An liceat eidem Confraternitati celebrare per annum Missas privatas, & solemnes, tam pro vivis, quam pro defunctis in casu &c.

IX. An liceat Confraternitati Salutis sepelire in propria Ecclesia cadavera Confratrum, & Confororum, qui ibidem elegerint Sepulturam, & an ejusdem Capellanus, absente Paracho, valeat Officium, aliasque Functiones super iidem Cadaveribus exple, in casu &c.

X. An eidem Confraternitati liceat associare SS. Eucharistiæ Sacramentum, & cadavera Defunctorum cum aliis Confraternitatibus, atque cum ipsis interesse Processionibus, in casu &c.

XI. An liceat dictæ Confraternitati facere Novenas ante solemniores sive Ecclesiæ Festivitates cum Expositione Sanctissimi, nec non tempore infirmitatis alicujus Confratris velatam Pyxidem exponere, & ipsius Capellano in prædictis Functionibus Populum benedicere, in casu &c.

XII. An liceat eidem Confratribus recitare in

in dicta Ecclesia Hospitalis Peregrinorum S. Antonii Horas Canonicas cum cantu, vel absque cantu, in casu &c.

XIII. An in sepedicta Ecclesia Confraternitatis haberi possint publicæ Functiones de tempore dictarum Novenarum, & publicationis Indulgentiarum, aliarumque Ecclesiasticarum Functionum, in casu &c.

XIV. An eidem Confraternitati liceat quæstare tam intra, quam extra Territorium Castri Medicinæ, in casu &c.

XV. An liceat Confratribus S. Mariæ Salutis sacris indutis processionally ad Ecclesiam Archipresbyteralem accedere ad effectum Sacram Eucharistiam sumendi, tum in solemnitate Paschali pro satisfaciendo Præcepto Ecclesiæ, tum in aliis diebus infra annum; & an Archipresbyter eisdem dicto modo accedentibus teneatur Sacram Eucharistiam subministrare, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Julii 1724. respondit: Ad 1. & 11. affirmative: ad 111. affirmative, de licentia tamen Ordinarii: ad xv. affirmative in propria Ecclesia, negative extra propriam: ad v. affirmative: de licentia tamen Ordinarii: ad vi. affirmative: ad vii. affirmative intra ambitum, negative extra ambitum: ad viii. affirmative quoad Missas privatas tam pro vivis, quam pro Defunctis, quo vero ad solemnes pro vivis affirmative, & quoad solemnes pro Defunctis serventur Constitutiones Synodales: ad ix. affirmative ad primam partem, & quoad secundam negative; nisi Parochus vocatus renuat, vel alium Sacerdotem non substituat: ad x. affirmative, dummodo sit invitata: ad xi. serventur Constitutiones Synodales: ad xii. affirmative: ad xiii. affirmative in omnibus de licentia Ordinarii: ad xiv. & xv. arbitrio Ordinarii, & amplius in omnibus.

76 SAVONEN. in qua ad sequent. dub.

I. An Ædes Sacra S. Mariæ de Arenæ sit Ecclesia publica, vel Oratorium privatum, in casu &c.

II. An consistat de nullitate, & injustitia Interdicti, & respective suspensionis a Divinis, in casu &c. quibus dabitur die 28. Julii 1724. responsum fuit: Dilata, & fiat Placita Judicialis &c. At impetrata nova audientia proponitur dubium.

An sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Septembris 1724. respondit: Provisio recepta a decisis, Ecclesiam

esse publicam, facta tamen per Senatorem Imperialem in publico Instrumento declaratione, seu nolum jus habere in Area sita ante Ecclesiam, nec non quod Claves, tam Ecclesiæ, quam Area prædictæ retineantur a Capellano, & ad D. Secretarium cum Sanctissimo pro declaratione, quod Area non gaudeat immunitate; & quoad 11. affirmative, & amplius.

MONTIS FALISCI, in qua ad sequent. dub. 77

I. An onus Anniversarii, & Missarum annualium sit perpetuum, vel potius temporale ad vitam heredum Testamentariorum?

II. Quæ quantitas Missarum intelligatur sub nomine Anniversarii, & Missarum annualium?

III. An sub nomine Anniversarii, & Missarum annualium, intelligatur unum, & idem onus, seu potius sint onera diversa, & distincta?

IV. An pœna injuncta in casu contraventionis sit temporalis, restricta ad primos heredes, vel potius perpetua, repetita in aliis successive heredibus?

V. An Orator teneatur in solidum, vel pro sua virili tantum, & quid super aliis bonis per ipsum possessis, & emptis ab aliis coheredibus?

Sac. Cong. Concil. die 16. Decembris 1724. respondit: Ad 1. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam, & in reliquis satis provisum in primo.

TURRITANA, in qua ad sequentia dubia. 78

I. An Vicario Capitulari Turritano liceat procedere in Causis Canonicorum Ecclesiæ Metropolitanae, tam in communi, quam in particulari, non obstante illius suspensione, seu recusatatione per eisdem Canonicos, seu Capitulum allegata, in casu &c.

II. An competat Capitulo Metropolitano Turritano facultas recipiendi recusationes Vicarii Capitularis per Dioecesanos Turritanos propositas, seu proponendas, & respective deputandi Arbitros pro admittendis, seu rejiciendis Causis earundem recusationum, in casu &c.

III. An præfatus Capitulo Ecclesiæ Metropolitanae licitum fuerit recipere suspensiones, seu recusationes ejusdem Vicarii coram ipso propositas per R. D. Antonium Murgiam Rectorem Ecclesiæ Parochialis de Offi, & R. P. Antonium Franciscum Serram Plebanum Ecclesiæ Parochialis de Ofiolo, in casu &c.

IV. An Censuræ relaxare per eundem D. Vicarium Capitularem adversus Archipresbyterum,

rum, Decanum, & Canonicum antiquiorem prædictæ Ecclesiæ, insinuantur, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 16. Decembris 1724. respondit: Ad 1. affirmative: Ad 11. & 111. affirmative: ad 1v. negative.

79 TURRITANA, in qua ad sequens dubium.

An, & in qua parte sit standum, vel recedendum a decisis die 16. Decembris 1724.

Sacr. Congr. Concil. die 13. Januarii 1725. respondit: Ad 1. & 11. in decisis. Ad 111. recedendum a decisis. Ad 1v. in decisis.

80 ASCULANA, in qua ad sequent. dub.

I. An liceat Confratribus Confraternitatis Sanctissimi Suffragii Terræ Officiæ convocare Congregationes tam generales, quam particulares, ac devenire ad electionem Officialium, aliaque negotia Confraternitatis proponere, ac determinare abque licentia, & assensu Reverendissimi Episcopi, seu Vicarii Foranei, aut alterius Personæ per Reverendissimum Episcopum deputandæ, & quatenus affirmative;

II. An saltem Reverendissimus Episcopus in aliquo casu per se, vel per alium ab ipso deputandum possit intervenire dictis Congregationibus generalibus, & quatenus affirmative;

III. An Episcopus, seu Persona per eum deputanda possit suffragium ferre?

IV. An liceat Reverendissimo Episcopo movere Officiales, & Ministros a Confratribus electos, quatenus non sint idonei, & graves exceptiones patiantur?

VI. An Officiales teneantur reddere rationem eorum administrationis Ordinario, sive in actu visitationis, sive alio tempore, & in quo loco?

VI. An Officiales, sive Confratres possint acceptare Legata, & pecunias relictas a Testatoribus investire, vel in usus a Testatoribus destinatos, sive in alios erogare abque licentia Ordinarii?

Sacr. Congr. Concil. die 24. Martii 1725. respondit: Ad 1. 11. 1v. & vii. affirmative: Ad 111. negative. Ad v. affirmative, tam in actu Visitacionis, quam extra, & in loco ab Episcopo designato, in terra solum Officiæ. Ad vi. negative, & quoad Legata pure lucrativa, & erogationem in usus a Testatoribus designatos affirmative, sed cum participatione Episcopi.

81 JANUEN. in qua ad sequentia dubia.

I. An, & de cujus licentia Sacram Eucha-

ristiam recipere debeant Moniales, quæ eam recipere volunt ultra dies statutos a Constitutionibus, vel a consuetudine Monasterii, ut in illis omnes Moniales communicent?

II. Quomodo se gerere debeat Superiorissa Monasterii circa retentionem clavis parvæ fenestæ per quam sumitur a Monialibus Eucharistia, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Aprilis 1725. respondit: Ad 1. de licentia Confessarii ordinarii, & non Directorum, prævia participatione Prælati Ordinarii. Ad 11. servandum esse Decretum S. Congr. Episcoporum. & Regular. die 15. Septembris 1617.

DERTHONEN. Jurium Parochialium; in 82 qua ad sequent. dub.

I. An occasione processionum, seu Funerum faciend. cum interessentia Capituli, teneantur Parochi concedere sub Cruce Capituli, seu potius an, & sub qua Cruce sit incendum?

II. Statim frumenti occasione Funerum Patris, vel Matris Familias, aliaque oblationes funebres, an, & pro qua rata dividi debeant inter Ecclesiam Collegiatam, & Parochos?

III. An Canonicis Ecclesiæ Collegiatae habitans in domo sita intra fines alterius Parochiæ, ex quo dicta Ecclesia Collegiata careat ædibus canonicalibus, teneantur in ultima infirmitate recipere Sacramenta ab Ecclesia Collegiata, vel potius a Parocho domicilii, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Aprilis 1725. respondit: Ad 1. affirmative quoad primam partem, & quoad secundam quoad primum in prima: Ad 11. in decisis: ad 111. Dilata, & exhibeatur Breve Gregorii xv.

NEAPOLITANA Capellanatum, in qua ad 83 sequent. dub.

I. An Capellani, de quibus agitur, possint obtinere Beneficia Curata, vel Œconomias Ecclesiarum Parochialium, aut incumbencias expediendi Confessiones Monialium, vel alia onera cum celebratione Missarum incompatibilia acceptare, satisfaciendo per substitutiones oneri prædictarum Missarum?

II. An Capellani pro aliqua die cujuslibet hebdomadæ legitime impediti, qui Missarum celebrationem per alium Sacerdotem satisfaciunt, debeant quic Sacerdoti persolvere stipendium pro Capellanis statutum, vel solam elemosynam manualet?

III. An ad Capellanos uti supra impeditos, vel potius ad Officiales, vel Gubernatores Domus pertineat substituere Sacerdotes Missam celebrare debentes?

IV. An Capellani durante infirmitate teneantur oneri Missarum satisfacere per substitutum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Aprilis 1725. respondit: Ad 1. negative hoc est quoad incompatibilia cum celebratione Missarum per se ipsos: ad 11. negat. quoad primam partem, affirmat. quoad secundam: ad 111. affirmat. ad primam, negative ad secundam partem: ad 1v. affirmat. quoad Capellanos institutos a Clemente VIII. & quoad institutos a Clemente XI. exhibeatur Breve, & amplius.

84 BRUGNATEN. Collegialitatis, in qua ad seq. dub.

An constet de Collegialitate Ecclesie S. Stephani Pontis Sigeftri, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Aprilis 1725. respondit: Negative, & amplius.

85 GNESNEN. in qua ad sequent. dub.

I. An Archiepiscopus Gnesnen. poterit procedere ad exigendam redditionem rationis abique Adjunctis, in casu &c.

II. An censuræ relaxatz per eundem Archiepiscopum sustineantur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Aprilis 1725. respondit: Ad 1. affirmat. Ad 11. negative.

86 LUNEN. SARZANEN. *Præminentiarum*, in qua ad seq. dub.

I. An post erectam Ecclesiam S. Mariz de Populo in Collegiatam competat Archiepiscopo Sanctorum Hippolyti, & Cassiani de Saliterno jus canendi Missam in dicta Ecclesia Collegiata die Festo Sanctissimi Corporis Christi?

II. An Processio dicta die facienda cum Venerabili competat dicto Archiepiscopo illam inchoando a dicta Ecclesia Collegiata, vel ab alia Ecclesia intra Oppidum Pontremoli private ad dictum Præpositum, & Capitulum dictæ Collegiatz, live potius jus faciendi dictam Processionem præzitive pertineat ad dictum Præpositum, & Capitulum respectu dicti Archiepiscopi, & aliorum Parochorum dicti Oppidi?

III. An idem Præpositus Collegiatz teneatur recipere Olea Sacra e manibus dicti Archiepiscopi Sanctorum Hippolyti, & Cassiani, seu

potius iste teneatur illa recipere per manus dicti Præpositi?

IV. An Præpositus prædictus, & Capitulum teneatur processionaliter quotannis in Vigilia Ascensionis Domini nostri adire, & visitare dictam Ecclesiam SS. Hippolyti, & Cassiani, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Junii 1725. respondit: Ad 1. negative: ad 11. negative quoad primam partem, & affirmat. quoad secundam: ad 111. negat. quoad utramque partem: ad 1v. affirmat. ratione pia consuetudinis tantum.

ATRIEN. in qua ad seq. dub.

87

An cessio bonorum obstat Michaeli quin ad Sacros Ordines promoveri possit, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 23. Junii 1725. respondit: Non esse promovendum.

VIENNEN. *Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

88

I. An, & cui competat jus administrandi Sacramenta, & alia jura Parochialia exercendi in Doma, & intra septa Commendæ Sacri Ordinis Teutonici Civitatis Viennæ. tam quoad Familiam Commendatarii, quam quoad subditos, Vassallos, & Colonos Commendæ, & alios Inquilinos ejusdem Domus in casu, &c. & quatenus affirmative respectu Parochi quoad mere Inquilinos;

II. An Parochus teneatur petere licentiam a Commendatario pro tempore ad effectum ingrediendi dictam Domum, & septa Commendæ, ibique administrandi eisdem Inquilinis Sacramenta, ac alia jura Parochialia exercendi, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Julii 1725. respondit: Ad 1. competere Parocho quoad Inquilinos, & quoad reliquos scribatur Nuntio & Archiepiscopo juxta Instructionem; ad 11. negat.

REATINA, in qua ad seq. dub.

89

I. An sit procedendum ad executionem Brevis Datariz super impedimento Affinitatis ex copula illicita, in casu &c. & quatenus affirmat.;

II. An consensus a Contrahentibus sit renovandus coram Parocho, & testibus, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Julii 1725. respondit: Ad 1. affirmat. obvia dispensatione per Secretarium a Sanctissimo super falsa imputatione præterforum impedimentorum, de quibus agitur. Ad 11. affirmative.

SA.

90 SAVONEN. in qua ad sequent. dub.

I. An constet de sufficientia fructuum pro erigendis Capellanis, in casu &c. & quatenus affirmative;

II. An debeant esse perpetui, vel manuales?

III. An, & quibus competere debeat jus nominandi, in casu &c.

S. C. C. die 4. Augusti 1735. respondit: *Ad 1. affirmative juxta modum prescribendum ab Eminentiſſimo Presbitero, & amplius. Ad 2. debere esse manuales, & amplius. Ad 3. spectare ad Officiales Confraternitatis.*

91 ROMANA, seu BONONIEN. in qua ad seq. dub.

I. An distributio Dotium fieri debeat Puellis Romæ degentibus, vel potius Puellis in Civitate Bononiæ habitantibus, & quatenus fieri debeat Puellis in Urbe degentibus;

II. An ex gratia indulgeri possit heredi, ut medietatem Dotium distribuat Puellis in Urbe degentibus, & aliam medietatem Puellis in Civitate Bononiæ commorantibus?

S. Cong. C. die 22. Septemb. 1725. respondit: *Ad 1. quoad primam partem affirmative, quoad secundam negative. Ad 2. negativ.*

92 CATHACEN. in qua ad seq. dub.

I. An professio Fidei sit emittenda tam a Canonicis Cathedralis, quam Collegiarum?

II. An eadem emitti possit per Procuratorem?

III. An sit emittenda coram Episcopo, aut ejus Vicario, & deinde coram Canonicis capitulariter congregatis?

IV. Quibus poenis subjaceant non emittentes, vel debito modo non emittentes professionem Fidei?

Sac. Cong. Concil. die 9. Februarii 1726. respondit: *Ad 1. esse emittendam a Canonicis Cathedralis, & non Collegiarum: ad 2. negativ: ad 3. emittendam esse coram Episcopo, aut ejus Vicario, & etiam coram Canonicis capitulariter congregatis, sufficere tamen si emittatur coram Capitulo, cui Episcopus, vel Vicarius generalis interfuit: ad 4. non facere fructus suos, sed distributiones lucrari pro bonis quibus intersunt.*

93 LANCIANEN. in qua ad seq. dub.

I. An Ordinatus ad titulum Beneficii teneatur in illius resignatione individualiter expresse, se fuisse ad ejus titulum ordinatum?

II. An hæc individua expressio suppleatur per assertivam, forsitan ordinatus?

III. An constare debeat per probationes concludentes, resignantem habere, quo commodè vivere possit?

IV. An hæc probatio censeatur adimpleta per solam confessionem juratam resignantis?

V. An resignans teneatur aliud Beneficium habitum, vel alia bona subrogare Beneficio resignato?

VI. An hæc subrogatio facienda sit per Episcopi declarationem, in casu &c.

S. C. C. die 9. Februarii 1726. respondit: *Ad 1. affirmat. Ad 2. negat. & ad mentem, & mens est quod hæc resolutio habeat locum in futuris resignationibus. Ad 3. v. & VI. affirmat. Ad 4. negat.*

AUXIMANA, in qua ad seq. dub.

94

An Rectores Beneficiorum, Capellani, alii que celebrantes in Ecclesia Collegiata Cinguli teneantur solvere utensilia Capitulo dictæ Ecclesiæ, & pro qua summa, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 25. Februarii 1726. respondit: *Rectores Beneficiorum, Capellanos perpetuos, Canonicos obtinentes ultra Canoniciatum Capellanias perpetuas, & ipsam Capitulum pro rata onerum perpetuorum teneri ad solutionem Utensilium Sacristiæ ad rationem anni oboli pro quolibet Missa, exceptis tantum a solutione Utensilium Missæ adveniens, & amplius.*

VOLATERRANA; in qua ad seq. dub. 95

I. An Patres Conventuales S. Francisci Montis Aëri invitati, accedentes ad sonus convenire debeant in Ecclesia Parochiali ejusdem Loci, inde omnes una cum Parochio processuri ad locum, ex quo defunctus est efferendus?

II. An Cadavera Defunctorum in Ecclesia PP. Minorum Conventualium sepelienda, antequam ad eorum Ecclesiam deferantur, debeant prius asportari ad Parochialem, seu potius recto tramite deferri ad Ecclesiam Patrum? & quatenus affirmative quoad primam partem;

III. An super Cadaveribus primo transportatis ad Parochialem possit Archipresbyter Exequias, vel alias funebres functiones peragere, & aliquam funeris partem accipere?

IV. An Archipresbyter associando Cadavera sepelienda in Ecclesia Patrum Conventualium teneatur incedere sub illorum Cruce, seu potius valeat propriam Crucem elevare? & quatenus affirmative quoad secundam partem;

V. An Archipresbyter dicti loci possit ingre-

RESOLUTIONUM &c.

223

di cum Cruce, & Stola eorum Ecclesiam, & super Cadaveribus Defunctorum ibidem tumultuandum officium peragere?

VI. An Archipresbytero debeatur Quarta pro illis Defunctis, qui ibidem tumultuantur, seu potius eidem obiter exemptio? & quatenus affirmative quoad primam partem;

VII. An Archipresbyter dempta prædicta Quarta, restituere teneatur Cadavera Thomæ Fabri, Sebastiani Bortini, & Joannis Mangoni, & emolumenta desuper percepta?

VIII. An Archipresbyter teneatur invitare Patres ad Officia, quæ in Parochiali peragi solent, seu potius eisdem Patribus quavis non invitatis liceat antedictis Officiis intervenire?

IX. An liceat Patribus invitare Populum ad faciendâ Officia pro Animabus Purgatorii in eorum Ecclesia?

X. An liceat Patribus Conventualibus docere Processiones extra Claustra, præter quam in casibus comprehensis in transactione anni 1703.

XI. An liceat Patribus Conventualibus exponere in eorum Ecclesia Ven. Eucharistiæ Sacramentum, & populo benedicere?

Sac. Cong. Concil. die 16. Martii 1726. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. negat. nisi Defunctus, vel heres aliter ordinaverint: ad 111. affirmative, quoad primam partem; & quoad secundam deberi Parochio intortitum tantum, quæ ponuntur circa cadaver: ad 1v. affirmative, quoad primam partem, negative quoad secundam; ad v. negative: ad vt. servetur Constitutio Sanctissimi Domini Nostri a Die editionis ejusdem: ad vii. quoad Thomam & Sebastianum, teneri etiam quoad quartam, sed non esse Cadavera exhibenda, & quoad Joannem, Parochum non teneri: ad viii. negative: ad ix. affirmative: ad x. negative, nisi de consensu Parochi, vel de licentia Episcopi: ad xi. affirmative, accedente consensu Ordinarii, & amplius.

96 FLORENTINA, in qua ad seq. dub.

I. An Presbyteri Missionis possint celebrare, & respective canere Missas, ac Vesperas solemnes in Festo Dedicationis S. Michaelis Archangelii in Ecclesia ejusdem Sancti nuncupata *delle Romie*, contradicente, seu dissentiente Parocho S. Quirici nuncupato *delle Manigole*, in casu &c.

II. An itidem Sacramenta Pœnitentiæ, & Eucharistiæ administrare, & Doctrinam Christianam docere, contradicente Parocho, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 30. Martii 1726. ref.

pondit: Ad 1. affirmative: ad 12. affirmative; dummodo Doctrina Christiana non fiat in hora in qua fit in Parochia.

CREMONEN. in qua ad seq. dub.

97

I. An sit standum, vel recedendum a declis sub die 5. Junii 1723. quoad secundum dubium?

II. An Confraternitas Oratorion, & Mortis Oppidi Casalensis Majoris aggregata Archiconfraternitati Urbis, possit sine licentia Episcopi in suo Oratorio exponere Eucharistiæ infra annum, & præcipue 40. horarum in Octava Defunctorum, aliasque functiones peragere juxta assertum Institutum, in casu, &c. & quatenus negative;

III. An sufficiat semel dictam licentiam petere, tam pro expositione infra annum, quam 40. horarum, aliisque functionibus juxta d. ass. Institutum, seu potius illa requiratur toties quoties?

IV. An petita, & non obtenta dicta licentia, habeatur pro concessa, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Aprilis 1726. respondit: Ad 1. in decisus: ad 11. negat. quoad primam partem, & quoad secundam explicitur functiones: ad 111. servetur solitum: ad 1v. negat. & amplius in omnibus.

FULGINATEN. in qua ad seq. dub.

98

An delatio Venerabilis in processione, quæ singulis annis fieri solet die ultima Aprilis, sit faciendâ a Capellano Confraternitatis, vel potius a Parocho, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Maii 1726. respondit: Delationem esse faciendam a Capellano Confraternitatis de licentia Episcopi.

MANTUANA, in qua ad seq. dub.

99

An sit locus Gratia pro aperitione fenestrarum, & constitutione manufœculæ ad effectum audiendi Missam, & assistendi ceteris Divinis Officiis celebrandis in Ecclesia Parochiali S. Cathaldi favore D. Comitis Theodosii, & aliorum de Panizzis, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 18. Maii 1726. respondit: Negative, & amplius.

CALARITANA, in qua ad seq. dub.

100

I. An Vicarius Capitularis recusari possit ex legitima causa? & quatenus affirmative;

II. An competat Capitulo facultas deputandi Arbitros, qui de causis recusationis cognoscant? & quatenus affirmative;

III. An

III. An idipsum locum habeat, quando Vicarius procedere debeat cum Adjunctis &c.

Sacr. Cong. Concil. die 6. Julii 1726. respondit: Ad 1. affirmat. ad 11. affirmat. in casu &c. ad 111. affirmat.

101 DERTHONEN. in qua ad seq. dub.

I. An, & de quibus consistat attentatis, & quomodo sint purganda?

II. An Archiepiscopus Ecclesie Collegiatæ Oppidi Pontis Curoni fuerit, & sit obligatus subministrare vinum, & Hostias Capellanis, aliisque Presbyteris de Clero celebrare volentibus, vel obligatus ad celebrandum Missas in eadem Ecclesia, & quatenus negativæ;

III. An & quomodo prædictus Archiepiscopus sit reintegrandus de expensis pro vino, & Cera, & Hostiis subministratis ab anno 1717. usque ad diem 25. Martii inclusive anni 1722. & in qua summa?

IV. An sint rescindendæ expensæ litis, & in qua summa, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 6. Julii 1726. respondit: Ad 1. quoad Clerum propter recursum ad Judices Laicos Eminentissimus Archiepiscopus procedat prout de jure, quo vero ad Archiepiscopatum circumscriptibunda esse omnia gesta post intimationem Brevis cum omnibus inde secutis: ad 11. Archiepiscopus non teneri ad subministranda utensilia, de quibus agitur, illis, qui celebrant in sua Ecclesia ex obligatione Beneficii, sive Capellanis, excerptis illis, cum quibus habeat conventiones particulares, & quoad Missas adventitias teneri ad dictam administrationem, quatenus permittat eos in sua Ecclesia celebrare, nec teneri ad has Missas adventitias admittendas, nisi solus usus sit per Celebrantes: ad 111. affirmativæ juxta resoluta in secundo dubio: ad 1v. non esse rescindendas expensas factas occasione litis in hac Sac. Congregatione, & quoad alias ad Eminentiss. Metropolitanum prout de jure.

102 TRIVICANA, seu TRICARICEN. in qua ad seq. dub.

I. An mobilia, libri, pecuniæ, argentea, aliæque bona (præter Sacra Paramenta bon. Mem. Simonis Viglini prius Episcopi Triviciani, & postea Tricaricen. reperta tempore ejus obitus spectent ad Ecclesiam Trivicanam, vel potius ad Ecclesiam Tricaricem. in casu &c.

II. An Paramenta, & Vasa Sacra, aliæque Argentea, & Suppellectilia ad usum Capellæ, &

culum Divinum destinata, reperta ut supra, debeantur Ecclesie Trivicanæ, vel potius dictæ Ecclesie Tricaricen. in casu &c.

III. An argentea, mobilia, aliæque bona ab Ecclesia Trivicana commodata dic. bon. mem. Episcopo Viglino, tunc Episcopo Trivicano, debeant eidem Ecclesie Trivicanæ restitui, in casu &c. & quatenus affirmative;

IV. An, & a quo, & ex quibus bonis, illis non extantibus, debeat solvi illorum pretium, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 6. Julii 1726. respondit: Ad 1. & 11. pertinere ad Ecclesiam Trivicanam: ad 111. affirmativæ: ad 1v. solvenda esse ex hereditate Episcopi.

COMPSANA Spolii, in qua ad seq. dub. 103

I. An in obitu Parochorum Civitatis, & Diocesis Complanæ liceat Archiepiscopo pro tempore ab hereditate Parochi defuncti exigere præteritum spoliū? & quatenus affirmative;

II. In qua summa, vel rebus sit solvendum, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 6. Julii 1726. respondit: Ad 1. negat. ad 11. satis provisum in primo.

FLORENTINA. in qua ad seq. dub. 104

I. An adhuc subsistat Matrimonium in Judaismo contractum inter Riccam, & Abraham? & quatenus affirm.

II. An Abraham post suam, & Blancæ conversionem teneatur ad redeundum cum Ricca, & Blancam relinquendam? & quatenus affirmative;

III. An Ricca cogi possit ad cohabitandum cum Abraham ad Fidem converso? & quatenus affirmative;

IV. An Summus Pontifex dispensare possit, ut Abraham conversus permaneat in Matrimonio in infidelitate, ut supra, contracto cum Blanca? & quatenus affirmative;

V. An consilium præstandum sit Sanctiss. Domino nostro pro concessione dictæ dispensationis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 27. Julii 1726. respondit: Ad 1. & 11. affirmat. in reliquis Dilata, & scribant Theologi, & Canoniste, & perquirant exempla, & ad mentem.

PLACENTINA, in qua ad seq. dub. 105

I. An Episcopo Placentino liceat visitare Ecclesiam Campesensem S. Mariæ de Albino Pontis Nurii? & quatenus affirmative;

II. An

II. An liceat Patribus Carmelitibus in eadem Ecclesia celebrare consueatas festivitates sine licentia, & assensu Parochi, & in ea Sedes Confectionales retinere, in casu &c.

III. An celebratio Festi S. Firmi & aliarum Festivitarum expleta in Oratorio S. Mariz de Albiano post comminatum Interdictum sit attentata, ita ut omnes actus supradicti sint circumferibendi, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Augusti 1726. respondit: *Ad t. affirmative, jure tamen delegato: ad t. affirmative: ad 111. negative.*

106 POLICASTREN. in qua ad seq. dub.

I. An sustineatur novum assignamentum subrogationis Capitalium in locum bonorum stabilium, in casu &c. & quatenus negative;

II. An sit locus novo assignamento, & quatenus affirmar.

III. Super quibus bonis, & quomodo sit faciendum?

Sac. Cong. Concil. die 17. Augusti 1726. respondit: *Ad t. negative: ad 11. negative, & esse manutinentiam assignationem factam ab Episcopo de Resa, reservata jure Capellano agendi super bonis hereditariis in casu deficientie assignatorum, prout de jure: ad 111. provisum in precedentibus, & amplius.*

107 URITANA, in qua ad seq. dub.

An Officiales Patentati Commendæ SS. Mauricii, & Lazari sint exempti a jurisdictione Ordinarii, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 7. Sept. 1726. respondit: *negat.*

108 DERTHONEN. in qua ad seq. dub.

An, & in qua parte sit standum, vel recedendum a decisio die 6. Julii 1726.

Sac. Cong. Concil. die 28. Septembris 1726. respondit: *Quoad 1. & 11. in decisio, & quoad 111. non esse molestandos, quoad prateritum illos, qui celebrant Missas adventitias, quatenus acquiescant resolutioni, & ad 1v. in decisio, sed teneri pro virili, & amplius.*

109 URGELLEN. in qua ad seq. dub.

I. An erectio Canoniciatus in Lectoralem, & ejusdem collatio sustineatur, in casu? & quatenus affirmative;

II. An Canonici Theologali concionare possint. **TOM. VIII.**

sit per alium, & quatenus id facere possit, petita licentia a Capitulo, & sufficiat, quod eam petat, vel ulterius necessarium sit, quod obtineat?

III. An constet de recuribus ad Judices Laicos, in casu &c.

IV. Quomodo sit providendum in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Septemb. 1726. respondit: *Quoad 11. teneri petere, & obtinere licentiam a Capitulo salvo recurso ad Episcopum. In reliquis ad Judicem executores in litteris datum.*

BAMBERGEN. Canoniciatus, in qua ad seq. 110
quont. dub.

I. An, & ad quem spectet ius conferendi Canoniciatum Collegiatæ Ecclesiæ S. Stephani Bambergen. in casu &c. & quatenus spectet ad Eminentiissimum Ordinarium;

II. An Collatio dicti Canoniciatus per ipsam facta favore Joan. Josephi Lobenhoffer sit valida? & quatenus negat.

III. An provisio Apostolica dicti Canoniciatus favore ejusdem Joan. Josephi sustineatur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Septembris 1726. respondit: *Ad 1. spectare ad Turnarium: ad 11. satis provisum in primo: ad 111. negative, & amplius.*

PORTUCALLEN. in qua ad seq. dub. 111

I. An Interdictum Ecclesiarum per Vicarium Capitularem Portucallen. appositum in Ecclesia, seu Capella publica patronali B. Joannæ sustineatur, in casu &c.

II. An oblationes factæ, & faciendæ Ven. Imagini d. Beatæ in dicta Capella spectent ad Parochum S. Fantini de Regoa, vel potius sint applicandæ usui, commodo, & decori d. Imaginis, dictæque ædicule, in casu &c.

III. An ad dictum Parochum, vel potius ad Fundatricem Capellæ prædictæ, seu personam Ecclesiasticam ab ipsa deputandam, & ab Ordinario approbandam spectet administratio dd. oblationum, in casu &c.

IV. An in Capella prædicta possint celebrari Missæ votivæ tam solemnes, quam privatæ, alizque ex particulari devotione, etiam per Sacerdotes d. Capellam visitantes absque licentia d. Parochi, in casu &c.

V. An Sacerdotes, sive seculares, sive Regulares ad celebrandas Missas votivas eligi possint a Patrona Fundatrice, & successoribus in Patronatu independentes a sepelitione Parochi, in casu &c.

VI. An sit concedendum Fundatrici habere, & retinere Sepulcrum in dicta Capella Patronali pro se, & suis Successoribus, in casu &c.

VII. An sit concedenda exemptio dictæ Capellæ Patronalis Portucale. Sede Episcopali vacante, a Jurisdictione Capituli Portucale. cum subiectione immediata Sedi Apostolicæ, ejusque Nuncio pro tempore in Regno Lusitanie degenti, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 11. Januarii 1727. respondit: Ad 1. negative: ad 11. negative quoad primam partem, & affirmat. quoad secundam: ad 111. spectare ad Parochum una cum œcono Ecclesiastico ab ipsomet Episcopo deputando, & in casu vacationis Episcopatus a Metropolitano: ad 14. & v. affirmat. quoad privatas tantum: ad 11. affirmative, salvo iuribus: ad 111. negative.

112 VIENNEN. *Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

I. An, & cui competat jura administrandi Sacramenta, & alia jura Parochialia exercendi in Domo, & intra septa Commendæ S. Ordinis Theutonici, Civitatis Viennens. tam quoad Familiæ Commendatarie, quam quoad Subditos, Vassallos, & Colonos Commendæ?

II. An, & qua pompa Parochus ingredi debeat Domum, & septa Commendæ occasione administrandi Sacramenta Inquisitionis ejusdem Domus, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 8. Februarii 1727. respondit: Ad 1. competere Capellano Commendæ per Ordinarium approbando jura administrandi Sacramenta familiaribus tantum actu inferiuntibus intra septa Domus Commendæ, & sub obedientia Commendatarii viventibus juxta Bullam Gregorii XIII. & quoad reliquos negative, & scribitur Nuncio juxta Instructionem: ad 11. ingredi debere cum pompa majore, quæ fieri solet in Urbe Viennens. & scribitur eidem Nuncio juxta Instructionem.

113 MANTUANA, in qua ad seq. dub.

Quomodo, & in qua summa liceat Parochis Sæcularibus exigere quartam funeralem ab Ecclesiis Regularium, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 8. Februarii 1727. respondit: Solvendum esse a Regularibus medietatem, tam Cærorum, quæ deferuntur per viam, quam aliorum, quæ acceduntur in Ecclesia circa cadavera, & castrum Doloris, & Altaria.

AUXIMANA *Procuracionis*, in qua ad seq. dub. 114

I. An procuratio sit præstanda per contributionem ab omnibus Parochis, Beneficiatis, Ecclesiis, Monasteriis, & Confraternitatibus Montis Philopirani? & quatenus affirmative?

II. An Parochi, qui sustinerant totum pondus Procuracionis in retroactis Visitationibus sine proportionaliter reintegrandi, & a quo fieri debeat repartitio & exactio, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 15. Martii 1727. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. affirmative: pro ultimis procuracionibus, & amplius.

TIBURTINA, in qua ad seq. dub.

115

I. An in electionibus Abbatissarum in Monasteriis sub disciplina Regularium Minor. de Observantia possit Episcopus secum conducere Cancellarium? & quatenus affirmat.

II. An liceat eidem Cancellario interesse, ac assistere Secretiniis, ac Electionibus Abbatissarum, quæ sunt in Monasteriis Monialium Ordinis Minorum de Observantia Tiburis? & quatenus negative?

III. An item dictus Cancellarius, durante Scrutinio permanere possit intra Ecclesiam, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 26. Aprilis 1727. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. negative: ad 111. nec Cancellarium, nec Fratres, exceptis Superiore, & Scrutatoribus, permanere posse intra Ecclesiam.

ROMANA, in qua ad seq. dub.

116

An, & a quo sint solvenda utensilia pro celebratione Missæ quotidianæ, & ad quam rationem, in casu &c. ita sit standum, vel recedendum a decisio die 24. Augusti 1720.

S. Cong. Concil. die 10. Maii 1727. respondit: Previo recessu a decisio, utensilia esse solvenda a Capellano ad rationem Sæctorum quatuor quolibet anno, & ad Eminentissimum Præfatum.

MACERATEN. in qua ad seq. dub.

117

An Episcopus Maceraten. possit jure ordinario visitare Confraternitatem sub invocatione S. Mariæ Misericordiæ erectam in Ecclesia ejusdem tituli, sita in Castro Urbisagliæ, quamvis in solo Basilicæ Lateranensis ædificata sit, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 10. Maii 1727. respondit: affirmat.

MA.

218 MAZARIEN. in qua ad seq. dub.

I. An Episcopus habens facultatem dandi Benedictionem Apostolicam constitutis in articulo mortis, teneatur quoad Moniales eam committere eorum Confessorio ordinario, vel potius sit in ejus facultate aliquando ingredi Monasterium, ut eis det Benedictionem, & quatenus affirmat. quo ad secundam partem.

II. An, & quibus locis comitatus Monasterium ingredi debeat.

III. An Episcopus, & Confessarii, siue ordinarii, siue extraordinarii ingredi possint Monasterium absque ulla limitatione, quando vocentur ab aliqua Mortali infirma, quæ pro sua devotione vult confessionem explere?

IV. Quenam sint conditiones requiritæ, ut Regulares habentes facultatem dandi habitum suæ Religionis Mulieribus non collegialiter viventibus, dictum habitum dare possint, & an examen dictarum facultatum pertineat ad Episcopum?

S. Cong. Conc. die 10. Maii 1727. respondit. Ad 1. negativè quod primam partem, & ad secundam affirmativè, & ad Dominum Secretarium cum Eminentiſſimo Secretario Brevium: ad 11. debere ingredi in casu, de quo agitur cum Confessorio Monialium, & non probo Sacerdote per eum eligendo: ad 111. uniantur Decreta: ad IV. examen facultatum concedendi habitum pertinere ad Sedem Apostolicam; Examen conditionum quoad mulieres vestiendas, & licentiam vestiendi pertinere ad Ordinarium; Et conditiones vestiendarum esse expressas in Decretis generalibus alias editis, & hæc Decreta esse omnino servanda.

219 VALVEN. seu SULMONEN. in qua ad seq. dub.

I. An Ecclesia noviter constructa in Terra Scanni sub invocatione S. Matris Liberatricis sit subjecta jurisdictioni Episcopi Valveu. & Sulmonen. & respective Parocho Ecclesiæ Matricis ejusdem Terræ, itaut liceat Parocho, & Clero Ecclesiæ Matricis exercere actus jurisdictionales & gerere functiones Sacras absque dependentia a Laicis?

II. An liceat in eadem Ecclesia habere Sepulchra, & respective possint Cadavera tumulari absque licentia, & in præjudicium jurium Parochialium?

III. An Patres Conventuales Terræ Scanni vocati a Prioribus, & Officialibus Laicis Ecclesiæ constructæ in dicta Terra sub invocatione S. Matris Liberatricis ad celebrandum Mis-

sa, easque canendum in dicta Ecclesia, atque alia similia peragendum, possint impediri, & prohiberi, & quatenus &c. pro quibus actibus, & a quo, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 10. Maii 1727. respondit: Ad 1. Ecclesiam esse subjectam Episcopo quoad jura Episcopalia, & Parocho quoad jura Parochialia: ceterasque Sacras functiones posse in ea fieri a Parocho, & Clero, volente Episcopo absque ulla dependentia a Laicis: ad 11. licere habere sepulchra, accedente licentia Episcopi, & posse in eis cadavera tumulari, si eligantur sepulchra absque licentia Parocho, sed salvis juribus Parochialibus: ad 111. affirmat, & doceatur de legitima erectione Confraternitatis.

FLORENTINA, in qua ad seq. dub.

120

I. An Archiepiscopus visitans Ecclesias, & Vicarias subjectas Monasterio Cassinensi, possit exigere Procuracionem in casu &c. & quatenus negative;

II. An teneatur Archiepiscopus restituere procuraciones exactas, in casu &c.

S. C. C. die 7. Junii 1727. respondit: Ad 1. negat. ad 11. esse restituendas pecunias depositatas.

NOVARIEN. in qua ad seq. dub.

I. An occasione delationis Cadaverum siue Parochia S. Crucis, siue alienæ ad Ecclesiam exteriorem Monialium Capuccinarum Parocho S. Crucis pertineat jus funerum cum Cruce, & Siola privative ad Confessarium dictarum Monialium, seu potius ipsi Confessorio, an in supposito debeat ipsi Parocho Quarta funeris Cruce etiam positæ super Altare, esto, quod Cadaver sit alienæ Parochiæ?

II. An possit Parochus in eadem Ecclesia, & in suffragium Defunctorum inibi tumulorum explere Anniversaria cum Officio, & Missa in cantu, siue ex devotione heredum, siue ex dispositione Testatorum?

III. An liceat ipsi Parocho in Sabbato Sancto benedicere Collocutoriis, aut Januæ Monasterii, vel Hospitio Tertiariorum connexo, tum etiam Tertiariis ipsis administrare Sacramenta, siue in vita, siue in morte, vel eorum exequias peragere pro tumulo intra ipsam Ecclesiam?

IV. An valeat Parochus in dicta Ecclesia assistere Matrimonis, vel eorum denuntiationes facere, aut benedictiones Mulierum post partum, vel similes impertiri, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 23. Augusti 1727. respondit: Ad 1. quoad primam dubii partem affirmati-

mative, ad secundam negativæ, ad tertiam servatur solutum: ad 1. affirmativæ quoad Anniversarium reliquum a Pedrellio, & quoad alia coadijuvantur probationes: ad 11. negat. quoad primam partem, & ad secundam, ad mentem: ad 12. negativæ, & amplius in omnibus.

122 ACERRARUM in qua ad seq. dub.

I. An Canonici Ecclesiæ Cathedralis Acerrarum teneantur certiorare Reverendissimum Episcopum de Capitulo per eos expendo circa materias concernentes interesse ejusdem Capituli, & quatenus affirmative;

II. An, & quomodo sit certiorandus;

III. An prædictis Canonici liceat ab eorum Diocesi abesse absque licentia Episcopi, & quatenus negativæ;

IV. An sustineatur Edictum Reverendissimi Episcopi, etiam quoad absentiam paucorum dierum, & respective trium Mensium a S. Concilio Tridentino concessorum?

V. An pœna ducatorum 12. imposita per Episcopum adversus Canonicos non intervenientes Congregationi Casuum Moralium, & Sacrorum Rituum sustineatur, sive potius sit moderanda?

VI. An Canonici, qui respondere debent Casibus Moralibus in dicta Congregatione proponendis teneantur pari extractionem, ut dicitur a sorte, sive potius sit servanda consuetudo respondendi?

VII. An, & quanto tempore se expedire debeat Episcopus a Sancta Visitatione?

VIII. An pœna ducatorum centum ab Episcopo imposita contra Canonicos absentes de tempore Visitationis absque ejus licentia, sustineatur?

IX. An sustineatur Edictum Episcopi præscribens modum accedendi ad Chorum ad effectum recitandi horas Canonicas, sitque observandum, sive potius sit servanda consuetudo, & idem Edictum moderandum?

X. An dicti Canonici ultra Missam Conventualem teneantur quoque celebrare Missam de Fetiæ, & an dictam Missam Conventualem teneantur applicare pro Benefactoribus, sive potius sit servanda consuetudo?

XI. An dicti Canonici teneantur quolibet mense celebrare Anniversarium pro Benefactoribus, sive potius sit servanda consuetudo?

XII. An dicti Canonici ultra horas Canonicas teneantur quoque in Choro recitare Officium Defunctorum, B. M. Virginis, & Psalmos Penitenciales, & Graduales, sive potius sit servanda consuetudo? & quatenus affirmat,

XIII. An in casu deficientiæ sit exequenda pœna ab Episcopo imposita?

XIV. An Canonici infirmi pro lucrandis distributionibus quotidianis teneantur servare Edictum Episcopi, sive potius sit servanda consuetudo?

XV. An præfati Canonici teneantur inservire eorum Ecclesiæ alternative, & per Hebdomadam, sive potius quotidie, & quatenus affirmative quoad secundam partem?

XVI. An suspensio imposita per eundem Episcopum in casu absentis sustineatur, & quatenus affirmative;

XVII. An, & quomodo incurrant eandem pœnam suspensionis?

XVIII. An suspensio relaxata per Episcopum contra nonnullos Canonicos sustineatur, in casu &c.

XIX. An sustineatur Edictum Episcopi, quo sub pœna suspensionis ipso facto percipitur, quod Canonici non possint frui absentia trium Mensium a Sac. Concilio Trid. concessorum tempore Adventus, & Quadragesimæ?

XX. An sustineatur idem Edictum Episcopi, quo sub eadem pœna præcipitur, ut ultra tertiam partem non possint simul frui dicta absentia trium mensium, & quatenus negativæ;

XXI. An, & in quo numero liceat eis abesse?

XXII. An sustineatur aliud Edictum Episcopi, quo sub eadem pœna suspensionis præcipitur, ut Epistola in Missa Conventuali canatur ab uno ex Canonicis Choro inservientibus, sive potius sit servanda consuetudo canendi dictam Epistolam per Clericum inservientem Celebranti?

XXIII. An Procurator Capituli possit abesse a servitio Chori ex causa sui officii per quinque menses, juxta præscripta in statutis ipsius Ecclesiæ Cathedralis?

Sac. Congr. Concil. die 23. Augusti 1727. respondit: Ad 1. affirmative, si Episcopus fruitur Præbenda Canonicali: ad 2. esse certiorandum per Canonicum Secretarium, vel alium Canonicum sub pœna tamen nullitatis abusus in casu contraventionis: ad 3. negativæ sub pœna ducatorum quinque tantum in casu contraventionis, & in subsidium suspensionis: ad 4. prævisum in tertio: ad 5. pœnam esse reducendam ad solutionem unius ducati pro qualibet vice: ad 6. affirmative quoad primam partem, & negativæ quoad secundam: ad 7. Episcopum curare debere, ut quanto citius se expediat a S. Visitatione ad formam Concilii; ad 8. pœnam esse reducendam ad ducata quinque: ad 9. Edictum esse observandum in diebus tantum solemnibus: ad 10. affirmative quoad primam, & secundam partem, & negativæ quoad tertiam: ad 11. servatur.

vandam esse consuetudinem: ad 12. ut ad proximum: ad 13. negative: ad 14. hortandos esse, sed non cogendos: ad 15. negative ad primam partem, affirmative quoad secundam: ad 16. non sustineri nisi in subsidium: ad 17. satis provisum in precedenti: ad 18. negative: ad 19. affirmative, delectis verbis: Ipso facto: ad 20. ut ad proximum: ad 21. satis provisum in precedente, ad 22. Missam Conventualem esse canendam cum Diacono, & Subdiacono, delecta parva suspensionis: ad 23. negative, sed tantum abesse posse tempore necessario pro suo Officio explendo.

123 ALEXANDRINA, in qua ad sequent. dub.

1 An Confraternitas S. Mariz Misericordiz, & S. Rocchi Civitatis Alexandriz, aggregata Archiconfraternitati S. Rocchi Urbis, possit sine licentia, & interventu Parochi exponere in suo Oratorio Lignum S. Crucis?

11. An eadem Confraternitas possit pariter sine licentia, & interventu Parochi exponere in suo Oratorio Sanctissimam Eucharistiam, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 11. Februarii 1728. respondit: Ad utrumque affirmative accedente licentia Episcopi, & amplius.

124 BONONIEN. in qua ad sequentia dubia.

1 An Parochus pro tempore Ecclesie S. Mamantis debeat esse Pater Spiritualis Confraternitatis S. Mariz de Libertate, vel potius, ius eligendi sibi Patrem Spiritualem amovibilem pertineat ad eandem Confraternitat.

2 An Parochus invitari debeat, ut presideat Congregationibus faciendis pro dispensatione dotis relicte ab Angelo Michael de Vabotis, seu &c. & cuiuscumque in posterum relinquenda, nec non in his, quæ concernant temporalia, ac rerum œconomiam?

3 An Parochus invitari debeat, ut presideat Congregationibus faciendis tam in imbussationibus, & extractione Priorum, & Officialium, quam in redditione rationum?

4 An Parochus invitari debeat quibuscumque Congregationibus versantibus circa spiritualia, & Rituum?

5 An Parochus interesse possit, si velit, in præmissis Congregationibus, in quibus decisum erit, invitandum non esse?

6 An Confraternitas independentem a Parocho explere possit quascumque functiones in propria Ecclesia?

7 An pro solitis Exercitiis Spiritualibus peragendis a Confraternitate a die Dominicæ Ascen-

Tom. VIII.

sionis, ad diem festum S. Michaelis Archangelii Septembris ultra licentiam Ordinarii, requiratur etiam consensus Parochi, in casu &c.

8 An præstanta sit elemosyna Parocho, vel alteri per eum deputando Celebrarii Missam, tam pro consecratione, quam pro consummatione Sanctiss. Sacramenti exponendi in huiusmodi Exercitiis, in casu &c.

9 An Parochus dando benedictionem cum Venerabili Eucharistia Sacramento, quidquam præterdere possit, ut tradatur Ecclesie Parochiali, seu potius id gratis agere debeat?

10 An Parochus, vel interveniens ad canendam Missam, vel ad dandam benedictionem, habeat ius sibi eligendi Diaconum, Subdiaconum, ceterosque Ministros?

11 An Confraternitas occasione dictorum Exercitiorum quæsuare possit per Ecclesiam pro Animabus Purgatorii, & quatenus affirmative, cui cedere debeant elemosynæ?

12 An Missæ cum prædictis elemosynis celebrari debeant in Ecclesia Confraternitatis, vel potius in Ecclesia Parochiali.

13 An Festis diebus SS. Jacobi, & Annæ, in quibus exponitur in Ecclesia Confraternitatis Imago S. Mariz de Libertate, cum Indulgentia Plenaria, Parochus impedire possit, ne ibidem administrarentur Sacramenta Pœnitentiz, & Eucharistiz?

14 An Confraternitas ultima Dominica Septembris ducere possit Processionem cum prædicta Imagine ad Plateam magnam Civitatis cum assistentia Parochi, vel eo deficiente, proprii Capellani, ac Populo benedicere tam in dicta Platea, quam sub stititicio propriæ Ecclesie, & intus eandem?

Sacr. Congr. Concil. die 14. Martii 1722. respondit: Ad 1. negative quoad primam partem, affirmative quoad secundam cum approbatione tam Ordinarii: ad 2. negative: ad 3. affirmative. Ad 4. recurrent in casibus particularibus: ad 5. provisum in superiori: ad 6. affirmative, dummodo non fiat prohibita a Decretis generalibus Synodalibus: ad 7. negative: ad 8. negative, & Missas esse celebrandas absque elemosyna: ad 9. negative, ad primam partem, & affirmative quoad secundam: ad 10. negative: ad 11. quoad primam partem affirmative de licentia Ordinarii, & elemosynas esse erogandas in suffragium Animarum Purgantium: ad 12. affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam: ad 13. negative, & serventur Constitutiones Synodales: ad 14. affirmative, accedente tamen licentia Ordinarii, & comitante Parocho, vel alio Sacerdote de ejus licentia.

125 FOROSEMPRONIEN. in qua ad seq. dub.

An Collegio, & Ecclesiæ S. Caroli PP. Clericorum Regularium S. Pauli Barnabitarum Forosempromii competat ius tumulandi, in casu &c.
S. Cong. Conc. die 19. Junii 1718. respondit: *affirmative.*

126 THEANEN. in qua ad sequent. dub.

1. An ius nominandi Concionatorem Quadragesimalæ ex Ordine S. Dominici spectet Universitati Conche, seu potius Episcopo Theanen. & *quatenus affirmative quoad primam partem;*
2. An dicta Universitas teneatur per duos menses ante initium Quadragesimæ exhibere Episcopo nominationem d. Predicatoris, in casu &c.

3. An Predicator, ut supra nominatus ex Ordine S. Dominici, & a suis Superioribus Regularibus approbatus teneatur reportare ab Episcopo licentiam, & Literas patentes, seu potius petere solam benedictionem, in casu &c.
4. An idem Predicator teneatur prædicare in Ecclesiâ Collegiâ Parochiali, seu potius in Ecclesiâ SS. Annuntiationis sui Ordinis, in casu &c.

5. An idem Predicator teneatur saltem in aliquibus diebus Quadragesimæ prædicare etiam in aliis Ecclesiis ejusdem loci, in casu &c.
6. An Episcopus Theanen. poterit prohibere Concionatori, ut supra electo, & nominato ab Universitate, ne prædicationem haberet in Ecclesiâ SS. Annuntiationis sui Ordinis, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 19. Junii 1723. respondit: *Ad 1. affirmative quoad primam, negative quoad secundam partem: ad 2. & 3. affirmative: ad 4. tenet in utraque juxta solitum: ad 5. ut in quarto: ad 6. provisum in superioribus.*

127 LUCANA, Legati Pii, in qua ad seq. dub.

I. An Legatum unius Ferculi singulis hebdomadis factum PP. Capuccinis, sit perpetuum, in casu &c. & *quatenus affirmative;*

II. An sustineatur, in casu &c. & *quatenus affirmative;*

III. An onus præstationis dicti Legati qualibet hebdomada sit transferendum in Capellaniæ erigendam?

Sacr. Cong. Conc. die 31. Julii 1728. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 11. servetur Decretum R. Fabricæ anni 1632. ad 111. affirmative juxta votum Episcopi, & firma remanente obligatione bonorum hereditariorum in casu diminutionis.*

ORITANA Funerum, in qua ad seq. dub. 128

I. An intortitia, quæ deferuntur accensa per viam circa Cadaver, spectent ad Reverendissimum Capitulum Collegiatæ, an vero ad PP. Capuccinos?

II. An dicti PP. Capuccini teneanturolvere dicto Rever. Capitulo uti Parochia habitualli Quartam funeralem de omnibus Careis ad tenorem Bullæ SS. Domini Nostri, quæ incipit: *Romanus Pontifex?*

Sacr. Cong. Concil. die 12. Februarii 1729. respondit: *Omnia spectare ad PP. Capuccinos, dempta quarta, & amplius.*

BURGI S. DOMNINI, in qua ad seq. dub. 129

1. An pro dote Beneficiorum, vel Capellaniarum cum perpetuo onere Missarum erigendarum sint assignandi fructus Terrarum usufructuarum; vel potius annui census?

2. An dato præcepto Testatoris erigendi Beneficia cum perpetuo onere Missarum erigendarum, sint assignandi fructus Terrarum, vel cum dote pecuniæ numeratæ detur pro assignanda dicta dote electio Terrarum, vel quatenus negative;

III. An tanta danda sit ab herede summa pecuniarum, ut in Terris investita constituantur fructus congrui pro sustentatione onerum Missarum quotidianarum in perpetuum?

4. An, & in qua summa constituendi sint fructus pro sustentatione oneris Missarum quotidianarum in perpetuum?

5. An, & cujus expensis, heredis scilicet, vel Legatarii facienda sit erectio Beneficiorum?

Sacr. Congreg. Concil. die 30. Aprilis 1729. respondit: *Assignanda esse tot Bonæ stabilitæ hereditaria, quæ estimata juxta morem regionis quottannis redderent in fructu annua Scuta 70. moneta, tam pro elemosyna Missarum, quam pro expensis necessariis pro illarum celebratione, & erectionem esse faciendam expensis heredis.*

MACERATEN. Utensilium, in qua ad seq. 130
quæst. dub.

1. An ad tenorem resolutionis capæ die 14. Aprilis 1685. Sacerdotes Sæculares celebrares recepta elemosyna in Ecclesiâ PP. Minorum Conventualium Montis Milonis teneanturolvere ceram, & consumptionem Indumentorum Sacrorum, & *quatenus affirmative;*

2. An dicti Sacerdotes Sæculares scribere teneantur

antur in libro in Sacrilia assertivo ipsos celebrasse, vel pro elemosyna, vel pro mera eorum devotione?

Sac. Cong. Concil. die 14. Maii 1729. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative, & servatur Constitutio San. Mem. Innocentii XII. super celebratione Missarum, & amplius.

131. CAPUTAQUEN. in qua ad sequent. dob.

1. An Presbyteri Ecclesiarum Parochialium S. Nicolai, & S. Andreæ Apostoli teneantur quotidie canere Missam, & ad recitationem Divini Officii in Choro? & quatenus affirmative?

2. An non interessentes subijci possint pontificali, & quomodo illa sit regulanda?

3. An teneantur ad recitationem divini Officii cum habitu talari, birretu clericali, & Cotta tam in diebus festis, quam feriatis?

4. An ad celebrationem Missæ matutinæ in diebus festis teneantur iidem Presbyteri per turnum, vel potius Parochus tantum, illamque applicare pro Populo? & quatenus affirmative ad primam partem?

5. An Presbyter celebrans Missam matutinam teneatur Fidei rudimenta, & Evangelium Populo explanare, vel potius idem Parochus?

6. An iidem Presbyteri participantes de Decimis prædialibus teneantur per turnum assistere cuilibet Moribundo, juxta Decretum Episcopi, vel potius teneantur tantum coadjuvare eundem Parochum, ejusque Substitutum in concursu, seu copia ægrotantium? & quatenus affirmative?

6. An illi, qui assistere tenentur, sint puniendi super eisdem decimis?

Sac. Cong. Concil. die 14. Maii 1729. respondit: Ad 1. affirmative, & supplicans pro moderatione servit: ad 2. Dilata: ad 3. affirmative: ad 4. negative quoad primam, & affirmative, quoad secundam partem: ad 5. teneri Parochum: ad 6. Presbyteros benevidendos, sed non cogendos nisi in casu necessitatis: ad 7. affirmative in casu necessitatis.

132. BRUGEN. in qua ad seq. dob.

An toleranda sit consuetudo immemorabilis de præstando Convivio per Capellanum noviter receptum, seu potius improbanda, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Septembris 1729. respondit: Negative quoad primam partem, & affirmative, quoad secundam, & ad mentem.

NULLIUS, seu Montis Casini, distributionis 133 subsidiorum, in qua ad sequentia dubia.

I. An subsidia dotalia præstanda sint consanguineis Testatoris recurrentibus privative quoad personas extraneas; & quatenus affirmative?

II. Quomodo, & a quo in posterum sint distribuenda ceteris consanguineis?

III. An sit locus restitutioni subsidiorum dotalem per Ordinarios Casinenses distributorum personis extraneis contra expressam mentem Testatoris?

Sac. Cong. Concil. die 24. Septembris 1729. respondit: Ad 1. affirmative comprehensis etiam affinis ad formam Testamenti: ad 11. distribuenda esse ab Officialibus Confraternitatis SS. Sacramenti heredi prævio Edicto Consanguineis, & Affinibus servata gradu prærogativa, & in casu æqualitatis gradus per extractionem, iis vero deficientibus distribuenda modo, quo supra aliis extraneis, servata forma Testamenti: ad 111. Dilata, & coadjuvantur probationes.

NUSCANA Funeris, in qua ad seq. dob. 134

An licitum fuerit P. Angelico Ordinis Reformatorum deferre Cadaver, non obstante inhibitione Episcopi, & proinde an Censuræ sustineantur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Januarii 1730. respondit: Suspensus Censuris P. in posterum se abstinens a similibus.

NULLIUS, seu MONTIS CASINI, Distributionis 135 subsidiorum dotalem, in qua ad sequent. dob.

I. An, & quomodo sit standum, vel recedendum a decimis quoad secundum dubium?

II. An sit locus restitutioni subsidiorum dotalem per Ordinarios Casinenses distributorum personis extraneis contra expressam mentem Testatoris, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Januarii 1730. respondit: Ad 1. in decimis, ut Ordinarius, seu ab eo deputatus assistat, & omnia faciat loco P. Guardiani Capuccinorum, servata forma Testamenti, & sicut gratis: ad 11. Ad Eminentissimum Praefectum juxta mentem.

ROMANA Distributionum, in qua ad seq. 136 quent. dob.

I. An distributiones debeantur Canonico Coadjuto

juro extra Urbem commoranti, suo pariter Coadjutore extra Urbem causa infirmitatis degente?

II. An lucra provenientia ex panfcturis, & abfentis Canonicoꝝ, quæ præfentibus accrefcant, debeatur Canonici Coadjutoribus, five potius Coadjntis, in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Augufti 1730. refpondit: Ad 1. affirmative, quatenus uterque habeat Indultum abfcondi: ad 11. debere Canonici Coadjntis.

137 FIRMANA Subfidiorum dotialium, in qua ad fequent. dub.

An, & ufque ad quem gradum competat prælati Confanguineis, & affinibus Teftatoris ad fubfidia dotialia, de quibus agitur?

Sac. Cong. Concil. die 9. Septembris 1730. refpondit: Competere prælationi Confanguineis, & Affinibus Teftatoris in quocumque gradu conjunctis.

138 MEDIOLANEN. Quarta Funeraria, in qua ad fequent. dub.

1 An, & quomodo fit facienda divifio inturtitiorum, & candelarum ardentium in die Funeris, & Officii præfente Cadavere, in Altariis, columnis, & aliis locis Ecclefie Regularis tumultantis?

2 An, & quomodo fit facienda divifio earundem candelarum, & Inturtitiorum quæ in Ecclefiis tumultantibus accenduntur occasione Officiorum, feu Exequiarum faciendarum in diebus fequentibus poft tumultationem Cadaveris?

3 An, & quomodo inter Parochos, & Regulares, qui Cadaver per viam non cumitantur dividenda fint intortitia manualiter gefta accenfa in itinere a Sacerdotibus Secularibus occasione delationis Cadaveris ad Ecclefiam Regularem tumultantem?

4 An, & quomodo dividenda fint candelæ, quæ manualiter geftantur accenfa a Regularibus intra propriam Ecclefiam tempore fuoris, vel Exequiarum, & Officiorum?

5 An, & quomodo fit facienda divifio Candelæ, Culcitæ, & aliorum ornamentorum in eo exiftentium?

6 An, & quomodo fint dividenda pecunia in cafu, & quæ illæ tradantur ab heredibus Defuncti in locum ceræ?

7 An, Regulares occasione funerum, & Officiorum teneantur accendere omnes candelas, quas recipiunt ab heredibus Defuncti in Altaribus Ecclefiæ; in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 9. Septembris 1730. refpondit: Ad 1. 2. 3. 5. & 6. divifionem effe faciendam pro medietate: ad 4. Dilata: ad 7. affirmative.

CALAGURITANA Juris Vifitandi, in qui. 139 ad fequent. dub.

1 An intret arbitrium pro aperitione oris, in cafu &c. & quatenus negative;

2 An Capitulo Cathedralis Ecclefie Calaguritanæ, Sede vacante, ejufque Vicario Capitulari competat jus vifitandi Ecclefiam S. Mariæ della Redonda, ejufque Dignitates, Canonicos, & Presbyteros, in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 30. Septembris 1730. refpondit: Ad 1. negative: ad 2. affirmative, & amplius.

SPOLETANA Juris Vifitandi, in qua ad 140 fequent. dub.

1 An Decreta, feu Provisiones Epifcopi Spoletani fufineantur, in cafu &c.

2 An Epifcopo competat jurifdictio vifitandi Capellam, de qua agitur, in cafu &c.

3 An confet de attentatis, & quomodo fint purganda, in cafu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 30. Septembris 1730. refpondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative, ad formam Decreti in Nucerina Paganoꝝ 25. Julii 1629. ad 3. negative, & amplius.

CAPRITANA, in qua ad fequentia dubia. 141

1 An fufpenfo a celebratione Miffæ Sacerdotum Francifci Vaffalli, & Sabbati de Stephano, per Epifcopum Capritanum lata ex informata confentia, fuflineatur, in cafu &c. & quatenus affirmative &c.

2 An, & quomodo fint abfolvendi, in cafu &c.

3 An licuerit curiæ Metropolitanæ Amalphis concedere inhibitionem vigire appellationis ab eadem fufpenfione contra Curiam Capritanam Suffraganeam, & abfolutionem cum reincidentia committere Parocho Arcuccio, in cafu &c.

4 An carceratio eorundem Sacerdotum demandata per curiam Capritanam fuffraganeam fuerit attentata?

V. An licuerit eidem Curiæ Metropolitanæ Amalphis eofdem Sacerdotes excarcerare, vel potius illorum excarceratio fuerit attentata, & quomodo fit purganda, in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 16. Decembris 1730. re-

respondit: *Ad 1. affirmative: ad 2. arbitrio Episcopis: ad 3. & 4. negative: ad 5. quoad primam partem negative: quoad secundam affirmative: & Vicarius Generalis Amalbitanus accedat ad Urbem.*

142 PIENTINA, in qua ad sequens. dub.

1. An Canonici Collegiatæ Ecclesiæ S. Quirini teneantur diebus Dominicis, & Festis de præcepto ad applicationem Missæ conventualis pro Benefactoribus juxta Decretum hujus S. Congregationis, in casu &c. & quatenus affirmative;

2. An Dignitates, & Canonici ejusdem Collegiatæ, quibus incumbit cura Animarum, teneantur ad eandem applicationem diebus Dominicis, quibus debent applicare pro Populo, vel possint applicare simul pro Populo, & Benefactoribus, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 17. Februarii 1731. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam, & amplius.

143 PIENTINA Remissionis Onerum, in qua ad sequens. dub.

1. An Capitulares secundæ Erektionis Collegiatæ Sanctissimæ Trinitatis Terræ Senalonz teneantur diebus Dominicis, & festis de præcepto ad applicationem Missæ Conventualis pro Benefactoribus juxta Decretum hujus Sac. Congregationis, in casu &c.

2. An Dignitates & Canonici dictæ Collegiatæ, quibus incumbit cura Animarum, teneantur ad eandem applicationem diebus Dominicis, quibus debent applicare pro populo; vel possint applicare simul pro populo, & Benefactoribus, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 17. Februarii 1731. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative ad primam partem, & negative quoad secundam, & amplius.

144 RAVENNATEN. Visitationis, in qua ad sequens. dub.

I. An Capella, & Altare S. Antonii sita in Ecclesia PP. Minorum de Observantia Ravennæ, subint Visitationi Reverendissimi Archiepiscopi?

II. An Ornamenta, & suppellectilia ejusdem Altaris, & Capellæ, spectantia ad eosdem Patres possint ab eo visitari?

III. An ea spectantia ad Societatem S. Antonii, quæ in actu Visitationis servantur in ar-

ca, aut in alio loco, visitari debeant in locis, in quibus asservantur; seu potius asportanda sint intra Capellam præfatam, ibique visitari?

Sac. Congreg. Concil. die 7. Aprilis 1731. respondit: Ad 1. affirmative: ad formam Nucernæ: ad 11. negative: ad 111. posse visitari ubicumque servantur.

PAPIEN. Subsidii dotalis, in qua ad seq. dub. 145

I. An electio puellæ Oratricis ad subsidium dotale, de quo agitur, sit exequenda, & quatenus negative;

II. An P. Guardianus Capuccinorum Papiez possit devenire ad novam electionem puellæ alterius; seu potius, an dictum subsidium sine alia nominatione ejusdem P. Guardiani sit applicandum favore unius ex puellis orphanis Conservatorii Papiez, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 21. Aprilis 1731. respondit: Ad 1. negative: ad 11. Subsidium applicandum esse favore Conservatorii, & ad mentem.

MEDIOLANEN. Quatæ Funerarie, in qua ad sequens. dub.

I. An sit standum vel recedendum a decisis die 9. Septembris 1730.

II. An, & quomodo dividendæ sint candelæ, quæ in manibus gestantur accensæ Regularibus intra propriam Ecclesiam tempore funeris, vel exequiarum, & Officiorum?

Sac. Cong. Concil. die 2. Junii 1731. respondit: Ad 1. in decisis quoad primum, secundum, & tertium, sextum, & septimum. Quantum ad quintum, in decisis, servata forma Constitutionum Synodaliæ: ad 11. divisionem esse faciendam pro medietate, & amplius.

LEODIEN. in qua ad sequens dubium. 147

An, & quæ alia onera sustineantur, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 1. Septembris 1731. respondit: Quoad duo annua Convivia, negative: Quo ad cappam, Dilata, & scribatur Ordinario juxta instructionem.

ROMANA Oneris Missarum, in qua ad seq. d. 148

I. An Religiosi Ecclesiæ S. Francisci ad Ripam præfieri debeant in celebrationibus Missarum; vel potius sit in libero arbitrio heredis deputare quoscumque alios Sacerdotes?

II. An,

II. An, & a quo sint solvenda Utenilia?

III. An quatenus possit heredes deputare exteros Sacerdotes, & Religiosi non permittant eis celebrationem in propria Ecclesia absque Utenilium solutione, concedenda sit translatio celebrationis Missæ quotidianæ ad aliam Ecclesiam?

Sacr. Congr. Concil. die 12. Januarii 1732. respondit: Ad 1. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam, in casu tamen, de quo agitur: ad 2. solvenda esse ab hereditate: ad 3. prorsum in primo.

AQUEN. *Præminentiarum, & Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

1. An constet de Matricitate, vel majori antiquitate Ecclesiæ S. Mariæ Magdalenz Montis Barutii, & respective de filiatione, vel subordinatione Ecclesiarum Parochialium S. Antonii, & S. Martiani ejusdem Locii?

2. An Benedictio Fontis Baptismalis, Ignis, Aquæ &c. in Sabbato Sancto, & Sabbato Pentecostes privative spectet ad Archipresbyterum pro tempore Ecclesiæ S. Mariæ Magdalenz, vel potius ad unumquemque ex tribus Parochis? Et quatenus affirmative ad primam partem;

3. An alii duo teneantur dictis Functionibus interesse, & an, & quibus pœnis sint plectendi si non interfuerint?

4. An jus indicendi, & convocandi Processiones generales, quæ fiunt juxta ritum Ecclesiæ, & consuetudinem loci privative spectet ad d. Archipresbyterum S. Mariæ Magdalenz, & in ea incipiendæ, & terminandæ sint?

5. An dictæ Processiones generales fieri debeant in Ecclesia S. Mariæ Magdalenz cum coæquis accessu Parochorum S. Antonii, & S. Martiani, ita ut iis non liceat facere eas in eorum Ecclesiis Parochialibus; siue potius alternative fieri debeant singulis annis in altera ex dictis Ecclesiis, & quatenus affirmative ad secundam partem;

6. An dictis Processionibus alternative facendis interesse debeant alii Parochi?

7. An liceat Parocho S. Antonii in Processione deferre, tam intra, quam extra Ecclesiam Venerabile Lignum S. Crucis die Fæsto ejusdem inventionis?

8. An die Fæsto Sanctiss. Corporis Christi liceat eidem Parocho S. Antonii, ac etiam Parochis S. Mariæ Magdalenz, ac S. Martiani, processionem peragere, tam intra, quam extra suas respective Ecclesias cum Augustissimo Sacramento, illudque publice adorationi in ea exponere?

9. An, & cui ex dictis Ecclesiis privative competat prior pulsatio Campanarum in Sabbato Sancto?

10. An constet de attentatis commissis a Parocho S. Mariæ Magdalenz, & quomodo purganda sint?

Sacr. Congr. Concil. die 8. Martii 1732. respondit: Ad 1. Constare de majoritate Ecclesiæ S. Mariæ Magdalenz: ad 2. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 3. affirmative ad primam partem, & quoad secundam arbitrio Episcopi: ad 4. affirmative: ad 5. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 6. Prorsum in superioribus: ad 7. affirmative: ad 8. servatur decretum Episcopi: ad 9. Ecclesiæ S. Mariæ Magdalenz: ad 10. affirmative: & esse purgandam per viam circumscriptionis: & amplius in omnibus.

BOJANEN. *Jurium Parochialium, & præminentiarum*, in qua ad seq. dub.

1. An constet de parochialitate Ecclesiarum Rectoralium Sancti Georgii, & Sancti Bartholomæi, & SS. Angeli, & Mercurii Terræ Campobassi, & quatenus affirmative;

2. An constet de Matricitate Ecclesiæ Archipresbyteralis S. Mariæ, & respective filiatione dictarum Ecclesiarum Rectoralium?

3. An liceat unicuique Rectori dictarum Ecclesiarum S. Georgii, S. Bartholomæi, & SS. Angeli, & Mercurii erigere propriis sumptibus in suis respectiva Ecclesiis particulares Fontes Baptismales? & quatenus negative;

4. An, & quomodo providendum sit in defectum Fontis Baptismalis Ecclesiæ Collegialis S. Leonardi recenter directæ?

5. An liceat unicuique ex dictis Rectoribus proprios particulares consecrare, & retinere libros baptizatorum, atque ex iis fides Baptismatum respectu extrahere; vel potius unicuique liber fieri debeat asservandus ab Archipresbytero, dictaque extractio ab ipso solum Archipresbytero privative facienda sit?

6. An benedictio Fontis Baptismalis Ecclesiæ Archipresbyteralis fieri possit ab ipso Archipresbytero, ita ut impediti nequeat; vel potius fieri debeat a Rectoribus per turnum privative quoad ipsum Archipresbyterum?

7. An idem Archipresbyter possit aliquando, & de ejus librum ministrare per se ipsum Sacramentum Baptismi Infantibus de Familia dictarum Ecclesiarum Rectoralium, vel potius id semper privative spectet ad proprium cuiuscumque

que Familiz Rectorem, aut alium ab eo substituentum?

8 An exteri uxorem ducentes de Familiis Ecclesiarum Rectoralium possint eligere Ecclesiam Rectorem Familiz Uxoris pro futura administratione Sacramentorum in exclusionem Ecclesiz Archipresbyteralis?

9 An advenz famulatum prestantes Oppidanis de Familiis Ecclesiarum Rectoralium censeri debeant de iisdem Familiis, ita ut subiaceant pro administratione Sacramentorum Ecclesiz Rectoralis Familiz, cui inserviunt, privative quoad Archipresbyterum?

10 An in Processionibus funeralibus pro defunctis de Familia alicujus Ecclesiz Rectoralis precedantia, & usus Stolz respective debeatur Rectori personz defuncte, aut illius substituto, privative etiam quoad Archipresbyterum, vel potius precedantia, & usus Stolz competat Archipresbytero privative etiam quoad Rectorem d. personz defuncte?

11 An iisdem Processionibus funeralibus pro defunctis de familiis Ecclesiarum Rectoralium, quz sunt capitulariter cum toto Collegio, liceat Archipresbytero exigere duplicatam portionem ex emolumentis associacionis?

12 An in associacione pauperum defunctorum, qui suberant Ecclesiz Archipresbyterali, vel Rectoralibus, quz fiant gratis, intervenire debeat totum Corpus Collegii, seu Capituli, vel potius solus Rector, vel respective Archipresbyter Ecclesiz, cui defunctus subiectus erat?

13 An ex fructibus, qui distribuuntur in Collegio S. Leonardi, & ex elemosynis Missarum, quas Collegium, seu Capitulum accipit a gubernatoribus Confraternitatis Sanctiss. Sacramenti, debeatur Archipresbytero portio duplex, vel sola portio aequalis, ac aliis de Collegio?

14 An in aliis Processionibus non funeralibus, ad quas accedit totum Corpus Capitali, seu Collegii, usus Stolz privative competat soli Archipresbytero, vel potius cumulative etiam Rectoralibus?

15 An, & qui teneantur assistere in Officio Diaconi, & Subdiaconi Archipresbytero celebranti in Processionibus, & Missis solemnibus Pentecostes, Ascensionis, & Corporis Christi: & quatenus teneantur Rectores?

16 An iis diebus eadem assistentia prestanda sit etiam Economo Archipresbyteri impediti celebranti?

17 An in Processionibus Feriz secundae, tertiæ, & quartæ Rogationum; & in Processione votiva, quæ fit prima die Maii, possit Ae-

chipsbyter ad suum libitum functiones expletæ per se ipsum cum Pluviali; vel potius id privative spectet ad Rectores juxta Regulas Capitulationum anni 1715.?

18 An, a quibus, & quibus diebus facienda sit benedictio Crucium distribuendarum juxta solitum per portas Oppidi, & ad pii Populi devotionem?

19 An pulsatio Campanarum, quæ diebus festis pro Missa solemnî fieri solet ab Ecclesia Rectoralis S. Georgii, ante alias Rectores, & Archipresbyteralem, pendere debeat ad arbitrio Archipresbyteri; vel potius privative a solo arbitrio Rectoris, & quatenus negative ad primam partem?

20 An diebus diebus festis pro Missa solemnî liceat Ecclesiz Archipresbyterali pulsare suas Campanas, antequam pulsantur campanæ dictæ Rectoralis S. Georgii?

21 An Procurator Collegii, ad quem spectat demandare primam pulsationem Campanarum Ecclesiz Rectoralis S. Georgii, in omnibus Processionibus Funeralibus totius Oppidi demandare debeat dictam pulsationem sine licentia Archipresbyteri; vel potius de ejus licentia, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 24. Maii 1732. respondit: Ad 1. affirmativa: ad 2. constare de majoritate, non autem de minoritate: Ad 3. nihil innovandum: ad 4. reponendum esse in Ecclesia S. Leonardi, quatenus fursus reedificata, alias providat Episcopus pro suo arbitrio: ad 5. servetur solitum: ad 6. benedictionem faciendam esse per turrem juxta statuta anni 1715. ad 7. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam: ad 8. affirmative: ad 9. affirmative: ad 10. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 11. affirmative, absque tamra participatione obventionum Stola: ad 12. posse, sed non teneri: ad 13. affirmative ad primam partem, negative ad secundam, exceptis elemosynis Missarum: ad 14. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam: ad 15. serventur Statuta anni 1715. ad 16. Archipresbytero impedimento, celebrare debere, non Economo, sed Canonicum antiquiorem cum assistentia aliorum Canoniorum: ad 17. & 18. serventur Statuta anni 1715. ad 19. pulsationem campanarum libere fieri posse ab omnibus Ecclesiis, excepto Sabbato Sancto, quo die spectat prima pulsatio ad Ecclesiam Archipresbyteralem: ad 20. provisum in superiori: ad 21. servetur solitum: & amplius in omnibus.

- 151 **FABRIANEN. Fontis Baptismalis, & Juris Baptizandi**, in qua ad seq. dub.

I. An erectio Fontis Baptismalis, facta in Ecclesia Parochiali S. Blasii sustineatur?

II. An liceat Parocho Ecclesie Cathedralis S. Venantii in ea baptizare natos in alienis Parochiis, etiam Fontem Baptismalem habentibus; seu potius spectet privative ad unumquemque Parochum habentem Fontem in sua Ecclesia, baptismum conferre propriis Parochianis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 21. Junii 1732. respondit: ad 1. negative; ad 11. servetur solutum; & amplius in omnibus.

- 152 **PERUSINA Ordinationis**, in qua ad seq. dub.

I. An Fr. Antonius Nicolaus Ligi valide susceperit Ordinem Osiariatus?

II. An Ordinatio sit iteranda sub conditione?

III. An, & in quam poenam d. Fr. Antonius Nicolaus incidit, ita ut indigeat absolutione, vel dispensatione? & quatenus affirmative;

IV. An sit concedenda, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 19. Julii 1732. respondit: ad 1. affirmative; ad 11. negative; ad 111. pro absolutione, & dispensatione ad Cantalam: ad 14. provisum in superiori.

- 153 **LARINEN. Decretorum Synodali**, in qua ad seq. dub.

I. An juxta Decretum Synodi celebratæ ab Episcopo Larinen. anno 1728. indiscriminatio omnes Ecclesiastici teneantur interesse Congregationi de Questionibus ad forum conscientie spectantibus? & quatenus affirmative;

2. An contra eos, qui non interfuerint, sustineantur poenæ in eodem Decreto Synodali, id est quod Sacerdotes debeant abstinere die sequenti a celebratione Missæ, & quod Clerici non Sacerdotes debeant solvere unum Carolenum qualibet vice applicandum Seminario?

3. An juxta Decretum ejusdem Synodi prohiberi possit cuicumque Ecclesiastico, etiam in minoribus constituto discessus a Diocesi absque licentia Episcopi, sub poena ducatorum sex?

4. An juxta Decretum ejusdem Synodi Portionarii, seu participantibus prohiberi possit discessus a Diocesi, inconsulta Curia Episcopali, sub poena ducatorum 12. & quatenus affirmative;

5. An in casu contumaciæ post sex menses in-

telligantur ipsi Participantes, seu Portionarii privati ipso facto Ecclesiastica portione, alteri conferenda per concursum ab Episcopo?

6. An juxta Decretum ejusdem Synodi contra Portionarios, seu participantes, qui sine legitima causa recusent acceptare officium, ad quod fuerint assumpti sustineatur multa decem Carolenorum pro quolibet die contumaciæ, applicata ad commodum Capituli?

7. An juxta Decretum ejusdem Synodi Episcopus pro directione Chori Ecclesiarum Matricium habeat facultatem erigendi Officium Cantoratus? & quatenus affirmative.

8. An collatio dicti Officii Cantoratus, quoties vacet, fieri debeat in unum de Portionariis, qui sit magis peritus Cantus Gregoriani, arbitrio Episcopi?

9. An juxta Decretum ejusdem Synodi Portionarii Ecclesiarum Matricium, participantes Massam communem, teneantur adjuvare Parochos in cura Animarum? & quatenus affirmative;

10. An prædicti Portionarii teneantur hoc munus coadjuturi obire absque alio emolumento.

11. An admissi Presbyterorum ad portionem sit faciendi jure solum antiquioritatis, an vero potius juxta Decretum Synodi sit faciendi per concursum prævio examine, & cum probatione de peritia Cantus Gregoriani, servitio Ecclesie præstito per triennium, & continuo accessu per triennium ad collationes de Questionibus moralibus?

12. An sustineatur poena, ipso facto incurrenda, hoc est suspensionis a celebratione Missæ quoad Sacerdotes, & excommunicationis quoad Clericos, & Constitutos in Sacris, sub qua demandata fuit emptio Codicis Constitutorum Synodali, solito pretio Carolenorum quinque? & quatenus negative;

13. An sit restituenda pecunia cuicumque Ecclesiastico, qui meru dictarum poenarum eam solvit?

14. An in curia Episcopali Larinen. servanda sit Taxa Metropolitane Curie Beneventanæ, vel potius Taxa Innocentiana, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 30. Augusti 1732. respondit: Ad 1. affirmative, præterquam quoad Clericos non constitutos in Sacris, qui non sunt cogendi: ad 7. sublata poena suspensionis, poenam quoad habentes curam Animarum, & Confessarios esse statuendam in duobus Carolenis, quantum ad reliquos in uno: ad 3. affirmative: ad 4. poenam esse reducendam ad ducatos sex: ad 5. affirmative, citato tamen possessore in actu declarationis; & quoad collationem habeatur ratio in decimum primum: ad 6. affirmative: ad

ad 7. affirmative, quoad institutionem simplicis Officii: ad 8. deputatorem faciendam esse prae-
vio concursu super petitiis Cantus Gregoriani: ad 9. affirmative cum approbatione, & juxta assignationem Episcopi: ad 10. affirmative: ad 11. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam: ad 12. negative: ad 13. ad mentem: ad 14. Audiatur Eminentissimus Archiepiscopus Brevetianus, & interim servetur Taxa Innocentiana, & amplius in omnibus.

11. An prohibitio exeundi a Choro, nisi terminato divino Officio, praeterquam ex causa urgenti cum venia Praefecti Chori, sub poena duplicis, aut triplicis punctaturae pro modo culpae sustineatur?

12. An praesidentia in Choro spectet privati-
ve ad Primicerium, seu potius cumulative ad Praecentorem una cum Primicerio?

13. An omnes horae Canonicae sint perfol-
vendae cum cantu?

14. An singulis diebus celebranda sit Missa
Conventualis cum omnibus solemnitatibus?

15. An celebratio Missarum explenda sit jux-
ta formam praescriptam in Edicto die 27. Febr.
1732. cap. 13. & 14. vel potius juxta assertam
morem Ecclesiae?

16. An electio Punctatoris facta per Archie-
piscopum praeter alium a Capitulo electum, sus-
tineatur?

Sac. Cong. Concil. die 27. Septembris 1732.
respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative:
ad 3. ad mentem: ad 4. affirmative post
secundam horam noctis: ad 5. affirmative, in
omnibus diebus festis tantum: ad 6. affirmative
quoad punctaturam tantum: ad 7. cogendus esse,
ut accedant antiquam inchoantur Chorus: ad
8. dispositos, & paratos esse debere ante acces-
sum Archiepiscopi: ad 9. dentur Decreta in Orto-
len. & Orione. ad 10. affirmative, subrogata
tamen poena in duplici punctatura: ad 11. af-
firmative, sub poena unius punctaturae: ad 12.
dilata: & audiantur Primicerius, & Prae-
centor, atque interim servetur solitum: ad 13. af-
firmative, ad formam S. Concilii, ad 14. af-
firmative: ad 15. dilata, & ad mentem: ad 16.
affirmative, & scribatur Archiepiscopo, ut omnes
puncturas reddat uniformes dispositioni Sac. Con-
cil. Tridentini.

FABRIANEN. Fontis baptismalis, & juris 155
baptizandi, in qua ad sequens dub.

An sit standum, vel recedendum a decisio-
ne 21. Junii proxime praeteriti, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Novembris 1732.
respondit: Recedendum a decisio.

ROMANA, Capellania, in qua ad seq. dab. 156

An electio Capellani facta per Patres S. Ma-
riae in Porticu in personam P. Puccetti sus-
tineatur, vel potius teneantur eligere aliam Sa-
cerdotem Secularem, in casu &c.

S. C. G. die 6. Dec. 1732. respondit: Negative
ad primam partem; & affirmative ad secundam.

SE-

354 SALERNITANA, Edictorum, in qua ad
seq. dubia.

1. An dignitates, & Canonici Ecclesiae Ca-
thedralis cogi valeant sub poena quinque Car-
olenorum pro qualibet vice, ut intersui Con-
gregationibus de Casibus Conscientiae habendis?

2. An dignitates, & Canonici praedicti cogi
possint ad incedendum in habitum talarii usque
ad occasum solis, excepta tamen occasione
eundi ad loca ruralia? & quatenus affirma-
tive;

3. An adversus Dignitates, & Canonicos
praedictos, in casu inobedientiae sit proceden-
dum etiam per inquisitionem?

4. An prohibitio facta de non incedendo no-
ctis tempore sine lumine sustineatur?

5. An dictae Dignitates, & Canonici debe-
ant quibuslibet diebus exire e Sacrastia bini bi-
ni, quando accedunt ad Chorum?

6. An poena indicta Dignitatibus & Canoni-
cis accedentibus ad Chorum post Invitatorium
sustineatur; seu potius aliqua alia poena sint
mulcandi, si tardius accedant?

7. An Praecentor, & Primicerius sint cogendi,
ut accedant ad Chorum per mediam horam
ante inchoationem Divini Officii sub po-
na unius Tarenti?

8. An Archiepiscopo solemniter celebrante,
omnes Dignitates, & Canonici esse debeant per
mediam horam ante ejus accessum ad Eccle-
siam dispositi, & parati in Sacrastia?

9. An poena Tareuorum trium adversus Di-
gnitates, & Canonicos celebrantes Missas le-
gatas tempore Missae Solemnis, sustineatur; seu
potius liceat eisdem Dignitatibus, & Canonicis
Missas praedictas eo tempore celebrare?

10. An poena trium Carolenorum pro qua-
libet die, praeter ordinariam punctaturam, sus-
tineatur adversus Dignitates, & Canonicos si-
ne legitimo impedimento absentes a Choro in
solemnioribus Festis, ac quoties Archiepiscopus
solemniter interfuerit Officiis, nec non Do-
minicis Adventus, & tota Quadragesima?

157 **SENOGALIEN.** *Misfarum*, in qua ad sequen. dub.

I. An Rector Capellaniz, fundatæ ex dispositione Petri Francisci Malpici, teneatur applicare Sacrificium pro ejus Anima, vel potius tantummodo celebrare in Ecclesia dicti Monasterii?

II. An sit locus reductioni earumdem Misfarum, vel potius supplemento, in qua quantitate, & quomodo?

III. An Monasterium possit, aut debeat assignare Rectori census, aut pecuniam pro fundo dotali d. Capellaniz, & quomodo, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 20. Decembris 1732. respondit: Ad 1. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 11. Est locus reductioni ad rationem manualis; & Capellanus, diebus presertim Festis omnibus, celebret in Ecclesia Monialium: ad 111. posse, & reinvestmentum pecunia fiat cum scientia, & approbatione Episcopi; & amplius in omnibus.

158 **CAVEN.** *Funerum*, in qua ad seq. dub.

1 An jus tumulandi Cadavera decedentium repentina, aut violenta morte intra districtum Parochiarum Civitatis Cavæ spectet ad proprios Parochos, vel potius ad Capitulum Ecclesie Cathedralis, & quatenus ad Capitulum?

2 An eorum tumulatio spectet etiam ad Capitulum, si ante obitum illi receperint Sacramenta Pœnitentiæ, Eucharistiæ, vel extremæ Unctionis a Proprio Parocho?

3 An tumulatio oriundorum Cavenium, ac exterorum, qui incolatum per decennium non fecerint; nec bona possideant in eadem Civitate, nec non aliorum per transitum decedentium intra districtum alicujus Parochiz spectet ad proprium Parochum, vel potius ad Capitulum, & quatenus affirmative;

4 An præsatis exteris, & oriundis licitum sit eligere sepulturam extra Ecclesiam Cathedralē absque Capituli consensu, & quatenus affirmative;

5 An solvendum sit Capitulo, & Mensæ Episcopali jus funeris, & in qua summa?

6 An licuerit Josepho Catone Parocho S. Michaelis Archangeli tumulare Cadaver Xaverii Gasaburii in sua Ecclesia Parochiali, ita ut sit standum, vel recedendum a decisis die 13. Augusti 1729.

7 An, & ad quid prædictus Parochus teneatur in commodum Capituli, & Mensæ Episcopalis, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 7. Februarii 1733. respondit: Ad 1. quoad Viatores, Peregrinos, & Advenas tantum spectare ad Capitulum: ad 2. & 3. provisum in primo: ad 4. affirmative: ad 5. negative: ad 6. in decisis: ad 7. negative, & amplius in omnibus.

ASCULANA, sive MONTIS ALTI, Or. 159 *dinationis*, in qua ad seq. dub.

I. An Sacerdos Petrus Xaverius de Antoninis licite susceperit Ordines sine Dimissoriis Episcopi Montis alti, & quatenus affirmative;

II. An licite eisdem Ordinis susceperit etiam sine litteris Testimonialibus prædicti Episcopi, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 7. Februarii 1733. respondit: Ad 1. affirmative, & amplius: ad 11. negative, & in casu, de quo agitur, & quoad suspensionem arbitrio Episcopi Montis Alti, juxta mentem, & amplius.

ROMANA, Reductionis oneris Misfarum, 160 in qua ad seq. dub.

An PP. Minoribus Conventualibus suffragetur Indultum pro reducendis oneribus perpetuis Misfarum, etiam quando pro illis relictæ fuerint annuæ prestationes, quæ tamen non attingant annum summam scutorum 60. monetæ romanæ pro qualibet Missa quotidie celebranda, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 28. Februarii 1733. respondit: negative, & amplius.

ORDINIS MINIMORUM, Quarta Funer. 161 *ialis*, in qua ad seq. dub.

I. An exemptio PP. Minimorum a prestatione quartæ funeralis sit revocata per Constitutionem S. M. Benedicti XIII. & quatenus affirmative;

II. An sit consulendum Sanctissimo pro nova ejusdem exemptionis confirmatione;

Sac. Congreg. Concil. die 14. Martii 1733. respondit: Ad 1. negative quoad Diocesim Constantinam: ad 11. provisum in primo.

- 162 FABRIAN. *Fontis Baptismalis, & juris baptizandi*, in qua seq. dub.

I. An quoad primum dubium sit standum in primo, vel secundo loco decisus?

II. An ad secundum dubium sit standum, vel recedendum a decisus die 21. Junii 1723.

Sac. Congr. Concil. die 2. Maii 1733. respondit: Ad 1. Standum esse in secundo loco decisus, & amplius: ad 11. prescriptur ab Episcopo terminus aliis Ecclesiis Parochialibus ad deducendum iura sua in Sac. Cong.

- 163 PIENTINA, SEU ILCINEN. *Ordinationis*, in qua ad seq. dub.

I. An Clericus Lanrentius Medicheschius fuerit licite ordinatus ad titulum Beneficii, de quo agitur?

II. An prædictus Laurentius licite fuerit ad Sacros Ordines promotus ab Episc. Ilcinen. in ejus Diocesi Beneficium illud existit, sine literis Dimissoriis Episc. Pientini?

III. An litteræ Testimoniales, quas idem Laurentius impetravit ab Episcopo Pientino, fuerint sufficientes ad licitam Ordinationem?

IV. An, & qui Ordines contulit, & qui eos suscepit, incidit in penas statutas a S. Concilio Tridentino, & a Bulla Speculatores, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 18. Julii 1733. respondit: Ad 1. & 11. affirmative: ad 111. affirmative in casu, de quo agitur; ad 1v. negative.

- 164 LEODIEN. in qua ad seq. dub.

I. An quoad duo annua Convivia sit standum, vel recedendum a decisus die 1. Septembris 1721.

II. An, & quæ alia opera suslineantur, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 18. Junii 1733. respondit: Ad 1. esse permittenda, sed Decanum non esse cogendum: ad 11. Dilata, & coadjuvetur probationes super consuetudine quoad Cappam.

- 165 ASCULANA, *jurium, & Functionum Parochialium*, in qua ad seq. dub.

I. An licet Parochus Ecclesiæ S. Lanrentii Terræ Accumuli exercere omnia, & quæcumque jura Parochialia in publico Oratorio Beatiff.

Annunciationis Villæ Tini, sito intra limites d. Parochiæ, privative quoad Capellanum, seu Rectorem Beneficii erecti in dicto Oratorio?

2. An rectori dicti Beneficii liceat celebrare Festum Beatiff. Annuntiatæ, eademque die canere Missam Solemnem, Sedes Confectionales erigere, nec non Sacramentum Penitentiae administrare, seu administrari facere, & Indulgentias publicare, absque licentia, interventu, & consensu dicti Parochi?

3. An eidem Rectori competat, seu debeat, ulla portio, tam certæ, quam aliorum emolumentorum occasione funeris Subditorum dictæ Parochiæ, quos tumulati contingat in dicto Oratorio, quæcumque consuetudine non obstant?

4. An eidem Rectori debeantur Oblationes, seu elemosynæ colligi solitæ in dicta Villa Tini, seu in Oratorio prædicto, & an valeat in illorum administratione se ingerere absque licentia, & consensu dicti Parochi?

5. An idem Rector teneatur permittere, ut Parochus doceat in dicto Oratorio Doctrinam Christianam, vel possit hoc impedire?

6. An consistet de attentatis, & quomodo sint purganda, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 29. Augusti 1733. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative quoad celebrationem Festi, & Missam solemnem eadem die; in reliquis vero negative: ad 3. quartam funeralem dumtaxat competere Parochi; reliqua vero emolumenta funeris spectare ad Ecclesiam Sanctissimæ Annuntiatæ tumulantem quoad eos defunctos, qui vel ibi elegerint sepulturam, vel ibi sint tumulandi in sepulcro Majorum: ad 4. affirmative quoad oblationes, & elemosynas in Oratorio, ita tamen, ut ratio reddatur Episcopo, & dictæ elemosynæ, vel oblationes converantur in usum, & cultum ipsius Ecclesiæ cum approbatione ipsius Episcopi: ad 5. arbitrio Ordinarii: ad 6. arbitrio Eminentiissimi Præfati, & amplius, & scribatur Episcopo juxta memem.

TROJANA, *Funerum*, in qua ad sequent. 166 dubia.

An Capitulum Ecclesiæ Cathedralis possit exigere Carolenus decem pro delatione Culcitæ, seu panni occasione translationis Confratrum defunctorum, quatenus eadem Culcitæ, seu pannus adhibeatur?

Sac. Congr. Concil. die 29. Augusti 1733. respondit: negative, & amplius.

- 167 PHARAONEN. *Jurisdictionis*, in qua ad seq. dub.

I. An Eminentissimus Episcopus interesse possit, tam per se, quam per alium, electionibus Abbatissarum, vel Priorissarum Monasteriorum Monialium Regularibus Ordinis Cisterciensis subjectionem?

II. An liceat eidem petere rationes administrationis bonorum ipsorum Monasteriorum?

III. An idem Eminentissimus Ordinarius possit iahibere Regularibus, ne sine prævia ejus approbatione excipiant Confessiones Monialium etiam subjectionem regimini ipsorum Regularium, non obstante asserto Brevis Urbani VIII. atque præterea consuetudine, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Novembris 1733. respondit: *affirmative in omnibus.*

- 168 GUARDIEN. in qua ad seq.

I. An Episcopus Guardian. possit exigere subsidium caritativum ab Ecclesia S. Joannis Opidi Aquavivæ?

II. An idem Episcopus possit exigere Cathedralicum, seu Synodaticum a d. Ecclesia, ejusque Parocho?

III. An idem Episcopus in actu visitationis faciendæ possit exigere Procuracionem?

IV. An d. Episcopus in eadem Visitacione possit recognoscere libros administrationis Bonorum ejusdem Ecclesiæ, ejusque rationem petere, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Novembris 1733. respondit: *Ad 1. it. & 111. negative: ad 1V. affirmative jure delegato.*

- 169 FABRIANEN. *Fons Baptismalis*, in qua ad seq. dub.

An ad secundum dubium sit standum, vel recedendum a decisio die 21. Junii 1732.

Sac. Congreg. Concil. die 14. Novembris 1733. respondit: *Prævio recessu a decisio negative ad primam partem, & affirmative ad secundam.*

- 170 PAPIEN. *Oneris Missarum*, in qua ad sequen. dub.

I. An Missa quotidiana fundata a Balthasare de Magistris in Altari SS. trium Regum erecto in Ecclesia S. Crucis PP. Reformatorem S. Francisci privative celebranda sit a di-

stis Patribus, sive potius celebrari possit, Capellano ab hereditibus deputando? & *quatenus negative ad primam, & affirmative ad secundam partem;*

II. An dd. PP. teneantur præstare patientiam pro celebratione dictæ Missæ, soluta ejusdem subventionem pro utensilibus, sive potius sit locus translationi d. Missæ ad aliam Ecclesiam arbitrio heredis, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 12. Decembris 1733. respondit: *Ad 1. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam: ad 11. negative ad primam partem; quo vero ad secundam affirmative ad aliam Ecclesiam designandam ab Ediscopo.*

- BRIXINEN. in qua ad seq. dub.

171

1 An liceat Abbati Monasterii Stambienfis Ordinis Cisterciensis dispensare super ætate cum Religiosis sui Monasterii sibi subditis pro suscipiendis Sacris Ordinibus? & *quatenus affirmative;*

2 An Monachi ejusdem Monasterii ad Ordines promovendi, præter litteras obedientiales, teneantur exhibere Ordinario Brixinenfi fidem sui Baptismatis ad docendum de legitima ætate?

3 An liceat d. Abbati dimittere suos Monachos ad alium Episcopum pro suscipiendis Ordinibus sine litteris dimissoriis dicti Ordinarii? & *quatenus negative;*

4 An Monachi sic ordinati cum dispensatione Abbatis in ætate, vel ab alio Episcopo cum solis litteris obedientialibus, & sine Dimissoriis Episcopi Brixinen. sint licite ordinati? & *quatenus negative;*

5 An, & in quas penas tam d. Abbas, quam ipsi Monachi taliter ordinati inciderint?

6 An liceat d. Abbati Tonfuram, & minores Ordines conferre, non solum Monachis sibi subditis, sed etiam aliis Regularibus sibi non subditis?

7 An liceat eidem Abbati Tonfuram, & Minores Ordines conferre secularibus aliarum Diocesium cum Dimissoriis sui Ordinarii, & sine licentia Episcopi Brixinenfis? & *quatenus negative;*

8 An taliter ordinati valide susceperint Ordines?

9 An liceat d. Abbati non solum Sacram Suppellectilem benedicere, in qua Sacra Unctio non adhibetur, sed etiam Altaria consecrare, & alia vasa sacra, in quibus adhibetur Sacram Chrisma, idque non tantum ad usum Ec-

Ecclesiæ proprii Monasterii, sed etiam ad usum aliarum Ecclesiarum, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 12. Decembris 1733. respondit: Ad 1. negative; ad 2. negative, dummodo in litteris Obdientialibus exprimaturs etas: ad 3. servetur Decretum Clementis VIII. anni 1596. ad 4. negative; ad 5. in pœnas Canonice: ad 6. negative quoad non Subditos: ad 8. affirmative; ad 9. ad Sacram Congregationem Rituum, & amplius in omnibus.

- 172 CREMONEN. *Quarta funeraria*, in qua ad seq. dub.

An Parochis Civitatis Cremonen. præter emolumenta in associatione, & susceptione Cadaveris, debeat quarta, etiam de Intortitiis, & candelis, quæ circa Cadaver, & in Altaribus accenduntur die funæris, & in aliis subsequentiis Officiis, quando Cadavera tumulantur in Ecclesiis Regularium, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 9. Januarii 1734. respondit: Præfigatur ab Episcopo terminus duorum Mensium Parochis ad declarandum, an velint flecti Taxa, & consuetudinem, vel potius facta collatione, consequi quartam partem quorumcumque emolumentorum Funeris.

- 173 CIVITATIS CASTELLANÆ, *Procuratio*, in qua ad sequent. dub.

I. An omnes Beneficiati, Confraternitates, & Loca Pia Galleii teneantur ad procuracionem solvendam Episcopo visitanti juxta reparticionem ab eo approbatam? & quatenus affirmative;

II. An obstat contraria consuetudo, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 9. Januarii 1734. respondit: Ad 1. affirmative; ad 11. negative: & amplius.

- 174 SYPONTINA, *Servitii Ecclesiæ*, in qua ad seq. dub.

An Decretum Capituli concedens Dignitatibus, & Canonicis vacationem per tres menses cum conditionibus in eo præscriptis sustineatur, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 6. Februarii 1734. respondit: Negative, & amplius.

- 175 FABRIANEN. *Fons Baptismalis*, in qua ad sequent. dub.

An sit standum in decisu die 21. Junii 1732, Tom. VIII.

vel potius in decisu die 14. Novembris 1733. in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 20. Martii 1734. respondit: In secundo loco in decisu, & amplius.

ASCULANA, *Cathedratici*, in qua ad se- 176 quent. dub.

I. An sint detrahenda, onus Missarum, ceteraque onera a Beneficiis a solutione Cathedralici, in casu &c.

II. An ab Ecclesiis habentibus reditus per Confraternitates administratos debeat Cathedralicum, in casu &c.

III. An Cathedralicum si solvendum ab Ecclesiis Confraternitatum Laicalium non habentibus Beneficia Ecclesiastica, in casu &c.

IV. An debeat Cathedralicum ab Ecclesia S. Petri in Castello, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 12. Maii 1734. respondit: Ad 1. negative; ad 11. III. & IV. affirmative.

TUSCULANA, *Funerum*, in qua ad se- 177 quent. dub.

1. An PP. Reformati, in quorum Ecclesia Defunctus elegerit Sepulturam, possint ducere funus, & Cadaver asportare sine consensu, & præsentia, vel Archiepiscbyteri, vel Canonici Coadjutoris actualem curam exercensium, eorumque interventu? & quatenus negative;

2. An postquam dd. Patres per aliquod tempus sparium expectaverint Archiepiscbyterum, vel illius Coadjutorem, possint absque litem asportare cadaver ad eorum Ecclesiam?

3. An in associatione Cadaverum ad Ecclesiam Patrum Reformatorum sint ab heredibus defuncti, præter Archiepiscbyterum, sive ejus Coadjutorem, inviandi tot Sacerdotes, quot Religiosi?

4. An Parochus possit ratione itineris facienda extra mœnia Civitatis ad Ecclesiam dd. Patrum exigere ultra quartam, duplum illius elemosynæ, quæ daretur, si Cadaver esset sepeliendum intra Civitatem, & quatenus negative;

5. An idem servandum sit in tumulatione tam Civium, quam exteriorum, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 24. Julii 1734. respondit: Ad 1. negative; ad 11. affirmative inimitato tamen primo, & expectato per horam Archiepiscbytero, vel Canonico Coadjutore: Quo vero ad 111. IV. & V. ad Eminensissimum Episcopum juxta mentem.

- 178 **FUNDANA**, *Participationis*, in qua ad seq. dub.

An, & quæ portio distributionum, & redituum Canonicalium competat Canonico Gaspary Goffredo, donec in Minoribus fuerit, & quousque respective ad Ordinem Sacerdotalem ascenderit, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 25. Septembris 1734. respondit: *Deberi integram portionem adinstar aliorum Canonitorum, & amplius.*

- 179 **RUBEN**. *Expensarum*, in qua ad seq. dub.

An pecuniæ pro expensis faciendis in causis pendentibus discutiendis in Sacra Congregatione, vel in aliqua eorum, sumi possint ex Massa communi Capitulari Ecclesiæ Cathedralis Rubensis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 25. Septembris 1734. respondit: *Negative, & Episcopus mandet reintegrari Massam Capitularem de pecuniis extrahis.*

- 180 **MEDIOLANEN**. *Censurarum*, in qua ad seq. dub.

An Censuræ sustineantur in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 4. Decembris 1734. respondit: *Configurato Deposito, esse absolvendos ad Cautelam.*

- 181 **SABINEN**. *Funerum*, in qua ad seq. dub.

An Cadaver Mariæ Laurentiæ Valentini, exhumandum, & restituendum sit per Archipresbyterum Parochiæ Terræ Cantalupi una cum cera, & aliis emolumentis ab eo perceptis PP. Carmelitæ ejusdem Terræ, in casu &c.

II. An Cadavera Defunctorum sepelienda in Ecclesia eorumdem Patrum Carmelitarum debeant ad illam recto tramite deferri, vel potius attentæ assertæ consuetudine, prius asportari, & exponi in Ecclesia Parochiali, in casu &c.

III. An in associatione Cadaverum ad eandem Ecclesiam PP. Carmelitarum dictus Archipresbyter debeat sub sola Cruce dictæ Ecclesiæ tumulantis incedere, vel possit propriam elevare, & sub utraque incedere, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 29. Januarii 1735. respondit: *Ad 1. quoad restitutionem cera, aliorumque emolumentorum affirmative, reservata quarta favore Parochi: Quo vero ad exhumationem & restitutionem Cadaveris ad Eminenti-*

ssim Episcopum juxta mentem. Ad 11. & 112. affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

- CASSANEN**. *Cathedratici*, in qua ad seq. d. 182

I. An sit locus solutioni Cathedralitici? & quatenus affirmative?

II. In qua quantitate sit solvendum a Capitulo Cathedralis, Canonicis, & Beneficiatis Civitatis Cassani, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 21. Maii 1735. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 11. solvendum esse juxta Taxam præscriptam in Concilio Romano, & amplius.*

- FIRMANA**, *Capellania*, in qua ad seq. dub. 183

I. An Sacerdos deputatus pro celebratione Missarum, de quibus agitur, sit amovibilis ad nutum Patronorum, & quatenus affirmative;

II. An sit locus remotioni Alberti de Marcantonis Capellani deputati a Barbara, & Magdalena de Marcantonis, in casu &c.

S. Congr. Concil. die 18. Junii 1735. respondit: *Ad utrumque affirmative.*

- FAVENTINA**, *Quartæ funeralis*, in qua 184 ad seq. dub.

I. An, & a quibus, & quæ portio ceræ debeatur Archipresbytero Terræ Bagnacaballi pro eorum quartæ funerali, quando Cadavera tumulantur extra Parochiam in Ecclesiis Regularium, in casu &c.

II. An, & quot candelæ tradi debeant Archipresbytero, & Parochis in associatione Cadaverum &c.

Sacr. Congr. Concil. die 18. Junii 1735. respondit: *Ad 1. Deberi quartam tantum ex ea portione Cera, quæ retinetur ab Ecclesiis Regularium: ad 11. deberi binas candelas Archipresbytero, & eo absente, totidem ejusdem Substituto tantum, & amplius.*

- VERCELLEN**. *Jurisdictionis*, in qua ad 185 seq. dub.

I. An Abbatia SS. Nazarii & Celsi sit exempta a jurisdictione ordinaria Episcopi Vercellensis? & quatenus negative;

II. An Vicarius pro exercitio Curæ approbatus, & institui debeat ab Episcopo Vercellensi, quatenus non adit provisio Apostolica?

III. An Episcopus Vercellensis visitare possit jure

jure ordinario Ecclesiam Abbatiz in omnibus
lis, quæ concernunt Curiam Animarum, & ad-
ministratorem Sacramentorum, necnon quoad
ea jus habeat in universum Clerum, & Popu-
lum Laicum ipsius Abbatiz?

IV. An liceat Ordinatio Vercellensi post in-
stitutionem ab Executore reportatam in vim lit-
terarum Apostolicarum in forma gratiosa novo
examinis subicere Vicarium perpetuum, & no-
vam institutionem eidem concedere, in casu &c.

V. An Abbati SS. Nazarii & Celsi jus com-
petat concedendi licentias induendi habitum
Clericalem, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 9. Julii 1735. re-
spondit: *Ad 1. negative: ad 11. affirmative:*
ad 111. prorsum in primo: ad 1v. negative:
ad v. negative, & amplius.

186 VERULANA, Oratorii, in qua ad seq. dub.

I. An liceat Patribus Carthusianis retinere
Oratorium ad celebrandum, seu celebrare fa-
ciendum Missæ Sacrificium in Grangia Turri-
cis, in casu &c.

II. An Exteri audientes Missam in eodem
Oratorio celebratam diebus festis satisfaciant,
Præcepto, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 30. Julii 1735. re-
spondit: *Ad 1. affirmative, prævia tamen vi-
sitatione Episcopi ad formam Indulti: ad 11.
affirmative quoad existentes tantum intra Orato-
rium, & ad mentem.*

187 ORDINIS MINIMORUM, Quarta fune-
ralis, in qua ad seq. dub.

An sit standum, vel recedendum a decisio sub
die 14. Martii 1735. in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 30. Julii 1735. re-
spondit: *Prævio recessu a decisio, teneri ad so-
lutionem quarta funeralis.*

188 TUDERTINA, Procurationis, in qua ad
sequens. dub.

I. An Communitas Massæ teneatur submini-
strare Scura decem Archipresbytero pro tempo-
re Ecclesiæ S. Felicis d. Terræ Massæ pro ex-
pensis victualium factis, & respective faciendis
pro dictum Archipresbyterum occasione Visita-
tionis Pastoralis Episcopi, in casu &c.

II. An istidem expensis victualium teneantur
contribuere Confraternitates Laicorum, & alia
Loca Pia, & obtrinentes Capellanias in dicta
Terra Massæ, ejusque Territorio, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 30. Julii 1735. re-
spondit: *Ad 1. affirmative: ad 11. negative,*
in casu de quo agitur.

ORDINIS MINIMORUM, Quarta fune-
ralis, in qua ad seq. dub.

An sit standum in primo, vel secundo loco
decisio in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 10. Septembris 1735.
respondit: *In secundo loco in decisio, & amplius.*

CAMERINEN. Capellaniz, in qua ad seq. d. 190

An Missa quotidiana relicta a Petro Franci-
co Pellegrino in Ecclesia Collegiata celebrari
debeat per Sacerdotem Sæcularem, vel potius
celebrari possit etiam per Regulares arbitrio
PP. Carmelitarum Excalceatorum mittendos,
in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 19. Novembris 1735.
respondit: *Negative quoad primam partem, &
affirmative quoad secundam.*

PERUSINA, Cathedralitici, in qua ad seq. d. 191

1 An Cathedraliticum debeat Episcopo ab
Ecclesiis existentibus in asserta quasi possessio-
ne centenaria. vel immemorabili illud non sol-
vendi; & quatenus affirmative;

2 An debeat juxta Concilium Romanum,
& Taxam in eo præfixitam, sive potius juxta
asserta Decreta Synodalia Cardinalis Torres an-
ni 1632. & Episcopi de Bobus anni 1726, &
quatenus affirmative quoad primam partem;

3 An debeat ab illis Ecclesiis, quæ Episco-
po annuatim persolvunt canones, in aliqua re?

4 An ex Beneficiis unitis debeat unum,
vel plura Cathedralitica?

5 An Cathedraliticum sit solvendum a Recto-
ribus Ecclesiarum Parochialium Civitatis, &
Suburbiorum Perusiæ, uti asserto unico corpo-
re, seu potius ab unoquoque ex eis?

6 An, & a quo debeat Cathedraliticum pro
Ecclesia Sanctæ Lucie Civitatis Perusiæ?

7 An a solutione Cathedralitici sint detrahen-
da onera Missarum, ceteraque onera Beneficii
annexa, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 19. Novembris 1735.
respondit: *Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative
quoad primam partem: ad 3. affirmative: ad 4.
Providetur in casibus particularibus: ad 5. ne-
gative quoad primam partem, & affirmative quo
ad secundam: ad 6. Deberi ab Economo ex bo-
nis ejusdem Ecclesiæ: ad 7. negative.*

- 192 CREMONEN. *Quarta Funeraria*, in qua ad seq. dub.

An stante resolutione per Sac. Congregationem edita die 9. Januarii 1734. conferri debeant a Parochiis duntaxat intortitia, quæ accenduntur pro associatione Cadaveris ad Ecclesiam tumulantem, ac in eadem Ecclesia accensa remanent circa Cadaver juxta declarationem ab ipsis emissam; vel potius conferendæ etiam sint tam candelæ, quæ a Parochiis gestantur, & illæ quæ Cruci Parochiali affiguntur, quam elemosyna, alizque candelæ, quæ pro Missa Parochiali eis traduntur, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 3. Decembris 1735. respondit: *affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam.*

- 193 SUESSANA, *Servitii*, in qua ad sequentia dubia.

1 An Simples Clerici, quamvis Beneficiati, sed nullum ab Ecclesia Cathedrali recipientes emolumentum teneantur eidem Ecclesiæ inservire in divinis, publicis Processionibus inservire, & assistere Episcopo Pontificaliter celebranti? & quatenus negative;

2 An constet de attentatis, in casu &c.

3 An supradicti Clerici teneantur in feria V. Cænæ Domini adimplere Præceptum Paschale, recipiendo SS. Eucharistiæ Sacramentum per manus Episcopi pontificaliter celebrantis juxta Edictum publicatum ab Episcopo die 3. Aprilis 1735. sive potius supradicti Clerici dictum præceptum Paschale adimplere in propriis Parochiis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Januarii 1736. respondit: *Ad 1. affirmative, moderata pars: ad 2. negat. ad 3. affirmative quoad primam partem.*

- 194 SUESSANA, *Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

1 An licuerit PP. S. Augustini Civitatis Sueffanæ in die Dominico Resurrectionis Domini Nostri devotionis causa administrare SS. Eucharistiæ Sacramentum Clerico Antonio de Paulo? & quatenus negative;

2 An sustineatur comminatio Interdicti Ecclesiæ supradictorum Patrum facta ab Episcopo, in casu &c.

S. C. C. die 14. Januarii 1736. respondit: *Ad 1. negative: ad 2. ad mentem, & amplius.*

- NUSCANA, *Sepultura*, in qua ad sequen. 195
tia dubia.

1 An pro constructione novæ Sepulturæ per Confratres Societatis SS. Rosarii Oppidi Muntellæ factæ in Parochiali Ecclesia S. Nicolai satis fuerit licentia Episcopi, vel potius requireretur licentia expressa Capituli Ecclesiæ Collegiatæ S. Mariæ ejusdem Terræ?

2 An electio Sepulturæ a dictis Confratribus Societatis SS. Rosarii fieri possit in prædicta nova Sepultura specialiter constructa in dicta Parochiali Ecclesia S. Nicolai pro Confratribus ejusdem Confraternitatis?

3 An Cadaver Salvatoris de Nenna loco depositi conditum in Sepultura veteri ejusdem Parochiali Ecclesiæ S. Nicolai sit exhumandum, & sepeliendum in dicta Sepultura ab eodem Salvatore electa, vel potius sit alio ferendum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 28. Januarii 1736. respondit: *Ad 1. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam: ad 2. affirmative: ad 3. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam.*

- ROMANA, *Utensilium*, in qua ad sequens 196
dubium.

An pro Capellaniis erectis anno 1709. in Ecclesia S. Agnetis debeantur ab eorum Possessoribus eidem Ecclesiæ Utensilia pro celebratione Missarum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 24. Martii 1736. respondit: *Affirmative, & amplius.*

- CASSANEN. in qua ad sequentia dubia. 197

1 An dispositio Pomponii Jordani facta sub die 17. Junii 1722. prævio Decreto hujus Sac. Congregationis quoad Missam hebdomadalem, & Festivitatem S. Mariæ de Monte Carmelo celebrandam a Fratribus S. Francisci de Observantia sit servanda per illius Heredes?

2 An eidem Religiosis, sive illorum Syndico Apostolico aliqua competat actio instanti pro celebratione Missarum, ac pro earum elemosyna?

3 An constet de jurepatronatus Capellæ S. Mariæ de Monte Carmelo favore Heredum Pomponii?

4 An per præfatos Religiosos in dicta Capella impediri valeat dictis Heredibus celebratio Festivita-

vitatis S. Mariz de Monte Carmelo, & alios tum Feflorum B. M. Virginis?

5 An teneatur idem Heredes folvere prefatis Religiofis ducatus quatuor pro celebrando eodem Feflo?

6 An dicti Religiofi potuerint denegare tumulationem Cadaveris Nicolai Roffi in Sepulcro fito prope dictam Capellam?

7 An idem Cadaver tumulari debeat in prefato Sepulcro?

8 An predicta Capella visitari debeat per Ordinarium, feu per Regularem?

9 An, & de quibus recitibus ad Judices Laicos confluit etiam ad effectum refectiois dampnati, & expenfarum, in cafu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 28. Aprilis 1736. respondit: *Ad 1. affirmativè: ad 2. Serventur Decreta generalia: ad 3. affirmat. quoad jus honorificum: ad 4. negat. ad 5. negat. & ad mentem: ad 6. negat. ad 7. affirmat. ad 8. Serventur Decreta: ad 9. ad Eminentiffimum Prefatum juxta mentem.*

198. **MEDIOLANEN.** celebrationis Miffarum, in qua ad feq. dub.

1 An pro celebratione Miffarum in Ecclefia S. Mariz Paradifi debeant eligi Religiofi ejusdem Ecclefiz; vel potius fit in arbitrio beatis depurare alios Sacerdotes?

2 An fit locus reductioni Miffarum, vel potius heres teneatur supplere elemofynam, in cafu &c.

Sac. Congregat. Concil. die 12. Maii 1736. respondit: *Ad 1. affirmat. quoad primam partem, & negat. quoad fecundam: ad 2. negat. quoad utramque partem.*

199. **FIRMANA.** Jurium Parochialium, in qua ad feq. dub.

1 An Sacerdotes deputandi ab afferta Societate Suffragii poffint folemniter canere Miffas in Ecclefia, feu Oratorio fub titulo Suffragii abique licentia Parochi S. Mariz, vel potius Miffæ folemnes, quatenus in dicta Ecclefia, feu Oratorio canendæ fint, vel celebrari debeant ab eodem Parocho, etiam invititis Confratribus?

2 An in dicta Ecclefia, feu Oratorio exponi poffit SS. Euchariftiz Sacramentum publicæ adorationi cum fola licentia Ordinarii fine interveñtu Parochi predicti? & quatenus affirmati.

3 An eidem Parocho S. Mariz competat faltem ius benedicendi Populum cum Sanctiffimo

TOM. VIII.

Sacramento in dicta Ecclefia, feu Oratorio, etiam invititis Confratribus?

4 An Parochus SS. Joannis & Pauli de confenfu Parochi S. Mariz poffit diftas functiones explere in dicta Ecclefia, feu Oratorio etiam invititis Confratribus?

5 An Cadavera Defunctorum tumulari poffint in dicta Ecclefia, feu Oratorio, invititis Parochis, & quatenus aliquis elegerit in eodem Oratorio tumulari, in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 2. Julii 1736. respondit: *Ad 1. affirmat. quoad primam partem de licentia Epifcopi, & negat. quoad fecundam: ad 2. affirmat. ad 3. & 4. negat. ad 5. affirmat. falvis Juribus Parochialibus.*

JUVENACEN. Administrationis, in qua ad 200 feq. dub.

An adminiftratio proventuum fpectantium ad Confraternitates, & loca pia Tertitii pertineat ad Confrates, & Officiales cum omnimoda independetia ab Epifcopo; vel potius erogatio diftorum proventuum faciendæ fit a dictis Confratribus, & Officialibus cum fcientia, & approbatione Epifcopi, in cafu &c.

Sac. Cong. Concil. die 7. Julii 1736. respondit: *Negative quoad primam partem, & affirmative quoad fecundam ad formam Decret. bon. Mem. Epifcopi Cbiniæ.*

CREMONEN. Quarta Funeraria, in qua 201 ad feq. dub.

An fit standum, vel recedendum a decifis, in cafu &c.

Sac. Congr. Concil. die 7. Julii 1736. respondit: *In decifis & amplius.*

CASSANEN. in qua ad feq. dub. 202

An, & in quibus fit standum, vel recedendum a decifis, in cafu &c.

Sac. Congr. Concil. die 1. Septembris 1736. respondit: *In decifis in omnibus, & quoad quantum dubium juxta modum, & amplius.*

JUVENACEN. in qua ad feq. dub. 203

I. An Edictum Epifcopi demandantis fub pœna Cenfurarum diftributionem candelarum propriis fumptibus faciendam a Capitulo Tertitii die Purificationis Beatiff. V. Ciero, & Popolo, fufineatur, & quatenus affirmative;

II. An teneatur dictum Capitulum dare Cereum

192 CREMONEN. *Quarta Funeraria*, in qua ad seq. dub.

An stante resolutione per Sac. Congregationem edita die 9. Januarii 1734. conferri debeant a Parochis duntaxat intortitia, quæ accenduntur pro associatione Cadaveris ad Ecclesiam tumulantem, ac in eadem Ecclesia accensa remanent circa Cadaver juxta declarationem ab ipsis emissam; vel potius conferendæ etiam sint tantæ candele, quæ a Parochis gestantur, & illæ quæ Cruci Parochiali affiguntur, quam elemosyna, alique candele, quæ pro Missa Parochiali eis traduntur, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 3. Decembris 1735. respondit: *affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam.*

193 SUESSANA, *Servitii*, in qua ad sequentia dubia.

1 An simplices Clerici, quamvis Beneficiati, sed nullum ab Ecclesia Cathedrali recipientes emolumentum teneantur eidem Ecclesiæ inservire in divinis, publicis Processionibus inservire, & assistere Episcopo Pontificaliter celebranti? & *quatenus negative*;

2 An constet de attentatis, in casu &c.

3 An supradicti Clerici teneantur in feria V. Cœnæ Domini adimplere Præceptum Paschale, recipiendo SS. Eucharistiæ Sacramentum per manus Episcopi pontificaliter celebrantis juxta Edictum publicatum ab Episcopo die 3. Aprilis 1735. sive potius supradicti Clerici dictum præceptum Paschale adimplere in propriis Parochiis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Januarii 1736. respondit; *Ad 1. affirmative, moderata pena: ad 2. negat. ad 3. affirmative quoad primam partem.*

194 SUESSANA, *Injuria Parochialium*, in qua ad seq. dub.

1 An licuerit PP. S. Augustini Civitatis Sueffanæ in die Dominico Resurrectionis Domini Nostri devotionis causa administrare SS. Eucharistiæ Sacramentum Clerico Antonio de Paulo? & *quatenus negative*;

2 An sustineatur cunctinatio Interdicti Ecclesiæ supradictorum Patrum facta ab Episcopo, in casu &c.

S. C. C. die 14. Januarii 1736. respondit: *Ad 1. negative: ad 2. ad mentem, & amplius.*

NUSCANA, *Sepultura*, in qua ad sequentia dubia.

1 An pro constructione novæ Sepulturæ per Confratres Societatis SS. Rufarii Oppidi Montellæ factæ in Parochiali Ecclesia S. Nicolai satis fuerit licentia Episcopi, vel potius requireretur licentia expressa Capituli Ecclesiæ Collegiatæ S. Mariz ejusdem Terræ?

2 An electio Sepulturæ a dictis Confratribus Societatis SS. Rufarii fieri possit in prædicta nova Sepultura specialiter constructa in dicta Parochiali Ecclesia S. Nicolai pro Confratribus ejusdem Confraternitatis?

3 An Cadaver Salvatoris de Nenna loco depositi conditur in Sepultura veteri ejusdem Parochiali Ecclesiæ S. Nicolai sit exhumandum, & sepeliendum in dicta Sepultura ab eodem Salvatore electa, vel potius sit alio ferendum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 28. Januarii 1736. respondit: *Ad 1. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam: ad 2. affirmative: ad 3. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam.*

ROMANA, *Utensilium*, in qua ad sequens 196 dubium.

An pro Capellaniis erectis anno 1709. in Ecclesia S. Agnetis debeantur et earum Possessoribus eidem Ecclesiæ Utenilia pro celebratione Missarum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 24. Martii 1736. respondit: *Affirmative, & amplius.*

CASSANEN. in qua ad sequentia dubia. 197

1 An dispositio Pomponii Jordanii facta sub die 17. Junii 1722. prævio Decreto hujus Sac. Congregationis quoad Missam hebdomadalem, & Festivitatem S. Mariz de Monte Carmelo celebrandam a Fratribus S. Francisci de Observantia sit servanda per illius Heredes?

2 An eidem Religiosis, sive illorum Syndico Apostolico aliqua competat actio instandi pro celebratione Missarum, ac pro earum elemosyna?

3 An constet de jurepatronatus Capellæ S. Mariz de Monte Carmelo favore Heredum Pomponii?

4 An per præfatos Religiosos in dicta Capella impediti valeat dictis Heredibus celebrari Festivitas.

vitutis S. Mariz de Monte Carmelo, & aliorum Fessorum B. M. Virginis?

5 An teneantur iidem Heredes solvere prefatis Religiosis ducatus quatuor pro celebrando eodem Fello?

6 An dicti Religiosi poterint denegare tumulationem Cadaveris Nicolai Rossi in Sepulcro sito prope dictam Capellam?

7 An idem Cadaver tumulari debeat in prefato Sepulchro?

8 An predicta Capella visitari debeat per Ordinarium, seu per Regulares?

9 An, & de quibus recursibus ad Iudices Laicos consistet etiam ad effectum restrictionis dampnorum, & expensarum, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 28. Aprilis 1736. respondit: Ad 1. *affirmative*; ad 2. *Serventur Decreta generalia*; ad 3. *affirmat. quoad ius honorificum*; ad 4. *negat.* ad 5. *negat.* & ad mentem: ad 6. *negat.* ad 7. *affirmat.* ad 8. *Serventur Decreta*; ad 9. *ad Eminentiſſimum Prefectum juxta mentem.*

198 **MEDIOLANEN.** celebrationis Missarum, in qua ad seq. dub.

1 An pro celebratione Missarum in Ecclesia S. Mariz Paradisi debeant eligi Religiosi ejusdem Ecclesiz; vel potius sit in arbitrio beatidis deputare alios Sacerdotes?

2 An sit locus reductioni Missarum, vel potius heres teneatur supplere elemosynam, in casu &c.

Sac. Congregat. Concil. die 12. Maii 1736. respondit: Ad 1. *affirmat. quoad primam partem*, & *negat. quoad secundam*; ad 2. *negat. quoad utramque partem.*

199 **FIRMANA,** Jurium Parochialium, in qua ad seq. dub.

1 An Sacerdotes deputandi ab asserta Societate Suffragii possint solemniter canere Missas in Ecclesia, seu Oratorio sub titulo Suffragii absque licentia Parochi S. Mariz, vel potius Missz solemnes, quatenus in dicta Ecclesia, seu Oratorio canendz sint, vel celebrari debeant ab eodem Parocho, etiam invititis Confratribus?

2 An in dicta Ecclesia, seu Oratorio exponi possit SS. Eucharistia Sacramentum publice adorationi cum sola licentia Ordinarii sine Interventu Parochi predicti? & quatenus *affirmat.*

3 An eidem Parocho S. Mariz competat saltem benedicendi Populum cum Sanctissimo

TOM. VIII.

Sacramento in dicta Ecclesia, seu Oratorio, etiam invititis Confratribus?

4 An Parochus SS. Joannis & Pauli de consensu Parochi S. Mariz possit dictas functiones explere in dicta Ecclesia, seu Oratorio etiam invititis Confratribus?

5 An Cadavera Defunctorum tumulari possint in dicta Ecclesia, seu Oratorio, invititis Parochis, & quatenus aliquis elegerit in eodem Oratorio tumulari, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 2. Julii 1736. respondit: Ad 1. *affirmat. quoad primam partem de licentia Episcopi*, & *negat. quoad secundam*; ad 2. *affirmat.* ad 3. & 4. *negat.* ad 5. *affirmat. salvo Juribus Parochialibus.*

JUVENACEN. Administrationis, in qua ad 200 seq. dub.

An administratio proventuum spectantium ad Confraternitates, & loca pia Tertitii pertineat ad Confrates, & Officiales cum omnimoda independentia ab Episcopo, vel potius erogatio dictorum proventuum facienda sit a dictis Confratribus, & Officialibus cum scientia, & approbatione Episcopi, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 7. Julii 1736. respondit: *Negative quoad primam partem*, & *affirmative quoad secundam ad formam Decret. bon. Mem. Episcopi Chiusi.*

CREMONEN. Quarta Funeraria, in qua 201 ad seq. dub.

An sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 7. Julii 1736. respondit: *In decisis & amplius.*

CASSANEN. in qua ad seq. dub. 202

An, & in quibus sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 3. Septembris 1736. respondit: *In decisis in omnibus*, & *quoad quantum dubium juxta modum*, & *amplius.*

JUVENACEN. in qua ad seq. dub. 203

1. An Edictum Episcopi demandantis sub pena Confiscationis distributionem candelarum propriis sumptibus faciendam a Capitulo Tertitii die Purificationis Beatiss. V. Clero, & Populo, infineatur, & quatenus *affirmative*?

11. An teneatur dictum Capitulum dare Cereum

reum tam Archipresbytero, quam Episcopo, sive alteri tantum ex eis; sive presenti, sive absenti?

III. An Censuræ latæ per Episcopum post interpositam, & admissam appellationem a Metropolitano, sustineatur, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 22. Septembris 1736. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. affirmative dummodo sit present: ad 111. affirmative, & ad mentem.

204 JUVENACEN. Administrationis, in qua ad seq. dub.

I. An sit standum, vel recedendum a dec. in casu &c.

II. An reditio rationis proventuum administrationem, eorumque erogatio facienda sit a Confratribus, seu Officialibus Episcopo in Visitatione, seu potius extra ad arbitrium dicti Episcopi, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 17. Novembris 1736. respondit: Ad 1. in decisi: ad 11. affirmative quoad utramque partem in loco Teclis, & amplius.

205 ELVEN. Jurisdictionis, in qua ad sequent. dub.

1. An possit Capitulum, sede vacante, post electum Vicarium in spiritualibus, & temporalibus deputare alium toties quoties sibi placuerit ad aliquod faciendum in exercitio jurisdictionis translatæ, ipsam reassumendo jurisdictionem?

2. An possit Capitulum per se ipsum dare Subditis Chartistas testimoniales, vel Reverendas ad Ordines suscipiendos, vel debeant dari per Vicarium Generalem Capitularem?

3. An Capitulum possit in deputatione Vicarii Capitularis dare jurisdictionem limitatam, & possit in hoc casu attendi consuetudo Regni Lusitanie? & quatenus affirmative;

4. An possit reservatam jurisdictionem alicui alteri committere, vel illam debeat per se ipsum exercere?

5. An possit Capitulum dare Subditis Attestationes de Vita, & moribus per se ipsum, vel debeant dari a Vicario Capitulari?

6. An possit Capitulum jubere Vicario Capitulari, ut det tales attestations, vel debeat pendere ab arbitrio Vicarii Capitularis?

7. An in concursu Parochialium debeat intervenire arbitrium Vicarii Capitularis, vel debeat pendere ab arbitrio Capituli, facto Concursu, in

presentia Capituli, vel in absentia, & an debeat attendi consuetudo Regni, in casu, &c.

Sac. Congr. Concil. die 1. Decembris 1736. respondit: Ad 1. negative: ad 2. negative quoad primam partem; & affirmative quoad secundam: ad 3. negative: ad 4. provisum in tertio: ad 5. negative quoad primam partem, & affirmative quoad secundam: ad 6. negative: ad 7. affirmative quoad primam partem ad formam juris. In reliquis negative.

URBEVETANA, in qua ad seq. dub. 206

I. An Camerarius, alique Officiales Rev. Fabricæ S. Mariæ de Stella Cathedralis Ecclesiæ Urbis Veteris teneantur subministrare Episcopo ejusdem Civitatis Suppellectiles, & Paramenta Sacra necessaria pro celebratione Missæ tantum in suis domesticis Capellis, seu etiam pro aliis Ecclesiasticis functionibus ibidem peragendis, in casu &c.

II. An eidem Episcopo sint subministrandæ Suppellectiles, & Paramenta Sacra extra Civitatem Urbis veteris occasione Sacræ Visitationis, aliarumque Ecclesiasticarum Functionum plenarum pro sua Diocesi? & quatenus affirmative;

III. Cujus qualitatibus debeant esse dictæ Suppellectiles, & Paramenta Sacra, in casu &c.

S. C. Concil. die 19. Januarii 1737. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. negat. ad 115. esse debere qualitatibus decentis gradus Episcopali.

CASTRI MARIS, Servitii Cbori, in qua 207 ad seq. dub.

I. An Edictum Episcopi promulgatum die 4. Januarii 1736. prohibitivum discensus absque sua licentia in scriptis quæ dignitates, & Canonicos sustineatur, in casu &c.

II. An saltem Canonici gaudent Vacatione, ejus tempore durante possint impune discendere, & abesse, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 4. Martii 1737. respondit: Ad 1. affirmative, pro discensu peragendi extra Diocesim, moderata tamen pena in duobus: ad 11. affirmative juxta Decretum in Jacten. 9. Maii 1626. & ad D. Secretarium juxta mentem.

RAVENNATEN. Applicationes Missarum, 208 in qua ad seq. dub.

1. An pro Legato juniorum decem, & solutæ ceræ relicte per Michaelem Angelum Purcharium Ven. Capellæ SS. Conceptionis in Ecclesia RR. PP. S.

PP. S. Francisci Terræ Argentæ in die illius Festivitatē teneantur iidem Fratres celebrare, & infimul applicare Missas, juxta intentionem Patroni, & in quo numero, in casu &c.

2. An Fratres prædicti teneantur celebrare, & respective applicare Missas in anteaſtis non applicatis in die præſate Festivitatē, in casu &c.

3. An ſubminiſtratio candelarum occasione ſopradictæ Festivitatē ſit faciendā a Patrono in certa quantitate, ſeu potius illa reſideat in ejus arbitrio ac devotione, in casu &c.

4. An Fratres præſati teneantur reponere in antiquo loco dictæ Capellæ Stemma Familiz de Martini illius antiqui Patroni, nec non antiquam Lampadem, alique ſupelleſtilia olim facta ab illius Patronis, in casu &c.

5. An dicti Fratres poſſint ad eorum libitum amovere ab Altari, ejusque proprio loco Statuam Beatiſſimæ Virginis, itemque Crucem, & Candelabra infimul alligata diſſolvere, aliaque Sacra ſupelleſtilia a Patrono pro uſu dicti Altaris, alio aſportare invitis iidem Patronis, in casu &c.

6. An conſtet de attentatis, in casu &c. Sac. Congr. Concil. die 17. Auguſti 1737. reſpondit: Ad 1. negative; ad 2. proviſum in primo; ad 3. ſervandum eſſe ſolitum; ad 4. negat. in omnibus, ſed licet Heredibus reponere propriis ſumptibus; ad 5. quoad Crucem, & alia ſupelleſtilia ſacra negative; Quo vero ad Statuam Beatæ Virginis affirmative, petita prius licet non obtenta licentia a Patrono; ad 6. negative in casu de quo agitur, & amplius.

209 CASERTANA, Capellanarum in qua ad ſeq. dub.

I. An quatuor Capellani quondam Jacobi Landulphi Eccleſiæ receptitiz SS. Corporis Chriſti Civitatis Magdalanæ ad inſtar antiquorum Capellanorum, competat beneficium vacandi a celebratione unius Miſſæ in ſingulis hebdomadis?

II. An iidem quatuor Capellani impediti ex cauſa adverſæ valetudinis teneantur ſupplere per alium in Miſſis adimplendis, ac in canendis horis Canon. in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 14. Decembris 1737. reſpondit: Ad 1. negative, & quoad celebrationem juxta mentem Fundatoris videatur particulariter; ad II. negative.

TUSCULANA, Reparatio Eccleſiæ, in qua ad ſeq. dub.

1. An reparatio Eccleſiæ S. Mariz de Vivario, ſive S. Rocchi Civitatis Tuſculi ad formam Decreti Sac. Viſitationis factæ ab Eminentiſſimo Epilcopo ſpectet ad Communitatem, ſive potius ad Capitulum Cathedralis ejusdem Civitatis; & quaten. negative quoad partemque partem;

2. An pro dicta reparatione ſit locus impoſitioni taxæ ſolvendæ a Parochianis, & Populo Civitatis, in casu &c.

3. An reparatio, & expurgatio reſpective quatuor Sepulchrorum exiſtentium in dicta Ven. Eccleſiæ, ac inſerv. pro pueris, & Sacerdotibus fieri debeat ſumptibus dictæ Communitatis, ſive potius dicti Capituli, in casu &c.

4. An reparatio, & expurgatio aliarum duarum Sepulchrorum pariter in dicta Eccleſiæ exiſtent. & inſerv. pro pueris, & Sacerdotibus fieri debeat ſumptibus Capituli, vel Archiprebyteri, ſive potius Communitatis, in casu &c.

5. An reſectio, & manutentio Sacrarum ſupelleſtilium, & Utenſilium in Sacriſtia d. Ven. Eccleſiæ ſpectet ad Capitulum, & Archiprebyterum, ſive potius ad Communitatem, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 11. Januarii 1738. reſpondit: Ad 1. affirmative quoad primam partem, & negative ad ſecundam; ad 2. proviſum in primo; ad 3. 4. & 5. affirmative quoad primam partem, & negat. ad ſecundam.

CASSANEN. Cathedralitici; in qua ad ſeq. dub.

I. An Epilcopo Caſſanen. debeatſur Cathedralicum pro Parochos, & Beneficiatos Italo-Grecos, & Beneficiatos atque Cleros de communibus Græcarum Eccleſiarum Maſſis participantes; & quatenus affirmative;

II. A quo tempore idem Cathedralicum debeatſur, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 8. Febr. 1738. reſpondit: Ad 1. affirmative; ad II. deberi a tempore novi Editi per Epilcopum promulgati.

FULGINATEN. Jurisdictionis, in qua ad 212 ſeq. dub.

I. An laudum, de quo agitur, ſit expugnandum; & quatenus negative;

II. An iuxta indicendi Concurrenſium, & præſigendi digniorem in vacationibus Eccleſiarum Paro-

Parochiaſium Dioceſis Fulginaten. de quibus agitur, ſpectet privative ad Episcopum?

III. An juſ conſeſendi dictas Eccleſias Parochiales ſimpliciter ſpectet ad Eminentiffimum Abbatem, in caſu &c.

IV. An juſ cognofcendi cauſas criminales, Civiles, & mixtas competat privative Episcopis; ſeu potius Eminentiffimo Abbati, in caſu &c.

Sac. Congr. Concil. die 1. Martii 1738. reſpondit: Ad 1. negative: ad 11. affirmative: ad 111. collationem ſpectare ad Eminentiffimum Abbatem, ſalva inſtitutione authoritabili Episcopis: ad 4. ſpectare cumulative cum Episcopo ad Eminentiffimum Abbatem, preter quam quoad cauſas criminales, & matrimoniales, aliasque concernentes curam Animarum.

213 TUSCULANA, Reparationis Eccleſia, in qua ad ſeq. dub.

An, & in quibus ſit ſtandum, vel recedendum a deciſis, in caſu &c.

Sac. Congr. Concil. die 1. Martii 1738. reſpondit: Quoad 1. 11. & 111. in deciſis: ad 1v. in deciſis quo ad ſepulcrum Sacerdotum quo vero ad ſepulcrum Puerorum ſpectare ad Communitatem: ad v. praviſſe a deciſis, ſpectare ad Communitatem.

214 BISACCIARUM, in qua ad ſeq. dub.

1. An Capitulum Cathedralis Eccleſie Biſaccien. teneatur ſingulis annis in Feſtivitate Naſcivitatis Sanctiſſ. Domini Noſtri tradere Episcopo ſtrenam in ſumma ducatorum decem?

2. An eidem Episc. debeatur Cathedraliticum ab Eccleſia Cathed. ſive Capit. Biſaccien.

3. An idem Capitulum teneatur ſolvere Curſori Curie Episcopalis accedenti ad Civitatem, & Loca Dioceſis Biſaccien. pro negotiis eiſdem Curie expenſas, ſeu ut vulgo dicitur, *il Pedatico?*

4. An Capitulum dictæ Cathedralis Episcopo eandem Eccleſiam viſitanti teneatur ſolvere procuracionem, & an teneatur tam pro illo, quam pro Conviſitatoribus aliſque Miniſtris, ac Famulis parare habitationem?

5. An Episcopus teneatur ad reſtitutionem tam viſituum, quam pecuniarum exactarum in Viſitatione anni 1736.

6. An cenſuræ latae per Episcopum occasione ejus accedens ad Civitatem Biſaccienſi menſe Aprilis anni 1737. ſuſſineantur?

7. An Episcopus pro mulctis teneatur deputare Depoſitarium in Civit. Biſaccien.

8. An decimæ debeantur Episcopo a Capitulo d. Cathedralis Biſaccien. pro medietate, vel potius in quarta parte?

9. An idem Capitulum teneatur dare in ſolſivitate Porificationis B. M. Virginis Cereum Episcopo abſenti?

10. An, & quomodo ſit ſervandum Ediſtum promulgatum ab Episcopo ſuper declaratione habitus talariſ, in caſu &c.

Sac. Cong. Concil. die 15. Martii 1738. reſpondit: Ad 1. negative: ad 2. affirmative: ad 3. negative: ad 4. & 5. Dilata, & repropoſatur in una cum dubio: An Episcopus teneatur aliqua parte anni reſidere in Civitate Biſacciarum: ad 6. argat: ad 7. affirmat. ad 8. affirmat. quoad primam partem juxta ſolium, & negative quoad ſecundam: ad 9. affirm. ad 10. affirmative moderata: pena in uno ducato tantum circa approbationem limitationis, & amp.

CÆSENATEN. Onerum Miſſarum, in qua 215 ad ſeq. dub.

I. An celebratio Miſſæ injunctæ ex præcepto Joſeph Verzaglia Teſtatoris in die ſui Anniverſarii, ſeri debeat duntaxat in aliquo altari privilegiato exiſtente in Eccleſia Conventus Ordinis Servorum B. M. Civitatis Cæſenæ, ſeu potius in ſingulis Altaribus Privilegiatis omnium aliarum Eccleſiarum dictæ Civitatis? & quatenus affirmative quoad ſecundam partem?

II. An dictarum Miſſarum numero, qui celebrari deberet in omnibus Altaribus Privilegiatis dictæ Civitatis, ſatiſſeri valeat in ſolis geminis Altaribus Eccleſie dicti Conventus?

III. An celebratio aliarum duarum Miſſarum ſimiliter ordinata ab eodem Teſtatore in qualibet die Solemnitatum Feſtivitatis B. M. V. ac ipſius Sanctiſſ. Filii Jeſu ſeri debeat duntaxat in duobus Feſtis ſolemnibus B. V. ſeptem Dolorum, nempe in tertia Dominica Septembris, & in Feria ſexta poſt Dominicam Paſſionis, ſeu potius in omnibus ſolemnitatibus dictæ SS. Virginis, & Domini Noſtri Jeſu infra annum occurrentibus?

IV. An omnium dictarum Miſſarum onus adimpleri debeat per ſolum decennium, ſive potius in perpetuum in caſu &c.

Sac. Congr. Concil. die 14. Jun. 1738. reſpondit: Ad 1. negative quoad primam partem, & affirmative quoad ſecundam: ad 11. argat.

ad

ad III. & IV. *negat. quoad primam partem, & affirm. quoad secundam. & ampl.*

- 216 NULLIUS, seu Messanen. Juris convocandi Synodum, in qua ad seq. dub.

An Archimandrita Messanensis competat jus convocandi Synodum, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 5. Junii 1738. respondit: *Negat.*

- 217 HORTANA, Jurium Parochialium, in qua ad seq. dub.

I. An in Ecclesiis Confraternitatum Laicalium Terræ Suijani expleri possint Functiones non Parochiales, & signanter celebrationis Missarum cum assistentia Diaconi & Subdiaconi independentem a Parochis in solemnioribus eorumdem Ecclesiarum Festivitatibus?

II. An in dictis Ecclesiis possint Parochi peragere functiones tam Parochiales, quam non Parochiales irrequisite Officialibus, & Capellanis dictarum Ecclesiarum?

III. An Capellani dictarum Ecclesiarum recitare possint Officium Defunctorum, & canere Missam ad præscriptum Ritualis, antequam sepeliatur Cadavera illata in dd. Ecclesiis, seu potius privative id spectet ad Parochos?

IV. An occasione tumulationis Defunctorum in dictis Ecclesiis debeantur Parochis omnia interdicta, & ceræ, seu potius debeatur sola quarta funeralis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 5. Junii 1738. respondit: *Ad I. affirmative: ad II. negative: ad III. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam: ad IV. servetur solitum ad formam Constitutionis Sanctæ Mem. Benedicti XIII.*

- 218 EUGUBINA, Servitii Chori, in qua ad sequens dub.

An constet de legitimo impedimento Canonici Guiducci non accedendi ad Cathedralem Horis Vespertinis, ita ut eidem sit indulgentia exempto a Choro, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 23. Augusti 1738. respondit: *Affirmative durante causa infirmitatis.*

- 219 FULGINATEN. Jurisdictionis, in qua ad seq. d.

An, & in quibus sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Septembris 1738. respondit: *in decisis, & amplius.*

BONONIEN. Præcedentia, in qua ad seq. dub. 220

I. An duodecim antiqui Mansionarii constituent corpus, sive Collegium distinctum a quatuor Capellanis Mansionariis nuncupatis Boncompagni, in casu &c.

II. An dicti duodecim antiqui Mansionarii, eorumque Successores ac Coadjutores procedere debeant dictis quatuor novis Capellanis Mansionariis nuncupatis de Boncompagni tametsi anterioribus in receptione, seu admissione, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Novembris 1738. respondit: *affirmative ad utrumque, & amplius.*

SANCTI SEVERINI, Cathedralis in qua 222 ad seq. dub.

An Cathedralicum debeatur, in qua summa, & a quo tempore, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Novembris 1738. respondit: *Deberi in summa præscripta a Concilio Romano a die promulgata Synodi an. 1733.*

NULLIUS FARFEN. Distributionum Quotidianarum, in qua ad seq. dub. 223

I. An Canonici absens ex causa studiorum teneantur ad penam punctaturarum indicam in statuto Ecclesie contra non intereuntes Divinis Officiis, & quatenus affirmative;

II. An eadem pena sit solvenda ex tertia parte fructuum ex indulto relinquenda, & repartienda intereuntibus, & quatenus affirmative;

III. An onera annexa Canonicatui sint solvenda per Canonicum absentem ex fructibus Canonicilibus reliquarum duarum partium, si ve potius ex dicta tertia parte, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 20. Decembris 1738. respondit: *Ad I. & II. affirmative: ad III. Dilata, & scribatur Eminentiſſimo Abbati pro meliori informatione juxta instructionem.*

AQUILANA, Concionatoris, in qua ad seq. 223 quæ. dub.

I. An Communitas Terræ Pizzuli in suis litteris patentibus nominationis Concionatoris uti debeat verbis *N. N. nominamus, proponimus, vel presentamus*, non obstante præterita quasi possessione, & consuetudine etiam immemorabili apponendi verba *eligimus, & deputamus?* & quatenus affirmative;

II. An

II. An dictæ litteræ patentes ab eadem Communitate Conclonatori tradendæ remanere debeant in Cancellaria Episcopali Aquilæ pro documento ipsius nominationis?

III. An iidem Conclonatoribus per dictam Communitatem nominatis, & presentatis Episcopus debeat tradere suas litteras patentes approbationis, & electionis, in eisdem exprimendo, quod ipsi Conclonatores fuerint ab eadem Communitate nominati?

IV. An dd. litteræ patentes nominationis debeant exhiberi in Cancellaria Episcopali per totum Mensem Novembris, & quatenus Conclonator non sit habilis, debeat eadem Communitas alium nominare per totum mensem Decembris, alias, quod pro illa vice jus deputandi Conclonatorem libere devolvatur ad Episcopum in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 20. Decembris 1738. respondit: *In omnibus affirmative.*

224 SENOGALLIEN. *Juris sepeliendi*, in qua ad seq. dub.

I. An liceat Ven. Societati Sanctiss. Assumptionis, & Rosarii Civitatis Senogalliz sepellire sine licentia Reverendissimi Capituli Curati Cathedralis ejusdem Civitatis Cadavera Confratrum sibi eligentium sepulcrum in Ecclesia, seu Oratorio ejusdem Societatis?

II. An Capitulum Curatum dictæ Civitatis teneatur concedere licentiam sepeliendi Cadavera etiam aliorum, licet non Confratrum, qui sibi sepulcrum elegerint in Ecclesia Societatis?

III. An in quocumque casu sepellantur in Ecclesia dictæ Societatis Cadavera tam Confratrum, quam aliorum non Confratrum, emolumenta cera, associationis, funeris, ac etiam depositi integre spectent ad Capitulum Curatum, vel potius in qua rata, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 24. Januarii 1739. respondit: *Ad 1. affirmative: ad 2. licentiam petendam esse ab Episcopo: ad 3. pro cadaveribus Confratrum, & habentium Sepulcrum gentilium spectant quantum funeralem tantum, pro aliis vero integre omnia emolumenta.*

225 AMALPHITANA, *Cathedralitici*, & *Procuratorialitici*, in qua ad seq. dub.

I. An ab Abbate Ecclesiæ S. Mariz Terræ Positani debeat Cathedraliticum Archiepiscopo Amalphitano in casu &c.

II. An eidem Archiepiscopo competat jus visi-

tandi prædictam Ecclesiam S. Mariz, & quatenus affirmative;

III. An d. Archiepiscopo debeat Procuratio, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Martii 1739. respondit: *Affirmative in omnibus, & amplius.*

TOLENTINA, *Cathedralitici*, in qua a se. 226 quent. dub.

An, & in qua summa Canonicus Theologus solvere teneatur Cathedraliticum Mensis Episcopali etiam pro Beneficiis unitis Præbendis Theologali, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Martii 1739. respondit: *Affirmative in summa præscripta a Concilio Romano, & amplius.*

ROMANA, *Utenfilium*, in qua ad seq. dub. 227

An augmentum usque ad scuta quatuor pro qualibet Capellania debeat ab Herede, seu potius a Capellanis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 11. Aprilis 1739. respondit: *Affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam.*

ACERNEN. *Distributionum quotidianarum*, 228 & *Jubilationis*, in qua ad seq. dub.

I. An Canonico Philippo Ragunæ, attenta ejus infirmitate, debeantur distributiones quotidianæ, & alia emolumenta, de quibus agitur, in casu &c.?

II. An sit locus jubilationi, & exemptioni a Choro, & ad quem effectum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 11. Aprilis 1739. respondit: *Ad 1. affirmative exceptis distributionibus, & emolumentis, quæ juxta Testatorum voluntatem debeant tantum actu interessentibus: ad 2. affirmative ad effectum obtinendi Indultum juxta formam consuetam.*

TOLENTINA, *Servitii Chori*, & *Misse* 229 *Conventualitici*, in qua ad seq. dub.

1 An, quomodo, & quibus diebus in Ecclesia Collegiata S. Jacobi Tolentini celebrari debeat Missa cantata?

2 An in celebranda eadem Missa servari debeat Turnus, & quatenus affirmative;

3 An idem Turnus incipere debeat a Priore, sive potius a Canonico Decano, & inde proseguiri per alios Canonicos?

4 An præter Canonicum Hebdomadarium in di.

dicta Missa cantata, & aliis Officiis debeant intervenire alii Canonici? & quatenus affirmative;

5 An deficientibus ab huiusmodi interveni-
eisdem Canonici, sint ipsi multandi, & in
qua summa?

6 An Prioratus dictæ Collegiæ Ecclesiæ sit
dignitas, cujus qualitas, & ad quos effectus?

7 An convocatio Capituli spectet ad Priorem
juxta Constitutionem Synodalem anni 1728.

8 An Canonici antiquiores pro tempore Col-
legiæ Ecclesiæ in Ordinibus Sacris non con-
sistari teneantur illos assumere?

9 An iidem duo Canonici antiquiores tenean-
tur excipere Fidelium Confessiones, nec non
Priorem coadjuvare in administratione aliorum
Sacramentorum?

10 An teneantur etiam instruere pueros, in
Doctrina Christiana, & quatenus affirmative ad
9. & 10?

11 An, ipsis deficientibus ab huiusmodi mu-
nere, teneatur Prior eis contribuere annum
praestantiam quatuor roborum frumenti, & scu-
torum sex pro quolibet?

12 An Canonici Rilli unus ex dictis duo-
bus Canonici antiquioribus, & Canonici Jo-
seph Pompeii possint retinere Capellaniam in
Ecclesia Rurali S. Joseph cum onere ibi Mis-
sam celebrandi diebus festis, & respective mu-
nus Organistæ exercere in Ecclesia S. Nicolai?

13 An Canonici Joannes Bezzi alter ex Ca-
nonicis antiquioribus valeat exercere munus Con-
fessarii Monialium in Monasterio S. Agnetis,
in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 16. Maii 1739. re-
spondit: Ad 1. celebrandum esse juxta Decretum
Visitationis anni 1717. ad 2. affirmative: ad 3.
negative quoad primam partem, & affirmative
quoad secundam: ad 4. affirmative: ad 5. affir-
mative quoad quantitatem arbitrio Episcopi: ad 6.
esse Dignitatem ex comprehensis sub Regula 4.
Cancellario ad effectus praeminentiales juxta ipsius
Collegiæ consuetudinem: ad 7. 8. & 9. affirma-
tive: ad 10. teneri ad coadjuvandum Priorem in
casu indigentia arbitrio Episcopi: ad 11. affir-
mative, & in casu deficientia multandos esse
iudicio Episcopi: ad 12. affirmative, dummodo
satisfaciant servitio Chori, & oneribus Canoni-
catu: ad 13. affirmative ut ad proximum.

230 OVETEN. Coadiutoris, & Distributionum,
in qua ad sequent. dub.

I. An durante tempore penalis servitii, &
consequenter absentia Canonici Francisci Sierra

Coadiutoris, residere valeat Joannes Joseph Flo-
rez Canonici Coadiutor? & quatenus affirma-
tive;

II. An residendo gaudere debeat diebus va-
cationis, seu recitationis nuncupatis *los dias de*
garcia?

III. An eodem tempore durante, si aegrota-
verit dictus Joannes Canonici Coadiutor, ha-
bendus sit pro presente tempore infirmitatis, &
possit lucrari distributiones, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 6. Junii 1739. respon-
dit: Ad 1. & 11. affirmative: ad 11. negati-
ve salvo jure agendi contra Coadiutorem pro re-
velatione.

RAVENNATEN. Distributionum Quotidia- 231
narum, in qua ad seq. dub.

I. An Clemens Grattatola Cereemoniarum
Magister Archiepiscopi Ravennaten. quando ra-
tione sui Officii assistit eidem Archiepiscopo
Pontificalia exercenti tam in Ecclesia Cathedra-
li, quam in aliis quibuscumque Civitatis locis,
eisdem suburbis, nec non extra Civitatem in
locis suæ Diocesis in actu Visitationis, gaudere
debeat Distributionibus quotidianis, & qua-
tenus negative;

II. An ex gratia indulgendum sit, ut dictas
distributiones lucretur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 1. Julii 1739. respon-
dit: Negative ad utrumque in casu, de quo agi-
tur, præter quam quando assistit Archiepiscopo in
Cathedrali.

GERUNDEN. Exemptionis, in qua ad se- 232
quen. dub.

I. An Episcopus procedere teneatur contra
Capitulares extra Visitationem cum duobus
Adiunctis ad formam Cap. 6. sess. 25. de Refor.
& in Visitatione Cathedralis, dicturumque Ca-
pitularium per se ipsum duntaxat ad formam
Cap. 4. sess. 6. de Ref. in casu &c.

II. An dictus Episcopus in atrocibus proce-
dere possit etiam sine Adiunctis contra dictos
Capitulares, seu potius contra eisdem proce-
dere debeat Episcopus Vicensis, in casu &c.

III. An occasione Visitationis Capituli, &
Cathedralis Episcopus eam terminare teneatur
quam citius, nisi fuerit legitime impeditus, seu
potius, postquam fuit incæpta, procedendo ad
extraneos actus, eandem ad libitum disserere va-
leat, in casu &c.

IV. An dictum Capitulum subiciatur Con-
stitutionibus Synodalibus, sive aliis legibus etiam
per

per edita panditis ab Episcopis, absque illius consilio, & assensu, vel potius editis cum illius consilio tantum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Decembris 1739. respondit: *Ad 1. negative: ad 11. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam: Ad 111. affirmative quoad utramque partem, servatis tamen finibus moderatis, & prudentis arbitri, & amplius: ad 1v. affirmat. ad primam partem, & negat. ad secundam, & amplius.*

233 GERUNDEN. *Jurisdictionis*, in qua ad sequens dub.

An quoad 111. & 1v. dubium sit standum, vel recedendum a decisio die 12. Februarii 1739. in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 19. Decembris 1739. respondit: *Ad 111. praevis recessu a decisio quoad Ecclesiam Cathedralam, & Capitulum affirmative in omnibus: ad 1v. praevis pariter recessu a decisio affirmative.*

234 CALAGURITANA, Et CALCEATEN. *Residentia*,

I. An Episcopus teneatur saltem diebus praescriptis a Sac. Concilio Trident. sess. 23. de Reformatione cap. 1. residere in alterutra ex Cathedralibus, ibique Sacras Functiones explere? & quatenus affirmative;

II. An, & quibus poenis subiciendus sit in casu non residentiae?

III. An, & quomodo sit concedendum novum Indulgentiam saltem ad cautelam, casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Septembris 1740. respondit: *Teneri, & concedendum esse Indulgentiam ad biennium juxta morem.*

235 PAROCHUS RURALIS non est proprius, & verus Parochus, quando rus itur causa recreationis, vel pro rusticanis negotiis, ideoque Matrimonium valide coram hujusmodi Parocho celebrari non potest. *Sac. Congreg. Concil.* 1. Decembris 1740.

236 MARSICEN. *Oratorii*, in quo ad seq. dub.

I. An in privato Oratorio de quo agitur, celebrari possit Missae Sacrificium in absentia Domini, ac praesente sola Familia.

II. An sustineatur sententia suspensionis Oratorii lata ab Episcopo Marsicen. in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Decembris 1740. respondit: *Ad 1. negative: ad 11. affirmative, & ad mentem.*

LARINEN. in qua ad seq. dub.

237

I. An erectio Ecclesiae S. Agathae in Vicariam, & Parochialem perpetuam facta sub die 5. Julii in executionem resolutionis Sac. Congregationis sustineatur in casu &c. & quatenus negative;

II. An, & quomodo ad illam sit deveniendum, in casu &c.

III. An P. Abbas S. Mariae Tremitarum teneatur subministrare Vicario Curato deputando Snepellestilia, & alia necessaria pro exercitio Curae?

IV. An, a quo, & in qua summa sit subministranda Congrua eidem Vicario, in casu &c.

V. An Cedulones Suspensionis a Divinis relaxati per Praep. Vicarium Generalem Larinen. sub die 22. Augusti, & publice affixi contra Rev. P. Vice-Abbatem Tremitarum sustineatur in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 15. Aprilis 1741. respondit: *ad 1. negative: ad 11. deveniendum esse ad erectionem juxta modum explicandum ab Eminentiissimo Praefecto: ad 111. affirmative: ad 1v. subministrandam esse a Monasterio in annua summa ducatorum sexaginta: ad v. negative.*

PAMPILONEN. *Juris quaestuarii*, in qua 238 ad seq. dub.

I. An Syndeco Ven. Conventus S. Francisci Min. Observantiae Civitatis Estelae liceat quassare eleemosynas, & oblationes etiam pecuniarias pro Defunctis cum retentione Disci in Ecclesia Parochiali Sancti Joannis dictae Civitatis? & quatenus affirmative;

II. An id competat privative etiam quoad Administratores Saeculares dictae Parochialis Ecclesiae, in casu &c.

S. C. C. die 6. Martii 1741. respondit: *Ad 1. negat. ad 11. praevisum in primo, & amplius.*

TARRACONEN. *Ordinationis*, in qua ad 239 seq. dub.

An Coadiutores alienius Dignitatis, vel Canonicatus cum futura successione, tam in casu, quo ipsi congrua portio, antea pensio pro Coadiutorum assignetur ex fructibus Praebendae ejusdem Dignitatis, vel Canonicatus, quam in casu, quo congruam portionem sibi assignatam habeant ex propriis, vel alterius patrimonialibus bonis, donec per obitum Coadiuti fiat locus eorum successioni ad dictam Dignitatem, seu Canonicatum,

tum, licite possint ab Episcopo, in cujus Diocesi sunt tituli ejusmodi Beneficiorum residentialium, sine litteris dimissorialibus Episcopi suæ originis, vel præcedentis Domicilii, ad Ordines promoveri?

Sac. Cong. Concil. die 1. Julii 1741. respondit: Coadiutorum Canonicatus, vel Dignitatis sufficere, ut Coadiutor dicatur habere Domicilium requisitum in Constitutione Innocentii XII. incipien. Speculatores.

240 FULGINATEN. *Jurisdictionis*, in qua ad sequent. dub.

I. An facultas data Canonico Goga tamquam Judici Conservatori procedendi per unam Diocesis ultra Confinia Diocesis Perusinae sustineatur in casu &c. & quatenus negative;

II. An Breve confirmatorium deputationis comprehendat hujusmodi facultatem? & quatenus negative;

III. An sit locus relaxationi Censurarum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 1. Julii 1741. respondit: Ad 1. & 2. negative: ad 3. ad mentem, & amplius.

241 ROMANA, *Frustrum Canonicatus*, in qua ad sequent. dub.

I. An, & a quo tempore fructus Canonice debentur, in casu &c.

II. An rata dictorum fructuum percepta in primo anno sit restituenda, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Julii 1741. respondit: Ad 1. deberi a die capte possessionis: ad 2. provisum in primo; & amplius.

242 CELSONEN. in qua ad sequent. dub.

I. An Communitas Presbyterorum, & Sodalitas Defunctorum erectæ in Ecclesia S. Eulalie Villæ Bergæ valeant absque licentia Ordinarii acceptare legata, aliaque pia relicta sub perpetuo onere Missarum, Anniversariorum, & similium?

II. An prædicta loca pia possint pariter absque licentia Ordinarii facere investimenta pecuniarum provenientium ex retrovenditione Censuum in aliis similibus Censibus & investimentis, & quatenus negative ad utrumque;

III. An idem Ordinarius teneatur dictam licentiam gratis, & absque ullo emolumento asserere Scripturæ, & asseri laboris Notarii, seu Cancellarii concedere, & sit statendus terminus ad illam concedendam, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Julii 1741. respondit: Ad 1. & 2. negative: ad 3. affirmative ad primam partem, & quo ad secundam statuendum esse terminum 20. dierum, & amplius.

CAMERINEN. *Utensilium*, in qua ad sequent. dub.

I. An Capellani, & alii Sacerdotes etiam Canonici celebrantes in Ecclesia Collegiata S. Mariz Terræ Matelicæ pro adimplendis oneribus Missarum propriis Capellaniis, vel sibi ipsis alio titulo, quam ratione Canonicatus incumbentes teneantur contribuere Sacrificiæ dictæ Ecclesiæ pro Sacris Suppellectilibus? & quatenus affirmative;

Sac. Cong. Concil. die 9. Septembris 1741. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. servandam esse taxam juxta morem regionis.

SPOLETANA, *Juris Quæstionandi*, in qua ad sequent. dub.

I. An liceat PP. S. Antonii Viennensis, eorumque Præsentatis, Commissariis, Quæstoribus, Affictuariis, Parentatis, aliisque ipsorum Ministris, seu Officialibus quæsturare in Terra, & Territorio Hispelli, ceterisque locis Diocesis Spoletanæ? & quatenus affirmative;

II. An id fieri possit absque licentia Ordinarii Civitatis Spoleti?

III. An sit locus restitutioni elemosynarum, aliarumque oblationum perceptarum post præceptum Reverendissimi Episcopi, in casu &c.

S. C. C. die 23. Septemb. 1741. respondit: Ad 1. negative: ad 2. provisum in primo: ad 3. affirmative.

VITERBIEN. in qua ad sequent. dub.

1 An Confratres Orationis, & Mortis Civitatis Vetulæ quomodolibet intimati interesse teneantur Processionibus Sanctiss. Rosarii, tam in prima Dominica cujuslibet mensis, quam in prima Dominica Octobris?

2 An liceat dictæ Confraternitati Orationis, & Mortis levare Cadavera quomodolibet mortuorum, sive in Civitate, sive in Navibus, sive in Campesstri irrequisito Parocho?

3 An Confratres ejusdem Confraternitatis requisiti a Parocho, ut eum associet ad levandum, & defendendum aliquod ex supradictis Cadaveribus, ipsi accedere, & associare teneantur &c. & in casu renuentis;

4 An Parochus possit invitare unam ex aliis Confraternitatibus?

5 An liceat eidem Confratribus ipsorum Vexillum apponere in capite Feretri præsentis Cruce Parochi, seu potius illud dimittere in iugressu, & in angulo Ecclesie?

6 An liceat Capellanus Confraternitatum dictæ Civitatis tam in Processionibus per eam peragendis, quam in associatione Cadaverum tumulandorum in eorum Ecclesiis, quam in Parochiali, seu aliis, deferre Stolum præsentibus Parocho, vel Vice-Parocho?

7 An Parochus possit subrogare Vice-Parochum in associatione Cadaverum tumulandorum sive intra, sive extra Parochialem? & quatenus affirmat.

8 An ipso quomodolibet impedito faciendum sit funus supra dictis Cadaveribus a Vice-Parocho cum solita participatione emolumentorum?

9 An sit observanda transactio approbata a clar. mem. Card. S. Crucis; & quatenus affirmative;

10 An in casu etiam alterius impediti Parochi præter expressa in primo Capitulo dictæ transactionis servanda sit eadem dispositio, & debeat Parochus rationem reddere Confraternitati Orationis & Mortis de suo impedito?

11 An liceat eidem Confraternitati dirigere, & peragere processionem B. Virginis septem Dolorum extra ambitum suæ Ecclesie, & liceat ejus Capellano benedicere Populum irrequisto Parocho, nam ipse intervenire, & benedicere velir, & quatenus Parochus intervenire nolit;

12 An saltem requiratur ejus licentia?

13 An Benedictio Populo impertienda cum Augustissimo Sacramento occasione illius expositionum faciendarum in Ecclesia dictæ Confraternitatis, volente Parocho, danda sit per ipsum, sive potius per Capellanum dictæ Confraternitatis, in casu &c.

Sacra Cong. Concil. die 16. Decembris 1741. respondit: Ad 1. affirmative: quatenus invitetur per Schedulam; ad 2. negative ad formam sententie Ordinarii; ad 3. affirmative, ad formam dictæ sententie; ad 4. affirmative; ad 5. negative ad primam partem; ad 6. affirmative; ad 7. S. 9. & 10. servandam esse concordiam, & in casu interveniens Parochi deberi solita emolumenta; ad 11. affirmative de licentia Episcopi; ad 12. satis provisum; ad 13. affirmative, ad formam Concordie.

246 GADICEN. seu HISPALEN. Ordinationis, in qua ad sequent. dub.

I. An Sacerdos Joseph Franciscus Zuniga po-

tuerit a quocumque Antifite licite ordinari cum Dimissoriis Magui Prioris Religionis Hierosolymitanæ Regni Castellæ, seu Commendatoris de Acre, aut alterius Superioris Ordinarii dictæ Commendæ, vel potius illicite, ita ut incurrit Suspensionem? & quatenus affirmative quo ad secundam partem;

II. An sit locus dispensationi ad cautelam, seu, an, & quomodo sit providendum, in casu &c.

S. Cong. Concil. die 20. Januarii 1742. respondit: Sacerdotem Zuniga fuisse illicite ordinatum, & incurrisse suspensionem, ob non servatam formam Bullæ Speculatores, ac proinde indigere absolute, & ad Episcopum Gadicensem pro facultate absolvendi ejus arbitrio.

SABINEN. Jurium Parochialium, in qua ad 247 sequent. dub.

1 An, & per quantum tempus, junctis interpolatis absentie vicibus, liceat Parocho quolibet anno abesse a Parochia?

2 An pro tempore absentie teneatur relinquere Substitutum?

3 An, & per quantum tempus, junctis interpolatis absentie vicibus, liceat Canonicis quolibet anno abesse a residentia?

4 An pro tempore absentie teneantur relinquere Substitutos?

5 An Parochus præsens, & non impeditus nec in aliis exercitiis Parochialibus occupatus, debeat per seipsum exercere munia Parochialis?

6 An concurrente necessitate assistenti infirmo de tempore exercitiorum parochialium in Ecclesia spectet ad Parochum assistentia præstanda infirmo, seu potius ad Canonicos?

7 An in solemnitatibus incidentibus in die, quo spectat ad Canonicos jus canendi Missam etiam solemnem, competat Parocho jus dictam Missam canendi? & quatenus affirmative;

8 An sit præstanda Parocho elemosyna, quæ competit Canonicis?

9 An idem jus canendi Missam etiam solemnem in aliis festis minus solemnibus, tam de præcepto, quam ex devotione cujuscumque in diebus spectantibus ad Canonicos spectet ad Parochum, &c. & quatenus affirmative;

10 An eidem Parocho sit præstanda elemosyna?

11 An Parochus singulis diebus festis teneatur Sacrificium applicare pro populo?

12 An Canonicis subrogantibus alium Presbyterum in eorum locum jus competat Parocho celebrandi, seu officandi in exclusionem dicti Substituti? & quatenus affirmative;

13 An

13 An eidem Parocho competat elemosyna, seu emolumentum?

14 An sit facienda repartitio officiorum, seu anniversariorum, quæ celebrantur per Confraternitates, vel Confratres, vel ex quaestuationibus, ita ut distribuatur æqualiter in diebus, quibus spectat ad Parochum, & Canonicos cantus Missæ, seu potius competat Parocho, ita ut celebrentur in suis diebus?

15 An quando cantanda est Missa solemnis, vel minus solemnis pro defuncto presente Cadavere in die festo etiam solemniter occurrente in diebus, quibus spectat ad Canonicos jus canendi Missam, spectet ad Parochum canere dictam Missam de Requiem pro defuncto, & aliam solemnem, vel minus solemnem ad Canonicos; & quatenus affirmative;

16 An eidem Parocho, seu potius Canonico danda sit elemosyna supradictæ Missæ de Requiem, quando nulla adit elemosyna pro alia Missa de Sancto, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 10. Martii 1742. respondit: Ad 1. licere tantum juxta dispositionem Sacri Concilii Tridentini: ad 2. affirmative arbitrio Eminentissimi Episcopi: ad 3. servandam esse etiam quoad Canonicos dictam dispositionem Tridentini: ad 4. arbitrio Eminentissimi Episcopi: ad 5. affirmative: ad 6. & reliqua ad Eminentissimum Episcopum cum facultatibus necessariis, & opportunis etiam concordandi.

248 FIRMANA, Concionatoris, in qua ad seq. dub.

I. An Concionatores Ordinis Eremitarum S. Augustini, qui per turnum eliguntur a Communitate in Castro S. Angeli in Pontano, ultra benedictionem, teneantur etiam petere approbationem a Reverendissimo Archiepiscopo? & quatenus affirmative;

II. An dicti Concionatores teneantur se præsentare coram Vicario Foraneo locali, & docere tam de dicta approbatione, quam de benedictione?

III. An, & de quibus elemosynis, quæ recipiuntur occasione Concionum Adventus, & Quadragesimæ, idem Vicarius Foraneus valeat exigere rationem, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 21. Aprilis 1732. respondit: Ad 1. affirmative in casu, de quo agitur: ad 2. affirmative: ad 3. Vicarium Foraneum certiorum fieri debere de elemosynis, quæ colliguntur pro subsidio Terre Sanctæ, Redemptionis Captivorum, Hospitali, & Suffragio Animarum purgantium tantum.

FERETRANA, Juris Sepeliendi, in qua ad 249 sequent. dub.

I. An Vener. Monasterium Monialium S. Claræ Terræ Maceratæ Feltrix liceat sepelire in ejus Ecclesiâ Cadavera puellarum educationis causâ ibidem commemorantium, & in eodem Monasterio decedentium? & quatenus negative;

II. An sit restituendum Parocho ejusdem Terræ Caeaver Annæ Bartoli educationis causâ in dicto Monasterio degentis, ibique defunctæ, & sepultæ, sive saltem faciendâ sit declaratio de ea retinenda nomine Parochiæ?

III. An eidem Parocho restituenda sint una cum cera integra emolumenta funeris ejusdem Annæ Bartoli, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 21. Aprilis 1742. respondit: Ad 1. affirmative confilio de electione Sepultura: Ad 2. negat. Ad 3. deberi quantum funeralem tantum.

SPOLETANA, in qua ad sequen. dub. 250

I. An Cadaver Baronis Francisci Mariz de Pretis tumulatum in Ecclesiâ Patrum Congregationis Oratorii Civitatis Spoletæ sit restituendum, in casu &c.

II. An omnia emolumenta funeris dicti Baronis de Pretis sint restituenda, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 21. Julii 1742. respondit: Negative ad utrumque, & amplius.

FIRMANA, Concionatoris, in qua ad sequen. dub. 251

An quoad primum, & secundum dubium sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 11. Augusti 1742. respondit: In decisis, & amplius.

ALEXANEN. in qua ad sequen. dub.

1 An Episcopus Alexani participare possit de Massa communi Capitali Ecclesiæ Cathedralis? & quatenus affirmative?

2 An, & quæ onera ejusdem Massæ idem Episcopus subire teneatur?

3 An sumptus litium, quæ prævia conclusione Capitalari introducuntur, detrahi possint ex massa communi ante illius divisionem inter Capitulares? & quatenus affirmative;

4 An portio Episcopi immanis esse debeat a sumptibus litium, quæ contra ipsam intentatæ fuerint? & quatenus affirmative;

5 An

5 An cogendum sit Capitulum ad reintegrandam partem Episcopi de expensis dictarum liti-um usque adhuc detractis ab eadem massa, in casu &c.

6 An elemosynæ pro Missis cantatis Defunctorum præsentæ Cadavere, & pro anniversariis adventitiis distribuendæ sint inter solos præsentés, vel potius ad infiar distributionum quotidianarum, in casu &c.

7 An, & quæ portio debeat Episcopo de eisdem elemosynis; etsi non interit Choro?

8 An Episcopus possit participare de emolumentis anniversariorum perpetuorum de præcepto Testatorum Canonici præsentibus distribuendis, in casu &c.

9. An Edictum ab Episcopo latum, quo sub variis pœnis fuit interdicha anticipata Missarum satisfactio, sustineatur, in casu &c.

10 An idem Episcopus possit sibi metipsum applicare multas, & quatenus negative;

11 An Episcopus possit applicare easdem multas Fabricæ Ecclesiæ, in casu &c.

12 An constet de inobservantia Taxæ Innocentianæ in Curia Episcopali Alexani quoad collationem Beneficiorum, Ordinum, & executionem dispensationum Matrimonialium? & quatenus affirmative;

13 An, & in quas pœnas incurrerint Episcopus, ejusque Officiales, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 1. Septembris 1742. respondit: Ad 1. affirmative: ad 2. affirmative juxta solitum: ad 3. negative quoad Massam communem destinatam pro distributionibus: ad 4. videatur in casibus particularibus: ad 5. ut ad quartum: ad 6. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 7. & 8. negative: ad 9. affirmative: ad 10. negative: ad 11. Episcopus supplices in casu indigentia: ad 12. & 13. Episcopus sedulo invigilet, ut Taxa Innocentiana omnino servetur; & quoad præteritum consulas conscientia sua.

253 TUDERTINA, Jurisdictionis, in qua ad sequent. dub.

I. An Episcopus habeat jus visitandi Ecclesiam Consolationis, tam in iis, quæ concernunt Cultum Divinum, quam in iis, quæ respiciunt gubernium Oeconomicum; ita ut Rectores, alii-que Administratores dictæ Ecclesiæ teneantur eidem rationem reddere?

II. An idem Episcopus habeat jus visitandi Hospitalæ dictæ Ecclesiæ, & respective exigendi redditionem rationis ab illius Administratoribus?

III. An prædicti Rectores, & Administrato-

res subjaceant Extravag. Ambitiose, de Rebus Eccles. non alien. quoad alienationes Bonorum, tam non subiectorum, quam subiectorum oneribus Missarum ex Testatorum voluntate, non obstante assertio privilegio? & quatenus affirmative;

IV. An alienationes hucusque factæ sine beneplacito Apostolico teneantur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Septembris 1742. respondit: Ad 1. affirmat. quoad ea quæ concernunt cultum Divinum; in reliquis negative: ad 11. ut in primo, reservato jure Episcopo incumbendi exquisitioni piarum dispositionum: ad 111. affirmative quoad bona subjecta oneribus Missarum tantum: ad 4. provisum in tertio.

LYCIEN. Clausura, in qua ad seq. dub. 254

1 An Episcopus visitans Clausuram Monialium Regularibus subiectarum ingredi possit cum Pluviali, & Stola?

2 An Episcopo visitare volenti Clausuram dd. Monasteriorum, Moniales teneantur erigere in Ecclesia exteriori, vel interiori Sedem cum Baldachino, vel solummodo sufficiat illi stratum præparare in utraque Ecclesia?

3 An Episcopum dd. Monasteriorum Clausuram visitare volentem teneantur Moniales omnes excipere processionaliter cum Cruce, & Cantico Benedictus?

4 An prior Provincialis possit ad formam Constitutionis Alexandri VII. Clausuram interiorum visitare, septa Monasteriorum Monialium suæ curæ subiectarum ingrediendo absque ulla licentia Episcopi? & quatenus affirmative;

5 An Episcopus saltem debeat certiorari de die, & hora talis visitationis, & a quo?

6 An Prior Provincialis pro Visitatione Clausuræ interioris possit in Convitatore affumere Patrem Vicarium earumdem Monialium, vel quemlibet alium Fratrem sui Ordinis maturæ ætatis absque licentia Episcopi, vel ejus certioratione?

7 An idem Provincialis visitationem personalem Monialium Monasteriorum exemptorum sui Ordinis valeat facere ad crates tantum?

8 An idem Prior Provincialis ab Episcopo impeditus, ne talem visitationem ad crates faciat, eadem facere possit ad Confessionale, vel ad fenestrellam Sanctissimæ Communionis?

9 An eandem Visitationem alibi faciens, veluti ad Confessionale, vel ad fenestrellam Sanctissimæ Communionis, incidat in pœnas Constit. Alex. VII.

10 An Episcopus directe, vel indirecte impediens

diens talem Visitationem incidat in pœnas Constit. Clementinæ de Stat. Monachorum?

11 An Prior Conventus S. Joannis de Aymo Ordinis Prædicatorum Civitatis Lyeien. & Vicarius Ordinarius dictorum Monasteriorum absque licentia Episcopi Loquutorum ingredi possit, ibique cum suis Monialibus alloqui, an vero solummodo, quando fix exigit exacta administratio sui Officii?

12 An idem Pater Vicarius absque licentia Episcopi ingredi possit ad visitandas Crates, ne Moniales, absque debita licentia clandestine Sæculares, & Regulares alloquantur?

13 An Prior Provincialis, vel ejus Pater Vicarius dictorum Monasteriorum, aut alius quicumque Religiosus absque licentia Episcopi possit in Confessionario extraordinario sedere, ibique Monialium Confessiones excipere?

14 An in Confessionario ordinario, vel extraordinario possit eisdem Moniales exhortari, & audire?

15 An Superior Regularis Vestibus Sacris indutus afficiendo puellam habitu Ordinis iniciendam, absque licentia Episcopi possit in atrio clausuræ (quod omnibus patet) ingredi, ibique puellæ benedictionem dare, an vero sistere debeat in via publica ante januam clausuræ exterioris, & quatenus affirmat, ad primam partem?

16 An hoc idem in habitu Ordinis agere possit in ingressu, & egressu puellæ tam educandæ, quam Ancillæ?

17 An salvo jure Episcopi una simul cum Superiore Regulari revidendi computa dd. Monasteriorum, possit Superior Regularis absque licentia Episcopi Loquutorio interesse tempore, quo a Factore, (qui Procurator nuncupatur) coram Monialibus deputatis mensiam recitantur computa in libro majori reportanda?

18 An in quibuscumque contractibus tam activis, quam passivis per Notarium in Loquutorio rogandis (salvo jure Episcopi tribuendi licentiam pro rogatione eorumdem) possit Superior Regularis interesse eisdem Contractibus absque licentia Episcopi?

19 An in absentia Superioris Regularis Confessarius remaneat Vicarius dictorum Monasteriorum?

Sac. Congr. Concil. die 23. Septembris 1742. respondit: Ad 1. negative quoad Pluviale, & affirmative quoad Stolum: ad 2. sufficere preparationem strati: ad 3. teneri Moniales excipere Episcopum sine Processione, Cruce, & cantu: ad 4. affirmative semel tantum in anno ad formam ejusdem constitutionis: ad 5. Episcopum certiorandum esse per Confessum clausuræ: ad 6.

TOM. VIII.

affirmative servata forma prædictæ Constitutionis: ad 7. affirmative, & ab Episcopo non esse impediendum: ad 8. provium in septimo: ad 9. affirmative: ad 10. recurrant in casibus particularibus: ad 11. affirmative in casu tantum, que ita postulet exacta administratio Officii: ad 12. affirmative: ad 13. & 14. negative: ad 15. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 16. ut ad quintum decimum: ad 17. & 18. & 19. affirmative, & amplius in omnibus.

VITERBIEN. in qua ad seq. dub.

255

1 An Canonici secundæ, tertiæ, & quartæ erectionis veniant sub nomine Capitali: itaque una cum Archipresbytero, & Canonici primæ erectionis unicum corpus constituant?

2 An Canonici secundæ, tertiæ, & quartæ erectionis debeant admitti ad participationem omnium emolumentorum, & distributionum provenientium ab exercitio Curiæ Animarum, & a Legatis piis tam Missarum, quam Anniversariorum relictorum a Testatoribus anterectionem dictorum novorum Canonicoꝝ, seu potius participare debeant de relictis tantum post novas erectiones: & quatenus negative ad primam partem?

3 An iidem Canonici novi teneantur interesse Choro dum adimplerent onera perpetua spectantia ad antiquos tantum Canonicos?

4 An iidem Canonici novi participare debeant de legato annuo relicto Capitulo ab Olympia Padovani? & quatenus negative?

5 An teneantur interesse celebrationi Missæ solemnis, & aliarum functionum, quæ ab eadem Testatrice demandantur?

6 An, & ad quæ onera, & expensas Capituli concurrere debeant novi Canonici, in casu &c.

7 An ab Archipresbytero, & a quibuscumque Canonici debeant media annata, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 23. Decembris 1742. respondit: Ad 1. Affirmative: ad 2. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam: ad 3. affirmative: ad 4. & 5. affirmat. exceptis tantum oneribus, & expensis concernentibus exercitium Curiæ Animarum, & Legata, de quorum emolumentis non participant: ad 6. Dilata.

ALEXANEN. Celebrationis Missarum, in 256 qua ad seq. dub.

An celebratio Missarum adimplenda per Alexandrum Arcella, & Ignatium Seraphinum in R. Ec.

Ecclesia Parochiali Tilianti, Sacerdotibus exteris eidem beneficiis committi valeat, in casu &c.
Sac. Cong. Concil. die 26. Januarii 1741. respondit: Affirmative, soluta tamen elemosyna, juxta Decretum Episcopi, & amplius.

257 PAPIEN. in qua ad seq. dub.

1 An liceat Abbatibus Sanctissimi Salvatoris, & Sanctorum Spiritus, & Galli Ordinis Cassinensis admitti facere Puellas in Capitolo Monialium Monasteriorum SS. Mariæ, & Anreliani, & S. Mariæ Theodis pro acceptatione ad habitum, antequam exploratur ab Episcopo illarum voluntas, in casu &c.

2 An Abbates prædicti admittere possint easdem Puellas in præfatis Monasteriis ad finem vestitionis, & ut in eis morentur in habitu seculari per mensem, vel ad aliud tempus, etiam pro probanda illarum vera vocatione, vel pro quacunque alia causa absque licentia Sedis Apostolicæ, in casu &c.

3 An Abbatibus prædictis liceat absque particulari licentia Episcopi in scriptis concedere licentias ingrediendi Clausuram dictorum Monasteriorum cuivis personæ etiam necessario admittendæ, in casu &c.

4 Quot, & quas personas iidem Abbates secum assumere debeant occasione eorum ingressus intra septa dictorum Monasteriorum pro explenda locali Visitatione?

5 An dicti Abbates extra casum dictæ localis Visitationis possint ingredi septa Monasteriorum? & quatenus affirmative;

6 Quot, & quas personas assumere teneantur in socios?

7 A quo, vel quibus personis associari esse debeat Confessarius dd. Monialium in casibus administrandi Sacramenta Monialibus infirmis, & commendandi Animas, in casu &c.

8 An exceptis dd. casibus administrationis Sacramentorum, & commendationis Animarum possint dicti Confessarii ingredi intra septa dd. Monasteriorum, in casu &c.

9 An Episcopos possint a Monialibus prædictis exquirere redditones rationum, in casu &c.

10 An eisdem Monialibus liceat absque licentia Episcopi exponere solemniter in eorum Ecclesiis SS. Sacramentum, in casu &c.

11 An Abbatissæ utriusque Monasterii recipere teneantur a Ministris Curie Episcopali Edicta, sive mandata, quorum executione a S. Sede specialiter delegatur Episcopo, in casu &c.

12 An Abbates prædicti, inconsulto Episcopo, possint concedere licentias tam secularibus,

quam Regularibus ipsis beneficiis, etiam si sint propriæ Congregationis, accedendi ad Locutoria Monialium dd. Monasteriorum? & quatenus affirmative;

13 In quibus tantum casibus concedere possint dictas licentias?

14 An Episcopos valeat in prædictas licentias in casu transgressionis, vel abusus revocare, & Transgressores quoscunque coercere, & quibus poenis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 16. Martii 1743. respondit: Ad 1. Negative: ad 2. Quoad admissionem causa educationis non posse absque licentia Sedis Apostolicæ, quoad reliquos vero casus non posse absque licentia Episcopi: ad 3. negative: ad 4. 5. 6. 7. & 8. servandam esse omnino in omnibus Constitutionum Alexandri VII. incipiens, Felici: ad 9. affirmative: ad 10. negative: ad 11. affirmative: ad 12. negative: ad 13. prævisum in præcedenti: ad 14. affirmative juxta Constitutiones Gregorii XV. & Alexandri VII., & amplius in omnibus.

TARENTINA, Beneplaciti Apostolici, in 258 qua ad seq. dub.

1 An locationes, seu concessionem bonorum, de quibus agitur, valide, & licite fieri possint absque beneplacito Apostolico ad vitam Canonorum, & Portionariorum? & quatenus negative;

2 An consulendum sit Sanctissimo pro concessione Brevis, seu Indulti locandi, vel concedendi dicta bona absque beneplacito Apostolico, & auctoritate Reverendissimi Archiepiscopi, in casu &c. & quatenus negative ad utrumque;

3 An locus sit sanationis locationum, seu concessionum jam factarum absque beneplacito Apostolico, in casu &c.

4 An Canonici, & Portionarii Collegiatæ Ecclesiæ Terræ Cryptalearam, ob locationes, seu concessionem dictorum bonorum hæcenus factas absque beneplacito Apostolico incurrerint poenas Extrav. Ambitiosa, de Rebus Eccl. non alien. & quatenus affirmative;

5 An, & quomodo sint absolvendi a dictis poenis, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 4. Mali 1743. respondit: Prævia absolutione ad cautelam pro gratia sanationis quo ad concessionem hæcenus factas; quo vero ad concessionem in posterum faciendam recurrunt in casibus particularibus.

259 VIGLEVANEN. *Funerum*, in qua ad seq. d.

1 An constet de electione Sepulturæ, ita ut sit locus exhumationi Cadaveris, & transportationi ejusdem ad Ecclesiam S. Bernardini, in casu &c.

2 Quæ emolumenta debeantur Præposito accedenti tam cum Clero, quam sine Clero pro associatione cadaverum ad d. Ecclesiam S. Bernardini occasione electionis Sepulturæ in eadem Ecclesia?

3 An occasione associationis dictorum cadaverum ad d. Ecclesiam S. Bernardini, liceat Præposito accedenti tam cum Clero, quam sine Clero ingredi ejusdem janam cum Stola, Pluviali, & Cruce elevata, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 18. Maii 1743. respondit: Ad 1. negative: ad 2. Dilata, & proponatur auditis Parochianis: ad 3. Dilata, & coadjuvantur probationes super consuetudine.

260 FERETRANA, *Concionatoris*, in qua ad seq. dub.

1 An Concionatores etiam nominati per Communitatem, tam tempore Adventus, quam Quadragesimæ, teneantur accipere approbationem, & Litteras ab Episcopo pro Concionibus habendis? & *quatenus affirmative;*

2 An in hujusmodi Litteris paternalibus fieri debeat mentio nominationis?

3 An Episcopus legitimè instruerit Processum ob omiffas Conciones tempore Adventus præteriti, illumque valeat persequi usque ad terminationem, utendo censuris, aliisque juris remediis, in casu &c.

4 An licite poterit appellari ad Metropolitanum Urbini, & sustineantur acta ab eo facta, in casu &c.

5 An sustineantur censura latæ contra Ubaldo Paulini, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Augusti 1743. respondit: Ad 1. & 2. affirmative: ad 3. & 4. & 5. ad mentem: ad 6. negative, & amplius.

261 ALEXANEN. *Funerum*, in qua ad seq. dub.

1 An electio Sepulturæ facta a Fratribus Pisano pro eorum familia in Ecclesia Fratrum Prædicatorum Terræ Tricassi sustineatur, ita ut omnia cadavera ejusdem Familiz, nulla alia facta electione Sepulturæ, ramulanda sint in dicta Ecclesia, soluta Parochia portione Canonica de jure debita, in casu &c.

2 An constet de electione Sepulturæ Leonardi Pisano in Ecclesia Parochiali dictæ Terræ, in casu &c. & *quatenus negative;*

3 An illius cadaver cum emolumentis funerum, soluta Parochia dicta portione Canonica, restituendum sit Ecclesiæ Fratrum Prædicatorum, in casu &c.

4 An electio Sepulturæ in dicta Ecclesia Prædicatorum facta a Jacobo Minerva pro filio impubere sustineatur, ita ut cadavera dictorum impuberum sepulta, in relata Ecclesia cum emolumentis funerum restituenda sint Ecclesiæ Parochiali?

5 An electio sepulturæ facta ab Angelo Lezzi pro filia impubere in eadem Ecclesia Prædicatorum sustineatur; ita ut illius cadaver sepultum in Ecclesia Parochiali sit restituendum dictæ Ecclesiæ Prædicatorum?

6 An Electio Sepulturæ per actum publicum expleta die 23. Octobris 1739. in Ecclesia Fratrum Prædicatorum per Sodales Oratorii SS. Rosarii in eodem actu contentos, illa ante obitum non revocata, sustineatur?

7 An electio Sepulturæ facta in eadem Ecclesia per publicum instrumentum, seu alium actum ab aliis Sodalibus dicti Oratorii in ipsorum respectivè receptione, & ante obitum non revocata sustineatur, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 3. Augusti 1743. respondit: Ad 1. Negative: ad 2. affirmative: ad 3. Satis provisum in antecedentibus: ad 4. negative citra tamen exhumationem cadaverum: ad 5. negative: ad 6. negative: ad 7. negative, & amplius in omnibus præterquam quoad 6.

UGENTINA, *Ordinum*, in qua ad seq. dub. 262

An Ordines Exorcistatus, & Acolythatus, modo, quo supra, suscepti a Fratre Bonaventura a Ruffano sint reiterandi, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 3. Augusti 1743. respondit: Prævia Penitentia festinari imponenda per Superiores Ordinis reiterandos esse sub conditione.

FANEN. *Procuracionis*, in qua ad seq. dub. 263

I. An omnes visitationi subjecti, & signanter Confraternitates, nec non Beneficia simplicia, ac Capellas perpetuas possidentes in Castro Carticeto teneantur per contributum ad Procuracionem, in casu &c.

II. An Plebanus, qui sustinuit totum pondus Procuracionis in retroactis visitationibus, sit proportionaliter reintegrandus ab aliis visitatis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 24. Augusti 1743. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. affirmative pro Piscatoriis praestitis ab anno 1735. citra.

264 VITERBIEN. *Capellania*, in qua ad seq. d.

I. An attenta notabili diminutione hereditatis Fundatricis deveniri debeat ad erectionem Capellaniam cum reductione oneris Missarum, & in qua quantitate, & quomodo, in casu &c.

II. An pro expensis huius liti, sint erogandi fructus interim decursi Capitalis Capellaniam adhuc non erectam, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 11. Januarii 1744. respondit: Ad 1. affirmative ad rationem perpetuam: ad 11. affirmative, & ad D. Secretarium pro vacatione.

265 NULLIUS, seu NONANTULANA, *Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

1 An Oratorium B. M. V. della Bevilacqua existens intra limites Ecclesiae Parochialis S. Jacobi, dicendum sit Oratorium publicum, vel privatum? & quatenus affirmative quoad primam partem;

2 An, & quibus diebus in d. Oratorio liceat celebrare Sacrum per ejus Capellanum, vel alios Sacerdotes?

3 An in solemnioribus Festivitatibus B. M. V. & aliis diebus Festis Missa Parochialis celebrari debeat hora competenti, ut post eam possint celebrari Missae in dicto Oratorio?

4 An Capellano, & Rectori d. Oratorii liceat Conciones, seu exhortationes habere ad Populum de licentia Eminentissimi Abbatis, etiam invito Parocho?

5 An Benedictiones Candelarum, Cinerum, Palmarum, & ovorum explorare, nec non mulieres ad Purificationem post partum recipere?

6 An in dicto Oratorio liceat retinere Sedes Confessionales pro Confessionibus audiendis?

7 An liceat Capellano praedicto Sanctissimae Eucharistiae Sacramentum ministrare, tam inter Missarum celebrationes, quam in intervallo Missarum?

8 An retinere valeat Tabernaculum in Altari pro asservando Sanctissimae Eucharistiae Sacramento dumtaxat de mane, & post Missarum celebrationes Tabernaculum apertum, & vacuum retinere?

9 An dicto Capellano, seu Rectori liceat capulus habere in parietibus Oratorii pro elemosynis recipiendis, vel quibusvis petagere per se ipsum, & per alios?

10 An oblationes, & elemosynae, quae sunt in dicto Oratorio, erogandae sint in beneficium ejusdem Oratorii, vel potius debeantur Parocho S. Jacobi?

11 An administratio earumdem spectet ad Capellanum dicti Oratorii, seu potius ad Parochum?

12 An de oblationibus praedictis five per Capellanum, five per Parochum reddenda sit ratio Ordinario?

13 An in dicto Oratorio retineri valeat Campanile cum Campanis eo modo, quo ad praesens reperitur?

Sac. Cong. Concil. die 28. Junii 1744. respondit: Ad 1. affirmative quoad primam partem; negative quoad secundam, & amplius: ad 2. affirmative, exceptis tantum tribus diebus Majoris hebdomadae, & amplius: ad 3. affirmative hora determinata ab Eminentissimo Abbate, & amplius: ad 4. affirmative, & amplius: ad 5. negative in casu, de quo agitur: ad 6. negative, nisi de licentia Eminentissimi Abbatis: ad 7. affirmative inter Missarum celebrationem, excepta die Paschalis, & communione Paschali, & amplius: ad 8. negative, & amplius: ad 9. affirmative de licentia Ordinarii: ad 10. affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam, & amplius: ad 11. affirmative quoad primam partem, negative quoad secundam: ad 12. affirmative, & amplius: ad 13. affirmative, & amplius.

VIGLEVANEN. *Funerum*, in qua ad seq. d. 266

I. An sit standum, vel recedendum a decisis quoad electionem Sepulture, & exhumationem Cadaveris, in casu &c.

II. Quae emolumenta debeantur Praeposito accedenti tam cum Clero, quam sine Clero pro associatione Cadaverum ad Ecclesiam S. Bernardini, occasione electionis Sepulture in eadem Ecclesia?

III. An occasione associationis dictorum Cadaverum ad dictam Ecclesiam S. Bernardini liceat Praeposito accedenti tam cum Clero, quam sine Clero ingredi ejusdem januam cum Srola, Pluviali, & Croce elevata, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Junii 1744. respondit: Ad 1. in decisis, & amplius: ad 11. deberi juxta solum excepto emolumento Pluvialis: ad 11. affirmative.

FIRMANA, *Funerum*, in qua ad seq. dub. 267

An liceat Parochis Civitatis Firmi occasione

tu.

tumulationis Cadaverum in Ecclesia Patrum de Observantia exigere Cereum, seu Intortitium, tam in die Funeris, quam in diebus sequentibus, & in die Anniversarii, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 18. Julii 1744. respondit: affirmative quoad diem Funeris, & duos sequentes. Quo vero ad Anniversarium conajuntur probationes.

268 HORTANA, in qua ad seq. dub.

I. An Canonicus Parochus Ecclesie Cathedralis Hortanz teneatur applicare Missam pro populo omnibus diebus Festis, vel potius sufficere Missa Conventualis, quae a Capitulo per turnum quotidie applicata fuit, & applicatur pro Populo; & quatenus affirmative quoad primam partem, & negative quoad secundam;

II. An Capitulum ultra Missam Conventualem teneatur per Turnum omnibus diebus Festis applicare aliam Missam pro Populo? & quatenus negative;

III. An Capitulum teneatur prestare Canonico Parocho elemosynam pro applicatione Missae pro Populo?

IV. An Canonicus Parochus teneatur singulis diebus Festis sermonem habere ad Populum post lectum in Missa Evangelium, vel potius servanda sit consuetudo explicandi Evangelium post doctrinam Christianam haberi solitam a Parocho in Ecclesia Cathedrali?

V. An servanda sit consuetudo intermittendi doctrinam Christianam Mense Octobris, & Mense Decembris usque ad diem 12. Januarii, aliisque diebus impeditis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 8. Augusti 1744. respondit: Ad 1. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad 11. Provisum in primo: ad 111. dilata: ad 1v. affirmative ad primam partem, & negative ad secundam: ad v. negative.

269 HORTANA, in qua ad seq. dub.

III. An Capitulum teneatur prestare Canonico Parocho elemosynam pro applicatione Missae pro Populo?

Et an sit standum, vel recedendum a decisio quoad 1. 11. 1v. & v.

Sac. Congreg. Concil. die 29. Augusti 1744. respondit: Ad 111. affirmative, in reliquis in decisio.

CASTRIMARIS, *Primicerius*, in qua ad 270 seq. dub.

An liceat moderno Canonico Theologo Ecclesie Cathedralis Castri Maris assequi, & simul retinere Dignitatem Primicerii cum afferta Præbenda de Jurepatronatus ejusdem Capituli, in casu &c.

Sac. Congr. Conc. die 19. Septembris 1744. respondit: negative.

LUCANA, in qua ad seq. dub.

171

I. An satisfecerit Orator oneribus Beneficij, de quo agitur, celebrando duas Missas qualibet hebdomada, & peragendo Festum SS. Fabiani, & Sebastiani qualibet anno, pro ut Anniversarium die sequenti, in casu &c. & quatenus negative;

II. An excusari promereatur Orator attenta ejus bona fide, in casu &c.

III. An, & ad quæ onera teneatur in futurum, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 21. Novembris 1744. respondit: Ad 1. affirmative: ad 11. Provisum in primo: ad 111. Servari solitum.

HORTANA, in qua ad seq. dub.

273

An sit standum, vel recedendum a decisio quoad 111. dubium in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 19. Decembris 1744. respondit: Provisio recessu a decisio negative.

SALAMANTINA, *Erectionis*, in qua ad 273 seq. dub.

I. An Patres Minores de Observantia Ordinis S. Francisci habeant facultatem erigendi Tertium Ordinem nuncupatum de Pœnitentia ejusdem Ordinis S. Francisci privative quoad Patres Minores Excalceatos dicti Ordinis S. Francisci, in casu &c.

II. An sit suppressendus Tertius Ordo nuncupatus de Pœnitentia S. Francisci erectus a Patribus Minoribus Excalceatis Ordinis S. Francisci in Villa de Penaranda, in casu &c.

III. An Tertius Ordo in eadem Villa erectus a Patribus Minoribus de Observantia Ordinis S. Francisci sit suppressendus, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 20. Martii 1745. respondit: Ad 1. negative, & amplius: ad 111. negative, & amplius: ad 111. negative.

174 CIVITATEN. *Indulti*, in qua ad seq. dub.

An Coadjutores Ecclesie Cathedralis Civitaten. gaudere valeant Indulto vacationis quinquaginta dierum recreationis causa, eo non utentibus Coadjutis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 3. Aprilis 1745. respondit: *Affirmative.*

275 RAVENNATEN. *Altaris*, in qua ad seq. d.

I. An cessio domini, & proprietatis Altaris sustineatur, in casu &c.

II. An, & quomodo dictum Altare visitari possit ab Ordinario, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 29. Maii 1745. respondit: *Ad 1. affirmative quoad usum & possessionem per modum reintegrations, & amplius: ad 2. affirmative juxta solitum, & amplius.*

276 ALEXANDRINA, *Funerum*, in qua ad sequent. dub.

I. An liceat Priori vocare ad funera Sacerdotes sibi beneficos, seu potius sit servanda conventio inita sub die 25. Septembris 1740. in casu &c. Et quatenus affirmative ad secundam partem;

II. An Cerea gestatoria libere pertineant ad Capellanos, seu potius liceat Priori modum sibi beneficium statuere, concordando cum Capellanis, in casu &c.

III. An Decretum Vicarii Generalis Alexandrie sit servandum, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 28. Augusti 1745. respondit: *Ad 1. negative quoad primam partem, affirmative quoad secundam: ad 2. Partes deveniant ad conventionem juxta concordiam, & interim servetur solitum: ad 3. Prævisum in præcedentibus.*

277 AMERINA, *Missæ Conventuales*, in qua ad seq. dub.

An Capitulum, & Canonici Collegiatæ Luminianæ teneantur celebrare, & respective applicare Missam Conventualem; & quibus diebus, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 12. Martii 1746. respondit: *Teneri quotidie, sed attentis peculiaribus factis circumstantiis indulgendum esse pro applicatione omnibus diebus Festis de præcepto tantum.*

VVORMATIEN. *Jurisdictionis*, in qua ad 278 seq. dub.

1 An Eminentissimus Ordinarius Vvormatiensis, seu ejusdem Vicarius possit inhibere Regularibus Abbatiz Ebarbacensis Ordinis Cisterciensis, ne sine prævia ejus approbatione excipiant Confessiones Monialium Monasterii Marien-Mueller ejusdem Ordinis?

2 An Eminentissimo Ordinario competat jus interessendi, & præsidendi electionibus Abbatissatum dicti Monasterii?

3 An liceat eidem Eminentissimo Ordinario petere rationem Administrationis bonorum ipsius Monasterii?

4 An eidem Eminentissimo Ordinario competat jus explorandi voluntatem puellarum admittendarum, tam ad Habitum, quam ad Professionem in dicto Monasterio? & quatenus affirmative;

5 An occasione dictæ interestentis redditionis Rationis, & explorationis, teneatur Monasterium ad aliquam expensam pro Ministris Curie Episcopalis Vvormatiensis. sive ex quocunque alio titulo?

6 An præfari Regulares, & Moniales cogi possint per multas pecuniarias in casibus prædictis?

7 An licita fuerit exactio centum Imperialium facta a Reverendissimo Vicario Vvormatiensi, seu potius teneatur dictam summam Monasterio Marien-Mueller restituere, & omnia damna rescere, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 9. Julii 1746. respondit: *Ad 1. 2. 3. & 4. affirmative: ad 5. negative, ad 6. affirmat. ad 7. affirmat. ad primam partem, & negative ad secundam.*

VVORMATIEN. *Jurisdictionis*, in qua re- 279
proposita causa ad supradicta, & seq. nova dub.

1 An sit standum, vel recedendum a decisis sub die 9. Julii anni currentis 1746. & quatenus affirmative ad primam partem;

2 An posita facultate per Constitutionem Gregorianam Episcopis concessa interessendi, & præsidendi electionibus Abbatissatum per se, vel per alium, liceat Eminentissimo Ordinario Vvormatiensi interesse & præsidere per plures Commissarios ab ipso deputatos?

3 An ad actum electionis conferendum admitti etiam debeat Notarius, vel Cancellarius Curie Episcopalis Vvormatiensis. vel potius P. Secretarius Abbatis Regularis tantum?

4 An completa Canonica electione, liceat eidem

eidem Eminentissimo Ordinario, vel ejus Vicegerenti neolectam installare, eique possessionem Dignitatis, & Officii Abbatialis tradere?

5 An ipsi Eminentissimo Ordinario competat jus Abbatissas electas confirmandi?

6 An eidem Eminentissimo Ordinario jus competat denunciandi, & determinandi diem electionis faciendæ, seu potius Reverendissimo Abbati Ebarbacensi? & quatenus negative quoad primam partem, & affirmative quoad secundam partem;

7 An elapsa die præfinita, & nemine ex parte Eminentissimi Ordinaris comparente, liceat Reverendissimo Abbati Ebarbacensi ad electionem procedere, in casu &c.

8 An post mortem Abbatissæ liceat Reverendissimo Ordinario claudere, proprioque sigillo obsignare cubacula Abbatialis, atque de substantia Monasterii Inventarium conficere, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Septembr. 1746. respondit: Ad 1. 2. 3. 4. & 5. In decisio, & amplius: ad 6. & 7. ad mentem: ad 2. negative; ad 3. negative quoad primam partem, & affirmative quoad secundam: ad 4. & 5. negative: ad 6. negative ad primam partem: affirmative ad secundam: ad 7. affirmative: ad 8. negative.

280 FRISINGEN. in qua ad seq. dub.

I. An Abbates Monasterii Sanctorum Petri, & Pauli Vejaren. primam Tonforam, & Minores Ordines suis subditis Regularibus conferre valeant; & quatenus affirmative;

II. An hujusmodi facultas competat antedictis Abbatibus absque Benedictione Episcopali, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 17. Septembris 1746. respondit: Ad 1. negative, & amplius: ad 2. provisum in primo.

281 UXENTINA, Celebrationis Missarum, in qua tria dubia in disputationem veniunt.

I. An celebratio Missarum relictarum a Josepho Russo, Archidiacono Gaballo, & Joanne Dattilo in Alari Sanctissimæ Trinitatis, & Beatissimæ Virginis erecto in Ecclesia PP. de Observantia Sancti Francisci Civitatis Uxenti privative spectet ad dictos Patres: Vel potius sit in arbitrio Annæ Mariæ Gaballo alios deputare Sacerdotes? Et quatenus negative quoad primam partem, & affirmative quoad secundam;

II. An dicti Regulares teneantur patientiam

præstare, ut in eorum Ecclesia Sacerdotes Sæculares Missas relictas celebrent? Et quatenus negative;

III. An onera earundem Missarum sint transferenda ad aliam Ecclesiam?

Sac. Cong. Concil. die 13. Januarii 1748. respondit: Ad 1. Affirmative ad primam partem; Negative ad secundam in actu de quo agitur, excepto legato Archidiaconi Gaballo. Ad 2. teneri quoad legatum Archidiaconi Gaballo, soluti attentis, & non attentis reductione; In reliquis provisum in primo. Ad 3. Negative.

UXENTINA, Legati, cujus dubia sunt. 282

I. An Maria Gaballo teneatur celebrare facere Missas, de quibus agitur, pro anima Victoriz de Montibus? Et quatenus affirmative;

II. An sit in arbitrio dictæ Annæ Mariæ committere illarum celebrationem Sacerdoti Sæculari sibi benevolis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Januarii 1748. respondit: Ad 1. Affirmative. ad 2. Negative.

ARIMINEN. Cujus XIV. sunt dubia. 283

1 An Episcopo Ariminen. non obstante asserto Brevi san. memor. Innocentii VIII. competat Jus visitandi Monasterium, & Moniales S. Sebastiani quoad clausuram, & explendi alia, de quibus in Constitutione Inscrutabili san. mem. Greg. XV. in casu &c. Et quatenus affirmative;

2 An Episcopus Ariminen. visitaturus clausuram RR. Monialium Monasterii S. Sebastiani Civitatis Arimini Canonicis Regularibus subiecti, possit ipsas cogere ad subeundum onus Visitationis personalis ad crates collocatorii circa ea, quæ pertinent ad clausuram, in casu &c.

3 An Episcopus in concernentibus clausuræ custodiam possit visitari nedum crates, & monia exteriora Monasterii prædictarum Monialium, sed etiam Chorum Interiorem, dormitorium, cellas omnes inferiores, & superiores, aliaque loca, in casu &c.

4 An, & quando poniendæ sint Moniales, vel alii resistentes dictæ visitationi, aut eam impediennes, in casu &c.

5 An Episcopus ejusdem Monasterii clausuram visitaturus possit ingredi stola indutus?

6 An teneatur Episcopo ut supra visitanti fratrum cum pulvinari parare in Ecclesia interiori, & exteriori in casu &c.

7 An, & a quibus Episcopo accedenti pro eadem visitatione debeatur ingressus, & egressus

ab Ecclesia honorificentiz, & præminentiz, in casu &c.

8 An Episcopus possit solus cum suis Convisitatoribus ingredi, & visitare claustrum dictarum Monialium absque intervento P. Abbatis, & Confessarii earundem, five aliorum Regularium ejusdem Ordinis, in casu &c.

9 An idem Episcopus possit exigere rationem administrationis bonorum prædictarum Monialium ad formam Bullæ san. mem. Gregorii XV. incip. *Inscrutabili*, non obstante prætenso ejus non usu: Er, an pro hujusmodi effectu debeant asportari libri administrationis, alique scripturæ pro rationum revisione necessaria ad ejus Palatium Episcopale, vel potius computa revideri debeant ad crates Monasterii, in casu &c. *Et quatenus affirmative;*

10 An in eadem redditione rationis intervenire debeant Abbas dicti Monasterii, alique Regulares ejus Ordinis, in casu &c.

11 An prædictis Canonicis Regularibus in illorum Comitibus, aut Capitulis liceat ultra Confessarium ordinarium deputare alium Vice Confessarium ad annum, vel ad aliud certum tempus pro administrando Pœnitentiæ Sacramento eidem Monialibus, quoties ob absentiam, vel infirmitatem Confessarii ordinarii, vel aliam justam causam ita expedire videatur, in casu &c.

12 An hujusmodi Vice-Confessarius debeat pro qualibet vice intra tempus suæ deputacionis occurrente approbari ab Episcopo, vel potius sufficiat eum semel ab initio approbari, in casu &c.

13 An idem Vice-Confessarius possit etiam ab Abbate, aut ab eorundem Canonicorum Regularium Capitulis deputari in Confessarium extraordinarium prædictarum Monialium ad formam Sac. Concilii Trident. sess. 25. cap. 10. de Regular.

14 An pro exerceendo munere Confessarii extraordinarii sufficiat pariter quempiam idoneum a Superioribus Regularibus deputari, & ab Episcopo approbari semel per annum, vel potius requiratur approbatio Episcopi pro qualibet vice infra annum occurrente, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 27. Januar. 1748. respondit: Ad 1. & 2. affirmative, & amplius: ad 3. affirmative: ad 4. affirmative congruis juris remediis: ad 5. & 6. affirmative: ad 7. affirmative quoad Confessarium, Officialis, alioquin Ministros Monasterii: ad 8. affirmative: ad 9. affirmative ad primam, & secundam partem, Negative ad tertiam: ad 10. Affirmative, & quatenus Abbas opportuno monitus non comparuerit, siue per se, siue per alium Regularem, revisionem fieri posse a solo Episcopo: ad 11. & 12. affirmative cum approbatione Episcopi, ac certiorato Episcopo in casu impedimenti, & cum ejusdem licentia: ad 13. Negative: ad 14. negative ad primam partem, & affirmat. ad secundam, & amplius in omnibus.

BURGI SANCTI SEPULCRI, Reduccionis 284 Onerum Missarum.

Cosmus Rigijs Capellam fundavit in Ecclesia PP. Observantium Burgi Sancti Sepulcri, eamque dotavit scutis 105. inuncto hereditibus onere solvendi scuta 12. 60. singulis annis pro Sacris nonnullis a PP. peragendis. Actum fuit onus ab Alexandro, & Antonio Rigijs Cosmi hereditibus, illudque impositum FF. quibus cesserunt horum cum zdicula pro Sacrario construendo, solverantque certam pecuniz quantitatem, qua Organum fuit constructum. PP. publico instrumento sese variis oneribus contra Franciscani instituti præscriptum obstrinxerunt, data etiam fide de nunquam procuranda reduccione. Conventis steteret FF. ad annum usque 1724. quo Benedicti XIII. indulto, & Ministri Generalis precepto factæ fuerunt in universo Ordine reducciones, præsertim onerum illorum, quæ altissimæ paupertati Franciscanz adversabantur; atque omnes Missas ad rationem manualis, quam dicunt elemosynæ redactæ fuerunt. Qua de causa Dominicus Rigijs heres Cosmi, Alexandri, & Antonii recursum habuit ad S. C. C. & proposito dubio: *An reduccio, de qua agitur, sustineatur in casu?* Ead. S. C. Concil. die 10. Februar. 1748. respondit: *Dilata ad sequentem.* Et reposita causa die 16. Martii 1748. sub eodem dubio, non fuit resoluta. Ac tandem reposita die 30. Martii ejusdem anni 1748. sub eodem dubio, *An reduccio, de qua agitur, sustineatur in casu?* Ead. S. C. respondit: *Affirmative.*

COMEN. Functionum, in qua ad seq. dub. 285

1 An in Festo titulari Ecclesiæ, de qua agitur, aliisque Festis Missæ decantari valeant independentes a Parochia?

2 An Ven. Sacramentum exponi possit in dicta Ecclesia, sola impetrata licentia Episcopi, & independentes ab eodem Parochia?

3 An in supradicta Ecclesia per Sacerdotes ab Ordinario approbatos excipi valeant quocumque tempore Sacramentalis Fidelium Confessiones independentes a dicto Parochia?

4 An

4 An independenter a Parocho extra tempus Paschale administrari possit in eadem Ecclesia Ven. Eucharistia Sacramentum?

5 An iidem de licentia Episcopi, & independenter a Parocho haberi possint Panegirice Conciones?

6 An Anniversaria, & Officia pro Defuncti. ad libitum celebrari valeant independenter a Parocho in eadem Ecclesia?

7 An, & cui competat ius peragendi Exequias, & Officium Funebre super Cadaveribus, quæ tumulantur in sepulcro dictæ Ecclesiæ?

Sacr. Congreg. Concil. die 16. Maii 1749. respondit: Ad 1. Negative: ad 2. affirmative: ad 3. Negative: ad 4. Negative præterquam in actu celebrationis Missarum: ad 5. & 6. affirmative: ad 7. Competeret Parocho.

286 URBANIEN. *Claustra*, in qua ad dub.

An Atrium, de quo agitur, sit extra Claustrum Conventus S. Francisci (Conventualium) Civitatis Urbanæ, itaque servanda sit præsentia consuetudo immemorabilis super illius libertate, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 18. April. 1750. respondit: Negative, & amplius.

287 ALBINGANEN. *Processionis, & Nullitatis Interdicti*, in qua ad sequentia dubia.

I. An Patres Dominicani, & Patres Capucini Tabiæ teneantur intervenire ad Processionem fieri solitam occasione primi ingressus Episcopi? & *quatenus affirmative.*

II. An Interdictum sustineatur, in casu &c. *Sacr. Congreg. Concil. die 10. Julii 1750. respondit: Ad 1. affirmative prævia intimatione faciendâ nomine Episcopi. Ad 2. Negative; & amplius in omnibus.*

288 TRANEN. *Juris funerandi, & Processionis*, in qua ad seq. dub.

1 An Patres Carmelitæ Civitatis Trani occasione associationis cadaverum defunctorum sepeliendorum in eorum Ecclesia, teneantur ire ad levandum Archipresbyterum Curatum ab Ecclesia Cathedrali unica Parochiali, in casu &c. & *quatenus affirmative.*

2 An liceat nonnullis ex iidem Patribus non intervenientibus una cum aliis in Ecclesia Cathedrali, se immiscere per viam, aut in Domo Defuncti una cum aliis Regularibus jam processionaliter incedentibus?

3 An post indictam ab Archipresbytero horam pro levandis cadaveribus ab eorum respective domibus, elapsa hora expectationis in dicta Ecclesia Cathedrali, liceat Patribus levare cadavera, illaque deferre ad eorum Ecclesiam tumulantem absque interventu Archipresbyteri, in casu &c.

4 An Archipresbyter associando cadavera defunctorum in Ecclesia Patrum, illique intervenientibus, teneatur incedere sub eorum Cruce, seu potius dicti Regulares teneantur incedere sub Cruce Ecclesiæ Cathedralis unice Parochialis, in casu &c. & *quatenus affirmative quoad secundam partem.*

5 An Archipresbyter ingredi possit Ecclesiam Patrum cum Cruce, & Stola, & super cadaveribus ibidem tumulandis Officium peragere, in casu &c.

6 An dum ducitur Processio funeri per viam una cum cadavere ad Ecclesiam tumulantem defunctorum Regularium, præter præintonationem Anaphonæ, fieri etiam debeat præintonatio Psalmorum ab Archipresbytero Curato, seu potius a dictis Regularibus, in casu &c.

7 An Capitulum dictæ Ecclesiæ Cathedralis unice Parochialis invitatum ad associationem cadaverum sepeliendorum in Ecclesia defunctorum Regularium possit illam ingredi cum Cruce propria, & Stola, ibique Officia, aliasque funebres functiones super cadaveribus absolvere, in casu &c.

8 An, & de quibus Intorritis, & Candelis, aliisque juribus, & Oblationibus funeralibus debeat Ecclesiæ Cathedrali unice Parochiali, vel Archipresbytero quarta funeralis occasione tumulationis cadaverum in dicta Ecclesia Regularium, in casu &c.

9 An iidem Patribus liceat extra proprium Claustrum, & Districtum per loca confecta Civitatis facere solemnem Processionem B. M. Virginis de Monte Carmelo cum ejusdem simulacro in die ejus Festivitatis petita licentia ab Archiepiscopo, aut Archipresbytero Curato, etiam non obtenta, in casu &c. & *quatenus affirmative.*

10 An sit servandum Edictum Reverendissimi Archiepiscopi diei 10. Julii 1749. seu potius liceat dictis Patribus invitare ad eandem Processionem Confraternitates Laicales degentes extra septa Monasterii legitime institutas, nec non devotos seculares processionaliter incedentes cum cereis accensis sub Cruce eorumdem Patrum, in casu &c.

11 An Patres Carmelitæ contraverint eidem Edicto emanato, de anno 1749. & *quatenus.*

tenus affirmative, quibus pœnis sint puniendi, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 21. Novemb. 1750. respondit: Ad 1. affirmative, & amplius: ad 2. Negative, & amplius; ad 3. affirmative, & amplius: ad 4. & 5. videatur particulariter: ad 6. affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius: ad 7. affirmative, & amplius: ad 8. Dideri de omnibus ceteris pertinentibus ad Ecclesiam tumultuantem, & amplius: ad 9. Licentiam esse petendam ab Archiepiscopo, cui scribatur iuxta mentem, & amplius: ad 10. ad mentem, & scribatur Archiepiscopo juxta Instructionem: ad 11. Patres Paganum, & Penellum teneri ad petendam veniam ab Archiepiscopo.

289 COMEN. Funerum, & Functionum Convensualium, in qua ad sequentia dubia.

1 An Archipresbyter, & omnes Presbyteri, Capituli Cleri secularis Dungi associando cadavera ad Ecclesiam PP. Reformatorum teneantur incidere sub illorum Cruce, seu potius iidem Reformati sub Cruce dicti Cleri, vel ambo valeant propriam Crucem elevare?

2 An in eadem associatione liceat dictis Archipresbytero, & Presbyteris Cleri secularis ingredi dictam Ecclesiam PP. Reformatorum cum Stula, & Cruce elevata, seu potius teneantur ad ejusdem Ecclesie fores sistere, ibique ultimum vale defuncto dare?

3 An eidem associationi debeant invitari tot Presbyteri seculares, quot vancant Regulares vel potius invitato tantum Parocho actuali, debeat in reliquis ipsorum funerum pompa ab heredum arbitrio pendere?

4 An quotiescumque promissæ invitantur Presbyteri seculares, & Regulares, candelæ, quæ manualiter gestantur, danda Presbyteris Sæcularibus, debeat esse major illa, quæ datur Regularibus, vel potius æqualis ponderis, & arbitrio heredum?

5 An Patres Reformati eidem associationi invitati teneantur accedere ad levandum Parochum ab Ecclesia Parochiali; seu potius debeat dictus Parochus pro hujusmodi effectu se cunferre privatim ad domum defuncti juxta præsentem consuetudinem?

6 An cadavera eligentium sepeliri cum Habitu S. Francisci Patrum Reformatorum debeant patenter discooperata, ad Ecclesiam, & locum sepulchrorum deferri, vel potius super iisdem cadaveribus imponendum sit solum Pallium, & Tegumentum mortuorum?

7 An sit solvenda quarta funeralis sepeliendorum in Ecclesia Patrum Reformatorum, & de quibus candelis?

8 An Archipresbyter, & Presbyteri Cleri secularis Dungi prohibere possint Patribus Reformatis celebrare Missas, aliasque Conventuales Functiones etiam cum preventivo campanarum sonitu, peragere ante, vel in actu celebrationis Missæ Parochialis; in casa &c.

Sacr. Congr. Concil. die 19. Decemb. 1750. respondit: Ad 1. negative ad primam, & tertiam partem, affirmative ad secundam interveniente Capitulo: ad 2. affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius: ad 3. & 4. Arbitrio heredum, & amplius: ad 5. affirmative ad primam partem, negative ad secundam: ad 6. affirmative ad primam partem, negative ad secundam: ad 7. affirmative ad formam Constitutionis Benedictine, & amplius: ad 8. negative.

CONVERSANA, Jurisdictionis, in qua ad 290 seq. dub.

1 An in Monasterio Monialium Carmelitarum Putignani electio Abbatisse fieri valeat sine præsentia Episcopi Conversani, sive ejus delegati? & quatenus affirmative?

2 An illa aliter facta sine hujusmodi præsentia, dum Episcopus declaravit juxta Bullam Insuperabili præsidere velle, sit nulla, ita ut ad novam electionem procedi valeat?

3 An munus Priorisse in Moniales juxta antianitatis ordinem, & sine ullo meritum defectu ibi conferri debeat? Sive potius Monialium suffragia in alias etiam non antianas juxta qualitates, & merita libere dari valeant?

4 An superior, seu Commissarius dicti Monasterii per P. Generalem Ordinis ad triennum eligi solitus, possit per idem tempus in Confessarium Ordinarium Monialium nominari, vel saltem P. Generalis valeat alium nominare in Confessarium ordinarium?

5 An Episcopus sub censuris prohibere valeat Superiori Regulari dicti Monasterii, & Confessarii ordinario, & extraordinario, ne extra propria respective munera cum Monialibus alloquantur?

6 An possit Episcopus pro clausuræ custodia Presbyterum secularem deputare, qui Claves Monasterii retineat? Sive potius illæ per Confessarium Regularem sint retinendæ?

7 An Superiori, seu Commissario Monasterii sine

sine censuram incursu licitum sit etiam cum iusta, & legitima causa clausuram ingredi absque licentia Episcopi, vel ejus delegati?

8 An licentia concessa pro Medicis, & aliis, qui ex necessitate in clausuram ingrediuntur, privative dari debeant a Commissario Monasterii, sive cumulative, etiam ab Episcopo?

9 An hujusmodi licentia pro Medicorum, aliorumque ingressu absolute, vel ad limitatum tempus sint concedenda?

10 An ad alloquendum cum Monialibus concessio licentia secularibus, ac aliis quibuscumque privative quoad Episcopum pertineat ad Superiorem Monasterii: Sive potius cumulative ad dictum Superiorem, & Episcopum, vel ejus Delegatum?

11 An Episcopus sub censuram poena prohibere possit tam Priori Conventus Carmelitarum existentem in Terra Putigiani, quam aliis quibuscumque Religiosis ejusdem Ordinis, ne sine ejus Vicarii licentia in scriptis cum Monialibus alloquantur?

12 An Episcopus prohibere valeat dictis Superiori, & Religiosis Conventus, ne sine ejus licentia Missam in Ecclesia Monialium celebrent, & in casu contraventionis procedere possit contra ipsos ad aliquam poenam?

13 An ad crates Ecclesiae, seu collocutorii, aut alibi liceat Commissario Monasterii, sermonem, aut conciones habere ad Moniales sine Episcopi licentia?

14 An ordines prohibentes accessum ad collocutoria, & Crates Monialium a solo Episcopo indici, & publicari debeant?

15 An sub censuris per Episcopum prohiberi valeat, ne portam clausuram Priorissa aperiat tam in accessu consanguineorum, & affinium in primo, & secundo gradu ad alloquendum cum Monialibus, quam ubi, & quomodo res in Monasterium per rotam introduci possunt?

16 An absolute Monialium a censuris pro violata Clausura, aut pro Canon. Si quis suadente pertineat ad P. Commissarium Monasterii: Sive potius ad Episcopum?

17 An Provincialis Carmelitarum clausuram visitans ad tramites Alexandrinae Constitutionis teneatur praeventive Episcopum certiorare reddere de die, & hora explendae Visitationis, & quomodo hujusmodi certioratio fieri debeat?

18 An Episcopo licitum sit in visitanda clausura statim deferre, eique Moniales teneantur statim parere, omnesque in ingressu obvias ire?

19 An Episcopos toties quoties expedire paraverit, possit etiam inconsultis Superioribus Regularibus, tam clausuram, quam cellas Monialium in concernentibus eandem clausuram visitare adhuc praescribere, tam a suspicione, quod illa violata fuerit, quam a quacumque Superiorum Regularium negligentia?

20 An dies, & hora explendae Visitationis praefatae clausurae ab Episcopo Monialibus ante accessum, & dici, & notificari debeat?

21 An ejusdem clausurae Visitatio ab Episcopo sine Superiorum Regularium, seu alicujus Religiosi intervenitu fieri valeat?

22 An ultra Visitationem localem licitum sit Episcopo Visitationem personalem cuiusvis Monialis exple, atque illam interrogare in attentibus ad clausuram tam materialem, quam formalem?

23 An Revisio computorum administrationis dicti Monasterii facienda sit ab Episcopo una cum Superiore Regulari, dum bona, & reditus per Religiosum Carmelitam administrantur?

24 An acta necessaria pro receptione puellarum, tam pro educatione, quam pro earum ingressu, & professione faciendi sint in Cancellaria Episcopi, a quo danda sit licentia pro earum ingressu, & Professionis emissionem, & ad quem spectet exploratio voluntatis earundem puellarum?

25 An Pater Commissarius velum dare possit Monialibus professis adhuc bi vigesimum quintum annum non expleverit?

26 An, & a quo sit praestandus assensus alienationi bonorum Monasterii, quos sit vigore Can. Terrulæ, in casu &c.

Sac. Congregat. Concil. die 8. Maii 1751. respondit: Ad 1. negativæ; ad 2. Affirmativæ; Ad 3. negativæ ad primam partem, Affirmativæ ad secundam; Ad 4. negativæ ad primam partem, Affirmativæ ad secundam; ad 5. datur Decretum; ad 6. Negativæ ad primam partem; Affirmativæ ad secundam; Ad 7. negativæ excepto casu Visitationis faciendæ semel in anno. Ad 8. negativæ ad primam partem; Affirmativæ ad secundam; ad 9. Concedendas esse ad tempus limitatum; ad 10. negativæ ad primam partem, Affirmativæ ad secundam; Ad 11. Affirmativæ. Ad 12. negativæ; ad 13. affirmativæ pro solis Monialibus, & clausis januis; ad 14. Affirmativæ quoad ordines publicandos per Edictum; ad 15. negativæ; ad 16. Quoad primam partem spectare ad Episcopum in casibus non reservatis S. Sedi, quo vero ad secundam spectare ad Episcopum in praesentibus gravibus tantum; ad 17. affirmativæ juxta Decretum in Litteris.

As.

Affirmative : ad 19. *Affirmative onerata conscientia Episcopi* : ad 20. *negative* : Ad 21. 22. & 23. *Affirmative* : Ad 24. *Omnia spectare ad Episcopum* : ad 25. *Negative* : ad 26. *spectare ad Episcopum* .

- 291 NICIEN. *Matrimonii* , in qua cum Episcopus die 5. Junii 1750. pronuntiasset , & definitive sententiasset , *Non constare de validitate Matrimonii inter D. Baronem Cajetanum Tondutum , & D. Rosaliam Ardissonam* , habitu recursu a dicta Rosalia ad Sacram Congr. Concilii , & proposito sequenti dubio :

An constet de validitate Matrimonii , in casu &c. Sacra Congregatio die 1. Februarii 1751. Respondit : *Affirmative* , & *amplius* . Deinde ad instantiam D. Baronis proposito dubio : *An sit standum , vel recedendum a decisio* , in casu &c. Eadem S. Congr. die 24. Aprilis 1751. Respondit : *Dilata ad primam omnino* . Iterum instante D. Barone , & proposito eodem dubio , *An sit standum , vel recedendum a decisio* in casu &c. Sub die 8. Maii 1751. Non fuit talis causa dicta die proposita . Noviter adhuc repropósito eodem dubio , *An sit standum , vel recedendum a Decisio* in casu &c. Eadem Sac. Congreg. sub die 22. Maii 1751. Respondit : *Dilata ad primam* . Repropósito tandem eodem dubio , *An sit standum , vel recedendum a decisio* in casu &c. Ead. Sac. Congreg. sub die 19. Junii 1751. Respondit : *In decisio* , & *amplius* .

- 292 NOVARIEN. *Juris visitandi* ; in qua ad seq. dub.

I. An actus Visitationis exercitii per Reverendissimum Episcopum Novariensem in Ecclesiis , & Capellis Sacri Montis Varalli sustineantur , vel potius sint annullandi , in casu &c. *Et quatenus negative ad primam partem , & affirmative ad secundam* ;

II. An , & quomodo in posterum sit providendum , in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 8. Maii 1751. respondit : *Actus Visitationis non sustineri* ; & *in reliquis ad Eminentissimum Praefectum cum Sanctissimo juxta mentem* . Sic apud Thesaurum Resolutionum dicti anni , ubi plura videnda ad rem .

- 293 VASIONEN. in qua ad sequentia dubia.

I. An Reverendissimo Ordinario Vasionen. visitare liceat V. Hospitale pauperum infirmo-

rum dictae Civitatis & pro recto illius regimine , & circa bonorum administrationem Decretum condere , in casu &c.

II. An Dignitatibus , & Canonici Ecclesiae Cathedralis Vasionen. duobus ex Rectoribus dicti Ven. Hospitalis competat praecedentia respectu Rectorum Laicorum tam in Congregationibus , aliisque functionibus dicti Hospitalis , quam in subscriptione resolutionum , & mandatorum administrationem bonorum respicientium , in casu &c.

III. An singulis Rectoribus , sive Ecclesiasticis , sive Laicis absque aliorum consensu liceat privative munera Hospitalis exercere , in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 19. Junii 1751. respondit : *Ad 1. & 11. Affirmative* , *Ad 111. negative* .

- CIVITATIS CASTELLANAE, *Juris concionandi* , in qua ad sequens dubium .

An Jus deputandi Concionatorem in Ecclesia Collegiata S. Michaelis Archangeli Terrae Caprarolae libere spectet ad Communitatem ejusdem Terrae , seu potius ipsa teneatur alternative per turnum eligere Patres Minores Observantes , Carmelitas Excalceatos , & Capucinos , in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 19. Junii 1751. respondit : *Negative ad primam partem* : *Affirmative ad secundam , & amplius* . Sic apud Thesaurum Resolutionum dicti anni , ubi plura ad rem .

- BONONIEN. *Funerum* , in qua ad sequens 295 dubium .

An in associando cadavera sepelienda in Ecclesia S. Petri Minorum de Obliviantia Terrae Centi liceat Parochio ingredi cum Stola , & Cruce elevata : seu potius teneatur ad ejusdem Ecclesiae fores sistere , ibique ultimum vale desuncto dare , in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 18. Septemb. 1751. respondit : *Negative ad primam partem* : *affirmas. ad secundam* .

- TAURINEN. *Celebrationis Missae quotidianae* , 296 in qua ad sequentia dubia .

I. An celebratio Missae quotidianae relictae a qu. Laurentio Galliero spectet privative ad Patres Praedicatorum Civitatis Cherti , seu potius sit in arbitrio Hospitalis majoris dictae Civita-

vltatis ejus heredis testamentarii ad eligendum Capellanum ad nutum amovibilem, qui celebret dictam Missam quotidianam ad Altare S. Vincentii, solutis tamen utensilibus Patribus Prædicatoribus? *Et quatenus negativæ ad primam partem, & affirmatæ ad secundam;*

II. An sit consulendum Sanctissimo pro gratia translationis dictæ Missæ quotidianæ in Altare existent. in supradicto Hospitali majore Civitatis Cherii juxta conditiones? *Et quatenus negativæ;*

III. An causa, quo Hospitale nolit in postea eligere Capellanum, qui celebret Missam quotidianam in Ecclesia PP. Prædicatorum Civitatis Cherii pro satisfactione legati relicti a præfato Laurentio Galliero, teneatur PP. Prædicatoribus dictam Missam quotidianam celebrare ad rationem elemosynæ manualis; seu potius teneatur dictum Hospitale præstare ipsi elemosynam ad ratam perpetuam? *Et quatenus affirmativæ ad primam partem, & negativæ ad secundam;*

IV. An iidem PP. Prædicatoribus, attenta elemosyna ad ratam Manualis pro celebratione Missæ quotidianæ sibi ipsis exsoluta usque ab anno 1684. per Hospitale, teneatur ad celebrationem Missarum hæcenus non celebratarum; itaut non sustineatur reductio per ipsos facta, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 20. Maii 1752. respondit: Ad 1. negat. ad primam partem, affirmat. quoad secundam, & ad mentem, & mens est, quod præferantur Oratores Dominicani in casu, de quo agitur: ad 11. negativæ: ad 111. præsumptum in primo, & elemosynam præstandam esse ad formam manualis: ad 1v. affirmativæ, & amplius in omnibus.

297 CASALEN. in qua ad seq. dubium.

An sit annuendum petitæ facultati erogandi ex redditibus hereditatis Patræ juxta indigentias aliam majorem quantitatem usque ad summam Sc. 300. ultra scut. 400. jam assignata pro manutenzione Chori Musicalis, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 11. Martii 1752. respondit: affirmativæ pro semis secentum durante indigentia arbitrio Episcopi. Sic apud Theaurum Resolutionum dicti anni, ubi plura ad rem merito videnda.

298 FULGINATEN. in qua ad seq. dub.

I. An Parochus Ecclesiæ Parochialis S. Mariæ in Cælum Assumptæ Collis Campi Rasci teneatur

residere diu, nocturne in ædibus Parochialibus ejusdem Ecclesiæ?

II. An possit alternative in Dominicis celebrare Missam, aliasque Parochiales functiones exercere in Ecclesia S. Sebastiani exist. intra limites Parochiæ, vel potius teneatur eadem omnia peragere singulis Dominicis, aliisque diebus Festivis in Ecclesia Parochiali?

III. An resinere debeat Sanctissimum Eucharistia Sacramentum in Ecclesia Parochiali?

IV. An possit sepelire Parochianos in Ecclesia S. Sebastiani, vel potius eisdem sepelire teneatur in Ecclesia Parochiali?

Sac. Cong. Concil. die 19. Augusti 1752. respondit: ad 1. affirmat. ad 1v. negat. ad primam partem, affirmat. ad secundam: ad 111. affirmat. ad 1v. affirmat. ad primam partem, quo ad eligentes tantum.

ALBINGANEN. Cura animarum, & Fun. 299

Aienum, in qua ad seq. dub.

I. An, & quomodo Ecclesiæ S. Bernardi loci Delii concedenda sit facultas sepeliendi cadavera, & administrandi Sacramenta Baptismi, Matrimonii, Pœnitentiæ, Eucharistiæ etiam tempore Paschali, & extremæ Uncionis?

II. An populo Delii indulgendum sit audire Missam in dicta Ecclesia S. Bernardi Paschalis, & S. Laurentii?

III. An liceat in dicta Ecclesia S. Bernardi peragere functiones funerales, & alias non Parochiales, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 9. Septemb. 1752. respondit: ad 1. negativæ quoad Matrimonia, & implementum præcepti Paschalis, in reliquis affirmativæ salvo iuribus Parochialibus: ad 1v. Satis præsumptum in Decreto Episcopi: ad 111. affirmat. salvo emoluo. Parochialibus. Ita apud Theaurum Resolutionum dicti anni, ubi adducitur Decretum Episcopi statuentis inter alia in Oratorio, seu Ecclesia S. Bernardi posse quotidie Sacram fieri, exceptis diebus Festivis Paschalis, & S. Laurentii Titularis Parochiæ.

NAULEN. Visitationis, in qua ad sequens 300

dubium.

An Episcopus visitare possit Ecclesiam S. Mariæ de Ripa, vulgo S. Benedicli, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 2. Decemb. 1752. respondit: Negativæ.

301 CÆSENATEN. *Capellania*, in qua ad sequens dub.

Clericus Capellaniam sibi concessam sub lege donec provisorius fuerit de Beneficio, tenetur dimittere, si Beneficium Ecclesiasticum obtinuit; etenim *Sac. Cong. Concil. die 13. Januarii 1753.* ad dubium, An sit locus Dimissioni Capellaniz in casu? Respondit, *Affirmative*, & amplius.

302 ASCULANA, *Processionum*, in qua ad sequentia dubia.

I. An Parochi rurales Villæ Aspeluncæ, & Villæ Collis valeant Processiones peragere in propria cuiusque Parochia tam die Festivitatibus SS. Corporis Christi, quam diebus S. Marci, & Rogationum, in casu?

II. An iidem Parochi teneantur, & cogi possint ad interveniendum iisdem Processionibus, quæ in diebus diebus celebrantur in Terra Arquatæ, in casu?

III. An simplices Clerici, & Sacerdotes Villarum Aspeluncæ, & Collis teneantur ipsi quoque intervenire diebus Processionibus Terræ Arquatæ in casu?

Sac. Cong. Concil. die 3. Februarii 1753. respondit: *Ad primum Affirmative, ad secundum, & tertium Negative.*

303 AUXIMANA, seu Lauretana, *Funerum*, in qua ad sequent. dub.

I. An Parochi Sæculares, vel prætextu funeralis, vel ratione associationis prætereundum possint ab heredibus defunctorum majus emolumentum, quando cadavera sepeliuntur in Ecclesia S. Francisci PP. Reformatorum Terræ Forani, quam accipiant, quando tumulantur in Ecclesiis secularibus?

2. An Parochianis Ecclesiæ Parochialis Terræ Montis Cassiani Diocesis Lauretanz liceat sibi eligere sepulturam in eadem Ecclesia PP. Reformatorum Forani Terræ Appiniani Auximanz Diocesis? & quatenus affirmative;

3. An Parocho dictæ Terræ Montis Cassiani, ejusque Sacrista præter quartam Funeralem ratione præteriti majoris laboris debeatur majus emolumentum, & in qua summa pro associatione cadaveris ad dd. PP. Reformatorem Ecclesiam extra Territorium, & Diocesim degen. & quatenus negative;

4. An idem Parochus Montis Cassiani tenetur restituere heredibus quous. Jo. Baptistæ Cherubini portionem in istius funere majorem æquæ exactam?

5. An pro translatione cadaveris de uno ad alium locum occasione tumulationis in eadem PP. Reformatorem Ecclesia debeatur aliquod emolumentum Gabellariis, in casu?

Sacr. Cong. Concil. die 24. Martii 1753. respondit: *Ad primum dabitur solutio in casibus particularibus: ad secundum affirmative, & amplius: ad tertium affirmative juxta taxam Episcopi: ad quartum satis provisorium per Episcopum, & amplius: ad quintum Negative.*

TOLENTINA, *Juris sepeliendi*, in qua ad 304: seq. dub.

I. An cadaver Sacerdotis Valentini Forconi spectet ad Ecclesiam Parochialem Sancti Caterii Civitatis Tolentini, seu potius ad Ecclesiam Cathedralem dictæ Civitatis? & quatenus affirmative ad primam partem, & negative ad secundam;

II. An sit locus restitutioni ejusdem cadaveris, nec non omnium emolumentorum occasione funeris a dicta Ecclesia Cathedrali perceptorum, in casu?

Sacr. Cong. Concil. die 11. Augusti 1753. respondit: *Ad 1. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam: Ad 2. affirmative, & amplius in omnibus.*

CARTHAGINEN. *Matrimonii*, in qua ad 305 seq. dub.

An validum sit Matrimonium contractum coram parocho, qui alterutrum ex contrahentibus identifice, & in individuo non cognovit, nec cognoscere potuit, vel propter noctem, & obscuritatem loci, vel propter tegumentum, quo operiebatur, licet adhibuerit omnem diligentiam, ut cognosceret, etiam cum aliqui violentia coram testibus, & quamvis iidem testes ad Matrimonium perducti scirent, quis ille esset, & Parochus non simultaneus, sed successive, & post factam Ordinario relationem ejusdem Matrimonii, certior factus fuerit de illius identitate ex subsequente inquisitione?

Sac. Cong. Concil. die 22. Septembris 1753. respondit: *Affirmative pro validitate Matrimonii, assensu facti circumstantiis in casu de quo agitur.*

306 FERRARIEN. *Jurisdictionis*, in qua ad sequent. dub.

1 An Superioribus Regularibus competat ordinaria jurisdictionis in spiritualibus, & temporalibus super Monasteriis SS. Catharinae Martyris, & Senensis; necnon SS. Monicae, & Rocchi, & signanter in procuranda recta administratione bonorum, & reddituum dictorum Monasteriorum sibi subiectionem, seu potius servanda sit in casibus particularibus praeterita consuetudo, in casu &c.

2 An Vicarii Monasteriorum praefatorum insisteri per Provinciale Lombardiae, & respective per Vicarium Generalem Congregationis S. Sabinae, vel illis impeditis, seu absentibus, Confessarii eorumdem Monasteriorum possint intervenire quibuscumque contractibus in eundem nomine eorumdem Monasteriorum?

3 An idem Vicarii, vel illis absentibus, aut impeditis, Confessarii possint, ac debeant assistere redditioni rationum, seu revisioni computationum, ut praetenditur faciem de trimestri in trimestre?

4. An Provincialis utriusque Lombardiae, & P. Vicarius Generalis S. Sabinae possit, & debeant visitare dicta Monasteria circa administrationem Bonorum, & reddituum, & sic revidere libros introitus, & exitus, ac exigere rationem redditionem a Ministris, aliisque Officialibus eorumdem Monasteriorum?

5 An Eminentissimus Archiepiscopus possit, irrequisito Superiore Regulari, exigere, & recipere rationem redditionem a dictis Monasteriis, & Officialibus?

6 An electio cujuscumque novi Ministri, & Syndici in casu obitus, dimissionis Officii, vel amotionis spectet ad Priorissam, & Moniales, vel potius ad Archiepiscopum?

7 An dimissio Officiorum faciendi sit in manibus Priorissae, vel potius in manibus Eminentissimi Archiepiscopi?

8 An facultas removendi dictos Officiales, & Ministros spectet ad Priorissam, & Moniales, seu potius ad Eminentissim. Archiepiscopum? Et quatenus affirmative ad secundam partem 5. & 6. & 7. dubit.

9 An novus Minister, vel Syndicus possit vigere litterarum Patentium Archiepiscopi contraclus inire, aliosque administrationis actus gerere sine mandato procurae Priorissae, & Monialium? Et quatenus negative?

10 An Priorissa, & Moniales possint novo Syndico tribuere in mandato procurae facultates

sibi benevolitas, ac etiam alios Procuratores constituere ad certa negotia?

11 An quaecumque instrumenta stipulari debeant coram Priorissa, & Monialibus capitulariter congregatis cum interventu Superioris Regularis?

12 An quibuscumque instrumentis, & scripturis, quibus interveniant Superior Regularis, & Syndicus debeat praeponi, & prius subscribere ipse Superior Regularis, seu potius Syndicus?

13 An Archivium cujuscumque ex dictis Monasteriis retineri debeat intra claustra, seu potius extra, idest in collocatorio Monialium?

14 An omnes libri nuncupati magistrates retineri debeant in Archivio, & de trimestri in trimestrem tradi Ministris pro reportandis partitis introitus, & exitus, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 28. Septembr. 1754. respondit: Ad 1. affirmat. quoad primam partem, Negative ad secundam: ad 2. 3. & 4. affirmat. ad 5. Negative: ad 6. Electionem spectare ad priorissam, & Moniales, cum interventu Superioris Regularis; ad Archiepiscopum vero spectare expeditionem litterarum Patentium juxta solitum: ad 7. affirmat. ad primam partem, Negative ad secundam: ad 8. affirmat. quoad primam partem, quoad secundam servetur Bulla Interdubilis: ad 9. Negative: ad 10. affirmat. ad 11. & 12. affirmative: ad 13. & 14. affirmative ad primam partem, Negative ad secundam.

MONTIS ALTI, in qua ad dubium.

307

An Canonici Ecclesiae Cathedralis Montis Alti ultra horas Canonicas teneantur quoque in Choro recitare Officium Defunctorum, S. M. Virginis, Pl. Penitentiales, & Graduales debitas in Breviario designatis, sive potius sit servanda consuetudo, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 28. Septembr. 1754. respondit: Servandam esse consuetudinem. Sic apud Thesaurum Resolutionem Sacrae Cong. Concil. ejusdem anni. Vide ibi, ubi referuntur alia Decreta, & multa ad rem.

REGIEN. *Visitationis*, in qua ad sequentia 308 dubia.

I. An liceat Reverendissimo Episcopo Regien. si visitare Ecclesiam PP. Minorum S. Francisci Conventualium Terrae Saxoli? & quatenus negative?

II. An actus Visitationis novissimae per dictum Reverendissimum Episcopum expleti in eadem Ecclesia sint annullandi, & circumscribendi?

III. An

III. Au dictus Reverendissimus Episcopus poterit suspendere ab excipiendis Sacramentalibus Confessionibus P. Magistrum Fantini tunc Conventus S. Francisci Guardianum alias ab eodem Episcopo approbatum?

IV. An & quomodo sit providendum quoad peculium annuū 1635. ordinatum a Julio Costa in casu, &c.

Sac. Cong. C. die 14. Decembr. 1754. respondit: Ad 1. Negative. Ad 11. Affirmative. Ad 111. affirmative, & ad mentem. Ad 14. Episcopus procedat prout de jure, servatis servandis.

309 MONTIS ALTI, in qua ad seq. dub.

1 An loca Pia Montis Elpari, Hospitale scilicet, Mons Pietatis, & Mons Frumentarius subint jurisdictioni, visitationi, correctioni, & reformationi Episcopi Montis Alti?

2 An administratio Œconomica eorumdem locorum Piorum exercenda sit libere a Communitate laicali, vel potius dependenter a directione, & auctoritate Episcopi?

3 An eidem Episcopo jus competat tam faciendi ordinationes pro recta prædictorum locorum administratione, quam approbandi Officialis Administratores, & Revisores computorum a Communitate electos?

4 An ad præstatum Episcopum pertineat approbare resolutiones, vel ab eadem Communitate, vel a suis Officialibus captas, tam circa contractus nomine locorum Piorum ineundos, quam circa erogationem proventuum in elemosynas, & usus pios, ac tandem quoad distributionem frumenti personis indigentibus?

5 An Episcopus possit removere administratores dictorum locorum Piorum electos a Communitate non idoneos, vel male gerentes administrationem, atque alios per ipsum eligendos eorum loco substituere?

6 An Episcopus possit exigere additionem rationis a dictis Administratores independentem a Syndicatoribus a Communitate electis?

7 An Episcopo privative competat executio sententiarum Syndicatorum adversus administratores, & inquisitio contra debitores dictorum locorum Piorum?

8 An suslineantur electiones Officialium factæ a Communitate ab anno 1751.

9 An constet de attentatis, & quomodo sint purganda in casu &c.

S. Cong. O. die 25. Januarii 1755. respondit: Ad 1. Affirmative. Ad 2. Negative ad primam partem, Affirmat. ad secundam. Ad 3. Affirmat. Ad 4. Affirmat. ad primam partem, in

reliquis Negat. Ad 5. Affirmat. ad primam partem, Negative ad secundam. Ad 6. Affirmat. una cum Syndicatoribus. Ad 7. affirmat. Ad 8. Affirmat. accedente approbatione Episcopi. Ad 6. Negative.

Cum autem non placuisset Episcopo definitio secundæ partis quarti dubii, & petisset contra eam audiri; Reproposita causa sub Dubio:

An sit standum, vel recedendum a decisio quoad secundam partem quarti dubii?

Ead. S. Cong. die 10. Maii respondit: In decisio salva auctoritate Episcopi juxta Resolutiones 11. & 111. Dubii.

TUSCULANA, Juris tumulandi, in qua ad 310 seq. dubium.

An Cadaver Gertrudis de Mattia sepeliendum esset in Ecclesia Parochiali S. Petri, seu potius in altera S. Bonaventuræ PP. Minorum Reformatorum, itant illis restituendum sit cum emolumentis fœverariis, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 10. Maii 1755. respondit: Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, & amplius.

OMOLOCEN. Jurisdictionis, in qua ad 311 sequentia dubia.

1 An Parochi Regulares, cujuscumque Ordinis illi sint, & præsertim Præmonstratenses, Cistercienses, & Benedictini exercentes curam Animarum Personarum secularium, & non commensalium in Parochiis in Diocesi Omolocenensi, licet illæ Monasteriis exemptis sint unitæ, & annexæ, sive sint de Jurepatronatus, etiam si Cura Animarum residere dicatur in Abbatibus, visitationem Episcopi subire teneantur in iis, quæ pertinent ad Curam Animarum, sive Episcopus visitet per se, sive per alium, non obstantibus privilegiis dictorum Monasteriorum? & quatenus affirmative;

2 An dicti Procuratoresolvere teneantur? Vocati ad Synodum accedere sint cogendi? Festa Diocesis populo annunciare, & celebrare? Pariter Christmæ; & Olea SS. ab Episcopo Diocæsano accipere teneantur?

3 An Parochi Regulares, etiam si sint Abbates possint a Superioribus Regularibus ad Curam Animarum destinari, illamque exercere sine approbatione Episcopi?

4 An Regulares dati in Coadjutores dictorum Parochorum possint a Superioribus Regularibus sine expressa licentia Episcopi, sive potius sit in potestate Episcopi in approbatione Confessio-

rio.

riorum Regularium limitare eorumdem facultates, non solum quoad tempus, sed etiam quoad personas, & loca, in quibus debent Confessiones audire?

5 An liceat sine Abbatibus, sive Parochiis Regularibus, præsertim Cisterciensibus pro libitu, & sine licentia Episcopi pro Parochiis modo unam, modo alteram Ecclesiam, sive Capellam, in qua Sacramenta a Parochiis administrantur Fidelibus Diocesis Omolucensis constituere?

6 An Prælati Regulares, ubi habent purum Jus patronatus Parochiarum acquisitum, vel cessum a Laicis, quibus in hoc succedunt, teneantur Episcopo præsentare Sacerdotes Seculares ut antea Laici tenebantur: An vero possit substitui Monachos, eosque pro libitu, non salutato Episcopo, removere?

7 An ad Episcopum spectet cura Clausuræ Monasteriorum Monialium Regularibus, & præsertim Cisterciensibus, & Benedictinis subiectarum, eamdem clausuram demandare servandam ad præscriptum Sac. Concil. Tridentini? & quatenus affirmative?

8 An competat Episcopo Prælati Regularibus, præsertim Cisterciensibus, & Benedictinis prohibere, ne pluries in anno occasione Visitationis ingrediatur septa Monasterii Monialium sibi subiecti sine præsentia ejusdem Episcopi, sive alterius personæ ab eo deputandæ?

9 An possit Episcopus inhibere Regularibus præsertim Cisterciensibus, & Benedictinis, ut sine examine Ordinarii Puellas ad habitum, & Professionem admittant; & præcise ne ad electionem Abbatissarum exemptarum deveniant, non significata Ordinario die electionis, cui Episcopus sive per se, sive per alium interesse, & præsidere possit?

10 An competat Episcopo rationes exigere ab administratoribus bonorum temporalium dictorum Monasteriorum exemptorum Monialium, & in administratores delinquentes animadvertere, illosque ad reliquarum solvendum cogere, & prohibere ne dotes alienentur sine indulto Pontificio, & Episcopi licentia?

11 An Confessarii ab Episcopo approbati ad audiendas Confessiones Fidelium utriusque sexus possint sine speciali approbatione Episcopi in Confessorios Monialium exemptarum a Superioribus Regularibus destinati, & quatenus negative?

12 An saltem dicti confessarii Regulares pro audiendis Confessionibus unius Monasterii Monialium exemptarum, vel pro una vice approbati, censeri debeant approbati semper, & pro omnibus Monasteriis Monialium?

Tom. VIII.

13 An Regulares teneantur pro obtinenda facultate audiendi Confessiones, sive Secularium, sive Monialium se personaliter coram Episcopo præsentare, sive potius sufficiat a Superioribus de sufficientia, & idoneitate testimonium transmitti?

14 An Prælati, & Abbates Regulares possint sine speciali Indulto Calices, Campanas, aliasque Vasa Sacra, in quibus intervenit Sacra Unctio, benedicere pro usu alienarum Ecclesiarum?

15 An dicti Abbates, & Prælati teneantur servare Decretum ab Alexandro VII. editum circa usum strictum Pontificalium Prælati inferioribus concessum?

16 An liceat Regularibus Eucharistiam in propriis Ecclesiis exponere sine licentia Ordinarii, liceatque pariter Regularibus, & præsertim Benedictinis, & Cisterciensibus in propriis Ecclesiis in solitam Imaginem, aut Sacram Reliquiam ab Ordinario non approbatam exponere, & tandem in eisdem Ecclesiis predicare non petita ab Ordinario licentia?

Sac. Cong. Conc. die 7. Junii 1755. respondit: Ad 1. & 2. affirmative. Ad 3. negative. Ad 4. negative ad primam partem, affirmative ad secundam. Ad 5. negative. Ad 6. affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Ad 7. 8. 9. 10. affirmative. Ad 11. negative. Ad 12. 14. 16. negative. Ad 13. affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Ad 15. affirmative.

Et eadem causa reposita sub dubio: An sit standum, vel recedendum a decisio, in casu &c.? Eadem Sac. Cong. die 2. Augusti dicti anni 1755. respondit: In decisio.

ROMANA, Reductionis Legatorum, in qua 312 ad sequent. dub.

I. An sit locus diminutioni Legatorum ratione concordie, & expensarum litis? & quatenus affirmative;

II. An, & in qua summa legata debeantur in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 13. Septembr. 1755. respondit: Ad 1. negative. Ad 11. proviſum in primo.

Et eadem causa reposita sub dubio, an sit standum, vel recedendum a decisio, in casu &c.? Eadem Sac. Cong. Conc. die 6. Decembr. 1755. respondit: In decisio, & amplius.

Abbas Curatus nequit habitare domum, etiam paternam, quæ sita sit extra fines sue Parochiæ. Sac. Cong. Conc. die 20. Decembr. 1755.

S

in

in qua ad dubium, an Abbati Curato Lucernari liceat habitare in domo paterna sita in Regione Civita, in casu? Respondit *negative*, Et eadem causa in Pontis Curri Residentis repropolita die 7. Februar. 1756. sub dubio an sit flandum, vel recedendum a decisio, in casu? Ead. Sac. Cong. Respondit: *In decisio, & amplius, & ad mentem.*

314 BRUGNATEN. *Coadjutorie*, in qua ad frequentia dubia.

I. An sit indulgendum Coadjuto pro gratia dispensationis a residentia locali, quia in Bulla non adest Decretum residendi? & quatenus *negative*;

II. An usus domus Canonialis de se indivisibilis debeat tantum dicto Coadjuto residere non volenti, & nolenti, quam domum idem Coadjutus nec animo, nec scripto unquam cessit Coadjutori?

III. An Coadjuto competat facultative administrare Ecclesiam suam in spiritualibus, ita ut Coadjutor nihil agere valeat, nisi eo requisito, & potestate tantum Vicaria donec Officium Coadjutoris duraverit?

IV. An, & quomodo sit providendum in puncto administrationis, etiam in temporalibus, ne bona Ecclesiarum ulterioribus detrimentis subiciantur?

V. An, & quomodo sit providendum Coadjuto, ne litigare continuo cogatur alimenta sua in summa 36. ducatorum auri de Camera sibi in Bulla reservata, addita obligatione Camerali, ac fideiussione bene visa pro assicurandis eisdem alimentis, in casu?

Sac. Cong. Concil. die 17. Januar. 1756. respondit: Ad 1. non indigere. Ad 2. *Provisum in primo.* Ad 3. *negative in casu, de quo agitur.* Ad 4. & 5. *Paviter manetur jure Jurorum suis Judicibus, & amplius in omnibus.*

315 NUSCANA, in qua ad dubium.

An Canonici collegiatz Ecclesiarum S. Mariz de Piano Oppidi Montellæ Nuscanz Diocesis teneantur unam tantum Missam pro populo diebus festis celebrare, seu potius tot Missas, quos sunt Parochiales Ecclesiarum illi unitz, in casu?

Sac. Cong. Concil. die 17. Januar. 1756. respondit: *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.*

ALERIEN. *Sepultura*, in qua ad sequentia 316 dubia.

I. An sepulchrum erectum in asserta Ecclesia S. Aloysii Gonzagæ Oppidi Curris sustineatur in casu &c. Et quatenus *affirmative*;

II. An dicta concessio sepulcri facta Andree Arrighi pro se, & per li suoi parenti ad eredi, solos Agnatos de familia Arrighi comprehendat vel potius ad Cognatos etiam extendi debeat?

III. An eadem concessio facta etiam pro heredibus dicti Arrighi solos heredes habentes Jusp Patronatus dictæ ass. Ecclesiarum obtineat, vel potius etiam aliorum consanguineorum, qui non habent Jusp Patronatus dictæ Ecclesiarum?

IV. An non facta electione sepulchre ab iis, quibus dictum jus sepulchre competere potest, cadaveria eorum tumulanda sint in dicta asserta Ecclesia, seu potius in Ecclesia PP. Minorum Observantium?

V. An, & cui competat jus celebrandi exequias, aliasque functiones funebres in dicta ass. Ecclesia S. Aloysii?

VI. An, & cui, & pro rata competant emolumenta funeralia?

VII. An locus sit exhumationi cadaverum in dicta Ecclesia S. Aloysii sepulchrum, ac restitutioni emolumentorum, in casu &c.?

Sac. Congreg. Concil. die 17. Januar. 1756. respondit: Ad 1. *affirmative, & amplius.* Ad 2. *Comprehendi etiam cognatos in casu electionis, & amplius.* Ad 3. *affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius.* Ad 4. *Provisum in secundo, & amplius.* Ad 5. *Competere Parocho, & amplius.* Ad 6. *Competere omnia Parocho.* Ad 7. *negative ad primam partem, & quoad secundam affirmative pro quarta funerali.*

AUXIMANA, *applicacionis Missæ*, in qua 317 ad dubium.

An Patres Conventuales S. Francisci Terræ Montis Philoptrani teneantur saltem in posterum ad applicationem Missæ celebrandæ juxta dispositionem q. Joannis Sancti, in casu &c.?

Sac. Cong. Concil. die 7. Februar. 1756. respondit: *Negative.* Agebatur enim ibi de solo onere celebrandi Missam, de mane ad horam aurizæ pro mercenariis, & operariis.

318 CÆSENATEN. *Beneplicii*, in qua ad sequentia dubia.

I. An licentia Episcopi ad affectum incidenti arbores, de quibus agitur, suslineatur absque consensu Capituli, in casu &c.? Et quatenus negative;

II. An sit concedendum Beneplicium Apostolicum, in casu &c.

Sacr. Congreg. Concil. die 20. Martii 1756. respondit: *Ad 1. affirmative. Ad 2. provisum in primo.*

Et eadem causa reposita sub dubio: An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.? Eadem *Sacr. Cong. Conc.* die 8. Maii 1756. respondit: *In decis.*, & *amplius.* Agebatur enim ibi de pizentio consensu Capituli Patroni Beneficii pro concedenda licentia incendi arbores pro preparatione pradiorum dicti Beneficii, quæ incisio non excedebat dispositionem Canonis *Terrulas 12. qu. 2.*

319 CASSANEN. *Matricitatis*, & *Praeeminentiarum*, in qua ad sequentia dubia.

I. An constet de Matricitate Ecclesiarum S. Nicolai Terræ Castellucel inferioris supra Ecclesiam S. Margaritæ Terræ Castellucci superioris, in casu &c.?

II. An Ecclesiarum S. Nicolai competat antepollatio campanarum in die Sabbati Sancti, seu potius sit locus cumulativæ, vel alternativæ?

III. An, & cui ex duobus Cleris, & Rectoribus competat præcedentia in processionibus, aliisque functionibus Ecclesiasticis, quæ forte unitim fieri contingant?

IV. An in processione peragenda in die Dominico infra Octavam Corporis Christi in Ecclesia S. Margaritæ delatio Sanctissimi Sacramenti privative spectet ad Archiepiscopum S. Nicolai, in casu &c.?

V. An suslineatur muratio tituli Rectoris, seu Capellani Curati S. Margaritæ in titulum Archiepiscopum ejusdem Ecclesiarum?

VI. An Clero Ecclesiarum S. Margaritæ liceat habere suum proprium Cantorem, seu Praefectum Chori, seu potius Cantor S. Nicolai debeat regere utrumque Chorum, in casu &c.?

Sacr. Congreg. Concil. die 3. Aprilis 1756. respondit: *Ad 1. negative, & amplius. Ad 2. negative ad primam partem, & esse locum alternativæ, & amplius. Ad 3. Competere unicuique Rectori præcedentiam in propria Parochia, & amplius. Ad 4. negative, & amplius. Ad*

5. affirmative quoad titulum tantum. Ad 6. affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

DERTHONEN. *Irregularitatis*, in qua ad sequentia dubia.

I. An constet de Irregularitate? & quatenus affirmative;

II. An sit consulendum Sanctissimo pro dispensatione, in casu &c.

Sacr. Cong. Conc. die 8. Maii 1756. respondit: *Ad 1. affirmative, & amplius. Ad 2. negative.* Agebatur enim ibi de Joanne Baptista Carbovo Sacerdote homicida Alexandri Repetti, ac prætendente ipsum occidisse pro sua vitæ tutela, contra relationem Episcopi ex processu suo narrantis, ac probantis contrarium.

AMERINA, in qua ad sequent. dub.

321

I. An Sacerdos Ignatius Torretti adscriptus servitio Parochialis Ecclesiarum Aiviani, & pro necessitate ejusdem Ecclesiarum ad sacros Ordines promotus titulo Capellaniz obtinere in Ecclesia S. Ignatii Urbis sibi a Sacra Congregatione perpetuata, potuerit contra formam præcepti Episcopi ab eadem Ecclesia discedere, & valeat hinc in Urbe permanere?

II. An, & in quas Conciliarias sibi intimatas incidit, in casu &c.

Sacr. Cong. Concil. die 8. Maii 1756. respondit: *Ad 1. negative assignata congrua per Episcopum. Ad 2. Consulatur conscientia sue.*

Et eadem causa reposita a Sacerdote Ignatio sub dubio: An sit standum, vel recedendum a Decisis in casu &c.? Ead. S. C. C. die 17. Julii 1756. respondit: *In decis.*, & *amplius.*

SALUTIARUM, *Juris visitandi*, in qua ad sequent. dub.

I. An competat Episcopo jus visitandi Ecclesiam, seu Capellam S. Antonii da Padua Carmagnoliz in casu &c.?

II. An suslineatur Interdictum?

Sacr. Congreg. Concil. die 7. Augusti 1756. respondit: *Negative ad utrumque.* Agebatur ibi de præensione Episcopi visitandi Capellam S. Antonii da Padua dedicatam a PP. Minoribus da Observantia, & sitam extra claustra, & districtum Conventus, cui visitationi resistentes Religiosi ob sua privilegia, Episcopus eam Capellam publice interdixit declaravit.

323 ARIMINEN. in qua ad sequent. dub.

I. An Episcopus possit privative, seu cumulative visitare dicta duo Oratoria, eorumque Alaria, & omnia adnexa?

II. An Pat. Guardianus Minorum Conventualium possit assistere, ut Praef. Congregationis praedictae Societatis, & duo suffragia habere in scrutinio? Et quatenus affirmative?

III. An hoc idem liceat Reverendissimo Episcopo, ejusque Vicario Generali, vel alteri eorum nomine?

IV. An liceat PP. Minoribus Conventualibus aggregatis dictae Societati interesse Congregationibus, ac ibi habere vocem activam, & passivam?

V. An dicta Societas S. Iosephi subiecta sit Episcopi Jurisdictioni, itaut teneatur exequi ejus mandata, & decreta, quae etiam extra Sacram Visitationem edi contigerit pro bono regimine?

Sac. Congr. Conc. die 7. Augusti 1756. respondit: Ad 1. Visitare posse cumulative quoad ea tantum, quae spectant ad Societatem. Ad 2. affirmative, ut unum tantum habeat suffragium. Ad 3. negative. Ad 4. affirmative cum voce activa tantum. Ad 5. affirmative in iis, quae spectant ad Societatem, & amplius in omnibus. Advertendum, quod haec causa jam proposita fuerat die 22. Novemb. 1755. sub sex dubiis, quorum primum erat. An solum, in quo adificata reperiuntur duo Oratoria S. Mariae de Paradiso, & S. Iosephi spectent quoad utile dominium ad Societatem S. Iosephi, seu potius ad PP. Minores Conventuales. Cui Sac. Congr. respondit: spectare ad Societatem quoad usum tantum. Cum autem utraque pars definitionem primi dubii iustam agnovit, fuerunt deinde reposita reliqua quinque dubia, & resoluta ut supra.

324 DERTHUSEN. Applicationis Missae pro populo, in qua ad sequens dubium.

An Curati Ecclesiae Cathedralis Derthusen. teneantur applicare, & respective canere in horis matutinis Missam quotidianam pro populo, in casu?

Sac. Congr. Concil. die 7. Augusti 1756. respondit: Affirmative sine casu, attenti peculiaribus circumstantiis. Advertendum hic, quod Capitulum Cathedralis Derthusen. habens curam habituale, totius urbis, censuit Vicarios Curatos, qui Commensales nuncupantur, quique actuale ejusdem Curae exercitium habent,

teneri singulis diebus Sacrum pro populo applicare idque cum cantu, atque hac de re quaedam lata fuerunt Capitularia Decreta, contra quae reclamantes Curati Commensales Curiam Episcopalem adierunt, & a Vicario Generali Derthusensi ad hanc applicationem quotidianam damnati fuerunt sub supposito legum fundationis, & ipsis appellantibus ad Sacram Congregationem, proditit Resolutio ut supra.

FAVENTINA. Jurium Parochialium, & 325 Praerogantiarum, in qua ad sequent. dub.

I. An Archipresbyter S. Andreae, ceterique Parochi Congregationis debeant relative ad Sacerdotes simplices invitari ad Festivitates, Funeralia, & Anniversaria, quae celebrantur in Ecclesia Parochiali S. Joannis Evangelistae Granaroli, & in aliis Ecclesiis Parochialibus Congregationis, in casu &c.

II. An sit servanda asserta consuetudo Ecclesiae Archipresbyteralis S. Andreae, & S. Joannis Granaroli, quae unicum retinet concinnatorem in Quadragesima, ut in die Festivitates S. Iosephi, quae celebratur in dicta Ecclesia Archipresbyterali, fiat concio in eadem Ecclesia exclusive ad aliam Granaroli, ne tollatur populi concursus, in casu &c.?

III. An in die solemnitatis Corporis Christi Parochus Granaroli debeat personaliter intervenire una cum Presbyteris, & Clericis ejus Parochiae Processioni, quae fit in Ecclesia Archipresbyterali S. Andreae, in casu &c. Et quatenus affirmative?

IV. An ob non interventum d. Processioni incidat in penas in Constitutionibus Synodalibus transgressoribus inflictas, in casu &c.

Sacra Congr. Conc. die 18. Septembr. 1756. respondit: Ad 1. affirmative & amplius. Ad 2. posse concionem fieri in utraque Ecclesia bene ab Episcopo designandis. Ad 3. & 4. affirmative.

ARIMINEN. Celebrationis Missarum, in qua 326 ad sequent. dub.

I. An Missae praescriptae a q. Jo: Antonio Tagliaferri celebrari possint in quacunque Ecclesia Societati Sacrar. Stigmatum Terrae Montiani heredi instituta benevola, seu potius sint celebrandae in Ecclesia PP. Minor. Observ. dictae Terrae? & quatenus affirmative ad secundam partem?

II. An dictae Missae celebrari possint a Presbyteris secularibus per dictam Societatem eligentem.

gendis; seu potius celebrari debeat a dictis PP. Minorib. Observan. in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 12. Martii 1757. respondit: *Ad 1. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam, & amplius. Ad 2. scribatur Episcopo juxta mentem.*

- 327 **FANEN.** *Quarte funeralis*, in qua ad seq. dubium.

An quarta funeralis, quando cadavera aliarum Parochiarum in Cathedrali immulantur, debeat quoque ex candelis, quæ in Altaribus occasione funeris accenduntur, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Septembr. 1757. respondit: *Affirmative, & amplius.*

- 328 **MONTIS ALTI**, *Visitationis*, in qua ad sequens dubium.

An Capella publicorum carcerum Civitatis Montis Alti posita subtus Palatium Apostolicum Prædici sit subiecta jurisdictioni, & visitationi Episcopi ejusdem Civitatis, in casu &c.

Sac. Cong. Conc. die 19. Novembr. 1757. respondit: *Affirmative.*

- 329 **NERITONEN.** in qua ad seq. dub.

I. An sustineatur Edictum in ea parte, qua Sacerdotibus non habentibus curam animarum imponitur onus docendi Doctrinam Christianam sub pœna Suspensionis, in casu &c.

II. An sustineatur pœna Interdicti in eodem Edicto inscripta adversus Ecclesias, in quibus contigit deficere Formularium Doctrinæ Christianæ, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 3. Decemb. 1757. respondit: *Ad 1. Affirmative juxta modum explicandum Episcopo. Ad 2. negative.*

- 330 **AMERINA**, *Functionum*, in qua ad seq. dubia.

I. An benedictiones, & distributiones Ovorum, Cinerum, Candelarum, & Palmarum, etsi non sint de juribus mere Parochialibus, expleri tamen possint a Riccetti Capellano, etiam cum pulsatione Campanæ, sive potius privative spectent ad Parochum?

II. An pœna suspensionis sustineatur, in casu &c.

III. An liceat eidem Capellano celebrare Missam in die festo ante Parochialem cum explicatione Evangelii, in casu &c.

TOM. VIII.

IV. An liceat Capellano facere solemnem Officiaturam cum Missa, & Ritu solemniter præsertim in die S. Laurentii Titularis Ecclesiæ, Parocho infcio, atque invito?

Sac. Cong. Conc. die 3. Decemb. 1757. respondit: *Ad 1. affirmative ad primam partem, negative ad secundam. Ad 2. negative. Ad 3. affirmative, & quoad explicationem Evangelii prævia licentia Episcopi. Ad 4. affirmat.*

- MONTIS ALTI**, *Visitationis*, in qua ad 328 seq. dub.

An Capella publicorum carcerum Civitatis Montis Alti posita subtus Palatium Apostolicum Prædici sit subiecta visitationi, & jurisdictioni Episcopi ejusdem Civitatis in casu &c. *Sacra Congreg. Concil. die 19. Novembris 1757. respondit: Affirmative. Et reposita hac causa, sub dubio: An sit standum, vel recedendum a decisio, in casu &c. Eadem Sac. Cong. die 28. Januarii 1758. respondit: In decisio, & amplius.*

BAREN. in qua ad seq. dub.

332

Adest in terra Nojæ Dioeceseos Barenis Ecclesia collegiata, de cujus erectione omnia incerta sunt, quod latent in tenebris vetustatis. Capituli caput, & prima dignitas est Archipresbyter, qui suæ dignitati annexam habet curam animarum. Et hæc dignitas a S. Sede confertur. Tentarunt pluries Canonici, & Primicerii Parochialia jura invadere, sed resistentibus Archipresbyteris, destiterunt ab incœptis. Anno 1756. majori conatu causam excitarunt, eo tendentes, curam nedum habitalem, sed etiam actualem esse penes Capitulum. Unda fuerunt in Sacra Congregatione Concilii die 26. Junii dicti anni 1756. proposita tredecim decidenda sequentia dubia:

1. An cura animarum Parochialis, & Collegiatae Terræ Nojæ residet privative tam habitualiter, quam actualiter penes Archipresbyterum, seu potius penes Capitulum, in casu &c.

2. An denunciations, & publicationes, quæ fiunt inter Missarum solemnia pro contrahendis matrimonii, promovendis ad sacros Ordines, excommunicationibus, & indulgentiis, pertineant privative ad Archipresbyterum, seu potius consistat de contraria consuetudine, favore Canoniorum Primiceriorum, sique servanda, in casu &c.

S 3

3 An

3 An delatio stolæ in funeribus, & absolutio super cadavera explendæ sint per Archipresbyterum, seu potius constet de contraria consuetudine, favore Canonici Confessarii, eaque sit servanda, in casu &c.

4 An ius deferendi Sacrum Viaticum, & Oleum Sanctum infirmis pertineat private ad Archipresbyterum, seu potius constet de contraria consuetudine, favore Canonici Confessarii, qui peccata eorum audiverit, & sit servanda, in casu &c.

5 An benedictio domorum in die Sabbati Sancti spectet ad Archipresbyterum, seu potius constet de contraria consuetudine, sitque servanda, in casu &c.

6 An benedictio mulierum post partum private spectet ad Archipresbyterum, seu potius constet de contraria consuetudine favore Capituli, siye Canonorum deputandorum, eaque veniat servanda, in casu &c.

7 An liceat Confessariis Canoniciis requisitis private quoad Archipresbyterum ministrare independentem Sacramentum Baptismatis, in casu &c.

8 An in omnibus supradictis actibus, & functionibus, quatenus expleri possint per Canonicos, intelligendum sit exclusive, & private quoad ipsum Archipresbyterum presentem, & per se ipsum ministrare volentem, in casu &c.

9 An tam supra enonciati actus, & functiones, quatenus spectent private ad Archipresbyterum, quam aliz, quæ sunt in Sabbato Sancto, in Dominica Palmarum, in Feria quarta Cinerum, & quinta Cenæ Domini, ac in Purificatione Beatæ Mariæ Virginis, eo absente, vel impedito, expleri valeant ab ejus substituto, etiam non Canonico, in casu &c.

10 An emolumenta pro administratione Sacramentorum, aliarumque functionum ad curam animarum spectantium percipi debeant ab Archipresbytero, seu potius constet de contraria consuetudine, eaque sit servanda, in casu &c.

11 An claves Baptisterii, Sacri Tabernaculi, & Olei Sancti sint retinendæ per Archipresbyterum, seu potius per Sacristam ejusdem Ecclesiæ, & Capituli, in casu &c.

12 An Subscrisitæ in eadem Ecclesia eligi valeant quolibet anno absque intelligentia, & approbatione Archipresbyteri, in casu &c.

13 An constet de attentatis, & per quem, & quomodo sint purganda, in casu &c.

Et Sacra Congregatio eadem die, Respondit:

Dilata ad sequentem. Et reposita causa sub iisdem tredecim dubiis die 17. Junii ejusdem anni 1756. Sacra Congregatio respondit: *Dilata ad primam post proximam*; Et iterum proposita die 28. Augusti ejusdem anni sub iisdem tredecim dubiis:

Sac. Congregat. eadem die respondit: *Ad Primam, Curam habitalem esse penes Capitulum, actuale vero penes Archipresbyterum.* Ad 2. *Affirmative ad primam partem, salvo jure Archiepiscopi, negative ad secundam.* Ad 3. *Affirmat. ad primam partem, negative ad secundam.* Ad 4. *Us in tertio.* Ad 5. *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.* Ad 6. *Strictius solutum.* Ad 7. & 8. *Negative.* Ad 9. *Quoad actus, & functiones supra enunciatas affirmative, in reliquis negative.* Ad 10. *Dilata, & coadjuventur probationes.* Ad 11. *Claves Baptisterii, & Olei Sancti retinendas esse penes Archipresbyterum, claves vero Sancti Tabernaculi penes utrumque.* Ad 12. *Affirmat.* Ad 13. *Dilata.*

Contra hanc definitionem audiri postulavit Capitulum, & dubium proposuit: an sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Et Sacra Congregatio die 30. Julii 1757. respondit: *Dilata ad sequentem.* Iterum propositum eodem dubio die 20. Augusti 1757. Sacra Congregatio respondit: *Dilata ad primam post aquas, facta exhibitione interim librorum in partibus, vel prestita patientia pro extrahitione partitarum per Archipresbyterum.* Denovo repositum eodem dubio die 19. Novembris ejusdem anni 1757. Sacra Congregatio respondit: *Dilata ad sequentem.* Iterumque repositum dubio eodem die 3. Decembris ejusdem anni 1757. An sit standum, vel recedendum a decisis, in casu &c.

Sac. Congr. respondit: *Ad 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 11., & 12. In decisis, & amplius in omnibus.* Ad 10. *Affirmat. ad primam partem, negative ad secundam.* Ad 13. *Constare de attentatis, & purganda esse per viam nullitatis, & amplius.*

Et tandem reposita causa die 28. Januarii 1758. specialiter quoad dubium decimum, quod fuerat exceptum response data ab eadem Sacra Congregatione die 3. Decembris antecedentis anni 1757. adjecta clausula: *Et amplius*; & exceptum dubium erat; *An emolumenta pro administratione Sacramentorum, aliarumque functionum ad curam animarum spectantium percipi debeant ab Archipresbytero, seu potius constet de contraria consuetudine, eaque sit servanda, in casu &c.* Cuique responsum fuit *affirmat.*

formative ad primam partem, & negative ad secundam. Ad sequens propositum, An sit standum, vel recedendum a decisio, quoad X. dubium in casu &c. Sacra Congregatio die 28. Augusti 1758. Respondit: In decisio quoad emolumenta stola tantum, & amplius.

- 333 **BAREN.** *Congreg.* & *expensarum*, in qua Archipresbyter supradictæ Collegiæ Terræ Nojz duo sequentia proposuit dubia decidentia.

I. An residente cura habituali penes Capitulum Terræ Nojz, Archipresbytero, apud quem existit cura actualis debeat congrua, in qua summa, & ex quibus redditibus, seu porius duplicata, in casu &c.

II. An expensæ in toto decursu causæ tant factæ, quam faciendæ sint desumendæ a Massa Capitulari, seu porius erogandæ a Caonicis particularibus, in casu &c.

Et *Sacra Congregatio Concilii*, die 1. Septembris 1759. respondit: *Dilata ad primam post aquas, etiam unica.* Repropositis postea iisdem dubiis die 24. Novembris ejusdem anni 1759. *Sacra Congregatio* respondit: *Dilata ad primam post Reges.* Iterum repropositis iisdem dubiis die 12. Januarii 1760. & die 26. Januarii ejusdem anni 1760. *Sacra Congregatio* respondit: *Non proposita cum reliquis.* Et demum repropositis iisdem dubiis die 9. Februarii ejusdem anni 1760. *Sacra Congregatio* respondit: *Ad 1. Negative, & servetur solitum. Ad 11. Affirmative ad primam partem, & negative ad secundam.*

- 334 **NULLIUS FORIMPOPILII**, in qua ad seq. dub.

An decretum Sac. Visitationis de claudendo januam & fenestram domus laicorum de *Zauhis*, unde aditus & prospectus paret in contrigua Ecclesiæ S. Mariz ad Nives, sustineatur in casu &c. Quod dubium die 28. Januarii 1758. non fuit propositum, ex quo reformandum esset, postea mutatum, & reformatum, ac propositum sub his verbis: An decretum D. Visitationis sustineatur in casu &c.

Sacra Congregatio Concilii, die 18. Februarii ejusdem anni 1758. respondit: *Affirmative, & amplius.*

- 338 **FIRMANA**, *Beneficii*, in qua ad duo sequent. dub.

I. An liceret Jacobo Balducci Fundatori Be-

neficii suis patronatus dispensare Rectores pro tempore a recitatione Officii divini usque ad etatem annorum 25. jam expletam, eisque loco Divini Officii onus injungere recitandi Officium parvum *Beatissima Virginis?* & quatenus affirmative;

II. An onus hujusmodi expresse injunctum a dicto fundatore Rectores de familia Laureti primo loco ad Beneficium vocatis, censatur repetitum in Rectores de familia Simonetti secundo loco invitatos?

Sacra Congregatio Concilii die 2. Septembris 1758. respondit: *Ad 1. affirmative; Ad 11. Negative.*

AQUIPENDII, *expensarum*, in qua ad seq. 336 quens dub.

An sint reficiendæ expensæ Bullarum, & per quem, in casu &c. *S. Congreg. Come.* die 22. Julii 1758. respondit: *Iterum proponentis.* Iterum propositum idem dubium die 23. Septembris ejusdem anni 1758. *Sacra Congregat. Conc.* respondit: *Reficiendas esse per benedictatem.*

NICIEN. Capellania.

337

Pro Capellania cum onere Missæ quotidianæ assignanda sunt bona redditu annua scuta 60. monetæ Romanæ. Sic *Sacra Congregatio Concilii*, die 15. Aprilis 1758. & 12. Augusti ejusdem anni 1758. respondens; *In decisio & amplius.*

PIENTINA, *Separationis tori.*

338

Censuras latis ab Episcopali Curia contra mulierem, quæ intra præfixit tempus ad obsequia viri non redierat, sustineri, neque ad separationem tori ob assertas, sed non probatas sævitias fuit locus; ut censuræ *Sacra Congregatio Concilii*, die 2. Decembris 1758. in qua propositio dubio: *An sustineantur censura, seu porius sit locus separationi tori in casu &c. Sacra Congregatio* Respondit: *Affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius.*

NULLIUS S. BENIGNI, *Nullitatis Matrimonii.*

339

Quem secundas nuptias contraxissent bona fide duo vidui, & Joseph Barone, & Joanna Catharina Betasla, & post paucos dies rumor ortus fuisset in oppido Montanarii utriusque conjugis patria, eos assassinare conjunctos esse, propterea conjugibus separatis, & civili iudicio in-

strocho, ac inde comperto, conjunctos esse in quarto gradu affinitatis, & Josepho Barone volente dispensatione Apostolica convalidari matrimonium, obfistente tamen Joanna Catherina, Eminentissimus Cardinalis delle Lanza Abbas somma, qua pollet, juris utriusque peritia, eroditione, & iustitiae integritate, servato plane in omnibus juris ordine, citato, auditoque defensore Matrimonii, sententiam tulit nullitatis matrimonii contracti, & libertatis utriusque contrahendi alias nuptias. A qua sententia appellavit defensor matrimonii, sed inopia contraheum obstat, ne prosequeretur appellatio, ac proinde promotor Fiscalis Curiae Abbatis, ut exorta scandala removeret rem egit sumptibus curiae, obtulitque preces Summo Pontifici, a quo caussa cognitio demandata fuit Sacrae Congregationi Concilii, in qua examinaris examinandis, & audito Eminentissimo Abbate, proposito dubio: *An constet de nullitate Matrimonii in casu Oe. Sacra Congregatio die 14. Januarii 1758. respondit: Dilata, & coadjuvetur probationes, & extrahantur fides Baptismatum, & Matrimoniorum.* Tandem omnibus adimpletis, sub die 21. Julii ejusdem anni 1758. Reproposito eodem dubio, *an constet de nullitate Matrimonii, in casu Oe. Sacra Congregatio juxta iam latam rectam sententiam a Sapientissimo, & Eruditissimo Eminentissimo Abbate respondit: affirmative, & amplius.*

340 CELSONEN. in qua ad dubium:

An liceat Regularibus Civitatis Cerraviz benedicere puerperas ad eorum Ecclesias accedentes post partum; seu potius eadem benedictio competat Parocho, in casu &c. *S. Cong. Concilii die 31. Martii 1759. respondit: Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, & amplius.*

Adverte tamen, quod resolutio Sacrae Congregationis clausula in casu Oe. non potest allegari pro aliis causis, & locis, in quibus ipsae circumstantiae non concurrunt, ut recte tradit Eruditissimus Pitonius part. 4. discept. 109. num. 8. sic expresse dicens: *Us in puncto advertit Monacell. in Formular. Feti Ecclesiast. part. 2. in epistola ad Leflorem, ibi: Quoties enim Sacra Congreg. judicat, suum decretum adaptari non posse, nec debere, nisi casui proposito, solet rescribere: Negative, seu affirmative in casu Oe. Hæc, inquam, sunt illa decreta, quae allegari non possunt ad decisionem causarum, nisi concurrant ipsæ circumstantiae, quæ referebantur in casu particulari proposito, nam decisio ca-*

sus tunc pendet a qualitate circumstantiarum, in quibus emanavit; laud. D. Lucca in *Annotat. ad Concil. discurs. 1. num. 11. Pignatelli. consultat. 1. nom. 18. tom. 1. & ego scripti disceptat. Eccles. 50. num. 19. & dixit Rota in Romana, Pensionis 15. Martii 1694. §. Non potest coram Eminentissimo Priolo. Sic expresse doctissimus Franciscus Maria Pitonius dicti. part. 4. disceptat. 109. num. 8.*

AUXIM. seu CINGULANA. Cathedralis, 341 ad dub.

An, quomodo, & in qua summa solvi debeat Cathedralicom, & respective sit locus restitutioni, in casu &c. *Sacr. Congregat. Concilii die 31. Martii 1759. respondit, affirmative in pecunia numerata, & in summa duorum solidorum tantum, nimirum viginti Juliorum; & in reliquis Negative, & reposita hac caussa die 28. Aprilis ejusdem anni 1759. sub dubio: An sit standum, vel recedendum a decisu, in casu &c. Sacra Congregatio respondit: In decisu, & amplius; & tandem iterum proposita hac caussa sub eodem dubio Sacra Congreg. die 21. Julii ejusdem anni 1759. respondit, In decisu, & amplius.*

SENEN. Celebrationis, & applicationis Missae Conventualis, in qua ad seq. dob.

I. An Canonicus jubilatus teneatur celebrare per se ipsum, vel per alium Missam Conventualem per turnum, eamque applicare pro Benefactoribus, in casu &c. & quatenus oegative;

II. An Canonicus Jubilatus teneatur contribuere elemosynæ Missarum conventualium, in casu &c. *Sac. Cong. Concilii die 12. Maii 1759. respondit: Negat. ad utrumque.* Et reposita hac caussa sub dubio: *An sit standum, vel recedendum a decisu in casu Oe. S. Cong. die 21. Julii ejusdem anni 1759. respondit: In decisu, & amplius.*

MEDIOLANEN. Beneficii seu Coadjutoria. 343

Canonicus coadjutor ob adversam temporariam valetudinem non potest ejici a possessione Beneficii post mortem coadjuti, immo admittendus est ad residendum in choro, & participationem froctuum, ac reddituum. Sic *Sac. Cong. Concilii die 10. Februarii 1759.*

344 FAVENTINA, Capellania.

Descendenti a sanguine fundatoris, & Patroni in paritate vocum debetur Prælatio ad Beneficium priusquam extraneo. *Sic Sac. Congr. Concil. 31. Martii 1759.*

345 AMERINA, SEU INTERAMN. Ordinationis.

Irregularitas, quæ oritur ex infamia Patris, seu Fratris ratione criminis, non contrahitur a Filio, seu Fratre Innocente, ideoque promoveri potest ad Sacros ordines. *Sic Sac. Congr. Concil. 11. Augusti 1759.*

346 APTEN. in qua ad seq. dub.

Sodales, seu Confratres in functionibus non Parochialibus explendis in propriis Ecclesiis, seu Oratoriis, non tenentur requirere Parochum aliquem Sacerdotes Parochiz. Unde neque sustinetur interdictio Capellæ, seu Oratorii ex eo quod dictas functiones expleverant contra iussum Episcopi, propositis enim in Sacra Congr. Concil. sequentibus tribus dubiis.

I. An interdictio Capellæ, seu Oratorii Confraternitatis Pœnitentium vulgo Burvas sustineatur, in casu &c.

II. An in Celebratione Missarum, tam solemnium, quam privatarum in expositione Sanctissimi Sacramenti, Benedictionibus, Processionibus, aliisque functionibus non Parochialibus teneantur Confratres adhibere Parochum, sive Sacerdotes secundarios Parochiz; seu potius functiones prædictas expleri valeant per proprios Capellanos, irrequisito Parocho, in casu &c.

III. An liceat Confratribus sepulturam sibi eligere in dicta Capella, jure Parochiz firmo afficiendi cadavera, & exigendi quartam funebrem, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. 23. Septembris 1758. respondit: dilata ad primam post aquas. Et repropoitis iisdem dubiis die 2. Decembris ejusdem anni 1758. Sacra Congr. Respondit ad 1. Negat. ad 11. Negat. ad primam partem affirmative ad secundam: ad 113. affirmative. Et tandem repropoita hac causa die 11. Augusti 1759. sub dubio: An sit standum vel recedendum a decisio die 2. Decembris 1758. in casu &c. Sacra Congr. dicta die 11. Augusti 1759. Respondit: In decisio, & amplius.

AQUEN. Erectionis Capellanie.

247

Canonicus Carolus Antonius, & Constantinus Nicolaus Fratres Marenchi in testamento, quod simultanee condiderunt 1740. Heredes in usufructu se se ad invicem instruerunt; Et electa Sepultura apud Ecclesiam PP. S. Francisci Civitatis Aquensis, mandarunt, post utriusque obitum distrahi mobilia, pretiumque investiri in Capitalibus, quorum redditus cum aliis proventibus ex bonis hereditariis, pergunt. *Si dovrà erogare in far celebrare tante Messe, dettatti li carichi, e la parte colonica, in suffragio della nostr' anima in perpetuo agli Altari privilegiati.* Defunctis testatoribus, Exequutores anno 1746. supplicarunt San. mem. Benedicto XIV. pro erectione perpetuæ Capellaniz unius Missæ quotidianæ ex bonis hereditariis facienda de ipsorum jurepatronatus, in publico Oratorio Confraternitatis Sancti Josephi dictæ Civitatis. Et remissis precibus ad Sac. Congregationem Concilii, ipsa audito prius Ordinario, aliisque attentis, tandem die 2. Augusti 1760. ad infrascripta dubia:

I. An sit locus erectioni Capellaniz in Ecclesia Sancti Joseph de jure patronatus Exequutorum testamentariorum pro tempore, cum onere missæ quotidianæ a Capellano celebrandæ per se, vel per alium in casu &c. & quatenus affirmative;

II. An, & quæ onera sint Capellano injungenda ultra dictam missam quotidianam in casu &c. & quatenus non sit locus erectioni dictæ Capellaniz;

III. An, & quale stipendium sit assignandum Economis ab iisdem exequutoribus Testamentariis deputandis in casu &c. Respondit: *Ad 1. Negat. & amplius. Ad 11. Provisum in primo. Ad 113. affirmative arbitrio Episcopi.*

HIERACEN. Exemptionis, in qua præmissa etuditissima expositione totius hujus sæpe agitatae causæ ab Illustrissimo, & Reverendissimo D. Simonetto Moderno S. Congreg. Concilii Secretario die 6. Decembris 1760. ad sequentia proposita dubia.

I. An exemptiones, quæ competeant Monasterio diruto Vallis viridis Castri veteris ad formam resolutionum Sacræ Congregat. 1579. 1581., & 1692. competant eidem Monasterio noviter constructo in eadem Civitate Castriveteris?

II. An

II. An sit locus demolitioni Ecclesiæ Sancti Felicis pro perficienda clausura Monasterii, & respectiva translationi ejusdem Ecclesiæ in alium locum, in casu &c.

Sacra Congregatio Concilii. dicta die 6. Septembris 1760. Respondit: Ad 1. affirmative & amplius. Ad 2. affirmative & pro executione, ad Eminentiſſimum Præſeſum ad mentem.

Et ad uberiores hujus causæ notitiam dictus D. præstantissimus, & doctissimus Secretarius refert resolutiones Sacræ Congregationis habitæ die 26. Januarii 1692. contentas in folio tunc distributo, & hæcenus non impresso, quod est, ut sequitur.

Folium, & resolutiones hujus Sacræ Congregationis anni 1691. circa jurisdictionem Episcopi Hieracenſis in Monasterium Caſtriveteris.

HIERACEN. Viſitationis. Intra dioceseon, & in oppido Caſtri veteris adest Monasterium Monialium B. V. M. Valliſviridis subjeſtæ jurisdictioni Priorisſæ Meſſanen, & pro tali a Sacra Congreg. reputatum anno 1589. in contradictorio judicio inter dictam Prioriſſam, & tunc temporis Episcopum Hieracenſem. Ad viſitationem hujus Monasterii curaviſſe accedere anno 1690. modernus Episcopus, qui quoad clauſuram acta, volens eam perficere quoad singulas Moniales, fuit impeditus, quare præſuppoſita aſſerta exemptione, utraque parte citata, ac informante ſuper inſcriptis dubiis concordatis dignentur EE. VV. reſpondere.

1 An Episcopus viſitare poſſit D. Monasterium S. M. di Valverde in concernentibus clauſuram?

2 An poſſit adminiſtratores reddituum Monasterii exempti ad redditionem rationis compellere, non vocatis Superioribus Monasterii, eisdemque adminiſtratores remove, quatenus iidem Superiores interpellati id renuant facere?

3 An poſſit cuique perſonæ, etiam in primo, & ſecundo gradu conjunctæ inhibere, ne audeat ad Monasterium accedere abſque illius licentia?

4 An poſſit inhibere famulis, & famulabus conjunctarum perſonarum, ne ad D. Monasterium accedant abſque licentia Episcopi?

5 An Medici, Chirurgi, aliiſque Miniſtri neceſſarii ingredi poſſint in clauſuram cum ſola licentia, & approbatione delegati abſque licentia, vel conſenſu Episcopi?

6 An præſata licentia ſit ad tempus deter-

minatum, vel juxta opportunitatem pro unica tantum vice concedenda, & an poſſit denegari?

7 An liceat Episcopo inhibere, ne in Eccleſia d. Monasterii celebrentur plus quam duæ Miſſæ, etiamſi Monasterium teneatur aliquod onus explere, exceptis tamen diebus æquinarum, & Feſtivitatis Titularis Monasterii; & Sacerdotes debeant ſpecialiter ab Episcopo approbati?

8 An poſſit intereſſe electioni Abbatiffæ?

9 An Capellani, & Conſeſſarii ſint a Superiore Monasterii deputandi, & approbandi ab Episcopo?

10 An occurrente obitu alicujus Monialis, vel ednecandæ, poſſit Episcopus prohibere, ne in Eccleſia Monasterii celebrentur exequiæ?

11 An poſſit impedire celebrationem ſolem-nem Feſtivitatis BB. Petri, & Pauli Titularium Monasterii?

12 An in iis, in quibus Episcopus poteſt procedere jurisdictione delegata, ſit locus deputati Episcopi vicinioris?

13 An delegatus a Superiore Monasterii poſſit accedere abſque licentia ad dictum Monasterium; & an aliis licentiam concedere poſſit ſolus, vel unitum cum Episcopo.

Die 26. Januarii 1692. *Sacra &c.* juriſſimis ab utraque parte deducis mature perpenſis, reſpondit: Ad 1. affirmative. Ad 2. Quoad primam partem negative, quo vero ad ſecundam affirmative. Ad 3. Conſuit, danda eſſe decreta S. C. Episcopi. & Regul. hac de re edita, tenoris ſequentis - *Trani. all' Arciveſcovo. - Non intende la S. C. che negli editi generali, che ſi publicano circa l'acceſſo ai Parlatorj di Monache ſi comprendano i Patenti in primo, & ſecundo grado delle medefime, onde in conformità della mente dell' iſteſſa S. C. non dovrà V. S. proibire alli Preti della Chieſa di Nazareth il poter trattar con le Monache loro Patenti in primo, & ſecundo grado, purchè cid non ſiegua ne' giorni di feſte ſoleni, & ne' tempi proibiti. Tanto &c. Roma 23. Marzo 1692. Ad 4. Iſtodem danda eſſe decreta ejusdem S. Congreg. Episcopi. & Regul. videlicet. *Città della Pieve Non è ſolito, che le Donne piglino licenza d' andare a' Monafterj a parlare alle Monache; & quanto agli uomini potere proibire, che non vi vadano ſenza voſtra licenza, eſecutandoſe i Padri, & Fratelli ſolamente, e ſarete, che ſia oſſervato per l'avvenire. E ſtate ſano. Roma 12. Gennaro 1604. Ad 5. Danda eſſe decreta in hac ipſa Hieracen. a Sac. Congregat. Concilii edita de anno 1581. ad 3. dubium tenoris ſequentis.**

quentis--111. Item se fatto nome di clausura si contiene, che li Medici, Barbieri, ed altre donne, che servono in caso d' infermità, santeche ordinarie, Garzoni, quali hanno da portar grano, farina, legna, acqua, ed altre cose necessarie, Sartori, Muratori, Falegnami, e Procuratori, possino, o non possino entrar in d. Monasterio, Sacra &c. Respondit, licentiam ingrediendi Monasterium spectare ad Superiorem Regularem ex cap. 5. Sels. 25. de Regular. Ad 6. Danda pariter decreta d. Sac. Congreg. Episcop. & Regul. tenoris sequentis. *Parma-Al Vesovo.* quò in Roma, ed in ogni altro luogo, dove si tiene buona cura d' Monasterij delle Monache, si suol fare una lista di persone, che sono necessarie, come Fornaro, Muratore, Falegname, Ferraro, Faccchini per certe occasioni, oltre il Medico, Cerusico, e Barbiere, a quali per una volta si dà licenza per sempre, fino a tanto, che non è rievocata, di poter secondo i bisogni entrar nel Monasterio, per far ciò che occorre di loro mestiere, avvertendo di pigliar persone approvate d' età, e costumi buoni; e così dovrà fare anche ne' suoi, con proibire insieme, che non entrino altre persone, che quelle, che sono necessarie, che così è stato scritto, ed ordinato in molti luoghi. &c. 20. Novembre 1584. Ad 7. Respondit Negative, & quoad approbationem Sacerdotum Secularium, Episcopum uti debere jure suo. Ad 8. Affirmative juxta formam declarationis post constitutionem Gregorianam, nempe - 5. An per eandem constitutionem in illis verbis-- Possit Episcopus una cum Superioribus Regularibus quarumcumque Abbatissarum &c. electionibus per se, vel per alium interesse, ac præsidere -- Jus Abbatissas confirmandi Episcopis attributum censeatur? Sacra &c. consultus confirmandi Abbatissas minime fuisse Episcopis per constitutionem attributum. Ad 9. Affirmative quoad depurationem, & approbationem Confessarii spectare ad Episcopum. Ad 10. & 11. Negative. Ad 12. Deputandum esse Episcopum Squillacen. arbitrio Sacræ Congregationis. Ad 13. Ut in lib. 42. decret. pag. 45. Affirmative quoad delegatum, & quoad alios unitim cum Episcopo.

350 DERTHONEN. *Visitationis*, in qua ad sequ. dub., quæ die 12. Maii 1759. non fuerunt propolita, sed propolita fuere postea die 30. Junii ejusdem anni 1759. Sac. Congreg. Conc. Respondit: *Dilata cum absolutione ab interdicto usque ad exitum causæ, & ad d. Secretarium pro remissoria ad effectum compulsandi jura.* Et repropolita die 22. Septembris 1759. Sac.

Congreg. Respondit: *Dilata ad primam post aquas.* Iterum repropolita die 24. ejusdem anni 1759. Sac. Congreg. Respondit: *Dilata.* Iterumque repropolita die 12. Januarii 1760., & non resoluta; Fuerunt tandem propolita die 26. Januarii ejusdem anni 1760., ut infra.

1 An Episcopus Dertthonensis possit tamquam Delegatus Apostolicus visitare Hospitale Sancti Rochi Oppidi Viquerie Diocesis Dertthonensis, ac etiam Montem Frumentarium, & Sodaliolum sub invocatione Sanctissimi Nominis Jesu in eodem Oratorio erectum, ac etiam Capellam Sanctæ Annæ, & integram Ecclesiam, seu potius visitatio facta anno 1754. sit circumscribenda, in casu &c.

2 An Patres Sanctæ Mariæ Pietatis per consensum ab ipsis præstitum dictæ visitationi, & præsertim interdicto lato contra d. Ecclesiam male se gesserint, & quæ pœna sint puniendi, in casu &c.

3 An dicti Patres anno 1497. obreptitie obtulerint Breve a S. M. Alexandro VI. pro incorporatione dicti Hospitalis eorum Conventui, & quid sit providendum, in casu &c.

4 An Sodales dictæ Ecclesiæ Sancti Rochi poterint appellare ad Curiam Metropolitanam Mediolanen., & acta in ea facta sint circumscribenda, seu potius quomodo sit providendum, in casu &c.

5 An tam Ecclesia, & Hospitale Sancti Rochi Oppidi Viquerie, quam sodaliolum in dicta Ecclesia erectum, ac Mons Frumentarius ibidem pariter existens, nec non bona, ac redditus eorumdem sint sub cura, protectione, & dominio Conventus Sanctæ Mariæ Pietatis dicti Oppidi, in casu &c.

6 An Ministerium, quod Confratres habent dd. Ecclesiæ, Hospitalis, Confraternitatis, ac Montis frumentarii, eorumque bonorum, ac reddituum sit omnino dependens, subordinatum, ac famulativum Patribus dicti Conventus, in casu &c.

7 An Patres dicti Conventus habeant onus manutenendi Confratres in dicta Ecclesia, eisque ubilibet favendi, nec non eosdem defendendi a quibuscumque etiam ab Episcopo Dertthonen. præsertim respectu ad litem nunc vigentem super nullitate visitationis ab eodem Episcopo peractæ anno 1754. & in casu renitentis, seu inobstantis dicti oneris, quomodo sit providendum, in casu &c.

8 An Sodales prædicti ceciderint ab administratione Hospitalis Peregrinorum, & præter-

forum bonorum respective ejusdem Hospitalitatis, in casu &c., & quatenus negative;

9 An iidem Sodales teneantur Hospitalitatem Peregrinorum cum omnibus adnexis, & necessariis in viridem observantiam revocare, ceteraque contenta instrumeto die 29. Aprilis 1621. adimplere sub poena caducitatis ipso facto incurrendæ in casu inobservantiæ pactorum, in casu &c.

10 An dicti Patres teneantur tradere Confratribus redditus dicti Hospitalis, vel saltem aliquam eorum partem, & quatenus repugnent, quomodo sit providendum, in casu &c.

11 An dicti Patres ceciderint a legato librum 9000. ipsis relicto a quodam Canonico Antonio Maria Bonamico, ita ut factus sit locus substitutioni favore dicti Hospitalis, & dilectorum Confratrum ejus administratorum, in casu &c.

12 An administratores Montis frumentarii teneantur subministrare triticum iis tantum pauperibus, de quorum paupertate constat ex attestazione Parochi, in casu &c.

13 An in subministracione frumenti recipi possint Sodales in Fideiussorem, in casu &c.

14 An administratores reddituum dd. Hospitalis, Oratorii, ac Montis frumentarii teneantur reddere rationem de administratis Priori dicti Conventus Sanctæ Mariæ Pietatis, in casu &c.

15 An dicti Sodales tenere debeant librum peculiarem, in quo adnotetur adimplementum celebrationis Missarum cujusque legati pii, in casu &c.

16 An, & quam Missarum quantitatem iidem Confratres teneantur celebrari facere ratione legati relicti a quodam Carolo Vincentio Salvi, in casu &c.

17 An SS. Peregrinæ, sive conforores nuncupate sint eliminandæ a d. Confraternitate, in casu, &c., & quatenus negative;

18 An eadem mulieres possint associare cadavera, in casu &c.

19 An elemosynæ manuales missarum a piis Benefactoribus datæ reponi debeant in capsula, & una clavis ejusdem capsule retineri debeat a Priore Conventus ad formam Capituli 7. instrumenti diei 2. Decembris 1577., in casu &c.

20 An in Oratorio Sancti Rochi admitti possint ad celebrandum tam seculares, quam Regulares absque licentia Prioris conventus contra formam cap. viii. dicti instrumenti, in casu &c.

21 An in casu inobservantiæ d. Capit. 8. Confratres cadere debeant ab usu d. Orato-

rii, seu potius alia poena multandi sint in casu &c.

22 An elemosynæ missarum provisionaliter celebratarum a Religiosis Conventus Sanctæ Mariæ Pietatis in eorum Ecclesia tempore interdicti Oratorii, sint satisfaciendæ a Confratribus in casu &c.

23 An constet de validitate interdicti Oratorii Sancti Rochi? Et quatenus affirmative;

24 An Confratres ceciderint in censuras ob assertum spiritum d. Interdicti, in casu &c.

25 An sit d. Oratorium absolvendum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. dicta die 26. Januarii 1760. respondit: Ad 1. Affirmative ad primam partem, & negative ad secundam, & amplius. Ad 2. Negative, & amplius. Ad 3. Utantur jure suo. Ad 4. Dilata. Ad 5. Affirmative ad formam Conventionum, salvo jure Episcopi visitandi, & revidendi compita. Ad 6. Provisum in quinto. Ad 7. Negative in casu, de quo agitur. Ad 8. Negative. Ad 9. Affirmative ad formam conventionis, & sodales cogendos esse juris remediis tantum. Ad 10. Negative, donec vires sodalitati sufficiant. Ad 11. Dilata, & coadjuvetur probationes. Ad 12. Affirmative ad formam Decreti visitationis. Ad 13. Affirmative, dummodo sint idonei, nec sint alienales administratores. Ad 14. Affirmative ad formam Conventionis, salvo jure Episcopi. Ad 15. Affirmative. Ad 16. Teneri ad ratam fructuum coram Episcopo liquidandi. Ad 17. Negative. Ad 18. Negative ad formam Decreti. Ad 19. Affirmative. Ad 20. Negative, & ad mentem. Ad 21. Negative ad primam partem, & sodales cogendos esse aliis juris remediis. Ad 22. Affirmative, & amplius. Ad 23. Negative. Ad 24. Negative. Ad 25. Provisum in 23.

SENEN. *Jubilationis*, in qua ad sequentia dubia non resoluta die 12. & 25. Januarii 1760. & reposita ut hic die 9. Februarii ejusdem anni 1760.

I. An onera Capitularia infixa massæ communis distributionum deducenda sint, antequam fiat earum repartitio inter participes, etiam quoad Canonicos Jubilatos, in casu &c.

II. An onus elemosynæ missæ Conventualis sit infixum massæ communis distributionum, in casu &c. & quatenus affirmative;

III. An idem onus elemosynæ sit deducendum

dum ab eadem massa communī distributionum, antequam fiat eorum repartitio, etiam quoad Canonicos Jubilarios, in casu &c.

Sacra Congr. Concil. Respondit: Ad 1. & 2. prout in Tertio: ad 3. Negative.

352 FERENTINA, in qua ad sequentia dubia.

I. An Canonicus Joannes Baptista Petacci teneatur ad interessendum in Choro, seu potius permittenda sit tempore divinorum Officiorum ejus interestentia in Organo pro servitio Ecclesie, in casu &c. & quatenus affirmative quoad primam partem;

II. An, & quomodo sit cogendus, in casu &c. *Sacra Congr. Concil. die 7. Junii 1760. Respondit: Ad 1. dubium: affirmative ad primam partem, & negative ad secundam, & amplius. Ad 2. esse cogendum aliis parvis precum artibus Ordinarii.*

Est hic advertendum, quod dictus Canonicus pro munere Organiste recipiebat stipendium scutum 25. prout refertur in expositione dictae causae, in qua afferuntur aliae consimiles decisiones, nempe in una S. Severini de quodam Canonico Musico, & Organista, in qua ad dubium; *An predictus Canonicus sit puniendus ob ejus a choro absentiam; vel potius interestentia in Organo pro servitio Ecclesiae sit reputanda ad effectum percipiendi distributiones.* *Sacra Congr. Concil. die 15. Novembris 1659. Censuit gaudere, si stipendium pro musico non recipiat.* Et in nullius Purignani 6. Maii 1751. Ad 4. dubium ita conceptum: *An idem Abbas possit expungere tamquam absentes Sacerdotes illos, qui tempore divinorum Officiorum, vel Confessionali assistunt, vel pulsant Organum?* Respondit: *Ad 4. Pulsantes Organum absque stipendio, & audientes Confessiones ex deputatione non amittere distributiones.*

353 Dista FERENTINA, in qua ad sequens dubium.

An sit standum, vel recedendum a decisio quoad secundum dubium, in casu &c. die 12. Julii 1760. non proposita, & proposita postea die 2. Augusti.

Sacra Congr. respondit: In decisio, & amplius.

FAVENTINA, *Præminentiarum, & June. 354 rum*, in qua ad sequentia dubia.

1 An Capitulo Cathedralis interveniente associationi Cadaveris, processio funebris convocali, & incipere debeat in Ecclesia Cathedrali, seu potius in propria Parochiali defuncti, in casu &c.

2 An intonatio Antiphonarum: *Exultabunt Domine*, antequam defuncti Cadaver de domo effertur, spectet ad primam dignitatem Capituli, seu potius ad Parochum, in casu &c.

3 An parochio associanti Cadaver defuncti ad Ecclesiam Cardenalem liceat illam ingredi cum stola, & Cruce ecclesiae, in casu &c.

4 An constet de attentatis, & quomodo sint illa purganda, in casu &c.

5 An Cadaver Cajetani Navarra una cum asportis emolumentis restitui debeat Ecclesiae Cathedrali, in casu &c.

6 An raxa funerum impressa in ultima Synodo sit observanda, in casu &c.

7 An ab Ecclesia Cathedrali debeatur Parochio quarta funeralis pro suis Parochianis in ea tumulandis etiam si Canonicis, in casu &c.

8. An Capitulo ejusque primæ dignitati competat jus administrandi Episcopo aegrotanti Sacramenta SS. Eucharistiae, & exirez Unctionis, seu potius an, & in quibus casibus idem jus competat Parochio Sancti Terentii, in casu &c.

9 An Capitulo in Processionibus, quibus intervenit Collegium Parochorum competat jus erigendi binas Cruces, alteram nempe ante Missionarios, & Seminaristas, alteram vero ante ipsos Canonicos, in casu &c.

10 An in Processionibus, quæ sunt occasione Synodi tam Capitulum, quam Collegium Parochorum accedere debeant sub unica Cruce totius Cleri, seu potius quibus competat jus elevandi propriam Crucem, in casu &c.

11 An Collegium Parochorum teneatur interesse Processioni, quæ fit in festo S. Marci cum Capitulo, & toto Clero, in casu &c.

Sacra Congr. Concil. die 7. Junii 1760. Respondit: Ad primum dubium: Iterum proponatur. Ad 2. Negative ad primam partem, & affirmative ad secundam. Ad 3. Affirmative juxta solitum. Ad 4. affirmative, & esse purganda per viam nullitatis. Ad 5. affirmative, deductis expensis factis per Parochum ratione tumulationis in propria Ecclesia. Ad 6. dilata, & Episcopus procedat ad revocationem taxæ, auditis interessetibus. Ad 7. affirmative. Ad 8. Servetur ca-

remionale. *Ad 9. affirmative, & amplius. Ad 10. affirmative ad primam partem, & elevandum esse unicam tantum Crucem Cathedralis, & amplius. Ad 11. affirmative, & amplius.*

355 PINNEN. *Theologalis, in qua ad sequens dubium.*

An constet de mala relatione Examinatorum, & de irrationabili iudicio Episcopi, ita ut reprobatio Sacerdotis de Sanctis non sustineatur, in casu &c. non propositum in Congreg. habitata die 30. Augusti 1760. sed die 27. Septembris ejusdem anni 1760.

Sac. Cong. Concil. Respondit: Negative in omnibus, & amplius. Videatur ibi, ubi Sacerdos de Sanctis prætendebat, quod scrutinium fuerit peractum de sola scientia; adeoque nulum. Sed revera Examinatores de meritis non minus, quam de scientia iudicium protulerunt, ut ibi constat: adeoque &c.

Vide ad rem: Resolutionem in Suesana Parochialis 12. Februarii anni 1757. & in Larenti. Concursus 2. Septembris 1758.

356 TRIDENTINA, in qua ad sequentia dubia.

I. An intret arbitrium per aperitionem oris? & quatenus affirmative;

II. An Brevia Apostolica sint exequenda?

III. An Canonico decano competat jus duplicis voti in capiendis omnibus & singulis resolutionibus Capitularibus?

IV. An, & quibus Canonis competat jus detrahendi expensas huius litris ex Massa Capitulari? & quatenus negative quoad Canonicos impugnantes exequutionem recensorum Bravium;

V. An iidem teneantur reintegrare massam de pecuniis extractis, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 14. Februarii 1761. Respondit: Ad 1. negative: ad 11. affirmative: ad 11. affirmative: ad 12. comprehendere Canonicos instantibus pro executione Brevium: ad 13. tamen Canonicos opposcentes.

357 SQUILLACEN. *Celebrationis Missarum, & functionum Conventualium, in qua ad sequentia dubia.*

I. An Religiosi Conventuales Brancatori mortui ab Episcopo debeant se abstinere a celebrandis Missis, aliisque peragendis functionibus

cum sonitu campanarum ante Missam Parochialem, vel donec illa absolvatur, & quatenus affirmative;

II. An, & quomodo sit providendum, quoties ab Episcopo moniti non se abstinuerint, in casu &c.

Sacra Congreg. Concil. die 28. Februarii 1761. Respondit: Ad 1. negative: ad 12. provifum in primo.

VIGLEVAN. *Capellania, in qua ad sequentia dubia.*

I. An sit locus erectioni Capellaniz manualis fundata: a Sacerdote quondam Joanne Merola in Capellaniam Ecclesiasticam; & quatenus affirmative;

II. An omnes illius reditus sint percipiendi a Capellano; seu potius, quia summa quolibet anno sit investienda, in casu &c.

Sacra Cong. Concil. die 25. Aprilis 1761. Respondit: Ad 1. negative, & amplius, ad 11. negative ad primam partem, & affirmative ad secundam ad formam testamenti.

PINNEN. *Canonicatus Theologalis, in qua ad sequ. dub.*

An electio ad Canonicatum Theologalem fieri possit a Capitulo favore sibi magis benefici inter plures approbatos in concursu; seu potius praefectio & approbatio in eodem concursu, & collatio privative spectet ad Episcopum, in casu &c.

Sacra Congreg. Concil. die 25. Aprilis 1761. Respondit: Praefectionem, & collationem spectare ad Episcopum: praesentationem vero spectare ad Capitulum, & amplius.

NULLIUS, seu Sublacen. *Funerum, in qua ad sequentia dubia.*

I. An Capitulum Ecclesiae Collegiarum, & Parochialis S. Andreae etiam non invitatum ab heredibus defunctorum, possit intervenire associationi Cadaverum propriorum Parochianorum in Ecclesia S. Francisci sepeliendorum, seu potius soli Praeposito, & Parocho liceat intervenire?

II. An dictum Capitulum accedens ad funus semper, & quodcumque teneatur associare Cadaver usque ad januam Ecclesiae S. Francisci, seu potius liceat illud associare usque ad Ecclesiam S. Mariae ad Nives sitam extra Terram Sublaci, commissa ulteriori associatione alteri

zari ex Beneficiatis dictæ Collegiatae? & quatenus affirmative ad secundam partem;

3 An dicto Beneficiario sola indutu, & associanti Cadaver una cum Religiosis ab Ecclesiâ Sanctæ Mariæ ad Nives usque ad janum Ecclesiæ Sancti Francisci, solvi debeat singulis Canonicis stipendium juliorum duorum; & Præposito, ac Hebdomadario stipendium juliorum trium?

4 An Capitulu ex voluntate heredum associante Cadaver usque ad januam Sancti Francisci, solvi debeat singulis Canonicis stipendium juliorum duorum; & Præposito, ac Hebdomadario stipendium juliorum trium?

5 An illdem Præposito, & Canonicis in hisce associationibus Cadaverum distribuere debeant candelæ equalis ponderis, ac distribuatur Religiosis?

6 An occasione tumularionis alicujus Cadaveris in Ecclesiâ S. Francisci liceat Sacristæ Collegiatae, & Parochialis Ecclesiæ exigere ab heredibus Defunctorum stipendium julii unius, in casu &c.

Sacra Congregatio Concilii die 30. Maii 1761. respondit: Ad 1. affirmative ad primam partem: ad 2. affirmative ad primam partem, negative ad secundam: ad 3. & 4. affirmative juxta solitum: ad 5. Non debet minoris ponderis Canonicis: ad 6. affirmative.

361. **SQUILLACEN. Celebrationis Missarum, & functionum Conventualium, in qua ad sequens dubium.**

An sit standum, vel recedendum a decisio, in casu &c.

Sacra Congregatio Concilii die 8. Augusti 1761. respondit: In decisio, & amplius; uti supra jam decisum fuerat die 28. Februarii.

362. **TOLETANA, Visitationis Oratorii, in qua ad seq. dub.**

1 An Monachis Montis Sion Ordinis S. Bernardi extra murus Civitatis Toletanæ liceat habere Oratorium in domo rurali existente in prædio posito in Territorio Villæ de Valdepenas.

2 An illdem Monachis liceat in eodem Oratorio audire Sacramentales Confessiones secularium servitio Monasterii addicturum, aliarumque Personarum ad prædictum Oratorium acce-

dentium, eisque alia Sacramenta ministrare? & quatenus affirmative;

3 An Confessarius pro recipiendis confessionibus deputandus debeat examinari ab Eminentiſſimo Archiepiscopo?

4 An idem Oratorium valeat visitari per eundem Eminentiſſimum Archiepiscopum?

5 An Religiosus degens in dicta rurali domo de Valdepenas teneatur exhibere Eminentiſſimo Archiepiscopo licentiam sui Superioris Regularis permanendi extra Claustra?

6 An Decretum a Visitatore factum suslineatur, ita ut sit exequendum, in casu?

Sacra Congregatio Concilii die 29. Augusti 1761. respondit: Ad 1. & 2. Negative ad 3. Provisum in secundo. Ad 4. Provisum in primo: Ad 5. Negative: ad 6. Provisum in antecedentibus.

FIRMANA, Officiature, in qua ad sequentia dubia.

I. An Patres Minores Conventuales Oppidi Faleronis vigore instrumenti anni 1693. teneantur applicare missas cantatas? & quatenus affirmative;

II. An pro missis cantatis, & non applicatis sit locus restitutionis pecuniarum, & in qua summa, in casu &c.

Sacra Congregatio Concilii die 21. Novembris 1761. respondit: ad 1. affirmative: ad 11. ad D. Secretarium cum Sanctissimo pro absolute quoad præteritum.

CASSANEN. Parochialis, in qua ad sequens 364 dubium.

An constet de irrationabili judicio Episcopi, sive de mala relatione Examinatorum, in casu.

Sacra Congr. Concil. die 21. Novembris respondit: Negative:

PISAUREN. Casuum reservatorum, in qua 365 ad seq. dub.

I An Episcopus cogere possit Canonicum Pœnitentiarum ad acceptandam delegationem facultatis absolvendi Pœnitentes a casibus reservatis: Et quatenus affirmative;

II. An teneatur Episcopus deputare sumptibus propriis alium Sacerdotem dicta facultate præditum?

III. Ac communiatio suspensio a divinis ipso facto incurrende suslineatur?

IV. An

IV. An Tabellæ casuum reservatorum sint moderandæ, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 21. Novembris 1761. respondit: Ad 1. affirmative, & amplius: ad 11. Negative, & ad mentem: ad 111. affirmative; ad 1V. dilata.

- 366 PISAUREN. *Camerariatus*, in qua ad sequens dub.

An Canonicus Pœnitentiarius a Capitulo eligi possit ad officium Camerarii, in casu.

Sac. Congr. Concil. die 21. Novembris 1761. respondit: affirmative.

- 369 NOVARIEN.

I. An, & ad quem spectet onus reparationum Ecclesiæ Parochialis præexistentium refectioni?

II. An sit locus reductioni Pensioni, vel potius dimissioni bonorum Ecclesiæ Parochialis, cum assignatione congruæ, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 16. Januarii 1762. respondit: Ad 1. Spectare ad Resignantem. Ad 11. Negative in omnibus.

- 368 NULLUS TERRÆ FASANI, *Residentia*.

I. An Sacerdos Loprete teneatur ad personalem residentiam in Ecclesiâ receptitia S. Joann. Baptiste Terræ Fasani? Et quatenus affirmative;

II. An attentata illius contumacia sit locus admissioni novi Presbyteri in locum dicti Loprete, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 30. Januarii 1762. respondit ad utrumque: Affirmative.

- 369 CALARITANA.

An liceat Antiocho Ignatio Garau Parocho Oppidi de Senorbi, & Arizi tempore æstivo, & autumnali ob aeris intemperiem discedere ab eisdem locis, subrogato tamen Vicario idoneo pro Animarum cura, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 8. Maii 1762. respondit: Negative, & detur decretum ad formam Aligaren, nempe: Pro gratia ad quatuor menses æstivos currentis anni tantum, comprehensivis Conciliatibus, arbitrio Episcopi, cum

obligatione commorandi in locis Parochia proximioribus non infestis aeris intemperie, quatenus ex eis in occurrentibus solemnitatibus, vel necessitatibus sine detrimento propria valetudinis accedere possit Orator ad consulendum Parochianorum indigentis: deputato idoneo Vicario ab Ordinario approbando, qui resideat, & curam animarum, ac Sacramentorum administrationem laudabiliter exerceat.

EUGUBINA, *Jurium parochialium.*

I. An, & quomodo PP. Minores Conventuales Terræ Costacciari pro Cadaveribus in eorum Ecclesiâ sepeliendis, debeant solvere Quartam Funeralem Archipresbytero Ecclesiæ S. Marci ejusdem Loci?

II. An, & quomodo iidem PP. se gerere debeant occasione, qua vocantur ad associationem Cadaverum, sive ista tumultentur in eorum Ecclesiâ, sive in dictâ Parochiali S. Marci?

III. An dd. PP., occasione tumulationis Cadaverum in eorum Ecclesiâ, teneantur ad illorum associationem; seu potius illa expectare possint in janua dictæ propriæ Ecclesiæ?

IV. An pro associatione Cadaverum ad præfatam Ecclesiâ Parochialem sive ad aliam, liceat Heredibus defunctorum invitare tot Regulares, quot invitantur Presbyteri sæculares, etiam reluctante Parocho: sicut & in reliquis, Funerum Pompa pendere debeat ab eorumdem heredum arbitrio?

V. An esse debeat in libertate præfati Archipresbyteri peragere Processiones, sive generales, sive particulares independentes a suprad. Patribus?

VI. An eidem Archipresbytero liceat in sua Ecclesiâ Parochiali ad proprium libitum sacras peragere functiones, tam in Dominicâ Palmarum, quam in aliis diebus Hebdomadæ majoris: sicut & in ceteris solemnitatibus anni, independenter quoque ab Ecclesiâ Sancti Francisci? Et quatenus affirmative;

VII. An dictus Archipresbyter, ejusque successores, valeant in posterum redire ad primæva jura pro eisdem exercendis sacris functionibus in d. Ecclesiâ S. Francisci, in casu &c.

Sac. Congregat. Concil. die 22. Maii 1762. respondit: Ad 1. Teneri in quarta parte omnium Censorum, ad formam Constitutionis Romanus Pontifex, & amplius. Ad 11. Serve-

sur solitum, juxta mentem, & amplius. Ad 111. Negativè ad primam partem, affirmativè ad secundam, & amplius. Ad xv. Affirmativè in omnibus, arbitrio Heredum, & amplius. Ad v. vi. vii. Dilata, & scribatur Episcopo juxta instructionem.

371 S. ANGELI LOMBARDORUM, SEU BISACIEN. Juris quaestuarii.

An PP. Capuccini Terræ Jesualdi jus competat quaestuarii in Terra Moræ, ejusque Districtu, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 25. Septemb. 1762. respondit *Affirmativè.*

372 ASSISIEN. Quarta funeralis.

I. An Basilica Patriarchalis Sancti Francisci, & Ecclesia Sancti Antonii Civitatis Assisi vigore consuetudinis persolvere debeant Ecclesiis Parochialibus ejusdem Civitatis quartam funeralem in medietate Cereorum deferendum occasione associationis cadaverum, & accendunt in funeribus explendis in Ecclesiis sepelientibus? & quatenus negativè;

II. An, & de quibus Cereis, & in qua quantitate sit prestanda dicta quarta funeralis, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 22. Januarii 1762. respondit: Ad 1. *Quartam funeralem prestandam esse in medietate omnium Cereorum, & Candelarum juxta Constitutionem Benedictinam subjectionem præsationi Quarta; & amplius. Ad 2. Provisum in antecedenti, & amplius.*

373 NULLIUS CANUSII.

I. An Ecclesiasticis Ordinandis, & in aliquo Seminario, aut Convictu Ecclesiastico, aut in publica aliqua Universitate degentibus bonificari debeat servitium subdiaconatus, & diaconatus, perinde ac si essent presentes, & interservire Ecclesie receptitis S. Sabini.

II. An, & quæ servitia ad effectum participandi teneantur explere iidem Ecclesiastici post Sacerdotium regressi ad Ecclesiam Canonicam.

III. An Josepho Senese, Michaeli Rossi, & Nicolao Morra bonificari debeat servitium post tadium ad eandem Ecclesiam Canonicam.

IV. An, & quæ attestaciones super peritia in Cantu Gregoriano exhibere debeant Capitulum.

TOM. VIII.

lo prædicti admittendi in divinis in Ecclesia Canusina; & quid quoad attestaciones super peritia in Theologia Morali.

V. An Presbyteris, qui noviter ad participationem admittuntur lo primo admissionis anno debeat integre elemosyna Missarum perpetuarum, seu potius aliqua illius pars retineri possit a Capitulo, in casu, &c.

Sacr. Congr. Concil. die 17. Decembris 1762. respondit: Ad 1. *Negativè, & amplius. Ad 2. Ad formam Constitutionum, & amplius. Ad 3. Affirmativè a die præsationis decreti provisionalis, & amplius. Ad 4. Serventur Constitutiones, & ad Emigrantiss. Præsatum ad mentem, & amplius. Ad 5. Ad formam Constitutionum, & amplius.*

BALNEOREGIEN.

374

I. An Clericus Hieronymus Victorii indigeat dispensatione super defectu ætatis ad assumendam præbendam Canonicatus in cathedrali Balneoregien. ad quem a patronis fuit legitime nominatus, & quatenus affirmativè;

II. An dispensatio sit relaxanda, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Januarii 1764. respondit ad utrumque: *affirmativè.*

BOSSANEN.

375

I. An Clerici Ioannes Andreas, & Franciscus Antonius Italo-Græci, sed ad primam tonsuram, nec non quatuor minores Ordines cum litteris dimissorialibus Ordinarii, sine tamen dispensatione Apostolica, ritu latine promoti absolvendi sine ab incurta suspensione, ac dispensandi super irregularitate, & quatenus affirmativè;

II. An iidem Clerici licite ad reliquos majores Ordines eodem ritu latine promoveri possint, sive potius redire debeant ad ritum Græcum?

III. An consulendum sit Sanctissimo pro Apostolica dispensatione, ut uno, vel altero ritu ad eosdem majores Ordines promoveantur, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 14. Januarii 1764. respondit: *ad primum, non indigere. Ad secundum affirmativè, ad primam partem, negativè ad secundam. Ad tertium, provisum in primo.*

- 376 **CIVITATIS CASTELLANÆ** *Fuerum*, in qua ad seq. dub.

I. An cadaver Silvæ Paglia potuerit asportari ad Ecclesiam Cathedralē Civitatis Castellane ad effectum funus peragendi, & quatenus negative;

II. An, & quæ emolumenta funeris Archipresbyter seu Vicarius Curatus Capituli Cathedralis d. Civitatis restituere teneatur Ecclesiæ S. Francisci, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 18. Februarii 1764. respondit: Ad 1. Negative, & amplius. Ad 2. Affirmative quoad integra emolumenta, excepta quarta Canonica, & amplius.

- 377 **PRATEN.** *Indulti vacandi a choro.*

I. An, & quomodo Canonico Innocentio Bonamici concedendum sit indultum vacandi a Choro, & quatenus affirmative;

II. An, & de quibus emolumentis participare debeat, in casu &c.

Sac. Congregat. Concil. die 27. Junii 1764. respondit: Ad 1. Affirmative durante infirmitatibus omnia consentientia Oratoris, arbitrio Episcopi. Ad 2. Deberi omnia emolumenta, exceptis iis quæ sive ex dispositione testatorum, sive ex statuto, & consuetudine Ecclesiæ debentur tantum alicui infirmis.

- 378 **S. SEVERINI,** *Elemosyna Missæ Conventualis*, in qua ad sequent. dub.

I. An Capellani seu Mansionarii Ecclesiæ Cathedralis Sancti Severini celebrantibus & applicantibus Missam Conventualem in diebus ferialibus debita sit particularis elemosyna, & quatenus affirmative;

II. An, & de quibus redditibus ea sit præstanda, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 24. Martii 1764. respondit: Ad 1. Affirmative, & amplius. Ad 2. Affirmative a singulis Canonici ex redditibus Pnochialibus, & amplius.

- 379 **BRIXIEN.** *Irregularitatis.*

Anno 1753. die 11. Septembris Sacerdos Franciscus Cominelli e Prato Albino Brixien. diocesis nostræ occidit Sacerdotem Bartholomæum Olivieri. Hinc perpetuo exulatum abire coactus est. Anno 1758. supplicavit pro dispensatione ab irregularitate, recipiens se no-

men daturum alicui Ordini ex Mendicantibus. Semel & iterum preces rejectæ sunt, tandem iussu *Sanctissimi* ad S. C. C. delatz: questum fuit;

An sit locus dispensationi ab irregularitate, in casu &c. *Sac. Cong. Conc. die 19. Januarii 1765. respondit, Negative.*

CÆSEN. in qua ad seq. dab.

380

I. An liceat Archipresbytero exigere solium unum supra elemosynam aliorum sacerdotum, tam in septimis defunctorum, quam in aliis officiis & festivitibus; & tam in Ecclesiâ parochiali, quam in aliis Ecclesiis & Oratoriis positus intra limites suæ parochiæ, in casu &c.

II. An Archipresbyter teneatur invitare Sacerdotes parochianos post Parochos suæ congregationis ordine antianitatis vel vicinitatis, & prælativè ad Sacerdotes externos in funeribus, septimis, officiis, festivitibus aliisque functionibus ecclesiasticis, in casu &c.

III. An Sacerdotes teneantur potestatem licentiam ab Archipresbytero tam pro celebratione missarum, quam pro sonitu campanarum, in casu &c.

IV. An sit locus reductioni mensuræ pro exactione decimæ, in casu &c. & quatenus affirmative;

V. An Archipresbyter teneatur restituere excessive perceptum, in casu &c.

VI. An Archipresbyter ære proprio teneatur ad respirationem fornici campanilis suæ Parochialis, Ecclesiæ, in casu &c.

VII. An Archipresbyter teneatur ære proprio distribuere populo candelas die Purificationis B. Mariæ Virginis, in casu, & quatenus affirmative;

VIII. An teneatur supplere distributiones non factas seu potius illarum pretium in usus pios a Sacra Congregatione destinandos, in casu &c.

IX. An duo Priores & depositarius Ven. Confraternitatis SS. Sacramenti annuatim, & per sortes, ac prævia imbusatione caput familiarum possidentium siet eligendi, in casu &c.

X. An depositarius ejusdem Confraternitatis teneatur præstare cautionem pro sua administratione, in casu &c.

XI. An sit locus exhibitioni notulæ juratæ pro perceptione & erogatione elemosynarum a populo subministratarum, & ab Archipresbytero erogari, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 9. Februarii 1765. respondit: Ad 1. Affirmative pro septimis celebrantibus.

tebrandis in propria Ecclesia ad formam Synodi Fontanae, in reliquis negativae, & amplius. Ad 11. Negativae, & servetur Synodus Urselli, & amplius. Ad 111. Affirmativae, & amplius. Ad 14. Dilata. Ad vii. & vii. Affirmativae, & amplius. Ad vii. ad mentem, & ad Dominum Secretarium cum Sanctissimo. Ad 15. Servetur Solutum, & amplius. Ad 16. Negativae, & amplius. Ad 17. Negativae, & amplius.

382 CIVITATIS CASTELLANAE *Taxa funeralis*, in qua ad seq. duq.

I. An taxa funeralis sit solvenda a fodalitate Consonis ad rationem obul. 35., seu potius sit locus illius augmento, in casu &c.

II. An, & in qua summa sit solvenda Capitulo taxa funeralis a societate misericordiae, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 3. Augusti 1765. respondit: Ad 1. Affirmativae ad primam partem, Negativae ad secundam, & amplius. Ad 11. servetur solutum, & amplius.

383 SPOLETANA *Congrua*, in qua ad seq. dub.

I. An Communitas & homines Arcis Potenz teneantur ferere terrena Parochialis Ecclesiae, & sub quibus conditionibus, vel potius illa colere teneatur Parochus, & quatenus affirmative ad primam partem;

II. An pro eo tempore, quo incolta remanserunt, Communitas & homines teneantur prestare Parochi congruam alimentariam.

III. An, & a quibus sint rescindenda damna bonis, de quibus agitur, illata.

Sac. Cong. Concil. die 23. Novembris 1765. respondit: Ad 1. Negativae ad primam partem, affirmativae ad secundam, & amplius. Ad 11. Dilata, & videantur particulariter super competentia congruae. Ad 111. Negativae, & amplius.

384 SENOGALLIEN. *Procuraciones*, in qua ad dnob.

An Episcopo Senogalliensi sint praestandae procuraciones per contributum ab Abbate S. Mariae, Priore S. Severi, Monasterio Monialium, Confraternitatibus laicalibus monte pietatis, & possessionibus beneficiorum etiam simplicium, aliisque locis pia Terrae montis novi, quae subint visitationi episcopi, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 17. Januarii 1766. respondit, Affirmativae, & amplius.

LEODIEN. *Beneficiorum*, in qua ad seq. d. 384

An beneficiarii Ecclesiae Collegiatæ, S. Martini Leodii, nempe hebdomadarii, & Evangelarii, & Epistolarii debeant esse constituti in respectivo ordine Presbyteratus, Diaconatus, & Subdiaconatus, vel in eaestate, ut intra annum ad respectivum Ordinem promoveri possint, & quatenus affirmative;

An praedicti beneficiarii & coscos Chori teneantur per se ipsos sub poena privationis implere onera cuique beneficio annexa, in casu &c.

Sac. Congreg. Concil. die 1. Martii 1766. respondit: Ad 1. Affirmativae. Ad 11. Affirmativae.

AVENIONEN. *Jurium Parochialium*, in qua ad seq. dub.

I. An Capitulum Ecclesiae Collegiatæ & Parochialis S. Agricolæ debeatur quarta funeralium Parochianorum, qui in Ecclesia metropolitana sepeliuntur, in casu &c.

II. An Capitulum Ecclesiae Collegiatæ & Parochialis S. Agricolæ debeatur quarta funeralium Canonitorum, beneficiorum, aliorumque addictorum servitio Ecclesiae Metropolitanae Avenionens. decedentium intra limites dictae Ecclesiae Parochialis, quatenus in eadem Ecclesia metropolitana tumulentur, in casu &c.

III. An Capitulum Ecclesiae Metropolitanae Avenionens. liceat sepelire cadavera Parochianorum S. Agricolæ in Parochia decedentium, non electa sepultura in dicta Ecclesia Metropolitana, in casu &c.

IV. An vocato ad funera Parochianorum S. Agricolæ Capitulum Ecclesiae metropolitanae aspersio cadaveris, antequam e domo educatur, & intonatio antiphonae Si iniquitatem, spectent ad dictum Capitulum Metropolitanam, seu potius ad Capitulum S. Agricolæ in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 22. Martii 1766. respondit: Ad 1. Affirmativae, & amplius. Ad 11. Affirmativae, & amplius. Ad 111. Negativae, & amplius. Ad 14. Negativae ad primam partem, affirmativae ad secundam, & amplius.

VITERBIEN. *Juris tumulandi*, in qua ad 386 seq. dubium.

An cadaver Sacerdotis Dominici Leoni depositum

positi in Ecclesia Parochiali Orioli sit restituendum cum omnibus emolumentis funerariis, & homandum in Ecclesia S. Antonii PP. Reformatorum in sepulcro familiari, seu majorem, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 31. Maii 1766. respondit, *Affirmative, reservata quarta Parocho, & amplius.*

387 URITANA, in qua ad dub.

An, & quomodo sit distribuendum legatum Missarum manualium relictum Capitulo Ecclesie Collegiatæ, & quinque Religiosis Communitatibus terræ Francavillæ, in casu ec.

Sacr. Congr. Concil. die 21. Julii 1766. Respondit, *Esse distribuendum pro æquis partibus, & amplius.*

388 AQUIPENDEN. Cathedralitici, in qua ad seq. dub.

I. An Archipresbyter Collegiatæ Canini teneatur persolvere Cathedraliticum ratione Parochie ultra illud, quod persolvitur a Capitulo dictæ Collegiatæ in casu &c. & quatenus negative;

II. An sit locus restitutioni Cathedralitici, & remotioni sequestrorum, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 20. Decembris 1766. respondit: Ad 1. Negative, & amplius. Ad 2. Affirmative, & amplius.

389 MACERATEN. in qua ad seq. dub.

I. An Prepositus Ecclesie Collegiatæ S. Blasii montis milonis sit puniendus, dum audit confessiones in dicta Ecclesia, in casu &c.

II. An sit servanda Taxa punctaturarum, seu potius reformanda & quomodo, in casu &c.

Sac. Congr. Concil. die 14. Februarii 1767. respondit: Ad 1. Negative pro tempore, quo actus audit confessiones. Ad 2. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, & fuit Taxa approbata ab Episcopo ad formam Concilii, & Bullæ Erectionis.

390 VITERBIEN. Capellanie, in qua ad seq. dubia.

I. An Capellania fundata in Ecclesia Collegiatæ SS. Faustini & Jovite Viterbien. a quondam Sernutio Ciccolini sit manualis & ad nutum Sanctissimi Patrouorum amovibilis, vel potius perpetua, in casu &c.

II. An, & quot Missas debeat annuatim celebrare Capellanus dictæ Capellaniz, in casu &c.

III. An Capellanus pro tempore dictæ Capellaniz teneatur ad servitium & assistentiam Chori in divinis Officiis, in casu &c.

IV. An administratio bonorum dictæ Capellaniz spectet privative ad Sanctes, vel potius ad Capellanum pro tempore ejusdem Capellaniz, in casu &c.

V. Au ad Capellanum spectent omnes reditus pro dote dictæ Capellaniz a Testatore relictæ, seu potius in qua summa sit taxanda annua congrua Capellani, in casu &c.

VI. An, & quis teneatur annuatim solvere Capitulo SS. Faustini & Jovite utensilia missarum, & in qua summa, in casu &c.

VII. Au eidem Capellano, quamvis non levitato, competat jus interessendi una cum Capitulo d. Ecclesie Collegiatæ associationi cadaverum, & funeribus, & respective participandi de eorum emolumentis, & quomodo, & in qua parte; & quatenus affirmative;

VIII. An Capitulum teneatur reintegrare hodiernum Capellanum de præteritis emolumentis, in casu &c.

IX. An ad expensas præsentis tituli, quondam Capellanum & Capellaniam, teneatur Capitulum sive Sanctes, vel potius sint faciendæ ex redditibus Capellaniz, in casu &c.

Sacr. Congr. Concil. die 30. Maii 1767. respondit: Ad 1. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & ad mentem, & mens est, quod resolutio habeat locum pro futuris vacationibus, scilicet verbo cum Sanctissimo. Ad 2. Teneri ad celebrationem Missæ quotidiane, & amplius. Ad 3. Affirmative, & amplius. Ad 4. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam, & amplius. Ad 5. non spectare nisi congruam ad rationem annuorum scutor. 30. & amplius. Ad 6. Utensilia esse subministranda per Sanctes ex fructibus Capellaniz. Ad 7. Negative in omnibus, & amplius. Ad 8. Negative, & amplius. Ad 9. Negative ad primam partem, affirmative ad secundam.

VITERBIEN. Juris eligendi, in qua ad seq. 392 dub.

I. An, cui, & quomodo competat electio Officialium, vulgo Sanctesium in Parochia Ecclesie Collegiatæ S. Faustini, in casu, & quatenus spectet ad Parochianos, & Parochum;

II. An, & quam vocum ratam habeant si-
ve Pa.

ve Parochus, sive Parochiani, & in casu discordiæ votorum, ad quem devolvatur electio.

III. An, & qua die electio ista facienda, & respective publicanda sit, in casu &c.

IV. An eadem electio possit ad libitum eligentium fieri anno sequenti sive unius sive utriusque ex Sanctisibus, qui officium exercuerunt anno precedenti, in casu &c.

V. An edita, seu notificationes affixæ ad eligendum Sanctesles, & parochianorum coadunatio cum subsecuta electione facta in conventu Regularium, sustineatur in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 30. Maii 1767. respondit: Ad 1. Electionem competere Parochianis una cum Parocho. Ad 11. Parochum unum tantum vocem habere, ceteras, Parochianos, & in casu discordiæ, prout de jure ad iudicis suos. Ad 111. in sexto SS. Innocentium. Ad 1v. Arbitrio eligentium. Ad v. affirmative.

392 VITERBIEN. *Census*, in qua ad seq. dub.

An Capellani dissentientes juris remediis obstringendi sint ad impositionem census pro fabrica Ecclesiæ super fundis Capellaniarum, ita ut rescriptum Sac. Congregationis diei 21. Novembris 1761. sit exequendum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 30. Maii 1767. respondit: Affirmative.

393 VITERBIEN. *Capellania*.

An sit standum vel recedendum a decisis quo ad vi. & ix. dubium, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 12. Novembris 1767. respondit: In decisis, & amplius ad utrumque.

394 VALENTINA, in qua ad seq. dub.

I. An pro visitatione Ecclesiarum & locorum piorum civitatis Valentiz solvenda sit Archiepiscopo, vel ejus Delegato Procuratio, etiam sub nomine emolumenti, in casu, & quatenus negative;

II. An, & in qua summa sit locus restitutioni pecuniarum exactionum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 30. Januarii 1768. respondit: Ad 1. Negative, & amplius. Ad 11. Negative pro summa exacta tantum, & amplius.

NOVARIEN. in qua ad seq. dub.

395

I. An Parochi Ecclesiæ S. Mariz Majoris Vallis Vigletii, & eorum pro tempore successores teneantur, scilicet aliquis eorum singulodie mercurii cibuslibet hebdomadæ ire ad celebrandum per se ipsum missam in Ecclesiâ Curz S. Silvestri de Draonio, in casu &c. & quatenus affirmative;

II. An iidem Parochi teneantur applicare dictam Missam pro populo Curz S. Silvestri, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 4. Junii 1768. respondit: Ad 1. Negative, & amplius. Ad 11. Negative, & amplius.

VERONEN. *Translationis Missarum.*

396

Comes Galeottus Nogarola in Testamento condito an. 1530. perpetuum instituit legatum sex missarum, singulis hebdomadis celebrandarum in Ecclesiâ S. Laurentii Civit. Veronæ, comprehensis in eodem legato Missis quatuor, quas in eadem Ecclesiâ celebrandas mandaverat Comes Carolus Nogarola ejus frater. Sacerdoti vero a suis heredibus eligendo &c. nonnullos legavit annuos affectus, unum scil. librum 27. & solid. 18. alterum lib. 27. & solid. 5.

Quamvis autem predicti duo affectus ab antiquissimo tempore facti sint inexigibiles, nihilominus descendentes familiæ Nogarolæ propriis sumptibus legatum missarum adimpleri curarant, onere bipartito descendentes inter a linea testatoris, & alios, a quibus suam trahit originem hodiernus Comes Ferdinandus. Is vero legatum trium missarum, cui ere proprio satisfacit, transferre cupiens ab Ecclesiâ S. Laurentii ad Ecclesiâ Parochialem oppidi Azzani jura feudi ad se pertinentis, preces pro translatione obtulit SS. D. N. assignaturum promittens fundum pro perpetua sacrorum celebratione. Precibus remissis ad sacram Congregat., post superventam Episcopi relationem, quæsitum fuit:

An sit locus translationi missarum, in casu &c.

Sac. Cong. Concil. die 20. Augusti 1768. respondit: Affirmative facta tamen obligatione in forma juris valida assignandi & manendi fundum sufficientem facto verbo cum Sanctissimis.

INDEX CAUSSARUM

SACRÆ CONGREGATIONIS CONCILII

in superiori APPENDICE collectarum.

A

Acernen. *Distributionum quotidianarum*, & *Jubilationis*. 228.
 Acerratum. 122.
 Aëfina, *Juris nominandi Concionatores*. 4.
 Alben. *Sacror. Rituum*, ac *Regiminis Ecclesiæ*. 15.
 Albiganen. *Cura Animarum*, & *Functionum*. 299.
 Albiganen. *Processionis*, & *nullitatis Interdicti*. 287.
 Alerien. *Sepulture*. 316.
 Alexandrina. 37.
 Alexandrina. 123.
 Alexandrina. *Funerum*. 276.
 Alexanen. 252.
 Alexanen. *Celebrationis Missarum*. 256.
 Alexanen. *Funerum*. 261.
 Amalphitana. *Cathedratici*, & *Procuratoris*. 225.
 Amerina. *Missæ Conventualis*. 277.
 Amerina. 321.
 Amerina. *Functionum*. 320.
 Amerina, seu *Interamnenfis*. *Ordinationis*. 345.
 S. Angeli Lombardorum, seu *Bisacten. Juris questuandi*. 371.
 Andrien. *Astutus ad Processiones*. 14.
 Apten. 246.
 Aque. *Jurium Parochial.* 10.
 Aque. *Præmunitar.* 149.
 Aque. *Ereclionis Capellania*. 347.
 Aquilana. *Jurisdictionis*. 70.
 Aquilana. *Concionatoris*. 223.
 Aquipendil. *Vifitation. Sacr. limin.* 27.
 Aquipendil. *Indulti*. 40.
 Aquipendil. *Expensarum*. 326.
 Aquipendil. *Cathedratici*. 387.
 Ariminen. 283.
 Ariminen. 323.
 Ariminen. *Celebrationis Missarum*. 326.
 Asculana. 80.
 Asculana, seu *Montis alti*. *Ordinat.* 159.

Asculana. *Jurium*, & *Functionum Parochialium*. 165.
 Asculana. *Cathedratici*. 176.
 Asculana. *Processionum*. 302.
 Assisen. *Quarta Funerale*. 372.
 Asten. *Officii*. 57.
 Atrien. 87.
 Avenionen. *Jurium Parochialium*. 384.
 Auximana. *Reftaurationis Ecclesiæ*. 44.
 Auximana. 94.
 Auximana. *Procuratoris*. 114.
 Auximana. *Applicationis Missæ*. 317.
 Auximana, seu *Lauretana*. *Funer.* 303.
 Auximana, seu *Cingulana*. *Cathedratici*. 341.

B

Balneoregien. *Missæ Parochialis*. 22.
 Balneoregien. 374.
 Bambergen. *Canonici*. 110.
 Baren. 332.
 Baren. *Congruæ*, & *expensarum*. 333.
 Bifacciarum. 214.
 Bitecten. 58.
 Bojanen. *Jurium Parochialium*. 150.
 Bononien. 75.
 Bononien. 124.
 Bononien. *Præcedentia*. 220.
 Bononien. *Funerum*. 295.
 Bosanen. 375.
 Brixien. *Irregularitatis*. 378.
 Brixinen. 171.
 Brugen. 122.
 Brugnaten. *Collegialitatis*. 84.
 Brugnaten. *Coadjutoris*. 314.
 Brundufina. *Adimplemen.* 43.
 Bongi S. Domini. 120.
 Bongi S. Sepulcri. *Reductionis oneris Missarum*. 284.

C

Cesenaten. *Onerum Missarum*. 215.
 Cesenaten. *Capellania*. 301.
 Cesenaten. *Beneficiti*. 318.
 Cesenaten. 380.
 Calaritana. 100.
 Calaritana. 369.
 Calagoritana. *Juris visitandi*. 139.
 Calagoritana, & Calceaten. *Residentia*. 134.
 Camerinen. *Capellania*. 190.
 Camerinen. *Utensilium*. 243.
 Capotaquen. 131.
 Capritana. 141.
 Carthagin. *Matrimonii*. 305.
 Casalen. *Montis Pietatis*. 26.
 Casalen. *Residentia*. 38.
 Casalen. 297.
 Casertana. *Capellaniarum*. 209.
 Cassanen. *Cathedratici*. 182.
 Cassanen. 197.
 Cassanen. 202.
 Cassanen. *Cathedrae*. 211.
 Cassanen. *Matricitatis*. 319.
 Cassanen. *Parochialis*. 364.
 Castri Maris. *Servitii Cbori*. 207.
 Castri Maris. *Primiceriatu*. 270.
 Cathacen. 92.
 Cayen. *Funerarium*. 158.
 Celsanen. 242.
 Celsanen. 340.
 Civitatis Castellanz. *Procuracionis*. 173.
 Civitatis Castellanz. *Juris concionandi*. 294.
 Civitatis Castellanz. *Funerum*. 376.
 Civitatis Castellanz. *Taxe Funeralis*. 381.
 Civitaten. *Indulti*. 274.
 Colonien. 51.
 Comen. *Jurisdictionis*. 7.
 Comen. *Missa Parochialis, & Conventualis*. 49.
 Comen. *Funitionum*. 285.
 Comen. *Funerum*. 289.
 Complan. *Spelii*. 103.
 Conversana. *Jurisdictionis*. 290.
 Cremonen. 69.
 Cremonen. 97.
 Cremonen. *Quarta Funeraria*. 172.
 Cremonen. *Quarta Funeraria*. 192.
 Cremonen. *Quarta Funeraria*. 201.

D

Derthonen. *Jurium Parochial*. 35.
 Derthonen. *Jurium Parochial*. 82.
 Derthonen. 101.
 Derthonen. 108.
 Derthonen. *Irregularitatis*. 320.
 Derthonen. *Visitationis*. 350.
 Derthufen. *Applicationis Missae*. 324.
 Dubia *Concursum*. 52.
 Dubium *Visitationis*. 56.

E

Elboren. *Dubiorum*. 55.
 Elven. *Jurisdictionis*. 205.
 Eugubina. *Servitii Cbori*. 218.
 Eugubina. *Jurium parochu*. 370.

F

Fabrianen. *Fontis Baptismalis, & Juris Baptizandi*. 151.
 Fabrianen. *Fontis Baptismalis*. 155.
 Fabrianen. *Fontis Baptismalis*. 162.
 Fabrianen. *Fontis Baptismalis*. 169.
 Fabrianen. *Fontis Baptismalis*. 175.
 Fanen. *Procuracionis*. 163.
 Fanen. *Quarta Funeralis*. 327.
 Faventina. *Quarta Funeralis*. 184.
 Faventina. *Jurium Parochialium*. 325.
 Faventina. *Capellania*. 344.
 Faventina. 354.
 Faventina. *Praeinentiarum*. 357.
 Ferentina. 352.
 Ferentina. 353.
 Feretrana. *Juris sepeliendi*. 249.
 Feretrana. *Concionatoris*. 260.
 Ferrarien. *Applicationis Missarum*. 28.
 Ferrarien. 39.
 Ferrarien. *Applicationis Missarum*. 46.
 Ferrarien. *Jurisdictionis*. 306.
 Firmana. *Subsidiorum dotatum*. 137.
 Firmana. *Capellania*. 183.
 Firmana. *Jurium Parochialium*. 199.
 Firmana. *Concionatoris*. 248.
 Firmana. *Concionatoris*. 251.
 Firmana. *Funerum*. 267.
 Firmana. *Beneficii*. 335.
 Firmana. *Officiatura*. 343.
 Florentina. *Praeinentiarum*. 29.

Florentina. 96.
 Florentina. 104.
 Florentina. 120.
 Forosempronien. 125.
 Frisingen. 280.
 Fulginaten. 98.
 Fulginaten. *Jurisdictionis*. 212.
 Fulginaten. *Jurisdictionis*. 219.
 Fulginaten. *Jurisdictionis*. 240.
 Fulginaten. 298.
 Fundana. *Participationis*. 178.

G

G Adicen. seu Hispalen. *Ordinationis*. 246.
 Gerunden. *Exemptionis*. 232.
 Gerunden. *Jurisdictionis*. 233.
 Gnesen. 85.
 Guerdien. 168.

H

Hieracen. *Exemptionis*. 348.
 Hieracen. *Visitationis*. 349.
 Hortana. *Jurium Parochial*. 217.
 Hortana. 268.
 Hortana. 269.
 Hortana. 272.

J

J Anuen. *Jurisdictionis*. 62.
 Januen. *Jurisdictionis*. 67.
 Juvenacen. *Administrationis*. 200.
 Juvenacen. 203.
 Juvenacen. *Administrationis*. 204.

L

L Ancienhen. *Confraternitatis*. 16.
 Lancianen. 93.
 Latinen. *Decretor. Synodal*. 153.
 Latinen. 237.
 Leodien. 147.
 Leodien. 164.
 Leodien. *Beneficiorum*. 384.
 Lucana. *Juris deferendi Crucem*. 24.
 Lucana. *Funerum*. 59.
 Lucana. *Legati pii*. 127.
 Lucana. 271.

Lunen. Sarzanen. *Preminentiar*. 86.
 Lycien. *Clausura*. 254.

M

M Aceraten. *Jurium Parochial*. 42.
 Maceraten. 117.
 Maceraten. *Urensilium*. 130.
 Maceraten. 389.
 Mantuana. *Applicationis Sacrificii*. 34.
 Mantuana. 99.
 Mantuana. 113.
 Mariscen. *Oratorii*. 236.
 Mazarlen. 118.
 Mediolanen. *Reductionis Missarum*. 30.
 Mediolanen. *Oneris Missarum*. 41.
 Mediolanen. *Quarta Funeraria*. 138.
 Mediolanen. *Quarta Funeraria*. 146.
 Mediolanen. *Conferarum*. 180.
 Mediolanen. *Celebrationis Missar*. 198.
 Mediolanen. *Beneficii, seu Coadjutorie*. 343.
 Melevitana. *Jurisdictionis*. 71.
 Melphiten. 63.
 Montis alti. 307.
 Montis alti. 309.
 Montis alti. *Visitationis*. 328.
 Montis alti. *Visitationis*. 331.
 Montis Fallsci. 77.
 Montis Marani. *Servitii Ecclesie*. 66.

N

N Aulen. *Visitationis*. 200.
 Neapolitana. *Capellanatum*. 83.
 Neritonen. 329.
 Nicien. *Matrimonii*. 291.
 Nielen. *Capellania*. 337.
 Novarien. *Funerum, & Jurisdictionis*. 5.
 Novarien. *Aggregationis*. 33.
 Novarien. *Aggregationis*. 45.
 Novarien. 74.
 Noverien. 121.
 Novarien. *Juris visitandi*. 292.
 Novarien. 367.
 Novarien. 395.
 Nullius Altamuræ. *Conseruatorii, & Exemptionis*. 23.
 Nullius, seu Farfen. *Reparationis Ecclesie*. 52.
 Nullius, seu Montis Casini. *Distribution. Subsidiorum dotialium*. 133.
 Nullius, seu Montis Casini. *Distribution. Subsidiorum dotialium*. 135.

Nul-

Nullius, seu Messanen. *Juris convocandi Synodum*. 216.
 Nullius, seu Farfen. *Distributionum quotidianarum*. 222.
 Nullius, seu Nonantulana. *Jurium Parochialium*. 265.
 Nullius Forumpopilii. 334.
 Nullius, S. Benigni. *Nullitatis Matrimonii*. 339.
 Nullius, seu Sublacen. *Funerum*. 360.
 Nullius Terræ Fasanæ. *Residentie*. 368.
 Nullius Canusii. 373.
 Nuscana. *Funeris*. 134.
 Nuscana *Sepultura*. 195.
 Nuscana 315.

O

Omolocen. *Jurisdictionis*. 3114.
 Ordinis S. Francisci. 72.
 Ordinis Minimor. *Quarta Funerat*. 161.
 Ordinis Minimor. *Quarta Funerat*. 187.
 Ordinis Minimor. *Quarta Funerat*. 189.
 Oritana. *Funerum*. 128.
 Oveten. *Coadjutoria, & distribut*. 230.

P

Pampilonen. *Juris Quæstionandi*. 238.
 Papien. *Juris deferendi Crucem*. 6.
 Papien. *Juris deferendi Crucem*. 13.
 Papien. 21.
 Papien. *Subsidii totalis*. 145.
 Papien. *Oneris Missarum*. 170.
 Papien. 257.
 Perusina. *Ordinationis*. 152.
 Perusina. *Cathedratici*. 191.
 Pharaonen. *Jurisdictionis*. 167.
 Pientina. 142.
 Pientina. *Remissionis onerum*. 143.
 Pientina, seu Ilcinen. *Ordinationis*. 163.
 Pientina. *Separationis iuri*. 338.
 Pinnen. *Theologalis*. 355.
 Pinnen. *Canonicatus Theologalis*. 359.
 Pislauten. *Casuum reservatorum*. 365.
 Pislauten. *Camerariatus*. 366.
 Placentina. 105.
 Policastren. 106.
 Portalegren. 48.
 Portucallien. *Visitationis*. 2.
 Portucallien. 111.
 Pragen. *Jurisdictionis*. 8.
 Pragen. *Jurisdictionis*. 11.
 Praten. *Indultii*. 376.

R

Ravennaten. *Visitationis*. 144.
 Ravennaten. *Applicationis Missarum*. 208.
 Ravennaten. *Distributionum Quotidianarum*. 231.
 Ravennaten. *Altaris*. 275.
 Reatina. 89.
 Regien. *Visitationis*. 308.
 Romana. *Capellanie*. 36.
 Romana. *Capellanie*. 54.
 Romana, seu Bononien. 91.
 Romana. 116.
 Romana. *Distributionum*. 136.
 Romana. *Oneris Missarum*. 148.
 Romana. *Capellanie*. 156.
 Romana. *Reductionis onerum Missarum*. 160.
 Romana. *Utiensium*. 196.
 Romana. *Utiensium*. 227.
 Romana. *Fructuum Canonici*. 241.
 Romana. *Reductionis Legatorum*. 312.
 Rossan. 374.
 Ruben. *Habitus Talatis*. 12.
 Ruben. *Expensarum*. 179.

S

Sabinen. *Funerum*. 181.
 Sabinen. *Jurium Parochialium*. 247.
 Salamantina. *Ereclienis*. 277.
 Salernitana. *Edictorum*. 154.
 Salutarum. *Juris visitandi*. 322.
 Sancti Marci. 47.
 Sancti Severini. *Cathedratici*. 221.
 Sancti Severini. *Elemosyna Missæ Conventualis*. 378.
 Sardinie. *Jurisdictionis*. 1.
 Savonen. *Jurium Parochial*. 17.
 Savonen. *Jurium Parochial*. 18.
 Savonen. *Jurium Parochial*. 19.
 Savonen. *Jurium Parochial*. 20.
 Savonen. *Jurium Parochial*. 21.
 Savonen. 76.
 Savonen. 90.
 Senen. *Celebrationis, & applicationis Missæ Conventualis*. 342.
 Senen. *Visitationis*. 351.
 Senogallien. *Missarum*. 157.
 Senogallien. *Juris sepeliendi*. 224.
 Senogallien. *Procuratoris*. 383.
 Sorana. *Funerum*. 68.
 Spoletana. 65.
 Spoletana. *Juris visitandi*. 140.

Spole.

Spolietana. *Juris Quaestandi*. 244.
 Spolietana. 250.
 Spolietana *Congrua*. 382.
 Squillacen. *Celebrationis Missarum*. 357.
 Squillacen. *Celebrationis Missarum, & Functionum Conventualium*. 361.
 Suessana. *Servitii Cbori*. 193.
 Suessana. *Jurium Parochialium*. 194.
 Sypontina. *Servitii Ecclesia*. 174.

T

Tarentina. *Beneplaciti Apostolici*. 258.
 Tarracenen. *Ordinationis*. 229.
 Taurinen. *Celebrationis Missae Quotidianae*. 296.
 Theanen. 126.
 Tiburtina. 115.
 Tolentina. *Cathedrae*. 226.
 Tolentina. *Servitii Cbori, & Missae Conventualis*. 229.
 Tolentina. *Juris sepeliendi*. 304.
 Toletana. *Jurisdictionis*. 362.
 Tranen. *Juris funerandi &c.* 288.
 Tridentina. 356.
 Trivicana, seu Tricaricen. 102.
 Trojana. *Funerum*. 3.
 Trojana. *Funerum*. 166.
 Tudertina. *Capellania*. 25.
 Tudertina. *Procuratoris*. 188.
 Tudertina. *Jurisdictionis*. 253.
 Turritana, seu Bosanen. *Jurisdictionis*. 9.
 Turritana. 78.
 Turritana. 79.
 Tusculana. *Funerum*. 177.
 Tusculana. *Reparation. Ecclesiae*. 210.
 Tusculana. *Reparation. Ecclesiae*. 213.
 Tusculana. *Juris tumulandi*. 310.

V

Valentina 394.
 Valen. seu Sulmonen. 119.
 Vasionen. 293.
 Veliterna. 60.
 Veneta. 50.
 Vercellen. *Jurisdictionis*. 185.
 Veronen. *Translationis Missarum*. 396.
 Verulana. *Oratorii*. 186.
 Ugentina. *Ordinum*. 262.
 Ugentina. *Celebrationis Missarum*. 281.
 Ugentina. *Legati*. 282.
 Viennen. *Jurium Parochialium*. 88.
 Viennen. *Jurium Parochialium*. 112.
 Viglevanen. *Funerum*. 259.
 Viglevanen. *Funerum*. 266.
 Viglevanen. *Capellania*. 358.
 Viterbien. *Visitation. Sacror. Liminum*. 61.
 Viterbien. 245.
 Viterbien. 255.
 Viterbien. *Capellania*. 264.
 Viterbien. *Juris tumulandi*. 386.
 Viterbien. *Capellania*. 390.
 Viterbien. *Census*. 392.
 Viterbien. *Juris eligendi*. 391.
 Viterbien. *Capellania*. 393.
 Ulixbonen. *Ocidentalitatis*. 64.
 Volaterrana. 95.
 Urbanien. *Clausura*. 286.
 Urbis. 73.
 Urgellen. 109.
 Uritana. 107.
 Uritana. 387.
 Wormatien. *Jurisdictionis*. 278.
 Wormatien. *Jurisdictionis*. 279.

INDICIS RESOLUT. SAC. CONG. CONC. FINIS.

INDEX GENERALIS

RERUM OMNIUM PRÆCIPUARUM,

QUÆ IN TOTA ADM. R. P.

F. LUCII FERRARIS

PROMPTA BIBLIOTHECA CONTINENTUR.

A

A BAMITA quæ sit? Vide verb. *Affinitas*
art. 1. sub num. 25.

A B B A S.

Abbatis nomen quid significet, ac in quatuor-
differentia extent Abbates; Vide verb. *Ab-*
bas a num. 1. ad 12.

Tres sunt species Abbatum, quarum sin-
gularum qualitates; Vide num. 48. *ibid.*
et seqq.

Abbates semel benedicti cum usu Birreti, si
transferantur ad aliam Abbatiam cum usu
Mitre, non indigent alia benedictione; *ib.*
num. 13. & in hoc Volumine insar *Decreta*
Sacr. Rit. Cong.

Ista benedictio non est de essentia, nec
simpliciter necessaria, ad hoc, ut Abbates
ea, quæ sunt Ordinis, & sui Officii, exer-
cere possint; ast nunc attendendum decre-
tum Alex. VII. & Constitutio Benedicti
XIII. *ibid.* a num. 14. ad 18. Attamen nisi
ter humiliter benedictionem postulaverint,
vel apostolico fulciatur privilegio, præfata
munia exercere nequeunt; *ibid.* num. 19.

Num dari possint Abbates exempti nati-
va exemptione; *ibid.* num. 49.

Abbates Ecclesiæ secularis, & ab Ordinario
exemptæ, ac Sedi Apostolicæ immediate sub-
iectæ, usum Mitre habentes, dum in sua
Abbatiali Ecclesiâ Divinis solemniter inter-
sunt, possunt, absente Episcopo, suos Ca-

nonicos assumere ad sibi assistendum, & eam-
dem in eos Jurisdictionem exercere, quam
Episcopus exercet in suos; *ibid.* num. 20.

Quænam facultates competant, & quæ sit
potestas Abbatibus secundæ, & tertiæ spe-
cies; *ibid.* num. 54. *et seqq.*

Abbates, & alii quicumque, quantumvis exem-
pti, intra fines alicujus Diocesis existentes,
etiam si nullius Diocesis, vel exempti esse
dicantur, non possunt sibi non subditis Ton-
suram, & Miores Ordines conferre; *ibid.*
num. 21. 22. 23.

Abbates licet in Parochos, & Parochianos ju-
risdictionem habeant quasi Episcopalem pri-
vative ad Episcopum, nequeunt suis subdi-
tis Sæcularibus Litteras Dimissorias ad Ord-
ines suscipiendos concedere; *ibid.* num. 24.
& verb. *Ordo artic.* 3. n. 49. & 50. ibique
num. 51. constat nec ipsi Abbatibus ab Or-
dinariis dimissorias posse dirigi.

Imo neque Episcopus, cui commendatum
est monasterium exemptum, potest sibi Sæ-
culares subditos ratione dicti Monasterii or-
dinare, nec tamquam Abbas, nec alius Or-
dinatus loci potest subditis Sæcularibus nullius
Diocesis concedere Litteras Dimissorias, sed
Episcopus vicinior; *ibid.* num. 26. & verb.
Ordo loc. cit.

Abbates, & alii Prelati habentes Jura quasi
Episcopalia, si non habeant Jus congregan-
di Synodum, & in ea Examinatores eligen-
di non possunt iudicare Concursum pro Pa-
rochialibus Ecclesiis vacantibus, bene vero,
si tali jure fruantur; *ibid.* num. 27. 28. ac
verb. *Concursus* art. 1. num. 7. 8.

An

An Abbates, & alii Prælati Jura Episcopalia habentes gaudeant facultate dispensandi, & absolviendi concessa Episcopis a Tridentino; *ibid. n. 29.*

Abbates, & alii Prælati Jurisdictionem quasi Episcopalem habentes, quoad usum Pontificalium, & quoad Benedictiones, Indulgentias, & alia tenentur servare formam præscriptam in Decreto generali Sac. Congr. Rit. ab Alexandro VII. approbato, & affertur cum suis declarationibus; *ib. n. 30. 31.*

Abbas exemptus non potest ab Episcopo communicari ex ejus ordinaria auctoritate, & Abbati Regulari non habenti Jurisdictionem quasi Episcopalem, nec Territorium separatim concedi non solet Indultum concedendi Ecclesias noviter edificatas; *ibid. num. 32. 33.*

Dantur Abbates tertie speciei per fictionem, quibus non est Territorium cum Clero & Populo; *ibid. num. 33.*

In Abbate exempto pro amissione exemptionis centenarium concurrere opus est; *ibid. 74. 75.*

Abbas, & Abbacia S. Elie Terræ Carbonis non est Nullius, nec habet Territorium separatim, & Jurisdictionem quasi Episcopalem; *ibid. num. 34.*

Abbatibus etiam benedictis præcedunt Canonici capitulariter, & processionaliter procedentes; Vide verb. *Canonici art. 7. num. 19.*

Abbati non conceditur benedicere per vias; Imo Abbates neque possunt per Ecclesiam incedentes benedicere populis, quamvis pleno jure subiectis; Vide verb. *Benedictio art. 2. num. 9. 10.*

Abbates abusive vocantur simplices Clerici; Ex in Urbe lepide distinguuntur in duas species, quæ explicantur; Vide verb. *Vestis n. 21.*

Abbates & alii exempti, quibus usus Pontificalium est a Sede Apostolica concessus, in Provincialibus Conciliis & Episcopalibus Synodis quibusdam mitris uti possint; Verb. *Abbas, num. 35.*

Itemque Abbates & Prælati non exempti, sed qui usum Pontificalium habent; *ibid. num. 36.*

Varia stabilira circa præcedentiam Abbatum inter Monachos Ruthenos Ord. S. Basilii, & Prætorum Archimandritas; *ibid. nu. 37.* Abbates habentes jus Mitre & Baculi, etiam si Titulares & Commendatarii sint sive Sæculares, præcedunt in Synodo Canonicis etiam Cathedralis capitulariter non intervenientibus; *ibid. num. 38.*

Inter Abbates vero præcedit, qui dignitatem prior sit affectus; *ibid. num. eod.*

Abbates, qui habent Jurisdictionem quasi Episcopalem, habent suffragium in Concilio Provinciali, ac subscribunt, & jus quoque habent interveniendi Conciliis Generalibus; *ibid. num. 39.*

Nullum Episcopi exercere possunt jurisdictionis actum in Parochos & Parochianos, in quos Abbates & alii Superiores Regulares Jurisdictionem spirituales & temporales habeant, nisi tamen Episcopi alia de causa ac titulo sint in quasi possessione majoris juris; *ibid. num. 40.*

Componitur ac terminatur controversia jurisdictionis, quæ erat inter Abbatem Commendatarium Cryptæ Ferratæ, & Episcopum Tuscanum; *ibid. num. 41.*

Restringitur jurisdictionis Abbatibus Farfensis, & quomodo; *ibid. num. 42.*

Quomodo, quando, & quales Abbates teneantur visitare Limita S. Apostolorum; *ibid. num. 43.*

Quomodo, & coram quibus jurare Abbates hujusmodi debent, se Apostolorum Limita visitare; *ibid. num. 44.*

Abbati Generali Monachorum S. Hieronymi, Benedictus XIV. Indultum concessit interveniendi Capellis Pontificis; *ib. num. 45.*

Abbatia Fuldensis erecta est in Episcopatum ab eodem Pontifice; *ibid. num. 46.*

Abbates alii tertie speciei, eorumque origo; *ibid. n. 76. & seq.*

ABBATISSA.

Nulla Monialis potest eligi in Abbatissam, seu Priorissam, quæ non habeat annos quadraginta completos ætatis, & annos octavo saltem Professionis Regularis; Vid. verb. *Abbatissa num. 1. & 2.*

Varia tamen fuit Ecclesiæ disciplina circa ætatem, & quæ in Abbatissa concurrere debent; Vide *ibid. num. 71.*

Si non reperiretur in Monasterio Monialis quadragenaria, quænam eligi posset; *ib. num. 3. ad 5.*

Si in Monasterio reperiretur una sola habent ætatem requisitam a Concilio, ipsa deberet eligi, nisi esset penitus inhabilis ex alio capite; Nec potest eligi alia, quæ deficiat a dicta ætate, aut tempore per solum mensem, licet sit habilior illa, quæ habet requisitam ætatem, & tempus; *ibid. n. 6. 7.*

Item non potest in Abbatissam eligi illegiti-

gissima, corrupta, publice poenitentia, vidua, caeca, sorda, nec tertia Soror videntibus aliis doabus Sororibus; *ibid. num. 8. ad 14.*

Nam electio Abbatissae, quae iustam etatem vel legitimam vitae tempus in eodem Monasterio non expleverit, irrita ipso iure sit; an rescindenda; *ibid. num. 72.*

Soror potest eligi in Abbatissam immediate post aliam Sororem; Si vero alicubi per Statutum contrarium prohiberetur, tale statutum est observandum; *ibid. num. 15. 16.* Plura specialia sancita sunt in electione Abbatissae; *ibid. num. 77.*

Abbatissae electio debet fieri per vota secreta; & si vota non sint secreta, electio est nulla, etiam si ex ignorantia vota non exhibeantur secreta; *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Abbatissae electio remanet Canonica per vota secreta, licet Praeses electionis accipiat vota oretenus exhibita, praesentibus duobus, vel tribus probatis viris, qui vota audiant, & notent; *ibid. num. 20. & 21.*

In electione Abbatissae de Jure communi habent vocem activam omnes Moniales Choroales professae ejusdem Monasterii, in aliquibus tamen Religionibus, & Monasteriis de Jure speciali suarum Constitutionum vocem non habent, nisi post aliquot annos Professiois; *ibid. num. 22. & 23.*

Si reperiretur aliqua Monialis infirma, quae nolle renunciare Juri suo, quid agendum; Vide *ibid. num. 24.*

Si in aliquibus Monasteriis viget consecratio, quod etiam Conversae in tali electione votarent, essent manutenendae; *ibid. num. 25.*

Abbatissae electio si fiat per schedulas, & in aperitione scratiis repertiarum plures schedulae, quam sint vocales, adhuc electio erit valida, si, demptis superfluis, remanet adhuc major pars; *ibid. num. 26. & verb. Electio art. 4. num. 27.*

Valida, & Canonica est electio, quoties major pars Capituli Monialium concurret in unam, ac pro Abbatissae Ord. Cassinens. duae ex tribus partibus requiruntur; *ibid. num. 27. & 28.*

Nec Episcopus, nec alius Superior potest ferre suffragium in electione Abbatissae, quamvis vota Monialium essent paria, & Moniales in electione non concordarent; Et tunc quid agendum; *ibid. num. 29. & 30.*

Praelati Regulares tenentur significare Ordinario diem electionis Abbatissarum sibi subjeclarum, ut per se, vel per alium pos-

sint intervenire, si velit, & ipsum expectare, si expresse declaraverit, velle per se, vel per alium intervenire; & aliter posset Superior Regularis valide ad electionem procedere; *ibid. num. 31. & 32.*

Assignantur quae Episcopus, seu Vicarius ad rem non potest, & subiungitur nullatenus posse se ingerere in Confirmationibus; *ibid. num. 33. ad 38.*

Electio Abbatissae debet publicari statim ac secuta est, significando quot suffragia habuerit ipsa, & quot aliae Moniales; Quae praestito, si statim opponant se elegeris aliam, quid agendum; *ibid. num. 39. & 40.*

Moniales non possunt electionem Abbatissae compromittere in Episcopum, vel alium Praelatum; Vide *ibid. num. 41. & verb. Electio art. 4. num. 29.*

Nec potest Monialis concurrens cum alia ad Abbatissatum cedere votum suum Superiori Praesidenti electioni, ut illud eiometipsi redderet ad superandam zelum in votis; *ibid. num. 42.*

Electio, ut sit valida, requirit, ut ipsam concurret saltem major pars Capituli; sufficit autem quicumque excessus ultra medietatem, & quamvis esset solum votus medii voti; *ibid. num. 43. & 44.*

Electio, ut sit valida, nedum debet esse facta a majori parte Capituli, sed etiam a saniori; & quae etiam sit major; *ibid. num. 45. 46. & 47.*

Dummodo major pars non elegerit scienter indignam, & haec quae sit; *ibid. num. 48. & 49. & verb. Electio art. 4.*

Electio facta a minori parte Capituli, non solum invalida est, sed insuper per sobolequentem consensum altarum ratificari non potest; ac datur quae sit capituli pars sanior, & quae talis in dubio praesumenda sit; *ibid. num. 50. ad 52.*

Nam in electione Abbatissae perpetuae locum habeat forma cap. Quia propter, de Elect. *ibid. num. 76.*

Constitutio Gregorii XIII. *Exposcit debitum* non habet locum in electione Abbatissarum extra Italiam, neque in Collegiis Oblatarum; *ibid. num. 79. 80.*

Abbatissae non possunt durare in Officio Abbatissatus ultra triennium, & eo elapso, debent vacare per integrum triennium a die finiti regimini inchoandum; & inde ad rem plura, quae exhibentur; *ibid. n. 53. ad 57.*

Abbatissa propter juramentum fidelitatis praestandum Domino Seculari causa Feudi sui Monastice.

nasterii poterat licite exire, si id per Procuratorem prestare acquireret; sed nunc secus; *ibid.* num. 58. & 59.

De Potestate Ordinaria Abbatis; *ibid.* 80. 81.

Abbatissa, quamvis non habeat facultatem commorandi, ac dispensandi in votis suorum Monialium, habet tamen facultatem ea irritandi, & precipiendi in virtute S. Obedientie, & in conscientia obligare; *ibid.* n. 60. 61. & in verb. *Votum* art. 2. n. 41.

Abbatissa potest instituire Beneficia, & Capellanias conferre, nominare, & instituire Parochum, quem Ordinarius approbaverit idoneum; *ibid.* num. 62. & 63.

Potest etiam Abbatissa cum legitima causa privare Clericos sibi subiectos Beneficiis jam illis collatis, non tamen proprie suspendere, ut nec interdicare, aut excommunicare, nec proprie dispensare, benedicere, vel predicare; *ibid.* num. 64. ad 69.

Varia quoad facultates consulam Abbatissae in Hispania; *ibid.* 69.

Abbatissa consumens, vel expendens dotem supranumerariam sine licentia Sac. Congreg. suspenditur ab Officio; & si non sit amplius in Officio, puniatur aliis penis; Vide verb. *Moniales* art. 2. num. 44.

Abbatissae benedicendae quae requisita habere teneantur? Vide verb. *Benedictio* art. 3. n. 9. & 10.

Quoad electionem Abbatissarum observanda sunt novissima Decreta edita a Sac. Congreg. Concil. Vide verb. *Electio* art. 4. num. 100.

Num Abbatissa capax sit exemptionis tertit speciei; *ibid.* num. 80. & seqq.

Si Abbatissa secundae & tertit speciei jus habeat conferendi Beneficia, minime jus habet destituendi, & mutandi Clericos & Beneficiarios; *ibid.* num. 82.

Alia vid. hoc tom. 8. In *Appendice Resolus.* in Tyburnia, in Wormatien. *Jurisdictionis*, & alia Wormatien. *Jurisdictionis*.

Abbatissarum nomen donatur Priorissae Ord. Praed. Vid. verb. *Abbatissa* num. 70.

ABBREVIATORES.

Abbreviatores unde disci, ac quid recipere possint? Vide verb. *Abbreviatores* num. 1. & 2. De Abbreviatorum institutione; *ibid.* num. 10.

Abbreviatores alii sunt de majori, alii de minori Parco; *ibid.* num. 11.

Officium Abbreviatorum de Parco majori, & minori. *ibid.* num. 12. 13.

Abbreviatoribus de Parco minori conceditur usus Redimiculi galeri, vulgo *Cordone* coloris violacei, etiam dimisso Officio; *ibid.* & verb. *Insignia* num. 32.

Abbreviatores admittuntur per gradus a minori ad majorem Parco, eorum Officia sunt compatibilia cum aliis Curiae Officiis, & resignabilia; *ibid.* num. 3.

In Collegio Abbreviatorum de Parco majori septem antiquiores majora percipiunt emolumenta; *ibid.* num. 14.

Antianitas in Collegio Abbreviatorum de Parco majori non ab exercitio, sed ab admissione desumitur; *ibid.* num. 15.

Abbreviatores quibus fruuntur privilegiis; *ibid.* num. 4. ad 9.

ABAVUS, & ABAVIA qui sunt? Vid. verb. *Abbas* art. 1. num. 15.

ABEL ubi genitus, & quo mundi anno? Vid. de verb. *Mundus* num. 48.

ABIGEATUS quid sit? Vid. verb. *Furtum* num. 14. & 15. & verb. *Abigeatus* num. 1.

Abigeatus ex numero subtrahitur pecoris, & ex loco aestimatur; Vide *ibid.* num. 2. ad 5.

Abigeatus poena quae sit? Vid. verb. *Pena*, art. 2. num. 19. & verb. *Abigeatus* num. 7.

Hodie poena Abigeatus est arbitraria, & circumstantiae pensantur, neque raro reduciuntur ad poenam extraordinariam; Vide verb. *Abigeatus* num. 8.

Quomodo legenda sit *Lex ult. ff. de Abigens*. Vide verb. *Abigeatus* num. 8. & 9.

ABJURANTES.

Sacerdotes saeculares abjurantes de levi non impediuntur exercere Ordines, & Sacramenta ministrare, ac Fidelium Confessiones audire, secus in abjurante de vehementi; Vide verb. *Abjurantes* num. 1. & 2.

Regulares abjurantes etiam de levi inhabiles ad omnes Religionis suae gradus, & Officia redduntur; *ibid.* num. 3.

Abjurantes de vehementi haereticum, de qua fuerant accusati, vel vehementer suspecti, si postea cadunt in eam realiter, & plene probetur, tractantur quadam Juris fictione ut relapsi; *ibid.* num. 4.

Abjurantes haereticum formaliter, si postea receperint haereticos, donec eis munera, vel impendantur

pendant favores, si non possint excusari, quod id fecerint ob aliud motivum, tractantur ut relapsi; *ibid. num. 5.*

Abjurate verbum quoque judicium est; *ib. n. 11.* Abjuratorem facere omnes heretici tenentur; *ibid. num. 6.*

De differentia & requisitis abjuratōis; *ibid. num. 7. & 8.*

Quinam fuerit antiquus abjuratōis mores; *ibid. num. 9.*

Nonnulli ex Novatiani ultra abjuratōem Christum recipiant; *ibid. num. 9.*

ABNEPOS quis sit, & quae Abnepis? Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 11.*

ABORTUS.

Abortus, quid sit, a quonam dicatur, unde differat ab abortu, & quando evenire & committi judicetur; Vid. verb. *Abortus n. 12.* Abortum dolo malo factum gravissimo puni- rum videmus apud plerasque gentes; *ibid. num. 15.*

Apud Romanos abortus dolo malo factus non ita severe puniebatur, & ratio; *ibid. num. 14. & segg.*

Contra procurantes, consentientes, & quomodocumque concurrentes ad abortum, ne- dam factus animati, sed etiam inanimati, edita est rigidissima Constitutio a Sixto V. quae assertur cum Gregorio XIII. modifica- tione; *ibid. num. 1. ad 4.*

Omnes poenae a Sixto V. statuta una cum poenis ab utroque Jure contra homicidas vo- luntarios inflictae remanent in suo robore, & adhuc hodie incurrunt a procurantibus abortum factus jam animati, & ab iis, ex- communicatione excepta, nemo dispensare, & absolvere potest, nisi Summus Pontifex, *ibid. num. 5. & 6.*

Approbantes, seu ratum habentes abortum suo nomine factum omnes supra recensitas poenas incurrunt, si ratum habeant, & ap- probent ante factum, minime vero si post; *ibid. & num. 7.*

Procurantes abortum factus evadunt Irre- gulares, etiam in dubio an factus sit anima- tus; & est irregularitas reservata Pontifici; non gaudent immunitate Ecclesi. & haec in re damnatae propositiones asseruntur; *ibid. num. 8. ad 11.*

Quoniam sit Sixti V. Constitutio circa abortum dolo malo commissos, & partium ab- actiones; *ibid. num. 12.*

Gregorius XIII. modum dedit Sixti V. Constitutioni circa abortus arte paratos; *ib. num. 13.*

Non una est Doctorum sententia, quamvis poena sit patiendus ille, qui abortionis po- culum dedit, abortu non sequuto; *ibid. num. 14.*

Varie a Jure communi Statuta poenae con- tra parantes abortus, *ibid. num. 15. & 16.*

Utrum mulieri morbo aliquo cum vitæ periculo laboranti Medicus præbere possit abortus poculum, ut salva sit; *ibid. num. 17. & segg.*

ABSENS quod electionem.

Absens vocari debet ad Electionem, vel per Nuncium, vel per Epistolam, ubi locus est certus; Ubi vero est incertus, debet vocari per Edictum; Vide verb. *Absens art. 1. nu. 1. & 2.*

Absens non potest suffragium suum dare per Litteras, & legitime impeditur de Jure comm. potest eum dare per Procuratorem, & circa hunc quædam superadduntur; *ibid. num. 3. ad 7.*

De Jure particulari, maxime penes Regu- lares, attendenda, & observanda sunt spe- ciales consuetudines, & propriæ Constitutio- nes cujuslibet Religionis, Capituli, seu Con- ventus; *ibid. num. 8. & 9. & alia. Vide verb. Electio.*

Quæ differentia sit inter absentes quoad Electionem, Praelati, ex cujus obitu viduata sit Ecclesia, & Electionem Dignitatum Ec- clesiasticarum Cathedralium, & Collegiarum; Vide verb. *Absens art. 2. num. 10.*

Ad electionem, in qua servari debet forma Cap. *Quia propter*, de *Elect.* vocandi sunt absentes, qui in eo morantur loco, an- de intra Statutum Electionis tempus com- mode venire possunt; *ibid. num. 11. & 12.*

Quoniam censeri debeat locus ille, unde quis commode venire valeat; *ibid. num. 12.*

Quando possit is, qui abfuit, esse, statuere aliquem de Capitulo, qui suffragium suo nomine ferat contingente Praelati Va- catione; *ibid. num. 13.*

ABSENS quoad Chorum.

Absens Beneficiarius, ut fructus, & distributio- nes lucretur, duo requiruntur, scilicet iusta causa absentis, & licentia Ordinarii, non su- tem Capituli; Vide verb. *Absens art. 1. n. 1. Cau.*

Causa iustæ absentie est quælibet vera infirmitas, pro qua venit etiam exccitas; non vero surditas, & alia; *ibid. num. 3. ad 8.*

Distributiones a Canonicis absentibus amittæ debentur Canonicis interessentibus, & etiam Canonicis Iubilatis vigore Indulti, etiam si Choro non intersint, quatenus eis non obstat statutum, vel consuetudo contraria Ecclesie; etiam si distributiones essent auctæ post obtentam Iubilationum; *ibid. n. 9. ad 11.*

Et illæ fallentur Canonicorum absentium debentur etiam Canonicis, qui Papæ, vel Cardinalibus intersunt cum Indulto recipiendi distributiones pro diebus, & horis, quibus actualiter in tali servitute occupantur; *ibid. num. 12.*

Episcopus Canonicis nunquam propter absentiam amittit fructus & distributiones; *ib. num. 14.*

Absentes a Clero ratione servitii, quod præstant Episcopo, habentur pro presentibus; *ibid. num. 15.*

Quoddam servitium præstari debeat Episcopo, ut Canonicis absens habeatur pro presente in Choro; *ibid. num. 16.*

Quænam Personæ de Choro assumi possint ab Episcopo pro suo servitio, ut absentes habeantur pro presentibus; *ibid. num. 17. & seqq.*

Qui præstant servitium Episcopo, habentur pro presentibus in Choro quoad fructus Præbende, etsi revera absint; *ibid. num. 24.*

Diversæ sententiæ circa participationem distributionum pro his, qui servitio Episcopi addicti, licet absentes, habentur pro presentibus, recensentur; *ibid. n. 25. & seqq.*

Quid requiratur, ut Episcopus possit, assumendo aliquem ad suum servitium, facere, ut in Choro pro presenti habeatur; *ibid. num. 28.*

Alia vide verb. *Beneficiatus*, verb. *Canonicus*, verb. *Distributiones*, verb. *Residentia*. Vide etiam in *Append. Resolutionum* in hoc Tom. VIII.

ABSENS quoad iudicia.

Absens nemo potest judicari, nec condemnari, nisi sit contumax, & tunc potest judicari, & condemnari; Vide verb. *Absens art. 3. num. 1. & 2.*

Absente parte contumaci, etiam ille non contestata, potest causa terminari; *ibid. n. 3.*

Quando absentes criminum rei condemna-

ri de jure Civili nequiverint; quando absentes citandi, edictis fuerint, & bona eorum adnotanda; quando ob contumacem absentiam bona cedant, quando non; *ibid. n. 4.*

ABSENS quoad absolutionem, a peccatis, & Censuris.

Absens non potest confiteri per Nuncium, vel per Litteras, nec per Litteras absolvi; Vide verb. *Absens art. 4. num. 1. & 2.*

Valida est Confessio, si per Litteras penitens mittat peccata Confessario absenti, qui ea legat, & huic factus præsens dicat: *Accuso me de peccatis illis, que scripsi, & pro absolvi*; Sicut etiam si præsens peccata scripta det Confessario legenda, & postea dicat &c. Non est tamen hoc faciendum sine rationabili causa; Imo multi volunt hoc extra casum necessitatis esse illicitum; *ibid. num. 3. & 4.*

Reprehenditur Auctor a novo Correctore; *ibid. num. 7. Vindictur*; *num. 8.*

Absens etiam invitus extra Confessionem Sacramentalem potest absolvi a Censuris, & ab Irregularitate dispensari; *ibid. n. 5. & 6.*

ABSOLUTIO a quibus, & de quibus dari possit, vel non?

Episcopi non possunt absolvere a calibus, & Censuris publicis reservatis Summo Pontifici, neque a calibus, & Censuris occultis in Bulla Cæneæ contentis, & maxime ab Hæresi; possunt tamen absolvere a calibus occultis reservatis Summo Pontifici extra Bullam Cæneæ; Vide verb. *Absolutio art. 1. n. 1. ad 5.*

Impeditur personaliter adire Pontificem, vel in perpetuum, vel ad longum tempus possunt Episcopi directe absolvere pro utroque Foro, etiam ab omnibus calibus publicis reservatis Papæ a Jure, aut ab homine, etiam Hæresis, & in Bulla Cæneæ contentis, cum ea tamen advertentia, quæ hic datur; *ibid. num. 6. 7.*

Assignantur, qui in Jure censentur legitime impediri adire Pontificem, ac ad id dantur quatuor versiculi, qui enucleantur; *ibid. num. 8. ad 25.*

Impeditur personaliter adire Pontificem, non tenetur mittere Procuratorem, vel scribere ad S. Penitentiarium pro obtinenda absolutione a calibus, & Censuris Papæ reservatis; *ibid. num. 26.*

Si impediti adire Pontificem sint etiam impediti adire Episcopum, probabilius non possunt a casibus publicis reservatis Papæ absolvi in foro conscientie a Parocho, aut alio Confessario; Sicuti etiam impediti adire Episcopum pro casibus Diocesanis sibi reservatis publicis, non possunt absolvi ab inferiori extra casum necessitatis; *ibid.* n. 27. 28.

Prelati Regulares, uti Generales, & Provinciales, possunt absolvere suos subditos ab omnibus casibus, a quibus possunt Episcopi absolvere suos Diocesanos; Imo possunt absolvere suos subditos etiam ab omnibus casibus in Bulla Cœne contentis, quinque solum exceptis, qui assignantur; Quinimo dumtaxat excepto homicidio voluntario Injusto, & mutilatione commissa post ingressum in Religionem, & hæresi occulta; *ibid.* num. 29. ad 40. & verb. *Irregularitas* art. 3. a num. 17. ad 20. & verb. *Prelatus Regul.* num. 30.

Confessarii Regulares possunt in foro conscientie absolvere seculares ab omnibus casibus, & censuris reservatis Papæ, exceptis contentis in Bulla Cœne, & casibus reservatis Episcopis In suis respective Diocesis: Et exceptis intra Italiam, & extra Urbem aliis sex, dictis Clementinis; *ibid.* num. 41. ad 47.

In articulo, & periculo mortis quilibet simplex Sacerdos non approbatus, quamvis sit excommunicatus, degradatus, Irregularis, apostata &c. si non addit alius Confessarius, potest quoslibet Fideles a quibusvis casibus, & censuris, etiam quomodocumque reservatis absolvere; *ibid.* num. 48. 49. 50. & verb. *Moribundus* a num. 32. ad 35. Contraria tamen sententia solidis innititur fundamentis; *ibid.* in not. novis, ad num. 48.

Si in periculo, & articulo mortis addit Confessarius approbatus promptus ad Confessionem excipiendam, probabilius non potest simplex Sacerdos absolvere; *ibid.* num. 51. & verb. *Jurisdiclio* num. 28.

Quid si Sacerdos nonnisi mutus addit; verb. *Absolutio* art. 1. num. 52.

Absoluti in articulo mortis, seu periculo a casibus reservatis, qui habeant annexam censuram, si convalescant tenentur, Papæ, vel Episcopo respective se præsentare mandata ipsius humiliter susceperunt, & parti læsæ, prout iustitia suaserit, satisfacturi, aliter reincidunt in excommunicationem; secus autem, si reservati nullam habeant annexam censuram; *ibid.* num. 53. ad 56.

TOM. VIII.

Absoluti in tali periculo a casibus reservatis habentibus annexam Censuram, licet non indigeant nova absolutione, possunt tamen adhuc urgeri a Superiore, qui potest contra eos procedere, donec etiam pro foro externo absolutionem obtineant; *ibid.* num. 57. & verb. *Excommunicatio* art. 7. num. 4.

Absolutio non potest dari extra articulum mortis a Sacerdote non approbato, & non habente Jurisdictionem; & nunquam a Laico; *ibid.* num. 58. 59.

Absolvendi facultas delegata non potest subdelegari; *ibid.* num. 60.

Absolutio non potest dari a simplici Sacerdote non approbato, neque pro solis peccatis mortalibus dubiis; nec pro solis venialibus; *ibid.* num. 61. 62.

Quid importent absolutiones Generales, quas Prelati Regulares in fine Visitationis, & in quibusdam anni solemnitatibus dare consueverunt suis subditis Religiosis? & quid absolutiones in articulo mortis dari solite moribundis? ac quid absolutiones, quæ dantur a Prelatis, seu Præsidibus ante electiones Capitulares? Vide verb. *Prelatus Regularis* a num. 67. ad 73.

Absolutio a censuris contractis ex causa violationis Immunitatis, a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Immunitas* art. 3. a num. 142. ad 152.

Absolutio ab Excommunicationibus a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Excommunicatio* art. 7. per tot.

Absolutio ab Excommunicatione Canonis, a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Excommunicatio* art. 12. per tot.

ABSOLUTIO quibus dari possit, vel non?

Absolutio dari potest moribundo, qui petit Confessarium, licet ipso adveniente jam obmuerit, & nulla dare possit signa penitentiae; & sub conditione, etiam moribundo, qui nullum penitentiae signum dedit, nec dare potest, si probe, & Christiane vixerit; Vide verb. *Absolutio* art. 2. num. 1. ad 7.

Confirmatur hæc Auctoris Sententia a novo Correctore contra P. Concinnam; Vide *ibid.* in Nota ad num. 7.

Absolutio dari potest ei, qui est in occasione proxima involuntaria, nec est in sua potestate eam remove; Dummodo tamen vitare cœnetur periculum formale peccandi per actus proprios, secus autem de eo, qui est in voluntaria.

lantaria, nec vult eam, cum possit, deferre, licet sub prætextu &c. *ibid.* num. 8. ad 12.

Abolutio dari non potest consuetudinario, & recidivo, qui semper labitur in iisdem peccatis sine ulla spe emendationis, nec facit, quantum in se est, pro tali consuetudine peccaminosa deferenda; & contra vero, si cum aliqua emendatione, & conatu ad eandem; *ibid.* num. 13. 15.

Cum recidive peccata sunt ex sola fragilitate intrinseca, potest poenitentis toties absolvi quoties Confessarius iudicat eum serio dolere, & proponere in posterum se emendare; *ibid.* num. 18.

An sint absolventi nec ne illi consuetudinarii, seu recidivi, qui in aliqua confessione minora asservunt peccata, & in alia maiora, & sic vicissim longo tempore sua peccata continuant, & quomodo cum istis procedendum? *ibid.* num. 19.

Abolutio dari non debet, sed differenda iis, qui propria culpa, & negligentia ignorant principalia Mysteria Fidei, & alia scitu necessaria ad salutem; *ibid.* num. 20.

Abolutio dari nequit a Confessario suo Complici in peccato carnis: Et si detur est nulla. Et Confessarius audeus eum absolvere, incurrit Excommunicationem Papæ reservatam; *ibid.* num. 21. 22.

Abolutio deneganda est ignorantibus Mysteria Fidei tenenda necessitate *medii*. *ibid.* n. 23. 24.

Ignorantibus autem sua culpa necessaria necessitate præcepti, differenda est abolutio. *ibid.* num. 25.

Abolventi facultas a casibus reservatis & censuris conceditur Cancellario militiæ S. Iacuarum. *ibid.* num. 25.

Eadem facultas tribuitur Confessariis in vim Bullæ cruciatæ militibus S. Iohannis Hierosolymitani, eiusque militiæ subditis. *ibid.* num. 26.

Absolvere non potest Abbas, seu Superior Regularis Monachos sibi subiectos a percussione Clerici secularis. *ibid.* num. 27.

Confessarius potest absolvere, & dispensare poenitentem, quamvis ante executionem dispensationis obtentæ iterum copulam illicitam habuerit cum eadem sorore femine, quam ducere intendit; secus autem si post dispensationem nondum executam iterum copulam haberet, non cum eadem dicta sorore, sed cum alia Persona intra secundum gradum coniuncta femine, quam ducere intendit; Vide verb. *Instructio Parochorum* num. 33. 34.

ABSOLUTIO quomodo, & sub qua forma dari possit, & debeat, vel non?

Abolutionis sacramentalis verba necessaria, & sufficientia assignantur, ac quid tuius in præxi tenendum differitur; Vide verb. *Abolutio* art. 3. num. 1. ad 4.

Abolutio est valida, sed illicita, si detur aliis verbis, quæ tamen non mutant sensum formæ ordinariæ, nec actum iudicii; & afferuntur variz similes formæ; *ibid.* num. 5. 6. 7.

Abolutio autem data his verbis: *Ego te mundo a peccatis tuis*, vel consimiliter, a pluribus censetur insufficientis. Et peccaretur mortaliter, ut etiam extra casum necessitatis voluntarie relinquendo *Ego & in Nomine Patris &c.* at nequidem veniale est aliarum precum rationabilis omisio; *ibid.* num. 8. 9.

Assignatur digna praxis servanda in usuali admissione Sacramenti Poenitentiz, uti quoque in urgente gravi necessitate; *ibid.* num. 10. 11.

Abolutionis verba non præcise, & nude indicant, & declarant poenitentem esse a Deo absolutum, sed vere, & per modum sententiz judicialis important abolutionem poenitentis a peccatis loco Dei a Confessario velut a Iudice pronuntiatam; aliter invalida est; *ibid.* num. 12. 13.

Reprehenditur facilitas Auctoris hac in re definienda; *ibid.* in Nota sub num. 13.

Abolutio nequit dari absenti per nuncium, nec per litteras, at ab uno potest dari pluribus simul, & abolutio esset virtualiter multiplex &c. *ibid.* num. 14. 15. 16.

Similiter potest dari abolutio uni a pluribus simul, sed illicite, exceptis quibusdam casibus; *ibid.* num. 17. 18. 19.

Formula Abolutionis dandæ in articulo mortis omnibus Personis utriusque sexus trium Ordinum S. P. N. Francisci, & Benedictionis Papalis dandæ prædictis quatuor anno diebus, quibus maluerint; Vide verb. *Indulgentia* art. 5. num. 65. 66.

Formula Abolutionis Generalis dandæ omnibus supradictis, Personis in solemnitatibus, seu Festis Domini Sabaoth, B. M. Virginis, Omniumque Sanctorum, & Apostolorum Petri & Pauli, S. Patris Francisci, S. Clare, per totam maiorem Hebdomadam, & in Festo S. Catharinæ Virginis & Martyris; *ibid.* num. 68.

Alia quoad Abolutionem; Vide verb. *Confessarius* art. 1. num. 87. & seqq.

ABSTI.

ABSTINENTIA.

Abſtinentia a carnibus eſt præcepta pro omnibus diebus Veneris, & Sabbati, pro Quadrageſima, pro Quatuor anni temporibus, & variis vigilis; Vide verb. *Abſtinentia num. 1. 2. 3. 4.*

Si Vigiliæ incidunt in die Dominica, non ſit in ipſis abſtinentia, ſed anticipatur in Sabbato, ut etiam anticipari debet feria 4. vigilia S. Joan. Bapt. ſi cadat in die Corporis Chriſti; e contra autem, ſi vigilia S. Matthæ occurrat ultiona die Bacchanalium; *ibid. num. 7.*

Si Nativitas D. N. J. Chriſti accidat in die Veneris, diſpenſantur omnes ab abſtinentia carnis, exceptis iis, qui tenentur voto, vel Regulari obſervantia. *ibid. num. 8.*

Tempore Quadageſimæ adeſt præceptum abſtinentiæ, nedum a carnibus, ſed etiam ab ovis, & lacticiis; *ibid. num. 9.*

Abſtinentia nimia a cibo, vel potu, vel ſomno impediens aliquem, ne poſtea ſuis poſſit fungi Officiis, eſt mala, & peccaminofa, *ibid. num. 10.*

Abſtinentia ab omni cibo, & potu ultra terminum naturalem ſeptem, aut novem, aut ad ſummum undecim dierum in iis, qui vitæ ſanctiſimonia excellunt, conſtituta facti veritate, cenſenda eſt ſuperaturalis, & miraculoſa, ac dari poteſt etiam naturaliter; *ibid. num. 11. ad 14.*

ABUSUS.

Abuſus præſupponit uſum; & abuſi quid ſit, ac quid abuſus ſibi mereatur; Vide verb. *Abuſus num. 1. 2.*

Abuſus eſt facere Proceſſionem cum Sanctiſſimo Sacramento de nocte feria quinta, & ſexta majoris hebdomadæ; *ibid. num. 3. & verb. Proceſſiones num. 63.*

Abuſus eſt, ut Superior Monaſterii, licet habeat Jurisdictionem ſpiritualem, & temporalem, faciat ante fe deſerri Crucem more Archiepiſcoporum; *ibid. num. 4.*

Abuſus eſt, ut Canonici Clericus, vel Subdiaconus antiquior præferatur Canonico Presbytero moderniori; *ibid. num. 5. & verb. Canonici art. 7. num. 23. & 31.*

Abuſus antiqui qualiter eliminandi? *ibid. num. 6. & in Collect. Decretorum, in hoc Tomo VIII. num. 1368.* Nec non ſecularium, ac Clauſtralium abuſus enumerantur; *ibid. num. 7. 8. 9.*

ACCEPTILATIO quid ſit, & quando valeat? Vide verb. *Solutio a num. 41. ad 45.*

ACCEPTIO Perſonarum.

Acceptio Perſonarum quid ſit: Vide verb. *Acceptio perſonarum num. 1. & 4.*

Qui in judiciis, concuſſibus &c. anteponit unum alteri, & illi conſert, quod illi ex merito juſtitia debetur, committit grave peccatum acceptiſſionis perſonarum; *ibid. num. 2.*

Ad peccatum acceptiſſionis perſonarum; neceſſarium eſt, quod res uni potius, quam alteri debeatur qualicumque juſtitia debito; *ibid. num. 3.*

Querele Bracharenſis Archiepiſcopi coram PP. Tridentinis contra acceptiſſiones Perſonarum in Beneficiis Eccleſiaſticis conferendis, *ibid. num. 5.*

Peccant contra juſtitiam diſtributivam qui omiſſo digniore eligunt dignum per acceptiſſionem perſonæ, *ibid. num. 6.*

Patroni etiam laici omiſſa acceptiſſione perſonæ eligere tenentur digniorem; *ibid. num. 7.*

In foro tamen externo ad evitandas lites præſentatio Patroni per acceptiſſionem perſonæ de digno omiſſo digniore irritari nequit; *ibid.*

Unde deſumenda ſit major capacitas, & quomodo de ea inquirendum ad vitandam perſonarum acceptiſſionem, ut beneficium digniori conſeratur; *ibid. num. 8.*

Quam grave delictum ſit acceptio perſonarum in collatione Beneficiorum; *ibid. num. 9.*

ACCESSIO.

Accessio, ſeu adjunctio quando dicatur pro acquirendo rerum dominio; Vide verb. *Dominium art. 3. num. 13. & ſeq.*

Si annulo accedat, ſeu conjungatur gemma, ſi veſti luteantur porpura, gemma, & porpura ſpectabunt ad Dominum illius, cujus erat annulus, & veſtis, cum obligatione tamen reddeudi alteri æſtimationem rei ſuæ; *ibid. num. 55.*

Alia quoad Jus Accessiſſionis, Vide *ibid. a num. 56. ad 69.*

ACCESSORIUM.

Accessorium naturam ſequi congruit Principalis, ac idem utriuſque judicium; Vid. verb. *Accessorium num. 1. & 2.*

V 2

Quo-

Quomodo Accessorium a Principali in diversis casibus & circumstantiis distinguitur; Vide *ibid. num. 7. ad 12.*

Accessorium non alterat principalem dispositionem, sed illi omnino famulatur, ac videtur concessum, cui est concessum principale; *ibid. num. 3. & 4.*

Accessorium non tenet, si non tenet principale, ad quod sequitur, & corruit principali deficiente; *ibid. num. 5. & 6.* Ea enim omnia, quæ accessorii locum obinent, omnino extinguuntur, ubi principalis causa vel ab initio, vel ex post facto non subsistit; *ibid. in nov. add. num. 13. ad 15.*

Quandoque tamen fallit regula isthæc; *ibid. num. 16. ad fin.*

ACCUSARE qui possit, vel non?

Exceptis quibusdam infra assignandis, omnes accusare possunt criminaliter in causis propriis: In defendendis injuriis sibi illatis; & de morte suorum propinquiorum: In crimine Hæresis, Sacrilegii, Veneficii, seu Magiæ, Assassinii, & Grassationis per vias publicas, Falsæ Monetæ, Simonie, Læsæ Majestatis, similibusque aliis criminibus atrocissimis; Vide verb. *Accusare a num. 1. ad 9.*

Non possunt tamen neque in supradictis accusare, Primo mente capti, & insensati. 2. Excommunicati. 3. Capitales inimici. 4. Clerici, & Religiosi, præsertim si esset infirmitas pœna sanguinis; *ibid. num. 10. ad 13.*

Clerici tamen, si pro agenda sua, & suorum injuria, vel pro utilitate, & defensione suæ Ecclesiæ esset necessaria accusatio, debent expresse protestari contra pœnam sanguinis ad evadendam irregularitatem; *ibid. num. 14.*

In aliis causis, & criminibus accusare non possunt; Primo excommunicati. 2. Infantes, viles, & criminosi. 3. Pagani, Hæretici, & Judæi non possunt Christianos accusare. 4. Inimici capitales, & graves. Item cohabitantes, & frequenter verantes cum inimicis accusati. 5. Omnes illi, qui subornati alias falsum testimonium dixerunt, vel pecuniam ad accusandum, vel non accusandum acceperunt, sicuti etiam pauperes non notæ bonæ famæ. 6. Jam accusati de aliquo delicto, nisi prius se innocentes probaverint. 7. Liberi accusare non possunt Parentes, nec e contra. Nec Fratres, nec Sorores Fratres, nec Sorores adinvicem, nec Liberti Patronum, aut ejus Heredem. 8. Clerici, & Re-

ligiosi, qui tamen possunt accusare suum Prælatum. 9. Furiosi, & mente capti. 10. Impuberes seu pupilli, & mulieres. 11. Milites, & Magistratus. 12. Laici non admittuntur ad accusandos Clericos, nisi tamen Laicus injuriam sibi, & suis a Clericis illatam prosequatur; *ibid. num. 15. ad 29. & num. 34. & seq.*

Inter eos, qui accusare non possunt, sunt infames infamia Juris: *ibid. num. 33.*

Pauperes accusare non possunt etiam bonis moribus sint præditi; *ibid. num. 34.*

Filium familias accusare posse, dummodo Pater consentiat, nonnulli sentiunt; *ibid. num. 35. & seqq.*

Servi de iis tantum criminibus accusare possunt, de quibus permixtum est omnibus accusare; *ibid. num. 38.*

Num servo permixtum quoque sit accusare Dominum de suis criminibus, de quibus permixtum est omnibus accusare; *ibid. num. 39.*

Num familiares & domestici, adeoque & uxor accusare possunt Patrem familiæ, & maritum; *ibid. in nov. add. num. 42. & seqq.*

Cujusnam ætatis esse debeat Accusator; *ibid. num. 41. & seqq.*

Parochiani, & Patronus Ecclesiæ de crimine civiliter agere possunt contra Rectorem Parochiæ, vel Beneficiæ, ut amoveatur a Beneficio; *ibid. num. 30.*

Singulares qualitates requiruntur in illo, qui Episcopum accusare intendit; *ibid. in add. num. 45.*

ACCUSARI qui possint, vel non?

Accusari non possunt; Primo infantes, furiosi, & mente capti; & quid de Minoribus doli capacibus? Vid. verb. *Accusari n. 1. 2. & 3.*

Secundo accusari non possunt nec illi, qui ante plures annos delictum commiserunt, & illud jam præscripserunt, exceptis tamen quibusdam; *ibid. num. 2. ad 6.*

Tertio semel accusati, & jam absoluti iterum accusari non possunt de eodem crimine: adjectis tamen habenda advertentia; *ibid. num. 7. 8.*

Quarto absentes non possunt accusari, & sententiarum; possunt tamen accusari, ut a Judice legitime citentur; *ibid. n. 9.*

Quinto accusari non possunt Magistratus temporales, vel Præfides, aut Legati Provinciarum durante eorum officio, nisi delinquant circa officium, vel crimen notorium sit; *ibid. num. 10. & num. 14.*

Sexto

Sexto accusari non possunt Christiani ab Infidelibus, Hæreticis, & Judæis; nec denique accusari possunt, qui superiorem se non agnoscunt; & Accusatio contra Prælatos, seu Superiores non de facili admittenda. *ibid. n. 11. 12. 13.*

Si crimen pluribus Legibus vindicetur, accusatus ex una lege, accusari & reus fieri non potest ex alia ob idem crimen admittendum. *ibid. num. 15.*

Servi accusati de delicto non sunt immunes ab extraordinaria pœna, si crimini sit annexa pœna, quæ folos Cives & liberos afficere potest; *ibid. num. 16.*

ACCUSATIONIS definitio & etymon; Vide verb. *Accusare*, num. 31.

ACCUSATOR ad quid teneatur?

Accusator tenetur se subscribere ad pœnam talionis, & tenetur probare crimen, quod obijcit, ac subire pœnam talionis; Vide verb. *Accusator* num. 1. 2. 3.

Istis tamen nostris temporibus videtur hanc pœnam talionis abisile in defuetudinem; Si quis tamen esset convictus, quod innocenter vere, & malitiose accusasset, deberet adhuc puniri pœna talionis; Vide *ibid. num. 4.*

Accusator nedom iu scriptis tenetur dare accusationem, sed præter scripta debet in persona se conferre ad Judicem, nec libello jam oblato potest amplius desistere ab accusatione; bene vero ante; *ibid. num. 5. 6. 7.*

Accusator tenetur ad expensas, si accusatus se se purget; & ob pecuniam puniendus est exilio, vel durius, & tenetur restituere, nec unquam potest esse Judex aut testis; *ibid. num. 8. 9.*

Accusans Clericum, si non probat per tres, vel saltem duos testes, excommunicatur; *ibid. n. 10.*

Tria, & quænam erant, quæ olim ab accusatore de jure Romanorum præstari debant; Vide *ibid. num. 11.*

Onus incumbit accusanti probandi delictum, & quomodo illud probetur; *ibid. num. 12.*

Quænam pœna esset ex Sen. C. Turpilianis iis, qui oblato in libello accusationem deserebant; *ibid. num. 17. & seqq.*

A Sen. C. Turpilianæ exceptæ feminæ minores; *ibid. 19.*

ACCUSATUS.

Accusatus fatigandus non est, si accusator non sit legitimus, nec puniri, nisi convincatur; Vide verb. *Accusatus* n. 1. & 2.

Accusatus non potest alium accusare, nisi prius se purget a crimine, & pendente accusatione non potest esse testis, nec tenetur respondere, nisi vocetur; *ibid. num. 3. 4. 5.*

Accusato danda sunt omnia capitula, in quibus accusatur, nomina, & dicta testium, ut possit se defendere, excepto casu hæretici; *ibid. num. 6.*

Accusatus, etiam si sit convictus, vel accusator deficiat, adhuc tenetur se purgare canonice; & tunc, si deficiat, habetur ut reus; *ibid. num. 7. 8.*

Bona fama accusati, non solum facit præsumptionem innocentie, sed abstergit præsumptionem contrariam; *ib. n. 9.*

Accusatus non tenetur veritatem fateri Judici; etiam si interrogetur sub juramento, quando non servato juris ordine hic dato interrogat; *ibid. num. 10. 11.*

Accusatus tenetur fateri crimen Judici legitimo, & servato juris ordine interroganti, & præcipienti sub juramento de dicenda veritate, maxime in delictis non inferentibus pœnam capitalem &c. *ibid. num. 12. ad 16.* Quinimo et si de inferentibus pœnam capitalem sit causa. *ibid. num. 18. ad 24.*

Accusatus, seu reus, qui crimen semel negavit injuste, & cum juramento, non tenetur illud confiteri post latam sententiam, vel saltem ante, aut in articulo mortis; *ibid. num. 24. ad 28.* Illud teneri probabilius est. *ibid. in not. noviss. ad num. 28.*

Accusatus, seu reus, qui metu vel vi tormentorum mentitus sibi falsum crimen imposuit, ob quod sit morte plectendus, tenetur se retractare, si hoc prodesse queat; secus autem si e converso; & quid ei consulendum; *ibid. num. 29. 30.*

Accusatus ex præsumptione falsa, a Judice interrogatus non tenetur confiteri propositionem veram, ubi ista confessio, condemnandus esset in foro externo de crimine, ad debito, ad quod revera in foro conscientie non tenetur; *ibid. n. 31. ad 42.*

Accusatus, seu reus interrogatus a Judice; ut sub juramento dicat, quantum mercis v. g. apud se retineat, excusatur ex perjurio, etiam si cum juramento neget partem mercis, ne solvat gabellam evidenter injustam, sup.

supposito quod in iis circumstantiis non interrogetur legitime; *ibid. num. 43.*

Judex non potest ab accusatis, seu reis criminaliter inquisitis exigere juramentum, dum judicialiter uti principales examinantur; Vide verb. *Juramentum art. 1. num. 56. verb. Judex num. 65. & verb. Rursus num. 26.*

In pluribus erravit Auctor in hac materia, quæ a Correctore, refellendo contraria, reprehenduntur, *ibid. in Notis verb. Accusatus sub n. 55.*

Accusatus de crimine publico æ jure civili prohibetur accusare non modo accusantem, sed etiam illius Filium, Patrem, vel Matrem; *ibid. num. 44.*

Quando aliquis de uno crimine accusatus & absolutus iterum de eodem accusari valeat, nec ne, *ibid. num. 44. ad 47.*

Accusatus & absolutus in ecclesiastico foro potest iterum in foro laicali accusari, quoties delictum sit mixti fori; *ibid. num. 48.*

Intra quantum tempus Accusatus & absolutus ab observatione iudicii iterum accusari possit novis detectis argumentis; *ibid. num. 49. & 50.*

Ab accusato facienda est super delicto transactio cum omnibus habentibus jus accusandi, ut ita vitetur periculum novæ accusationis; *ibid. num. 51. & segg.*

Accusatus morte, vel alia corporali pœna plebæ non potest, si transactio rite sit inita inter accusatum & accusatorem lite pendente ante sententiam, vel saltem pendente appellatione; *ibid. num. 52. & seg.*

ACCEDIA.

Accedia ut sic tripliciter sumi potest, & assignatur, solum tertio modo sumpta esse peccatum; Vide verb. *Accedia num. 1. 2.*

Accedia tertio modo capta quid sit, & quotupliciter accipiat; *ibid. num. 3. ad 6.*

Accedia generaliter sumpta potest esse peccatum mortale, vel veniale, & assignatur quando unum, & quando alterum; & specialiter accepta est ex genere suo mortale, si plene voluntaria; potest tamen quandoque esse solum veniale; *ibid. num. 7. ad 9.*

Accedæ filiæ sunt Malitia, Rancor, Pusillanimitas, Desperatio, Torpor, & Evagasio; ac omnium quidditas, & peccati qualitas aperitur; *ibid. num. 10. ad 16.*

ACOLYTHATUS.

Acolythatus quid sit, quæ ejus materia & forma; quando instituitur, & quæ metas ad ipsum? Vide verb. *Ordo art. 1. a num. 37. ad 39. & art. 2. num. 39.*

ACOLYTHUS.

Acolythos idem ac Ceroferarius, ejusque assignatur Officium; Vide verb. *Acolythus num. 1. 2. 3.*

Acolythi unde dicti; *ibid. num. 9.*

Quodnam olim fuerit Officium & munus Acolythorum; *ibid. & num. 10. & num. 11.*

De antiquitate Acolythorum; *ibid. num. 2.*
Acolythi, sive alii Clerici in Minoribus non sunt assumendi ad cantandam Epistolam, vel Evangelium, etiamsi sit penuria Diaconorum, & Subdiaconorum, & contra facientes debent puniri; *ibid. num. 4. ad 6.*

Acolythus, seu alius Clericus, qui solemniter cantat Epistolam cum Tunica, & reliquis sacris vestibus, sed alique manipulo debet petere dispensationem irregularitatis ad cautelam, & idem est de non Diacono, qui cantat Evangelium sine stola; *ibid. num. 7.*

ACTIO.

Actio Commodati, & actio contraria Commodati quid sint, & quibus competant; Vide verb. *Commodatum a num. 29. ad 35.*

Actio Empti & Venditi quid sit, & quibus competat; Vide verb. *Emptio art. 1. a num. 1. ad 6.*

Actio Redhibitoria, & actio Estimatoria quid sint, ad quæ deutor, & quibus competant; Vide *ibid. a n. 16. ad 22.*

Actio locati, & Conducti quid sit, ad quæ deutor, & quibus competat; Vide verb. *Locatio a num. 82. ad 84.*

ACTOR.

Actor dicitur is, qui petit, & ad iudicium provocat, eis incumbit onus probandi, & eo non probante, Reus absolvitur; Vide verb. *Actor num. 1. 2. 3.*

Actor petens rem ex certa causa, si causam non probet, succumbit; non tenetur tamen jurare, si plene probet; *ibid. num. 4. 5.*

Actor tenetur sequi forum rei, & non potest mitti in possessionem, absente reo, nisi causa

sa custodiz, si lite non contestata, reus est contumax; *ibid. num. 6. ad 8.*

Actor obtinens possessionem coram Judice non tenetur coram eo respondere de proprietate, si sit alterius rei; *ibid. num. 9.*

Actore, & reo ejusdem Civitatis existentibus nentes conveniatur extra eam; *ibid. num. 20.*

Actor non admittitur ad litigandum, nisi det libellum in scriptis, & citatus non comparens in termino, teneatur ad expensas eoque factas a reo; *ibid. num. 11. 12.*

Actor non potest exigere a reo scripturas contra reum, & ei non licet, quod nec reo licet; *ibid. num. 14. & num. 17.*

Actor excommunicatus non potest agere; Imo a Judice est repellendus ex officio, etiamsi reus non opponat; Potest tamen in judicio conveniri, & debet per alium in judicio respondere; *ibid. num. 15. 16.*

Favorabiliores in jure sunt rei, quam actores, & in quibus præstent rebus; Vide *ibid. num. 17. 18.*

Actoris conditio in causa melior fieri potest post litis contestationem, nequaquam deterior; *ibid. num. 19.*

Actor nequit a judicio incepto pro libitu desistere; *ibid. num. 20.*

In judicio in vim *Legis Diffamari*, is, qui primo provocat, est reus; *ibid. num. 21.*

Actor in libello debet obligationis causam deducere, & illum Judici offerre, & Reo, si ve Parti intimare; *ibid. num. 22.*

Si Actor instantiam deserat, non est audiendus nisi reo expensas obtulerit; *ibid. num. 23.*

Quando, & quomodo, si novum judicium instituit velit actor, teneatur expensas reo reficere; *ibid.*

A D A M.

Adám si hodie viveret, non posset cum aliquo Matrimonium contrahere; Vide verb. *Impedimenta Matrimonii artic. 1. numer. 43.*

Adám, & Eva quando, quomodo, & ubi formari, & varia alia de ipsis; Vide verb. *Mundus a numer. 24. ad 47.*

Adám, & Eva qua die, & hora comederint de fructu vetito, qua item expulsi sint de Paradiso; *ibid. num. 43. ad 45.*

Adám, & Eva a Paradiso ejecti, quam regionem incoluerint, & ubi tomulati fuerint; *ibid. a num. 52. ad 55.*

Adám, & Eva quot filios genuerint; *ibid. num. 49.*

ADJUNCTI.

Pro Adjunctis debent initio conjuslibet anni eligi a Capitulo duo de gremio Capituli, ad quid? Vide verb. *Adjuncti numer. 1.*

Electiioni Adjunctorum tamquam Conjudicum utrum assistat, an resistat jus commune; *ibid. num. 40.*

Unum tantum debet esse utriusque votum, & alter potest Episcopo accedere; & quid si ambo ab Episcopo discordent? *ibid. num. 2. ad 4.*

Capitulum Ecclesie in Cathedrali erectæ post Tridentinum, quæ prius non erat exempta, sed in omnibus Episcopo subjecta, nequit habere Adjunctos, seu Conjudices; *ibid. numer. 5.*

De mandato Concilii Tridentini tenetur Capitulum initio conjuslibet anni duos sui ipsius eligere, qui cum Episcopo contra Capitulares procedere debeant, & electi juramentum præstare tenentur; *ibid. num. 6. 7. 8.*

Si Capitulum uti supra non elegerit, potest Episcopus procedere per se solum; Dummodo prius illud moneat; *ibid. num. 9.*

Episcopo nolente, vel non valente contra Capitulares delinquentes procedere, non devolvitur Jurisdictio ad Adjunctos, nec contra istos nolentibus &c. devolvitur ad Episcopum, sed ad Superiorem; *ibid. 10. 11.*

Ut valeant sententiæ, & Decreta in casibus hujusmodi, sunt exprimenda, & pronuncianda sub nomine simultaneo Episcopi, & Adjunctorum; *ibid. num. 12.*

Solus autem Episcopus sine Adjunctis poterit in principio ad informationem summariam, & necessariam detentionem rei procedere in criminalibus ex incontinentia provenientibus &c. quando de fuga continetur, ac etiam solus potest, si totum Capitulum deliquerit; *ibid. num. 13. 14.*

Si reperiatur unus in Capitulo, qui non deliquerit, iste procedet simul cum Episcopo, cum restrictione tamen, quæ assignatur; *ibid. num. 15. 16.*

Potest etiam sine Adjunctis visitare Corpus Ecclesie Cathedralis, & Sacramentum, Reliquias, cæteraque ad Cultum Divinum destinata; *ibid. num. 17.*

Potest etiam visitando sine Adjunctis peccata, & excessus Capitularium corrigere, punire, & emendare; *ibid. num. 18.*

Potest etiam sine Adjunctis procedere in personas Capitulares delinquentes in exerci-

tio Curæ Animarum, quam obtinent extra Ecclesiam Capitularem; *ibid. num. 19.*

Potest etiam sine Adjunctis procedere ad privationem Canonicorum ex causa, quod Ordines suis præbendis annexos non susceperint. Vide *ibid. num. 20.*

Potest sine Adjunctis exigere rationem administrationis operum piorum ad Curam Capituli spectantium; Dummodo non procedat ad privationem, vel alias criminaliter in forma iudicii; *ibid. num. 21.*

Episcopus potest sine Adjunctis procedere contra Capitulares ob non rendendam, dummodo non procedat ad privationem; nec non alia sine illis potest, quæ referuntur; *ibid. num. 21. ad 26.*

Nequit Episcopus sine Adjunctis procedere contra Coadjutores Canonicorum Cathedralis, si ex forma Coadjutorie colligatur ipsi Coadjutori concessa fuisse omnia privilegia, quæ habent Canonici, & alia, quæ apponuntur; *ibid. num. 27. ad 30.*

Episcopus duarum Cathedralium conjunctarum potest in qualibet ipsarum maluerit tribunal erigere, ibique procedere in causis Capitularium cum suis respectivè Adjunctis non obstante consuetudine immemorabili in contrarium; *ibid. num. 31.*

Episcopus in Visitatione, & causis Capitularium potest uti suo proprio Notario; Dummodo non sit suspectus Capitulo, & assumere suum proprium Fiscalem, vel alium, si hic habeatur suspectus; *ibid. num. 31. 32. 33.*

Adjuncti possunt esse omnes, qui sunt de Capitulo, etiam dignitates obtinentes in eadem Ecclesia, licet Capitulares non sint; *ibid. num. 35. & 36.*

Adverte, quod in adjunctos eligi non possunt, nisi ii, qui vere sunt de Capitulo, unde Beneficiarii, qui assidè dicuntur eligi in adjunctos non possunt; *ibid. in nov. add. numer. 2. & 3.*

Adjuncti, si ea de causa sine fraude tempore Divinorum Officiorum absint, privandi non sunt quotidianis distributionibus; *ibid. num. 37.* Cum istis duobus adjunctis a Concilio præscriptis nedum Episcopus, sed etiam ejus Vicarius procedere potest contra Capitulares Sede vacante; *ibid. num. 38. 39.*

Recusato Vicario Capitulari, non sunt ei pendi adjuncti, sed recurrendum est ad Capitulum, ut eligat arbitros pro cognoscendis causis suspicionum, & alteri non suscepto causam deleget; *ibid. num. 43.*

Alia vide tom. 8. in *Appendice. Resolut. in Guesnen. Gerunden. Exemptionis.*

ADMINISTRATIO, ADMINISTRATOR.

Ordinarii locorum possunt exigere juramentum de fidelitate administrandi ab Administratoribus locorum, & legatorum piorum, ac rationes, & computa administrationis, etiam Testator id inhibuerit. Vide verb. *Administratio, Administrator num. 1. ad 5.*

Ab Ordinariis potest ordinari, quod Administratores locorum piorum singulis annis rationem reddere teneantur, etiam de iis, qui de Juris communis dispositione visitari non possunt; *ibid. num. 6. 7.*

Administratores piorum Locorum etiam exemptorum nullam rationem reddentes Episcopo posthac eam reddere tenentur, & quod si eam aliis reddere consueverunt; *ibid. nu. 8. 9.*

Ordinarii possunt compellere Syndicos, & Ministros Monasterii Monialium Regularibus subiecti ad exhibendos libros receptorum, & expensarum dicti Monasterii pro redditione rationis administrationis bonorum illius, etiam sine præsentia Ministri Provincialis, cui subest dictum Monasterium, quatenus interpellatus recuset interesse; *ibid. a num. 10. ad num. 11.*

Redditio rationis administrationis danda est Ordinariis etiam a locis, quæ sunt sub immediata Regum protectione, & ad hoc ut sint immunita a Visitatione Ordinariorum, debent esse talia a primæva sua fundatione; *ibid. a num. 12. ad 18. & verb. Confraternitates artic. 3. numer. 6. ad 8. & 11. ad 13.*

Ordinarii possunt cogere quoscunque Administratores piorum locorum, & Ecclesiarum; imo etiam Canonicos Cathedralis ad exhibendos libros, & qualiter; *ibid. num. 19. 20. verb. Confrat. art. 3. num. 9.*

Et ad finem reddendi fideliter quotannis suos computes, & rationes tenentur omnes Administratores conficere librum rationum, qui contineat data, & accepta &c. *ibid. nu. 21. 22. 23.*

Nec possunt ipsi Administratores exhibitionem librorum, & redditionem rationum faciendam Episcopo efugere, prætextu quod soliti fuerint ipsos computes, & rationes reddere aliis, & qualiter procedi possit, si male se gesserint; *ibid. num. 24. 25.*

Pro labore autem revisionis &c. nequeunt Episcopi aliquam mercedem, seu propinam exigere.

exigere, non obstante quacunque contraria consuetudine; *ibid. num. 26.*

Regulares non debent, nec possunt esse Administratores bonorum temporalium Monasteriorum Monialium etiam sub subiectarum; *ibid. a num. 27. ad num. 30.*

Episcopus per se exigere potest, immo debet rationem administrationis a Vicario Capitulari, & ab omnibus Officialibus, seu Administratoribus, Sede vacante a Capitulo deputatis, ac illos in aliquo delicto repertos punire, & juxta multos scienter, & negligenter omittens non est immunis a gravi culpa; *ibid. num. 31. 32. 33.*

Designato a S. Sede Minore XXV. annis in futurum Ecclesie Præfulem, eidem Administrator tam in Spiritualibus, quam in temporalibus deputatur; *ibid. num. 34.*

Quænam sint facultates hujus Administratoris; *ibid. num. 35. & seqq.*

ADMIXTIO, seu commixtio pro acquirendo rerum dominio, quid sit, & qualiter differat a Confusione? Vide Verb. *Dominium art. 3. num. 72. 73.*

Assignatur prima regula ad dignoscendum, ad quem spectet rerum dominium in Admixtione, *ibid. num. 76. & alia ad rem, ibid. num. 77. ad 84.*

ADOPTIO quid, & quotuplex sit? Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 1. a num. 74. & verb. Patria potestas a num. 19. ad 33. ubi multa ad rem.*

A D O R A T I O.

Adoratio, seu cultus quid sit; Vide verb. *Veneratio Sanctorum num. 34.*

Adoratio, seu Cultus, alia est mere civilis, seu Politica, & alia Sacra, seu Religiosa, & quæ utraque sit; *ibid. num. 35.*

Adorationis Sacra, seu Religioſæ tres sunt species, nempe Latriæ, Hyperdulæ, & Dolæ, & quæ singulæ sint: Item alia absoluta, & alia respectiva, *ibid. num. 36. ad 40.*

ADVENÆ, quibus legibus obligentur; Vide verb. *Lex art. 3. a num. 28. ad 48.*

ADULTERIUM quoad ejus esse, & divisionem.

Adulterium quid sit, & quotuplex; Vide verb. *Adulterium art. 1. num. 1. & 2.*

Item quid, & unde dictum Adulterium, *ibid. num. 8.*

Quisnam Adulter & stuprator Jure Romanorum. *ibid. num. 9.*

Ecclesiæ Patres a marito quoque Adulterium in inuptam committi consiliterunt. *ibid. num. 10.*

Distinctio adulterii duplex & simplex in foro fori nullam vim habet. *ibid. num. 11. 12.*

Adulterium dividitur etiam in verum, & præsumptum, *ibid. num. 13.*

Adulterium si sit duplex, est necessario in foro Confessione aperiendum, & qui concumbit cum conjugata, etiam consentiente marito, committit adulterium; ut etiam qui accedit ad suam uxorem putans se accedere ad alienam, *ibid. n. 3. 4. 5.*

Conjux in actu conjugali cum sua se morose delectans in alia vel præſente, addit speciem adulterii in Confessione explicandam; & adulterium etiam concupiscentia committitur, *ibid. num. 6. 7.*

Quomodo a Lege Julia de Adulteriis puniebatur ille, qui sive suæ, sive alienæ Ancillæ jungebatur, *ibid. num. 14.*

Cum libertivis iure Rom. adulterium committitur, *ibid. num. 16.*

De adulterio cum vili femina, *ibid. nu. 17.*

Cum uxore injusta an adulterium committatur; & quænam sit apud Romanos injusta uxor; *ibid. num. 18. & seq.*

Cum aliena Concubina Adulterium non est; *ibid. num. 21.*

An cum sponsa adulterium committatur; *ibid. num. 22.*

Siquis se junxerit cum ea, quam bona fide putabat solutam esse, quomodo vere nupta esset, Stupri non adulterii reus est, & contra; *ibid. num. 23. & 24.*

Si quis duas simul uxores duxerit, num Stupri, vel adulterii species dicatur; *ibid. num. 25.*

Multi licet adulteri non sint, puniuntur tamen adulterii poena; *ibid. num. 27.*

ADULTERIUM quoad ejus poenas.

Adulterium semper fuit positum gravissimis poenis, quæ assignantur. Vide verb. *Adulterium art. 2. a num. 1. ad num. 6.*

De variis apud varias gentes Adulterii poenis, & præsertim apud Romanos. *ibid. num. 15. & seqq.*

Quibus poenis adficerentur Adulteri medio ævo; *ibid. num. 24.*

Ho.

Hodie pro adulterio poenae plerumque leviores; *ibid. num. 25.*

Clericus adulter non modo deponitur; sed etiam in Monasterium detruditur; *ibid. num. 25.*

Jure Canonico auferitur adultero jus exigendi debitum conjugale, & conceditur, quod innocens possit facere divortium quo ad thorum, & habitationem; Dummodo fiat auctoritate Judicis Ecclesiastici; *ibid. num. 7. 8.*

Propter adulterium adhuc uxor privatur dote, & maritus adulter donatione propter nuptias, sive dotalitio; *ibid. num. 9.*

Per Jus Canonicum correctum est Ius Civile; Hinc non licet patri, aut marito occidere adulterum deprehensum in fragranti cum filia, aut uxore adultera; *ibid. num. 10. ad 13.*

Maritus occidens propria auctoritate uxorem adulteram, neque excusatur totaliter a delicto etiam a Jure Civili, sed poena adhuc afficitur aliqua; *ibid. num. 14.*

De iactura rei familiaris uxoris, vel mariti in adulterio deprehensi; *ibid. num. 26. & seqq.*

Recensentur causae, propter quas mulier adultera non amittit dotem; *ibid. num. 32. ad 39.*

Adulterii accusatio quando perimatur; *ibid. num. 40.*

Si mulier commissio Adulterio defuncta sit, & heredes ejus dotem repetant, maritus contradictionis modo obijcere adulterium potest, atque ita dotis lucrum sibi tueri; *ibid. num. 42.*

An marito mulieris in adulterio deprehensae praedefuncto ante institutionem actionem, illius heredes repellere possint adulteram dotem repetentem; *ibid. num. 43.*

An exponenti querelam criminalem adulterii a principio, competat civilis actio pro lucro dotis; *ibid. num. 45.*

De potestate patris vel mariti occidendi in adulterio deprehensum, vel deprehensam; *ibid. num. 46.*

De accusatione adulterii, & effectu sententiae; *ibid. & in verb. Divortium.*

ADULTERIUM quoad casus, in quibus propter ipsum nequit fieri divortium.

Primo nequit fieri divortium propter commissum adulterium, si uterque conjugum illud commiserit. 2. Si ipse maritus prostituat uxorem, vel uxor cum consensu mariti adul-

terium committat. 3. Si mulier nuptis alteri, ex quo vere creditur maritum suum fuisse mortuum. 4. Si uxor ex errore concubuit cum altero viro latenter in ejus lectum ingressa putans esse suum verum maritum, & contra. 5. Nequit fieri divortium propter adulterium commissum a muliere vi oppressa, & omnino involuntaria. 6. Si post adulterium vir sibi reconciliavit uxorem, vel uxor virum petendo, & reddendo debitum; Vide verb. *Adulterium art. 3. a n. 1. ad 8.*

An in casu, quo Maritus male, & injuste tractet uxorem, negando ei alimenta, & debitum conjugale, eamque ex domo expellendo, & tunc ipsa adulterium committat, possit ipse Maritus divortium facere; *ibid. num. 9. & 10. & in verb. Divortium.*

ADULTERIUM quoad varia respectu Adulteri, & Adulterae.

Adulter accusatus de adulterio, lite pendente, non est privandus possessione, si tamen lite non contestata est contrarium, potest excommunicari. Vide verb. *Adulter art. 4. n. 1. & 2.* Adulter tenens concubinam pulsa uxore, vel ea retenta, si maritus eam non pellat, sed adhuc cum ea adultere vivat, debet excommunicari; *ibid. num. 3.*

Adulter, qui ut suam libidinem libere, & sine obice expleat, procurat carcerari maritum alicujus, vel consanguineos mulieris, est ultimo supplicio puniendus, & adulterans cum Judaea, vel Gentili excommunicatur; *ibid. num. 4. 5.*

Adulter emendatus potest negare debitum, & dimittere uxorem, quae perseverat in adulterio, & non vult se emendare, imo tunc tenetur eam dimittere; *ibid. num. 6. 7.*

Adultera nec etiam mortuo marito potest Matrimonium contrahere cum suo adultero, potest tamen post poenitentiam; Dummodo non fuerit causa mortis sui viri; *ibid. num. 8. 9.*

Olim de Civili & Canonico jure absolute prohibetur nuptiae inter adulterum & adulteram; *ibid. num. 16. 17. 18.*

Postea restringi cepit prohibitio ad quosdam casus, & quoniam sunt. *ibid. & seqq.*

Adultera post poenitentiam a viro recipienda est, & separata a viro propter adulterium perdit dotem, & dotalitium; & si impudice vivit, est punienda poena mortis; *ibid. n. 10. 11. 12.*

Explicatur Auctor; *ibid. num. 32. & 33.* Adultera occidens sortem animatum, seu naturam

tum infantem, excommunicatur, & punitur, ut homicida, & quid, si conjuges sint ambo adulteri, sed unus publice, & alter occulte; *ibid. num. 13. 14.*

ADULTERIUM quoad obligationem Genitorum ratione proles adulterinæ.

Genitores adulteri tenentur præstare alimentum proli adulterinæ, si ipsa non habeat unde aliunde sustentetur, quamvis per Jus Civile fuerit id vetitum; Vid. verb. *Adulter art. 5. num. 1. ad 4.*

Mater tenetur alere prolem primo triennio, & post hoc triennium tenetur eam alere pariter, donec proles sua industria se possit juvare; *ibid. num. 5.*

Adulter sciens prolem esse suam, si adultera sit impotens ad restitutionem, tenetur ipse restituere impensa in alenda prole adulterina, & filia dotanda, & compensanda damna, quæ filii legitimi in divisione hereditatis patiuntur, & quid in dubio; *ibid. numer. 6. 7. 8.*

Adultera non tenetur cum periculo vitæ, & magnæ infamiz manifestare prolem spuriam ad reparanda damna legitimorum, nec proles spuria tenetur credere Matri asserenti non esse legitimam; *ibid. num. 10. 11.*

Adultera quando tenetur manifestare prolem spuriam ad reparanda damna legitimorum filiorum; *ibid. num. 20.*

Lepida cautela a matre adultera adhibita, ne individuum prolem ex adulterio habitam indigitare compelleretur; *ibid. num. 21.*

Adultera tamen tenetur quantum in se procurare omni moliori modo, ut illatum damnum legitimis compensetur, & si nullo alio modo tale damnum compensari possit, tenetur proli spurie persuadere, ut statum Ecclesiasticum, vel Religiosum amplectatur; vel vitam cœlibem ducat; *ibid. num. 12. 13.*

Parentes, qui sine debitis modis, & cautionibus liberos suos exponunt clam ad Hospitalia, &c. graviter peccant, si possint aliter eis providere; Excusantur tamen a culpa, qui cum debitis cautionibus clam noctu exponunt ad Hospitalia ad vitandam infamiam, seu quia nequeunt eos alere aliter; *ibid. num. 14. & 15.*

Sed si divites sint, tenentur restituere Hospitali, seu loco pio, vel cuicumque alteri expensis in prolem suam factas; *ibid. num. 16. 17.*

An facta Thorii separatione propter ux-

oris adulterium teneatur maritus uxori inopi alimenta præstare; *ibid. num. 18. & 19.*

ADULTI quas dispositiones habere debeant ad recipiendum Baptismum valide, & fructuose; Vid. verb. *Baptismus art. 5. a n. 22. ad 34.*

ADVOCATI Officium quibus sit a Lege prohibita?

Advocati Officium exercere prohibentur Pagani, Hæretici, & Excommunicati, Minores 17. annis &c. Vide verb. *Advocatus art. 1. num. 1. & 2.*

Item Judices, vel Assessores non possunt in eadem causa esse Advocati, nec non Clerici in Sacris constituti, aut Beneficium ecclesiasticum habentes nequeunt in foro seculari Advocatum agere, nisi in causis, quæ assignantur; *ibid. num. 3. 4.*

Item Monachi, & Religiosi omnes, etiam Canonici Regulares, nisi pro utilitate sui Monasterii, & accedente simul mandato proprii Prælati Regularis; *ibid. num. 5.*

Alii præterea sunt, qui Advocati munus exercere nequeunt, quos Vide; *ibid. num. 8. & seqq.*

Advocati, qui postulare prohibentur ob honorem, ne litigatorum quidem consensu postulare possunt; *ibid. num. 9.*

Is, cui uno in loco Judicis decreto Advocatum esse interdictum sit, alio in loco & coram alio iudice non prohibetur postulare, nisi concurrat infamiz nota; *ib. nu. 10.*

In foro autem Ecclesiastico possunt Advocatum agere Clerici in Sacris, & Beneficiati etiam pro Laicis, nunquam tamen pro extraneis contra Ecclesiam, a qua est Beneficium; *ibid. num. 6. 7.*

De Clerico, qui Advocati munus contra Ecclesiam exercet; *ibid. num. 12. & seqq.*

De Advocatis Ecclesiarum; *ibid. num. 16.*

ADVOCATUS quid in exercitio sui Officii licite possit, vel non?

Quid licitum vetitumque sit Advocatis; Vide verb. *Advocatus art. 2. num. 31.*

Advocatus non potest suscipere patrocinium causæ, quam cognoscit esse injustam, alias graviter peccat, & tenetur ad restitutionem &c. *ibid. art. 2. num. 1. & 2.*

Et si causa Clientis a principio videbatur Advocato justa, vel saltem probabilis, aut dubia, & in progressu cognoscat esse injustam,

nam, tenetur statim eam deferere, & Clientem suum inducere, ut a lite desistat, aut cum parte adversa componat, abique tamen ejus damno; *ibid. num. 3. & 4.*

Advocatus, qui propter negligentiam suam, ignorantiam, vel imprudentiam, causam a se susceptam male defendit, tenetur etiam ad restitutionem, & mortaliter peccat, si cum non sit idoneus, Officium Advocati exerceat; *ibid. num. 5. & 6.*

Sicuti etiam mortaliter peccat, & ad restitutionem tenetur, si causam sui Clientis pro vitibus non defendat, & omittat negligenter, aut malitiose adducere jura, & fundamenta ad causam facientia, & necessaria; *ibid. num. 7.*

Advocatus, qui contra debitam fidelitatem de regit adversario secreta, & fundamenta causae sui Clientis, peccat mortaliter, & tenetur ad restitutionem, si propter hoc Clientis perdidit causam, quam fuisset victurus; *ibid. num. 8.*

Imo Advocatus aperiens adversario secretas scripturas, & alia secreta sui Clientis dicitur falsarius; & graviter peccat utrique parti simul, & semel interveniens, aut si in eadem causa velit esse Advocatus, & iudex; *ibid. num. 9. ad 12.*

Item peccat graviter Advocatus adducens scienter falsas Leges, vel abrogatas, vel bonas malitiose in falsos sensus detorqueus, falsas scripturas, aut falsos testes producens, imo scienter uiens falsis pro veris, falsi crimen incurrit; *ibid. num. 13.*

Item peccat Advocatus plures causas accipiens, quam juxta vires expedire possit, nisi Clientes de hoc moniti, attenta eximia Advocati peritia, sint contenti; *ibid. num. 14.*

Advocatus graviter peccat, & ad restitutionem tenetur, si cum praedictio Clientum causarum expeditiones notabiliter ipsis inuitis differat, vel falsis cavillationibus innixus quærat superfluas, & non necessarias dilationes in gravamen partis; *ibid. num. 15.*

Imo in causa Matrimoniali Advocatus procurans, ut causa malitiose differatur, vel ut Matrimonium non fortiaur effectum, excommunicatur; *ibid. num. 16.*

Advocato non licet pacisci cum suo Cliente de quota litis, idest de dimidia, tertia, vel quarta parte ejus sibi attribuenda, si causam reportaverit; *ibid. num. 17.*

Nec ipsi licet pacisci cum Cliente de pretio post iudicatam litem, sed vel ante acceptam, vel post finitam, nec potest cum

Cliente aliquem contractum inire, alienas lites redimere, & causas litigiosas emere, aut convitiis, & probris Advocatum partis adversæ onerare; *ibid. num. 18. ad 22.*

Item ei non licet pro arbitrio pretium exorbitans a Cliente exigere, sed solum moderatum, prout a Lege est taxatum, vel si non est taxatum a Lege, juxta praxim fori, & regionis, attenta magnitudine, vel parvitate causæ, & laboris; *ibid. num. 23.*

Advocatus tenetur egenis in extrema, vel gravi necessitate gratis patrocinari, imo ad hoc potest a Judice compelli sub pena pecuniaria, & etiam privationis Officii, ubi ad id reperitur deputatus, & stipendiat; *ibid. num. 24. ad 26.*

Non tenetur tamen Advocatus pauperum patrocinium prestare gratis Viduis, & pupillis, si sint divites, nec ipse, sicut nec alii, tenetur esse laureatus; *ibid. n. 27. 28.*

Advocatus antequam causam patrocinandam suscipiat ad quid tenetur; Vide *ib. nu. 29.*

Advocatus in causis probabilibus, & dubiis quoad utramque partem potest suscipere patrocinandam quam maluerit, etiam minus probabilem; Dummodo moneat Clientem de minori probabilitate; *ibid. num. 30.*

Malta commoda & Privilegia sunt Advocatis concessa, quæ recensentur; *ibid. num. 31. & seqq.*

Maltæ item prerogativæ Advocatis competunt circa salarium, quæ recensentur; *ib. num. 49. & seqq.*

De delictis, quibus Advocati se reddunt Privilegiis indignos; *ibid. num. 49.*

ADVOCATI CONSISTORIALES.

Eorum privilegia, jura, & pleraque alia ad rem a Benedicto XIV. novissime declarata, & statuta; Vid. verb. *Advocati Consistoriales* per tot.

Æ D I F I C A N S.

Ædificans in solo alieno an, & quando acquirit ædificii dominium, vel possit repetere sumptus, aut non; Vide verb. *Dominium* *att. 3. a num. 56. ad 59.*

Æ G Y P T I I.

Ægyptios seu Zingaros consulentes qualiter, & quando peccent; Vide verb. *Zingari* *nu. 3.*

ÆQUA-

EQUATOR quid sit; Vide verb. *Mundus* num. 143.

EQUITAS quid sit; Vide verb. *Lex. art. 5.* num. 34.

EQUIVOCATIO.

Equivocatione, seu restrictione mentali, aut amphibologia uti quando, & quomodo liceat, vel non; Vide verb. *Accusatus a num. 31. ad 43.* & verb. *Juramentum art. 1. a num. 13. ad 26.* ac verb. *Restrictio mentalis per tot.*

EROMANTIA quid sit; Vide verb. *Superstitio* num. 18.

E T A S.

Etas incipit a die nativitatibus, non autem a die Baptismi; Vide verb. *Etas* num. 1.

Quomodo probetur dies natalis alicujus, *ibid.* num. 46. & 47.

Etas hominis sepruplex distinguitur a Juristis, & assignatur; *ibid.* num. 2.

Etas pro prima Tonfura, & Ordinibus Minoribus, ac Majoribus requiritur proponitur; *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Etas pro Episcopatu, & Cardinalatu habenda; *ibid.* n. 6. & 7.

Etas pro Papatu quænam requiratur; *ibid.* num. 8. & 9.

Etas requirita ad Beneficium simplex obtinendum est ætas 14. annorum, & ex mente fundatoris potest sufficere etiam septem annorum; *ibid.* num. 10. & 11.

Quænam ætas requiratur in Clero ad ascensionem simplicis Beneficii fundatum ante Concilium Tridentinum; *ibid.* num. 3.

Etas septem annorum sufficit ad pensionem obtinendam, nec ad eam exigitur ætas 14. *ibid.* num. 12.

Etas sufficiens ad obtinendum Canonicatum in Ecclesia Collegiatis est 14. annorum, si in fundatione, vel statu, aut consuetudine nullus requiritur Ordo Sacer; *ibid.* num. 13. & 14.

Etas 14. annorum sufficit etiam in Collegiatis, in qua spectet Cura animarum Canonici non uti singulis, sed uti unitis; & etiam ad obtinendam dimidiam pensionem in Ecclesia Cathedrali; *ibid.* num. 15. & 16.

Etas requirita ad Dignitates quascunque, quibus subest cura animarum, seu ad Beneficia

Curata, est ætas 25. annorum saltem incceptorum, ut quoque ad Dignitatem Ecclesiæ Cathedralis, cui fit distributio Missæ cantata per turnum infra hebdomadam; *ibid.* num. 17. & 18.

Hæc autem ætas 25. annorum incceptorum non exigitur, nec est necessaria, quando Dignitati, vel Canonicali Cura animarum non subest principaliter, sed solum accessorie est ipsi unita; *ibid.* num. 19.

Etas requirita ad Dignitates, vel Personatus, quibus nulla subest cura animarum, in Cathedralibus est ætas 22. annorum completa; *ibid.* num. 20. & 21.

Ad Canonicatus Cathedralis, ubi est facta distributio Sacrorum Ordinum, requiritur illa ætas, quam exigit Ordo Canonicatus, & ubi non est facta talis distributio, requiritur ætas ann. 22. incceptorum; *ibid.* num. 22. & 23.

Etas requirita ad Dignitates, & Personatus in Ecclesiis Collegiatis est etiam 22. annorum, & sicut in Cathedralibus, ad secundum multos alios sufficit ætas 14. annorum; *ibid.* n. 24. & 25.

Etas requirita ad Generalatum, Provincialatum, Abbatiatum, cæteraque similes Dignitates Jurisdictione quasi Episcopali gaudentes, de Jure communi est ætas 30. annorum completorum, de Jure autem municipali, & particulari attendendæ sunt Constitutiones cujusque Religionis; *ibid.* num. 26. & 27.

Etas requirita pro electione in Abbatissam, seu Priorissam; Vide *ibid.* num. 28. & 29. & verbo *Abbatissa* num. 1. 3. & 5.

Etas requirita, & sufficiens ad sponsalia est septennium completum, tam in masculis, quam in feminis: ad Matrimonium est ætas pubertatis, scilicet 12. annorum in feminis, & 14. in masculis, nisi malitia supplerat in utroque; *ibid.* num. 30. & 31.

Etas requirita ad Professionem Regularium est ætas 16. annorum completorum tam Virorum, quam Mulierum in quacunque Religionem; *ibid.* num. 33.

Etas quæ requiritur ad receptionem Novitiorum, & Novitiarum; Vide *ibid.* num. 35. verb. *Moniales* art. 1. num. 72.

Etas sufficiens ad peccatum mortale regulariter est septennium, a quo incipit obligatio Confessionis Sacramentalis, & quænam ætas ad Communionem requiratur; *ibid.* num. 36. & 37.

Etas, qua pueri, & puellæ obligantur ad audiendam Missam, & ad abstinendum a carnis

nibus regularitar etiam est septennium, ad legem vero jejunii est ætas 21. annorum completorum; *ibid. num. 38. & 39.*

Regulares autem licet nondum annum 21. expleverint, tenentur a die emissæ Professionis ad omnia jejunia præcepta in sua Religione, licet ad jejunia mete Ecclesiastica non obligentur ante 21. sicut alii fideles; *ib. num. 40. & 41.*

Ætas requisita, & sufficiens pro Patrinis Baptismi, & Confirmationis est ætas usus rationis, seu septennii. Nec refert, an Patrinus sit minoris ætatis, quam Baptizatus, & Confirmatus; *ibid. num. 42.*

Ætas requisita, & sufficiens ad votum, seu ad votendum, est ea ætas usus rationis, seu septennii, quæ sufficit ad peccatum mortale perfectio actû humano, & directe in se volitum; *ibid. num. 43.*

Ætas requisita, & sufficiens ad incurrendam Censuram, licet aliqui credant, quod sit ætas 12. saltem annorum, tamen tenendum est de rigore Juris sufficere illam ætatem, in qua pueri sunt doli capaces, etiam ante annos pubertatis; *ibid. num. 44.*

AFFECTIO Beneficii quid sit, & in quibus differat a Reservatione, & quid operetur; Vide verb. *Beneficia art. 8. per tot.*

AFFILIATIO RELIGIOSORUM.

Affiliatio Religiosorum quando dicatur fieri, & quæ requirantur, ut sit valida, necnon in quibus quandoque dispensetur; Vide verb. *Affiliatio num. 1. ad 8.*

Affiliationes cum fieri debeant vorantibus etiam illis Religiosis veris quidem filiis illius Conventus, in quo fiunt, sed in aliis Conventibus Religiosis commorantibus, an a solis Religiosis commorantibus de Familia in conventu, in quo fiunt, sive sint illius filii, sive non; *ibid. a num. 9. ad 12.*

Sacra Congreg. Episcop. & Regul. in causis affiliationum solet præ oculis habere bonas qualitates Religiosi affiliati, quo casu solet sanare aliquas nullitates, & supplere aliquos solemnitatibus defectus, nec solet attendere ad prætextus, & obiectas violentias, & metum, quibus ab adversariis interdum assisterit procurata affiliatio; *ibid. num. 13. & 14.*

Apud Fratres Minores de Observantia, & Reformatos non habentes Filiationes Conventuales, incorporatio, & transitus ad

alienam Provinciam quomodo faciendâ; *ibid. num. 15.*

De facultate Generalis & Provincialis Superioris circa Affiliationem Religiosorum; *ibid. num. 21.*

Nullus inferior Superioribus Generalibus, etiam si sit Visitator in amplissima forma deputatus, potest aliquem incorporare, nisi conformiter ad statuta generalia; *ibid. num. 16.*

Tollitur auctoritas Ministri Poloniz incorporandi Fratres unius illarum Provinciarum in illam, ac etiam Albanensium arcetur incorporatio; *ibid. num. 17. & 18.*

Ab incorporatione recedendum potest, & quid pro aliis non habentibus Filiationes Conventuales; *ibid. num. 19. & 20.*

A F F I N I T A S.

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, contractionem, & gradus.

Affinitas quid sit; & quid ad eam contrahendam requiratur; Vide verb. *Affinitas art. 1. a num. 1. ad 3.*

Affinitas etiam contrahitur ex copula perfecta habita cum femina profus invita, & renitente, & etiam dormiente, aut ebria, & e contra cum simili viro dormiente &c. *ibid. a num. 4. ad 5.*

Affinitas ex illicito commercio ad impedimentum matrimonii tantum porrigitur; *ibid. num. 17. & seq.*

Immo ipsa affinitas proveniens ex matrimonio, eo soluto, durat solummodo pro impediendo novo matrimonio, non autem pro aliis effectibus; *ibid. num. 19.*

Utrum intersit pro impediendo novo matrimonio, quando nulli sunt ex matrimonio liberi; *ibid. num. 20.*

Affinitas Jure antiquo dirimebat matrimonium usque ad 7. gradum, at novo ex copula licita dirimit Matrimonium solum usque ad 4. gradum; & ex illicita usque ad 2. Vide *ibid. num. 6. ad 9.*

Affinitas non parit Affinitatem; & inde consequens exhibetur; *ibid. num. 10. & 11.*

Licet antiquo Jure tria fuerint genera affinitatis, cujus secundum, & tertium genus complectebatur supradictos, & consimiles casus; novo tamen unicum tantum est affinitatis genus, scilicet inter virum cognoscentem, & consanguineos feminæ cogni-

gnitz, & eontra; *ibid.* num. 12. & 13.

Ad dignoscendos gradus affinitatis fufficit cognitio arboris confanguinitatis, cum juxta gradus confanguinitatis computentur etiam gradus affinitatis; *ibid.* num. 14.

Sicuti in confanguinitate alii funt nobis conjuncti in linea afcendenti, alii in defcendenti, alii in tranfverfa; Ita & affines, quorum nomina affignantur; *ibid.* num. 15. & 16.

AFFINITAS quoad ea, quæ concernunt difpenfationem in impedimentis ortis ex ea.

Affinitas orta ex copula illicita in nullo gradu cujuscunque lineæ irritat Matrimonium de Jure naturæ, adeoque omnino difpenfabilis eft a Summo Pontifice; Vide verb. *Affinitas* art. 2. num. 1.

In affinitate orta ex copula illicita pluries Sancta Sedes difpenfavit, & folvitur objeftio; *ibid.* a num. 2. ad 4.

Affinitas orta ex copula licita in nullo gradu lineæ tranfverfalif dirimit Matrimonium jure naturæ, fed folum Jure Ecclefiaftico, adeoque penitus eft difpenfabilis a Summo Pontifice, ideoque jam præftitum a plurimis; *ibid.* num. 5. & 6.

Sic in Lege veteri Jacob fanctiffimus duxit Liam, & Rachelem forores, & Judas dedit eidem mulieri duos fratres in maritos; *ibid.* num. 7.

Affinitas orta ex copula licita probabiliter non dirimit Matrimonium de Jure naturæ, neque in primo gradu lineæ rectæ afcendentium; adeoque etiam ifta eft difpenfabilis a Summo Pontifice cum graviffimis, & juftis caufis inter vitricum, & privignam &c.; *ibid.* a num. 8. ad 11.

Afferuntur, & folvantur duæ objeftiones; *ibid.* a num. 12. ad 17.

AFFINES an veniant fub nomine *li fui parenti* & *confanguinei*; Vide verb. *Affinitas*, art. 1. num. 21.

Utrum inter Affines in linea recta prohibitz nuptiæ fiant de jure pofitivo, an naturali; Vide *ibid.* art. 2. num. 19. & feq.

AFFLICTIO.

Afflictio non eft addenda afflicto; Vide verb. *Distributions* art. 1. num. 20.

AFRICA unde fit dicta; Vide verb. *Mundus* num. 80.

AGGRESSOR.

Aggressor iuquus quando poffit, vel non, licite occidi; Vide verb. *Homicida*, *Homicidium* a num. 25. ad 28.

AGNUS DEI.

Agnus Dei unde funt dicti, & quando foleant a Papa folemniter benedici; Vide verb. *Agnus Dei* num. 1.

Circa Agnos Dei Gregorius XIII. edidit Conftitutionem, in qua fub pœna Excommunicationis nemini refervatur, omnes tamen afficiens prohibet, ne inaufentur, aut alio colore pingantur, & nullo modo venales fiant; *ibid.* num. 2.

Non videtur tamen per hanc Conftitutionem prohibitum tales Agnos Dei thecis aureis, argenteis &c. in girum circumornare, aut coronare; *ibid.* num. 3.

Nec videtur prohibitum, fi jam antea antea depicti funt, eos fic retinere, dummodo non retineantur ad vendendum, quod tamen non videtur prohibitum, fi id fiat ratione folius materiæ; *ibid.* num. 4. & 5.

Non eft licitum cæteros Agnos Dei liquefacere una cum alia cera, ut poffint fic multiplicari, nifi ad hoc habeatur fpeciale privilegium; *ibid.* num. 6.

Agnos Dei tangere, feu contrahere licet per fe, & abfolute non videatur licere, nifi Clericis in Sacris conftitutis, aliter tamen ufus obtrinit; adducitur noviffima difpofitio, necnon Agnorum Dei virtus; *ibid.* a. 7. ad 11.

ALCHIMIA, ALCHIMISTÆ.

Alchimia quid fignificet, deque actu & progreffu iftius artis; Vide verb. *Alchimia* num. 17. & feqq.

Alchimia ad faciendum aurum, vel argentum turpis lucri gratia pro commerciis contrahendum, vel pro mixtione monetarum, eft illicita, & exprefse prohibita fub lethali; *ibid.* num. 1. & 2.

Alchimiftæ, & Alchimiam feri curantes, aut mandantes, & fi aurum, vel argentum Chemicum vendant, vel dent in folerum, aut expendant, ad quid teneantur, & quid fi Clerici fiant; *ibid.* num. 3.

Addu-

Adducitur ad hanc Pontificia Constitutio, ejusdemque consecratoria in foro conscientie ante sententiam Judicis obligantia; *ibid.* a num. 4. ad 7.

Circa allatam Constitutionem tres Doctorum sententie in medium protruduntur; *ibid.* num. 8. ad 10.

Affectus ratio pro tertia sententia exemplis demonstrans sæpe sæpius diabolicis præstigiis chemicam artem exerceri; *ib.* nu. 11.

Ex supradictis concluditur, quod quamvis ars chemica physice defendi possit, moraliter tamen improbat; *ibid.* num. 12. & 13.

Alchimiæ hac arte depauperantur, familiarum necessaria subtrahuntur, quarum defectu ad non paucas superstitiones, & præstigia recurrit, cum semper hac arte decipiantur ipsi, aut alios decipiant; *ibid.* num. 14.

Alicubi adest Lex, ne cui sine permisso Principis sub pœna capitis liceat Alchimiæ exercere; *ibid.* num. 15.

Alia Vide verb. *Falsum*, *Falsarius* num. 36. verb. *Pana* art. 2. num. 51.

ALEATORES.

Aleatores publici sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Infames* sub num. 11. & verb. *Irregularitas* art. 1. sub num. 12. vers. *Ostia*.

ALGEBRA quid; Vide verb. *Mundus* n. 199.

ALGEBRA Speciosa quid; *ibid.* num. 199.

ALGORITHMUS quid; *ibid.* num. 199.

ALIENATIO.

Quoad ea, quæ veniunt sub nomine Alienationis bonorum Ecclesiasticorum Mobilium, & Immobilium.

Subiectum Canonice Regulæ circa prohibitionem alienationum rerum Ecclesiarum; Vide verb. *Alienatio* art. 1. num. 13.

Origo, progressus, varia facta, & præsens status prohibitive alienationis rerum Ecclesiasticarum; *ibid.* num. 14.

Alienatio bonorum Ecclesiarum sine iusta causa, & debita solemnitate est prohibita Jure Divino, & Canonico; ac quid alienationis nomine veniat exponitur; *ibid.* num. 1. & 2.

Bona Ecclesiarum vel sunt communia, vel mensalia, & quænam illa sint, & de vario jure circa illorum alienationem; *ibid.* num. 3. & 4.

Alienari prohibentur immobilia, & pre-

tiosa mobilia Deo dicata, & quantum ad præsens veniunt etiam nomine immobilium servitus prædiorum, jura piscandi, venandi, & similia; ac census & annui redditus, nec non certa summa pecunie deputata ad immobilium emptionem, censum &c. *ibid.* a num. 4. ad 6.

Nomine mobilium pretiosorum inalienabilium veniunt, quæ sunt de thesauro Ecclesiarum, vel quæ propter pretium, artem, raritatem, & antiquitatem conferunt Ecclesiarum specialem splendorem, & similia excedentia valorem viginti quinque aureorum, Reliqui sanctiorum, ac ea, ex quorum fructibus proveniunt annui redditus; *ibid.* a num. 7. ad 9.

Item nomine mobilium pretiosorum inalienabilium veniunt arbores frugiferæ, seu prædio necessaria, ut illis sublati prædium reddatur graviter deterius; *ibid.* n. 10. et. & art. 4. a num. 15. ad 17.

Sub prohibita alienatione rerum Ecclesiarum venire jus percipiendi fructus, nequaquam vero commoditatem fructuum aliqui decet; *ibid.* num. 17.

ALIENATIO quoad causas, & solemnitates Juris ad eam requisitas.

Canes iustæ, ob quas bona Ecclesiarum alienari possunt, sunt quatuor. Prima est evidens Ecclesiarum necessitas, 2. manifesta Ecclesiarum utilitas, 3. pietas, 4. incommoditas; Vide verb. *Alienatio* art. 2. a num. 1. ad 4.

Utrum satis sit, ut causæ alienationis rerum Ecclesiarum interveniant de tempore initii contractus, an de tempore executionis Beneplaciti Apostolici; *ibid.* num. 10.

In transactione quando dicatur concurrere Ecclesiarum utilitas, res non est adeo expedita, ut in cæteris contractibus; *ibid.* nu. 11.

Quid laicus, quid Ecclesia facere debet in probanda causa, confirmata vel non confirmata rei Ecclesiasticæ alienatione; *ibid.* num. 12. & 13.

Solemnitates requiritur ad alienationem bonorum Ecclesiasticorum sunt pariformiter quatuor. Prima, quod præcedat tractatus Capitularis, 2. quod adit consensus totius Capituli, vel saltem majoris, aut sanioris partis, 3. quod fiat subscriptio a Capitularibus, 4. quod interveniat consensus Superioris talis Ecclesiarum, & consensus Summi Pontificis; non autem Patroni; *ibid.* a num. 5. ad 9.

Neces.

Necessaria haud est subbatio in alienatione rei Ecclesiastica; *ibid. num. 14.*

ALIENATIO quoad ea, quae alienari possunt sine solemnitatibus.

Abique talibus solemnitatibus alienari possunt. Primo, Terrulae, aique fundi steriles, & exigui valoris, minusque utiles Ecclesiae; Vide verb. *Alienatio art. 3. num. 1. & 2.*

Terrulae, & res modici valoris sunt, quae non estimantur ultra viginti solidos, seu viginti quinque scuta aurea, & valor assignatur scuti auri; *ibid. num. 3. & 4.*

Iusta tamen causa intervenire necesse est in alienatione rei exigui valoris; *ib. n. 18.*

Si fundus aliquis non singulis annis, sed biennio, vel triennio fructus reddat, locatio rei Ecclesiastica fieri potest ad sex vel novem annos, quia incurritur in prohibitionem alienationis rerum Ecclesiasticarum, *ibid. num. 19.*

Qua occasione disceptatur an & quando locatio rerum Ecclesiae ad novennium, quae sapit alienationis speciem, pro toto novennio, vel pro triennio suslineatur, nec ne; *ibid. num. 19. in fin.*

Secundo sine talibus solemnitatibus alienari possunt immobilia relicta Monasterio, seu Ecclesiae incapaci ea retinendi; *ibid. num. 5. & 6. & verb. Syndicus Apostolicus num. 19. ubi decernitur modus.*

Tertio sine solemnitatibus, potest fieri locatio, atque conductio rei Ecclesiae ad triennium fructiferum; Vide *ibid. num. 7. & 8.*

Si locatio rei fructificantis singulis annis fiat ad novennium simpliciter, & indivisibiliter, est nulla, & invalida etiam pro primo triennio, secus si divisibiliter fiat; & hoc declaratur; *ibid. num. 9. & 10.*

Quarto sine solemnitatibus possunt dari in Feudum, vel Emphyteusim res immobiles Ecclesiae ab antiquo in Feudum, vel Emphyteusim dari solitae, & exponitur *ly dari solitae; ibid. a num. 11. ad 13.*

Quinto sine solemnitatibus alienari possunt fructus, & bona Ecclesiastica, quae servando servari non possunt; hocce explicatur; *ibid. num. 14. & 15.*

Sexto sine solemnitatibus alienari possunt res Ecclesiasticae, quando summa alienandi instaret necessitas, & Papa de facili adiri non posset, & esset periculum in mora; *ibid. num. 16.*

Tom. VIII.

Septimo sine solemnitatibus alienari possunt mancipia Ecclesiae, seu servi fugitivi, & qui de fuga revocati retineri non possunt; *ibid. num. 17.*

ALIENATIO quoad eos casus, in quibus nequit fieri sine solemnitatibus.

Distinctio theoretica, qua docetur quando, nec ne alienatio rei Ecclesiastica fieri possit sine solemnitatibus; Vide verb. *Alienatio art. 4. num. 45. & 46.*

Quamvis sine solemnitatibus fieri possit alienatio rei Ecclesiasticae pro solvendis debitis illius, qui bona, & hereditatem reliquit Ecclesiae, cum talia bona nondum sunt Ecclesiae incorporata, non tamen, si jam incorporata; *ibid. num. 1. & 2.*

Secundo, licet solemnitatibus, aut Beneficentiae Apostolicae, & Episcopali facultate possit res Ecclesiae in aliam transmutari; Non sic tamen in subrogatione Patrimonii Clericalis, quod alienari non potest sine licentia Episcopi, etiam in locum ejus subrogetur Beneficium; *ibid. num. 3. & 4.*

Tertio, licet sit multum probabile, quod Praelatus possit sine solemnitatibus, & Beneficentiae Apostolicae repudiare legatum factum Ecclesiae etiam de rebus immobilibus; tamen probabilius est abique Beneficentiae Apostolicae non posse; *ibid. num. 5. ad 10.*

Quarto sine Beneficentiae Apostolicae, aut solemnitatibus nequeunt alienari iura perpetua Ecclesiae, adeoque neque servitus passiva imponi, nec activa alienari potest sine Beneficentiae Apostolicae; *ibid. num. 11.*

Quinto, sine Beneficentiae Apostolicae nequit fieri ulla transactio, qua cedantur iura super bonis praetentis ab Ecclesia, licet illa non possideat, sed aliquid aliud loco bonorum recipiat; *ibid. num. 12.*

Sexto, sine solemnitatibus, & Beneficentiae Apostolicae nequit fieri alienatio ab una Ecclesia in aliam, imo neque inter personas ejusdem Ecclesiae; *ibid. a num. 13. ad 14. & infra num. 31.*

Septimo, sine solemnitatibus, & Beneficentiae Apostolicae nequit fieri arborum incisio, & venditio, quando incisio, & venditio est in magna quantitate cum notabili detrimento fundi, & quando arbores sunt fructiferae bene vero, si secus; Vide *ibid. num. 15. ad 17.*

Octavo, sine Beneficentiae Apostolicae non possunt bona Ecclesiastica, sive mobilia pretiosa dividi in plura corpora ad hoc ut mi-

X
nuatur

natur valor, & reducatur ad esse Terrarum, vel ad ælimationem minorem 40. Scuis Romanis, ut sic res fiat auctoritate Episcopi alienabilis; *ibid. num. 18. & 19.*

Nono, sine Beneficatio Apostolico sunt nullæ, & invalidæ locationes, seu concessiones ad longum tempus bonorum Ecclesiæ, seu Capituli, quamvis fiant inter Canonicos, & Beneficiarios ejusdem Ecclesiæ alienantis; *ibid. num. 20.*

Decimo, sine Beneficatio Apostolico non possunt alienari annui Censui creati ad formam Bullæ Piane, imo nec diminui; *ibid. num. 21. & 22.*

In casu autem, quo Capitale census fuerit restitutum, tunc si pro investitione non invenitur fundus tot reddens redditus, quot reddebat primus; vel si tot reddens fructus, aut etiam majores, periculosus tamen sit, tunc valide, & licite fieri potest investitio pro min. reddito; *ibid. num. 23. & 24.*

Undecimo, sine Beneficatio Apostolico nequeunt alienari loca monium, seu pecunia collocata in montibus; *ibid. num. 25.*

Duodecimo, sine solemnitatibus nequeunt alienari bona Ecclesiæ, licet sint ita Ecclesiæ relicta, vel donata, ut possint pro libito sine solemnitatibus alienari; scus si relicta sic sint ad determinatum effectum; *ibid. num. 26. & 27. ac verb. Bona art. 1. num. 3. & 4.*

Tertiodecimo Regulares, quamvis possent alias alienare bona suarum Ecclesiarum, vel Monasteriorum nulla petita licentia a Sede Apostolica, vel a Locis Ordinario ex privilegiis sibi concessis; nunc tamen id haud amplius queunt; *ibid. a num. 28. ad 30.*

Quartodecimo Regulares sine Beneficatio, & solemnitatibus nequeunt transferre bona de uno Monasterio divite in aliud Monasterium; etiam si ejusdem Provinciæ, & Religionis; *ibid. num. 31. & in sod. art. a num. 23. ad 14.*

Potest tamen Prælati Regularis de consensu Capituli Conventualis permutationem facere de aliquibus mobilibus alteri Monasterio etiam superfluis. Prohibita est autem alienatio immobilium, & mobilium pretiosorum ex uno in aliud Monasterium, etiam ejusdem Ordinis; *ibid. num. 32.*

Quintodecimo sine Beneficatio Apostolico Regulares nequeunt alienare mobilia pretiosa neque cum permissione, & facultate Capituli Generalis; imo maxime in Conventibus subjectis Episcopis de se ipsi neque ter-

ulas, & vineolas; *ibid. num. 33. & 34.* Sextodecimo Regulares nequeunt sine beneficatio hypothecare bona specialia Monasterii; bene vero generaliter omnia. At tunc si deberet procedi ad substationem bonorum, requireretur Beneficatum; *ibid. num. 35. & 36.*

Decimoseptimo Moniales sine facultate Sacre Congregationis nequeunt alienare dotem Choristæ supranumerariæ, sed omnino investiri debet, & quidem in bonis stabilibus; vel iis deficientibus, in censibus securis; *ibid. num. 37. & 38.*

Dos autem Conversæ licet supranumerariæ potest sine tali facultate expendi in necessitatibus Monasterii, ut etiam dotes Monialium intra numerum cum sola facultate sui Superioris; *ibid. num. 39. & 40.*

Decimo octavo Moniales, & Regulares nequeunt sine Beneficatio alienare pecuniam relictam Monasterio, vel deputatam ad emendum bonum immobile, vel mobile pretiosum. Et neque alienare mobilia pro Fabrica Monasterii. Possunt tamen sine Beneficatio converti in usus Conventuum spolia defunctorum, vel defunctorum; Vide *ib. num. 41.*

Decimo nono Moniales, & Regulares nequeunt sine beneficatio pro extinguendis debitis Monasterii alienare bona, vel pecuniam redactam, seu retractam ex redemptione census, unum tamen ex census extinctione fieri posse absque Sacre Congr. facultate videtur, & assignatur; *ibid. num. 42. ad 44.* Num fieri possit alienatio rei Ecclesiasticæ sine solemnitatibus ab una ad aliam Ecclesiam; *ibid. num. 48.*

Et si agatur de Regularibus exemptis, assensus alienationis rerum exigui valoris neque præstari ab eorum Prælato, sed ab Episcopo; *ibid. num. 49.* Abbas tamen terzæ speciei exemptionis præstare potest consensum in alienatione rei Ecclesiasticæ exigui valoris; *ibid. num. 50.*

Intellige tamen nisi agatur de rebus proprii sui Monasterii; *ibid. num. 51.*

ALIENATIO quoad modum succurrendi Ecclesiæ per ipsam enormiter læsæ, & quoad actiones ipsi Ecclesiæ competentes.

Si alienatio facta fuit invalide ob non servatas solemnitates, succurrendum est Ecclesiæ per totalem rescissionem contractus; Si vero

vero fuit valida, vergens tamen in enormem Ecclesiæ læsionem, in integrum restituendum erit; & ad quid tunc teneatur Ecclesiæ; Vide verb. *Alienatio* art. 5. num. 1. 2. & 3.

Ad succurrendum Ecclesiæ potest rem alienatam repetere, non solum successor male alienantis, sed etiam ipse male alienans, quamvis iuraverit se non reperiturum; Vide *ibid.* num. 4. & 5.

Et in defectum male alienantis, & ejus successoris quilibet Clericus tem male alienatam repetere potest; *ibid.* num. 6.

Ecclesiæ læsa per malam alienationem duplicem habet actionem, quæ assignatur; Vide *ibid.* num. 7. ad 9.

Rem Ecclesiæ male alienatam scienter, & mala fide recipiens non facit fructus suos, sed tenetur eos restituere una cum melioramentis; *ibid.* num. 10.

De restitutione fructuum rei Ecclesiasticæ nulliter alienatæ; *ibid.* num. 11.

ALIENATIO quoad pœnas male alienantium, & ipsam cooperantium.

Prima pœna est, quod talis alienatio facta non servatis requisitis solemnitatibus ipso jure sit nulla, adeoque rescindenda; nullitas tamen pro foro externo intelligenda est; Vide verb. *Alienatio* art. 6. num. 1. & 2.

Secunda pœna est, quod tam alienantes, quam alienata recipientes, & subscribentes incurrant excommunicationem majorem non servatam, & perhibentur qui ab ea incurrenda excusentur; *ibid.* num. 3. ad 6. & verb. *Bona* art. 1. num. 13. ad 15.

Tertia pœna est, quod Episcopi, vel Abbates male alienantes subiacent interdictioni ingressus in Ecclesiæ; & si per sex menses talem pœnam contumaciter sustinuerint, ab administratione Beneficii, & dignitatis sint suspensi; Inferiores autem Prelati &c. Beneficiis sint ipso facto privati; *ibid.* num. 7. & 8.

Regulares vero, qui immobilia, & mobilia pretiosa alienant, locant, vel distrabunt census, & hypothecas speciales constituunt absque facultate Sacr. Congr. ulterius incurrunnt ipso facto pœnam privationis officiorum, inhabilitatis ad illa, vocis activæ, & passivæ; *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Recensuræ autem pœnæ non incurruntur, si ubi adeit necessitas, & evidens Ecclesiæ

utilitas, & pietas, alienantur bona Ecclesiæ modici valoris cum facultate Episcopi. *ibid.* num. 12.

Et hinc quando, nec ne, subiaceant Regulares pœnis alienationis, in arborum incisionibus; Vide *sup.* art. 1. num. 12.

Indicantur Audiores, qui agunt de pœnis alienantium bona Ecclesiæ sine solemnitatibus; *ibid.* num. 14.

Quoad hæc attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. incipiens: *Universalis Ecclesiæ*, in qua sub pœna Excommunicationis nullitatis actus, & contractus, & sub omnibus pœnis statutis contra alienantes bona Ecclesiæ, varia prohibentur, quæ assignantur; *ibid.* num. 13.

Alia vid. tom. 8. in *Appendic. decret. in Tarentina Beneplaciti Apostolici*. Ravennaten. *Altaris*.

ALIMENTA.

Alimentorum nomine generaliter veniunt omnia, quæ sunt necessaria ad honestam, & congruam vitæ humanæ sustentationem: eaque cuncta assignantur, ac declarantur; Vide verb. *Alimenta* a num. 1. ad 13.

Ad dignoscendum quid nomine alimentorum veniat, & quomodo taxanda sint, inspicere oportet, qua ex causa debeantur; *ibid.* num. 119.

Alimentorum recensentur causæ, & regulæ aptandi alimenta singulis iisdem casibus; *ibid.* num. 121. & *seqq.*

Alimenta in genere conventa præstari debent juxta commodam alimentarium sustentationem, habito respectu ad gradum familiæ, & consuetudinem loci; *ibid.* num. 120.

Alimenta præstari debent servato ordine, & gradu conjunctionis, ut qui proximior est, & magis conjunctus, ea subministrare teneatur; *ibid.* num. 14.

Hinc in primis tenentur parentes alimenta præstare Filiis etiam spurilis; cum hac tamen differentia, quod Mater alere Filios primo triennio, & post triennium tenetur Pater usque ad emancipationem; *ibid.* num. 15. 16. & 17.

Nomine alimentorum aliud intelligitur respectu Patris, & aliud respectu Matris, & assignatur ad quid teneatur Mater, & ad quid Pater; *ibid.* num. 18.

In defectu Patris qui alimenta præstare teneantur; item & in defectu Matris, vel etiam mortuis Parentibus, & Avis; *ibid.* num. 19. 20. & 21.

Clericus tenetur praeſtare Filiiſ ex damnato, & ſacrilegi complexu etiam in Sacerdotin ſuſceptis, & deficiente patri- monio, poteſt eos alere ex fruſtibus Benefi- cii; *ibid. num. 22.*

Parentes, alique ſupra reſenſi non tenentur alimenta praeſtare Filiis, & Nepo- titibus, ſi ipſi aliunde habeant, quo ſufficienter ſe poſſint alere, vel aliqua arte polleant, qua honeſte juxta conditionem proprii ſtatus ſine dedecore poſſint ſibi victum quaerere; *ibid. num. 23.*

Item Pater non tenetur alimenta praeſtare Filio, ſi ſine juſta cauſa nolit habitare cum ipſo; ſecus autem ſi ex juſta cauſa; *ibid. num. 24. & 25.*

Alimenta ſunt per Patrem infidelem praeſtanda Filio noviter converſo ad Fidem, & in ea quantitate, qua tenebatur Pater ante converſionem eiſdem Filiis; *ibid. num. 26. & verb. Hebraeus num. 21.*

Alimenta debent a Parentibus praeſtari Filiis ſecundum decentiam ſtatus & conditionis ipſorum; *ibid. num. 27.*

In contraverſia per taxandis alimentis at- tendi debet non ſolum dignitas perſonarum, & facultatum copia, ſed etiam aetas Ali- mentarii, & conſuetudo regionis; *ib. nu. 28.*

Facta ſemel taxatione alimentorum, vel per Judicem, vel per partes inter ſe, quid ſi contingat patrimonium Patris decreſcere, vel augeri; *ibid. num. 29.*

Pater tenetur juxta decentiam proprii ſta- tus, non ſolum alimenta praeſtare Filio, ſed etiam ipſius Uxori quamvis eam duxerit ſine dote, ipſi conſentiente, imo etiamſi diſſen- tiente; *ibid. num. 30. & 31.*

Pater tenetur ſic praeſtare alimenta, etiam Uxori ſui Filii illegitimi, ac ſpuri; *ibid. num. 32.*

Pater tenetur alimenta praeſtare etiam Fi- liis emancipatis, ſi aliunde non habeant quon ſe alant; & etiam ſaltem in ſubſidium Filiam nuptam viro pauperi non habenti unde ipſam alar; *ibid. num. 33. & 34.*

Pater tenetur alimenta praeſtare etiam Fi- lio excommunicato; ei tamen culpabiliter, & pertinaciter in excommunicatione perſe- veranti ſolum tenetur juxta neceſſitatem natu- rae; ſin autem, juxta decentiam ſtatus; *ibid. num. 35. & 36.*

Licet Pater teneatur regulariter praeſtare alimenta juxta neceſſitatem naturae Filio ex- communicato, non ita, ſi Haereticos alios pervertere nitatur; *ibid. num. 37.*

Item Pater tenetur praeſtare alimenta juxta neceſſitatem naturae Filio bannito, quamvis ſtatuto cautum ſit, ne ei praeſtantur; *ibid. num. 38.*

Pater tenetur praeſtare alimenta Filio Mo- nacho jure eſecto a Religione, ſi ipſe aliunde non habeat quo ſe alar; *ibid. num. 39. & verb. Eſecti num. 45.*

Ex quibus cauſis Pater filiis alimenta ex- tra paternam domum praeſtare teneatur; *ib. num. 125.*

An & quando alimenta promiſſa ab ali- quo in ſua domo debeantur etiam extra il- lam; *ibid. num. 126.*

An alimenta debeantur ex fideicommiſſo aſcendenti & tranſverſali ulterioribus voca- tis ad ipſum; *ibid. num. 126.*

Religioſi praeclariffimae Societatis Jeſu poſt vota ſimplicia ante ſolemennem Profeſſionem a diſta Societate diſmiſſi, nulla ab eadem Societate praeſtendere poſſunt alimenta, aut congruam ſuſtentationem, licet dum in ea viverent titulo Religioſae paupertatis ad Sa- croſ etiam Presbyteratus Ordines promoti fuerint; *ibid. num. 40.*

Monachus, ſeu Regularis iniuſte eſectus, poteſt compellere Monachum, ſeu Religio- nem ad alimenta futura, & etiam praeſer- tit, ſi illa mutuo accepit; & lite pendente, adhuc ex bonis Monasterii alii debet; *ibid. num. 41. & 42. & verb. Eſecti num. 47. & 48.*

Alimenta non ſunt praeſtanda a primo Mona- ſterio Regulari, aut Moniali ad aliud Mo- naſterium tranſeunti, quamvis penes pri- mum remaneat dos, & alia bona; *ibid. num. 43.*

Alimenta praeſtare tenetur Monasterium Regu- lare, in aliud Monasterium incluſo pro poen- itentia peragenda, vel in Carceribus Sancti Officii detento, dummodo illa Religio non ſit de iis, quae in communi non poſſident; *ibid. num. 44. & 45.*

Alimenta a Novitia ſolvi non debent Mona- ſterio, ſi eandem teneatur recipere, & ad Habitum, & ad Profeſſionem ſine dote. Se- cus autem, ſi ad ſolam Profeſſionem; *ibid. num. 46.*

Monachus, ſeu Monialis, pendente lite ſuper validitate ſuae Profeſſionis, ſi ſine li- centia debita extra Monasterium, non poteſt ab ipſo alimenta praeſtendere, ſecus autem ſi ſit ex ord. Sacr. Congr. *ibid. num. 47. & 48.*

Filii tenentur alimenta praeſtare Parenti- bus

bis indigentibus, sicuti Parentes ipsis; *ibid. num. 49. ac subsequens. num. 50. ad 54. plura scitu necessaria de filiis ad rem remissive indicantur.*

Frater dives tenetur alimenta præstare Fratri pauperi, etiam si naturali, vel spurio, & licet bona non provenierint a communi Patre; *ibid. num. 55. ad 58.*

Tenetur etiam Frater dives alimenta præstare Sorori pauperi, etiam solum uterinæ; *Vide ibid. num. 59. & 60.*

Patruus Nepotem, & e converso Nepos Patrum alere tenetur in subsidium, etiam si agatur de Nepote Naturali, & spurio, aut ex Fratre naturali, vel spurio, & quamvis bona non procedant a communi Stipite; *ib. a num. 61. ad 64.*

Et quod dicitur de Patruo respectu Nepotis, dicitur etiam de Nepote respectu Patris, qui si sit pauper alendus est a Nepote; *ibid. num. 56. ad 66.*

Coniuncti ratione sanguinis, & naturalis pietatis tenentur inter se præstare vitæ subsidia; *ibid. num. 67.*

Maritus tenetur alimenta præstare Uxori, etiam si sine dote eam duxerit, si scienter indotatam accepit, nec dos fuit ei promissa, nec Jus aliquod sibi reservavit ad dotem; *ibid. num. 68. & 69.*

Si autem Maritus Uxorem duxit sine dote numerata, cum dote tamen promissa, & conventa in determinatâ quantitate, fide data de solutione, & postea eandem non possit exigere, tunc de rigore Juris non tenetur alimenta Uxori præstare, sed solum ex æquitate, & honestate; *ibid. num. 70. & 71.*

Si Uxor sine necessaria causa recedat, & divetiat a Marito, Maritus non tenetur ei alimenta præstare, quamvis dotem ab ea acceperit; secus vero ob justam; *ibid. num. 72. & 73. & verb. Uxor num. 14.*

Si Maritus sit inops, & Uxor dives, tenetur hæc alimenta illi præstare; *ib. nu. 74.* Alimenta debentur Uxori ab heredibus Mariti, qui dotem detinent pro anno luctus, etiam si diviti, vel dotis fructus ad alimenta præstanda non sufficiant; nec tenetur in illorum favorem impendere suas operas, sive obsequiales, sive artificiales; *ibid. num. 75. ad 78.*

Possit Uxor sine labe usurarum convenire cum heredibus Mariti pro alimentis sibi debitibus pro anno luctus, ut certam quantitatem sibi conferant, quamvis valorem excedat fructuum dotis; *ibid. num. 79. & 80.*

TOM. VIII.

Uxor vidua non solum intra annum luctus potest ab heredibus Mariti detinentibus dotem exigere alimenta, sed etiam post annum luctus, si in mora fuerint restituendi eandem; *ibid. num. 81.*

Heredes Mariti tenentur alere Uxorem viduam, si sit indotata, inops, & non habeat aliunde, quo se possit alere, ut etiam Heredes Uxoris Maritum inopem; *ib. num. 82. & 83.*

Extante controversia inter Patrem, & Filium super alimenta præterita, probabilius est, quod possint compelli ad compromissum, secus autem quoad futura; *ibid. num. 84. & 85.*

Alimenta præterita non præstata a Patre Filio, qui eadem acquisivit mendicando, vel alio modo non oneroso, non possant a dicto Filio repeti neque quoad eorum æstimationem, si autem contraxerit aliquod debitum per mutuum, tunc Pater tenetur &c.; *ibid. num. 86. & 87.*

Renente Patre alimenta debita præstare Filio, cum possit, potest idem Filius alimenta repetere a die petitionis; *ibid. n. 88.* Alimenta debentur Filio afferenti se esse Filium, quamvis Pater neget, si sit in quasi possessione Filiationis, & quid si secus; *Vide ibid. num. 89. & 90.*

Alimenta sunt a Patre iterum præstanda Filio, quamvis hic culpose consumpserit quantitatem sibi assignatam pro eisdem alimentis; *ibid. num. 91.*

De alimentis præstandis a Monasterio Monacho, vel moniali intra, vel extra Monasterium; *ibid. num. 129.*

An Creditores jus habeant super annua præstatione promissa filio titulo alimentorum expresso nomine legitime; *ibid. num. 127.*

Alimenta quando, & quomodo debeantur Patrono Beneficii a Beneficiario; *ibid. num. 92. & num. 128.*

Clerici privati Beneficiis, ad quorum titulum ordinati fuerunt, nullum jus habent pro alimentis super eorum fructibus, quamvis non habeant aliunde, quo se alere possint; *ibid. num. 93.*

Clericus a Beneficio suspensus, si aliunde non habeat, debet ex fructibus illius alimentis percipere; *ibid. num. 94.*

Parentes, & alii exponentes infantes in publicis Hospitalibus &c. an, & quando teneantur refundere alimenta, seu restituere expensas; *ibid. num. 95.*

Si Filius in querela inofficiosi Testamenti

X 3 in

In prima instantia obtinuerit pro se sententiam, sunt ei decernenda alimenta, & litis expensis usque ad finem ejusdem litis per per ultimam sententiam; & quid si in prima instantia nondum fuerit sententiam consecutus; *ibid. num. 96. & 97.*

Alimente, & litre super inofficioso Testamento, debentur etiam multis aliis, qui assignantur; *ibid. num. 98.*

Alimenta, & sumptus litis debentur cuicumque Aetiori pauperi, quando cum paupertate concurrat etiam praesumptio boni Juris; *ibid. num. 99. 100. & 101.*

Alimenta si sint debita ex sola dispositione Juris, non potest Alimentarius sine causa ea exigere extra domum heredis, bene vero ex justa causa, quae assignatur; *ibid. num. 102. & 103.*

In tali autem questione qualis sit justa causa petendi alimenta extra domum heredis, remittitur arbitrio Judicis a Jure reglando, qui etsi alimenta essent legata in domo, potest cogere heredem ex justa causa ad ea praestanda extra domum; *ibid. num. 104. & 105.*

Si alimenta sint debita ex sola dispositione hominis, seu Testatoris, & Testator simpliciter alimenta legaverit absque alia adjunctione, tunc Legatarius facultatem habet habitandi ubi vult, & heres tenetur eidem alimenta praestare; *ibid. num. 106. & 107.*

Si autem Testator alicui alimenta legaverit in domo, vel sub conditione, vel cum onere morandi, vel habitandi in domo, vel cum heredibus, vel per aliud aequipollens consistet de tali voluntate Testatoris, quid; *ibid. a num. 108. ad 110.*

Si mulier, cui fuerint legata alimenta, sit copulata Matrimonio, non tenetur percipere alimenta ex mensa heredis, & idem ad quae alia excludatur sit palam; *ibid. num. 111. 112. & 113.*

Alimenta a quibus sunt Praedicatori praestanda; *ibid. a num. 114. ad 116.* Fratres minores de Observantia, Reformari, & Capuccini exempti sunt ab alimentis praestandis iis, qui in carcere Inquisitionis detinentur; *ibid. num. 118.*

In concursu plurium ad alendum obligatorum cuiusvis aetatis imponendum sit; *ibid. num. 123.*

De modis, quibus cessat obligatio praestandi alimenta ex officio Pietatis; *ibid. num. 124. & seqq.*

Alia ad rem; Vide verb. *Adulterium art.*

5. verb. *Filius*, verb. *Inspatronatus art. 4.*
verb. *Necessitas*, verb. *Parentis.*

A L L E L U J A.

Alleluja non additur tempore Paschali Officio parvo B. M. V. Vide verb. *Officium Divinum art. 3. num. 110.* Et neque in fine verb. *Pasche de Cato infra annum in Expositione SS. Sacramenti*, excepto tempore Paschali, & diebus infra octavam Corporis Christi; Vide in hoc Tomo VIII. inter *Decreta Sac. Rit. Congreg.*

A L L U V I O.

Alluvio est duplex, alia latens, & patens, & quae sit utraque necnon cuius sit fundi augmentum per alluvionem latentem, vel patentem factum, & Insula per eandem de novo nata, ac alveus a fluvio derelictus; Vide verb. *Dominium art. 3. num. 47. 48. 49. & 50.*

A L T A R E.

Altare unde dictum, quid sit, & quatuorplex, ac qualiter debeat esse lapideum; Vide verb. *Altare num. 1. ad 6.*

Nam primi Christiani ad Sacra Mytheria conficienda, Altaria, templaque habuerint; *ibid. num. 62. & 63.*

Altari portatili, seu viatico nequeunt hodie uti Regulares quicumque quantumvis olim privilegiati; imo neque Episcopi, & majores Praelati, etiam si essent Cardinales; *ibid. num. 7. & verb. Missa art. 4. & verb. Orationarium num. 70.* ubi asseritur nova Pontificia declaratio.

Nam usus Altaris portatilis primis Ecclesiae temporibus invaluerit; *ibid. verb. Altare num. 64.*

A nemine, nisi a Summo Pontifice, Altaris portatilis privilegium impertiri potest, nisi urgeat necessitas; *ibid. num. 69.*

Episcopis quid competat circa Altare portatile; *ibid. num. 67.*

Altaris portatilis Privilegio gaudet Cardinalis; *ibid. num. 70.*

Altaris consecratio de Jure Communi non potest fieri nisi per Episcopum, nec potest simplex Sacerdos Altare consecrare, nisi ex privilegio, & commissione Summi Pontificis: in una sola Missa plura consecrare potest Episcopus in eadem Ecclesia; *ibid. a num. 8. ad 11.*

Ab.

Abbat, qui sunt hoc privilegio sossulti, nequeunt hodie consecrare, nisi Altaria suarum Ecclesiarum; *ibid. a num. 12. ad 13. & verb. Abbas num. 31.*

In Altaris consecratione stando in rigore juris non videtur necessaria, & de essentia repositio Sacrarum Reliquiarum, in praxi tamen non est omittenda, & notatur quid cavendum, quidque solitum; *ibid. a num. 14. ad 19.*

Altare fixum, & stabile quando execretur, & in dubio ad quem spectet iudicium. Execrato Altari fixo, & immobili non execratur Ecclesia, nec e contra; at polluta, seu violata Ecclesia, polluantur, seu violantur Altaria fixa; *ibid. a num. 20. ad 28.*

Altare portatile, quando execretur? At comparate ad Ecclesiam quoad violationem non inducitur uti supra; *ibid. a num. 29. ad 33.* Nullum Altare five fixum, five portatile execratur ex eo, quod in ipso celebraverint excommunicati, interdicti, & degradati, & in Ecclesia non consecrata an possit consecrari Altare fixum sine Summi Pontificis auctoritate; *ibid. num. 34. & 35.*

In Ecclesia consecrata nulli licet erigere Altare stando in iure communi sine Episcopi consensu, in Ecclesiis tamen non consecratis potest erigi a Presbyteris; *ibid. n. 36.*

Sic autem Altare ab Episcopo consecratum, aut in Ecclesia consecrata erectum nequit destrui sine permissione Episcopi, in Ecclesiis vero non consecratis quilibet suo iure potest Altare non sacratum destruere; *ibid. num. 27. & 38.*

Altaris lapis profanatus, seu execratus potest vendi, & licite teneri ab emptore; Dummodo in loco honesto, & decenti; *ib. num. 39.*

In Altari non consecrato nemo celebrare potest, & in ipso celebrans peccat mortaliter, & quæ ambigua sunt de consecratione, consecrari debent; *ibid. num. 40. ad 43.*

In Altari, in quo Episcopus Missam cantavit, non potest alius Sacerdos eadem die celebrare, quod si alicubi observaretur, esset intellendum, nisi adesset licentia eiusdem; at nunc id exolevit; *ibid. num. 44. & 45.*

In Altari Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli solum Papa celebrat, nec aliis permittitur nisi mediante Brevis Pontificio; *ib. num. 47.*

Altare erectum super sepulcrum non potest consecrari, assignatur quid prius agendum,

quantumve sepulcrum removendum; *ibid. a num. 48. ad 50. & inter Decreta S. R. C. in hoc Tom. VIII.*

Traditur qualiter procedendum cum Patronis Altaria in Regularium Ecclesiis habentibus destituta necessariis, vetustate collabentia &c. *ibid. num. 51.*

Altare majus licet ex veteri consuetudine Orientalem mundi plagam respiciat, sicuti etiam antiqua consuetudine Ecclesiarum versus Orientem edificabantur, id tamen necessarium minime est; *ibid. num. 52. & 53.*

In Altari majori Ecclesiarum Cathedralium non debet asservari SS. Sacramentum propter functiones Pontificales, in eo tamen servari debet ab Ecclesiis Parochialibus, & Regularibus; *ibid. num. 54.*

Altaria, & Cappellas in Regularium Ecclesiis etiam per secularium Confraternitates constructa visitare non potest Episcopus; *ibid. num. 55.*

Non debet unum Altare discooperiti, ut aliud cooperiatur; *ibid. num. 56.*

Altarium numerus in Ecclesiis Græcorum augeri potest; *ibid. num. 57. & 58.*

Quomodo, & quando crux in Altari, in quo celebrari debet, sit collocanda; *ibid. num. 59. & 60.*

Altare, in quo Episcopus celebravit, nequit simplex Sacerdos eo die Sacrificium offerre; *ibid. num. 61.*

Altare super naves ad celebrandum; Vide verb. *Missæ.*

Nulli permittum est in Altari elevato in Navi Missam celebrare, nisi concurrat speciale Apostolicum Privilegium; *ibid. num. 69.*

Altaria (& idem de Cappellis) in Regularium Ecclesiis per secularium Confraternitates constructa Episcopus visitare non potest; Vide verb. *Confraternitas num. 3. & 4.*

ALTARE privilegiatum.

Altare privilegiatum quomodo a Summis Pontificibus concedi soleat; Vide verb. *Altare privilegiatum num. 1. ad 4.*

Sub generali Indulgentiarum suspensione, quæ fit anno Jubilæi, non comprehenduntur Altaria privilegiata, nec alie Indulgentiæ pro solis defunctis concessæ; *ibid. num. 5.*

Altaria privilegiata pro defunctis non comprehenduntur sub clausula illa: *Volumus autem &c.* Nec sub alia consimili, *Ibidem num. 6. & 7.*

Missæ celebratæ de Festis currenti in Altari

ribus privilegiatis in diebus, in quibus non licet Missas de Requiem celebrare, habent eandem vim, & Indulgentias perinde ac si essent celebratæ Missæ de Requiem, seu Defunctorum, & hoc quomodocumque Altaria sint privilegiata; necnon per huiusmodi Missas satisfactio obligationibus, ac si fuissent celebratæ de Requiem; *ibid. num. 8. ad 10.*

Altare privilegiatum quotidianum, & perpetuum conceditur Patriarchalibus, Metropolitanis, & Cathedralibus totius Orbis Catholici Ecclesiis; *ibid. num. 11.*

Translato legitima auctoritate Altari privilegiato de loco ad locum, adhuc durat Indulgentia, si ipsa sit concessa Altari in reverentiam alicujus Sancti, vel Mysterii, in cuius honorem dedicatum sit; *ibid. num. 12.*

Altari a Pontifice consecrato plura privilegia adneſcuntur, quæ vide; *ibid. num. 13. ad 15.*

Varie concessiones Altarium & quidem privilegiorum referuntur & recensentur; *ib. num. 16. ad 18. & nu. 23. ad 26. & n. 32.*

Altare privilegiatum conceditur omnibus Ecclesiis Parochialibus; *ibid. num. 33.* Et omnibus totius Orbis Ecclesiis pro die Defunctorum; *ibid. num. 34.*

Missæ pro Defunctis in Altari privilegiato non suffragatur nec Indulto satisfactio, nisi sit de requiem, licet in Indulto non exprimat; *ibid. num. 17. & 18.*

An privilegium in Altari privilegiato perpetuo ad dies non impeditis ante declarationem Alexandri VII. concessioni suffragetur etiam diebus impeditis festo post illam declarationem; *ibid. num. 19.*

Sub generali Indulgentiarum Suspensione, quæ fit Anno Sancto, non comprehenduntur Altaria privilegiata, nec aliæ Indulgentiæ pro solis Defunctis concessæ; *ibid. num. 20.*

Intuitu Altaris privilegiati in aliqua Ecclesia non licet exponere tabellam supra Januam Ecclesiæ Indulgentia per li Morti; *ibid. num. 21.*

Quum in Indultis Altarium privilegiatorum adjici solet clausula: *Dummodo in dicta Ecclesia tot Missæ quotidie celebrentur*, ad conditioni satisfaciendum oportet singulis diebus tot Missas celebrare; *ibid. num. 22.*

Variz referuntur Sacr. Congr. Indulg. Resolutiones circa varias Questiones super Altaribus privilegiatis; *ibid. a num. 27. ad 31.*

An inter eas Religiones, quæ habent communicationem privilegiorum, fiat etiam Altarium privilegiatorum communicatio; *ibid. num. 35. & seqq.*

Non destruitur privilegium Altaris, si illud ex parte notabili destruat, etiam si consecrationem amitteret, dummodo tamen remaneat secundum majorem sui partem; *ibid. num. 38.*

Secus erit si privilegium fuit concessum Altari vel dicato alicui Sancto mutata dedicatione; *ibid. num. 39.*

Si Pontifex in consecratione Altaris privilegiati, illud non designavit, facta semel designatione unius Altaris, nequit alterum designari; *ibid. num. 40.*

Num quando Testator mandavit celebrari Missam in Altaribus privilegiatis, possit tunc in Altaribus privilegiatis tempore dispositionis existentibus, tum in Altaribus privilegiatis postmodum erectis celebrari; *ibid. num. 41.*

ALTERNATIVA

Quoad ea, quæ concernunt Beneficia,

Alternativa quoad Beneficia quando inciperit, & unde sit dicta; Vide verb. *Alternativa quoad Beneficia num. 1. & 2. & verb. Beneficia art. 9. regul. 9.*

Emendatur Auctor circa Alternativæ quoad Beneficia originem; *ibid. num. 45.*

Ut alternativam obtineant Episcopi, quid ab ipsis agendum, & quando jure alternativæ gaudere incipiant; *ibid. num. 3. ad 5.*

Plura praxis alternativæ Episcopum inter, & Papam quoad menses distincte referuntur; *ibid. num. 6. ad 10.*

Episcopus habens duas Ecclesias potest acceptare Alternativam pro una, & non pro alia, & quid si velit ea potiri pro utraque; *ibid. num. 11. & 12.*

Secuta acceptatione Alternativæ, non potest Episcopus ab illa recedere sine consensu Papæ, e contra Papa sine consensu Episcopi; *ibid. num. 13.*

Alternativa autem gratia non est, sed contractus inter Papam & Episcopum; *ibid. num. 46.*

Si acceptatio Alternativæ fiat ab Episcopo in aliquo mense Apostolico, non incipit usus illius, nisi tota mense elapso. Econtra vero si fiat in mense proprio Episcopi, tunc incipit usus illius a die acceptationis, adeo ut mensis Ordinarius a dicta die fiat Apostolicus, & reservetur; *ibid. num. 14.*

Alternativa quando incipiat, ac respective desinat, & ut Episcopo suffragetur, debet consistere de illius acceptatione, ac subsecuta dimissio.

missione in Dataria ex libro Alternativarum; *ibid. num. 15. 16. & 17.*

Ut Episcopus possit uti Alternativa requiritur ejus residentia in sua Diocesi; & hoc late expenditur; *ibid. num. 18. ad 29.*

Alternativa conceditur folis Patriarchis, Primaribus, Archiepiscopis, & Episcopis, non autem Prelatis, & Collatoribus inferioribus, nec Cathedrali Capitulo; *ibid. num. 30.*

Et ideo Episcopi uti Abbati & Possessori Monasterii non possunt per alternativam conferri Beneficia a Monasterio dependentia; *ibid. num. 50.*

Quando contrarium; *ibid. num. 51.*

An Beneficio Alternativæ gaudere possint Prelati habentes territorium separatum cum jurisdictione Episcopali. *ibid. num. 53.*

Alternativa concessa Episcopo residenti comprehendit Beneficia tam intra, quam extra Diocesim existentia; Dummodo collatio ad eum spectet; *ibid. num. 31.*

Alternativa habet locum solum in Beneficiis, quæ sunt liberæ collationis Episcopi; *ibid. num. 32. & 33.*

Si autem collatio Beneficiorum pertinentium ad Episcopum una simul cum Capitulo, vel cum aliis ex concordia partium sit alternis vicibus cuilibet reservata in suo turno, potest Episcopus uti Alternativa in dictis Beneficiis vacantibus in anno, vel turno suo, & in mense alternato; *ibid. nu. 34.*

Reprehenditur, & modus datur sententiæ Auctoris (*ibid. num. 34. prolatæ*) *ibid. nu. 57.* Varia referuntur circa Alternativam quando concurret divisio simultaneæ collationis in Episcopum & Capitulum; *ibid. nu. 50. & 60.*

In alternativæ materia quale sit Beneficium liberæ collationis; *ibid. num. 55. & seqq. & num. 58.*

An & quando Alternativa suffragetur pro Beneficiis unitis Sedi Episcopali, extra tamen diocesim existentibus; *ibid. num. 52.*

Ut alternativa Episcopis magis sit proficua, quo mense ab ipsis ea acceptari debeat; *ibid. num. 54.*

An Episcopus Possessor Ecclesiæ, in qua Cardinalis Indulto gaudet conferendi Beneficia in octo mensibus reservata, possit vigore Alternativæ conferre Beneficia in sex mensibus vacantia; *ibid. num. 62.*

Episcopus potest uti Alternativa, quamvis collatio pro certo genere personarum fuerit restricta, & etiam in Parochialibus, licet in ipsarum collatione requiratur examen, & Examinatorum approbatio; *ibid. n. 35. & 36.*

Item potest Episcopus uti Alternativa pro Beneficiis impofterum vacaturis, non autem pro medio tempore vacatis inter unam, & alteram Alternativam; *ibid. num. 17.*

Alternativa ex simplici facultate optandi Canonice concessa, cæteris deficientibus requisitis, non cessat, bene vero slante statuto per Papam confirmato, in quo etiam expresse disponitur optionem habere vim validæ collationis, & promissionis; *ibid. nu. 38. & 39.*

Exclusa censetur Alternativa ex quasi possessione Episcopi libere conferendi Beneficia, secus vero si Episcopus non sit in hac quasi possessione, etiam si bonum jus foveat super proprietate; *ibid. num. 40. & 41.*

Quasi possessio conferendi Beneficia sufficit ad excludendam Alternativam, quando lis non est inter Episcopum, & Capitulum, sed inter privos; *ibid. num. 42.*

Quando unus est privus ab Episcopo, qui dicitur relesidisse, & alter est privus a Papa, quia Episcopus negatur relesidisse, tunc privus ab Episcopo incumbit probare, quod Episcopus vere relesiderit; Vide *ibid. nu. 43.*

Quæ & qualis residentia Episcopi esse debet, ut suffragetur Alternativa; *ibid. nu. 63.*

Episcopo negligente conferre Beneficia in mensibus Alternativæ, devolutio immediate fit ad Papam; *ibid. num. 61.*

Quando actus Alternativæ perfectus sit, & Episcopus uti eodem possit; *ibid. num. 55. & seqq.*

Alternativa quando expiret; *ibid. num. 44. & num. 63.*

ALTERNATIVA quoad aliqua Miscellanea.

Alternativa, ut verificetur, satis est alteram partem esse veram, & regulariter est electionis, non Ordinis; Vide verb. *Alternativa quoad Miscellanea num. 1. & 2.*

Fallit, si Alternativa sit posita inter diversas personas; & in primo ex nominatis sublit major ratio; *ibid. num. 3.*

In Alternativis electio regulariter est debitoris; fallit in Debitore moroso, & doloso, in Legatis Alternativis, in pœnis alternativis, in pœnis alternative appositis, & quando Alternativa est posita in favorem Conditoris; *ibid. num. 4. ad 8.*

In Alternativa prohibitive sufficit alteram verificari, & Alternative petens non censetur præcise alterum petere, ac obligatus ad duo alternative, potest præstare, quod

quod maluerit, ut liberationem consequatur ;

ibid. num. 9. ad 11.

Alternativa, seu turnus inter Regulares eligendi alternatim modo ex una, modo ex alia Nazione Superiores tum Generales, tum Provinciales, alioque Officiales, an congruat, & liceat ; *ibid.* num. 12.

Electio coarctata ad paucos eligibiles est ipso Jure nulla, & hic multa ad rem ; *ibid.* num. 13.

Ubi talis Alternativa pro pace, & quiete, & pro servanda iustitia distributiva legitime introducta, & concessa, est omnino servanda ; *ibid.* num. 14.

Ad hoc ut Alternativa legitime introducat, debet concedi a Sancta Sede, vel fuit ei specialiter auctoritate, & hic multa ad rem ; *ibid.* num. 15.

An talis Alternativa concedi, seu demandari possit a Capitulis Generalibus, & quomodo faciendi subrogatio in Definitoris Provinciarum Minorum habentium Alternativam ; *ibid.* num. 16. & 17.

Quomodo providendum Alternativæ, si moriatur Commissarius Generalis Ord. Minorum Observantium & Reformatorum ; *ibid.* num. 18.

AMBITUS poenæ quæ sit ? Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 13.

A M E N T E S.

Amentes, & furiosi quando possint, & debeant, vel non, baptizati ; Vide verb. *Baptismus* art. 5. num. 2. 3. & 4.

Amentes, & furiosi an, & quando sint capaces Sacre Communionis ; Vide verb. *Eucharistia* num. 53. & verb. *Paschalis Communio* num. 29.

Amentes, & furiosi quando sint, vel non, irregulares ; Vide verb. *Irregularitas* art. 2. num. 12.

AMERICA unde sit dicta ? Vide verb. *Mundus*.

AMITA, & Amita Magna quæ sint ; Vide verb. *Affinitas* sub num. 15.

AMITINI, & Amitinæ qui, & quæ sint ; Vide *ibid.* sub dict. num. 15.

A M O R.

Amor Dei, & proximi quid importet, & ad quid obliget ; Vide verb. *Virtus a* num. 34. ad 75. & **Amor amicitiae**, concupiscentiae, & initialis quid sint ; Vide verb. *Pœnitentia Sacram.* art. 2.

A M P H I B O L O G I A.

Amphibologia, seu æquivocatione, vel restrictione mentali uti quando, & quomodo liceat, vel non ; Vide verb. *Juramentum* art. 1. a n. 13. ad 26. & verb. *Restrictio mentalis* per tot.

A M P L E X U S.

Amplexus, quando sint peccaminosi, vel non ; Vide verb. *Luxuria a* num. 72. ad 77. & num. 89. & 91. & verb. *Sponsio* num. 7.

A N C I L L Æ.

Ancillæ teneros pueros vestientes, lavantes, eorumque pudenda tangentes, vel aspicientes, quando, & qualiter peccent ; Vide verb. *Luxuria* num. 78.

Quomodo a Domino conveniebatur ille, qui Ancillæ suæ se junxisset ; Vide verb. *Adulterium* art. 1. in nov. add. n. 8.

Ancillæ ad quid teneantur circa famulatum, quidvis eis liceat, vel non ; Vide verb. *Famula* per tot.

A N I M A.

Anima rationalis, seu intellectiva per se est forma hominis immortalis, & non ex substantia Dei, ac contrarium est hæresis ; Vide verb. *Anima* num. 1. 2. & 3.

Nec simul cum carne nascitur, sed est certum, & firmum quod a Deo creatur, *ibid.* num. 4. & 5.

Animæ hominum non fuerunt omnes creatæ in principio mundi ; nec extra corpus, nec duæ in uno, nec una in omnibus, sed anima infunditur, & multiplicatur ad multiplicationem corporum, & contrarium assertens est hæreticus ; *ibid.* num. 6. ad 10.

Animæ mortuorum non vident ea, quæ apud nos geruntur, & quæ nobis bona, malave accidunt, suoque ingenio minime affequantur ; tribus autem modis ea scire possunt, & affequantur ; Vide *ibid.* num. 11. & 12.

Ani-

Animabus beatis sunt notæ nostræ preces, vel ad eas deferentibus Angelis, vel in Verbo videntibus; *ibid. num. 13.*

Animæ, quæ sine peccato post Baptismum separantur a Corpore, Cælo recipiuntur, sic etiam animæ, quæ poenas condignas pro peccatis solverunt sive in corpore, sive in Purgatorio; *ibid. num. 14.*

In Purgatorio patientur poenas, quibus debuerant in vita satisfacere, juvantur suffragiis Fidelium, post Purgatorium in Cælum ascendunt, ibi vident Deum sicoti est; *ibid. num. 15, 16. & 17.*

Animæ, quæ sunt in Purgatorio, sunt securæ de sua salute, non tamen amplius in statu merendi, & querentes requiem, ac horrentes poenas non peccant; *ibid. num. 18, 19. & 20.*

Libertatæ a poenis per suffragia Fidelium, dum in Cælum recipiuntur, non minus beatantur, quam si per seipsas satisfecissent pro illis poenis; *ibid. num. 21.*

Animæ in Purgatorio existentes, an possint pro nobis orare, vel aliquid de congruo mereri, vel impetrare; *ibid. a nu. 22. ad 26.*

Animas in gratia decedentium noo recipi in Beatitudinem, nisi post diem Judicii, aliqui docuerunt, & vari dicunt hujus sententiæ fuisse etiam Joannem XXII., qui tamen ostendit fuisse contrariæ; *ibid. a num. 27. ad 30.*

Animas iustorum ante diem Judicii visuras esse intuitive Deum post purgatam poenam, si com aliquo reato ex hac vita decesserint, expresse definivit Benedictus XII. *ibid. nu. 31.*

ANNALES.

Annales, quid sint, & in quo distinguantur ab Historia; Vide verb. *Historia, Historicus nu. 8. & 9.*

ANNALIS possessio quid disponat, & impotest; Vide verb. *Beneficia art. no. num. 109. ad 111.*

ANNIVERSARIA.

Anniversarium quid sit, & in quo sensu strictè sumatur. Vide verb. *Anniversarium num. 1. & 2.*

Anniversarium a quo tempore numerari debet, *ibid. num. 27.*

Anniversaria, & Missæ de Requiem, quæ ex dispositione Testatorum (non ex placito Vivorum) cum cantu sunt quotannis celebrandæ, possunt cantari, etiam si ipsorum obitus

dies incident in Festum duplex majus; *ibid. num. 3. 4. & inter Decreta S. R. Cong. in hoc volum. num. 455. & 1279.* Non autem si incident in Duplex 2. Classis; *ibid. num. 30. & inter Decreta ut sup. num. 690.*

Anniversaria & Missæ de Requiem, quæ ex dispositione testatorum com cantu sunt quotannis celebrandæ, possunt cantari etiam si ipsorum obitus inciderint in festo duplici majori; *ibid. num. 29.*

Anniversaria, & Missæ de Requiem, quæ certo die dici debent, ut die tertia, septima, & trigesima, eo impedito, transferri possunt in sequentem diem; *ibid. num. 5. & inter Decreta ut sup. num. 19. & aliis ibi indicatis, vel anticipari possunt; ibid. num. 6.*

Nullimode cani possunt Missæ de Requiem ad solum placitum vivorum in duplicibus, quandocumque est Officium excludens duplicia; *ibid. num. 7.*

In Anniversario occurrente in die festo duplici secundæ Classis non potest cantari Missa de Requiem; *ibid. num. 30.*

Infra octavas privilegiatas non possunt cantari Missæ Defunctorum in Anniversario & Officio solemni; *ibid. num. 31.*

Missæ cantari Mortuorum infra Octavam Corporis Christi non sunt celebrandæ, nisi præente corpore; *ibid. num. 32.*

Anniversaria & aliz Missæ pro defunctis certa die dicendæ, ea impedita possunt transferri in diem sequentem; *ibid. nu. 33. & 39.*

Exemplificatur cum Resolutione Sac. Rit. Cong. *ibid. num. 35.*

Et quid recusante die tertio, septimo, & trigesimo in Parochialibus, io quibus per annum plerumque unus tantum Sacerdos celebrat; *ibid. num. 36.*

Ex privata devotione Parochianorum pentium sæpius per annum pro eorum defunctis Anniversaria, potest in Ruralibus Ecclesiis cantari Missa solemnis de Requiem in festo duplici minori, altera Missa cantata de festo, ubi adfunt flores, vel saltem duo Sacerdotes, dummodo sermo sit de die vere Anniversaria a die obitus; *ibid. num. 37.*

Non valentes lausfacere Anniversariis Defunctorum in diebus serialibus, possunt ipsa adimplere in festis duplicibus, non tamen de præcepto; *ibid. nu. 38.*

In die Anniversarii & Depositionis non potest cantari Missa Defunctorum loco conventualis; *ibid. num. 40. & viceversa; ibid. nu. 41. & num. 42.*

Convivia & prandia tolerari possunt in Anni-

Anniversariis defunctorum, ubi est consuetudo, & quatenus; *ibid. num. 43.*

Habens inunctum onus faciendi celebrari Anniversarium 15. v. g. vel 20. Missarum pro anima fundatoris, non tenetur celebrari facere Missam cantatam, tamen nec de mente Testatoris Missæ privatæ dici queunt de Requiem, si dies Anniversarii incidat in duplici, & quomodocumque est Officium excludens duplicia; *ibid. num. 8. & 9.*

Anniversarium ordinatum a Testatore pro anima sua sine declaratione, an pro ona vice, vel an in perpetuum, præsumendum est pro perpetuo, & onera in fundo imposita pro Anniversariis transeunt cum eodem fundo; *ibid. num. 12. & 13. & num. 45.*

Anniversarium relicto a Testatore, ut celebraretur pro anima sua in Ecclesia, in qua statuit sepeliri, cessat, si Testator culpabiliter se ipsum occiderit, aut in puteum se projecerit, secus aotem, si pro anima sua, & suorum; *ibid. n. 14. & 15.*

Auctoritas Episcopi in Anniversariis quænam sit; Vide *ibid. num. 44.*

Quid Juris si quis Ecclesiam, in qua sepulcorum elegit, legatum reliquerit pro Anniversario, & deinde mutato consilio alibi voluerit sepeliri, legato non revocato; *ibid. num. 46.*

Quando & quomodo ab heredibus fundus, vel pro Anniversario tradi vel solvi debeat; *ibid. num. 47. & seqq.*

Anniversaria non fixa, & alia similia, quæ expressa Testatorum, & Fundatorum voluntate prohibentur dari absentibus ex quacunque causa, & jubentur dari solummodo physice, & corporaliter interessentibus, non participantur ab habentibus Indultum a Papa, ut etiam in absentia possint participare &c. nec talia Anniversaria possunt reponi in distributionibus quotidianis per Episcopum; *ibid. num. 16. ad 25.*

Anniversaria autem fixa, & alia similia, in quibus non addit contraria dispositio Testatoris, & Fundatoris, participantur ab Indultariis, ac si personaliter interessent; *ibid. num. 26.*

De causis absentie pro participatione Anniversariorum; *ibid. num. 48.*

ANNONA.

Annonæ fraudatæ pænæ quæ sit; Vide verb. *Pæna art. 2. num. 54.*

ANNULUS.

Annuli prius ad signandum sunt adinventi, signatorii, & sigilla promiscue usurpati, dein ad ornamentum, & luxuriam mutati; verb. *Annulus num. 1. 2. & 3.*

Annulus Piscatoris quid sit, quare dicatur Piscatoris, & qualiter servetur, ac finiat; *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Annoli usus in Missa prohibetur Protonotariis non participantibus, & Doctoribus quibuscumque, & Canonicis Cathedralium; *ibid. nu. 7.*

Possunt tamen Canonici Missam celebrare cum annulo aureo, & de rigore uti, sed sine gemma, & sine aliqua effigie; *ibid. num. 7.* Benedictus tamen XIII. novissime in Concilio Romano statuit a Sacerdotibus, nisi Abbates sint benedicti, esse in celebratione deponendum, *num. 8.*

Communione de manu Episcopi capiens antea debet manum Episcopi osculari, non aotem anulum; *ibid. num. 9.*

Annulus Sacer quare tradatur novo Episcopo; Vide verb. *Episcopus art. 2. num. 50.* Ejus antiquitas. Verb. *Annulus num. 13.* Annolis nuptialibus antiqui utebantur Christiani. *ibid.*

Annulus, cæteroque Clericis prohibitus, a quibus Clericis ferri possit; & plura de annolis. Vide *ibid. num. 10. & seqq.*

ANNUNCIATIO B.M.V.

Si festum Annonciationis Beatæ Mariæ Virginis occurrat feria 6. in Parasceve, vel in Sabbato Sancto, quando, & quomodo transferendum. Vide verb. *Annunciatio B. M. V. num. 1. & inter Decreta S. Rit. Congr. in hoc tomo vti.*

Tria circa hujusce Festi translationes annotantur; *ibid. a. num. 2. ad 4.*

Si simul transferenda sint Festa S. Joseph, & Annonciationis, prius reponatur Annunciatio, deinde S. Joseph; *ibid. num. 5. & inter Decreta sup.*

Annonciationis Festum non licet celebrare in Majori hebdomada, nec potest fieri ejus Officium in Dominicis Quadragesimæ, nisi in Ecclesiis sub Annonciationis invocationis dedicatis; *ibid. n. 6. & 7. concessum cum octava; ibid. n. 8.*

ANNUS.

Annus unde sit dictus, & qualiter, ut recte accipiat in Sacris Canonibus, Bullis, Decretis,

tis, Statutis, & similibus, regulandos, distincte referatur. Vide verb. *Annus num. 1. ad 9.*

Anni initium non ubique eodem tempore sed diverso pro diversis Regionibus, & variis styliis calculatur, ac assignatur usus tam antiquus, quam modernus, tam in actibus publicis, quam privatis, tum in Bullis, & Brevis Pontificiis, tum in Sacra. Congregationum Decretis; *ibid. num. 10. ad 15.*

Ne æquívocis laboremus, proprius uniuersisque Regionis, ac Tribunalis Stylus est attendendus; *ibid. num. 16.*

Annus unde dictus, quis sit, ejusque divisiones assignantur, & explicantur. Vide verb. *Kalendarium a num. 38. ad 50.*

Anni ab Orbe conditio usque ad Æram Christi Vniuersam quot effluxerint. Vide verb. *Mundus num. 64.*

Annus incæptus quando haberi possit pro completo; *ibid. num. 17.*

Quando in Statutis mentio fit de anno, num continuus, an utilis veniat; *ibid. nu. 20. Or segg.*

De Actionibus, quæ anno finiuntur; *ibid.*

ANNUS Probationis, seu Novitiatus.

Annus Probationis ad quid institutus, & quando incipiat. Vide verb. *Annus probationis num. 1. Or 2.*

Habitus Regularis de essentia, & substantia est deferendus a Novitiis per annum probationis, & fieri nequit in habitu seculari; *ibid. num. 3. 4.*

Pro admittendis ad annum probationis, seu Novitiatus, licet in Jure nulla reperiatur statuta præcisa ætas, tamen ex Sacra Congr. requiritur, quod saltem attingant 15. annum; *ibid. num. 5. 6.*

Puella, quæ non complevit annum 12. recipi poterit interim pro educanda, sed regulariter Novitia vestiri non potest antequam 14. annum expleat, & tunc de licentia Sacra Congr. si velit esse formaliter Novitia ante 13. expletum; *ibid. num. 7. 8.*

Conversi nequeunt recipi ante 20. ætatis suæ annum; *ibid. num. 9.*

Annus probationis debet esse continuus, ita ut Novitius annum probationis animo Religionem deferendi interrumpens, licet per duas solas horas, teneatur incipere de novo annum Novitiatus: secus si demtaxat intra claustrum aliquantisper latuisset; Imo non interruptitur, etiam si Novitius retento ha-

bitu perterritus severitate &c. Monasterium abditè exeat causa se celandi, dummodo habeat animum redeundi, idque firmatur exemplo; *ibid. num. 10. ad 13.*

Annus Novitiatus non interruptitur, si Novitius Habitu Religionis indutus a Monasterio ex sui Superioris licentia exeat causa peregrinandi ad Stationes &c. vel etiam si ob adversam valetudinem maneant extra Monasterium; *ibid. num. 14. 15.*

Annus iamen Novitiatus interruptitur a Novitia, quæ infirma morbo contumaci remittitur curanda dumtaxat, eo pacto, ut reverfa teincipiat Novitiatum a capite, abique iamen Cæremoniis ad evitandas expensas; Sed si ipsum expleverat, puseit, cum redit, admitti sine novo Novitiatu; *ibid. num. 16. ad 19.*

Annus Novitiatus non dicitur interrumpi, nec discontinuari a Novitiis, qui eo completo propter infirmitatem emissam Professionem cum licentia Superiorum exeunt, immo etiam si abique licentia; *ibid. num. 20. 21.*

Sic etiam novitius, qui finis anno probationis fuit habitu spoliatus, potest iterum admitti, & profiteri abique novo Novitiatu, secus si habitum sponte deposuisset; *ibid. num. 22. 23.*

Et sic etiam non interruptitur Novitiatus a Novitio, seu Novitia, si intra annum Novitiatus a Capitulo dimittatur, & habitu Religionis expolietur, & postea mutata sententia ad Habitum restituitur atque exeat a Monasterio; *ibid. num. 24.*

Annus Novitiatus debet esse completus de momento in momentum, licet bissextili, adeo ut Professio facta, nondum completo anno, etiam per modicum tempus, esset nulla; *ibid. num. 25. ad 28.*

Annus probationis completu non potest a Superioribus Regularibus ultra protrahi tempus probationis, non solum reluctante Novitio, sed neque ipso consentiente; *ibid. nu. 29. 30.*

Monialibus elapso tempore Novitiatus, si habiles sint, præfigendus est terminus 15. aut 30. dierum ad deliberandum, num velint profiteri, necne; & si renuant profiteri, remittendæ sunt ad parentes, aut consanguineos; *ibid. num. 31.*

Aliqua rationabili, aut iusta interveniente causa possunt Superiores annum probationis, & Professionem prorogare usque ad sex menses, & non ultra inconsulata Sede Apostolica; *ibid. num. 32. ad 35.*

Annus Novitiatus, licet a Professione sub pœna

na nullitatis debet necessario fieri in Conventualibus designatis, & dantur ad hoc Decreta; *ibid. num. 36. ad 39.*

Non obstant tamen allegata Clementina Decreta, quin posset aliquis a Superioribus ad Habitum recipi in Conventu non designato, ut sic ejus Filius institueretur, dummodo postea transmittatur ad Conventum designatum, & ibi integrum Novitiatum annum peragat, & inspecto effectu dicitur admittitur, & receptus in Conventu designato, *ibid. num. 40. ad 42.*

Annus probationis non potest renunciari, neque a Novitio, neque a Monasterio, estque necessarius etiam in Religione Hierosolymitana; *ibid. num. 43. 44.*

Immo hodie ex Concilio Tridentino annus Probationis consensu mutuo utriusque partis, novitii nempe, & admittentium illum ad Professionem, diminui nullo pacto potest; *ibid. num. 45.*

Equites Ordinum Militarium annum Probationis non habent secluso Statuto; *ibid. num. 46. & 47.*

Privilegium Professionis ante annum Probationis pro Monialibus S. Dominici in articulo Mortis constitutis. Vide *ibid. num. 48. & seqq.*

ANNUS SANCTUS.

Annus Sanctus unde sumperit originem, & denominationem, quidque penes Catholicos ejus nomine veniat? Vide verb. *Annus Sanctus num. 1. & 2.*

Varie circa Anni S. seu magni Jubilæi institutionem, & institutionem exitere opiniones, quæ referuntur, & assignatur, quæ a Bonifacio VIII. fuerit indictus pro unoquoque centesimo; *ibid. num. 3. ad 7.*

Annus Sanctus sic a Bonifacio dispositus, fuit statim a Deo tamquam sibi gratissimus miraculis comprobatus, multitudine ex cunctis Universi plagis pene innumera accurrente condecoratus, ac divina Providentia mirabiliter ditatus; *ibid. num. 8. ad 10.*

Annus Sanctus a Bonifacio VIII. pro unoquoque centesimo determinatus, fuit postea ad quinquagesimum a Clemente VI. & ad trigessimum tertium ab Urbano VI. redactus; idque ratum habuerunt, servaruntque Martinus V. & Nicolaus V. *ibid. n. 11. 12. & 13.*

Exinde Paulus II. statuit, ut in posterum Jubilæus perageretur quolibet anno 25. idque usque ad præsens servatur, *ibid. num. 14. 15.*

Annus Sanctus publicatur die Ascensionis Domini præcedentis anni, incipit a primis Vesperis ejusdem Nativitatis Domini, & durat usque ad primas Vesperas ejusdem Nativitatis anni sequentis; *ibid. num. 16. 17.*

Porta Sancta quare sic dicta? quibus carmonis aperiatur, & claudatur? *ibid. num. 18. ad 23.*

Pro Anni Sancti Jubilæo lucrando indictæ sunt varæ Basilicæ visitandæ. Vide *ibid. n. num. 24. ad 27.*

Tales Basilicæ debent visitari per triginta vices a Romanis, & incolis Urbis, & per quindecim vices ab exteris, & quandoque aliter indultum; *ibid. num. 28. ad fin.*

ANTICRYSEOS pactum quid sit; & an sit illicitum, & usurarium, vel non? Vide verb. *Hypotheca num. 32.*

ANTIPODES an existant, unde dicti, & qui sint? Vide verb. *Mundus n. num. 108. ad 110.*

ANTIQUATA propositio quæ sit? Vide verb. *Propositiones damnatæ, num. 44.*

APES evolantes quando fiant de dominio capientis, vel non? Vide verb. *Dominium, art. 3. num. 15. 16.*

APOCRYPHÆ Indulgentiæ, revocantur, variz sunt. Vide verb. *Indulgentia, art. 4. per tot.*

APOCRYPHA propositio quæ sit? Vide verb. *Propositiones damnatæ, num. 43.*

APOGEUM quid? Vide verb. *Mundus n. num. 138.*

APOSTASIA, APOSTATA.

Apostasia ex vi nominis quid significet, & imponet, ac quoruplex sit? dein quid sit Apostasia, & Apostata a Fide, & quomodo differat ab hæresi? Vide verb. *Apostasia, num. 1. ad 5.*

Apostatæ incurrunt omnes pœnas, quas incurrunt Hæretici, & alias majores & graviores; *ibid. num. 6. 7. 8.*

Quæ autem pœnæ de jure sint statutz Hæreticis, & consequenter Apostatis? Vide verb. *Hæreticus.*

Apostatæ a Fide in Tutcarum ditionibus existentes, si sibi redeant ad pœnitentiam, ad quid teneantur? *ibid. num. 10.*

Apostatæ reversi ad Fidem in terris insidelium

tuta

rota conscientia qualem habitum deferre possint; & an arandi a Sacramentis; *ibid.* num. 11. 12.

Apostatam pœnitentem in articulo mortis confitentem, & in tertis infidelium existentem quomodo Confessarius absolvere debeat, & qualiter se gerere deberet Pœnitens, si tunc ad sœ Fidei confessionem invitaretur; *ibid.* num. 13. ad 16.

Apostasia a Fide per Chirographum fraude Dœmonis facta nullum Jus illi tribuit, & reconciliandus est Apostata, absque eo quod cogatur Chirographum reddere; *ibid.* num. 17. 18.

Apostasia ab Obedientia late, & stricte capta quid sit, ut etiam Apostasia a Religione; *ibid.* num. 19. 20. 21.

Qui a Religione professus etiam sine legitima facultate ad aliam laxiorem Religionem transiret, non esset rigorose, & proprie Apostata; *ibid.* num. 22. & num. 74. & seqq.

Apostasiam vere incurrit, & dicitur Apostata, qui a Religione temere discedit cum animo non amplius redeundi, etiamsi retineat Habitum; *ibid.* num. 23. 24. num. 76. & seqq.

Quod si cum animo redeundi quis discedat, non est proprie Apostata, sed fugitivus; in praxi tamen communiter accipiuntur, & tractantur ut veri Apostatæ, qui extra claustra sue Superiorum licentia, Habitum etiam retento, & cum animo redeundi ad Religionem vagantur; *ibid.* num. 25. ad 28.

Nou est tamen Apostata Regularis, qui iniuste, & notabiliter gravatus a Superiore recta via ad Generalem, Provincialem, aut alios, ad quos de jure, accedit absque licentia Superioris; sed dicitur appellare de facto, quamvis autem non appellaverit; *ibid.* num. 29. ad 36.

Debet tamen talis Religiosus gravamen esse patens, vel probatu facile; & ad justificandum suum recursum, ac ut nulla pro foro etiam externo sit Apostasie umbra, & suspicio fœgæ, nec contra eum militent sancita a Sacr. Congr. Regul. dignis traditur modus, ac salutaris datur instructio; *ibid.* num. 37. 38. 39.

Tenent plurimi, quod in tali casu periculo posset etiam Regularis habitum dimittere absque incurso Apostasie, & sic directe ad Superiorem accedere; Dummodo vere, & certo timeat, quod in itinere capiatur, & redueatur per vim ad manus Superioris gravantis; *ibid.* num. 40. 41.

Quinimo pericula vitandi causa licet Clericis arma deferre & comam; *ibid.* num. 42. 43.

Regularis cum Litteris obedientialibus itinerans, & ad liberis divagandum Habitum Regulari incedens non est Apostata, nec fugitivus; *ibid.* 44. 45.

Ligatur tamen excommunicatione lata in Regulares temere Habitum dimitteutes liberius vagandi causa, eamque etiam incurrit, qui habitum desert, sed ita coopertum, ut cognosci non possit; *ibid.* num. 46. 47.

Regulariter quantumcumque Habitum etiam ex lascivia relinquantur, ac cooperiatur, si non relinquitur animo deliberato illum non reassumendi, non contrahitur Apostasia, *ibid.* num. 48.

Pœnæ Apostasie a Religione, seu statu Religioso de jure communi sunt variz, quæ assignantur, & declarantur; *ib.* a n. 49. ad 54.

Pœnæ a jure communi statutas sunt etiam aliz, ut privatio vocis activæ, & passivæ, carceris, flagellationis &c. juxta peculiare Religionum Constitutiones; *ibid.* num. 55.

Apostatas, & fugitivos recipientes, & retinentes, vel occultantes, aut eis pro fuga, & Apostasia consilium, aut auxilium præstantes peccant mortaliter, & ipso facto excommunicationem incurrun; *ibid.* num. 56.

Praelati, seu Superiores Regulares tenentur fugitivos, seu Apostatas requirere, & revocare, & eos cogere, ut ad Ordinem revertantur; *ibid.* a num. 57. ad 60.

Apostatæ a Religione debent recipi, salva regulari disciplina, dum pœnitentes recedunt, non obstantibus Constitutionibus prohibentibus recipi eos, qui ter apostatant; *ibid.* num. 61.

Apostasia a Sacro Ordine, & Apostata ab illo quis sit, & quæ ejus pœna; *ibid.* num. 63. ad 67.

Apostatæ & fugitivi Regulares quomodo absolvantur a summo Pœnitentiario, *ibid.* num. 68. & 69.

Apostatæ nullatenus admittuntur ad allegandam quamcumque causam super nullitate Professionis Regularis, seu Monasterium redire coguntur; *ibid.* num. 70.

Apostatæ declarantur illi, qui post unicum Sententiam latam pro nullitate Professionis, etiam appellatione non interposita habitum adjecerint; *ibid.* num. 71.

Item ii, qui post sibi indultam restitutionem in integrum e Religiosis claustris migrare præsumunt, *ibid.* num. 72.

Constitutio San. Mem. Benedicti XIV., quæ Regulares Apostatæ ad suos Ordines cum

cum pœnarum condonatione revocantur, *ibid.*
num. 73.

APOSTOLUS.

Apostolus idem est ac latine missus ; Apostoli omnes fuerunt baptizati Baptismo Christi ; solus Petrus a Christo, a Petro Andreas, & Joannes, & ab eis ceteri, Vide verb. *Apostolus num. 1. 2. 3.*

Apostoli omnes a Christo ordinati sunt Sacerdotes, & Episcopi, ac etiam immediate ab ipso munus Apostolatus acceperunt ; *ibid. a num. 4. ad num. 11.*

Apostoli singuli posuerunt suum Articulum in Symbolo, & verisimilius juxta ordinem traditum a Scoto ; *ibid. n. 12. 13. 14.*

Apostolorum Canones recipiendi, & tenendi sunt omnes, prout recipiuntur a Synodo, & asseruntur ; *ibid. num. 15. 16.*

Apostolorum traditiones non possunt in dubium revocari, & ab omnibus sunt observandæ ; eorumque literas contemnens est Hæreticus ; *ibid. num. 17. 18.*

Apostoli cum Christo habuerunt usum, & dominium aliquorum mobilium, & affirmare contrarium est hæreticum ; de multis poterant disponere, ac de pecunia non habenda præceptum non fuit rigorosum ; *ibid. nu. 19. 20. 21.*

Plura notantur, quæ ad Apostolos pertinent, & in quibus vel erravit Auctor, vel aliqua præterit ; *ibid. num. 22. ad finem.*

APOSTOLI, idest Litteræ missoriæ.

Apostoli, unde dicti ? Quidque eorum nomine veniat ? Vide verb. *Apostoli, idest Litteræ missoriæ num. 1. 2. & num. 14.*

Isti Apostoli, qui petuntur in causa appellationis, interdum vocantur Epistolæ, & interdum Dimissoriæ, & cur dimissoriæ ? *ibid. num. 3.*

Apostolorum quinque sunt species, quæ assignantur, ac singillatim expenduntur ; *ib. n. 4. ad 9.*

Si Judex requisitus non tradit Apostolos, & appellanti eos denegat, & postea procedit in causa, non valet processus, nisi renunciatum fuisset appellationi ; *ibid. nu. 10.*

Si appellans non petat Apostolos infra 30. dies, censetur renunciare appellationi ; & si Judex eos denegat, vel infra præmissum tempus malitiose, aut negligenter ei tradere prætermittit, non valet ejus interim confectus processus ; *ibid. num. 11. 12. 13.*

Quænam solemnia Apostolorum de jure Rom. *ibid. num. 15. & 16.*

Apostolorum usus in Jure Ecclesiastico ; *ibid. num. 17. & seqq.*

Apostoli dicti Apostilli ; *ibid. num. 18.* Vide verb. *Appellatio artic. 7.*

APPELLATIO

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, divisionem, & finem.

Appellatio quid sit ? Estque alia judicialis, & alia extrajudicialis, ac utraque declaratur ; Vide verb. *Appellatio art. 1. num. 2. ad 5.*

Appellatio Judicialis & extrajudicialis tripliciter differunt inter se, & assignantur ; *ibid. num. 6. 7. 8.*

Appellatio de Jure Canonico extrajudicialis, minime permittitur est de jure civilis ; *ibid. num. 16. & seqq.*

Causæ de Jure Canonico extrajudicialis appellationis recensentur ; *ibid. nu. 19. & seqq.*

Appellatio alia est rationalis, seu legitima, alia frustratoria, & alia frivola, seu levis, quæ explicantur ; *ibid. num. 9. 10. 11.*

Appellatio propter tres causas potissimum introducta est, quæ proponuntur ; *ibid. num. 12. 13. 14.*

Fieri potest, ut licet sententia prioris Judicis sit formaliter justa, isque recte processerit, ea tamen ab Appellationis Juce propter novas allegationes rescindi debeat ; *ib. nu. 15.*

In Appellatione judiciali appellans, ea, quæ in prima instantia non probavit, adhuc probare, & quæ non deduxit, deducere potest ; *ibid. num. 29.*

De differentia appellationem Inter & Relationem, & de forma ac solemnitate Relationis ; *ibid. num. 17.*

APPELLARE quis possit, vel non ?

Appellare potest omnis a Juce injuste gravatus, etiam si juraverit stare sententiæ ; & etiam si Excommunicatus ; Vide verb. *Appellatio art. 2. num. 1. 2. 3.*

Imo non solum qui gravatus existit, sed etiam alii, quorum interest, appellare possunt ; hocce referatur ; *ibidem num. 4. ad 10.*

Utraque pars litigantium appellare potest ab eadem sententia consequente plures articulos, quatenus in aliquibus utriusque parti est contraria ; *ibid. num. 11.*

Si in eadem sententia plures reperiantur gravati, licet unus solus appellet, iste debet audiri, & ejus appellatio pro omnibus prodest, si eadem sit ratio, & causa pro omnibus; *ibid. num. 12.*

Plura de communione appellationis; Vide *ibid. num. 19. & seqq.*

Assignantur omnes, qui appellare non possunt; *ibid. numer. 25. ad 32.*

APPELLARI a quo Judice, & ad quem possit, vel non?

Appellari potest ab omnibus Judicibus Judicem superiore cognoscentibus; Vide verb. *Appellatio artic. 3. num. 1. 2. 3.*

Exornata questioem a quonam Judice appellari posse, Vide *ibid. num. 47.*

Appellantes a Papa ad futurum Concilium Generale, quicumque sint, excommunicantur in Bulla Cœne: Et si sint Universitates, Collegia, vel Capitula, interdicuntur; Insuper sunt Schismatici, multaque alias pœnas incurrunt; *ibid. num. 4.*

Appellari neque potest a Concilio Generali legitime congregato, & approbato, nec a sententia totius Congregationis Cardinalium, nec a Supremis Tribunalibus; *ibid. num. 5. ad 7.*

Appellatio regulariter fieri debet gradatim ad proximum, & immediatum Superiorem ejus, a quo appellatur, non autem omisso medio ad remotum, & mediatum, idque jure merito cautum; *ibid. num. 8. 9.*

Excipiuntur tamen plures casus, in quibus immediate ad Majorem appellari potest, omittis Judicibus intermedii; & exhibentur; *ibid. num. 10. ad 18.*

Quid si utraque pars litigantium appellet a sententia sui Judicis, v. g. Episcopi, & una appellet ad Archiepiscopum, & altera immediate ad Papam; *ibid. num. 19. 20.*

Appellari non potest regulariter loquendo a Judice seculari ad Papam; nisi litigantes sint temporali jurisdictioni Papæ subiecti; *ibid. num. 21. 22.*

A Regularibus etiam, & potissimum, gradatim est facienda appellatio, nullimode tamen possunt ipsi appellare ad Judices extraneos, seu ad Tribunalia secularia, aliter ipsi, & eos admittentes incurrunt excommunicationem latæ sententiæ; *ibid. num. 24. 25.*

Immo nec licet Regularibus appellare ad Judices Ecclesiasticos, quibus non subduntur, alias ipsi & Judices eos admittentes incurrunt

Tom. VIII.

excommunicationem latæ sententiæ; *ibid. num. 26. 27.*

Ordinarius idcirco est omnino prohibitus, ne se ingerant in cognitionibus causarum Regularium tam Civilium, quam Criminalium, quoniam Nuncii Apostolici recipere non debent Appellationes Regularium, sed relinquere gradatim a suis superioribus cognoscendas; *ibid. num. 28. 29.*

Nec licet Regularibus recurrere extra Ordinem ad quascumque personas, tam Ecclesiasticas, quam Seculares, etiam si Cardinalatus honore, & excellentia Ducali, Regali, & Imperiali fulgentes, pro consequendis honoribus, dignitatibus &c. in ipso Ordine; *ibid. num. 30. ad 45.*

Est hic infimus advertendum, quod non solum est prohibitum Regularibus subditis recurrere extra Ordinem uti supra, sed insuper sub gravissimis pœnis, & etiam Excommunicationis latæ sententiæ est prohibitum Superioribus Regularibus ad instantiam quarumcumque personarum extra suos Ordines Officia, & dignitates eis concedere; *ibid. nu. 46. & verb. Recursus num. 18. & seqq.*

Utrum a Sententia Subdelegati ad Subdelegantem, an vero ad Subdelegantis Superiorem interponenda sit appellatio; *ibid. nu. 48. & seqq.*

Num a Sententia Judicis Ecclesiastici in causa Seculari lata appellari possit ad Superiorem laicum; *ibid. num. 49.*

Siquis in appellatione erraverit, ut quum ad unum appellare deberet, ad alium appellaverit, num causa remittenda sit ad priorem Judicem; *ibid. num. 50. & seqq.*

APPELLATIO a quibus sententiis, & causis fieri possit,

Duplex est sententia, definitiva una, interlocutoria altera; quæ utraque sit, & cur Interlocutoria sic dicta? Vide verb. *Appellatio art. 4. num. 1. ad 4.*

Sententia interlocutoria subdividitur in mere Interlocutoriam, & in Interlocutoriam habentem vim definitivæ, & quæ sint utraque; *ibid. num. 5. ad 7.*

De Jure Canonico appellari potest, & a sententia definitiva, & ab interlocutoria; *ibid. num. 8.*

Dimmodo tamen interlocutoria vim habeat definitivæ; *ibid. num. 64. & seqq.*

Et quoniam sententia interlocutoria dicitur habere vim definitivæ, & habere damnum

Y

irre-

irreparabile, ut fiat appellatio locus; *ibid.* num. 65. & *segg.* & num. 8. & *segg.*

Differentia inter appellationem ab interlocutoria sententia, & a definitiva; *ibid.* num. 78. & *segg.*

Si est reformata sententia interlocutoria in instantia appellationis, rota causa ad Iudicem Appellationis devolvitur, neque locus est remissioni; *ibid.* num. 93.

Limita; *ibid.* num. 95.

In appellatione facta in iudicio ab Interlocutoria decem requiruntur, quorum si unum solum defuerit non valet appellatio, & enumerantur per singula; *ibid.* a nu. 9. ad 19.

De Jure Civili appellari potest solum a sententia definitiva; Ab interlocutoria vero, etiam si prædicta decem concurrant, non potest appellari, nisi in quibusdam casibus, & ad hos dignoscendos dæ præbentur regulæ; *ibid.* num. 20. ad 23.

Concilium Trid. statuit, quod quantum ad hujusmodi appellationes conformiter Juri Civili procedatur etiam in Jure Canonico, & inde est, quod universaliter loquendo appellari potest in quatuor casibus tantum, qui adducuntur cum annotatione debita ad primum; *ibid.* num. 24. ad 30.

Extra recensitos casus ab Interlocutoria, vel quovis alio gravamine ante definitivam sententiam hodie in iudicio appellare non licet, uti licebat de jure veteri; *ibid.* nu. 31.

Inhibitio autem ista Concilii comprehendit solum appellationes judicialiter factas in iudicio, non autem appellationes judicialiter factas extra iudicium; *ibid.* num. 32.

Ex supra firmatis universalibus conclusionibus variis inferuntur casus, in quibus appellatio admittitur ab Interlocutoria, vel quia vim definitivæ habet, vel quia damnum irreparabile continet, iique singulatim referuntur; *ibid.* a num. 33. ad 47.

Casus, in quibus Jura prohibent appellare, recensentur, & brevibus verbis includuntur, & enucleantur; *ibid.* num. 48. ad 61.

APPELLATIO a correctione superioris, si ve Regularis, si ve Sæcularis, & a Censuris, quandonom sit prohibita, vel non?

Appellatio a legitima correctione Superioris si ve Regularis, si ve Sæcularis, est omnibus subditis prohibita; admittitur tamen si in corrigendo modum excedat; Vide verb. *Appellatio* art. 5. num. 1. & 2.

A correctione morum facta a Prælo, seu Superiore extrajudicialiter, seu paternaliter, & ad poenitentiam nullo formato Processu judicario admittitur appellatio subditi solum quoad effectum devolutivum; non autem quoad suspensivum; *ibid.* num. 3. 4.

Hinc Appellatio quoad effectum suspensivum non admittitur a Visitatione Ecclesiæ Cathedralis, & personarum ipsius ab Episcopo facienda, nec a decreto in Visitatione factis; *ibid.* nu. 5. 6.

Quomodo distinguendum in questione, utrum admittatur appellatio quoad effectum suspensivum a decreto lato in Visitatione; *ibid.* num. 22. & *segg.*

Appellationis cujuscumque prætextu nequaquam potest impediri, seu retardari Diocæsanæ Synodi celebratio, nec actorum executio; *ibid.* num. 7. 8.

A mandato de residendo in Visitatione edito non datur appellatio ad effectum suspensivum, sed solum devolutivum; at a correctione morum, judicialiter formato processu, admittitur quoad utrumque; *ibid.* num. 9. 10.

Appellatio a Censuris absolute ab homine latis admittitur solum quoad effectum devolutivum, a latis sub conditione admittitur quoad utrumque ante conditionis eventum; ut etiam quoad utrumque admittitur a comminatis; *ibid.* num. 11. ad 17.

Hinc si quis citetur ad adducendam rationem, quare non debeat excommunicari, hic poterit appellare, & Ordinarius tenebitur huic appellationi deferre; e contra vero si quis citetur ad adducendam rationem, quare non debeat declarari lucidisse in excommunicationem; *ibid.* num. 18. 19.

Ad uberiorem notitiam, & solidiorem confirmationem præsentis materiæ adducitur declaratio Sac. Congreg. Episc. de mandato Clementis VIII. edita, aliaque decreta Sac. Congr. Conc. *ibid.* num. 20. 21.

De appellatione a sententia incursum censurarum plura; *ibid.* num. 25. & *segg.*

APPELLATIO quoad vim, & effectus
Clausula: *Appellatio remota.*

Causas committere cum Clausula *Appellatio remota* potest solus Papa in causis Ecclesiasticis ubique terrarum, & in causis profanis Papa in locis suæ temporalis Jurisdictionis; Imperator, Reges, & omnes Principes Supremi in suis respectivis ditionibus, & non

& non alii; Vide verb. *Appellatio* art. 6. num. 1. ad 4.

Vi Clausulæ *Appellatione remota* censetur prohibita omnis *Appellatio*, quæ a jure expresse concessa non reperitur; *ibid.* num. 5.

Per clausulam *Appellatione remota* non solum non prohibetur appellationes a jure expresse concessæ cum adjecto: *Non obstantibus clausula: Appellatione remota*, sed neque prohibentur appellationes a jure expresse concessæ, & approbatæ, licet sine tali adjecto: *Non obstantibus clausula: Appellatione remota*; *ibid.* num. 6. 7.

Clausula *Appellatione remota* plures operatur effectus, quorum præcipui recensentur; *ibid.* a num. 8. ad 13.

Declaratur Auctor; *ibid.* num. 14.

Clausula *Appellatione remota* non præjudicat tertio, qui pro suo interesse appellare intendit; *ibid.* num. 15. & seq.

De Clausula *Omni, & quacunque appellatione remota*. Vide; *ibid.* num. 17.

APPELLATIO quoad Fatalia.

Appellationum Fatalia quid sint, unde dicantur, & quotuplicia? Vide verb. *Appellatio* art. 7. num. 1. 2. 3.

Fatalia, seu tempora interponendæ *Appellationis* de jure antiquo erant duo dies in causa propria, tres in aliena, seu procuratorio nomine actitata; at de jure novo sunt dies 10. a die gravaminis illati, vel læsæ sententiæ, & scientiæ numerandi, & currunt statim a momento habitiæ notiæ &c. de momento in momentum, & continue; *ibid.* num. 4. ad 8.

A sententia dubia, eaque ad instantiam Partium a Judice declarata utrum intra decem dies ab ejus publicatione, an intra decem dies a declaratione ipsius sit appellandum; *ibid.* num. 27.

A sententia conditionali quando sit interponenda appellatio; *ibid.* num. 28. & quando sit appellandum; *ibid.*

Procuratore existente apud acta, eoque non appellante, an post decem dies a lata sententia Dominus appellare queat; *ibid.* num. 29. & seq.

Decendum ad appellandum an, & a quo tempore currat contra tertium; *ibid.* n. 31.

Quando appellatio a gravamine momentaneo vel Successivo interponi queat; *ibid.* num. 32. & 33.

Fatalia, seu tempora petendi Apostolos;

Vide verb. *Apostoli*, idest *Litteræ Missive*. Verb. *Appellatio* art. 7. num. 9.

Fatalia, seu tempora præsentandæ *appellationis* de jure civili sunt sex menses, de jure vero Canonico videtur relictum dispositioni Judicis a quo; *ibid.* num. 10. 11.

In appellatione extrajudiciali an petendi sint Apostoli; *ibid.* num. 33.

Fatalia, seu tempora finiendæ *appellationis* de jure sunt 12. menses, & ex causa necessaria, & evidenti biennium, ita tamen ut Judex a quo secundum locorum distantiam, & personarum, & negotii, seu causæ qualitatem, prout expediens judicaverit, possit brevius tempus præfigere; *ibid.* n. 12.

Hoc tempus est numerandum non a die læsæ sententiæ, sed a die interpositæ *appellationis*, & qualiter; *ibid.* num. 13. 14. 15.

Fatalia, seu tempora unius anni, & ex justa causa biennii ad prosequendam & finiendam *appellationem* a jure concessa, non currunt legitime impedio; *ibid.* num. 16.

Impedimenta legitima, quorum quodlibet sufficit, ut appellans etiam elapso biennio habeat jus ad prosequendam *appellationem*, enumerantur a Canonistis communiter sex, & expenduntur; *ibid.* num. 17. ad 22.

Ad hoc tamen, ut unumquodque ex dictis impedimentis sufficiat ad prosequendam *appellationem* post elapsum biennium, debet esse reale, & veridicum, & quod tale evidentiissima probatione constet, idque vincere iucumbit appellanti; *ibid.* num. 23. 24.

Imo nedum appellanti incumbit onus probandi, sed insuper probare debet, quod diligentiam adhibuit ad removendum tale impedimentum, & *appellationem* prosequendam; *ibid.* num. 25. 26.

Si appellans partim negligens, partim im-peditus fuerit per anni cursum, an eidem concedendum biennium; *ibid.* num. 34.

An Judex tempora *appellationis* arctare, & viceversa prorogare possit; *ibid.* num. 35.

APPELLATIO coram quibus, quomodo, & quoties fieri debeat, & possit?

Appellatio regulariter debet fieri coram Judice a quo, & in ejus copiæ defectu coram Judice ad quem, & intimari Judici a quo; at in defectu utriusque appellari potest coram viris honestis, vel saltem coram uno honesto, adhibitis ei testibus; Vide verb. *Appellatio* art. 8. num. 1. ad 4.

Dato quod aliquis justo metu cadente in

constantem virum correptus non auderet appellare coram Iudice a quo, tunc sufficeret, quod coram honestis viris intra 10. dies protestaretur se velle appellare a sententia contra se injuste lata, sed detineri iusto timore Iudicis a quo; *ibid.* num. 5. ad 7.

Appellatio potest fieri duplici modo, qui assignatur, & declaratur; *ibid.* num. 8. 9. 10.

Appellatio potest fieri nedum per hæc verba expressa *appello*, vel *proveco*, sed etiam per alia æquivalentia, & nedum scriptis, ac verbis, sed etiam factis; Dummodo serventur necessaria, quæ nominantur; *ibid.* num. 12. 13.

Appellatio generalis super omnibus causis, quæ contra appellentem quovis tempore possint moveri, non potest fieri, & non admittitur, bene vero respectu cuiuscumque gravaminis, quod in aliqua determinata causa sibi quis timet esse interendum; *ibid.* num. 15. ad 17.

Appellatio a sententia Interlocutoria, vel a gravamine extrajudiciali debet fieri in scriptis petendo Apostolos, & expressa in specie causa rationabili appellationis, aliter est invalida; *ibid.* a num. 18. ad 20.

Appellatio vero a sententia definitiva, si ea fiat statim, ac est lata sententia, & adhuc Iudice pro Tribunali sedente, & nondum ad alia divergente, potest fieri viva voce, si vero fiat ex intervallo, etiam ipsa debet fieri in scriptis; *ibid.* num. 21. 22.

In appellatione a definitiva non est necesse exprimere causam appellationis in specie, sed sufficit dicere in genere *appello*, quia *gravatus sum*, vel quia *lata sententia est injusta*, nulla expressa in specie causa, vel gravamine; *ibid.* num. 23. 24.

In eadem causa non potest ab eodem tertio appellari a sententia, quæ fuit bis confirmata; potest tamen ab eodem pluries appellari, si pluries gravaretur super diversis articulis, licet in una eademque causa; *ibid.* num. 25. ad 29.

In eadem causa, & super eodem articulo licet utrique parti collitigantium bis appellare successive, & adhuc quilibet tertius, cujus interit, potest appellare, non obstante quod utraque pars litigantium jam bis appellaverit; *ibid.* num. 30. 31. 32.

De variis appellationum formulis; *ibid.* num. 33. & *segg.*

APPELLATIO quoad effectum suspensivum, & devolutivum.

Appellationis effectus principaliter est duplex, suspensivus scilicet, & devolutivus, & utraque exponitur; Vide verb. *Appellatio* art. 9. num. 1. 2. 3.

Appellatio a sententia Definitiva regulariter parit effectum suspensivum jurisdictionis Iudicis a quo respectu causæ appellatæ; *ibid.* num. 4. 5.

Potest tamen appellans recusare Iudicem a quo tamquam suspectum etiam in aliis causis, si non sint de notoriis, & manifestis; *ibid.* num. 6. 7.

Appellatio a Definitiva in variis casibus non parit effectum suspensivum jurisdictionis Iudicis a quo, & primo in casibus a jure expressis, & supra allegatis in art. 4. Deinde in aliis casibus, qui assignantur, & comprobantur; *ibid.* num. 8. ad 15.

Appellatio a sententia interlocutoria, si sit super aliquo articulo, sive questione incidenti, vel gravamine ita connexo cum causa principali, ut causa principali non discussa, nec possit definiri, & discuti incidens, vel connexus, parit effectum suspensivum jurisdictionis Iudicis etiam super cognitione ipsius causæ principalis; *ibid.* num. 16.

Appellatio ab Interlocutoria, etiam si sit super aliquo articulo, sine quo causa principalis terminari potest, adhuc parit effectum suspensivum jurisdictionis Iudicis a quo, nedum super illo articulo, in quo est appellatum, sed etiam super cognitione ipsius causæ principalis; *ibid.* num. 17. 18.

Appellatio legitima ultra effectum suspensivum parit etiam effectum devolutivum, ita ut causæ cognitio devolvatur ad Iudicem ad quem appellatur, & ipse de iustitia appellationis cognoscere debeat, & non Iudex a quo. Imo Iudex ad quem non solum cognoscere potest de iustitia appellationis, sed etiam hac probata causam principalem examinare, & sententialiter definire potest; *ibid.* num. 19.

Appellatio a sententia Definitiva devolvit ad Iudicem ad quem non solum causam principalem, sed etiam ejus accessoria; nec tunc ipse Iudex ad quem potest causam remittere ad Iudicem a quo, sed tenetur propria sententia eam ultimare, & definire; *ibid.* num. 20. 21. 22.

Appellatio a sententia interlocutoria, si sit probata

bata legitima, devolvit totam causam ad Judicem *ad quem*; sin autem, debet Judex *ad quem* remittere causam principalem Judici *a quo*; & irrationabiliter ac frivole appellentem in expensis condemnare; *ibid. num. 23. 24.*

In casu autem quod Judex *a quo* jam ipsi appellationi frivolis, & illegitimis detulerit, concedendo v. g. Apostolos dimissorios, vel reverentiales, tunc Judex *ad quem*, non obstantia quod appellatio sit frivola, & illegitima, adhuc potest in tota causa procedere, ipsamque totaliter terminare, nec tenetur, ut prius ipsam remittere Judici *a quo*; *ibid. num. 25.*

De effectu appellationis, in quo tam appellantis, quam appellati, quam Judicis *a quo*, & Judicis ad quem appellatum, officia continentur; Vide *ibid. num. 26.*

APPELLATIO quoad attentata, & revocationem eorum.

Attentata idem sunt ac innovata contra jus, iite, seu appellatione pendente, idque satis elucidatur; Vide verb. *Appellatio art. 10. a num. 1. ad 4.*

Attentata pendente appellatione a sententia Definitiva revocantur ante omnia per remedium *assentati*, ita ut Judex *ad quem* ante omnia debeat penitus revocare, nedum ea, quæ sunt innovata post appellationem interpositam, sed etiam ea omnia, quæ sunt innovata, & mutata medio tempora inter sententiam, & appellationem, perinde ac si post eandem appellationem innovata fuissent; Dammodo postea intra decem dies appellatum; *ibid. num. 5.*

Non solum innovata post appellationem a Definitiva sententia interjectam debent semper ante omnia per appellationis Judicem penitus revocari, sed etiam ea omnia, quæ medio tempore inter sententiam, & appellationem, quæ postmodum infra decendum interponitur ab eadem contingit innovari, ac si post appellationem eadem innovata fuissent; *ibid. num. 6. 7.*

Attentata autem pendente appellatione a sententia Interlocutoria, seu a gravamine, non revocantur ante omnia, sed debet prius justificari causa appellationis; *ibid. numer. 8. ad 10.*

APPELLATIO quoad aliquos casus, in quibus moraliter est illicita, vel licita.

Appellatio est illicita, & contra iustitiam, cum interponitur cum solo fine, ut causa longius protrahatur, & ut contra se iusta sententia proferatur, & sic appellans tenetur de damnis illatis; Vide verb. *Appellatio art. 12. num. 1. 2.*

Appellatio est penitus illicita in causa, quam appellans scit esse injustam, & talis appellans tenetur ad integram restitutionem damnum illatorum; ut etiam illicita est, & peccaminosa, si fiat a Judice Catholico ad A catholicum; *ibid. num. 3. 4.*

Condemnatus a Judice non habente sufficientes probationes pro illo condemnando, licet revera sit Reus coram Deo; nihilominus potest ab illa sententia licite appellare; *ibid. num. 5. 6. ac verb. Accusatus num. 5. 6. 7.*

Appellationis male pœna quæ sit; Vide verb. *Pœna art. 2. num. 46. ad 59.*

Circa admissionem, vel non admissionem appellationis plura videri collecta; *ibid. num. 7. & seqq.*

Alia vide hoc tomo in *Appendic. decret. in Sardinia Appellationis.*

APPLICATIO MISSE.

Applicatio Missæ quomodo, a quibus, & pro quibus fieri debeat, & possit? Vide verb. *Missæ art. 2. per tot. & art. 7. per tot.*

Applicatio Missæ facta a Religioso subdito prævalet applicationi factæ a Superiore? Vide dict. *art. 2. num. 10.*

Vivens probabilis invalide applicat Animabus Purgatorii omnes missas pro se defuncto applicandas; *ibid. num. 11.*

APPROBATIO

Pro Confessionibus excipiendis.

Approbatio est authenticum iudicium, seu declaratio de idoneitate, & sufficientia Sacerdotis ad audiendas Confessiones facta ab habente potestatem Episcopalem, vel quasi Episcopalem; & differt a collatione jurisdictionis? Vide verb. *Approbatio art. 1. a num. 1. ad 5.*

Historia quoad facultatem excipiendi Sacra.

cramentalem Confessionem? Vide; *ibid. num. 96. & seqq.*

Nullus Presbyter five Sæcularis, five Regularis potest Regularium confessiones excipere, nisi ab Episcopo approbationem acceperit; *ibid. num. 100. & seqq.*

Dummodo Parochiale Beneficium non habeat; *ibid. num. 101.*

Approbatio Ordinarii prærequiritur ad valide absolvendam a peccatis venialibus, & a mortalibus alias confessis; *ibid. a num. 7. ad 9.*

Approbatio ad beneplacitum, seu absque temporis limitatione concessa non expirat per mortem, vel amotionem ab Officio ipsius concedentis; *ibid. num. 10. & verb. Gratia ut est gratiosum Rescriptum, num. 8.*

Approbatio ad beneplacitum quibuscumque etiam Regularibus concessa quodcumque revocari potest, & ad limitatum tempus reduci, eoque elapso sine alia revocatione expirat; *ibid. num. 11. ad 13.*

Ante vero finitum tale tempus non potest sine causa revocari, imo sine gravi causa neque prorogatio debet denegari; *ibid. num. 14.*

Approbatio Confessariorum pro locis exemptis pertinet ad Episcopum, intra cujus Diocesim existunt loca exempta, non autem ad Prælatum loci; secus vero si locus sit nullius Diocesis; *ibid. num. 15. 16.*

Generaliter loquendo approbatio potest dari ab Episcopis etiam non consecratis, si jam electi sint, & confirmati, a Vicariis Capitularibus Sede vacante, ab Abbatibus, Commendatariis, Prioribus, & aliis habentibus proprium Territorium, & a Generalibus, & Provincialibus Regularibus quoad suos subditos; *ibid. num. 17. ad 23.*

Approbatio nequit dari a Parochis pro suis Parochianis: Imo Parochi nequidem possunt sibi in Confessarium eligere simplicem Sacerdotem non approbatum ab Ordinario; *ibid. num. 24. 25.*

Approbatio an dari possit a Nunciis, & Legatis in suis respective Provinciis; *ibid. a num. 26. ad 38.*

Approbatio debet dari ab Episcopo illius loci, in quo Confessarius Confessiones audit; *ibid. num. 39. 40. 41.*

Regulares in Diocesi, in qua sunt approbati, possunt audire Confessiones omnium Sæcularium, etiam ex aliis Diocesibus consensuentium, & eos item absolvere a casibus ipsis reservatis, nisi eosdem penitentes no-

verint in fraudem reservationis ad alienam Diocesim pro obtinenda absolutione migrasse; *ibid. num. 42. 43.*

Approbatio petita, & non obtenta ab Ordinario, licet injuste denegetur, non sufficit nec pro Confessario Sæculari, nec pro Regulari; *ibid. a num. 44. ad 46.*

Approbatio Ordinarii pro Confessionibus sæcularium est necessaria Regularibus, etiam si sint Lectores, & in Theologia Magistri; imo possunt examinari, etiam si Examinatores Synodales, non obstantibus privilegiis, etiam Cruciatæ; *ibid. num. 47. 48.*

Regulæ prævio examine semel approbati non possunt iterum ab eodem Episcopo examinari, neque ab eisdem Confessionibus audiendis suspendi, nisi nova superveniente causa, quæ ipsas Confessiones concernant; *ibid. num. 49. ad 51.*

Auctor num. 50. corrigitur; *ibid. num. 105. & seqq.*

Quilibet Confessarius quantumvis Regularis simpliciter approbatus ab Episcopo antecessore potest iterum examinari, & si minus idoneus repertus fuerit, reprobari ab Episcopo successore; ad iterandum autem examen Successores non tenentur; *ibid. num. 52. 53.*

Licet Confessarii possint iterum examinari ab Episcopo successore, non tamen iterum examinari possunt a Vicario Capitulari, Sede vacante, nec ab ipso revocari potest eorum facultas, & approbatio habita ab Episcopo, seu Ordinario defuncto; *ibid. a num. 54. ad 57.*

Auctor num. 54. & seqq. declatur; *ibid. num. 109. & seqq.*

Et neque Vicarius Apostolicus examinare potest approbatus ab Episcopo, & multo minus Vicarius Generalis Episcopi; *ibid. num. 58. 59.*

Regulares generaliter idonei reperti debent sine limitatione temporis, loci, & personarum approbati, ad differentiam eorum, qui non adeo idonei inventi possunt admitti cum limitata facultate ad arbitrium Ordinarii; *ibid. num. 60. ad 62.*

Regulares sine approbatione Ordinarii nequeunt excipere Confessiones Tertiiorum, qui vivunt in propriis Domibus, licet habeant requisita pro Tertiariis; bene vero illorum Sæcularium, qui sunt vere de familia in suis Monasteriis, & continui commensales ex sola Prælati Regularis approbatione; & præbetur qui censendi sint vere de fami-

lia continui Comeniales; *ibid.* a num. 63. ad 68.

Privilegium præfatum non tenet respectu aliorum non talium, nec etiam quoad Advenas, qui in Monasteriis Regularium infirmantur; *ibid.* num. 69. 70.

Regulares approbati ad Confessiones Sacularium audiendas nequeunt omnes simul unius Conventus suspendi a locorum Ordinariis, nec ad duos restringi pro qualibet Ecclesia; *ibid.* num. 71. 72.

Quanam poena puniendi sint Regulares, qui sine licentia Episcopi se pro Confessariis gerunt; *ibid.* num. 11.

Confessarii ubicunque, etiam Romæ approbati, licet etiam sint Regulares, non possunt hodie audire Confessiones extra territorium approbantis absque licentia Ordinarii loci; *ibid.* a num. 73. ad 74.

Confessarii etiam Regulares in vim Bullæ Cruciatæ a poenitentibus ad audiendas eorum Sacramentales Confessiones electi, nullatenus Confessiones huiusmodi audire possunt sine approbatione Ordinarii loci. In quo ipsi poenitentes degunt, & Confessarios eligunt, & assignatur sub qua poena; *ibid.* num. 75. ad 79.

Approbatus in una Diocesi non potest in alia Diocesi, in qua non sit approbatus, excipere Confessionem alicuius habentis licentiam, seu privilegium eligendi quemcumque Confessarium; *ibid.* num. 80. 81. 82.

Proin virtute facultatis datæ in Jubilæis, seu in Bullis etiam Cruciatæ nequeunt poenitentes eligere sibi Confessarios non approbatos ab Ordinario loci in quo Confessiones sunt excipiendæ; *ibid.* num. 83.

Parochus post dimissum Beneficium non potest absque nova approbatione audire Confessiones, nec etiam tempore Jubilæi, nisi forte fuisset prius approbatus sine limitatione temporis independenter a Beneficio Parochiali; *ibid.* num. 84.

Parochus non indiget alia approbatione ad audiendam Confessionem sui Parochiani extra propriam Parochiam, & Diocesim. Varii autem tenent contrarium; *ibid.* num. 65. & verb. *Parochus* art. 3. num. 26. 27. ubi ad rem afferitur resolutio Sacre Congr. Concilii.

Capellani militum, seu Missionarii castrenses in casibus, in quibus non adest Breve Apostolicum aliter disponens, debent approbati ab Ordinario loci, non autem a Capellano Regio, & inouuntur ad rem oc-

cessario advertenda, & observanda; *ibid.* n. 86. 87. 88.

Approbatio potest dari ab Ordinario etiam extra propriam Diocesim existente; *ibid.* n. 89. 90.

Regularis approbatus ab alio Episcopo dum in eius Diocesi versatur, sive ut hospes, sive cum domicilio, si postquam trauserit ad diversam, ad eandem redeat, non indiget ibi nova approbatione, sed virtute illius prioris nondum revocatæ potest ibi Confessiones audire, etiam tempore Episcopi Successoris, nisi Prædecessoris approbationes revocaverit; *ibid.* num. 91. 92.

Ordinarii in approbatione Confessariorum tenentur eos obligare ad attente legendas, & accurate observandas Constitutiones Gregorii XIV. incip. *Universi Dominici Gregis*, editam contra Confessarios sollicitantes, & Constitutionem Benedicti XIV. incip. *Sacramentum Poenitentis*; *ibid.* num. 93. & segg.

Approbatio extra Diocesim approbantis non predest; *ibid.* num. 95.

APPROBATIO Regularium pro confessionibus Regularium habenda a solis eorum Prelatis Regularibus.

Regulares pro Confessionibus suorum Regularium non indigent approbatione Episcopi, sed solum sui Prelati Regularis, a quo approbati, sine expressa exclusione Novitiorum, possunt valide eos absolvere; Vide verb. *Approbatio* art. 2. num. 1. ad 4.

Novitii absque licentia Prelatorum Ordinis possunt valide confiteri, & absolvi a peccatis etiam in Religione reservatis per quemcumque Confessarium ab Ordinario pro secularibus approbatum; *ibid.* num. 5. 6. 7.

Confessarii approbati pro Fratribus possunt valide absolvere Juvenes professos sub cura Magistrorum degentes, nisi Prelatus Regularis in approbatione expresse eos excluderit; *ibid.* num. 8.

Regulares itinerantes, seu tempore Concionum, vel alterius occasionis extra Conventum existentes, nec copiam Confessarii approbati propriæ Religionis habentes, possunt confiteri cuilibet Confessario, sive Regulari, sive Seculari, & secundum plurimos etiam non approbato, & assignatur quid oneris eis super sit reservatis; *ibid.* num. 9. ad 14.

Quid sentiendum de Sententia Auctoris,
num. 10. & *segg.* posita; *ibid.* num. 25.
& 26.

Regulares quamvis ab Episcopis approbati nequeunt virtute privilegiorum audire Confessiones Regularium alterius Ordinis, nisi forte, qui volunt audiri, licentiam habeant suorum Prælatorum, qua stante poterunt eligere etiam simplicem Sacerdotem, sive Sæcularem, sive Regularem non approbatum ab Episcopo; *ibid.* num. 16. 17.

Regularis, qui incipio, vel invito Prælato sui Ordinis, approbatur ab Ordinario ad audiendas Confessiones in sua Diocesi, licet eas illicite audiat, tamen eas valide excipit; at neque valide si in aliqua Religione in contrarium addit constitutio a Sede Apostolica approbata; *ibid.* num. 18. 19.

Generalis Regularium potest suos subditos a se, vel a suis Prædecessoribus, vel aliis quibuscumque Superioribus ad audiendas Confessiones approbatus, eosdem ab iisdem suscipere etiam ex causa occulta, & extrajudicialiter; *ibid.* num. 20.

Tempore Jubilæi possunt omnes Regulares confiteri peccata etiam Superiori servata Sacerdotibus ab Ordinario approbatis, tam Sæcularibus, quam cujusvis Ordinis Regularibus; *ibid.* num. 21. 22.

Equites S. Johannis Hierosolymitani possunt confiteri cum Regulari Sacerdote a suo Superiore tantum approbato, sicuti possunt Regulares; *ibid.* num. 23.

APPROBATIO Confessoriorum pro Monialibus.

Confessarii Monialium debent esse approbati ab ordinario loci, quamvis sint Regulares pro sibi subiectis, ac etiam si Generales; Vide verb. *Approbatio* art. 3. num. 1. ad 4.

Licet iidem Confessarii sint generaliter approbati ab Episcopo ad audiendas Confessiones Sæcularium, adhuc est eis necessaria specialis approbatio pro Monialibus sibi subiectis, nec approbati pro uno Monasterio censentur approbati pro alio; *ibid.* num. 5. 6.

Etiam Confessarii Extraordinarii indigent speciali approbatione Episcopi, nec semel approbati censentur semper approbati, nec in vim unius approbationis possunt pluries Monialium etiam ejusdem Monasterii Confessiones audire, sed toties approbandi, quoties deputandi; *ibid.* num. 7. ad 10.

Confessarii non approbati specialiter ad

audiendas Confessiones Monialium nequeunt earum Confessiones audire neque tempore Jubilæi, quo etiam approbatus pro uno Monasterio non censetur approbatus pro alio; *ibid.* num. 11. 12.

Confessarius præsentatus ad exicipiendas Confessiones Monialium Regularibus subiectarum debet, vel absolute rejici, vel per totum triennium approbati, non vero ad tempus brevius; *ibid.* num. 13.

Nulla ex Monialibus subiectis Regularibus sentiens se non gravatam mortali culpa potest de venialibus valide confiteri Sacramentaliter cuicumque Sacerdoti non approbato ab Ordinario; *ibid.* num. 14.

Non obstante Privilegio ab Antore relato in *Supplemento*, concessio Generalibus, & Provincialibus pro Religiosis Hispaniarum audiendi confessiones Monialium absque Ordinaris approbatione, attamen id alibi non licet; Vid. *not. noviss.* num. 20.

An Moniales ex Lege Foundationis, & ex consuetudine possint sibi eligere in Confessarium aliquem, qui ab Episcopo approbationem accipiat; *ibid.* num. 16. & *segg.*

AQUA BENEDICTA.

Aqua benedicta est duplex, & quæ sit? Eamque facere nequit Diaconus; Vide verb. *Aqua Benedicta* num. 1. 2. 3.

Aqua lustralis benedictio si fieret a Sacerdote excommunicato, vel suspensio, evaderet irregularis; *ibid.* num. 4.

Aqua benedicta non est Sacramentum, sed quoddam Sacramentale; & exhibetur quando Aquæ lustralis benedictio facienda, qui, qualiter, & per quem aspergendum; *ibid.* num. 5. ad 9.

Aqua benedicta, si deficere videatur, & alia benedicta haberi non possit, reparari quit per additionem non benedictæ in minori quantitate, ac idem de oleo benedicto; *ibid.* num. 10.

Aquæ benedictæ Asperforium Episcopo accedenti ad Ecclesiam debet ministrari a prima dignitate, vel Digniore Canonico, accedenti vero ad Ecclesiam Collegiatam, seu Regularem, porrigendum est a Digniore illius Ecclesiæ; *ibid.* num. 11. 12.

Prælato Referendario, & Gubernatori Civitatis accedenti ad Ecclesiam quomodocumque aqua benedicta; *ibid.* num. 13.

AQUA ad Baptismum quæ requiritur? Vide
Verb. *Baptismus* art. 2. per tot.

AQUA vino consecrando in Sacrificio Missæ
sub mortali admisceri debet, & minor vino
saltem quoad duas partes; Vide verb. *Missæ*
art. 8. num. 1. & 2. & verb. *Vinum* a num.
23. ad 26.

AQUA admiscenda est vino potissimum ob tres
rationes, quæ ex Trident. assignantur; *ibid.*
num. 24.

Præceptum de aqua miscenda vino, est
tantum Ecclesiasticum, & non Divinum;
ibid. num. 25.

AQUA mixta vino non convertitur immediate,
sed solum mediate in Sanguinem; *ibid.*
num. 27.

AQUA benedictæ aspersio au, & quomodo pro-
fit defunctis? Vide verbum *Suffragium* n. 21.

ARBITER, ARBITRATOR.

Arbiter unde sit dictus, & qualibus donatus sit
acceptationibus? Vide verb. *Arbitrator* num. 1. & 2.

Arbiter proprie & stricte quis sit? ejusque du-
plex assignatur genus, ac differentia decla-
ratur? Vide *ibid.* a num. 3. ad 11. & n. 88.
Arbitri nomen quamvis in lata, & generali
acceptatione possit etiam convenire Arbitra-
tori, & amicabili compositori; strictè ta-
men, & proprie illi inter se differunt; hoc-
ce affatim enucleatur; Vide *ibid.* a num.
13. ad 18.

Quandonam quis electus dicatur in Arbi-
tratore, & non Arbitrum; *ibid.* num. 89.

Etiā inter Arbitrum præsertim voluntari-
um, & Judicem multæ intercedunt dissi-
dentia, quæ assignantur? Vide *ibid.* num. 19.
Arbitri juris non multum differunt a Judice;
ast tamen proprie non est Judex, nec ordi-
narius, nec delegatus, sed ad similitudinem
delegati; Vide *ibid.* num. 20. & 21.

In Arbitros compromittere generaliter lo-
quendo possunt omnes, qui habent rerum
secutum liberam administrationem: Secus au-
tem non; Vide *ibid.* num. 22.

In specie loquendo in Arbitros compro-
mittere non possunt multi, qui assignantur;
Vide *ibid.* num. 23.

Arbitri esse possunt generaliter loquendo omnes,
qui a jure non prohibentur, & assignantur
varii; Vide *ibid.* a num. 24. ad 27.

In specie loquendo Arbitri esse non pos-

sunt multi, qui assignantur; Vide *ibid.*
num. 28.

Explicatur Auctor; *ibid.* num. 90. & 92.
Licet semina nequeant esse Arbitrices,
possunt tamen esse Arbitratrices? Vide *ibid.*
num. 29.

Imo feminae possunt etiam esse arbitrices,
si habeant jurisdictionem de jure communi,
vel secundum consuetudinem Regionis? Vide
ibid. num. 30.

Item licet Religiosi nequeant esse Arbitri,
possunt tamen cum consensu Superiorum es-
se Arbitratores; Vide *ibid.* num. 31.

Sic etiam licet nemo possit esse Arbitrator in
re propria, potest tamen esse Arbitrator;
Vide num. 32.

Ita pariter licet Laicus nequeat in causis
spiritualibus esse Arbitrator, potest tamen esse
Arbitrator; Vide *ibid.* num. 33.

Insuper accedente auctoritate Judicis Eccle-
siastici Laicus conjunctim cum Clerico potest
esse etiam arbitri in causa spirituali, & va-
let Laudum ab ipsis prolatum; Vide *ibid.*
num. 34.

Laici possunt esse Arbitri in causis Civilibus
Clericorum? Vide *ibid.* num. 35.

Compromissum tam de jure Civili, quam
de jure Canonico potest fieri in Judicem, ut
in Arbitratorem, etiam respectu causæ co-
ram ipso agitatæ; Vide *ibid.* num. 36.

An etiam utroque jure possit fieri tale
Compromissum in Judicem ut in Arbitrum?
Vide *ibid.* num. 37.

Confirmatur sententia Auctoris; *ib.* n. 92.
Explicaturque Lex 9. §. 2. ff. de Recept.
Arbitr. *ibid.* num. 93.

Compromissum potest fieri in unum, duos,
vel plures Arbitros pari, vel impari nume-
ro; Consultus tamen est, ut impari nume-
ro assumantur, hisque non concordantibus
stari debet arbitrio majoris partis concordan-
tis; Vide *ibid.* num. 38. 39. & 40.

Quid si ipsi omnes discordent in taxanda
aliqua quantitate? Vide *ibid.* num. 41.

Si duo eligantur Arbitri ea conditione,
ut si inter se discordent, eligant tamen ter-
tium innoxiatum, tunc tale Compromissum,
& secutum inde Laudum non valet; Vide
ibid. num. 42.

Imo tale Compromissum, & secutum inde
Laudum erit invalidum, etiam si duo illi Ar-
bitri concorditer elegant dictum tertium in-
nominatum? Vide *ibid.* num. 43.

Si autem eligantur duo Arbitri ea condi-
tione, ut si inter se discordent, sibi associent

ter-

terrium nominatum, & determinatum, tunc tale compromissum, & inde secutum Laudum erit validum; *ibid. num. 44.*

Arbitrator de iis tantum ferre potest Arbitrium, de quibus in ipsum factum est Compromissum; *Vide ibid. num. 45.*

Potest tamen Arbitrator cognoscere, & arbitrari de illis, quæ ita sunt coherrentia, & connexa cum causa principali, ut hæc sine illis commodè expediti non possint, licet ipsa non sint in Compromisso expressa; *Vide ibid. num. 46.*

Item potest Arbitrator arbitrari super fructibus perceptis ex re, de qua in se factum est Compromissum; *Vide ibid. num. 47.*

Item potest Arbitrator statuere, seu assignare diem solutioni faciendæ; *Vide ib. nu. 48.*

Quamvis Arbitrator Compromissarius non possit punire partem contumacem in parendo, nisi in Compromisso sit specialiter cautum, potest tamen eam condemnare ad solvendas expensas ob dictam suam contumaciam ab altera parte factas; *Vide ibid. num. 49.*

Coram Arbitro Compromissario non potest fieri reconventio, nec etiam coram Arbitro juris electo, non ad totam causam, bene vero si ad totam causam; *Vide ibid. num. 50. ad 52.*

Arbitrator tenetur per se ipsum Laudum, seu sententiam ferre; *Vide ibid. num. 53.*

Arbitrator Laudum pronunciare debet in præsentia partium compromittentium, nisi aliter in Compromisso sit cautum; *Vide ibid. num. 54.*

In Arbitros potest fieri Compromissum super qualibet causa, seu re, de qua in jure non sit expressè prohibitum; *Vide ibid. num. 55.*

In jure prohibentur committi in Arbitros causæ illæ, quæ ob sui gravitatem, & præjudicii periculum a majoribus Judicibus sunt expediendæ, & recalescent; *Vide ibid. nu. 56. ad 63.*

Quando Compromissum simpliciter factum est, & Laudum necdum receptum, aut homologatum, datur ex eo actio ad interesse; *Vide ibid. num. 64.*

Quando Laudum est receptum, vel homologatum, datur ex eo exceptio, & actio in factum; *Vide ibid. num. 65.*

Si in compromisso appositæ sit pœna, tunc sub ea standum est Laudo per Arbitros pronunciato; *Vide ibid. num. 66.*

Pœna tamen soluta, non compellitur pars nolens stare Laudo; *Vide ibid. num. 67.*

Excipe tamen, nisi dicto Compromisso personali adjecta sit clausula: *Rato mandate Compromisso, & Arbitrio, seu Laudo super eo laudo*, vel adjectum sit juramentum de stando Laudo; *Vide ibid. num. 68. & 69.*

Si nullo interveniente legitimo impedimento solutio non fiat intra tempus ab Arbitro præfixum, tunc pœna committitur, quamvis post lapsum dictum tempus solutio offeratur; secus tamen interveniente legitimo impedimento, aut si pars altera post lapsum præfixum tempus solutionem oblatam accipiat; *Vide ibid. num. 70. ad 72.*

Si pro solutione faciendâ non fuerit ab Arbitro præfixum certum tempus, tunc faciendâ est post modicum tempus arbitrio boni viri; seu Judicis taxandum; *Vide ibid. num. 73.*

Contra iniquum Laudum, seu injustam sententiam Arbitri competentem tria præsertim remedia, quæ assignantur; *Vide ibid. num. 74.*

Compromissum, & Arbitrorum Officium, seu potestas finitur multis modis; & primò finitur per sententiam definitivam super tota causa compromissa prolata, quod ubertim declaratur; *Vide ibid. a num. 75. ad 78.*

Secundo finitur compromissum, & Officium, seu potestas arbitratorum per lapsum termini in Compromisso præfixi. Tertio reclusionione Arbitrorum suspectorum. Quarto acceptilatione. Quinto finitur iudicio. Sexto finitur pacto. Septimo interitu rei, de qua erat ipsum compromissum, nisi tamen in tali casu aliquid litigantium interfit. Octavo morte utriusque, seu etiam unius tantum compromittentium, nisi secus in compromisso fuerit expressum. Nono morte Arbitrorum. Decimo finitur etiam morte unius solius Arbitri, si plures sint, nisi secus in compromisso sit expressum; *Vide ibid. a num. 79. ad fin.*

Sententia ab Arbitro lata hoc nomine impugnari non potest, quod in non processit præmissis necessariis probationibus; *ib. n. 94.*

Et a jure Canonico correctum Jus Civile circa præsentiam Arbitrorum in prolutione sententiæ; *ibid. num. 95. & seq.*

Si tres fuerint electi Arbitri, quorum unus postea inhabilis repertus sit, an sententia a duobus prolata valida sit? *ibid. num. 99. & seqq.*

De Arbitro feudali; *ibid. num. 101.*

ARBOR, cujus fructus comestio fuit prohibita Ada-

Adamo, & Evz quæ fuerint? Vide verb. *Mundus num. 46. ad 51.*

ARBOR CONSANGUINITATIS.

Arbor consanguinitatis; Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 1. num. 34. & 35.*
Arboris consanguinitatis cognitio sufficit etiam ad dignoscendos gradus affinitatis; Vide *Affinitas num. 14.*

ARCHIDIACONUS.

Archidiaconus unde dictus, & qualiter primis Apostolorum temporibus fuerit Archidiaconus? Vide verbum *Archidiaconus num. 1. & 2.*

Archidiaconi dignitas in Ecclesia antiquissima quibusdam conferebatur; *ibid. num. 63. & seqq.*

Archiepiscopi auctoritas ex post sic est adau-
cta, ut Vicarius Episcopi in omnibus esset:
Imo sic excrevit, ut fuerit etiam Episcopi
oculus appellatus, ac idcirco aurelatus Archi-
presbytero, hicque ei subiectus; *ibid. num. 3. ad 8.*

Excipitur tamen casus funeralium, in qui-
bus Archipresbytero curam animarum exer-
centi ratione stolis danda est precedencia; *ibid. num. 9.*

Multa de jura communi pertinent ad Of-
ficium Archidiaconi, quæ cum debitis ad-
notationibus referuntur; *ibid. a num. 10. ad 19.*

Ast hodie attendenda est cujusque specia-
lis Ecclesie consuetudo, quæ multiplex assi-
gnatur; *ibid. a num. 20. ad 25.*

De Archidiaconi Officio, Dignitate, &
preminentiis plurima sæpe sæpius in dies
disposita sunt a Sacris Congregationibus,
quæ pro omnium commodo hic adnectuntur;
ibid. num. 26. ad 48.

De Archidiacono comparate ad Vicarium
est advertendum, quod illi inter se triplici-
ter differunt, & assignatur; *ibid. num. 49. 50. & 51.*

Munus Archidiaconi intra Ecclesiam; *ib. num. 67. & seqq.*

Archidiaconi Officium extra Ecclesiam; *ibid. num. 73. & seqq.*

Quando, & qualis Jurisdictio Archidiaconis accessit; *ibid. num. 77. & seqq.*

De Avaritia, & Abusu antiquorum Archidiaconorum; *ibid. num. 85. & seqq.*

De præfenti Archidiaconorum auctoritate,

& vestigiis in ea antiquæ auctoritatis; *ibid. num. 92. & seqq.*

Quomodo Episcopi ad se revocarunt eam
auctoritatem, quam sibi Archidiaconi arro-
garunt; *ibid. num. 93. & seqq.*
Archidiaconus quamvis ex cap. *Ad hec 7. & cap. Ut nostrorum 9. de Offic. Archidiacon. de-
beret examinare Ordinarios, illosque Episco-
po præsentare, tamen hodie non tenetur Episco-
pus ipsum vocare, ut interit examini Or-
dinandorum; Vide ibid. num. 52.*

Sic etiam non tenetur Episcopus eum vo-
care, ut interit cum Examinatoribus Syno-
dalibus, nec ipse debet cum ipsis necessario
intervenire examini instituendum ad Páro-
chiales; *ibid. num. 53.*

Imo nedum Archidiaconus non habet ju-
risdictionem ad supradicta, quæ sibi a Con-
cilio, & Sacra Congregatione sunt limitata,
sed neque habet facultatem, & jurisdictio-
nem ad multa alia, quæ sibi a jure ipso sunt
specialiter interdicta, quæque assignatur; *ib. a num. 54. ad 62.*

ARCHIEPISCOPUS

Quoad suum esse, & jurisdictionem, quam
habet in tota sua Provincia.

Archiepiscopus unde dictus? Vide verb. *Archiepiscopus artic. 1. num. 1.* Alio nomine
appellatur Metropolitans, & quare; *ibid. num. 2.*

Archiepiscopus, & Metropolitanus in re sunt
idem; Vide *ibid. num. 3.* Dantur tamen al-
liqui Archiepiscopi, qui proprie non sunt Me-
tropolitani, ex quo nullum habeant Suffra-
ganeum; *ibid. num. 4.*

Quinam Episcopi Metropolitanorum proprio
nomine veniebant, & illorum origo; *ibid. num. 52. & seqq.*

Episcopi Metropolitanis subiecti quare ap-
pellantur suffraganei; *ibid. num. 5.*

Archiepiscopus seu Metropolitanus ultra ju-
risdictionem, quam habet in propria Diocesi,
sicuti cæteri Episcopi in suis, habet ordina-
riam jurisdictionem in omnes suffraganeos,
seu Episcopos non exemptos suæ Provinciæ;
ibid. num. 6.

Archiepiscopus est Judex ordinarius & compe-
tens omniæ Episcoporum suæ Provinciæ;
ibid. num. 7.

Archiepiscopus potest libere exercere suam ju-
risdictionem, & auctoritatem in casibus, qui
assignantur; *ibid. a num. 8. ad 50.*

In tota sua Provincia benedictionem impartiri potest; *ibid.* num. 51.

ARCHIEPISCOPUS quoad casus, in quibus non habet jurisdictionem.

Archiepiscopus non potest hodie visitare Dioceses suffraganeorum, nisi causa cognita & probata in Concilio Provinciali, nec se ingerere quicquid in causis, quæ agitantur coram eisdem in prima instantia; Vide verb. *Archiepiscopus* art. 2. num. 1. & 2.

Plura alia non potest Archiepiscopus, & distincte referuntur cum advertentia, si qua exigitur; *ibid.* num. 3. ad 38.

Quenam sit Jurisdictio Archiepiscopi in Episcopos suffraganeos; *ibid.* num. 40. & *segg.*

Archiepiscoporum in suffraganeos diminuta Jurisdictio a Concilio Tridentino. *ibid.* num. 52. & *segg.*

Jurisdictio Archiepiscoporum in subditos Episcopos suffraganeorum quenam sit; *ibid.* num. 62. & *segg.*

Jurisdictio Archiepiscoporum in Dioceses Episcopos suffraganeorum; *ibid.* num. 69. & *segg.*

Auctoritas quatuor Archiepiscoporum Status Ecclesiastici circa libertatem commercii; *ibid.* num. 39.

ARCHIEPISCOPUS quoad Pallium.

Pallium est præcipuum Archiepiscoporum insignem, seu ornamentum de corpore Beati Petri sumptum, a quo Pastoralis Officii plenitudo cum Archiepiscopalis omnino appellatione ipsi a Papa confertur, & dilocidatur; Vide verb. *Archiepiscopus* art. 3. num. 1. ad 5.

Archiepiscopus quamvis sit consecratus in Episcopum, nequit multa exercere ante receptionem Pallii, & ponitur qualiter conficitur ac traditur, ejusque origo indicatur; *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Adducitur forma, qua Prælati indigens Pallio illud per se ipsum petit, & recipit, & qualiter per Procuratorem; *ibid.* num. 9. & 10.

Qui Pallium sunt recepturi, postquam fuit petutum in Consistorio, & concessum, componunt primum cum Subdiaconis; *ibid.* num. 11.

Cui usus Pallii competit, debet infra tres menses a die consecrationis, si ante non fuit

consecratus, vel a die Confirmationis, si jam consecratus, cessante iusto impedimento, per se vel Procuratorem petere Pallium; *ibid.* num. 12. & 13.

Ante receptionem Pallii non licet Archiepiscopo, quamvis sit consecratus in Episcopum, imo etiam si possessionem accepit, nec se Archiepiscopum nominare, nec eos actus exercere, qui sunt jurisdictionis Archiepiscopalis; *ibid.* num. 14.

Potest tamen Archiepiscopus confirmatus ante receptionem Pallium ea, quæ sunt Ordinis Episcopalis, demoadare suffraganeis; *ibid.* num. 15.

Si Archiepiscopus non consecratus in Episcopum ante receptionem Pallium faciat ea, quæ sibi proveniunt ex Pallio circa potestatem Ordinis, & Chrismatis &c. sunt valida, sed peccat contra Canones, & Jura; *ibid.* num. 16.

Papa in omnibus Missarum solemnibus semper, & ubique locorum utitur Pallio. Archiepiscopi tamen, Prælati &c. quibus Pallium concessum est, in Ecclesia tantum suæ respectivæ Diocesis, & Provincie, & certis dumtaxat diebus, possunt tamen illud adhibere etiam in Ecclesiis exemptis; *ibid.* num. 18. & 19.

Dies, quibus ipsi Pallio uti possunt, generaliter enumerantur, sed attendendi sunt dies in cujusque Privilegiis expressi; *ibid.* num. 20. & 21.

Archiepiscopi, & alii juxta Pallii habentes, nequeunt eo ulla extra Missarum solemnia, nec extra Ecclesias; *ibid.* a num. 22. ad 25.

Secundum Glossam, & alios, Archiepiscopus etiam in Synodo uti potest Pallio, ac probabiliter etiam quoties ex causa solemniori in Altare portatili celebret; *ibid.* num. 27. & 28.

In hac tamen re spectandum est, quæ sit consuetudo Ecclesiæ consuetudo; ac nequeant sine speciali Privilegio Papæ uti Pallio in aliena Provincia, neque de consensu ejus, ad quem spectat Ecclesia, vel Provincia, etiam si adit generalis Regni consuetudo; *ibid.* num. 30. 31. & 32.

Tria requiruntur, ut Archiepiscopus possit uti Pallio in aliena Diocesi, & Provincia, & assignantur; *ibid.* num. 33. Archiepiscopus, & alii juxta Pallii habentes possunt tam in sua, quam in aliena Diocesi, & Provincia privatim celebrare sine Pallio, & hujus inhibitus est in Missis defunctorum usus; *ibid.* num. 34. & 35.

Archiepiscopus.

Archiepiscopus nequit alteri Archiepiscopo Pallium commodare, & translatum ad alium Archiepiscopatum non potest uti Pallio priore, sed debet obtinere novum, & hoc solum uti; *ibid. num. 36. ad 39.*

Archiepiscopus mortuus vestiri debet Pallio posterius accepto pro secunda Ecclesia, & alterum acceptum pro prima Ecclesia debet supponi ejus capiti; *ibid. num. 40.*

Si Archiepiscopus retineat duos Archiepiscopatus simul & semel, duo debet habere Pallia, unum pro unaquaque Ecclesia, & qui renunciavit Archiepiscopatu, non potest amplius Pallio uti, quamvis transferatur ad Ecclesiam Archiepiscopalem: imo Archiepiscopus, qui se Archiepiscopatu abdicavit, si iterum ad eandem Ecclesiam eligatur, alio indiget Pallio, uti item si ab illo ad alium transferatur, iterumque redeat ad priorem; *ibid. num. 41. ad 44.*

Quid si Archiepiscopus perdat Pallium a Papa acceptum, vel casu igne comboratur, vel fuerit concessum, & non ei traditum; *ibid. num. 45. & 46.*

Reprehenditur Auctor circa Pallii originem, & quoniam ea sit, recensetur; *ibid. num. 47. & seqq.*

ARCHIMANDRITA.

Archimandrita unde sit dictus, & in quo differat ab Abbate? Vide verb. *Archimandrita num. 1. ad 4. & num. 21. & 22.*

Archimandritarum nomen, & origo pariter; *ibid. num. 15. & seqq. & num. 23. & seqq.* Archimandritæ etiam Archiepiscopi dicti; *ibid. num. 20.*

Archimandritæ nomen maxime in usu fuit apud Græcos in Oriente, in Italia vero cepit in usum devenire anno 1094. ejusque vicissitudo notatur; *ibid. num. 5. ad 7.*

Archimandritæ a Patriarchis promovebantur; *ibid. num. 23.*

Jurisdicção, & præminentia in loca, & subditos Messanenſis Archimandritatus residet penes Commendatarium ex Brevis Urbani VIII. *ibid. num. 8.*

Dictus Archimandritatus est de Jurepatronatus Regis, & in maxima veneratione habetur, atque in Cappella Pontificia potitur usu Rochetti, & Cappæ, & sed & primus post Episcopos; *ibid. num. 9. & 10.*

Palatium hujus Archimandritæ habitantis in Civitate Messanenſi etiam conductitium non fixum, nec cohærens alicui Ecclesiæ,

concurrente legitima consuetudine, gaudet immunitate; quemadmodum gaudet Palatium Episcoporum; *ibid. num. 11.*

Idem Archimandrita exercens jurisdicçãonem in suos subditos potest procedere ad Censuras, & alias pœnas juxta Sacros Canones, & Constitutiones Apostolicas contra Magistratus Laicos &c. jurisdicçãonem ejus perturbantes; *ibid. num. 12.*

Item Familiares dicti Archimandritæ etiam ad tempus conducti, durante servitio, gaudet privilegio Fori; & ipse non tenetur ad personalem residentiam; *ibid. num. 13. 14.*

Pariter idem Archimandrita potest indicere concursus ad Beneficia curata in sua quasi Diocesi vacantia; *ibid. num. 28.*

Non potest tamen dare dimissorias ad Ordines suscipiendos; *ibid. num. 27.*

Neque eidem competit Jus convocandi Synodum; *ibid. num. 29.*

ARCHIPRESBYTER.

Archipresbyter etymologice explanatur, ac duplex assignatur; Vide verb. *Archipresbyter num. 1. ad 4.*

Archipresbyterorum origo; *ibid. num. 39. & seqq.* Officium Archipresbyteri Urbani Ecclesiæ Cathedralis de jure communi quale sit, & qualiter conveniat, & differat ab Archidiacono, necnon quoniam nunc vigeant; Vide *ibid. a num. 5. ad 11. & num. 44. & seqq. & num. 50. & seqq.*

Archipresbyter debet thurificari duplici ductu, sicuti Canonici, non obstante Constitutione Capitulari, cui per Cærenſionalem derogatum est, at cum sedem paratam habere non convenit; *ibid. num. 12. & 13.*

Archipresbyter, si non poterit, vel noluerit celebrare, non potest Missas suo arbitrio alteri delegare, sed Dignitates, & Canonici per ordinem subintrant in locum Archipresbyteri; *ibid. num. 14. & 15.*

Archipresbyteri substitutus non debet cantare Missas, quæ ad Archipresbyterum pertinent, nec locum, nec honorem incensæ, & pacis ipsius recipere; *ibid. num. 16. & inter Decreta S. Rit. Cong. in hoc sono vtr. num. 164.*

Archipresbyter, licet sit prima Dignitas, in Choro tamen cedere debet primum, & digniorem locum Canonico Celebranti, nec debet se intromittere in regimine Chori; *ib. num. 17. & 18. & inter Decreta, ut sup. num. 111.*

Archipresbyter Vicario Episcopi, uti Canonico

in Choro, Capitulo, Processionibus, aliisque actibus publicis præcedere debet, ideoque solennes Missas canere, aliasque functiones, quæ Episcopo absente primæ Dignitati competunt, peragere potest; *ibid. num. 19.*

Archipresbytero ratione stolis in funeralibus, non Archidiacono primæ Dignitati debetur præcedentia, & mandandus est in sua quasi possessione celebrandi Missas absente Episcopo, non obstante contradictione Vicarii; atque Archipresbyter Collegiatæ paratus præcedit Canonicis Cathedralis; *ibid. n. 20. 21. & 22.*

Olim in arbitrio Episcopi fuit ex Presbyteris eligere Archipresbyterum; *ibid. nu. 48.* Archipresbyterorum Ruralium origo; *ibid. n. 49. & seqq.*

Officium Archipresbyteri Ruralis, seu Foranei quale sit, & qualiter subordinetur Episcopo, ejusque Vicario Generali? *ibid. num. 23. & 24.*

Loco Archipresbyteri Ruralis succedit Vicarius Foraneus; quare, nisi hoc absente, se ingerere non debet in Festorum dispensatione; *ibid. num. 25. & 26.*

Archipresbyter Ruralis non debet associari a Presbyteris, & Clericis, neque convenit, quod eorum Dignior in porta Ecclesiæ ei porrigat Aspersorium &c. *ibid. num. 27.*

Archipresbyter Ruralis non habet Dignitatem Ecclesiasticam, seu Personatum; & quando accedit in Cathedrali ad præstandam obedientiam Episcopo, vel ut in Synodo iurisset, non debet sedere in Choro simul cum Canonicis Cathedralis; *ibid. num. 28. & 29.*

Adducunt exemplariter quidam casus, in quibus Archipresbyter N. censuris fuit innodatus, & qualiter absolutus; *ib. n. 30. ad 33.*

Archipresbyterorum Basilicarum Urbis iurisdic-tio abolita præterquam in his, quæ concernunt servitium Ecclesiæ, & correctionem morum; *ibid. num. 34. 35. & seqq.*

Quinam sint Archipresbyteri Basilicarum Urbis, & illorum auctoritas, quantum se extendat, vide plenius; *ibid. nu. 38. & seqq.*

ARCTATUS.

Arctatus ratione Beneficii recepti vel recipiendi quis dicatur? Et arctatus quando Vicarius Capitularis possit, vel non dimissorias concedere? Vide verb. *Ordo artic. 3. num. 40. 44. & 45.*

AREOMETRIA, quid? Vide verb. *Mundus num. 200.*

ARITHMETICA, quid? Vide *ibid. nu. 198. & 199.*

ARMA.

Arma deferre non possunt Clerici sub pœna excommunicationis, & assignatur quomodo puniendi, si in fractione arma sumperint; Vide verb. *Arma num. 1. 2. & 3.*

In prohibitionem Armorum quid hoc nomen veniat; *ibid. num. 35. & seqq.*

Clericis peculiariter vetita armorum delatio; *ibid. num. 43. & seqq.*

Monachi tenentes arma intra septa Monasterii sine licentia Superioris ipso facto incur-runt excommunicationem; *ibid. num. 4.*

Etiã aliis Regularibus prohibitum est arma gestare, seu tenere, sive intra, sive extra Monasterium; *ibid. num. 5.*

Pro Regularibus Status Mediolanensis extat peculiare decretum; & ex hoc quædam ob-servatio digna animadvertuntur; *ib. nu. 6.*

Regulares deferentes publice arma possunt de mandato Episcopi carcerari, si ita noto-rie defrauent, & delinquant extra claustra, ut populo scandalo sint; & supposito ejusdem Edicto, ne Clerici Seculares, vel Regula-res arma deferant; *ibid. num. 7. & 8.*

Clerici omnes licite portare possunt arma cum iusta, & legitima causa, v. g. ad se, & proximum defendendum contra latrones &c. hostes; Imo in itineribus periculosis etiam possunt secum ducere ad uberiorem securita-tem familiares armatos: quinimmo ex recepta jam consuetudine defensoria feruntur in iti-nere omni; *ibid. num. 9. 10. & 11.*

Extra tamen causam itineris, & sine ius-ta, & legitima causa non possunt Clerici, & multo minus Regulares licite arma defer-re, neque causa venationis voluptuosæ, & clamorosa; ad quam nec Episcopi eius arma concedere valent; *ibid. num. 12. ad 16.*

Clerici cum legitima causa juxta Sacros Canones dispensati, & ab Episcopo licentiam habentes gestandi arma non comprehendun-tur sub bannimentis Laicalibus; nec molesta-ri possunt etiam conjugati a Curia Secula-ri sub excommunicationis pœna; *ibid. a. n. 17. ad 20.*

Nec curia Laicalis potest sine licentia Epi-scopi ad carceres perducere Clericos cum ar-mis prohibitis repertos, licet postea ipsos Curia Episcopali consignet; *ibid. num. 21.*

Hac de re unum assignatur, quod præsta-re potest Episcopus, sed non expedit, & qua-liter

liter se gerere debeat, tum circa Clericos, tum si curia secularis eos carcetaverit; *ibid. num. 22. & 23.*

Arma Clerici carcerati consignanda sunt a Laicis Curie Episcopali; *ibid. num. 24.*

Non licet Curie Sæculari auferre arma etiam prohibita a Laicis confugientibus ad Ecclesias, & alia inca immunia, ac prædictis sunt restituenda, si ablata; *ibid. num. 25. ad 27.*

Arma ablata per Curiam Sæcularem a loco immuni sunt ibidem restituenda, vel Episcopus sibi consignari faciat ad effectum disponendi juxta ordines Sacre Congregationis; *ibid. num. 28.*

Ablatin armorum a confugitis non est permilla absque facultate S. Sedis, & assignatur qualiter id concedatur Archiepiscopo; *ibid. num. 29.*

Contra auferentes arma a confugitis procedendum est ad declarationem Conforarum, & procedendum prout juris contra auferentes arma a Ministris Curie Ecclesiæ; *ibid. num. 30. 31.*

Arma portantes ad infideles sunt excommunicati ipsi facto excommunicatione majori in Bulla Cœne; *ibid. num. 32. & 33.*

Si tamen aliqui fideles captivi facti a Turcis nequeunt aliter redimi, nisi ultra conventam pecuniam, etiam bellica instrumenta, & arma tradantur, iste casus non est comprehensus sub censura; Dummodo modica interveniat quantitas; *ibid. num. 34.*

Armorum delatin, seu usus privatus ut plurimum vetitus; *ibid. num. 37. & seqq.*

Sequitur in temporibus Nobiles a Plebeis distincti sunt Armorum delatione; *ib. nu. 40.*

Arma prohibita deferentium poena quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 2. num. 60. & 61.*

ARMA, seu Insignia.

Arma, seu Insignia, quæ modo in usu sunt, successerunt loco Imaginum, & statuarum, quibus Nobiles olim nebantur, & describuntur; ac inde ortus armorum, seu insignium usus Nobilium proprius. Vide verb. *Arma, seu Insignia num. 1. ad 3.*

Ex quamvis etiam ab ignobilibus deferantur, & eorum delatio non reddat eos Nobiles; tamen in Nobilibus necessario requiruntur ad eorum probandam nobilitatem; *ibid. num. 5. & 6.*

Hinc in nobilissima Religione Hierosolymitana adest statum, ut in receptione ad Habitum, & probatione Nobilitatis probari

debeat familias Patris, Avi, Maris, & Aviz habuisse per 100. annorum spatium armis, seu insignia, & quod istis usi fuerint; *ibid. num. 7.*

Quemvis autem, quod proprium est, ab omnibus usurpetur, & sic plebei quoque Insignibus, & Armis Nobilium utantur, non possunt tamen assumere, & deferre arma, & insignia Nobilium, & eo minus alterius singularis Dignitatis sub pœna punitiois proportionatæ; *ibid. num. 8. & 9.*

Insignia, & Arma sunt distinctiva generis personarum, & familiarum, & per hoc dicitur emanetum esse usum Cimeriorum, seu Coronarum in Armis, & cum diversitate; *ibid. num. 10. & 11.*

Arma, & Insignia solent apponi in operibus publicis ad acquirendum, & demonstrandum jus in illis, idque de factis eadem præstare comprobatur; *ibid. num. 12. 13. & 14.*

Similiter Sepulcrum habens insculpta Arma, & Insignia probat illius concessionem, & licentiam obtinentem; *ibid. num. 15.*

Ex hic mos apponendi Insignia, & Arma in Templis, Cepellis, & Sepulcris viguit etiam priscis temporibus; & eo magis hisce nostris servatur in scamis &c. *ibid. nu. 16. 17. & 18.*

Arma in Ecclesia imprimi non possunt, nisi de voluntate Prælati, & stante pene universali usu, & consuetudine Insignia, Arme &c. ponendi in altaribus &c. dicimus iustum esse, maxime si qui id facit, legitimo jure, & iusto sine agat; *ibid. num. 19. & 20.*

In Ecclesia tamen Insignia ponere nonnisi is potest, qui vel Patronus est, vel Benefactor; *ibid. num. 24. & 25.*

Insignium & Armorum materia varia complectitur, quæ per summa capita recensentur; *ibid. num. 23.*

Episcopus non debet amovere Arma, & monumenta seu memorias suorum Prædecessorum ab Ecclesia, vel Palatio Episcopali, & ad id requiritur factum; Vide *ibid. num. 21. & 22.*

Item arma Fundatorum Ecclesiæ, vel Monasterii amovere non potest, & si amota, restitui debent; *ibid. nu. 23. & 24.*

Arma ejus, qui Cappellam ornavit, non debent amoveri, sed ejus, qui nihil contulit, vel cui fuit erogata pecunia restituta, debent amoveri, maxime, si sit Laicus, at manuteneat Patroni; *ibid. num. 25. & 26.*

Potest heresi gravari, ut teneatur Arma Testatoris pingi facere in ejus rebus, & cognos.

gnomen, & ejus Insignia semper deferat, idque conferat inductum intuitu conservandæ agnationis, & nec ab heredibus queunt abradi; *ibid. num. 27. ad 30.*

Tam jure communi, quam particularibus multorum locorum legibus decretum est, quod corruptentes, ac delentes alicujus Familiz Insignia in Ecclesiis &c. severe puniantur, & adducitur Patavinum peculiare statutum; *ibid. num. 31. & 32.*

Ecclesiæ Matriæ an competat Jus apponendi Insignia in Ecclesiâ filiali; *ibid. n. 36.*

Præpositos ad Construendam alicujus operis publici, quod sit expensis Civitatis, vel Regis, nequit sua Insignia in eo apponere; *ibid. num. 37.*

Quilibet Dominus alicujus loci potest in eo sua Insignia apponere; *ibid. num. 38.*

AROMATARIA, AROMATARIÏ.

Regulares non possunt Aromatariam tenere nisi pro se ipsis, quo casu visitari non possent a Protomedico; Vide verb. *Aromataria, Aromatarii num. 1.*

Permitteri tamen potest Regularibus, & Monialibus præsertim pauperibus vendere medicinalia suæ Aromatariæ renovandi gratia, maxime preteritis moderatis; *ibid. nu. 2. & 3.*

Pro solo tamen fine lucri, & negotiationis nequeunt Regulares Aromatariam tenere, neque Clerici id exercere sine licentia Papæ, vel Sacræ Congreg. *ibid. num. 4. & 5.*

Aromataria quibus conditionibus permittatur Regularibus; *ibid. num. 26.*

Aromatariæ artis exercitium pro Secularibus, & venditio pharmacorum prohibetur in Urbe omnibus Regularibus exceptis Hospitalariis S. Joannis de Deo; *ibid. num. 24.*

Item excipe, ut est; *ibid. num. 25.*

Aromatarii non possunt societatem contrahere cum Physicis, & Chirurgis, privilegium tamen præferentiz habent contra quoscunque alios privilegiatos in quibusdam, quæ assignantur; *ibid. num. 6. ad 9.*

Aromatariorum libris plena fides est adhibenda, si eos tenent secundum usum suæ artis, sed solum per quinquennium; & Debitorum eorum usque ad quinquennium tantum intelliguntur obligati, si in eorum libris inveniantur descripti; *ibid. num. 10.*

Aromatariorum causæ a nullo Judice possunt cognosci, nisi a Consalibus artis, nec ab ullo reassumi; *ibid. num. 11.*

Aromatariæ defalcationes in computis ex gene-

rali consuetudine fiunt in tertia parte, & disalcum dicitur probatum in consuetudine remissione alias observata: ac qualiter præsumatur taxa remissionis negata; *ibid. nu. 12. ad 24.*

Offenditur quando, & qualiter Aromatarii, seu Pharmacopolæ in sui muneris exercitio peccent; *ibid. a. num. 15. ad 22.*

Aromatariorum Officinæ in Urbe redactæ sunt ad sexaginta; *ibid. num. 25.*

Aromatarii, seu Pharmacopolæ rite, & fideliter suam exercentes professionem non sunt irregulares; Vide verb. *Irregularitas art. 1. num. 14.*

A R R H A.

Arrhæ notio generatim, ac specialiter delineatur, ac differentia ejusdem a sponsalitia largitate assignatur; Vide verb. *Arrha num. 1. 2. & 3.*

Arrha cur dicta; *ibid. num. 28. & segg.*
Quomodo intervenit Arrha in Sponsalibus; *ibid. num. 39. & segg.*

Si aliquid detur post sponsalia, & expresse exprimat, quod detur veluti in pignus, & assecurationem futuri Matrimonii, tunc non erit Arrha, sed sponsalitia largitas. Vide *ibid. num. 4.*

Quod autem datur ante sponsalia, non est Arrha, nec sponsalitia largitas, sed est donum, & quamvis donataria vicissim redonet aliquid Donatori, per hoc non spondet Matrimonium; *ibid. num. 5. & 6.*

Datio tamen Arrhæ, si fiat inter sponsum, & sponsam, præsumitur pro Matrimonio, nisi probetur contrarium, vel esset contraria consuetudo, vel etas repugnaret, si vero hoc fiat a parentibus, sola sponsalia contrahuntur, vel præsumuntur, eo tamen modo, quo a parentibus sponsalia contrahi possunt; *ibid. num. 7. & 8.*

Arrhæ licite, & valide dari, & accipi possunt in contractu sponsalizio, de jure communi possunt tradi, & constitui in quavis quantitate, etiam in rebus immobilibus, etiam reciproce: de jure vero municipalis Regni Castellæ solummodo quoad decimam partem bonorum constituentis; *ibid. num. 10. ad 11.*

Sive de jure communi, sive de jure Hispano, si Arrhæ consistant in immobilibus, seu mobilibus pretiosis, quæ servando servari possunt, non possunt constitui per papillos, & Minores, inconsultis Tutoribus, & Curatori-

toribus, & absque iudicis Decreto, *ibid.* num. 13.

Si vero Arrhae consistant in mobilibus, quae servando servari non possunt, possunt licite tribui per papillos, & Minores sine Decreto iudicis, non tamen sine Tutoris, & Curatoris auctoritate; *ibid.* num. 14. ad 16.

Iniuste restituens a Sponsalibus perdit arrhas, quas dedit in contractu sponsalium, quas, si Matrimonium compleat, denovo acquirit; *ibid.* num. 17. & 18.

Si tamen non qui dedit, sed solum qui recepit arrhas iniuste restituit a Sponsalibus, tunc si sit major 25. annis debet restituere arrhas in duplum, si autem sit minoris aetatis, tenetur restituere solum id, quod accepit, & si uterque contrahentium arrhas dedit, & accepit, tunc iniuste restituens debet perdere quas dedit, & restituere, quas accepit; *ibid.* num. 19. ad 21.

De Patre, vel Matre, sive Avo, vel Proavo, si arrhas pro Filia, Nepote, seu Pronepote receperint, vel pro Filio, Nepte, seu Pronepote quid sentiendum; *ibid.* a num. 22. ad 24.

Patri, vel Matri, sive Avo, vel Proavo restituendae sunt arrhae, quas dederunt promittentes Filiae, Neptis, vel Pronepotis Matrimonium, si ista noluit adimplere, facientibus ipsis quicquid in se est, ut vere Matrimonium sequatur; *ibid.* num. 25.

Arrhae Sponsaliorum nomine dari non acquiruntur de jure communi; si interea Sponsus, vel Sponsa decesserit, nisi causam ut nuptiae non celebrarentur, defuncta persona jam praeberit; *ibid.* a num. 26. & 27.

Arrha quomodo, & quando datur in contractu empiricois; *ibid.* num. 31. & seqq.

ARS MILITARIS, quid? Vide verb. *Mundus* num. 216.

ARS NOTORIA, quid sit. Vide verb. *Superstitio* num. 48.

ARTICULUS MORTIS. Vide verb. *Absolutio* art. 1. num. 48. ad 59. & verb. *jurisdictio* num. 27.

ARTIFICIUM.

Artificium est licitum Clericis & Monachis ad victum quaerendum, ad otium tollendum, ad concupiscentiam refranandam, & ad eleemosynas faciendas; Vide verb. *Clericus* art. 3. a num. 51. ad 58.

ARUSPICES, ARUSPICIUM. Vide verb.

Astrologia num. 15. & verb. *Superstitio* num. 31.

ASIA unde sic dicta. Vide verb. *Mundus* n. 99.

ASPECTUS obsecro qualiter, & quando sint peccaminosi. Vide verb. *Luxuria* a num. 58. ad 61. & verb. *Sponsi* num. 7.

ASPERSORIUM.

Aspersorium cum aqua benedicta Episcopo accedenti ad Ecclesiam ministrari debet a prima Dignitate, vel digniore Canonico cum osculo manus; Vide verb. *Aspersorium* num. 1. & 2. & verb. *Aqua benedicta* num. 11. & Tom. VIII. inter Decreta Sac. Rit. Congreg. num. 71. 90. 231. 252.

Episcopo accedenti ad Ecclesiam Collegiatam porrigendum est Aspersorium a Priore ejusdem Ecclesiae, & accedenti ad aliam quamcumque a digniore illius; *ibid.* num. 3. & inter Decreta ut sup.

Episcopo accedenti ad Ecclesiam, dum in Choro a Canonicis recitantur Horae Canonicae, saltem duo ex Canonicis tenentur obviam ire porrigentes Aspersorium; *ibid.* num. 5.

Si suffraganeus de licentia Episcopi deferat Cappam, quid circa Aspersorium; *ibid.* num. 6. Aspersorium non est porrigendum Archiepiscopo a Digniore Presbytero; *ibid.* num. 7.

Aspersio aquae benedictae fieri debet singillatim quibuscumque Dignitatibus, & Canonicis, non vero unico ictu in Circulum; *ibid.* num. 8. & inter Decreta num. 259.

Aspersio aquae benedictae fieri debet in Dominicis diebus per ipsum Celebrantem; *ibid.* num. 9. & inter Decreta, ut sup. num. 309.

Ad solum Parochum defuncti, etiam interveniente Capitulo Cathedralis, vel Collegiatae, spectat aspergere aqua benedicta Cadaver, antequam levetur de domo, & toronare Antiphonam *Si iniquitates*; *ibid.* num. 10. & 11.

Asperiones domorum in Sabbato Sancto spectant ad Parochos privative quoad alios; *ibid.* num. 12.

Praelato Referendario, & Gubernatori Civitatis accedenti ad Ecclesiam quomodo danda aqua benedicta per Aspersorium; *ibid.* num. 13.

Multa ad materiam Aspersorii vide indicata; *ibid.* num. 14.

Aspersio aquae benedictae an, & quomodo proficiat defunctis; Vide verb. *Suffragia* num. 21.

ASSASINIUM, ASSASINUS.

Assassinium de Jure Civili incognitum; Jus autem Canonicum de eo primum mentionem habuit, Vide verb. *Assassinium*, *Assassinus* num. 40.

De Assassinii origine, & antiquatione; *ibid.* num. 41.

Ue Assassinii committatur, tita requiruntur; *ibid.* num. 42. & *segg.*

Assassinii criminis atrocitas, & quædam filius singularitates recensentur; *ibid.* n. 49. & *segg.*

Assassinium proprie dictum quale sit, & qui Assassinii; *ibid.* num. 1. & 2.

Mandans, & Mandatarius quando adhuc immunitate gaudeant; *ibid.* num. 3. 4. & 5. & num. 54.

Assassini sunt, & privantur immunitate Ecclesiæ: Qui recipient, defendunt, vel occurrunt Assassinum, dummodo sint vere causa mortis illatz per Assassinum, & cognoscant Assassinum esse, cui auxilium præstant, & quatenus tale auxilium præstent; *ibid.* n. 6. ad 12.

Assassini sunt testes, qui pro pecunia accepta perhibent falsum testimonium, ob quod innocens morte punitur, qui pecunia, ac pretio corrupti, innocentes ad mortem damnant; *ibid.* num. 13. & 14.

Sic etiam dicuntur Assassini, & immunitate carent pro pecunia occidentis, seu mandantes occidi quemlibet infidelem, v. g. Judæum, vel Paganum in Ditionibus Christianorum toleratum; *ibid.* num. 15.

Assassinus tamen non dicitur, qui adversarium cum quo inimicitias gerebat, foelis pecunia conductis occidit, sicut neque occidens communem inimicum, item ex pecunia; *ibid.* num. 16. & 17.

Nec etiam dicitur Assassinus, qui sine pretii præmio, & sine promissione aliquem interficit, ut alteri rem gratam faciat, vel solam ob spem obtinendi præmium, aut ob solas preces, aut alios respectus; aut spe succedendi in bonis occisi, vel vincenda litis; *ibid.* num. 18. ad 30.

De primo ad ultimum, ad hoc, ut possit de facili cognosci, an quis dicatur, & sit vere Assassinus, ac privetur immunitate Ecclesiæ, sciendum est: quod quatuor principaliter requiruntur, & assignantur, *ibid.* num. 21. ad 25.

Clerici diffidati Assassini excluduntur a privilegio Canonis contra percutientes eos, & sunt spoliati omni privilegio Clericali sine

alia degradatione, & possunt absque pœna occidi &c. *ibid.* num. 26.

Cogniti tamen Assassinii commissi a Clericis non spectat ad Curiam laicalem, nec Judex Læicus in eos aliquid potest sub prætextu hujus criminis ante sententiam declaratoriam ab Ecclesiastico Judice faciendam, ad quem etiam cognitio Assassinii confugitorum spectat; *ibid.* n. 27. ad 29.

Assassini veri varias incurrunt pœnas, & primo Excommunicationem ipso facto, etiam morte non secuta, at non reservatam; *ibid.* num. 30. ad 32.

Secundo incurrunt pœnam perduellionis, seu diffidationis perpetuæ a toto populo Christiano ipso facto in personam, & bona sua, ut tamquam publici hostes habeantur, ita ut possint impune occidi, nedum per Judicem, sed etiam per quemcumque privatum, supposita Assassinii declaratoria; *ibid.* num. 33. & 34.

Tertio incurrunt pœnam depositionis, seu privationis omnis dignitatis, honoris, & Officii, ac Beneficii ipso facto sive Clerici, sive Laici; imo tam Mandans, quam Mandatarius & omnis cooperans effectui secuto incurrunt Irregularitatem; *ibid.* num. 35. ad 37.

Quarto tam Mandans, quam Mandatarius, & cooperantes eo ipso immunitate Ecclesiastica privantur, effectus tamen secuto; *ibid.* num. 38. & 39.

ASSECURATIO, ASSECURATOR.

Assecurationis nomini variz sunt adnexæ notiones, & in quo sensu acceperit Auctor; Vide verb. *Assecuratio*, *Assecurator*, num. 24.

In definitione Assecurationis non conveniunt inter se Doctores; *ibid.* n. 28. & *segg.* Assecuratio est contractus, quo suscipitur in le periculum alicujus rei alienæ pro pretio, vel interesse accepto, & exponitur, ut etiam quomodo licitus, & quæ ad id exponendæ conditiones. Vide; *ibid.* num. 1. ad 8.

Resolvitur hic Primo, quod si is, qui asssecurationem petit, sciat merces jam perisse, vel esse in eo statu, in quo certissime perire debeant, non potest pretio promisso securitatem ab alio exigere; secus si talis notitia præberi non potuit; *ibid.* num. 9. & 10.

Secundo resolvitur, quod si quis non habeat merces in mari, sedingat eas habere, non est valida asssecuratio, & asssecrans, qui per fraudem, & dolum adductus est a Mercatore ad præstendam asssecurationem, potest sibi

sibi retinere pretium acceptum a Mercatore ; *ibid. num. 11.*

Tertio resolvitur, quod asscurans, qui fingit se habere bona, quæ revera non habet, agit contractum invalidum asscurationis, & tenetur restituere acceptum pro asscuracione ; imo damna Mercatori inde provenientia ; *ibid. num. 12.*

Quarto resolvitur, quod si asscurans sciat, vel per litteras amicorum, vel alio modo merces jam esse in tuto, vel pervenisse navim ad portum, licet hoc ab aliis communiter ignoretur, non potest pretium sibi pro asscuracione pacisci, & tenetur ad ea, quæ *num. 12.* sed si solum sciat pericula magna ex parte cessasse, tunc potest aliquid accipere, & retinere pro quantitate decrementi, vel incrementi periculorum secundum prudentis judicium ; *ibid. num. 13. & 14.*

Quid si asscurator ex Astrologia, aut alio capite cognoscat non futuram in mari tempestatem, aut ex litteris amicorum facit mare esse securum, & liberum a latronibus, & piratis ; *ibid. num. 15.*

Utrum asscuratio contractus sit nominatus, an vero innominatus, & huius questionis effectus ; *ibid. num. 23. & seqq.*

Quid nomine periculi veniat in contractu asscuracionis ; *ibid. num. 38. & seqq.*

Asscuratio facta a periculo maris non extenditur ad alia pericula ; si vero exceptio facta sit de uno tantum casu, cæteri comprehenduntur ; *ibid. num. 16. & 17.*

Periculum in contractu asscuracionis utrum daret de portu in portum, & an de litore ad litus ; *ibid. num. 46. & seqq.*

Si mercium asscuratio facta fuerit super una, & certa determinata navi, & postea sine nova conventionem, merces deferantur super diversam, si fuerint deprædatz, vel naufragio perierint, contra asscurantem agi non potest ; *ibid. num. 18.*

Asscurans merces, vel pecunias per loca periculosa vehendas intelligitur in se suscipere periculum solius fortunæ, non autem culpæ vehentis, aut aliorum ; *ibid. num. 19.*

Asscurans navim, vel merces de uno loco ad alium, meribus perierint, vel deterioratus, qualiter teneatur restitue damnum ; *ibid. num. 20.*

Asscuratio navium, si sit facta in forma amplissima se obligando ad omne riskum, & periculum, per quod possit impediri transportatio ad locum conveniunt, videtur nulli esse excusationi locus ; *ibid. num. 21.*

Pretium asscuracionis dependat a brevi, vel longa navigatione minus vel magis periculis obnoxia ; *ibid. num. 48.*

Asscurator non potest consequi integrum pretium asscuracionis, si naves totam iter non fecerint, ejusque integrale periculum non subierint, asscuracionis causa retangitur, & quid medico periculo debeatur proponitur ; *ibid. num. 22. & 23.*

In computando damno in contractu asscuracionis quænam estimatio inficienda est, & cuiusnam loci, ac temporis ; *ibid. num. 50. & seqq.*

Formula contractus asscuracionis ; *ibid. num. 53.*

De actione directa & contraria asscuracionis ; *ibid. num. 54. & seqq.*

Ex quibusnam Legibus judicandum sit de asscuracionis contractu ; *ibid. num. 56.*

ASSISTENTIA, ASSISTERE.

Assistentia Episcopo faciendâ est juxta Cærimoniale, & assignatur a quo ei celebranti cum pluviali præstantia, hicque habetur pro tunc ut in Choro præsens ; Vide verb. *Assistentia, Assistere num. 1. 2. 3. & verb. Canonici art. 6. num. 27. 34. 35. & inter Decreta S. R. C. initio hujus volum.*

Assistentia duorum Canoniconum semper convenit Episcopo Ordinario, sive celebret, sive Divinis Officiis assistat, & qui? *ibid. num. 5. 6. & verb. Canonici art. 6. num. 39. 40. & inter Decreta, ut supra.*

Assistentia quæ fit ad Missam, & Vesperas, faciendâ est cum Pluviali, & qualiter servandus præferentia Ordo inter Assistentes, & alios ; *ibid. num. 8. ad 13. & verb. Archidiaconus num. 28. & inter Decreta, ut sup.*

Assistentes Dignitates, & Canonici, vel aliquo modo Episcopo solemniter celebranti intervenientes nullo modo tenentur genuflectere ; *ibid. num. 14. & inter Decreta, ut sup.*

Canonici dum assistentes Episcopo debent eligi ex numero Diaconorum, quando Præbendæ sunt distinctæ ; *ibid. num. 15. & dict. verb. Canonici art. 6. num. 40.*

Assistens Presbyter, sive Dignitas sit, sive Canonici, & non Diaconus Evangelium, debet Episcopum iustificare ; *ibid. num. 16. & inter Decreta, ut sup.*

Non convenit, ut Episcopus in Vespertis decurandis per aliquam ex Dignitatibus Cathedralis, stante pericula Sacerdotum, admittat pro assistentibus cum pluvialibus Clericos

ricos in Minoribus constitutos, etiam in solemnioribus Festivitatibus; *ibid.* num. 17.

Assistere tenentur Episcopo celebranti Archidiaconus, seu prima Dignitas, & duæ alias Dignitates vel Canonici præter Diaconum, & Subdiaconum; *ibidem* num. 18. & dist. verb. *Canonici* num. 32.

Canonici tenentur Episcopo assistere non modo in Cathedrali, verum etiam in quibuscumque Civitatibus Ecclesiis, ad quas ob publicas, vel solemnes Episcopales functiones exercendas eum ire contigerit, dummodo sufficientes Canonici pro Chori servitio in Cathedrali maneant; *ibid.* num. 10. & 20.

Quid circa assistentiam, si Episcopus ad private celebrandum ad alias Ecclesias accesserit; *ibid.* num. 21. 22. & 23.

Ad Dignitates, & Canonicos Cathedralis, si adiunt, pertinet assistere Episcopo pontificaliter celebranti, etiam in Ecclesia Collegiata, vel Parochiali, vel Exempta; non autem ad Canonicos Collegiatæ, vel Presbyteros Parochialis, etiam si numerus aliquis sufficiens sit Presbyterorum. Id tamen videtur intelligendum solum quando Canonici Cathedralis interveniunt capisulariter, non autem quando uti singuli; *ibid.* num. 24. 25. & *seq.*

Canonici, qui assistunt Episcopo cum Capa, non tenentur ei ponere, & deponere biretum, sicut ei tenentur ponere, & deponere Mitram; *ibid.* num. 26. & inter Decreta, ut *supra*.

Canonici duo Diaconi assistentes, & non Presbyter assistens, debent elevare fimbrias Pluvialis hinc inde, dum Episcopus progreditur, & thurificat Altare; *ibid.* num. 27. & inter Decreta, ut *supra*.

Canonici assistere debent Episcopo, quando facit Ordinationes, tam si faciat cum Missa solemni, quam si faciat cum Missa privata; *ibid.* num. 28. & inter Decreta, ut *supra*.

Diaconi assistentes non tenentur, immo non debent inservire Archiepiscopo de Bulgaria, seu Candela, sed ea administranda est per Capellanum; possunt tamen cogi Canonici ad ei inserviendum in Missis privatis præter consuetudinem; *ibid.* num. 29. & 30.

Canonici tenentur assistere Suffraganeo, quando nomine proprii Episcopi functiones Episcopales exercet; *ibid.* num. 31. & 32.

Canonicorum duorum assistentiam habere non debet Episcopus suffraganeus ultra Diaconum, & Subdiaconum, qui sunt cantrati Evangelium, & Epistolam, sicut habet præ-

prius Episcopus; nisi id antiqua consuetudo permitteret; *ibid.* num. 23. & 24.

Canonici, & Dignitates omnes non debent assistere parati, quando suffraganeus solemniter celebrat; sed in habitu ordinario, sicut & quando facit Ordinationes &c. *ibid.* n. 35.

De primo ad ultimum circa assistentiam faciendam Episcopo a Dignitatibus, & Canonicis servandum est Cereemoniale Romanum, prout etiam circa alia omnia; *ibid.* num. 36. & 37.

Qui assistit in Choro Missæ Conventuali non potest portare pileolum per totum Canonem; in aliis vero Divinis Officiis uti potest; *ibid.* num. 38.

Quænam assistentia sit a Canonicis Episcopo Conciones habenti; Vide dist. verb. *Canonici* art. 6. num. 62.

Primæ Dignitati post Pontificalem solemnitatibus majoribus celebranti assistentiam præstare debent duo Canonici; *ibid.* num. 32.

Id locum non habet in Collegiatis Insignibus; *ibid.* num. 43. & *seqq.*

Quid si consuetudo contraria inoleverit in Collegiatis istis; *ibid.* num. 46.

Assistentia matrimonii non temere deleganda Sacerdotibus extraneis, qui non sint contrahentium Parochi; *ibid.* num. 39.

Assistentiam matrimonii delegandi facultas adempta est Nuncio Apostolico in Polonia; *ibid.* num. 40.

Assistentia matrimonii non inducit cognationem spirituale; *ibid.* num. 41.

ASTROLOGIA, ASTROLOGUS.

Astrologia quæplex sit, quid, & circa quæ occupata, ac inter artes liberales reponitur. Vide verb. *Astrologia*, *Astrologus* n. 1. ad 5.

Astrologia Naturalis non est prohibita, magna ex parte incerta, & parum utilis, excepta ea parte, quæ sumitur ex ortu, occasu, aspectu, & colore Solis, ac Lunæ; *ibid.* n. 6. 7.

Joannes Picus iurejurando affirmat ex 170. prædictionibus nobilissimi cuiusdam Mathematici de mutatione Cæli, & Aeris se adhibita accurata observatione tantum 7. veras deprehendisse; *ibid.* num. 8.

Et similes prædictiones tanto magis erunt incertæ, si de temperamento, inclinationibus, ac moribus hominum fiant ex Astris, & hora nativitatis eorum; *ibid.* num. 9.

Amentia dicitur, ex aspectu Syderum, qui tempore nativitatis viget, velle de temperamento, vel inclinationibus proles judicare, licet

et tamen hoc iudicium, si ulterius non procedat, permittatur; *ibid. num. 10.*

Astrologia Judiciaria prædicens eventus pendentes ex libera hominum voluntate, aut casus fortuitos, est superfluitiosa, & omni jure prohibita, ac proinde usus illius est peccatum mortale; *ibid. num. 11. ad 15.*

Astrologiam judiciariam damnant, ac lethalis culpæ obnoxiam faciunt Doctores communiter; *ibid. num. 16.*

Utentes hac divinatione subijciunt se disciplinæ Diaboli, ex cuius traditione per homines curiosos ab ipso deceptos regulæ hujus artis processerunt; *ibid. num. 17.*

Notabile dictum Pauli Rubei de hac Astrologia, ac laudabile ejusdem monitum ad similes Astrologos, quorum pauca vera; *ibid. num. 18. 19. 20.*

De variis hujus damnatæ artis Cultorum nominibus, nec non propriè loquendo qui sint, indicatur; *ibid. num. 21. 22.*

Tales Astrologi Judicarii prædicantes absolute aliquid in particulari, quamvis non certo, sed tantum probabiliter eventura prænunciant, peccant mortaliter; *ibid. num. 23.*

Si aliquando vera fuerint ab eis prænuntiata, ideo est, vel quia casu ita accidit, vel quia intercedit pactum, & invocatio Demonis suggerentis sibi nota ad homines decipiendos; *ibid. num. 24.*

Si vero Astrologi solum in genere prænuntiant, ita ut probabilis ratio reddi possit ex ætate, dispositione corporis, temperamento, consuetudine vitæ, aut aeris affectione, quæ ex Syderum concursu, vel Astrorum aspectu proveniat, non sunt condemnandi; *ibid. num. 25.*

Inquirentes occulta furtim, vel alia delicta ab Astrologis Judicariis, sicut & per quamvis divinationem, peccant mortaliter; *ibid. num. 26.*

Sic etiam peccant mortaliter consulentes Astrologos ad inveniendos thesauros occultos, & consulentes eos, qui affirmant se videre venas metallorum, & Thesauros in Terræ visceribus latentes, & recurrentes ad eos pro difficili curatione morborum; *ibid. num. 27.*

Contra Astrologos Judicarios variz sunt statutz pœnz, & in primis eadem pœna, quæ est statuta contra Necromanticos, & alios Magos cum pœna Excommunicationis ipso facto; *ibid. num. 28. 29. & verb. Supplicatio a num. 40.*

Item pœna ultimi supplicii, & confiscatione omnium honorum, si præsumant prædicare,

te, & sua falsa judicia formare de statu Republicæ Christianæ, vel Sedis Apostolicæ, sive de vita, aut morte Papæ, & eorum consanguineorum usque ad 3. gradum; *ibid. num. 30.*

Eisdem pœnas incurrunr Astrologi talia Judicia sive a se, sive ab aliis facta scienter retinentes, vel dantes, seu ostendentes aliis, aut de iis quovis modo tractantes; *ibid. num. 31.*

Si Ecclesiastici sint, tam Sæculares, quam Regulares, incurrunr ultra prædictas pœnas etiam privationem omniæ Beneficiorum, & Officiorum, & perpetuam inhabilitatem, & prævia degradatione tradendi sunt Curiz seculari pro condigna punitione; *ibid. num. 32.*

Si sint Episcopi, aut etiam majores Prelati, ipso facto privantur omnibus gradibus, Dignitatibus, Beneficiis, & incurrunr ultra Excommunicationem, sicut alii, privationem regiminis, & perpetuam inhabilitatem; *ibid. num. 33.*

Eisdem pœnas incurrunr etiam omnes ad id consulentes tales Astrologos, Ariolos, Mathematicos, Aruspices, Vaticinatores, & alios hujus generis, vel eorum prædicationes recipientes, retinentes, & adhibentes; *ibid. num. 34. 35.*

Hujusmodi Astrologi Judicarii a quibus sint judicandi, & condemnandi? & libros retinentes, ac legentes ab Inquisitoribus contra hæreticam pravitatem puniri possunt; *ibid. num. 36. 37.*

Quæ Auctor dixit de Astrologia, de Judiciaria tantum sunt intelligenda; *ibid. num. 41. & 42.*

Quonam tempore eam Probitentes a Principibus magis laxitum fuerit; *ibid. num. 43.*

Quid Justinianus Imperator Astrologiam judicariam prohibentes sensit; *ibid. num. 45.*

Egyptianæ, vel Egyptiani, vulgo Zingari, vel Zingæ, qui se jactant divinare bonam, vel malam fortunam, & in dies ab idiotis præsertim, & plebeis passim de sua sorte consuluntur, possunt ab Inquisitoribus puniri; *ibid. num. 38.*

Tam Egyptianæ, & Egyptiani id facientes, quam omnes alii ipsos, vel ipsas consulentes peccant mortaliter, si fiat cum firma fide, vel scandalo, venialiter autem si ob curiositatem, & risum; *ibid. num. 39. & 40.*

Affertur celebre dictum S. Augustini de Astrologis; *ibid. num. 41.*

ASTROLOGIA, seu ASTRONOMIA quid?

Vide verb. *Mundus num. 203.*

ASTRUM.

Astrum quid sit? Vide verb. *Mundus num. 172.*Astra alia sunt fixa, & alia Errantia: Fixa vocantur Stellæ; & Errantia appellantur Planetæ, & quare; *ibid. num. 173. & 174.*ASYLUM. Vide verb. *Immunitas art. 3. per tot.*ATAVUS, ATAVIA. Vide verb. *Affinitas art. 1. sub num. 15.*ATHEA Propositio quæ sit. Vide verb. *Propositiones Damnatæ num. 29.*

ATTENTATA.

Vide verb. *Appellatio art. 10. 11.*

ATTENTIO.

Attentio quid, ac quotuplex sit, & per quid differat ab intentione. Vide verb. *Attentio num. 1. ad 4.*Attentio interna circa orationem est triplex, & assignatur. Vide *ibid. num. 5. ad 3.*Quolibet ex his tribus attentionibus adhuc est triplex, & assignatur; *ibid. num. 9. ad 12.*Ad satisfaciendum præcepto de recitando Divino Officio, & de audienda, vel celebranda Missa requiritur sub culpa mortali nedum attentio externa, sed etiam interna; *ibid. num. 13. ad 23.*Ad peccatum mortale incurrendum ob defectum debitæ attentionis internæ non est necesse, ut mentis evagatio sit deliberata, didicisseque volta, sed sufficit, si sit volta indirectæ; *ibid. num. 24.*Si vero distractio non sit plene voluntaria, vel inadvertenter aliud cogiter, aut faciat, quovisque advertat se distrahi, semper reputatur sufficienter attentus, & per consequens satisfacit &c. *ibid. num. 25.*Clerici Beneficiarii, qui cum voluntariis distractionibus recitant Divinum Officium, licet mortaliter peccent non teneantur tamen ad ullam fructuum restitutionem, dummodo integre, & cum intentione orandi, & Deum colendi recitent; *ibid. num. 26. ad 28.* Contrarium tamen evincitur a Theologo Censorio; *ibid. num. in not. noviss. ad num. 8.*Ad satisfaciendum præcepto recitandi Divinum Officium, vel audiendi, seu celebrandi Missam sufficit attentio tacita, vel implicita; *ibid. num. 29.*Qui Officium incipit recitare, vel Missam audire cum intentione recitandi, vel audiendi debite, quoties dedit opera mentem non divertit, licet per totum Officium, vel Missam distractus non peccat mortaliter, saltem si scrupulosus; *ibid. num. 30. & 31.*Qui accedit ad Ecclesiam de more ibi Officium recitaturus &c. sufficientem habet attentionem, ac proinde satisfacit; quamvis postea recitet, audiat, vel celebret involuntarie distractus; *ibid. num. 32.*Dummodo quis adhibeat mediocrem diligentiam pro repellendis distractionibus se vexantibus, & non supina, & crassa negligentia se evagari sinat, satisfacit præcepto cum sufficienti attentione, imo est absque culpa brevis evagatio mentis ad sublevamen. *ibid. num. 33. & 34.*Quandiu scrupuloso evidenter non constat, quod mutaverit propositum recitandi attendere, licet advertens, sciens, volens inhaerere cogitationibus plane alienis inter recitandum Officium, vel audientiam Sacrum, credere potest se satisfecisse suæ obligationi; *ibid. num. 35.*

AVARITIA.

Avaritia quid sit, & in quibus consistat? Vide verb. *Avaritia num. 1. & 2.*Avaritia in avaro potest considerari circa Deum, circa proximum, & circa se ipsum; idque totum plene refertur; *ibid. num. 3. ad 6.*Avaritia semper est lethalis, ubi opponitur iustitiæ in re gravi, & aliquoties est etiam lethalis, licet ei non opponatur: at ubi opponitur soli liberalitati, est peccatum ex genere suo veniale; *ibid. num. 7. 8. & 9.*Avaritia opponitur duplici virtuti, scilicet iustitiæ, & liberalitati, & describuntur Iustitia, liberalitas, & Prodigalitas; *ibid. num. 10. ad 12.*Prodigalitas licet ex genere suo sit tantum peccatum veniale, potest tamen ad extrinsecum fieri mortale; *ibid. num. 14.*Avaritia septem habet filias, quæ enumerantur, & pro ea fugienda adducuntur Varii Sacre Scripturæ textus, nec non notabile S. Hieronymi dictum de avaritiâ; *ibid. num. 15. 16. & 17.*

AUDITOR, AUDITORES.

Auditores ut sic qui sint, & qualiter causam definire queant; Vide verb. *Auditor, Auditores num. 1. & 2.*

Auditorum genera licet sint multiplicia, hic tamen non nisi de Auditore Cameræ, & Auditoribus Rotæ; *ibid. num. 3.*

Auditor Cameræ habet jurisdictionem ordinariam, quæ per obitum Papæ non expirat, estque Juxta ordinarios appellationum a sententiis per Ordinarios latis etiam extra Siatum Ecclesiasticum; *ibid. num. 4. & 5.*

Auditor Cameræ generalem habet facultatem procedendi contra Episcopos, in quibuscumque causis etiam gravioribus, quosque puniendi abique speciali commissione, & signatura Papæ; dummodo tamen Monitoria contra Episcopos ad comparandum personaliter non nisi prævia commissione manu Papæ signata decernat; *ibid. num. 6. ad 14.*

Auditor Cameræ de facto processit in variis causis contra Episcopos, ac Archiepiscopos, & ei non est necessaria specialis commissio in scriptis ad procedendum contra Episcopos nisi in casu transmissionis Monitorii ad personaliter comparandum; *ibid. num. 17. & 18.*

Auditor Cameræ non potest cognoscere de causis Ecclesiasticorum in prima instantia, nec Monitoria decernere ad extrahendas partes a suis Domiciliis; nec in Beneficialibus etiam quoad iudicium manutentionis inter Beneficiatos, nec abolere a Censuris ex causa violatæ immunitatis Ecclesie; *ibid. num. 19. ad 23.*

Notarius Auditoris Cameræ, qui absque facultate Sacre Congreg. per sua acta expediat absolutionem cum reincidentia in causa violatæ immunitatis suspenditur ab exercitio suis muneris arbitrio Eminentiæ Præfati; *ibid. num. 25.*

Auditor Cameræ in causis pendentibus in suo Tribunali debet supersedere, si partes recurrant ad Sacram Congreg. Immo pro alicujus dubii declaratione, & illam exequi; imo debet etiam supersedere in cognitione causæ, donec ab Episcopo sit concessus processus, an confugitus gaudeat, nec ne? *ibid. num. 26. & 27.*

Auditor Cameræ est legitimus Juxta obligationem Cameralium; unde potest judicare causas omnium Prælatorum, Cardinalium, Regum, & Imperatorum in proventibus, &

aliis Juribus Ecclesiarum, pluribusque causis, quæ signantur; *ibid. num. 28. ad 30.*

Est Executor omnium Litterarum, ubi quidem nullus alius est deputatus, solus ac privative; ubi vero deputati sunt alii, cumulative; *ibid. num. 31.*

Remissorias, ac Compulsorias dat, Monitoria ad partes decernit, Censuras promulgat, ac solus cognoscit de causis, & litibus ortis vigore obligationis Cameralis, & vigore obligationis Cameralis, & vigore suarum facultatum est executor obligationum Cameralium privative quoad omnes; non potest tamen avocare causas obligationis Cameralis introductas, sed solum moras in eadem Urbe; *ibid. num. 32. 33. & 34.*

Auditor Cameræ potest etiam in pluribus casibus procedere in causis Regularium, quæ enumerantur cum respective advertendis; *ibid. num. 35. ad 45.*

Non potest autem Auditor Cameræ procedere, aut se ingerere in causis Regularium, in quibus agitur de disciplina & morum correctione, nec in prima instantia, nec in gradu appellationis, ut neque Nuntii Apostolici; sed regulares remitti debent suis Superioribus; *ibid. num. 46. ad 50.*

In casibus, in quibus Auditor Cameræ potest Appellationes recipere a sententiis, & gravaminibus Prælatorum Regularium, inhibitiones minime decernit, nec Præfatus Signaturæ Justitiæ dat commissiones, nisi prius citato Procuratori Ordinis; *ibid. num. 51.*

Facultates Auditoris Cameræ circa Commissiones Casuum Criminalium; *num. 51. & seqq. Vide verb. Executor in nov. add.*

Auditoribus Rotæ 12. esse debent; ad istum numerum sic redacti a Siatu IV. & ex quibus Nationibus esse debeant; *ibid. num. 52. & 53.*

Inter Auditores Sac. Rotæ Rom. quidam asserit olim fuisse Neapolitanum; *ibid. n. 107.* Auditores Rotæ in eorum origine erant Cappellani Summi Pontificis; excrecentibus deinde causis decidendis, maioribus præfati Summi Pontifices unum Tribunal ipsorum Cappellanorum erexerunt pro decisione talium causarum, & Sacri Palatii Auditores sunt Appellati, unde postea Auditores Rotæ nuncupati; *ibid. num. 54. 55. & 56.*

Horum Auditorum, seu Rotæ Romanæ decisiones sunt tantæ estimationis, quod prævaleant communi opinionioni, ac eorum iuridictio, auctoritas, Officium, & obligatio late statuta est a pluribus Romanis Pontificibus, qui assignantur; *ibid. num. 57. & 58.*

Eorum Locumteucentes non possunt manifestare vora sua sub pœna excommunicationis late sententiæ, possunt vero significare difficultates, motiva, & rationes, ob quas dilata est resolutio in aliqua causa, recitato tamen nomine eorum, qui illas adducunt; *ibid. num. 59. & 60.*

Auditorum Rotæ adjutores, maunenses, & alii, qui sciunt tractatus, & causas, sub eadem Censura tenentur celare, & nulli patefacere; *ibid. num. 61.*

Auditores Rotæ accipientes aliquod munus a Notariis ratione Officii incurrunt excommunicationem, & tenentur ad restitutionem in duplo erogandam pauperibus, imo nihil recipere possunt, neque perse, neque per alium a partibus litigantibus, exceptis quibusdam solitis pro Festis Natalitibus, & Augusti Kalendis; *ibid. num. 62. 63. & 64.*

Auditores Rotæ nequeunt votum proferre in causis propriis suorum consanguineorum usque ad secundum gradum consanguinitatis, Dominorum, familiarium, & Ecclesiarum sui Beneficii, & tunc debent exire, imo distæ causæ modo prohibentur exagitari in Rota; *ibid. num. 65. & 66.*

Auditores Rotæ prohibentur dare consilium, siue publicum, siue privatum in causis pendentibus, siue introducendis in Rota, & si dederint, debent repelli a voto ferendo, ut etiam in causis, quas ut Advocati patrocinati sunt, antequam Auditores eligerentur; *ibid. num. 67. & 68.*

Auditores Rotæ permixtis gaudent privilegiis, quorum varia recensentur, ac loca, ubi alia spectari possunt, innuuntur; *ib. ubi. ad 82.*

Auditores Rotæ ubi olim congregarentur, & ubi congregentur nunc, qua hora, & pro quo tempore; *ibid. num. 84. & 85.*

Auditores Rotæ Missam semper audiunt collegialiter in Rota, antequam ad causarum discussionem procedant; *ibid. num. 86.*

Antequam novus Auditor in hanc Congregationem, seu Collegium admittatur, ultra publicum examen, debet etiam sustinere examen privatum coram Eminentiſſimo Vice-Cancellario; *ibid. num. 87.*

Rotæ jurisdictio quoad singulos quando cesser, & quomodo regulari debeat circa personas, loca, Festa, causas, & alia omnia; *ibid. num. 89. & 90.*

Auditoribus Rotæ conceditur delatio Rocchetti per Urbem, & habitum Concistorialium Advocatorum assumere non possunt sine licentia Collegii; *ibid. num. 95. & seq.*

Ab Auditoribus Rotæ assumi consuevit Regens Cancellariæ; *ibid. num. 97.*

Quonam in ordine Auditores Rotæ ministrent Summo Pontifici, & quodnam illi, eorumdemque Decanus habeant Officium circa Pallia; *Vide ibid. num. 98. & 99.*

Quænam Causæ pertineant ad Rotæ Auditores, & quomodo, & quonam ordine cognoscendæ; *Vide ibid. num. 102. & seq.*

Auditor Papæ executioni Legum a Pontifice statutarum pro Tribunali Viarum peculiariter invigilare juberetur; *ibid. num. 94.*

Auditor Papæ tamquam Secretarius Congregationis Oeconomice examinare & approbare debet causas mittendi Commissiones Criminales ex Officio a Tribunalibus Card. Vicarii, & A. C. *ibid. num. 94.*

AUGURIUM quid sit; *Vide verb. Superstitio num. 18.*

AUREA pro solvenda pensione quomodo intelligenda; *Vide verb. Pensio a num. 115, ad 118.*

AUREOLÆ Beatorum quid, & quot sint, & cur sic distæ; *Vide verb. Dot, Dotare art. 1. num. 5.*

AUREUS NUMERUS quid sit, & cur sic appelletur; *Vide verb. Kalendarium num. 64. ad 66.*

AURORA uide distæ, qualiter pro diversitate mensium diverso tempore precedat Solem, & quomodo sumenda pro licita Missarum celebratione; *Vide verb. Aurora num. 1. 2. & 3.*

AVIA, Avus, Avus paternus, & maternus qui; *Vide verb. Affinitas art. 1. num. 15.*

AUSPICIUM quid sit; *Vide verb. Superstitio num. 29.*

AXIS MUNDI quid sit; *Vide verb. Mundus num. 118.*

A Z Y M I P A N E S.

Azymos panes tradere Christianis prohibendum est sub gravibus poenis Hebræis, & eorum comestio ritu jedaico prohibita est Christianis; *Vide verb. Hebræus num. 19. 183. & 214. Vide verb. Eucharistia art. 2. per tot.*

B

BACCHANALIA.

DUO abusus præcipue ab Ecclesiâ in bacchanalibus reprobantur, scilicet ea producere ultima nocte usque ad diem Cinerum, & incidere personarum diebus festis; Vide *Bacchanalia* num. 1.

Hujusmodi abusus a Benedicto XIV. prohibentur in Ecclesiastica disciplina; *ibid.* a num. 2. ad num. 5.

Moner laudatus Pontifex se cetera Bacchanalia luda minime probare, adducitque exempla Sanctorum Virorum, suorumque prædecessorum, opponitque bacchanalibus pravitatibus specialia pietatis exercitia; *ibid.* num. 6. ad 10.

BACULUS.

Baculus est duplex, alius communis, alius Pastoralis, unum ex insignibus Episcopaliibus; & cur sit acutus in fine, rectus in medio, & retortus in summo; Vide verb. *Baculus* num. 1. & 2.

Baculo communi possunt uti omnes, etiam si aureus, vel argenteus sit, excepto Sacerdote, qui eo uti non potest in Altari Missam dicens, neque ad Altare cum eo accedere; *ibid.* num. 3. & 4.

Baculo Pastoralis varia indira fuerunt nomina; *ibid.* num. 14.

Baculi Pastoralis, & Regum Sceptri Origo; *ibid.* num. 15. & seq.

Baculo Pastoralis non possunt uti nisi Episcopi, & alii Privilegiati; *ibid.* num. 5.

Papa non utitur Baculo Pastoralis, nisi in Diocesi Trevirensi, & assertur-historia, quare ipse non utatur alibi, & cur ibi? *ibid.* num. 6. ad 10.

Qui utitur Baculo Pastoralis, potest uti & Mitra; *ibid.* num. 11. & in Collectione Decretorum, initio hujus volum.

Baculo Pastoralis non semper utitur Episcopus Suffraganeus; *ibid.* num. 12. in collectione Decretorum, ut supra.

Quare Baculus Pastoralis competat Abbatibus; *ibid.* num. 17. & seq.

Baculo, & Mitra in processionibus extra suum Monasterium non potest uti Abbas, nec ante se deferri facere facultatem habet; *ibid.*

num. 13. & verb. *Abbas* sub num. 33. Baculus Pastoralis quare tradatur in manibus novi consecrati Episcopi? Vide verb. *Episcopi* art. 2. num. 52.

An Episcopus celebrans extra propriam Diocesim nti possit Baculo Pastoralis; *ibid.* num. 21. & seq.

BALBUTIENS.

Balbutiens, qui præ timore, vel balbutie non pronuntiat Evangelium S. Joannis, quod legitur in fine Missæ, sed ejus loco suo arbitrato aliud recitat, suspendendus est a celebratione, quousque illud rite pronunciare assuecat; Vide inter *Decreta S. Rit. Congr.* num. 247.

BALDACHINUM.

Baldachini usus est concessus nedom Episcopis, sed etiam pluribus Abbatibus, aliisque privilegiatis, tamen sine auro, & gemma, ac tribus tantum anni Festivitatibus; Vide verb. *Baldachinum* num. 1. 2. 3. & in collect. Decretor. S. Rit. Congr. num. 378. 1245.

Abbates, alique privilegiati Episcopis inferiores nequeunt tenere Baldachinum, & Sedem Abbatialem fixam, & permanentem prope altare, ut Sedes Episcopalis retineri solet; *ibid.* num. 3. & in dict. Collect. Decretor. art. *Baldachinum*, num. 18.

Baldachino nti principaliter nequeunt Abbates in Officio, & Missis defunctorum, nec etiam cum solemni ritu in suis Ecclesiis celebrant exequias nobilium virorum, & Principum; *ibid.* a num. 4. ad 5. & dict. Collect. Decret. loc. cit.

Regulares tenentur in propriis Ecclesiis erigere Baldachinum Episcopo volenti ut Pontificales functiones exercere; Moniales tamen iis subjectis non tenentur erigere Baldachinum Episcopo clausuram visitare volenti; *ibid.* num. 6. & 7.

Baldachinum a propriis personis, quibus de jure, consuetudine, vel privilegio competit, non autem ab eorum substitutis deferendum est, ac ejusdem hanc deferendæ ut in Generali Episcoporum, nec est parandum pro benedictione sponsi, & sponsæ; *ibid.* a. 8. 9. & 10.

Baldachinum non potest erigi a Vicario Episcopi, Episcopo absente in Ecclesiis Monasteriorum Cassineseum invitis Monachis; *ibid.* num. 12.

Bal.

Baldachinum in Ecclesia loci Dominus, seu Marchio, Comes, vel Baro erigere non potest, & si erecta, omnino removenda sunt, ac contra renoventes possunt Episcopi procedere juris remediis usque ad Sententias, ac pro his, & similibus affertur Decretum Generale; *ibid.* num. 12. ad 15. & verb. Ecclesia art. 5. num. 30.

Delatores Baldachini in ingressu Episcopi debent incedere pedites, & capite detecto; Vide in *Collat. Decretor.* num. 191.

Sub Baldachino non debent deferri Reliquiæ Sanctorum in Processionibus; *ibid.* num. 389.

Imaginem Beatissimæ Virginis cum Baldachino, & intosticiis in Processione deferri non est prohibendum, & idem dicendum de Imaginibus, seu statuis Sanctorum; Vide verb. *Processiones* num. 37. 38.

Quale Baldachinum competat Episcopo Pontificalia exerceuti; *ibid.* num. 19.

Referendarii Uruique Signaturæ in Processionibus Pontificiis deferre debent Baldachinum; *ibid.* num. 16.

Si Referendarii deficiant, quibam deferre debeant Baldachinum; *ibid.* num. 17.

Principi Supremo debitum est Baldachinum in Ecclesia, & ubi; *ibid.* num. 20. 21.

Num etiam debitum sit Baldachinum Principi, qui aliquam habet subjectionem, pollet vero principatibus iuribus Imperii; *ibid.* num. 21.

BANNITUS, BANNUM.

Bannitus unde dicatur, ejusque proscriptio vide sit, ac quotoplex Bannitorum genus; Vide verb. *Bannitus*, *Bannum* num. 1. ad 4. & num. 60. & *segg.*

Banniti latine Sacri & Proscripti, sed improprie; *ibid.* num. 61. & *segg.*

Banniti olim communis jure cogniti; *ibid.* num. 67.

Capitaliter banniti possunt licite etiam in foro conscientie occidi a quacumque etiam privata persona, quæ non sit Ecclesiastica, quatuor intervenientibus conditionibus, quæ assignantur; *ibid.* num. 5. ad 10.

Talibus conditionibus intervenientibus, possunt banniti etiam proditorie per insidias, aut veneno occidi, imo inter se ipsos possunt eodem modo se ad invicem interficere; *ibid.* num. 11. & 12.

Laudatur a pluribus Doctoribus vius quorundam Principum, qui proponunt præmia

bannitis occidentibus; id tamen non nisi ob gravissimas causas concedendum, maxime ne in culpa mortali existentes, sicut plurimum accidit, occidantur; *ibid.* num. 12. & 14.

Assignatur ratio, cur a Republica fiat potestas occidendi bannitos sine culpa, & cur peccet Maritus occidendo Adulteram, vel Uxorem; *ibid.* num. 15.

Ecclesiastici licet occidendo bannitos essent immunes a pœna temporalis, graviter tamen peccarent; *ibid.* num. 16.

An qui occidit bannitum immunis a pœna esse debeat, si Bannum fuerit ipso jure nullum; *ibid.* num. 68. & *segg.*

Bannitum iuste damnatum ad mortem posse occidere aggressorem teuent aliqui; at reliqui communissime merito hoc negant; *ibid.* num. 17. ad 20.

Regulares prohibentur receptare, & retinere in Conventibus bannitos, fallitos, & æt alieno gravatos; *ibid.* num. 21. & 22.

Banniti non possunt receptari, & retineri in in Statu Ecclesiæ, neque a Baronibus, neque ab aliis, sed fugari debent sub gravissimis pœnis; & eos non revelantes intra tres dies similes Pœnas incurrunt; *ibid.* num. 23. & 24.

Bannitos receptans in Statu Ecclesiæ, vel faciens cum eis treguam, præter excommunicationem incurrit crimen læsæ Majestatis, uti etiam occultantes &c. vel impediētes afios, ne &c. fiant Rei læsæ Majestatis, & privantur omni Ecclesiastico Beneficio, Honore, & Dignitate; *ibid.* num. 25. & 26.

Banniti in Statu Ecclesiæ a solo Papa aggratiari queunt, vel componi; *ibid.* num. 27. & 28.

Banniti, vel alii exules Urbis Romæ minantes partibus offensis, nisi pacem habeant cum eis, crimen læsæ Majestatis incurrunt, uti etiam deferentes litteras, vel ambasciatas de hac re ad partes offensas; *ibid.* num. 29. & 30.

Bannitus occidens alium hominem ad consequendam gratiam non potest aggratiari, nisi se ipsum præsenret; *ibid.* num. 31.

Conceditur facultas Episcopo carcerandi in propriis carceribus bannitos abutentes Ecclesiæ, ad quam confugerant, & Ordinariis extrahendi ab ea bannitos obsequentes vias publicas, & itinera frequentata; *ibid.* num. 32. & 33.

Conceditur facultas ejiciendi e locis sanctis manibus infra triduum bannitos committentes ibi atrocias, & publica Furta, & Episco-

po consignandi bannitos captos in Feudo Menſe Episcopali, ac Eminentiſ. Urbis Vicario abſolvendi, ſive per ſe, ſive per alium Cooperatores extractioni ab Eccleſia aliquorum delinquentium, qui fuerunt jugulati; *ibid. num. 34. 35. & 36.*

Bannitus Capitalis ab aliis bannitis violentè extractus a ſcalis Eccleſiæ gaudet immunitate, ut quoque violentè a Laicis ab Eccleſia extractus, & in carceres Laicales conſectus, non obſtante, quod poſt ejus fugam e carceribus, fuerit elapſus ſex menſibus captus in loco non immuni; *ibid. num. 37. & 38.*

Contra Dominos Laicos, perſonas Eccleſiaſticas bannientes, relegantes &c. eſt indiſta pœna Excommunicationis ipſo facto, & eorum Oppida, & Communitates ſupponuntur Interdicto, & aliz adſunt pœnæ per leges tum canonicas, tum imperiales; *ibid. num. 39. ad 41.*

Ultra prædicta omnia eſt lata excommunicationis in Bulla Cœnæ contra eſcipientes Cardinales, Patriarchas &c. atque loca, & Domitia bannientium Clericos ſupponuntur Interdicto; *ibid. num. 42. 43. & 44.*

Bannum a Communitate publicatum, ne quis accedat ad molendum in Molendino pertinente ad Menſam Archiepiſcopalem, eſt invalidum, ut etiam alla pœna laicalia, quæ referuntur, & omne id genus revocandum ea forma, qua publicatum; *ibid. a num. 45. ad 57.*

Bannitus propter homicidium præmeditatum, ſive ſit Clericus, ſive Laicus, non gaudet Immunitate Eccleſiaſtica in Foro Eccleſiæ, & Lucenti; *ibid. num. 58. & 59.*

BAPTISMUS

Quoad ejus inſtitutionem, diſiſionem, & neceſſitatem.

Baptiſmus ſuit a Chriſto inſtitutus ante ſuam Paſſionem, & Mortem; Vide verb. *Baptiſmus art. 1. num. 1. ad 5.*

Baptiſmus eſt triplex, & assignatur, nec ſequitur, quod tria ſint Baptiſmi Sacramenta; eſt ſolus Baptiſmus Fluminis eſt huiusmodi; *ibid. num. 6. ad 12.*

In defectu autem Baptiſmi Fluminis ſufficit ad ſalutem Baptiſmus Fluminis, vel Sanguinis; *ibid. num. 13. ad 15.*

Baptiſmus extra caſum neceſſitatis eſt omnibus ad ſalutem neceſſarius neceſſitate mediæ,

Parvulis in re, Adultis vero in re, vel in voto; *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Baptiſmi fides non eſt ſimpliciter neceſſaria pro contrahendo Matrimonio; Vide *ibid. num. 14.*

Baptiſmum non eſſe validum, niſi ſimul Chriſma & Euchariftia conferatur, damnavit Bened. XII. *ibid. num. 20.*

BAPTISMUS quoad ejus materiam.

Materia Baptiſmi quatuorplex, & quatuorplex fiat ablutio; Vide verb. *Baptiſmus art. 2. num. 1. 2. & 3.*

Quænam ſit materia Baptiſmi valida, quæ invalida, & quæ dubia? Vide *ibid. num. 4. ad 12.*

Peccat mortaliter, qui in ſolemni Baptiſmo abſque neceſſitate adhibet aquam aliam, quam benediſtam in Sacro Fonte, non ſic in privato; *ibid. num. 13. & 14.*

Peccat mortaliter, qui cum poſſit habere materiam validam, adhibet pro ſuo libito aliam, vel imputam, & turbidam abſque gravi neceſſitate; *ibid. num. 15. & 16.*

Baptiſmus extra caſum neceſſitatis conferri non debet aqua communi, vel ea, quæ pro luſtratione benedicitur; Vide *ibid. art. 6. num. 20.*

In neceſſitate, quando non poteſt haberi materia certo valida, non ſolum licite poteſt, ſed etiam ſub mortali tenetur quis adhibere aquam dubiam; & quando ablutio fieri non poteſt in capite, vel alia parte principali, in quacumque minima parte corporis eſt facienda, dumque dobitator vel de materia, vel de parte, Baptiſmus conferendus eſt ſub conditione, & assignatur praxis in his, ac ſimilibus adhibenda; *ibid. num. 17. ad 21.*

BAPTISMUS quoad ejus formam.

Assignatur vera forma Baptiſmi pro Eccleſia Latina, & pro Græca una cum motivo, & ratione diverſitatis; Vide verb. *Baptiſmus art. 3. num. 1. ad 9.*

Ad eſſentiam formæ Baptiſmi quatuor neceſſario requiruntur, & referuntur; *ibid. num. 6. ad 11.*

De aliis particulis in diſta forma Baptiſmi uſitatis, ſcilicet *Ego, Iu, Amen*, varii varia ſentiunt; & assignantur in ſpecie variz formæ validæ, variz invalidæ, & variz dubiæ; *ibid. num. 16. ad 51.*

BA.

BAPTISMUS quoad ejus Ministrum.

Baptismi Minister Ordinarius ex Officio, & solemniter cum solitis Ecclesie Ceremoniis est Papa in toto Orbe, Episcopus in sua Diocesi, & Parochus in sua Parochia, vel alius Sacerdos ab ipso delegatus; Vide verb. *Baptismus* art. 4. num. 1. & 2.

Diaconi, Subdiaconi, & alii Clerici inferiores non possunt ex vi sui muneris, & Ordinationis Baptismum solemniter cum solitis Ecclesie Ceremoniis administrare, quod si audeant, irregularitatem incurrunt; possunt tamen ex commissione Episcopi in defectu Sacerdotum; *ibid.* num. 3. ad 6.

Diaconos factus Parochus potest solemniter baptizare, antequam sit Sacerdos secundum aliquos; at verius non potest secundum alios; *ibid.* num. 7. ad 10.

In casu necessitatis validus, & licitus Minister Baptismi est quilibet homo usum rationis habens cum debita intentione; *ibid.* num. 11. & num. 44.

Baptismus a Bigamo administrari non debet etiam in necessitatis casu, si alius adfit magis idoneus; *ibid.* num. 45.

Quinimo etiam extra casum necessitatis validus est Baptismus collatus ab Hæretico, & Pagano; *ibid.* num. 12. & 13.

Infideles ad Fidem conversi in locis, ubi non adsunt Episcopi, nec Parochi, possunt licite baptizari etiam solemniter, & extra casum necessitatis a Missionariis; secus si adsint; *ibid.* num. 14. & 15.

Et a fortiori non licet eis, nec aliis baptizare infideles ad fidem conversos in locis Christianorum, cum hoc spectet ad Episcopum, & ipso impedito, vel nolente, ad Parochum domicilii ipsius infidelis baptizandi, quod in præjudicium Parochi domicilii ipsius infidelis baptizandi, quod in præjudicium Parochi domicilii nec prætendi potest a Parocho Cathedrali; *ibid.* num. 16. & 17.

Sacerdotes, sive Parochi alienæ Parochiæ baptizantes alienum subditum sine licentia proprii Parochi, vel Episcopi extra casum necessitatis peccant mortaliter, & possunt severe puniri; *ibid.* num. 18.

Quamvis Episcopus alteri Sacerdoti, etiam Parocho invito, facultatem baptizandi, aliaque Sacramenta ministrandi delegare possit, id tamen raro, & non nisi urgente de causa facere debet; *ibid.* num. 19.

Sacerdotes, sive Parochi alienum subdi-

rum sine licentia baptizantes non incurrunt aliquam censuram, & Irregularitatem, quam tamen ultra mortale incurrunt Diaconi baptizantes solemniter sine debita licentia, etiam si in casu necessitatis; *ibid.* num. 20. ad 22.

Subdiaconi, & alii Clerici inferiores, & a fortiori Laici solemniter baptizantes etiam in casu necessitatis contrahunt irregularitatem, etiam si baptizarent ex commissione Episcopi; *ibid.* num. 23. ad 27.

Clerici inferiores, & Laici, & etiam Sacerdotes censura irretiti baptizantes extra casum necessitatis etiam privatim graviter peccant; *ibid.* num. 28.

Qui in casu necessitatis conferendi Baptismum non servant debitum ordine, ut videlicet inferior in baptizando cedat Superiori, seu digniori præfenti, peccant juxta gravitatem, vel levitatem injuriæ Majori præfenti irrogatæ, nisi iusta causa id suadeat; *ibid.* num. 29. 30. & 31.

Unus solus Minister potest in casu necessitatis plures simul per asperionem baptizare, quod extra necessitatem letale est; atque in præmissis casu plura formaliter forent Baptismata; *ibid.* num. 32. ad 34.

Plures Ministri simul valide baptizant, si quilibet abluat, & formam proferat independentem ab intentione alterius; secus si unus aquam effundat, & alter verba proferat; *ibid.* num. 35. & 36.

Si plures simul concurrant ad eundem baptizandum sub hac forma: *Nec te baptizamus, in nomine Patris &c.* nullum faciunt Baptismum; *ibid.* num. 37.

Baptizatus a Christo, vel ab Angelo est valide baptizatus; *ibid.* a num. 38. ad 40.

In casu necessitatis si nullus alius existat, potest baptizare Pater, & Mater pueri sine solutione conjugii, seu absque debiti matrimonialis præjudicio, nuquam tamen quis se ipsum baptizare valet; *ibid.* num. 41. & 42.

Baptismus quando conferendus nec ne sub conditione; *ibid.* num. 47. ad fin.

Monachi, & Regulares, nedum in casu necessitatis, sicuti omnes alii, possunt valide, & licite baptizare, sed etiam extra de licentia Ordinarii, vel Parochi possunt licite baptizare; *ibid.* num. 43. Vide etiam verb. *Regulariter* art. 1. num. 116.

An puorum allas sine Baptismo moriturum proficere liceat in flumen, vel puteum. Vide verb. *Minister Sacramentorum*; num. 55. & 56.

BAPTISMUS quoad ejus subjectum, & dispositiones in subjecto requiritur.

Subjectum capax Baptismi est omnis, & solus homo Viator etiam vix natus; Vide verb. *Baptismus* art. 5. num. 1.

Item capaces sunt, & baptizari debent furiosi, & amentes a nativitate, qui nullis gaudent lucidis intervallis, & qui ex sana mente in forem, & amentiam inciderunt, si pro tempore sanæ mentis Baptismum petierint, vel voluntatem illius recipiendi sensibilibus exhibuerint; *ibid.* num. 2. 3. & 4.

Pariter baptizari debent monstra ex viro, & muliere genita, & si constet ex geminatis partibus principalibus corporis duas habere animas, bis sunt baptizanda: si vero dubitetur an duas habeant animas, bis Baptismus conferri debet, onus absolutione in illa parte, in qua perfectius apparet caput, & alios in alia sub conditione; *ibid.* num. 5. & 6.

Monstrum genitum ex muliere, & bruto baptizari non debet, bene vero, si sit ex viro, & bruto femella; in dubio autem an sit ex bruto masculino, vel ex viro, baptizari debet sub hac conditione; *Si homo es &c.* *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Si daretur casus, quod infans non via ordinaria, & per seminalem generationem, sed miraculose formatus ex humana carne prodigiose nasceretur, ao esset baptizandus; *ib.* num. 10.

Filii parvuli quorumcumque infidelium, sive nunquam baptizatorum, sive jam baptizatorum possunt valide baptizari invititis parentibus; *ibid.* num. 11. & 12.

Filii parvuli infidelium baptizatorum, idest Hæreticorum, seu Apostatarum a Fide, nedum valide, sed etiam licite possunt baptizari invititis parentibus, si ita velint legitimi Superiores; *ibid.* num. 13.

Filii infidelium omnium baptizatorum ordinari loquendo non possunt licite baptizari invititis parentibus etiam degentibus in ditionibus Principum Christianorum, idque expresse prohibetur, & qui id faceret, olera grave peccatum esset severe puniendus; *ibid.* num. 14. ad 16. & num. 43. & segg.

Prohibitum est ordinari loquendo, quia dantur aliqui casus, in quibus parentibus invititis, possunt eorum filii licite baptizari, & selecti proponuntur; *ibid.* num. 17. ad 23.

Multa docte ac sapienter stabilita fuerunt a Benedicto XIV. circa Baptismum Hebræis collatum relictis Parentibus; *ibid.* num. 69. & segg.

Pariterque docte definitur quandonam Hebræos sit evocandus, & Christianus tradendus, si nuncio haud dubie delatus sit desiderare Baptismum; *ibid.* num. 111. & segg.

Ac tandem docte definitur circa Baptismum Sponfarum & conjugum Hebræorum ab eorum Viris oblatum Fidei Christianæ; *ibid.* num. 116. & segg.

Quomodo & quando conferri debeat Baptismus Filiiis mulierum Christianarum ex contubernio Turcarum geuitis; *ibid.* num. 36. & segg.

In Infantibus ante usum rationis, & in perpetuo amentibus nulla requiritur moralis dispositio, tam ad valide, quam ad fructuose recipiendum Baptisma; in Adultis vero ad recipiendum valide, & fructuose res dispositiones requiruntur, & assignantur; *ibid.* num. 24. ad 27.

Non requiritur tamen in ipsis adultis baptizandis exterior peccatorum confessio; imo recipiendum Baptisma valide in adultis ratione utentibus requiritur solum prima dispositio ex assignatis, & sufficit quilibet consensus voluntarius licet non involuntario mixtus, & aliæ duæ dispositiones requiruntur solum ad eum fructuose recipiendum; *ibid.* num. 28. ad 32.

Recedente scissione, idest postea actu Fidei, & doloris de peccatis, tunc recipitur etiam fructuose absque reiteratione ex vi præteriti Baptismi recepti sine Fide, & dolore; *ibid.* num. 33.

Et idem de Hæreticis, qui baptizati in Hæresi recipiunt valide Baptismum, & recedente scissione, idest abnegata Hæresi, recipiunt statim gratiam; *ibid.* num. 34.

Filii expositi quando, & quomodo debeant baptizari; Vide verb. *Expositi Filii*.

Casus humeni non ante, sed post Baptismum, veste candida sunt induendi; Vide verb. *Vestis* num. 18.

Baptismum adulto conferri non debet nisi antea instructus fuerit in Mysteriis Fidei, quæ sunt necessaria necessitate mediis; *ibid.* num. 53. & segg.

Quid sentiendum, & quomodo practico-dom sit circa Baptismum violenter, atque animo plane contrario susceptum; *ibid.* num. 56. & segg.

Baptismus ab adulto susceptus, animo suscipien-

piendi lavacrum tamquam Ecclesiæ Christi-
anæ proprium est validus; *ibid. num. 61.*

BAPTISMUS quoad tempus, locum,
& Cereemonias.

Baptismus est ab omnibus suscipiendus quam-
primum, nec amplius pro parvulis differendus
ad Pascha, vel Pentecostem, sed iis præstari
potest statim ac nati, in eo ex Concil. Me-
diol. sub pœna excommunicationis non ultra
8. dies protrahendus; Vide verb. *Baptismus*
art. 6. num. 1. ad 4.

Aliquis tamen solemnior Baptismus apud
Principes cum gravi causa, potest differri
usque ad sequentem; *ibid. num. 5.*

Adulti mortaliter peccant, si absque iusta
causa diu differant suscipere Baptismum; *ib.*
num. 6.

Baptismus valide in febris ardore, insan-
tia, lomo, vel furore confertur iis, qui ante
præmissa illum expostularunt; *ibid. art. 5.*
num. 60.

Baptismus extra casum necessitatis est omnibus
ministrandus in Ecclesiis, ubi sunt Fontes,
exceptis Filiis Regum, & Principum, ac
qui eorum nomine veniant, declariatur; *ib.*
art. 6. num. 7. ad 11.

Illæ ceremoniæ sunt adhibendæ in Baptis-
mo, quibus utitur Ecclesiæ Romana; *ib. n. 12.*

Per filios Principum intelliguntur etiam
Nepotes, & Pronepotes; *ibid. num. 13.*

Quisque Parochus habens Fontem Baptis-
malem, infantes in sua Parochia natos Bap-
tismate privative quoad alium purgare de-
bet; *ibid. art. 4. num. 46. & seqq.*

Quomodo & quando baptizandus sit, vel
non, Insans in utero matris; *ibid. num. 65.*
& seqq.

Baptismus infantibus protrahi non debet ultra
præfixum tempus ab Ecclesiâ, *ibid. num. 25.*

Baptismi conferendi ritus & ceremoniæ in Ri-
tuali præscriptæ sine gravi causa omitti non
debent, vel cito debent suppleri; *ibid. n. 19.*

Baptismi Ceremoniæ, quibus tunc utitur Ec-
clesiâ, fuerunt ex tempore Apostolorum, nec
mutari, aut omitti possunt a privatis per-
sonis, nec ab Episcopis, & omniæ in pri-
vato, suppiendæ in Ecclesiâ; *ibid. num. 14.*
15. & 16.

Cereemonias omnes, aut etiam unam prin-
cipaliorum omittre, & negligere extra ca-
sum necessitatis est peccatum mortale; *ibid.*
num. 17.

In Baptismo conferendo omitti non de-

bent Sacramentalia, & signanter saliva, sal,
& insufflatio; *ibid. num. 21.*

Quid circa hæc statuerit Clemens XII.
pro Missionariis Regnorum Maduren. Mayf-
sut & Carnaten. Vide; *ibid. num. 22. & seqq.*

Baptismus conferendus est a propriis respecti-
ve Parochis in propria Parochiali Ecclesiâ,
non obstante contraria consuetudine; *ibid.*
num. 18.

A Baptismo excludi debent ii, qui de Sa-
cramentalibus cereemoniis ab Ecclesiâ præ-
scriptis perperam sentiunt; *ibid. num. 26.*

Iis, qui Baptismo lavantur, non sunt im-
ponenda nomina Idolorum, aut falsæ Reli-
gionis, sed Sanctorum in Martyrologio Ro-
man. descriptorum; *ibid. num. 24.*

Quoniam ritu baptizari debent nati ex pa-
tre, & matre græca, vel patre tantum, aut
matre græca, matre vero, vel patre latino;
ibid. art. 5. num. 40. & seqq.

Quomodo probetur Baptismi collatio; *ib.*
art. 6. num. 62.

BAPTISMUS quoad ejus effectus,
& Patrinus.

Baptismi effectus quor extant præcipui indica-
tur; Vide verb. *Baptismus art. 7. num. 1.*
ad 3.

Ad rem adducuntur verba S. Jo. Chrysostomi;
ibid. in not. noviss. ad num. 3.

Patrinus saltem unus requiritur sub pec-
cato mortali in Baptismo solemnî, ex anti-
quissima Ecclesiæ consuetudine; non pecca-
tum autem, si absque Patrinio Baptismus pri-
vatum administratur; *ibid. num. 4. ad 7.*

Patrinus Baptismi unus, vel una esse de-
bet, vel ad summum duo, unus masculus,
& alia femina; nec Episcopus potest dis-
pensare, ut duo viri, vel due feminae simul
suscipiant; *ibid. num. 8. ad 10.*

Qui plures Patrinus vel Matrinas adhibe-
ret, peccaret mortaliter; si tamen plures de-
signati susciperent, omnes cognitionem spi-
ritualium contraherent; *ibid. num. 11. & 12.*

Patrinus designare spectat ad parentes,
non autem ad Parochum, unde si alii a Pa-
rocho, & alii a parentibus sint designati,
contrahunt cognitionem solum designati a
parentibus; at si nullum designaverint, veri
Patrini erunt, quos Parochus nominaverit;
ibid. num. 13. & 14.

Si autem nullus specialiter esset designa-
tus Patrinus ex negligentia, aut oblivione
Parentum, seu Parochi, & multi simul te-
nen-

nendo; tangere baptizatum, aut de Fonte aque suscipere, omnes contraherent cognitionem spirituales; *ibid. num. 15.*

Si locertum sit, qui ex pluribus qui tegerunt, fuerit designatus, aut quis primus tetigerit, omnes contraxisse decium est; *ibid. num. 16.*

Leuans de Fonte infantem tamquam Procurator nomine alterius non contrahit cognitionem, sed ipsam contrahit mittens, seu mandans; *ibid. num. 17.*

Ex duobus Patrini designatis, quorum unus tangit infantem in Baptismo, & alter assistit, sed non tangit, contrahit cognitionem solum is, qui tangit; *ibid. num. 18.*

Licet ad munus Patris non possint admitti duo ejusdem sexus, possunt tamen admitti, si unus teneat proprio nomine, & alter ut Procurator alterius personæ diversi sexus; *ibid. num. 19.*

Licet suscipientes puerum in Baptismo privatim administrato non contrahant cognitionem, eam tamen contrahit Baptizans; *ibid. num. 20.*

Si vero maritus in extrema necessitate baptizaret proprium filium, non impediretur debitum petere; *ibid. num. 21. & eod. verb. Baptismus art. 4. num. 41.*

Tenentes infantem, dum in Ecclesia suppleretur solennes Cæremoniæ omisse in Baptismo ei privatim collato, non contrahunt cognitionem, nec eam contrahit Commater suscipiens puerum de manibus Compatri; *ibid. art. 7. num. 22. & 23.*

Patrinus, & Matrui non contrahunt inter se cognitionem, nec Maritus, & Uxor peccant, si simul suscipiant, vel teneant alterum puerum in Baptismo, nec prohibetur sibi debitum reddere; *ibid. num. 24. ad 26.*

Susipientes, & Baptizantes filium Infidelium non contrahunt cognitionem spirituales cum ejus parentibus Infidelibus, Paganis v. g. & Judeis sicut hæc cognitio spiritualis non contrahitur inter Infidelem baptizantem, seu susipientem, & fidelem baptizatum, seu susceptum, & parvulus ejus; *ibid. num. 27. & 28.*

Secundum multos si contingat Judæum vel Infidelem converti, deinde & baptizari, nihilominus ex tali actu gesto in infidelitate non incipiet habere locum cognitio spiritualis; *ibid. num. 29. & 30.*

Datur tamen casu, quod tales Infideles ex post conversi, & baptizati vellent contrahere cum a se susceptis, vel baptizatis vel

cum istorum parentibus, pro tutiori esset recurrendum ad S. Sedem; *ibid. num. 31.*

Patrinus potest esse omnis Fidelis ad usum perfectæ rationis perverus, etiam si esset junior Filiastro adulto; & licet adhuc impubes contraheret cognitionem spirituales; *ibid. num. 32. & 33.*

Requiritur ex aliquibus Conciliis, ut saltem in quatuordecim annorum ætate sit constitutus; *ibid. in not. noviss. ad num. 32.*

Nec Patrinus in Baptismo esse potest, qui confirmatus non est; *ibid. in not. noviss. ad num. 34.*

Hæretici saltem licite, Patrini esse non possunt; urgente tamen causa, vel necessitate etiam Hæretici pro Patrini admitti; *ibid. num. 35. & 36.*

Imo urgenti gravi causa, vel metu posset etiam Catholicus esse Patrinus infantis Hæretici a Prædicante baptizandi; *ibid. num. 37.*

Patrini licite esse non possunt excommunicati, nec facinorosi, aut criminiosi, aut moribus infames, nec muti; *ibid. num. 38. & 39.*

Nec possunt esse proprii Parentes Infantis baptizandi. Si tamen admitterentur, non contraherent inter se cognitionem spirituales; *ibid. num. 40.*

Monachi, & Regulares utriusque sexus nequeunt licite esse Patrini; *ibid. num. 41. & 42.*

Imo a Conciliis Provincialibus, & Synodis Diocesanis, nedum hoc munus soler interdici Regularibus omnibus, sed etiam aliis Ecclesiasticis Sæcularibus; *ibid. num. 43. ad 47.*

Alia vid. hoc tom. in *Appendice Resol. in Urbis, Fabricae. Fontis Baptismalis, & Juris baptizandi.*

BARBITONSORES, quid licite facere possint diebus festis; Vide verb. *Festa sub num. 19. num. 15. & num. 122.*

BASILICÆ, quæ dicuntur; Vide verb. *Ecclesia art. 3. a num. 1. ad 4.*

BEATIFICATIO, BEATUS? Vide verb. *Veneratio Sanctorum.*

B E L L U M.

Quod ejus esse, divisionem, & iustitiam.

Bellum differt a Seditione, Rixa, & Duello, & definiuntur; Vide verb. *Bellum art. 1. num. 1. ad 4.*

Bel.

Bellum aliud est iustum, aliud iniustum, & quale sit utrumque; *ibid. num. 5. ad 7.*
 Bellum iustum aliud est defensivum, & aliud offensivum, atque referantur; *ib. num. 8. ad 10.*
 Bellum offensivum ut sit iustum, tres potissimum conditiones requirit, quæ referuntur; *ibid. num. 11. ad 13.*

Præsumptum Bellum instituitur, debet proponi, & indicari causa parvi adversæ, quæ si offerat convenienter satisfactionem, debet acceptari, nec potest iuste Bellum inferri, nisi negata satisfactio; *ibid. num. 14. ad 17.*

Assignantur præcipue iustæ causæ in particulari, propter quas potest bellum indici; *ibid. num. 18. ad 26.*

Bellum non potest esse ex utraque parte iustum materialiter, & a parte rei, bene vero formaliter; *ibid. num. 29. & 30.*

Licet sufficiat opinio probabilis pro iustitia belli, si tamen iustitia maneat æqualiter dubia, & alter sit in possessione, non licet ei bellum indicere; *ibid. num. 31.*

Subditi in dubio pro iustitia belli pro Rege ad bellum eos vocante, possunt ei parere, & militare; Dummodo certo non constet causam esse iniustam; *ibid. num. 32.*

BELLUM circa ea, quæ debent, & iuste possunt, vel non Reges, & Principes.

Primo debent Reges, antequam bellum incipiant se certificare cum Consiliariis, Canonistis, & Theologis de ejus iustitia, & gravi causa; Vide verb. *Bellum art. 2. num. 1.*

Secundo intellecta ab ipso belli iustitia, & a se coram Deo examinata, & pro tali cognita, debent Reges illam præponere parti adversæ, quæ si offerat competentem satisfactionem pro injuria, non possunt bellum instituere; *ibid. num. 2.*

Tertio Reges ad munendum Civitatem vel Fortalitium ædificantes in fundo alicujus particularis, teneant huic compensare pro rata; *ibid. num. 3.*

Quarto, & quinto teneantur Reges iniustum bellum moventes restituere universa, quæ surripiunt, & absolvere a juramento eos, quos fecerunt jurare; *ibid. num. 4. & 5.*

Sexto teneantur Reges datam publicam fidem servare; *ibid. num. 6.*
 Possunt Reges primo licite represalia concedere cum quibusdam conditionibus, quæ narrantur; *ibid. num. 7. ad. 11.*

Secundo possunt Reges in Bello iusto fecerda inire cum infidelibus, & Hereticis; Dummodo sint in summa necessitate, & absit scandalum, & periculum Fidei; *ibid. num. 12.*

Tertio possunt in bello iusto Civitates incendere, si aliter capi non possint, quamvis multi innocentes cum nocentibus occidantur; *ibid. num. 13.*

Quarto possunt Reges in bello iusto repetere expensas pro recuperatione satellas, & hostibus victis possunt licite tributum imponere in compensationem, & pœnam; *ibid. num. 15.*

Primo tamen, & secundo non possunt Reges instituere bellum sine gravi necessitate, ex nocendi cupiditate, vel ulciscendi crudelitate, vel domiandi libidine; *ibid. num. 16. & 17.*

Tertio non possunt Reges in bello ab aliis iuste moto, & a se etiam pro iusto cognito, se armis defendere; *ibid. num. 18.*

Quarto non possunt Reges Militibus iusta stipendia, & necessaria denegare, seu culpabiliter retinere sub pœna restitutionis, si proin rapiunt sequantur; *ibid. num. 19. & 20.*

BELLUM quoad ea, quæ licite possunt, vel non, Duces, seu Officiales, & Milites.

Primo possunt Duces militum in bello iusto licite uli insidiis; Vide verb. *Bellum art. 3. num. 1.*

Secundo possunt licite Belli Duces in bello iusto, ferro, & igne vastare terras hostiles, Oppida, agros &c. & etiam totam Urbem deprædandam Militibus tradere, servando tamen modum iustitiæ viadicativæ, ut pœnæ non excedant quantitatem injuriæ; *ibid. num. 2. & 3.*

Tertio quamvis innocentes per se, & directe occidere nunquam liceat, id tamen indirecte fieri potest, & alia quædam prout enucleantur; *ibid. num. 4. ad 8.*

Quarto possunt belli Duces iuste bellantes sine peccato devastare agros, vineas &c. tributa imponere, & surripere pecunias subditis Regis hostilis, quo casu Rex, qui fuit causa damni, ad omnium compensationem adstringitur; *ibid. num. 9. & 10. 11.*

Quinto licet per se non possint diripi, nec occupari bona Ecclesiastica, possunt tamen surripere ibi ab hostibus deposita & alia quædam per accedens fieri; *ibid. num. 11. & 12.*
 Pri-

Primo non possunt belli Duces, alique Officiales sine peccato ratione stipendii sibi dimidiari, aut male ante hac perfoluti, postea in lustratione Militum facta nomina conscribere, ut suppleatur stipendium, nec compensari cum fallacia, & hæc multo minus si integrum recipiant stipendium; *ibid. num. 12. ad 15.*

Secundo non possunt Officiales sibi erogare, & retinere stipendium debitum militibus defunctis, sicut nec Principes sibi retinere stipendia debita Officialibus defunctis; *ibid. num. 16.*

Tertio peccant mortaliter belli Duces, si disciplinam militarem servare intermittant, milites ab iniustus rapinis, prædis, stupris, aliisque flagitiis condignis pœnis non coercent; *ibid. num. 17.*

Quarto peccant belli Duces, & tenentur ad restitutionem, si dissimulent, qua via velint exercitum ducere, & sic a diversis Oppidis transitum redimentibus pecunias accipiant; *ibid. num. 18.*

Quinto similiter peccant Commissarii, alique Ministri, & tenentur ad restitutionem, si aliqua Oppida militibus, victuariis, aliisque oneribus plus æquo onerent; ut ab aliis, qui se redimunt, pecunias accipiant ob consilia, quæ exponuntur; *ibid. num. 19.*

Sexto, & septimo peccant belli Duces, & ad restitutionem tenentur, si partem stipendii militibus debiti sibi retineant, & exinde prædationes Militibus permittent, necnon qui comeatum, vel victualia non administrent, aut fraudem in id committant; *ibid. num. 20. & 21.*

Octavo peccant Commissarii, qui Capitaneis rogantibus annotant plures milites, quam habeant, & tenentur ipsi ad restitutionem, si Capitaneis deficiant; *ibid. num. 22.*

Nono non possunt belli Duces molestarè Presbyteros, Monachos, Conversos, Peregrinos, Mercatores, Rusticos euntes, & redeuntes, & in agricultura existentes, & animalia, quibus arant &c. *ibid. num. 23.*

Quidam circa hoc sentiendum; Vide *ibid. in Nota.*

Milites in bello iusto possunt primo auferre Principis, vel Ducis belli licite facere ea omnia, quæ sunt necessaria ad consequendum finem iusti belli; & inde licita consecraria aspernuntur; *ibid. num. 24.*

Secundo milites subditi, & alii ante bellum jam conducti præcipiente Principe possunt licite militare, & ad supradicta omnia

Tqm. VIII.

procedere, etiam si debiti sint de iustitia belli, dummodo eis certo non confer causam esse iniustam; & non sic probabilis de liberis, & extraneis; *ibid. num. 25. & 26.*

Tertio milites possunt licite uti pabulatione in terra hostili, non autem in amica, si pabula sufficientia advehantur, aut possint emi, aliter pabula sunt communia ratione necessitatis; imo voluntarii, quod ex communi consuetudine licita sit talis pabulatio, alii tamen non nisi ratione necessitatis extremæ cum onere compensationis; *ibid. num. 27. ad 29.*

Quarto milites capti in bello, etiam ex parte capientium iusto, nisi adsit specialis promissio, possunt licite fingere, & si iniusto etiam bona hostium auferre; Item capti in bello iusto, si fugiant non possunt insequentibus vi resistere; bene vero, si in bello iniusto; *ibid. num. 30. ad 32.*

Quinto possunt milites licite sibi retinere bona mobilia ab hostibus accepta in bello iusto; nisi aliter cautum speciali lege, vel consuetudine, occupata vero ad damni compensationem, aut injuriæ satisfactionem spectant ad Principem; *ibid. num. 34. ad 36.*

Primo, & secundo Milites non possunt militare sola avaritia, atque cupiditate prædæ, & non motivo iustitiæ, nec scienter, & voluntarie militare in bello patenter iniusto; *ibid. num. 37. 38. & 39.*

Tertio non possunt milites sine gravi peccato, & onere restitutionis gravare insolitis, atque indebitis exactionibus homines innocentes, per quorum Terras non hostiles transeunt, vel apud quos hospitantur; *ibid. num. 40.*

Quarto non possunt milites a iusto bello deficere, & mortaliter peccant, si in pugna non consistant, & si nisi palam desperata victoria fugiant; *ibid. num. 41.*

Quinto non possunt milites sine gravi peccato stationem deferere, sed debent ipsam servare, & arcem sibi commissam defendere etiam cum periculo certo vite, quando ipsi defendendi superest; *ibid. num. 42.*

Sexto non possunt milites sine gravi culpa transgredi seria mandata suorum Superiorum in iis, quæ spectant ad iustum bellum nec sine eorum facultate possunt a castris, vel exercitu discedere; *ibid. num. 43.*

BELLUM quoad Clericos omnes, five
Sæculares, five Regulares.

Clericis omnibus, five Sæcularibus, five Regularibus, est jure Ecclesiastico prohibi-
tum propria manu pugnare: possunt tamen
de facultate Pontificis maxime contra Infide-
les absque irregularitatis incurfu, & ex-
ponuntur verba illa *jure Ecclesiastico*, &
propria manu; Vide verb. *Bellum* art. 4. nu.
1. ad 4.

Clerici possunt aliis justum bellum suade-
re, Principes Sæculares in subsidium ad bel-
landum contra Infideles, & Hæreticos in
defensionem Ecclesiæ invocare, atque insu-
per quoties jurisdictione temporalī polleant,
bellum legitima cum auctoritate indicare,
exercitum conscribere, & arma ad pugnan-
dum militibus præbere; non tamen persona-
liter præfæcti, aut ductores exercitus fieri
debent; *ibid.* num. 6. ad 8.

Clerici, & Religiosi, qui non pugnandi,
sed spiritaliter adjuvandi causa bello justo
interfunt, Spolia hostium, non minus, quam
alii milites accipere, & retinere possunt,
nisi de contraria Principis, aut supremi Du-
cis voluntate conflux; *ibid.* num. 9.

Clerici omnes, & Religiosi urgente ma-
gna necessitate defendendi Urbem, licet non
possint propria manu pugnare, possunt ta-
men mœnia, & portas Urbis custodire,
imo ad id in repentino bello tenentur; *ibid.*
num. 10. & 11.

BELLUM quoad irregularitatem, quæ
incurritur, vel non.

In bello etiam defensivo, & etiam contra
Infideles, & Hæreticos pro Patria aliquem
occidentem, vel militantes, five sint Cleri-
ci, five Laici, incurrunt irregularitatem;
Vide verb. *Bellum* art. 5. num. 1. ad 4.

Et tanto magis evadunt irregulares Cle-
rici, & Laici aliquem occidentes, seu mu-
tilantes in bello aggressivo quantumvis justo;
ibid. num. 5. ad 7.

In bello manifeste injusto, five offensivo,
five defensivo, licet pauci mutilentur, seu
occidantur, vel etiam unus solus, evadunt
irregulares omnes militantes, licet non omnes
suis manibus mutilent, seu occidant; in of-
fensivo autem, & defensivo certe justis eva-
dunt irregulares solum occidentes, vel mu-
tilantes propriis manibus; *ibid.* nu. 8. ad 10.

Clerici, five Laici pugnant in bello ju-
sto, & occidentes, vel mutilantes inimicos,
sunt irregulares, non ex delicto, sicuti pu-
gnantes in bello injusto, sed solum ex defe-
ctu lenitatis, quam incurrunt, etiam Equi-
tes Hierosolymitani, & alii omnes approba-
ti a Sede Apostolica, si in bello etiam con-
tra Infideles aliquem necaverint, vel muti-
laverint; *ibid.* num. 11. 12. & 13.

Irregularitas an & quando contrahatur in
Bello five justo five injusto, tum a Laicis,
tum a Clericis; *ibid.* num. 14. & seq.

Licetne Christiano homini militiæ nomen
dare; *ibid.* num. 16. & seq.

BENEDICERE, BENEDICTIO,

Quoad ejus esse, Divisionem, & Ministerium.

Benedicere potest contingere tripliciter, & as-
signatur; Vide verb. *Benedicere*, *Benedictio*
art. 1. num. 1. ad 4.

Benedictio imperativa, de qua erit hic sermo,
est duplex, una scilicet, quæ datur a paro
homine propter meritum Sanctitatis, & alia,
quæ datur a Sacerdote propter meritum Chri-
sti: Ex hæc secunda adhuc est duplex, una
scilicet personarum, & alia rerum, & pa-
tescent respectiva dilucidatione debita, atque
subdivisione cum dignis observationibus; *ib.*
num. 5. ad 13.

Benedictionum, quæ sunt cum sale, & exor-
cismo ad benedicendas res, & loca, & ad
homines aspergendos, ac fugandos Dæmo-
nes, atque venialia delicta ablucenda, solus
Sacerdos est adæquatus Minister; *ibid.* num.
14. & 15.

Datur autem alia aquæ benedictio, quæ
fit a solo Episcopo cum vino, & citere ad
reconciliandam consecratam Ecclesiæ; *ibid.*
num. 16.

Paramenta Ecclesiastica, & ornamenta
omnia, tam Ministrorum, quam Altaris,
sunt per Episcopum benedicenda; *ibidem*
num. 17.

Hæc facultas benedicendi paramenta, &
Ecclesiastica ornamenta, & vasa, in quibus
non adhibetur Sacra unctio, sicut concessa
diversis Archidiaconis, Diaconis, Archipres-
byteris, aliisque personis Ecclesiasticis; *ib.*
num. 18.

Talem facultatem habent omnes Prælati
Regulares, scilicet Generales, Abbates, Pro-
vinciales, Priores, Guardiani, alique omnes
Superiores locales quocumque nomine nun-
cupa.

cupati pro usu suarum Ecclesiarum; *ibid.* num. 19. & 20. & inter *Decreta Sac. Rit. Cong.* sub numer. 373. 1397. initio hujus volum.

Similiter etiam Abbates, alique Prælati habentes privilegium benedicendi Calices, Patenas, Campanas, & similia, in quibus adhibetur Sacra unctio, possunt solum pro usu suarum Ecclesiarum; *ibid.* num. 21. verb. *Campana num.* 10. verb. *Calix num.* 5. & inter *Decreta* ut sup. num. 374.

Alia ad rem; Vide verb. *Vasa Sacra*.

Benedictiones præter eas, quæ in Ecclesia receptæ sunt, a Sacris Ritibus non admittuntur; *ibid.* art. 5. num. 32.

BENEDICTIO Episcopalis in via quoad eos qui possunt, vel non, impetiri illam.

Benedictionem in via, seu itinerando, dare potest Episcopus in sua Diocesi, Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha in tota sua Provincia etiam extra visitationem, Legatus, & Nuncius Apostolicæ Sedis in locis suæ Legationis, & Romanus Pontifex ubique terrarum; Vide verb. *Benedictio* art. 2. num. 1.

Ex præfatis Minor in præsentia Majoris, & Superioris nequit benedicere, nisi de licentia Superioris; *ibid.* num. 2.

Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha potest etiam populo benedicere in locis exemptis intra ejus Provinciam existentibus, etiam extra visitationem; *ibid.* num. 3. verb. *Archiepiscopus* art. 1. num. 47. & inter *Decreta* ut sup.

Sic etiam potest Episcopus populo benedicere in locis exemptis intra suam Diocesim existentibus, & de ipsius licentia Coadjutor per Civitatem incens; *ibid.* num. 4. & 5. & inter *Decreta* ut sup. num. 129.

Archiepiscopus, Primas, seu Patriarcha Nuncius, & Legatus extra suam Provinciam, ac Episcopus extra Diocesim suæ specialis privilegio, neque solemniter, neque privatim per viam, & itinerando, possunt populo benedicere; *ibid.* num. 6. & 7.

Legato præsentem in Civitate, Episcopus, non potest benedicere populo, sed intra Ecclesiam eo absente, vel annuente, potest benedicere; *ibid.* num. 8.

Benedicere per vias, aut per Ecclesiam Abbatem non conceditur; *ibid.* num. 9. & 10. & inter *Decreta* ut sup. num. 104. 368.

Confirmatur sententia Auctoris; *ibid.* in nov. add. num. 2.

A quoniam tempore Abbates impetraverint facultatem impetendi solemnem Benedictionem Populo; *ibid.* num. 13.

Nonnisi Episcopus potest benedicere populo extra actum celebrationis; *ibid.* num. 11. & inter *Decreta*, ut sup. 101. & 350.

Abbates præsentem Episcopo Benedictionem Populo impetiri non possunt in Ecclesiis pleno jure sibi subiectis; *ibid.* num. 14.

BENEDICTIO Episcopi respectu Abbatum, Abbatissarum, & Monialium.

Episcopus benedicit Abbates, Abbatissas, & Moniales; Vide verb. *Benedictio* art. 3. num. 1. & 2.

Benedictio Abbatissæ solet dici Ordinatio, & Consecratio; *ibid.* num. 15.

Abbates semel benedicti cum usu bireti, si transferantur ad aliam Abbatiam cum usu Mitræ, non indigent alia benedictione, quæ tamen dari debet diebus, quibus Ordines minores conferri possunt, & sine aliquo examine; *ibid.* num. 3. ad 5. inter *Decreta* num. 45.

Ista autem benedictio non est de essentia: nec simpliciter necessaria ad hoc ut Abbates ea, quæ sunt Ordinis, & sui Officii, exercere possint, sed potius videtur esse de solemnitate; *ibid.* num. 6. & verb. *Abbas* num. 19. ubi assertur ad id novissima Constitutio Benedicti XIII. necessatio videnda.

Abbates Regulares de jure conferre possunt Ordines Minores suis subditis, licet non sint benedicti; *ibid.* num. 7. & 8. & inter *Decreta* ut sup. num. 348.

Abbatissæ, quæ in Monasteriis, ubi est consuetudo, ab Episcopo benedicuntur, minores annis 40. completis, & quæ per octo ante professæ non fuerint, eligi, & benedicendi in Abbatissas prohibentur; *ibid.* num. 9. & 10.

Abbatissæ temporales, quæ nonnisi ad Triennium eliguntur, non sunt jure benedicendæ; *ibid.* num. 11.

Consuetudo benedicendi, & consecrandi Virgines, seu Moniales non amplius est in usu. At si alicubi vigeat, est servanda. Ex Benedictus XIII. concessit Indulgentiam plenariam quibuscumque Monialibus Velum Sacrum, benedictionem, & consecrationem recipientibus; *ibid.* num. 12.

Secundum Canones non sunt benedicendæ, A a 2 seu

seu consecrandæ nisi attingant 25. annum, nec pro ipsarum benedictione, seu consecratione potest Episcopus ingredi clausuram Monialium; *ibid. num. 13. & 14.*

BENEDICTIO quoad Sponsos.

Sponsus, & Sponsa, cum nubunt temporibus pro solemnitate nuptiarum non veritis, sunt in Ecclesia benedicendi; Vide verb. *Benedictio art. 4. num. 1.*
Benedictionis nuptialis oratio, ritus, cæteraque; *ibid. num. 22. 23.*

Tales Sponsorum benedictiones, sicuti & prohibitionem solemnitatis nuptiarum certis anni temporibus damnaantes, anathematizantur; *ibid. num. 2.*

Talis benedictionis omisso, licet, cum sit sine scandalo, & contemptu, non sit peccatum mortale, est tamen saltem peccatum veniale; *ibid. num. 3.*

Talem benedictionem debent Sponsi recipere ante consummationem Matrimonii, sublatum tamen scandalo, & contemptu, non est mortale consummare matrimonium ante talem benedictionem, imo nec veniale, si ex rationali causa; *ibid. num. 4. ad 7.*

Conjuges non benedicuntur, si ambo vel alter fuerit alias benedictus; *ibid. num. 8. & 9.*

Si vero virgo contrahat cum viro, qui jam habuerat aliam uxorem, nihilominus nuptiæ benedicuntur; *ibid. num. 10. & 11.*

Benedicendi sunt conjuges in secundis nuptiis, si neuter ex ipsis fuerit benedictus in primis; *ibid. num. 12. & 13.*

Benedictio nubentium fieri debet a proprio Parocho, non autem ab alio Sacerdote, nisi de ipsis Parochi, vel Ordinarii licentia; *ibid. num. 14.*

Nuptialis benedictio de jure potest dari a Parocho ulla libet Sponsi; consuetudo tamen sere ubique obtinuit, ut detur a Parocho Sponsæ, & ubi adest, observari debet; *ibid. num. 15. & 16.*

Si vero Sponsus, & Sponsa statim a Parocho, ubi contraxerunt, abirent ad aliam, deberent ab hoc ultimo Parocho benedici, sicuti etiam si mulier statim post contractum Matrimonium traduceretur ad domum viri in alia Parochia habitantis; *ibid. num. 17.*

Parochi alieni, & alii Sacerdotes, sive Sæculares, sive Regulares benedicentes in nuptiis alienos Sponsos sine licentia proprii Parochi, vel Ordinarii incurrunt suspensio-

nem ab Officio, & beneficio; *ibid. nu. 18. & 19.*

Prædicta suspensionis poena est imposita soli benedicenti, non autem deputanti alium, qui benedicat per se, eamque ad incurrendam requiritur plena scientia; *ib. n. 20. & 21.*

BENEDICTIONES variz a quibus possint, vel debeant fieri.

Benedictio, & distributio Candelarum, Cinerum, Palmarum, regulariter potest fieri in omnibus Ecclesiis tam Collegiatis, quam Patochialibus, tam Sæcularibus, quam Regularibus, Vide verb. *Benedictio art. 5. nu. 1. verb. Candela num. 2. & inter Decreta fuitio hujus vol. num. 55.*

Benedictio Candelarum fieri nequit in Oratorio Confraternitatis; *ibid. num. 64.* Fieri tamen potest pro Sodalibus; *ibid. eod. num.*

Benedictio Fontis Baptismalis quibusdam diebus, & a quoniam fieri debeat, Vide *ibid. num. 65.*

Benedictio, & a distributio Candelarum, Cinerum, Palmarum, & Fontis, absente, vel impedito Episcopo, debent fieri ab eo, qui cauteratus est Missam; *ibid. num. 2. & inter Decreta num. 101.*

Et in Ecclesiis Regularium, in quibus exerceri consuevit cura animarum, benedicere Cineres, illosque fidelibus distribuere, pertinet ad Regulares, non ad Parochum; *ibid. num. 3.*

Ille idem, qui benedicir Cineres, Candelas, vel Palmas, debet etiam cantare Missam sequentem; *ibid. num. 4. & inter Decreta num. 1465.*

Benedicere Ecclesiam novam, vel Oratorium, & Ecclesiam reconciliare non potest simplex Sacerdos sine licentia Sedis Apostolicæ; Cæmeterii autem, & Ecclesie non consecratæ potest committi Presbytero in dignitate Ecclesiastica constituto; *ibid. num. 5. & 6. & inter Decreta, ut sup. num. 80.*

Regulares Superiores, vel alii Sacerdotes in Capitulis Generalibus deputati, possunt benedicere, & reconciliare suas Ecclesias, Cæmeteria, & Oratoria, etiam suarum Monialium, & quæ aqua requiratur, & de miliaribus dietæ; *ibid. num. 7. ad 10.*

Jesuistis fuit etiam concessam a Paulo III. ut possint benedicere Calices, & Altaria in locis, in quibus non adest Episcopus, qui possit ea benedicere; *ibid. num. 12. verb. Calix num. 8.*

Re-

Regulares non possunt domos benedicere in hebdomada Sancta; & an possint benedicere mulieres post partum, & ad purificationem admittere in propria Ecclesia; *ibid.* a num. 12. & 16.

Qualiter regulares possint vel non commolementi exponere SS. Eucharistia Sacramentum, ac benedicere Populum; *ibid.* num. 17. 18. & 19.

Benedictiones agrorum, & frugum fieri non possunt a Regularibus cum Stola sine Parochi licentia; *ibid.* num. 20.

Benedictiones animalium in die Festo S. Antonii Abbatis dare, & oblationes recipere ab aliis Capellanis, Regularibus, & Religiosis aliarum Ecclesiarum intra fines Parochiz existentium, nec prohibere, nec impedire potest Parochus, ut nec etiam ovorum &c. *ibid.* num. 21. & 22. Illustratur Auctor; *ibid.* num. 69.

Benedictio Crucum, Altarium, & Processionum, potest fieri private a quolibet simplici Sacerdote; Pyxidum vero, quibus est concessum posse benedicere paramenta, & ornamenta Ecclesiastica; *ibid.* num. 23. & 24.

Ad benedicenda Monialium Monasteria, & Cellas die Sabbati Sancti, & quolibet alio tempore, aut omnibus prohibitis in Clausuram ingressus; *ibid.* num. 25.

Benedictio mensæ pertinet ad Sacerdotem, & eo praesente, non potest aam benedicere Diaconus, nisi sit Diaconus Cardinalis; *ibid.* num. 26.

Mulier benedicere non potest, nisi eo modo, quo potest quilibet bonus Christianus; *ibid.* num. 27.

An Clerici peccent non benedicendo mensam ante prandium, & cenam, & non agendo gratias post; *ibid.* a num. 28. ad 29.

Quædam observanda pro mutatione Versuum, & Psalmorum in benedictione mensæ, in Vigilia Nativitatis Domini, ac Pentecostes, & in feria quarta, & Sabbato Majoris Hebdomadæ; *ibid.* num. 30.

Benedictio aquæ in Sabbato Sancto etiam sine Infusione Olei Sancti fieri non potest in Ecclesiis non habentibus Fontem Baptismalem, quævis usus sit in huiusmodi Ecclesiis talium benedictionem fieri; *ibid.* num. 31.

Benedictione aquæ, ignis, & cæterarum rerum quare utatur Ecclesia; *ibid.* num. 37. & 38.

Benedictio super Populum est actus sollemnis Romano Pontifici competens in quacunque Orbis Terræ parte, Episcopis in suis Dio-

Tom. VIII.

cesibus, & locis earum exemptis, Archiepiscopis in suis Provinciis; *ibid.* num. 39. Benedictionem impertiri olim non licebat simplicibus Sacerdotibus, nunc autem ipsis permittitur in fine Missæ; *ibid.* num. 40.

Quomodo Sacerdos in fine Missæ benedicere debeat si adsit Episcopus Diocesis ubi celebrat; *ibid.* num. 41.

Quid si adsit alterius Diocesis Episcopus; *ibid.* num. 42.

Ante benedictionem quæ datur in fine Missæ ab Ecclesia discendens, Concilii Agathensis iudicio habetur ac si Missæ non interfuisset; *ibid.* num. 43.

Quoniam ritu danda sit a Regularibus Benedictio Auctoritate Pontificis cum Indulgentia Plenaria; *ibid.* num. 44. & seqq.

Trina Benedictio si quidem ab Episcopis & Archiepiscopis dumtaxat dari potest in locis sibi subjectis; *ibid.* num. 45.

Benedictionem cum Indulgentia plenaria in articulo Mortis impertiendi facultas conceditur omnibus Episcopis & Ordinariis locorum; Vide *ibid.* num. 46.

Quanam formula utendum sit pro Benedictione animalium in Festo S. Antonii Abbatis; *ibid.* num. 59.

Dari potest Benedictio cum Sanctissima Cruce, five cum Reliquiis Sanctorum, & Sacris Imaginibus; *ibid.* num. 31. & seqq.

Benedictio post Communionem danda est fidelibus postquam Sacerdos reposuit Pyxidem, clausitque in Tabernaculo; *ibid.* num. 36.

Monialibus non est danda Benedictio Pyxide ex Fenestrella, sed dari eis debet Benedictio consueta manu tantum dextera etiam Sacramentum sit præsens; *ibid.* n. 37.

Traditur formula pro Benedictione contra mures, locustas, brucos, & vermes noxios; *ibid.* num. 61.

BENEFICIUM

Quoad ejus esse, & divisionem.

Beneficium ut sit, seu genericè captom quid sit; Vide varb. *Beneficium* art. 1. num. 1.

Beneficium genericè captom dividitur in Beneficium propriè, & strictè sumptum, in Privilegium, & Rescriptum, & quid sint; *ibid.* num. 2. ad 5.

Beneficium Ecclesiasticum, de quo hic per se agendum, quid sit, & quæ exposulet requisiti; *ibid.* num. 6. ad 14.

Origo Beneficiorum Ecclesiasticorum, & A a 3 defi.

dehinc (secundum Theologos; *ibid.* num. 43.

¶ *ſeqq.*

Nam perpetuitas ſit de eſſentia Beneficii; *ibid.* num. 50.

Beneficia Eccleſiaſtica dividuntur. Primo ratione diverſi ſtatus Hominum in Regularia, & in ſecularia, & quæ ſint; *ibid.* num. 15. ad 18.

Secundo ratione annexæ Curæ animarum, adminiſtrationis, & aliorum juriſm dividuntur in Beneficia Curata, & non Curata, & quæ ſint; *ibid.* num. 19. ad 21. ¶ num. 56. ¶ *ſeqq.*

Beneficia Curata ſunt duplicis generis, ſcilicet alia, quæ habent curam animarum in foro externo, ſeu contentioſo, & alia, quæ habent curam animarum in foro interno, ſeu animæ, & quæ ſint; *ibid.* num. 22. ¶ 23.

Rurſus Beneficia Eccleſiaſtica alia ſunt duplicia, & alia ſimplicia. Duplicia quæ ſint? inter quæ reponuntur dignitates Perſonatus, & Officium, ac quid ſint; *ibid.* n. 24. ad 28.

Plerumque neque Canoniciſus veniunt nomine Beneficiorum ſimplicium, & hæc quæ ſint; *ibid.* num. 29. ¶ 30.

Beneficia Eccleſiaſtica adhuc dividuntur in Electiva, in Patronata, & in Collativa; & quæ ſint; *ibid.* num. 31. ad 34.

Inſuper Beneficia alia ſunt manualia, & alia non manualia, ſeu Titularia, & quæ ſint; *ibid.* num. 35. ad 37.

Uterius Beneficium aliud vocatur Canoniciſus, & aliud Vicaria perpetua, & quid ſint; *ibid.* num. 38. ¶ 39.

Denique aliud dicitur Comenda, aliud Præſbiterium, & aliud quandoque penſio; *ibid.* num. 40. ¶ 41.

Beneficia ſuſpecto Officio alia ſunt majora, alia minora, & quænam ea ſint; Vide *ibid.* num. 51. ¶ 52.

Dividuntur Beneficia inſpectis Perſonis conſerentium in reſervata & affecta, ac in non reſervata; *ibid.* num. 59. 60.

Beneficiorum diſpoſitiones cumulatæ Vide; *ibid.* num. 56.

Quænam propriæ dicantur Beneficia Electiva; *ibid.* num. 61.

Impropriæ autem quænam ſint; Vide *ibid.* eodem num. 61.

Beneficia diſta in Regularia, & ſecularia quomodo ad utram pertinere claſſem diſtinguantur; Vide *ibid.* num. 63.

BENEFICIA quomodo erigenda?

Beneficia Eccleſiaſtica debent erigi cum auctoritate expreſſa Episcoporum; aliter non ſunt Beneficia, nec Juſpatronatus acquiruntur; Vide verb. *Beneficia* art. 2. num. 1. ¶ 2.

Explicatur num. 1. Auctor; *ibid.* num. 31.

Beneficia ante approbationem Episcoporum, poſſunt concedi per laicum per modum ſimplicis depoſitionis Sacerdotis, & abique eadem Cappellanis conſentur laicales, neque ad Canoniciſm erectionem Beneficii Eccleſiaſticis ſufficit auctoritas Prælati inferioris; *ibid.* num. 3. ad 5.

Beneficia Eccleſiaſtica erigi debent in Eccleſia ad certum Altare ſub invocatione alicujus Sancti ſub onere præſtandi ibi aliquod Officium ſpirituale & cum congrua dote; de cujus congruentia judicium ad Episcopum attinet ratione habita Beneficii &c. *ibid.* num. 6. ad 8.

Dotem debet Fundator Beneficii, ad hoc ut habeat legitimum Juſpatronatus, assignare de propriis bonis liberis; *ibid.* num. 9. ad 11.

Auctor num. 11. declaratur; *ibid.* num. 33. ¶ *ſeqq.*

Beneficii Fundator poteſt in limine fundationis adijcere quæcumque qualitates, leges, & conditiones ſibi beneviſas etiam juri communi contrarias, debentque plene obſervari; *ibid.* num. 12. ad 14.

Si in Fundatione Beneficii ſit cautum, quod poſſit conferri etiam non habentibus iratem a jure communi præſcriptam, talis diſpoſitio eſt obſervanda; *ibid.* num. 15. ¶ 16.

Patronus hæres, ſeu Fundatoris ſuccaſſor non poteſt neque cum conſenſu Episcoporum alterare, ſeu mutare leges, conditiones, ſeu qualitates in limine fundationis a Fundatore appoſitas, licet juri communi contrarias; *ibid.* num. 17. ¶ 18.

Imo neque ipſe Fundator etiam de conſenſu Episcoporum poteſt mutare leges, & conditiones a ſe in fundatione poſitas, & ab Ordinario acceptatas, ſi talis mutatio eſſet in præjudicium Eccleſiæ, vel Tertiis; *ibid.* num. 19.

Episcopos neque de conſenſu, & poſitiva voluntate Hæredis, ſeu Patroni poteſt in erectione Cappellanis, ſeu Beneficii ſimplicis injungere onus reſidentiarum, quod Teſtator non injunxit; nec addere, quod Beneficiatus,

sive Cappellanus pro tempore per se ipsum Missas celebret, nec aliter Testatoris voluntatem immutare; *ibid. num. 20. & 21.*

Item Episcopus etiam de consensu Patroni non potest reducere, & moderari Missas in illius fundationis Beneficium impositas, quamvis redditus Beneficii ob temporum injuriam sint diminuti, nisi sit ei concessum in ipsa Beneficii erectione; *Ibid. num. 22. & 23.*

Ut sustineantur conditiones juri contrarie in illius fundationis Beneficiorum appositae, requiritur omnino expressa & specialis Ordinarii approbatio; *ibid. num. 37.*

Et quando eadem conditiones dicantur tacite ab Ordinario approbatæ; *ibid. num. 38.*

Num fundator adicere ex intervallo possit conditiones juri contrarias Beneficio Ecclesiastico erecto; *ibid. num. 39. & seqq.*

An possit Fundator, vel hæres adicere ex intervallo conditiones juri non contrarias Beneficio erecto; *ibid. 42. num. 12.*

BENEFICIA quomodo, & quando conferenda?

Beneficia Ecclesiastica tribus potissimum modis, qui referantur, conferuntur, videlicet per electionem, præsentationem, & liberam collationem; & ad hoc alii, qui assignantur, reducuntur; Vide verb. *Beneficia art. 3. num. 1. ad 5. & num. 111. & seqq. & num. 7.*

Tribus etiam potissimum modis Summus Pontifex Beneficia Ecclesiastica conferre solet, nimirum Jure præventionis, concursus, & devolutionis, atque discutiuntur. *ibid. num. 6. ad 12.*

Beneficia Ecclesiastica debent conferri, seu providi Canonice, scilicet juxta præscriptum Sacrorum Canonum, & observanda est forma a jure communi, vel legitima consuetudine, statuto vel fundatione præscripta; *ibid. num. 13. & 14.*

Sex proprietæ ad validam Beneficiorum collationem, seu provisionem requiruntur, & assignantur; *ibid. num. 15. ad 20.*

Beneficia Curata debent necessario conferri ad præscriptam Concilii Trid. & per concursum coram Episcopo, vel ejus Vicario, & saltem tribus Examinatoribus Synodaliibus habendum; Vide *ibid. num. 21. & 22.*

Tales Examinatores, qui non possunt esse minores, quam tres, debent esse electi in ultima Synodo, vel si in aliis electi, saltem in ultima confirmati, & præstito juramento

juxta Trid. aliter concursus erit nullus, ut etiam est nullus, si infirmal interveniat non Examinator Synodalis; *ibid. nu. 22. ad 25.*

Non licet Episcopo auctoritate Ordinaria sibi assumere Examinatores Synodales, qui suppleant etiam in casu non existentium Examinatorum Synodaliū numero sufficientium ad Concursus faciendum, nec potest in locum demortuorum alios subrogare usque ad novam Synodum; *ibidem num. 26. & 27.*

Provisi tamen de Parochialibus, non servata forma Concilii, ex eo quod ob varias difficultates non potuissent agi Synodus, nec deputari Examinatores Synodales, non sunt removendi; *ibid. num. 28.*

Beneficia curata debent conferri per viam concursus, etiam si Cura Ecclesiæ, vel Episcopo incumbere dicatur; & etiam si sint Jurispatronatus Ecclesiastici, ac ad concursum admitti debent tam nominati a Patronis, quam alii; *ibid. num. 29. ad 31.*

Dispositio Concilii Trid. de habendo concursum procedit, nedum in Recloribus de Jurispatronatu Ecclesiastico, verum etiam in Vicariis perpetuis, quando in Vicarium est translata totalis cura; Secus vero si solum exercitum; & hæc enucleantur; *ibid. sub num. 31. ad 34.*

Etiam Beneficium Parochiale Jurispatronatus Laicalis confertur per concursum inter plures præsentatos, si ipsi habeant æquales voces, imo & Parochialia Jurispatronatus Laicorum ad Episcopum devoluta, ut etiam Theologalis, & Pœnitentiaria; *ibid. num. 35. ad 37.*

Sine concursu conferuntur Vicariæ perpetuæ Parochialium unitarum, seu incorporatarum aliis Ecclesiis, Monasteriis, Beneficiis, Collegiis, vel Locis piis, in quibus non proprie Parochus, sed Vicarius ponendus est, & alia plura, quæ recenserentur, itidem absque concursu conferuntur; *ibid. num. 38. ad 54.*

Beneficia quæcumque Ecclesiastica conferri solum possunt ab inferioribus Papa, quando sunt vere vacantia, & si conferantur, vel promittantur ante vacationem etiam a Patronis, eorum collatio, seu promissio est nulla, ac scienter obtruncs deponendus est; *ibid. num. 54. & 56.*

Licet Beneficia solum, quando sunt vacantia, possunt conferri ab inferioribus Papa; is tamen ratione suæ plenariæ potestatis potest jus tribuere etiam in Beneficiis vacantibus, Coadjutoris, & etiam simplicibus

expectativis : hæcque absque speciali, & expressa derogatione Concil. Trid. *ibid.* num. 57. ad 60.

Beneficia omnia vacantia etiam in quibuscumque Cathedralibus, & aliis Ecclesiis ab Episcopo, ad quem collatio spectat, sunt conferenda intra sex menses, quibus elapsus, de Episcopo ad Capitulum, & e converso, & demum ad proximum Superiorem collatio devolvitur ; *ibid.* num. 61.

Sic etiam Parochialium provisio intra sex menses facienda est, quando eorum collatio ad illum spectat, intra quatuor vero, quando ad Papam, ac menses currere incipiunt a die scientiæ vacationis ; *ibid.* num. 62. ad 65.

Præfata vacationis notitia præsumenda est in ordinario, itaut menses incipiant currere ab eo tempore, quo scire potuit vel debuit, computari debent juxta Kalendarium, secundum quod occurrunt, & jacent per totum circulum anni ; *ibid.* num. 66. ad 68.

Præsentatio ad Beneficium Jurispatronatus Laicorum fieri debet intra quatuor menses, quo elapso Patroni auctoritas expirat ; *ibid.* num. 69. & 70.

Non præjudicat tamen dictum quadrimestre pupillo, quin eidem ab non petitam in tempore dispensationem competat restitutio in integrum ; *ibid.* num. 71.

Patronus Ecclesiasticus de jure habet semestris ad præsentandum, ut etiam Locus pius ; si tamen prima die v. g. semestris aliquem præsentet, non potest deinde semestri adhuc durante alium præsentare, & eo minus post ; *ibid.* num. 72. ad 75.

Si agatur de Jurispatronatus mixto Laicorum, & Ecclesiasticorum, tunc præsentatio fieri potest ab omnibus Patronis intra semestris, & ita, quod Patroni uti Laici intra quadrimestre ante Episcopi institutionem possint variare ; *ibid.* num. 76. ad 81.

Tempus ad præsentandum non currit Patronis, nisi a die scientiæ vacationis ; *ibid.* num. 82. ad 85.

Si intra tempus sex, vel quatuor respective mensium Beneficia non conferantur, vel præsententur, collatio devolvitur gradatim ad Superiorem, & dantur sex menses ad conferendum a tempore scientiæ ; *ibid.* num. 86. ad 88.

Metropolitanus conferre non potest jure devoluto, nisi omnes inferiores Collatores ultra sex menses neglexerint ; Papa autem, lapso primo semestri ; *ibid.* num. 89. & 90.

Si Papa Beneficia vacantia in Curia non conferat infra mensem a die vacationis, illi, ad quos collatio pertinebat, poterunt illa conferre, ac si nulla unquam reservatio ea fuisset, in cæteris autem nullum est Papæ præfixum tempus ; *ibid.* n. 91. & 92.

In exemptis immediate Papæ subiectis, devolutio fit immediate ad Papam, vel Legatum de Latere ; *ibid.* num. 93.

In Beneficiis, quorum collatio jure proprio pertinet ad Episcopum, eo negligente, intra tempus debitum potestas conferendi devolvitur ad Capitulum Cathedrale, hisque negligentibus devolvitur ad Metropolit. *ibid.* num. 94. & 95.

Quod si autem collatio Beneficii pertineat ad Episcopum jure speciali, v. g. ex delegatione, privilegio, aut devolutione, tunc Episcopo negligente jus conferendi, non ad Capitulum, sed immediate ad Metropolitatum devolvitur ; & immediate ad Papam, si Episcopus sit exemptus ; *ibid.* num. 96. & 97.

Devolutio ad immediate Superiorem fit etiam in Episcopatibus, Archiepiscopatibus, & Abbatibus, seu Prælaturis Regularibus, si illi, ad quos spectat electio, negligent eligere intra tres menses, secus autem si per impotentiam juris, vel facti, etiam culpa contingentem ; *ibid.* num. 98. ad 101.

Iusso impedimento cessante omnis electio, seu collatio, quæ fit post lapsum tempus a jure præscriptum, est nulla, nisi de patientia, seu misericordia toleretur ; *ibid.* num. 102. & 103.

Potest Superior elapso tempore maxime in Beneficiis patronatus gratiam facere patronis, & tempus ad præsentandum prorogare non tamen ultra sex menses ; *ibid.* num. 104. & 105.

In Parochialibus Ecclesiis de Jurispatronatus tenetur Episcopus infra duos menses instituere illos, qui ad eas promoti fuerunt ; *ibid.* num. 106.

Eveniente vacatione Parochialis, potest Episcopus intra quatuor, vel sex menses respective a die vacationis apponere Edictum pro concursu ; at non cum majori termino viginti dierum ; *ibid.* num. 107. 108.

Tempus decem, vel viginti dierum ad nominandum idoneos Clericos coram Deputatis Examinatoribus præfixum non currit a die habitiæ notitiæ vacationis Ecclesiæ, sed potest ab Episcopo quodcumque assignari ; *ibid.* num. 109.

De-

Debet tamen Episcopus statim ac occurrerit alicuius Parochialis Ecclesie vacatio, deputare, si opus fuerit, pro ejus regimine aliquem idoneum Vicarium, seu Oeconomum; *ibid. num. 110.*

Sola collatio in forma gratiosa consummat præcedentem vacationem; *ibid. n. 116.*

De Bullis *novæ Prævisionis*; Vide *ibid. num. 118.*

BENEFICIA a quibus conferenda, vel non

Triplici jure conferri possunt Beneficia, Plenario scilicet, Delegato, & Ordinario; Vide verb. *Beneficia art. 4. num. 84.*

Summus Pontifex habet plenariam potestatem conferendi omnia Beneficia Ecclesiastica totius Mundi, easque primitus solus conferebat; at dilatata Ecclesia dedit Episcopis, reservata sibi tamen majori & superiori potestate etiam quoad prævenire, & cum Ordinario concurrere; Vide *ibid. num. 1. ad 4. & num. 85. & seqq.*

Imo Papa concurrente cum aliis Collatoribus potest conferre Beneficia in omnibus mensibus, ejusque provisio in dubio semper est præferenda, ubi non constat de anteriore provisione Ordinarii; hocce per plura magis, ac magis exponitur; *ibid. n. 5. ad 9.*

Quoniam modo dignosci possit, Summum Pontificem contulisse Beneficium jure Præventionis, non veto jure Reservationis; *ibid. num. 89.*

Papa retinet potestatem conferendi Beneficia jure Præventionis in locis etiam ubi vigent Concordata; *ibid. num. 90.*

In concursu Collationis a Papa factæ jure Præventionis cum Collatione Ordinarii, prior in tempore est præferendus, & quomodo judicandum, si eadem die Collatio & Præsentatio facta sit; *ibid. num. 91. & seqq.*

Legatus a Latere potest conferre Beneficia, quæ in sua Provincia vacant tempore suæ Legationis, etiam Patroni Ecclesiastici; & de jure comuni occurrit ibi cum quolibet Ordinario in collatione Beneficiorum, ita ut inter ipsos simul, & Papam locus sit præventioni; *ibid. num. 10. ad 12.*

Insuper potest reservare suæ collationi Beneficia vacatura, quæ ceteroquin potest conferre vacantiæ, idque tamen expirat finita Legatione, & una pendente reservatione aliam in eadem Ecclesia, vel respectu ejusdem collatoris non faciat; *ibid. num. 13. 14. ac art. 8. num. 45.*

Quinimo potest etiam conferre Beneficia ad Sedem Apostolicam devoluta, & a fortiori si ad Episcopum; Vide *ibid. num. 15. & 16.*

Dato quod idem Beneficium sit collatum a Legato a Latere, & ab Episcopo, & nescitur, quæ collatio prius facta fuerit, si neuter adhuc possideat, erit præferendus provisorius Legato, qui & potest conferre Beneficia suæ Provinciæ, cuique etiam esistenti extra; *ibid. num. 17. 18.*

Cardinales Titulares habent jus conferendi Beneficia in Ecclesia sui tituli; *ibid. nu. 19.*

Nuncius Apostolicus vigore suarum facultatum potest conferre quæcumque Beneficia etiam reservata; dummodo non excedant valorem Ducatorum 24. De jure tamen communi etiam cum potestate Legati a Latere missus non potest conferre Beneficia in sua Provincia, sicuti possunt Legati a Latere Cardinales; *ibid. num. 24. ad 29.*

Inter Ordinarios Beneficiorum Collatores Papa, ejusque Legato inferiores prior est Episcopus, cujus nomine veniunt Archiepiscopi &c. *ibid. num. 30.*

Episcopus in propria Diocesi confert etiam Beneficia ibi fundata ab Episcopo alterius Diocesis, & Episcopo adificatori competit solum Juspatronatus respectu Ecclesiæ a se edificatæ; *ibid. num. 31. ad 33.*

Episcopus potest cuilibet facere collationem de Beneficio permutato, quando ad eum spectat collatio ejusdem Beneficii, & conferre Beneficia vacantia mensibus reservatis tempore vacantis Sedis Apostolicæ, & etiam vacantia in Curia, si Papa ipsa non conferat infra mensem a die vacationis; *ibid. num. 34. ad 36.*

Capitulum Cathedralis, Episcopo negligente, potest conferre Beneficia ad hujus collationem spectantia; *ibid. num. 37.*

Quando collatio Beneficii communiter pertinet ad Episcopum, & Capitulum, mortuo Episcopo, vel effectu inhabili, potest conferre Capitulum; & e converso; *ibid. nu. 38. & 39.*

Capitulum Sede Episcopali vacante, potest confirmare electiones ad Beneficia celebratas, vel eas iusta exigente causa infirmare; Præsentatus a Patronis ad Beneficia Instituire, & Resignationes Beneficiorum recipere factas ex necessaria causa; *ibid. nu. 41. & 42.*

Insuper Sede vacante, potest recipere, atque autorizare Resignationes Beneficiorum,

rum, quando horum collatio spectat ad solum Capitulum, vel ad Episcopum, & Capitulum simul; *ibid. num. 43.*

Vicarius Generalis, seu Officialis Episcopi per commissionem officii sibi generaliter factam potest presentatos a Patronis instituire in Beneficiis, in generali tamen Vicarius commissione non venit potestas conferendi Beneficia; *ibid. 44. 45.*

Data Vicario Generali speciali facultate conferendi Beneficia poterit conferre etiam in Beneficiis, quæ jure devoluto ad Episcopum pertinent, etiam Curata; *ibid. nu. 46. & 47.*

Beneficia conferre possunt Laici, & collatio ex speciali privilegio concessa Imperatori, Regibus &c. reputatur Apostolica; *ibid. nu. 48. ad 50.*

Legati a Latere varia Beneficia conferre non possunt. Primo, & secundo conferre non possunt Ecclesias Cathedralis, vel Regulares, aut Collegiatis, & Beneficia per Papam suæ collationi specialiter, vel generaliter reservata; *ibid. num. 51. ad 53.*

Tertio, & quarto Beneficia, quæ ad Episcopum collationem spectant jure speciali, seu delegato, & quæ Jurispatronatus Laicalis; imò de his neque Papam libere disponere expedit; *ibid. num. 54. ad 58.*

Quinto, & sexto Legati non possunt conferre Beneficia litigiosa; nec admittere Resignationem Beneficii ad favorem certæ personæ; *ibid. num. 58. 60.*

Episcopi conferre non possunt, Primo, & secundo Beneficia Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiarum electiva, ac idem dicendum de Abbatibus, & Beneficiis Jurispatronatus sine Patroni consensu; *ibid. num. 61. ad 63.*

Tertio, & quarto durante lite inter Episcopos, & patronos non possunt conferre Beneficium, ut nec etiam lite pendente inter Patronum, & Presentatum, vel inter ipsos Presentatos; *ibid. num. 64. & 65.*

Quinto, & sexto non possunt Episcopi Beneficium conferre colliganti, & vacante ob non factam publicationem Resignationis; *ibid. num. 66. 67.*

Septimo, & octavo Beneficia, quando collatio est devoluta per lapsum sex mensium, vel reservata sunt Sedi Apostolicæ; *ibid. nu. 68. & 69.*

Nono, & decimo non possunt soli conferre Beneficia, quæ sunt simultaneæ collationis cum Capitulo, nec admittere Resigna-

tionem Beneficii ad favorem certæ personæ; *ibid. num. 70. & 71.*

Capitulum Sede Episcopali vacante, Primo, & secundo non potest conferre Beneficia libera, quorum collatio ad solum Episcopum pertinet; nec presentare Beneficia, quando ius presentandi pertinet ad solum Episcopum, dum vivit; *ibid. num. 72. & 73.*

Tertio non potest Capitulum libere, ac simpliciter loquendo in favorem resignantis recipere resignationem Beneficiorum spectantium ad collationem solius Episcopi; *ibid. a num. 74. ad 76.*

Vicarius generalis Episcopi, Primo, & secundo non potest vigore sui officii sibi generaliter concessi conferre Beneficia, quorum collatio pertinet ad Episcopum; nec sine speciali commissione saltem in Litteris Vicariatus expressa recipere Resignationes Beneficiorum; *ibid. a num. 77. ad 79.*

Beneficia conferri non possunt a schismaticis, Excommunicatis non toleratis, & suspensis; *ibid. num. 80. ad 85.*

Quinam Beneficia conferant indultario jure; *ibid. num. 97. & 98.*

Quinam conferant jure ordinario; *ibid. num. 99. & seqq.*

BENEFICIA Ecclesiastica, quibus conferenda, vel non?

Beneficia Ecclesiastica conferenda sunt habentibus qualitates a jure, & a Tridentino requisitas, primo, scilicet, ut promovendus ad Prelaturas, & Beneficia Eccles. sit ex legitimo Matrimonio procreatus; Vide verb. Beneficia art. 5. num. 1. & 2.

Secundo, ut eligendus sit Clericus, idest saltem prima Tonsura initiatus, ut Papa dispensaret, aut electio fiat ex iustissimo Spiritus S. *ibid. num. 3. ad 6. & num. 105. & seqq. pariterque art. 1. num. 48. & seqq.*

Tertio, & quarto, ut eligendus sit legitimæ ætatis a Sacris Canonibus præscriptæ, & in statu Celibatus; *ibid. num. 7. ad 10.*

Quinto, ut eligendus habeat saltem tantam scientiam, & peritiam, quanta sufficit pro exequendo Officio, ad quod eligitur, alique requisitæ qualitates infra patebunt; *ibid. num. 11. & 12.*

Antiquitus illegitimi non arcebantur a Beneficiis, & quando arceri cœperint, & quales illegitimi, & qua de causa; Vide *ibid. num. 101. & seqq.*

Possunt hodie quoque illegitimi Ordines mi-

minores, & Beneficia, quibus non imminet Cura Animarum habere ex Episcopi dispensatione; *ibid. num. 104.*

In Beneficio de jurepatronatus licet Patronis presentare laicum sub conditione; dummodo Clericatus intra tempus datum ad presentandum superveniat; *ibid. num. 108.*

An valida sit collatio Beneficii facta cum clausola: *Si quam primum ad Clericatum fuerit assumptus*; *ibid. num. 109. & seq.*

Ex quonam tempore certa ætas præbita in Ecclesia fuerit ad Beneficia Ecclesiastica assequenda; *ibid. num. 111. & seqq.*

Beneficia Ecclesiastica non nisi dignis, & idoneis sunt conferenda sub pœna peccati, & restitutionis, tum respectu procurantium, tum conferentium, & cooperantium; *ibid. num. 13. ad 16.*

Imo peccant etiam mortaliter eligentes, seu promovere ad Beneficia Ecclesiastica præsertim Curata minus dignum, relicto digniore; *ibid. num. 17. ad 27.*

Conferre personis dignis, omittis dignioribus, Beneficia simplicia, & non Curata, non est peccatum mortale; *ibid. num. 28. ad 30.*

Ad Beneficia patrimonialia, seu de Jurepatronatus possunt eligi illi, qui sunt vocati, dummodo sint idonei, quamvis alii meliores, sed extranei reperiantur; *ibid. nu. 31.*

Com Patronus Laicus præsentat Clericum dignum ad Beneficium etiam Curatum, tenetur Episcopus eum instituere, licet iudicet aliquem alium fore digniorem; imo præferendus est præsentatus a pluribus in discordia Patronorum, dummodo sit idoneus, & dignus, licet alios Præsentatus sit dignior; *ibid. num. 32. & 33.*

Patronus Laicus non tenetur præsentare ad Parochialem sui Jurispatronatus semper digniorem, sed sufficit, quod præsentet dignum, seu idoneum; *ibid. num. 34. & 35.*

Eligendus non semper debet esse simpliciter melior, sed melior quoad regimen Ecclesie; *ibid. a num. 36. ad 39.*

Pro Beneficiis assequendis quis confatur indignus, dignus, & dignior; *ibid. num. 40. ad 42.*

Adduntur præcipue qualitates, propter quas potest aliquis externis paribus censeri dignior, ut alteri præferatur; *ibid. num. 43. ad 64. & num. 115. & seqq.*

Fuse declaratur, qui sint inhabiles, & incapaces ad Beneficia Ecclesie. *ibid. num. 65. ad 100. num. 322.*

Probata qualitate Sororia inter duas Ecclesias, illegitimus assequi non potest Beneficium in una Ecclesia Sororia, si ejus Pater Beneficium habeat in altera Ecclesia Sororia; *ibid. num. 123.*

BENEFICIA quoad pluralitatem, & incompatibilitatem.

Incompatibilitas Beneficiorum triplici ex capite oritur; Vide verb. *Beneficia art. 6. num. 73. & seqq.*

Quoniam de incompatibilitate Beneficiorum plene loquatur; Vide *ibid. num. 75. & 76.* Pluralitas Beneficiorum est prohibita eidem personæ cujusvis Dignitatis, etiam si Cardinalatus honore fulgeat; ac ex duplici capite est generatim incompatibilis; *ibid. num. 1. ad 6.*

Retinens sine justa dispensatione plura Beneficia, quorum unum sufficit ad sui honestam sustentationem, peccat mortaliter, & est in statu damnationis æternæ, ad variaz excusationes, & prætextus diluntur; *ibid. nu. 7. ad 20.*

Quodnam Beneficium in specie debeat censeri sufficiens pro honesta Beneficiarii sustentatione; *ibid. a num. 21. ad 27.*

Hæc sufficientia non est sumenda a familiaribus oculis; *ibid. in nota ad num. 25.*

In defectum Judicii prudentis arbitrantis pro sufficientia ad congruam Beneficiarii sustentationem relinquitur ipsius Beneficiarii conscientie, non habita tamen ratione bonorum patrimonialium; *ibid. num. 28. & 29.* Beneficiarius potest vivere de Beneficio, & Patrimonio suo, fructusque ejus sibi reservare, & cum justa, rationabili, & legitima Papæ dispensatione possunt licite retineri simul plura Beneficia etiam sub eodem tecto, & de se incompatibilia; *ib. a n. 30. ad 35.*

Ad hoc ut licite plura Beneficia simul incompatibilia cum dispensatione Papæ licite retineantur, requiritur justa, rationabilis, legitima causa dispensandi, quæ si non appareat, dicendum importune, obreptitæ, aut subreptitæ obtentam dispensationem, & inde nullum conscientie totamen; *ibid. nu. 36. ad 41.*

Quando Papa non ad instantiam partis, sed motu proprio cum aliquo dispensat, ut simul retinere possit plura Beneficia incompatibilia, tunc præsumendum est se moveri ex justa causa ad dispensandum; *ibid. a n. 42. ad 44.*

Causa

Causa iusta, & legitima dispensandi in pluritate Beneficiorum triplex recenferi solet, scilicet necessitas Ecclesie, ejusdem utilitas, & evidens praerogativa meritorum; *ibid. num. 45. ad 48.*

Dispensatio Apostolica, ut cum iusta causa possint simul ab uno plura Beneficia licite retineri, requiritur in variis, quae assurgunt; *ibid. num. 49. ad 53.*

Triennalis possessio minime sufficit ad incompatibilitatis Beneficiorum dispensationem praesumendam; *ibid. num. 77.*

Sufficit tamen possessio decennalis; *ibid. num. 78.*

Num decennalis possessio sufficiat, si Officialis Datariz testimonium dicat, dispensationem non requiri in Regestis ipsius Datariz; *ibid. num. 79. & seqq.*

Quenam sint Beneficia sub eodem testio? & quae uniformia, seu similia, & dissimilia, seu dissimilia; *ibid. num. 54. ad 57.*

Licet sine Apostolica dispensatione non possint ab eodem obtineri, & retineri simul duo Beneficia uniformia sub eodem testio; bene tamen dissimilia, quando unum non est sufficiens ad honestam Clerici sustentationem, imo secundum plures etiam sine Episcopali dispensatione; *ibid. num. 58. ad 62.*

Episcopus potest dispensare, Primo, ut quis obtinere possit duo beneficia simplicia dissimilia sub eodem testio, dummodo quolibet non sit per se sufficiens ad sustentationem provisi; *ibid. num. 63.*

Secundo potest conferre secundum Beneficium obtinenti primum de se sufficiens, sed insufficiens ob pensionem; Dummodo provisorius post collationem sibi factam non consenserit pensioni; *ibid. num. 67.*

Tertio potest dispensare, ut habens Beneficium insufficiens sive Curatum, sive simplex, possit etiam aliud simplex per se sufficiens obtinere, & retinere; Dummodo utrumque personale residentiam non requirat; *ibid. num. 65. ad 68.*

Non potest Episcopus dispensare, ut habens duo beneficia etiam simplicia, & ad honestam Clerici sustentationem non sufficientia, possit obtinere, & retinere tertium, etiam si omnia simul ad Beneficiati sustentationem non sufficiant, & licet tertium foret de Jurisdictione; *ibid. num. 69. ad 71.*

BENEFICIA quoad eorum vacationem ipso jure.

Beneficia Ecclesiastica pluribus modis vacare possunt, quorum quilibet, vacatione secuta, alteri conferre libere possunt. Primo, & secundo per mortem naturalem Beneficiarii, vel civilem, ut per professionem; Vide verb. *Beneficia art. 7. numer. 1. ad 4. & Art. 12. num. 31.*

Tertio, & quarto per Renunciationem, vel affectionem pacificam Beneficii incompatibilis; *ibid. num. 5. & 6.*

Quinto, & sexto per contractum Matrimonii per verba de presenti, etiam non secuta copula, & per malitiam saecularem a Clerico Minorista assumptam; *ibid. num. 7. ad 11.*

Septimo, & octavo per promotionem ad Episcopatum ipso jure praehabita Beneficia vacant, & per translationem Episcopi ad aliam Ecclesiam illico vacat prior Episcopatus, prout declaratur; *ibid. num. 12. & 13.*

Nono, decimo, & undecimo vacat Beneficium ob invaliditatem electionis, vel collationis, per ejusdem cassationem, & postulationis repulsionem; *ibid. num. 14. ad 16.*

Ultra praemissos vacandi Beneficia modos, adhuc alii novem & viginti supersunt, qui cum praefatis collati numerum constituunt quadragessimum, ac per ordinem ad illos referuntur cuncti; *ibid. a num. 17. ad 45.*

Vacationes Beneficiorum ipso jure, de quibus agit *Auctor*, ad quinque genera referuntur, & qualia; Vide *ibid. num. 48. & seqq.*

BENEFICIA quoad Renunciationem, vel Resignationem; Vide verb. *Resignatio.*

BENEFICIA quoad eorum Reservationem, seu Affectionem.

Quid si Beneficii reservatio? eaque soli Papae in toto Orbe competit; Vide verb. *Beneficia art. 8. num. 1. & 2.*

De reservationum origine non est una Scriptorum sententia; *ibid. num. 85.*

Reservationum aliae sunt clausae in corpore juris, aliae non. Quales sunt prioris generis, & quales posterioris, ac de effectu divisionis; *ibid. num. 86. & seqq.*

Legatus a Latere in sibi demandata Provincia potest reservare suae collationi Beneficia vacatura, quae ceteroquin potest conferri.

re vacantia, finita tamen Legatione expirant reservationes, & simul una pendente aliam in eadem Ecclesia, vel respectu ejusdem Collatoris non potest facere; *ibid. num. 3. ad 5. & art. 4. num. 14.*

Quid sit Beneficii affectio traditur, satisque expenditur, una cum appositione manuum Papæ in Beneficia; *ibid. art. 8. n. 6. ad 9.*

Reservatio, & affectio Beneficiorum differunt inter se ea differentia, quæ intercedit inter causam, & causatum, inter tacitum, & expressum; *ibid. num. 10. ad 12.*

Beneficia affecta differunt a reservatis. Primo, quia reservatio actum expressum verbalem, seu scriptum respicit: Affectio e contra respicit actum realem, & factum aliquod; *ib. n. 13.*

Secundo, quia Beneficium reservatum nunquam amplius potest conferri ab inferiore, affectum vero prohibetur solum conferri ab inferiore pro illa vice, qua Papa manum apposuit super ejus provisione; *ibid. num. 14.*

Tertio, quia affectio Beneficiorum, seu appositio manus Papæ est majoris efficacitæ ac potentitæ, quam simplex generalis reservatio; *ibid. num. 15.*

Beneficia pluribus modis redduntur affecta per appositionem manus Papæ, & assignantur; *ibid. num. 16. ad 25.*

Assignatur regula generalis pro cognoscendo, an Beneficia reddantur, & dicantur affecta per appositionem manus Papæ; *ibid. a num. 26. ad 30.*

Beneficia Papæ reservata permulta sunt, & notabilia referuntur, ac ubi oportet annotatione possillantur; *ibid. num. 31. ad 76.*

Animadvertendum tamen, Beneficia vacantia, non esse reservata, nisi sint primæ Dignitatis; *ibid. num. 78. 79. & 80. ubi expiuntur concordata Germanicæ.*

Beneficia pariter vacantia in Curia Sede Romana vacante conferuntur ab Episcopo, vel ab aliis, ad quos spectat, nisi ex alio cap. reservata sint Papæ, proin ad futurum spectantia; *ibid. num. 81. & 82.*

Sic etiam Beneficia, quæ vacaverunt in Curia ante mortem Papæ, si non fuerint provisæ, conferuntur ab eis, ad quos spectat, immo id etiam vivente Papæ, si ipse non conferat infra mensem a die vacationis; *ibid. num. 83. & 84.*

In potestate Fundatorum Beneficiorum est excludere in Limine foundationis reservationes, idque ex Sacrorum Canonum indulgentia; *ib. nu. 96.*

Quando a fundatore exclusæ dici queant reservationes; *ibid. num. 97.*

Quando non ceaseantur exclusæ; *ib. n. 98.*

BENEFICIA quoad Reservationes, & dispositiones in Regula Cancellariæ contentas.

Quid sint Regulæ Cancellariæ, & quis primo eas condiderit? Vide verb. *Beneficia art. 9. num. 1. & 2.*

Regulæ Cancellariæ successu temporis in pluribus fuerunt mutatae, atque augmentatae, vel magis declaratae, habent vim Legis, & Constitutionis, atque obligare incipiunt statim ac a novo Papa reassumuntur, licet nondum fuerint publicatae; *ibid. num. 3. ad 5.*

Regulæ Cancellariæ durant tantum vivente Papa eas faciente, eoque moriente, expirant, & durante vacatione Sedis Apostolicæ dicuntur non esse in rerum natura; *ibid. num. 6.*

Hinc Sede Papali vacante potest Collator Ordinarius conferre Beneficia reservata solum Regulæ Cancellariæ, ut puta vacantia in mensibus Pontificis, dummodo id fiat priusquam a novo Papa aliæ fiant, vel priores renouentur; *ibid. num. 7. 8.*

Licet Collator Ordinarius, Sede Apostolica vacante, possit conferre Beneficia reservata solum per Regulæ Cancellariæ, non potest tamen conferre alia Beneficia, quæ sunt reservata Papæ ex alio capite, sed ipsa conferenda sunt a Papa futuro; *ibid. num. 9.*

Ad omnium promptius commodum dantur ad litteram ipsimet Cancellariæ Regulæ; *ibid. num. 10.*

BENEFICIA, quoad quasdam observationes circa ejus Cancellariæ Regulæ.

Regula prima Cancellariæ continet reservationes similes illis, quæ habentur in Extravaganti *Ad regimen*, & reservat beneficia eorum, qui promoventur ad Episcopatum, sive tunc vacantia, sive in futurum vacatura, & tollit dispositionem jur. com. in cap. Cum in cunctis 7. de elect. Vide verb. *Beneficia art. 10. num. 1. & 2.*

Secunda reservat omnia Monasteria Virorum valore annuum 200. Florenorum auri communi æstimatione excedentia, & commendari solita, unde non procedit de aliis, nec de Beneficiis manualibus, nec de Germaniæ ob Concordata, nec de privilegiato in contrarium; *ibid. num. 3. ad 7.*

Re-

Regula tertia, olim secunda, reservat Pontifici Beneficia vacantia Sede Episcopali vacante, & vacantia post translationem Episcopi ulque ad provisionem, & possessionem successoris, necnon vacantia de tempore obitus Abbatis &c. locum tamen non habet hæc Regula in Dignitatibus non reservatis; *ibid. num. 8. ad 12. & art. 8. num. 65.*

Quarta, olim tertia, reservat Summo Pontifici Dignitates majores post Pontificalem in Cathedralibus, & Dignitates principales excedentes valorem 10. Florenorum auri, & primam Dignitatem pontificalem in Cathedrali solum, vel duas, si sint æque majores; primam Dignitatem in Collegiata, a Cathedrali distincta, etiam si unicam, & Parochialem in dignitatem erectam, nec non si primæ dignitates non possint cadere sub reservatione, reservata est prima subsequens; *ibid. num. 13. ad 22.*

Quinta, alias quarta, reservat omnia Beneficia Ecclesiastica quorumcumque Collectorum, & Subcollectorum fructuum, ac proventuum Cameræ Apostolicæ; *ibid. num. 23.*

Sexta reservat Beneficia Curialium, & habet locum etiam in Curialibus ad honorem, sicut in cubiculariæ ad honorem; *ib. n. 24.*

Nona, alias octava, reservat Papæ omnia Beneficia qualitercumque qualificata in singulis, Januarii, Februarii, Aprilis, Maji, Julii, Augusti, Octobris, & Novembris mensibus qualitercumque extra Curiam vacantia, computandis a media nocte mensis præcedentis ad mediam noctem sequentis, ex quo si occurrat dubium, an obierit Beneficiarius in mense Papæ, vel Ordinarii, tunc nemine adhuc in possessione existente, presumendum est pro Mense Episcopali; *ibid. num. 25. ad 27.*

Hæc Regula revocat quæcumque privilegia, & Indulta concessa quibuscumque personis disponendi de Beneficiis vacaturis in dictis mensibus, consuetudines ei contrarias, & optandi etiam immemorabiliter, & comprehendit etiam Beneficia de Jurepatronatus Ecclesiastici, & ex privilegio, ac etiam Beneficia Religionis Hierosolymitanæ; *ibid. a num. 28. ad 37.*

Hæc nona Regula exceptat expresse, Primum Beneficia spectantia ad collationem, præsentationem, electionem, & quæcumque aliam dispositionem Cardinalium, non tamen Cardini, Legatorum, nec intelligitur de Capitulo Cathedralium, quibus S. R. E. Cardinales præstant; *ibid. num. 38. ad 44.*

Secundo, tertio, & quarto exceptat expresse Beneficia, & personas, quarum favore adsunt Concordata, Beneficia vacantia in mensibus, in quibus adest alternativa cum Episcopo, & vacationem Beneficiorum per resignacionem validam in dictis mensibus vacantium; *ibid. num. 45. ad 47.*

Quinto, & sexto non comprehendit Beneficia unita, nec manualia, nec Vicarias sive temporales, sive perpetuas, nec Capellanas, nec Beneficia de Jurepatronatus; *ibid. num. 48. ad 53.*

Insuper ratione ejusdem Regulæ Episcopus, vel alius Collator inferior non amittit jus conferendi Beneficium in suo mense vacans, etiam si istud eodem mense non coattulerit, & sic vacatio ejus duraverit, in mensem Apostolicum, neque prohibetur Beneficium conferre, currente ipsomet mense Apostolico; *ibid. num. 54. & 55.*

Decima nulla indiget speciali observatione, & undecima generaliter, ac indefinite comprehendit reservationem omnium, & singulorum Beneficiorum reservatorum per Prædecessores Pontifices, non comprehendit tamen Parochiales; *ibid. num. 56. & 57.*

Duodecima de se patet, & tertiadecima expresse derogat unionibus effectum non sortitis, & comprehendit uniones factas ex causa minus necessaria, quod per sequentia patet, nec non plures, quas eadem regula habet limitationes, proponuntur; *ib. n. 58. ad 70.*

Quintadecima, alias 14. revocat facultates conferendi Beneficia reservata, seu affecta, & quæcumque Indulta huius Regulæ contraxit de quibuscumque Beneficiis concessa, imo revocat non solum privilegia activa eligentium, & Collatorum, sed etiam passiva eligendorum, & providendorum, nisi quando jus passivum competit ex fundatione; *ibid. num. 71. ad 76.*

Sextadecima, 17. 18. de se patet, & 19. quæ incipitur de viginti, seu de infirmis resignantibus, annullat quæcumque resignationem factam ab infirmo, qui ex ea infirmitate decessat, vel etiam factam a sano, qui intra 30. dies a die præstiti consensus decedat; *ibid. num. 77. ad 80.*

Regulæ 20. 21. 22. 23. 24. & 25. de se patet, & 26., quæ apud antiquiores est 24. & apud alios 25. annullat resignationes Beneficiorum factas ab eo, qui est promotus ad Prælaturam, post vacationem Prælaturæ; *ibid. num. 81. & 82.*

Regula 27. disponit, quod non judicetur juxta

juxta formam supplicationis, sed juxta tenorem Litterarum, & per eandem amittitur facultas ferendi judicium ante expeditionem Litterarum Apostolicarum ad effectum audientie, & disputationis; *ib. nu. 83. & 84.*

Regula 28. est de se clara, & 29. quæ subrogandis colligantibus inscribitur, disponit, quod si dum super Beneficio litigent, & alter moriatur, vel alio quovis modo recedat, superstes possit petere per subrogationem gratiosam substitui in jure, vel ad jus, & possessione, quæ adversariis competeant, non tamen ad favorem intruû; *ibid. a nu. 85. ad 89.*

Regulæ 30. quæ de verisimili notitia appellatur, annullat concessionem Beneficii per mortem Beneficiarii obtenti, quando inter vacationem, & datam gratie tantum temporis non intercesserit, quò verisimiliter Pontifex notitiam habere poterit vacationis; *ibid. a num. 90. ad 92.*

Regula 31. admitit omnem jurisdictionem Executori quoad omnia acta Litteris non expeditis, itaut antea nulla jurisdictione data censeatur, non habet tamen locum, ubi fuerint expeditæ Litteræ gratiæ principalis; *ibid. num. 93. ad 95.*

Regula 32. disponit, quod in collatione Beneficiorum Familiarium Cardinalium reservationum per regulam 4. præstari debeat consensus per Cardinalem Patronum; *ibid. num. 96. ad 100.*

Regula 33. disponit, quod Beneficia vacantia per obitum Familiarium Cardinalium conferantur per Cardinalem Ordinarium Collatorem, non autem per Cardinalem Patronum; & fuit inducta ad tollendas lites, quæ ex precedenti Regula oriri possent inter Cardin. Ordinarium Collat. & Card. Patronum super provisione Beneficiorum vacantium per obitum Familiarium Cardinalis; non tollit tamen reservationem Regulæ quartæ; *ibid. num. 101. ad 108.*

Regula 34. de se est clara, & 35. de annali possessione disponit, quod impetrans Beneficium Ecclesiasticum ab alio possessum, quod certo modo de jure vacare, & injuste ab alio possideri pretenditur, exprimere debeat qualitates possessoris, & nullitates possessionis, & intra sex menses possessorem in judicium vocare debet, & infra annum sententiam obtinere, alias gratia impetrata corruit, & introducta fuit in odium impetrantium aliena Beneficia, & in favorem possidentis; *ibid. num. 109. ad 124.*

Regula 36. appellata de trienniali possessione defendit quemcumque possessorem Beneficii ex quovis titulo possessi, si per triennium in ejusdem possessione pacifice permanserit, ita ut non possit a quocumque alio molestari, & procedit tam in collatione facta a Papa, quam ab Ordinario, & adversus quascumque molestias, tam in possessorio, quam in petitorio illatas; ab hac tamen Regula excipitur possessor per Simoniam ingressus, & excipiunt reservationes in corpore juris clausæ; *ibid. num. 110. ad 124.*

Triennalis possessio debet esse pacifica, alias non suffragatur, ita ut ad eam excludendam sufficiant etiam controversiæ extrajudiciales, & ut habeat locum, præter pacificam triennem possessionem, requirit saltem titulum coloratum. Reliquæ satis de se patent; *ibid. num. 125. ad 127.*

Plura circa Regularem Canoniarum originem, vim, extensionem, efficaciam, & illarum interpretationem, propriamque naturam; Vide *ibid. num. 128. & seqq.*

BENEFICIA quoad Concordata.

Per concordata quid intelligatur, & adducuntur exemplariter concordata Germaniæ; per quæ tamen non omnes sublatæ sunt reservationes papales; Vide *verb. Beneficia art. 11. num. 1. ad 5.*

Per concordata Germaniæ remanent adhuc Papæ reservata sequentia Beneficia. Primo omnia Beneficia, quæ collationi Papæ sunt reservata per Extravagant. *Execrabilis. 3.* Prima Dignitas post Pontif. in Cathedralibus, & principalis in Collegiis. 2. Beneficia vacantia in mensibus Januarii, Martii, Maji, Julii, Septembris, & Novembris, Reguli tamen Cancell. per ead. solum derogatur quoad ea, quæ circa reservationem Beneficiorum sibi propria continent, seu specialiter disponunt; *ibid. num. 6. ad 10.*

Per concordata Germaniæ sublatæ sunt reservationes Papales sequentium Beneficiorum. Primo in Metropolitanis, & Cathedralibus etiam immediate non subiectis Ecclesiis, & Monasteriis immediate subiectis Sedi Apostolicæ, quando extra Curiam vacaverint, permittuntur fieri electiones Canonice; *ibid. num. 11. & 12.*

Secundo concordata Germaniæ tollunt quamcumque reservationem, & gratiam expectivam a Papa factam, vel faciendam super di-

dignitates cæteras, & quæcumque Beneficia Secularia, & Regularia, quæ vacabunt de mensibus Februarii, Aprilis, Junii, Augusti, Octobris, & Decembris, & ea vacantia in alternativa raliom mensium, possunt libere disponi per illos, ad quos eorum provisio, præsentatio, electio, seu quævis alia dispositio pertinebat, quædam tamen excipiuntur Beneficia; *ibid. num. 13. & 14.*

Tertio Concordata Germaniæ tollunt reservationem Beneficiorum vacantium etiam in mensibus Pontificiis, quoribus de ipsis non provideatur per Papam intra tres menses a die notæ vacationis in loco Beneficii, quibus integre elapsis, poterit Ordinarius Collator de illis libere disponere; *ibid. num. 15. & 16.*

In hac alternativa mensium Concordatorum Germaniæ non comprehenduntur omnia Beneficia, sed sunt aliqua etiam in titulum concessa, quæ semper, & in quocumque mense vacaverint, per Collatores Ordinarios conferri possunt, & assignantur; *ibid. num. 17. ad 23.*

Beneficia vacantia in mensibus Papalibus, Se-de Papali vacante, non possunt conferri ab Ordinariis Germaniæ, contrarium tamen defenditur ab aliquibus; *ibid. num. 24. & 25.*

Quamvis Papa possit ob instam, & gravem causam derogare Concordatis; Tamen non solet derogare, nisi in casibus valde necessariis ob causas graves, & extraordinarias concernentes commune bonum Ecclesiæ; *ibid. a num. 26. ad 34.*

Concordata Germaniæ, quia habent vim pacti, sunt ab omnibus observanda; *ibid. num. 35. ad 37.*

Si quis obtinuerit Beneficium Ecclesiæ contra Concordata Germaniæ; etiam si id receperit bona fide, & ignorantia Concordatorum; Nihilominus cognitio suo errore, teneretur Romam adire pro nova provisione, atque referenda priori Collatione, utpote nolliter facta; *ibid. num. 38. & 39.*

Concordata utpote habentia vim pacti religiosissime sunt servanda; *ibid. num. 40.*

Ut locum habeant Concordata satis est, ut concurrat alterutra qualitas in eis expressa, scilicet vel localitas, vel personalitas; *ibid. num. 41.*

Summus Pontifex derogare potest Concordatis; *ibid. num. 42.*

Quodnam derogasse dicatur; *ibid. num. 43.*
Contrarius usus vim habere non potest adversus concordata; *ibid. num. 44.*

Diversum esset, si concordata acceptata & observata non essent; *ibid. num. 45.*

BENEFICIA quoad primas Preces Imperatoris.

Per primas preces Imperatoris quid intelligitur, & quare vocentur primæ preces; Vide verb. *Beneficia art. 12. num. 1. & 2.*

Privilegium primarum precum Imperatoris est antiquissimum, ejusque summa refertur; *ibid. a num. 3. ad 7.*

Ex hujus privilegii, seu Indulti tenore colligitur. Primo posse Imperatorem primas preces porrigere in Ecclesiis infra fines Sacri Romani Imperii, prout nunc est, existentibus, non autem hæcenus ab eodem avulsis; *ibid. num. 8.*

Et quamvis Collator habet extra fines Sacri Romani Imperii, si intra istud Beneficia saltem quatuor habeat ad sui collationem spectantia, tenetur ad recipiendas primas preces Imperatoris ratione dictorum Beneficiorum; secus vero si e contra; *ibid. 9. & 10.*

Colligitur 2. posse Imperatorem concedere primas preces ad Beneficia vacantia etiam in Mensibus Ordiniorum, & ita esse in praxi; *ibid. num. 11. & 12.*

Colligitur 3. posse Imperatorem preces primarias concedere ad quævis Beneficia Sedi Apostolicæ reservata, quibusdam tamen exceptis, & assignantur; *ibid. num. 13. ad 17.*

Colligitur 4. posse Imperatorem per primas preces nominare eandem personam ad plura Beneficia, cum hoc tamen quod primum talis persona de aliquo dictorum Beneficiorum provisio fuerit, cesset nominatio ipsius quo ad alia Beneficia; *ibid. num. 18. & 19.*

Colligitur 5. Nominatum per preces Cæsares ad Beneficium debere illud intra mensem a tempore vacationis per se, vel per Procuratorem acceptare, sicque ante lapsum mensem Collatori Ordinario vid. Episcopo, vel ejus Vicario insinuare Rescriptum precum Cæsarearum; *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Colligitur 6. 7. Precisam post acceptum semel Beneficium non posse variare, neque si negligens fuit in acceptando primum Beneficium vacans, petere postea secundum vacans nulli adhuc debitum; *ibid. num. 23. & 24.*

Colligitur 8. 9. non posse Imperatorem per primas preces nominare ad Dignitates Pontificales, nec ad Dignitates majores post Pon-

Pontificales in Cathedralibus, nec ad principales in Collegiatis, nec ad Beneficia Jurispatronatus Laicalis, bene vero Jurispatronatus Ecclesiastici; *ibid. numer. 25. & 26. & 27.*

Colligitur decimo non posse Imperatorem per primas preces gravare eundem Collatorem plusquam semel, & explicatur hoc quod est semel grave; *ibid. numer. 28. & 29.*

Colligitur 11. non posse Imperatorem primas preces porrigere, nisi illis collatoribus, qui habent saltem quatuor Beneficia suæ libere collationis; *ibidem numer. 30. & 31.*

Colligitur 12. quod licet concessio primarum precum pertineat ad gratias expectativas, non tamen prohibetur a Concilio Trid. *Sess. 24. cap. 19. de reformat.* & hoc etiam dato, adhuc subsisteret, & valeret Indultum ipsarum, utpote a Papa, qui de jure potest supra jus, & Concilium dispensare; *ibid. numer. 32. ad 35.*

Imo Papa in Indulto primarum precum expresse derogat etiam Concordatis Germaniæ, & gravissimi Auctores volunt ita vigere tale indultum, ut Imperator statim ac est electus, possit eo uti ante confirmationem a Papa obtentam; *ibid. n. 36. & 37.*

Colligitur ultimo, quod ut Indultum hoc primarum precum Imperatoris suum omnino sortiator effectum, concedit Papa eidem Imperatori Executores, qui per se, vel per alios, etiam per Censuras ecclesiasticas possunt compellere Ordinarios Collatores ad Beneficia conferenda Precistis; & assignatur quales esse debeant; *ibid. numer. 38. & 39.*

Preces primariæ Vacante imperio expeditæ nullæ declarantur; *ibid. numer. 40.*

De origine primariorum precum; *ibid. numer. 41.*

Quenam Beneficia comprehendantur in primariis precibus; *ibid. numer. 42. & 43. & 44.*

An ii, qui primarias habent preces, poltere debeant qualitatibus a statuto vel consuetudine requisitis; *ibid. numer. 45. & 46.*

Primariis precibus fruuntur tantum Germani & Indigenæ; *ibid. numer. 47.*

Quidnam facere debeat Precista, ut effectus primariarum precum consequatur; *ibid. numer. 48.*

De tempore præfixo ad insinuandas primarias preces Collatori Ordinario, & unde incipiat; *ibid. numer. 49. & seqq.*

Jus ex primariis precibus alicui quæsitum morte Imperatoris non expirat; *ibid. numer. 52.*

Morte Precistæ jus precum executioni non

datum datum, cessat. Idem est si Precista vel expresse vel tacite renunciet; *ibid. numer. 54.*

Quid si impetrata fuerint legitimo tempore primariæ preces aliz ab Imperatore; *ibid. numer. 55.*

Precista an jus primariarum precum possit in alterum transferre; *ibid. numer. 56.*

Alia vide rom. 8. in *Append. Decret. in Bithetio: Burgi S. Domini.*

BENEFICIATUS ad quid teneatur?

Beneficiatus tenetur primo ad recitationem Divini Officii, etiam si suum Beneficium sit renuæ, si scierit illud accepit, & quando incipiat obligatio, Vide verb. *Beneficiatus art. 1. numer. 1. ad 4.*

Secundo tenetur Beneficiatus (si post sex menses ab obtento Beneficio Divinum Officium non dixerit sine legitimo impedimento) fructus Beneficii tamquam injuste perceptos in fabricam Beneficii, vel pauperum elemosynas erogare; etiam ante sententiam Judicis; *ibid. numer. 5. & 6.*

Neque hanc restitutionem compensare potest Beneficiatus per elemosynas ante neglectam recitationem datas ex fructibus Beneficii, ob quod teneatur ad Horas; at ob neglectas Horas satis est post illud tempus, a quo Beneficiatus omisit, dare elemosynam, etiam si non cogitet de debito, neque intendat dare in exolutionem suæ obligationis; *ibid. numer. 7. & 8.*

Tertio tenetur Beneficiatus Curatus Professionem Fidei emittere coram Episcopo, vel, eo impedito, coram ejus Vicario Generali intra duos menses a die adeptæ possessionis Beneficii, & promori ad Dignitates, & Canonicatus in Cathedralibus, non solum coram Episcopo, seu ejus Vicario Generali, sed etiam coram Capitulo; *ibid. numer. 9. & 10.*

Hanc Fidei Professionem per se ipsos, & non per Procuratorem tenentur emittere proventus Parochialibus, & de Canonicatibus Cathedralibus; *ibid. numer. 11.*

Et eandem tenentur denuo emittere illi, qui in adeptione alterius Beneficii similis eam jam emisissent; *ibid. numer. 12.*

Fidei Professionem intra duos menses non facientes tenentur restituere fructus perceptos post lapsos ipsos duos menses, nisi ipsa Sacra Congr. eos remiserit, seu condonaverit; *ibid. numer. 13.*

Tales autem emittentes Fidei Professionem,

nem, licet non faciant fructus suos, distributiones tamen acquirunt, & faciunt suas; nec privantur aliis effectibus possessionis; *ibid. num. 14. & 15.*

Ceteri vero Beneficiati, licet non teneantur Professionem Fidei emittere vigore Concilii Tridentini, & Constitutionis Pii IV. Tamen tenentur ipsam emittere vigore Legum Diocesandarum; *ibid. num. 16.*

Professio Fidei emitti potest cor. Vicario Generali, Episcopo nedum impedito, verum etiam non impedito, de ipsius tamen licentia; *ibid. num. 65.*

An professio hæc Fidei fieri possit per Procuratorem speciale habentem mandatum; *ibid. num. 66.*

An requiratur Sententia declaratoria, ut qui Fidei Professionem non emittunt, fructus amittant; *ibid. num. 67.*

An hi, qui intra duos menses professionem fidei non emisserunt, fructus perceptos intra ipsos duos menses amittant; *ibid. num. 68. 69.*

Distributiones, & Anniversaria non amittuntur ab his, qui professionem Fidei non emittunt. Quando locus; *ibid. num. 70. 71.*

Professio Fidei facta post lapsum terminum duorum Mensium non prodest ad recuperandos fructus præteritos, sed solum ad acquirendos futuros; *ibid. num. 72.*

Neque juvat triennalis vel ulterior possessio; *ibid. num. 73.*

Quarto tenetur Beneficiatus ad reparationem Fabricæ Ecclesiæ sui Beneficii, ad quam tenentur etiam Cardinales, & Episcopus potest ob id sequestrare fructus; *ibidem num. 17. ad 20.*

Quinto tenetur Beneficiatus infra annum recipere Ordines requisitos a suo beneficio, aliter iusto impedimento cessante caret voce in Capitulo, donec istos suscipiat, & perdit dimidiam partem distributionum; *ib. num. 21.*

Sexto tenetur Beneficiatus a jure communi ad residentiam personalem in loco Beneficii, etiam in Beneficiis simplicibus; ex generali tamen consuetudine Beneficia simplicia residentiam personalem non requirunt; *ibid. a num. 22. ad 25.*

Septimo, 8. 9. 10. tenetur Beneficiatus in prima Synodo, quæ sit, recipere Decreta illius, & Concilii Tridentini, exercere hospitalitatem, habere exempla, scripturas, & instrumenta de bonis ac redditibus Beneficii duplicata, ita quod unus sit apud eum, &

aliud in Archivio Cathedralis, uti supellectili modesta & frugali mensa; *ibid. num. 26. ad 29.*

Undecimo, 12., & 13. tenetur jurare in manu Episcopi, quod Simoniam non commisit in adeptione Beneficii, & quod a Patrono habuit sine dono, pacto, promisso &c. tenetur restaurare Ecclesiam, domos, possessiones, & fundos dotales Beneficii, & contribuere pro procuracione Episcopi Visitationis; *ibid. num. 30. ad 32.*

Quartodecimo, 15. & 16. tenetur accedere ad Processiones, ad quas Beneficiatus non accedendo potest cogi sub mortali, solve re Pensionem impositam Beneficio, & redditus Beneficii suæ honestæ sustentationi superfluos erogare in causas pias, ita ut expedites in causas profanas gravissime peccent, non obstante quod dicant se adhibere sententia docentium Beneficiatos bonorum superfluum Dominos esse; *ibid. a num. 33. ad 37.*

An autem Beneficiati redditus superfluos suorum Beneficiorum in pauperes, & causas pias non erogantes, sed in causas profanas expedites, ultra peccatum mortale, quod committunt, teneantur insuper ad restitutionem, controversia maxima est inter Doctores: affirmativam tamen dicimus amplectendam; *ibid. num. 38. ad 62.*

BENEFICIATUS quid de fructibus Beneficii facere possit?

Beneficiatus potest primo vivere de fructibus sui Beneficii, licet habeat pingue patrimonium, & patrimonium cum fructibus ejus potest servare, quibus voluerit; Et si ex bonis patrimonialibus vixit, potest uti compensatione ex redditibus Beneficii. Vide verb. *Beneficiatus art. 2. num. 1. ad 9.*

Secundo Beneficiatus potest licite distribuere superfluos redditus sui Beneficii in eos, qui quamvis habeant necessariam ad victum, non tamen habent sufficientiam ad decentiam status, & pro condicione, & qualitate personæ; *ibid. num. 10. ad 12.*

Tertio Beneficiatus potest ex proventibus Beneficii alere liberos, non tantum legitimos, sed etiam illegitimos & spurios, & potest etiam dare autem filiam etiam spuriam, sorori, vel alteri consanguineæ; *ibid. num. 13.*

Quarto, & quinto Beneficiatus, etiam si bona patrimonialia habeat, potest ex bonis Ec.

Ecclesiasticis filium suum alere, vel etiam fratrem suum, aut alium consanguineum, etiam si Pater ipsius posset illi sumptus ad studendum subministrare; & Nepotem, vel Consanguineum indigentem ad Doctoratum promoveri; *ibid. num. 14. & 15.*

Sexto Beneficiatus potest ex redditibus Beneficii donare consanguineis, non solum quod necesse habent pro tempore praesentis ad sublevandas suas praesentes necessitates, sed quod in futurum deserviat, fundando redditus perpetuos, quibus ipsi & eorum posteri decenter vivere possint; Dummodo moderatum sit, & non ob familiarum memoriam principaliter fiat, sed ex pietate ad posterorum indigentiam sublevandam; *ibid. num. 16. & 17.*

Septimo Beneficiatus, qui ex humili familia ad Episcopatum pinguem, vel ad Cardinalatum assumitur, potest ejus fratres, & propinquos, & a fortiori parentes ex fructibus sui Beneficii moderate elevare ad altiorum statum; *ibid. num. 18. ad 20.*

Cavere tamen debent tales Beneficiati non esse attendendum affectum carnis, & sanguinis, sed Christianam prudentiam & modestiam, atque ad hoc praecleara adferunt exempla, & reprehenduntur aliter facientes; *ibid. num. 21. ad 28.*

Octavo Beneficiatus potest ex redditibus superfluis aliquando reservare aliquam medietatem quantitatem ad proprias necessitates probabiliter eventuras; *ibid. num. 29.*

Nono potest de redditibus Ecclesiasticis remunerare accepta servitia, quinimo facere etiam quasdam donationes non remuneratorias cum moderatione debita; *ibidem num. 30. & 31.*

Decimo potest de redditibus Ecclesiasticis exercere etiam honestam hospitalitatem non solum illam, quae fit erga Pauperes peregrinos, sed etiam hospitalitatem urbanam juxta statum, & qualiter Beneficii; imo aliquoties moderata convivia amicis parare, ipsos ad honestam recreationem invitare, cum debita tamen moderatione, aliter peccaret mortaliter; *ibid. num. 32. ad 34.*

Undecimo potest ex redditibus Ecclesiasticis solvere debita contracta pro sui sustentatione, vel ob causam piam, licet habeat ex bonis propriis; dummodo tamen debita sint contracta post habitum Beneficium, profana vero ex bonis propriis sunt solvenda, & ex Ecclesiasticis solum in illorum defectu, *ibid. num. 35. ad 38.*

Duodecimo, & 13. Beneficiatus potest di-

stributiones pro sua voluntate disponere, & expendere, & pro suo arbitrio facere, ac etiam testari de his, quae sibi obveniant ratione stipendii personalis, *ibid. n. 39. & 40.*

Reprehenditur Auctor, quod limitationibus aliquot in Art. 2. propositis multum extenuaverit obligationem Beneficiorum erogandi superflua in pauperes, & Ecclesias, *ibid. num. 41. ad 45.*

BENEFICIATUS quid de fructibus Beneficii facere non possit.

Primo Beneficiatus non potest de fructibus Beneficii, nec ad causam piam, ullum de jure facere testamentum; ad eam tamen id consuetudine introduci potest. Vide verb. *Beneficiatus art. 3. num. 1. 2. & 18.*

Secundo Beneficiatus non potest neque vi consuetudinis testari de bonis Ecclesiasticis in notabili quantitate ad causas profanas; idque tamen possunt Beneficiarii Locorum, & Civis Urbis Romae, qui in ea vel ejus districtu decesserint, tam inter vivos, quam mortis causa, *ibid. num. 3. ad 9.*

Tertio beneficiatus non potest sine peccato ex bonis Ecclesiasticis consanguineos, familiaresque ditare, vel ad majorem statum exaltare, aut pliusquam ad conditionem, & decentiam status necessarium habent, eis conferre, *ibid. a num. 10. ad 13.*

Quarto Beneficiatus non potest sine peccato redditus superfluos seu Beneficii expendere in excessivis, & voluptuosis conviviis, in Ludis, Theatris, & amplis ac sumptuosis Palatiis, *ibid. num. 14.*

Num sub prohibita Clericis sacrosae testamenti de fructibus Beneficiorum veniant distributiones quotidianae, & ea, quae ipsi acquirunt ratione alicujus Ministerii Ecclesiastici, *ibid. num. 19. & seqq.*

BENEPLACITUM Apostolicum. Vide verb.

Alienatio per tot. & signanter art. 4.

BESTIALITAS. Vide verb. *Luxuria a num. 64. ad 69.*

BIBLIA SACRA. Vide verb. *Scriptura sacra per tot.*

BIBLIOPOLAE, BIBLIOPEGE. Vide verb. *Libri & verb. Libri prohibiti.*

BIGAMIA, BIGAMUS

Quid, quotuplex sit, & quando incurritur
Bigamia, & sit quis Bigamus,
vel non?

Bigamia quid sit, & qualiter differat a Polygamia olim divinitus quibusdam permissa, nunc a Christo sublata. Vide verb. *Bigamia*, *Bigamus*, *art. 1. num. 1. 2. 3.*

Bigamia est triplex, nimirum vera, interpretativa, & similitudinaria, & unaquque describitur, *ibid. num. 4. ad 8.*

Bigamia vera incurritur, seu contrahitur, quando quis vere duas uxores successive legitime duxit, easque carnali copula cognovit, quamvis utramque, vel alteram habuerit ante susceptum Baptismum; secus si cum altera siue priore, siue posteriore Matrimonium non consummavit, *ibid. num. 8. ad 17.*

Unde inferitur, quod multiplicitas Matrimonii rati, & non consummati non inducit Bigamiam, sicut nec multiplicitas sponsaliorum etiam si subsecuta sit copula, *ibid. num. 14. & 15.*

Bigamia vera non incurritur ab eo, qui cum meretrice saepius fornicatus est, vel plures Concubinas habuit, siue ante Matrimonium contractum cum una Virgine, siue eo stante, siue post illud; neque tales conjunctiones impediens quominus tale Matrimonium adhuc habeat perfectam significationem Sacramenti, *ibid. num. 16. & 17.*

Fundamentum irregularitatis ex bigamia vera in quonam ponatur, & reprehenditur Auctor, *ibid. num. 49. & seqq.*

Bigamia interpretativa quatuor precipue modis a Doctoribus censetur incurri.

Et primus modus est, quando quis ducit Viduam, vel ab alio per fornicationem etiam si per vim corruptam, seu qualitercumque carnaliter cognitam, & cum ea Matrimonium consummans sit una caro cum illa; etiam si id penitus ignoraverit, *ibid. num. 18. & 20.*

Hanc tamen Bigamiam interpretativam non incurrit ducens Virginem, & exilimans illam esse corruptam, nec qui ducit viduam, sed a priore Marito incognitam, nec qui ducit mulierem, non ab alio, sed a se ipso solo corruptam, *ibid. num. 21. ad 27.*

Secundus modus Bigamiae interpretativae est quando quis ducit virginem, & post-

quam adulterata est, illam adhuc carnaliter cognoscit, etiam si id ignoraverit, & ipsa uxor non volens, sed per vim cognita sit ab adultero, *ibid. nu. 26. & 27.*

Quinimo eam incurrit, etiam si compellatur ab Ecclesia denuo conjugii, & copulari Uxori, quae ipso pro mortuo habito, praecedente iudicio Ecclesiae, alteri nupsit, & Matrimonium consummaverat, *ibid. numer. 28. ad 39.*

Tertius modus Bigamiae interpretativae est, quando quis init duo Matrimonia unum validum, & alterum invalidum, & utrumque consummat. Et hoc currit respectu cuiuscumque Clerici etiam in solis Minoribus & Laicis, *ibid. num. 31. & 32.*

Hanc Bigamiae interpretativae irregularitatem incurrit etiam qui bona fide contraxit unum Matrimonium, illudque consummavit, & postea, cognita nullitate eiusdem, ad aliud transiit, illudque consummavit, nec non, qui dissoluto priori Matrimonio legitimo, ignorans impedimentum, aliud contraxit, *ibid. num. 33. & 34.*

Quartus modus Bigamiae interpretativae est, quando quis etiam si sit Clericus in Minoribus, vel Laicus, init duo Matrimonia, sed utraque invalida, & utraque consummat, *ibid. num. 35. ad 37.*

Hanc Bigamiae interpretativae irregularitatem incurrit omnis, qui unum Matrimonium invalidum propter aliquod impedimentum dirimens contraxit, & consummavit cum vidua, vel corrupta, *ibidem num. 38. ad 40.*

Bigamia similitudinaria incurritur, quando quis in Sacris constituitur, vel in aliqua Religione Professus Matrimonium contrahit cum aliqua, eamque carnaliter cognoscit, *ibid. nu. 41. ad 44.*

Antiquitus incognita fuit bigamia interpretativa. Unde ortum ead. habuerit vid. *ibid. num. 45. & seqq.*

Bigamia tam propria, quam similitudinaria prohibetur Diaconis Ecclesiae Orientalis *ibid. art. 3. num. 32.*

BIGAMIA quod ad ejus effectus,
& poenas.

Bigamiae effectus in primis est irregularitatem inducere, ac proinde Bigami prohibentur Tonstram, & Ordines suscipere, & in saeptis ministrare, esseque talis irregularitas ex antiquissima traditione Apostolica, & ex de-

defectu Sacramenti. Vide verb. *Bigamia* art. 2. num. 1. ad 4.

Insuper Bigamiz effectus est privare Bigamos omni privilegio Clericali, ac eos subicere Jurisdictioni Fori secularis, ut meos Laicos, nec deferre possunt habitum clericalem, & tonsuram, suntque incapaces Ecclesiastici Beneficii, imo & pensionum, nisi accedat dispensatio Apostolica; & hac stante censentur etiam dispensati ad retinendum privilegium, seu exercitium characteris Clericatus ad dictum effectum, *ibid.* num. 5. ad 11.

Licet Bigamos ratione Bigamiz ordinari non debeat, tamen si secus foret, Characterem reciperet; & quamvis amitteret exercitium, & privilegium Clericale, tamen, ratione Characteris non destituitur Clericatus tamquam signo indelebili, *ibid.* num. 12. & 13.

Pœna privationis omnis privilegii Clericalis una cum prohibitione deferendi Tonsuram, & habitum Clericalem imposita Bigamis habet locum solum in Clericis constitutis in solis Ordinibus Minoribus, *ibid.* num. 14. ad 17.

Similiter non privantur privilegio Clericali Bigami professi in aliqua Religione approbata, sed adhuc gaudent privilegiis Clericorum, & qui tales periret, esset excommunicatus, *ibid.* num. 18. & 19.

Non solum in Sacris Canonibus incurrunt pœnam Bigami ordinati, ut nequeant in susceptis Ordinibus ministrare, & ad altiores ascendere, & sic evadant irregulares; sed etiam specialem pœnam incurrunt Episcopi tales Bigamos Ordinantes, & promoventes, videlicet suspensionem annalem ipso iure a collatione ejusdem Ordinis, quem contulit Bigamo, nec non a celebratione Missæ, *ibid.* num. 20. ad 24.

Sententia tamen tenens Episcopos ordinantes Bigamos nullam pœnam impositam esse ipso iure, seu late sententiæ, sed solum pœnam sententiæ ferendæ est, sustulit solidis fundamentis, & gravissimis Doctoribus, *ibid.* num. 25. & 26.

Ultra quam quod Sacra Cong. Conc. censuit Episcopum ordinantem Bigamos non incurrere aliquam certam pœnam ipso iure, seu late sententiæ, & contrarium est jam redactum ad terminos Juris communis, *ibid.* num. 27. & 28.

Principio Bigami a solis Sacris Ordinibus erant exclusi. Deinde Concilium Lugdunense sub Gregor. X. ex extra Regulam posuit quoad ceteros Ordines, *ibid.* num. 29. & 30.

TOM. VIII.

Bigamus idest irregularis recte censetur ille etiam, qui unam uxorem ante Baptismum, & aliam post Baptismum habuit, *Art. 3. n. 33.* Bigamus abstinere debet ab administrando Sacramento Baptismi etiam in casu necessitatis, si alius adit ab hac nota immunis, *ibid.* art. 3. num. 34.

BIGAMIA quoad ejus dispensationem.

Papa dispensare potest in omni Bigamia, & quoad omnes Ordines, & Dignitates. Vide verb. *Bigamia* art. 3. a num. 1. ad 3. & num. 35. & 199.

Episcopus dispensare nequit in Bigamia vera, & interpretativa notoria non solum quoad Ordines sacros, seu Majores, sed nequidem quoad Ordines Minores, aut primam Tonsuram, vel Beneficium simplex, *ibid.* num. 4. ad 17.

Licet autem Episcopus nequeat dispensare in Bigamia notoria, potest tamen in Bigamia interpretativa occulta, & contracta inde Irregularitate, quoties ea provenit ex defuncto occulto, *ibid.* 18. & 19.

In Bigamia similitudinaria, quæ pure fictalis, nec Bigamiam interpretativam admixtam habet, Episcopus dispensare potest etiam ad altiores Sacros Ordines suscipiendos, vel ministrandum in susceptis; Dummodo Clericus in Sacris, vel Professus in Religione, qui de facto cum una Virgine contraxit, & consummare præsumpsit, continentia correptus laudabilem vitam duxerit, *ibidem* num. 22.

Prelati Regulares quicumque sint, speciatim jure communi, & seclusis specialibus privilegiis dispensare non possunt cum suis subditis Regularibus nequidem quoad Ordines Minores, *ibid.* num. 23.

Quantum autem ad specialia Regularium privilegia plures Doctores tenent, Religiosos dispensare posse in Bigamia præfata, nedum a Superioribus, sed etiam a quocunque Confessario Ordinis, *ibid.* num. 24. ad 26.

Per solidam vero rationem contrarium sustinent plurimi alii; unde concludendum est, quod cum hoc pertineat ad questionem facti, sunt attendenda, & caute consideranda Indulta a S. Sede supra id Regularibus concessa, *ibid.* num. 27. ad 30.

In Bigamia similitudinaria possunt Prelati Regulares cum Novitiis, ac Professis sibi subditis dispensare in illis casibus, in quibus possunt Episcopi, *ibid.* num. 31.

Bb 3

BIR.

B I R R E T U M.

Birretum est tegumentum capitis Clericorum proprium, Vide verb. *Birretum* num. 11.

Communicatum Birretum fuit Magistris Artium, & Doctoribus, *ibid.* num. 12.

Birreti, seu Birretini, aut Paleoli usus in Mis-
sa, etiam extra Canonem, concedi non po-
test ab Episcopo, sed solum a Papa: nullus
etiam Episcopus eo uti potest sine Sedis A-
postolicæ licentia, *ibid.* num. 1. & 2.

Birretum debet Episcopus cum Cappa sedans
ad sedem suam de per se sibi extrahere, &
reponere; nec potest Decretum facere, quod
fuit Clerici teneatur semper deserte Birre-
tum, *ibid.* num. 3. & 4.

Canonici in Processione intra Ecclesiam
debent incedere capite detesto, & extra eam
cum Birreto in capite, atque Clerici in Cho-
ro ori debent, & non pileo, *ibidem* num.
5. & 6.

Birretum rubrum omnibus Cardinalibus, ex-
ceptis Regularibus, concessum erat, dein ex-
tentum ad Cardinales ex Ordinibus Regulari-
bus, habitu tamen Religionis, in qua fue-
rant professi, in cæteris nihil immutato, *ibid.*
num. 7. ad 9.

B L A S P H E M I A

Quid, quotuplex, & quænam culpa sit.

Blasphemia est contumeliosa locutio in Deum,
seu contumeliosa de Deo affirmatio, vel ne-
gatio, vel immediata, quæ Deum in seipso
attigit, vel mediata, quæ profertur in San-
ctos. Vide verb. *Blasphemia* art. 1. num.
1. & 2.

Blasphemia quadrupliciter potissimum commi-
ti potest. Primo dum de Deo negatur, quod
ei convenit, vel aliquid de ipso affirmatur,
quod ei non convenit, 2. dum quis Deum
detestatur; 3. dum quis contumeliosas locu-
tiones profert in B. Mariam Virginem, vel
Sanctos, aut Sacramenta, vel res Deo fa-
cras; 4. dum quis absque affirmatione, vel
negatione, aut detestatione, vel imprecatione
per despectum, aut indignationem inju-
riose, aut probrose, nominat Dei attributa,
Sacramenta, Christi sanguinem &c. *ibid.* n.
3. ad 6.

Blasphemia præcipue dividitur in hæreticalem,

& simplicem, ac utraque assignatur, *ibid.*
num. 7. ad 9.

Ad simplicem seu non Hæreticalem Blas-
phemiam reducuntur primo omnia verba in-
juriose usurpantia Christi membra, volera,
sacramenta; 2. verba contumeliosa prolata
in Sanctos formaliter quatenus Sancti sunt,
sive cum habitudine saltem virtuali ad Deum;
3. signa, & facta contumeliosa contra Deum,
contra Imagines Christi Crucifixi, Virgine
Mariæ, aliorumque Sanctorum, licet verba
non fiat, *ibid.* num. 10. ad 12.

Blasphemia quolibet deliberate commissæ est
peccatum mortale, etiam si fit joco prolata;
dummodo deliberato, & advertenter ad in-
honoratorem Dei, *ibid.* num. 13. & 14.

Item est peccatum mortale, licet prolata
ex habita, aut ex indignatione, & ira, si
Blasphemans ita loquens advertat ad vilipen-
sationem Dei, vel rerum sacrarum, quam ver-
ba seu Blasphemiam præferunt; aliter tamen
non peccat graviter, sed sub mortali tenetur
serio conari pravam habitum tollere, *ibid.*
num. 15. ad 17. Consultendus hac de re Pa-
ter Concina, *ibidem* in notis novis. art. 1.
ad num. 17.

BLASPHEMIA, quoad ejus pœnas, & ejus-
dem Judicem competentem.

Blasphemiarum culpa in Lege veteti erat mortis
pœnæ subiecta. Vide verb. *Blasphemia* art.
2. num. 1. & 2.

Ob Blasphemiam Aenochus insanabili, &
invisibili plaga percussus fuit, Holofernes fe-
minæ manu occisus, Goliath a Davide lap-
sidis ista & funda emissio peremptus, Populus
ob Blasphemiam gladio, & fame consum-
ptus est; sic varii alii ob blasphemiam mor-
tis puniti fuerunt, *ib.* n. 3. ad 7.

Modo blasphemiarum pœnæ aliter sunt de jure
Canonico communi, alia de jure civili, ac
omnes luculenter recensentur, *ibid.* num. 8.
ad 23.

Ob pœnas contra Blasphemios hinc Inde
aliquoties relaxatas testem attendendum ser-
vat monitum, Vide *ibid.* num. 24. & 25.

Ad hoc autem ut Blasphemi ordinariis pœ-
nis a jure statutis subiaceant, debent delibe-
rate & plena advertentia Blasphemias pro-
ferre, *ibid.* num. 26. & 27.

Iracundia ad hoc ut excuset Blasphemian-
tem a rigore pœnæ a jure statutz, debet or-
tum habere ex gravi & iusta causa ut quis
v. g. ab hoste injuste invasus, vel uxorem
in

In adulterio deprehendens accensus blasphemet, *ibid.* num. 28. 29. & 30.

Judex competens Blasphemie Hæreticalis, seu habentis conjunctam Hæresim est solus Ecclesiasticus; non Hæreticalis autem seu simplicis potest esse Ecclesiasticus, vel secularis, & inter hos datur locus præventiuri, absque tamen præjudicio proprii respective fori: & ab Ecclesiastico compelli potest secularis ad puniendos Blasphemos, *ibid.* num. 31. ad 34.

BLASPHEMA propositio quæ sit. Vide verb. *Propositiones damnatae* n. 30. 31.

BONA ECCLESIASTICA

Quoad alienationem, locationem, occupationem, seu usurpationem

Bona Ecclesiastica sine justa causa, & debita solemnitate alienari non possunt. Vide verb.

Bona art. 1. num. 1. & verb. Alienatio art. 1. ubi & quæ veniant nomine bonorum Ecclesiasticorum, & quæ iuste alienandi causæ, ac solemnitates requiruntur.

Bona Ecclesiastica jam incorporata alienari non possunt sine requisitis solemnitatibus, quævis sint Ecclesiæ ita relicta, ut possint pro libito sine solemnitatibus alienari; tamen nondum incorporata relicta Ecclesiæ expressa conditione, ut vendantur ad aliquem determinatum effectum, possunt alienari sine solemnitatibus, *ibid.* num. 32. ad 35.

Post incorporationem autem existentem Testatoris præcepto solum generaliter, ut bona vendantur, & non specialiter ut certa; & determinata bona vendantur, requiritur Beneficium Apostolicum pro alienatione certorum, & determinantorum bonorum, *ibid.* num. 6. & 7.

Sine Beneficio Apostolico alienari possunt Bona immobilia relicta Monasterio, seu Ecclesiæ incapaci ac retinendi, *ibidem* num. 8. & verb. *Syndicus Apostolicus* num. 19. ubi decernitur modus.

Bona Ecclesiastica sine Beneficio Apostolico possunt locari ad triennium fructifigum, *ibid.* num. 9. & 10.

Locatio autem rei fructificantis singulis annis ad sexennium v. g. aut ad novennium simpliciter & indivisibiliter est nulla & invalida etiam pro primo triennio; fecus si divisibiliter, ut exponitur *ibid.* n. 11. & 12.

Bona Ecclesiastica occupantes, seu usurpantes,

quicumque sint, incurrunt excommunicationem ipso facto Papæ reservatam, *ibid.* num. 13. ad 15.

Excommunicationem latam contra usurpantes Bona Ecclesiastica incurrunt primo 2. & 3. omnes Jurisdictionem Ecclesiasticam sibi tanquam propriam usurpantes, sequentibus 3. vel suppetentes inque fructus aliquos beneficii, vel distributiones, *ibid.* num. 16. ad 18.

Quarto & 5. omnes usurpantes fructus, redditus, vel proventus Ecclesiæ, seu Beneficii vacantis, & Papatus Sede vacante, & spectantia ad Ecclesiasticas personas ratione Ecclesiæ, Monasteriorum, vel beneficiorum, *ibid.* n. 19. & 20.

Sexto & 7. omnes vi, aut clam Arbores alieni Beneficii cedentes, & usurpantes, aut impediens quo minus recipiantur ab his, ad quos pertinent, proventus Ecclesiæ, vel piorum locorum, *ibid.* num. 21. & 22.

Octavo & 9. omnes Excommunicationem incurrunt, siue publica, siue privata auctoritate bona seu jura Ecclesiastica usurpantes, etiam si Ecclesiastici; imo Clerici etiam alias penas incurrunt, & assignantur, *ibid.* num. 23. ad 25.

Decimo omnes Ecclesiastici consentientes occupationi, vel usurpationi bonorum Ecclesiasticorum incurrunt in Excommunicationem Concilii, & Bullæ Cœnz, *ibid.* n. 26.

Undecimo omnes supradicti incurrunt Excommunicationem latam in Concilio Trid. & in Bulla Cœnz contra usurpantes bona, seu jura Ecclesiastica solommodo quando sciunt prædicta bona usurpata, seu occupata esse Ecclesiastica, *ibid.* num. 27.

Excommunicationem latam contra usurpantes bona & jura Ecclesiastica non incurrunt primo usurpantes fructus, quos Sacerdos percipere solet ex bonis patrimonialibus, ad quorum titulum promotos est ad sacros Ordines, *ibid.* num. 28.

Secundo hanc Excommunicationem non incurrunt ii, qui Clerico tantum ex fructibus Beneficii subtrahit, quantum respondet suo credito, dummodo summam sui Crediti non excedat, *ibid.* num. 29.

Tertio probabiliter credentes bona Ecclesiæ ad se pertinere, si illa occupent, non incurrunt in Excommunicationem Bullæ Cœnz, & Concilii Trid. *ibid.* num. 30.

Quarto Fures, Milites, & hujusmodi suppetentes bona Ecclesiæ non incurrunt in Excommunicationem Bullæ Cœnz, & Concilii

lit. Fortum autem committentes intra Ecclesiam sunt ipso jure excommunicati, *ibid.* num. 37. & 32.

Quinto excommunicationem latam contra usurpantes bona Ecclesiastica non incurrit ipsa alienantes sine solemnitate; *ibid.* n. 33.

Arripitur ab Auctore occasio tractandi de legibus observandis in concedendis locationibus bonorum Cameræ; *ibid.* num. 34.

Atque bona Cameræ devoluta iterum in feudum vel emphyteusim ab ullo non posse concedi, nisi a solo Romano Pontifice; *ibid.* num. 36.

Neque ab alio nisi Romano Pontifice concedi posse restitutiones in integrum adversus Caducitates incurfas, aut compositiones super responsionibus non soletis; *ibid.* nu. 37.

Si tamen Investitura bonorum Cameræ ex lege concessa sint, ut renoventur post certum tempus, Legatos, aut Provinciarum Præsides posse renovationem concedere; *ibid.* num. 38.

Item si Possessoribus indultum reperitur, ut bona Cameræ alienare possint de consensu Cameræ, istidem concedi, ut consensum nomine Cameræ præstare possint; *ibidem* num. 39.

In casibus tamen decisionem Romani Pontificis esse expectandam, *ibid.* num. 40.

Pariterque occasionem arripit docendi, quod Bona reorum statim ab initio inquisitionis si iudicia graviora suppetant, describi debent, eaque descriptio inferi debet in processu, & Commissario Cameræ intimari; *ibid.* num. 41.

Quid si id in Commissionibus Tribunalis Vicarii & A. C. neglectum fuerit; *ibid.* num. 42.

Ad bona Ecclesiastica referuntur omne illud, quod est in Ecclesiæ patrimonio jure quocumque, & ex quo redditus Ecclesiæ augentur; *ibid.* num. 43.

Divisio bonorum Ecclesiasticorum in communia, & mensalia, & illius usus, *ibid.* num. 44. & 45.

Quondam Ecclesia incepit bona stabilia possidere; *ibid.* num. 46. & 47.

Modi quibus Ecclesia acquirit variis sunt; & aliquot recensentur; *ibidem* num. 48. & seqq.

Singularia donationis bonorum Ecclesiæ facta; Vide *ibid.* num. 49. & seqq.

Quid agere debeat Episcopus in donatione bonorum Ecclesiæ facta ab eo, qui Ecclesiam exuere vult; *ibid.* num. 57. & seqq.

Bona Ecclesiæ, nisi de alio titulo doceatur, titulo doris acquisita censentur; *ibid.* n. 60. Varie quæstiones circa bona Ecclesiæ ab hostibus invasa, & a Catholico Rege iterum recuperata; *ibid.* num. 61. & 62.

BONA Ecclesiastica quoad eorum immunitatem.

Bona Ecclesiastica, quantum ad præsens spectat, in triplici genere possunt considerari. Et quæ sint bona primi generis, qualiter immunita, & exempta; Vide verb. *Bona art.* 2. num. 1. & 2.

Bona secundi generis, quæ sint, ac quomodo immunita, & exempta; *ibid.* num. 3. ad 10.

Bona Ecclesiastica tertii generis quæ sint, & qualiter immunita, & exempta; *ibid.* num. 11. ad 15.

Omnia supradicta triplicis generis bona Ecclesiastica sunt immunita, & exempta ab omnibus oneribus, & exactionibus laicalibus, nedum de jure Civili, & Canonico, sed etiam de jure divino; varia ad rem adducuntur cum famosa Constitutione Urbani VIII. ejusque intentata summarie referuntur; *ibid.* num. 16. ad 69.

Quamvis autem Ecclesiæ, Ecclesiasticæque personæ, ac bona, & res ipsarum quolibet sint immunes, & exemptæ ab omnibus exactionibus, & oneribus etiam tempore necessitatis, tamen sex copulative concurrentibus conditionibus tempore necessitatis Ecclesiæ, & Ecclesiasticæ personæ ratione suorum bonorum reentur ad collectas, exactiones, & contributiones extraordinarias, & assignantur dictæ sex conditiones, *ibidem* num. 70. & 71.

Immunitas bonorum Ecclesiasticorum a contributionibus & Collectis Legibus etiam Civilibus fundatur, *ibid.* num. 72. & seqq.

Constat etiam bona Ecclesiastica olim gavisia fuisse immunitate illa, nullo adhibito discrimine, quod postea inolevisse observa, *ibid.* num. 76. & 77.

An bona, quæ priusquam Ecclesiæ obvenirent, obnoxia erant tributis & oneribus, eo ipso quod Ecclesiastica fiant, immunita evadant a tributis & gabellis, *ib.* n. 78.

An Conductores bonorum Ecclesiasticorum gaudeant Immunitatis privilegio, *ibid.* num. 79.

Item Emphyteutæ & Coloni partiaris & jure hereditario, vel Coloni perpetui bona Ec.

Ecclesiastica possidentes an eadem immunitate gaudeant, *ibid. num. 83. & 84.*

An Emptores fructuum bonorum Ecclesie gaudeant Immunitate, qua gaudet ipsa Ecclesia, *ibid. num. 85.*

Alterum Privilegium bonis Ecclesie competens est, ut sint exempta a seculari jurisdictione, & subiecta solum Ecclesiasticæ, *ibid. num. 86.*

BONA Ecclesiastica quoad pœnas violentium eorum immunitatem, & quoad absolutionem ab eisdem.

Ultra gravissimam Sacrilegii culpam triplex potissimum pœna incurritur a violentibus immunitatem bonorum Ecclesiasticorum, & assignatur; Vide verb. *Bona art. 3. num. 1. ad 4.*

Excommunicationis pœnam incurritur omnes & singuli sine expressa speciali licentia Romani Pontificis exigentes ab Ecclesiis, Ecclesiasticis personis, aut earum bonis Collectas, Decimas, Taleas, Præstantias &c. *ibid. num. 5.*

Item qui Pedagia, Quidagia, Taleas, & Vestigalia eisdem imponunt, vel ab eis exigunt etiam pro rebus propriis ipsorum Ecclesiasticorum, aut sic imposita etiam a sponte dantibus, & concedentibus recipiunt; necnon omnes in prædictis per se, vel per alios, directe, vel indirecte peccantes; *ibid. num. 6. ad 8.*

Quinimo etiam successores in Officio imponentium collectas, vel onera Ecclesiasticis Excommunicationem incurrit, nisi intra mensem satisfecerint, seu satisfactionem præstari a Communitate, & ab iis, in quorum utilitatem concessum est tributum, seu collecta, curaverint, & in horum defectu, si successores sint etiam heredes, tenentur ad damna; *ibid. num. 10. & 11.*

A præfata Excommunicatione incurrenda nulla consuevit etiam immemorabilis, nulla præscriptio, nullum privilegium, nullusque alius titulus excusat; *ibid. num. 12. ad 15.*

A præfata Excommunicatione, aliisque pœnis extra articulum mortis, nullus præter Romanum Pontificem absolvere potest, & in articulo mortis nullus absolvere potest, nisi Violatores prius cautionem præstent de satisfaciendo &c. *ibid. num. 16. ad 18.* ubi datur necessaria advertentia.

Quid si aliquis alius, quam Romanus

Pontifex extra mortis articulum, vel in articulo mortis, non servatis præfatis conditionibus, similem Violatore absolveret, & quid, ut absolutio etiam per Romanum Pontificem factam Violatoribus immunitatis suffragetur, necesse sit. Vide *ibid. num. 19. & 20.*

BONA Laicalia, & præcipue bona Conjugum, & Filiorum Familias quoad eorum esse, proprietatem, & Usumfructum.

Bona Conjugum alia sunt Dotalia, alia Paraphernalia, alia Antiparnalia, alia propria, alia communia; & in primis Dotalia sunt ea, quæ ab Uxore, vel ab alio nomine ipsius dantur Marito ad onera Matrimonii sustinenda; eorumque ususfructus est Mariti, proprietatem autem Uxoris, & ita ut pro eis hypotheca maneat Mariti bona; Vide verb. *Bona art. 4. num. 1. ad 5.*

Dantur tamen duo præcipui casus, in quibus proprietatem seu Dominium Dotis plene transit ad Maritum, sed cum obligatione tantumdem soluto Matrimonio restituendi, & assignantur; atque in his periculum spectat ad Maritum; *ibid. num. 6. & 7.*

Bona Paraphernalia, seu Extradotalia sunt omnia alia bona Uxoris extra Dotem, & hæc plene ad Uxorem pertinent; imo si Marito commissa sit administratio, Uxor tacitam habet hypothecam in ejusdem bonis, non tamen ita privilegiatam, ut pro Dote; *ibid. num. 8. ad 11.*

Plenissime de Bonis Paraphernalibus; Vide *ibid. num. 65. & seqq.*

Declaratur num. 10. Auctor; *ibid. num. 80.* Bona Antiparnalia, propria, & Communia quæ sunt; *ibid. num. 12. ad 15.*

Ex dictis inferitur 1. Maritum graviter peccare consumendo, ac dilapidando bona paraphernalia Uxoris, aut in Bacchum &c. expendar, etiam si eorum administrationem habear, & ad restitutionem teneri; ut idem quoque dicendum, si invita Uxore quid notabile dissipet de bonis communibus in excessivis comestationibus &c. *ibid. num. 16. ad 18.*

Inferitur 2. etiam Uxorem graviter peccare consumendo, & dilapidando, seu surripiendo summam notabilem ex bonis Mariti, eo rationabiliter invito, adeoque ad restitutionem teneri, & idem dicendum in bonis communibus, etiam si alienet dissipando acquisita sua industria; secus vero si absumat in

in bonum familie; *ibid. numer. 19. ad 22.*

Inferitur 3. Uxorem in supradictis casibus teneri statim restituere aliquo ex tribus, qui traduntur, modis; excusabitur autem, si etiam Maritus sit prodigus, vel dilapidator, aut omnimoda adit impotentia; *ibid. numer. 23. ad 27.*

Inferitur 4. posse Uxorem sine peccato & onere restitutionis de bonis communibus, seu propriis Mariti disponere in variis casibus, qui satis adducuntur, ac luculenter edicuntur; *ibid. numer. 28. ad 37.*

Bona receptitia Uxoris quænam sint, & Jus, quod in illis marito competit; Vide *ibid. numer. 63. & 81.*

An amplius dentur Uxoris bona receptitia; *ibid. numer. 82.*

De jure Communi nulla est inter Conjuges communio, quæ inducta est tamen a statutis plurium Gentium; *ibid. numer. 58. & 59.*

Bona Filiorum Familias alia sunt castrensia, alia quasi castrensia, alia adventitia, & alia profectitia. Castrensia quæ sunt, & hæc undequaque, ac plene spectant ad Filium; *ibid. numer. 38. 39. & 40.*

Pleniori calamo hæc enucleantur; *ibid. numer. 83. & seqq.*

Reprehenditur Michalor de Fratribus part. 1. cap. 2. n. 18. *ibid. numer. 93.*

Quid sit peculium irregulare adventitium; *ibid. numer. 122.*

Pecunia ludrica quorsum sit referenda; *ibid. numer. 136.*

Bona quasi Castrensia quæ sunt, & ista quoque pleno jure ad Filium pertinent; *ibid. numer. 41. & 42.*

Bona adventitia quæ sunt, eorumque dominium directum habet Filius, utile vero Pater; quandoque etiam utile habet Filius, & assignatur; ut etiam proditor, quid si Bona adventitia sint usu consumptibilia, ut pecunia, vinum &c. *ibid. numer. 43. ad 46.*

Bona profectitia quæ sunt, & hæc penitus spectant ad Patrem solum, nisi quædam fuissent principaliter ex affectu in Filium donata; Vide *ibid. numer. 47. ad 50.*

Quæ ab ipsis parentibus dantur Filio in patrimonium, ut suscipiat sacros Ordines, vel Filiz in Dotem, aut Filio ad Nuptias, ad studia &c. non sunt profectitia, nisi quoad hunc effectum, quod debeant postea in partitionem hereditatis cum aliis Fratribus asserri, Dominium tamen eorum, & fructus

percipiendi ad Filium, vel Filiam pertinent; *ibid. numer. 51.*

Ex dictis inferitur 1. posse Filium de bonis castrensibus, & quasi castrensibus libere ad suum arbitrium independentem a Patre disponere, non secus, ac si esset Paterfamilias; *ibid. numer. 52.*

Inferitur 2. Filium peccare graviter, & teneri ad restitutionem, si rationabiliter invito Patre notabilem quantitatem furripat de bonis utrumque paternis; *ibid. numer. 53.*

Inferitur 3. Patrem graviter peccare peccato injustitiæ, si Filio rationabiliter invito, auferat bona castrensia, vel quasi castrensia in notabili quantitate; *ibid. numer. 54.*

Inferitur 4. & 5. Patrem graviter peccare, si bona adventitia Filii, quoad proprietatem, auferat, vel enormiter per malam administrationem, aut alio modo ledat, secus autem de profectitiis; *ibid. numer. 55. ad 57.*

BREVE, BULLA

Quid sint? Unde dicantur? In quibus differant; & convenient?

Nomine Brevis Apostolici veniunt illæ Litteræ Pontificiæ, quæ in membranis subtilibus, & candidis, caractere latino nitido eleganti, ac intelligibili sunt descriptæ, & non sigillo plumbeo, sed cera rubea, chotulidis lineis inclusa, annulo Piscatoris signatæ, ac manu Secretarii subscriptæ; & referatur annulus Piscatoris, Secretarius, & nomenclatura Brevium; Vide verb. *Breve, Bulla*; *numer. 1. ad 5.*

Nomine Bullæ veniunt illæ Litteræ Pontificiæ, quæ expediuntur sub plumbo, sive sigillo plumbeo pendente ex Chotulidis conscriptæ in membrana magis nigra, & rudi, atque antiquo caractere gallico, ejusque ulus unde ductus assignatur, & bullare idem, ac sigillare compiodatur; *ibid. numer. 6. 7. & 8.*

Indicantur Loca, in quibus Regulæ inveniuntur, quibus veræ a falsis Bullis distinguantur; *ibid. numer. 23.*

Brevia, & Bullæ inter se multipliciter differunt, & præcipue referuntur differentie; *ibid. numer. 9. ad 16.*

Non obstantibus autem variis Brevia inter & Bullas discriminibus, in hoc unam conspirant, quod æqualis sint roboris, criminis falsi ejusque poenis teneatur tam falsificans

cans Brevia, quam Bullas, vimque legis habent; *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Gratiarum genera assignantur, quæ sub nullitatis poena expediti omnino debent per Secretarium Brevium, & quæ promiscue per illum, & Datarium expediuntur; *ibid. num. 21. & 22.*

BULLA CRUCIATÆ.

Cruciatæ origo, & quare Bulla *Cruciata* vocetur; Vide verb. *Bulla Cruciatæ num. 9. & seq.*

Bulla Cruciatæ expenditur, ac ubi quis ad eam valide obtinendam consilere habeat, edicuntur; *ibid. num. 1. ad 4.*

Pro Bulla Cruciatæ obtinenda quid requiratur; ac ad idem proprium, & proprietates elemosynæ extrahitur; *ibid. num. 5. ad 7.*

Regulares, nihil habentes proprium quomodo possint Bullam obtinere, ut etiam quid fandam de Pauperibus; *ibid. num. 8. ad 10.*

Bulla durat per annum integrum a die promulgationis Bullæ in quovis respectivo loco, etiam si intra ipsum moriatur Pontifex, vel Commissarius Bullæ; *ibid. num. 11. & 12.*

Bulla communis, ut proficit, debet necessario, & recipi, & acceptari, & simul retineri impressa, aut scripta, ac sigillo, & nomine Commissarii, seu ejus Delegati firmata, & conscripta etiam cum inscriptione nominis illam accipientis; *ibid. a num. 13.*

Ut Bulla proficiat, non est necesse, ut eam quis secum ferat, vel manu tangat, quando vult aliquo ejus privilegio uti, sed satis est eam domi retinere, quamvis in alia Civitate, imo etiam apud absentem: Non potest tamen relinqui apud distributorum, seu Thesaurarium; *ibid. num. 14.*

Si Bulla amittatur inculpabiliter, potest adhuc amittens ejus privilegiis uti; Secus si consulto amittatur, projiciatur, aut lacere- tur; *ibid. num. 15.*

Potest Bulla sumi pro Petro a Paulo existente in eadem Civitate Regni, seu Provincia Bullæ, si Paulus illam ferat ad Petrum, vel Petrum de acceptione moneat, & ipse Petrus acceptet, & si Paulus pro Petro elemosynam dedit, & Petri nomen in illa inscripserit, & pro Petro servet. Secus autem, si uterque extra Provinciam Bullæ; *ibid. n. 16. 17. & 18.*

Bulla non proficit Petro antequam sit admoni-

tus de acceptione Bullæ pro se facta a Paulo, sive in eadem, sive in diversa Civitate ejusdem Regni. Bullæ Petrus, & Paulus existant, etiam si Petrus acceptionem Bullæ Paulo commiserit, & ipse Petrus sciat Paulum esse diligentissimum in exequendis ejus negotiis, seu quolibet anno solitum esse eodem die pro se Bullam accipere; *ibid. num. 19.*

Bulla communis potest eodem anno bis simul, data utraque vice elemosyna taxata, ac secunda quid operetur, assignatur. Et tertio poterit iterum, seu bis accipi eodem anno Bulla pro defunctis; *ibid. num. 20.*

Per communem Bullam Cruciatæ varia conceduntur privilegia; & Primo conceditur amplissimum privilegium varia complectens circa tempus Interdicti assignantur, simulque elucidantur; *ibid. num. 21. ad 28.*

Secundo, conceditur privilegium vescendi ovis, lacticiis, & caribus diebus jejuni-orum durante Bulla; ad carnes nisi necessitas patienti sit certa, requiritur consilium utriusque Medici (cujus nomine quid veniat explicari); ad ova, & lacticia sufficit Bulla; *ibid. num. 29. ad 31.*

Ratione Bullæ Cruciatæ possunt omnes non excepti etiam sine consilio utriusque Medici vesci ovis, & lacticiis cunctis diebus jejuni-orum etiam Quadragesimalium, & assignantur excepti per Bullam communem quoad jejunia Quadragesimalia; *ibid. num. 32.*

Ex prædictis exceptis per Bullam communem varii per aliam Bullam vocari solitam Bullam lacticiinorum possunt vesci ovis, & lacticiis etiam in Quadragesima, excepta hebdomada sancta, quæ incipit a Dominica Palmarum inclusive, & assignatur taxa; *ib. num. 33. & 34.*

Regulares utriusque sexus, non possunt uti Bulla lacticiinorum quoad jejunia quadragesimalia, exceptis Episcopis non assumptis ex Ordine Minimus; *ibid. num. 35.*

Cardinales Regulares aut possunt uti dicta Bulla lacticiinorum; *ibid. num. 36.*

Cardinales Seculares non Presbyteri per solam Bullam communem Cruciatæ vesci possunt ovis, & lacticiis per totam Quadragesimam, etiam in majori hebdomada uti ceteri Seculares; *ibid. num. 37.*

Sic etiam Novitii, & Novitizæ cujuscumque Religionis, Religiosi Ordinum Militari-um etiam S. Jo. Hierosolymitani, & annus sexagenarius sufficit inceptus; *ibid. num. 38. ad 40.*

Tertio, conceditur privilegium quoad va-
rias

rias Indulgentias, & participationem bonorum operum; *ibid.* num. 41. & 42.

Quarto, conceditur privilegium lucrandi Indulgentias Stationum Urbis, & remissionis earum declaratio; *ibid.* num. 43. & 44.

Regulares utriusque sexus licet sine Bulla nequeant lucrari Indulgentias ipsius Bullæ, possunt tamen lucrari omnes alias sibi aliunde concessas, nec eadem necessaria est ad Indulgentias Jubilæi; *ibid.* num. 45. & 46.

Quinto, conceditur maximum privilegium circa abolitionem a reservatis, & acquisitionem Indulgentiæ plenariæ semel in vita, & semel in articulo mortis cum electione Confessarii, cujus qualitas, ac facultas exponitur, atque solum foro interno suffragatur; *ibid.* num. 47. ad 50.

Regulares, & Moniales non possunt vi Bullæ Cruciatæ eligere sibi Confessarium quoad casus reservatos, nec moniales aligera alios Confessarios, quam approbatos ab Ordinario ad audiendas earum Confessiones; *ibid.* num. 51. & 52.

Sexto, conceditur privilegium quoad commutationem votorum, quibuscumque exceptis, etiam extra confessionem, sed cum inquisitione elemosynæ a Confessario, & quæ; *ibid.* num. 53. ad 57.

Septimo, conceditur Commissario Generali Cruciatæ facultas suspendendi indulgentias (exceptis illis concessis Regularibus Mendicantibus, peculiaribusque omnium Regularium facultatibus, & Jubilæo) & postea illas revalidat pro sumentibus Bullam, necnon pro solemniori promulgatione Bullæ suspendi Interdictum locale a quocumque Iudice positum per octo dies antea, & octo post promulgationem, & sic probabiliter per dies 17. *ibid.* a num. 58. ad 64.

Octavo, conceditur Commissario Generali facultas faciendi compositionem super bonis male habitis, illicite retentis, aut usurpatis, quando eorum Dominus omnino ignoratur, & late expenditur, qualiter, & in quibus casibus compositio fieri possit, vel non; *ibid.* num. 65. ad 75.

Assignatur taxa pro una Bulla compositionis solvenda a qualibet persona, sive privata, sive insigni, ac advertitur obtinentem debere existare in Regno, ubi Bulla promulgatur, vel ad illud personaliter declinare; *ibid.* num. 76. & 77.

In Bulla compositionis debet inscribi nomen accipientis, & Commissarii cum appo-

sitione sigilli ejusdem; Non est tamen necesse ut conservetur sicut Bulla communis, atque prodesse potest etiam defuncto, qui pro exornanda conscientia innoxius hæredi, aut alteri, ut necessarias ad id Bullas pæne acciperet; *ibid.* num. 78. & 79.

Nono, conceditur etiam Bulla pro defunctis, qua elargitur Pontifex Indulgentiam plenariam per modum suffragii applicandam ab ipso Bullam sumante cuicumque Animæ sibi benevisæ, & usus invaluit, ut in illa inscribatur nomen Defuncti, & Accipientis, *ibid.* num. 80. ad 82.

Taxa hujus Bullæ est, quod erogentur duo Reales a quibuscumque personis sive insignibus, sive privatis, & una non potest applicari pro pluribus, possunt tamen pro eadem anima sumi singulis annis duæ Bullæ; *ibid.* num. 83. ad 86.

Qui Bullam pro defuncto accipit, & illi applicat, non est necesse, quod sit in gratia, nec quod Defunctus obierit in loco Bullæ; *ibid.* num. 87. & 88.

Notatur quando liberetur Anima per Indulgentiam hujus Bullæ, & quod semel facta applicatione pro tali anima non potest amplius variari; *ibid.* num. 89. & 90.

Peculiariter de Bulla Cruciatæ pro Hispania loquitur; *ibid.* num. 96. & seq.

Exemplar datur per extensum Bullæ Cruciatæ; *ibid.* sub num. 102.

BULLATIONIS, seu stigmatis pœna quæ sit? Vide verb. *Pœna* art. 1. num. 3.

C

CADAVER.

Cadavera nequeunt sepeliri, aut raponi sub Altaribus, neque sub gradibus eorum, aut Bradellis; Et si ibi reperiantur, non debet in illis celebrari, donec alio transferantur; Vide verb. *Cadaver* num. 1. & 2.

Cadavrum capse, deposita, seu conditoria in Ecclesiis super terram existentia dabant omnino amoveri, & Cadavera disfunctionum in tumbis profundis infra terram collocari: non prohibentur tamen monumenta marmorea muris, seu columnis adhærentia præsertim amotis cadaveribus a locis altis; *ibid.* num. 3. & 4. Cadavera pauperum fidelium gratis omnino tumulari, & sepulture tradi debent, nec ad emen-

emendicandam elemosynam publice possunt exponi, nec prohiberi, ne Cadaver sepeliatur occasione juris sepulturæ; *ibid. num. 5. 6. 7. & num. 56.*

Cadavera decedentium in Parochia, ad cuius Ecclesiam Capitulum Cathedralis Ecclesiæ translatus est, non possunt levare per ipsum Capitulum, seu Canonicos, nisi requisito Parocho dictæ Ecclesiæ; *ibid. num. 8.*

Cadavera defunctorum levare de domo propria nullo modo licet Regularibus, & Presbyteris Secularibus, nisi de licentia, & consensu proprii Parochi: vocaro tamen, & renuente per se, vel per alium intervenire, tunc possunt Regulares absque eo deferre Cadavera in eorum Ecclesiis sepeliendi; *ibid. num. 9. & 10.*

Cadaver illius, qui elegit sepulturam apud Regulares, est restituendum eis simul cum obligationibus, si fuerit sepultum in Cathedrali; *ibid. num. 11.*

De variis competentis Parochorum circa Cadavera sepeliendi in Ecclesiis Regularium, & viceversa de variis Regularium iuribus supra Parochum in Cadavera sepeliendi in propriis Ecclesiis juxta Resolutiones Sacrarum Urbis Congregationum; *ibid. num. 34. ad 43.*

Cadavera defunctorum deferri possunt ad Ecclesiam pro beneplacito suorum, non tamen sepeliri, nisi post competens temporis spatium, nec deferri ad sepulturam curru clausa; *ibid. num. 12. & 13.*

Cadavera alicubi sepulta ad tempus transferri possunt ad proprium sepulcrum absque alia licentia; Secus si tradita fuerint perpetuæ sepulturæ, & pro transportatione de uno ad alium locum non solvitur gabella; *ibid. num. 14. & 15.*

Cadavera exhumari non debent pro capiendi Informatione absque licentia, & assignatur, qualiter ad id Episcopus possit, vel non; *ibid. num. 16. ad 18.*

Exhumari nequeunt Cadavera sine licentia Sacre Congregationis pro recognitione faciendi a Curia Seculari; *ibid. num. 54.*

Si Cadaver occisi a seculari fuerit personæ Ecclesiasticæ, qualiter sentiat Sacra Congregatio Immunitatis, quoad recognitionem traditur; *ibid. num. 19.*

Solent dari facultas Episcopo concedendi licentiam absque violatione immunitatis Ecclesiæ transportandi Cadavera, & vulneratos a loco immuni pro recognitione corporis delicti pro octo casibus, præmissa ab Ordinario solita protestatione, *ibid. num. 20.*

Solus Episcopus, seu ejus Vicarius Generalis concedit licentiam exhumandi Cadavera Laicorum pro recognitione faciendi extra Ecclesiam, & locum immunitatis, etiam si ipsa Cadavera fuerint sepulta in Ecclesiis Regularium, aut essent Regularium, *ibid. num. 21. & 22.*

Cadaver, quod alicubi positum non est per modum depositi, sed traditum perpetuæ Sepulturæ, exhumari non licet, *ibid. num. 53.*

Varie proponuntur Regulæ ad dirimendas controversias super exhumatione Cadaverum juxta casus circumstantias, *ibid. num. 71. & seqq.*

Cadavera defunctorum cum ululatus ad Ecclesiam associare non est permittendum, *ibid. num. 23. & 24.*

Qualiter procedendum, & quæ praxis circa Cadaver excommunicati, *ibid. num. 25. ad 28.*

Injungitur Vicario, ut prævia absolutione tradat Ecclesiæ sepulturæ Cadaver occisus Clerici, qui duobus diebus ante ejus obitum petiit confiteri, & absolvi a simplici Confessario existimans se esse in periculo vitæ, *ibid. num. 29.*

Quando Parochi parati sunt sepelire cadavera occisorum, non competit jus ea sepeliendi Confraternitatibus aggregatis Archiconfraternitati Mortis de Urbe; Vide Confraternitas *art. 1. num. 44.*

Cadavera induta Habitu Regularium possunt deferri ad sepulturam sine alio pallio, vel tegumento superimposito, non obstante quacumque ordinatione, vel prohibitione Ordinariorum locorum, etiam sub Censuris facta; Vide verb. *Habitus num. 46.*

Cadavera in quacumque hora diei deferri possunt ad Ecclesiam, de nocte vero non nisi de licentia Ordinarii, *ibid. num. 30.*

Quoad tempus humationis Cadaverum servanda est Synodus, *ibid. num. 31.*

Parochi jurisdictionis super Cadaver durat quousque transeat in aliorum jurisdictionem; Et quando dicatur transire Cadaver in aliorum jurisdictionem, *ibid. num. 32.*

Cadavera recto tramite ad Ecclesiam deferri debent, *ibid. num. 33.*

An ad Parochum spectet facere Officium funebre super Cadaveribus sepeliendis in Ecclesiis, & Oratoriis publicis Confraternitatum, *ibid. num. 46.*

Quid spectet ad Confraternitatem Salutis in humatione Cadaverum; Vide *ibid. num. 47.*

Con-

Consuetudo benedicendi Cadavera ad Ecclesiz portam, & in Funeribus servanda est, *ibid. num. 48.*

Domus antequam Cadaver efficeretur, possunt heredes super eo officia recitare facere cuiusque liberit, & isdem licet pro libito asportare Cadaver e propria domo ad quamcumque aliam Ecclesiam per modum depositi, usque ad horam illud tumulandi in Paroecia, vel Ecclesia Regularium, *ibid. num. 49. & 50.*

Cadavera non sunt sepelienda privatim sine lumine, Cruce, & Parocho, *ibid. num. 51.*

Restituendum est Cadaver Ecclesiz, in qua defunctus sepulturam elegerat, una cum emolumentis quarta deducta, *ibid. num. 52.*

Defunctorum Cadavera non possunt vulgo arcessari, seu sequestrari ob debita civilia etiam erga mensam, *ibid. num. 55.*

CADUCITAS quando incurrat, vel non, ob non solum Canonem? Vide verb. *Emphyteusis art. 3. a num. 6. ad 12.*

CÆCUS.

Cæcus an, & quando excusetur a recitatione Divini Officii? Vide verb. *Officium Divinum art. 1. a num. 1. ad 8.*

CÆLIBATUS.

Calibatus initio præscriptus fuit, tam in Orientali, quam in Occidentali Ecclesia. Vide verb. *Calibatus num. 1. 2.*

Græcis ministris suadet a Bened. XIV. *ibid. num. 3.*

CÆREMONIÆ.

Cæremoniæ unde dicuntur? Vide verb. *Magister Cæremoniarum num. 10.*

Cæremoniæ Baptismi, & Confirmationis concernentia; Vide verb. *Baptismus art. 6. a num. 11. ad 17. & verb. Confirmatio art. 3. num. 21. usque in finem.*

CAIN ubi genitus, & quo mundi anno? Vide verb. *Mundus num. 48.*

CALIX.

Calices primis Ecclesiz temporibus poterant esse etiam lignei, & vitrei, nunc tam ipsi Calices, quam Patenæ debent esse de auro,

vel argento, vel saltem stanno ob magnam paupertatem; Vide verb. *Calix n. 1. & 2.*

Calices, & patenæ debent consecrari, ac Chrismate perungi, quod de iure ordinario spectat ad Episcopos, ex privilegio tamen id possunt etiam Abbates, alique Prælati usum Pontificalium habentes, dummodo id faciant pro solo usu suarum Ecclesiarum, aliter contra eos possunt procedere Episcopi, & quomodo, *ibid. num. 3. ad 6.*

Privilegium consecrandi Calices, & Patenas potest a Summo Pontifice concedi etiam simplicibus Sacerdotibus, idque praxi jam prælitum sat comprobatur, *ibid. n. 7. ad 9.*

De Vicariorum Generalium ab Episcopo Vicario Apostolico in Indiis constitutorum potestate circa benedictiones Calicum, Patenarum, & Altarium portatilium, *ibid. n. 32.* Calix, & Patena duobus potissimum modis consecrationem amittunt, scilicet per fractionem, & per novam inaurationem, ac uterque modus exponitur, *ibid. num. 10. ad 18.*

Probabile est Calicem non consecratum remanere consecratum, si in eo bona fide celebraretur; probabilius tamen est ulterius requiri consecrationem cæremonialem, *ibid. num. 19. & 20.*

Calix, Patena, & alia ornamenta, quæ immediate attingunt Corpus, & Sanguinem Christi, non possunt tangi a Laicis, & multo minus a Feminis, *ibid. num. 21. 22. & 23.*

Facultas tangendi vasa sacra vacua videtur etiam concessa Acolythis in ipso Ministerio, & ex privilegio etiam Laicis, & Clericis nondum in Sacris constitutis Regularium, *ibid. num. 24. & 25. & num. 31.*

Non habentes præfatam facultatem, si absque rationabili causa, & sine morali necessitate tangant vasa sacra, peccant saltem venialiter, *ibid. num. 26.*

Calices aliaque vasa sacra urgente necessitate possunt vendi, & solum Ecclesiasticis personis possunt integra sine fractione vendi, nec potest plus exigi ratione consecrationis, *ibid. num. 27. & 28.*

Calix in Sacerdotum defunctorum manibus non debet poni; vide verb. *Sacerdos nu. 69.*

Quis teneatur præstare Calices, & alia ornamenta Ecclesiz Parochiali, deficientibus, vel non sufficientibus redditibus Fabricæ, *ibid. num. 33.*

CALVARIUM.

Calvarium unde nomen traxerit. Vide verb.

Calvarius.

CALUMNIATORUM poena quæ sit? Vide verb. *Pana art. 2. num. 66. ad 69.*

C A M B I U M

Quid, & quotuplex sit? & au sit licitum?

Cambium unde veniat? Quid significet & sit, ac quomodo differat a cæteris contractibus; Vide verb. *Cambium num. 1. ad 5.*

Quis dicatur Campfor, & quis Campfarius? *ibid. num. 6.*

Cambium est duplex, reale, & sicum: atque reale subdividitur in reale minutum, seu manuale, & reale locale, seu per litteras, & explicatur, *ibid. num. 7. ad 15.*

Cambium sicum quale sit, & quare sit dictum? esse illicitum; *ibid. num. 16. ad 18.*

Cambiorum usus, seu negotiatio ex duplici fine lucrandi ob publicum Reipublicæ bonum, & ob privatam Campforum utilitatem industria est; eisque licita servatis conditionibus, quæ assignantur; *ibid. num. 19. ad 22.*

Cambiorum negotiatio potest etiam licite exerceri a qualibet persona privata, & aliquid lucrum, seu utilitatem recipere ex cambiis, quæ ex proprio arbitrio, & libertate exercet; *ibid. num. 23.*

Imo etiam si personæ privatæ per Decretum Principis, seu Reipublicæ prohibeantur negotiationem Cambiorum exercere, contractus suorum cambiorum subsistunt, & servata iustitia pretii nulla refutendi obligatio sequitur, nec peccat mortaliter, nisi sua cambia cedant in grave detrimentum Reipublicæ; *ibid. num. 24. & 25.*

Quando Cambium simul, & semel æque prodest tam Campfario, quam Campfori, is, qui prævenit ab altero, potest ab illo lucrum cambii recipere; *ibid. num. 26.*

Famulus, qui pecunias aureas accipit a Domino, ut ipsas deferat pro solutione ad Creditorem ejusdem Domini, illasque commutat cum argenteis, acquisito in illa commutatione, seu cambio aliquo lucro, si satisfecit in integram Creditori intra debitum tempus, use graviter peccat, nec ad ullam restitutionem obligatur, suppositis tribus, quæ assignantur, secus autem si aliter expresse dominus intendat; *ibid. nu. 29. ad 31.*

Cambium cum recambio, seu cum recursu, ab unis vocatum Velutinium, & ab aliis Placentinum, licet a variis velut licitum speculatione defendatur, tamen pro praxi est absolute rejiciendum velut purum mutuum, & palliata usura, adeoque Cambium sicum duplicatum; *ibid. num. 32.*

Cambium Francofurtense, seu Cambium ad Nundinas fieri potest licite ratione majoris lucri cessantis, quo diutius Nundinæ distant, & pecuniarum solutio differat præsertim apud Mercatores, vel ob alium titulum, qui adducitur; *ibid. num. 33. & 34.*

Quid sit Cambium obliquum, & quid de hoc contractu sentiendum; *ibid. num. 35. & 36.*

Cambium obliquum creari potest ex præexisten-
tibus creditis, modo ab sit suffocatio debitoris; & quomodo ex creditis anterioribus creari valeat; *ibid. num. 37. & seqq. & num. 40. & seqq.*

Num cambium obliquum ex fructibus alterius cambii conservatis creari possit, & quomodo; *ibid. num. 40. ad 43.*

An sustineatur cambium obliquum ex credito creatum, si præservata sit anterioritas, & prioritas ipsius crediti; *ibid. num. 51. & seqq.*

In Cambio obliquo a quonam ex contrahentibus debeantur fructus; *ibid. num. 54.*

An cessent fructus cambii obliqui per decoctionem debitoris, qui onus cambiandi assumpsit, & quid si alter cum debitore in solidum se obligaverit; *ibid. nu. 57. & 58.*

An cessent fructus Cambii obliqui elapso tempore præfixito; *ibid. num. 59.*

An & quando prorogatum censi debeat Cambium obliquum ad biennium contractum, & deinde ad beneplacitum; *ibidem num. 60.*

Num fructus Cambii obliqui conveniri a principio possint in certa quantitate; *ibid. num. 61.*

Num in Cambio obliquo dari possit fidejussor, vel recipi pigus; *ibid. num. 62.*

C A M P A N A.

De Campanarum origine contrariæ sunt Scriptorum opiiones; vide verb. *Campana num. 33.*

Campanarum usus expresse indicatur a Glossa in duobus versiculis, qui referuntur, & inde magis magisque Campanarum usus referatur; *ibid. num. 1. ad 4.*

Cam.

Campanæ antequam in Campaulli collocentur, debent esse benedictæ, & consecratæ ab Episcopo, vel ab alio habente facultatem, & hoc de necessitate præcepti, atque Episcopus appensas non benedictas deponere, vel ne possentur prohibere potest; *ibid. num. 5. ad 7. & inter Decreta*, initio hujus Volum. num. 1402.

Benedictio Campanarum ab Episcopo delegari non potest sibi inferioribus, nisi ex speciali Indulto Papæ, & qui habet Indultum, non potest aliis benedictionem delegare, nisi hoc illi concedatur expresse, *ibid. num. 8. & 9.*

Privilegio benedicendi Campanas gaudent Abbates, aliique Prælati usum Pontificalium habentes; dummodo id faciant pro solo usu suarum Ecclesiarum, *ibid. num. 10. verb. Abbas num. 31. verb. Benedictio art. 1. a numer. 19. ad 21. & inter Decreta us sup. num. 374.*

Campanæ benedictæ pulsari haud possunt, nisi ad usus, quos refert Glossa *Extravag. Quia cunctos, de Offic. Custod. ibid. nu. 28.* De consensu Episcopi pulsari possunt campanæ benedictæ ad usus profanos, *ibid. num. 27. & 28.*

Episcopus prohibere non potest Regularibus, ne Campanas pro funeribus pulsant sine licentia sui ipsius, *ibid. num. 29.*

Servanda est consuetudo pulsandi Campanam aliquot ictibus tam de sero, quam de mane, quando dicendum est Officium Defunctorum, *ibid. num. 30.*

Servanda est consuetudo quoad mercedem Campanæ, quæ pulsatur occasione fuerum, *ibid. nu. 31.*

Abusus est, quod Campana pro solis nobilibus pulsari reservetur, *ibid. num. 32.*

Campanæ in Sabbato Sancto non possunt in aliqua Ecclesia pulsari ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice; & Regulares, ratione huiusmodi pulsationis in Sabbato Sancto, possunt conveniri coram loci Ordinatio; nisi consuetudo in contrarium esset legitima, vel Ecclesiæ multum dislarent, *ibid. nu. 21. ad 15. & inter Decreta us sup. num. 774.*

Sicubi nec Cathedralis Ecclesia, neque Matris habeatur, magis digna Campanas prior pulsare debet Sabbato Sancto Majoris Hebdomadæ, *ibid. num. 35.*

Quid si altera ex duabus Ecclesiis in pari gradu possit, quæ inter se alternativam habebant pulsandi Campanas in majoris heb-

domadæ Sabbato, in Collegiatam fuerit creata; Vide *ibid. num. 36.*

Regulares prohiberi non possunt, ne in aliis diebus præter Sabbatum Sanctum, pulsant Campanas in suis Ecclesiis, & Missas celebrent ante celebrationem Missæ, & pulsationem Campanæ in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice, & priusquam Parochi celebrent, *ibid. num. 15. ad 21.*

Non una est Scriptorum opinio de disciplina interdictæ pulsationis Campanarum in Majori Hebdomada, *ibid. num. 33.*

Campanæ non sunt pulsandæ tempore Interdicti, quod tamen permittitur in Festis quibusdam, quæ referuntur, *ibid. n. 22. ad 24.*

Regulares, quibus est a Sede Apostolica concessum, ut quædam proprii Ordinis Festa solemini ritu tempore Interdicti generalis quacumque auctoritate positi celebrent, possunt illis Festivitatibus sacra peragere, & divina persolvere, ac si Interdictum minime appositum esset, *ibid. num. 25.*

Campanarum pulsas an, & quomodo prosit defunctis? Vide verb. *Suffragia num. 23.*

CANCELLARIA, CANCELLARIUS.

Cancellariæ Apostolicæ Collegium quoad varia linear; Vide verb. *Cancellaria, Cancellarius num. 1. ad 3.*

Cancellariæ Apostolicæ regulæ observandæ pro expeditionibus Litterarum reformatæ, & præscriptæ a variis Summis Pontificibus, describuntur, ac earum numerus indicatur, *ibid. num. 4. ad 6.*

Cancellaria Apostolica, an & quomodo possit supplere in Litteris Apostolicis id, quod est omissum in supplicatione, *ibid. nu. 33.*

In quibusnam Cancellaria Apostolica possit Litteras Apostolicas corrigere; Vid. *ibidem num. 34.*

Cancellariæ Episcopalis exercitium non debet vendi, neque locari, sed exerceri per proprios Episcopi Ministros statuta provisione absque ulla participatione emolumentorum, *ibid. nu. 7. & 8.*

Emolumenta Cancellariæ debent sufficere pro solo Notario, & Sacra Cong. aliquando concessit Ordinario uti emolumentis Cancellariæ pro solvenda pensione, vel pro suis necessitatibus; *ibid. num. 9. ad 11.*

In Cancellariis Episcopalibus servanda est Taxa Innocentiana, cujus præcipua quædam innuuntur, *ibid. num. 12. & 13.*

Cancellarius Episcopi nihil accipere potest, nec ratio.

ratione scripturæ, neque sigilli, neque laboris, aut alio titulo quoad quædam, quæ assignantur, *ibid. num. 14.*

Quoad alia vero, quæ sequuntur, poterit aliquid percipere, si nullum sibi salarium, vel stipendium constitutum fuerit, tuncque nonnisi, ut adnotatur, *ibid. num. 15.*

Cancellarius Episcopi pro mercede copiarum Processuum, sive Actorum servare debet Taxam pluries a Sacri. Congreg. Episc. approbatam, *ibid. num. 16. & 17.*

Cancellarius in exigendis emolumentis debet servare Taxam Innocentianam in illis, in quibus ipsa Taxa disponit; In reliquis vero, vel Metropolitanam, vel propriam Diocesis; Dummodo non sit rigidior, & contra Decreta Sacre Congreg. *ibid. nu. 18. & 19.*

Scripturæ, & Istrumenta, quæ conficiuntur, & rogantur a Cancellario Episcopi tanquam Cancellario servari, debent in Episcopi Cancellaria, non autem transferri debent ad Archivum Communitatis; imo ad id cogi possunt etiam quoad acta ad Monasteriorum Monialium spectantia, *ibid. nu. 20. & 21.*

Cancellarius Episcopi, etiam si Laicus, gaudet privilegio, & exemptione ab oneribus personarum præsertim fordidis, quamvis extra Diocesim delinquant, & dummodo tempore incarcerationis actualiter interfuit, *ib. n. 22. ad 25.*

Cancellarius Curie, & Mensæ Episcopalis, qui non vivit expensis Episcopi, seu non est ejus commensalis, gaudet quidem privilegio Fori, & exemptione a personalibus, sed non ab oneribus realibus, & mixtis, nisi concurrat legitima consuetudo ad ejus favorem, *ibid. num. 26.*

Cancellarius Foraneus Archiepiscopi gaudet privilegio Fori; & idem decretum fuit Cancellario Abbatis, *ibid. num. 27. & 28.*

Cancellarius Foraneus Curie Episcopalis admittendus est ad Magistratum secularem, ne libertas Ecclesiastica præjudicetur, ita tamen, ut quoad pertinentiam ad Officium Magistratus non gaudeat privilegio Fori, *ibid. num. 29.*

Cancellarius Vicarii Foranei gaudet tantum privilegio Fori; & Cancell. S. Officii censuratus ob recognitionem Cadaveris factam in loco immuni, ea cassata absolvitur, *ib. num. 30. & 31.*

Cancellarius, & alii Officiales Curie Laicales facientes recognitionem corporis Cadaveris precipitati in puteis Cortilis contigui habitationi Vicarii Generalis, non incidunt in excommunicationem, attento, quod Vica-

rius dixerit talem recognitionem non spectare ad ipsum, sed ad Curiam Laicalem, *ibid. num. 32.*

An, & quomodo Cancellarius Episcopi possit una cum ipso interesse, & assistere Scriniis, ac electionibus Abbatiarum in Monasteriis Regularibus subiectis? Vide novissima Decreta Sacri. Congr. Concil. allata sub verb. *Electio art. 4. num. 100.*

C A N D E L A.

Candelarum benedictio in die Purificationis B. M. V. & earum dispensatio inter Parochiales functiones connumerantur, ac proinde ad proprios Parochos spectant; tamen hæc possunt regulariter fieri in omnibus etiam Ecclesiis Collegiatis tam Regularibus, quam Sæcularibus; Vide verb. *Candela numer. 1. & 2. & verb. Benedictiones varis art. 5. num. 1.*

Candelas benedictas in die Purificationis B. M. V. ad ædes Sæcularium Parochi transmittere non debent, sed juxta laudabilem, & observatam ab Ecclesia universalis consuetudinem in Ecclesia populus eas recipere tenetur, Vid. verb. *Candela num. 3.*

Benedictio, & distributio Candelarum, Cinerum, & Palmaram, absente, vel impedito Episcopo, pertinet non ad Hebdomadariam, sed ad primam Dignitatem, *ibid. num. 4. & inter Decreta S. R. C. num. 96. 101. 102.*

Episcopus non debet prætermittere dare Candelas in die Purificationis B. M. V. & non debeat recipi de manu Syndicorum, vel aliorum Laicorum, sed Episcopi, & annotatur qualiter procedendum circa expensas, & quantitatem ceræ, *ibid. num. 5. ad 8.*

Candela benedicta debet Episcopo ministrari a prima Dignitate, & eam ab Episcopo accipere debet ante omnes, etiam aut Vicarium ille, qui Candelam Episcopo ministravit, *ibid. num. 9. & 10. & inter dict. Decreta num. 96.*

Episcopo distribuyente Candelas, Cineres, & Palmas, præferendus est ille, a quo Episcopus prædicta recepit, postea Dignitates, & Canonici sacris vestibus induti, & ante alios Vicarii Generalis; & ita similiter alio distribuyente, *ibid. num. 11. & 12. ac inter Decreta num. 16. 96. 185.*

Candelæ, & Palmæ dantur Vicario Generali ante Canonicos, & Dignitates, exceptis iis, qui cum parentis assistunt Episcopo in Sede Pontificali esistenti, ut etiam tunc sunt

prius thurificandi, *ibid.* num. 13. ad 15. & inter *Decreta* loc. cit.

Nec Candelæ quatuor accendi, nec duo Capellani assistere debent ad Missam Vicarii Generalis, *ibid.* num. 16. & inter *Decreta* num. 1444.

Candelæ qui distribuit, detecto capite distribuere debet, *ibi.* n. 17. & inter *Decreta* n. 194.

Candelæ in Missa sunt accendendæ, nec ante finem Missæ extinguendæ, nec nimis parvæ addibendæ, *ibid.* num. 18.

Parochis ad funus intervenientibus, five associandis, five non, ab aliis Canonicis ejusdem Parochiæ, distribui non debet candelæ major illa, quæ datur Superiori Regularium associato ab aliis Fratribus; & differentia quantitatis Candelarum pendet ab arbitrio heredum, *ibid.* num. 19.

Candelæ itidem non debetur Sacerdotibus aliis, & Canonicis major illa, quæ datur Regularibus; Vide verb. *Parochus* art. 3. n. 7.

Candelæ eadem accensæ in associatione Cadaveris, deservire possunt, stante consuetudine, etiam circa Feretrum in ejus translatione; verb. *Candela* num. 20.

Candelarum, Cereorum, & Intortiorum ardentium usus an, & quomodo profit defunctis; Vide verb. *Suffragia* num. 20.

Residua Candelarum, quæ aliqua Confraternitas vel locus Pius impendit de suo in sepeliendis pauperibus gratis, nec a Parocho, nec a quocumque alio præstendi possunt, nisi sub sit fraus aliqua, verb. *Candela* nu. 21.

De Candelis in Associatione Cadaverum, de Candelis quæ mittuntur ad Ecclesiam Parochialem in die Commemorationis Defunctorum, plura; Vide *ibid.* nu. 22. & 25.

Servanda est consuetudo circa Candelas, quas præstendit Abbas, dum impeditur mitti ad funera Crucem Ecclesiæ suæ, *ibidem* num. 24.

CANDELABRUM.

Candelabrum septimum non adhibetur in Vesperis, neque in Missis Defunctorum, licet ab Episcopo celebrentur, sed solum in Missis solemnibus ab Episcopo celebrandis. Vide verb. *Candelabrum* num. 1. & inter *Decreta* S. R. C. num. 62.

Candelabrum septimum non debet poni super Altare, quando solemniter celebrat Episcopus suffraganeus, *ibid.* num. 2. & verb. *Coadjutor*, *Coadjutor* num. 107. & inter *Decreta*, ut sup. n. 1391.

Candelabrum septimum interdicitur Inferioribus Episcopo usum Pontificallum habentibus, *ibid.* nu. 3. & inter *Decreta*, ut sup. n. 356.

CANES.

Canes venatici teneri, & ali non possunt ab Episcopis, Presbyteris, Diaconis, Subdiaconis, ac Minoribus, & assignantur poenæ; Vide verb. *Canis* num. 1. ad 3.

Canes in Ecclesiis inferri non possunt; & in Monasteriis Monialium neque masculi, neque femina retineri, *ibid.* num. 4. & 5.

CANONES.

Canones Apostolorum; Vide verb. *Apostolus* num. 16.

Canones Pœnitentiales utiliter in multis Synodis sunt impressi; Vide verb. *Canones* n. 2.

Canonem statuta ab omnibus sunt custodienda, præsertim ab Episcopis, *ibid.* num. 3.

CANONICATUS, CANONICUS.

Quid sint Canonici, seu Canonicatus, & Canonici, & unde dicantur?

Canonici, vulgo Canonicatus est Jus spirituale, quod provenit ex electione, seu receptione alicujus in Fratrem seu Canonicum, & elucidatur quid tale jus inferat, ac præferat, qualiterque Canonicum constituit; Vide verb. *Canonicatus*, *Canonicus* art. 1. num. 1. ad 5.

Canonici nomen idem est, ac Regularis a voce græca *Canon*, quæ regulam significat, & Canonicorum prima origo fuit in Monastica disciplina; eorumque profectus per S. Augustinum, ac ad ejus exemplum, per plurimos Episcopos declaratur; necnon unde primum Canonicorum, & Præbendarum origo, nomen, & usus, *ibid.* num. 6. ad 10.

Canonici unde dicti, & de varia Canonicorum tum Secularium, tum Regularium origine; Vide *ibid.* num. 11. & *seqq.*

Canonicorum Cathedralium Dignitas; Vide verb. *Beneficium* art. 1. num. 54. & 55.

Alia vide rom. 8. in *Append. Decret.* in *Florentina Praeeminentiarum*. Aquispositi *Indulti*. S. Marci. Asten. *Officii Fabricerii*. Cathacen. Urgellen. Bambergen. *Canonicatus*. Acerrarum. Salernitana *Edictorum*. Romana *Fructuum Canonicatus*. Viterbien. *Casti Martis Primicerianus*.

CA.

CANONICATUS quoad Collationem,
& Possessionem.

De jure collatio Canonatum in Ecclesiis Cathedralibus simultanee spectare praesumitur ad Episcopum, & Capitulum; consuetudo tamen in contrarium attendi debet, tum quoad Episcopum, tum quoad Capitulum; Vide verb. *Canonicatus artic. 2. num. 1. & 2.*

Consuetudo Canonici, & Dignitates conferendi a Capitulo irrequisito Episcopo probatur ex collationibus factis tantum ab eodem Capitulo, & praescriptum spatio 40. annorum, *ibid. num. 3. & 4.*

Nedum in Ecclesiis Cathedralibus, sed etiam in Collegiis secularibus collatio, seu provisio Canoniarum spectat simultanee ad Episcopum, & Capitulum, nisi consuetudine aut pacto ad solum Episcopum devoluta sit; & tunc excludit reservationem in vim alternativae, *ibid. num. 5. ad 8.*

Quando Canonici sunt simultaneae Collationis, Indultum concessum Ordinario suffragatur etiam Capitulo, imo tunc si Ordinarius reperitur exemptus a regula 8. Cancellariae, exemptio prodest etiam Capitulo, *ibid. num. 9. & 10.*

In collationibus simultaneis Episcopi, & Capitoli tantum potestatem habet Episcopus solus per se, quantum totum Capitulum, & contra, ac dissertur quid stante discordia inducatur, *ibid. num. 11. 12. & 13.*

Sede Episcopali vacante, vel Episcopo a Beneficiorum collatione suspeso, stante simultanea, collatio spectat ad Capitulum jure proprio: Sicur e contra, effectio inhabili Capitulo, *ibid. num. 14.*

Possessio Canonici, sive Dignitatis, quae sit de Capitulo, capitulariter capi debet, aliter est nulla, nec est manutentibilis, quavis fuisse capta de mandato Executoris Litterarum Apostolicarum, *ibid. numer. 15. 16. & 17.*

Ut possessio dicatur capitulariter capta debet convocari Capitulum ad sonum Campanae sub nullitatis rigore; nec soni de attestatione status Notario sine Testibus, *ibid. num. 18. & 19.*

Possessio, ut dicatur capta, debet Canonicus sedere in Sede propria Canonici, de quo agitur, & non in alia, & capta hora Missarum cum assignatione Stalls in Choro,

& loci in Capitulo, est sufficiens, *ibid. num. 20. & 21.*

Habetur possessio pro capitulariter capta, si Capitulum sine iusta causa eam tradere recusavit, & eam allegans probare debet, *ibid. num. 22. & 23.*

Habetur etiam pro capitulariter capta, si prima Dignitas demandavit convocari Capitulum, & vocati noluerint intervenire, nisi duo vel tres Canonici, vel etiam unicos aliis injuste reluctantibus, *ibid. n. 24. & 25.*

Aliquo impedimento existente, propter quod possessio capitulariter capi non possit, sufficit, si aliter capiat; & quod sit legitime capta, iustificatur ex actibus Canonicalibus per Canonicum gestis cum praesentia, & patientia Capituli; nunquam tamen in praedictum Terti; *ibid. num. 26. ad 29.*

An Canonici, qui sacro alterius injuste impeditus fuit, quominus possessionem Canonici apprehenderet, pro possessore a principio habendus sit tum contra ipsum impediens, tum contra tertium, cui jus interim fuit quaesitum; *ibid. num. 45. & segg.*

Canonicum injuste possidens, superveniente sibi novo titulo valido, potest continuare possessionem ipsam de sacro, mutato solum primo jure & titulo possessionis, quae mutatio ipso jure statim facta, intelligitur data notitia secundi tituli, etiam absque alia declaratione; *ibid. num. 50.*

Imo si Canonici salvis die stetit in possessione, & deinde a Papa obtinuit provisionem, non est necessaria nova apprehensio, & installatio; *ibid. num. 51.*

Pro admissione ad possessionem Canoniarum, aut Praebendarum, & distributionem quotidianarum sunt prohibita certae conditiones, seu deductiones ex fructibus, solutiones, promissiones &c. *ib. n. 32. 33. & 34.*

Idcirco consuetudo donandi aliquid in ingressu, & admissione alicujus ad Canoniarum est sobolata per Concilium, prout & illa, secundum quam provisio solvunt ceteris prandium, & talis consuetudo est abolenda, & assignatur etiam alia consuetudo per idem Concilium abrogata; *ibid. num. 35. & 36.*

Nequidem Episcopus cum consensu Capitoli statore potest, ut aliquid minimum solvatur in ingressu Canonici nec ei licet quidquam sibi accipere pro collatione Canonici, non obstante etiam immemorabili; *ibid. num. 37. & 38.*

Non improbanter autem statuta, & consuetudines da serviendo per annum, vel aliquod

quod tempus, & nihil percipiendi interim de Massa grossa; vel de inserviando ante illius participationem per plures annos, Missasque celebrandi gratis; *ibid.* nn. 39. & 40.

Valer etiam, & servanda est consuetudo Ecclesie Astenfis, quod fructus spectent ad Capitulum, donec Beneficiatus sit Sacerdos; ut etiam Constitutio facta per Episcopum, & Capitulum post Tridentin. ad solvendam certam quantitatem ratione novæ possessionis Canoniceum pro fabrica Ecclesie; *ibid.* num. 41. & 42.

Consuetudo, ut duobus primis annis, quibus quis fuerit Canonicus, fructus sint hereditum antecessoris, non comprehenditur in prohibitione, reprobat tamen etiam immemorabilis non admittendi ignobilem, & parum scientificum in Canonicum Cathedralis; *ibid.* num. 43. & 44.

Occasione questionis, an Capitulum pro possessione Canonicatus aliquid exigere possit, varia ad Canonicos Juris historiam pertinentia referuntur; *ibid.* num. 47. & *segg.*

Interpretatur Concil. Trident. *sess. 24. cap. 15. de reform.* *ibidem* num. 54. & *segg.*

Au, & quando condi valeat Statutum de aliquo exigendo a Canonico pro Canonice possessione; *ibid.* num. 59. & *segg.*

CANONICATUS quoad ætatem requisitam in Canonicis, & Dignitatibus, & quoad tempus, intra quod tenentur suscipere Ordines annexos suis Canonicatibus, & Dignitatibus.

Variam Ecclesie disciplinam circa ætatem Canoniceum Ecclesiarum Cathedralium, Vide in verb. *Canoniceum* art. 3. num. 34.

Ætas requisita, & sufficiens ad obtinendum Canonicatum in Ecclesia Collegiata est ætas 14. annorum; si ex sua fundatione, vel statuto, aut consuetudine nullum requiratur Sacrum Ordinem; etiam in Collegiata, in qua spectat cura animarum Canonicis, non uti singulis, sed uti unitis; si autem econtra, requiritur ætas 25. annorum saltem inceptorum, quæ nec est necessaria, quando Canonicatus, vel Dignitati cura animarum non subest principaliter, sed solum accessorie est ipsi unita; *ibid.* num. 1. & verb. *Ætas*, ad quod remittitur circa ætatem requisitam ad Dignitates sine cura in Collegiatis *ibid.* num. 24. & 25. & nu. 36.

Ætas requisita, & sufficiens, ad Canonicatum Cathedralis ubi est facta distributio Sa-

crorum Ordinum, est illa, quam exigit Ordo Canonicatus: ubi non est facta talis distributio, requiritur ætas annorum 22. inceptorum, *ibid.* num. 7. & 8. & nu. 35.

Quondam dicatur Consuetudo vel Statutum advenisse nec ne Ordinem Sacrum Canonicatibus; *ibid.* num. 36.

Interdum onus Sacerptionis Sacri Ordinis afficit Canonicos, non item est adnexum Canonicatibus, & de huius propositionis effectibus; Vide *ibid.* nu. 37. & 38.

Ætas requisita ad Dignitates, vel Personatus, quibus nulla subest cura animarum, in Cathedralibus est 22. annorum; ubi vero subest, requiritur ætas 25. annorum saltem inceptorum; & hæc etiam requiritur ad Dignitatem Ecclesie Cathedralis, cui fit distributio Missæ cantatæ per totum infra hebdomadam; *ibid.* num. 9. ad 11.

Canonicus supranumerarius possunt recipi in auro 14. sed adveniente tempore Præbendæ, debent esse in ætate integra; *ibid.* num. 12.

Canonicus, qui in Cathedralibus, & Collegiatis Ecclesiis obtinent Canonicatus, Dignitates, vel Personatus, quibus aliqui Ordines sunt adnexi, tenentur eundem Ordinem requisitum intra annum suscipere; & Ideo debent in ea ætate constituti esse, ut infra annum possint ad Ordinem requisitum promoveri; *ibid.* num. 13. ad 15.

Annus statutus ad se promoveri faciendum ad Sacros Ordines computari debet non a tempore collationis factæ; sed a die habitæ pacificæ possessionis; Dummodo per provisorium non steterit; *ibid.* num. 16.

Canonicus, qui ad Sacros Ordines suis Canonicatibus, Dignitatibus, vel Personatibus adnexos se intra annum, iusto impedimento cessante, promoveri non sciunt, ex tunc donec promoti fuerint, privantur voce in Capitulo, & dimidia parte distributionum; *ibid.* num. 17.

Imo Canonicus ad requisitos Ordines infra annum non promoti possunt aliis penis, etiam privationis pœni: & prædicta privationis dimidiæ partis distributionum pœna locum habet, quamvis interint Divinis, & Officium recitent, nec ad id suffragatur contraria consuetudo; *ibid.* num. 18. 19. & 20.

Pœna privationis dimidiæ partis distributionum respectu prælatorum locum habet, quamvis reliqua dimidia pars, quæ superest, non sufficiat ad sustentationem Canonici: ea tamen pœna non intelligitur de ex-

traordinariis distributionibus, quæ scilicet dantur pro funeralibus, seu anniversariis; nisi hæc sint unitæ cum Horis; *ibid. num. 21. ad 23.*

Nullam tamen poenam incurrunt Canonici, si ad Ordines requisitos non promoveantur intra annum propter justum impedimentum; ut nec etiam incurrit dispensatus a Papa, ut in etate v. gr. 16. annorum, vel in alia sufficienti Canonice in Cathedrali obtinere possit; *ibid. num. 24. & 25.*

Canonici dispensatos super etate ad obtinendam Canonici, si promoveri non curavit ad Ordines, postquam ad legitimam etatem pervenit juxta formam in dispensatione præscriptam, distributiones non acquirit, quamvis Choro inserviat: at non prius cogendus est ad Sacros Ordines promoveri, quam ad annos pervenerit; *ibid. num. 26. & 27.*

Canonici in Sacris non constitutus vocem in Capitulo aliquo pacto acquirere, seu præscribere non potest; & non Subdiaconus nec vocem consultativam in electionibus, & Synodo habet; *ibid. num. 28. & 29.*

Præfatus veru in Capitulo, etiam si non sit in Sacris, in eo proponere, ac resolutiones accipere potest: atque Prælo Ecclesiæ Collegiatæ, etiam si Sacris Ordinibus careat, præsentia, ac vox in Capitulo competit; *ibid. num. 30. & 31.*

Canonici in Ecclesiâ Collegiatâ habens canonicatum, cui neque jure communi, neque ex consuetudine, institutione, aut statuto annexus est aliquis Ordo, præsertim Sacer, obtinere potest, & percipere distributiones, licet nunquam hujusmodi Sacrum Ordinem suscipiat: vocem tamen in Capitulo habere non potest; *ibid. num. 32. & 33.*

CANONICI, & Dignitates quoad Fidei professionem, & poenas eam omittentium.

Canonici, & Dignitates Ecclesiæ Cathedralis tenentur a die adeptæ professionis ad minus intra duos menses Fidei professionem facere non solum coram Episcopo, vel ejus Vicario Generali, sed etiam coram Capitulo; & hæc pagis ac magis declarantur, Vide verb. *Canonici* art. 4. num. 1. ad 3.

Sede Episcopali vacante non sufficit Fidei professionem facere coram solo Capitulo, sed debet fieri coram Vicario Capitulari; & ea fieri debet personaliter, & non sufficit per Procuratorem; *ibid. num. 4. & 5. & 6.*

TOM. VIII.

De sententia Sac. Congregationis Concilii super Procuratorem; *ibid. num. 35.*

Dato, quod provisos Canonicos præfatus Curia non possit statim ad residendum accedere, solet tunc Sacra Congr. Concilii illum admittit ad Professionem Fidei coram, & in manibus Datarii, vel Cardinalis Præfati Sacre Congreg., & etiam coram Urbis Vicario, non obstante, quod in Litteris provisionis addit Decretum emittendi in manibus Episcopi; *ibid. num. 6.*

Fidei professionem tenentur denuo facere etiam illi Canonici, qui jam antea eam emiserant in adeptione alterius similis beneficii, & qui denuo adipiscuntur in Cathedralibus Ecclesiis Canonici, vel Dignitatem, quam antea habuerant, & dimiserant; *ibid. nu. 7. & 8.*

Hæc Fidei professio fieri debet saltem intra duos menses a die adeptæ professionis Dignitatis, vel Canonicatus in Ecclesiâ Cathedrali, talis tamen terminus non currit proviso, qui non accepit professionem, quamvis per eum stet, quinminus eam accipiat; imo ad effectum ut incipiant currere prædicti duos menses, non sufficit fuisse adeptam professionem, sed requiritur possessio pacifica; *ibid. num. 10. & 11.*

Si intra prædictos duos menses a die adeptæ realiter pacificæ professionis talis Canonici emiserit dictam Fidei professionem, non per hoc solutus est ab obligatione illam in posterum emittendi; *ibid. num. 12.*

Canonici, & Dignitates Ecclesiæ Cathedralis tenentur ultro sese offerre ad faciendam Fidei professionem, adeo ut non requiratur ad hoc previa monitio, & eam umittentes peccant mortaliter, nisi per ignorantiam, inadvertentiam, aut oblivionem ipsam facere omittant; *ibid. num. 13. ad 15.*

Canonici, & Dignitates Cathedralis non facientes Fidei professionem uti supra, ultra peccatum mortale, incurrunt etiam fructuum amissionem; in hac tamen non includuntur distributiones quotidianæ, nisi omnes redditus Canonici in iis consistant; *ibid. num. 16. ad 18.*

Prædicta poena amissionis fructuum intelligenda est solum de fructibus decurrentibus post lapsum duorum mensium, & professio Fidei ex post facta non proficit ad recuperandos fructus amissos post dictos duos menses, sed solum ad acquirendos futuros; *ibid. num. 16. & 20.*

Fructus Canonici, & Dignitatis ob
Cc 3 omisso.

omissionem professionis Fidei non acquirit debent applicari in usus pauperum, vel in fabricam Ecclesiæ Beneficii, si indigeat, quoties ramen omittentes habeant fructus distinctos, & separatos a mensa Capitulari; *ibid. num. 21. & 22.*

Episcopus non potest condonare hujusmodi fructus amissos ob non factam Fidei professionem, sed solum S. Sedes, vel Sacr. Congr. *ibid. num. 23. & 24.*

Licer Canonici Cathedralis omittentibus Fidei professionem possessio Canonicatus nihil suffragetur quo ad fructuum perceptionem, suffragatur tamen quo ad Titulum, & proprietatem talis Canonicatus, & quo ad vocem hebendam in Capitulo, & jus precedentis, & cetera alia jura a de adeptis possessionis, & inde jvantur regula de trienniali ad effectum, non possint molestari super Titulo; *ibid. num. 26. & 27.*

Quo ad fructus tamen retinendos non suffragatur, nec eis prodest etiam longissima possessio, quando professionem Fidei non emisierint, unde in conscientia etiam ante sententiam Judicis restitui debent fructus amissi ob non factam Fidei professionem; *ibid. num. 28. & 29.*

Lex emitendi per Canonicos professionem Fidei non solvitur per consuetudinem etiam constantem, sed solum per expressam exemptionem; *ibid. num. 30.*

Coadiutores Dignitarum, & Canonicorum Cathedralium de rigore juris communis, seu Concilii Trid. non tenentur emittere professionem Fidei, ut nec etiam Portionarii, Vicarii temporales, & alii provisi de Capellanis in Ecclesia Cathedrali, nec Canonici, & Dignitates Ecclesiarum Collegiatarum, & possidentes Beneficia inferiora non Curata; hi tamen omnes, & ceteri Beneficiarii tenentur ipsam emittere vigore Diocesanarum Legum; *ibid. num. 30. ad 33.*

CANONICI quoad Residentiam, Chorum, & Missam.

Canonici, sive Cathedralium, sive Collegiatarum tenentur scilicet novem menses, residere in Ecclesiis sui Canonicatus, ita ut non liceat ipsis ultra tres menses ab eisdem quolibet anno abesse. Vide verb. *Canonicatus art. 5. num. 1.*

Varia circa tres menses, quibus Canonici quolibet anno abesse possunt, adnotantur; *ibid. num. 2. ad 6.*

Residentia Canonicorum in Ecclesiis Cathedralibus & Collegiatis non amplius regular a statutis, & consuetudinibus, sed a Concilio Tridentino *sess. 24. cap. 2. de reform. Vid. ibid. num. 129.*

Fundationum privilegiis, quibus ultra tres menses Canonici abesse licet, non est derogatum a Tridentino, per quod nec sublata sunt statuta a Summo Pontifice in idem confirmata; *ibid. num. 7. ad 9.*

Ut Canonici abesse possint tribus mensibus a Concilio permittis, nec Episcopi, nec Capituli licentie, nec cause requiruntur, & possunt Canonici tunc abesse etiam ex causa recreationis, non tamen, pro tempore laicrante distributiones quotidianas, sed solum fructus grossos, seu Prabendam; *ibid. num. 10. & 11.*

Potest Episcopus ob legitimam causam dare Canonici suis facultatem, ut possint abesse per quatuor menses; *ibid. num. 12.*

Si per speciale aliquarum Ecclesiarum Constitutionem, aut consuetudinem longius servitii tempus requiratur, non est licitum Canonici per tres menses abesse, scilicet autem, si totius anni servitium requiratur; *ibid. num. 13. & 14.*

In Collegiatis non Insignibus Canonici excusantur a Residentia, dummodo sint Ecclesiæ illæ rurales prorsus destitutæ, & in quibus supra hominum memoriam solum fuit residere, aut que adeo tenuis sint redditus, ut Canonici aliunde vivere debeant; *ibid. num. 130.*

Canonici non residentes per novem menses, seu per meius tempus sibi a sua Ecclesia constitutum, incidunt in penas Concilii Tridentini, & assignantur cum debitis advertentiis; *ibid. num. 135. ad 139.*

Poenarum gredus contra Canonicos non residentes a Concilio præscripti sunt necessario servandi, antequam deveniatur ad privationem, alias ipsa privatio, seu sententia privationis erit nulla; *ibid. num. 20. ad 24.*

Au Canonici, qui spatio decem & plus annorum non resederunt, puniri debeant privatione Canonicatus, non servato Ordine præscripto a Concilio Tridentino, de quo supra; *ibid. num. 131.*

Dantur ad id Decreta Sacre Congr. Concilii. Vide *ibid. num. 25.*

Ut possit procedi ad privationem Canonici contra Canonicum non residentem, expectandum est triconium completum; interim tamen potest Episcopus prævisi cita-

tionibus per censuras contra eum procedete; *ibid. num. 26. & 27.*

Poenæ Canoniorum non residentium possunt infligi etiam contra Canonicos Coadiutores cum futura successione, & illas non potest Episcopus remittere in totum, bene tamen ante sententiam minuere, vel augere; *ibid. num. 28. & 29.*

Canonici, si novem menses anni absque legitima causa a residentia notabiliter absint, ultra supradictas poenas incurrunt etiam secundum multos culpam mortalem, & iuxta quosdam etiam si velint quotidianas distributiones amittere, in quo tamen casu varii alii eos cum quibusdam restrictionibus a mortali excusant; *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Dantur tamen aliquæ legitimæ causæ omnino excusantes a continua residentia, & istæ generatim loquendo sunt quatuor, quæ enumerantur, ac satis referantur; *ibid. num. 35. ad 37.*

Speciatim etiam conceditur, ut duo Canonici in servitio Episcopi occupati pro residentibus habeantur, & ii possunt assumi, sive ex Cathedrali, sive ex Collegiata; *ibid. num. 38. & 39.*

Canonici ex iusta causa absentes non tenentur relinquere subsidium, ac per hunc sortem deferre, non obstante immemorabili consuetudine; *ibid. num. 40.*

Canonici tenentur recitare Officium in choro, nec ipsis potest Episcopus concedere, ut officient in Sacristia, bene vero quandoque v. g. ob frigus, & etiam ad tres menses frigidiores tolerandum diebus tamen festalibus; *ibid. num. 41. ad 43.*

In Choro non est e Canonici inchoandum Officium statim signo dato, sed elapsa tertia parte horæ, & tunc non expectandus Vicarius; *ibid. num. 44. & 45.*

Canonici sub onere, & obligatione restitutionis fructuum tenentur per seipsos pillare, seu canere in Choro cum aliis, & ex decencia debent alta voce cantare, & Episcopus potest illos ad hoc hortari, sed non cogere; *ibid. num. 46. & 47.*

Canonici dum Ecclesiæ harmonica modulatione utitur, satisfaciunt, attente assistendo. Non possunt contra solum cogi ad Matutinum ante ortum solis; tamen licet duo, vel tres tantum, ad officium in Choro tenentur; *ibid. num. 48. ad 50.*

Canonici qualiter teneantur in Choro quoad Officium Defunctorum, Graduale &c. *ibid. num. 51. ad 56.* Vide tamen etiam verb.

Officium art. 1. num. 46. & art. 3. num. 107.
 Canonicos potest cogere Episcopus ad præstandum juramentum de fideliter punctando in Choro, nec possunt iidem a Choro exire, nisi petita venia Archidiacono seu Præsidentem per salutationem, & ibidem confabulantes sunt punctandi tanquam absentes; nec debent habere litatum, vel tapetum, & divinis interessentes sine habitu Canonicali, & superpelliceo debent punctari; & non permittendum, ut Laici, dum Divina celebrantur, stent, vel sedent in Choro; *ibid. num. 57. ad 62.*

Canonici, vel Capellani qualiter possint Ordinarius excusare a Choro, & junior supplere vices Hebdomadarii; *ibid. num. 63. 64.*

De servitio a Canonici Choro præstando, de quo agit auctor, consulendus est san. mem. Benedictus XIV. in suis Institutionibus Ecclesiasticis; *ibid. num. 132.*

Canonici tenentur quotidie ad canendam Missam Conventualem sub mortali, etiam diebus quibus cantant aliquam Missam Votivam, vel pro Defunctis; *ibid. num. 65. ad 69.*

Præterea Missa Conventualis in Quadragesima, Adventu, Quatuor Temporibus, & similibus, etiam si occurrat Festum duplex non est omittenda, sed utraque, Missa nempe de Sancto, & de Feria, est celebranda; *ibid. num. 70. ad 72.*

In Cathedralibus, & Collegiatis non potest omitti altera ex duabus Missis cantandis ob celebrationem Capituli Canoniorum; *ibid. num. 73. ad 75.*

Missæ defunctorum cantari debet a Canonici iuxta legem foundationis etiam in illis diebus, in quibus ex præscripto Missalis censor alia Missa pro Defunctis, nec ob id Missa Conventualis omittenda; *ibid. num. 74. & 75.*

Canonici pro Missa Conventuali, quam quotidie celebrare, & Sacrificium pro Benefactoribus, & Fundatoribus applicare tenentur, nullatenus possunt aliam elemosinam recipere, non obstante consuetudine, nec tenuitate reddituum, pro ea tamen debetur Canonici distributio ex Missa communi; *ibid. num. 66. & 77.*

Canonici, qui Missam solemnem celebrant die Dominico, tenentur Officium Vesperarum facere eodem die post prandium, non obstante contraria consuetudine, & qui celebrat eam, in qua Chorus tenetur canere Symbolum, non potest illam prosequi eo tempore, quo a Choro cantatur Symbolum præ-

dictum, nec in Conventuali facienda thurificatio, si sit absque cantu, & Ministris; *ibid.* num. 78. ad 80.

Canonicus Missam celebrans in Ecclesiis, vel ex devotione, vel ex obligatione, tempore, quo cantatur una Hora in Choro, qualiter habeatur absens, & qualiter sedendum a celebrantibus coram Episcopo, & per seipsos divina obire, & Missas majores canere debent, & quid, si sint legitimo detenti impedimento; *ibid.* num. 81. ad 84.

Missas Pontificales celebrare, absente Episcopo, pertinet ad primam Dignitatem, vel ad secundam, vel ad antiquiorem Canonici, non autem ad Canonicum Hebdomadarium, nisi aliter sit consuetudo; *ibid.* num. 85. & 86.

Canonico solemniter celebranti pro Diacono, & Subdiacono intervenire debent pariter Canonici; *ibid.* num. 87.

Dignitas prima, si velit functiones Episcopales facere, debet etiam Missam cantare, alias pertinent ad subsequentes cum eadem conditione, & idem similiter servandum, si absente Episcopo velit deferre SS. Sacramentum; *ibid.* num. 88. ad 90.

Canonici non supplent vices Protonotariorum, & aliorum inferiorum, sed bene vices Dignitatum; etiam si haberent onus cantandi Epistolam, vel Evangelium; ac quaedam alia adducuntur de causa circa cantum Epistolae, & Evangelii, atque respectu ministrationis; *ibid.* num. 91. ad 100.

Canonici, & Dignitates aut possint Missas privatas celebrare tempore, quo Episcopus solemniter celebrat, vel concionatur; *ibid.* num. 101.

CANONICI quoad associationem, & assistentiam debitam Episcopo.

Canonici qualiter, & quando accedere debeant ad domum Episcopi pro illius associatione ad Ecclesiam, ac ubi ad talem effectum sit conveniendum, quoties locum distet; Vide verb. *Canonici* art. 6. num. 1. ad 8.

Ut Canonici in debita associatione Episcopi desse non possint, & Officia Divina non turbentur, debet Episcopus certam horam sui adventus tempore congruo statuere, & significare, quo stabilito, si dato ultimo campanae signo non veniat, potest inchoari Officium, eo non expectato; *ibid.* num. 9. & 10.

Si Episcopus post inchoatum Officium ad

Ecclesiam descendat, tunc satis erit, quatuor, vel quinque Canonicos obvium ire, sed saltem duo tenentur, & idem si venit tempore, quo post decantatum Evangelium Concilio inchoatur; *ibid.* num. 11. ad 12.

Item quoties finita Concione velit Episcopus domum redire, Canonici omnes non debent deferere Missam, sed tantum tres, vel quatuor eum usque ad portam comitentur, & statim redeant; omnes tamen debent saltem usque ad portam, si post Missam discedat, & si per solutos officii, usque extra, vel ad primum atrium domus, si contigua, nec excipiuntur Dignitates; *ibid.* num. 14. ad 17.

Canonici, & Dignitates non tenentur associare, & reassociare Episcopum toties quoties accedit ad Ecclesiam, & ab illa recedit, sed solum in solemnioribus diebus, quibus cum Cappa ad celebrandum, aut ad assistendum Divinis Officiis, vel ad Pontificalia exercenda accedit, aliter non nisi ex arbitrio, & urbanitate, aut ex consuetudine, si extet, prout adducitur; *ibid.* num. 18. ad 21.

Canonici omnes non tenentur associare Episcopum ab eo Altari, in quo Missam planam celebravit, ad Sedem Episcopalem, si voluerit Missae Conventuali assistere; nec ad Camera Capitularem, nisi ex urbanitate; & associantes per Civitatem eorum Episcopum Cardinalem, non collegialiter, nec cum Habitu Canonicali, debent illum antecere, non autem sequi; *ibid.* num. 22. ad 24.

Assignatur qualiter teneantur Canonici respectu suffraganei venientie ad Ecclesiam ad celebrandum nomine Episcopi proprii, ejusque de licentia Cappam deferentis; *ibid.* num. 25. & 26.

Assistentia a Canonici, & Dignitatibus debita Episcopo facienda est secundum Ceremoniale Romanum; excepta tamen laudabili, & immemorabili in contrarium consuetudine; *ibid.* num. 27. ad 30.

Canonici, & Dignitates, & Portionarii tenentur assistere Episcopo solemniter celebranti, aut alia Pontificalia exercenti, & in primis prima Dignitas cum pluviali, & duae aliae Dignitates, vel Canonici praeter Diaconum, & Subdiaconum; *ibid.* num. 31. ad 34.

Talis prima dignitas licet unica, seu dignior in casu, quo recuset Episcopus assistere, cogendus est poenis, & Censuris Ecclesiasticis, & assistentia praestanda est in habitu choralis tantum; *ibid.* num. 35. ad 39.

Con.

Consuetudo, ut Dignitates & Canonici Mitram, Gremiale, & Thoribulum, ac simile ministrent Episcopo, servanda est; & siue celebret, siue Divinis assistat, si Ordinarium sit, debetur assistentia duorum Canonico- rum ex num. Diaconorum, ubi præben- dæ distinctæ; iique, & non Presbyter assis- tens, debent elevare fimbrias pluvialis; *ibid.* num. 38. ad 41.

Canonici iidem assistere debent Episcopo, quando facit Ordinationes, siue faciat cum Missa solemni, siue privata; ei ramen non est assistendum, dum accedit ad Ecclesiam, nisi quando est paratus cum Pluviali, & Mitra; nec Assistentes tenentur ei ponere, & deponere Biretum, sicut tenentur ad Mitram; *ibid.* num. 42. ad 44.

Canonici tenentur, & cogi possunt ab Episcopo, ut sibi ministrent, & intersint etiam in quibuscumque Civitatis Ecclesiis, dum ad publicas, vel solemnes Episcopales fun- ctiones exercendas eum ire contigerit, non tamen extra Civitatem, & dummodo Ca- thedralis Chorus non destituatur servitio de- bito; *ibid.* num. 45. & 46.

Non tamen possunt Canonici cogi ad as- sistendum Episcopo, si accesserit ad alias Ecclesias ad celebrandum private; immo sic nec etiam tenetur in Cathedrali, & si assis- tant non gaudent distributionibus, excepta tamen legitima consuetudine ad utrumque servanda; *ibid.* num. 47. ad 50. & num. 60. 61.

Canonici Cathedralis, si adsint, debent in- servire Episcopo Pontificalia exercenti, & non alii inferiores, etiam in Collegiata, & Pa- rochiali, & quacumque alia intra Diocesim; *ibid.* num. 51. ad 53. Vide tamen etiam verb. *Assistentia* num. 25.

Canonici tenentur assistere suffraganeo, quando nomine proprii Episcopi functiones Pontifi- ciales exercet; ei tamen duorum Canonico- rum assistentia ultra Diaconum, & Sub- diaconum non debetur, nisi adsit antiqua ad id consuetudo; *ibid.* num. 54. ad 57.

Quando Episcopus suffraganeus solemniter celebrat, facit Ordinationes, Consecrationes, vel alias similes functiones pro Ordinario, illi tantum debent accipere paramenta, qui sunt necessarii in Ministerio; *ibid.* num. 58.

Canonici Diaconi assistentes non tenentur, imo non debent intersire Archiepiscopo de Bu- gia, seu Candela, sed ea administranda est per Capellanum, & non possunt cogi Cano- nici ad intersivendum Archiepiscopo in Mis-

sis privatis præter consuetudinem; iuxta quam interservientes quotidianas distributiones non amittunt; *ibid.* num. 59. ad 61.

Quoniam assistentia faciendi sive a Canonici Episcopo Conciones habenti; *ibid.* num. 62.

Varia adducuntur decreta assistentiam Episcopo debitam spectantia; *ibid.* num. 63.

Fas est Episcopo adungere suo servitio duos Canonicos Cathedralis, vel Collegiata- rum; *ibid.* num. 64.

Tenentur Canonico Episcopo intersire in Monasterio Diaconi, vel Subdiaconi; *ibid.* num. 65.

Tenentur ei assistere etiam in Cathedrali præsens sit divinis Officiis in Cappa; *ib.* num. 66.

Ministerium, & Officium a Canonici præstandum Episcopo multifarium determi- nant Varie Resolutiones Sac. Rit. Congre- gat *ibid.* num. 67.

CANONICI quoad præcedentiam, & præminentiam.

Canonicus Ecclesie Collegiatæ Urbis Romæ dignior est Canonico Cathedralis alterius Ci- vilitatis, etiam si Cathedralis Capitulum sit exemptum; Vide verb. *Canonicus* art. 7. num. 1.

Canonici Cathedralis in omnibus, & per omnia sunt præferendi Magistratui sæculari, quan- do non est de perpetuis, & majoribus, & Concionator debet ipsos prius salutare, quam Magistratum, & ubique prius thurificandi, ubi talis est consuetudo; at extra Ecclesiam nulla pollent jurisdictione, & cedere de- bent &c. *ibid.* num. 2. ad 4.

Canonici Cathedralis omnibus aliis præcedunt, non obstante contraria consuetudine, etiam in sua Collegiata; *ibid.* num. 5. 6. & 7.

Imo Canonici Cathedralis præcedunt Ca- nonicis Collegiatæ etiam in associandis fun- ctionibus defunctorum propriæ ipsius Collegia- tæ Parochiæ, de quo tamen plenius in art. seq. *ibid.* num. 8. & 9.

Canonici Cathedralis, & Collegiatæ, & alii Clerici sæculares semper præcedere debent Regularibus, etiam in ipsorum Regularium Ecclesiis; *ibid.* num. 10.

Canonici, & Presbyteri Ecclesie Cathedralis debent præcedere omnibus Curatis Parochia- lium Ecclesiarum in omnibus Processionibus, etiam in propriis ipsorum Curatorum Ec- clesiis; *ibid.* num. 11. & 12.

Limitatur, ac teoperatur Sententia Au- clo-

- floris; *ibid.* in *nov. add. num. 5.* & *seqq.*
 Canonici Cathedralis, si ob intemperiem aeris resideant in alia Ecclesia, Rector illius debet sedere post Canonicos supra Mansionarios, & reliquos Presbyteros, & si fuerit Protosynotarius, præcedit Canonicis uti singulis, non autem Capitulariter; *ibid. n. 13.*
 Canonici Cathedralis in Ecclesia Parochiali dignior locus debetur immediate post Episcopum; & post Canonicos sedere debet Rector; *ibid. num. 14.*
 Canonici Collegiarum Ecclesiarum præcedere debent omnibus Rectoribus, Curatis, Plebanis, ac Presbyteris Ecclesiarum Parochialium in publicis Processionibus, & functionibus etiam Synodalibus; *ibid. num. 15. ad 17.*
 Canonici tamen tamquam singuli succedentes, non habent præcedentiam supra Curatos, sed capitulariter, & processionaliter procedentes præferuntur Abbatibus benedictis, & extra Ecclesiam Canonici præcedit Prelatus utriusque Signaturæ Referendarius; *ibid. num. 18. 19. & 20.*
 Canonicus prius factus debet præcedere aliis post ipsum admissis, etiam si sint Doctores; & ubique Canonici Cathedralis licet non Doctores, præferendi sunt Presbyteris non Canonicis, esse sint Doctores; *ibid. num. 21. & 22.*
 Canonicus Presbyter præcedit Canonico antiquiori non Presbytero; & si omnes Presbyteri, præcedunt inter se secundum suam receptionem: at ubi Præbendæ sunt distinctæ, præcedendum juxta ordinem præbendarum; *ibid. num. 23. ad 26. & num. 63. & seqq.*
 Canonici Ordinis Diaconalis in Minoribus, vel Diaconali Ordine constituti, ubi Præbendæ sunt distinctæ, præcedere debent Canonici Ordinis Subdiaconalis, quamvis Presbyteris, & inde quædam ad rem de Coadiutore; *ibid. num. 27. ad 30.*
 Canonici Diaconus, si promoveatur ad Sacerdotium, non recuperat Præcedentiam, quam prius cesserat Canonico Presbytero possessione posteriore; *ibid. num. 31.*
 In Processionibus, quæ fiunt cum inventu Capituli Cathedralis, Præcedentia debetur Beneficiatis ejusdem supra Parochos; *ibid. num. 32.*
 Præcedentia, quæ debetur Parochis, & Curatis perpetuis, eadem debetur Parochis, & Curatis amovibilibus ad nutum; *ibid. num. 33.*
 Dignitatibus, & Canonicis Cathedralibus

convenit distinctio, tam quoad qualitatem paramentorum, quam quoad locum se parandi in Missis, & in Processionibus quo ad paramenta iis coequari non debent Canonici Collegiatæ; *ibid. num. 34. & 35.*

- Canonici non possunt in celebratione Missæ uti Palmatoria, vulgo Bugia, & digniores debent sedere in sedibus vicinioribus Sedi Episcopali; *ibid. num. 36. & 37.*
 Canonici celebrans ratione paramentorum, & officii debet habere primum locum, & primam sedem Chori supra Dignitates, & Canonicos, & Hebdomadarius supra omnes Dignitates, & Canonicos; *ibid. numer. 38. & 39.*
 Canonici primus, vel prima Dignitas, qui digniorem locum habet in Capitulo, præferendus est cæteris in Processionibus, & parati præcedunt Vicario Generali, non obstante consuetudine in contrarium; secus autem si non parati, vel si etiam Vicarius sit paratus; *ibid. num. 40. ad 43.*
 Canonici, qui est Vicarius Generalis, si uti Vicarius sedeat, præcedit omnibus Canonicis, & Dignitatibus, sed non lucratur distributiones; *ibid. num. 44. & 45.*
 Canonici, & Dignitates præcedunt Vicario Capitulari Canonico, si, ut lucraret distributiones, voluerit Choro interesse, quod si illas lucrari noluerit, tunc debet præcedere omnes, excepta prima Dignitate post Pontificalem; unde non potest occupare Sedem Archidiaconi in Ecclesia, sed debet sedere in alia portatili; *ibid. num. 46. ad 48.*
 Vicarius Foraneus ratione sui Vicariatus nullam in quavis functione, & loco habet præcedentiam super alias Dignitates, & Canonicos antiquiores; *ibid. num. 49. & 50.*
 Canonici, vel Dignitas factus Episcopus, cum retentione Canonicatus, vel Dignitatis, debet præcedere omnibus aliis Canonicis, & Dignitatibus etiam ipso antiquioribus; ut quoque Canonici qui sit Episcopus Titularis; *ibid. num. 51. & 52.*
 Canonici, qui permutavit Canonicatum, si permutatio effectum habere non potuit, & redierit ad suum Canonicatum absque onere, in primum ponendus; at qui dimiserit, & alium in eadem Ecclesia impetravit, locum ultimum acquirit, & prioris perdidit; *ibid. num. 53. & 54.*
 Licet Canonicatus sit de Jurepatronatus, debet eum obtinens præcedere tamquam vetus Canonicus omnibus aliis, qui post illum obtinuerunt Canonicatum, *ib. num. 55. Ca.*

Canonicis Collegiatarum Urbis presentibus translationi pensionis, haud satisfactum est Indulto quoad presentiam Ordinarii, vel Canonici Metropolitanarum Ecclesiarum, & Cathedralium Ecclesiarum; *ibid. num. 56. & seqq.*

CANONICI quoad perceptionem Sacramentorum, & quoad funera, & Sepulturam.

Canonicus Ecclesie Cathedralis carentis Canonica, sive adibus Canonicalibus, habens domicilium, & actu habitans intra fines alterius Parochie, tenetur in infirmitate recipere Sacramenta a Parocho Domicilii. *Vide verb. Canonicus art. 8. numer. 1. & 2.*

Circa hanc conclusionem Varia, *vide ibid. n. 16. & seqq.*

Canonici ad funera intervenientes, si sint Ecclesie Cathedralis, precedunt, nedum proprio Parocho Defuncti, etiam si stola induto; sed etiam, precedunt Canonici Collegiatae etiam in associandis funeribus defunctorum propriis ipsius Collegiatae Parochie: Si autem sint Collegiatarum, precedunt propriis Parochis Defunctorum, *ibid. num. 3. & 4.*

Canonici Ecclesie Cathedralis, vel Collegiatae, non possunt sociare Cadavera ex alienis Parochiis sine proprio Parocho, & ad hunc, non autem ad illis spectat Officia peragere super cadavera, nec ea levare licet irrequisito ipso, *ibid. num. 5. ad 9.*

Capitulum non vocatum non potest, invitis heredibus, lucrando stipendii causa, funeribus interesse, & Canonici Cathedralis decedentes non electi sibi sepultura, ubi debeant sepeliri, *ibid. num. 10. ad 13.*

Pro sepultura Canonico Cathedralium debetur quarta funeralis Parocho Domicilii, non vero Parocho Cathedralis, neque Parocho Parochie, ubi adest sepulchrum suorum Majorum, & assignatur quando Curatus, & Sacrista Cathedralis precedat Parocho defuncti, *ibid. num. 14. & 15.*

Sententia Sac. Congregationis Rituum est, ut Canonici etiam habentes domicilium in aliena Parochia sepeliendi sint in Ecclesia Cathedrali, solutis tamen juribus Parochialibus Parocho domicilii *ibid. in nov. addit. num. 5. & 6.*

CANONICUM Theologum, Penitentiarium, Protonotarium, & Jubilatum, varia concernentia.

Canonicus Theologus ubi deputandus, & quae Praebenda ei assignanda? *Vide verb. Canonici art. 9. num. 1.*

Canonici Theologi deputatio non fit in Ecclesiis Cathedralibus Regularibus, ubi Praebendae non sunt distinctae, nec Ecclesiae numeratae; nec ei in vim unionis factae ab Episcopo de Praebenda vacatura competit Jus adversus Canonicatum vacatum per Resignationem, *ibid. num. 2. & 3.*

Praebenda erecta, & deputata pro Theologo a sequenti Canonico optari non potest, nec Theologus admittendus ad jus optandi, *ibid. num. 4. ad 6.*

Canonicus tamen Theologus, qui resignavit in manibus Ordinarii Praebendam Theologalem, potest obtinere mediante optione plinguiorem Praebendam cum retentione sui Stalli in Choro, *ibid. num. 7.*

Canonicus Theologus, stante consuetudine, ut per quemlibet Canonicum habentem Praebendam Canonicatui annexam obtineatur una ex Dignitatibus in eadem Ecclesia solum quandam precedentium habente, eam obtinere potest, *ibid. num. 8.*

Per deputationem Praebendae primo vacatur in Theologalem qualis comprehendatur, & ad quem spectet electio personae ad huiusmodi Praebendam, *ibid. num. 9. ad 15.*

Canonicus Theologus, ad quod factum est doctoratus in Jure Canonico, quadraginta saltem quotannis Lectiones publice in Ecclesia habere tenetur per se ipsum, vel per alios idoneos; immo compelli potest, ut per se si non legitime impediatur muneri suo satisfaciat; & etiam assignatur qualiter ad id teneatur, si diuturnum adsit impedimentum, si senio confectus, aut Jubilatus &c. *ibid. num. 15. ad 20.*

Dato, quod Canonicus Theologus nolle ullo modo legere, potest Episcopus illum cogere comminationibus poenarum, sequestrationibus fructuum, & perseverante contumacia etiam ad privationem devenire, non servato temporum intervallo a Trid. praescripto, *ibid. num. 21. & 22.*

Cum Praebenda Theologalis vacat, dari debet in Commendam Canonico idoneo ejusdem Capituli, donec Titularis provideatur, alias poterit Episcopus applicare fructus alicui

cui personæ extra Capitulum, quæ suppleat munus legendi, & innuitur, ex quibus eligi debeat, *ibid. num. 23. ad 25.*

Canonicus Theologus gaudet vacatione a lectione Sacre Scripturæ in diebus, & temporibus, quibus gaudent Doctores Universitatum, & assignantur; at tempus, locus, & materia Script. Sacr. remittitur arbitrio Ordinarii *ibid. num. 26. ad 30.*

Non potest Canonicus Theologus se eximere ab explanatione Scripturæ prætextu, quod non habeat auditores; non tenetur, si Antecessores nunquam legerint, ex quo non addit necessitas, *ibid. num. 31. & 32.*

Ad lectionem Sacre Scripturæ in Cathedrali tenentur accedere Canonici, & ceteri Presbyteri ipsius Ecclesiæ Cathedralis, & possunt compelli ab Episcopo, ut de facto ad Concionem sub privatione distributionum illius diei, *ibid. num. 33. & 34.*

Ad interessendum autem lectioni, seu conferentiæ Casuum Conscientiæ possunt solum compelli Canonici, aliquæ Presbyteri, qui sunt Parochi, vel Confessarii; Regulares vero nullatenus ad id cogi possunt, nisi sint Parochi, imo tunc ad omnia cogi possunt, ad quæ tenentur Curati sæculares; cogi tamen non possunt ad assistendum Divinis in Cathedrali, *ibid. num. 35. ad 40.*

Canonico Theologo die, qua legit, licet Choro non intersit, debentur distributiones pro tota die, & etiam emolumenta quæcumque personaliter interessentibus dari solita; non censetur tamen præsens Marutino, ubi dicitur pro die sequenti in vespere præcedente, *ibid. n. 41. ad 43.*

Canonicus Theologus perita & obtenta licentia a Capitulo potest concionari per alium; Vide verb. Prædicator *num. 110. & 111.* Debet sedere in loco sui Canonatus; Vide hic *num. 44.*

Pœnitentiarius Canonicus in omnibus Ecclesiis Cathedralibus, ubi id commodè fieri potest, instituendus, qui sit Magister, aut Doctor, seu Licentiatu in Theologia, vel Jure Canonico, non nomine, sed re, aliter alius est deputandus, *ibid. num. 45. ad 47.*

Quando autem Doctores, & Licentiat in Jure Canonico, vel Theologia apti non inveniuntur, quid agendum, *ibidem num. 48. & 49.*

Canonicus Pœnitentiarius debet esse in ætate 40. annorum; hujus tamen defectus non obstat, si sit aptus, nec aptior in loco reperiatur, *ibid. num. 50. & 51.*

Canonici Pœnitentiarii institutio est facienda tantum in Cathedralibus, & institutio, ac electio ad solum Episcopum absque consensu Capituli spectat, quando Præbenda non vacat in mense Apostolico, vel non adest alia reservatio, seu affectio, *ibid. num. 52. 53. & 54.*

Pœnitentiaria vacans sede Episcopali vacante, non potest provideri a Capitulo, quamvis collatio Præbendarum sit communis Episcopi, & Capituli, vel etiam solius Capituli, sed pertinet ad Papam, etiam seclusa reservatione, & non est reservanda futuro Episcopo, *ibidem num. 55. & 56.*

Capitulum non potest se intromittere in electione Pœnitentiarii, quamvis Episcopus sit absens, sed ipse poterit, ubicumque fuerit, eligere Pœnitentiarium, *ibid. num. 57. & 58.*

Quamvis electio Pœnitentiarii quondocumque facienda spectet ad solum Episcopum, vel eo absente, ad suum Vicarium ad hoc specialiter delegatum absque consensu Capituli, collatio tamen Præbendæ unitæ Officio Pœnitentiarii ab illis fieri debet, ad quos antea spectabat, *ibid. num. 59.*

Præbenda Officio Pœnitentiarii unienda debet esse integra, & Canonialis. Et si fractus omnes in distributionibus quotidianis consistenter, tunc distributiones habebuntur pro Præbenda, *ibidem num. 60. & 61.*

Non potest Episcopus primam Præbendam vacantem assignare pro Pœnitentiario, quamvis in loco videretur magis necessarius, sed prius debet erigi Theologalis; quod si alicubi e contra expediens magis judicetur, adeunda est Sedes Apostolica, *ibid. num. 62. & 63.*

Canonatus Pœnitentialis non potest optari, nec ipse potest aliam Præbendam optare, potest tamen Pœnitentiaria resignari etiam in favorem alterius, dummodo habeat requiritæ, *ibid. num. 64. & 65.*

Pœnitentialis Præbendæ erectio non habet locum in ea, quæ vigore statuti a sequenti Canonico optatur, sed illa Præbenda, quam dimiserit Canonicus, qui novissime optat, huic moveri affecta, & unita remanet, *ibid. num. 66.*

Pœnitentiarius eo ipso, quod est institutus, habet a Jure, & Concilio facultatem audiendi Confessiones, & est veluti Parochus totius Diocesis, eique quilibet confiteri potest, & satisfacere præcepto, *ibid. num. 67. & 68.*

Pœnitentiarius instituitur pro audiendis Confessionibus unius Diocesis, non potest audire in alia etiam habentium Bullam, vel licentiam sui Patrici; nec potest eam auctoritatem delegare, nec potest in casus expresse ab Episcopo sibi reservatos, *ibid. nu. 69. ad 71.*

Pœnitentiarius tenetur integras Confessiones audire, non autem solos casus reſervatos; nec recuſare potest Confessiones audire; & si renuerit, poterit ab Episcopo puniri; imo etiam non vocatur tenetur Sedi confessionali ab Episcopo assignatæ Festis solemnioribus, quæ assignantur, *ibid. num. 73. ad 76.*

Non debet tamen Pœnitentiarius tenere in manu Virgam, seu bacchetram, sicut in Urbe; Nec potest cogi ab Episcopo ad sedem Confessionalem, si non adsint qui sua opera uti velint; nec ad majorem residentiam, quam alii Canonici; Dummodo tamen non absit tempore, quo frequentius pœnitescentes accedunt, & Festis solemnibus, quæ assignantur, *ibid. num. 77. & 78.*

Pœnitentiarius quando habendus sit pro presente in Choro, vel non, proponitur, *ibid. num. 79. ad 81.*

Canonici Pœnitentiarius non præcedit aliis Canonici, non obstante contraria consuetudine, & is approbatus, ac in possessionem immisus a Delegato Apostolico potest audire Confessiones absque Ordinario: non potest tamen esse Vicarius Generalis, nisi sit raris opinionibus, *ibid. num. 83. ad 85.*

Canonici Pœnitentiarius non admittendus in Confessarium Monialium, nisi utrique mone-ri satisfacere queat, *ibid. num. 86.*

Hodie tamen quo ad Canonicum Theologum, & Pœnitentiarium attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIIII. incip. *Pastoralis*, quæ aſſertur; & juxta ipsam per concilium eligi debent, *ibidem numer. 87. ad 89.*

Vide plura ad interpretationem Constitutionis San. Mem. Benedicti XIII. quæ incipit *Pastoralis*, quæque est super electione Canoniceorum Theologalium, & Institutione Canonici Pœnitentiarum, *ibid. num. 112. & seqq.*

Protonotarius Apostolicus non potest in functionibus, & aliis actibus publicis sibi tamquam Canonico competentibus uti Habitu Protonotarii, sed suo Habitu Canonicali, bene vero non competentibus tamquam Canonico; & si cum Habitu Protonotarii

interfit Choro, non lucratur fructus, & distributiones sui Canoniciatus, non obstante consensu, & concordia Capituli, & reputatur tamquam extraneus, *ibid. num. 90. ad 95.*

Possunt tamen Dignitates, & Canonici Protonotarii in Ecclesia otii substantia violatæ, dummodo in reliquis gerant Habitum similem, & æqualem aliis Canonici, *ibid. num. 96. & 97.*

Protonotarius, si sit prima Dignitas, potest in Choro deferre Rocchetto cum Mantelletto, si vero non sit prima Dignitas, sedere debet in suo Stallo cum suo Habitu Canonicali, *ibid. num. 98.*

Protonotarius urens Habitu Protonotarii, & Prælati, etiam si non sit prima Dignitas, debet præcedere Archidiacono primæ Dignitatis; dummodo tunc non locretur Distributiones quotidianas; at eo otii non potest in Processionibus, & in aliis actibus publicis, in quibus cum Capitulo intervenit, *ibid. num. 99. & 100.*

Indulgentium Jubilationis, quod est Ecclesiæ odiosum, ideo parce concedendum non consilio de laudabili servitio Ecclesiæ per 40. annos post Clericatum præstito, ac de aliqua commiserationis causa, quæ una cum laudabili servitio concurrere debet, non solet, neque debet concedi; & concedendum non a Capitulo, sed a Sac. Congr. *ibid. nu. 102. ad 103.*

Concesso legitime alicui Canonico a Sacra Congreg. Indulto Jubilationis, talis Canonici Jubilaris debet participare de distributionibus instar aliorum, & etiam ea, quæ proveniunt ex emolumentis Processionum, Anniversariorum, & aliorum; Dummodo Testatorum voluntas non obſtet, *ibid. nu. 104. ad 107.*

Indultum Jubilationis quantumcumque amplum non comprehendit Anniversaria non fixa, & pro solis vere & corporaliter interestibus a Testatore relicta, nisi in Indulto sit expressa voluntas Papæ Testatoris mentis derogantis, & etiam talia Anniversaria Indultario explicitè indulgentis; at alia participantur, etiam si non interſit, & otera Missarum pro rata non adimpleat, *ibid. num. 108. & 109.*

Canonici Jubilati non tenentur, neque per se ipsos, neque per alios Missam Conventualem per-tinuum celebrare; nec potest Episcopus statuere, ne eis debeantur distributiones extraordinariæ, quæ ob absentiam, vel vacatio-

tionem Canonicoꝝ interesseſſibus accreſcant, *ibid.* num. 110. & 111.

Quoad ea, quæ concernunt Coadjutorias, Canonicos Coadjutores, & Coadjutos.

Coadjutorie cur adinvenit, & etiam contra diſpoſitionem Tridentini permiſſæ? Vide verb. *Canonicatus* art. 10. num. 1. ad 6.

Ut excludatur votum captandæ mortis, ſuper quo eſt fundata reprobatio Expectativarum, pro obtinenda Coadjutoria exigitur requiſitus, & conſenſus Coadjuti adnotandus in libris publicis Cameræ, vel Cancellariæ; imo requiritur etiam conſenſus Capituli a majori parte datus, & inſuper litteræ Commendatix Episcopii, vel Capituli de qualitatibus Coadjutoris, & indigentix Eccleſiæ, *ib.* num. 7. ad 10.

Conſenſum Capituli in gratia Coadjutorie cum futura Succeſſione, non ex aliqua neceſſitate, ſed ex ſuperabundanti Papa exquirere ſolet; *ibid.* in nov. add. num. 71.

Imo neceſſarius non eſt conſenſus Capituli, tamenſi jus eligendi, & quidem in omnibus menſibus, ſpeſſet ad ipſum Capitulum, *ibid.* num. 72. & 73.

Num ſit neceſſarius conſenſus Patroni Laici pro gratia Coadjutorie cum futura Succeſſione, *ibid.* num. 74.

Litteræ Commendatix Episcopii non ſunt de forma Coadjutorie cum futura Succeſſione, *ibid.* num. 75.

Coadjutor, vivente Coadjuto, non eſt vere Canonicus, ſed dicitur ſectus Canonicus, & Beneficiatus, & poſt omnes ſedere debet, non obſtante ſtatu in contrarium diſponente, *ibid.* num. 11. ad 15.

Exciipiuntur tamen Coadjutores Dignitatum, qui idem prius ſtallum obtinere debent, quod obtinerent ſui Coadjuti, ſi præſentes eſſent, & præcedunt Canonicis, & Dignitatibus inferioribus, *ibid.* num. 16.

Coadjutor in abſentia Coadjuti præcedere debet Curatis, Plebanis, & Prioribus Eccleſiarum Parochialium, ſicut præcedunt veri Canonici, *ibid.* num. 17.

Coadjutor, vivente Coadjuto, ſtante diſpoſitione Canonicatorum in Eccleſia Cathedrali in Ordines ſubdiaconales &c. ſi ſit Coadjutor Canonici Presbyteri, inſtallandus eſt ultimo loco in Ordine Presbyterali, & præcedentiam acquirit ſuper inferiorem Ordinem, quamvis Coadjutor non ſit Sacerdos, & et-

iam eo præſente, & per ſe ipſum inſerviente; nec non aſſignatur plene differentia inter Coadjutores Dignitatum & Coadjutores Canonicoꝝ, *ibid.* num. 18. ad 21.

Coadjutores ex forma Coadjutorie extra ſuam Eccleſiam, & ſine Capitulo nullam habent prærogativam, ac ſi non eſſent Coadjutores, *ibid.* num. 22. & 23.

Coadjutor debet habere locum capæ poſſeſſionis poſt mortem Coadjuti, & aon ſolum poſſeſſionis capæ eo vivente, quamvis accederet ad annos 20. *ibid.* n. 24. ad 26.

At vero ſi ſuſcepit poſſeſſionem Canonicatorum, vivente Coadjuto, ex tunc pro tempore, quando venerit calus ceſſationis Coadjutorie, non indiget nova poſſeſſione poſt mortem Coadjuti, ſi fuit capta capitulariter, *ibidem* num. 27. & 28.

Coadjutori debetur præcedentia ſupra alios Canonicos non a die capæ poſſeſſionis Coadjutorie cum futura Succeſſione, ſed a die apprehenſæ poſſeſſionis per obitum coadjuti, *ibid.* num. 76.

Quamvis gratia contineat clauſulam *ex nunc prout ex tunc* contra ac ſentire videtur Auſtor num. 27. Vide *ibid.* loc. cit.

Quid in gratia Coadjutorie cum futura Succeſſione operetur clauſula: *Etiameſi alibi nunc, vel modo præmiſſo, vel alio quovis modo alibi vacet*: *ibid.* num. 77.

Coadjutor gaudet regula de annali, & trienniali poſſeſſione, etiamſi non ſit ei data nova poſſeſſio poſt mortem Coadjuti, ſi per annum &c. poſt mortem Coadjuti continuaverit in poſſeſſione, *ibid.* num. 29.

Coadjutor tenetur reſidere, & Divinis inſervire, etiam in caſu, quo Coadjutores propè infirmitatem, vel legitime impeditus non teneretur alioquin reſidere; Poſſet tamen gaudere de menſis datis cauſa recreationis, & traditur ſervandus modus, *ibid.* num. 31. & 32.

Coadjutor tenetur celebrare Miſſas, quas vigore teſtamenti, & inſtitutionis Capellanix ipſe Coadjutor celebrare tenetur, quando Coadjutor eſt legitime impeditus; & inde conſectaria adducuntur; *ibid.* num. 33. ad 36.

Quamvis Coadjutor non ſit in Sacris conſtitutus, poſſet omnia, & ſingula facere, & exercere, quæ ſine paramentiſ Sacris cum Cappa, & Cotta, facere poſſet Coadjutor, ſi præſens eſſet; *ibid.* num. 37.

Coadjutor lucratur Distributiones quotidianas, abſente Coadjuto ad ipſius Coadjuti

utilitatem; quo infirmo vel impedito adhuc eas lucratur etiam si Hæres Cautionis non interfit, si ex forma, seu Litteris Coadjutoris ipse Coadjutor nunquam teneatur Honoris Canonici interesse; *ibid. num. 38.*

Tres sunt causæ legitime, quarum aliqua interveniente tam Coadjutor, quam Coadjutor lucratur distributiones; non obstante absentia, & assignantur; *ibid. numer. 39. & 40.*

Si vero ex Litteris Coadjutoris appareat Coadjutor non eximi totaliter a residentia, quando habilis sit, & quando Coadjutor est absens, tunc Coadjutor tenetur intervenire per se, ut lucratur distributiones; quo infirmo, vel impedito, si Coadjutor non residet, non debentur ei distributiones quotidianæ, & puniatur in ipsius damnum; *ibid. nu. 41.*

Coadjutor non potest lucrari distributiones quotidianas, quando Coadjutor est presens; nec lucratur, quæ dantur Canonici, & Præbendis propriæ Ecclesiæ, nisi quando celebrat pro ipso Coadjuto; *ibid. nu. 43. & 44.*

Coadjutor status Canonico non ordinato ad formam statuti requirentis certum Ordinem in Canonici sub pœna amissionis ejusdem partis fructuum, non lucratur hujusmodi fructus pro Coadjuto, quamvis ipse Coadjutor esset ordinatus ad formam dicti statuti; *ibid. num. 45.*

Coadjutor interveniens non potest lucrari fructus Præbendæ pro Præbendato. Coadjuto pro eo tempore, quo dictus Coadjutor culpabilis repertus mansit carceratus; & annotatur ad quid, & qualiter obster, vel non, si sit excommunicatus; *ibid. num. 46. ad 49.*

Coadjutor potest uti privilegiis concessis veris Canonici optandi Beneficia, ad utilitatem tamen, & commoditatem Coadjuti, & in Professionibus, si simul sit Rector, adhuc accedere potest sub Cruce Canonico; *ibid. num. 50. & 51.*

Coadjutor, & Coadjutor possunt simul in habitibus Canonicali interesse in Professionibus, & Missarum solemnibus, Coadjutor in loco sibi debito, & Coadjutor post omnes Canonici; *ibid. num. 52.*

Coadjutor non tenetur ad onera Canonico; juniorum, licet teneatur ad onera sui Coadjuti, nec tenetur tempore concessione Coadjutoris habere Ordinem Presbyteralem, licet statuto Ecclesiæ id cautum fuerit, sed sufficit habere Clericalem, & le-

gitimam ætatem ad Ordinem requisitam; *ibid. num. 53. & 54.*

Coadjutor non potest esse Judex Apostolicus, seu Delegatus Papæ, nec designari Judex Synodalis; non tenetur tamen ad Fidei professionem, nisi dum fuerit successioni locus, nec ad Officium Canonicum recitandum, sed Proprietarius; *ibid. num. 55. ad 60.*

Coadjutor consequi non potest fructus ex Beneficio Coadjuti; Imo lucratur etiam distributiones quotidianas absente Coadjuto ad utilitatem ipsius Coadjuti; *ib. nu. 61. & 62.*

Coadjutor non potest gaudere privilegiis & indulgiis de percipiendis fructibus in absentia, puta ratione studii, aut Lecturæ in aliqua Universitate; quibus Coadjutor gaudere potest; in ingressu tamen non tenetur Fabricæ solvere, quod est conventum solvi per Canonicos de novo ingressos; *ibid. num. 63. & 64.*

Coadjutor non potest exercere Officia, ad quæ Coadjutor electus est, et tamen Canonici tenentur intervenire, & ministrare, prout tenerentur intervenire Coadjuto in omnibus functionibus Canonicalibus; *ibid. num. 65. & 66.*

Coadjutor non potest ordinari ad Titulum Coadjutoris; nec est comprehensus in statuto, quod ex aliqua causa jubilare facit Canonicos, nec etiam Coadjuto absente potest Capitulis interesse, vel votum dare, nec Officium antianitatis exercere, nisi in Litteris Apostolicis expresse concedantur; *ibid. num. 67. 68. & 69.*

Varia in supplementum de Canonici.

Non licet novum Habitum, sive signum Canonici Cathedralis Ecclesiæ abique Sedis Apostolicæ auctoritate assumi; nec deferri possunt Almutia nisi incendio collegialiter una cum Capitulo; Vide verb. *Canoniciatus art. 11. num. 1. & 2.*

Canonici Cathedralis non sunt in Dignitate Ecclesiastica constituti, nisi late sumpto vocabulo, sed dicuntur Clerici primi Ordinis; sunt tamen personæ in Dignitate constitutæ ad hoc ut possit coram eis fieri translatio Pensionis; *ibid. num. 3.*

Collegiata simplex præcedit omnibus Ecclesiis simplicibus, & quæ tantum Parochiales sunt, & Canonici Collegiatae de Inre Insignis præferuntur Canonici Collegiatae; quæ est Insignis per Indultum de recenti; *ibid. num. 4. ad 6.*

Ca.

Canonici Collegiatæ, quamvis peritissimos Doctores, eligi non potest in Iudicem Synodalem, & Canonici celeberrimi in Collegiata non tenetur facere reverentiam Vicario Generali præfenti in fine Missæ ante benedictionem; *ibid. num. 7. & 8.*

Canonicorum ad privationem potest procedere Episcopus sine Adjunctis ex causa, quod Ordines suis Præbendis annexos non susceperint. Si tamen contra Pœnitentiarium non residentem velit ad privationem procedere, servare tenetur præscriptum a Trident. & Canonici ab eo ad Palatium vocati, ire tenentur, secus si a Vicario; *ibid. num. 9. ad 11.*

Canonici Cathedralis, & Collegiatæ debent retinere Tabellam horariam, & Officia Divina persolvere statutis horis, & ad id possunt cogi per Episcopum; uterium ad discendum Cantum Gregor. *ibid. num. 12. & 13.*

Canonici abesse volentes extra Diocesim tenentur semper petere licentiam ab Episcopo, quæ denegari non potest, si honeste, & rationabiliter petatur: & absens de licentia Sacre Cong. cum clausula: *Dimissa tertia parte fructuum*, dimittit tertiam, quæ superest, detracta pensione; *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Contra enim Canonicos non residentes, ultra amissionem distributionum quotidianarum, potest Episcopus procedere per multas pecunias; *ibid. art. 5. num. 102.*

Canonicatus erigere Episcopus non potest sine consensu Capituli: si tamen irrationabiliter negetur, superior supplet; nec etiam potest Episcopus auctoritate ordinaria creare Canonicos supranumerarios absque consensu Capituli, & Canonicorum; *ibid. art. 11. num. 17. ad 19.*

Canonicus supranumerarius neque ad futuram Præbendam creari potest; & edictur de supranumerario ex mandato Papæ, ac supranumerarii explicantur; *ibid. num. 20. ad 22.*

Si Canonicus supranumerarius fuit admissus per Capitulum simpliciter sine præservatione suorum Jurium, quotidianas lucratur distributiones; ac innuitur ætas de supranumerariis, ex privilegio Apostol. receptis: itemque datur posse permitti, quod Canonici deputant in Parochiam Canonicum supranumerarium; *ibid. num. 23. ad 25.*

Quid sit Mediarum, quid Tertiaria Canonico, & quando concedatur; Vide *ibid. art. 5. num. 103.*

Varia resolutionum Sac. Congregationis

Concilii capita referuntur, quibus norma datur assentientie; quam Canonici Episcopo debent præstare; *ibid. art. 5. num. 104.*

Et variæ pariter afferuntur ejus Sac. Congregationis resolutiones, quæ attendi debent a Coadjutis, & Coadjutoribus; *ibid. art. 5. n. 105. loc. cit.*

Canonici & Dignitates ubique ad præsumendum tenentur, non obstante qualibet consuetudine, aut præsumptis privilegiis; *ibid. art. 5. num. 106.*

Ereccio novi Canonici est subreptitia, si Summo Pontifici non fuerit expressum Statutum prohibens augeri numerum Canonicatorum; *ibid. num. 27. & 28.*

Canonici nova erectionis an & quando participant provetus Capituli, & an & quomodo teneantur ad onera Capituli; & Quænam præcedentia debeantur Canonicis secundæ erectionis; *ibid. num. 29. ad fin. artic.*

CANONICI REGULARES.

Canonici Regulares Lateranenses, & SS. Salvatoris declarantur incepcas obtinendi Beneficia Sacralia. Vide verb. *Canonici Regulares num. 1.*

Provisi de Beneficiis non possunt a Claustris discedere; *ibid. num. 2. ad 4.*

Alia ad Canonicos Regulares spectantia Vide *ibid. a num. 5. ad 13.*

CANONIZATIO Sanctorum; Vide verb. *Veneratio Sanctorum per tot.*

CANTIONES.

Cantiones obsecræ & inhonestæ quando sint peccata venialia, & quando mortalia? Vide verb. *Luxuria num. 86. & 87.*

Cantiones vulgari sermone non sunt canendæ in Festo Corporis Christi; Vide verb. *Processio num. 52.*

Ne canatur Musica lingua vernacula, quantumvis cantionculæ, & verba spiritalia sint, Episcopus prohibere potest, non obstante quacumque in contrarium consuetudine; Vide verb. *Beneficia art. 5. num. 41.*

CAPELLA.

Capella, & Capellania ad invicem conferuntur, quidque sint, differunt, ac variæ assignantur acceptiones; Vide verb. *Capella num. 1. ad 15.*

Ety.

Etymologia Vocabuli *Capella*, & quoniam tempora usurpari illud cepit; *ibid. num. 76.*

Capella constructa pro celebratione Missarum debet sufficienter donari a Patrono, aliter non acquirit Jurispatronatus, & si non sit sufficienter dotata, refertur qualiter procadi valeat; *ibid. num. 16. & 17.*

Præceptum de augenda, vel constituenda dote sub pœna privationis Jurispatronatus, & *Capellæ*, potest quoque fieri Patrono, etiam si in fundatione fuerit scilicet assignata, & danda tractu temporis fuerit diminuta, vel deperdita, si id absque culpa Recloris *Capellæ*, aliter ista, & non ille gravandus; *ibid. num. 18. ad 21.*

Ad quem spectet manutentio Altarium, seu *Capellarum*, quæ sunt de Jurepatronatus, ac ornamentorum necessariorum pro eisdem Altaribus, seu *Capellis*; *ibid. num. 21. ad 24.*

Si nec Patronus, nec Ecclesia, nec Reclor, sui Beneficiatus possunt necessaria ministrare, & aliter necessitati opportunum remedium præstari naquit, quod peragendum edicitur; *ibid. num. 25. 26. & 27.*

Capellæ fundationem, & Jurispatronatus demonstrant inscriptiones, arma, & insignia familiæ insculpta in marmoris lapidibus, vel parietæ *Capellæ*, & inde consecratoria dantur, ac de jure attendenda, & a lege statuta ponuntur; *ibid. num. 28. ad 36.*

Capellæ Regiz, & eorum *Capellani* sub sunt locorum Ordinarii, non autem *Capellarum* Magistris; & quantumcumque gaudeant prærogativa exemptionis, possunt nihilominus visitari ab Episcopo loci; *ibid. nu. 37. ad 40.*

De Privilegiis *Capellarum* multorum Regum agitur; *ibid. num. 77.*

Protactio Regia ad effectum exemptionis contentæ in textu Concilii non acquiritur per simplicem receptionem in protactionem; *ibid. num. 40. ad 47.*

Capellæ, seu Altaria Confraternitatum Laicorum assistantium in Claustis, seu Ecclesiis Regularium ab Episcopis visitari non possunt, nisi in his, quæ Confraternitatum administrationem respiciunt; *ibid. num. 48.*

Potest Episcopus visitare *Capellam*, quæ est Titulus Beneficii secularis, existentiam in Ecclesia Regulari respectu tantummodo Tituli Beneficii, ac ejusmodi Beneficiati, & non ultra, nec potest visitare *Capellas* cappales Regularium; Oratoria tamen publica, quæ habent requisi Ecclesiæ, visitantur.

Tom. VIII.

tur ab Episcopo, etiam si sint de pertinentiis eorum, dummodo sint separata a Claustis, & campestria, at *Capellas*, seu Oratoria in Grangiis, seu Domibus ruralibus eorumdem nullatenus visitari potest, nec ab eis procuratorem exigere; *ibid. num. 49. ad 52.*

Sic nac etiam potest Episcopus visitare *Capellas*, seu Oratoria, quæ in privatorum Domibus sunt, nec ab eis procuratorem exigere, tamen permittitur ei est videre saltem per viam denuntiationis, aut Inquisitionis, an decenter, & cum debita reverentia Sacrificium Missæ ibi calabretur; *ibid. num. 53. & 54.*

Episcopus dispensare non potest, ut Missæ relictiæ a Testatorum in una *Capella*, dicantur, vel remittantur in alia, quando satisfieri possunt in propria; *ibid. num. 55.*

Capellæ privatorum Palatiorum non gaudent Immunitate, ut nec etiam *Capella* carcerum, val contigua carceribus; *ibid. nu. 56. & 57.*

Capella contigua, ut dicitur *al corpo di Guardia* erecta, ut milites ibi degentes audiant Missam maxima diebus Festivis permittitur declarari non posse locum Immunem; *ibid. num. 58.*

Capella realis, vulgo dicta *Una Messa* posita in publica via; nisi probetur fuisse constructam auctoritate Ordinarii, non gaudet Immunitate; *ibid. num. 59.*

Capella ista in Palatio Abbatiali habens ingressum ab Atrio ejusdem Palatii interserviens publicæ utilitati, gaudet Immunitate Ecclesiastica, quamvis Palatium non sit unitum Ecclesiæ Abbatiali; *ibid. num. 60.*

Capella existens in Palatio Gubernatoris quando immunitate gaudat; *ibid. num. 61.* An autem *Capella* vendi, & alienari possit; Vide verb. *Sepultura* num. 159. ad 162.

Status *Capellæ* obnoxie Jurispatronatus an mutari possit incito patrono; verb. *Capella*, num. 78.

De *Capellis* Pontificiis; Vide num. 63. & seqq.

CAPELLANIA.

Capellaniz aliæ sunt Mercenariæ, aliæ Collativæ, & aliæ Gentiliziæ, omniumque declaratio menti admoveatur; Vide verb. *Capellania* num. 1. ad 6.

Episcopus nequit ultimode excludi a Collatione, seu Institutione *Capellaniz* Gauritiz, seu Jurispatronatus, etiam si Fundator

D d in

in ejus fundacione contrarium disposuerit ;
ibid. num. 7. 8. 9.

Ad Titulum Capellaniz Mercenariz, & amovibilis nemo potest ordinari, si tamen consentiente Patrono, & Episcopo confectura alicui in Titulum vitalitum, vel hujusmodi Capellaniam io Capella Papæ obtineat, poterit ipse ad Sacros Ordines promoveri ; *ibid. num. 10. 11. & 12.*

Explicatur Auctor ; *ibid. num. 58.*

Capellania erecta in una Ecclesia, non potest sine necessitate transferri de jure communi ad aliam Ecclesiam, etiam si sit Capellania de Jurepatronatus ; *ibid. num. 12. ad 16.*

Videtur tamen esse a Sancta Sede indulgentum, ut Capellania Jurispatronatus possit transferri de loco ad locum, ut de facto fuit indultum, quod Capellania transferretur e Castro ad aliud Castrum de jurisdictione ejusdem familiz ; *ibid. num. 17. & 18.*

Capellaniam obtinens non tenetur Sacros Ordines suscipere, sed Missarum oneri potest per alium satisfacere, nisi in fundacione cautum sit, ut per se ipsum celebret ; *ibid. num. 19.*

Capellania, in cujus erectione Fundator sic disposuit : *Instituitur Capellanus, qui Missas celebret, aut ita. Eligatur Capellania, vel Sacerdos*, non est Sacerdotalis, & potest etiam conferri simplici Clerico 14. annorum ; *ibid. num. 20. & 21.*

Capellania hac conditione erecta : *Ut eligi debeat unus Præbendarius, qui singula quoque die teneatur Missam celebrare, & Divinis Officiis interesse*, non est Sacerdotalis, & Capellanus potest per alium Missas celebrari facere ; *ibid. num. 22.*

Capellania hac lege fundata : *Ut Capellanus per se ipsum Missas celebrare teneatur*, conferri potest simplici Clerico, in ea tamen ætate, ut infra annum possit in Sacerdotem ordinari, nisi alia essent verba in fundacione posita, quæ requirerent obtinentem tempore Colationis esse actum Presbyterum ; *ibid. nu. 23.*

Referuntur quædam aliz formulæ, quæ si io Capellaniz fundacione sint appositæ, comparantur præsentandum non esse actum Sacerdotem, sed sat esse, ut infra annum possit ad Sacerdotium promoveri ; *ibid. num. 24. ad 29.*

Capellania, in cujus fundacione sic disponitur : *Eligatur Capellanus, qui actum sit Sacerdos, vel non confecturus nisi Presbytero*, requirit necessario, quod præsentandus sit actualiter Sacerdos ; *ibid. num. 30.*

Ad dignoscendum autem, ut ad Capellaniam sit præsentandus Capellanus, qui sit actus Sacerdos, vel solum apitridine, sequenda est Theorica Sacre Rotæ Romanæ, & fuse exhibetur, ac roboratur ; *ibid. num. 31. ad 42.*

Late differitur circa examen, utrum Capellania sit Sacerdotalis, nec ne ; *ibid. num. 56. & seqq.*

Capellania fundata cum onere interessendi Divinis Officiis In Cathedrali, vel Collegiata, requirit personale servitium, quod non potest adimpleri per Substitutum ; si vero fundata sit io Ecclesia non Cathedrali, vel Collegiata, seu in alia non habente servitium Chori, non obstante fundatoris clausula, ut Capellanus debeat Missas celebrare, & Divinis interesse, seu interesse, non tenebitur Sacerdotium suscipere, nec ad Missas &c. per seipsum, sed satis erit, ut per alium adimpleat ; *ibid. num. 43. & 44.*

Explicatur Auctor num. 43. *ibid. num. 59.* Capellaniz Cathedralis Ecclesie, quarum redditus io Distributionibus quotidianis consistunt, personalem residentiam requirunt ; *ibid. num. 45.*

Capellania sic instituta : *Ut Capellanus quotidie Missam celebret : & si negligens fuerit, certam penam incurrat, vel : ut Domus adificetur Capellane, in qua habitet, & Divinis interserviat, & nisi habitet, & interserviat, possit amoveri, & de alio provideri*, non requirit personalem residentiam ; *ibid. num. 46. & 47.*

Capellaniz, quibus incumbit onus celebrandi Missas, & Choro interserviendi, non sunt compatibles cum Canonicatibus, & Parochialibus, quamvis per earum Constitutiones liceat servire per Substitutum ; *ibid. num. 48.*

Capellania sic fundata : *Ut eligatur idoneus Capellanus Sacerdos, qui Missam celebret*, est Sacerdotalis, sed Capellanus non tenetur interservire per se ipsum, & potest celebrare per alium ; *ibid. num. 49.*

Capellania non potest conferri Filiis illegitimis Presbyterorum in Ecclesiis, io quibus eorum Patres fuerunt Beneficiati ; *ib. nu. 50.*

Late discutitur circa examen, utrum Capellania sit Ecclesiastica, an Laicalis ; *ibid. num. 51. & seqq.*

Alia vid. hoc tom. 8. in Append. Decret. in Tertia Capellaniz. Romana Capellania ; alia Romana Capellaniz. Neapolitana Capellaniarum. Savonen. Polycastren. Brugen. Roma.

Romana Capellania . Firmana Capellania .
Camerinen. Capellania . Casertana Capella-
narium .

CAPELLANUS, in communi.

Capellanus tenetur per se ipsum Missas cele-
brare, si id verbis expressis, aut equipol-
lentibus cautum fuerit in fundatione Capel-
laniz, ac in id quendam præbentur formu-
lar, & quædam ad oppositum; Vide verb.
Capellanus in communi num. 1. ad 4.

Capellanus, qui de mente Testatoris quotidie
per se ipsum celebrare tenetur, semel in
hebdomada per alium poterit celebrare, imo
etiam titulo honestatis, vel reverentia Sa-
cramenti, an illa iusta causa poterit aliquo-
ties, & etiam semel in hebdomada abstinere
a celebratione, absque eo, quod faciat
tali die celebrare per alium, maxime si obli-
gatio quotidie celebrandi sit mere personalis
ad ipsius Capellani personam directâ; *ibid.*
num. 5. ad 8.

Explicatur Auctor *num. 6.* & exculatur;
ibid. Nota (a)

Responsio Auctoris *ibid.*

Capellanus, qui tenetur quotidie celebrare, non
potest novam elemosynam accipere, & dua-
bus obligationibus unica Missa satisfacere, nisi
in fundatione expresse cautum sit, quod non
teneatur Sacrificium applicare, & Capella-
nus, qui potest per alium celebrare, non te-
netur dare stipendium Sacerdoti celebranti ad
rationem reddituum Capellaniz; *ibid. n. 9. & 10.*

Capellani amovibiles, qui sunt nominati, vel
electi ab Heredibus Testatorum ad celebrandas
Missas cum assignatione certi redditus juxta
dispositionem Testatorum, possunt assignare
certam mercedem juxta morem Regionis Sa-
cerdoti pro Missis celebrandis, & pro se
aliam partem retinere; *ibid. num. 11. & 12.*

Si vero reperitur injunctum, v. g. quod
celebrentur singulis annis Missæ 30. S. Gre-
gorii pro Defunctis in Ecclesia N. per Sa-
cerdotem eligendam a N. cui solvatur elemosi-
na scut. 8. vel 10. Capellanus Sacerdos, sic ele-
ctus, tenetur per se ipsum celebrare; *ib. nu. 13.*
Capellanus, cui impositum est onus quotidie
celebrandi, & si cessaverit celebrare, teneatur
v. g. solvere duos paulos pro qualibet Mis-
sa non celebrata, non potest unquam vacare,
nisi suppleat per alium; *ibid. num. 14.*

Non tenetur tamen, neque per alium
celebrare, tempore infirmitatis, non exceden-
tis 15. dies, & ex Conc. Provinc. Me-

diolanen. etiam si per integrum mensem
ægroret; *ibid. num. 15. & 16.*

Reprehenditur *num. 16.* Auctoris opinio;
ibid. in not. lit. a.

Si vero ex fundatione Capellanus non te-
neatur celebrare per se ipsum, cum talis Ca-
pellanus nunquam possit a celebratione vacare,
ipse non tenetur per alium celebrare, solum
tempore infirmitatis non excedentis
15. dies; *ibid. num. 17.*

Sacerdos, aut substitutus a Capellano ad
celebrandum pro fundatore, si omittat cele-
brare causa infirmitatis per aliquot dies, non
acquirat stipem Missis omisissis correspon-
dentem, sed illa est eroganda alteri Sacer-
doti, ut celebret, vel est retinenda ab ipso
Capellano, si per seipsum pro illis diebus ce-
lebrat; *ibid. num. 18.*

De amore Capellani ab Officio quam-
plura colliguntur scitu necessaria; *ibid. num.*
35. & seqq.

Ex hac occasione de vario Capellanorum
genere, quoad remotionis actum pertinet,
disseritur; *ibid. num. 41. & seqq.*

Si in fundatione alicujus Capellaniz di-
ctum sit, quod præsentetur Capellanus, qui
intra annum possit ascendere ad Sacerdo-
tium, iutium anni sumitur a die præsentationis;
ibid. num. 44.

Capellanus Episcopi, qui cum eo recitat Offi-
cium, debet se illi conformare, & Capel-
lanus eligendus ab Episcopo pro tempore,
non est amovibilis, neque manalis, sed per-
petuus; *ibid. num. 19. 20.*

Capellani Ecclesiæ Cathedralis, qui sunt mem-
bra Ecclesiæ, debent incedere in processioni-
bus, & sedere in Choro immediate post Ca-
nonicos, nec inter eos debent interponi Re-
tores Ecclesiæ aliarum, etiam prætextu
Doctioratus; *ibid. num. 21.*

Capellanus Presbyter prius ordinatus debet præ-
cedere Capellano postea ordinato, licet ul-
timo ordinatus prius acceperit possessionem
Capellaniz; *ibid. num. 22.*

Non potest Episcopus præcipere Capella-
nis Capellarum Campetrium Regularium,
ne Missas celebrent antequam celebrentur
Missæ Ecclesiæ Parochialis; *ibid. num.*
23. & verb. Campana a num. 17. ad 21.

Capellanus non potest cogi ab Episcopo, ut
celebret certa hora, quando in fundatione
hoc non reperitur injunctum; potest tamen
adstringi (non Censuris) ad providendum de
proprio paramenta; *ibid. num. 24. & 25.*

Capellanus semel examinatus, & approbatus
D d 2 quoad

quoad scientiam ab Ordinario, nulli examini exinde de scientia subijci potest; *ibid. num. 26.*

In erectione Capellaniz, seu Beneficii simplicis Capellano injungi non potest, quod Testator non injunxit, nec immutari ejus voluntas; *ibid. num. 27.*

Capellanus Confraternitatum non potest sine expressa Episcopi licentia Processiones facere, & si non adsit licentia Episcopi, non potest illas facere sine licentia Parochorum, per quorum Territorium transeundum est; nec potest in Processionibus extra propriam Ecclesiam deferre Stolum; *ibid. num. 28. ad 30.*

Capellani Confraternitatum non debent ab Episcopo sine causa amoveri, reluctantibus Confratribus; *ibid. num. 31.* & alia de iisdem; Vide verb. *Confraternitas.*

Capellanus quo tempore, loco, seu Ecclesia, vel Altari debeat celebrare Missam, & pro quo debeat applicare, & quid possit quoad redemptionem, satisfactionem, elemosynam, & alia; Vide verb. *Missæ*, ubi late de omnibus.

Capellanus habens obligationem inhabitandi domum a fundatore ad id testatum instructam suppellectilibus &c. tenetur omnimode ibi habitare; *ibid. num. 34.*

CAPPELLANUS MONIALIUM.

Capellani Monialium debent esse matura ætatis, & si Moniales Jus habeant nominandi Capellanum, potest illum Episcopus ob ejus defectum rejicere; & Abbatissa illum non recipere, si ab ipso detur juvenis; Vide verb. *Capellanus Monialium num. 1. 2. & 3.*

Ubi tamen senes, & proventus da facili non inveniuntur, reliquitur prudentiæ Episcopi, ut etiam juvenes bene perpenſis omnibus possit admittere; *ibid. num. 4. & 5.*

Regulares non possunt esse Capellani Monialium, nisi propter penuriam Presbyterorum Sæcularium; *ibid. num. 6.*

Capellani Monialium debent esse amovibiles, non autem perpetui, & introlati; si tamen Moniales sint in quasi possessione præsentandi Capellanum ad vitam, Episcopus non debet innovare, sed suorum Jurium monumenta ad Sac. Cong. mittere; *ib. n. 7. & 8.*

Capellanus in Ecclesia Monialium Regularibus subiecturam approbatur a Superiori Regulari; ad Presbyteri Sæculares, qui advocantur pro celebratione Missarum, possunt ab Episcopo

pro prohiberi, ne accedant, quamvis Moniales exemptæ sint, aut Regularibus subiectæ; *ibid. num. 9. & 10.*

Capellanus Monialium potest Missam celebrare de Sancto, cujus Officium ab ipsis Monialibus celebratur in Choro, Missali tamen Romano, in quo si Missa particularis de eodem Sancto non adest, sumitur de communis; & idem quoad recitationem Officii; *ib. num. 11. & 12.*

Capellanus Monialium non debet alium Presbyterum substituere sine licentia Episcopi, siue Vicarii Generalis in casu impedimenti; *ibid. num. 13.*

Capellanus Sæcularis de licentia Confessoris Monialium potest Eucharistiz Sacramentum ministrare, & Episcopus nullum Capellanum absque causa amovere debet; *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Capellanus Monialium exemptarum excluso Parrocho omnia Sacramenta etiam in articulo mortis ipsi ministrat; *ibid. num. 17.*

Num idem obtineat quoad Moniales non exemptas; *ibid. num. 18. & seqq.*

CAPELLANUS MILITUM, seu Missionarius, Exercitus, vel Castrensis.

Capellani Militum, seu Missionarii Exercitus, vel Castrenses in casibus, in quibus non adsit Breve Apostolicum aliter disponens, debent approbati ab Ordinario loci; imo dato, quod adsit Breve Apostolicum, est bene, & caute ejus dispositio perpendenda, ac iidem jurisdictionem non habent in Clericos; Vide verb. *Capellanus Militum num. 1. ad 5.*

Regii Capellani Majores non possunt prætere, ut omnes Capellani, vulgo nuncupati *delli Presidi*, e *Fortezze*, sint exempti a Jurisdictione Episcoporum Diæcesanorum, & subiecti suæ Jurisdictioni; & præterit quid iidem concessum sit per Breve Clement. VIII. a Rege Philippo obtentum; *ibid. num. 5. & 6.*

Adducuntur variz responsiones Sacre Congr. Concil. ad dubia ei proposita occasione cujusdam Brevis Apostolici concessi Archiepiscopo Mechliniensi pro exercitu in Flandia; *ibid. num. 7.*

Adducitur resolutio ejusdem Sacre Congr. Concilii in responsione ad dubium ei propositum in una Mediolanensi pro Matrimonio contracto a Milite in Statione degente coram Capellano sui Tertii; *ibid. num. 8.*

Ad.

Adducitur alia resolutio ejusdem S. C. Conc. in una Dertthonensi pro quodam Matrimonio celebrato coram Capellano Militie Equestris in Terra Voghera; *ibidem* num. 9.

Afferuntur variae resolutiones Sacre Congr. Concil. in dubio Jurisdictionis Capellanorum Exercitus occasione Militum a variis Germanie partibus in Italiam irruentium; *ibid.* num. 10.

Afferuntur variae aliae resolutiones ejusdem Sacre Congr. Conc. in una Casalensi quoad potestatem Capellani Militum circa assistentiam praestandam Matrimonii contrahendis in eorum Regiminibus existentium; *ibidem* num. 11.

Matrimonia contracta coram Capellanis exercitis a Militibus degentibus in castris, & stationibus hybernis, vel aestivis, aut in expeditione etiam cum Militaribus Feminis sine licentia Ordinarii loci, vel sine speciali facultate Sedis Apostolicae nulla sunt; ut etiam nulla sunt contracta coram Acatoli-
ibid. num. 12. 13.

Ad uberiorem notitiam consilium Capellanorum juvat adducere novissimam resolutionem ejusdem Sacre Congregationis Concilii circa Capellanos Trirerum Summi Pontificis; *ibid.* num. 14.

Attendenda sunt Indulta Apostolica pro Capellanis Militaribus concessa, & illorum exempla afferuntur; *ibid.* num. 15.

De variis nominibus Magni Capellani Regum, tum de variis per diversa tempora illius juribus; *ibid.* num. 16.

CAPILLITIUM sicutum; Vide verb. *Coma sicutia per tot.*

CAPITULUM

Quoad ea, quae concernunt ejus convocationem, seu congregationem.

Capituli convocatio qualiter, & per quem faciendi, Vide verb. *Capitulum art. 1. num. 1. ad 5.*

Convocator Capituli non tenetur explicare materiam convocationis, & pro convocatione non requiritur licentia Episcopi, si solum sit sine illa congregari; & non potest absque iusta causa prohibere, ne convocetur; bene vero ex iusta; *ibid.* num. 6. ad 10.

Non potest tamen Episcopus cogere Canonicos ad sibi significandum quid tractare
TOM. VIII.

velint in Capitulo; bene vero ad sibi exhibendam copiam actorum, seu resolutionum Capitularium; *ibid.* num. 11. & 12.

Episcopus potest congregare Capitulum pro casibus, in quibus juxta Sacros Canones tenetur exquirere ejus votum, vel consilium, & in aliis casibus spectantibus ad sui Dignitatem; non potest tamen pro spectantibus ad Capitulum uti Capitulum; *ibid.* num. 13. & 14.

Vicarius Generalis Episcopi, sive praesente, sive absente Episcopo, in nullo casu potest convocare Capitulum exemptum; bene vero non exemptum; *ibid.* num. 15. & 16.

Extante legitima consuetudine, ut Episcopus, seu Vicarius interveniat in omnibus Capitulis, etiam quae sunt pro re spectante ad Capitulum, debet illa servari; non potest tamen nec Episcopus, nec Vicarius intervenire, seu perseverare, si in Capitulo agendum sit de interesse proprio, seu suorum, & exponitur; *ibid.* num. 17. ad 20.

Ubi autem Episcopus, seu Vicarius juxta solitum, seu consuetudinem Capituli intervenit, non potest ferre suffragium, nisi esset etiam Canonicus; *ibid.* num. 21. & 22.

Episcopus in casibus, in quibus convocatur Capitulum, debet in eo praesidere cum omnibus praerogativis. Si tamen solum ratione consuetudinis adsit in Capitulis, & non convocando in actibus concomitantibus Capitulum, praesentia loci &c. spectant ad Caput Capituli, ut obstat consuetudo; *ibid.* num. 23. ad 25.

Episcopus, qui est Canonicus, sive in Ecclesia sua Diocesis, sive alibi, non potest uti Canonicus convocare Capitulum, vota recipere, & similia, sed haec spectant ad Caput Capituli; habet tamen praecedentiam & praesentiam super omnes Canonicos, & Dignitates; *ibid.* num. 26. & 27.

Capitulum convocari, seu celebrari debet in Ecclesia, & loco ad hoc determinato, nisi iusta causa aliter exposcatur; *ibid.* num. 28. ad 31.

Capitula, seu Tractatus, & Congregationes, atque Capitulares per Canonicos Cathedralium, & Collegiarum Ecclesiarum fieri non debent eo tempore, quo celebrantur Divina Officia; *ibid.* num. 32.

Definitio, nomen Capituli Ecclesiae Cathedralis, & origo Capitulum; *ibid.* num. 33. & seqq.

Referuntur quatuor requirita, ut Capitula jure suo expleant negotia; *ibid.* num. 34.

CAPITULUM quoad ea, in quibus requiritur ejus consilium, vel consensus.

Jurium Capitularium diminutio: Vide verb. *Capitulum* art. 2. num. 31. & *segg.*

Capituli consensus requiritur in multis, & assignatur, *ibid.* num. 1. ad 11. & num. 32. & *segg.*

Advertendum est, quod consensus majoris partis sufficit in iis, quæ sunt communia pluribus uti universis, non autem uti singulis; & Capituli consensus præstandus est collegialiter, & eo ad id legitime congregato: ac quoties requiritur, facta sine illo, etiam per Episcopum, sunt nulla, *ibid.* num. 12. ad 14.

Reprehenditur Auctor, quod non recensuerit omnes casus, in quibus Episcopus adhibere debet consensum Capituli, *ib.* n. 40. Capituli consilium requiritur in multis, & referuntur, ac generatim habendum est in articulis Ecclesiæ negotiis, *ibid.* num. 15. ad 26.

At vero fere ubique habetur in plurimis consuetudo contraria, qua legitima extante non amplius requiritur ipsius Capituli consilium, *ibid.* num. 27.

CAPITULUM quoad ea, quæ ipsum concernunt, & Sede plena, & Sede vacante.

Capitulum Sede plena, seu vivente Episcopo, potest etiam sine consensu Episcopi condere statuta de his, quæ respiciunt particularia ipsius Capituli negotia, aut proprios Capitulares concernunt circa rectam ordinationem Ecclesiæ, etiam sub penis; successores tamen non obligant, nisi sint ab Episcopo confirmata: Vide verb. *Capitulum* art. 3. n. num. 1. & 2. num. 71. & *segg.*

Capitulum ex causa publicæ utilitatis potest statuta facere contra antiquam Ecclesiæ consuetudinem, etiam de ea non facta mentione; attentis tamen quibuidam, quæ dantur, *ibid.* num. 3. ad 5.

Ut autem valeant statuta a Capitulo condita, quatuor potissimum requiruntur conditiones, quæ assignantur, *ibid.* num. 6.

Capitulum, vivente Episcopo, non potest facere statuta, quæ obligent extraneos, sive totam Dioccesim; nec non plura alia, quæ exhibentur, *ibid.* num. 7. ad 12.

Capitulo potest competere Jus conferendi Be-

neficia etiam privative ad Episcopum; hocce existente Hæretico concedere potest Dimissorias. Imo ipsas sufficit obtinere ab uno ex Canonicis, si reliqui propter Hæresim sint dispersi, *ibid.* num. 14. ad 15.

Capitula Cathedralium, etiam vivente Episcopo, vocanda sunt, & admittenda, aut eorum Nuncii ad Concilia Provincialia, præsertim ad ea tractanda, quæ Capitula ipsa contingere dignoscuntur, ut etiam Capitula Collegiatarum quasi Episcopalem jurisdictionem habentia, *ibid.* num. 16. & 17.

Capitulum non potest residendum Canonicorum remittere, neque servitium condonare, *ibid.* num. 18.

Capitulum, Sede vacante, succedit in Jurisdictionem Episcopi, & potest omnia facere, quæ sunt Jurisdictionis Ordinariæ, nisi expresse prohibita reperiantur; non succedit tamen in Jurisdictione Episcopo delegata etiam ex generali delegatione Sedis Apostolicæ; nec in ea, quæ ei ex Concilio Tridentino competit atque Sedis Apostolicæ Delegato; Secus autem si competat utroque Jure, scilicet Ordinariæ, & delegato, *ibid.* num. 19. ad 21. & num. 75. & *segg.*

Capitulum, Sede vacante, non succedit in Jurisdictione competente Episcopo jure speciali, & inde consecratoria præbentur, *ibid.* num. 23. ad 25.

Capitulum, Sede vacante, potest quasdam Constitutiones facere obligantes totam Dioccesim, etiam in tempus futuri Episcopi, donec hic, vel ejus Successor easdem revocaverit; & tenetur Vicarium Capitularem constituere infra octo dies post mortem Episcopi, *ibid.* num. 27. & 28.

Capitulum non potest cogi ad creandum Vicarium intra pauciores dies, quam octo; & infra illos dies antequam Vicarium constituat, exercitium Jurisdictionis spectat ad totum Capitulum in solidum, non autem ad primam Dignitatem, *ibid.* num. 29. & 30.

Capitulum nedum potest eligere Vicarium Capitularem post mortem Episcopi, sed etiam quando Ecclesia vacat per translationem Episcopi ad aliam Ecclesiam, aut efficitur captivus ab hostibus Catholicæ Fidei, vel ingreditur aliquam Religionem, vel renunciat, vel est depositus, aut relegatus, *ibid.* num. 31. ad 35.

Non potest tamen Capitulum Vicarium constituere in casu, quo Episcopus sit excommunicatus, vel suspensus, vel in casu, quo Episcopo in remotis degente Vicarius Generalis

ralis ab ipso relicto meritorio, vel a Principe seculari ejicitur a Diceceſi, *ibid.* n. 36.
 Capitulum non poteſt devenire ad electionem Vicarii Capitalaris ante certam notiſſiam vacationis; nec poſt habitam notiſſiam mortis, vel translationis Episcopii, quando Vicarius Episcopii deſuncti, vel translati miſſus fuerat a S. Sede, vel a Sacra Congr. Episcoporum, *ibid.* num. 38.

Electio Vicarii Capitalaris debet fieri a Capitulo more ſolito capitulatiſſe congregato, & per ſecreta ſuffragia, *ibid.* num. 39.
 Capitulum non poteſt eligere in Vicarium Capitularem, niſi unum tantum, vel ad ſummum duos ut alternis menſibus Vicariatus munere fungantur, quoties ad id legitima adſit conſuetudo, *ibid.* num. 40. & 41.

Facta ſemel per Capitulum electione Vicarii Capitalaris, non poteſt illum ad libitum revocare, & novum conſtituere; ad quod iuſta accedente cauſa, obtinenda eſt a Sac. Congr. Episcop. licentia, *ibid.* num. 42. 43. & 44.

Plures ſunt cauſe, propter quas ſolet Sacra Congr. Episcop. facultatem concedere removendi Vicarium Capitularem ut indignum, & assignantur, *ibid.* num. 45.

A Capitulo pro electione Vicarii Capitalaris circa vocationem & abſentes quid obſervandum ſit aſſertur, *ibid.* num. 40. ad 49.
 Capitulum debet pro Vicario Capitalari eligere unum, qui ſit de gremio Capituli, ſi adſit idoneus; & qui ſit Doctus in Jure Canonico ab aliqua Univerſitate, *ibid.* num. 50. ad 53.

Habilis tamen non Doctus tolerari poteſt, ſi Doctus haberi non poſſit, & tunc ſibi eligere tenetur Conſultorem Doctorem, *ibidem* num. 54. & 55.

Si Capitulum eligat aliquem in Vicarium Capitularem non Doctorem, quando adeſt Doctus, electio devolvitur ad Metropolitanum; ſi tamen Vicarius deputatus per Metropolitanum decederet, poſſet Capitulum novum eligere Vicarium infra octo dies, ut prius, *ibid.* num. 56. & 57.

Capitulum non poteſt in electione, ſeu deputations Vicarii apponere reſtrictivam, ut Vicarius Capitalaris non poſſit procedere contra aliquem Capitularem abſque conſenſu Capituli, nec quedam alia que assignantur, *ibid.* num. 58. ad 62. verb. *Ordo art. 3. num. 43. verb. Vicarius Capitalaris art. 2. n. 38.*

Capitulum poſt electionem Vicarii nullam exercere poteſt juriſdictionem, *ibid.* num. 63. &

64. verb. *Ordo art. 3. num. 62. verb. Vicarius Capitalaris, art. 3. num. 39.*
 Capitularibus Vicariis in Regno Neapol. prohibetur conceſſio Litterarum dimiſſorialium pro prima Clericali tonſura, aliſque Ordinibus, etiamſi annus a die Vacationis Eccleſiarum elapſus ſit, abſque ſpeciali facultate Sac. Congregationis; Vide verb. *Ordo, art. 3. num. 13.*

Capituli extincio non inducit ſuppreſſionem Cathedralis Episcopalis, *ibid.* num. 70.

Laudabile, & approbatum eſt Statum, per quod plures Fratres, aut plures quam duo conſanguinei primi, & ſecundi gradus excluduntur a voce activa in Capitulo, *ibid.* num. 65.

Capitulum nequit celebrare Miſſas in Eccleſiis Regularium, ipſis reſerventibus; Vide verb. *Miſſa art. 4. num. 31.*

Capitulum Cathedralis non eſt ſalutandum a Concionatore cum titulo Reverendiſſimi, neque in abſentia Episcopii, *ibid.* num. 66. & verb. *Titulus num. 28.* Alia vide verb. *Vicarius Capitalaris art. 1. & 2.*

Dantur Capitula, in quibus deſt Cathedra Episcopalis, & ita Sedes Vacans concipi nequit, & quoniam ſit, *ibid.* num. 83. & ſeqq.

Quoad ea, que concernunt Capitulum Regularium. Vide verb. *Electio art. 4. per tot.*

CAPSULE.

Capſule pro eleemoſynis ad Miſſas ab Eccleſiis auferri debent, ſi illis ſatisfieri non poſſit. Vide verb. *Miſſa art. 2. ſub num. 1. verſ. Undecimo ſuper quinto, verſ. Decimo tertio An pauſa, & verſ. Ad undecimum reſponde.*

Capſule pro eleemoſynis nullimode retineri poſſunt a Fratribus Minoribus. Vide verb. *Votum art. 2. num. 79.*

CAPUCCINI.

Varia Capuccinos concernentia. Vide verb. *Capuccini num. 1. & ſeqq.*

CARCERIS pena quid ſit. Vide verb. *Pena art. 2. num. 4.*

Quoad eorum Originem, Creationem,
& Numerum.

Cardinalium Origo figuratiter, exemplariter, ac nominaliter, unde desumpta? Vid. verb. *Cardinales* art. 1. num. 1. ad 8.

Missis iis, quæ auctor affert, indicatur Cardinalium denominatio in antiqua Ecclesia, & in illorum Origine differitur, *ibid.* num. 51. & 52.

Creatio Cardinalium diversimode, diversisque Ritibus pro diversitate temporum, & Pontificum fuit hæcenus facta, & nostris temporibus penitus obsolevit, quod in Cæremoniæ Romano dispendiare de promovendis Cardinalibus seria quarta Quatuor anni Temporum &c. & quæ impræferendum viget alia refertur, *ibid.* n. 9. ad 19.

Licet ab Eugenio IV. fuerit decretum, quod Cardinales in secreto consistorio pronuntiati non dicantur Cardinales atqueam Cardinalatus insignia susceperint, neque vocem in electione Summi Pontificis habeant, donec sit eis licentia votandi concessa; hodie tamen res e converso se habet, *ibid.* n. 20. ad 23.

Ad Cardinalatum promovendi debent habere ea omnia, & singula requisita, & qualitates, quæ pro Episcopis præficiendis à Sacris Canonibus decernuntur; & pro possibili ex cunctis Mundi partibus sunt eligendi, ac ex Regularibus Mendicantibus quatuor saltem fieri debent Cardinales Theologi, *ib.* num. 24. ad 26.

Illegitimi etiam per sequens Matrimonium legitimati ad Cardinalium Dignitatem non sunt promovendi, & multo minus spurii, *ibid.* num. 27. & 28.

Cardinalis eligendus debet esse prius Clericus; qui Filius, vel ex his Nepotes habet, Cardinalis esse non potest; ut nec etiam frater ex uno parente germano, vel patruelis, consobrinus, aut amicitios alicujus Cardinalis viventis, *ibid.* num. 29. ad 31.

Item Patruus, vel Avunculo Cardinale vivente, ejus ex fratre, vel sorore nepos, vel e converso nequit fieri Cardinalis. Imo neque nullus potest esse Cardinalis, qui primo, aut secundo consanguinitatis gradu alicui Cardinali viventi sit conjunctus, *ibid.* num. 32. & 33.

Bigami ad Cardinalatum non solent assu-

mi; nec ad Cardinalatum sunt assumendi, nisi lectissimi, præcellentes, & undequaque Viri digni; *ibid.* num. 34. & 35.

Ætas pro Cardinalibus Presbyteris, & Episcopis requisita est 30. annorum, & pro Diaconis 22. annorum, *ibid.* nu. 36. & 37.

Numerus Cardinalium varius olim fuit pro varietate temporum, & Summorum Pontificum, qui juxta exigentiam temporum seu rerum variam emergentiam plures, vel pauciores Cardinales creabant, *ibid.* nu. 38. & 39.

A tempore tamen Sixti V. numerus septuagenarius invariantes remansit, prout ipse ad imitationem illorum 70. Seniorum, quos Dominus & Auditores Consiliorum Moysi dedit, constituit; 6. Cardinales Episcopi, 50. Cardinales Presbyteri, & 14. Cardinales Diaconi, *ibid.* num. 40. & 41.

Ex cuilibet ex omnibus istis 70. Cardinalibus juxta suum Ordinem est assignata sua particularis Ecclesia, Titulus, & Diaconia; Affertur Constitutio, & assignantur Ecclesiæ &c. *ibid.* num. 42. 43. & 44.

De vario Cardinalium numero expressius agitur, *ibid.* num. 53. & 599.

CARDINALES quoad eorum Dignitatem,
& Præminentiam.

Cardinalatus nulla est major Dignitas post Papam in Ecclesia Dei. Vide verb. *Cardinales* art. 2. num. 1. ad 4.

Tantæ Dignitatis, præstantiæ, & præminentiæ sunt Cardinales, quod ipsis solis est demandata auctoritas eligendi Summum Pontificem, & innuitur qualiter habita, & exercita priscis temporibus, & qualiter nunc, & per quos stabilita, *ibid.* num. 5. ad 9.

Cardinales soli possunt deferre Pileum, seu Galerum Rubrum, & Biretum purpureum, ac vocari cum titulo Eminentiissimi, & vestire Eminentie, *ibid.* num. 10. ad 13.

Imo Cardinales sunt tantæ Dignitatis, & præminentie, ut eorum Dignitas non parum Regiam Majestatem æmulare contendat, præcipue Collegium representantes, quod est honorabilissimum membrum in Ecclesia Dei, &c. *ibid.* num. 14. ad 18.

Adducitur Decretum a particulari Congregatione editum, & à Clemente XI. approbatum, & servari mandatum circa ascensionem Decanatus Sacri Collegii Cardinalium, *ibid.* n. 19.

Affert.

Affectur Constitutio Benedicti XIII. qui Decanatum Sacri S. R. E. Cardinalium Collegii ad Episcopum Cardinalem antiquiorem, licet a Romana Curia absentem, dummodo tempore vacationis ejusdem Decanatus apud priorem sibi commissam Ecclesiam personaliter resideat, devenire decernitur, pluraque alia quoad Ostiensis, & Veliternensis Ecclesiarum optionem, statumque, *ib. n. 20.*

Affectur Constitutio Clementis XII. qua prævia confirmatione, & innovatione alterius Constitutionis san. memor. Pauli Papæ IV. anno 1555. ediz decernitur, Decanatum Sacri S. R. E. Cardinalium Collegii ipso jure deferendum esse Cardinali antiquiori Episcopo, qui tempore vacationis ipsius Decanatus in Romana Curia præsens, vel ex causa publica, ac Romani Pontificis destinatione duntaxat, non tamen ratione residentie apud aliam Ecclesiam sibi commissam a dicta Curia absens fuerit; aliaque insuper statuuntur, & ordiuntur tam circa ejusmodi Decanatum, quam circa sex Episcopatus suburbicarios eidem Cardinalibus assignari solitos pro Titulis sui Cardinalatus, *ib. num. 21.*

Historia præcedentiz Cardinalium super Episcopos, Archiepiscopos, & Patriarchas, *ibid. num. 25. & seqq.*

CARDINALES quoad eorum Residentiam, & jurisdictionem in suis Titulis, aut Diaconis.

Cardinales tenentur residere in suis Titulis; quod si in hac parte deficiant, assignatur qualiter jam practicum, & deinceps procedendum. Vide verb. *Cardinalis art. 3. num. 1. ad 8.*

Cardinales non possunt a Romana Curia abscedere vel extra permanere sine licentia Papæ sub variis penis, *ibid. n. 9. 10. & 11.* Cardinales etiam non Episcopi habent in suis Titulis, & in Ecclesiis sibi subiectis Episcopalem jurisdictionem: adducitur, & explicatur responsum ad id datum a Gregorio XIII. necnon plura recensentur exinde, quæ præstare valent, ac tandem concluditur posse Cardinales sive per se, sive per suos Vicarios in suis Titulis reliqua facere, quæ sunt jurisdictionis Episcopalis, *ibid. nu. 12. ad 25.*

Reprehenditur Auctor n. 23. & 25. Vide *ibid. in not. litt. (a).*

Et idem Cardinalis Vicarius Urbis non

cognoscit de causis sub Titulis Cardinalium, atque supradicta procedere etiam in Cardinalibus Diaconis in suis Diaconis, *ibid. n. 26. & 27.*

Cardinales Episcopi ad legem residentie tenentur, *ibid. num. 28.*

Cardinales Episcopi suburbicarii, *ibid. nu. 31. & seqq.*

Jurisdiclio Cardinalium in Ecclesiis suorum Titulorum longe minor est ea, quam eis tribuit Auctor, *ibid. num. 35. & seqq.*

Ocasio disputationis super jurisdictione Cardinalium in Ecclesiis suorum Titulorum, *ibid. num. 40. & seqq.*

CARDINALES quoad eorum Privilegia.

Cardinales plurimis potiuntur privilegiis, quibus eorum ornata est dignitas, varia referuntur per viginti tres numeros, apposita ut oportet advertentia sub *num. 5.* quod privilegium Altaris portatilis ac demum remissive quoad alia. Vide verb. *Cardinales art. 4. per totum.*

Ex rationibus ab Auctore adductis *num. 4.* concludi non potest Cardinale non Episcopum posse sibi eligere Confessarium ab Ordinario non approbatum, *ibid. num. 4. in not. litt. (a).*

Errat Auctor *num. 17.* vide *ibid. in not. litt. (a)* De numero Privilegiorum, quibus Cardinales fruuntur, *ibid. numer. 25.* De modo testandi Cardinalium ad instar Militum, & varia adnectuntur ad materiam, *ibid. num. 26. & seqq.*

CARDINALES in Conclavi, & Sede vacante.

Cardinales ingredi debent Conclave transactis decem diebus a morte Papæ, ibique non possunt habere ultra duos servientes Clericos vel Laicos sibi beneficos, & Confessarium a majori parte Cardinalium per secreta suffragia eligendum. Vide verb. *Cardinales art. 5. num. 1. ad 3.*

Cardinales Episcopi, audita morte Papæ, tenentur ad Conclave, & post duos menses ad electionem, & coronationem Papæ redire ad suum Episcopatum sub pena contra Episcopos non residentes, *ibid. num. 4.*

Cardinales non intraentes Conclave, vel exeuntes sine causa non sunt amplius requirendi, nec admittendi ad electionem faciendam, & exeuntibus infirmis, alii debent prosequi electionem.

tionem, & convalescentes possunt redire, & qui intra 10. dies non se siterunt, si supervenerint re integra, debent admitti ad Conclave, *ibid. num. 5. ad 7.*

Dato casu, quod Papa pereat extra Civitatem Romanam, vel extra eam, in qua erat Curia, tunc Cardinales tenentur convenire in Civitate, in cujus territorio, seu districta Pontifex obijt, & ibi in Palatio Episcopali, vel alio commodiori loco consistere Conclave, Cellis per cortinas divisis, & Papam de more eligere, *ibidem num. 8. & 9.*

Cardinales in Conclavi solum vacare debent electioni Pontificis, nisi Ecclesie necessitas urgeat ad alia, nec debent admitttere ad se venientes, nec dari facultas cum eis secrete loquendi, imo sub excommunicationis latæ sententiæ pœna inhihetur nuncium, vel scripturam ad Cardinales mittere, vel cum aliquo secrete loqui, *ibid. num. 10. ad 12.*

Innoitur dispositio Gregorii X. ad prope- randam Pontificis electionem, ac talis dispositionis ratio, & executio tangitur, *ibid. n. 13. 14. & 15.*

Cardinales in Conclavi excludi non possunt ab electione activa, vel passiva ratione Excommunicationis, Suspensionis, vel Interdicti, & quæ insuper circa Conclave nunc vigeant, indicantur, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Cardinales in Conclavi existentes possunt in suis Titulis iurisdictionem exercere non personaliter, sed per suos Vicarios, & Ministros, *ibid. num. 19. ad 21.*

Cardinales non sunt cogendi intrare Conclave, nisi in casu, quo nullus vellet intrare, vel in casu quo, non electo Pontifice, omnes simul, vel successive exire contingeret, *ibid. num. 22.*

Sede vacante Cardinalium Collegium non succedit Pontifici in his, quæ ratione Excellentie, Dignitatis, Præeminentiæ, ac Prærogativæ tantum sibi reservata, & præbentur quæ inde consecrari non possunt, *ibid. num. 23. ad 32.*

Cardinales, Sede vacante, nec in arduis possunt se immiscere; nisi pro Terra Ecclesie defendenda, & grandi evidenti periculo imminenti, nec potestatem, aut iurisdictionem habent gratiam aliquam, aut institutum faciendi, aut factam per Pontificem mortuum executioni demandandi, *ibid. num. 34.*

Potest autem Collegium Cardinalium, Sede vacante, mittere unum Cardinalem pro Terra Ecclesie defendenda, vel evidenti in-

genti periculo, necnon mittere tanquam Nuncium Cardinalem ad Papam electum in absentia; & ad illum reduendum ad Urbem; illique expensas necessarias constituere de redditibus Romanæ Ecclesie, & Legatum a Papa defuncto missum, urgente tamen necessitate, revocare, *ibid. num. 35. ad 39.*

Duos de Papatu contentendibus, & Generale Concilium convocare rennentibus, potest fieri convocatio a Collegio Cardinalium, ac potest & debet intrinsum in Papatu anathematizare, & extrudere, *ibid. num. 40. & 41.*

Cardinalium Legatorum Apostolicorum Officium non expirat per obitum Papæ, Sede vacante, ut etiam Congregationum Cardinalium Facultates, quæ nec consueverunt renovari per novum, *ibid. num. 42. 43. & 44.*

Præfata tamen Sede vacante Cardinalibus in Conclavi manentibus, debent conqiescere quoad negotia & causas, quæ expediuntur per subscriptionem Cardinalis Præfecti, seu habentis sigillum, non sic quoad ea, quæ in communi forma a solo Secrer. expediri solent; indeque quid præstari queat ponitur, *ibid. num. 45. 46. & 47.*

Recententur Constitutiones Apostolicæ, quas Cardinales initio Conclavis iurati servare promittunt, *ibid. num. 48. & seqq.*

CARDINALES quoad eorum Sepulturam, & Quartam Parochialem.

Cardinales Romæ decedentes, vel extra non electa Sepultura, ubi sepeliri debeant? Vide verb. *Cardinales art. 6. num. 1. & seqq.*

Ampliat *Auctor num. 1. ibid. num. 11. & seqq.*

Cardinalis Regularis potest sibi eligere sepulturam ubilibet sine licentia superioris, alias decedens, non electa Sepultura, sepelitur in propria Ecclesia sui Tituli, *ibid. n. 6. & 7.*

Nullis autem Cardinalibus permittitur sepeliri in Basilica Vaticana, & Quarta Parochialis debetur proprio Parocho ex funere Cardinalium, qui sepeliuntur extra Parochiam, *ibid. num. 8. & 9.*

CARDINALES quoad quasdam Additiones Antioris.

Cardinales ad Urbem accedentes Summo Pontifici se sistere debent, nec ab Urbe discedere possunt sine licentia eiusdem. Vide verb. *Cardinales, art. 1. num. 46.*

Car.

Cardinales in Urbe non residentes qualibet ex causa excluduntur a participatione Rotuli, *ibid. in eod. art. num. 47.*

Accidentibus autem ad Urbem ex causa legitima tribuitur portio pro tempore moræ, *ibid. num. 48.*

Forma & solemnitas in Exequiis S. R. E. Cardinalium servanda, *ibid. art. 6. n. 10.*

Cardinales in causis Commissariis judicantes uti debent Notario Archivi, *ibid. num. 49.*

Cardinalibus tribui potest Ecclesia Episcopalis in partibus Infidelium, *ibid. nu. 50.*

Cardinalis Episcopus Residentiæ lege tenetur, *ibid. art. 3. num. 28. 29.*

Cardinales Episcopi per Ecclesiasticam Ditionem, quibus honoribus prosequendi sint a Gubernatoribus, Vicelegatis, & Præfidentibus, *ibid. Art. 2. num. 22.*

Cardinales tam in Urbe, quam in aliis Civitatibus legentes, quando visitari debeant a Prælatibus, *ibid. eod. art. num. 23.*

CARO, CARNES.

Carnium esus prohibitus est diebus jejunii. Vide verb. *Jejunium art. 1. num. 6.*

Item prohibitus est diebus Veneris, & Sabbati. Vide *Abstinencia num. 1.*

Dispensari circa esum carniū, an, & quando ceaseantur etiam dispensari a jejuniis. Vide verb. *Jejunium art. 1. num. 30. ad 34.*

Si Nativitas D. N. J. Christi accadat in die Veneris, dispensantur omnes ab abstinentia carnis, exceptis illis, qui tenentur voto, vel Regulari obervantia. Vide verb. *Abstinencia num. 8.*

Hinc Fratres Minores tenentur ad jejuniū tali die. Vide d. verb. *Jejunium art. 2. num. 27. & seqq.*

Advenæ, & peregrini an, & quando in locis suæ peregrinationis teneantur abstinere a carnibus? Vide verb. *Lex art. 3. a num. 31. ad 35.*

Carnibus vesci in Monasteriis Chartusienſibus est omnibus sub pœna excommunicationis lata sententiæ interdictum. Vide verb. *Caro num. 1.*

Carnium esus, si cui conceditur tempore jejunii, id servare debet leges præscriptas de unica comestione, de non permiscendis epulis, de hora refectionis, & aliis declaratis a Benedicto XIV. *ibid. num. 2.*

Carnes comedi nequeunt in Vespertina refectione tempore jejunii, *ibid. num. 3.*

Carnium esus die Sabbati prohibetur Latinis in Græcorum famulatu degentibus, *ibid. n. 4.*

Carnium esus in die Sabbati per annum permittitur in Regnis Castellæ, Legionis, & Indiarum, *ibid. num. 5.*

Carois privium, ita dictum tempus ante Quadragesimam, quia Ecclesiastici, & Religiosi a carnibus abstinere incipiunt, *ib. n. 6.*

Absum comedendi carnes Dominica prima Quadragesimæ, Spectacula, Ludosque publicos diebus festis fieri solitos ab Ecclesia Mediolanensi extirpavit S. Carolus Borromeus. Et ad alia. Vide *ibid. num. 7.*

CASTITAS. Vide verb. *Votum a num. 117. usque in finem.*

CASUS fortuitus quid sit? Vide verb. *Commodatum num. 16.*

CASUS RESERVATI. Vide verb. *Reservatio Casuum.*

CATECHUMENI.

Catechumeni non ante, sed post Baptismum veste candida sunt induendi. Vide verb. *Vestis num. 18.*

Catechumeni an sint sepeliendi in Ecclesiastica sepultura. Vide verb. *Sepultura num. 173.*

CATENÆ infamis pœna quid sit? Vide verb. *Pœna art. 2. num. 5.*

CAUSA efficiens, seu Ministri Matrimonii sunt ipsi contrahentes. Vide verb. *Matrimonium art. 1. a num. 27. ad 27.*

CATHEDRATICUM.

Cathedraticum quando introductum, & quid sit, cur sic dicatur, & etiam Synodaticum. Vide verb. *Cathedraticum n. 1. 2. & 3.*

Cathedratici origo, obligatio, quantitas, & tempus præstationi illius statutum, vide *ib. num. 29. & seqq.*

Nomine Solidi quid intelligatur, qualiter pro Cathedratico solvendi, quidque ad id attendendum, *ibid. num. 4. ad 9.*

Cathedraticum est in Juribus Episcopalibus, & adeo privilegiatum, ut in totum præscribi non possit, nec a Trid. sublato solvi tamen non debet in Visitatione, sed extra, & in Synodi celebratione, *ibid. nu. 10. ad 15.*

Ad Cathedraticum solvendum tenentur de jure Ecclesiæ Sæculares, quod exponitur, *ib. num. 16. ad 19.*

Regulares vero non tenenturolvere Cathedralicæ.

theatricum pro Monasteriis, & eorum Ecclesiis Regularibus, ubi ipsi resident, & Divina peragunt, & quæ Monasteriis contigua, seu immediate penes ipsas existunt: pro Ecclesiis tamen Secularibus &c. quibus præsumunt, tenentur, etiam si Monasteriis, aut eorum Ecclesiis pleno iure sint incorporatæ, *ibid. num. 20. ad 22.*

Ad Cathedralici, & Synodatici tamen solutionem non tenentur, neque compelli possunt Fratres S. Joannis Hiemsolymitani, sive eorum Vicarii in Parochialibus Religioni prædictæ nisi, *ibid. num. 23.*

Ad complementum adducitur hic id, quod de Cathedralico fuit novissime in Concilio Romano celebrato anno 1725. a Benedicto XIII. sancitum, *ibid. num. 24.*

Quædam colliguntur ab Auctore Sac. Congreg. Resolutiones ad Cathedralicum pertinentes, *ibid. num. 25. & seq.*

Alia vid. hoc to. 8. in *Append. Ref. S. C. C.* in Gardien. *Ausculana Cathedralici*. *Cassanen. Cathedralici*. *Perusina Cathedralici*. *Bisacciarum*. *S. Severini Cathedralici*. *Amalphitana Cathedralici*. *& Procuratoris*. *Tolentina Cathedralici*.

CATOPTRICA quid? Vid. verb. *Mundus num. 208.*

CAVENA, & *Feudum* de Cavena quid sit? Vid. verb. *Feudum art. 1. n. 28. & 29.*

CAUPO, **CAUPONA**. Vid. verb. *Taberna*, *Tabernarii per tot. & verb. Clericus art. 5. a num. 10. ad 19.*

C A U S E.

Causæ omnes in prima instantia ab Ordinariis sunt cognoscendæ, & quæ excipiantur. Vid. verb. *Causæ num. 1. & seqq.*

Quamplurima referuntur, quæ ad pertinentiam Causarum pertinent stabilita in variis suis Constitutionibus a Benedicto XIV. *ibid. num. 4. & seqq.*

CENSURA

Quod ea, quæ concernunt Censuras in genere.

Censura nunc dicta, & quid sit declaratur. Vid. verb. *Censura num. 1. 2. & 3.*

Censuræ Ecclesiasticæ propriæ dictæ sunt tantum tres, Excommunicatio, Suspendio, & Interdictum, & proponitur quibus ferendi

ferendi potestas competat, *ibidem num. 4. ad 8.*

Fallitur Auctor dum hoc loco ait, posse Superiores Locales censuras ferre in subditos. Recensentur porro casus, in quibus Superiores possint sine consensu Capituli Generalis vel Provincialis censuras ferre, *ib. nu. 8. in nota (*)*.

Censura ferri non potest nisi in delinquentes Christianos, in retonis capacee, & in subiectis jurisdictioni ferentis ipsam, *ibid. nu. 9. 10. & 11.*

Communitas, aut Collegium potest quidem ligari Suspensione, & Interdicto, minime tamen Excommunicatione, *ib. num. 12.*

Ex speciali iure non ligantur Episcopi sententia generali Suspensionis, aut Interdicti, nisi de ipsis specialis mentio fiat, & sic etiam Cardinales, *ibid. num. 13. & 14.*

Denique Imperatores, & Reges ob suæ Dignitatis excellentiam Censura aliqua ab Episcopis ligari non possunt, *ibid. nu. 17.*

Ad validitatem Censuræ requiritur culpa gravis, & in suo genere completa cum contumacia, seu inobedientia delinquentis, & hæc per singula referantur, *ib. num. 16. ad 21. num. 44. & seqq.*

Ad incurrendam censuram in foro externo requiritur Sententia declaratoria commissi, cui est Censura iure ipso alligata, non tamen in foro interno, *ibid. num. 47. & 48.*

Ad validitatem Censuræ ferendæ ad hominem requiritur, etiam trina monitio, nisi urgens necessitas aliud suadeat, & traditur premissis, at non sic ad validitatem Censuræ latæ sent. a Jure statuitur, *ibidem num. 21. ad 25.*

Censura Interdicti potest intelligi etiam ob peccatum alterius, non sic Censura Excommunicationis majoris, & Suspensionis propriæ, & strictæ acceptæ, *ibid. num. 26. 27. & 28.*

Ab incurrendis Censuris tres præcipuæ causæ excusant, & assignantur, *ibid. num. 29. ad 31.*

Quando Appellatio fit post latam Excommunicationem &c. non habet vim suspendendi, sed solum devolvendi, ut Superior possit cognoscere de iustitia Censuræ, *ibid. num. 32.*

Innocens Censuratus, v. gr. Excommunicatus secundum allegata, & probata in foro externo pro tali habere se debet, quamvis coram Deo ab ea immunis sit, & in secreto contra eam agere possit, *ibid. num. 33. & 34.*

A Cen-

A Censuris a Jure, si non sint reservatz, absolvere potest quilibet Confessarius pro Foro interno conscientiz, pro foro tamen externo Superior Censurati, & a Censuris ab Homine non nisi, qui eas tulit, vel ejus Delegatus, vel plene Superior Censurantis, at Archiepiscopus respectu suffraganeorum tantum in casu appellationis, *ibid. num. 35. ad 37. & in num. 54. & seqq.*

Ad propositum refertur declaratio Clementis XI., *ibid. in nota ad num. 35. (a).*

Nemo tamen absolvi debet a gravibus censuris, sive pro Foro externo, sive pro Foro interno, nisi prius serio promittat de parentis mandatis Ecclesie, vel absolventis, & non committendo in posterum hujusmodi delicta, *ibid. num. 38.*

In articulo mortis potest quisvis Confessarius, & in defectu Confessarii quilibet Sacerdos a quibusvis Censuris absolvere, sub onere tamen, ut elapso periculo poenitens coram Superiore compareat ad exequendum quod ille prescripserit, *ibid. num. 39.*

Potest quis pluribus Censuris ligari, & potest absolvi ab una, & non ab aliis ad differentiam peccatorum; & excommunicationis censura ligatus non potest a peccatis absolvi, nisi prius ab ipsa absolvatur; *ibid. num. 40. & 41.*

Forma absolutionis a Censuris non habet prefixa, & determinata verba, sed potest dari verbis exprimentibus absolutionem talis specialis Censuræ, a qua fit absolutio. Sed de istis, & aliis, Vide verb. *Excommunicatio*, verb. *Suspensio*, & verb. *Interdictum*, per tot.

Reo cotrecto, ejusque contumacia cessante, non cessant Censuræ, nisi per absolutionem tollantur, maxime loquendo de Censuris absolute latis; *ibid. num. 42.*

Absolutio a Censuris contractis ex causa violatz Immunitatis a quibus dari possit, vel non? Vide verb. *Immunitas* art. 3. a num. 142. ad 152.

Quando Censuræ sint latæ, vel ferendæ sententia, & quando incurrantur, vel non, ante sententiam Judicis; Vide verb. *Lex* art. 2. num. 27. ad 44. & verb. *Censura* num. 58. 59.

Privilegium, nequis inconsulta S. Sede censuris irasci possit, non afficit Ordinarium Sententias, idque nec probat ab eorum jurisdictione Exemptionem; vide verb. *Censura* num. 44.

Num Episcopus existens extra Diocesim

ferre censuras possit in subditos suos; *ibid. num. 60.*

Mulierum an competere possit potestas ferendi censuras; *ibid. num. 61.*

De forma ferendi censuras; *ibid. numer. 62.*

Alia ad rem, puta ad captum pleniorum censuræ latæ a jure, & latæ ab Homine &c. Vide verb. *Excommunicatio*, *Interdictum*, & *Suspensio*. Et qui operatur aliquid cum conscientia erronea censuræ gravioris quidem eum peccare, sed censuram non incurrrere, vide verb. *Excommunicatio* art. 11. num. 1. Ac denique ignorantiam censuræ ab eadem excusare; Vide verb. *Reservatio casuum* num. 39.

CENSUS

Quoad ea quæ concernunt ejus esse, & Conditiones.

Hoc nomen Censuræ accipitur varie, & exhibentur ac declarantur acceptiones, nec non præbatur quis Censuratus, & quis Censuita; Vide verb. *Census* num. 1. ad 5. Censuræ dividitur in Reservativam, & Confinativam, atque hic in Realem, Personalem, Mixturam, Perpetuam, & Temporalem, ac isti subdividuntur, scilicet Perpetuam in Redimibilem, & Irredimibilem, & Temporalem in Temporalem ad certum tempus, & in Temporalem ad incertum tempus, quæ omnia per definitionem explicantur; *ibid. num. 6. ad 11.*

Ut census sit licitus ac justus Jure naturæ, saltem quatuor conditiones requiruntur, & assignantur, ut autem sit licitus, & justus Jure Canonico, plures aliæ conditiones requiruntur; *ibid. num. 12. ad 18.*

Quamvis allatam S. Pit V. Constitutionem ob solam præsumptionem usuræ esse latam, & consequenter in conscientia non obligare, ubi *Contractus Casualitatis* ab usura alias immunitatis est, teneant Navarros, & alii: Nilominus omnino tenendum est dist. Constitutionem Pianam, ubi usura recepta est, & per legitimam contrariam consuetudinem non est abrogata, absolute obligare, secus autem e contra; *ibid. num. 19. 20. & 21. & num. 29.*

Census personalis non transit in realem, quamvis detur hypotheca, quæ pereunte census non perit; *ibid. eod. num. 29.*

Census, & Cambiorum fructus a Communitatibus Ditionis Ecclesiasticæ conventi ad æqui-

æquitatis rationem fuerunt redacti a Benedicto XIV. *ibid.* num. 28.

Census consignativus realis omnis ex parte tam Censuarii, quam Censuiste, seu Censuistæ, ubi non est in usu Piana Constitutio, est licitus de Jure naturali: & sicutiam Personalis, si super Persona fructifera, secus autem de Jure Canonico; *ibid.* num. 22. 23. & 24.

Census perpetui creati ad formam Bullæ Piane connumerantur inter bona immemorabilia; & spectantes ad Ecclesias, & loca pia reduci non possunt ad minorem fructum sine Beneficatio Apostolico; *ibid.* num. 25. & 26.

Regulares nequeunt censuario nomine recipere pecuniam sine Beneficatio Apostolico; *ibid.* num. 27.

Videndus Aulicus in lib. singular. de Censibus, quod attinet ad ea, quæ pertinent ad censum reservativum, & consignativum; *ibid.* num. 33.

C E R E I.

Cereus Paschalis quando sit accendendus; Vide inter *Decreta Sac. Rit. Congr. sub n. 1390.*

Cereorum ardentium usus an, & quomodo prosit Defunctis? Vide verb. *Suffragia* num. 20.

C E S S I O N E S.

Cessio bonorum; Vide verb. *Restitutio* art. 5. a num. 49. ad 50. & verb. *Solutio* a num. 3. ad 6.

Cessiones commodi exigendi fructus Beneficiorum, prohibentur sub pœna excommunicationis, & annullantur a Benedicto XIV. Vid. verb. *Cessiones*, num. 1.

Cessiones commodi exigendi pensiones, factæ intra sex menses a die capte possessionis Beneficii annullantur; *ibid.* num. 2.

CHARACTER Sacramentalis; Vide verb. *Sacramentum* a num. 33. ad 41.

CHARITAS; Vide verb. *Virtus* a n. 34. ad 87. CHARITATIVUM subsidium; Vide verb. *Subsidium Charitativum*.

CHROMANTIA quid sit; Vide verb. *Superfluitas* num. 20.

CHOREÆ: Vide verb. *Clericus* art. 4. a num. 13. & verb. *Luxuria* num. 88.

Choreæ publicæ Festis diebus prohibentur, Vid. verb. *Chorea*, num. 1.

Choreas extrema die Bacchanalium usque ad me-

diam noctem produci vetatur in tota Ecclesiastica ditione; *ibid.* num. 2.

CHOREPISCOPI qui? quod eorum Officium, & quare ab Ecclesia sublatis? Vide verb. *Episcopus* art. 1. a num. 36. ad 41.

C H R I S M A.

Chrisma benedicti nequit, nisi ab Episcopo; Vide verb. *Chrisma*, num. 1.

Chrisma pro Ecclesiis Græcis recipi debet ab Episcopo Catholico, & quidem ab Ordinario; *ibid.* num. 2.

Quamvis Chrismatis consecratio sit unum ex præcipuis muneribus Ordinis Episcopalis, acceperunt tamen aliqui simplices Sacerdotes a summo Pontifice facultatem illud consecrandi; *ibid.* num. 3.

Verum non ita frequenter fuit data facultas hujusmodi simplicibus Sacerdotibus; *ibid.* num. 4.

CHRISTIANA Charitas quando sufficiat probalendo a residentia? Vide verb. *Canonicus* art. 5. num. 34. verb. *Episcopus* art. 3. num. 4. & verb. *Pæcatus* art. 2. num. 39.

CHRONOLOGIA quid; Vide verb. *Mundus* num. 211.

C I B O R I U M S A C R U M.

CIBORIUM Sacrum non potest vendi, nec oppignorari; Vide in Collect. Decretor. n. 1460. Ciborii Sacri sur quas pœnas incurrat; Vide verb. *Fur*, a num. 75. ad 80. & verb. *Pœna* art. 2. num. 38.

CINGULUM pro Missa congruentius debet esse lineum, quam sericum; Vide inter *Decreta ut sup.* num. 746.

CICLOMETRIA quid? Vide verb. *Mundus* num. 746.

C I R C U L I.

Circuli minores sunt ambo Tropici, & ambo Polares; Vide verb. *Mundus*, num. 149.

Circuli Tropici, unde dicti, & cur unus vocetur Tropicus Cancri, & alter Tropicus Capricorni? Vid. *ibid.* num. 150.

Circuli Polares, unde dicti, & cur unus vocetur Arcticus, & alter Antarcticus; *ibid.* num. 151.

Quid de habitantibus sub istis polaribus circulis; *ibid.* num. 152.

Diæ quatuor circuli minores dividunt Mun-

Mundus in quinque partes, seu zonas, quæ assignantur; *ibid.* num. 153. ad 156.

CIRCUMCISIO.

Circumcisio fuit verum, & proprie dictum Sacramentum delectivum culpæ originalis, & collativum gratiæ ex opere operato; Vide verb. *Circumcisio*, num. 1. & 2.

Hoc tamen non est certum, & a Viris Theologis, ut plurimum negatur; *ibid.* num. 22.

Circumcisio non solum fuit Sacramentum Legis scriptæ, sed etiam Legis naturæ; immo Circumcisio in Lege scripta non fuit aliud Sacramentum ab eo, quod erat in Lege naturæ, sed idem magis determinatum; *ibid.* num. 3. & 4.

In Lege naturæ autem Circumcisionem fuit a Deo institutum Sacramentum aliquod pro justificatione parvulorum; *ibid.* num. 5.

Circumcisio data 400. circiter annis ante Legem scriptam tunc non nisi genus Abrahæ adstringebat; *ibid.* num. 6.

Pro feminis etiam post institutam Circumcisionem remansit, & perseveravit Sacramentum Legis naturæ. Cur Circumcisio pro solis Masculis, & in membro genitali, *ibid.* num. 7. ad 9.

Circumcisio, & Baptismus in multis differunt, & in multis conveniunt inter se, & differunt, ac objectiones diluuntur, quibus originalis impetitur deletio respectu Circumcisionis, demumque concluditur Circumcisionem, & Legis naturæ Sacramentum Characterem impressisse; *ibid.* num. 10. ad 21.

CIRCUMSTANTIÆ peccatorum; Vide verb. *Pœnitentiæ Sacramentum* art. 2. n. 100. ad 124.

CIVITAS, CIVILITAS, CIVES.

Civitas multis modis sumitur, & assignantur, necnon adinvicem conferuntur Civitas, & Urbs, una cum quid Oppidum, Castrum, Villa, & Villicus; Vide verb. *Civitas* &c. num. 1. ad 15.

Solum illam dici Civitatem, quæ habet Episcopum, sustinent multi; plurimi autem alii verius, & melius censent ad essentiam Civitatis non requiri neque Episcopum, neque Cathedralem; *ibid.* num. 17. 18. & 19.

Civitas occidens suum Episcopum jam consecratum privatur in pœnam dignitate Episcopali; *ibid.* num. 20. & 21.

Dicta pœna an procedat solum, quando occisio processit ex facto Civitatis, vel etiam quando processit ex odio privato aliquorum Civium; *ibid.* num. 22. ad 25.

Cathedralitas ratione occisionis Episcopi non amittitur ipso jure, sed sententiam requirit; & si occisio fuit in sui defensionem cum moderamine iuculpatæ tutelæ, aut eum non agnoscens, pœna privationis non incurritur Episcopalis Dignitatis, ut nec etiam si solum vulneravit; *ibid.* num. 26. ad 31.

Civitas, quæ auxilium, consilium, aut favorem dederit ad occidendum, seu offendendum Cardinalem, privatur Cathedralitate, & eadem privari etiam potest, si conspiret contra Sedem Apostolicam, vel si tota labatur in Hæresim; *ibid.* num. 32. ad 34.

Civitas condemnata ad aratrum non potest amplius edificari absque speciali licentia Principis; *ibid.* num. 35. & 36.

Civitas tamen privata Cathedralitate propter occisionem proprii Episcopi &c. remanet adhuc Civitas quoad privilegia secularia; & privata Cathedrali propter delictum, non privatur Diocesi; *ibid.* num. 37. & 38.

An privatio Civitatis dignitate Episcopali ob occisionem Episcopi sit perpetua, vel temporalis; & de privatione ob occisionem Præpositi; *ibid.* num. 39. ad 41.

Differentia est inter Jus Civitatis, & Jus Civilitatis, & quænam ea sit; Vide *ibid.* num. 108. & *segg.*

Civilitas triplici modo acquiritur. Primo per Nativitatem; Secundo de jure; Tercio per privilegium, & undequaque elucidantur; *ibid.* num. 42. ad 46.

Licet ad effectum veræ, & naturalis Civilitatis requiratur nativitas in loco; tamen si occasionaliter extra sequatur, habetur ac si vere, & naturaliter quis natus esset in propria patria; *ibid.* num. 47. & 48.

Originarius, seu Oriundus dicitur a nativitate propria, seu paternâ; & ex Jure Civili locus originis est, in quo pater natus est; *ibid.* num. 49. & 50.

Et ideo vulgo dicitur, non matris, sed patris spectandam esse originem; *ibid.* num. 114. 115.

Quomodo id tamen intelligatur; *ibid.* sub num. 115. & *segg.*

Num natus ante cooptionem Patris in Civium numerum pro Cive Originario haberi debeat; *ibid.* num. 118. 119.

Civilitas acquiritur etiam per spirituales nativi-

tivitate; & Civilitas originis non amittitur ob aliter loci incolatum necessarium, vel occasionalem: & huc acquiritur decenniali habitatione cum animo tamen perpetuo permanendi in tali loco; ac domicilium quid sit, & in quo differat ab habitatione; *ibid. num. 53. ad 56.*

Non contrahitur Civilitas domiciliaria per permanentiam in Civitate per decem annos, imo nec per triginta in servitio alicujus Domini; *ibid. num. 57. 58. & 59.*

Civilitatem domicilariam potest quis habere in pluribus locis; & Civilitas legitime acquisita cum habitatione, & solutione onerum constituit aliquem verum Civem, ita ut possit consequi officia Civibus debita; nec amittitur per quandam necessariam, seu occasionalem absentiam; nec fit præjudicium ex possessione bonorum extra territorium; *ibid. num. 60. ad 64.*

Quid requiratur ad domicilii constitutionem, ut Civilitas domiciliaris comparetur; *ibid. num. 120.*

Et ad hunc effectum an novi domicilii ratio habeatur, si in fraudem mutatio fiat; *ibid. num. 121.*

Civilitas privilegiativa generaliter quoad omnes effectus non conceditur, nisi a Supremo Principe; & datur qualiter possint Domini inferiores; *ibid. num. 65. ad 67.*

Civilitas privilegiativa concessa per totam Civitatem, seu Consilium generale, tolli non potest per Magistratum particularem; *ibid. num. 68.*

Differentia inter civem per allectionem ex decreto Decurionum, & eum, qui habet Rescriptum Principis; *ibid. num. 122.*

Civis naturalis, & originarius alicujus loci secundum aliquos dicitur, qui natus est etiam casu, & per transitum in tali loco; at verius per alios etiam requiritur, quod ejus pater ibi habeat domicilium constitutum; & hinc consensum quoad Legatum præbetur; *ibid. num. 69. ad 71.*

Civis originarius, ac naturalis patris patriæ dicitur quis, etiam si natus extra patriam occasionaliter; & originarius esse non desinit, qui alibi necessarium, vel occasionalem domicilium habet; *ibid. num. 72. & 73.*

Civis domiciliarius alicujus loci dicitur, qui ibi, licet aliunde oriundus, jam per decennium habitat cum animo perpetuo ibidem permanendi, & quis talis esse potest plurimum locorum; *ibid. num. 74. ad 77.*

Civis ex privilegio dicitur Civis verus, & pro-

prius, non minus ac Civis originarius; & id transit in filios alibi quoque natos, licet de illis non fuerit facta mentio in concessione; *ibid. num. 78. & 79.*

Quamvis Princeps per suum privilegium possit creare Civem externum, non potest tamen facere, ut sit originarius; & inde sequentia exhibentur; *ibid. num. 80. ad 82.*

De commodis & oneribus Civilitati a jure annexis; *ibid. num. 123. 124.*

Civis ex privilegio, quamvis non habitet in Civitate, adhuc tamen gaudet beneficio Civium quoad immunitatem a solutione vestigalium; & quid si creatus cum onere inhabitandi, & non inhabitet; *ibid. num. 83. ad 86.*

Civium appellatione veniunt etiam nati in suburbis, præcipue in favorabilibus, & materia utriusque conveniente; *ibid. num. 87. & 88.*

Civibus ex privilegio nihil suffragatur privilegium ad effectum successionis, ubi excludantur exteri forenses; secus autem si ad Beneficium vocantur soli Cives Civitatis; at non si Bononiz; *ibid. num. 89. ad 91.*

Generaliter loquendo Beneficia Civibus potius, quam exteris conferri debent; Immo si fundator legem imposuit, ut Beneficium conferatur solis originariis, & non alienigenis, non potest conferri exteris; *ibid. num. 92. ad 94.*

Beneficium erectum, seu Legatum fundatum pro solis Civibus debetur tantum natis in Civitate, Suburbis, Vicis, & districtu; & si excludantur expresse Cives ex privilegio, isti ad illud non possunt admitti; *ibid. num. 95. & 96.*

Non censentur tamen exclusi Cives nati extra Civitatem originariam occasionaliter, vel nati in Civitate, & alibi necessarium, aut occasionalem domicilium habentes; *ibid. num. 97. & 98.*

Beneficium, seu Legatum, ad quod vocantur Cives naturales, & originarii, debetur solum natis in tali loco, non casu, aut per transitum, sed quando pater ibi domicilium habuit, aut est locus, ubi pater natus est; at in istorum defectum deberetur natis ibi casu, aut per transitum; *ibid. numer. 99. & 100.*

Beneficium, seu Legatum, ad quod vocantur naturales alicujus loci, potest conferri non solum originariis, seu oriundis, sed etiam per decennium ibidem domicilium habentibus, dummodo cum animo ibi perpe-

tuo

tuo commorandi; & si vocantur Patricii, potest conferri non solum patriciis domiciliiariis; ac Patria duplex observatur; *ibid.* num. 101. ad 103.

In dictis, & similibus dispositionibus est omnimode investiganda voluntas disponentis, idque perpendendum ex verbis ipsius Vocantis, & qualitatibus Vocatorum, prout exemplariter traditur; & semper præferendi habentes omnes qualitates relictas a Testatore habentibus solum aliquas ex ipsis; *ibid.* num. 104. ad 107.

De modis, quibus amittitur Civilitas; *ib.* num. 105.

CLAVI crucifixionis D. N. J. C. vid. verb. *Clavi &c. per tot. artic.*

C L A V I S.

Clavis Tabernaculi a quibus assevari debeat? Vide verb. *Tabernaculum* num. 1. 4. & 5.

Clavis Reliquiarum quibus concedi possit? Vide verb. *Veneratio Sanctorum* num. 87.

CLAUSURA; Vide verb. *Conventus* artic. 3. & verb. *Moniales* art. 3.

Quid sanciverit Benedictus XIV. circa Clausuram Monasteriorum quorumcumque Visorum & Feminarum Regularium; Vide verb. *Clausura* num. 1. & segg.

C L E R I C U S,

quoad ea quæ concernunt ejus nomen; Habitum, & Tonсурam.

Clerici nomen, & esse, ac duplex talis nominis adhibitio referatur. Vide verb. *Clericus* artic. 1. num. 1. ad 4.

Clericum nomine sequioribus saculis veniebant illi qui litteris operam dabant; & contra laici dicebantur illiterati. Vide *ibid.* nu. 78. Clericum nomine large, seu generaliter capto seu materia favorabili, quinam veniant intelligendi, referuntur singuli; *ibid.* num. 5. ad 18.

Christianus populus divisus in Clericos & Laicos, Clerici autem in duplex genus divisi; Vide *ibid.* num. 71. & segg.

Clericorum nomine stricte, seu specialiter in materia odiosa veniunt duntaxat soli inferiores Clerici: seculares, non autem Canonici, Abbates, alique in dignitate Ecclesiastica

Tom. VIII.

constituti, nisi secus exprimitur, vel aliter de de opposito constet; *ibid.* num. 19. ad 22. Quomodo olim Clerici induti, & de Clericali veste plura, Vide *ibid.* num. 76. & segg. & num. 13. & segg.

De tonsura Clericorum, ejusque ab ordine facta separatio; *ibid.* num. 79. ad 82.

Habitum, & Tonсурam Clericalem deferre tenentur Clerici in Sacris Ordinibus constituti, & etiam Clerici inferiores, si Beneficium Ecclesiasticum habeant, sub gravissimis poenis; *ibid.* num. 23. 24. & 35.

Clerici vero in prima Tonсурa, aut etiam in Minoribus Ordinibus constituti, & Beneficia Ecclesiastica, seu Jus ad illa nondum habentes non tenentur deferre Habitum, & Tonсурam Clericalem, nisi causative, quantum velint gaudere privilegiis Clericalibus; *ibid.* num. 26.

Clerici in prima Tonсурa, aut etiam in Minoribus Ordinibus constituti non gaudent privilegio Fori, nisi habeant aliquam extrinsecus conditionibus, quas requirit Concilium Tridentinum, quæ hic assignantur; *ibid.* num. 27. & 28.

Qualitas, & forma habitus Clericalis licet Jure communi non reperitur in omnibus, & per omnia determinata, & stabilita, habentur tamen tum in Jure communi, tum in Conciliis, tum in Constitutionibus Pontificiis varia præscripta circa Habitum Clericorum, & proponuntur; ac inde pro hujus puncti coronide salutaria, ac decorosa dantur monita; *ibid.* num. 29. ad 44.

Tonсурa Ecclesiastica juxta Divum Ildonum originem sumit a Nazareis; secundum alios ex quodam facto in Apostolorum Principe, quod refertur; *ibid.* num. 45. ad 47.

Tonсурa Ecclesiastica fuit in usu usque de tempore Apostolorum; reprobatur Calvinus aliter sentiens; *ibid.* num. 48. & 49.

Tonсурa Clericalis antiquitus fiebat raso desuper capite in modum sphaerae, & inferior quoque, ira ut patentibus auribus sola Capillorum corona circa caput remaneret; & assertur qualiter nunc ab Ecclesia prædictetur; *ibidem* num. 50. & 51.

Corona, & Tonсурa debet esse congruens cujuslibet statui, & Ordinis; ac mystica ejusdem significatio declaratur; *ibid.* num. 52. ad 54.

Clerici in Sacris, vel Beneficiis, licet in prima Tonсурa, aut etiam in Minoribus Ordinibus constituti, si per longum tempus Tonсурam, & Habitum Clericalem non des-

E e tant,

Tamen privilegio Canonis non sunt privati; *ibid. num. 47. & 48.*

Quoniam autem personæ gaudent tali privilegio Canonis, & quoniam censetur illud violare; Vide verb. *Excommunicatio art. 10. num. 18. & art. 11. a num. 14. ad 27.*

Privilegio Fori, & Canonis gaudent nendum Clerici coelibes, sed etiam Clerici conjugati in Minoribus existentes, si tamen habeant tres condiciones, quæ assignantur, & tunc gaudent privilegio Fori undequaque; *ibid. num. 50. ad 57.*

Clericum conjugatum carcerantes excommunicantur; & eum Episcopus tueri debet, ne vexetur a Curia Laica; *ibid. num. 58. ad 60.*

Clericus conjugatus Indulto Apostolico dispensatus ab obligatione incendiendi in Habitu & Tonsura, gaudet privilegio Fori, & habens requisita, excepto quod non constat de deputatione ad servitium Ecclesie, ei tamen interveniens in genere eodem gaudet; *ibidem num. 61.*

Clericus conjugatus exercens artem Mercariam cum pensuris fraudulentis, puniendus est ab Ordinario, cui, si a trimeribus sublati, & ob nova delicta carceratus, remittendus est; *ibid. num. 62. & 63.*

Subdiaconus, qui in vim dispensationis Apostolicæ cum Vidua Matrimonium contraxit, & pensiones Ecclesiasticas obtinet, de Jure gaudet privilegio Fori; *ibid. nu. 64.*

Varia insuper late traduntur de Clericis conjugatis quoad onera personalia, realia &c. *ibid. a num. 65. ad 76.*

Clerici gaudent privilegio Fori de Jure Divino; Canonis autem solum Jure Ecclesiastico; *ibid. num. 77. ad 87.*

Clerici omnes, sive in Sacris, sive in Minoribus, dimittentes Habitum Clericalem, & Tonsuram ex sola vanitate, & negligentia non perdunt privilegium Canonis ante triannu monitionem; illico tamen perducunt, si id ex iniquitate faciant, aut si enormibus se immisceant; *ibid. num. 88. & 89.*

An in dicto casu quoque statim amittant privilegium Fori, & an facilius deperdat privilegium Fori, quam Canonis; *ibid. num. 90. ad 100.*

Plura vero de questione, an simplex Clericus, qui privilegium fori amisit eo quia non implevit quod præscribit Concil. Triad. amisit simul alia privilegia concessa; Vide *ibid. num. 101. ad 104.*

CLERICUS quoad negotia Secularia.

Negotium Sæculare accipitur tripliciter, & assignatur, ac quale Clericis prohibitum, indicatur; Vide verb. *Clericus art. 3. num. 1. ad 5.*

Clericis omnibus in Sacris constitutis, aut in Minoribus congruum sustentationem habentibus, sive ex Beneficio Ecclesie, sive ex bonis patrimonialibus, est prohibitum negotiis secularibus se immiscere cupiditatis, & turpis lucri gratia; *ibid. num. 6.*

Assignantur causæ prohibitionis, culpæ, & poenæ transgressionis; *ibid. num. 7. ad 12.*

Dantur tamen plures casus, in quibus Clerici negotiationem exercentes nullam culpam, & poenam incurrunt, & assignantur, ac una dantur variz ad rem petitiones factæ Sacri Congr. Concil. cum suis responsionibus, & declarationibus; *ibid. num. 13. ad 46.*

Negotiatio Clericis prohibita est quæstuaria, quæ in personalem, & realem dividitur. Quando eisdem non sit interdicta negotiatio realis; & in quo utraq; negotiatio species consistat; *ibid. num. 92. & seqq.*

Recollectio sive in propriis pueris, ejusque venditio lucris & compendii causa pertinet ad negotiationem quæstuariam personalem, & vetita est Clericis; *ibid. num. 99.*

Potest Episcopus prohibere Clericis Minorum Ordinem, & primæ Tonsuræ, ne exerceant mercaturam, nec suscipiant appaltus Aquæ vitæ &c. *ibid. num. 47.*

Ex prædictis eruitur posse Clericos dare operam negotiationibus illius speciei, quæ dicitur artificium, non autem negotiationi proprie sumptæ; & hæc enucleatur, *ibidem num. 48. ad 50.*

Licet negotiatio proprie sumpta sit Clericis interdicta, tamen artificium, & manualis operatio absque fine turpis lucris non interdicitur Clericis, imo ipsis recommendatur; & admodum utile id comprobatur, *ibid. num. 51. ad 58.*

Inter negotia, artes, & officia Clericis prohibita multa alia reperiuntur, & annumerantur, interjectis adnotationibus ubi opus est, & quibusdam quæ iidem possunt, *ibid. num. 59. ad 89.*

Quid olim veniebat sub prohibito Clericis Physica studio, *ibid. num. 101.*

Quoad negotia Clericis vetita, attendenda, est novissima Constitutio Benedicti XIV. incip. *Apostolica servitutis*, in

E e 2 qua

qua multa statuuntur, quæ assignantur, *ibid. num. 90.*

Notandum, quod contractus a Clericis initi, qui continent negotiationem quaestuariam personalem, non declarantur invalidi favore debitorum, sed quaesita ex iis spectant ad Cameram Apostolicam, *ib. nu. 98.*

CLERICUS quoad cohabitationem cum Mulieribus, & quoad Choreas, Larvas, Comœdias, & alia spectacula publica.

Clerici non possunt frequentare Domicilia Feminarum, nec eas ad sua Domicilia admittere, *art. 4. num. 1. & 2.*

Quotiescumque mulieres, quæ cum Clericis cohabitare permittuntur, sunt aliquo modo suspectæ, et si consanguineæ, separandæ sunt, & arcendæ ab illorum domibus, licet sint senilis ætatis, *ibid. num. 3.*

Sinistra autem suspicione cessante, licitum est Clericis, & a Jure concessum in domo sua retinere rei domesticæ gratia, seu ob aliud honestum motivum Matres, Avias &c. immo etiam extraneas, *ibid. num. 4. & 5.*

Ætas autem provecta, in qua cessat sinistra suspicio, & mulier, seu famula alias bonæ famæ, & honestæ presumitur cohabitare posse cum Clerico sine periculo continentie, est ordinariæ ætatis 50. annorum; Intendum tamen potest etiam minor ætas ex parte esse suspensionis; unde remittitur concessio, vel prohibitio Episcoporum prudentiz, *ibid. num. 6. ad 12.*

Recte distinguitur & explicatur quid Clericis prohibitum sit in *tit. Decretalium de Cohabit. Clericor. etc. ibid. in numer. 32. & seqq.*

Recensetur Ordo procedendi in Clericos Concubinariorum præscriptus a Conc. Trid. *ibid. num. 37. & seqq.*

Simplex Clericus Concubinariorum quomodo puniatur, *ibid. num. 45.*

Quid veniat sub nomine Concubinariorum Clerici, *ibid. num. 46. 47.*

Clerici non possunt Choreas aut saltationes ducere, nec, ubi ducuntur publice interesse, nec personati incedere, & hæc ab Episcopis possunt etiam Regularibus vetari, *ibid. num. 13. 14. & 15.*

Clerici vitare tenentur Comœdias, Hastiludia, & alia hujusmodi vana spectacula, & sub qua culpa, *ibid. num. 16.*

Nec ullo modo possunt Clerici recitare in Comœdiis profanis, & Episcopi possunt

statuere poenam Excommunicationis contra id facientes; nec Mimis, Jocularioribus, & Histionibus intendere debent; & assertur novissima inhibitiio quoad recitationem in Comœdiis, *ibid. num. 17. ad 19.*

CLERICUS quoad ludos, Cauponas, vel Tabernas, Crapulam, & ebrietatem.

Clericis est severissime prohibitus Alearum, & Taxillorum Lusus, & maxime ille lusus, qui magis fortuna, quam arte, vel industria ludantium regitur; Vide verb. *Clericus art. 5. num. 1. & 2.*

Unde Doctores dicunt, quod Clericus luctu gratia, & pro notabili quantitate taliter ludens peccat mortaliter, præsertim si frequenter, aut publice cum scandalo aliorum id fiat; secus autem, si e contra; *ibid. num. 3. ad 5.*

Ludus Schaccorum, seu Latrunculorum non est prohibitus Clericis, licet Litterario studio deditis sit minus conveniens, sic etiam est Clericis permixtus omnis ille ludus, qui consistit in ingenio, aut virtute corporis, *ibid. num. 6. & 7. num. 24. & seqq.*

Assignantur inconvenientiæ, quæ oriuntur ex ludis prohibitis, & pretiosa, quæ amittuntur; *ibid. num. 8. & 9.*

Clerici Cauponas, vel tabernas, nisi longioris itineris causa ingredi prohibentur, & eo minus eis tabernas habere licet; & assignatur qualiter, & sub quibus poenis id prohibetur, ac quid per tabernas, & cauponas intelligatur, *ibid. num. 10. ad 14.*

Crapula, & Ebrietas sub gravissimis poenis usque ad suspensionem ab Officio, & Beneficio est Clericis interdicta, & explicantur Crapula, & Ebrietas, ac præcipue damnatur in Ecclesiasticis, *ibid. num. 15. ad 22.*

CLERICUS quoad arma, & venationem.

Clerici sine iusta, & necessaria causa armadeferre non possunt sub poena Excommunicationis; unde inferunt Doctores, quod Clerici arma prohibita deferendo peccant mortaliter, Vide verb. *Clericus art. 6. num. 1. ad 4. & latius verb. Arma per tot.*

An Clericus deferens arma, quæ Statuto Sæculari simpliciter, vel certo tempore, aut loco prohibita sunt, spoliari siidem a Ministris Curie Sæcularis possit; Vid. *ibid. verb. Clericus art. 6. num. 41. & seqq.*

Venatio frequens, voluptuosa præcipue cum

cum armis, & clamorosa est Clericis interdicta; ac quæ fit cum canibus, & falconibus ex voluptate dicitur clamorosa, & illucita; observatu digna præbentur ex SS. Hieronymo; & Ambrosio, *ibid.* num. 6. ad 9.

Neque Episcopus licet arma concedere Clericis pro sola voluptuosa venatione; id præstantes a culpa non forent immunes, *ibid.* num. 10. ad 16.

Quamvis non sit licita Clericis venatio voluptuosa, tumultuosa, & clamorosa, & moderata, nimis frequenter facta, est tamen eis licita venatio quieta, & moderata raro facta, & non pro sola voluptate venationis sed vel causa necessitatis, vel causa utilitatis, vel causa honestæ recreationis, *ibid.* num. 17. ad 21.

Venatio, quæ fit retribus, vel laqueis moderatæ & honestæ recreationis gratia, ut piscatio, & hujusmodi, est licita Clericis; servatis tamen, quæ subduntur, *ibid.* num. 22. ad 26.

Omnia, & quæcumque venatio etiam non clamorosa prohibita est quibuscumque Clericis, ut malius, *ibidem* numer. 45. & *supra*.

Licet venatio, & piscatio pro uno eodemque Jure ponantur, tamen inter venationem, & piscationem adest aliquis differentia, & in Jure pæne adfunt contra Venatores, non contra Piscatores; assignantur, & declarantur; *ibid.* num. 27. ad 33.

Ex ideo laudantur ii Ordinarii, qui sub determinatis, & arbitrariis pænis interdiciunt omnibus suis Clericis hujusmodi venationem, & declarationem armorum; & traditur habendus in his modis, ac qualiter, & quando Clerici contrascentes puniendi, *ibid.* num. 34. ad 38.

CLERICUS quoad Immunitatem, & Exemptionem.

Clerici confugientes ad Ecclesiam gaudent Immunitate Ecclesiastica in non exceptis; & quedam specialiter afferuntur pro Regulari; Vide verb. *Clericus* art. 7. num. 1. ad 4.

Clerici non tenentur ad onera, nisi ea sint certa, realia, & invariabilia; nec ad solutionem impositorum pro Physico &c. *ibid.* num. 3. & 4.

Clerici gaudent exemptione pro bonis patrimonialibus In totum, & etiam pro acquisitis, & donatis ab impositionibus, &c. etiam in Minoribus, & sine Concilii requisitis &c. *ibid.* num. 7. ad 12.

TOM. VIII.

Clerici gaudent exemptione pro bonis patrimonialibus in portione sibi tangente, nec tenentur ad Gabellas, quando per alios, vel per se ipsos absque Officii sui detrimento arti ferice operam dant cum foliis arborum in propriis bonis existentium, *ibid.* num. 13. & 14.

Clerici in Minoribus constituti viventes cum Patribus non tenentur ad Collectas, & alia onera pro bonis sibi donatis, nisi donationes sint fraudulentæ, & uti tales per Judicem Ecclesiasticum declarantur, *ibid.* num. 15.

Clerici in Minoribus, etiam non se promovete faciant ad Ordines sacros, gaudent exemptione ab impositionibus; Item a Gabellis Laicalibus etiam pro portione colonica, & pro extractione olei collecti in suis bonis, *ibid.* num. 16. ad 18.

Clerici Cives Romani possidentes bona in Territorio Civitatis Malleani non tenentur ad solutionem Gabellæ extractionis vigore statuti Laicalis debite pro fructibus ex eisdem bonis recollectis Romam convendis pro eorum usu, *ibidem* num. 19.

Clericus non tenetur ad impositionem Capitulationis ex bonis, & redditibus Patriæ, cujus impensis vivit; Clerici tamen non gaudent privilegiis Patrimonii Ecclesiastici pro bonis ad inscripiendos Ordines Sacros eis assignatis, donec non fuerint in Sacris, nisi in possessionem eorumdem sine fraude assent translati, *ibid.* num. 20. & 21.

Clerici, & Ecclesiastici sunt exempti a tributis impositis causa belli, pestis, &c. nisi concurrant requisiti &c. Item sunt exempti a tributis impositis pro novis muris Civitatis edificandis, & pro refectione Aggerum, & aliorum, quæ adducuntur, *ibid.* num. 22. ad 28.

Ut Clerici licite solvant Collectas, & impositiones Laicorum, sex requiruntur, & plena assignantur, *ibid.* num. 29. ad 39.

Clerici non tenentur custodias facere occasione suspitionis Turcarum, nisi occurrente præfata necessitate, ad onus unius ligni pro quolibet fardina ob servitium Atcis, nec ligantur bannimentis Magistratus secularis de petenda licentia accedendi ad proprias Vineas tempore viudemiarum, *ibid.* num. 40. 41. & 42.

Clerici, & Ecclesiastici non sunt subiecti oneribus, nec ordinariis, nec extraordinariis impositis ad favorem Principis. Non tenentur ad configurationem frumenti, & aliorum fructuum faciendam Principi Laico, & apponitur

qua multa statuuntur, quæ assignantur, *ibid. num. 90.*

Notandum, quod contractus a Clericis initii, qui continent negotiationem quæstuarium personalem, non declarantur invalidi favore debitorum, sed quæsitæ ex iis spectant ad Cameram Apostolicam, *ib. nu. 98.*

CLERICUS quoad cohabitationem cum Mulieribus, & quoad Choreas, Larvas, Comœdias, & alia spectacula publica.

Clerici non possunt frequentare Domicilia Feminarum, nec eas ad sua Domicilia admittere, *art. 4. num. 1. & 2.*

Quotiescumque mulieres, quæ cum Clericis cohabitare permittuntur, sunt aliquo modo suspectæ, nisi consanguineæ, separandæ sunt, & arcendæ ab illorum domibus, licet sint senilis ætatis, *ibid. num. 3.*

Sinistra autem suspitione cessante, licitum est Clericis, & a Jure concessum in domo sua retinere rei domesticæ gratia, seu ob aliud honestum motum Matres, Avias &c. immo etiam extraneas, *ibid. num. 4. & 5.*

Ætas autem provecita, in qua cessat sinistra suspicio, & mulier, seu famula alias bonæ famæ, & honesta presumitur cohabitare posse cum Clerico sine periculo incontinentiæ, est ordinariæ ætatis 50. annorum; Intendum tamen potest etiam minor ætas expertæ suspitionis; unde remittitur concessio, vel prohibitio Episcoporum prudentiæ, *ibid. num. 6. ad 12.*

Recte distinguitur & explicatur quid Clericis prohibitum sit in *tit. Decretalium de Cohabit. Clericor. &c. ibid. in numer. 32. & seqq.*

Recessetur Ordo procedendi in Clericos Concubinariis præscriptis a Conc. Trid. *ibid. num. 37. & seqq.*

Simplex Clericus Concubinariis quomodo puniatur, *ibid. num. 45.*

Quid veniat sub nomine Cohabitarii Clerici, *ibid. num. 46. 47.*

Clerici non possunt Choreas aut saltationes ducere, nec, ubi ducuntur publice interesse, nec personati accedere, & hæc ab Episcopo possunt etiam Regularibus vetari, *ibid. num. 13. 14. & 15.*

Clerici vitare tenentur Comœdias, Hastiludia, & alia hujusmodi vana spectacula, & sub qua culpa, *ibid. num. 16.*

Nec ullo modo possunt Clerici recitare in Comœdiis profanis, & Episcopi possunt

statuere poenam Excommunicationis contra id facientes; nec Mimis, Jocularioribus, & Histriionibus intendere debent; & assertur novissima inhibiti quoad recitationem in Comœdiis, *ibid. num. 17. ad 19.*

CLERICUS quoad ludos, Cauponas, vel Tabernas, Crapulam, & ebrietatem.

Clericis est severissime prohibitus Aleatorum, & Taxillorum Lusus, & maxime ille lusus, qui magis fortuna, quam arte, vel industria ludentium regitur; Vide verb. *Clericus art. 5. num. 1. & 2.*

Unde Doctores dicunt, quod Clericus licet gratia, & pro notabili quantitate taliter ludens peccet mortaliter, præferim si frequenter, aut publice cum scandalo aliorum id fiat; secus autem, si contra; *ibid. num. 3. ad 5.*

Ludus Schaccorum, seu Latrunculorum non est prohibitus Clericis, licet Literario studio deditis sit minus conveniens, sic etiam est Clericis permissus omnis ille ludus, qui consistit in ingenio, aut virtute corporis, *ibid. num. 6. & 7. num. 24. & seqq.*

Assignantur inconvenientiæ, quæ oriuntur ex ludis prohibitis, & pretiosis, quæ amittantur; *ibid. num. 8. & 9.*

Clerici Cauponas, vel tabernas, nisi longioris itineris causa ingredi prohibentur, & eo minus eis tabernas habere licet; & assignatur qualiter, & sub quibus poenis id prohibetur, ac quid per tabernas, & cauponas intelligatur, *ibid. num. 10. ad 14.*

Crapula, & Ebrietas sub gravissimis poenis usque ad suspensionem ab Officio, & Beneficio est Clericis interdicta, & explicantur Crapula, & Ebrietas, ac præcipue damnatur in Ecclesiasticis, *ibid. num. 15. ad 22.*

CLERICUS quoad arma, & venationem.

Clerici sine justa, & necessaria causa armadeferre non possunt sub poena Excommunicationis; unde inserunt Doctores, quod Clerici arma prohibita deferendo peccant mortaliter, Vide verb. *Clericus art. 6. num. 1. ad 4. & latius verb. Arma per tot.*

An Clericus deferens arma, quæ Statuto Seculari simpliciter, vel certo tempore, aut loco prohibita sunt, spoliari iisdem a Ministris Curia Secularis possit; Vid. *ibid. verb. Clericus art. 6. num. 41. & seqq.*

Venatio frequens, voluptuosa præcipue cum

com armis, & clamorosa est Clericis interdita; ac quæ sit cum canibus, & falconibus ex voluptate dicitur clamorosa, & illicita; observatu digna præbentur ex SS. Hieronymo; & Ambrosio, *ibid. num. 6. ad 9.*

Neque Episcopis licet arma concedere Clericis pro sola voluptuosa venatione; id præstante a culpa non forent immunes, *ibid. num. 10. ad 16.*

Quamvis non sit licita Clericis venatio voluptuosa, tumultuosa, & clamorosa, & moderata, nemis frequenter facta, est tamen eis licita venatio quæta, & moderata raro facta, & non pro sola voluptate venationis sed vel causa necessitatis, vel causa utilitatis, vel causa honestæ recreationis, *ibid. num. 17. ad 21.*

Venatio, quæ sit rebus, vel laqueis moderate & honeste recreationis gratia, ut piscario, & hujusmodi, est licita Clericis; servari tamen, quæ subduntur, *ibid. num. 21. ad 26.*

Omnia, & quæcumque venatio etiam non clamorosa prohibita est quibuscumque Clericis, ut melius, *ibidem num. 45. & seqq.*

Licet venatio, & piscatio pro uno eodemque Jure ponantur, tamen inter venationem, & piscationem adest aliqualis differentia, & in Jure pæne adsunt contra Vanatores, non contra Piscatores; assignantur, & declarantur; *ibid. num. 27. ad 33.*

Ex ideo laudantur ii Ordinarii, qui sub determinatis, & arbitrariis pænis interdiciunt omnibus suis Clericis hujusmodi venationem, & declarationem armorum; & traditur habendus in his modis, ac qualiter, & quando Clerici contrascentes puniendi, *ibid. num. 34. ad 38.*

CLERICUS quoad Immunitatem, & Exemptionem.

Clerici confugientes ad Ecclesiam gaudent Immunitate Ecclesiastica in non acceptis; & quædam specialiter afferuntur pro Regulari; Vide verb. *Clericus art. 7. num. 1. ad 4.*

Clerici non tenentur ad onera, nisi ea sint certa, realia, & invariabilia; nec ad solutionem impostitionum pro Physico &c. *ibid. num. 5. & 6.*

Clerici gaudent exemptione pro bonis patrimonialibus totum, & etiam pro acquisitis, & donatis ab impositionibus, &c. etiam in Minoribus, & sine Concilii requisitis &c. *ibid. num. 7. ad 12.*

Tom. VIII.

Clerici gaudent exemptione pro bonis patrimonialibus in portione sibi tangente, nec tenentur ad Gabellas, quando per alios, vel per se ipsos absque Officii sui detrimenno arti sericæ operam dant cum foliis arborum in propriis bonis existentium, *ibid. num. 13. & 14.*

Clerici in Minoribus constituti viventes cum Patribus non tenentur ad Collectas, & alia onera pro bonis sibi donatis, nisi donationes sint fraudulentæ, & uti tales per Judicem Ecclesiasticum declarantur, *ibid. num. 15.*

Clerici in Minoribus, etiam si non se promoverent faciant ad Ordines sacros, gaudent exemptione ab impositionibus; Item a Gabellis Laicalibus etiam pro portione colonica, & pro extractione olei recollecti in sua bonis, *ibid. num. 16. ad 18.*

Clerici Cives Romani possidentes bona in Territorio Civitatis Malleani non tenentur ad solutionem Gabellæ extractionis vigore statuti Laicalis debite pro fructibus ex eisdem bonis recollectis Romam convendis pro eorum usu, *ibidem num. 19.*

Clericus non tenetur ad impositionem Capitulationis ex bonis, & redditibus Patriæ, cuius impensis vivit; Clerici tamen non gaudent privilegiis Patrimonii Ecclesiastici pro bonis ad suscipiendos Ordines Sacros eis assignatis, donec non fuerint in Sacris, nisi in possessionem eorumdem sine fraude essent translata, *ibid. num. 20. & 21.*

Clerici, & Ecclesiastici sunt exempti a tributis impositis causa belli, pestis, &c. nisi concurrant requisita &c. Item sunt exempti a tributis impositis pro nova muris Civitatis ædificandis, & pro refectione Aggerum, & aliorum, quæ adducuntur, *ibid. num. 22. ad 28.*

Ut Clerici licita solvant Collectas, & impositiones Laicorum, sex requiruntur, & plene assignantur, *ibid. num. 29. ad 39.*

Clerici non tenentur custodias facere occasione suspitionis Turcarum, nisi occurrente præcisa necessitate, ad onus unius ligni pro qualibet sarcina ob servitium Arcis, nec ligantur bannimentis Magistratus secularis de petenda licentia accedendi ad proprias Vineas tempore vindemiarum, *ibid. num. 40. 41. & 42.*

Clerici, & Ecclesiastici non sunt subiecti oneribus, nec ordinariis, nec extraordinariis impositis ad favorem Principis. Non tenentur ad consignationem frumenti, & aliorum fructuum faciendam Principi Laico, & apponitur

Et 3

nitor qualiter agendum in horum contingentia, nec perquisitio frumentorum, in locis immunibus permiffa Laicis, *ibid. num. 23. ad 46.*

Non est permittendum Ecclesiasticis comprehendere in prohibitione Laborum vendendi, & emendi frumenta, nec quoad taxam, sed urgente necessitate potest Ordinarius peculiari suo Edicto Ecclesiastico prohibere, & taxare &c. *ibid. num. 47. & 48.*

Episcopus potest in casu necessitatis proprio Edicto statuere pretium frumenti Ecclesiasticorum, eosque cogere ad venditionem, reservata tamen pro zelo, & sustentatione ipsorum æqua, & proportionata quantitate, & adducitur modus Episcopo præscriptus, qui etiam potest extractionem prohibere, & qualiter poniturque mandatum Episcopis & Archiepiscopis Regni pro venditione, & Nuncio circa extractiones, *ibid. num. 49. ad 53.*

Gubernator non potest cogere Ecclesiasticos ad asportandum in horrea publica partem suorum frumentorum. Imo ob Edicta lesiva Libertatis Ecclesiasticæ proceditur contra eum, nec possunt Ecclesiastici cogi ire ad Molendinum Domini temporalis, seu Communitatis, *ibid. num. 54. ad 57.* Ecclesiasticorum Molendina non comprehenduntur sub bannis Gubernatoris, qui debet facere declarationem de non comprehensione eorum, & nec sub prohibitione Laicali solvendi Gabellam, ut dicitur *della Pesa*: ut plura alia ad rem præstantur, *ibid. num. 58. ad 65.*

Clerici, & Ecclesiastici sunt omnino exempti ab onere hospitandi Milites, etiam in bonis patrimonialibus, & Episcopus non potest permittere hospitalitatem eorum Militarium in Atriis, & Curibus Monasteriorum Monialium, *ibid. num. 66. ad 70.*

Ministri publici Civitatis, qui violenter fecerunt reponi sanum in Claustro Regularem, incident in Excommunicationem, & qualiter absoluti, ut etiam officiales ob violentam hospitalitatem in domo Canonicali, *ibid. num. 71. & 72.*

Clerici, & Ecclesiastici sunt immunes a Gabella chartæ sigillatæ, seu bullatæ, & ab expensis novæ mensurationis bonorum ad instantiam Communitatis factæ, & a Collectis pro portione bonorum ad eos spectantium, *ibid. num. 73. & 74.*

Ecclesiastici ementes bona cum pacto solvendi onera, non tenentur ad onera perso-

naliam, sed tantum ad onera realia, quæ sine certa, & invariabilia, & ante venditionem imponi; nec tenentur ad solutionem oneris nuncupati *il tasso della Cittadella*, & sunt taliter exempti a Gabellis Laicalibus, ut nec etiam sponte illas solvere possint sine Beneficio Apostolico: ac ita solventes absolvuntur a Censuris, *ibid. num. 75. ad 78.*

Quædam alia ad propositum subducuntur non omittenda, *ibid. num. 79. ad 87.*

Sed non est prætereunda quæstio, an Clerici obligentur statibus Laicorum, quorum materia Clerici æque ac Sæcularibus communis est, neque Privilegiis ipsorum Clericorum repugnat, luculenter examinata, *ibid. num. 88. & seqq.*

CLERICUS quoad Ordines; Vide verb. *Ordo*.

CLERICUS quoad obedientiam, & subjectionem Episcopo.

Clerici non possunt cogi ab Episcopo ad præstandum aliquod servitium non expressum in jure; Vide verb. *Clericus art. 8. num. 1. ad 3.*

Sic etiam simplices Sacerdotes non habentes Officium neque Beneficium in Ecclesia Cathedrali non possunt per Episcopum cogi ad idem, & Canonici inserviendum in functionibus Ecclesiasticis, non obstante exiguo numero Canonico, nisi contraria adesset consuetudo; vel uti ageretur de Clericis pro necessitate, & utilitate Cathedralis ad Titulum Patrimonii Ordinis, *ibid. num. 4. ad 7.*

Superiora explanantur, *ibid. numer. 33. & seqq.*

Ubi etiam explicatur *Concil. Rom. tit. 6. cap. 2. ibid. num. 35.*

Et dato, quod ob parvum numerum Canonico, & deficientiam Mansionariorum servitium Ecclesiæ Cathedralis detrimentum pateretur, tunc erit recurrendum ad Sacram Congr. Concil. *ibid. num. 8. & 9.*

Item simplices Sacerdotes non possunt compelli ad interessendum, & assistendum factionibus Ecclesiasticis in Cathedrali; nec Clerici, alive Presbyteri non Confessarii ad interessendum Conferentis Casuum conscientiarum, *ibid. num. 10. ad 12.*

Episcopus non potest Clericis Beneficiatis addere novæ onera in foundatione Beneficiorum a Fundatoribus non apposita, aut a Sacris Canonibus non imposita, nec aliq modo

modo Testatoris voluntatem immutare, *ibid.* num. 13. ad 17.

Episcopus nun potest a Clericis exigere Charitativum subsidium, nisi sit pauper; minime tamen a non Beneficiatis, *ibid.* num. 18. & 19.

Episcopus non potest cogere Clericus in Minoribus constitutos ad suscipiendus Ordines Majores sub pena privationis privilegiorum Clericalium, & absque eo ingredi possunt Religionem, *ibid.* num. 20. & 21.

Clerici omnes, imo & Laici, quantumcumque potentes, tenentur Episcopo prestare Canonica Obedientiam; & Clerici peregrinari nun debent nisi de ipsius licentia: ut etiam testimonium iudiciale perhibere seculari, & exhibere praxi ad hoc tenenda, *ibid.* num. 22. ad 27.

Episcopus in delictis difficilis probationis sibi notis potest extrajudicialiter, & sine processu Clericus, & Presbyteros a Divinis suspendere; & absque judiciali monitione excommunicare Clericos, sive Laicos, qui se opponunt Visitationi, vel solita ubi sequia ei injuriolae denegant, *ibid.* num. 28. ad 30.

Cetera, quae ad materiam Clericorum spectant, quoad omnes inferiores articulos; *ibid.* num. 31. & 32.

COADJUTORIA, COADJUTOR.

Coadjutoria quid sit, & quodplex, ac qualiter prohibita, vel concessibilis, & a quo? Vid. verb. *Coadjutoria*, *Coadjutor* num. 1. ad 8.

Coadjutor quis, & quid sit; ac unde dicitur? *ibid.* num. 9. & 10.

Coadjutor ob varias causas dari potest, & solet; ac singulae percurrantur, *ibid.* num. 11. ad 17.

Coadjutor debet habere omnes qualitates a Jure requisitas ad illud Officium, pro quo datur; & hoc declarat respectu ad unumquodque, *ibid.* num. 18. ad 21.

At in Coadjutore ad tempus qualitates necessarias concurrere debent de temporis gratia, sed in Coadjutore perpetuo cum futura successione possunt intra annum cunctantur, *ibid.* num. 109.

Coadjutor fore coincidit cum Administratore, & Suffraganeo: ac Coadjutoria, & Suffraganeatus sine successione, & solum temporales expirant per obitum Episcopi, Coadjutoria tamen perpetua concessa per Sedem Apostolicam cum futura successione non ex-

pirat per obitum Coadjuti, *ibid.* num. 22. ad 26.

An perpetuus Coadjutor datus Episcopo cum futura successione, & cum libera potestate administrandi possit ipso Episcopo Coadjuto vivente, & contradicente solum administrare, quae sunt Jurisdictionis Spiritualis, seu Temporalis? *ibid.* num. 27. ad 50.

Coadjutor vivere debet, & recipere congruam portionem de proventibus Ecclesiae, seu Beneficii, cujus Praelato, vel Beneficiario datus est, si sunt abundantes, seu saltem sufficienti pro congrua sustentatione tam Coadjutoris, quam Coadjuti, si autem quis praefendus sit? *ibid.* num. 31. ad 41.

Afferuntur variae responsiones, & declarationes datae a Sacra Congr. Rituum, quoad ea, quae concernunt Coadjutorem perpetuum datum Archiepiscopo, vel Episcopo, *ibid.* num. 47. ad 52.

Coadjutor Episcopi non sedet celebrans nisi in Faldistorio, neque habet Diaconos assistentes, neque Canonicos paratos, neque septem Candelabrum, nec otitur baculo nisi in Ordinationibus: Celebrans tamen praeter Diaconum, & Subdiaconum debet habere assistentem Canonicum pro libro; & nun tenetur visitare Limina Apostolorum, *ibid.* num. 42. ad 56.

Coadjutor Episcopi etiam non adhibitus ad obliam functionem tenetur residere, nec discedere potest absque consensu Coadjuti, vel licentia Sacrae Congr. & tenetur, quoties fuerit requisitus, Pontificalia, & alias functiones obire, quamvis Coadjutor propria impedimenta non prubeat, & edicatur, quid insuper debeat, vel nun? *ibid.* num. 57. ad 59. & inter *Decreta S. R. C.* num. 1329. ubi, quod de licentia Coadjuti potest benedicere Populo, dum per Civitatem incedit.

Com Episcopus habens Coadjutorem est impeditus, non potest functiones alteri, quam Coadjutori delegare, & elidare debet cummoditatem habitationis in Palatio Episcopali, & necessaria pro exercitio Pontificalium &c. *ibid.* num. 60. & 61.

Coadjutor separatim Tribunal statueri, aut habere non potest; sed in consuetu Tribunali Episcopi Ins reddendum est, & Episcopus residere tenetur, licet habeat Coadjutorem, *ibid.* num. 62. & 63.

Coadjutor Archiepiscopi Metropolitanus Bononiensis debet praecedere Vexillifero eiusdem Civitatis; & in Synodo Provinciali debet sedere inter Episcopos Provinciales 10.

co suz promotionis, *ibidem* numer. 64.
 & 65.

Coadjutor Parochi in absentia Coadjuti in functionibus Parochialibus præcedit Beneficiatos, & recipit eadem emolumenta, quæ Coadjuto debentur; *ibid.* num. 66.

Coadjutorem habens in Animarum Cura, aut in Canonicato tenetur residere in loco Parochiæ, & Canonicatus; *ibid.* num. 105.

De Coadjutoribus perpetuis Canonico; Vide verb. *Canonici* art. 10. per tot.

Episcopo Titulari Suffraganeo qualis honor, & præminencia debeat in Ecclesia, in qua vice Episcopi Ordinarii functiones Pontificales exercet, *ibid.* num. 68. ad 93.

Episcopus Suffraganeus, quando nomine proprii Episcopi exercet functiones Episcopales, debet habere assistentiam Dignitatum, & Canonicoꝝ, non tamen assistentiam suorum Canonicoꝝ ultra Diaconum, & Subdiaconum, sed sat est unus paratus cum Pluviali ad librum; *ibid.* num. 94. & 95.

Reliqua Episcopum Suffraganeum concernentia item accurate exhibentur, ac de eo clauditur sermo appendendo eum non posse visitare claustrum Monasteriorum Monialium, nisi sit simul Vicarius Generalis, & ab Episcopo, cuius est suffraganeus, facultatem Vicarii Generalis, vel aliud speciale mandatum habeat; *ibid.* num. 96. ad 104.

Gratia Coadjutorie cum futura successione minime valida est, si consensus detur a Procuratore post obitum Coadjuti; *ibid.* num. 107. & seq.

Coadjutore effecto impotenti ad servitium Ecclesiæ, cessat gratia Coadjutorie, itaut ne successionem quidem in Beneficio præterdere valeat ipse Coadjutor; *ibid.* num. 110.

CODICILLUS, Codicillaris Clausula; Vide verb. *Testamentum* per tot. art. 6.

C Œ L U M.

Cœlem Unde dictum, & quid sit? quot modis usupetur? Vide verb. *Mundus* num. 165. ad 167.

Cœlum quoad suam durationem, & immutationem; *ibid.* num. 168.

Cœlum est rotundum, & sphericum undique distans æqualiter a terra; *ibid.* num. 111.

Cœli quot sint; *ibid.* num. 171.

CŒMETERIUM. Vide verb. *Ecclesia* art. 4. num. 61. & verb. *Sepultura*, n. 3. 4. & 5.

COGNATIO. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii*, art. 1. a num. 28. ad 73.

COGNOMEN non additur in Oracionibus de Sanctis; Vide inter *Decreta* S. R. C. num. 192.

C O L L A T I O.

Collatio Beneficiorum quid, & quæplex sit, quæ ejus differentia ab Electione, & a quibus fieri possit; Vide verb. *Electio* art. 1. num. 13.

Collatio Ordinum a quibus fieri possit, vel non? Vide verb. *Ordo* art. 3. & 4.

COLLATIUNCULA die jejunii est licita, & qualis? Vide verb. *Jejunium* art. 1. num. 14. & 41. ad 46.

C O L L E C T A.

Collecta quando dicitur, vel Missa contra Paganos, non potest mutari nomen *Paganorum* dicendo *Turcarum*, *Hæreticorum* &c. Vide inter *Decreta* S. R. C. num. 615.

Collecta imperata a Superiore, omittenda est in duplicibus primæ classis. Romæ omittitur etiam in duplicibus secundæ classis. Vide *ibid.* num. 591. 1440.

Non est omittenda una ex assignatis Oracionibus in Missali, veluti *A cunctis*, ut ejus loco dicatur aliqua Collecta imperata ab Episcopo. Et si tertia sit præscripta, addi debet pro quarta; Vide *ibid.* num. 858. 875.

COLLEGIUM, COLLEGIATA.

Collegium, Universitas, Communitas sunt Synonyma, & præbetur unde dicta, & quid sint? Vide verb. *Collegium*, *Collegiata* num. 1. ad 4.

Ad constituendum Collegium requiruntur tres: Jus autem Collegii conservari potest in duobus, imo & in uno, & qualiter; *ibid.* num. 5. ad 8.

Ad constituendam Universitatem sufficiunt quinque, ac Universitatis nomine censetur Synodus, Concilium, Cœtus, Convectus, ejusque Jus propter Casus supervenientiam conservari potest etiam in uno; *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Ad constituendam Congregationem, Familiam, Parochiam, Populum &c. quot requirantur; *ibid.* num. 12. ad 17.

Magis luculenter exponitur quomodo probetur

betur Ecclesiâ Collegiata; quid commune habeat cum Ecclesiâ Communis, & in quibus ab ea differat; *ibid. num. 77. & seqq.*

Collegiata non potest erigi nisi per Papam; si tamen contingat Collegium deficere ob mortem v. g. Canonicoꝝ; vel aliam consimilem causam; in tali caso: reductio Collegiatis ad alium poterit fieri ab Episcopo; *ibid. num. 19. ad 53. & 54.*

Si agatur de Collegiata jam erecta tempore, quo vigeat opinio, ut possit ab Ordinario erigi, tunc similiter iudicari debet juxta illud tempus, & non secundum opinionem posteriore contrariam; *ibid. num. 24. ad 26.*

Status Collegiatis non dissolvitur, nisi tribus modis, qui assignantur, nec suppressio unquam iustificata dicitur, nisi de auctoritate Superioris supremi facta appareat, ac circa eandem quædam insuper subduntur; *ibid. num. 27. ad 31.*

Collegiatis Ecclesiæ, quando non constat de primæ legitimæ erectione, vel subsequenti privilegio Apostolico, probatur ex consensu, iudiciis, & evinctivis, & potissima accurate pronuntiatur; *ibid. num. 32. ad 48.*

Confirmatur quod Auctor dicit num. 39. nempe, rigide inquirendum de Collegiatis Ecclesiæ, si de ea questio sit ad omnes effectus, secus si de ipsa disputari contingat ad unum, vel alterum effectum; *ibidem numeri. 95.* Ex allatis consensibus, seu signis, aliisque sufficientibus Ecclesiæ est existimanda Collegiata licet de fundatione, & privilegio non constet; nec est necesse præsignatas omnes conjecturas simul verificari, sed sufficit aliquas adesse, ex quibus id argui possit, & verisimile credi; *ibid. num. 49. & 50.*

Collegiata Insignis præcedit aliis non Insignibus, etiam si fuerint prius erectæ, & qualis sit ut Insignis habeunda, elucidatur; *ibid. num. 51. ad 54. & verb. Insignis num. 2. ad 8. & num. 15.*

Canonici Collegiatarum Insignium præferendi sunt in Synodo, ac Processionibus Canonici Collegiatarum non Insignium; *ibid. num. 55. ad 57.*

Pro expensis factis a Canonici pro obtinendo Indulto deferendi Cappas, & Rochetum non possunt ab ipsis alienari bona Ecclesiæ; *ibid. num. 58. & 59.*

Collegiata Ecclesiæ circa Ritum, & Cæremonias debet servare laudabiles, & antiquas consuetudines aliarum similium Ecclesiarum

Provinciarum; ejusque statuta quærenda a proprio Episcopo; ac ipsius edicuntur præcedentia, *ibid. num. 60. ad 63.*

Archypresbyter, & Canonici Collegiatarum, quæ non est Parochia, quid circa Benedictiones valeant; narratur, ut etiam non teneri inservire Episcopo extra eorum Ecclesiam, nisi in casu necessitatis, vel contrariæ consuetudinis; nec intervenire Processionibus SS. Sacramenti, quæ fit in Cathedrali qualibet tertia Dominica, *ibid. num. 64. 65. & 66.*

Collegiata unper erecta subiecta est Ordinario, nec habet præcedentiam super alias; Capitulum tamen Cathedralis præbere non potest ullam molestiam Capitulo Collegiatarum, quod teneat Clericos ad cantandum in Choro &c. *ibid. num. 67. & 68.*

Collegiatarum Canonici possunt juxta eorum consuetudinem deferre Crucem propriam in Processionibus, dummodo digniores, & ultimum locum relinquunt Clero Ecclesiæ Cathedralis; Vide *ibid. num. 69.*

Collegiata non debet accedere ad Ecclesiam Parochialem ad faciendam benedictionem, & distributionem Candelarum, & Palmarum, non obstante consuetudine; in ea vero possunt Divina persolveri citius, quam in Cathedrali, *ibid. num. 70. & 71.*

Numerus trium Canonicoꝝ Collegiarum congruus est ad Collegiatam constituendam; hisque deficientibus, vel tantum uno remanente quid? *ibidem num. 72. ad 74.*

Ecclesiæ Parochialis erigi potest in Collegiatam, & nihilominus Cura animarum remanere penes Parochum, prout antea erat, non autem in Collegium, vel Dignitatem transferri; & Collegiata antiquior quæ habet insignitatem a jure, præterit habentem insignitatem ex privilegio, *ibid. num. 75. & 76.*

COLLUSIONIS, seu prævaricationis poena, quæ fit? & quid sit collusio? Vide verb. *Pæna arti. 1. a num. 70. ad 73.*

COLONUS quando possit, vel non petere remissionem, seu minationem mercedis, aut pensionis, & quando debeat, vel non augere mercedem, seu pensionem? Vide verb. *Locatio num. 37. ad 47.*

C O L O R.

Color paramentorum sacrorum quotuplex esse possit, & qualis esse debeat? aureus, live croceus æquivalent omni. Non videtur tamen

men absolute substituendus pro colore nigro, & violaceo; Vide verb. *Paramenta facta n. 25. & 28.*

Rubrica de Coloribus paramentorum non est preceptiva, sed directiva; unde non inducit rigorosam obligationem; potest tamen peccari venialiter, si absque rationabili causa varietur communis Ecclesie ritus circa colores. Imo etiam mortaliter, si ex circumstantiis timeatur grave scandalum, *ibid. n. 26. & 27.*

C O L U M B Æ.

Columbæ, & alia animalia domestica, seu naturaliter mansueta, sicut & serina mansueta, quamdiu redire solent non sunt primo capientes, etiam si longe aberraverint, sed sunt Domino restituenda; Vide verb. *Dominium artic. 3. num. 9. & seqq. ubi alia ad rem.*

COCURI quid sint, unde dicti, quomodo vocentur, & quid operentur? Vide verb. *Mundus a num. 146. ad 148.*

COMA scititia, seu adscititia.

Coma scititia, seu adscititia vulgo *Pernuca* est Personis Ecclesiasticis prohibita pluries, & pluries; Vide verb. *Coma scititia numer. 1. ad 13.*

Hinc plurimi, ac gravissimi Doctores tenent, Clericos præsertim in Sacris constitutos, vel Beneficiatos deferentes Comam adscititiam, peccare, *ibid. num. 14.*

Solet Clericis prohiberi in Synodis Episcoporum usus comarum scititarum, nec sine iusta causa ab ipsis dispensatur, *ibid. n. 16. & seqq.*

Quod quidem Episcopos facere posse declaravit Benedictus XIV. Vide *ibid. num. 21. & 22.*

Nullimode possunt Episcopi ulli Sacerdoti licentiam concedere, ut cum coma scititia Missam celebret, *ibid. n. 19. & 20.*

De differentia comam scititiam inter & circulum Capillorum, *ibid. num. 23.*

Alia ad rem, Vide verb. *Missæ artic. 9. a num. 2. ad 4. & verb. Pileolus per tot.*

C O M M E D I Æ.

Comædiæ Origo, & quam Christianæ, & a fortiori, clericali professioni repugnet; Vide

novum artic. *Comædia Romani. Censoris, ubi & Auctor jure castigatur.*

Comædi sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Infamia, num. 11. & verb. Irregularitas artic. 1. num. 12. vers. Oclava.*

Alia de Comædiis; Vide verb. *Clericus artic. 4. n. 16. & verb. Luxuria n. 67. 1*

C O M M E M O R A T I O.

Commemoratio Defunctorum si incidat in Dominicam, Officium cum Missa transferitur in diem sequentem etiam Festo duplici impeditum; Vide in Collectione Decretorum S. R. C. initio hujus volum. sub. num. 6.

In die commemorationis Defunctorum, occurrente Festo duplici minori, etiam translato, Officium faciendum est de Sancto; Missæ vero celebrandæ sunt de Requiem; Vide verb. *Officium Defunctorum num. 2. & sequent. ubi multa ad rem.*

Commemoratio ordinaria de Cruce in Officio sufficit, si commemoratio de Cruce tanquam de titulo Ecclesie sit faciendæ, & Commemoratio de B. M. V. faciendæ est in Ecclesiis titularibus ejusdem B. M. V. etiam si in Choro recitetur ejus Officium parvum: at quando Officium sit de aliquo ejus Festo non sit commemoratio de alio illius occurrente, seu concurrente Festo, vel octava; Vide inter *Decreta S. R. C. num. 807. 1429.*

Commemoratio de SS. Sacramento, si expositum sit, potest fieri etiam in Missa de Festo duplici, quod non fit primæ, vel secundæ classis, *ibid. n. 308.*

Quid permittatur, atque vetetur Episcopis Italo-Græcis circa commemorationem in Missis; Vide verb. *Commemoratio numer. 3. & 4.*

In Sacris Liturgiis Schismatici, vel Hæretici Patriarchæ, sive Episcopi nullimode fieri potest commemoratio a Græcis, Armenis, aliisque Orientalibus. At omnino fieri debet in iis locis commemoratio Rom. Pontificis, *ibid. num. 1. & 2.*

Historia Commemorationis a Summi Pontificis in Liturgiis Græcorum, & quare ab ea recesserunt, *ibid. num. 5. ad finem.*

COMMENDA quid sit? Commendatario, sive ejus Procuratori, non desertum Liber oculandus in Missa; Vide verb. *Beneficium artic. 1. num. 40. 109.*

COMESATIONES in Ecclesia fieri prohibentur; Vide verb. *Comessationes nu. unico. C O M.*

COMMODATUM.

Commodatum unde dictum, & quid sit? Quis Commodans, & quis Commodatarius? Vide verb. *Commodatum* num. 1. 2. & 3.

Commodari potest quilibet res, sive immobilis, sive mobilis, & Commodatum differt a Pignore, Deposito, Precario &c. nec est licitum uti re commodata ad alium usum præter eum, ad quem est concessa, *ibid.* n. 4. ad 9.

4. Culpa aliter sumitur apud Theologos, & aliter apud Juristas, & assignatur differentia, *ibid.* num. 10.

Culpa Juridica, seu Civilis propterea præfens, dividitur in latam, levem, & levissimam, & explicantur, uti etiam casus forecitus, & dolus, *ibid.* num. 11. ad 17.

Cum aliquid commodatur in gratiam Commodatarii tantum, tunc Commodatarius obligatur etiam ex levissima culpa, etiam in Foro conscientie ante omnem sententiam Iudicis; est negativa quoque probabilis, prior tamen in praxi tenenda, *ib.* nu. 18. ad 22.

Cum aliquid commodatur in gratiam solius Commodantis, tunc Commodatarius tenetur solum de dolo, & culpa lata, non autem de culpa levi, & levissima; at cum in gratiam utriusque, tenetur de culpa lata, & levi, non autem levissima, *ibid.* nu. 23. ad 25.

Qui utitur re commodata ad diversum usum, ab eo, pro quo fuit sibi commodata, tenetur de omni damno causato in tali re propter diversum, & longiorem, seu graviores usum de ipsa factum, *ib.* n. 26.

Commodatarius, qui equum v.g. sibi commodatum adhibet ad solum moderatum usum, seu iter, pro quo fuit sibi commodatus, abunde interim ei ad vitam necessaria suppetant, licet ex tali usu, & itinere deterior, & pretio vilior factus sit sine ulla sua culpa, nullum damnum Commodatori pro tali deterioratione prestare tenetur; secus autem e contra, *ibid.* num. 27. & 28.

Ex Commodato duæ oriuntur actiones, una, quæ dicitur Actio directa Commodatarii, & altera, quæ dicitur Actio contraria Commodatarii; & exponuntur, *ibid.* num. 29.

30. Prima Actio contraria Commodati competit Commodatario, si Commodans non patitur Commodatum uti re pro eotempore, & usu, pro quo est commodata; &

apponitur qualiter limitari debeat rem commodatam non posse repeti ante tempus finitum, vel usum pro quo fuerat concessa, *ibid.* num. 31. & 32.

Secundo Actio contraria Commodati competit Commodatario, quando Commodans scienter ipsi commodavit rem vitiosam, propter quam Commodatarius damnum passus est; at secus si inscienter, *ibid.* num. 34.

Tertio Actio contraria Commodati competit Commodatario ad recuperandas a Commodante impensas majores, & extraordinarias, quas fecit circa rem commodatam, *ibid.* num. 35.

Commodatarius non tenetur de casu fortuito, quæ res sibi commodata perire; excipiuntur tamen tres casus, imo quatuor, qui asseruntur cum annotationibus, ubi opus est, *ibid.* num. 36. ad 46.

Commodatarius ad nullum damnum tenetur, licet res commodata culpa nuncii, vel casu fortuito pereat, quando rem commodatam consignavit ipsi nuncio de expresse mandato Commodantis; secus autem si e contra, & si nuncius ille communiter pro fideli, ac idoneo non habeatur, *ibid.* nu. 47. ad 49.

Commodatarius eligens ipse nuncium, seu famulum, per quem remittat Commodanti rem commodatam, si res commodata culpa nuncii pereat, vel deterioretur, tenetur de omni damno; etiam si nuncius seu famulus a Commodatario electus communiter pro fideli, ac idoneo non habeatur, *ibid.* num. 50.

& 51.

Commodatarius in casibus fortuitis, v. gr. in incendio, naufragio, Incursione hostium, qualiter se gerere debeat ad salvandas res commodatas comparate ad proprias, *ibidem* num. 52. ad 56.

Si pluribus simul res commodata sit, contra singulos in solidum datur Actio Commodati, quando secus, *ibid.* nu. 57. & seqq.

COMMUNICANTES] infra octavas Epiphaniæ, & Ascensionis dici debent de ipsis, si occurrant alia Festa propriam habentes Præfationem; Vide inter Decreta S. R. Cong. num. 173.

COMMUNICATIO cum Excommunicatis, vel Hæreticis quando liceat, vel non? Vide verb. *Excommunicatis* art. 6. & verb. *Hæreticus*.

COMMUNICATIO privilegiorum; Vide verb. *Privilegium* art. 1. a num. 21. ad 30.

COM.

COMMUNIO.

Communio quotidiana, an, & quando expediat? Vide verb. *Eucharistia* num. 40. 41. & 42.

Communio Cleri die Jovis Sancto de manu Celebrantis fieri debet; Vide inter *Decreta* 5. *Congr.* num. 1395.

Sacerdotes tali die communicantes possunt deferre stolam, vel ante pectus ad formam Crucis, vel a collo pendentem. Vide *ibid.* num. 504.

Communio die Veneris Sancto datur solum infirmis. Vide *ibid.* num. 1198.

Communio in media nocte Nativitatis Domini non est danda Fidelibus. Vide *ibid.* num. 185. 186.

Communio prærequirit jejunium naturale, aliquando tamen semel potest ipso facto: & assignari quando frangatur, vel non ipsum jejunium naturale; Vide verb. *Missæ* art. 11. a num. 7. ad 46.

Communio an danda in paramentis nigris? Vide verb. *Missæ* art. 14. num. 21. & 23. & verb. *Eucharistia* num. 27. & 28. & per tot. ubi multa ad rem.

Communio populi Iota Missam non est de præcepto, & iussu de causis prohiberi potest; Vide verb. *Communio* num. 1. & 2.

Communio sub utraque specie toleratur pro Græcis, ubi viget consuetudo, quæ alibi introduci prohibetur, *ibid.* num. 3. & 4.

Communio Paschalis tempus prorogatur pro incolis Serviz, *ibid.* num. 5.

Ad primam Communionem admitti non debent pueri in doctrina Christiana non satis docti, *ibid.* num. 6.

In Communionem Monialium habentium fenestrellam ex parte Evangelii Sacerdos debet descendere, & reverti per gradus anteriores, & non laterales Altaris; Vide verb. *Benedictio* art. 5. num. 38.

COMMUTARE, COMMUTATIO.

Commutare Legata pia, & ultimas voluntates quis possit, & quando, vel non? Vid. verb. *Legatum* a num. 143. ad 165. & iussu cause talium commutationum quænam sint? Vide *ibid.* a num. 157. usque in finem.

Communitio operum pro lucrando jubileo quando, & quomodo fieri possint? Vide verb. *Jubilæum* art. 2. a num. 34. ad 69.

Communitio Penitentis Sacramentalis; Vide

verb. *Penitentia Sacramentum* art. 3. a num. 41. ad 48.

Communitio Votorum; Vide verb. *Jubilæum* art. 2. a num. 34. ad 67. & verb. *Votum* art. 3. a num. 115. ad 157.

COMPENSATIO.

Compensatio quid sit, & qualiter licita enumeratur, conditiones singulatim asserendo requisitas; Vide verb. *Compensatio* n. 1. ad 12.

Pro foro externo varia sunt debita a Jure excepta, in quibus Compensatio non potest fieri; etiam conditiones requisitæ ad occultam compensationem, & alia via res obtineri nequeant; & sub visu ducuntur, *ibid.* num. 12. ad 18.

Pro foro tamen interno, seu conscientiam supradictorum debitorum exceptio locum non habet, sed licite potest fieri compensatio occulta etiam in omnibus dictis casibus, *ibid.* num. 19.

Reprehenditur Auctor hoc loci; Vide *ibid.* in nota (a).

Famuli, & Famulæ domesticæ non possunt occulte heris suis forripere ad componendam operam suam, quam absque certa & evidenti cognitione majorem judicant salario, quod recipiunt; secus vero, si certo, & evidenter constet stipendium esse minus iusto, *ibid.* num. 20. ad 23.

Sic etiam licita est occulta compensatio, quando certum est, quod famulus invitus occupatur in aliis, ad quæ non est conductus, nec datur ei stipendium, quod iuxta servitii proportionem ab aliis communiter dari solet, *ibid.* num. 24.

Item licita est, quando heres, vel stipendium promissum integre non solvit, vel cum damno famuli solvit; necnon, si famulus fuerit invitus a Domino coactus dolo, minis &c. ad serviendum pretio minori infimo iusto, vel pretio minori eo, quod communiter dari solet aliis talia servitia præstantibus, *ibid.* num. 25. & 26.

Confessarii satis caute procedere debent cum se occulte compensantibus, & firmiter in praxi tenere, quod nisi evidenter, certo, & indubitanter constet stipendium, seu salarii esse injustum, nequam liceat famulis, aliisque mercede conductis occultam compensationem; ac ibi idem praxi alie ab iisdem advertentibus edicuntur, *ibid.* num. 27. ad 33.

Regulæ & ratio compensationis doctus exponuntur, *ibid.* num. 34. & seqq.

Ad *fiſſendum* curſum uſurarum datur etiam compenſatio cum credito certo, ſed non liquidato in principio, ſed ex intervallo, *ibid.* n. 42.

Alius pro alio non compenſat, & limitatur, *ibid.* num. 43. & ſeqq.

An Ceſſionario obſtat Compenſatio, quæ obſtat cedenti, *ibid.* num. 46. & ſeqq.

COMPLEX PECCATI.

Confeſſarii, ſive Sæculares, ſive Regulares nequeunt abſolvere ſuos complices in peccato contra ſextum Decalogi præceptum, niſi in articulo mortis, & tunc ſolum in defectu alterius Confeſſarii; & quid ſi contra fiat? Vide verb. *Complex peccati* num. 1. 2. & 3.

Vide conſtitutionem declaratoriam Benedi-cti XIV. ſuper hoc articulo, *ibid.* num. 19. An Confeſſarii nequeant etiam abſolvere ſuos complices in quocumque alio peccato mortali non carnali. *ibid.* num. 4.

Complex ordinariæ Confeſſario manifeſtati non poteſt; Poteſt tamen Confeſſarius interroga- re neceſſaria ad Confeſſionem; quamvis per acci- des vult in notitiam Complicis, *ibid.* num. 5.

Poteſt autem Pœnitens nominare Complicem, ſi nec apud alium Confeſſarium, nec aliter poſſit integre confeſſari, *ibid.* num. 6.

Confeſſarius cogere poteſt Pœnitentem ad peccatum Complicis, vel cuiuſcumque alterius manifeſtandum illi, ad quem ſpectat ſcire, & emendare, vel cavere periculum re- lapſus, alienæ ſeductionis &c. *ibid.* num. 7.

Non expedit tamen ordinariæ complicem moneri pro Confeſſario; quod ſi aliter fieri non poſſit, expedit illum a Pœnitente manifeſtari extra Confeſſionem, *ibid.* num. 8.

Si complex abſque neceſſitate manifeſtet peccatum Complicis Confeſſario, illud probabilius eſt materia ſigilli; Vide *ibid.* n. 9. Complex an, & quando teneatur, & poſſit fa- teri ſeu revelare Complicem, *ibid.* num. 10. ad 32.

Complices criminis a Pœnitentibus revelari non debent, *ibid.* num. 13. & ſeq.

Complicum nomina a Pœnitentibus exquirere, denegando abſolutionem Confeſſarius prohibetur, *ibid.* num. 17.

Alia ad rem. Vide verb. *Moniales* art. 1. num. 82. & verb. *Pœnitentia Sacramentum* num. 89. & 90.

COMPOSITIO,

Compoſitio ſuper Legatis reliſtis Fratribus Mi- noribus an, & quomodo fieri poſſit cum Rev. Fabrica S. Petri de Urbe? Vide verb. *Legatum a num.* 97. ad 100.

Compoſitio debitorum cum Creditoribus, an, & quando eos liberet ab onere reſtitutionis? Vide verb. *Reſtitutio* art. 5. a num. 30. ad 35. & a num. 49. ad 59.

Compoſitio debitorum facta cum Papa, vel Epico- po, an, & quando eos liberet ab onere reſtitutionis? Vide *ibid.* num. 41. ad 43.

Compoſitio litis beneficiæ media poſſione uni parti ſolvenda, an qua auctoritate, & quibus de cauſis fieri poſſit? Vide verb. *Penſio a nu.* 14. ad 28. & verb. *Reſignatio Beneficiorum a num.* 47. ad 74. ubi varia ad rem.

COMPROMISSUM quoad Arbitros; Vide verb. *Arbitr per tot.* & quoad Electionem; Vide verb. *Electio* art. 1. n. 24. ad 31.

CONCENTRICI circuli quid ſint? Vide verb. *Mundus num.* 103.

CONCILIIUM

De his, quæ concernunt Concilium ut ſic, & Concilium Generale.

Concilium unde ſit dictum? & quantum ad no- ſtrum propoſitum ſamitur pro Cœus ſeu Con- ventu Sacerdotum maxime Epico- porum pro reſolvendis rebus Fidei, ſeu aliis gravi- oribus Eccleſiæ negotiis a legitimo Superiore con- gregatum; Vide verb. *Concilium* art. 1. nu. 1. 2. & 3.

Concilium ſic acceptum eſt triplex, ſcilicet Generale, Provinciale, & Epico- pale, & re- ſerantur *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Concilium Generale abſque auctoritate Roma- ni Pontificis celebrari non poteſt, eſque ſine ipſa Conciliabulum; imo idipſum di- cendum, licet fuiſſet cum ea inchoatum, ſed poſtea per Rom. Pontif. diſſolutum, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Hinc tanquam Conventicula, & Con- ciliabula fuerunt ſemper reprobata Concilia, quæ vel non a Summo Romano Pontifice, vel non ejus auctoritate ab Imperatoribus in- dicta ſunt, ut hocce pluribus actis reproba- tionibus patet, ad quas referendas ſeſſione proceditur, *ibid.* num. 10. ad 17.

Ubi

Ubi legitur Imperatores, sive etiam Reges Concilia indixisse, debet intelligi, quod ipsi hoc fecerint vel mandante, vel consensiente, vel exhortante ad id Romano Pontifice: quod si aliquid reperitur aliter convocatum, nunquam poterit oecumenicum appellari: donec ipse Romanus Pontifex ratam ex suo beneplacito, & assensu habuerit illius convocationem, *ibid. num. 18. ad 21.*

In casu Schismatis, existentibus pluribus dubiis Pontificibus, possunt Cardinales Concilium convocare; & precipere, ut Pontifices contentiones Pontificatu se abdicerent. Quod si fecerint, possunt eos sententia lata a Pontificatu deicere, & alium Pontificem legitimum eligere; & ad hoc refertur quod contigit, *ibid. num. 22. ad 26.*

Ad Concilia Generalia vocandi sunt de Jure solum Episcopi, & Majores Prælati, scilicet Patriarchæ, Primates, & Archiepiscopi, cum hi omnes de Jure, & Officio Jus suffragii decisivi habeant, immo eodem possent etiam Episcopi Titulares: idcirco & hi de Jure vocandi, *ibid. num. 27. 28. & 29.*

Ex privilegio autem, & consuetudine vocandi sunt ad Concilia Generalia cum suffragio decisivo Cardinales, etiam non Episcopi, Abbates, & Ordinum Regularium Generales, *ibid. num. 30.*

Ad Concilia Generalia solent vocari etiam aliqui insignes Theologi, & Sacrorum Canonum Doctores pro voto consultivo, *ibid. num. 31.*

Principes etiam ad Concilia Generalia solent invitari, ut per se, vel per suos Oratores intersint, tum ut Concilium defendant, & scandala, seu novitates Novatorum compescant, tum ut testes, & consilii Decretorum Concilii postea transgressores, & contumaces penis corporalibus puniant, *ibid. num. 32.*

Ipsi autem Principes, sive Imperiales, sive Regali, sive aliqua quacunque Dignitate præfulgeant, & quicunque alii Laici quacunque scientia, doctrina, & juris utriusque peritia conspicui in Conciliis Generalibus suffragium decisivum non habent, *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Et de facto auctoritas decidendi dubia ad Religionem, & mores spectantia, & functioni regendi Ecclesiam, non Laici, sed solis Episcopis est demandata, uti etiam varii Imperatores cognoverunt, ac facti sunt, *ibid. num. 36. ad 40.*

Hoc non spectare ad Laicos, sed ad solos

Episcopos clare deducitur ex Conciliis Generalibus huc usque celebratis, in quibus Decreta facta esse a solis Episcopis pater ex foliis eorum subscriptionibus, paucis exceptis, in quibus etiam Imperator subscripsit; sed aliter *ibidem num. 41. & 42.*

Imo quibusdam etiam, paucissimis exceptis, ut Florentino, Lateranensi, & Tridentino, quibus subscripserunt Abbates, & Generales Ordinum Regularium, nulli alii unquam, quamvis optimi, & doctissimi, sunt admissi in Conciliis legitimis ad suffragium decisivum, & consequenter ad definitivam subscriptionem, *ibid. num. 43. & 44.*

Soli Romano Pontifici competit Jus auctoritative præsidendi, vel per se, vel suos Legatos in Conciliis Generalibus; & ita revera in hucusque celebratis, *ibid. numer. 45. 46. & 47.*

Ad faciliorem intelligentiam notandum est, quod alia est Præsidencia *auctoritativa*, & alia est Præsidencia *honoraria*. Præsidencia auctoritativa quæ sit? Competit Romano Pontifici per proprietatem, quam suis Legatis communicat, ut eisdem Conciliis ipso absente, præsent, semper tamen cum subordinatione &c. *ibid. num. 48. & 49.*

Præsidencia honoraria quæ sit? Hac Præsidencia Imperatores nonnullis Conciliis Generalibus in Oriente celebratis præfuderunt, cum ad ipsa nunquam interfuerint Summi Pontifices per se ipsos, aliter vero, si sic interfuerint, *ibid. num. 50. ad 54.*

Soli etiam Romano Pontifici competit Jus auctoritative confirmandi Concilia Generalia, & absque illius confirmatione decreta in illis robur non habent; Idcirco Patrum Conciliorum praxis est eam semper ab ipso petere; ad pleniorum ideam triplex Confirmationis species admoveatur, *ib. n. 55. ad 65.*

Emendatur Auctor in aliquibus factis ab ipso ex oscitantia prolatis, *ibid. ad numer. 56. (a).*

Definitiones Universalis Concilii etiam legitime congregati editæ, absente Romano Pontifice, non sunt infallibiles sine ipsius Papæ confirmatione, *ib. n. 66. ad 71.*

Concilia Generalia a Romano Pontifice confirmata sunt infallibilis veritatis, & errare non possunt, nec in Fide, nec in moribus, *ibid. num. 72. & 73.*

Concilia Generalia ab Ecclesia totaliter approbata sunt 18. & enumerantur, *ibidem num. 74. & 75.*

Concilium Generale non est supra Papam, sed Pa-

Papa est supra Generale Concilium, *ibid.* num. 76. ad 81. & num. 88.

A sententia Concilii Generalis potest appellari tamquam ad Superiorem, sed non e converso. Imo appellantes a Romano Pontifice ad futurum Concilium, eorumque consiliiarii, & fautores variis poenis innodantur, *ibid.* num. 81. 83. & num. 89. & seqq.

Ex nuper habitis id, quod antea præmissum fuit, tamquam consecratum eruitur; ac Romani Pontificis supra Concilium Auctoritas expresse a Summis Pontificibus descripta extrahitur, *ibid.* num. 85. & 86.

Appellantes ad Concilium futurum Generale damnantur & excommunicantur; *ibid.* num. 87.

CONCILIIUM Provinciale quoad ejus concernentia.

Concilium Provinciale unde dictum, & quid sit. Vide verb. *Concilium* art. 2. nu. 1. & 2.

Incidere, convocare, & celebrare Provinciale Concilium spectat ad Metropolitano, etiam sine auctoritate Primatis & Patriarchæ, & per seipsum, non autem per Vicarium Generalem, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Metropolitano autem legitime impedito, convocatio Concilii spectat ad Coepiscopum antiquiorem; Et sic etiam ad Coepiscopum antiquiorem spectat convocatio Concilii, Sede Metropolitana vacante, & non ad Capitulum Metropolitano, seu ad ipsius Metropolitano Vicarium Capitularem, *ibid.* n. 6. ad 9.

Absente, vel impedito, seu mortuo Archiepiscopo, convocare Concilium Provinciale spectat ad Episcopum antiquiorem ex Suffraganeis, non autem ad Episcopum exemptum, quamvis antiquiorem, *ib.* n. 10.

Ad Concilium Provinciale vocandi sunt, & admittendi omnes Episcopi Suffraganei cum voto decisivo, quamvis nondum quis consecratus; & etiam exempti; qui tamen, si sunt in Provincia Romana, non tenentur ad electionem Metropolitani, *ibid.* num. 11. ad 14.

Ad Concilium Provinciale vocanda sunt de necessitate Capitula Cathedralia, Sede Episcopali vacante, & possunt mittere suum Vicarium Capitularem cum speciali mandato dandi vocem decisivam, *ib.* n. 15.

Vocanda sunt etiam, sua Sede vacante, Capitula Collegiatarum quasi Episcopalem

Jurisdictionem habentia; necnon Abbates; & alii Prælati habentes proprium Territorium, & Jurisdictionem quasi Episcopalem exercentes intra ambitum ipsius Provincie, *ibid.* num. 16. & 17.

Procuratores Episcoporum, omniumque supradictorum quasi Episcopalem Jurisdictionem habentium, & principalibus legitime impeditis, sunt cum speciali mandato deputati ad Concilium, habent votum decisivum, si Concilio placuerit, *ibid.* num. 18.

Capitula Cathedralium, etiam vivente Episcopo, vocanda sunt, & admittenda, aut eorum Nuclei ad Concilia Provincialia, præsertim ad ea tractanda, quæ spectant ad ipsa Capitula, imo & ad alia ipsa non concernentia, *ibid.* 19. & 20.

Sic etiam Capitula Collegiatarum Jurisdictionem quasi Episcopalem habentia, adhuc vivente suo Prælato, vocanda sunt ad Concilia Provincialia; At Capitula quæcumque, viventibus suis respective Prælatibus, non sunt Conjudices, nec habent votum decisivum, sed solum consultivum, *ibid.* nu. 21. & 22.

In Concilio Provinciali omnia gerenda sunt de consilio Capitulorum Provincie, & etiam Abbates Commendatarii habent votum consultivum, *ibid.* num. 23. & 24.

Ad Concilia Provincialia vocari, & intervenire debent generaliter loquendo omnes, qui de jure, vel consuetudine intervenire solent; & etiam gravari pro assequenda Justitia accedere possunt, necnon Laici ad idem permittuntur, vel ad defendendum, *ibid.* n. 25. ad 27.

Omnes qui de jure, vel consuetudine intervenire tenentur Conciliis Provincialibus, si vocati non compareant cessante legitimo impedimento, prouentur, atque hoc satis exponitur, *ibid.* num. 28. ad 31.

Concilia Provincialia secundum antiquos Canones debebant celebrari bis in anno per singulas Provincias: dein in 6. Synodo Universalis indultum fuit semel in anno fieri; hoc etiam non observato, statutum fuit in Concil. Lateran. sub Leone X. ut de cætero singulis trienniis fierent: & idem ex Trident. *ibid.* num. 32. 33. & 34.

Metropolitani possunt quidem intra triennium etiam plures Synodos convocare; si expediens iudicetur, sed ultra triennium protrahere non debent sub poenis hic indicatis, *ibid.* num. 35. ad 39.

Concilliorum & Synodorum celebratio Episcopis juxta Concilii Trident. dispositionem est facta.

faciatur suadetur a Benedicto XIV. *ibid.* in in *ad. Auct.* num. 56.

Locus eligendus pro congregando Concilio debet esse commodus quantum fieri potest, omnibus, qui intervenire debent; idque ad Archiepiscopum spectat, *ibid.* nu. 40. & 41. Concilium Provinciale, postquam in loco indicato est congregatum, solet celebrari per septimum trium, vel quatuor dierum, nec potest ultra hebdomadam protrahi, nisi id exigentibus negotiis imminuentibus, *ibidem* num. 46.

Quando in Concilio Provinciali Metropolitanus est unus sententiarum, Suffraganei autem omnes sunt alterius, debet prevalere sententia Suffraganeorum; pronuntianda tamen nomine Archiepiscopi de consilio, & consensu Suffraganeorum, ad quod eo disidente, recurrendum est ad Summum Pontificem, *ibid.* num. 43. ad 46.

Concilium Provinciale nequit dissolvi a solo Archiepiscopo sine consilio, & assensu, seu voto Suffraganeorum, quo praestito tenetur Episcopi infra sex menses publicare in suis Diocesis Conciliaria statuta; sed non in consilio Romano Pontifice; *ibid.* num. 47. ad 51.

Nec idcirco ipsa obligant extra Provinciam; bene autem intra, etiam successorem Episcopi, & licet obligent ad poenam; non vero ad culpam, nisi hoc declaraverit Concilium, *ib.* num. 52. ad 55.

CONCILIUM Episcopale Diocesanicum, seu Synodale. Vide verb. *Synodus per tot.*

CONGREGATOR. Vid. verb. *Predicator per tot.*

CONCORDATA ratione Beneficiorum cum Papa. Vide verb. *Beneficia art. 1. per tot.*

CONCUBINATUS.

Concubinarius nequit absolvi, nisi prius ejecta concubina. Vide verb. *Abolutio art. 2. num. 217.*

Concubinatus quid sit? Vide verb. *Luxuria n. 7.* Concubinatus poena quae sit? Vide verb. *Pena art. 2. num. 74. ad 81.*

CONCURSUS.

Concurfus ut legitime & Canonice fiat, servanda est Dispositio Sacrorum Canonum, & Apostolicarum Constitutionum, & Decretorum,

& sicut Dispositio Concilii Tridentini; Pii V. Clementis XI. & novissime Benedicti XIV. ac unaquaque additur. Vide verb. *Concurfus num. 1. ad 5.*

CONCURSUS edicere, & facere ad quem spectet, & quinam debeant, & possint ad illum admitti.

Concurfus edicere spectat ad Episcopum, seu Ordinarium; si tamen habeat Vicarium Generalem sibi missum, etiam iste assistere debet, imo si sit Apostolicus, ad hunc praefate pertinet, ut etiam Synodus &c. Vide verb. *Concurfus art. 1. num. 1. ad 4.*

Edicta pro Concurfu habendo ad Parochiales vacantes, quarum Collatio pertinet ad inferiores Praelatos, qui non habent Territorium distinctum, nec ius congregandi Synodum, debent publicari ab Episcopo, in cuius Diocesi Parochialis existit: vel ab alio, qui est vicinior, si sit Nullius, & coram eo Concurfus fieri, & ad ipsum Episcopus ex dignis dignorem eligere, & inferiori Praeto pro collatione, seu institutione remittere spectat; e contra, si locus, *ibid.* num. 5. ad 9. & verb. *Abbas num. 27. & 28.*

Episcopus manutenendus est in sua quasi possessione instituendi Concurfus donec Praelatus inferior coram Iudice competente legitime probaverit ius cogendi Synodum habere, illamque alias coegisse, in eaque Examinatores ad praestipulam Formam deputasse, *ibid.* n. 10. & 11.

Concurfus, qui in vacationibus Parochialium fieri solet coram Episcopo viciniori, si occasione Pestis Civitas illius sit bannita, & adeo praclusus, ad eundem Ordinarium vicinorem potest prorogari, *ibid.* num. 12.

Concurfus Edicta Ordinarii proponere debent in Beneficiis Curatis reservatis Sedi Apostolicae vacantibus per obitum, & insinuare Concurfum ad formam Concilii non potest ut suspectus excusari, *ib.* n. 13. & 14.

Vicarius Generalis Episcopi potest, Episcopo impedito, proponere Edictum pro Concurfu, & coram se examen indicare, & alla ad propositum respectu Vicarii Generalis promittitur, *ibid.* num. 5. ad 18.

Capitulum nullam habet auctoritatem in his examibus, sed debet constituere Officialem, seu Vicarium infra octo dies post mortem Episcopi; qui exequatur, quae obeanda essent ab Episcopo, & debet insinuare Concurfum, uti faceret Episcopus &c., *ib.* n. 19. ad 21.

No.

Novus semper Concurfus, & novum examen, novaque approbatio requiritur fingulis vicibus pro quacumque Parochiali vacante, nec fufficit unus folus Concurfus pro plurius Parochialibus, *ibid. num. 23.*

Examinatores ex plurius examinatis, non unum folum, fed plures, quos judicaverint idoneos, fignificabunt Vicario, & ex illis folus Vicarius eligit, quem cæteris magis idoneum judicaverit, & etiam folus fcribet litteras ad Sanctiffimum D. N. ad quem collatio fpectabit, *ibid. n. 24. ad 27.*

Capitulum, aut Decanus Cathedralis non poteft indicare Concurfum, nec alia ad id ocellaria obire, fed omnia fpectant ad Vicarium Capitularem, *ibid. num. 28. ad 32.*

Nec ipfe Vicarius Capitularis poteft conftituere Vicarium in Parochia eum, quem magis idoneum fo Concurfu judicaverit, fed debet omnino a principio vacationis, & aequam fint Concurfus, conftituere in ealium Vicarium, qui curam animarum interea gerat, donec Parochialis fuerit a Sede Apoftolica magis idoneo collata, *ibidem num. 32.*

Ad Concurfum Parochialium, non tantum Diocelfani, fed etiam cæteri debent admitti (nifi adfit aliquod privilegium, quod Beneficia non conferantur exteris), etiamfi aliud habeant Concurrentes Beneficium Curatum, *ibid. num. 33. & 34.*

Nec Epifcopus prohibere poteft Curatis, ne accedant ad Concurfum aliarum Parochialium, Originarius tamen, & de gremio Ecclefie eft femper cæteris paribus præferendus extraneo, imo juxta multos etiamfi hic dignior fit, *ibidem num. 35. 36. & 37.*

An exclusio a coconcurfu operetur nullitate ipfius concurfus independentem a reclamatione Exclufi *ibid. num. 62. & feqq.*

Regulares omnes, quavis fint Canonici, five Præmonftratenfes, five Lateranenfes, five quicumque alii Canonici Regulares, non funt admittendi ad Concurfus Parochialium fine difpenfatione Apoftolica, *ibid. num. 38. ad 50.*

Canonici Regulares omnes ipfo magis abfque difpenfatione fpeciali Apoftolica funt incapaces ad obtinenda Beneficia fæcularia non Curata, *ibid. num. 52. ad 56.*

Poffunt tamen Regulares affumi in Parochia fine difpenfatione Apoftolica in Parochia eorumdem Monafteriorum, vel membris omnimode illis fubjectis, *ibid. num. 57. & 58.*

Tom. VIII.

Nec poffunt cogi ipfi Superiores Regulares deputate Sacerdotem Sæcularem in fimili Parochia fubjective unita ipforum Monafterio; Religiofi tamen ad Curam deputati non poffunt reclamare, fi a Superioribus Regularibus removeantur, & quid circa Congruam, *ibid. nu. 59. 60. & 61.*

CONCURSUS quando, ubi, & quomodo faciendus.

Eveniente alicujus Parochialis Ecclefie vacatione debet Epifcopus ftatim illius vacationis habita notitia, fi opus fuerit, idoneum in eo Vicarium cum congrua portione affignatione conftituere; & exponunt particulæ ftatim, & fi opus fuerit. Vide verb. *Concurfus art. 2. num. 1. 2. & 3.*

Epifcopus poteft differre Concurfum ufque ad fex menses, fi Parochialis in fuo mense vacaverit, & ufque ad quatuor, fi vacaverit in mense Sedi Apoftolicæ refervato, & currere incipiunt non a die vacationis Parochie, fed a die fcientiæ vacationis, *ibid. n. 4. 5. & 6.*

Tempus fex, vel quatuor refpectivè mensem concessum Epifcopis ad conferendas medio Concurfu Parochiales vacantes currit ipfis Epifcopis etiam quando accedunt ad Concillium Provinciale, *ibid. nu. 7.*

Pedente termino fex, vel quatuor refpectivè mensem debet Epifcopus proponere Edictum Concurfus intra decem dies, vel aliud tempus a fe præfigendum, & fieri poteft temporis id Edicto præfcripti prerogatio ufque ad 20. dies, fub pœna tamen nullitatis concurfus publicanda; *ibid. num. 8. ad 11. & num. 61. ad fin.*

Concurfus habitus infra terminum decem dierum non eft nullus, fi nemo poft examen comparuit, qui fe litem prætendat, & idem, fi aliqui examinati fuerint infra 10. dies, alit vero poft, *ibid. num. 12. & 13.*

Tempus, quod debet effe affixum Edictum, eft arbitratium Epifcopo, modo non excedat 20. dies, & dies certa examinis Concurrentium; & propofiti Edicti debet apponi in Litteris Citatoris concurfus, *ibid. num. 14. & 15.*

Si Epifcopus in Edicto pro convocatione nullam habuit mentionem de die, quo Concurfus convocandus effer, debet omnibus, qui in albo Concurrentium fe defcriperunt, notificare diem hunc, & quidem non per

F f no.

novum Edictum, sed per Citationem personalem, *ibid. num. 63.*

Non debet amplius audiri, qui nullo de- tentus legitimo impedimento non comparuit tempore Concurfus præscripto, e contra vero si id fuit ex legitimo impedimento, & re adhuc integra, *ib. num. 16. & 17.*

Ante lapsum terminum Edicti nullus est concursus, si post ipsum compareat aliquis, qui se laesum propterea prætendat, & idcirco per Episcopum quid attendendum subdi- tur, *ibid. num. 18. & 19.*

Uno tamen comparente ex pluribus descri- ptis fieri potest concursus, nec est opus, ut proponatur secundum Edictum, ut etiam si unus tantum se describit facit, *ibid. num. 20. & 21.*

Quando nullus ad Concursum comparuit, aut certe nullus ex comparentibus vult subire examen, Episcopus assignare debet aliud tempus, sive Edictum, & si adhuc nemo comparet, vel alius nemo idoneus reperitur, tunc conferre potest sine Concurfu, *ibidem num. 22.*

Edictum Concurfus debet proponi ab Ordinario loci, ubi existit Beneficium Cura- tum vacans, & ibidem examen peragendum, etiam si Beneficium ab Ordinario alterius Diocesis sit conferendum, *ibid. n. 23.*

Episcopus Civitatum unitarum potest Con- cursum facere in Civitate, in qua reperitur, modo cum intervenit Examinatorum Diocesis, in qua sita est Parochialis, *ibid. nu. 24. & verb. Synodus num. 6.*

Concurfus Parochialis vacantium in Abba- riis, Commendis, aliisque locis subjectis Prælati non habentibus Jus congregandi Syn- odum debet fieri in Civitate residentiali vicinioris Episcopi, & elucidatur, *ibid. num. 25. ad 28.*

Examen Concurrentium debet fieri ab Episcopo, vel ipso impedito ab ejus Vicario, & aliis Examinatoribus Synodali- bus, non paucioribus, quam tribus, *ib. n. 29. & 30.*

Examinatores ad minus sex debent eligi quotaannis in Synodo Diocesana, & ad sum- mum viginti eligi possunt; perdatantque usque ad novam Synodum, *ibid. num. 31. 32. & 33.*

Si examinatores ante celebrationem alte- rius Synodi moriantur, vel in longinqua re- cedant, sive tot, ut non remaneant sex, quid peragendum, *ibid. num. 34. & 35.*

Examinatores Synodales eligi debent, qui sint Magistri, seu Doctores, aut Licentia- ti

in Theologia, vel Jure Canonico si ex- tant, alioquin alii Clerici sunt eligendi, qui ad id videbuntur magis idonei, *ibid. numer. 36. ad 38.*

Tales electi Examinatores debent ad San- cta Dei Evangelia jurare se fideliter munus suum executores, & hoc de necesse, sufficit tamen semel prælitum sive in Synodo, sive extra, *ibid. num. 39. ad 42.*

Concurfus est nullus, in quo cum Examina- toribus Synodali- bus alius intervenit, qui non erat de Synodali- bus, isque examinavit, se- cus autem post examen si interroget tantum honoris causa, nec det votum, nec si sub- scribat, *ibid. num. 43. & 44.*

Concurfus est nullus, ubi fuerant adhibiti Exa- minatores deputati in Synodis præcedenti- bus, & non confirmati in Synodo postero- ri, ut etiam examen factum sine Synodali- bus Examinatoribus in Collatione Jurispa- tronatus, si plures præsentator, *ibid. num. 45. & 46.*

Episcopus non habet votum decisivum in Concurfu, sed tantum accedit, ubi vota sunt paria, aut singularia, *ibid. num. 47.*

Approbatus autem nemo censetur, si ex tribus Examinatoribus quilibet eorum unum approbaverit, sicut Episcopus uni accedat, & alia ad idem proportionaliter edicuntur, *ib. num. 48. 49. & 50.*

Non spectat ad Examinatores, sed ad Episcopos solum judicare, & eligere qui ex Concurrentibus ad Parochiam vacantem sit magis idoneus, *ibid. num. 51.*

Reiectus in Concurfu Parochialis potest provocare ad novum examen coram JUDGE Appellationis etiam antequam deceat de ir- rationabili judicio Episcopi; & hoc fufe com- probatur, *ibid. num. 52. ad 55.*

Dato quod examen omnium Concurrentium una die festi non possit, poterit in alia con- tinuari. Si vero aliqua suspicio sit, quod examinandi secunda die veniant in cogniti- nem interrogationum examinis præcedentis, nova tunc poterunt fieri interrogatoria. Nec tamen servanda est novissima dispositio Cle- mentis XI., & Benedicti XIV. *ibid. nu. 56.*

Canonicatus Pœnitentiariæ, & Canonicatus Theologalis debet nunc conferri per Con- cursum, *ibid. num. 37.* At quoad Parochia- les, & Beneficia, quæ debent conferri per Concursum, vel non; Vide verb. Beneficia *art. 3. a num. 31. ad 36.*

Alia vide hoc Tomo in Append. *Resolution. in dubio Concurfus num. 52.*

CON.

CONCUSSIONIS poena, quæ sit? & quid sit concussio? Vide verb. *Pœna art. 2. a num. 81. ad 85.*

CONDITIO.

Conditio prout est impedimentum Matrimonii. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 1. a num. 16. ad 22.*

Conditiones sibi beneficas potest adjicere Fundator Beneficii in limine foundationis, etiam si sint jure communi contrariæ. Vide verb. *Beneficia art. 2. num. 12. & 13.*

CONDUCTIO, Conductor, Vide verb. *Locatio per tot.*

CONFESSARIUS

Quoad ea, quæ requiruntur in ipso ad valide, & licite ejus officium exercendum.

In Confessario, ut valide ejus officium exerceat requiritur intentio, potestas Ordinis, ac jurisdictionis, ac intentio conditio sine qua non, debet esse actualis, vel virtualis. Vide verb. *Confessarius artic. 1. ad 10.*

Defectus jurisdictionis simplex sacerdos non approbatus neque valide potest absolvere a peccatis venialibus, aut mortalibus alias confessis; bene vero in articulo aut periculo mortis, etiam a quibuscumque Casibus, & Censuris quoque reservatis, non presente tamen Sacerdote approbato, *ibid. num. 11. ad 17.* Vide etiam verb. *Jurisdictione num. 27. 28. 34. & 35.*

Reprehenditur Auctor. ibidem in nota ad num. 16.

Confessarius Sacramentum Pœnitentiæ sine debita intentione administrans peccat gravissime, & sacrilege, etiam si Sacramentum simularet ex gravi metu, vel alia gravi causa, *ibid. num. 18. ad 21.*

Potest tamen Confessarius, qui reperit pœnitentem absolutione indignum, obmurmurando recitare *Pater noster* &c. ne prodatur apud adstantes Pœnitentes indignationem, *ibid. num. 22.*

Nemo sine potestate Ordinis, etiam si esset in Sacris constitutus, potest in ullo casu Confessiones excipere, idque audiens qualiter puniatur, *ibid. num. 23. & 24.*

Nullus Sacerdos, sive Secularis, sive Regularis potest Confessiones excipere sine potestate jurisdictionis, sive sine approbatione; aliter absolutio esset nulla, & gravissime peccaret, & rigide posset puniri, *ib. n. 25. ad 27.* Potestas jurisdictionis est duplex, Ordinaria scilicet, & Delegata; quid sit utraque, & qualiter differant potestas Ordinis, & Jurisdictionis, *ibid. num. 28. ad 32.*

Error communis qualis, & in quo sensu dare possit jurisdictionem, *ibid. numer. 33. ad 42.*

Emendatur Auctor, & ostenditur errorem communem titulo destitutum non sufficere ad validam absolutionem impertiendam, *ib. in not. ad num. 42.*

In Confessario ultra tria requisita ad valide absolvendum a num. 1. requiruntur alia tria ad rite, & licite, ac digne absolvendum, scilicet Probitas, Scientia, & Prudentia, *ibid. num. 43.*

In Confessario ita requiritur Probitas, ut si existens in peccato mortali scienter ministraret Sacramentum Pœnitentiæ peccet mortaliter, ac toties, quamvis continuante audiat, quoties successive absolvat, probabile tamen etiam esse tantum semel peccare, *ib. num. 44. ad 46.* Monetur lector circa doctrinam traditam, *ibid. in not. noviss. ad n. 46. litt. (b).*

Ut Confessarius licite, & digne audiat Confessiones, debet habere saltem scientiam mediocrem, non tenetur tamen ad eminentem, & explicantur scientia mediocris, ac eminens, *ibid. num. 49. ad 50.*

Scientiam mediocrem tenentur omnes Confessarii habere secundum magis, & minus attentam diversitatem personarum, & locorum, & ignorans per eam principaliter sciendam, peccat mortaliter se exponendo ministerio Confessionis, *ibid. num. 51. & 52.*

Imo Confessarius ignarus ex ignorantia absolvens, quem absolvere non poterat ob reservationem peccati, vel indispositionem pœnitentis, dupliciter peccat mortaliter, & nisi congruam diligentiam sincere proponat, ipsemet Confessarius absolvi non poterit, *ibid. num. 53. & 54.*

Monitio ad tales Confessarios, & ad pœnitentes, qui scienter ad tales Confessarios accedunt, *ibid. a num. 55. ad 58.*

Confirmator Auctoris sententia de scientia in Confessariis requisita Auctoritatis Bened. XIV. *ibid. in not. noviss. ad n. 58.*

Prudentia Confessarii principaliter consistit,

sunt, ut pro diversis diversus sit Medicus, diversus Doctor, diversus Iudex, & maxima requiritur in exequendis Brevibus Sacre Pœnitentiariæ præsertim in certiorandis Conjugibus de nullitate, consensus ob impedimentum dirimens, quando alter eorum inscius contraxit, & dantur ad id modi plures, *ibid. num. 59. ad 79.*

Reprehenditur auctor *ibid. in not. ad numer. 71.*

Prudentia Confessarii potissimum requiritur, cum in Confessione a Pœnitente Sponsa, vel Sponsa ei aperitur aliquod impedimentum dirimens, & jam parata sunt omnia ad nuptias nec potest ab illis abstinere ad evitandam suspitionem alicuius criminis, vel infamiae inter sponsores, *ibid. n. 80. ad 83.*

Prudentia Confessarii requiritur pro discernendo, quando debeat, vel non monere pœnitentem ignorantia alicuius gravis mali laborantem, *ibid. num. 84. ad 86.*

Confutatur Auctor *ibid. in not. ad n. 86.*

Quo iure Sacerdos potestatem absolvendi obtineat, late differtur *ibid. numer. 87. & seqq.*

CONFESSARIUS quoad ea, quæ concernunt ejus approbationem. Vide verb. *Approbatio per tot.*

CONFESSARIUS quoad ea, quæ concernunt ejus jurisdictionem quoad absolutionem. Vide verb. *Absolutio* ubi late per totum; & verb. *Complex peccati a num. 1. ad 4.*

CONFESSARIUS quoad varia alia.

Confessarius tenetur absolvere pœnitentem alias dispositum juxta sententiam vere probabilem ipsius Pœnitentis etiam contra propriam opinionem. Vide verb. *Confessarius art. 4. n. 1.*

Confessarius nec debet, nec potest absolvere peccatores recidivos, & consuetudinarios, qui crebro peccant contra Legem Dei, Naturæ, & Ecclesiæ, si nulla in ipsis appareat spes emendationis, nec eam, qui est in proxima occasione peccandi, quam potest, & non vult dimittere &c. *ibid. num. 2. & 3.*

Nec potest absolvere Pœnitentes, quos cognoscit culpabiliter ignorare Mysteria Fidei, & præcipue illud SS. Trinitatis, & Incarnationis Christi Domini; nec in magno pœnitentium concursu ipsos solummodo dimidiata audire, & absolvere. *ibid. num. 4. & 5.*

Religiosi semel simpliciter approbati, possunt in Diocesi Episcopi approbantis quovis anni tempore, etiam Paichali, & quorumcumque etiam infirmorum Confessiones audire absque ulla Parochorum, vel ipsius Episcopi licentia; Parochum tamen saltem per scripturam apud infirmum relinquendam certiorum reddendo, *ibid. num. 6.*

Valde convenit, ut Confessarii extra casum infirmitatis, aut alterius honestæ causæ, non nisi in Ecclesiæ audiant Confessiones, *ibid. num. 7. & 8.*

Confessarii sine necessitate audire non debent mulierum Confessiones post crepusculum vespertinum, & ante auroram; nec earum, & puerorum extra Sedem Confessionalem, vel e conspectu, & non interposita Crate sub pœna suspensionis ab audiendis Confessionibus, *ibid. num. 9. 10.*

Confessarii possunt iuberi ab Episcopo, ut denegent absolutionem parentibus notabiliter contumacibus quoad filiorum educationem in rebus ad animarum salutem spectantibus, *ibid. num. 11.*

Confessarius potest absolvere, & dispensare pœnitentem, quamvis ante executionem dispensationis obtentæ, iterum copulam illicitam habuerit cum eadem sorore feminæ, quam ducere intendit. Vide verb. *Iustratio Parochorum num. 33.*

Secus autem esset dicendum, si post obtentam ipsam dispensationem nondum executionem dictus pœnitens iterum copulam haberet, non cum eadem, sed cum alia persona intra secundum conjuncta feminæ, quam ducere intendit, *ibid. num. 34.*

Alia quoad Confessarium Solicitantem, & Complicem in peccato contra castitatem. Vide *ib. num. 12. ad 21.*

Confessarius interdicitur exquirere a pœnitentibus nomina Complicum, sive sociorum in crimine, vide *ibid. num. 22. & seqq.*

Admonitio ad Lectorem, *ibid. in nota ad num. 25.*

Confessarii in hac re delinquentes, si cum suspitione pravi dogmatis, denunciandi sunt Officio S. Inquisitionis: sine tali suspitione vero, iudicandi sunt a propriis Ordinariis, *ibid. m. 25. ad 28.*

CONFESSARIUS Monialium. Vide verb. *Moniales art. 5.*

Confessarius Ordinarius Monialium Unicus pro tota Communitate deputari debet, vid. verb. *Confessarius art. 4. num. 29. ad 33.*

Quo-

Quomodo, quoties, & a quibus pro Monasteriis deputari debeant Confessarii extraordinarii, *ibid.* num. 30. & *seqq.*

Quomodo se gerere debeat is, qui olim deputatus fuit Confessarius extraordinarius pro Monasterio Montialium, *ibid.* num. 46. & *seqq.*

CONFESSARIUS Regularium. Vide verb.

Approbatio art. 2.

CONFESSARIUS quoad Sollicitationem. Vide verb. *Sollicitatio.*

CONFESSIO Vid. *hoc titulo*, nu. 1. & *seqq.*
& Vid. verb. *Penitentia Sacramentum.*

CONFIRMATIO

Quoad ejus esse, institutionem, materiam, & formam.

Quid sit Confirmatio, quæ est unum ex septem novæ Legis Sacramentis a Baptismo distinctum a Christo in nocte Cæne institutum. Vide verb. *Confirmatio* art. 1. num. 1. ad 4.

Materia remota Sacramenti Confirmationis est Christum consecutum ex oleo olivatum, & balsamo simul consecrato ab Episcopo. Vide *ibid.* num. 5.

Mixtura balsami nunquam omitenda est de necessitate præcepti; at de necessitate Sacramenti aliqui negant; sed affirmativa tutior tenenda, *ibid.* num. 6. ad 10.

Materia proxima Confirmationis est Unctio cum Chrismate facta in modum Crucis in fronte confirmandi, *ibid.* a. n. 11. ad 17.

Forma consueta Sacramenti Confirmationis in Ecclesia latina est ista: *Signo te Signo Crucis, & Confirma te Chrismate salutis. In nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti*, *ibid.* num. 18.

Præfata verba, vel æquivalentia de necessitate præcepti, & Sacramenti sunt necessaria, *ibid.* num. 19. ad 25.

CONFIRMATIO quod ejus Ministrum, & Subiectum.

Minister Ordinarius Sacramenti Confirmationis est solus Episcopus, qui etsi excommunicatus &c. valide confert, & etiam si non esset ipse confirmatus; Vide verb. *Confirmatio* art. 2. n. 1. 2. & 3.

Minister extraordinarius Confirmationis potest esse simplex Sacerdos ex speciali commissione, & delegatione Summi Pontificis, *Tom. VIII.*

ut jam prælitum; non solet tamen nisi ex urgentissimis causis, *ibid.* num. 4. 5. & 6. & num. 34. & 35.

Confirmationis Sacramentum a Presbyteris Italico-Græcis conferri nequit, *ibid.* num. 36. & *seqq.*

Confirmationis Sacramentum conferri potest a P. Custode, & Guardiano S. Sepulchri absentibus Episcopis Latini Ritus cum oleo, & Chrismate etiam antiquis, si nova haberi non possint a Catholico Antiquitate benedictis, *ibid.* num. 45. & *seqq.*

Conferri potest Confirmationis Sacramentum ab Abbatibus Cryptæ Ferratæ Episcopali Characterate præditis, semel singulis annis in illius Monasterii Ecclesia per se ipsos, *ibid.* num. 50.

Episcopus non potest in alterius Diocesis confirmare suos subditos, vel Pontificales actus exercere absque licentia Episcopi Diocesani sub pœna Suspensionis ab exercitio Pontificalium, nec in Nullius, imo nec Archiepiscopi in Diocesi Suffraganei, *ibid.* num. 7. & 9.

Quinimmo nec in propria Diocesi potest Episcopus licite ministrare Confirmationis Sacramentum personis alterius Diocesis absque consensu Episcopi Confirmandorum, juxta quosdam sub pœna suspensionis: at per alios verius ab ea excusatur, & culpa, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Episcopi vero attentiores talem usum confirmandi non subditos sine facultate suorum Ordinariorum non admittunt; quod si se inde expresse declarent non intendere eos confirmare, invaliditate afficeretur, *ibid.* num. 13. & 14.

Ad viciniorem Episcopum spectat conferre Chrisma, consecrare Aras, vel Altaria portatilia, Sede vacante, & Vicarius Capitularis procurare debet, ut illi subministrer victus conveniens, & eorum expensæ; ac expenditur Vicinior, idemque firmatur quoad loca exempta, & Abbates Nullius, *ib.* num. 15. 16. & 17.

Episcopus in Pærochialibus Monachorum exemptorum potest administrare Sacramentum Confirmationis, invis ipsi Regularibus, & contra eos hujusmodi administrationem impediens, Censuris procedere, *ib.* num. 18.

Abbas si tentet conferre Sacramentum Confirmationis, nihil agit, non obstantibus privilegiis obtentis ante Concilium Tridentinum potest tamen, qui vere est Nullius cum Territorio separato, Diocesique distinctus,

ita, vocare quemcumque Catholicum Antistitem, *ibid.* num. 19. & 20.

Non potest Episcopus, nec Archiepiscopus, nec Patriarcha in locis alienae Diocesis, ubi aliquas habet Ecclesias sibi immediate subjectas, licentiam concedere extra-neo Episcopo administrandi Sacramentum Confirmationis, & Ordinis, nec Pontificalia munia exercendi absque licentia illius Episcopi, in cuius Diocesi locus est constitutus, *ibid.* num. 21.

Si Episcopus sit Commendatarius Abbatie Nullius, non potest illi subditis licentiam conferre, vel Synodum, aut concursum facere, sed bene Confirmationis Sacramentum administrare, Altaria, & Capellas consecrare, aliaque Pontificalia exercere, *ibid.* num. 22.

Episcopus alienus Sacramentum Confirmationis administrans debet Episcopo Diocesano providi, *ibid.* num. 23.

Quando Ordinarius vadit per Diocesim extra Visitationis occasionem, licet ad consecrandam, vel reconciliandam Ecclesiam, vel Sacramentum Confirmationis administrandum, neminem cogere potest ad subministrandas expensas, neque pro equis, neque pro victualibus, *ibid.* num. 24. ad 30.

Subiectum capax Confirmationis valide recipiendae, est omnis homo Baptizatus, & nondum Confirmatus: permittens tamen bis confirmari, & bis confirmandum non sunt irregulares, *ibid.* num. 31. ad 34.

Confirmationis Sacramentum in Ecclesia Occidentali conferri nequit ante usum rationis; quibus tamen ex causis conferri possit. Vide *ibid.* num. 40. ad 45. & numer. 51. & seqq.

Infantes quamvis valide possint confirmari ante usum rationis, non tamen licite, sed amentes, & furiosi, licet perpetuo tales, etiam licite, *ibid.* num. 35. & 36.

Mortui possunt licite confirmari, etiam si fuerint a parvitate tales; necnon infirmi morti proximi, *ibid.* num. 37. & 38.

In adultis, & mente sanis, ut valide confirmetur intentio saltem habitualis Confirmationem recipiendi; & ad licite recipiendum necessarius est gratiae status non tamen exigitur esse ieiunus, *ibid.* num. 39. 40. & 41.

Confirmationis Sacramentum conferri non debet pueris parum instructis in Christiana doctrina, *ibid.* num. 46. & 47.

CONFIRMATIO quoad ejus necessitatem, effectum, Patrimonium, & Ceremonias.

Licet Sacramentum Confirmationis non sit necessarium ad salutem, neque necessitate medii, neque necessitate precepti, est tamen necessarium, ut non contemnatur; Vide verb. *Confirmatio* art. 3. num. 1. & 2.

Tenantur tamen hoc Sacramentum prius recipere omnes, qui volunt primam Tonsuram suscipere, & ad Ordines admitti; ac citra contemptum contrafaciendo, non peccaretur graviter nec ab Ordinando, nec ab Ordinante; Observa tamen Sac. Cong. Concil. decretum, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Corrigitur tamen Auctor, *ib.* in not. noviss. ad num. 5.

Effectus Confirmationis est triplex, nempe augmentum Gratiae habitualis, & jus ad gratias actuales roborativas ad Fidem fortiter profitendam, Character, quo Confirmatus signatur, ut miles intra militiam Christi ad Fidem cum robore propagandam, & cognatio spiritualis, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Patrinus requiritur in Confirmatione sub gravi culpa, & unicus, vel unica, atque distinctus a Patrino Baptismi; *ib.* n. 9. ad 14.

Unus Patrinus non potest tenere ultra duos eadem die Confirmationis, nisi aliter permittat necessitas *ibid.* num. 15. & 16.

Patrinus Confirmandi debet esse confirmatus, ac sexus ejusdem cum Confirmando, *ibid.* n. 17. ad 20. & quoad Regulares non posse esse Patrinos, jam in verb. *Baptismus*, & Vide etiam in verb. *Regulares* art. 1. a num. 113. ad 118.

Confirmatio debet administrari ab Episcopo cum Pleviali Mitra, Stola, Baculo Pastoralis, & in Ecclesia quantum commode fieri potest; tamen simpliciter loquendo etiam conferri valet in quovis loco decenti, sed Monialibus ad sacellum Communionis, *ibid.* num. 21. ad 24.

Episcopus debet Confirmationem conferre in die festali etiam post meridiem, quamvis non ieiunus & ipse, & suscipiens; etiam tempore, & loco Interdicti, *ibid.* num. 25. & 26.

Episcopus debet propria manu Confirmationem conferre, ac Chrismate confirmandum in fronte ungere, *ib.* n. 27. & 28.

Inungitur Confirmandus in fronte ad indicandam gratiam collatam ad auctaster profectum.

stendam Christi Fidem; & aliquo panno albo circumcingitur, ne recens unctio defluat, aut deleatur: in hoc tamen est servanda cujusque loci consuetudo, *ibid. nu. 29. & 30.*

Alapa datur ab Episcopo, ut Confirmatus intelligat se roborari ad fortiter, & invicte tolerandas injurias, & imminentia subeunda pericula propter Christi Fidem, & recedetur hujus Sacramenti suscepti, *ibid. num. 31.*

Omissio colaphi citra contemptum non est peccatum mortale; & pro complemento asserunt instructiones, *ibid. num. 32. & sequent.*

Improbatur auctor circa n. 18. cujus subnectuntur Vindiciæ in fine articuli.

CONFISCATIONIS bonorum pœna quæ sit, Vide verb. *Pœna art. 2. num. 6.*

CONFRATERNITAS,

Quoad ejus erectionem, & aggregationem.

Ut valide, & legitime erigantur, & aggregentur Confraternitates, debet omnino de observari Constitutio Clementis VIII. incip. *Quæcumque*, & adducitur, ac satis dilucidatur; Vide verb. *Confraternitas art. 1. num. 1. ad 15.*

Assignatur forma utenda in erigendis, seu instituendis, confirmandisque Confraternitatibus, ac communicandis Indulgentiis, & gratiis: nec non formula pro aggregationibus, & Constitutio Pauli V. pro Indulgentiis, & gratiis ipsis concessis adducitur, *ibid. nu. 16. ad 21.*

Confraternitates Cordigerorum possunt ubique in propriis Ecclesiis erigere Patres Conventuales privative quoad omnes, ubi existunt, & in eorum absentia Fratres Min. de Observ. *ibid. num. 22. 23.*

Sollemnem Prælati Ordinis Minorum, inter quos connumerantur Guardiani, & Præsidentes, possunt recipere volentes aggregari hujusmodi Confraternitati Cordigerorum privative quoad omnes alios, *ibid. num. 24.*

Confraternitates SS. Rosarii erigere possunt, & instituere solum Sacris Ordinis Prædicatorum Magistri, vel Vicarii Generales, & per eos deputati Patres ejusdem Ordinis etiam in secularibus Ecclesiis, *ibid. num. 25. & 26.*

Sic Confraternitates Corrigatorum S. Augustini, Scapularis S. Mariæ de Carmelo, & aliæ aliis Regularibus concessæ eriguntur,

& instituuntur a suis respectivè Superioribus, seu deputatis Religiosis, *ibid. num. 27.*

Cum hoc tamen, quod omnes ab omnibus erigantur, & instituuntur juxta præscriptum a Clemente VIII. in dict. Constit. incip. *Quæcumque*, & circa hanc alia ulterius scitu digna adnotantur, *ibid. num. 28. & 36.*

Regulares, qui ex Indulto Apostolico facultatem habent instituendi Confraternitates, seu Societates in eorum Ecclesiis, non possunt illas erigere, seu instituere cum usu Sacrorum absque Ordinarii loci licentia, *ibid. numer. 37. Vide num. 51. ad 55.*

Sicuti Confraternitatibus licet sese transferre de una in alteram Ecclesiam, ita & Regularibus permixtis est ipsas Confraternitates dimittere, *ibid. num. 56. & 57. nu. 61. & 62.*

Nam autem id accidere possit Confraternitatibus illis, quarum erectio ad superiorem Regularium ex Privilegio Apostolico spectat, *ibid. num. 58. & seqq.*

Nova Confraternitas in eodem loco non prohibetur erigi, si titulum habeat ab antiqua Confraternitate divertum, *ibid. num. 62. & seqq.*

Ex duabus Confraternitatibus ejusdem tituli & Instituti, si una prius obtinuerit licentiam, & altera etsi postea habuerit licentiam, prius tamen sit erecta, hæc, & non illa remanere debet, *ibid. num. 66. & 67.*

Confraternitates Laicorum erigi, & institui non possunt in Ecclesiis Monialium; & ab Ecclesiis, in quibus reperiuntur erectæ, & institutæ, possunt libere discedere, & expelli, etiam in Ecclesiis Regularium, *ibid. n. 38. & 39.*

Confraternitatem aggregatam propriorum Ordinum potest fieri a Regularibus in quibuscumque Ecclesiis, sive propriis, sive extraneis, *ibid. num. 40.*

Confraternitates aggregatæ Archiconfraternitatibus Urbis non gaudent privilegiis Archiconfraternitatum aggregantium, sed solummodo illarum Indulgentiis, & gratiis spiritalibus, *ib. nu. 41. ad 44. & num. 68. & num. 39. & seq. supra.*

Confraternitates SS. Sacramenti ubique erectæ, vel erigendæ absque nova concessione, communicatione, vel aggregatione participes sunt quoruncumque privilegiorum, concessionum, Indulgentiarum, & gratiarum Archiconfraternitati de Minerva concessarum, & concedendarum, *ibid. nu. 45.*

Facile erectioe, & aggregatione Archicon-

confraternitati Doctrinae Christianae Urbis, ceterae huiusmodi Confraternitates ejusdem Diocesis non indigent separata aggregatione, ut gaudeant indulgentiis, *ibid. num. 46.*

Afferitur Decretum pro Taxa expensarum requisitarum pro aggregationibus obtinendis, *ibid. num. 47.*

CONFRATERNITATES quoad varia, quae concernunt eorum Capellanos, & Parochos.

Ad dirimendas controversias, quae saepe eriri solent inter Confraternitates, eorumque Capellanos, & Parochos, non est desumenda regula, & norma ab Archiconfraternitatibus Urbis, sed sunt observanda Decreta a Sacris Congr. pluries edita, & signanter a Sacra Congr. Concilii, Episcoporum, & Regul. & Rituum; Vide verb. *Confraternitas art. 2. per tot. & in addit. Auct. per tot.*

Celebris est Resolutio anno 1704. a Sacra Congregatione Rituum capta, quae finem quodammodo imposuit dissidiis, quae Parochos inter & Confraternitates oriebantur, *ib. in nov. add. Auct. nu. 1. & seqq.*

Quomodo eadem Resolutio sit intelligenda, *ibid. in nov. add. num. & seqq.*

CONFRATERNITATES quoad illa, quae respectu ipsarum Episcopos potest facere, vel non.

Confraternitates Laicorum cum usu Sacrorum etiam in Regularium Ecclesiis, in quibus reperiuntur erectae, possunt visitari ab Episcopo in his, quae respiciunt administrationem, & adimplementum onerum; Vide verb. *Confraternitas art. 3. num. 1. ad 4. & nu. 38. & 39.*

Confraternitates Laicorum visitari possunt ab Episcopo, etiam si essent erectae in Ecclesiis, seu Oratoriis fundatis, & extructis in solo, & Territorio Relig. Hierosolymitanae; quin immo etiam illae, quae non a primæva sua fundatione, sed ex post sunt sub immediata Regum protectione, *ibid. nu. 5. ad 8.*

Administratores Confraternitatum, sicut & aliorum piorum locorum, etiam si sub immediata Regum protectione, possunt compelli ab Episcopo ad reddendam rationem administrationis etiam ad Palatium Episcopale, si sint in loco residentiae, seu alterius stationis, & permaventiae Episcopi, *ibidem num. 9. ad 13.*

Confraternitates in Lateranensi solo excitatae Episcopis minime subsunt. Quando autem vere dicantur in solo Lateranensi; Vide *ib. num. 40. & seqq.*

Sixtus V. Episcopo in Ecclesias, Oratoria, ac Confraternitates positas in solo Lateranensi tribuit idem Jus, quod a Synodo Tridentino concessum, *ibidem numer. 43. & 44.*

Episcopus manutenendus est in quasi possessione cogendi Confraternitates Laicorum, quae utuntur sacco, per edicta penalia, exactionem pecuniarum, aliaque juris, & facti remedia ad conveniendum solitis Processionibus, non obstante aggregatione, *ibid. nu. 14. & 15.*

Episcopus potest per se ipsum, vel per suum delegatum intervenire, & assistere Congregationibus Confraternitatum, & electionibus Officialium, modo non faciat novitates, etiam si sint in Ecclesiis, & Oratoriis Regularium, in quibus reperiuntur societates erectae, *ibid. num. 16. & 17.*

Pro contributione Seminarii Episcopus potest taxare Confraternitatum bona, quatenus sint Ecclesiastica; & supposita Taxa pro Seminario cum solutione continuata ultra 30. annos, tenetur Confraternitas ad illius solutionem in futurum, *ibid. num. 18. & 19.* Confraternitates tenentur contribuere pro vitalibus Visitatoris, seu Episcopi visitantis, non obstante in contrarium consuetudine, *ibid. num. 20. & 21.*

Servari debet Decretum Episcopi, ne in Oratoriis Confraternitatum celebretur io Festis autem Parochialibus, modo Parochus celebret hora competenti, *ibid. num. 22.*

Non potest Episcopus se ingerere in administrationem bonorum Confraternitatum Laicorum, dum illa non dilapidant, nec prohibere ne faciant expensas extraordinarias excedentes summam Scutorum 20. sine sua licentia, *ibid. num. 24. & 25.*

Episcopus non debet compellere ad unionem Confraternitates, & nulliter id ageret, *ibid. num. 26. & 27.*

Nulla Confraternitas impediri debet, ne accedat ad suam, modo sine Jarum Parochialium praejudicio, & ne Confratres societatis Mortis incendant cum capite Capitulo cooperto, *ibid. num. 28. & 29.*

Episcopus non potest prohibere, vel restringere Confraternitatibus, praesertim aggregatis, solita exercitia, puta Societatis Mortis sepelire defunctos post horam 23. vel

vel consuetam disciplinam; secus de insolitis periculosis, *ibid.* num. 30. 31. & 32.

Confraternitates possunt congregari ubi, & quoties magis eis placuerit, etiam absque Episcopi licentia, & eorum Capellani non debent sine causa amoveri, reluctantibus Confratribus, *ibid.* num. 35. & 36.

CONFRATERNITATES quoad Immunitatem a potestate, & Jurisdictione Laicali.

Confraternitates auctoritate Apostolica, vel ordinaria erectæ sub sunt jurisdictioni Episcoporum, ac etiam ipsi Confratres, ubi agitur de interesse spiritualitatis, & Confraternitatis; Vide verb. *Confraternitas* art. 4. num. 1.

Causæ contra Confratres, vel Confraternitatem, & circa ejusdem bona ad Judicem Ecclesiasticum spectant. *ibid.* num. 2. 3. & 4.

Confraternitates Ecclesiasticæ gaudent exemptione a gabella pro pane, qui ab eisdem datur custodibus animalium ipsarum Confraternitatum pro eorum victu. Domus Confraternitatis eidem contraignia immunitate gaudet etiam quod confugientes, nisi sit locata Laicis, *ibid.* num. 5. 6. & 7.

Administratores, & Procuratores Confraternitatum, Ecclesiarum, & Capellarum auctoritate Episcopi fundatarum, quarum proventus in opera pia sumuntur, etiam si seculares, quoad ea, quæ pertinent ad dictam administrationem, conveniri debent ante Forum Ecclesiasticum, *ibid.* num. 8.

Judices Seculares, qui Confraternitates, seu Confratres per præcepta compellunt ad se subiaciendum suis iudiciis pro rebus ipsarum Confraternitatum &c. tamquam usurpatores jurisdictionis Ecclesie, declarandi sunt incurrisse Excommunicationem Bullæ Cœnæ. *ibid.* num. 9. 10. & 11.

CONFRATERNITATES, & Confratres quoad Sepulturas.

Confraternitatus potest ab Episcopis concedi privilegium Sepulchri, & quid si Confratres non electi Sepultura decedant, Vide verb. *Confraternitas* art. 3. num. 1. & 2.

Electio Sepulcræ facta a Confratribus collegialiter sustinetur, & valet solum pro illis, qui individualiter consenserunt, *ibid.* num. 3. ad 7.

Hinc Confratres Confraternitatis etiam erectæ in Cathedrali, non electi sepultura, se-

pelendi sunt in Parochiali, etiam si adesset statutum approbatum ab Ordinario pro sepulchro Confraternitatis, *ibid.* num. 8.

Officium super defunctis in Ecclesia, vel Oratorio Confraternitatis exemptæ sit a Parocho, & non a Capellano Confraternitatis; ac circa Parochum quoad funera adocantur, & conciliantur quæ adversa videntur decreta, *ibid.* num. 9. ad 13.

Conceditur ex gratia Confraternitati, ut sepelire possit in sua Ecclesia omnes suos Confratres, ante infirmitatem, de qua decesserunt, in ea Confraternitate descriptis, de consensu heredum, & sine præjudicio emolumentorum quæ spectant ad Capitulum, vel Parochiam, *ibid.* num. 14.

Num, quando ex statuto a S. Sede confirmato possunt Confratres sepeliri in Sepultura Ecclesie suæ Confraternitatis, spectet ad Parochum, an ad Capellanum Officium super Cadaveribus peragere, *ibid.* numer. 15. ad 25.

Alia ad rem. Vide verb. *Sepultura* a num. 51. ad 54.

CONFRATERNITATES quoad varia alia ipsas concernentia.

Confraternitates Ecclesiasticæ nequeunt alienare bona sua sine Beneplacito Apostolico; quod requiritur etiam in Cessione bonorum Confraternitatis, licet in favorem alterius Ecclesie; Vide verb. *Confraternitas* art. 6. num. 1. 2. & 3.

Confraternitates mere Laicales, sicuti & Collegia mere Laicalia, licet ibi opera pia exerceantur, & proinde dicantur loca pia, possunt alienare res suas absque solemnitatibus; secus vero, si sint auctoritate ecclesiastica erectæ, indeque corollariæ dantur, *ibid.* num. 4. ad 7.

Seminaria erecta in vim Concilii Tridentini sunt loca Ecclesiastica, & eorum bona nequeunt alienari sine solemnitatibus, & Beneplacito Apostolico; secus autem de Collegio Puerorum, & Alumnorum absque Ordinarii auctoritate erectis, *ibid.* num. 8. 9.

Collegia Artificum, & Universitates Professorum, cum non sint loca Ecclesiastica, non subjacent Extravaganti *Ambrosiæ*; at Mons Misericordiz Civitatis Neapolis petit Beneplacitum Apostolicum pro alienatione Domus, *ibid.* num. 10. & 11.

Confraternitates Laicorum approbatæ, & earum Capellani possunt facere solitas Processiones,

fiones, quando non sunt in Parochiali, & in primaria Ecclesia; & qualiter; *ibidem* num. 12. & 13.

In Processionibus peragendis extra ambitum Ecclesiarum in expositione Eucharistie, Benedictione solemnium super populum, aliisque similibus, quoties interveniat licentia Ordinarii, Parochus non potest se opponere, ne a Capellanis, & Officialibus Confraternitatum fiant, *ibid.* num. 14.

Confraternitates Laicorum in Processionibus procedere, & procedere debent inter se juxta Bullam Gregorii XIII. incip. *Exposcit*; & ex ea procedentis ordo apponitur, *ibid.* num. 15. ad 19.

Confratres ad conveniendum solitis Processionibus compellere potest Episcopus sub penis ejus arbitrio imponendis, stante possessione illorum vocandi per Edicta, *ibid.* num. 20.

Confraternitates Episcopo assentiente possunt statuta condere; at ea confirmare nemo potest invito, vel inconsulto Episcopo, *ibid.* num. 21. & 22.

Confraternitas legitime, ut moris est, intimata, & coadunata poterit determinare, & resolutionem capere, etiam non interveniant due ex tribus partibus, aut major pars Confratrum, *ibid.* num. 23.

Confraternitates erigere possunt, & ampliare suas Ecclesias, vel Oratoria sine prejudicio Jurium Parochialium, non tamen mutare Titulum, *ibid.* num. 24.

Confraternitates possunt elemosynas querere secundum suum institutum, sed ad funeralia mortuorum accedere non possunt, nisi specialiter, & expresse vocentur; tamen de inorticiis, seu Cereis Quartam Parochis non debent, *ibid.* num. 25. 26. & 27.

Habitus mutatio non debet de facili Confraternitatis indulgeri; & si due ejusdem loci deferant eundem Saccum, distinguantur addito aliquo coloris signo, *ibid.* num. 28. & 29.

Confraternitates quoddam, quae extra Urbem sunt, & dependunt a Capitulo S. Joannis Laterani, vel S. Petri, vel S. Sebastiani, subduntur Ordinariis, ac Rectoribus Ecclesiarum, *ibid.* num. 30.

Statuta Confraternitatum potest Episcopus & Ordinarius mutare, *ibid.* num. 37. & 38.

An haec ipsa facultas Ordinario competat quoad condita in vim contractus, *ibidem* num. 39.

Vel a Sancta Sede confirmata, *ibidem* num. 40.

Vide quoad statuta Confraternitatum alia, *ibid.* num. 41.

Varia adducuntur decreta Confraternitates concernentia, vide *ibid.* n. 33. ad 36. & in art. 5. n. 15. ad 20.

Alia vide tomo hoc in Appendic. decr. in Lancianen. *Confraternitatis*, Novarien. *Aggregationis*, alia Novarien. *Aggregationis*, Bononien. Ausculana, Cremonen. alia Cremonen. alia Cremonen. alia Cremonen. Maceraten. Alexandrina, Bononien. Jovenacen. *Administrationis*, alia Jovenacen. *Administrationis*, Viterbien. Firmata, Hortana, prout in Indice.

CONFUSIO pro acquirendo rerum dominio quid sit? & qualiter ab admixtione differat &c. Vide verb. *Dominium* art. 3. n. 71. ad 75. CONGENER quid sit? Vide verb. *Affinitas* art. 1. sub-num. 16.

C O N G R U A

Quibus debetur? & in primis quoad ea, quae concernunt Congruam Episcoporum, eorumque Coadjutorum.

Congrua debetur omnibus Ecclesiarum Rectoribus Curam animarum exercentibus, eorumque Vicariis, & Coadjutoribus; Vid. verb. *Congrua* art. 1. num. 1.

Congrua pro Episcopis taxata est in scutis mille, & pro Parochis in scutis centum; & quoddam ad rem declarant, vel indicantur, *ibid.* num. 2. ad 9.

Episcopo petenti sibi concedentia alimentata denegari non potest Congrua, etiam si habeat aliunde, etiam si acceperit Episcopatum nimis tenuem, & gravatum Pensione, vel consenserit, & se ad eam obligaverit, *ibid.* num. 10. ad 13.

Et talis Congrua debetur ipsi Episcopo ex fructibus suae Ecclesiae, & regulariter illam prestare debet, qui Beneficii fructus recipit, *ibid.* num. 14. ad 20.

Episcopi gravatis pensionibus assignari solent pro Congrua mille ducati annui, de quibus securi jam redditi per schedulam mensariam, vel alio modo coguntur relinquere Pensionarii administrationem bonorum Mensae, seu alterius Beneficii, *ibid.* num. 21.

Episcopus in Congrua non tenetur imputare redditus sui Patrimonii; si reservationis pensionis non consensit, minusque de solvere se obligavit. Secus vero, si obligavit,

vit, & hypothecavit sua bona patrimonialia pro pensione, *ibid. num. 22. & 23.*

Primo loco, & ante omnia alia opera Episcopatus est solvenda Congrua Episcopo: maxime si io impositione onerum fuit addita clausula: *Dempsis pro Episcopo Scutis mille, ibid. num. 27. & 28.*

Episcopi loco Congruum, si indigeant, solent exigere charitativum subsidium, non sic tamen qui habent Congruam pinguem, *ibid. num. 29.*

Episcopus Adjutus debet prestare Congruam Episcopo Coadjutori, seu Suffraganeo, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Si Coadjutor, vel Suffraganeus Episcopi est pauper, non potest Congruam sibi in Litteris Apostolicis assignatam remittere; sique præterea Adjutus dare debet commoditatem habitationis, & necessaria pro Episcopaliibus functionibus, *ibid. num. 33. & 34.*

Utrinam, Pensionario ne, an Episcopo incumbat onus probandi, quod Episcopo remaneant Scuta mille pro Congrua, *ibidem num. 35. ad 37.*

CONGRUA; Quoad ea, quæ concernunt Congruam Parochorum, eorumque Vicariorum.

Congrua debetur Parochis, & Curatis, & generaliter loquendo taxatur in Scutis centum, ac ubi aliter non fuerit a Papa expressum, intelligitur de Moneta loci Beneficii; Vide verb. *Congrua art. 1. 2. & 3.*

Congrua non debet ordinarie taxari major scutis centum, nec minor scutis 50. annuis; ac generaliter loquendo taxanda est Congrua, quæ sit sufficiens ad commodam, & honestam sustentationem personæ, habita ratione de loco, qualitate personæ, &c. *ibid. num. 4. ad 10.*

Licet in taxatione Congruæ pro Parochis, seu Curatis possint ab Episcopo considerari, & comprehendere emolumenta incerta, hoc tamen debet intelligi de incertis, quæ habent aliquam certitudinem, ut sunt Decimæ frumenti, vini, olei, aliique fructus, & emolumenta incerta solum ratione summæ, & quantitatis, *ibid. num. 11. 12. & 13.*

Congrua debetur loco alimentorum; Unde repugnat ipsam Congruam dependere ab incerto. Nec in eam sunt imputanda, quæ debentur Parocho ratione laboris, & servitii. Neque quæ extra Ecclesiam, vel extra Curam ipsam animarum percipiuntur, ne-

que fructus sui Patrimonii, si reservationi pensionis non consentit, secus vero, si in ea sua bona obligationi, & hypothecæ supponit, *ibid. num. 14. ad 19.*

Congrua debetur Parocho sufficiens, etiam si Beneficium tenue acceptavit non sufficiens, & ab Episcopo assignata præsumitur sufficiens, nisi probetur diminuta, *ibid. num. 20. ad 26.*

Unde Congrua semel assignata non debet amplius assignari, vel augeri, sicuti non potest amplius diminui, nisi ex causa, *ibid. num. 27. ad 31.*

Si congrua fuerit sufficiens tempore reservationis pensionis, quoties ex post diminuat, augenda est de fructibus ejusdem pensionis, & Parochi pro consequendo Congruæ credito præferendi sunt, deductis prius expensis culturæ, Pensionatiis, *ibid. num. 32. & 33.*

Vicariis perpetuis debet assignari Congrua portio de redditibus, fructibus, emolumentis, & proventus Ecclesiæ incorporata Monasterio, Collegio, etique taxanda arbitrio Episcopi, habito respectu ad qualitatē personæ, loci &c. dummodo non sit minor 50. nec major 100. aureis pro quolibet anno. *ibid. num. 34. & 35.*

Pro Congrua assignari possunt solum illa emolumenta incerta, quæ habent quamdam certitudinem, ut sunt Decimæ vini, frumenti, &c. non autem emolumenta omnino incerta, ut jam supra, *ibid. num. 36. & 37.*

Congruam certam debet habere Curatus, seu Vicarius substitutus, quamvis sit amovibilis, & semel assignata, nisi superveniat notabilis causa, non est augenda, ut nec minuenda neque de consensu Curati, *ibid. num. 38. ad 41.*

Congrua Curato, seu Vicario non taxata, vel insufficienti assignata, si petatur, debetur in quantitate, prout juris est a die petitionis, seu mortis litis, *ibid. num. 42.*

An Parochus, qui vel interitum, vel diminutionem passus est redditum Parochialium, agere vel pro congrua, vel pro ejus Supplemento valeat adversus illos, qui decimas, vel alia bona Parochiæ possident, *ibid. n. 44. & seqq.*

Adeoquæ utrum plures possessores decimarum, vel aliorum bonorum Parochiæ teneantur in solidum, an singuli pro rata, *ibid. num. 46. & seqq.*

Et an in libertate eorum, qui decimas, vel bona alia Parochiæ possideant, sit ea dimittere, ut se liberent ab onere congruæ; & num

num idipsum obtineat in Parochia primitivo, *ibid.* num. 51.

Alia; Vide verb. *Vicarius Parochialis* a n. 5. ad 54.

CONJUGES, CONJUGIUM.

Conjuges qui dicantur, & Matrimonium cur Conjugium? Vide verb. *Conjuges, Conjugium* n. 1. & 2.

Post contractum, & nondum consummatum Matrimonium habet uterque Conjug bimembre ad deliberandum, ut in Conjugio manere, vel ad Religionem transire velit? ac intra tale tempus licite petitor, & licite negatur conjugale debitum, *ibid.* num. 3. & 4. & num. 87.

Si intra dict. bimembre vel ab uxore invita copulam vi obtineat, potest Uxor adhuc ingredi Religionem saltem in casu, quo ipsa viro vim inferre nitenti excipiendo manifestavit se velle ingredi Religionem, aut circa hoc nondum plene deliberasse, *ibid.* n. 5.

Si ultra bimembre maneant Conjuges sine consummatione Matrimonii, potest uterque etiam altero invito semper Religionem ingredi; etiam si illicite sibi debitum regassent, *ibid.* num. 6. & 7.

Post dict. bimembre tenetur Conjug debitum reddere alteri, & ad id compelli potest etiam sub poena Excommunicationis, si Religionem non ingrediatur, quam incurrit, si intra tempus sibi a Judice praefixum non pareat; valeret tamen nibilo fecius etiam si post tale tempus Religionem ingrederetur, & profiteretur, ac aliter liber maneret, *ibid.* num. 8. 9. 10. & 11.

A quo tempore parti volenti Religionem ingredi currat bimembre; Vide *ibid.* num. 88. & *segg.*

An intra hoc bimembre a Judice praefixum teneatur ingredi volens profiteri, *ibid.* num. 91. & *segg.*

Consummatum autem matrimonium hac in materia habetur per conjugale copulam subsequentem, non item per copulam antecedentem, *ibid.* num. 95.

Utrum professio facta consummato Matrimonio ab uno conjug altera invito, vel inscio, sit irrita, an irritanda, *ibid.* n. 96.

Nam ingressus non revocatur ab altero possit propria auctoritate egredi, & ad dimissum redire *ibid.* in nov. add. n. 97.

Quid si Conjug alter moriatur, an confirmetur professio, *ibid.* num. 98. & *segg.*

Qui si uterque Conjug ingrediatur sine mutuo consensu, *ibid.* num. 99. & 100.

An altero Conjug ingressu sine alterius consensu, possit & alter ingredi, & profiteri valide sine alterius consensu, *ibid.* n. 101.

Post consummatum autem Matrimonium nullus Conjug potest sine consensu alterius Religionem ingredi, & Professionem emitte; idque si fieret, nullum esset, *ibid.* num. 12. & 13.

Mutuo tamen altero Conjug non potest licite propter simplex votum Castitatis alium ducere, nec potest petere licet reddere teneatur; si vero aliud Matrimonium contraheret, esset validum, quamvis illicitum, *ibid.* num. 14. & num. 104. & *segg.*

Potest autem unus Conjug cum consensu alterius post consummatum Matrimonium ad Religionem transire, si requisitae adimpleantur conditiones, quae assignantur, *ibid.* num. 15. ad 20.

Professio emissae a Conjug cum consensu alterius Conjugis est valida, quamvis non adhibita, & observatae sint tres ultimae assignatae conditiones, *ibid.* num. 21.

Si conjug in saeculo remanens perpetuam Castitatem voverit, Conjug de ejus licentia Professus nequit amplius revocari, siue Conjug in saeculo remanens sit juvenis, siue senex, siue de incontinentia suspectus, vel suspecta, siue non, *ibid.* num. 22.

An si unus Conjugum de licentia alterius Professionem in Religione emitat, & alter in saeculo remanens perpetuam Castitatem non voveat, Professus ad uxorem iterum revocari possit; & debeat, & quid de altero in saeculo remanente *ibid.* num. 23. & 24.

Quamvis de Jure Communi non requiratur licentia Episcopi, ut talis ingressus, & Professio fiat valide, requiritur tamen, ut fiat licite, *ibid.* n. 25.

Quando unus Conjugum adulterium committit, potest, eo invito, Conjug innocens Religionem ingredi, etiam non expectata Judicis sententia, si fuit publicum, & notorium *ibid.* num. 26. 27. & 28.

Conjug innocens, si post alterius adulterium, voluntarie cohabitare petendo, & reddendo debitum, non potest, eo invito, Religionem ingredi, ut nec etiam, si & ipse ex post delinquit, *ibid.* num. 29. & 30.

Quando Conjug innocens Religionem non ingreditur, sed in saeculo manens divortium facit a Conjug adultero etiam quoad cohabitationem, non potest Conjug adulter sine licentia.

licentia Conjugis innocentis ingredi Religionem, nisi hic prius ingressus, & professus esset, *ibid. num. 31. & 32.*

Quotiescumque vir ob adulterium uxoris, ea invitata, potest Religionem ingredi, potest etiam Ordines Sacros in saeculo quoque manens recipere, *ibid. num. 33. & 34.*

Propter adulterium spirituale potest alter Conjugis Fidelis, etiam alio invito, Religionem ingredi, vel Sacros Ordines suscipere, etiam postquam ad veram fidem rediit iterum Conjugis adulterans. Dummodo separatim ob tale adulterium spirituale, auctoritate Ecclesiae, & non propria sit facta; Vide *ibid. num. 35.*

Imo innocens etiam propria auctoritate potest licite facere divortium quoad thorum, & cohabitationem, at tunc si Reus Haereticus se converterit, tenetur iterum ad eum redire; si vero divortium fecit auctoritate Ecclesiae, potest Religionem ingredi; quod tamen si noloerit, redire compellitur, *ibid. num. 36. ad 40.*

Secundum multos Matrimonium cum Haereticis nedum sunt valida, sed etiam licita in locis ubi Haeretici, & Catholici permixti vivunt, cum quibusdam tamen conditionibus, sed ordinariis sunt illicita sub peccato mortali, nisi Papa dispense, aut rationabilibus causis excusetur, *ibidem numer. 41. & 42.*

Iniquissimum est pactum illud, quod in aliquibus locis dicitur adduci Matrimonio Catholicis cum Haereticis, nempe ut masculi educantur in Fide Catholica Patris, & Feminae in Secta Haeretica Matris, vel e contra, *ibid. num. 43. & 44.*

Si ambo Conjuges infideles convertantur ad Fidem Catholicam, possunt, & debent in Matrimonio prius contracto permanere, quamvis cum impedimento Ecclesiastico contraxerint, & quid si vir infidelis conversus plures habuit uxores, vel secundum ritum suum primam legitimam repudiaverit, & cum secunda contraxerit? *ibid. num. 45. ad 49.*

Si ex duobus Conjugibus Infidelibus unus tantum convertatur, & alter rogatus nolit converti, nec cohabitare sine injuria Creatoris, tunc Matrimonium etiam si fuerit consummatum, dissolvitur quoad vinculum, non tamen ipso facto, sed tunc primum quando conversus ad alias nuptias actum transtulerit; unde si Conjug Infidelis antea convertatur, huic adherere debet: uti etiam si velit co-

habitare sine injuria Creatoris, *ibid. num. 50. 51. & 52.*

Si conjuges Infideles habeant prolem, & unus eorum convertatur ad Fidem, eidem, sive Pater, sive Mater sit, restitui debet tota proles doli adhuc incapax, cujus si capax, ejus libertati relinquitur, at in dubio Parenti converso est restituenda, *ibid. num. 53. 54. & 55.*

Conjugatus in Ecclesia latina non potest ad Sacros Ordines promoveri, nisi ab uxore continentiam profertente expressam licentiam obtinuerit, licet Matrimonium nondum consummatum, *ibid. num. 56. & 57.*

Potest autem conjugatus etiam post Matrimonium consummatum ad Sacros Ordines promoveri sine licentia Uxoris, etiam ipsa invita, & reclamante, si habeat legitimam Divortii causam, & quid extra talem casum, ut ad Ordines conjugatus promoveatur, *ibid. num. 58. 59. & 60.*

Modificatur sententia num. 58. ab Auctoritate proposita, *ibidem in nota ad numer. 58. litt. (a).*

Conjugatus non potest ordinari Episcopus nisi de expressa licentia Uxoris, & nisi ipsa Uxor prius Religionem profiteatur, & idem, ut promoveri possit ad Papatum, at ut ad Cardinalatum, requiritur ingressus Uxoris in Religionem solum in illo casu, in quo requiritur pro Uxore conjugati promovendi ad Ordines, *ibid. num. 61. 62. & 63.*

Conjugatus absque licentia Uxoris ad Presbyteratum, Episcopatum, Cardinalatum, & Papatum promotus potest ab ipsa ad consortium conjugale revocari, & tunc teneretur ei debitum reddere, non tamen posset petere, nec ea norma ad alias nuptias transire, *ibid. num. 64. ad 67.*

An si conjugatus cum Uxoris spontanea licentia ad Ordines Sacros sit promotus, & ipsa Uxor in saeculo manens perpetuam Castitatem non voveat, possit ab ipsa revocari ad consortium conjugale, *ibidem numer. 68.*

Si conjugatus cum licentia spontanea Uxoris Sacros Ordines suscepit, tunc Uxor non potest, eo mortuo, valide aliud Matrimonium inire, secus autem, si ea contradicente, vel ignorante, *ibid. nu. 69. & 70.*

Conjugatus sine spontanea Uxoris licentia ad Ordinem Sacrum transiens, sit irregularis, & nequit in suscepto Ordine ministrare, nec ad Superiores Ordines promoveri, nec ad aliquod Beneficium, aut Officium Ecclesiae pro-

moveri: Nisi Religionem Canonice fuerit ingressus, *ibid.* num. 71.

Et si Matrimonium nondum fuerit consummatum, talis conjugatus est instantè monendus ad Religionem ingrediendam; quod si noluerit, si Sponsa ejus insisterit, est per Ecclesiasticam Censuram ad consummandum Matrimonium compellendus, *ibid.* num. 72.

De casibus, quibus post Matrimonium consummatum liceat ingredi Religionem, *ibid.* num. 106.

Si unus Conjugum pro certo cognoscat invaliditatem Matrimonii, quamvis in facie Ecclesiæ id probare nequeat, nec petere, nec reddere potest debitum, non obstante, quod per sententiam, aut per Excommunicationem ad id compellatur &c. *ibid.* num. 73.

Quando Conjuges debitum conjugale possint, & debeant reddere, vel non? *ibidem.* num. 74.

Quoad ea, quæ concernunt debitum conjugale super impedimento petendi debitum; Vide verb. *Debitum Conjugale* art. 3. per tot.

Quando, & quomodo possint, vel non, Conjuges facere divorcium? *ibid.* num. 26.

Conjuges opus conjugale exercentes ob solam voluptatem non vacant culpa veniali; at si in alia persona velut præsentè quis se morose delectet, peccat mortaliter, & addit novam speciem adulterii in Confessione explicandam, *ibid.* num. 77. & 78.

Delectatio morosa de Conjugio inter conjuges præsentès, dummodo absit periculum pollutionis, non est peccatum mortale, neque si de materiali copula altero conjugè absente cogitans, in re cogitata morose delectetur, *ibid.* num. 80.

Omnès tactus, oscula, amplexus, turpiliquia, apostus lascivi, & hujusmodi, quæ sunt inter Conjuges sine ordine ad copulam, si fiant cum periculo pollutionis in uno, vel altero, vel pertineant ad Sodomiam quendam inchoatam, sunt peccata mortalia, alias non sunt nisi venialia, *ib.* n. 81.

Conjuges, an, & quæ donationes possint sibi invicem facere? Vide verb. *Donatio*, art. 2. n. 13. ad 29.

Quoad ea, quæ concernunt bona Conjugum? Vide verb. *Bona* art. 4. n. 1. ad 37.

Quibus nris subvenirè debeant Conjuges in extrema, gravi, & communi necessitate; Vide verb. *Necessitas* a. 21. ad 37.

Ad quem Conjugum spectet proprietas, & dominium Dotis, & quid de ipsa in va-

riis casibus; Vide verb. *Dos* art. 1. & art. 3. per tot.

Alia ad rem, verb. *Adulterium*, verb. *Bona* art. *Debitum Conjugale*, verb. *Delectatio morosa*, verb. *Divortium*, verb. *Donatio*, verb. *Luxuria*, verb. *Maritus*, verb. *Impedimenta Matrimonii*, verb. *Matrimonium*, verb. *Necessitas*, verb. *Sepultura*, verb. *Tactus*, verb. *Uxor*.

CONNURUS, quæ sit? Vide verb. *Affinitas* art. 1. sub num. 16.

CONSANGUINITAS, Vide verb. *Impedimenta dirimentia Matrimonium*, & verb. *Cognatio*.

CONSCIENTIA.

Ad articulum Conscientiæ præmittuntur ea, quæ Probabilissimum apprimè censuant & prosternunt ad ea convellenda, quæ Auctor spargit in sequentibus de Conscientia Sententiis; Vide verb. *Conscientia* num. 140. ad 166.

Conscientia quid sit, & quæ differentia inter eam, & Synderesim? necnon quoad esse uominis elucidatur; verb. *Conscientia* num. 1. ad 6.

Conscientia melius definitur, atque dividitur, *ibid.* num. 107. & seqq.

Conscientia partim respicit opera nostra præterita, partim instantia, seu futura, & qualiter, *ib.* n. 7. & 8.

Conscientia est intrinseca, & proxima regula, juxta quam homo tenetur dirigere suas actiones, ut Lex est extrinseca, & radix, unde oritur bonitas, vel malitia objecti, *ibidem* num. 9. & 10.

Regulæ proponuntur, quibus unusquisque potest bene suam formare conscientiam, *ib.* in præmiss. ad verb. *Conscientia* n. 166.

Potest contingere, ut actus sit bonus, & objectum in se malum, & econtra, sed actus intellectus practici, quo is judicat aliquid esse bonum, vel malum, aut indifferens in genere moris, & ut tale illud proponit voluntati, vocatur proprie *Conscientia*, *ibid.* num. 11. & 12.

Conscientia dividitur in Rectam, Erronem, Dubiam, Probabilem, & Scrupulosam; ac primo quid sit recta, quidque erronea, cum hujus subdivisione in vincibilem, & invincibilem, *ibid.* num. 13. ad 17.

Conscientia Erronea, sive sit Vincibilis, sive Invincibilis, obligat negative ad actum di-

cta.

statum, & invincibilis ad eum obligat etiam positive, *ibid.* num. 18. & 19.

Conscientia Erronea Vincibilis, non solum non obligat positive, ut eam sequamur, sed neque licite ipsam sequi possumus, obligat tamen, ut eam deponamus, ita ut si ve juxta eam, si ve contra eam agamus, semper peccemus, *ibid.* num. 20.

Qui peccat ex Conscientia Erronea peccat peccato ejusdem speciei, & qualitatis, quam intellectus judicat, *ibid.* num. 21.

Conscientia erronea censuræ inducit quidem gravius peccatum, non autem censuram; Vide verb. *Excommunicatio* art. 11. sub n. 1.

Conscientia dubia quæ sit? & quæ differentia inter eam, & probabilem, cum divisionibus dubii, ac declarationibus varium ejus divisionem indicantibus, *ibid.*

Qui operatur cum Conscientia speculative dubia juris, vel facti, non peccat, si practice judicat opus illud esse hic & nunc sibi licitum, at cum practice dubia, peccat pro qualitate dubii, & in ea specie peccati, de qua dubitat, *ib.* n. 31. 32. & 33.

Practice dubius debet suam actionem suspendere, donec re mature, sed humano more examinata, dubium prudenter deponat, formando judicium determinatum de honestate actionis hic, & nunc exercendæ, *ibid.* num. 34.

Si re mature examinata adhuc maneat dubius pro utraque parte, & reperitur in talibus circumstantiis, ut debent necessario operari, tunc si nequeat dubium deponere, debet eligere id, in quo non est periculum peccandi, aut id, quod est minus malum, *ibid.* num. 35.

Si autem utrumque malum appareat ipsi æquale, & reperiatur in necessitate operandi nequeat discernere, quodam de duobus malis sit majus, vel minus malum, tunc potest eligere, quod vult, *ib.* n. 36. & 37.

Pro regulis generalibus ad rationabiliter deponendum quando propria materię motiva non suppetunt, exponuntur duo usualiora axiomata ex jure Communi depremta, scilicet: *In dubiis tutor pars est eligenda, In dubiis melior est conditio possidentis, & inde corollaria præstantur, ac plura fæse pro præter referantur, ibid.* num. 38. ad 67.

Conscientia probabilis quæ sit, & quod duplex, ac qualiter differat a recta, & dubia, *ibid.* num. 68. ad 71.

Resolvitur primo, quod potest nemo in rebus moralibus, & actionibus humanis licite

sefe conformare Conscientiæ, seu opinioni vere probabili, *ibid.* num. 73. & 74. Auctoritas assertio refellitur in not. novis. ad num. 73. & 74.

Unus Auctor potest facere opinionem vere probabilem, si plures Classicos Doctores pro ea fideliter citet; Imo potest dari casus, ut opinio unius Doctores sit vere probabilis, etiam si quamplures Doctores contrarium sentiant, si Auctor ille ita solidas afferat rationes, quæ facilius aliorum rationes infringant, *ibid.* num. 75.

Unus tamen Auctor, qui non habeat, nec afferat rationes intrinsecas ita firmas, ut aliorum rationes ab ipsis infringantur, non potest facere opinionem vere probabilem, *ib.* num. 76. & 77.

Resolvitur secundo, quod potest homo licite sequi opinionem vere quidem, sed minus probabilem, minusque tutam, relicta probabiliori, & tutiori, quando tamen agitur de sola honestate actionis, aut licita sit, vel non? *ibid.* num. 78. ad 82.

Resolvitur tertio, quod non potest homo licite sequi opinionem minus probabilem, & minus tutam, relicta probabiliori, & tutiori, quando agitur de materia facti, & exinde sequitur certum periculum inferendi damnum proximo, *ibid.* num. 83.

Unde Sacerdos in administratione Sacramentorum adhibens materiam, vel formam dubiam, minusque probabilem, & minus tutam, cum possit adhibere certam, aut tutiorem, graviter peccat; ut & Judex sententians ad favorem partis minus probabile Jus habentis, *ibid.* num. 84. 85. & 86.

Quando litigantes habent pro se opiniones æque probabiles, non potest Judex adjudicare causam, cui maluerit, sed debet, vel compositionem inter partes suadere, vel rem controversam inter litigantes ex æquo dividere in re, vel in pretio exceptis tamen quibusdam casibus, qui signantur, *ibid.* num. 87. ad 91.

Similiter Medici, & Chirurgi, nedum tenentor sub mortali sequi sententias certas, & securas, relictis incertis, & dubiis, sed etiam (certa curatione infirmorum non occurrente) tenentur sequi opiniones probabiliores, relictis minus probabilibus, *ibid.* nu. 92.

Per accidens tamen poterant prædicti adhibere remedia minus tuta, si infirmi, vel læsi non possunt, aut nolint solvere pretiosa remedia, vel verosimillimum sit infirmum esse moriturum, nisi aliquo remedio juve-

tur,

tur, & nihil aliud occurrit; non licet autem experiri in desperatis, an medicamenta sint utilia, vel noxia, *ibid.* num. 93. 94. & 95.

Sic etiam Consiliiarii in dandis consiliis, ubi adest periculum, ne proximo fiat damnum, aut injuria, tenentur sequi sententias certas, vel probabiliores, at in aliis casibus possunt sequi sententias minus probabiles, dummodo vere probabiles, *ibid.* num. 96. 97. & 98.

Sic iridem Advocati possunt suscipere defendendam causam minus probabilem, sed vere probabilem, licet causa adversaria judicetur ab ipsis probabilior, *ibid.* num. 99.

Resolvitur quarto licitum esse sequi opinionem alienam vere probabilem, & vere tutam, etiam contra propriam opinionem probabilior, & tutiorem vifam. Imo etiam quandoque eam sequi debere, *ibid.* num. 100. ad 114.

Conscientia Scrupulosa quæ sit, qui scrupulosa, & quæ conscientia scrupulosa signa, causæ, remedia, ac privilegia, *ibid.* num. 115. ad 123.

Licitum est operari contra Conscientiam scrupulosam manente scrupulo, dummodo judicetur esse Scrupulum, & ut talis contemnatur, at qui operatur adhuc perseverante Conscientia Scrupulosa, si non judicet, & teneat esse scrupulum, peccat sive contra, sive juxta eam operetur & si quis sit ita scrupulis implicatus, & nullo suffragante remedio, vel consilio adhuc fluctuet anceps, discurrendum est ut de conscientia dubia, *ibid.* num. 124. 125. & 126.

Alia ad Conscientiam pertinentia, *ibid.* num. 127. et seqq.

CONSECRARE, CONSECRATIO. Quando & a quo consecrari debet Episcopus, Vide verb. *Consecrare* a num. 1. ad 4. De Ecclesiæ consecratione plura vide *ibid.* a num. 5. ad 11. Vide verb. *Altare* verb. *Ecclesiæ*, verb. *Episcopus*, verb. *Eucharistia*.

CONSERVATORES

Quoad ea, quæ concernunt qualitatem, electionem, & durationem.

Conservatores qui sint, & qui eos sibi eligere queant, & qualiter sint eligendi? Vid. verb. *Conservatores* art. 1. num. 1. ad 5.

Eligendi in Conservatores debent esse in Dignitate Ecclesiastica constituti, ac inde qui

possunt esse Conservatores vel non, enumerantur, *ibid.* num. 6. ad 12.

Quomodo intelligendus sit Auctor num. 7., ubi dixit posse in Conservatores eligi Episcopos &c. Vide *ibid.* num. 22. et seqq.

Conservatores debent esse Judices Synodales; Dato autem quod non adfint Judices Synodales, possunt a Regularibus eligi non Judices, donec sit celebrata Synodus, & in ea Judices sint designati, *ib.* n. 14. 15. et 16.

Conservatores debent eligi a Regularibus in unaquaque Diocesi, in qua Monasteria, Conventus, seu Domus Regulares habent, & quid si qui eos eligere non curaverint intra tempus a Greg. XV. præfixum in cit. Constitut. *ibidem* num. 17. 18. 19.

Electionis Conservatoris documentum est relinquendum papes, acta Curie Episcopalis, alias Regulares sunt conveniendi coram Ordinario loci, ac Conservatores eligendi sunt ad præscriptum dicti. Constitut. Gregorii XV. non obstantibus quibuscumque privilegiis, & assignatur sub quibus præis, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Conservatores Regularium possunt eligi, vel a Superioribus Generalibus, vel Provincialibus, vel Localibus juxta Religionum consuetudinem; at si ex ea, vel ex privilegio ad Superiores Locales spectet electio, debet intervenire etiam consensus Capituli, *ibid.* num. 23. & 24.

In Ordine Minorum de Observantia facultas eligendi Conservatores videtur restricta ad Provinciales privative quoad Guardianos, seu Superiores Locales, & ubi adest similis Constitutio, & probata consuetudo, valida est electio etiam sine consensu Capituli, *ibid.* num. 25. & 26.

Conservatores Regularium semel legitime electi, ac deputati, nisi ex legitima causa ex supra assignatis a Sede Apostolica, aut Locorum Ordinariis, prout eisdem Regularibus, & aliis prædictis libuerit approbando, durante quinquennio a die depurationis amoveri, aut mutari nullatenus possent, *ibid.* num. 27. & 28.

Regulares quinquennio elapso, possunt alium Conservatorem libere eligere, & si ad aliam electionem procedere minime curent, aut nolint, electus etiam minime elapso quinquennio adhuc in Officio perseverat, usquequo alius eligatur, nec est necesse ipsum confirmare, vel reeligere, *ibidem* num. 29.

Conservatoris rite electi officium, & jurisdictionis non expirat, ex eo quod pos-

lea

Rea destinat esse Judex Synodalis. *ibidem* num. 30.

Ad rem adducitur novissima Constitutio Clem. XIII. num. 31.

CONSERVATORES quoad eorum Officium, & Jurisdictionem.

Conservatorum Officium est defendere eos, quibus sunt concessi, a manifestis injuriis, molestiis, & violentiis, & in propriam rem, & juri possessionem conservare. Vide verb. *Conservatores* art. 2. num. 12.

Conservatores Regularium non nisi de manifestis injuriis, atque violentiis cognoscere possunt; & encaveantur termini, *ib. nu. 3. ad 6.* Conservatores Regularium non possunt cognoscere de iis, quæ Judicalem requirunt indaginem; & indago Judicialis exponitur, *ibid. num. 7. & 8.*

Quid si de aliis, quam de manifestis injuriis, & violentiis cognoscere præsumpserint, seu ad alia, quæ Judicalem indaginem exigunt, se extenderit, *ibid. num. 9.*

Possunt tamen Regularium Conservatores in cognitione violentiarum, & injuriarum manifestarum adhibere Indaginem illam Judicalem, quæ in notoriis adhiberi solet, *ibid. num. 10.*

Quando Reus fatetur injuriam, seu violentiam, & qualitatem ipsam fuisse notoriam, tunc Conservator potest statim procedere absque ulla examinatione de notorietate, *ibid. num. 11.*

Conservatores possunt Regulares suæ curæ commissos defendere, nedum ab injuriis, & violentiis illatis, sed etiam a probabiliter inferendis, etiam profertendo generalem excommunicationis sententiam in eos, qui illas fecerint, vel commiserint, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

Conservatores Regularium possunt per Censuras Ecclesiasticas, aliaque juris remedia procedere contra Episcopos, aliosque Judices ipsorum officium impediētes; summa tamen prudentia, molestia, & reverentia, *ibidem num. 15. 16. & 17.*

In dubiis de Jurisdictione inter Episcopos, & Conservatores suspendendus est processus, & non potest ultra procedi in causa, sed eligendi sunt Arbitri, qui controversiam decident, & hanc controversiam super competentia Jurisdictionis, non potest Conservator procedere contra Episcopum per Censuras, *ibid. num. 18. & 19.*

TOM. VIII.

In necessitate quando partes non conveniunt in Arbitrorum electione, vel alias nequit per Arbitros concorditer controversia terminari, eligendus est tertius Arbitr; & si conservator Regularium recusetur ut suspectus, tunc ipse poterit partes compellere, ad eligendos Arbitros, *ibidem num. 20. 21.*

Conservatores Regularium non teneantur uti Notario Curæ Episcopalis, sed possunt assumere quemcumque sibi benevisum, *ibidem num. 20. 21.*

Conservatores Regularium non tenentur uti Notario Curæ Episcopalis, sed possunt assumere quemcumque sibi benevisum, *ibidem num. 21.*

Conservatores Regularium possunt vices suas aliis committere, & in totum alium subdelegare, & substituire, qualitatibus tamen instructum ad Conservatores requisitis, *ibid. num. 23. 24. & 25.*

Conservatores, qui aliis vices suas subdelegaverunt, possunt ab ipsis subdelegatis causam ad se vocare; Dammodo tamen Jurisdictio revocetur, antequam Jurisdictione eadem uti cœperint, *ibid. num. 26.*

Officium Subdelegati, seu Subconservatoris expirat per mortem naturalem, vel civilem Conservatoris, *ibid. num. 27. & 28.*

Per excommunicationem autem, vel Suspensionem Conservatoris, vel etiam ipsius Delegati, vel Subconservatoris non expirat in Subdelegato Jurisdictio, sed solum suspenditur, donec Conservator, vel ipse Subconservator absolvatur, *ibidem num. 29.*

Notorius debitor Regularium coram eorundem Conservatore conveniri potest; & debitum notorium expositur, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Quando Regulares sunt Debitores Laicis, vel Clericis Secularibus, non possunt conveniri coram Ordinario, sed conveniendi sunt coram suo Superiore, vel Conservatore, *ib. num. 33. 34. & 35.*

Conservatores Regularium cognoscere possunt de injuriis factis servis, familiaribus, Syndicis, & Procuratoribus ipsorum in quantum talibus reduplicative, *ibid. num. 36. & 37.*

Regulares quicumque in casu, quo Episcopus præcipiat Decreta aliqua Concilii Trid. ab ipsis observari, non possunt eligere Conservatores sub prætextu, quod hujusmodi præcepta infringant sua privilegia; *ibid. nu. 38.*

Nec Regulares possunt Conservatores Judices assignare, quando Ordinarius procedit juris ordine servato adversus ipsos Regulares

G g in

in casibus, in quibus per Concilium, vel Constitutiones Apostolicas ipsi subiciuntur, *ibid. num. 37.*

Conservatores, quando sunt Presbyteri Seculares, tam in Civilibus, quam in Criminalibus, seu mixtis subiciuntur loci Ordinario, *ibid. num. 40.*

Alia vide hoc tomo in Appendic. Resolut. in Nullius Altamuræ Conservatori, & Exemptionis.

Pater Petrus Maria Forti, qui tractatum edidit an. 1747. de Conservatoribus, non probatur Benedicto XIV. *ibid. verb. Conservatores art. 2. num. 41.* Vide novissimam Constit. a Clem. XIII. anno 1762. editam, *Vid. ibid. art. 1. num. 31.*

CONSOBRINI, & Consobrinae qui, & quæ sint? Vide verb. *Affinitas art. 1. sub nu. 15.*

CONSOCER, & CONSOCRUS quis, & quæ sit? Vide verb. *Affinitas art. 1. sub num. 16.*

CONSORTII suspecti poena in Clericis, quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 2. a numer. 86. ad 88.*

CONSPIRANTIUM poena quæ sit? Vide *ibid. a numer. 89. ad 92.*

CONSTITUTIO UNIGENITUS.

Constitutio Unigenitus tantum sibi vindicat obsequium, ut eidem publice refragantibus denegandum sit Viaticum. Vide verb. *Constitutio Unigenitus num. 1.*

Quinam sint publice refractarii, *ibidem num. 2.*

In re dubia, quam regulam sequi debent Sacramentorum Ministri, *ibid. num. 3. & 4.*

CONSUETUDO.

Consuetudo dicitur a verbo *Consuesco*, sive *Consuefactio*; estque una facti, altera iuris, & explicatur, Vide verb. *Consuetudo num. 1. ad 4.*

Consuetudo generatim capta dividitur in consuetudinem præter Legem, secundum Legem, & contra Legem: ac in primis agitur de prima, quæ sit? & inquit ad hoc, ut obliget requiri, quod sit introducta a toto Populo, aut majori, & saniori ejus parte, cum animo saltem interpretativo se obligandi, & quod sit ad decennium præscripta, *ibid. num. 5. ad 9.*

Consuetudo secundum legem, & contra legem quæ sint? *ibid. num. 10. & 11.*

Hæc tertia consuetudo non potest introduci, nec dari contra Jus Divinum, & naturale, potest tamen tolli, & penitus abrogari lex humana positiva, sive Civilis, sive Canonica per contrariam consuetudinem; Dummodo ea sit rationalis, ac legitime præscripta, & hoc expenditur, *ibid. nu. 12. ad 19.*

Tempus requisitum, & sufficiens, ut Consuetudo censetur legitime præscripta pro abolenda, & abroganda Lege Civili, est decennium: Pro Lege Canonica est spatium 40. annorum. *ibid. a numer. 20. ad 22.*

Probabile tamen est, quod etiam pro abolenda, & abroganda Lege Canonica sufficiat decennium; sicuti pro abroganda Lege Civili, *ibidem a numer. 23. ad 25.*

Pro abolenda, & abroganda Lege sive Civili, sive Canonica per contrariam consuetudinem via conniventis introductam, probabilis est non requiri rigorem, & determinatum tempus præscriptionis, *ibidem num. 26.*

Consuetudo contra Legem duplici modo potest introduci, & assignatur, *ib. nu. 27. & 28.*

Ad abrogandam Legem per consuetudinem via *Conniventie* introductam non requiritur bona fides, bene vero ad eam abrogandam per consuetudinem via *prescriptionis*, *ibid. num. 29. & 30.*

Licet primi Legem transgressientes non possint ob suam malam fidem prescriptionem, ipsamque consuetudinem inchoare; Posteriores tamen eorum exempla bona fide sequentes id possunt, *ibid. num. 31.*

Consuetudo a Lege reprobata, & damnata tamquam irrationabilis, & bonis moribus repugnans, non potest, licet sit immemorabilis, abrogare Legem; *ibid. num. 32.*

Consuetudo Lege, seu Constitutione reprobata tamquam irrationabilis, & iniqua, intelligitur nedum de Consuetudine præsentis, seu existente, sed etiam de futura; cessante tamen irrationabilitate, ac iniquitate, potest induci valida consuetudo adversus eam Legem, non obstante tali reprobatione, *ibid. num. 33. 34.*

Per Legem universalem, seu clausulam generalem abrogativam consuetudinis, v. g. *non obstante quacunque consuetudine*, aut hujusmodi, non abrogatur consuetudo immemorabilis, nisi de ea fiat specialis mentio, *ibid. num. 35.*

Consuetudo, in quo principaliter differat a prescriptione, *ibid. num. 36.*

An ad inducendam consuetudinem in Statu Monarchico opus sit scientia, & patientia Principis, *ibidem* num. 41. & *segg.*

Negativa magis arctior opinio, *ibid.* num. 45. & *segg.*

Si Lex aliqua nominatim prohibeat consuetudinem sibi contrariam, tum opus est scientia, & patientia Principis ad consuetudinem inducendam, *ibid.* num. 50.

Quæ patientia, & scientia præsumitur, si consuetudo fuerit immemorabilis, *ibidem* num. 51.

CONTENTO quid sit? Vide verb. *Virtus* num. 85.

CONTINENS Mundi quid? Vide verb. *Mundus* num. 87.

CONTRACTUS IN GENERE.

Contractus proprie dictus quid sit, & quotuplex, cum respectiva omnium enucleatione? Vide verb. *Contractus* num. 1. ad 18.

Contractus possunt perfici quatuor modis, scilicet, re, verbis, scriptis, & consensu, *ibid.* num. 19.

Ad contractus validitatem multæ requiruntur conditiones. Prima, Mutuus utriusque contrahentis consensus, *ibid.* num. 20.

Secunda, ut contractus fiat a personis potentibus, & non prohibitis de jure contrahere, *ibid.* num. 21. & 22.

Differentia, quæ nulla est jure naturæ inspecto inter pactum, & contractum, multa intercedit de jure Civili Romanorum, quod deinde a jure Canonico in hoc mutatum, Recensetur natura Contractus bonæ fidei, & stricti juris, & istius divisionis usus hinc temporibus, *ibid.* num. 54. & *segg.*

Filius familias adhuc impubes de quibuscumque bonis suis etiam cum consensu, & Auctoritate Patris sui ex ullo contractu obligatur civiliter; bene vero pupillus adhuc impubes auctoritate Tutoris contrahens, *ibid.* num. 23. & 24.

Filius familias Pubes non potest valide contrahere sine consensu Patris de bonis adventitiis, & profectitiis; e contra autem de castrensibus, & quasi castrensibus, *ibid.* num. 25. & 26.

Pupillus, & Minorennis valide contrahit in suum commodum obligando alterum, non tamen in suum incommodum obligando se alteri sine auctoritate Tutoris, seu Curatoris, *ibid.* num. 27.

Pupillus Pubertati proximus, aut Pubes & multo magis Minorennis contrahens cum consensu, & auctoritate Tutoris, obligatur, & naturaliter, & civiliter; exceptis tamen immobilibus, & mobilibus pretiosis, quæ servando servari possunt, *ibid.* num. 28. & 29.

Pupillus, & Minorennis Curatorem habens non obligatur civiliter ex ullo contractu sine Tutoris, aut Curatoris auctoritate inito, exceptis casibus quibusdam, & assignantur, *ibid.* num. 30. & 31.

Quamvis Pupillus, Pubes, vel Pubertati proximus, Minorennis sine Tutoris auctoritate contrahens non obligatur civiliter, obligatur tamen naturaliter, si in foro conscientie, exceptis item quibusdam casibus, qui innuantur, *ibid.* num. 32. ad 35.

Uxor sine consensu Mariti non potest valide contrahere de bonis dotalibus, quamdiu sub potestate Mariti, nec servus cum quocumque, excepto quod Domino pecuniam pro libertate promitteret, *ibid.* num. 36. 37. & 38.

Sic etiam Religiosi solemniter Professi nequeunt valide contrahere sine consensu Superioris; & quid de Superioribus, *ibidem* num. 39.

Tertia conditio requisita ad validitatem Contractus est, ut res, quæ sub contractu cadit, non sit aliquo jure prohibita cadere sub contractu, sed tenera commercium pati queat, *ibid.* num. 40.

Quarta conditio est, ut Contractus celebreretur cum cognitione & libere, id est nullus in conventionem intercedat error, neque vis, neque metus, neque dolus; & cuncta plene referantur, ac contractus enumerantur, & specificantur, qui ratione metus gravis sunt, vel ipso jure invalidi, vel irritandi, *ibid.* num. 41. ad 50.

Corrigitur num. 43. Auctor. *ibid.* in nota lit. (a.)

Contractus vulgo dictus *trium contractuum*, an sit licitus, vel illicitus, vide usurarius, Vide verb. *Societas* a num. 3. ad 10.

CONTRIBUTIO.

Ecclesiæ, & Ecclesiastici tum Sæculares, tum Regulares, sunt immunes ab omnibus contributionibus, & exactionibus a quibuscumque Laicis impostis: idque exigentes quicumque sint ipso facto excommunicationem majorem Papæ reservatam incurrunt: &

Gg 2 etiam

etiam recipientes a sponte dantibus; Vide verb. *Contributio* num. 1. 2. & 3.

A praeſata Excommunicatione extra articulum mortis nemo poteſt abſolvere præter Romanum Pontificem; & in articulo mortis nonniſi cautione præſtita de reſtituendo &c. *ibid.* num. 4.

Abſque incurſu tamen excommunicationis, & culpæ poſſunt licite Eccleſiis; & bonis Eccleſiaſticis imponi contributiones, concurrentibus copulative ſex conditionibus, *ibidem* num. 5.

Cum ſolo conſenſu Episcopii, & Cleri abſque conſenſu Papæ, ſi cæteræ aliæ requiſitæ conditiones concurrant, poſſunt imponi diſtæ contributiones, quando grave periculum eſt in mora, ad unum, vel alterum actum, atque breve tempus, *ibid.* num. 6. & 7.

Aliqua interveniente gravi particulari neceſſitate, & impoſſibilitate interim adeundi Episcopum, poteſt interdum exigi & reſpèſive ſolvi &c. etiam abſque conſenſu Episcopii, & Cleri; cuſque nomine quid veniat, *ibid.* num. 8. & 9.

Et ſic ſervando conſolitur, & idemnitati immunitatis Eccleſiaſticae, & ſecuritati Episcoporum, *ibid.* num. 10.

Cognita vero communi neceſſitate tenetur Clerus contribuere; j. Dammodo prius conſultatur Summus Pontifex, niſi grave periculum ſit in mora, *ibid.* num. 11.

Abſque prævio conſenſu Papæ non ſolum laici exigendo, ſed etiam Clerici ſolvendo contributiones quaſcumque, & Episcopii concedendo, aut conſentiendo, ut ſolvantur, illicite, & invalide agunt, ac Excommunicationem ipſi Papæ reſervatam incurrunt (niſi forte excuſentur per grave periculum in mora), *ibid.* num. 12. & 13.

Alia multa ad rem, *ſemiſſive*, *ib.* num. 15.

De contributione expenſarum pro re communi; Vide *ibid.* num. 16.

CONVENTUS

Quoad ea, quæ concernunt eorum fundationem, & translationem.

Pro legitima & valida fundacione Conventuum, ſeu Monaſteriorum Regularium ſunt omnimode attendendæ Conſtitutiones Pontificiæ Clementis VIII. Gregorii XV. Urbani VIII. Innocentii X. quæ hic dantur; Vide verb. *Conventus* art. 1. a num. 1. ad 5.

Conſtitutiones Apoſtolice præ erigendis novis Conventibus ſunt ſervandæ etiam extra Italiam, & in aliis Provinciis ultra montes, & in erectione Conventuum omnium Regularium tam Mendicantium; quam non Mendicantium; ac etiam in reſumptione Conventus antea derelicti, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Inſuper non ſolum Decreta Apoſtolica ſervanda ſunt in fundacione Conventuum, ſed rigorofius in apertione Hoſpitiarum, *ibid.* num. 9. & 10.

Non ſunt tamen attendendæ d. Conſtitutiones Apoſtolice in translatione Conventus ad alium ſitum ejuſdem loci, vel ob infalubritatem aeris, vel ob periculum ruinæ fabricæ, vel ob aliud grave incommodum j. etiamſi translatio fiat ad ſitum, in quo reperiuntur conſtruſti Conventus aliarum Religionum, quæ privilegium habent, quod novi Conventus non erigantur, niſi ſervata certa diſtancia, *ibid.* num. 11. & 12. & num. 51.

Novus Conventus Regularium requiritur erigendi Beneficio Apoſtolico, ſeu ſpeciali Sedis Apoſtolice licentia, nec fine conſenſu Ordinarii, qui delegante recurrendum eſt ad Sac. Cong. Episcop. & Regul., *ibid.* num. 13. ad 18.

Pro fundacione novi Conventus requiritur conſenſum aliorum Regularium in talibus Civitatibus & locis exiſtentium ſtatuit Clementis VIII. at ex poſteriori Conſtitutione Gregorii XV. non videretur amplius de neceſſe, quando Ordinariis conſtat erigendos poſſe commodè, & ſine aliorum præjudicio in tali loco ſuſtentari, *ibid.* num. 19. ad 23.

Quoad hæc tamen attendendum eſt quoddam Breve Innocentii X., & variæ reſolutiones Rotæ, & Sacrarum Congr. *ibid.* num. 24. & 25.

In fundacione novi Conventus præſervanda ſunt Jura Parochialia; nec erigi, ſeu fundari, niſi in eis poſſint ſuſtentari ſaltem 12. Religioſi, aliter remanent ſubjecti Ordinariis, *ibid.* num. 27. ad 30.

Requiſita præ fundandis novis Conventibus Religioſorum habent etiam locum circa erigenda Monaſteria Menſialium: at non pro Congregationibus Presbyterorum Sæcularium collegialiter viventium, & ſola auctoritate Ordinarii fundatis, & erectis, *ibid.* num. 31. & 32.

Regulares, qui poſſeſſione bonorum, & annuorum reddituum ſunt capaces, quamvis Ordinum Mendicantium ſint, poſſunt ad nov.

vas

vas fundationes admitti, recepta eorumdem obligatione non quæstandi, *ibid. num. 33.*

Apud Minores Regularis Observantiæ novi Conventus non eriguntur, neque jam erecti deferuntur sine consensu Definitorii Provinciarum, *ibid. num. 34.*

Pro erectione novorum Conventuum, & Monasteriorum adducitur novissima dispositio Sacre Congregationis super Disciplina Regulari deputatæ, *ibid. num. 35.*

Digeruntur melius, & methodice Requisita, quæ requiruntur ad novi conventus foundationem, & ad rem variaz explicatur quæstiones, *ibid. num. 41. & seqq.*

Et præsertim num dispositio *Text. in cap. unico de Excess. Prælatorum* sublata fuerit a Concil. Trid. sess. 25. cap. 3. de Regular. *ibid. num. 42.*

Et quoad consensum Parochi, solvitur quæstio, utrum ille præstari debeat ab eo, qui obtinet Curam habitalem, an ab illo, qui Curam obtinet actualem, *ibid. num. 47. & seqq.*

An requisita pro novi Conventus foundatione concurrere debeant, si egatur de Regularibus illis, quibus in loco, de quo agitur jam competeat jus quæstandi, *ibid. num. 48.*

Quæ disposita fuerunt a P. Vice-Commissario Generali Ord. Min. Obl. Ref. S. Francisci pro Conventibus Recensus, seu Recollectionis, a Sac. Congregatione super disciplina Regulari confirmantur; Vide *ibid. in add. Auct. post artic. 3. num. 37. ad 40.*

CONVENTUS quoad ea, quæ concernunt eorum suppressionem, restitutionem, & exemptionem.

Adducitur compendiosa notitia suppressionis, & restitutionis Conventuum. Vide verb. *Conventus art. 2. num. 1.*

Adducitur Constitutio pro numero personarum in singulis Monasteriis præfigendo, & formula describendi eorum statum de mandato Congregationis confecta, *ibid. numer. 2. & 3.*

Bulla suppressionis parvorum Conventuum Italiæ, & Insularum adiacentiam in Congregatione compilata, & jussu Papæ statim edita, & publicata, *ibid. num. 4.*

Litteræ Congregationis exprimentes nominatim Conventus suppressos, & exquirentes Episcoporum, & Capitulorum sententias pro bonis applicandis, *ibid. num. 5.*

Tom. VIII.

Relationes applicationis bonorum Conventuum suppressorum a Papa ad se relatas approbavit, *ibid. nu. 6.*

Litteræ Circulares super Grantiis, & membris etiam Curatis Monasteriorum, *ibidem num. 7.*

In Grantiis, & membris Monasteriorum habitare non possunt Regularis Sacerdotes, sed Conversi tantum pro bonorum administratione; & in his quando, & a quibus celebrandæ Missæ, *ibid. num. 8. & 9.*

Cura animarum in Grantiis, & membris Monasteriorum exerceri non potest per Regulares, vel per Vicarios perpetuos, vel amovibiles ab Ordinario deputandos. Granciarum bona reservantur ipsorum Monasteriis, *ibid. num. 10.*

Canonicorum Regularium Lateranensium Granciarum Parochiales ab Innocentio X. declarantur comprehendi in ejus Bulla *Instauranda*, *ibid. num. 11.*

Conventus plurimi primum suppressi, ac deinde ex rationabilibus causis a Papa Religiosis restituti, *ibid. num. 12.*

Regulares de jure facultatem non habent uniendi Ecclesias, etiam sibi pleno jure subiectas; & qualiter parvorum Conventuum ejusdem Religionis in eodem loco existentium unio facta fuerit, *ibid. num. 13. 14.*

Adducitur motivum, & Decretum Innocentii X. pro subjectione nonnullorum Conventuum jurisdictioni Ordinarii loci, *ibid. num. 15.*

Conventus suppressi, & postea Religiosis restituti, si non alunt quatuor Sacerdotes, & duos Conversos, gratia restitutionis est nulla, *ibid. num. 16.*

Conventus nunquam suppressi, in quibus non aluntur ad minus quatuor Sacerdotes, & duo Conversi, sunt subiecti jurisdictioni Ordinarii loci, *ibid. num. 17.*

Decretum Urbani VIII. super Monasteriis erectis cum pauciori numero, quam 12. Religiosorum, præservatur in Decreto Innocentii X. *Us in parvis*, *ibid. nu. 18.*

Hoc Decretum illico transmissum fuit ad quemlibet Episcopum una cum Litteris Congregationis continentibus nomen Conventuum Religiosi suæ restitutionum in illa Diocesi, *ibid. nu. 19.*

Afferuntur dubia suborta ratione dicti Decreti Innoc. X. *Us in parvis*, cum suis responsionibus, & Decretis, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Quamvis ex Decreto *Us in parvis*, Con-

Gg 3

- venius erecti post diem 22. Julii 1625. si in ipsis non permanent saltem 12. Religiosi, relinquuntur subiecti Ordinarii loci: Tamen Sacra Congreg. Regular. diversimode censuit de omnibus generaliter Conventibus non suppressis declarando Conventus nunquam suppressos, in quibus sunt plures, quam sex Religiosi, non subiacere Ordinariis, *ibid. num. 23. 24. & 25. & num. 41.*
- Conventus primum suppressi, & deinde restituti, non remaneant iterum suppressi, nec gratia restitutionis est nulla, si ab ipsis ex aliqua rationabili causa, & ad breve tempus abint unus, vel plures ex numero 6. Religiosorum ibi degentium, *ibid. n. 26.*
- Si ramen a Conventibus non suppressis, licet ex causa rationabili, absit aliquis ex 6. Religiosis ibi existentibus, Conventus subiacent jurisdictioni Ordinarii loci, durante tali absentia, recuperatur tamen eo redeunte, vel alias impleto. d. num.
- Conventus omnes erecti post diem 23. Decembris 1697. si in ipsis non permanent saltem 14. Religiosi, remaneant subiecti Ordinariis, & affertur Epistola quoad parvos Conventus attendenda, *ibid. num. 29. & 30.*
- Episcopus visitans parvos Conventus sibi suppositos requirit a Visitatis aliquid accipere procuratoris nomine, oque in pecunia, neque in victualibus, *ibid. num. 31.*
- Traduntur Regulæ, quibus vitari possit error in disquisitione Jurium Conventuum, in quibus exigua inhabitat familia, *ibid. n. 35. ad 39.*
- Utrum Conventus, in quibus exigua degit familia, subint jurisdictioni Episcopi Ordinariæ, an delegatæ, *ib. in n. 40. & seq.*
- Varij recensentur hujus quæstionis effectus. *ibid. num. 42. & seqq.*
- Alia ad rem vide, *ibid. n. 32. & seqq.*
- CONVENTUS** quoad ea, quæ concernunt eorum Clausuram.
- Omnes Regulares, quicumque illi sint, obligantur ad habendum aliquod genus Clausuræ in Clausuris, & Conventibus suorum Ordinum. Vide verb. *Conventus art. 3. n. 1.*
- Specialius Conventuum Regularium Clausuram respiciunt duæ Constitutiones S. Pii V. Prima revocat facultates ingrediendi Monasteria Virorum mulieribus concessas, & prætextu licentiarum ingredientibus excommunicantur Excommunicatione Papæ reservata; nec non Regulares introducentes Officiis privan-

tur, inhabitantur, & a divinis ipso facto suspenduntur, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Secunda extendit easdem pœnas etiam ad mulieres sine licentiarum prætextu Clausuram ingredientes, & ad Religiosos eas etiam absque licentiarum prætextu admittentes, *ibid. nu. 5. & num. 41.*

Regulares quavis ex dictis Constitutionibus non ligantur Excommunicatione introducendo, vel admittendo feminas intra Conventuum suorum Clausuram, ipsam tamen incurrunt introducendo, vel admittendo ipsas sub licentiarum prætextu ex Gregorio XIII. imo ex declarat. Sacr. Congr. Episc. & Regui. etiam absque tali prætextu, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Nomine Clausuræ Conventuum, in quam est feminis interdictus ingressus, intelligitur totum illud, quod intra septa Monasterii, seu Conventus continetur, *ibid. num. 9.*

Viridaria, & prata cum Conventu, & Clausura conjuncta veniunt nomine Clausuræ; secus vero, si sint a Clausura clavi, & muro convenienti separata, *ibid. numer. 10. & 11.*

Sacristia, ad quam non patet aditus, nisi per januam, quæ sit io Claustro, comprehenditur sub Clausura, secus autem si habeat ingressum a sola Ecclesia: & quid si ad Sacristiam duplici porta, ex Claustro nempe, & Ecclesia, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

Mulieres, quæ vadunt in prima Clausura ad hauriendam aquam, modo Conventus habeat alia Clausura in via mulieribus, non incidunt in excommunicationem, *ibid. nu. 15.*

Nomine mulierum, quibus prohibetur ingressus io Monasteria Virorum, veniunt omnes feminæ cujuscumque status, gradus &c. atque nunc attendenda novissima dispositio Benedicti XIV. quæ nunc ultimo affertur, *ibid. num. 16.*

Etiam Fundatrices Conventuum, quantumvis nobiles sint, & excellentes, comprehenduntur sub ista prohibitionem, & quid de puellis parvulis, *ibid. num. 17. ad 21.*

Imperatrices, Regina, earumque Filiz possunt intrare in Monasteria Religiosorum cum sua decenti comitiva, *ibid. num. 22.*

Mulieres an licite possint intrare Conventus Religiosorum tempore Processionum? Et an possit Superior pro libito Processiones instituere ad effectum &c. Quid si murus materialis clausuræ sit dirutus? & qualis ad rem sit novissima Dispositio Benedicti XIV. *ibid. num. 23. ad 29.*

: No-

Nomine Religioforum introducentium, vel admittentium mulieres in Claustrum Conventus veniunt omnes Religiosi active influentes in talem ingressum mulierum, ut sunt invitantes, consulentes, hortantes &c. *ibid.* num. 30.

Quid de Religioso, qui jam introductam ex urbanitate salutatur, & comitatur? *ibid.* num. 31. & 32.

Conventus claustrum nec ingredi queunt mulieres, si ratione alicujus solemnis Processionis egredientur Religiosi omnes; Vid. verb. *Processiones* num. 87.

Szculares non possint petrastrare &c. in Conventibus Fratrum Minorum de Observantia; nec etiam Clerici, nisi sint vita exemplares; accipiuntur tamen eorum Syndici Apostolici, *ibid.* num. 33. 34. & 35.

Afferunt quoad Claustrum attendenda novissima dispositio Benedicti XIV. *ibid.* n. 7.

Varia afferuntur decreta, *ibid.* num. 37. & *seqq.*

COROGRAPHIA quid? Vide verb. *Mundus* num. 205.

COSMOGRAPHIA quid? *ibid.* nu. 202. 203. & 210.

CRAPULA quid sit, unde dista, & qualiter Clericis prohibita? Vide verb. *Clericus* art. 5. num. 17. 18. & 19.

CRIMEN prout est impedimentum dirimens Matrimonium. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii*. art. 1. a num. 79. ad 90.

CRITICA quid sit. Vide verb. *Historicus* num. 21.

CRUSTICA quid? Vide verb. *Mundus* n. 209.

C R U X.

Crux Christi a S. Helena Constantini Magni Imperatoris Matre fuit inventa, & miraculo cognita. Vide verb. *Crux* num. 1. 2. & 3.

Crux suae praecisionis damnum non sentit, sed crescit & multiplicatur, & quando Romae fuerit ejusdem Titulus inventus? *ibid.* num. 4. & 5.

Episcopo ingredienti aliquam Civitatem, vel Ecclesiam Parochialem, Crux deosculanda, a quo porrigi debeat, *ibid.* num. 6.

In processionibus deferenda est Crux cum Imagine Crucifixi terga vertente Clero, seu populo sequenti, & a Regularibus cum velo pendente, seu pallio, *ibid.* num. 7. & 8.

Capuccini in Processionibus possunt arigera, seu deferre propriam Crucem, & debent

in Processionibus locum cedere Regularibus anterioribus, *ibid.* num. 9. & 10.

Reformati, Discalceati, & Recollecti S. P. Francisci in Processionibus incedunt sub Cruce Minorum de Observantia, *ib.* num. 11. Crux in Processionibus deferri debet a Religiosis Laicis, seu Conventis, non autem a Clericis Professis, *ibid.* num. 12.

Crux addibere solet in Ecclesia tamquam insignem, per quam unum ab altero corpore distinguitur, *ibid.* num. 47.

Ita ut ex unitate Crucis unitas Corporis, & viceversa ex multiplicitate Crucium multiplicitas corporum inferatur, quod ramen non est perpetuum, *ibid.* num. 44. & *seqq.*

Refertur celebris controversia inter Hebraeos, & Canonicos Ecclesiae Metropolitanae Neapolis super distinctione Corporis ex duplici Crucis delatione, *ibid.* num. 48. & *seqq.*

In funeralibus unica tantum Crux deferatur illius Ecclesiae, in qua defunctus sepeliri debet; vel Cathedralis, aut collegiatae, quod harum Capitulum interveniat, *ibid.* num. 53. ad 16.

Secus ubi diversa viget consuetudo, *ibid.* num. 37.

Si autem favore Regularium concurrat immemorabilis consuetudo circa delationem propriae Crucis, est servanda, *ibid.* num. 17.

Quid circa id sit statutum observandum a Clero Urbis, quidvis a Confraternitatibus ejusdem, *ibid.* num. 18. & 19.

Confraternitates generatim nequeant in Processionibus propriam erigere Crucem, *ibid.* num. 20.

Crucis Altarium, & Procathedonum non sunt benedicendae de precepto, & quilibet Sacerdos eas private benedicere potest, *ib.* num. 21.

In Altari etiam sit expositum Venerabile, semper requiritur Crux cum Imagine Crucifixi, ac in fine Missae ad quodcumque Altare celebratur sit reverentia Cruci infra gradus, capite semper aperto, *ibid.* num. 22. & 23.

Crucis, quae sunt a Sacerdote super Oblata, non sunt faciendae manu transversa, sed manu recta in transversa parte Crucis, & digitis conjunctis, *ibid.* num. 24.

Signum, quod fit cum Patena a fronte ad pectus, sit interius cum signo Crucis, *ibid.* num. 25.

Manus Sacerdotis ad Hanc igitur oblationem debet ita extendi, ut palmae sint aperte,

ta, pollice dextro super sinistram in modum Crucis supra manus, non vero infra manus, *ibid.* num. 26.

Cruces in Missa super Calicem, & Hostiam quomodo efformande, *ibid.* num. 27.

Tolerari non debet, quod in locis publicis, & sordidis stent depictæ diversæ Cruces, vel Sanctorum Imagines, *ibid.* num. 28. & inter *Decreta S. R. E.* num. 1341.

Sacerdos dum se induit Vestibus Sacris pro Missa de requiem non debet omittere osculum Crucium in Amictu, Manipulo, & Stola, *ibid.* num. 38.

Subdiaconus cum Cruce in absolutione ad tumultum absente Cadavere, debet semper se sistere contra altare ad pedes tumuli inter januam Ecclesiæ, & tumulum, versa facie ad altare, *ibid.* num. 39.

An, & in quo loco se debeat sistere Subdiaconus Cruce præsentē Cadavere disquiratur, *ibid.* num. 40. & 41.

Cruces, & nova insignia præter solum in Processionibus deferre non licet, *ib.* nu. 29. Crucem propriam in Processionibus erigere non possunt Presbyteri alicujus Ecclesiæ intra limites propriæ Parochiæ, sed debent incedere sub Cruce Parochiæ. Vide *ibid.* num. 30.

Archiepiscopi possunt ante se deferre Crucem etiam per loca exempta suarum Diocesium: Et idem possunt Episcopi habentes privilegium deferendi ante se Crucem; *ibid.* num. 31. ad 34.

Crucem ante se deferendi mos a Summo Pontifice ad ceteros Prælatos dimanavit; *ibid.* num. 42.

Regulares non debent accedere ad Processiones publicas cum Cruce, & numero duorum tantum Religiosorum; neque eorum Laici deferentes Crucem, vel candelabra, nisi Alba cum Dalmatica, vel Pluviale. Vide verb. *Processiones* num. 21. & 22.

Alia ad rem. Vide *Decreta Sacri Congr.* & signanter, num. 1038. 1039. 1040.

Astetur origo Crucis Caravacensis. Vide verb. *Crux* num. 36.

Quoad Indulgentias Crucium Hierosolymitanarum, & Caravacensium. Vide verb. *Indulgentia* art. 5. num. 63. & 64.

Alia. Vid. hoc tom. 8. in Appendic. *Resolut.* in Papien. *Juris deferendi Crucem.* Alia Papien. *Juris deferendi Crucem.* Lucana *Juris deferendi Crucem.* Dertouen. *Jurium Parochialium.*

C U L P A.

Culpa alia est Theologica, & alia Juridica, & quæ sit utraque? Vide verb. *Culpa*, num. 1. & 2.

Culpa Juridica est triplex, Lata, Levis, & Levissima; explicanturque singule, *ibid.* num. 3. 4. & 5. & verb. *Commodatum*, num. 12.

Culpa Juridica valde differt a Casu, & Dolo, assignatur, & describuntur termini, *ib.* num. 6. 7. & 8.

De jure naturæ non est obligatio restituendi pro damno sine culpa Theologica illato, & panditur an & quando de jure positivo eadem restituendi obligatio inducatur, *ibid.* num. 9. ad 13.

De casu fortuito, cum sit extra omnem humanam providentiam, & providentiam, regulariter nemo tenetur; nisi in tribus casibus, & qui sint, *ibid.* num. 14.

De generali hujus materiz, seu obligationis intelligentia afferuntur hic tres potissimum Regulæ passim a Doctores assignatæ, *ibid.* num. 15. ad 22.

C U L T U S.

Cultus disparitas. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. a num. 91. ad 97.

Cultus Sanctorum. Vide verb. *Veneratio Sanctorum*.

CURA, CURATOR. Vide verb. *Tutela*, *Tutor*.

CUSTODES conducti ad impediendam venationem, piscationem, lignationem, agrorum, & vinearum damificationem, & hujusmodi. Vide verb. *Refusio* art. 1. num. 70. 71. & verb. *Locatio*, num. 50. & 51.

CYCLUS Solaris, & lunaris quid sit, & quæ regula ad cognoscendum quorums sit? Vide verb. *Kalendarium* num. 65. & 66.

D

DAMNATIONIS ad metalla pœna, quæ sit. Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 9.

DAMNIFICATIO, DAMNUM.

Damnificatio est duplex, Lucrosa, & non Lucrosa, & quæ sint? Vide verb. *Damnificatio*, *Damnum*, num. 1. & 2.

Damni.

Damnificatio non lucrosa dividitur in inculpata, & culpata culpa vel Theologica, vel Civili tantum. Quæ sit damnificatio culpata culpa Theologica? *ibid. num. 3.*

Ex damnificatione culpata culpa Theologica oritur obligatio restituendi, seu damna refarciendi; & talis obligatio etiam ante litis contestationem transmittitur ad heredes; *ibid. num. 4. & 5.*

Quid sit damnificatio culpata culpa Civili, vel politica tantum, quid ex ea, & quæ damnificatio inculpata, & quando dicatur? *ibid. num. 6. ad 9.*

In foro Conscientiæ tenetur quis ad reparandum damnum alteri illatum, nedum per damnificationem culpata culpa Theologica, sed etiam per damnificationem culpata culpa Civili, seu Juridica lata, *ibid. nu. 10.*

Nemo (præcindo a Contractu) tenetur in Conscientia ante sententiam Judicis ad refarciendum damnum alteri illatum per damnificationem Civilem, seu Juridicam solum levem, & levissimam; *ibid. num. 11. & 12.*

Nemo (præcindo a Contractu) tenetur in Conscientia ante sententiam Judicis ad refarciendum damnum alteri illatum per damnificationem Civilem, seu Juridicam solum levem, & levissimam; *ibid. num. 11. & 12.*

Incapaces doli, seu culpe Theologicæ in nullo Foro tenentur ad refarciendum damnum, nec qui adhibuerunt debitam diligentiam pro illo avertendo, nec qui illud causarunt utendo jure suo, nec si ex casu omnino fortuito, qui prævideri, & evitari non potuit, *ibid. num. 13. ad 16.*

De damno an rebus alienis licite inferri quandoque possit, utilis est investigatio, *ib. num. 17. 18.*

DEBITOR, DEBITUM. Vide verb. *Restitutio, Solutio, per tot.*

DEBITUM CONJUGALE

Quando possit, & debeat reddi, vel non?

Conjux tenetur sub mortali reddere debitum conjugi petenti serio, & Instanter, quando nulla illud denegandi intervenit iusta, & rationalis causa. Vide verb. *Debitum Conjugale art. 1. num. 1. & 2.*

Peccat contra justitiam ex genere suo mor-

taliter Conjux ille, qui ad reddendum debitum reddit se notabiliter impotentem immo-deraris jejuniis &c. *ibid. num. 3.*

Non peccat Conjux Conjugi Debitum semel tantum, & obiter, vel implicite petenti modeste denegando, tergiverfando, se excusando, prece, vel susu avertendo petentem, si id non valde ægre laturus videatur, & absque incontinentiæ periculo, *ibid. num. 4. & 5.*

Ad dignoscendum, quod Conjux serio debitum Conjugale petat, non est necessaria petitio expressa, & formalis, sed sufficit tacita virtualis, & interpretativa, quæ habeatur a signis indicantibus seriam voluntatem petendi, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Dantur plures iustæ, & rationabiles causæ, quibus intervenientibus potest licite debitum denegari; & assignantur, ac explicantur singulæ, *ibid. num. 9. ad 16.*

Assignantur plures causæ, propter quas non possunt Conjuges debitum denegare, *ib. num. 27. ad 34.*

Auctoris sententia emendatur, *ibid. in not. noviss. ad num. 32.*

Debitum conjugale licite petitur, & redditur, etiam si mulier sit lactans, vel prægnans; dummodo absit periculum abortus, *ibid. num. 35. & 36.*

Patrum, Sacrorumque Canonum auctoritate Auctoris opinio refellitur, *ibid. in not. noviss. ad num. 35. & segg.*

Debitum petere dum mulier est puerpera, per se loquendo non nisi veniale esse solet, & cum menstruata, petere & reddere in lege veteri sub pœna capitali prohibebatur, & nunc si non mortale, est ad minus grave veniale, *ibid. num. 37. ad 39.*

Debitum conjugale licite petitur, & redditur etiam non servato debito concubendi modo, aut firu, dummodo fiat propter aliquam justam, & rationabilem causam, aliter saltem venialiter peccatur, *ibid. num. 40. 41. & 42.*

Conjuges, qui mala fide, seu debili de valore Matrimonii contraxerunt, non possunt stante illo dubio nec petere, nec reddere debitum, & quid si unus tantum dubius, aut jam bona fide contracto Matrimonio de valore dubium superveniat, *ibid. num. 43. ad 50.*

Si Conjux pro certo cognoscat invaliditatem Matrimonii, eo quod indubitanter sciat subesse impedimentum dirimens, quamvis hoc in facie Ecclesiæ probare nequeat, non solum

solum non potest petere, sed nec reddere debitum, *ibid. num. 51. & 52.*

Conjux, qui durante Matrimonio contraxit affinitatem cum sua consorte, cognoscendo videlicet carnaliter ejus consanguineam in primo, vel secundo gradu, non potest petere debitum, tenetur tamen reddere; & si cognita solum esset consanguinea in 3. vel 4. gradu, non privatur jure petendi, *ibid. num. 53. 54. & 55.*

Conjux voto simplici Castitatis adstrictus non potest licite debitum petere, tenetur tamen reddere, *ibid. num. 56. & 57.*

DEBITUM CONJUGALE quoad ea, quæ concernunt dispensationem super impedimento petendi debitum.

Dispensatio ad hoc ut sit valida, debet dari ex legitima, & iusta causa. Vide verb. *Debitum Conjugale art. 2. num. 1.*

Possunt Episcopi ad petendum debitum dispensare cum conjuge, qui ante Matrimonium emisit votum perpetuæ Castitatis, eoque ligatus nuplit. Idem etiam possunt cum conjuge, qui post Matrimonium, sive consummatum, sive non, prædictum emisit votum vel cum, vel sine consensu alterius conjugis; Dummodo non fuerit emissum ab utroque cum reciproca, & expressa renunciatione juris, *ibid. num. 3. ad 6.*

Excipiuntur tamen casus urgentis necessitatis, in quibus Episcopi dispensare possunt etiam in votis Summo Pontifici reservatis, & consequenter super ipsorum impedimento petendi debitum, ac qui sint urgentis necessitatis casus inveniuntur, *ibid. num. 7. & 8.*

Declaratur Auctor, *ibid. in nota ad num. 8.* Insuper possunt Episcopi dispensare ad petendum debitum cum impeditis ratione contractæ afinitatis, & cognationis spiritualis cum sua conjuge, *ibid. num. 9.*

Eadem potestas dispensandi super impedimento petendi debitum conjugale competit etiam Capitulis, eorumque Vicariis Capitularibus, Sede Episcopali vacante, & Vicario Generali Episcopi, maxime si specialem ab ipso habeat facultatem, *ibid. num. 10. & 11.*

Regulares Mendicantes, alique omnes cum ipsis communicantes possunt dispensare ad petendum debitum, tam super impedimento proveniente ex voto simplici Castitatis perpetuæ aut, vel post Matrimonium contractum inito, quam super impedimento proveniente ex affinitate contracta ratione co-

pulæ habitæ cum consanguinea, vel consanguineo etiam in primo gradu alterius conjugis, *ibid. num. 12. ad 18.*

Confessarii Regulares possunt valide, & licite dispensare super impedimento petendi debitum in primo ex nuper expressis casibus, licet non sint ad hoc specialiter deputati a suis Superioribus maioribus: ut in secundo probabilis est non posse, nisi ad id specialem præfatorum commissionem habeant: Non desunt tamen magni nominis Doctores pro affirmativa, *ibid. num. 16. ad 22.*

DECANATUS Sacri Collegii Cardinalium cui debeatur? Vid. verb. *Cardinalis art. 2. num. 19. ad 22.*

DECIMÆ

Quoad earum esse, divisionem, & obligationem.

Decimæ quid sint, unde ortæ, quæ earum congruentiæ, ac cur decima pars potius, quam alia quota. Vide verb. *Decima art. 1. num. 1. ad 6.*

Melius de Origine Decimarum differitur, *ibid. num. 33. & seqq.*

Decimæ dividuntur in Prædiales, seu Reales, & in Personales; ac juxta varios etiam in mixtas; & denique aliz sunt profanz, & aliz Ecclesiasticæ; omniumque explicatio tribuitur, *ibid. num. 7. ad 12.*

Decimæ considerari possunt materialiter, vel formaliter, prout referatur; & primo modo inspectæ Ministris Ecclesiæ ex omni jure debentur etiam si aliunde habeant, unde vivant; si tamen non, ex aliis Ecclesiis. Bonis, *ibid. num. 13. ad 19.*

Sed vide, *ibid. num. 48. & seqq.*

Decimæ secundo modo consideratæ licet in veteri Testamento fuerint debitz ex jure Divino positivo, tamen tempore novi debentur solum ex jure positivo Ecclesiastico, *ibid. num. 20. ad 30.*

Decimas defraudans, vel non solvens peccat dupliciter, & contra virtutem Religionis, & contra virtutem Justitiæ, ac debet excommunicari, ut etiam impediens, *ibidem num. 29. ad 32.*

DECIMÆ quibus, & a quibus sint solvendæ?

Decimæ antiquitus solvebantur loci Episcopo distri-

distribuendæ Clericis Ecclesiæ Ministris juxta cuiusvis meritum; ex post de jure communi solvendæ sunt Parochis, Vide verb. *Decime* art. 2. num. 1. & 2.

Et in locis quidem, in quibus Parochiæ sunt divisæ, juris assensum pro Decimis habet unicus Parochus, non item Episcopus, *ibid.* num. 62. & 64.

Sed si Episcopus pro decimis agat adversus Possessores bonorum, datum non est iis declinare solutionem Decimarum hoc sub obtentu, quod juris assensum pro Decimis non Episcopus, sed Parochus habeat, maxime si Parochus Episcopo adhzreat, *ibid.* num. 65.

Decimæ prædiales de jure communi solvendæ sunt Parocho loci, non solum a Parochianis propriis, sed etiam ab alienis de agris, & prædiis, quæ intra limites talis Parochiæ existunt, nisi contraria sit legitima consuetudo, *ibid.* num. 3. & 4.

Decimæ ovium, aliorumque animalium, quæ dimidia parte anni morantur, & pascuntur intra limites Ecclesiæ prædialis, & altera dimidia parte anni morantur, & pascuntur intra limites Ecclesiæ Parochialis, debent solvi pro medietate utrique Parocho; ut etiam eorum, quæ in una jacent, & dormiunt, & in alia pascuntur, *ib.* n. 5. & 6.

Quando oves &c. nec morantur, nec pascuntur per ullam anni partem in Parochia Domini sui, sed in aliis, nulla pars decimarum debetur Ecclesiæ Parochiali Domini, sed illi, ubi morantur, & pascuntur; nec sunt solvendæ Parochis Regionum, per quas pascendo transitum faciunt, & redeunt in domicilium, *ibid.* num. 7. & 8.

Decimæ personales de jure communi solvendæ sunt Parocho illius Ecclesiæ, ubi quis percipit Sacramenta, & audit Divina, etiam si alibi lucrum v.g. negotiatione reportet; & quid si Parochianus extra resideat, vel domicilium mutaverit, *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Decimæ personales sunt dividendæ inter plures Ecclesias pro rata temporis, quo Parochiani in eis audiunt Divina, & recipiunt Sacramenta; & quid si Artifex in duarum Parochiarum consinio domicilium habeat, *ibid.* num. 12. & 13.

Si quis perceperit Sacramentum Baptismi in Ecclesia Matrice, & reliqua Sacramenta in Parochiali, Decimæ personales partim debentur Ecclesiæ Baptismali ratione Baptismi, & partim Parochiali propter reliqua Sacramenta: alii autem aliter sentiunt; idcirco

attendenda consuetudo, *ibid.* num. 14. ad 17.

Quando Parochia aliqua dismembratur, & erigitur nova Decimæ prædiales ad Matricem pertinentes non traheunt ipso jure in noviter erectam, sed remanent apud Matricem, nisi eas Episcopus novo Parocho ad præscriptum Trid. assignaverit; & contra vero de decimis personalibus, *ibid.* num. 17. ad 24.

Decimæ variis in casibus debentur integræ solum Episcopo; illique singuli clare referantur, *ibid.* num. 25. ad 28.

Decimæ etiam Canonice Cathedralium, vel Collegiatarum, ac aliis Clericis simplicia Beneficia habentibus sunt de jure communi solvendæ secundum eam portionem, quæ eorum Mensis, Dignitatibus, aut Beneficiis legitima auctoritate Ecclesiastica est assignata, sicuti & quando eorum Beneficia ex decimis legitime sunt fundata, *ibid.* num. 29.

Decimæ debentur omnibus (supradictis) Clericis Beneficiariis, qui ex Officio in spiritualibus populo ministrant, etiam si divites sint, & male vitæ, *ibid.* num. 30. & 31.

Omnes fideles Parochiani, nisi aliquo speciali titulo, seu jure sint exempti, tenentur solvere decimas, tum prædiales, tum personales; immo & Hæretici, *ibid.* num. 32. & 33.

Etiam Judæi, & infideles tenentur solvere decimas prædiales ex fundis, & prædiis, quæ decimis erant obnoxia, antequam ad eorum manus pervenirent; non tenentur tamen ad personales, *ibid.* num. 34. & 35.

Clerici simplices, & non Curati tenentur solvere decimas, & tum prædiales, tum personales de lucris, bonis, & fructibus seculari jure acquisitis; & contra vero de bonis Ecclesiasticis titulo Beneficii, aut alio titulo Clericali acquisitis, exceptis prædiis, agris, & aliis fundis, ex quibus antequam in dotem Beneficii assignarentur, decimæ solvi solebant, *ibid.* num. 36. 37. & 38.

Clerici Curati quacumque Dignitate præditi, ut Episcopi, Abbates &c. tenentur solvere decimas prædiales de fructibus bonorum titulo temporali, seu seculari acquisitionum, *ibid.* num. 39.

Præfati etiam tenentur ex prædiis, fundis, & agris Ecclesiasticis seu Ecclesiæ dotabilibus in alterius Parochia positis, si de illis antequam in dotem Parochiæ pervenirent, decimæ alteri Parocho solvi solebant, *ibid.* num. 40.

Non tenentur tamen de bonis merè Ecclesiasticis in propria Parochia acquisitis, nec

nec ad Decimas personales, *ibid.* num. 41. ad 43.

Regulares de jure communi tenentur solvere Decimas prædiales, & personales nisi speciali privilegio, vel legitima consuetudine sint exempti, *ibid.* num. 44. & 45.

Hodie tamen Regulares omnes aliquo saltem modo a solvendis Decimis sunt exempti per privilegia partim juri communi inserta, partim specialiter concessa, & cuncta ample elucidantur undequaque, *ibid.* num. 46. ad 55.

Bona, & prædia, quæ solutioni Decimarum sunt obnoxia, remanent eidem oneri subiecta, etiam si ad Regulares exemptos transierint, nisi a Sede Apostolica speciale privilegium eos specificè quoad tales Decimas eximeas obtineant, *ibid.* num. 56. ad 59.

Ad decimas solvendas non tenentur Regulares non possidentes stabilia, & qui de elemosynis vivunt, *ibid.* num. 60. 61. & 62.

DECIMÆ ex quibus rebus, quo modo, tempore, & loco sint solvendæ?

De jure communi solvendæ sunt decimæ prædiales de omnibus fructibus, seu proventus bonorum omnium tam mobilium, quam immobilium licite acquisitionum, & assignantur in specie ea, de quibus solvendæ, Vid. verb. *Decima* art. 3. num. 1. & 2.

Decimæ prædiales solvendæ sunt, nedum de omnibus licite acquisitionibus, sed etiam de illis licite acquisitionibus, e contra vero quoad personales, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

De licite tamen acquisitionibus, & licite retentionibus decimarum dari debent, & accipi possunt; non expedit tamen ut illas Ecclesiæ Ministri repetant, donec sic turpiter viventes non se emendaverint, *ibid.* num. 6. 7.

Decimæ non sunt solvenda ex bonis acquisitionibus titulo hereditatis, Legati, vel Donationis. Si tamen sint fructifera, & ex illorum fructibus nondum sint pro illo anno solutæ decimæ, debent solvi ab eo, qui eorum dominum, & possessionem acquisivit, sicuti tenetur ex post quotannis illas solvere, *ibid.* num. 8. & 9.

Decimæ prædiales solvendæ sunt integræ absque ulla deductione feminis, vel expensarum, quæ in colendis prædiis, & colligendis fructibus, pro custodia animalium fiunt, *ibid.* num. 10.

Infuper decimæ prædiales solvendæ sunt integræ absque ulla deductione tributorum, &

cenfuum prædialium, vel aliarum exactio- num, ita ut aut præstationem ipsarum integre solvi debeant, vel si prius tributa non decimata solvantur, & ipsa decimari debeant, sive decimas inde solvere cogaturis, qui tributa accipit, *ibid.* num. 11.

Decimæ personales solvendæ sunt nonnisi deductis prius expensis, & prædiales solvendæ sunt statim ac fructus sunt a solo separati, & collecti; & hoc magis declaratur, *ibid.* num. 12. ad 16.

Decimæ prædiales solvendæ sunt pluries in anno, si prædia pluries in anno semineantur, & pluries in anno fructus proferant; personales vero solvantur omnes in fine cuiusque anni, sicut alii census &c. nisi aliter adesse consuetudo, *ibid.* num. 17. 19.

Consuetudine fieri potest, ut quidam fructus a Decimis sint exempti, *ibid.* n. 22.

An vero Decima debeatur, si in prædiis, quæ fructus ferebant Decimæ obnoxios, substituantur fructus, qui decimæ minime erant subiecti; Vide *ibid.* num. 23. & seqq.

Consuetudine etiam fieri potest, ut Decimæ, quæ in fructibus ipsis debentur, solvantur in pecunia, *ibid.* n. 25. & seqq.

Circa locum, in quo solvendæ sunt decimæ, si attendatur jus commune, videtur, quod Parochiani propriis sumptibus teneantur illas deferre in domum, vel horreum Parochi; Si vero attendatur consuetudo jam fere ubique introducta, Parochi ipsi, alique Decimatores teneantur Decimas colligere, & suis expensis in domum deferre, *ibid.* num. 20. 21.

DECIMANDI Jus a quibus, & quibus modis acquiri, & concedi possit?

Clerici acquirere possunt jus decimandi variis modis. Primo Papæ concessionem, seu privilegium? Vide verb. *Decima* art. 4. n. 1.

Secundo per consuetudinem legitime præscriptam, & ad legitimam ejus præscriptionem requisitum tempus apponitur, *ibid.* n. 2. ad 5.

Tertio per transactionem; & hæc facta cum legitima auctoritate, & consensu superiorum, obligat etiam successores, aliter non, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Quarto donationem, dummodo ad sint solemnitates ad alienationem rerum Ecclesiasticarum requisitæ; Si tamen ea donatio sit facta a Laico Ecclesiæ, vel loco Religioso, suffi-
cit

cit solus Episcopi consensus, *ibidem numer. 6. & 10.*

Quinto permutatione, cum solemnitatibus tamen ad alienationem necessariis, *ibid. num. 11. & 12.*

Sexto per compromissionem in Arbitros itidem cum solemnitatibus supradictis, *ibid. num. 13. & 14.*

Laici nullo modo possunt acquirere jus decimandi, quatenus spirituale, sive fudarium in titulo spiritualis Officii, seu obligatione ministrandi spiritualia; bene vero per spirituales concessionem, seu Privilegium Summi Pontificis præfatio titulo, ac iure spirituali, & spectato tali iure non nisi ut quid temporale, *ibid. num. 15. & 16.*

Sed vide *ibid. num. 25. & seq.*

Imo olim etiam Episcopi, ac alii Ecclesiarum Prælati jus percipiendi tales decimas in Feudum, vel Emphyteusim perpetuo concedere poterant; hodie tamen id sine consensu, & facultate Summi Pontificis facere, amplius non possunt; at concessionis iam ante contraria decreta factæ subsistunt, *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Laici nulla præscriptione, & consuetudine etiam immemorabili acquirere possunt jus decimandi; & hinc iuxta nuper allata datur quod exigitur, ut illi decimas retinere valeant, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

An laici jus decimandi, quod ex legitimo titulo possident, in alios transferre possint Laicos sine auctoritate Papæ? *ibidem numer. 23. & 24.*

DECIMÆ quoad modos, quibus potest quis eximi ab ipsis solvendis, & quoad Iudicem competentem in earum causis.

Primus modus, quo potest quis eximi ab obligatione solvendi decimas, est privilegium concessum a Summo Pontifice, qui id valide potest; Vide verb. *Decima artic. 5. numer. 1. & 2.*

Ut Apostolicum Privilegium de non solvendis Decimis, efficax sit, continere debet expressam Derogationem Concilii Lateranensis sub Innocentio III. relati. in cap. *Nuper, de Decimis*; *ibid. num. 21. & seqq.*

Ad Decimas, quæ a Laicis, maxime Principibus, percipiuntur, vires suas haud porrigit Privilegium Apostolicum, quo generaliter est concessa exemptio a Decimis, *ibid. num. 26.*

Aut id obtinere debeat etiam in casu, in

quo denuo Decimæ a Laicis ad Ecclesias perveniunt, *ibid. num. 27.*

Nec privilegium Apostolicum de non solvendis Decimis alicuius efficaciz est quoad Decimas debitas ipsis Ecclesiis, si earum favore accesserit munimen alicujus Concordiæ, *ibid. num. 28.*

Privilegium eximens a Decimis cessat, quando incipit esse enormiter præjudiciosum Ecclesiis Parochialibus, & in dubio recurrendum est ad Papam, *ibid. num. 3. & 4.*

Insuper cessat, & amittitur per non usum, seu potius per usum contrarium, quo privilegiari decimas per 40. annos solvant, & potest etiam amitti transactione, & conventiones facta inter partes, *ibid. n. 5. & 6.*

Privilegium de non solvendis Decimis vim suam amittit illis omnibus modis, quibus suam amittit vim quodcumque aliud Privilegium, *ibid. num. 29. & 30.*

Hos autem modos Vide verb. *Privilegium* ut indicatur, *et ibid. num. 19.*

Secundus modus, quo potest quis eximi ab obligatione solvendi decimas, est consuetudo, vel præscriptio vel in totum vel in partem; nulli tamen consuetudo debet esse uniformis, universalis, & per lapsum 40. saltem annorum *ibid. num. 8. ad 15.*

Quod concernit præscriptionem, videndum an Decimæ percipiuntur ab eo, qui habet assensum Juris, an ab alia Ecclesia, an a Laicis; & vide harum omnium præscriptionum examen, *ibid. num. 33. et seqq.*

Ad solum Iudicem Ecclesiasticum privative quoad Laicum pertinet causa Decimarum, si agatur de proprietate, & iure percipiendi Decimas, ad quem pertineat, vel de privilegio, aut præscriptione earum, aut de exemptione a solutione earundem, & potest etiam per censuras procedere, *ibid. num. 16. 17. et 18.*

DECLARATIONES, ET DECRETA SACRARUM CONGREGATIONUM.

Decreta, & declarationes Sacrarum Congr. si dem non faciunt nisi asserantur in forma authentica, & etiam non authentica, quoties a fide dignis allata sunt in veneratione habenda, eis uti valet Iudex, ac juxta aliquos in foro conscientie obligant; Vide verb. *Declarationes, & Decreta numer. 1. ad 4.*

Hinc Decreta Sacrarum Congr. sunt ab omnibus semper reverenter amplectenda, & in

in dubio, recurrendum est ad Sacrarum Congr. Regesta, *ibid.* num. 5. & 6.

Et dato insuper quod in Regesto Secretariæ aliquod allegatum Decretum non repariatur, sufficit quod eo appareat per relationem, vel Epistolam, vel notationem proprio Characterē factam Cardinalis causæ Ponentis, *ibid.* num. 7.

Decreta, seu declarationes Sacrarum Congr. consulto Sanctissimo factæ habent vim legis secundum multos Auctores in utroque foro ut leges generales, *ibid.* num. 8. & 9.

Quam sententiam amplectimur, si Sacrarum Congr. declarationes habeant tres sequentes condiciones, scilicet quod sint approbatæ a Summo Pontifice, quod sint signatæ manu, aut Sigillo Cardinalis Præfæcti, & Secretarii, & quod sint sufficienter promulgatæ, *ibid.* num. 10. & 11.

Quand Declarationes autem Sacræ Congr. Consulto Sanctissimo factas, authenticæ forma exhibitæ, dicendum est, quod habeant vim legis, ac proinde obligent in utroque foro, licet publice non sint promulgatæ, *ibid.* num. 12. ad 15.

Alia Vide verb. *Resolutiones Sac. Cong.*

DECOCTIO, DECOCTOR : Vide verb. *Rescriptio art. 5. a num. 49. ad 59. & verb. Solutio a num. 3. ad 6.*

DEDICATIONIS FESTUM.

Dedicationis Festum extra actum Congregationis non potest amplius mutari ab Episcopo inconsulta Sede Apostolica; Vide inter *Decreta Sac. Congr.* num. 1389.

Potest autem Consecrator Ecclesiæ in actu Consecrationis statuere aliam diem pro Anniversario ejusdem Consecrationis, *ibidem* num. 1328.

Si Ecclesiæ dedicatio occurrat in festo Nativitatis B. M. V. sit de ea, *ibidem* num. 1380.

Dedicatio Ecclesiæ Cathedralis celebrari debet a Sæcularibus in tota Diocesi sub ritu 1. Classis, sed sine octava præter quam in ipsa Civitate, *ibid.* num. 419.

Dedicatio Ecclesiæ Regularium ab his celebrari debet sub ritu primæ classis cum octava, *ibid.* num. 540.

Dedicatio vero Ecclesiæ Cathedralis a Regularibus celebrari debet solum sub ritu 2. classis, *ibid.* num. 423.

Dedicatio Salvatoris, & Apostolorum; Item

octava Dedicacionis dividit Vesperas cum duplici minore, *ibid.* num. 450. vide etiam inter *Decreta* ut sup. prout indicatur in eorum Indice sub verb. *Dedicatio* ubi quamplurima extant circa Dedicacionis Festum, & Officium, ab eadem Sacra Congr. definita, merito videnda ac in praxi servanda.

DEFENSOR.

Defensor matrimonii quis, & a quonam deputandus, illius munus, juramentum; Vide verb. *Defensor* num. 1. ad 11.

Defensor Professiois Regularis deputandus quonam sit, & a quo, illiusque munus; Vide num. 12. & seqq.

DEFINITIVA sententia; Vide verb. *Sententia a num. 4. & fere per tot.*

DEFLORATIO, DEFLORARE, Vide verb. *Stuprum, Stuprator.*

DEFUNCTORUM OFFICIUM; Vide verb. *Officium Defunctorum.*

DEGRADATIO.

Degradatio est duplex Verbalis, & Realis, siue Actualis. Verbalis quæ sit, Vide verb. *Degradatio* num. 1.

Per degradationem verbalem Clericus non amittit privilegium Fori, & Canonis, nec characterem; & sic Sacerdos valide conficit Eucharistiam, etiam si Hæreticus, & valide absolvit pro mortis articulo, *ibid.* num. 2. ad 5.

Degradatio Realis, seu Actualis quæ sit; Per hanc amittitur privilegium Fori, & Canonis, non tamen character, nec potestas valide consecrandi, absolviendi pro mortis articulo, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Nec sic degradatus liberatur ab onere recitandi Horas Canonicas, & servandi perpetuam Castitatem; Sacra tamen Congr. Conc. & Clemens XI. cui ipsa Congregatio dubium resolvendum reservarat, noluit hoc decidere quoad obligationem recitandi Officium in Damato ad Trirames, *ibidem* num. 9.

Quæ sint crimina, ob quæ de jure deveniri potest ad degradationem, seu depositionem verbalem, vel ad degradationem realem, seu actiolem, & assignatur Solemnitatis servanda forma, *ibid.* numer. 10. 11. & 12.

Degradatio Realis, seu actualis, & sollemnis non potest fieri nisi ab Episcopo consecrato,

to, nec committi potest Abbatis, aliisque inferioribus, *ibid. num. 13. 14. & 15.*

Degradatio vero verbalis potest fieri ab Episcopo electo, & confirmato, licet nondum consecrato, etiam per suum Vicarium Generalem, & Sede vacante a Capitulo, vel Vicario Capitulari, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Ad degradationem, seu Depositionem faciendam requiratur olim certus Episcoporum numerus pro diversitate deponendorum; & assignatur, *ibid. num. 19. ad 24.*

Afferitur, & referatur dispositio Concilii Trid. quoad degradationem nunc attendenda, *ibid. num. 25. ad 29.*

Prælati Regulares de jure communi non habent potestatem degradandi degradatione Reali, seu actuali suos subditos, nisi specialiter fulciantur privilegio, vel consuetudine a Rom. Pontifici tolerata, & ab ipsis fieri potest verbalis, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Indicatur *Boberemus* de veteri & nova disciplina circa degradationem, *ibid. nu. 33.*

DELECTATIO MOROSA.

Delectatio morosa generatim sumpta quid sit, quomodo differat a desiderio illicito, unde sic dicta, & tria requisita ut sit lethalis, quæ sint; Vide verb. *Delectatio morosa nu. 1. ad 4.* Quid sit assensus implicitus explicatur, *ibid. in not. novif. ad num. 4.*

Delectatio morosa est triplex, scilicet de re cogitata, de cogitatione, & de modo; voluntaria, & deliberata de re cogitata formaliter mala est peccatum mortale, vel veniale, prout objectum est graviter, vel leviter malum; de cogitatione, cognitione, vel speculatione rei illicitæ non est peccaminosa, ut nec de modo artificioso, seu curioso rei illicitæ, *ibid. num. 5. ad 8.*

Corrigitur Auctor in not. ad num. 7.

Delectatio morosa speciem peccati non accipit a circumstantia personæ circa quam; secus autem de desiderio illicito circa consanguineam, conjugatam, vel Sacram, *ibid. nu. 9. & 10.*

Expenditur & explicatur Auctor in not. ad num. 9.

Ligatus voto Castitatis, si morose delectetur, debet in Confessione circumstantiam suæ personæ explicare, *ibid. num. 11.*

Morosam delectationem, seu desiderium capere de re aliena prohibita sub conditione: Si talis res prohibita non esset, non est peccatum mortale, quoties talis conditio vere

aufert malitiam, secus vero, si e contra, & in per se malis, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

Delectatio morosa de re materialiter tantum mala v. g. de pollutione, homicidio &c. factis sine culpa in somno, ebrietate, amantia, ex ignorantia, vel errore invincibili, est peccaminosa, sicuti sunt tales res in se, secus si sub aliqua ratione boni, vel quatenus causa boni effectus, *ibid. num. 15. ad 18.*

Desiderare rem materialiter tantum malam, ut fornicationem, homicidium sciendum in somno, ebrietate, ignorantia invincibili &c. est peccatum mortale ejusdem speciei cum actu desiderato; licitum tamen est desiderio, vel affectu simplici, & inefficaci optare, ut pollutio mense naturalis, & omnino involuntaria in somno eveniat, ob aliquem bonum finem, *ibid. num. 19. ad 23.*

Delectatio morosa de actu conjugii inter conjuges præsentis, dummodo absit periculum pollutionis, non est mortalis, immo conjux neque mortaliter peccat, si de maritali copula, altero conjuge absente, cogitata morose delectetur, secus tamen, si in actu conjugali morose delectetur in alterius imaginatione, *ibid. num. 24. 25. & 26.*

Delectatio morosa venerea, & directe voluntaria tam ex cupula futura cogitata, quam ex cogitationibus, aspectibus, tactibus, oculis, amplexibus libidinosis, est sponis prohibita sub mortali, *ibid. num. 27.*

Quid de oculis, tactibus, & amplexibus non impudicis inter Sponsos sentiendum, *ibid. num. 28. & 29.*

Castigatur Auctor in not. ad num. 28.

Viduz mortaliter peccant, si voluntarie consentiant in mutuum delectationis sensitivæ, qui ex recordatione copulæ maritalis naturaliter oritur, eis tamen licita est rationalis delectatio, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Corrigitur Auctor *ibid. in not. ad nu. 32.*

DELEGARE, DELEGATUS.

Delegare quid sit, & quis sit Index delegatus, & in quo differat ab ordinatio, Vide Verb. *Delegare, Delegatus num. 1. ad 4.*

Judices delegati alii sunt a jure, & alii ab homine; Qui sint, & quæ eorum jurisdictionis, *ibid. num. 5. ad 12.*

Alii sunt Delegati, & alii subdelegati, *ibid. num. 13.*

Qui delegare possint, *ibid. num. 14. & 15.* Delegatus ab alio, quam a Principe, non potest causam alteri subdelegare, secus vero si sit

fit Delegatus ad universitatem causatum, *ibid.* num. 16. & 17.

Delegatus a Principe Supremo, quando possit, vel non causas alteri subdelegare? *ibidem* num. 18. ad 24.

Illustratur num. 28. *Auctor.* & solvitur questio, an Delegatus ab aliqua Sac. Congregatione Urbis dici queat Delegatus a Principe, ita ut possit subdelegare, *ibid.* num. 73.

An delegato Vicario Generali, delegatus etiam dici debeat successor in eo Officio, *ibid.* num. 54.

Judices Delegati qui esse possint, vel non? & qui compelli possint ad acceptandam delegationem, *ibid.* num. 25. ad 28.

Delegatus Sedis Apostolicæ, vel Legatorum ejus, cujus dignitatis esse debeat, *ibid.* num. 29. 30. & 31.

Delegatus Episcopi, vel alterius Inferioris Ordinarii quis possit esse, *ibid.* num. 32. & 33.

Episcopi, alique Papa inferiores non possunt Laico delegare causam spiritualem, *ibid.* num. 34.

Imo neque possunt causam spiritualem delegare Laico judicandam una cum Clerico, *ibid.* num. 35.

Neque delegare possunt Laico causam criminalem Clericorum, *ibid.* num. 36.

Imo neque possunt delegare causas criminales Clerico conjugato, *ibid.* num. 37.

Possunt tamen probabiliter delegare Laicis causas Clericorum mere Civiles, plurimi vero contrarium sentiunt, *ibid.* num. 38. & 39.

Papa potest nedom causas Civiles, & Criminales Clericorum, sed etiam quasdam alias Ecclesiasticas delegare alicui Laico, v. g. Regi; non tamen tollere Clericorum exemptionem in locum, *ibid.* nu. 40. & 41.

Delegati jurisdictioni, & Officium expirat morte Delegantis, si delegatio fuit personalis, secus vero si delegatio non fuit personalis, *ibid.* num. 42. & 43.

Delegati jurisdictioni, & Officium expirat per mortem Delegantis re adhuc integra; Secus autem si res non sit amplius integra, *ibid.* num. 44.

Quid requiratur ad hoc ut res non sit amplius integra, *ibid.* num. 45. ad 52.

Delegati jurisdictioni cessat per cessationem Delegantis ab Officio, re adhuc integra, *ibid.* num. 55.

Delegati jurisdictioni, & Officium expirat per revocationem Delegationis suæ a Delegan-

te, vel ejus Superiore factum: *ibidem* num. 56.

Princeps, seu Iudex Ordinarius Delegans potest delegationem libere revocare, etiam re non amplius integra, *ibid.* num. 57.

Delegatus a Principe Supremo quando possit revocare delegationem a se alteri factam, *ibid.* nu. 58. & 59.

Delegari jurisdictioni cessat lapsu præfixi sibi temporis, & finito negotio, ad quod fuit delegatus si tanquam suspectus reculetur, *ibid.* num. 60. ad 62.

Jurisdictioni delegata an partium consensu tum expresso, tum tacito prorogari queat de loco ad locum, nec non de tempore ad tempus, *ibid.* num. 75.

Quid importet determinare, num Episcopus procedat uti delegatus S. Sedis, an uti Ordinarius, *ibid.* num. 63. & seqq.

Aliqui effectus referuntur, si dicatur Episcopus procedere uti delegatus S. Sedis, *ibid.* num. 64.

Regulæ traduntur, quibus discerni possit num Episcopus procedat uti delegatus S. Sedis, an vero uti Ordinarius, *ibid.* num. 66. & seqq.

DENUNTIATIO

Quoad delicta spectantia ad S. Officium.

Afferitur in primis Edictum Universalis supremæ Inquisitionis Romanæ; Vide verb. *Denuntiationes* num. 1.

Ex vi talis Edicti, & aliorum Edictorum particularium Inquisitionis, seu Ordiniorum cujuscunque respective Diocesis, qui sint denuntiandi, *ibid.* num. 2. ad 8.

Corrigitur & illustratur *Auctor* in not. ad num. 6. qui postea vindicatur.

Ad denuntiandum ex vi Edictorum, quæ personæ teneantur, *ibid.* num. 9.

Afferitur ad id Edictum Universalis supremæ Inquisitionis Romanæ, *ibid.* num. 10.

Sub talibus Edictis tam quoad denuntiationem activam, quam passivam, quæ alie personæ comprehendantur, *ibid.* num. 11. 12. & 13.

An quæ dicta sunt de ipsi formaliter Hæretici, dici debeat etiam de ipsi solumde Hæresi suspecti? *ibid.* nu. 14. et 15.

Hæreticus, aut suspectus de Hæresi quando teneatur denunciare se ipsum, *ibidem* num. 16.

Item,

Item Hæreticos focus criminis quando tenetur denunciare complicem, *ibid. nu. 17.*

Catholici non tenentur denunciare Hæreticos in locis, in quibus sunt permixti, id scilicet Episcopis, & Inquisitoribus, *ibid. num. 18.*

Obligatio denunciandi formaliter Hæreticum, & alios reos quantumvis vehementer de hæresi suspectos, quanto tempore perseveret, *ibid. num. 19. ad 21.*

Viget obligatio denunciandi Hæreticum, quamvis credatur jam emendatus, *ibid. nu. 22. & verb. Solicitatio ad turpia in Sacramentali Confessione. num. 47.*

Viget obligatio denunciandi delinquentem, etiam si statim post commissum delictum poeniteat, si in ipso cognoscant fuisse plenam advertentiam, & deliberationem ad sic delinquendum, *ibid. num. 23.*

Quale periculum liberet ab obligatione denunciandi formaliter hæreticum, & suspectum de hæresi, *ibid. num. 24. et 25.*

Licet quis, aut quæ semel tantum maleficium, sortilegium, aut superstitionem fecerit, adhuc debet denunciari, *ibid. num. 26.*

Accedens ad Confessionem animo non consentienti peccata, sed inducendi Confessarium ad Hæresim, est a Confessario denunciandus, *ibid. num. 27.*

Non tenetur tamen, nec potest Confessarius denunciare Hæreticum quem talem scit ex vera ipsius Sacramentali Confessione, *ibid. num. 28.*

Immo nedum Confessarius, sed nec qui casu aliquo talem poenitentem suam Hæresim Confessario vere Sacramentaliter consistentem audivit, debet, ac potest denunciare, ac revelare, *ibid. num. 29.*

Non excusatur tamen a denunciando Hæreticum formale Confessarius sciens delictum ratione consilii a se petiti, nisi consilium a se petatur, & deur in Sacramentali Confessione, *ibid. num. 30.*

Ab obligatione denunciandi Hæreticum, aut suspectum de Hæresi non excusat secretum naturale, & sub juramento de non revelando. Nec etiam, si delictum sit occultum, & probari non possit, nec qui commissum delictum audivit a persona fide digna, *ibid. num. 31. ad 33.*

An autem devotissime teneatur, qui audivit a persona levi, & non fide digna? Vide verb. *Solicitatio num. 36.*

Quando plures sciunt commissum delictum, etiam si unus denunciaverit, non ex-

cusantur alii ab onere denunciandi, verb. *Denunciatio num. 35.*

Denunciatio Hæreticæ ex malicia, aut suspecti de Hæresi est facienda nulla præmissa correctione fraterna, etiam si firmiter emendatio speretur, *ibid. num. 36.*

Denunciatio est facienda intra terminum in Edictis præfixum, *ibid. num. 37.*

Qui sine iusta causa, & legitimo impedimento non denuntiat intra præfixum terminum, quomodo peccet, & in quas censuras incurrat, ac teneatur adhuc post elapsum dictum terminum denunciare, *ibid. num. 38. et 39.*

Denunciatio in Regnis Hispæniarum, ac in aliis Regnis & Provinciis, cui fieri debeat, *ibid. num. 40.*

Pœnitens culpabiliter omittens denuntiationem, quando, quo onere, & a quo Confessario possit absolvi, *ibid. num. 41. ad 44.*

In aliquibus tamen casibus expedit, quod Confessarii absolvant poenitentem ante factam denuntiationem, *ibid. num. 45.*

Confessarii cautiissime procedere debent circa imponendam poenitentibus obligationem denunciandi, *ibid. num. 46.*

In casu, quo reperitur vera obligatio denunciandi, nec possit poenitens induci ad personaliter denunciandum, quid agendum? *ibid. num. 47.*

Quamvis Confessarius non moneat poenitentem de obligatione denunciandi, adhuc poenitens ad id tenetur, *ibid. num. 48.*

Confessarii, qui culpabiliter, & maliciose non moneant poenitentes de obligatione denunciandi, sed docent ad id non teneri, sunt denunciandi Episcopis, vel Inquisitoribus, *ibid. num. 49.*

Denuntiationes quomodo fieri debeant, *ibidem num. 50.*

Omittentes denunciare hæreticum, vel suspectum de hæresi, & testes veritatem celantes, vel minuentes, an sint de hæresi suspecti, & ipsi denunciandi, *ibidem num. 51. ad 53.*

Legitime impeditus, durante impedimento, non tenetur denunciare per alium, *ibid. num. 54.*

Alia ad rem. Vide verb. *Hæreticus*, verb. *Libri prohibiti*, verb. *Sigillum Sacramentalis Confessionis*, verb. *Solicitatio ad turpia*, & verb. *Superstitio*.

DENUNTIATIONES MATRIMONII.

Denuntiationes Matrimonii quid sint? Vide verb. *Denuntiationes Matrimonii* num. 1.

De illarum origine, *ibid.* num. 73.

Denuntiationes matrimonii sine gravi causa non sunt omittendæ, nec super trina denuntiatione est facile dispensandum, *ibid.* num. 69. & *segg.*

Dispensandi facultas adempta est Nuncio Apostolico in Regno Poloniæ commoranti super denuntiationibus matrimonii, *ibidem*, num. 71.

Denuntiationem Lex pro contrahendis matrimoniis in Servia, & finitimis Regionibus est servanda, *ibid.* num. 72.

Si Matrimonium contrahitur sine legitima dispensatione absque prævis denuntiationibus quis peccet, *ibid.* num. 2.

Assignantur pœnæ cohera sic contrahentes, contra Parochos, & contra Testes doctos assistentes, & ad rem citantur Decreta Sac. Congr. Concil. *ibid.* num. 3. ad 11.

Differitur de tempore, quod a factis denuntiationibus ad Matrimonium elabi debet, ut ex repetatur, *ibid.* a num. 74. ad 77.

Denuntiationes quando fieri debeant, *ibidem* num. 12. & 13.

Parochos non peccat mortaliter, si uno, vel altero die Feslo omittat denuntiationes; Dommodo inter unam, & alteram denuntiationem moltes dies Feslos oco interpolat, *ibid.* num. 14.

Qui intra duos menses post denuntiationes factas Matrimonium non contraxit, non potest aliud inire, nisi aliz denuntiationes præmittantur, *ibid.* num. 15.

Denuntiationes, quando omittantur, debent infra octo dies fieri a die contracti Matrimonii; & iterum non debet Matrimonium consummari, *ibid.* num. 16.

Denuntiationes non possunt fieri diebus festilibus etiam cum dispensatione Episcopi, *ibid.* num. 17.

Possunt tamen fieri in die Professo, & quando ingens populi multitudo ad Ecclesiam accurrit, *ibid.* num. 18.

Corrigitur Auctor, num. 79. & *segg.*

Denuntiationes valide fieri possunt etiam extra Ecclesiam, & Missarum solemnibus, & possunt etiam fieri diebus Festiis, dum cantantur Vesperæ, *ibid.* num. 19. & 20.

Denuntiationes in Ecclesia, quæ est simul Parochialis, & Collegiata, possunt fieri, vel

in Missa Parochiali, vel Convetsuali ad arbitrium Parochi, quando pro utraque est populi concursus, & etiam eo tempore, quo nuptiæ sunt prohibitz, *ibid.* num. 21. & 22.

Vicarius Generalis non potest impedire, ne Parochus faciat Matrimonii denuntiationes absque sua licentia, *ibid.* num. 23. Denuntiationes, a quo faciendæ sint, *ibid.* num. 24.

Si Sponsi sint ex diversis Parochiis, vel habuerint plura Domitilia, in qua Parochia debeant fieri denuntiationes; & quid requiratur si Sponsi sint ex diversis Diocæsis, *ibid.* num. 25. ad 27.

Confirmatur & illustratur sententia Auctoris in nota ad num. 24.

Denuntiationes Matrimonii contrahendi inter exteros non sunt faciendæ a Parochis sine licentia Ordinarii, *ibid.* num. 28.

Denuntiationes in Missarum solemnibus publicare non possunt Regulares, *ibid.* num. 29.

Ex iusta causa possunt Ordinarii remittere denuntiationes Matrimoniales, Vicarius Generalis absque speciali mandato, & omnes alii Prælati Ecclesiastici, seu Abbates Jurisdictionem quasi Episcopalem habentes, & proprium Territorium, *ibid.* num. 30. ad 33.

Illustratur Auctor, num. 32.

Episcopus, & quilibet alius Ordinarius, in cuius Diocæsi celebrandum est Matrimonium, potest cum utroque Sponso dispensare, licet unus sit alterius Diocæsis; Dummodo saltem Ordinarius alterius contrahentis testetur in sua Diocæsi nullum subesse impedimentum, *ibid.* num. 34.

Sed vide, *ibid.* num. 86.

Archiepiscopus non potest remittere denuntiationes in Diocæsis suorum Suffraganeorum, nisi in aliquibus casibus, *ib.* nu. 35.

Episcopos, seu alios Ordinarios potest alteri delegare facultatem dispensandi in denuntiationibus, *ibid.* num. 36.

Vicarius Generalis, an possit facultatem dispensandi in denuntiationibus delegare, *ibid.* num. 37.

Quid requiratur ad licite dispensandum in denuntiationibus, *ibid.* num. 38.

Ordinarius si remittat denuntiationes sine iusta, & rationabili causa, peccat mortaliter, *ibid.* num. 39.

Non tamen necesse est, ut Ordinarius huiusmodi causas cognoscat judicialiter, sed sufficit, ut ex informationibus extrajudicialiter habitis sibi videatur iustam dispensandi causam adesse, *ibid.* num. 40.

Ordinarius non solum potest hanc dispensationem concedere, dum est intra suam Diocesim, sed etiam dum est extra illam, *ibid. num. 41.*

Ordinarius non potest ratione huiusmodi dispensationum præcise imponere aliquam penam multam, nisi aliquod delictum præberet iustam dispensandi causam, *ibid. num. 42. & 43.*

Enumerantur iuxta principales causas dispensandi in huiusmodi denuntiationibus, *ibid. num. 44. ad 58. & num. 67. & 68.*

Ordinarius licet possit dispensare propter omnes supradictas, & consimiles causas, non tenetur tamen dispensare semper propter omnes, *ibid. num. 59.*

Tenetur tamen Ordinarius sub mortali dispensare in denuntiationibus in variis casibus, in quibus, si deneger, potest appellari de injusta denegatione, *ibid. num. 60. & 61.*

Quid agendum; si Ordinarius adiri non possit, vel deneger dispensationem, & periculum sit in mora, *ibid. num. 63.*

Est qui tenet, denuntiationes non esse necessarias, & omitti posse, si celebrato matrimonii demandata sit decreto alicuius Supremi Tribunalis, *ibid. num. 89.*

Denuntiationes non requiruntur ad validitatem Matrimonii, *ibid. num. 64.*

Obligatio manifestandi impedimenta Matrimonii post factas denuntiationes quando vigeat, vel non, *ibid. num. 65. ad 68.*

DEPORTATIONIS poena quæ sit? Vide verb. *Pœna art. 2. num. 11.*

DEPOSITIO quid, a quo; & ob quam causam fieri possit? Vide verb. *Degradatio art. 101.*

DEPOSITUM, DEPOSITARIUS.

Depositum potest accipi, & pro re deposita, & pro Contractu, & quid sit utrumque? Vide verb. *Depositum, Depositarius, num. 1.*

Depositum ut sic dividitur in Iudiciale, & Privatum, & quid depositum Iudiciale, quod alio nomine dicitur *Sequestrum*, seu *Sequestratio*, & hæc potest esse voluntaria, vel necessaria, & uterque assignatur; *ibid. num. 2. ad 3.*

Assignatur aliud genus Depositum Iudiciale, *ibid. num. 6.*

Depositum Privatum quid, & quale sit, *ibid. num. 7.*

Depositarius non potest uti re deposita sine con-

sensu expresso, vel tacito Deponentis, secus vero si bona fide existimet id Domino non displicere, *ibid. num. 8. & 9.*

Depositarius quomodo debeat depositum custodire, & restituere, *ibid. num. 10. & 11.*

Depositarius adeo tenetur de dolo, & culpa lata, ut neque valeat pactum de dolo non præstando: Hoc tamen intelligi debet solum de remissionis doli futuri, *ibid. num. 12. ad 14.*

Valeat tamen pactum, ne depositi unquam agatur, quum ceteroquin vi ipsa id pactum sit, ne de dolo agatur; Vide *ibid. num. 53. & seqq.*

Nam moribus nostris infamia ut apud Romanos notatur ii, qui dolose restituere depositum recusant, *ibid. num. 54. & seqq.*

An exceptio retentionis ob impensas opponi queat deposito, *ibid. num. 57.*

Depositarius non tenetur de culpa levi, & levissima exceptis aliquibus casibus, qui assignantur, *ibid. num. 15. ad 19.*

Depositarius non obligatur ad præstandum casum fortuitum, exceptis etiam casibus ibidem expressis, *ibid. num. 20.*

Depositum potest statim quandoquumque voluerit depositum revocare, etiam antequam sit elapsum tempus, pro quo res deposita fuit; & Depositarius tenetur statim rem depositam restituere præterquam in quinq; casibus, qui luculenter explicantur, *ibid. num. 21. ad 28.*

Depositarius non potest retinere rem depositam pro compensatione alienius crediti erga Depositorem, *ibid. num. 29.*

Et deposito facto penes Clericum v. g. Canonicum, aut Religiosum, seu Rectorem Ecclesie, vel Monasterii, non potest obligari Ecclesie, vel Monasterio, nisi res illa deposita fuerit conversa in utilitatem ipsius Ecclesie, vel Monasterii, aut Prælati una cum Capitulo, seu Conventu Depositum in suam fidem, vel custodiam receperit, *ibid. num. 30. ad 32.*

Depositarius, si in periculo naufragii, hostilis incursum, vel incendiis nequit res suas alienas servare, potest res suas pretiosiores salvare præ alicuius minus pretiosis, & in tali caso nihil tenetur restituere, *ibid. num. 33. & 34.*

Si res depositæ sint pretiosiores rebus propriis Depositarii, & utraque salvare non possit, tenetur Depositarius eas præter rebus suis vilioribus, illasque salvare, postpositis propriis minoris pretii, si sit moraliter

certus de habenda compensatione damni proprii, aliter non teneatur eas praeferre, *ibid.* num. 35. ad 37.

De deposito *miserabili*, & quid in illo singulare sit; Vide *ibid.* num. 39. & *seqq.* Depositum *irregulare* quid sit, & illius effectus, *ibid.* num. 46. & *seqq.*

DESPERATIO quid sit; Vide verb. *Virtus* num. 31.

DETRACTIO.

Quoad ejus esse, & modos quibus fieri potest.

Detractio quid sit? Vide verb. *Detractio* art. 1. num. 1.

Quid sit fama, *ibid.* num. 2.

Quid sit honor, & in quo sensu sit majus bonum, quam fama, & e contra, *ib.* num. 4.

Assignantur tres Detractionis divisiones, & explicantur singulae, *ibid.* num. 5. ad 10.

Detractio, sive calumnians, sive non calumnians, quando sit peccatum mortale, vel veniale, *ibid.* num. 11. & 12.

S. Thomae doctrina Auctor illustratur, *ibid.* in not. ad num. 13.

Defectu voluntarii perfecti, detractio, quae de sui natura est peccatum mortale, redditur tantum veniale, vel nullum omnino peccatum, *ibid.* num. 15.

Qui detrahit ex naturali impetu pravæ consuetudinis, & loquacitatis absque omni advertentia ad damnum proximi, non peccat mortaliter in ipso actu, licet peccet in sua causa, *ibid.* num. 14.

Defectu matris gravis Detractio evadit solum peccatum veniale, *ibid.* num. 15.

Levitas, & gravitas matris Detractionis modo attendi debeat, *ibid.* num. 16.

Regulariter non est mortale revelare defectus naturales animi, corporis, vel naturam, vel narrare defectus morales de aliquo in generali, *ibid.* num. 17. & 18.

Mortaliter tamen peccat, & detrahit, si quis de determinata persona in generali dicat, v. g. *se scire quid de illo, quod fideatur, suum magno rubore affectus*, *ibid.* num. 39.

Non est mortale de aliquo ignoto, vel indeterminate male loqui, dummodo tale crimen in aliorum damnum non reducat, *ib.* num. 20. & 21.

Gravius tamen, & gravissime peccat, qui Ordini, seu Congregationi alicui Religiosi-

rum in communi, vel Monasterio detraxit, *ibid.* num. 22.

Diffamatum in uno crimine de altero valde affini diffamare est tantum peccatum veniale, *ibid.* num. 23.

Afferitur regula generalis ad dignoscendum quando peccatur graviter, vel leviter in huiusmodi materia, *ibid.* num. 24.

Defectu rei occultare Detractio evadit solum peccatum veniale, *ibid.* num. 25.

Notorium aliud est notorietate juris, aliud notorietate facti, *ibid.* num. 26.

Ad constituendum aliquod notorium notorietate facti quot homines illud scire debeant, *ibid.* num. 27.

Crimen notorium notorietate juris, quando possit evulgari absque injuria, *ib.* num. 28.

Crimen notorium notorietate facti manifestare, quando sit peccatum mortale, vel veniale, & quando nullimode peccatum, *ibid.* num. 29. & 30.

An sit peccatum contra iustitiam manifestare in alio loco crimen notorium, vel limitare tantum, vel simpliciter, & absolute in aliquo loco particulari, *ibid.* num. 31. & 32.

Occultum alicuius crimen ab aliis auditum narrare, an sit peccatum mortale, aut veniale concurrentibus aliquibus circumstantiis, *ibid.* num. 33. ad 35.

Peccat mortaliter cum obligatione restitutionis, qui infamatum jam emendatum de praeterito, & jam obliquo crimine, denovo sine justa causa infamat, *ibid.* num. 36.

Probabilius mortaliter peccat, qui occultum alterius crimen sine justa causa manifestat uni, vel alteri viro prudenti non ultrius divulgatur; Secus autem si crimen patratum sit contra seipsum, illudque narret tantum consilii causa, & animo non detrahendi, *ibid.* num. 37. & 38.

Defectis detrudere, an sit peccatum mortale obligans ad restitutionem, *ibid.* num. 39.

Quid de Historiographis, publica, vel occultata mortuorum crimina describentibus, *ib.* num. 40. ad 42.

Defectu iniustitiae revelandi, crimen occultum revelare non est peccatum, *ibid.* num. 43.

Causae iuste revelandi aliquod crimen verum occultum alterius sunt praeteritum quatuor, quae enumerantur, ac luculenter explicantur, *ibid.* num. 44. ad 52.

Detrahentes voluntarie & sine causa audire, & cum facile possumus, non impedire, est

est peccatum mortale, *ibidem* numer. 53.

Audiens detrahentem cum aliis inducendo, provocando, adjuvando, peccat mortaliter contra iustitiam, & solum consentiendo, & complacendo in detractioe peccat mortaliter tantum contra Charitatem; & illum non impediendo quando facile, & commodè potest, peccat mortaliter contra Charitatem ex duplici respectu; & delectando solum de gratia, & lepiditate detrahentis, non efficit inde culpandus peccati gravis, *ibid.* numer. 54. ad 57.

Seipsum infamare, an sit peccatum, *ibid.* numer. 58. & 59.

DETRACTIO quoad obligationem restitutionis famæ, & quoad causas excusantes a tali restitutione.

Qui crimen falsum alicui scienter imposuit, tenetur dictum suum retractare etiam sub iuramento, & addibendo testes, si ita res exigit; & tali modo se retractanti renuentes credere absque rationabili causa, ipse ad nihil aliud tenetur; Vid. verb. *Detractio* art. 2. numer. 1. & 2.

Qui crimen alicujus verum, sed occultum iniuste prodidit, ad quid teneatur, *ibid.* numer. 3. & 4.

Qui revelavit alterius crimen aliquibus sub secreto, an teneatur apud illos tantam famam restituere, *ibid.* numer. 5.

Quid, quando ex detractioe oritur damnum etiam in bonis fortunæ, *ibid.* numer. 6. 7. & 8.

Detrahitur, si supervixerit ei cui detrahit, tenetur famam restituere quamvis defuncto, *ibid.* numer. 9.

Detrahens inadvertenter, & sine culpa, & posita cognoscens se detraxisse, ad quid tenetur, *ibid.* numer. 10. ad 12.

Qui de Cajo v. g. revelat grave crimen, & advertit audientes per errorem intelligere de Titio, tenetur ex iustitia restituere Titio, *ibid.* numer. 15.

Assignantur, & explicantur decem censæ excusantes Detrahentem a restitutione famæ, *ibid.* numer. 14. ad 23.

DETRUSIONIS in eremum Monasterium pena quæ sit? Vide verb. *Pœna* art. 2. n. 12.

DIACONATUS quid sit? quæ ejus materia & forma? & quando fuerit institutus? Vide verb. *Ordo* art. 1. numer. 43. 44. & 45.

DIACONISSA.

Diaconissarum munus, & quoadusque perduravit. Vide verb. *Ordo* art. 2. in not. noviss. ad numer. 26.

DIACONUS.

Diaconi Orientalis Ecclesiæ, qui ordinati fuerint in statu coelibis, non possunt matrimonium contrahere; Vide verb. *Diaconus* numer. 1. & 4.

De Diaconis Coptis ordinatis in infantili ætate quoad matrimonium; Vide *ibid.* numer. 3. & seqq.

DIAMETER & Axis quomodo differant inter se; Vide verb. *Mundus* numer. 127.

DIES unde dictus, quid sit, ejusque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Mundus* numer. 3. ad 16.

DIETA quot millieria contineat? Vide verb. *Benedictio* art. 5. numer. 10.

DIFFAMATIO quid sit? Vide verb. *Detrahitio* art. 1. numer. 9.

DIGNITAS quid sit? Vide verb. *Beneficium* art. 1. numer. 26.

DILAPIDATIONIS pœna quæ sit? Vide verb. *Pœna* art. 2. a numer. 93. ad 96.

DILECTIO. Vide verb. *Virtus* a numer. 34. ad 87.

DISSOLUTORIÆ, seu Dimissoriales. Vide verb. *Ordo* art. 2. a numer. 36. usque ad finem.

BIOPTRICA quid? Vide verb. *Mundus* n. 208.

DISCORDIA quid sit; Vide verb. *Virtus* n. 84.

DISMEMBRATIO.

Dismembratio est quedam species alienationis; Vide verb. *Dismembratio* numer. 1.

Quid requiratur, ut Dismembratio dicatur effectuada, vel non, *ibid.* numer. 2. ad 5.

In Ecclesiæ Dismembratione observantia subsecuta optime declarat quidquid fuerit præcedenter actum, *ibid.* numer. 6.

Dismembratio, ut sustineatur, requirit omnes solemnitates requisitas in alienatione rerum Ecclesiæ, cause necessitatem, & evidentem Ecclesiæ utilitatem, maxime si Ecclesia sit Parochialis, cujus Dismembratio requirit copulative solemnitates, & iustam causam, Parochianorum citationem, presentiam Recloris, quo renuente potest Episcopus facere Dismembrationem, si adsit iusta

H h 3 cau-

causa, quæ assignatur, *ibid.* num. 7. ad 14.

Ecclesia Parochialis propter quas causas non possit dismembrari, *ibid.* num. 15. ad 20.

In Dismembratione Ecclesiarum Parochialis reservandus est Canon, seu recognitio aliqua annua facienda Ecclesie Matrici, *ibid.* num. 21.

Præcipua quædam circa dismembrationem Parochiarum juxta diversas Tribunalium Urbis sententias disputata; Vid. *ibid.* num. 30. & *seqq.*

Ecclesia dismembrata a Parochiali, consentiente Rectore, auctoritate Episcopi, & jussu de causa dicitur jura Parochialia intra limites sibi assignatos habere exercibilia, *ibid.* num. 21.

Licet potuerit reservare sibi Ecclesia Matrix in signum subiectionis jus sepeliendi, vel similia, id debet expresse facere, alias omne id, quod non est exceptum, dicitur translatum in dismembratam Ecclesiam, *ibid.* num. 23.

Præservatio facta in Dismembratione Ecclesie intelligitur de aliis juribus præterquam consecutivis ad ipsam Dismembrationem, *ibid.* num. 24.

Dismembratio generaliter loquendo non præjudicat Ecclesie, a qua illa facta est, nisi in iis, quæ in litteris Dismembrationis continentur, neque præjudicat habentibus Officia, seu Beneficia in Ecclesiis dismembratis, neque Episcopo, seu Capitulo super exactiōne Decimarum tam prædialium, quam personalium, *ibid.* num. 25. ad 29.

DISPENSATIO.

Dispensatio quid sit? Vide verb. *Dispensatio* num. 1.

Corrigitur Auctor in definitione dispensationis, *ibid.* num. 83.

Dispensatio potest considerari sub variis modis, & explicatur singuli, *ibid.* num. 2. ad 9.

Declaratur item Auctor, *ibid.* num. 85. & *seqq.*

Dispensatio sine justa causa non est dispensatio, sed dissipatio, *ibid.* num. 10.

Dispensatio in Lege Superioris sine justa causa, an sit invalida, & peccaminosa tam quoad concedentem, quam quoad petentem dispensationem, *ibid.* num. 11. ad 14.

Dispensare, vel petere dispensationem in Lege propria sine justa causa, an liceat, *ibid.* num. 15. & 16.

Papa dispensans in propria Lege, & in

jure positivo sine causa an peccet? *ibid.* num. 17. & 18.

Auctor emendatur, *ibid.* in not. noviss. ad num. 18.

Papa proprie, & rigoroſe loquendo non dispensat in jure Divino, *ibid.* num. 19.

Potest tamen Papa jus Divinum interpretari, & declarare, quod in aliquibus casibus propter aliquas circumstantias non obliget, *ibid.* num. 20.

Papa ex rationabili causa potest dispensare in omni jure Ecclesiastico, *ibid.* num. 21.

Eraris dispensatio pro consequendo Beneficio Jurisparronatus familiaris non conceditur a Papa in præjudicium remotioris vocati habentis requirita, *ibid.* num. 22.

Episcopus quoad Sacros Canones, Constitutiones Apostolicas, & Decreta Conciliorum Generalium nequit dispensare nisi in casibus sibi a jure permixtis, qui assignantur, *ibid.* num. 23. ad 29.

Potestas dispensandi in supradictis, & aliis consimilibus casibus competens Episcopis, competit etiam Capitulo Sede vacante, *ibid.* num. 30.

Dispensatio Matrimonii obtenta super impedimento consanguinitatis in forma pauperum, falso narrata paupertate, est invalida, & proles est illegitima, *ibid.* num. 32.

Dispensatio in Bigamia; Vide verb. *Bigamia*.

Dispensatio in Festorum observantia; Vide verb. *Festum*.

Dispensatio in Jejunio; Vide verb. *Jejunium*.

Dispensatio in impedimentis Matrimonii; Vid. verb. *Impedimentum Matrimonii* art. 3.

Dispensatio ab Irregularitate; Vide verb. *Irregularitas* art. 3.

Dispensatio in Juramento, & Votis; Vid. verb. *Juramentum* & *Votum*.

Dispensatio in penis Simonie; Vide verb. *Simonia*.

Dispensationes nec frequenter, nec sine justa causa sunt concedendæ, *ibid.* num. 34. & 35.

Quamplura referuntur ad dispensationes matrimoniales pertinentia, *ibid.* num. 36. & *seqq.*

Dispensationes pro Regularibus non conceduntur, nisi de Superiorum Regularium consensu, vel ad eorum preces, *ibid.* num. 87.

Dispensationes ab observantia Quadragesimæ, *ibid.* in addit. Auctor. num. 59. & *seqq.*

Dispensationes super Ritibus Ecclesiasticis a S. Sede petendæ sunt, nec ea inconſulta ab alio quolibet concedi possunt, *ibid.* num. 87. & 88.

Quam-

Quando Episcopi dispensare nequeant super propriis Constitutionibus, & Legibus Synodi, & In genere de illorum auctoritate in materia dispensationum, *ibid.* n. 90. & *segg.*

Quando Episcopus dispensare possit super Legibus Superioris, *ibid.* num. 96.

De iustis dispensationis causis, *ib.* n. 101.

An cesset dispensatio, si causa, ob quam fuit concessa, cesset ante executionem illius, *ibid.* num. 102. & *segg.*

An, & quando potius datum mandatum de dispensando, quam gratia dispensationis concessa a Papa sit, & quinam sint effectus diversi, *ibid.* num. 104.

Dispensatio est stricti iuris, nec ullam patitur extensionem, *ibid.* num. 105.

DISPUTATIO cum hæreticis qualis, & quando sit prohibita Christianis? Vide verb. *Fides a num. 36.* ad 41. & verb. *Hæreticus a num. 27.* ad 29.

DISTINCTIO.

Distinctio specifica peccatorum, unde desinitur; Vide verb. *Peccatum a num. 26.* ad 28.

Distinctio numerica ipsorum unde desinitur? Vide *ibid.* a num. 29. ad 34.

DISTRACTIO.

Distractio in recitatione Divini Officii, & consimiliter in celebratione Missæ, an, quando, & quomodo sit peccaminosa; Vide verb. *Officium Divinum art. 2. a num. 38.* ad 47. & verb. *Attentio a num. 12.* ad 32.

Distractio in auditione Missæ, an, quando, & quomodo sit peccaminosa, Vide verb. *Attentio num. 13.* ad 35.

DISTRIBUTIONES QUOTIDIANÆ

Quid, & quæ sint, & a quibus acquirantur.

Distributiones quare ita dicantur, & quare dicantur quotidianæ; Vide verb. *Distributiones quotidiana art. 1. num. 1.* & 2.

Distributionum quotidianarum duplex genus assignatur, & explicatur, earumque propria definitio traditur, *ibid.* num. 3. ad 5.

Distributiones huiusmodi non veniunt in appellatione fructuum, seu reddituum, & proventuum, nec comprehenduntur in Regalis Cancellariæ de valore fructuum exprimendo, *ibid.* num. 6. & 7.

Distributiones quotidianæ institutæ sunt in gratiam cultus Divini, *ibid.* num. 8.

Ius recipiendi Distributiones quotidianas, quibus competat, *ibid.* num. 9.

Distributiones, quibus debeantur, & quid requiratur ad eas lucrandas, *ibid.* num. 10. & 11.

Assignantur infirmis, quibus detenti Canonici in absentia lucratur distributiones, *ibid.* num. 12. ad 18.

Distributiones lucratur senio confecti, si alias residere soliti erant, *ibid.* num. 19.

Similibus infirmitatibus detenti possunt distributiones quotidianas percipere quamvis propria culpa in eas inciderint, nec obstat statutum contrarium Capituli, nec etiam obstat contraria consuetudo, *ibid.* num. 20. ad 22.

Tempus, quo Canonicus fuit infirmus, computandum non est pro tempore vacationum, *ibid.* num. 21.

Imo Canonici infirmi percipere debent etiam portionem accrescentem, *ibid.* num. 24.

Tales ramen Distributiones debentur solum illis Canonici infirmis, qui dum sani erant, Divinis Officiis interesse solebant, *ibid.* num. 25.

Distributiones quotidianas lucratur Canonicus in absentia ratione iustæ, & rationabilis corporalis necessitatis, easque lucratur iniuste carcerati, iniuste excommunicati, a Civitate expulsi absque sua culpa, illi etiam qui ex facto Principis temporalis loci non possunt residere, *ibid.* num. 26. ad 30.

Distributiones quotidianæ debentur Canonico absenti, ut iniustam Judicis vexationem reddimeret, vel ut in causa criminali se innocentem exhiberet, de qua si condemnatus appellaverit, & absolutus fuerit, debet percipere distributiones totius temporis, quo propter eam causam Foris Canonicus non potuit interesse; *ibid.* num. 31. ad 33.

Distributionibus quotidianis gaudere debet Canonicus, qui Inquisitus de homicidio, & factis contumax infra annum comparuit, & factis defensionibus in carceribus fuit absolutus, & innocens declaratus &c. *ibidem* num. 34.

Distributiones quotidianæ debentur Canonico legitime impedito, vel absenti ratione evidentis Ecclesiæ utilitatis, vel pro defensione iurium ipsius Ecclesiæ, *ibid.* num. 35. ad 37.

Canonicus Procurator Capituli, & pro negotiis Capituli assidens, lucratur Distributiones

tiones quotidianas, easque lucratur Canonici a Choro abseos occasione servitii Curæ ejus Canonicali annexæ, *ibid.* n. 38. & 39.

Canonici comitantes Episcopum ad visitanda limina Apostolorum, vel ejus nomine ad prædicta limina deputati, an, & pro quo tempore lucratur Distributiones, *ibid.* num. 40. ad 43.

Distributiones quotidianas lucratur Canonici interservientes Episcopo pontificaliter in Civitate, vel in Suburbis; non autem in alio loco, vel comitantes in Visitatione, *ibid.* num. 44.

Distributiones debentur Canonico proviso ab Ordinario Cardinale vigore Indulti pro tempore, quo Ecclesiæ interservit, etiam si fuerit postea coactus capere novam possessionem Apostolicam, & primæ renuntiare tamquam invalidæ, *ibid.* num. 45.

Archidiaconus, vel Canonici visitans Ecclesiæ jura, vel redditus sui Præbendæ non amittit Distributiones, *ibid.* num. 46.

Canonici Penitentiaris, si dum recitantur Divina Officia, audiat in Ecclesia Confessiones, an lucratur Distributiones, & alia emolumenta, *ibid.* num. 47. ad 49. & verb. *Canonici art. 9. num. 81.*

Theologus, seu obtinens Præbendam Theologalem diebus, quibus legit, quas Distributiones percipiat, *ibid.* num. 50. & verb. *Canonici art. 9. num. 43.*

Quid de Canonici privilegiatis super fructibus in absentia percipiendis, ac de interservientibus Papæ, vel Cardinalibus, *ibid.* num. 51. ad 53.

Distributiones debentur Canonico pro tempore quo sine salario Organum pulsatur, *ib.* n. 54. Plura ex Bened. XIV. quibus adducuntur quotidianas Distributiones concernentia, *ibid.* num. 55. & seqq.

Quomodo distinguantur Distributiones quotidianæ a fructibus grossis Canoniciatus, seu Beneficii, *ibid.* num. 74. ad 76.

Regulariter nomine fructuum Beneficii non veniunt fructus grossi: Limitaturque hæc regula, *ibid.* num. 77. & seqq.

Spolio hæc subjunguntur Distributiones quotidianæ, prout subjunguntur fructus grossi, *ibid.* num. 83.

An quis ordinari possit ad titulum Beneficii, cujus redditus unice consistant in Distributionibus quotidianis? Vide *ibid.* n. 84.

DISTRIBUTIONES quotidianæ a quibus amittantur, seu non acquirantur?

Distributiones non lucratur Canonici sine legitima causa absentes, quamvis consuetudine sit introductum, ut Distributiones absentes debeantur; Vide verb. *Distributiones quotidianæ art. 2. num. 1.*

Distributiones quotidianæ non debentur Canonico Vicario Generali absentis a Choro ratione Officii Vicariatus, nec Canonico interservienti Episcopo in Missis privatis, nec associantibus Episcopum audientem Missam extra Cathedralē Civitatis, neque interservientibus eidem Episcopo non pontificaliter celebranti, & visitanti suam Diocēsim, Moniales velanti, & similis agentis; Neque debentur illis, qui Seminariis præsent, aut in Congregationibus S. Officii sunt occupati, *ibid.* num. 2. ad 3.

Episcopus Canonici, dum abest ex causa Visitationis suæ Diocēsis, non lucratur Distributiones quotidianas, *ibid.* num. 7.

Distributiones quotidianas non lucratur in absentia Canonici Collegiatæ Ecclesiæ, dum servit Episcopo Cardinali pro Coadjutario, nec Canonici Cubicularius ad bussam Sanctissimi; Neque eas lucratur Familiæ Papæ, *ibid.* num. 8. ad 10.

Distributiones quotidianæ non debentur in absentia Canonico in publica Universitate docente, neque debentur Canonico infirmo habenti Coadjutorem, si Coadjutor non residet, neque debentur Canonico inquisito, & postea absoluto, si hic habuerit Coadjutorem, qui de tempore carcerationis, seu contumaciæ Coadjuti interservire debuisset, non interservit. Neque debentur Canonico, qui fuit Romæ pro negotiis Capituli contra Episcopum, neque Canonici Officialibus S. Inquisitionis, absque speciali Indulto Sedis Apostolicæ, neque Canonici Inquisitoribus Synodalibus, dum suo munere funguntur, neque Canonici voluntarie audientibus Confessiones, & Missam celebrantibus tempore Divini Officii, *ibid.* num. 11. ad 17. & verb. *Canonici art. 5. num. 82.*

Canonici absentes studiorum causa non lucratur Distributiones; secus vero si redditus omnes in Distributionibus consistant, *ibid.* num. 18. & 19.

Distributiones quotidianæ non debentur interessentibus Congregationibus Capitularibus tempore, quo divina celebrantur, neque Petegianæ.

grinantibus causa devotionis assumptæ, *ibid.*
num. 20. & 21.

Canonici habentes privilegium Apostolicum percipiendi fructus Beneficiorum suorum in absentia non per hoc lucrantur distributiones quotidianas, *ibid.* num. 22.

Distributiones, quæ dantur Canonici, vel Præbendis propriæ Ecclesiæ, quando aliquas Missas celebrant, quando debeantur Coadjuutoribus, *ibid.* num. 23.

Vicarius Generalis, ac Dignitates Protonotarii, si sint Canonici, nisi incedant cum habitu canonicali, & sedent in suo ordinario loco, non lucrantur distributiones, etiam accedente consensu Capituli, & assertur ad id novissima decisio, *ibid.* num. 24. ad 27.

Quid de Canonico surdo, vel cæco, *ibid.*
num. 28. & 29.

Canonicus dispensatus super ætate ad obtinendum Canonicatum cum clausula, quod se promoveri faciat, pervenit ad legitimam ætatem amittit Distributiones, si conditionem non curavit adimplere, quâvis Choro intersit, *ibid.* num. 30.

Distributiones a Canonici absentibus amissæ, quibus competant, *ibid.* num. 31.

Hæc tamen Auctoris propositio non est absolute vera; Vide *ibid.* num. 34. & 35.

Canonici non possunt distributiones sibi invicem condonare, *ibid.* num. 32.

Non lucrantur Distributiones Canonici, quoties absunt a residentia occasione litium concurrentium interesse suarum Præbendarum sine licentia Episcopi, *ibid.* num. 33.

Distributiones quotidianæ non debentur Canonici infirmis, aut alio legitimo impedimento detentis, si alias sani, aut non legitime impediti non erant soliti intervenire, *ibid.*
num. 34.

Potest Episcopus statuere, ne Canonici, & alii de Capitulo discedant ab Ecclesiâ tempore Concionis, & quod illi intersint quotidie sub pœna amissionis Distributionum illius diei, in qua defuerint, *ibid.* num. 35.

Non potest tamen Episcopus decernere, ut Canonici in Sacris non constituti non gaudeant Distributionibus, *ibid.* num. 36.

Permitti non debet Capitulo, quod dum pro litibus, vel alia causa vult expensas facere, neque Distributionibus quotidianis, *ibid.* num. 37.

Episcopus, & Capitulum non potest amissas distributiones ob non residentiam remittere, aut condonare illi ipsi, qui eas amiserunt, *ibid.* num. 38.

Secundum Barbosam, & alios poterit Canonicus Distributiones, quas alter amiserat, sibi jam applicatas, & traditis, postea illi ipsi condonare; vis hac via detur occasio Clericis se abstinendi a Choro, *ibid.* num. 39. & 40.

Distributiones amittunt jussu Excommunicati, vel Suspensi, vel Interdicti; & etiam Canonici non psallentes, & non canentes in Choro cum aliis, dormientes quoque & confabulantes in Choro, non in totum, sed proportionaliter pro parte correspondente defectibus; eas etiam amittunt Canonici, quando non cantant Missam Conventualem, seu Missam de die, *ibid.* num. 41. ad 44.

Canonici, qui perceperunt Distributiones pro tempore, quo servitium Ecclesiæ non præstiterunt, tenentur ad illarum restitutionem, *ibid.* num. 45.

Canonicus tempore divinorum Officiorum pulsans, vel cum Musicis psallens amittit distributiones quotidianas, si aliquid stipendium obtineat, *ibid.* num. 46.

Distributiones non lucrantur Canonici Choro interesse, qui cum cæteris non psallunt, *ibid.* num. 47.

Distributiones tamen lucrantur Canonici & Beneficiarii, qui de licentia Ordinarii spiritualia exercitia peragunt in aliqua pia, seu regulari domo, licet pro illis diebus Choro non intersint: sed id non indistincte accipitur quoad omnia tempora, *ibid.* num. 48. & 49.

Distributiones non lucratur, qui Canonicatus debet curam annexam, extra Civitatem, *ibid.* num. 50.

Neque qui Episcopo inservit non celebranti, *ibid.* num. 51.

Suppletur Auctoris defectus quoad hunc Articulum, *ibid.* num. 34.

Decreta varia attententia ad Canonicos Jubilatos, & distributiones eis debitas.

Adducuntur varia Decreta attententia ad Canonicos Jubilatos; Vide verb. *Decreta varia attententia ad Canonicos Jubilatos* art. 3. a num. 1. ad 17.

Afferuntur ad id alia Decreta in uia Acquisiti pendi Jubilationis, *ibid.* a num. 18. ad 21.

Adducuntur ad id varia Decreta, *ibid.* num. 22. ad 32.

Afferuntur ad id variz resolutiones Sacræ Congr. Concilii, *ibid.* a num. 33. usque in finem.

Alia

Alia vide hoc tomo in Appenic. Refol. in Romana *Distributionum*, Fondana *Participationis*, Nullius *Farfen. Distributionum Quotidianarum*, Acernen. *Distributionum Quotidianarum*, & *Jubilationis*, Oveten. *Coadjuutorie*, & *Distributionum*, Ravennaten. *Distributionum Quotidianarum*.

DIVINATIO quid sit, & quæ ejus species ?
Vid. verb. *Superstitio* a num. 15. ad 33.

DIVORTIUM.

Divortii genus triplex assignatur, & explicatur; Vide verb. *Divortium* num. 1. ad 4.

Divortium secundum etymologiam nominis unde sit dictum, *ibid.* num. 5.

Divortium quoad vinculum Matrimonii rati, & non consummati fit inter fideles Professione; Non vero fit per votum simplex, vel solemne Castitatis in susceptione Ordinis Sacri, *ibid.* num. 6. ad 8.

Potest tamen tale divortium quoad vinculum fieri per dispensationem Papæ juxta praxim Romanæ Curie, & ratione ostenditur, simulque adducitur, & solvitur instantia, *ibid.* num. 9. ad 14.

Ad dissolvendum quoad vinculum Matrimonium, sive ratum, sive consummatum cum impedimento dirimente contractum, quid requiratur, *ibid.* num. 15. & 16.

Matrimonium valide inter fideles contractum, & consummatum est quoad vinculum indissolubile, *ibid.* num. 17.

Divortia Græcorum quoad vinculum irritantur, & fieri deinceps prohibentur, *ibid.* num. 61.

Divortium quoad thorum, & cohabitationem potest licite fieri iusta interveniente causa, *ibid.* num. 18.

Et concludens requiritur illius probatio, ubi etiam ad divortium impediendum probari concludenter debet causæ remissio a parte innocente, *ibid.* in nov. add. num. 17. & 28.

Causæ iustæ faciendi divortium septem generatim assignantur, ac explicantur, *ibid.* num. 19. ad 35.

Divortio quoad thorum & habitationem locus hodie haud videtur esse posse ex voto ultramarino, de quo differit *Aust.* num. 32. & quare? *ibid.* num. 62. & seqq.

Propter Sodomiam, & Effluatitatem, an possit fieri Divortium? *ibid.* num. 36. & 37.

Quando adulterium alterius Conjugis est

notorium, occultum, vel dubium, an, & quomodo possit fieri Divortium, *ibid.* num. 38. ad 40.

Conjux innocens, an teneatur & possit conjugem adulterum revocare, *ibid.* num. 41. ad 43.

Quando unus Conjugum adulterium committit, potest eo invito conjux innocens Religionem ingredi, etiam non expectata sententia Judicis, si adulterium sit publicum; secus si sit occultum, *ibid.* num. 44. ad 46.

Conjux innocens, si post alterius adulterium ei voluntarie cohabitare petendo, & reddendo Dubitum conjugale, non potest eo invito Religionem ingredi; Et etiam quando & ipse innocens postea adulterium committit, *ibid.* num. 47. & 48.

Conjux adulter quando possit ingredi Religionem infcio, vel invito innocente, *ibid.* num. 49. & 50.

Conjux innocens ob adulterium uxoris potest etiam in sæculo manens Ordines sacros recipere, *ibid.* num. 51. et 52.

Propter adulterium spirituale, an possit Conjux fidelis ingredi Religionem, alio invito, vel Sacros Ordines suscipere, *ibid.* num. 53.

Assignantur, & explicantur quatuor casus, in quibus propter adulterium nequit fieri Divortium, *ibid.* num. 54. ad 59.

Vir non censetur causam præbere mulieri adulterandi, si eam domo expellit, aut necessaria alimenta ei denegat, *ibid.* num. 60. & verb. *Adulterium* art. 3. num. 9. et 10.

Causa adulteri in eo differt quoad Divortium thori & habitationis a reliquis causis, quod ea tamquam immediate proficiens ex violatione fidei conjugalis sit perpetua, aliz vero ad tempus, *ibid.* num. 76. et 77.

St a muliere petatur divortium ex adulterio viri, & a viro opponatur remissio, hæc probata dici nequit quod mulier sciens pravam consuetudinem viri cum eo habitaverit, sed docere præterea oportet de signis, iisque spontaneis, amoris, & benevolentiz ipsius Mulieris, *ibid.* num. 80. et 81.

Causis vero divortii quoad thorum, & cohabitationem ab Auctore adductis a num. 19. ad 35. addi potest adulterium falso a Viro Uxori imputatum, *ibid.* num. 67.

Defectus Virginitatis in Muliere minime præbet iustam causam hujus divortii: Verum late super hoc differitur, *ibid.* nu. 68. et seqq.

Alia Vide vera. *Adulterium*, *Debitum Conjugale*, *Matrimonium*.

DOCTRI-

DOCTRINA CRISTIANA

Quibus competat traditio Doctrinæ Christianæ; Vide verb. *Doctrina Christiana num.*

1. ad 3.

Quibusnam in locis sit tradenda, *ibid. nu.* 4. Doctrina Christiana non solum pueris, sed & adultis est necessaria, *ibid. num.* 5. et seqq.

Qui Doctrina Christiana satis instructi non sunt, non sunt matrimonio jungendi, *ibid. num.* 9.

Mandatur Regularibus, ut doceant Professos Laicos, & præsertim Quæstuarios Fratres Christianam doctrinam, *ibid. num.* 10.

DOLOR. Vide verb. *Penitentia Sacramentum art.* 2.

DOLUS quid sit, Vide verb. *Commodatum num.* 17.

DOMICILIUM pro contrahendo Matrimonio; Vide verb. *Matrimonium. Impedimenta Matrimonii art.* 2.

DOMICILIUM pro Ordinibus suscipiendis; Vide verb. *Ordo art.* 3.

D O M I N I U M

Quoad ejus esse, divisionem, & species.

Dominium generalissime sumptum quid sit? Vide verb. *Dominium art.* 1. num. 1.

Rectius Dominium definitur, & de Domini origine differtur, *ibid. nu.* 38. et seqq.

Tale Dominium dividitur in Divinum, & humanum, & quid sit utrumque, *ib. nu.* 2.

Dominium Divinum dicitur universalissimum, & excellentius, *ibid. num.* 3.

Dominium humanum aliquando dicitur Altum, seu politicum, & aliquando dicitur Bassum, seu speciale, & quid sit utrumque, *ibid. num.* 4.

Dominium humanum est duplex, Jurisdictionis, & Proprietatis, *ibidem num.* 5.

Dominium Jurisdictionis quid sit; & quomodo dividatur, *ibid. nu.* 6. et 7. Vide etiam Verb. *Regimen per totum.*

Dominium Proprietatis quid, & quodplex sit? *ibid. num.* 8. ad 11.

Ustructus quid sit? & in quibus rebus constitui possit; *ibid. num.* 12. ad 14.

Ufus generaliter loquendo quodplex sit? & alia ad rem, *ibid. num.* 15. ad 20.

Possessio unde dicatur; quomodo dividatur, & divisiones explicantur, ac Possessio-

nis vera definitio traditur, *ibid. num.* 21. ad 26.

Possessio quodplex acquiri, ac deperdi possit, *ibidem num.* 27. et 28.

Per rei amissionem universaliter loquendo non perditur ejus Dominium, *ibid. num.* 29.

Possessionis commoda ac privilegia octo assignantur, ac explicantur, *ibid. num.* 30. ad 37.

Corrigitur Auctor, *ibid. in not. ad nu.* 35.

DOMINIUM quoad ejus subjectum, & Officium.

De fide est Deum esse rerum omnium creatarum vere & proprie Dominum. Vide verb. *Dominium art.* 2. num. 1.

Christus ut homo fuit Dominus absolutus, & directus universorum quantum ad jus, & potestatem, *ibid. num.* 2.

Angeli, quale Dominium habeant, ac potestatem, *ibid. num.* 3.

Inter creaturas Inferiores solus homo est Domini capax, *ibid. num.* 4.

Unus homo licet acquirat, & habet Dominium in alium hominem quoad ejus opera, & servitutem personalem, *ibid. num.* 5.

Dominium servitutis in alium hominem potest homo acquirere quatuor modis seu titulis, qui enumerantur, & clare demonstrantur, *ib. num.* 6. ad 10.

An habeat homo Dominium vite suæ, actuum suorum, libertatis, propriæ famæ, & honoris, *ibid. num.* 11. ad 15.

Uxores, ac Filii familias super quibus bonis habeant Dominium, *ibid. nu.* 16. & 17.

Quid de Novitiis, ac Religiosis solemniter Professis circa Dominium temporalium, tam in communi, quam in particulari, *ib. num.* 18. ad 22.

Clerici Beneficiati cujus portionis fructuum suorum Beneficiorum habeant Dominium, *ibid. num.* 23. & 24.

Indicantur Auctores plenius tractantes de materia hujus articulari, *ibid. num.* 25.

An mare esse possit domini subjectum, *ibid. num.* 26.

DOMINIUM quoad modos ipsum acquirendi.

Dominium rerum tribus modis acquiri potest, & assignantur, & qualiter rerum istis tribus modis acquiratur Dominium; Vide verb. *Dominium art.* 3. num. 1. ad 4.

Dominium acquiritur multiplicitur, scilicet Occupatione, Alluvione, Specificatione, Accessio-

cessionem, Confusione, Commixtione, & fructuum perceptione; Et quomodo istis modis acquiritur rerum Dominium satisclare explicatur, ac exemplis demonstratur, & alia plura ad rem, *ibid. num. 5. usque ad 85.*

De modo acquirendi rerum dominium jure Civili, atque Canonico, *ibid. nu. 86. & verb. Prescriptio, seu Usucapio.*

De modo acquirendi rerum dominium jure particulari privati alicujus contractus, *ib. num. 78. & verb. Empio, Donatio etc.*

Modi, quibus olim dominium privatum inductum fuit, & etiamnum inducitur, dividi possunt in originarios, & derivatos; & quinam ii sint, *ibid. num. 88. & 89.*

DONATIO

Quoad ejus naturam, divisionem, & effectum.

Donatio unde sit dicta, Vide verb. *Donatio art. 1. num. 1.*

Donationis definitio asseritur, ejusdemque prima divisio in verbalem, & realem, & quæ sit utraque, *ibid. num. 2. ad 4.*

Donatio dividitur secundo in Donationem mere gratuitam, seu liberalem, & in Donationem remuneratariam, & quæ sit utraque, *ibid. num. 5. et 6.*

Donatio dividitur tertio in Donationem puram, seu absolutam, & in Donationem non puram, seu conditionatam, & utraque explicatur, *ibid. num. 7. & 8.*

Donatio dividitur quarto in Donationem inter vivos, & in Donationem mortis causa; utraque hæc Donatio habetur in jure definita, sed clarius definitur, & explicatur, *ib. num. 9. ad 11.*

Donatio mortis causa potest fieri tribus modis, qui referuntur, *ibid. num. 12.*

Donatio mortis causa quando fieri possit, *ibid. num. 13.*

Donatio mortis causa expirat, seu tacite revocatur quatuor modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid. num. 14. ad 18.*

Donatio mortis causa in quo differat a donatione inter vivos, *ibid. num. 19. ad 21.*

Ad valorem Donationis, sive inter vivos, sive mortis causa, quid requiratur, *ibid. num. 22.*

Voluntas, & animus sive donandi, sive donum acceptandi quomodo debeat manifestari in donatione, seu doni acceptione, *ib. num. 23. ad 25.*

Donatio facta Ecclesie, vel alteri plæ causæ quando obliget, *ibid. num. 27. ad 29.*

Solidus quid sit; *ibid. num. 30.*

Plures Donationes excedentes quingentos solidos valent absque infirmatione; & tales Donationes assignantur, *ibid. num. 31. ad 37.* Donatio facta supra quingentos solidos potest a Donatario tuta conscientia retineri etiam quoad illum excessum, donec a Donante, vel ejus herede repetatur, vel per Judicis sententiam rescindatur donatio quoad illum excessum, *ibid. num. 38.*

Donatio verbalis, an, & quomodo obliget Donatorem ad tradendam rem donatam, si a Donatario fuit acceptata, *ibid. num. 39. ad 43.*

Donatio ex quibus potius causa mortis, quam inter vivos dicenda sit, tum an solemnitates a Statuto inductæ quoad donationes requirantur in donatione causa mortis ad ejus validitatem, Vid. *ibid. num. 44.*

DONATIO quoad personas, quæ donare possunt, vel non, & in qua quantitate.

Donare potest omnis ratione utens, lege non prohibitus, habens plenum Dominium, seu liberam administrationem rei suæ, Vide verb. *Donatio art. 2. num. 1.*

Donare autem non potest pupillus, minor, furiosus, amens, prodigus &c. *ibid. num. 3.*

Tutores, & Curatores de bonis, quæ administrant, an possint donare, vel facere eleemosynas, *ibid. num. 3. & 4.*

Uxores, Filiifamilias, Pupilli, an, de quibus bonis, & in qua quantitate possint libere donare, vel facere eleemosynas, *ibid. num. 5. ad 8. & verb. Bona art. 4.*

Donatio Patris facta Filio nondum emancipato quando sit valida, vel non, *ibid. num. 9. ad 11.*

Mater valide donat Filiis tam emancipatis, quam nondum emancipatis, *ibid. nu. 12.* Conjux an possit alteri conjugi mere liberaliter aliquid donare, *ibid. num. 13.*

Valida tamen est Donatio inter conjuges in pluribus casibus, qui assignantur, & explicantur, *ibid. num. 14. ad 26.*

Quando, & per quid Donatio inter Conjuges censetur tacite revocata, *ibid. nu. 27. & 28.*

In dubio autem an donatio fecerit a Donatore revocata, præsumendum est non esse revocatam, *ibid. num. 29.*

Milites donare non possunt Ecclesiis, seu concubinis suis, *ibid. num. 30.*

Princeps supremus, ut Rex &c. in qua quantitate possit donare, *ib. num. 31. & 32.*

Clerici Beneficiati de rebus suis patrimonialibus, quasi patrimonialibus, & de bonis Ecclesiasticis, & an, & quales possint facere donationes, *ibid. num. 33.*

Episcopi, seu Ecclesiarum Praelati, sive Seculares, sive Regulares, sine consensu Capituli, an, quales, de quibus bonis, quo titulo, in qua quantitate, & quibus personis possint facere donationes, *ibid. num. 34. ad 41.*

Praelati, seu Superiores Regularium quas possint de bonis Monasterii, seu Ecclesiae facere donationes, *ibid. num. 42.*

Regulares illi, qui non sunt Praelati, administrationem tamen habent sibi commissam bonorum Monasterii, ut sunt Oeconomus, quas possint facere donationes, & elemosinas, *ibid. num. 43.*

Regulares Beneficiati extra Monasterium degentes, an possint de redditibus Beneficii facere donationes, ac elemosinas, & quales, *ibid. num. 44.*

Regulares, qui Monasterio sub obedientia Superiorum vivunt, & nullam bonorum administrationem habent, an possint facere donationes, *ibidem num. 45.*

Quoad quantitatem donandi sunt prohibita duo genera donationum, scilicet donatio omnium bonorum, & donatio liberalis excedens 500. solidos absque insinuatione facta, *ibid. num. 46.*

Donatio omnium bonorum praesentium, & futurorum mobilium, & immobilium, qua ratione prohibetur, & an ea cessante quandoque sit valida, *ibid. num. 47. ad 52.*

Donatio liberalis excedens 50. solidos est invalida quoad excessum, nisi fiat cum insinuatione; aliquando tamen potest esse valida, *ibid. num. 53. & 54.*

Si quis debitum aliquod liquidum summam 500. solidorum excedens remittat, invalida est remissio, *ibid. num. 55.*

An Clientes fervente lite donare possint Advocatis, Procuratoribus, aliisque similibus Litis Ministris, *Vid. ibid. nu. 56. & seqq.*

An aegroti donare possint Chirurgis, & Medicis, *ibid. num. 59.*

Num. Penitentes Confessariis, vel illorum domui, vel Conventui donate valeant, *ibid. num. 61. 62.*

DONATIO quoad ejus revocationem.

Donatio inter vivos semel legitime facta, & acceptata regulariter loquendo, non potest amplius revocari per Donatorem, imo nec etiam per Rescriptum Principis; Vide verb. *Donatio art. 2. num. 1. & 2.*

Ab hac regula excipiuntur tres casus principales, ob quos donatio revocari potest, scilicet ob ingratitudinem donatarii, ob prolem postea susceptam, & si donatio sit inficiola liberis, *ibid. num. 3.*

Ob ingratitudinem donatarii revocari potest donatio in quinque casibus, qui assignantur, *ibid. num. 4. ad 11.*

Donator probare debet in iudicio ingratitudinem, si ob illam revocare vult donationem, *ibid. num. 12.*

Potestas revocandi donationem ob ingratitudinem quibus competat, & contra quos possit revocari, *ibid. num. 13. ad 15.*

Assignantur quaedam donationes, quae ob ingratitudinem donatarii revocari non possunt, *ibid. num. 16. ad 19.*

Ob prolem postea susceptam revocari potest donatio quamvis unica postea nascatur proles, *ibid. num. 20. & 21.*

Quid considerari debeat, ut rectum profectus iudicium super revocatione donationis ob supervenientiam filiorum, *ibid. num. 22.*

An, & quando donatio Jurispatronatus obnoxia sit revocationi ob supervenientiam filiorum, *ibid. num. 40.*

Quid si in tali casu donatio sit remuneratoria, vel facta sit Ecclesiae, *ibid. num. 22. ad 24.*

Emendatur Auctor *ibid. num. 43.*
Revocari potest Donatio, si sit inficiola liberis; Quid sit talis donatio; & quibus competat jus eam revocandi, *ibid. num. 25. ad 27.*

Donatio mortis causa proprie talis, etiam si acceptata a donatario, quando possit revocari ad libitum donantis, *ibid. num. 28. ad 30.*

Quandam donatio mortis causa ipso jure expiret, seu tacite revocata censeatur, *ibid. num. 31.*

DORMIENS quando evadat irregularis ex homicidio vel mutilatione casuali; Vide verb. *Irregularitas art. 2. sub num. 11. vers. Et Homicidio.*

DOS, DOTARE

Dos quoad variam ejus acceptionem, naturam, divisionem, & proprietatem, seu Dominium.

Vocis, seu termini Dotis aquivocatio aperitur, ac variz assignantur acceptiones, & usus; Vide verb. *Dos art. 2. num. 1. ad 3.*

Assignantur Dotes animæ beatæ, & quare virtutes Theologicæ non dicantur dotes, *ibid. num. 4.*

Obiter assignantur materiæ Beatorum, ac quid & quot sint, & cur dicantur auteolz, *ibid. num. 5.*

Assignantur Dotes corporis Gloriosi, quidque beatissimis corporibus præsent, *ibid. num. 6.*
 Dos quid sit juridice, & civiliter capta, *ibid. num. 7.*

Dos ejusmodi est duplex, quæ assignatur, *ibid. num. 8.*

Dos Profecitita quæ sit? *ibid. num. 9.*

Dos Adventitia quæ sit? *ibid. num. 10.*

Res, quæ in dote dantur, vel æstimantur, vel inæstimantur sunt, & de utriusque dotis effectibus; Vide *ibid. num. 29.*

Cujus Dotis dominium, seu proprietas pertineat ad Maritum; *ibid. num. 11. ad 14.*

Quale dominium Dotis pertineat ad Uxorem contractu, vel solum Matrimonio; Et Fundus dotalis quo jure, & qua conditione possit alienari? *ibid. num. 15. ad 20.*

Ususfructus Dotis etiam rei immobilis, & inæstimatæ pertinet ad maritum; Secus si locum perceptum ex fundo dotali, non pertinet ad fructum naturam, *ibid. num. 21. & 22.*

Dominium Dotis quando amittitur ab Uxore, vel a Marito? *ibid. num. 23. & 24.*

Soluto per mortem Mariti Matrimonio Filiafamilias vidua quale dominium habeat sue dotis tam Adventitiæ, quam Profecititæ, ejusque fructuum, *ibid. num. 25. ad 27.*

Mortua uxore ususfructus Dotis spectat ad maritum; proprietates vero pertinet ad filios, *ibid. num. 28. & 29.*

DOS quoad illos, qui tenentur eam dare.

Pater tenetur Dotem dare Filiz, quamvis propria bona adventitia habenti; Et quamvis In Matrimonio nulla sit facta mentio Dotis; immo quamvis Filia invito Patre, nupsit viro digno; secus si ante annum 25. nupsit viro indigno moribus, aut genere;

aut si Pater motum habeat Filliam exheredandi; Vide verb. *Dos art. 2. num. 1. ad 8.*

Si pater dotare nequit filliam, tenetur eam dotare Avus paternus, in cujus defectu tenetur Mater ipsa; & in defectu Matris tenetur Frater dotare inopem sororem; Patre; *ibid. num. 9. ad 12.*

Dotem dare tenentur omnes, qui illam serio promiserunt, cujuscumque sint sexus, seu conditionis, *ibid. num. 13.*

Deflorator, qui absque promissione Matrimonii Virginem per vim, fraudem, vel metum injuste incussum violavit, tenetur illam dotare, aut ducere in Uxorem. Si vero ipsa recuset nubere cum Deflorante, aut jam habeat dotem competentem, ad quid teneatur Deflorator tam in foro interno, quam externo? *ibid. num. 14. ad 20.*

Quid de Defloratore, qui puellam jam corruptam vi, aut dolo seduxit? *ibid. num. 21. & 22.*

Clericus in Sacris constitutus, seu maritus qui fingens se laicum solummodo sub ficta promissione Matrimonii obtinet a femina copulam, ipsamque oculum propalat, an teneatur puellam dotare, ac propalationis damnum reparare, etiamsi puella libere in stuprum consenserit? *ibid. num. 23. ad 26.*

Quantitas dotis danda a defloratore puellæ per vim defloratæ, quomodo taxanda sit, *ibid. num. 27. & 28.*

Ceteris paribus deflorator dives non tenetur plus dare defloratæ, quam deflorator pauper, *ibid. num. 29.*

Dos tribuenda a defloratore paupere quomodo mensuranda sit? & ad quid teneatur, ad pinguem statum si devenierit? *ibid. num. 30. & 31.*

In foro interno dote puellæ per vim defloratæ tribuenda, quomodo mensuranda sit? Et ad quid teneatur deflorator in eodem foro, si Juxta non sit bene informatus, vel puella sit nobilis? *ibid. num. 32. ad 34.*

Ad quid teneatur deflorator si puella sponte se obtulit, ac consensit in stuprum? aut muneribus, ac blanditiis, sine ulia vi, aut fraude fuit in stuprum adducta? *ibid. num. 35. ad 38.*

Referuntur hac accepta occasione ea, quæ fancivit Clemens XIII. pro Urbe Roma contra defloratores, sive stupratores, & stupratas puellas; Vide *ibid. in nov. add. Conf. Theol. num. 42. & seqq.*

An Pater teneatur dotem dare filiz nupsit sine ejus consensu, si vir scripserit tertio media-

diatori, quod duceret uxorem sine dote, modo Pater acquiesceret, *ibid. num. 39.*

Au Pater iterum teneatur dotare filiam, si ejus culpa dos constituta, & soluta primo marito petiit, *ibid. num. 40.*

Et quid si interim paternum patrimonium fuerit diminutum, *ibid. eod. num.*

In illis locis, in quibus virum inter & uxorem viget communio bonorum, mater non in subsidium, sed eque principaliter, ac Pater dotem constituere tenetur filiz, *ibid. num. 41.*

POS quoad ejus reversionem, seu restitutionem, soluto Matrimonio, & facultatem eam rependi constante Matrimonio.

Soluto Matrimonio per mortem naturalem mariti dos adventitia est integra restituenda uxori; Vide verb. *Dos art. 3. num. 1.*

DOS Profectitia tamen reddit una cum dotata ad dotantem, si dotata adhuc est in potestate dotantis. Secus si jam est emancipata, *ibid. num. 2. & 3.*

At quia ubique receptum est patriam potestatem dissolvi per nuptias filiz, adherendum est illis, qui indistincte sentiunt hodie pro dote profectitia ipsam filiam solum agere posse, *ibid. num. 27.*

Soluto Matrimonio per mortem naturalem uxoris, nullis ex illa extantibus, liberis Dos Adventitia, ac Profectitia, dotes constitutz a stupratore puella stupratz, a Raptore puellz raptz, a Viro sene puellz juveni, ad quos pertineant, & quo jure? *ib. n. 4. ad 9.*

Soluto Matrimonio quod vinculum viventibus adhuc contrahentibus, vel per impedimentum dirimens, aut aliam licitam causam, sive propter crimen contrahentium, Dos, ac Dotis sacra obvenit, ad quos spectent? *ibid. num. 10. ad 16.*

Constante Matrimonio si Maritus culpa sua ad inopiam vergat, an possit Uxor repetere dotem suam? *ibid. num. 17. & 18.*

Si absque sua culpa maritus vergat ad inopiam, nequit cogi ad restituendam dotem. Et in casu quid agere possit Uxor assignatur, *ibid. num. 19. ad 22.*

Potest uxor constante Matrimonio suam repetere dotem, si bona mariti Fisco inferantur, *ibid. num. 23.*

Uxor ratione dotis habet tacitam, & privilegiam Hypothecam in omnibus bonis mariti, itaut praeferatur omnibus aliis Creditoribus, *ibid. num. 24.*

Circa omnia haec dicta de dote sunt attendenda speciales conventiones dotales, & locorum consuetudines, *ibid. num. 25.*

An Neophytus teneatur dotem restituere uxori volenti converti, aut cohabitare sine Creatoris contumelia. Vide verb. *Neophytus in nov. Art. Conf. Theol. ad num. 9.*

De mulieris hypotheca pro dote, & praetatione supra ceteros Creditores; *ibid. num. 24. & seqq.*

Quoad dotem cetera. Vide verb. *Adulteriorum art. 2.*

DUBITATIO, DUBIVM.

Dubitatio quid sit? Quid de dubitatione temeraria, sive positiva, sive negativa? Vide verb. *Judicium temerarium a num. 2. ad 16.*

Dubium juris, & dubium facti quid sit? Vide verb. *Conscientia num. 29. & 30.*

Dubium speculative, & practicum quid sit? *ibid. num. 25. & 26.*

Dubium positivum, & negativum quid sit? *ibid. num. 27. & 28.*

Dubius de irregularitate contracta, potest tenere quod non sit irregularis; excepto in dubio de homicidio, in quo dubitans, an vere homicidium commiserit, tenendus esset irregularis; Vide verb. *Irregularitas art. 8. num. 9. & 10.*

DUCATUS pro solvenda pensione quomodo intelligendus? Vide verb. *Pensio a num. 115. ad 118.*

D U E L L U M

Quoad ejus esse, diviſionem, & prohibitionem.

Duellum proprie dictum quid sit? Vide verb. *Duellum artis. 1. num. 1.*

Duellum debet esse cum effectu, *ibid. num. 2.*

Duellum quando prohibitum? *ibid. num. 3.*

Duellum proprie dictum debet esse ex conditio, ac initum statuto loco & tempore: Et cum periculo occisionis, vel vulneris, *ibid. num. 4. ad 6.*

Duellum aliter dividitur a Theologis; & aliter a Legistis. Legistis illud dividunt in Decretorium, Propugnatorium, & Satisfactorium, & triplex divisio explicatur, *ibid. num. 7. ad 10.*

Theologi dividunt Duellum in sex species, scilicet in Duellum Manifestativum, vel

ritatis, Ostentativum virium, Evitativum ignominie, Terminativum controversarum, Evitativum belli, & Defensivum honoris: & singule explicantur, & quæ sint licite; *ibid.* num. 11. ad 17.

Duellum ulterius dividitur in illud, quod sit auctoritate publica, & in illud, quod sit auctoritate privata. Utrumque patet ex terminis, *ibid.* num. 10.

Duellum tum solemne, rum privatum, seu simplex est prohibendum Jure Divino, & humano, tam Civili, quam Canonico, *ibidem* num. 21.

Recensentur quinque Propositiones circa

* Duellum a S. M. Benedicto XIV. damnatur, *ibid.* art. 2. num. 22.

Indicantur Auctores, qui de rebus ad duellum pertinentibus, & illorum Historiam spectantibus scripserunt, *ibid.* num. 23.

DUELLUM quoad ejus poenas, & personas eas incurrentes, & eorum absolutio- nem.

Afferitur imprimis per extensum pro regula, & notitia satis necessaria ad hæc omnia Constitutio Clementis VIII. Vide verb. *Duellum* art. 2. num. 1.

Enumerantur poenæ principales contra duellantes statutz, *ibid.* num. 2.

Duellantes, si moriantur, quando priventur Ecclesiastica Sepultura? *ibid.* num. 3. & 4.

Assignantur illi, qui incurrunt poenas impositas contra duellantes, *ibid.* num. 5. ad 13.

Eisdem poenas incurrunt etiam Christiani cum Turcis duellantes, *ibid.* num. 14.

Non incurrunt tamen tales poenas ratum habentes duellum factum, *ibid.* num. 15.

Exemplificantur varii casus, in quibus provocatus ad duellum non incurrit illas poenas, *ibid.* a num. 16. ad 19.

Absolutio ab excommunicatione incurra ob duellum ratione cit. Constit. Clementis VIII. a quo possit impendi, *ibid.* num. 20. & 21.

Referuntur poenæ a Benedicto XIII. & per extensum exhibentur, item poenæ latæ contra duellantes a Bened. XIV. Vid. *ibid.* num. 20.

E

EBRIETAS, EBRIUS.

EBrietas quid sit? Vide verb. *Clericus* art. 1. num. 20.

Ebrietas unde dicta? *ibid.* num. 21.

Ebrietas est sub gravissimis poenis interdicta Clericis, *ibid.* num. 25.

Ebrius quando evadit irregularis ex homicidio, vel mutilatione casali; Vide verb. *Irregularitas* art. 1. sub num. 11. vers. *Ex homicidio*.

Alia de Ebrietate; Vide verb. *Gula* a num. 12. ad 28.

ECCLESIA

In sensu morali capta quoad ejus esse, & principales notas.

Ecclesie nomen quid significet? Vide verb. *Ecclesia* art. 1. num. 1.

Ecclesie nomen dupliciter sumitur, & explicatur, *ibid.* num. 2.

Afferitur vera definitio Ecclesie, & explicatur per singulas ejus particulas, *ibid.* a num. 3. ad 9.

Ad hanc Ecclesiam spectant non solum prædestinati, & iusti, sed etiam reprobi, & peccatores, *ibid.* num. 11.

Ad hanc tamen Ecclesiam non spectant, sed ab ipsa excluduntur Pagani, Turcz, & Judæi, Catholici, Hæretici, a Fide Apostolicæ, Schismatici, Excommunicati &c. *ibid.* num. 12. ad 16.

Una & eadem substantialiter, & formaliter est Ecclesia Legis Gratiz, Legis Naturæ, & Legis Scripturæ, *ibid.* num. 17.

Notæ præcipuæ, per quas vera Ecclesia decernitur a falsis, sunt quatuor, & enumerantur, ac variis rimis, & rationibus explicantur, *ibid.* num. 18. ad 24.

Sola Ecclesia Romana Catholica habet notas veræ Ecclesie Christi, & in ipsa sola potest obtineri salus, & nullus extra ipsam salvatur, *ibid.* num. 25.

Ecclesia Romana pro eodem sonat, ac Universalis, *ibid.* num. 26.

Summus Pontifex, quamvis non sedeat Romæ, appellatur semper Romanus Pontifex, *ibid.* num. 27.

Non

Non habet Deum Patrem, qui noo habet Ecclesiam Romanam Matrem, *ib. n. 18.*

ECCLESIA quoad ejus visibilitatem, indefectibilitatem, & infallibilitatem.

Ecclesia vera Christi est, & fuit semper absolute visibilis; Vide verb. *Ecclesia art. 2. num. 1.*

Ecclesiam esse visibilem ostenditur etiam evidenti ratione, *ibid. num. 2.*

Christi Ecclesia visibilis, seu Ecclesia Romana Catholica est indefectibilis, & semper duratura, & infallibilis, quod colligitur ex novo, & veteri Testamento, & probatur ex SS. Patribus, & Sacris Caenonibus, *ibid. num. 3. ad 9.*

Ecclesia Romana Catholica est Regula Fidei, & morum in toto Mundo, & sola potest definire causas Fidei ab omoibus tenendæ, *ibid. num. 10. ad 13.*

Ecclesia Romana dicitur Mater, & Magistra omnium Ecclesiarum, & est caput etiam Ecclesiarum Græcæ, *ibid. num. 14. & 15.*

Romana Ecclesia habet annexum primatum Universalis Ecclesie ex institutione, & præcepto Christi Domini, *ibid. num. 16. & 17.* Fides Apostolica non potest a Romana Urbe divelli, & alio transferri; & ubi est Papa, ibi est Roma, *ibid. num. 18. & 19.*

ECCLESIA materialis quoad ejus ædificationem, dotationem, & reparationem.

Ecclesia materialis juxta varias ejus Classes varia sortitur nomina; Vide verb. *Ecclesia art. 3. num. 1.*

Basilicæ, quare sic dictæ, & quales Ecclesie vocentur Basilicæ, *ibid. num. 2. ad 4.*

Quales Ecclesie vocentur Cathedralæ, Collegiatæ, Matrices, Filiales, Baptismales, & Parochiales, *ibid. num. 5. ad 10.*

Parochiales, & Baptismales ut plurimum tum in jure, tum in facto confunduntur, & Baptismales dicuntur etiam Matrices, *ibid. num. 11. & 12.*

Pro Ecclesia de novo ædificanda, quid requiratur, *ibid. num. 13. ad 15.*

Non requiritur licentia Episcopi pro ædificando Oratorio privato in propria Domo, *ibid. num. 16.*

Pro ædificanda Ecclesia una cum Monasterio Regularium, quid requiratur, *ibid. num. 17.*

Tom. VIII.

Ad rem assignatur privilegium concessum Fratribus Minoribus, & postea quoad omnes Mendicantes restrictum, & contra quos tale privilegium procedat, *ibid. num. 18. ad 22.*

Patres Societatis Jesu habebant peculiare privilegium, ut possent ædificare intra spatium 140. annorum prope quicumque Conven-tum, seu Ecclesiam, *ibid. num. 23.*

Privilegium distantie 140. annorum attendendum est etiam in translatione Ecclesie, & Conventus, *ibid. num. 24.*

Per tale privilegium impediri non potest ampliatio Conventus, si jam fuerit legitime erectus. Secus si erectio non fuerit legitime facta, *ibid. num. 25. & 26.*

Tale privilegium distantie 140. annorum locum non habet in Domibus, seu Hospitaliis Regularium, quæ non habent Ecclesiam publicam, nec etiam in Seminariis, *ib. n. 27.*

Tale privilegium, an sit usu receptum? an eadem possint Ordinarii contraire? An censetur per Bullas abrogatum? & an per non usum tolli possit, *ibid. num. 28. ad 31.*

Mensuratio hujusmodi distantie 140. annorum debet fieri per aerem, non per terram, *ibid. num. 32.*

Longitudo annorum debet esse pro qualibet 8. palmorum mensura, *ibid. num. 33.*

Pro ædificanda Ecclesia, quid ulterius requiratur, *ibid. num. 34. ad 37.*

Capella, an erigi possit sine dote, *ibid. num. 38. & 39.*

Dos assignanda Ecclesie, cujus quantitatis esse debeat, *ibid. num. 40.*

Pro cognoscenda sufficientia dotis novæ Ecclesie Regularium ædificandæ, quid attendi debeat, *ibid. num. 41.*

Pro ædificanda Ecclesia requiritur ulterius ut ipsa Ecclesia noviter ædificanda noo vergat in præjudicium alterius Ecclesie præsertim Parochialis, *ibid. num. 42.*

Hinc si ab Episcopo permittatur ædificatio Ecclesie in præjudicium Parochialis, potest Parochus se opponere, & a licentia concessa appellare; Secus, si in licentia concessa sint ab Episcopo reservata jura Parochialis, & ad hoc referuntur varia Decreta, *ibid. num. 43. ad 50.*

Antequam ædificetur Ecclesia, quid agere debeat Episcopus, vel per se, vel per alium, *ibid. num. 51. & 52.*

Pro Ecclesia ædificanda, sive amplianda potest cogi vicinus ad vendendam Domum, vel alium situm, etiam si ioter Domum, & Ecclesiam addit via publica; & etiam si Do-

li i mus

mus fuerit perpetui fideicommissi, aut majoratus; Imo etiam si Domus fuerit alterius Ecclesiz, aut cause piz, *ib. num. 53. ad 56.*

Ad hoc ut quis teneatur Domum, vel alium suum vendere pro edificanda, amplianda, & reparanda Ecclesia, quatuor conditiones requiruntur, que assignantur, *ibid. num. 57. ad 60.*

Doctæ explicantur *l. Si sepulcrum ff. de Relig. & sum.*, & erudite differtur super obligatione, qua tenetur vicinus vendendi domum, vel alium suum pro edificatione vel ampliacione Ecclesiz, *ibid. num. 95. & seqq.*

Pro reparanda corrumpente Ecclesia standum est specialibus locorum consuetudinibus, *ibid. num. 63. & num. 103.*

Idem dic de statuto, *ibid. num. 104.*

Quomodo sit probanda hæc consuetudo, *ibid. num. 105.*

Nulla speciali consuetudine in loco existente Ecclesia debet reparari de suis redditibus; *ibid. num. 64.*

Si Ecclesia nullos habeat redditus, vel saltem non sufficientes ad reparationem, quis teneatur eam reparare, *ibid. num. 65. ad 67.*

Ad reparationem Ecclesiz Cathedralis, quis tenetur, *ibid. num. 68. ad 70.*

Qui tenentur ad reparationem Ecclesiz, tenentur etiam ad reparationem ædium Relictis Ecclesiz, *ibid. num. 71.*

Imo supradicti (deficientibus Ecclesiz redditibus, & contraria non estante legitima consuetudine) tenentur etiam ad procuranda, & reparanda paramenta, & ornamenta Ecclesiz, & ad rem adducitur recens Decretum, *ibid. num. 72. & 73. & num. 106. & seqq.*

De Episcopo singulare est, quod si unus reparandi ad alios pertineat, tenetur nihilominus ipse reparare Cathedralium minirantem ruinam, reservato sibi jure agendi contra illos, *ibid. num. 116.*

Notandum, quod Parochus teneatur solum reparare Ecclesiam Parochialem, non item Ecclesiam succursalem, si qua est in Parochia, *ibid. num. 117. & seqq.*

Beneficiati, qui tenentur salva congrua sustentatione Ecclesiam reparare, sunt ii, qui residere tenentur, *ibid. in num. 120.*

An ad contributionem pro reparatione Parochialis Ecclesiz vocari queant forenses, qui prædia possident in districtu Parochiz, *ibid. num. 121.*

Si Ecclesia ruinam passa sit tempore Be-

neficiati antecessoris, uter conveniendus sit pro reparatione successor, an heres Beneficiati antecessoris, *ibid. num. 122.*

De hypotheca competenti Ecclesiz pro reparatione super bonis Beneficiati; Vide *ibid. num. 123.*

An is, ad quem pertinet onus reparationis, ampliandæ quoque, & de novo edificandæ Ecclesiz sumptum agnoscere queat, *ibid. num. 124.*

Ecclesiz olim quando edificabantur, caput illarum, seu Altare majus respiciebat partem Orientalem; & ad hoc adducuntur quatuor congruentiz, *ibid. num. 74. ad 79.*

Hic modis erigendi Ecclesias licet sit congruentior, non est tamen omnimode necessarius, *ibid. num. 80.*

Forma Ecclesiarum, qua a principio ex Apostolorum traditione utebantur Christiani, semper eadem fuit, longa nimirum, & in navis speciem, *ibid. num. 81.*

Ecclesia inter tres partes, seu mansiones distribuitur. Prima Pars Sacrarium, seu Presbyterium, five Sancta Sanctorum appellatur. Secunda Chorus. Tertia Navis; & tres istæ partes explicantur, & cur sic appellentur, indicatur, *ibid. num. 81. ad 82.*

In Navi Ecclesiz olim Mares a Feminis separari consuebantur, Mares in dextera Navis parte, & Femine in sinistra; & hoc fuit ab Apostolis constitutum, *ibid. num. 93. & 94.*

Alia vid. hoc tomo in *Append. Resolut. in Auximana Restaurationis Ecclesia. Savonen. Mantuana. Tusculana Reparationis Ecclesia. Alia Tusculana Reparationis Ecclesia.*

ECCLESIA quoad ejus Consecrationem, Excommunicationem, & Reconciliationem.

Consecratio Ecclesiz quid sit? Vide verb. *Ecclesia art. 4. num. 1.*

Solus Episcopus loci de jure communi potest Ecclesiam consecrare, *ibid. num. 2.*

Episcopus debet esse proprius illius Diocesis, in cujus finibus sita est Ecclesia consecranda, *ibid. num. 3.*

Episcopus in Diocesi aliena consecrans Ecclesiam absque permissione proprii Episcopi, an suspendatur? & an valida sit consecratio, *ibid. num. 4. ad 6.*

Episcopus, an possit delegare potestatem consecrandi Ecclesias, *ibid. num. 7.*

Circa Benedictionem, & Consecrationem sua.

suarum Ecclesiarum, Regulares habent privilegium, *ibid.* num. 8. ad 10.
Ecclesie consecrari possunt qualibet die etiam non festiva, *ibid.* num. 11.

Non possunt Ecclesie consecrari nisi inter Misam; Secus Episcopus peccaret; Consecratio tamen esset valida, *ibid.* num. 12. ad 14.
Ecclesie Cathedrales, & Parochiales cum Majoribus saltem Altaribus intra annum in Civitatibus, & in Diocesis intra biennium post earum restaurationem sunt ab Episcopis consecrande, *ibid.* num. 15.

Ecclesia semel consecrata an sit iterum consecranda, *ibid.* num. 16. & 17.

Et quare; Vide *ibid.* num. 74. & seqq.
Ecclesia non est consecranda, nisi prius ei de dote competente provisum fuerit, *ib.* n. 18.
Ecclesia, si destruat, reparatur, comburatur, amplietur in aliqua parte, vel in toto, quando indigeat nova benedictione, aut consecratione, *ibid.* num. 19. ad 25.

Confirmantur ea, quae habet Auctor a num. 19. & seqq. *ibid.* num. 81. & seqq.

Saeculo XI. ex falso canone persuasum fuit, verso Altari principali totam Ecclesiam esse consecrandam, *ibid.* num. 82. 83.

Sub finem Saeculi XII. hae disciplina mutari coepit, *ibid.* num. 84.

De ritibus, quibus tum antiqua, tum praesens utitur Ecclesia in consecratione, *ibid.* num. 85. & 86.

Quomodo constare possit de consecratione Ecclesie, *ibid.* num. 87.

Si de consecratione minime constet; vel dubia ea sit, consecranda est Ecclesia, *ibid.* num. 88.

Ecclesia pluribus casibus, & modis polluitur ita ut indigeat reconciliatione. Primus est quando in ea sanguis humanus in quantitate notabili per voluntarium, injuriosum, & graviter peccaminosum actionem effunditur. Et effusionis Sanguinis circumstantiae Ecclesiam polluente, vel non, explicantur, *ibid.* num. 26. ad 35.

Secundus casus, quo polluitur Ecclesia, est quando in ea committitur voluntarium, & injuriosum homicidium; sive respectu sui, sive respectu alterius, quamvis sanguis non effundatur; & istius casus pariter circumstantiae enucleantur, *ibid.* num. 36. ad 44.

Tertius casus, quo polluitur Ecclesia est, quando humanum semen in Ecclesia criminose, voluntarie, & notorie effusum, sive sit hominis, sive mulieris, sive haeretici, aut infidelis &c. & feminis effusionis quali-

tates Ecclesiam polluente, vel non, apertuntur, *ibid.* num. 45. ad 50.

Quartus casus, quo polluitur Ecclesia est, quando in ea sepelitur aliquis excommunicatus vitandus, aut infidelis, *ibid.* num. 51.

An Ecclesia polluat per sepulchrum infantis infidelis, vel filii Parentum Fidelium non baptizati, *ibid.* num. 52. & 53.

Si in Ecclesia fuerint sepulti haeretici non denuntiati nominatim, etiam si alias notorii, non censetur violata Ecclesia, nec etiam per sepulchrum ejus, qui in duello decessit, nisi denuntiatus fuerit, *ibid.* num. 54. & 55.

Corrigitur Auctor. in not. ad num. 55.

An omnes supradicti casus debeant esse publici ad hoc, ut Ecclesia polluta dicatur, *ibid.* num. 56. & 57.

Effectus violationis Ecclesie sunt tres, & assignantur, *ibid.* num. 58.

Si quis in Ecclesia publice polluta divina Officia peragit, an peccet, vel censuras incurrat; *ibid.* num. 59.

Si Sacerdos sciat solum ex Sacramentali Confessione Ecclesiam esse pollutam; aut in actu celebrationis Missae violetur, quid agendum, *ibid.* num. 60. & 61.

An per pollutionem Ecclesie polluat etiam Coemeterium, & e contra, *ibid.* num. 62. ad 64.

Reconciliationi Ecclesie pollutae, si prius fuerat consecrata, a quo fieri possit; *ibid.* num. 65. & 66.

Ex privilegio, seu commissione Summi Pontificis reconciliationi Ecclesie pollutae potest fieri etiam a simplici Sacerdote, *ibid.* num. 67.

Praelati Regulares, an habeant privilegium reconciliandi Ecclesias sibi subjectas; *ibid.* num. 68. ad 70.

Si Ecclesia polluta non fuerit consecrata, sed solummodo benedicta, reconciliari potest per quolibet simplicem Sacerdotem per solam aquae lustralis asperisionem, quamvis ab Episcopo non benedicta, *ibid.* num. 71. & 72.

Coemeterium consecratur, & reconciliatur iisdem modis, & ab iisdem, quibus consecratur, & reconciliatur Ecclesia, *ib.* n. 73.

ECCLIESIA quoad varia Miscellanea ipsam concernentia.

In Ecclesia servitus, prospectus, vel transitus haberi non potest sine Indulto Apostolico. Et sic nec cryptae, & aditus subterranei

nei ad ipsam, Vide verb. *Ecclesia* art. 5. n. 1.
Hoc Indultum sæpe petentibus deuegatur,
ibid. num. 2.

Talis prohibitio vim habet etiam in eo,
qui habet januam correspondentem in domo
Parochiali Ecclesie contigua, *ibid.* num. 3.
Imo nequidem Ducibus, & Marchionibus
id permitti potest, *ibid.* num. 4.

Quid in hac re observandum ab Ordina-
riis, *ibid.* num. 5. & 6.
Sedilia propria ponere in Ecclesia quis
possit, qua facultate, quo jure; *ibid.* num.
7. ad 12.

Quando lis est inter privatus super com-
petentia loci, qui sunt in possessione, sunt
manutendi in tali possessione absque novi-
tate, *ibid.* num. 13.

Locus in Ecclesia possessus videntibus, &
patientibus Rectore, toto Clero, & homini-
bus loci, sicuti acquiritur per decennium,
ita præscribitur per memorabilem. Et in
casu, an permitti possint in præjudicium
hujusmodi Juris quæsitum ponere novam Sedem
ante veterem; *ibid.* num. 14. ad 17.

An ex consuetudine sedendi in certo loco
ratione præeminentiæ; acquiratur etiam jus
prohibendi, ne aliter sedeatur; Et ad tale jus
acquirendum, quid requiratur; *ibid.* num. 18.
ad 23.

Contra amoventes Sedilia, quomodo agi
possit; *ibid.* num. 24.

Si aliqua forma Ecclesie immutetur in
aliam structuram, Sedilia Laicorum in illa
existentia quomodo reponi debeant, *ibid.*
num. 25.

Jus habendi talia Sedilia, vel sepulcrum
in Ecclesia concessum alicui familiz, vel de-
scendentibus, extincta familia, ad quos tale
jus transeat, *ibid.* num. 26.

Sedilia quomodo prohibeantur collocari in
Ecclesia; *ibid.* num. 27.

Strata ad Ecclesias sibi deserti facere qui-
bus liceat, *ibid.* num. 28.

Afferantur duo Decreta generalia Sacre
Rit. Congregat. prohibentia Laicis osculum
Evangeliorum intra Missam, usum Balda-
chini in Ecclesiis, & assistentiam in Presby-
terio, *ibid.* num. 29. 30. & 31.

Magistratus Laicos non potest in Ecclesia
habere retentionem, sive usum tapeti, aut
stratus, & ad rem afferantur varia decreta,
ibid. num. 32. ad 35.

Inducantur auctores tractantes de juribus
honorificis, quæ in Ecclesia Laici præstari
solent, *ibid.* num. 53. & 54.

Qualis honor debeatur Prelato Præfati
Provincie, declaratur, *ibid.* num. 36.

Dedicationis Ecclesie Festum, an possit
ab Episcopo transferri, *ibid.* num. 37.

Sanctis antiqui Testamenti possunt dedica-
ri Ecclesie, *ibid.* num. 38.

Musica est de jure permissa in Ecclesia,
ibid. num. 39.

An Musicæ cantus possit ab Episcopo pro-
hiberi, *ibid.* num. 40. ad 42.

An Musica toleranda sit in Ecclesia exte-
riori Monialium, *ibid.* num. 43.

Propter Ecclesie reverentiam possunt ex-
pelli artifices prope illam obstreperantes, ac
Personæ iusantes, & sordidæ ejus divina Of-
ficia perturbantes, *ibid.* num. 44.

An stabulum prope Ecclesiam construi pro-
hibeatur; Et cui competat privilegium illud
removendi, *ibid.* num. 45. ad 47.

Ad rem afferatur Epistola Encyclica Cle-
mentis XI. *ibid.* num. 48.

An possint in Ecclesiis fieri ludi theatrales,
Repræsentationes, seu comedie, *ibid.* num.
49. ad 52.

APPENDIX, seu Novus de Christi Ecclesia Articulus.

Ecclesia in genere quolibet Congregatio dici-
tur, *ibid.* verb. *Ecclesia* in nov. Artic. post V.
num. 1. & seqq.

Ecclesia in sensu Ecclesiastico dicitur Societas
Fidelium, *ibid.* num. 5.

Qui de hac sunt Ecclesia, vocantur inter-
ius per gratiam, exterius vero per verbum,
ibid. num. 7. & seqq.

Ecclesia Christi duplici modo considerari po-
test, per latam scilicet, & strictam signifi-
cationem, *ibid.* num. 12. & seqq.

Ecclesia Christi per latam significationem ac-
cepta temporibus Legis nature, & scriptæ
etiam floruit, *ibid.* num. 15.

Quænam fuerit Divinæ providentiæ cura
in regendo Ecclesiam in statu nature, &
Legis scriptæ, *ibid.* num. 19. & seqq.

Novatorum circa Ecclesie Christi deful-
sionem Hæreses designantur, *ibid.* num. 32.
& seqq.

Consulantur, *ibid.* num. 43.
Ossenditur, Ecclesiam Christi visibilem

esse, *ibid.* num. 44. & seqq.

Esse unam, *ibid.* num. 56.

Sanctam, *ibid.* num. 57.

Catholicam, *ibid.* num. 58.

Et Apostolicam, *ibid.* num. 59.

In Ecclesiis Hæreticorum non sunt notæ Ecclesiæ Christi, *ibid.* num. 61. & *segg.*

Notæ Ecclesiæ Christi in Ecclesia Romana conspiciuntur, *ibid.* num. 65. & *segg.*

Ecclesia Christi complectitur non solum prædestinatos, perfectos, & iustos, sed etiam peccatores, *ibid.* num. 68. & *segg.*

Recensentur illi, qui ab Ecclesia Christi arcentur, *ibid.* num. 73. & *segg.*

Visibilis Ecclesia Christi numquam deficit, *ibid.* num. 75.

Infallibilis item est in decernendis Fidelibus & morum controversiis, *ibid.* n. 80. & *segg.*

Romanos Pontifices Primatum obtinet in Ecclesia Christi, & est infallibilis in finieudis Religionis controversiis, *ibid.* num. 85. & *segg.*

ECLIPSIS.

Eclipsis Solis quando, & quomodo fiat; Vide verb. *Mundus* num. 142. 143.

Eclipsis Lunæ quando, & quomodo fiat, *ibid.* num. 141.

EDICTA LAICALIA; Vide verb. *Frummentum*, & verb. *Lex* art. 3. a num. 54. ad 79.

EDUCANDÆ.

Educandarum Puellarum admissio in Monasterium fieri nequit sine Apostolica licentia, & Ordinariorum examine; Vide verb. *Educanda* num. 1.

Pro Matrimonio, & sepultura educandarum; Vide verb. *Matrimonium* a num. 4. ad 58.

Ut educandæ recipiantur in Monasteriis plures requiruntur conditiones, quæ assigantur; Vide verb. *Moniales* art. 1. a num. 1. ad 29.

Alia ad rem; Vide *ibid.* a num. 30. ad 63.

EJICERE, EJECTI A RELIGIONE.

Religiosi Professi jure incorrigibiles possunt scilicet ejici a Religione, & asseruntur Decreta Sacr. Congreg. ad hoc inspectantia; Vide verb. *Ejicere, ejecti* num. 1. ad 3.

Ad expulsiorem Incorrigibilitatem quinque prærequiruntur, & enumerantur; ac quoad eorum circumstantias explicantur, *ibid.* num. 4. ad 12.

Vere incorrigibilis quis dicatur, *ib.* n. 13. Ad probandam incorrigibilitatem pro ex-TOM. VIII

pulsionem non potest carcerari, nisi qui post tertium delictum, & tertiam punitionem iterum delinquit, *ibid.* num. 14. & 15.

Incorrigibilis expleto carceris tempore, an sit statim expellendus, *ibid.* num. 16.

Quomodo cognosci possit, quod adhuc durat incorrigibilitas post Carcerem probatorium, *ibid.* num. 17.

Si incorrigibilis in obstinatione persistat, an adific obligatio ipsum expellendi, *ibid.* num. 18.

Facultas expellendi incorrigibiles quibus fuerit alias restricta, & nunc ad quos extendatur; & an possit alteri delegari, *ibid.* num. 19. ad 21.

Ejectio lex graviorum Patrum, quando, quomodo, & a quo fieri debet, ac confirmari, *ibid.* num. 22. ad 27.

Pro ferenda sententia definitiva expulsiōnis, an requiratur quod omnes sex Patres concordent, *ibid.* num. 28. ad 30.

Ad sententiam definitivam expulsiōnis ferendam quid ulterius prærequiratur, *ibid.* num. 31. & 32.

Post latam sententiam, quid agendum sit indicatur, *ibid.* num. 33. ad 35.

Sententia expulsiōnis est statim significanda a Superiore Ordinario Loci; & significationis formula traditur, *ibid.* n. 36. & 37.

Ordinarius nequit sententiam expulsiōnis examinare, *ibid.* num. 38.

Traditur formula consignandi Ejectio litteras expulsiōnis, *ibid.* num. 39.

Ejectus debet se præsentare illi Ordinario, in cujus Diocesi est Conventus, a quo ejicitur, & tenetur incedere in habitu Clericali, *ibid.* num. 40.

Nequit tamen Ejectus nec in suscepto Ordine ministrare, nec ad alios ascendere, nec exercere officium concionandi aut docendi, *ibid.* num. 41. ad 43.

Expulsus laborat infamia juris, & facti; nec potest prætere alimēta a Religione, quamvis sit Societatis Jesu, post vota simplicia, *ibid.* num. 44. ad 46.

Et hæc procedunt etiam quoad Ejectos e Societate Jesu post emissā vota solemnia, non item quoad eosdem ejectos e Societate Jesu post emissā vota dumtaxat simplicia, *ibid.* num. 76. 77.

Regularis injuste ejectus, an possit compellere Monasterium ad alimēta præstanda, *ibid.* num. 47. & 48.

Ejecti stantes in Saeculo, an teneantur ad observanda vota Religionis, *ib.* n. 49. ad 52.

I i 3 Re-

Reprehenditur *Auctor* a Romano Theol.
in not. ad num. 50.

Corrigitur item *Auctor*, *ibid.* in not. ad
num. 52.

Ejectus jussu tenetur se corrigere, & humili-
ter parere, ut iterum admittatur, & an
possit cogere Religionem, ut se iterum reci-
piat, non obstante aliqua excusatione, *ib.*
num. 53. ad 55.

Ejectus rediens ad Religionem non tenetur de
novo Novitiatum obire, & Professionem
emittere, *ibid.* num. 56.

Ejectus rediens, præciudendo a Statutis, &
Constitutionibus uniuscujusque Religionis,
an sit restituendus ad gradus, & præceden-
tias, *ibid.* num. 57. & 58.

Ejectus a Religione ob crimina falsa, quæ
ipse sibi ad hunc finem imposuit, non est se-
curus in conscientia extra illam & hoc pa-
rietur est dicendum de sic expulsi post Vota
Mennii a Societate Jesu, *ibid.* nu. 59. & 60.

Ejectus jussu, si emendatus ad Clausura rediens,
non admittatur, potest tuta conscientia re-
manere in Sæculo, *ibid.* num. 61.

Ejectus in Sæculo remansens, sive Clericus,
siue Laicus, an teneatur Incedere in habitu
Clericali, *ibid.* num. 62. & 63.

Ejecti siue Clerici, siue Laici militie seculari
adscripti, animo non redeundi, an sint Apo-
statæ, *ibid.* num. 64. & 65.

Ejectus qualium bonorum jus acquirat, & an
possit de illis disponere ac testari, *ibid.* num.
67. ad 70.

Ejecti extra Clausura decedentis Bona ad quem
spectent, *ibid.* num. 71. ad 73.

Ejectus, si extra Clausura decedat, ubi sit se-
piendus, *ibid.* num. 74.

ELECTIO

Quoad jus, esse, divisionem, differentiam,
& formam.

Electio generatim sumpta quid sit; Vid. verb.
Electio art. 1. num. 1.

Electio Canonici dupliciter sumitur. Primo ge-
neraliter, & latissime, sub quo nomine ve-
nit etiam Postulatio, Præsentatio, Nomi-
natio, Petitio, & Collatio. Secundo proprie
& stricte, quæ definitur, *ib.* n. 2. & 3.

Assignatur differentia Electionis a Postu-
latione, & quid sit Postulatio, *ibid.* num. 4.

Assignatur differentia Electionis a Præsen-
tatione; & quid Præsentatio, *ib.* n. 6. & 7.

Assignatur differentia Electionis a Nomi-
natione; & quid & quomplex sit Nomina-
tio, *ibid.* num. 8. ad 10.

Assignatur differentia Electionis a Colla-
tione, & quid & quomplex sit Collatio,
ibid. num. 12. ad 15.

Collatio libera a quo fieri possit, *ibid.*
num. 16. & 17.

Collatio necessaria quid sit; & a quo fieri
possit, *ibid.* num. 18. & 19.

Forma Electionis est triplex, scilicet for-
ma Scrutini, Compromissi, & inspirationis,
ibid. num. 20.

Et quidem triplex isthæ Electionis forma
præcipitur a cap. *Quia propter de Electione*,
quod in quibus habeat locum docetur, & ha-
te differentia Electionis, quæ fit ex illius
capitis censura, & ejus in qua requiritur
tantum consensus naturalis siue verbis, siue
factis explicatur, *ibid.* num. 26. & seqq.

Electio per sortes non valet, *ibid.* num. 27.

An in quacunque Electione sortes impro-
bentur; Vide *ibid.* num. 42. & seqq.

Electio per Scrutinium quid sit, *ibid.* num. 22.

Ostodecim substantialia formæ electionis
per Scrutinium assignantur, *ibid.* num. 23.

Electio per Compromissum quid sit, *ib.* n. 23.

Ad faciendum compromissum pro Electio-
ne requiritur Consensus omnium Vocalium,
ibid. num. 25.

Compromissum pro electione potest fieri
etiam in unum solum, quamvis ipse non sit
de Collegio, dummodo non sit Laicus, *ib.*
num. 26. & 27.

Unus Compromissarius nequit eligere se
ipsum, *ibid.* num. 29.

Si Compromissarii sint plures, possent il-
liquem ex se ipsis eligere, *ibid.* num. 29.

Compromittentes tenentur recipere electum
a Compromissariis, dummodo servata fuerit
forma Compromissi, *ibid.* num. 30. & 31.

Electio per Inspirationem, & per quasi Inspi-
rationem quæ sit, & quid ad ejus essentiam
requiritur, *ibid.* num. 32. ad 35.

ELECTIO quoad illos, qui possent,
vel non eligere, & eligi.

De jure communi jus eligendi Prælatum
spectat ad Capitulum, seu Collegium, cu-
jus Prælati est eligendus; Vide verb. *Ele-
ctio* art. 2. num. 1.

Canonici vero tum Cathedralium, tum
Collegiatum, tamen sint de Capitulo,
non aliter jus eligendi habent, quam si
in

in Sacris sint constitui, *ibidem* numer. 42.

Necesse tamen haud est, ut de tempore vacationis beneficii Canonici in sacris sint constitui, sed sat est, si de tempore Electionis constitui sint in sacris, quamvis ex dispensatione Pontificia Ordinati sint ante gratiam ordinariam, *ibid.* numer. 43. & 44.

Utrum jus eligendi habeat Canonicus proprietarius, an vero Canonicus Possessor, tum an jus eligendi habeat Canonicus post Canoniciatus resignationem, vel vacante Canonica per alterius incompatibilis, ascensionem; Vide *ibid.* numer. 45. & 46.

Quid de hujus juris duratione, & an possit Extraneis communicari, *ibid.* numer. 2. ad 4.

Quid, si unus solus de Capitulo, seu Collegio remaneat, *ibid.* numer. 5. & 6.

Qui incapaces sint eligendi, sive a jure, sive ob aliam causam, *ibid.* numer. 7. ad 20.

Pacificus non est opinio *Auctoris* numer. 17. & *segg.* quod interdicti, & irregulares haud possint eligere, *ibid.* numer. 47.

Admissio Excommunicati ad eligendum an irritam reddat electionem, *ibid.* numer. 48. & 49.

Quae sint qualitates requisitae in iis, qui eligendi sunt, *ibid.* numer. 21.

Scientia est triplex, scilicet Eminens, Mediocris, & sufficiens, & assignatur quilibet, *ibid.* numer. 22.

Scientia sufficiens, quomodo mensuranda, *ibid.* numer. 23.

In eligendis ad Praelaturas, atque Officia Ecclesiastica, quae scientia toleranda, *ibid.* numer. 24.

Quoad aetatis maturitatem; Vide verb. *Aetas*.

Quoad morum honestatem, clare patet in recensendis iis, qui eligi non possunt, *ibid.* numer. 25. ad 41.

ELECTIO quoad ea quae concernunt

Electores,

Electores habentes legitimum jus ad suffragandum, sive sint abentes, sive praesentes, vocandi sunt ad electionem novi Praelatus, nisi sint nimis distantes, & quae distantia sufficiat ad eos non vocandos; Vide verb. *Electio* art. 3. numer. 1. ad 3.

Illustratur *Auctor* numer. 2. circa iuramentum praestandum ab eo, qui appellat ab Electione, *ibid.* in notis ad numer. 27. & *segg.* Electores vocati an possint cogi ad interessendum, *ibid.* numer. 4.

Electores abentes, & impediti possunt eligere per Procuratorem, secus per Epistolam, *ibid.* numer. 5. & 6.

Declaratur *Auctor*, *ibid.* in not. ad nu. 6. Electores tenentur sub gravi investigare de idoneitate Personae eligende, *ibid.* numer. 7.

Electores eligentes indignum an peccent, quibus poenis subjaceant; & ad quid teneantur, *ibid.* numer. 8. ad 31.

Non debent, nec possunt Electores denegare suum Suffragium ei, quem per solam Sacramentalem Confessionem noverunt indignum, *ibid.* numer. 12.

Electores tenentur sub mortali eligere eos, quos digniores & Ecclesiae magis utiles esse judicaverint, *ibid.* numer. 13.

Obligatio sub gravi eligendi digniorem, non solum procedit de Episcopis, & Cardinalibus, sed etiam de omnibus aliis habentibus Jurisdictionem quasi Episcopalem, ac de promovendis ad Ecclesias Parochiales, *ibid.* numer. 14. & 15.

Electio digni praetermissio digniore est valida, quamvis illicita; & aliquando potest esse licita, *ibid.* numer. 16. ad 18.

Electio renuntians Electioni, si se poenitet, & se retractet, re adhuc integra, an admitti debeat ad Electionem, & res integra quando dicatur, vel non, *ibid.* numer. 19. ad 21.

Electio quando possit variare vocem suam, *ibid.* numer. 22.

Electores an possint interponere appellationem, ne procedatur ad Electionem, *ibid.* numer. 23.

Electores, postquam aliquem unanimi consensu elegerunt, an possint electioni se opponere, *ibid.* numer. 24.

Talis oppositio fieri potest triplici modo, qui assignatur, & explicatur, *ibid.* numer. 25.

Electio est interdictus abusus illicitarum Capitalationum, quas occurrente vacatione Ecclesiarum, seu Monasteriorum interdum fieri contingit, & ad hoc datat Constitutio Innocentii XII. *ibid.* numer. 26.

Quomodo fieri debet iuramentum interponendum ab iis, qui de electione appellant, *ibid.* numer. 27. & *segg.*

ELECTIO quomodo, quando, & ubi fieri possit, & debeat, ut sit Canonica, praesentem inter Regulares.

Pro Electione Canonica facienda qui sint vocandi; Vide verb. *Electio* art. 4. numer. 1.

Uno solo Electore non vocato, an possit

iste electionem irritare, *ibid.* num. 2. ad 4. & vide Verb. *Absens* art. 1. num. 10.

Ante electionem habendi sunt tractatus consulti; Et vocales tenentur prestare iuramentum de eligendo meliorem; & istud iuramentum an sit de essentia electionis, *ibid.* num. 5. ad 11. & art. 2. num. 12.

Ante electionem canenda est Missa, & facienda est invocatio Spiritus Sancti pro eligendis Dignioribus; & talis Missa an sit de essentia, & validitate electionis, *ibid.* num. 12. & 13.

Electio debet celebrari omnibus Electoribus in unum collegialiter congregatis; & si aliqui debito modo vocati interesse nolint, electio est valida sine ipsis. At pro Ordine Fratrum Minorum traditur alia dispositio, *ibid.* num. 14. ad 17.

Quid si cœpto electionis tractatu aliqui Vocales egrediantur, & redire nolint, vel in casu defectus Præsidis, vel omnes moriantur, ut delinquant, & unus solus remaneat, *ibid.* num. 18. ad 25.

Si aliquis Vocalium Schedulam vacuum miserit in communem votorum Urnam; vel in aperitione Scrutini reperiatur plures Schedules, quam sint Vocales, adhuc Electio erit valida, si demptis superfluis remaneat major pars, *ibid.* num. 26. & 27. Sed Vide *ibid.* num. 110. & seqq.

Electio Superiorum Regularium debet fieri omnino per vota secreta, & ad rem quid sentiant Doctores in interpretatione Concilii Trident. *ibid.* num. 28. ad 30.

Electio propter quas causas debet esse secreta, *ibid.* num. 31. ad 36.

Ad electionem Regularium debent vocari omnes Vocales etiam infirmi, qui concumbunt in Conventu Electionis, & si nequeant Electioni interesse, quid agendum sit indicatur, *ibid.* num. 37.

Ad talem Electionem vocandi sunt etiam Religiosi Sacris non initiati in illis Religionibus, quarum Constitutiones ipsis expresse concedunt, ut habeant votum in Capitulis, *ibid.* num. 38.

Regulares tenentur sub mortali eligere Dignorem, *ibid.* num. 39. 40. & art. 2. num. 13. & eod. art. 3. sub. num. 6. 7. 8. & 9.

Quid disponant quoad hoc pro Minoribus de Observantia statuta Ordinibus, & Constitutionibus Pontificis, *ibid.* num. 41. ad 43.

Ut Electio sit valida, requiritur, ut in ipsam concurrat saltem major pars Capitu-

li, *ibid.* num. 44. & verb. *Abbatissa* a num. 43. ad 52.

Ubi vota essent peria, Præses Capituli nequit dare votum decisivum, nisi in Electionibus, quæ sunt a solo Definitorio, *ibid.* num. 45. & 46.

Tale votum decisivum an habeant etiam Ministri Provinciales, *ibid.* num. 47.

Commissarii Provinciales, qui tempore Capituli Generalis relinquuntur ad gubernandas Provincias, & singulæ Electiones, quæ sunt in Definitorio, quomodo fieri debeant, *ibidem* num. 48. & 49.

Electiones, quæ sunt in Capitulis tum Generalibus, tum Provincialibus, quomodo fieri debeant, *ibid.* num. 50.

Electio, ut sit Canonica, debet esse omnino libera; & quando sit Canonica, vel non, ob restrictionem libertatis, *ibid.* num. 51. ad 54.

In Ordine Minorum de Observantia Gubernatores pro se, vel pro alio incurrit ipso facto Excommunicationem Papæ reservatam, & privationem vocis activæ, & passivæ, *ibid.* num. 55.

Et extenditur ad alios etiam Regulares; Vide verb. *Pæna* art. 2. num. 207.

Quæ tamen Excommunicatio modo potest absolvi a Ministro, & Commissario Generalibus, ubi agitur de electione Superiorum inferiorum, *ibid.* num. 56.

Dispositio Generalis pro omnibus Regularibus illicitis modis pro se, vel pro aliis Dignitatibus procurantibus, *ibid.* n. 57. & 58.

Electio quando, & per quid evadat Simoniacæ; & sic Electus ad quid tenentur, *ibid.* num. 59. ad 63.

Assignantur variz electiones simoniacæ, & nullæ propter illicitas passionis Electorum, *ibid.* num. 64. & verb. *Simonia*.

Electio celebrari debet in loco publico, & solito, *ibid.* num. 65.

In casu autem necessitatis celebrari potest extra Ecclesiam, seu Monasterium, & extra locum solitum: Immo etiam in loco interdito; & quid si extra casum necessitatis ibi celebraretur, vel in loco non consueto, *ibid.* num. 66. ad 70.

Electio de iure communi est facienda, quando Ecclesia est viduata, & vacat legitimo suo Pastore, *ibid.* num. 71.

Vacantis autem, & Viduatio potest fieri multipliciter, & assignatur, *ibid.* num. 72.

Viduata Ecclesia, intra quantum tempus Electio fieri debeat, *ibid.* num. 73. ad 75.

Regulares non tenentur stare temporali iu-

re communi præfixo, sed debent servare tempus, & modum a suis specialibus Constitutionibus statutum, *ibid. num. 76.*

Si Electio non fuerit celebrata statuta, & præscripta die in Ordine Minorum, ad quem devolvatur, *ibid. num. 77.*

Electio celebrata post elapsum tempus a jure communi, vel speciali præfixum, est nulla, *ibid. num. 78.*

An ubi Capitulum sit legitime coactum ad electionem faciendam, non duæ ex tribus partibus Capituli requirantur ad coarctandum terminum Electioni præfixum, sed major tantummodo pars; Vide *ibid. num. 104. & seqq.*

Electio regulariter loquendo non est facienda de nocte, nisi ob graves & urgentes causas, quæ assignantur, *ibid. num. 79. ad 81.*

Per noctem, quale tempus intelligatur, *ibid. num. 82.*

Electio potest celebrari etiam die Festo, *ibid. num. 83.*

Electio est nulla, si ante celebrationem Capituli, vel Congregationis non exhibeantur attestaciones de adimplemento oneris Missarum; & adducuntur ad hoc Resolutiones Sac. Cong. *ibid. num. 84. & 85.*

Vicarius Provincialis electus a solo Definitorio, an post mortem Provincialis possit obtinere titulum Ministri Provincialis, *ibid. num. 86. ad 88.*

Electio facta a Regularibus, & de Regularibus nedom in eadem Religione professis, est nulla, *ibid. num. 89.*

Ut quis possit eligere, sufficit tacita Professio; Ut vero possit eligi, necessario requiritur Professio expressa in eadem Religione, in qua eligitur, quod etiam procedit in Monialibus, *ibid. num. 90. 91.*

Sententiæ privationis vocis activæ, & passivæ quando a Superioribus Regularibus sunt pronuntiandæ. Et preses Capituli a Religiosis Capitulalibus privandis ad quid teneatur, *ibid. num. 90. ad 94. & supra num. 84.*

Electio Canonice celebrata est confirmanda ab immediato, & proximo Superiore, *ibid. num. 95.*

Si Electus ante confirmationem se immiscet administrationi, est ipso facto privatus jure acquisito per Electionem, nisi sit electus in Ministerium Generale, *ibid. num. 96. & 97.*

In Ordine Minorum Generalis statim ac Canonice electus, potest plenam, & liberam administrationem exercere ex con-

cessione Clementis IV. *ibidem numer. 98.*
Abbatissæ an possint ante confirmationem administrare, & quoad earum Electionem quid attendendum sit, *ibid. num. 99. & 100.*
In electione, in qua plures sunt electi, si suffragia excedant eligentium numerum, nemo potest rennuciari electus, *ibid. num. 110. & seqq. usque in fin.*

ELEEMOSYNA.

Eleemosyna quid sit? Vide verb. *Eleemosyna num. 1.*

Eleemosyna est opus summe meritotium, satisfactorium, & impetratorium, *ibid. num. 2.*
Datur præceptum obligans sub gravi ad dandum quandoque eleemosynam juxta rationem necessitatis alienæ, & facultatis propriæ, *ibid. num. 3. & 4.*

Bona ex parte dantis possunt esse superflua, vel necessaria tripliciter, & assignantur, *ibid. num. 5.*

Bona superflua, vel necessaria vitæ, flautui, ac decentiæ status quæ sint, *ibid. num. 7. & 8.*

Necessitas ex parte accipientis consideratur tripliciter, & assignatur, *ibid. num. 9.*

Necessitas extrema, Gravis, ac Communis quæ sit, *ibid. num. 10. ad 12.*

Homo an, & quando sub mortali teneatur ex bonis superfluis tripliciter consideratis facere eleemosynam pauperibus laborantibus necessitate extrema, vel gravi, vel communi? & quid talibus pauperibus sit in casu concessum ad sublevandam eorum necessitatem, *ibid. num. 13. ad 20.*

Indicatur Auctoritas vitium sub num. 15. *ibid. in not. ad num. 15.*

Eleemosyna quomodo, & quibus sit elargienda, & qui sint præferendi inter constitutos in triplici necessitate, & inter propinquos, ac alios indigentes, *ibid. num. 21. & 22. & verb. Filius, & Necessitas.*

Eleemosyna non est danda pauperibus otiosis nolentibus laborare, *ibid. num. 23.*

Eleemosyna potest denegare pauperibus forensibus, imò possunt iusto a Civitate expelli, quando adeit iusta causa, *ibid. num. 24.*

Pauperes ficti graviter peccant, & tenentur ad restitutionem eleemosynarum, quas se fingendo propterea receperunt; & quibus possit fieri restitatio, *ibid. num. 25. & 26.*

Quamvis quis actu non egeat ad victum, si tamen imminet necessitas proxima, potest tunc potest, & acceptare eleemosynas; Sic

Sic etiam, qui filias habet nobiles, quas commodè dotare non potest; Sic pariter puella, quæ non habet congruam dotem ad sui status conditionem. Idem etiam est dicendum de Filiis habentibus sibi necessaria, qui si habeant parentes necessario alendos, & ad id non habeant, & de iis, qui habent fratres, aut sorores, quibus alimenta præbere tenentur, *ibid.* num. 27. ad 31.

Religiosi mendicantes possunt elemosynas officium petere, & eos impediens incurrunnt excommunicationem ipso facto, *ibid.* num. 32.

Non possunt tamen quæsuare extra districtos conventus, & assignatos propriis Conventibus, *ibid.* num. 33. & 34.

Regulares vere Mendicantes non tenentur petere licentiam ab Ordinario, in cuius Diocesi sunt eorum Monasterium, neque eidem ostendere licentiam suorum Superiorum, dum elemosynas quærunt in locis, ubi existunt Conventus, sed solum, si eas velint colligere extra ipsa; tamen si extra diocesim, in qua erecti sunt Conventus, quærere voluerint, debent obtinere consensum ab Ordinario illius diocesis, *ibid.* num. 35. ad 37.

Fratres Mendicantes elemosynas quærere nequeunt per alios, quam per sui Ordinis Religiosos, vel Oblatos, *ibid.* num. 38.

Sic sine licentia in scriptis Ordinarii loci nulli quantumvis privilegiati possunt elemosynas quærere per aliquo opere pio, etiam si essent Patentati, seu Commissarii Abbatiz S. Antonii Viennensis; & qui prohibeant talem licentiam concedere, *ibid.* num. 39. & 40.

Confraternitatibus, & aliis locis piis, quæ hospitalitatem actu non exercent, non est regulariter danda licentia quæsuandi. Neque Ordinarii prohibere possunt Regularibus, ne quæsuent ante Confraternitates, *ibid.* num. 41. & 42.

Elemosynæ, & Oblationes ab Offerentibus recipere a se prohibetur Regularibus in ecclesiis Missarum Solemnium, *ibid.* num. 43.

Si elemosynis Missarum, an possit aliqua pars retineri ratione expensarum, quæ sunt in celebratione, *ibid.* num. 44. verb. *Missæ art. 2. sub num. 2. in respons. ad septimum;* verb. *Uscensia num. 1. ad 6.*

Sacerdos, qui Missam suscepit celebrandam cum certa elemosyna, non potest eandem Missam alteri celebrandam committere parte ejusdem elemosynæ sibi retenta, *ibid.* nu.

45. verb. *Missæ art. 2. sub num. 2. in respons. ad 10.* Et id faciens quam penam incurrit; Vide verb. *Elemosyna num. 64.*

Elemosynæ pro Missis celebrandis recipi non possunt ab Ecclesiis, si iidem Missis non nisi post longum tempus sacrificare valeant, nisi de consensu illorum, qui elemosynas tribuerant, *ibid.* num. 46. verb. *Missæ art. 2. sub num. 2. in respons. ad xi. & xii.*

Missæ ad satisfaciendum elemosynis alicui Ecclesiæ traditis non sunt celebrandæ per externos, ubi commodè possunt satisfieri per Sacerdotes ejusdem Ecclesiæ, *ibid.* num. 47. verb. *Missæ art. 4. num. 16.*

Elemosynæ pro celebratione Missarum oblatæ integre & fideliter sunt in id erogandæ, & quænam penæ sint inflicte contra mercatores super Elemosynis Missarum, verb. *Elemosyna num. 67. & 68.*

Elemosynæ pro expeditione adversus infideles collatæ in aliam quamlibet causam non sunt impendendæ, *ibid.* num. 69.

Elemosynæ a Regularibus fieri & distribui possunt, opportunis facultatibus obtentis, *ibid.* num. 70.

Per extensum exhibetur saluberrima Benedicti XIV. Constitutio super Elemosynis, *ibid.* num. 71.

Elemosynas petere per Ecclesiam, dum Divina celebrantur Officia, est prohibitum, *ibid.* num. 48. & 49.

Elemosyna de quibus bonis faciendæ sit, & fieri possit? *ibid.* num. 50. ad 52.

Uxor, Filiusfamilias, servus, vel Ancilla, Religiosus, Pupillus, Administratores, Tutores, & Curatores, de quibus bonis, quando, qua licentia, in qua quantitate possint facere elemosynas? *ibid.* numer. 34. ad 60.

Confirmatur sententia Anstæ, num. 57. adducta, *ibid.* in notis ad num. 57.

Quid de Eremita elemosynas petente pro Sacello sibi commendato? *ibid.* num. 61.

Elemosynarum distributor potest illas sibi pauperi, vel suis consanguineis pauperibus appropriare, *ibid.* num. 62.

Elemosynæ collectæ occasione Jubilæi, ad quem spectent? *ibid.* num. 63.

Pro unaquaque Missa manuali, quæ sit elemosynæ inferior taxa? *ibid.* num. 64. & 65.

Fratres Minores de Observantia speciale habent indultum elemosynas colligendi pro locis Terræ Sanctæ; & Ordinarii tenentur illos commendare in una Diocesi ad minus

nus duabus vicibus quolibet anno, *ibid.* num. 66.

An jus colligendi elemosynas per sacculum sonantem spectet ad actus Parochiales, & Ecclesia Parochialis hoc jus tantum sibi adscribere, & alias Ecclesias ab usu ejusdem excludere vigore juris bannalis recte possit, *ibid.* num. 72. & *segg.*

An qui quotannis elemosynam erogare consuevit, compelli possit, ut in futurum eam præstet: Vide *ibid.* num. 75. & *segg.* Vid. *Oblationes* num. 49. & *segg.*

EMPHYTEUSIS

Quoad ejus naturam, divisionem, & successiorem in ipsam.

Emphyteusis unde dicatur? Vide verb. *Emphyteusis* art. 1. num. 1.

Rem in Emphyteusim dantes, & accipientes quomodo vocentur, *ibid.* num. 2.

Datur Emphyteusis definitio, *ibid.* num. 3. Assignatur Emphyteusis differentia a Locatione, a Venditione, a Mutuo, Donatione, aliisque Contractibus, & a Feudo, *ibid.* num. 4. ad 7.

Emphyteusis dividitur primo in Ecclesiasticam, & Laicalem, & qualis sit utroque? *ibid.* num. 8.

Assignatur differentia Emphyteusis Ecclesiasticæ a Laicali, *ibid.* num. 9.

Quid sit incidere in commissum? *ibidem* num. 10.

Emphyteusis dividitur secundo in Perpetuam, & Temporalem, & qualis sit utraque? *ibid.* num. 11.

Emphyteusis dividitur tertio in Hereditariam simpliciter, & Hereditariam mixte, seu qualificate, & in non Hereditariam, seu ex pacto, & providentia, & qualis sit quilibet, *ibid.* num. 12.

Scriptura, seu instrumentum scriptum est de substantia Emphyteusis, *ibid.* num. 13.

Emphyteusis quomodo dicatur Ecclesiastica, vel Laicalis, & ad quod tempus esse debeat, *ibid.* num. 14.

Emphyteusis Laicalis quando præsumatur perpetua, & transeat ad heredes etiam extraneos, *ibid.* num. 15. & 16.

Emphyteusis Ecclesiastica, quando censetur perpetua, ac transeat ad omnes heredes etiam extraneos, & quid ad rem sentiant Auctores, *ibid.* num. 17. ad 20.

Emphyteusis Ecclesiastica potest concedi in

perpetuum, si adsit legitima causa &c. & Beneplacitum Apostolicum, *ibid.* num. 23.

Bona Ecclesiastica in Emphyteusim dari solita, si iterum redeant ad Ecclesiam, an possit Prelatus Ecclesiæ ea de novo concedere in Emphyteusim absque Juris solemnitatibus, *ibid.* num. 22. & 23.

Assignatur, quando solum dicatur alterari, vel non, *ibid.* num. 24.

Ad hoc autem ut bona Ecclesiæ dicantur solita in Emphyteusim concedi, quid requiratur, *ibid.* num. 25. & 26.

In Emphyteusi Ecclesiastica non succedunt filii naturales, seu illegitimi, quamvis legitimati per Rescriptum Principis naturalis; bene vero Legitimati per subsequens Matrimonium, *ibid.* num. 27. ad 29.

In Emphyteusi autem seculari filii naturales, & illegitimi succedunt eo modo, quo succedunt in aliis bonis defuncti, *ibid.* num. 30.

Si Heres Monasterium ingreditur, in Emphyteusi hereditaria an succedat Monasterium, *ibid.* num. 31. & 32.

Emphyteusim cum specialibus clausulis concessa transit ad soloe vocatos per tales clausulas, & asseruntur plura Exempla, in quibus Clausule apponuntur, & quomodo intelligendæ sint clare indicatur, *ibid.* num. 33. *usq.* ad 60.

In Emphyteusi Ecclesiastica dato casu, quo instrumentum diversimode cautaret, ac Beneplacitum Apostolicum, deberet potius attendi tenor Beneplaciti Apostolici, quam tenor instrumenti, *ibid.* num. 61.

Illustrantur tradita ab Authore. *ib.* num. 62. & *segg.*

EMPHYTEUSIS quoad ea, quæ concernunt Emphyteutam.

Emphyteuta, quis esse possit, vel non? Vide verb. *Emphyteusis* art. 2. num. 1. ad 3. & verb. *Clericus*, art. 3. per tot.

Emphyteuta potest libere uri, & sui rei Emphyteutica, & ei competis actio realis contra quemcumque perturbantem, aut possessorem, *ibid.* num. 4.

Emphyteuta, an habeat jus percipiendi fructus ex incremento rei Emphyteuticæ per alluvionem facta? *ibid.* num. 5. & 6.

Emphyteuta quando possit repetere melioramenta facta rei Emphyteuticæ, vel non? & quomodo melioramenta sint æstimanda? *ib.* num. 7. ad 11.

Li-

Limitantur tradita ab Auctore, *ibid. num.*

39. & 40.

Emphyteuta, an possit vendere tam ipsam rem Emphyteuticam, quam melioramenta in ea facta, & quæ conditiones requirantur pro tali venditione, & quibus fieri talis venditio sit prohibitum? *ibid. num. 12. ad 14.*

An possit Emphyteuta rem Emphyteuticam quoad dominium utile cum melioramentis factis alteri etiam extraneæ personæ donare, vel legare, aut in dotem dare sine consensu Domini, eoque non requisito? *ib. num. 15. & 16.*

Ut sine consensu Domini directi res Emphyteutica donetur, legetur, aut in dotem detur, requiruntur possimum tres conditiones, & assignantur, *ibid. num. 17.*

Si reperitur Emphyteusis donata, vel legata personis, seu locis incapacibus ipsam retinendi, quid agendum? *ibid. num. 18. & art. 1. num. 31.*

An possit Emphyteuta sine consensu Domini directi rem Emphyteuticam oppignorare, seu hypothecare, locare, aut alteri in Emphyteusim concedere, aut cum alio permutare? *ibid. num. 19. ad 23.*

Emphyteuta tenetur servare pacta conventa in contractu Emphyteutico, & aliqua pacta claritatis gratia adducuntur, & explicantur, *ib. num. 24. ad 30. & num. 41.*

Emphyteuta bonorum Ecclesiasticorum gaudent exemptione ab oneribus Communitatis, *ib. num. 31.*

Meri Laici possunt conveniri in foro Ecclesiastico pro bonis Emphyteuticis & redditibus Ecclesiæ pro eo quod pertinet ad Directum Dominium, *ibid. num. 32.*

Causæ assertæ servitutis contra Emphyteutam Mensæ Episcopalis spectat ad Ecclesiasticam, *ibid. num. 33.*

Non gaudent Emphyteute bonorum Ecclesiasticorum Immunitate ab onere personali unius Corbæ framenti, *ibid. num. 34.*

Emphyteuta Ecclesiæ non potest declinare forum Ecclesiasticum respectu solutionis, Canonis, vel quando agitur de Dominio Ecclesiæ, *ibid. num. 35.*

Bona Ecclesiarum, & Locorum piorum in Emphyteusim Laicis concessa, an sint exempta ab oneribus, & impositionibus Laicalibus, & an possint ab eisdem collectari? *ibidem num. 38.*

EMPHITHEUSIS quoad ea, quæ concernunt Dominum Directum, seu Proprietarium.

Dominus Directus esse seu in Emphytheusim dare, quis possit; Vide verb. *Emphyteusis art. 3. num. 1. ad 4.*

Propter defectum liberæ administrationis, quis non possit in Emphyteusim concedere, *ibid. num. 5. & 6.*

Dominus Directus, an possit omnia sibi beneficia facere in re Emphytheutica, *ibid. num. 7.*

Dominus Directus, an possit privare Emphyteutam re Emphyteutica, & qui casus excipiantur, *ibidem num. 8. ad 10.*

In Emphyteusim Laicali, an admittenda sit purgatio moræ, *ibid. num. 11.*

Quantum tempus ad purgandam moram concedatur, *ibid. num. 12.*

Dominus Directus potest privare Emphyteutam re Emphytheutica, si absque suo consensu, & absque debitis Juris conditionibus vendat Emphyteusim, vel si culpa lata, vel levi res Emphytheutica fuit notabiliter deteriorata. Imo potest eum cogere, ut id in quo tem læsit, resarciat, *ibid. num. 14.*

Emphyteuta expellendus est ab Emphyteusim cum interventu, & auctoritate Judicis, *ib. num. 15.*

Dominus directus potest a novo Emphyteuta Laudemium exigere, *ibid. num. 16.*

Laudemium quare sic dictum; Quid sit de jure communi, ac de consuetudine; Quomodo mensurandum, & quando solvendum, *ibid. num. 17. ad 23.*

An assumpta ab Emphyteuta obligationaliquid faciendi intra certum tempus sub pœna devolutionis, devolutio fiat, non interpellato Emphyteuta, *ibid. num. 24. & seqq.*

EMPTIO, & VENDITIO

Quoad suum esse, & a quibus, & de quibus fieri possit, & debeat, vel non?

Emptio, & Venditio quid sit? Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 1. num. 1.*

Explicantur particule Definitionis Emptionis, & Venditionis, *ibid. a num. 2. ad 4.*

Nomine mercis quid veniat, *ibid. num. 5.* Quid veniat nomine pretii, & quid sit, *ibid. num. 6.*

Nummus, & pecunia unde dicantur, *ib. num. 7. & 8.*

Ham-

Nommi appellatio strictior est, quam pecuniarum, *ibid. num. 9.*

Emptio, & Venditio non est, nisi interveniat nummus, vel pecunia, *ibid. num. 10.*

Pretium unde dictum, *ibid. num. 11.*

Pretium est duplex, legitimum, seu Legale, & Naturale, seu Vulgare, & quale sit utrumque, *ibid. num. 12.*

Pretium Naturale, seu Vulgare dividitur in infimum, seu moderatum, & in Summum, seu rigorosum, & quale sit quodlibet, *ibid. num. 13.*

Quodlibet trium horum pretiorum iustum est, ac licitum, *ibid. num. 14.*

Emptio, & Venditio per quale pretium illicita dicatur, *ibid. num. 15. & 16.*

Emere, & Vendere quo iure permittatur, qua conditione, *ibid. num. 17. & 18.*

Dimidium iusti pretii quomodo computandum sit in emptore deceptio, *ib. num. 19.*

Pretium Legale iuste taxatum obligat omnes in utroque foro; *ibid. num. 20.*

Pretium iuste taxatum observare tenentur etiam peregrini, nisi specialiter examinantur, *ibid. num. 21.*

Si manifeste constet pretium indebite, irrationabiliter, & iniuste taxatum esse, nemo in foro conscientie illud observare teneretur. Et quid in casu tuta conscientia agi possit indicatur, *ibid. num. 22. ad 29.*

Quid Confessarius in hoc casu facere teneatur, *Vld. ibid. in not. ad num. 24.*

Emptio, & Venditio potest fieri ab omnibus, qui iure non prohibentur, *ibid. num. 26.*

Emere, & Vendere solius lucris, & negotiatoris gratia nequeunt Clerici, *ibid. num. 27. & verb. Clericus art. 3. per tot.*

Qui a iure prohibentur emere, & vendere, & qui excipiuntur, qua conditione possint, & quas res, *ibid. num. 28. ad 33.*

Res Emptioni, & venditioni subiectae quales sint, *ibid. num. 34. ad 37.*

Officia publica temporalia spectando Leges positivas humanas, an emi, ac vendi possint, & qua conditiones servandae in licita eorum venditione, *ibid. num. 38. ad 41.*

Emptio, & Venditio, de quibus fieri nequeat, *ibid. num. 42. & 43.*

Homo liber quo casu, & conditione vendi possit, aut emi, *ibid. num. 44. & 45.*

Nequit a Domino vendi servus, ut cum bestiiis pugnet, *ibid. num. 46.*

Assignantur res, quae habent Ecclesiae vendi prohibentur, *ibid. num. 47.*

Ordinarie loquendo nemo inuitus cogi po-

test ad vendeudam rem propriam, velemendam alienam, *ibid. num. 48.*

In casu tamen publicae necessitatis, & in aliis casibus, qui assignantur, an cogi possint subditi, quamvis Clerici, ad vendeudam, vel emendum, & ob quas causas, *ibid. num. 49. ad 54.* Multa ad tem; Vide *ibid. num. 55. & seqq.*

EMPTIO quoad ea, quae concernunt Emptorem.

Emens bona fide rem furtivam ad quid teneatur? & quid si eam vendidit, consumpsit, vel donavit? & an possit eam reddere furi, Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 2. nu. 1. ad 7.*

Emens rem pecunia furtiva an rei dominium, & venditor an pecuniam dominium acquirant; Et ad quid ambo teneantur. *ibid. num. 8. & 9.*

Corrigitur Auctor *ibid. in nota ad num. 9.* Emens rem alienam, seu furtivam modico pretio, ut eam restituit proprio Domino, quid possit repetere a Domino rei, & ad quid ipse teneatur, *ibid. num. 10.*

Emens communii pretio agrum, in qua scit esse thesaurum, vel similia alia pretiosa licite emit, & nihil teneat restituere Venditori ignoranti. Quod pariter est dicendum de illo, qui emit rem mobilem, in qua reperitur aurum, *ibid. num. 11. & 12.*

Emens rem suam, & communii estimatione vilem, si post Emptionem cognoscat esse pretiosam, an teneatur aliquid restituere venditori, *ibid. num. 13. ad 15.*

Qui scientia privata scit brevi pretium augendum, vel monetat valorem minuendum, an possit licite emere, vel vendere, aut monetat expendere pretio currenti, *ibid. num. 16. ad 18.*

Chirographa, & aliena credita, an, a quibus & quo titulo possint licite minori pretio emi, vel nou, *ibid. num. 19. ad 27.*

Non licet sine iusto titulo ob solam anticipatam solutionem infra pretium infimum emere; secus si addit iustus titulus, *ibid. num. 28. & 29.*

Assignantur variae causae, propter quas potest emi res minori pretio, quam valeat, *ibid. num. 30. ad 36.*

Deputatus ad aliquam rem emendam cetero, & determinato pretio, an, & quando possit sibi aliquid retinere, si minoris emat, *ibid. num. 37. ad 40.*

Sartor deputatus ad emendum pannum, serica &c. pro vestimentis conficiendis, potest sibi retinere id quo minus emit, si mercator, vel venditor in solam sui gratiam partem aliquam iusti pretii remisit; Dummodo tamen duo concurrant, quæ assignantur, *ibid. num. 41. & 42.*

Ementes frumentum tempore Messis, quo minus valet, animo illud vendendi tempore, quo plus valet, an sint culpandi, & teneantur ad restitutionem; *ibid. nn. 42. ad 45.*

Quinam emere vel non emere possint, *ibid. num. 46. & seqq.*

EMPTIO quoad ea, quæ concernunt Venditorem.

Venditor ob solam dilatatam solutionem an possit rem plus iusto pretio vendere, Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 3. num. 1. & 2.*

Ut liceat Venditori supra summum pretium vendere pluri ad Creditum ratione lucri cessantis, requiruntur varæ conditiones, quæ enumerantur, *ibid. num. 3.*

Ratione periculi perdendi pretium, vel ex toto, vel ex parte, possunt Venditores pluri vendere ad creditum; Et etiam ratione difficultatum, molestiarum, & expensarum, quæ probabiliter timentur, *ibid. num. 4. & 5.*

Abique ullo titulo licitum est vendere pluri ad creditum solum intra fines iusti pretii, *ibid. num. 6. & art. 1. num. 14.*

Supra summum iustum pretium potest res pluri vendi generaliter loquendo ob varias causas, 1. ratione damni emergentis. 2. ratione lucri cessantis. 3. ratione pecunie, seu raritatis mercium. 4. ratione multitudinis Emptorum. 5. ratione specialis ad rem affectus venditoris causantis eidem honestam oblationem. 6. ratione periculi faciendi expensas in exigendo postea pretio. 7. ratione periculi perdendi pretium, sive ex toto, sive ex parte, *ibid. num. 7. ad 13.*

Venditor an, & quomodo teneatur manifestare Emptori vitium rei, sive occultum, sive patens, *ibidem num. 14. ad 21.*

Confirmatur Sententia Auctor. *ibid. in nota ad num. 11.*

Venditor, qui ad alliciendos frequentiores emptores vendit merces pretio infimo, sed occulte non tradit integrum pondus, & mensuram, partem sibi reservando ad compensationem iusti pretii, an peccet, & ad quid teneatur, & quo casu sit licitum, *ibid. num. 22. & 23.*

Merces extraordinarie bonitatis, v. g. Vini aut Triticum, quo casu, & qua cautela misceri possint cum aliis Mercibus inferioris pretii, *ibid. num. 24. ad 28.*

Venditor sciens scientia privata pretium mercis brevi minuendum esse, potest licite vendere pretio currenti. Vide *ibid. num. 29. & in art. 2. a num. 16. ad 18.*

Deputatus ad aliquam rem vendendam certo, & determinato pretio, an, & quando possit licite sibi aliquid retinere de augmento pretii rei venditæ; Et quid si talis Deputatus esset Famulus, *ibid. num. 30. ad 33. & art. 2. num. 39. ad 41.*

Venditur an possit plus iusto augere pretium mercis solum ex eo quod videat Emptorem valde indigere illa, *ibid. num. 34.*

Venditor pro re valde rara, & peregrina an possit repetere ab Emptore quodcumque sibi arbitratum, & excessivum pretium, *ibid. num. 35. ad 36.*

Vendens in fraudem Creditorum, quibus re vendita sit incapax solvendi, quod debeat, an peccet, & ad quid teneatur? & quid si talis venditio facta sit ignorantibus fraudem, *ibid. num. 37. ad 41.*

Monitum ad Confessarium, *ibid. in nota ad num. 41.*

Venditor fingens litteras de submersis navibus, quæ merces advehebant, vel spargens falsum rumorem, ex quo sciat mercis pretium augeri, ut carius vendat merces suas, an peccet, & ad quid teneatur, *ibid. num. 42. & 43.*

Quid si venditor iuret se pluri vendidisse alius mercem, vel pluri constare sibi, *ibid. num. 44.*

Vendens quid pro quo malitiose, v. g. auricula pro auro &c. peccat graviter, & teneatur ad restitutionem, *ibid. num. 45.*

Pharmacopola vendens quid pro quo æque utile ad finem Emptoris, v. g. dans infirmo unum medicamentum pro alio, an peccet, & ad quid teneatur, *ibid. num. 46. & 47.*

Venditor habens frumentum venale, si sit illud servaturus usque ad tempus quo solet plus valere, an possit licite nunc vendere majori pretio, quam actu valeat, vel pretio solvendo, quo valebit statuto tempore, *ibid. num. 48. ad 51.*

Venditor non potest licite vendere triticum de mense Novembris, v. g. summo pretio quo venit toto tempore intermedio usque ad Novembrem sequentis anni, *ibid. num. 52.*

Ven-

Venditor graviter peccat, & tenetur ad restitutionem, si triticum aqua mafeaciat, lanam, & hujusmodi in loco humido reponat: ut plus ponderet, *ibid. num. 53.*

Venditor an possit licite vendere rem cum pacto retrovendendi seu redimendi in futurum; & quantum diminiui debeat de pretio propter tale onus revenditionis impositum Emptori; Et quid in re cavendum sit, *ibid. num. 54. ad 56.*

Differentia intercedit inter Socium & fiscum circa venditionem rei communis, *ibid. num. 57. & seq. 57.*

EMPTIO quoad ea, quæ concernunt commodum, periculum, & retractum rei venditæ.

Commodum, & fructus rei venditæ post traditionem pertinent ad Emptorem, Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 4. num. 1.*

Fructus rei venditæ adhuc pendentes, tempore contractus venditionis etiam ante traditionem, & fructus nati, & producti post absolutum contractum, ad quem pertineant, *ibid. num. 2. ad 4.*

Si circa perceptionem fructuum provenientium ex re vendita fuerit facta aliqua specialis conventio inter Emptorem, & Venditorem, erit omnino observanda; Et adducuntur exempla ad hoc spectantia, *ibid. num. 5. ad 9.*

Periculum rei venditæ post traditionem pertinet statim ad emptorem. Et etiam ante traditionem, si vendatur res certa, & determinata in individuo. Excepluntur tamen plures casus, qui assignantur, quibus hæc secunda pars limitari debet, *ibid. num. 10. ad 19.*

Res, quæ venditur ad mensuram, ante quam tradatur mensurata, periculum ad quem pertineat, *ibid. num. 20.*

Res quæ datur cum pacto, ut degustetur, ante degustationem periculum ad quem spectat, *ibid. num. 21. & 22.*

Quando res aliqua vendita est ad corpus totum sine ordine ad mensurandum, tunc periculum spectat ad Emptorem; Secus si venditor cum ordine ad mensurandum, & hoc exemplis declaratur, *ib. nu. 23. ad 25.*

Retractus gentilitius quid sit, *ib. nu. 26.*
Sola bona immobilia retrahi possunt, *ib. num. 27.*

Retrahere possunt omnes Venditores consanguinei, non solum Laici, sed etiam Clerici, *ibid. num. 28.*

Religiosus autem consanguineus, vel hujus loco Monasterium retrahere nequit, *ibid. num. 29.*

Jus retrahendi ante omnes, & successive quibus competat, *ibid. num. 30. ad 32.*

Quid si plures fuerint consanguinei ejusdem gradus, *ibid. num. 33.*

Cum Fratre superflite nequeunt simul retrahere liberi fratris defuncti, *ibid. num. 34.*

Quid si consanguineus proximior retrahere nolit, aut unus ex equaliter propinquis cedat juri suo, *ibid. num. 35.*

Legitime retrahere volens debet quatuor potissimum conditiones observare, quæ assignantur, *ibid. num. 36. ad 40.*

Extraneus emens Fundum pro 50, & ut impediat retractionem scribit in instrumentum cum consensu venditoris se emisse pro 100. an peccet, & ad quid teneatur, *ibid. num. 41.*

Adducitur laudabilis consuetudo, & praxis ad evitandas similes fraudes, & dolos, *ibid. num. 42.*

Cuinam pereat res vendita nondum tradita, *ibid. num. 43.*

EMPTIO, & Venditio quoad ea, quæ concernunt Actiones ex Empto & Vendito, & Actionem ob læsionem ultra dimidium, & pactum Legis Commissorie, & Additionis in diem.

Quid sit, & quæ detur Actio ex Empto, seu Empti; Vide verb. *Emptio, & Venditio art. 5. num. 1.*

Hoc jus, seu Actio quando oriatur, & possit institui cum effectu contra Venditorem, *ibid. num. 2. & 3.*

Quid sit, & ad quæ detur Actio ex vendito, seu venditi, *ibid. num. 4.*

Hoc jus, seu Actio quando oriatur, & cum effectu institui possit contra Emptorem, *ibid. 5. & 6.*

Quid sit, & ad quæ detur Actio Redhibitoria, & unde sic vocetur, *ibid. num. 7. et 8.*

Actio Redhibitoria quibus competat; & contra quos possit intentari, *ibid. num. 9. et 10.*

Quid sit, & ad quæ detur Actio Estimatoria, seu quanto, vel quanti minoris? Et unde sic vocetur, *ibid. num. 14. et 15.*

Venditor ignorans vitium rei, ipsamque sine malitia ac fraude vendens tamquam bonam, ad quid teneatur? Et quid si scienter

ter rem viciatam malitiose vendit, *ibid.*
num. 15. et 16.

Pro influenda Actione Redhibitoria, &
Æstimatoria quantum tempus concedatur,
ibid. num. 17. et 18.

Quando ob vitium rei conceditur Actio
Redhibitoria, intra quod tempus Emptor
possit, vel non assumere Æstimationem? Et
ad quid in casu, Venditor teneatur, *ibid.*
num. 19. ad 22.

Actio ob læsionem, de jure Civile, ac
Canonico, tam in foro interno, quam exter-
no, quando concedatur, *ib.* nu. 23. ad 25.

Minoribus 25. annis conceditur Actio con-
tra graviter lædentem, etiamsi læsio sit in-
fra dimidium; Et etiam conceditur Eccle-
sialis, ac Communitatibus, ac omnibus læsis
intra dimidium, si læsio facta est ex dolo,
vel fraude, *ibid.* num. 26. ad 28.

Ob læsionem ultra dimidium competit
Actio Venditori contra Emporem; & con-
tra, *ibid.* num. 29. et 30.

Læsio ultra dimidium eodem modo, &
æqualiter computari debet in Venditore, &
Empore, *ibid.* num. 31. et art. 1. num. 17.
18. et 19.

Emptor, & Venditor ultra dimidium lædentes
ad quid teneantur, *ibid.* num. 32. ad 34.

Quando læsio ultra dimidium facta est bo-
na fide, & Emptor iterum restituit rem
emptam, potest fructus interea perceptos sibi
retinere in utroque foro. Quando vero
facta est mala fide, ad quid teneatur, *ibid.*
num. 35. et 36.

Confirmatur, & adornatur sententia *Ansthor.*
proposita sub numer. 35. *ibid.* in not. ad
eund. num.

Quando læsio est facta bona fide, & rescin-
ditur contractus, Venditor ad quid teneatur,
ibid. num. 37.

Actio contra lædentem ultra dimidium bo-
na, vel mala fide usque ad quod tempus
institui possit, *ibidem* num. 38. et 39.

Pactum Legis Commissoriae, seu Lex Com-
missoria quid sit, & ad quæ detur, *ibid.*
num. 40.

Lex commissoria quando detur, & res, ejus-
que fructus redeant ad Venditorem. Quid-
que in casu sit in potestate ejusdem, ac
Emptor ad quid teneatur, *ib.* nu. 41. ad 45.

Pactum Additionis In diem quid sit, &
ad quæ detur, & cur sic dicatur, *ibid.* num.
46. et 47.

Quis censetur offerre meliorem condi-
tionem, *ib.* num. 48.

Res vendita per pactum Additionis In
diem quando redeat ad Venditorem, & ad
quid ipse teneatur, & Emptor quid possit
pretendere, *ibid.* num. 49. ad 51.

Pactum Additionis in diem, ut suum for-
tior effectum, debet habere quatuor condi-
tiones, quæ assignantur, *ibid.* nu. 52. ad 55.

Alla ad rem Vide *ibid.* a num. 56. usq.
in fin.

ENCORDICA quid? Vide verb. *Mundus*
num. 209.

ENERGUMENI.

Energumeni sunt irregulares. Vide verb. *Irre-
gularitas* art. 1. num. 12. ubi assignatur quan-
do possint suscepi Ordines exercere.

Energumenorum præcipua signa referuntur,
Vide verb. *Exorsista* num. 17.

EPACTA quid sit, ac significet, & quomo-
do reguletur, Vide verb. *Calendarium* num.
54. & 55.

EPICHEJA.

Epicheja quid sit. Vide verb. *Lex* art. 1.
num. 41.

In quo differat Epicheja ab interpretatione
Legis, *ibid.* num. 42.

Datur locus Epichiz in casu aliquo parti-
culari ob certas circumstantias concurrentes.
Vide *ibid.* num. 43.

EPILEPTICI sunt irregulares. Vide verb. *Ir-
regularitas* art. 1. num. 12. ubi assignatur
quando possint suscepi Ordines exercere.

EPISCOPATUS.

Episcopatus probabilis est Ordo Sacramentalis
realiter distinctus ab Ordine Presbyterali. Vi-
de verb. *Episcopatus* num. 1.

Hæc nostra sententia deducitur ex pluribus
Sacris Canonibus, qui afferuntur, & etiam
Concilio Tridentino, *ibid.* num. 2. ad 5.

Materia, & forma Episcopatus quæ sint?
& talis Ordo quando fuerit institutus, *ibid.*
num. 6. ad 8.

Episcopatus Ordo quo die, & an simul cum
Presbyteratu conferri possit, *ib.* n. 9. & 10.

Adducitur Episcopatum omnium totius
Orbis exacta notitia cum novissimis muta-
tionibus, erectionibus, elevationibus, & unio-
nibus factis, *ibid.* a num. 11. ad 138.

Qlmm

Olim Cardinalatus cum Episcopatu incomparabilis, quid deinde actum fuerit, Vide *ibid. num. 139. & 143.*

De Episcopis Titularibus utiliter conferendis, & quidem etiam Cardinalibus, *ib. num. 140.*

Episcopatus non extinguitur per extinctionem Capituli, *ibid. num. 141.* Vide *add. nov. ibidem num. 142.*

E P I S C O P U S

Quoad ejus nomen, originem, & dignitatem.

Nomen Episcopi quid importet; Vide verb. *Episcopus art. 1. num. 1.*

Episcopus quare dicatur *Summus Sacerdos, Praefatus, Antistes, Pontifex, Legatus Christi, Pastor, Princeps, Medicus, Lucerna, Salvatore, Angelus, Sanctissimus, ib. nu. 2. ad 14.*

Ordo Episcopalis quoad nomen quadrupliciter sumitur, *ibid. num. 15.*

Patriarchae nomen quid importet, *ibidem num. 16.*

Patriarchae praecipui, & minus praecipui quot fuerint, & nunc sint, *ibidem num. 17. & 18.*

Auctor explicatur, *ibid. in not. nov. ad num. 17.*

Patriarchae, & Primates lato, & stricto modo sumpti in quo conveniant, ac differant, *ib. num. 19. ad 22.*

Metropolitanus unde sit dictus, & quis sit, *ibid. num. 23.*

Archiepiscopus unde sit dictus, & quando idem ac Metropolitanus; *ib. nu. 24. ad 26.*

Episcopi nomen quid sonet. Et quos sub tali nomine intelligat Ecclesia, *ibid. nu. 27. & 28.*

Episcopi, & Presbyteri in quorum locum successerint, *ibid. num. 29.*

Inter Episcopos, & Presbyteros quae distinctio, *ibid. num. 30.*

Episcopos Superiores esse Presbyteris demonstratur, *ibid. num. 31.*

Episcopus quare dicatur *Ordinarius*, ac *Diocesanus*, *ibid. num. 32. & 33.*

Ecclesia Episcopalis quare dicatur Cathedralis, *ibidem num. 34.*

Episcopus quare dicatur *Suffraganeus*, *ib. num. 35.*

Chorepiscopi qui essent, quae eorum Ecclesiae, quibus locis praesententur, quale eorum officium, quos Ordines conferre possent, ~ Tom. VIII.

& propter quam causam aboliti, *ibid. num. 36. ad 41.*

Apostoli quando, a quo, & qui primi in Episcopos consecrati, *ibid. num. 42. ad 44.*

Episcopi antiquiores sunt Cathedralibus, *ibid. num. 45.*

Episcopi cur positi in Civitatibus loco Flaminum, & Archiflaminum, & isti qui essent, unde sic dicti, & quae eorum dignitas, *ibid. num. 46. ad 49.*

Episcopus nomen est Dignitatis, Presbyter vero nomen est aetatis, *ibid. num. 50.*

Præcedentia Episcoporum in Conciliis Provincialibus unde attendi debeat, *ib. nu. 51.*

Vari adducuntur Episcoporum obligationes, & dignitatem concernentia ex Constitutionibus Bened. XIV. *ibid. a num. 52. ad num. 59.*

Afferunt Clem. XIII. Encyclicae, qua Episcopi monentur ad sanctum Ecclesiarum regimen, *ibid. num. 60.*

Alia ad rem vide *add. nov. nu. 61. & seqq.*

EPICOPUS quod ea, quae concernunt ejus Electionem, Confirmationem, Consecrationem.

Episcopi olim, quomodo, & a quo eligerentur, Vide verb. *Episcopus art. 2. num. 12.*

Electio Episcopi per Laicos, quamvis simul cum Canonicis facta, est nulla, *ibid. num. 3. & 4.*

In electione Episcoporum altera dispositio olim observata indicatur; Et nunc Electio ad quem sit reservata, & qui excipiantur a tali reservatione, *ibid. num. 5. ad 8.*

Electio Episcopi quando facienda, *ibid. num. 9.*

Electus in Episcopum, intra quod tempus debeat prestare consensum, & petere confirmationem, & tempus debeat prestare consensum, & petere confirmationem, & tempus quomodo computari debeat, *ibid. nu. 10. ad 13.*

Confirmatio Episcoporum a quo fieri debeat, *ibid. num. 14. & 15.*

Assignatur praxis servari solita in Curia pro hujusmodi Electione, & Confirmatione facienda, *ibid. num. 16.*

Traditur formula instrumenti Professionis Fidei factae per Episcopum; post quam emissam quid agendum sit indicatur, *ibid. nu. 17. & 18.*

Præconizatio in primo Consistorio quomodo facienda ostenditur, *ibid. num. 19.*

K k Quid

Quid agendum post factam Præconizationem in secundo Consistorio, *ibid. num. 20.*

Electus, & confirmatus intra quor menses debeat munus Consecrationis suæ suscipere, *ibid. num. 21. & 22.*

Consecratio Episcopi quo die, & a quot Episcopis fieri debeat, *ibid. 23. ad 25.*

Consecratio Episcopi facta ab uno solo Episcopo ex dispensatione Apostolica, assistentibus duobus Sacerdotibus, an sit valida, *ibid. num. 26. et 27.*

Papa an possit mutare formam traditam ab Apostolis pro consecratione Episcopi, *ib. num. 28. et 29.*

Consecrandus in Episcopum an debeat necessarius prius esse Sacerdos, *ibid. num. 30. et 31.*

Vide *not. nov. ad num. 30. et ibid. num. 54.*

Ante consecrationem non potest Episcopus exercere ea, quæ sunt Ordinis, sed tantum ea, quæ sunt Jurisdictionis, *ibid. num. 32.*

Non consecratus Ordines conferre non potest, *ibid. num. 33.*

Potestatem conferendi Ordines accipiunt Episcopi in Consecratione, *ib. num. 34.*

Potestas, quæ confertur Episcopo per consecrationem, est indelebilis, *num. 35.*

Episcopus quando accipiat jurisdictionem, & possit indulgentias concedere, *ibid. num. 36. et 37.*

Episcopi appellatione qui veniat, *ib. nu. 38. ad 40.*

Provisio, seu pronuntiatio Papæ in Consistorio habet vim Electionis, & Confirmationis *ib. num. 41.*

Provisi, seu pronuntiati a Papa in Consistorio, quomodo appellentur, *ib. num. 42.*

Provisi, & consecrati, quando accedere possint ad Ecclesias, *ib. num. 43.*

Quid si Civitas interfecerit suum Episcopum, *ib. num. 44. et 45.*

Episcopus dum consecratur quomodo innogatur, & cur in capite, *ib. num. 46. et 47.*

Reges quare non in capite, sed in humero ungantur, *ib. num. 48.*

Episcopus quare ungatur in manibus, *ibid. num. 49.*

Anulus sacer quare tradatur novo Episcopo, *ibid. num. 50.*

Mitra quid indicet, & quare ipsi imponatur, *ibid. num. 51.*

Baculus Pastoralis quare tradatur in manibus novi consecrati Episcopi, & quare tali Baculo Pastoralis non utatur Summus Pontifex, *ibid. num. 52. et verb. Baculus,*

Episcopus confirmatus consecrationem petere debet intra tres menses, *ib. num. 53.*

Episcopus eligi nequit, qui sex mensem spatio non fuerit in Sacro Ordine constitutus, *ibid. num. 55.*

Episcopi consecratio ab uno dumtaxat Episcopo facta est valida, *ibid. num. 56.*

Pactiones aliquæ ante electionem irritæ, & nullæ sunt, *ibid. num. 57.*

Historia assertor electionis Episcoporum, quantum ad eligentes, *ibid. num. 59. & seqq.*

EPISCOPUS quoad ea, quæ concernunt ejus residentiam, translationem, & reuocationem.

Episcopi quo jure teneantur residere; Vide verb. *Episcopus art. 3. num. 1. & 2.*

Episcopus ob quas causas excusetur a continua residentia, *ibid. num. 3. ad 7.*

Episcopus in quibus casibus, & ad quos possit esse Legatus, aut Orator, *ibid. nu. 8. & 9.*

Episcopus in Regum negotiis occupatus qua licentia possit eximi a residentia, *ibid. nu. 10. & 11.*

Decretum obligans Parochos ad residentiam tempore pellis viget etiam pro Episcopis, quemdam Coadjutorem habentibus, *ib. num. 12. & 13.*

Episcopus in qua parte Diocesis possit residere, & an possit removere Tribunal a Civitate propter intemperiem aeris: & in casu quanto tempore possit degere extra Diocesim, *ibid. num. 14. & 15.*

Super residentia Episcoporum edita est specialis Constitutio Urbani VIII., & quid in ea sancitum sit, declaratur, *ibid. num. 16. ad 27.*

Episcopus vel ex æqua causa, vel causa animi relaxandi quantum tempus abesse possit a sua Diocesi, & quantum præscribatur a Concilio Trid. *ibid. num. 28. ad 30.*

Episcopus propter aliquod suæ Diocesis negotium manens extra Cathedralem Ecclesiam in quas poenas incidat; & quid ad rem novissime disposuerit Benedictus XIV, *ibidem num. 31.*

Episcopus residens an possit citari ad comparandum, & an sit liber a residentia suarum Dignitatum, & Beneficiorum simplicium, *ibid. num. 42. & 43.*

Episcopus abiens an gaudeat Alternativa, ac monitus nolens residere possit per Papam Ecclesiam suam spoliari, *ibid. num. 34. & 35.*

Conditio Personæ quando excuset a Residentia, *ib. num. 36.*

Episco-

Episcopus an possit jungere unum absentis trimensem cum alio, vel unam Apostolicorum Liminum visitationem cum alia sequentis triennii, *ibid. num. 37. et 38.*

Episcopo, qui per plures annos a vacatione concessa se abstinuit, qua conditione concedi possit facultas non residenti per aliquod tempus, *ibid. num. 39.*

Episcopi translatio de una in aliam Ecclesiam sola auctoritate Papæ fieri potest; & quid si Episcopus se transferret auctoritate propria, aut Metropolitanus, & Patriarcha hoc idem faceret absque Pontificis mandato, *ibid. num. 40. ad 43.*

Causæ iustæ talis translationis quæ sint? *ibid. num. 44.*

Quid si translatio fieret iusta causa, aut propter ambitionem translati, *ibid. num. 45. & 46.*

Translatio Episcopi regulariter sit a minori ad maiorem Ecclesiam. Et interdum viceversa, si peculiaris causa id exigat, *ibid. num. 47. & 48.*

Archiepiscopo, qui ex iusta causa cessit Archiepiscopatu, licite de Episcopatu vacante provideri potest. Secus si cessio facta sit in fraudem, *ibid. num. 49. & 50.*

Episcopus electus, & confirmatus tantum an possit invitatus transferri, *ibid. num. 51. & 52.*

Character Sacramentalis non imprimatur præcise coactio, *ibid. num. 53.*

Episcopus consecratus qua causa possit a Papæ transferri, *ibid. num. 54. ad 56.*

Papæ in Beneficialibus habet plenariam potestatem disponendi, & quid ad rem sentiant gravissimi Doctores indicatur, *ibid. num. 57. ad 59.*

Episcopo translationi consentiente, quo tempore Episcopalis Ecclesia vacare incipiat, *ibid. num. 60. & 61.*

Si transferatur Episcopus absens, vel ignominis, Sedes Episcopalis quando vacare incipiat, *ibid. num. 62.*

Episcopus translatus potest secum deferre fructus jam perceptos, ac alia bona acquisita, dummodo hæc non sint Ecclesiæ dedicata, *ibid. num. 63. & 64.*

Fructus pendentes, & inexisti an pertineant ad Episcopum translatum, *ibid. num. 65. & 66.*

Renunciatio Episcopi non valet, nisi per Papam fuerit admissa, *ibid. num. 67.*

Assignantur causæ, ob quas potest Episcopus renunciare Episcopatu, Papa consentiente, *ibid. num. 68.*

Episcopus renunciatio duplex assignatur, & explicatur, *ibid. num. 69. ad 71.*

Episcopus simpliciter renuntians Episcopatu an censetur renunciare loco tantum, vel loco, & Dignitati simul, *ibid. num. 72.*

Renunciatio non subtrahit Episcopo Ordinem, sed solum executionem Ordinis, *ibid. num. 73.*

Character Episcopalis an possit renunciari, vel aufertur, *ibid. num. 74. & art. 2. num. 35.*

Episcopus, qui renunciavit Ordini, seu Dignitati, potest de licentia Papæ executionem resumere sine nova consecratione, *ibid. num. 75.*

Episcopus, qui renunciavit Episcopatu, quoad locum tantum potest conferre Ordines etiam majores, dummodo sit rogatus ab alio Episcopo, & quid si absque proprio Episcopi licentia ordinaret, *ibid. num. 76. ad 78.*

Episcopus, qui renunciavit Episcopatu quoad locum, & Dignitatem simul, an, & quales Ordines, & de cuius licentia possit licite conferre, *ibid. num. 79. ad 84.*

Episcopi a S. Congregatione de Propaganda Fide munia Episcopalia exercere nequeunt extra eorum districtum, *ibid. in notis novis. ad num. 81.*

Alia Episcoporum residentiam concernentia, *ibid. num. 85. ad num. 90.*

Quantum ad Episcopatum pluralitatem, *ibid. num. 91. 92. 93.*

Quoad Episcopatus resignationes, *ibid. addit. num. 95. 96.*

Quoad translationem, *ibid. a num. 97. ad 99.*

Si Episcopus fiat captivus, administratio Ecclesiæ transit ad Capitulum, *ibid. n. 100.*

Quantum ad residentiam, translationem, & renunciationem. Vide etiam *addit. noviss. ibid. num. 101. & seqq.*

EPISCOPUS quoad ea, quæ concernunt ejus Præcedentiam, Sedem, Celebrationem, & Pontificalia.

Episcopi an habeant locum a Protonotariis Apostolicis? Vide verb. *Episcopus art. 4. num. 1.*

Episcopus retinens Canonitatum an debeat precedere omnibus aliis Canonicis, ac Dignitatibus, *ibid. num. 2.*

Inter Episcopos promotos, seu electos, & inter suffraganeos Latinorum, & Episcopos Græc.

- Græcos, quæ regula circa præcedentiam servanda sit, *ibid.* num. 3. & 4.
- Episcopus in sua Diœcesi quibus præferendus sit in Functionibus Episcopalibus, *ibid.* num. 5.
- Episcoporum præcedentia in Conciliis Provincialibus quomodo statuenda, *ibid.* num. 6.
- Episcopus ante quos habere debeat pacis osculum, & quibus præcedere debeat in sua Ecclesia, & in quo loco sedere debeat, *ibid.* num. 7. ad 9.
- Episcopus quomodo honorandus in Ecclesiis suæ Diœcesis, quamvis exemptis, ac privilegiatis, *ibid.* num. 10.
- Episcopus debet habere Sedem pulchriorem, quam Gubernator Civitatis, *ibid.* num. 11.
- Episcopi Sedes debet esse fixa: & quomodo, & quando ornanda, ac locanda, *ibid.* num. 12. ad 15.
- Episcopus ad Matutinum in Nocte Nativitatis Domini ubi sedere possit, *ibid.* num. 16.
- Sedes Episcopi in Ecclesia, ubi Abbas usum Mitre habet, quomodo locanda, *ibid.* num. 17.
- Quid competat soli Episcopo dum private Missam celebrat, *ibid.* num. 18.
- Quas solennes functiones possit Episcopus exercere in Ecclesiis suæ Diœcesis quamvis exemptis, & privilegiatis, ac S. Sedi immediate subiectis, ac in Ecclesiis Regularium, & ad quid teneantur Regulares in casu &c. *ibid.* num. 19. ad 26.
- Episcopus, qui celebrat tempore Quadragesimæ singulis diebus, quando non celebrat solemniter, debet uti habitu quotidiano cum stola, *ibid.* num. 27.
- Episcopus celebrans, an debeat Prælatos, ac Canonicos iustificare &c. *ibid.* num. 28.
- Quot personæ, & quæ Dignitates debeant assistere Episcopo celebranti, *ibid.* num. 29. & 30.
- Episcopus extra Cathedralē volens pontificaliter celebrare potest secum ducere assistentes de Capitulo, *ibid.* num. 31.
- Episcopo solemniter celebranti in Ecclesia Collegiata, ad quos spectet assistere, *ibid.* n. 32.
- Assistentes Episcopis an debeant esse digniores ex Choro, *ibid.* num. 33.
- Episcopus, si in die Palmarum una cum Capitulo, & Clero personaliter ad Monasterium Regularium accedere teneatur, debet ipse benedicere privative Palmas quoad Abbatem, *ibid.* num. 34.
- Episcopus non debet cum cappa Vesperas celebrare, *ibid.* num. 35.

- Episcopus assistens Divinis Officiis cum Cappa, non debet singulis Canonicos ante ipsum salutare detegendo caput, sed satis est illi manu benedicere, *ibid.* num. 36.
- Episcopo assistenti Divinis Officiis cum cappa non debent Canonici ponere, & deponere biretum in ejus capite, nec isto casu ei assistere, *ibid.* num. 37.
- Episcopus non habens Episcopatum, an functiones possit exercere in sua Ecclesia jurisdictionali, *ibid.* num. 38.
- Episcopus quando possit, vel non, ministrare Chrisma absque licentia Ordinarii loci, quamvis vocatus ab aliquo inferiori exempto intra fines Diœcesis existente, *ibid.* num. 39.
- Episcopus an possit Olea Sacra consecrare in Ecclesia extra Cathedralē, vel cum minori numero Ministrorum, quam præscribitur in libro Pontificali, *ibid.* num. 40. & 41.
- Episcopus antiquior juniori præcedere debet, *ibid.* num. 42. & seqq.

EPISCOPUS quoad absolutionem, & dispensationem.

- Episcopus non potest absolvere a Casibus, & Censuris publicis Summo Pontifici reservatis; neque ab occultis in Bullam Cœnæ; Vide verb. Episcopus art. 5. ad 3. & verb. Absolutio num. 2. ad 5.
- Episcopus an possit absolvere a censuris occultis incurtis ab violatam clausuram, *ibid.* num. 4. & 5.
- A quibus casibus possit Episcopus absolvere impeditos adire Pontificem, & quid si impedimentum sit perpetuum, vel non, *ibid.* num. 6. ad 9.
- Impediti personaliter adire Pontificem an teneantur mittere Procuratorem, vel scribere ad S. Penitentiarium &c. Et quid si sint etiam impediti adire Episcopum, *ibid.* num. 10. & 11.
- Impediti adire Episcopum pro casibus reservatis Diœcesanis publicis non possunt absolvi ab inferiori extra casum necessitatis, *ibid.* num. 12.
- Episcopus nequit absolvere Censuratos ratione violatæ Immutatis Ecclesiasticæ. Et quid si tales absolvat absque facultate Sedis Apostolicæ, & quomodo in casu se gerere debeat indicatur, *ibid.* num. 13. ad 16.
- An possit Episcopus absolvere censuratos a Clerici percussione levi, vel gravi, publicam, vel occultam, *ibid.* num. 17. ad 20.
- Quæ personæ censeantur impeditæ adire Pon-

Pontificem, *ibid.* num. 21. & verb. *Absolutio* art. 1. num. 6. & *seq.*

Episcopus non potest concedere suo subdito, ut absolvatur in aliena Diocesi a Sacerdote non habente jurisdictionem, neque prohibere, quominus suos subditos absolvatur in aliena Diocesi a Sacerdote jurisdictionem habente a suo Episcopo, *ibidem* numer. 22. & 23.

Episcopus dispensare potest cum suis subditis, & in sua Diocesi in omnibus irregularitatibus provenientibus ex delicto occulto, & singulis assignantur; Excepta tamen ea, quæ provenit ex homicidio voluntario injusto, & aliis deductis ad forum contentiosum, *ibid.* num. 24. ad 37.

Episcopus non potest dispensare in irregularitate orta ex hæresi occulta exteriori, *ibid.* num. 38. & verb. *Absolutio* num. 1. ad 4.

Episcopus an possit dispensare cum occulto excommunicato, qui publice celebravit, *ibid.* num. 39.

Episcopus an possit dispensare cum inquisitis de delicto, quod non potuit probari, *ibid.* num. 40.

Episcopus an possit dispensare in materia delicti ad forum contentiosum deducti, & jam finito officio, vel obtenta absoluteione ab injecto crimine, *ibid.* num. 41. ad 44.

Quando Episcopus possit, vel non dispensare quoad Sacros Canones, Constitutiones Apostolicas, & Decreta Conciliorum generalium, *ibid.* num. 45. & verb. *Dispensatio* a num. 22. usque in finem.

Alia ad rem. *Vid.* add. novis. a num. 47. & *seqq.*

An vero possit quoad Bigamiam; *ibid.* & verb. *Bigamia*.

Quoad observantiam Festorum; *ibid.* & verb. *Festum*.

Quoad Jejunia, *ibid.* & verb. *Jejunium*.

Quoad impedimenta Matrimonii, *ibid.* & verb. *Impedimenta Matrimonii*, & *Matrimonium*.

Quoad Irregularitatem, *ibid.* & verb. *Irregularitas*.

Quoad juramenta, & vota, *ibid.* & verb. *Votum*, & *Juramentum*.

Quoad poenas Simonie, *ibid.* & verb. *Simonia*.

Quoad Visitationem; Vide verb. *Visitare*, *Visitatio*.

Quoad Ordinationem; Vide verb. *Ordinare*, *Ordo*.

Quoad Regulares; Vide verb. *Regularis*. Tom. VIII.

Quoad Prædicationem, & Prædicatores; Vid. verbo *Prædicare*, *Prædicator*.

Quoad Processiones; Vide verb. *Processio*.

EPISCOPUS quoad ea, quæ potest, & debet, vel non.

Episcopus an possit prohibere, ne canantur Cantilenæ lingua Italica in Ecclesijs etiam Regularium, & in Oratorijs publicis ne canantur Musica lingua vernacula? Vide verb. *Episcopus* art. 6. num. 1. & 2.

Episcopus an possit suo arbitrio locare Scamna Laicorum, & prohibere, ne collocentur in Presbyterio Sedes Præfecti, & Commendatitii locorum, *ibid.* num. 3. & 4.

Episcopus potest remove indecentia, & scandalosa in Ecclesijs arbitrio suo, *ibid.* num. 5. Ludimagistri an indigeant Episcopi approbatione pro exercitio Scholz, *ibid.* num. 6.

Quid possit Episcopus circa Canonicorum Sedes in Choro collocandas, circa eorum intercessionem, vel discessionem ab Ecclesia tempore Concionis; circa eorum determinationes in negotiis Ecclesijs; circa eorum vacationem a servitio Ecclesijs, *ibid.* num. 7. ad 10.

Episcopus quid possit in Regularem exemptum, qui ob notorium delictum incidit in censuras, *ibid.* num. 11. & 12.

Quid possit Episcopus circa administrationem factam a Vicario Capitulari Sede vacante, *ibid.* num. 13. & 14.

Episcopus quid possit circa Administratores Locorum, & Legatorum plorum, *ibid.* num. 15. 16. & 17. & verb. *Administratio*, verb. *Confraternitas* art. 3.

Quid circa Convocationem Canonicorum, & ejus interessentiam Adibus Capitularibus, *ibid.* num. 18. & 19.

Quid circa fidelitatem punctandi in Choro, & circa Præbendarum fructuum perceptionem absque Chori servitio, & circa Canonicorum Sedes in Choro assignandas ad formam a Concilio Trident. præscriptam, & Officii Divini recitationem, *ibid.* num. 20. ad 23.

Quid circa Dignitatum erectionem, *ibid.* num. 24.

Quid circa larvas gestandas, *ibid.* num. 25. 26. & 27.

Quid circa Offensores Ministrorum, & Officialium sæ Curie, & potestatem familiam armatam retinendi, *ibid.* num. 28. ad 32.

Quid circa Clericos delinquentes, & non dese.

- deserentes habitum clericalem, *ibid.* num. 33.
34. & 35.
- Quid contra Contrahentes Matrimonium ipso invito, vel Parocho dissentiente, vel omisiss denuntiacionibus; & quid contra reses intervenientes, & Parochos assistentes, *ibid.* num. 36. ad 40.
- Quid contra Concubinarior, & detinentes libros prohibitos, & Testium Subornatores, *ibid.* num. 41. 42. & 43.
- Episcopus an possit delegare Benedictionem Ecclesiar, seu Capellar alicui Sacerdoti; an possit habere fenestram & domo respicientem in Ecclesiis, & concedere Confraternitatibus Laicorum, ut in eorum Ecclesiis conservent SS. Sacramentum; & earumdem Confraternitatum bona taxare pro contributione Seminarii, *ibid.* num. 44. ad 47.
- Episcopi qualitates assignantur, *ibid.* num. 48. ad 54.
- Episcopus ad quid teneatur tum in Charitatis operibus exercendis, tum in Populo sibi commissio bonis moribus instruendo, tum in suae Diocesis negotiis recte peragendis, *ibid.* num. 55. ad 73.
- An liceat Episcopo quotannis abesse tribus mensibus a Residentia; Vide verb. *Residentia* a num. 12.
- Quid possit, ac debeat Episcopus quoad Regulares, & Moniales, *ibid.* num. 74. & verb. *Regularis*, & verb. *Monialis*.
- Episcopus an possit erigere Collegiatam; Curam suppressimam, Almutiam, vel Cappam Canonicis concedere ipsam in minoribus tantum constitutis, vel jam sublatis distributiones denegare, & ipsas distributiones amissas Ecclesiar Fabricar applicare, aut amissas condonare Canonicis amittentibus, *ibid.* num. 75. ad 81.
- Episcopus non potest uti Oratorio privato extra Domum propriar habitacionis, cum Pontificia tamen Declaratione data sub verb. *Oratorium* num. 70. *ibid.* num. 82.
- Episcopus an possit obligare Curatos, ut necessaria pro Missarum celebratione in eorum Ecclesiis ministrent aliis Presbyteris; & concedere licentiam celebrandi cum bireto; & ad quod tempus possit uti opere Parochi; & concedere licentiam Canonicis a Residentia absentandi, *ibid.* num. 83. ad 87.
- Episcopus an possit dispensare super etate requisita ad curam animarum; & super multiplicitate Beneficiorum, & ipsis Beneficiatis possit nova onera imponere, *ibid.* num. 88. ad 91.
- Episcopus an possit primam prebendam vacantem assignare Penitentiario, & Canonicatus Penitentiariae, & Theologalis, abique concursu conferre, & Canonicatum de novo erigere, aut Capellanos alienar Capellar in Cathedralam transferre, *ibid.* num. 91. ad 95.
- Episcopus an possit privare Canonicos suae Ecclesiar ordinator abique solemnitate in Concilio praescripta, & cogere Clericos ac Presbyteros non Confessarios ad Interessendum Conferentis Casuum conscientiar, *ibid.* num. 96. & 97.
- Episcopi, alique Praelati, ac Superiores Monasteriorum, quando, & quomodo possint ingredi Monialium Clausuram, & quid si Episcopus contrafecerit dispensationi Constitutionis Gregorii XIII. *ibid.* num. 98. ad 105.
- Episcopus an possit delegare facultatem benedicendi Sacra Paramenta; *ibid.* num. 106.
- Episcopus an possit recipere munera a Monialibus occasione Vestitionis, ac Professionis, *ibid.* num. 107. & 108.
- Episcopus quando possit erigere subsidium charitativum, *ibid.* num. 109.
- Episcopus an possit obligare Judices Synodales, ac etiam Moniales, ut in casu non valeat uti opera alterius Notarii, quam Cancellarii Episcopalis, & an possit mercedem exigere pro revisione computorum Locorum piorum, *ibid.* num. 110. ad 113.
- Episcopus non potest pro administratione Sacramenti Confirmationis in locis Diocesis procuracionem exigere, *ibid.* num. 114.
- Episcopus an possit taxare in pecunia id, quod pro victu sibi contingeret visitando, *ibid.* num. 115.
- Episcopus non potest permittere, ut Confessarii ingredientur Clausuras Monialium pro funere peragendo; nec quod Puellae educandae recipiantur in Monasterium abique licentia Sacrae Congr. Neque auserit Monialibus, aut Laicis jus, quod habent eligendi Officiales, *ibid.* num. 116. ad 119.
- Episcopus an possit obligare simplices Sacerdotes ad intersendum in Ecclesia Cathedrali, *ibid.* num. 120.
- Episcopus an possit Clericis permittere ludum alearum, & ipse quoque ludere, *ibid.* num. 121. & 122.
- Quid non possit, nec debeat Episcopus quoad Regulares, & Moniales, *ibid.* num. 123. & verb. *Regularis*, & verb. *Monialis*.
- Episcopus nequit prohibere Clericis, ne convenient

veniant Laicos in causis profanis coram Iudice Laico, *ibid.* num. 124.

Albanæ Episcopis facultas conceditur transigendi de bonis Ecclesiæ, *ibid.* num. 60.

Veronensis Episcopi definitur Jurisdicção, *ibid.* num. 61.

Quoad facultatem Episcoporum suspendendi Clericos ob occultum crimen, *ibid.* num. 62. & *sepp.*

Facultas concedendi Indulgentiam in mortis articulo extenditur Episcopis, *ibid.* n. 65. Episcopi in Synodis non possunt Fidei controversias definire, neque aliquid inter Doctores controversum, *ibid.* num. 166. 167.

Potest aliquid ex epicheja relaxare, *ibid.* num. 168.

Ille solus potest Ecclesias consecrare, & reconciliare, *ibid.* num. 169. & 170.

Curare debet, ut legata pia adimpleantur, *ibid.* num. 171. & 172.

Fabrica S. Petri non potest se immiscere Episcoporum Jurisdicção, *ibid.* num. 173.

Alia ad Episcoporum Jurisdiccionem pertinentia. Vide *ibid.* num. 125. ad 159.

Episcopus an, & quando teneatur Missam applicare pro Ovis suis; Vide verb. *Missæ* art. 3. num. 11. in fine.

An, & quando possit Episcopus secum conducere Cancellarium in Electionibus Abbatissarum Regularibus subjectarum. Vide *novissima Decreta Sacr. Congr. Concilii allata* sub verb. *Electio* art. 4. num. 10.

EPISCOPUS quoad ea, quæ concernunt

Episcopum Regularem, Titularem, & Suffraganeum.

Episcopus Regularis, quando liberetur ab obligatione suæ Regulæ, & a quibus votis censetur dispensatus; Vide verb. *Episcopus* art. 7. num. 1. 2. & 3. & in not. ad num. 3.

Episcopus Regularis an, & quomodo debet deferre habitum suæ Religionis; & quid exemptus, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Episcopi Regulares, quem ritum observare teneantur in recitatione Divini Officii; & quid si habeant privilegia se conformandi suæ Religionis, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Episcopus Regularis an recuperet jus successione ad hereditatem sibi delatam post promotionem; & an acquirat Monasterio, cui fuit filius, *ibid.* num. 10. & 11.

Episcopus Regularis post adeptum Episcopatum non recuperat bona ante Episcopatum jam tertio quæsitæ, *ibid.* num. 12.

Episcopus ex Ordine Minorum quale jus recuperet auctoritate Papæ, & qualis concedatur facultas Episcopo ex Ordine Minor. Reform. S. Francisci, *ibid.* num. 13. & 14.

Episcopo Regulari, si sit negligens in exigendo bona hereditaria, vel eis renouciat, quis succedat; & in quo se possit præjudicare adnendo hereditatem sibi delatam, *ibid.* num. 15. & 16.

Bona Regularis acquisita ante assumptionem ad Episcopatum ad quem spectent, *ibid.* num. 17.

Episcopus Regularis non subicitur Bullæ de *Largitione Munerum*, *ibid.* num. 18.

Episcopus Regularis, si Episcopatum resignet, aut sponte ad Religionem redeat, an possit illius Dignitates, & officia obtinere, & an teneatur ad observantiam redire, *ibid.* num. 19. & 20.

Reprehenditur Auctor in not. ad num. 20.

Episcopi Titulares antiquitus non creabantur, modo passim creantur. Quæ eorum origo; an sint veri Episcopi, & in qua Diocesi, & de cujus licentia possint exercere Pontificalia; aut quid simile, *ibid.* num. 21. ad 30.

Episcopus Titularis non creandus, nisi urgeat necessitas; & assertur Glossa investiva in eos, qui anhelant ad Vicarios Episcoporum, & Ecclesias Titulares, *ibid.* num. 31. & 32.

Episcopus Titularis Canonicus quomodo indutus possit incedere in Cathedrali; quæ ejus præcedentia; an subist visitationi Ordinarii; ejusque familiares an gaudeant privilegio Fori, *ibid.* num. 33. ad 36.

Beneficia, & Pensiones non vacant in eo, qui ad Titularem Episcopatum assumitur, *ibid.* num. 37.

Episcopus Titularis an sit vocandus ad Concilia Generalia. Et quid, si sit Administrator alterius Ecclesiæ, vel Canonicus aliquis Cathedralis. Et ad rem afferuntur Decreta, ac Dubia cum suis resolutionibus, *ibid.* num. 38. ad 41.

Inter Episcopos. Titulares, ac Locales præcedentia, *ibid.* num. 42.

Episcopus, cui datus est Coadjutor, potest esse Coadjutor alterius, *ibid.* num. 43.

Episcopus Suffraganeus Sede vacante per mortem sui localis Episcopi an possit exercere Pontificalia, ac Ordines conferre, *ibid.* num. 44. & 45. Et alia de Suffraganeis; Vide verb. *Coadjutor* num. 67. ad 103.

Plura exponuntur a Benedicto XIV. determinata circa auctoritatem, Ordinem, jurisdictionem

ditionem, & mores Episcoporum, *ibid.* n. 46. & in *superiori art.* a num. 125. ad 159.

Alia Episcopos Regulares, Suffraganeos, & Titulares concernentia. Vide *ibid.* num. 46. & *segg.*

Utrum Episcopus Titularis negligens consecrationem intra tempus a Tridentino praefinitum incurrit in poenas infictas, *ibid.* num. 57. & *segg.*

EPOCHAE, & ERA unde sunt dictae, & quae sint, earumque divisiones assignantur, & explicantur; Vide verb. *Mundus* a num. 65. ad 76.

EREMITA.

Eremita a quo denominetur; quid sit: Et quid significet Eremitus; Vide verb. *Eremita* num. 1. 2. & 3.

Eremitarum tria genera assignantur juxta opinionem trium Sanctorum Patrum, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Fagnanus quatuor distinguit species Eremitarum, & singulis assignantur, *ibid.* num. 7. ad 11.

Quod genus Eremitarum gaudeat, vel non, privilegio Fori, & Canonis, *ibid.* num. 12. ad 15.

Auctor illustratur, *ibid.* num. 22. & *segg.* Deputatio Eremitae pro custodia Ecclesiae ad quem spectet, *ibid.* num. 16.

Ordinationes emanatae pro istis Eremitis ad litteram asseruntur, *ibid.* num. 20. & 21. & num. 24. ad 26.

ERRONEA PROPOSITIO, & errori proxima quae sit, & quae sapiens errorem; Vide verb. *Propositio* damnata, num. 32. 33. & 34.

ERROR.

Error prout est impedimentum dirimens Matrimonium; Vide verb. *Impedimentum Matrimonii* art. 1. num. 12.

An error communis cum titulo colorato, & putativo det jurisdictionem ad valide absolvendum, licet occultum subit impedimentum ex jure positivo proveniens; Vide verb. *Confessarius* art. 33. ad 42. & verb. *Jurisdictionis* num. 30.

EVAGATIO MENTIS quid sit, & quale peccatum; Vide verb. *Acedia* num. 16. verb.

Attentio num. 13. ad 35. verb. *Missae* art. 17. num. 21. ad 31. & verb. *Officium Divinum* art. 2. num. 38. ad 47.

EUCCHARISTIA.

Eucharistia quid sit; Vide verb. *Eucharistia* art. 1. num. 1.

Eucharistia Sacramentum quando institutum, & quae ejus materia, *ibid.* num. 2. 3. & 4.

Vino consecrando admiscenda est modica aqua, & consecrationis forma assignatur, *ibid.* num. 5. & 6.

Praeceptum sumendi Eucharistiam quos, quomodo, & quando obliget, *ibid.* num. 7. & 8.

Ad satisfaciendum tali praecepto ubi, & quando sumi debeat Eucharistia, *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Communicans in Ecclesia Regularium animo satisfaciendi praecepto, vel communicans in Ecclesia Cathedrali, an satisficiat, *ibid.* num. 12. & 13.

Sacerdos quomodo possit tali praecepto satisfacere, Peregrini, & Advenae in qua Ecclesia possint communicare pro adimplendo praecepto; *ibid.* num. 14. & 15.

Fratres, & Sorores tertii Ordinis, necnon Mantellati, Corrigrati, Pizochaze, alii, quae similes in propriis domibus habitantes quomodo debeant praecepto satisfacere, *ibid.* num. 16.

Intervientes Regularium, ac illi qui infirmantur in eorum Monasteriis si sint Seculares, an satisficiant praecepto Paschali sumendo ab ipsis Regularibus Eucharistiam? Et an Regulares possint in die Paschae Eucharistiam Secularibus ministrare, *ibid.* num. 17. ad 21. & verb. *Approbatio* art. 1. num. 64. ad 68.

Per communionem sacrilegam non adimpletur praecepto, *ibid.* num. 22.

Culpabiliter non satisficiens praecepto in quas censuras incurrat, & quae alia poena puniri possit, *ibid.* num. 23. 24. & 25.

Excommunicati paulo ante Pascha non sunt molestandi, si non communicant in Paschate, *ibid.* num. 26.

Alia doctae exposita quoad Praeceptum Paschale, & illius historiam habes, *ibid.* num. 21. & *segg.*

An, quomodo, & quando liceat ministrare Eucharistiam in paramenis nigris, & Missa Defunctorum; *ibid.* num. 27. 28. & verb. *Missae* art. 14. ad 23.

Non

Non potest Eucharistia ministrari Fidelibus in Nocte Nativitatis Domini, *ibid. num. 29.* & verb. *Missa art. 5. num. 15.*
 Eucharistia an possit ministrari pueris novem, aut decem annorum, Mutis, & Sordis a natiuitate, Emergumenis, Epilepticis, & aliis infirmis semitatis, Stolidis, Freneticis, & Ammentibus, *ibid. num. 30. ad 33.*

Egrotus an teneatur ex precepto sumere Eucharistiam per modum Viatici, si sit in periculo mortis; & quid si non esset ieiunus, vel sanus eadem die communicasset ex devotione? Et in eadem infirmitate quoties sumi possit Eucharistia, *ibid. num. 34. ad 38.*

Viaticum si necessitas exigit, dari potest in die Parasceves, *ibid. num. 39.*

Communio quotidiana quibus expediat; & ad rem afferitur speciale Decretum, *ibid. num. 40. & 41.*

Quando commendatur frequens usus communiois, intelligi debet de sola communione digna, *ibid. num. 42.*

Non datur preceptum sumendi Eucharistiam sub utraque specie, *ibid. num. 43.*

Eucharistia in primitiva Ecclesia domi privatim asservari permittēbatur, *ibid. num. 44.*

Eucharistia in quibus Ecclesiis nunc asservari possit, vel non *ibid. num. 45. ad 48.*

Feria quinta in Cena Domini quomodo, & a quo servanda sit Eucharistia, *ibid. num. 49. & verb. Tabernaculum num. 4.*

Eucharistia ob quam causam deferri non debeat ad Egrotum, *ibid. num. 50.*

Sacramentum Eucharistiae in eius Solemnitate, ac per oclavam in processione deferre ad quem spectet, *ibid. num. 51.*

Sacramentum Eucharistiae debet propriis manibus a Celebrante deferri, *ibid. num. 52.*

Eucharistia Sacramentum dum elevatur, an sit genuflectendum, *ibid. num. 53.*

Eucharistia pro infirmis asservata intra quantum tempus renovanda tam a Graecis, quam a Latinis, *ibid. num. 54. & 55.*

Tabernaculum SS. Sacramenti in Ecclesiis Cathedralibus an possit esse in Altari majiori, *ibid. num. 56. & verb. Tabernaculum num. 7.*

Expositio SS. Sacramenti, & quibus, & de cujus licentia fieri possit, *ibid. num. 57. ad 61.*

Sacramento Eucharistiae publice exposito, qui ritus servandus sit in celebrandis Missis tam privatis, quam solemnibus, *ibid. num. 62. & 63.*

Datur Instructio observanda in Oratione

continua 40. horarum cum expositione SS. Sacramenti, *ibid. num. 64.*

Assignator origo publicae, & sollemnis venerationis SS. Sacramenti Eucharistiae; ejusque excellentia, ac dignitas indicator, ac alia ad rem expendantur, *ibid. num. 65.*
 Eucharistia in Feslo Corporis Christi non est deferenda per vias Hebraeorum; Vide inter Decreta S. Rit. Congr. num. 1332.

De Institutione Orationis 40. horarum ad SS. Eucharistiae Sacramentum, *ibid. num. 67. & segg.*

Multa saluberrime constituta, & determinata a Benedicto XIV. proponuntur quoad SS. Eucharistiae Sacramentum, *ibid. num. 77. ad 34.*

APPENDIX, seu novus de Eucharistia Articulus.

De Sacramenti Eucharistiae variis nominibus; Vide verb. *Eucharistia art. 2. in princip.*
 Recensentur Hæretici, qui in assignanda, & explicanda hujus Sacramenti natura errant, *ibid. num. 2. & segg.*

Afferuntur Catholici Scriptores, qui contra Hæreticos, & Novatores pro SS. Eucharistiae Sacramento steterunt, *ibid. num. 4.*

Natura Sacramenti Eucharistiae juxta Catholicam sententiam explicatur ex Evangelii litera, ex auctoritate Patrum, ex antiquis Liturgiis, & ex consensu Orientalium, *ibid. num. 5. & segg.*

Materia Eucharistiae est panis triticeus, & vinum de vite, *ibid. num. 8.*

Historia nescitur eorum, qui azymum ad Eucharistiae Sacramentum adhibuere, *ibid. num. 9. &c.*

Quare deinde Græci improbaverint Latini azymum panem, *ibid. num. 12.*

Azymus panis demonstratur esse aptissima Sacramenti Eucharistiae materia, *ibid. num. 12. & segg.*

Solvuntur Photianorum sophismata, *ibid. num. 16. & segg.*

Differitur de mystica significatione azymi, & fermentati, *ibid. num. 24.*

Utrum Latinis fermentatum, & Græcis azymum indifferenter consecrare liceat, *ibid. num. 27. & segg.*

Num Sacerdos Latinus in locis Græcorum, & Græcus in Latinoorum Urbe possit Eucharistiam juxta loci ritum consecrare, *ibid. num. 29. & segg.*

In parando fermentato pane ad altaris Sacristiæ.

crificium destinato magna est Orientalium cura, & diligentia, *ibid. num. 32. & seqq.*

Utrum liquor ex ovis passis, & zebibo expressus licite, ac valide in Eucharistia percipienda usurpetur, *ibid. num. 34. & seqq.*

An loco vini in utraque purificatione, ubi magna sit vini penuria, licite adhiberi possit tantum aqua, *ibid. num. 35. & seqq.*

In consecratione Sanguinis Christi vino parum aquae miscet tum Occidentis, tum Orientis Ecclesia, *ibid. num. 36.*

Græci præter frigidam aquam, quam ante consecrationem solent vino miscere, ante Eucharistiæ sumpcionem ferventem aquam infundunt in Calicem, *ibid. vers. Græci.*

Historice multa enarrantur pertinentia ad formam Sacramenti Eucharistiæ quoad Orientalium, & Latinorum Ecclesiam, *ibid. §. 2. num. 37. & seqq.*

Ex diversis Liturgiis refertur forma Sacramenti Eucharistiæ, *ibid. num. 44.*

Defenditur Orientalium consecrationis forma, *ibid. num. 45.*

Probatum Christum verbis usum esse, non interna tantum benedictione, dum Eucharistiæ consecravit, *ibid. num. 46.*

Solvuntur objecta, *ibid. num. 48.*

Probatum quod Eucharistiæ forma continetur verbis: *Hoc est Corpus meum. Hic est Calix Sanguinis mei*, *ibid. num. 52. & pluribus seqq.*

Solvuntur objecta, *ibid. num. 53.*

Verba consecrationis necessaria, & essentialia sunt: *Hoc est Corpus meum. Hic est Sanguis meus*, vel *Hic est Calix Sanguinis mei*, *ibid. num. 59.*

Quare Orientales alta voce consecrationis verba proferant, *ibid. num. 64.*

Verba Christi significantia, & assertiva, non historice in consecratione sunt proferenda, *ibid.*

Subiectum Eucharistiæ Sacramenti describitur, *ibid. num. 65.*

De Ministro pariter sequitur, *ibid.*

Sacramentum illud maximum a nobis venerationem exigit, *ibid. num. 66.*

S. Sedes Apostolica Orientalibus inculcat, quæ ad istius Sacramenti venerationem pertinent, & varios abusus tollere voluit, *ibid. loc. cit.*

Multa sunt apud Orientales alios, quæ ad Eucharistiæ Sacramentum spectant, minime a Missionariis contemnenda, *ibid. num. 67.*

Speciales huiusmodi Orientalium Ritus diversissime describuntur, *ibid. a numer. 68. ad fin.*

E V A.

Eva an formata fuerit ex sola costa Adam? & varia de ipsa; Vide verb. *Mundus*, a num. 28. ad 34.

Eva formata fuit intra Paradisum, Adam vero extra, & cur? *ibid. num. 39. et 40.*

E V I C T I O.

Evictio quid sit, Vide verb. *Evictio num. 1.*

Quid evincere, & præstare evictionem, *ibid. num. 26. et 27.*

Statim ac Emptori lis movetur ad rem evincendam, an teneatur Venditor Emptorem defendere, & litem in se assumere, *ibid. num. 4. 5. 6.*

Venditor quamvis in contractu specialiter non promiserit Evictionem, ad ipsam tenetur. Et re evicta, ad quid teneatur? *ibid. num. 7. ad 10.*

Ad hoc ut Venditor actione evictionis teneatur & pretium, & interesse restituere, quid requiratur, *ibid. num. 11. et 12.*

Venditor bonæ fidei, pleribus in casibus non tenetur Emptori de Evictione, & singuli assignantur, ac explicantur, *ibid. num. 13. ad 24.*

Quando Venditor fuit malæ fidei, ad quid teneatur? *ibid. num. 25.*

Suppletur ad evictionis materiam, quæ præterit Auctor, & septem discendantur requisita, ut evictio præstetur, *ibid. num. 28. et seqq.*

E U N U C H I.

Eunuchi, Castrati, & Spadones qui sint; Vide verb. *Patria possessa num. 27.*

Eunuchi an possint contrahere Matrimonium? Vide verb. *Impedimenta Matrimonii.*

EUROPA unde sit dicta? Vide verb. *Mundus num. 78.*

EXAMEN, Examinare, Examinari, Examinatores Synodales.

Examen novum an sit necessarium in permutationibus Ecclesiarum Parochialium? Vide verb. *Examen, Examinare num. 1. et 2.*

Examen novum requiritur in quolibet ascensu, *ibid. num. 3.*

Præsentati ad Beneficia simplicia absque prævio

vio examine Episcopi institui non possunt ab iis, ad quos institutio spectat, *ibid. num. 4.*

Nullus consequi potest Beneficia in Ecclesiis Patrimonialibus sine examine Episcopi, *ibid. num. 5.*

Examen delegari potest ab Episcopo, cui directæ sunt Bullæ alicuius simplicis Beneficii conferendi Clerico absentis in forma dignum, *ibid. num. 6.*

Examen, & approbatio Vicariorum ad Curam Animarum positum in Ecclesiis unitis Ordini S. Joannis Hierosolymitani ad Episcopum pertinet, *ibid. num. 7.*

An, & quatenus possit Episcopus Parochos rite, ac recte semel approbatus, iterum, ac pluries examinare? Vide verb. *Parochus art. 1. num. 21. ad 28.*

Examine pro collatione Ecclesiarum Parochialium habendi forma præscribitur a Benedicto XIV. *ibid. num. 53.*

Examinis Diocesani Episcopi ante Ordinationem subijci debent etiam Regulares, *ibid. num. 57.*

Examinare non potest Episcopus ob Beneficium simplex illum, quem jam examinaverat pro Ordinis Sacri promotione, *ibid. num. 8.*

Provisi a Sede Apostolica an possint ab Episcopo examinari? *ibid. num. 10. et 11.*

Examinatus ad Beneficium, vel Officium, an sit iterum examinandus ad aliud? *ibidem num. 12.*

Examinandi sunt de novo cæpti beneficiati in quolibet ascensu, *ibid. num. 13.*

Approbato in Urbe ad Curam Animarum an possint ab Episcopo Ordines denegari, *ibid. num. 14. et 15.*

Clerici Romæ degentes non possunt extra eam ordinari sine examine, & licentia Emoientissimi Vicarii, *ibid. num. 16.*

Episcopus an possit examinare Regulares prædicare volentes in Ecclesiis extra Ordinem; *ibidem num. 17.*

Regulares prævio examine semel approbati an possint iterum examinari? Et quid si Regulares essent Magistri, aut Theologie Lectores? *ibid. num. 18. 19. & 20.*

Confessarius Regularis simpliciter approbatus ab Episcopo Antecessore, an possit iterum examinari a successore, vel Vicario Capitulari, vel Vicario Apostolico, aut Generali, *ibid. num. 21. ad 24.*

Examinatorum Synodaliū electio quomodo, & quo tempore fieri debeat? *ibid. num. 25. & 26. & seqq.*

Examinatores Synodales, a quo proponi de-

beant, & approbati: quot eligi possint, ac debeant: Quale, & an necessarium eorum iuramentum, *ibid. num. 27. ad 33.*

Examinatores Synodales, an, & quo titulo possint aliquid accipere occasione examinis: an possit ipsis aliquod stipendium assignari: & in quas pœnas incident aliquid accipientes, *ibid. num. 33. ad 38.*

Examinatores debent renunciare Episcopo idoneos repositos in examine, *ibid. num. 39.*

Approbatus in concursu quis dicatur, *ibid. num. 40.*

Examinatores quomodo, & quando vota sua conferre, ac dare debeant, *ibid. num. 41. & 42.*

Ad quem spectet magis idoneos eligere, & quis ex ipsis præferendus sit, & an Episcopus teneatur eligere ex collatione votorum, & idonei, ac approbati qui dicantur? *ibid. num. 43. ad 47.*

Approbatur Auctor num. 43. & simul datur modus, quem tenere debeat Examinatores Synodales, ut de moribus, & doctrina eorum, qui fuerunt examini subiecti, referant, *ibid. num. 71. & seqq.*

Episcopus an possit solus eligere; Et quid possit in paritate votorum, *ib. n. 48. 49. & 50.*

In Diocesi, ubi sunt duæ Cathedrales unitæ, an in quolibet deputandi sint Examinatores distincti, *ibid. num. 51.*

Alia ad rem ab operibus Bened. XIV. excerpta. Vide *ibid. num. 53. & seqq.*

Alia ad rem, Vide verb. *Approbatio art. 1. num. 47. & seq. verb. Beneficia art. 3. num. 22. ad 64. & verb. Concursus art. 2. & 3. per tot.*

EXCENTRICI CIRCULI qui sunt. Vide verb. *Mundus num. 103.*

EXCOMMUNICATIO

Quoad ejus esse, & divisionem.

Excommunicatio quid sit? propter quid in Ecclesiam inducta? & a quo in praxim deducatur. Vide verb. *Excommunicatio art. 1. num. 1. 2. & 3.*

Num Excommunicatio Christianorum a Judaica excommunicatione originem traxerit, non conveniunt inter se eruditi, *ibid. num. 23.*

De variis Excommunicationis speciebus, quæ tum antiquitus obtinuerunt, tum nunc obtinent, *ibid. num. 24.*

De

- De origine excommunicationis ipso jure, & Minoris, *ibid.* num. 15.
- Excommunicatio appellatur etiam *Anathema*, Quid significet hoc nomen, & in quo differat ab Excommunicatione? *ibid.* num. 4. 5. et 6.
- Excommunicatio, & Anathema quomodo incurritur, & infliguntur? & ad rem modos observandus traditur; *ibid.* num. 7. 8. 9. & 10.
- Excommunicatio dividitur primo in majorem, & minorem, & quæ sit utraque? *ibid.* num. 11. 12. & 13.
- Excommunicatio simpliciter lata quomodo intelligi debeat? *ibid.* num. 14.
- Excommunicatio dividitur secundo in excommunicationem latæ, vel ferendæ sententiæ, & quæ sit utraque? *ibid.* num. 15. 16. & 17.
- Quando Excommunicatio sit latæ, vel ferendæ sententiæ, & quando incurritur, vel non, ante sententiam Judicis; Vide verb. *Lex art. 1. num. 27. ad 44.*
- Excommunicatio dividitur tertio in Excommunicationem a jure, vel ab homine, & quæ sit utraque, *ibid.* num. 18. 19. & 20.
- Excommunicatio dividitur quarto in reservatam, & non reservatam, *ibid.* num. 21.

EXCOMMUNICATIONES Summo Pontifici reservatæ in Bulla Cenzæ. Vide verb. *Excommunicatio art. 2. per tot.*

EXCOMMUNICATIONES Summo Pontifici reservatæ extra Bullam Cenzæ contra Prælatos Ecclesiæ, contra Clericos Sæculares, & Regulares, contra Regulares, contra Dominos temporales, & contra omnes; Vide verb. *Excommunicatio art. 3. per tot.*

EXCOMMUNICATIONES nemini reservatæ. Contra Episcopos, contra Regulares, contra Clericos, contra Regulares, contra Dominos temporales, contra Magistratus, & Judices & contra omnes; Vide verb. *Excommunicatio art. 4. per totum.*

EXCOMMUNICATIO quoad eos, qui possunt, vel non, excommunicare, & excommunicari.

Excommunicare potest Summus Pontifex in toto Orbe; Vide verb. *Excommunicatio art. 5. num. 1.*

Excommunicare possunt Episcopi, alique Ordinarii, Cardinales, Legati Sedis Apostolicæ, Capitula Cathedralia, Vicarius Generalis Episcopi, & Capituli, Prælati, &

Præpositi Collegiarum, & alii habentes jurisdictionem in Foro Ecclesiæ, Abbates, ac Superiores Regulares, rum Generales Provinciales, ac etiam Locales, Concilia Generalia, & Provincialia, Capitula, & Congregationes Regularium, *ibid.* num. 2. ad 9.

Excommunicare possunt alii auctoritate ordinaria, alii potestate delegata, & quinam ii sint, *ibid.* num. 26. & seqq.

Num Parochus potestatem Ordinaria excommunicandi polleat, *ibid.* num. 28.

Qui excommunicare non possint, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Qui excommunicari possint, *ibid.* num. 13. & num. 33.

Qui excommunicari non possint, *ib.* n. 14. ad 20. & num. 34. & seqq.

Collegium, Communitas, Universitas, vel aliud Corpus politicum, quando excommunicari possit, vel non? & a quo possit in casu &c. *ibid.* numer. 21. ad 25. Sed vid. num. 34.

Num Excommunicatus nondum absolutus possit ex alio delicto iterum excommunicari, *ibid.* num. 36.

Exempti possunt etiam excommunicari in casu, in quo ex speciali delegatione subjiciuntur, *ibid.* num. 37.

Quid autem si speciali privilegio donentur, ne excommunicari queant, *ibid.*

EXCOMMUNICATIO quoad ejus effectus.

Effectus Excommunicationis majoris quot, & qui sint? Et singuli explicantur; Vide verb. *Excommunicatio art. 6. num. 1. ad 25.*

Effectus Excommunicationis minoris quot, & qui sint? & singuli explicantur, *ibid.* num. 26. ad 29. Sed vid. nov. add. num. 30. & seqq.

Recescuntur civiles excommunicationis effectus, *ibid.* num. 36. & seqq.

EXCOMMUNICATIO quoad ejus abolitionem.

Ab excommunicationibus a jure latis, & nemini reservatis qui possint absolvere; Vide verb. *Excommunicatio art. 7. num. 1. & num. 33. & seqq.*

Ab Excommunicationibus a jure latis, & Papæ reservatis, qui possint absolvere, *ibid.* num. 2.

Ab excommunicationibus ab hominibus latis per sententiam specialem, qui possint absolvere, *ibid.* num. 3. ad 7.

Ab

Ab excommunicationibus ab homine latis per sententiam generalem sine ulla reservatione, qui possint absolvere, *ibid. num. 8. 9. & num. 29. & seqq.*

Qui est excommunicatus a suo Episcopo, an absolvi possit ab Episcopo novi domicilii; Vide *ibid. num. 30. & seqq.*

An post interpositam appellationem absolvere valeat Index a quo, *ibid. num. 31.*

An ab Excommunicatione ipso jure in literis Apostolicis comminata absolvere queat Index, qui sententiam declaratoriam pronuntiavit, *ibid. num. 32. & 33.*

Ab Excommunicatione minor a jure lata, qui possit absolvere, *ibid. num. 10.*

Excommunicationis absolutio dari potest etiam extra Confessionem Sacramentalem, etiam absenti, vel invito, mortuo, *ibid. nu. 11. & 12.*

Excommunicationis absolutio dari potest variis modis, & assignantur singuli, *ibid. nu. 13. ad 18.*

Abolutionis formæ variz esse possunt, & assignantur singulæ, *ibid. num. 19. ad 22.*

Quid requiratur ad hoc, ut quis licite absolvi possit ab Excommunicatione, *ibid. num. 23. ad 26.*

Corrigitur Auctor *num. 26. in not.*

Abolutio extorta metu gravi injuste infuncta non inchoat esse invalida, *ibid. nu. 27.*

Abolutio ab excom. pro foro Conscientiæ an prodesse possit etiam pro Foro externo? Abolutus in Foro interno ab excommunicatione an teneatur se gerere in foro externo tanquam excommunicatus, Vide verb. *Excommunicatio art. 8. num. 1.*

Abolutus in foro conscientie ab excommunicatione occultæ, an possit habere communionem in divinis in foro externo? Et quid si Excommunicatio sit notoria, vel ejus crimen deferatur ad Judicem, *ibid. nu. 2. 3. & 4.*

Vide distinctionem receptam ad hanc questionem decidendam, *ibid. num. 5. & seqq.*

EXCOMMUNICATI quoniam vitandi sint? in quibus, & qualiter vitari debeant.

Quales Excommunicati vitandi essent jure antiquo, & quales vitandi sint jure novo. Vide verb. *Excommunicatio art. 9. num. 2. & 3. num. 23. & seqq.*

Percussor Clerici quando dicatur taliter notorius, ut vitari debeat, *ibid. num. 5. 6. 7. & num. 29. & seqq.*

Casus, in quibus vitandi sunt Excommunicati, quinque assignantur, & explicantur, *ibid. num. 8. ad 13. & in nota ad num. 10.*

Qui in aliquo ex supradictis casibus cum excommunicato communicat, an peccet, & in quas censuras incurritur. Et quid si Excommunicatus sit nominatim a Papa, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Assignantur, & explicantur causæ, ob quas licet communicare cum excommunicatis vitandis, *ibid. num. 17. ad 22.*

Ad Extrav. Ad vitanda; Vide num. 23. & seqq.

DE EXCOMMUNICATIONE Canonis quoad suum esse, & intelligi.

Excommunicatio Canonis quare sic appellatur; Vide verb. *Excommunicatio art. 10. num. 1.*

Quid intelligatur per illa verba SI QUIS SUADENTE DIABOLO MANUS VIOLENTAS INJECTET IN CLERICUM, *ibid. num. 2. ad 6.*

Quales sint illi Clerici, qui non gaudent privilegio Canonis, *ibid. num. 7. ad 10.*

Per ly Monachum qui Regulares intelliguntur, *ibid. num. 11. ad 19.*

Num excommunicatio Can. Si quis suadente sit latæ sententiæ, *ibid. nu. 20. & seqq.*

AB EXCOMMUNICATIONIS hujus incursum quoniam excusatur, vel non?

Ab incursum hujus excommunicationis excusantur Laborantes ignorantia invincibili, iam juris, quam facti; Vide verb. *Excommunicatio art. 11. num. 1.*

Excusantur quoque Clerici percussiones in variis casibus, qui assignantur, & singuli explicantur, *ibid. num. 2. ad 12. & num. 28. & seqq.*

Qui non excusantur ab incursum distæ excommunicationis, *ibid. num. 14. ad 27.*

AB EXCOMMUNICATIONE Canonis quoniam possit absolvere, vel non.

Clerici percussio triplex assignatur, & explicatur; Vide verb. *Excommunicatio art. 12. num. 1. ad 4.*

Percussio de levis quomodo possit esse gravis, & enormis, *ibid. num. 5. & 6.*

In articulo mortis qui possit absolvere ab Excommunicatione Canonis, *ib. num. 7. & 8.*

Et

Extra articulum mortis quis possit absolvere ab hac Excommunicatione ob percussione levi, vel medicrem, & enormem, sive occultam, sive publicam, *ibid. num. 9. ad 14.*

Praelati Regulares an possint suos subditos, & Novitios absolvere ab excommunicatione contracta ob quamcumque percussione; & quid si Percussores sint diversis Ordinis, vel Religiosi ad toticem se percusserint, vel percusserint Clericum Scolare, *ibid. num. 15. ad 20. & verb. Praelatus Regularis n. 31.*

Moniales sive exempli, sive subiecti Ordinariis a quo possint absolvi, *ibid. num. 21. & 22.*

Regularis an, & quando possint absolvere a percussione levi, *ibid. num. 23.*

Alia ad materiam huius articuli. Vide *ibid. num. 24.*

EXECUTOR Litterarum Apostolicarum.

Executor alius est merus, & alius mixtus, & quis sit uterque; Vide verb. *Executor Litterarum Apostolicarum num. 1.*

Executor per quas clausulas vocetur Mixtus, *ibid. num. 2. ad 7.*

Quid requiratur ad hoc ut Executor Apostolicus possit procedere, *ibid. num. 8. & 9. & 10. & num. 63. & 64.*

Ordinarii an possint impedire tales executiones, vel an possint cum Executore Litteras Apostolicas exequi, *ibid. num. 11. & 12.*

Dispensationes Matrimoniales, alie ac Apostolicæ quibus committi soleant; & quis eas exequi possit Sede vacante per mortem Episcopi, *ibid. num. 13. ad 22.*

Deputato uno, an possit alter ad executionem se intrinsecare; & per quid commissio possit transire ad aliam personam, *ibid. num. 24. ad 29.*

Vicarius Episcopi solum confirmati an possit exequi dispensationes, *ibid. num. 30.*

Vicarius, si fiat Episcopus illius Diocesis, an possit exequi dispensationem sibi commissam. Et quid si Episcopus esset suspensus, vel excommunicatus, *ibid. num. 31.*

Executor debet servare formam in Litteris præscriptam, *ibid. num. 33.*

Executor, ejusque Notarius an possint pro executione aliquid accipere, *ibid. num. 34. ad 38.*

Executor Dispensationis Apostolicæ pro foro interno super impedimento Matrimonii oc-

culto, quis esse possit, vel non, *ibid. num. 39. ad 44.*

Executor debet esse approbatus ab Ordinario loci, & specialiter electus a Penitente; & & quid si electus recuset, *ibid. num. 45. 46. & 47.*

Executor an debeat testes adhibere; & quid de Litteris executionis agere debeat, *ibid. num. 48. & 49.*

Episcopus non retinens Vicarium, an possit exequi Litteras eidem directas, *ib. n. 51.*

Alia de Executoribus. Vide apud Rosam de Executor. *Litt. Apost. part. 1. & 2.*

An Executor certus in Litteris Apostolicis datus possit subdelegare, *ibid. num. 52. & seqq.*

Auditor Camere, qui est Executor omnium Litterarum Apostolicarum, an cumulative procedere valeat ad executionem Litterarum Apostolicarum, *ibid. num. 53.*

Quenam obtinuerit distinctio in foro circa questionem mutationis Executoris Litterarum Apostolicarum, *ibid. in num. 61. & 62.*

EXECUTOR Testamentarius; Vide verb. *Testamentum art. 3.*

EXEMPTIO Regularium; quomodo, & quando exempti Ecclesiastici ab Episcopi jurisdictione. Vide verb. *Exemptio num. 1. & 2.* Vide verb. *Regul. art. 2.*

EXEQUIÆ. Nonnulla producantur ad exequias pertinentia. Vide verb. *Esequia per totum. Vide verb. Funeralia, verb. Sepultura.*

EXERCITIA SPIRITUALIA.

Afferuntur duæ Epistolæ Encyclicæ ad rem spectantes; Vide verb. *Exercitia Spiritualia num. 1. 2.*

Frates Minores exercitiis vacantes quam Indulgentiam laementur, *ibid. num. 3.*

EXHEREDATIO.

Exhereditio quid sit; Vide verb. *Exhereditio num. 1.*

Exhereditatio tam Ascendentium, quam Descendentium, ad hoc ut valide fiat, & summi sortiatu effectum, quid requiratur, *ib. num. 2. ad 9.*

Causæ legitimæ exheredandi descendentes quatuordecim enumerantur, & assignantur, *ibid. num. 10. ad 25.*

Quando proles possit exheredari propter contractum Matrimonium invitis Parentibus juxta

Juxta Statuta municipalia Locorum , *ibid.*
num. 26. ad 29.

Causæ legitimæ, ob quas licet Liberis ex-
heredare Parentes, vel alios ascendentes, as-
signantur, *ibid.* num. 30. ad 38.

Omnis dictæ causæ exheredandi quando
cassatur, *ibid.* num. 39. & 40.

Causa, ob quas exheredari potest Frater
in casu, quo turpis persona instituta est he-
res, res assignantur; *ibid.* num. 41. ad 44.

Exhereditatio ut plurimum fit *note causa*, &
in penam liberorum. Sed si fieri potest ex-
hereditatio bona mente, *ibid.* num. 45. & 46.

Quæ sit Exhereditatio bona mente, *ibid.*
num. 47. & *seqq.*

EXILII PŒNA quid sit? Vide verb. *Pena*
art. 2. num. 13.

EXORCIZARE, EXORCISTA.

Exorcizare sumitur in duplici sensu, & uter-
que assignatur; ejusque secundo sensu capiti
traditur definitio; Vide verb. *Exorcizare*
num. 1. 2. & 3.

Exorcismi Cereemonia, quæ fit in Baptismo,
ubi impetretur, & de ea fiat mentio, *ibid.*
num. 4. 5.

Insans ratione periculi baptizatus, an de-
beat exorcizari; & quid sit Exorcismus mu-
nus, *ibid.* num. 6. & 7.

Ad licite exorcizandum quid requiratur:
Et quid de Exorcistis attentibus modis insu-
litiis, *ibid.* num. 8. ad 11. & in num. 18.
& 19.

Pro exorcizanda Moniali, an concedatur
licentia ingrediendi Clausuram. Et a quo,
quomodo, & in quo loco sit exorcizanda,
ibid. num. 12. ad 16.

Signa præcipua Energumenum referen-
tur, *ibid.* num. 17.

Primis Ecclesiæ Sæculis non solum Clerici
verum & Laici donum ejiciendi Dæmo-
num habuere, & sic Exorcistarum officium
usurparunt, *ibid.* num. 21. & 22.

Postea peculiare munus in Ecclesiâ fuit
eorum, qui in gradum Exorcistarum coopta-
ti, *ibid.* num. 24.

Per id vero temporis ad Exorcistatum non
ordiebantur nisi provectioris ætatis, *ibid.*
num. 25.

Quid evenire mutata hac disciplina, *ibid.*
num. 26.

EXORCISTATUS quid sit, quæ ejus mate-

ria, & forma, & quando fuerit institutus;
Vide verb. *Ordo art. 1. num. 34.*

Exorcistatus conferendus est Subdiacono,
Diacono, & Presbytero Græco, qui ritu la-
tino ad Diaconatum, Presbyteratum, aut
Episcopatum sunt promovendi; Vide verb.
Exorcistatus, art. un.

EXPLATE hereditatis pœna quæ sit, &
quid sit hoc crimen; Vide verb. *Pena art. 2.*
num. 98. num. 17. ad 20. verb. *Pariter*,
num. 20. ad 23.

EXPOSITI FILII; Vide verb. *Expositi Filii*;
verb. *Filii* num. 17. ad 20. verb. *Pariter*,
num. 20. ad 23.

EXTINCTIO VOTI; Vide verb. *Votum art.*
3. num. 22. ad 24. num. 25. ad 27.

EXTRACTIO.

De extractione Rei inquisiti, vel damnati
a loco immuni in casibus permixtis; Vide
verb. *Extractio, num. 1. & seqq.*

Extractio segetum, farinæ, & olei extra
Statum Ecclesiasticum sine speciali Chiro-
grapho Papæ sub gravissimis pœnis prohibe-
tur, *ibid.* num. 6.

Extractio rerum aliarum mobilium quorum ar-
bitrio permittitur; Vide *ibid.* num. 7.

In Extractione segetum per aquam quæ-
nam cautela addibenda, *ibid.* num. 8.

Quibus in casibus permittatur extractio
segetum &c. a Statu Ecclesiæ, *ibid.* num. 9.
& *seqq.*

EXTREMA UNCTIO.

Varie Unctiones in præxi habentur in Ec-
clesiâ: Vide verb. *Extrema Unctio num. 2.*

Extremæ Unctionis definitio traditur, ac de-
monstratur esse novæ Legis Sacramentum,
& quando institutum; ejusque duplex mate-
ria, *ibid.* num. 2. ad 8.

In quo casu, & quomodo possit oleo be-
nedicto addi non benedictum, *ibid.* n. 9. & 10.

Forma hujus Sacramenti traditur, & quo-
modo proferenda, ac Unctiones faciendæ tam
in viris, quam in feminis. Et quid si ali-
quis careat aliquo sensu, vel mutilatus exi-
tat, *ibid.* num. 11. ad 17.

In quo casu unica Unctio sufficiat, &
quando fieri possit absque contactu imme-
diato, *ibid.* num. 18. 19. & 20. & in nota
ad num. 20.

Administratio hujus Sacramenti in quo ha-
bitu fieri possit, ac debeat, *ibid.* num. 21.

Minister licitus validus hujus Sacramenti
quis

quis sit. Et in quo casu, & quibus personis possint Regulares hoc Sacramentum administrare, & de cuius licentia, *ibid.* num. 22. ad 28.

Unctiones a quot Sacerdotibus fieri possint, ac debeant. Et quid si Minister moriatur dum actu ungit. Et validum sit Sacramentum si unus ungat, & alter proferat verba, *ibid.* num. 29. ad 33.

Subjectum capax huius Sacramenti assignatur. Et quibus personis ministrari possit, vel non, *ibid.* a num. 34. ad 37. & num. 84. & seqq.

An sit de precepto hoc Sacramentum suscipere, & ipsum negligere quando sit peccatum, vel non. Et quando, & quomodo peccet Parochus non ministrando, vel negligendo administrare hoc Sacramentum. Et in quibus casibus teneatur, *ibid.* num. 38. ad 43.

Effectus speciales, & precipui huius Sacramenti quatuor assignantur, *ibid.* num. 45. ad 48.

Oleum Infirmorum ubi, & quomodo asseruari debeat, *ibid.* num. 49. & 50.

Sacculus pro includendo vase huius Olei cuius coloris esse debeat, *ibid.* num. 51.

Apud Græcos oleum a Presbyteris benedicitur: nam forma deprecativa sit necessaria in Sacramento Extremæ Unctionis. De forma Ambrosiana istius Sacramenti; & de partibus Corporis inungendis; Vide *ibid.* num. 68. ad 78.

Plures Presbyteri olim etiam in Ecclesia latina; ut hodie apud Græcos Extremæ Unctionis Sacramentum ministrabant, *ib.* n. 52. & seqq. & num. 79. & seqq.

F

FALCIDIA.

Falcidia quid sit, quale motivum ejus originis, & a quo sic dicta; Vide verb. *Falcidia* num. 1. 2. 3.

Trebellianica quid sit, a quo sic dicta, & in quo differat a Falcidia, *ibid.* num. 4. ad 7. & infra num. 33.

Falcidia ex quibus bonis detrahatur, & ad quid teneatur heres pretendens hujusmodi detractionem, pro qua detrahenda que quantitas bonorum attendi debeat, *ibid.* num. 8. ad 14.

Falcidia ex quibus bonis detrahi non possit, & an sit, & quomodo detrahenda inter duas causas pias, *ibid.* num. 13. ad 24.

Falcidia non habet locum in Testamento Militis, *ibid.* num. 25.

An, quando, & quomodo possit Testator prohibere Falcidiam detractionem, *ibid.* n. 26. ad 31.

Falcidia non potest detrahi ab herede, qui non conficit Inventarium, *ibid.* num. 32.

Quæ dicta sunt de Falcidia an, & quomodo intelligenda sint etiam de Trebellianica, *ibid.* num. 33. & 34.

Liberi præter legitimam an possint etiam deducere Falcidiam, vel Trebellianicam, *ib.* num. 35. 36. & 37.

Recensentur ea, quæ a Jure novo coacta sunt quoad Legem Falcidiam, *ibid.* num. 38. & seqq.

Quomodo æstimatio Falcidiæ inveniunda in Annis legatis, & in legato Alimentorum, *ibid.* num. 56.

FALSUM, FALSARIUS.

Falsum quid sit, & ad ejus crimen quot requirantur; Vide verb. *Falsum*, *Falsarius* n. 1. & 2. Sed vide, *ibid.* num. 91. & 92.

Falsum principaliter quatuor modis committitur, idest, *Dicto*, *Scripto*, *Falso*, *Uso*, seu potius abusu, *ibid.* num. 3.

Disso crimen Falsi quinque modis committitur, & singuli assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 16. ad 22.

Infinite sunt species Falsi, sed ad duo summa capita referri possunt ad falsum scilicet Testamentarium, & ad falsum nummatium, *ibid.* num. 91. & seqq.

Explicatur *Lex* 13. §. 1. ff. ad leg. Cornel. de Fals. *ibid.* num. 95. & seqq.

Falsum circa monetam quibus modis committatur, *ibid.* num. 33. ad 36.

Uso, seu potius *abuso* dupliciter committitur Crimen falsi, & assignatur, *ibid.* n. 37. & 38.

Litteræ Apostolicæ falsari possunt novem modis, & assignantur, *ibid.* num. 39.

Poenæ falsariorum Litterarum Apostolicarum assignantur, & inculenter explicantur, *ibid.* num. 40. ad 57. & num. 87. & seqq.

Falsificantes Litteras Papæ, Imperatoris, Regis, Principis supremi, Præregis, Magistratus, vel alterius Tribunalis qua pena puniantur, *ibid.* num. 61. 62. & 63.

Clericus falsificans sigillum Principis, aut Lit.

Litteras Episcopi, aut Capituli, qua pœna puniendus, *ibid. num. 64. & 65.*

Regulares, & præcipue Ordinis Min. falsificantes Litteras Prælatorum qua pœna puniantur, *ibid. num. 66. & 67.*

Pœna ordinaria circa Nobiles falsarios quæ olim fuerit, & nunc sit, *ibid. num. 68.*

Pœna falsi testis in causis civilibus, vel criminalibus quæ sit, & quid si testis falsus sit Clericus, *ibid. num. 69. 70. & 71.*

An lege Cornelia teneatur is, qui non falsum testimonium dixit, sed verum reticuit, *ibid. num. 101. & seqq.*

An in eandem Legem incidat, qui pecuniam ad testimonium dicendum accepit, nec tamen producens, sed Adversarium ipsius testimonio adiuvit, *ibid. num. 103.*

Pœna Notarii scribentis falsum testamentum, vel instrumentum, & falsificantis manum alicuius, & copiam ab originali diversam exemplans quæ sit, *ibid. num. 72. & 73.*

Pœna Advocati, vel Procuratoris, vel Iudicis falsum committentis quæ sit, *ibid. num. 74. & 75.*

Pœna falsificantium legitimas mensuras; & fabricantium falsas monetas, quæ sit, *ibid. num. 76. & 77.*

Pœna impudentium aliquem testari, vel iam factum testamentum mutare, vel ad testandum compellentium quæ sit, *ib. n. 78.*

Pœna supponentis falsum partum quæ olim fuerit, & nunc sit, *ibid. num. 79.*

Pœna eorum, qui falsum committunt occultando, surripiendo, lacerando scripturas &c. quæ sit, *ibid. num. 80.*

Assumens nomen Curis, vel Magistratus, cum non sit talis, qua pœna puniendus, *ib. num. 81. 82. & 83.*

Aliorum falsiorum pœnæ, *ibid. num. 84.*

Ad hoc, ut quis de Falso pœna ordinaria puniri possit, quid requiratur, *ibid. num. 85. & 86.*

F A M I L I A.

Fama, Opinio, Existimatio idem significant; Vide verb. *Fama num. 1.*

Fama quid sit, unde sit dicta, & duplex assignatur, & explicatur, *ibid. num. 2. ad 6.*

Fama proprie loquendo non dicitur nisi bona sit, & ut talis explicatur, *ibid. num. 7. 8. & 9.*

Fama interdum accipitur pro Infamia, *ibid. num. 10. & verb. Infamia per tot.*

Fama in quo differat a Rumore, & iste quid sit, *ibid. num. 11. & 12.*

TOM. VIII.

Ut Fama probeat, quid requiratur, *ibid. num. 23. ad 16.*

In concursu Famæ bonæ, & malæ, quæ sit præferenda, *ibid. num. 17.*

Fama per quid probari possit, *ibid. num. 18.*

Fama an, & quando de per se faciat plenam probationem, *ibid. num. 19. ad 26.*

Fama impedimenti an, & quando sufficiat ad impediendum Matrimonium, *ibid. num. 27. ad 32.*

Rumor an sufficiat ad impediendum Matrimonium, *ibid. num. 33.*

Fama impedimenti non sufficit ad impediendum Matrimonium contractum, *ib. nu. 34.*

Quid de Fama publica existente contra Clericum Fornicarium, *ibid. num. 35. & 36.*

Fama non potest prævalere veritati, & affirmativa an prævaleat negativæ, *ibid. num. 37. & 38.*

An homini sit dominium in famam suam, *ibid. num. 39. & seqq.*

An quis cum periculo suæ famæ alterius famam teneatur suslinere, *ibid. num. 48. ad 50.*

F A M I L I A.

Familie nomen quid importet; Vide verb. *Familia num. 1.*

Familia alia dicitur effectiva, & alia contentiva, & quæ sit utraque, *ib. num. 2.*

Ut quis dicatur de Familia contentiva quid requiratur, *ibid. num. 3.*

Familia contentiva alia est proxima, seu proximior, & alia remota, seu remotior, & quæ sit utraque. Et in istarum concursu, quæ intelligitur vocata, *ibid. num. 4. & 5.*

Familie appellatione quales Agnati veniant. Et unde in hac re, mens Testatoris intelligi possit, indicatur, *ibid. num. 6. ad 10.*

Quando vocata est Familia in genere, qualis intelligenda sit? Et quid si plures existant Columnelli, *ibid. num. 11. & 12.*

Agens ad Fideicommissum tamquam unus de Familia Testatoris, quid probare debeat, *ibid. num. 13.*

Contentens succedere in Majoratu instituto ad favorem proximorum Collateralium de Familia, quid probare debeat, *ibid. num. 14.*

Majoratus Institutor quoties vocat Masculos de sua Familia, quales intelligantur vocati, *ibid. num. 15.*

Femine an veniant in appellatione Familiz, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Quid quando plures Familiz vocatz sunt

LI

suc-

successive ad beneficium iurispatronatus: & quid si plures sint passive vocati, *ibid. num. 19. ad 22.*

Vocatis proximioribus de duabus Familiis distinctis, cui competat presentatio, *ib. num. 23.*

Quid si vocentur plures Familiz cum lege quod presentatio pertineat ad proximiores, & seniores, *ibid. num. 24.*

Quid si iurispatronatus activum reservetur Seniori de Familia, & passivum omnibus de Familia, *ibid. num. 25.*

In paritate vocum, qui preferendus sit, *ibid. num. 26. 27. & 28.*

Major pinguedo vocis, an det prelationem, *ibid. num. 29.*

Verbo concessionis *ipsis posterisque suis*, & *post illorum obitum seniori*, & *antiquiori dumtaxat de domo illorum*, quomodo intelligenda sint; & quid quando vocatur proximior, & antiquior de Familia, *ibid. num. 30. ad 33.*

Quid si iurispatronatus spectet ad tres Familias proximiores, *ibid. num. 34.*

Vocati per posterius non possunt impedire Clericatum favore prius vocati, *ib. n. 35.*

Quid si concurrant Laicus de linea primo vocata, & Clericus de linea secundo vocata, *ibid. num. 36. 37. & 38.*

Vocatus in iurepatronatus passivo non potest preteriri per Patronum, *ib. num. 39.*

Passive vocatus qui dicatur; & quando dicatur presentatus a Fundatore; & quid si patronus recuset eum presentare, *ib. nu. 40. 41. & 42.*

Oppositio passive vocati habetur pro presentatione, *ibid. num. 43.*

Ordinarius conferendo jure devoluto ad quid teneatur, *ibid. num. 44. & 45.*

Presentatus per medietatem vocum, & habens gratiam Apostolicam cum derogatione alterius medietatis cui preferatur, *ib. num. 46.*

Habens unam vocem privativam, & alteram cumulativam, cui preferatur, *ibid. num. 47.*

Clericus in paritate gradus preferitur Laico. Et inter pares gradu æque dilectos quis preferatur, *ibid. num. 48. & 49.*

In Beneficio licet Sacerdotali in habitu preferatur Sacerdos Clerico, *ibid. num. 50.*

Ubi Fundator requisivit Sacerdotium in habitu, qui preferri debeat, *ibid. num. 51.*

Civibus, & Parochianis tamquam Compatronis competit privilegium prelationis in

paritate vocum; Et Compatronis in casu, competit de jure, *ibid. num. 52. & 53.*

Habens qualitatem sanguinis, & Patronalem, cui preferendus sit; & Compatronus in paritate vocum cui preferri debeat, *ib. num. 54. 55. & 56.*

Presentatus in paritate vocum cui preferri debeat, *ibid. num. 57.*

In Beneficiis vere Sacerdotalibus Sacerdos aptitudine, & de sanguine, cui preferendus, *ibid. num. 58.*

Quatuor exornatur ad hunc articulum Questiones; Vide *ibid. num. 59. ad 64.*

FAMILIARIS.

Familiarium nomine qui veniant; & quid requiratur ut quis familiaris dicatur? Vide verb. *Familiaris num. 1. & 2.*

Familiaritas vera, & actualis, quæ sit, & quid requiratur ad eam contrahendam, *ibid. n. 3. & 4.*

Ut probetur vera familiaritas, quid concurrere debeat indicator, & explicatur, *ib. num. 5. 6. & 7.*

Familiares Papæ quibus gaudeant privilegiis, a quibus oneribus sint exempti, & qui sint, qui tales appellantur, *ibid. num. 8. ad 17.*

Familiares Cardinalium a quorum iurisdictione sint exempti, quibus gaudeant privilegiis, quid circa Beneficia ipsorum, & qui tales vocati possint, *ibid. num. 18. ad 29.*

Nuncius cui nequeat familiaritates concedere, *ibid. num. 30.*

Episcopus quando possit, vel non, Familiares suos ad Ordines promovere absque Ordinarii licentia, vel cum ipsi dispensent; & quid si Episcopus sit Titularis, *ibid. num. 31. ad 41.*

Familiares Papæ, Cardinalium, & Episcoporum in Curia residentium, an possint a Vicario Sanctissimi ad Ordines promoveri, *ibid. num. 42.*

Cardinales Presbyteri quos Ordines conferre possint suis Familiaribus triennialibus, & ut quis ad hunc effectum familiaris dicatur, & quomodo triennium computati debeat, indicator, *ibid. num. 43. ad 46.*

Episcopus quot Canonicos familiares possit assumere? Et an isti lucrentur fructus suorum Prebendarum si non resideant tempore Familiaritatis, *ibid. num. 47. & 48.*

Familiares, & alii Ministri Episcopi quamvis Titularis an gaudeant privilegio Fori, *ib. num. 49. 50. 51.*

Qui.

Quinam sint Familiars Episcopi, qui gaudere possunt privilegio Fori, *ib. nu. 67.*
Unde repetendum sit ius Episcoporum ordinandi suos Familiars triennales, *ib. n. 69. & seqq.*

Quenam requisita concurrere debeant, ut Episcopus ordinare valeat familiars suos triennales, *ibid. num. 71. ad 80.*

An Episcopus sicuti potest ordinare Familiarem suum triennalem, ita impartiri ipsi possit Litteras Dimissoriales, ut ab alio Episcopo ordinari valeat, *ibid. num. 81.*

Episcopi non tenentur dare notam suorum Familiarium Curie Laicali, *ibid. num. 52.*

Cognitio causæ actualis Familiaris Archiepiscopi deferens arma prohibita, ad quem spectet, *ibid. num. 53.*

Quid si Familiaris Nuncii in carcerem mittatur ob delationem armorum prohibitorum a Curia Laicali, vel aliquod attentatum fiat a Regiis Ministris in personam Familiaris Archiepiscopi, *ibid. num. 54. 55. & 56.*

Fiscalis Episcopi extra Curiam degens in aliquo loco Diocesis an gaudeat privilegio Fori, *ibid. num. 57.*

Familiars, & Ministri Inquisitionis quibus gaudeant privilegiis; si delinquentes, quomodo puniri debeant, & ad quid teneantur, *ibid. num. 58. ad 65.*

Familiars, ac Domestici degentes in Monasteriis Regularium, an satisfaciunt præcepto Paschali sumendo Eucharistiam ab ipsis Regularibus, *ibid. num. 66.*

Familiaritas cum Judæis, & hæreticis qualis, & quando sit prohibita Christianis; Vide verb. *Famuli n. 19. ad 25. Hæreticus n. 17. ad 36. Hebræus fere per tot.*

FAMULI, FAMULÆ.

Famuli, & Famulæ Monialium, ac Regularium in quibus Parochio subsidiantur? Vide verb. *Famuli n. 1. 2. & 3.*

Quando Regulares eisdem possint Sacramenta ministrare etiam tempore Pascharis, ac Extremæ Unctionis, & sepulturam dare, *ibid. num. 20. & seqq.*

Famuli, & Famulæ quæ teneantur suis Dominis præstare, & quando, & quomodo peccent ratione inobedientiz, vel negligentiz, vel rei domesticæ ablationis, vel discessionis ante lapsum terminum; *ib. n. 4. ad 11.*

Sententia ab Auctore allata castigatur, *ib. in not. noviss. ad num. 11.*

Famulus quando peccet, vel non, si in actionibus ad peccatum tendentibus Domino cooperetur, *ibid. num. 11. ad 16.*

Famuli, & Famulæ coacti laborare die Festo, quando hoc eis liceat, & quando excusentur ab audienda Missa die Festo, *ibid. num. 17. & 18.*

Famulis an, & quando liceat Judæis, vel Hæreticis famulari, *ibid. num. 19. ad 25.*

Famuli, & famulæ, si iudicent salarium suum esse nimis parvum, an possint uti occulta compensatione, *ibid. num. 26. & 27. & verb. Compensatio.*

Quando, & de quibus Famuli, & Famulæ possint facere elemosynam; Vide verb. *Elemosyna.*

FENESTRÆ.

Nemo potest in muro alieno sine servitute Fenestram construere, vel aperire; & præcipue in Ecclesia, quod prohibetur tum a S. Pio V. tum a variis Sac. Congreg. Decretis, Vide verb. *Fenestræ num. 1. ad 6.*

Fenestræ respicientes in Monasteria Monialium non sunt permittendæ; & an claudendæ quæ existunt, & quomodo construendæ mansiones Monasteriis propinquæ, *ibid. num. 7. ad 12. & num. 20. 21.*

Sed vide cum quadistinctione, *ibid. n. 22. & seqq.*

Monialium Fenestræ cujus altitudinis esse debeant; Et fenestræ Communions an possint pro Collocutoriis inservire, *ibid. num. 13. ad 16.*

Fenestræ Regularium quomodo, & quando claudendæ debeant, si habeant prospæctum in vicinis Aedibus secularium; Vide *Urfayam tom. 2. part. 2. Discept. 6.*

Fenestrarum apertiones quando locus sit in Monasteriis Monialium; Vide *Urfayam tom. 5. part. 2. discept. 5.*

An liceat Monialibus usus telescopii, *ibid. num. 19.*

Alia vid. hoc Tomo in *Append. Resol. in Mantuana.*

FERRAGOSTO; Vide verb. *Ferragosto.*

FESTA, FESTIVITATES.

Festa, quæ nunc sunt de præcepto, enumerantur; Vide verb. *Festa num. 1.*

An liceat Episcopis in sua Diocesi dies festos indicare, *ibid. num. 2. & 3.*

L 1 2 Aster

Afferret Decretum super electione Sanctorum in Patronos, & explicatur, & quæ promissio in tali electione fieri nequeat indicatur, *ibid.* num. 4. ad 7.

Princeps Laicus an possit diem Festum instituire; & ad hoc an requiratur Populi consensus; & populus an possit cogi ad ejus observantiam, *ibid.* num. 8. ad 11.

Festa de præcepto sunt ab omnibus observanda, & quid sit Festum sanctificare; & an liceat, vel quid permittatur tali die laborare, *ibid.* num. 12. ad 19.

Licentia laborandi diebus Festis a quo petenda, & quomodo concedenda sit, *ibid.* num. 20. ad 23.

Licentia vendendi diebus festis a quo concedenda sit; & diei festivi bannimentum ad quem spectet, *ibid.* num. 24. & 25.

Edictum Curie Laicalis super diebus festis in Episcopi præjudicium an valeat, *ibid.* num. 26. et 27.

Pœna pro transgressione Fæstorum imponenda qualis esse debeat indicatur, *ib.* n. 28. 29. et 30.

Episcopus an possit laborandi diebus Festis licentiam denegare; & an pro tali licentia possit aliquid exigere, *ibid.* num. 31. ad 34.

Dispensare super observatione Fæstorum an spectet etiam ad Vicarium quamvis Foraneum, *ibid.* num. 35.

Festa ab Episcopis instituta an sint ab omnibus eorum subditis observanda; & an possint de novo aliqua instituire, *ibid.* num. 36. et 37.

Regulares an, & quibus possint concedere licentiam laborandi diebus Festis, *ibid.* num. 38. 39. et 40.

Festa mobilia in die Epiphaniæ quæ publicare debeat; & an Regulares possint ea annuntiare in eorum Ecclesiis, *ibid.* numer. 41. et 42.

Regulares an cogi possint ad dierum Fæstorum observantiam; & dies Festus Titularis an possit Monialibus prohiberi, *ibid.* num. 43. et 44.

Festivitas alicujus Sancti cum majori pompa celebrari debet in Ecclesia ejus nomini dicata; & duæ Ecclesiæ vicinæ an possint eadem die idem Festum celebrare, *ibid.* n. 45. et 46. et verb. *Visitato in fine*.

Festum S. Antonii Patavini a quibus possit eadem solemnitas die celebrari, *ibid.* num. 47. et 48.

Quid si Festum Annuntiationis B. M. V.

vel S. Joseph, occurrerint in Feria sexta Parasceve, vel Sabbato Sancto, vel feria quinta in Cœne Domini, *ibid.* num. 49. ad 53.

Quid si Festum S. Mathie occurrat feria quarta Cinerum, *ibid.* num. 54.

Festum SS. Corporis Christi a quo institutum, quæ sint motiva ipsius institutionis, a quo revelata talis institutio, ubi primo fuerit celebratum, & alia ad solemnem ejus Processionem spectantia expenduntur, *ibid.* num. 55. ad 70.

Festa Immaculatæ Conceptionis B. M. V. S. Joseph, S. Annæ, an ab omnibus de præcepto observanda sint, *ibid.* num. 71. 72. et 73.

Festum S. P. Francisci a quibus indictum fuerit de præcepto, & a quo ablatum, *ibid.* num. 74.

Festum omnium Sanctorum qua ratione celebretur, *ibid.* num. 75.

Festum SS. Fabiani & Sebastiani an una simul celebrandum, *ibid.* num. 76.

Festa de Sanctis veteris Testamenti celebrari possunt, *ibid.* num. 77.

Festum de Patrono principaliori loci quomodo celebrandum, *ibid.* num. 78.

Mercatus an fieri possit diebus Festivis, *ibid.* num. 79.

Quid stabiliverit Benedictus XIV. pro diebus Festis; Vide, *ibid.* num. 116. ad 138.

Festis diebus prohibentur incensus personatorum, nec non ludus saltatorum, scutarum, &c. saltem quibusdam horis, *ibid.* num. 139.

Catalogus afferret Episcoporum & Diocesium, qui usque ad annum 1748. petierant, & exequuti sunt facultatem diminuendi dies festos, *ibid.* num. 140.

Quatuor potissimum discutuntur circa dies festos, *ibid.* num. 141. & seqq.

Et quidem I. Quis possit indicare dies festos, *ibid.* a num. 142. ad 148.

II. Quid importet observatio dierum festorum, *ibid.* num. 149.

III. Quis possit dispensare super observatione dierum festorum, *ibid.* num. 150. & 151.

IV. Quis animadvertere possit in violatores dierum festorum, *ibid.* num. 152. 154.

Festivitates, & Solemnitates novorum Beatorum, & Sanctorum a quibus prius, & quomodo sint peragendæ in Ordine Fratrum Minorum; Vide verb. *Veneratio Sanctorum* n. 90.

Quos Peregrinos, & Advenas circa Festa; Vide verb. *Lex art. 3. num. 40.*

Alia ad rem; Vide in fine hujus tomi, ubi plura scitu digna reperies.

F E U D U M

Quoad ea, quæ concernunt ejus originem, naturam, & divisionem.

Feudum unde originem habeat, ejusque nomen derivetur; Vide verb. *Feudum art. 1. 2. & 3.*
Feudi definitio traditur, & explicatur, *ibid. num. 4. ad 9.*

Assignantur, & explicantur decem feudi divisiones, *ibid. num. 10. ad 33.*

Feudum Ecclesiasticum quid sit, *ibid. nu. 34.*
Feudum Ecclesiasticum in sensu lato, & stricto, *ibid. ad num. 38.*

De origine & occasionibus Feudi Ecclesiastici in sensu stricto, *ibid. num. 40. 42.*

Utrum Feudum Ecclesiasticum in dubio proprium, an-improprium censeatur debeat, *ib. num. 43. ad 47.*

Num Feudum Ecclesiasticum subit Juri Communi Feudali, *ib. num. 48. ad fin.*

FEUDUM quoad ea, quæ concernunt illos, qui dare, & accipere, & succedere possunt in Feudum.

Qui dare possunt in Feudum, & quæ bona? Vide verb. *Feudum art. 2. num. 1. ad 5.*

Papa breviter assumptus, & Cardinales in assumptione pisei, & Sede vacante in Conclavi, quid promittere, & jurare debeant de non infeudandis Civitatibus, Oppidis, ac aliis locis S. R. E., & jam infeudata, an S. Sedi conferri debeant, *ibid. n. 6. ad 17.*

Succedunt in Feudis primo loco descendentes Filii, & Nepotes, & quales Filii, & quomodo inter se succedant indicatur, *ib. num. 18. ad 25.*

Ascendentes an succedere debeant gradatim, *ibid. num. 26. ad 32.*

Clerici, & Religiosi in quibus Feudis succedere possint, vel non, *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Monasterium honorum capax in quibus Feudis, & cujus loco succedere possit, *ib. num. 36. ad 40.*

Fœminæ, & descendentes ab eis masculi an, & in quibus Feudis succedere possint, *ibid. num. 41. ad 45.*

In Feudis successio quomodo introducta, *ibid. num. 46.*

Quatenus prohibeatur Prelatus bona Ecclesiarum infeudare, *ib. num. 47. & seqq.*

FEUDUM quoad ea, quæ concernunt modos, quibus acquiritur, causas, ob quas amittitur, & jura, & Obligationes, quas ratione ipsius habent tam Dominus, quam Vassallus.

Feudum tribus modis acquiri potest, & assignantur singuli. Vide verb. *Feudum art. 3. num. 1.*

Per pactum quid intelligatur, *ib. nu. 2.*

Investitura quid, & quocumque sit, & an requiratur ad acquirendum Feudum. *Ibidem num. 3. ad 7.*

Feudum acquiritur etiam Prescriptione, & quid necesse sit ad sic acquirendum immittitur, *ibid. num. 8. ad 13.*

Feudum an, & quomodo acquiratur successione? Vide *art. antec. num. 18. & seqq.*

Feudum quot modis amitti, ac fieri possit; & assignantur causæ talis amissionis, *ibid. num. 15. ad 24.*

Feudum amissum ob aliquam ex dictis causis ad quos revertatur, *ibid. num. 25.*

Jus competens Domino directo Feudi, & obligationes Domini directi erga Vassallum assignantur, *ibid. num. 26. et 27.*

Jus competens Vassallo, ejusque obligationes erga Dominum directum assignantur, *ibid. num. 28. 29. et 30.*

Vassallus quid possit vel non circa Feudum, abique consensu Domini, *ibid. nu. 31. ad 46.*

Agnati remotiores an, & quando possint Feudum alienatum revocare, *ib. n. 47. et 48.*

An liceat alienare Feudum ad ratificationem Domini, *ibid. num. 49.*

De successione in Feuda Ecclesiastica, *ib. num. 50. ad 51.*

In dubio Feuda Ecclesiastica femina potius, quam hæreditaria præsumi debent, *ib. num. 56.*

Quomodo Prelatus se gerere debeat circa Felloniam in Feudis Ecclesiasticis commissam, *ib. num. 59. 60.*

Remissio Felloniarum in Feudo Ecclesiastico ad quem spectet, *ib. num. 61. et seqq.*

F I D E I C O M M I S S U M .

Fideicommissum quid sit. Vide verb. *Fideicommissum num. 1.*

Hæres, qui jubetur hæreditatem restituere; & ille, cui restituitur, quomodo vocetur, *ib. num. 2. et 3.*

L I ;

F I .

Fideicommissum quomodo dicatur, & quando ejus usus incoperit, *ibid. num. 4. et 5.*

Fideicommissum aliud est univrsale, & aliud particulare, aliud purum, & aliud conditionale, & singula explicantur, *ibid. num. 6. ad 9.*

Fideicommissum rursus subdividitur in restitutionarium, & conservatorium: & ordinarium, & extraordinarium, & singula describuntur, *ibid. num. 10. et 11.*

Substitutio quid, & quatuorplex sit, *ibid. num. 12.*

Substitutio Fideicommissaria quid sit; *ibid. num. 13.*

In Fideicommissio univrsali ordinato ascendente quomodo intelligendæ sint substitutiones factæ, *ibid. num. 14.*

Non decedit sine Liberis, qui unicam habet prolem, live masculum, live femellam, *ibid. num. 15.*

Si Filius gravatus in testamento Patris hereditatem alteri restituere, si sine liberis decesserit, ingrediatur Monasterium bonorum capax, ibique profiteatur, an excludatur institutus, & succedat Monasterium *ibid. num. 16. ad 22.*

Fideicommissum an, & quando vendi, pignori, vel hypothecari possit, *ibid. num. 23. ad 29.*

Num ad validitatem hujus Fideicommissi requiratur præter hæredis presentiam etiam ejusdem hæredis promissio, *ib. n. 30. ad 36.*

Quid Fideicommissum conventionale, *ib. num. 37. et seqq.*

An Fideicommissum conventionale esse possit univrsale, scilicet de tota hereditate, vel parte ipsius, *ibid. num. 39. 40.*

An Fideicommissum conventionale constitui possit in favorem tertii, *ibid. num. 41. 42.*

In Fideicommissio conventionale licet univrsali locus non est quartæ Trebellianicæ, *ib. num. 43. ad 45.*

FIDEIUSSIO, FIDEIUSSOR.

Fideiussio quid sit, & quomodo fieri possit; & unde dicatur, & quis sit Fideiussor. Vide verb. *Fideiussio num. 1. et 3.*

Super qua re Fideiussor dari, & Fideiussio constitui possit, *ibid. num. 4. 5. et 6.*

Fideiubere qui possint, *ibid. num. 7.*
Fideiubere prohibetur Milites, & Mulieres, *ibid. num. 8. et 9.*

Clerici, ac Ecclesiarum Prælati quando

possint vel non fideiubere, *ibid. num. 10. ad 16.*

Reprehenditur *Aust. num. 10. et 16.*; probaturque Clericos nec jure Civili, neque Canonico prohiberi a fideiubendo, *ib. n. 16. ad 78.*

Fideiubere, an, & quando liceat Religiosis, *ibid. num. 17. 18. et 19.*

Fideiussor quando, & ad quid obligari possit, & ipse ad quid teneatur, vel non, *ibid. num. 20. ad 25.*

Fideiussoris obligatio an transeat ad ejus heredes, *ib. num. 26.*

Si plures sint Fideiussores super eodem debito, ad quid teneantur, *ibid. num. 27. 28. et 29.*

Fideiussor an, & quando conveniri possit, vel non, *ibid. num. 30. ad 35.*

Fideiussor in pluribus casibus potest petere liberationem a Fideiussione etiam antequam solvat; & singuli casus recensentur, *ibid. num. 36. ad 43.*

Principalis debitor ad quid teneatur erga Fideiussorem, *ibid. num. 44. & 45.*

Fideiussor an possit in compensationem fideiussionis aliquid recipere, *ibid. num. 46. 47. & 48.*

Creditor an possit aliquid accipere pro liberatione Fideiussoris, & an possit compelli, ut amoto uno, alium admittat Fideiussorem, *ibid. num. 49. 50. & 51.*

Fideiussores plures in solidum obligati respectu debitoris, an etiam sint alteri alteri adinvicem Fideiussores, & quid possint in casu tam ad invicem, quam contra debitorem principalem, *ibid. num. 52. ad 55.*

De Fideiussore in Cardinalibus. Vid. *ib. num. 79.*

FIDES.

Fidei vocabulum plures habet acceptiones. Vide verb. *Fides num. 1.*

Fides quatuorplex sit; ejusque traditur definitio, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Hac Fide quid credat Fidelis; & quare vocetur Catholica, *ibid. num. 5. & 6.*

Fides Patrum veteris Testamenti an fuerit eadem ac nostra, *ibid. num. 7. & 8.*

Fides divina secundum habitum, & secundum actum, & quomodo una, vel multiplex, ac quibus necessaria ad salutem *ibid. num. 9. & 10.*

Fides explicita de existentia veri Dei, & remuneratoris, quomodo ad salutem necessaria, *ibid. num. 11.*

My.

Mysteria SS. Trinitatis, & Incarnationis an sint explicite credenda necessitate medi, *ibid.* num. 12. ad 18.

Fideles usum rationis habentes quid, & quomodo teneantur scire, & credere, *ibid.* num. 19. & 20.

Fideles usum rationis habentes quo præcepto, quoties, & in quibus casibus obligentur ad eliciendum actum internum Fidei, *ibid.* num. 21. ad 27.

Nullo casu licet Fidem externe negare; & aliquando tenemur externe profiteri, *ibid.* num. 28. & 29.

Præceptum confessionis Fidei externæ duplex assignatur; & quando per utrumque ad Fidei confessionem obligemur, *ibid.* num. 30. 31. & 32.

Quibus signis, quibus personis; & quando liceat Fidem occultare, *ibid.* num. 33. ad 36.

An liceat Laicis personis de Mysteriis Fidei publice, vel private disputare, *ibid.* num. 37. ad 43.

Auctoritas sententia moderatur, *ibid.* in not. noviss. ad num. 37.

Qui sint Orthodoxi, & qui Heterodoxi. Quæ sit Fides viva, & quæ mortua, *ibid.* num. 43. & 44.

In damnatis, & Dæmonibus non extat Fides divina; extat vero in Animabus Purgatorii, *ibid.* num. 46. ubi et de voce *Neophytus*.

Mysteria Fidei quomodo exploranda sint, *ibid.* num. 46. ubi et de voce *Neophytus*.
A Benedicto XIV. sapienter de Fide decreta, vid. *ibid.* num. 47. ad 52.

APPENDIX, sive Novus de Fide Articulus.

Quid sit factio suo Fidem negare; Vide verb. *Fides in nov. art. num. 61.*

Sex indignantur modi, quibus factio suo quis dicitur Fidem negare, *ibid.* a num. 61. ad 66.

Si ritus indifferentes occurrant, tutius est ut Catholici quoad fieri possit ab illis ablineant, *ibid.* num. 67.

Implicite contra Orthodoxæ Fidei confessionem peccari quinque modis probatur, *ibid.* a num. 68. ad 71.

Num de fide cum Hæreticis & Infidelibus disputare liceat. Quibus, & quomodo id liceat, *ibid.* num. 73. & 74.

Ut Missionarii Apostolici Conventionem indicant Ecclesiasticam quinque requiri conditiones ostenditur, *ibid.* num. 75. & 76.

FIDEI PROFESSIO.

Ad Fidei professionem, qui tenentur; Vide verb. *Fidei Professio num. 1. ad 5.*

Quæ poena sit imposita contra non emittentes debitam Fidei professionem, *ibidem num. 6.*

Quæ poena sit imposita contra Episcopos, aliosque non exigentes, & non recipientes a supradictis Fidei professionem, *ibid.* num. 7. & 8.

Fidei professio est facienda a Græcis sub propria formula; & facta ab eorum Imperatore eadem fuit cum illa, quam faciunt Latini, *ibid.* num. 9. & 10.

Quam Fidei professionem facere debeant promovendi ad Sacros Ordines, & Episcopatum, *ibid.* num. 11. & 12.

Omnes Episcopi in principio Concilii Provincialis, & omnes Beneficarii, alique interefferentes in principio Synodi Diocesanæ Fidei professionem emittere debeant, *ibid.* num. 13. & 14.

Canonici, & Dignitates Ecclesiæ Cathedralis quando, & quomodo Fidei professionem emittere debeant? *ibidem num. 15. & 16.*

An ad ipsam Fidei professionem teneantur Coadjutores, Portionarii, Vicarii temporales, & Canonici, ac Dignitates Collegiatarum, *ibid.* num. 17. 18. & 19.

An ad ipsam Fidei professionem teneantur Prælati, & Superiores Regulares, ac Concionatores? *ibid.* num. 20. 21. & 22. Vid. ad verb. *Beneficiarius art. 1. in add.* & ad verb. *Canonici art. 4. in nov. add.*

FIDES Baptismi an sit necessaria pro contrahendo Matrimonio; Vide verb. *Baptismus art. 1. num. 19.*

FILIUS, FILII.

Filii alii sunt legitimi, & alii illegitimi; & qui sint legitimi, & naturales, Vide verb. *Filius num. 1.*

Filii quando legitimi, vel illegitimi dici possint ac debeant, *ibid.* num. 2. ad 15.

Filii censendi sunt legitimi, quamvis mater fateatur esse adulterinos, *ibid.* num. 16. & infra num. 114.

Filii expositi, quorum Parentes ignorantur, an censendi sint legitimi, necne, *ibid.* num. 17. ad 20.

Filii illegitimi, qui sint; & alii dicuntur na-

naturales, alii *Spurii*, & alii *ex damnato coitu*,
ibid. num. 21. & 22.

Naturales, qui sint tam de jure Canonico, quam Civili, *ibid. num. 23. & 24.*

Illi, qui nascuntur ex scortis, vel ex soluta quæ non sit scortum, vel concubina, quomodo vocentur, *ibid. num. 25. & 26.*

Spurii, qui sint tam de jure Canonico, quam Civili, *ibid. num. 27. & 28.*

Spurii in hac lege vocantur etiam *quasiti*, *ibid. num. 29.*

Filii ex damnato coitu qui sint, & quomodo vocentur, *ibid. num. 30. & 31.*

Filii illegitimi naturales per quid legitimantur, *ibid. num. 30. ad 38.*

Filii nati ex damnato coitu an legitimari possint per subsequens Matrimonium, *ibid. num. 39. 40. & 41.*

Pacificæ haud est Opinio Auctoris *nu. 41.* quod habitas ad matrimonium, quam in Parentibus exigit legitimatio per subsequens matrimonium, non requiratur tempore conceptionis, sed sufficiat tempore Nativitatis, *ibid. num. 153.*

Communior autem est sententia Prolem non legitimari per subsequens matrimonium, si tempore conceptionis inhabiles erant Parentes ad matrimonium, *ibid. num. eodem.*

Qua posita sententia, quaestio est, num locum habeat Legitimatio per subsequens matrimonium, si a morte primæ Uxoris ad Nativitatem Proles effluxerint dies 182. *ib. num. 155. ad 162.*

An ex dispensatione in radice matrimonii obventa post contractum matrimonium legitimitur ad omnes effectus proles antea nata, perinde ac si ex iusto matrimonio nata esset, *ibid. num. 162. ad 165.*

Legitimari per subsequens matrimonium Proles concepta tempore, quo Parentes erant inhabiles ad contrahendum ratione affinitatis, vel consanguinitatis, si ante natiuitatem per dispensationem Apostolicam contraxerint, *ibid. num. 40.*

Legitimari per subsequens matrimonium quomodo haberi debeant, & an ipsis concedi possint attestations quod sint legitime nati? *ibid. num. 43. & 44.*

Reprehenditur Auctor *numer. 44. ibidem num. 166.*

Legitimatio per subsequens matrimonium non iuvat proli in his, quæ fuerint ab homine disposita a lege recedendo, & ad vere legitimos directa, *ibid. num. 167.*

An quæ a statutis proveniunt, attribui de-

beant Legis providentiæ, itaut ad ea indiscriminationem admittendi sint legitimari per subsequens matrimonium, *ibid. num. 167.*

Legitimari per subsequens matrimonium non possunt promoveri ad Cardinalatum, *ibid. num. 45.*

Filii illegitimi legitimantur etiam per Rescriptum Principis, *ibid. num. 46.*

Papa, in quibus locis, ad quos homines, & quales illegitimos possit legitimare? *ibid. num. 47. & 48.*

Principes Supremi quos possint legitimare? *ibid. num. 49.*

Legati Sedis Apostolicæ, & Comites Palatini an, & quos possint legitimare? *ibid. num. 50. & 51.*

Quales illegitimi legitimari possunt per Rescriptum Principis, *ibid. num. 52.*

Legitimari a Principe, vel a Papa ad quos effectus fiant habiles, *ibid. num. 53. & 54.*

Legitimari per subsequens matrimonium æquiparantur legitime natis; non sic autem illegitimari per Rescriptum Principis, *ibid. num. 55. & 56.*

Illegitimi an possint ad Sacros Ordines, vel Beneficia, ac alias Dignitates promoveri; & quis in casu cum ipsis dispensari possit, *ibid. num. 57. ad 62.*

Filius illegitimus quando censeatur dispensatus ad obtinendum Beneficium simplex, *ibid. num. 63. & 64.*

Illegitimus simpliciter dispensatus ad Beneficium non potest duo simul habere; vel Beneficium Curatum, aut Dignitates &c. *ibid. num. 65. & 66.*

Filius illegitimus an possit Beneficium aliquod obtinere, vel ministrum agere in eadem Ecclesia, ubi Pater ejus habuit, vel habet Beneficium, *ibid. num. 67. 68. & 69.*

Filius Presbyteri legitimus, an possit immediate succedere in Beneficio paterno; aut habere Beneficium in illa Ecclesia, in qua Pater ejus sine titulo ministravit, *ibid. num. 70. ad 73.*

Ut Filius succedat Patri immediate in Beneficio, quis possit dispensare, *ibid. num. 74.*

An Pater succedere possit in Beneficio Filii legitimi, *ibid. num. 75.*

Doctrina stabilita a Benedicto XIV. quoad filios occultæ matrimonii, item adulteros, incestuosos, & mulierum Christianarum ex Turcarum contubernio genitos, *vid. ibid. n. 317. & seqq.*

De filiis Judæorum, *ibid. n. 150. ad 152.*

Filiisfamilias quid prestare teneatur Parentibus,

bus, & quando, & quomodo peccat non præstando, *ibid.* n. 76. ad 80.

Bona filiorum familias quæ sint, & quid circa ipsa possint filii, *ibid.* num. 81., & verb. *Bona art. 4. num. 38.*

An liceat filiis de bonis paternis aliquid surripere; & quando licite possint aliquid expendere, *ibid.* num. 82. ad 86.

Filius in domo paternâ laborans an possit petere salarium, *ibid.* num. 87. ad 90.

Filius in extrema, vel communi necessitate, an potius teneatur subvenire Parentibus, aur Uxori, quam Filiis propriis, vel econtra, *ibid.* num. 92. ad 99. & verb. *Necessitas.*

Filius an possit ingredi Religionem Parentibus in necessitate constitutis, & an, & quando, & de cujus licentia possit ab ea exire ab ipsis subveniendum, *ibid.* num. 100. ad 104.

Filius an, quo jure, & in qua necessitate possit a Parentibus vendi, vel non, *ibid.* num. 103. ad 110.

Filius an teneatur credere Matri asserenti se non esse legitimum, *ibid.* num. 113. ad 117.

Filius pleribus modis liberatur a patria potestate, & singuli assignantur, *ibid.* num. 118. ad 125.

Filii quamvis illegitimi an, & quomodo alendi sint a Parentibus; & ipsi deficientibus, ad quos gradatim spectet indicatur, *ibid.* num. 126. ad 133.

Clericus an possit de bonis Ecclesiasticis filio spolio alimenta præstare, *ibid.* num. 134. & 135.

Filii Spirituales an alendi sint a Patribus spiritualibus, *ibid.* num. 136.

Alia ad rem adducuntur ex Bened. XIV. *ibid.* num. 142. et seqq.

Filius viduæ Naim, quisnam fuerit, Vide verb. *Filius viduæ Naim*, Qui tamen castigatur, *ibid.* in not. noviss. litt. a.

Filius an, & ob quas causas exheredari possint; Vide verb. *Exhereditatio.*

Filii quorum bonorum Dominium habeant. Et quid circa ipsa possint, vel non; Vide verb. *Bona art. 4. & verb. Dominium.*

Filii quas elemosynas facere possint; Vide *ibid.* & verb. *Elemosyna.*

Varia de Filiis expositis; Vide verb. *Parentes* num. 20. ad 32.

Filius an, & quando teneatur ad restitutionem mutui sine consensu Patris accepti; Vide verb. *Mutuum* num. 5. ad 19.

Filii expositi quando, & quomodo sint baptizandi; Vide verb. *Expositi Filii.*

FISCUS quid sit; Vide verb. *Pæna art. 2. num. 7.*

FLAMINES quid fuerint, & unde sic dicti; Vide verb. *Episcopus art. 1. num. 46.*

F Æ M I N A.

Fœmina an admitti possit ad Sacros Ordines, & quid de Diaconissis, Presbyteris, Episcopis, ac de Papissa Joanna; Vide verb. *Fœmina* num. 1. ad 4.

Fœmina potest habere potestatem jurisdictionis; & sic inspecta quid possit, vel non circa Clericos, *ibid.* n. 5. ad 8.

Fœmina an docere possit, *ibid.* num. 9.

Fœminæ in Ecclesia tacere debent, *ibid.* n. 10.

Fœmina habens jurisdictionem an possit publice benedicere, *ibid.* num. 11.

Fœmina non potest pro Ministro servire Sacerdoti ad Ahare, *ibid.* num. 12.

Fœmina utens veste vitili an peccet, *ibidem* num. 13.

Fœmina surpiter se ornans, vel unguentis se fucans, vel pectore denudato incidens, quando peccet, vel non, *ibid.* num. 15. ad 20.

Fœmina an, & quando possit se conspuendum offerre illi, a quo scit se surpiter amari, *ib.* n. 21. ad 28.

Auctoris contradictio ostenditur, *ibid.* in not. noviss. ad num. 26.

Fœmina an, & quando permittere possit tactum sui, vel osculum, vel amplexum, *ib.* num. 27. ad 30.

Fœmina an, & quando possit accipere munera ab Amasio? & an teneatur ad restitutionem, *ib.* num. 31. ad 34.

Fœmineus sexus in quo sensu dicatur devotus, *ib.* n. 35.

Fœmina quædam viginti duos habuit maritos, & deinde nupsit viro, qui viginti sepelierat uxores, *ib.* num. 36.

Expenditur dictum Ecclesiastici cap. 12. n. 14. Melior est enim iniquitas vini, quam Mulier &c. *ib.* num. 37.

Expenditur quid sit, mulieres remotas esse ab omnibus Officiis civilibus, vel publicis ad leg. 2. ff. de Reg. Jur. *ibid.* numer. 38. & seqq.

FŒTUS animatus, & inanimatus abærtum provocantes, consulentes &c. quas pœnas incurrant; Vide verb. *Abortus.* Et verb. *Pæna art. 2. num. 30.*

FOR.

FORNICATIO ; Vide verb. *Luxuria* num. 13.

& verb. *Parna* art. 2. num. 102.

FORTITUDO ; Vide verb. *Virtus* num. 120.

FORUM, seu FORUS.

Fori nomen varias habet significaciones, secundum quas explicatur ; Vide verb. *Forum* num. 1. ad 4.

Forum competens quid sit, *ibid.* num. 5.

Quid si Reus habeat multiplicem Forum, vel conventus sit coram Iudice incompetente, *ibid.* num. 6. & 7.

Quid si orta sit questio de competentia Fori inter Iudicem Laicum, & Ecclesiasticum, *ibid.* num. 8.

Modi ordinarii, & speciales sortiendi Forum sunt quatuor, & explicantur singuli, *ibid.* num. 9. ad 30.

Assignatur alius modus generalis sortiendi Forum, *ibid.* num. 31. & 32.

Fori privilegio quanam gaudeant ? Vide verb. *Clericus* art. 2.

Per privilegium Fori quid intelligatur, *ibid.* num. 34.

Clericus quando gaudeat vel non privilegio Fori ? *ibid.* num. 35. ad 40.

Filii Clericorum an, & quando gaudeant privilegio Fori ? *ibid.* num. 41. 42. & 43.

Filii Clericorum Græcorum, an & quando gaudeant privilegio Fori ? *ibid.* num. 44. & 45.

Alii plurimi recensentur, qui Fori privilegio gaudent, & alii, qui non gaudent, *ibid.* num. 46. ad 57.

Sæpe per Forum intelligitur *Judicium*, *Justitiam*, *Possessio*; & sic inspectum quomodo intelligi debeat indicatur, *ibid.* num. 58.

Causa Fori mixti quæ sit ? Et an punitis super crimine mixti Fori, possit in altero Foro puniri ? *ibid.* num. 59. 60. & 61.

Forum aliud est externum, & aliud internum, & utrumque explicatur, *ibid.* num. 62.

Forum internum aliud dicitur *Penitentia*, & aliud non *Penitentia*; & quid sit utrumque, in quo differant ? *ibid.* num. 63.

Forum contentiosum unde dictum ; & quando aliqua res dicatur ad ipsum deducta ? *ibid.* num. 64.

Forum Ecclesiasticum competens est vel ratione causarum, vel personarum, *ibid.* num. 65. & 66.

Causæ ad forum Ecclesiasticum spectantes, vel sunt Civiles, vel Ecclesiasticæ, vel mixtæ, *ib.* n. 67.

Quenam sint causæ Ecclesiasticæ, earumque divisio, *ibid.* in nov. add. num. 70.

Quenam sint causæ mixtæ, *ib.* num. 72.

Quenam sint Personæ, quæ foro Ecclesiastico subjiciuntur, *ibid.* num. 74.

Duo maxime notanda proponuntur, *ibid.* 78. ad finem.

FRANCHITIÆ.

Quæ personæ gaudeant Franchitiis, pro quibus bonis, & quid circa ipsas observandum sit ab Episcopis, Clericis, ac Gabelariis. Vide verb. *Franchitiæ per tot.*

FRANCISCANI.

Quid stabili verum fecerit, decreverit Benedictus XIV. circa Franciscanos Missionarios in Ægypto, & Franciscanos Observantes Missionarios Cocinbinæ. Vide verb. *Franciscani*; num. unic.

FRATRES consanguinei, germani, & uterini qui sint ? Vide verb. *Affinitas* art. 1. nu. 15. FRATRIA quæ sit, *ibid.* num. 16.

FRAUS.

Fraus quo jure sit prohibita ? Vide verb. *Fraus* num. 1. & 2.

Fraus, & dolus nulli patrocinari debent, *ibid.* num. 3.

Quid fraudem excludat, & unde fraus arguatur ? *ibid.* num. 4. & 5.

Fraus, & Collusio an sint delicta ? *ibid.* num. 6.

Ad probandam fraudem admitteri possint conjecturæ, *ibidem* num. 7. ad 10.

Suspicio fraudis, in quibus deficiat, & unde tolli possit, *ibid.* num. 11. ad 22.

Fraus, & deceptio ex quæ deduci possint, *ib.* num. 23. ad 26.

Actus fraudulentus quomodo, & a quo revocari possit, *ibid.* num. 27. et 28.

Ubi agitur de fraudibus, quid agendum, *ibid.* num. 29. 30. et 31.

Fraus, & deceptio an possint aliquando esse sine læsione, *ibid.* num. 32. et 33.

Circa Fraudem duæ juris Regulæ considerandæ proponuntur, *ibid.* num. 34. et seqq.

FRUCTUS Ecclesiasticorum, & præsertim Beneficiorum.

Fructus Ecclesiasticorum an sint ab oneribus laicalibus exempti. Vide verb. *Fructus Ecclesiasticorum num. 3.*

Ecclesiastici an possint impediri asportare fructus in propriis bonis collectis, *ibid. num. 2.*

Recurrentes ad Iudices Laicos, ut impendant Ecclesiasticis collectionem fructuum, Censuras incurrunt, *ibid. num. 3.*

Quid si Gubernator prædictos fructus retineat, *ibid. num. 4.*

An Laici sint præferendi in emptione fructuum Decimalium; & cognitio ad quem spectet, *ibid. num. 5.*

Recurrentes ad Potestatem Laicam, ut impendant Decreta Episcopi pro libertate venditionis fructuum Decimalium excommunicantur, & quando absolvi possint, *ibid. num. 6. & 7.*

Si obierit Beneficiarius, fructus nondum exacti in iure communi spectant ad successionem in Beneficium, etiam si cesserit dies eorum solutionis vivente adhuc Beneficiario. Et quid in resignatione, vid. *ibid. num. 8. 9.*

In Hispania ex consuetudine ubique recepta spectant ad Hæredem Beneficiarii, *ib. 10. & seq.*

An in locis ubi fructus Beneficii nondum exacti non spectant ad successorem in Beneficium, sed ad hæredem, vel ad Cameram Apostolicam, subrogati in iuribus defuncti præterdere queat fructus ipsi defuncto debitos, vid. *ibid. num. 13. 14.*

An in iisdem locis Accumulatus præterdere possit fructus decurios per id temporis, quo primo loco Præsentatus licem substituit super Beneficio, *ibid. num. 15.*

Translato ab una ad alteram Ecclesiam an, & cuius temporis fructus debeantur, *ibid. num. 17.*

Cætera de fructibus, sive redditibus Beneficiorum; Vide verb. *Beneficiarius art. 1. 2. 3. & verb. Dominium art. 2.*

Fructuum perceptio quando valeat pro acquirendo rerum dominio. Vide verb. *Dominium art. 2. num. 83.*

De fructibus Grossis Ecclesiasticis. Vid. verb. *Distributiones quotidiana art. 1. num. 74. et seq.*

FRUMENTUM.

An Ecclesiastici comprehendantur in Laicorum Edictis pro frumenti venditione, emptione, asportatione &c. Et in casu ad quid teneatur Episcopus contra Potestatem Laicam pro Ecclesiasticorum privilegiis servandis. Vide verb. *Frumentum per totum; ubi plurima afferuntur Decreta a Sac. Congreg. Imman. ad rem spectantia.*

FUGITIVUS a Religione. Vide verb. *Apostata nu. 19.*

FUNDATOR Beneficii. Vide verb. *Beneficia art. 2. & verb. Capellania.*

FUNERALIA, Fenera, Vide verb. *Sepultura.*

FURNUS.

An liceat Ecclesiasticis tam Sæculatibus, quam Regularibus proprium Furnum aperire. Et quid in casu decretum fuerit a Sac. C. Immunit. Vide verb. *Furnus per totum; ubi varia ejusdem Sac. Congreg. Decreta ad rem spectantia referuntur.*

FUR, FURTUM.

Fur, & Latro quomodo sumi possint, ac appellari, & quæ eorum differentia; Vide verb.

Fur num. 1. ad 6.

Furtum unde dicatur? Quid sit? ejusque singulæ species assignantur & explicantur, *ibid. n. 7. ad 17.*

Furtum, & Rapina an sint peccatum mortale? Et quæ materiæ furtivæ quantitas requiratur, & unde hoc colligi possit, *ibid. nu. 18. ad 24.*

Furtum potest esse grave peccatum in pluribus casibus, etiam si materia furata in se sit levis, & assignantur, *ibid. num. 25.*

Furtum non committitur in pluribus casibus, quamvis aliena surripiantur, & assignantur, *ibid. num. 26.*

An licitum sit in extrema, vel gravi necessitate rem alienam auferre? Et qui abstulit an teneatur ad restitutionem; *ibid. num. 27. ad 36.*

Quid si aliquis intendat distulere per furtum minuta, *ibid. num. 37. & 38.*

Quid modicum furatur animo plura furandi si possit, an graviter peccet? *ibid. n. 39.*

Qui si aliquis furetur materiam levem, quæ cum aliis præcedentibus furis com.

compleat materiam, gravem, *ibid.* num. 40. ad 43.

Quid si aliquis impotens restituere furta levia addat aliud leve, quo compleatur materia gravis? vel completa materia graviterum foretur aliud leve, *ibid.* numer. 44. ad 47.

Furta parva coalescunt, etiam si fiant in diversis negotiis, *ibid.* num. 48.

An furta minuta constituere possint peccatum grave, *ibid.* num. 49.

Restitutio a furantibus minuta a diversis Dominis quomodo facienda, *ibid.* num. 50.

Quid si furta minuta eidem facta sint a diversis se mutuo non moventibus, *ibid.* num. 51. & 52.

In furis minutis quocumque modo factis quae quantitas requiratur ad mortale? *ibid.* num. 53. 54. & 55.

Furta Domesticorum, Uxorum, Maritorum, Filiorum, Parentum, Religiosorum, Famulorum, an sint vera furta? Et quid requiratur, ut mortalia sint; Et an contra tales personas concedatur in foro externo actio poenalis, *ibid.* num. 56. ad 61.

Famuli, Ancillae, & Operarii apud Dominum degentes an, & quando peccent surripientem eiculentam, vel poculentam, *ibid.* num. 62. & 63. & verb. Famulus.

Quid de furtis Parentum, ac Filiorum, *ibid.* num. 64. 65. & 66. & verb. Bona art. 4. & verb. Filius.

Quid de furtis Mariti, vel Uxoris, *ibid.* n. 67. 68. & 69. & verb. Bona art. 4.

Quid de furtis Religiosorum, *ibid.* num. 70. & 71.

Res furtivae inventae apud Furem a Iudice apprehensam, cui restituendae, *ib.* n. 72.

Quid si aliquis rem alienam inveniat; *ib.* num. 73. & 74.

Quid de Fure sacrilego Pyxidii, vel alterius rei Sacrae, *ibid.* num. 75. ad 84.

Fures an gaudeant immunitate; & in casa a quo extrahi possint, & de cuius facultate; & res per furtum sublatas quomodo, & a quo disponendae, *ibid.* num. 85. ad 96.

Effertur egregium dictum Catois de Fabricis, *ibid.* num. 97.

Furti poena quae sit; Vide verb. Poena art. 2. num. 104.

An Civilis poena dupli, vel quadrupli prout furtum erat manifestum, vel non manifestum a iure Romano statuta adhuc obtineat; Vide *ibid.* num. 98.

Quoad poenam publicam, eadem non est

pro furto violento, & pro non violento; Item in furto non violento quae consideranda; Vide *ibid.* num. 100. 101.

An poena mortis pro furto sit iusta, *ibid.* in nov. add. num. 102. & seqq.

FUSTIGATIONIS poena quae sit; Vide verb. Poena art. 2. num. 14.

G

GABELLA, GABELLARIUS.

Gabella unde dicta; Vide verb. *Gabella* &c. num. 1.

Variae tributi species assignantur; & quare appellantur tributum, *ibid.* num. 2. & 3.

Tributum strictae sumptum quid sit? ejusque duplex divisio assignatur, & explicatur *ibid.* num. 4. 5. 6.

Tributum appellatur etiam *Vestigal*, *Portorium*, *Guidagium*, *Census*, *Collecta*, *Prasentia*, *Stipendium*, *Gabella*, & quare sic appellatur, & quid sub praedictis nominibus significet, indicatur, *ibid.* num. 14.

Nomine *Gabella* quid intelligendum sit, *ibid.* num. 15.

Ad iustitiam Gabellarum tres conditiones requiruntur; & assignantur. Et quid contra imponentes novas Gabellas sine praedictis conditionibus, *ibid.* num. 16. ad 22.

Defraudantes Gabellas an peccent, & teneantur ad restitutionem, *ibid.* num. 23.

Subditi, ac exteri, an, & quando teneantur solvere Gabellas, *ibid.* num. 24. 25. & 26.

Emens ab eo, a quo fecit defraudari Gabellas, an teneatur ipse solvere pro Venditore, *ibid.* num. 27.

Quid si Gabellae sint in parte, vel in toto injuste impostae, *ibid.* num. 28. ad 31.

Pro translatione Cadaverum an sit solvenda *Gabella*, *ibid.* num. 32. 33. & 34.

Quid de Gabellariis in excessu solutionem exigentibus, *ibid.* num. 35. & 36.

Plura alia recensentur usque ad n. 61. ubi adducuntur varia Decreta Sacrae Congr. Immunitatis ad rem spectantia.

Num *Gabella* sine Beneficio Apostolico imposita Venditoribus laicis super rebus ad victum necessariis ledere censatur immunitatem Ecclesiasticam; Vide *ibid.* num. 62. & seqq.

GENER

GENER quis sit, Vide verb. *Affinitas* art. 1. n. 16.

GEOGRAPHIA quid sit; Vide verb. *Mundus* numer. 202. & 305.

GEOMANTIA quid sit; Vide verb. *Superstitio* num. 16.

GEOMETRIA quid; Vide verb. *Mundus* nu. 108. & 200.

GNOMONIA quid, Vide verb. *Mundus* nu. 211.

G R A D U S .

Gratus quid sit, & quare sic dictus, Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. nu. 32.

Gratus Affinitatis, & Consanguinitatis quomodo computandi sint; Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 14. & verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. num. 33.

Gratus temporis, quid sit, & quot minuta contineat; Vide verb. *Mundus* num. 137.

G R Æ C I .

Multa sapienter de Græcis tum Laicis, tum Clericis a Benedicto XIV. stabilita recensentur in hoc articulo; Vide verb. *Græci*, per tot.

Græci in Majoribus constituti an licite possint matrimonium contrahere; Vide Verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 2. num. 4.

GRASSATOR, GRASSATIO.

Assignatur differentia inter Grassatorem, & Latronem; Vide verb. *Grassator* nu. 1. Alia ad rem, *ibid.* num. 2. ad 13.

GRATIA ut est Donum Dei.

Gratia generatim capta quid sit; Vide verb. *Gratia ut est Donum Dei* num. 1.

Gratia alia est gratis data, alia est gratum faciens, & quæ sit utraque, *ibid.* num. 2.

Gratiæ gratis datæ novem species assignantur, *ibid.* num. 3.

Gratia gratum faciens alia est habitualis, & alia actualis, & utraque explicatur, *ibid.* num. 4.

Gratia habitualis sanctificans duplex assignatur, & explicatur; *ibid.* num. 5.

Gratia actualis sanctificans triplex assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 6. ad 9.

Gratia alia est sufficiens, & alia efficax, & utraque explicatur, *ibid.* num. 10.

Gratia, quæ datur homini lapsæ, qualis sit, *ibid.* num. 11. ad 15.

Quæ gratia possit homo Præcepta Dei observare? Et quid possit vel non solis naturæ viribus, *ibid.* num. 16. 17. & 18.

Gratia æqualis an possit esse efficax & sufficiens respectu diversorum, *ibid.* nu. 19. & 20.

Gratia in actu secundo per quid reddatur efficax, *ibid.* num. 21.

Efficacitas gratiæ in quo actu spectari possit, *ibid.* num. 22.

Gratia Divina non necessitat humanam voluntatem ad bonum, *ibid.* num. 23.

Mancos est *Auctor* in his quæ pertinent ad Gratiæ Doctrinam, *ibid.* num. 24.

Inobediens est Sedi Apostolicæ, qui Thomistas, Augustinianos, & Theologos seniores, antequam de illorum propositionibus iudicium ferat Ecclesia, Jansenismi accusat, *ibid.* num. 25. ad 30.

Imo qui taliter accusant, injuriam maximam faciunt, & alia plura secum ferunt, quæ peccatum augment, *ib.* nu. 31. & seqq.

Solvitur obiectum desumptum a ratione disputandi, *ibid.* num. 34. ad fin.

Discrimen ostenditur inter Catholicas propositiones, & Jansenianam hæresim, *ibid.* num. 43.

De statibus hominis in via positi, *ibid.* num. 44. ad 46.

Status hominis, qui non suere, sed esse possunt, & possibiles appellantur, *ibid.* nu. 47. ad 50.

Errores Pelagianorum, Socinianorum, & Arminianorum circa hominis statum innocentis enarrantur, *ibid.* nu. 51. ad 53.

Item Calvinii, Lutheri, Baji, & Jansenii, *ibid.* num. 54. ad 62.

Dogmata Catholica circa eundem statum exponuntur, *ib.* nu. 63. 64.

De statu naturæ puræ differitur, & vindicantur Catholici quidam, & præsertim Augustiniani, ac Thomistæ, a calumniis, *ibid.* num. 65. ad 72.

Quid orthodoxa Fides sentiat circa statum naturæ lapsæ, *ibid.* num. 73.

Quid vero diversorum hæreticorum sectæ, & præsertim Pelagiani, Lutherani, & Janseniani, *ibid.* num. 75.

Illorum error exponitur, *ibid.* num. 76. Discrimen inter horum Hæreticorum doctrinam, & illam Augustinianorum, *ib.* nu. 86. ad fin.

Reliqua de *Gratia*, vide apud Theologos.

GRA.

GRATIA ut est Gratiſum Reſcriptum.

G U B E R N A T O R.

Gratia a Papa conceſſa, eo mortuo, an revocari poſſit; Vide verb. *Gratia ut eſt gratiſum Reſcriptum* num. 1. 2. & 3.

Gratia facta ad beneplacitum concedentis quamdiu duret, *ib. num. 4. & 5.*

Gratia conceſſa ad Beneplacitum Sedis Apoſtolicæ, vel Perſonæ & Dignitatis, quando expiret, *ib. num. 6. & 7.*

Gratia conceſſa cum clauſula: donec revocaverimus &c. quamdiu doret, *ib. num. 8.*

Gratia ſolo verbo Papæ perſcitur etiam Litteris non expeditis, *ib. num. 9.*

Gratia a quo robur, ac virtutem recipiat, *ib. num. 10.*

Gratia Papæ an perſcitur per ſolam ſignaturam, *ib. num. 11. 12. & 13.*

Gratia conceſſa per Pontificem Prædeceſſorem abſque expeditione Bullarum, quomodo exequenda; & quid ad rem ſentiant Doctores, & qualis mos inoleverit, *ib. n. 14. ad 19.*

Claſſula *ex nunc*, *propt ex tunc*, an gratiam ſuſpendat, & quomodo intelligenda, *ib. num. 20. ad 23.*

Gratia conditionalis quando expiret, vel ceſſet, a quo regulanda, & quando dicatur talis, *ib. num. 24. ad 32.*

Gratia conceſſa cum aliqua limitatione, quamdiu ſubſiſtat, *ib. num. 33.*

Claſſula præſervativa gratiæ appoſita, quomodo intelligenda, *ib. num. 35. & 36.*

Gratia *ſi neutri* quomodo intelligenda ſit, ſatis clare explicatur, *ib. num. 37. ad 52. & num. 81. ad 85.*

An impetrari queat a tertio, & ex quibus Claſſulis dici queat ad majorem cautelam impetrata, *ib. num. 86. et 87.*

Gratia *in forma dignum* non eſt conditionalis, *ib. num. 53.*

Claſſula *in forma dignum* poſita in gratia quid operetur, *ib. num. 54. 55. & 56.*

Gratia *in forma dignum* quando cenſetur facta: Et an liceat appellare ab Executore cum tali clauſula, *ibid. num. 57. 58. et 59.*

Proviſus per Sedem Apoſtolicam *in forma dignum*, an poſſit ab Ordinario examinari, *ibidem numer. 60. & verb. Examinare etc. num. 10.*

Gratia *derogativa Jurispatronatus in totum*, & duo illius requiſita expoſuuntur, *ib. num. 61. et ſeqq. ad 71.*

De Gratia pro præſentato cum derogatione mediæſtatis vocum, *ib. num. 72. ad 80.*

Gubernator non comprehenditur ſub nomine Magiſtratus Civitatis; Vide verb. *Gubernator* num. 1.

Gubernatori Provinciæ non debet Textus Evangelii oſculandus portigi. Et alia ad rem, *ib. num. 2. uſque in finem.*

Plura ſtabilita a Benediſto XIV. circa Gubernatorem Urbis, item circa Gubernatores Status Eccleſiaſtici, & quidem etiam quoad Gubernatores Prælatos; Vide *ib. num. 35. ad 50. pag. 526.*

Receſſentur varii Gubernatores excommunicati *ib. n. 1. ad num. 34. pag. 526.*

GUIDAGIUM, ſen Pedagium quid ſit. Vide verb. *Gabella* num. 9.

G U L A.

Gula quid ſit. Vide verb. *Gula* num. 1.

Peccatum Gulæ quinque modis committi ſolet; assignantur, & explicantur ſinguli, *ib. n. 2. ad 7.*

Gula, Comeſſatio, & potatio an ſint peccatum mortale, *ib. num. 8. et 9.*

An liceat comedere, & bibere uſque ad ſatietatem, & quid ſignificet Satietas, *ib. num. 10. et 11.*

Ebrietas quid ſit, & quale peccatum, *ib. num. 12. et 13.*

An, & quando liceat ſe inebriare, *ib. num. 14. ad 17.*

Provocare alterum ad ebrietatem an ſit peccatum; & quando peccent Cauſones potum miniſtrando, *ibid. num. 18. 19. & 20.*

An liceat Judicet Reum inebriare, ut ſic inducat ad ſarendum crimen, *ibid. num. 21.*

An liceat damnatum ad mortem inebriare, ut ſic cruciatus non ſentiat, *ib. num. 22.*

In carcere detenti an poſſint inebriare Cauſodes, *ibidem num. 23. 24. & 25.*

Ad evitandum grave malum, an licite poſſit Auſtor mali inebriari, *ibid. num. 26. & 27.*

Quid de illo, qui in ebrietate ſolet aliis malum inferre, *ibid. num. 28.*

An liceat bibere in aliorum ſalutem, *ib. num. 29. 30. & 31.*

Gulæ filiz quinque assignantur; & quid intelligatur per ipſas inuicem, *ibid. num. 32. ad 37.*

H A.

H

HABITUS.

Habitus non facit Monachum, sed Professio Regularis; Vide verb. *Habitus* num. 1.

Ut Professio Regularis faciat verum Monachum, quid requiratur, *ibid.* num. 2.

In habitu seculari naquit fieri Novitatus, *ibid.* num. 3.

Habitus Novitiorum triplex assignatur, *ibid.* num. 4.

Deferre habitum Novitiorum an sit de essentia ad validitatem Professionis, *ibidem* num. 5.

Novitius per habitus delationem quando censetur tacite professus, *ibid.* num. 6. ad 9.

Habitus Religiosis an sit patenter deferendus, *ibid.* num. 10.

An, & quando possit Religiosus habitum occultare, vel deponere, & in quas censuras incurrat per talem depositionem intra, vel extra Claustra, *ibid.* num. 11. ad 18.

Religiosus an teneatur semper portare habitum suæ Religionis, ac debeat cum ipso dormire, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Regulares ad Cardinalatum, vel Episcopatum assumpti quem habitum deferre teneantur, & quales Regulares uti possint habitum Clericorum secularium, *ibid.* num. 23. ad 26.

Colores, & habitus diversi in Religiosis ad quid fuerint præscripti, & an hæc diversitas procedere debeat etiam in Monialibus, *ibid.* num. 27. & 28.

Una Religio an possit assumere habitum alterius Religionis, *ibid.* num. 29.

Clerici Sæculares nequeunt deferre habitum Regularium, & econtra, *ib.* num. 30.

Pueri usque ad quem annum possint Religiosorum habitum deferre, *ibid.* num. 31.

Novitio exeunti an sit restituendus habitus Religionis, *ibid.* num. 32.

Præstitur tempus pro illis, qui habitu Tertiariorum recepto cum Claustralibus habitant, & pœne in Superiores transgressores, *ibid.* num. 33.

Prohibentur disputationes super vera forma habitus S. Francisci, & interdicuntur omnes libri tractantes de vera successione Filiorum ejus, de vera forma caputis; & inscriptiones in imaginibus ejusdem, ac S.

Antonii de Padua, asserentes esse veram formam, qua ipsi usi sunt, *ibid.* num. 34. 35. & 36.

Suspenduntur Imagines SS. Augustini, & Nicolai de Tolent. impressæ a Fratribus disalceatis sub forma eorum habitus, *ibidem* num. 37.

Imagines Sanctorum non Regularium, an imprimi possint cum habitu Regulari, *ibid.* num. 38.

Oculantes habitum Fratrum Mendicantium quas Indulgentias lucrentur *ib.* nu. 39. & 40.

Quid de eligentibus mori, ac sepeliri in habitu Fratrum Minorum, vel alterius Religionis, *ibid.* num. 41. ad 44.

Quid de ignominiose, vel profane utensibus habitu Religioso, *ibidem* numer. 45. & 46.

Moniales an possint tempore bacchanalium proprium habitum dimittere, *ibid.* num. 47.

Forma an uti possit veste virili, & econtra, *ibid.* num. 48.

Quid de Clericis beneficiatis, & aliis percipientibus pensiones ex Beneficiis, *ibidem* num. 49. 50.

Clericus habitum dimittens an possit illum reassumere, *ibid.* num. 51.

Clericalis vestis an permitti possit Laicis Curialibus, *ibid.* num. 52.

Alia ad rem, *ibid.* num. 53. ad 61.

Alia concernentia habitum Clericalem; Vide verb. *Clericus* art. 1.

Alia concernentia habitum Religiosum; Vide verb. *Apostata*. *Conventus*. *Novitius*.

Habitus quoad Tertiariorum; Vide verb. *Tertiariorum*.

Utens habitum honorifico alicujus, ab eo inhiberi potest, *ibid.* num. 62.

Habitus parvi a quo benedici debeant, *ibid.* num. 63.

Canonici Regulares Lateranenses obtinentes Beneficium secularare, an teneantur deferre habitum Regularem, *ibid.* num. 64.

Habitus Viatorum ad formam habitus per Prælatos, & familiares Pontificis extra Urbem gestari soliti, servato tamen nigro colore, advocatis Consistorialibus conceditur a Benedicto XIV. *ibid.* num. 65.

Alia ad rem; Vide verb. *Eremita* n. 18. & verb. *Vestis* num. 17.

HÆREDITAS.

Hæreditas quid sit. Vide verb. *Hæreditas*, num. 1.

Tota hæreditas quomodo a jure vocetur, & in quot partes dividatur, *ibid.* num. 2.

Si plures instituti sint hæredes, secundum jus Romanum solemniter sit distributio hæreditatis in duodecim uncias, *ibid.* num. 28.

Quid si minus distribuatur Testator, vel excesserit in divisione, *ibid.* num. 29. ad 31. Ad legem 14. ff. de *Hæred. Instit.* Vide *ibid.* num. 32.

Nomine hæreditatis quid veniat, *ibid.* num. 3.

Appellatione hæreditatis qualia bona veniant, *ibid.* num. 4.

Nomine hæreditatis non veniunt Legata, & minus Prælegata, *ibid.* num. 5.

Hæreditatis petitio quid sit, *ibid.* num. 6.

Adire hæreditatem quid sit, & quot modis adiri possit, & quis possit, & quid requiratur ad eam adeundam, *ibid.* num. 7. ad 10.

Ad hoc ut hæreditas ad hæredes hæredis transmittatur, quid opus sit, *ibid.* num. 11.

Per additionem hæreditatis quale jus acquiratur, *ibid.* num. 12. 13. & 14.

Aditio hæreditatis quid transferat in hæredem, *ibid.* num. 15. & 16.

Hæreditas an necessario adiri debeat; & in totum, *ibid.* num. 17. & 18.

Repudiare hæreditatem quis possit, & quid sit talis repudiatio, *ibid.* num. 19. ad 22.

Renuntiatio hæreditatis quid sit, & quando fieri possit, *ibid.* num. 23. ad 27.

HÆRES.

Hæres unde dictus, & quis, & quotuplex sit assignatur, & explicatur: Vide verb. *Hæres* num. 1. ad 5.

Hæres qui esse possit, vel non, *ibid.* num. 6. ad 12.

Assignatur ordo succedendi ab intestato, *ibid.* num. 13.

Hæredibus descendentibus, vel ascendentibus, an, & quæ legitima sit relinquenda, *ibid.* num. 14. ad 19.

Pater, si filiis legitimis careat, an possit hæredes instituere filios naturales; Et quid sit ipsis relinquendum, si habeat filios legitimos, *ibid.* num. 20. & 21.

Filii naturales an succedant Matri cum Legitimis, *ibid.* num. 22.

Filii spurii an succedere possint. Et ad quid circa ipsos teneantur Parentes, & hæredes Patris, *ibid.* num. 23. 24. & 25.

Hæres semel an possit desuere esse hæres, *ibid.* num. 26. & 27.

Hæres hæredis reputatur etiam hæres defuncti, *ibid.* num. 28.

Disctio *Hæres* quos comprehendat, *ibid.* num. 29.

Hæres Tutoris, & hæres Uxoris ad quid teneantur, *ibid.* num. 30. & 31.

Deficiente hærede scripto ante Testatorem, hæreditas cui devolvatur, *ibid.* num. 32.

Hæredis voluntas servanda est circa onera defuncti, *ibid.* num. 33.

Hæredes defunctorum quid disponere possint circa eorum funeralia, *ibid.* num. 34. 35. 36. & *infra* num. 53. & *seqq.*

Hæres ab intestato teneatur solvere Legatum pium relictum in Testamento profano nullo, *ibid.* num. 37.

Hæres an possit derahere Trebellianicam contra Ecclesiam mediate substitutam, *ibid.* num. 38.

Hæres ex Testamento per lapsum triginta annorum præscribit contra Legatarios, vel Coheredem, *ibid.* num. 39.

Hæres personæ excommunicatæ quid præstare debeat, *ibid.* num. 40.

Successio in hæreditate bonorum Sacerdotis mortui absque hærede ad quem spectet, *ibid.* num. 41.

Quid de hærede instituto sub conditione, ne mulierem inhonestam ducat in uxorem, *ibid.* num. 42.

Quid de illo, qui vult facere hæredem Ecclesiam, exhæredatis Consanguineis, *ibid.* num. 43.

Hæredes, alique executores post aditam hæreditatem, & Inventarium confectum ad quid teneantur, & ad quid teneatur Episcopus in casu ipsorum negligentia, *ibid.* num. 44. ad 52.

An, & quando hæres possit, vel debeat assignare fundum pro Capellania, & certa Missarum celebratione, *ibid.* num. 53.

Quantitas candelæ per Canonicos gestandæ an taxanda sit arbitrio hæredum, *ibid.* n. 54.

Afferuntur alia dubia resoluta a Sac. Cong. Concil. ad rem spectantia, *ibid.* num. 55. 56. & 57.

Hæredes vel sunt Testamentarii, vel Legitimi, *ibid.* num. 63.

Eg

Essentia cuiuscumque testamenti est hære-
dis institutio, quæ vel necessaria est, vel
voluntaria, *ibid. num. 64. ad 66.*

Necessaria institutio in quas cadat perso-
nas; Vide *ibid. num. 67. ad 69.*

In voluntaria Hæredis institutione quid
iuspici debeat, *ibid. num. 69. ad fin.*

Hæredis auctoritas & Jus in funere testatoris
parando, *ibid. num. 58. ad 62.*

Hæres ex Testamento gravatus nimis Legatis,
& Fideicommissis quando possit, vel non,
detrahere Falcidiam, Trebellianicam; Vide
verb. *Falcidia.*

HÆRESIS.

Hæresis unde sit dicta; Vide verb. *Hæresis*
num. 1.

Hæresis alia est materialis, alia formalis, &
quæ sit utraque, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Ad hæresim formalem duo requiruntur,
idest error in Intellectu, & pertinacia in vo-
luntate, *ibid. num. 5.*

Talis pertinacia in quo consistat, *ibid.*
num. 6.

Talis pertinacia, & error cuius, & con-
tra quod esse debeat, *ibid. num. 6. 7. & 8.*

Hæresis formalis alia est interna, & alia exter-
na, & quæ sit utraque, *ibid. num. 9.*

Hæresis externa alia est occulta, & alia publi-
ca, *ibid. num. 10.*

Quor, & quæ fuerint hæreses, & Hære-
siarchæ, *ibid. num. 11.*

Hæresis per quid differat a Schismate, *ibid.*
num. 12. & 13.

Schisma purum, & mixtum in quo disso-
runt, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Hæresis causa ad quem spectet, *ibid. num. 17.*

Judices Ecclesiastici in causa hæresis in
specie qui sint, *ibid. num. 18. ad 26.*

Inquisitores & Episcopi, an & quomo-
do possint procedere in causa hæresis, *ibid.*
num. 27.

Episcopi qua facultate gaudeant in locis,
ubi non viget officium Inquisitionis, *ibid.*
num. 28.

Principes, Potestates, & Judices seculares
an possint se immiscere in Processum a Ju-
dice Ecclesiastico contra hæreticos institu-
tum, & ad quid teneantur in casu, *ibid.*
num. 29. 30. & 31.

Ab hæresi quocumque modo sumpta qui
possit absolvi vel non, *ibid. num. 32. ad*
37. & verb. Absolutio.

Absolutio ab hæresi in foro interno, non
Tom. VIII.

suffragatur in foro externo, *ibidem num. 38.*

Quid stabiliverit Benedictus XIV. circa
Hæresis abjurationem ante dispensationem
Matrimoniale, & circa eos, qui hæresi oc-
cultæ detinentur, aliaque; Vide *ibid. num.*
39. ad 45.

Quæ sit hæretica propositio, vel hæresi
proxima, vel sapiens hæresim, vel suspecta
de hæresi; Vide verb. *Propositiones damnate*
num. 12. ad 25.

HÆRETICUS.

Hæreticus quis sit, & ad hæreticum formalem
constituendum quid requiratur, & quis di-
catur talis; Vide verb. *Hæreticus num. 1.*
ad 6.

Hæreticus alius est lapsus, & alius relapsus,
& quis sit uterque, *ibid. num. 7.*

Relapsus alius dicitur manifestus, & alius
præsumptus; & quis sit uterque, *ibid. num.*
8. & 9.

Hæreticus, vel Schismaticus, si non respiciat,
an salvari possit, *ibid. num. 10.*

Carthecumenus si a fide deficiat an sit cen-
sendus hæreticus, *ibid. num. 11.*

Fiste, & invalide baptizati deserentes fide-
dem, vel eam negantes metu mortis; Et
asserentes Animam rationalem non esse for-
mam Corporis humani, vel non esse immor-
talem; & asserentes Terram esse mobilem,
Solem vero immobilem, an pro hæreticis,
habendi sint, *ibid. num. 12. ad 15.*

Reprehenditur Auctor in notis ad num. 15.
& *sapius infra.*

Communicatio cum hæreticis an licita sit,
vel non, *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Matrimonia Catholicorum cum hæreticis
an licita, & in quibus locis; & aliquod pa-
ctum in his contrahendis fieri solitum tam-
quam iniquum reprobatur, *ibid. num. 20.*
ad 26.

Disputatio de Fide cum hæreticis quibus
personis, & in quibus locis prohibeatur, vel
non, *ibid. num. 27. 28. & 29. & verb. Fides*
num. 36.

Hæretici cum proprio ritu an tolerandi in Ter-
ris Catholicorum, *ibid. num. 30. & 31.*

Hæretici sub qua pœna sint revelandi, ac de-
nuntiandi, & quibus, *ibid. num. 32. & 33.*

Libros hæreticorum legentes, imprimentes,
retinentes &c. in quas censuras incurrant,
ibid. num. 34. & verb. Libri.

Hæretici omnes formales externi, eisque Cre-
dentes, ac eorum Receptores, Defensores,
M m Fau-

Fautores, ac eos in loco Sacro sepelientes, in quas censuras incurrant, *ib. num. 24. ad 41.*
 Hæretici omnes, eorum Fautores, Receptiores &c. an sint irregulares, & Inhabiles ad Beneficia Ecclesiastica, & talis inhabilitas an comprehendat etiam eorum Filios, ac Nepotes, *ibid. num. 42. ad 54.*

Quid de obtinente Beneficium ad hæreticorum preces, *ibid. num. 55.*
 Hæretici, eorumque Fautores &c. sunt privati Sepultura Ecclesiastica, *ibid. num. 56.*
 Hæretici an gaudeant Ecclesiæ immunitate, *ibid. num. 57. & 58.*

Hæretici, eorumque Fautores, an sint infames, inhabiles ad Officia publica, *ibid. num. 59. 60. & 61.*

Hæretici an, & quando amittant potestatem in Filios, facultatem testandi, & hæreditandi, bonorum possessionem, ac jurisdictionem in vassallos, & servos, *ibid. num. 62. ad 68.*
 Hæretici ad quas penas dammandi. Et quid si impenitentes, aut relapsi, *ibid. num. 69. 70. & 71.*

Filii, & Filix hæreticorum an, & qualis hæreditatis sint capaces, an sint infames, & a quibus penis sint immunes, *ibid. n. 72. ad 77.*

Hæretici ad Fidem Catholicam redeuntes an licite possint retinere bona Ecclesiastica a suis Majoribus, vel a se ipsis usurpata, *ibid. num. 78.*

Plura ex Bened. XIV. adducuntur, *ibid. num. 79. & seqq.*

Hæreticus privatur ipso facto omnibus bonis, & iuribus, *ibid. num. 89.*

Si tamen accedat sententia Judicis declaratoria incurse hæresis, & pœnæ condignæ, *ibid. num. 90.*

An hoc procedat respectu Hæretici manifesti; Vide *ibid. num. 91.*

Explicatur text. in cap. 26. de verb. signif. *ibid. num. 92.*

Debitor Hæretici etiam manifesti licet solvere non teneatur Hæretico ipsius creditum, tamen nihil sibi lucratur, quum Filio illud solvere debeat, *ibid. num. 93. & 94.*

Quid si Fiscus non exegerit Creditum Hæretici, interimque Hæreticus absolutus fuerit ab omni pœna, *ibidem in nov. add. num. 95.*

Licet lapsus in Hæresim repellatur a testimonio dicendo, ab eo tamen minime repellitur ille, qui Patris sui vestigia sequens hæreticus natus est, *ibid. num. 96.*

HEBDOMADA, HEBDOMADARIUS.

Hebdomas, Hebdomada quid sit? Vide verb. *Hebdomada num. 1. 2. & 3.*

Decanus in quo loco sedere debeat in hebdomada, qua intervrit ut Canonicus, *ibid. num. 4. & 5.*

Canonicus in Sacris non constitutus, an habere debeat suam hebdomadam, *ibid. num. 6.*

Alia ad rem, *ibid. num. 7. ad 10.*
 Hebdomadarius non debet celebrare valde diluculo, *ibid. num. 11.*

Quid si Hebdomadarius sit absens, *ibid. num. 12. & 13.*

Hebdomadarius an possit prætere celebratorem Missarum ad primam Dignitatem spectantem, & paratus, vel non paratus, in quo loco sedere debeat, *ibid. num. 14. 15. & 16.*

Hebdomadarius in decantandis horis Canonicis non debet uti sola, *ibid. num. 17.*

Canonicus quando denominatur hebdomadarius, & econtra. Et ad quid tales hebdomadarii teneantur, *ibid. num. 18. & 19.*

Dignitates Collegiarum an teneantur officium hebdomadarii exercere, *ibid. n. 20.*
 Hebdomadarius Officium sacrum, in quo loco sedere debeat, *ibid. num. 21.*

An Canonicus Hebdomadarius paratus sedere debeat in scamno panno cooperto a cornu Epistolæ preparato, an in primo stalli ab ea parte Chori, in qua Hebdomada obtingit, *ibid. num. 22. & seqq.*

H E B R Œ U S.

Hebræus an gaudeat immunitatis privilegio; Vide verb. *Hebræus num. 1. 2. & 3.*

Cognitio Causæ hebræorum ad quem spectet, *ibid. num. 4. & 5.*

Quid de Muliere hebræa ad fidem conversa relicto viro, qui transeat ad secundam Uxorem, & post aliquod tempus cum ipsa fidem convertitur, *ibid. num. 6.*

Parochi quid possint ab hebræis exigere, *ibid. num. 7.*

Hebræi an obligari possint ad Festa Ecclesiæ servanda, *ibid. num. 8.*

Hebræorum habitatio quomodo situanda, *ibid. num. 9.*

Alia ad rem, *ibid. num. 10. & seq. ubi plura scitu digna inveniuntur, usque ad num. 218.*

Judæi sunt in servitute Christianorum non quidem pœnali, sed civili, & quænam ex hac servitutis specie, & ab Asylo præstito eidem in variis Status Ecclesiastici Civitatibus consequantur; Vide, *ibid.* num. 219.

Varia doctæ sapienterque stabilita, decreta, ac decisa enunciantur circa Hebræorum Infantium, & aliorum Baptismum, *ibid.* num. 220. ad num. 226.

De his, qui Baptismo lavati ad Judaicos redeunt ritus, *ibid.* num. 227. ad 231.

Utrum in iis casibus, in quibus Leges Hebræorum forenses contrariæ sunt juri communi vel particulari quorumcumque locorum, controversæ inter ipsos motæ decidendæ sint secundum forenses eorum Leges, an secundum Jus commune, vel particulare, *ibid.* num. 232. & *segg.*

Hebræi, qui & Judæi, unde sic dicti; Vide verb. *Talmud Hebræorum* num. 11.

HEMORHOISSA A CHRISTO SANATA.

Quænam fuerit hæc mulier. Vid. *add. nov. Ant.*

HERMAPHRODITUS.

Hermaphroditi unde dicti, & an dari possint; Vide verb. *Hermaphroditus* n. 1. & 2.

Hermaphroditi varii referuntur ab Auctoribus, *ibid.* num. 3. & 4. Vide etiam, num. 27.

Refertur curiosus casus duorum hermaphroditorum, *ibid.* num. 5.

Hermaphroditi an ex mulieribus fieri possint viri, & econtra, *ibid.* num. 6. ad 9.

Aliqui interpretantur de hermaphroditis tantum *cap. Omnes utriusque sexus, de parentent. & remiss.* *ibid.* num. 10.

Hermaphroditus an sit irregularis, & an, & quando possit valide ordinari, *ibid.* num. 11. ad 17.

Hermaphroditus an licite possit in Monialium, vel Virorum Monasteriis profiteri, *ibidem* num. 18. ad 21.

Hermaphroditus an, & quando licite possit Matrimonium contrahere, *ibid.* num. 22. ad 26. & num. 28. ad 35.

Quenam hæc effectus in hermaphrodito, *ibid.* num. 36. 37.

HIEROSOLYMITANI MILITES.

Ordo militaris Equitum S. Joannis Hierosolymitani, seu Melitenis quando, & a quo

fuerit institutus, & sub quibus nominibus appellatus, & quare nunc dicatur Melitenis; Vide verb. *Hierosolymitani Milites*, num. 1. & 2.

Equites Hierosolymitani sunt vere Religiosi, sed non ita, ac cum aliis Regularibus est cum iis rigore procedendum, adduciturque exemplum, *ib.* nu. 2. & nu. 102. & *segg.*

Hic ordo an sit vera Religio, ejusque Equites sint veri Religiosi, & an habeant eadem onera, & exemptiones, sicut alii Regulares, *ibid.* num. 3. ad 19.

Bona Equitum Melitenensium ubique decedentium spectant ad eorum Hospitale, *ibid.* num. 20.

Collatio eorum Beneficiorum, & causarum cognitio spectant ad magnam Magistrum, *ibid.* num. 21.

Ordinarii an possint dictos Equites visitare, eorumque privilegia a quo confirmata, *ibid.* num. 22. & 23.

Religio Hierosolymitana divisa est in tres Ordines, & assignantur, *ibid.* num. 24.

Equitum Melitenensium familia in octo Nationes dividitur; & quæ ejus Officia, *ibid.* num. 25.

Equitum Melitenensium Professio in quo consistat, ejusque formula traditur, *ibid.* num. 26. & 27.

Equites Melitenenses tenentur servare Interdictum locale, *ibid.* num. 28.

Equites Melitenenses in quo casu incurrant Irregularitatem, & quid in ipsos possit Episcopus, si excommunicati existant, *ibid.* num. 29. & 30.

Curati, vel Parochi dictæ Religionis ad quid teneantur, & in quo sint exempti ab Ordinarii jurisdictione, *ibid.* num. 31. ad 37.

Ecclesiæ dictæ Religionis an subint Ordinarii visitationi, *ibid.* num. 38. & 39.

Episcopus an possit Fratrem Capellanum dictæ Religionis excommunicare, *ibidem* num. 40.

Frates dicti Ordinis an teneantur ad contributionem Seminarii, vel ad procuratorem tribuendam Episcopo eorum Ecclesiæ visitanti, *ibid.* num. 41. & 42.

Parochi dictæ Religionis an sint ab Ordinario approbandi, & an teneantur intervenire oleorum consecrationi & quo jure possit Episcopus eorum Parochiales visitare, *ibid.* num. 43.

Quid possit Episcopus circa Ecclesias, Prioratus dicti Ordinis in casu violatæ Im-

monitatis, & ad quid teneantur Fratres Capellani, *ibid.* num. 46. ad 49.

Religio Hierosolymitana quos possit in Conservatores eligere, *ibid.* num. 50.

In promotione Equitum Militemum ad Magnam Crucem quæ ratio habeatur, *ibid.* num. 51.

Plura alia scite digna apponuntur, & in fine asseruntur varia Decreta Sac. Congr. Imman. ad rem spectantia, *ibid.* num. 52. ad 83.

Quædam recensentur, quæ Hierosolymitanæ Militiæ concessit Benedictus XIV., *ibid.* num. 83.

Pro Hierosolymitanis Capellanis attendendæ sunt Resolutiones Sac. Congregationis Concilii, quæ recensentur, *ibid.* num. 84. & 85.

Eorum Capellanorum Ecclesiæ Parochiales quomodo subsint visitationi Episcoporum, ac Priorum Hierosolymitanorum, *ibid.* num. 86.

Iidem Capellani ad Synodum accedere debent, *ibid.* num. 87.

Alii Sacerdotes Ordini Hierosolymitano inservientes quomodo subiecti sint Episcoporum jurisdictioni, *ibid.* num. 88. & seqq.

HISTORIA, HISTORICUS.

Historia unde dicta, & quid sit; Vide verb.

Historia, *Historicus* num. 1. & 2.

Quatuor historiæ species assignantur, & quomodo ab Historia, ac inter se ipsas differant, *ibid.* num. 3. ad 10.

Historia alia est *Sacra*, alia *Profana*, alia *Civilis*, alia *Ecclesiastica*, & alia *Mixta*, & singulæ explicantur, *ibid.* num. 11.

Historiæ primi inventores qui fuerint, *ibid.* num. 12. & 13.

Quid in Historia, quid in Historico principaliter requiratur, *ibid.* num. 14.

Historicus an, & quando, & in quibus causis sit præstanda fides, vel non, *ibid.* num. 15. ad 29.

Historico coveo magis standum est, quam non coveo, *ibid.* num. 30.

Historicum Critica maxime decet, si christiane fiat, *ibid.* num. 31.

An, & quæ in dubium ab Historico ponenda, vel neganda, *ibid.* num. 32. & 33.

Quæ sint in factis historicæ credendis præcipue attendenda, *ibid.* num. 34.

Opera genuina, & authentica a falsis ac suppositiis per quinque potissimum capita

discerni possunt, & assignantur, *ibid.* num. 35. Historia de asserta adultera Matre Gratiani, Petri Lombardi, & Petri Comestoris est fabulosa; Vide *Penitentia Sacramentum* art. 2. num. 28. ad 30.

De Fide in iudicio habenda Historicis; Vide *ibid.* num. 37.

HISTRIONES sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Infamis* num. 11. & verb. *Irregularitas* art. 1. num. 12.

HOMICIDA, HOMICIDIUM.

Homicidium unde dictum? & quid sit? Vide verb. *Homicidium* num. 1.

Hominis cædes quocumque modo facta homicidium appellatur; & varii modi quibus perpetrari potest assignantur, *ibid.* num. 2. ad 15.

Homicidium aliud est voluntarium, & aliud casuale, *ibid.* num. 16.

Voluntarium aliud est *directe*, aliud *indirecte* tale, & singula explicantur, *ibid.* num. 17. & 18.

Homicidium voluntarium injustum semper est mortale peccatum, *ibid.* num. 19.

Homicidium *iuste*, & *injuste* committi potest, *ibid.* num. 20.

Iuste committi potest quatuor modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 21. ad 24.

Ad hoc ut occiso Aggressoris sit levis, & cum moderamine inculpæ tutelæ, tria requiruntur, & assignantur, *ibid.* num. 25.

Quarta conditio ab Auctore ommissa additur, *ibid.* in not. noviss. ad num. 25. *sub litt. a.*

Servato moderamine inculpæ tutelæ quando liceat, vel non, Aggressorem occidere, *ibid.* num. 26. ad 34.

Reprehenditur Auctor num. 27. improbatque solutis obiectis sententia, qua sustinent quidam Theologi posse hominem occidi pro re magni momenti, *ibid.* in nota ad *summa* num.

Homicidium voluntarium *injuste* sex modis committi potest, qui assignantur, *ibid.* n. 35.

An, & qua auctoritate liceat innocentem occidere, *ibid.* num. 36. 37. & 38.

An Iudici liceat condemnare ad mortem probatum nocentem, si scientia privata noverit innocentem; Vide verb. *Iudex*.

Innocens ad mortem capiendus a Satellitibus scientibus ipsius innocentiam an possit illos

illos occidere, ut se defendat, *ib. num. 40.*
Incarceratus nequit occidere custodes, ut ef-
fugiat, *ibid. num. 41.*

Ducti ad supplicium nequeunt Carnificem
alioque Ministros occidere, ut evadant, *ib.*
num. 42.

An autem Bannitus possit se defendere
Aggressorem occidendo, & econtra. Vide
verb. *Bannitus.*

Non licet auctoritate propria, & privata
occidere extra causam necessariz defensionis,
ibid. num. 43.

An liceat Patri, vel Marito occidere Fi-
liam, vel Uxorem in adulterio deprehen-
sam, *ibid. num. 45. & 46.*

Quid de honesta Matrone, aut Virgine
in casu violentiz, *ibid. num. 47.*

An liceat auctoritate privata Principem
Tyranum occidere, *ibid. num. 48.*

Qua auctoritate liceat directe se ipsum oc-
cidere, *ibid. num. 49. & 50.*

In quibus casibus, & propter quas causas
liceat indirecte se ipsum occidere, *ibidem*
num. 51. ad 61.

Auctoris sententia moderatur, *ibid. in not.*
noviss. ad num. 60.

Seipsos occidentes an, & quando privandi
sint Ecclesiastica Sepultura; Vide verb. *Se-*
pultura.

Quid de Clerico homicida incorrigibili,
ibid. num. 63. ad 66.

Homicidæ damnati, sive diffamati an possint
habere dignitates, & officia, & an remitti
possint in locis, ubi degunt hæredes occisi,
ibid. num. 67. & 68.

Si Laicus post homicidium patratum fiat
Clericus, a quo puniri debeat, *ib. num. 69.*

Clericus post homicidium si habitum reas-
sumat an gaudeat privilegio fori, *ibidem*
num. 70.

Mandans homicidium committi in perso-
nam unius, si committatur in personam alteri-
us quam irregularitatem incurrat, *ibid.*
num. 71.

Per homicidium vere casuale an quis ir-
regularis deveniat, *ibid. num. 72.*

Homicidium committens veneno an gaudeat
Immunitate Ecclesiastica, *idem num. 73.*

Homicidii appellatione non venit mutilatio
membra, *ibid. num. 74.*

An Satellites licite possint occidere male-
factorem, quem iussi sunt comprehendere,
& econtra, *ibid. num. 75.*

Alia quoad homicidas, & homicidia; Vi-
de *ibid. num. 76. & seqq. ad num. 94. &*
Tom. VIII.

verb. *Bellum, Fratricida, Immunitas Eccles.*
Maritus, Parricidium, Mater, Matricida,
Uxor, Uxoridicium.

Homicida quando incurrat, vel non Irregula-
ritatem. Vide verb. *Irregularitas.*

Homicida quoad restitutionem? Vide verb.
Restitutio.

Varia Decreta ad rem, *ib. n. 79. ad 94.*
Homicidii pœnz quæ sit? Vide verb. *Pœna*
art. 2. num. 123.

HOMO. quomodo de eo verificetur, quod ma-
gis capite, quam pedibus currat? Vide verb.
Mundus num. 107.

Idem Homo quomodo posset dici quod
staret pedibus, & capite sarsum eodemmet
tempore, *ib. num. 111.*

HONESTAS publica prout est impedimentum
dirimens Matrimonium; Vide verb. *Impa-*
dicamenta Matrimonii art. 2. num. 20.

HONOR quid sit? Vide verb. *Detraçtio art. 1.*
num. 3.

HORA unde sit dicta, in quot, & quæ mi-
nuta dividatur, ejusque divisiones assignan-
tur, & explicantur; Vide verb. *Kalendarium*
a num. 9. ad 16.

HORÆ CANONICÆ; Vide verb. *Officium*
Divinum.

HORIZON quid, & quotuplex sit; Vide
verb. *Mundus num. 131. & 132.*

HORTATORIÆ.

Litteræ hortatoriæ, a quibus, & contra quos
decerni nequeant? Vide verb. *Hortatoria*
num. 1.

Alia ad rem, *ibid. num. 2. usque in fin.*

HOSPITALE, HOSPITALARIUS.

Hospitale unde dictum, & quid sit? Vide verb.
Hospitale num. 1. & 2.

Hospitalitatis species variz assignantur, & ex-
plicantur, *ibid. num. 3. ad 14.*

Hospitalia quedam sunt religiosa, & quedam
non religiosa, & utraque quid sint, & per
quid differant, *ibid. num. 15. 16. & 17.*

Hospitalia fuisse fundata auctoritate Episcopi
quomodo cognosci possit? & sic fundata an
sint materia Simoniz, ac gaudeant Immuni-
tate Ecclesiastica, *ibid. num. 18. ad 25.*

Hospitalia si habeant Beneficia an teneantur ad
contributionem Seminarii, & quæ hospita-
lia sint Beneficia Ecclesiastica, *ibid. num. 26.*
ad 31.

Hospitalibus, quæ Regularibus non subijciuntur, quales Rectores, ac Administratores deputandi, *ibid.* num. 32.

Ordinariorum iurisdiclio circa hospitalia quæ sit; & quid de illis, quæ sub immediata Regum potestate existunt, *ibid.* num. 33. ad 42.

Hospitalia visitare possunt etiam Judices Seculares, si jus illis competat, *ibid.* num. 44.

Vicariorum perpetuæ hospitalibus unius quomodo, & a quibus conferri possint, *ibid.* num. 45.

In alienatione Bonorum hospitalis quid requiratur, *ibid.* num. 47.

Reliqua ad rem, *ibid.* num. 48. ad 68.

Quid requiratur, ut hospitalia exempta dici debeant a iurisdiclio Parochi, ita ut Rectores vice Parochi fungantur, *ib.* n. 69.

HOSPITATIO MILITUM est prohibita in locis Ecclesiasticis. Vide verb. *Miles* num. 17.

HOSPITIA REGULARIUM.

Quid Hospitium Regularium; Vide verb. *Hospitia Reg.* num. 13.

Regulares, an & de cujus licentia possint hospitalia recipere, & quid in iis dirigendis sit observandum indicatur, *ibid.* num. 1. ad 4.

Regulares an possint Hospitia in Conventus reducere, *ibid.* num. 5.

Hospitium simplex quomodo esse debeat; & an de facili a Sac. Congr. Regularibus concedatur, ejusque translatio, *ibid.* num. 6. ad 10.

Patres Reformati non possunt habere Hospitia in locis ubi adsunt Conventus Observantium, *ibid.* num. 11.

Patres Reformati Provincie Tuscie an possint transferre suum antiquum Hospitium ad Conventum S. Joannis Baptistæ intra mœnia Civitatis Florentiæ existentem, *ibidem* num. 12.

An in erectione Hospitii requirantur illæ ipsæ solemnitates, quæ requiruntur in Erectione Conventus, *ibid.* num. 13. & seqq.

HYDRAULICA quid; Vide verb. *Mundus* num. 207.

HYDROGRAPHIA quid? *ibid.* num. 205.

HYDROMANTIA quid sit? Vide verb. *Superfluitio* num. 17.

HYPOTHECA, PIGNUS.

Hypotheca, & Pignus quomodo differant, ac convenient inter se; Vide verb. *Hypotheca*, *Pignus* num. 1. 2. & 3.

Pignus dupliciter sumitur, & assignatur, ejusque traditur definitio, ac etiam hypothecæ, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Pignus, seu hypotheca alia est expressa, & alia tacita, & quæ sit utraque, *ibidem* num. 7.

Rufus expressa alia est generalis, & alia specialis, & utraque explicatur, *ibidem* num. 8.

Uxor, Maritus, Liberi prioris Matrimonii, Pupilli, Ecclesiæ, Collegia, Legatarii, Fideicommissarii, Venditores, Locatores, Fiscus, qualem, & in quibus bonis habeant hypothecam, *ibid.* num. 9. ad 19.

Qui oppignorare, & hypothecare possint, & quæ bona, *ibid.* num. 20. ad 25.

Quæ res oppignorari, & hypothecari possint, vel non, *ibid.* num. 26. & 27.

Creditor pignus habens an possit illud hypothecare; & ad quid circa illud teneatur, *ibid.* num. 28. ad 31.

Antichryseos pactum quid sit, & an licitum, *ibid.* num. 32. & 33.

Legis commissoriæ pactum quid sit, & an licitum, *ib.* n. 34. & 35.

Dux pacti liciti species assignantur, & explicantur, *ib.* n. 36. ad 40.

Creditor pignus vendens an possit illud sibi ipsi emere, *ib.* n. 41.

Creditori Hypothecario quale jus competat præ aliis Creditoribus, *ibid.* num. 42. & 43.

In pignore pluribus eodem tempore constituto quis præcedat, *ibid.* num. 44.

Creditor circa pignus sibi traditum ad quid ulterius teneatur, *ib.* num. 45. ad 48.

HYPOTHESIS quid? & de ejus differentia a Thesi, verb. *Thesis* num. 100. & 101.

I

JANITRICES quæ sint. Vide verb. *Assinatus* art. 2. num. 16.

ICTUUM FUNIS, seu torturæ poena quid sit. Vide verb. *Pæno* art. 2. num. 15.

IDO.

IDOLOLATRIA quid, & quoruplex sit? Vide verb. *Superfluo num. 8.*

IDUS unde dicatur, & quid sint? Vide verb. *Kalendarium a num. 31. ad 33.*

J E J U N I U M.

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, obligationem, modum, & tempus.

Jejunium unde dictum, & quoruplex sit assignatur, & explicatur. Vide verb. *Jejunium art. 1. num. 1. ad 6.*

Ad jejunium Ecclesiasticum tria requiruntur, & assignantur, *ib. n. 7.*

Diebus jejunii a quibus cibus abstinendum sit, *ib. n. 8. ad 11.*

Regulares in jejniis quo tempore uti possint laicis, *ib. n. 12. & verb. Regulares art. 1. num. 111.*

Ad jejunium quot refectioes requiruntur, & qua hora fieri debeant, *ib. n. 13. 14. & 15.*

Consuetudo sumendi refectioes in meridie diebus jejunii quando cæperit, *ibid. num. 16.*

Jejunium Ecclesiasticum quoad substantiam in quo consistat, *ib. n. 17.*

Præceptum jejunii quomodo, & quando obliget, & an liceat jejunare diebus Dominicis, *ib. n. 18. ad 22.*

Quid si Vigilia S. Joannis, vel S. Antonii de Padua cadat in Feste Corporis Christi, *ib. n. 23. & 24.*

Quid si Vigilia cum jejunio cadat in Feste solemnī alicujus Patroni principalis, *ibid. num. 25.*

Quid si Vigilia S. Mathæ occurrit ultima die Bacchanalium, *ibid. num. 26.*

Fratres Minores, & alii habentes jejunii votum an teneantur jejunare feria 6. occurrente in die Natalis Domini? *ib. num. 27. 28. & 29.*

Moniales S. Clare an teneantur sub mortali ad jejunia Regular, *ibid. num. 30.*

Dispensatus circa usum carniū an, & quando censetur dispensatus etiam a jejunio? & ad rem afferuntur varia Edicta, & præcipue novissima dispositio Sanctæ memoriæ Benedicti XIV., *ib. n. 31. ad 35.*

Frangens jejunium comedendo sapius cibi lesit, an, & quomodo peccet, *ibid. num. 36. & 37.*

Per sumptiones factas per modum potus, vel medicinæ an frangi possit jejunium, *ib. n. 38. ad 41.*

Collatio vespertina an sit licita, & quid sentiant DD. circa qualitatem, & quantitatem ciborum, & circa tempus hujus collationis sumendæ, *ib. n. 42. ad 47.*

Tempus ordinarium Prandii anticipare an, & quibus liceat, *ib. n. 48. 49. & 50.*

An, & quando liceat prandium interrompere, vel protrahere, *ib. n. 51. ad 56.*

Quid de illo, qui mane culpabiliter sumit jentaculum æquivalens refectio, vel prandio, vel iter non agit, *ib. n. 57. 58. & 59.*

Quid de illo, qui post prandium sumit aliquid cibi, *ib. n. 60.*

Quid de illo, qui frangit jejunium multiplici præcepto imperatum, *ibid. num. 61. 62. & 63.*

Violatio jejunii per confessionem carniū distinguitur specie a violatione per confessionem Laiciorum, *ib. n. 64.*

Statuens deliberate per totam Quadragesimam non jejunare, quot peccata committat, *ib. n. 65.*

Non jejunans statuta die, an possit alia die jejunare; & an, & quando jejunium anticipare solvi debeat, *ib. n. 66.*

Cooperantes ad frangendum jejunium, & non impediens quando possunt, & debent jejunii fractionem, quomodo peccent, *ibid. num. 67.*

Non jejunans jejunio naturali quando possit celebrare, vel communicare; vel quando frangatur, vel non jejunium naturale. Vide verb. *Missæ art. 1. num. 7. ad 46.*

Jejunium ex voto, vel præcepto majoris est meriti, quam ex electione, vel consilio, *ibid. num. 68.*

Alia ad rem, Vide verb. *Vigilia.*

JEJUNIUM quoad ea, quæ concernunt Personas obligatas, & causas excusantes, vel non.

Jejunium quos obliget, vel non? Vide verb. *Jejunium art. 2. num. 1. 2. & 3.*

Jejunii præceptum quando obligare incipiat; & quid de Regularibus ad jejunium adstrictis ex vi suæ Regular, *ib. n. 4. ad 7.*

Causæ excusantes a jejunio quatuor principaliter sunt, idest, Ætas, Impotentia, Labor, & Pietas, *ib. n. 8.*

Ratione ætatis quinam excusentur a jejunio, *ib. num. 9. ad 17.*

Ratione impotentiz quinam excusentur, vel non, *ib. n. 18. ad 24.*

Ratione laboris quinam excusentur, vel non, *M m 4*

non, *ib. num. 25. ad 33.* ubi etiam de iis, qui mutant locum in fraudem jejunii.

Ratione pietatis quinam excusentur, vel non, *ib. n. 34. & 35.*

De variis Ecclesie jejuniis juxta veterem, ac recentem Ecclesie disciplinam, & de dogmate circa illud, Vide *ibid. in Append. seu nov. art. num. 1. & seqq.*

Quadragesimale Jejunium ab Apostolica traditione descendit. Initium autem talis jejunii non eodem semper tempore ceptum est, *ib. nov. art. num. 2. 3. & 4.*

De jejunio Quatuor temporum, & de quarta, & sexta feria jejunio, *ib. nov. art. num. 5. & 6.*

Obtinuit olim in Ecclesia etiam Jejunium sabbati in memoriam sepulture Christi, *ib. in nov. art. num. 7.*

De jejunio Adventus, *ibid. in nov. art. num. 8.*

De stationibus, & jejunio cum ipsa conjunctione, *ib. in nov. art. n. 9.*

De Vigilia, *ib. in nov. art. num. 10.*

De jejunio, quod olim Kal. Januarii observabant Christiani, *ib. in nov. art. n. 11.*

De Jejunio Rogationum, *ib. in nov. art. num. 12.*

De recenti tum Occidentalis, tum Orientalis Ecclesie circa jejunium disciplina, *ib. in nov. art. n. 13. & 14.*

Demonstratur, quod jejunium apud Christianos sit preceptum, *ib. in nov. art. n. 15.* Jejunium quoad Peregrinos, & Advenas; Vide verb. *Lex art. 3. num. 18.*

Regulares, & praesertim Franciscani quibus cibis uti possint, ac debeant in suis jejunis; Vide verb. *Regulares art. 1. n. 111.*

JESU SOCIETAS.

Laudatur; vide verb. *Jesu Societas n. 1.* Societati Jesu unus locus inter Consultores Congregationis Sac. Ritus assignatur, *ib. num. 2.*

In Societate Jesu vacatio Beneficiorum non inducitur per emissionem votorum simplicium, *ib. num. 10.*

Ex Societate Jesu Theologus Consultor Penitentiarum Apostolicæ assumi consuevit, *ibid. in num. 12.*

Jesu Societas extinguatur, die 21. Julii 1773. Vid. *ibid. num. 13.*

IGNORANTIA.

Ignorantiae quidditas assignatur, ejusque multiplex divisio, ac subdivisio traditur, ac explicatur; Vide verb. *Ignorantia num. 1. ad 8. & num. 29. & seqq.*

Ignorantia quocumque modo sumpta quando excuset, vel non, a culpa, aut a poena, *ib. num. 9. ad 20.*

Ignorantia censurarum non excusat ab eis incurrendis, *ib. n. 21.*

Ignoranti non currit tempus, *ib. n. 22.* Ignorans an equiparari debeat impedito, & quomodo, *ib. num. 23. ad 28.*

ILLEGITIMUS; Vide verb. *Filius.*

I M A G I N E S.

Imago quid sit; Vide verb. *Imagines num. 1.* An liceat Deum, SS. Trinitatem, & Angelos in forma humana depingere, *ibid. num. 2. ad 5.*

Imagines Christi Domini, B. M. V. & aliorum Sanctorum de fide tenendum est posse depingi; & quæ figura, vel habitus sint representandæ, *ib. n. 6. ad 11.*

Imagines lascivæ in Ecclesiis non sunt tolerandæ, *ib. num. 12.*

Imagines Sacre de cujus licentia pingendæ, vel de novo collocandæ sunt in Ecclesiis, *ib. num. 13. 14.*

Imagines Sanctorum, qui a Sede Apostolica non sunt canonizati, quomodo pingendæ, ac retinendæ in Ecclesiis, *ib. n. 15. ad 18.* Crucis in locis sordidis depictæ non sunt tolerandæ, *ib. n. 19.*

In Choro teneri non debent aliæ Imagines, quam Sanctorum, *ib. n. 20.*

Imagines illorum, qui cum Sanctitatis, aut Martyrii fama decesserunt, an apponi possint in Ecclesiis antequam declararentur Beati; & quid de illis, qui cultum habent immemorabilem, *ib. num. 21. & 22.*

Imagines Dei, Christi, Angelorum, & Sanctorum an licite, & quo cultu adorari possint; & quid contra non adorantes, vel se prosternentes, *ib. n. 23. ad 29.*

Imaginum usus an sit Ecclesie utilis; & an fuerit in Lege veteri; & quomodo incomperit in Lege nova, *ib. n. 30. ad 35.*

Imaginum translatio an, & quomodo faciendæ, *ib. num. 36. & 37.*

Imagines SS. Francisci, Antonii de Padua, Augu-

Augustini, & Nicolai de Tolentino quomodo inscriptæ, ac depictæ probentur, *ibid.* num. 38. & 39.

Concurfus ad aliquam Sacram Imaginem, an, & quando impediti possit, *ib.* num. 40. 41. & 42. & inter Decreta Sac. Congreg. num. 1355.

Administratio oblationum Imagini factum ad quem spectet, *ibid.* num. 43.

Imago præter usum depicta refertur, & iussu Urbani VIII. combusta, *ibid.* num. 44.

Imaginis non miraculose translatio est private facienda, *ibid.* num. 45.

Imago Beati, ac Canonizati quomodo pingenda, *ibid.* num. 46.

In Altari, in quo exponitur SS. Sacramentum pro 40. horis, an possint Imagines collocari, *ibid.* num. 47.

An Imago, & Statua B. M. V. & aliorum Sanctorum deferri possint in Processionibus cum Baldachino, & intoniciis; Vide verb. *Processiones* num. 38.

Affectus brevis historia miraculosissimæ Imaginis B. M. V. affertur in Altari Majori Ecclesiæ Araceliæ Urbis, *ib.* nu. 49. ad 53.

Circa Sacras Imagines SS. Trinitatis, Beatissimæque Virginis, aliasque Servorum Dei stabilita a Benedicto XIV. vide *ib.* num. 54. ad 77.

Sollicitudo Sacrarum Imaginum præcipue spectat ad Episcopum, *ib.* n. 80.

Alia ad rem; Vide verb. *Veneratio Sanctorum*.

IMMUNDITIA quid sit, & quale peccatum; Vide verb. *Gula* num. 37. & verb. *Luxuria* num. 36.

IMMUNITAS ECCLESIASTICA, ET ECCLESIAIARUM.

Immunitas quoad ea, quæ concernunt ejus naturam, divisionem, & jus a quo provenit.

Immunitas unde derivetur; Vide verb. *Immunitas* art. 1. num. 1.

Immunitas Ecclesiastica an eadem sit ac Immunitas Ecclesiæ, *ib.* n. 2. & 3.

Immunitatis definitio affertur, ejusque traditio divisio in *Localem*, *Realem*, & *Personalem*, & singula explicantur, *ib.* nu. 4. 5. & 6. Immunitas realis, & personalis est de jure Divino, *ib.* num. 7. & 8.

Immunitas localis Ecclesiæ quæ jure competit Ecclesiis, *ibid.* num. 8. ad 14.

An Immunitas personalis sit de jure divino, an potius humano, *ib.* n. 15. & seqq.

Ad Leg. *Si quis in conscribendo C. de Pænit.*; Vide *ibid.* in nov. add. nu. 25. ad fin.

IMMUNITAS quoad ea, quæ concernunt specialiter Immunitatem localem, seu jus Asyli, loca, delicta, & personas, quibus competit, vel non.

Jus Asyli quid sit; Vide verb. *Immunitas* art. 1. num. 1.

Ecclesiæ, & alia loca, quæ gaudet vel non jure Asyli assignantur, & alia plura ad rem obiter afferuntur, *ib.* n. 2. usque ad 88.

Delicta, quibus competit, vel non, jus Asyli, quæ sint, & ad ea clarius percipienda afferuntur ad litteram duæ Constitutiones Gregorii XIV. & Benedicti XIII. *ibid.* num. 89. ad 92.

Primo Immunitate non gaudet publici Latrones; & qui sint assignantur; & an liceat eos occidere, *ib.* n. 94. ad 98.

Secundo Depopulatores agrorum; & qui sint tales, *ibid.* num. 99. 100. & 101.

Tertio Committentes homicidia in ipsis Ecclesiis, vel membra mutilantes; & quæ mutilatio requiratur, ut quis Immunitate privetur, *ib.* n. 102. ad 107.

Quarto occidentes proditorie proximum suum; & quid nomine proximi, & proditoris intelligatur, *ib.* num. 108. ad 115. & verb. *Homicida* num. 79.

Quinto Assassinii Rei; Et qui intelligendi sint sub hoc nomine, *ib.* n. 117. ad 125.

Sexto hæresis Rei præcise ob hæresis crimen, *ibid.* num. 126.

Septimo Rei criminis læsæ Majestatis in personam Principis; Et qui sint, & quid requiratur, ut immunitate non gaudeant, *ibid.* num. 127. 128. 129.

Ultra supradicta crimina assignantur alia excepta a Benedicto XIII. *ibid.* num. 130.

Assignantur Personæ, quæ gaudere possunt, vel non jure asyli, *ib.* num. 131. ad 159.

IMMUNITAS quod ea, quæ concernunt privilegia, extractionem, & restitutionem Confugientium, & penas violentiarum jus asyli, & absolutionem ab eisdem.

Rei ad Loca Sacra confugientes an recipi debeant; au, & de cujus consensu ex.

extrahi possint; & in loco Sacro existentes an, & qua poena condemnari possint; Vide verb. *Immunitas* art. 3. num. 1. ad 8.

Rei confugiti an possint in loco sacro consecrari, aut vinculis confringi. Et au liceat eisdem custodias apponere, *ibid.* num. 9. ad 26.

Reis confugitis an prohiberi possit rerum necessarium delatio; & si pauperes, quomodo sustentandi, *ib.* num. 27. ad 30.

Rei confugiti an, & quibus rebus, aut armis spoliari possint, *ib.* n. 31. ad 39.

Assignatur modus servandus pro extra tradendis confugitis a locis immunibus, *ibid.* num. 40.

Curia secularis an possit in casibus exceptis confugitos extrahere? Et hujus extractionis cognitio, ac declaratio a quo facienda, *ibid.* num. 41. ad 45.

In casibus non exceptis an liceat Episcopo confugitos extrahere, *ib.* num. 46. ad 51.

Ordinarius loci non potest extrahere bona decolorum absque facultate Sedis Apostolicæ, *ibid.* num. 52.

Quos decolors, vel debitores possit Episcopus extrahere? Confugiti extra? quando restituendi? Quas poenas incurrant iniuste extractioni cooperantes, & a quibus absolvi possint, ubi plura alia ad rem, *ib.* num. 53. ad 152.

Immunitatem & libertatem Ecclesiasticam publice violentas a Pœnitentiaria Apostolica nequeunt absolvi, *ib.* n. 153.

Immunitate Ecclesiastica non gaudent homicidæ tam Laici quam Ecclesiastici, *ibid.* num. 154. ad 156.

Regulares cuius Religionis confugientes ad Ecclesias & Monasteria alterius Religionis Superioribus propriæ Religionis restitui debent a Prælati alterius Religionis, quibusdam præmissis conditionibus, ut videre est in Constitutione Clementis XII. ad litteram prolata, *ibid.* num. 157.

Indicatur auctor qui de Immunitate locali apprimet & nuper tractavit; itemque quatuor regulæ censentur ad amputandas tricas, quas de trivio scriptores insanibiles movent questionibus, *ibid.* num. 158. & segg.

IMMUNITAS quoad ea, quæ specialiter concernunt Immunitatem Realem, & Personalem, & poenas eam violentiam, ac absolutiorem ab eisdem.

Quid sit, & in quo consistat Immunitas

Realis, Personalis; Vide verb. *Immunitas* art. 4. num. 1.

Immunitatem, & Libertatem Ecclesiasticam publice violentas a Pœnitentiaria Apostolica nequeunt absolvi, *ib.* num. 9.

Nomine Personarum Ecclesiasticarum, earumque bonorum, ac rerum quæ veniant? & an gaudeant Immunitate personalis, vel reali, *ibid.* num. 2. ad 5.

Immunitas realis, & personalis est de jure Divino, *ibid.* num. 6.

Ecclesiastici non possunt sponte solvere, & Laici non possunt ab ipsis sponte dantibus impositiones laicales accipere, *ib.* n. 7.

Quas poenas incurrant Violatores hujus Immunitatis, quinam sint tales violatores, & a quo possint vel non ab eisdem poenis absolvi; Vide verb. *Bona Ecclesiastica* art. 3.

Vide verb. *Bona* art. 2. in nov. add. per tot. **IMMURATIONIS** poena quid sit? Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 16.

IMPEDIENS.

Impediens alicquem a consecutione boni an, & quomodo peccet? & ad quid teneatur; Vide verb. *Impediens* num. 1. ad 6.

Advocati, Procuratores, Medici, alique similes, qui cum aliorum præjudicio curant ad se trahere illos, qui alios frequentabant, an peccent, & ad quid teneantur, *ibidem* num. 7. 8. & 9.

Impediens advocatum, vel Procuratorem, ne alterius causæ, vel liti assistant quomodo peccet, & ad quid teneantur, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Quid de Impediente alicuius boni consecutionem aperiendo, vel dolose retinendo alterius litteras, *ib.* num. 13. & 14.

Quid de Impediente ex odio, fraude, vel zelo, aut precibus, ne aliquis Officium, Cathedrali, aut Beneficium consequatur, *ibid.* num. 15. ad 22.

Impediens jurisdictionem Episcopî, vel alterius Curie Ecclesiasticæ censuris innodatur, *ibid.* num. 23. 24. & 25.

Alia quoad Impedientes Curie Ecclesiasticæ Ministros, *ibid.* num. 26. ad 30.

IMPEDIMENTUM LEGITIMUM.

Definitur Impedimentum legitimum, verb. *Impediens* num. 21. & 32.

Quænam præsent legitimum impedimentum, *ibid.* num. 33. & segg.

De

De ratione probandi legitimum impedimentum, *ibid. num. 47. & 48.*

Probato legitimo impedimento causa restituitur in pristinum statum; & de aliis legitimi impedimenti effectibus, *ibid. num. 49.*

IMPEDIMENTA MATRIMONII.

Quoad ea, quæ concernunt Impedimenta mere impedientia, & septem prima dirimentia.

Impedimenta Matrimonii sunt duplicis generis; & quæ; Vide verb. *Impedimenta art. 1. num. 1.*

Datur in Ecclesia Dei potestas constituendi talia impedimenta, *ibid. num. 2.*

Impedimenta mere impedientia de jure antiquo quæ fuerint, assignantur, & explicantur, *ibid. num. 3. ad 9.*

Ex dictis impedimentis quot vigeant nunc, assignantur & explicantur, *ibid. num. 10.*
Impedimenta dirimentia, quot fuerint de jure antiquo, & nunc sunt, assignantur, *ibid. num. 11.*

Error est quadruplex, & assignatur; & quando Matrimonium validum sit, vel non, quocumque modo ex errore contractum, *ib. num. 12. ad 22.*

Vorum quid, & quale sit? & quando dirimat Matrimonium, *ibid. num. 23. ad 26.*

Cognatio est triplex, *Naturalis, Spiritualis, & Legalis*; & singularem quidditas assignatur; & quando, vel non, Matrimonium dirimant; atque plura ad ipsas spectantia traduntur, *ibid. num. 27. ad 28.*

Adoptio quæ usuvenit apud Bulgaros nequaquam inducit Cognationis impedimentum. Vide verb. *Matrimonium, add. noviss.*

Crimens dirimens Matrimonium quadruplex assignatur; & sub quadruplici acceptione quando dirimat Matrimonium, vel non, *ibid. num. 79. ad 90. & num. 109. & in art. 3. num. 38.*

Cuius disparitas inter quos dirimat Matrimonium? & quo jure tale impedimentum fuerit introductum; & quando dirimat Matrimonium, *ibid. num. 91. ad 97.*

Vis quid, & quotuplex sit; & quando per ipsam Matrimonium dissolvatur, *ibid. num. 93. ad 107.*

De ratione probandi impedimenta matrimonii, *ibid. num. 109. & seqq.*

Alia ad rem; Vide verb. *Merus.*

Quoad ea, quæ concernunt alia septem Impedimenta dirimentia.

Ordo quando, & quo jure sit impedimentum dirimens Matrimonium, Vide verb. *Impedimenta &c. art. 2. num. 1. ad 4.*

Voti solemnitas, ejusque vis dirimendi a quo jure proveniat, *ibid. num. 5.*

Quid si Clericus in Sacris constitutus Matrimonium contrahat, *ibid. num. 6. & 7.*

Ligamen quid sit; quo jure, & quando dirimat Matrimonium, *ibid. num. 8. ad 19.*

Honestas publica quid sit, quo jure hoc impedimentum introductum, extensum, & restrictum, *ibid. num. 20. ad 24. & in art. 3. num. 39.*

Hoc impedimentum usque ad quem gradum nunc se extendat, *ibid. num. 25.*

Sponsalia valida mutuo consensu dissoluta an inducant publicæ honestatis impedimentum, *ibid. num. 26. & 27.*

Affinitas quid; Vide verb. *Affinitas.*

Impotentia quid sit? *ibid. num. 29.*

Impotentia triplex divisio assignatur, & explicatur, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Impotentia perpetua quo jure dirimat Matrimonium. Et quid si talis impotentia superveniat ante, vel post Matrimonium; & assertur ad rem Constitutio Sixti V. *ibid. num. 33. ad 37.*

Eunuchi, & Spadones an, & quando possint Matrimonium contrahere, *ibid. num. 38. & 39.*

Hermaphroditi an possint licite Matrimonium contrahere; Vide verb. *Hermaphroditus.*

Impotentia temporalis non dirimit Matrimonium, *ibid. num. 41.*

In dubio an impotentia sit perpetua, vel temporalis, quid agendum, *ibid. num. 42. 43. & 44.*

Quid si uterque conjux satetur impotentiam, *ibid. num. 137. ad 147.*

Quid si unus Conjugum neget, & alter affirmet impotentiam perpetuam, *ib. num. 45. & num. 148. ad 151.*

Quid si elapsio triennio vir dubie impotens neget copiam perfectam habitam esse, mulier vero id affirmet, & e contra; & non appareant certa signa impotentia, *ibid. num. 46. & 47.*

Quid si impotentia antecedens sit perpetua certo sic cognita per inspectionem corporum, vel aliunde, *ibid. num. 48.*

Quid si per inspectionem, vel aliam probationem.

bationem non habeantur signa physice certa, & evidētia de impotentia? vel habeantur tantum signa dubia de impotentia perpetua, *ibid. num. 49. & 50.*

Quid quando certo, & evidenter constat de impotentia perpetua, debitor autem an praecefferit Matrimonium, vel in alio jam contracto supervenerit, *ibid. num. 51.*

Quid si ob praesumptam impotentiam matrimonium dissolvatur, & Coniux impotens praesumptus cum alia contrahens, perfectam copulam cum ipsa habuerit, *ib. n. 56. Vide etiam, ibid. num. 152. ad 154.*

Steriles, Senes, & Moribundi an possint Matrimonium contrahere, *ib. n. 57. & 58.*

Clandestinitatis impedimentum quid sit, *ibid. num. 59.*

An, & ejus Parochi assistentia requiratur ad validitatem Matrimonii? Et quando irritum sit, vel non, propter tale impedimentum, *ibid. num. 60. ad 113.*

Raptus impedimentum quid sit, & a quo statutum, *ibid. num. 114. & 115.*

Violentia inducens raptum alia est physica, & alia moralis, *ibid. num. 116.*

Quid requiratur ad hoc ut violentia inducat impedimentum raptus; & tale impedimentum quando, & inter quos dirimat Matrimonium, *ib. num. 117. ad 126.*

Impedimentum raptus quamdiu perseveret Inter raptorem, & raptam, *ib. nu. 127.*

Raptores, & Factores rapti in quas censuras incurrant; & qua poena plectendi, *ib. num. 128. ad 132.*

Quoad ea, quae concernunt facultatem dispensandi in impedimentis Matrimonii.

In quibus impedimentis, & quo jure dirimentibus possit Pontifex dispensare? Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 3. num. 1. ad 8.*

Legati a Latere, & Nuntii Apostolici super quibus impedimentis possint dispensare, *ib. num. 9. ad 12.*

Episcopi Germaniae, alique in remotis partibus degentes quas habeant speciales dispensandi facultates? Et Ordinarii, independentes a districtis facultatibus, in quibus impedimentis possint dispensare, *ib. n. 13. ad 18.*

Sed vide, *num. 43. & seqq.* ubi narrantur plura, quae concurrere oportet, ut Episcopus dispensare valeat super impedimentis dirimentibus, matrimonio jam contracto,

cum facile recurri nequit ad Sedem Apostolicam.

Vicarius Generalis an possit sine speciali mandato super impedimentis dispensare, & quas facultates dispensandi possit Episcopus ipsi, aliisque Sacerdotibus communicare, *ib. num. 18. ad 23.*

Capitulum Sede vacante, ac Vicarius Capitularis pro quo foro, & in quibus impedimentis possint dispensare, *ib. n. 24. & 25.*

Commissarius Bullae Cruciatum in quo impedimento dispensare, & ex quo Matrimonio susceptam prolem legitimare possit, *ib. num. 26. ad 29.*

Confessarii Regulares ex vi privilegiorum super quibus impedimentis possint dispensare, *ibid. num. 30. ad 33.*

An, quando, & cum quibus possint Regulares, & alii dispensare ad petendum debitum conjugale; Vide verb. *Debitum Conjugale art. 2.*

An dispensatio sine justa causa sit valida, & licita, Vide verb. *Dispensatio.*

Regulares an dispensare possint in casu &c. extra Sacramentum Pœnitentiae, *ibid. nu. 36. & 37.*

Aliqua adducuntur ex Ben. XIV., *ibid. in add. Auctor. num. 38. & seqq.*

IMPOTENTIA.

Impotentia quando excuset a Jejunio, & ab auditione Missae? Vide verb. *Jejunium art. 2. num. 18. & verb. Missa art. 16. num. 6.*

Impotentia; Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 29.*

IMPUBERES, & puberes, Vide verb. *Matrimonium art. 2. num. 20. & verb. Sponsalia num. 16.*

IMPUDICITIA. Vide verb. *Luxuria n. 70.*

INCENDIARIUM.

Incendiarius quis propterea sit, & dicatur; Vide verb. *Incendiarii num. 1.*

Pœnae Incendiariis assignantur, & quando teneantur ad damni compensationem, *ibid. num. 2. ad 5.*

Incendiarii Ecclesiarum, & Locorum Piorum in quas censuras incurrant; & a quo absolvi possint, *ibid. num. 6. ad 10.*

Incendiarii, si impoenitentes decedant, privati possunt Ecclesiastica Sepultura, *ibid. num. 11. & 12.*

Ori.

Origo incendii, quando igitur, unde sit presumenda, *ib. num. 13. & 14.*
 Incendium, quando est casus fortuitus, an obliget ad restitutionem, *ibid. num. 15.*
 Incendiarii an gaudeant Immunitate Ecclesiastica, *ib. n. 16.*

INCENSATIO. Vide verb. *Thurificatio.*

INCESTUS. Vide verb. *Luxuria num. 12. & verb. Perna art. 2. n. 138. & verb. Filius.*

INCOMMODITAS quando sufficiat ad alienationem rerum Eccles. Vide verb. *Alienatio art. 2. num. 4.*

INCORRIGIBILIS.

Clericus incorrigibilis antequam consignetur Curie Laice quid requiratur? Vide verb. *Incorrigibilis num. 1.*

Ejectus a Religione tamquam incorrigibilis gaudet privilegio fori, *ib. num. 2.*

Alia ad rem, *ibid. num. 3. ad 6.*

INDAGO judicialis quid sit. Vide verb. *Conseruatores, artic. 2. num. 8.*

INDIA, INDI.

In Indiarum Regionibus Hispanie Regi subiectis permittitur usus carniuum diebus Sabbati per annum; Vide verb. *India num. 1.*
 Indos Paraquariz & Brasiliæ in seruitutem redigere prohibetur, *ib. num. 2.*

Animarum cura a Regularibus in Indiis Mariæ Oceani quomodo exercentur, *ib. num. 3. ad 9.*

In Indiis Orientalibus, & Occidentalibus seruari iubetur decreta Concilii Trident. de jurisdictione Episcoporum in omnes Animarum Curam exercentes, *ib. num. 6.*

INDICTIO unde sit dicta; quid sit, quæve ejus regula? Vide verb. *Kalendarium a. n. 56. ad 60.*

INDIGNUS ad Prelaturas quis censetur? Vide verb. *Abbatissa num. 49. & verb. Electio art. 4. num. 40.*

INDULGENTIA

Quoad ea, quæ concernunt ejus naturam, antiquitatem, & divisionem.

Indulgentiæ nomen unde deriuetur, & quot modis sumi possit. Vide verb. *Indulgentia art. 1. num. 1.*

Indulgentiæ quidditas explicatur, *ib. n. 2. 3.*

Thesaurus Ecclesiasticus describitur; & ex quo constat, & ubi existat indicatur, *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Indulgentiarum usus est antiquissimus, *ibid. num. 7.*

Indulgentia dividitur in plenariam, & partialem, & utraque explicatur, *ib. num. 8.*

Indulgentia plena, plenior, & plenissima quomodo inter se differant, *ibid. num. 9. & 10.*

Per Indulgentiam in forma Jubilæi concessam quid intelligatur, *ibid. num. 11.*

Indulgentia partialis quid, & quodplex sit assignatur, & explicatur, *ibid. num. 12. ad 15.*

Indulgentia partialis concessa cum plenaria quomodo intelligi debeat, *ibid. num. 16.*

Indulgentia alia est perpetua, alia temporalis, alia indefinita, alia localis, alia realis, & alia personalis. Ex quolibet explicatur, *ib. num. 17. & 18.*

Circa Indulgentiam localem, & realem quid sit notandum, *ib. n. 19. & 20.*

INDULGENTIA quoad ea, quæ concernunt auctoritatem eam concedendi, personas, quæ possunt eam concedere, & lucrari, & requisita ad ipsam.

Auctoritas concedendi Indulgentias de fide probatur; Vide verb. *Indulgentia art. 2. num. 1.*

Summus Pontifex quo jure, quibus personis, quas Indulgentias, & quando possit concedere, *ib. num. 2. 3. & 4.*

Inferiores Papa quo jure, & quam facultatem habeant concedendi Indulgentias, *ib. num. 5. & 6.*

Assignantur Indulgentiæ, quas possunt concedere Episcopi, *ibid. num. 7. & 8.*

Episcopi nondum consecrati, an possint Indulgentias concedere, *ibid. num. 9.*

Episcopi quibus personis possint Indulgentias concedere? Et an possint aliis talem potestatem delegare, & quibus, *ibid. num. 10. ad 13.*

Episcopi excommunicati, vel in peccato mortali existentes an valide possint Indulgentias concedere, *ibid. num. 14.*

Archiepiscopi, Primates, & Patriarchæ, in quibus locis, & quas Indulgentias concedere possint, *ibid. num. 15. ad 18.*

Archiepiscopi Coadiutores, & Titulares an possint Indulgentias concedere, *ibid. num. 19. & 20.*

Nun-

Nuncii, & Legati Apostolici, Cardinales, Summus Pœnitentiarius quas Indulgentias possint concedere. Et quid si concessæ excedant facultatem sibi competentem, *ib. num. 21. ad 25.*

Pœlati Episcopo inferiores, Pœlati Regulares, Vicarius Generalis, & Capitulum Sede vacante an, & quo jure possint Indulgentias concedere, *ibid. num. 27. ad 30. & infra art. 4. num. 11.*

Indulgentiæ pro Defunctis a quo concedi possint, *ibid. num. 31. & 32.*

Ad Indulgentias valide concedendas quid requiratur, *ibid. num. 33. ad 36.*

Indulgentiæ a quibus lucrari possint, & ad eas lucrandas quales conditiones requirantur, *ibid. num. 37. ad 45.*

Adducuntur duo novissima Decreta, *ibid. num. 46. & 47.*

Quoad ea, quæ concernunt ejus effectum, & tempus acquirendi tam pro vivis, quam pro defunctis.

Indulgentiæ effectus quid sit; Vide verb. *Indulgentia art. 3. num. 1. & 2.*

Pœna temporalis relicta ex peccatis condonatis duplex est, & assignatur, *ib. n. 3.*

Qualis sit effectus Indulgentiæ plenariæ, & cujuscumque alterius Indulgentiæ, *ib. n. 4. ad 12.*

Indulgentiæ pro Defunctis a quo, & quomodo applicandæ, *ibid. num. 13. & 14.*

Indulgentia per modum absolutionis quomodo differat ab illa per modum suffragii, *ibid. num. 15.*

Indulgentiæ pro Defunctis an prodesse possint illis determinatis animabus, pro quibus applicantur, *ibid. num. 16. ad 20.*

Ad Indulgentiam pro Defunctis lucrandam an requiratur status gratiæ, *ib. n. 21. & 22.*

Indulgentia concessa pro vivis an possit Defunctis applicari, & concessa pro vivis, & defunctis an possit applicari pro se simul, & pro Defunctis, *ib. num. 23. 24. & 25.*

Indulgentiæ effectus an possit sæpius obtineri, & an uno eodemque opere possint simul plures Indulgentiæ lucrari, *ib. num. 26. ad 29.*

Per unicam Confessionem, & Communionem an possit quis eodem die plures Indulgentias lucrari, *ib. num. 30. 31. & 32.*

Ad lucrandam Indulgentiam a Papa concessam vere pœnitentibus, & confessis quando, & quorum peccatorum confessio facienda sit, *ib. num. 33. ad 36.*

Tempus lucrandi Indulgentias in Festis quando incipiat, & terminet, *ib. num. 37. ad 41.*

Explicantur aliquæ *Clausule* in Brevis Indulgentiarum apponi solitæ, *ib. num. 42. ad 46.*

Missæ celebratæ de Festo corrente in Altaribus privilegiatis an habeant eandem vim, ac si celebrentur Missæ de Requiem, *ibid. num. 47.*

An cum Festi translatione transferatur etiam Indulgentia, *ib. n. 48.*

Alia de Indulgentiæ duratione, ac cessatione, *ib. n. 49. ad 55.*

Quoad ea, quæ concernunt Indulgentias revocatas, & apocryphas; aliisque non tales, & stationibus Urbis, ac variis declarationibus.

Indulgentia a quo, & quando revocari possit, & quid requiratur ad talem revocationem. Vide verb. *Indulgentia art. 4. num. 1. & 2.*

Per unius, vel plurium Indulgentiarum revocationem an, & quæ aliæ Indulgentiæ censentur revocari, *ib. n. 3. & 4.*

Assignantur Indulgentiæ revocatæ a S. Pio V. & Paulo V. *ib. n. 5. & 6.*

Afferuntur ad hoc Constitutio Pauli V. alias Indulgentias concedens; & variæ ab ipso non revocatæ assignantur, *ib. n. 7. & 8.*

Fratres Minores de corpore Observantiæ Spiritualia exercitia obeuntes lucrantur Indulgentiam plenariam, *ib. n. 9.*

Regulares impediti adire Ecclesiæ quomodo possint Indulgentias lucrari, *ib. n. 10.*

Provinciales Societatis Jesu, alique Pœlati Regulares in actu visitationis quam Indulgentiam largiri possint, *ib. n. 11.*

Regulares non obstantes revocatione Pauli V. quas Indulgentias consequi possint, *ib. num. 12.*

Indulgentiæ Regularibus concessæ, & a Paulo V. revocatæ non sunt censendæ hodie revuldatæ, *ib. num. 13.*

Innocentius XI. quas Indulgentias apocryphas declaraverit, *ib. n. 14. & 15.*

Regulares per visitationem suarum respectivæ Ecclesiarum possunt lucrari omnes Indulgentias stationum Urbis; & tales Indulgentiæ assignantur; & unde sic distat, & pro quibus applicari possint indicator, *ib. n. 16. ad 19.*

Ad rem afferuntur varia Decreta novissime emanata. *ib. n. 25. ad 30.*

In-

Indulgentiæ de quibus publicari debeant, *ib. num. 31.*

Quoad ea, quæ concernunt Indulgentias concessas tribus SS. Ordinibus S. P. Francisci, eorumque Ecclesiis Benefactoribus, Confraternitati Chordigerorum.

Indulgentiæ Fratribus Minoribus concessæ pro statione SS. Sacramenti an censentur a Paulo V. revocatz, unde taliter distz, & quomodo a distis Fratribus acquiri possint. Vide verb. *Indulgentia art. 5. num. 1. ad 6.*

Quot, & quam maximæ sint Indulgentiæ Nationum Urbis, *ib. n. 7.*

Indulgentiæ Terræ Sanctæ imm plenariæ, tum non plenariæ recensentur, *ib. n. 8.*

Omnes supradictæ, aliæque Indulgentiæ an pluries eodem die obtineri possint, *ib. n. 9.*

Fratres Minores, Clarissæ, Tertiarii, & Chordigeri lucrantur Indulgentiam plenariam recitando Coronam B. M. V. *ib. n. 10.*

Fratres Minores, Moniales, Tertiarii, Chordigeri quas alias Indulgentias lucrari possunt, *ib. n. 12. ad 34.*

Benefactores nostri Seraphici Ordinis quas Indulgentias consequantur, *ib. nu. 34. 36. & 37.*

Morientes, seu sepeliri eligentes in habitu Fratrum Minorum, vel Monialium S. Claræ, aut Tertiz Regulæ S. P. N. Francisci lucrantur Indulgentiam plenariam; & ad eam sic lucrandam quid necesse sit indicatur, *ib. n. 38. 39. & 40.*

Osculantes habitum Fratrum Minorum, & aliorum Mendicantium qualem Indulgentiam lucentur, *ib. n. 41.*

Generales, & Provinciales Ord. Min. quid possint Benefactoribus Ordinis communicare, *ib. n. 42.*

Indulgentiæ plenariæ concessæ nostris Ecclesiis in specialibus Festivitatibus assignantur, *ib. num. 43.*

Assignantur Indulgentiæ, quas possunt lucrari Fideles omnes assistentes Divinis Officiis in nostris, & aliis Ecclesiis, & visitantes nostras Ecclesias in certis quibusdam Festivitatibus, & facientes celebrare in missis nostris Ecclesiis, & audientes Conciones Fratrum Minorum, aliorumque Regularium privilegiatorum, *ibid. num. 44. ad 48.*

Indulgentia Portiunculæ quoad singulas ejus partes explicatur, *ib. n. 49. ad 57.*

Indulgentiæ concessæ obuentibus *Viam Crucis*

assignantur. Et ad rem adducuntur Constitutiones, & Admonitiones, ac Litteræ Encyclicæ Superioris Generalis, *ib. n. 58. ad 62.* Sed vide *ib. num. 44. & seqq.*

Indulgentiæ Crucum, & Coronarum Hierosolymitanarum, & Caravacensium recensentur, & declarantur, *ib. num. 63. & 64.*

Omnes personæ trium Ordinum S. P. N. Francisci quoties possint Indulgentiam plenariam, & absolutionem ab omnibus peccatis consequi, *ib. n. 61. ad 69.*

Omnes personæ utriusque sexus trium dictorum Ordinum lucrari possunt Indulgentiam novissime concessam a Benedicto XIII. & quæ sit, *ib. n. 70.*

Fratres Minores possunt per viam communicationis lucrari Indulgentias aliis Regularibus concessas, & contra; & quomodo talis communicatio inter Regulares sit intelligenda, *ib. n. 71. ad 76.*

Fratres Minores de Observantia vacantes Exercitiis Spiritualibus per octiduum lucrantur Indulgentiam plenariam, *ib. num. 77. & supra art. 4. num. 9.*

Afferret novissimum privilegium pro Missis celebratis pro Animabus Fratrum, & Monialium Ordinis Minorum, *ib. n. 78.* nec non alia Rescripta Benedicti XIV. & Clementis XIII. Indulgentiam Plenariam concedentia *num. 78. ad 83.*

Quoad ea, quæ concernunt varias Indulgentias concessas omnibus Christianis fidelibus.

Recensentur variz Indulgentiæ concessæ aliquod pium opus exercitibus, & diversas Orationes recitantibus; Vide verb. *Indulgentia art. 6. n. 1. ad 15.*

In Regnis Regi Hispaniarum subiectis quicumque die Commemorationis Defunctorum celebrat, animam liberare potest a pœnis Purgatorii, *ib. n. 16.*

Qui communicant ubi singulis mensibus sit communio generalis a PP. Societatis Jesu, lucrantur Indulgentiam plenariam applicabilem pro Defunctis, *ib. n. 17.*

Recitantes flexis genibus vers. *Angelus Domini &c. Ecce Ancilla Domini &c. Verbum Caro &c.* cum tribus *Ave Maria* ad pulsus Campanæ Vespere, Maue, & Meridie quas Indulgentias lucentur; & ad rem afferret novissima declaratio Benedicti XIV. *ib. n. 18. 19. & 20.*

Recitantes circa horam noctis *Palm. De pro-*

profundis quas Indulgentias lucentur, *ib.* n. 21. & 22.

Habentes Coronas, aut numismata &c. cum Indulgentiis concedi solitis a Romanis Pontificibus pro Canonizatione Sanctorum, quas Indulgentias lucentur, *ib.* n. 23.

Visitantes septem Urbis Ecclesias quas Indulgentias lucentur, & unde talis visitatio exordium sumperit, *ib.* n. 24. & 25.

Visitantes septem Altaria in aliqua Ecclesia habente Indultum Apostolicum quas Indulgentias lucentur, *ib.* n. 26.

Recitantes Orationem Domine *Iesu Christe* &c. consequuntur 80. annos Indulgentiæ, *ib.* n. 27.

Assignantur Indulgentiæ concessæ assistentibus Missæ, & Divino Officio, & respectively recitantibus, ac celebrantibus in quibusdam solemnitatibus, *ib.* n. 28.

Alia ad rem. Vide, *ib.* n. 31. ad 35. & n. 37. ad 44. & verb. *Jubileum*, & Appendicem, sive nov. de *Indulgentia* art. ubi in aliquibus corrigitur, & consuevit Auctor, & docte explicatur quid sit Indulgentia, & quinam in antiqua Ecclesia ejusdem fuerit usus, quæque variandæ disciplinæ causa, & nonnulla decreta recententur.

Quid sit Indulgentia. *Appendix altera in hac novissima editione addita* §. 1.

Ecclesiæ doctrina quantum ad satisfactionem, *ib.* §. 2.

Ad Indulgentiæ valorem, præter auctoritatem in conferente requiritur iusta, & rationabilis causa eas elargiendi, *ib.* §. 3.

Quenam dispositiones requirantur ad lucrandas Indulgentias, *ib.* §. 4.

Ad lucrandas Indulgentias requiritur propositum satisfaciendi pro peccatis, *ib.* §. 5. Id ostenditur Ecclesiæ praxi, *ib.* §. 6. Summorum Pontificum testimonio, *ib.* §. 7. Virorum clarissimorum auctoritate, *ib.* §. 8. Rationis denique Suffragio, *ib.* §. 9.

Ex tradita doctrina varia eruntur corollaria, *ib.* §. 10.

INFAMIA, INFAMIS.

Infamia quid, & quatuorplex sit, & quid sit Fama? Vide verb. *Infamia*, *Infamis* n. 1. 2. & 3. & n. 23. ad 35.

Infamia quot modis contrahatur, *ib.* n. 4.

Assignantur qui contrahunt infamiam Ipso jure, & facta, tum de jure Civili, tum Canonico; *ib.* n. 5. et 6.

Infames jure Civili an sint etiam tales jure Canonico, *ib.* n. 7. et 8.

Assignantur qui contrahunt infamiam per sententiam Judicis, & ut tales dicantur quid requiratur, *ib.* n. 9. & 10.

Referuntur summam omnes Infames Infamia sive *Juris*, sive *Facti*, *ib.* n. 11.

Infames tam Infamia *Juris*, quam *Facti*, sunt Irregulares, excluduntur a Dignitatibus Ecclesiasticis, ab Ordinibus Sacris, & ab actibus legitimis, ac muneribus publicis, *ib.* n. 12. 13. et 14.

Electio facta de persona infami an sit irrita, *ib.* n. 15. ad 18.

Infamia an tolli possit jam contracta per sententiam Judicis, *ib.* n. 19. ad 22.

Qui possit dispensare infamia tam *Juris*, quam *Facti*, *ib.* n. 23. 24. et 25.

De effectibus infamiz vide *ib.* n. 34. ad 37.

An causa, non pœna hodie infamet, *ib.* num. 38.

Num hodie ob pœnam graviorem alicui irrogatam fama condemnati conservetur, *ib.* n. 39. et seqq.

Alios Infamare quale sit peccatum, qualem obligationem inducat, & an aliquando liceat; Vide verb. *Detractio* art. 1. et 2.

Se ipsum infamare, quale sit peccatum. Vide verb. *Detractio* art. 1. n. 58.

INFERNUS.

Inferorum loca quatuor assignantur; & singulorum quidditas explicatur. Vide verb. *Infernus* nu. 1. ad 6. et *ib.* in *Appendice* nu. vi. ad xii.

In Inferno an sit verus ignis, & cujus qualitatis: & quando a Deo creatus, & quomodo Spiritus damnatorum a tali igne torquantur, *ib.* num. 7. ad 18.

Pœnæ damnatorum an distinctæ, & determinate in hac vita cognosci possint, *ib.* n. 19. Damnati in Inferno quomodo cruciantur post Judicium Universale, *ib.* n. 20. ad 24.

Deus damnatorum punitionem qualem misericordiam exerceat, *ib.* n. 25.

Peccatum veniale qua pœna puniatur in Inferno, *ib.* n. 26.

Ostenditur verus sensus illius axiomatis. *In Inferno nulla est redemptio*, *ib.* n. 27.

Anima Christi ad Inferos descendens an aliquam pœnam passa sit, & quæ bona iustorum animabus contulerit, & an aliquem ab

ad ipsius locis liberaverit, *ib. n. 28. ad 33.*
& verb. *Peccatum num. 66.*

Animæ damnatz an cruciari possint extra Infernum, *ibid. num. 34.*

Animæ damnatorum portantur in Infernam a Demonibus, in die Judicii quomodo illuc descendunt, *ibid. num. 36. & 37.*

An Animæ Trajani, aliorumque Paganorum fuerint ab Inferno eductæ, & quomodo, *ibid. num. 38. 39. & 40.*

Infernus quot modis accipiat, *ibid. in appen. seu nov. art. n. 1.*

Refellitur opinio, quæ negat apud Judæos viguisse semper dogma de præmiis, suppliciisque Virtutis futuræ in inferno, *ibid. in appen. num. II.*

Errores Atheorum, & Hæreticorum circa infernum, *ib. in app. num. III. & IV.*

Unus est determinatus tormentorum locus, juxta Catholicorum dogma, qui dicitur Infernus, *ib. in app. num. V.*

Incertus tamen est universi situs, in quo constitutus sit Infernus, *ib. in app. n. VI.*

De Limbo SS. Patrum, *ibid. in appen. num. VII.*

De Limbo Puerorum, & pœnis, quibus cruciantur pueri, qui sine Baptismo decesserunt, *ib. in app. num. VIII.*

De Purgatorio, & de Igne Inferni late differitur, *ib. in app. n. IX. X. XI.*

Quid nomine Portæ Inferorum veniat, *ib. in app. n. XII.*

INFIRMITAS, INFIRMUS.

Infirmitas quando excuset ab auditione Missæ, & quid sit in casu attendendum. Vide verb. *Infirmitas num. 1. 2. & 3.*

Qualis Infirmitas excuset a recitatione Divini Officii? Et in dubio an sit gravis, vel levis, quid sit observandum, *ibid. num. 4. ad 9.*

Regulares Infirmi, Valetudinarii, senes &c. nescientes se determinare, an licite possint totum, vel partem Officii Divini omittere, quomodo possint præcepto satisfacere, *ibid. num. 10.*

Regulares infirmi consequuntur Indulgentiam in articulo mortis, *ibid. num. 11.*

Regulares Infirmi, senes, ac decrepiti in suis Cellis, ac lectulis quales Indulgentias lucrari possint, *ibid. num. 12. & 13.*

Infirmi omnes propter quale incommodum possint Officium omittere, vel anticipare, *ibid. n. 14. ad 18.*

TOM. VIII.

Reprehenditur Auctor nota ad num. 16. & in not. noviss. ad num. 18.

Quid si Infirmus sit communicandus, & desit Stola, vel Alba? aut Jejunus expectare non possit, *ibid. num. 19. & 20.*

Infirmus ex quo præcepto teneatur Eucharistiam sumere per modum viatici? Et quæ formula adhibenda sit in ipso communicando quamvis jejunio? Vide *ibid. num. 21. 22.*

Qui mane ante periculum communicavit ex devotione, si superaverit periculum, an teneatur eadem die per modum viatici communicare, *ibid. 23.*

In eadem infirmitate quoties possit Infirmus Viaticum sumere, *ibid. num. 24. 25.*

Viaticum debet dari Infirmis in periculo etiam in die Parasceves, *ib. 26.*

Quid si Infirmus ob tussim, vel aliam causam sumere non possit Viaticum, *ib. n. 27.*

Pro consecrando Viatico dando Infirmo liceat Sacerdoti non jejunio celebrare, *ibid. num. 28. & 29.*

Infirmi non teneantur ad jejunium, *ib. n. 30.*

Infirmi an teneantur ad jejunium, si propria culpa in infirmitatem inciderint, *ib. nu. 31.*

Fratres Minores non potentes jejunare bono modo propter infirmitatem non teneantur, *ibid. num. 32.*

Episcopi infirmi an, & quando dispensentur a Residentia; Vide verb. *Episcopus art. 3.*
Canonici infirmi an, & quando liceantur distributiones. Vide verb. *Distributiones quotidianæ art. 1.*

Parochi infirmi an, & quando ceaseantur dispensari a Residentia. Vide verb. *Parochus.*

Infirmus peccat, si speris Medicorum consiliis, remedia sibi procurat, *ibid. num. 36.*

Infirmus an licite possit respuere medicamentum, *ibid. eod. num.*

Infirmitas quomodo probetur, dum intenditur allegare pro legitimo impedimento, *ibid. num. 37. & seq.*

INGRESSUS Mulierum menstruantium in Ecclesiam haud prohibendus. Vide verb. *Ingressus num. 1.*

De ingressu Mulierum in Clausuram Virorum, *ibid. num. 1. ad 3.*

Ingressus in Clausuram Monialium omnibus interdicitur, *ibid. num. 4.*

Alia vide verb. **CLAUSURA**, & verb. *Moniales art. 3. num. 99.*

INHABILITATIS ad Beneficia pœna quid sit. Vide verb. *Pœna art. 2. num. 18.*

Na

INI.

INIMICUS. Vide verb. *Galium*. verb. *Virtus sub vers.* *Charitas*.

INJURIA quid sit. Vide verb. *Conseruatores num. 4.*

INJURIANTUM poena quæ sit. Vide verb. *Pœna art. 2. n. 145.*

INQUISITIONIS S. OFFICIUM, INQUISITORES.

Inquisitionis Tribunal quando primo erectum. Vide verb. *Inquis. S. Officium num. 1. & num. 100.*

Inquisitionis munus, a quo, & quibus fuerit commissum? *ibid. num. 2. & 3.*

Jurisdictionis Inquisitionis a principio fuit delegata, deinde ad Ordinariam accessit, sed cumulativa est cum Episcopis in causis Fidei, excepta Hispania, ubi est Privativa Inquisitionis, *ibid. num. 104. ad 103.*

Nam cum sui Capituli consilio in causis Fidei Episcopus procedere debeat, *ib. 104. 105.* Quid in Prelatis Episcopali jurisdictione pollentibus, & quid in Prelatis hujusmodi Regularibus, *ibid. num. 106. 107.*

Inquisitores a quibus olim eligentur, & nunc eligantur, *ibid. num. 4. & 5.*

Congregatio SS. Inquisitionis a quo erecta, quæ ejus facultas, ac Decreta, & contra quos procedere possit, *ibid. n. 6. ad 11.*

Quot Cardinales sufficiant ad concludendum in Congregatione, *ib. num. 12. & 13.* Scripta, & Præcepta hujus Sac. Congr. an statim exequenda? Et impediens executionem quis penas incurrat, *ibid. num. 14. & 15.*

Inquisitores in quibus causis, & contra quos procedere possit, *ibid. num. 16. ad 19. & num. 95. & 96.* ubi affectat decretum Sac. Univers. Inquis. super perpetua inhabilitatione Sacerdotum ad turpia sollicitantium, vel Sacrificio Missæ abstinendum ad sacrilegia.

Inquisitores Regulares an, & in quibus, suis Superioribus Regularibus subiciantur, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Inquisitores nequeunt procedere contra Episcopos, neque ipsos excommunicare, & e contra neque procedere possunt contra Legatos, vel Nuncios Papæ, neque contra Officiales Pontificios, neque ipsos excommunicare, *ib. num. 23. ad 26.*

Inquisitores in quibus causis se intermittere possint, *ibid. num. 27.*

Inquisitores quid possint; vel non, in causis

examinandis; & contra quos procedere possint? & alia plura ad rem, *ibid. num. 28. ad 94.*

INSIDIIS contra hostem uti licet, dummodo absint Mendacia. Vide verb. *Belum art. 3. num. 1.*

INSANA, fabulosa, & mendosa propositio quæ sit. Vide verb. *Propositiones damnata n. 42.*

INSIGNIS, INSIGNITAS.

Ecclesia Collegiata potest esse Insignis dupliciter; assignatur; & explicatur. Vide verb. *Insignis, Insignitas; num. 1. 2. & 3.*

Collegiata alia est Insignis, & alia non Insignis, & utraque explicatur, *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Insignitas Collegiata ex quo resultare, & probari possit, *ibid. num. 7. & 8.*

Collegiata non Insignis potest Insignis declarari. Et quis locus reputari debeat insignis, *ibid. num. 9. & 10.*

Canonici Collegiata tam Insignis, quam non Insignis, an teneantur ad diuturnam Officiaturam in Choro, *ibid. num. 11. ad 14.* Reprehenditur Auctor num. 13. *ibid. n. 23. & seqq.*

Inter Collegiatis Insignes, & non Insignes, & inter easdem Insignes quæ præcedentia sūt servanda, *ibid. num. 15. ad 20.*

Collegiata Insignes an Cathedralibus æquipari possint, *ibid. num. 21. & 22.*

INSIGNIA.

Episcopus an possit concedere Insignia Canonice Ecclesie Cathedralis, vel Collegiatae, aut concessa mutare, vel Almutium de novo, aut Cappam? Vide verb. *Insignia n. 1. 2. & 3. et num. 33.*

An Episcopus acedente consensu Capituli Ecclesie Cathedralis insignia concedere queat Canonice Ecclesie Collegiatae, *ibid. n. 33. ad 36.*

An liceat Canonice novum habitum, siue signum assumere, *ibid. num. 4.*

Insignia deferendi facultas quomodo sit petenda a Papa, & quomodo concedatur, *ibid. num. 5. & 6.*

At insignia minora potest Episcopus concedere, *ibid. num. 37.*

An requirantur, & quæ sit rationalis causa Insignium concessionis, *ibid. num. 7. et 8.*

Ecclesie Collegiatae quandoque conceduntur.

In.

Insignia nobiliora, quam Cathedrali, *ibid.*
num. 9. et 10.

Per concessionem Cappe, intelligitur etiam
concessio usus Rocheti, *ibid.* num. 11.

Cappe antiquitas assignatur, *ibid.* n. 12.

Alia ad rem, *ibid.* num. 13. ad 31.

INSORDESCENS, INSORDESCENTIA.

Insordescens quis dicatur? Vide verb. *insorde-*
scens etc. num. 1.

Insordescencia quibus Censuris conveniat? Et
ad eam probandam quid opus sit indica-
tur, *ibid.* num. 2. ad 8.

Insordescens in Censura lata ob causam hære-
sis, vel ob aliam causam ab hæresi, vel in
causa criminali quomodo haberi debeat, *ibid.*
num. 9. ad 12.

Insordescens in Censura Excommunicationis,
vel Suspensionis, aut Interdicti per annum,
vel ultra, an sit privatus ipso iure Benefi-
cii, *ibid.* num. 13.

Alia ad rem, *ibid.* num. 14. ad 17.

A quonam tempore numerandus est An-
nus insordescit, *ibid.* n. 18. ad 20.

Quoniam Annus insordescit debet esse
integer, & continuus, disputatur num talis
sit annus ubi quis plurium annorum spatio
perstet in excommunicatione, sed in un-
quoque anno obtineat absolutionem cum
reincidentia, *ibid.* num. 21.

An hic annus integer & continuus ha-
beat, si intra ipsum excommunicatus in-
fero conscientie absolvetur, *ibid.* ad n. 25.

An habeat hic annus integer & conti-
nuus, si intra ipsum obtineat excommunica-
tus scriptum cum clausula *absolvemus*, *ibid.*
num. 26. et seqq.

Insordescencia quomodo sit probanda, *ibidem*
num. 31.

INSTITUTIO, seu institui in Beneficiis.

Institutio simpliciter semitur, & assignatur;
& sic sumpta quid importat? Vide verb. *In-*
stitutio num. 1. 2. et 3.

Institutio proprie accepta quomodo distat a
Collatione, & Presentatione, & singula
quid sint, & quando fieri possit, *ibid.* nu-
m. 4. ad 7.

Institutio triplex assignatur, & explicatur, *ibid.*
num. 8. ad 11.

Institutio collativa de iure ad quem pertineat,
ibid. num. 12. 13. et 14.

Prelatis, etiam Regularibus, Episcopis

inferioribus an, & quo iure competat pote-
stas instituendi in Beneficiis presentatos a
Patronis, *ibid.* num. 15. ad 22.

Ad num. 19. Auctor. vid. *ibid.* num. 40. 41.
explicatur Concil. Trid. sess. 14. cap. 12. de
reforma.

Laici non possunt instituere Clericum in
Beneficio, *ibid.* num. 23.

Instituto auctorizabilis quibus competat, vel
non, *ibid.* n. 24. 25. et 26.

Corrigitur Auctor n. 26. *ibid.* n. 43. 44.

Instituto Corporalis ad quem spectat, *ibid.*
num. 27. ad 30.

In Beneficiis Ecclesiasticis qui possint in-
stitui, *ibid.* n. 31. et 32.

Tempus Institutionis faciendæ, & ritus in
ipsa observandi indicantur, *ibid.* n. 33. 34. et 35.

Legitima Superioris licentia, nullo alio in-
troducende, an sufficiat pro Institutione, *ibid.*
num. 36.

Quid si a Patrono Laico presentati sint
duo æque digni; vel plures Patroni diversos
æquali numero suffragiorum presentent, *ibid.*
num. 37. et 38.

Institutio potest fieri extra Diocesim, & Ter-
ritorium Institutionis, *ibid.* n. 39.

Quando processum ab Ordinario dici de-
beat potius per viam institutionis, quam
gratificationis, *ibid.* num. 45.

INSTRUCTIO Parochorum, & aliorum Con- fessoriarum pro casibus, pro quorum abso- lutione, seu dispensatione recurrendum ad Sa- cram Pœnitentiarum.

Afferitur finis, ob quem traditur hæc In-
structio. Vide verb. *Instructio Parochorum* etc.
num. 1.

In Casibus ad Sac. Pœnitentiarum spe-
ctantibus, quid agere debeant Parochi indi-
catur. Et formula scribendi Card. Majori
Pœnitentiarum traditur, & explicatur, *ibid.*
num. 2. 3. et 4.

Afferuntur aliqua exemplaria pro casibus
in dictis casibus, *ibid.* n. 5. 6. et 7.

Adducitur forma Litterarum dispensationis
super impedimento occulto: affirmatis post
contractum matrimonium, ejusque Clausula
quomodo intelligenda sint, inquitur, *ibid.*
num. 8. ad 30.

Clausula *Gratis* ubique solita a tergo in-
scribi quid importet, *ibid.* num. 31.

Adducitur formula Absolutionis danda
& Dispensationis exegende super dicto im-
pedimento occulto affirmatis, *ibid.* n. 32.

Quid in casu sit a Confessario advertendum, *ibid.* num. 33.

Dispensatio concessa a Sac. Pœnitentiaria quando expiret, *ibid.* num. 34.

INSTRUMENTA. Vide verb. *Scripturae*.

INSULA quid. Vide verb. *Mundus* num. 87.

INTENTIO. ¶

Intentio generatim sumpta quid sit. Vide verb.

Intentio num. 1.

Intentio dividitur in *actualem*, *virtualem*, *habitualem*, & *interpretativam*, & singulæ explicantur, *ibid.* num. 2. ad 7.

Intentio alia est implicita, alia explicita, alia directa, & indirecta, & alia absoluta, & alia conditionata. Et singulæ describuntur, *ib.* n. 8. ad 13.

Ad valide conficienda, seu ministranda Sacramenta qualis intentio sufficiat, *ibid.* num. 14. ad 20.

Ad valorem Sacramenti qualis intentio sufficiat in Ministro? *ibid.* num. 21. ad 30. & num. 57. & seqq. & late in append. n. 1. & seqq. ubi discrimen detegitur, quod nostrorum Theologorum opinionem, & damnam Lutheri aliorumque Hæreticorum hæresim intercedit; Et verus sensus *Catharini*, aliorumque Catholicorum, istiusque a communi Scholasticorum opinione discrepantia.

Ad valida recipienda Sacramenta, quæ intentio requiritur, *ib.* n. 31. ad 39.

Assignatur ratio, cur potius requiratur intentio saltem virtualis in Ministro, quam in fuscipiente, *ib.* num. 40.

Ad valide Missam applicandam, & ad parvas Hostias consecrandas, qualis intentio sufficiat, *ib.* n. 41. 42. & 43.

Ad recitandas Horas Canonicas quæ intentio sufficiat; & an requiratur intentio satisfaciendi, sicut & in auditione Sacri diebus Festis, *ib.* n. 44. ad 54.

Quid sit in hac re advertendum innuitur; & assertur naturale Dictum, *ib.* n. 55. & 56.

INTERDICTUM

Quod ejus esse, & divisionem.

Interdictum quid sit. Vide verb. *Interdictum* art. 1. num. 1.

Interdictum dividitur in *locale*, *personale*, & *mixtum*, & singula explicantur, *ib.* num. 2. ad 5. & num. 37. & 38.

Interdictum tam personale, quam locale subdividitur in *particulare*, & *generale*, & singulorum quidditas indicatur, *ibid.* num. 6. ad 10.

Non omne Interdictum insignitur per modum *Censuræ*, sed etiam insignitur per modum *pœnæ*, *ib.* n. 26.

Differentiæ adducuntur inter interdictum illatum per modum *pœnæ*, & illud illatum per modum *pœnæ*, *ib.* n. 29. ad 34.

De origine Interdicti per modum *Censuræ*, *ibid.* num. 36.

Interdicto Populo unius Provinciæ, vel Civitatis, quæ personæ comprehendantur, vel non, *ib.* n. 11. 12. & 13. & n. 40. ad 42.

Sub generali Interdicto Cleri an comprehendantur Religiosi, & Episcopi, *ib.* num. 14. ad 17.

Interdicta Civitate, vel Diocesi, comprehenduntur etiam Ecclesiæ Regularium, & Cathedralis, & suburbia ipsius Civitatis, *ibid.* num. 18. ad 21.

An positum interdicto locali censeatur positum personale, *ib.* num. 39. & seqq.

An positum interdicto generali personali, censeatur etiam positum locale, *ib.* usque ad 46.

De locis comprehensis interdicto locali, *ibid.* num. 47.

Interdicta alia loca a jure, alia ab homine. Et a quibus ferri possint, *ib.* n. 22. ad 25.

INTERDICTA localia generalia; Vide verb. *Interdictum* art. 2.

INTERDICTA localia particularia; Vide *ibid.* art. 3.

INTERDICTA personalia generalia; Vide *ibid.* art. 4.

INTERDICTA personalia particularia; Vide *ibid.* art. 5.

INTERDICTUM quoad ejus effectus.

Effectus Interdicti tres assignantur; Vide verb. *Interdictum* art. 6. num. 1.

Circa primum interdicti effectum, qui est *privatio aliquorum Sacramentorum*, quid sit notandum satis clare interdicatur, *ibidem* num. 2. ad 9.

Circa secundum effectum, nempe *privatorem Divinorum Officiorum*, quæ Officia interdicta censeantur, vel non? & quid possint in casu Regulares Privilegiati, & ad rem adducitur Constitutio Clementis VIII. *ibidem* num. 10. ad 18.

Ad num. 10. *Auct.* Vide notata, *ibid.* in nov. add. num. 41. 42.

Circa tertium effectum, qui est *privatio Sepul.*

Sepultura Ecclesiastica, quid attendi debeat, *ibid.* num. 19. ad 23.

Ad num. 17. *Ant.* Vide agitata, *ibid.* in nov. add. num. 43. & *segg.*

Quoad ea, quæ concernunt poenam, & culpam Interdictum violantium.

Laici quocumque modo violentes Interdictum quomodo peccent, & in quas Censuras incurrant? Vide verb. *Interdictum* art. 7. num. 1. 2. & 3.

Clerici, & Regulares utriusque sexus violentes Interdictum ultra culpam mortalem, quibus poenis subijciantur; & quid si scienter interdictos sepeliant in loco sacro, *ibid.* num. 4. ad 9.

Regulares tam exempti, quam non exempti, violentes Interdictum, generale locale, vel cessationem a Divinis, ultra statutas poenas, in quas alias Censuras incurrant, *ib.* num. 10. & 12.

Assignantur varii casus, in quibus Episcopi possint Interdictum subijcere Ecclesiis exemptorum, & Regularium; & etiam contra ipsos Superiores Regulares, ac Abbates, aut alios utrum Pontificalium habentem procedere per Interdictum, *ib.* n. 13. ad 20.

Antiquus Interdicti rigor describitur, & deinde facta remissio, *ibid.* art. 6. num. 29. & *segg.* ad num. 40. & art. 8. per tot.

A quibus, & quibus modis tollatur, & relaxetur Interdictum.

Interdictum latum ad certum tempus, vel sub aliqua conditione quando cessat? Ex an Episcopus possit dispensare ante elapsam tempus, si sit datum a iure; Vide verb. *Interdictum* art. 8. num. 1. & 2.

Interdictum generale locale, vel personale an tolli possit ab Episcopo, *ib.* n. 3. & 4.

Parochi, alique Confessarii an, & quale Interdictum tollere possint, *ib.* n. 5. & 6.

Interdictum ordinarie tolli potest ab eo, qui ipsum tollit, vel sibi reservavit, *ibid.* num. 7. & 8.

Interdictum generale locale non potest relaxari ad cautelam; secus vero alia Interdicta, *ibid.* n. 9. & 10.

Vide cætera, *ib.* num. 11. & *segg.*

INTERLOCUTORIA SENTENTIA; Vide verb. *Sententia* num. 3. & verb. *Appellatio* art. 4. num. 1.

TOM. VIII.

INTERPRES, per quem quis confitetur; tenetur ad sigillum; Vide verb. *Sigillum Sacramentale* num. 7.

INTERPRETE uti quando pœnitens teneatur; Vide verb. *Pœnitentie Sacramentum* art. 2. num. 82.

INTERPRETATIO LEGIS, quid, & quotuplex sit? Vide verb. *Lex* art. 6. num. 18. & in quo differat ab Epicheia, *ib.* n. 42.

INTERSTITIA.

Interstitia quid sint? cur instituta, & quomodo servanda in Minoribus Ordinibus; Vide verb. *Interstitia* num. 1. ad 4. & num. 20.

Pro suscipiendis Ordinibus Sacris quale Interstitium servandum, *ibid.* num. 5. ad 9.

Facultas dispensandi in Interstitiis quibus competat, & præcipua respectu Regularium, *ibid.* num. 10. ad 16.

Sed respectu Regularium; Vide *ib.* n. 20. ad 22.

Ad dispensandum in Interstitiis qualis causa requiratur, *ibid.* num. 17. & 18.

Ordinans, & Ordinatus non servatis Interstitiis quomodo peccent, *ibid.* num. 19.

INTORTICIORUM, seu Censorum ardentium usus an & quomodo proferi debeat; Vide verb. *Suffragia* num. 20.

INTRUSUS in Beneficium; Vide verb. *Beneficia* art. 7. num. 19. & art. 10. num. 116.

INVIDIA.

Invidia quid sit? quale peccatum? ejusque gravitas ex quo deducenda. Vide verb. *Invidia* num. 1. ad 5.

Invidia quinquè habet filias, quæ assignantur, *ibid.* num. 6.

Invidia est poena continua Invidi, *ib.* n. 7.

Assignantur, & explicantur tres alie tristitie affectiones invidia consimiles, *ibidem* num. 8. ad 22.

Invidus proprie, & rigorose quis sit, & unde dictus, *ibid.* num. 20.

JOB PROPHETA; Vide *hoc tit.*

JOCULATORÈS sunt infames, & irregulares; Vide verb. *Infamie* num. 11. & verb. *Irregularitas* art. 1. num. 12. *vers. Oitava.*

I R A.

Ira quid sit? An, & quotupliciter possit esse
N n 3 appe.

appetit inordinatus vindictæ? & sic semper quale sit peccatum; Vide verb. Ira n. 1. ad 8. Item filiz sex enumerantur, & explicantur, ibid. num. 9. ad 14.

IRREGULARITAS

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, & divisionem,

Irregularitas quid, & quodplex sit assignatur, & explicatur; Vide verb. *Irregularitas art. 1. num. 1. ad 4.*

Irregularitas alia est ex delicto, & alia ex defectu; & quomodo contrahatur, *ibid. num. 3. 6. & 7.*

Ad irregularitatem incurrendam quid requiratur, *ibid. num. 8. 9. & 10.*

Irregularitas ex delicto est multiplex, & enumerantur casus, in quibus incurritur, *ibid. num. 11.*

Irregularitates ex defectu sunt multæ, & assignantur, *ibid. num. 12.*

Adduntur varii speciales casus de Irregularitate a Sacris Congr. resoluti, *ib. n. 13.*

An possit Index pœna Irregularitatis punire reum delicti, cui a jure non est adnexa Irregularitas, *ibid. num. 73. 74.*

Propter dubium in casu Homicidii incurrit Irregularitatis quilibet tenetur se pro Irregulari gerere, *ibid. num. 75. 76.*

In casu homicidii non aliter incurritur Irregularitas, quam si ipsum homicidium certum sit, dubiumque solummodo sit de persona committente, *ib. n. 77. 78.*

Dividuntur Irregularitates in totalem, & partialem, *ibid. num. 79.*

Item in eam, quæ oritur ex delicto, & eam, quæ ex defectu, *ib. n. 80. ad 82.*

Corrigitur Auctor in hoc *art. 83. ibidem num. 84. & seqq.*

Vide verb. *Bellum.*

IRREGULARITAS quoad ejus effectus,

Irregularitatis effectus sunt specialiter tres, assignantur, & explicantur; Vide verb. *Irregularitas art. 2. per tot.*

IRREGULARITAS quoad ejus dissolutionem, & dispensationem,

Irregularitas dissolvitur quatuor modis, & assignantur singuli. Vide verb. *Irregularitas art. 3. num. 1. ad 4.*

Papa in quibus Irregularitatibus possit dispensare, *ibid. num. 5.*

Archiepiscopi, Episcopi, & Capitulum Sede vacante in quibus Irregularitatibus possint dispensare, vel non, *ib. n. 6. ad 13.*

Praelati inferiores Episcopis, ac etiam Cardinalibus an, & in quibus Irregularitatibus possint dispensare, *ib. n. 14. 15. & 16.*

Praelati Regulares an possint cum suis subditis dispensare, *ibid. num. 17. ad 30. & verb. Absolutio art. 1. num. 29. & verb. Praelati Regulares num. 14.*

Datur formula, quæ potest intervenire pro dispensando in Irregularitate, *ibid. num. 22.*

IRRITATIO voti; Vide verb. *Votum art. 3. num. 10.*

ISTHMUS quid; Vide verb. *Manus n. 87. ITER*, an, & quando excuset a jejuniis; Vide verb. *Jejunium art. 2. num. 27.*

ITER species servitutis quid sit; Vide verb. *Servitus num. 14.*

JUBILEUM

Quoad ea, quæ concernunt ejus etymologiam, naturam, & divisionem,

Jubilæi etymologia indicatur; & unde sic dictum; Vide verb. *Jubilæum art. 1. n. 1. & 2.*

Annus Jubilæi quid sit; & cui dicatur *Annus Sanctus*, *ibid. num. 3. & 4.*

Jubilæum triplex assignatur; & taliter sumptum quid sit, *ibid. num. 5. & 6.*

Jubilæum Romanum quando incæperit, a quo primo institutum; intra quod temporis spatium recurrat; Vide verb. *Annus Sanctus.*

Durante anno Sancto quales Indulgentiæ suspendantur, vel non, *ibid. num. 8. ad 16.*

Anno Sancto quales facultates absolvendi suspendantur, vel non, *ibid. num. 17. ad 21.*

Suspensio Indulgentiarum, & facultatum in Anno Sancto quando incipiat, & desinat, *ibid. num. 22.*

Ad lucrandum Jubilæum Anni Sancti quid requiratur, *ibid. num. 23.*

Jubilæum Anni Sancti quoties lucrari possit, *ibid. num. 24.*

Jubilæum a Papa concedi solitum post expletum Annum Sanctum Provinciis extra Italiam, quid contineat, & a quibus lucrari possit, *ibid. num. 25. 26. & 27.*

Bulla Jubilæi quomodo interpretandæ; *ibid. num. 28.*

Afferret tenor Notificationis pro Jubilæo Anni

Anni Sancti concessio a Clemente V. & pro alio concessio ab Innocentio XII. *ibid.* num. 29. & 30.

Sed vide et, quæ circa Jubilæum adnotantur, & declarantur, *ibid.* in *Append.* ad art. 3. num. 62. ad fin.

JUBILÆUM quoad ea, quæ concernunt Confessorem Jubilarem.

In Jubilæis extraordinariis conceditur facultas eligendi Confessarium, Vide verb. *Jubilæum* art. 2. num. 1.

Regulares an possint tali facultate gaudere, *ibid.* num. 2. 3. & 4.

Confessarius eligendus a quo approbatus esse debeat, *ibid.* num. 5. 6. & 7.

Moniales tempore Jubilæi qualem Confessarium eligere possint, *ibid.* num. 8. ad 12.

Confessarius approbatus pro solis viris non potest eligi a mulieribus; neque eligi potest Confessarius complex peccati, nec excommunicatus suspensus, & irregularis extra casum necessitatis, *ibid.* num. 13. 14. & 15.

Confessarii vi Jubilæi electis concedi solent quadruplex facultas quæ assignatur, *ibid.* num. 16.

Confessarius Jubilaris a quibus peccatis, & censuris quamvis reservatis absolvere possit, *ibid.* num. 17. ad 24.

Idem Jubilæum ab duas hebdomadas concessum an possit bis obtineri, *ibid.* num. 25. & 26.

Quid si aliquis tempore Jubilæi inculpabiliter omitteret in confessione peccatum reservatum, vel invincibili defectu *Dolenti* aut *Propositi* sit invalide absolutus, *ibid.* num. 27. & 28.

Per Confessionem contrariam malitiose nullam an tolli possit reservatio, *ibid.* num. 29.

Quid si aliquis absolvetur antea adimplendi omnia, & postea non adimpleat, *ibid.* num. 30. & 31.

Confessarius ex iusta causa differens absolutionem penitentis an, & a quibus peccatis reservatis possit ipsum absolvere antea *Jubilæum*, *ibid.* num. 32. & 33.

Confessarius Jubilaris ratione facultatis sibi concessæ qualia vota vel promissiones possit commutare, vel non, *ibid.* num. 34. ad 39.

Vota a Confessario Jubilari commutare non revivunt, si eisdem non ponantur deinde opera injuncta pro Jubilæo lucrando, *ibid.* num. 40.

Votorum commutatio an obtineri possit post tempus Jubilæi, *ibid.* num. 51. & 52.

Confessarius Jubilaris, an; & in quæ alia possit opera præscripta commutare, *ibidem* num. 53. ad 57.

Ad legitimam operum commutationem quale impedimentum sufficiat, *ibid.* n. 58. & 59.

Quadruplex assignata facultas Confessario Jubilari concessa an exerceri debeat intra, vel extra Sacramentum Confessionis, *ibid.* num. 60. ad 69.

JUBILÆUM, quoad ea, quæ concernunt opera præscripta, tempus, & locum pro ipso lucrando.

Opera præscripta pro Jubilæo lucrando septem assignantur, quæ ab Ordinariis augeri nequeant; Vide verb. *Jubilæum* art. 3. num. 1. & 2.

Nemo tenetur absolute interesse Processioni, & qui interfuit, non tenetur visitare Ecclesias, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Visitatio Ecclesiarum est necessario facienda, & quomodo, *ibid.* num. 6. ad 16.

Oratio requisita pro Jubilæo lucrando quomodo, & in quo loco fieri debeat, *ibid.* num. 17. ad 20.

Confessio actualis pro lucrando Jubilæo an sit necessaria; & an, & quando sufficiat contritio, vel Confessio Sacrilæga, *ibidem* num. 21. ad 25.

Communio actualis est necessaria pro lucrando Jubilæo; & an sufficiat communio antea facta, vel Communio Sacrilæga, *ibid.* num. 26. 27. & 28.

An dicta Communio requiratur in pueris, & an possit pro ipsis commutari in aliud opus pium; Vide art. *antec.* num. 57.

Jejunium pro Jubilæo lucrando quibus diebus præscribi solet? Quomodo observari debeat, & in quæ alia opera possit commutari, *ibid.* num. 30. ad 38.

Ad elemosynam dandam pro Jubilæo lucrando qui teneatur, & assignatur praxis servanda pro Religiosis in elemosyna eligenda in casu *ecc.* *ibid.* num. 39. 40.

Elemosyna quanta esse debeat, & an possit per alterum dari, *ibid.* n. 41. & 42.

Nomine Pauperum, quibus danda est elemosyna, quomodo intelligantur, *ibid.* n. 43.

Opera præscripta an omnia debeant adimpleri intra unam, & eandem hebdomadam, nec ne, *ibid.* num. 44.

Confessionis, & communionis anticipatio aliquotum dierum an sufficiat pro Jubilæo lucrando, *ibid.* num. 45.

- Lucraturus Jubilæum sufficit si sit in statu gratiæ quando ponit ultimum opus, *ib. n. 46.*
 Jubilæum ad duas hebdomadas concessum an possit bis obtineri, *ibid. num. 47.*
 Opera præscripta quomodo adimplenda, *ibid. num. 48.*
 Jubilæum ad duas hebdomadas concessum quot dies comprehendat, & quid circa tempus promulgandi, inchoandi, & perficiendi Jubilæum possint Episcopi, vel Parochi determinare, vel non, *ibid. num. 49. ad 55.*
 Opera præscripta pro Jubilæo lucrando an impleri possint partim in uno, & partim in alio loco; & an replicando opera præscripta possint in diversis locis iterum Jubilæum lucrari, *ibid. num. 56. ad 72.*
 Alia ad tem. Vide verb. *Indulgentia.*
JUDÆUS; Vide verb. *Hebræus.*
 Judaica propositio que sit; Vide verb. *Propositiones damnatae num. 27.*
JUDAS ISCARIOTES; Vide hoc tit.

J U D E X.

- Judex unde dictus, quid sit, & quid requiratur ut sit legitimus; Vide verb. *Judex n. 1. 2. & 3.*
 Judex loci, in quo commissum est delictum, habet jus cognitionis, quamvis Reus non sit subditus ipsius jurisdictioni, *ibid. num. 4.*
 Judex alius est ordinarius, & alius delegatus; & uterque describitur, *ibid. num. 5. & 6.*
 De Judice delegato; Vide verb. *Delegatus.*
 Judex alius dicitur a quo, & alius ad quem, & quis sit uterque, *ibid. num. 8. & 9. & verb. Appellatio.*
 Judex alius dicitur Domicilii, alius Delicti, alius Contractus, & alius Rei, *ibid. num. 10. & 11. & verb. Forum num. 11.*
 Judex alius est Ecclesiasticus, & alius Laicus; & quis sit uterque, *ibid. num. 12.*
 Judex Laicum an possit cognoscere causas Ecclesiasticas, vel Clericorum, *ib. n. 13. ad 19.*
 Orta questione de competentia Fori inter Judicem Laicum, & Ecclesiasticum, debet cognoscere Ecclesiasticus, *ibid. num. 20.*
 Judex Laicum an possit supplere negligentiam Judicis Ecclesiastici, & econtra, *ibid. num. 21. 22. & 23.*
 Judex, an, & quando possit esse talis in propria causa, *ibid. num. 24. ad 28.*
 Judex debita scientia carens, & male judicans aut errores committens ad quid teneatur, *ibid. num. 29. 30. & 31.*

- Quid si Judex differat sine justa causa expeditionem causarum, *ibid. num. 32.*
 Judex an possit munera accipere, eorumque jam receptorum dominium habere, *ibidem num. 33. ad 41.*
 Judex sive Ecclesiasticus, sive Laicus, an, & quando possit aliquid accipere sportularum nomine; & quid nomine sportularum intelligatur, *ibid. num. 42. ad 46.*
 An, & quando liceat Judici, ob munus acceptum, postponere causas, *ibid. num. 47. 48. & 49.*
 Judex an possit esse talis in causa, in qua sit Advocatus; & econtra, *ibid. num. 50. & 51.*
 Judex non potest judicare secundum sententiam probabilem, relicta probabiliori, *ib. nu. 52. & num. 75.*
 Quid quando rationes utriusque partis sunt æque probabiles, *ibid. num. 53. 54. & 55.*
 Judex regulariter loquendo judicare debet secundum allegata, & approbata, *ibid. num. 56.*
 An autem Judex debeat judicare secundum allegata, & approbata contra propriam certam scientiam; tres sunt opiniones, & asseruntur, *ibid. num. 57. ad 63.*
 Judex licet habeat certam scientiam privatam contra Reum, si juridice probatus sit innocens, non potest licite ipsum condemnare, *ibid. num. 64.*
 Judex an possit a Reo criminaliter inquisito exigere juramentum, *ibid. num. 65. & verb. Juramentum art. 1. num. 56. & verb. Reus num. 56.*
 An Judex supplere valeat, quæ omissa a Partibus sunt, *ibid. num. 67. ad 72.*
 Judex an sequi teneatur sententiam æquiorē, *ibid. num. 72. ad 74.*
 Quid facere debeat Judex, si causa ei videatur utrinque æque probabilis, *ib. n. 76.*
 De Judicibus Synodaliibus, *ibid. num. 66.*

J U D I C I U M.

- Judicium quid sit, & ad eum constituendum quid requiratur; Vide verb. *Judicium num. 1. ad 6. & in nov. ad. num. 401. 402.*
 Quatuor in omni judicio consideranda sunt, quæ explicantur, *ibid. num. 42. & seqq.*
 Unde initium sumat judicium; & de effectu litis contestationis, *ibid. n. 43. ad 53.*
 De his, quæ concernunt Judicem, Actorem, Reum, Testes, Advocatum, Procuratorem &c. Vide verb. *Actor, Reus, Testis, Advocatus; Procurator &c.* & quoad Judicem explicata diserte, Vide *ib. n. 30. ad 34.*
 Quod

Quod vero ad Litigantium personam ;
Vide *ibid.* num. 35. ad 67.
Judicium dividitur a causa efficiente in Ecclesiasticum, & Sæculare, & quid sit utrumque, *ibid.* num. 8.

Dividitur a causa finali in Civile & Criminale, & Mixtum : & quodlibet ex istis quid sit, *ibid.* num. 9.

Dividitur a causa materiali in Peritorium, & Possessorium, & quid sit utrumque, *ibid.* num. 10.

Dividitur a causa formali in Ordinarium, & Summarium, utrumque explicatur, *ib.* n. 11.

In Judicio, seu Processu Summario, quæ solemnitates omitti possint, vel non, *ibid.* num. 12. 13. & 14.

Judicium Summarium in quibus causis institui solet, & quæ sint assignantur, *ibid.* num. 15. ad 18.

Causæ tractandæ in Judicio Summario, an decidi possint in judicio ordinario, & solemniter ; & quid, si Judicium Summarium sedatur Ordinarium, *ibid.* num. 19. & 20.

Sententia prolata non servatis solemnitatibus tam in Judicio Summario, quam Ordinario, an sit valida, *ibid.* num. 21. & 22.

Judicium an exerceri possit diebus Festis, *ibid.* num. 23.

Feriarum tres species assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 24. ad 27.

Prohibitio exercendi Judicium diebus Feriatis extenditur ad omnes Judicii partes, quæ assignantur, *ibid.* num. 28. ad 31.

Judicium de consensu partium quibus Feriis possit exerceri, vel non, *ib.* n. 32. 33. & 34.

Omnibus Feriis exerceri potest Judicium ratione pietatis, vel necessitatis, & causæ, quæ ratione tam pietatis quam necessitatis expediti possint, assignantur ; *ibid.* num. 35. 36. & 37.

In causis Summariis, seu de plano tractandis potest exerceri Judicium tempore Feriarum Rusticarum ; secus extra casum necessitatis, vel pietatis, *ibid.* num. 38. & 39.

Quædam consideranda proponuntur in judicio quoad qualitatem causarum ; *ibidem* num. 68. & seqq. (n. 69.)

JUDICIUM temerarium, Suspicio, & Dubitatio.

Judicium, Suspicio, & Dubitatio inter se differunt ; Vide verb. *Judicium temer.* num. 1.

Dubitatio, & Suspicionis quidditas assignatur, *ibid.* num. 2. & 3.

Suspicio alia est levis, alia gravis, alia violenta, & quæ sint, *ibid.* num. 4.

Judicium aliud est prudens, aliud imprudens ; & quale sit utrumque, *ibid.* num. 5. & 6.

Dubitatio, & Suspicio alia est prudens, & alia Imprudens, & utraque explicatur, *ibid.* num. 7.

Assignantur Judicia sufficientia, vel insufficientia ad judicandum, suspicandam, vel dubitandum de vitio, vel crimine alterius, *ibid.* num. 8.

Judicare, suspicari, vel dubitare de alterius vitio an sit peccatum, *ibid.* num. 9. & 10.

Judicium temerarium de alterius crimine an sit peccatum mortale. Et assignantur conditiones requiritæ ad hoc, ut sit mortale, *ibid.* num. 11. & 12.

Temere suspicari, vel dubitare de alterius crimine, an, & quale sit peccatum, *ibid.* num. 13. ad 16. Vide not. nov. *ib.* ad n. 16.

JURAMENTUM

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, divisionem, & modum licitum, seu illicitum jurandi.

Juramentum quid sit ; Vide verb. *Juramentum* art. 1. num. 1. & in nov. add. num. 1.

Juramentum dividitur in assertorium, & promissorium, & quid sit utrumque, *ibid.* n. 2. 3. & 4. & in nov. addit. num. 2. & seqq.

Juramentum tam assertorium, quam promissorium dividitur in simplex, & solemnæ, & quale sit utrumque, *ibid.* num. 5.

Juramentum rursus dividitur in confessivum, execratorium, & comminatorium, & singula explicatur, *ibid.* num. 26.

Juramentum potest fieri quatuor modis, & assignantur, *ibid.* num. 7.

Ad Juramentum, ut sit licitum, tres conditiones requiruntur, nempe Veritas, Judicium, & Justitia ; & quid si tales conditiones deficiant, *ibid.* num. 18. ad 21.

Reprehenditur *Aufser* num. 12. *ib.* in Nota. Juramentum pro restrictione non pure mentali an sit licitum, *ibid.* num. 13.

Restrictio mentalis est duplex, & assignatur, *ibid.* num. 14.

Varie licitæ restrictiones in aliquibus casibus assignantur : & ad rem assertur notabile exemplum cum sua licita restrictione, *ib.* num. 15. ad 20.

Reprehenditur *Aufser* ; & nonnullæ tractantur regulæ circa restrictiones, & argumenta.

menta afferuntur adversus laxas opiniones, *ibid. in not. sub num. 56.* Vide verb. *Accusatus.*

Quomodo. excusentur Mercatores jurantes mercedem sibi pluris constare, licet hoc verum non sit, *ibid. num. 21.*

Reus an, & quando teneatur, vel non, sateri veritatem. Judicis ipsum interroganti sub juramento, *ibid. num. 22. ad 25.*

Amphibologie, seu equivocaciones, & restrictiones pure mentales sunt illicitæ, *ibid. num. 26.*

Jurare sine animo jurandi an liceat; Et quale sit peccatum, *ibid. num. 27. ad 32.*

Corrigitur. *Auslor. numm. 30. in not. ad eund. num.*

Jurare cum animo jurandi, & promittendi, sed non implendi est peccatum mortale, *ib. num. 33.*

Constitutum retenta jurandi sine causa quale sit peccatum, *ibid. num. 34. & 35.*

Assignantur aliquæ formulæ tam veri, quam non veri Juramenti, *ib. n. 36. ad 47.*

Ad licite jurandum requiritur certitudo veritatis tum ex parte rei juratæ, tum ex parte personæ jurantis. Et quando talis certitudo habeatur, *ibid. num. 48. 49. 50.*

Veritas Juramenti est triplex, & assignatur, *ibid. num. 51.*

An, quando, & quibus liceat Juramentum exigere, *ibid. num. 52. ad 56.*

Quoad ea, quæ concernunt Juramentum Judiciale.

Juramentum Judiciale prout respicit partes litigantes dividitur in juramentum *Calumniae*, *Malitiæ*, & *de veritate dicenda*; Vide verb. *Juramentum. art. 2. num. 1.*

De variis juramentis in judicio receptis, *ib. in not. add. ad art. 1. num. 2. & seqq.*

Juramentum *Calumniae* quid sit? & cur tale dicatur, *ibid. num. 1. & 2.*

Calumnia quid sit, tum in causis civilibus, tum in criminalibus, *ibid. num. 4.*

Juramentum *calumniae* præstari debet super quique capitibus, quæ assignantur, *ibid. num. 5. & 6.*

Juramentum *malitiæ* quid sit? & quæ ejus differentia a Juramento *calumniae*, *ibid. num. 7. & 8.*

Juramentum de veritate dicenda quid sit? & in quo differat, ac conveuiat a Juramento *calumnio*, *ibid. num. 9. 10. & 11.*

Juramentum Judiciale prout respicit decisionem

causarum dividitur in juramentum *decisivum*, *litis*, & in juramentum in *litem*. Et quid sit utrumque, *ibid. num. 12. & 13.*

Juramentum *decisivum* *litis* triplex est; assignatur, & explicatur, *ibid. num. 14. ad 17.* Juramentum in *litem* est quoque triplex, & assignatur, ac explicatur, *ib. num. 18. ad 21.*

Ad juramentum *litis* *decisivum*, ejusque declarationem quid requiratur, *ibid. num. 22.*

Ad juramentum *litis* *decisivum* tum Judiciale, tum voluntarium, tum necessarium, quid requiratur, *ib. num. 23. 24. & 25.*

Juramentum necessarium, seu supplementum an sit deferendum potius Reo, quam Actori, *ibid. num. 26. ad 30.*

De juramento supplementario plura; Vide *ib. a num. 45. ad 48.*

Prædicta tria juramenta an, & quando possint libere recusari. Et justæ causæ recusandi assignantur, *ibid. num. 31. ad 36.*

Pueri an sint admittendi, aut cogendi ad jurandum in judicio, *ibid. num. 37. & 38.*

Assignantur qui repellendi, aut admittendi sint ad jurandum, *ibid. num. 39. ad 44.*

Quid sit juramentum purgatorium, cui, & quando deferatur, & in quibus differat a Juramento de veritate dicenda; Vide *ibid. num. 49. & seqq.*

JURAMENTUM promissorium quoad ea, quæ concernunt ejus interpretationem; obligationem, irritationem, dispensationem, & relaxationem, seu remissionem.

Juramentum in dubio est strictè interpretandum; Vide verb. *Juramentum art. 3. num. 1.* Juramentum bona fide, & sine dolo generaliter præstitum, quomodo interpretandum, *ibid. num. 2. & 3.*

Juramentum præstitum circa materiam juris quomodo interpretandum, *ibid. num. 4.*

An omni Juramento promissorio quavis absolute factæ, quædam tacite subintelliguntur conditiones, quæ assignantur, *ibidem num. 5. ad 10.*

Juramentum servandi statuta edita alicujus Ecclesiæ, Capituli, Collegii, Communitatis, Civitatis, Provinciæ, seu Regni quomodo interpretandum, *ibid. num. 11. ad 14.*

Juramentum promissorium debite factum circa materiam honestam, vel inhonestam, an obliget, vel non, *ibid. num. 15. & 16.*

Juramentum soli Deo factum de opere minus perfectæ, vel de re indifferente, & factum homini, aut Ecclesiæ, vel alicui Communitati

tati de re honesta, & licita, an obliget, & an possit solo jurantis arbitrio commutari, *ibid.* num. 17. 18. & 19.
Juramentum promissorium gravi, & injusto metu extortum an obliget, *ib.* num. 20.

Obligatio Juramenti an, & quando transeat ad hæredes, vel successores, *ibid.* n. 21. ad 24. & num. 25. & seqq.

Juramenta quocumque modo facta, a quo irritanda, seu annullanda, *ib.* n. 25. ad 34.

Relaxare Juramenta sive directe, sive indirecte ad quos spectet, *ibid.* num. 35.

Quatenus juramentum actibus invalidis adjectum vigorem in paxi habeat, *ibidem* num. 38. ad 53.

An ex tali juramento hodie detur actio, *ibid.* num. 54. ad fin.

Alia ad rem; Vide verb. *Votum*.

JURISDICTIO.

Jurisdictio unde dicta; & quid sit. Vide verb. *Jurisdictio* num. 1. & 2.

Jurisdictio dividitur primo in Ecclesiasticam, & Civilem, & quæ sit utraque, *ib.* n. 3.

Dividitur secundo in voluntariam, & contentiosam; & quæ sit utraque, *ibid.* num. 4.

Assignatur differentia inter Jurisdictionem voluntariam, & contentiosam, *ib.* n. 5.

De quibus etiam, Vide *ib.* n. 62. & seqq.

Dividitur tertio in ordinariam, & delegatam; & quæ sit utraque, *ibid.* num. 6.

De nobis modis jurisdictionis dici potest Ordinaria, qui referuntur, *ib.* n. 63. ad 72.

Jurisdictio Ordinaria activa non infertur ex privilegio exemptionis; cætera vero, quæ minime in Prælatum inferiorem important ordinariam activamque jurisdictionem in Clerum & Populum. Vide *ibid.* num. 42. ad 45.

& num. 48.

De Jurisdictione Episcoporum in Ecclesiis Parochialibus in Iudis, & in omnes Ecclesias suæ Diocesis; itemque de jurisdictione Græcorum Prælatorum in populum Latini Ritus in Italia? Vide *ibid.* num. 46. 47. & 49.

Dividitur quarto in Imperium, & simplicem jurisdictionem. Quid sit Imperium, & Officium nobile. Quid sit simplex jurisdictionis, & Officium mercenarium, *ibid.* num. 7.

Imperium dividitur in merum, & mixtum, & quod sit utrumque. Imperium merum alio nomine appellatur *Jurisdictio alta*, seu *summa*. Imperium mixtum *Jurisdictio bassa*, seu *inferior*, *ibid.* num. 8.

Imperium merum juxta jus civile quomodo distinguitur; Er an deur de jure Canonico, *ibid.* num. 10. & 11.

Jurisdictio ordinaria tribus modis acquiri potest, & assignantur, ac enumerantur illi, qui prædictis modis habent talem jurisdictionem, *ibid.* num. 11. ad 14.

Vicarius Generalis Episcopi, & Capitularis Sede vacante an habeant jurisdictionem ordinariam, *ibid.* num. 15. ad 18.

Jurisdictio tam ordinaria, quam delegata an extinguatur in judicante per mortem concedentis, *ibid.* num. 19. 20. & 21.

Apostoli omnes immediate a Christo acceperunt suam jurisdictionem; Episcopi vero eam habent mediante Papa, *ib.* num. 22. & 23.

Confessarii Regulares Ordinum Mendicantium a quo, & quam habeant jurisdictionem, *ib.* n. 24. & verb. *Approbatio* art. 1. num. 42.

Jurisdictio necessario requiritur in Confessario; & an, & quando possit simplex Sacerdos sine jurisdictione Confessiones excipere, & a peccatis absolvere, *ibid.* num. 25. ad 29. & verb. *Confessarius* art. 3.

Corrigitur Auctor, num. 29. *ibid.* Nota.

Error communis sive cum titulo colorato, sive non, an det jurisdictionem ad valide absolvendum, *ibid.* num. 30. 31. & 32. & verb. *Confessarius* art. 1. num. 16. ad 42.

Jurisdictio Confessarii non est idem, ac ejusdem approbatio, *ibid.* num. 33.

Jurisdictio Sacerdotis an sit juris Ecclesiastici, vel Divini, & in quo sensu Ecclesia det jurisdictionem Sacerdoti absolventi ex opinione probabili, *ibid.* num. 34.

Jurisdictio Confessarii distingui potest in directam, & in indirectam, & quæ sit utraque, *ibid.* num. 35.

Jurisdictio in penitentes nequit acquiri, sola consuetudine, *ibid.* num. 36.

Alia de jurisdictione, & facultate Confessarii quoad absolutionem; Vide verb. *Absolutio*.

Jurisdictio gravi metu, vi, seu fraude obtenta an sit nulla, *ibid.* num. 38. & 39.

Jurisdictionis contentioz, aut voluntarie actus diebus Ferialis an sint validi, *ibid.* num. 40. & 41.

Alia vide hoc tom. 2. in Appendic. Decreta, in *Pragen. Jurisdictionis*. Turritana, seu *Bosluven. Jurisdictionis*. Alia *Pragen. Jurisdictionis*, Januæ, *Jurisdictionis*. Alia *Januæ, Jurisdictionis*. Aquilana *Jurisdictionis*. Mele.

Melevitana *Jurisdictionis*. Valven. seu Solmonen. Pharonen. *Jurisdictionis*. Elven. *Jurisdictionis*. Fulginaren. *Jurisdictionis*. Alia Fulginaten. *Jurisdictionis*. Alia Fulginaten. *Jurisdictionis*. Tudertina. *Jurisdictionis*. Papien.

JUS, JUSTITIA.

Juris vocabulum unde derivetur. Vide verb.

Jus. *Justitia* num. 1. & 2.

Jus pro Lege acceptum, prout ad præsens artinet, dividitur in Naturale, & Positivum,

& quid sit utrumque, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Jus positivum dividitur in Divinum, & humanum;

& utrumque explicatur, *ibid.* num. 6.

Jus positivum Divinum subdividitur in Vetus,

& novum, & quid sit utrumque, *ibid.* n. 7.

Jus positivum humanum subdividitur in Jus

Gentium, Civile, & Canonicum, *ibid.* n. 8.

Jus Gentium quid, & quatuorplex sit, assignatur,

& explicatur, *ibid.* num. 9. & 10.

Jus Civile quid sit, ejusque divisiones assignantur,

& per singulas partes explicantur, *ibid.*

num. 11. ad 14.

Jus Canonicum unde derivetur, quid sit, &

quibus nominibus appelletur, *ibid.* num. 15.

ad 18.

Jus Canonicum dividitur in scriptum, & non

scriptum; & utrumque explicatur, *ibid.*

num. 19. 20. & 21.

Jus Canonicum rursus dividitur in Commune,

& speciale; & quid sit utrumque, *ibid.*

num. 22.

Corpus juris Canonici dividitur in sex

partes, quæ assignantur, & luculenter

explicantur, *ibid.* n. 23. ad 31. Vide not. nov.

ad num. 25.

Corpori juris Canonici reperitur adjectus

in aliquibus Exemplaribus liber septimus

Decretalium; & quid de ipso, *ibid.* num. 32.

& 33.

Extra Corpus juris extant alii Libri San-

ctiones Canonicas habentes, quæ assignan-

tur, *ibid.* num. 34.

Canones, & Leges, an, & quando mix-

tim allegari possint in utroque Foro, *ibid.*

num. 35. & 36.

In contrarietate juris Civilis, & Canonici,

quale sit servandum, *ibid.* n. 37. & 38.

Adducuntur plures correctiones juris Civilis

fæctæ a jure Canonico, *ibid.* num. 39.

In qua materia standum sit dispositioni

juris Canonici, *ibid.* num. 40. & 41.

Jura jurius quomodo concordanda, & quid in

manifesta jurius contrarietate conciliationem non admittente, *ibid.* num. 42. & 43.

Jus prout est obiectum justitiæ quid sit, ejusque divisio assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 44. ad 47.

Actio ut sic definitur; ejusque assignatur divisio, *ibid.* num. 48.

Adversus jus divinum non præscribitur, *ibid.* num. 49.

Nec adversus jus Ecclesiasticum in his quæ præcepta sunt universalis Ecclesiæ, *ibid.* n. 50. Vide verb. *Lex* in nov. add.

Justitia quid sit, ejusque divisio, subdivisio, ac differentia assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 49. ad 51.

Qualis justitia, si violetur, inducat obligationem restitutionis, *ibid.* num. 52.

Inter Deum, & Hominem; Patrem, & Filium; Dominum, & Servum; Maritum, & Uxorem qualis justitia intercedat, *ibid.* num. 54. 55. & 56.

Justitia præmiativa, & punitiva an redeat ad distributivam, & commutativam, *ibid.* num. 57.

JUS PATRONATUS

Quoad ea, quæ concernunt ejus naturam, divisionem, & acquisitionem.

Juspatronatus quid sit, ejusque nomen, ac nomen Patroni varie accipitur; Vide verb. *Juspatronatus* art. 1. num. 1. & 2.

Reale Juspatronatus, de quo Auditor n. 1. dividitur in Regium, feudale, & privatum; quorum definitio datur, *ibid.* num. 42. ad 45.

Enarrantur ea, quæ habet præcipua Juspatronatus Regium, *ibid.* num. 46. 47. 48.

Non omnes effectus Juspatronatus Regii tribui queunt Juspatronatus feudali, & quare, *ibid.* num. 49. & segg.

Quando vere Juspatronatus privatum sit reale, *ibid.* num. 55. 56.

Juspatronatus dividitur primo in Hereditarium, Gentilitium, & Mixtum; & quodlibet assignatur, & explicatur, ac ut tale probatur, *ibid.* num. 3. ad 9.

Dividitur secundo in Activum, & Passivum; & utrumque explicatur, *ibid.* num. 10. Juspatronatus Activum subdividitur in Personale, & Reale, & quale sit utrumque, *ibid.* num. 11.

Dividitur tertio in Ecclesiasticum, Laicale, & Mixtum; & quodlibet explicatur, & ut tale probatur, *ibid.* num. 12. ad 18.

Jupa.

Jusp Patronatus de jure tribus modis acquiri potest, scilicet Fundatione Ædificatione, & Dotatione; & an quilibet disjunctim ex dictis modis sufficiat ad eum acquirendum, *ibid. num. 19. ad 26.*

Quomodo acquiratur jusp patronatus, quando unus, & idem simul ædificat, fundat, & dotat Ecclesiam; vel quando plures ad unam ex dictis causis, vel ad plures simul, *ibid. num. 27.*

Reedificatione, & Redotatione. quando acquiri possit jusp patronatus jam constitutum, *ibid. num. 60.*

Jusp patronatus præsentandi Prælatum in Ecclesia Collegiata, vel Regulari, quomodo acquiratur, *ibid. num. 28. & 29.*

Jusp patronatus acquiri potest etiam ex Privilegio, & Præfepione; & quando, & quomodo istis duobus modis acquiri possit satis clare inquirunt, ubi plura alia ad rem, *ibid. num. 30. ad 41.*

De Jusp patronatus reali, seu annexo, plura ad rem, *a num. 61. ad fin.*

Quoad ea, quæ concernunt ejus in alios translationem, & ejusdem amissionem.

Jusp patronatus primo transit per successionem hereditariam; & assignantur hæredes, ad quos transire potest; & quomodo; Vide verb. *Jusp patronatus art. 2. num. 1. ad 24.*

Ad num. 7. Auctoris, Vide *ibid. num. 84.* ubi discutitur, num qui ad inæquales Hereditatis partes vocantur, æqualiter succedant in jusp patronatus.

Ad num. 9. Auctoris, Vide quæ luculenter exposita habentur, *ibid. num. 85. & seqq.* ubi differunt, num conventiones, in quibus jus præsentandi per turnum dividitur, opus habeant consensu Ordinarii, & ad firmitatem illarum requiratur consensus omnium Patronorum.

Secundo transit de uno in alium per donationem; & quomodo talis donatio fieri possit, & cujus consensus requiratur, *ibidem num. 25. ad 28.*

Donatio jusp patronatus quando possit revocari, vel non, *ibid. num. 39. ad 42.*

Tertio transit de uno in alium per permutationem; & quomodo permutatio fieri possit, ac debeat, *ibid. num. 43. ad 50.*

Quarto transferuntur de uno in alium per venditionem; Et talis venditio per singulas sui partes satis clare explicatur, *ib. n. 51. ad 70.*

Assignantur varii modi, seu causæ, quibus amittitur, & penitus extinguatur jusp patronatus, *ibid. num. 71. ad 83.*

Quoad ea, quæ concernunt ejus probationem.

Alleganti jusp patronatus incumbit onus illud probandi. Et quomodo probari debeat in personis suspectis, vel non suspectis de usurpatione; & quæ sint personæ suspectæ; Vide verb. *Jusp patronatus art. 3. n. 1. 2. & 3.*

Ad hoc, ut jusp patronatus præsumatur acquisitum ex usurpatione, quid probari debeat, *ibid. num. 4. ad 8.*

Jusp patronatus usurpatio in quibus præsumi possit, *ibid. num. 9. ad 12.*

Præsumptio usurpationis jusp patronatus quando cesset, *ibid. num. 14. ad 22.*

Sed ad hæc omnia, vide notata, *ib. n. 82.*

Assignantur personæ privatæ, & non suspectæ de usurpatione jusp patronatus; & quid requiratur ad eum probandum in prædictis personis, *ibid. num. 23. ad 26.*

Jusp patronatus in personis potentibus quomodo probari debeat? Et an requiratur Scriptura authentica, & quæ sit talis Scriptura, *ibid. num. 26. ad 30.*

Ad hoc ut Scripturæ, & Instrumenta dicantur authentica quid requiratur, *ibidem num. 31. & 32.*

Scripturæ authenticæ ad probandum jusp patronatus personæ suspectæ de usurpatione, quæ censeantur, *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Præsentationes per authenticas Scripturas probandæ an, & quomodo esse debeant continuatæ, *ibid. num. 36. ad 42.*

Jusp patronatus in personis privatis non requirit tam plenam probationem, sicuti in personis potentibus, *ibid. num. 43.*

Assignantur, & explicantur varii modi, quibus probatur jusp patronatus in personis privatis, ubi plura alia scriptura digna ad rem obiter asseruntur, *ibid. num. 44. ad 81.* Sed vide *ibid. num. 83. & seqq.*

Quoad ea, quæ concernunt Patronos, eorumque jura, & onera.

Patroni quoad propositum qui dicantur, & esse possint, vel non; Vide verb. *Jusp patronatus art. 4. num. 1. ad 14.*

Quomodo fiat successio Patronorum in jurepatronatus hereditario, ac gentilitio, *ibid. num. 15. ad 19.*

Patroni an possint aliquid temporale exigere a presentatis, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Patroni Laici, & Ecclesiastici quot menses habeant ad presentandum, & an tale tempus possint prorogari, & a quibus, *ibid.* num. 23. ad 32.

Patroni juris patronatus *mini* quot menses ad presentandum habere possint, *ibidem* num. 33. ad 38.

Tempus ad presentandum quando Patronus currere incipiat, *ibid.* num. 39. ad 43.

Patronus Ecclesiasticus semel ac idoneum presentavit, non potest pro illa vice alterum presentare etiam cumulative, *ibidem* num. 44.

Patronus Laicus potest variare presentando secundum cumulative. An autem possit semel tantum, vel pluries variare, disponent Doctores. Et assignantur rationes, quare variare possit Patronus Laicus, & non Ecclesiasticus, *ibid.* num. 45. ad 58.

Inter varia iura, quæ Patrono competunt, quatuor præcipue assignantur, *ibid.* num. 59. **Juri** presentandi, quod Patrono competit, an, & quando possint Papa, Legatus Pontificius, vel Ordinarius derogare, *ibid.* num. 60. ad 69.

Patronus an possit Laicum nominare, vel presentare, *ibid.* num. 70. ad 73.

Quid si Patronus requirit presentare, quem nominavit Fundator, *ibid.* num. 74.

Patronus an possit seipsum presentare, aut a Procuratore a se deputato presentari, & an possit acceptare Beneficium, *ibid.* num. 75. ad 78.

Patronus potest presentare Fillum, aut alium consanguineum, vel conjunctum, *ibid.* num. 79.

Quid si plures sint Patroni, *ibid.* num. 80.

Patronus five Ecclesiasticus, five Laicus, an, & ad quæ Beneficia teneatur presentare digniorem. Et quid si indignum presentet, *ibid.* num. 81. ad 91.

Quid quando plures æque digni presentantur ab eodem Patrono Laico, vel Ecclesiastico, *ibid.* num. 92. & 93.

Quid quando plures inæqualis dignitatis, aut meritis simul ab unico, vel a pluribus Patronis presentantur, *ibid.* num. 94. ad 98.

Quid quando Patroni litigant inter se super Juspatronatus, & litero non finient intra tempus a jure statutum, & nullus ex ipsis est in notoria possessione presentandi, *ibid.* n. 99. 100. 101.

Quid quando lis est inter Patronum, &

Episcopum pugnantem pro Ecclesie libertate, vel inter Patronum, & presentatum, aut inter ipsos presentatos, *ibid.* n. 102. ad 104. **Jus** honoris competens Patrono, in quo consistat, assignatur, & explicatur, *ibid.* n. 105. ad 108.

Ratione juris defendendi præminencia competens Patrono assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 109. ad 113.

Patrono competit jus alimentacionis in casu, quo vergat ad inopiam, & tale jus per singulas sui partes dilucidatur, *ibid.* num. 114. ad 132.

Jus presentacionis, quod diversum est a jure nominationis, melius disquisitionum, & vice-versa, Vide *ibid.* num. 136. ad 140.

Jura honorifica Patronorum, scilicet honorificum, Lectus Ecclesiastici, Sedes, & quidem fixæ ac propriæ, ac Sepulchrorum enarrantur, & explicantur discrete, *ibid.* n. 141. ad 153.

Circa alimenta Patrono debita; Vide *ibid.* n. 154. & verb. *Alimenta*.

Num Patrono jus aliquod in bona Ecclesie competere possit; Vide *ibid.* num. 156.

Alia ad rem, & signanter quoad opera Patronorum; Vide verb. *Ecclesia art. 3. num. 63.* & verb. *Utensilia num. 8.*

K

KALENDÆ unde dictæ; & quid sint? Vide verb. *Kalendarium num. 29. ad 33.*

KALENDARIUM.

Kalendarium unde dictum, & quid sit; Vide verb. *Kalendarium num. 1. et 2.*

Dies unde dictus, quid, & quotuplex sit, *ibid.* num. 3. 4. et 5.

Nox quid sit, *ibid.* n. 6.

Dies quomodo incipiat, & sit in jure intelligendus, & accipiendus, *ibid.* n. 7. et 8.

Hora unde dicta, & in quot, & quot minuta dividatur, *ibid.* num. 9. et 10.

Horæ aliz diei sunt, & aliz noctis; aliz æquales, & aliz inæquales, & quomodo appellerentur æquales, *ibid.* n. 11. 12. et 13.

Qui primus diem, noctemque in horas diviserit, quo tempore hæc partitio in usu esse inciperit; & quo instrumento facta fuerit; Et qualis olim apud Romanos fuerit diei divisio, *ibid.* n. 14. 15. et 16.

Hebdo-

Hebdomada dupliciter sumitur, & assignatur, *ib. n. 17.*

Sabbatum quid significet, ejusque nomine quid Judæi intelligerent. Et singuli hebdomadarum dies quomodo vocati apud Gentiles, & nunc vocentur ab Ecclesia Romana, *ib. num. 27. ad 21.*

Mensis unde dictus, quid & quatuorplex sit, assignatur, & explicatur, *ib. num. 22. ad 28.* Kalendæ, Nonæ, Idus unde dicantur, & quid sint, *ib. n. 29. 30. et 31.*

Assignantur duæ regulæ ad facilius prædicta percipiendâ, & ut cognoscatur quot dies contineat quilibet mensis, *ib. num. 32. 33. et 34.*

Mensium quorumcumque nomina assignantur, & explicantur *ib. num. 35. 36. et 37.*

Annus unde dictus, quid sit, ejusque divisiones assignantur, & explicantur, *ib. n. 38. ad 42.*

Apud varias nationes varia annorum initia assignantur, *ib. num. 43. 44. et 45.*

Anni initium quomodo calculetur in curiis, Tribunalibus &c. Vide verb. *Annus num. 10.*

Annus Solaris duplex assignatur, & explicatur, *ib. n. 47.*

Anni, seu Calendarii Juliani duo vitia assignantur, & a quo correctæ, *ib. n. 48. ad 53.*

Epacta quid sit, & ut cognoscatur, & quomodo reguletur, *ib. num. 54. et 55.*

Indictio quid sit, unde dicatur, quando inciperet ejus usus, & quo mense incipiant nunc Indictiones in Bullis, ac Pontificiis rescriptis, *ibid. num. 56. 57. et 58.*

Datur regula pro inventiendâ cujuslibet anni Indictione: ubi & de Olympiadibus, *ib. num. 59. et 60.*

Cyclos Solaris quid sit? & afferuntur regulæ pro ejus numero, ac Litteræ Dominicali inventiendâ, *ibid. num. 61. 62. et 63.*

Cyclos Lunæ quid sit? & quare appelletur aureus numerus? pro quo cognoscendo afferuntur regulæ, *ib. num. 64. 65. et 66.*

Recensentur, quæ circa Calendarium hæud queunt Episcopi, *ib. num. 67.*

Kalendarium Gregorianum quoad distributionem Fæstorum, Jejuniorum, & hujusmodi ab Iræto Græcis servari præcipitur a Benedicto XIV. *ib. num. 68.*

KYRIE ELEISON quid significet, & cur toties repetatur in Missa, Vide verb. *Kyrie Eleison per 101.*

L

L A B O R.

Labor an, & quando excolet a jejunio, vel non? Vide verb. *Jejunium art. 2. n. 10.*

LACTICINIA, & ova, an comedere liceat diebus jejunii? Vide verb. *Abſtinentia n. 9.* & verb. *Jejunium art. 1. n. 9.*

LÆSIO. Vide verb. *Emprio, et Venditio art. 5.*

LÆSÆ MAJESTATIS PÆNA. Vide verb. *Pæna art. 1. num. 148.*

L A I C U S.

Laicus nullum habet jus circa res, & personas Ecclesiasticas. Et quid si tale jus quomodocumque exerceat; aut eisdem personas, earumque jurisdictionem perturbet, impediat, aut aggravet? Vide verb. *Laicus n. 1. ad p.*

Laici in quibus Causis Ecclesiastico judicio subiciantur; & quid de illis, qui in Testis Ecclesiæ degunt? *ibidem numer. 10. ad 14.*

Laici an possint de Fidei Myſteriis disputare, prædicare, aut præsentibus Clericis docere; *ib. n. 15. ad 22.*

Laicus an, & quando gaudeat privilegio Fori, si post commissum delictum, aut sit inquisitus in Curia Sæculari, aut ab eadem pulsus in exilium fiat Clericus, vel Professus; *ib. num. 23. ad 29.*

Laici an possint oblationes offerre, vel Ordinum ministeria exercere; *ib. num. 30. ad 37.*

Laici quid possint, vel non, circa Prælaturas, Dignitates, & Beneficia Ecclesiastica; *ibid. num. 38. ad 49.*

Alia ad rem, *ib. num. 50. ad 67.* ubi plura scitu digna invenies.

Laici Magistratus jure non habent indicendi publicas preces, *ibid. num. 68.*

Prohibetur Laicorum assistentia intra Presbyteriorum, & Altarium septa, dum Missæ & Sacra officia celebrantur, *ibid. num. 69.*

LARGITIO MUNERUM. Vide verb. *Regulares, verb. Xenia, & verb. Pæna art. 2. num. 147.* ubi de poenis contra transgressores.

LATRONES CUM CRISTO CRUCI AFFIXI. Vid. *hoc tit. per 101.*

LAUDEMUM. Vide verb. *Emphyteusis art. 3. n. 16.*

LAXA

LAXA propositio quæ sit; Vid. verb. *Propositiones damnatæ* num. 40.

LECTORATUS. Vide verb. *Ordo art. l. n. 31.*

LEGATARIUS, LEGATUM.

Legatarius quid sit; Vide verb. *Legatarius, Legatum* num. 1.

An quis esse possit Legatarius, & hæres; *ibid.* num. 2. ad 5.

Legatarius carnaliter cognoscens Uxorem testatoris post ejus mortem indignus est Legato, *ibid.* num. 6.

Legatum dupliciter sumitur, & explicatur, *ibid.* num. 7. 8. 9.

Legatum aliud est *profanum*, & aliud *pium*; aliud *purum*, & aliud *conditionatum*; aliud *in diem*, aliud *sub modo*; aliud *sub causa*, & aliud *sub demonstratione*; & singula explicatur, *ibid.* num. 10. ad 26.

Ad prædicta Legata sive fiant in Testamento, sive extra, quot reses requirantur, *ibid.* num. 27. 28. & 29.

Legata rei alienæ quo jure valeant, & a quo in casu, & quando dominium acquiratur; *ibid.* num. 30. ad 37.

Incrementum, & fructus rei legatz a die testamenti conditi pertineant ad Legatarium, *ibid.* num. 38.

Legatarius an possit propria auctoritate Legatum accipere; *ibid.* num. 39. & 40.

Legata in foro conscientie quamprimum exequenda sunt, ab hæredibus. Et variz Legatorum species assignantur, & quomodo adimplenda sit mens Testatoris in ipsis innuitur, *ibid.* num. 41. ad 77.

Legatum relictum alicui sub conditione, quod nunquam nubat, vel quod tali non nubat, vel quod nubat tali, vel si nupserit, vel si liberos procreaverit, an sit ei dandum, vel non; *ibid.* num. 78. ad 85.

Legatum relictum alicui sub conditione si Religionem ingrediatur, vel Clericus fiat, an, & quando sit ei dandum; *ibid.* n. 86. & 87.

Legatum relictum Regulari sub conditione quod quamdiu vivit perstinet irrevocabiliter ad eum independentem a licentia Superioris, an ipsi, vel potius Monasterio debeatur; *ibid.* num. 88. ad 94.

Conventus bonorum incapaces an, & quæ Legata possint accipere, ac retinere; & ad rem adducuntur varia Decreta, & signanter Breve Urbani VIII. *ibid.* num. 99. ad 121.

Domus Professæ Societatis Jesu an sint Legatorum capaces, *ibid.* num. 122.

Legatum relictum Ecclesiæ, quam Testator in specie non expressit, an sit validum; Et quid si Testator Ecclesiam simpliciter nominaverit, & plures sint ejusdem nominis Ecclesiæ, *ibid.* num. 123. ad 130.

Legatum relictum v. g. Titio, quid si duo sint Titii æquali charitate, & amicitia cum Testatore conjuncti, *ibid.* num. 131.

Quid de Legato relictio pauperi determinato, si hic moriatur ante solutionem, *ibid.* num. 132.

Repudiatio Legati Ecclesiæ facti quando illicita, & peccaminosa, *ibid.* num. 133. & 134.

Legata ad causas pias valent quamvis corrumpant Testamentum, *ibid.* num. 135.

Valent Legata profana contenta in Testamento condito absque solemnitate civili, *ibid.* num. 136.

An, & ex quibus Legatis detrahi possit Falcidia, vel Trebellianica, *ibid.* num. 137. ad 142. & verb. *Falcidia* num. 20.

Legata an, & a quibus personis commutari possint, vel non; *ibid.* num. 143. ad 156.

Iustæ causæ commutandi Legata tum in genere, tum in specie assignantur, *ibid.* num. 157. ad 164.

Legatum magnæ quantitatis Missarum una vice celebrandarum converti non potest in Erectionem Capellaniz perpetuæ. Et talia Legata nunquam patiuntur diminutionem, *ibid.* num. 165. & 166.

Legatum relictum Capitulo cum onere, vel sine onere; aut relictum Canonicis indefinite an sit applicandum Mensæ Capitulari, *ibid.* num. 167. 168. & 169.

Quid si fuerit relictum Canonicis Legatum magnæ quantitatis pecuniarum pro Missis celebrandis, *ibid.* num. 170.

An quis possit præterdere aliquid de Legato relictio Ecclesiæ, *ibid.* num. 171.

Si Legatum sit relictum Episcopo, vel Rectori alicujus Ecclesiæ, cui debeatur, *ibid.* num. 172.

Quando Legatum demonstrative, vel taxative relictum censetur, *ibid.* num. 173. & seqq.

Alia vide hoc tom. 8. in Appendic. Decreta in Brandesina Adimplementi. Romana, seu Bononiensis. Lucana Legati Pii, nullius, seu Montis Cassini distributionis subsidiorum Dotatum, Firmam subsidiorum Dotatum, Papiens. subsidii Dotatis. Celsionem.

LEGA.

LEGATUS.

Legati unde dicti; Vide verb. *Legatus* nu. 1. Legati diversimode vocantur, & accipiuntur in jure Canonico, ac Civili; & assignantur Legati in jure Civili, *ibid.* num. 2.

Legati in jure Canonico sunt in triplici differentia, nempe Legati a *Latere*, *Missi*, & *Nati*; & singuli assignantur, & explicantur; & qui tales esse possint, vel debeant, *ibid.* num. 3. ad 11.

Prædicti Legati qualem, & in quibus locis habeant jurisdictionem, & quas causas possint delegare, vel cognoscere, *ibid.* num. 12. ad 18.

Legati in quo differant a Delegatis, *ibid.* n. 19. Legati a Latere quid possint præ aliis Legatis, ac Nunciis, *ibid.* num. 20. ad 33. & verb. *Beneficia* art. 5. n. 10. ad 29. & n. 51. ad 60.

An Legati a Latere, & Nuncii Apostolici possint in sibi commissis Provinciis conferre Ordines, & approbare Confessarios, *ibid.* num. 35. & 36. & verb. *Approbario* art. 1. num. 26.

Legatus, & Nuncius Apostolicus quid aliud possint, vel non, *ibid.* num. 37. ad 50.

Legati Papæ statuta durant etiam finita Legatione, *ibid.* num. 51.

Legati jurisdictione cessat quatuor modis, quo assignantur, *ibid.* num. 52. & 53.

Legati, & Nuncii Apostolici debent Regulares ad se recurrentes remittere suis Superioribus; Vide verb. *Auditores* n. 49.

An Legato asserenti munitum se specialiter a S. Sede quibusdam facultatibus credendum sit, *ibid.* in nov. addit. n. 54. & segg. Alia vide hoc tom. 8. in Appendic. in Comen. *Jurisdictionis*.

LEGISLATOR. Vide verb. *Lex* art. 2. per tot. art. 3. num. 3.

LEGITIMA.

Legitima quid sit, quomodo, & quanta debeatur liberis, seu descendentibus; Vide verb. *Legitima* n. 1. & 2.

In descendentiis numero qui sint computandi, vel non, *ibid.* num. 3. 4.

Legitimi, & Nepotes quomodo de Legitima participent, *ibid.* num. 5. 6. & 7.

Quæ legitima, & in quo casu Ascendentibus, & Fratribus, ac Sororibus, *ibid.* n. 8. 9. & 10.

TOM. VIII.

Legitima ex quibus bonis, & quo jure debeatur Filiis, ac Nepotibus, & pro ea deducenda, quæ bona computanda sint, *ibid.* num. 11. ad 19.

Legitima quo titulo sit relinquenda Liberis, & Parentibus, *ibid.* num. 20.

Quid si alicui Ascendenti relinquatur minor, vel nulla portio legitima, *ibid.* num. 21. ad 24.

Legitima debita hæredibus necessariis relinquere debet sine illo onere, *ibid.* num. 25. Legitima una cum fructibus debetur statim post mortem sive naturalem, sive civilem Testatoris, *ibid.* num. 26. ad 31.

Quæ legitima debeatur matri a die emissæ professionis Filii, vel Filiz, *ibid.* num. 32. ad 35.

Quid quando Monasterium tenetur solvere Legitimam Filiis Patris Professi, *ibid.* num. 36. 37. & 38.

Legitima an, & in quo casu debeatur, ac peti possit a Filiis, viventibus adhuc Parentibus, *ibid.* num. 39. ad 44.

Quando pro Legitima non competat nisi conditio ex *Lege*, & quando etiam hypothecaria actio, *ibid.* num. 45. 46.

Dispositio celebris text. in *leg. jubemus* tradi non potest ad Legitimam, *ibid.* num. 48. 49.

Prohiberi non valet Legitima, nisi adhibita sit cautela Soccini; & hæc quando adhibita censeatur, *ibid.* num. 50. 51.

Si filius nec expresse, nec tacite acceptet prohibitionem Legitimæ, tamen facta cum cautela Soccini, non excluditur a jure illam petendi, *ibid.* num. 51.

Quando vero filius acceptasse dici possit, necne, prohibitionem Legitimæ cum Cautela Soccini, *ibid.* num. 52.

LEGITIMUS. Vide verb. *Filius*.

LEVIR quis sit. Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 16.

LEX

Quoad ea, quæ concernunt ipsius naturam, divisionem, & eos, qui ipsam concedere possunt.

Lex unde sit dicta, & quomodo appellari soleat; Vide verb. *Lex* art. 1. n. 2. & 3.

Assignantur variz conditiones, quæ ad Legem requiruntur, *ibid.* num. 4. ad 10.

Legis definitio traditur, & explicantur necessariz conditiones, quæ in ipsa continentur, *ibid.* num. 11. ad 15.

Oo

De.

Definitur magis proprie Lex, *ib. nu. 46.*
Et ex definitione data derivantur Legis species, *ibid. num. 47. & seqq.*

Jus Gentium, & Lex Gentium non diversa a Jure naturali, *ibid. num. 56. ad 58.*

Assignantur tres differentie Legis a simplici præcepto, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Lex dividitur immediate in æternam, & temporalem, & quæ sit utraque, & in quo differant, *ibid. num. 19.*

Lex temporalis subdividitur in naturalem, & positivam; & quæ sit utraque, & in quo differant, *ibid. num. 20.*

Lex positiva subdividitur in Divinam, & humanam, & quæ sit utraque, *ibid. num. 21.*

Lex Divina positiva subdividitur in veterem, & novam; & quæ sit utraque, *ib. nu. 22.*

Lex Divina positiva alia est mere Divina positiva; & alia est Divina positiva naturalis; & quæ sit utraque, *ibid. num. 23.*

Lex positiva humana subdividitur in Legem, seu jus gentium; in Legem Ecclesiasticam, seu Canonicam, & in Legem sæcularem, seu Civilem; & quæ sint omnes, *ib. nu. 24.*

Lex, seu Jus gentium subdividitur in primum, & secundarium; & quid, & quale sit utrumque. Vide verb. *Jus num. 10.*

Lex Ecclesiastica, seu Canonica quomodo subdividitur. Vide verb. *Jus num. 15. & sequ.*

Lex sæcularis, seu Civilis quomodo subdividitur. Vide verb. *Jus num. 11. & sequ.*

Lex, seu Jus gentium in quo differat a Legge Canonica, Civili, & naturali, verb. *Lex num. 28. & 29.*

Quando inter Leges Ecclesiasticas, seu Canonicas, & Sæculares, seu Civiles, est aperta contrarietas, quænam sint servandæ; Vide verb. *Jus num. 37.*

Assignantur, qui possint, vel non Leges condere; & quas Leges, & in quibus locis, verb. *Lex, num. 38. ad 45.*

LEX quoad ea, quæ concernunt ejus promulgationem, acceptationem, & obligationem.

Lex ad hoc, ut obliget quoad culpam, vel quoad poenam, requiritur ejus sufficiens promulgatio; & quid sufficiat ad talem promulgationem. Vide verb. *Lex art. 2. n. 1. 2. & 3.*
Leges Imperiales, Regum, aliorumque Principum, & Leges Pontificiæ quando obligare incipiant, *ibid. num. 4. ad 8.*

Ad intrinsecam Legis constitutionem an requiratur acceptatio Populi, & quid si non acceptetur, aut Legislator nesciat, aut du-

biter an sit acceptata, necne, *ibid. nu. 9. ad 16.*

Quid in dubio an Superior habeat potestatem ferendi hæc, vel illam Legem obligatoriam, aut an Lex sit iusta, necne, *ibid. num. 17. & 18.*

Quid si Populus habeat rationabilem causam non acceptandi Legem a Supremo Principe, *ib. n. 19. ad 23.*

Leges humane iustæ tum Ecclesiasticæ, tum Civiles obligant in conscientia. Secus Leges mere poenales, *ib. n. 24. & 25.*

Lex mere poenalis quomodo differat a Legge morali, & mixta, *ibid. num. 26.*

Lex poenalis alia est latæ, alia est ferendæ sententiæ, & quæ sit utraque, & ad ut talem facilius cognoscendam quinque Regulas assignantur, *ib. nu. 27. ad 35.*

Lex poenalis sive latæ, sive ferendæ sententiæ, quomodo, & quando obliget, *ibid. num. 36. ad 44.*

Plura asseruntur ad rem excerpta ex opere Benedicti XIV. de Synodo Diocæs. a num. 45. ad 50.

Utrum Lex nova a Summo Pontifice promulgata obliget statim, an post duos a promulgatione menses, juxta *Ausl. Ut satis nove Constitutiones, ib. num. 51. & seqq.*

LEX quoad ea, quæ concernunt personas ad ipsam obligatas.

Ad Leges Ecclesiæ obligantur omnes Christiani fideles, & an & quomodo obligentur Infantes ante, vel post septennium. Vide verb. *Lex art. 3. n. 1. ad 4.*

Pueri, & Puellæ post septennium completum, & ante pubertatem quibus poenis, & censuris subijci possint, *ib. num. 5. ad 8.*

Amentes, & Ebrii an, quando, & ad quas Leges obligentur, *ib. num. 9. & 10.*

Ad Leges, & statuta inferiorum Prælatorum, qui obligentur, *ib. num. 11. & 12.*

Legislator humanus, etiam Monarchicus an teneatur ad proprias Leges, *ib. num. 13. ad 20.*

Papa, & Episcopi a quibus poenis sint exempti, & an eximantur etiam a culpa, si suorum Antecessorum Leges transgrediantur, *ib. num. 21. & 22.*

Papa quomodo teneatur ad præceptum Paschale, *ibid. num. 23.*

Alii Legislatores quomodo teneantur ad Legum observantiam; & quid si Legislator sit ipsa Communitas, *ibid. n. 24. & 25.*

Hæc.

Hæretici tenentur de jure Legibus Ecclesiasticis. Secus Judæi, Pagani, & Catechumeni, *ib. num. 26. & 27.*

Peregrini, quibus in locis, quomodo, & ad quantum Legum observantiam teneantur, *ibid. num. 28. ad 45.* ubi plura quoad ipsos.

An Vagi, seu Vagabundi obligentur Legibus, & consuetudinibus locorum, per quos transeunt, vel in quibus hospitantur, *ibid. num. 46. 47. & 48.*

Sed a n. 38. 39. & 40. Auctor. vide animadvertenda, *ibid. in Notis.*

Reprehenditur Auctor, *ibid. in notis ad num. 48.*

An durante Legatione, & peregrinatione studiorum causa, Legatus, & Studiosus ligati sint Legibus illius Regionis, in qua morantur, *ibid. num. 81. & seqq.*

Clerici, & Regulares an, & quando teneantur Legibus Civilibus, & Statutis Laicorum, & ad rem afferuntur plura Sacramentorum Congreg. Decreta, *ibid. num. 49. ad 81.*

LEX quoad ea quæ concernunt intentionem, modum, & tempus eam adimplendi.

In executione operis a Lege præcepti duplex haberi potest intentio, & assignatur. Vide verb. *Lex art. 4. num. 1.*

Ad impletionem Legis an requiratur intentio et satisfaciendi, *ibid. num. 2. ad 5.*

An satisfaciatur Legi, seu præcepto, qui faciens opus præceptum expresse intendit per illud non satisfacere, & ad rem adducuntur exempla, *ibid. num. 6. ad 10.*

An, & quomodo impleri possint Leges, seu præcepta sine gratia sanctificante; vel per actionem ex fine, vel circumstantia extrinsece malam, *ibid. num. 11. ad 19.*

An satisfieri possit pluribus Legibus, seu præceptis eodem tempore per diversos actus *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Qui per notabilem partem Missæ confiteatur suam peccata, an satisfaciatur præcepto Missam audiendi. Vide verb. *Missæ art. 17. n. 27.*

Unico, & eodem actu an satisfieri possit pluribus Legibus, seu præceptis, *ibid. num. 24. ad 32.*

Unica numerice Divini Officii recitatione satisfieri nequit duplici præcepto, *ib. n. 33.*

LEX quoad ejus cessationem.

Lex humana per quid cesset; Vide verb. *Lex art. 5. num. 1.*

Lex cessat quando cessat universum totalis ejus causa finalis, *ib. num. 2. 3. & 4.*

Lex in præsumptione fundata quando cesset obligare, *ibid. num. 5.*

Lex cessat per ejus abrogationem; & quomodo inter se differant abrogatio, derogatio, & irritatio, *ibid. num. 6. & 7.*

Lex a quo, & quando possit abrogari, & jussu causæ abrogandi Leges assignantur, *ibid. n. 8. ad 16.*

Lex cessare potest per veram Interpretationem, & Epichejam. Et quid, & quoruplex sit interpretatio, assignatur, & explicatur, *ib. num. 17. ad 20.*

Authentica, ac usualis Legis interpretatio a quo fieri possit, *ibid. num. 21. 22. & 23.*

Doctrinalis Legis interpretatio fieri potest etiam a privatis Doctoribus, si observent regulas communiter præscribi solitas, quæ assignantur, *ibid. num. 24. ad 40.*

Epicheja quid sit, & in quo differat ab interpretatione Legis, & quando locum habeat, *ibid. num. 41. 42. & 43.*

Lex cessare potest per dispensationem factam ab habente legitimam dispensandi potestatem, *ibid. num. 44.*

Quoad ea, quæ specialiter concernunt dispensationem; Vide verb. *Dispensatio.*

Lex cessare potest per privilegium concessum ab habente legitimam potestatem ipsum concedendi. Et quid sit privilegium, & quomodo interpretandum, *ibid. num. 46. 47. & 48.*

Lex cessare potest per consuetudinem contrariam legitime introductam, *ibid. num. 49. & 50. & verb. Consuetudo.*

Triplex Judices, & Juriconsuliti Leges possunt interpretari, ac Regulæ interpretandi Leges traduntur, *ib. in num. 51. & seqq.*

Lex commissoria quid sit, & ad quæ detur? Vide verb. *Emprio art. 5. num. 40. & verb. Hypotheca num. 34.*

LIBELLUS FAMOSUS.

Libellus Famofus quid sit, quomodo fiat, & quid requiratur ad eum constituendum, & ad ejus crimen, & poenam incurrendam? Vid. verb. *Libellus Famofus num. 1. ad 16.*

Sed ad num. 15. Auctor. vide declarata, *ib. in not. ad eund. num.*

Libellos Famofos facientes, publicantes, consulentes, fieri ac publicari mandantes, retinentes, inveniunt & non manifestantes, imprimentes, vendentes &c. quale crimen

committant, & quibus pœnis subiciantur, *ibid. num. 17. ad 28.*

Sub appellatione Libelli famosi, quales alii libri contineantur, *ibid. num. 29.*

Quid si Libellus famosus respiciat statum alicujus Religionis in communi, *ibid. nu. 30.*

Pœna Libelli famosi an habeat locum, etiam si quis in eo verum dixerit, *ibid. nu. 31. & 32.*

Publicum Judicium ex *Senatus Consulto* redditum est ob Libellum famosum, cujus pœna Capitis est. Sed vide quomodo hæc pœna sit interpretanda juxta Libelli famosi qualitatem, *ibid. num. 33. & seqq.*

Qui detraxerunt aliis Libello famoso, continente vel falsum crimen, vel verum occultum, ad quid teneantur? Vide verb. *Detra-ctio art. 2.*

LIBERALITAS quid sit. Vide verb. *Avaritia num. 12.*

L I B R I.

Libros veteris, & novi Testamenti pro Sacris, & Canonicis non accipiens, cui pœnz subiaceat. Vide verb. *Libri num. 1.*

Libri de rebus Sacris tractantes, sine nomine Auctoris, imprimi ac retineri nequeunt nisi prius sint examinati. Et quid si secus, *ibid. num. 2. 3. & 4.*

Libros communicans, vel vulgans ante examen, & approbationem, quibus pœnis subiciatur, *ib. num. 5.*

Librorum approbatio quomodo sit danda, *ib. num. 6.*

Libri non sunt imprimendi sine nomine Auctoris, vel certi Collegii, *ibid. num. 7.*

Libri tum Romæ, tum alibi de cujus licentia imprimi debeant, & quid de Impresoribus absque licentia imprimetibus, *ibid. num. 8. 9. & 10.*

Libri Auctorum degentium in statu Ecclesiæ, de cujus licentia imprimi possit extra d. Statum, *ibid. num. 11.*

Libri continentes Miracula, Gratiæ, Beneficia, quæ dicuntur accepta ope alicujus defuncti cum fama sanctitatis, a Sede Apostolica nondum beatificati, de cujus licentia imprimi possint, *ibid. num. 12.*

Quid de Bibliopoliis libros hæreticos retinentibus, *ibid. num. 13.*

Libri sine nomine Typographi, vel loci impressionis vendi non possunt sub pœna confiscationis librorum, *ibid. num. 14.*

An liceat libros extrahere ex Bibliotheca Regularium, & ad hoc summarie referuntur variz Constitutiones Pontificiæ, *ibid. nu. 15. ad 33.*

L I B R I P R O H I B I T I.

Libri prohibiti ex Iudice sunt triplicis classis; & assignantur singulæ. Vide verb. *Libri prohibiti num. 1. ad 7.*

Adducuntur Regulæ Indictis, *ib. n. 8.*

Contra legentes, retinentes &c. libros prohibitos statutz pœnz referuntur, *ibid. num. 9. 10. & 11.*

Quid de legentibus, ac retinentibus libros prohibitos solum quia sent contra bonos mores, & de assensibus retineri posse libros prohibitos tantum ad tempus, donec corrigantur; *ib. n. 12. ad 15.*

Quid de illis qui libros prohibitos propria auctoritate comburant, vel aliis legendi licentiam habentibus consignant, *ibid. n. 16. ad 24.*

Licentia legendi libros prohibitos a quibus concedi possit, vel non, *ib. n. 25. & 26.*

Ad incurrendam excommunicationem Papæ reservatam latam in Bulla Cœnz requiruntur quinque conditiones, quæ assignantur, & declarantur, *ibid. num. 27. ad 38.*

Per ly *legentes* ad incurrendam Censuram Bullæ Cœnz, qui intelligantur, vel non, *ibid. num. 39. ad 43.*

Per ly *retinentes* ad incurrendam Censuram, qui intelligantur, vel non, *ib. nu. 44. ad 57.*

Per ly *retinentes*, ac *defendentes* qui intelligantur, vel non, *ibid. num. 58. ad 66.*

Libri, & Scripturæ a Benedicto XIV. prohibiti, *ibid. num. 67. ad 70.*

De potestate Christi Ecclesiæ concessa prohibendi libros, & de antiqua circa rem hanc disciplina, quæ ad inventam usque artem Typographicam daravit, vid. *ib. in append. seu nov. art. §. I.*

Agitur de stabilita ab Apostolica Sede disciplina circa examen, proscriptionemque librorum post inventam artem Typographicam, & post natos errores Latheri, & Calvini, *ib. in append. seu nov. art. §. II.*

Afferunt Benedicti XIV. Constitutio, qua methodus præscribitur servanda in examine, & proscriptio Librorum, *ib. eod. §. II.*

De Auctoritate Decretorum Libros vetantium, de pœnis in eos latis, qui hujusmodi libros legant, retineant &c. *ib. in appen. seu nov. art. §. III.*

Utrum in prohibitione libri etiam manuscri-

nuscripta prohibita censentur, *ib. in appen. seu nov. art. §. IV. quest. 1.*

Utrum Libri Catholicorum prohibiti in uno, sicut etiam in alio idiomate vetiti, *ib. in appen. seu nov. art. §. IV. quest. 2.*

Quinam concedere debeat facultatem legendi libros prohibitos, *ib. in app. seu nov. art. IV. quest. 3.*

Utrum Decreta, quibus Romæ prohibetur libri, obligent omnes omnino Fideles, *ib. in app. seu nov. art. §. IV. quest. 4.*

Si alicubi ex Sedis Apostolicæ tolerancia usu receptæ non sunt Regulæ Indicis, ac Bullæ Cœnæ, non incurrunt Censuras legentes libros prohibitos, sed graviter peccant, *ibid. in append. seu nov. add. art. §. IV. not. in fin.*

LICTORES sunt infames, & irregulares. Vide verb. *Infamis num. 11. & verb. Irregularitas art. 1. num. 12. vers. Octava.*

LIGAMEN. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. n. 2.*

LIMINA APOSTOLORUM ROMÆ.

Episcopi quomodo, & intra quod tempus teneantur visitare limina Apostolorum? Et quid si legitime impediti? & ao reneantur etiam Patriarchæ, Archiepiscopi, Titulares, Coadiutores &c. Vide verb. *Limina Apostolorum num. 1. ad 3.*

Confirmatur Auctoris sententia num. 7. exposita, *ibid. in num. 4. ad 8.*

Munus visitationis Liminum in quo consistat, *ibid. num. 9. & 10.*

Episcopi pro visitandis Liminibus, quantum abesse possint a residentia, *ibid. nu. 11. & 12.*

Canonici pro Episcopi servitio Romam accedentes, vel ipsum Episcopum comitantes, an, & quando laecrentur distributioes, *ib. num. 13. ad 17.*

Episcopi legitime impediti, per quem Nuncium possint Limina visitare, *ibid. num. 18. ad 21.*

Episcopi Limina visitantes, quid referre debeant, *ib. num. 22.*

Tempus visitandi limina, quando currere incipiat, & quomodo computari debeat, *ib. num. 23. ad 26.*

Liminum visitatio quando fieri debeat; & in quo casu admitti possint ad dictam visitationem nuper Consecrati Episcopi, priusquam se ad residentiam conferant, *ibid. num. 27. & 28.*

TOM. VIII.

Limina Apostolorum ibi esse dicuntur, ubi est Papa, *ibid. num. 29.*

Non visitantes in quas Censuras, & penas incurrant, *ibid. num. 30.*

Referuntur disposita a Benedicto XIV. circa visitationem Liminum Apostolorum iurate promittendam ab omnibus Episcopis & Prælati jurisdictionem Episcopalem habentibus antequam possessionem iidem capiant suarum Diocesium, *ibid. num. 31. ad 39.*

Administratores quoque Episcoporum tenentur visitare Limina Apostolorum, & relationem facere suarum Ecclesiarum, *ibid. num. 40.*

LINEA Affinitatis, Consanguinitatis, Legalis paternitatis, Legalis fraternitatis, Legalis affinitatis. Vide verb. *Affinitas, verb. Impedimenta Matrimonii, art. 2. num. 27.*

LITANIE.

Verbum *Litanie* quid significet? Et quot Litaniarum species reperiantur? quæ sint, & qui fuerint earundem inventores? & quæ prohibitz, aut approbatæ. Vide verb. *Litanie num. 1. ad 12.*

Litanis an inserri possint alii Sancti præter ibi descriptos, *ibid. num. 13.*

Quid si Litanie Majores occurrant in die Paschæ, aut Festum S. Marci incidat infra Octavam ejusdem Solemnitatis, *ibidem num. 14. & 15.*

Præceptum recitandi Litanias quomodo, & quando obliget, *ibid. num. 16. & 17.*

Quoad Litanias particulares quibusdam Regularibus concessas, *ibid. num. 18.*

Nomen S. Josephi obi inferendum in Litanis Sanctorum, *ibid. num. 19.*

LITTERÆ APOSTOLICÆ.

Litteras Apostolicas falsificantes, & illarum executionem impediētes, quomodo puniantur; Vide verb. *Litteræ Apostolicæ num. 1. & 2.*

Quando expediendæ, & quomodo publicandæ Litteræ Apostolicæ super Beneficiis resignatis, *ibid. num. 3. & 4.*

Litteræ Apostolicæ non sunt Executioni tradendæ ab iis, quibus diriguntur, si obreptionis, aut subreptionis vitio aperte laborent, aut si deficiat conditio, sine qua concessæ non fuissent, *ibid. num. 5.*

Litteræ Apostolicæ super dispensationibus Matrimonialibus quomodo, & quibus adjectis

Oo 3 con-

conditionibus concedi soleant, *ibid.* num. 6.

Vide verb. *Executor Litterarum* &c. verb. *Falsarius* num. 39.

L I T T E R Æ.

Litteras vel Scripturas alienas aperire, ac legere quale sit peccatum? quando, & quibus liceat? & ad quid teneantur aperientes? Vide verb. *Littera* num. 1. ad 7.

Regulares dantes, aut recipientes litteras abique Superioris licentia; aut litteras Superioris ad inferiores, & inferiorum ad Superiorem missas aperientes, retardantes &c. an, & quomodo peccent, *ib.* num. 8. & 9.

Superiores Regulares an licite aperire, & legere possint litteras suorum subditorum, *ibid.* num. 10. & 11.

Quid de litteris sine nomine occulta delicta contra aliquem continentibus ad Superiorem scriptis, *ibid.* num. 12. ad 15.

Litteras alienas aperientium, lacerantium &c. poena. Vide verb. *Pana* art. 2. num. 117.

Tria concurrere debent ut quis in crimen falsi incidat aperiendo Litteras alienas, quæ recensentur, *ibid.* num. 16. & seqq.

LIVELLUM. Vide verb. *Manialis* art. 2.

L O C A T I O.

Locatio quid sit? & quæ res locari possint?

Vide verb. *Locatio* num. 1. & 2.

Prærium an necessarium sit in locatione, *ibid.* num. 3. & 4.

Locator, Conductor, Inquilinus, Colonus, Redemptor, & Publicanus qui dicantur, *ibid.* num. 5.

Conductor potest rem sibi locatam alteri locare, *ibid.* num. 6.

Bona Ecclesiastica quomodo, & pro quo tempore locari possint? Vide verb. *Bona* art. 1. num. 9.

Locatio bonorum Ecclesiasticorum facta ab Antecessore Beneficiario, an, & quando obliget Successorem in Beneficio, *ibid.* num. 8. & 9.

Minores, & Pupilli; Uxor; Locatoris, & Conductoris Successor sive universalis, sive particularis, cui locationi stare teneantur, *ibid.* num. 10. ad 19.

Locator ad quid obligetur versus Conductorem in iis, quæ ad rem locatam spectant, *ibid.* num. 20. ad 29.

Locator an, & ob quas causas possit ante finitum locationis tempus de re locata condu-

ctorem invitum expellere, & quatuor causas assignantur, *ibid.* num. 30. ad 36.

Locator in quo casu teneatur Conductori mercedem remittere, & assignantur plures casus, in quibus non teneatur pensionem minuire, *ibid.* num. 37. ad 47.

Locatores, qui operas suas aliis locant, ad quid teneantur? & quid si Locatores sint gregis custodes, aut famuli, & velint sua culpa ante finitum tempus discedere, aut ægrotent, *ibid.* num. 48. ad 59.

Famuli an possint de bonis suorum Dominorum, seu Conductorum aliquid pro compensatione occulta surripere, *ibid.* num. 60. & Vide verb. *Famuli* num. 26. & verb. *Compensatio*.

Conductor ad quid teneatur versus Locatorem in iis, quæ ad rem locatam spectant, *ibid.* num. 61. ad 82.

Ius Locatori, & Conductori competens assignatur, *ibid.* num. 83. & 84.

Nam fieri possit locario ad longum tempus de fructibus bonorum Ecclesiasticorum sine Beneficatio Apostolico, *ibid.* num. 85. & seqq.

Vide pariter nov. add. ad art. 3. verb. *Alienatio*.

LOGOMETRIA quid; Vide verb. *Mandas* num. 200.

L O T P A T R I A R C H A.

Lot Patriarcha; Vide add. noviss. *Auctor*.

L U D U S, S P O N S I O.

Ludus quid sit, & an sit licitus quid requiratur; Vide verb. *Ludus*, *Sponsio* n. 1. & 2.

Sponsio quid sit; & ut sit licita quid requiratur, *ibid.* num. 3. & 4.

Ludi contractus quando, & quo jure licitus, *ibid.* num. 5.

Ludus, qui sola fortuna, & casu regitur, quo jure, & quibus sit prohibitus, & quomodo talis prohibitio se extendat ad Clericos, *ib.* num. 4. 7. & 8. & verb. *Clericus* art. 5. num. 5. & verb. *Penatio* num. 1.

Regulares an, & quibus ludis licite habere possint, vel non, *ibid.* num. 9. ad 16.

An liceat ludere pro aliqua re spirituali, aut rem spiritualement cum alia re temporalis, *ibid.* num. 17. & 18.

Filius familias in qua quantitate possit licite ludere, & quæ bona possit, vel non, ludo exponere, & quid si exponens lucratur,

tur, vel perdat notabilem summam, *ibid. num. 19. ad 31.*

Uxor an possit, & quæ bona ludo exponere, infcio, vel invito Marito, & quo jure, *ibid. num. 32. ad 35.*

Quid si ludens velit plus vincere quam perdere possit, aut ludat cum animo non solvendi, si peccat, *ibid. num. 36. ad 39.*
Ad num. 36. *Auctor. vide notata, ibidem in nota.*

Ludens, rem fortivam lucrans, an teneatur eam restituere, *ibid. num. 40. & 41.*

Ludens, pecunia furtiva an licite retinere possit quod lucratur, *ibid. num. 42. & 43.*

Injulte coactus ad ludendum potest licite retinere quod lucratur. Secus de injulte cogente, *ibid. num. 44. & 45.*

Deceptiones five licite, five illicitæ in ludo assignantur, *ibid. num. 46. ad 52.*

Ludens an teneatur monere Collosorem errantem contra se ipsum in enumerandis punctis &c. *ibid. num. 53.*

An multo magis in arte ludi peritus teneatur restituere lucrum cum multo minus perito reportatum, *ib. num. 54.*

Lusor exponens monetam malam in ludo an possit licite retinere quod cum ipsa lucratur, *ib. num. 55.*

Ludentes ludo Legibus prohibito an peccent, ac possint in judicio lucrum repetere, *ibid. num. 56. 57. & 58.*

Qui ludo prohibito lusit credito, & perdidit, est in conscientia obligatus ad solvendum; & quid si lusit cum animo utendi Legis beneficio, aut ipsi renuntiaverit antecedenter ad ludum, *ibid. num. 59. ad 64.*

Quoad Sponsionem eadem proportionaliter concludenda sunt, quæ de ludo, *ibidem num. 65.*

Qui certus est de eventu, & veritate rei, an possit sponsonem inire, & inde lucrum recipere, & quid si protestetur se esse certum, & tamen ille alius spondere contendat, *ib. num. 66. 67. & 68.*

Plura a Jure Civili sancita circa Aleatores, & Ludos Fortunæ recensentur, *ibidem num. 83. ad 69.*

Num repeti possit pecunia ad ludum fortunæ credita, *ibid. num. 84. ad 86.*

Ludus virtutis permittitur, si honestati non refragetur, & sanitatis causa medice adhibeatur, *ibid. num. 87.*

Quosnam Virtutis ludos permiserit jus Civile, *ib. num. 88. & 89.*

De Lottaria quæritur solet an plus juris hic

subsit quam in ludo fortunæ, *ibid. num. 90. ad 92.*

Quando licita sit sponsio, & ad quam quantitatem, *ibid. num. 93. 94.*

LUDES in scenis; Vide verb. *Infamis num. 11. & verb. Irregularitas art. 1. num. 11.*

LUNATICI, & furiosi; Vide verb. *Irregularitas art. 3. num. 11.*

LUXURIA.

Luxuria quid sit, & quæ ejus species; Vide verb. *Luxuria num. 1. & 2.*

Fornicatio est intrinsece mala; & alia dicitur vaga, alia determinata, & quæ sit utraque, *ibid. num. 5. 6. & 7.*

Fornicatio cum persona infideli, vel cum alterius Sponsa, an sit simplex Fornicatio, *ibid. num. 8. & 9.*

Copula cum soluta est in Confessione explicanda, *ibid. num. 10.*

Adulterium quid sit, & omnia quæ ipsum concernunt; Vide verb. *Adulterium, per 101.*

Incestus quid sit, quidque rationem ejus participet, & quid requiratur ut sit casus reservatus, & quale sit peccatum, *ibidem num. 11. ad 15.*

Incestus quomodo specie distinguantur, & in Confessione exprimiendi, *ib. n. 16. & 17.*

Quid si incestuosus velit post copulam contrahere in gradu prohibito, *ibid. num. 18. & 19.*

Incestuosus an, & quando possit, & debeat, vel non, petere, & reddere debitum. Vide verb. *Debitum Conjugale per 101.*

Stuprum quid sit, quale peccatum, & quid ad ejus essentiam requiratur, *ibidem num. 21. ad 25.*

Stuprator ad quid teneatur circa Virginem stupratam, *ibid. num. 26. & 27.*

Raptus quid sit, & omnia quæ ipsum, & Raptorem concernunt. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 103.*

Sacrilegium carnale, & personale quid sit, quale peccatum, quando, & quomodo in Confessione exprimiendum, *ibid. num. 29. ad 32.*

Peccatum contra naturam, quid sit, ejusque subdivisio assignatur, *ib. num. 33. & 34.*

Mollities, seu pollurio quid sit, quale peccatum; an liceat ipsam in aliquo casu procurare, vel desiderare ut sequatur, *ibid. num. 35. ad 39.*

Pollutio in somnis secuta an, & quando possit esse peccatum, & an quis teneatur reprimere.

reprimerè prævidens eam secutoram, *ibid.*
num. 40. ad 44.

Polluens se cum imaginatione peccandi cum aliqua, debet in Confessione personam exprimere, *ibid.* num. 45.

Inordinatus Concubitus quid sit, & quando circa ipsum peccare possint Coniuges, *ibid.* num. 46. ad 49.

Sodomia quid, & quotuplex sit, quomodo committi possit, ac sit in Confessione exprimenda, quæ ejus pœnæ, & alia ipsam concernentia, *ibid.* num. 50. ad 63.

Belialitas quid sit, quomodo in Confessione aperienda, quid reducatur ad ejus speciem, quale sit peccatum, & in quo differat a Mollitie, & Sodomia, *ib.* n. 64. ad 70.

Impudicitia quid sit, *ibid.* num. 71.

Oscula, tactus, & amplexus, an, & quando possint esse peccata mortalia, *ibid.* num. 72. ad 77.

Ad num. 73. *Author.* vide notata *ibid.*

Aspicere animalia coeuntia, eorumque viderenda tangere an, & quale sit peccatum, *ibid.* num. 78. 79. & 80.

Ad num. 79. *Author.* vide in not. *ibid.*

Personæ simul nudæ se invicem aspicientes, vel tangentes; vel solus nudus se ipsum aspiciens, vel tangens, an graviter peccent, *ibid.* num. 81. 82. & 83.

Persona soluta permittens se tangi, aut osculari ab alia quando graviter peccet, vel non. Vide verb. *Famina* num. 27. & seqq.

Obscœna legere, inhonestia canere, turpia loqui, ac libros de ipsis, aut similibus componere an, & quale sit peccatum, *ibidem* num. 85. & 86.

Chorœ an, & quando licite fieri possint, *ibid.* num. 87.

Tactus, oscula, amplexus, & similia inter Coniuges, vel inter Sponsores, & quando peccent ob delectationem de actu conjugii, vel de copula futura, *ibid.* num. 88. ad 91. & verb. *Delectatio morosa* num. 24.

Videtur quando peccent, vel non, circa delectationem morosam de copula præterita. Vide verb. *Delectatio morosa* num. 27. & seqq.

Quando Faminæ graviter peccent, vel non in ornamentis, & similibus provocantibus ad lasciviam. Vide verb. *Famina* n. 14.

Quando sint peccata gravia cogitationes impuræ, & delectationes morosæ, quæ ex hæcœnis recensitis oriri solent. Vide verb. *Delectatio morosa per tot.*

An detur parvitas materiz in rebus venereis, *ibid.* num. 90.

M

MACELLUM.

Macelli separati usus pro Ecclesiasticis esse permittitur. Vide verb. *Macellum* num. 1. Alia ad rem, *ibid.* num. 2. ad 9.

MACELLARI. Vide verb. *Insanis* num. 11. & verb. *Irregularitas* art. 2. num. 11. *vers. Oflava.*

MAGELLANICA unde sit dicta. Vide verb. *Mundus* num.

MAGIA. Vide verb. *Superstitio* num. 10. 40. & 79. ubi de ejus pœnis.

MAGI, QUI CHRISTUM ADORAVÉRUNT.

Magi quinam fuerint, & alia de iisdem. Vide verb. *Magi* & c. num. 1. & seqq.

MAGISTER.

In Magistrum assumendus non est, qui formam Discipuli non assumpsit. Vide verb.

Magister num. 1. ad 4.

Magistri cujuscumque facultatis tenentur emitte Fidei professionem, *ibid.* num. 5.

Magistri antequam admittantur, quomodo, & a quo examinandi, *ibid.* num. 6. et 7.

Magistri instruere debent Discipulos etiam in rebus Fidei, *ibid.* num. 8. et num. 33.

Magistri, correctionis causa, quid possint, vel non, in Discipulis Clericis, *ibid.* num. 9. 10. et 11.

Magister Clericus majorem habet potestatem in Discipulum, quam Pater in Filium, *ibid.* num. 12.

Magistri, quoad Discipulos peccant in pluri-bus, quæ assignantur, *ibid.* num. 13.

Magistri, qui curant ad se trahere illos Discipulos, qui aliorum scholas frequentabant, quomodo peccent, & ad quid teneantur, *ibid.* num. 14. 15. et 16.

Reprehenditur *Author* num. 16. *ib.* in not. Magistri, & Doctores laureati æquiparantur Nobilibus, & censentur in Dignitate constituti; & eorum exemptiones, ac præeminentiz assignantur. Ex qui alii veniant nomine Magistrorum, *ibid.* num. 17. ad 23.

Ad num. 19. *Author.* Vid. in nov. add. num. 34.

Qoo

Quomodo intelligendus sit *Auctor* num. 22.
Vide *ibid.* in nov. add. num. 35.
Baccalarei qui sint? unde sic dicantur?
& quomodo ab aliis vocentur, *ib.* num. 24.
25. & 26.

De Magistro *Scolæ* primum in Ecclesia
Cathedrali, & postea etiam in Collegiata
Ecclesia, & illius munere, *ibid.* in nov. add.
num. 27. ad 29.

Ab his diversis, qui de licentia Episcopi
Grammaticæ, aliarque facultates docebant,
ibid. in nov. add. num. 30. ad 33.

MAGISTER CÆREMONIARUM.

Magister Cæremoniarum ubi necessarius sit?
quid possit, vel non, in exequendis iis, quæ
sunt sui muneris. Vide verb. *Magister Cæ-*
remoniarum num. 1. ad 9.

Cæremoniæ unde sint dictæ, *ib.* num. 10.
Afferuntur duæ dubiæ novissime a Sac. Con-
gregat. Concil. resoluta, *ibid.* num. 11.

Alia ad rem; Vide inter *Decreta S. R. C.*
initio hujus volum. num. 8. 47. 148. 159. 160.
958. 1171. 1467. 1541.

MAGISTRATUS.

Magistratus quid possit, vel non, quoad lo-
cum, & præcedentiam tum in Ecclesia, tum
in Processionibus, aliisque functionibus Ec-
clesiasticis; Vide verb. *Magistratus* num. 1.
ad 13.

Adducuntur ad rem varia dubia resoluta a
Sac. Congreg. Rituum, *ibid.* num. 14.

Magistratus & Judices seculares precedentes in
criminalibus contra Ecclesiasticos excommu-
nicantur in *Bulla Cæna*, *ibid.* num. 16.

De loco Magistratum in Ecclesia, Thu-
rificatione ipsorum, pace iis danda, tum de
Associatione ab illis faciendi Episcopo, Vid.
ibid. num. 17.

Nullo modo licet dare osculandum Evan-
gelium cuivis Magistratui, *ibid.* num. 18.

Qualis honor debeatur Præsidi Provinciæ;
Vide verb. *Ecclesia* art. 5. num. 36.

M A L C H U S.

Malchus quis fuerit, aliaque ad eum spectan-
tia; Vide verb. *Malchus*.

MALEDICORUM pœnæ quæ sint; Vid. verb.
Pœna art. 2. num. 160.

MALEFICIUM; Vide verb. *Superstitio* n. 65.

MALE Sonans propositio quæ sit; Vide verb.
Propositiones damnata num. 38.

M A R I T U S.

Marito non licet occidere Uxorem in adulte-
rio deprehensam, Vide verb. *Maritus* n. 1.

Maritus an graviter peccet consumendo bona
Uxoris, *ibid.* num. 2.

Maritus quæ vota Uxoris possit irritare, *ibid.*
num. 3. 4. 5.

Mortua Uxore ususfructus Dotis spectat
ad Maritum, proprietas vero ad filios, *ibid.*
num. 6.

Maritus quid possit, vel non, circa Dotem vi-
ventis Uxore; Vide verb. *Dot* art. 1. & art. 3.

Quæ probationes Marito prohibeantur ad
explorandam Uxoris innocentiam, *ibid.* n. 8.

Maritus circa debitum conjugale; Vide
verb. *Debitum conjugale*.

Maritus a mortuis reviviscens non tenetur am-
plius pristinae Uxori, *ibid.* num. 10.

Maritus occidens propriam Uxorem an gau-
deat immunitate Ecclesiastica, *ib.* num. 11.
12. & 13.

De Jure Mariti in Uxorem; Vide *ibid.*
num. 15.

Nobilitas mariti regulariter communica-
tur Uxoris; Quid autem si obissent statuta,
ibid. num. 16.

Num omnia mariti Privilegia communi-
centur Uxori, *ibid.* num. 17. 18.

An in Viduis permaneant jura mariti,
ibid. num. 19.

An, & quæ sortiatur maritus ex persona
Uxoris, an aliquando sequatur forum illius,
& radiis ejus coruscet, *ibid.* num. 20.

Alia ad rem; Vide verb. *Adulterium*. *Ba-*
na. *Debitum Conjugale*. *Dominium*. *Dot*.
Filius. *Matrimonium*. *Uxor*, & verb. *Im-*
munitas art. 2. num. 90.

M A R T Y R I U M.

Martyrium quid sit? & ad ipsum quid requi-
ratur in adultis; Vide verb. *Martyrium*
num. 1. ad 5.

Ad verum Martyrium requiritur quod pœ-
na vel mors toletetur pro Fide Christi, vel
pro defensione virtutum supernaturalium,
ibid. num. 6. ad 9.

Ad Martyrium tria potissimum requiren-
tur, quæ assignantur, *ibid.* num. 10.

Martyres græce, Testes latine dicuntur, *ibid.*
num. 11.

Qui

Qui Martyres dici possunt, vel non, *ib. num. 12. ad 18.*

An liceat hostes Fidei provocare, & se Martyrio ingerere, *ibid. num. 19. ad 22.*

Ad Martyrium in adultis tum baptizatis, tum non baptizatis quid requiratur: & an sufficiat attritio supernaturalis cum voto Sacramenti Pœnitentiæ, *ibid. num. 23. ad 29.*
Martyrium in adultis remittit omnem culpam, & pœnam, *ibid. num. 30.*

Martyrio decoratis respondet in Cœlo Laurella, seu Aureola; & quid sit, *ibid. num. 31.*
Martyrium quo instanti conferat gratiam, *ib. num. 32.*

Cur in Canone Missæ nominentur solum Martyres, & non Confessores, *ib. num. 33.*
Martyrium numerus aequaliter disquiritur, *ib. num. 34. ad 36.*

Unde nomen Martyrii, *ibid. num. 17.*

Primis Ecclesiæ Sæculis Confessores appellabantur Martyres, *ibid. num. 38.*

Alii distinguunt Confessores a Martyribus, *ibid.*

Martyres alii designati; alii consummati dicebantur, *ibid.*

Martyrii causæ tres esse debent, & quænam ex sint; Vide *ibid. num. 39. ad 42.*

Quænam dispositiones requiruntur in homine, ut Martyrii gratiam consequatur, *ib. in Append. num. 43. ad 75.*

De Pluralitate Martyrum priorum Ecclesiæ Sæculorum, *ibid. num. 76.*

M A T E R.

Mater prægnans in periculo vitæ an, & quæ remedia sumere possit; Vide verb. *Mater num. 1. ad 9.*

Fœtus quando animatur, & alia ad ipsum spectantia, *ibid. num. 10. & verb. Abortus.*
Mater probabilis tenetur permittere sectionem, ut baptizetur puer alias moriturus sine baptismo, *ibid. num. 12.*

Mater prægnans an peccet si choreas ducat, *ibid. num. 13.*

Mater tenetur alere filios primo tricennio, *ibid. num. 14.*

An Mater sub gravi teneatur proprios laicare infantes, *ibid. num. 15. & 16.* & alia ad rem, Vide verb. *Filius, Filii num. 126. & verb. Parentes num. 19.*

Quid de Matre, quæ Infantem noctu sine debita cautela tenet in lecto, & quid si ipsum suffocaverit, vel occiderit, *ib. nu. 18. ad 19. & verb. Pæna num. 131.*

Matricida gaudet immunitate Ecclesiastica, *ib. num. 20.*

Marris mæstitia est filius stultus, *ib. num. 12.*
Marris maledictio eradicat fundamenta, *ibid. num. 22.*

An potestas in filios de jure nature competat soli Patri, exclusa Matre, *ibidem num. 23. ad 25.*

Quamvis potestas sola sit Patris, sunt tamen Officia, quæ Filii non Patri solum, sed & Matri præstare tenentur, quæ vid. *ibid. num. 26. ad 29.*

An matri assentiens filium aliquem ex adulterio natum esse, credendum sit, *ib. nu. 23. & seqq.*

Mater transiens ad secundas nuptias quando amittat hæreditatem, & Legitimam filii præmortui; Vide verb. *Legitima num. 33.*

MATERTERA, & Martertera magna; Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 15.*

MATHEMATICA, seu Mathesis quid; Vide verb. *Mundus num. 179.*

M A T R I M O N I U M.

Quoad ea, quæ concernunt ejus naturam, Materiam, Formam, & Ministrem.

Matrimonium unde dictum; cur sic dicatur, & non Patrimonium; cur aliquando vocetur Conjugium, Connubium, Nuptia; Et quid sit; Vide verb. *Matrimonium art. 1. num. 1. ad 5.*

Matrimonium dividitur in Legitimum, Ratum, & Consummatum. Et singula explicantur, & quomodo inter se differant, *ibid. num. 6. ad 11.*

Matrimonium ut sit Sacramentum, inter quos contrahi debeat, *ibid. num. 12. & 13.*

Matrimonium in ratione Sacramenti quando fuerit institutum, *ibid. num. 14. ad 18.*

Matrimonium inter fidelem, & infidelem an sit Sacramentum, *ibid. num. 19.*

Matrimonium duorum Conjugum infidelium, si convertantur, & ambo baptizentur, an fiat Sacramentum, *ibid. num. 20. & 21.*

Assignantur effectus, five principales, five minores principales Matrimonii, ejusque Materiam, ac forma, *ibid. num. 22. ad 27.*

Ministri hujus Sacramenti an proprie sint ipsi Contrahentes, *ibid. num. 28. ad 32.*

Matrimonium per Procuratorem, Nuncium, aut Litteras contractum undequaque explicatur, *ibid. num. 33. ad 42.*

Ad

Ad num. 34. *Auct.* Vide *not. ib.* ubi de matrimonio per Procuratores inito queritur num sit Sacramentum.

Baptismi fides non est simpliciter necessaria pro contrahendo Matrimonio; Vide verb. *Baptismus* art. 1. num. 19.

An Matrimonium seposita lege positiva sit dissolubile, *ibid.* num. 61. ad 64.

De disciplina Ecclesie circa Infidelium, & Hæreticorum conjugia, *ibid.* num. 65.

Quomodo sentienda regula illa: *In dubio pro Matrimonio est Judicandum*, *ibid.* num. 66. ad 68.

In matrimonio coram Parocho & Testibus contracto, sed invalide ob aliquod impedimentum, an oporteat renovare consensum pariter coram Parocho & testibus, *ibid.* num. 73-74. & a num. 43. ad 60.

Indicatur qui recte agit de Sponsalibus & matrimoniis, quæ a filiis familie contrahuntur, Parentibus inficis, vel iuste invitis, *ibid.* num. 75.

MATRIMONIUM quoad varia miscellanea ipsum concernentia.

Episcopus quomodo punire possit Contrahentes omisso doloso denuntiationibus, vel fraude deceptis Parocho, & Testibus; Vide verb. *Matrimonium* art. 2. num. 1.

Matrimonium nullum ex defectu essentiali an resolvi possit in sponsalia de futuro, *ibid.* num. 2. & 3.

Matrimonium contractum ex metu mortis, vel præceptorum poenaliu, an validum, *ibid.* num. 4-5. & 6.

Ad rem afferuntur plures casus cum suis resolutionibus, *ibid.* num. 7. ad 21.

Matrimonium contractum ab impubere valet, si malitia suppleat ætatem. Talis malitia in quo consistat; ad quem spectet ipsam cognoscere; Et impubes sic cognitus de cujus licentia possit contrahere, *ibid.* numer. 22. ad 25.

Matrimonium inter Impuberes quomodocumque contractum an, & quando resolvatur in sponsalia de futuro, *ibid.* num. 27. & 28.

Puberes unde dicti, quid sit pubertas; Puberes, ac pubertati proximi qui dicantur; Anni pubertatis qui sint; Et quo iure requirantur ad valorem Matrimonii, *ibid.* num. 29. ad 37.

Ad rem adducuntur plures alii casus a Sac. Congr. Concil. resoluti, *ibid.* num. 38. ad 55.

Matrimonium an licite contrahi possit cum pacto continentiz, *ibid.* num. 56.

Matrimonium ubi celebrari possit? Benedictiones quo tempore faciendæ sint, & elemosynam ratione Benedictionis quis accipere debeat, *ibid.* num. 57. ad 60.

Quoad validitatem, & invaliditatem Matrimoniorum, & pro Matrimonii occultis attendendæ sunt duæ novissimæ Constitutiones Benedicti XIV. *ibid.* num. 62. & 63.

Alia ad rem, *ibid.* num. 63. 65.

Multa saluberrime disposita, sapienter decreta, ac dñste exposita de Matrimonio a Benedicto XIV. Vide *ibid.* num. 67. ad 129.

De adoptione, quæ sit in Bulgaria Provincia, an impedimentum pariat; Vide *ibid.* 194.

De his, qui concedere possunt licentiam assistendi Matrimonio Parochorum loco, *ib.* num. 175. ad 189.

De conditionibus, quæ matrimoniis apponi solent, *ibid.* num. 190. & seqq.

Dubia aliquot circa exterosum Matrimonium cum Responsonibus Sac. Congregationis Concil. afferuntur, *ibid.* num. 130. ad 173.

Alia de Matrimonio. Vide verb. *Adulterium*, *Benedictio* art. 4. *Denuntiationes Matrimonii*, *Divortium*, *Impedimenta Matrimonii*, *Parochus*, *Sponsalia*, & in *Appendice Resolnt. Sac. Congr. Concil.* in hoc tomo.

M A T U T I N U M.

Matutinum qua hora, & ubi recitari possit, ac debeat, tum a Canonicis, tum a Regularibus, tum a Monialibus juxta locorum consuetudinem; Vide verb. *Matutinum* n. 1. ad 13. & inter Decreta Sacre Rit. Congreg. num. 1339.

Matutinum Desunchorum ipsamet die Commemorationis eorumdem post Laudes recitari debet, *ibid.* num. 24.

Matutinum an dividi possit a Laudibus; & quid si dividatur, *ibid.* num. 15. ad 18.

Matutinum, & Laudes non recitare ante celebrationem Missæ an, & quale sit peccatum, *ibid.* num. 19. ad 23.

Quid si Matutinum sequentis diei dicatur ante absolutum Officium diei presentis, *ib.* num. 24. & 25.

Per unicam recitationem Matutini, & Laudum non potest satisfieri obligationi pro die presenti, & sequenti, *ibid.* num. 26.

Qua hora pridie inchoari possit Matutinum, *ibid.* num. 27.

Alia

Alia ad rem scitu digna exhibentur, *ibid.*
num. 28. ad 33.

Affertur prodigiosus eventus in Matutino
a nostro B. Joanne Parmensi una cum De-
monibus perlouto, *ibid.* num. 34.

Alia ad rem; Vide, *ibid.* num. 35. ad 41.
& *seqq.* & verb. *Officium Divinum*.

MECHANICA seu Machinaria quid; Vide
verb. *Mundus* num. 202. 207. & 210.

M E D I C U S.

Medicus tenetur suadere infirmis Confessionem
peccatorum, & quid si secus, Vide verb.

Medicus num. 1. 2. 3.

Medici, & Chirurghi an teneantur gratis cu-
rare Ecclesiasticos, & pauperes, *ibid.* num. 4.
& 6.

Medici an possint inire societatem cum Ato-
matariis, & si iudzi sint, an possint a
Christianis vocati in suis infirmitatibus, *ib.*
num. 7. & 8.

Quid de Medico confugio, aut inquisito
compositionis venenatz, *ibid.* numer. 9. 10.
& 11.

Quid de Medicis, & Chirurgis Monia-
lium, sive ordinariis, sive extraordinariis,
ibid. num. 12. ad 18.

An, & quando Clerici, & Religiosi pos-
sint exercere artem Medicinæ, & Chirurgiæ;
Vide verb. *Clericus* art. 1. num. 77.

Medicus an promoveri possit ad Sacros Ordi-
nes, *ibid.* num. 20.

Medicus qualem peritiam habere debeat? &
ad quid teoeatur in applicandis medicamen-
tis, *ibid.* num. 21. ad 26.

Medicus an, & quæ remedia possit applicare
prægnantibus, *ibid.* num. 27.

Medicus graviter peccat, si suadeat infirmo
aliquod remedium Dei honori, vel præcepto
contrarium, *ibid.* num. 28.

Medicus an possit dispensare in jejuniis, *ibid.*
num. 29.

Medici sunt honorandi, *ibid.* num. 31.

De Medicorum auctoritate, & obligatione
in relaxatione Jejuniorum, & Quadragesi-
mæ, *ibid.* num. 32. ad 44.

De salario medicorum; & an medicus pri-
vilegio aliquo gaudeat io concursu Credito-
rum, *ibid.* num. 45.

Tres alie solvantur quæstiones ad salarium
medici pertinentes, *ibid.* num. 46.

Medico, cui fuit constitutum Salarium, in sin-

gulos dies debetur pro eo tempore, quo
fuit in itinere, *ibid.* num. 47.

Quid si medicus discedat tarda jam hora,
an pro iotegro die salarium exigere queat,
ibid. num. 48.

Medicus, cui certum Salarium annuum a Com-
munitate constitutum est, si finito locatio-
nis tempore pergat mederi, non videtur ta-
cite reconductus, *ibid.* num. 49.

Medicus quando peccet, vel non, abstrahendo
eos, qui alios frequentant; Vide verb. *Ma-
gister* num. 14.

MEDIOCRITAS, seu Medium est duplex;
Vide verb. *Virtus* num. 94.

In medio stat virtus; *Vitia autem ad ex-
trema tendunt*, *ibid.* num. 13.

MELCHISEDECH, quis fuerit, & an reve-
ra Sacerdos. Vide verb. *Melchisedech*.

M E L I O R A M E N T A.

Melioramenta rei alia dicuntur intrinseca, &
& alia extrinseca, & quæ sint, Vide verb.
Melioramenta num. 1.

Melioramenta alia dicuntur necessaria, alia uti-
lia, & alia voluptaria, & singula explican-
tur, & quomodo sint restituenda, vel resti-
tuenda, *ibid.* num. 2. ad 11.

Melioramenta ut repeti possint, quid requira-
tur? & io ipsi repetendis quid sit arteoden-
dum, *ib.* num. 12. 13. 14.

Melioramenta sive bona, sive mala fide facta,
an, & quomodo repeti possint, *ibid.* nu. 15.
ad 26.

Melioramenta facta a gravato in bonis Fidei-
commissis subjectis an veniant in restitutione
Fideicommissi, *ib.* nu. 27.

Melioramenta facta ab Emphyteuta, vel Feu-
datario, an dicantur Feudalia, vel Emphy-
teutica, *ib.* num. 28.

Melioramenta, quæ sine læsione prioris status
rei locatz possunt amoveri, semper recondu-
cti sunt restituenda, *ibid.* num. 29.

Alia Vide verb. *Locatio* num. 23.

Melioramenta facta ab Emphyteuta quando re-
peti possint, vel non; Vide verb. *Emphy-
teusis* art. 2. num. 7.

Quid de melioramentis factis per Benefi-
cium ex bonis patrimonialibus, vel ex
fructibus Beneficii; *ib.* num. 32. 33. & 34.

Equites Hierosolymitani an teneantur eo-
rum Commendas meliorare, *ibid.* num. 35.
36. & 37.

Me-

Melioramenta in beneficialibus invalide alienatis Emptori debent refici, *ib. num. 38.*

De differentia, quæ in melioramentis prædiorum Urbanorum & Rusticorum intercedit, *ib. num. 39.*

MENDACIUM.

Mendacium quid sit, quot modis mentiri possit, & ad verum Mendacium quid requiratur; Vide verb. *Mendacium num. 1. ad 4.*

Mendaciorum genera ad tria reducuntur, idest Jocosum, Officiosum, & Perniciosum, & quæ sint. Et qualia peccata, *ibid. num. 5. ad 10.*

Mendacium an possit esse licitum, & an aliquando liceat celare veritatem, *ibid. num. 11. ad 22.* In Auctoris sententiam animadvertitur, *ibid. in Not.*

Quid de Mendacio commissio circa materiam Confessionis, *ibid. num. 23. ad 26.*

MENDICANTES RELIGIOSI. Vide verb. *Abolatio, Approbatio, Confessarius, Debitum Conjugale, Eleemosyna, Regulares.*

MENSIS unde dictus, & quid sit, ejusque divisiones assignantur, & explicantur. Vide verb. *Kalendarium a num. 22. ad 28.*

MERCATOR.

Mercator vi, fraude, vel mendacio impediens, ne ad Civitatem afferantur aliz merces, ut ipse suas carius vendat, ad quid reneatur. Vide verb. *Mercator num. 1.*

Mercator ad se trahens eos, qui alios frequentant, an & quomodo peccet, *ib. num. 2.*

Mercator quando jurat mercem sibi plaris constare &c. *ibid. num. 3.*

Mercator peccat pluribus modis, qui assignantur, *ibid. num. 4.*

An, & quomodo probent Libri mercatorum, *ib. 5. ad 8.*

An implorare queat beneficium restitutionis in integrum minor mercator, qui ob merces creditas ab alio mercatore debitum contraxit, conventusque dicat circa merces esse deceptum, *ib. num. 10.*

Alia, Vide verb. *Emptio, Venditio.*

MERCATUS.

Mercatus a nundinis distinguuntur prohibitive sunt diebus festis; Vide verb. *Mercatus & verb. Festa num. 19.*

MERCEDIS, seu pensionis remissio quando a Locatore sit facienda Conductori. Vide verb. *Locatio num. 37.*

Mercedis causæ, sicut etiam quæ non excedunt summam Scutorum 35. judicari possunt a Cardinali Vicario, & Governatore Urbis contra quoscumque non obstante obligatione Camerali. Vide verb. *Merces*

MERCIMONIA exercentes super elemosynis Missarum, Laici excommunicationis, Clerici vero suspensionis pœnam incurrunt, Vide verb. *Mercimonia.*

MERCIS nomine quid veniat. Vide verb. *Emptio art. 1. n. 5.*

MERETRIX.

Meretrix quæ sit, vel non. Vide verb. *Meretrix num. 1. 2. 3.*

Princeps & Magistratus ex possint licite tolerare meretrices in luis ditionibus; *ib. n. 4. ad 8.*

Meretrix an possit retinere bona in meretricio recepta, ac de ipsis disponere, *ib. n. 9. 10. & 11.*

Meretrix qua conditione possit a Confessario absolvi, & quomodo sufficienter explicare possit peccata sua in Confessione, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

An datum Meretrici condici possit, *ibid. num. 15. ad 18.*

Meretrix etiam sequuta Copula patere non potest promissum, *ibid. num. 19.*

Utrum promissum facta Meretrici sit ipso jure nulla, an exceptione doli sit elidenda, *ibid. num. 20.*

Quid si pignus præterea datum sit Meretrici, *ibid. n. 21.*

MERIDIES ubi. Vide verb. *Mundus n. 88.*

MERIDIANUS quid sit, *ibid. num. 119.*

METEOROLOGIA quid. Vide vera. *Mundus num. 202. & 210.*

METOPOSCOPIA quid sit; Vide verb. *Suppositio num. 22.*

METROPOLES Ecclesiæ; Vide verb. *Archiepiscopus art. 1.*

METROPOLITANI jurisdictionem Ordinariam in suffraganeorum Diocæbus exercere prohibentur. Vide verb. *Metropolitani, num. 1.*

Alia circa illorum jurisdictionem visitandi Ecclesias Suffraganeorum, & monasteria exempta sita in ipsorum suffraganeorum Diocæbus; Vide *ib. n. 2. & 3.*

METUS.

Metus quid, & quotuplex sit; Vide verb. *Metus num. 1. 2. & 3. & verb. Impedimenta Ma-*

Matrimonii *art. 1. num. 99.* ubi plura de metu usque ad num. 107.
 Metus quando dirimat Matrimonium, nec ne.
 Vide verb. *Matrimonium art. 2. num. 4. §. 6.*
 7. & 49.
 Metus, & violentia an reddant Matrimonium nullum, si incutiantur in quacunque ætate?
 & quomodo in casu metus probari debeat,
ib. n. 7. 8. & 9.
 Metus cadens in constantem virum, qualis sit?
 Ex an sit talis, vel levis, aut vanus, a quo sit cognoscendus, *ib. num. 10. ad 13.*
 Qualis metus requiratur, vel sufficiat ad irritandum Professionem Regularem, *ib. n. 14. ad 24.*

Alia de metu, Vide verb. *Contractus, Ordo, Professio, Votum, impedimenta Matrimonii.*
 Metus electionem inficit ipso jure, *ib. nu. 26.*
 Metus a quibus præceptis excusare possit, vel non, *ib. nu. 27. 28. & 29.*

Obligaciones metu contractæ jure naturæ nullæ sunt, ex jure tamen Romano, a quo jus Canonicum non in totum recessit, solum illæ, quæ sunt bonæ fidei, *ib. n. 30. 31.*

Utrum hodie, sublara distinctione inter negotia bonæ fidei, & stricti juris, nulla indistincte sit obligatio metu contracta, *ibid. num. 32.*

Non omnis metus restitutionem in integrum de jure Rom. concedit, sed qualis.
 Vide *ib. n. 33. ad 39.*

Hoc autem concurrente metu, non solum actio ad reperendum id, quod metu extortum est, sed & exceptio ad declinandam obligationem conceditur, *ib. n. 40.*

Contra quos detur hæc actio, *ib. in nov. add. num. 43. 44.*

M I L E S.

Milites quid possint, & debeant facere, vel non ratione Belli; Vide verb. *Bellum art. 3.*
 Milites a quibus recipere possint Sacramenta, & præcipue Matrimonium. Vide verb. *Capellanus Militum.*

Alia multa valde notabilia, Vide verb. *Miles n. 3. ad 26.*

Miles prædicator ubi sepeliri debeat, *ibid. num. 27.*

Militum stationes non præbent justam causam dispensandi Populum ab observantia Quadragesimali, *ib. num. 28.*

S. Gregorius M. scripsit contra prohibitionem factam Militibus Mauriti Imp. amplectendi vitam Monasticam, *ib.*

De Milite, & re Militari indicantur alia, *ib. n. 29.*

M I L I T I A.

De Militia S. Georgii Martyris, S. Joannis Baptistæ, S. Joannis Hierosolymitani, & SS. Mauriti & Lazari varia profertur verb. *Militia num. 1. & seqq.*
MIMI. Vide verb. *Infamis num. 11. & verbo Irregularitas artic. 1. num. 12.*

MINISTER SACRAMENTORUM.

Minister Sacramentorum novæ Legis quis sit, & esse possit; Vide verb. *Minister Sacramentorum num. 1. ad 6.*

Qualis intentio requiratur in Ministro Sacramentorum; Vide verb. *Intentio num. 14.*

Ad valide conficiendum Sacramentum qualis attentio requiratur, *ib. num. 8. & 9.*

Attentio quæ, & quomplex; Vide verb. *Attentio.*

Minister distractus in conficiendis Sacramentis quomodo peccet, *ib. num. 11.*

Ministri in mortali existentes dum Sacramenta conficiunt, vel ministrant, quomodo peccent, & an valida sint Sacramenta ministrata vel confecta, *ib. num. 12. ad 24.*

Ministri Sacri, qui Sacramenta jam confecta in mortali ministrant, vel applicant, an, & quomodo peccent, *ib. num. 25.*

Minister dignior an possit plus gratiæ causare, *ib. num. 26.*

Minister an, & quando possit ministrare Sacramenta, vel indigno, vel peccatori, vel incapaci, *ib. n. 27. ad 34.*

An, & in quo casu liceat petere, vel recipere Sacramenta a Ministro indigno, vel excommunicato, *ib. n. 35. ad 40.*

In Sacramentorum administratione, vel confessione an liceat simulare, *ib. n. 41. 42. & 43.*

In Sacramentorum administratione, quæ sententia sit sequenda, *ib. n. 44. & 45.*

Minister quomodo peccare possit circa materiam, formam, & intentionem in Sacramentis administrandis, *ib. num. 46. ad 50.*

Minister si ex officio sit Pastor, vel non, a quo jure, & in quo periculo teneatur Sacramenta ministrare, *ib. n. 51. ad 54.*

An licite baptizari possit infans per ejusdem in flumen, vel putem projectionem, *ib. num. 55. & 56.*

Alia, vide in additionibus Rom. Theol. n. num. 57. ad 67.

MI-

MINOR, Minorennis. Vide verb. *Ætas*, *Beneficia*, *Contractus*, *Emptio*, *Venditio*, *Filius*, *Restitutio in integrum*.

MINORITARUM Custodiæ Terræ Sanctæ, eorumque Guardianorum Auctoritas, & Indulta a S. Sede concessa; Vide verb. *Minorsita num.* 1. & *seqq.*

Debet addere nomen S. *Francisci ad Confessor*, *ib.* in *supp.* n. 13. Dantur decreta pro Recollectione, *ib.* n. 14. & *seqq.*

MIRACULUM.

Miraculum unde dictum, quid sit, & quid ad ejus essentiam requiratur. Vide verb. *Miraculum num.* 1. ad 8.

Miraculorum triplex genus assignatur, & explicatur, *ib.* num. 15. & 16.

Quid in dubio an sanitas recuperata sit per Miraculum, aut Gratiam, *ib.* n. 17.

Miracula quomodo dicantur in Sac. Scriptura, *ib.* n. 18. ad 21.

Miracula, Prodigia, & Portenta quomodo inter se differant, ac conveniant, *ibid.* n. 22. ad 27.

Miracula a quibus patrari possint, vel non, *ib.* n. 28. ad 35.

Virtutes, Signa, & Prodigia Antichristi erunt spuria, apparentia, & mendacia, *ib.* num. 36.

Miraculorum examen a quibus, & quomodo faciendum, *ibid.* num. 37. ad 40.

Miracula alicujus mortui cum opinione sanctitatis, sed nondum beatificati, an, & de cujus licentia imprimenda, vel publicanda sint, *ib.* n. 41. 42. & 43.

Afferunt celeberrim. Miraculum, *ib.* n. 44. Alia; Vide verb. *Veneratio Sanctorum*.

Missa prout est Sacrificium. Quoad ejus effectus, & fructus.

Missa prout ad præsens attingit explicatur; Vide verb. *Missa prout est Sacrificium art.* 1. num. 1. 2. & 3.

Effectus Sacrificii Missæ triplex assignatur, & explicatur, *ib.* num. 4. ad 7.

Fructus Sacrificii Missæ triplex assignatur, & explicatur, *ib.* n. 8. ad 11.

Fructus Sacrificii alius est ex opere operantis, & alius ex opere operato; & uterque unde proveniat, *ib.* n. 12. & 13.

Fructus Sacrificii Missæ an sit infinitus, *ibid.* n. 14. 15. & 16. & in *notis* ad num. 14. *Auctorit.*

Quædam observatio digna ad articuli complementum in Tyronum gratiam indicantur, *ib.* n. 17. 18. & 19.

Alia. Vide verb. *Sacrificium*.

MISSA quoad applicationem, reductionem, satisfactionem, & elemosynam.

Circa Missarum celebrationem assertur ad litteram Decretum Sac. Cong. Concil. confirmatum ab Urbano VIII. & Innocentio XII. Vide verb. *Missa art.* 2. num. 1. & 2.

Non potest recipi stipendium pro applicatione fructus personalis, & assertur ad id Sac. Congreg. Concil. Decretum cum propositione damnata ab Alexandro VIII. *ib.* n. 3. 4. & 5.

Non potest recipi stipendium pro pluribus Sacrificiis, & unum solum offerri; neque unica Missa satisfieri potest duplici obligationi, applicando uni fructum satisfactorium, & alteri impetratorium, *ib.* n. 6. 7. & 8.

Non potest Missa anticipare celebrari, & applicari pro eo, qui primo stipendium dederit, *ibid.* num. 9.

Applicatio Missæ facta a Religioso subito prævalet applicationi factæ a Superiore, *ibid.* num. 10.

Vivens probabiliter invalide applicat animabus Purgatorii omnes Missas pro se defuncto applicandas, *ib.* num. 11.

Generales, & Episcopi quid possint, vel non, circa reductionem, & satisfactionem Missarum, *ib.* num. 12. ad 15.

Facientes celebrari ab aliis Missas minori elemosyna, quam ipsi receperint, quas penas incurrant; *ib.* n. 16. & verb. *Elemosyna num.* 64.

Indulta, quæ ab Apostolica Sede fuerunt concessa pro moderandis Missarum oneribus, an suffragentur ad reducenda onera per contractum suscepta, *ib.* n. 17.

Quomodo intelligi debeant verba illa dummodo infra modicum tempus possint omnibus satisfactæ a Sac. Cong. posita ad XI. Decretum de celebratione Missarum, *ib.* n. 18.

Pro unaquaque Missa maonali que minor elemosyna tradi possit. Vide verb. *Elemosyna num.* 65.

Reductio Missarum an, & quando sit admittenda, *ib.* n. 19. 20. & 21. & in *nov. add.* num. 63. & *seqq.*

An, & quando admittatur compensatio Missarum, quæ ultra debitum sunt celebratæ cum Missis deinceps celebrandis, *ib.* n. 23.

Quam-

Quamvis census in aliis veniant in appellatione immobilium, non sic tamen quando pecunia investienda est in stabilibus pro celebratione Missarum, *ib. n. 24.*

An deficientibus fructibus assignatis pro Missis cesset obligatio celebrandi, *ib. in nov. add. num. 25. ad 56.*

Et ita an diminutis fructibus, diminuendum quoque sit Onus Missarum, & quid debeant in casu executor simplex, & Legatarius, *ib. num. 57. ad 59.*

An in diminutione Missarum requiratur Auctoritas S. Apostolicæ, *ib. n. 60. ad 67.*

Quando auctis fructibus Legatis pro Missis augeri quoque debeat numerus Missarum, *ibid. num. 68.*

MISSA quoad obligationem, quam habent eam applicandi Parochi, & Beneficiarii.

Parochi an teneantur Jure Divino Missas pro populo applicare juxta reddituum pinguedinem, ac tenuitatem; & redditus pingues, ac tenues explicantur; & ad rem afferitur omnino attendenda novissima dispositio Bened. XIV. Vide verb. *Missæ art. 3. num. 1. ad 11.*

Beneficiarius, seu Capellanus, an & quando teneatur Missam applicare pro Beneficii Fundatore, *ibid. num. 12. 13. & 14.*

Capellanus obligatus ad Missam quotidianam an teneatur per se, vel per alium quotidie celebrare, *ibid. num. 15. ad 18.*

Alia circa Beneficiarium, vel Cappellanum, quando vacare possit, vel non, a celebratione, *ibid. num. 19. ad 23.*

An obligatus facere celebrare Missas, si ad id data elemosyna postea dubitet, vel sciat non celebratas, teneatur iterum &c. *ibid. num. 24. & 25.*

An sicuti in Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis, ita & in Ecclesiis Communitivis applicanda sit Missa Conventualis pro Benefactoribus, *ibid. num. 44. & seqq.*

Cætera quoad Missas Conventuales, & Parochiales pro Populo, & Benefactoribus; Vide *ibid. num. 26. ad 43.*

MISSA quoad locum, in quo possit, vel non possit celebrari.

Missæ in quibus locis ordinariè celebrari debeat; & in quo casu celebrari possit extra loca Sacra; Vide verb. *Missæ art. 4. num. 1. ad 6.*

An Missa celebrari possit super navibus in Mari, vel flumine, *ibid. num. 7. 8. & 9.*

Episcopi, & majores Prelati quamvis Cardinales an possint celebrare, aut celebrandi facultatem concedere in locis non Sacris, *ibid. num. 10. & verb. Oratorium num. 70.*

Regulares an possint celebrare in Altari portatili, vel habere Oratoria extra Conventum, & in ipsis celebrare, *ibid. num. 12. & 13. & verb. Oratorium num. 71.*

Non celebrans Missas in loco designato ex pacto, vel testamento, an peccet, an teneatur iterum celebrare, *ib. n. 14. 15. & 16.* Missarum onera relicta in determinato loco an, & de cujus licentia transferri possint, & an satisfieri possint per exteros, ubi commodè possunt per Sacerdotes ejusdem Ecclesiæ, *ib. num. 17. ad 20. & art. 12. num. 61.*

Missæ relicte a Testatore in determinata Ecclesiæ Regularium, num celebrari debeant ab ipsis Regularibus, an ad arbitrium hæredum, *ib. num. 21. 22. & 23.*

Sed vide ad *num. 21.* Auctoris correctionem; *ib. in nov. add. num. 61. & seqq.*

Regulares an possint ad celebrandum in suis Ecclesiis admittere Sacerdotes Sæculares contra prohibitionem Ordinarii, *ib. nu. 24. & 25.*

Qui possint, vel non, Missas celebrare in Ecclesiis Monialium, *ib. n. 26. 27. & 28.* Missa non est celebranda in Ecclesia polluta, neque in loco interdicto, vel ubi sepultus est Paganus, aut excommunicatus vitandus, *ia. n. 29. ad 34.*

Capitulum nequit celebrare in Ecclesiis Regularium, ipsis renuentibus *ib. n. 35.*

Alia ad rem, *ib. n. 36. ad 39.*

Capellanus, qui Missam celebrare non valet in loco a Testatore designato, an celebrare alibi teneatur, *ib. num. 51. ad 53.*

An obligatio celebrandi Missam quotidianam in Ecclesiis Regularium sequatur ipsos, si se transferant ad aliam Ecclesiam, *ib. nu. 54. & 55.*

Unde queritur etiam, num Capellania erecta in Ecclesiis Regularium transferatur ad aliam Ecclesiam, quando Regulares Ecclesiam mutant, *ib. n. 56. & 57.*

An disponente Testatore, quod Missa celebraretur in Altari devotæ alicujus Imaginis, possit in alia Ecclesia celebrari, si ii, quibus est commissæ celebratio, ad aliam Ecclesiam se transferant, *ib. n. 58. ad 60.*

MISSA

MISSA quoad tempus, quo potest, vel non potest celebrari.

Tempus ordinarium Missas celebrandi quale in Terris Infidelium, & quæ sint privilegia ad hoc Regularibus concessa; Vide verb. *Missæ* art. 5. n. 1. ad 6.

Sacerdos quot Missas eadem die possit celebrare, & innuitur quid possit, vel non, circa tres Missas diei Nativitatis Domini, & quales casus sufficiant, vel non, ad plures Missas eadem die celebrandas assignantur, *ib. n. 7. ad 27.*

An Sacerdos plures una die celebrans Missas fiat Irregularis? Vide *Not. Rom. Theol. ad num. 11.*

Ad num. 23. Auctorit. Vide notata *ib. sub eod. num.*

Feria quinta in Cena Domini celebrari nequit Missa in Ecclesiis, in quibus non aservatur SS. Sacramentum, *ib. num. 28.*

Regulares quo tempore possint in suis Ecclesiis Missas celebrare, vel campanas pulsare; & quid ad rem possit Episcopus Decreto Synodali statuere, *ib. n. 29. ad 33.*

Quid de illis, qui differant, vel anticipant Missarum celebrationem, *ib. num. 34. ad 44.*

Ad num. 37. Auctor. explicatur decretum Sac. Cong. Rituum ab Urbano VIII. approbatum a quo juberetur, illum qui suscipit onus celebrandi Missas, cetum esse ut intra modicum tempus possit omnibus satisfacere, *ib. n. 71. & sequ.*

Plura adducuntur circa Missam Nativitatis Domini, *ib. n. 46. ad 70.*

MISSA solemnis in Dominica infra Octavam alicujus Sancti nequit celebrari de eodem Sancto, licet de consensu Ordinarii fiat Processio ad ejus Ecclesiam; Vide inter *Decreta*, in hoc tomo 8. num. 409.

MISSA a quo possit celebrari, vel non, & in quo idiomate.

Solus Sacerdos rite ordinatus potest Missam celebrare; Vide verb. *Missæ* art. 6. n. 1.

Non ordinatus audent celebrare, quibus poenis subiacitur, & similes casus asserunt, *ib. num. 2. 3. & 4.*

Ad Missas celebrandas admittendi non sunt Sacerdotes vagi, ignari, publice criminosi, neque extorti sine litteris dimissorii, *Tom. VIII.*

aut contra Ordinarii prohibitionem, *ibid. n. 5. ad 8.*

Missæ in quo idiomate celebrari possit, ac debeat, *ib. n. 9. 10. & 21.*

Vide cætera de eo, qui Sacerdos non est ordinatus, Missam celebrare, *ib. n. 12. ad 17.*

Singularia referuntur ad puniendum crimen illius, qui non ordinatus Sacerdos Missam celebrat, *ib. n. 18. & sequ.*

MISSA pro quibus possit celebrari, & pro quibus non.

Missæ Sacrificium pro quibus offerri possit; Vide verb. *Missæ* art. 7. n. 1. ad 6.

Missæ offerri nequit pro defunctis hæreticis, & infidelibus, nec pro Christianis certo damnatis, nec pro mortuis excommunicatis, *ib. num. 7. ad 10. & 18. ad 20.*

Missæ an, & quomodo offerri possit pro mortuis excommunicatis vitandis, siue non toleratis, & non vitandis, *ib. n. 11. ad 14.*

Missæ Sacrificium an, & quomodo offerri possit pro Sanctis, *ib. n. 15. & 16.*

Num liceat anticipare ante mortem celebrare, vel celebrari facere Missas de requiem pro Suffragio Animæ suæ, *ib. n. 21.*

De Missa bene moriendi, *ib. num. 17.*

MISSA quoad eam celebrantis obligationem.

In Missæ Sacrificio quid a celebrante siue Latino, siue Græco offerri debeat, & quomodo; Vide verb. *Missæ* art. 8. num. 1. ad 6.

Celebrans ad quid teneatur in ordine ad celebrationem Missæ, & pro quibus in ipsa orare debeat, *ib. n. 7. ad 13.*

De calcamentis in accessu ad Altare, *ib. num. 14.*

Non licet Missam inchoatam interrompere, præter casum urgentis necessitatis, cujus rei exempla traduntur, & agitur de Sacerdote, qui incepta Missa recordatur se a jure impeditum esse, *ib. n. 44. & sequ.*

MISSA quoad vetita in ejus celebratione.

An liceat Missam celebrare capite velato. Et quis concedere possit licentiam sic celebrandi; Vide verb. *Missæ* art. 9. num. 1. 2. & 3.

Alia, quæ in Missa vetita esse censentur, *ibid. num. 4. ad 17.*

An possit Sacerdos sine Ministro Missam cele.

celebrare, si sit aliqua celebrandi necessitas, *ib. n. 23. ad 25.*

An in casu necessitatis liceat qui ministratio mulleris, *ib. num. 26.*

Et num filius illegitimus in necessitate possit Patri celebranti ministrare, *ibid. num. 26. 27.*

MISSA quoad requisita pro eius celebratione.

Requiritur in primis Altare; & quomodo ornatum esse debeat: Vide verb. *Missæ art. 10. num. 1. ad 6.*

Alia, quæ requiruntur, *ib. num. 7. ad 12.*

Quoad Altaris consecrationem, & vestes Sacerdotales: Vide *ib. num. 16. & seqq.*

MISSA quoad requisita in celebratione prævalida, & licita eius celebratione.

Ad valide, & licite celebrandum requiritur, quod Celebrans sit rite ordinatus Sacerdos, quod habeat intentionem conficiendi Sacramentum, quod sit in gratia, & quod sit jejunus, & jejuniu naturali. Vide verb. *Missæ art. 11. num. 1. ad 7.*

Assignantur aliquæ causæ, ob quas potest licite celebrare etiam non jejunus jejuniu naturali, *ib. n. 8. ad 28. & in nov. add. nu. 6.*

Quid sit jejuniu naturale, & quando frangatur, vel non, *ib. num. 29. ad 48.*

An Sacerdos, qui non jejunus celebrat, sit suspectus de Fide, itaut possit contra eum procedere Sac. Inquisitionis Tribunal, *ibid. num. 49. & seqq.*

MISSA quoad ritus observandos in ipsa celebranda.

Missæ an semper concordare debeat cum officio, & quid sit in casu a Celebrantibus observandum: Vide verb. *Missæ art. 12. num. 1. ad 6. & Decreta S. Rit. Cong. in hoc tomo, sub num. 488. 1455. 1494.*

Missæ celebrari potest de quolibet Sancto Canonizato, licet nondum relato in Martyrologio. Et in quibus Ecclesiis celebrari possit de solum Beatis, *ib. num. 7. & 8. & inter Decreta, ut sup.*

Missæ sub quo ritu celebrari possit de Dedicatione Ecclesiarum, ac de Patrono, & Titulari eorundem, *ib. n. 9. ad 13. inter Decreta num. 212. 238. 419. 540. 551.*

Missæ, & Festa quo ritu celebranda in Ecclesiis ubi assignantur Sanctorum Reliquiæ, *ib.*

num. 14. ad 17. & dist. Decreta num. 214. 584. 1472. 1489.

Missæ S. Rochi ubi celebrari possit, *ib. nu. 18. & dist. Decreta num. 241.*

Episcopi Regulares juxta quem ritum celebrare debeant, & quid de illis, qui gaudent privilegio sac. Religionis, *ib. n. 19. & 20. & dista Decreta num. 401. 1384.*

In Missis de Beatis quando sit dicendum Symbolum, *ibid. num. 452.*

Nemo potest excedere limites verbales Indultorum Sedis Apostolicæ super Beatificationibus, *ibid. num. 22. & dist. Decreta, num. 378. & seqq.*

Alia plura ad rem assignantur, *ibid. num. 23. ad 89. & dist. Decreta, ubi passim invenies dubia resoluta ad rem spectantia.*

Missæ in quibus solus Sacerdos communicat, non reprobantur, & Missam celebrantes non teneantur S. Eucharistiam omnibus petentibus infra ipsam Actionem ministrare; *ib. n. 90.* Missæ celebrari nequit a Sacerdote Latino ritibus Græcis, nec viceversa. Agitur etiam de aliis, quæ Missam Græcorum concernunt, & Italo-Græcorum, *ib. n. 93.*

Ad Episcopos pertinet præscribere ea, quæ observanda, & evitanda sunt in celebratione Missæ, *ibid. num. 91.*

In Missarum celebratione Crucifixi Imago super Altari retineri debet, *ibid. num. 92.*

Antiphona Communio cantari debet immediate post *Agnus Dei* eodem tempore, quo celebrans Sac. Communionem sumit, nisi fiat Communio Populi, *ibid. num. 101.*

Differentia inter Missam cantatam, & Missam solemnem, *ib. n. 102. 103.*

Cætera de Missis cautatis. Vide *ib. usque ad num. 126.*

De observandis in Missis Votis.

Missæ unde dicatur vota, quando liceat, & quibus diebus private celebrari possint, vel non: Vide verb. *Missæ art. 13. n. 1. ad 4.*

Votivæ solemnes pro qua causa, quibus diebus, & sub quo ritu celebrari possint, *ib. n. 5. ad 11. & verb. Eucharistia in fine.*

Alia in Missis Votis observanda referuntur, *ib. n. 12. ad 36.*

Missæ votivæ an dici possint de Beatis nondum Canonizatis, *ib. n. 37. 38. & 39.*

An Missæ assignantur certis diebus, aut Festivitatibus possint in aliis diebus tamquam votivæ celebrari, *ib. n. 40. & seqq.*

De observandis pro Missis de Requiem.

Missæ de requiem sive private, sive solennes quibus diebus celebrari possint; Vide verb. *Missæ art. 14. num. 12. ad 4.*

Anniversaria de Requiem, aut de 3. 7. & 30. die in quibus Festis celebrari possint, *ib. n. 5. & 6.*

Missæ de Requiem, in quo Festo cantari possit, statim ac habuisse noticiæ de obitu aliqujus personæ, *ibid. num. 7.*

Missæ de Festo celebratæ pro animabus Defunctorum an eodem modo eis proficiat ac si celebrarentur de Requiem, & ad rem adducuntur Constitutiones, *ibidem numer. 8. ad 14.*

Alia ad rem, *ib. num. 15. ad 23. verb. Eucharistia num. 27.*

Triginta Missæ S. Gregorii unde ortum habuerint, & ob quam causam in devotionem, & proximæ fidelium deventerint, & alia circa easdem, *ib. num. 23. ad 31. & verb. Decreta S. R. C. num. 1448. & 1452.*

De Missis, quas vocant divi Gregorii; Vide, *ib. num. 91.*

Cætera, &que plura de Missis Defunctorum; Vide *ibid. num. 34. ad 90.*

Missæ ut in die obitus, præsentæ Corpore, ultra Missam de communi Defunctorum celebranda erit quando aliquis obierit in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum; Vide inter Decreta S. R. C. in hoc tomo.

In Missis Defunctorum nequeunt pulsari Organa &c. *ib. n. 32. & verb. Musica num. 20.*

Pax quæ non datur in Missa Defunctorum, *ibid. num. 33.*

MISSA quoad varia Decreta, & Edicta pertinentia ad celebrationem Missarum, earumque adimplementum.

Adducuntur varia Decreta, & Edicta ad rem spectantia; Vide verb. *Missæ art. 15. num. 1. ad 5.*

MISSA a quibus, & quibus in locis audiri possit, & debeat.

Ad Missam audiendam qui teneantur, & quomodo, & assignantur qui sint legitime impediti, & qui excusentur, vel non, *Missæ art. 16. num. 1. ad 8.*

Fideles in quibus Ecclesiis, vel Oratoriis

Regularium possint Missam audire, & præcepto satisfacere, *ib. num. 9. ad 13.*

Satisfaciunt præcepto audientes Missam in Oratoriis, seu Cappellis Cardinalium, & Episcoporum, vel in Oratoriis de Episcopi licentia erectis, dummodo a via publica pateat cunctis accessus, *ibid. num. 14. & 15.*

Audientes Missam in Oratoriis privatis, qui possint, vel non præcepto satisfacere *ib. num. 16. 17. & 18.*

Familiares, seu Famuli Indultarii quando possint, vel non, satisfacere præcepto audiendi Sacrum in prædictis privatis Oratoriis, *ib. num. 19. ad 26.*

In Oratorio privato usque Missa singulis diebus celebrari potest, *ib. num. 27.*

Qui sint Familiares in casu, & qui veniant, vel non, appellatione familiarum, *ibid. num. 28. 29. & 30.*

MISSA quomodo debeat audiri, & quonam requirantur ad Satisfaciendum præcepto eam audiendi.

Dantur salutaria monstra in Missæ auditione attendenda; Vide verb. *Missæ art. 17. num. 1. ad 5.*

Ad satisfaciendum præcepto de audienda Missa, qualis intentio requiratur, ac sufficiat? *ibid. num. 6. ad 12.*

An etiam requiratur præsentia corporalis, & quæ? *ib. n. 13. ad 18.*

Coactus, Ebrius, Dormiens, extra semper raptus Missam audiens an præcepto satisficiant, *ib. num. 19. & 20.*

Ad satisfaciendum, qualis attentio requiratur; Et ista tum interna, tum externa, quæ sit, *ib. n. 21. 22. & 23.*

An, & quando satisficiant præcepto, qui tempore Missæ scribant, legunt, confabulantur, conscientiam suam examinant, peccata confitentur, Divinum Officium recitant, sonant, canunt, aut elemosynam colligunt, *ib. num. 24. ad 32.*

Varia ad rem traduntur ex Bened. XIV. *ib. num. 33. 34.*

Alia vide hoc tom. 8. in Append. Decret. in Balneoregion. *Missæ Parochialis, & Conventualis.* Lucana Ferrariensis. Applicationis Sacrificii. Alexandrina. Ferratensis. Mediolanensis. overis Missarum. Cassanensis. Mediolanensis. Celebrationis Missarum. Alia Cassanensis. Hortana. Item alia Hortana. Comen. *Missæ Parochialis, & Conventualis.* Veneta. Velletrana.

na. Spoletana. Montis Marani *Servitii Ecclesie*. Montis Falisci. Portugalen. Acerarum. Capataquen. Pientua. Romana *ensis* *Misfarum*. Senogallien. *Misfarum*. Ravennaten. *Applicationis* *Misfarum*. Cæsenaten. *ensis* *Misfarum*. Tolentina *Servitii* *Ebori*, & *Missa* *Conversus*. Alexanen. *Celebrationis* *Misfarum*. Lucana.

MISSIONES, MISSIONARI.

Missiones conceduntur pro Regnis Batgao, & Bittia in Magno Thiber; Vide verb. *Missiones* num. 1. ad 3.

Quidam prohibitum Missionariis Latinis, & quoniam iidem curare debeant apud Græcos, *ib. n. 4. ad 5.*

De Missionariis Regnorum Madurenfis, Mayurenfis, & Carnatenfis, *ib. n. 6. ad 12.* Missionarii Apostolici in *Sinis*, si mandatis non obtemperaverint, in Europa revocari jubentur sub pœna contra eorum Superiores, *ibid. num. 13.*

Missionariis in Regno Cochinchin prohibetur exercitium jurisdictionis, aut facultatem extra districtus sibi assignatos, *ib. n. 14.*

De utilitate Sacrarum Missionem, *ibid. n. 15. ad 17.*

Missionarii ab Episcopis missi, tamquam Visitationis Pastoralis prænuntii, recipi debent a Parochis, etiam Regularibus in propriis Ecclesiis, & domibus, *ib. num. 18.*

De Missionis Congregatione, *ib. n. 19. ad 23.* Missionariis a S. Sede datur privilegium celebrandi Missam bin in uno die, in casu tamen necessitatis, *ib. n. 24.*

Missionariis Collegii S. Bartholomæi de Urbe quæ gratiæ, & privilegia sint concessa; Vide verb. *Privilegium arti. t. n. 31.*

MITRÆ pœna quid sit; Vide verb. *Papa arti. 2. num. 19.*

MOLENDINUM, MOLITOR.

Molendinum mensuræ Episcopalis non comprehenditur sub prohibitione facta a Communitate populo de non adveniendo nisi ad Molendina Communitatis; Vide verb. *Molendinum*, *Molitor* num. 1.

Alia circa Molendinum, & molituram ad exemptionem Ecclesiasticorum, Regularium, & Monialium spectantia, *ib. n. 2. ad 19.* Ubi plures Sacre Congregationis Immunitatis resolutiones asseruntur.

MOLLITIES. Vide verb. *Luxuria* num. 35.
MONACHUS. Vide verb. *Regularis*.
MONASTERIUM. Vide verb. *Conventus*.

MONETA, MONETARIUS.

Moneta unde dicta; Vide verb. *Moneta*, *Monetarius* num. 1.

Denarius, Nummus, Pecunia unde dicuntur, & an confundantur cum Moneta; *ib. num. 2. 3. & 4.*
Monetæ valor duplex assignatur, & explicatur, *ibid. num. 5.*

Ad iustitiam causæ Monetæ tria requiruntur, & assignantur, *ibid. num. 6.*
Monetas cudere quis possit, vel non, *ibid. num. 7. & 8.*

Principes, vel Magistratus an, & ob quas causas possint immutare valorem Monetarum, *ibid. num. 9. ad 12.*

Quando valor Monetæ mutatur extrinsece, vel intrinsece, quomodo fieri debeat, *ibid. num. 13. ad 17.*

Quando Monetæ species certo numero solvendæ sunt in pactum deductæ, vel quando conventa est certa species Monetarum, an quantitas pecuniaria in obligationem deducitur nulla facta designatione speciei, quomodo in his casibus solutio fieri debeat, *ibid. num. 18. ad 21.*

Quid quando valor extrinsecus Monetarum crescit in manu Depositarii, tale augmentum ad quem spectet, *ibid. num. 22.*

Moneta purioris materie, quomodo mutari possit cum alia materie inferiori, *ib. n. 23.*

Qui scientia privata sciunt Monetam esse minuendam, vel prohibendam, an possint ipsam expendere iuxta præsentem valorem, *ibid. num. 24. ad 26.*

Quid de illis, qui monetam falsam scienter, vel ignoranter expendunt, *ibid. num. 26. & 27.*

Monetam falsam fabricantes, radentes, vel minuantes veram, quibus pœnis subijciantur, *ibid. num. 28.*

Monetas aureas, vel argenteas condeutes, adulteratas scienter detinentes, quibus pœnis plectendi in Ecclesiastico Statu? & ad quem spectet harum Causarum cognitio, *ib. num. 19. ad 32.*

Monetarii gaudent Immunitate Ecclesiastica. Attendenda tamen est circa id novissima dispositio Benedicti XIII. quæ adducitur, *ibid. num. 33. & 34.*

Alia

Alia ad rem, *ibid.* num. 35. ad 47.
Cainam nocere debeat, Creditori ne, an
Debitori, mutatio monetæ inter diem con-
tracti debiti, ac solutionis, præsertim in mu-
tuo, *ibid.* num. 48. & seqq.

MONIALES

Quoad ea, quæ concernunt Puellarum educa-
tionem, Novitiatum, & Professionem.

Puellæ educationis gratia recipi possunt in
Monasteriis Monialium; & ad eas sic reci-
piendas requiruntur decem conditiones; in
quibus assignandis, ac explicandis plura ad
rem obiter afferuntur; Vide verb. *Moniales*
art. 1. n. 1. ad 29.

Ad decem illas conditiones adde aliam,
quæ adducitur, *ibid.* num. 141. & 142.

Quid si Educanda vellet Matrimonium con-
trahere? Et an sit validum ab ipso contra-
stuum ad crates Monasterii coram Parocho,
& Testibus, etiam Parochus sit alio præ-
textu vocatus, *ibid.* num. 30. ad 36.

Reprehenditur Auctor num. 36. *ib.* num.
154. & 155.

Quales Educandæ dimitti debeant a Mo-
nasteriis? & quando? *ibid.* num. 37. ad 41.

Puellæ, quæ compleverunt annum 25,
an, ob quas causas, & de cujus licentia reci-
pi possint Educandæ in Monasteriis Monia-
lium, *ibid.* num. 42. ad 45.

Mulieres nuptæ, Viduæ, aut Famulæ, in
quibus casibus, & de cujus licentia recipi,
tolerari, ac introduci possint in Monasteriis
Monialium, *ibid.* num. 46. ad 51.

Puella, vel vidua temere ingrediens ad
suscipiendum habitum, & Abbatissa recipiens
in quas penas incidant, *ibid.* num. 52.

Cogentes puellas ad ingressum Monasterii
quomodo peccent, & quas censuras incur-
rant, *ibid.* num. 52. 54. 55.

Ordinationes ab Ordinario ditectæ, vel ab
ipso factæ pro Monasteriis an, servari debeant
etiam in Monasteriis subiectis Regularibus,
ibid. num. 56. 57. & 58.

Puellæ degentes in Monasteriis exemptis
an sint Episcopo subiectæ, *ibid.* num. 59. &
num. 143. 152. ubi exponuntur ea quæ ab
affirmativo responso consequuntur.

Tales Puellæ non gaudent Privilegio Fo-
ri, *ibid.* num. 151. ad 152.

Quid si aliqua educanda ægeret, & vellet
testari, aut in Monasterio exempto moriatur
nulla electa sepultura, *ib.* n. 60. ad 63.

Tom. VIII.

Innuitur quid sit agendum antequam puel-
la ad habitum Religionis recipiatur, *ibid.*
num. 64. ad 75.

Quoad Matrimonium Puellarum educanda-
rum; Vide verb. *Matrimonium* a num. 48.
ad 85. & *ib.* *Art. 2. num. 120.*

Novitiæ omnes degere debent sub cura,
& regimine Magistræ in habitatione parti-
culari, *ibid.* num. 76.

Alia plura quoad Novitias, *ibid.* num. 77.
ad 100.

Cavendum esse monetur ab Auctore num.
84. & num. 100. *ibid.* num. 156. & 157.

Professio Monialium in cuius manu fieri
debeat, *ibid.* num. 101. 102. & 103.

Episcopo, vel alio Superiore jubente reci-
pi Novitiam ad Professionem, an admitti
debeat, contradicente majori parte Monia-
lium? Et an Moniales cogi possint ad repul-
sionis causam exprimentam? Et quid si absque
iusta causa Novitiam rejiciant? *ibid.* num.
204. ad 109.

Abbatissa ante quot dies teneatur Episco-
pum certiorare de aliqua emittenda Professio-
ne Monialium; Vide verb. *Professio* *Regu-
laris*.

Quid de secunda, tertia, & quarta foro-
re in eodem Monasterio, ac de Moniali su-
pnumeraria, *ibid.* num. 112. ad 115.

Cogentes quocumque modo Virgines, vel
alias mulieres ingredi Monasterium, vel im-
pedientes ne ingrediantur, quas censuras in-
currant, *ibid.* num. 120. ad 123.

Vide plura alia ad rem facientia *ibid.* a
num. 124. ad 146. & verb. *Novitias*, *Novi-
tia*. *Professio*.

MONIALES quoad ea, quæ concernunt eas-
rum numerum, Dotem, peculium, & li-
valem.

Monialium numerus quomodo, & a quo præ-
figendus in Monasteriis tam exemptis, &
qualis numerus esse debet; Vide verb. *Mo-
niales* *art. 2. num. 1. ad 7.*

De numero Monialium ex dispositione cap.
Periculoso §. *Sane*, de stat. *Regul.* in 6 &
num caput istud sit derogatum, ut sentit
Auctor num. 5. Vide *ibid.* num. 100. 101.

In præfixione numeri quomodo distingui
debeant Moniales? & numerus Conversarum
quomodo calculandus, *ibid.* num. 8. & 9.

Quales redditus requirantur? & inter ipsos an
sint computanda lucra Monialium; & quid ubi
exitus major est introitu, *ib.* n. 10. 11. & 12.

Pp 3

Adest

Adest prohibitio vestiendi ubi non est numerus praefixus, & de cuius licentia numerus augeri possit; *ibidem* numer. 13. & 14.

Monialis supranumeraria de cuius licentia admitti possit? & an semper remaneat talis, *ibid.* numer. 15. & 16.

Loca Monialium intra numerum decedentium an concedi, vel promitti possint, *ibid.* numer. 17.

Moniales an admitti possint absque dote, *ibid.* numer. 18. & numer. 102. & 103.

Dotales elemosynae quomodo, & quibus solvi debeant? & quid de dotis depositario, *ibid.* numer. 19. ad 24.

Professio an differri possit, si Monasterium adhuc dotem non receperit, *ibid.* numer. 25.

Regulares an possint aliquid circa dotem disponere, *ibid.* numer. 26.

Quantitas dotis pro Monialibus, siue numerariis, siue supranumerariis assignatur. Et quomodo expendenda, vel investienda? & pene statuitur contra eam consuetudines, *ibid.* numer. 27. ad 44.

Confirmatur sententia Auctoris *ibid.* n. 104. In doibus recipiendis an fieri possit differentia inter Terrentes, & Aduenas &c. *ibid.* numer. 45.

Tertia Soror an solvere debeat dotem triplicatam, *ibid.* numer. 46. ad 49.

Quid circa dotem, de Moniali translata ad aliud Monasterium, *ibid.* numer. 50. & 51.

An possit Monialis admitti cum dote majori, quam quae taxata est, hac tamen lege, ut ad omnia consuetudina Monasterii Officia haud teneatur, *ibid.* numer. 105.

Moniales an possint aliquid ultra dotem etiam pro pactum recipere, vel pro Sacrilla, vel pro se ipsis absque incurfu Simoniz? & ad rem afferunt Edictum Clementis XI. & ad quid circa ipsum, & novissimam dispositionem Benedicti XIV. teneantur Episcopi, ac Superiores Regulares, *ibid.* numer. 52. ad 62.

Ad propositum afferunt dispositio Clementis XIII. *ibid.* in Appendice numer. 109.

Episcopi, & Superior Regularis an possint munera accipere occasione vestitionis, professionis Monialium, vel electionis Abbatissae, & huiusmodi, *ibid.* numer. 63. & 64.

Monialis in particulari an possit habere pecuniam; & quomodo ad rem procedendum, ubi non adest vita communis, *ibid.* n. 65. ad 69.

Quomodo partitae Capae communis debeant inscribi, *ibid.* numer. 70.

Ut Moniales licite possint retinere, & expendere livella ubi non adest vita communis, concurrere debent quique conditiones, quae assignantur, *ibid.* numer. 71.

Moniales, ac Regulares quid disponere possint, vel non, de livellis, eorumque fructibus, *ibid.* numer. 72. ad 79.

Reprehenditur Auctor numer. 108.

De livellis item quaeritur, an possint ea assignari, vel relinquere ea conditione, ut nihil requiratur Monasterio, *ibid.* numer. 109. & sequ.

Sub quibus conditionibus Sac. Congregatio soleat concedere Monialibus, & Regularibus facultatem habendi livella, seu vitalitia, *ibid.* numer. 80. 81. & 82.

Moniales, ac Regulares an possint in particulari habere Legata? *ibid.* n. 83. ad 88.

Livella Monialium administrari non possunt a seipsis, *ibid.* numer. 89.

Monialis, ac Regularis transiens ad aliud Monasterium desert secum livellum, *ibid.* n. 90.

Moniales an, & quomodo pecuniam ex suo livello, & aliunde quaesitam possint ludo exponere; Vide verb. *Ludus* numer. 9.

Alia de livello, & annuis redditibus, *ibid.* numer. 92.

An livella cessant accepta in Monasterio vita communi, *ibid.* numer. 108.

An livella gaudeant privilegio dotis. *ibid.* numer. 111. contra Auctoris sententiam.

Episcopi, & quilibet alius Praelatus, & Officialis, seu Deputatus nihil accipere potest pro ingressu, & Professione Monialium, pro exploratione, pro approbatione depositi dotis, pro licentia, & huiusmodi, *ibid.* numer. 93.

MONIALES quoad ea, quae concernunt Clausuram.

Clausura a quo indicta fuerit sub praeepto? Et quae Moniales ad ipsam teneantur; Vide verb. *Monialis* art. 3. numer. 1. ad 6.

Moniales egredientes a Clausura, & Episcopi licentiam eis concedentes, & aliae personae ipsas comitantes &c. quas censuras incurant, *ibid.* numer. 7. 8. & 9.

Monialis violat Clausuram pluribus modis, qui assignantur, *ibid.* numer. 10. ad 18.

Ab excommunicatione violatae Clausurae qui possit absolvere, vel non; quod pariter de Regularibus est intelligendum; *ibid.* n. 19. ad 25.

Assignantur, & explicantur plures casus, in quibus Moniales licite possunt egredi e Monasterio.

Monasterio absque incurſu pœnarum, *ibid.* num. 26. 27. & 28.

Aliquo ex diſtis caſibus occurrente, an, & cujus licentia requiratur, ut licite Moniales exire poſſint, *ib. num. 29. ad 32.*

Abbatiffa an cum licentia ſolius Epifcopi, vel Superioris Regularis, ſi ſit ei ſubjecta, poſſit exire de Monasterio ad præſtandum principi Sæculari Domino Feodi fidelitatis juramentum, quando id fieri nequeat per Procuratorem, *ib. n. 33.*

Moniales an, & de cujus licentia ſe transferre poſſint de uno in aliud Monasterium, occasione illud gubernandi, fundandi &c. *ibid.* num. 34. & 35.

Quid de Monialibus cum debita licentia egreſſis, & negligentibus ad earum Monasterium iterum ſe recipere, *ibid. nu. 36. & 37.*

Quid ſi Monialis egreſſa ad curandum infirmitatem intra domum privatam, huc illucque vagetur extra ipſam, vel ſi egreſſa ad fundandum Monasterium, aut quid ſimile, deviet ex occasione a recto itinere, *ibid.* num. 38. & 39.

An Monialis legitime egreſſa tranſiens per locum, ubi adeſt Monasterium, poſſit ingredi, & ibi hoſpicio recipi, *ib. n. 40. & 41.*

Ingreſſus in Monasterio absque debita facultate prohibetur a pluribus Summorum Pontificum Conſtitutionibus, quæ assignantur; & quas Cenſuras incurrant contravenientes, & a quibus abſolvi poſſint, vel non, *ibid. num. 42. ad 52. & ſupra num. 19. ad 25.*

Assignantur qui absque incurſu Excommunicationis ingredi poſſint Monasteria, vel non, *ibid. num. 53. ad 55. Adi noviffimam diſpoſitionem Benediſti XIV. allatam infra num. 98.*

Mulieres habentes licentiam a Sede Apoſtolica ingredi non poſſunt absque conſenſu Monasterium, *ibid. n. 56. & 57.*

Pueri, & Puellæ cuiſcumque ſint ætatis Introduci nequeunt in Monasteria. Ex in quas Cenſuras incurrant Moniales, vel aliz perſonæ introducentes, *ibid. num. 58. & 59.*

Cardinales, Epifcopi, Legati, Vicelegati, Inquiſitores, Magiſtratus an, & quando ingredi poſſint Monasteria, *ibid. num. 60. ad 65.*

Prælati omnes Sæculares, quando in caſibus neceſſarii ingrediuntur Monasteria Monialium, quor, & quales perſonas ſecum ducere poſſunt, *ibid. num. 66. ad 72.*

Prælati Regulares in quibus caſibus ingredi poſſunt Monasteria Monialium ſibi ſubje-

ctarum; & quos ſecum ducere poſſunt, *ibid.* num. 73. ad 78.

Confeſſarii quomodo, & quando poſſint ingredi Clauſuram. Vide *infra art. 5. n. 30.*

Medici, & Chirurgi quando, & quomodo ingredi poſſunt Clauſuram. Vide verb. *Medicus num. 12.*

Factores, Syndici, alique Operarii ad ſervitium Monialium neceſſarii quando, & de cujus licentia ingredi poſſint Clauſuram, & quid de illis, qui ingrediuntur deſerentes aliquid ſub prætextu interveniendi Monasterio, & de illis, qui ingrediuntur ſine licentia ad extinguendum incendium, vel quid ſimile, *ib. num. 81. ad 84.*

Ad quem ſpectet concedere licentiam ingrediendi Monasteria, ſive Regularibus ſubjecta, ſive non, *ib. num. 85. ad 93.*

Epifcopus quid poſſit, vel non, extra Clauſuram Monialium Regularibus ſubjectarum, *ibid. num. 94. 95. & 96.*

Aſſeruntur ad rem noviffimæ reſolutiones Sac. Congreg. Concil. *ibid. num. 97.*

Alia; Vide verb. *Viſitatio num. 50.*

Super Clauſura Monialium attendenda eſt noviffima diſpoſitio Benediſti XIV. quæ aſſertur, *ibid. num. 98. num. 100.*

Monialium, & Monachorum cohabitatio apud Maronitas uſu recepta prohibetur a Benediſto XIV. *ibid. Art. 6. num. 73.*

Moniales Portugalliæ, & Algarbiæ ad Clauſura revocantur ab eodem Pontifice, *ibid. art. 3. num. 100.*

Moniales Ord. S. Spiritus in Hiſpania, & Polonia ſubjiciuntur Locorum Ordinariis, *ibid. num. 101.*

Moniales Græco-Melchitæ Regulam S. Baſilii debent; & cætera quoad has Moniales diſpoſita a Benediſto XIV. Vide *ibid. num. 102. & 103.*

Hiſtoriam Eccleſiaſticæ diſciplinæ circa Monialium Clauſuram recte diſpoſitam, Vide *ib. n. 113. & ſeqq.*

MONIALES quoad ex, quæ concernunt acceſſum ad earum Monasteria, & locutionem cum eis.

Acceſſus ad Monasteria Monialium quibus ſit prohibitus, & quomodo ſumi debeat, ſub quibus Cenſuris prohiberi poſſit ab Ordinariis, & accedentes quomodo peccent; Vide verb. *Moniales art. 4. n. 1. ad 7.*

Monialium Parentes an, & quando poſſint eas alloqui, *ib. num. 8. ad 17.*

Regulares an, & de cujus licentia possint Moniales allicui: sine licentia alloquentes quomodo peccent, in quas Censuras incidunt, & afferantur ad id varia Decreta, *ib. num. 12. ad 19.*

Regulares missi ad Crates Monialium pro munere predicationis obeundo, quid si ad eas alloquendas accedant post Concionem, *ib. num. 20. & 21.*

Quid de Superioribus Regularibus, Confessariis Monialium, ac de Vicario Conventus, *ibid. numer. 23. ad 26. & num. 60. & seqq.*

Sub Decretis quibus prohibetur Regularibus accessus ad Moniales comprehenduntur etiam Equites Melitenenses, *ibid. num. 27. & 28.*

Episcopus quas censuras, & pœnas possit imponere contra alloquentes Moniales tam Regulares, quam alios Clericos, *ibid. n. 29. & 30.*

Decreta interdicens allocutionem cum Monialibus comprehendunt etiam Abbatisfam, *ib. num. 31.*

Subcollectores accedentes ad Moniales sine legitima licentia incurrunt easdem pœnas, *ibid. num. 32.*

Quid de Iudicibus, Episcopis extra suam Diocesim, Canonicis Cathedralis, Peregrinis, Pauperibus, Famulis, Magistris, Hebraeis Moniales alloquentibus sine debita licentia, *ibid. num. 33. ad 40. & seqq.*

Moniales Regularibus subiectæ quid si alloquantur cum Regularibus ejusdem Ordinis, *ibid. num. 41.*

Regulares inventi alloquentes Moniales absque debita facultate possunt ab Episcopo pœna carceris puniri, *ib. num. 42.*

Loquens cum Moniali de domo propinqua, aut via publica prope Monasterium: vel per nutus, & signa; vel per interpositam personam; vel qui tantum audit, & non respondet; aut litteras scribit; aut loquitur cum Novitiis, vel Educandis, an incurrit Censuras, *ibid. num. 43. ad 45.*

Quis possit licentiam concedere pro alloquendis Monialibus sive exemptis, sive non, *Vide art. antec. n. 85. ad 88.*

In prædicta licentia exequenda, aut concedenda quid sit servandum, *ib. n. 53. & 54.*

Edicta prohibentia accessum ad Moniales a quo sint publicanda, *ib. num. 55.*

Regulares pro alloquendis Monialibus indigent licentia Ordinarii, & Superioris Regularis, *ibid. num. 56.*

Quid si Confessarii Regulares, vel Superiores, aut Visitatores alloquantur Moniales extra præfixum officii sui necessitatem, *ib. n. 57.*

Licentia pro uno concessa non extenditur ad alium, *ib. num. 58.*

An Episcopus, vel alter Superior Ordinarius concedere valeat Regularibus quibuscumque, etiam non consentis in primo & secundo gradu, licentiam alloquendi Moniales, *ibid. num. 67. ad 70.*

An pœnz statutz contra Regulares alloquentes Moniales sine licentia Ordinarii locum sibi vindicent, si Regulares, sine licentia Ordinarii, Novitias, Educandas, & Inservientes, quæ in Monasteriis cum Monialibus degunt, alloquantur, *ib. n. 71. 72.*

An Ordinarii Regulares alloquentes Moniales punire possint aliis pœnis præter illas contentas in Decretis Sac. Congregationum, *ibid. num. 73. 74.*

MONIALES quoad ea, quæ concernunt eorum Confessarios.

Monialium Confessarii pro Monasteriis exemptis, vel non exemptis a quo eligi debeant? Et in quibus casibus possit Episcopus Confessarios Regulares amovere a Monasteriis exemptis, & alios deputare. *Vide verb. Moniales art. 5. num. 1. ad 8.*

Reprehenditur Auctor. *num. 86.*

Confessarii Regulares pro Monasteriis sibi subiectis quomodo, & quando indigeant Ordinarii approbatione, *ibid. num. 9. ad 14.*

Confessarii pro Monialibus non approbati nequeunt tempore Jubilei earum Confessiones audire. Neque approbati pro uno Monasterio possunt tempore Jubilei audire Confessiones Monialium alterius Monasterii, *ib. num. 15. & 16.*

Confessarius presentatus ad audiendas Monialium Confessiones, ad quod tempus approbati debeat, *ibid. num. 17.*

Moniales non possunt cunctibus Sacerdoti ab Ordinario non approbato de venialibus valide confiteri, *ibid. num. 18.*

Confessarii Monialium quanto tempore durare possint, *ibid. num. 19. ad 23.*

Confessarii Monialium qui esse possint, vel non, *ibid. num. 24. ad 31.*

Confessarius Extraordinarius quoties in anno concedi, vel offerri debeat Monialibus, *ib. num. 32. & 33.*

Moniales an possint Confessarium recusare, *ib. num. 34. & 35.*

Mo-

Moniales an possint Confessarium recutare, *ib. num. 34. & 35.*

Moniales nolentes Extraordinario confiteri an teneantur omnes coram ipso saltem comparere, *ib. num. 36. 37.*

Confessarius extraordinarius an, & quando concedi possit Moniali particulari, *ibid. num. 38. ad 41.*

Confessarius extraordinarius quo tempore deputari possit? Et an eo tempore possit Ordinarius ad Monasterium accedere, *ibid. num. 42. ad 45.*

Circa extraordinarium ad quid teneantur Prælati Regulares in Regnis Hispaniarum, *ib. num. 46. & 47.*

Confessarii, & Capellani Monialium possunt celebrare Missas Sanctorum, de quibus ipse recitant Officium, *ib. num. 48.*

Confessarii Monialium, eorumque Socii cuius ætatis esse debeant, *ib. n. 49. & 50.*

Confessarius an possit ingredi Clausuram ad funeris Officium peragendum, *ibid. num. 51. 52. & 55.*

Confessarius Clausuram ingressus ad Sacramenta administranda an possit per Monasterium divagari; *ibid. num. 54.*

Quid quando Confessarius Monialis infirmæ Confessionem audit? vel ipsa laborat in extremis, *ibid. num. 55. & 56.*

Confessarius etiam noctis tempore in casu necessitatis potest ingredi Clausuram, *ib. num. 57.*

Confessarius non potest ingredi Clausuram ad audiendam Confessionem illius infirmæ, quæ potest accedere ad Sedem Confessionalem; neque potest ingredi sub prætextu comitandi Operarios, Medicos, &c. neque ad conspergendum Cellas Monialium aqua benedicta; neque ad exorcizandum Monialem energumenam; neque ad Missam celebrandam; *ibid. n. 58. ad 62.*

An Confessarius ingredi possit Clausuram ad sumendam particulam consecratam casu in Ecclesiâ Interiori elapsam, *ib. n. 63.*

Confessarius quamvis Regularis non indiget speciali licentia ad ingrediendam Clausuram pro sui Officii necessitatibus. An autem ingredi debeat cum Socio, necne, *ibid. num. 64. & 65.*

Confessarius Regularis Monialium, ejusque Socius an possint Moniales alloqui, *ib. n. 66.*

Confessarii extraordinarii dum occupantur in audiendis Monialium Confessionibus excusantur ab oneribus sue Religionis, *ibid. num. 67.*

Quid de Confessarii habitatione; Sedis Confessionalis collocacione; ejusdem Confessarii mercede, ac victu; *ibidem numer. 68. ad 73.*

Confessarii an possint Moniales absolvere in foro conscientie a Censuris occultis, & pœnis Papæ reservatis. Vide *supra art. 3. num. 19. ad 25.*

In casu extremæ necessitatis, deficiente proprio Confessario, an possit quilibet Sacerdos ingredi clausuram ad absolucionem elargiendam, *ib. n. 26.*

Quid si Confessarius sollicitet Monialem, & Monialis sollicitata recuset eum denuntiare, *ibid. num. 77. 78. & 79.*

Alia de hac re, Vide verb. *Sollicitatio.* Adduntur ad rem novissimæ resolutiones Sac. Congreg. Concil. *ibid. num. 81.* Et verb. *complex peccati*, ubi ad id assignatur novissima dispositio Benedicti XIV.

An Confessarius Ordinarius Monialium ad Episcopo destinatus, & triennio elapso ex Indulto Sac. Congreg. Episc. & Regul. ad alterum triennium immediate sequens confirmatus, hoc pariter elapso, possit ab ipso Episcopo Auctoritate Ordinaria destituari ad tertium triennium, *ib. num. 87. & seqq.*

Ad Episcopum pertinere cognoscere, & approbare, an Confessarius Regularis debeat pernoctare prope ipsa Monasteria ex causâ distantiam Conventuum, etsi agatur de Monasteriis exemptis, & Regularibus subiectis, *ib. num. 91.*

Vide alia de Confessario præsertim extraordinario, *ibid. nn. 92. & verb. Confessarius.*

MONIALES quoad varia Miscellanea ipsas concernentia.

Moniales, etiam Clarissæ, tenentur publice in Choro, vel privatim Officium Divinum recitare; Vide verb. *Moniales art. 6. num. 1. 2. & 3.*

Moniales Choristæ an possint, propter impetritam, Officium Sororum laicarum recitare, *ibid. num. 4. & 5.*

Moniales in recitando *Confiteor* nihil mutare possunt, *ibid. num. 6.*

Moniales Clarissæ, & tertii Ordinis quo Brevariario uti possint, *ibid. num. 7.*

Indulgentiæ Fratris concessæ, eorumque Ecclesiis extenduntur etiam ad Moniales, *ib. num. 8.*

Moniales intra quod tempus teneantur confiteri, & Eucharistiam sumere; & quibus peccati.

- mitti possit Communio quotidiana, *ibid.* num. 9. ad 12.
- Moniales nequeunt se inscribi facere in Societatibus Rosarii, Chordæ &c. *ibid.* num. 13.
- Episcopus potest prohibere Regularibus, ne Missas celebrent in Ecclesiis Monialium, *ibid.* num. 14.
- Regulares an possint intervenire pro Capellanis in districtis Ecclesiis, *ib.* num. 15. & 16.
- Episcopus potest prohibere Presbyteris Sæcularibus ne celebrent in Ecclesiis Monialium Regularibus subsecularum, *ibid.* num. 17.
- Capellanus sufficit quod approbetur a Superiore Monasterii, *ib.* num. 19.
- In Ecclesiis Monialium an, & de cujus licentia sepeliri possint Cadavera Sæcularium? & in caso ad quem spectet Officium funeris, *ibid.* num. 19. ad 22.
- Moniales an sepeliri possint in Ecclesia exteriori, *ibid.* num. 23. ad 26.
- Moniales nequeunt habere prospectum, nec crates correspondentes in Ecclesia Presbyterorum sæcularium, vel Regularium, *ibid.* num. 27.
- Moniales nequeunt uti Confessionario pro Locutorio, *ibid.* num. 28.
- Alia de Fenestella Communione, ac de Collocutoriis, *ibid.* num. 29. ad 40.
- Monialium famuli, & famulæ a quibus teneantur Sacramenta recipere, *ibid.* num. 41.
- Monialis Professio est irrita, si postea fiat Hermaphrodita, *ibid.* num. 42.
- Quid circa fenestras prospectum habentes in Clausuram Monialium, *ib.* num. 43. & 44.
- Alia de Monialium fenestris, ac cellis, *ibid.* num. 45. ad 56.
- Moniales non debent dormire associatz, *ibid.* num. 57.
- Moniales uti nequeunt habitu virili, *ibidem* num. 58.
- Monialibus non committitur clavis Custodiæ SS. Sacramenti, nec Reliquiarum, *ibidem* num. 59. & 60.
- Monialibus an prohiberi possit dies Festus Titularis? aut Musica in earum Ecclesiis, *ibid.* num. 61. & 62. & 63.
- Moniales in communi comedere, & laborare debent, nec possunt exteris cibos parare, aut esculenta vendere, *ibid.* num. 64. & 65.
- Moniales completo Officio possunt recitare aliquem Platum, Orationem, vel Collectam, *ibid.* num. 66. & Decretum S. R. C. in principio hujus voluminis quæ consule ex eorum Indice sub verb. *Moniales.*
- Alia *ibid.* num. 67. ad 74.

Alia vid. in hoc volum. in *Appendic.* Decret. iu Jannen. Mazarien. Novarien. Lycieu. *Clausure.* Papien.

MONITORIUM.

- Monitorium quid sit? Quis possit, vel non, ipsum concedere? & in quibus locis? Vide verb. *Monitorium* num. 1. ad 10.
- An Prælati vetæ & propriæ nullius Diocesis concedere valeant Monitorium, *ibid.* num. 75. ad 77.
- Monitoria pro revelandis rebus occultis quando, quibus personis, pro quibus rebus, & a quo concedi, ac promulgari possint, vel non, *ibid.* num. 11. ad 25.
- Ad *nu.* 12. & 21. *Auctorit.* Vide notata sub num. 78. 79.
- Adducitur modus fulminandi excommunicationem Monitorii, *ibid.* num. 26.
- Monitorii vi an quis teneatur se ipsum denunciare? Et quæ personæ, ac res denunciari possint, ac debeant, vel non? & quando, *ibid.* num. 27. ad 49.
- Detineus mala fide scripturam alienam ad quid teneatur ex vi Monitorii, *ibid.* num. 50. & 51.
- Detineus bona fide scripturam alienam antequam cum suo, vel aliorum damno ex vi Monitorii restituere, *ibid.* num. 52. & 53.
- Detineus scripturam publicam continentem acta in judicio producta, & essetia, vel scripturam communem reo, & auctori, vel scripturam ad proprium suum jus spectantem, vel spectantem ad jus, & bona actoris, vel transumptum non authenticum scripturæ ad actorem spectantis, ad quid teneatur ex vi Monitorii, *ibid.* num. 54. ad 60.
- Sciens confidentialiter aliquem detinere Scripturam alienam an teneatur vi Monitorii revelare, *ibid.* num. 61.
- Cum quis, ne Creditores aliqua sua bona adjuncat, illa vendit in confensum cuidam amico, reuente venditore satisfacere Creditoribus, an teneatur talis amicus vi Monitorii illa bona revelare, *ibid.* num. 62.
- Quid si aliquis tempore publicationis Monitorii degat extra Territorium Episcopi excommunicationis: an reuertatur noudum facta tertia promulgatione; aut discedat jam facta prima, *ibid.* num. 63. 64. & 65.
- Quid si reus delicti discedat ante Monitorii promulgationem, *ibid.* num. 66.
- Superiores Regulares an possint suos subditos per Monitorium citare, *ibid.* num. 67. Regu.

Regulates an teneantur ex vi Monitorii Episcopi revelate, *ibid.* num. 68.

Quod si obligati ad denuntiandum, non denuncient intra tetminus præfixum, *ibid.* num. 69. & 70.

Monitorium quando expiret, & Censura per ipsum contracta a quo absolvi possit, *ibid.* num. 71. ad 74. Alia ad rem, *vid. in additionibus*, *ibid.* num. 80. & *seqq.*

MONOPOLIUM.

Monopolium unde dictum; quid sit; quot modis committi possit; *Vide verb. Monopolium* num. 1. ad 7. num. 16. ad 18.

Mercatores conventionem conspirantes, ut nonnisi pretio summo vendant, & nonnisi pretio infimo emant, an Monopolium committant, & ad quid teneantur, *ibid.* num. 8. & 9.

Princeps, & Magistratus an licite concedere possint uni, vel pluribus, ut ipsi soli certas merces vendant, *ibid.* num. 10. & 11. & num. 19. & 20.

Monopolii poena quæ sit. *Vide verb. Poena* art. 2. num. 165.

Monopolia super segetibus, leguminibus, olivis, & hujusmodi rigorosis sub poenis prohibentur, *ibid.* num. 11. 12.

MONTES PIETATIS.

Montes Pietatis quid sint; unde originem habuerint; ubi primum, & quorum opera erecti; & an liciti. *Vide verb. Montes Pietatis* num. 1. ad 7.

In Montibus Pietatis tres potissimum leges existunt, & assignantur, *ibid.* num. 8. Montium Pietatis erectio quomodo, & quibus conditionibus permittatur a Summis Pontificibus, *ibid.* num. 9. 10. & 11.

Quid possint, vel non, Montis Pietatis Ministri de ejusdem Montis rebus, ac pecunia dispensare, *ibid.* num. 12. ad 16.

Reprehenditur *Auctor* num. 12. & ad propositum per extensum refertur Constitutio *Jamudum Benedicti XIII.* *ibid.* num. 29.

Montium Pietatis tres referuntur species, & de illarum iustitia differitur, *ibid.* num. 18. & *seqq.*

Alia vide tom. 8. in *Append. Decret. in Casalen. Montis Pietatis.*

MORIBUNDUS.

Moribundus quæ remedia ad sanitatem facientia respuere possit, *Vide verb. Moribundus* num. 1 & 2.

Moribundus quando, & a quo Confessario absolvi possit, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Improbatur assertio *Auctor.* num. 4. de Sacerdote muto nuda vel scripta forma absolvente, *ibid.* in not. ad *sumd.* num.

Et falsum omnino dicitur quod *Auctor* num. 5. docet posse laicum quemcumque moribundum absolvere a Censuris, *ibid.* in not. ad *sumd.* num.

Moribundo quomodo sit porrigendum Viaticum, si adsit periculum vomitus, *ibidem* num. 6.

Moribundo puero ad Sac. Communionem nondum admissio an sit præstandum Viaticum, *ibid.* num. 7. Sed vide *ibid.* notata.

Quid si Moribundus sit communicandus, & desit Stola, vel Alba, *ibid.* num. 8.

Moribundus quo præcepto teneatur Viaticum sumere, & quæ formula sit servanda in ipso communicando, *ibid.* num. 9. & 10.

Moribundo quoties, & in quibus diebus sit præstandum Viaticum in eadem infirmitate, & quid si ob tussim, vel aliam causam nequeat illud sumere, *ibid.* num. 11. ad 15. & ad num. 11. in not. *Rom. Theol.*

Pro consecrando Viatico dando Moribundo an liceat Sacerdoti non jejuno celebrare, vel consecrare extra Sacrificium, vel consecrare in fermentato, *ibid.* n. 16. ad 19.

Moribundus latinus an possit sumere Viaticum a Sacerdote græco, *ibid.* num. 20.

Moribundo an sit dandum Viaticum sub specie vini, si nequeat sumere sub specie panis, *ibid.* num. 21.

Moribundis amensibus, vel phreneticis an, & quando sit præstandum Viaticum, *ibid.* num. 22. ad 26.

Moribundis quis dare possit Viaticum in defectu Parochi, *ibid.* num. 27.

Reprehenditur *Auctor* num. 26. in not. ad *sumd.* num.

Pro consecrando Viatico dando Regulari infirmo in aliqua domo privata, an possit ab alio Regulari erigi ibi Altare portatile, & Sacrum peragi, *ibid.* num. 28. & *ibid.* in Notis.

Moribundo, etiam si non petat, an sit ei dandum Sacramentum Extremæ Unctionis, *ibid.* num. 29.

Mori.

Moribundus præter Confessionem tenetur ad actum contritionis perfectæ, *ibid.* num. 30.
Moribundi an possint contrahere Matrimonium, *ibid.* num. 31.

Moribundus an possit absolvi a Sacerdote excommunicato vitando, seu degradato, aut hæretico, *ibid.* num. 32. ad 35.

Moribundi ex morte naturali deficere solent in detumescencia Maris, *ibid.* num. 36.

Alia ad rem. Vide verb. *Eucharistia. Infirmitas. Platicum.*

Adducitur novissima ampliata facultas concessa Episcopis pro impetrendi Benedictione Papali Moribundis. Et assertur modus eam impetrendi, *ibid.* num. 38. & 39.

Moribundus quis sit. Viventibus ascribitur, & sanæ mentis repotatur, *ibid.* num. 41.

De Confessione Moribundi, & quasnam habeat illa probandi vires contra seipsum, contra tertium, vel hæreses tam in civilibus, quam in criminalibus, sive ille fuerit Judex, sive testis, sive Proxenera contractus Simoniaci, late disseritur, *ibid.* num. 45. & seqq.

Vide cætera verb. *Mortis articulus*, ubi inter alia num. 1. est, quod *Mortis Articulus* in servis Dei illustris, & Sanctimoniam conspicuus apparere debet.

MULTÆ, seu pœnæ; Vide verb. *Episcopus* art. 6. num. 63. & verb. *Pœna* art. 1. n. 50.

MULIER. Vide verb. *Fœmina*. Et verb. *Mulier*.

An propter suaviorem mulier dotem amittat. Vide verb. *Adulterium* art. 2. in nov. add. num. 30.

MUNDUS.

Mundus unde dictus? quot modis usurpator in S. Scriptura; ac apud Philosophos, & Theologos. Vide verb. *Mundus* num. 1. 2. & 3.

Mundus variis illustratur titulis, qui assignantur, *ibid.* num. 4.

Mundus quid sit, & an sit unicus, *ibidem* num. 5. ad 8.

Mundus quo tempore, & quomodo fuerit creatus, & quid per spatium sex dierum, *ibid.* num. 9. ad 23.

Adam, & Eva quo tempore, quomodo, ex quo, & in quo loco fuerint producti, *ibid.* num. 24. ad 41.

Adam, & Eva qua die præceptum violaverint, ac de Paradiso expulsi fuerint, *ibid.* num. 42. ad 45.

Qualis fuerit arbor, cujus fructus comestio fuit Adamo, & Evæ prohibita, *ibid.* num. 46. & 47.

Cain, & Abel quando, & ubi geniti fuerint, & quæ alia fuerit Evæ proles, *ibid.* num. 48. ad 51.

Adam, & Eva e Paradiso eiectionem quam regionem incoluerint, *ibid.* num. 52.

Adam ubi fuerit sepultus, *ibid.* num. 53. 54. & 55.

Paradisus Terrestris unde dictus; quid significet; in qua Mundi parte constitutus; quæ ejus longitudo, & latitudo; an adhuc existat, *ibid.* num. 56. ad 62.

Mundi ætates quot sint. Et ab Orbe condito usque ad Christum natum, quot anni effluerint, *ibid.* num. 63. & 64.

Epocha, & Æra unde dictæ, & quæ sint, *ibid.* num. 65.

Epochæ distinguuntur in sacras, & profanas, & quæ sint, *ibid.* num. 66.

Inter Epochas Sacras præcipua desumitur a Nativitate Christi; & alia est vera, & alta vulgaris, & quando utraque incipiat, *ibid.* num. 67. 68. & 69.

Epochæ profanæ quæ sint, explicantur, *ibid.* num. 70. ad 76.

Mundus in quot partes dividitur, & singulæ partes explicantur, *ibid.* num. 77. ad 87.

Mundi quatuor plagæ principales, & venti assignantur, *ibid.* num. 88. & 89.

Præcipua Mundi systemata assignantur, & explicantur; ubi etiam de Antipodum existentia, ac Terræ, Cœlique situatione, *ibid.* num. 90. ad 111.

Mundi, seu Terræ quantitas explicatur; & quid accidat circa dierum computationem circumventibus totam Terram, *ibid.* numer. 112. ad 116.

Sphæræ nomine quid intelligatur, *ibidem* num. 117.

Sphæra potissimum pro artificiali sumitur; & quid sit, & quare sic vocetur? Et quis fuerit ejus inventor, & auctor, *ibid.* num. 118. & 119.

Hæc Sphæra vocatur *armillarij*, & quare, *ibid.* num. 120.

In hac armillari Sphæra decem circuli vulgo repræsentantur; sex majores, & quatuor minores, qui assignantur cum suis qualitatibus, & differentiis ad invicem, *ibid.* num. 121. ad 123.

Polus unde dictus, quid significet, *ibid.* num. 124.

Polus alter vocatur arcticus septentrionalis,

lis, & alter antarcticus meridionalis; quare sic dicti? Et quales sint, *ib. n. 125. & 126.*

In medio horum Polorum pendet Terræ globus, & quomodo, *ibid. num. 127.*

Axis Mundi quid sit, *ibid. num. 128.*

Assignantur, & explicantur alii Majorum Circulorum Cardinales, *ibid. n. 129. & 130.*

Primus ex majoribus Circulis est Horizon, & quid sit, *ibid. num. 131.*

Horizon duplex assignatur, & explicatur, *ibid. num. 132.*

Meridianus, & Equator quid sint, *ibid. num. 133. & 134.*

Zodiacus quid sit; quæ ejus signa; quomodo vocetur; quot gradus contineant; Et quid sit gradus; & quot minuta contineat, *ibid. num. 135. 136. & 137.*

Sol quot gradus percurret quolibet integro anno, *ibid. num. 138.*

Dicta signa Zodiaci peculiaribus figuris imprimitur, quæ assignantur, *ibid. n. 139.*

Hæ duodecim signa dividunt Zodiacum in duodecim partes correspondentes duodecim mensibus anni; & dantur versus eam sua explicatione ad sciendum quonam die mensis ingreditur Sol quodlibet quonam, *ib. n. 140.*

In medio Zodiaci est ducta linea quædam, quæ vocatur *Ecliptica*, seu *Orbita Solis*; quid sit; & quare sic appelletur, *ib. n. 141.*

Eclipsis Solis quando fiat in ipsa Ecliptica, & an esse possit universalis, *ibid. num. 142. & 143.*

Eclipsis Lunæ quando fiat, & an esse possit universalis, *ibid. num. 144. & 145.*

Coluri quid sint; unde dicti; & quomodo vocentur, *ibid. num. 146. 147. & 148.*

Minores Circuli sunt ambobus Tropici, & ambobus Poles, *ibid. num. 149.*

Tropici unde dicti; & cur unus vocetur Tropicus Canceri, & alter Tropicus Capricorni, *ibid. num. 150.*

Circuli Poles unde dicti; & cur unus vocetur Arcticus, & alter Antarcticus, *ibid. num. 151.*

Quid de habitantibus sub istis polaribus Circulis, *ibid. num. 152.*

Dicti quatuor Circuli minores dividunt Mundum in quinque partes, seu Zonas, quæ assignantur, & explicantur, *ibid. num. 153. ad 156.*

Ex diversâ habitudine Equatoris ad Horizontem dividitur Sphæra in rectam, obliquam, & Parallelam, & singulæ explicantur, ubi etiam de habitantibus in ipsis, *ib. num. 157. ad 164.*

Cælum unde dictum; quid & quotuplex sit, *ibid. num. 165. ad 171.*

Astrum quid sit, *ibid. num. 172.*

Astra alia sunt fixa, & alia errantia appellantur *Planeta*, & quare, *ibid. num. 173. & 174.*

Planetae a fixis Stellis tripliciter distinguuntur, & assignatur quomodo, *ibidem num. 175.*

Stellarum fixarum quantæ ab Astrologis, & Mathematicis assignetur multitudo, *ibid. num. 176.*

Stellæ fixæ distinguuntur ab Astrologis, & Astronomis in sex classes diversæ magnitudinis, & assignantur. His additur septima classis aliarum Stellarum exiguarum, inter quas sunt illæ *via Lactæ*. Et hæc *via Lactæ* unde sic dicta, *ibid. num. 177. & 178.*

Planetae quot sint; & quæ eorum multitudo, *ibid. num. 179. 180. & 181.*

Assignatur tempus, quo Planetae, & Stellæ fixæ suam complent circulationem, *ibid. num. 182.*

Traditur modus discernendi Planetas inter se, *ibid. num. 183.*

Uque nunc dicta de numero, magnitudine, & motu Stellarum, Planetarum, & diversitate Colorum, & ambitu Terræ, quomodo credenda, *ibid. num. 184.*

Consilium de transendo a contemplatione Mundi Astronomicæ, ad acquisitionem Empyreæ, ac Paradisi Beatorum; & ad rem afferuntur varia de Mundi contemptu, *ibid. num. 185. ad 190.*

Ad uberiores Mundi notitiam afferuntur quæ de Mundo muliebri in Scriptura, & de jure habentur, *ibid. num. 191.*

Mundus muliebris quis dicatur, & unde nomen desumat, *ibid. num. 192.*

Mundi muliebris nomen, & Mundi muliebri legato quæ contineantur, & quæ non, *ibid. num. 193. & 194.*

Ad complementum additur, quod Mundum regitur auctoritate Pontificia, & Regali potestare, *ibid. num. 195.*

Roma an posita sit in medio Mundi, *ib. num. 196.*

Ad Tyronum eruditionem subnectuntur hic nomina cum sua significatione præcipue partium Mathematicarum, seu Matheseos; cujus primogenita sunt res nempe *Arithmetica*, *Geometria*, & *Seatica*, & singulæ explicantur quoad eorum partes, *ibid. num. 197. ad 207.*

Primis Mathematicis succedunt secundæ, nem-

neque: *Cosmographia*, *Mechanica*, *Optica*, & *Musica*, & explicantur quoad singulas partes cum suis divisionibus, *ibid.* num. 201. ad 210.

Secundis Mathematicis succedunt tertius, quæ sunt *Chronologia*, *Gnomonia*, *Architectura*, *Navigatio*, & *Arts militaris*; & istæ quoad singulas quoque earum partes explicantur, *ibid.* num. 211. ad 216.

Innumeris scaturire dicitur erroribus Auctor: in hoc *art.* Vid. *ibid.* num. 217. & *segg.*

MUNERA; seu dona. Vide verb. *Xenia*.

MUSICA. MUSICUS.

Musica quid sit. Vide verb. *Mundus* num. 202. 209. & 210.

Musica dividitur in *Vocalem*, & *Instrumentalem*. *Vocalis* continet *Melopeam*, *Rhythmicam*, & *Poeticam*. *Instrumentalis* continet *Encordicam*, *Pneumaticam*, & *Crusticam*, *ibid.* num. 209.

Musica in Ecclesiis est de jure permixta; quid possit circa ipsam *Episcopus* prohibere, vel non? Vide verb. *Musica* num. 1. ad 5.

Musica an liceat in Officio *Quadragesimæ*, *ib.* num. 6. & 7. & *Decret. Sacro. Congr.* n. 1348.

Alia quoad *Musicales* circa *Musicam*; & plura circa *Musicos ipsos*, *ibid.* n. 8. ad 18.

Organorum usus quando incipit: in Ecclesiis. Et an pulsari possint in *Missis* *Sanctorum*, *ibid.* num. 19. & 20. & verb. *Missæ*, *art.* 14. num. 32.

Pro complemento afferantur quædam ex *Sap. Tostato*, *ibid.* num. 20.

Musici Instrumenti *Sonatorum Christiani* prohibentur inservire in *Infidelium* solemnitatibus, *ibid.* num. 22. & *segg.*

MUTUS potest contrahere *Matrimonium*. Vide verb. *Matrimonium*, *art.* 1. num. 26.

MUTUUM.

Mutuum unde dictum, quid sit, & qui mutuum dare, vel accipere possint; Vid. verb. *Mutuum*, num. 1. & 3.

Civitas, Ecclesia, aliæque Loca pia antequam ad restituendum, vel solvendum quod eorum Rectores vel Administratores acceperunt, *ibid.* num. 4. & num. 59. & *segg.*

Filii, vel Filia: familias, si absque Parentum consensu pecuniam mutuo acceperint, neque eorum Parentes tenentur ad mutui re-

stitutionem, exceptis aliquibus casibus, qui assignantur, *ibid.* num. 5. ad 19.

Sed vide quæ notantur sub num. 68.

Pupillus si mutuum accipiat, an, & quando teneatur ad restitutionem, *ibid.* num. 20. **Mutuum** non potest aliquid ex mutuo exigere; & si exigit, usuram committit, & assignantur aliqui casus, in quibus mutuum potest usuram committere, *ibid.* num. 21. ad 32. & in notis ad num. 37.

Mutuum potest sine labe usuræ aliquid ultra sortem exigere ratione lucri cessantis, vel damni emergentis, vel rationis periculi sortem amittendi, vel ratione pænæ conventionalis, *ibid.* num. 33. ad 38. & in notis ut sup. verò. Deinde *invaluit*.

Mutuarius, qui non pecuniam, sed alias res mutuatus est, & eas, quales esse debent, non reddit, aut eas non reddit in tempore, seu loco convento, ad quid teneatur, *ibid.* num. 39. ad 43.

Mutuum accepto pignore a mutuuario cum pælo, ut interim fructus pignoris lucretur, nisi addit alius titulus, usuram committit, & assignantur tales tituli percipiendi licite fructus ex pignore sine diminutione sortis, *ibid.* num. 44. ad 48.

Contractus ille, qui vulgo dicitur a *godere*, quomodo possit esse licitus, *ibid.* num. 49.

Qui reculat mutuum pecuniam, sed ipsam tradit indigenti dicendo quod emit ab ipso suas vaccas, & eandem ei locat pro pensione annua ei solvenda, an usuram committat, *ibid.* num. 50.

Notatur Auctor hoc loci, *ibid.* ad eund. n.

Excusatur ab usura, qui se mutuum petenti tradit pecuniam, dicendo, quod tali pecunia conducit suas operas ad futuram messem, seu vindemiam, *ibid.* num. 51.

Regulares non possunt accipere pecuniam mutuo; vel ad cambium cum solutione alicujus lucri, vel cum obligatione bonorum, *ibid.* num. 52.

De **Mutuo publico**, quod ex publica necessitate exigit Princeps a Civibus, *ibidem* num. 69.

Alia ad rem; Vide verb. *Usura*.

N

NADIR quid sit, & significet? Vide verb. *Mundus* num. 129.

NAU.

NAUFRAGIUM, NAUFRAGANTES.

Per Naufragium quid intelligatur; Vide verb. *Naufragium num. 1.*

Naufragantium bona quævis in mare dejecta, remanent adhuc de jure suorum Dominorum; & quid contra repentes, retinentes, & non restituentes, *ibid. num. 2. ad 9.*

Piscatores magno eorum periculo naufragantium bona recuperantes possunt aliquid jure exigere, & ad id vocati a Patronis Navium in Ditione Pontificia lucrantur quartam partem bonorum, & aliquas Indulgentias pro ipsis concessas; & remanentes auxilium prestare incurunt crimen læsæ Majestatis, *ibid. num. 10. ad 14.*

Qui Christianos naufragantes, vel navigantes spoliare præsumunt, incurunt Excommunicationem, *ibid. num. 15. & 16.*

Si in periculo naufragi delectantur in Mare aliquorum Mercatorum merces, & alie plurimæ aliorum Mercatorum præstentur; vel Dominus Navis sæviente tempestate anchoras, vel alias partes navis amiserit; an, & quando fieri debeat compensatio, *ibidem num. 17. ad 23.*

Quid quando Navia a Pirata capta magno pretio redimatur, *ibid. num. 24.*

Quoriam requirantur ut Vectores reliqui teneantur post jactum mercium ad contributionem ex leg. Rhodia de Jactu, *ibidem num. 25. ad 27.*

Quinam ex jactu contribuant, quomodo contribuat, & agatur pro contributione, *ibid. num. 28. ad 34.*

Lex Rhodia de jactu ob simile damnum ad quæ extendatur, *ibid. num. 35. & seqq.*

NECESSITAS.

Necessitas alia est mediæ, alia præcepti; alia mediæ, & præcepti simul, & quælibet explicatur. Vide verb. *Necessitas num. 1. ad 4.* Necessitas proximi sive spiritualis, sive corporalis triplex assignatur, & explicatur, *ibid. num. 5. ad 11.*

Alia hujus triplicis necessitatis clarior descriptio. Vide verb. *Elementis per tot.*

In extrema, vel gravi, vel communi necessitate qualis obligatio viget, vel non, & satis clare explicatur circa quæcumque personarum statum obligationes, *ibid. num. 13. ad 37.*

Sed vid. ad *num. 15.* Auctoritas notata, *ibid. eod. num.*

Definitur, dividiturque necessitas, deinde quinam sit illius favor enatur quoad varias Legum species, *ibid. in nov. add. n. 38. & seqq.*

NECESSITAS se abstinendi a residentia quæ debeat esse? Vide verb. *Canonici art. 1. num. 35. verb. Episcopus art. 3. num. 51. & verb. Parochus art. 2. num. 40.*

NECESSITAS pro alienandis rebus Ecclesiasticis quæ esse debeat. Vide verb. *Alienari art. 2. num. 5.*

NECROMANTIA quid sit; Vide verb. *Impositio num. 15.*

NEGOTIATIO quando, & quomodo prohibita Clericis, & Religiosis; Vide verb. *Negotiatio num. 1. ad 7. & verb. Clericus per tot.*

NEGOTIUM est quasi negans otium; Vide *ibid. num. 36.*

NEOPHYTI ad sacros Ordines non sunt promovendi, nisi prius de eorum constantia in Fide constiterit; & quantum temporis ad requiratur. Vide verb. *Neophytus*

Varia hujus vocis *Neophyti significatio*. Vide *Artic. noviss. a Theologo Censore elaboratum, num. 2.*

Eorum privilegia, *ibid. num. 3.*

Collegii Neophytorum Institutio, ejusque privilegia, *ibid. num. 4.* Hinc calumniæ tolluntur Protestantium in Sedem Apostolicam, *ibid. num. 5.*

Venetis ad arbitrium Nuntii possunt contrahere matrimonium cum fidelis, variis concurrentibus circumstantiis absque Interpellatione compartia infidelis, *ibid. num. 6. ad 8.*

Non possunt dare libellum repudiæ uxori in Judaismo perseverant, & quibus pœnis, si id egerint, plectendi sunt, *ibid. num. 8.*

Non sunt cogendi ad dotis restitutionem, si uxor infidelis cohabitare renas sine Creatoris contumelia, *ibid. a num. 9. ad num. 36.* ubi hæc questio serio discutitur.

NOMINATIO ad Beneficia quid, & quatuorplex sit, & in quo differat ab electione. Vide verb. *Electio art. 1. num. 8.*

NOMINA assimilatis, & consanguinitatis; Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 15.*

NONÆ unde dicte, & quid sint; Vide verb. *Kalendarium num. 30. ad 33.*

NOTARIUS.

Notarius cum creatur quid jurare solet; Vide verb. *Notarius* num. 1.

Notarios examinandi facultas cui competat, *ibid.* num. 2. & 3.

Notarii tenentur referre Episcopo Legata Testamentorum ad pia causa intra mensem, & tenentur ex Officio ea revelare etiam nomine requirente, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Notarii Fori Ecclesiastici tenentur intra mensem dare copiam appellanti, si petat, *ibid.* num. 7.

Notarii tenentur intra mensem revelare Legata facta Fabricæ S. Petri, & dispositiones factas in favorem Sac. Domus Lauretanæ, *ibid.* num. 8. 9. & 10.

Notarii facientes Instrumenta Usurarium, vel contrarium illicitorum, quibus poenis subjiciantur, *ibid.* num. 11. & 12.

Laici possunt esse Notarii in causis criminalibus, *ibid.* num. 13. & 14.

Episcopus in quibus litibus possit prohibere Notariis laicis ne Officium suum exercent, *ibid.* num. 15. 16. & 17.

Notarii Curie Episcopalis quam mercedem accipere possint pro Scripturis, ad quæ teneantur, & quibus exemptionibus gaudeant; Vide verb. *Cancellarius per tot.*

Episcopus quibus Notariis uti possit, ac debeat, *ibid.* num. 19. & 20.

Terminus mensis a Concilio Trident. in sess. 24. cap. 20. vers. *Præterea* præfixus Notario suffraganei ad dandum acta, potest a Metropolitano abbreviari, *ibid.* num. 48.

Non potest Episcopus præcipere, ut Judices Synodales in causis sibi delegatis uti tantum debeant opera Notariorum Curie Episcopalis, *ibid.* num. 49.

Instrumentum depositi rogari potest a quolibet Notario ad arbitrium Monialium, dummodo exhibeat copia Authentica in Cancellaria Ordinariorum, *ibid.* num. 50.

Notarius exul ab Urbe ob defectus in Officio commissus non debet admitti in Tribunalibus Ordinariorum, *ibid.* num. 51.

Non potest Episcopus prohibere, ne cæteri Notarii, præter solum Cancellarium Episcopalem, possint rogari de Instrumentis, quæ commodum Locorum Piorum concernunt, *ibid.* num. 52.

Notarius Episcopi non potest assistere simul cum ea, nec admitti ad conscribendum Actum Electionis Abbatissæ Monasterii sub-

jecti Regularibus, sed Notarius, seu Secretarius Superioris tantum, *ibid.* num. 53. & 55.

Notario Curie Episcopalis non tenentur uti Conservatores Regularium, sed possunt assumere quemcumque bene visum, *ib.* n. 54.

Generales, & Provinciales Religionum, & Inquisitores, quas personas possint in Notarios assumere, *ibid.* num. 21. 22. & 23.

Notarii omnes omnia gratis pro Officio S. Inquisitionis expedire tenentur, *ibid.* num. 24.

Clerici tum Sæculares, tum Regulares, an, & quando, & pro quibus possint esse Notarii; Vide verb. *Clericus* art. 3. num. 64.

Notarii, seu Tabelliones peccant in pluribus casibus, qui assignantur, *ibid.* num. 26.

Notariatus Officium an sit vile, vel nobile, *ibid.* num. 27. ad 34.

Notario sibi obviam venienti Carolus V. caput inclinavit, & quare, *ibid.* num. 35.

Notariatus Apostolicus quibus concedatur, & assignatur, modus pro illo petendo, & obtinendo, *ibid.* num. 26.

Protonotarius Apostolicus ut impetretur a Papa, vel ab alio, quid requiratur, *ibid.* num. 37.

Protonotarii an, & quando exempti sint a jurisdictione Ordinarii, & quibus privilegiis gaudeant; Vide verb. *Protonotarius*.

Notarii Status Mediolanensis, ac Ditionis Regis Sardinie ad quid teneantur, *ibid.* num. 39. ad 42.

Notarii exequentes Litteras Apostolicas offendi prohibentur sub poena Excommunicationis in Bulla Cœne, *ibid.* num. 43.

Expedientes inhibitiones vigore appellationis in casibus non permixtis infamiam, & inhabilitatem incurrunt, *ibid.* num. 44.

Item expedientes Monitoria in causis ultra Montes abique speciali Judicis scripto, *ibid.* num. 45.

Item Recusantes exequi Citationes ac Mandata Sedis Apostolicæ, & Curie Romanæ, aut alias executionem impediunt, *ibidem* num. 46.

Agitur de Attestatione Notarii circa Raturam Instrumenti, quæ regulariter suspensum illud reddit, *ibid.* num. 56. ad 62.

An, & quando Notarius possit corrigere errorem, *ibid.* in nov. add. num. 62. & 63.

De Instrumentis confectis a Notario falsi damnato, *ibid.* num. 64. ad 66.

Notarius arbitrarius potest assumi a Monialibus pro rogandis suis instrumentis. Vide verb. *Moniales* art. 2. num. 23.

NO.

NOTORIUM.

Notorium quid sit, & quare sic dictum; Vide verb. *Notorium*, num. 1. 2.

Manifestum prout distinguitur a Notorio quid sit, *ibid.* num. 3.

Publicum quid sit, & quando differat a Manifesto, *ibid.* num. 4.

Manifestum quomodo differat a Fama, & Rumore, *ibid.* num. 5.

Fama duplex assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 6.

Rumor quid sit, & quomodo differat a Fama, *ibid.* num. 7. ad 11.

Occultum duplex assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 12.

Definitur item Notorium, illudque distinguitur a Manifesto, *evidenti, publico, ac novo*, *ibid.* num. 19. & *seqq.*

Notorium est triplex, idest *Juris, Facti, & Præsumptionis*, & quodlibet explicatur, *ibid.* num. 13. ad 16.

Notorium Facti adhuc est triplex, scilicet *Permanentis, Transiens, & Interpolati*; & quodlibet explicatur, *ibid.* num. 17. ad 20.

Ad hoc ut aliquod factum dicatur notorium *notorietate facti*, quid requiratur, ac sufficiat, *ibid.* num. 21. ad 23.

Releitur distinctio Notorii in *Juris & Facti*, *ibid.* num. 30.

In factis vere notoriis, quomodo Juxta procedere possit, & an in ipsis detur appellatio, *ibid.* num. 24. ad 27.

Notorium an, & quomodo probationem in judicio admittere possit, necnon, *ib.* n. 31.

Effectus Notorii describuntur, *ibid.* num. 32. & *seqq.*

NOVITIATUS, NOVITIUS, NOVITIA.

Novitiatus annus ad quid institutus? quando incipiat; Vide verb. *Novitiatus* num. 1. & 2. & alia plura ad rem, Vide verb. *Annus probationis*.

Novitiatus an fieri possit partim in uno, & partim in alio Conventu, *ibid.* num. 4.

Novitios ad habitum recipere ad quem spectet, *ibid.* num. 5. 6. & 7.

Novitii in Ordine Fratrum Min. de Observantia quomodo admittendi ad Professionem, & quamdiu paritate votorum, aut si Religiosi absque legitima causa denegent suffragium, *ibid.* num. 8. 9. & 10.

TOM. VIII.

Novitii an teneantur ad statuta Religionis? Quibus casibus reservatis subiciantur? Et a quo Confessario possunt a dictis casibus absolvi, *ibid.* num. 11. ad 17.

Novitii, & Novitiæ in articulo mortis possunt Professionem emittere nondum completo anno Novitiatu, *ibid.* num. 18. & 19.

Novitii, & Novitiæ quibus privilegiis gaudeant, *ibid.* num. 20. & 21.

Novitii soli in Choro recitantes de more *Horas Canonicas* satisfaciunt præcepto loro Professorum, *ibid.* num. 22.

Si Novitius sit Clericus, & habeat Beneficium, quid de ipso sit disponendum, *ibid.* num. 23. ad 29.

Novitii ad validam bonorum, ac jurium suorum renuntiationem faciendam quid observare debeant, *ibid.* num. 30. ad 41.

Novitii an possint elemosinas, ac donationes facere, *ibid.* num. 42.

Novitii Societatis Jesu an possint valide renuntiare sine licentia Episcopi, & non servata forma Concilii, nec expectato bimestri proximo ante Professionem, *ibid.* num. 43. & 44.

Novitii Societatis Jesu, si dimittantur, an possint a d. Societate alimenta prætere; *ibid.* num. 45.

Novitius habens Beneficium Ecclesiasticum an, & quomodo possit illud renuntiare, *ibid.* num. 46.

Ut donatio facta a Novitio sit firma, quid requiratur, *ibid.* num. 47. & 48.

Quid si Novitius renunciaverit legitimam, & emissâ Professione sit factus Episcopus, *ibid.* num. 49.

Novitius an, & quando possit testamentum condere, vel revocare, & quid in ipso disponere possit, *ibid.* num. 50. ad 55.

Dantes, vel recipientes aliquid pro Monasterio, in quo adest Novitius (excepto victu, & vestitu) siue donationis, siue convivii causa, quibus Censuris subiciantur, *ib.* num. 56. ad 63. & verb. *Moniales* art. 2. num. 52. verb. *Simonia* art. 2. num. 20.

Moniales an accipere possint dotem ante Novitiatum Professionem, *ibid.* n. 64. & 65.

Novitio egredienti, vel ejectione a Religione quid sit restituendum; Et ipse quid solvere debeat, *ibid.* num. 66. ad 70.

Dos Novitiæ decedentis ante professionem cui, & quomodo restituenda, *ib.* n. 71. & 72.

Licentia Episcopi, seu ejus Vicarii requisita pro renuntiatione facienda a Novitio intra duos menses proximos ante Professionem quando intervenire debeat; Et quis

Q q eam

eam concedere possit, vel non, *ibid. num. 73. ad 78.*

In d. renunciationi faciendæ non est necesse servare formam Laicorum statuto præscriptam; neque, ut sit valida, requiritur quod fiat a Novitio integro bimestri ante Professionem; & quomodo sit computandum tale bimestre, *ibid. num. 79. 80. & 81.*

Alia de d. renunciatione, *ibid. num. 82. ad 85.*

Deserere habitum Novitiorum an sit de essentia & necessitate anni probationis ad validitatem Professionis, *ibid. num. 86. 87. & 88.*

Novitii etiam Societatis Jesu, quo titulo promoveri possint ad Sacros Ordines; & an possint ordinari a suis Superioribus Regularibus Abbatibus, *ibid. num. 89. ad 95.*

Novitii post Professionem collocandi sunt in Professorio, seu Conventu secundi Novitii; in quo, sicut & in aliis Novitiatibus, est observanda vita communis, *ibid. num. 96. & 97.*

Adducuntur Decreta super receptione, & educatione Novitiorum a Clemente VIII. edita, *ibid. num. 98.*

Adducitur insuper Decretum Innocentii XI. super Conventibus Novitiatus, & Recollectionis Min. de observantia, & super iis, quæ in eisdem Conventibus servari debent, *ibid. num. 99.*

Alia. Vide verb. *Approbatio art. 2. num. 2. verb. Annus probationis, verb. Habitus, verb. Professio.*

Receptus pro Laico, seu Converso an possit transire ad statum Clericalem; Vide verb. *Professio num. 88. verb. Transitus num. 5.*

Novitii in quibus instruendi, *ibid. num. 102.*

Ex quodam nostri Ordinis Novitio originem habuit devotio Coronæ Beatissimæ V. M. septem decadum in honorem suorum septem Gaudiorum, *ibid. num. 103.*

Novitii Regulares admitti debent juxta formam Decretorum Clementis VIII., & Constitutionem Ordinum peculiarium, nec sine gravi casu minuendum est ipsis probationis tempus, *ibid. num. 104.*

Novitius expleri debet in Cœnobio ad institutionem Novitiorum designato sub pœna nullitatis Professionis, *ibid. num. 105.*

An Abbates, quibus jus est conferendi primam tonsuram & minores Ordines subditis suis Regularibus, possint eos conferre Novitiis, *ibid. num. 106. ad 108.*

Et utrum sub negativo responso primæ

tonsuræ, & Ordium Minorum Novitio facta Collatio sit tantum illicita, aut etiam invalida, *ibid. num. 109.*

Licentia Ordinariorum, quæ ex Constitutione Concilii Trid. sess. 25. cap. 16. de Regularibus requiritur in renunciationibus Novitiorum, est de forma, itaut lapsus 30. annorum non juret ad præsumendam illam, nec eid. juramento possit renunciari, *ibid. num. 110. ad 112. & num. 113.*

Quid si ipsa licentia enunciata in instrumentum renunciationis, minime reperitur, *ibid. num. 114. & 115.*

NOX quid sit. Vide verb. *Kalendarium.*

NUMMUS. Vide verb. *Emptio art. 1. num. 7.*

NUNCIUS. Vide verb. *Nuncius add. Auctor. num. 1. & seqq. & verb. Legatus.*

N U N D I N Æ.

Nundinæ quænam sint. Vide verb. *Nundine num. 1.*

Nundinæ quoad dies Festos. Vide *ibid. n. 2. ad 5.*

Nundinæ in Civitate Senogalliæ celebrari jubentur per septemdecim postremos dies mensis Julii cum privativa, exemptionibus, & privilegiis, *ibid. num. 6.*

N U P T I Æ.

Nuptiæ unde distæ; Vide verb. *Nuptia n. 1.*

Fœminæ dum maritantur, cur velentur; *ibid. num. 2.*

In Nuptiis quare a Sponso detur annulus Sponsæ, & inferatur in quatto digito, *ibid. num. 3.*

Veritas Nuptiarum, in quo consistat, *ibid. num. 4. & 5.*

Nuptiæ terram replent, Virginitas Paradisum, *ibid. num. 6.*

Nuptiæ secundæ permittuntur ut licitæ, *ibid. num. 7.*

In Nuptiis non debent Christiani saltare, & alia similia facere, *ibid. num. 8.*

Nuptiarum solemnitas, quibus temporibus fuerit prohibita jure veteri, & quibus sit jure novo; & an hæc prohibitio licite fieri possit ab Ecclesia, *ibid. num. 9. ad 13.*

Quoad Nuptiarum benedictionem; Vide verb. *Benedictio art. 4.*

Traductio privata Uxoris ad domum Viri, & consummatio Matrimonii, ejusque denunciations an fieri possint tempore quo Nu-

Nuptiæ celebrari nequeunt, *ib. n. 15. & 16.*
 Per nuptias prohibitas quid intelligatur,
ibid. 17.

Mater transiens ad secundas Nuptias pri-
 vatur tutela filiorum prioris Matrimonii,
 & perdit etiam curatellam eorum; Secus de
 Patre, *ibid. num. 18. 19. & 20.*

Parentes transientes ad secundas Nuptias
 quando amittant hereditatem, & Legitimam
 filiorum præmortuorum; Vide verb. *Legiti-
 ma num. 33.*

Nuptiarum Ritus superstitione infecti Fide-
 libus Indis prohibentur, *ibid. num. 24.*

Nuptiarum tempora ab Ecclesia præscripta sunt
 observanda etiam in Regno Servæ, & fini-
 timis Regionibus, *ibid. num. 25.*

Nuptis Infidelium, quæ temporibus vetitis ce-
 lebrantur, non prohibentur fideles assistere,
 dummodo fieri possit absque Creatoris inju-
 ria, & offensione fidelium, *ibid. num. 26.*

Secundæ, tertie, ac ultiores Nuptiæ sunt
 Fidelibus permittæ; sed minime benedicun-
 tur nisi primæ non fuerint benedictæ, *ibid.
 num. 27. & num. 38.*

Secundæ Nuptiæ impedimento sunt, ne-
 quis promoveri possit ad ordines Sacros, et-
 iam in Ecclesia Græca, in qua Diaconis, &
 Presbyteris prohibentur sub pœna Nullitatis,
 & depositionis ab Ordine, *ib. n. 29. & 30.*

Læte de secundis Nuptiis agitur, *ibid.
 num. 32. & seqq.*

Et primo differitur in quibusnam secundæ
 Nuptiæ differat a primis, *ib. n. 33. ad 40.*

Errant, qui secundas nuptias odiosas cre-
 dunt, & varias earum pœnas recentent, non
 animadvertentes pœnas illas propter nuptias
 secundas non dari, sed propter nimiam ad
 eas festinationem, vel propter liberis prioris
 Matrimonii quesitam injuriam, *ib. num. 41.*

De juris ratione in Anno Luctus ante-
 quam Mulier ad secundas convolet nuptias,
ibid. num. 42. ad 45.

Pœnæ recententur in quibus incurrit Mu-
 lier nubens intra annum a die defuncti Ma-
 riti, *ibid. num. 46. ad 54.*

Quid addiderit Justinianus in casu quo vi-
 duæ undecimo post mense nubat a morte ma-
 riti, *ibid. num. 51.*

Mulier, quæ intra annum Luctus impedi-
 ce vivit, nec tamen parit, sed diu post lu-
 ctum, præfatis pœnis non subicitur, *ibid.
 num. 52.*

Quibus in casibus Mulier nubens ante an-
 num luctus elapsam in pœnas non incidat,
ibid. num. 54. & seqq.

Recententur pœnæ, quas incurrit mulier
 secundo nubens, in favorem, & commise-
 rationem filiorum stabilitæ, *ibid. num. 53.
 ad 58.*

Quid egerit Jus Canonicum hac in re
 pœnali, *ibid. num. 59. & seqq.*

Alia ad rem; Vide verb. *Benedictio art. 4.
 & verb. Uxor num. 42.*

NURUS quæ sit? Vid. verb. *Affinitas art. 1.
 num. 16.*

OBEDIENTIA; Vide verb. *Votum, art. 2.
 num. 10. ad 43.*

Obedientia debita quando sufficiat pro se ab-
 sentando a residentia; Vide verb. *Canonicus
 art. 1. num. 26. verb. Episcopus art. 2. n. 6.
 verb. Parochus art. 2. num. 41.*

OBLATI MONASTERIORUM.

Oblati, & donati, quando gaudent privilegio
 fori, & immunes sunt ab Episcopi jurisdic-
 tione. Vide verb. *Oblati Monasteriorum.*

OBLATIONES.

Oblationes dupliciter sumi possunt, assignan-
 tes, & explicantes, Vide verb. *Oblationes
 num. 1. 2. & 3.*

Triplex Oblationum species assignatur, &
 explicatur, *ibid. num. 4.*

Oblationum usus quando inciperit, *ibid. n. 5.*
 Oblationes non debentur ex præcepto, his in
 quatuor casibus, qui assignantur, *ibid. n. 6.
 ad 10.*

Ad hoc ut consuetudo faciendi Oblationes
 obliget, quid requiratur, *ibid. num. 11. & 12.*
 Oblationes ex consuetudine vetusta necessariae
 evadere posse ut dicit Auctor, num. 11. con-
 firmatur contra Jacobum de la Lalande,
ibid. num. 49. 50.

An oblationes difformiter præstitæ consue-
 tudine necessariae evadere queant, *ibidem
 num. 51.*

Oblationes factæ intra Ecclesiam Parochialem,
 vel intra limites Parochiæ, & illæ, quæ
 sunt Oratorii, Capellis, & Imaginibus de-
 pictis in pariete domus alicujus personæ pri-
 varæ, ad quem spectent, *ibid. n. 13. ad 21.*
 Oblationes, quæ fiunt tempore Jubilæi, vel

Q q 2 anno

anno Sancto in Ecclesia Cathedrali, seu Imaginibus intra Ecclesiam, vel Parochiam existentibus, ad quem spectent, *ibid.* n. 22. 23. & 24.

Oblationes, quæ sunt in Ecclesiis Regularium, spectant ad ipsos, *ibid.* num. 25. & 26.

Parochi possunt in Altari post Offertorium Oblationes recipere, & etiam ab Altari recedere ad recipiendas Oblationes Mulierum, *ibid.* num. 27. & 28.

Sacerdotes novi in primis Missis possunt Oblationes recipere, *ibid.* num. 29. & 30.

Alia plura ad rem adnotantur, & designantur quando, & in quibus locum habeat, vel admittatur Oblatio Major, *ibid.* num. 31. ad 48.

Alia de Oblationibus. Vide hoc tom. 8. in *Append. Decret.* in Portullen. Nullius, seu Nonantulana *Jurium Parochialium*.

OBREPTIO quid sit, & in quo differat a Subreptione; Vide verb. *Rescriptum* num. 8.

OBSERVANTIA vana; Vide verb. *Superstitio* num. 45. ad 64.

OBSTETRICES.

Obstetrices unde dicantur? ad quid teneantur? & a quo examinari debeant? Vide verb. *Obstetrices* num. 1. ad 5.

Baptizari ab Obstetricibus quando sint rebaptizandi, vel non, sub conditione, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Obstetrices Aegyptiæ in responsione data Pharaoni non sunt culpabiliter mentitæ, *ibid.* num. 9.

Obstetrices antequam ad Officium admittantur sunt serio ac diligenter instruendæ a Parochis de Baptismo infantibus in casa necessitatis conferendo cum vera materia, forma, & intentione, *ibid.* num. 10.

Quid probet Obstetrix quoad Virginitatem Puellæ, vel quoad illius defectum, *ibid.* num. 11.

Falluntur ii, qui septem Obstetrices requirunt, ut referri possit de Virginitate vel illius defectu in muliere, *ibid.* num. 12.

OCCASIO PECCANDI.

Ocasio peccandi duplex assignatur, & explicatur. Vide verb. *Ocasio peccandi* n. 1. & 2.

Periculum peccandi aliud est proximum, & aliud remotum, & quare dicatur proximum, *ibid.* num. 3. & 4.

Periculum proximum aliud est formale, & aliud materiale; rursus formale aliud est extrinsecum, & aliud intrinsecum; & quodlibet explicatur, *ibid.* num. 5. 6. & 7.

In occasione proxima, vel remota peccandi positus quando absolvi possit, vel non, *ibid.* num. 8. 9. & 10.

Consuetudinarii, seu Recidivi quando sint absolvendi, vel non, *ibid.* num. 11. ad 14.

OCCIDENS ubi sit. Vide verb. *Mundus* num. 88.

OCCISIO. Vide verb. *Homicida*, *Homicidium*.

OCCULTATIO.

Occultatio Fidei cum simulatione Mahometismi damnatur præsertim in Judicio. Vide verb. *Occultatio*, num. 1. & 2.

Occultantes Fidem tali simulatione excluduntur a Sacramentis in vita, & a suffragiis in morte, *ibid.* num. 3.

Cætera quoad Occultantes Fidem, & simulantem Mahometismum, vid. *ibid.* num. 4. ad 6.

Occultatio defectus in actu professionis an officiat pro nulla declaranda ipsa Professione, *ibid.* num. 7.

OCCULTUM. Vide verb. *Notorium*.

OCCUPATIO pro acquirendo rerum dominio. Vide verb. *Dominium* art. 3. num. 6.

OCTAVÆ.

Octavarum usus quando, & quomodo introductus in Ecclesia, Vide verb. *Octava* num. 1. & 2.

Octavarum numeri in triplici sensu triplex Mysterium assignatur, *ibid.* num. 3. ad 6.

Quid si dies Octavæ occurrat cum duplici majori per annum, *ibid.* num. 7.

Infra Octavam Paschæ, Pentecostes, Epiphaniæ, Corporis Christi, Nativitatis Domini, quæ Officia, vel Missæ prohibeantur, *ibid.* num. 8. ad 11.

Infra Octavas non privilegiatas, de quibus possit fieri Officium, vel non, *ib.* n. 12.

Quid si infra Octavam Corporis Christi eadem die occurrant duo Festa duplicia, *ib.* num. 13.

Quid si Octava Corporis Christi occurrat, vel concurrat cum die Octavæ S. Joannis Baptistæ, seu sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, vel alterius Sancti Titularis, vel Patroni, *ibid.* num. 14.

In.

In die Octavæ Corporis Christi de quibus possit fieri Officium, *ibid.* num. 15.

Quid si festum S. Antonii de Padua, aut aliud festum 2. classis occurrat in die Corporis Christi; Et quid si tale festum esset Titulare, *ibid.* num. 16. & 17.

Quid si festum habens Octavam transferri debeat, vel venerit paulo ante Quadragesimam, aut ante Pentecostem, vel ante diem 17. Decemb. *ib.* num. 18. & 19.

Alia plura de Octavis, *ib.* n. 20. ad 38. Nemini licet facere Octavam defuncti sine speciali indulto Apostolico, *ib.* n. 39.

O C U L U S.

Oculo carens an sit irregularis? Vide verb. *Oculus*, num. 1.

Impudicus oculus impudici cordis est nuncius, *ibid.* n. 2.

Oculi irritamenta sunt vitiorum, *ib.* n. 3.

Oculos sibi depingere non licet, *ib.* n. 4.

Oculis noxia assignantur, *ib.* n. 5.

Oculos retro nulla Lex, nulla appellatio, nullaque inhibitiō habet, *ib.* n. 6.

Oculorum officium durius est amisisse, quam linguæ, *ib.* num. 7.

In Missa quando Sacerdos debeat oculos elevare, vel demissos tenere, *ib.* n. 8. & 9.

O D I U M.

Odiū opponitur amorī; & duplex assignatur, & explicatur; & quale odiū reperitur in Deo, vel in hominē, & quando sit peccatum veniale, vel mortale. Vide verb. *Odiū* num. 1. ad 17.

Alia. Vide verb. *Virtus* num. 34. ad 87.

OFFICIALES BELlici. Vide verb. *Bellum* art. 3.

OFFICIUM DIVINUM

Quoad ea, quæ concernunt ejus nomen, originem, divisionem, & obligationem.

Officium Divinum diversimode appellatur. Vide verb. *Officium Divinum* num. 1. ad 5.

Officiū divini definitio traditur, ejusque origo, ac formula cum antiqua tam moderna innuatur, *ibid.* num. 6. ad 9.

Afferuntur ad tem Summaria Constitutionum Sancti Pii V., Clementis VIII., & Urbani VIII. *ibid.* num. 10. 11. & 12.

TOM. VIII.

Officium Divinum dividitur in Nocturnum, & Diurnum, & innuitur quid intelligatur per Nocturnum, & Diurnum Officium, *ibidem* num. 13. 14. & 15.

Totum Divinum Officium dividitur in septem partes, quæ assignantur, & adducitur mystica ratio hujus septennarii numeri, *ib.* num. 16. & 17.

Obligatio recitandi Divinum Officium ostitur ex triplici titulo, qui assignatur, *ib.* num. 18.

Titulo *Sacri Ordinis*, qui teneantur ad Horas Canonicas recitandas, *ib.* n. 19. ad 24.

Emendatur *Auctor* num. 21. ubi negat, Carceri emancipatos obligari ad Officiū Divini recitationem, *ibid.* in not. ad num. 23.

Titulo *Beneficii Ecclesiastici* qui obligantur, vel non, ad Officiū Divinum, *ibid.* num. 25. ad 36.

Titulo *Religionis* *Professe* *Choro adstrictæ*, qui teneantur, *ibid.* num. 37. ad 53.

Reprehenditur *Auctor* num. 33. *ibid.* in not. ad eund. num.

Prioribus Ecclesiæ sæculis nulla Clericos majoris inter & minores fuit distinctio quoad obligationem recitandi Horas Canonicas, *ibid.* num. 54.

Quomodo sequioribus temporibus distinctio Clericorum invaluerit pro recitandis, vel non, horis Canonicis, *ibid.* num. 55.

Quoad ea, quæ concernunt intentionem, & attentionem requisitam ad Officiū div. recitationem.

Intentio quid sit; Vide verb. *Officium Divinum* art. 2. num. 1.

Intentio dividitur in actualem, virtutem, habituales, & interpretativam. Et singulæ explicantur, *ib.* num. 2. & 3. & verba *Intentio* num. 3. ad 7.

Intentio alia est explicita, alia implicita, alia directa, alia indirecta, alia absoluta, & alia conditionata; & singulæ explicantur, *ibid.* num. 4. ad 9.

Qualis intentio requiratur, ac sufficiat ad recitandas Horas Canonicas, *ib.* n. 10. ad 20.

Attentio quid, & quomplex sit, & quomodo sufficiat, ac requiratur ad satisfaciendum obligationi Officium Divinum recitandi, *ibid.* num. 21. ad 47. ubi ad rem varia claritatis gratia referuntur.

Reprehenditur *Auctor* num. 36. & 40. *ib.* in not. ad num. 36. & 40.

Quoad ea, quæ concernunt integritatem, continuationem, & formam recitationis Officii Divini.

Omittens culpabiliter totum Divinum Officium quot peccata committat, & quomodo se explicare teneatur in Confessione; Vide verb. *Officium Divinum. art. 3. n. 1. ad 4.*
In pluribus corrigitur hic Auctor, *ib. cod. n.*
Omittere culpabiliter notabilem partem Officii Divini, quale sit peccatum, & quæ sit notabilis pars, & quid si omissens sit simul Sacerdos, Parochus, & Monachus; aut talis pars omittatur ex oblivione, *ibidem. num. 5. ad 14.*

Qui dubitat an recitaverit aliquam Horam, an, & quando, teneatur illam repetere, *ibid. num. 15. 16. & 17.*

Quid de illis, qui ex Superioris mandato, tempore divini Officii occupantur in libris parandis, vel Organis palandis, vel Campanis sonandis &c. *ibid. num. 18. & 19.*
Psalmi, & Hymni, qui solo Organo personant, an debeant submissa voce suppleri, *ibid. num. 20. 21. & 22.*

Officium Divinum integre recitari potest privatim cum socio-quamvis laico. non obligato ad talem recitationem, *ibid. num. 23. 24. & 25.*

Quid de illo, qui nondum absolutis alterius Chori versibus præpropere incipere suos, vel recitat Officium Divinum sincopando, mutilando, glutiendo syllabas, *ibid. num. 26. & 27.*

Quid si aliquis ob strepitum, vel alium defectum non valeat audire aliqua ab altera parte Chori prolata, *ibid. num. 28. & 29.*

Officium Divinum interrompere quale sit peccatum, & causæ excusantes in causa assignantur, *ibid. num. 30. ad 34.*

Matutinum an licite dividi possit a Laudibus, vel Nocturno a Nocturno, *ib. n. 35. ad 38.*

Pro recitando Divino Officio ab omnibus Breviario Romano adstrictis quæ forma sit servanda, *ibid. num. 39. & 40.*

Clerici adstricti Breviario Romano an satisfaciatur præcepto, si recitent Officium ex Breviario: alicuius peculiaris Ecclesiæ, & econtra, *ibid. num. 41. & 42.*

In recitando Officio Divino est etiam servanda forma proprii Directorii, & quid si secus, *ibid. num. 43. 44. & 45.*

Quid si aliquis recitet Officium de Martyre, cum sit recitandum de Confessore,

aut incipiat recitare Officium non præscriptum, & postea advertat errorem, aut recitet per inadvertentiam Officium crastinum, *ibid. num. 46. ad 50.*

Clericus sive Sæcularis, sive Regularis, tamquam advena, vel peregrinus existens extra Diocesim quale Officium recitare possit, vel debeat, *ibid. num. 52. 53. 54. & in Collect. Decret. initio hujus vol. n. 1359. 1360.*

Forma recitandi Divinum Officium juxta Kalendarium, & Breviarium Franciscanum a quibus sit servanda, & quid de Tertiariis, vel Episcopis in sæculo degeantibus, *ibid. num. 55. ad 59. & inter Decreta in hoc volum. num. 21. 659. 1384.*

Facultas recitandi peculiare Officium alicui Congregationi concessa an se extendere possit ad aliam sive ejusdem, sive alterius Ordinis, *ibid. num. 60. ad 62. & dict. Decreta, num. 470. 506. 513. 829.*

Officia Sanctorum, quæ supersunt de mense Decembri nequeant transferri in annum sequentem, *ibid. num. 64. & inter Decreta, ut supra, num. 518. 963. 1312. 1664.*

Episcopi Regulares an possint de Beatis suæ Religionis Officium recitare, & eo propriis Cathedralibus Missas celebrare, *ibid. num. 65. & dict. Decreta num. 401.*

Capellanus Episcopi, qui cum eo recitat Officium, debet se illi conformare, *ibid. num. 66. & dict. Decreta, num. 1385.*

Locorum Ordinarii an possint addere nova Officia Sanctorum propriis Kalendaris, *ibid. num. 67. & dict. Decreta, num. 216.*

Translato Festo alicuius S. Confessoris, quando mutari debeat, vel non versicul. Meritis Beati &c. in Hymno iste Confessor &c. *ibid. num. 68. 69. 70. & inter Decreta, num. 542. 752. 1111.*

Officium translatum quando recitari debeat. Et in translatione Festorum sive ejusdem, sive diversæ dignitatis quid sit servandum, *ibid. num. 71. ad 75. & alibi, præter in Indice, inter Decreta, num. 666.*

Confessarii, & Capellani Monialium possunt Missam celebrare, & Officium recitare de Sancto cujus Officium recitatur ab ipsis Monialibus, *ibid. num. 76. 77. 78. inter Decreta, num. 894. 1464.*

Regulares quæ Officia Dedicationum Ecclesiarum, & Patronorum, & sub quo ritu celebrare debeant, *ibid. num. 79. ad 84. & dict. Decreta, num. 479. 540.*

Approbatio S. Patroni quomodo concedi soleat, *ibid. num. 85.*

Regn.

Regulares exempti utentes Breviario Romano an possint recitare Officia de Patronis minus principalibus, & de Sanctis Diocesis, *ibid. num. 86.*

Quando permittitur fieri Officium aliquod per Ditiones subiectas Cæsari, per has intelliguntur etiam Fenda Imperii, *ib. num. 87.*

Locorum Ordinarii an possint titum in Calendario Romano expressum extendere, vel mutare, *ibid. num. 88. & dist. Decreta, num. 214. & seqq.*

Ubi assertatur Corpus, vel insignis Reliquia alicujus Sancti, an, & quo ritu celebrari debeat Missa, & Officium recitari, *ibid. num. 89. po. 91. & dist. Decreta, n. 215. & seqq.*

Dedicationis Festum an possit ab Episcopo mutari, *ibid. num. 92. & dist. Decreta, num. 1379.*

Si in locis Diocesis nullus reperitur electus Patronus, tenetur Diocesis ad Festum Patrosi Civitatis celebrandum cum Octava, *ibid. num. 93. & dist. Decreta, num. 349.*

In Patronorum præcedentia quis ordo sit servandus, *ibid. num. 84. & dist. Decreta, num. 623.*

Canonici qua voce teneantur in Choro Officium cantare, & privatim extra Chorum recitare, *ibid. num. 95. ad 101. & verb. Missa art. 3. num. 12. & dist. Decreta n. 12.*

Litaniz in Festo S. Marci, & tribus diebus Rogationum sunt de precepto recitandæ. Et quo tempore, *ibid. num. 102. 103. & verb. Litaniz num. 16. 17.*

Officium B. M. V. Officium Defunctorum, Psalmos Graduales, & Pœnitentiales, qui teneantur recitare, vel non, *ibid. num. 104. ad 110. & dist. Decreta, num. 1173.*

Habentes Indultum recitandi aliqua Officia singulis hebdomadibus, vel mensibus, quando abstinere debeant ab ipsis recitandis, *ibid. num. 111. 112. & dist. Decreta, n. 827.*

Habentes Indultum recitandi Officium de SS. Sacramento in feriis quintis per annum quomodo debeant illud recitare, & de ipso Missam celebrare, *ibid. num. 113. & dist. Decreta, num. 1483.*

Ad Horas omnes, quæ recitantur in Choro, debent ardere duz saltem candelæ in Altari, *ibid. num. 114.*

Assignantur Officia B. M. V. in toto Statu Ecclesiastico ex obligatione celebranda ex novissimo Decreto, *ibid. num. 115.*

Referuntur varia Dubia a Sac. Congr. Rit. resoluta, *ibid. num. 116.*

Quoad ea, quæ concernunt ordinem, tempus, locum, situm, & habitum recitandi Divinum Officium.

In recitandis Horis Canonicis qui ordo sit servandus, Vide. verb. *Officium Divinum, art. 4. num. 1. ad 7.*

An sit peccatum non recitare Matutinum, & Laudes ante celebrationem Missæ, Vide *ibid. num. 37. & verb. Matutinum num. 19.*

Tempus pro absolvendo toto Divino Officio tam juxta primariam institutionem, quam juxta communem praxim quando incipiat, ac terminet, *ibid. num. 9. ad 14.*

Assignatur tempus pro singulis Horis persolvendis juxta suam primam institutionem, ac juxta jam receptissimam consuetudinem, *ibid. num. 15. & 16.*

Vesperæ an licite recitari possint post prandium etiam in Quadragesima, *ibid. num. 17. & 18.*

Pro publica, & privata Horarum recitatione quæ tempora sint servanda, & assignantur juxta causæ, ob quas anticipari possunt; & assertur ad rem duplex terribile exemplum, *ibid. num. 19. ad 25.*

Publica, & privata Divini Officii recitatio quo in loco sit facienda, *ibid. num. 26. ad 32.*

In privata, & publica Divini Officii recitatione qui situs, & habitus sit servandas, *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Qui recitat Matutinum die Dominico pro feria 2. sequenti, an debeat genuflectere ad Antiphonam finalem B. M. V. *ibid. num. 36.*

Quoad ea, quæ concernunt causas excusantes, vel non, a recitatione Divini Officii.

A recitatione Divini Officii excusat impotentia quæcumque physica, vel moralis; Vide verb. *Officium Divinum art. 5. num. 1.*

Qui inculpabiliter caret Breviario, a qua parte Divini Officii recitanda excusetur, *ibid. num. 2. & 3.*

Cecus a qua parte excusetur, & quid si sit Beneficiarius, *ibid. num. 4. ad 8.*

Quid de illo, qui culpabiliter caret Breviario, *ibid. num. 9. & 10.*

Infirmis gravis, vel levis quando excuset; Et quid in dubio an sit gravis, vel levis, *ibid. num. 11. ad 15.*

Quid de Regularibus infirmis, valetudinariis, senibus &c. nescientibus se determi-

Q q 4 nare

nare an possint, vel non, Officium recitare, *ibid.* num. 16. ad 21.

Occupatio gravis repentina quando excuset, *ibid.* num. 22.

Charitas propria, vel proximi quando excuset, *ibid.* num. 23. & 24.

Concionator quando excusetur, vel non, *ibid.* num. 25. 26. & 27.

Metus gravis excusat a recitatione Divini Officii, *ibid.* num. 28.

Dispensatio excusat a recitatione Divini Officii; & assignantur qui dispensare possint, vel non, *ibid.* num. 29. ad 36.

Falsum est quod dicit Auctor num. 32. ex consuetudine sc. ubique recepta ab Officio perfolvendo dispensare homines solet; ac multo magis falsum est posse id Vicarios Generales, vel Regularium Superiores, *ibid.* in not. ad num. 32.

Beneficiarius si privetur fructibus Beneficii, an excusetur, *ibid.* num. 37.

Impedire recitare Officium statutis horis teneretur illud anticipare, vel postea supplere, *ibid.* num. 38. 39. & 40.

Alia ad rem: Et de causis excusantibus a recitatione publica in Choro, *ibid.* num. 41. ad 44. & verb. *Canonici* art. 5. num. 33. & verb. *Distributiones per tot.*

Recitantes in fine Horarum Orationem *Sacrosanctae* quid consequantur; Vide verb. *Indulgentia* art. 6. num. 11.

OFFICIUM DEFUNCTORUM.

Officium Defunctorum quo die sit celebrandum, & quid si eodem die occurrat Festum duplex minus; Vide verb. *Officium Defunctorum* num. 1. 2. 3. & inter Decreta Sac. Cong. initio hujus voluminis.

Officium Defunctorum in die Commemorationis eorumdem quando sit recitandum, *ibid.* num. 4. & verb. *Litanie*.

Dictum Officium, & Missa praesente Cadavere quibus diebus cantari possit, vel non, *ib.* num. 5. & 6.

Anniversaria, & Missae de Requiem religae ex dispositione Testatorum quando cantari possint, *ibid.* num. 7.

Cum primum habita fuerit noticia certa obitus alicujus Religiosi Ordinis, vel Provinciae, quo Festo cantari possit Missa, & Officium pro eodem, *ibid.* num. 8.

Officium anniversarium, septenarium, vel tricennarium, Defunctorum post obitum quid si cadat in die Dominico, *ibid.* num. 9.

Officium Defunctorum ad consequendas Indulgentias in Constitutione S. Pii V. concessas quo die celebrari debeat, *ibid.* num. 10.

Ad Officium Defunctorum qui teneantur, vel non, *ibid.* num. 11. ad 15.

Plura ad rem afferuntur Sac. Congr. Decreta, *ibid.* num. 16. ad 36. & in *Collectanea*, initio hujus voluminis.

OFFICIUM quid sit; Vide verb. *Beneficiarius* art. 1. num. 28.

OLEUM Infirmorum ubi, & quomodo aservari debeat, Vide verb. *Extrema Unctio* nu. 10. 49.

OMEN quid sit; Vide verb. *Superstitio* n. 30. ONIROMANTIA quid sit; Vide *ib.* num. 25.

OPINIO. Vide verb. *Conscientia* nu. 68. ad 114.

OPINIO PROBABILIS. Decreta edita circa Propositiones Probabilissimum spectantes referuntur; Vide verb. *Opinio probabilis per tot.* OPTICA quid; Vide verb. *Mundus* nu. 202. 208. 210.

ORACULA VIVAE VOCIS.

Oracula vivae vocis quid sint; Vid. verb. *Oracula vivae vocis* num. 1.

Oracula vivae vocis alia sunt authentica, & alia non; & quae sint utraque, & quomodo inter se secerantur, *ibid.* num. 2. & 3.

Gratiae, & Privilegia vivae vocis oraculo concessa quoad substantiam pro foro interno cujus sint valoris, *ibid.* num. 4.

Ad essentiam, & substantiam Privilegii an requiratur Scriptura, *ibid.* num. 5.

Ut oracula vivae vocis praticari possint etiam pro externo, quid requiratur; *ib.* n. 6.

Privilegia, & Indulta vivae vocis oraculo concessa, quae nunc valeant, vel non; & quae fuerint revocata, & quae excepta. Et afferuntur ad rem variae Summorum Pontificum Constitutiones, *ib.* n. 7. ad 21. & seqq.

Oracula vivae vocis nullius sunt roboris, quae revocationem praecedunt; & quae subsequuntur valent ad summum pro foro interno, nisi authentice prodierint, *ibid.* num. 33. & sequ.

ORACULUM superstitiosum; Vide verb. *Superstitio* num. 32.

O R A T I O

Orationis nomen tripliciter sumitur, & explicatur; Vide verb. *Oratio* num. 1. & 2.

Oratio specialiter sumpta definitur, *ib.* nu. 3. Oratio dividitur in mentalem, & vocalem, & quae sit utraque, *ibid.* num. 4.

Oratio

Oratio vocalis debet necessario habere adjuv-
ctam mentalem, *ibid.* num. 5.

Oratio vocalis dividitur in privatam, & pu-
blicam; & utraque explicatur, *ib.* n. 6.

Oratio quomodo sit necessaria adultis usum ra-
tionis habentibus, *ibid.* num. 7. & 8.

Assignantur varii casus in quibus homote-
netur orare, *ib.* n. 9. & 10.

Assignantur quatuor alii casus, in quibus
adesse potest obligatio orandi respectu aliquar-
um personarum particularium, *ib.* n. 11.

Oratio pro quibus fieri possit, vel non, *ibid.*
num. 12. ad 15.

Animæ in Purgatorio orant pro nobis, &
pro se ipsis, *ibid.* num. 16. & 17.

Angeli, & Sancti in Cælo orant pro no-
bis, *ibid.* num. 18. & 19.

Homines Sancti, & iusti in hoc mundo,
an recte invocari possint, *ib.* n. 20. & 21.

Oratio ex Christi promissione quando, & qua-
lem vim habeat impetrandi, *ib.* n. 22. ad 29.

Oratio quotidiana delet peccata venialia, *ibid.*
num. 30.

Affertur brevis additio facta a Clemente
XII. Instructioni pro expositione SS. Sacra-
menti occasione orationis 40. Horarum editæ a
Clemente XI. & a nobis allatæ sub verb.
Encharistia in fine; vid. *ib.* num. 31.

Refertur novissima concessio specialium In-
dugentiarum a fel. rec. Benedicto XIV. ram
docentibus, & adficientibus, quam peragen-
tibus Orationem mentalem, *ib.* num. 32.

Assignatur modus brevibus versiculis com-
prehensus concludendi omnes orationes, seu
Collectas, *ibid.* num. 35.

In Oratione *A cunctis* nomina S. Michaelis,
& S. Joannis Baptistæ proponenda sunt
Apostolis. Vide verb. *Missa* art. 12. n. 64.

Non est oblittenda una ex assignatis Ora-
tionibus in Missali, velut *A cunctis*, ut ejus-
dem loco dicatur aliqua Oratio imperata ab
Episcopo, veluti *Deus Refugium*. Vide *ibid.*
num. 76.

Quando dicitur Oratio *A cunctis*, vel *Ec-
clesiæ*, non est dicenda Oratio contra Paga-
nos, *ibid.* num. 77.

Orationes, præter eas, quæ in Ecclesiâ receptæ
sunt, in Sacris Ritibus non sunt admitten-
dæ, *ibid.* num. 32.

Orationes, seu preces publicæ a quo indicen-
dæ, *ibid.* num. 33.

Oratio in communi suadet, & laudatur, *ib.*
num. 34.

Orationum vocalium recitatio laudatur, *ibidem*
num. 35.

ORATORIUM.

Oratorium genericè capturn quid sit, Vide
verb. *Oratorium* num. 1.

Oratorium pro Missis celebrandis aliud est pu-
blicum, & aliud privatum; & utrumque
quale sit, & esse debeat, *ibid.* num. 2. 3.
& 4.

Potissima differentia Oratorium publicum
inter, & privatum describitur, & plura ad
rem facientia traduntur, *ibid.* num. tot.
ad 109.

Affertur Decretum Clementis XI. de cele-
bratione in Oratoriis privatis, *ibid.* num. 5.

Affertur formula Indulti pro Oratorio pri-
vato, *ibid.* num. 6.

Affertur Clausula, quæ solet poni pro in-
firmo, etiam nobili, *ibid.* num. 7.

Quadruplicis speciei solent Oratoria priva-
ta concedi, & assignantur, *ibid.* num. 8.

Afferuntur, & expenduntur singulæ Clau-
sulæ communiter poni solitæ in formula In-
dulti pro Oratorio privato, *ibid.* num. 9.
ad 62.

An celebrans, & Minister satisfaciunt
præcepto audiendi Missam in Oratorio priva-
to, *ibid.* num. 63. & 64.

In Oratorio privato an possint celebrari
tres Missæ in die Nativitatis Domini, *ibid.*
num. 65.

Habens Bullam Crucianæ non satisfacit
præcepto audiendi Missam in Oratorio pri-
vato, *ibid.* num. 66.

Oratoria, quæ sunt in Aulis publicis Palatii
Civitatis, an sint privata, vel publica, *ib.*
num. 67.

Audiendo Missam in Oratoriis privatis
Episcoporum, & Cardinalium, & in Capel-
lis Carcerum publicorum, an satisfieri possit
præcepto, *ibid.* num. 68. ad 71.

Regulares an possint abique Indulto habe-
re Oratoria privata in suis Conventibus, &
an eorum Privilegia censentur quoad hæc
revocata, & an satisfieri possit præcepto,
audiendo Missam in ipsis, ab omnibus fide-
libus, *ibid.* num. 72. ad 77.

An Regulares possint habere Oratoria pri-
vata etiam extra Conventus, *ibid.* num. 78.

Ut Regularium privata Oratoria legitime
erigantur, quid requiratur, *ibid.* num. 79.

Regulares nequeunt erigere Altare portari-
le in domo privata Confraternorum, & ibi
celebrare pro ministrando Viatico Regulari
ibi existenti graviter infirmo, *ibid.* num. 80.

Ora-

Oratorium privatum cum Beneficio in domo privata an permitti possit, *ibid.* num. 87.

Quoad Oratoria privata attendenda est novissima dispositio Benedicti XIV. quæ assertur, *ibid.* num. 82.

Oratorium publicum quomodo reduci possit ad privatum, *ibid.* num. 83.

Oratoria privata non solent facile concedi in domibus Mulierum in communi viventium, *ib.* num. 84.

Oratorium esse publicum probatur ex multis; & adducuntur ad id plures Resolutiones Sacrar. Congreg. *ibid.* num. 85. ad 91.

Supra, & subter Oratorium, quæ loca, & ad quem usum esse possint, *ibid.* num. 92.

Oratorium ad quem effectum permittatur in Collegiis, *ibid.* num. 93.

Oratorium domesticum conceditur a Benedicto XIV. Advocatis Consistorialibus, & Militibus S. Januarii, *ibid.* num. 94. & 95.

Num in Oratorio privato valeat Sacramentum Pœnitentiæ, & Eucharistiæ ministrari, *ib.* n. 96. & *seqq.* & num. 110. 111.

Alia ad rem ex operibus Bened. XIV. de prompta, *ibid.* num. 96. ad 100. Vide etiam hoc tom. 8. in *Appendic. Decret.* in Verulam Oratorii, Mariscen. Oratorii.

ORDO, ORDINARE.

Ordo dupliciter sumitur, & quomodo. Vide verb. *Ordo* num. 1.

Ordo quid sit, *ibid.* num. 2.

Ordines quor sint, assignantur, tam secundum Theologos, quam secundum Canonistas, *ib.* num. 3. ad 7.

Prima Tonsura an sit Ordo, necne, *ibid.* num. 8. ad 15.

Episcopatus an sit Ordo distinctus a Presbyteratu, *ib.* num. 16. 17. & 18.

Singuli Ordines constituunt unum Sacramentum; ita & Characteres unum dominat constitunt Characterem totalem Ordinis, ut sic, *ibid.* num. 19. 20. & 21.

Prima Tonsura juxta Theologos, Canonistas definitur; ejusque materia, forma, ac institutio assignatur, *ibid.* num. 22. ad 27.

Officiarius quid sit, quæ ejus materia, ac institutio, *ibid.* num. 28. 29. & 30.

Lectoratus quid sit, quæ ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 31. 32. & 33.

Exorcistatus quid sit, quæ ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 34. 35. & 36.

Acolythatus quid sit, quæ ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 37. 38. & 39.

Subdiaconatus quid sit, quæ ejus materia, & forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 40. 41. & 42.

Diaconatus quid sit, quæ ejus materia, ac forma, & quando fuerit institutus, *ib.* num. 43. ad 47.

Presbyteratus quid sit, quæ ejus materia, ac forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 48. 49. & 50.

Episcopatus quid sit, quæ ejus materia, ac forma, & quando fuerit institutus, *ibid.* num. 51. 52. & 53.

Ad validitatem cuiuscunque Ordinis an sit necessarius contactus physicus, vel moralis materiæ respective remotæ, & an idem contactus fieri debeat physice simul cum prolatione formæ, *ib.* num. 54. ad 65.

Episcopus Ordinans an debeat per se ipsum porrigere materiam tangendam ab ordinandis, *ibid.* num. 66. & 67.

Alia ad rem ex operibus Benedicti XIV. a num. 68. ad 75.

Minores Ordines non sunt a Christo, & ab Apostolis immediate instituti; neque rationem Sacramenti pertingunt; quod minime adversatur *Concilio Tridentino*, *ibid.* num. 76. & *seqq.*

Quoad ea, quæ concernunt tempora faciendarum Ordinationum, & qualitates Ordinandorum.

Prima Tonsura quando, & ubi conferri possit; Vide *Ordo* art. 2. num. 1.

Ordines Minores quibus diebus conferri poterint, & nunc possint, ac debeant, *ibid.* num. 2. ad 8.

Ordines Minores quando conferri possint, & signanter Regularibus habentibus privilegium Apostolicum, *ibid.* num. 9. ad 13.

Sed vide, *ib.* 137. ad 141.

Episcopatus quibus diebus conferri possit, *ibid.* num. 14.

Tempora statuta ad conferendos Ordines an sint de substantia collationis eorundem, *ib.* num. 15.

Duo Ordines Sacri nequeunt eodem die conferri, *ibid.* num. 16.

Subdiaconatus, & Ordines Minores an conferri possint eodem die; & an possit Episcopus private conferre Ordines Minores die præcedenti Sabbatum Quatuor Temporum, & die

& die Sabbati Subdiaconatum, *ib. num. 17. ad 20.*

Quoad Interstitia temporum ad ordinationem requisita, Vide verb. *Interstitio.*

Ordinem Majorum, vel Minorum collationes in quo loco fieri possint, ac debeant, *ibid. num. 22. & 23.*

Ad valide recipiendos Ordines requiritur quod ordinandi sint masculi, *ibid. num. 24. 25. & 26.*

Hermaphrodita an sit capax recipiendi Ordines; Vide verb. *Hermaphroditus num. 11.*

Ad valide recipiendos Ordines requiritur quod ordinandi sint baptizati, & ad id assertur notabilis casus: Et in adultis requiritur debita intentio, *ibid. num. 28. & 29.*

Ad licite recipiendos Ordines requiritur quod ordinandi sint in statu gratiæ; quod sint confirmati; quod gradatim suscipiant; quod non sint irregulares, *ibid. num. 30. ad 33.*

Si furiosus, aut infans, vel dormiens hominem occidat, non sit irregularis, *ibid. num. 34.*

An infans ante septennium completum habens plenum usum rationis, si occidat hominem, fiat irregularis? Et quid in dubio an dictus infans habuerit sufficientem usum rationis ad peccandum mortaliter, *ibid. num. 35. ad 40.*

Ob homicidium casuale quando incurritur, vel non, Irregularitas; *ibid. num. 41. ad 54.*

Ab Irregularitate ob homicidium casuale sive occultum, sive publicum, & ab Irregularitate orta ex aliis defectibus quis possit dispensare, vel non, *ib. num. 55. ad 68.*

Ad licite suscipiendos Ordines requiritur quod ordinandi nulla censura sint ligati, & quod sint in ætate Canonica constituti, *ib. num. 69. & 70.*

Infantes illicite, sed valide ordinantur etiam ad Presbyteratum, *ibid. nu. 71. & 72.*

Assignatur ætas requisita pro singulis Ordinibus, *ibid. num. 73. ad 79.*

Ad licite Ordines suscipiendos requiritur quod Ordinandi scientia sufficienti sint instructi; & quod ordinentur a suis propriis

Episcopis, vel ab aliis de eorum licentia; & quod Ordinandi in Sacris habeant legitimum titulum sustentationis, *ib. num. 80. 81. & 82.*

Ut quis licite ordinetur ad titulum Beneficii, quid requiratur, *ib. num. 83. ad 88.*

Ad titulum Patrimonii, ut quis licite ordinari possit, quid requiratur, & Clericus sic

ordinatus quid possit de Patrimonio disponere, vel non; *ibid. num. 89. ad 98.*

Ordinibus Sacris initiari non potest, qui bonis cessit, *ibid. num. 99.*

Ad titulum Paupertatis, seu Professionis Religiosæ quid requiratur, ut quis licite ordinetur; & quid in casu de Patribus Societatis Jesu, *ib. num. 100. ad 103.*

In calculandis redditibus Beneficii pro titulo ordinandi an sint detrahenda onera Missarum eidem Beneficio adjecta; & an detrahendæ sint distributiones quotidianæ, si Beneficium sit residentiale, *ibid. num. 105. ad 110.*

Sed vide *ad num. 105. & seqq.* quæ notantur sub num. 112.

Aliqua advertenda referuntur circa preces, vel Missas, quæ in ordinatione ab Episcopo injunguntur, *ibid. num. 111. ad 114.*

Regulares non tenentur ratificare suam Professionem coram Episcopis ante susceptionem Ordinis Subdiaconatus; Vide verb. *Professio Regularis num. 108.*

Quoad ea, quæ concernunt facultatem Prælatorum ordinandi suos, vel alienos subditos, & concedendi Litteras Dimissorias.

Episcopi possunt subditos ordinare quoad omnes Ordines; Vide verb. *Ordo art. 3. num. 1.*

Abbatibus quicumque quos Ordines, & quibus ordinandis conferre possint, vel non, *ib. num. 2. ad 8.*

Opinio *Asthoris num. 2.* quod Abbas possit conferre subditis suis Ordines minores; tamen non sit benedictus, haud potest indistincte recipi, & ea in tribus tantum casibus locum habet, qui recensentur, *ibid. in nov. add. num. 103. ad 105.*

Quando iudicari possit, quod Abbas non benedictus facultatem habeat conferendi subditis suis minores Ordines; *ib. n. 106.*

Cardinales Presbyteri an, & quos Ordines conferre possint in suis Titulis, *ibidem num. 9. & num. 107.*

Subditus Episcopi quoad Ordines recipientes potest quis fieri quatuor modis, & assignantur; & ad rem datur ad litteram Constitutio Innocentii XIII. *ibid. num. 10. & 11. & num. 108.*

Ut quis ordinari possit ab alieno Episcopo ratione Beneficii in ejus Diocesi obtenti, quid requiratur, *ib. num. 12. ad 15.*

Ut quis fiat subditus Episcopi, & ab ipso ordi-

ordinari possit ratione originis, quid requiratur, *ibid. num. 16. ad 21.*

Ut quis fiat subditus Episcopi, & ab ipso ordinari possit ratione domicilii quid requiratur, *ib. n. 22. ad 28.*

Ut quis sit subditus Episcopi, & ab eo ordinari possit ratione familiaritatis, seu commensalitatatis, quid requiratur, *ib. num. 30. 31. & 32.*

Episcopi Titulares non possunt suos triennales familiares ordinare sine consensu proprii Episcopi, & quid sit tales ordinentur, *ib. num. 33. 34. & 35.*

Litteras Dimissorias pro Ordinibus recipiendis ab alieno Episcopo, ultra Romanum Pontificem, concedere possunt Episcopi subditis suae Diocesis, Cardines suis familiaribus triennalibus, & quid sit in ipsis servandum innuitur, *ib. num. 36. 37. & 38.*

Vicarius Generalis Episcopi auctoritate, & quando possit Dimissorias concedere, *ib. num. 39.*

Vicarius Capitularis Sede vacante quibus, & intra quod tempus possit dimissorias concedere, *ibid. num. 40. ad 43.*

Arctatus ratione Beneficii recepti, vel recipiendi ad finem obtinendi Dimissorias, a Vicario Capitulari infra annum a die vacationis Sedis, quis dicatur, *ib. n. 44. & 45.*

Vicarius Capitularis an possit concedere Dimissorias infra annum pro recipienda prima Tonsura, *ibid. num. 46.*

Vicarius Capitularis concedens infra annum Dimissorias non arctatus, in quas censuras incurrat, *ibid. num. 47. & 48.*

Abbatibus, alique exempti nequeunt suis Subditis secularibus Litteras Dimissorias concedere; nec etiam ipse Episcopus tanquam Abbas, nec alius Praelatus loci eas concedere potest subditis secularibus nullius Diocesis, *ib. n. 49. & 50.*

Ordinarii an possint Dimissorias dirigere Abbatibus Regularibus, *ib. n. 51.*

Praelati Regulares possunt Litteras Dimissorias suis subditis Regularibus ad Ordines suscipiendos concedere. Et Episcopo Diocesano non tenente, an possint eas dirigere ad alienum, & asseruntur ad id varia Decreta; tunc tamen observanda est novissima dispositio Benedicti XIV. quae ponitur in fine hujus tomi vii. *ibid. num. 52. ad 61.*

Quid si Superiores Regulares ex industria, & per fraudem transferant subditos de una Diocesi ad aliam ut facilius ordinentur, *ib. num. 62.*

Per quantum tempus Regulares ordinandi

commorari debeant in Conventu Diocesis Episcopi ordinantis ad hoc ut dici possint de familia ipsius Conventus, *ibid. num. 65.*

Regulares a Diocesano in examine reprobati, an mitti possint ad alios Episcopos pro Ordinibus suscipiendis, *ib. n. 63.*

Superiores Regulares an possint dimissorias concedere suis Novitibus, *ib. num. 64.*

Regulares habentes speciale privilegium post Concilium Tridentinum possunt a quolibet Episcopo Ordines suscipere. Et qui tali privilegio gaudeant, vel non, *ib. num. 66. ad 69.*

Ad rem assignatur Indultum, quod habent PP. Congregationis Oratorii Urbis, & Neapolis, *ib. n. 70.*

Nuncii Apostolici quibus conferre possint Ordines, *ibid. num. 71.*

Græci, & Albanenses græco ritu viventes, & commorantes in Italia quomodo promovendi sunt ad Ordines, *ibid. num. 72.*

Ultramontani an possint ordinari ab Episcopis Italici, *ib. num. 73. 74. & 75.*

Commorantes in Urbe per quatuor menses non possunt ordinari extra Urbem cum Litteris Dimissorias proprii Ordinarii, *ibid. num. 76.*

Subditi sex Episcopatum Cardinalitiorum prope Urbem, in quibus non sunt suffraganei, a quo ordinari debeant, *ibid. num. 77.*

Confirmatur, quod subdit Auctor post num. 77. quod Vicarius Urbis conferre debet Ordines subditis sex Episcopatum Suburbicariarum, in quibus non sunt Episcopi Suffraganei, si proprius Cardinalis Episcopus non accedat ad suam Diocesim, ibique habeat Ordinationem, *ibid. num. 108. & seq.*

Metropolitani, Patriarchæ, & Nuncii nequeunt Subditis Ordinariorum conferre Ordines, *ibid. num. 78.*

Papa potest ordinare quoscunque sine Dimissorias suorum Ordinariorum; oque ab ipso ordinatos potest quis ad superiores Ordines promovere sine ipsius licentia, *ibid. num. 79. & 80.*

Ad obtinendum Beneficium in aliena Diocesi an regulantur Litteræ Testimoniales proprii Episcopi, *ibid. num. 81. ad 84.*

Canonicus Coadiutor cum futura successione, & assignata congrua est eo ipso subditus Ordinarii Beneficii ad effectum suscipiendi Ordines absque alia Dimissoria Episcopi suae Originis, *ibid. num. 85.*

Regulares ad Ordines promovendi an teneantur exhibere Ordinario fidem Baptismi, *ibid. 86.*

La

In Ordinibus suscipiendis an possit fieri variatio de uno Episcopo ad alium, *ib. n. 87.*

Quoad ea, quæ concernunt culpam, & poenam male Ordinantium, & Ordinatorum.

Ordines absque speciali dispensatione illiciti, sed valide conferuntur, & suscipiuntur extra tempora, vel ante legitimam ætatem, vel absque Litteris Dimissoriis. Vide verb. *Ordo art. 4. num. 1. 2. & 3.*

Quid si Episcopus se protestaret ante Ordinationem non habere intentionem ordinandi eos, qui requisita necessaria non habent? Et quid in dubio an talis intentio fuerit vera, & absoluta, aut potius mutata; *ibid. num. 4. 5. & 6.*

Quid si Episcopus scienter aliquem ordinaret ante legitimam ætatem, *ibid. num. 7. 8. & 9.*

Ordinati scienter Ordinibus Majoribus ante legitimam ætatem sunt ipso jure suspensi. Et quid si durante tali suspensione in eisdem Ordinibus publice, vel private ministraverint; *ibid. num. 10. ad 14.*

Episcopus scienter ordinans aliquem extra Tempora a Jure statuta sine dispensatione in quas censuras incurrat? Et sic Ordinatus au esset suspensus, & a quo absolvi posset, *ib. num. 15. ad 19.*

Episcopus scienter ordinans alienum subditum sine Dimissoriis in quas censuras incurrat, & sic scienter Ordinati an sint ad eisdem Ordinibus suspensi? Et quibus aliis poenis puniri possint tam ipsi, quam sic Ordinantes, *ib. num. 20. ad 25.*

Suspensio sancita contra Ordinatos absque, vel cum falsis, aut alieni Episcopi Dimissoriis, cui sit reservata; *ibid. num. 24. ad 27.*

Irregularitas incurra propter administrationem in Ordinibus sic male susceptis, a quo tolli possit, vel non, *ibid. num. 28.*

Quid si Episcopus scienter ordinat aliquem ad Sacros Ordines sine titulo sustentationis, aut talis Clericus sic ordinetur a pluribus Episcopis, aut ab Episcopo alieno habente generalem licentiam Episcopi Diocesani? Et quando ipsis Episcopis incumbat obligatio præstandi alimenta dicto Clerico sic ordinato, *ibid. num. 29. ad 35.*

Quid si Episcopus ordinat aliquem sine titulo sub pacto, quod postea sic Ordinatus non possit ab ipso alimenta petere, *ibid. num. 36.*

Quid si Episcopus Religiosum nondum pro-

fessum, aut nonnisi ad certum tempus, promoveat ad Sacros Ordines sub prætextu Religionis, & absque titulo Beneficii, vel Patrimonii; *ibid. num. 37. & 38.*

Promoti ad Sacros Ordines cum falsis titulis, quibus poenis subjaceant, *ibid. nu. 39.* Sed vide ad hanc rem sapienter ac docte addita, *ibid. in nov. add. num. 61. & seqq.*

Episcopus ordinans aliquem eodem die ad duos Sacros Ordines, quas Censuras incurrat? Et sic Ordinatus an sit a dictis Ordinibus suspensus, *ibid. num. 40. & 41.*

Quid si Episcopus conferat Sacros Ordines absque Missæ celebratione? Et an Missæ celebratio sit de substantia Ordinationis, *ibid. num. 42. ad 45.*

Ordinans, & Ordinatus, non expectatis temporum Interstitiis, qua poena puniri possit, *ib. num. 46.*

Vide alia quoad Ordinationem Græcorum, delectum Clericorum, Ordinatos in infanti li ætate, & Impubertate, & Ordinatos per saltum &c. *ibid. num. 48. ad 60.*

Item quoad eos, qui non Presbyteri Missam celebrant, & Confessiones audiunt. De Ordinationibus Regularium, & Privilegiis recipiendi Ordines a quocumque Antistite, & extra tempora, & cætera, *ibid. num. 50. ad finem.*

Alia vide tom. 8. in *Appendic. Decret. in Portalegren. Atrien. Perusina Ordinationis, Afulana, seu Montis Alti Ordinationis, Pientina, seu Icluen. Ordinationis*; sed de ista vide in supplement. verb. *Ordo*, ubi S. C. Conc. recessit a decisio, quo ad 3. & 4. dub. Brixinen. Terracinen. Ordinationis, Ugentina Ordinum. Frisingen.

Alia ad rem; Vide verb. *Interstitia.*

ORDO PROUT EST IMPEDIMENTUM MATRIMONII. Vide verb. *Impedimentum Matrimonii art. 2. num. 1. ad 7.*

ORGANA, quando habere possint Fratres Minores Reformati. Vide verb. *Paramenta n. 37.*

ORIENS ubi? Vide verb. *Mundus num. 88.*

OSCUA, quando sint peccaminosa, vel non? Vide verb. *Luxuria num. 72. ad 89. & verb. Sponsi num. 7.*

Osculantis sceminam invitam, & Monialem poena, quæ sit? Vide verb. *Pæna art. 2. num. 168. ad 172.*

OSTIARIATUS. Vide verb. *Ordo art. 1. n. 3. & 28.*

P

PABULATIO.

PAbulatio in alienis Pascuis quando sit licita, vel non? Vide verb. *Bellum* art. 3. num. 27. & verb. *Pascua per tot.*

PACTUM

Quoad ea, quæ concernunt naturam, divisionem, & effectus Pactorum.

Pactum unde dictum, & quid sit? Vide verb. *Pactum* art. 1. n. 1. & 2.

Pactum dividitur præcipue in nudum, & vestitum, & quale sit utrumque, *ibid.* num. 3. 4. & 5.

Pactum vestitur pluribus modis, qui assignantur, *ibid.* num. 6. ad 13.

Primarius, ac principalis effectus pactorum est obligatio naturalis, *ibid.* num. 14.

Princeps Supremus an, & quomodo obligetur ex pacto, *ibid.* num. 15. & 16.

Quicumque non servat pacta, etiam nuda deliberata facta, peccat mortaliter, *ibid.* num. 17.

Pacta quæcumque ratione naturalis obligationis, patiunt etiam pro foro externo quoddam alios notabiles effectus, qui assignantur, *ib.* n. 18. ad 23.

Ex pacto nudo an detur actio tam de jure Canonico, quam Civili, *ib.* num. 24. 25. & 26.

Pacta cum tractatibus non sunt confundenda. Et quoniam sint tractatus, *ibid.* num. 27. ad 30. ad 4.

Quid sentiendum de Pactis præparatoriis. Vide *ibid.* num. 31. & seqq.

Cætera Vide in nov. add. ad verb. *Contractus*.

PACTUM quoad illos, qui possunt, vel non pacisci; quoad res, de quibus licet, vel non pacisci; & quoad pacta quædam illicita, & a jure reprobata.

Omnes illi pacisci possunt, vel non, qui possunt, vel non contrahere. Vide verb. *Pactum* art. 2. num. 1.

Qui autem possint, vel non contrahere?

ibid. num. 2.

Pacisci solum potest de illis rebus, quæ sunt paciscentium propriæ, possibiles, & licitæ, *ibid.* num. 3. ad 7.

Omne pactum pro obtinenda re spirituali est penitus irritum; & assignantur varia humilissimi pacta nulla, & simoniaca, *ibid.* num. 8. ad 15.

Pactum, quod Filia dote contenta Patri ab intestato non succedat, an, & quando valeat, *ibid.* num. 16. ad 21.

Pactum additionis in diem quid sit, & quid juris de eo; Vide *ibid.* num. 22.

Pactum Legis Commissoriæ quid sit, & quid juris de eo; *ibid.* num. 23.

Pactum Anticryseos quid sit, & quid juris de eo; *ibid.* num. 24.

Pacta hyporheca, seu pignori adjecta quæ sint, & quomodo valeant; *ib.* num. 25.

Pacta retrovendendi, seu redimendi quando, & quomodo liceant, vel non, & quid juris de ipsis; *ib.* num. 26.

Pacta inita a Superioribus localibus Regularibus sine licentia Generalium, seu Provincialium cum Parochis, an sint valida, & observanda? *ibid.* 27. 28.

Pacta abolendarum Pensionum contemporanea resignationi Beneficiorum, & earumdem Pensionum Resignationibus, damnantur & annullantur, *ibid.* num. 29.

Pacta Pœnalia de non appellando a sententia super nullitate Matrimonii damnantur, & annullantur, & sub excommunicatione illorum observantia puniuntur, *ibid.* num. 30. & 31.

Jure Civili improbatum pactum de hæreditate tertii, *ibid.* num. 32. & seqq.

Nec sustinetur, quamvis tendat in favorem matrimonii certi ac determinati, *ibid.* num. 34. ad 37.

Debet autem esse hoc pactum vel de tota hæreditate, vel de ejus parte, *ibid.* num. 38. 39.

Consentiente tertio de cujus hereditate agitur, sustinetur, *ibid.* num. 40.

Queritur tamen, an Tertius, si jurato consenserit, possit non obstante juramento discedere a consensu, ac testamentum condere, *ibid.* num. 41.

Jure Canonico improbatum pactum, quo presentatus pensioni, vel favore Patroni, vel favore tertii consentit, *ib.* n. 42. & seqq. Quid si reservatum fuerit Beneplacitum Apostolicum, *ibid.* num. 46. & seqq.

An hodiernis moribus Alter Alteri pacifici possit hoc effectu ut illi inde competat actio, *ibid.* num. 50.

PAGANA PROPOSITIO. Vide verb. *Propositiones damnatae* num. 28.

PALATIUM quid de eo? Vide verb. *Immunitas* art. 2. num. 71. ad 88.

PALLIUM; quid de ipso? Vide verb. *Archiepiscopus* art. 3. per tot.

Instantiz pro Pallii susceptione ab Advocatis Consistorialibus proponi debent; Vide verb. *Pallium* num. 1.

Alia de Pallii antiquitate, Benedictione, & illius Ortu, ac susceptione; Vide *ibid.* num. 2. & seqq.

PANTHEISMUS.

Quid sit Pantheismus, Vide verb. *Pantheismus* in nov. art. num. 1.

Pantheistæ realiter Athei. Historia Pantheismi, & variz Pantheistarum Hypotheses describuntur, *ibid.* num. 2. ad 4.

Refertur impietas illorum, qui Mosem, Sanctum Paulum, aliosque probatissimos viros inter Pantheistas recensent, *ibid.* num. 5.

Varii Philoſophi, & præsertim Stoici, Platonici, Aristotelici, itemque Morus, Clarkius, Cudworthius, & Rapſonius a Pantheismo excluduntur, *ibid.* num. 6. ad 10.

Qua ratione quidam ab aliquibus Athei fuerint appellati, *ib.* num. 11.

Pantheistarum & Materialistarum error refutatur, & una simul notitia datur illorum qui contra Pantheismum scripserunt, *ibid.* num. 12.

P A P A

Quoad ea, quæ concernunt Papæ electionem, consecrationem, & coronationem.

Papa an possit sibi Successorum eligere? Er an aliquis sibi elegerit; Vide verb. *Papa* art. 1. num. 1. ad 12.

Perperam dixit Auctor num. 3. quod Christus sibi elegerit successorem S. Petrum Apostolum, *ib.* in notis ad num. 3.

Vide pariter quæ notata sunt ad num. 8. Auctoris, *ibid.* in notis.

Papa assumi debet per electionem, quæ pro diversitate temporum, & circumſtantiarum, diverſimode fuit celebrata; & ostenditur a quibus, & quomodo, *ibid.* num. 13. ad 21.

Circa Papæ electionem plures Pontifices varia ſtatuunt, quorum aliqua magis notabilia referuntur, *ibid.* num. 23. ad 35.

Electio Summi Pontificis est celebranda a ſolis Cardinalibus; & quis possit ab ipsis eligi, *ibid.* num. 36. ad 50.

Fœmina Papa esse non potest, & exploditur fabula de Papissa Joanna, *ibid.* num. 51. & 52.

Eligendus in Summum Pontificem cujus ætatis esse debeat, *ibid.* num. 53. & 54.

Aſſignatur modus, seu forma pro eligendo Summo Pontifice, *ibid.* num. 55. ad 60.

Papa, ſtatim ac est canonice electus, eſt verus Papa quoad omnes effectus, nec indiget confirmatione, *ibid.* num. 61. ad 64.

Papa poſtquam ſuæ electioni conſenſit, ſolet aliud nomen ſibi impoſere, quamvis non teneatur; & quis quoad hoc fuerit primus, *ibid.* num. 66. ad 69.

Papæ consecratio, seu intronizatio a quo, & quomodo fiat, *ibid.* num. 70. 71. & 72.

In coronatione Papæ tertia Collecta canitur de S. P. N. Francisco, *ibid.* num. 73.

Alia ad rem. Vide verb. *Cardinales* art. 5. per tot.

PAPA quoad dignitatem, auctoritatem, & infallibilitatem.

Papa quantæ ſit dignitatis, & celsitudinis, & quibus ob id nominibus appelleretur; Vide verb. *Papa* art. 2. num. 1. ad 12.

Papa triplici corona coronatur, & quare, *ib.* num. 13.

Ad ea, quæ de triplici Papæ corona dicit Auctor; Vide *ibid.* in notis ad eund. num. Papæ excellentia, & poteſtas multis demonſtratur, *ibid.* num. 14. ad 29.

Papa poteſt quoque Leges Divinas modificare, declarare, vel interpretari, & id de ſe ſolo, etiam ſine Generali Concilio, *ibid.* num. 30. 31. & 32.

Papa ſe vocat *Servus Servorum Dei*; quare, & quis fuerit quoad hoc primus, *ibid.* num. 33. 34. & 35.

Papa poteſt cedere, & renunciare Papatui, & apud quos, *ibid.* num. 36. & 37.

Papa quoad infallibilitatem poteſt conſiderari quoad ſe, ut perſona privata, privatuſque Doctör; & quoad alios, ut perſona publica, & Magiſter univerſalis Eccleſiæ eam ex Cathedra docens, *ibid.* num. 38.

Loqui ex Cathedra quid ſit, & in quibus ad id Papa teneatur, *ibid.* num. 39. & 40. De.

Decreta, quæ edit Papa ex Cathedra circa Doctrinam Fidei, & morum, sunt infallibilia, *ibid. num. 41. ad 48.*

Ad ea, quæ habet Auctor *num. 48.* circa infallibilitatem aliquorum Pontificum, qui falso de hæresi accusantur; Vide *ibid. in not. ad eund. num.*

Papa an errare possit in Beatificatione, & Canonizatione Sanctorum, *ib. num. 49. ad 57.*

Papa an errare possit in approbatione Religionum, *ibid. num. 58. ad 61.*

Papa probabilis etiam ut persona privata non potest in hæresim incidere, & in fide deficere; & nemo unquam prolapsus est; *ibid. num. 62. ad 66.*

His, quæ Auctor habet *num. 65.* adde, quæ sunt adnotata, *ibid. in notis.*

De fide est, Benedictum XIV. v. g. legitime electum, & ut talem ab Ecclesia acceptatum, esse verum Papam, *ibid. num. 67. ad 71.*

Primatus Ecclesiæ universalis, seu Papæ est annexus Romano Episcopato de jure Divino, *ibid. num. 72. ad 80.*

Papa salutando excommunicatum an ipsum censetur absolvere, *ibid. num. 81.*

Papæ Primatus a Græcis est cognoscendus, & illius Commemoratio fieri a Græcis Italiæ & Insularum in Missis debet, *ibid. num. 82.*

De Absoluta Papæ Potestate in eximendo subditos Episcoporum ab illorum jurisdictione; & de privativa illius facultate in dispensando a iure communi; vide *ibid. in add. Auct. num. 83. ad 88.*

Lector monetur de variis minus exacte pronunciatis in hoc articulo ab Auctore, *ibid. num. 88.* ubi remittitur ad Artic. Romanus Pontifex circa finem Tomi VI.

Papa quibus Legibus, & pœnis sit subiectus; Vide verb. *Lex art. 3. num. 21.*

Papa an, & quando teneatur applicare Missam pro pœnibus suis, Vide verb. *Missæ art. 3. num. 11.*

PARADISUS TERRESTRIS, unde sit dictus, & quid significet, in qua parte mundi constitutus, quanta fuerit ejus latitudo, & longitudo, & an adhuc existat; Vide verb. *Mundus num. 56. ad 61.*

PARAMENTA SACRA.

Paramenta Sacra an possint fieri ex vestibus mulierum; Vide verb. *Paramenta Sacra n. 1. & 2.*

Paramenta Sacra debent esse munda, honesta, & benedicta; & sine ipsis celebrare, regulariter, & sine justa causa est peccatum mortale, *ibid. num. 3. 4. & 5.*

Qui possint Paramenta Ecclesiastica, & velles Sacerdotales benedicere; *ibid. num. 6.*

Quæ sint Paramenta, & Ornamenta necessaria pro celebratione Missæ; *ibid. num. 7.* Paramenta Sacra non possunt amplius converti in usus profanos; & quid de ipsis, cum fuerint vetustate consumpta, *ibid. num. 8. 9. & 10.*

Paramenta pretiosa an, quando, & quomodo possint alienari, & oppignorari; *ibid. num. 11. ad 16.*

Paramenta, & Vasa Sacra ex justis causis vendita Laicis, & ad usus profanos, debent esse prius contrafacta, & consuta, *ibid. num. 17.*

Paramenta Ecclesiastica, & Sacra, quando exsecrantur, & benedictionem amittant, ac nova indigeant; *ibid. num. 18. ad 22.*

Paramenta non benedicuntur substantialiter per usum in Sacrificio mala fide factum; & an benedicantur substantialiter per usum in Sacrificio bona fide factum; *ib. nu. 23. & 24. & verb. Calix num. 20.*

Paramenta Altaris, Celebrantis, & Ministrorum debent esse coloris convenientis Officio, & Missæ diei, *ibidem numer. 25. 26. & 27.*

Color aureus, seu croceus æquivalat omni color, excepto nigro, & violaceo, *ibid. num. 28.*

Paramenta a Dignitatibus, & Canonicis sumenda sunt juxta regulam Libri Cærimonialis, *ibid. num. 29.*

Paramenta nova, & antiqua possunt mutare Canonici absque consensu Episcopi; licet adit consuetudo contraria de aliis mobilibus, *ibid. num. 30.*

Soli Episcopi possunt sumere Paramenta de Altari, non autem Abbates, nisi Pontificaliter Divinis vacaturi, *ibid. num. 31. & 32.*

Episcopus quæ paramenta teneatur, vel non, providere de proprio, *ibid. num. 33. 34. & 35.*

Episcopus autem paramenta Sacra Ecclesiæ Cathedralis debentur sive ibid. pontificaliter, aut private celebret, sive in Capella palatii Episcopalis pontificaliter, non autem private celebret, etsi Palatium Episcopale distet a Cathedrali Ecclesia, *ibid. num. 42. ad 45.*

Ea tamen paramenta non debentur Episcopo celebranti extra Ecclesiam Cathedralem, & extra Capellam proprii Palatii, *ibid.* num. 46. 47.

Quid si Episcopus habere consueverit hunc usum extra Ecclesiam Cathedralem, Capellamque proprii Palatii, *ib.* num. 48.

Omnia Paramenta, & ornamenta Capellarum Praetorum decedentium, quibus debeantur, *ibid.* num. 36.

Paramenta, & ornamenta pretiosa quando possint habere in eorum Ecclesiis Fratres Minores Reformati, *ibid.* num. 37.

PP. Coelestini, & Fratres Minores, ac alii sub gravissimis poenis prohibentur aliis commodare Paramenta, Ornamenta, Vasa, & huiusmodi suarum Ecclesiarum, *ibid.* num. 38. & 39.

Fratres Minores de Observantia possunt habere Paramenta pretiosa pro suis Ecclesiis, *ibid.* num. 40.

Paramenta Sacra non debent commodari ad usus Laicales, & profanos, *ib.* num. 41.

Alia ad rem; Vid. verb. *Vasa, Vestis, Utenilia*.

PARENTES.

Parentes tenentur sub gravi obligatione alere, & educare prolem suam, etiam spuriam; & ostenditur quo modo, & ordine. Vide verb. *Parentes* num. 1. ad 9. & verb. *Filius*.

Parentes debent relinquere integram legitimam nullo aggravatam onere suis filiis legitimis; & quæ sit pars legitima, *ibid.* num. 10. & 11. & verb. *Legitima*.

Parentes nequeunt privare filios legitimos tali legitima, nisi ex aliqua gravi causa, *ibid.* num. 12. & verb. *Exhereditatio*.

Parentes, an possint relinquere suam hereditatem extraneis, aut Ecclesiæ? aut maiorem partem uni, quam alteri ex suis liberis, *ib.* num. 13. ad 16.

Parentes universim tenentur filiis procurare educationem corporalem, & spirituales, *ibid.* num. 17. ad 20.

Quid de Parentibus exponentibus filios, *ibid.* num. 21. ad 31. & verb. *Adulterium* art. 5.

Parentes quando peccent contra debitam providentiam, & educationem spirituales filiis suis, *ibid.* num. 32. & 34.

Parentes nequeunt licite occidere filias in adulterio deprehensas; nec filios suos bannitos, nisi aliter ab armis contra Patriam averti

Tom. VIII.

possint, *ibid.* num. 35. & 36. & verb. *Adulterium* art. 2.

Parentes in casu necessitatis possunt baptizare proprios filios sine prejudicio debiti Matrimonialis, *ib.* n. 37. & verb. *Baptismus* art. 4.

Parentes graviter peccant filios etiam consentientes castrando, *ibid.* num. 38.

Parentes dobitantes, an proles sint a se genitæ, vel ab aliis, quam obligationem contrahant, *ibid.* num. 39. & verb. *Adulterium* art. 5.

Parentes an, & in quæ necessitate sint a suis filiis subveniendi præferenter ad alios? & an filii ob id possint, vel debeant exire de Religione, *ibid.* num. 40. 41. & verb. *Filius*.

Parentes quo jure, & in qua necessitate possint vendere suos filios; & quando, ac quibus modis amittant patriam potestatem super ipsos, *ibid.* num. 42. & 43. & verb. *Filius*.

Parentes spirituales an teneantur alere suos filios spirituales in defectu Parentum naturalium, *ibid.* num. 44. & verb. *Filius*.

Parentes an, & ob quas causas possint filios exheredare; *ibid.* num. 45. & verb. *Exhereditatio*.

Parentes an valide contrahere possint Sponsalia pro suis filiis impuberibus, *ibid.* num. 48. & 49.

Quid de benedictione, ac maledictione Parentum erga suos filios, *ibid.* num. 50. 51. 52.

Parentes ob cæcationem factam Clerici sui filii ex facultate Sac. Congr. Immunit. absolventur in forma privata ab Episcopo, *ib.* num. 53.

Parentes tenentes noctu secum in lecto sine respiculo tenellos infantes, quomodo peccent, & sint puniendi; Vide verb. *Mater* num. 16. & verb. *Pena* num. 135.

Parentes transientes ad secundas nuptias, quando amittant hereditatem, & legitimam filiorum præmortuorum; Vide verb. *Legitima* num. 33.

De jure occidendi, vendendi, tum exponendi liberos secundum jus Civile Rom. Vide *ib.* num. 54. & 55.

PARRICIDIUM, quid de eo in variis casibus, Vide verb. *Parricidium* per tot.

PAROCHIA. PAROCHIALIS. PAROCHIANUS.

Parochia dupliciter sumitur; strictè, seu proprie, & large, seu improprie; & quæ utraque

R r

que sit; & unde sit dicta; Vide verb. *Parochia* num. 1. ad 6.

Parochie antiquitas non erat distincta; & quis eas primo distinxit, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Alia de Etymologia Parochie & Parochianorum, de Parochiarum origine ac definitione; Vide *ibid.* 76. & seq.

Quis possit Parochias erigere, & dividere, & quid ad constitutionem Parochiarum requiratur, *ibid.* num. 10. ad 15.

Novæ Parochie erectio, & antiquæ dismembratio quomodo, & quando fieri possit, & debeat, *ibid.* num. 16. & verb. *Dismembratio* num. 10.

Pluribus in locis adsunt Parochie non distincte per domos, sed per familias, quæ vocantur gentilitiæ, *ibid.* num. 17.

Parochialis Ecclesia quæ dicatur, & quomodo probanda, *ibid.* num. 18. ad 21, & n. 78.

Quis dicendus sit Parochianus præsertim ad omnes juris effectus, *ibid.* num. 80.

Quæ spectent ad jura Parochialis, vel non, *ibid.* num. 22. ad 32. & verb. *Confraternitas* art. 2.

Ut quis fiat Parochianus alicujus Parochie quid requiratur, *ibid.* num. 33. ad 38. & verb. *Impedimenta* *Marimonii* art. 2.

Parochiani non sunt necessario vocandi in unione Parochialium, *ibid.* num. 39.

Parochialitatis suppressio, & Curæ translatio quando sustineatur, *ibid.* num. 40.

Parochianus ex iusta causa eximi potest pro determinato tempore a jurisdictione sui Parochi, *ibid.* num. 41.

PAROCHUS

Quoad ea, quæ concernunt ejus nomenclaturam, electionem, atque approbationem.

Parochi apud Ebraeos qui dicerentur; Vide verb. *Parochus* art. 1. num. 1.

Parochi in Ecclesia qui sunt; *ibid.* num. 2.

Parochus quasi *Parochus* unde sit dictus; *ibid.* num. 3. 4.

Ex Parochis aliqui vocantur Plebani; alii qui Rectores; alii Capellani; alii Sacerdotes proprii; alii simpliciter Curati, qui alicubi insigniti sunt nomine Archipresbyteri; & alibi nomine Præpositi; & qui sunt? & unde disti, *ibid.* num. 5. ad 15.

Pro Parocho, quocumque nomine nuncupetur, eligi debet persona idonea, & quæ talis sit, *ibid.* num. 11. & 12.

Parochi quomodo sint eligendi, *ibid.* num. 13. & 14.

Quomodo, quando, ubi, & a quibus sit indicendus concursus pro Parochis eligendis, *ibid.* num. 15. & verb. *Concursus*, ac verb. *Examinatores*.

In Parochos eligendi sunt sub gravi culpa digniores; *ibid.* num. 16. & verb. *Electio* art. 3. & 17.

Parochus in Ecclesia exempta prius est examinandus; & approbandus ab Episcopo, *ibid.* num. 17. & 18.

Parochus pro Cura Animarum non potest deputari, nisi de consensu Episcopi, & prævio examine; *ibid.* num. 19.

Examinatus & approbatus in Urbe ad Curam Animarum non possunt ab Episcopo denegari Ordines sub prætextu Litterarum, *ibid.* num. 20.

An, & quatenus Episcopus possit Parochos rite examinatos, & semel approbatos, iterum, ac pluries examinare, *ibid.* num. 21. ad 28.

De Parochorum qualitatibus, Vide *ibid.* in nov. add. num. 29.

Alia vide tom. 8. in *Appendic. Decret.* in Aque. *Jurium Parochialium*, Savonen. *Jurium Parochialium*, Derthonen. *Jurium Parochialium*, Maceraten. *Jurium Parochialium*, Novarien. *Jurium Parochialium*, Lunen. Sarzanen. *Præmunitiarum*, Vienne. *Jurium Parochialium*, Florentina. *Portogallien. Vienne. Jurium Parochialium*, Valven. seu Sulmonen. Novarien. Aque. *Præmunitiarum*, & *Jurium Parochialium*, Bojanen. *Jurium Parochialium*, & *Præmunitiarum*, Asculana *Jurium*, & *Fantulanum Parochialium*, Suesana *Jurium Parochialium*, Firmana *Jurium Parochialium*, Hortana *Jurium Parochialium*, Sabinen. *Jurium Parochialium*, Nallus, seu Nonantulana, *Jurium Parochialium*.

PAROCHUS quoad ea, quæ concernunt ejus residentiam, præcedentiam, & predicationem.

Parochus tenetur de jure Divino residere in sua Parochia, quamvis paucos habeat Parochianos. Vide verb. *Parochus* art. 2. num. 1. ad 6.

Parochus habens duas Ecclesias Parochiales unitas ubi residere teneatur, *ibid.* num. 7. ad 10.

Parochus habens ex legitima dispensatione Parochialem Ecclesiam cum Canonico, residere

dere debet in Parochiali; & potest horis non impeditis pro servitio Parochiz intervenire Divinis Officiis in Collegiata, *ibid.* num. 11. & 12.

Parochus residere debet in loco, ubi est Ecclesia Parochialis, etiam si sit et datus Coadjutor, *ibid.* num. 13.

Parochus non habens domum Parochialem, ubi residere possit, & debeat, *ibid.* num. 14. ad 17.

Recipi non potest Opinio Doctorum ab *Auctor.* nu. 17. allegatorum, tenentium posse Parochum domo Parochiali desertam in domo propria, vel paterna, vel conjunctorum habitare, si ex eis possit suo muneri satisfacere, *ibid.* num. 88.

Quid si in districtu Parochiz sit Ecclesia aliqua filialis, in qua sacramenta administrantur, in eaque velit Parochus habitare, *ibid.* num. 89.

Neque potest Episcopus potestatem facere Parocho extra domum Parochialem habitandi, nisi ad breve tempus, *ibid.* num. 90.

Parochus tenetur residere personaliter, & per se ipsum etiam subire ea munia, quae potest, quamvis habeat unum, vel plures Viceparochos, *ibid.* num. 18. 19. & 20.

Parochi nequeunt abesse a suis Parochiis neque per duos menses a Concilio sibi concessos sine licentia Episcopi, nisi aliqua occurrentia gravi causa absentiandi se ad breve tempus, *ibid.* num. 21. ad 25.

Parochus non potest abesse a sua Parochia, etiam relicto in ea idoneo Vicario, ut doceat in Civitate Grammaticam, & huiusmodi; potest tamen in publica Universitate Sacrae Scripturarum legere, si in ipsa Civitate habeat suam Parochiam, & Cura Animarum nihil detrimenti patiatur, *ibid.* num. 26. & 27.

Parochus ex alio loco oriundus non potest propter intemperiem aeris extra Parochiam habitare, quamvis in ea relinquat Vicarium approbatum, *ibid.* num. 28.

Parochi residere tenentur in suis Parochiis, etiam tempore pestis, *ibid.* num. 29. & n. 26.

Parochus non potest per hebdomadam abesse a sua Ecclesia sine licentia Ordinarii; Immo neque abesse potest ultra duos dies, si adsit Episcopi Constitutio id prohibens, *ibidem* num. 30. & 31.

Quinimodo potest Episcopus id prohibere Parochis sub poena pecuniaria, non tamen sub poena Excommunicationis latae sententiae, *ibid.* num. 32.

Ubi non adit talis Constitutio, per quot dies possit Parochus abesse sine licentia Episcopi, *ibid.* num. 32. & 34.

Ordinarii per quod tempus abessendi possint iussu de causis licentiam Parochis concedere, *ibid.* num. 35. 36. & 37.

Assignantur causae, ob quas potest concedi Parochis licentia abessendi ultra bimestre, *ibid.* num. 38. ad 42.

Parochis non licet causa studiorum a suis Parochiis abesse, neque de licentia Episcopi pro Visitatione, vel alio servitio Ecclesiae, nisi pro duobus mensibus; & an possit esse Vicarius Generalis, aut Capitularis, & huiusmodi, *ibid.* num. 44. ad 47.

Parochus absens etiam iussu de causa, & cum debita licentia tenetur semper relinquere idoneum Vicarium, *ibid.* num. 48.

Abesse non potest Parochus, si Episcopus licentiam denegat, iudicans minus equam causam, licet sit vera, sed recurrere debet ad superiorem; Et si fingat causam iustam, quam non habet, peccat mortaliter, & tenetur restituere fructus in tali absentia perceptos, Fabricae Ecclesiae, vel pauperibus, etiam ante nullam Iudicis sententiam, *ibid.* num. 49. ad 53.

Parochus compelli potest ad residentiam juris remediis, & quomodo, *ib.* n. 54. 55. & 56.

Prædentia quæ debeat Parochis, supra quos, & quando, *ibid.* num. 57. ad 66.

Vicarius Foraneus, qui gaudet prædentia, *ibid.* num. 67. 68. & verb. Vicarius Foraneus.

Parochus tamquam caput Ecclesiae Parochialis sturificandus est ante Dominum loci, *ibid.* num. 69.

Quoad Parochi prædentiam regula est, quod Parochus, exceptis iis, quæ sunt sui Officii, nullam regulariter prædentiam, & præminentiam habet, *ibid.* num. 92.

Parochi quomodo, & quando teneantur prædicare, *ibid.* num. 70. ad 77. & verb. Prædicare num. 1. 2. & 3. & num. 93.

Parochi prohibentur admitti in suis Ecclesiis Concionatores ab Ordinario non approbato; quamvis possint bis, vel ter dare licentiam alicui viro docto, & noto, etiam Regulari; & a fortiori dare possunt, immo debent concedere approbatis ab Ordinario, *ibid.* num. 78. 79. & 80. & verb. Prædicare num. 30.

Parochi diversæ nationis, & linguae tenentur habere Viceparochum linguae vernaculae, *ib.* num. 81.

Parochi quibus uti debeant in suis concionibus, ac sermonibus, *ibid.* num. 82. & 83.
 Parochi an, & quando teneantur alimenta prestare Prædicatoribus, *ibid.* num. 84. & verb. *Alimenta* num. 114.
 Potest aliquando Parochus propter inimitias & residentia recedere, *ibid.* num. 87.
 Parochus simul, & Superior sui Conventus nequit esse Regularis. Vide verb. *Regularis*, art. 2. num. 110.

PAROCHUS quoad ea, quæ concernunt Missam, Sacramenta, & Funeralia.

Parochus diebus festis Missam celebrare debet in propria Ecclesia, & non in alia. Vide verb. *Parochus* art. 3. num. 1.

Parochus concedere potest Episcopus, ut diebus Festis urgente necessitate his celebret, *ibid.* num. 2.

Regulares quando possint in suis Ecclesiis Missas celebrare, & Campanas pulsare ante Parochialem, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Potest Episcopus statuere, ut diebus Festis Missæ celebrari non debeant in Oratoriis, & Ecclesiis ruralibus, nisi celebrata Missa in Parochiali, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Parochorum de consensu liberum est Regularibus celebrare in eorum Ecclesiis absque licentia Ordinarii, *ibid.* num. 10.

Parochus non tenetur subministrare Sacerdotibus in suis Ecclesiis celebrantibus Paramenta, & alia necessaria, *ibid.* num. 11. & verb. *Utensilia*.

Parochi an, & quando teneantur applicare Sacramentum pro suis Parochianis, *ibid.* num. 12. & verb. *Missæ* art. 3. num. 1. ad 12.

Parochus Cathedralis non licet Sacramenta administrare in aliena Parochia; neque Canonici ipsius Cathedralis, sed hoc spectat ad Parochum domicilii, *ibid.* num. 13. & 14.

Parochus spectat ministrare Sacramenta famulis, & famularibus Monialium etiam exemptarum privative quoad Confessionem, *ibid.* num. 15.

Non debet ordinarius sine gravi causa auscultare a propriis Parochis celebrationem Baptismi, & Matrimoniorum, eaque ipse ministrare, vel aliis delegare, *ibid.* num. 16.

Parochi an possint aliquid accipere pro administratione Sacramentorum, *ibid.* num. 17. ad 20.

Parochus potest simplici Sacerdoti licentiam concedere administrandi Sacramenta in sua Parochia, excepta Pœnitentia, *ibid.* num. 21.

Parochi Regulares tenentur adesse Benedic-

ni Fontis Baptismalis, si alii juxta solitum teneantur, *ibid.* num. 22. & 23.

Parochus nequit approbare Confessarios pro suis Parochianis, & neque pro se ipso, *ibid.* num. 24. & 25.

Parochus sine alia licentia potest suorum Parochianorum Confessiones audire, etiam in aliena Diœcesi, *ibid.* num. 26. & 27.

Parochus dimissa Parochia indiget nova approbatione pro Confessionibus excipiendis, *ibid.* num. 28.

Parochus tenetur ministrare Sacramenta suis Parochianis tempore gravis necessitatis, etiam cum certo periculo vitæ; neque ad id impeditur potest a Magistratu seculari tempore pestis, cum etiam tali tempore ad id teneatur, *ibid.* num. 29. 30. & 31.

Parochus ministrando Viaticum numquam potest uti pileolo, *ibid.* num. 32.

Parochum dolose cogentes ad assistendum Matrimonio, quæ pœna puniri possint, *ibid.* num. 33. & 34. & verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 2. num. 59.

Parochus violenter rapiens, & spolians sanus ad quid teneatur, *ibid.* num. 35.

Occasione funerationis cadaverum alterius Diœcesis, aut Parochiæ, potest proprius Parochus defuncti libere transire processionally per quascunque Diœceses, & Parochias, Abla, & Cruce elevata, etiam irregularet earundem Parochis, nulla eis tributa Quarta funerali, *ibid.* num. 36. & 37.

Parochus prætereundere nequit ad heredes defuncti sepulti in Ecclesia Regularium portionem majorem solito, *ibid.* num. 38.

Heredes defuncti quid possint circa numerum Religiosorum, & Cœræ; quidve Parochus pro tali funeratione, *ibid.* num. 39. ad 47.

Regulares nequeunt levare de domo cadaverem, nisi requisto proprio Parochus; & ipso intervenire recusante, possunt levare, & deferre illa ad propriam Ecclesiam, *ibid.* num. 48. & 49.

Parochus proprius, si velit intervenire, nullatenus est excludendus, licet vocarentur soli Regulares, *ibid.* num. 50.

Parochus spectat declarare viam pro declaratione Cadaveris, *ibid.* num. 51.

Vocati ad funus debent convenire omnes ad Parochialem Defuncti, excepto Capitulo Cathedralis, *ibid.* num. 52.

Regulares extra Clausura decedentes possunt ad eorum Ecclesias deferri, inconsultis Parochis, *ibid.* num. 53.

PARO-

Parochus in sua Ecclesia facere debet Officium supra corpus defuncti, etiam si adfit Capitulum Cathedralis, *ibid. num. 54.*

Canonicus Cathedralis decedens, non electa sibi sepultura, ubi debeat sepeliri, & cui debeatur Quarta, *ibid. num. 55. & 56.*

Ubi Parochia sunt distinctae per familias, cui competat administratio Sacramentorum, *ibid. num. 57.*

An, & quando Parochus Incedere debeat sub Cruce Regularium in delatione Cadaveris ad eorum Ecclesiam, *ibid. num. 58.*

Adducitur varia quaedam ulterius respectu Parochi decisa, *ibid. num. 59. ad 65.*

An Parochi possint cum Siola, & Cruce elevata ingredi Ecclesias Regularium, *ibid. num. 66. ad 69. & num. 70. & seq.*

An Confessarii possint Confessiones excipere sine licentia Parochorum in suis respective Parochiis, *ibid. num. 70. & 73.*

Parochi associantes funus nequeunt prætendere candelam majorem illa, quæ datur Superioribus Regularibus; Neque alii Sacerdotes & Canonici majorem illa, quæ datur Regularibus, *ibid. num. 74.*

Afferuntur ad rem varia Decr. Sac. Congreg. Concil. *ibid. num. 75. & 76.*

Alia ad rem. Vide verb. *Cadaver. Quarta funeralis. Sepultura. Confraternitas art. 1. num. 44.*

PAROCHUS quoad ea, quæ concernunt Immunitatem.

Afferuntur ad rem varia Decr. Sac. Congreg. Immonit. Vide verb. *Parochus art. 4. num. 1. ad 20.*

PAROCHI præsentia quid de ea in variis casibus; Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 60. ad 113.*

Alia ad rem quoad Parochos, & Parochiales Ecclesias vide. *ibid. verb. Parochus, & Parochialis Ecclesia num. 1. & seqq.*

PARTICULÆ plures consecratæ non possunt præberi fidelibus communicantibus, Vide verb. *Eucharistia num. 41. in fin.*

PARTUS suppositi pena quæ sit, Vide verb. *Pena artic. 2. num. 174.*

P A R V U L I.

Parvuli originale tantum peccatum habent. Vide verb. *Parvuli num. 1.*

Alia de parvulis, *ibid. num. 2. ad 12.*

TOM. VIII.

Quid de parvulis decedentibus cum solo peccato originali; Vide verb. *Peccatum, num. 64. ad 74.*

PASCHA. PASCHALIS COMMUNIO.

Pascha quando celebrari debeat; Vide verb. *Pascha num. 1. 2. & 3.*

Fideles omnes adepti usum rationis communicare debent singulis annis ad minus in Paschate, *ibid. num. 4.*

Quando, & ubi sumi debeat Eucharistia pro Communionem Paschali, *ibid. num. 15.*

Regulares non possunt in die Paschatis administrare secularibus Eucharistiam, etiam si tales persone in alia die satisfacerint præcepto, *ibid. num. 16. & 17.*

Per communionem sacrilegam non satisficit præcepto, *ibid. num. 18.*

Qui culpabiliter non adimplet præceptum Paschale, quam penam incurrat; & quomodo, & quando suam malitiam, vel impotentiam emendare debeat, & præcepto satisfacere, *ibid. num. 19. ad 27.*

Excommunicati paulo ante Pascha non sunt molestandi; si non communicent in Paschate, *ibid. num. 28.*

Communio, an, & quomodo possit dari pueris, mutis, surdis, energumenis, epilepticis, & similibus, *ibid. num. 29.*

Studiosi Scholares ubi communicare possint, ac debeant, *ibid. num. 30.*

Qui fuerint interdicti eo quod non adimplerint præceptum Paschale, si postea illud adimpleant, debent absolvi, *ibid. n. 31.*

Episcopus non debet procedere contra eos, qui in Paschate communiceaverunt Romæ, *ibid. num. 32.*

Paschale tempus pro Communionem Paschali a Dominica Palmaram ad Dominicam in Albis concluditur, nec potest Episcopus illud prorogare præsertim in sua Synodo, inconsulta Sac. Congreg. *ibid. num. 33. ad 35.*

Paschalem Communionem omittentium pena quæ sit, Vide verb. *Pena art. 2. num. 126. & verb. Eucharistia in nov. add.*

P A S C U A.

Pascua unde sint dicta, & quid pro ipsis intelligatur; Vide verb. *Pascua num. 1. & 2.*

Pascua, & Sylva de jure communis ad quem spectent, *ibid. num. 3. ad 8.*

Jus pascendi tum in locis communalibus, tum in aliis, cui competat, *ib. n. 9. ad 15.*

R r 3

Jus

Jus pascendi quinque modis acquiritur, Et quid, si aliquis pascat sine distis modis, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Quid de iis, qui pascunt animalia in pascuis Communitatis alicui privato elocatis, vel assignatis, *ibid. num. 19. & 20.*

Quid de eo, qui pascit sua animalia in pascuis spectantibus ad Communitatem, cuius ipse non est pars, *ibid. num. 21.*

Quae sunt dista de pascuis, intelligenda sunt etiam de ligatione in sylvis; Salvis tamen consuetudinibus, & legibus propriis diversorum locorum, *ibid. num. 22. & 23.*

Alia ad rem, *ibid. num. 24. ad 32.*

De jure pascendi an & quando ipsum seculum ferat prohibitionem immutandi culturam, tum restringendi, late, *ibid. num. 33. & seqq.*

P A T E R.

Patet, & Filius dicuntur una persona. Et quomodo, Vide verb. *Pater num. 1. & 2.* Pater nomine qui veniat, & quando Pater habeat potestatem habitus, vel actus in suis filiis, *ibid. num. 3. 4. & 5.*

De jure communi Pater transiens ad secundas nuptias non privatur usufructu bonorum filiorum prioris Matrimonii, *ibid. num. 6. & 7.*

Pater, & Filius an, & quando habere possint beneficium, & celebrare in eadem Ecclesia, & sibi succedere in Beneficio, *ibid. num. 8. ad 11.*

Sed ad num. 8. Auctoris Vide *ibid. n. 23. & seqq.* ubi disseritur an & quando Ecclesia dicatur *Servitia* cum altera ad effectum ne Pater & filius *ibid.* singuli habeant Beneficium.

Pater, reclamantibus filiis, Uxore mortua, potest Professionem in aliqua Religione emittere, *ibid. num. 12.*

Pater, qui dormiens in lecto filium suffocavit, efficitur irregularis; & percutiens filium in Sacris incurrit Excommunicationem, *ibid. num. 13. & 14.*

Pater quoad immunitatem 12. filiorum, *ibid. num. 15. ad 18.*

Alia ad rem. Vide verb. *Filius*, & verb. *Patres*.

Pater an, & quando teneatur ad restitutionem mutui sine suo consensu accepti a filio, *ibid. num. 20. & verb. Mutuum num. 5.*

An, & quo sensu Patris iniquitas transeat in filium, *ibid. num. 21.*

Patet transiens ad secundas nuptias quando amittat hereditatem, & Legitimam filii praemortui, Vide verb. *Legitima num. 33.*

P A T R I A P O T E S T A S.

Patria potestas quid sit, & unde oriatur; Vide verb. *Patria Potestas num. 1. ad 4.*

Quid requiratur ad acquirendam patriam potestatem, & qui eam habeant, vel non, *ibid. num. 5. ad 14.*

Patria potestas acquiritur non solum per procreationem ex iustis nuptiis, sed etiam per legitimacionem prolis, aut per adoptionem hominis liberi, *ibid. num. 15.*

Legitimatio prolis quomodo fiat, *ibid. n. 16. & 17. & verb. Filius num. 32. ad 56.*

Adoptio quid, & quotuplex sit, quidve de adoptantibus, seu adrogantibus, & de adoptandis seu adrogandis, *ibid. num. 18. ad 23.*

Patria potestas quando, & quibus modis amittatur a parentibus super filios, & qualis fuerit penes Romanos, & qualiter coliebatur, *ibid. num. 33. & verb. Filius n. 121. ad 128.*

Alia ad rem, Vide *ibid. num. 34. ad 39.*

Jure naturae potestas in filios, & Mariti, & Patri competit; jure vero Romano Patri tantum competit, *ibid. num. 40.*

Nam hodiernis moribus effectus omnes patriae potestatis secundum jus Romanum obtineant, *ibid. num. 41.*

P A T R I M O N I U M.

Ad titulum Patrimonii, seu Pensionis quis, & quando ordinari possit? Vide verb. *Patrimonium num. 1. & 2.*

Ad titulum Patrimonii non possunt ordinari, nisi illi, qui vel necessarii, vel utiles sunt Ecclesiae, *ibid. num. 74.*

Hac occasione arrepta disseritur, quoniam sint utiles Ecclesiae, aut necessarii, *ibid. num. 75. & seqq.*

Patrimonium, seu Pensio debet vere ab Ordinando pacifice obtineri, & debet esse sufficiens ad suam honestam sustentationem, *ib. num. 3.*

Quid de Clerico suscipiente Ordines Sacros cum Patrimonio scilicet, & de donante fraudulenter, vel scilicet promittente Patrimonium, *ibid. num. 4. ad 8.*

An valeat Patrimonium a Patre una cum aliis filiis institutum Clerico filio, si nihil remaneat pro eorum victu, & an possit so-

lus

Ius Pater donare uni filio Clerico fere totum pro Patrimonio, non relicta aliis filiis legitima portione, *ibid. num. 9. & 10.*

An Patrimonium a Patre constitutum Clerico filio computari debeat in Legitima, *ib. num. 11.*

An pereunte Clerico ante susceptos Sacros Ordines; patrimonium illi pro ipsdonatam sedeat ad donantem, *ibid. num. 12. & 13.* Patrimonium constitutum Clerico ex conditione, & clausula donec fuerit de Beneficio promissus, vel alia sufficientia bona acquisiverit, an sufficiat, & quid de ipso, *ibid. nu. 14. 15. & 16.*

Patrimonium in quibus bonis constitui debeat, & possit, *ibid. num. 17. ad 27.*

Quid de taxa Patrimonii, *ib. n. 24. ad 27.* Impetrato Beneficio, bona assignata in patrimonium redeunt ad primum statum, facta tamen prius subrogatione per Ordinarium, *ibid. num. 28.*

Patrimonium intervens solum pro supplemento defectus redditum Beneficii, quando admittitur, *ibid. num. 29. & 30.*

Quid de obtinente Breve extra tempora cum clausula, ut ad ritulum patrimonii sui promoveri liceat passus, *ibid. num. 31.*

Episcopus an possit ordinare suum familiarem ad ritulum patrimonii, *ibid. num. 32.*

Patrimonium Clerici non potest capi in executionem, *ibid. num. 33.*

Sine patrimonio, aut Beneficio non possunt promoveri Clerici Religiosi more Regularium in communem viventes, *ib. num. 34.*

An patrimonium sit sufficiens, relinquatur arbitrio Ordinarii, *ibid. num. 35.*

Patrimonium sine licentia Episcopi nequit alienari, extingui, vel remitti, hypothecari, permutari, & huiusmodi, *ibid. n. 36. ad 44.*

Alia plura ad rem, *ibid. num. 45. ad 65.*

PATRINUS, quid de eo; Vide verb. *Baptismus art. 7. num. 4. ad 43.*

PATRONI Beneficiorum, quid de ipsis? Vide verb. *Beneficia art. 3. num. 69. & art. 5. num. 31. & verb. Inpatronatus per tot. & signatur art. 4.*

PATRONI SANCTI.

Electio Sanctorum in Patronos quomodo fit facienda, Vide verb. *Patroni Sancti n. 1. ad 4. & num. 14. & 17. & num. 19. & segg.* ubi an approbatio, seu confirmatio Apostolica in Electione Sancti Patroni ne-

cessaria dumtaxat sit ad certos principaliores effectus.

In Electione Patroni Sancti non debent fieri promissiones, & vota servandi ejus Festum, & jejuniandi in ejus Vigilia, exceptis tamen Festis Patronorum principalium, & jam electorum ante Decretum Urbani VIII. *ibid. num. 5. 6. & 7.*

Regulares ad quae Festa, & Officia Patronorum teneantur, *ibid. num. 8. ad 12.*

Officium Patroni principalis sub quo ritu sit celebrandum a Clero Saeculari, & Regulari, *ibid. num. 13. 14.*

Assignatur ordo servandus in Patronorum praecedentia, *ibid. num. 15.*

PATRONUS ECCLESIASTICUS.

Patronus Ecclesiasticus tenetur praesentare ad Ecclesiam Parochialem digniorem inter approbatos ab Examinatoribus; Vide verb. *Patroni Beneficiorum, num. 1. & 2.*

Quid Episcopus tenetur facere in Electione dignioris facta a Patrono Ecclesiastico, *ibid. num. 4.*

Patroni Ecclesiastici praesentare possunt Canonicos Regulares Larentenses, & SS. Salvatoris ad Beneficia Residentialia cum praeservatione Beneplaciti Apostolici, aliisque conditionibus, quas vide indicatas, *ibid. num. 5. & segg.*

PATRUELES qui sint; Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 15.*

PATRUUS, & Patruus magnus; Vide *ibid.*

PAUPERTAS. Vide verb. *Votum artis. 2. num. 7. ad 156.*

P A X.

Pax quid sit; Vide verb. *Pax num. 1.*

Pacem cum alio facere nullus est compellendus, sed sufficit pro foro conscientiae intus vere inieriam remittere, *ibid. num. 2.*

Pacis osculum quomodo dandum Viris Ecclesiasticis, *ibid. num. 3.*

Pacis osculum non est dandum Praesidenti, vel Regio Consiliario ante Episcopum, *ibidem num. 4.*

Pax, & thus quomodo, & quando, & a quibus debeat dari Domino loci, *ibidem num. 5. & 6.*

Pax an sit danda mulieribus, *ibid. num. 7.*

Pax quare non detur in Missis Feriæ V. in Cona Domini; Feriæ VI. in Pascha, & Sab-

Sabbati Sancti; Vide verb. *Missæ art. 12.*

num. 37.

Pax quare non detur in Missis Defunctorum;

Vide verb. *Missæ art. 14. num. 33.*

PECCATUM.

Peccatum generalissime sumptum potest esse, vel naturæ, vel artis, vel moris, & sic sumptum explicatur; Vide verb. *Peccatum n. 1. & 2.*

In hoc sensu etiam natura, & artifex dicitur peccare; & quomodo, *ibid. num. 3.*

& 4.

In proposito est tantum sermo de peccato moris, quoad variis sumitur modis, qui assignantur, *ibid. num. 5. 6.*

Peccatum mortale rigorose captum varie definitur; & adducuntur præcipue ejus definitiones, & explicatur per singulas particulas illa tradita a S. Augustino, *ibid. num. 7. & 8.*

Peccatum ut sic varie dividitur; & assignantur ejus divisiones cum suis definitionibus, *ibid. num. 9. ad 16.*

Ad contrahendum quodcumque peccatum actuale, sive mortale, sive veniale, tres assignantur conditiones, sicuti etiam tres requiruntur ad peccatum mortale, & assignantur, *ibid. num. 17. ad 23.*

Peccatum mortale, & veniale potest esse triplex, & assignatur cum modis, quibus mortale per se potest per accidens fieri veniale, & e contra, *ibid. num. 24. ad 27.*

Ad num. 26. Auctoris, vide notata, *ibid. eod. num.*

Peccatum formaliter acceptum, non consistit in positivo, sed in privativo, *ibid. num. 28. 29. & 30.*

Distinctio specifica; & numerica peccatorum unde desumatur, *ibid. num. 31. ad 39. & in not. ad eund. num.*

Peccatum Originale quomodo deleatur tum in infantibus, tum in adultis, *ibid. num. 40. & 41.*

Peccatum mortale post Baptismum commissum quomodo deleatur? & an remitti possit unum sine alio, vel mortale sine veniali, vel veniale sine remissione mortalis, *ibid. num. 42. ad 45.*

Peccatum veniale post Baptismum commissum remittitur duobus modis, qui assignantur, & enumerantur; ac explicantur Sacramentalia, *ibid. num. 46. ad 60.*

Circa poenam debitam decedentibus cum

solo peccato originali quinque sunt diversæ sententiæ, quæ assignantur, *ibid. num. 61. ad 79.*

Adducitur distinctio locorum, in quibus recipiuntur Animæ ex hoc mundo decedentes, *ibid. num. 80.*

Pœna debita decedentibus cum peccato actuali mortali, quæ sit, *ibid. num. 81.*

Pœna debita decedentibus cum solis peccatis venialibus, quæ sit, *ibid. num. 82.*

Peccatum veniale conjunctum cum mortali quæ poena puniatur in inferno, *ibid. num. 83. & 84.*

Assignatur verus sensus illius catholici axiomatis: *In Inferno nulla est redemptio*, *ibid. num. 85.*

Circumstantiæ peccati; Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum art. 2. num. 100.*

Peccatum mortale mortua constituit bona Opera, quæ in eo fiunt, & jam facta reddit mortificata. Vide dict. verb. *Pœnitentia Sacramentum art. 3. num. 8.*

PECCATUM contra naturam; Vide verb.

Luxuria num. 35. ad 70.

PECCATA capitalia septem enumerantur, & explicantur; Vid. verb. *Peccata Capitalia num. 1. & 2.*

PECULATUS.

Peculatus quid sit; & quando committatur; Vide verb. *Peculatus no. 1. ad 11. & n. 21.*

Peculatus quæ poena puniatur, *ibid. num. 12. ad 15. & num. 25.*

Reus delicti peculatus an gaudeat Immunitate Ecclesiastica, *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Depositarius in alios usus convertens pecunias publicas non tenetur poenæ peculatus, *ibid. num. 19.*

Interdum, licet publica pecunia intervertatur, minime tamen peculatus committitur, *ibid. num. 20. & seqq.*

PECUNIA unde dicta, & quid de ea? Vide verb. *Emprio num. 8.*

PECUNIARIA poena quid sit; Vide verb. *Pœna art. 2. num. 20.*

PEDAGIUM quid sit; Vide verb. *Gabella num. 9.*

PEDOMANTIA; Vide verb. *Superstitio n. 23.*

PENINSULA quid; Vide verb. *Mundus n. 87.*

PEN.

PENSIO, PENSIONARIUS.

Pensio unde sit dicta, quoniam, & qualis sit; Vide verb. *Pensio* num. 1. ad 8.

Pensio Clericalis potest imponi, vel Beneficiario, vel Beneficio; & assignatur quando imponatur uni, & quando alteri, *ibid.* num. 9.

Papa super quibus possit, & soleat Pensionem imponere, *ibid.* num. 10. ad 13.

Episcopus, & quicumque alius Collator Papa inferior quid possit circa Pensionem, *ibid.* num. 14. ad 33.

Laicus an sit capax Pensionis, & qualiter, *ibid.* num. 34. ad 40.

Pensio conferri potest puero septennali, *ib.* n. 41.

Filii Clericorum tum legitimi, tum illegitimi an, & qualiter sint capaces pensionum, *ibid.* num. 45. ad 50.

Regulares an, & quando sint capaces pensionis, *ibid.* num. 51. ad 55.

Illegitimus an, & quando sit capax pensionis, *ibid.* num. 54. & 55.

Excommunicatus, suspensus, & interdictus est incapax pensionis, & an etiam irregularis, *ibid.* num. 57. ad 55.

Heretici, eorumque filii, ac nepotes, & militie seculari operam dantes sunt incapaces pensionis, *ibid.* num. 58. & 59.

Clerici Matrimonium contrahentes an, & qualiter sint capaces pensionis, *ibid.* num. 60. 61. & 62.

Adverte tamen, quod Pensio reservata Clerico habitum, & Tonsuram Clericalem non deferenti, & etiam carnales nuptias cum pluribus successive, aut cum vidua ineuncti, amittitur ob transitum ad secularem militiam, *ibid.* num. 141.

Quod procedit etiam in terminis Equitum levis Armaturæ Custodiz Corporis Summi Pontificis destinationum, *ibid.* n. 142. & seqq.

Professi Regulares an, & qualiter retinere possint pensionem, *ibid.* num. 63. & 64.

Promoti ad Episcopatum, Cardinalatum, & Papatum an, & qualiter possint retinere pensionem, *ibid.* num. 65. ad 71.

Promoti autem ad Episcopatum non modo amittunt Pensiones, sed & his evanescit Indultum easdem transferendi, *ibid.* n. 146. & seqq.

Vide autem quoniam verba in Indulto saltem faciant, vel non, Indultario auctoritatem transferendi pensiones, etiam si promotos fuerit ad Episcopatum, *ibid.* num. 147. & 148.

Pensionarius non deferens habitum, & Tonsuram Clericalem amittit pensionem, *ib.* n. 72.

Quid de pensione reservata in persona unius ad utilitatem alterius, *ibid.* num. 73.

Pensio quomodo, & quando possit transferri de una persona in aliam, *ib.* num. 74. ad 98.

Pensio an possit redimi pecunia, & vendi possint ejus fructus, *ibid.* num. 99. ad 101.

Pensio debet esse moderata, & quomodo, *ib.* num. 102. ad 105.

In impetratione, & impositione pensionis facienda est mentio, quod Beneficium sit alia pensione gravatum, *ibid.* num. 106. & 107.

Pensio legitime imposita, est a Beneficiario sub mortali solvenda; & quid si pensiones non sint solute a priore Beneficiario, *ibid.* num. 108. & 109.

Quid si Pensionarius moriatur ante terminum solvendæ pensionis, *ibid.* num. 110.

Quid de anno, & loco pro solvenda pensione, *ibid.* num. 111. & 112.

In qua specie pecunie, quomodo, & quando sit solvenda pensio, *ib.* n. 112. ad 122.

Quo onere, & quando teneatur Pensionarius ad recitationem Officii, & qualis; *ibid.* num. 123. ad 128.

Pensionarius ad quam oneta teneatur ex redditibus pensionis, *ibid.* num. 129. ad 133.

Pensionarius quomodo, & quando teneatur deferre habitum Clericalem, & an dispensatus ad Matrimonium, censetur dispensatus etiam ad militiam, *ibid.* num. 134. ad 138.

An, & quando Pensionarius teneatur, vel non, pensionem minuire, seu remittere. Vide verb. *Locatio* num. 37. ad 47.

An pensionarius teneatur superfluos fructus pensionum in pios usus expendere, *ibidem* num. 140.

Votantes Signaturæ fruuntur Indulto transferendi Pensiones, *ibid.* num. 149.

An sustineatur translatio Pensionis ab Indultario facta, si pridem sit Titulari promissus, se non esse translaturum, *ib.* n. 150.

Vide verb. *Resignatio*.

PERCUSSIO. Vide verb. *Excommunicatio*, art. 12. num. 2. ad 6.

PEREGRINI. Vide verb. *Lex* art. 3. num. 18. ad 45.

PERIGURUM quid? Vide verb. *Mandus* n. 138.

PERJURIUM. Vide verb. *Accusatus* num. 31. ad 43. verb. *juramentum* art. 1. n. 13. verb. *Mendacium* n. 176. verb. *Pana* art. 2. num. 176. verb. *Restrictio mentalis*, verb. *Renus* num. 26.

PER-

Reus vigesimum annum compleverit; *ibid. num. 77.*

Illud autem singulare est in hisce criminibus, quod confessio quam vocant *de plano*, nec etiam suffragatur ad poenam diminuendam, *ibid. num. 78.*

An valeat Episcopus componere delicta Clericorum, convertendo poenam in multam aliquam pecuniariam, *ibid. num. 79. & seqq.*

De applicatione poenae pecuniariae faciendae ab Episcopo; *Vide ibid. num. 81.*

Episcopus autem poenas a Sacris Canonibus impositas non potest remittere nisi in casibus expressis, *ibid. num. 82.*

In poenis arbitrariis quomodo debeat Iudex procedere, *ibid. num. 46. 47. & 48.*

Poenae unius metus est multorum; & imposita in foro conscientiae non liberat a poena imponenda in foro fori, *ibid. n. 49. & 50.*

Poenas pecuniarias, seu multas, quibus possit, ac debeat, vel non applicare Episcopus, *ib. num. 56. ad 63.*

Si multe non fuerint per Episcopum in vita applicatae, non possunt ad minorem summam reduci per Vicarium Capitularem, *ibid. n. 63.*

Pro multis retinendis, deputandus est ab Episcopo Depositarius, & quid de ipso, *ibid. num. 65. ad 70.*

Poenae, & multae non observantium dies Festos, quibus sine applicandae, *ib. num. 71.*

Poenae, & multa interdicentis Presbyterum, quibus sit applicanda, *ibid. num. 72.*

Ordinarius abstinere debet a poenis pecuniariis contra Regulares, *ib. num. 73.*

Quoad poenas in specie, & variorum delictorum.

Enumerantur, & describuntur variae poenae in specie; *Vide verb. Poena art. 2. n. 1. ad 28.*

Assignantur delictorum poenae variae pro varietate criminum, *ibid. num. 29. ad 31.*

Reprehenditur Auctor, *num. 34. & una simul explicatur text. in leg. 18. Cod. de Transact. ibid. num. 232. & seqq.*

PENITENTIAE SACRAMENTUM

Quoad ea, quae concernunt Penitentiae naturam, materiam, formam, & Ministerium.

Penitentia unde dicta. *Vide verb. Penitentia art. 1. num. 1.*

Penitentia fitur ut est virtus, & ut est Sacramentum, & quid utraque sit, *ib. num. 2.*

3. & 4. Penitentia est verum novae Legis Sacramentum, & quando fuerit illicitum, *ibid. num. 5. & 6.*

Sacramentum Penitentiae quomodo sit necessarium, quae sit ejus materia proxima, remota, necessaria, & sufficiens, ac necessaria, sed non sufficiens, *ibid. num. 6. ad 19.*

Quid sentiendum de peccato commisso in ipsa Baptismi susceptione, *ibid. num. 14.*

Forma Sacramenti Penitentiae quae sit, quibus verbis valida, & licita sit, vel non, *ibid. num. 20. ad 32. & verb. Absolutio art. 3.*

Absolutio a quibus, & de quibus dari possit, vel non. *Vide verb. Absolutio art. 1.*

Absolutio quibus dari possit, vel non. *Vide dict. verb. Absolutio art. 2. per totum.*

Minister Sacramenti Penitentiae est solus Sacerdos habens etiam potestatem jurisdictionis, *ibid. num. 35. & 36.*

Quae requirantur in Ministro hujus Sacramenti ad valide, & rite ejus officium exercendum. *Vide verb. Confessorius art. 1. per totum.*

Quae concernunt Ministerium hujus Sacramenti quoad approbationem. *Vide verb. Approbatio.*

Quae concernunt facultatem Ministri hujus Sacramenti quoad absolutionem. *Vide verb. Absolutio.*

Varia alia, quae concernunt Ministerium hujus Sacramenti. *Vide verb. Confessorius art. 4. & verb. Sigillum.*

Penitentiae Sacramentum tempore pestis non tenetur per se prestare Episcopus, *ibid. num. 41.*

PENITENTIAE Sacramentum quod ea, quae concernunt Contritionem, & Confessionem.

Quid sit contritio in communi, quid contritio, & attritio in particulari, quare sic dicatur, quae sit differentia inter ipsas, & quando attritus dicatur fieri contritus. *Vide verb. Penitentiae Sacram. art. 2. num. 1. ad 11.*

Ut attritio cum Sacramento in re sufficiat ad justificationem peccatorum, quid requiratur, & sufficiat; & an possit dari Sacramentum validum, & informe, *ibid. num. 12. ad 36.*

Quid de illo, qui in Confessione oblitus est

est alicuius peccati mortalis, de quo antea explicitè, & formaliter non doluit, & de moribundo, qui fuit absolutus a Confessione, audito uno solo, vel altero illius peccato, *ibid. num. 37. & 38.*

Quid de proposito una cum dolore requisito, *ibid. num. 39. ad 43.*

Propositum explicitum requiritur, *ibid. ad num. 40.*

Afferuntur variz hereses exortæ circa Confessionem Sacramentalem, *ibid. num. 44. ad 52.*

Confessio Sacramentalis quid sit, & quæ sint conditiones ad ipsam perfectam constituendam requisitæ, *ibid. num. 53. ad 71.*

Ex conditionibus requisitis ad perfectam Confessionem ipsæ tres sunt necessariæ ad valorem Sacramenti, nempe fidelitas, dolor, & integritas, *ibid. num. 73. ad 102.*

Moralia impotentia tunc solum ab integritate confessionis excusat cum confitendi præceptum urget, *ibid. in not. ad num. 86.*

Circumstantiæ peccati quæ, & quot sint, & quid de ipsa, *ibid. num. 102. ad 127.*

Quid circa peccata mortalia dubia, *ibid. num. 128. ad 131.*

Au, quando, & quomodo possit esse valida, & licita Confessio facta per litteras, aut nuncium, *ibid. num. 132. ad 135.*

Confessio regulariter debet fieri vocaliter, & aliter facta sine necessitate est illicita, *ibid. num. 136. ad 138.*

Confessio quando, & quomodo in diversis casibus sit iteranda, vel non, *ibid. num. 139. ad 154.*

Præceptum Confessionis, quos, de quibus, & quando obliget, *ibid. num. 155. ad 174.*

Præcepto Ecclesiastico annuæ Confessionis non satisfieri per Confessionem scienter sacrilegam, *ibid. num. 175.*

Præcepto Confessionia potest satisfieri confitendo tum proprio Parocho, tum aliis Confessariis sive Secularibus, sive Regularibus, *ibid. num. 176.*

Non sufficit tamen Confessio facta Regulari Episcopo præsentato, licet ab eo iniuste reprobato, *ibid. num. 177.*

Alia ad rem, *ibid. nu. 178. & verb. Pœna art. 2. num. 166.*

PŒNITENTIÆ Sacramentum quoad ea, quæ concernunt satisfactionem Sacramentalem.

Satisfactio Sacramentalis quid sit; quis,

& quantus ejus effectus? Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum art. 3. num. 1. ad 5.*

An satisfactio Sacramentalis adimplenda sit in statu gratiæ, *ibid. num. 6. ad 9.*

Confessarius per se loquendo tenetur imponere pœnitenti aliquam satisfactionem, & pœnitens ipsam adimplere, quamvis ex aliqua rationabili causa possit aliquam in particulari recusare, *ibid. num. 10. ad 16.*

Pœnitens intra quod tempus teneatur pœnitentiam adimplere, *ibid. num. 17. ad 20.*

Pœnitens potest adimplere pœnitentiam, quando adimpler illud opus præceptum cum ipsa compatibile, & quid si ipsam adimplendo, de ipsa non cogitet, *ibid. num. 21. & 22.*

Pœnitens tenetur per se ipsum pœnitentiam adimplere, non tamen ante communionem, *ibid. num. 23. & 24.*

Quid de pœnitente, qui sive culpabiliter, sive inculpabiliter oblitus est pœnitentiæ sibi impositiæ, *ibid. num. 25.*

Pœnitens invalide absolutus non tenetur adimplere pœnitentiam, *ibid. num. 26.*

Pœnitentiæ injunctæ debent esse aliquo modo proportionatæ delictis; & quid possit, ac debeant Confessarii circa ipsas, *ibid. num. 27. ad 40.*

Pœnitentiam sibi impositam non potest pœnitens commutare in aliud opus etiam evidenter melius, & quid circa talem commutationem possit, ac debeat Confessarius, si-ve qui eam imposuit, sive alius, *ibid. num. 41. ad 48.*

Adducuntur, & assignantur Canones Pœnitentiales, *ibid. sub num. 49.*

Subnequitur hic pœnitentia solita imponi in variis casibus ob violatam immunitatem Ecclesiasticam, *ibid. num. 50. ad 73.*

In casu necessitatis Presbyteri Græci Catholicici possunt Latinos absolvere, *ibid. num. 74. & 75.*

Sacerdotes Græci conjugati possunt, & cum suscipere Parochiz, & Parochianorum suorum confessiones audire, *ibid. num. 76.*

In Pœnitentiæ Sacramenti administratione damnatur sub gravissima pœnis prævia exquirendi a Pœnitentibus complicum nomina, *ibid. num. 77.*

De PŒNITENTIÆ Sacramento Appendix, seu novus Articulus.

Quænam sit Pœnitentiæ virtus. Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum in appen. seu nov. artic. num. 2.*

Quæ-

Qualis dolor in Pœnitentia esse debeat, *ibid. num. 3.*

Virtus Pœnitentiæ non acquiritur humanis actibus, sed gratuito est a Deo insula, *ibid. num. 4.*

Pœnitentia est necessaria necessitate mediæ, & necessitate divini præcepti, *ibid. nu. 5. & 6.*

Sex a Theologis adnumerantur gradus, si-
ve motus, quibus pervenitur ad pœnitentiæ
virtutem, sed non omnes ita necessarii, ut
omnes implicite, & formaliter requirantur,
ib. num. 7. ad 17.

Pœnitentiæ Sacramentum a Christo institutum
non tollit, sed fovet virtutis Pœnitentiæ
exercitium, *ib. num. 17. ad 20.*

Differitur de materia remota, & proxima
Sacramenti Pœnitentiæ, *ibid. num. 21.*

Quare Cordis contritio, Oris confessio, &
Operis satisfactio appellantur a Synodo Flo-
rentina quasi materia Sacramenti Confessio-
nis, *ib. num. 22.*

Quid sit, & qualis esse debeat contritio,
& propositum in Sacramento Pœnitentiæ,
ibid. num. 23. ad 25.

Contritio dividitur in perfectam, & im-
perfectam, *ibid. num. 26. & seqq.*

Acriter reprehenditur Auctor in 2. & 3.
*art. de Pœnitentiæ Sacram. & præsertim nu.
13. secundi art. ibid. num. 35. & seqq.*

Apposite dubitatur, num sufficiat ad ju-
stificationem dolor ex solo metu gehennæ
conceptus, aut ex turpitudinis peccati consi-
deratione, si initialis Dei Amor non acce-
dat, *ibid. num. 37.*

Probat, quod dolor ex metu Gehennæ,
quamvis utilis sit, non sufficit tamen ad ju-
stificandum hominem cum Sacramento Pœ-
nitentiæ, *ibid. num. 38. ad 41.*

Triplex in peccato turpitudine quum consi-
deretur, ostenditur quod dolor tantum con-
ceptus ex peccati turpitudine propter oppo-
sitionem illius ad sanctitatem, & iustitiam
Dei tantum sufficit ad justificationem obti-
nendam in Sacramento Pœnitentiæ, *ibid.
num. 42. ad 48.*

Solvuntur difficultates, *ibid. in app. num.
49. & 50.*

Expresse reprehenduntur ea, quæ habet
Auctor *art. 2. num. 26. de Pœnitentiæ Sacra-
mento, ibid. num. 53.*

Item expresse reprehenditur id, quod Au-
tor, *ibid. num. 91. Vide, ibid. num. 54.*

Corrigitur Auctor dicto *art. num. 127.* ubi
dicit, circumstantiam consuetudinis per se
loquendo appetendam in Confessione non esse

se, sed per accidens tantum, dum scilicet
de ea pœnitens a Confessario interrogatur,
ibid. num. 55. & 56.

Corrigitur Auctor dicto *art. num. 142. &
143. circa confessionis integritatem, ibidem
num. 57.*

Quid sit satisfactio in Sacramento Pœni-
tentiæ, *ibid. num. 58.*

Satisfactionis genera a sanctis Viris acce-
pta recensentur, *ibid. num. 59.*

Satisfactio utpote pars integralis Sacramen-
ti Pœnitentiæ non potest sine gravi culpa
omitti, & si levis sit, vel pro levi culpa a
Confessario injuncta, *ibid. num. 60.*

Reprehenditur, & corrigitur Auctor dicto
*art. num. 16. 22. 25. & 34. ibid. num. 60. 61.
& seqq.*

PœNITENTIARIA APOSTOLICA.

Pœnitentiariæ Apostolicæ facultates traduntur ;
Vide verb. *Pœnitentiaria Apostolica, num. 1.
ad 4.*

Recensentur Pœnitentiariæ Apostolicæ Of-
ficiales, & illorum electio, ac servitium,
ibid. num. 4. & 5. & num. 30. ad 34.

De Pœnitentiariæ Apostolicæ expeditioni-
bus, emolumentis, & Archivo, *ibid. num.
6. ad 9.*

De Cardinali Majoti Pœnitentiario, ejus-
que Officio in Pœnitentiaria Apostolica, &
de illius auctoritate, *ibid. num. 10. ad 29.
& num. 35. & 36.*

De Minoribus Pœnitentiariis, *ibid. num.
37. ad 40.*

PœNITENTIARIUS. Vide verb. *Canonicus
art. 9. num. 45. ad 89.*

POLLUTIO. Vide verb. *Luxuria n. 35. ad 45.*

P O L U S.

Polus unde sit dictus, & quid significet. Vide
verb. *Mundus num. 124.*

Polus alter vocatur arcticus, septentrionalis,
& borealis, & alter in diametro oppositus
appellatur antarcticus, meridionalis, & au-
stralis ; quare sic dicti, & quales sunt, *ibid.
num. 125. & 126.*

In medio horum Polorum pendet terræ
globus, & quomodo, *ibid. num. 127.*

POLYGAMIA.

Polygamia duplex esse potest, & quæ sit; Vide verb. *Polygamia num. 1. ad 4.*

Simultanea pluralitas uxorum est vera, & propria polygamia Jure Divino prohibita; successiva autem pluralitas est valida, & licita, *ibid. num. 5. 6. & 7.*

In Lege Veteri polygamia, seu pluralitas Uxorum simultanea fuit licita, & permessa. Polygamia autem, seu potius *Polyviria* plurimum virorum simul cum una uxore nunquam fuit permessa, *ibid. num. 8. & 9.*

An potuerit Deus in Lege Veteri, & postea nunc dispensare in hac polygamia, seu *polyviria*, *ibid. num. 10. & 11.*

Circa pluralitatem simultaneam Uxorum, sicuti dispensavit Deus in Lege Veteri, ita posset, si vellet, in Lege nova. Nullus autem homo, neque Papa dispensare potest, *ibid. num. 12. & 13.*

Ad evitandam polygamiam, & contrahendum secundum Matrimonium ob mortem alterius conjugis, quæ certitudo requiritur, & sufficiat, *ibid. num. 14. ad 26. & n. 34.* Polygami quæ nota, & poena afficiantur, *ibid. num. 27. ad 30.*

Polygami debent abjurare de levi, vel de vehementi, prout fuerint de hæresi suspecti; unde hoc crimen spectat ad Forum Ecclesiasticum, *ibid. num. 31. & 32.*

Polygamia non est delictum mixti Fori, sed unice pertinet ad iudicium Ecclesiasticum, vel Tribunal Inquisitionis, vel Ordinarium, *ibid. num. 35.*

Quid si Polygamus in Tribunali Inquisitionis exceptionem apponat nullitatis prioris matrimonii a se contracti, an remittenda sit causa ad Ordinarium, *ibid. n. 36. ad 37.*

An puniri in S. Officio possit, qui pendente lite super validitate matrimonii contraxit secundum, *ibid. num. 38.*

Polygamus, poena trirremium expleta, & prima Uxore defuncta, non potest cum secunda denuo contrahere, nisi habeat dispensationem Apostolicam, *ibid. num. 33.*

De poena eorum Polygamorum, qui falsis testibus deceptum Curiam Ecclesiasticam ad obtinendam licentiam contrahendi matrimonium, *ibid. num. 40. & seqq.*

PONTIFICALIA.

Quid de ipsis in variis casibus; Vide verb.

Pontificalia num. 1. ad 8. & verb. Abbas, verb. Episcopus art. 4. & 7.

Vide etiam ad verb. *Pontificalia num. 10. ad 13.*

PONTIUS PILATUS.

Vide eod. verb. num. 1. & seqq.

P O R T A.

Quid de ipsa in diversis casibus. Vide verb. *Porta n. 1. ad 11. verb. Ecclesia art. 5. verb. Fenestra, Propehius.*

PORTIO, PORTIONARIUM
CATHEDRALIUM.

Portio, Portionarii, quid de ea, & ipsis in variis casibus. Vide verb. *Portio, Portionarii num. 1. ad 11.*

De Portionariorum, vel Hebdomadario- rum, seu Beneficiorum in Ecclesiis Cathedralibus constitutorum origine, & ubi primum facta fuerit illorum substitutio, *ibidem num. 12. ad 17.*

Cur in Decretalibus Gregorii IX. de Beneficiis, & Portionariis nulla fiat mentio, & dum de Beneficiis differendum occurrit allegetur *Gloss. in cap. pen. verbo Affilius, de Cler. non resid. ibid. num. 18.*

Beneficarii, & Portionarii non veniunt nomine Capituli, neque Stalli in Choro, neque vocem in Capitulo habent, *ib. n. 19.*

Eadem tamen non est horum Beneficiorum, & Portionariorum conditio in omnibus Ecclesiis, *ibid. num. 20.*

Nulli in Ecclesia sunt Portionarii in omnibus æquales Canonicis, quamvis non secus, ac Canonici, ex inveterata consuetudine sint iurificandi duplici ductu, ut ad illustrandum n. 5. Auctoris docetur, *ib. n. 21. ad 24.*

PORTIO CONGRUA.

Quid de ipsa in diversis casibus. Vide verb. *Portio Congrua num. 1. ad 6. verb. Congrua, & verb. Vicarius Parochialis.*

PORTORUM, seu Portorium quid sit. Vide verb. *Gabella num. 8.*

P O S S E S S I O.

Quid de ea pro diversis contingentiis. Vi-
de

de verb. *Possessio* num. 1. ad 6. & verb. *Dominium* art. 1. num. 21. & *segg.*

POSSESSOR BONÆ, ET MALÆ FIDEI.

Possessor bonæ, & malæ fidei quis dicatur; Vide verb. Possessor bonæ, & malæ fidei num. 1. & 2.

Possessor bonæ, an malæ fidei qui præsumi debeat, ibid. num. 70. ad 72.

Possessor bonæ fidei, quo tempore possit præscribere rem possessam, & fructus inde perceptos, ibid. num. 3. & 4.

Illustratur Regula: Bona fides tantum Possidenti præstat, quantum veritas, quoties Lex impedita non est, ibid. in nov. add. num. 73. ad 77.

Possessor malæ fidei nullo tempore potest præscribere, ibid. num. 5.

Quid de diversis fructibus inde perceptis, & percipiendis, ibid. num. 6. ad 11.

Expensæ, quæ solent fieri a possessore tum bonæ, tum malæ fidei, sunt triplicis generis, & assignantur, ibid. num. 12.

Res aliena apud possessorem sive bonæ, sive malæ fidei potest crescere, & decrescere dupliciter, & assignatur quomodo, ibid. num. 13.

Possessor malæ fidei, quid, quando, & ubi teneatur restituere, vel non, ibid. num. 14. ad 38.

Possessor bonæ fidei quid, quando, & quibus restituere teneatur, ibid. num. 39. ad 61.

Quid de possessore partim bonæ, & partim malæ fidei, ibid. num. 62. ad 65.

Quid de successore possessoris malæ fidei, ibid. num. 66. ad 68.

*Alia ad rem, ibid. in nov. add. num. 78. & *segg.* & verb. *Dominium. Emptio. Restitutio.**

POSTLIMINIUM.

Postliminium quid sit, & in quibus postliminii jus locum habeat; Vide verb. Postliminium num. 1. ad 5.

Postliminii jus in quibus locum habeat quantum ad Christianos captos ab hostibus, ibid. num. 6. & 7.

Capiti a piratis, vel latronibus liberi permanent nec indigent postliminio, ibid. n. 8.

Nam dictio juris postliminii, tum Legis Cornelie hodie obtineat, ibid. num. 9.

POSTULATIO PRÆLATORUM.

Postulatio proprie dicta quid sit, & in quo differat ab electione; Vide verb. Postulatio num. 1. ad 4.

Postulatio alia est solemnis, & alia non solemnis, seu simplex, & quæ utraque sit, ibid. num. 5.

Postulare, & postulari qui possint, ibid. num. 6. & 7.

Duplex est defectus, seu inhabilitas, dispensabilis nempe, & indispensabilis, & quæ utraque sit, ibid. num. 8.

In postulatione exprimenda est omnis inhabilitas, alioquin postulatio erit irrita, ibid. num. 9.

Episcopi, Cardinales, aliique Prælati, Clerici, & Religiosi, an, & quando possint, vel debeant postulari, aut eligi, ibid. num. 10. ad 16.

Postulantes an, & quando possint variare postulationem, seu ab illa recedere, ibid. num. 17. ad 21.

Postulantes ad Prælaturam scienter indignum privantur jure postulandi, & eligendi, & in tali casu ad quos devolvatur talis potestas, ibid. num. 22. ad 26.

Quid si postulatio non concurrat cum electione alterius in discordia, vel concurrat in tali discordia, ibid. num. 27. ad 30.

Postulatio a quibus possit, vel non, admitti, ibid. num. 31. ad 34.

Superior an, & quando teneatur admittere postulationem, ibid. num. 35. 36. & 37.

Postulantes intra quod tempus reneantur postulationem presentare, & Postulatus ipsam acceptare, & consensum præstare, ibid. num. 38. 39. & 47.

Pro facienda postulatione solenni quæ forma sit necessaria, ac sufficiens, vel non, ibid. num. 40. ad 46.

PRÆBENDA.

Quid de ea in variis casibus. Vide verb. Præbenda num. 1. ad 5.

PRÆBENDA THEOLOGALIS, ET PŒNITENTIALIS.

Deputatio actualis requiritur ad erectionem Præbendæ Theologalis, & ejus erectio ubi locum habeat. Vide verb. Præbenda Theologalis num. 1. 2. & 3.

Col.

Collatio Præbendæ Theologalis ad quem spectet, *ibid.* num. 4.

Regulari confecti non potest Præbenda Theologalis Ecclesiæ Cathedralis, *ib.* n. 5.

Habens Præbendam Theologicalem quando, & qualiter sit pro præfenti censendus præfens in Choro, *ibid.* num. 6.

Canonicus Theologus si legere nolit, quomodo ab Episcopo compellendus, *ib.* n. 7.

Canonicus Theologus cedit præcedentiam Canonicis antiquioribus, *ibid.* num. 8. & verb. *Canonicus art. 9. num. 44.*

Præbenda Theologalis an possit optari, & quid circa talem optionem, *ibid.* num. 9. ad 13.

Dum vacat Præbenda Theologalis, potest Episcopus fructus applicare personæ, quæ suppleat, *ibid.* num. 14.

Præbenda an per Episcopum sit prius assignanda pro Theologo, quam pro Pœnitentiario, & Collatio Præbendæ Pœnitentiarii ad quem spectet, *ibid.* num. 15. & 16.

Alia ad rem. Vide verb. *Canonicus art. 9. & in nov. add.* ad verb. *Canonicus art. 1. & 2.*

PRÆCEDENTIA.

Episcopus summarie componere potest controversias de præcedentia in Processionibus, & Funeralibus, & semper danda est dignioribus. Vide verb. *Præcedentia n. 1. & 2.*

Episcopi quomodo debeant præcedere inter se, *ibid.* num. 3. & 4.

Qui gaudeant præcedentia Canonici Cathedralis, *ibid.* num. 5. & 6.

Qui Canonici Collegiarum, *ibid.* num. 68. 69.

Quomodo præcedant inter se Parochi, *ib.* num. 8.

Clerus Secularis præcedit Regulares, *ibid.* num. 9.

Sacerdotes quomodo inter se præcedant, *ibid.* num. 10.

Antianitatis præcedentia est servanda inter milites ejusdem Ordinis, & non diversi, *ibid.* num. 11. & 12.

Advocatorum consistorialium præcedentia assignatur: Item & Canonicorum Secularium Basilicæ Lateranensis, *ib.* n. 13. & 14.

Quid de præcedentia inter Canonicos Regulares, Monachos, & Mendicantes, *ibid.* num. 15. ad 23.

Præcedentia inter simplices Presbyteros quomodo regulanda, & quæ debeat Protonotariis, *ibid.* num. 24. 25. & 26.

Beneficiati Cathedralis quæ gaudeant præcedentia, *ibid.* num. 27.

Quæ debeat Parochis amovibilibus, & substitutis, *ibid.* num. 28. & 29.

Præcedentia inter Regulares ejusdem Ordinis, sive Sacerdotes, sive Clericos, sive Laicos, sive Novitios, quomodo servanda, *ibid.* num. 30. ad 42.

Quid de præcedentia Fratrum Minorum de Observantia de una in alia Provincia Incorporatorum, *ibid.* num. 43.

Regulares quomodo præcedere debeant inter se, *ibid.* num. 44. ad 47.

Regulares Conventus de recenti fundati in loco, in quo adest alter ejusdem Ordinis Conventus; seu succedentes in Conventum eis cessum, quæ gaudeant præcedentia, *ibid.* num. 48. 49. & 50.

Religiosi diversorum Conventuum ejusdem Ordinis quomodo præcedant inter se, *ibid.* num. 51.

Regulares Conventus suppressi, & postea restituti, quæ præcedentia donentur, *ibid.* num. 52. & 53.

Regulares in Processionibus quo loco incidere debeant, *ibid.* num. 54. ad 58.

Quoad ea, quæ concernunt præcedentiam diversarum personarum in particulari, *ibid.* num. 59. ad 66.

Assignantur quibus danda sit præcedentia in Disputationibus publicis, *ibid.* num. 67.

Canonici Clerici cum promoventur ad Sacerdotium non recuperant præcedentiam prius cessam Canonicis Presbyteris, *ibid.* num. 68. & verb. *Canonicus art. 7. num. 31.*

Canonici Collegiatæ in omnibus præcedunt Parochis, etiam Ecclesiæ Matricis, *ibid.* num. 69.

Præcedentia non semper a personali dignitate desumuntur, *ibid.* num. 70. ad 75.

Præcedentia inter Græcos, & Latinos desumuntur ab Ordine, Antianitate, aut Dignitate, *ibid.* num. 76.

Præcedentia inter Episcopos, & Gubernatores Prælatos aut Vicegales Ditionis Ecclesiasticæ stabilitæ sunt a Benedicto XIV. *ibid.* num. 77.

Præcedentia ordo inter Votantes Signaturæ Justitiæ, & Gratiæ servandus, recensetur, *ib.* num. 78. ad 86.

An Parochus Regularis Ecclesiæ Matricis præcedere debeat Parochæ Ecclesiæ Secularis in quibuscumque Processionibus, & Functionibus publicis, *ibid.* num. 81. & 82.

Præcedentia inter Parochos debetur illi, qui prior

prior fuit assumptus ad regimen suae Parochialis, *ibid. num. 83.*

Quilibet Parochus in propria Ecclesia omnibus aliis Parochis praecedit, excepto Capitulo Cathedrali, *ibid. num. 84. & seqq.*

An sit servanda consuetudo, per quem minus dignus praefertur magis digno, *ibidem num. 89. & seqq.*

Quae praedictoria debeatur Missionarii de Observantia pro sanctis, & aliis locis, *ibid. num. 70.*

Alia. Vide hoc tom. 8. in *Appendic. Decret. in Bononien. Praedictis, Maceraten. Jurium Parochialium, Dertbonen. Jurium Parochialium.*

PRÆCEPTUM. Vide verb. *Len art. 2. n. 16.*

PRÆDICARE, PRÆDICATOR.

Prædicare an, quomodo, & quando teneantur Episcopi, & Parochi; Vide verb. *Prædicare num. 1. ad 3. & num. 121. 122. & verb. Parochus art. 2. num. 70.*

Prædicandum quoties sit per annum, Quadragesimam, & Adventum, *ibid. n. 4. 5. & 6.* Predicationis tempore quomodo segregandi viri a mulieribus, *ibid. num. 7.*

Concionandum est Judæis semel in Hebdomada, *ibid. num. 8.*

Predicationi in Ecclesia qui interesse possint, ac debeant, *ibid. num. 9. 10. & 11.*

Predicationis tempore non potest in Ecclesia dici Missa; & prohibendi sunt Populi Rares otiosi in foro, seu in platea, *ibid. num. 12. & 13.*

Non est prædicandum de nocte, *ibidem num. 14.*

Si Concio habeatur tempore Missæ, & expositor SS. Sacramento, quid, *ibid. num. 15. & 16.*

Prædicare non possunt Laici, & Mulieres, *ibid. num. 17. 18. & 19.*

Clerici an, & quando prædicare possint, *ibid. num. 20. & 21.*

Episcopus prædicare potest in quacunque Ecclesia, etiam Regulari suae Diocesis, non autem alienae, *ibid. num. 22. & 23.*

Quid quando prædicat Episcopus, & Parochus, *ibid. num. 24. ad 29. num. 39. & seqq. & verb. Canonici art. 6. num. 62.*

Parochi nequeunt admittere in suis Ecclesiis Concionatores ab Ordinatione non approbato, quamvis possint admitti, ac concedere, ut quis doctus, & notus, etiam Regularis,

Tom. VIII.

his, vel ter concionetur, & a fortiori possunt, & tenentur admittere approbatores ab Ordinario, *ibid. num. 30. 31. & 32. & verb. Parochus art. 2. num. 78.*

Ad quem spectet approbare Prædicatores, eisque Benedictionem dare, *ibid. num. 33. ad 36.*

Quibus spectet nominare, ac eligere Prædicatores, eisque elemosynam præbere, *ibid. num. 37. ad 47. & verb. Alimenta n. 114.*

Habentes jus nominandi Prædicatores Quadragesimales, quando eos nominare teneantur, *ibid. num. 48. ad 51.*

Universitates, seu alii etiam Superiores Regulares habentes jus nominandi Prædicatores, qua formula uti debeant in suis Patentibus Litteris, *ibid. num. 52. & 53.* Prædicator destinatus ab Episcopo defuncto, vel ab antiquis Rectoribus electus, prædicare debet, nec Successores possunt alium eligere, *ibid. num. 54.*

Turnus, seu Circulus Concionum quando sit observandus, *ibid. num. 55. 56. & 57.*

Quid quando partes non sunt vocatores pro deputatione Concionatoris, *ibid. num. 58. & 59.*

Quid si Parochus velit per se ipsum prædicare, *ibid. num. 60.*

Quid si ad sit consuetudo, quod non prædicetur nisi in Cathedrali, vel Matrice, *ibid. num. 61. & 62.*

Prædicatores Regulares ad quid teneantur, & quid possit Episcopus circa ipsos, *ib. n. 63. ad 90. & num. 122. ad 131. ubi late de sess. 2. cap. 2. de Reform. Conc. Trid. & sess. 24. cap. 4. de Reform. & ad Constitutionem Supremam Clementis X.*

Notandum, quod Episcopus potest non approbare Clericum ad prædicandum, nec tenere causam aperire, cur illum non approbet, *ibid. num. 132. 133.*

Quamvis Episcopus minus sit prædicare, nominatio tamen Prædicatorum potest pertinere ad alios, reservata Episcopo approbatione, *ibid. num. 134.*

De qualitatibus requisitis in Prædicatore, *ibid. num. 135.*

Necesse haud est, quod Prædicator sit Sacerdos, vel in Sacris Ordinibus constitutus, *ibid.*

De iis, quæ Episcopus Prædicatoribus iungere debeat, *ibid. num. 136.*

Prædicatores quid circa allegationem Decretorum, & publicationem Indulgentiarum, *ib. num. 91. & 92.*

.S f

Quid

Quid de Protonotariis extra numerum prædicare volentibus, *ibid.* num. 93.
Prædicatores, quos prius salutare debeant, *ibid.* num. 94. & 95.

Prædicatores cuius ætatis institui debeant, quæ teneantur prædicare, & possint, vel non, *ibid.* num. 96. ad 108.

Nobiles Fœminæ vulgo *Dame* non possint quæstura pro Prædicatoribus, *ibid.* num. 109.
Canonicus Theologus an, & quando concionari possit per alium, *ibid.* num. 110. & verb. *Canonicus* art. 9. n. 19. ad 22.

Prædicationes determinati temporis futurorum, *ibid.* num. 103. & verb. *Astrologia per tot.*

Alia vide in hoc tom. 8. in Append. Dectet. in *Ætina juris nominandi Concionatores*, Theanen., Aquilana Concionatoris, Firmana Concionatoris, alia Firmana Concionatoris, Færetan. Concionatoris.

PRÆDicatorum ORDO. Vide eod. verb. per tot.

P R E F A T I O.

Præfationes Missæ fuerunt primitus novem, quibus addita est decima de B. M. V. coelitus inspirata; Vide verb. *Præfatio* num. 1. & 2.

Clemens XIII. iussit, ut qualibet die Dominica non habente propriam Præfationem, recitetur ea, quæ est de SS. Trinitate, *ibid.* num. 6.

Præfatio Missæ S. P. N. Francisci, a quo composita, & quando possit, ac debeat recitari, *ibid.* num. 3.

In Missa feræ quartæ Quatuor Temporum occurrentis in die octava Nativitatis B. M. V. quæ Præfatio sit dicenda, *ibidem* num. 4.

Quæ Præfatio dicenda sit, à Festa SS. Apostolorum Philippi, & Jacobi, ac Inventionis S. Crucis recurrant infra octavam Ascensionis, *ibid.* num. 5.

PRÆLATUS REGULARIS.

Prælati nomen unde dicunt, & Prælatura quid sit; Vide verb. *Prælati* num. 1. & 2.

Prælati Regulares supremi, medii, & infimi, qui sint, & quam potestatem habeant in suos subditos, *ibid.* num. 3. & 4.

Pro eligendis Prælati Regularibus, quam forma sit servanda, *ibid.* num. 5. & verb. *Electio* art. 1.

Quoad illos, qui possunt eligere, vel eligi in Prælatos, & quoad obligationem quam habent electores eligendi digniores; & ipsi Prælati, si indigni sint, renuntiandi; Vide verb. *Electio* art. 2. 3. & 4.

Prælati putativi gesta an, & quando sint valida, *ibid.* num. 8. ad 12.

Prælati Regulares sub pena excommunicationis prohibentur Religiosis concedere Officia, aut Dignitates, seu penas remittere ad instantiam quorumcumque personarum extra suos Ordines, *ibid.* num. 13.

Prælati Regulares, uti Generales, & Provinciales a quibus casibus possint, vel non, absolvere suos subditos, *ibid.* num. 14. ad 31. & verb. *Absolutio* art. 1.

Verum ad num. 20. Auctoris; Vide *ibid.* quæ annotantur.

Prælati Regulares a quibus irregularitatibus possint, val non, dispensare suos subditos, *ibid.* num. 32. ad 35. & verb. *Irregularitas* art. 3. ac verb. *Absolutio* art. 1.

Prælati Regulares, & de eorum licentia soli Religiosi Confessarii quando possint dispensare super impedimento petendi debitum conjugale, *ibid.* num. 36. & 37. & verb. *Debitum conjugale* art. 2.

Prælati Regulares quando, & quomodo possint ingredi Clausuram Monialium, aliisque ingrediendi licentiam concedere, ac transgressores absolvere, *ibid.* num. 38. ad 46. & verb. *Moniales* art. 3.

Prælati Regulares, quavis Generales, nequeunt sine approbatione Episcopi audire Confessiones Monialium sibi subiectarum; neque jure ordinario concedere Indulgentias suis subditis, *ibid.* num. 47. 48. & 49. & verb. *Moniales* art. 5. & verb. *Indulgentia* art. 2.

Qui Prælati Regulares concedere possint monitoria pro suis subditis, *ibid.* num. 50. 51. & verb. *Monitoria* art. 1.

Prælati Regulares in quibus votis, & juramentis possint dispensare; Vide verb. *Juramentum* art. 3. & verb. *Votum* art. 3.

Prælati Regulares, puta Generales, & Provinciales, undecim tantum casus reservare possunt, qui assignantur, *ibid.* num. 53. ad 55.

Soli Prælati auctoritatem quasi Episcopalem habentes possunt casus reservare, & nullatenus Superiores locales; Immo Superiores locales nequeunt jure proprio a dictis casibus reservatis absolvere, nec sibi aligere Confessarium non approbatum, *ibid.* num. 56. ad 59.

Regu-

Regularis, qui inficio, vel invito Prelato sui Ordinis, de licentia Episcopi audit Confessiones, an valide eas excipiat. Vide verb. *Approbatio* art. 1. num. 18. & 19.

Prelati Regularium possunt suos subditos ab audiendis Confessionibus suspendere, *ibidem* num. 61. & verb. *Approbatio* num. 4.

Prelati Regulares possunt suos subditos Natas creare, & dispensare cum ipsis illegitimis ad Prelaturas Religiosis, ac quando id censeantur facere, *ibid.* num. 62. 63. & 64.

Quid possit, & debeat Prelatus Regularis, si alius Prelatus sibi inferior capiat a Turcis, seu ab aliis hostibus, *ibid.* num. 65. & 66.

Assignatur quid importent absolutiones generales solite dari a Prelatis in quibusdam anni solemnitatibus, & in fine Visitationis; quid datz in articulo mortis? ac quid datz a Przedsente ante electionem, *ibid.* num. 67. ad 73. & verb. *Indulgentia* art. 2. 4. & 5.

Prelati Regulares possunt concedere specialibus Benefactoribus Filialitas, seu Literas Filialitatis, *ibid.* num. 74.

De Privilegiis Prelati Regularis, tum de Potestate ejusdem in suos subditos. Vide *ibid.* num. 80.

Prelati Regulares an, & quando teneantur applicare Missam pro ovibus suis; Vide verb. *Missam* art. 3. num. 11. circa formam.

Prelati Regulares nequeunt concedere licentiam exhumandi Cadavera sepulta in eorum Ecclesiis. Vide verb. *Cadaver* num. 21. & 22.

PRESCRIPTIO

Quoad ea, quæ concernunt naturam, effectum, & conditiones prescriptionis, seu Usucapionis.

Prescriptio sumitur generatim, & magis proprie; & quid utraque sit. Vide verb. *Prescriptio* art. unic. num. 1. 2. & 3.

Prescriptio per quid distinguitur ab Usucapione, *ibid.* num. 4. & 5. & num. 11. 12. Usucapionis effectus Prescriptioni a Justiniano fuit attributus, *ibid.* num. 13. 14.

Quod etiam a Jure Can. fuit acceptum. *ibidem*.

Prescriptio definitio traditur; & assignantur causæ, ob quas fuit introducta, *ibid.* num. 6. 7. & 8.

Prescriptio, seu Usucapio est valida, & licita in utroque Foro; & innuitur quid requiratur, ut sit legitima, & habeat vim licite,

& jussu transferendi rerum omnium, *ibid.* num. 9. & 10.

Quoad ea, quæ concernunt res, quæ possunt prescribi, vel non.

Omnes res possunt prescribi, nisi lege aliqua, vel speciali ratione prohibeantur. Vide verb. *Prescriptio* §. 1. num. 1.

Homines liberi prescribi non possunt; & innuitur quando homines servi possunt prescribere libertatem contra Domini, *ibid.* num. 2. & 3.

Res Sacre a quibus prescribi possint, vel non, *ibid.* num. 4. & 5.

An possit dari, ut valeat prescriptio contra onera, & fundaciones Beneficentiarum, & contra onus, & numerum Missarum, *ibid.* num. 6. ad 9.

Alia plura assignantur, quæ prescribi nequeant, *ibid.* num. 10. ad 25.

Præsertim de Jure Canonico, *ibid.* num. 26. ad 33.

An ea, quæ a prescriptione longissimi temporis eximuntur, immunita quoque sint a prescriptione immemorabili vel centenaria, *ibid.* num. 34. & 35.

Quoad ea, quæ concernunt bonam fidem ad prescriptionem requisitam.

Bona fides in proposito quid sit, & quis dicatur mala fide possidere, Vide verb. *Prescriptio* §. 2. num. 1. & 2.

Bona fides an, & quando requiratur tum Jure Canonico, tum Civili ad legitimam prescriptionem? & an possessor malæ fidei possit rem alienam prescribere, *ibid.* num. 3. ad 14.

Dubitans, an res sit sua, nec ne, an possit illam prescribere, *ibid.* num. 15. & 16. & num. 22.

Ignorantia tam juris, quam facti, an, & quando impediatur bonam fidem requisitam ad legitimam prescriptionem, *ibid.* num. 17. ad 21.

An doctrina Juris Canonici de bona fide locum etiam sibi vindicet in prescriptione actionum maxime personalium, *ibid.* n. 23. 24.

An de Jure Canonico mala fides obstat etiam immemorabili prescriptioni, *ibidem* num. 25.

An communis semel in mala fide existens semper dicatur existere in mala fide, *ibid.* num. 26.

S. f. 2. Quoad:

Quoad ea, quæ concernunt titulum ad præscriptionem requisitum.

Iustus titulus ad præscriptionem requisitus quis sit, Vide verb. *Præscriptio* §. 3. nu. 1. & 2.

Talis titulus potest esse multiplex, & assignatur qualis sufficiat, vel non, ad præscriptionem; & quando, & quare sufficiat unus, & non alius, *ibid.* num. 3. ad 9.

Præscriptio immemorabilis quæ sit? an habeat vim veri tituli, & per quid probari debeat, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Quoad ea, quæ concernunt possessionem ad præscriptionem requisitam, ejusque dormitionem, interruptionem, ac restitutionem in integrum contra eam.

Ad præscriptionem qualis possessio requiratur, ac sufficiat. Vide verb. *Præscriptio* §. 4. num. 1. ad 7.

Præscriptio quando dicatur non procedere, *ibid.* num. 8.

Præscriptio jam inchoata quando dicatur dormire, & interrumpi; & assignatur differentia inter dormitionem, & interruptionem præscriptionis est duplex, Naturalis, & Civilis, & quæ sit utraque, *ibid.* num. 12.

Utrum ad dormitionem possessionis ad præscribendum comparatæ sufficiat sola hostilitas, vel belli status, an requiratur præterea justitia, *ibid.* num. 19. & seqq.

Notabilis est differentia inter casum, quo dormit præscriptio, & casum, quo interrumpitur, *ibid.* num. 22.

Ut pariter differat interruptio naturalis præscriptionis ab interruptione Civilis, *ibid.* num. 23.

Vide ad materiam cetera, *ib.* n. 24. 25.

Præscriptio an, & quando interrumpi possit litis contestatione, & quando, & per quid interrumpi possit civiliter; & interrupta an, & a quo possit denno inchoari, *ibid.* num. 13. ad 17.

Beneficium, seu remedium restitutionis in integrum quibus concedatur, *ibid.* num. 18.

Quoad ea, quæ concernunt tempus ad completam præscriptionem rerum, servitutum, & actionum requisitum.

Res mobiles, & immobiles privatorum cum titulo quo tempore præscribi possint;

quæ veniant nomine rerum mobilium, vel immobilium. Vide verb. *Præscriptio* §. 5. num. 1. ad 4.

Præsentem, & absentem quantum ad propositum quinam dicantur; & quid de eo, qui fuit quibidam annis præsens & quibidam absens, *ibid.* num. 5. 6. & 7.

Res furtivæ, seu vi possessæ quo tempore, & a quo possessore præscribi possint, *ibid.* num. 8. ad 11.

Res tam mobiles, quam immobiles privatorum sine titulo, quo tempore præscribantur, *ibid.* num. 12.

Res sive mobiles, sive immobiles Ecclesiæ Romanæ, & aliarum Ecclesiarum, Monasteriorum, Ordinum Regularium, & aliorum Locorum piorum, & bona patrimonialia Clericorum quo tempore præscribantur, *ibid.* num. 13. ad 19.

Bona Fisco seculari incorporata, vel eidem debita ob mortem alicujus decedentis sine legitimo hærede, quo tempore præscribantur, *ibid.* num. 20. ad 23.

Servitus sive personalis, sive realis, sive mixta, æ, quomodo, & quo tempore præscribi possit, *ibid.* num. 24. ad 29.

Actiones civiles tam reales; quam personales, & obligationes, seu debita rerum & immobilium an, & quo tempore præscribantur, *ibid.* num. 30. 31. & 32.

Quo tempore præscribantur Legata, & Fideicommissa contra Legatarium & Fideicommissarium; & quo actiones, & obligationes adversus Ecclesias, & Loca pia; *ibid.* num. 33. & 34.

Actiones criminales, seu ad aliquod crimen accusandum quo tempore extinguantur; *ibid.* num. 35. ad 41.

Actio redhibitoria, quæ, & quo tempore præscribitur; *ibid.* num. 42.

Actio quanti minoris quæ, & quo tempore præscribitur; *ibid.* num. 43.

Ad præscribendum contra Legem sive Civilem, sive Canonicam, quot anni requirantur ac sufficiant; & an requiratur bona fides, *ibid.* num. 44. ad 47.

Quantum tempus requiratur ad præscriptionem Jurispatronatus; Et in quo præscriptio principaliter differat a consuetudine; *ibid.* num. 48. & 49.

Jus divinum non præscribitur; & raro præscribitur jus Ecclesiasticum commune, *ibid.* num. 50.

Cetera; vide *ibid.* num. 51.

PRÆSENTATIO, Præsentatus ad Beneficium.

Præsentatio, quid de ipsa; Vide verb. *Præsentatio num. 1.* & verb. *Electio art. 1. num. 6.*
 Nominantes ac præsentantes ad Episcopatus digniores promovere tenentur, *ib. nu. 2.*
 Præsentatio ad Beneficia de jurepatronatus Ecclesiastici in mense Apostolicæ Sedi reservato fieri debet coram Ordinario, *ib. nu. 3.*
 Cardinalis quando præsentat vigore Indulti, præsentatio fieri debet coram ontifice, *ibid. num. 4. & seqq.*

PRÆSENTIA PAROCHI, & testium quoad Matrimonium.

Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 60.*

PRÆSTIGIUM. Vide verb. *Superstitio n. 14.*

PRÆSTIMONIUM.

Præstimonium quid sit; Vide verb. *Præstimonium num. 1. & 2. & num. 7.*
 Præstimonia, seu portiones præstimoniales quando censentur esse Beneficia Ecclesiastica, & quale onus annexum habeant; *ibid. num. 3. ad 6.*

PRÆSUMPTIO.

Præsumptio generatim sumpta, alia est, quæ dicitur filia superbiæ, & alia, quæ est quoddam probationis genus, & utraque explicatur, Vide verb. *Præsumptio num. 1. ad 4. & num. 25.*
 Præsumptio alia est Juris, & alia hominis; & quæ sit utraque, *ibid. num. 5. 6. & 7. & num. 26. 27.*

Recententur effectus diversius utriusque præsumptionis, *ibid. num. 28. 29.*

Præsumptio Juris subdividitur in præsumptionem Juris, & de Jure; & utraque explicatur, *ibid. num. 11. & num. 30.*

Quibusnam fundamentis nitantur præsumptiones, Vide *ibid. num. 31. & seqq.*

Quid, & quomodo judicandum, dum hinc inde præsumptiones colliduntur; *ib. nu. 33.*

Præsumptio hominis subdividitur in vebementem, seu violentiam; in probabilem, & in levem, seu temerariam; & singulæ explicantur; & quæ probent, vel non, *ib. n. 19.*

An quis condemnari possit in causa criminali ex solis præsumptionibus, *ib. num. 20. & 21.*

TOM. VIII.

Præsumens restitutionem faciendam sibi condonandam esse, si debitum form manifestaret, vel rogaret Dominum, an, & quando teneatur ad ipsum; *ibid. num. 22.* Corrigitur Auctoris sententia, *ibid. in not. nov. ad nu. 22.*
 Inventus mortuus an, & quando sit præsumendus a se ipse, vel a Demone occisus, *ibid. num. 23.*

Præsumptio concessionis Apostolicæ non admittitur in iis, quæ nunquam a Sede Apostolica concedi solent, *ibid. num. 24.*

PRÆVARICATIONIS poena quæ sit, Vide verb. *Pana art. 2. num. 70.*

PRÆVENTIO JURISDICTIONIS.

Præventio Jurisdictionis quid sit? quot modis contingere possit; Vide verb. *Præventio Jurisdictionis num. 1. ad 4.*

Præventio Fori, seu Jurisdictionis inducitur per citationem. Et quotuplex, ac qualis citatio requiratur, ac sufficiat ad talem præventionem, *ib. num. 5. ad 10.*

Alia ad rem, *ib. num. 11. ad 20.*

An præventio locum sibi vindict per citationem, ex leg. & Diffamari C. de Ingeniis & Manumiss. *ibid. num. 21. & seqq.*

PRANDIUM diebus jejunii qua hora sumendum? an possit anticipari, protrahi, interrumpi &c. Vide verb. *Jejunium art. 1. n. 45.*

PRECARIUM, PRECARIE.

Precarium quid sit, quomodo differat a donatione, & commodato? quando, & per quid expiret; Vide verb. *Precarium nu. 7. ad 10.*

Cor in precario præstetur dolus & lata culpa, & in commodato præstetur etiam culpa levissima, *ibid. num. 19. 20.*

Precariæ, seu Precaria in singulari numero quid, *ibid. num. 11.*

Vide ad rem, *ibid. num. 21. 22.*

Contractus Precariæ, seu Precarium in quo differat a contractu Precarii, *ib. n. 12. ad 15.*
 Precariæ quando expirent? & quid requiratur ad earum concessionem, *ib. n. 16. 17. & 18.*

PRESBYTERATUS, Vide verb. *Ordo n. 48.*

PRETATICUM. Vide verb. *Hebraeus n. 7.*

PRETIUM. Vide verb. *Empirio art. 1. n. 6.*

PRIME PRECES Imperatoris. Vide verb. *Beneficia art. 12.*

Si 3

PR-

PRIMICERIUS.

Primicerius quis sit? quale ejus officium? an sit in Dignitate, vel Personatu constitutus? Vide verb. *Primicerius* num. 1. ad 5. Originis *Primicerii*, antiquum illius officium, & & præsens conditio, *ib. nu. 6. & seqq.*

PRIMITIÆ.

Primitiæ unde dictæ? quid sint? quæ ad ipsas reducuntur? quo Jure fuerint debite in Lege veteri, & quo debeantur in Lege nova? & quomodo differant a Decimis, & Oblationibus. Vide verb. *Primitiæ* num. 1. ad 16. Si usus spectetur Primitiæ non sunt sub obligatione, *ib. num. 17.*

Quando tamen debeantur, *ibid. num. 18. & seqq.*

PRIVATIO vocis activæ, & passivæ, Officii, vel Beneficii, quando sit lata, vel ferendæ sententiæ, Vide verb. *Lex art. 2. num. 17. ad 44.*

PRIVIGNA, PRIVIGNUS. Vide verb. *Affinitas* num. 16.

PRIVILEGIUM

Quoad ea, quæ concernunt Privilegorum naturam, divisionem, concessionem, acquisitionem, & communicationem.

Privilegii quidditas assignatur; ejusque decem traduntur divisiones, & singulæ explicantur. Vide verb. *Privilegium* art. 1. n. 1. ad 13.

Privilegium concedere quis possit, & quibus personis? & quid requiratur ad licitatem ejus concessionem, *ib. n. 14. ad 18.*

Privilegium multipliciter acquiri potest, & assignari, *ibid. num. 19. 20. & 21.*

Communicatio privilegiorum quid sit? & in quo consistat, *ib. num. 22.*

Regulares Mendicantes qualem habeant privilegiorum communicationem, sive inter se, sive in aliis Ordinibus Mendicantibus? & a quibus obtineant talem concessionem? & adducuntur ad rem Summorum Pontificum Constitutiones, *ibid. num. 23. ad 29.*

Communicantes privilegia aliorum possunt illis uti contra eosdem, *ib. nu. 30.*

Quibus privilegiis gaudeant Missionarii Ord. Min. & signantur illi qui ante Missionem per biennium commorati fuerint in Collegio S. Bartholomæi de Urbe, *ib. n. 31. & 32.*

Quid reale, quid personale privilegium; *ibid. num. 33. 34.*

Privilegium personale non est tantum quod uni certæ personæ datur, sed & quod uni generi certarum personarum lege generali conceditur, *ibid. num. 35. & seqq.*

Privilegium reale cedi potest, non item personale, *ibid. num. 41. 42.*

Quid judicandum si dubitetur, num reale, an personale sit privilegium, *ibid. in nov. add. num. 43. & seqq.*

Quoad ea, quæ concernunt Privilegorum confirmationem, & interpretationem.

Confirmatio privilegiorum quid sit. Vide verb. *Privilegium* art. 2. num. 1.

Confirmatio alia est in forma communi, & alia in forma speciali, & utraque explicatur, *ibid. num. 2. ad 6.*

Quomodo judicatur num privilegium confirmatio sit in forma communi, an speciali, *ib. num. 35. ad 41.*

De præcipua differentia confirmationis Privilegii in forma communi, & forma speciali, *ib. num. 42.*

Confirmatio privilegiorum alia censetur utilis, & alia inutilis, & quæ sit utraque, *ibid. num. 7. 8. 9.*

Privilegia Regularibus concessa, quoties, in qua forma, & qua confirmatione fuerint innovata, ac confirmata, *ib. num. 10. ad 14.*

Explicantur variaz clausulæ in privilegiis apponi solitæ, *ib. nu. 15. ad 18.*

Extensio, & interpretatio privilegiorum alia est extensiva, & alia comprehensiva: & utraque explicatur, *ibid. num. 19. 20. 21.*

Interpretatio alia est auctoritativa, & alia doctrinalis, & quomodo, & a quibus fieri possit, *ib. num. 22. ad 28.*

Cætera quoad interpretationem privilegiorum, *ib. nu. 43.*

Quoad ea, quæ concernunt modos, quibus privilegia cessant, seu amittuntur.

Privilegium singulariter personale per quid expiret, vel non. Vide verb. *Privilegium* art. 3. num. 1. ad 5.

Privilegium reale quando, & per quid cessare possit, *ibidem num. 6. ad 12.*

Privilegium an, & quando amittatur per abusum, *ib. num. 13. & 14.*

Privilegium quomodo revocari possit quando est in aliorum præjudicium, *ibid. num. 15. Pri.*

Privilegium quando cesset, cessante causa, ob quam datum est, *ib. num. 16. 17. & 18.*
Privilegium cessat lapso temporis, ad quod fuit concessum, & restrictum, *ib. num. 19. & 20.*

Privilegium quomodo, & per qualem renunciationem cessare possit, *ib. num. 21. ad 29.*

Privilegia sive affirmativa, sive negativa an, & quando amittantur per non usum, sive per usum contrarium, & quid requiratur ad talem amissionem, *ibid. num. 30. ad 38.*

Revocatio privilegiorum alia est expressa, & alia tacita; **Revocatio** expressa alia est generalis, & alia specialis. Et **revocatio** generalis alia est communis, & alia extraordinaria; & singulae explicantur, *ibid. num. 39. ad 42.*

Per clausulam communem, & generalem non obstantibus quibuscumque privilegiis, quae privilegia censentur revocata, vel non, *ib. num. 43. ad 46.*

Assignantur tres regulae circa tacitam revocationem privilegiorum, *ibid. nu. 47. ad 50.*
Privilegium mere gratiosum an, & qua causa licite revocari possit, *ib. n. 51. 52. & 53.*

Privilegia remuneratoria an, & quomodo revocari possint, *ib. num. 54.*

Quae Regularium privilegia censentur per Concilium Tridentinum revocata, vel non? Et an possint Regulares uti in foro conscientiae suis privilegiis a dicto Concilio quomodocumque revocatis, *ib. num. 55. ad 62.*

Alia ad rem, *ib. num. 63. & 64.* ubi assertur Constitutio Clementis XII. sedulo attendenda.

Meliora & solidiora quoad revocationem Privilegiorum. Vide *ib. n. 65. & seqq.*

PRIVILEGIA viva vocis oraculo concessa. Vide verb. *Oracula viva vocis per tot.*

PRIVILEGIUM FORI, & Canonis. Vide verb. *Clericus art. 2. per tot.*

PRIVATIONIS Beneficiorum poena quid sit, Vide verb. *Pena art. 5. num. 21.*

PROAMITA quae sit, Vide verb. *Affinitas art. 1. num. 15.*

PROAVIA quae sit? Vide *ibid.*

PROAVUS, Vide *ibid.*

PROAVUNCULUS. Vide *ibid.*

P R O B A T I O.

Probatio ut sic explicatur, & generatim sumpta dividitur in iudicalem, & extrajudicalem; & quae sit utraque; Vide verb. *Probatio n. 1. 2. & 3.*

Probatio pariter dividitur in plenam, & semiplenam. Rursus probatio plena ab aliquibus subdividitur in plenam, plenioram, & plenissimam; & explicantur singulae, *ibid. nu. 4. & 5.*

Probatum species assignantur, *ib. n. 6. & 7.*
Probatio debet esse clara, & certa; non autem dobia, & equivoca, *ib. n. 8. & 9.*

Probatio Judicialis debet fieri secundum libellum; & regulariter debet esse plena, & concludens; assignantur tamen aliqui casus, in quibus sufficit probatio semiplena, *ibid. num. 10. ad 19.*

In concursu contrariorum probationum quae prevalere debeat; & qualis probatio majorem vim habeat, *ibid. num. 20. ad 26.*

In aequalitate probationum favetur Reo, & possessori; excipiuntur tamen quatuor casus favorabiles, quae assignantur, *ibid. nu. 27. 28. & 29.*

Plures probationes semiplenae an possint unam plenam constituere, *ib. n. 30. & 31.*

Ubi probationes concludentes requiruntur, quomodo concludere debeant, & qualis probatio requiratur in materia objectiva, *ibid. num. 32. 33. & 14.*

Verba sive narrativa, sive enunciativa a Papa in Bullis, vel alibi expressa quomodo, quando, & in quibus probent vel non, & assignatur differentia inter *Narrativas*, & *Enunciativas*, *ib. nu. 35. ad 49.*

Probatio cui fieri debeat; & quomodo recipiendae sint probationes ex testium depositionibus, & probationes judiciales, *ibid. num. 50. ad 53.*

Onus probandi regulariter incumbit Actori; quandoque tamen incumbit etiam Reo, & assignantur in quibus; & quales Scripturas teneret Reus tradere Actori, & quales non, *ib. num. 54. ad 62.*

An, & in quibus casibus post publicationem attestationem, & post conclusionem in causa produci possint novae probationes, & examinari novi testes, etiam super eisdem articulis, *ibid. num. 63. ad 70.*

Nominis identitas personarum identitatem non probat, *ibid. num. 71.*

Negativam probari non posse communis sententia est. Quid sibi volunt leges dum negativam probari intendunt. De tribus negativae speciebus, *ibid. num. 72. ad 79.*

Refertur sententia Cicerii de directa probatione negativae, & quod inde consequitur, *ibid. num. 87. & 80.*

De Collisione probationum, *ibid. num. 82.*

Si 4 Alia

PROBLEMA CURIOSUM, quomodo sit possibile, quod ex duobus gemellis ambobus natis, & mortuis in eodem die, & momento unus plus altero vixerit die uno, vel duobus diebus. Vide verb. *Mundus* nu. 113. ad 116.

PROCESSIONES.

Proceffiones unde dicuntur, quæ eorum antiquitas, & ad quem spectet eas indicare, ac horam eas incipiendi determinare; Vide verb. *Proceffiones* num. 1. ad 9.

Quales Proceffiones possint ab Episcopo prohiberi, & ad quem spectet Proceffiones publicas indicare in ejus absentia, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Proceffionibus generalibus indistinctis pro causa, bono, vel honore publico, qui interesse teneantur, & an ad ipsas compelli possint Regulares, etiam distantes per dimidium miliare a Civitate, vel Oppido; & tales Proceffiones assignantur; sicuti etiam assignantur illæ, quibus interesse tenentur Regulares, & innuitur quomodo, in casu, sint invirandi, & quomodo in ipsis incedere, & quando ab ipsis recedere debeant, *ibid.* num. 13. ad 25. & num. 98. & *segg.*

Privilegium, quo frui possint Regulares non accedendi ad Proceffiones, debet esse *rebus* concessum, minimeque venit in generali Privilegiorum Communicatione, *ibid.* num. 99.

Num privilegium concessum a S. Pio V. in Bulla *Esse* Mendicantium Collegiis studiorum non interveniendi in publicis proceffionibus revocatum fuerit a Gregor. XIII. in Bulla *Es tanta*: & quatenus non revocatum, quod illud importet. Vide *ibid.* num. 100. 101.

Quomodo incipiat pro Regularibus prescriptio, qua eximuntur ab intervento in Proceffionibus, & quantum tempus ad prescribendum requiratur pro assequenda exemptione hac. Vide, *ibid.* num. 102. ad fin.

Regulares quas Proceffiones facere possint sine Episcopi licentia, & quid sit ab ipsis in casu attendendum, *ibid.* num. 26. ad 40.

Regulares possunt pro Proceffionibus peragendis extra Clausura licentiam petere vel a Parocho, vel ab Episcopo, a quo facilitate data possunt etiam contradicente Parocho Proceffiones ipsas extra Clausura peragere, *ibid.* num. 94.

Quid sit servandum in Proceffionibus SS. Sacramenti, quando, a quibus fieri possint, *ibid.* num. 41. ad 66. ubi plura alia ad rem

scitu necessaria referuntur. Vide etiam, *ibid.* num. 90. & *segg.*

Episcopos quos possit, vel non, compellere ad interessendum publicis Proceffionibus; & quid aliud circa ipsas statuere possit; *ibid.* num. 67. ad 86.

Si ratione alicujus solemnibus Proceffionis omnes Religiosi egrediantur e Monasterio, queunt Formine tunc ingredi illius claustrum, *ibid.* num. 87.

Alia ad rem. Vide num. 88. & *segg.* & verb. *Cruz*.

Alia vide hoc tom. 8. in *Append. decret.* in *Adrien. Accessus ad Proceffiones*, Cremonen. Fulginaren. Volaterrana. Bononien. Novarian. Lunen. Sarzanen. *Præminierium*.

PROCESSUS Curie Laicæ lævis Immunitatis.

Quæ fides sit præstanda, in casu, processui Laicorum? Vide verb. *Processus Curie Laicæ* num. 1. 2. & 3.

Alia ad rem, *ibid.* num. 4. ad 7.

PROCESSUS CURIE ECCLESIASTICÆ.

Circa Processum Curie Ecclesiasticæ quid sit attendendum? Vide verb. *Processus Curie Ecclesiasticæ* numer. 1. ad 34.

Modus fabricandi Processus, *ibid.* nu. 35.

PROCURATIO.

Procuratio ad præsens quid sit, & quæ veniant sub ejus nomine? Vide verb. *Procuratio* n. 1. 2. & 3.

Episcopos, seu Visitatores a quibus Ecclesiis possit procuraciones exigere, vel non, & quales Ecclesiis in casu censentur exemptæ; *ibid.* num. 4. ad 12.

Ad num. 13. Auctoris vide expositionem, seu declarationem, *ibid.* num. 34. 35. 36.

An Episcopos iterando eodem anno Visitationem possit iterum Procuracionem exigere, *ibid.* num. 37.

Episcopos quando vadit per Diocesim extra occasionem visitationis, an possit aliquid intuitu procuracionis prætere, & an procuratio ipsi debeatur quando per alium visitat, *ibid.* nu. 14. & 15.

Visitationis equitates, ac famulatus qualis esse debeat, *ibid.* num. 16. ad 19.

Procuracionum numerus quomodo mensurandus, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Vide.

Visitator hospites a Laicis, an possit procuratorem a Clericis exigere, *ib. n. 23.*
Laici an cogi possint Censuris ad solvendam procuratorem, *ibid. num. 24.*

Visitator an possit licite recipere procuratorem in pecunia; & an possit sive ipse, sive quisvis alius de suo comitatu accipere aliquid munus intuitu procuratoris, *ibid. num. 25. & 26.*

De summa, in qua preflari debeant procuratorem, quatenus non subministrantur visitalia. Vide *ibid. num. 38.*

Alia vide, *ibid. num. 27. ad 33. & tom. 8. in Appendic. decret. in Auximana Procuratoris, Amalphitana Cathedralis, & Procuratoris Fanen. Procuratoris.*

PROCURATOR.

Procurator quid sit. Vide verb. *Procurator num. 1.*

Varie Procuratorum species assignantur, & explicantur, *ibid. num. 2. ad 7.*

Quis possit Procuratorem constituere, vel non, & quis possit, vel non Procurator constitui, *ibid. num. 8. ad 23.*

Procurator sive Judicialis, sive extrajudicialis potest alium substituere post litem contestatam, *ibid. num. 25. & 26.*

Procuratoris, sive generalis, sive specialis factum, seu negligentia, vel dolus quando Domino noceat, vel non? Et quid in casu possit Dominus contra ipsam, *ibid. nu. 27. ad 32.*

Procuratoris officium finitur quinque potissimum modis, qui assignantur, *ib. n. 33. ad 38.*

Quid de procuratoribus deputatis ad baptismum de sacro Fonte suscipiendam; vel pro Matrimonio contrahendo, *ibid. nu. 39. ad 43.*

Procurator Generalis Observantium debet precedere in Capella Pontificia Procuratori Patrum Conventualium, *ibid. num. 44.*

De Procuratoribus Monasteriorum Monialium quoad durationem, *ibid. nu. 45. & 46.*

Recensentur casus, in quibus Procurator contrahendo propriam obligat personam, *ib. 47. ad finem.*

PRODIGALITAS quid sit, & quale peccatum? Vide verb. *Avaritia num. 13. & 14.*

PROFESSIO FIDEI. Vide verb. *Fidei Professio.*

PROFESSIO REGULARIS.

Professio Regularis quid sit? Et alia est expressa, & alia tacita, & quae sit utraque? Vide verb. *Professio Regularis num. 1. & 2.*

Ad valorem Professionis qualis aetas requiratur, *ibid. num. 3. 4. & 5.*

Quid de anno probationis praerequisitum ad valorem Professionis, & de Professione emissam in articulo mortis ante completum dictum annum probationis, *ibid. num. 6. ad 14.*

Professio emissam juxta dispositionem Concilii in Ordine Minorum, & in Religione SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum est valida, non obstantibus eorum municipalibus statutis contrarium disponentibus circa aetatem requisitam, *ibid. num. 15. & 16.*

Professio an possit per Superiorem prolongari lapsu tempore Novitatus, *ibid. num. 17. & 18.*

Ad valorem Professionis requiritur, quod tam Novitatus, quam ipsa Professio fiat in Conventibus designatis, secus Professio erit nulla; & ad rem adducitur Decretum Urbani VIII. *ibid. num. 19. 20. & 21.*

Ratificare volentes Professionem nullam ob defectum loci designati, an teneantur reiterare Novitatum, & exquirere novum consensum Capituli, *ibid. num. 22. & 23.*

Professio per qualem metum reddatur nulla; vel non, *ibid. num. 24. ad 39.*

Ad valorem Professionum requiritur consensus, & acceptatio illius, vel illorum, ad quos spectat aliquem ad Professionem recipere. Et quid de ipsis, *ibid. num. 40. ad 47.*

Ad valorem Professionis expressae an requiratur certa verborum forma, vel an fieri possit etiam signis, & nudiis, & etiam per Procuratorem, *ibid. num. 48. ad 51.*

Professio tacita an sit ablata per Concilium Tridentinum, & quid requiratur ad ejus valorem, *ibid. num. 52. 53. & 54.*

Alia ad rem, *ibid. num. 55.*

An Professus ignoranter ante 16. annos annu ex errore fidei Baptismatis, si exerceat postea actus solitos a Professis fieri, consensus sit tacite professus, *ibid. num. 56.*

Hermaphroditus an possit ad Professionem admitti, *ibid. num. 57. 58. & 59.*

Religiosus an possit ejici a Religione sub praetextu quod aliquo morbo laboret, *ibid. num. 60. 61. & 62.*

Quid si reperitur aliquis Professus per simulationem in Monasterio Monialium, vel ali-

aliqua per simulationem Professio in Conventu Virorum, *ibid.* num. 62.

Novitius de licentia Superiorum extens e Monasterio, & rediens ad triennium, austerius prosteri possit, *ibid.* num. 63.

Quicumque nulliter potest reclamare, & ad legitimam reclamationem contra nullitatem Professionis tres potissimum condiciones requiruntur, quæ assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 65. ad 80.

Nulliter professus certo sciens coram Deo, & in conscientia suam Professionem esse nullam ex aliquo essentiali defectu, an possit tuta conscientia descendere, ac etiam nubere, *ibid.* num. 81. & 82.

Nulliter professus dubitans an tacite, vel expresse Professionem suam ratificaverit, an, & quando possit reclamare, *ibid.* num. 83.

Nulliter Professus an, & quomodo possit Professionem suam ratificare, *ibid.* num. 84. ad 87.

Quid de illo, qui receptus pro Laico, seu Converso, ante, vel post Professionem transit ad statum Clericalem, & de illo qui Professus in una Religione, vult ad aliam transire, *ib.* num. 88. ad 91.

Cogentes viros, vel mulieres ingredi Monasterium, vel retrahentes, aut impediennes ne ingrediantur, quomodo peccent, & quibus poenis subiciantur, *ib.* num. 92. ad 97.

Professio Regularis varios sortitur effectus, qui assignantur, *ibid.* num. 98. ad 107.

Regulares an teneantur ratificare Professionem coram Episcopo ante susceptionem Sacrorum Ordinum, *ibid.* num. 108. & 109.

Alia ad rem, *ibid.* num. 110. & n. 112. & seqq.

Multa utilia enarrantur de Professione facta, *ibid.* num. 128. & seqq.

Professio Regularis, vel ingressus alicujus Religiosis an liberet debitorem ab obligatione restituendi, & solvendi debita antea contracta, & an similis debitor possit Religionem ingredi, & Professionem emittere? Vide verb. *Restitutio* art. 5. num. 60. ubi plura ad rem.

PROGENER quis sit? Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 16.

PROMATERTERA. Vide *ibid.* num. 15.

PRONEPOS, & **PRONEPTIS**. Vide *ibid.* num. 15.

PRONURUS, *ib.* num. 16.

PROPATRUUS, *ibid.* num. 15.

PROPOSITIONES DAMNATÆ.

Adducuntur articuli 45. Joannis Wicleffi, & 30. articuli Joannis Hus damnati in Concilio Constantiensi. Vide verb. *Propositiones damnatae* num. 1. & 2.

Articuli 41. Martini Lutheri, *ibid.* nu. 3. Propositiones 79. Michaelis Bail, & aliorum, quos damnarunt S. Pius V. Gregorius XIII. & Urbanus VIII. *ibid.* num. 4.

Damnatio propositionis permittentes Confessionem, & Absolutionem per Epistolam, aut per intermedium, *ibid.* num. 5.

Propositiones Janfenii, & designatio quorundam locorum, ex quibus desumptæ sunt; & datur ad rem Bullæ Pontificum, & modus, quo singule dictæ propositiones damnatae sunt, *ibid.* num. 6. & 7.

Adducitur Decretum Innocentii X. adversus Libros continentes propositionem, qua assertur æqualitas SS. Petri, & Pauli, *ibid.* num. 8.

Adducitur duplex Decretum Alexandri VIII. damnantis propositiones 45. *ib.* n. 9.

Adducitur Decretum Innocentii XI. damnantis propositiones 65. *ib.* num. 10.

Afferitur Confirratio ejusdem Innocentii XI. proferentis 68. Theses, quæ prætextu Orationis quietis a Michaela de Molinos docebantur, *ibid.* num. 11.

Afferitur Decretum Alexandri VIII. damnantis duas propositiones, *ibid.* num. 12.

Afferitur aliud Decretum Alexandri VIII. damnantis 31. propositiones, *ibid.* num. 13.

Afferitur Breve Innocentii XII. proferentis 23. Theses, quæ prætextu amoris erga Deum purissimi in Galliis docebantur, *ibid.* num. 14.

Condemnatio duarum Thesium de Omni potentia donata, & subiecta creatura, *ibid.* num. 15.

Afferitur damnatio 108. propositionum facta a Clemente XI. in Constitut. incip. *Unigenitus*, *ibid.* num. 17.

Quæ censura notandus sit, qui propositiones a Pontifice loquente ex Cathedra damnatas amplectitur adhuc ut probabiles, & veras, *ibid.* num. 18. 19. & 20.

Recensentur præcipua censurarum genera, quibus notari possunt propositiones referentes Doctrinam Fidei Catholicæ, & Christianis moribus nocivam, a quibus eadem propositiones damnationem sortiuntur, *ibid.* num. 21. ad 45.

Addu-

Adducuntur propositiones quinque duellorum abusu faventes nuperrime damnatae a Benedicto XIV. an. 1752. & Constitutio per extensum datur, Vid. verb. *Duellum*.

PROSOCER, & Prosecrus. Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 16.

PROSPECTUS.

Moniales nequeunt retinere prospectum in Ecclesiis Sacularium, & Regularium. Vide verb. *Prospectus* num. 1.

Alia ad rem, *ibid.* num. 2. & 3.

PROTONOTARII de numero participantium.

Protonotarii unde dicti, illorum Origo, quomodo appellentur in Litteris Apostolicis, quot, & ad quid instituti, quale eorum officium, quibus gaudeant privilegiis, & quae sit eorum praecedentia? Vide verb. *Protonotarii* num. 1. ad 12. & num. 21.

Alia de ipsis, *ibid.* num. 16. & 17.

Et praesertim de moderata illorum facultate pro promotione ad gradus Doctoratus, Vide *ibid.* num. 22.

An vocato per contractum Matrimonii Protonotariatus, Reservatarius Decreti amittat pretium, *ibid.* num. 23.

PROTONOTARIUS Titularis, seu extra numerum.

Protonotarii Titularis privilegia, & exemptiones quae sint, vel non? Vide verb. *Protonotarius Titularis* num. 1. ad 18.

PRUDENTIA quid sit; Vide verb. *Virtus* n. 96.

PSALMUS, PSALTERIUM.

Psalmus quid sit, & quid Psalterium? Vide verb. *Psalterium* num. 1. ad 5.

Quisnam fuerit Psalmorum Auctor, *ibid.* num. 6. ad 10.

Psalmorum numerus assignatur, & innuitur quare alii vocentur Penitentialis, & alii Graduales, & unus invitationalis, *ibid.* num. 11. ad 15.

Quid de usu, & antiquitate alterni cantus Psalmorum, Hymnorum, & Canticorum, eorumque mutatione, ac mysteriosa divisione in singulis Horis Canonicis, ac de

eorumdem differentia, ac de Psalterio Beatae Mariae Virginis, *ibid.* num. 16. ad 47.

PUBERTAS. Vide verb. *Matrimonium* art. 2. num. 31.

PUBLICÆ honestatis impedimentum. Vide verb. *Impedimenta matrimonii* art. 2. n. 20.

PUNCTATOR, PUNCTATURA.

Punctator ubi retinere debeat librum punctaturae? Vide verb. *Punctator* num. 1.

Alia ad rem, *ibid.* num. 2. ad 15.

PURGATORIUM.

Purgatorium quid sit? Vide verb. *Purgatorium* num. 1.

De Fide dari Purgatorium probatur ex variis Sac. Script. locis, & aliz probationes relinquuntur videndae apud graves Auctores, qui assignantur, *ibid.* num. 2. ad 11.

De Purgatorio dogma proponitur, *ibid.* num. 23. & 32.

Quid de Purgatorii loco, ac duratione, ac de tempore, & modo, quo Animae in ipso torquentur, *ibid.* num. 20.

Alia de ipsis Animabus Purgatorii. Vide verb. *Anima per tot.*

PYROMANTIA quid sit? Vide verb. *Superstitio* num. 19.

PYTHONIA quid sit; Vide *ibid.* num. 27.

Q

QUADRAGESIMA.

Quadragesima unde dicta, & quid sit; & cur quadragesima dies deputati sint pro abstinencia, ac jejunio; & non plures, vel pauciores; Vide verb. *Quadragesima* n. 1. & 3.

Quadragesima jejunium a quo institutum, & quo jure servandum, *ibid.* num. 4. & 5.

Quadragesima Christi cur circa tempus differat a nostra, *ibid.* num. 6.

Assignatur quo tempore a diversis Ecclesiis observetur Quadragesima jejunium, *ibid.* num. 7. ad 11.

In Quadragesima non est prandendum ante Vesperas, *ibid.* num. 12.

Dispensatus circa esum carnis an, & quan-

quando censeatur etiam dispensatus a jejuniis; & ad quem spectet in casu dispensare, *ibid. num. 13. 14. & 15.* & in fine hujus tomi 8. ubi ad rem ponitur novissima dispositio Benedicti XIV.

Quid de illo, qui in fraudem jejunii se transfert ad locum ubi non viget obligatio jejunandi, *ibid. num. 16. ad 19.*

Episcopus quibus delegare debeat facultatem dispensandi in quadragesima, *ib. n. 20.*

Assignantur aliqua, quæ fieri prohibentur in Quadragesima, *ibid. num. 21. ad 26.*

In Quadragesima quoties fit concionandum, & an Concionatures excusentur a jejuniis, & abstinencia a carnibus, *ibid. num. 27. ad 32.*

Quid de Coquis parantibus in Quadragesima cibos Religiosis, *ibid. num. 33. & 34.*
Alia vid. *ibid. num. 36. ad 38.*

QUÆSTUARE, Quæstuarii, seu Quæstores.

Quæstuarii non sunt admittendi, nisi habeant debitam licentiam. Et a quibus talis licentia concedi possit, & quid pro tali concessione sit exigendum. Vide verb. *Quæstuarii num. 1. 2. & 3.*

Quomodo in quæstuatione se gerere debeant Religiosi mendicantes, vid. *ibid. n. 28.*
Declaratur Auctor *num. 17. ibid. num. 29.*

Alia plura de ipsis, *ibid. num. 4. ad 20.*
Fœminæ prohibentur quæstulare pro Concionatoribus. Vide verb. *Prædicatorum n. 109.*

Alia vide tom. 8. in *Appendic. Decret. in Pampilonen. Juris Quæstionandi*, Spoletana *Juris Quæstionandi*, Lancianen. *Confraternitatis*, Maceraten. *Jurium Parochialium*. Bononien.

QUARTA FUNERALIS.

Quarta Funeralis quo Jure, & propter quid inducta, ad qualem portionem reduci, & quo tempore præscribi possit; Vide verb.

Quarta funeralis num. 1. 2. & 3. & n. 42. 43.

Quarta funeralis, quando debeatur Ecclesiæ Parochiali, & de quibus rebus ipsam prætereendere possint Parochi, & signanter juxta dispositionem Benedicti XIII. in Constitutione incip. *Romanus Pontifex*, quæ assertur. Et in quibus Conventibus ipsam solvere teneantur Regulares juxta dict. dispositionem, *ibid. num. 4. ad 25.*

Parochi an possint prætereendere duplicem quartam ab hæredibus defunctorum, qui sepeliuntur in Ecclesiis Regularium. Et asser-

tur ad rem Constitutio Clementis X. & novissima resolutio Sac. Congr. Episcoporum, & Regularium, *ibid. num. 26. 27. & 28.*

Asseruntur ad rem varia Decreta Sacrarum Congregationum Episcoporum, Rituum, & Concilii. Vide *ibid. num. 29. ad 32. & n. 40. & 41.*

Ad num. 23. & 24. vid. adnotata, *ibid. num. 42.*

Parochi an licite possint majorem quartam exigere ab iis qui repentina morte decedunt, & ab exteris tumulandis in Ecclesiis Regularium, quam ab illis qui testamentum condunt, & a Civibus, *ibidem num. 33. & 34.*

Utrum ad Regulares, an ad Parochos spectet probare, quod ipsi Regulares per quadraginta annos ante *Tridentinum Concilium* quartam funeralem haud solverint, *ibidem num. 43.*

Differt Ecclesia Cathedralis ab aliis Ecclesiis quoad acquirendum præscriptione exemptionem a solutione quartæ funerariæ, & differentiam vide, *ibid. num. 44.*

Quarta funeralis peti hand potest ab hæredibus defuncti, sed ab Ecclesia, ubi ille tumulatur, *ibid. num. 46.*

Alia vide tom. 8. in *Appendic. Decret. in Mantuana, Ovitanæ Funerum*, Mediolanen. *Quarta Funeraria*. Ordinis Minorum *Quarta Funeraria*. Cremonen. *Quarta Funeraria*, Faventina *Quarta Funeraria*. Ordinis Minorum *Quarta Funeraria*, Cremonen. *Quarta Funeraria*.

Alia ad rem, *ibid. num. 35. ad 39.*

QUATUOR TEMPORA.

Jejunium quatuor temporum a quibus institutum, quale sit Mysterium talis institutionis? Et assignatur tempus tale jejunium celebrandi. Vide verb. *Quatuor Tempora num. 1. ad 6.*

QUINQUAGESIMA.

Quinquagesima a quo instituta, & qui olim ipsa tenerentur ad jejunium? Vide verb. *Quinquagesima num. 1. & 2.*

Latius de tribus Dominicis, nempe septuagesimæ, sexagesimæ, & quinquagesimæ agitur, *ibid. num. 3. & seqq.*

R

RAPINA. Vide verb. *Furtum*, & verb. *Parsa* art. 2. num. 180.

RAPTOR, RAPTUS.

Raptor virginis quale delictum committat; & an gaudeat Immunitate. Vide verb. *Raptor* num. 1. 2. & 3.

RATIONIS USUS. Circa septennium inchoari solet, reprobanturque *Natta*, & *Bursarius*. Vide verb. *Rationis usus per tota*.

RECIDIVI. Vide verb. *Absolutio artis*. 2. num. 14. ad 19.

RECLAMATIO contra validitatem Professionis. Vide verb. *Professio Regularis* num. 65. ad 79.

RECOGNITIO CORPORIS DELICTI.

Recognitio Cadaveris in loco immuni de cuius licentia fieri debeat, & an, & quando possint Cadavera exhumari ad eorumdem faciendam recognitionem? Vide verb. *Recognitio Corporis delicti* num. 1. ad 21. ubi plura ad rem.

RECURSUS.

Recurrentes ad Iudices Laicos quando, & in quas incidant censuras. Vide verb. *Recurfus* num. 1. ad 37. ubi alia plura scita necessaria referantur.

Recurrentes ad Sedem Apostolicam; eorumque Procuratores offendi prohibentur sub pena excommunicationis in Bulla *Cana*, *ibid.* num. 39.

Alia ad rem facientia, vid. *ibid.* n. 40. & seqq.

REFERENDARII CURIÆ ROMANÆ.

Referendarii utriusque Signaturæ Papæ quibus gaudeant privilegiis, exemptionibus, honoribus, ac preæcedentiis. Quales esse debeant, quales eorum Officium; quales materias proponere debeant in Signaturis; ad quid teneantur in Casuarum expeditionibus, & ad quid possint se extendere; & quot, ac quæ sint Signaturæ. Vide verb. *Referendarii* n. 1. ad 17.

REGES quare non in capite, sed in humero ungantur, Vide verb. *Episcopus* art. 2. n. 48.

REGIMEN.

Regendi forma est triplex, Monastica, Oeconomica, & Politica; & explicantur. Vide verb. *Regimen* num. 1. ad 4.

Forma regendi Politica est triplex, Monarchica, Aristocratica, & Democratica; & quæ sint singule; & qualis ex istis sit præstantior, *ibid.* num. 5. ad 12.

Animadvertitur in Auditoris Sententiis, *ibid.* in not. noviss. ad num. 12. sub litt. a. & b. Exhibentur tres species mixturæ Monarchicæ, Aristocraticæ, & Democraticæ, *ibid.* num. 21. & seqq.

Forma regendi politica secundum aliquos est quintuplex, *ibid.* num. 13.

Regimen Ecclesiæ quale sit, *ibid.* n. 14. ad 19.

REGULARES

Quoad ea, quæ possunt, & debent, vel non.

Regulares de cuius approbatione, ac licentia audire possint Confessiones, sive Regularium, sive Monialium, & a quibus casibus absolvere possint, & in quibus impedimentis dispensare. Vide verb. *Regulares* art. 1. n. 1. ad 11. & verb. *Approbatio*, ubi additur notabilis quædam variatio.

Regulares an teneantur solvere Decimas, & an possint mulieres post partum benedicere, & esse compadres, *ibid.* num. 12. 13. & 14.

Regulares an possint habere peculium in particulari & quid de illis, qui propriarii decedunt, ac de Superioribus eorum spolia sibi appropriantibus, *ibid.* num. 15. ad 20.

Quoad ea, quæ concernunt Regulares Apostatas, vel incorrigibiles, *ibid.* num. 21. 22. & 23.

Regulares quoad recitationem Divini Officii, eorum Ordinationem; cum Monialibus locutione, eorum præcedentiam, prædicationem; Processiones, Novitiatum, Professionem, Privilegia, Quæstuationem, *ibidem* num. 24. ad 33.

Regulares quid possint, vel non, circa fœnera, Quartam, & Sepulturam, & administrationem Sacramenti Eucharistiæ, ac extreme Unctionis hospitantibus in eorum Monasteriis; quid circa bonorum alienationem, Cam-

Campanarum pulsationem, *ibid.* num. 34. ad 47.

Regulares an, & de quibus licentia obtinere possint Beneficia Secularia, *ibid.* num. 44.

Quid de Regularibus, vel aliis Clericis Secularibus aliquem quomodolibet inducendum ad eligendum Sepulcrum in eorum Ecclesiis, *ibid.* num. 45. & 46.

Regulares non possunt admittre Presbyteros Seculares ad celebrandum in suis Ecclesiis contra prohibitionem Episcopi. Et possunt inter Missarum solemnias recipere ea, quæ sibi offeruntur, *ibid.* num. 47. & 48.

Quid de numero Religiosorum in Monasteriis, seu Conventibus, ac de subiectione eorum Superioribus; & quid in eorum Causis ad S. Officium spectantibus, *ibid.* num. 49. ad 54.

Alia plura de Regularibus, & quoad transitum ad aliam Religionem, quoad facultatem testandi, quoad largitionem munerum, quoad obligationem acceptandi reformationem tam pro ipsis, quam pro Monialibus: Et ad rem afferuntur Constitutiones, & Decreta, *ibid.* num. 55. ad 85.

Regularium numerus in unoquoque Conventu præfixus non potest a Superioribus augeri, neque potest unus habere locum in duobus Monasteriis, *ibid.* num. 86. & 88.

Alia, quoad Regularium onera, &c. *ibid.* num. 89. ad 110.

Regulares, & præsertim Franciscani, quibus cibis uti possint in suis jejuniis, *ibid.* num. 111. & 112.

Regulares an licite possint esse Patriti, & qualis compateritas ex vi Regulæ prohibeatur Fratribus Minoribus, *ibid.* num. 113. ad 118.

Alia ad rem, *ibid.* usque ad num. 126.

Quatuor examinantur Quæstiones circa Laicum post patratum delictum effectum Regulæ, *ibid.* num. 157. ad 159.

Quondam Regularis ex necessitate Patri, Matri &c. superveniente exire & Religione possit, & eis subvenire, *ibid.* num. 160.

Regularis an testis in testamento, Procurator in judicio seculari, executor testamentarius sine superioris licentia, arbiter, Tutor, Tabellio, depositarius, esse possit, *ibid.* num. 161. ad 168.

Regularis quid nbi exeat a Religione, quid suppressa Religione, & quid si transeat ad Religionem capacem recuperet, *ibid.* num. 169. ad 171.

Quid item recuperet, si promoveatur ad Episcopatum, *ibid.* num. 172.

Quoad ea, in quibus Regulares subduntur, vel non, Jurisdictioni Ordinariorum.

Exemptio quid sit. Vide verb. *Regularis* art. 2. num. 1.

An acquiri a Regularibus possit communicatio Privilegiorum, *ibid.* num. 120.

Episcopi in quibus habent Jurisdictionem tam ordinariam, tam delegatam in Regularibus, & assertur ad rem Consistorio Gregorii XV. de exemptionum privilegiis; & adducuntur responsa Sac. Congregat. Concilii. ad varia dubia super d. Constitutione, & variz Resolutiones Sac. Congr. specialiter deputatz in causa *Angelopolinæ Jurisdictionis* vacante inter Episcopum, & Patres Jesuitas, confirmatz ab Innocentio X., *ibid.* num. 2. ad 8.

Regulares subiciuntur Episcopis in pluribus, quæ assignantur, *ibid.* num. 9. ad 77.

De Casibus, quibus Regulares licet exempti subiciuntur delegatz Episcoporum Jurisdictioni, *ibid.* num. 140.

Regulares, non obstantibus eorum privilegiis, & exemptionibus, an, & quando possint ab Ordinariis construngi censuris, *ibid.* num. 78. ad 83.

Innuunt quid sit attendendum tam ab Ordinariis, quam a Regularibus; & ad rem assertur pro coronide monitum Concilii Viennensis Episcopis, & Regularibus directum in mutuz debitz dilectionis argumentum, *ibid.* num. 84. 85. & 86.

Ad num. 84. *Auctoritas* vid. notata circa reverentiam a Regularibus exemptis Episcopis præstandam, *ibid.* num. 142. ad 145.

An Regulares exempti transgundo ante Thronum Episcopi teneantur eidem genuflectere, seu potius caput & humeros inclinare, *ibid.* num. 146. ad 149.

Regulares non tenentur ratificare suam Professionem coram Episcopis ante suspensionem Sacrorum Ordinum. Vid. verb. *Professio Regularis* num. 118.

Regularis delinquens; & quoad Immunitatem.

Regulares delinquentes intra, vel extra Claustra a quo puniendi. Vide verb. *Regularis delinquens* num. 1.

Bona Regularium decedentium extra Claustra ad quem spectent, *ibid.* num. 2.

Alia plura ad rem, & quoad Immunitatem, *ibid.* num. 3. ad 86.

R E.

REGULÆ Cancellariæ. Vide verb. *Beneficia* art. 9. & 10. per tot.

REGULÆ Juris Canonici in: 5. & 6. Decretalium. Vide verb. *Regula Juris Canonici* in 5. & 6. *Decretalium per tot.*

Reverentur Doctores, qui scripserunt in Regulæ Juris Canonici, monitumque datur circa illarum usum, ac potestatem. Vide in addition. ad verb. *Regula Juris Civilis*, n. 1. & seqq.

REGULÆ Juris Civilis. Vide verb. *Regula Juris Civilis per tot.*

Reverentur Jurisconsulti, qui commentati sunt Regulæ Juris Civilis, earumque usus, ac potestas indigitatur, *ibid.* n. 1. & seqq.

RELEGATIONIS poena quid sit. Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 22.

RELIGIONES Regulares, & Militares
Quod ea, quæ concernunt Reli-
giones in genere.

Religio unde dicta, & quid sit, & quid sit Religiosus, & an idem significet, ac Regularis. Vide verb. *Religiones Regulares* &c. art. 1. num. 1. ad 6.

Triæ vota Paupertatis, Obedientiæ, & Castitatis an, & quo jure sint de essentia Religionis, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Status Religiosus a quo fuerit primo institutus, & an ante Christi adventum fuerit aliqua propriè dicta Religio, *ibid.* num. 10. ad 16.

Religiones in quibus inter se conveniant, ac differant, *ibid.* num. 17.

Religio alia est Contemplativa, alia Activa, & alia Mixta, & explicantur singulæ, *ibid.* num. 18. ad 21.

Religiones insuper alitæ sunt Clericales, alitæ Monachales, alitæ Mendicantes, & alitæ Militares; & quæ sint singulæ, *ibid.* num. 22. ad 27.

Professi in Religionibus Militaribus an, & quales dicantur Religiosi, *ibid.* n. 28. & 29.

Invenitur utilitas Ecclesiæ propter Religionum institutionem; & Religiones in specie assignantur, *ibid.* num. 28. ad 35.

RELIGIONES quoad primam principalem Regulam, & militantes
sub ipsa.

Prima principalior Regula est S. Basilii

ab eodem instituta. Vide verb. *Religiones* art. 2. num. 1.

Religiones a quibus olim approbarentur, ac confirmarentur, *ibid.* num. 2. & 3.

Monachi S. Basilii quando, & ob quæ fuerint reformati, ac divisi, & a quo fuerint in unam tantam Congregationem redacti, *ibid.* num. 8. ad 14.

RELIGIONES quoad secundam principalem Regulam, & militantes
sub ipsa.

Secunda principalior Regula est S. Augustini, a quo duo fuerunt Ordines instituti, Eremitarum scilicet, & Canonicorum Regularium, utrumque assignanter prærogativæ, & enumerantur omnes Religiones tum Regulares, tum Equestres, quæ olim militaverunt, & nunc militantes sub d. utriusque Ordinis Regula. Vide verb. *Religiones* art. 3. per tot.

RELIGIONES quoad tertiam principalem Regulam, & militantes
sub ipsa.

Tertia principalior Regula est S. Benedicti ab eodem instituta, & assignantur omnes Congregationes, & Equestres Ordines sub ipsa militantes. Vide verb. *Religiones* art. 4. per tot.

RELIGIONES quoad quartam principalem Regulam, & militantes
sub ipsa.

Quarta principalior Regula est S. P. N. Francisci, Deo sibi revelante, & de verbo ad verbum dicente ab eodem conscripta. Vide verb. *Religiones* art. 5. num. 1. & 2.

Religio Fratrum Minorum quando incomperit, & a quo fuerit confirmata, *ibid.* num. 3.

Sub Regula S. P. N. Francisci militantes varii utriusque sexus Fratres, ac Sorores, tum in Claustris, tum extra Claustra, & assignantur, *ibid.* num. 4. ad 17.

Ab Ordine, seu Religione Seraphici P. N. Francisci originem, seu progressum, vel dependentiam habuerunt varii alii Ordines, seu Congregationes Regulares, & Sæculares utriusque sexus, & assignantur, *ibid.* n. 18. ad 44.

Ab Ordine prædicto promoti, vel dependentes sunt varii Ordines Equestres, qui assignantur, *ibid.* num. 45. ad 50.

Ordo

Ordo Seraphicus est perpetuo duraturus ex Divina revelatione facta S. P. N. Francisco, *ibid.* num. 15.

Afferuntur diversa Encomia data eidem Ordini a diversis Summis Pontificibus, *ibid.* num. 52. § 3. & 54.

Afferitur pro complemento novissima Constitutio Benedicti XIII. dirimens controversias de ejus Primatu, & Anterioritate, *ibid.* num. 55.

Quoad particulares alias Religiones, & Congregationes sub nulla dicarum quatuor principalium Regularum militantes, sed proprias Regulas, & Constitutiones habentes.

Assignantur varii particulares Ordines, ac Congregationes, tum Virorum, tum Monialium, & varii Ordines Equestres. Vide verb. *Religiones* art. 6. num. 1. ad 22.

Recensentur Auctores, qui agunt de Origine, & variis Regularium Speciebus; deque Originibus Monasticis tractant, *ibidem* num. 23. & *segg.*

DE RELIGIONE NATURALI ET REVELATA precipue agitur in *Append.* seu *novo art.*, quem bene dispositum adhibis.

RELIIQUIE.

Reliquiarum detractio in elevatione corporum Sanctorum quomodo puniatur, Vid. *ibid.* num. 1. ad 6.

REMEIX.

Christiani captivi in Triremibus Turcarum an licite remigare possint contra Catholicos ob evitandum mortem, vel grave damnum. Vide verb. *Remex* num. 1.

Remiges confuentes an, & quando gaudeant Immunitate Eccl. *ibid.* num. 2. ad 19. ubi plura ad rem.

REMISSIO mercedis, seu pensionis quando a Locatore sit facienda, vel non. Vide verb. *Locatio* num. 37. verb. *Emphyteusis* artic. 1. num. 20.

REPETUNDARUM criminalis poena quae sit. Vide verb. *Pena* art. 2. num. 183.

REPRESENTATIONES an, & quae fieri possint in Ecclesiis. Vide verb. *Ecclesia* art. 2. num. 49.

REPUDIUM in Lege veteri; item de eodem

in Lege nova, Vide verb. *Repudium* n. 1. & *segg.*

RESCRIPTUM.

Rescriptum vi nominis quid importet, & quid sit. Vide verb. *Rescriptum* num. 1. & 2. Rescriptum aliud est *Justitiae*, & aliud *Gratiae*, & utrumque explicatur, *ibid.* num. 3. ad 6. Rescripta tum *Justitiae*, tum *Gratiae* quis impetrare possit, vel non, *ibid.* num. 7. ad 10. Rescripta tum *Justitiae*, tum *Gratiae* intra quod tempus presentari debeant, & quale tempus sit in ipsis attendendum, *ib.* n. 11. ad 16. Inquiritur quomodo rescripta sint interpretanda, & ad rem adducuntur exempla, *ibid.* num. 17. ad 22.

Qualis interpretatio facienda sit in Rescriptis habentibus vim Beneficii. Vide verb. *Privilegium* art. 2. num. 19.

Rescripta sive *Justitiae*, sive *Gratiae* per subreptionem, vel obreptionem obtenta, quando ipso jure sint nulla, vel non, & qualis sit differentia inter *subreptionem*, & *obreptionem*, & quomodo per ipsas Rescriptum vitari possit, *ibid.* num. 24. ad 33.

Quisnam probare debeat subreptionem, & obreptionem Rescripti, *ibid.* num. 50. ad 57.

Unde constare possit Principem non ita rescriptum facturum fuisse, ubi hac, vel illa qualitas esset expressa, vel non, *ibidem* num. 58. ad 64.

Error latinis, vel in nomine, aut nomine an, & quando vitiet Rescripta Apostolica, aut Testamenta, vel alias Scripturas, *ibid.* num. 34. ad 37.

Rescripta Apostolica, & alia quando praesentantur falsa, *ibid.* num. 38. & 39.

De indicis, quibus vera Rescripta a falsis discernuntur, *ibid.* num. 65.

Rescripta *Justitiae* quando expirent re adhuc integra, vel non, & quando res adhuc integra dicatur, vel non, *ibid.* num. 40. & 41.

Rescripta *Gratiae* quando expirent, vel non, *ibid.* num. 42. ad 48.

Quoad ea, quae concernunt renunciationem, & revocationem Rescriptorum; Vide verb. *Privilegium* art. 3.

RESERVATIO CASUUM.

Reservatio Casuum, & Casus reservatus quid sit, & per ipsum actum reservationis quae persona afficiatur; Vide verb. *Reservatio casuum* num. 1. 2. & 3.

Regu.

Regulares in Diœcesi Episcopi approbantis possunt absolvere poenitentes alterius Diœcesis a Casibus in ipsa reservatis; & an id etiam possint alii Confessarii, *ibid.* num. 4. & 5.

Datur in Ecclesia Dei potestas referendi casus; quæ peccata reservari debeant, & quibus competat, vel non, talis potestas, *ibid.* num. 6. ad 12.

Papa quæ peccata ordinarie sibi reservet, & quinam sint casus Papæ reservati, *ibid.* n. 13. 14. & 15. & verb. *Absolutio* art. 1. verb. *Excommunicatio* art. 3. & 4.

Quinam sint casus Episcopis reservati, *ibid.* num. 16.

Quinam sint casus, qui reservari possunt a Prelatis Regularibus, *ibid.* n. 17. ad 23.

Regulares non exempti subjacent casibus ab Episcopo reservatis, *ibid.* num. 24.

Episcopi quas absolutiones non debeant sibi reservare, *ibid.* num. 25. & 26.

Quid de Poenitentiariis Cathedralium circa casus reservatos, *ibid.* num. 27. 28. & 29.

A casibus reservatis, sive Summo Pontifici, sive Episcopis, sive Prelatis Regularibus, quinam, & a quibus possint absolvere, vel non; Vide verb. *Absolutio per tot.*

Quando, & quomodo urgente necessitate celebrandi, seu communicandi possit poenitens absolvi ab inferiori Confessario a peccatis reservatis, etiam Censuram adnexam habentibus; & quid de poenitente habente unicum peccatum reservatum sine ullis aliis, vel obliviscente alicujus reservati, vel ipsum ignorante; *ibid.* num. 31. ad 39.

Quid de Confessario inferiori dubitante dubio Juris, sive facti, sive dubio positivo, sive negativo, an peccatum sit reservatum, & de poenitente post confessionem talis peccati dubii cognoscente fuisse severa reservatum, *ibid.* num. 40. 41. & 42.

An, & quando possit absolvi, qui post obtentam facultatem, ut absolvatur, iterum committit alia reservata, *ibid.* num. 43.

Præter usum rationis habentes ante annos pubertatis, incurruunt casus reservatos, *ibid.* num. 44.

Alia ad rem. Vide verb. *Absolutio*, *Approbatio*, *Confessarius*, *Jubileum*, *Moniales*, *Novitius*, *Prelatus Regularis*, *Regulares*, & verb. *Confessarius* art. 1.

Monetur Lector, ne laxioribus Auctoris opinionibus in hoc articulo expositis se dedat, *ibid.* num. 53. & responso Auctoris, *ibid.* num. 54.

RESIDENTIA, RESIDERE.

Residere in Ecclesia, vel Præbenda quid sit, & importet, & ad residendum quid sufficiat, & requiratur; Vide verb. *Residentia* num. 1. 2. & 3.

Residentia est duplex, una vera, & altera ficta, & quæ utraque sit, *ibid.* num. 4.

Quæ Beneficia requirant Residentiam de jure, & quæ de consuetudine, *ib.* n. 5. ad 8.

Quoad ea, quæ concernunt Canonicorum residentiam. Vide verb. *Canonicus* artic. 5. per tot.

Quoad ea, quæ concernunt residentiam Episcoporum. Vide verb. *Episcopus* art. 3. num. 1. ad 39.

Quoad ea, quæ concernunt residentiam Parochorum. Vide verb. *Parochus* art. 2. num. 1. ad 56.

Quid circa residentiam Clericorum simplex solum Beneficium habentium, *ibid.* num. 12.

Episcopi residere debent in suis Diœcesibus; a quibus non licet ipsis quotannis absesse sine iusta causa, *ibid.* num. 13.

Alia vid. *ibid.* num. 14. ad 23.

Quid residentia præcisa, quid causativa, *ibid.* num. 24. 25.

Ex quibus dignosci possit, utrum Beneficio imposita sit Residentia præcisa, an Residentia causativa, *ibid.* num. 26. 27.

Impetratio Beneficii, quod sit obnoxium oneri Residentiæ causativæ, valida est, vel si nihil dictum sit de Residentia, vel si negatum sit habere ipsum Residentiæ onus, *ibid.* num. 28.

Differentia iudicator, quæ intercedit Residentiam præcisiâ a jure impositam inter, & residentiam scriptam ab homine, *ibidem* num. 29.

Alia vid. hoc tom. 8. in *Append. Decret.* in *Calanen. Residentia*, *Syopontina Servitii Ecclesiæ*, *Suessana Servitii*, *Castri Maris Servitii Cbori*, *Eugubina Servitii Cbori*, *Tolentina Servitii Cbori*, & *Missa Conventualis*, *Calaguritana*, & *Calceateu. Residentia*, *Civitaten. Indulti*.

De RESIDUI Criminis poena, quæ sit, & quid sit crimen de Residuali; Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 168.

RESIGNATIO, seu Renunciatio Beneficiorum, & Permutatio eorum.

Resignatio Beneficii quid sit; Vide verb. *Resignatio Beneficiorum* num. 1.

Resignatio, Renunciatio, & Cessio inter se confunduntur, *ibid.* num. 2.

Resignatio Beneficii alia est tacita, & alia expressa, & quæ utraque sit, *ibid.* num. 3. ad 6.

Resignatio expressa, alia est pura, & alia conditionalis, & quæ utraque sit, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Resignatio conditionalis fieri solet quinque modis, qui assignantur, *ibid.* num. 10.

Quilibet Clericus cuiuscunque dignitatis potest ex iusta causa resignare Beneficium, *ibid.* num. 11. 12. & 13.

Assignantur tamen multi, qui non possunt Beneficia resignare, *ibid.* num. 14. ad 21.

Quid circa Resignationem Beneficiorum Jurispatronatus, & electivorum, *ibid.* num. 22. 23. & 24.

Resignari non possunt, lite pendente, Beneficia litigiosa, nec Beneficia unita, *ibidem* num. 25. & 26.

Quid de praxi Curie Romanæ circa Resignationem Parochialium ad favorem tertii, *ibid.* num. 27. & 28.

Assignantur iuste, & legitime causæ, ob quas potest fieri Beneficiorum Resignatio, etiam ab Episcopis, *ibid.* num. 29. & 30.

Assignantur causæ, ob quas possunt Episcopi Resignationes admittere, *ibid.* num. 31. & 32.

Facta Resignatione pura, & a legitimo Superiore admissa, non est amplius locus penitentiae; bene vero ante ejus admissionem, *ibid.* num. 33. & 34.

Qui Beneficium resignavit, potest redire ad idem Beneficium ex novo titulo, *ibidem* num. 35.

Resignatio Beneficiorum in quorum manibus fieri possit, vel non, & quomodo, *ibidem* num. 36. ad 41.

Episcopus quibus possit, vel non, conferre Beneficia in suis manibus resignata, *ibid.* num. 42. 43. & 44.

Resignatio reciproca triangularis, seu quadrangularis a solo Papa potest admitti, *ibidem* num. 45.

Resignatio conditionalis cum reservatione certæ pensionis a solo Papa admitti potest; & quando, ac ex quibus causis possit Episco-

pus pensionem imponere, *ibid.* n. 46. & 47. Resignatio Beneficii cum reservatione regressus, vel accessus; item Beneficii reservatio facta cum aliquo pacto, conventionem, aut confidentiam, a solo Papa admitti potest, *ibid.* num. 48. ad 53.

Resignatio Beneficii, ut sit licita, & valida, debet esse spontanea, & libera, ac pura ab omni passione, *ibid.* num. 54. & 55.

Resignatio pura, & absoluta admitti potest ab Episcopo sub iustis causis, quæ assignantur, *ibid.* num. 56.

Permutatio Beneficiorum quid sit, cum quibus causis fieri, & a quibus admitti possit, vel non, & quomodo, *ibid.* num. 57. ad 74.

Quid circa Resignationem Beneficiorum Jurispatronatus, *ibid.* num. 75. ad 79.

Permutatio Beneficii debet fieri cum altero vero Beneficio, nec potest fieri coram Episcopo cum pensione, *ibid.* num. 80.

Ad validitatem Resignationum, & Permutationum Beneficiorum requiritur eorum publicatio facta juxta formam indicatam a Gregorio XIII., cujus Constitutio ad id edita adducitur, & assignantur Beneficia, quæ publicari debent, vel non; qui teneantur, ubi, quomodo, & quando, ac sub quibus penis, *ibid.* num. 81. ad 104.

Impetrans Beneficium vacatum ob neglectam publicationem ad quid teneatur? & quid si plures tale Beneficium impetraverint, *ibid.* num. 105.

Impetrans tale Beneficium tenetur concludenter probare neglectam fuisse publicationem: Impediens autem legitime non dicitur negligens, *ibid.* num. 106. & 107.

Publicatio facta quomodo probetur, & quid ad id sufficiat? & an allata Constitutio Gregoriana sit ubique in usu recepta, *ibidem* num. 108. ad 111.

Quoad Resignationes Beneficiorum attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. in qua varia statuuntur, quæ assignantur, *ibid.* num. 112.

Magna intercedit differentia Concilium Trident. inter, & Bullam Piamam quoad Resignationem Beneficii ad cujus titulum fuit quis ordinatus factam coram Ordinario, sine hac mentione, *ibid.* num. 121. ad 125.

Bulla Pia, prohibens ne Episcopi conferant Beneficia coram ipsis resignata consanguineis, affinis, & familiaribus, locum sibi non vindicat quoad Beneficia, quæ resignantur ex causa permutationis, *ib.* n. 126.

Quoad

Quoad Beneficia Jurispatronatus multum interest, utrum Religio facta sit nullatenus requisito consensu Patronorum, an requisito & non obtento consensu hoc. *ibid.* num. 127. & *seqq.*

Alia vid. *ibid.* num. 113. ad 120., & tom. 8. in *Append. Decret. in Lancianen.*

RESOLUTIONES SACRARUM CONGREGATIONUM.

Quoad Resolutiones Sacrar. Congr. Vide in princ. hujus Volum. *per totum*, & verb. *Declarationes*, & *Decreta Sacr. Congregat.* in Tomo 2.

RESTITUTIO IN INTEGRUM.

Restitutio in integrum generatim, & Restitutio in specie quid sit; Vide verb. *Restitutio in integrum* num. 1. & 2.

Ut restitutio in integrum concedatur, plura requiruntur, quæ assignantur, *ibidem* num. 3. ad 6.

Beneficium Restitutionis in integrum conceditur pluribus, qui assignantur, *ibidem* num. 7. ad 17.

Restitutio in integrum coram quo Judice sit petenda? & intra quod tempus, & quando tempus præscriptum currere incipiat, *ibid.* num. 18. ad 25.

Tempus concessum pro petenda restitutione non currit jussu impedito, *ibid.* num. 26.

Ecclesiæ, aliæque Loca pia sunt restituenda in integrum etiam post lapsum: temporum statutum ob varias justas causas, quæ assignantur, *ibid.* num. 27. & 28.

Petitæ restitutione in integrum, an, & quando suspendatur executio sententiæ, *ibid.* num. 29. & 30.

Restitutio in integrum quando, a quo, & ob quas causas concedenda sit Regularibus, vel Monialibus reclamantibus etiam post lapsum quinquennium contra iurisdictionem Professionis? & ut restitutio locum habeat quid necesse sit probare, *ibid.* num. 31. ad 40.

Restitutioe obtenta a Sacra Congreg., reliqui actus ubi sint faciendi, *ibid.* num. 41.

Quamvis Prætor ut corrigere jus Civile induxerit Restitutionem in integrum, sunt tamen Restitutiones in integrum quas exemplo juris Prætorii proposuit jus Civile, & illarum exempla adducuntur, *ibid.* num. 42. ad 45.

Interest vero, num Restitutio detur jure

prætorio, an ex jure Civili; & quare, *ibid.* num. 46. & *seqq.*

RESTITUTIO

Quoad ea, quæ concernunt restitutionis naturam, radices, necessitatem, & obligatos ad ipsam.

Restitutio unde dicta? quid sit? & unde oriatur ejus obligatio; Vide verb. *Restitutio* art. 1. num. 1. ad 5.

Quot, & quæ sint radices restitutionis, *ibid.* num. 6. & 7.

Restitutio quomodo sit necessaria ad salutem, *ibid.* num. 8. 9. & 10.

Ad restitutionem tenentur non solum qui per se, & physice, sed etiam qui moraliter influunt in damnum alterius; & causæ moraliter in alterius damnum cooperantes, vel influentes novem enumerantur in duobus versiculis comprehensæ, & eorum quilibet singillatim perstringitur, *ibid.* num. 11. ad 58.

Animadversio in Auctoris sententiam, *ibid.* in not. ad num. 34. & 40.

Explicatur Auctor, *ibid.* in not. ad n. 52. Obligati ad damnum impediendum sive ex iustitia, sive ex charitate, & non impediētes, an, quando, & quales ex ipsis teneantur ad restitutionem? & istorum plurimi assignantur, *ibid.* num. 59. ad 71.

Vide etiam notas ad num. 73. 75. & 79. Fure donante alicui partem rei furtivæ, vel de suo, ad hoc ut taceat; an teneatur ille talis ad restitutionem, *ibid.* n. 72. & 73.

Confessarius sive ex ignorantia, sive ex malitia, bona fide poenitentem deobligat a restitutione, quando teneatur, vel ipsum obligans, quando non teneatur, an teneatur ad damni compensationem, *ibid.* n. 74. ad 77.

Testis in Judicio testimonium dicens cum damno innocentis, vel veritatem dissimulans, aut celans an teneatur ad damni compensationem, *ibid.* num. 78. & 79.

Fideli pauperes an teneantur restituere elemosynas acceptas, *ibid.* num. 80.

Adulteri, & Sumptratores an, & quomodo teneantur damna ex adulterio, vel stupro caulata compensare, *ibid.* num. 81. & 82.

Parentes exponentes filios suos aliorum expensis alendos; Emptores & Venditores; Possessor bonæ, vel malæ fidei; defraudantes gabellas; Pascentes animalia in pascuis alienis, & lignantes in alienis sylvis; Impe-
dientes aliquem a consecratione alicujus boni, an,

ni, an, & quando teneatur ad restitutionem, *ibid.* num. 83. ad 89.

An, & quando fur ob furta minuta, & alia gravia teneatur ad restitutionem, *ibid.* num. 90.

Res inventæ, vel derelictæ, quomodo, & quibus restituende, *ibid.* num. 91.

Canonici, vel Beneficiati an, & quando teneatur ad restitutionem fructuum ob non residentiam, vel non recitationem Divini Officii, *ibid.* num. 92. & 93.

An, & quomodo facienda sit restitutio pro fama ablata; Vide verb. *Detractio*.

Alia ad rem, *ibid.* num. 95.

Quoad ea, quæ concernunt restitutionem pro homicidio, vel percussione, seu mutilatione.

Injustus, & voluntarius homicida, percussor, vel mutilator quæ damna compensare teneatur, vel non. Vide verb. *Restitutio* art. 2. num. 1. ad 5.

Pro vita, membro, vel cicatrice an sit de rigore iustitiæ commutativæ facienda aliqua restitutio, & quid ad rem sentiant Doctores exponitur, *ibid.* num. 6. ad 15.

Occidens injustum invasorem, vel provocantem, seu voluntarie consentientem in pugnam an teneatur ad damni inde secuti compensationem, *ibid.* num. 16. ad 21.

Provocans occidens provocatum, qui metu infamiz debuit comparare, an teneatur ad damni compensationem, *ibid.* num. 22.

Committens occultum homicidium, quod postea per errorem alteri imputatur, an teneatur ad damna illi inde secuta compensanda, *ibid.* num. 23. & 24.

Auctoris sententia emendatur, *ibid.* in not. ad num. 23.

Quid de illo, qui cadaver occisi ponit ante domum, vel sepelit in horto innocentis, *ibid.* num. 25. & 26.

Intendens occidere feram, & occidens hominem, vel intendens occidere Cajum inimicum, & occidens Titium an teneatur ad aliquam compensationem, *ibid.* n. 27. & 28.

Ebrius alium occidens an teneatur ad restitutionem, *ibid.* num. 29.

Vulnerans alium vulnerare non lethali, si occasione talis vulneris alius morbus infestus mortem inferat vulnerato, an teneatur vulnerans ad restitutionem, *ibid.* num. 30. & 31.

Occidens hominem, quem certo scit pau-

lo post iusta, vel injusta morte occidendum, an teneatur ad restitutionem, *ibid.* num. 32. & 33.

Occidens aliquem propter verba contumeliosa an teneatur ad restitutionem, *ibidem* num. 34. & 35.

Si occidens ad rixantes separandos occidatur, an teneatur rixatores ad restitutionem, *ibid.* num. 36. & 37.

Teneri videtur, *ibid.* in not. ad num. 37.

Si quis a Maodataris requisitus ostendat domum Cati, qui fuit inde ab illis occisus, an teneatur ad restitutionem, *ibid.* num. 38.

Homicida an liberetur ab obligatione restituendi, si a Magistratu capite plectatur, *ibid.* num. 39. & 40.

Damna ex homicidio secuta quibus, & quomodo sint compensanda, *ib.* n. 41. ad 48.

Quid, cui, & quando sit restituendum.

Quid si ex iustitia commutativa restituendum; Vide verb. *Restitutio* art. 3. num. 1. 2. & 3.

Quid sit restituendum a possessore bonæ, vel malæ fidei; quid a Commodatario, Conductore, Mutuatario, Emptore, & Venditore, Emphyteuta, Lufore, & quid de rerum occupatione, alluvione, specificatione, accessione, confusione, commixtione, & fructuum perceptione, *ibid.* num. 4. ad 12.

Accepta ob actionem malam, vel peccaminosam an, & quando sint restituenda, *ibid.* num. 13. ad 16.

Promissio, seu conventio de danda certa pecuniæ summa alicui ob turpem, & peccaminosam actionem perpetrandam an habeat vim obligandi, & assertur quid super hac re sentiant Doctores, *ibid.* n. 17. ad 23.

Fœmina an licite retinere possit mœnura ab amasio recepta, *ibid.* num. 24. & 25.

Accipiens pecuniam a Demone ad quid teneatur, *ibid.* num. 26.

Vide notata, *ibid.* ad num. 26.

Accepta pro actione debita ex iustitia an sint restituenda, & assignantur plures, qui hoc modo iustitiam violant cum onere restitutionis, *ibid.* num. 27. ad 30.

Quid in specie de iudice circa muoera recepta; Vide verb. *Iudex*.

Accepta pro actione debita ex quacunque alia virtute præter iustitiam, an, & quando sint restituenda, & ad rem assertuntur exempla, *ibid.* num. 32. 33. & 34.

Restitutio ordinariæ faciendæ est Domino rei ablata.

ablatæ; excipiuntur tamen plures casus, qui assignantur, *ibid.* num. 35. ad 41.

Vide not. noviss. *ibid.* ad num. 39. & 41.

Quid quando non constat de vero Domino, seu legitimo rei possessore, *ibid.* num. 42. ad 48.

Bona naufragata in mari, vel in ejus littore reperta cui sint restituenda, *ibidem* num. 49. & 50.

Quid de illo, qui ex delicto habet bona incerta, *ibid.* num. 51. ad 56.

Pro damnis illatis immediate alicui Communitati, vel Collegio, & hujusmodi quæ unum corpus constituunt, cui sit facienda restitutio; *ibid.* num. 57.

Pro damnis illatis immediate personis particularibus in furtis minutis, quomodo sit ipsis facienda restitutio, & quid si particulares sint extranei, vel ignoti, *ibid.* num. 58. & 59.

An, & quibus restituendi sint Thesauri inventi; Vide verb. *Dominium* art. 3. num. 27.

Capietes animalia in leporariis, vivariis, stagnis &c. vel animalia domestica, seu naturaliter mansueta, vel feras a venatoribus vulneratas, aut pisces in piscatorum retibus, quando, & quibus teneantur restituere, *ibid.* num. 61. ad 67.

Apes ex proprio alveari evolantes, & aliterius alveare occupantes an, & quando sint restituendæ, *ibid.* num. 68. & 69.

Quid de illo, qui pecuniam ab ipso furatam, vel ab alio fure, mala fide acceptam ita cum propria commiscuit, ut discerni amplius nequeat, *ibid.* num. 70.

Quid de illo, qui pecuniam furtivam accepit bona fide in solutionem alicujus debiti, vel gratis, aut lucrationis causa, & bona fide pariter cum sua commiscuit, *ibid.* num. 71. & 72.

Emens rem furtivam bona fide ad quid teneatur, & quid possit, vel non, circa eandem, *ibid.* num. 73. ad 77.

Emens rem pecunia furtiva ad quid teneatur, & quid de pecunia furtiva acquisita a venditore talis rei, *ibid.* num. 78. & 79.

Alia ad rem, *ibid.* num. 80.

Quibus facienda sit restitutio pro rebus in bello captis, & damnis causatis, *ibid.* num. 81.

Bona vacantia cui devolvantur, *ibidem* num. 82.

Restitutio ordinarie facienda est statim, acquis cognoscit se esse rei alienæ debitorem, seu injustum detentorem, *ibid.* num. 83.

Tom. VIII.

Ly statim dupliciter sumitur, scilicet moraliter, & mathematicè, *ib.* nu. 84. & 85. Restitutio debitorum, sive ex delicto formalis injustæ acceptionis, vel damnificationis; sive ex re accepta a possessore bonæ fidei: sive ex contractu, an sit facienda statim mathematicè, vel moraliter sumpto, *ibid.* num. 86. ad 94.

Quid de debitore restituente successive per partes, quando potest simul solvere totum, & an, & quando possit debitor a Confessario absolvi non prius facta restitutione, & quid de debitore, qui restitutionem differt usque ad mortem, *ibid.* num. 95. ad 102.

Ubi, quomodo, & quo ordine facienda sit restitutio.

Restitutio tum ex delicto, tum ex re accepta, ubi, & cujus expensis fieri debeat? & ad quid teneatur possessor bonæ fidei postquam intellexit rem esse alienam. Vide verb. *Restitutio* art. 4. num. 1. ad 12.

Debita sive ex contractu simpliciter, sive oneroso, sive gratuito, in quo loco, & quomodo sint solvenda, vel restituenda, & quid si pro restitutione facienda sit res alio transportanda, *ibid.* num. 13. ad 17.

Restitutio facienda est tali modo, quo res sufficienter perveniat ad manus Domini, vel Creditoris. *ibid.* num. 18.

Restitutio ex delicto sive publico, sive occulto quomodo sit facienda, *ibid.* num. 19. & 20.

Debitor quicumque an, & quando liberetur ab onere restitutionis, debitum transmittendo per tertiam personam, & in casu, quo res transmissa non perveniat ad manus Domini, vel pereat, an teneatur iterum restituere, *ibid.* num. 21. ad 28.

Quæ debita præferenda sint in ordine restitutionis, *ibid.* num. 29. 30. & 31.

Venditor rei an, & quando sit præferendus aliis creditoribus, *ibid.* num. 32. 33. & 34.

Debita ex delicto an sint æqualiter solvenda cum debitis ex contractu iusto, *ib.* num. 35. 36. & 37.

Debita hypothecata quibus sint præferenda, *ib.* num. 38.

Inter Creditores hypothecarios, ordinarie loquendo, illi sunt præferendi, qui sunt priores; excipiuntur tamen aliqui casus, in quibus ex privilegio hypothecæ quidam posteriores præferuntur prioribus non privilegiatis; & dicti casus assignantur, *ibid.* nu. 39. ad 60.

T t 3

Inter

Inter Creditores hypothecarios, & Chirographarios qualis præferentia ordo sit servandus in ipsius faciendâ restitutione, *ibid. num. 61. ad 65.*

Inter debita mere personalia, paria, & ejusdem generis quæ prius sint solvenda, vel non, *ibid. num. 66. ad 69.*

Inter Creditores mere personales quis sit præferendus, & an possit Debitor, sciens se non habere unde possit solvere omnibus, præferre aliis Creditoribus aliquem suum amicum, seu familiarem non petentem, *ibid. num. 70. 71. & 72.*

Creditor pauper an possit lutuitu pauperatis præferri Creditori diviti, *ib. num. 73.*

Quoad ea, quæ concernunt causas excusantes, vel non excusantes, a restitutione, ut, vel differri, vel omnino omitti possit.

Causæ excusantes pro restitutione differenda quor, & quæ sint, & quando propter ipsas possit Debitor licite restitutionem differre, vel non; Vide verb. *Restitutio art. 5. nu. 1. ad 25.*

Assignatur, & explicantur causæ omnino excusantes a restitutione faciendâ; & exponitur quando per ipsas restituito a debitore licite omitti possit, vel non, *ibid. nu. 26. ad 43.*

Moderantur, *ibid. in not. ad num. 39.*

Debitor solvens Creditori sui Creditoris, an & in quo foro liberetur ab onere denuo restituendi, *ibid. num. 44. ad 48.*

Debitor qui bonie cessit an liberetur ab onere restitutionis? & ad quid teneatur, si deveniat ad pinguorem fortunam? Et quid de bonis acquisitis ante cessationem ipse, vel ipsius hæredes disponere possint, *ibid. nu. 49. ad 57.*

Occurrit quibusdam laxis opinionibus, *ib. in not. ad num. 53. 55. & 56.*

Quid de debitore, vel Fidejussore illius, qui bonis cessit, *ibid. num. 58. & 59.*

Ingressus, & Professio Religionis an liberet Debitorem ab obligatione restituendi, seu solvendi debita antea contracta? Et assertur quid ad rem sentiant Doctores; & innuitur ad quid teneatur Monasterium, vel Religiosus debitor post emissam Professionem, *ibid. num. 60. ad 74.*

Excommunicatio Creditoris, vel Debitoris non excusat a restitutione faciendâ, *ib. n. 75.*

An si Debitor morte pleatur excusentur ejus hæredes a restitutione damni causati per

delictum, ob quod fuit ultimo supplicio punitus; Vide *supra art. 2. num. 39. & 40.*

Indicantur Auctores, qui de Restitutione, quoad pertinet ad forum fori, docte scripserunt, *ib. num. 76.*

RESTRICTIO MENTALIS.

Restrictio mentalis duplex assignatur. & explicatur; Vide verb. *Restrictio mentalis num. 1.*

Vide monitum ad calcem *Articuli.*

Amphibologia, seu equivocatio quid sit, *ib. num. 2.*

Restrictio mentalis, & amphibologia quomodo, & in quibus casibus excusent a mendacio, vel perjurio, & aliqui ex dictis casibus assignantur, *ib. num. 3. ad 10.*

Sed vide *ibid. in not. ad num. 4.*

Quomodo excusentur mercatores dicentes, vel jurantes non posse pro tali pretio mercem vendere, vel sibi pluris constare, licet in rigore hoc verum non sit; *ib. num. 11.*

Reus an, & quando teneatur, vel non, fateri veritatem Judici ipsum interroganti cum juramento, *ib. num. 12. ad 14.*

RETRACTUS gentilitius quid sit; Vide verb.

Emptio art. 4. num. 26. ad 42.

REVELATIO secretorum pœnæ quæ sint;

Vide verb. *Pœna art. 2. num. 188.*

REVELANTIUM Confessionem Sacramentalem pœnæ quæ sint; Vide verb. *Pœna art. 2. num. 195. & verb. Sigillum Sacramentalis Confessionis num. 25.*

R E U S.

Reus unde dicatur; Vide verb. *Reus num. 1. & alia ad rem usque ad num. 11.*

Reprehenditur Auctor, *num. 11. ib. in notis.*

Reus an, quando, & quibus mediis licite facere possit & carcere, & an quis possit licite ipsum juvare ad carcerem frangendum, *ib. num. 12. ad 21.*

Reprehenditur Auctor, *num. 17. ibid. & vindicatur.*

Reus ad quid teneatur, vel non, coram Judice interrogatus, vel in tormentis positus, *ib. num. 22. ad 25.*

Quid circa Viaticum tribuendum Reo ultimo supplicio ponendo, *ib. n. 36. ad 39.*

Alia ad rem, *ib. num. 40. ad 44.*

De favore rei in jure, *ibid. num. 45.*

Reus quoad consogium; Vide verb. *Immunitas art. 3. per tot.*

RITUS.

Super Ritibus Ecclesiæ, eorumque observantia nemini licet dispensationem concedere, inconsulta S. Sede; Vide verb. *Ritus* num. 1.

Quid Christiani homines circa Ritus Ecclesiæ facere debeant, late expositor, *ibid.* num. 2. ad 19.

De ritibus Malabaricis & Sinenfibus, cum aliquali Historia controversiarum, *ibid.* num. 20. ad 26.

De Sacrorum Rituum Congregatione, & illius Consultoribus late, *ib. n. 27. & seqq.*

RIXA quid sit; Vide verb. *Bellum* num. 3. & verb. *Virtus* num. 86.

ROGATIONES.

Rogationes a quo primo inventæ, & institutæ, & a quo fuerit ipsis indictum jejunium; Vide verb. *Rogationes* num. 1. ad 5.

Quid de Litanis recitandis in triduo Rogationum, *ibid.* num. 6. & 7.

Triduanæ Rogationes cur ab Ecclesia universali præcipiantur quotannis celebrari, *ib. num. 8.*

Alia ad rem, *ib. num. 9.*

ROMANI PONTIFICES

Adducitur series Chronologica Romanorum Pontificum ex celebriorum Auctorum tabulis deprompta; vide in *ord. attic.* per tot.

ROMANUS PONTIFEX.

Romanus Pontifex Petro in Ecclesiæ regimine successit; Vide verb. *Romanus Pontifex* in *nov. arr.* §. 1. ad 4.

Quenam potestas collata sit D. Petro transmittenda in successores Romanos Pontifices, *ibid.* §. 5.

Confutatur Calvinianorum, & Lutheranorum errores circa Rom. Pontificem, *ib. §. 8.*

Item Edmundus Richerius confutatur, *ib. §. 9.*

Expenduntur opiniones Gallorum Theologorum, & quidem Catholicorum, circa Romanum Pontificem, *ib. §. 10. & seqq.*

RUBRICÆ.

Rubricæ unde dictæ, & quid sint; Vide verb. *Rubrica* num. 1. & 2.

Rubricæ aliæ sunt præceptivæ, & aliæ directivæ, & explicantur, *ib. num. 3.*

Rubricæ præceptivæ quando, & quæ obligent sub mortali, *ib. num. 4. & 5.*

Transgressio Rubricarum præceptivarum ex suo genere mortalis, potest esse venialis ex duplici capite, & assignatur, *ib. num. 6.*

Transgressio Rubricarum præceptivarum ex suo genere levis, seu venialis potest transire in mortalem quatuor præcipue modis, qui assignantur, *ib. num. 7. ad 11.*

Transgressio Rubricarum mere directivarum an, & quale sit peccatum, *ib. n. 12. & 13.*

Aliquid omittere sive essentialiter sive accidentale in Rubricis Missæ concernentibus, quando, & quale sit peccatum, *ib. num. 14. ad 14.*

Addere aliquid in Missa sive in notabili quantitate, sive non, an, & quale sit peccatum, *ib. num. 15. ad 34.*

Mutare ritum Missæ in Rubricis designatum, quale sit peccatum, & quid in casu possint, vel non, locorum Ordinarii, *ibid. num. 35. & 36.*

Mutare propria auctoritate, & voluntate præscriptas preces in alias, vel mutare imperfecte aliquas actiones; aut vertere partes ejusdem, vel diversæ rationis, quale sit peccatum, *ibid. num. 37. 38. & 39.*

Alia ad rem, *ib. num. 40.*

RUMOR quid sit; Vide verb. *Fama* num. 12. Rumor an sufficiat ad impediendum Matrimonium. Vide *ib. num. 33.*

S

SABBATUM.

Sabbatum, ejusque nomen quid indicet, ac significet? Et quid de eo in veteri, ac novo Testamento; Vide verb. *Sabbatum* num. 1. ad 4.

Dies Dominica quando celebrari inciperit pro die Sabbati, & quibus de causis, *ibid. num. 5. ad 8.*

Sabbato olim, & feria 6. jejunabatur; & quare, *ib. n. 10.*

T t 4

Sab.

Sabbato magno, seu Sancto consecrari potest Episcopus, *ib. num. 11.*

Sabbato Sancto non possunt pulsari Campanæ in aliqua Ecclesia, ante pulsationem in Ecclesia Cathedrali, vel Matrice; & quid si fecus, *ibid. num. 12. ad 87.*

Prohibitum est Christianis Sabbato p. r. ferri inservire Hebræis, accendendo eii ignem, & similia, *ib. num. 18.*

Sabbato Sancto nullimode dici potest Missa privata, *ibid. num. 19.* & inter Decreta. S. R. Cong. in hoc tomo VII. num. 590. 1513.

Sabbati diebus abstinentia a Carnibus non semper ubique fuit de præcepto, *ib. n. 20. ad 30.*

SACERDOTIUM . SACERDOS.

Sacerdotium fuit in omni Lege. Vide verb. *Sacerdotium num. 1.*

Sacerdos qui fuerit tempore Legis Naturæ, Legis Scriptæ, & Legis Gratiæ, *ibid. num. 2. ad 4.*

Sacerdotium Legis veteris commutatum est in novum, *ib. num. 5.*

Sacerdotium novæ Legis a Christo est institutum; & est visibile, & externum signum; & qualem dicat potestatem, *ib. num. 6. 7. & 8.*

Sacerdotalis Ordo a quo incepit; & Sacerdos unde dicatur, *ibid. num. 9. & 10.*

Sacerdos non potest iterum fieri laicus, *ibid. num. 11.*

Sacerdos malus non perdit Ordinem; & æque ac bonus valide conficit Corpus Christi, dignior autem facilius a Deo exauditur, *ibid. num. 12. ad 18.*

Sacerdos in mortali existens debet confiteri antequam celebret; & quid si desit Confessorius, *ibid. num. 19.*

Sacerdos pollutionem patiens in nocte, an possit mane celebrare, *ibid. num. 20.*

Sacerdos quando, & quomodo Stolum deferre debeat, *ibid. num. 21.*

Sacerdos quando possit ex se ipso communicare? & sub qua specie, *ibid. num. 22. 23. & 24.*

Alia plura de Sacerdotibus, *ibid. num. 25. usque ad 146.*

Sacerdotes exteri, & maxime peregrini non sunt admitteendi ad Missas celebrandas, & Sacramenta administranda sine Litteris Commendatitiis suorum Ordinariorum, *ibid. in nov. add. num. 147. & seqq.*

Limita si Sacerdos aliquis exterius per longum tempus in loco aliquo celebraverit, ejusque mores jam sint noti, *ib. num. 150.*

An Episcopus prohibere valeat, ne Sacerdotes Regulares peregrini celebrent in Ecclesiis Regularium, *ibid. num. 151. 152.*
Sacerdotes prohiberi possunt ab Ordinario, ne minorem uno julio elemosynam pro Missa accipiant. Vide verb. *Elermosyna num. 65.*

SACRAMENTALIA. Vide verb. *Peccatum num. 47. ad 55.*

SACRAMENTUM

Quoad ea, quæ concernunt Sacramentorum naturam, institutionem, numerum, materiam, formam, Ministrum, & intentionem.

Sacramenti tres acceptiones assignantur; ejusque definitio traditur. Vide verb. *Sacramentum art. 1. num. 1. 2.*

Sacramenta novæ Legis quot sint? & a quo instituta? & in quo differant ab illis antiquæ Legis, *ib. num. 3. ad 6.*

Sacramenta novæ Legis quædam dicuntur *Mortuorum*, & alia *Verorum*; quædam *Iterabilia*, & non *Characteristica*; quædam *Initerabilia*, & *Characteristica*; quædam *Permanens*, & quædam *Transientia*; quædam *omnibus necessaria*, & quædam non omnibus necessaria; & singula explicantur, *ib. n. 7. ad 14.*

Sacramenta non sunt paria; neque instituta propter solam Fidem nutriendam, *ib. n. 15. 16. & 17.*

Sacramenta tribus perficiuntur, & tria requiruntur ad cujuslibet essentiam; & assignantur, *ibid. num. 18. & 19.*

Materia, & forma in quolibet Sacramento, quæ & quodplex sit, & assignatur, & explicatur, *ib. n. 20. ad 24.*

Quenam sit materia remota, & proxima cujuslibet specialis Sacramenti; Vide verb. *Baptismus, Confirmatio &c.*

Ad valorem Sacramentorum quæ simulat requiratur inter eorum materiam, & formam, *ib. num. 25. & 26.*

Materiæ, & formæ Sacramentorum a quo, & quomodo institutæ, *ib. num. 27. & 28.*

Materiæ, & formæ mutatio quando irritet Sacramentum, *ib. num. 29. & 30.*

Quandomodo Sacramenta per materiam & formam explicari captem a Theologis, & quomodo antea Theologi explicabant., *ibid. num. 41. & seqq.*

Quoad materiam, & formam propriam cujuslibet Sacramenti, eorumque mutationem.

(sub)

substantialem, vel accidentalem. Vide in suis propriis locis, & signanter sub Verb. *Baptismus*, ib. num. 31.

Sacramenta a malis Ministris ministrata an sint bona, & valida: & quibus noceant, *ibid.* num. 32. 33. & 34.

Sacramenta a quibus ministrari, ac fieri possint, *ib. num.* 35. ad 40.

Alia quoad Ministerium, & intentionem. Vide verb. *Minister Sacramentorum*, & verb. *Intentio* num. 14.

Quoad ea, quæ concernunt Sacramentorum effectus.

Effectus Sacramentorum novæ Legis duplex assignatur, & explicatur, Vide verb. *Sacramentum* art. 2. num. 1. ad 5.

Quoad ea, quæ concernunt Gratiam generatam, & Gratiam Sanctificantem. Vide verb. *Gratia*, ut est *Donum Dei*.

Sacramenta novæ Legis qualem, & quomodo conferant Gratiam, *ib. num.* 7. 8. & 9.

Sacramenta Mortuorum, & Vivorum quare ita dicantur; & an conferant primam, vel secundam gratiam; & ista quæ sit? & quare sic dicatur, *ib. num.* 10. ad 17. & art. 1. num. 8. & verb. *Gratia* num. 5.

Sacramenta an omnia conferant semper equalem gratiam, vel non, *ib. num.* 18. ad 23.

Ad fructuose recipiendâ Sacramenta sive Vivorum, sive Mortuorum, quid requiratur in adultis, *ibid.* num. 24. 25. & 26.

An, & quæ Sacramenta reviviscant, recedente, seu sublata fictione, *ib. nu.* 27. ad 31.

Sacramenta non causant gratiam physice, sed moraliter, *ib. num.* 32.

Character Sacramentalis imprimitur tantum in Baptismo, Confirmatione, & Ordine, & quare, *ib. num.* 33. & 34. & nu. 53. & seqq.

Character quid sit? in quo subiectetur? & an indelebilis, *ibid.* num. 35. ad 41. & num. 55.

De vetita iteratione trium Sacramentorum, quæ Characteres distinguuntur, *ib. nu.* 59. & seqq.

Cætera vide *ib. in add. Auctor.* num. 42. & seqq. ubi præsertim de denegatione Sacramentorum agitur.

SACRA SCRIPTURA. Vide verb. *Scriptura Sacra*.

SACRIFICIUM.

Sacrificium in genere duplex assignatur, & explicatur. Vide verb. *Sacrificium* num. 1. 2. & 3.

Sacrificium strictè sumptum definitur, & per singulas particulas explicatur, *ibid.* num. 4. ad 10.

Sacrificium ratione materie dividitur in *Victimam*, seu *Hostiam*, *Immolationem*, *Libamen*; & singula declarantur, *ib. num.* 11.

Ratione formæ dividitur in *Holocautum*, *Hostiam pacificam*, & *Hostiam pro peccato*, quæ omnia declarantur, *ib. num.* 12.

Ratione finis dividitur in *Laqueum*, *Eucharisticum*, *Imperatorium*, & *Satisfactorium*, & omnia declarantur, *ib. num.* 13.

Omnia dd. Sacrificia coadunantur in Sacrificio Missæ, quod ratione modi offerendi est duplex, scilicet *Cruentum*, & *Incruentum*; & utrumque explicatur, *ibid.* num. 14. & 15.

Sacrificium Missæ penes diversos fines, & fructus varie dividitur, & assignatur, *ib. num.* 16. & 17. & verb. *Missæ* art. 1.

Sacrificium unde dicatur, *ib. num.* 18.

Missæ unde dicatur, *ib. num.* 19.

Missæ Sacrificium quando, a quo institutum, & quid in ipso contineatur, & alia ejus celebrationem concernentia, *ibid.* num. 20. ad 30.

Missæ Sacrificium quando, & a quibus fieri cœperit, *ibid.* num. 31.

Missæ olim dividebatur in duas partes, & assignantur, *ibid.* num. 32.

Missæ quid vere sit, *ibid.* num. 33. In Sacrificio Missæ quis sit Offerens principalis, & miuus principalis? & quid principale, & minus principale Oblatum, *ib. num.* 34. ad 38.

Assignantur actiones, & partes Sacrificii Missæ; & quid pertineat, vel non, ad ejus essentiam, *ibid.* num. 39. ad 49.

Consecratio utriusque speciei est de necessitate præcepti Divini, & an liceat sub tantum specie consecrare? & an Papa possit quoad hoc dispensare, *ibid.* num. 50. ad 55.

Sacrificium Missæ quomodo differat a Sacrificio Crucis, & a Sacrificio ultime Cœnæ, & a Sacramento Eucharistiæ, *ib. n.* 56. ad 59.

Sacramenta, & Sacrificia quomodo differant, *ibid.* num. 60.

Alia ad rem. Vide verb. *Missæ*, verb. *Eucharistia*.

S. A.

SACRILEGIUM.

Sacrilegium unde dicatur, & quid sit; Vide verb. *Sacrilegium* num. 1. & 2.

Sacrilegium aliud est Personale, aliud Reale, & aliud Locale, & quid sint singula? Et quando committantur, *ibid.* num. 3. ad 7.

Sacrilegium quale sit peccatum, *ibid.* num. 8.

Alia ad rem. Vide *ibid.* num. 9. ad 13.

& verb. *Ecclesia* art. 4. verb. *Luxuria* num. 29. verb. *Pena* art. 2. num. 196.

SACRISTA, SACRISTIA.

Sacristæ Officium quid sit; Vide verb. *Sacrista* num. 1. & num. 20. 21.

Sacrista tenetur ad culpam levissimam, *ibid.* num. 22. ad 24.

Sacrista Capellæ Palatii Apostolici quis esse debeat, *ib.* num. 2.

Sacrista Conclavis quibus gaudeat privilegiis, *ibid.* num. 3.

Alia plura Sacristas, & Sacristiam concernentia, *ib.* num. 4. ad 19.

SANCTITAS, SANCTI.

Sanctitas in quo consistat. Vide verb. *Sanctitas* num. 1. & 2.

Sancti Vocabulum primis Ecclesiæ temporibus Christianis omnibus ob Religionis Sanctitatem tributum fuit, *ibid.* num. 3.

Sequenti tempore fuit titulus Dignitatis Ecclesiasticæ, *ib.* num. 4.

Tandem ad probatam viræ Sanctitatem indicandam privative translatus fuit, *ibid.* num. 5.

Sanctorum nomina & elogia in Martyrologium inferri nequeunt sine Auctoritate Congreg. Sacr. Rituum; & indicantur ea, quæ intulit Benedictus XIV. *ibid.* num. 6. & seqq.

Sanctorum Patrum unanimis consensus esse infallibile testimonium Divinæ Revelationis, *ibid.* num. 11.

SANCTORUM, & Beatorum cultus. Vide verb. *Veneratio Sanctorum*.

SAPIENS errorem propositio, quæ sit; Vide verb. *Propositiones damnatae* num. 39.

SAPIENS hæresim propositio, Vide *ib.* n. 23.

SAPIENTIA quid sit; Vide verb. *Theologia* num. 15.

SATISFACTIO, sive Pœnitentiæ Sacramentalis; Vide verb. *Pœnitentia Sacramentum* art. 3.

SCANDALUM.

Scandalum quid importet? & quid sit physice, & moraliter. Vide verb. *Scandalum* num. 1. 2. & 3.

Scandalum dividitur in activum, & passivum; & quid sit utrumque, *ib.* num. 4. 5. & 6.

Scandalum activum est duplex, directum, & indirectum; & utrumque explicatur, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Scandalum passivum pariter est duplex, datum, & acceptum; & quid sit utrumque, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Scandalum passivum acceptum aliud est pusillorum, & aliud pharisaicum, & quid sit utrumque, *ibid.* num. 13.

Scandalum activum quale sit peccatum? & qualem malitiam contrahat; *ib.* num. 14. & 15.

Scandalum mere passivum quando sit evitandum, vel impediendum, *ibid.* num. 16. & 17.

Ob evitandum quodcumque aliorum scandalum quæ opera sint omittenda, vel non? & an, & quando sit damnum patiendum, *ib.* num. 18. ad 23.

Scandalum activum esse potest sine passivo, & e contra, *ibid.* num. 24.

Utilis scandalum nasci permittitur, quam veritas relinquatur, *ibid.* num. 25.

SCANDALOSA propositio quæ sit? Vide verb. *Propositiones damnatae* num. 35.

SCENICI. Vide verb. *Infamis* num. 11. verb. *Irregularitas* art. 1. nu. 12. verb. *Obasa*.

SCHISMA, SCHISMATICI.

Schisma genericè, & large sumptum quid significet; Vide verb. *Schisma* num. 1.

Schisma multipliciter contingere potest, & accipi in bonam, & in malam partem; & simpliciter prolatum in malam partem usurpatur; & sic sumptum definitur, *ibid.* num. 2. 3. & 4.

Schisma dividitur in purum, & mixtum, & utrumque explicatur. Et an detur nostris hisce diebus Schisma purum, *ibid.* num. 5. ad 8.

Schismaticus vere, & proprie quis sit, vel non, *ib.* nu. 9. & 10.

Schisma in quo differat ab hæresi, *ibid.* num. 11. 12. & 13.

Schismatici subjacent variis pœnis, quæ assignantur, *ibid.* num. 14. ad 21.

Quid si tempore Schismatis sint plures Pœnitenti-

tifices, & unus sit certus? Et quid si in casu
neciat quid sit legitimus Papa, *ibid. num.*
22. ad 25.

Quid si tempore Schismatis, commercia
Civilia sine scandalo tolli nequeant, *ibid.*
num. 26. ad 35.

Num Schisma merum sine hæresi sit deli-
ctum Ecclesiasticum, *ib. num. 36.*

SCHISMATICA propositio. Vide verb. *Pro-*
positiones damnatae num. 26.

SCIENTIA Confessarii, Vide verb. *Confessa-*
rius art. 1. num. 49.

SCRIPTURA SACRA.

Scriptura Sacra unde dicatur Biblia? & quid
sit; Vide verb. *Scriptura Sacra num. 1. & 2.*

Volumen Scripturæ Sacræ continet varios
particulares Libros, quorum numerus, &
antiquitas assignatur; & dicti Libri appel-
lantur Canonici; & quare, *ib. n. 3. ad 6.*

Libri spectantes ad Testamentum Vetus,
& Testamentum Novum dividuntur in qua-
tuor classes, quæ assignantur, *ibid. num. 7.*
& 8.

Recollectio dd. Librorum vocatur Testa-
mentum Vetus, & Novum, duplici ratio-
ne, quæ assignatur; & quare unum appel-
letur Vetus, & aliud novum, *ibid. num. 9.*
& 10.

Omnes dd. Libri pro Canonici, & Sacris
habendi sunt; & quid si secus, *ib. nu. 11.*

Assignantur varii Libri, qui pro Canonici
non habentur ab Ecclesia, *ibid. num. 12.*
13. & 14.

Piores ex Libris Sacris perierunt; & assi-
gnantur varii ex illis, *ib. num. 15.*

Assignantur variae editiones, ac versiones
Sacræ Scripturæ; & qui fuerint Auctores, &
quæ fides sit ipsis habenda, *ibid. num. 16.*
ad 26.

Omnes Sacræ Scripturæ sensus assignantur,
& explicantur; *ibid. num. 27. ad 37.*

Sacræ Scripturæ interpretatio a quo fieri pos-
sit, vel non, *ibid. num. 38.*

Sacra Scriptura an, & a quibus legi possit lin-
gua vulgari, *ibid. num. 39. & 40.*

Sacra Scriptura abutentes in sortilegiis, incan-
tationibus &c. vel convertentes in usus pro-
fanos, verba jocosa, scurrilia &c. qua per-
na puniendi; *ibid. num. 41. 42.*

Sacræ Scripturæ Lectio, seu Expositor quibus
in locis sit tenendus? & a quo examinan-
dus, *ibid. num. 43. ad 46.*

Sacræ Scripturæ lectio in Conventibus Regu-
larium fieri debet bis in hebdomada, *ibid.*
num. 47.

De Sacræ Scripturæ Veritate, Integritate,
& Infalibilitate, Vide *ibid. Append. sive*
nov. de Sacra Scriptura Art. num. 48. ad 54.

An Sacræ Scripturæ Auctoribus Spiritus
Sanctus inspiraverit tantum res, quas nar-
rant, an etiam voces singulas, terminos,
expressiones, ac Stylum, *ib. 55. ad 56.*

Num Sacri Scriptores libere scripserint,
ibid. num. 57.

De Catalogo Sacrorum Librorum publica
Ecclesiæ Auctoritate condito, *ib. num. 58.*

De Judæorum Canone, & illius Auctore,
ib. num. 59.

Agitur de Sacræ Scripturæ versionibus, *ib.*
num. 63.

Regulæ traduntur, quibus investigari,
erui, & dignosci potest verus Sacræ Scriptu-
ræ sensus, *ib. num. 64.*

SCRIPTURÆ SEU INSTRUMENTA.

Scripturæ aliz sunt publicæ, & aliz privatæ,
& quæ sint publicæ. Vide verb. *Scriptura,*
Instrumenta num. 1. & 2.

Scripturæ privatæ reducuntur ad tres species,
quæ assignantur, & explicantur, *ibid. nu. 3.*
ad 8.

Scriptura privata alia est authentica, & alia
non authentica; & quæ sit utraque, *ib. n. 9.*

Scriptura privata redditur authentica plaribus
modis, qui assignantur, *ibid. num. 10. ad 15.*

Quid quando Scriptura privata negatur esse
illius, contra quem producit, *ib. num. 16.*

Scripturam privatam manu cuiusquam fuisse
scriptam, vel de ejus mandato fuisse ab alio
conscriptam, vel subscriptam, per quid pro-
bati possit, vel non, *ibid. num. 17. ad 22.*

Scriptura privata confessa regulariter probat ple-
ne contra scribentem; excipiuntur tamen ali-
qui casus, qui assignantur, *ibid. num. 23.*
ad 26.

Scriptura privata an, & quando probet in
commodum scribentis, *ibid. num. 27. ad 30.*

Libri rationum an, & quando probent in
commodum scribentis, & qui si sint libri
rationum Defuncti, vel Tutoris, aut Admi-
nistratoris viventis, *ibid. num. 31. ad 39.*

Instrumentum unde dicatur? & proprie
sumptum quid sit, *ibid. num. 40. & 41.*

Instrumentum aliud est publicum, & aliud
privatum; & utrumque explicatur, *ib. n. 42.*
ad 46.

Instrumentum publicum a Notario confectum est duplex, *Protocollum*, & *Transumptum*, & utrumque explicatur, *ib. num. 47. ad 50.*

Instrumentum publicum dividitur in Originale, & Exemplum; & quid sit utrumque, *ibid. num. 51.*

Instrumentum adhuc dividitur in Authenticum, & non authenticum; & utrumque explicatur, *ib. num. 52. 53. 54.*

Instrumentum publicum an differat ab authentico, *ib. num. 55.*

Ad Instrumentum publicum manu publici Notarii confectum requiruntur de jure, vel consuetudine plures solemnitates, quæ assignantur, & quid si aliqua ex ipsis deficiat, *ibid. num. 56. ad 71.*

Instrumentum publicum manu Notarii confectum cum dictis solemnitatibus qualem fidem faciat? Et an faciat eandem fidem etiam Protocollo, si habeat dictas solemnitates, *ibid. num. 72. 73.*

Quid si ante perfectionem solemnium Instrumenti moriatur Notarius ille, qui ad petitionem partium fecit Protocollo, *ib. num. 74. ad 80.*

Exemplaria, seu Transumpta Originalium Instrumentorum an, & quando habeant eandem vim probandi, ac habent Originalia ipsa, *ib. num. 81. ad 85.*

Actor quas Scripturas petere possit a Reo? & Reus quales tradere debeat Actori, *ibid. num. 86. 87. 88.*

Quid si Instrumenta inter se contraria ab eadem, vel a diversis partibus prodantur, *ibid. 89. 90.*

Quid si Instrumenta hinc inde producta sint æqualis dignitatis, *ib. num. 91.*

Instrumentum in aliqua parte rasum an, & quando probet, *ibid. num. 92.*

Amisio Scripturæ non nocet, si probatio negotii fieri possit per testes, vel alio legitimo modo, *ibid. num. 93.*

Quid si Instrumentum sit amissum casu fortuito vel pereat maleficio facto Adversarii, *ibid. num. 94. 95.*

Falsificantes Scripturas, seu Instrumenta quas pœnas incurrant? Vide verb. *Falsum*, *Falsarius num. 30. ad 73.*

Scripturæ, & Instrumenta facta a Cancellario Episcopi, ubi asseruari debeant, *ib. n. 97.*

Alia ad rem; *ib. num. 98. ad 108. 109. in nov. add. ad num. 126.* ubi totam hanc materiam in compendium sapientissimus *Addens* compilatur.

SCRUPULUS.

Scrupulus unde dictus? & quid sit. Vid. verb.

Scrupulus nu. 1. 2.

Scrupulosi alii sunt circa præsentia, & alii circa præterita; utriusque qui sint? & quæ sint signa, causæ, remedia, & privilegia conscientie scrupulose? & quando liceat vel non contra ipsam operari? Vide verb. *Conscientia nu. 115. ad 126.*

SCUTUM aureum ex quot paulis constituitur? Vide verb. *Alienatio artic. 3. nu. 4.*

SCUTUM pro solvenda pensione quomodo intelligendum? Vide verb. *Pensio nu. 115.*

SECRETARIUS, SECRETUM.

Secretarius ad quid reneatur. Vide verb. *Secretarius nu. 1.*

Secretarius peccat in pluribus, quæ assignantur, *ib. nu. 2.*

Quam mercedem possint exigere Secretarii, seu Cancellarii Curie Episcopalis. Vide verb. *Cancellarius.*

Secretarius, qui multa scribit, probabilius non excusatur a jejuniis, *ib. nu. 5.*

Secretum (præter illud Confessionis Sacramentalis) potest aliquid dici quique modis, quæ assignantur; & revelare secretum in dictis quinq; modis quale sit peccatum, *ib. nu. 6. ad 11.*

Iustæ causæ revelandi secretum enumerantur, *ib. nu. 12.*

Per revelationem secreti quando, & qualis fiat injuria, *ib. nu. 13. ad 16.*

Superiores manifestantes personas, a quibus aliorum subditorum defectus corrigendos susceperint; Vocales omnes revelantes acta Capitali, vel Congregationis; ac Religiosi omnes manifestantes Secreta Religionis quomodo peccent, *ib. nu. 17. 18. 19.*

Alia ad rem. Vide verb. *Detractio*, verb. *Litteræ.*

SEDES VACANS.

Nomine Sedis vacantis quid intelligatur; Vide verb. *Sedes vacans nu. 1. ad 4.*

An Sedes vacet, & Capitulum possit procedere ad electionem Vicarii Capitalis, quando Episcopus est excommunicatus, vel suspensus, factus captivus, relegatus &c. *ib. 1. verb. Capitulum art. 3. num. 32.*

Sedes

Sedes quando vacare incipiat, *ib. nu. 6. & dist.*

verb. *Capitulum art. 3. nu. 37.*

Sedes quando censetur vacare per translationem Episcopi. Vide *dist. verb. Capitulum art. 3. nu. 3. & verb. Episcopus art. 3. nu. 60.*

Sedes semel vacans quamdiu duret vacare, *ib. nu. 8. 9.*

Sede Romana vacante, quid de illis, qui tenentur accedere, vel mittere ad Curiam, *ib. nu. 10.*

Sede Romana vacante qualem habeat potestatem Collegium Cardinalium, *ib. n. 11. & 12.*

Sede Romana vacante tempore Concilii Generalis, electio Pontificis a quibus fieri debeat, *ib. nu. 13.*

Sede Romana vacante quid possint Summus Pœnitentiarius, Vicarius Papæ, ac Episcopi, *ib. nu. 14. 15. & 16.*

Sede Romana vacante a quo sint conferenda Beneficia Papæ reservata, *ib. nu. 17. & 18.*

Sede Episcopali vacante, quæcumque Beneficia vacantia sunt Papæ reservata. Et quando talis reservatio procedat, vel non, *ib. n. 19. ad 23.*

Sede Romana vacante Major Pœnitentiarius, seu ejus officiales facere & expeditæ possunt quæcumque ad forum conscientie pertinent. *ib. a n. 29. ad 34.*

Sede Romana vacante, Processio Generalis Corporis Christi celebrari debet apud Vaticanam Basilicam, *ib. nu. 35.*

Quid de Beneficiis quomodolibet Papæ reservatis, si vacent Sede Romana vacante, & nihil de ipsis, vel minus valide disponatur per Ordinarios, vel Collatores, *ib. n. 24.*

Sede Episcopali vacante nihil est innovandum, & quid in casu possit, vel non possit Capitulum, *ib. nu. 25. 26. 27. 28. & verb. Capitulum art. 3. verb. Vicarius Capitularis per tot.*

An Parochia per assequutionem incompatibilium Beneficiorum vacantes Pontificia Sede vacante, vel antea vacat, sed ex sequuta interim ejusdem Pontificæ Sedis vacatione non collate possint ab Ordinariis conferri vigore *cap. Si Apostolica, de Præbend. in 6. ib. in nov. add. nu. 36. & seqq.*

SEDES, SCAMNA

Sedes Episcopi in Choro existens debet esse fixa. Et quomodo ornanda? & quomodo collocanda in Ecclesia exempta, in qua Abbas habet usum Mitre? & quomodo reducendus Chorus Canonice. Vide verb. *Sedes, Scamna nu. 1. ad 4.*

Alla plura ad rem, *ibid. num. 5. ad 22. & verb. Abbas num. 3. verb. Ecclesia art. num. 5. ad 27.*

Scamna in Ecclesia haud possunt a Laicis recipi ad sedendum, nisi cum licentia expressa, aut tacita Episcopi, vel ipsarum Rectoris, *ib. nu. 24.*

An concessio usu Scamnorum Laicis ab eo, qui hac potestate pollet, jus aliquod quaratur ipsis Laicis pro tuitione hujus usus, *ib. nu. 25. ad 27.*

An usus concessus Scamnorum in Ecclesia personalis sit, & an transeat in hæreses, *ib. num. 28.*

SEDITIO quid sit. Vide verb. *Bellum art. 1. nu. 2. verb. Virtus nu. 87.*

SEDITIOSA propositio. Vide verb. *Propositiōis damnata num. 87.*

SEMINARIUM.

Seminaria ubi erigi possint, ac debeant, vel non. Vide verb. *Seminarium num. 1. ad 5.*

De exordio, & progressu Seminariorum, tum de optima eorum regiminis ratione, *ib. nu. 18. & 19.*

Pueri alendi, ac recipiendi in Seminaris quales, & cujus ætatis esse debeant, *ibid. nu. 6. 7. & 8.*

Pro administratione, & regimine Seminaris faciendæ sunt tres species Deputatorum, quorum onera, ac privilegia recensentur. Et quando talis deputatio fieri debeat, *ib. n. 9. ad 17.*

Id quod dicitur a Sacris Canonibus Seminarii Rectorem esse constituendum ab Episcopo cum consilio Deputatorum, limitatur quoad Seminaria, quæ legitima Auctoritate tradita sunt curæ & regimini alicujus Ordinis Regularis, data Praelato ejusdem Ordinis facultate eligendi quem maluerit ex suis Religiosis in Rectorem, *ib. num. 197.*

Pro expensis erectionis, ac maintenance Seminarii, quales redditus eidem Seminario sint applicandi? & si redditus desint, aut non sufficient, qui teneantur contribuere pro dict. expensis, & qui a tali contributione sint exempti, assignantur, *ib. nu. 18. ad 47.*

Taxa solvenda Seminario, in qua Summa, & a quo constitui debeat? & in ea constituenda quæ ratio habenda sit? & quando augenda, ac moderanda, *ib. n. 46. ad 53.*

Debitores taxæ quomodo, & a quo compelli possint ad solvendum; & quid si Episcopus

pus, vel Archiepiscopus, nolite contribuere;

ib. nu. 54. & 55.

Assignantur Beneficia ab Episcopo Seminariis unienda, vel non, *ib. num. 56. ad 66.*

Episcopus quando teneatur exigere rationem reddituum Seminarii, *ib. nu. 67.*

Necesse haud habet Episcopus rationes reddituum Seminarii accipere ab Administrato-ribus in Synodo, *ib. nu. 200.*

Bona Stabilia Seminarii de cuius licentia locari, & permutari possint, ac debeant, *ib. num. 68.*

Seminarium auctoritate Episcopi erectum gaudet Immunitate Ecclesiastica, *ib. nu. 69.*

Seminarium a quibus oneribus secularibus sit exemptum, *ib. nu. 70.*

Seminarii Clerici quomodo incedere debeant in Processionibus, *ibid. num. 71. & 72.*

Seminarium non est membrum Ecclesiae, *ibid. num. 73.*

Pro erectione Seminarii cogitur quis vendere rem suam, *ibid. num. 74.*

Si duae Ecclesiae Cathedralis aequae priocipaliter unitae sint, non aliter Episcopus satisfaciat precepto Concilii Tridentini, quam si in una itemque altera Ecclesia Cathedrali erigat Seminarium, *ibid. num. 201.*

Adducuntur ad rem varia Decreta, prout ad litteram referuntur a Pignatello, quae tamen moderanda sunt, & intelligenda juxta Constitutionem Benedicti XIII. quae assertur ad litteram, *ibid. num. 75. ad 179.*

Afferuntur Instructiones, quae de mandato Benedicti XIII. emanarunt circa Taxam Seminariorum, cum sua Epistola Encyclica, *ibid. num. 180.*

Variae item Sacrae Congregationis Concilii adducuntur ad propositam Seminariorum materiam, *ibid. num. 183. & seqq.*

SENES an, & quando excusentur a jejuniis, Vide verb. *Jejunium art. 1. num. 10.*

SENES quando possint contrahere Matrimonium. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 2. num. 17.*

SENTENTIA.

Sententia unde dicatur, & quid sit. Vide verb. *Sententia num. 1. & 2.*

Sententia est duplex, una definitiva, & altera interlocutoria, & utraque explicatur, *ibid. num. 3. ad 6.*

Sententia interlocutoria subdividitur in mere interlocutoriam, & interlocutoriam habentem vim definitivam; & utraque explicatur, *ibid. num. 7. ad 10.*

Inter Sententiam definitivam, & mere interlocutoriam assignantur sex differentiae, *ib. num. 11. ad 17.*

Quando appellari possit ab hac utraque sententia, Vide verb. *Appellatio art. 4. per tot.*

Antequam in Iudicio Ordinario deveniat ad Iudice ad Sententiam, debet prius a partibus fieri conclusio in causa; sicut in Iudicio Summario; & talis conclusio quomodo fieri debeat, *ibid. num. 19. ad 22.*

Respectu Iudicis unquam concluditur in causa; & quid si una parte concludente, altera parte non concludat, *ibid. num. 23. & 24.*

Facta a partibus conclusione in causa, debet servatis ad rectam Sententiam requisitis, ad ipsam proferendam procedere; & dicta requisita sunt duplicis generis, & assignantur singula, *ibid. num. 25. ad 26.*

Sententia intra quod tempus ferenda sit tam in Causis Criminalibus, quam Civilibus, *ibid. num. 27. ad 40.*

Sententia definitiva quando transeat, vel non, in rem iudicatam; & res iudicata propria sumpta quae sit, *ibid. num. 41. ad 46.*

Quandonam incipiat currere decursum, per quod sententia transit in rem iudicatam, Vide verb. *Appellatio art. 7. num. 6.*

Sententia inter aliquos lata, quando aliis nocere possit, vel prodesse, *ibid. num. 48. ad 52.*

Vide *ibid. num. 101. & seqq.* ubi late explicatur quantum ad hac Regula sub nomine aliorum veniant.

An sententia lata super Primogenitura, vel majoratu, & bonis inde dependentibus, noceat ei, qui post illum, qui haecenus in lire fuit, sed superatus est, ad illam Primogenituram aspirare potest, *ibid. num. 117. & seqq.*

In Sententia victus, quando victori condemnandus sit in expensis. Et quid si iudex non condemnet, si expensae petita fuerint, *ibid. num. 53. ad 57.*

In eadem causa quoties appellari possit a Sententia, *ibid. num. 58. ad 61.*

Is, contra quem in aliqua causa latae sunt tres Sententiae conformes, an admitti possit ad agendum de nullitate ipsarum, vel aliquis ex ipsis, vel ad excipiendum antequam huiusmodi Sententiae plene fuerint executioni mandatae; & quoniam Sententiae dicantur conformes, vel non, *ibid. num. 64. ad 72.*

Eae.

Executio Sententia: a quo Iudice fieri possit, vel non, *ibid.* num. 73. ad 77.

Post laram a Iudice Sententiam definitivam, quando sit executioni mandanda, *ibid.* num. 78. & 79.

Quid si condemnatus ad mortem nolit se disponere ad Christiane moriendum, *ibidem* num. 80.

Alia ad rem, Vide verb. *Appellatio*, verb. *Iudex*, verb. *Judicium*.

Affertur sententia Pilati condemnatoria D. N. J. C. *ibid.* num. 82.

Pro iusta ferenda Sententia, Iudices in quo instructi esse debeant, *ibid.* num. 83. & 84.

Doctores minus in Jure periti cadunt sub censura, quæ assertor, *ibid.* num. 85. & 86. Sententia equa sine diphthongo quæ dicatur; & assertor lepidus responso Bulgari Frederico Imperatori, *ibid.* num. 87. & 88.

Specialiter agitur de sententia super nuptiis Matrimonii, & professionis, *ibidem* num. 89. & 89q.

Lex penalis quando sit lata, vel ferenda Sententia; & quando obliget, vel non, ad Sententiam Iudicis. Vide verb. *Lex* art. 2. num. 27. ad 44.

SEPULTURIO ubi; Vide verb. *Mundus* n. 88.

SEPULTURA.

Sepulcræ nomen tripliciter sumitur, & assignatur. Et sepultura tertio modo sumpta explicatur. Vide verb. *Sepultura* n. 1. & 2.

Sepulcræ locus, qualis olim fuit, & nunc sit, *ibid.* num. 3. & 4. & 5. Sepulcrum eligere quis possit, *ibid.* num. 6. & 7.

Qui non eligit Sepulcrum, sepeliri debet in sepulcro Majorum; & Majorum nomine qui veniant. Et quid si Majores sepulti sint in diversis Sepulcris, *ibid.* num. 8. ad 13.

Si adfit Sepulcrum gentilitium, & sepulcrum hereditarium, quale sit attendendum, *ibid.* num. 14.

Infantes sepeliri possunt in Sepulcro Majorum, *ibid.* num. 15.

Filii illegitimi, & Spuri; adoptivi, & arrogati; & Infantes expositi ubi sint sepeliendi, *ibid.* num. 16. ad 18.

Regula de sepeliendo in Sepulcro Majorum non procedit et converso, *ibid.* num. 19.

Non habens Sepulcrum Majorum decedens non electa Sepultura, ubi sit sepeliendus, *ibid.* num. 20. & 21.

Peregrini, & Advenæ, Studiosi, Famuli, Conducticii, Milites, alique similes ubi sint sepeliendi, *ibid.* num. 22. & 23. & verb. *Miles* num. 27.

Habens domicilium in Civitate, & decedens in villa rurali ubi sit sepeliendus; Et quid de eo, qui habet domum hyemalem in Civitate, & *aliavim* in Rure, *ib.* n. 24. & 25.

Advenæ, alique casu decedentes in Regularium Conventibus, Oblati, Tertiarii, ac Sæculares Regularibus inservientes ubi sint sepeliendi, *ibid.* num. 26. & 28.

Monialium Famuli, & Famulæ, Puellæ educandæ, Novitii, & Novitiæ, alique Mulieres in Monasteriis commorantes ubi sepeliri debeant, *ibid.* num. 29. 30. & 31.

Juvenes Sæculares, & Puella in Monasteriis existentes in probatione per aliquos dies, & Novitii ubi sint sepeliendi? & quorum expensis, *ibid.* num. 32. & 33.

Quid de Regularibus Professis, ac Novitiis, si decedant extra claustra, *ibid.* num. 34. ad 42.

Regularis Confessarius Monialium quid si infirmetur ad mortem in domo prope Monasterium, *ibid.* num. 43.

Regularis viator decedens in Convento alterius Religionis ubi, & cujus expensis sepeliendus, *ibid.* num. 44. 45. & 46.

Regularis ejectus ubi, & cujus expensis sepeliendus, *ibid.* num. 47. & 48.

Tertiarii, & Tertiariæ ubi, & quomodo sepeliri debeant, & quid de sepultura Cordigerorum, *ibid.* num. 49. 50. & 51.

Confratres Confraternitatum existentium in Ecclesiis Regularium ubi sepeliendi; & quid de iis, qui sepeliri volunt in habitu Religiosorum, *ibid.* num. 52. ad 56.

Papa si in Urbe, vel extra Urbem decedat, non electa sibi sepultura, ubi sepeliendus, *ibid.* num. 57. 58. & 59.

Cardinales in Urbe, vel extra Urbem decedentes, ubi & quomodo sepeliendi, *ibid.* num. 60. ad 65.

Episcopi, Canonici, & Clerici quicumque, ubi sepeliendi, *ibid.* num. 66. ad 72.

Uxor an possit sibi eligere sepulcrum; & quid si decedat absque tali electione; aut mortiar prægnans, *ibid.* num. 73. ad 82.

Habitans in consilio duarum Parochiarum, ubi sepeliendus, *ibid.* num. 84.

Quid si quis disposuerit in Testamento, ut sepeliatur in Parochia, in qua fuit moriens, & casu mortiar in aliena Parochia, *ibid.* num. 85.

Qui.

Quilibet habens debitam ætatem potest eligere sepulturam sibi beneviam, etiam extra propriam Parochiam; & quid si eligat Sepulturam alienam, *ibid.* num. 86. 87. & 88.

Sepulturæ Patroni qui dicantur; & ipsis extinctis, quid possint Rectores Ecclesiæ quoad sepulturam, *ibid.* num. 89. 90. & 91.

Electa Sepultura aliena, quid si plures sint Patroni; aut si sit unus tantum, quid si denegat consentum, *ibid.* num. 92. & 93.

Sepulturam eligere possunt Filii familias, si sint puberes; possunt quoque servi, ac Novitii; secus Religiosi Professi, quamvis superiores, *ibid.* num. 94. ad 98.

Impuberes non possunt sibi eligere Sepulturam. Et an possint pro ipsis eorum Parentes, & ubi in casu sint sepeliendi, *ibid.* num. 99. ad 109.

Electio Sepulturæ quomodo probari debeat, & an possit revocari, *ibid.* num. 110. ad 113.

Ad rem afferuntur varia responsa Sac. Congreg. Concil. *ibid.* num. 114.

Inducentes ad electionem Sepulturæ quibus poenis subiaceant; & an valeat talis electio, *ibid.* num. 115. ad 126.

Sepulturæ quomodo construendæ, in quibus Ecclesiis, in quibus Ecclesiarum locis; & de cujus licentia, *ibid.* num. 127. ad 141.

Regulares an possint renuntiare jura sepeliendi Cadavera eligentium sepulturam in eorum Ecclesiis, *ibid.* num. 142. ad 146. & verb. *Patrum art. 2.* num. 27.

Jus sepulturæ acquiri potest, etiam privative quoad alios, & quid requiratur ad tale jus acquirendum, & quando acquisitum censetur, & per quid probari possit, *ibidem* num. 147. ad 152.

Jus Sepulturæ Familiaris, & Hereditariæ ad quos transeat, *ibid.* num. 153. 154. & 155.

Pro jure Sepulturæ aliquid exigere an sit simoniacum, *ibid.* num. 156. 157. & 158.

An sine beneplacito Apostolico possint concedi, seu vendi, aut alienari sepulturæ, & Capelle, *ibid.* num. 159. ad 162.

An sit simoniacum vendere Sepulturam quoad materiale fundi, vel quoad expensas factas in illa ædificanda, *ibid.* num. 163.

Jus Sepulturæ quomodo amittatur, *ibid.* num. 164.

Conventus an possit auferre Sepulturam alicui concessam pro se, & suis descendenti- bus, *ibid.* num. 165. & 166.

Arma, seu Insignia in Sepulturis a primo Fundatore posita, nequeunt amoveri, *ibid.* num. 167.

Violatores Sepulturæ qua poena puniendi, *ibid.* num. 168. & verb. *Pœna art. 2. n. 168.*

Sepultura Ecclesiastica non est a Parocho retardanda Cadaveribus sub prætextu compositionis Quartæ Funeralis, nec etiam propter jus sepulturæ minime solutum, *ibid.* num. 169. & 170.

Cadavera pauperum gratis sepeliri debent, *ibid.* num. 171.

Assignantur qui carere debent Ecclesiastica sepultura, & recensentur poenæ contra sepelientes; & innuitur quando in casu polluitur Ecclesia, *ibid.* num. 172. ad 186. & verb. *Ecclesia art. 4.* num. 51.

Alia ad rem, *ibid.* num. 198. ad 206.

Constructio, manutentio, ampliatio, restauratio, expurgatio communis Sepulcri, seu Cæmeterii quorum expensis fieri debeat, *ibid.* num. 207.

Occisus, seu casu moriens in consilio duarum Parochiarum, ubi sepeliendus, *ibidem* num. 209.

Habens Sepulcrum Majorum, & decedens non electa sibi sepultura, ubi sepeliendus, *ibid.* num. 210.

Moriens in carcere ubi sepeliendus, & ubi Relegati, *ibid.* num. 211.

Moriens cum fama Sanctitatis est separatim sepeliendus, *ibid.* num. 212.

PP. Cappuccini debent trahere Parochias quartam funeralem, *ibid.* num. 213.

Alia ad rem, vid. *ibid.* num. 218. & *seqq.*

Quamdiu sit expectandum, ut sepulturæ mandetur hominis Cadaver, *ibid.* num. 274. & 279.

An liceat sepelire in loco Sacro Infantes sub dubiis reviviscentiæ signis baptizatos, *ibid.* num. 276.

An Ecclesiastica sepultura carere debeant, qui decesserint ex vulnere accepto in duello, quamvis extra locum conflictus occubuerint, & obinuerint a peccatis simul, & censuris absolutionem, *ibid.* num. 277. 278.

Quando Parochi parati sunt sepelire cadavera occisorum, non competit jus ei sepeliendi Confraternitatibus aggregatis Archiconfraternitati Mortis de Urbe. Vide verb. *Confraternitas art. 1.* num. 44.

Sepultura in loco Sacro an, & quando pro fit Defunctis. Vide verb. *Infamia num. 24.*

Catechumenis, Baptisimum recipere negligentibus, si ex hac vita migrare illis contin-

tingat abque Baptifima, Ecclefiaſtica ſepultura non eſt concedenda, Vide *ibidem* num. 287.

E contra illis non eſt deſeganda, qui in Religionis Myſteris inſtructi, & deſiderio Baptiſmi flagrant, ſine propria culpa non baptizati decedunt, *ibid.* n. 288. ad n. 294.

Non tamen illis eſt indulgenda, qui adhuc capitalia Chriſtianæ Religionis dogmata ignorant, *ibid.* num. 295.

Alia vide hoc tom. 8. in *Append. Decret. in Trojana Funerum*, Novarien. *Funerum*, & *Jurisdictionis*, Lucana *Funerum*, Sorana *Funerum*, Caſſanen. Volaterrana, Portuc. Novarien. Forolemprou. Caven. *Funeralium*, Trojana; *Funerum*, Sabinen. *Funerum*, Nuſcana *Sepultura*, Senogallien. *Juris ſepeliendi*, Spoletana, Feretrana *Juris ſepeliendi*, alia Feretrana *Juris ſepeliendi* allata in ſupplemento verb. *Matrimonium*, Vigevanen. *Funerum*, Firmana *Funerum*, Alexandrina *Funerum*.

SEQUESTRATIO, SEU SEQUESTRAUM.

Sequeſtratio quid ſit, quomodo differat a De-poſito, & quis ſit Sequeſter; Vide verb. *Sequeſtratio* num. 1. 2. & 3.

Sequeſtrum eſt duplex, Volontarium, ſeu conventionale, & Neceſſarium, ſeu judiciale, & utrumque explicatur, *ibid.* num. 4. ad 6.

Quæ res ſequeſtrari poſſint, *ibid.* num. 7.

Poſſunt etiam liberæ Perſonæ ſequeſtrari, & exempla traduntur, *ibid.* num. 33. & ſeqq.

Sequeſtrum voluntarium regulariter eſt permiſſum; & an liceat ab ipſo recedere, *ibid.* num. 8. 9. & 10.

Sequeſtrum neceſſarium regulariter eſt prohibitum, excipiuntur tamen aliqui caſus, qui aſſignantur, *ibid.* num. 11. ad 23.

Remedium juris ad evitandam ſequeſtrationem quale ſit, *ibid.* num. 24. & 25.

Alia ad rem, *ibid.* num. 26. ad 32.

SERVITUS.

Servitutis nomen dupliciter ſumitur, & aſſignatur, Vide verb. *Servitus* num. 1.

Servitus ut ſic quid ſit? & dividitur in *realem*, *mixtam*, & *perſonalem*, & ſingulæ explicantur, *ibid.* num. 2. ad 5.

Servitus realis alia eſt *urbana*, & alia *ruſtica*, & quæ ſit utraque, *ibid.* num. 6.

Nomine Prædii Urbani in jure quid veniat, *ibid.* num. 7.

TOM. VIII.

Prædium, cui ſervitus debetur, vocatur *Dominus*, alterum autem appellatur, *Servitus*, *ibid.* num. 8.

Servitus realis urbana adhuc duplex aſſignatur, & explicatur, *ibid.* num. 9.

Servitutes urbanæ tam affirmativæ, tam negativæ plures ſunt, & aſſignantur, *ibid.* n. 10. 11. & 12.

Servitus realis ruſtica eſt duplex, *nominata*, & *innominata*; & quæ ſit nominata ejusque quatuor ſpecies aſſignantur, & explicatur, *ibid.* num. 13. ad 17.

Servitus ruſtica innominata quæ, & quotuplex ſit, *ibid.* num. 18.

Servitus realis dividitur inſuper in continuam, quaſi continuam, & diſcontinuum; & ſingulæ explicantur, *ibid.* num. 19. ad 22.

Servitus mixta triplex aſſignatur, & explicatur, *ibid.* num. 23. ad 27.

Servitutem allegans tenetur eam probare, *ibid.* num. 28.

Quodnam tempus requiratur ad præſcribendam ſervitutem quomodocumque ſumptam; Vide verb. *Præſcriptio* §. 5. num. 24. ad 26.

In Servitutibus affirmativis, & negativis quomodo acquiratur poſſeſſio, *ibid.* num. 30. ad 33.

In materia ſervitutum conventiones obſervandæ quales eſſe debeant, *ibid.* num. 34.

Via ſeu tranſitus a partibus contrahentibus præſtari debet; & prætendens talem ſervitutem, quid probare debeat, *ibid.* num. 35. et 36.

Ubi aliunde tranſitus haberi non poſſent quis teneatur dare tranſitum in ſuo fundo, *ibid.* num. 37. ad 40.

Servitus aque ducende ex qua fundi parte, & quomodo conſtitui poſſit, & quæ ſint ſpecialiter attendenda circa aque curſum, *ibid.* num. 41. ad 45.

Ad quem effectum permittatur, ut Dominus fundi mutare poſſit rivum, & canale, *ibid.* num. 46.

Aque ſervitus an acquiratur ex curſu naturali, ejusque uſu, *ibid.* num. 47.

Dominus fundi inferioris au, & quando teneatur recipere aquam fundi ſuperioris, *ibid.* num. 48. et 49.

Servitus cadit ſub Extravagant. Ambitioſa, *ibid.* num. 50. et 51. & verb. *Eccleſiaſti* art. 5. verb. *Feneſtra*, verb. *Porta*, verb. *Præſcriptus*.

Expenduntur melius reales ſervitutes, & inſimul declarantur quatuor neceſſaria in omni reali ſervitute, & primum; Legitima

V n con-

constitutio a parte concedentis, *ibid. num. 52. ad 59.*

Secundum: Legitima acquisitio respectu Acquirentis, *ibid. num. 60. ad 68.*

Tertium: Duo eaque vicina pradia quorum alterum præstet utilitatem, *ibid. num. 69. ad 79.*

Quartum: Causa perpetua, *ibid. num. 80. ad 82.*

Effectus constitutæ servitutis quinam sint, *ibid. num. 83. et seqq.*

SIGILLUM.

Quid sit sigillum. Vide verb. *Sigillum*, *num. 15.*

Sigilli usurpatio, & antiquitas assignatur; ejusque quidditas, ac nominis derivatio explicatur, & quomodo esse debeat; Vide verb. *Sigillum num. 1. ad 7.*

Sigillum dividitur in authenticum, & non authenticum, & quale sit utrumque, *ibid. num. 8.*

Quatuor sunt, quibus redditur Sigillum vacillans, & assignatur, *ib. n. 9. ad 12.*

Sigillum dividitur insuper in publicum, & privatum, & utrumque explicatur, *ibid. n. 13. et num. 16. ad 28.*

Sigillum in quibus scripturis probet, vel non, *ibid. num. 14. ad 19.*

Quenam requirantur, ut omne Sigillum maxime privatum rectam ac legitimam faciat probationem, roburque scripturæ addat, *ibid. num. 29. ad 33.*

Sigillans scripturam, quid fateri videatur, *ib. num. 20.*

Sigillo cum propriis Insignibus qui uti debeant, *ibid. num. 21.*

An ad validitatem instrumenti a Notario confecti requiratur Sigillum ipsius, *ibidem num. 34.*

Sigillo auro, vel argenteo uti non possunt Regulares, *ibid. num. 22.*

Minister Generalis Ordinis S. P. Nostri Francisci quo Sigillo uti possit, *ibid. n. 23. et 24.*

SIGILLUM SACRAMENTALIS CONFESSIONIS.

Sigillum Sacramentalis Confessionis quid sit, quo jure, quomodo, & ad quid obliget Confessarium, & qui ad ipsum teneantur ultra Confessarium. Vide verb. *Sigillum Sacramentalis Confessionis num. 1. ad 13.*

Superiores seu Confessarii an uti possint scientia Confessionis ad exteriorem gubernationem, vel ad reparanda damna sibi imminuentia, vel quid simile; & asseruntur ad id Decreta, & notabile documentum Scoti, *ib. num. 17. ad 17.*

Confessarius an possit Confessionem revelare de licentia Pœnitentis, & de ipsa loqui cum eodem Pœnitente extra Sacramentum, *ibid. num. 18. 19. et 20.*

Confessarius, qui in Confessione gravem errorem commisit, quid circa id debeat, & possit, *ibid. num. 21.*

Quæ peccata cadant sub Sigillo Sacramentali, *ibid. num. 22.*

Assignantur varii casus, in quibus Confessarius Sigillum frangit, vel se exponit periculo frangendi, *ibid. num. 23. et 24.*

Confessarii violantes Sigillum quibus pœnis subjacent, *ibid. num. 25. ad 28.*

Ad incurrendas dictas pœnas plura requiruntur, quæ assignantur, *ibid. nu. 29. ad 34.*

Judex violati Sigilli Sacramentalis quis sit, & quid requiratur ut possit contra violentorem processum instituere, *ibid. num. 35. 36. et 37.*

Num qui frangit Sigillum Confessionis subijci debeat judicio Inquisitorum, *ibid. n. 47. et seqq.*

Quid quando Confessarius violator Sigilli se reum fateatur, aut dicit, peccatum a se revelatum non audivisse ex Sacramentali Confessione, aut revelasse de consensu Pœnitentis, *ibid. num. 38. ad 43.*

Ad probationem violati Sigilli Sacramentalis sufficienti etiam testes singulares, *ibid. num. 44.*

Ad rem asseritur novissima dispositio Benedicti XIV. *ibid. num. 45.*

An propter delictum hæresis licita sit revelatio Confessionis, tum an aliis ex causis possit aliquando esse licita revelatio confessionis, *ibid. num. 53.*

SIMONIA

Quoad ea, quæ concernunt ejus originem, naturam, divisionem, materiam, & pretium.

Simonia unde dicta, & originem traxerit? quid sit, & quale peccatum; Vide verb. *Simonia art. 1. num. 1. 2. & 3. et seqq.* ubi referuntur ii, qui de Simonia scripserunt.

Simonia dividitur in Simoniam juris Divini, seu

seu naturalis, & juris humani, seu Ecclesiastici; & utraque Simonia subdividitur in mentale, conventionalem, & realem; & quæ sint singulis, & qualem penam inducent, *ibid.* num. 4. ad 13.

Ultra prædictas additur alia species Simonie Confidentialis; & quæ sit; & assertur ad id Constitutio S. Pii V. *ib.* n. 14. & 15. Materia Simonie quæ sit, & quid sit ejus pretium, *ibid.* num. 16. ad 22.

Extra materiam Beneficiorum nonquam committitur Simonia; *ibid.* num. 23.

Pretium simoniacum in jure vocari solet *Munus*, quod triplex explicatur, *ibid.* num. 24. ad 28.

Ad Simoniam requiritur pactum aliquod expressum, vel tacitum, quod per singulas sui partes explicatur, & innuitur quando committi possit Simonia ratione ejusdem, *ibid.* num. 29. ad 42.

Esti Commendæ, Prioratus &c. Ord. Hierosolymitani juxta plurimos non sunt materia Simonie: collatio tamen de iis facta cum prædonibus, &c. sunt irritæ, *ibid.* num. 43.

Alia ad rem. Vide verb. *Beneficia*, *Jurispatronatus*, *Resignatio Beneficiorum*. Et verb. *Electio* art. 3. num. 26.

Quoad ea, quæ concernunt Simonias, quæ committuntur in Electione, Præsentatione, Permutatione, & Resignatione Beneficiorum: in ingressu, & receptione ad Religionem; & in administratione Sacramentorum, & Sacramentalium, & præstatione functionum, & ætuum spiritualium.

Electio quando, & per quid evadat simoniaca, & nulle: & ad quid teneatur simoniace electus; & variaz electiones simoniace propter illicitas passionem electorum designantur. Vide verb. *Simonia* art. 2. num. 1. ad 6.

Patroni an possint aliquid a Præsentatis exigere: & quid si aliquid detur, vel promittatur pro habendis vocibus, vel præsentationibus Patronorum, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Resignatio Beneficii a quo fit faciendi; & quando evadat illicita, & simoniaca, *ibid.* num. 10. ad 14.

Pro voto habendo promittere Officium, vel Beneficium Ecclesiasticum est Simonia, *ibid.* num. 15.

Dare temporale, ne eligatur dignus, est Simonia; secus ne eligatur indignus, aut minus dignus, *ibid.* num. 16. 17. & 18.

Dare aliquid temporale pro confirmatione obtinenda, aut ne ab aliquo impugnetur electio, an sit Simonia, *ibid.* num. 19.

Dare aliquid pro ingressu, & receptione ad Religionem, an sit Simonia, *ibid.* num. 20. ad 24. et num. 37. ad 39. & verb. *Novitius*, verb. *Moniales*.

Pro administratione Sacramentorum, & pro functionibus Ecclesiasticis ex pacto tacito vel expresso aliquid dare: seu accipere an, & quando fit Simonia; & quando Clerici, seu Ecclesie Ministri in casu eam committere possint, *ibid.* num. 25. 26. et 27.

Aliquid temporale accipere pro ædificatio, & exercitio Jurisdictionis Ecclesiasticæ an sit Simonia, *ibid.* num. 28. ad 32.

Aliquid temporale accipere pro Missis, Concionibus, aliisque bonis spiritualibus Operibus an sit Simonia, & an liceant donationes, vel promissiones factæ intercessionibus pro obtinenda aliqua gratia apud Sedem Apostolicam: & ad rem assertur Constitutio Alexandri VII. *ibid.* num. 33. 34. et 35.

Quoad ea, quæ concernunt penes Simoniz, & restitutionem simoniace acceptorum.

Per qualem Simoniam incurrantur Juris penæ. Vide verb. *Simonia* art. 3. n. 1. 2. 3.

Assignatur triplex pena, quæ incurritur propter Simoniam realem commissam in Ingressu Religionis, & an d. penæ se extendat etiam ad Moniales, *ibid.* num. 4. ad 9.

Assignatur pariter triplex penæ contra Simoniam realem commissam in collatione Ordinum, *ibid.* num. 10. 11. et 12.

Contra Simoniam commissam in Beneficiis Ecclesiasticis, quæ penæ statuuntur, *ibid.* num. 13. ad 19.

Qui Beneficium per Simoniam ab alio commissum obtinuit, quando teneatur illud dimittere, vel non, *ibid.* num. 20. ad 24.

Quid si aliquis ignoranter per Simoniam alterius ordinetur, *ibid.* num. 25.

Simonie confidentialis penæ, quæ sint, *ibid.* num. 26. ad 31.

Qui obtinuit Simonie Beneficium, vel aliquod Officium Ecclesiasticum, ad quid teneatur, *ibid.* num. 32.

Qui tempore accepit sub conditione dandi, vel præstandi spirituale, ad quid teneatur, *ibid.* num. 33.

Quid pro electione, collatione, præsentatione &c. alicujus ad Beneficium Ecclesie.

V u 2 ali-

aliquid temporale accepit, quo iure, quando, & cui restituitur illud restituere, *ibid.* num. 34. ad 38.

Simoniace accepta ob ingressum in Religionem an, & cui restitui debeant, *ibidem* num. 39.

Simoniace accepta pro collatione Ordinis, & administratione aliorum Sacramentorum, & Sacramentalium, quando, & quo iure restitui debeant, *ibid.* num. 40. et 41.

Alia ad rem. Vide *ibid.* in nov. add. n. 1. & seq. & verb. *Electio, Jusparronatus, Praesentatio, Resignatio.*

Quoad ea, quae concernunt causas, titulos excusantes a Simonia, vel a poenis, ac restitutionem simoniace acceptorum. Et quoad ea, quae concernunt dispensationem in poenis Simoniae, & abolitionem a Censuris ob eam incursum, & iudicem, & testes quoad eam.

Causae, & tituli excusantes a Simonia recensentur. Vide verb. *Simonia* art. 4. n. 1.

Dare, vel exigere aliquid temporale, quando excuset, vel non, ab incursum Simoniae, *ibid.* num. 2. ad 7.

Qualis ignorantia excuset ab incursum Simoniae, & ab eiusdem poenis, & an excuset etiam Praescriptio, *ibid.* num. 8. ad 14.

A. Censuris, & poenis ob Simoniam quocumque modo incursum quis absolvere, ac dispensare possit, vel non, *ibid.* num. 15. ad 24.

In Causis Simoniae qualis iudex procedere possit, & qui testes admittantur, *ibidem* num. 25. & 26.

Late de dispensatione pro simoniace scienter, vel ignoranter proviso a Summo Pontifice facienda, pro organum Penitentiarie, vel Datarie iuxta casus circumstantias, *ibid.* num. 27. & 28. & in nov. add. num. 32. & seqq.

SIMPLICIUM seductiva propositio quae sit.

Vide verb. *Propositiones damnatae* num. 41.

SOBRINAE, & Sobrini quae, & qui sint. Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 15.

SOCER, & Socrus quis, & quae sit. Vide *ibid.* num. 16.

SOCIETAS, SEU SOCIETATIS CONTRACTUS.

Societas quid sit. Vide verb. *Societas, seu Societatis contractus* num. 1.

Ut Societas quaecumque sit licita, requiruntur quatuor conditiones, quae assignantur, *ibid.* num. 2.

Contractus vulgo dicto *trium contractuum* an sit licitus, necne, *ibid.* num. 3. ad 11. & num. 44. & num. 52. & 53.

Animadversio in Auctoris sententiam, *ibid.* in not. noviss. ad num. 4.

Socii quomodo teneantur ad damnum, si in Societatis contractu aliquid pereat, *ibid.* num. 12. ad 16.

Expensae, quae sunt in necessitate Societatis quomodo solvenda, ac deducenda, *ibid.* num. 17. ad 20.

Si Socius aliquis damnum incurrit, an, & quomodo sit ei compensandum, *ibid.* num. 21. & 23.

Societas finitur, seu dissolvitur quatuor praecipuis modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 24. ad 39.

Finita, seu dissoluta Societate, quomodo facienda sit divisio bonorum, & cui restituendum sit capitale, *ibid.* num. 40. ad 43. Societas jure quodammodo habet fraternitatis: Vide quoniam ex hoc principio consequantur, *Vide ibid.* num. 45. ad 51.

SOCIETAS INTER FRATRES.

Frates, defunctis Parentibus, possunt inire inter se Societatis contractum. Et an talis contractus censeatur initus per mensam communem, & patrimonium indivisum, Vide verb. *Societas inter Fratres* num. 1. ad 6. & num. 57. & seqq.

Frates, inita Societate, an possint repetere quod contulerant ad victum communem, *ibid.* num. 7. 8. & 9.

Frater, qui inita Societate dotavit de propriis bonis Sororem, potest ab aliis fratribus compensationem repetere, *ibid.* num. 10.

Quid si frater non inita Societate, doret filiam suam de bonis communibus, *ibidem* num. 11. & 12.

Quid si frater habeat praeter alios filios laborantes in utilitatem communionis fratrum, *ibid.* num. 13. & 14.

Frater an teneatur aliis fratribus communicare lucra acquisita ex peculiari arte, vel professione Uxoris, vel ex ipsius bonis paraphernalibus, *ibid.* num. 15. 16. & 17.

Ratione rigorose Societatis, quae bona communicari debeant, & talis Societas quando intelligatur contracta, vel non, *ibidem* num. 18. ad 26.

Societ.

Societas universalis, vel requirit expressam mentionem, vel deducenda est ex necessariis actibus, & argumentis, *ibid. num. 60.*

Num acquisitio proprio nomine facta ab uno ex fratribus excludat inter ipsos Societatem universalem, *ibid. num. 61. & seqq.*

Debitum contractum ab uno fratrum post obitum patris quomodo solvendum, & quid si contendant, in quem usum convertum fuerit tale debitum, *ibid. num. 27. ad 30.*

Delictum unius fratris socii non nocet aliis, *ibid. num. 31.*

Ex indole Societatis universalis res communi periculo ira pereunt, ut unus alteri ex locis omnibus de inexcusabili culpa, ac dolo teneatur, *ibid. num. 64.*

In partitione hereditatis, quæ sint deducenda, vel non, *ibid. num. 32. ad 56.*

SODOMIA, Vide verb. *Luxuria num. 50.*

SOL quot gradus percurrat. quotibet integro anno? Vide verb. *Mundus num. 38.*

SOLEMNITATES pro alienandis rebus Ecclesiasticis; Vide verb. *Alienatio art. 2. 3. & 4.*

Solemnitates contractuum; Vide verb. *Contractus, per tot.*

Solemnitates Festorum; Vide verb. *Festa*; & inter *Decreta S. R. C.* initio hujus tomi.

SOLIDUS quid sit; Vide verb. *Cathedraticum num. 4. & verb. Donatio art. 1. num. 30.*

SOLLICITATIO AD TURPIA IN CONFESSIONE SACRAMENTALI.

Ad rem adducitur in primis Constitutio Gregorii XV. Vide verb. *Solicitatio ad turpia num. 1. & 2.*

Solicitatio quid sit, & per personas sollicitantes qui intelligantur, vel non, *ibidem num. 3. ad 7.*

Fœminæ sollicitantes Confessarium an sint denunciandæ, & qui intelligantur per personas sollicitatas, *ibid. num. 8. 9. & 10.*

Solicitatio fieri potest pluribus modis, qui assignantur, & explicantur, *ibid. n. 11. ad 15.*

Solicitatio fieri etiam potest in pluribus & diversis temporibus, & assignatur quando denunciandus sit Confessarius in dictis temporibus sollicitans, *ibid. num. 16. ad 25.*

Solicitatio fieri quoque potest in diversis locis, qui assignantur; & quando Confessarius in dictis locis sollicitans sit denunciandus, vel non, *ibid. num. 26. ad 30.*

Tom. VIII.

Sollicitantes in administrandis aliis Sacramentis, excepta Confessione non sunt denunciandi, *ibid. num. 31.*

Confessarius consentiens mulieri sollicitanti an sit denunciandus, necne, *ib. num. 32. & 33.*

Confessarium sollicitantem quando, & quis teneatur denunciare, vel non, *ib. n. 34. ad 40.*

Denunciatio Confessarii sollicitantis quibus facienda sit, *ibid. num. 41.*

Episcopi, Inquisitores, Generales Ordinum Regularium sollicitantes quibus denunciandi, *ibid. num. 42. ad 45.*

Obligati ad denunciandum, & non denunciantes in quam censuram incurrant, *ibid. num. 46. 47. & 48.*

Qualis sit terminus pro denunciatione facienda, *ibid. num. 49. & 50.*

Pœnitens sollicitatus in Excommunicationem incurfus ob non factam denunciationem a quo Confessario absolvi possit, *ibid. n. 51. 52. & 53.*

Confessarius sollicitans a quo absolvi possit, *ibid. num. 54.*

Confessarii an, & quando absolvere possint pœnitentes sollicitatos ante factam denunciationem Confessarii sollicitantis, & quid si aliquis pœnitens induci nequeat ad personaliter denunciandum, *ibid. num. 55. ad 58.*

Pœnitens sollicitatus tenetur ad denunciandum, quamvis ad id non moneatur a Confessario, & quid contra tales Confessarios ad id non monentes, *ibid. num. 59. 60. & 61.*

Confessarii sollicitantes qua pœna puniendi, & quis contra ipsos procedere possit, & quales testes admitti possint ad probandum, *ibid. num. 60. ad 65.*

Circa sollicitationem attendenda est novissima Constitutio Benedicti XIV. *ib. n. 66.* Vide etiam, *ibid. num. 67.*

SOLLICITANTIUM ad turpia extra Sacramentalem Confessionem pœna quæ sit; Vide verb. *Pœna art. 2. num. 201.*

S O L U T I O.

Solutio proprie sumpta quid sit, & quis teneatur ad ipsam; Vide verb. *Solutio n. 1. & 2.*

Debitor, qui solvendo amplius non est, sive Clericus, sive sit Laicus, an quid teneatur, *ibid. num. 3. ad 6.*

Qui liberam administrationem rerum suarum non habent, an valide solvere possint, *ibid. num. 7.*

V u ; Pro.

Procurator solvere potest pro debitorum, cuius est procurator; & quivis alius solvere potest pro debitorum etiam invito, vel ignorante, *ibid.* num. 8. 9. & 20.

Succesor in Beneficio Ecclesiastico quæ debita a suo antecessore facta solvere teneatur, *ibid.* num. 11. ad 25.

Solutio primum fieri debet ipsi Creditori; & quid si Creditor nolit eam accipere, *ibid.* num. 16.

Solutio fieri nequit Creditori non habenti liberam administrationem rerum suarum; bene vero fieri potest ejus Tutori, vel Procuratori; & quid si Debitor penitus ignorante, Procurator a Creditore tali officio privetur, vel ei, ne solutionem accipiat, specialiter mandetur, *ibid.* num. 17. ad 20.

Solutio an fieri possit servis, filiis familias, & Creditori Creditoris, *ibid.* num. 21. & 22.

In qua specie, & quo valore monetæ faciendâ sit solutio, Vide verb. *Moneta* n. 23. ad 25.

Quid si debitor existente in culpabili mora solvendi interim fiat monetarum mutatio, *ibid.* num. 26.

Debitor an possit solvere Creditori ante finitum tempus, aut si nullam tempus pro solutione sit determinatum possit solutionem disserere donec Creditor eam petat, *ib.* num. 27. ad 32.

Alia ad rem de tempore solutionis, seu restitutionis faciendæ; Vide verb. *Restitutio* art. 4. num. 1. ad 27.

Solutio an, & quando a Debitorum dari possit per partes, & a Creditore sic recipi, *ibid.* num. 33. ad 41.

Debitum tollitur etiam per acceptilationem; & quid sit acceptilatio, quidque ad ejus valorem requiratur, *ibid.* n. 42. ad 45.

Debitum tollitur etiam per compensationem; & compensatio quid sit, *ibid.* n. 46. & verb. *Compensatio* per tot.

Qui per errorem solvit indebitum, an, & quando possit ipsum condicere, & repetere, *ibid.* num. 47. ad 54.

Asserens se indebitum solvisse, & conditionem intensans, quid probare debeat? Et ad rem datur *Conditio*, & *Indebiti* definitio, *ibid.* num. 55. ad 58.

De solutione, quæ presumptionibus probari possit, *ibid.* num. 59. & seqq.

SOMNIUM.

Somnium quid sit? Et varia somniorum gene-

ra assignantur, quæ postea dividuntur in Divina, Dæmoniaca, & Naturalia, & singula explicantur, & plura ex ipsis referuntur; Vide verb. *Somnium* num. 1. ad 11.

Somnia naturalia proficiuntur a diversis causis, quæ assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 12. ad 16.

Species imaginabiles in somniis causarum producantur in somniantibus varios effectus, qui assignantur, *ibid.* num. 17.

Traditur regula pro somniis discernendis, *ibid.* num. 18.

Somniorum observatio quando licita, vel non, eorumque interpretatio a quo fieri possit, *ibid.* num. 20. 21. & 22.

Quid si causa naturalis somniorum sit extrinseca, *ibid.* num. 23.

Qui divinant ex somniis, vel somnia procurant, & in ipsis credunt, quomodo peccent, *ibid.* num. 24. 25. & 26.

Qui fodit thesaurum in somniis manifestatum, an sit culpandus, & quæ fides sit dictis somniis præstenda, *ibid.* num. 27. ad 31.

SOMNUS.

Somnus quid sit, & quomodo causetur; Vide verb. *Somnus* num. 1. 2. & 3.

Somnus alius est diurnus, & alius nocturnus. Somnus diurnus alius antemeridianus, & alius pomeridianus, *ibid.* num. 4. 5. & 6.

Afferuntur mala, quæ gignere solet somnus pomeridianus sine debitis cautionibus capto, & assignantur cautiones adhibendæ ad dicta mala evitanda, *ibid.* num. 7. & 8.

Optimum tempus pro somno capiendâ est nocturnum; & assignantur qui diurnum somnum capere solent, *ibid.* num. 9. ad 13.

Quotis horis sit somnus capiendus, *ibid.* num. 14.

Alia de somno, *ibid.* num. 15. ad 18.

SORORES. Vide verb. *Affinitas* art. 1. n. 15.

SORORIUS. Vide *ibid.* num. 16.

SORS.

Sors in genere varie accipitur, & specialiori, ac ultiori modo sumpta definitur; Vide verb. *Sors* num. 1. & 2.

Sors dividitur in divinatoriam, consultiariam, & divisoriâ, & singula explicantur. Et quæ sint licitæ, vel non, *ibid.* num. 3. ad 15.

Electioes Ecclesiasticæ an fieri possint per sortes, & an eodem modo dirimi possint li-

tes in Causis Beneficialibus, *ibid.* num. 19.
ad 23. Vide nov. add. verb. *Electio* art. 1.
num. 9. & *segg.*

An revera Honorius III. in cap. 3. de sa-
cileg. in electione canonica omnino impro-
baverit usum fortis, *ibid.* n. 24. & *segg.*

SORTILEGIUM. Vide verb. *Superstitio* n. 23.

SPADONES. Vide verb. *Patria potestas* n. 27.

Spadones, Castrati &c. an sint capaces Matri-
monii | Vide verb. *Impedimenta Matrimonii*
art. 2. num. 28.

SPATULOMANTIA. Vide verb. *Superstitio*
num. 21.

SPES. Vide verb. *Virtus* num. 2. ad 35.

S P H Æ R A.

Sphæræ nomine quid intelligatur? Vide verb.
Mundus num. 117. 204.

Sphæra potissimum pro artificiali sumitur, quid
sit, quare sic vocetur, & quis fuerit ejus
inventor, & auctor, *ibid.* num. 118. & 119.

Sphæra ista vocatur armillaris, & quare,
ibid. num. 120.

In Sphæra armillari decem circuli vulgo
repræsentantur, sex majores, & quatuor mi-
nores, qui assignantur cum suis qualitatibus,
& differentiis ad invicem, *ibid.* num. 121.
ad 123.

Sphæra, alia recta, alia obliqua, alia paral-
lela, & singulæ explicantur, ac assignatur dif-
ferentia habitantium in ipsis, *ibid.* num. 157.
ad 164.

SPICARUM collectio post absolutam messem
pauperibus permittenda indicitur a Benedi-
cto XIV. Vide verb. *Spica* num. 1. ad 5.

Spicarum egenis collectoribus permittitur sine
alio libera extractio quocumque tempore in
Ditione Ecclesiastica etiam extra Statum Ec-
clesiasticum, *ibid.* num. 6.

SPIRITUS SANCTI a Patre, Filioque pro-
cessio. Qui omittere in Symbolo possint par-
ticulam *Filioque*, & qui pronuntiare eum
teneantur; Vide verb. *Spiritus Sanctus* n. 1.
& *segg.*

Spiritus Sancti Imagines sub humana Juvenis
forma dantur, & prohibentur, *ibidem*
num. 5.

SPOLIATOR, SPOLIATUS.

Spoliator quis dicatur? Vide verb. *Spoliator*,
Spoliatus num. 1.

Spoliator quis sit? Et quæ remedia habeat ad
recuperandam possessionem, & quid dicta re-
media importent, *ibid.* num. 2. ad 11. &
num. 29. & *segg.*

Ut spoliatus ante omnia sit restituendus,
quid probare debeat, *ibid.* num. 12.

Dicta regula *spoliatus ante omnia est resti-
tuendus*, quando procedat, & assignantur
aliqui casus, in quibus fallit, *ibid.* num. 13.
ad 18.

Mulier propria auctoritate sub prætextu
impedimenti a marito se separans, sicque
eum possessione spolians, quid si non ha-
beat probationes patatas ad probandum im-
pedimentum diutius, *ibid.* num. 19. & 20.

Spoliator violentus quid teneatur restituere spo-
liato, *ibid.* num. 21. ad 24.

Spoliatoris exceptio in quibus causis admitta-
tur, & ad quid teneatur spoliator excipiens
spoliationem, *ibid.* num. 25. 26. & 27.

Agenti super rebus Ecclesiasticis non ob-
stat exceptio spoliationis privatarum rerum,
vel contra, *ibid.* num. 28.

S P O L I U M.

Spolia Ecclesiasticorum Beneficiorum, & alio-
rum Clericorum, & Regularium quomodo-
cumque, & ubicumque decedentium ad quos
pertineant. Vide verb. *Spolium* num. 1. ad 8.
et num. 39. et *segg.*

De origine Spoliorum Ecclesiasticorum, *ib.*
num. 45. et *segg.*

Spolia Cardinalium, Curialium, Prælatorum
habentium facultatem testandi non pertinent
ad Cameram Apostolicam, *ibid.* num. 9. et 10.

Conclavisse non subjacent spolio, *ibid.*
num. 11.

Clerico Romæ moriente ab intestato, suc-
cedunt hæredes, *ibid.* num. 12.

Spolia a Collectoribus &c. de quibus Beneficia-
tis fieri possint, *ibid.* num. 13.

Spoliorum Cause quomodo agitandæ, *ib.* n. 14.

Spoliorum nomine, quæ ad Cameram Aposto-
licam pertinent, non intelliguntur paramen-
ta Ecclesiæ, *ibid.* num. 15.

Ecclesiæ ornamenta, vasa, & hujusmodi
Clerici decedentis ab intestato an, & quan-
do spectent ad hæredes, aut ad Ecclesiam
ibid. num. 16. ad 26.

Spolia Episcoporum in Insula Sardinia decedentium ad quem spectent, *ib. num. 27.*
 Spolium Clericorum non est in usu in statu Mediolanensi, *ibid. num. 28.*
 Spolia Episcoporum in Regno Neapolis ad quem spectent, *ibid. num. 29.*
 Jus Spolii ubi, & quomodo sit receptum, *ibid. num. 30.*
 Spolia Canonicorum S. Salvatoris Bononiæ ad quem spectent, *ibid. num. 31.*
 Spolia Equitum Hierosolymitanorum ad quem spectent, *ibid. num. 32. 33. & 34.*
 Quid de spolio Episcopi translatus ad aliam Ecclesiam, *ibid. num. 35.*
 Spolia Episcoporum, & aliorum Beneficiorum ex rebus ad divinum cultum spectantibus debentur illis Ecclesiis, quibus præfuerunt, *ib. num. 36. 37. & 38.*
 Alia vide hoc tom. 8. in Appendic. Decret. in Trivicana, seu Tricaricæ, Complana Spolii.

SPONSALIA.

Sponsalia, & Sponsus unde dicantur; Vide verb. *Sponsalia num. 1.*
 Sponsalia tripliciter potissimum solentur, & quomodo, *ib. num. 2.*
 Sponsalia proprie accepta definiuntur, *ib. n. 3.*
 Ad valorem Sponsalium de futuro plura requiruntur, quæ assignantur, & explicantur, *ib. nu. 4. ad 11.*
 Etas requisita pro contrahendis Sponsalibus assignatur, *ib. nu. 12. ad 15.*
 Impuberes septennio majores Sponsalia contrahentes an, & quando possint ab ipsis resiliere, & facultas resiliendi in quo foro locum habeat, & quando censeatur impuberibus concessa, *ib. nu. 16. ad 21.*
 Matrimonium ab impuberibus nulliter contractum resolvitur in Sponsalia de futuro. Secus de Matrimonio nullo ex aliquo alio essentiali defectu, *ib. nu. 22. & 23.*
 Præsentia Parochi, & testium, & consensus Parentum an requirantur ad valorem Sponsalium, *ib. nu. 24. 25. & 26.*
 Parentes an possint pro filiis Sponsalia contrahere, & quando sint valida, vel non, Sponsalia an filius per metum contracta, *ib. n. 27. ad 34.*
 Sponsalia an censeantur contracta per verba illa, quæ iuxta communem intelligentiam, & loci usum loquendi veram promissionem futuri Matrimonii significant, & dicta verba assignantur, *ib. nu. 35. ad 39.*

Sponsalia contrahunt etiam per signa, vel facta consensum internum exprimentia; & innuitur, quando Sponsalia per prædicta signa contracta, valida esse possint, vel non; *ib. nu. 40. ad 48.*

Sponsalia vera quamvis occulta se obligant sub mortali, *ib. nu. 49.*
 Sponsalia quo tempore obligent ad contrahendum; & quid si nullum certum tempus ad id præfigatur, *ib. nu. 50. ad 54.*

Quid de illo, qui post legitima Sponsalia recusat contrahere Matrimonium, & innuitur quid in casu exigere possit pars innocens, *ib. nu. 55. ad 74.*

Ad num. 55. & seqq. Auctoritas, vide, *ib. in nov. add. nu. 144. & seqq.*

Itemque ad nu. 60. & duos seqq. Auctoritas, vide animadverta, *ib. in nov. add. num. 148. & seqq.*

An, & quando resiliences a Sponsalibus amittant arras, *ib. nu. 75.*

Sponsalia rite contracta variis iustis de causis dissolvi possunt. Er singulæ assignantur, & explicantur, *ib. nu. 76. ad 139.*

Ad dissolvenda Sponsalia an, & quando requiratur auctoritas Judicis? Et Juxta in casu qualis esse debeat, & possit, vel non, *ib. nu. 120. ad 127.*

Alia ad rem, De Sponsalibus Indozorum vide, *ib. in nu. 139. ad 139. & a nu. 140. ad nu. 143. & verb. Impedimenta Matrimonii, verb. Matrimonium, verb. Sponsi, verb. Stuprator.*

SPONSI.

Sponsus, & Sponsa unde dicantur. Vide verb. *Sponsi nu. 1.*

Sponsorum conversationes quomodo, & a quo prohibenda, & quando possint esse licite, *ib. nu. 2. 3. 4. & 9.*

Sponsus an & quomodo visitare possit Sponsam in Clausura Monialium existentem. Vide verb. *Moniales art. 1. num. 30.*

Sponsorum fornicatio cum aliis commissio. Vide verb. *Luxuria nu. 9.*

Tactus, oscula, amplexus, & hujusmodi inter Sponsos an, & quæ sint peccata, *ib. num. 7.*

Sponsus qui Sponsam seducit ad copulam non potest puniri poena stupri, *ib. num. 11.*

Sponsi quando peccent circa delectationem de copula futura. Vide verb. *Delectatio monialis nu. 27. ad 31.*

Alia ad rem, vide verb. *Impedimenta Matrimonii*

trimonii, verb. *Matrimonium*. *Sponsalia*.
Stuprator.

STUPRATOR, STUPRUM.

SPORTULÆ quid sit, & quando a Iudice exigi possint, vel non. Vide verb. *Judex num. 42.*

SPURIUS quis sit, & quis possit cum eo dispendere ad Ordines suscipiendos. Vide verb. *Filius num. 27. ad 59.*

Spurius an hæres institui possit. Vide verb. *Hæres num. 23.*

STATICA quid. Vide verb. *Mundus num. 198. ad 201.*

S T E L L A.

Stella quid sit. Vide verb. *Mundus num. 172.*

Stellæ fixæ distinguuntur a Planetis tripliciter, & assignatur quomodo, *ib. num. 175.*

Stellarum fixarum quanta ab Astronomis, & Mathematicis assignetur multitudo, *ib. num. 176.*

Stellæ fixæ distinguuntur in sex classes, & assignantur. His additur septima classis, quæ assignatur, *ib. num. 177. & 178.*

STELLIONATUS crimen quid sit, & quæ ejus pœna. Vide verb. *Pœna art. 2. num. 204.*

STIPES quid sit. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii art. 1. num. 28.*

S T O L A.

Stola delatio an importet Jurisdictionem.

Vide verb. *Stola num. 1. & 2. & num. 15.*

Parochi an ingredi possint Ecclesias Regularium cum Stola, & Cruce elevata, *ibid. num. 35.*

Capellani Confraternitatum in quibus Processionibus possint Stolam deferre, & quomodo eam deferre competat Archipresbyter Collegiatæ, *ib. num. 4. 5. & 6.*

Parochi Civitatis an possint Stolam deferre in Processionibus publicis, *ib. num. 7.*

Regulares an possint uti Stola in Benedictionibus sine licentia Parochi, *ib. num. 8.*

Sacerdotes, & Diaconi accedentes ad Communionem quomodo Stolam deferre debeant, & innuitur quomodo gestanda sit Stola Sacerdotalis, & Diaconalis, *ib. num. 9. 10. & 12.*

Stola cur ab Episcopo non ducatur ante pectus ad formam Crucis, *ib. num. 12.*

Stola cur non ataneur Romæ Concionatores, *ib. num. 13.*

Alia ad rem. Vide verb. *Parochus art. 3. num. 26.*

Stuprum proprie sumptum quid sit; & quale peccatum, & quando virgo censetur vere stuprata, & ad quid in casu teneatur Stuprator. Vide verb. *Stuprum, Stuprator num. 1. ad 6.*

Alia ad rem. Vide verb. *Des art. 2. num. 14. verb. Pœna art. 2. num. 206.*

SUBCOLLECTOR APOSTOLICUS.

Subcollectores quibus gaudeant privilegiis, quando, & in quibus subiciantur Ordinarium Jurisdictioni. Vide verb. *Subcollectores Apostolici num. 1. ad 22. ubi plura de ipsis, & num. 23. et seqq.*

A quibus deputentur Subcollectores Spoliolum, *ibid. num. 44.*

In Subcollectores non possunt deputari nisi ii, qui de legitimo Matrimonio nati sunt, *ib. num. 45.*

SUBDIACONATUS. Vide verb. *Ordo art. 1. num. 40.*

SUBORNATIONIS pœna quæ sit. Vide verb. *Pœna art. 2. num. 208. 209.*

SUBREPTIO. Vide verb. *Rescriptum num. 27.*

SUBSIDIUM CHARITATIVUM.

Subsidium Charitativum quare sic appelletur, quid sit, quis possit istud exigere, vel non, & ad illud exigendum quid requiratur. Vide verb. *Subsidium Charitativum num. 1. ad 20.*

Ad num. 14. Auctor. Vide *ib. num. 50.*

Quantitas Subsidii Charitativi a quo determinari debeat, & quæ taxa sit servanda, & an pluries, vel una vice tantum exigi possit, *ib. num. 11. ad 28.*

Ad solvendum Subsidium Charitativum quæ teneantur, vel non, *ib. num. 29. ad 46.*

Referuntur quædam Sac. Congreg. Concil. Resolutiones ad rem facientes, *ib. num. 47. & seqq.*

SUCCESSIO AB INTESTATO.

Quis dicatur decedere intestatus, & succedere ab intestato. Vide verb. *Successio ab intestato num. 1. ad 4.*

Successio ab intestato quid sit, & alia est in capita, alia in stirpes; & quæ sit utraq; *ib. num. 5. ad 8.*

Sac.

SUPERBIA unde dicatur, quid sit, quale peccatum, quæ ejus filiz; Vide verb. *Superbia* num. 1. ad 11.

SUPERIORES.

Regulæ, quas exacte observare debent Superiores Regulares, Vide verb. *Superiores* num. 1. & 2.

Superiores Regulares quoad Litteras Dimissoriales, *ibid.* num. 3. & 4.

Superiores Regulares Monialium bis, aut ter in anno Confessarium extraordinarium offerre tenentur universæ Communitati, *ibid.* num. 5. et seqq.

Superior Regularis quoad cogitationem Cause super nullitate Professionis, *ibid.* num. 6. et seqq.

SUPERSTITIO.

Superstitio unde dicta, & quid sit? Vide verb. *Superstitio*, num. 1.

Superstitio alia est ratione rei cultæ, & alia ratione cultus; & quæ sit utraque, *ibid.* num. 2. Superstitio ratione cultus dividitur in tres species, quæ assignantur, *ibid.* num. 3. ad 6.

In varias Auctoris sententias animadvertitur, *ibid.* in not. noviss. ad num. 6.

Superstitio ratione rei cultæ dividitur in quinque species, quæ assignantur, *ibid.* num. 7.

Idololatria quid, & quoruplex sit; *ibid.* num. 8. et 9.

Magia est duplex; naturalis, & superstitiosa, & utraque explicatur, *ibid.* num. 10. et 11.

Divinatio quid sit, ejusque viginti species assignantur, & explicantur, *ibid.* num. 12. ad 33.

Sortes sunt triplices, *divinatoria*, *consultativa*, & *divisoria*; & quæ sint singulæ? & an prohibitz, & quæ sint sortilegorum peccata, tam de jure Civili, quam Canonico, & quis in hac re sit Judex competens, *ibid.* num. 34. ad 44.

Vana observantia quid sit, quomodo differat a divinatione, & quæ ejus species; *ibid.* num. 45. ad 54.

Assignantur decem regulæ ad cognoscendas vanas superstitiones culpabiles, *ibid.* num. 55. ad 64.

Maleficium unde dictum, quid, & quoruplex sit, assignatur, & explicatur, *ibid.* num. 65. ad 68.

An liceat solvere maleficium alio malefi-

cio, aut permittere, vel petere talem solutionem a maleficio, & quibus remediis; *ibid.* num. 69. ad 75.

Superstitiosi quando sint denunciandi, *ibid.* num. 76.

Assignantur præcipua remedia spiritalia adversus maleficia adhibenda, *ibid.* num. 77.

Assignantur poenæ statutz contra maleficos, aliosque similes superstitiosos, & quis sit eorum competens Judex? Et quomodo Confessarii se gerere debeant cum ipsi, *ibid.* num. 78. ad 81.

SURRIPIENTES.

De surripientibus Hostias, seu particulas consecratas, & poenæ eisdem indictæ, vid. verb. *Surripientes*, num. 1. & seqq.

Quoad ea quæ concernunt Astrologiam judiciali. Vide verb. *Astrologia*; *Astrologus*.

SURDUS potest contrahere Matrimonium. Vide verb. *Matrimonium* art. 1. num. 26.

SUSPECTA de hæresi propositio quæ sit; Vide verb. *Propositiones damnatz* num. 24.

SUSPENSIO

Quoad ejus esse, & divisionem.

Suspensio quid sit. Vide verb. *Suspensio* art. 1. num. 1.

Suspensio alia est ab Officio, alia a Beneficio, & alia ab Officio, & Beneficio simul; & quæ sint; *ibid.* num. 2. ad 5.

Suspensio ab Officio & Beneficio dividitur in totalem, & particularem; & utraque explicatur, *ibid.* num. 6. 7. 8.

Suspensio absolute imposita quomodo intelligenda, *ibid.* num. 9.

Suspensio alia est a jure, & alia ab homine, & quæ sit utraque, *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Eare agitur de suspensione ex informata conscientia, *ibid.* num. 13. & seqq.

Alia vide initio hujus tomi in Append. Resolutionum: in *Capitula*.

SUSPENSIONES contra Episcopos quæ sint; Vide verb. *Suspensio* art. 2. num. 1. ad 25.

SUSPENSIONES contra Capitula, seu Capitulares, quæ sint; Vide verb. *Suspensio* art. 3. num. 1. ad 9.

SUSPENSIONES contra Clericos, quæ sint; Vide verb. *Suspensio* art. 4. num. 1. ad 45.

SUSPENSIONES contra Religiosos, quæ sint; Vide verb. *Suspensio* art. 5. num. 1. ad 10.

SUS.

ad rem Constitutiones, & decreta, *ibid.* num. 33. ad 67.

SYNODUS DIÆCESANA.

Synodus quid denotet; Vide verb. *Synodus Diæcesana* num. 1.

Synodus Diæcesana quoties, & quando sit ab Episcopo, vel Archiepiscopo celebranda, & quid si habeat duas Civitates unitas in sua Diæcesi, *ibid.* num. 2. ad 8.

Synodus Cleri Romani convocari potest ab Eminentiſſimo Vicario Urbis, *ib.* nu. 9.

Vicarius Generalis Episcopi, Vicarius Capitularis, alique Prelati Episcopo inferiores an possint Synodum congregare, *ibid.* num. 10. 11. 12.

Episcopus an possit Synodum congregare per alium, & quid si in Diæcesi sit constitutus Vicarius Apostolicus, *ib.* n. 13. & 14.

Synodus an fieri possit ab Episcopo ante Visitationem Diæcesis, & pro ejusdem convocatione an teneatur exquirere consilium Capituli, & quid si Capitulum quamvis specialiter invitatum nolit intervenire, *ib.* nu. 15. ad 23.

Laici an sint ab Episcopo ad Synodum invitandi, *ib.* num. 26.

Qui teneantur ad synodum accedere, & qui compelli possint ab Episcopo ad interessendum, *ibid.* num. 27. ad 41.

Quid de Constitutionibus faciendis in Synodo Diæcesana, & qui teneantur, vel non, ad earum observantiam, *ibid.* num. 42. ad 53.

Canonici ad Synodum accedentes, ejus expensis vivere debeant, *ib.* num. 54.

Quid circa præcedentiam sedendi in Synodo, *ib.* num. 55. ad 58.

Alia ad rem, *ib.* num. 59. ad 70. & verb. *Concurſus* verb. *Examinatores*.

Alia vide *ibid.* num. 71. & seqq. & tom. 8. in Append. Resolut. in Lariuen. *Decretorum Synodaliū*, Guardian. Nullius, seu Messian. Juris convocandi Synodum, Gerunden. *Exemptionis*.

SYSTEMA.

Systema Mundi quid sit, & quæ sint ejus præcipua systemata; Vide verb. *Mundus* num. 90. & 91.

Systema Ptolemaicum unde sit dictum, quid sit, quidve de ipso, *ib.* num. 91. ad 94.

Systema Copernicanum unde sit dictum, quid sit, quidve de ipso, *ib.* num. 95. ad 110.

Systema Tychonicum unde sit dictum, quid sit, quidve de ipso, *ib.* num. 102. & 103.
De Mundi Systematibus notabilia dicta, *ib.* num. 104.

T

TABACCUM.

Tabaccum fumere in Ecclesiis Diæcesis Hispanensis qua poena sit prohibitum, & qua poena fuerit prohibitum illud fumere in Basilica Vaticana; Vide verb. *Tabaccum* num. 1. ad 4.

Non est hodie insistendum antiquis quarundam Synodorum Canonibus, qui sub excommunicatione vetant tabacci usum ante Sac. Eucharistia perceptionem, aut ante Missæ Celebrationem, *ib.* num. 18.

An liceat fumere Tabaccum ante Missam, & an in casu frangat jejunium naturale, *ib.* num. 5. 6. & 7.

Tabacci excessivus usus non parva avertit incommoda, quæ assignantur, *ib.* nu. 8. & 9.

Tabaccum fuit prohibitum a Jacobo VI. Britannorum Rege, & ab Amuratbe IV. Turcarum Imperatore, & quare, *ib.* num. 10.

Adducitur de tabacco lepidum scriptum, *ibid.* num. 11.

Ad rem adduntur varia Decreta Sac. Cong. Immunit. *ibid.* num. 12. ad 17.

TABERNACULUM.

Claves Tabernaculi ubi, & a quibus afferri debeant, & an in ipso retineri possint Sanctiorum Reliquiæ, vel alia Vasa; Vide verb. *Tabernaculum* num. 1. ad 6. verb. *Eucharistia* num. 49. & inter Decreta S. R. C. nu. 1333.

Tabernaculum SS. Sacramenti in Cathedralibus non debet esse in Altari Majori, *ibid.* num. 7. & verb. *Eucharistia* nu. 56.

Alia ad rem, *ibid.* num. 8. & 9.

TABERNA, TABERNARI, seu CAUPONES.

Tabernæ nomine quid veniat; Vide verb. *Taberna* num. 1.

An liceat Clericis ingredi tabernas, vel eas retinere, *ibid.* num. 2. & 3.

Tabernarii peccant in pluribus, quæ assignantur, *ibid.* num. 4. ad 8.

Alia

Alia ad rem, *ibid.* num. 9. 10. & 12. & verb. *Emptio*. & *Venditio* art. 3. & verb. *Infames* num. 11. verb. *Irregularitas* art. 1. num. 12.

TACTUS IMPUDICI.

Tactus impudici live in se ipso, live in aliis, live ejusdem, live diversis sexus in quacumque corporis parte facti, quando sint peccaminosi, vel non. Vide verb. *Tactus impudici* num. 1. ad 5.

Feminae permittentes se tangi, & Ancillae nutrices pueros vestientes, lavantes, eorum pudenda tangentes, quomodo, & quando peccent, *ibid.* num. 6. & 7.

Tactus impudici inter personas ejusdem sexus sunt gravius peccata, quam inter personas solutas diversis sexus, *ibid.* num. 8.

Tactus facti a Medicis, Chirargis causa necessitatis non sunt peccaminosi, *ibid.* num. 9. & 10.

Tangere pueros ex affectu teneræ infantilis ætatis an sit peccatum, *ibid.* num. 11.

Tactus inter Conjuges, vel Sponsos facti an, & quando sint peccaminosi, *ibid.* num. 12. ad 15. Sed in hanc rem vide notata, *ibid.* in *Notis*.

Bruta, & animalia minora præsertim moliter tractare, demulcere, eorumque pudenda tangere an, & quando sit peccatum, *ibid.* num. 16. & 17.

Alia ad rem. Vide verb. *Famina*, verb. *Luxuria*, verb. *Sponsi*.

Affertur ad complementum dictum poeticum, *ibid.* num. 19.

TALIONIS pœna quæ sit? Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 24. verb. *Falsarius* num. 69. & verb. *Accusator* num. 3. & 4.

TAXA, TAXARE.

Affertur Taxa Innocentiana Fori Ecclesiastici in materiis spiritualibus. Vide verb. *Taxa* num. 1. 2.

Affertur Taxa pro Advocatis, & Procuratoribus patrocinantibus Causas Beatificationum, & Canonizationum, *ibid.* num. 3.

Affertur Taxa observanda a Notario Sac. Congregationis cum aliquibus ejusdem ordinis, *ibid.* num. 4.

Taxa facta a Laicis non afficit Ecclesiasticos, *ibid.* num. 5.

Adducuntur plures Resolutiones Sac. Congregat. quoad Taxam, tum pro funeribus,

tum pro Seminario, tum pro Cathedrali, ac observantia Taxæ Innocentianæ, *ibid.* num. 6. ad 14.

De Auctoritate, quam Episcopi habent taxandi stipendium pro Missis, & quid inde sequatur, *ibid.* num. 15. ad 18.

A potestate Seculari taxari minime potest stipendium Missæ, *ibid.* num. 19.

Num pro exequiis & sepulturiis sint debita aliqua emolumenta, possintque ea taxari ab Episcopo, *ibid.* num. 20.

TEMERARIA? propositio, quæ sit? Vide verb. *Propositiones damnatae* num. 36.

TEMPERANTIA quid sit? Vide verb. *Virtus* num. 130.

T E M P L U M.

In Templis Gentilium, & illorum sacrificiis prohibentur Christiani tibicinibus, musicis instrumentis, aliisque modis operam præstare. Vide verb. *Templa Gentilium per tot.*

TERGIVERSATIONIS pœna quæ sit? Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 210.

TERMINI mori pœna quæ sit, & quale crimen? Vide verb. *Pœna* num. 211. & 212.

T E R R A.

Tetta est rotunda, seu sphaerica pendens in medio aëris sine ullo sustentaculo. Vide verb. *Idundus* num. 111.

Terræ circuitus, aut ambitus quantus sit? *ibid.* num. 112.

TERRACONENSIS CONCILII methodus Fessorum imminuendorum gratia excogitata, & adhibita a Benedicto XIV. Vide verb. *Concilium Terraconense*.

TERRITORIUM SEPARATUM quid importet. Vide verb. *Territorium* num. 1. 2. & 3. & verb. *Abbas*, verb. *Jurisdiclio* & verb. *Prælati* in nov. add.

TERTIARIJ, TERTIARIÆ.

Tertiarii, & Tertiariæ ad hoc ut gaudeant omnibus privilegiis sui Ordinis habere debent plura requisita, & qualitates, quæ ab Ordinario cognoscendi debent, & ad id traditur formula. Vide verb. *Tertiarii*, *Tertiariæ* num. 1. ad 8.

Si non servantur dicta requisita, an Professio sit nulla, *ibid.* num. 9.

Tertiariæ habentes dicta requisita pluribus gaudent

dent exemptionibus, quæ assignantur, *ib. nu. 10. ad 14.*

Tertiariæ viventes in Congregatione absque Claustra non gaudent dictis privilegiis, *ib. num. 15. 16. & 17.*

Tertiarii, & Tertiariæ habentes requisita, quid si decedant non electa sibi sepultura; *ibid. num. 18.*

Tertiariæ post votum castitatis, & emissam professionem, quid si Matrimonium contrahant, & an possint acquirere Legatum testamentum pro puelis; *ibid. num. 19. & 20.*

Tertiarii utriusque sexus in clauistro non viventes an gaudeant privilegio fori, & in quibus subjiciantur proprio Parocho? *ibid. num. 21. 22. & 23.*

Tertiarii utriusque sexus a quibus Regularibus admitti possint ad habitum? *ibid. num. 24.*

Quoad Tertiarios utriusque sexus Ordinis Minorum afferunt novissimæ Constitutiones editæ a Benedicto XIII. tam pro Patribus de Observantia, quam pro PP. Capacinis, & Conventualibus, ex quibus patent eorum privilegia, & gratiæ spirituales, & innuitur a quibus erigi possit talis Ordo, *ib. num. 25. ad 30.*

Prædicti Tertiarii in eorum Domibus degentes, & non habentes necessaria requisita non gaudent privilegio Fori, & Canonis; gaudent tamen omnibus Indulgentiis Ordinis, ad quas lucrandas requiritur ut deferant habitum juxta morem regionis. Et a quo talis habitus conferri possit; *ib. n. 31. ad 37.*

Afferunt formulæ Professionis faciendæ a dictis Tertiariis post annum Novitiatu, *ib. num. 38. 39. & 40.*

Assignatur tertii Ordinis institutio, & antiquitas, & miraculosa Christi apparitio in ejusdem probationem. Et quare in Coronatione Papæ dicatur Oratio S. P. N. Francisci; *ibid. num. 41. ad 44.*

Tertiarii prædicti quomodo teneantur ad Regulæ præcepta, & ad rem traditur monitum quomodo sint instruendi ante Professionem, *ibid. num. 45. & 46.*

Tertiarii nostri Ordinis in Sæculo degentes ut possint nostro Brevario Franciscano, *ibid. num. 47. & Decreta Sacræ Congr. nu. 11. & 659.*

Alia ad rem, *ib. nu. 48. ad 50. & verb. Errata num. 18. verb. Religiones Regularis art. num. 14. verb. Vessis num. 17.*

Mulieres, quæ latini ritus non sint, admitti nequeunt inter tertiarias. Vide ad Calcem Tomi VII. In Addendis ad verb. Tertiarii.

Alia plura circa eisdem, præsertim in Missionum locis, Vide *ibid.*
Alia vide init. hujus tom. 8. in Append. Resolot. in *Maxation. & Salamantina Electionis.*

TESTAMENTUM.

Testamentum unde dictum, & quid sit? Vide verb. *Testamentum art. 1. num. 1. 2. et 3.*

Testamentum dividitur in *solemne*, & *non solemne*, & utrumque explicatur, *ib. num. 4.*

Testamentum solemne subdividitur in *scriptum*, et *nuncupativum*, & quale sit utrumque; *ib. num. 5. ad 8.*

Ad valorem testamenti *solemnis scripti* plura requiruntur, quæ assignantur, *ib. n. 9. ad 31.*

Ad valorem testamenti *solemnis nuncupativi* quid requiratur; *ib. num. 32. et 33.*

Testamentum *nuncupativum*, & *scriptum* quomodo inter se differant; *ib. nu. 34.*

Assignantur solemnitates, quæ requiruntur ad valorem testamenti de jure Canonico tam ad Causas pias, quam profanas, *ib. nu. 35. ad 39.*

Testamenta in Terris Imperii, ac Ditione Romani Pontificis, ac aliorum Regnorum secundum quas solemnitates fieri ac judicari debeant; *ib. num. 40. 41. et 42.*

Testamentum ad Causas profanas caret una, vel pluribus solemnitatibus a jure positivo requisitis est invalidum in foro externo. An autem sit invalidum etiam in foro interno, variant Doctores, quorum sententia referuntur, *ib. num. 44. ad 58.* De testamento facto coram Parocho. Vide *ib. nu. 59. et seqq.*

An Testamentum minus solemne obliget in conscientia; Vide verb. *Testamentum*, in *Addit. ad art. 63. et seq.*

Quoad ea, quæ concernunt omnia Testamenta privilegiata.

Testamenta privilegiata quid sint, & assignantur. Vide verb. *Testamentum art. 2. n. 1. et 2.*

Testamentum ad pias Causas quale sit, an sit privilegiatum; & quot testes requirantur ad ejus probationem, & an valeat etiam sine testibus; *ib. num. 3. ad 10.*

An testamentum, in quo pia causa per fideicommissum vocata est, dici queat ad pias causas, *ib. num. 64. 65. 66.*

Testamentum inchoatum, & non perfectum, & quamvis corruptum ob defectum alicujus solemnitaris Civilis, valet tamen quoad Legata pia in eo relicta, *ib. nu. 71. 72.*

Te.

Testamentum sine solemnitatibus a Jure Civili requisitis conditum ad pias Causas valet etiam quoad Legata profana in eo contenta, *ibid. num. 13. & nu. 67. 68.*

In concernentibus voluntatem nullum est Privilegium testamenti ad pias causas, *ibid. num. 69.*

Testamentum quamvis conditum ad interrogationem alterius, vel solis nutibus, vel sine institutione heredis, vel cum herede incerto, vel cum hereditate distribuenda alterius arbitrio, valet tamen quoad pias causas, *ib. num. 14. ad 18.*

Si in testamento ad pias causas aliunde sufficenter non constat de voluntate Testatoris, quid requiratur; *ibid. num. 19. ad 22.*

An ex Legatis relisitis in testamento ad pias causas detrahi possit Falcidia? Vide verb. *Falcidia*, & verb. *Legatum* nu. 137.

Testamentum inter liberos quale sit? quidve requiratur ad ejus valorem; & in quibus casibus sit validum, vel non; *ibid. num. 24. ad 36.*

Testamentum militis quando, & quas Juris solemnitates requirit; & quibus gaudeat privilegium, si fiat in actuali expeditione bellica; *ibid. num. 37. ad 41.*

Testamentum rusticum quos, & quales testes requirit; & quales rustici in casu sint intelligendi; & an rusticorum privilegium gaudeant etiam Cives, & Nobiles ruri recreationis gratia degentes, & ibi egrotantes, ac testantes; *ibid. num. 43. ad 50.*

Ad testamentum factum tempore pestis quot testes requirantur; *ib. n. 51. 52. & 53.*

Testamentum Principi oblatum, & coram Principe factum quale sit, & quomodo fieri possit; & an sit validum absque Juris solemnitate; *ibid. nu. 54. ad 57.*

Testamentum ad alia datum, & apud alia factum quale sit, quidve ad ejus valorem requiratur; *ibid. num. 58. 59. & 60.*

Testamenta Cardinalium sunt aequae privilegiata, ac testamenta Militum. Et quid in illis attendi debeat, ac sufficiat? *ibid. nu. 61. 62. & 63.*

TESTAMENTUM quoad ea, quae concernunt illos, qui possunt, vel non, ipsum facere, heredes in ipso institui, & ejusdem executores esse, eorumque obligationem.

Quilibet testamentum facere potest, qui nec Jure naturali, nec positivo prohibetur. Vide verb. *Testamentum* art. 3. nu. 1.

Assignantur, qui Jure naturae testari nequeant, *ibid. num. 2. ad 21.*

Inhabiles ad testandum de Jure naturae, vel Civili an possint ad pias causas testari, *ib. num. 22. ad 25.*

Clerici seculares an, & de quibus bonis testari possint: & de quibus testari, ac disponere possint Clerici incolae, & Cives Urbis Romanae, si inibi, vel in ejus districtu testentur; *ibid. num. 26. ad 31.*

Regulares omnes professi nullimode testari, nec testamentum a se conditum ante Professionem moderari possunt; bene vero possunt illud interpretari, *ibid. num. 32. ad 37.*

Novitius quando testari, & quid de rebus suis, sive pro se, sive pro aliis disponere possit; *ibid. num. 38. ad 43.*

Qui possint, vel non heredes institui in testamento; Vide verb. *Heres per tot.*

Executores testamentorum qui sint, & dicantur? & alii sunt *Legitimi*, alii *Testamentarii*, & alii *Daivi*, & singuli explicantur, *ibid. num. 45. & 46.*

Si nullus a Testatore sit deputatus executor, quis teneatur exequi ejus voluntatem; *ibid. num. 47. 48. & 49.*

Quot executores deputari possint a Testatore? Qui tales esse possint, vel non; ad quid teneantur: & si sint Ecclesiastici, vel Regulares, a quo Judice compelli possint ad exequendam voluntatem Defuncti? *ibid. nu. 50. ad 67.*

Quid, si plures sint executores a Testatore deputati, & unus eorum sit mortuus, vel in remotis existat, vel exequi nolit; *ib. n. 68.*

Utrum ubi sunt plures executores testamentarii conveniri in solidum queant de gesta administratione, tamen non omnes administraverint, *ibid. num. 73. 74.*

Relicta a Testatore ad certas causas, a quo mutari possint in alios usus, *ib. n. 69.*

Alia de Testatoris voluntate, ejusque executoribus *ibid. num. 70. 71. & 72.*

Quoad ea, quae concernunt Codicillum, seu Clausulam Codicillarem.

Codicillus quare sic dictus? quid sit; quomodo esse debeat; quot testes ad ipsum requirantur; quis ipsum facere possit, & quomodo an ante, vel post, aut etiam sine testamento fieri possit; si fiat testamentum quid requiratur ad ejus valorem; & an licite fieri possint duo vel plures; Vide verb. *Testamentum* art. 4. num. 1. ad 16.

Dispo.

Dispositio Testatoris, si ob aliquem defectum non valeat ut testamentum, an, & quando valere possit ut Codicillus, *ibid.* num. 17. 18. & 19.

Clausula Codicillaris quæ, & quoruplex sit, qui ejus effectus; & quid requiratur ad hoc ut Testamentum minus solemne valeat vitæ clausulæ, *ibid.* num. 20. ad 27.

Assignatur ad quid sint introducti, & ad quid inserviant Codicilli, & quis primus illos introduxerit, *ibid.* num. 28. & 29.

An clausula Codicillaris expressa in Testamentis rusticorum, mulierum, & aliorum, qui ejus vim non intelligunt, effectus suos pariat, *ibid.* num. 30. & *segg.*

Alia ad rem. Vide verb. *Fiduciummissum* verb. *Legatum*.

Quoad ea quæ concernunt revocationem, seu mutationem, irritationem, suspensionem, destitutionem Testamenti, & Codicilli.

Quilibet Testator potest testamentum suum usque ad mortem pro libito revocare, vel mutare; & quid ad ralem revocationem necesse sit, innuitur. Vide verb. *Testamentum* art. 5. num. 1. ad 5.

An revocari possit testamentum, quod Testator juravit se non revocaturum, *ibid.* nu. 6. & 7.

Testamentum reciprocum inter conjuges, vel alias personas revocari potest ab una parte, etiam inscia, vel invita altera. Et innuitur quomodo tale Testamentum fieri possit, & datur ad id specialis advertentia, *ib.* nu. 8. ad 14.

Testamentum revocari potest & verbis, & factis, *ibid.* num. 15.

Revocatio testamenti facta *nudis verbis* duo copulative requirit, quæ assignantur, *ibid.* num. 16.

Testamentum factum multipliciter revocari potest; & innuitur quando censetur vere revocatum, vel non, & quid requiratur ad talem revocationem, *ibid.* num. 17. ad 30.

Testamentum prius legitime factum rumpitur per posterius privilegium, *ibid.* num. 31.

Testamentum prius ad acta, seu coram Principe factum per quid revocari possit, *ib.* n. 32.

Testamentum parentum inter liberos revocatur per aliud testamentum legitime factum coram septem testibus, *ibid.* num. 33.

Testamentum irritari, rumpl. ac desitum quid sit; quomodo, ac quando fiat? *ibid.* nu. 34. ad 37.

TOM. VIII.

Legata, Codicilli, & Donationes multipliciter revocari possunt; & assignatur quando censentur vere revocata, vel non, *ibid.* num. 38. ad 49.

An posterius testamentum rumptat prius testamentum, si huic adjecta sit clausula derogatoria, etque non fuerit in posteriori testamento revocata, *ibid.* num. 50. & *segg.*

TESTIS.

Quoad ea, quæ concernunt illos, qui possunt, vel non esse Testes, tum generaliter quoad omnia, tum specialiter quoad certas personas, & Causas.

Testes unde sint dicti, & qui sint, & quæ conditiones in ipsis requirantur? Vide verb. *Testis* art. 1. num. 1. 2. & 3.

Qui hebetes sint, vel inhabiles ad testificandum sive in totum, sive in partem? *ibid.* num. 4. ad 7.

Generaliter, & absolute inhabiles ad testificandum tam in Causis Civilibus, quam Criminalibus sunt infantes, & impuberes, amentes, & furiosi, surdi simi, & moti a ratiuitate, cæci, servi, seu mancipia, & qui pretio ad id sunt conducti, *ibid.* num. 8. ad 16.

Infames tam infamia juris, quam facti, criminosi, perjuri, excommunicati, pauperes quando, & in quibus Causis admitti possint ad testificandum, vel non? *ibid.* nu. 17. ad 40.

Sed vide, *ibid.* in nov. add. num. 139. & *segg.*

Fœminæ, pupilli, seu impuberes, parentes, consanguinei, & affines domestici, quando admittantur, & in quibus Causis? *ibid.* num. 41. ad 85.

Inimici, an, quando, & in quibus causis possint esse testes contra suos inimicos, parentes contra suos filios, & e contra, liberi contra suos Patronos, Judæi contra Christianos, laici contra Clericos, Clerici contra laicos, *ibid.* num. 86. ad 108.

An Clerici, & Religiosi possint sine licentia suorum respective Superiorum valde, & licite esse testes in Testamentis, Instrumentis, & contractibus laicorum, *ibid.* nu. 110.

Nemo potest esse testis in propria causa, ideoque Judices, Advocati, Tutores, Administratores, aliique similes nequeant esse testes

Xx

in

in Causa, quam iudicantur, vel cui patrocinium præstiterunt; & quæ sit causa propria, assignatur, *ib. num. 111. ad 114.*

Proxenera, seu Mediator inter contrahentes quando possit esse testis, *ibid. num. 115. ad 118.*

Prælati, aliique Clerici, etiam Regulares, & Canonici possunt esse testes in Causa Civili seu Ecclesiæ, vel Monasterii; secus si sint aliqua rationabili causa impediti, aut in eadem Causa sint auctores, *ibid. num. 119. ad 126.*

In Causa Universitatis secularis an, & quando possint esse testes illi, qui sunt de eadem Universitate, vel Communitate, *ib. num. 127. ad 131.*

Quoad ea, quæ concernunt testium numerum, testes contestes, testes singulares, testes de scientia, testes de auditu, testium productionem, juramentum, & examen, ac interrogatoria suggestiva.

Assignantur variz Causæ, in quibus tum de jure Civili, tum Canonico requiruntur plures testes. Vide verb. *Testis art. 2. num. 1. ad 4.*

An, & in quibus casibus sufficiat unus testis ad legitimam probationem. *ibid. num. 5. & 6. & num. 59. & seqq. & art. 3. n. 49. & seqq.*

Testes quoad probationem, alii vocantur testes contestes, & alii testes singulares, & qui sint. *ibid. num. 7.*

Singularitas testium triplex assignatur, & explicatur. Et innuitur in quibus Causis probent testes hac triplici singularitate. *ib. num. 8. ad 16.*

Testes quoad probationem, alii dicuntur testes de scientia, alii testes de credulitate, & alii testes de auditu: & qui sint singuli, & qui ex istis requiruntur, vel sufficiant ad legitimam facti probationem, *ibidem numer. 17. ad 20.*

Testes quando sint producendi, & quot productiones testium fieri, vel admitti possint. *ib. num. 21. ad 23.*

Testes e longinquo cujus expensis sint producendi; & producens tales testes ad quid teneatur. *ibid. num. 24. & 25.*

Impediens testium productionem quomodo peccat; *ibid. num. 26.*

Testes antequam deponant, jurare debent; & tale juramentum undequaque explicatur, *ib. num. 27. ad 41.*

Testes quomodo, & a quo sint examinandi. *ibid. num. 42. ad 46.*

Testium examinatio quando, & in quo loco fieri debeat; & quid si testes examinandi sint persone egrogæ, vel senes, aut valetudinarii, aut pauperetate depressi, aut somnigæ. *ibid. num. 47. ad 53.*

Assignantur interrogatoria, quæ faciendæ, & quæ cavendæ sunt in examinatione testium. *ibid. num. 54. ad 58.*

Quoad testium exceptionem, seu reprobationem, coactionem, & obligationem.

Exceptiones, quæ testibus possunt obijci, sunt triplicis generis. Et assignatur quomodo fieri possint, & quando sint opponendæ. Vide verb. *Testis art. 3. num. 1. ad 7.*

An & quando quis possit reprobare testes, a se, & pro se antea productos. *ibid. nu. 8. & 9.*

Testes probatorii possunt reprobari per alios testes reprobatorios reprobatoriorum; & assignantur qui sint tales testes. *ib. nu. 10. 11.*

Testes recusantes testificari quando; in quibus Causis, & contra quos ad testificandum compelli possint, vel non. *ibid. num. 12. ad 29.*

Testis, qui juravit se nihil depositurum in Iudicio, an compelli possit ad deponendum, *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Testes, an & quando possint in juramento præstando uti restrictione mentali, seu amphibologia, aut equivocatione. Vide verb. *Juramentum art. 1. num. 12. verb. Restrictio mentalis, verb. Rens.*

Testis ex quo titulo, & quando teneatur testificari sponte, vel solum quando a Iudice competente interrogatur. *ibid. nu. 34. & 35.*

Judex quando censetur iusse, & juridice exigere a testibus testimonium. *ibid. nu. 36.*

Assignantur aliqui casus, in quibus testis sub mortali tenetur testimonium ferre in legitimo iudicio; & alii casus assignantur, in quibus non tenetur etiam Iudex præcipiente. *ibid. num. 37. 38. & 39.*

Testis peccat in pluribus, quæ assignantur. *ib. num. 40.*

Testis, qui ex malitia, vel ex ignorantia falsum deponit, quas penas incurrit, & ad quid teneatur, vel non. *ibid. nu. 41. ad 45.*

De testibus habentibus notam manuum. Item de Testibus pluribus sed singularibus quoad varios actus. De testibus pro electione sepulchre requisitis. De testibus Synodali-
libus,

libus, & iis qui matrimonio assistunt. *ibid.*
num. 47. ad 62.

Testes producti debent coram Iudice, cui fides
est facienda; Qui tamen Iudex solet quan-
doque examen delegare, qua delegatione non
intercedente examen a Notario factum ex
proprio libitu est nullum. *ibid.* num. 63. 64.
Sed vide quæ sequuntur. *ibid.* num. 65.
ad 67.

Alia ad rem Vide verb. *Juramentum*,
Resistentio, *Rescriptio mentalis*, *Reus*.
Testium presentia quoad Matrimonium. Vide
verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 2. n. 59.

TETRAGONOMETRIA quid. Vide verb.
Mundus num. 100.

THALMUD HEBREORUM.

Judæi, & Hebræi unde sint dicti, quid sit,
& importet eorum Thalmud, quando, & a
quibus fuerit compilatus. Vide verb. *Thal-*
mud Hebreorum num. 1. 2. & 3.

Thalmud aliud est Hierosolymitanum, & aliud
Babylonicum; & utrumque quid contineat.
ibid. num. 4. 5. & 6.

Thalmud cuius iussu fuerit prohibitum, com-
bustum; & quæ pœnæ fuerint impostæ tran-
sgressoribus. *ibid.* num. 7. ad 13.

Thalmud plura continet apta Judæorum perti-
nentiæ emolliendæ. *ibid.* num. 14.

Quin etiam ad Catholica dogmata confir-
manda adversus Heterodoxos. *ibid.*

Judicia Virorum Doctissimorum de eodem
Thalmud. *ibid.* num. 15.

THEOLOGIA THEOLOGUS.

Theologia quid, & quotuplex sit, assignatur,
& explicatur. Vide verb. *Theologia* n. 1. ad 7.

Theologia tum ratione subiecti, circa quod ver-
satur, varie dividitur; & singulæ divisiones
assignantur, & explicantur. *ib.* n. 8. ad 17.
Assertur origo Cathedræ Scholasticæ Reli-
gionis Seraphicæ. *ibid.* num. 18.

Quoad ea, quæ concernunt Theologum
Vide verb. *Canonicus* art. 9. n. 2. ad 44.

THEORICA Planetarum quid; Vide verb.
Mundus num. 104.

THESAURUS S. M. Ecclesiæ. Vide Verb. *In-*
dulgentia art. 1. num. 4.

THESAURUS. Vide verb. *Dominium* art. 3.
nu. 26. ad 45. & verb. *Societas inter Fratres*, in
not. ad num. 24.

THESIS quid, & ejus differentia ab hy-
pothesi? Vide verb. *Mundus* num. 100. 101.

THURIFICATIO.

Thurificatio quomodo, quando, quibus, & a
a quibus fieri possit, ac debeat. & quæ præ-
cedentia servanda sit in ipsa faciendâ. Vide
verb. *Thurificatio per sac.* ubi ad rem addu-
cuntur varia Decreta Sac. Rit. Congr.

Thurificatio ad Sanctissimum Eucharistiæ Sacra-
mentum, sive expositum illud sit, sive in
tabernaculo Altaris reconditum; vid. *ibid.*
num. 72. & seqq.

Thurificatio an, & quomodo proficiat Defunctis;
Vide verb. *Suffragia* num. 22.

TITULUS.

Titulus Crucis Domini quando Romæ inven-
tus; Vide verb. *Titulus* num. 1.

Titulus *Servus Servorum Dei*, quo utitur Papa
in Bullis, a quo fuerit primo inventus; &
quare in iis sic se vocet. *ib.* num. 2. & 3.

Titulus *Eminentissimi* quando coepit dari Car-
dinalibus; & Tituli Cardinalitii qui olim
fuerint tum in Urbe, tum extra Urbem; &
a quo præscripti, numerati, ac designati fue-
rint. *ibid.* num. 4. ad 10.

Assignantur qualis titulus tribuebatur olim
Nobilibus Personis, & qualis competat Mo-
nialibus. *ibid.* num. 11. 12. & 13.

Alia ad rem. *ibid.* num. 14. ad 30. &
verb. *Capitulum* art. 3. num. 66.

De Tituli assignatione pro Sacris Ordini-
bus. *ibid.* num. 31. & seqq.

Titulus *Insignis* cuiusque competat; & quibus
competat titulus Capitularium. *ib.* n. 36.

Titulus Illustissimi non debetur Vicario Apo-
stolico. Vide verb. *Vicarius Apostolicus* n. 33.

TONSURA. Vide verb. *Ordo* art. 1. num. 8.
& art. 2. num. 1.

TOPOGRAPHIA quid. Vide verb. *Mundus*
num. 205.

TRADITIONES.

Traditio sive generatim, sive magis stricte
sumpta explicatur. Vide verb. *Traditio* n. 1.
& 2.

Traditio dividitur in Divinam, Apostolicam,
& Ecclesiasticam. Et quæ sint singulæ; quo-
modo admittendæ, ac observandæ; & qua-
lem habeant auctoritatem. *ibid.* nu. 3. ad 37.

TRANSACTION.

Transactio dupliciter sumpta assignatur, & explicatur. Vide verb. *Transactio* num. 1. 2. & 3.

Ad transactionem strictè sumptam tria requiruntur, & assignantur. *ibid.* num. 4. ad 8.

Quæ personæ possint transigere, & de quibus rebus possit fieri transactio, vel non. *ibid.* num. 9. ad 27.

Transactio bona fide celebrata, an, & quomodo revocari possit. *ibid.* num. 24. ad 30.

Afferuntur varia Decreta Sacr. Congregat. Immunit. concernentia Transactionem inter Ecclesiasticos, & laicos. *ib.* num. 31. ad 38.

An transactio non inspectis tabulis testamentariis super relictis in testamento facta, sustineatur, si inspectioni illi fuerit renunciatur, vel juramento ipsa transactio fuerit confirmata. *ibid.* num. 39. & seqq.

De alimentorum in testamento relictorum transactione. *ibid.* num. 47.

An transactio hodie involvat novationem. *ibid.* num. 48. & seqq.

TRANSITUS.

Regulares Professi de cujus licentia transire possint ad aliam Religionem, & cum debita licentia transientes ad quid teneantur; & an transire possint ad laxiorem. Vide verb. *Transitus* num. 1. ad 4.

Transitus Regularium Conversorum ad statum Clericalem, & de statu Clericali ad statum Conversorum de cujus licentia fieri possit. *ibid.* num. 5. ad 9.

Quoad ea, quæ concernunt Affiliationes Regularium in aliis Conventibus, & transitus eorum ad alias Provincias; *ib.* num. 10.

Transitus de ritu Græco ad Latinum, & e contra de cujus licentia fieri possit. *ibid.* num. 11. & 12.

Transitus Cadaveris per alias Dioceses, & Parochias quomodo fieri possit? & an possint Parochi ratione talis transitus aliquid exigere. *ib.* num. 13. & 14.

Quis concedere possit transitum Regularium de uno ad alium Ordinem. Vide *ib.* num. 15. ad 20.

Transitus de uno Ordine ad alium fieri nequit sine causa. *ib.* num. 21. & 22.

Quid Episcopus Auctoritatis habeat in revocatione Indulti dati illis, qui ab uno ad alium ordinem transiunt. *ib.* num. 23. & 24.

De transitu a Ritu Græco ad Latinum, & de Latino ad Græcum. *ib.* num. 25. & seqq.

An transeunte Abbate alicujus Monasterii ad Religionem strictioris Observantiae procedi statim valeat ad electionem Successoris in Prælaturam. *ib.* num. 31. & seqq.

TRANSLATIO.

Translato Fasto ordinarie non transferetur Indulgentia; Vide verb. *Translatio* num. 1.

Alia plura attendenda circa translationem Festorum, Imaginum, vel Reliquiarum; & circa translationem Monialis, vel Regularis ad aliud Monasterium, & Episcopi ad aliam Ecclesiam, & circa translationem Conventuum. *ib.* num. 2. ad 16.

TREBELLIANICA. Vide verb. *Falcidia* num. 40.

TREGUA.

Tregua quid sit? & quomodo vocetur in Jure Civili, & in quo differat a Pace? Vide verb. *Tregua* num. 1. 2. & 3.

Tregua est duplex, *Conventionalis*, & *Canonica*; & quæ sit utraque; *ib.* num. 4. 5. & 6.

Treguæ Canonicae quibus diebus sint servandæ? & quæ pœnæ contra eas violantes sint statutæ. *ib.* num. 7. & 8.

Quæ personæ gaudeant Tregua, seu securitate perpetua. *ib.* num. 9. & 10.

An, quando, & quibus de causis inita Pax, & Tregua cum hostibus frangi possit. *ib.* num. 11.

TRIBUTUM quid, & quotuplex sit; Vide verb. *Gabella* num. 4. & 5.

TRIGONOMETRIA quid; Vide verb. *Mundus* num. 200.

TRIREMIUM pœna: quæ sit? Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 125.

TRISAGIUM.

Afferuntur motiva cur corperit cani Trisagium, quo tres Divinæ Personæ laudantur; Vide verb. *Trisagium*.

TRIVATIA, Tritavus quæ, & quis sit? Vide verb. *Affinitas* art. 1. num. 15.

TROPICI unde dicti, & cur unus vocetur Tropicus Cancræ, & alter Tropicus Capricorni? Vide verb. *Mundus* num. 130.

TRUFFATORUM pœnæ quæ sint; Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 213.

TU.

TUTELA, TUTOR: CURA, CURATOR.

Tutela quid sit, & qui sint Tutores; Vide verb. *Tutela num. 1. & 2.*

Tutela alia est *Testamentaria*, alia *Legitima*, & alia *Dativa*; & quæ sint singulæ? *ibid. num. 3. ad 7.*

Tutela quando finitur? *ib. nu. 8. & nu. 17.*

Tutela finita, incipit Cura; & assignatur tempus, quo durare solet. *ib. nu. 9. ad 12.*

Curator quid sit, & in quo differat a Tutore. *ib. n. 13. ad 16.*

Tutor, finita Tutela, an adhuc perseverare possit tamquam Curator. *ib. n. 17. 18. & 19.*

Tutor Dativus, perveniente altero ex fratribus ad majoritatem, cessat quoad omnes fratres, secus de Tutore Testamentario. *ibid. nu. 20. & 21.*

Tutor a quo Judice sit constituendus? Et quid si pupillus sit Clericus, vel si plures pupilli, partim sint laici, & partim Ecclesiastici? *ib. n. 22. ad 28.*

Curator tam personis, quam rebus quomodo, & a quo Judice sit constituendus? *ibid. num. 29. ad 31.*

Parentes an, quando, quomodo, & quibus filiis possint Tutores constituere. *ibid. nu. 32. ad 46.*

Constituendus Tutor cuius ætatis esse debeat; Et qui possint esse, vel non esse Tutores. *ib. n. 47. ad 63.*

Uxor Tutrix a Marito constituta an renunciare debeat secundis nuptiis. *ibid. num. 64. & 65.*

Tutela legitima competit proximiori pupilli; si vero fuerint plures in eodem gradu, omnes admitti debent ad tutelam; & traditur præferentia ordo servandus in ipsa tutela assignanda. *ib. nu. 66. ad 84.*

Tutores, & Curatores quando senescent Inventarium conficere. *ib. n. 85. 86. & 87.*

Curatores quibus personis dati, seu constitui possint. *ib. num. 88. ad 104.*

Tutores, & Curatores tenentur satisfacere; exceptis tamen Tutoribus Testamentariis, & illis qui dati sunt ex inquisitione. *ib. num. 105. 106. & 107.*

Tutores, & Curatores ad quid teneantur circa administrationem bonorum Pupillorum, & Minorum. *ib. nu. 108. 109. & 110.*

Tutor cogi haud potest a pupillo ad rationes administrationis tutelæ reddendas, si ipse pupillus effectus major, eum ab hac redditione rationum liberavit. *ib. nu. 118. 119.*

TOM. VIII.

Tutor haud potest reportare cessiones contra Pupillum, & ita quidem, ut si quas reportaverit, ex cedant beneficio ipsius pupilli. *ib. n. 120. ad fin.*

Tutores, & Curatores an possint accipere, vel petere salarium. *ib. nu. 121. ad 125.*

An, & quando Pupilli, & Minores possint sine auctoritate Tutorum, & Curatorum contrahere celebrare. *ib. num. 116.*

V

VACANS SEDES. Vide verb. *Sedes Vacans.*

Vacante Sede Apostolica Major Penitentiarius, seu ejus officiales facere, & expedire possunt quæcumque ad forum conscientie pertinent; Vide verb. *Vacatio num. 1. ad 6.*

Vacante Sede Apostolica Processio Generalis Corporis Christi celebrari debet apud Vaticanam Basilicam. *ib. num. 7.*

VACATIO, VACARE.

Vacatio per mortem, & per renunciationem non sunt eadem, nec eisdem effectus causant; Vide verb. *Vacatio, Vacare nu. 1.*

Alia quoad vacationem Beneficiorum, Locorum Montium, & Officiorum Romanæ Curie. *ib. num. 2. ad 7.*

De Vacatione Beneficiorum per solennem Professionis emissionem, Atque *ib. num. 8.*

De casibus, in quibus Beneficia haud vacant ipso jure, sed per Judicis sententiam. *ib. num. 9.*

In iis casibus, in quibus vacatio Beneficiorum ipso jure inducitur, collator, qui ejus notitiam habet, ad quid teneatur; Vide *ib. num. 10. ad 14.*

De casibus Vacationum Beneficiorum ipso jure; Vide verb. *Beneficium art. 7.*

VAGUS, VAGABUNDUS.

Vagus, seu Vagabundus quis proprie sit; ubi sortitur Forum, apud quem Parochum possit Matrimonium contrahere, quibus Legibus subiciatur? ubi sit sepeliendus; Vide verb. *Vagus, Vagabundus num. 1. ad 6.*

Vagus an absolvi possit in una Diocesi a reservatis alterius Diocesis. *ib. num. 7.*

XX ;

VA.

VANAGLORIA. Vide verb. *Superbia* num. 8.
 VANA OBSERVANTIA. Vide verb. *Superstitio* num. 45.

VASA SACRA.

Vasa Sacra, aliaque Ornamenta Ecclesiastica benedicendi facultas cui competat, vel non? Vide verb. *Vasa Sacra* num. 1. ad 7.
 Quis licite possit Vasa, aliaque Sacra Ornamenta tangere, vel non? *ib. n. 8. ad 14.*
 Vasa, & alia Sacra Ornamenta ad usus profanos convertens quomodo peccet? & quibus poenis subiacitur. *ibid. num. 15. 16. & 17.*
 Vasa, & alia Ecclesiastica suppellectilia Judzis vendens qua poena plectendus. *ib. nu. 18.*
 Alia ad rem. *ib. num. 19.*

VATICANA BASILICA.

Vaticanae Basilicæ prerogativa est, ut in ea benedicantur Pallia, quæ a Romano Pontifice Patriarchis, & Archiepiscopis mittuntur; Vide verb. *Vaticana Basilica* num. 1. ad 4.
 Vaticanae Basilicæ Clero concessum est, ut de singulis Sanctis Pontificibus Rom. Officia propria recitent. *ib. nu. 5.*
 In Vaticana Basilica celebrari debent Beatificationes, & Canonizationes; & ipsius Sacrariorum ceteræ præstationes offeruntur illarum occasione. *ib. nu. 6. ad 10.*

VECTIGAL. Vide verb. *Gabella*.

VENATIO, VENAVOR.

Venatio qualis, & quando sit Clericis, & Religiosis specialiter interdicta? & qualis aliquando sit eis concessa; Vide verb. *Venatio*, *Venator* num. 1.
 Venatio, seu Piscatio, an & quando possit a Principe, vel Republica, vel a quovis alio jus privatum habente prohiberi; & contra talem prohibitionem venantes, seu piscantes quomodo peccent, & ad quid teneantur. *ib. num. 2. ad 9.*
 Principes, si propter venationis prohibitionem grave damnum afferant subditis, an teneantur ad compensationem. *ib. num. 10.*
 Principes, aliqui privati venantes teneantur ad compensationem, si venando notabiliter propterant satra, grana excutiant, vineas ac sepes ledant & similia. *ibid. nu. 11. & 12.*
 Quæ animalia, & in quibus locis pro-

sequi, seu capi liceat. *ibidem numer. 13. 14. & 15.*

An liceat prosequi, vel capere feram ab alio vulneratam. *Ibid. num. 16. 17. & 18.*
 Quid si aliquis animal vagum insequatur, & illud incidat in rete alterius. *Ibid. n. 19.*
 Si quis eripiat piscem implexum in retibus alicujus piscatoris, an teneatur ad restitutionem. *Ibid. num. 20.*

An licet diebus Festis, vel tempore Quadragesimæ venationem exercere; & cur Venatores communiter se induant veste viridis, *Ibid. num. 21. ad 25.*

Ad rem alia, Vide *ib. nu. 26.*

VENTITIO. Clerici beneficiati prohibentur vendere commodum, vel utilitatem percipiendi fructus beneficii. Vide verb. *Venditio* num. 1.
 Alia ad rem, vide sequentia, & verb. *Emptio*.

VENENUM.

Venenum componens, vendens, apud se retinens, propinans, vel mandans propinari, ad hominis necem, reus est homicidii, & homicidium sic patrum punitur poena ultimi supplicii; Vide verb. *Venenum* nu. 1. ad 5.
 Alia ad rem, *Ibid. nu. 6. 7. & 8.*

VENERABILE SACRAMENTUM. Vide verb. *Missæ*, *Processio*, *Sacramentum*, *Sacrificium*, *Tabernaculum*.

VENERATIO SANCTORUM.

De cujus licentia liceat aliquem pro Sancto venerari? Vide verb. *Veneratio Sanctorum* num. 1.
 Sancti, & Beati propriis, & strictis capli qui sint; & quid sit eorum Canonizatio, ac Beatificatio? *Ibid. num. 2. ad 5.*
 Tam Canonizatio, quam Beatificatio duplex assignatur, & explicatur, & quomodo inter se differant. *Ibid. num. 6. ad 15.*
 Canonizandi, & Beatificandi facultas cui competat? & quis primus solemniter Canonizationem celebraverit. *Ibid. num. 16. ad 20.*
 Quid de ritu olim servato, & nunc servando in solemnitate Canonizationis, & Beatificationis; & quid ad utramque requiratur. *ib. num. 21. ad 27.*
 Antiquitus nomen Martyris, & Confessoris promiscue sumebatur, nunc vero distincte, *ibid. num. 28. & 29.*

Q 00

Quo tempore elapso ab obitu Canonizandum, & Beatificandum procedi possit ad eorum Beatificationem, & Canonizationem? *ibid. num. 30. ad 53.*

Adoratio, seu Cultus quid, & quomplex sit, assignatur, & explicatur. *ibid. nu. 34. & 35.*

Adorationis Sacre tres sunt species, Latria, Hyperdulia, & Dulia; & quæ sint singulæ? *ib. num. 36. ad 39.*

Dicta triplex adoratio alia est absoluta, & alia respectiva; & quæ sit utraque. *ib. n. 40.*

Cultus alius est publicus, & alius privatus, & quis sit uterque. *ib. num. 41.*

Sancti, & Beati quæ Cultus coli possint. *ib. num. 42.*

Beati nondum canonizati quo cultus sint colendi. *ibid. num. 43.*

Qui cum fama sanctitatis obierint, & nondum sunt canonizati, nec beatificati, licite coli possunt cultu privato & non publico: afferuntur ad rem Constitutiones, & Decreta. *ib. num. 44. ad 48.*

Afferunt Decretum Sacr. Rit. Congr. super immemorabili. *ibid. num. 49.*

Adducitur Decretum ejusdem Sacre Congr. servandum in recipiendis informationibus pro causis Beatificationum & Canonizationum Servorum Dei. *ib. num. 50.*

Per Reliquias Sanctorum, & Beatorum quid intelligatur. *ibid. num. 51. & 52.*

Reliquiæ noviter inventæ ad hoc ut coli possint a quo recognoscunt, ac approbari debeant? Et in ipsius approbandis quid sit ab Episcopis attendendum. *ibid. num. 53. ad 59.*

Reliquiæ quæcumque tam novæ, quam antiquæ, licet non approbatæ, ac recognitæ, coli possunt cultu privato. Antiquæ tamen habendæ sunt in ea veneratione, quæ habendus fuerunt; & inouitur ad rem attendendum novissimum emanatum Decretum. *ibid. num. 60. 61. & 62.*

Reliquiæ quando sint incensandæ. *ib. n. 63.*

Corpora, ac Reliquiæ Sanctorum, Beatorum, ac Servorum Dei nondum Beatificatorum an, & de cujus licentia transferri possint. *ibid. num. 64. ad 67.*

Reliquiæ Sanctorum vendi non possunt. *ib. num. 68.*

Reliquias subtrahere quale sit peccatum. *ibid. num. 69.*

Pro Altaris consecratione quæ Reliquiæ sint locandæ. *ib. num. 70. 71.*

Quando exponuntur Reliquiæ, quot luminæ ardere debeant. *ib. num. 72.*

Officium aliquis Sancti, vel Beati, de quo habetur Corpus, vel Reliquia, quando, in quibus Ecclesiis, & sub quo ritu sit celebrandum. *ib. nu. 73. ad 80.*

Reliquiam deferre in Processionibus ad quem spectet. *ib. num. 81.*

Reliquiæ in Monasteriis Monialium ubi aservandæ. *ibid. num. 82.*

Alia ad rem; *ibid. num. 83. ad 89.*

Solemnitates novorum Beatorum, & Sanctorum a quibus prius, & quomodo peragenda in Ordine Fratrum Minorum. *ib. nu. 90. ad 96.*

Refertur Decretum quoad Cultum Coronæ ferreæ, quæ in Collegiata Ecclesiâ S. Joannis Baptistæ Modetis Mediolanens. Diocesis aservatur. *ib. num. 98.*

Alia ad rem; Vide verb. *Imago*, verb. *Miscralium*, verb. *Resoluitioes Sacr. Congr.*

V E N T I.

Venti Cardinales secundum quatuor Mundis plagas cardinales, sunt quatuor, qui assignantur. Vide verb. *Mundus num. 89.*

Ventus Eurus, seu Subsolanus, quis. *ib. n. 89.*

Ventus Zephirus, seu Favonius, quis. *ib. n. 89.*

Ventus Austus, seu Notus, quis. *ibid. nu. 89.*

Ventus Boreas, seu Aquilo, quis. *ib. n. 89.*

VERBA vim sponsalium habentia vel non. Vide verb. *Sponsalia num. 35. ad 48.*

VERBERATIONIS poena quæ sit; Vide verb. *Pœna art. 2. num. 26.*

V E S T I S.

Fœmina utens veste virili, & vir veste fœminea: ac Seculares utentes vestibus Religiosis quale peccatum committant. Vide verb. *Vestis num. 1. ad 4.*

Moniales tempore bacchanalium nequeunt uti alienis vestibus ad Mascheras. *ib. nu. 5.*

Vestes Sacre in quos usus converti possint, vel non; & quid de ipsis, si sint veteres. *ib. num. 6. 7. & 8.*

Clerici quibus vestibus uti debeant; & quæ sint necessariæ pro Missæ celebratione; & quis possit illas benedicere. *ib. n. 9. ad 12.*

Quando liceat, vel non, uti vestibus infidelium. *ib. num. 13. & 14.*

Adducitur notabile factum ejusdem Theologi male recepti in suo Monasterio, dum erat humiliter indutus; & splendide postea recepti Cappa pretiosa vestiti. *ib. n. 15.*

X x 4 Alia

Alia ad rem, *ibid.* num. 16.

Cadavera Ecclesiasticorum quibus vestibus sint induenda, quando exponuntur in funeralibus Officiis: & assertur ad rem novissimum Edictum, *ib. nu.* 17.

Catechumeni quando sint induendi veste candida, *ibid.* num. 18.

Vestis talaris usus an, quibus, & sub qua poena precipi valeat ab Episcopis, *ib. nu.* 19. & 20.

Assertur lepidi observatio de veste talari, ob quam sine Abbatia multi vocantur Abbates, *ib. num.* 21.

Sacræ vestes cuiusque Dignitatis, seu Ordinis propriæ gestandæ sunt a Clericis Synodo interessentibus, *ibid.* num. 22. 23. 24. & num. 24. & *seqq.*

Non item Pallium ab Archiepiscopis extra propriam Diocesim, *ibid.* nu. 25. & *seqq.*

Vicarius Generalis quamvis veste uti debeat in Synodo Diocesana, *ib. nu.* 33. & *seqq.*

De veste Clericorum, *ib. num.* 42. *ad fin.*

Alia vide hoc tom. 8. in *Appendic. in Capotaquen. Saernitana Edictorum*, Montis Mariani *Servitii Ecclesia*. Ruben. *Habitus Talaris*.

VIA LACTEA quid; & unde sic dicta. Vide verb. *Mundus* num. 204.

VIATICUM.

Viatici nomen undequaque explicatur. Vide verb. *Viaticum* num. 1. 2. & 3.

Eucharistiam sumere per modum Viatici quid sit; quando teneatur xgrotus ipsam sumere; & quoties in eadem infirmitate? Et quibus diebus, & sub qua formula sit ipsi præstanda, *ibid.* num. 4. *ad p.*

Juxta Rituale Romanum non potest Viaticum ministrari de novo, nisi infirmus per aliquot dies supervivat, *ib. num.* 16.

Quotnam dies intercedere debeant, *ibid.* num. 17. 18.

Alia ad rem, *ibid.* num. 10.

De Viatico administrando, vel non ministrando iis, qui suspecti sunt contumaciæ in Constitutionem *Unigenitus*, vide *ib. num.* 11. & *seqq.* ubi per extensum datur Epistola Encyclicæ Bened. XIV. ad Gallicanos Episcopos data.

VICARIUS APOSTOLICUS.

Pro Vicario Apostolico quis hic intelligatur. Vide verb. *Vicarius Apostolicus* num. 1.

Quanam occasione mittatur, *ibid.* num. 64. Quæ sit Vicarii Apostolici Jurisdictio, ac facultas; quid possit, vel non in Diocesi disponere independenter ab Episcopo; quales functiones exercere possit; & quibus gaudeat prærogativis tum Missæ solemni assistendo, tum Missam privatam celebrando, *ibid.* nu. 2. *ad 21.*

Quenam sit facultas, & jurisdictio Vicarii Apostolici missi Sede Episcopali vacante, *ib. num.* 65. & *seqq.*

Questio proponitur, an possit tunc erigere Beneficia cum reservatione Jurispatronatus, *ib. num.* 70.

Quibus vero Insignibus, & honoribus decoretur, vide *ib. num.* 71. *ad 73.*

Vicarius Apostolicus quamdiu duret; ubi residere debeat; quæ sit ejus præcedentia in Choro; an possit salarium, expensas, ac alia emolumenta præterdere, & quæ; & alia ejus facultatem concernentia, *ib. num.* 22. *ad 49.*

Assignantur causæ, propter quas Vicarius Apostolicus deputari, ac removeri solet, *ib. num.* 50. 51. & 52.

Vicarius Apostolicus illis tantum gaudere debet prærogativis, in quibus gaudet Vicarius Generalis Episcopi, *ibid.* num. 53.

VICARIUS CAPITULARIS

Quoad ea, quæ concernunt ejus electionem, qualitatem, iurium, & suam suæ Jurisdictionis.

Vicarius Capitularis a quo, & intra quod tempus sit eligendus; & quid si intra præfixum tempus non eligatur; Vide verb. *Vicarius Capitularis* art. 1. num. 1. *ad 40.* ubi alia plura quoad ejus electionem, & num. 64. & *seqq.*

Vicarius Capitularis, an possit esse Canonicus, vel Parochus; & cujus ætatis esse debeat; & qui sint præferendi in ejusdem electione, *ib. num.* 41. *ad 44.*

Quid si electio non concludatur in tempore a Concilio Trid. præscripto, *ib. nu.* 45.

Quid si in tali electione duo Canonici Doctores habuerint vota paria, *ib. nu.* 46.

Quid si Ecclesia vacans sine suffraganea, sive non, careat Capitulo, *ib. n.* 47. & 48.

Vicarius Capitularis an providendi debeat de competenti salario; & an lucrari possit distributiones etiam si Choro non intersit; & ad quid teneatur pro ipsis lucrandis, *ib. nu.* 49. *ad 52.*

Vicarius Capitularis non potest occupa-

re Sedem Archidiaconi in Ecclesia. *ibidem* numer. 57.

Archidiaconus, seu alia Dignitas major post Pontificalem præfertur Vicario Capitulari. *ibidem* numer. 54.

Vicarii Capitularis Jurisdictio quando, & per quid cesset. *ibidem* numer. 57. ad 58.

Quid de Vicario Capitulari Ecclesie Collegiate exemptæ, vel nullius Diocesis. *ibidem* numer. 59. 60. & 61.

Non est pacifica *Antistes* opinio proposita numer. 60. quod Capitulum Collegiate Ecclesie defuncto Prelato Nullius debeat constituere Vicarium Capitularem. *ibidem* numer. 62.

Afferitur novissima resolutio Sac. Congr. Concil. quoad varia dubia de Vicario Capitulari. *ibidem* numer. 62.

Quoad ea, quæ Vicarius Capitularis facere potest, vel non.

Vicarius Capitularis in quibus Episcopo succedat, vel non? Vide verb. *Vicarius* art. 2. numer. 1.

Vicarius Capitularis quid possit circa Dimissorias concedendas pro Ordinibus suscipiendis ab exteris Episcopis sive intra, sive extra Diocesim. *ibidem* numer. 2. ad 8.

Assignantur plura, quæ Vicarius Capitularis facere potest; & plura alia, quæ facere non potest; & ad rem adducitur novissima resolutio Sac. Congr. Concil. quoad varia dubia de ipso. *ibidem* numer. 9. ad 69.

Alia quoad facultatem Vicarii Capitularis. *ibidem* numer. 70. ad 88. & numer. 92. ad 103.

Nam Capitulum eligendo Vicarium Capitularem possit aliqua reservare a se ipso exercenda. *ibidem* numer. 104. & seq.

Alia vide hoc tom. 8. in *Appendic. R. solut.* in Turritana. Alia Turritana. Calaritana. Portugallien.

VICARIUS FORANEUS

Vicarius Foraneus quis sit, & quare sic dicatur? a quo constituendus, & quis ad tale munus eligi possit? quæ sit ejus Jurisdictio? & in quibus se possit intromittere, vel non? Vide verb. *Vicarius Foraneus* numer. 1. ad 8. & numer. 37. ad 44.

Alia circa Vicarii Foranei facultatem, & Officium. *ibidem* numer. 9. ad 36.

A Vicario Foraneo distinguitur is, qui extra Urbem cum aliqua delegatione universalis causarum ab Episcopo constituitur,

& referuntur quædam distinctionis argumenta. *ibidem* numer. 45. & seqq.

VICARIUS GENERALIS EPISCOPI.

Quoad ea, quæ concernunt ejus esse, constitutionem, & Jurisdictionem.

Vicarii Generalis nomine quis intelligatur? & quomodo in Jure appelletur? Vide verb. *Vicarius Generalis* numer. 1. & 2.

Episcopus an teneatur Vicarium Generale constitutuere. *ibidem* numer. 3. ad 7.

Episcopus an possit binos Vicarios Generales æque principales constituere. *ibidem* numer. 8. ad 14.

Episcopus an habere possit plures Vicarios juxta numerum Dominiorum, ad quæ se extendit Diocesis. *ibidem* numer. 15.

Vicarius constitutus in aliqua parte Diocesis cum opportuna facultate an sit censendus Generalis. *ibidem* numer. 16.

Episcopus quando, & quem ad munus Vicarii Generalis eligere possit? & quis ad tale munus sit eligendus? quæ alia Officia habere possit? qualem ætatem, & quas habere debeat prærogativas. *ibidem* numer. 17. ad 40.

Vicarius Generalis qualem habeat Jurisdictionem. *ibidem* numer. 41. ad 47.

Utri, quando duo Vicarii Generales æque principales constituuntur ab Episcopo, delegationes Apostolicæ censeantur commissæ. *ibidem* numer. 44. & seqq.

Quoad ea, quæ potest, vel non potest Vicarius Generalis.

Vicarius Generalis ad hoc ut munus suum plene, & libere exercere possit, quid requiratur? & quæ concedi soleant in constitutione ejusdem? Vide verb. *Vicarius Generalis* art. 2. numer. 1. & 2.

Assignatur, quid possit Vicarius Generalis ex vi Officii sui committitur. Ex quid si sit Vicarius Archiepiscopi. *ibidem* numer. 3. ad 8.

Assignantur ea omnia, quæ abique speciebus mandato facere non potest Vicarius Generalis; & quomodo discerni possit, in quibus casibus habeat speciale mandatum, vel non. *ibidem* numer. 9. ad 84.

Alia plura ad rem, *ibidem* numer. 85. ad 114. & in nov. add. numer. 115.

Quoad ea, quae concernunt locum, praecedentiam, & modum, quo expirat Vicarii Generalis Jurisdictio.

Qualis sit locus, ac praecedentia Vicarii Generalis sive in Choro, sive in Processionibus, sive in sessionibus; & quo habitu incedere, ac in quo loco sedere debeat ad hoc, ut laetetur quotidianas distributiones; Vide verb. *Vicarius Generalis* art. 3. num. 1. ad 15.

Qualis praecedentia ordo sit servandus inter Vicarium Generalem, & Canonicos paratos, & Dignitates Episcopos assistentes. *ibid.* num. 16. ad 23.

Vicarius Generalis an praecedat Gubernatoribus Civitatis, Potestatibus, vel Commissariis. *ibid.* num. 24. 25. & 26.

Vicarii Generalis Jurisdictio quando, & per quam expirat. *ibid.* num. 27. ad 46.

Alia de praecedentia Vicarii Generalis; Vide *ibid.* in nov. add. num. 47. & seqq.

Quoad differentias vertentes inter Vicarium Generalem, Capitularem, & Foraneum.

Assignantur undecim differentiae inter Vicarium Generalem, & Capitularem; Vide verb. *Vicarius Generalis* art. 4. num. 1. ad 15. Asseruntur aliae differentiae assignatae a Pellegriano. *ibid.* num. 12.

Vicarius Generalis differt a Foraneo quinque modis, qui exponuntur. *ibidem* numer. 13. ad 17.

Vicarius Capitularis differt a Foraneo quinque pariter modis, qui assignantur. *ibid.* num. 18. ad 22.

Ad rem, vide *ibid.* in nov. add. num. 33. 34. 35. ubi improbat *Card. de Luca* opinio circa electionem alterius, quam Doctoris in Vicarium Capitularem, quando in Capitulo non est nisi unus Doctor.

VICARIUS PAROCHIALIS.

Vicarius Parochialis alius est temporaneus, & alius perpetuus; & qualis sit uterque. Vide verb. *Vicarius Parochialis* numer. 1. ad 32.

Vicarius perpetuus ex quo, & in quibus Ecclesiis constitui possit. *ibid.* num. 4. ad 7.

Episcopus nequit Vicarium perpetuum deputare in pluribus causis, qui assignantur. *ibid.* num. 8. ad 13.

Quid de congrua portione Vicario perpetuo assignanda. *ibid.* num. 14. ad 17.

Vicarius perpetuus, ejusque Vicaria in quibus equiparetur Rectori animarum, & Ecclesiae Parochiali, vel non. *ibid.* num. 18. ad 30.

Vicarii perpetui quomodo instituendi; & an possint ab Episcopo, quamvis in Ecclesiis exemptis, prohibito examinari. *ibid.* num. 31. ad 35.

Vicarii perpetui Ecclesiarum Parochialium quagaudeant praecedentia; & sub qua Croce incedere debeat. *ibid.* num. 36. 37. & 38.

Quae praecedentia debeatur Vicario perpetuo S. Joannis Lateranensis, & quae onera subire debeat Vicarius perpetuus Abbatiae. *ibid.* num. 39. & 40.

Vicarius temporalis an sit Beneficiatus, & ob quas causas deputari possit, & soleat. *ibid.* num. 41. & 42.

Ad quem spectet deputatio Vicarii temporalis, seu Oeconomi Clerici Secularis. *ibid.* num. 43. 44. & 45.

Aliorum Vicariorum temporalium nominatio ad quem spectet, & jam nominati an possint prohibito removeri. *ibid.* num. 46. ad 49.

Num Sancto Concilio Tridentini *sess. 7. de Reform.* pertineat etiam ad Parochias unitas Monasteriis, & Conventibus Regularium. *ibid.* num. 60. & seqq.

Quid de Congrua Vicario temporali assignanda. *ibidem* numer. 59. ad 54. & verb. *Congrua*.

Vicariorum cujusvis generis materia item pertinet; vide *ibid.* num. 55. ad 59.

VICARIUS URBIS.

VICINUS pluribus partibus praefertur aliis vicinis in emptione domus; Vide verb. *Vicinus* in add. *Ant.* num. 10.

De Cardinalis Vicarii Urbis jurisdictione, officio &c. plura Vide verb. *Vicarius Urbis* num. 1. ad 21. nec non verb. *Cardinales* art. 6. num. 25. ubi plura de ejusdem auctoritate in exteris Romae degentes. & ad Ordines promovendos.

VIDUA, VIDUUS.

Vidua an, & de cujus licentia recipi possit in Monasterium, & quale velum recipere debeat in Professione; & an eligi possit in Abbatissam; Vide verb. *Vidua* num. 1. ad 8.

Vidua

Vidua quanto tempore possit licite Missam omittere post mortem Mariti. *ibid. num. 9.*
Vidua nubens intra annum lectus obnoxia erat infamia, aliique pœnis ex Jure Civili. *ib. num. 11.*

Alia de Viduis circa delectionem de copula præterita. Vide *ibid. num. 10.*

VIGILIA.

Vigilia quid sit, & unde dicatur; Vide verb. *Vigilia num. 1. & 2.*

Vigilie nocturnæ usque dum, & apud quos viguerint; in quibus locis de ipsis mentio fiat; cur fuerint abolitæ; & cur earum nomen remanserit in Ecclesia. *ibid. num. 3. ad 8.*

Cur in variis Vigiliis sit jejunandum, & in aliquibus non. *ibid. num. 9. ad 12.*

Vigilia S. Bartholomæi quando celebranda. *ib. num. 13.*

Quid si Vigilia occurrat in Dominica. *ib. num. 14.*

Quid si Vigilia S. Joannis Baptistæ, vel S. Antonii de Padua cadat in Festo Corporis Christi. *ib. n. 15. 16. & 17.*

Vigilia an, & quando possit ab Episcopo commutari in diæ præcedenti. *ibid. num. 18. & 19.*

Officium de Vigilia quando celebrandum, vel anticipandum; & quando de ipsa fieri debeat tantum commemoratio, vel non. *ib. num. 20. ad 28.*

In Vigilia Nativitatis Domini, & in ejus octava, & in Vigilia Epiphaniæ quæ Missæ prohibeantur. *ibid. num. 29. & 30.*

Quid si in Vigilia Ascensionis occurrat Festum primæ classis, aut duplex, vel semiduplex. *ib. d. num. 31.*

In Vigilia Pentecostes, & per totam Octavam quæ Officia, & Missæ prohibeantur. *ibid. n. 32.*

Episcopus an possit novas Vigiliis in Calendario Romano non appositæ ordinare. *ib. num. 33.*

VINUM.

Quale vinum sit materia apta Consecrationis, vel non. Vide verb. *Vinum num. 1. ad 18.* Vinum ex avis passis expressum est apta materia ad Eucharistiam perficiendam. *ib. in not. noviss. ad num. 16.*

An liceat solum panem sine vino consecrare. *ibid. num. 19. & 20.*

Guttæ vini existentes intra Calicem discon- tinuum an remaneant consecratæ; & an abstergi possint post Consecrationem. *ibid. num. 21. & 22.*

Quid de aqua in Calice vino miscenda. *ibid. num. 23. ad 27.*

Vini venditores an, & quando, & in qua quantitate possint licite aquam vino miscere. *ibid. num. 28. & 29.*

Alia ad rem, *ibid. n. 30. ad 37.*

Adducuntur ad rem varii S. Scripturæ textus valde attendendi. *ibid. num. 38.*

VIOLENTIA quid sit, & quando dicatur manifestata, Vide verb. *Conservatores ast. 2. num. 5. & 6.*

VIRGA POENITENTIARIORUM.

An Canonicus Poenitentiarius in Cathedra- li Ecclesia uti possit virga, sive, ut ajunt bacchetta; Vide verb. *Virga Poenitentiariorum num. 1. 2. & 3.*

Major Poenitentiarius quas Indulgentias concedere possit. *ibid. num. 4.*

V I R.

Vir extra Paradisum fuit formatus; Mulier vero intra Paradisum; Vide verb. *Vir n. 1.*

Viri principie Mundi acceperunt Sorores in Uxores. *ibid. num. 2.*

Vir circa Uxorem peccat graviter in octo casibus, qui assignantur. *ib. num. 3.*

Alia de Viro, & Uxore. *ibid. num. 4. & 5.*

V I R T U S.

Virtus generatim, & specificè capta quid sit; Vide verb. *Virtus num. 1. & 2.*

Virtus tripliciter dividitur, videlicet ex parte subiecti in virtutes intellectuales, & morales; ex parte causæ efficientis in infusas, & acquisitas; & ex parte objecti in Theologicas, & morales, & singulæ assignantur; & quæ, ac quare in medio constant, & vitia ad extrema tendant? *ibid. num. 3. ad 15.*

Virtutes Theologicæ quot, & quæ sint? & quæ earum perfectio, ac necessitas ad salutem. *ibid. num. 16. ad 19.*

Quoad ea, quæ concernunt Fidem; Vide verb. *Fides per tot.*

Spes quid sit? quomodo distinguatur a Charitate, quale ejus tum materiale, tum for-

formale obiectum, in quibus reperitur, & quæ sint vitia ei opposita? *ibid. num. 21. ad 33.*

Charitas quid sit, qualis ejus obiectum, quomodo distingatur a Fide, & Spe, & an remaneat in Beatis. *ibidem numer. 34. ad 39.*

Deus quomodo, quando, & sub quo præcepto sit diligendus. *ibid. num. 40. ad 50.*

Quid de Charitate erga proximum, & erga inimicos. *ibid. num. 51. ad 59.*

Qualis ordo Charitatis servandus sit in proximo diligendo, vel subveciendo. *ibid. num. 60. ad 67.*

Offensor ad quid teneatur ex vi Charitatis. *ibid. nu. 68. & 69.*

Obligatio veniam petendi ab inimico offenso, quando adit, vel non, & quis teneatur prius petere reconciliationem ex duobus se mutuo offendentibus. *ib. num. 70. 71. & 72.*

Offensus an, & quomodo teneatur offensori injuriam remittere. *ibid. numer. 73. 74. & 75.*

Affligantur, & explicantur plura vitia opposita Charitati. *ib. num. 76. ad 87.*

Virtutes Cardinales quot, & quæ sint, & quare sic nuocupentur. *ibidem numer. 88. & 89.*

Cæteræ morales virtutes respectu virtutum Cardinalium sunt potius in triplici differentia, quæ assignatur. *ibid. num. 90.*

Omnes virtutes morales quomodo sint inter se connexæ, & quid sit virtus moralis proprie sumpta. *ib. num. 91. ad 93.*

Mediocritas, seu Medium duplex assignatur, & explicatur. Et quid sit vitium morale. *ibid. num. 94. & 95.*

Prudentia quid sit, quæ virtus, quæ ejus partes, sive integrales, sive subjectivæ, sive potentiales. Et quæ sint vitia ei opposita. *ibid. num. 96. ad 107.*

Justitia quid sit, quæ ejus partes subjectivæ, integrales, & potentiales, & quæ sint vitia ei, & singulis ejus partibus opposita. *ibid. num. 108. ad 119.*

Fortitudo quid sit, quæ ejus partes, & quæ vitia opposita. *ibid. num. 120. ad 129.*

Temperantia quid sit, quæ ejus partes, & quæ vitia ei, ejusque partibus opposita. *ibidem num. 130. ad 135.*

Vis quid sit. Vide verb. *vis num. 1.*

Vis in genere alia est publica, & alia privata, & quæ sit utraque, & quot modis committi soleat. *ibid. num. 2. ad 22.*

Vis io specie quæ, & quoruplex sit assignatur, & explicatur. *ibid. num. 23. ad 28.*

Quibus penis puniatur vis publica, & privata. *ibid. num. 29.*

Vim vi repellere quomodo, quando, & contra quem liceat. *ibid. num. 30. 31. & 32.*

Vis, & metus quomodo differant inter se. *ib. num. 33. & 34.*

De vi tres potissimum Leges latæ fuerunt a Romanis, una Plautia, & dux Julis, quæ explicantur. *ibid. num. 35. & seqq.*

VIS, & METUS distinguitur in gravem, & levem, habito respectu ad personam cui inferitur; Vide verb. *Vis, & Metus num. 1.*

De vi, & metu illato ei, qui intravit in Religionem, & professionem Regularem emisit. *ibid. num. 2. & seqq.*

Vis, & metus adhiberi non debet, ut Judæi in Christianorum regionibus Asylum jure gaudentes, Baptismum suscipiant. *ibid. num. 6.*

Quid si Judæus per vim, & metum fuerit baptizatus. *ibid. num. 7.*

VISITARE, VISITATIO, VISITATOR.

Visitare, visitatio quid sit; Vide verb. *Visitare num. 1.*

Visitandi jus, & potestas quibus competat, vel non, & qui teneatur visitare sive per se, sive per alium. *ibid. num. 2. ad 20.*

Episcopus quoties, quas Ecclesias, vel personas visitare. *ibid. num. 21. ad 48.*

Episcopus quid observare debeat in visitatione Monasteriorum Monialium Regularibus subjectarum. *ibid. num. 49. & 50.*

Prælati Sæculares quævis dignitate præditi quando ingredi possint Clausuram Monialium, & quot personas secum ducere possint. *ibid. num. 51. ad 55.*

Io visitatione Monasteriorum Monialium quid sit a Prælati Regularibus attendendum. *ibid. num. 56. ad 59.*

Episcopus an, & quæ Hospitalia visitare possit, & quid circa ipsa, eorumque Administratores disponere. *ibidem numer. 60. ad 71.*

Episcopus an, & quas Confraternitates visitare

sitate possit, & quid possit exigere ab earum Administratores. *ibid.* num. 72. ad 76.

An ex Concilio Tridentino *sess.* 24. *cap.* 9. de *Reform.* Loca nullius Dioecesis visitari queant ab Episcopo qua Apostolico delegato, cujus Cathedralis Ecclesia est proximior. *ib.* num. 163. & *segg.*

Episcopus in visitatione quomodo se expedire debeat, & quid de Procuratore ipsi, & aliis visitatoribus debita. *ibid.* numer. 77. ad 80.

Ante quam inchoetur Visitatio, proponuntur Edicta, & quid de ipsis, ac de tempore, vel ordine visitationis. inchoanda. *ibid.* num. 81. ad 85.

Quid de convicatoribus ab Episcopo eligendis, ac de ejus facultate circa visitationem Capituli Cathedralis. *ibid.* numer. 86. ad 92.

Episcopus in visitatione tenetur per se, vel per alium predicare verbum Dei. *ibidem* num. 93.

Quid si Visitator inveniatur Altaria de Juratpatronatus Laicorum non provisa de necessariis suppellectilibus, aut vetustate consumpta. *ibid.* num. 94.

Visitator quid possit, vel debeat dispendere circa Reliquias. *ibid.* num. 95. & 96.

Visitator non potest recusari, & quid si ei impeditur aditus ad visitandum, & in quas Censuras incurrant impediētes. *ib.* num. 97. ad 100.

Commendatarii in quibus visitare possunt Monasteria sibi commendata. *ibid.* num. 101. & 102.

Superiores Regulares an possint visitare Ecclesias sui Ordinis commendatas Sæcularibus. *ibid.* num. 103.

Provincialis in actu non potest esse Visitator extra suam Provinciam. *ib.* num. 104.

Visitator Provincie an possit substituere. *ibid.* num. 105. & 105.

Visitator in Ordine Fratrum Min. de Observ. a quo deputandus, in quas pœnas incurrant eidem resistentes, & quid de ipso, ejusque munere, ac facultate. *ibid.* num. 107. ad 119.

Quid de visitatoribus aliorum Regularium Ordinum. *ib.* num. 120.

Adducuntur quæ attendenda sunt ab Episcopis, & aliis Visitatoribus in generali visitatione. *ibidem* num. 121.

Adducuntur variz novissimæ Resolutiones Sacr. Congr. Concilii ad rem spectantia. *ib.* num. 122.

Ad rem quoque alia pleraque adducuntur

tum statuta a Benedicto XIV. tum resoluta a S. Cong. Concilii. *ibid.* num. 124. ad 163.

Ad rem postremo subjiçitur quædam pro Minoribus de Observantia. *ibid.* num. 123.

Alia vid. hoc tom. 8. in *Appendic. Resolution.* in Portucallens. *Visitationis.* Dubium *Visitationis.* Placentina. Aquilana *Jurisdictionis.* Calaguritana *Juris visitandi.* Ravennaten. *Visitationis.* Guardian. *Bisacciarum.* Gerunden. *Exemptionis.* Ravennaten. *Altaris.*

VITA COMMUNIS.

Vita communis a quibus olim servata fuerit; & qui nunc teneantur ad ipsam observandam. Vide verb. *Vita communis* num. 1. ad 9.

Quid de Regularibus, vel Monialibus Reformationem quoad vitæ communis, & Regulæ observantiam acceptare renuentibus. *ibid.* num. 10. ad 17.

Quid in illis Monasteriis, in quibus partim vitam communem recipiunt, & partim non; & quid de illis, qui Professionem emisserunt anrequam introduceretur Reformatio. *ib.* num. 18. 19. & 20.

Vita communis in quibus rebus introduci debeat. *ibid.* num. 21. ad 28.

Alia ad rem, *ibid.* num. 29.

VITIUM. Vide verb. *Vitium* num. 13. ad 95.

VITRICUS quis sit; & quid de ipso; Vide verb. *Vitricus* num. 1. & 2.

VIVÆ vocis Oracula. Vide verb. *Oracula vivæ vocis.*

ULTIMI supplicii pœna. Vide verb. *Pœna* art. 2. num. 27.

UNCTIO extrema. Vide verb. *Extrema Unctio.*

UNIO BENEFICIORUM, seu ECCLESiarUM.

Unio Beneficiorum, seu Ecclesiarum quid sit; & quot modis fieri possit; Vide verb. *Unio Beneficiorum* num. 1. ad 5.

Quamvis regulariter Unio Beneficiorum inter odiosa recensetur, tamen non ita subito contra illam pronuntiandum, quia necessitas, & Justitia dat ei causam. *ibid.* num. 86. Unio Beneficiorum alia est perpetua, & alia temporalis; & quæ sit utraque; *ibid.* num. 6. Unire Episcopatus, & alia Beneficia quis possit, vel non; *ibid.* num. 7. ad 16.

Ad faciendam Beneficiorum unionem præ-

ter legitimam facultatem requiruntur tres præsertim conditiones, quæ assignantur, & explicantur. *ibid.* num. 17. ad 40.

Episcopus quæ Beneficia unire possit, vel non; & quorum Beneficiorum unio fieri possit Seminario; *ibid.* num. 41. ad 72.

Unio legitime facta qualem effectum sortiri debeat? *ibid.* num. 73. 74. & 75.

Quales uniones examinari possunt ab Ordinaris; *ib.* num. 76.

Uniones, quæ nec in toto, nec in parte sortiri possunt effectum, quando nullæ sint, ac revocentur; *ib.* num. 77. & 78.

Unio quando censetur effectum sortiri. *ibid.* num. 79.

Unio in dubio a quo probari debeat; *ibidem* num. 80.

Unio probatur pluribus modis, quæ assignantur. *ib.* num. 81.

Unionem Beneficiorum dissolvere quis possit? & quid in casu requiratur. *ibid.* num. 82. 83. & 84.

Alia ad rem, Vide *ibid.* num. 87. 88. & verb. *Dismembratio. Vetb. Seminatum.*

VOTUM.

Quoad ea, quæ concernunt Voti naturam, divisionem, materiam, & interpretationem.

Voti nomen accipitur variis modis, quæ assignantur. Vide verb. *Votum* art. 1. num. 1.

Voti strictæ sumpti definitio traditur, & per singulas sui partes explicatur. *ibid.* num. 2. ad 11.

Assignantur, & explicantur quinque Voti divisiones. *ibid.* num. 12. ad 16.

Materia Voti qualis esse debeat? & assignantur plura Vota, quæ ratione materiae sunt invalida. *ibid.* num. 17. ad 33.

Opera præcepta possunt esse materia Voti. *ibid.* num. 34.

Magis meritoria sunt opera bona facta ex Voto, quam sponte. *ibid.* num. 35. & 36.

Vovere quis possit? Votum qualem inducat obligationem? & an possit vovens se obligare ad rem gravem sub culpa levi vel e contra. *ibid.* num. 37. ad 45.

Votum personale quomodo obliget; *ibid.* num. 44. & 45.

Cujus Voti obligatio transeat ad hæredes; & quomodo ab ipius Vota Defuncti solvideantur; *ibid.* num. 46. ad 50.

Votum conditionale quomodo obliget? & quid

de ipso, ac de conditione Vovente; *ibid.* num. 51. ad 54.

Votum poenale quando obliget; & quid si emittatur sine determinatione quoad numerum poenæ solvenda; *ibid.* num. 55. & 56.

Votum emissum ad certum tempus quando adimplendum; & quando teneatur Vovens prævenire, si prævideat Voti executionis impedimentum; *ibid.* num. 57. 58. & 59.

Votum emissum sine temporis determinatione quando adimpleri debeat; & ob quas causas differri possit; & dilatio sine iusta causa quale sit peccatum; *ibid.* num. 60. ad 66.

Qui determinate, vel indeterminate vovit Religionem, sive strictiorem, sive laxiorem, quid teneatur, vel non; *ibid.* num. 67. ad 76.

Quid in dubio, num quis voverit tantum Religionem, & probationem, an vero etiam Professionem in ipsa; *ibid.* num. 77. 78. & 79.

Expresse vovens Religionem, & Professionem ad quid teneatur; *ibid.* num. 80.

Quid de eo, qui expresse vovit Religionem, & castitatem; *ibid.* num. 81. 82.

Voto Religionis adstrictus, quid si Episcopatum suscipiat, vel contrahat Matrimonium. *ibid.* num. 85.

In debio quando aliter colligi nequit ex circumstantiis, interpretatio Voti facienda est in favorem voventis; & exemplis ostenditur quomodo Vota in casu sint exequenda. *ib.* num. 86. ad 90.

Quid de illo, qui post adhibitam moralem diligentiam adhuc dubitat, an emiserit verum votum, vel simplex propositum, vel an habuerit intentionem se obligandi; *ibid.* num. 91. & 92.

Quid de illo, qui dubitat, an quando vovit habuerit plenum usum rationis; *ibid.* num. 93. & 94.

Quid de illo, qui dubitat, an voverit cum sufficienti deliberatione, eo quod Votum miserit tempore subitæ passionis, iræ, terroris, ebrietatis, & huiusmodi; *ibidem* num. 95.

Votum ex metu, vel ignorantia emissum quando sit validum, vel non, *ibid.* num. 96. 97. & 98.

Qui vovit rem determinatam, si talis res pereat, an teneatur ad aliam. *ibid.* num. 99. & 100.

Dubius an Votum adimpleverit, teneatur adimplere. *ibid.* num. 101.

Qui vovit non ludere, aut non bibere vinum

num. 20. & quando teneatur a lufu, aut a vino abstinere; *ibid. num. 102. ad 112.*
Alia ad rem, *ibid. num. 113.*

B. M. Virgo non obflante Vno caftitatis, valide, & licite contrahit Matrimonium cum S. Iofeph, *ibid. num. 114. 115. & 116.*

Affertur ad rem celebris cauffa V. Fratris noftri Sebaftiani ab Apparitio, vulgo nuncupati *Pyraufte. ibid. num. 117. ad 120.*

Quoad ea, quæ concernunt Vna fubftantialia Religionum.

Tria fubftantialia Vota *Obedientiæ, Paupertatis, & Caftitatis* requiruntur ad effentiam Religionis Regularis; & font ex Jure Divino. Vide verb. *Votum art. 2. num. 1. 2. & 3.*

Status Religiofus fuit a Chrifto Domino inftitutus cum dd. tribus Votis, quorum ramentum folemnitas inventa eft ab Ecclefia. *ib. num. 4. ad 8.*

Obedientia Religiofa quid fit, & unde dicatur, & quid requiratur ad hoc ut fit Deo grata; *ibid. nu. 9. ad 12.*

Religiofus ex vi Voti Obedientiæ in quibus teneatur Superiori obedire, vel non; & quid poffit Superior five Generalis, five Provincialis ipfi præcipere, vel non; *ib. nu. 13. ad 27.*

Religiofi fpecialiter tenentur obedire Summo Pontifici, ac etiam Sacri Congr. fuper Regulari, Sacro Collegio Cardinalium Sede vacante, & etiam Epifcopis in illis Conventibus eorum Jurifdictioni fubjectis. *ibid. num. 29. ad 34.*

Duobus Prælati diverfa præcipientibus, cui teneatur fubditus obedire; *ibid. num. 35.*

Prælaro exiftente extra Provinciam, vel Monafterium, teneatur fubditus ejus præcepta adimplere; fecus fi Prælati fit excommunicatus. *ibid. num. 36. & 37.*

Quis poffit eximere fubditum ab obedientia immediati Superioris. *ib. nu. 38. & 39.*

Regulares nequeunt accipere Dignitates extra Ordinem, infcio Superiore. *ibid. nu. 40.*

Moniales tenentur obedire Abbatiſſæ; & quid poffit ipfa præcipere, vel non; *ibidem num. 41. & 42.*

Paupertas Religiofa quid fit; & a qua alia paupertate differat; *ibidem num. 43. & 44.*

Regulares nequeunt habere aliquid proprium in particulari, neque de licentia Generalis; & quid in illis Conventibus, in

quibus non poteft introduci Vita communis; *ibid. num. 45. ad 50.*

Quomodo paritæ capæ communis, feu Depofiti infcribi debeant; *ibid. num. 51.*

Regulares utriufque ſexus in Conventibus, & Monafteriis, ubi non adeſt vita communis; ut licite poſſint exigere, retinere, & expendere Livellæ, debent concurrere quinque conditiones, quæ assignantur. *ibidem num. 52.*

Regulares utruſque ſexus quid de ſuis Livellis diſponere poſſint, vel non; & quomodo ipſis uti debeant; & an poſſint in particulari acceptare Legatæ; *ibid. num. 53. ad 70.*

Conventus bonorum incapaces, qui ſunt Conventus Fratrum Minorum de Obſervantia, Reformatorum, & Cappuccinorum, poſſunt accipere Legatæ per modum pæne, & ſimplicis elemoſynæ. Et ad rem adducunt varia Decreta. *ibid. num. 71. ad 86.*

Fratres Minores de Corpore Obſervantiæ, & Cappuccini an poſſint in ereſione, ſeu acceptione Conventuum exigere, ſeu recipere ab Univerſitatibus, vel Communitatibus annuatim certam pecuniæ ſummam pro eorum neceſſitatibus ſubveniendis. *ibid. num. 87. ad 113.* ubi alia plura ad rem ſcitæ digna exhibentur.

Syndici Apoſtolicæ nequeunt dominium, vel uſum poſſeſſionum in ſe recipere, ut redditis annuos Fratribus tribuant; neque alienare poſſunt mobilia preſtoſa Eccleſiæ incorporata ſine Beneplacito Apoſtolicæ. *ibid. nu. 114. & 115.*

Fratres Minores qualem uſum rerum habeant, vel non. *ibid. num. 116. & 117.*

Domus Profeſſæ Societatis Jeſu ſunt capaces Legatorum, & bonorum ſtabilitum. *ibid. num. 118.*

Scholaſtici, & Coadjutores temporales, qui in diſt. Societate Jeſu poſt biennium probationis ſimplicia Vota ediderunt, quæle dominium acquirere poſſunt. *ibid. num. 119. ad 121.*

Regulares, ut licite uti poſſint aliquibus rebus intra terminos Religioſæ Paupertatis, requiruntur quatuor conditiones, quæ assignantur, & explicantur. *ibidem num. 122. ad 141.*

Religioſi diſponentes de ſuis manuſcriptis an ſint proprietarii. *ibid. num. 142. ad 146.*

Regulares ex alterius cella recipientes manuſcripta cujuſcumque generis ad ſibi tranſcribendum peccant contra Votum Paupertatis,

tatis, & tenentur ad restitutionem. *ibid.* num. 147.

Regulares utriusque sexus peccant contra Votum Paupertatis in maleis, quæ assignantur. *ibid.* num. 148.

Regulares utriusque sexus furipientes de bonis Monasterii quantitatè notabilem, duplex peccatum incurrunt. Et quæ quantitas requiritur, ac sufficiat ad peccatum mortale. *ibid.* num. 149. & 150.

Quid de Regularibus, utriusque sexus in morte deprehensis proprietariis; *ibid.* num. 152. ad 156.

Casitas Religiosa quid sit? Et ad quid per ipsam obligentur Regulares. Et quot modis ipsam violare possint. *ibid.* num. 157. ad 160.

Votum Castitatis an, & quando irritet Sponsalia, vel Matrimonium. *ibid.* num. 161. ad 170.

Episcopi Regulares a quibus Votis absolvantur, vel non. *ibid.* num. 171. ad 172.

Regulares a Religione eiectionis, & in seculo degentes ad quæ Vota teneantur; *ibid.* num. 173. ad 176.

Alia ad rem, Vide verb. *Legatum.* verb. *Moniales* art. 2. verb. *Profectio Regularis.* verb. *Regulares.*

Quoad ea, quæ concernunt Votorum obligationis cessationem.

Votorum obligatio cessat, seu tollitur generatim loquendo quatuor præcipue modis, qui assignantur. Vide verb. *Votum* art. 3. num. 1.

Per extinctionem cessat, expirat, seu tollitur Votorum obligatio in sex casibus, qui assignantur. *ibid.* num. 2. ad 9.

Irritatio Voti quid sit; & quomodo differat a dispensatione, & commutatione; *ibid.* num. 10. 11. & 12.

Irritatio alia est directa, & alia indirecta, & utraque explicatur; & innuitur quid sit directa, vel indirecte Vota irritare. *ibid.* num. 13. & 14.

Assignantur omnes illi, qui possunt sive directe, sive indirecte Vota irritare, vel non; & quid requiratur ad licitam Voti irrationem. *ibid.* num. 15. ad 54.

Vota irritata quando, & quæ reviviscant. *ibid.* num. 55. 56. & 57.

Dispensatio voti quid sit, & quid ad ipsam requiratur; *ibid.* num. 58. & 59.

Præcipue, iuste, & rationabiles causæ dispensandi in Votis sunt quatuor, & assignantur. *ibid.* num. 60. ad 63.

Ad dispensandum in Votis tria præcipue attendenda sunt, quæ adducuntur. *ibidem* num. 64.

Quid si dispensatio data sit cum bona fide, & postea inveniat data sine sufficienti causa, aut si data cum causa dubia, deinde inveniat data sine causa; *ibid.* num. 65.

Perens, vel dispensans scienter sine iusta causa quomodo peccet. *ibid.* num. 66.

Iusta interveniente causa an teneatur superior dispensare; *ibid.* num. 67.

Papa, Episcopi, Capitulum Sede vacante, Legati, seu Nuncii Apostolici, Archiepiscopi, seu Metropolitani, alique Prælati tum sæculares, tum Regulares, & Confessarii Regulares Ordinum Mendicantium in quibus votis dispensare possint; *ibid.* num. 68. ad 77.

Assignantur Vota Summo Pontifici reservata; & innuitur quomodo sit interpretanda eorum reservatio; & quando censentur reservata, vel non. *ibid.* num. 78. ad 91.

Votum absolutum omnimodæ castitatis emissum ab uno Coniuge post consummatum Matrimonium abque alterius licentia non est reservatum; secus si cum alterius Conjugis consensu sit emissum. *ibid.* num. 92. & 93.

Votum servandi perpetuum virginitatem quando sit reservatum, vel non. *ibid.* num. 94. & 95.

Vovens continentiam, & postea culpabiliter contrahens Matrimonium sine dispensatione, a quo dispensari possit; *ibid.* num. 96.

Votum perpetuæ castitatis, vel Religionis ante contractum Matrimonium, cui sit reservatum, & a quo dispensari possit. *ibid.* num. 97. ad 103.

Votum Sacros Ordines suscipiendi non est reservatum. *ibid.* num. 104.

Votum Religionis ad hoc, ut sit reservatum, quid requiratur. *ibid.* num. 105.

Votum ingrediendi Religionis S. Joannis Hierosolymitani est reservatum; Secus de aliis. *ibid.* num. 106. & 107.

Quid de voto ingrediendi Religionem strictiorem, & perseverandi in Religione, ac de Votis Peregrinationum. *ibid.* num. 106. ad 112.

Materia subrogata pro Voto reservato a quibus dispensari, vel commutari possit. *ibid.* num. 113.

Assignatur in quo Confessarii Regulares conveniant cum Episcopis quoad dispensationem Votorum, & in quo differant ab eis. *ibid.* num. 114.

Commutatio Voti quid sit, & in quale aliud

aliud opus fieri possit. *ibidem* numer. 115. & 116.

Commutatio Voti in opus melius, vel æquale, vel minus bonum, a quo fieri possit, vel non. *ibid.* numer. 117. 118. & 119.

Qui potest in Votis dispensare, potest etiam illa commutare, non vero e contra. *ibidem* numer. 120. & 121.

Habentes facultatem possunt commutare Vota, quamvis jurata, & facta in favorem tertii, & nondum acceptata; & in aliquibus casibus possunt etiam commutare jam acceptata. *ibid.* numer. 123. 124. 125.

Confessarii privilegiati, & Regulares quæ Vota commutare possunt, & an fieri possit commutatio etiam extra Confessionem, vel a Confessario non audiente Confessionem Penitentis. *ibid.* numer. 126. ad 129.

Ad commutationem Voti in opus melius, vel æquale, vel minus bonum, an requiratur aliqua legitima causa. *ib.* numer. 130. ad 132.

In commutatione faciendi tria attendenda sunt, quæ assignantur. *ibid.* numer. 133.

Assignantur in quæ alia opera generaliter, & specialiter commutari possunt quæcumque Vota. *ibid.* numer. 134. ad 137.

Innuir quid sit in potestate voventis facta commutatione Voti. *ibid.* numer. 154.

Quid si, post commutationem Voti, opus subrogatum fiat impossibile, vel inutile. *ib.* numer. 155.

Qui potest commutare Votum, commutare potest & penam rationa Voti transgressi. Et tenetur Vota commutare quoties ad id iuste rogatur. *ibid.* numer. 156. & 157.

Alia ad rem. *ibid.* numer. 158. ad 167.

VOTUM pro Electione. Vide verb. *Electio* art. 3. & 4.

VOTUM prout est impedimentum Matrimonii. Vide verb. *Impedimenta Matrimonii* art. 1. numer. 23.

URANOGRAPHIA quid? Vide verb. *Mundus* numer. 104.

USUCAPIO. Vide verb. *Prescriptio*.

U S U R A .

Usura juxta varias fuit acceptiones describitur. Vide verb. *Usura* numer. 1. & 2.

Usura dividitur in meuralem, & realem; in manifestam, & tacitam; in lucrativam, compensatoriam, & punitivam, & singulæ explicantur. *ibid.* numer. 3. 4. & 5.

Ostenditur Usuram proprie dictam, seu lu-

cratioriam esse prohibitam de jure Divino, Canonico, & naturali. *ibid.* numer. 6. ad 13.

Usura usurarum lucrativa quid sit, & quo jura prohibita. *ibid.* numer. 12. & 13.

Usura quomodo, & quando sit permessa Jure Cæsareo, seu Civili communi. Ex ad quid Principes circa ipsam teneantur. *ibid.* numer. 14. ad 20.

Usura compensatoria quomodo sit licita. *ibid.* numer. 21.

Usura punitiva, seu moratoria est licita; & quare. *ibid.* numer. 22.

Mutans accipiens pignus a Mutuatario cum pacto, ut interim fructus pignoris lucraretur, an committat Usuram. *ibid.* numer. 23. & 24.

Pactum *Anticypse*, & *Legis commissoria* an sit usurarium. *ibid.* numer. 25. & 26.

Usuræ non possunt exigi ob favorem Causæ piæ; neque ad id dari potest dispensatio; sunt tamen liciti Montes Pietatis. *ibid.* numer. 27. 28. & 29.

Assignantur in variis casibus quomodo ratione mutui committi possit usura. *ibid.* numer. 30. ad 49.

Contractus ille, qui vulgo dicitur a *godere*, quomodo ab usura possit excusari. *ibid.* numer. 50.

Qui recusat mutare pecuniam, sed ipsam tradit indigenti, dicendo, quod emit ab ipso suas Vaccas, & easdem ei locat pro pensione annua ei solvenda; vel dicendo, quod tali pecunia conducit suas operas ad futuram Messem, an excusetur ab usura. *ibid.* numer. 51. & 52.

Ementes res, Chitographæ, & alia credita minori pretio, quam valeant, quando excusantur ab usura, & restitutione, vel non. *ibid.* numer. 53. & 54.

Emerere, vel vendere rem sine iusto titulo infra, vel supra pretium, ob solam anticipatam, vel dilatatam solutionem est usura. *ibid.* numer. 55. & 56.

Venditores quando excusantur ab usura, & restitutione, vel non. *ibid.* numer. 57.

Contractus *Mobatra* est usurarius. *ib.* n. 58. An mutans possit an contractu usurarie celebrato participare, & retinere lucrum, quod ex alio iusto contractu (quem celebrasset, & scivisset) recipere, & retinere possit. *ibid.* numer. 59. ad 62.

Contractus vulgo dictus *trium contractuum* an sit usurarius, vel non. *ibid.* numer. 63.

Assignantur plures, qui cooperantes ad exigendas, vel solvendas usuras peccant mortaliter,

liter, & tenentur ad restitutionem. *ibidem* num. 64.

Mutuatarius petendo mutuum sub usuris quando, & quomodo peccet. *ib. nu. 65. & 66.*

Mutuatarius post acceptum mutuum sub usuris an peccet usuram solvendo. Et in casu ac, & quales usurasolvere teneatur. *ib. num. 67. ad 72.*

Usurarius quando, & quale usurarum dominum acquirat, & quid circa ipsas tenetur restituere, vel non. *ibid. num. 73. ad 78.*

Judex compelli debeat ad restitutionem usurarium. *ibid. num. 79.*

Obligatio restituendi usuras transit ad heredes; & innuitur quando, ac quomodo heredes restituere debeant, & quando excusentur, vel non, a tali restitutione. *ibid. num. 80. ad 84.*

Per usuram mentalem quid intelligatur, & an etiam ipsa obliget ad restitutionem. *ibid. num. 85. 86. & 87.*

Assignantur poenae, quibus subjacent Usurarii, alique ad usuras cooperantes, & quid requiratur ad hoc ut dictas poenas incurrant Usurarii. *ibid. num. 88. ad 89.*

Judex criminum Usurarium quis sit, & esse possit. *ibid. num. 100. & 101.*

Alia ad rem. *ibid. num. 102. & 103.* ubi ad propositum affertur Encyclica Bened. XIV. qui ad exterminandas Usuras plura declarat; quae referuntur. *ibid. num. 104. ad 113.*

Non solum ex mutuo, sed ex quocumque alio credito mere pecuniario regulariter vitium est quidquam ultra sortem accipere, non concurrentibus notissimis requisitis Castrensis in Leg. 3. ff. de eo, quod certo loco: Quae requisita Castrensis explicatur. *ibid. num. 114. & seqq.*

USUS FRUCTUS, USUS.

Quid sit Ususfructus, & quid sit Usus, & quomodo Usuarii differat ab Ususfructuario. Vide verb. *Ususfructus* num. 1. ad 4.

Ususfructus an constitui possit in rebus unico usa consumptibilibus. *ibid. num. 5. & 6.*

Usus alius est *Facili*, & alius *Juris*, & uterque explicatur. *ibid. num. 7.*

Datur alius usus, scilicet Usus *facili* simplex, qui separatur a dominio rei, etiam unico usa consumptibilis. *ibid. nu. 8. 9. & 10.* Ususfructus bonorum adventitiorum filii ad quem spectat. *num. 11. & 12.*

Ususfructus hereditatis relictae filio sub hac Le-

ge, ut in ea nihil Juris acquirat Pater, non spectat ad ipsum Patrem; neque Pater acquirat ususfructum in hereditatem aditam a Filio: contra voluntatem ipsius Patris. *ibid. num. 13. & 14.*

An ut ususfructus prohibeatur Patri in bonis adventitiis filii tacita sufficiat prohibitio. *ibid. num. 65.*

An prohibito ususfructu Patri nihilominus competat ei administratio bonorum, si filius etatis defectu laboret. *ibid. num. 66. & seqq.* Ususfructus in bonis adventitiis filii per Professionem Patris ad quem transeat. *ibid. num. 15.*

Pater per Professionem filii in Religione, vel per ejusdem enorme delictum non amittit ususfructum in bonis adventitiis ejusdem filii; neque per transsum ad secundas nuptias privatur ususfructu bonorum filiorum prioris Matrimonii. *ibid. num. 16. 17. & 18.*

Pater potest ususfructum bonorum adventitiorum filii eidem remittere. *ib. nu. 19. & 20.* Ususfructus bonorum dotalium ad quem spectet, & an esse possit materia Dotis. *ibid. num. 21. 22. & 23.*

Si Uxor fuerit proprietaria, & dederit in dotem solum ususfructum, retenta sibi proprietate, soluto Matrimonio, ad quem spectet ille ususfructus. *ibid. num. 24. 25. & 26.* Ususfructuarius quales fructus percipere possit ex re fructifera; & an possit illos alteri donare, vendere, vel transferre, etiam invito Domino; *ibid. num. 27. ad 33.*

Ususfructuarius quomodo teneatur proprietarii rem conservare? & quid de ipsa disponere possit, vel non. *ibid. num. 34. ad 39.*

Ususfructuarius ad quem quid possit in ipsis facere, vel non; & quid si aedes, vel incendio, vel casu fortuito destruantur. *ib. n. 40. ad 44.* Ususfructuarius, cui legatus est ususfructus certi Gregis ad determinatum tempus, ad quid teneatur elapso dicto tempore. *ibid. num. 45. & 46.*

Ususfructuarius quando usum capere incipiat. *ibid. num. 47.*

Assignantur aliqua ad ususfructuarium, & ad rei proprietarium spectantia. *ibid. nu. 48.*

Si ususfructus sit relictus pluribus Ususfructuariis conjunctim, uno eorum decedente, quid de ejus portione. *ibid. num. 49.*

Ususfructuarii heres non tenetur restituere Proprietario fructus, quos defunctus collegerat, antequam essent maturi. *ibid. num. 50.*

Ususfructuarius potest interrompere locatorem faciam a proprietario. *ibid. num. 51.*

Hares,

Hæres, seu Legatarius Testatoris tenetur usufructuario præstare viam, & transitum necessarium ad utendum suo usufructu. *ib. n. 52.*
Usufructuarius quas onera sustinere, & solvere tenetur; & quid ipsi addere, vel ab ipso exigere possit Proprietarius *ib. n. 53. ad 56.*
Usufructus per quid finitur? Et quid si Usufructuarius in Religione Professionem emit-
 tat. *ibid. num. 57. ad 64.*
 Alia ad rem. *ibid. num. 65.*

UTENSILIA.

Assignatur taxa pro Utensilibus Sacris Missæ quotidianæ. Vide verb. *Utensilia num. 1.*

Parochi, & Rectores Ecclesiarum an, & quibus Sacerdotibus celebrare volentibus in eorum Ecclesiis teneantur Utensilia Sacra ministrare; & an possint retinere aliquam portionem ex elemosynis Missarum pro expensis mantutionis Ecclesiæ. *ibid. num. 2. ad 6.*

Episcopus quomodo possit adstringere Beneficiarios ad providenda Paramenta de proprio. *ibid. num. 7.*

Manutentio, & provisio de necessariis pro Altaribus de Jurepatronatus ad quem spectet; & ad quæ onera teneatur Patronus. *ibid. num. 8. ad 15.*

Utensilia, & Paramenta Sacra aliis commodare prohibentur Fratres Minores de Observantia sub gravissimis pœnis. Vide verb. *Paramenta Sacra num. 39.*

Alia vide tom. 8. in *Append. Resol. in Auximana. Derthonen.* Alia *Derthonen. Romana. Macerata. Utensilium. Romana Utensilium. Larinen. Camerinen. Utensilium. Lyctien. Clausura.*

UTILITAS Ecclesiæ quando sufficiat pro alienatione ejus bonorum; Vide verb. *Alienatio art. 2. num. 2.*

Utilitas Ecclesiæ, seu Reipublicæ quando sufficiat pro absentia a residentia? Vide verb. *Canonici art. 5. num. 37. verb. Episcopus art. 3. num. 7. ad 11. & Verb. Patrobus art. 2. nu. 42.*

U X O R.

Uxor quando teneatur sequi Maritum mutantem domicilium, & e contra; quomodo teneantur ambo simul cohabitare, & propter quas causas fieri possit Divortium; Vide verb. *Uxor num. 1. ad 10.*

Quid de Conjugi, qui propter adulterium spirituale alterius Conjugis, Divortium facit auctoritate propria. *ibid. num. 11. ad 14.*

Uxor adultera post penitentiam recipienda est a Marito; & si separata impudice vivit, puniendi est pena mortis; & si occidit factum animatum, aut insautem natum, excommunicatur, & ponitur ut homicida. *ibid. num. 15. 16. & 17.*

Quid de Uxore adultera, vel sterili, quæ artificiose sibi supplicat partum alienum. *ib. num. 18. 19. & 20.*

Uxor in adulterio deprehensa nequit a Marito ob id occidi; *ibid. num. 21.*

Uxor quid amittat propter adulterium? Et quid si a Marito necetur. *ibid. num. 22. 23. & 24.*

An, & quando dos quoad proprietatem, & usufructum spectet ad Uxorem. *ib. num. 25.*

Quando Uxor possit petere, & teneatur reddere debitum conjugale, vel non. *ibid. num. 26.*

Quid de voluptate, seu delectatione; ac de tactibus, osculis, amplexibus inter Conjuges. *ibid. num. 27. ad 32.*

Conjuges an, & quando possint, vel non, Religionem ingredi. *ibid. num. 32.*

Maritus an, & quando possit cum, vel sine, Uxoris licentia ad Sacros Ordines promoveri. *ibid. num. 33.*

Quid de conjugibus infidelibus; quando unus convertitur, & alter non, vel quando ambo convertuntur; & quid de eorum Matrimonio, & prole. *ibid. num. 34.*

Plures Uxores simul habere est prohibitum de Jure Divino. *ibid. num. 35.*

Uxor an, & quas donationes possit facere Marito, & Maritus Uxori. *ibid. num. 36.*

Uxor de quibus bonis habeat Dominium, vel usufructum, & de quibus, & quando possit disponere, & facere donationes, & elemosynas, & succurrere suis parentibus. *ibid. num. 37.*

Uxor, sicut & Maritus, quibus prius subvenire tenetur in extrema, gravi, & communi necessitate. *ibid. num. 38.*

Uxor quando possit, vel non irritare Vota Mariti, & e contra. *ibid. num. 39.*

Uxor transiens ad secundas nuptias quid amittat. *ibid. num. 40. ad 44.*

Uxor an possit sibi eligere sepulturam, & si non elegerit, ubi sit sepelienda. *ib. nu. 45.*

Uxor soror improprie dicitur Cognata. *ibid. num. 46.*

Uxor, sicut & Maritus, proprium filium baptizans, vel ambo alterius filium de Sacro Fonte suscipientes non impediuntur debitum petere. *ibid. num. 47. & 48.*

Uxor

Uxor pragnans choræas ducens quomodo peccet;
ibid. num. 49.
 Uxor notorie adultera non potest Religionem
 ingredi cum solo consensu viri. *ib. num. 50.*
 Uxor an, & quæ bona possit incipio, vel invi-
 zo Marito ludo exponere. *ibid. nu. 51. ad 54.*
 Alia ad rem. *ibid. num. 55. ad 91.*

Faminiæ vox in homine an sit mali omi-
 nis indicium. *ibid. num. 92.*
 Uxor quando est pulchra aufer nomen domus
 Marito. *ibid. num. 93.*
 Uxor eximent maritum de manu Coitæ, &
 econtra, non committit in tempore lesæ Maje-
 statis. *ibid. num. 94.*

Reveruntur privilegia mulierum inhonestarum,
 & de ipsius præsertim verificatur cele-
 bre S. Antonini Alphabæti, quod adduci-
 tur. *ibid. num. 95. & 96.*
 Prærogativæ mulierum honestarum indican-
 tur. *ib. num. 97.*

Refertur curiosus, & scandalosus modus
 ducendi Uxorem in Regno Congi. *ib. nu. 98.*
 Reprehenditur Auctor ob ea, quæ habet a
 num. 66. ad 98. *ibid. in nov. add. num. univ.*
 Uxor quam sit in Mariti potestate juxta Le-
 gem Moysi, ideo Marius a Judaismo ad
 Ecclesiæ Fidem conversus, eam ad Baptismum
 offerre potest. *ibid. num. 99. & 100.*
 Alia ad rem vid. verb. *Famina.*

X

XENIA.

Xenia dari solita per Cardinales absentes no-
 viter promotos, quibus debeantur, si con-
 tingat obitus Papæ? Vide verb. *Xenia num. 1.*
 Judices quo jure teneantur a receptione
 munerum abstinere; & quid si recipiant, &
 quando, ac quæ munera recipere possint, vel
 non. *ibid. num. 2. ad 15.*

Auditors Rotæ, Episcopi, & Regularium
 quid de ipsius cunctis munerum receptionem,
 vel largitionem. *ibid. num. 16. ad 23.*

Quæ personæ donare possint, vel non, &
 in qua quantitate. *ibid. num. 24.*

Alia ad rem, *ibid. num. 25. ad 31.*

Z

ZELOTYPIA.

Zelotypia quid sit; & quid de ipsa. Vide
 verb. *Zelotypia num. 1. ad 5.*

ZENITH quid sit, & significet. Vide verb.
Mundus num. 129.

ZINGARI, ZINGARÆ.

Zingari, vel Zingaræ bonam, vel malam for-
 tunam se divinare passantes quomodo pec-
 cent, & quando puniri possint ab Inquisito-
 ribus. Vide verb. *Zingari num. 2. & 3.*

Zingari in quo possint esse testes idonei. *ibid.*
num. 4.

Emens rem a Zingaris ad quid teneatur.
ibid. num. 5. 6. & 7.

Alia de Zingarorum moribus, descenden-
 tia, ac mulieribus. *ibid. num. 8. ad 12.*

ZODIACUS.

Zodiacus quid sit cum duodecim ejus signis.
 Vide verb. *Mundus num. 135. et 136.*

Quodlibet ex Zodiaci signis continet 30.
 gradus. *ibid. num. 137.*

Zodiaci signa peculiaribus figuris exprimuntur.
ibid. num. 139.

Dicta duodecim signa dividunt Zodiacum
 in duodecim partes correspondentes duodecim
 mensibus anni. *ib. num. 140.*

ZONA.

Zona quid sit, & quotuplex. Vide verb. *Mun-
 dus num. 153.*

Zona torrida quæ sit, & quare sic dicta. *ibid.*
num. 154.

Zonæ temperatæ quæ sint, & quare sic dictæ.
ibid. num. 155.

Zonæ frigida quæ sint, & quare sic dictæ. *ib.*
num. 156.

INDICIS GENERALIS FINIS.

400707

400707

